
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

WIDENER LIBRARY

HX 2Y3D G

Ammonia Chloride.

Ammonia Chloride.

Ammonia Chloride.

Ammonia Chloride.

The Old Covenant
Seven New Books.
Seven New Books

File - Armeno-Turkish.
O.T. 1841-42

ՕՆ ԵԿՏԻ ՔՐԻԹԵՂ

**ՏՕՂՈՒՐ, ԳԻԹԼՊՐՆՏԵՆ ԻՍԹԻՒՐ
ԳԻԹԼՊՐՆԵՏԻՒՐ**

Case

Ի պատճառի այդ լեզուի պիլին լեզուի մեջ օգնություն

ቲ.ዲ.ሆኑ ቦ \$12

ԿՆՍԻԼԵԱՒ ԱՐԷԲԻԼԵՆ ՊԵՏԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐՈՎ

1841

~~RE. 10088~~

~~OL 36643-25-~~

OL 32851. ✓ (1)

Mrs. E. B. Gummings

ԳԻՆՐԻՍԹ

Տօղոռ	.	.	.	.	Սահիֆէ	1 :
Չրդըշ	.	.	.	.	.	137 :
Լէփլիլէր	.	.	.	.	.	249 :
Սայըւոր	.	.	.	.	.	331 :
Իքինճի Թէվրաթ	.	.	.	.	.	446 :
Եօշուա	.	.	.	.	.	545 :
Վատրլար	.	.	.	.	.	614 :
Բուլթ	.	.	.	.	.	682 :
Պերինճի Հմուէշ	.	.	.	.	.	692 :
Իքինճի Հմուէշ	.	.	.	.	.	783 :
Պերինճի Փատիշահլար	.	.	.	.	.	858 :
Իքինճի Փատիշահլար	.	.	.	.	.	947 :
Պերինճի Թէվարիե	.	.	.	.	.	1030 :
Իքինճի Թէվարիե	.	.	.	.	.	1110 :
Լ՛ըր	.	.	.	.	.	1207 :
Եէհէմբա	.	.	.	.	.	1235 :
Էթեր	.	.	.	.	.	1275 :

et her

240008

1900

1. The first part of the report
describes the general situation
of the country and the
state of the population.
2. The second part of the report
describes the state of the
economy and the state of the
agriculture.
3. The third part of the report
describes the state of the
industry and the state of the
commerce.
4. The fourth part of the report
describes the state of the
education and the state of the
science.
5. The fifth part of the report
describes the state of the
art and the state of the
literature.
6. The sixth part of the report
describes the state of the
religion and the state of the
morality.
7. The seventh part of the report
describes the state of the
politics and the state of the
administration.
8. The eighth part of the report
describes the state of the
military and the state of the
navy.
9. The ninth part of the report
describes the state of the
foreign relations and the state of the
international law.
10. The tenth part of the report
describes the state of the
international relations and the state of the
international law.

ՏՕՂՈՒՇ

Էպիպո

ԾԱՆՈԹԱԴՐՈՒՄ

ՊԵՇ, 1.

- 1 ԻՊԻՒՏԻՏԻՆ՝ ԼՂԱՏ ԿԵՅԻԼ ՎԷ ԵԵՐԻ ԿԱՐԱԹ-
2 տը : Ո՛ր է ԵԵՐ ԹԵՆՏԻ ՎԷ ԱՕՆԻՍԻ, ՎԷ ԷՆԿԻՆԻՆ ԵԻ-
զԻՆՍԻ ԳԱՐԱՆԸ Գ ՎԱՐՐԱՐ . ՎԷ ԼՂԱՏԸՆ ԲՈՒՏԻ
3 ՍՈԼԱՐԱՐՆ ԵԻՆՈՒՆՍԻ ԹԵՎԻՐԵՆԻՐ ԽՈՒ : Ա՛յ ԼՂԱՏ
տէտի . ԼՂԱՐՆԸ Գ ՕՂՈՒՆ . ՎԷ ԱՅԱՐՆԸ Գ ՕՂՈՒՆ :
4 Ո՛ր է ԼՂԱՏ ԱՅԱՐՆԸ ԿԵՐԱԽԻՆ ՔԻ ԷՅԻՍԻՐ . ՎԷ
5 ԼՂԱՏ ԱՅԱՐՆԸ ԳՐԱՐԱՆԸ ԳՐԱՆ ԱՅՐԱՐ : ԽՈՒՐ
ԼՂԱՏ ԱՅԱՐՆԸ ԳՐԱՆ ԱՅՐԱՐ . ՎԷ ԳՐԱՆԸ ԳՐԱՆ
ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ ԳՐԱՆ . ՎԷ ԱՅՐԱՐ ԳՐԱՆ ԱՅՐԱՐ
6 ԼՂԱՆՍ՝ ԱՅՐԱՐՆԻ ԿԻՆ ՕՂՈՒՆ : ԼՂԱՆՍ ԼՂԱՏ
տէտի . ՍՈԼԱՐԱՐՆ ՕՂՈՒՆԱՐԱՐ ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ
7 ՎԷ ՍՈԼԱՐԱՐ ՍՈԼԱՐԱՐԱՆ ԱՅՐԱՐ : Ո՛ր է ԼՂԱՏ ԱՅ-
պաթը ԵԱՍԻՐ , ՎԷ ԱՅՐԱՐԱՆ ԱՅՐԱՐԱՐ ՕՂՈՒՆ
8 ԱՅՐԱՐ . ՎԷ ԱՅՐԱՐ ՕՂՈՒՆ : Ո՛ր է ԼՂԱՏ ԱՅՐԱՐ
ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ ԳՐԱՆ . ՎԷ ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ
9 ԼՂԱՆՍ՝ ԱՅՐԱՐՆԻ ԿԻՆ ՕՂՈՒՆ : ԼՂԱՆՍ ԼՂԱՏ
տէտի . ՎԷ ՎԵՐԱՆ ԱՅՐԱՐԱՆ ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ
10 ՕՂՈՒՆ : ԽՈՒՐ ԼՂԱՏ ԳՐԱՆԱՆ ԱՅՐԱՐ ԱՅՐԱՐ
ՏԵՆԻՆԸ ԳՐԱՆ . ՎԷ ԼՂԱՏ ԿԵՐԱԽԻՆ ՔԻ ԷՅԻՍԻՐ .
11 ԼՂԱՆՍ ԼՂԱՏ տէտի . ԼՂԱՐ ԵԵՐԱՐ ՕՂՈՒՆ ԱՅՐԱՐ
ԹՈՒՆՍ՝ ՎԵՐԱՆ ՕՂՈՒՆ , ԿԵՐԱՆԱՆՍ ԿԵՐԱՆԱՆՍ

րէն մէջ վէտար աղաճ քի՝ եերին իւզերինսէ Թ-
 խումու քէնտինսէ օլա . վէ պէշյէ օլտու : Ս է 12
 եէր եէշիլ ճի՝ ձինսինէ կէօրէ Թօխում վերէն
 օթ՝ վէ ձինսինէ կէօրէ Թօխումու քէնտինսէ մէյ-
 վէ վերէն աղաճ չըգարնը - վէ Մլաճ կէօրտիւ քի
 էյիտիր : Ս է ախշամ օլուպ սապաճ օլունձա՝ իւ 13
 չիւնձիւ կիւն օլտու : Մնտէն Մլաճ տէտի . կէօ- 14
 յիւն սէպաթընտա նուրլար օլտուն , քի կիւնիւ
 կէճէտէն պըրալար . վէ նիշանլար՝ վէ զէմանլէր՝
 վէ կիւնլէր՝ վէ երլար իշիւն օլալար . Հէմ կէջիւն 15
 սէպաթընտա նուրլար իշիւն օլալար , քի եերին
 իւզերինէ պտընլըգ վերէլէր . վէ պէշյէ՝ օլտու :
 Խմտի Մլաճ իքի պէշյիք նուրլարը և ախտը , 16
 պէշյիք նուրու կիւնիւն հէօքիւմ թի իշիւն՝ վէ
 քիւշիք նուրու կէճէնին հէօքիւմ թի իշիւն .
 երլորլարը տախի էտէտը : Ս է Մլաճ օնլարը 17
 կէջիւն սէպաթընտա գւտու , քի եերին իւզերի-
 նէ պտընլըգ վերէլէր . Ս է կիւնէ հէմ կէճէյէ 18
 հէօքիւմ թ էտէլէր , վէ պտընլըղը գարանլըգ տան
 պըրալար . վէ Մլաճ կէօրտիւ քի էյի տիր : Ս է 19
 ախշամ օլուպ սապաճ օլունձա՝ սէօրտիւնձիւ կիւն
 օլտու : Մնտէն Մլաճ տէտի . Սուլար պիր չօգ 20
 սիւրթիւնէն ձանլու հայվանլուր չըգարսընլար .
 վէ գուշար եերին իւզերինսէ՝ կէջիւն սէպաթը
 նիւզիւնսէ ուշտունլար : Խմտի Մլաճ պէշյիք ա- 21
 տա պալըգլարընը՝ վէ սուլարըն պիր չօգ չըգար-
 նըղը՝ ձինսինէ կէօրէ ձիւմլէ Թէփրէնէն ձանլու
 հայվանը՝ հէմ ձինսինէ կէօրէ ձիւմլէ գանաուլու
 քուշն նարաթտը . վէ Մլաճ կէօրտիւ քի էյի
 տիր : Մնտէն Մլաճ օնլարը մի պարէքիւյի պ ս է- 22
 տի . Ս է վէմաւոր օլուն , վէ չօղալըն , վէ սէնիզ-
 լէքտէ օլան սուլարը տօլտուրուն . գուշար տա
 ձէրտէ չօղալընլար : Ս է ախշամ օլուպ սապաճ 23

- 24 օլունձա՝ պէշինձի կիւն օլտու : Ս է Ն. լաճ տէտի .
 Լէր՝ ճինսլերինէ կէօրէ ճանլու հպվանկար՝ Էանի՝
 ճինսլերինէ կէօրէ տավարլար վէ սիւրթիւնէնլէր
 վէ եերին ճանսվարլարընը չըգարսըն . վէ պէջլէ՝
- 25 օլտու : Լանտի Ն. լաճ՝ ճինսլերինէ կէօրէ եերին ճա-
 նավարլարընը՝ վէ ճինսլերինէ կէօրէ տավարլարընը
 վէ ճինսլերինէ կէօրէ եերին սիւրթիւնէնլերինի
- 26 եափտը . վէ Ն. լաճ կէօրտիւքի էյի տիր : Նտէն
 Ն. լաճ տէտի . Սիւրէթիմիզ իւզերէ՝ պէնկզէյիշի-
 միզ կիպի աւտէմ եափալըմ , վէ տէնիզին պալըգ-
 լարընա հէմ կէօյիւն գուշարընա՝ վէ տավարլարա
 վէ պիւթիւն եերէ՝ վէ եերին իւզերինտէ ճիւմլէ
 թէփրէնէն սիւրթիւնէնլերէ հէգիւմէթ սիւրէ :
- 27 Ս է Ն. լաճ քէնտի սիւրէթի իւզերէ աթէմի
 եարաթտը . օնու Ն. լաճըն սուրէթի իւզերէ եալ
- 28 րաթտը . օնլարը երթէք վէ տիշի եարաթտը : Ս է
 Ն. լաճ օնլարը պերէքէթլէտի , վէ Ն. լաճ օնլարա
 տէտի . Սէյվէտար օլուն , վէ չօղանլըն , վէ եերի
 տօլտոփուսն , վէ օնու զանպղ էտին . վէ տէնիզին
 պալըգլարընա հէմ կէօյիւն գուշարընա՝ վէ եե-
 րին իւզերինտէ թէփրէնէն հէր հպվանա հէօքմ
- 29 սիւրիւն : Նտէն Ն. լաճ տէտի . Իշթէ սիզէ պիւ-
 թիւն եերին եիւզիւնտէ օլան հէփ թօխում վէ-
 րէն օթու՝ վէ քէնտինտէ թօխում վերէն աղաճ
 մէյվէսի օլան հէփ աղաճը վէրտիմ , քի սիւզէ եե-
- 30 մէք իչիւն օլա . Էմ եերին ճիւմլէ ճանսվարլա-
 րընա վէ կէօյիւն ճիւմլէ գուշարընա՝ վէ եերին
 իւզերինտէ ճիւմլէ եաշպսն ճանը օլան թէփրէ-
 նէնէ հէր եէշիլ օթու եէմէք իչիւն ձէրդի . վէ
- 31 պէջլէ օլտու : Լանտի Ն. լաճ հէր եափտըղընը կէօր-
 տիւ , վէ իշթէ զայնթ էյի իտի : Ս է ախշամ օլուպ
 պապահ օլունձա՝ ալթընձը կիւն օլտու :

ՊԵՐ, Ե.

Սէ կեօքիլէ եեր՝ հէմ օնյարն ճիւմէ ճիւմհիւ 1
 ընթէ քմիլ օլտու: Սէ լ՝լլաճ եափտըղը իշինի 2
 եեաինճի կիւնտէ թէ քմիլ էտիպ՝ եեաինճի կիւն-
 տէ հէր եափտըղը իշինտէն բաճաթլանտը: Լանտի 3
 լ՝լլաճ եեաինճի կիւնիւ միւպարէքլէտի, վէ օնու
 տըիզլէտի. զիրա օնտա՝ լ՝լլաճ եափուպ եարաթ-
 աըղը ճիւմէ իշինտէն բաճաթլանտը: Կէօյիւն վէ 4
 եերին եարաթը լտըգլարնտա՝ տօղըշլարը պոն-
 լար արը: Բապպ լ՝լլաճ եերի վէ կէօյիւ եափտը-
 ղը կիւնտէ, Վըրն տաճաւ եերտէ օլմայան ճիւմէ 5
 ֆիտանլարընը՝ հէմ պիթմէզտէն էվվէլ գըրըն
 ճիւմէ օթունու տախի էտիպը. զիրա Բապպ լ՝լ-
 լաճ եերին իւզէրինտէ տաճա եաղմուր եաղտըր-
 մատը իտի, վէ եերի իշլէմէյէ ատէմ եօղիտի: 6
 լ՝լմմա եերտէն պուղու չըգաղըտը, վէ եերին ճիւմ-
 լէ եիւզինիւ սուվարըրտը: Լանտի Բապպ լ՝լլաճ 7
 ատէմի եերին զափրաղընտան եափտը, վէ պուր-
 նաւառն տէլլըլէրինէ էօմիւր նէֆէսի իւֆիւր-
 տիւ, վէ ատէմ եաշպան ճան օլտու:
 Սէ Բապպ լ՝լլաճ կիւն տօղուսու դադափընտա 8
 լ՝տէնտէ ճէննէթ տիքտի, վէ եափտըղը ատէմի
 օղայա գօտու: Հէմ Բապպ լ՝լլաճ եերտէն՝ կէօ- 9
 գէ խօշ վէ եէմէյէ էյի հէր աղաճը՝ հէմ ճէննէ-
 թին օրթատընտա էօմիւր աղաճընը՝ վէ խայրու
 շէրրի պիլմէնին աղաճընը պիթիրտի: Սէ ճէն- 10
 նէթի սուվարմաղա լ՝տէնտէն պիրըրմագ չըգա-
 ըրտը, վէ օրատան տէօրթ պաշա թազսիմ օրուր
 րտուր: Պիրինին ատը Վիշօն տուր. պու՝ Հաւիլա- 11
 նըն հէփ տիյարընը տօլաշըր, քի օրատա ալթուն
 վար: Սէ օ տիյարըն ալթունու խաւատըր. օրա- 12
 տա խաշլ վէ ա՝ գիգ դաշը վար: Սէ իքինճի ըրմա- 13
 ղըն ատը լիհճօն տուր. պու՝ Վիշիւն հէփ տի-

- 14 Եւրոյնը տօլաշոր : Ս է Եւրոյնը ըրմաղըն աւար
Հիտտէքէլ տիր . պո՛ւ Լ'սուրուն կիւն աօղուաւ
Դարափքնա կիտէր : Ս է տեօրափննա ըրմաղ
15 Իէրաթ տրր : Ս է Լ'ապա Լ'լաճ աւտէմ ըրմաթ
Լ'տէն ճէննէթինէ գօտու , քի օնու իշլէյէ : Վէ
16 օնու պէքլէյէ : Լ'անի Լ'ապա Լ'լաճ տեմէթէն
պիճ իսիւպ տէտի . Ղ'էննէթինէ հէր աղաճընտան
17 Իսթէտիյին կիպի եէ . Լ'մմա խայր ու շէրթիպիւ
ձէնին աղաճընտան՝ օնտան եէմէ . զիբա օնաթ
եէտիյին կիւնտէ էլպէթթէ Էօլէճէքսին :
18 Լ'տէն Լ'ապա Լ'լաճ տէտի . Լ'տէմէ Եւրոյնը
օլմաթ էյի տէյիլ տիր , օնա՝ քէնտինէ միւնտիւթ
19 Եւրոյնը՝ Եւրապայի . Լ'անի Լ'ապա Լ'լաճ գրորն
հէի ճանաւարարընը վէ կէօյին հէր գոշունո
գօփրագտան եւսիտը , վէ Լ'տէմին Էօնիւնէ կէ
Թիւտի , քի օնլարտնէ սոս գօր տէյիւ կէօլէ : Վէ
Լ'տէմ Եւրապան ճանա հէրնէ սոս գօտու խէ , օ
20 նուն աւոր օ օլտու : Ս է Լ'տէմ հէի տաւարարըն
վէ կէօյին գոշլարընա՝ հէմ գրորն ճիւճի ճա
նաւարընա աւլար գօտու . աւմա Լ'տէմէ՝ քէնտիւ
21 յէ միւնասիպ Եւրոյնը՝ պոլունմար : Իննի
Լ'ապա Լ'լաճ Լ'տէմին իօղէրինէ աղար օյլու
տիւշիւրտիւ . վէ օ՝ ուլուտու . վէ օնուն էյիկիւ քէ
միքլէրինտէն պիւրինի ալտը , վէ եէրինէ Էլմաթը
22 տուրտու : Ս է Լ'ապա Լ'լաճ աւտէմէթարարըն
էյէկիւ քէնիյինի գարը եւսիտը , վէ օնու Լ'տէմ
23 կէթիւտի : Ս է Լ'տէմ տէտի . Լ'անի պոլ քէ
միյիմտէն քէմիք վէ Թէնիմտէն Թէնի տիր . պոլա
նա՝ Լ'խա տէնիլսին . զիբա պոլ՝ ինտանտան
24 լընմը շ տրր : Պունուն իշլին աւտէմ՝ պոլապարըն
վէ անաւընը Թէրը Էսիպ՝ գարարընա՝ եւսիւ շալ
25 վէ պիր Թէն օլալար : Լ'անի Լ'տէմ հէմ օնա
գարարը՝ իքիսիտէ չափլար իտիէր , վէ ումա
մաղարըն :

ԳԼԴՅ

Այն երբն իսկ ի լուսնն ետնադրե Գորն 1
 ճիւղէ հայկանլարնտան փիթնէ խոյ. վե գարն
 յա տեւոյ. Կերէք լուսն տեւոյ միւր Ղ'եննե-
 թին հէր աղաճընտան եկեմէսինիդ, Այն գարն 2
 երբն տեւոյ. Ղ'եննեթին աղաճլարնն մէյ-
 վեսինտէն եկրիդ. Լամա ճեննեթին օրթաւնտա 3
 պան աղաճըն մէյսինտէն լուսն տեւոյ. (Են-
 տան եկեմն, վե օնա սոգունման, քի եկեմէսին-
 նիդ իսկ երբն գարն տեւոյ. Լուսն թիւ 4
 ետնաճընիդ. Օյրա լուսն պիւր քի օնտան 5
 ետնաճընիդ կիւտէ կեօղէրինիդ աղաճաղ, վե
 աղաճլար կիւտ օրալ խալլ ու շերտ պիւրեճեքս-
 նիդ.
 Այն գարն աղաճըն եկեմէսին կիւ վե կեօղէրե 6
 հօշ վե աղաճ կօրէնմէյս աղաճաղ աղաճ օր-
 աղաճաղ կեօրտիւքտէ, օնտան մէյսինտէն տ-
 լալ եկեմն. հեմ քենտիսինիդ պերապեր գօճամբն
 տան վերտի, վե եկեմն. Այն իքսինն կեօղէրե 7
 ճիւղ ճիւղ օրաղաճըն պիւրեք. վե ինճիւր
 ետնաճլարնն տիքիւ քենտիլէրինե գուշաղալի
 ետնաճլար. Այն կիւտիւ սերինիլսինտէ ճեն 8
 նեթտէ կեօղէն իսկ լուսնն սեւինի իշիթտի-
 լար. վե լուսն հեմ գարնսր լուսն լուսնն եկ-
 քանտէն ճեննեթին աղաճլարը արաօրնտա կիւ
 լեւտիլէք իսկ լուսն լուսն լուսն լուսն, 9
 վե օնա տեւոյ. Լեւտէսին. Այն օ տեւոյ. Ղ'են 10
 նեթտէ սեւինի իշիթտի տէ գօգտուն. զերա
 պէն ճիւղաղալ, վե կիւտէսին. Այն օնա տեւոյ. 11
 Լամա տէնն ճիւղաղալ օրաղաճաղ. քի խալլ
 վերտի. տանա տեւա եկեմէսին տէնն լեւալի
 եկեմէսին աղաճաղն օնտան եկեմն. Այն 12

- տէմ տէտի . Պէնիմլէ օլտալա վերտիլին գարը՝ պա-
 13 նա աղաճտան օ վերտի , վէ եէտիմ : Ս է Րապպ
 Լըաճ գարըյա տէտի . Նէտիր պու էթտիլին .
 վէ գարը տէտի . Իքլան պէնի ալտաթտը , վէ եէ-
 14 տիմ : Ս է Րապպ Լըաճ երլանա տէտի . Պունու
 էթտիլին իչին՝ ճիւմլէ հայվանլարտան վէ գըրըն
 ճիւմլէ ճանաւարլարընտան մէլո՛ւն օլասըն . գար-
 նըն իւղէրինէ եիւրիյէսին , վէ է՛օմրիւնիւն ճիւմ-
 15 լէ կիւնլէրինտէ դօփրա՛գ եէյէսին : Հէմ սէնին
 իլէ գարընըն արասընա՝ վէ սէնին զիւրիյէթին ի-
 լէ օնո՛ւն զիւրիյէթի արասընա տիւշմանլը՛գ գօ-
 յայըմ . օ սէնին պաշընը եղէ , վէ սէն օնուն էօք-
 16 ճէսինի սանճասըն : Լ՛նփէն գարըյա տէտի . Սէ-
 նին կէպէլիք վէ տօղուրմա աղըրլարընը զայէթլէ
 չօղալտայըմ՝ աղըր իլէ էվլատ տօղուրտսըն . վէ
 գօճանա թապի՛ օլասըն , վէ օ սէնի զապգ էտէ :
 17 Ս է Լ՛տէմէ տէտի . Սէն գարընըն սէօղիւնիւ
 տէնկլէտիլին՝ վէ սանա օնտան եէմէյէսին տէյիւ
 թէնպի՛ճ էթտիլիմ աղաճտան եէտիլին իչին ,
 եէր սէնին սէպէպինտէն մէլո՛ւն օլաոն . է՛օմրիւ-
 նիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ օնտան զաճմէթիլէ
 18 եէյէսին : Ս է սանա թիքէն վէ խաշաք պիթիլը-
 19 սին , վէ գըրըն օթունու եէյէսին : Իքմէյի աննը-
 նըն թէրի իլէ եէյէսին , թա դօփրաղա տէօնիւն-
 ճէյէտէք , չիւն օնտան ալընտըն . զիւրա դօփրա՛գ-
 սըն , վէ դօփրաղա տէօնէճէքսին :
 20 Լամտի Լ՛տէմ գարընըն ատընա՝ Հէվվա գօտու .
 21 զիւրա ճիւմլէ եաշայանլարըն անասը օ իտի : Լ՛նտէն
 Րապպ Լըաճ Լ՛տէմէ հէմ գարըսընա տէրիտէն
 22 կէօմլէքլէր եափըպ՝ օնլարա կէյտիրտի : Ս է
 Րապպ Լըաճ տէտի . Իշթէ Լ՛տէմ խայր ու շէրրի
 պիլմէքտէ պիղտէն պիրի կիպի օլտու . վէ շիմտի՛
 օլմայաքի էլինի ուղատըպ՝ է՛օմիւր աղաճընտան

տախի ալա, վէ եւյիպ՝ էպէտի եաշայա տէյիւ, 23
 Բապպ Լ՝ըաճ օնու Լ՝տէն ճէննէթինտէն սիւր-
 տիւ, չօլ եերի իշէյէ քի օնտան ալընմըշտը : Լամ 24
 տի Լ՝տէմի գօվտու : վէ Լ՝տէն ճէննէթինին կիւն
 աօղուաու դարաֆընտան քերուպիմլէրի վէ տէօ-
 նէն ալէֆ գըլըճընը՝ էօմի աղաճընըն եօլունու
 պէքլէմէյէ գօտու :

ՊԵՐ, 4:

Վէ Լ՝տէմ գարըսը շէվվայի պիլտի . վէ օ՝ կէպէ 1
 գալըպ՝ Վայինի աօղուրտու, վէ տէտի . Բապպ-
 տան ատէմ էտինտիմ : Վէ թէքրար գարընտաշը 2
 շապէլի աօղուրտու : վէ շապէլ գօյուն չօպանը
 իտի, ամմա Վային եերի իշէրիտի : Վէ օլտու քի՝ 3
 կիւնլէրին թէմամընտա՝ Վային եերին մէյվէսին-
 տէն Բապպա հէտիյէ կէթիրտի : Վէ շապէլ 4
 քէնտի գօյունլարընըն իլք աօղուշլարընտան վէ օն-
 լարըն եաղընտան՝ օ տախի կէթիրտի . վէ Բապպ
 շապէլէ՝ հէմ օնուն հէտիյէսինէ նազար էյլէտի :
 Լ՝մմա Վայինէ հէմ օնուն հէտիյէսինէ նազար 5
 էթմէտի . վէ Վային ղայէթլէ եօրքէլէնտի, վէ
 չէհրէսինի պօղտու : Վէ Բապպ Վայինէ տէտի . 6
 Լ՝նի չիւն եօրքէլէնտին, վէնի չիւն չէհրէնի պօղ-
 տուն : Լ՝յեր էյի էտէրսէն, գապուլ օլունմաղմը, 7
 վէ էյեր էյի էթմէղսէն, կիւնաճ գափուտա եա-
 թար . ամմա օ սանա թապի օլաճագ, վէ օնուսէն
 զապդ էտէճէքսին :

Վէ Վային գարընտաշը շապէլ իլէ սօյլէշտի . 8
 վէ օլտուքի օնլար գըրտա իքէն՝ Վային գարընտա-
 շը շապէլին իւղէրինէ գալգտը, վէ օնու էօլտիւր-
 տիւ : Վէ Բապպ Վայինէ տէտի . Վարընտաշըն 9
 շապէլ նէրէտէտի : Վէ օ տէտի, Պիլմէմ . պէն
 գարընտաշըմըն պէքճիսի միյիմ : Վէ օնու տէ- 10

- տի : 11 Ե՛կ իջեալին , գաղթնաաշխարհի քանդակներն ,
 14 սի՛ն եկրտէն պանաֆերեալաւ ետէյոր : 11 Ե՛կ շինախ
 սէն եկրտէն մերձստուն , քի՛ ոչ՝ քարքնաաշխարհի
 քանդակներն սէնին եկրտէն ալմաղա ազգընդ աշտը :
 12 Եկրի իջեալին զէման՝ արթըգ սանաւ մահաւ
 լունու վերմէյէ . եկրտէ գաղթըն վէ ալմարէ Երա-
 13 սըն : 11 մախի՛ Գալին Բաղարա տէտի . 11 Եկա՛հ հրմ
 14 ալֆ օլունա պիղմէքտէն պէօյիքտիւր : 11 Եկա՛հ պու
 կիւն պէնի եկրին եիւղիւնտէն գօփտուն , վէ պէն
 սէնին հուղուրունտան կիղլէնիպ՝ եկրտէ գաղթըն
 վէ ալմարէ Երաճաղըմ . վէ օպքի՛ հէր քիմ պէնի
 15 պուլուպտա , պէնի էօլտիւրէճէքտիւր : 11 Ե՛կ Բաղար
 օնա տէտի . Պունուն իջին՝ հէր քիմ՝ Գալինի էօլ-
 տիւրիւրսէ , օնտան եէտի գաթ էօճ ալընա : 11 Ե՛կ
 Բաղար Գալինի պիրնիշան գօտուքի՛ օնու պուլան
 քիմէսնէ՛ օնու էօլտիւրմէյէ :
 16 11 Ե՛կ Գալին Բաղարն հուղուրունտան չըգտը ,
 վէ Իտէնին կիւն տօղուտու դարաֆրնտա՝ Ե՛կ
 17 տիյարընտա սաքին օղտու : 11 Ե՛կ Գալին գաղթընը
 պիւտի , վէ օ կէպէ գալըպ՝ Զէնօխու տօղուրտու .
 վէ պիր շէհիր եափտը , վէ շէհիրին ատընա օղտու
 18 նուն ատընտան Զէնօխ գօտու : 11 Ե՛կ Զէնօխա Ի-
 րաւ տօղտու , վէ Իրաւ 11 Ե՛կ հուլաէլի տօղուր-
 տու , վէ 11 Ե՛կ հուլաէլ 11 Ե՛կ թուշաէլի տօղուրտու ,
 19 11 Ե՛կ թուշաէլտէ 11 ամէխի տօղուրտու : 11 Ե՛կ 11 ամ-
 մէխ քէնաինէ իքի գարը ալտը . պիրինին ատը
 20 11 տա վէ օպիրինին ատը 11 Եկա՛ իտի : 11 Ե՛կ Բաղար
 11 Եկա՛ պալի տօղուրտու . պու՛ շատրըպարտա սաքին
 21 օլուն չօպանլարըն պապասը իտի : 11 Ե՛կ գաղթնաա-
 շխարհի ատը 11 Եկա՛ պալ իտի . պու՛ ճիւմլէ դանպուր
 22 ճիւմլէրին վէ միւսգալճըլարըն պապասը իտի : 11 Ե՛կ
 11 Եկա՛ օ տախի 11 Եկա՛ պալ գալինի տօղուրտու , քի
 ճիւմլէ պապըճըլարըն վէ տէմիրճիւմլէրին տա

Թատը իտի : Ս է ինտնպալ գայինին գրգգարըն-
 տաշը՝ 1, պաման իտի : Ս է 1, ամէի քէնտի գարը-29
 լարը 1, տպէ վէ Սիլպէ տէտի . Սէսիտի իշխտին
 է՝ 1, ամէի գարըլարը՝ սէնզիւմի տինկլէյին :
 չիւքիպէն պիր ատէմ՝ էօլտիւրտիւմ եարամ սէ-
 պէպինսէն, վէ պիր կէնճ՝ պէրէմ՝ սէպէպինտէն :
 1, յեր՝ 1, պին իշխն եէտի գաթ էօճ ալլնրոսա, 24
 1, ամէի իշխն տաթի եէթմիշ եէտի գաթ :

Ս է 1, տէմ Թէքուար գարըսընը պիրտի, վէ օ՝ 25
 պիր օղուլ տօղուրտու, վէ ատընա Շ էթ գօտու .
 զէրա ԿէԿէ . 1, ւաճ պանա՝ 1, պինին էսլտիւրտիւ-
 յիւ Զապէլին եէրինէ պաշգա՝ զիւրրիյէթ վէրտի :
 Ս է Շ էթէ՝ օնա տաթի պիր օղուլ տօղուրտու, վէ 26
 ատընա 1, նօշ գօտու . օլէման 1, ապպըն ատը
 չաղըր լմաղա պաշլանտը :

ՊԼՇ. Ե.

1, տէմ սիլտիլէլէրինին քիթապը պոլ տուր . 1, Լ- 1
 լաճ ատէմի եարաթտըղը կիւնտէ՝ օնու 1, ւաճըն
 ոիրէթի իւզրէ եափտը . () նլարը էրքէք վէ տի- 2
 շի եարաթտը . վէ օնլարը պէրէքէթլէտի, վէ եա-
 րատը լտրգլարը կիւնտէ օնլարըն ատընա ատէմ
 գօտու : Ս է 1, տէմ եիւզ օթուզ երլ եաշայրպ՝ 3
 քէնտի պէնկզէյիշի իւզրէ սիրէթի կիպի օլու-
 տօղուրտու, վէ ատընա Շ էթ գօտու : Ս է 1, տէմ 4
 Շ էթի տօղուրտու գտան սօնկրա՝ սէքիզ եիւզ երլ
 եաշատը . վէ օղուլար հէմ գրզլար տօղուրտու :
 1, տի 1, տէմին եաշատըղը կիւնլէրին ճիւմլէսի՝ տօ- 5
 գուզ եիւզ օթուզ երլ օլտու . վէ էօլտիւ : Ս է 6
 Շ էթ եիւզ պէշ երլ եաշայրպ՝ 1, նօշու տօղուր-
 տու : Ս է Շ էթ 1, նօշու տօղուրտու գտան սօնկ- 7
 րա՝ սէքիզ եիւզ եէտի երլ եաշատը . վէ օղուլար
 հէմ գրզլար տօղուրտու : 1, տի Շ էթին ճիւմլէ 8

- կիւնլերի տօգուղ եիւզ օն իբի երւ օլտու . վէ էօր
 9 տիւ : Ս է Նօշ տօգսան երւ եաշայրպ՝ Վ. պյնանը
 10 տօգուրտու : Ս է Նօշ Վ. պյնանը տօգուրտուգ-
 տան սօնկրա՝ սէքիզ եիւզ օն պէշ երւ եաշատր .
 11 վէ օղուլար հէմ գրզլար տօղուրտու : Ս է Նօ-
 շուն ճիւմլէ կիւնլերի տօգուղ եիւզ պէշ երւ օե-
 12 տու . վէ էօլտիւ : Ս է Վ. պյնան եէթմիշ երւ եա-
 13 շայրպ՝ Ս՝աճլալէլի տօղուրտու : Ս է Վ. պյնան
 Ս՝աճլալէլի տօղուրտուքտան սօնկրա՝ սէքիզ եիւզ
 գրզ երւ եաշատր . վէ օղուլար հէմ գրզլար տօ-
 14 ղուրտու : Սմտի Վ. պյնանըն ճիւմլէ կիւնլերի տօ-
 15 գուղ եիւզ օն երւ օլտու . վէ էօլտիւ : Ս է Ս՝աճ-
 լալէլ ալթմիշ պէշ երւ եաշայրպ՝ Նէրէտի տօ-
 16 ղուրտու : Ս է Ս՝աճլալէլ Նէրէտի տօղուրտուգ-
 տան սօնկրա՝ սէքիզ եիւզ օթուղ երւ եաշատր .
 17 վէ օղուլար հէմ գրզլար տօղուրտու : Սմտի Ս՝աճ-
 լալէլին ճիւմլէ կիւնլերի սէքիզ եիւզ տօգսան պէշ
 18 երւ օլտու . վէ էօլտիւ : Ս է Նէրէտ եիւզ ալթմիշ
 19 իբի երւ եաշայրպ՝ Հանօխու տօղուրտու : Ս է
 Նէրէտ Հանօխու տօղուրտուքտան սօնկրա՝ սէ-
 քիզ եիւզ երւ եաշատր . վէ օղուլար հէմ գրզ-
 20 լար տօղուրտու : Սմտի Նէրէտին ճիւմլէ կիւնլերի
 տօգուղ եիւզ ալթմիշ իբի երւ օլտու . վէ էօլտիւ :
 21 Ս է Հանօխ ալթմիշ պէշ երւ եաշայրպ՝ Ս՝ա-
 22 թուշէլաճի տօղուրտու : Ս է Հանօխ Ս՝աթուշէ-
 լաճի տօղուրտուքտան սօնկրա՝ իւշ եիւզ երւ Ն. Ե-
 լաճըլա եիւրիւտիւ . վէ օղուլար հէմ գրզլար տօ-
 23 ղուրտու : Ս է Հանօխուն ճիւմլէ կիւնլերի իւշ
 24 եիւզ ալթմիշ պէշ երւ իտի : Ս է Հանօխ Ն. լա-
 ճըլա եիւրիւտիւ . վէ պուլունմաղդտր . զիրա օնու
 25 Ն. լաճ ալտր : Ս է Ս՝աթուշէլաճ եիւզ սէքսէն
 26 Լէտի երւ եաշայրպ՝ Նմէխի տօղուրտու . Ս է
 Ս՝աթուշէլաճ Նմէխի տօղուրտուքտան սօնկրա՝

վերջանալու, զէ եւրեյնսէ գասալէն թնայի:

7 Ո՛ր է Լապպ տէտի: Լաբաթարդըմ առեմի եւեր
եւրպիւ իւզերթնտէն եւզ ետէյիմ, աստեմունէն թա
հայլանլարա վէ որբիւթիւնէն լերէ՝ զէ կեցիւն
գաշլարնա վարդնձէյեաէք. զիրա օնլարը ետի
8 արդումս փիշմանրմ: Լ՛մմա՛ Լ, օ՛հ Լապպըն նազա
րնաա լուրք պուլտու:

9 Լ, օ՛հուն սիրիլէսի պուլտուք. Լ, օ՛հ օլտուղու
տէվրտէ սաարգ քեսմիլ քիմաէ իտի: Լ, օ՛հ Լ՛Լ-
10 լա՛հրլա եւրիւտիւ: Ո՛ր է Լ, օ՛հ իւշ օղուլ տօղուր-
11 տու, Ը էմի՛ Լաւր զէ Լաֆէթի: Ո՛ր է եւեր Լ՛Լ-
լա՛հրն եմիւնտէ ֆասիտ օլտու. հէմ՝ եւեր գուլմ
12 իլէ տօլտու: Լամի Լ՛Լա՛հ եւեր պապար, քի իշթէ
ֆեսաաէ վարմըլտը. զիրա եւերն իւզերթնտէ հէք
թէն եօլունու պօզմուշուտու:

13 Ո՛ր է Լ՛Լա՛հ Լ, օ՛հա տէտի. Ղ՛իւմէ թէնին ու
նու էօնիւմէ կէլտի. զիրա օնլարն եւրպիւնտէն
եւեր գուլմ իլէ տօլտու. զէ իշթէ պէն օնլարը եւեր
14 իլէ պօզաճաղըմ: Բէնտինէ զօֆէր աղաճընտան
պիր կէմի՛ ետի. կէմիտէ հիւճթէլէր ետի. զէ օնու
իշթուտէն զէ տիշարուտան զեֆթ իլէ զեֆթլէ:

15 Լէմ՝ օնու պուլ րէսմտէ ետիասըն. Լկէմինին ու
զունլուղու իւշ եւր առըն՝ էնի էլի՛ առըն՝ զէ
16 եւրքսէքլիյի օթուլ առըն օրուն: Լէմ՝ կէմիյէ
պիր փէնձէրէ ետիասըն, զէ օնու եօզարուտան
պիր առըն՝ միգտարի լմէքիլ ետէսին, զէ կէմիմին
գափուտանու եան գապաֆընա գօյասըն. օնու իւշ

17 գապապաղ ետիասըն: Ո՛ր է պէն՝ իշթէ կեցիւն
ալթընտա՝ քէնտինտէ հայաթ րուհու օրուն հէր
թեմի թէլէֆ եթմէք իշիւն՝ եւերն իւզերթնտէ րու
գափաճը կէթիթիւնէյիմ. եւերն հէր նէ վար իտ

18 հէրք օրաճապ: Լ՛մմա՛ տէնիլէ ա՛հարք ապրիմ
ետէյիմ, զէ կէմիյէ կէմիմին ալիլէք օնն կէթէք:

զանքսքին՝ մե քաղն անգույնսքինն քաղաքս
 պէտեպէրիննէն Վ. Է. ձեռնէն Տայրաբարսան՝ հեր 10
 թեմայեղաքեղ շիքի՝ հեկսիւտէն. կեմիյէ, կեմիւ
 լեւին, քի օէնին իլէ սաղ գալալար. օնպարեքե-
 լիւնիցիւն յաւ իսու շարտան ձեռնաքիննէ մէ տա- 20
 լարաբարսան, ձինաքիննէն եկրիննէն մէ սիւրմիւ-
 նէն լեքնալէն. ձեռնաքիննէն տաղ գալալար իշինն.
 ձեռնէն լեքնալէն պիտեղ շիքի՝ ասնա կեղէն Վ. Է. օէն 21
 քիտիննէն հեր եկնաքիննէն ձեռնէն սիւ տա՝ Եսկըն-
 տա զօնի էլլէ քի պանա հեմ օնպար եկ յէձէք օրա
 լանպէ լր Տիւրա Տընալա ձեռնէն թեմայեղ եկմաի- 22
 իւն զպիտէ կեզրէ էլլէտի. էլլէ էլլէտի

ՊԷՇՅԷ

Վ. Է. քաղաք Դ, օհա տեաի Վ. Է. ձեռնէն եկնալէ 1
 կեմիյէն իլլէ զիտարա տեկնալէ եսիւնալ տաւադ
 օէնի կեպարսան ձեռնաք Տայրաբարսան քեմիւնէ 2
 եղեղիւ տեղիւ եկնալէն եկնալէն արաբն. ասնա
 նարաք Տայրաբարսան եղեղիւ տեղիւ պիտեղ
 շիքի՝ նարաք իշինն գալալարսանն տալիւ էր 3
 քիշիւ տեղիւ ձեռնալէն. եկնալէն արաբն զ քի
 ձեռնէն իշինն իշիննալէն զիտարսէն իւրաւ տաղ-
 արաբն զ քի ձեռնէն արաբարսան զիտարսի 4
 ձեռնալէն իշիննալէն մալիս Եսէնէն իւր իւր 5
 քի ձեռնէն արաբարսան ձեռնալէն թեմայեղ եկմաի կեպի 6
 եկմաի Վ. Է. տալալարսան եկնալէն իշիննալէն օ-
 տարալէն քեմիւն Վ. Է. ձեռնէն արաբ արաբարսան իւր 7
 իւրալէն քի ձեռնէն օտարալէն մե քաղաք մե արաբ-
 արաբարսան տալալարսան պիտեղնէն գալալար արաբար-
 սան տալալարսան մէ միյնի կեպարսի 8
 արաբարսան մէ նալալար Տայրաբարսան հեմ արաբ

տիւ : Ս է եերին իւզերինստ թէփրէնէն հէր պիր 21
 թէն՝ կերէք գուշ՝ կերէք տաւար՝ կերէք ծանա-
 վար՝ կերէք եերին իւզերինստ սիրթիւնէն հէր
 պէօճէք՝ վէ ծիւմլէ ստէմ հէլաք օլտու : Զեփ 22
 գարտտա օլանլարտան պուրնու տէլլինտէ հա-
 յաթ նէֆէսի օլանլարրն ծիւմլէսի էօլտիւ : Ս է 23
 եեր եիւզիւ իւզերինստ հէր վիւծիւտ հէլաք օլտու ,
 ստէմտէն թա հայվանս՝ սիրթիւնէն վէ կէօ-
 յիւն գուշունս վարընճէյտէք . իմտի օնլար՝
 եերտէն եօղ օլտու . վէ եալընըղ՝ Եօճ հէմ պիլէ-
 սինճէ կէմիտէ օլանլար գալար : Ս է սուլար եեր 24
 իւզերինստ եիւզ էլլի կիւն գուլվէթլէնտի :

ՊԵՐՇ 8 :

Ս է Ելլաս՝ Եօճու՝ վէ պիլէսինճէ կէմիտէ օլան 1
 ծիւմլէ հայվանլարը վէ ծիւմլէ տաւարլարը ֆիք-
 րինէ կէթիրտի . վէ Ելլաս եեր իւզերինէ պիր եէլ 2
 կէչիրտի , վէ սուլար տինտի : Ս է էնկինին փուն-
 կարը հէմ կէօյիւն փէնճէրէսինի գափանտը , վէ 3
 եաղմուր կէօքտէն քէսիրտի : Ս է սուլար եերտէն
 վարարագ չէքիլմէտէ օլուպ՝ եիւզ էլլի կիւնիւն սօ- 4
 ճունտա սուլար աղալար : Ս է եէտինճի այտա՝ այ-
 ըն օն եէտինճի կիւնիւնտէ կէմի Ելլարադ տաղլա- 5
 րընըն իւզերինտէ գարար գըլար : Ս է սուլար վա-
 րարագ աղալմատաիտի՝ թա օնունճու այտաէք .
 վէ օնունճու այըն իլք կիւնիւնտէ տաղլարըն թե-
 փէլէրի կէօրիւնտիւ :

Ս է օլտուքի՝ գըրգ կիւնիւն սօնունտա , Եօճ 6
 եափտըղը կէմինին փէնճէրէսինի աչտը . Ս է 7
 գուզղունու սալը վերտի . վէ օ չըգըպ՝ օթէ պէրի
 տէօնէրիտի՝ թա եերին իւզերինտէն սուլար գու- 8
 բույունճէյտէք : Ենտէն՝ սուլար եեր եիւզիւն-
 տէն աղալարմը տէյիւ՝ կէօրմէք իչիւն եանընտան

- 9 կէօյերձինի սալը վերտի: Եւ մնա կէօյերձին քէն-
տի ալաղընըն դապանընա տուրաճադ եւր պու-
մամաղլա, օնա կէմիյէ տէօնտիւ. զերա պիւթիւն
եւերին երւզիւնտէ սուլար վարրտը: Իմտի օ՛ւ իլինի
սալըպ օնու արտը, վէ քէնտի եանընա կէմիյէ կէ-
- 10 թիրտի: Ս է թէքրար եւտի կիւն տաճա պէքլէ-
- 11 յիպ՝ եինէ կէմիտէն կէօյերձինի սալը վերտի: Ս է
կէօյերձին ախշամ իւսթիւ օնա կէլտի, վէ իշթէ
աղղընտա՝ գօփարըլմըշ պիր զէյթօնն եափրաղթ
վարիտի. Իմտի՝ Ե, օ՛ճ պիլտիքի՝ սուլար եւերին իւ-
- 12 ղերինտէն աղալար: Ս է թէքրար եւտի կիւն տա-
ճա պէքլէյիպ՝ կէօյերձինի սալը վերտի, վէ ար-
թըգ օնա պիր տաճա տէօնմէտի:
- 13 Ս է օլտու քի՝ ալթը եիւշ պիրինձի երլտա
էվվէլքի այրն իլք կիւնիւնտէ՝ սուլար եւերին իւղէ-
րինտէն գուրուտու. վէ՝ Ե, օ՛ճ կէմիին գապաղընք
գալարըրպ պապտը, վէ իշթէ եւերին երւզիւ գու-
- 14 րումուշտուր: Ս է իքինձի այտա՝ այրն իյիրմի եւ-
- 15 տինձի կիւնիւնտէ եւր գուրուտու: Ս է Եւաճ
- 16՝ Ե, օ՛ճա սէօյէյիպ՝ տէտի. Աէմտէն չըգ, սէն՝ վէ
գարըն վէ օղուլարըն վէ օղուլարընըն գարըլարը-
- 17 սէնինլէ պիլէ: Ճ՝ իմլէ սէնինլէ պիլէ օլան հայ-
վանը հէր թէնտէն՝ կէրէք գուշարը՝ կէրէք տա-
վարլարը՝ կէրէք եւր իւղերինտէ սիւրթիւնէն հէփ
սիւրթիւնէնլէրի պիլէնձէ չըգար. վէ եւրտէ նէշվ
ու նէմա պուլտունլար, հէմ եւր իւղերինտէ մէր-
- 18 վէտար օլուպ՝ չօղալսընլար: Իմտի՝ Ե, օ՛ճ հէմ օ-
ղուլարը վէ գարըսը վէ օղուլարընըն գարըլարը
- 19 պիլէսինձէ չըգտըլար. Էէր հայվան վէ ճիւմլէ
սիւրթիւնէն վէ հէր գուշ եւերին իւղերինտէ ճինա-
լէրինձէ թէփրէնէնլէրին ճիւմլէսի կէմտէն չըգ-
- 20 տը: Ս է՝ Ե, օ՛ճ Բապապ պիր մէղապճ եափտը, վէ
հէրփաք հայվանտան վէ հէրփաք գուշտան աէ-

- իւն վե սիղտէն սօնկրս զիւրրիյն եւ թինիդ իւն ա՛հ-
- 10 ար հը սապիւթ ետեճէյիմ, Հէմ սիղին իւն օլան
հէր Լաշայան ծան իւն, կերէք գուշիւն՝ կերէք
տապարիւն՝ վե կերէք սիղին իւն օլան եերին հէր
ճանապարհ իւն՝ կեմիտէն չոգանդարրն ճիւմէսի
- 11 իւն, Եանի եերին հէփ ճանապարհ իւն : Վէ սի-
ղին իւն ա՛հարմը տապիւթ եսէյիմ, քի պրթըդ
ճիւմէ թէն դուֆանըն սուլարըն աւան հէլար օլմա-
յա, վե պիր տաշա եերի պօզմադ իշխն դուֆան
- 12 օլմայա : Լ՛նտէն Լ՛լլա հտէտի, Պէնիմ իւն սիղին
արանըղտա՝ վե սիղին իւն օլան ճիւմէ Լաշայան
ճանըն արասընտա՝ էպէտի սիւխիւէլէրին ճէ սա-
- 13 պիւթ եւ թտէյիմ ա՛հարն նիշանը պօլ օլա, Պէնիմ
Եայըմը պօլլուլթտա գօյաճաղըմ, վե օ՛պէնիմ ի-
ւն եերին արասընտա օլան ա՛հարն նիշանը՝ օլա :
- 14 Վէ օլաքի՝ եերին իւղէրինն պօլլուլթ կեթիրտի-
- 15 յիմտէ, Եայ պօլլուլթտա կեօրիւնէճէք տիր : Վէ
պէնիմ իւն սիղին արանըղտա՝ վե հէր թէնաէն
ճիւմէ Լաշայան ճանըն արասընտա օլան ա՛հարմը
ֆիքրիմէ կեթիրէճէյիմ, վե պիր տաշա ճիւմէ
թէնի հէլար էտեճէք սուլար դուֆանը օլմայա :
- 16 Վէ Եայ պօլլուլթտա օլաճաղտըր, վե պէն օնու
կեօրտիւքճէ, Լ՛լլահըլա եերին իւղէրինտէ օլան
հէր թէնտէն ճիւմէ Լաշայան ճանըն արասընտա
- 17 օլան էպէտի ա՛հար ֆիքրիմէ կեթիրէճէյիմ : Վէ
Լ՛լլահ Լ՛օհա տէտի, Պէնիմ իւն՝ եերին իւղէրին-
տէ օլան ճիւմէ թէնին արասընտա սապիւթ եւ թ-
տիյիմ ա՛հարն նիշանը պօլտուր :
- 18 Իմտի՝ Լ՛օհուն կէմիտէն չոգան օղուլարը՝ Հէմ
վե Համ վե Լ՛անֆէթ իտի, վե Համ՝ Լ՛անա-
- 19 ա՛նըն պապասը իտի : Լ՛օհուն իւշ օղուլարը
պունլար իտի, վե ճիւմէ եերէ պունլարտան Լա-
- 20 երլտըլար : Վէ Լ՛օհ եերի իշլէմէյէ պաշլատը :

զէ պաշտօնագիրս յիւր ընդառաջս ինչո՞ք ներկո՞ւն 21
 օրսու, զէ չարացիքն զթաղաւորս չար խոհանարս
 յիւր Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 22
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 23
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 24
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 25
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 26
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 27
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 28
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 29
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն

ԳԻՄՆԻՆԻ

ՍԵ՛ Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 1
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 2
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 3
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 4
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 5
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 6
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 7
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 8
 Եւրոպայի մէջ շէնքի մէջ, զերտիւն տալարն
 Եւրոպայի մէջ, պարտաւ ինչո՞ք պարտեալն 9
 չարացիքն, կէտիւրի տիշարբարս ինչո՞ք քաղիւն
 տալարն, ինչո՞ք զերտիւն Եւրոպայի Եւրոպայի 10

- 6 Վ է Համբն օղուլարը՝ Վ. ուշ վէ Սիսրաիմ վէ
7 Գուգ վէ Վ. անտան իտի։ Վ է Վ. ուշ ուն օղուլ-
լարը Սեպա վէ Համբն վէ Սապթա վէ Րաամա
վէ Սապթիկա իտի։ Վ է Րաամանըն օղուլարը՝
8 Շէպա վէ Տէտան իտի։ Վ է Վ. ուշ Նիմրոտու
սողութու։ պու՝ եւրտէ ճէպար օլմաղա պաշ-
9 լատը։ Պու՝ Րապարն էօնիւնտէ գուգ վէ թիւ ամ-
ճը իտի։ Մըն իշին՝ Րապարն էօնիւնտէ՝ Վիմ-
10 րօտ կիպի գուգ վէ թիւ ամճը տէնիլիւր։ Վ է փա-
տիշաճըղընըն իպթիտատը Պապէլ իտի, անտէն
11 Նիւգ վէ Վ. քաւտ վէ Գալնէ իտի՝ Սինար տի-
12 եարընտա։ () Լ տիյարտան Վ. շոքա չոգտը, վէ
Նինէ վէ իլէ Րէհօպթ շէհրինի՝ վէ Վ. ալաճի
12 եափաը, Նինէ վէ իլէ Վ. ալաճ արասընտա Րէ-
սէնի տախիէտփաը. պու պիր պէյիւք շէհր իտի։
13 Վ է Սիսրաիմ՝ Վ. ուտիմի վէ Վ. նամիմի վէ Վ է-
14 Տապիմի վէ Նաֆթուհիմի սողութու։ Վ է
Փաթրուսիմի վէ Վ. ասլուհիմի, քի անէրտէն
15 Գիլիլճիմ չոգտը, վէ Վ. ֆթօրիմի պախի։ Վ է
Վ. անաան իլք օղու։ Սիսոնու՝ անտէն Հէթի,
16 Տէմ Լէպուսիյի վէ Նիօրիյի վէ Նիւրկաշէյի, վէ
18 Նիվիյի վէ Ն. քիւյի վէ Սինիյի, Վ է Ն. վաաիյի
վէ Սեմարիյի վէ Համաթիյի սողութու։ Վ. ն-
տէն սօնկրա Վ. անաանիլիլիւրն գապիլիլիլի կա-
19 եր լարը։ Վ է Վ. անաանիլիլիլիւրն սինօրու Սի-
սօնտէն կերարայէ սողութու թա Վ. զայէտէք՝ վէ
Սէտօմա վէ Վ. օմօրայա վէ Վ. տմայա վէ Սէպօյիմէ
20 սողութու թա Վ. աշայէ տէք տիր։ Վ է Համբն օ-
ղուլարը գապիլիլիլիւրնճէ՝ տիլիլիլիւրնճէ զիլայէթ-
իլիլիւրնտէ Վ. գաիֆիլիլիլիւրնտէ պունլար տըր։
21 Վ է Վ. պերին ճիւմի օղուլարընըն պապարը
պէյիլիլիլիւրն օլան Լաֆթիլիլի գարընտաը Շէմէ
22 տախի օղուլար սողութու։ Շէմին օղուլարը՝ Վ. ն-

բամ վէ Լճուր վէ Լ. րֆախաւ վէ Լ. րամ 1
 Խախ : Ս է Լ. րամին օղուլարը՝ Ս է վէ 23
 Կէթէր վէ Ս աշ Խախ : Ս է Լ. րֆախաւ Ծ ալա 24
 Տի օղուրտու : վէ Ծ ալա՝ Լ. պէրի օղուրտու :
 Ս է Լ. պէրէ իբի օղուլ օղուտու : պիրինին աւոր 25
 Փէլէկի Խախ : զիրա նէր օնուն կիւնլէրինտէ թագ-
 օրմ օլտու : վէ գարընտաշընըն աւոր Լ. օգդան ի-
 օի : Լ. օգդան տախի Լ. լմտաւոր վէ Ծ ալէֆի վէ 26
 Հասարմաւէ թի վէ Լ. արաճի, վէ Հատօրամը վէ 27
 Ուղալի վէ Տիգլայը, վէ () պալը վէ Լ. պիմայէլի 28
 վէ Ծ էպայը, վէ () Փիրի վէ Համիլայը վէ Լ. օ- 29
 պապը օղուրտու : Հէփ պունլար Լ. օգդանըն օ-
 ղուլարը տըր : Ս է պունլարըն մէքնանի Ս է Հա- 30
 տէն կիւն օղուտու տաղը Ս օֆէրէ վարընճէյէտէք
 Խախ : Ծ էմին օղուլարը գապիլէլէրինճէ՝ տիլլէ- 31
 բինճէ՝ տիլարլարընտա դաիֆէլէրինճէ պունլար
 տըր : Լ. օճ օղուլարընըն գապիլէլէրի՝ սիլալիլէ- 32
 լէրինտէ դաիֆէլէրինճէ պունլար տըր : վէ դու-
 ֆանտան սօնկրա դաիֆէլէր նէրտէ պունլարտան
 տաղըլտըլար :

ՊԼԵ 11.

Ս է ճիւմլէ նէրտէ տիլ պիր՝ վէ սէյլէյիշ պիր ի- 1
 օի : Ս է օլտուքի կիւն օղուտու նտան կէօշտիք- 2
 լէրինտէ, Սինա՝ր տիլարընտա պիր օլմա պունլու-
 լար : վէ օրատա սաքին օլտուլար : Ս է պիրիպի- 3
 բինէ տէտիլէր : Կէլ քէրփիճլէր քէսէլիմ, վէ օն-
 լարը աթէհչտէ փիշիրէլիմ : Խմտի քէրփիճլէր օն-
 լարա դաշ նէրինէ օլտու, վէ նէֆթ օնլարա շա-
 մուր նէրինէ օլտու : Ս է տէտիլէր : Կէլ քէնտի- 4
 լէրիմիղէ պիր շէհր վէ պիր գուլլէ եափալըմ, քի
 օնուն թէրիէսի կէօյէտէք Էրիշէ, վէ քէնտիլէրի-
 միգէ համ գազանալըմ : օլմայաքի ճիւմլէ նէրին

- 5 Իւզերինտէ տաղըրալում : Ա է Րապպ տեմ
 6 զուլարընըն ետփտըգլարը շէհրի վէ գուլէյի
 6 կէօրմէյէ էնտի : Ա է Րապպ տետի . յշմէ պուն-
 7 լար պիր գալմ վէ հէփիսինին տիլի պիր տիր , վէ
 8 պունու ետփմաղա պաշլատըլար . վէ շիմաի հէր
 9 նէ ետփմաղա նկէթ ետերլէրսէ , օնլարտան մէն
 7 օլունմայաճագ տրը : Աէլ էնէլիմ , վէ օնլարըն
 8 տիլինի օրատա գարը շտըրտըմ , քի պիրիպիրինին
 8 տիլինի անկլամայալար : Ա է Րապպ օնլարը օրա-
 9 տան ճիւմլէ եէրին եիւզիւնէ տաղըթտը . վէ շէհ-
 9 րի ետփմագտան ֆէրաղաթ էթտիլէր : ()նուն
 10 իշիւն օնուն ստը Պապէլ տէնիլտի . զիրա Րապպ
 10 օրատա ճիւմլէ եէրին տիլինի գարը շտըրտը . վէ
 11 Րապպ օնլարը օրատան ճիւմլէ եէրին եիւզիւնէ
 տաղըթտը :
 10 Հէմին սիլիլէլէրի պունլարտը . Հէմ եիւզ
 եաշընտա իքէն զուֆանտան իքի երլ սօնկրա
 11 Լրֆախշատըր տօղուրտու : Ա է Հէմ Լրֆախ-
 11 շատըր տօղուրտուգտան սօնկրա՝ պէշ եիւզ երլ
 եաշատը , վէ օղուլար հէմ գըղլար տօղուրտու :
 12 Ա է Լրֆախշատ օթուղ պէշ երլ եաշատը , վէ
 13 Հալահի տօղուրտու : Ա է Լրֆախշատ Հալա-
 13 հի տօղուրտուգտան սօնկրա՝ տէօրթ եիւզ իւշ երլ
 եաշատը , վէ օղուլար հէմ գըղլար տօղուրտու :
 14 Ա է Հալահ օթուղ երլ եաշատը , վէ Լալէրի
 15 տօղուրտու : Ա է Հալահ Լալէրի տօղուրտուգ-
 15 տան սօնկրա՝ տէօրթ եիւզ իւշ երլ եաշատը , վէ
 16 օղուլար հէմ գըղլար տօղուրտու : Ա է Լալէր օ-
 16 թուղ տէօրթ երլ եաշատը , վէ Փէլէկի տօղուր-
 17 տու : Ա է Լալէր Փէլէկի տօղուրտուգտան սօնկ-
 17 րա՝ տէօրթ եիւզ օթուղ երլ եաշատը , վէ օղուլ-
 18 ար հէմ գըղլար տօղուրտու : Ա է Փէլէկ օթուղ
 19 երլ եաշատը , վէ Րոպի տօղուրտու : Ա է Փէլէկ

Ինչի տողութառագտան սանկրա՝ իբի եիւզ տագուզ
 երլ եաշատը, վէ օղուլար հեմ գրզւար տօղուր-
 առու: Վ է ԻճԷ օթուզ իբի երլ եաշայիպ՝ Սա- 20
 բուկու տօղուրառու: Վ է ԻճԷ Սարուկու տօղուր- 21
 տագտան սանկրա՝ իբի եիւզ եեաի երլ եաշատը,
 վէ օղուլար հեմ գրզւար տօղուրառու: Վ է Սա- 22
 բուկ օթուզ երլ եաշայիպ՝ Վ, ահօրու տօղուրառու:
 Վ է Սարուկ՝ Վ, ահօրու տօղուրառագտան սանկրա՝ 23
 իբի եիւզ երլ եաշատը, վէ օղուլար հեմ գրզւար
 տօղուրառու: Վ է Վ, ահօր իյիրաի տօղուզ երլ եա- 24
 շայիպ՝ իւերահը տօղուրառու: Վ է Վ, ահօր՝ իւե- 25
 բահը տօղուրառագտան սանկրա՝ եիւզ օն տօղուզ
 երլ եաշատը, վէ օղուլար հեմ գրզւար տօղուր-
 առու: Վ է իւերահ եեթմիշ երլ եաշատը, վէ 26
 Լ, պրամը՝ Վ, ահօրու վէ շարանը տօղուրառու:

Վ է իւերահըն սիւսիւէլերի պունլադորը. իւե- 27
 բահ Լ, պրամը՝ Վ, ահօրու վէ շարանը տօղուրառու.
 վէ շարան Լ օրու տօղուրառու: Վ է շարան՝ 28
 պապասը իւերահըն հօնիւնտէ տօղառուղու տի-
 եարտա Վիլտանիւլերին Սար շէկփնտէ հօլտիւ:
 Վ է Լ, պրամ իւէ Վ, ահօր քէնտիւլերինէ գարըլար 29
 աղտըլար. Լ, պրամըն գարըսընըն աաը Սարա՝ վէ
 Վ, ահօրուն գարըսընըն աաը շարանըն գրզը Սիւ-
 քա իտի, քի շարան Սիւքանըն վէ Լ, իսգանըն
 պապասը իտի: Վ է Սարա գըսըրըտը. օնուն եզ- 30
 լաաը եօղուտու: Վ է իւերահ քէնտի օղու 31
 Լ, պրամը՝ վէ քէնտի թօրնու շարանըն օղու Լ օ-
 րու՝ վէ քէնտի օղու Լ, պրամըն գարըսը՝ կէլնը
 օղան Սարայը աղտը, վէ Վ, անաան տիյարընա
 կիթմէք իշիւն օնլարըլա Վիլտանիւլերին Սար շէ-
 փնտէն չգտը: վէ շարանաուէք կէլիպ՝ օրաուա
 սարին օրաուլար: Վ է իւերահըն կիւլերի իբի 32
 եիւզ պեշ երլ իտի, վէ իւերահ շարանաուէզ
 տիւ:

տիյարտա գրեթէ աղբիւրի տի : Սէ օլտուքի՝ Սը-11
սըրա կիրմէյէ եագլաշընճա , քէնտի գարըսը
Սարայա տէտի . իշթէ հալա պիլիքիմ քի՝ սէն
կիւզէլ շէհրէլի գարըսըն . Սէ օլա քի՝ Սըսը-12
լըլար սէնի կէօրիւնճէ , Պու՝ օնուն գարըսը տըր
տէյէրէք , պէնի էօլտիւրիւպ՝ սէնի սազ գօյալար :
Վէրէմ էյլէ՝ գըզգարընտաշը յըմ աէ . շէօյլէքի՝ 13
սէնին սէպէպիւնիլէ պանա խաղը օլա , վէ սէնին
սէպէպիւնտէն ճանըմ եաշայա : Սէ օլտու քի՝ 14
Լ'պրամ Սըսըրա կիրմնճէ , Սըսըլըլար՝ գարը-
նըն զայէթ կիւզէլ օլտու զունու կէօրաիւլէր : Էմ 15
Պիրաօնուն պէյլէքի օնու կէօրաիւլէր , Պիրաօ-
նուն էօնիւնտէ օնու մէտհ էթտիլէր . վէ գարը
Պիրաօնուն էվինէ ալընտը : Սէ օնուն խաղը 16
իշին Լ'պրամա իհամն էթտի . վէ օ՝ գօյունլարա
վէ սըզըրլարա վէ էշէքլէրէ վէ քէօլէրէրէ վէ խա-
լայըգլարա վէ տիշի էշէքլէրէ վէ տէվէլէրէ մալէք
օլտու : Սէ Բապա Պիրաօնա վէ օնուն էվինէ՝ 17
Լ'պրամին գարըսը Սարատան էթիւրիւ պէօյիւք
պէլալար սալտը : Սէ Պիրաօն Լ'պրամը չաղը-18
րըպ տէտի . Պու պանա էթտիլին նէտիք . նի չին
պանա խաղէր վէրմէտին քի՝ պու գարընտըր .
Նի չին տէտին քի՝ Պու գըզգարընտաշըմ տըր , 19
վէ օնու քէնտիմէ գարը իշին ալը յօրտու . աւ
մաշիմտի իշթէ գարըն՝ ալ վէ կիթ : Սէ Պիրա-20
օն օնուն հագգընա աստիւնէրինէ թէնպիհ էթտի .
իմտի օնու վէ գարըսընը վէ ճիւմէ օնուն մալինի
կէօնտերաիլէր :

ԳԼՇ, 13:

Սէ Լ'պրամ Սըսըրաան՝ Վանաանըն գըզլէտի 1
նէտօղըու չըգար , օ վէ գարըսը վէ ճիւմէ օնուն .
Թալիւգար վէ 1, օգ Գաիլ պիլէպիւնճէ : Սէ Լ'պ- 2

- բամ սիրիւիւն՝ կիւմիւշիւն՝ վե արթունիւն զպէթ
 3 զէնկին իտի : Ս է գօնազլարնձա՝ գըպլէ գարա-
 ֆընտան Պէյթէլէտէք՝ Պէյթէլ իլէ Զայլն ա-
 րասընտա եվլէլտէն օնուն չատըրը օլտուղու մա-
 4 հալէտէք կէլտի . () Լ մահալէքի՝ մուգատէմու օ-
 բատա մէզպա՛հ ետփմը իտի . վէ Լ՝պրամ օրատա
 Լ՝լահըն ատընա նիտա՝ էյլէտի :
 5 Ս է Լ՝պրամ իլէ կիտէն Լ օդուն տաթի՝ սիրիւ-
 6 լէրի վէ սըղըրլարը վէ չատըրլարը վարըտը : Ս է
 օ եէր օնլարը՝ պէրապէր սաքին օլմաղա սըղմաղի-
 տի . զիրա մալլարը չօդ օլմաղըլա՝ պէրապէր սա-
 7 քին օլմաղա գատիր տէյիլլէրիտի : Ս է Լ՝պրամն
 սիրիւաիւնիւն չօպանլարը իլէ՝ Լ օդուն սիրիւ-
 տիւնիւն չօպանլարը արասընտա նիղա՝ տիւշաիւ .
 վէ օլլէման օ տիլարտա Վ՝անաանըլար վէ Ֆե-
 8 ռիղիլէր սաքին իտի : Ս է Լ՝պրամ Լ օդա տէտի .
 Վ՝էրէմ էյլէ , պէնիմ իլէ սէնին արանտա՝ վէ չօ-
 պանլարըմ իլէ սէնին չօպանլարընըն արասընտա
 9 նիղա օլմաթըն . զիրա պիղ գարընտա՛ղը : Ճիւմի
 եէր սէնին էօնիւնտէ տէյիլլի . քէրէմ էյլէ՝ պէն-
 տէն պըրլ . էյէր սէն սօլա կիտէրսէն , պէն սաղա
 կիտէրիմ . վէ էյէր սաղա կիտէրսէն , պէն սօլա
 10 վարըրըմ : Խմտի Լ օդ կէօլլէրինի գալարըրպ՝
 Լ օրտանըն ճիւմիլէ օվասընը կէօրտիւքի՝ պիւս-
 պիւթիւն սոլվարըլմը մահալարը , Լ՝ապպ Սօ-
 տամ վէ Լ օմօրպը պօղմաղտան եվլէլ՝ Սօա՛րա
 վարընձէյէտէք Լ՝ապղըն ձէննէթի կիպի՝ Սըսըր
 11 տիլարը կիպի իտի : Ս է Լ օդ քէնտիլէ Լ օրտա-
 նըն ճիւմիլէ օվասընը սէշիպ՝ կիւնտօղուտունա սօղ-
 12 բու կէօչտիւ . վէ պիրի պիրինտէն պըրըլը : Լ՝պ-
 րամ Վ՝անաան տիլարընտա սաքին օլտու . Լ օդ
 տա օվա՝ շէհրէրինտէ սաքին օլտա՝ չատըրընը
 13 Սօտամնտէք գուրտու : Ս է Սօտամուն էհալիսի՝

Իսապարն հուզուրունտա ղայեթ շէրիր վէ կիւ-
նահքեար խտիլէր:

Ս է Իսապ Իսպրամն՝ Սօ օնտան սյրըլտըղ- 14
տանսօնկրա տէտի. Շ խմտի կէօզլէրինի գալտըր
տա՝ օրոռլուն մահալտէն փսրեսասա վէ գըպլէյէ
վէ կիւնտօղուսունա վէ կիւնպաթըսընա տօղու
պագ. Օ իրա կէօրտիյիւն ճիւմլէ եերի՝ սանտ վէ 15
սէնին զիւրրիյէթինէ վէրէճէյիմ էպէտիյէտէք:
Ս է զիւրրիյէթինի եերին թօզու կիպի պիւնտա 16
էտէճէյիմ. Թաքիմ պիր քիմէսնէ եերին թօզու
նուսպյապիլիրսէ, սէնին զիւրրիյէթին տէ սոյր-
լըր: Վալգ, շու եերի ուզունլուզունա վէ էնլիլի- 17
յինէ կէզ. զերա օնուսանա վէրէճէյիմ: Ս է 18
Իսպրամ չատրըրնը չէքիպ կիթտի. վէ չէպրօն-
տա օրան Սամրէ՝ մէշէսինտէ սաքին օլուպ՝ օրատա
Իսապա մէզպահ եափտը:

ՊԵՇ, 14:

Ս է Սինա՝ փատիշահը օրան Իմրաֆէլին՝ Սլա- 1
սար փատիշահը Իրեօխուն՝ Սլամ փատիշահը
Վէտարլաղօմէրին՝ վէ դաիֆէլէրին փատիշահը
Թիտա՝ լին կիւնլէրինտէ՝ օլտուքի, Պունլար՝ Սօ 2
տօմուն փատիշահը Պէրա՝ իլէ՝ վէ Սօմօրանըն փա-
տիշահը Պիրշա՝ իլէ՝ Իտմանըն փատիշահը Շ ի-
նապ իլէ՝ վէ Սէպցիմին փատիշահը Շ էմէպէրի-
լէ՝ վէ Պէլա՝ եանի Սօա՝ ըրն փատիշահը իլէ ճէնք
էյլէտիլէր: չէփ պունլար Սիտիմ տէրէսինտէ՝ 3
եանի Վուզ տէնիզինտէ պիրիքտիլէր: ()ն իքի 4
երլ Վէտարլաղօմէրէ գուլուգ էթտիլէր, վէ օն
իւչիւնճիւ երլտա ա՝ սը օլտուլար: Ս է օն տէօր- 5
տիւնճիւ երլտա Վէտարլաղօմէր վէ պիլէսինճէ
օրան փատիշահլար կէրիպ, Ի՝ շդարթ Վարնայ-
խմտէ Իէֆայիլէրի՝ վէ չամտէ Օլզիլէրի՝ վէ

- 6 Եւ զի Գիրեաթայիմտէ Լմիւրի՝ Էմ Էօրիւ-
րի քէնտիւրին Սէր տաղնտա՝ Թաշեօք եադըն
7 օրան Լյօթարանէտէք զուրտուլար: Ս է տեօ-
նիւ Լն Սիփաթէ եանի Գաաէէէ կէրտիւր,
վէ Լմալէգիւրին ճիւլէ նաճիւտին՝ վէ Էա-
սէսօն Խամարտէ սաքին օրան Լմօրիւրի տախի
8 զուրտուլար: Ս է Սաաօմ փաաիշաճը վէ Կօմօրա
փաաիշաճը վէ Լաւա փաաիշաճը վէ Սէպօրիմ
փաաիշաճը վէ Պէլանըն եաճի Սաւրըն փաաի-
շաճը չգրա՝ օնար իլէ ճէնք Էթմէք իշին Սիտ-
9 աիմ տէրէսինտէ Թապուրաիգաիւրի, Վփ Լլա-
մըն փաաիշաճը Վէտարըազմէրիլէ՝ վէ դաիֆէ-
լէրին փաաիշաճը Թփաաէ իլէ՝ վէ Սնանըն փա-
աիշաճը Լմաֆէլիլէ՝ վէ Լըասարըն փաաիշա-
ճը Լքօթ իլէ՝ պու տէօրթ փաաիշաճօ պէշ իլէ
10 ճէնք իլէ: Ս է Սիտաիմ տէրէսի նէֆթ գուլու
լարը իլէ տօրու իտի. վէ Սաաօմն վէ Կօմօրա-
նըն փաաիշաճարը գաշա՝ օրայա տիւշտիւր.
11 վէ գարանլար տաղա՝ գաշարլար: Ս է օնլար՝ Սօ-
աօմն վէ Կօմօրանըն Տէփ մալլարըն վէ Տէփ
12 զաիւրէլէրին ալա՝ կիթաիւր: Ս է Լպրամըն
գարընտաշօ օղլու Սաաօմա սաքին օրան Լօգու
Տէմ օնուն ճիւլէ մալինի ալա՝ կիթաիւր:
13 Ս է պիր գաշաճը քիմսէ կէլա՝ Լպրանի Լպ-
րամա խապէր վէրտի. վէ օ՝ Լշօրուն գարընտա-
շօ վէ Լնէրին գարընտաշօ Լմօրի Սանրէնին մէ-
շէգինտէ սաքին իտի. զէրա պունլար Լպրամի
14 ա՝ Տալաշմըշլար իտի: Ս է Լպրամ՝ գարընտաշօ-
նըն եսիր սիւրիւլտիւլինիլ իշիթաիւր, քէնտի
Էվինտէ տօղմուշարտան իւշ եիւզ օն սէքիլ նէ-
ֆէր սիլաճլալի՝ օնլարըն արալնճա Տանէտէք
15 ալէյիւրթաի: Ս է քէնտիսի Տէմ գուլարը կէճէ
իլէ օնլարըն իւզէրինէ Թապաիմն Տիւճիմ իտիւլ

օնւարը վուրտու . վէ օնւարը՝ Տըմըշգըն սօլունտա
օլան . Զօքայատէք գօվալատը : Վ է ճիւմէ 16
էշեպը կէրի կէթիտի . հէմ տախի գարընտաշը
| օդու վէ մալինի՝ վէ գարըլարը տախի վէ խալգը
կէրի կէթիտի :

Վ է օ՝ Վէտարլաղօմէրի վէ պիլէ օլան փատի . 17
շահլարը վուրմագտան տէօնտիքտէն սօնկրա ,
Սօտօմ փատիշահը օնու գարշըլամաղա Ը ավէ
տէրէսինէ՝ եանի փատիշահ տէրէսինէ չըգտը :
Վ է Ը ավէմին փատիշահը Սէլքիսէտէգ՝ էքմէք 18
վէ շարապ չըգարտը . վէ օ՝ Ղլահ թաալանին
քեահինի իտի : Վ է օնու միւպարէքլէյիպ տէտի . 19
Ղպրամ՝ կէյլէրին վէ եէրին Սահիպի Ղլահ
թաալանին գըթընտա միւպարէք օլսուն . Վ է 20
Ղլահ թաալ միւպարէք օլսուն քի սէնին տիշ-
մէնլէրինի էլինէ թէսլիմ էթտի . վէ օ՝ օնա ճիւմ
էտէն օնտալը գ վէրտի :

Վ է Սօտօմուն փատիշահը Ղպրամ տէտի . 21
Ղանլարը պանա վէր , վէ մալի քէնտինէ ալըգօ :
Վ է Ղպրամ Սօտօմ փատիշահընա տէտի . Կէյ- 22
լէրին վէ եէրին Սահիպի Ղապպ Ղլահ թաալայէ
էլիմի գալտըրտըմ , Վի ճիւմէ սէնին օլանտան՝ 23
իսիլքտէն պապ գապը գալըշընա վարընճա հիշ
պիր շէյ ալմայաճաղըմ , քի օլմայա՝ Ղպրամը պէն
զէնկին էթտիմ տէյէսին . Ղնճագ ուշագլարըն 24
եէտիյինտէն՝ վէ պէնիմէ կէլէն ատէմլէրին՝ եանի
Ղնէրին վէ Ղշգօլուն վէ Սամրէնին հիսսէլէրին-
տէն զալլի . օնւար քէնտի հիսսէլէրինի ալընլար :

ՊԼՇ 15 :

Պու նէնէլէրտէն սօնկրա , Ղպրամ տիւշտէ 1
թապպըն սէօղիւ օլուպ տէտի . Պօրգամ Ղպրամ ,
պէն սանա սիփէր իմ . էճրին զայլէթ չօգ օրաճագ :

- 2 Ս է Լ՝պրամ տէտի . Լա՛ն Լ՝ֆէնտիմ Բապպ՝ պէն
էվատսրդ կէչէյորքէն՝ վէ էվիմին վարիս՝ի պո
Տըմբ շգլը Լ՝իէ՛գէր իքէն՝ պանանէ՛վէրէճէքսին :
- 3 Հէմ Լ՝պրամ տէտի . Լշթէ պանա զիւրիյէթ
վէրմէտին , վէ իշթէ պանա՝ էվիմին քէօլէսի վա-
4 բիս՝ օրուր : Ս է իշթէ Բապպըն սէօղիւ օնա տէ-
տի . () սանա վարիս՝ օլմայաճագ , լաքին պաղ-
րընտան չըգաճագ օլան՝ օ սէնին վարիս՝ին օլաճագ
5 տըր : Լ՝նտէն օնու տիշարըյա չըգարըպ տէտի .
Հալա կէօյէ տօղրու պագ , վէ երլտըղլարը սայ ,
էյէր օնլարը սայմաղա գատիր իսէն . Հէմ օնա
6 տէտի . () Խլրիյէթին պէօյլէ օլաճագ տըր : Լա՛
տիս՝ Բապպա ինանտը , վէ պունու օնա սատա-
գաթ սայտը :
- 7 Ս է օնա տէտի . Պէն՝ պու տիյարը սանա միրա-
ս՝ա վէրմէք իշիւն՝ սէնի Վիլտանիլէրին Սլը շէ՛
8 ինտէն չըգարան Բապպըմ : Ս է օ տէտի . Լա՛ն Լ՝
ֆէնտիմ Բապպ՝ օնու միրաս՝ էտէճէյիմի նէտէ՛ն
9 պիլէյիմ : Ս է օնա տէտի . Պանա՝ պիր իւշ երւ-
լըգ տանա վէ պիր իւշ երլլըգ քէչի վէ պիր իւշ
երլլըգ գօշ վէ պիր գումրու վէ պիր կէօյերճին
10 ետգրուտու ալ : Ս է օ՝քէնտինէ պունլարըն ճիւճ
լէսինի ալտը , վէ օնլարը օթթատան եարտը , վէ
Հէր պիր փարչայը էշի իլէ գարշը պէ գարշը գօ-
11 տու . աճմա գուշլարը եարմատը : Լ՝նտէն լէշլէ-
րին իւզերինէ գուշլար էնտի , վէ Լ՝պրամ օնլարը
12 գօվտու : Ս է օլտուքի կիւնէշ պաթարքէն , Լ՝պ-
րամըն իւզերինէ պիր աղըր ույգու տիւշտի . Հէմ
իշթէ օնուն իւզերինէ պէօյիք գարանլը՛գ գօր-
13 գուտու տիւշտի : () Լտէմ Լ՝պրամա տէտի . Սա-
Հիհան պիլ քի՛ զիւրիյէթին քէնտիլէրին օլմա-
յան տիյարտա միւսաֆիր օլաճագլար , վէ գուր-
լագ էտէճէքէր . վէ օնլարա տէօթի էիւզ երւ

Ճեֆա՝ էյլէյէճէքլէր : Լ՛մնա պէն՝ օնլարըն գուլ- 14
 լուգ էտէճէքլէրի դաիֆէյի տախի հէօքմ էտէ-
 ճէյիմ . վէ օնտան սօնկրա չօգ մալ իլէ չըգաճագ-
 լար : Լ՛մնա սէն սէլամէթլէ պապալարընա՝ վա- 15
 րըրալն . քեամիլ իխթիյարլը՝ գլա կէօմիլլիւրսիւն :
 Վ է օնլար՝ տէսրաիւնճիւ աէվիլտէ պուրպյա տեօ- 16
 նէճէքլէր . զիրա Լ՛մօրիլէրին եարամազլըզլ՝ շիմ-
 տիյէտէք տահա թէմամ օլմատը : Վ է օլտուքի՝ 17
 կիւնէշ պաթընճա՝ գարանլըգ օլտու . վէ իշթէ
 պիր թիւթէն քիւհան վէ եանար չըրազլ օլ փար-
 չալարըն արաալնտան կէչտի : () Լ կիւնտէ Բապպ 18
 Լ՛պրամ իլէ ա՛հտ քէսիշիպ տէտի . Պու տիյարը
 Վ՛ըսըրըն ըրմազընտան թա պէջիւք ըրմազա՝
 իւերաթ ըրմազընատէք սէնին զիւրդիյէթինէ՝
 վէրաիմ . Վէնիլէրի վէ Վէնիզիլէրի վէ Վատ- 19
 մանիլէրի՝ շիթիլէրի վէ իւերիզիլէրի վէ Բէֆպ- 20
 իմլէրի , Վ է Լ՛մօրիլէրի վէ Վանաանիլէրի վէ 21
 Նիւկաշիլէրի վէ Նէպուսիլէրի :

ՊԵՇ 16 :

Վ է Լ՛պրամըն գարըսը Սարա՝ օնա տօղուրմազ 1
 իտի . վէ օնուլն պիր Վ՛ըսըրը խալպըզլ՝ վարիտի ,
 վէ օնուլն ատը շափար իտի : Իմնի Սարա Լ՛պ- 2
 րամա տէտի . իշթէ հալա պէնի Բապպ տօղուր-
 մագտան մէն՝ էթտի . քերէմ էյլէ՝ խալպըզլմա՝
 կիր , պէլքի օնտան օղուլ էտինէյիմ : Վ է Լ՛պ-
 րամ Սարանըն սէօղուլնիւ տինկլէտի : Վ է Լ՛պ- 3
 րամըն գարըսը Սարա՝ Լ՛պրամ Վանաան տիյա-
 րընտա օն երլ տաքին օլտուգտան սօնկրա՝ Վ՛ը-
 սըրը խալպըզլ շափարը ալտը , վէ օնու քէնտի
 գօճաաը Լ՛պրամա գարըլըզա՝ վէրտի : Վ է օ՝ շա- 4
 փարա կիրտի , վէ համիլէ՝ գարալ . վէ կէպէ գալտը-
 զընը կէգրաիւքաէ՝ գաաընը քէնտի կէօղուլնէ իւր

օնա տօգաւորաւ զու օղլունուն ատընա իշմեմէլ
գատու : Ս է Լակարն Լպրամա իշմեմէլի տօ- 16
զաւրաւորունտա , Լպրամ սէքսէն ալթը եաշնտա
իտի :

ՊԼԵ, 17:

Ս է Լպրամ տօգաւան տօգաւ իշմեմէլիքէն՝ 1
Բապպ օնա կեօրիւնտիւ, վէ օնա տէտի . Պէն
ճիւմէյէ գատիր Լլաւհըմ . Էօնիւմէն եիւրիւ,
վէ քեամիլ օլ : Ս է պէնիմլէ սէնին արանտա 2
աճտըմը գօյուպ՝ սէնի զայէթ ուլ զայէ չօղալտա-
ճաղըմ : Իմտի Լպրամ եիւզիւ իւզէրինէ տիւշ- 3
տիւ, վէ Լլաւհ օնունլա սէյլէշէրէք տէտի . Պէ- 4
նիմ՝ իշմէ սէնինլէ աճտըմ վար, վէ նիշէ դաի-
ֆէլէրին պապասը օլաճագսըն : Ս է արթըգ ա- 5
տըն Լպրամ տէնիլմէսըն, ամմա սէնին տտըն Լպ-
րաւհամ օլտուն . զիրա սէնինիշէ դաիֆէլէրին պա-
պասը էթտիմ : Ս է սէնի զայէթ ուլ զայէ չօ- 6
ղալտաճաղըմ, վէ սէնտէն դաիֆէլէր իւրաճ էտէ-
ճէյիմ . վէ սէնտէն փատիշաւար չըգաճագլար :
Ս է պէնիմլէ սէնին արանտա՝ հէմ սէնտէն սօնկ- 7
րա սիլսիլէլէրինճէ զիւրրիլլէթինին արասընտա է-
պէտի աճտ տէյիւ՝ աճտըմ սապիթ էտէճէյիմ,
քի սէնին՝ վէ սէնտէն սօնկրա զիւրրիլլէթինին Լլ- 8
լաւհը օլպըմ : Ս է սանա վէ սէնտէն սօնկրա
զիւրրիլլէթինէ էպէտի միւլք տէյիւ՝ միւսաֆիր օլ-
տուղուն եէրի՝ ճիւմէ Լլաւհամն ալթարընը վէ-
րէճէյիմ . վէ օնլարըն Լլաւհը օլաճաղըմ : Ս է 9
Լլաւհ Լպրաւհամա տէտի . Իմտի սէն՝ վէ սէնտէն
սօնկրա զիւրրիլլէթին սիւրիլլէլէրինճէ՝ աճտըմը
սագլայասըլ : Պէնիմլէ սիզին արանըղտա՝ վէ 10
սէնտէն սօնկրա սէնին զիւրրիլլէթին արասընտա
սագլայաճաղընըլ աճտըմ պու տուր . Լիզտէն

- 11 Տէր երբեք սիւննէթ օլսուն : Իմաի զուլփէնիզին
էթինի սիւննէթ էտէսինիզ, վէ պու՝ պէնիմլէ սի-
- 12 զին արանըզտա ա՛հտ նիշանը իշխան օլա : Եւ
րանըզտա Տէր սէքիզ կիւնլիք երբեք՝ ոխիլլէլէ-
րինիզճէ՝ կերէք էվտէ աօզան կերէք սէնին զիւր-
րիյէթինտէն օլմայրպ ճիւմլէ էճնէպիլէրտէն ագ-
- 13 չէիլէ սաթուն ալլանան՝ սիւննէթ օլսուն : Եվնտէ
աօզան վէ ագչէիլէ սաթուն ալլանան էլպէթթէ
սիւննէթ օլսուն . վէ ա՛հտըմ թէնինիզտէ էպէտի
- 14 ա՛հտ իշխան օլա : Եւ զուլփէսինին էթի սիւն-
նէթ օլմայիւպ՝ սիւննէթսիզ օլան երբեք՝ օլ ճան
քէնտի գալմընտան հէլաք օլունա . օլ՝ ա՛հտըմը
- 15 նագղ էթմիշաիր : Զէմ Լ՛լլա՛հ Լ՛պրահամա տէ-
տի . Կարըն Խարանըն ատընա Գաթի Խարա չա-
- 16 զըրմա , ամմա օնուն ասար Խարահ օլսուն : Եւ
օնու պերէքէթլէյէճէյիմ , հէմ տաթի սանա օն-
տան պիր օղու վէրէճէյիմ . վէ օնու պերէքէթլէ-
յէյէճէյիմ , վէ դաթիլէր անաւ օլաճագ տըր .
օնտան գալմըն փաթիշահլարը չըգաճագըր :
- 17 Եւ Լ՛պրահամ եիւզիւ գօլուն տիւշիւպ կիւլտիւ ,
վէ եիւրէյինտէ տէտի . Զի՛ իւլը եաշընտա օ-
լանա էվտա աօզաթը . վէ Խարահ աօգտան եա-
- 18 շընտա իքէն աօզուրաճագը : Եւ Լ՛պրահամ
Լ՛լլահա տէտի . Զէման Խըմանլ անինն հուզու-
- 19 րանտա եաշասըն : Եւ Լ՛լլահ տէտի . Պենլի , գա-
րըն Խարահ՝ սանա օղու աօզուրաճագ , վէ ա-
տընա Խահագ գոյասըն . վէ օնունա՝ հէմ օնտան
օնկրա օնուն զիւրիլլէթի իլէ ա՛հտըմը էպէտի
- 20 ա՛հտ իշխան սապիթ էտէճէյիմ : Խըմանլ իշխան
տաթի սէնի իշիթտիմ . իշիթ օնու պերէքէթլի-
տիմ , վէ օնու մէյվէտաթ . գըլաճագըմ , հէմ օ-
նու զոյիթ ուլ զոյէ չըգաճագաղըմ . օ՝ օն իքի
պէլ աօզուրաճագ , վէ օնտան՝ պիցիւք դաթի

իբրանձ էտէճէյիմ : Լ՛մնա կէլէճէք երլ պու վա- 21
գըթտա՝ Սարանըն սանա տողուրաճաղը Խհաճ
իլէ ա՛հտըմը սապիթ էտէճէյիմ :

Խստի օնունլա սէյլէշմէյի պիթիրտիքտէ, Լ՛շ- 22
լահ Լ՛պրահամըն եանընտան եօգարը չըգտը :
Ս է Լ՛պրահամ քէնտի օղլու Խշմաէլի վէ ճիւմլէ 23
էվինտէ տողմուշարը վէ ագչէսիլէ ճիւմլէ սա-
թուն ալընմը շարը՝ Լ՛պրահամ էվինին ատէմլէրի
արասընտա օլան հէր էրքէյի ալըպ՝ օնլարըն ղու-
ֆէ էթինի հէման օլ կիւնտէ սիւննէթ էթտի ,
Լ՛շահըն օնա սէյլէտիյի կիպի : Ս է Լ՛պրահամ՝ 24
ղուլֆէսինին էթինի սիւննէթ օլունտուգտա՝
տօգսան տօգուղ եաշընտա իտի : Ս է օղլու Խշ- 25
մաէլ՝ ղուլֆէսինին էթինի սիւննէթ օլունտուգ-
տա՝ օն իւշ եաշընտա իտի : Էման օլ կիւնտէ 26
Լ՛պրահամ՝ օղլու Խշմաէլ իլէ սիւննէթ օլտու :
Ս է էվինին ճիւմլէ ատէմլէրի՝ կէրէք էվտէ տօղան 27
կէրէք էճնէպի քիմնէլէրտէն ագչէ իլէ սաթուն
ալընան՝ պիլէսինձէ սիւննէթ օլունտուլար :

ՊԵՐ, 18 :

Ս է Բապպ օնա Ս՛ամրէ մէշէսինտէ կէօրիւնտիւ : 1
Խստի օ՝ կիւնիւն ըսարճադ վազթընտա շատըրը
գափուսունտա օթուրուր իքէն , Լէօղլէրինի գալ- 2
տըրըպ պագտը , վէ իշթէ գարշըսընտա իւշ քիմ-
սէ տուրույօրտու . վէ օ՝ կէօրտիւքլէյին շատըրը-
նըն գափուսունտան օնլարը գարշըլամաղա սէ-
յիրթտի , վէ եերէ պերապեր թէմէննա էթտի .
Ս է տէտի . Խֆէնտիմ , հալա էյէր նազարընտա 3
լուգֆ պուլտուլ իսէ , քէրէմ էյլէ՝ գուլունուն
մէքեանընտան կէշմէ . . . Խէրէմ էյլէ՝ աղաճըգ 4
տու ալընսըն , վէ պագըրընըզը եպպայըն , վէ
աղաճըն ալթընտա իսթիրահամ էտին . Ս է պիր 5

- լօգմա եքմէք կէթիրէյիմ , վէ եհրէքլէրինիզի
գուվզէթլէնտիրին , անտէն կէչին . չիւն պունուծ
իչիւն գուլունուղուն եանընա կէչտինիզ : Լամի
օնլար տէտի . ' Լիճէ տէտին իսէ , էօյլէճէ էյլէ :
- 6 Վ է Լ'պրահամ չատըրա Սարայա օէյիրտիպ տէ-
տի . իճէզ իւշ շինիք օիմի տունու եօղուր , վէ փի-
7 տէլէր ետի : Լ'նտէն Լ'պրահամ սըղըրլարա սէ-
յիրթտի , վէ պիր քէօրփէ վէ էյու պուզաղը ա-
լլպ' ուշաղա վէրտի . վէ օ' օնու չափուճագ հաղըր-
8 լատը : Լամի թէրէեաղը իլէ սիւտ' հէմ հաղըր-
լատըղը պուզաղըյը ալլպ' էօնլէրինէ գօտու . վէ
քէնտիսի աղաճըն ալթընտա եանլարընտա տու-
9 ռուրուտու , վէ օնլար եէտի : Վ է օնա տէտիլէր .
Լարըն Սարահ նէրէտէտիր . վէ օ տէտի . Լշթէ
10 չատըրտա տըր : Լ'նտէն օնա տէտի . Լչպէթթէ
կէլէճէք երլ սանա տէօնէրիմ . վէ իշթէ գարըն
Սարայա օղուլ օլաճագ . իմտի Սարահ օնուն ար-
գասընտա օլուպ' չատըրըն գափուսունտա տինկ-
11 լէր իտի : Վ է Լ'պրահամ հէմ Սարահ իթթի-
արլանմըշ վէ կիւնլէրինի կէչկըմիշ իտիլէր . Սա-
րատան գարըլարա օլակէլէն ա'տէթ քէսիլիշի-
12 տի : Վ է Սարահ եհրէյինտէ կիւլուպ տէտի .
Պէն գօճատըգտան սօնկրա' սէֆամը էտէճէյիմ .
13 էֆէնտիմ տախի իթթիյարլանմըշ տըր : Վ է
Լ'ապպ Լ'պրահամա տէտի . Սարահ նիշիւն կիւլ-
տիւ , վէ պէն գօճամըշ իքէն կերչէքտէն տօղու-
14 ռուրմոյոյում տէտի : Լ'ապպա կիւճ նէսնէ վարմը
թա'յին օլունան վագըթտա' կէլէճէք երլ սանա
15 տէօնէրիմ , վէ Սարանըն օղուլ օլաճագ : Վ է
Սարահ' կիւլմէտիմ տէյերէք' ինքեպը էթտի .
զիրա գօրգտու : Լ'մնա օ տէտի . Լօգ , կիւլտին :
16 Վ է օ ատէմլէր օրատան գալըրպ' Սօտօմա
տօղու տէօնտիւլէր , վէ Լ'պրահամ օնլարը

կէօնտերմէք իչին՝ պերապէր կիթտի: Ս է Րապայ 17
տէտի . Պէն՝ էտէճէյիմի Րապահամտան նիճէ
կիզէյէճէյիմ . Չիւնքի Րապահամ էլպէթթէ 18
պէջիւք վէ գալի դաիֆէ սահիպի օլաճագ տըր .
վէ եերին ճիւմէ գաիֆէլէրի օնոնլու միւպարէք-
լէնէճէքլէր : Օ իրա օնու պիլիւրիմքի՝ քէնտի օ- 19
ղուլարընա վէ քէնտինտէն սօնկրա էվինէ թէն-
պիճ էտէճէք , վէ օնլար սատագաթ վէ հէօքմ իլէ
ա՛մէլ էտիւպ՝ Րապայըն եօլունու սաղլայաճագ-
լար . թաքիմ Րապայ Րապահամ իգրար էթտիլի-
նի իճրա էտէ : Ս է Րապայ տէտի . Սօտօմոն վէ 20
Կօմօրանըն ֆէրեատը չօղալտըղը՝ իչին , վէ օնլա-
րըն կիւնահը զայթէթ աղըրլանտըղը՝ իչին , Հալա 21
էնէյիմ , վէ պիւսպիւթիւն՝ պանա կէլէն ֆէրեա-
տա՝ կէօրէ մի ա՛մէլ էթտիլէր կէօրէյիմ . վէ էյեր
եօղիսէ պիլէյիմ : Իմտի օ ատէմլէր օրատան գալ- 22
գըպ՝ Սօտօմա սօղըու կիթտիլէր . վէ Րապահամ
տահա Րապայըն էօնիւնտէ տուրուրտու :

Ս է Րապահամ եանաշրպ տէտի . Րճէպա սա- 23
տըգը ֆասըգ իլէ պերապէր հէլաք էտէ՛րմիսին .
Պէլքի օ շէհրին իչինտէ էլլի սատըգ վար . ա՛ճէ- 24
պա իչինտէ օլան էլլի սատըգ իչին ա՛ֆվ էթմէ-
յիւպ՝ օմահալի հէլաք էտէ՛րմիսին : Հաշա սէն- 25
տէն պունճուլայըն իշ քի՝ սատըգը ֆասըգ իլէ
պիլէ էօլտիւրէսին , վէ սատըգ ֆասըգ կիպի օլա .
հաշա սէնտէն . ճիւմէ եերին Հաքիմի ա՛տալէթ
էթմէ՛զմի : Ս է Րապայ տէտի . Իշէր Սօտօմոնա՝ 26
շէհրին իչինտէ էլլի սատըգ պուլուրսամ , օնլար
իչին ճիւմէ պու մահալէ ա՛ֆվ էտէրիմ : Ս է 27
Րապահամ ճէվապ վերիպ տէտի . Իշթէ շիմտի
պէն դօփրագ վէ քիւլ իքէն՝ Իֆէնտիմ իլէ սէջ-
լէշմէյէ պաշատըմ . Պէլքի էլլի սատըգլարտան 28
գէշ էքսիք օլուր , օ պէշ իչին պիւթիւն՝ շէհրի

եիթիրի՞րմիսին : Լամի տէտի . Լյէր օրատա գըրգ
29 պէշ պուլուրսամ, հէլաք էթմէմ : Ս է թէքրաբ
պիր տահա օնա սէջլէյիպ տէտի . Պէլքի օրատա
գըրգ պուլունուր : Լամի տէտի . Վլըգ իչին փաթի
30 էթմէմ : Ս է օ տէտի . Վլէրէմ էյլէ՝ Լֆէնտիմ
զազապէ կէլմէսին , վէ սէջլէյիմ . Պէլքի օրատա
օթուզ պուլունուր : Ս է տէտի . Լյէր օրատա գ-
31 թուզ պուլուրսամ, էթմէմ : Լնտէն՝ օ տէտի .
Լշթէ շիմի Լֆէնտիմ իլէ սէջլէշմէյէ պաշլա-
տում . Պէլքի օրատա իյիրմի՝ պուլունուր : Ս է տէ-
32 տի . Լյիրմի՝ իչին փաթի՝ հէլաք էթմէմ : Լնտէն
օ տէտի . Վլէրէմ էյլէ՝ Լֆէնտիմ զազապէ կէլ-
մէսին , վէ եալնըզ պու տէֆա՝ սէջլէյիմ . Պէլ-
քի օրատա օն պուլունուր : Լամի տէտի . ()ն ի-
33 չին փաթի՝ հէլաք էթմէմ : Լնտէն Լապպ Լպրա-
համ իլէ սէջլէշմէյի պիթիրտիյի կիպի կիթաթի .
Լպրահամ տա քէնտի մահալինէ տէօնտիլ :

ՊԼՐ, 19,

- 1 Ս է օ իքի մէլէքլէր՝ ախշամ իւսթիլ Սօտօմն
կէտիլէր . վէ Լօգ Սօտօմն գափուսունտա օ-
թուրմարտու . իմի Լօգ կէօրինձէ՝ օնլարը գար-
շըլամաղա՝ գալգար՝ վէ եիւզիւ եէրէ պէրապէր
- 2 թէմէննա՝ էթտի . Ս է տէտի . Լշթէ հալա ե-
ֆէնտիլէրիմ՝ քէրէմ էտին , գուլունուզուն էվինէ
տէօնիւպ՝ պու կէձէ գալնն , վէ պլագլարընըզ
եպգայնն . վէ սապահ էրթէն գալգրպ՝ եօլունու-
զա՝ կիտին : Լմնա օնլար՝ Լօգ, կէձէ մէյտանա
3 գալըրըզ տէտիլէր : Ս է օնլարա չօգ գըր էթմէ
իլէ , օնա տէօնիւպ՝ էվինէ կիրտիլէր . իմի օնլա-
րա զիյաֆէթ էտիպ՝ փօղաշալար փիշիրտի , վէ
եէտիլէր :
- 4 (Քլար եւթմաղտան էվվէլ՝ շէհրին աստէմէլ :

րի՛ Լանի Սօտամուն ատէմէրի կէնճլէրինտէն իխ-
 թիյարլարա վարընճա՝ ճիւմէ գաւմ հէր եանտան
 էվի գուշաթտըլար: Ս է Սօդու չաղորդա՝ օնա 5
 տէտիլէր. Պու կէճէ սանա կէլէն ատէմէր նէրէ-
 տէտիր. օնլարը պիղէ չըգար, վէ օնլարը պիլէլիմ:
 Ս է Սօդ օնլարա գափուտան չըգըա՝ գափույու 6
 արտընտան գափատը. Ս է տէտի. Վարընտաշ-
 լարըմ՝ քերէմ էտիպ եարամաղըղ էթմէն: Սշ- 8
 թէ շիմտի պէնիմ՝ էլքէք պիլմէղ իքի գըզըմ վար,
 օնլարը շիմտի սիղէ չըգարայըմ տա օնլարա կէօղ-
 լէրինիզտէ խօշ օլանը էյլէյին. անճագ պու ա-
 տէմէրէ պիր նէսնէ էյլէմէն. շիւնքի տամըլըն
 կէօկէսինէ պունոն իչին կիրտիլէր: Լմմա օն- 9
 լար տէտիլէր. Լէրի տուր. հէմ տախի տէտիլէր.
 Պու քիմնէ միւսաֆիրլիյէ կէլտի, վէ շէրիաթ
 կէօրիւյօր. շիմտի սանա օնլարտան պէթէր էտէ-
 րիզ: Ս է ատէմի՛ Լանի Սօդու զայէթլէ զօրլա-
 տըա՝ գափույու գըրմաղա՝ եագլաշտըլար: Լմմա 10
 օ ատէմէր էլլէրինի ուղաթտըլար, վէ Սօդու
 եանլաղընա էվին իչինէ կէթիրիպ՝ գափույու գա-
 փատըլար: Ս է էվին գափուսունտա օլան ատէմ- 11
 լէրի՝ քիւլիւքտէն պէջիւյէտէք՝ քէօրլիւքլէ վուր-
 տուլար. շէյլէքի՝ գափույու պուլմատան աճիզ
 գալտըլար: Խմտի օ ատէմէր Սօդա տէտիլէր. 12
 Պուրատա տահա քիմի՞ն վար. կիւլէյինի վէ օ-
 ղուլլարընը վէ գըզլարընը վէ շէհրտէ հէրնէն վար
 ըսա պու մահալտէն չըգար: Օ իրա պիղ պու 13
 մահալի խարապ էտէճէյիզ. շիւնքի օնլարըն ֆէր-
 թատը Բապպըն հուղուրունտա պէօյիւք օլտու.
 վէ Բապպ պիղի օնու խարապ էթմէյէ կէօնտէր-
 տի: Խմտի Սօդ չըգտը, վէ գըզլարընը ալան կիւ- 14
 վէյիլէրինէ սէյլէյիպ տէտի. Վալգըն պու մա-
 հալտէն չըգըն. զիրա Բապպ պու շէհրի պօղա-

ճագ տըր. ամեն կիւմէյիւրինէ խորաթա կէտ
բնաթիւ:

- 15 Ս է սապահ օլտուրու կիպի, մէլէքէր Լօդա
աճէլէ էթաթիւր տէտիւր. 'Խալօ' գարընը վէ
հաղէր օրան իքի գրգլարընը ալ քի՝ շէհրին պէրա-
- 16 սընտա հէլաք օլմայասըն: Ս է օօնալանըր իքէն,
Խապըն օնա մէրհամէթ էթմէսի իլէ՝ զբիմսէլէր
օնուն էրինէ վէ գարընըն էրինէ վէ գրգլարընըն
էրինէ եաթըշտըլաք. վէ օնա չըգարտըլաք, վէ
- 17 օնա շէհրին տիշարընա՝ գօտուլաք: Ս է օլտու
քի օնլարը տիշարըն չըգարընճա՝ տէտի. Ճա-
նընը գալլաթնաթ իչիւն գաչ. արտընա պալմա,
վէ պիւթիւն օլտատա տուրմա. տաղա գաչ, օլմա-
- 18 եաթի հէլաք օլասըն: Խմտի Լօդ օնլարա տէտի.
- 19 Լօդ էթէնտիմ՝ քերէմ էյլէ. Խշթէ շիմտի գու-
լուն օէնին. նազարընտա լուրթ պուլմուշտուր, վէ
ճանըմը գուրթարմաղըլա՝ պանա պէյլիօք իհսաթն
գըլտըն. ամեն պէն տաղա գաչամմա, օլմայա քի՝
- 20 պէլա պանա էրիշէ տէ էօլէյիմ: Խշթէ շիմտի պու-
շէհր՝ օրայա գաչմաղա եազընտարն հէմ օ՝ քիւ-
շիւքաթիւք. քերէմ էյլէ օրայա գաչալըմ, օ՝ քիւ-
- 21 չիւք տէյիլըի, վէ ճանըմ սաղ գալա: Ս է օնա
տէտի. Խշթէ պու նէսնէտէ տաթի րէճանը գա-
պուլ էթտիմ, քի սէյլէտիյին շէհրի խարապ էթ-
- 22 մէյիմ: Խէզ՝ օրայա գաչ. զիրա սէն օրայա եթ-
թիշինճէյէտէք՝ հիչ պիր նէսնէ էտէմմա. օնուն
- 23 իչիւն օլ շէհրին ատընա Խալօ գօտու: Լօդ Խօ-
աթէ կիւրէրքէն՝ կիւնէշ եերին իւղէրինէ աօղաթը-
տու:
- 24 () քալա Խապալ Խօտում վէ Խօմբանըն իւղէրի-
նէ՝ Խապըն դարաթընտան՝ իկգրտէն քիւքիւրթ
- 25 վէ աթէշ եազտըրտը: Ս է օլ շէհրէրի՝ վէ պիւ-
թիւն օլալը՝ վէ օլ շէհրէրին ճիւմէ՝ էհալթիւք:

վէ եւերին պիթիմինի խարապէթտի: Ո՛ր է օնուն 26
արաւնտան՝ գարըսը կէրիյէ պագտը, վէ թուզ
տիրէյինէ տէօնտիւ: Ո՛ր է Մարահամ սապահ-27
տան էրքէն գալգըպ՝ Մապարն էօնիւնտէ տուր-
տուղու մահալէ՛կէլի: Դմտի Ստոմա՝ վէ Կոմ-28
րայա՝ վէ օլ օվա եւերին ճիւմէ երւզիւնէ պագըն-
ճա, կէօրտիւ քի՛ իշթէ օ եւրտէն քիւհան թիւ-
թիւնիւ կիպի թիւթիւն չըգայօրուտու: Ո՛ր է օլ-29
տուքի՛ Մլահ օլ օվանըն շէհրէրիի խարապէթ-
տիյինտէ՝ Մլահ Մարահամը խաղընա կէթիւր-
տի, վէ լ օղուն օլ սաքին օլտուղու շէհրէրի խա-
րապէթտիյինտէ՝ լ օղու հէլաքլըղըն օրթասըն-
տան չըգարտը:

Դմտի լ օգ Սօարտան չըգըպ՝ իքի գըղլարը իւէ 30
պէրապէր տաղտա՝ սաքին օլտու. զիրա Սօարտա
սաքին օլմաղա գօրգարլար. վէ իքի գըղլարը իւէ՝
պիր մաղարատա՝ սաքին օլտու: Դնտէն պէջիւք 31
գըզը քիւհիյէ տէտի. Պապամըղ իւթիյարտըր,
վէ եւրտէ քիմսէ եօգ քի՛ ճիւմէ եւերին ա՛տէ-
թիւնէ կէօրէ պիղէ կիրէ: Կէլ պապամըղա շէրապ 32
իչիրէլիմ, վէ օնունլա եաթալըմ, վէ պապամըղ-
տան զիւրրիյէթ հըֆղ էտէլիմ: Դմտի օ կէճէ 33
պապալարընա շէրապ իչիրտիւր, վէ պէջիւք գըզ
կիրիպ՝ պապասըյըրա եաթտը. վէ օ՝ օնուն եա-
թըպ գալգտըղընը տույմաւոր: Ո՛ր է օլտուքի էր- 34
թէսի կէճէտէ՝ պէջիւք գըզ քիւհիյէ տէտի. Իշ-
թէ տիւն կէճէ պապամըլա եաթտըմ. պու կէճէ
տախի օնա շէրապ իչիրէլիմ, վէ կիրիպ՝ օնունլա
եաթ, վէ պապամըղտան զիւրրիյէթ հըֆղ իտէ-
լիմ: Դնտէն օկէճէ տախի պապալարընա շէրապ 35
իչիրտիւր, վէ քիւհիւք գըզ գալգըպ՝ օնունլա
եաթաւ. վէ օ՝ օնուն եաթըպ գալգտըղընը տույ-
մաւոր: Պէլլէճէ լ օղուն իքի գըղլարը՝ պապա- 36

Յլաւորնտան կէպէ գալտըլար : Ս է պէշիւյիւ պիր
օղուլ տօղուրտու, վէ ատընա Սնայ գօտու : պու
Սնապիւէրին պապասը տըր՝ Թա պուկիւնէտէք :
38 Ս է քիւչիւյիւ՝ օ տախի պիր օղուլ տօղուրտու՝ ա-
տընա Պէնա՝մմի գօտու : պու՝ Սմնիւէրին պա-
պասը տըր՝ Թա պուկիւնէտէք :

ՊԼՐ, 20 :

- 1 Ս է Սպրահամ օրատան գրպլէ տիյարընա տօղ-
րու կէօշտիւ : վէ Շ ուրիլէ Վատէշին արատըն-
տա սաքին օլուպ՝ կէրարատէ միւսաֆիր օլտու :
- 2 Ս է Սպրահամ քէնտի գարըսը Սարատան էօ-
թիւրիւ՝ Պու՝ գրգարընտաշըմ՝ տըր տէտի . վէ
կէրարանըն փատիշահը Սպիմէլէք կէօնտէրիպ՝
- 3 Սարայը ալտը : Սմմա Սլահ Սպիմէլէյէ կէճէ
տիւշիւնտէ կէլիպ՝ օնա տէտի . իշթէ ալտըղըն գա-
րընըն սէպէպինտէն էօլիւրսիւն . զերա օնուն գօ-
- 4 ճաթը վար : Սպիմէլէք իսէ օնա եազլաշմամըշը-
տը : Սմոի օ տէտի . Սա՝ Սապպ՝ սաաթըգ գաթիֆէյի
- 5 տախի էօլտիւրիւրիւրիւսիւն : () պանա՝ Վրգա-
րընտաշըմտըր տէմէտիմի . վէ պու տախի՝ Վա-
րընտաշըմտըր տէտի . պէն պունու տօղուլ եիւրէք-
- 6 լէ վէ փաք էլլէրլէ էյլէտիմ : Ս է Սլահ օնա
տիւշիւնտէ տէտի . Պէն տախի պիւրիմ քի՝ սէն
պունու տօղուլ եիւրէքլէ էյլէտին , հէմ տախի
սէնի՝ պանա կիւնահ էթմէքտէն էօրիկէտիմ . օ-
նուն իշիւն սէնի օնա եազլաշմաղա գօմաաթըմ :
- 7 Սմմա շիմնի գարըյը գօճաաթնա տէօնտէր . զիրա-
օ՝ փէյղամպէր տիր , վէ սէնին իշիւն տուա՝ էտէ ,
վէ եաշպատըն . լաքին էյէր սէն օնա-կէրի վէր-
մէզսէն , պիլթի էլպէթթէ էօլիւրսիւն , կէրէք
քէնտին՝ կէրէք ճիւլէ սանա միւթա՝լիգ օլան :
- 8 Սնտէն Սպիմէլէք սապահտան էրքէն գալգըպ՝

վէ ճիւղէ գուլարընը չաղըրըպ՝ հէփ պու սեօզէ-
 րի օնլարըն գուլագլարընտա սեջլէտի . վէ ատէմ-
 լէր զայէթ գօրգտուլար : Ս է Լ՝պիմէլէք Լ՝պրա- 9
 համը չաղըրըպ՝ օնա տէտի . Պիզէ նէ՞ էյլէտին .
 հէմ պէն սանա նէ՞ գապահաթ էթտիմ քի՝ իւզէ-
 րիմէ վէ փատիշահլըղըմըն իւզէրինէ պէջիւք .
 ճիւրմ կէթիրտին . պանա՝ իշլէնմէյէճէք իշլէր
 իշլէտին : Հէմ Լ՝պիմէլէք Լ՝պրահամա տէտի . 10
 Նէ կէօրտիւն քի պու իշի իշլէտին : Ս է Լ՝պրա- 11
 համ տէտի . թահհօգիգան պու մահայտէ Լ՝լահըն
 գօրգտուլու եօգտուլը վէ գարըմ իշիւն պէնի էօլ-
 տիւրիւրլէր զանն էթտիմ : Հէմ տախի կէրչէք- 12
 տէն գրզգարընտաշըմ՝ պապամըն գրզէտըր , ան-
 ճագ անամըն գրզը օլմամաղըլա՝ գարըմ օլտու :
 Ս է օլտու քի՝ Լ՝լահ պէնի պապամըն էվինտէն 13
 չըգարտըղը վէման՝ օնա տէտիմ . Պանա էտէճէ-
 յին քէրէմ պու օլտու . Հէր հանկը մահայլէ վա-
 րըրսագ , օրատա պէնիմ իշիւն տէքի՝ Վարընտա-
 շըմ տըր : Ս է Լ՝պիմէլէք՝ գօյունլար վէ սըղըր- 14
 լար վէ գուլար վէ խալպըրգլար ալըպ՝ Լ՝պրահա-
 մա վէրտի . գարըսը Սարայը տախի՝ օնա կէրի
 վէրտի : Լ՝նտէն Լ՝պիմէլէք տէտի . իշթէ վիլա- 15
 յէթիմ սէնին էօնիւնտէ տիր . նէրէտէ պէյէնիր-
 տէն սաքին օլ : Ս է Սարայա տէտի . իշթէ գա- 16
 րընտաշընա պին գըգա՝ կիւմիւշ վէրտիմ . իշթէ օ
 տանա կէօզլէր էօրթիւտիւտիւր , հէփ սէնինլէօ-
 լանպար իշիւն վէ ճիւղէյէ : Լանտի օ՝ թէքտիր օ-
 լունտու : Ս է Լ՝պրահամ Լ՝լահա տալա՝ էտիպ՝ 17
 Լ՝լահ Լ՝պիմէլէյէ վէ գարըսընա վէ խալպըրգ-
 լարընա շիֆա վէրտի , վէ տօղուրտուլար : Օ՝ էրա 18
 Լ՝ապա՝ Լ՝պրահամըն գարըսը Սարահ իշիւն՝ Լ՝
 պիմէլէյին էվինին ճիւղէ րահմինի պիլթիւլէյէ .
 գապամընտը :

၇၆၇ ၂၁ :

- 1 Սէրապայ տէտիկի կիպի Սարայը զիյարէթ էյ-
2 լտի։ Տէմ Սապայ Սարայա սեօյլէտիյի կիպի էյ-
3 լտի։ Լմտի Սարաճ կէպէ գալլայ՝ Լ'պրահամա
իւթիյարլըղնտա՝ Լ'լահըննն տէտիկի զէման-
4 տէ պիր օղուլ տողուրտու։ Սէ Լ'պրահամա՝ քէն-
5 տիւնէ տողանն՝ Էմնի Սարանըննն տողուրտուլու
օղուանուն տարնա լահազ գօտու։ Լ'նտէն Լ'պրա-
6 համ օղու լահազը՝ սէքիզ կիւնլիւք իքէն՝ Լ'լա-
հընն տա թէնպիւհ էթտիյի կիպի սիւննէթ էթտի։
7 Սէ Լ'պրահամա՝ օղու լահազ քէնտիյէ տողտու-
8 ղու զէմանն՝ եիւզ եաշընտա խտի։ Սէ Սարաճ
տէտի։ Լ'լահ պէնի սէվինտիրտի։ Տէր իշտէն
9 պէնիմլէ սէվինէճէք տիր։ Տէմ տէտի։ Լ'պրա-
համա քիմ տէրիտի քի՝ Սարաճ էվլատլար էմլի-
10 րէճէքտիր։ զիրա իւթիյարլըղնտա տա օղուլ տօ-
ղուրտում։ Սէ Տօճուգ պէօյիյիւպ՝ սիւտտէն
քէսիրտի։ Իմտի լահազ սիւտտէն քէսիրտիյի կիւն-
11 տէ՝ Լ'պրահամա պիր պէօյիւք ղէյաֆէթ էյլէտի։
12 Լ'նտէն Սարաճ՝ Ս'ըսըրը Տակտորն Լ'պրա-
համա տողուրտուլու օղուանուն զէվգէնտիյինի
13 կէօրիւպ՝ Լ'պրահամա տէտի։ Պու խալպըղը վէ
օղուանու գօվ։ զիրա պու խալպըղընն օղու՝ օղում
լահազ իլէ պէրապէր վարիս՝ ըմպածազ տըր։
14 Սէ պու նէսնէ Լ'պրահամա՝ օղու հազգընտա
15 ղալլէթ կիւճ կէօրիւնտիւ։ Լ'մա Լ'լահ Լ'պրա-
համա տէտի։ () ղլանն իշտէն վէ խալպըղընն իշտէն
պու տանա կիւճ կէօրիւնմէսին։ Սարանընն սանա
Տէփ սեօյլէտիյի սեօղիւնիւ տինկլէ։ զիրա սանա
16 զիւրիւքէթ լահազտանն անկը լաճազ տըր։ Սէ
խալպըղընն օղուանու տախի դաիֆէ սահիպի էտէ-
17 ճէյիմ։ զիրա օ՝ սէնին զիւրիւքէթին տիր։ Լմտի

Լ'պրահամ՝ սապահտան էրքէն գալգըպ՝ վէ էք-
մէք իլէ պիր դուլում սուալըպ՝ շակարըն ումու-
զունա գօտու, վէ օղլանը տա վէրիպ՝ օնու կէօն-
տէրտի . վէ օ կիտիպ՝ Պէրշապա՝ չէօլինտէ ալա-
րա կէզէրիտի : Սէ դուլումտան սու թիւքէնտիք- 15
տէ , օղլանը չալըլարըն պիրի ալթընա պրագտը :
Լ'նտէն օգ ալթըմը գատար ուլաղա վարըպ՝ գար- 16
շըտան օթուրտու . զիրա տէտի . շօճուղուն էօլ-
տիւյինիւ կէօրմէյիմ : Լամի գարշըտան օթուր-
տու , վէ սէսինի գալտըրըպ աղլատը : Սէ Լ'լաճ 17
օղլանըն սէսինի իշիթտի . վէ Լ'լաճըն մէլէյի
կէզքտէն շակարը չաղըրըպ՝ օնա տէտի . շա-
կար՝ սանա նօլտու , գօրգմա . զիրա Լ'լաճ՝ օղլա-
նըն սէսինի օլտուղու մահալտէն իշիթտի : Վալգ՝ 18
օղլանը գալտըր , վէ էլինլէ օնա եափըշ . զիրա օ-
նու պէցիւք դաիֆէ սահիպի էտէճէյիմ : Լ'ն- 19
տէն Լ'լաճ օնուն կէօզլէրինի աչտը , վէ օ՝ պիր սու-
գույտու կէօրտիւ . վէ վարըպ՝ դուլումու սու իլէ
աօլտուրտու , վէ օղլանա իշիրտի : Սէ Լ'լաճ չօ- 20
ճուգ իլէ իտի , վէ պէցիւտիւ . վէ չէօլտէ սաքին
օլուպ՝ պէցիւք օգճու օլտու : Սէ Վարան չէօ- 21
լինտէ սաքին օլուպ՝ անասը օնա Ս'ըսըր տիյա-
րընտան պիր գարը ալըվէրտի :

Սէ օլտու քի օլ զէմանտէ՝ Լ'պիմէլէք հէմ սէ- 22
րա պէրի Վիիսլ Լ'պրահամա սէօլէյիպ տէտիւ-
լէր . Շիւմլէ իշէտիքլէրինտէ Լ'լաճ սէնին իլէ
տիր : Սէ շիւմի պուրատա պանա Լ'լաճը լա եէ- 23
մին էթ , քի պանա վէ օղլումա վէ օղլումուն օղ-
լունա խային օլմայաճագարն . ամա հէմ պանա՝
հէմ շու սաքին օլտուղուն տիյարա՝ սանա էթտի-
յիմ իհսանա կէօրէ էտէճէքսին : Սէ Լ'պրա- 24
համ տէտի . Պէն եէմին էտէրիմ : Լ'նտէն Լ'պրա 25
համ Լ'պիմէլէյին գուլարը զօր իլէ ալտըգլարը

սու գոցոսաու հազգընտա Լ'պիմէլէյէ թա՛ղիք
 26 Էթտի : Լ'մմա Լ'պիմէլէք տէտի . Պունու քիմ
 Էթտիլինի պիլմէմ . վէ սէն տախի պանա խապէր
 վէրմէտին , հէմ պէն տախի պու կիւնտէն մա՛տա
 27 Իշնթմէմիշ իտիմ : Խմտի Լ'պրահամ գոյունլար
 վէ օրդըրլարալըպ՝ Լ'պիմէլէյէ վէրտի , վէ իքիսի
 28 ա՛հտ քէսիշտիլէր : Վ է Լ'պրահամ՝ գոյունլա-
 րըն Եէտի տիշի գուզուլարընը պաշգաճա՛ գօտու :
 29 Վ է Լ'պիմէլէք Լ'պրահամա տէտի . Պու՝ պաշ-
 գաճա՛ գօտուզուն Եէտի տիշի գուզուլարնէ՛ տիր :
 30 Վ է օ տէտի . Պու Եէտի տիշի գուզուլարը Էլիմ
 տէն ալաւըն , քի օնլար պու գույոյու պէնիմ
 գազտըղըմա պանա շէհատէթ իշին օլալար :
 31 Պունուն իշին օ մահալէ Պէրշապա՛ տէտի . զիրա
 32 իքիսի օրատա Եէմին Էթտիլէր : Վ է Պէրշապա՛-
 տէ ա՛հտ քէսիշտիլէր . անտէն Լ'պիմէլէք իլէ սէ-
 րա՛պէրի Վիխօլ գապըպ՝ Վիլիշթիմլէրին տիյ-
 33 արընա տէօնտիլէր : Խմտի օ՝ Պէրշապա՛ տէ ա-
 ղաճլար տիքտի . վէ օրատա Էպէտի Լ'լաճ Լ'ապ-
 34 պըն ատընա նիտա Էթտի : Վ է Լ'պրահամ Վի-
 լիշթիմլէրին տիյարընտա պիր չօգ կիւնլէր միւսա-
 ֆիր օլտու :

ՊԵՇ, 22 :

1 Վ է օլտուքի պու նէսնէլէրտէն սօնկրա , Լ'լաճ
 Լ'պրահամը սընայըպ՝ օնա տէտի . Իյա՝ Լ'պրա-
 2 համ . վէ օ՝ Իշնէ պէն տէտի : Վ է օնա տէտի .
 Լալա՝ սէնին օէվտիլին պիրիճիք օղլուն Խահագը
 տլ , վէ Վօրիա տիյարընա վար . վէ օրատա սանա
 տէյէճէյիմ տաղլարըն պիրի իւղէրինտէ՛ օնու
 3 պիւթիւնԵանմա գուրպանը սուն : Խմտի Լ'պրա-
 համ սապահտան Էրքէն գալգըպ՝ Էշէյինի սէմէր-
 լէտի , վէ պիլէսինճէ իքի ուշագլարընը՝ հէմ օղլու

Խահագը ալտը . վէ պիւթիւնեանմա իշիւն օտուն-
 լարը եարտը , վէ գալգըպ՝ Լլահնն օնա տէտիյի
 փահալէ վարտը : Ս է իւշիւնճիւ կիւնտէ Լպրա- 4
 համ կէօզլերինի գալտըրըպ՝ իրագտան մահալի
 կէօրտիւ : Խմտի Լպրահամ ուշագլարընա տէտի . 5
 Սիզ էշէքիլէ պուրատա օթուրուն , վէ պէն հէմ
 օղլան օրայատէք վարալըմ , վէ սէճտէ էտէլիմ ,
 տնտէն եինէ սիլէ տէօնէրիզ : Լնտէն Լպրա- 6
 համ պիւթիւնեանմանըն օտունլարընը ալըպ՝ օղ-
 լու Խահագըն իւզէրինէ գօտու , քէնտիսի տէ ա-
 թէշ իլէ պըչաղը էլինէ ալըպ՝ իքիսի պէրապէր
 կիթտիլէր : Ս է Խահագ պապասը Լպրահամ 7
 սէօլէյիպ տէտի . Պապամ . վէ օ՝ Խշթէ պէն օղ-
 լում տէտի : Ս է օ տէտի . Խշթէ աթէշ վէ օտուն ,
 եա պիւթիւնեանմա իշիւն գուզու նէրէտէտիր :
 Ս է Լպրահամ տէտի . Լլահն քէնտիինէ պիւ- 8
 թիւնեանմա իշիւն գուզու Բէպպիլիլի կէօրէճէք-
 տիր , օղլում : Խմտի իքիսի պէրապէր կիթտիլէր :
 Ս է Լլահնն օնա տէտիյի մահալէ կէլտիլէր . վէ 9
 Լպրահամ օրատա մէզպահն եափըպ՝ օտունլարը
 տիլտի . վէ օղլու Խահագը պաղլայըպ՝ օնու մէզ-
 պահն օտունլարըն իւզէրինէ գօտու : Ս է Լպ- 10
 րահամ էլինի սալըպ՝ պըչաղը՝ ալտը , քի օղլունու
 պօղպղայա : Ս է Լապպըն մէլէյի կէօքտէն օնա 11
 չաղըրըպ՝ տէտի . Լպրահամ՝ Լպրահամ . վէ օ՝
 Խշթէ պէն տէտի : Ս է օնա տէտի . ()ղլանա է- 12
 քիսի սալմա , վէ օնա հիշ պիր նէսնէ էթմէ . զիրա
 շիմտի պիլտիմ քի՝ Լլահնտան գօրգարսըն . չիւն
 պիրիճիք օղլունու պէնտէն էսիրկէմէտին : Ս է 13
 Լպրահամ կէօլէրինի գալտըրըպ պագտը , վէ
 իշթէ արտընտա՝ սըգ չալըլարտա պույնուզունտան
 դութուրուշ պիր գօչ վար . վէ Լպրահամ վա-
 ըրպ՝ գօչու ալտը , վէ օնու օղլունուն եերինէ պիւ-

- 14 Թիննեանմա գուրպանը սունտու: Ս է Լ'պրա-
համօ մահալին ատընա Լ,էհօվաեիրէ գօտու,
պունոն իշին պու կինէտէք՝ Բապպ տաղտա
15 կէօրինէճէք տէնիլը: Ս է Բապպըն մէլէյի
քինճի տէֆա՝ կէզքտէն Լ'պրահամա չողըրաը:
16 Ս է տէտի. Բապպ տէր քի՝ Վէնտիմ իլէ եէմին
էթտիմ, սէն պու նէսնէյի էյլէտիյին իշին՝ վէ
պիրիճիք օղլունու պէնտէն էսիրկէմէտիյին իշին,
17 Սէնի ղայէթլէ պերէքէթլէճէյիմ, վէ զիւրիյէ-
թինի կէօյին երլտըվարը՝ վէ տէնիզին եալըսըն-
տա օլան գոմ գատար ղայէթլէ չօղալտաճաղըմ.
հէմ զիւրիյէթին քէնտի տիւշմէնլէրինին գա-
18 փուլարընը ղապդ էտէճէքլէր. Ս է եէրին հէփ
գաիֆէլէրի սէնին (՝) իւրիյէթինլէ պերէքէթլէ
19 նէճէքլէր. չին սէօղիմէ իղաաթ էթտին: Լ'ա-
տէն Լ'պրահամ ուշագլարընա տէօնտիւ, վէ
գալգըպ՝ պերապէր Պէրշապայէ կիթտիլէր. վէ
Լ'պրահամ Պէրշապայտէ սաքին օլտու:
20 Ս է օլտու քի՝ պու նէսնէլէրտէն սօնկրա, Լ'պ-
րահամա խապէր վէրիլիպ տէնիլտի. Իշթէ Ս'իւ-
քա՝ օ տախի գարընտաշըն՝ Լահօրա օղլուլար տօ-
21 ղուրտու. Իլք օղլու Սուու վէ գարընտաշը Պու-
22 զու՝ վէ Լ'րամըն պապասը Վամուէլի, Ս է Վ.է-
սէտի վէ Լազյի վէ Պիլտաշը վէ Լիալաֆր վէ
23 Պէթուէլի: Ս է Պէթուէլ Բէվէգայր տօղուր-
տու. պու սէքիզի՝ Լ'պրահամըն գարընտաշը՝ Լա-
24 հօրա՝ Ս'իւքա տօղուրտու: Ս է Բամա իամինտէ
պիր օտալըղը՝ վարըտը. վէ օ տախի Վէպահը վէ
Լահամը վէ Լահաշը վէ Սաախպը տօղուրտու:

ՊԼՇ: 23:

- 1 Ս է Սարանըն Էօմրիւ եիւզ լիլիմի եէտի երլի-
2 տի. Սարանըն Էօմրիւ կինլէրի պանլէգըք: Սէ
5 7

Սարահ Վանան տկարընտա՝ Հայրոն տէտիք
 լերի Վիրեաթ Լորպատա էօլտիւ . վէ Լպրահամ
 Սարահ իշին եաս չէքմէյէ վէ աղլամաղա կէլտի :
 Լնտէն Լպրահամ՝ էօլիտինն եանընտան 3
 գալգտը , վէ Հէթ օղուլարընա սէյլէյիպ տէտի .
 Պէն սիզտէ եապանճը վէ միւսաֆիրիմ . պանա 4
 եանընդտա պիր մէզարըլգ միւլքիւ վերին , քի
 եիւզիւմ էօնինտէն մէյթիմի կէօմէյիմ : Ս է 5
 Հէթ օղուլարը Լպրահամա ճէվապ վերիպ՝ օնա
 տէտիլէր . Տինկլէ պիղի եա՝ էֆէնտիմ՝ սէն աքա 6
 մըզտա Լլահ պէյիսին . մէյթինի էն սէչիլմիշ մէ-
 զարըմըզա կէօմ . մէյթինի կէօմմէք իշին՝ պիղ-
 տէն Տիչ քիմնէ մէզարընը սէնտէն էսիրկէմէզ :
 Լնտէն Լպրահամ գալգրպ՝ տկարըն գալմը օլան 7
 Հէթ օղուլարընա թէմէննա էթտի , Ս է օնլարա 8
 տէյլէյիպ տէտի . Սյեր եիւզիւմ էօնինտէն մէյ-
 թիմի կէօմմէք կէօնկլինիւլտէ վարսա , պէնի
 տինկլէյին , վէ պէնիմ իշին Սօհար օղուլ Լ՝ֆ-
 րօնա եալվարըն , Վի պանա թարլասընըն քէ- 9
 նարընտա օլան Սագֆէլա մաղարասընը վէրսին .
 օնու պանա՝ արանըզաա մէզարըլգ միւլքիւ իշին՝
 սօթա պահա իլէ վէրսին : Լ՝ֆրօն իսէ՝ Հէթ օ- 10
 ղուլարըն արադընտա օթուրուրուտա : Ս է
 Հէթիլ Լ՝ֆրօն՝ շէհրին գափուտունա կիրէն ճիւմ
 վէ Հէթ օղուլարըն իշիտիլքէն՝ Լպրահամա ճէ-
 վապ վերիպ տէտի . Լօգ էֆէնտիմ , պէնի տինկ- 11
 վէ . Սարլայը տանա վէրտիմ , վէ օնտա օլան մա-
 զարպը տպիս պանա վէրտիմ . օնու գալմըմ օ-
 ղուլարընըն կէօղէրի էօնինտէ պանա վէրսիմ .
 Էէան մէյթինի կէօմ : Ս է Լպրահամ՝ օլ տէյ- 12
 արըն գալմըն էօնինտէ թէմէննա էթտի : Ս է 13 .
 ՍԼ տկարըն գալմըն իշիտիլքէն՝ Լ՝ֆրօնա սէյլէյ-
 իպ տէտի . Լօգֆ էյէ պէնի տինկլէ , Պէն

- Թարլանըն ագչէսինի վերէյիմ, պէնտէն ալ, ան
14 տէն օրատա մէյթիմի կէօմէյիմ : Ո՛ է ի՛ ֆրօն
15 Լպրահամա ճէվապ վերիպ՝ օնա տէտի . ի՛ ֆէն
տիմ պէնի տինկլէ . Տէօրթ եիւզ մըս՝ գալ կիւ
միւշ լիւզ եեր պէնիմ իլէ սէնին արանտանէ օլա .
16 վար մէյթինի կէօմ : Իմտի Լպրահամ ի՛ ֆրօնու
իշիթտի . վէ Լպրահամ ի՛ ֆրօնա՝ շէթ օղու
լարը իշիտիրքէն սէյլէտիյի կիմիւշիւ՝ պազըր
կնանլարտա կէչէր տէօրթ եիւզ մըս՝ գալ կիմիւշ
17 Թարթար : Ո՛ է ի՛ ֆրօնուն՝ Սամրէ գարշուարն
տա Սագֆէլատէ օլան Թարլասը՝ կերէք Թարլա՝
կերէք օնտա օլան մաղարա՝ կերէք չէփչէվրէտէ
պիւթիւն սինօրլարընտա օլան Թարլատաքի ճիւմ
18 Է աղաճլար՝ Ը էհրինին գափուսունտան կիրէն
ճիւմլէ շէթ օղուլարըն կէօղլէրի էօնիւնտէ՝ Լպ
19 րահամա միւլք տէյի իպգա՝ օլունտու : Ո՛ է ան
տէն սօնկրա Լպրահամ քէնտի գարըսը Սարայը՝
Վ.անաամն տիյարընտա շէպրօն տէտիքլէրի
Սամրէ գարշուարնտա օլան Սագֆէլա Թարլասը
20 նըն մաղարասընտա՝ կէօմտիւ : Ո՛ է Թարլա՝ հէմ
օնտա օլան մաղարա՝ շէթ օղուլարընտան Լպ
րահամա մէզարլըգ միւլքիւ տէյի իպգա՝ օլուն
տու :

ՊԵՇ 24 :

- 1 Ո՛ է Լպրահամ կիւնլէր կէչմիշ իխթիյաթ օլտու
վէ Բապպ Լպրահամը հէր շէյտէ պերէքէթլէ
2 տի : Ո՛ է Լպրահամ ճիւմլէ մալինին քէտխու
տասը օլան քէնտի էվինին իխթիյար գուլունա
տէտի . Վ.էրէմ էյլէ էլինի ույլուղումն ալթը
3 նա գօ . Ո՛ է սանա կէյիւն Ըլահը վէ եերին Ը
լահը Բապպ իլէ եէմին վերէյիմ, քի պէնիմ շո
արալարընտա սաքին օլտուղում Վ.անաամնըլա

ընն գրգռարնտան օղլումն գարը անայասըն :
 Լաքին վաղանումն վե վիլայեթիմէ՝ վարասըն , վե 4
 օղլում Լահագա գարը արասըն : Լանտի գուլ օնա 5
 տէտի . Լա գարը պէնիմ արտըմնա պու տիյարա
 կելմէյե իսթէմէտիյի թագաթրտէ՝ օղլունու չըգ-
 տըղըն տիյարա էլպէթթէ սէօնտէրէյիմ մի :
 Լմնա Լաքահամ օնա տէտի . Եագըն՝ օրնայա քի 6
 օղլումու օրայա տէօնտէրէսին : Պէնի պապամըն 7
 էվինտէն վե տօղտուղում տիյարտան ալան կէջ-
 ին Լալահը Լապպ՝ օպանա սէջլէյէն , վե պա-
 նա՝ Պու տիյարը զիւրթիյեթինէ վերէճէյիմ տէյ-
 էրէք՝ եէմին իտէն , օլ՝ սէնին էօնիւնտէ մէլէյի-
 նի կէօնտէրէճէք , վե օղլումն օրատան գարը ա-
 լասըն : Լմնա էյեր գարը սէնին արտընճա կելմէ 8
 կէ իսթէմէզսէ , պու եէմինիմտէն փաք օլուրսուն .
 անճագ օղլումու օրայա տէօնտէրմէյէսին : Լանտի 9
 գուլ՝ էֆէնտիսի Լաքահամըն ույլուղու աթընա
 էլինի գօտու , վե պու խուսուստա օնա եէմին էթ-
 տի :

Լնտէն գուլ՝ էֆէնտիսինին տէվէլէրինտէն օն 10
 տէվէ ալըպ՝ կիթտի . զիրա էֆէնտիսինին ճիւմլէ
 գըլմէթլի էշնասը էլինտէ իտի : Լանտի գալգըպ՝
 Լրամ՝ Լահարաիմէ՝ Լահօրուն շէհրինէ կիթ-
 տի : Ել է շէհրին տիշարըսընտա սու գույուսու 11
 նուն եանընտա՝ ախշամ իւթիւ սու չէքէճէք
 գըզլարըն չըգտըզլարը վագըթտա՝ տէվէլէրի
 շէգըտիւրտիւ . Ել է տէտի . Լյ էֆէնտիմ Լպ 12
 րահամըն Լալահը Լապպ՝ քերէմ էյլէ՝ էօնիւմէ
 պու կիւն ուղուր աչ , վե էֆէնտիմ Լաքահամա
 իհսան էյլէ : Ելթէ պէն սու փունկարընըն եա 13
 նընտա տուրոլում , վե պու շէհրին էհալիսինին
 գըզլարը սու չէքմէյէ չըգարլար : Ել է օլաքի հան 14
 կը գըզ՝ Լէրէմ էյլէ սու գապընը էնտիւր վե իւէյ-

- իմ տէտիյիմտէ՝ Իւ վէ տէվէլէրինէ տախի իշխ
բէյիմ տէրտէ, գուլուն Իաճագա միւնտսիպ կէօր
տիւլիւն օօլա. իմտի պունտան պիլէյիմ քի՝ էֆէն
15 տիւմէ իճան էյլէտին : Ս է օլտու քի՝ օ տաճա
օէօզինիւ թէքմիլ էթմէղտէն, իշթէ Մպրաճա
մըն գարընտաշը՝ Վաճօրուն գարըսը Սիլքանըն
օղլու Պէթուէլէ տօղան Մէվէգա՝ Եւմուզունտա
16 գապը իլէ սու չըգարըտը : Ս է գըզ զայէթլէ
կիւզէլ չէճրէլու պիքրէ իտի, վէ օնու էքքէք պիլ
մէտի. իմտի օ՝ փունկարու էնտի, վէ սու գապըն
17 տօլտուրուպ չըգօթը : Ս է գուլ օնուն գարշըսընա
սէյիրտիպ տէտի. Վէրէմ էյլէ՝ սէնին գապըն
18 տան պանա պիրազ սու իշիր : Ս է օ՝ Իւ էֆէն
տիւմտէտի : Ս է թէզ՝ սու գապընը էլինէ էնտի
19 րիպ՝ օնա իշիրտի : Ս է օնա իշիրմէյի պիթիրտիք
տէ՝ տէտի. Տէվէլէրինէ տախի՝ Տէփիսի իշինճէյ
20 էտէք՝ սու չէքէյիմ : Խաի թէզ՝ սու գապընը
գուրնայա պօշաթտը, վէ տաճա չէքմէյէ՝ գույու
նա սէյիրթտի, վէ օնուն ճիւմլէ տէվէլէրի իշին
21 սու չէքտի : Ս է ատէմ օնա Տէյրան օրուպ,
Իապպ օնուն եօլունու ուղուրլու էթտիմի՝ էթմէ
22 տիմի՝ անկլամագ իշին սիւքիւթ էտէրիտի : Ս է
օլտուքի՝ տէվէլէր իշմէյի թէմամ էթտիքտէ, ա
տէմ նարը՝ միւս՝ գալ ալթունտան պիր ճալգա՝ վէ
էլլէրի իշին օն միւս՝ գալ ալթունտան պիր չիֆթ
23 պիլազէք ալտը. Ս է տէտի. Վիմի՝ գըզըսըն,
քէրէմ էյլէ՝ պանա սէօյլէյիվէր. պապանըն էվին
24 տէ կէճէ գալմաղա պիվէ մաճալ վաճիլը : Ս է օ
օնա՝ Պէն Սիլքանըն՝ Վաճօրա տօղուրտուղլու օղ
25 լու Պէթուէլին գըզըյըմ սէտի : Էմ օնա տէ
տի. Պիզտէ Տէմ սաման Տէմ եէմ չօգ՝ Տէմ կէճէ
26 գալմաղա մաճալ վար : Ս է ատէմ տիւշիւպ
27 Իապպա սէճաէ էթտի. Ս է տէտի. Սիլպաքէք

օլտուն էֆէնտիմ Մարահամըն Մլաճը Մապպ քի՝
 էֆէնտիմի քէնտի իհասանընտան վէ կերչէքլիյն-
 տէն մահրում գօմայըպ՝ պէն Եօլտա՝ իքէն Մապպ
 պէնի էֆէնտիմին գարընտաշարընըն էվինէ գը-
 լազուզլատը : 1) է գըզ սէյրտիպ՝ անասընըն է- 88
 վինէ պու նէանէլէրէ կէօրէ խապէր վէրտի : 1) է 29
 Մէվէգանըն՝ 1 պպան իամինտէ պիր գարընտաշը՝
 վարրտը . իմտի 1 ապան տիշարըյա փունկարա ա-
 տէմէ սէյրթտի : 1) է օլտուքի հալգայը վէ գըզ- 80
 գարընտաշընըն էլլէրինտէքի պիլազիքլէրի կէօր-
 տիւքտէ , վէ գըզգարընտաշը Մէվէգանըն սէօզլէ-
 րինի () ատէմ պանա պէշլէ սէշլէտի տէյիւ տէ-
 տիյինի իշիթտիքտէ , ատէմէ վարտը , վէ իշթէ օ՝
 տէվէլէրին Եանընտա փունկարտա տուրուրուտու :
 1) է օնա տէտի . 1) էլ՝ էյ Մապպըն միւպարէյի, 81
 նի՛շին տիշարըտա տուրուրուտու . պէն իսէ էվի՝
 վէ տէվէլէրէ մահալ հաղըրլատըմ : 1) է ատէմ է- 82
 վէ կէլտիքտէ՝ օնուն տէվէլէրինի չէօզտիւ , վէ սէ-
 վէլէրէ սաման վէ Եէմ՝ վ . օնուն պյագլարընը հէմ՝
 օփունլա օթան ատէմլէրին պյագլարընը Եպգամա-
 ղա սու վէրտի : Մնտէն Էօնիւնէ Եէյէճէք գօնուլ- 83
 տու . աամա օ՝ 1) էօզլէրիմի սէշլէմէյինճէ՝ Եէմէմ
 տէտի . վէ օ՝ 1) էշլէ աէտի : Մմտի օ տէտի . Պէն 34
 Մարահամըն գուլու իմ : 1) է Մապպ էֆէնտիմի 35
 ղայէթլէ պէրէքէթլէսի , վէ պէշի . ք քիմնէ օլ-
 տու . վէ օնա սիւրիւլէր վէ սըղըրլար վէ կիւմիւշ
 վէ ալթուն վէ գուլար վէ իալսըրգլար վէ տէվէլէր
 վէ էչէքլէր վէրտի : 1) է էֆէնտիմին գարըսը 1) ա- 36
 ռահ իխթիյարըղընտա՝ էֆէնտիմէ պլր օղուլ տօ-
 ղուրաու . վէ հէփի վարէյէթլինի օնա վէրտի : 1) է 37
 էֆէնտիմ պանա Եէմին վէրտիրիպ տէտի . Ը ու՝
 տիյարըրընտա սալին օլտուղում Վանաանիլէ-
 րին գըզարընտան օղումա գարը ալմայասըն :

- 38 | արին պապամըն էվինէ վէ գապիլէմէ վարդպ.
 39 օղլումա գարը ալասըն : | է էֆէնսիմէ տէտիմ.
 40 Պէլքի գարը արտըմճա կէլմէզ : | է պանա տէ-
 տի . () Լ պէն օնուն հուղուրունտա եիւրիւտիւյիւմ
 ի'ապպ' սէնինլէ մէլէյինի կէօնտէրիւպ' Եօլունու
 ուղուրլու էտէճէքտիւր . վէ օղլումա գապիլէմտէն
 41 վէ պապամըն էվինտէն գարը ալասըն : () զէման
 եէմինիմտէն փաք օլուրսուն քի' գապիլէմէ վա-
 րըրսըն , վէ էյեր սանա վէրմէ լէրսէ , եէմինիմտէն
 42 փաք օլուրսուն : | է պու կին փունկարա կէլիպ
 տէտիմ . | Ե էֆէնտիմ | Եպրահամըն | Ելահը
 ի'ապպ' էյեր շիմաի պէնիմ շու կիթտիյիմ Եօլու
 43 մու ուղուրլու էտէրսէն , | Ելթէ պէն' սու փունկա-
 րըն եանընտա տուրուրում . վէ օլպքի' հանկը գըզ
 սու չէքմէյէ կէլիւր տէ' պէն օնա' Վ'էրէմ' էյլէ
 պանա սու գապընտան իչմէյէ պիրազ սու վէր տէ-
 44 տիյիմտէ , () պանա' Էէմ սէն իչ' հէմ տէվէլէ-
 րին իչիւն տախի սու չէքմէյիմ տէրսէ , էֆէնտիմին
 օղլունա' ի'ապպըն միւնասիպ կէօրտիւյիւ գարը 6
 45 օլա : Պէն եիւրէյիմտէ սէօղլումիւ տահա պիթիւր-
 մէզտէն' իշթէ ի'էվէգա ումոլղունտա սու գապը ի-
 լէ չըգարըտը , վէ փունկարա էնիպ' սու չէքտի . վէ
 46 օնա տէտիմ , Վ'էրէմ' էյլէ պանա սու իչիւր : | է
 թէզ' սու գապընը ումոլղունտան էնտիրիպ' | Ե
 վէ տէվէլէրինի տախի սուգարայըմ' ս.էտի . վէ իչ-
 47 տիմ , հէմ տէվէլէրի տախի սուգարտը : | է օ-
 նա սօրուպ' Վ'իմին գըղըսըն տէսիմ . վէ օ' Գ.էն
 | Եյիքանըն | Եահօրա տօղուրտուղու օղլու Պէ-
 թուէլին գըզը' մ' ս.էտի . | Եմաի հալգայը եիւղիւ-
 նէ վէ պիլազէթէրի էլլէրինին իւլէրինէ գօսում
 48 | է տիւչիւպ' ի'ապպա սէճա է գըլտըմ , վէ էֆէն-
 տիմ | Եպրահամըն | Ելահը ի'ապպը միւպարէթլէ-
 տիմ , քի պէնի' էֆէնսիմին գարընտաշընըն գը-

զինքն օղլունաւ ալմաղաւ տօղրու եօլտան կէթիրտի :
 Ո՛ր է շիմտի էյէր էֆէնտիմէ իհսան վէ կերչէքլէք 49
 էթմէյէ իսթէրսէնիզ , պանա խապէր վէրին . վէ
 եօղրտա՝ երնէ պանա խապէր վէրին , վէ սաղա եա-
 խօտ սօլաւ տէօնէյիմ : Խմտի Խապան իլէ Պէթու 50
 էլ ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Պու նէսնէ Բապպ-
 տան չըգօր , պիզ սանա քէօթիւ եա էյի տէմէյէ
 գատիր տէյիլիզ : Խշթէ Բէվէգա սէնին էօնին 51
 տէտիր , ալ կիթ . վէ Բապպըն տէտիլի կիպի սէ-
 նին էֆէնտիսին օղլունա գարը՝ օլտուն : Ո՛ր է օլ- 52
 տուքի՝ Բապրահամըն գուլու ընլարըն սէօղլէրինի
 իշիթտիքլէյին , եէրէ պերապէր Բապպա սէճտէ
 գըլտը : Ո՛ր է գուլ՝ կիւմիւշ գապլար վէ ալթուն 53
 գապլար վէ էս՝ վապլար չըգարըպ՝ Բէվէգայէ վէր-
 տի . հէմ ընուն գարընտաշընա վէ անասընա գըյ-
 մէթը հէտիլէլէր վէրտի : Բնտէն կերէք օ՝ կերէք 54
 պիլէսինճէ օլան ատէմլէր եէյիպ իշտիլէր , վէ
 կէճէ օլտա գալտըլար . վէ սապահտան գալգ-
 տըղլարընտա՝ օ տէտի . Պէնի էֆէնտիմէ կէօնտէ-
 րին : Ո՛ր է գըղըն գարընտաշը հէմ անասը տէտի . 55
 Ղըզ պիզտէ պիր գաշ կին՝ հիշ օլմագսա ըն կին
 օթուրսուն , սօնկրա կիթսին : Բմա օ՝ ընլարա 56
 տէտի . Պէնի ալըգօման . զիրա Բապպ եօլումու
 ուղուրլու էթտի . պէնի սալը՝ վէրին քի՝ էֆէնտի-
 մէ վարայըմ : Ո՛ր է տէտիլէր . Ղըզը չաղըրալմ , 57
 վէ աղղընը արայալմ : Խմտի Բէվէգայը չաղըր- 58
 տըլար , վէ ընա տէտիլէր . Պու ատէմիլէ կիտէր-
 միսին . վէ օ՝ Լիտէրիմ տէտի :

Բնտէն գըղգարընտաշըլարը Բէվէգայը՝ վէ օ- 59
 նուն սիւտ անասընը վէ Բապրահամըն գուլունու վէ
 ընուն ատէմլէրինի սալը՝ վէրտիլէր : Ո՛ր է Բէվէ- 60
 գայէ խայր տուա՝ էտիպ՝ ընա տէտիլէր . Ո՛ր է գըղ-
 գարընտաշըմըզըն , պինլէրճէ պինլէրճէ չօղալա-

աաղ իբէն՝ օնլարը օղլու Խահագտան կիւն սօղու-
սունա սօղլու մէշրիգ տիյարընա կէօնտէրտի :
Ո է Լ'պրահամըն եաշատըղը Էօմիւն երլարընըն 7
կիւնլէրի պունլարտըր . Լ'իւզ եէթմիշ պէշ երլ
իտի : Ո է Լ'պրահամ էյու փիրլիքլէ՝ ինթիյար 8
վէ սօղլուն սինտէ ձան թէսլիմ էտիպ էօլտիւ , վէ
գավմընա գաթըլտըր : Ո է օղլուլարը Խահագ վէ 9
Խշմաէլ օնու՝ Սնգֆէլա մաղարասընտա կէօմ-
տիւլէր , քի օ՝ շէթլի Սօհար օղլու Լ'ֆրօնուն
թարլասընտա Սամիէ գարշըսընտա տըր . Բ'ի օլ 10
թարլայը Լ'պրահամ՝ շէթ օղլուլարընտան սա-
թըն ալմըշտըր : Լ'պրահամ վէ գարըսը Սարահ
օրատա կէօմիւլտիւ :

Ո է օղլուքի՝ Լ'պրահամ էօլտիւքտէն սօնկրա , 11
Լ'լահ օնուն օղլու Խահագը պէրէքէթլէտի . վէ
Խահագ Լահայ Լ'օյի գույուսունուն եանընտա սա-
քին օլտու : Ո է Սարանըն Սըսըրը խալայըղը 12
շակարըն Լ'պրահամա սօղլուրտուղու՝ Լ'պրա-
համըն օղլու Խշմաէլին սօղլուլարը պունլար տըր :
Ո է Խշմաէլին օղլուլարընըն տտլարը՝ ատլարըն- 13
ձա վէ սօղլուլարընձա պունլար տըր . Խշմաէլին
իլք սօղլուղու՝ Լ'էպայօթ , անտէն Ղէտար վէ
Լ'տպէէլ վէ Սիպսամ , Ո է Սիշմա՝ վէ Տումա վէ 14
Սնսսա , շատար վէ թէյմա՝ Լ'դուր՝ Լ'աֆիշ վէ 15
Ղէտէմա : Խշմաէլին օղլուլարը պունլար տըր . 16
վէ օպալէրինձէ հէմ քէյլէրինձէ ատլարը պուն-
լար տըր . իամլէթլէրինձէ օն իքի պէյ իտիլէր :
Ո է Խշմաէլին Էօմիւնիւն երլարը՝ եիւզ օթուզ 17
եէտի երլ իտի . վէ ձան թէսլիմ էտիպ էօլտիւ , վէ
գավմընա գաթըլտըր : Ո է շաւիլատէն Լ'շուրա 18
կիտէձէք եօլտա թա՝ Սըսըրըն գարշըսընտա օլան
Շուրէտէք սաքին օղլուլար . ճիւմլէ գարընտաշ-
լարընըն էօնիւնտէ սաքին օլտու :

- 19 Սէլպրահամըն օղլու լահագըն տօղուշարը
պունլարտըր. լպրահամ լահագը տօղուրտու:
- 20 Սէլահագ՝ փատան լքամտան օլան Սուրիյանի
Պէթուէլին գըզը՝ Սուրիյանի լպպանըն գըզգա-
րընտաշը լէվէգայը քէնտինէ գարը ալորզընտա,
21 գըրգ եպշընտա իտի: Սէլահագ՝ գարըսը իշին
գըսըր օլաուզու եծիլտէն լապպա նիյազ էթտի.
վէ լապպ օնուն նիյազընը գապուլ էթտի, վէ օ-
22 նուն գարըսը լէվէգա կէպէ գալտը: Սէլծուզ-
լար օնուն գարնընտա տօղուշուրլարտըր, իմտի
տէտի. Պէշլէ իսէ՝ նիշին պէն պէշլէ օլտում.
- 23 վէ լապպա տանը շնաղա վարտը: Սէլ լապպ օ-
նա տէտի. Վարնընտա իքի դաիֆէ վար, վէ պաղ-
րընտան իքի գաւմ պյըրլաճագ. վէ գաւմըն պիրի
օպիրինտէն գուվվէթլու օլաճագ, վէ պէշիլիլ-
24 քիւշիլինէ գուլլուգ էտէճէք: Սէլ տօղուրմաղա
կիւնլէրի տօլունճա, իշթէ գարնընտա էքիզ իտի:
25 Սէլիք չըգան՝ գըզըմթըրագ՝ պիլթին պէտէնի
գըլը քիւրք կիպի իտի. վէ ատընա լսաւ գօտու-
26 լար: Սէ օնտան սօնկրա գարընտաշը չըգտը, վէ
էլի լսաւըն էգքչէսինի դութտուղու սէպէպտէն՝
ատընա լաւ գօպ գօտուլար. վէ օնլարըն տօղտուգ-
27 լարընտա՝ լահագ ալթմըշ եաշընտա իտի: Սէ
չօճուզլար պէշիլաթիլէր. վէ լսաւ գըր աթէմի՝
մահիր ալճի օլտու. ամմա լաւ գօպ քեամիլատէմ
28 օլուպ՝ չատըրլարտա օթուրուրուտու: Սէ լա-
հագ լսաւը սէվէր իտի. զիրա օնուն ալթընտան
եէրիտի. լաքին լէվէգա լաւ գօպու սէվէրիտի:
29 Պիր կին լաւ գօպ աշ փիշիքիր իքէն, լսաւ
30 գըրտան կէլիպ՝ եօրղուն իտի: լմտի լսաւ լա-
գօպա տէտի. լէրէմ էլլէ՝ շու գըզըլ աշտան վէր
եէլիմ, զիրա եօրղունում. օնուն իշին ապընա
31 լաւամ տէնկլաի: Սէ լաւ գօպ տէտի. Պու կին

պաննա տէնին իւր տողուշ հագգընը սաթ : Վ է 32
 լ'սաւ տէտի . լշթէ էօլմէյէ վարըյօրում, վէ
 պաննա իւր տողուշուգ նէյէ՞ եարար : լ'նտէն 33
 լ'ա'գօպ տէտի . Պաննա պու կիւն եէմի'ն էթ , վէ օ՝
 օնա եէմի'ն էթտի , վէ քէնտի իւր տողուշ հագ-
 գընը լ'ա'գօպ սաթտը : լ'մտի լ'ա'գօպ լ'սաւ 34
 էքմէք վէ մէրճիմէք աշը վէրտի . վէ օ եէտի , վէ
 իշտի , վէ գալգըպ՝ կիթտի . պու վէճհիլէ լ'սաւ
 իւր տողուշուղու խօր կէօրտիւ :

ՊԼՐ. 26 :

Վ է եէրտէ գըթըղգ օլտու , լ'պրահամըն կիւնլէ- 1
 րինտէ օլան էվվէլթի գըթըղգտան մա'տա . վէ
 լահագ Վիլիշթիմլէրին փատիշահը լ'պիմէլէյէ՝ 2
 կէրարսյայ վարտը : Վ է լ'ապպ օնա կէօրիւնիւպ
 տէտի . լ'ըսըրա է'նմէ , սաննա տէյէճէյիմ եէրտէ
 սաթին օլ : Պու տիյարտա միւսաֆիր օլ , վէ սէ- 3
 նինլէ օլուպ՝ սէնի պէրէքէթլէյէճէյիմ . զիրա
 ճիւմլէ պու պէլտէլէրի սաննա՝ վէ զիւրրիյէթինէ
 վէրէճէյիմ , վէ պապան լ'պրահամա էթտիյիմ
 եէմինի ս'ապիթ էտէճէյիմ : Վ է զիւրրիյէթինի 4
 կէօյիւն եըլըղլարը գատար չօղալտաճաղըմ , վէ
 ճիւմլէ պու պէլտէլէրի զիւրրիյէթինէ վէրէճէ-
 յիմ . վէ եէրին ճիւմլէ դաիֆէլէրի սէնին զիւրրի-
 յէթինլէ պէրէքէթլէնէճէլէր , լ'պրահա- 5
 մըն՝ սէօզիւմիւ տէնկլէտիյի իշիւն , վէ էմրլէրիմ
 թէնպիշլէրիմի՝ հագգլարըմը՝ վէ նօմօլարըմը
 եագլատըղը՝ իշիւն : լ'մտի լահագ կէրարտա 6
 սաթին օլտու : Վ է օ մահալին ատէմլէրի օնա գա- 7
 բըսը իշիւն սօրտուգլարընտա՝ Վըգգարընտաշըմ
 տըր տէտի . զիրա գարըմտըր տէմէյէ գօրգտու ,
 () լ'մայա օ մահալին ատէմլէրի պէնի լ'էվէգա ի-
 չիւն էօլտիւրէլէր տէյիւ . զիրա օ՝ կիւղէլ կէօտ-

- 8 Թերիշի իտի: Ս է օլտուքի՝ օրատա չօգ կիւնէր
էյլէնինձէ, Վիլիշթիմէրին փատիշահը Լ'պիմէ-
լէք փէնձերէտէն պագըպ' կէօրտիւ քի իշթէ Խա-
9 Տագ գարըսը Լ'էվէգա իլէ օյնայօրուտու: Ս է
Լ'պիմէլէք Խահագը չաղըրըպ տէտի. Խահագը
գան՝ իշթէ օ սէնին գարընտըր, եա նի՛չին՝ Վ'լիգ-
գարընտաշըմտըր տէտին. վէ Խահագ օնա տէտի.
Չիւն տէտիմ. () լմայա օնուն սէպէպինտէն էօլէ-
10 յիմ: Ս է Լ'պիմէլէք տէտի. Վ'էտիր պու պիզէ
էյլէտէյին. աղ գալտը խալգտան պիրիսի գարըն-
ըլա եաթայօրտու, վէ իւզերիմիզէ ճիւրմ կէ-
11 Թիրէճէյիտին: Խանի Լ'պիմէլէք ճիւմլէ գազ-
մա Թէնպիհ տէտիպ տէտի. շէր քիմ պու տէմէ՝
եա օնուն գարըսընա տօգունուրսա, էլպէթթէ
12 էօլտիւրիւլէ: Ս է Խահագ օլ եէրտէ էքիպ՝ օ
եըլտա եիւզ գաթ Խահագը գալտըրտը. վէ Լ'ապպ
13 օնու պերէքէթթէտի: Ս է տտէմ պէօյիւք օլտու.
վէ կիթտիքձէ պէյիւտիւ, շէյլէքի ղայէթլէ
14 պէյիւք օլտու: Ս է օ՝ գօյունլարա վէ սըղըրըլարա
վէ չօգ գուլարա մալիք օլտու. վէ Վիլիշթիմէր
15 օնա հասէտ էթտիլէր: Ս է պապասը Լ'պրահա-
մըն կիւնլէրինտէ՝ պապասընըն գուլարը գազտըգ-
լարը ճիւմլէ գուլարը Վիլիշթիմէր գափատը-
16 լար, վէ օնլարը դօփրագիլէ տօլտուրտուլար: Ս է
Լ'պիմէլէք Խահագա տէտի. Վ'յանրմտան կիթ.
գիրա պիզտէն չօգ գուլվէթլի օլտուն:
17 Ս է Խահագ օրատան կիտիպ՝ լէրադա տերէ-
18 սինտէ գօնտու, վէ օրատա սաքին օլտու: Ս է
Խահագ՝ պապասը Լ'պրահամըն կիւնլէրինտէ
գազտըգլարը՝ վէ Լ'պրահամըն էօլմէսինտէն սօնկ-
րա Վիլիշթիմէրին գափատըգլարը սու գուլարա-
րընը Թէքրար գազտը, վէ օնլարա պապասընըն
19 գօտուղու առլարա կէօրէ իսիմէր գօտու: Խանի

Խահագըն գուլարը օ տերէտէ գազըպ՝ օրատա ա-
 գար սու գույուսու պուլուլար: 11 է Լերարա- 20
 նըն չօպանլարը Խահագըն չօպանլարը իլէ՝ 11 ու
 պիզլմտիր տէյերէք՝ չէքիշտիլէր. օնուն իչին օլ
 գույունուն ատընա 1՝ սէք գօտու. զիրա օնունլա
 չէքիշտիլէր: 1՝ նտէն պիր պաշգա՝ գույու գազտը- 21
 լար, վէ օնուն իչին տախի չէքիշտիլէր. վէ ատը-
 նա 11 իղնա գօտու: 11 է օրատա գալզըպ՝ պիր 22
 պաշգա՝ գույու գազտըպտա, օնուն իչին չէքիշմէ-
 տիլէր. պու էճիլտէն ատընա 1՝ էհօպօթ գօյուպ
 տէտի. 11 իրա շիմտի 1՝ ապպ պիզի կէնիշլէտի,
 վէ եերտէ մէյվէտար օլաճաղըզ: 11 է օրատան 23
 Պէրշապայէ չըգտը: 11 է օ կէճէ 1՝ ապպ օնա 24
 կէօրինիւ պ տէտի. Պէն՝ պապան 1՝ պրահամլն
 1՝ լահլըրմ. գօրգմա. զիրա սէնինլէիմ, վէ գու-
 լում 1՝ պրահամ իչին սէնի պերէքէթլէյիպ՝
 զիւրիլլէթինի չօղալտաճաղըմ: 1՝ նտէն օրատա 25
 պիր մէզպա՝ հեափըպ՝ 1՝ ապպլն ատընա նիտա էյ-
 լէտի, հէմ օրատա չատըրընը գուրտու. վէ Խա-
 հագըն գուլարը օրատա պիր գույու գազտըլար:
 11 է 1՝ պիմէլէք՝ միւսահիպի 1՝ հուզաթ վէ սէ- 26
 րա՝ սքերի Պիխօլ իլէ Լերարատան օնա՝ վարսը-
 լար: 11 է Խահագ օնլարա տէտի. 11 է՝ սէպէպ- 27
 տէն էօթիւրիւ պանա կէլտինիլ, չին պէնի իք-
 րա՝ հէտիպ՝ պէնի սիլտէն գօվտունուզ: 11 է տէ- 28
 տիլէր. 11 ահգիպան կէօրտիւք քի՝ 1՝ ապպ սէնին-
 լէ տիր, վէ տէտիք. 1՝ ալա պէյնիմիլտէ՝ սէնինլէ
 պիզիմ՝ արամըլտա՝ պիր եէմի՝ն օլսուն, վէ սէնինլէ
 ա՛հտ քէսիշլէիմ, 1՝ ի պիլէ քէմիլք էթմէյէ- 29
 պն, նիճէքի պիզ սանա տօգունմաւըզ, վէ օնա՝
 անճագ էյլլէք էյլէտիք, հէմ սէնի սէլամէթլէ
 կէսնտերտիք: 11 էն շիմտի 1՝ ապպլն միւպարէյի
 պն: 11 է օ՝ օնլարա զիյաթէթ էյլէտի. իմտի եէ- 30

- 31 տիւր՝ վէ իշտիւր . Ս է սապահտան էրքէն գաւ
 Գըպ՝ պիրի պիրինէ եէ ին էթտիւր . անտէն խ
 հագ օնլարը կէօնտէրտի , վէ եանընտան սէլա
 32 մէթլէ կիթտիւր : Ս է օլտուքի՝ հէման օլ կիւն
 տէ՝ խհագըն գուլարը կէլտիւր , վէ գազարդ
 Լարը գույու իչիւն օնա խապէր վէրտիւր , վէ օնա
 33 տէտիւր . Ս րէ պուլտուգ : Ս է օնուն ատընա
 Ը էպտ՝ գօտու . օնուն իչիւն թա՝ պու կիւնէտէք օ
 շէհրին ատը Պէրշէպա՝ տըր :
 34 Ս է ի՝ սաւ գըրգ եաշընտա՝ իքէն՝ չիթլի Պէհ
 ընին գըղը իէհուտիթի՝ վէ չիթլի իշլօնուն
 35 գըղը Պասմաթը քէնտինէ գարը ալտը : Ս է օն
 Լար խհագա հէմ իէվէգայա ճան աճըսը օլտու
 Լար :

ՊԵՐ 27 :

- 1 Ս է օլտուքի խհագ իիթիյարլանըպ՝ կէօղէրի
 կէօրմէքտէն աճիղ գալտըգտա , պէջիւք օղտ
 ի՝ սաւը շաղըրըպ՝ օնա տէտի . () ղլոււմ . վէ օ օ
 նա՝ իշթէ պէն տէտի : Ս է օ տէտի . իշթէ ալ
 2 թըգ իիթիյար օլտոււմ . էօլէճէյիմ կիւնիւ պիւ
 3 մէյօրոււմ : Ս է շիմտի քէրէմ էյլէ , սիլահարը
 նը՝ թիւքէշինի վէօգ կայընը ալ տա գըրա՝ չըգ , վէ
 4 պանա պիր ալ ալլա . Ս է պանա սէվտիյիմ կի
 պի դաւամլար թէրպիյէ էյլէ , վէ պանա կէթիք
 եէյիմ քի՝ էօլմէղտէն էվվէլ ճանըմ սէնի միւպա
 5 րէքլէյէ : Ս է խհագ՝ օղլու ի՝ սաւա սէջլէտի
 կիւնտէ , իէվէղա իշիթտի . ի՝ սաւ իսէ ալլա՝ ալլա
 6 եըպ՝ կէթիւմէյէ գըրա՝ կիթտի : խաթի իէվէգա
 օղլու ի՝ ա՝ գօպա սէջլէյիպ տէտի . իշթէ պապանը
 իշիթտիմ քի՝ գարընտաշըն ի՝ սաւա սէջլէյիպ
 7 տէտի . Պանա ալ կէթիւիպ՝ պէնիմ իչիւն դա
 ալլար թէրպիյէ էյլէ եէյիմ քի էօլմէղտէն էվվէլ

սէնի Ռապալըն հուզուրուն տա միւսարէքլէյիմ :
 Վ է շիմտի օղլում՝ պէնիմ սանա պոյուրտուզու 8
 մա՛ կէօրէ՛ սէօզիւմիւ տինկլէ . Հէման սիւրիյէ՛ 9
 կիթ , վէ պանա օրատան՝ քէչիլէրտէն իքի էյի օղ-
 լա՛գ կէթիր , վէ օնլարը պապանա՛ սէվտիյի կիպի
 դաա՛մլար թէրպիյէ էտէյիմ . Վ է պապանա 10
 կէօթիւր եէսին , քի էօլմէղտէն էվվէլ սէնի միւ-
 սարէքլէյէ : Մմա խա՛գօպ՝ անասը Ռէվէգայա 11
 տէտի . Նշթէ գարընտաշում Ն՝սաւ թիւյլիւ տտէմ
 տիր , վէ պէն թիւյսիւզ ատէմ իմ . Նշթիմալ 12
 քի՛ պապամ պէնի էլիլէ եօգլայա , վէ կէօզլէրինէ
 ալտատըճը կիպի կէօրիւնէյիմ . վէ իւզէրիմէ խայր
 տուա՛ եէրինէ պէտ տուա՛ կէթիրէյիմ : Վ է ա- 13
 նասը օնա տէտի . Պէտտուա՛ն իւզէրիմէ՛ օլուն
 օղլում . Հէման սէօզիւմիւ տինկլէյիպ՝ կիթ պա-
 նա կէթիր : Նմտի օ կիթտի , վէ ալըպ՝ անասընա 14
 կէթիրտի . անտէն անասը՛ պապասընըն սէվտիյի
 կիպի դաա՛մլար թէրպիյէ էյլէտի : Վ է Ռէվէ- 15
 գա՛ պէյիլք օղլու Ն՝սաւըն էվտէ քէնտի եանըն-
 տա օլան գըյմէթլի է՛սվապլարընը ալըպ՝ քիւչիւք
 օղլու խա՛գօպա՛ կէյտիրտի : Վ է էլլէրինէ հէմ 16
 պօյնուճուն թիւյսիւզ եէրլէրինէ քէչի օղլագլա-
 րընըն տէրիսինի կէյտիրտի : Նտէն թէրպիյէ 17
 էթտիյի դաա՛մլարըլա էքմէյի օղլու խա՛գօպուն
 էլինէ վէրտի : Վ է օ՛ պապասընա վարըպ՝ Ն՝ 18
 պապամ տէտի . վէ օ՛ Նշթէ պէն՝ սէն քի՛մսին օղ-
 լում տէտի : Վ է խա՛գօպ պապասընա տէտի . 19
 Պէն իլք տօղուշուն Ն՝սաւում . պանա տէտիյին
 կիպի էյլէտիմ . քէրէմ էյլէ՛ դալգ օթուր , վէ
 ավըմտան եէ քի՛ ճանըն պէնի միւսարէքլէյէ :
 Վ է խհապ՝ օղլունա տէտի . Ռի՛ճէ պէյլէ չա- 20
 փուք պուլտուն օղլում . վէ օ տէտի . Չիւն Ռ-
 լահըն Ռապա՛ էօնիւմէ բասթ կէթիրտի : Նտէն 21

Խաչագ Լա՛գօպա տէտի . Վերէ՛մ էյլէ՛ եազ-
լաշ օղլում , սէնի՛ շու սէն օղլում Լա՛սաւորն՝
22 եօթսա տէյիլիսին էլիմիլէ եօգլայրմ : Խմտի
Լա՛գօպ՝ պապասը Խաչագա եազլաշոր , վէ օ
օնու էլիիլէ եօգլասը , վէ տէտի . Սէս Լա՛գօ-
պոն սէսի՝ ամմա էլլէր Լա՛սաւրն էլլէրիտիր :
39 Պէօյլէճէ՛ օնու դանրմաւոր . ղիկա էլլէրի գարրն-
տաշը Լա՛սաւրն էլլէրի կիպի թիւյլիւ իտիլէր . վէ օ
24 նու պերէքէթլէտի . Ս էտէտի . () ղլում Լա՛սաւ-
25 սէն օ միսին . վէ օ՝ տէտի . Պէն իմ : Լա՛ստէն տէ-
տի . Լանրմա կէթիր , վէ օղլումուն ալլնտան եէ-
յիմ , քի ճանրմ սէնի միւպարէքլէյէ . Խմտի եա-
շընա կէթիւթտիւ , վէ եէտի . Հէմ օնա՛ շէրապ
26 կէթիրտի , վէ իշտի : Ս էպապասը Խաչագ օնա
տէտի . Ը Խմտի եազլաշ վէ պէնի էօփ օղլում :
27 Ս է օ եազլաշրա՛ օնու էօփտիւ . վէ օնուն էսվապ-
լարրնն գօգուսունու գօգլատը , վէ օնու միւպա-
րէքլէյիւպ՝ տէտի . Պագ՝ օղլումուն գօգուսու
Լապպըն միւպարէքլէտիյի թարլա՛ գօգուսու կի-
28 պի տիր : Խմտի Լա՛լաճ սանա կէօյիւն չիհինի վէ
եէրին սէմիլիյինի՝ վէ պուլտայ վէ շէրապ պօլ-
29 լուղու վէրէ . Վալմիլը սանա գուլլուգ էտէլէր , վէ
իւմմէթլէր սանա թէմէննա՛ էտէլէր , գարրնտաշ-
լարրնա էֆէնտիօլ , վէ անանըն օղլալարը սանա
թէմէննա՛ էտէլէր . սէնի լանէթլէյէն մէլուն՝ վէ
30 սէնի միւպարէքլէյէն միւպարէք օլսուն : Ս էօլ-
տուքի՛ Խաչագ Լա՛գօպու միւպարէքլէմէյի թէ-
մամ էյլէտիքտէ , Հէման Լա՛գօպ՝ պապասը Խա-
չագըն հուգուրունտան չոգտըղը տէմաէ , գարրն-
31 տաշը Լա՛սաւ ալլնտան կէլտի : Ս է օ տախի դա-
ա՛մլար թէրպիյէ էտիւպ՝ պապասընա կէթիրտի .
վէ պապասընա տէտի . Պապամ գալգսըն , վէ օլ-
լունուն ալլնտան եէսին , քի պէնի ճանըն միւպա-

բէքէյէ : Ս է պապասը Խահագ օնա տէտի . Սէն 82
 քիմին . վէ օ տէտի . Պէն՝ սղուն իւք տողուն
 ի՛սաւմ : Ս է Խահագ զայէթ չօգ զեյատեսի- 83
 իլէ իւրքիւպ՝ տէտի . Լա օլ ալ ալլայրպ պանա
 կէթիւրէն քիմ իտի , քի սէն կէլմէղտէն էվվէլ
 Տէփիսինտէն եէտիմ , Տէմ օնու միւպարէքլէտիմ .
 էլպէթթէ ս միւպարէք օլաճագ տըր : ի՛սաւ պա- 84
 պասընըն սէօզէրինի իշիթտէյի կիպի՝ զայէթ
 պէյիւք վէ աճը աղլայր շըլա աղլատը , վէ պապա-
 սընա տէտի . Պէնի՝ պէնիտէ միւպարէքլէ պա-
 պամ : Լ՛մա օ տէտի . Գարընտաշըն Տիլէ իլէ 85
 կէլիպ՝ պէրէքէթինի ալտը : Ս է օ տէտի . Լ՛տընա 86
 Լա՝ գօպ տէնի՞լմէտիմի . զիրա պու իքինճի քէրրէ-
 տիր քի՝ պէնի չէլէյօր . իւքտօղուն Տագգըմը ալ-
 տը , վէ իշթէ շիմտի պէրէքէթիմի՝ տէ ալտը . Տէմ
 տէտի . Պէնիմ իշիւն պէրէքէթ ալըգօմատընմը :
 Ս է Խահագ ճէվապ վերիպ՝ ի՛սաւա տէտի . իշթէ 37
 օնու՝ սանա էֆէնտի էթտիմ , վէ օնուն ճիւմէ
 գարընտաշլարընը օնա գուլլար տէյիւ վէրտիմ ,
 վէ օնու պուղտայ վէ շէրապ իլէ գալիլէտիմ . իմտի
 սանա արթըգ նէ՞ էյլէյիմ սղում : Ս է ի՛սաւ 38
 պապասընա տէտի . Սէնին պէրէքէթին Տէման
 պի՞րմիտիր էյ պապամ . պէնի միւպարէքլէ՝ պէ-
 նիտէ պապամ . անտէն ի՛սաւ սէսինի գալտըրըպ՝
 ֆէրեատ էյլէտի : Լամի պապասը Խահագ ճէ- 39
 վապ վերիպ՝ օնա տէտի . իշթէ մէքեանըն եէրին
 սէմիլլիլինտէն՝ վէ եօգարըտան կէյիւն չիճին-
 տէն օլա . Ս է գըլըճընլա էաշպասըն , վէ գա- 40
 րընտաշընա գուլլուգ էտէսին . վէ օլաքի՝ օնա
 պրըլտըղը՝ն զէման՝ օնուն պօյունտուրուղունու
 սէնին պօյնունտան գըրասըն :

Իմտի պապասը օնա միւպարէքլէտիյի պէրէ- 41
 քէթ իշիւն . ի՛սաւ Լա՝ գօպտան իքրա՛ճ էթտի . վէ

1 Նաւ երկրէ յինտէ տէտի . Պապամըն եան կիւն-
 լերի եագլաշարն , վէ գարընտաշըմ՝ Լա՛գօպու
 42 եօլտիւրէյիմ : Լ՛մմա Ի՛էվէգայա՝ պէօյիւք օղլու
 Լ՛սաւըն սէօզլէրի խապեր վէրիւրոխքա՛է , կէօն-
 տերիպ՝ վէ քիւչիւք օղլու Լա՛գօպու չաղըրըպ՝
 օնա տէտի . Իշթէ գարընտաշըն Լ՛սաւ սէնի էօլ-
 տիւրեճէք տէյիւ սէնտէն էօթիւրիւ քէնտինէ
 43 թէսէլլի վէրիյօր : 1) Է շիմտի էյ օղլում սէօզիւ-
 միւ տինկլէ . վէ գալգըպ՝ սէն չարանա գարըն-
 44 տաշըմ՝ Լապանա՛ գաչ . 1) Է օնուն եանընտա-
 պիր զէման գալ , թա գարընտաշընըն էօրքէսի .
 45 կէչէնէտէք . Խա գարընտաշընըն էօրքէսի սէն-
 տէն կէչինճէյէտէք , վէ օնա էթտիյինի ունու-
 տունճէյէտէք . անտէն կէօնտերիպ՝ սէնի օրա-
 տան ալըրըմ . նի՛շիւն իքինիզտէն տէ պիր կիւն-
 46 տէ մահրում գալպըմ : Լ՛նտէն Ի՛էվէգա Խահա-
 գա տէտի . չէթ գըղլարը սէպէպինտէն ճանըմ
 տան պէգտիմ . էյէր Լա՛գօպ պու տիյարըն գըղ-
 լարընտան՝ պուշլար կիպի՝ չէթ գըղլարընտան
 գարը ալըրսա , էօմի պանա նէյէ եարար :

ՊԵՇ 28:

- 1 1) Է Խահագ Լագօպու չաղըրըպ՝ օնու միւպա-
րէքլէտի , վէ օնա թէնպիհ էտիպ տէտի . Կ՛անա
- 2 ան գըղլարընտան գարը ալմայտսըն : Կ՛ալգ փա-
տան Լ՛քամա՝ անանըն պապասը Պէթուէլին էվի-
նէ վար , վէ քէնտինէ օրատան՝ անանըն գարըն-
3 տաշը Լապանըն գըղլարընտան գարը ալ : 1) Է
ճիւմլէյէ գատիր Լ՛լլահ սէնի պերէքէթլէյէ , վէ
սէնի մէյվէտար գըլա , վէ սէնի չօղալտա՝ վէ չօփ
4 գալմլար սահիպի օլտսըն : 1) Է սանա Լ՛պրահա-
մըն պերէքէթինի վերէ , կերէք սանա՝ կերէք պի-
քէնճէ զիւրիւյէթինէ , քի Լ՛լլահըն Լ՛պրահամա
վէրտիյի՝ օլ միւսաֆիր օլտուղուն տիյարը զապօ

էտէսին: Իմտի Խահագ Լա'գօպու կէօնտէրտի, 5
վէ ժատան Լ'քամա' Լա'գօպուն վէ Լ'սաւըն ա-
նասը Բէվէգանըն գարընտաշը Սուրէյանի Պէ-
թուէլին օղու Լապանա կիթտի:

Սէ Լ'սաւ Լահագըն Լա'գօպու միւպարէք- 6
լէտիյինի' վէ օնու ժատան Լ'քամա' օրատան
քէնտինէ գարը ալմաղա կէօնտէրտիյինի կէօր-
տիւքտէ, հէմ օնու միւպարէքլէտիյինսէ' Վ'ա-
նաւն գրղլարընտան գարը ալմայասըն սէյիւ օնա
թէնպիհ էթտիյինի, Սէ Լա'գօպ պապասընա 7
իդաւթ էտիպ' ժատան Լ'քամա կլթսիյինի,
հէմ Լ'սաւ' Վ'անաւն գրղլարընըն պապասը 8
Լահագըն կէօղլէրինտէ պէտ կէօրիւնսիւքլէրինի
կէօրտիւքտէ, () Լտէմ Լ'սաւ' Իշմաէլէ կիթտի, 9
վէ քէնտի գարըլարը իւղէրինէ' Լ'պրահամին օղ-
լու Իշմաէլին գրղլ' Լէպայօթուն գրղգարընտաշը
Սահէլաթը գարը ալտը:

Սէ Լա'գօպ Պէրշապա'տան չըգըպ' Հարանա 10
կիթտի: Սէ պիր մահալէ օղրայըպ' կէճէ օրա- 11
տա գալտը. զիրա կիւնէշ պաթտլըտը. վէ օմա-
հալին դաշարընտան ալըպ' պաշը ալթընա' գօ-
տու, վէ օմահալտէ եաթտը: Սէ պիր տիւշ 12
կէօրտիւ. քի իշթէ եէր իւղէրինսէ պիր նէրտի-
պան տիքիլիշ' քի պաշը կէյէ' եէթիշիր իտի,
վէ իշթէ. Լ'լահըն մէլայիքլէրի օնտա չըգըպ է-
նէրլէրիտի: Սէ իշթէ Բապպ օնուն իւղէրինտէ 13
տուրուպ' տէտի. Պէն' պապան Լ'պրահամին Լ'լ-
լահը վէ Լահագըն Լ'լահը Բապպըմ. սէնին չու
իւղէրինտէ ույուտուղուն հէրի սանա' հէմ սէնին
գիւրիլէթինէ վէրէճէյիմ: Սէ զիւրիլէթին' 14
եէրին դօփրաղը' գատար չօգ օլաճագ, վէ կիւն
պաթըսընա' վէ կիւն տօղուտունա' վէ փօրեասա'
վէ գըպլէյէ տօղրու եայըլաճագտըն. վէ եէրին.

ճիւղէ գապիւղէրի սէնինը՝ վէ զիւրիյէթինը
 15 պերէթէթլէնէճէթլէր : Սէ իշթէ պէն՝ սէնինը
 իմ, վէ հէր ներէյէ կիտէրսէն սէնի սագլոյաճա-
 զըմ, վէ սէնի պու եերէ տէօնտէրէճէյիմ. զիւր
 պէն թա սանա սէյլէտիյիմի էթմէյինճէ՝ սէնի
 16 պրա՛գմայաճաղըմ : Սէ է ի, ա՛գօպ ույդուսունտան
 ույանըպ տէտի. շագգան թապպ պու մահալտէ
 17 իմիշ, վէ պէն պիլմէտիմ : շէմ գօրգուպ՝ տէտի.
 Պու մահալ՛նէ՛ գօրգուլուտուր. պու զայրի տէկիլ՝
 իլա լ՛լա՛հըն էվի, վէ պու՝ կէյիւն գափուսու
 18 տուր : լ՛նտէն ի, ա՛գօպ սապա՛հտան էրբէն գալ-
 տը, վէ պաշը ալթընա գօտուղու գաշը ալըպ՝ օնու
 տիքիլի դաշ տիքտի, վէ օնուն թէփէսինէ եալ
 19 տէգրաիւ. Սէ օ մահալին աաընա՝ Պէյթէլ գօ-
 տու, ամմա էվվէլտէն օլ շէհրին աաը լ՛նլ իտի :
 20 Սէ է ի, ա՛գօպ պիր աաա՛գ աապիպ տէտի. իյէր
 լ՛լա՛հ պէնիմէ օլուր տէ՝ պու պէնիմ կիթալիյիմ
 եօլտա պէնի սագլարսա, վէ պանա եէմէյէ էրմէթ՝
 21 վէ կիյմէյէ էսվապ վերիրսէ, Սէ պապամըն է-
 վինէ սէլաթթլէ տէօնէրսէմ, թապպ պանա լ՛լ-
 22 լա՛հ օլուրն. Սէ պու տիքիլի դաշ տէյիւ տիքտի-
 կիմ դաշ՝ լ՛լա՛հ էվի օլուրն. վէ սէնին ճիւղէ
 պանա վէրտիյինտէն՝ սանա քեամիլ օնտալը՛գ
 վերէճէյիմ :

ՊԵՇ, 29 :

- 1 Սէ է ի, ա՛գօպ եօլա տիւշիւպ՝ կիւն տօղուսու էհա-
- 2 լիսինին տէյաըընա՛ կիթտի : Սէ պապաը, վէ
 իշթէ գըրուա պիր գույու վարիտի, վէ իշթէ օրա-
 տա սնուն եանընտա իւշ սիւրիւ գօյուն եաթպօ-
 րուտու. զիւրա սիւրիւղէրի օ գույուտան սուվա-
 րըրլարըտը. վէ գույունուն աղզընտա պիր պէյիւթ
- 3 գաշ վարըտը : Սէ հէփ սիւրիւղէր օրայա ճէմ՝

Գտու գտա, դաշը գոյունուն աղզընտան տէվիրիպ
 սիրիւլէրի սուվարըրլարտը. անտէն դաշը եինէ
 եերինէ՝ գոյունուն աղզը՝ իւզէրինէ գորլարտը :
 Սէ Լա՛գօպ օնլարա՝ Լա՛ գարընտաշլարըմ՝ նէ՛ 4
 բէտէնսինիզ տէտի. վէ օնլար տէտի. Պիզ Լա-
 բանտանըղ : Սէ օնլարա տէտի. Լա՛հօր օղլու 5
 Լապանը պիլիւրմիսինիզ. վէ տէտիլէր. Պիլիւրիզ :
 Լա՛նտէն օնլարա տէտի. Սաղ սէլիմ՛ի տիր. վէ օն- 6
 լար տէտի. Սաղտըր, վէ իշթէ գըզը Լա՛հէլ գօյ-
 տնլար իլէ կէլիյօր : Սէ օ տէտի. Իշթէ ախշա- 7
 մա տահա չօգ վար, վէ սիրիւլէրին տէվշիրիլէ-
 ճէք վագթը տէյիլ տիր. գօյունլարը սուվարպ՝
 վարըն օթլայըն : Լա՛մա օնլար տէտի. Լա՛տիր 8
 տէյիլիզ, Թաքի ճիւմլէ սիրիւլէր տէվշիրիլսին-
 լէր, վէ գոյունուն աղզընտան դաշը տէվիրսին-
 լէր. գօյունլարը օ գէման սուվարըրըղ : Տահա 9
 օնլարա սէյիլէմէքտէ իքէն՝ Լա՛հէլ պապասընըն
 գօյունլարը իլէ կէլտի. զիրա չօպանլարը օ իտի :
 Սէ օլտուքի՝ Լա՛գօպ անասընըն դարընտաշը 10
 Լապանըն գըզը Լա՛հէլ վէ անասընըն գարըն-
 տաշը Լապանըն գօյունլարընը կէօրտիւքլէյին,
 Լա՛գօպ եանաշար, վէ դաշը գոյունուն աղզըն-
 տան տէվիրտի, վէ անասընըն գարընտաշը Լա-
 պանըն գօյունլարընը սուվարտը : Սէ Լա՛գօպ 11
 Լա՛հէլ էօփտիւ. վէ սէսինի գալտըրըպ աղլատը :
 Լէմ Լա՛գօպ Լա՛հէլէ՝ պապասընըն խըսըմը վէ 12
 Ի՛կէգանըն օղլու օլտուղունու պիլտիրտի. վէ օ
 Եկիրտիպ՝ պապասընա խապէր վէրտի : Սէ օլ- 13
 տու քի՝ Լապան գըզգարընտաշընըն օղլու Լա՛-
 գօպտան էօթիւրիւ խապէր իշիթտէյի կիպի, օնու
 գարշըլամաղա սէյիրթտի. վէ գուճագլայըպ՝ օնու
 էօփտիւ, վէ օնու էվինէ կէօթիւրտիւ. անտէն օ՝
 Լապանա ճիւմլէ պու նէսնէլէրի նազլ էյլէտի :

- 14 Վ է լ ապան օնա տէտի . Վերչէքտէն սէն պէնիմ
քէմիյիմ վէ էթիմսին . իմտի օնուն պիլէսինճէ
թէմամ պիր այ օթուրտու :
- 15 Լնտէն լ ապան լ յա՛գօպ տէտի . Վէն գարրն-
տաշըմ օլմաղըլա՝ պանա ճապամը խըզմէթ էս.է-
ճէքսին . իւճրէթին նէ՞ օլաճագ՝ պանա տէյիվէր :
- 16 Վ է լ ապանն իքի գըզը վարըտը . պէօյիյիւն ա-
17 տը լ իա՛ վէ քիւչիյիւն ատը Բահէլ իտի : Վ է
Լ իաննն կէօզէրի զաիֆ՝ ամմա Բահէլ կիւզէլ
18 չէհրէլի վէ կիւզէլ կէօսթէրիշլի իտի : Լամի
Լ յա՛գօպ Բահէլի սէվմէյիլէ տէտի . Վիւչիւք գը-
զըն Բահէլ իչիւն սանա եէտի երլ խըզմէթ էտէ-
19 րիմ : Վ է լ ապան տէտի . (Նու սանա վէրմէք՝
պիր զայրի քիմնէյէ վէրմէքտէն էյիտիր . պէնիմ-
20 լէ սաքին օլ : Լամի լ յա՛գօպ Բահէլ իչիւն եէտի
երլ խըզմէթ էթտի . վէ օնու սէվտիյի սէպէպտէն
21 օնա պիր գաչ կիւն կիպի կէօրիւնտիւ : Լնտէն
Լ յա՛գօպ լ ապանա տէտի . Վարըմլ վէր . զիրա
22 վագթըմ թէմամտըր . վէ պէն օնա կիրէյիմ : Վ է
Լ ապան օլ մահալին ճիւմլէ ատէմլէրինի ճէմ՝ է-
23 տիպ՝ զիյաֆէթ էթտի : Վ է օլտու քի ախշամտա
գըզը լ իսյի ալըպ՝ օնա կէօթիւրտիւ . վէ օ՝ օնա
24 կիրտի : Վ է լ ապան քէնտի խալայըղը . Օ իլֆա-
25 յը՝ գըզը լ իպէ խալայըղ վէրտի : Վ է օլտու քի՝
սապահ օլունճա , իշթէ օ՝ լ իա իտի . վէ լ ապանա
տէտի . Վէ՞տիր պու պանա էթտիյին . սանա Բա-
հէլ իչիւն խըզմէթ էթմէտիմաի . իմտի պէնի նի-
26 չիւն ալտաթտըն : Վ է լ ապան տէտի . Տիյարը-
մլըտա՝ պէօյլէ՝ քիւչիւյիւ պէօյիքտէն էվվէլ
27 վէրմէք օլմաղ : Պունուն հէֆթէսինի պիթիթ , վէ
պանա եէտի երլ տահա էտէճէյին խըզմէթ իչիւն՝
28 օնու տա սանա վէրէյիմ : Վ է լ յա՛գօպ պէօյլէ
էյլէտի , վէ օնուն հէֆթէսինի պիթիթ . անտէն

օ՝ գըզը Ռահէլի օնա գարը իշիւն վերտի : 29
] ապան քէնտի խալսըղը Պիւհայը՝ գըզը Ռահէլէ խալսըղ վերտի : Ա] է օ՝ Ռահէլէ տախի 30
 կիրտի . վէ հէմ Ռահէլի] իատան զիյատէ սէվտի :
] ամտի օնա՝ ետտի երլ տահա խըղմէթ իթտի :

Ա] է Ռապպ՝] իանըն իբրահ օլունտուղունու 31
 կէօրտիւքտէ, օնուն ըահմինի աչտը . ամմա Ռահէլ գըսըրիտի : Ա] է] իա կէպէ գալըպ՝ պիր օ- 32
 զո՛ւլ տօղուրտու, վէ ատընա Ռուպէն գօտու . զիրա տէտի . Ռապպ տէրտիմէ նազար էթտիյի իշիւն՝
 շիմաէն սօնկրա գօծամ պէնի սէվէճէքտիր : Ա] է 33
 թէքրար կէպէ գալըպ՝ պիր օղո՛ւլ տօղուրտու, վէ տէսի . շիւն Ռապպ պէնիմ լէքրահ օլունտուղուն
 մո՛ւ իշիթտի, պունու տախի պանա վերտի . վէ օ-
 նուն ատընա Շիմէօն գօտու : Ա] է եինէ կէպէ 34
 գալտը, վէ պիր օղուլ տօղուրտուպ տէտի . Ռթըգ
 պու տէֆա՝ գօծամ պէնիմլէ պիրլէշիր . շիւն օնա
 իւշ օղուլ տօղուրտում . օնուն իշիւն օնուն ատընա
] էլի գօտու : Ա] է պիր տահա կէպէ գալըպ՝ պիր 35
 օղո՛ւլ տօղուրտու, վէ տէտի . Պու քէրրէ Ռապպա
 շիւքր էտէյիմ . օնուն իշիւն օնուն ատընա] էհո՛ւ
 տա գօտու . անտէն տօղուրմագտան գալտը :

ՊԼՇ 30 :

Ա] է Ռահէլ՝] ա՝ գօպա տօղուրմատըղընը կէօր 1
 տիքտէ, Ռահէլ գըզգարընտաշընա հասէտչէք-
 տի . վէ] ա՝ գօպա տէտի . Պանա էվլատ վէր, եօխ-
 օա էօլիւրիւմ : Ա] է] ա՝ գօպուն էօրքէսի Ռահէ- 2
 լէ դութուղուպ՝ տէտի . Պէն՝ սէնին դարնընտան
 մէյվէյի մէն՝ էտէն Ռաշըն եէրինտէմիիմ : Ա] է 3
 տէտի . լշթէ խալսըղըմ Պիւհա՝ օնա կիր . վէ
 տիզէրիմին իւզէրինտէ տօղուրտուն, վէ պէն տա-
 խի օնտան օղուլար էտինէյիմ : Ա] է խալսըղը 4

Պիճայը դարը իջին վերտի , վէ Լա՛գօպ օնա
 5 կիրտի : Ս է Պիճա կէպէ գալըպ՝ Լա՛գօպտ պիր
 6 օղուլ տօղուրտու : Ս է Բահէլ տէտի . Լըւահ
 պանա շերիա՛թ էյլէտի , հէմ տախի սէսիմի ի-
 շիտիպ՝ պանա պիր օղուլ վերտի . օնուն իջին ա-
 7 տրնա Տան գօտու : Ս է Բահէլին խալայրդը
 Պիճա թէքրար կէպէ գալըպ՝ Լա՛գօպտ պիր օ-
 8 ղուլ տահա՛ տօղուրտու : Ս է Բահէլ տէտի .
 Վըզգարունտաշմիլէ Լըւահ կիւրէշի կիւրէշտիմ,
 հէմ եէնտիմ . օնուն իջին ատրնա Վէֆթաթի
 գօտու :

9 Ս է Լիա տօղուրմագտան գալտրղընը կէօ-
 րինճէ , խալայրդը . Օխիֆայը ալըպ՝ օնու Լա՛գօ-
 10 պա գարը իջին վերտի : Ս է Լիանըն խալայրդը
 11 Օխիֆա՛ Լա՛գօպտ պիր օղուլ տօղուրտու : Ս է
 Լիա տէտի . Ուզո՛ւր կէլտի , վէ օնուն ատրնա
 12 Լիա՛տ գօտու : Ս է Լիանըն խալայրդը . Օխիֆա՛
 13 Լա՛գօպտ պիր օղուլ տահա՛ տօղուրտու : Ս է
 Լիա տէտի . Վէ մութլու պանա . զիրա գըզաթ
 պանա՛ Սիւթլու տիյէճէքլէր . վէ ատրնա Ղէր
 գօտու :

14 Ս է Բուպէն պուղտայ պիշինի կինլէրինտէ
 վարըպ՝ գըրտա գան գուրուտանլար պուլտու , վէ
 օնլարը անասը Լիայէ կէթիրտի . վէ Բահէլ
 Լիայէ տէտի . Վէրէմ էյլէ՛ պանա օղունուն
 15 գան գուրուտանլարընտան վէր : Ս է օ՛ օնա տէ-
 տի . Վօճամը ալտրղըն աճմը տըր , քի օղումուն
 գան գուրուտանլարընը տա ալաճագալն . վէ Բա-
 հէլ տէտի . Լամի օղունուն գան գուրուտանլարը
 16 իջին՝ պու կէճէ սէնին իլէ եաթսըն : Լնտէն
 ախշամ Լա՛գօպ գըրտան կէլտիքտէ՛ Լիա գադ-
 շըսընա չըգըպ տէտի . Պանա՛ կիր . Ղիրա սէնի կէր-
 շէքտէն օղումուն գան գուրուտանլարըլըլա իւճ-

գէթիւ պարտաւ . իմոյն օ կեանքն՝ օնունչաւ Լաւձար :
 Ա է Լաւաճ Լիպի Խեթի . վէ կէպէ գալլայ՝ 17
 Լաւաճ պէշինձի օղուլու արդուրաւ : Ա է 18
 Լիպի Թէտի . Խաճաճաւ Խալալըզուլ վերս Խիւն Ի-
 շին՝ Լաւաճ պանաւ Խեթի Խիւն վերսի . իմոյն Կ-
 արնաւ Լաւաճ արդուրաւ : Ա է Լիպի Թէքար կէ- 19
 պէ գալլայ՝ Լաւաճ արձունձը օղուլու արդուր-
 աւ : Ա է Լիպի տէտի . Լաւաճ պանաւ պիր էյի 20
 արձունձը պաղըշաւար . պու քերթէ գօճամ պէնիւ-
 ճէ սաքին օղուր . վերս օնաւ արձը օղուլ արդուր-
 աւ . օնուն Խիւն տարնա Գէպուլօն գօտու :
 Լաւաճ պանաւ պիր գըզ արդուրաւ . վէ արդուն 21
 Տինա գօտու :

Ա է Լաւաճ Բաճէլի ֆիքրինէ կէթիրտի . հէմ 22
 Լաւաճ օնու տինկէտի . վէ օնուն քաճալինի աւտը :
 Ա է կէպէ գալլայ՝ պիր օղուլ արդուրաւ . վէ տէ- 23
 տի . Լաւաճ ալպըմը Թէֆ Եթտի : Ա է օնուն ա- 24
 րդուն Խաւէֆ գըլուլ տէտի . Բապ պանաւ պիր
 արդուր օղուր . սաճաւ վերինձէք :

Ա է օլտուքի՝ Բաճէլ Խաւէֆի արդուրաւ 25
 գէման՝ Լաւաճ Լապանաւ տէտի . Վէնի սալլ
 վեր քիմաճալիմէ վէ տէլարունա կիտէյիմ : Վաւ 26
 քըլարըմը վէ Ելլապարըմը՝ քի օղար Խիւն պա-
 նա խըզմէթ Եթտիմ՝ պանաւ վեր կիտէյիմ . զլրա
 անաւ Եթտիմ խըզմէթիմ . քէնալին պէլիւրսին :
 Ա է Լապան օնաւ տէտի . Քէր . մէլլէ նաղաւ 27
 քընտա լուղֆ պուլպիմ . Թէքիւպէլիլէ անկա-
 տըմ քի՝ Բապ պէնին Թէպէպլինտեն . պէնի միւ-
 պարէլիլէտի : Հէմ տէտի . Լաւաճ Թիւնի պանաւ 28
 Գէյան էյիլ . քի վերէյիմ : Ա է օ օնաւ տէտի . 29
 Անաւ նէ շէլիլ խըզմէթ Եթտիմ . վէ հոյ-
 վանարուն Կանըմաւ նիճէ օլտուրունու քէնալին .
 պիլիւրսին : Գէրա պէն կէլմէլտեն՝ վարիլէթին 30

- աշխատի, վե կելմէմին սեպէպինսէն զիցատէնի իշն
չօղալտը, վե ի ապալ օէնի միւսպարէքլէտի . եւ
շիմտի պէն՝ էպիմ իչիւն տախի նէ՞ գէման՝ իշնէ
81 յեճէյիմ : Ս է օ տէտի . Սանա նէ՞ վերէյիմ .
Ս է լա՛գօպ տէտի . Պանա հիչ պիր շէյ վերմէ
էյերպու նէսնէյի պանա էտէրսէն, եինէ սիւրիւ
82 լերինի կիւտիւպ պէքլէրիմ : Պու կիւն ճիւճէ
սիւրիւլերինին արասընտան կէչէրիմ, օրատան
հէր պէնէքլի վե նօգդալը գոյունու՝ վե հէր գարն
գուզույու՝ հէմ նօգդալը վե պէնէքլի քէչիլէրի
83 պրըրըրմ, վե իւճրէթիմ օնլար օլտուն : Ս է
շիմսէն սօնկրա սատադաթըմ պանա շէհատէթ
էտէճէք . զիրա իւճրէթիմ իչիւն հուզուրուն
կէլէճէք տիր . եանըմտա պուլունան հէր պէնէքլի
վե նօգդալը օլմայան քէչի՛ վե գարա օլմայան
84 գուզու չալընմը՝ սայըլա : Ս է լ ապան տէտի .
85 իշթէ հէման սէյլէտիյին կիպի օլտուն : Ս է օլ
կիւն ալսաճա վե նօգդալը՝ էրքէճլէրի՛ վե ճիւմէ
պէնէքլի վե նօգդալը՝ քէչիլէրի՛ հէր հանկըսըն
տա պէյաղ վարըսա՝ վե հէր գարա գուզույու
86 պրըրա՝ օղուլարընըն էլինէ վերտի : Ս է քէն
տիսի իլէ լա՛գօպուն արասընտա իւչ կիւնլիւք
եօլ դային էթտի . անտէն լա՛գօպ լ ապանըն
գալան սիւրիւլէրինի կիւթտիւ :
87 Ս է լա՛գօպ քէնտինէ՛ թաղէ գամազ վէ պա
տէմ վե չինար չուպուգլարը ալտը, վե օնլարտա
չիլիլէր չիլէրէք գապուգլարընը սոյուպ՝ չուպուգ
88 լարտա օլան ագ րէնք կէօրի նտիւ : Ս է օլ սոյ
տուղու չուպուգլարը սու գուրնալարըն օլուգլա
րընա տիքտի, քի սիւրիւլեր իւմէյէ կէլտիքլե
րինտէ՝ գոյունլարըն էօնլէրինտէ օլալար, վե օնլար
89 իւմէյէ կէլտիքտէ՝ գըղըշալար : Ս է գոյունլար
չուպուգլարըն էօնիւնտէ գըղըշմաղըլա, ալսաճա

- պապանը՛ պէնի ալտաթաղ՛, վէ իւճրէթիմի՛ օն
 քերրէ տէյիշմիրաի՛. լաքին Մլաճ օնու՛ պանա
 քէմիքէթմէյէ գօմաւոր : Մէյէրօ՛ պէյլէ տէսէ
 իտի . իւճրէթին պէնէքիլէր օլտուն , օ զէման
 ճիմէ գօյունլար պէնէքիլէր սողու՛ թուրարար
 վէէյէրօ՛ պէյլէ տէսէ իտի . իւճրէթին ալաճա
 լար օլտուն , օ զէման ճիւմէ գօյունլար ալաճա
 սողուրուրարրոր : Պէյլէճէ Մլաճ պապանը
 10 շն սիւրիւլերինի ալտը , վէ պանա՛ վերտի : Ս է
 օթուքի՛ հաչան սիւրիւլեր գըղըջըրարրար .
 կէօլլերիմի դալտըրտըմ , վէ տիւշտէ կէօրտիւմ
 վէ իշթէ սիւրիւլերէ աշան էրքէճլէր ալաճա՛ պէ
 11 նէքի վէ նօգդալը՛ իտի : Ս է Մլաճն մէլէյի
 պանա Թիւշտէ տէտի . Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ Մ
 12 պէն տէտիմ : Ս է տէտի . Մ իմաի կէօլլերինի
 գալտըր , վէ սիւրիւլերէ աշան էրքէճլէրէ պոգ .
 հէփիսի ալաճա՛ պէնէքի վէնօգդալը՛ տըր . զիրա
 1 յապանն ճիւմէ սանա էթտիքլէրինի կէօրտիւմ
 13 պէն՝ Պէյթէլին Մլաճը իմ , քի օրատա տիքիլ
 գաշ մէսճ էսիպ՛ պանա օրատա աւտա՛գ աւտա
 տըն . շիմաի գալգ՛ պու եերտէն չըգ , վէ սողու
 14 շուն աիյարա տէօն : Ս է Մաճէլիլէ Մ իա ճէ
 վապ վէրիպ՛ օնա տէտիլէր . Մ լթիւրդ պիղիմ իշիւ
 պապաճլըն էվինտէ հիսսէ վէ միրաս՛ վալմը .
 15 Պիղ օնուն ինտինտէ եապանճըլար սայըլմա
 տըգմը . շին պիղի սաթալը , հէմաէ ագչէմիղի
 16 պիւսպիւթին եէտի : Օ իրա Մլաճն պապա
 մըղտան գալտըրտըղը ճիւմէ մալ՛ պիղիմ՛ վէ օ
 ղուլաթըմըլընտըր . վէ շիմաի Մլաճ սանա հէթ
 17 նէ տէտիսէ էյլէ : Մաթի Մաճա գալգըպ՛ օղու
 լարընը վէ գարըլարընը տէվէլէրէ պինտիրաի .
 18 Ս է ճիւմէ սիւրիւլերինի հէմ՛ ճիւմէ գալտան
 տըղը մալինի՛ փատամ Մալմուա գալանըպ՛ է

տինտիյի սիրիւլէրի՝ պապատը Խահագա Վահագն
ան տեղարընա կիթմէյէ սիրտիւ : 11 է 1 ապան՝ 19
սիրիւսինիւ գրողմաղա կիթմէյիլէ, Խահէլ պա-
պասընըն փութլարընը չալտը : 11 է Լա'գոպ՝ 20
11ուրիյանի 1 ապանտան կիլլի գաչտը . զլրա գաչ-
տըղընը օնա պիլտիրմէտի : 11 յլէճէ օ՝ ճիւմէ վա- 21
րիյէթի իլէ գաչտը, վէ գալգըպ՝ ըրմագտան կէչ-
տի . վէ եիւզինիւ Լիլէա՝ տ տաղընա տողընութառու :

11մտի իւչիւնճիւ կիւնաէ՝ Լա'գոպուն գաչտը 23
ղը 1 ապանա խապէր վերիլտի : 11 է օ՝ գարըն- 23
տաչլարընը պիլէսինճէ ալըպ՝ վէ արտընճա եէ-
տի կիւնլիւք եօլ գօվարյըպ՝ օնա Լիլէա՝ տ տա-
ղընտա եէթիչա ի : 11 է Լ'լահ օ կէճէ 11ուրիյա- 24
նի 1 ապանա տիւչաէ կէլտի, վէ օնա տէտի . 11ա-
գըն՝ Լա'գոպա էյի եա քէօթիւ սէյլէմէյէսին :
11մտի 1 ապան Լա'գոպա եէթիչտիյինտէ, Լա' 25
գոպ՝ չատըրընը տաղտա գուրմուշուտու . վէ 1 ա-
պան գարընտաչլարըիլէ Լիլէա՝ տ տաղընտա
գօնտու : 11 է 1 ապան Լա'գոպա տէտի . 11է՞ 26
իլէտին քի՝ պէնտէն կիլլի գաչտըն, վէ գըղա-
րըմը գըլըճըլա ալընմը շ էսիրլէր կիպի սիրտիւն :
11ի՛ շիւն գաչտըղընը կիղլէտին, վէ պէնտէն կիղ- 27
լի գաչըպ՝ պանա տույուրմատըն, քի պէն սէնի
շէնլիք վէ շաղըգիլէ՝ տէֆլէր վէ գանպուրլար
իլէ կէօնաէրէյտիմ : 11 է պտնա՝ օղուլլարըմը 28
վէ գըղլարըմը էօվմէյէ գօմատըն . հալա՝ պու
իշտէ ահմապլը գ էթտին : 11իլէ քէմլիք էթմէյէ 29
էլիմտէ գուվվէթ վար . ամմա պապանըղըն Լ'լա-
հը՝ տին կէճէ պտնա սէյլէյիպ՝ 11ագըն Լա'գո-
պա էյի եա քէօթիւ սէյլէմէյէսին տէտի : 11 է 30
խօշ՝ պապանըղըն էվինէ զայէթլէ հասրէթ չէք-
տիլին իչիւն չորգըպ կիթտին իսէ, եա պէնիմ ալ-
լաւարըմը նի՛ շիւն չալտըն : 11 է Լա'գոպ ճէվապ 31

- գերիս' 1 ապանա տէտի . 1 օրդատում, չին տէ-
տիմ . () ըմպա գրգռարնը պէնտէն զօրիլէ արա-
83 սուն : 11 էնին արահարնը քիմին եանընտա պու-
լուրսան, օ՝ եաշամասըն . գարընտաշարըմըղըն
էօնիւնտէ՝ պէնտէ սէնին օլարագ պիր շէյ վարը-
սա, գանը, վէ քէնտինէ ալ . տամա 1, ա' գօպ 1, ա-
83 Տէլին օնլարը չալտըղընը պիլմէտի : 11 է 1 ապան՝
1, ա' գօպուն չատըրընա Տէմ 1 իանըն չատըրընա
վէ իքի խալպըղըն չատըրընա կիրտի, տամա
պուլմատը . անտէն 1 իանըն չատըրընտան չըղըպ՝
84 1, ա' Տէլին չատըրընա կիրտի : 11 է 1, ա' Տէլ փուլթ-
լարը ալըպ՝ վէ օնլարը տէվէ փալանընտա եեր-
լէշթիքիպ՝ իւղէրինտէ օղուրմընշուտու . վէ 1 ա-
պան՝ պիւլթիւն չատըրը արաշթըրըպ՝ պուլմատը :
85 11 է օ՝ պապասընա տէտի . 1 օնիւնտէ գալգամա-
տըղըմ՝ էֆէնտիմին կէօղլէրինէ աղըր կէօրիւն-
մէսին . զիրա գարըլարըն ա' տէթինտէիմ : 11 է օ
86 Թէֆթիշ էտիպ՝ փուլթլարը պուլմատը : 11 է
1, ա' գօպ էօրքէլէնիպ՝ 1 ապան իլէ չէքիշտի . վէ
1, ա' գօպ ճէվապ վէրիպ՝ 1 ապանա տէտի . 1 ու-
չում նէ՝ կիւնահըմ նէ՝ քի՝ արտըմճա Տէրա-
87 րքէթլէ՝ գօվալատըն : 1 իւնքի ճիւմլէ էշեամը ա-
րաշթըրտըն՝ էվինին ճէմի՝ էշեասընտան նէ՝
պուլտունսա, պուրպա գարընտաշարըմըն վէ
գարընտաշարընըն էօնիւնէ գօ, վէ իքիմիղին ա-
88 րասընտա շէրիաթ քէսսինլէր : 11 էմամ իյիրմի
երլտըր քի՝ սէնինլէ իմ . գօյունլարըն վէ քէչիլէ-
րին եավրու տիւշիւրմէտիլէր . վէ սիւրիւնին գօչ-
89 լարընը եէմէտիմ : 11 անա ճանաւարլարտան փա-
րալանմը շ կէթիւրմէտիմ . զարտըր պէն չէքէրի-
տիմ . կիւնտիւղին չալընմը վէ կէճէ չալընմը շ
40 արտընը էլիմէն արարտըն : 1 Պէօյլէ՝ իտիմ . պէ-
նի կիւնտիւղ Տէրարէթ՝ վէ կէճէ տօնկ եագարըն

ար, վէ կէօղէրիմանէն ույգուժ գաւաւրաւոր : Պէ՛յ- 41
 լէճէ էյիրմի երլ՝ էվինսէ իտիմ . իքի գրզլարըն ի-
 չիւն սանա օն տէօրթ երլ՝ վէ սիւրիւլէրին իչիւն
 ալթը երլ իրզմէ թ էթաիմ , վէ իւծրէթիմի օն
 քէրրէ տէյիշթիրտին : Եյէր պապամըն Լ՛լաճը՝ 42
 Լ՛պրահամըն Լ՛լաճը վէ Խահագըն գօրգուսու՝
 պէնիմէ օրմայայըսը , կէրչէքսէն շիմաի պէնի
 պօշ կէօնտէրիւրտին . Լ՛լաճ պէնիմ սէֆիլէյիմի
 վէ էլիւյն էմլ յինի կէօրտիւ , վէ տիւն կէճէ աւնո
 թա՛գիր էթաի : Եւ Լ՛պպան ճէվապ վէրիպ՝ 43
 Լ՛ա՛գօպ տէսի . Պու գրղլար պէնիմ գրղլարըմ՝
 վէօղու լար պէնիմօղու լարըմ՝ վէ սիւրիւլէր պէ-
 նիմ սիւրիւլէրիմ՝ վէ սէնին շու ճիւմէ կէօրտիւ-
 վիւն պէնիմ սիւր . եա պու կիւն պու գրղլարըմա
 եա տօղուրտու քլարը էվլատլարընա նէ՞ էս էյիմ :
 Եւ շիմաի կէլ իքիմիզ ա՛հտ քէսիշէլիմ , վէ պէ- 44
 նիմ իլէ սէնին արանտա շէհասէթ իչիւն օլա :
 Եւ Լ՛ա՛գօպ պիր դաշ ալըպ՝ օնու սիքիլի դաշ 45
 տիքսի : Եւ Լ՛ա՛գօպ քէնտի գարընտաշլարընա 46
 տէսի . Կաշլար տէվշիրին . վէ օնլար դաշլար
 տէվշիրիպ՝ պիր երղըն եափտըլար , վէ օրատա եր-
 զընըն իւղէրինտէ էէճէ , եէսիլէր : Եւ Լ՛պպան 47
 օնուն ատընա Լ՛էկար Լ՛ահատութա՛ գօտու , տմ-
 մա Լ՛ա՛գօպ՝ օնուն ատընա Լիլէա՛տ դօտու : Եւ 48
 Լ՛պպան տէտի . Պու երղըն պէնիմէ սէնին արան-
 տա՛ պու կիւն շահիտ տիր . օնուն իչիւն ատընա
 Լիլէա՛տ տէնիլաի . Էէմ Լ՛իսֆա Բէնիլաի . զերա 49
 տէմիշիտի . Պիրիպիրիմիդսէն իրագլանաւրղլիլզ-
 տա , պէնիմէ սէնին արանտա՛ Լ՛ապայ նաղար էթ-
 սին : Եյէր գրղլարըմը ինճիտիրսէն , վէ էյէր 50
 գրղլարըմըն իւլէրինէ գարըլար ալրոտան , պիլէ-
 միզճէ հիչ պիր քիմսէ եօգ . իշթէ պէնիմէ սէնին
 արանտա շահիտ Լ՛լաճ տըր : Եւ Լ՛պպան Լ՛ա՛ 51

գօպատէտի . յշմէ պու երզն , վէ իշմէ պէնիմէ
 53 սէնին արանտա տիքտիլիմ գաշ . Պու երզն շա-
 հիտ՝ վէ պու տիքիլի դաշ շահիտաիր , քի քէմիլք
 էթմէ քիշին՝ սանա լարտող պու երզնը կէշմէ-
 եիմ , վէ սէն պանա իշմէ պու երզնը վէ պու տի-
 53 բիլի դաշը կէշմէ յէսին : Մարահամին Մլաշը՝ վէ
 Մտհորուն Մլաշը՝ օնլարըն պապալարընըն Մլա-
 լաշը արամլղտա հէօքմ էթսին : Վմաի Մա-
 գօպ՝ պապատը Մահագըն գօրգուսու իլէ եէմին
 54 էթտի : Ս է Մա՝գօպ տաղտա գուրպանլար պօ-
 ղաղլատը , վէ գարընտաշլարընը էքմէք եէմէյէ՝
 տա՝ վէթ էթտի . վէ էքմէք եէտիլէր , վէ կէճէ
 55 տաղտա գալարլար : Ս է Մապան սապահտան
 էրքէն գալգըպ՝ վէ օղուլարընը վէ գրղլարընը էօ-
 փիւպ՝ օնլարը միւրպարէքլէտի . անտէն Մապան
 տէօնիւպ՝ քէնտի մահալինէ կիթտի :

ՊԵՏ. 32.

1 Ս է Մա՝գօպ քէնտի իօլունա կիտէրքէն , Մլա-
 2 լաշըն մէլէքլէրի օնա բաւթմ կէլտիլէր : Ս է Մա՝
 գօպ օնլարը կէօրտիւքտէ՝ տէտի . Պու Մլաշըն
 օրտուսուտուր . վէ օ մահալին աւտընա Մահանա-
 իմ գօտու :
 3 Ս է Մա՝գօպ՝ էօնիննճէ գարընտաշը Մաաա՝
 Սէի՛ր տիյարընա՝ Մաոմ դօփրաղընա էլէիլէր
 4 կէօնտէրտի : Ս է օնլարա թէնպիհէտիպ տէտի .
 Մֆէնտիմ Մաաա պէյլէ տէյէսիզ . Պուրուն
 Մա՝գօպ պէյլէ սէր : Մապանըն եանընտա միւ-
 5 սաֆիր օլուպ՝ շիմաիյէտէք էյլէնտիմ . Ս է սը-
 ղըրլար հէմ էշէքլէր՝ սիւրիլէր վէ գուլար վէ
 իալլարլար էտինտիմ . վէ էֆէնտիմէ խապէր
 վէրմէյէ կէօնտէրտիմ քի՝ սէնին նաղարընտա
 6 լուգֆ պուլպըմ . Ս է էլէիլէր՝ Մա՝գօպա տէս-

նիւպ տէտիլէր . Վարընտաշըն Նսաւա վարտըգ՝
 հէմ օ տախի տէօթ ճիւղ նէֆէր իլէ սէնի գար-
 չըլամաղա կէլիօր : Վ է Նա՛գօպ զայէթլէ գօր- 7
 գուպ՝ ս՛ըգլէթէ կէլտի . իմտի պիլէսինճէ օլան
 խալգը՝ վէ սիւրիւլէրի վէ օըղըրլարը վէ տէվէլէրի .
 իքի պէօլիւյէ պըրըպ , տէտի . Նյէր Նսաւ պիր 8
 պէօլիւյէ կէլիպ՝ օնու վուրո՛րսա , գալսան պէօլիւք
 գուրթուլո՛ր : Հէմ Նա՛գօպ տէտի . Ն պապամ 9
 Նպրահամըն Նլլահը վէ պապամ լահտըն Նլ-
 լահը , է՛յ պանա՝ Տիյարընա վէ վիլայէթինէ տէօն
 վէ սանա էյլիք էտէյիմ տէյէն Նապպ . Պու գու 10
 լունա էթտիյին ճիւմլէ իհսանլէրինէ վէ ճիւմլէ
 կէրչէքլիյինէ լույրգարգըմ . զիրա պու Նօրտանը
 պիր տէյնէյիմլէ կէչաիմ , վէ շիմաի իքի օրտու
 տահիպի օլտում : Ննայէթ էյլէ , պէնի գարըն- 11
 տաշըմ՝ էլինտէն՝ Նսաւըն էլինտէն գուրթսր .
 զիրա պէն օնտան գօրգարըմ , օլմայա կէլիպ՝ պէնի
 ինանայը էվլատլարը իլէ էօլտիւրէ : Նմա սէն 12
 տէտին . Նլպէթթէ սանա էյլիք էտէճէյիմ , վէ
 զիւրլիլէթինի՝ չօղլուղունտան սայըլմաղ տէնիղ
 գումու գասար էտէճէյիմ : Նմ իօ կէճէ օրատա 13
 գալտը . վէ էլինտէ պուլունանտսն՝ գարընտաշը
 Նսաւ իչիւն փէշքէշլէր իչիւն՝ Նքի եիւղ քէչի 14
 վէ իյիրմի էրքէճ . իքի եիւղ տիշի գոյուն վէ իյիրմի
 գօշ՝ ()թուղ էմլիքլի տէվէ եափուլարըլըլա՝ 15
 գըրգ ինէք վէ սն պուղա՝ իյիրմի տիշի էշէք վէ օն
 ալփա հաղըրլատը : Վ է հէր պիր սիւրիւյիւ գուլ 16
 լարընըն էլինէ պըրը պըրը թէսլիմ իտիւպ՝ գուլ-
 լարընա տէտի . Նօնիւմէ՝ կէչին , վէ սիւրիւլէրին՝
 պիր պիրինին աքաւընտա աքաւը՛գ պրագըն : Վ է 17
 էօնտէ վարանա թէնպիհ էտիպ տէտի . Վարըն-
 տաշըմ Նսաւ սանա ըտսթ կէլիպ՝ վէ սանա սօ-
 բուպ՝ Վէն քիմի՛նսին , վէ նէ՛րէյէ կիտէրսին , վէ

- 18 պաւ Էզնիւնտե օլխն քիմիստիր տէտիքտե . ()
 գէման տէքի՝ Վուլուն լա՛ գօպունտուր . օնուն Է-
 ֆէնտիմ լա՛ սաւա կեօնտերտիյի փէշքէշ տիր . վէ
 19 իշմէ օտախի արտըմըլտա տոր : Վ Է տախի ի-
 քինճէյէ վէ իւշիւնճիյէ պիլէ՝ հէմ սիւրիւլերին
 արտընճա ճիւմէ կիւտնլերէ թէնպիհ Էաիպ տե-
 տի . լա՛ սաւի պաւլաուղունաղտա՝ օնա պու սէօզէ
 20 կէօրէ սէյլէյին . Վ Է իշմէ գուլուն լա՛ գօպ
 տախի արտըմըլտա տոր տէյին . զիրա տէտի . լա՛
 նիւմտէ կիտէն փէշքէշլերիլէ՝ օնուն եիւզիւնիւ
 եուշատորըմ , վէլանաէն սմիլիւնիւզիւնիւ կէօ-
 21 թիւրիա՝ պէլքի պէնի գապուլ էտէր : Վմտի փէշ-
 քէշլեր Էմիւնճէ կէշտի . ամմա՝ օլ էէճէ օրտու-
 22 ալ գալոր : Վ Է օ կէճէ գալգալ , վէ իքի գարըսը
 իլէ իքի խալպըղընը՝ հէմ օն պիր օղուլարընը ա-
 23 լալ՝ լապպօգ կէշիմիւսէն կէշտի : Վ Է օնլարը
 պալալ՝ ըմապտան կէշէրտի , հէմ ճէնի՝ վարլյէ-
 թիւնի տախի կէշիւրտի :
 24 Վ Է լա՛ գօպ եալընըլ գալարգտա՝ օնունլա
 պիւր քիմնէ՝ շաֆաֆ սէքիւնճէյէսէք՝ կիւրէշլիր
 25 խտի : Վ Է օնա կիւճիւ եէթէմտիյինի կէօրտիւք-
 տէ՝ պուտունուսպնազընա օթօղունտու , վէ օնուն-
 ալ կիւրէշիր իքէն՝ լա՛ գօպուն պուտունուն օյնա-
 26 զը եերիւմէն շըգալ : Վ Է օ տէտի . Պէնի օալը՝
 վէր , զիրա շաֆաֆ սէքիւ լիւյօր . ամմա օ Էտի .
 Պէնի պէքէքէթթիւն յիւնճէ՝ օէնի սալը վէրմէմ ,
 27 Վ Է օ՝ օնա սէտի . լա՛ յըն իէտիր՝ վէ օ տէտի .
 28 լա՛ գօպտուր : Վ Է օ սէտի . լա՛ յըն՝ արթըլ լա՛
 գօպ տէնիլմէսին , լա՛ քին իսրաէլ Էէնիւլին . զիրա
 Էւլպհըլա վէ աւեմլեր իլէկիւրէշիպ՝ զալլալ կէշ-
 29 տին : Վ Է լա՛ գօպ սուտլ էտիպ տէտի . Քէրէմ
 էյլէ՝ աանա սալընը տէյիվէր . Վ Է օ տէտի . լա՛
 յըն իշիւն սօրալարն . վէ օնա օրաանա պէրէթ-

լէտի: Եւստի Լաւ գօպօ մահալին ատընա փէնիէլ 30
 քօտու. զերա տէրի: Եւահըլա եհլզ պէ եհլզ
 կէօրիւշտիւմ, վէ ճանըմ սաղ գալտը: 11 է փէ- 31
 նիէլի կէշտիյի կիպի՝ օնու նիւղէրինէ կիւնէշ տօղ-
 տու. վէ օ՝ պուտունուն իւղէրինէ ագսարտը: ()- 32
 նու նիւն Խարաէլ օղուլարը՝ թա պու կիւնէտէք՝
 պուտուն ջնաղընըն իւղէրինտէ օլան ույուշուգ
 պինիրի եէմէղլէր. չիւքի օ՝ Լաւ գօպու ն պուտու
 ջնաղընըն ույուշուգ սինիրինէ տօգունտու:

ՊԵՐ, 33:

11 է Լաւ գօպ կէօղէրինի գալտըրըպ պագտը, վէ 1
 իշլթէ Լսաւ՝ վէ պիլէսինճէ տէօրթ եհլզ ատէմ՝
 կէլիյօր, իմտի էվատլարընը 1 իպէ վէ Լահէլէ՝
 վէ իքի խալպըգլարա թագսիմ էյլէտի: 11 է 2
 խալպըգլարը հէմ էվատլարընը իլէրիյէ՝ վէ օն-
 լարտան սօնկրա 1 իպը վէ օղուլարընը՝ վէ օնլար-
 տան սօնկրա Լահէլի վէ Լօսէֆի գօտու: 11 է 3
 քէնտիսի էօնլէրինճէ կէչիպ՝ գարընտաշընա եագ-
 լաշը՝ նճայէտէք եէրէ պէրապէր եէտի քէրրէ թէ-
 մէննա էթտի: 11 է Լսաւ՝ օնու գարըլլամաղա 4
 սէյիրտիպ՝ վէ օնու գուճագլայըպ՝ պէյնունա
 տիւշտիւ, վէ օնու էօփտիւ. վէ օնլար աղլատըլար:
 11 է օ՝ կէօղէրինի գալտըրըպ՝ գարըլարը վէ չօ- 5
 ճուգլարը կէօրտիւքտէ, տէտի. Պուլար սէնին
 ծէ՛նտիր. վէ օ տէտի. Եւահըն՝ սէնին գուլունա
 պաղըշլատըղը էվատլարտըր: Եւտէն խալպըգ- 6
 լար հէմ էվատլարը եագլաշըպ՝ թէմէննա էյլէ-
 տիլէր: 11 է 1 իա տաիսի էվատլարըլլա եագլա- 7
 շըպ՝ թէմէննա էյլէտիլէր. վէ էնճամ Լօսէֆ
 վէ Լահէլ եագլաշըպ՝ թէմէննա էյլէտիլէր: 11 է 8
 օ տէտի. Պուլապթ կէլտիյիմ ճիւմէ օրտուն նէ՝
 օլա. վէ օ տէտի. Էէման էֆէնտիմին նաղարընտա

- 9 լուգֆ պուլայրմ : Ս է Նսաւ տէտի . Պէնիմ՝ չօգ
 10 վարէյ գարընտաշըմ , սէնինքի սէնին օլտուն : Ս է
 լա՛գօպ տէտի . լոգ , քերէմ էյլէ՛ էյեր հալա
 նաղարընտա լուգֆ պուլտում իսէ , պէնիմ էլինմ
 տէն փէշքէշիմի ալ . զիրա սէնին երւզինիւ՝ լճա-
 հըն երւզինիւ կէօրիւր կիպի կէօրտիւմ իսէտէ ,
 11 պէնտէն ռազի օլտուն : Վէրէմ էյլէ՛ ռանապե-
 թիրիլէն պերէքէթիմի ալ . չիւքի լճահ պանա
 իհսան էյլէտի , վէ չիւն պէնիմ հէր շէյիմ վար .
 12 վէ օնու զօրլատը , վէ ալտը : լճտէն օ տէտի .
 Վալգալըմ կիտէլիմ . վէ սէնին էօնինձէ կիտե-
 13 րիմ : Ս է օնա տէտի . լճֆէնտիմ պիլլըքի՛ չօ-
 ճուգլար թաղէ տիր , վէ պաշըմտա օլան սիւրիւլէք
 հէմ սըղըրլար էմլըքլի տիր . վէ օնլարը պիր կիւն
 14 զօրլաթսալար , հէփ սիւրիւլէր գըրըլըր : Վէ-
 րէմ էյլէ՛ էֆէնտիմ գուլունուն էօնինձէ կէշ-
 օին . վէ պէն եավաշ եավաշ էօնիւմտէ օլան հայ-
 վանլարըն այաղը վէ չօճուգլարըն այաղը ա՛գա
 պինձէ սիւրէրիմ , թա էֆէնտիմէ լէիրէ կէլին
 15 ձէյէտէք : Ս է Նսաւ տէտի . Վէրէմ էյլէ՛
 պէնիմ իլէ օլան խաղտան եանընա պրադայրմ ,
 վէ օ տէտի . լէյէլաղըմ . հէման էֆէնտիմին նա-
 16 զարընտա լուգֆ պուլայրմ : լճաէն Նսաւ օլ
 կիւն՝ քէնտի եօլունա լէիրէ տէօնտիւ :
 17 Ս է լա՛գօպ լուքքօթէ կէօշիւպ՝ օրատա
 քէնտինէ պիր էվ պինա էյլէտի , վէ սիւրիւլէրինէ
 մանտրալար եափտը . օնուն իչիւն օ մահալին ա-
 տընա լուքքօթ տէնիլտի :
 18 Ս է լա՛գօպ վատան լճամտան տէօնտիւքտէ՛
 Վանաան տիլարընտա օլան Շ էխէմին շէհրի
 Շ ալէմէ՛ կէլտի , վէ շէհրին էօնինէ գօնպու :
 19 Ս է օլ չատըրընը գուրտուղու թարլանըն գըղա-
 սընը՝ Շ էխէմին պապասը Հէմօր օղուլարը եփ-

տինտէն եիւղ ա՛տէտ սիբքէյէ ստթոնն ալտը :
 Վ Է օրատա մէղպա՛հ եւսփտը , վէ աաղնա լ չէրհէ 20
 խրաէլ գօտու :

ՊԵՇ 34 :

Վ Է լ իանըն լ,ա՛գօպա սօղուրտուղու գրղը Տի- 1
 նա՛ օլ տիյարըն գրղարընը կէօրմէյէ չըգտը : Վ Է 2
 օնու տիյարըն վալիսի չիվի չէմօրուն օղու Շ Է-
 խէմ՝ կէօրիւպ՝ օնու ալտը , վէ օնունլա եաթտը ,
 վէ օնու ալաղլատը : Վ Է օնուն ճանը լ,ա՛գօ- 3
 պուն գրղը Տինայա եափը շտը . վէ գրղը սեվտի ,
 հէմ գրղըն կէօնլինէ կէօրէ սեյլէտի : Վ Է Շ Է- 4
 փէմ՝ քէնտի պապասը չէմօրա օեյլէյիպ տէտի .
 Պանա պու գրղը՝ գարը իչիւն ալը վէր : Վ Է լ,ա՛- 5
 գօպ՝ գրղը Տինայը օնուն մուրաաղաաղընը ի-
 չիթտիյի ղէման , օղու լաար՝ օնուն տափարլարը ի-
 ղէ գրրտա իտիլէր . իմտի օնլար կէլինճէյէսէք՝
 լ,ա՛գօպ սիւքիւթ էթտի : Վ Է Շ Էլիւմին պա- 6
 պասը չէմօր լ,ա՛գօպա չըգտը քի՝ օնուն իլէ
 սեյլէշէ : Վ Է լ,ա՛գօպուն օղուլարը իշիթտիք- 7
 լիլի կիպի՝ գրրտան կէլտիլէր . վէ պու՝ աաէմլէրին
 փիւճլէրինէ կէլիպ՝ ղայէթլէ էօրքէլէնտիլէր . զիտա
 լ,ա՛գօպուն գրղը՝ իլէ եաթըպ՝ խրաէլտէ ըրա-
 վայլըգ էթտի , քի պէյլէ օլմամալը յտը : խա ի 8
 չէմօր օնլարըլա սեյլէշիպ տէտի . ()ղլում Շ Է-
 փէմին ճանը գրղընլա ալազա էթտի . քերէմ
 իտիւպ՝ օնու օնա գարը իչիւն վէրին : Վ Է պիղիմ- 9
 լէ խըսըմըգ պաղլայըն . գրղարընըղ պիղէ վէ-
 ըիպ՝ գրղարըմըղ քէնտիլէրինիլէ ալուն : Վ Է 10
 պիղիմլէ սաքին օլուն , վէ պու տիյար էօնիւնիւղաէ
 օլաճապտըր . օնաաաաքին օլուպ թիճարէթ էսին ,
 հէմ օնաա փիւլը էալինին : չէմ Շ Էլիւմ՝ գրղըն 11
 պապասընա վէ գապընտաշլարընա տէտի . լ,ա-

- զարընդատա լուգֆ պուլայում, վե պանա հեր նե
 12 քի տերսենիզ՝ վերիբիմ: Պենտեն ղայէթ չօգ մէհթ
 վե աղըրլը գ խթէյին, վե պանա սեյլէաղիյնիզէ
 կէօրէ վերէյիմ. հէման գըզը՝ պանա գարը իչին
 13 վերին: Վ է Լա՛ գօպուն օղըւլարը (էխէմէ վե
 պապասը Էմօրա՝ գըզգարընտաշարը Տինայը
 մուրտարլատըղը՝ իչին հիլէիլէ ճէվապ վերիպ
 14 սեյլէտիլէր, Վ է օնլարա տէտիլէր. Պու նէս
 նէյի էթմէյէ գատիր տէյիլիզ, քի գըզգարընտա
 շըմըզը սիւննէթսիզ օլան ատէմէ վերէլիմ. զիրա
 15 պու պիզէ ա՛յըպ տըր: Լա՛ընըզ պունուն իլէ
 սիզէ գայիլ օլուրուզ. Լյէր սիզաէն հեր էրքէք
 16 սիւննէթլէնմէյիլէ պիզիմ կիպի օլուրսանըզ, ()
 զէման գըզլարըմըզը սիզէ վերիբիզ, վե գըզլարը
 նըզը քէնտիլէրիմիզէ ալըրըզ. վե սիզինլէ սաքի՛ն
 17 օլուպ՝ պիր գազմ օլուրուզ: Լ՛մմա էյէր պիզի
 տինկլէմէյիպ՝ սիւննէթլէնմէզսէնիզ, պիզ տէ
 18 գըզըմըզը ալըպ կիտէրիզ: Խմտի օնլարըն սէօզիւ
 Էմօրուն կէօզլէրինտէ վե Էմօր օղլու (էխէ
 19 մին կէօզլէրինտէ խօշ կէօրիւնտիւ: Վ է օնիկիթ
 պու նէսնէյի էթմէյէ կէճիքմէտի. չին Լա՛ գօ
 պուն գըզլնա մայիլ օլտու. օ իսէ պապասընըն է
 20 վինտէ օլան ճիւմլէտէն ի՛թթիպարը իտի: Խմտի
 Էմօր վե օղլու (էխէմ քէնտիլէրին շէհրինին
 գափուաունա կէլտիլէր, վե քէնտիլէրին շէհրինին
 21 էհալիսինէ սեյլէյիպ տէտիլէր. Պու ատէմլէր
 պիլիմլէ պարը շը գտըրլար. իմտի վիլայէթտէ սա
 քին օլուպ՝ օնտա թիճարէթ էթսինլէր:՝ վե իշթի
 տիլպա էօնլէրինտէ սաղտան սօլտան կէնիշ սիր
 օնլարըն գըզլարընը քէնտիլէրիմիզէ գարըլար ի
 չին ալարմ, վե գըզլարըմըզը օնլարա վերէլիմ:
 22 Պիզիլիլէ օթուրուպ պիր գազմ օլմագ իչին՝ պու
 ատէմլէր եալընըզ պունունլա պիզէ գայիլ օլուր

բար , քի օնլարըն սիւննէթլէնտիքլերի կիպիւպիզ -
տէն տախի հէր էրքէք սիւննէթլէնէ : Սիւրիւլէ- 24
քի վէ մալլերի վէ ճիւմլէ տավարլարը պիզիմ օլ-
մազմը . տնճաք օնլարա գայիլ օլալմ , վէ պիզիմ-
լէսաքին օլալար : Սէ օնուն շէհրի գափուսուն- 24
տան չըգանլարըն ճիւմլէսի՝ շէմօրու վէ օղլու
Շ էխէմի իշիթտիլեր , վէ շէհրին գափուսունտան
ճիւմլէ չըգանլարըն հէր էրքէյի սիւննէթլէնտի :
Վէ օլտու քի՝ իւշիւնճիւ կիւնտէ օնլար աղըրտա 25
իքէն , իւս'գօպուն իքի օղուլարը Շ իմէօն վէ
Վէլի՝ Տինսանըն գարընտաշլարը՝ հէր պիրիսի գը-
ըճընը ալտը , վէ սէրպէսթ շէհրէ կիրտիլեր , վէ
հէր էրքէյի էօլտիւրտիւլեր : Սէ շէմօրու հէմ 26
օղլու Շ էխէմի գըլըճ աղգընտան կէշիր-ոիլեր .
վէ Շ էխէմին էվինտէն Տինայը ալապ չըգտըլար :
Սէ իւս'գօպուն օղուլարը գաթլ օլունմուշլարըն 27
իւզէրինէ կէլտիլեր , վէ գըղգարընտաշլարընը
մուրտարլատըգլարը իշիւն՝ շէհրի եաղմա էթտի-
լեր : ()նլարըն սիւրիւլերինի վէ սըղըրլարընը վէ 28
էշէքլերինի՝ հէմ շէհրտէ օլանը վէ գըրտա օլանը
ալտըլար : Սէ ճիւմլէ մալլերինի վէ ճիւմլէ չօ- 29
ճուգլարընը վէ գարըլարընը էսիր էթտիլեր , վէ
էվլերտէ հէի պուլունանը եաղմա էթտիլեր :
Սէ իւս'գօպ' Շ իմէօն վէ Վէլլէ տէտի . Պէնի 30
պու տիլարըն էհալիսի օլան Վանաանլըլար իլէ
Տիւրիզիլերին ինտինտէ պէտնամ էթմէյիլէ՝ պէ-
նի տէրտէ սալտընը . վէ պէնիմ իլէ ազ ատէմ
օլմաղըլա , օնլար իւզէրիմէ ճէմ՝ օլուպ՝ պէնի վու-
րաճագլար , վէ պէն հէմ էվիմ հէլաք օլաճաղըղ :
Վէ օնլար տէտի . իւս գըղգարընտաշլարըն ֆա- 31
հիշէ կիպի գուլանմալըմը իտի :

ՊԵՇ, 35

- 1 Ա է Լըաճ Լա՛գօպա տէտի . Վալգ՝ Պէյթէլէ
չըգ, վէ օրատա սաքինօլ . վէ գարընտաչըն Լ՛ա
սաւրն եիւրինաէն գաչտըղըն զէման՝ սանտ
կէօրինէն Լըաճա օրատա պիր մէզպա՛ճ եափ :
- 2 Ա է Լա՛գօպ քէնտի էվինէ՝ վէ ճիւմէ պիլէսին
ճէ օլանլարա տէտի . Լըանըպտա օլան եատալ
լաճարը գալտըրըն, վէ փաքլանըն, ճէմ էալապ
լարընըղը տէյիշթիրին . Ա է գալգապ՝ Պէյթէլէ
լէ չըգալըմ՝ . վէ պանա՝ ս՛ըգլէթիմ կիւնիւնտի
իստիճապ էտէն՝ վէ կէզտիցիմ եօլտա պէնիւմէ օլ
- 4 լան Լըաճա օրատա մէզպա՛ճ եափալըմ : Լանի
էլէրինտէ օլան ճիւմէ եատալաճարը՝ ճէմ գու
լադարընտա օլան քիւփէլերի Լա՛գօպա վէրտի
լեր . վէ Լա՛գօպ օնլարը (էլէմին եանընտա օլան
մէշէնին ալթընտա կէօնտիւ : Լըտէն եօլա չըգ
տըլար . վէ էդրաֆլարընտա օլան շէհրլէրին իւ
զէրինէ Լըաճտան պիր գօրգու տիւշմէյիլէ՝ Լա՛-
գօպուն օղուլարընըն արտընճա գօլալանտը-
- 6 լար : Ա է Լա՛գօպ քէնտիսի՝ ճէմ պիլէսինճէ
օլան ճիւմէ իսլգ՝ Վանտան տիլարընտա օլան
7 Լուզայէ՝ եանի Պէյթէլէ կէրտէլեր : Ա է օրա
տա մէզպա՛ճ եափալ, վէ օլ մաճալէ՝ Լը Պէյթէլէ
թէտմյէ էյլէտի . զիրա գարընտաչը եիւզինտէն
գաչտըղընտա՝ Լըաճ օնտ օրատա կէօրինմիւշ
իտի :
- 8 Ա է Լէվէգանըն սիւտ անասը Տէպօրա էօրտիւ .
վէ Պէյթէլին ալթ եանընտա՝ մէշէնին ալթընտա
կէօմիւլտիւ . պու տէպէպտէն օնուն ատընա Լըն-
պախօթ գօտու :
- 9 Ա է Լըաճ Լա՛գօպա՝ վատան Լըամտան
տէօնտիւյիւնտէ՝ թէքրար կէօրինիւպ՝ օնու պե-

բեքեթլէտի : Ս է Լ՝լլահ օնա տէտի . Սէնին 10
ատրն Լա՛ գօպտուր . արթըգ ատրն Լա՛ գօպ տե-
նիլմէսին , լաքին Խարաէլ օլսուն . իմտի օնունա-
տրնա Խարաէլ գօտու : Ս է Լ՝լլահ օնա տէտի . 11
Պէն՝ ճիւմլէյէ գատիր Լ՝լլահ՝ . մէյվէտար օ-
լուպ չօղալ . սէնտէն դաիֆէ՝ հէմ չօգ դաիֆէլէք
հասըլ օլալար , վէ պէրինտէն փատիշահլար չը-
գալար : Ս է Լ՝պրահամա վէ Խահագա վէրտիյիմ 12
տիյարը՝ սանա՛ վէրէճէյիմ . վէ սէնտէն սօնկրա օլ
տիյարը սէնին զիւրրիյէթինէ վէրէճէյիմ : Ս է 13
Լ՝լլահ՝ օլ օնունլա սէյլէշտիյի մահալտէ՝ եանըն-
տան եօգարը չըգտը : Ս է Լա՛ գօպ՝ օնունլա սէյ- 14
լէշտիյի մահալտէ՝ դաշտան տիքիլի դաշ տիքտի .
վէ իւզէրինէ շերպէթ փէշքէշի սունտու , հէմ իւ-
զէրինէ հալ տէօքտիլ : Ս է Լա՛ գօպ՝ Լ՝լլահըն 15
օնունլա սէյլլէշտիյի մահալլին ատրնա Պէյթէլ
գօտու :

Խմտի Պէյթէլտէն դալգտըլար , վէ Լաֆրա- 16
թայէ կէլմէղտէն՝ տահապիր միգտար եէր վա՛րի-
քէն՝ Բահէլ տօղուրտու , վէ տօղուրուրքէն՝ չօգ
զօր չէքտի : Ս է օլտուքի տօղուրմահսընտա՝ չօգ 17
զօր չէքտիյի էս՝նատէ՝ Լապէ օնա տէտի . Վօրգմա .
զիրա պոլտա սանա օղուլ տուր : Ս է օլտուքի ճա- 18
նը չըգայօր իքէն՝ զիրա էօրիյօրիւտիլ՝ օնունա-
տրնա Պէնօնի գօտու . ամմա պապասը օնա Պէ-
նիամի՛ն տէտի : Խմտի Բահէլ էօլիւպ՝ Լաֆրաթա՝ 19
եօլունտա կէօմիլտիլ , քիօ՝ Պէյթլէհէմ տիր :
Ս է Լա՛ գօպ օնուն մէղարը իւթիւնտէ պիր տի- 20
քիլի դաշ տիքտի . օ՛թա պու կիւնէտէք Բահէլ
մէղարընըն տիքիլի դաշը՝ տրը :

Լ՝նտէն Խարաէլ դալգըպ՝ չատրըրնը Սիկտա- 21
լէտէրին էօթէսինտէ գուրտու : Ս է օլտուքի՝ 22
Խարաէլ օլ տիյարաա սաքին իքէն , Բապէն վա-

բոպ՝ պապասընըն ստալըղը Պիլհա իլէ եաթտը .
վէ Խարաէլ պունու իշիթտի : Խմտի Լա՛գօպուն
օղուլարը օն իքի իտի :

23 Ի իանըն օղուլարը , Լա՛գօպուն իլք սօղուշու
Թուպէն՝ անտէն Շ իմէօն վէ Լ էլի վէ Լէհուտ

24 վէ Լասախար վէ Օ լէպուլօն իտի : Բահէլին օ

25 ղուլարը՝ Լօսէֆ վէ Պէնիսմին իտի : Ս է Բա

հէլին խալայրըղը Պիլհանըն օղուլարը՝ Տան վէ

26 Լէֆթալի իտի : Ս է Լ իանըն խալայրըղը Օ իլ

ֆանըն օղուլարը՝ Լատ վէ Լշէր իտի : Լա՛գօպուն

օղուլարը պունլա՛ր տրը , քի օնլար օնա վիատան

Լ՛րամտա՛ սօղտուլար :

27 Ս է Լա՛գօպ՝ պապասը Լահագա Ս՝ամրէտէ օ

լան՝ Վիլյաթ Լ՛րպա՛յա՝ եանի Հէպրօնա՛ վարտը ,

քի օրատա Լ՛պրահամ վէ Լահագ միւսաֆիր օլ

28 տուլար : Ս է Լահագըն կիւնլէրի՝ եիւզ սէքսէն

29 երլ օլտու : Ս է Լահագ իթիլյարլանըպ՝ եաշընը

ալտըգտա , Ճան թէսլիմ էտիպ էօլտիւ , վէ գալ

մընա՛ դաթըլտը . վէ օղուլարը Լ՛սաւ վէ Լա՛գօպ

օնու կէօմտիւլէր :

ՊԵՇ, 36 :

1 Ս է Լ՛սաւըն՝ հանի Լ՛սօմուն սիլսիլէլէրի պուն

2 լա՛ր տրը : Լ՛սաւ քէնտինէ դարըլար իշիւն Վա

նաան գրղլարընտան Հիթի Լ՛լօնուն գրղը Լ՛տա

յը՝ վէ Հիվի Սիպօնուն գրղը՝ Լ՛նանըն գրղը Լ՛

3 հալիպամայը ալտը . Հէմ Իշմահլին գրղը՝ Վէ

պալյօթուն գրղգարընտաշը Պասէմաթը ալտը :

4 Խմտի Լ՛տա՝ Լ՛սաւա Լ՛լիֆաղը՝ սօղուլտու . վէ

5 Պասէմաթ՝ Բէճէլի սօղուլտու : Ս է Լ՛հալի

պամա՝ Լէճէլու վէ Լաէլամը վէ Վօրահը սօ

ղուլտու . Լ՛սաւըն՝ Վանաան տիլարընտա օնա

6 սօղան՝ օղուլարը պունլար տրը : Ս է Լ՛սաւ

չենտի գարը լարընը վէ օղուլարընը վէ գըզարընը
 (է էվինին ճիւմէ ատէմէրինի վէ սիւրիւլէրինի վէ
 հէփ սաւարլարընը՝ վէ Վանաան ալյարընտա է-
 փինսէյի ճիւմէ մալինի ալըպ՝ գարընտաշը լա-
 գօպուն հուղուրունտան պիր զայըն տլյարա կիմ-
 տի : Ե խրա մալլէրի չօգ օլմաղըլա՝ պիրլըքսէ օ- 7
 թուրամաղլարըտը . վէ սիւրիւլէրի սէպէսինսէն՝
 միւսաֆիլի օլտուգլարը տլյար օնլարը թահամալիւ
 էսէմէզ իսի : Ս է լ՝սաւ լէրի տաղընտա սա- 8
 քին օլտու , լ՝սաւ պու լտօմտուր :

Ս է լէրի տաղընտա օլան լտօմիլէրին պապա- 9
 ար՝ լ՝սաւըն սիւրիլէրի պունլար տըր : լ՝սաւ օ- 10
 զուլարընըն աալարը պունլարտըր . լ՝սաւըն գա-
 րըսը լ՝տանըն օղու լլիֆազ՝ վէ լ՝սաւըն գարը-
 ար Պասէմաթըն օղու իէո՛ւէլ իտի : Ս է լլի- 11
 ֆազըն օղուլարը թէլյանն՝ ()մար լէֆօ վէ լա-
 թամ վէ Վէնաղ իտի : Ս է թիմնա՝ լ՝սաւըն 12
 օղու լլիֆազըն օտաղըլ իտի , վէ օ՝ լլիֆազա
 լ՝մալէգի տօղուրտու . լ՝սաւըն գարըսը լ՝տանըն
 օղուլարը պունլար իտի : Ս է իէո՛ւէլին օղուլ- 13
 արը պունլարտըր . լահամ վէ Երահ՝ Ե ամ-
 մա վէ լիզա . լ՝սաւըն գարըսը Պասէմաթըն օ-
 զուլարը պունլար իտի : Ս է լ՝սաւըն գարըսը 14
 լիպօնուն գըզը լ՝նանըն գըզը լ՝հալպամանըն
 օղուլարը պունլար տըր . լ՝սաւա լէո՛ւշու վէ
 լաէլար վէ Վարահըն տօղուրտու : լ՝սաւ օղուլ- 15
 արընտան օլան՝ օնուն պէյլէրի պունլարտըր . լ՝-
 սաւըն իլք տօղուշու լլիֆազըն օղուլարը թէլյ-
 ման պէյ՝ ()մար պէյ՝ լէֆօ պէյ՝ Վէնաղ պէյ ,
 Վարահ պէյ՝ լաթամ պէյ՝ լ՝մալէգ պէյ . լտօմ 16
 ալյարընտա լլիֆազտան օլան պէյլէր պունլար
 տըր : Պունլար լ՝տանըն օղուլարը տըր : Ս է լ՝- 17
 սաւըն օղու լէո՛ւէլին օղուլարը պունլար տըր .

- 'Դաճաթ' պէյ՝ 'Օ'էրաճ պէյ՝ 'Շ'ամա պէյ՝ Սիգ-
 զօն պէյ . Լ'սոմ տիյարընտա ի'էո'էլտէն օլան
 պէյլէր պոնլար տըր : Լ'սաւըն գարըսը Պասէ-
 18 մաթըն օղուլարը պոնլար տըր : Ս է Լ'սաւըն
 գարըսը Լ'ճալիպամանըն օղուլարը պոնլար տըր :
 Լ'էո'էլ պէյ՝ Լ'աէլամ պէյ՝ 'Վ'օրաճ պէյ . Լ'սա-
 ւըն գարըսը՝ Լ'նանըն գըզը Լ'ճալիպամատան օլան
 19 պէյլէր պոնլար տըր : Պոնլար տըր Լ'սաւըն
 եանի Լ'սոմոն օղուլարը , վէ պոնլար տըր օնլա-
 րըն պէյլէրի :
 20 Ս է օլ տիյարտա սաքին օլան Հօրի Սէրին
 օղուլարը պոնլար տըր . Լ'օղան վէ 'Շ'օպալ վէ
 21 Սիպօն վէ Լ'նա , վէ Տիշօն վէ Լ'սէր վէ Տիշան .
 Լ'սոմ տիյարընտա Հօրիլէրին պէյլէրի՝ Սէրին
 22 օղուլարը պոնլար տըր : Ս է Լ'օղանըն օղուլ-
 արը՝ Հօրի վէ Հէման՝ վէ Լ'օղանըն գըզգարըն-
 23 տաշը (Լ)իմնա՝ իտի : Ս է 'Շ'օպալըն օղուլարը
 պոնլար տըր . Լ'վան վէ Սանաճաթ վէ Լ'յապալ՝
 24 'Շ'էֆօ վէ (Ն)ամ : Ս է Սիպօնոն օղուլարը
 պոնլար տըր . Լ'սեա վէ Լ'նա : Պապասը Սի-
 պօնոն էշէքլէրինի կիւտէրքէն՝ չէօլտէ սուփուն-
 25 կարլարընը պոլան Լ'նա պոլիտի : Ս է Լ'նանըն
 օղուլարը պոնլար տըր . Տիշօն՝ Հէմ՝ Լ'նանըն
 26 գըզը Լ'ճալիպամա : Ս է Տիշօնոն օղուլարը
 պոնլար տըր . Հէմէտան վէ Լ'շպան վէ Լ'իթրան
 27 վէ՝ Բէրան : Լ'սէրին օղուլարը պոնլար տըր :
 28 Պիլան՝ վէ 'Օ'ամ վան՝ վէ Լ'գան : Տիշանըն օ-
 29 ղուլարը պոնլար տըր . Ս է վէ Լ'քան : Հօրիլէ-
 րին պէյլէրի պոնլար տըր . Լ'օղան պէյ՝ 'Շ'օպալ
 30 պէյ՝ Սիպօն պէյ՝ Լ'նա պէյ , Տիշօն պէյ՝ Լ'սէր
 պէյ՝ Տիշան պէյ . Սէր տիյարընտա պէյլէրի-
 րին՝ Հօրիլէրին պէյլէրի պոնլար տըր :
 31 Ս է Լ'արաէլ օղուլարընըն իւզէրինէ փատիշաճ

նառաջ օլմադտան էվվէլ՝ Լսոմ տիյարընտա սալ-
 գանաթ սիւրէն փատիշահ չար պունլար տրր: Լմ-32
 տի Լսոմտէ Պէօրուն օղլու Պէլա՝ փատիշահ օլ-
 տու: վէ շէհրինին ատը Տինհապա իտի: Լ է 33
 Պէլա՝ էօլտիւ: վէ եէրինէ Պասրալը: Էրահըն օղ-
 լու Լօպապ փատիշահ օլտու: Լ է Լօպապ էօլ- 34
 տիւ: վէ օնուն եէրինէ Խէյմանիլէր տիյարընտան
 օլան շուշամ փատիշահ օլտու: Լ է շուշամ 35
 էօլտիւ: վէ օնուն եէրինէ՝ Լճապ սահրասընտան
 ԼԽտիանիլէրի գըրան Պէտատըն օղլու շէտաւտ
 փատիշահ օլտու: վէ շէհրինին ատը Լ՝վիթ իտի: Լ
 է շէտաւտ էօլտիւ: վէ օնուն եէրինէ Լ՝նարէ- 36
 գալը Լամլա փատիշահ օլտու: Լ է Լամլա էօլ- 37
 տիւ: վէ օնուն եէրինէ ըրմադըն եանընտա վագը՝
 Լէհօպօթտան օլան Շառլ փատիշահ օլտու: Լ
 է Շառլ էօլտիւ: վէ օնուն եէրինէ Լ՝խպօրուն 38
 օղլու Պաա՛լ Խանան փատիշահ օլտու: Լ է Լ՝խ- 39
 պօրուն օղլու Պաա՛լ Խանան էօլտիւ: վէ եէրինէ
 շատար փատիշահ օլտու: վէ շէհրինին ատը
 Խտո՛ւ՝ վէ գարըթընըն ատը Լ՝եղահապըն գըղը
 Լ՝նթրէտին գըղը Լ՝հէհապէլ իտի:

Լանտի գապիլէլէրինճէ վէ մահալէրինճէ վէ 40
 տալարընճա՝ Լ՝սաւտան օլան պէյլէրին ատլարը
 պունլար տրր: Խիմնա՝ պէյ՝ Լ՝վա պէյ՝ Լէթէթ
 գէյ, Լ՝հալիպամա պէյ՝ Լ՝լա պէյ՝ Լ՝իսօն պէյ, 41
 Լէնաղ պէյ՝ Լ՝իյման պէյ՝ Լ՝իպսար պէյ, Լ՝նղ- 42
 տիէլ պէյ՝ Լ՝րամ պէյ: Լ՝իւքլէրի օլուն տիյար- 43
 տա՝ մէդքեանլէրինէ կէօրէ՝ Լսոմ պէյլէրի պուն-
 լար տրր: Լսոմուն պապասը Լ՝սաւ պոլ տուր:

ՊԵՇ 37:

Լ է Լա՛գօպ՝ պապասընըն միւսաֆիր օլտուղլու Լ
 եէրաէ՝ Լ՝անաան տիյարընտա տաքին օլտու:

- 2 Լաճագոսն սիւսիլէլէրի պունլար տուր . Լաւէֆ
օնէտի եաշընտա իքէն՝ գարընտաշարը յուս սիւ-
րիւլէրի կիւտէրտի . վէ կէնճ օլուպ՝ պապասընըն
գարըլարը Պիլհանըն օղուլարը իլէ վէ . Գիլֆա-
նըն օղուլարը իլէ պէրապէր իտի . վէ Լաւէֆ օն-
լարըն պէտ զըյպէթլէրինի պապալարընա խապէր
- 3 վէրիւտի : Եւ Լարաէլ Լաւէֆի ճիւմլէ օղուլա-
րընտան զիւտէ՝ սէվէրիտի . զիւրա օնա իխթիյար-
ըզընտա՝ սոզմուշուտու . վէ օնա պիր ալաճա գաֆ-
- 4 Թան եափտը : Եւ գարընտաշարը՝ պապալա-
րընըն օնու ճիւմլէ գարընտաշարընտան զիւտէ
սէվալիյինի կէօրտիւքլէրինտէ՝ օնտան իքրաճ էթ-
տիլէր . վէ օնունըա տօսթանէ գէջլէշմէյէ գաաիթ
տէյիլէր իտի :
- 5 Եւ Լաւէֆ պիր տիւշ կէօրտիւ , վէ օնու գա-
րընտաշարընա տէյիվէրտի . իմտի օնտան՝ տաճաճ
- 6 զիւտէ իքրաճ էթտիլէր : Եւ օնլարա տէտի .
Վիլէրէմ իտիւպ՝ պու կէօրտիւյիւմ տիւշիւ տինկ-
- 7 լէյին . Իշթէ պիզ գրըրըն օրթաւընտա տէմէթ-
լէր պաղլարըրտը , վէ իշթէ պէնիմ՝ սէմէթիմ՝
գալգաթը , վէ հէմ գալիմ տուրտու . վէ իշթէ սիւ-
զին տէմէթլէրինիզ օնուն . Էդրաֆընտա՝ տուրուպ՝
- 8 տէմէթիմէ սէճտէ գըլտըլար : Եւ գարընտաշ-
արը օնա տէտիլէր . Լիւրէքտէն իւզէրիմիզէ փա-
տիշաճըր օլաճապսըն , եախօտ իւլէրիմիվէ կէր-
շէքտէն սաղանաթմը սիւրէճէքսին . իմտի սիւշ-
լէրի իշին հէմ սէօզլէրի իշին օնտան տաճաճ
- 9 զիւտէ իքրաճ էթտիլէր : Լիւտէն պիր պաշգա-
տիւշ տաճաճ կէօրտիւ , վէ օնու գարընտաշարընտ
նազլ էտիպ տէտի . Իշթէ պիր տիւշ տաճաճ՝ կէօր-
տիւմ , վէ իշթէ կիւնէշ վէ պ՝ վէ օն պիր երլտըզ
- 10 պանա սէճաէ՝ էաէրլէր իտի : Եւ պապասընա
հէմ գարընտաշարընա՝ նազլ էթտիլինտէ՝ պա-

պասը օնու ազարլայըպ՝ օնա տէտի . Եւ տիր պու
սէնին կէօրտիւյին տիւշ . պէն վէ անան վէ գու-
րընտաշլարըն կէրչէքտէն կէլիպ՝ եէրե պերա՝ պեր
սանա սէճտէ՞մի էտէճէյիզ : Ս է գարընտաշլա- 11
րը օնա հասէտ չէքտիլէր . աճմա պապասը պու
սէօզիւ խադրընտա՝ սագլատը :

Խմտի գարընտաշլարը պապալարընըն սիւրիւ- 12
սիւնիւ Շ էխէմտէ կիւթմէյէ՝ կիթտիլէր : Ս է 13
Խարաէլ Լօսէֆէ տէտի . Գարընտաշլարըն Շ է-
խէմտէ կիւթմէյէ՞րմի . կէլ սէնի օնլարա՝ կէօն-
տէրէյիմ . վէ օ օնա՝ Խշթէ՝ պէն տէտի : Լ՛նտէն 14
օնա տէտի . Զալա կիթ գարընտաշլարըն սաղ սէ-
լի՞մի՝ վէ սիւրիւլէր սաղմը պագ , վէ պանա ճէ-
վապ կէթիր . իմտի օնու Զէպրօն տէրէսինտէն
կէօնտէրտի՝ վէ օ՝ Շ էխէմէ՝ վարտը : Ս է օնու 15
պիր քիմսէ պուլտու , վէ իշթէ օ՝ գըրտա ալարա
թօլաշըյօրիտի . վէ օ քիմսէ օնա սօրուպ տէտի .
Եւ՞ արարսըն : Ս է օ տէտի . Գարընտաշլա- 16
րըմը արայօրում . քերէմէյլէ՝ պանա խապէր վէր ,
օնլար նէ՞րէտէ կիւտէյօրլար : Ս է օ քիմսէ տէ- 17
տի . Պուրատան գալգտըլար . զիրա իշիթտիմ քի՝
Տօթանէ կիտէլիմ տէյօրլարտը : Խմտի Լօ-
սէֆ գարընտաշլարընըն արտընճա կիտիպ՝ օնլարը
Տօթանտէ՝ պուլտու : Ս է օնու իրագտան կէօր- 18
տիւգլէրինտէ՝ օնլարա եագըն կէլմէզտէն էվվէլ՝
օնու էօլտիւրմէյէ գաստ էթտիլէր : Ս է պիրի 19
պիրինէ տէտիլէր . Խշթէ շու՝ տիւշլէրին սահապի
կէլլիօր : Ս է շիմտի կէլին օնու էօլտիւրէլիմ , վէ 20
գույուլարըն պիրիսինէ աթըպ՝ տէյէլիմ . ()նու
պիր եարամազ ճանաւար եէտի . վէ կէօրէլիմ
օնուն տիւշլէրի նասըլ օլուր : Լ՛մնա Լ՛ուպէն 21
իշիթտիքտէ՝ օնու էլլէրինտէն գուրթարտը . զիրա
տէտի . Ղանընա գըլմայալիմ : Զէմ Լ՛ուպէն՝ 22

- օնու էլէրինտէն գուրթարդպ՝ օնու պապասընա
 վերմէք իշին օնլարա տէտի . Վան տէօքմէն .
 օնու՝ չէօլտէ օլան շու գույույտ՝ աթըն՝, վէ օնա էլ
 23 սարման : Սէ օլտուքի՝ Լօսէֆ գարընտաշա-
 րընա կէշտիյի կիպի, Լօսէֆի գաֆթանընտան՝
 Էանի իւզէրինտէ օլան աղաճա՝ գաֆթանընտան
 24 սոյտուլար : Սէ օնու աղպ՝ գույույտ աթտըլար .
 աճմա գույույտ պօշուտու, Էանի օնտա սու Եօղու-
 25 տու : Լնտէն էքմէք Եէմէյէ օթուրտուլար . վէ
 կէօզէրինի գալտըրըպ պագտըլար, վէ իշմէ Լի-
 լէանտտէն Լշմաէլիլէրին պիր քեարպանը կէլի-
 Եօրուտու, քի տէվէլէրի պահարըլար վէ փէլէսէն
 վէ միւրրի սաֆիիլէ Եիւքիլ օլուպ՝ Սըսըրա էն-
 26 տիրմէյէ կիտէրլէր իտի : Իմաի Լէհուտա գա-
 րընտաշարընա տէտի . Վարընտաշարմըլ Եօլտիւ-
 րիւպ՝ գանընը կիզլէմէքտէն պիղէ նէ՝ Ֆայիտէ
 27 օլուր : Լէլին օնու Լշմաէլիլէրէ՝ սաթալըմ, վէ
 Ելիմիզ օնա տէյմէսին . զիրտ օ՝ գարընտաշարմըլ՝
 Եթիմիզ տիր . իմաի գարընտաշարըլ գայիլ օլտու-
 28 լար : Սէ Սիտիանլու պաղիրկեան քիմէլէր
 կէշէրլէր իքէն՝ Լօսէֆի գույուտան չէքիպ չքգար-
 տըլար, վէ օնու Վշմաէլիլէրէ Եիրմի գըղա՝ կիւ-
 միւշէ՝ սաթտըլար . վէ օնլար Լօսէֆի Սըսըրա՝
 29 կէօթիւրտիւ : Լնտէն Լուպէն գույույտ տէօ-
 նիւպ՝ իշմէ Լօսէֆ գույուտա Եօղուտու . իմաի օ՝
 30 Եափապլարընը Երլթար : Սէ գարընտաշարընա
 տէօնիւպ տէտի . Շօճուգ Եօղտուր . Եապէն՝ պէն
 31 նէ՝ րէյէ վարայլմ : Իմաի Լօսէֆին գաֆթա-
 նընը ալտըլար, վէ պիր քէչի օղաղը պօղաղլայլըպ՝
 32 գաֆթանը գանըլըլա պուլաշտըրտըլար : Սէ
 աղաճա գաֆթանը կէօնտէրտիլէր, վէ պապալա-
 րընա կէօթիւրիւպ տէտիլէր . Պունու պուլտուգ .
 հալապու գաֆթան օղլունհանմուտուր տէյիլի-

սիր դանը: Ս է օ՝ օնու դանըյլու տէտի. Պու 33
 գափթան օղլումննտուր, օնու պիր եարամազ
 ճանաւսր եէտի. Լ, օսէֆ էլպէթթէ փարալանար:
 Լ՛նտէն Լ, ա՛գօպ էս՛ վապլարընը երրթըպ՝ պէլինէ 34
 չուլ գօտու. վէ օղլու իշին պիր չօգ կին եաս
 չէքտի: Ս է ճիւմլէ օղլուարը հէմ ճիւմլէ գըզ- 35
 լարը օնա թէսէլլի վէրմէյէ գալգարլար. ամնա օ՝
 թէսէլլի օլմաղա իսթէմէզիտի. վէ տէտի. () Ղ-
 լումա՝ մէզարա եաս իլէ էնէճէյիմ: Պէյյլէճէ
 պապասը օնուն իշին աղլատը: Լ՛մնա Սիտի- 36
 անըլար օնու Սլարրտա Վիրաօնուն խատէմէսի
 . ա՛սասլարըն պաշը փօղիֆարա՝ սաթտըլար:

ՊԸՇ, 38:

Ս է օլտուքի օլ գէմանտէ՝ Լ, էհուտա գարըն- 1
 տաշլարը եանընտան էնիպ՝ Լիրա առլը պիր
 Լ՛տուլլամլու քէմէնին կանընտա գօնտու: Ս է 2
 Լ, էհուտա օրատա Ը լւա՝ ատընտա պիր Վա-
 նաանլու քիմէնին գըզընը կէօրիւպ՝ օնու ալտը,
 վէ օնա կիրտի: Ս է օ՝ կէպէ գալըպ՝ պիր օղլու 3
 տօղուրտու. վէ ատընա Լ՛ր գօտու: Ս է թէք- 4
 քար կէպէ գալըպ՝ պիր օղլու տօղուրտու, վէ
 ատընա () նան գօտու: Ս է եինէ պիր օղլու 5
 տաճա՝ տօղուրտու, վէ ատընա Ը էլա՝ գօտու.
 վէ օնու տօղուրտուղու գէման, օ՝ Վէզիպտէիտի
 Լ՛նտէն Լ, էհուտա իլք տօղուշու Լ՛րէ պիր գա- 6
 ըր՝ ալտը, վէ օնուն ատը իւամսր իտի: Ս է 7
 Լ, էհուտանըն իլք տօղուշու Լ՛ր՝ Լապպըն նա-
 զարընտա եարամազ օլմաղըլա՝ Լապպ օնու էօլ-
 տիւրտիւ: Ս է Լ, էհուտա () նանէ տէտի. Վա- 8
 ըլնտաշընըն գարըսընա կիր, վէ օնա գալին հագ-
 գընը իճրա էտիպ՝ գարընտաշընա զիւրրիյէթ
 քալտըր: Լամի () նան՝ զիւրրիյէթ քէնտինին 9

- 6 լմայաճաղընը պիտի . օնուն իշին գաղընտաշը-
 նըն գարըսընա կիրտիքձէ, գարընտաշընա զիւրրի-
 10 Եւթ գօնամագ իշին՝ եերէ տեղքեր իտի: Ս է
 պու էթտիյի՝ լապպըն նաղարընտա քէօթիւ կէօ-
 11 թիւնտիւ, վէ օնու տախի էօլտիւրաիւ: Ս է
 լէհուտա քէնտի կէլինի (Լ)ամարա տէտի. ()շ-
 լում Շ էլա պէյիւյինձէյէտէք՝ պապանըն է-
 վինտէ տուլ օթուր . զիրա տէտի. ()լմայա պու
 տախի գարընտաշլարը կիպի էօլէ . իմտի (Լ)ամար
 12 կիտիպ՝ պապասընըն էվինտէ օթուրտու: Ս է
 նիչէ կիւնլէրտէն սօնկրա՝ Շ ուանըն գըզը լէ-
 հուտանըն գարըսը էօլտիւ . իմտի լէհուտա միւ-
 թէսէլի օլունձա, քէնտիսի տօսթու լ՝տուլլամ-
 լու շիրա իլէ քէնտի սիւրիւսիւնիւ գըրգանլարա
 13 (Լ)իմնաթայէ չըգտը: Ս է (Լ)ամարա խապէր
 վէրիլպ տէնիլտի . լշթէ գայինաթան գոյուն-
 14 լարընը գըրշմաղա՝ (Լ)իմնաթայէ չըգոյօր: Ս է
 օ տուլուղունուն էսվապլարընը իւզերինտէն
 չըգարտը, վէ եաշմագլէ էօրթիւնտիւ, վէ պիւ-
 թիւնիւպ՝ (Լ)իմնաթանըն եօլունտա օլան լ՝նա-
 իմ գափուսունտա օթուրտու . զիրա կէօրտիւ քի՝
 Շ էլա պէյիւտիւ, ամմտ քէնտիսի օնա գարը
 15 իշին վէրիլմէտի: Ս է լէհուտա օնու կէօր-
 տիւքտէ՝ օնու ֆահիշէ սանտը . զիրա եիւզիւնիւ
 16 էօրթմիւշ իտի: Ս է եօլտա օնա տէօնիւպ
 տէտի. Վէրէմ էյլէ՝ սանա կիրէյիմ . զիրա քէն-
 տի կէլինի օլտուղունու պիլմէզ իտի: Ս է օ
 տէտի. Պանա կիրմէք իշին՝ պանաւնէ՝ վէրիւսին .
 17 Ս է օ տէտի. Պէն՝ սիւրիւլէրտէն պիր քէշիօղլաղը
 կէօնտէրիւրիմ . վէ օ տէտի . լէօնտէրինձէյէտէք
 18 պիր բէհն վէրի՞րմիսին: Ս է օ տէտի . լէ՞րէհն
 վէրէյիմ . օ տա տէտի . Սիւհրիւնիւ վէսարըղընը
 վէ էլինտէքի ա՛սանը լէր . վէ օ օնա վէրիւպ՝

օնա կիրտի . վէ օ՝ օնտան կեպէ գալստը : Վէ 19
 գալստը կիթտի, վէ իւզերինտէն եաշմադէնը չը-
 գարտը . վէ տուլուղունուն էսմապարէնը կիթտի:
 Լ՛նտէն Լ,էհուտա քէնտի տօսթու Լ՛տուլամը 20
 նըն էլելէ՝ քէշի օղաղընը կէօնսէրտի քի՝ գա-
 րընըն էլինտէն րէհնի ալա . ամա օ՝ օնու պոլ-
 մատը : Վէ օլ մահալին էհալիսինէ սօրուպ 21
 տէսի . Լ,օլ իւզերինտէ օլան Լ՛նաիմէքի ֆա-
 հիշէ նէրէսէ տիր . վէ տէսիլէր . Պուրատա
 ֆահիշէ եօղ իտի : Լ,մաի Լ,էհուապա տէօ- 22
 նիւպ տէտի . () նու պուլամատըմ . հէմ ս մահա-
 լին էհալիսի տաիի՝ Պուրատա ֆահիշէ եօղիտի
 տէտիլէր : Վէ Լ,էհուտա տէսի . () նուն օլ- 23
 սուն , հէման՝ րէզիլ օլմապալմ . իշմէ պէն պու
 օղաղը կէսնտէրտիմ , ամմա սէն օնու պուլա-
 մատըն : Վէ օլտուքի իւշ պյտան սօնկրա՝ 24
 Լ,էհուտապա իտապէր վերիլիպ տէնիլսի . Լ,էլինին
 իլամար զինա՝ էթսի . հէմ տաիի իշմէ զինա-
 տան կեպէ գալստը . վէ Լ,էհուտա տէտի . () նու
 չըգարըն , վէ եագըլըն : () չըգարըլըրքէն՝ 25
 քէնտիսի գայնաթատընա կէօնտէրիպ տէսի . Պէն
 պու շէլլէրին սահապի օլան ատէմն էն կեպէ իմ
 հէմ տէտի . Լ,էրէմ էլլէ՝ պու միհհիւ վէ սա-
 րըղը վէ ապալը դանը , քիմի՞նտիր : Վէ Լ,է- 26
 հուտա գանըլըպ տէսի . ()՝ պէնտէն սասըգ
 տըր . զերա օնու՝ օղլում (էլայէ վէրմէտիմ . վէ
 արթըգ օնու պիր տահա պիլմէսի : Վէ օլտու 27
 քի աօղուրտուղու զէմանտէ՝ իշմէ գարնընտա
 էքիգ իտի : Վէ օլտուքի տուղուրոյքէն՝ պիլի 28
 էլ ուզաթտը . վէ էպէ ալըպ՝ Պու էպվէլ չըգալ
 տէյերէք՝ էլի իւզերինէ պիր գըրիլը իփլիք
 պաղատը : Լ՛մա օ՝ էլինի կերի շէքտիյի կիպի 29
 իշմէ գարընտալը՝ չըգալ . վէ օ տէտի . Լ,էլէ

զօրլատն . զօր՝ սենին իւզերինէ օլաուն . օնուն
 3(1) իչիւն աւոր Վարէս գօնուլաու : Լ՛նտէն սօնկրա
 էլինտէ գըրմըլը իփիլի օլան գարընտաշը՝ չըգ-
 աւր , վէ աւոր . Օլարա՛հ գօնուլաու :

ՊԼՇ 39 :

- 1 Սէ Լօսէֆ Սըսըրա՛ էնտիրիլտի . վէ Վիրաօնուն .
 խատէմէսի ա՛սաալարըն պաշը փօղիֆար աւոր պիր .
 Սըսըրը քի խէ՛ օնու օրայա էնտիրէն Լ՛շմաէ՛ լլի-
- 2 լերին էլինտէն սաթըն ալոր : Սէ Լ՛ապպ Լօսէ-
 ֆիլէ օլուպ՝ դալէյի աշըգ քիմնէ իտի . վէ օ՛ Սը-
- 3 սըրը էֆէնտիսինին էվինտէ օլուրուաու : Լ՛մտի
 էֆէնտիսի՛ Լ՛ապպ օնունլա օլաուղունու կէօրտիւ .
 զիրա օնուն հէր դուլտուղու իշի՛ Լ՛ապպ օնուն է-
- 4 լինտէ բաւթ կէթիրիրիտի : Սէ Լօսէֆ օնուն
 նազարընտա լուղֆ պուլուպ՝ օնա խըղմէթ էտերի-
 տի . վէ օնու էվինէ քէսխուտա՛ թային էսիպ՝
- 5 ճիւմլէ վարիյէթինի էլինէ թէսլիմ էյլէսի : Սէ
 օլաու քի՛ օնու էվինին վէ ճիւմլէ վարիյէթինին
 իւզերինէ քէսխուտա թային էթտիլի վէման-
 տան՝ Լ՛ապպ Սըսըրընըն էվինէ Լօսէֆ իչիւն պէ-
- 6 րէքէթ կէօնտէրտի . վէ կերէք էվտէ կերէք գըր-
 տա նէսի վարըտը իսէ , ճիւմլէօինտէ Լ՛ապպըն .
 պերէքէթի օլաու : Լ՛մաի ճէմի՛ վարիյէթինի Լօ-
- 7 սէֆին էլինէ թէրք էթտի . վէ օնուն Եանընտա օ-
 լան էշնատան՝ Եէտիլի էքմէքտէն զայրի պիլմէվի-
 տի : Սէ Լօսէֆ կիւլէլ Եիւզլիւ վէ կիւլէլ
 կէօսթերիշի իտի :
- 8 Սէ օլաուքի պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՛ էֆէն-
 տիսինին գարըսը կէօղէրինի Լօսէֆէ տիքիպտէ-
- 9 տի . Պէնիմլէ Եաթ : Լ՛մա օ գայիլ օրմայիպ՝ է-
 ֆէնտիսինին գարըսընա տէտի . Լ՛շմէ էֆէնտիմ
 էվտէ Եանըմտա նէսի վար պիլմէզ . վէ ճիւմլէ

քենտի վարդէթինի էլիմէ թէսըմ էթտի : Պա 9
 էվտէ պէնտէն պէյիք ևօգտուր . վէ սէնտէն
 զայրի՝ հիչ պիր նէսնէյի պէնտէն մէն՝ էթմտի ,
 չիւն սէն օնուն գարըսըսըն . հա պէն պու պէյիք
 քէօթիւլիւլ նի՝ ճէ էտէյիմ , վէ Լաւհա կիւնահ
 իշլէյիմ : Վ է օլտուքի՝ օլ հեր նէգատար կիւն 10
 պէ կիւն Լօսէֆէ սէյլէրիսի իսէտէ , օնուն ևա-
 նընտա ևաթըպ՝ օնունլա պիրլէշմէյէ օնուս ինկ-
 լէմէտի : Վ է օլտուքի պիր կիւն՝ խրպմէթինի 11
 կէօրմէյէ էվէ կէլտի . վէ օրատա էվլին առէմէ-
 ըինտէն էվտէ հիչ քիմնէ ևօղուտու : Վ է օ՝ օնա 12
 էօ՝ վապընտան ևափըշըպ՝ Պէնիմէ ևաթ տէտի .
 աճնա օ՝ էս՝ վապընը օնուն էլինսէ պրագտը , վէ
 գաշըպ՝ տիշարը չըգտը : Վ է օլտուքի՝ էս՝ վապը- 13
 նը էլինտէ պրագտըղընը՝ վէ սիշարըյա գաշսըղը-
 նը կէօրիւնճէ , Լփինին առէմէթինի չաղըրըպ՝ 14
 վէ օնլարա սէյլէյիպ տէտի . Պաշըն , տիլիլէղիլ
 էթմէք իշիւն՝ պիլէ տիր Լփրանի առէմ էթմիր-
 տի . օ՝ պէնիմէ ևաթմագ գաստիլէ պանալէլտի ,
 վէ ևիքսէք սէսիլէ պաղըրտըմ : Վ է օլտուքի՝ 15
 սէսիմի գալտըրըպ պաղըրտըղըմ իշլիմսիլի կի-
 պի , էս՝ վապընը ևանըմա պրագտը՝ վէ գաշըպ
 տիշարը չըգտը : Վ է էֆէնսիսի էվլինէ կէլին- 16
 ճէյէտէք՝ էս՝ վապընը քէնտի ևանընսա ալը գօ-
 սու : Վ է օնա՝ պու սէօղէրէ կէօրէ սէյլէյիպ 17
 տէտի . Պիլլէ կէթիրտիլին Լփրանի քէօթէ՝ պէնի
 րէղիլ էթմէք իշլին պանալէլտի : Վ է օլտուքի՝ 18
 սէսիմի գալտըրըպ պաղըրտըղըմ կիսի՝ էս՝ վա-
 պընը ևանըմա պրագտը , վէ սիշարըյա գաշտը :
 Վ է օլտուքի՝ էֆէնսիսի քէնսի գարըսընը քէն- 19
 տինէ սէյլէյիպ՝ Վ է օլէն պանա պէյի՝ էճէ էյլէ-
 տի տէս էլի սէօղէրէլինի իշլիմսիլի կիպի՝ էօլէ էսի
 գութուշտու : Վ է Լօսէֆին էֆէնսիսի օնու 20

- գաւթուպ՝ զընտանան գօտու, օլ մահալէ քի՝ փա-
տիշահըն մահպուալէրի հասպիտիլէր. վէ օրատա
21 զընտանտան իտի : Լ՝մնա Լ՝ապպ Լ՝օսէֆիլէ օլուպ՝
օնա իհսան էյլէտի. հէմ օնա զընտան աղապընըն
22 նաղարընտա լուդֆ պուլտուրտու : Ը է զընտա-
նըն աղասը՝ զընտանտա օլան ճիւմէ մահպուալէրի
Լ՝օսէֆին էլլէնէ թէսլիմ էթտի. վէ օրատա հէր
23 մասլահաթը կէօրէն օ իտի : Ը զնտան աղասը՝
օնուն էլլինս.է օլան հիչ պիր նէսնէյէ պագմազը-
տը. զիրա Լ՝ապպ օնունլա իտի, վէ Լ՝ապպ՝ օնուն
հէր իշէսէլինի բասթ կէթիրիրիսի :

ՊԼԸ, 40 :

- 1 Ը է օլտուքի պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ Ը ըսըր
փատիշահըն գատէհքեարը վէ էքմէքճիսի՝ է-
ֆէնաիլէրի Ը ըսըր փատիշահընա գապահաթ իշ-
- 2 լէտիլէր : Ը է Լ՝իրաօն պու իքի խատէմէլէրինէ՝
էանի գատէհքեարլար պաշըսընա վէ էքմէքճիլէր
- 3 պաշըսընա զաղայ էյլէսի : Ը է օնլարը Լ՝օսէ-
ֆին մահպուա օլտուղը մահալէ՝ աճապար պաշը
- 4 էվլինին հապարնտա զընտանան գօտու : Լ՝մտի ա՝
սասլարըն պաշը օնլարը Լ՝օսէֆէ ըսմարլասը, վէ
օ՝ օնլարա խըզմէթ էտէրիտի. վէ օնլար պիր էյեամ
հապստէ գալտըլար :
- 5 Ը է զընտանտա մահպուա օլան Ը ըսըր փատի-
շահըն գատէհքեարը վէ էքմէքճիսի՝ իքիսիտէ
հէման պիր կէճէս.է հէր պիրինին աիշիւնէ վէրի-
լէն թա՝պիրէ կէօրէ՝ պիրէր աիշ կէօրտիլէր :
- 6 Ը է Լ՝օսէֆ սապուհլայըն օնլարա կէլտի, վէ օն-
լարը կէօրտիլէր իշթէ գասաւէթս.է լտիլէր :
- 7 Ը է էֆէնտիսինին էվլինս.է պիլէսինճէ մահպուա
օլան Լ՝իրաօնուն խատէմէլէրինէ օրուպ սէտի-
Լ՝իւզիւնիւղ՝ պու կիւն նէ՝ սէպէպսէն պօղըն

առուր : Ս է օնա տէտիւլէր . Տիւշ կէորտիւք , վէ 8
 սնու թաւպիր էսէն եօգ . վէ Լօսէֆ օնլարա տէ-
 տի . թաւպիր Լճահա մախտու տէյիլի . քէրէմ
 էտիւպ՝ պանա նազլ էտին : Իմա ի գատէհքեար 9
 լար պաշը քէտի տիւշիւնիւ Լօսէֆէ նազլ էտիւպ՝
 օնա տէտի . Տիւշիւմաէ կէօտիւլի՝ էօնիւ մաէ պիր
 աամա վար իտի . Ս է աամատա իւշ չըպուգ վար 10
 իտի . վէ օլ՝ ֆիլիսէնիւ կիպի չիէք չըգարըպ՝ սալ-
 գըմլարը ի վիւմնէ թիշտիրտի . Ս է Վիրաօնուն 11
 գատէհի էլիմաէ իտի . վէ իւլիւմլէրի ալըպ՝ Վի-
 րաօնուն գատէհինէ սըգտըմ , վէ գատէհի Վիրա-
 օնուն էլինէ սունտում : Իմա ի Լօսէֆ օնա տէ- 12
 տի . Պունուն թաւպիրի՝ պու տուր . իւշ չըպուգ՝
 իւշ կիւնտիւր : Իւշ կիւնտէն սօնկրա՝ Վիրաօն 13
 սէնի խաղընա կէթիրիպ՝ թէքրար մանսուպունա
 գոյաճադ տըր . վէ Վիրաօնուն գատէհինի՝ օնուն
 գատէհքեարը օլտուղունտա էվմէլքի ա տէթ իւ-
 ղէրէ՝ էլինէ սունաճադ սըն : Լճաա էլիլէ նայիլ 14
 օլտուղո՝ ն զէման՝ պէնի ֆիքրինէ կէթիր , վէ քէ-
 րէմ էտիւպ՝ պանա իհսան գըլ . վէ պէնի Վիրաօ-
 նուն խաղընա՝ կէթիրիպ՝ պէնի պու էվտէն չը-
 գար : () իրա հագգան պէն՝ Լճարանիլէրին տի- 15
 արընտան չալընտըմ . վէ պուրատա տաիի պիր
 նէսնէ էթմէտիւմ քի՝ պէնի պու գույույա՝ աթա-
 լար : Ս է էքմէքճի պաշը էյի թաւպիր էթաիլինի 16
 կէօրիւնճէ , Լօսէֆէ տէտի . Պէն տաիի տիւ-
 շիւմաէ կէօրտիւլի՝ պաշըմաա իւշ ագ սէլէ՝ վար
 իտի . Ս է էն իւսթաէքի սէլէտէ՝ էքմէքճի իշի 17
 օլարագ՝ Վիրաօնուն հէրգաա՝ մնսան վարըտը .
 վէ գուշար օնլարը պաշըմ իւղէրինտէ օլան սէլէ-
 տէն Նէրլէրիտի : Ս է Լօսէֆ ճէվապ վէրիպ տէ- 18
 տի . () նուն թաւպիրի պուտուր . Իւշ սէլէ՝ իւշ
 կիւնտիւր : Իւշ կիւնտէն սօնկրա , Վիրաօն սէ- 19

նին պաշնոր իւզերինտէն գալարորպա՝ սենի պիր
աղաճա՝ ասաճադարո. վէ գուշար սենին իւզերին-
20 տէն էթինի եէյէճէքլէր: Ս է օլտուքի իւշիւն-
ճիւ կիւնաէ՝ Վիրաօնուն մէվուտու կիւնիւ օլուպ՝
ճիւմէ գուլարունա զիյաֆէթ էյլէտի. վէ գուլա-
րունը արաշլնտա՝ գատէհքեարլար պաշը վէ էք-
21 մէքճիլէր պաշը խադրլնա՝ կէլսի: Ս է գատէհ-
քեարլար պաշըյը մննսուպունա ս.էօնտէրս ի. վէ
22 օ՝ Վիրաօնուն էլինէ գատէհի սունտու: Լ՝մա
էքմէքճիլէր պաշըյը՝ Լօստէֆին օնլարա թա՝ պիր
23 էթտիլինէ կէօրէ ասթլար: Ս է գատէհքեար-
լար պաշը Լօստէֆի ֆիքրինէ կէթիրմէտի, լաքին
օնու ունութտու:

ՊԼԵ, 41:

- 1 Ս է օլտուքի թէմամէն իքի սէնէտէն սօնկրա,
Վիրաօն տիւշիւնտէ կէօրս.իւքի՝ Բունաղըն քէնա-
- 2 ընտա՝ տուրույօրուտու: Ս է իշթէ ըրմագտան՝
կէօրիւնիւշտէ կիւզէլ վէ էթտէ սէմիզ եէտի
- 3 ինէք չըդրպ՝ սաղլըգատա օթլանըրլարրաւ: Ս է
իշթէ օնլարըն արալարընճա ըրմագտան՝ կէօրիւ-
նիւշտէ չիքին վէ էթս.է արըգ եէտի պաշգա
ինէք չըգար, վէ օպիր ինէքլէրին եանընտա՝ ըր-
- 4 մաղըն քէնարընտա տուրուլարըտը: Ս է օ՝
կէօրիւնիւշտէ չիքին վէ էթս.է արըգ ինէքլէր՝
կէօրիւնիւշտէ կիւզէլ վէ էթտէ սէմիզ ինէքլէրի
- 5 եէտիլէր: Ս է Վիրաօն ույանտը: Լ՝նսէն
ույգույա վարըպ՝ թէքրար տիւշիւնտէ կէօրտիւ-
քի՝ պիր գալէմաէ եէտի սէմիզ վէ էյի պաշադ-
- 6 լար չըգարլարըտը: Ս է իշթէ օնլարըն արա-
լարընճա՝ եէս ի արըգ վէ կիւնտօղուտու եէլին-
- 7 տէն եանմըշ պաշապլար պիթէրէր իտի: Ս է
օ արըգ պաշապլար՝ եէտի սէմիզ վէ տօլա պա-

չազարրը եռութուլար : Ինտէն Վիրաօն ույան- 8
տը , վէ իշմէ տիւշ իտի : Վ է օլտուքի սապահ-
տա օնուն ճանր սըգըլտը , վէ կէօնտերիպ՝ Վը-
սըրըն ճիւմէ սահհարլարընը վէ ճիւմէ անլիմէ-
րինի չաղըրտը . վէ Վիրաօն օնլարա տիւշիւնիւ
նազլ էթտի , ամմա օնու Վիրաօնա թապիր
էտէն եօղ իտի :

Վ է գատէհքեարլար պաշը Վիրաօնա սեյ- 9
լէյիպ սէտի . Պու կիւն պէն գապահամլարըմը
անկայօրում : Վիրաօն գուլարընա զաղապ է- 10
տիպ՝ պէնի անսալար պաշը էվինէ հապսէ վէր-
տի , կերէք պէնի՝ կերէք էքմէքճիլէր պաշըյը :
Վ է պիր կէճէտէ հէմ պէն հէմ օ տիւշ կէօր- 11
տիւք . հէր պիրիմիզ քէնտի տիւշիւնիւն թապի-
րինէ կէօրէ տիւշ կէօրտիք : Վ է պիլիմէ օրա- 12
տա անսալար պաշընըն քէօլէսի պիր Վարանի
օւշազ վարըտը , վէ օնա նազլ էթտիք , վէ օ պի-
ղէ տիւլէրիմիզի թապիր էթտի . հէր պիրիմիզէ
տիւշիւնէ կէօրէ թապիր վէրտի : Վ է անլի- 13
լէ պիղէ վէրտիլի թապիրէ կէօրէ՝ հէման պէյ-
լէ օլտու , պէնի մանսուպումա տէօնտերտի , վէ
օնու աստը :

Վ է Վիրաօն կէօնտերիպ՝ Լօսէֆի չաղըրտը , 14
վէ օնու անճէլէ իլէ գույուտան չըգարտըլար . վէ
թրաշ օլուպ՝ էսվապլարընը տէյիշմիրտի , վէ
Վիրաօնա կէլտի : Վ է Վիրաօն Լօսէֆէտէ- 15
տի . Պիր տիւշ կէօրտիւմ , վէ օնու թապիր
էտէն եօգտուր . վէ պէն սէնսէն էօթիւրի իշիթ-
տիւքի իշիթսիլին տիւշիւ թապիր էտէրսին
թէրլէր : Վ է Լօսէֆ Վիրաօնա ճէվապ վէ- 16
րիպ տէտի . Պէն տէյիլ՝ Վիրաօնուն սլլամէթի-
նէ Լլահ ճէվապ վէրէճէք : Վ է Վիրաօն Լօ- 17
թէֆէ տէտի , Տիւշիւմաէ կէօրտիւմքի՝ ըրմաղըն

- 18 քէնարընտա՝ տուրոյօրտում : Ս է իշթէ ըրմագ-
տան՝ էթտէ սէմիզ վէ կէօրինիւշտէ կիւզէլ
եէտի ինէք չըգտը , վէ սազըգտա օթլանըրլար-
19 ըտը : Ս է իշթէ օնլարըն արտլարընճա եէտի
պաշգա զաիՓ՝ վէ կէօրինիւշտէ ղայէթ չիքքին՝
վէ էթտէ արըգ ինէքլէր չըգտը , չիքքինլէքտէ
հիչ օնլար կիպի՝ պիւթիւն Սըսըր տիյարընտա
20 կէօրմէտիմ : Ս է օ արըգ վէ չիքքին ինէքլէր՝
21 էվվէլքի եէտի սէմիզ ինէքլէրի եէտիլէր : Ս է
օնլարըն գարնընա կիրտիլէր , վէ գարընլարընա
կիրտիլքլէրի պէլի օրմատը . ամմա օնլարըն կէօ-
րինիւշիւ էվվէլքի կիպի չիքքին իտի : Ընտէն
22 ույանտըմ : Ս է Լէփտը տիւշիւմտէ կէօրտիւմ
քի՝ իշթէ պիր գալէմտէ եէտի տօլու վէ էյի պա-
23 շաղլար չըգարլարտը : Ս է իշթէ օնլարըն
արտընճա եէտի ուֆագ՝ արըգ՝ վէ կիւն տօղու-
սու եէլինտէն եանմիշ պաշաղլար պիթէր իտի :
24 Ս է օ արըգ պաշաղլար՝ եէտի էյի պաշաղլարը
եութտուլար : Լանի սահհարլարա սէյլէտիմ,
25 ամմա պանա պէյան էտէն եօգտուր : Ս է Լօ-
սէֆ Վիրաօնա տէտի . Վիրաօնուն տիւշիւ պիր
տիր . Լըսհ էտէճէյինի Վիրաօնա պէյան էյլէ-
26 տի : Լէտի էյի ինէք՝ եէտի երլտըր , վէ եէտի
27 էյի պաշագ՝ եէտի երլտըր . պիր տիւշտիւր : Ս է
օնլարըն արտընճա չըգան եէտի արըգ վէ չիքքին
ինէք՝ եէտի երլտըր , վէ եէտի արըգ վէ կիւն տօ-
ղուսու եէլինտէն եանմիշ պաշաղլար՝ եէտի երլ-
28 ըգ գըթըլգտըր : Վիրաօնա սէյլէտիլիմ տէօզ
պու տուր . Լըսհ քէնտի էս էճէյինի Վիրաօնա
29 կէօսթէրմիշտիր : Իշթէ ճիւմլէ Սըսըր տիյարըն-
տա եէտի երլ պէյիլիք պօլլուք կէլէճէք տիր :
30 Ս է օնլարըն արտընճա եէտի երլ գըթըլգ կէ-
լէճէք , վէ հէֆ պօլլուք Սըսըր տիյարընտա ու-

- տիւլպէն ու Էսվապլար կիտարիպ' պոյնտնա աւ-
- 43 Թուն զինճիր Թապտը: Ս է օնու ք նախինի
իբին ի Դժուառունա պինտիրտի. վէ օնուն Էօնիւն
ճէ շալըրըլարըտը. Տիւ շեգիւն. վէ օնու պիւ-
Թիւն Սըսըրըն տիյարը իւղերինէ նասպ Էթաի:
44 Է.Բ Սիրաօն Լօսէֆէ տէաի. Պէն Սիրաօնու.
վէ Սըսըրըն պիւ Թիւն տիյարընտա սէնին ի լինի
օլմագսըլըն՝ հիշ պիր քիմանէ էլինի եա պաղընը
45 Գալարըմպա: Ս է Սիրաօն Լօսէֆին առընա
Սաֆնաթ փանէա՛հ գօտու, վէ () ն շէհրինին
քեահինի փօգիֆերանըն գըզը Լ'սէնաթ օնա
գարը իշին վերտի. վէ Լօսէֆ Սըսըր տիյարընը
կէլմէյէ շըգտը:
46 Ս է Լօսէֆ Սըսըր փատիշահը Սիրաօնուն
հուլուրունա շըգտըլը՝ վէման՝ օթուղ Էաշընտա
իտի: Ս է Լօսէֆ Սիրաօնուն հուլուրունա
շըգրպ' պիւ Թիւն Սըսըր տիյարընը աօլաշսը:
47 Դանի պօլլուղուն եէտի երլընտա եէր դանիմէ Թիւ
48 մահսուլաթ վերտի: Ս է Սըսըր տիյարընտա
լան եէտի երլըն ճիւմէ զախիրէսինի սէվ շէրիպ'
զախիրէյի շէհրէրէ գօտու. Էկը շէհրին Էգրա-
ֆընտաքի Թարալարտա օրան զախիրէյի՝ օ շէհր-
49 րէ գօտու: Ս է Լօսէֆ՝ սէնիզ գու իւ գաւաթ
ղայէթ շօգ պուղտայ երզսը. շէսլէքի՝ հիսապէ-
կէլմէտիյի իշին՝ Էօլմէսինի ֆերաղաթ էյլէտի:
50 Ս է Գըթըղըն երլարը կէլմէզս էն էվվէլ՝ Լօ-
սէֆէ իբի օղուլ աօգաու քի օնլարը օնա () ն շէհ-
րինին քեահինի փօգիֆերանըն գըզը Լ'սէնաթ
51 աօղուրտու: Ս է Լօսէֆ իւք սօղուշունուն ա-
տընա Սանտօնէ գօտու. զիրա Գէպի. Լ'սահ պա-
նա հերտէրտիմի՝ վէ պապամըն ճիւմէ էվլին ու-
52 նուլթուրտու: Ս է իշինճինին ասլանա Լ'ֆրա-
իմ գօտու. զիրա Գէպի. Լ'սահ պէնի պէլամըն եէ-
րինտէ մէյվէտաք գըլը:

Եւ ի վերջոյ տեսարեալս զամբարանս իւրս 53
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 54
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 55
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 56
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 57
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 58
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 59
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 60

ԳԼԵ 42:

Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 1
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 2
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 3
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 4
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 5
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 6
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 7
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 8
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 9
 Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս Եւ իւր զարմարս 10

- 9 րապէր՝ օնա թէ մենա է թափեր : Ս է լօսեֆ
գարընտաշարունը կէօրտիքսէ՝ օնլարը գամընը,
ամհա քէնտիսինի օնլարա դանը լծմայիդ՝ օնլարա
սէրթ սէյլէտի, վէ օնլարա տէտի : Վէ իւրեմն
կէլտինիդ : վէ օնլար տէտի : Վէ անաան օղլարուն
10 տան զախիրէ՝ ամթըն արմադա լէլտի : Վախ
լօսեֆ գարընտաշարունը գամըտը, ամհա օղլար
11 օնու զանը մատրար : Էն լօսեֆ՝ օնլար
հազգընա կէօրտիցիւ Թիւլէրի հարդիւն՝ կէլտի
օնլարա տէտի : Սիդ ճասուլարսընըդ՝ մեմէքէ
12 թին զտի ֆիլյինի՝ կէօրմէյէ կէլտինիդ : Ս է օնա
տէտիլէր : Լօգ է ֆէնտիւմ : անճագ գուլարուն զա
13 խիրէ՝ սամթըն ամադա կէլտիք : Էն իմիդ պիր
ասէին օղլարունըդ : պիդ տոդրա քիշիլէրիդ
14 գուլարուն՝ ճասուլար տէլիլէրտիր : Լմհա օ
օնլարա տէտի : Լօգ : անճագ մեմէքէ թին զախ
15 լիյինի՝ կէօրմէյէ կէլտինիդ : Ս է օնլար տէտի
Պիդ գուլարուն՝ լանաան օղլարուն տա պիրաւ : Է
մին օղլարունը օլարադ՝ օն իքի գարընտաշար, վէ
իլթէ էն քիւլիցիւ պուկին պապամըղըն Թանըն
16 տատըր, վէ օպիրի զայաօլտա : Ս է լօսեֆ օն
լարա տէտի : Սիդէ սէյլէյիդ՝ ճասուլարսընըդ
17 տէտիցիւմ պուտուր : Պունունլա սընտեմա գար
նըդ : Սիրաօնուն պաշը իշին՝ քիւլիք գարըն օղ
լընըդ պուրոյա կէլմէյինճէ՝ պուրտտան չոգմադ
18 սընըդ : Սիլա էն պիրինի՝ գապընտաշարունը՝ ամ
մադա՝ կէօնտէրին, վէ սիդ մահպաւ օլտուրդը
վէ սիլաէ կէրէքիք զանմը տէլի՝ սէօլէրինիդ
Թէհրիպէ՝ օլունա : Խօխա Սիրաօնուն պաշը
19 իշին՝ սիդ ճասուլարսընըդ : Ս է օնլար իւլ
18 իւն հապսէ գօտու : Լնտէն իւլինճիւ կիւնս է
լօսեֆ օնլարա տէտի : Պունու էյլէյին, վէ Եա
19 չպարսընըդ : Գէն Լլա հտան գօրգարմ : Լյեդ

աօշրու քիչիւնքիսէնիշ, գարընտաշարընըղտան
պիրի հապ խանէնի լտէ մահպուս գալսըն. վէ սիղ
վաւրըն, է վինի լի ածլըղը իշին զախիրէ կէօթիւ-
րին. 11 է քիւչիւք գարընտաշընըղը պանա կէ- 20
թիրին, վէ սէօ լէրինիղ կերչէյէ չըգա, վէ էօլ-
մէյէսինիւ. 11 է պէյլէ էյլէտիլէր. 11 է պիրի 21
պիրինէ սէտիլէր. խահգիգան գարընտաշընըղըն
խահաւառնտա սուչույուգ. զիրաօ պիյէ եալվար-
տըրգտա՝ ճանընըն սըգլնթըսընը կէօրտիւք, վէ
օնու տինկլէմէտիւք. իւղէրիմիյէ պու ս'ըղլէթ՝
օնու իշին կէլտի. 11 է իօպէն օնվարա ճէվապ 22
վերիպ տէտի. Պէն սիղէ սէյլէյիպ՝ Զօճուղուն
կիւնտհընա կիրմէն սէ՞մէտիմի, ամնա պէնի
տինկլէմէտիլէր. վէ իշթէ շիմնի գանը արանըյօր
խմնի օնվար իօսէֆին անկլար իտիյինի պիլմէսի- 23
լէր. զիրա արալարընտա թէրճէման վարիտի.
Իմնաօ՝ եանվարընտան սապուչուպ աղլաւը. ան- 24
տէն օնվարա՝ սէօնիւպ՝ օնվարըլա սէյլէշի, վէ
օնվարտան Ը իմէօնու աղլա՝ օնու կէօշլէրի էօ-
նիւիւք պալլաւը. Ինաէն իօսէֆ օնվարըն 25
գապլարընը պուղտալըլա տօլտուրմաղա՝ վէ հէր
պիրինին ագչէսինի քէնսի չուվալընա՝ Կօմաղա՝
գէ օնվարա եօլ զախիրէսի վերմէյէ պույուրտու.
Խմնի նլարա պէյլէ էյլէտի.

11 է պուղտալարընը էշէքլէրինէ եիւքլէտիպ՝ 26
օրատան իթտիլէր. 11 է պիրիսի գօնապ կէրին- 27
տէ էշէյինէ Լէմ վերմէք իշին չուալընը աշտըգ-
տա՝ ագչէսինի՝ կէօրտիւ, քի իշթէ թօրպասընըն
աղլընա՝ իտի. 11 է գարընտաշարընա սէսի. 28
Ը գչէ՛ պանա կէրի՝ վերիլտի, վէ իշթէ հէման
թօրպամաւ տըր. վէ եիւրէքլէրի գօփտու, վէ
գօրգարապ պիրի պիրինէ սէսիլէր. 1 է տիլ՝
Ը լաշըն պու պիղէ էթտիյի. 11 է Վանտան 29

- տիկարնա պապալարը Լա՛գօպա՛ կէլաիւէր , վէ
բէնտիւէրին պաշնա՛ ճիւղէ կէլէնէրի ծնա խա-
30 պէր վէրիպ տէտիւէր : () տիկարն սահիպի
օլան քիմէ պիղէ սէրթ սէյլէյիպ պիլն օ սի-
31 յարն ճատուլարը կէրինէ գօտու : Վ է ծնա
տէտիք : Պիլ սօղրու քիշէլէրիլ , ճատուլար տէ-
32 յիւիլ : Պիլ պապամլըն օղուլարը՝ օն իքի գա-
րնտաշըղ . պիրի դայպ օլտու , վէ էն քիւշիւյի
պուկիւն Քանաան տիկարնտա պապամլըլա
33 տրը : Լնտէն օլ տիկարն սահիպի օլան քիմէ
պիլէ տէտի . Սիղն սօղրու օլտու շունուղու պուն-
տան պիլէյիմ , գարնտաշընըղն պիրինի եանըմ
տա գօյվէրին , վէ էյինիպն աճըղը իշին պա-
34 ալն , վէ կիտին . Վ է պանա էն քիւշի քգարն-
տաշընըլ կէթիրին , վէ պիլէյիմ քի՛ ճատուլար
տէյիլինիլ , իլա սօղրու քիշիլէրսինիլ . անպէն
գարնտաշընըլ սիղէ վէրիրիմ , վէ պու տիկարտա
35 թիճարէթ էտին : Վ է օլտու քի ծնար չուվալա-
րնը պօշաթտըլարը ղէման՝ իշթէ հէր պիրնին
ադէսինին չոգընը չուվալնտա՛ իտի . վէ կէրէք
ծնար կէրէք պապալարը՝ ադէլէրինին չոգըլա-
36 րնը կէօրտիւլէրինտէ՝ գօրդտուլար : Վ է պա-
պալարը Լա՛գօպ ծնարա սէտի . Պէնի էվլատըլ
գօտունուղ . Լօսէֆ հօգ , հէմ Ը իմէօն հօգ .
Պէնիամինի տաթի ալաճագընըլ . պունլարըն
37 ճիւղէսի պէնիմ պաշնա՛ կէլաի : Վ է Բուպէն
պապասընա սէյլէյիպ տէսի . Լէյէր ծնու սանա
կէթիրմէլսէմ . իքի օղլումու էօլալիք . ծնու էլիմէ
թէսլիմէթ , վէ պէն ծնու սանա կէրի կէթիր-յիմ :
38 Վ է օ տէտի . () ղլում սիզինլէ էնմէղ . ղերա գա-
րնտաշը էօլլիւշ տիւր , վէ օ՝ եալնըղ գալտը .
վէ օ՝ կիտէճէյինիլ հօլտա պիր պէլայա օղրարսա .
պէնիմ ադ սաշըմլ գասալէթլէ մէգարա էնտի-
րիրսինիլ :

ԳԼՇ 43

Ս է դըթըդ եերտէ աշըրլանտը : Ս է օլտուքի 1
 Ս շարտան կէթ'րտիքլէրի վաթիռէյի եէյիպ 2
 թ'իքէ'թտիքլէրի կիպի պապալարը ընլարա սէնի .
 Տէօնիւպ' պիղէ պիրալ եէյէճէք սաթլն ալըն :
 Ս է ի'է'հուտա ընա'սէյլէյիպ սէտի . () աւէմ 3
 պիղէ անտիլէ'թադրիթ'էտիպ տէսի . Վարընտա-
 շընըլսիլինէ պիլէ օլմայընճա' պիլի'հիւ'իւմիւ
 կէ'րմէյէսիլ : ի'յէր'գարընտաշըմըլը պիլիմէ 4
 կէօնտէրիթէն , էնիպ'սանա եէյէճէք սաթլն ա-
 լըրըլ : ի'մա էյէր կէօնտէրմէլէն , էնմէյիլ : 5
 զիրա օ ատէմ պիլէ տէտի . Վարընտաշընըլ սի-
 ղինի պիլէ օլմայընճա' հիւ'իւմիւ իէ'րմլյէսիլ :
 Ս է իարաէլ տէտի . Վի'իւն պանա քէմիթ'էտիպ' 6
 օ ատէմ տաճա գարընտաշընըլ օլտուլունու խա-
 պէր վէրտիսիլ : Ս է աէտիլէր () աւէմ պիլիմ 7
 իլին վէ խըրմ աշրապալըլ իլին սիգ'աթլէ
 սօրուպ տէտի . Վապանըլ տաճա սաթլըլ , գարըն-
 տաշընըլ վարմըլ . վէ պիլ ընապուտուլէրէ կէօ-
 րէ ճէ'իւպ մէրտիթ . Վարընտաշընըլ էնտիլին
 տէյէճէյինի' պ'ր'վէճճլէ պիլի'րմլյիսիլ : ի'ն 8
 աէն ի'է'հուտա' պապասը իարաէլէ սէտի . Սըա-
 ղը պէնիմէ կէօնս էր , վէ դալզըպ կիտէլիմ , քի
 սաշ'գալարըլ , վէ է'րմէյէլիմ կէրէք պիլ'էլէրէք
 սէն' վէ կէրէք չսճուլարըլըլ : (Մուռն իլին 9
 պէ'ն'քէ'ֆիլ օլտուրմ , ընու պէնիմ էլիմ . էն դա-
 բապ էթ . ընու սանա կէ'թիլմէլէմ , մէ էնիւնսէ
 տուրտուրմ'սզսամ , օ ղէ'հան սանա տայիմա գալա-
 ճաթլըլ օլտըլմ : Օ իրա էյէր յալմնմապալարդ , 10
 շիմտ'յէսէք իքի'քէրրէ տէօն'իլիւտիթ : Ս է 11
 պապալարըլ իարաէլ ընլարա տէտի . իլլէիսէ ,
 շիմտի պուռու էյլէյին . Վապալարընըլա պու եէ-

- բին էն էյի մէջվէրինտէն ալըպ' օտաւմէ փէշ
քէշ կէօթիւրին , պիրաւ պէլասան վէ պիրազ
պալ' պահար վէ միւրրիւ սաֆի' ֆըսթըդ վէ պաւ
12 Կէմ' : Ս' է էլին իլաէ իքի' գաթ աշէ ալըն ,
հէմ չուլալարընըն աղզընտա կէրի' դօնու
լան աշէյի էինիլիլէ կէրի' կէօթիւրին . պէլքի
13 Կանկըլըդ' օլմուշուտա : Ս' է գարընտաշընըդ
14 ալըն , վէ գալզըպ' օտաւմէ տէօնիւն : Ս' է ճիւմ
լէյէ դատիր լ'լաճ' սիլէ օտաւմէն հուղուրուն
տա մէրհամէթ վերսին , քի սիլին իչին օպիր դա
րընտաշընըդ հէմ Պէնիամինի սալը վերսին . վէ
պէն նիճէքի էվլատսըլ գալտըմ' էվլատսըլ գա
լտըմ' :
15 Իմնի տաւմէր պու փէշքէշլէրի ալըլար , վէ
էլէրինտէ իքի' գաթ աշէ հէմ Պէնիա ինի ալըպ'
վէ գալզըպ' Ս'լսւլտ' էնա իլեր , վէ Լօսէֆին հու
16 շուրունաւ սուրսուլար : Ս' է Լօսէֆ Պէնիա
մինի օնլարըս կէօսիւքսէ' քէնաի էվինին քէտ
խուտսընա սէսի . Պու տաւմէրի է' է կէօթիւր ,
վէ պիր հայ'ան պողալա , վէ հաղըր էյլէ . զիրա
պու տաւմէր էյլէին պէնիմլէ Եէյէճէքլեր :
17 Ս' է օ քիմէ Լօսէֆին տէսիյի կ'պի էլէսի ,
վէ ռքիմէ' օ տաւմէրի Լօսէֆին էվնէ կէօ
18 թիւրսիւ : Ս' է տաւմէր Լօսէֆին էվնէ կէօ
թիւրիւլաիլէրի իչին' գօրդուպ սէտիլեր .
Պունտան աշսէմ չուլալարընըդ սէնաիլիլա
լէն աշէ իչին կէօթիւրի լիւյօրուղ . քի իւղէրի
միղէ հիւճիւմ էսլպ' իւսթիւմլզէ սիւլէ , վէ սի
19 զի գուլար ի.ին' հէմ էշէքլէրիմիղի ալա : Իմ
տի Լօսէֆին էվինին քէտխուտա սալը օլան տաւմէ
նանալըպ' էվին դատուրունտա' սնա սէյլէտիլեր ,
20 Ս' է տէսիլեր . լ'ման էֆէնտիւմ . պունտան աղ
տէմ Եէյէճէք սաթըն ալմաղա էնաիլիմիղ մաւ

լիւմ տիւր : Իմաստաւորի գօնադ երբնէ վա- 21
 ըրպ' չուլաւարմըդ աւարդընդստե, իջմէ հէր-
 պիրիմիվն աղչեսի չուվաւնն աղղընտա իտի
 թէմամէն դարթըսըյրա աղչէմիդ իտի վէ օնաւ-
 լիմիդիւէ կէրի կէթիտիդ : Սէ ե եյեճէք աւթըն 22
 աւմադ իւնն երմիդսէ պաշգաւ աղչէ Էնտիրտիդ
 աղչէմիդ չուվաւարմըյրա քիմ գօտուպուտու
 պիւմէյիդ : Սէ օտէտի : Սէ լիւմ տիւր : գօրդման 23
 լիւմ հընդ' վէ պապանիդն լիւմ հը չուվաւար-
 նըյրա սիդէ խաղիմէ վերտի . աղչէմիդ պանա
 կէտի : Սէ Էն օնաւ (իմէ օտու չըգտար :
 Սէ օ քիմսէ օտէմիդի լիւմ օտէմիմէ վէ օ- 24
 թիւտիւ . վէ սյադլարընը եպրամաղա սու վեր-
 աի, հէմ էլէքլէրինէ Էնմ վերաի : Սէ օնաւ 25
 էյիւէյին լիւմ օտէմի կէլիմէյէտէք' վէ չքէլէրի
 հալըրըտույր . զիրա օրանա էքմէք Էն յէճէք :
 լէրիմի իշիթաիլէր : Իմաստ լիւմ օտէմի վէլիւթէյին 26
 էլէրիմիտէ օրան փէլէքէի էվէ' օնա կէթիտիդ
 վէ օնա Էրէ պերապէր թէմէննա էթաիլէր : Սէ 27
 օ' օնալըն սաղլըղընը գօրուպ տէտի : (Սէ օտէյ
 ինիլ իթիթիւտ պապանըդ էյի խճան . պահա
 սաւլիլ : Սէ տէտիլէր : Սէ Էլուն պապանիդ էյի 28
 խօշ տուր , տահա սաղալ . անա Էյիլէպ թէ-
 մէննա էթաիլէր : Սէ կէօղէրիմի գալարըյրա' ա- 29
 նաւընն օղու գալընտաղը Պէնիտմինի կէրիւն
 ճէ տէտի : (Սէ հաղղընտա պանա տէտիլիմիդ
 քիւչիւք գալընտաղընը պանա : Էնմ տէտի
 լիւմ հըննա իտայէթ էթաիլ օղուտ : Սէ է 30
 տէթ թէզ գալգտի . զիրա գալընտաղընա պաղըր
 գուլուչաու , վէ աղլամաղա Էր արարըն . իմաս
 իշ օտայի կիրիպ' օրանա աղլաւար : Սէ Էն Էիւ 31
 զինիւ եպրայընը չըգտար : վէ թահալիլ Էտիպ
 տէտի . լիւմ օտէմի կէթիլիմ : Սէ օնա պաշգա' վէ 32

օնլարա պաշգա՝ վէ օնունլա եէյէն Մըսըրըլարա՝
պաշգա գօտըլար . զերա Մըսըրըլարա՝ Լարա
նիլէրիլէ եքմէք եէմէսի ճպյիզ աէյիլ իտի . չիւ
83 պու՝ Մըսըրըլարա մէքրուհիտի . Սէ օնուն էօ
նիւնտէ՝ իլք տօղմուշ քէնտի իլք տօղմուշունա կէօ
րէ՝ վէ քիւչիւք քէնտի քիւչիւք լիւյիւնէ կէօրէ օ
թուքտուլար . վէ ատէմլէր՝ քէնտի քէնտիլէրինտի
84 շաշտըլար . Սէ օ՝ օնլար իչիւն էօնիւնտէն հիսս
սէլէր կէօնտէրտի . ամնա Պէնիամինին հիսսէօի օ
պիլլէրին հիսսէօնտէն պէշ դամ զիտտէ՝ իտի .
իմաի իշտիլէր , վէ օնունլա պերապէք քէյֆլէն
տիլէր :

ՊԵՇ 44:

1 Սէ էվենին քէտիոուտասընա պույուրուպ աէտի .
2 Պու ապէմլէրին չուվալարընը՝ կէօթիւրէպիլ
տիգլէրի գատար՝ զախիրէ տօլսուր , վէ հէր պիլի
3 նին ադչէսինի չուվալընըն աղղընա գօ : Սէ էն
քիւչիւյին չուվալընըն աղղընա պէնիմ քեասէմի
կիւմիւշ քեասէյի՝ հէմ պուղտայլընըն ադչէսինի
4 գօ : Լամաի օ՝ Լօսէֆին սէյլէսիլի սէօլիւնէ
կէօրէ էյլէտի :
5 Սէ շաֆագ սէօքիւնճէ՝ ատէմլէր կէօնսէրիլ
6 տիլէր , կերէք օնլար՝ կերէք էշէքլէրի : (Նլար
շէհրաէն չոդըպ՝ ուղաղա վարմալտան , Լօսէֆ
էվինին քէտիոուտասընա աէտի . Վալգօ սաւէմ
լէրին արտընճա սէյիլթ , վէ օնլարա եէթիշ , վէ
օնլարա սէ . Վիչիւն էյլիք եէրինէ քէմլիք էթ
7 տինիզ . Պու էֆէնս իմին օնտան իչսիլի՝ հէմ տէ
օնտա ֆալ էէրտաիլիւս՝ յիլմի . պէջլէ էթմէքլէ
8 քէօթիւ էթմալինիզ : Լամաի օ՝ օնլարա եէթիշ ի
9 վէ օնլարա պու սէօլլէրի սէյլէսի : Սէ նա
տէտիլէր . Վիչիւն էֆէնտիմ պէյլէ սէօլլէք

անցելը . հաշտ քի գուշարքն պունուն կհայի իշէ
 տէլեր . իշմէ չուվարարմէ զքն անդորնապ պուլ . 8
 պուլումուլ . աղչէյի . Բանայան . տիյարքնա պն
 ասնա կէքի կէթիտիք . նա ինձէ սէնին էֆէնտի
 նին էպինաէն հիւսիլ չնա արժուն ճարարմ . 9
 գուշարքնապն հէր քիմաէ պուլումուլ քա , օհլա
 սին . վէ պիզ սատի . էֆէնտիմէ գուշար օլարմ .
 11 է օ տէտի . Ը քիմի հեմաւն անսիյինիզ կիպի 10
 օլումն . քիմաէ պուլումուլ քա , օ պանա գուլ օլա
 աուն , աննա սիզ սուչտան փալք օլարդ . Իմնի ԻԲ
 օձէլեմէն հէր պիտի չալարնը եէրէ էնսիրիպ
 հէր պիտի չուվարնը պար : 11 է օ պէյիքաէն 12
 պաշարպա քիչիւքաէ թէքսիլ էսինձէյէս էքա
 քաար . վէ քեասէ Պէնիասին չուվարնապ պու
 լումապ : Իմնի էս փալարնը երթաւըլար . վէ 13
 հէր պիտի էշէյինի եիւքէսիպ շէհրէ սէնսիւ
 լէր : 11 է Իքհուտա հէմ գաղլնաաշարք Լօմէ 14
 ֆին էվնէ . կէլտիլեր . վէ օ տահա օրասա իտի .
 վէ հուղուքունապ եէրէ սիւշտիլեր : 11 է Էս 15
 օնֆ օնլարա սէտի . 1 է տիր պու էթտիյինիզ իշ .
 պիլմէ ցմիսինիզ քի պէնիմ կիպի պիտ տաէմ է .
 պէթթէ ֆալա պաֆար : 11 է Էհուտա տէտի . 16
 Էֆէնտիմէ նէ տէյէլիմ , նէ օնցլէյէլիմ , վէ սա
 տագաթնըդ նաւը կէտթէրէլիմ . Լլահ գուլ
 արքնին գաղահաթնը դուլումու . իշմէ պիզ
 էֆէնտիմէ գուլարդ , կէրէք պիզ կէրէք օ քիմ
 օն քի քեասէ սնուն : լինսէ պուլումու : 11 է օ 17
 տէտի . Էսիա պէնաէն պէյլէ իշ . օ տաէմ քի
 քեասէ էլինտէ պուլումու , օ պանա գուլ օլումն ,
 սիզ իտէ տէրաթթէլէ պապանըլա չըգըն : () 18
 տէմ Լէհուտա օնա նանաշրպ տէտի . Լլահ
 էֆէնտիմէ քէրէմ էյլէ , պու գուլումն էֆէնտիմ
 օլնկէրէն պիտ սէօզ սէյլէյիմ , վէ պու գուլում

տիր . վէ գուլարն՝ գուլուն պապամրդն ագ սա-
 չընը գասապէթ իլէ մէղարա էնտիրէճէյիլ :
 () իրա գուլուն՝ չոճուգ իշինն պապամա քէֆիլ օ- 32
 լուպ՝ տէտիմ . 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
 սէ Դ, պապամա ճէփ՝ կիւնլէրտէ գապահաթլը օ-
 լայլըմ : 11 է շիմա ի քէրէմ էյլէ, չոճուլուն նէ- 38
 քինտէ պոլ գուլուն էֆէնտիմէ գոլ գալսըն . վէ
 չոճուգ գարընտաշարը իլէ չըգսըն : () իրա 20- 34
 ճուգ պէնիմլէ պիլէ օլմայլնճա՝ պապամա նիճէ
 չըգայլըմ . օլմայլպի պապամա կէլէճէք պէլայլը
 կէօրէյիմ :

ՊԼԵ 45:

11 է Լօսէֆ՝ ճիւմլէ եանընտա տուրանլարըն էօ- 1
 նի նտէ քէնտիսինի զապգ էտէմէյիպ՝ չաղըրար .
 2-էր քէսի եանըմտա չըգարըն . վէ Լօսէֆ քէն-
 տիսինի գարընտաշարընա դանըթսըղը վագըթ-
 տա՝ եանընտա հիշ քիմսէ տուրմատը : 11 է աղ- 2
 լաւագ էլէ սէյինի չըգարար . վէ 11 ըսըրըլար ի-
 շիթտիլէր, հէմ 11 իրաօնուն էփի տաիի իշիթսի :
 11 է Լօսէֆ գարընտաշարընա տէսի . Պէն Լօ- 3
 սէֆիմ, պապամ տահա սաղմը . վէ գարընտաշա-
 րը օնա ճէվապ վերմէյէ գատիր սէյիլէրիտի . զի-
 րա հուզուրունտա հայրան քալտըլար : 11 է Լօ- 4
 սէֆ գարընտաշարընա տէտի . Բէրէմ էտին՝
 պանա եագլաշըն, օնլար տէ եագլաշտը . վէ օսէ-
 տի . Պէն՝ 11 ըսըրա սաթսըղընը գարընտաշընը
 Լօսէֆիմ : 11 է շիմաի պէնի պուրայա սաթտը- 5
 ղընըլ իշինն՝ էլէմ չէքմէն, վէ կէօղէրինիզսէ
 աղըր կէօրինմէսին . զիրա 11 լաւագ պէնի՝ էօմլը-
 սագլամագ իշինն էօնիւնիւղճէ Լէօնտէրսի : () ի- 6
 րա պոլ՝ եէրին իւզէրինսէ գըլթըղըն իքինճի եը-
 7-րա պոլ . վէ տահա պէշ եըլ վարքի օնտա նէ էքին

- 7 նէ պիչին օլաճագ : Ս է Մլաճ պէնի էօնիւ-
նիւղճէ կէօնտէրտիքի՝ նէրտէ սիզի պագի գըլայ-
ըմ, վէ պէօյիւք խելաս իլէ սիզի սաղ սաղայըմ :
- 8 Ս է շիմտի պէնի պուրայա կէօնտէրէն՝ սիզ տէ-
կիլինիզ, անճագ Մլաճտըր . վէ պէնի Յիրաօնա
պապա՝ վէ օնուն ճիւմլէ էվինէ սաճիպ՝ վէ պիւ-
9 թիւն Սըսըր տիյարընա վալի գօտու : Մ՝ճէլէ
պապամա չըգըն, վէ օնա տէյին . ()ղլուն Լօսէֆ
պէօյլէ տէր . Մլաճ պէնի ճիւմլէ Սըսըրա սուլ-
գան նասպ էյլէտի . տուրմայըպ՝ պանա էնէսին .
- 10 Ս է Լյօշէն դօփրաղընտա սաքին օլուպ՝ պանա եա-
գըն օլասըն, կէրէք սէն՝ կէրէք օղուլարըն՝ վէ կէ-
րէք օղուլարընըն օղուլարը, վէ սիւրիւլէրին վէ
11 սըղըրլարըն վէ պիլ ճիւմլէ նէն վարըսա : Ս է
սէնի օրատա պէսլէյիմ . զիրա տաճա պէշ եըլ
գըթըլ գ օլուր . օլմայաքի՝ սէն էվինիլէ վէ ճիւմլէ
սանա միւթալէք օլան իլէ եօգսուլուգ չէքէսին :
- 12 Ս է իշթէ կէօղլէրինիզ՝ վէ գարընտաշըմ Պէ-
նիամինին կէօղլէրի կէօրիւյօր , քի սիզէ սէօյլէյէն
- 13 աղըլմտըր : Իմտի պէնիմ Սըսըրտա օլան ճիւմ-
լէ ի զըլէթիմի՝ վէ հէր կէօրտիւյիւնիւզիւ պապամա
նագլ էտին . հէմ ա՝ճէլէ պապամը պուրայա էն-
- 14 տիրին : Մնտէն գարընտաշը Պէնիամինին պօյնու
իւղէրինէ տիւշիւպ աղլատըր . Պէնիամին տէ օնուն
- 15 պօյնու իւղէրինտէ աղլատըր : Հէմ ճիւմլէ գա-
րընտաշլարընը էօփիւպ՝ իւղէրլէրինտէ աղլատըր .
վէ անտէն սօնկրա գարընտաշլարը օնունլա սէօյ-
- 16 լէշտիլէր : Իմտի պու խապէր՝ Լօսէֆին գարըն-
տաշլարը կէլտի տէյէրէք՝ Յիրաօնուն էվինտէ իւ-
շիտիլտի . վէ Յիրաօնուն կէօղլէրինէ՝ հէմ գուլ-
- 17 լարընըն կէօղլէրինէ խօշ կէօրիւնտի : Ս է Յի-
րաօն Լօսէֆէ տէտի . Վարընտաշլարընա տէ .
Պունու էյլէյին՝ հայվանլարընըզը եիւքլէտին , վէ

վարդա՝ Վանաան տիյարընա կիտին . 1) է պա- 18
պանըզը վէ էվինիզի ալըպ՝ պանա կէլին . վէ սիզէ
1) ըսըր տիյարընըն էն էյի մահալինի վերէյիմ, վէ
նէրին սէմիզլիյինի եէյէսինիզ : 1) է սանա ֆէր- 19
ման օլունտու . պունու էյլէյին . Վէնտիլէրինիզէ
1) ըսըր տիյարընտան չօճուգլարընըզ իչին վէ
գարըլարընըզ իչին ա՛րապալար ալըն, վէ պա-
պանըզը գալտըրըպ կէլին : 1) է կէօզլանիւ՝ էշ- 20
եանըզը էսիրկէմէսին . զիրա ճիւմլէ 1) ըսըր տիյ-
արընըն էն էյիսի սիզին օլուր : 1) մտի 1) արաէլին 21
օղուլարը պէօյլէ էյլէտիլէր . վէ 1) օսէֆ օնլարա
1) իրաօնուն սէօզլիւմիւճէպինճէ ա՛րապալար վէր-
տի, հէմ օնլարա՝ եօլ իչին զախիրէ վէրտի :
էփսինէ՝ պաշգա պաշգա տէյիշէճէք էս՝ վապ- 22
լար վէրտի , ամմա Պէնիամինէ իւշ եիւզ գըղա՝
կիւմիւշ՝ վէ պէ՝ գաթ տէյիշէճէք էս՝ վապ վէր-
տի : 1) է պապասընա պունուն կիպի շէյլէր եօլ- 23
լատը . 1) ըսըրըն նի մէթլէրինտէն եիւքիւ օն էշէք՝
վէ եօլ իչին պապասընա պուղտայ վէ էքմէք վէ
եէյէճէքլէր իլէ եիւքիւ օն տիշի էշէք : 1) մտի 24
գարընտաշլարընը եօլլատը, վէ կիթտիլէր . վէ օն-
լարա տէտի . 1) օլտա էօրքէլէնմէն :

1) է օնլար 1) ըսըրտան չըգըպ՝ Վանաան տիյ- 25
արընա պապալարը 1) ա՛գօպ կէլտիլէր : 1) է 26
օնա խապէր վէրիպ տէտիլէր . 1) օսէֆ տահա սաղ
տըր, վէ հէմ ճիւմլէ 1) ըսըր տիյարընըն վալիսի օ
տուր : 1) է օնուն եիւրէյի տօնտու . զիրա օնլարա
ինանմատը : 1) մմա օնլար 1) օսէֆին օնլարա 27
ճիւմլէ սէօյլէտիյի սէօզլէրի օնա նազլ էտինճէ,
վէ օ՝ օնու կէօթիւրմէք իչին՝ 1) օսէֆին կէօն-
տէրտիյի ա՛րապալարը կէօրիւնճէ, օնլարըն պա-
պասը 1) ա՛գօպուն ճանը տիրիլտի : 1) է 1) արաէլ 28
տէտի . 1) էթէք . օղլում 1) օսէֆ տահա սաղտըր .
կիտէյիմ, վէ էօլմէզտէն էվլէլ օնու կէօրէյիմ :

ՊԵՇ : 46 :

- 1 Ս է խորակէ՛ հէփ վարկէթի իլէ պերապեր գալգ-
տը, վէ Պերշապայէ կէլտի . վէ պապատը խհա-
- 2 գըն լլահընա գուրպանլար պողազլատը : Ս է
լլահ խորակէ կէճէ թոյատա սէջլէյիպ տէտի .
- 3 խա՛գօպ խա՛գօպ . վէ օ տէտի . յշթէ պէն : Ս է
օնա տէտի . Պէն լլահ պապանըն լլահհըլմ .
Սըսըրա էնմէյէ գօրգմա . զիրա սէնի օրատա
- 4 պէջիւք դաիֆէ սահիպի էտէճէյիմ : Պէն սէ-
նինլէ Սըսըրա էնէճէյիմ, վէ հէմ պէն սէնի էլ-
պէթթէ չըգարաճաղմ . վէ սէնին կէօզլերին իւ-
- 5 զերինէ էլինի խօսէֆ գօյաճաքտըր : Ս է խա՛-
գօպ Պերշապայ տէն գալգտը . վէ խորակէ օղուլ-
լարը՝ պապալարը խա՛գօպու վէ չօճուգլարընը վէ
գարըլարընը՝ Վիրաօնոն օնու կէօթիւրմէք ի-
- 6 Ս է սիւրիւկերինի հէմ Վանաան տիյարընտա
գազանտըգլարը մալարընը ալապ՝ Սըսըրա կէլ-
տիլէր, կերէք խա՛գօպ՝ կերէք ճիւմլէ զիւրիկէթի
- 7 պէլէսինճէ : () ղուլարընը վէ օղուլարընըն օ-
ղուլարընը պիլէսինճէ՝ գըզարընը վէ օղուլարը-
նըն գըզարընը՝ հէմ ճիւմլէ զիւրիկէթինի պիլէ-
սինճէ Սըսըրա կէթիրտի :
- 8 Ս է Սըսըրա վարան խորակէ օղուլարընըն
ատլարը պունլարտըր . խա՛գօպ վէ օղուլարը .
- 9 խա՛գօպուն իլք տօղուշու թուպէն իտի : Ս է
թուպէնին օղուլարը՝ անօթ վէ Վալու վէ ան-
- 10 թօն վէ իյարմի իտի : Ս է Շիմէօնուն օղուլա-
րը՝ խէմուէլ վէ խամին վէ () հատ վէ խաթին վէ
Սօհար վէ Վանաանը գարընըն օղուլ Շաուլ
- 11 իտի : Ս է խէնին օղուլարը՝ իլերշօն՝ Վա-
- 12 հաթ վէ Սէրարի իտի : Ս է խէհուանըն օ-

զուլարը՝ ի՛ր վէ ()նան վէ Շ էլա վէ Վերէս վէ
 Օլարա՛հ իտի . ամմն ի՛ր վէ ()նան Վաննաան
 տիյարընտա էօլտիւէր . վէ Վերէսին օղուլարը՝
 Հէսրօն վէ Համուլ իտի : Ս է Սասախարըն օ- 13
 զուլարը՝ Խօլա՛ վէ Վաւա վէ Նօպ վէ Շ իմրօն
 իտի : Ս է Օէպուլօնուն օղուլարը՝ Սերէտ վէ 14
 Նչօն վէ Նահէէլ իտի : Ս իանըն օղուլարը պուն- 15
 լարտոր , քի օնլարը հէմ գըզը Տինայը Նաբօպա
 փատան արամտա՛ տօղուրտու . Ճիւմէ օղուլարը
 վէ գըզլարը օթուզ իւչ ճան իտի : Ս է Կատըն 16
 օղուլարը՝ Սիֆյօն վէ Հակի՛ Շ ունի վէ Նսպօն՝
 ի՛ր վէ Լքօտի վէ Լքէլի իտի : Ս է Լճէրին օ- 17
 զուլարը՝ Լմնա վէ Լշվա վէ Լշվի վէ Պերիա՛ վէ
 օնլարըն գըզգարընտաշը Սերա՛հ իտի . վէ Պերիա՛-
 նըն օղուլարը՝ Հէպեր վէ՛ Սալքիէլ իտի : Պուն- 18
 լար Սապանըն՝ գըզը Սալէ վերտիյի Օլիֆանըն
 օղուլարը իալի . վէ օ պունլարը՝ օն ալթը ճան օլա-
 րադ Նա՛բօպա տօղուրտու : Նա՛բօպուն գարը- 19
 օը Բահէլին օղուլարը՝ Նօսէֆ վէ Պէնիամին ի-
 տի : Ս է Նօսէֆէ՛ Սըսըր տիյարընտա Սանաս- 20
 սէ վէ Նիֆրաիմ տօղտու , քի օնլարը օնա ()ն շէհ-
 րինին քիահինի փօղիֆէրամըն գըզը Նսէնաթ
 տօղուրտու : Ս է Պէնիամինին օղուլարը՝ Պէլա՛ 21
 վէ Պէխէր վէ Լճպէլ՝ Կերա վէ Նաա՛ման՝ Նհի
 վէ Բօշ՝ Սուփիիմ վէ Հուփիիմ վէ Լքէտ իտի :
 Բահէլին Նաբօպա՛ ճիւմէսի օն տէօրթ ճան օլա- 22
 րաք՝ տօղուրտուղու օղուլարը պունլար իտի : Ս է 23
 Տանըն օղուլարը Հուշիմ իտի : Ս է Նէֆթա- 24
 լինին օղուլարը՝ Նահսէէլ վէ Կունի վէ Նէսէր վէ
 Շ իլէմ իտի : Սապանըն՝ գըզը Բահէլէ վերտի- 25
 յի Պիլհանըն օղուլարը պունլար իտի . վէ օ՛ Նա՛-
 բօպա պունլարը տօղուրտու , քի ճիւմէսի եէաի
 ճան իտի : Ճիւմէ Նա՛բօպ իլէ Սըսըրա վարսն 26

Ճանլար՝ քէնտի պէլինտէն չըգմըշ օլարագ՝ Լա՛-
գօպուն օղուլարընըն գարըլարընտան մա՛տա
87 Ճիւլէսի ալթմըշ ալթը ճան իտի : Ս է Լօսէ-
ֆին Սըսրոտա տօղմնըշ օղուլարը իքի ճան իտի .
Սըսրոա վաքան Լա՛ գօպի էվինին ճիւլէսի եէթ-
միշ ճան իտի :

88 Ս է օ՝ էօնիւնճէ Լէհոտայը Լօսէֆէ կէօն-
տէրտի , քի օնա Լյօշէնի կէօսթէրսին . իմտի օնլար

89 Լյօշէն դօփրաղընա կէլտիլէր : Ս է Լօսէֆ գօ-
չառունու գօշտուրուպ՝ պապասը Լարաէլի գարշը-
լամաղա՝ Լյօշէնէ չըգտը . վէ հուգուրունա կէլտիք-
տէ՝ պօյնունա տիւշտիւ , վէ պօյնու իւզէրինտէ

90 վաֆիրճէ աղլատը : Ս է Լարաէլ Լօսէֆէ տէ-
տի . Շ իմտի եիւզիւնիւ կէօրտիւքտէն սօնկրա՝

91 էօլէյիմ . չիւն տահա սաղսըն : Ս է Լօսէֆ
քէնտի գարընտաշլարընա վէ պապասընըն էվինէ
տէտի . Չըգայըմ , վէ Ֆիրաօնա խապէր վէրիպ
օնա տէյիմ . Վանաան տիյարընտա օլան գարըն-
տաշլարըմ վէ պապամըն էվի պանա կէլտիլէր .

92 Ս է օ տտէմլէր գօյուն չօպանլարը տըր . զիրա սիւ-
րիւ սահիպլէրիտիլէր . վէ սիւրիւլէրինի վէ սըղըր-

93 լարընը վէ ճիւլէ մալլէրինի կէթիրտիլէր : Ս է
օլաքի՝ Ֆիրաօն սիզի չաղըրտըգտա , Սանա՛թը-

94 նըզ նէտիր տէրսէ . Տէյէսինիզ . Վուլարըն
կէնճլիյիմիզտէն պու անէտէք՝ կէրէք պիզ կէրէք
պապալարըմըզ սիւրիւ սահիպլէրիլիզ . շէօլէքի՝
Լյօշէն դօփրաղընտա սաքին օլասըզ . զիրա Սը-
սըրըլարա հէր գօյուն չօպանը՝ մէքրուհ տուր :

ՊԵՐ՝ 47 :

1 Ս է Լօսէֆ կէլիպ՝ վէ Ֆիրաօնա խապէր վէրիպ
տէտի . Պապամ վէ գարընտաշլարըմ վէ սիւրիւ-
լէրի վէ սըղըրլարը վէ ճիւլէ վարիյէթլէրի Վա-

նաւն տիյարնտան կելտիլէր , վէ իշթէ Կօշէն
 դօփրաղընտա տըրլար : Ս է գարընտաշլարընըն 3
 ճէմիյէթինտէն պէշ քիշի ալըպ՝ օնլարը Վիրաօ՝
 նուն էօնիւնէ տուրտուրտու : Ս է Վիրաօ՝ն՝ օ 3
 նուն գարընտաշլարընա տէտի . Սանա՝թընըզնէ՝
 տիր . վէ օնլար Վիրաօ՝նա տէտիլէր . Վուլլարըն
 գօյուն չօպանլարըլը , կէրէք պիլ՝ կէրէք պապա-
 լարըմըզ : Էէմ Վիրաօ՝նա տէտիլէր . Պու տիյ- 4
 արտա միւսաֆիր օլմազա կելտիք . զիրա Վանա-
 ան տիյարընտա գըթըզ աղըր օլմաղըլա՝ գուլա-
 րընըն սիւրիւլէրինէ օթլագ եօգ տուր . վէ շիմտի
 քէրէմ էյլէ՝ գուլարըն Կօշէն դօփրաղընտա սա-
 քին օլալըմ : Ս է Վիրաօ՝ն Լօսէֆէ սէյլէյիպ 5
 տէտի . Պապան վէ գարընտաշլարըն սանա կելտի-
 լէր իսէ , Մըսըրըն տիյարը էօնիւնտէ տիր . պա- 6
 պանը վէ գարընտաշլարընը՝ տիյարըն էն էյի մա-
 հալինտէ սաքին էթտիր . Կօշէն դօփրաղընտա
 սաքին օլտունլար . վէ էյէր արալարընտա իշ էրլէ-
 րի օլտուղունու պիլիրսէն , օնլարը պէնիմ սիւրիւ-
 լէրիմին իւզէրինէ պաշլար նասպ էյլէ : Ս է Լօ- 7
 սէֆ պապասը Լա՝գօպու կէթիրիպ՝ Վիրաօ՝նուն
 հուզուրունա չըգարտը . վէ Լա՝գօպ Վիրաօ՝նու
 միւպարէքլէտի : Ս է Վիրաօ՝ն Լա՝գօպա տէտի . 8
 Սէնին էօմրիւն կիւնլէրինին երլարը նէ՝գատար
 տըր : Ս է Լա՝գօպ Վիրաօ՝նա տէտի . Սիւսա- 9
 ֆիրլիյիմ երլարընըն կիւնլէրի եիւզ օթուզ երլ
 տըր . էօմրիւմ երլարընըն կիւնլէրի ազ վէ տէրտ-
 լի օլտուլար , վէ պապալարըմըն՝ միւսաֆիրլիքլէ-
 րինին կիւնլէրինտէ օլան էօմբուլէրինին երլարը
 կիւնլէրինէ եէթիշմէտիլէր : Ս է Լա՝գօպ Վի- 10
 րաօ՝նու միւպարէքլէտի , վէ Վիրաօ՝նուն հուզու-
 րունտան չըգարտը : Իմտի Լօսէֆ՝ Վիրաօ՝նուն 11
 էմրինէ կէօրէ՝ պապասընը վէ գարընտաշլարընը

ապրին էթտիրտի, վէ Սըսըր տիյարընըն էն էյի սէմթինտէ իւմէսէս դօփրադընտա օնլարա միւլթ

12 վէրտի: Ս է Լօսէֆ՝ պապասընը վէ գարընտաշ-
լարընը վէ պապասընըն պիւթիւն էվինի նէֆեր-
լէր աւտէտինճէ էքմէքլէ պէսլէտի:

13 Ս է պիւթիւն եերտէ էքմէք Եօղ իտի . զերա
գըթըգ զայէթ աղըր օլտու. վէ Սըսըր տիյարը
հէմ Վանաան տիյարը՝ գըթըղըն սէպէպինտէն

14 աճիզ գալտը: Ս է Լօսէֆ զախիրէ սաթըն ա-
լանլարտան՝ Սըսըր տիյարընտա վէ Վանաան
տիյարընտա պոլլունան ճիւմլէ ագչէյի տէվչիր-
տի . վէ Լօսէֆ ագչէյի Վիրաօնոն էվինէ կէօ-

15 թիւրտի: Ս է Սըսըր տիյարընտան վէ Վա-
նաան տիյարընտան ագչէ թիւքէնինճէ՝ ճէմի՝
Սըսըրըլար Լօսէֆէ կէլիպ տէտիլէր . Պիզէ էք-
մէք վէր . զերա ագչէ թիւքէնտի տէյի՝ նիճիւն .

16 սէնին էօնիւնտէ էօլէլիմ: Ս է Լօսէֆ տէտի .

Սիւրիւլէրինիզի կէթիրին , վէ ագչէ թիւքէնտի

17 իսէ , սիզէ սիւրիւլէրինիզէ պէտէլ վէրէյիմ: Ս է
սիւրիւլէրինի Լօսէֆէ կէթիրտիլէր , վէ Լօսէֆ
օնլարա՝ աթլարը պէտէլինէ վէ գօյուն սիւրիւլէ-
րինին պէտէլինէ վէ սըղըր սիւրիւլէրինին պէտէ-
լինէ վէ էշէքլէրի պէտէլինէ էքմէք վէրտի . վէ
օնլարը օ Երլ ճիւմլէ սիւրիւլէրի պէտէլինէ էքմէք-

18 լէ պէսլէտի: Ս է օ Երլ թէքմիլ օլունճա , էր-
թէսի Երլտա օնա կէլիպ տէտիլէր . Լօֆէնտիմտէն
աագլամայըգ քի՝ ագչէ թիւքէնտի , վէ տաւարա-
լարըն սիւրիւսիւ էֆէնտիմին օլտու . արթըգ է-
ֆէնտիմին հուզուրունտա պէտէնիմիզտէն վէ Եհ-

19 ըիմիզտէն զայրի նէսնէ գալմաաը: Վիճիւն կէօղ-
լէրին էօնիւնտէ կէրէք պիզ՝ կէրէք Եերիմիզ ! զայ՝
օլալըմ . պիզի վէ Եերիմիզի էքմէքլէ սաթըն ալ ,
վէ պիզ՝ Եերիմիզ իլէ Վիրաօնա գուլար օլալըմ .

վէ թօխում վէր , քի եաշայալմ վէ էօլմէյէ-
 ըմ , վէ եէր վիրան օլմայա : Ս է Լօսէֆ ճիւմ 20
 լէ Սըսըր տիյարընը Վիրաօն իչիւն սաթըն ալտը .
 զիրա Սըսըրլըլարըն իւզէրինէ գըթըլգ աղըր օլ-
 տուղու իչիւն՝ օնլարըն հէր պիրի՝ թարլասընը
 սաթտը , վէ դօփրագ Վիրաօնուն օլտու : Ս է 21
 Սըսըր սինօրունուն պիր աւճունտան թա օպիր ու-
 ճունատէք՝ խալգը շէհըրէրէ կէչիրտի : Լալընըզ 22
 քեահինլէրին դօփրաղընը սաթըն ալմատը . զիրա
 քեահինլէրին՝ Վիրաօնտան թա՛ինլէրի վարըտը ,
 վէ Վիրաօնուն օնլարա վերտիյի թա՛ինի եէրլէր
 իտի . օնուն իչիւն դօփրագլարընը սաթմատըլար :
 Ս է Լօսէֆ խալգա տէտի . Խշթէ պու կիւն սիզի 23
 վէ դօփրաղընըզ Վիրաօն իչիւն սաթըն ալտըմ .
 իշթէ սիզէ թօխում՝ վէ եէրէ էքին : Ս է օլա- 24
 քի՝ մահսուլունտան պէշտէ պիրինի Վիրաօնա՝ վէ-
 րէսիզ , վէ տէօրթ փայը սիզին օլա , քի թարլայա
 թօխում՝ վէ քէնտինիզէ հէմ էվինիզտէ օլանլա-
 րա զախիրէ՝ հէմ չօճուգլարընըզա դաա՝մ օլա :
 Ս է տէտիլէր . Պիզի եաշաթտըն . էֆէնտիմին 25
 նազարընտա լուդֆ պուլալմ տա՝ Վիրաօնա
 գուլար օլալմ : Ս է Լօսէֆ Սըսըր տիյարընա 26
 պունու գանուն պաղլատը , քի պէշտէ պիր Վիրա-
 օնուն օլա , թա պու կիւնէտէք . անճագ եալընըզ
 քեահինլէրին դօփրաղը Վիրաօնուն օլմատը :

Եւտի Լարաէլ Սըսըր տիյարընտա՝ Լօշէն դօփ- 27
 րաղընտա սաքին օլտու . վէ օնտա միւլք էտինտի-
 լէր , վէ մէյվէտար օլուպ՝ զայէթլէ չօղալտըլար :
 Ս է Լա՛գօպ Սըսըր տիյարընտա օն եէտի երլ 28
 եաշատը . վէ Լա՛գօպուն էօմիւ կիւնլէրինին երլ-
 արը՝ եիւզ գըրգ եէտի երլ օլտու : Ս է Լարաէ- 29
 լին էօլէճէք կիւնլէրի եազլաշտըգտա , օղու Լօ-
 սէֆի չաղըրըպ՝ օնտ տէտի . Լալա էյէր նազա-

ըրնտա լուրձ պուլտոմ խե, քերէմ էյլէ՝ էրնի
 ույլուղումուն տլթընա գօ, վէ պանա իհսան վէ
 կերչէքլէք էյլէ . քերէմ էյլէ պէնի Սըսրրտա
30 կէօմմէ : Լմնա պապալարըմ իլէ եաթայլըմ տէյ-
 իւ՝ պէնի Սըսրրտան գալտըրանսըն, վէ պէնի օն-
 լարըն մէզարընտա կէօմմէսին : Ս էօ տէտի . Պէն՝
31 սէնին սէօղինէ կէօրէ էտէճէյիմ : Լնտէն օ տէ-
 տի . Պանա եէմի՛ն էթ . վէ օ՝ օնա եէմի՛ն էթտի :
 Ս է խարաէլ տէօշէյին պաշընտա սէճտէ էյլէտի :

ՊԼՇ 48 :

- 1 Ս է օլտուքի պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ Լօսէֆէ
 տէնիլտի . Խլթէ պապան խասթասըր . վէ օ՝ իքի
 օղուլարընը Սանասսէյի վէ Լֆրաիմի պիլէսին-
- 2 ճէ ալտը : Ս է Լա՛գօպա խապէր վէրիլիպ տէ-
 նիլտի . Խլթէ օղուն Լօսէֆ սանա՛ կէլիյօր . վէ
 խարաէլ գուվվէթլէնիպ՝ տէօշէյին իւղէրինտէ օ-
- 3 թուրտու : Ս է Լա՛գօպ Լօսէֆէ տէտի . Ղիւմ
 լէյէ գատիր Լլա՛հ պանա՝ Վանաան տիյարընտա
- 4 Լուգտա կէօրինիւպ՝ պէնի պերէքէթլէտի . Ս է
 պանա տէտի . Խլթէ սէնի մէյվէտա՛ր գըլըպ՝ սէնի
 չօղալտաճաղըմ՝, վէ սէնի չօգ գաւմլէր սահիպի
 էտէճէյիմ . վէ պու տիյարը՝ սէնտէն սօնկրա սէ-
 նին զիւրիյէթինէ էպէտի միւլք տէյիւ վէրէճէյ-
- 5 իմ : Ս է հալա պէն սանա Սըսրրա կէլմէղտէն
 էվվէլ՝ Սըսրր տիյարընտա սանա տօղան իքի օ-
 ղուլարըն պէնիմ տիր . Լֆրաիմ վէ Սանասսէ՝
- 6 Լուպէն վէ Շ իմէօն կիպի պէնիմ օլա : Լմնա
 օնրարտան սօնկրա տօղուրտուղուն էվլատլարըն՝
 սէնին օլտունլար, միրաս՝ լէրինաէ գարընտաշա-
- 7 ըրնըն ատլարընտան չաղըրլընլար : Պէն իաէ
 Ռատանտան կէլիյօր իքէն, Վանաան տիյարըն-
 տա իօլրա՝ տահա Լֆրաթայա վարմաղա պիր

միգտար եւր վար իբէն, իսկէլ եանրմտա էօթալու
 վէ օնու օրատա՝ յփրաթանըն եանի Պէյթէհէ-
 մին եօրունտա կէօմտիւմ: Ս է խրաէլ խօսէ- 8
 ֆին օղուլարընը կէօրտիւքտէ, Պունլար քիմտի
 տէտի: Ս է խօսէֆ պապաարնա տէտի. Մլաճ 9
 պանա պուրատա վէրտիյի օղուլարըմ տըր. վէ օ
 տէտի. Վէրէմ էյլէ՝ օնլարը պանա կէթիւր, վէ
 օնլարը միւպարէքլէյիմ: Ս է խրաէլին կէօզ- 10
 լէրի իխթիյարըգտան աղըրլաշմըշտը. օ՝ կէօրէ-
 մէզիտի. իմտի օնլարը օնա եազլաշտըրտը, վէ օ
 օնլարը էօփտիւ, վէ օնլարը գուճագլատը: Ս է 11
 խրաէլ խօսէֆ տէտի. խիզիւնիւ կէօրմէյէ
 ումմազըտըմ, վէ իշթէ Մլաճ պանա զիւրիյէ-
 թինի տախի կէօթէրտի: Ս է խօսէֆ օնլարը 12
 օնուն տիզլէրինտէն չըգարտը, վէ եիւզիւ եերէ
 պէրապէր թէմէննա էյլէտի: Ս է խօսէֆ օնլա- 18
 րըն իբիսինի ալըպ՝ յփրաիմի քէնտի սաղընտա
 խրաէլին սօլունտան՝ վէ Սանասսէյի քէնտի սօ-
 լունտա խրաէլին սաղընտան օլարագ՝ օնա եազ-
 լաշտըրտը: Ս է խրաէլ սաղ էլինի ուզատըպ՝ 14
 քիւչիւյիւ օլան յփրաիմին պաշընա՝ վէ սօլունու
 Սանասսէնին պաշը իւզէրինէ գօտու. օ՝ էլլէրինի
 տէյիշտիտի. զիրա Սանասսէ իլքտօղուշ իտի:
 Ս է խօսէֆի միւպարէքլէյիպ տէտի. () Մլաճ 15
 քի՝ պապալարըմ Մպրահամ վէ խահագ օնուն էօ-
 նիւնտէ եիւրիւտիւլէր, օլ պէնի տօղտուղում զէ-
 մանտէն պէրու թա պու կիւնէտէք պէսլէյէն Մլ-
 լաճ, () պէնի հէր պէլատան գուրթարան Սէ- 16
 լէք՝ պու կէնճլէրի պէրէքթիւսին, վէ պէնիմա-
 տըմ՝ վէ պապալարըմ Մպրահամին վէ խահագըն
 ատը՝ իւզէրիւրինտէ չաղըրլըն, վէ եերին օրթա-
 սընտա զայէթլէ չօղալընլար: Ս է խօսէֆ՝ 17
 պապաար սաղ էլինի յփրաիմին պաշը իւզէրինէ

գօտուղունու կէօթութեան , կէօզէրինէ պէտ կէօ-
րինտիւ . վէ պապասընըն էլինի գութաու քի՝ օնու
Լփրաիմին պաշը իւզէրինտէն Ենանասէնին պա-
182ը՝ իւզէրինէ տէօնտէրէ : Ել է Լօսէֆ պապա-
սընա տէտի . Պէօյլէ տէյիլ՝ պապամ . զիրա իւք
տօղուշ պոտուր . սաղ էլինի օնոն պաշը իւզէրի-
19նէ գօ : Լճմա պապասը իմթինա՝ էտիպ՝ տէտի .
Պիլիրիմ օղլում , պիլիրիմ . պու տախի գալմ սա-
հիպի օլաճագ տոր , վէ պու տախի պէօյիւք օլա-
ճագտոր . լաքին քիւչիւք գարընտաշը էլպէթ օն-
տան պէօյիւք օլուպ՝ օնոն զիւրիյէթի զպէթ
20պէօյիւք գաիֆէ օլաճագ : Ել է օլ կիւնտէ օնլա-
րը միպարէքլէյիպ տէտի . Խարաէլ՝ սէնինլէ միւ-
պարէքլէյիպ տէյէ . Լլահ սէնի Լփրաիմ կիպի՝
վէ Ենանասէ կիպի էյլէյէ : Լանի Լփրաիմ Են-
21անասէտէն իլէրի գօտու : Ել է Խարաէլ Լօսէֆէ
տէտի . Ելթէ պէն էօլիւրիւմ , վէ Լլահ սիզինլէ
օլուպ՝ սիզի պապալարընըզըն տիյարընա՝ տէօնտէ-
22րէճէք տիր : Ել է պէն սանա գարընտաշլարըն-
տան զիւտսէ պիր հիւսէ վէրտիմ , քի օնու՝ Լճօրի-
լէրին էլինտէն գըլըճըմլա վէ եպյըմլա ալտըմ :

ՊԵՇ 49 :

- 1 Ել է Լա՝գօպ օղուլարընը չաղըրըպ տէտի . Պի-
րիքին , վէ սօն կիւնլէրտէ պաշընըղա կէլէճէյինի
- 2 սիզէ խապէր վէրէյիմ : Ղէմ՝ օլուն վէ տինկլէյ-
ին՝ էյ Լա՝գօպուն օղուլարը , վէ պապանըզ Լա-
- 3 րաէլի իշիտին : Լճ Լուպէն սէն իւք տօղուշում
գուվվէթիմ՝ վէ թագաթթմըն իպթիտասը՝ իզգէ-
- 4 թին քէմալի վէ գուվվէթին քէմալիսին : Են-
կիպի գայնարսըն , իւք օլմայաճագսըն . զիրա պա-
պանըն տէօշէյինէ չըգտըն . օզէման օնու մուր-
- 5 տարլատըն . տէօշէյիմէ չըգտը : Ը իմէօն վէ

Լէւի գարընտաշարտոր, սիւահարը զոլմ աթեթ-
 լէրի տիր : Շ'անում օնլարըն սրդլարընա կերմե- 6
 ե, ի զզեթիմ օնլարըն ճեմիյեթլէրի իլէ պիրլէշ-
 մէյե. զիրա էօրքէլէրինտէ՝ ասէմ էօլտիւրտիւ-
 լէր, վէ թիզալէրի իլէ պուղա սինիրի քէսաթիւր :
 Լօրքէլէրի մէլոն օլտուն, զիրա զօրլու տուր . հէմ 7
 զապապլարը՝ զիրա սէրթ տիր . օնլարը Լա՛ գօպաւա
 թազսիմ էտէյիմ, վէ օնլարը Լարաէլտէ տաղը-
 տայլմ : Լ՛Յ Լէհուտա, գարընտաշարըն սէնի 8
 մէտհ էտէճէքլէր . սէնին էլին՝ տիւշմէնլէրինին
 պոյնուտա օլա . պապանըն օզուլարը սանա սէճ-
 տէ էտէլէր : Լէհուտա արալան եալլուու 9
 տուր . է՛յ օլլում, շիքեարտան չոգտըն : Լ՛րսլան
 կիպի տիզ չէօթիւ եաթտը, վէ արալան միս ալի
 օնու քիմ ույանտըրը : Լէօթիւմէթ՝ Լէհու- 10
 տաւան այրըլմայաճագ տըր, նէտէ օնուն պագ-
 լարը արասընտան շէրիաթ սահիպի, թա Ը իլ
 կէլինճէյէտէք, վէ իւմմէթլէր օնա իգասիթ էտէ :
 Վաւաուղոնու ասմայա՝ վէ տիշի էշէյինին եալ- 11
 թուաուու ասմանըն էն էյիսինէ պաղլայաճագ .
 լիպասընը շէրապիլէ վէ էս՝ վապընը իւզիւմին
 գանը իլէ եպգայաճագ : Լէօզլէրի շէրապտան 12
 գրզըլ՝ վէ տիշլէրի սիւտտէն պէյազ օլաճագ :
 Օ՛էպուլօն՝ տէնիզ լիմանընտա սաքին օլա, վէ օ՛ 13
 կէմիլէրին լիմանի օլա, վէ սինօրու Սիտսէտէք
 վարա : Լասախար ախուրտա եաթըր քէմիլի- 14
 հըմար տըր : Ս՛ է բահաթլըզըն էյի՝ հէմ եէրին 15
 կիւզէլ օլտուղոնու կէօրտիւքտէ , ումուղոնու
 եիւքլէնմէյէ էյիպ՝ խարաճկիւզար օլտու : Տան՝ 16
 Լադաէլ սրպղարընըն պիրի կիպի գաւմըն շէրի-
 աթ էտէ : Տան՝ ճատտէ իւզէրինտէ երլան՝ վէ 17
 եօլ իւզէրինտէ էնկէրէք օլաճագ, քի աթըն էօր-
 չէլէրինի տանճմազըլա՝ պինիճիսի արտընա տիւշէ :

- 18) Լենին խելաօրնա՝ գաթը լանտրմ՝ հա՛ Ռադոյ ;
 19) Կատա՝ պիր պեօրիւք հիւճիւմ իտեճէք . լաքին ա-
 20) գըպէթ օ հիւճիւմ էտէ : Լճերին էք մէյի սեմիդ
 օլա . վէ օ՝ փատիշահա լայրդ նեֆայիս վերէ :
 21) Լեֆթալի կիւզէլ սեօզէր վերիւր ապատ օղունմուշ
 22) կէյիք տիր : Լօսեֆ՝ մէյվէտար տալ տոր , փուն-
 կար եանընտա մէյվէտար տալ՝ քի ֆիլիսլերի տի-
 23) վար իւզերինէ չոգար : () գ աթանլար օնու ա-
 ճըթտըլար՝ վէ օնա օգ աթտըլար , վէ օնու իքրաճ
 24) էթալիւր իսէտէ , Լփնէ օնուն եայլ գուվէթլի
 գալար , վէ էլլերինին գօլլարը Լա՛ գօպուն գատիր
 Լլա՛հընըն էլլերի իլէ գուվէթլէնտիլեր : Լարա-
 25) էլին գայասը օլան չօպան՝ օրատան տոր . Պա-
 պանըն Լլահընտան՝ քի նանա եարտըմ էտեճէք ,
 վէ Ղիւմլէյէ Կաաիրտէն՝ քի սենի եօգարրտան
 կէյիւն պերէքէթլերի իլէ վէ աշաղատա եաթան
 տերինլէյին պերէքէթլերի իլէ մէմէլերին վէ րահ-
 26) մըն պերէքէթլերի իլէ պերէքէթլէյէճէք : Պա-
 պանըն պերէքէթլերի՝ էճատտըմըն պերէքէթլէ-
 րինտէն՝ էպէտի տաղլարըն թէփէլերինտէք զա-
 լիպ տիր . Լօսեֆին պաշընտա՝ վէ գարընտաշա-
 րընտան սէչիլիշին թէփէսինտէ օլաճագլար :
 27) Պլէնիամին՝ երըթըճը գուրտ օլաճագ՝ սապա-
 տան շիքեարը եէյիպ՝ ախշամա եաղմայը փաշ-
 րաշտորա :
 28) Էէփ պունլար՝ Լարաէլին օն իքի սըպդը տոր .
 վէ պապալարընըն օնլարը պերէքէթլէյիպ՝ օնլա-
 րա սեյլէտիյի պա՛ տուր . հեր պիրիմին քէնտի
 29) պերէքէթի իւզթէ օնլարը պերէքէթլէտի : Սէ
 օնլարա վտսիյէթ՝ էտիպ՝ օնլարա պէտի . Պէն
 գաւմըմա գաթըլըրըմ . պէնի Էթի Լփրօնաւն
 թարադընտա՝ օլան մաղարտա պապալարըմըն
 30) եանընտա կէօֆին () Լ՛ Լանտան տէյիքընտա

Սափէնին հօնիմտէ օրան Սաքֆէրանին թար-
լասընտաքի մաղարատա , քի օնու Սպրահամ
Հիթի Սֆրօնաան՝ մէզարլը՛գ միւլքի իշին
թարլախլէ պերապէր սաթըն ալոր : Սպրահամը՝ 31
վէ գարըսը Սարայը օրատա կեօմտիւլէր . Սահա-
գը՝ վէ գարըսը Սեվէգայը օրատա կեօմտիւլէր .
պէն տէ Սկայը օրատա կեօմտիւլմ : () Թարլա 32
վէ օնտա օրան մաղարա Հէթ օղուլարընտան տա-
թըն ալընտը : Սէ Սահագ օղուլարընտա վախի 33
էթ էթմէյի թէմամ էտինճէ , պագլարընը տեօ-
շէքտէ տէվշիրիպ՝ ճան թէսլիմ էթտի , վէ գալ-
մընա գաթըլտը :

ԳԼԸ, 50:

Սէ Սասէֆ պապարընին եխլինէ տիւշիպ՝ 1
իւլէրինտէ աղլտը , վէ օնու հօփտիւ : Սէ 2
Սասէֆ քէնաի հէքիմ գուլարընա պոյուրտուքի՝
պապարընը պալատանլարընլար . վէ հէքիմէք
Խարաէլի պալատանլարընլար : Սէ գըրգ կիւնի 3
թէմամ օլտու . զիրա պալատանլարըն կիւնլէրի
պէզլէ՝ թէմամ օլտը . իմտի Սըսըրլըտը օնու
էէթմիշ կիւն աղլտը : Սէ եասընըն կիւնլէրի 4
կէշինճէ՝ Սասէֆ Սիրաօնուն էվինէ տէշլէյիպ
տէտի . Սէք հալա նաղպընըզտա լուգֆ պուլ-
տուլ իսէ , քէրէմ էտին , վէ Սիրաօնուն գու-
լապարընա տէշլէյիպ տէյին . Պապամ պան 5
եէվին էթտիրիպ տէտի . Սէքէ պէն էօլիցօրում .
Քէանաան տիլարընտա քէնտիմ իշին գաղտըք-
աղլըմ մէզարլըմտա՝ պէնի օրատա կեօմէտին . վէ
շիմտի քէրէմ էյլէ՝ պապամը կեօմմէյէ չըգայըմ ,
անտէն տէօնէյիմ : Սէ Սիրաօն տէտի . Չըգ , 6
վէ պապարընաանա եէվին վերտիլինէ կէտրէ քէնմ .
Սէ Սէքսէֆ պապարընը կեօմմէյէ չըգտը . վէ 7

- Պիբաօնուն ճիւղէ գուլարը՝ էվինին իխթիար-
 արը՝ վէ Սըսրուտիյարընըն ճիւղէ իխթիարարը
 8 պիլէսինճէ չըգտըլար . Հէմ ճիւղէ Լօսէֆին
 էվի՝ վէ գտընտաշարը՝ հէմ պապասընըն էվի
 տախի . Լօշէն գօփրաղընտա՝ եալընը չօճուգլա-
 րընը վէ պիւրիւլէրինի վէ սըզըրլարընը՝ պրագտը-
 9 լար : Լանի պիլէսինճէ գօշուլար վէ աթըլար
 չըգտը , վէ ղայէթ պիր պէջիւք օրտու օրտու :
 10 Սէ Լօգտանըն էօթէսինտէ օլան Լ՛ղատընիար-
 մանընտաէք վարտըգլարընտա , օրատա պիր պէջի-
 յւք վէ ղայէթ շէտտիտ աղլայը շա ֆերեանտ էթ-
 տիլէր . վէ պապասընա եէտի կին եան ալայը
 11 էյլէտի : Սէ օ տիյարտա սաքին օլան Վանաա-
 նիլէր Լ՛ղատ խարմանընտա եան ալայընը կէօր-
 տիւքլէրինտէ՝ տէտիլէր . Պու՝ Սըսրըլարա պիր
 պէջիւք եան օլմալը . օնուն իշին ատընա Լ՛պէլ
 Սիւրայիմ գօտուլար , քի օ՝ Լօրտանըն էօթէ-
 12 սինտէ տիր : Լանի օղուլարը՝ օնլարա թէնպիհ
 13 էթտիյի կիպի՝ օնա պէջլէ՝ էյլէտիլէր : Սէ
 օղուլարը օնու Վանաան տիյարընա գալտըր-
 տըլար , վէ սնու Լ՛պրահամըն՝ մէզար միւլքիւ տէյի
 Հիթի Լ՛ֆօնտան թարլաիլէ պէրապէր՝ սաթըն
 ալտըղը Սամրէնին էօնիւնտէ օլան Սաքֆէլա
 14 թարլասընըն մաղարասընտա կէօմտիւլէր : Սէ
 Լօսէֆ պապասընը կէօմտիւքտէն սօնկրա՝ Սը-
 սըրա՝ տէօնտիւ , կէրէք քէնտիսի՝ կէրէք գարըն-
 տաշարը՝ կէրէք պապասընը կէօմմէյէ ճիւղէ պի-
 լէսինճէ չըգանլար :
 15 Սէ Լօսէֆին գարընտաշարը՝ պապալարընըն
 էօլտիւյիւնիւ կէօրտիւքլէրինտէ , տէտիլէր . Պէլքի
 Լօսէֆ պիլի իքրահ էթմէյիլէ՝ ճիւղէ օնա էթ-
 տիլիմիւ քէմլիլի էլպէթթէ պիլէ կէրի տէօնտէ-
 16 րիր : Լանի Լօսէֆէ կէօնտէրիպ՝ տէտիլէր :

Պապան էօլմէզունէն էվվէլ վասիյէթ էտիպ տէտի .
 Լօսէֆէ պէյլէ տէյէսիզ . Հալա քերէմ էյլէ 17
 գարընտաշարընըն խիյանէթինի վէ օնլարըն գա-
 պահաթընըն ա'ֆվ էյլէ, զիրա օանա քէմլիք էթ-
 տիլէր . վէ շիմտի քերէմ էյլէ՝ պապանըն Լլա-
 հընըն գուլարընըն խիյանէթինի ա'ֆվ էյլէ :
 Վ է օնլար սնա սէյլէր իքէն , Լօսէֆ աղլատըր :
 Վ է օնուն գարընտաշարըն տախի կիտիպ' էօնիւնէ 18
 տիւշտիւլէր, վէ տէտիլէր . Լշթէ պիզ սէնին գուլ-
 արընըլ : Վ է Լօսէֆ օնլարա տէտի . Վօրգ- 19
 ման . զիրա պէն Լլաճ հէրինտէ միյիմ : Վ է 20
 սիզ պանա քէմլիք տիւշիւնտիւնիւլ իսէտէ, Լլ-
 լահ օնու էյլիյէ Գէօնպէրմէյէ տիւշիւնտիւ . շէյ-
 լէքի՝ պու կիւն օլտուղու կիպի՝ պիր չօգ գալմ
 եաշատա : Վ է շիմտի գօրգման . պէն սիզի վէ 21
 չօճուգլարընըլ պէսլէյէճէյիմ : Վ է օնլարա
 թէսէլլի վէրիպ' կէօնիւլէրինճէ սէյլէտի :

Լանտի Լօսէֆ Վ՝ըսըրտա՝ սաքին օլտու, կերէք 22
 քէնտիսի՝ կերէք պապասընըն էվի . վէ Լօսէֆ
 եիւլ օն երլ եաշատըր : Վ է Լօսէֆ՝ Լփրաիմին 23
 օղուլարընը իւշիւնճիւ իւլիլէյէտէք կէօրտիւ, վէ
 Վանասսէնին օղու . Վախիրին օղուլարը՝ տախի
 Լօսէֆին տիլլէրի իւզէրինսէ տօղտուլար : Վ է 24
 Լօսէֆ՝ գարընտաշարընա տէտի . Պէն էօլիյ-
 օրում, վէ Լլահ սիզի էլպէթթէ եօգլայաճագ-
 տըր, վէ սիզի պու տիյարտան՝ Լպրահամա՝ Լա-
 հագա վէ Լա'գօպա եէմին էթտիյի տիյարա՝ չը-
 գարաճագտըր : Վ է Լօսէֆ Լարաէլ օղուլա- 25
 րընա եէմին վէրիպ տէտի . Լլպէթթէ Լլահ սիզի
 եօգլայաճագտըր , վէ պէնիմ քէմլիքէրիմի պա-
 րատան չըգարաճընըլ : Վ է Լօսէֆ եիւլ օն 26
 եաշնտա էօլտիւ : վէ օնու պալպասնլատըլար .

վէ Վըսըրտա թապուլմա՝ գօնուլտու :

ՉՐԳՐԱՇ

Երես

ԵԼՎ

ՊԵՇ, 1:

- 1 ՍՆՆՆՆՆՆ զարան խրանել օղուլարն առ-
2 լարը պոնլար տրո. խոգոպուն պիլխինձե
3 հեր քես էվի իլե վարտը. (Խուլեն՝ Ը խուլեն)
4 ի էի վե խեհուտա, խասախար՝ Օհպուլոն վե
5 Պենիամին, Տան վե՝ Նեֆթալի՝ կատ վե Նշեր:
6 Խմտի խոգոպուն ույլուղունտան չբգմը օլան
7 ճանլարն ճիւղիտի՝ եեթմիշ ճան իտի. Խօսեֆ
8 իսէ ՍՆՆՆՆՆ իտի: Ս է Խօսեֆ հեմ ճիւղե-
9 գարնտաշարը վե ճիւղե՝ օ տեվրին առեվերի
10 էօլտիլ: Ս է խրանել օղուլարը մէյվեաւոր
11 օղուպ՝ տրթտըլար, վե չօղալարըլար, վե զայեթ
12 օղալայե գուվվեթլինտիլեր. վե օ տիյար օնլարտան
աօլտիլ:
- 8 Խմտի ՍՆՆՆՆ իւղերինէ Խօսեֆի պիլմէյեն
9 պիր եենի փատիշահ գալգալը: Ս է օ գալմինա-
տէտի. իշթե խրանել օղուլարն զալմը պիլ-
10 տեն չօգ վե գուվվեթլին տիր: իլեին օնա ա-
գըլանէ՝ տալրանալմ, օլմայա չօղալա տա՝ օլաթի
ճէնը գուհր օլունձա, օ տաթի տիւղմենլերիմիգը
փաթըլա, վե պիլիմիլե ճէնը էտիպ՝ պու տիյարտեն
11 չբգա՝ Խմտի օնլարն իւղերինէ անխարնա՝ զա-
պիլլերի գօտուլար, Թաթիմ. օնլարա աղըր իշերի

իլէ ճէֆա՛ն էտէլէր . վէ Վիրաճո՛նա անպաք շէհրէ-
րինն՝ փիթժժո՛մու վէ Բա՛մսէսի եափտըլաք: 11 է 12
օնլարա նէ գատար ճէֆա էտէրլէրսէիտի, օ գա-
տար չօղալըրլաք՝ վէ օգատար զիյատէ արթարլա-
րըտը . վէ օնլար Խարաէլ օզուլլարըն եիւզիանտէն
ա՛ճիզ գալտը: 11 է 11 ըսըրըլար Խարաէլ օղուլ- 13
լարընը էզիյէթլէ գուլլանըրըլարըտը: 11 է 14
փուլէրինի աղըր խըզմէթլէ՝ պալըզլա վէ քեր-
փիճլէրլէ վէ գըրըն հէր խըզմէթի իլէ աճը էտէր-
լէրիտի . օնլարը հէր գուլլանտըղլարը խըզմէթ՝
աղըր խտի:

11 է 11 ըսըր փատիշահը Բպրանիլէրին էպէլէ- 15
րինն՝ քի պիդինին պտը Ը իֆրա վէ օպիրինին աաը
Ֆաուա՛ իափ՝ սէջլէտի, 11 է տէտի . Բպրանի գա- 16
րըլարըն չօճօւզլարընը ալըքէն՝ իսքէմլէլէրէ պա-
գասընըզ . էյէր էրքէք իսէ օնու էօլտիւրին, վէ
էյէր գըզ իսէ պաղ գալտըն: Լճմա էպէլէր Լճ- 17
լահտան գօրգուպ՝ 11 ըսըր փատիշահընըն օնպարա
պէտիյի կիպի էթմէտիլէր . իլա էրքէքլէրի սաղ
գարալըտը: 11 է 11 ըսըր փատիշահը էպէլէրի 18
չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի . Լի շիւն պու նէսնէյի
էտիպ՝ էրքէքլէրի սաղ գօտունուզ: 11 է էպէ- 19
լէր Վիրաճո՛նա տէտիլէր . Չիւն Բպրանի գարը-
լար՝ 11 ըսըր գարալըտըր կիպի տէյիլէր . Վիրաճո-
լար ափնճժօիք . օնլարա էպէլէր կէլմէղտէն էվվէլ
ա օգուրտըրպը: Լանի Լլահ էպէլէրէ էյիք 20
էյիքտի . վէ գավմ չօղալըպ՝ ղայէթլէ գուվվէթ-
լանի: 11 է օլտու քի էպէլէր Լլահտան գօրգ- 21
պօրգըպըր իլին . օնլարա էվլէր եափտը: Լանի 22
Վիրաճո՛ն ճիւմլէ գալմընա պոյուրուպ տէտի .
էտը աօղան էրքէյի ըմիպալաթըն . վէ հէր գըզ 11
էյիքտի ղայէթլէ գուլլանտըղլարը

ԳԼԵ, 2 :

- 1 Ս էլ էւի էվինտէն պիր քիմսէ կիտիպ՝ Ս էւի գը-
- 2 զննն պիրինի՝ ալտը : Ս է գարը կէպէ՝ գալըպ՝
- 3 պիր օղուլ տօղուրտու . վէ օնուն կիւզէլ օլտու-
- 4 զունու կէօրիննէ, օնու իւշ այ սագլատը : Ս է
- 5 արթըպ օնու սագլամաղա գատըր օլմամաղըլա ,
- 6 օնա սաղտան պիր սանտըգ ալպ՝ օնու պալչըգ վէ
- 7 զիթթ իլէ սըվատը , վէ չօճուղու իշինէ՝ գօյուպ՝
- 8 օնու ըրմաղըն քէնարընտաքի սաղլըգտա գօյվէր-
- 9 տի : Ս է օնուն գըղգարընտաշը՝ օնա նէ օլուր
- 10 պիլմէք իշին՝ ուլագտան տուրտու : Ս է Վի-
- 11 րաօնուն գըղը ըրմաղա եայգանմաղա էնտի, վէ
- 12 օնուն պէսլէմէլէրի ըրմաղըն քէնարընտա կէզի-
- 13 նիրէրիտի . վէ օ՝ սաղլըղըն օրթասլընտա սանտու-
- 14 զու կէօրաիւքտէ՝ խալայըղընը կէօնտէրտի , վէ
- 15 օնու ալտը . Ս է աշտըգտա՝ չօճուղու կէօրտիւ ,
- 16 վէ իշթէ չօճուգ աղլայօրուտու . վէ օնու աճըլպ
- 17 տէտի . Պու՝ ի՝պրանիլէրին չօճուգըրընտան
- 18 տըր : Իմտի օնուն գըղգարընտաշը Ֆիրաօնուն
- 19 գըղընա տէտի . Լիտէյիմ վէ տանա ի՝պրանիլէր-
- 20 տէն պիր էմղիքի գարը չտղըրայըմը , քի սանա
- 21 չօճուղու էմղիքէ : Ս է Ֆիրաօնուն գըղը օնա՝
- 22 Լիթ տէտի . Իմտի գըղ կիտիպ՝ չօճուղուն անա-
- 23 սընը՝ չաղըրտը : Ս է Վիրաօնուն գըղը օնա
- 24 տէտի . Իլ շու չօճուղու պանա էմղիր, վէ պէն
- 25 սէնին իւճրէթինի վէրիրիմ՝ : վէ գարը չօճուղա-
- 26 ալտը, վէ օնու էմղիրտի : Ս է չօճուգ պէօյիւշ
- 27 յիւննէ, օնու Ֆիրաօնուն գըղընա՝ կէօթիւրտիւ ,
- 28 վէ օնա օղուլ օլտու . վէ տաընա Սժսէ՝ դատու
- 29 զիրա՝ ()նու սուլարտան չըգաքտըմ տէտի :
- 30 Ս է օլտուքի օլ կիւնլէրտէ՝ Սժսէ՝ պէօյիւյիւպ
- 31 գարընտաշարընա չըգտը , վէ օնուրըն աղըր իշին

բինի կեօրտիւ . վէ պիր Սըսըրը՝ քիմսէնին՝ գա-
րընտաշարընտան պիր Ն'պրանի քիմսէյի տէյ-
տիւյիւնիւ կեօրիւնձէ . () րպայ պուրայա տէօ- 12
նիւպ՝ հիչ քիմսէ օլմատըղընը կեօրտիւքտէ , Սը-
սըրըլըյը եօլտիւրտիւ , վէ օնու գումտա կէօմտիւ :
Ս է էրթէպի կիւն չըգըպ՝ իշթէ իքի Ն'պրանի ա- 13
տէմէր չէքիշլյօրտու . վէ զալիմէ տէտի . 'Վօնշու-
նա նի՝ չիւն վուրուքսուն : Ս է օ տէտի . Սէնի 14
իւզէրիմիզէ զապիգ եա հաքիմ՝ քիմ գօտու . Սը-
սըրըլըյը եօրտիւրտիւյիւն կիպի՝ պէնի տէմի եօլ-
տիւրմէյէ նիյէթ էտէրսին : Սմտի Սձսէ գօր-
գապ տէտի . խահգիգան պու նէսնէ պիլինտի :

Ս է Վիքաօն պու նէսնէյի իշիտինձէ , Սձսէյի 15
եօլտիւրմէյէ արարըտը . տմմա Սձսէ Վիքաօնուն
հօլզուրտանտան գաշար , վէ Սիտիյան տիյարընտա
ապքին օլտու . վէ գույունուն եանընտա օթուրտու
Ս է Սիտիյան քեա հինինին եէտի գըզը՝ վարըտը . 16
վէ օնլար կէլիպ՝ սու չէքտիլէր , վէ պապալարընըն
սիւրիւլէրինի սուվարմագ իշիւն գուրնալարը տօլ-
տուքտուլար : Սմմա չօպանլար կէլիպ՝ օնլարը 17
գօվտուլար . վէ Սձսէ գալգըպ՝ օնլարը գուրթար-
աը , հէմ սիւրիւլէրինի սուվարտը : Սմտի պապա- 18
լարը Սձսէյէ կէլտիլէրինտէ՝ օ տէտի . Պուկիւն
նէ՝ սէպէպաէն չափուք կէլտինիզ : Ս է տէտի- 19
լէր . Պիր Սըսըրը քիմսէ պիզի չօպանլարըն էլին-
տէն գուրթարտը , հէմ տէ պիզէ վաֆիր սու չէ-
քիպ՝ սիւրիւլիւ սուվարտը : Ս է օ՝ գըզարընա 20
տէտի . () նէրէտէտիր . նի՝ չիւն օ տտէմի պէշլէ
տալը՝ վէրտինիզ , անու չազըրըն քի՝ էքմէք եէյէ :
Ս է Սձսէ օ տտէմիէ տաքին օլմազա գալիլ օլ- 21
մաղըլա , օ՝ գըզը Սիֆարպը Սձսէյէ՝ վէրտի :
Ս է գարը պիր օզուլ տօզուրտու , վէ օ՝ տարըն 22
կէրչօմ գօտու . զիքա՝ խաա տիյարտա միւտաֆիր
օլտում տէտի :

- 23 Ինտէն օլտուքի պիր չօգ կիւնլէրտէն սօնկրա՝
 Սըսըր փատիշահը էօլտիւ , վէ Խարաէլ օղուլարը
 գուլուգ սէպէպինտէն ա՛հ էտիպ ֆերեսատ էթտիւ
 լէր , վէ գուլուգ սէպէպինտէն օլան ֆերեսատլարը
 24 Լլահա՛ս չըգտը : Ս է Լլահ օնլարըն ֆերեսա-
 տընը իշիթտի՛ . վէ Լլահ Լպրահամ՝ Խահագ վէ
 Լա՛գօպ իլէ օլան ա՛հտընը խաղորնա՛ կէթիւրտի :
 25 Խմտի Լլահ Խարաէլ օղուլարընա նազար գլտը ,
 վէ Լլահ պիւտի :

ՊԵՇ , 3 :

- 1 Ս է Սօսէ գայնաթասը Սիտիյան քեահինի Խթ-
 րօնուն սիւրիւսինիւ կիւտէր իտի . վէ սիւրիւսիւ
 չէօլիւն արտընա սիւրէրէք՝ Լլահըն տաղը Հօրեւ
 2 պէ՛ կէլտի : Ս է Բապպըն Սէլէյի օնա աթէշ
 ալէվինտէ՛ պիր պէյիւրթլէնին իշինտէն կէօրիւն-
 տիւ . վէ օ կէօրտիւքի՛ իշթէ պէյիւրթլէն աթե-
 չէ դութուշմուշ իքէն , եինէ պէյիւրթլէն եան-
 3 մագըտը : Խմտի Սօսէ տէտի . Ը իմտի օղրայըմ ,
 վէ պու պէյիւք սէյրսնը կէօրէյիմ , պէյիւրթ-
 4 լէն նէ՝ սէպէպտէն եանմայօր : Ս է Բապպ օ-
 նուն պագմաղա օղրատըղընը կէօրտիւքտէ՝ Լլահ
 օնա պէյիւրթլէնին իշինտէն չաղորդպ տէտի . Լա
 5 Սօսէ՛ Սօսէ . վէ օ՛ Խշթէ պէ՛ն տէս.ի : Ս է օնա
 տէտի . Պուրայա եագլա՛շմա , չարըղլարընը սյագ-
 լարընտան չէօղ . զիրա իւզէրինտէ սէնին տուր-
 6 տուղուն մահալ մուգատտէս եերտիր : Հէմօնա
 տէտի . Պէն՝ պապանըն Լլահը՝ Լպրահամըն Լ-
 լահը՝ Խահագըն Լլահը վէ Լա՛գօպուն Լլահը
 իմ . վէ Սօսէ եիւղիւնիւ սաղլատը . զիրա Լլա-
 7 հա պագմաղա գօրգտու : Ինտէն Բապպ տէտի .
 Սըսըրտա օլան գաւմըմըն ճէֆտսընը թահգիգան
 կէօրտիւմ , վէ անկարեաճը լարընըն սէպէպինտէն

օլան ֆերեստլադընը իշխեմտիմ. զերա տերտլե-
 րինի պիլիբիմ: Իմտի օնլարը Սըսրըլըլարըն է- 8
 լինտեն գուրթաքմազա՝ վե օնլարը օլ տիյարտան.
 պիր էյի վե կենիշ տիյարա՝ սիւտ վե պալ ագան
 աիյարա՝ Վանաանիլերին վե Հիթիլերին վե Մ-
 մօրիլերին վե Վերիլերին վե Հիվիլերին վե Լե-
 պուսիլերին մահալինէ չըգարմաղա էնտիմ: Ս է 9
 իշթէ շիմտի Լարաէլ օղուլարընըն Վերեստը
 պանա կէլմիշտիր. վե Սըսրըլըլարըն օնլարա էթ-
 տիլքլերի զուլմու տապի կէօրտիմ: Իմտի կէլ՝ 10
 տենի Վիքաօնա կէօնտէրէյիմ, վե գալմըմ Լա-
 րաէլ օղուլարընը Սըսրըտան չըգարասըն: Ս է 11
 Սօսէ Լըլահա տէտի. Պէն քիմիմ քի Վիքաօնա
 վարայըմ, վե քի Լարաէլ օղուլարընը Սըսրըտան
 չըգարայըմ: Ս է օնա տէտի. Պէն էլպէթթէ 12
 տենինլէ օլուրում. վե սենի պէն կէօնտերտիլմէ՝
 սանա նիշան պու օլա. Վալմը Սըսրըտան չըգար-
 ադընտա՝ պու տաղըն իւղերինտէ Լըլահա ի պա-
 տէթ էտէճէ քսինիլ: Ս է Սօսէ Լըլահա տէտի. 13
 Իշթէ պէն Լարաէլ օղուլարընա վարապ՝ օնլարա
 տէրիմ. Պապալարընըղըն Լըլահը պէնի սիղէ
 կէօնտերտի. եա պանա՝ Լըլար նէտիլ տերլէրսէ,
 օնլարա նէտէյիմ: Ս է Լըլահ Սօսէյէ տէտի. 14
 Պէն Ս Լըլ (Ս) Լըլ (Ս)՝ Հէմ տէտի. Լարաէլ
 օղուլարընա պէյլէ տէյէտին. Պէնի սիղէ՝ Ս Լըլ
 (Ս) Լըլ (Ս), կէօնտերտի: Լըլահ թէքրար Լըլահ 15
 Սօսէյէ տէտի. Լարաէլ օղուլարընա պէյլէ տէյ-
 էտին. Պապալարընըղըն Լըլահը՝ Լըլահալըն
 Լըլահը՝ Լահալըն Լըլահը վե Լահաօպուռն Լըլահը
 Լահապ պէնի սիղէ կէօնտերտի. պէնիմ աւորմ է-
 պէտէն պու տուր, վե տէվըպէ տէվը եապիկեա-
 րըմ պու տուր: Լիթ՝ Լարաէլըն իխթիարլարընը 16
 ճէմ՝ էաիպ օնլարա տէ. Պապալարընըղըն Լըլահը

- Բապայ՝ Լ'ադահամըն՝ Խահագըն վէ Լ'ա'գօպան
Լ'ա'հը պանա կէօրինիւպ տէտի . Սիդի՝ վէ Սը-
տըրտա սիդէ օլունանը Թահգիգան եօգլատըմ .
- 17 Ս՝ է տէտիքի սիդի Սըսըրըն եղիյէթինտէն՝
Վ'անաանիլերին վէ Լիմիլերին վէ Լ'մերիլերին
վէ Սիերիլերին վէ Լիվիլերին վէ Լ'եպուաիլերին
տիյարընա՝ տիւտ վէ պալ ագան տիյարա չըգարոյ-
- 18 Ըմ՝ Ս՝ է օնըար սէնին սեօղիւմիւ տինկլէյէլեր .
անտէն սէն Լարաէլին իսթիյարլարը իլէ Սըսըր
փատիշահընա վարըպ՝ օնա տէյէսիլ . Պիդէ Լ'ադ-
րանիլերին Լ'ա'հը Լ'ապպրասիմ կէլտի . վէ շիմաի
քերէմ՝ էյլէ՝ իւշ կիւնըիք եօլ չէօլէ վարալըմ , վէ
- 19 Լ'ա'հըմըղ Լ'ապպրա գարպան էտէլըմ : Ս՝ է
պէն՝ Սըսըր փատիշահընըն սիդի կիթմէյէ գոյ-
վերմէյէճէյինի պիլերիմ . նէ տէ գուվլէթլի էլ
- 20 Իլէ տաթի : Լ'նտէն պէն էլիմի՝ սալայըմ , վէ Սը-
սըրը՝ իշինտէ էտէճէյիմ ճիւմլէ մի՝ աճիգաթլարըմ
ըլա վարայըմ . վէ սիդի օնաան սօնկրա սալը վէ-
- 21 Իէ : Ս՝ է պու գաւմէ՝ Սըսըրըլարըն կէօլէրինտէ
լուգֆ վէրէյիմ . վէ օլպի չըգարղընըլտա՝ պօշ
- 22 չըգմայտըղ : Լ'մմահըր գարը՝ գօնշուտունտան
վէ էվինին միւսաֆիրինտէն կիւմիւշ գապլար վէ
ալմոււն գապլար վէ էս՝ վապլար տիլէյէ , վէ օնլա-
րը օղուլարընըղն վէ գըղլարընըղն իւղերինէ
գոյասըղ , վէ Սըսըրը սոյասըղ :

ՊԵՐ 4:

- 1 Ս՝ է Սնէ ճէվապ վերիպ տէտի . Լ'մմա օնըար իշ-
մէ պանա ինանմայըպ՝ սեօղիւմիւ տինկլէմէյի-
ճէլեր . զիրա Լ'ապպ սանա կէօրինմէտի տէյի-
- 2 ճէլեր : Ս՝ է Լ'ապպ օնա տէտի . Պու էլինտէքի .
- 3 Նէտի . վէ օ՝ Տէյնէքտի տէտի : Ս՝ է օնա տէ-
տի . (Նուէրէն աթ . վէ օ՝ օնու եերէ աթընճա՝

Երևան օլտու, վէ Սօսէ օնուն էօնինտէն գաշտը: Դ
 Խնաի Սապպ Սօսէյէ տէտի. Ելինի ուղաթ տա՝ 4
 ծնու գույրուղունտան դութ. վէ օ՝ էլինի ուղատրպ
 ճաա եափը շնճա, էլինտէ տէյնէք օլտու: Կիւաքի 5
 պապալարունն Սլաշը Սապպ Սպրահամն Սլ-
 քահը՝ Խահագըն Սլաշը վէ Լահգօպուն Սլաշը
 Ժանա կէօքիւնտիյիւնէ ինանալար: Ենտէն 6
 Սապպ թէքրար օնա տէտի. Զալա էլինի գօյնու-
 նա դօ. վէ օ՝ էլինի գօյնունա գօտու, վէ օնու չը-
 գարտըղնտա՝ իշթէ էլի գար կիպի պէյալ ճիւ-
 տամը իտի: Ս է օնա տէտի. Ելինի գօյնունա 7
 տէօնտէր. վէ օ՝ էլինի գօյնունա տէօնտէրտի, վէ
 ծնու գօյնունտան չըգարտըգտա՝ իշթէ եինէ էթի
 կիպի օլտու: Խնտի օլաքի՝ էյէր սանա ինանմաղ 8
 լարսա, վէ էվվէլքի նիշաննն սէսինի տինկլէմէզ-
 քէրսէ, սօնկրաքի նիշաննն սէսինէ ինանալար:
 Զէմ օլաքի՝ պու նիշանլարուն իքիսինէ տախի ի- 9
 նանմայրպ՝ սէօզիւնիւ տինկլէմէզքէրսէ, ըրմաղըն
 քոյունտան ալըպ՝ գարսայա տէօք. վէ օլաքի ըք-
 մադտան ալտըղըն սու գարատա գան օլա:

Ս է Սօսէ Սապպա տէտի. Սման էֆէնտիմ, 10
 պէն էհլի քէլամ տէյիլիմ, կէրէք տիւնտէն՝ կե-
 քէք էօթէ կիւնտէն՝ կէրէք գուլուն իլէ սէօյլէշ-
 քիլինտէն պէրու. ամմա պէն աղըր աղըղլը վէ
 աղըր տիլիլիմ: Ս է Սապպ օնա տէտի. Ստէմէ 11
 աղըղ քիմ վէրտի. Զէմ տիլիլիլիմ եախօտ սաղը-
 քը՝ եա կէօզիլիլիմ եախօտ քէօթիլ քիմ եափտը-
 պէն Սապպ տէյիլիլիմ: Սմա շիմտի կիթ, վէ պէն 12
 աղըղ նլա օլաճաղըմ, վէ սանա՝ սէօյլէյէճէյինի
 էլըրէտէճէյիմ: Ս է օ տէտի. Սման էֆէնտիմ, 13
 քէրէմ էյլէ՝ իֆն էլիլիլէ կէօնտէրիքսէն կէօնտէր:
 Ս է Սապպըն ղազապը. Սօսէյէ դութ ուղապ տէ- 14
 օյի. Ելինի Սհաթօն գարընտաշըն տէյիլիլի, պի-

- լիրիմ քիօ ԿՏԻՔ քէլամ տըր. հէմ ապիի իշթէօ
սէնի գարշըլամաղա շըգաճագ, վէ սէնի կէօրտիյ-
15 իւ կիպի՝ եիւրէյինտէ սէվինէճէք տիւր: Մանի
օնա սէջլէ, վէ օնուն աղղընա սէօղլէր գօ. վէ պէն
աղղընլա հէմ օնուն աղղըլլա օլուպ՝ էտէճէյինիղի
16 սիղէ էջրէտէճէյիմ: Սէ գապմէ՝ սէնին եէրինէ
օսէջլէյէ. վէ օլաքի՝ օսանա աղղըլ եէրինէ օլա,
17 վէ սէն օնա ալլաճ եէրինէ օլասըն: Մանի պո
տէյնէյի էլինէ ալ, քի օնունլա նիշանլարը էյ-
լէյէօֆն:
- 18 Սէ Սօսէ կիտիպ՝ գայնաթասը Սփրոյա
տէօնտիւ, վէ օնա տէտի. Սփէրէմ էյլէ՝ վարայըմ,
վէ Սըսըրտա օլան գարընտաշլարըմա տէօնէյիմ,
վէ պագայըմ օնլար տաճա սաղմը. վէ Սփրօ Սօ-
19 սէյէ տէտի. Սէլամէթլէ կիթ: Սէ Սփապ Սի-
տիանտէ Սօսէյէ տէտի. Սէ ալ Սըսըրա տէօն.
ղիւրա ճանընը արայան ատէմլէրին ճիւլլէսի էօլ-
20 տիւ: Մանի Սօսէ գարըսընը վէ օղուլլարընը ա-
լլա՝ օնլարը էշէքլէրէ պինտիրտի, վէ Սըսըր տիյ-
արընա տէօնտիւ. հէմ Սօսէ Սլլաճըն տէյնէյինի
21 էլինէ ալար: Սէ Սփապ Սօսէյէ տէտի. Սըսը-
րա կիթմէյէ տէօնտիւյինտէ, պագ քի էլինէ գօ-
տուղում ճիւլլէ փ՝ լճիզաթլարը Սիւրաօնուն էօ-
նիւնտէ էտէսին. վէ պէն օնուն եիւրէյինի սէրթ-
22 լէտէճէյիմ, վէ գապմը սալը վէրմէյէճէք: Սէ
Սիւրաօնա տէյէսին. Սփապ պէջլէ տէր. () զլում
23 Սարաէլ՝ իլք սօղուլում տուր: Մանի սանա տէ-
րիմ. () զլումալ՝ պսնա ի պատէթ էթմէյէ սալը՝
վէք. ամնա օնու սալը վէրմէյէ գայիլ օլմազան,
իշթէ պէն սէնին օղունու՝ իլք սօղուլումնու էօլ-
տիւրիւրիմ:
- 24 Սէ օ՝ եօրոա գօնմուշ իքէն, Սփապ օնա րանթ
25 կէլիպ՝ օնու էօլտիւրմէյէ իսթէտի: Մանի Սի-

Ֆորա պիր քէսքին գաշ ալապ՝ օղլունուն զուլֆէ-
սինի քէստի, վէ օնուն պագլարընա պրագրապ տէ-
տի . լիսհգիգան սէն պանա գան կիւվէյիսի սին :
Վ է օնու գոյվէրտի . օգէման Սէֆօրտ տէտի . 26
Սիննէթ իչին գան կիւվէյիսի սին :

Վ է Ռապա Մհարօնա տէտի . Ղէօլէ՝ Սօսէյի 27
գարշըլամաղա կիթ . վէ ս կիտիպ՝ օնա Մլահըն
տաղընտա րասթ կէլտի, վէ օնու էօփտիլ : Վ է 28
Սօսէ՝ օնու կէօնտերէն Ռապալըն ճիւմլէ սէօզլէ-
րինի՝ վէ քէնտինէ պույուրտուղու ճիւմլէ նիշան-
լարընը՝ Մհարօնա խապէր վէրտի :

Լամտի Սօսէ Մհարօն իլէ կիտիպ՝ Լարաէլ օ- 29
զուլարընըն ճիւմլէ իխթիարլարընը ճէմ՝ էթտի-
լէր : Վ է Մհարօն Ռապալըն Սօսէյէ ճիւմլէ սէօյ- 30
լէտիյի սէօզլէրինի օնլապ սէյլէտի . հէմ նիշան-
լարը գաւմլն էօնիւնտէ էյլէտի : Վ է գաւմ ի- 31
նանտը . վէ Ռապալըն՝ Լարաէլ օղուլարընը եօգ-
լատըղընը վէ սըգընթըլարընա նաղար էթտիյինի
իչիթտիքլէրինտէ, էյիլիպ՝ սէճտէ էթտիլէր :

ՊԵՇ, 5:

Լնտէն սօնկրա Սօսէ իլէ Մհարօն վարըպ՝ Վի- 1
թաօնա տէտիլէր . Լարաէլին Մլահը Ռապապ՝ պէօյ-
լէ տէր . Վաւմըմը սալը՝ վէր քի՝ պանա չէօլտէ
պայրամ էտէլէր : Վ է Վիթրաօն տէտի . Ռապա 2
քիմտիր, քի օնուն սէօզիւնիւ տինկլէյիպ՝ Լարա-
էլի սալը՝ վէրէյիմ . Ռապալը պիլմէմ, վէ Լարաէլի
տաթի սալը վէրմէմ : Վ է օնլար տէտի . Ռապա 3
նիլէրին Մլահը պիգէ րասթ կէլտի . քէրէմ էյլէ՝
իւչ կիւնլիւք եօլ չէօլէ վարալըմ, վէ Մլահըմըզ
Ռապապ գուրպան էտէլիմ . օլմայաքի՝ իւլէրիմիգէ
գաոնէլա եա գըլըճլա օղրայա : Լամտի Սըսըր 4
փաթիշահը օնլարա տէտի . Մ Սօսէ վէ Մհարօն՝

- գաւմը նիշին իշխերինտէն ալըգօրսունուզ . իշխ
5 նիզէ կիտին : Ընտէն Վիրաօն տէտի . իշխէ հա-
լա տէյարըն գաւմը չօգտուր , վէ սիզ օնլարը իշխ-
րինտէն ալըգօրսունուզ :
- 6 Վ է օլ կիւնտէ Վիրաօն գաւմըն անկարեաճը-
լարընա՝ վէ օնուն նազըրլարընա պուլուրուպ՝ տի-
7 տի . Ըթըգ՝ տիւն էօթէ կիւն կիպի՝ քերփիճէր
քէսմէք իշխն՝ գաւմա սաման վէրմէն . օնլար
կիթսինլէր , վէ քէնտիլէրինէ սաման արասընլար :
- 8 Վ է օնլարըն իւզէրինէ՝ տիւն էօթէ կիւն եափ-
տըգլարը քերփիճէրին մագդուրնը գոյուն , օնտան
թէնզիլ էթմէն . զիրա օնլար թէնպէլ օլմաղըլա ,
պաղըրըղպ՝ Վիտէլիմ Ըլահըմըգա գուրպան էտէ-
9 լիմ տէրլէր : Խըղմէթ՝ պու ատէմլէրին իւզէրինէ
աղըրլանսըն , վէ օնտա՝ չալըշսընլար , քի եալան
10 սէօղէրէ տիգգաթ էթմէսինլէր : Իմտի գաւմըն
անկարեաճըլարը վէ նազըրլարը չըգտըլար , վէ
գաւմա սէօյլէյիպ տէտիլէր . Վիրաօն պէյլէ
11 տէր . Պէն սիզէ սաման վէրմէմ : Վէնտինիզէ
սիզ կիտիպ՝ նէրէտէ պուլուրսանըզ՝ սաման ալըն .
լաքին իշինիզտէն՝ հիչ թէնզիլ օլունմայաճագ-
12 տըր : Ընտէն գաւմ պիւթին Սըսըր տիյարըն-
տա՝ սաման եէրինէ սաման չէօփիւ արամաղա տա-
13 ղըլարլար : Վ է անկարեաճըլար օնլարը զօրլայ-
րպ տէտիլէր . Վիւն պէ կիւն՝ սամանընըզ օլտու-
14 ղու կիպի՝ իշինիզի թէքմիլ էտին : Իմտի Վի-
րաօնուն միւպաշիրլէրի՝ Խարաէլ օղուլարըն իւ-
զէրինէ նասպ էթտիքլէրի նազըրլարը տէյտիլէր ,
վէ տէտիլէր . Սիզէ Սագգուլ օլունմուշ քերփիճ-
լէրի՝ տիւն վէ պու կիւն՝ նիշին իլէրքի կիպի պի-
15 թիրմէտինիզ : Վ է Խարաէլ օղուլարընըն նա-
զըրլարը վարըպ՝ վէ Վիրաօնա Ֆէրեատ էտիպ
տէտիլէր . Նիշին գուլարընա պէյլէ՝ էտէրսին :

Պաշտարանս սաման վերմեզէր, վէ պիզէ՝ Վեր- 16.
 փիճէր ետիրն տերէր. վէ իշթէ գուլարն տեջ-
 իւտիւէր, վէ գապահաթ սէնին գապմընըն տոր :
 Վ է օ տէտի . Վիզ թէնպէլսինիզ՝ թէնպէլ . օնուն 17
 իչին օիզ՝ Վ արալըմ՝ Քապպա գուրպան էտէլիմ
 տերսինիզ : Մմա շիմտի կիտին իշէյին, վէ սիզէ 18
 սաման վերիլմէսին, եինէտէ քերփիճլէրին մագ-
 գոլընը վերմէլսինիզ : Վ է խարաէլ օղուլարն 19
 նազըրլարը՝ քէնտիլէրէ՝ իին պէ կին մագգոլ
 քերփիճլէրինիզտէն հիչ թէնզիլ օղունմաղ տէ-
 նիլտիյինտէն՝ քէնտիլէրինի պէլատէ կէօրտիւէր :
 Վ է օնլար Վիրաօնտան չըգար իքէն, գարշըլա- 20
 րընտա տուրան Վ օսէյէ վէ Մարօնա րասթ կէլ-
 տիլէր . Վ է օնլարա տէտիլէր . Քապպ սիզէ պա- 21
 գըպ՝ հէգքմէ թսին . Վիրա գօգումոլղու Վիրաօ-
 նուն նազարընտա վէ գուլարընըն նազարընտա
 պէտ գօգար իթմէյիլէ, պիզի էօլտիւրմէյէ՝ օնլա-
 րըն էլինէ գըլը՝ վերտինիզ :

Վ է Վ օսէ Քապպա տէօնիւպ տէտի . Վա է- 22
 ֆէնտիմ՝ նի՛չին պու գապմը պէլսյա սալտըն, վէ
 պէնի նէյէ՝ կէօնտէրտին . Վիրա սէնին ատըն- 23
 լա Վիրաօնա սէյլէմէք իչին վարտըզըմտան պէ-
 րու, պու գապմը պէլսյա սալտը . վէ գապմընը ալտ
 գուրթ արմատըն :

ՊԼԸ 6 :

Վ է Քապպ Վ օսէյէ տէտի . Վիրաօնա էտէճէյի- 1
 մի շիմտի կէօրիւրսին . թաքիմ օնլարը գուպվէթ-
 լի էլ զօր- իլէ սալմվէրէ, վէ օնլարը գուպվէթլի
 էլ զօր- իլէ տիյարընտան սիւրէ : Հէմ Մլահ 2
 Վ օսէյէ սէյլէյիպ՝ օնա տէտի . Քապպ պէնիմ .
 Վ է Մարահամա՝ Քահապա վէ Քաօպա ճիւմ 3
 լէյէգատիթ Մլահ ատը իլէ կէօրիւնտիւմ, ամմա

Պապալարը էվլերինին պաշարը պունլար տըր . 14
 Խարաէլին իլք սողուշու Բուպէնին օղուլարը ,
 Հանօխ վէ Գալու՝ Հէսրօն վէ Խարմի . Բուպէ-
 նին գապիլէլէրի պունլարտըր : Ս է Շ իմօնուն 15
 օղուլարը՝ Լէմուէլ վէ Լամին վէ () Հա՛տ վէ
 Լախին վէ Սօհար վէ Վանաանլը գարընըն օղու-
 Շ աուլ . Շ իմօնուն գապիլէլէրի պունլարտըր ,
 Ս է Լ էւի օղուլարընըն ատլարը սողուշարընձա 16
 պունլար տըր . Կէրշօն վէ Գահաթ վէ Սէրարի :
 Ս է Լ էւինին էօմրիւնին երլարը եիւղ օթուղ
 եէտի երլ իտի : Կէրշօնուն օղուլարը գապիլէ- 17
 լէրինձէ Լ իպնի վէ Շ իմէի՝ իտի : Ս է Գա- 18
 հաթըն օղուլարը՝ Լ՛մրամ վէ Լահար վէ Հէպրօն
 վէ Սէղղիէլ իտի : Ս է Գահաթըն էօմրիւնին
 երլարը եիւղ օթուղ իւշ երլ իտի : Ս է Սէրա- 19
 բինին օղուլարը՝ Սահէլի վէ Սուշի իտի . Լ էւինին
 գապիլէլէրի սողուշարընձա պունլար տըր : Ս է 20
 Լ՛մրամ քէնտինէ գարը տէյիւ իալասը Լօխէպէ-
 տի՛ ալտը , վէ օնա Լ՛հարօնու վէ Սօսէյի՛ սողու-
 աուլ : Ս է Լ՛մրամըն էօմրիւնին երլարը եիւղ
 օթուղ եէտի երլ օլտուլ : Ս է Լահարըն օղուլ- 21
 արը՝ Գօրահ վէ Կէֆէկ վէ Ծ իւրի իտի : Ս է 22
 Սէղղիէլին օղուլարը՝ Սիշաէլ վէ Լլսաֆան վէ
 Սիթրի իտի : Ս է Լ՛հարօն Լ՛մինատապըն գըզը՝ 23
 Գահշօնուն գըզգարընտաշը Լլիշապայը քէնտի-
 նէ գարը ալտը , վէ օնա Կատապը վէ Լպիհոյի՛
 Լլէա՛զարը վէ Լթամարը սողուրտուլ : Ս է Գօ- 24
 բահըն օղուլարը՝ Լսսիւ վէ Լլգանա վէ Լպիա-
 տաֆ իտի . Գօրահլըլարըն գապիլէլէրի պուն-
 լար տըր : Ս է Լ՛հարօնուն օղուլ Լլէա՛զար՝ 25
 Ֆութիէլին գըզլարընտան քէնտինէ գարը՛ ալտը ,
 վէ օնա Ֆինէհասը՛ սողուրտուլ : Լ էւիլիլէրին՝
 գապիլէլէրինձէ՛ պաշ պապալարը պունլար տըր :

- 26 Րապպըն՝ Խարաէլ. օղուլարընը ա՛սքերլէրինճէ՛
 Սըսըր տիյարընտան չըգարըն տէյիւ էմք էթտի-
 27 կի՛ օլ Լճարօն վէ Սձսէ պունլար տըր : Խարաէլ
 օղուլարընը Սըսըրտան չըգարմաղա Սըսըր փա-
 տիշահըն Ֆիրաօնա սէյլէյէնլէր պունլար տըր .
 պոլ Սձսէ վէ Լճարօն տուր :
 28 Ս է օլտո՛ւքի՛ Րապպ Սըսըր տիյարընտա Սձ-
 29 սէյէ սէյլէտիյի կիւնտէ , ()լտէմ Րապպ Սձ-
 սէյէ սէյլէյիպ տէտի . Րապպ պէնիմ . սանա հէք
 տէտիյիմի Սըսըր փատիշահըն Ֆիրաօնա սէյլէ :
 30 Ս է Սձսէ Րապպըն հուզուրունտա տէտի . Իշթէ
 պէն աղը՛ր տիլլիյիմ , եա Ֆիրաօն պէնի նի՛ճէ
 տինկլէյէճէք :

ՊԵՇ. 7 :

- 1 Ս է Րապպ Սձսէյէ տէտի . Պադ , սէնի Ֆիրաօ-
 նա՛ ալլա՛ հ գօտում , վէ գարընտաշըն Լճարօն
 2 փէյլամպէրին օլա : Սէն՝ ճիւմլէ սանա պույ-
 ուրտուղումու սէյլէյէսին . վէ գարընտաշըն Լճ-
 3 արօն Ֆիրաօնա՛ սէյլէյէ , քի Խարաէլ օղուլ-
 արընը քէնտի տիյարընտան սալը՛ վէրէ : Ս է
 պէն Ֆիրաօնուն եիւրէյինի սէրթլէտիպ՝ նիշան
 4 լարըմը վէ միւճիզաթլարըմը Սըսըր տիյարընտա .
 չօղալտաճաղըմ : Ս է Ֆիրաօն սիզի տինկլէմի
 եէճէք . անտէն պէն՝ էլիմի Սըսըրա՛ սալըպ՝ ա՛-
 քէրիմ օլան գալմըմ Խարաէլ օղուլարընը Սը-
 5 սըրտան պէյիւք ահքեանմ իլէ չըգարայըմ : Ս է
 Սըսըրըն իւզէրինէ էլիմի ուզաթտըղմտա՛ վէ
 Խարաէլ օղուլարընը օնլարըն արասընտան չը-
 գարտըղմտա , Սըսըրըլար պիլէլէրքի՛ Րապպ
 6 պէն իմ : Իմտի Սձսէ իլէ Լճարօն՝ Րապպըն
 օնլարա թէնպիհ էթտիյի կիպի էյլէտիլէր . էյլէ՛
 7 էյլէտիլէր : Ս է Ֆիրաօն իլէ սէյլէշտիլէ-

րինտէ , Սոսէ սէքսէն եաշընտա՝ վէ Լ՝հարօն սէք-
սէն իւչ եաշընտա իտի :

Ս է Բապպ Սոսէյէ վէ Լ՝հարօնա սէյլէյիպ 8
տէտի . Վիրաօն սիզէ սէյլէյիպ՝ Վէնտիլէ- 9
րինիզ իչին միւճիզաթ վէրին տէտիքտէ , Լ՝հա-
րօնա տէյէսին . Լ՝սանը ալ , վէ օնու Վիրաօնուն
էօնիւնէ՝ աթ , աժսէր օլա : Խմտի Սոսէ իլէ Լ՝- 10
հարօն Վիրաօնա վարըպ՝ Բապպըն պույուրտու-
ղու կիպի էյլէտիլէր . վէ Լ՝հարօն ա՛սասընը Վի-
րաօնուն էօնիւնտէ՝ վէ գուլարընըն էօնիւնտէ
աթտը , վէ աժտէր օլտու : Ս է Վիրաօն տախի 11
քէնտի ա՛լիմլէրինի վէ սիհիրպաղարընը չաղըրտը .
վէ Սըսըրըն պիւյիւճիւլէրի՝ օնլար տախի սիհիր-
լէրի իլէ էյլէ՝ էյլէտիլէր : Ս է հէր քէս ա՛սա- 12
սընը պրագտըգտա՝ աժտէրլէր օլտուլար . լաքին
Լ՝հարօնուն ա՛սասը՝ օնլարըն ա՛սալարընը եուլմ-
տու : Ս է Վիրաօնուն եիւրէյի սէրթլէնիպ՝ 13
Բապպըն տէտիյի կիպի օնլարը տինկլէմէտի :

Լ՝նտէն Բապպ Սոսէյէ տէտի . Վիրաօնուն 14
եիւրէյի գաթըլանտը . գաւմը սալը վէրմէքտէն
իմթինա՝ էթտի : Սապահտան Վիրաօնա կիթ . 15
իշթէ օ՝ սոյա՝ չըգայօր . վէ ըրմաղըն քէնարընտա
գարշըսընտա՝ տուր , վէ երլանա տէօնէն ա՛սայը
էլինէ՝ ալ . Ս է օնա տէ . Ի՛պրանիլէրին Լ՝լահը 16
Բապպ՝ Վաւմըմը սալը՝ վէր քի չէօլաէ պանա ի՛-
պատէթ էտէլէր տէյէրէք՝ պէնի սանա՝ կէօնտէր-
տի . վէ իշթէ շիմտիյէտէք՝ տինկլէմէտին : Բապպ 17
պէյլէ՝ տէր . Պէնիմ Բապպ օլտուղումու պուն-
տան պիլէսին . Իշթէ պէն էլիմտէ օլան ա՛սա իլէ
ըրմագտաքի սուլարա վուրաճաղըմ , վէ գանա՝
աէօնէճէքլէր . Ս է ըրմագտա օլան պալըզլար 18
էօլէճէքլէր , վէ ըրմագ գօգաճագ . վէ Սըսըրը-
լար ըրմագտան սու իշմէյէ իկրէնէճէքլէր : Խմտի 19

- Բապպ Սոսէյէ տէտի . Լճարօնա տէ . Լճանը
ալ , վէ էլինի Սըսըրըն սուլարը իւզէրինէ՝ չայլա-
րը՝ ըրմագլարը վէ կէօլէրի վէ ճիւմլէ սուլարընըն
տէվշիրինթիւերի՝ իւզէրինէ ուզաթ , քի գան օլա-
լար . վէ պիւթիւն Սըսըր տիյարընտա՝ կերէք
աղաճտան կերէք դաշտան օլան գապլարտա տա-
20 Լա գան օլա : Ս է Սոսէ իլէ Լճարօն՝ ճէման
Բապպըն պույուրտուղու կիպի էյլէտիւեր . վէ ա-
սայը գալլըրրպ՝ Վիրաօնուն կէօլէրի՝ վէ գուլ-
լարընըն կէօլէրի էօնիւնտէ ըրմագտաքի սուլարա՝
վուրտու , վէ ըրմագտա օլան ճիւմլէ սուլար գանա՝
21 տէօնտիւեր : Ս է ըրմագտա օլան պարզլար
էօլտիւեր , վէ ըրմագ գօգտու , վէ Սըսըրըլար
ըրմագտան սու իչմէյէ գատիր տէյիլէր իտի . վէ
22 գան՝ պիւթիւն Սըսըր տիյարընտա իտի : Իմօի
Սըսըրըն պիւյիւճիւերի՝ տէ սիհիրլէրիիլէ էյլէ
էյլէտիւեր . վէ Վիրաօնուն եիւրէյի սէրթլէնտի ,
վէ Բապպըն տէտիյի կիպի օնլարը տինկլէմէտի :
23 Ս է Վիրաօն տէօնիւպ՝ էվինէ կէլտի , վէ պունու
24 տախի եիւրէյինէ գօմատը : Ս է ճիւմլէ Սըսըր-
ըլար ըրմաղըն չէվրէսինտէ իչմէյէ սու իչիւն
գապտըլար . զիրա ըրմաղըն սույունտան իչմէյէ
25 գատիր տէյիլէր իտի : Ս է Բապպ ըրմաղը վուր-
տուգտան սօնկրա՝ եէտի կիւն թէքմիլ օլտու :

ՊԼՇ, 8 :

- 1 Ս է Բապպ Սոսէյէ տէտի . Վիրաօնա վար , վէ
օնա տէ , Բապպ պէյլէ տէր . Վապմըմը՝ պանա
2 Բպատէթ էթմէյէ սալթ վէր : Լճան էյէր սալթ
վէրմէքտէն իմթինա՝ էտէրսէն , իշթէ պէն ճիւմլէ
3 սինօրլարընը գուրպաղալարըլա վուրուրում : Ս է
ըրմագ՝ չօգ գուրպաղալար չըգարա , վէ օնլար չը-
գըպ՝ սէնին էվինէ վէ եաթագ օտանա վէ տէօշէ-

Կինէ վէ գուլարունն է վլերինէ վէ գավմնա՝ վէ
 Ֆուրունլարնա վէ խամուր թէքնէլերինէ կէլե-
 լէր : Վ է գուրպաղալար՝ սէնին իւզերինէ վէ 4
 գավմննն իւզերինէ վէ ճիւմնէ գուլարունն իւզե-
 րինէ՝ չըգալար : Էէմ (Պապա Ս) սէյէ տէտի . Ե- 5
 հարոնա տէ . Չայլարուն իւզերինէ՝ ըրմագլարուն
 իւզերինէ վէ կէօլէրին իւզերինէ էլլինի ա՛սանիլէ
 ուզաթ , վէ Սըսըր տիյարը իւզերինէ գուրպաղա-
 լարը՝ չըգար : Վ է Եհարոն Սըսըրն սուլարը՝ 6
 իւզերինէ էլլինի ուզաթտը . վէ գուրպաղալար չը-
 գրա՝ Սըսըր տիյարունը գափլատը : Իմտի պիյ- 7
 իւծիւէր տէ սիհիրլերիիլէ էյլէ՝ էյլէտիլէր , վէ
 Սըսըր տիյարը իւզերինէ գուրպաղալար չըգար-
 տըլար : Վ է Վիրաօն Սսէյի վէ Եհարոնու 8
 չաղըրըպ տէտի . Բապապանիյազ էտին , քի գու-
 պաղալարը պէնտէն վէ գավմնմտան կիտէրէ՝ , վէ
 գավմն՝ Բապապա գուրպան էթմէյէ սալը՝ վերէյիմ :
 Վ է Սսէ Վիրաօնա տէտի . Պանա վագթ թա՛յին 9
 էյլէ . սէնին իչիւն վէ գուլարուն իչիւն վէ գավմնն
 իչիւննէ՝ զէման նիյազ էտէյիմ , վէ սէնտէն վէ
 էվինտէն գուրպաղալարը հէլաք էտէյիմ , եալը-
 նըզ ըրմագտա գալալար : Վ է օ՝ Լարուն տէտի . 10
 իմտի օ տէտի . Սէօզիւնէ՝ կէօրէ օլսուն . թապի-
 լէսին քի՝ Ելահըմըզ Բապապ կիպի եօգտուր .
 Վ է գուրպաղալար սէնտէն վէ էվլերինտէն վէ 11
 գուլարունտան վէ գավմնտան կիտէլէր . եալը-
 նըզ ըրմագտա՝ գալալար : Ենտէն Սսէ իլէ Ե- 12
 հարոն Վիրաօնտան չըգտըլար . վէ Սսէ՝ Վիրա-
 օնուն իւզերինէ կէթիրտիյի գուրպաղալար խու-
 աուսի իչիւն Բապապ Ֆէրեատ էյլէտի : Վ է 13
 Բապա Սսէնին տէտիյի կիպի էյլէտի . վէ էվլեր-
 տէն՝ հավլիլէրտէն վէ թարլալարտան գուրպաղա-
 լար էօլտիւ : Վ է օնլարը՝ երղըն երղըն երղտը- 14

- 15 լար, վէ եէր գօգտու : Լճմա Վիրաօն րաՀաթ-
լըգ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, եիւրէյինի գաթը-
լատըպ՝ Բապպըն տէտիյի կիպի օնլարը տինկլէ-
մէտի :
- 16 Ս է Բապպ Սնէյէ տէտի . Լճարօնա տէ .
Լճանը ուզաթ, վէ եէրին դօփրաղընա՝ վուր, վէ
պիւթիւն Սըսըր տիյարընտա քէհլէ՝ օլտուն :
- 17 Խմտի էօյլէ էյլէտիլէր . զիւրա Լճարօն աճասը-
լլա էլինի ուզատըպ՝ եէրին դօփրաղընա՝ վուրտու,
վէ ատէմլէրտէ հէմ հայվանլարտա քէհլէ՝ օլտու .
պիւթիւն Սըսըր տիյարընտա հէփ եէրին դօփրա-
- 18 Ղը քէհլէ՝ օլտու : Ս է պիւյիւծիւլէր տէ սիհիւ-
լէրիիլէ էօյլէ էյլէտիլէր քի՝ քէհլէլէր չըգարա-
լար, ամմա գատիր օլմատըլլար . իմտի քէհլէլէր
- 19 հէմ ատէմտէ հէմ հայվանլարտա՝ օլտու : Ս է
պիւյիւծիւլէր Վիրաօնա տէտիլէր . Պու՝ Լճահըն
փարմաղը՝ տըր . իմտի Վիրաօնուն եիւրէյի սէրթ-
լէնիպ՝ Բապպըն տէտիյի կիպի օնլարը տինկլէ-
մէտի :
- 20 Ս է Բապպ Սնէյէ տէտի . Սապահտան էրքէն
գալգ, վէ Վիրաօնուն հուզուրունտա՝ տուր . իշթէ
օ՝ սուլարա՝ չըգայօր . վէ օնա տէ . Բապպ պէօյլէ՝
տէր . Վաւմըմը՝ պանա ի պատէթ էթմէյէ սաթը՝
- 21 վէր . Օ՛հրա էյէր գաւմըմը սալըվէրմէ՝ զսէն ,
իշթէ պէն սէնին իւզէրինէ վէ գուլլարընըն իւզե-
րինէ վէ գաւմընըն իւզէրինէ վէ էվլէրինին իւզե-
րինէ սիվրի սինէյի կէօնտէրիւրիմ, վէ Սըսըրլըլա-
րըն էվլէրի հէմ սաքին օլտուգլարը եէր սիվրիսի-
- 22 նէքլէ տօլա : Ս է օլ կիւնտէ գաւմըմըն սաքին
օլտուզու Սօշէն դօփրաղընը պըրտ էտէյիմ, վէ
օրատա հիչ պիր սիվրի սինէք օլմայա . Թա պիլէ-
- 23 սինքի՝ եէրին օրթասընտա Բապպ պէնիմ : Ս է
պէնիմ գաւմըմ իլէ սէնին գաւմըն արասընտա

պիր ֆիտա՛ս գոյալըմ: Պու նիշան ետորն օլուք: Խմտի ՚Բապա՛ պեօլէ էյլէտի, վէ Վիրաօնուն է- 24
 վնէ վէ գուլարունն էվէրինէ վէ պիւթիւն Սը-
 արը տէյարունն իւզերինէ պիր աղըր սիվրիսինէք
 էէլտի. վէ սիվրի սինէյին սէպէպինտէն եէր պօ-
 զնւտու: Ս է Վիրաօն Սօսէյի վէ Մարօնու 25
 չաղըրըպ տէտի. Սիտին, պու տէյարտա Մլաճը-
 նըրգա գուրպան էտին: Ս է Սօսէ տէտի. Պեօլէ 26
 էթմէյէ ճայիզ տէյիլտիր. զերա Մլաճըմը
 Բապա Սըսըրըլարուն իբրահիյէթլերինի գուր-
 պան էտէրիպ. իշթէ Սըսըրըլարուն կէօլէրի էօ-
 նիւնտէ իբրահիյէթլերինի գուրպան էտէրսէք,
 պիղի դաշամօզլարմը: Խչ կիւնլիւք եսլ չէօլէ՝ 27
 էիտիպ՝ Մլաճըմը ՚Բապա պիղէ տէյէճէյի կի-
 պի գուրպան էտէճէյի: Խնտէն Վիրաօն տէտի. 28
 Պէն սիղի՝ Մլաճընը ՚Բապա չէօլտէ գուրպան
 էթմէյէ. Կալը վերիրիմ, անճադ փէք ուզաղա
 էիթմէն՝ պէնիմ իշիւն նէյալ էտին: Ս է Սօսէ 29
 տէտի. Խշթէ պէն եանընտան չըգըպ՝ ՚Բապա նիյ-
 ալ էտէրիմ, վէ եարն Վիրաօնտան՝ գուլարըն-
 տան հէմ գաժմընտան սիվրի սինէք կիտէ. անճադ
 Վիրաօն պիր տաճա՝ գաժմը ՚Բապա գուրպան
 էթմէյէ սալըգէրմէյէրէք՝ պիղէ ալտաթմաթըն: 30
 Ս է Սօսէ Վիրաօնուն եանընտան չըգըպ՝ ՚Բապ- 30
 պա նիյալ էթտի: Ս է ՚Բապա Սօսէնին սէօ 31
 զիւնէ կէօրէ էտիպ՝ Վիրաօնտան՝ գուլարընտան
 հէմ գաժմընտան սիվրի սինէյի կիտէրաթի. պիք
 տանէ պիղէ գալմատը: Խմտի Վիրաօն պու տէֆա՛ 32
 տաթի էիւրէյինի գաթըլաթտը, վէ գաժմը սալը
 վէրմէտի:

ՊԵՇ, 9:

Ս է ՚Բապա Սօսէյէ տէտի. Վիրաօնա վաթ, վէ 1
 տաթ սէօլէ. Խպրանիլերին Մլաճը ՚Բապա պեօլէ

- տէր . Վաւմըմը պանա ի պատէթ էթմէյէ սալը՝
 2 վէր : Օ իրա էյէր սէն սալը վէրմէքտէն իմթինտ՝
 3 էտիպ՝ օնլարը տահա ալըյօրսան , իշթէ Րապ-
 պըն էլի՝ գըրտա օլան սիւթիւլէրինին իւլէրինէ
 օլուպ՝ սէնին աթլարըն՝ էշէքլէրին՝ տէվէլէրին՝
 սըղըրլարըն վէ գոյունլարըն իւլէրինէ զայէթ
 4 աղըր գըրղըն օլուր : Ս է Րապպ խարաէլին սիւ-
 թիւլէրի իլէ Սըսըրըն սիւթիւլէրինին մապէյնինի
 պըրա . վէ խարաէլ օղուլարընա միւթալիգ օլան-
 5 լարըն հիշ պիրի էօլմէյէ : Ս է Րապպ պիր վագթ
 թային էտիպ՝ տէտի . Պունէսնէյի Րապպ՝ եէրտէ
 6 եաւըն էտէճէքտիր : Սմտի էրթէսի կիւնտէ՝
 Րապպ պու նէսնէյի էթտի , վէ Սըսըրըն ճիւմլէ
 սիւթիւսիւ էօլտիւ . ամմա խարաէլ օղուլարընըն
 7 սիւթիւսիւնտէն հիշ պիրի էօլմէտի : Ս է Ֆի-
 րաօն կէօնտէրտի , վէ իշթէ խարաէլին սիւթիւլէ-
 րինտէն հիշ պիրի պիլէ էօլմէտի . վէ Ֆիրաօնուն
 եիւլէյի գաթըլանտը , վէ գաւմը սալը վէրմէտի :
 8 Ս է Րապպ Սօսէյէ վէ Մհարօնա տէտի .
 Քէնսիլէրինիպէ՝ ալուճլարընըլ տօլուու քիւլ-
 հան քիւլիւ ալըն , վէ Սօսէ օնու Ֆիրաօնուն էօ-
 9 նիւնտէ կէյէ տօղըու սաչսըն . Ս է պիւթիւն
 Սըսըր տիյարը իւլէրինտէ թօղա տէօնէ , վէ
 ճիւմլէ Սըսըր տիյարընտա ատէմլէրին հէմ հայ-
 վանլարըն իւլէրինէ չըպանլար չըգարան գապար-
 10 ճըգլար օլա : Սմտի քիւլհանտան քիւլիւ ալտը-
 լար , վէ Ֆիրաօնուն էօնիւնտէ տուրտուլար . վէ
 Սօսէ օնու կէյէ տօղըու սաչմաղըլա , ատէմլէրտէ
 վէ հայվանլարտա չըպանլար չըգարան գապար-
 11 ճըգլար օլտու : Ս է պիւլիւճիւլէր՝ գապարճըր-
 լարըն սէպէպինտէն Սօսէնին էօնիւնտէ տուր-
 մաղա գատիր տէյիլէրիտի . ղիրա գապարճըգլար՝
 հէմ պիւլիւճիւլէրտէ հէմ ճիւմլէ Սըսըրլար-

առաջ տու : Սէ Ռապա Ֆիրաօնուն երեւոյնի 12
 փէքլէթտի , վէ Ռապալըն Սօսէյէ տէտիյի կիպի
 օնլարրտինկլէմէտի :

Մտէն Ռապա Սօսէյէ տէտի . Սապահտան 13
 երքէն դալգ , վէ Ֆիրաօնուն հուզուրունտա տուր ,
 վէ օնա տէ . Ռապանիլէրին Մլահը Ռապա պէջլէ
 տէր . Վափմընը պանա ի պատէթ էթմէյէ սալը
 վէր : Օ իրա պու քերրէ պէն՝ հէփ վուրուշա- 14
 րըմը սէնին երեւոյնէ վէ գուլարընա հէմ գալ-
 մընա կէօնտէրիւրիմ . թա պիլէսին քի՝ պիլթիւն
 երտէ պէնիմ կիպի եօգտուր : Օ իրա շիմտի 15
 էլիմի սալըպ՝ սէնի վէ գալմընը դաճան իլէ վուրու-
 րում , վէ եերտէն եօշ օլուրսուն : Սէ սէնի՝ հէ- 16
 ման պունոն իշիւն գալարըտըմ , քի գուլվէթիմի
 սէնինլէ կէօսթէրէյիմ , վէ ճիւմլէ եերտէ իսմիմ
 նազլ օլունտուն : Սէն տահա գալմըմա գարշը 17
 տուրուպ՝ օնլարը սալը վէրմէ զիսին : Նլթէ պէն՝ 18
 եարըն պու վադթ դայէթ աղըր տօլու եաղտըրը-
 րըմ , քի օնուն կիպի Սըսըտա՝ թէմէլլէնտիյի
 կիւնտէն պերու պու անէտէյին օլնատը : Սէ 19
 շիմտի կէօնտէրիպ՝ սիւրիւնիւ՝ վէ գըրտա հէր նէն
 վարըսա , գաշըր . Վէրա գըրտա պուլունուպ՝ էվ-
 լէրէ տէվլիլիլմէյէն ճիւմլէ ատէմ վէ հայվան իւ-
 զերլէրինէ տօլու էնէճէք , վէ օնլար հէլպք օլուր :
 Ֆիրաօնուն գուլարընտան Ռապալըն սէօլիւնտէն 20
 գօրգան՝ գուլարընը վէ սիւրիւսինիւ էվլէրէ գա-
 շըրուր . Մմա Ռապալըն սէօլիւնիւ երեւոյնէ 21
 գօմայան՝ գուլարընը վէ սիւրիւսինիւ գըրտա
 գօյվէրտի : Մմտի Ռապա Սօսէյէ տէտի . Նլինի 22
 կէջլէ տօղրու ուզաթ , վէ պիլթիւն Սըսըր տիյա-
 րընտա՝ ատէմլէր վէ հայվանլար վէ Սըսըր տիյա-
 րընտա օլան թարլալարըն ճիւմլէ օթու իւղէրինէ
 տօլու կէլէճէք : Սէ Սօսէ ա՛սասընը կէջլէ 23

- առդրու ուղարկուի. վե՛ր Ռապա՛յ՝ կիւրիւթիւէր վե՛ր
 տօլու կեօնաւորտի, հէմ՝ եւերին իւղերինս.է աթէշ
 եիւրիւտիւ. իմտի Ռապա՛յ՝ Սըսըր տիյարընըն իւ
 24 զերինէ տօլու եաղտըրտը: Ս ի տօլու՝ հէմ առ-
 լունուն օրթասընտա Կարըշըգ աթէշ կելտի.
 շէյլէ շիտտէթլի իտի քի՛ ճիւմլէ Սըսըր տիյա-
 րընս.ա՛ գաիֆէ օլալտան պերու օնուն կիպի օլմա-
 25 մըշտը: Ս ի տօլու՝ պիւթին Սըսըր տիյա-
 րընտա՛ գըրտա ճիւմլէ օլանը ատէմտէն հսյվանա
 վարընճա վուրտու. հէմ տօլու՝ գըրըն ճիւմլէ
 օթունու վուրտու, վե՛ր գըրըն ճիւմլէ աղաճլարընը
 26 գըրտը: Ինճագ Խարաէլ օղուլարընըն սաքին
 օլտուգլարը կօշէն գօփրաղընտա տօլու օլմատը:
 27 Ս ի Վիքրաօն կեօնաւորտի, վե՛ր Սօսէյի իլէ Ռհա-
 րօնու չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի. Պաւ քերրէ կիւ-
 նա՛հ էթտիմ. Ռապա՛յ սատըգ տըր, ամմա պէն վե՛ր
 28 գաւմըմ գապահաթըմը՛յըզ: Ռապա՛յա նիյազ
 էտին, քի Ռաշըն կիւրլէմէլէրի վե՛ր տօլու օլմագ-
 տան գալալար. վե՛ր սիզի սալը՝ վերէյիմ, վե՛ր
 29 թըգ տուրմայասըզ: Ս ի Սօսէ օնա տէտի.
 Ը հհրտէն չըգտըղըմ կիպի՛ ելլերիմի Ռապա՛յ
 ուղատըրըմ, Վէ կիւրլէմէլէր տինէր, հէմ տօլու
 արթըգ օլմազ. թա պիլէսին քի՛ եւը Ռապա՛յըն
 30 տըր: Իմմա պէն պիլիւրիւքի՛ սէն հէմ գուլարըն
 տահա Ռապա՛յ Ռաշըն հուղուրունտան գօրգմազ-
 31 սընըզ: Իմա ի քէթէն վե՛ր արփա վուրուլտու.
 զիրա արփա պաշագլանմը՛շ՝ վե՛ր քէթէն գամըշ-
 32 լանմըշտը: Իմմա պուղասայ վե՛ր չափտարվու-
 33 րուլմատը. զիրա կէճ պիթերլէր: Ս ի Սօսէ
 Վիքրաօնուն եանընտան շէհրտէն տիշարը չըգըպ՝
 ելլերինի Ռապա՛յա ուղարկուի. վե՛ր կիւրլէմէլէր հէմ
 տօլու տինտի, վե՛ր եերէ եաղմուր տեօքիւլմտի:
 34 Ս ի Վիքրաօն՝ եաղմուրուն վե՛ր տօլունուն վե՛ր կիւր-

լէմէնին տինտիյինի կէօրիւնճէ, եինէ կիւնա՛հէ-
տիպ՝ եիւրէյինի գաթըլաթտը, կէրէք օ՝ կէրէք
գուլարը : Իմտի Վիրաօնուն եիւրէյի սէրթ- 35
լէնտի, վէ Բապպըն՝ Սսէնին վասըդասըյըլա
տէտիյի կիպի Խարաէլ օղուլարընը սալը վէրմէտի :

ՊԼՇ 10 :

Սէ Բապպ Սսէյէ տէտի . Վիրաօնա՛յար . զիրա 1
պէն օնուն եիւրէյինի՝ վէ գուլարընըն եիւրէյինի
գաթըլաթտըմ, շէյլէքի՝ պու նիշանլարըմը օն-
լարըն օրթասընտա գըլայըմ . Էմ թաքիմ 2
Սըսըրտա էթտիքլէրիմի՝ վէ արալարընտա գօ-
տուղում նիշանլարըմը՝ օղունուն վէ օղունուն
օղունուն գուլագլարընա նազլ էտէսին, վէ
Բապպ՝ պէն օլտուղումու պիլէսիզ : Իմտի Սսէ 3
իլէ Լհարօն Վիրաօնա վարըպ՝ օնա տէսիլէր .
Խարանիլէրին Լլահը Բապպ՝ պէյլէ տէր . Լի-
շէյէտէք հուղուրումտա թէվազո՛ւ էթմէքտէն
իմթինա՛ էտէրսին . գավմըմը սալը՝ վէր պանա թ-
պատէթ էտէ : Օիրա էյէր գավմըմը սալըվէր- 4
մէքտէն իմթինա՛ էտէրսէն, իշթէ եարըն սինօր-
լարընա շէքիրկէլէր կէօնտէրիրիմ . Վի եերին 5
եիւղինիւ գափլայալար, վէ ի՛նէ եերի կէօրմէյէ
գատիր օլմայա . վէ տօլուտան գուրթուլմուշ սիզէ
պագը գալանը եէյէլէր, հէմ թարլատա պիթէն
հէփ աղաճլարընըզը եէյէլէր : Սէ սէնին էվլէ- 6
րինէ՝ վէ հէփ գուլարընըն էվլէրինէ՝ վէ ճիւմլէ
Սըսըրըլարըն էվլէրինէ տօլալար . շէյլէքի պա-
պալարըն վէ պապալարընըն պապալարը եերին իւ-
զէրինտէ օլտուգլարը կիւնտէն թա պու կիւնէտէք՝
պէյլէսինի կէօրմէտիլէր : Լնտէն տէօնիւպ՝
Վիրաօնուն եանընտան չըգտը : Սէ Վիրաօնուն 7
գուլարը օնա տէտիլէր Լիշէյէտէք պու պիզէ

- տուգանք իշխան օլուր . ատեմլերի սալմվերքի՝ Մա-
 լահարը Մապպա ի պատեթ էտելեր . Սըսըրըն .
 8 պերպատ օլտուղունու տահա պիլմէ զմիսին : Լամի
 Սոսե իլէ Մհարօնու Վիրաօնա տէօնաերս իլեր ,
 վէօ օնլարա տէտի . Լիտին , Մլահընը Մապպա
 ի պատեթ էտին . ամա կիտեճէքլեր քիմ քիմ տիրո
 9 Սէ Սոսե տէտի . Զօճուգլարըմըզա վէ իխթի-
 արլարըմըզա կիտերիզ , օղուլարըմըզա վէ գըզ-
 լարըմըզա՝ սիւրիւլերիմիզէ վէ սըղըրլարըմըզա
 10 կիտերիզ . զիրա Մապպա պայրամըմըզ վար : Լամի
 օնլարա տէտի . Լիճէքի պէն սիզի վէ չօճուգլա-
 րընըզը սալմվերիւրիմ , Մապպ պիլէնիզճէ էյլէ
 օլուն . պագլն քի՝ գարշընըզա նէ պէլա չըգար :
 11 Պէյլէ օլմասըն . հալա էրէքլեր կիտիպ՝ Մապպա
 ի պատեթ էտին . ղերա սիզ պունու արարտընըզ :
 Լամի օնլարը Վիրաօնուն հուզուրունտան գօվ-
 12 տուլար : Լնտէն Մապպ Սոսէյէ տէտի . Սըսըր
 տիյարը իւղերինէ չէքիրկէլէր իշխան էլնի ուզաթ ,
 վէ Սըսըր տիյարը իւղերինէ չըգալար , վէ եերին
 պիւթին օթունու՝ տօլուտան ճիւմէ գալանը
 13 եկէլեր : Սէ Սոսե Սըսըր տիյարը իւղերինէ
 ամասընը ուղաթտը , վէ Մապպ պիւթին օկին վէ
 պիւթին կէճէ եերին իւղերինէ կինտօղուտու
 եելի էսթիրտի . վէ սապահ օլունճա , կին տօղու-
 14 տու եելի չէքիրկէլէրի կէթիրտի : Սէ չէքիրկէ-
 լեր պիւթին Սըսըր տիյարը իւղերինէ չըգալար
 ճիւմէ Սըսըր սինօրու իւղերինէ գօնտուլար .
 ղայթթէ չէտիտ իտիլեր . օնլարտան էվվէլ էյլէ
 չէքիրկէ օլմատը , վէ օնլարտան սօնկրա էյլէ օլ-
 15 մայաճագ տըր : Սէ պիւթին եերին եիւղինի
 գափլատըլար , վէ եեր գարտըր , վէ եերին ճիւմէ
 օթունու՝ վէ տօլուտան գալան աղաճլարըն հէփ
 վէլէլերինի ետիլեր . վէ պիւթին Սըսըր տիյ-

արընտա օլան աղաճլարտա վէ թարլանըն օթլա-
րընտա հիչ եէշիլիք գալմատը : Դմտի Վիրաօն 16
աճէլէթէն Սեսէյի վէ Լհարօնու չաղորտը , վէ
տէտի . Լլահընըղ Բապպա վէ սիյէ խադա եթ-
տիմ : Սէ հալա քերէմ էտիպ՝ եալընըղ պու 17
տէֆա՝ տահա գապահաթըմը աֆվ էտին , վէ
Լլահընըղ Բապպանիյալ էտին , քի իւզերիմտէն
հէման պու էօլիւմիւ գալտըրսըն : Սէ օ՝ Վի- 18
րաօնուն եանընտան չըգտը , վէ Բապպա նիյալ
էթտի : Դմտի Բապպ պիր փէք շիտտէթլի պադը 19
եէլի տէօնտէրտի , վէ չէքիրկէլէրի գալտըրպ՝ օն-
լարը գըղըլ տէնիղէ սիրտիւ . Ճիւմլէ Սըսըր սի-
նօրունտա՝ հիչ պիր չէքիրկէ գալմատը : Լմմա 20
Բապպ Վիրաօնուն եիւրէյինի սերթլէթտի , վէ օ՝
Խարաէլ օղուլլարընը սալը վէրմէտի :

Լնտէն Բապպ Սեսէյէ տէտի . Լչինի կէյէ 21
տօղրու ուղաթ , վէ Սըսըր տիյարընըն իւզերինտէ
գարանլըգ օլտուն , պիր էլէնիր գարանլըգ օլտուն :
Սէ Սեսէ էլինի կէյէ տօղրու ուղաթտը , վէ պիւ 22
թիւն Սըսըր տիյարընտա իւչ կիւն գապգարա
գարանլըգ օլտու : Պիրիպիրինի կէօրմէլէրիտի , 23
վէ իւչ կիւն հիչ քիմսէ մահալինտէն գալգմատը .
ամմա Ճիւմլէ Խարաէլ օղուլլարընըն մէսքեանլա-
րընտա ալտընլըգլարը վարըտը :

Սէ Վիրաօն Սեսէյի չաղորըպ տէտի . Լիտին , 24
Բապպա Բպատէթ էտին , անձագ սիւրիւլէրինիղ
վէ սըղորլարընըղ գալըն . չօճու գլարընըղ տախի՝
տիղինլէ վարսընլար : Սէ Սեսէ տէտի . Սէն տէ 25
էլիմիղէ գօւրպանլար վէ պիւթիւն եանմալար վեր-
մէլիսին , քի Լլահընըղ Բապպա սունալըմ : Սէ 26
սիւրիւլէրիմիղ տախի՝ պիր դըրնագ գալմայարագ՝
պիղիմլէ կիտէճէք տիր . զիրա Լլահընըղ Բապպա
Բպատէթ էթմէք իչիւն օնլարտան ալմալըսըղ .

վէ պիղ օրայա վարընճայէտէք , Ռապալա նէ իջէ
 27 ի պատէթ իտէճէյիմիզի պիլմէյիզ : Սէ Ռապալ
 Վիրաօնուն եիւրէյինի սերթլէթտի , վէ օնլարը
 28 սալըվէրմէյէ իսթէմէտի : Հէմ Վիրաօն օնա
 տէտի . Լանըմտան կիթ . քէնտինի սագլն , պիւր
 տաճա եիւզիւմիւ կէօրմէյէսին . զիրա եիւզիւմիւ
 29 կէօրտիւյին կիւնտէ՝ էօլիւրսին : Խմտի Սօսէ
 տէտի . Տօղրու սէյլէտին . պիր տաճա եիւզիւմիւ
 կէօրմէյէճէյիմ :

ՊԵՇ, 11 :

- 1 Լմա Ռապալ Սօսէյէ տէմիշիտի . Վիրաօնուն իւ
 զերինէ վէ Սըսըրըն իւզերինէ պիր վուրուշ տաճա
 կէթիրէճէյիմ , անտէն սօնկրա սիզի պուրատաճ
 սալըվէրէճէքտիր . վէ սալըվէրտիյինտէ սիզի պու
 րատան էլպէթթէ պիւսպիւթին սիւրէճէքտիր :
- 2 Հալա գաւմըն գուլագլարընա սէյլէքի , հէր էր
 քէք քէնտի գօնշուսունտան՝ վէ հէր գարը քէնտի
 գօնշուսունտան՝ կիւմիւզ գապլար վէ ալթոփ
- 3 գապլար տիլէսին : Սէ Ռապալ գաւմա Սըսըրը
 լարըն նազարընտա լուգֆ վէրտի . Սօսէ տախի
 Սըսըր տիյարընտա Վիրաօնուն գուլարընըն նա
 զարընտա՝ վէ գաւմըն նազարընտա զսլէթ պէջ
- 4 իւք քիմնէ իտի : Խմտի Սօսէ տէտի . Ռապալ
 պէյլէտէր , Պէն կէճէ եալըսընտա Սըսըրըն օր
- 5 թասընա չըգարմ : Սէ Սըսըր տիյարընտա
 հէր իւք տօղուշ էօլէճէք տիր , թախթըն իւզէ
 րինտէ օթուրան Վիրաօնուն իւք տօղուշունտա
 թա տէյիրմէնին արտընտա օլան խալպըղըն իւք
 տօղուշունա՝ վէ տաւարլարըն իւք տօղուշունա
- 6 տէք : Սէ Ճիւմէ Սըսըր տիյարընտա պիր պէջ
 իւք ֆերեստ օլուր , շէյլէքի օնուն կիպի՝ նէ օլ
- 7 տու , նէթէ պիր տաճա օլաճագտըր : Սէ Ճիւմէ

Խորակէլ օղուլարընա՝ աստէմտէն հայվանատէք՝
 քէօիէք պիլէ սիլինի ուզաթմայա . թա պիլէսիզ
 քի՝ (Բապպ Ս)ըսըրըլար իլէ Խորակէլն արասընը
 պըրտէ թիւլշտի : Ս է ճիւմլէ շու գուլարըն 6
 պանա կենէլեր , վէ պանա թէմէննա էսիպ տէյե-
 լեր . Սէն վէ ճիւմլէ սանա թապի օլան գալմ չը-
 գըն . անսէն սօնկրա չըգաճաղըմ : Ս է Սօսէ
 խըշմ ու զապապ իլէ (Խիրաօնուն հուզուրունտան
 չըգտը : Ս է (Բապպ Ս)օսէյէ տէսի . (Խիրաօն 9
 սիզի տինկլէմէյէճէք . թաքիմ Սըսըր տիյարըն-
 տա մի՝ւճիլաթլարըմը չօղալտայըմ : Խմտի Սօ- 10
 սէ իլէ (հարօն ճիւմլէ պու մի՝ւճիլաթլարը (Խի-
 րաօնուն հուզուրունտա էթտիլեր . վէ (Բապպ (Խի-
 րաօնուն եիւրէյինի սերթլէթտի , վէ Խորակէլ օ-
 ղուլարընը քէնտի տիյարընտան սալըվէրմէտի :

ՊԼՇ, 12:

Ս է (Բապպ Ս)ըսըր տիյարընտա Սօսէյէ վէ (հա- 1
 րօնա սէյլէյիպ տէտի . Պու սյ սիղէ պլարըն 2
 պաշը՝ օլա . սիղէ՝ երլ սյլարընըն իլքի օլա : Խա- 3
 րակէլն ճիւմլէ ճէմաաթընա սէյլէյիպ տէյին .
 Պու սյըն օնունտա հէր քէս քէնսինէ՝ պապալա-
 րընըզ էվինճէ պիրէր գուղու՝ Եանի էվ պաշընա
 պիրէր գուղու ալըն : Ս է էյեր պիր էվ պիր 4
 գուղու իչինն աղ օլուրսա , օքիմնէ էգինէն եագըն
 օլան գօնշուսու իլէ՝ ճանլարը սայըսընճա ալա .
 գուղունուն իպէրինէ հէր քէսին եէյէճէյինէ
 կէօրէ հիսապ էտէսիզ : Վուղունուզ սաղ՝ էլքէք՝ 5
 պիր երլըգ օլա . գոյունլարտան Լախօտ քէչիլեր-
 տէն ալասըզ : Ս է օնու թա պու պըն օնտէօր- 6
 տինճիւ կիւնինէտէք սագլայասըզ . վէ օնու Խա-
 րակէլ ճէմաաթընըն ճիւմլէ ճիւմհիւրիւ՝ ախշամ
 իսթիւ պօղաղլասըն : Ս է գանտան ալըպ՝ օնու՝ 7

- օ իշխնտէ եէյէճէք օլտուգլարը էվլերին գափու-
 աունուն իքի եանփերվազլարընա վէ իւթ էշէյի-
 8 նէ սիրէլեր : Ս է էթի օկէճէ եէյէլեր . օնու
 աթէշտէ պիրեան օլմուշ՝ աճի օթլար իւզերինէ
 9 խամուրսուզլարիլէ եէյէլեր : ()նտան չիյ՝ եա
 սուտա գայնանմըշ եէմէյէսիզ , լաքին աթէշտէ
 պիրեան օլմուշ պաշընր փաշալարը վէ իշլերի իլէ
 10 պերապէր եէյէսիզ : Ս է օնտան սապահատէք
 ալըգօմայասըզ . ամմա օնտան՝ սապահատէք գա-
 11 լանը աթէշէ եագասըզ : Ս է օնու պու ուսլուպ
 իւզը եէյէսիզ . Պէլերինիզ գուշանմըշ՝ պյագ-
 գապլարընըզ պյագլարընըզտա՝ վէ տէյնէքլերի-
 նիզ էլլերինիզտէ օլարագ՝ օնու աճէլէ իլէ եէյէ-
 12 սիզ . պու՝ իապպա իասէհ տիր : Ս է օ կէճէ
 Սըսըր տիյարընտան կէշէճէյիմ , վէ Սըսըր տիյ-
 արընտա հեր իլք սոզուշու՝ ատէմանէն հայվանա
 վարընճա վուրաճաիզմ . հէմ Սըսըրըն ճիւմիէ ալ-
 լահլարընա՝ հէօքմլեր էտէճէյիմ . իապպ պէնիմ :
 13 Ս է գան՝ սիզին օլտուղունուզ էվլերին իւզերինտէ
 սիզէ նիշան իշիւն օլա , վէ գանը կէօրտիլիւմտէ՝
 իւզերինիզտէն կէշէճէյիմ . վէ Սըսըր տիյարընը
 վուրտուղումտա՝ հէլաք էտէճէք գըրղըն սիզէ
 14 կէլմէյէճէք : Ս է օ կիւն սիզէ հատիկեար իշիւն
 օլա , վէ օնու իապպա պպյրամսագլույասըզ , օնու
 սիլիլէլերինիզճէ էպէտի գանուն ա.էյիւ պպյրամ
 15 սագլպասըզ : իէս.ի կիւն խամուրսուզլար եէյէ-
 սիզ . հէման իլք կիւնս.է՝ մայպր էվլերինիզտէն
 կիտերէսիզ . զիրա իլք կիւնս.էն եէտինճի կիւնէ-
 տէք հեր քիմ մայալը եէրսէ , օ ճան խարաէլտէն
 16 հէլաք օլունա : Ս է էվլէլքի կիւնտէ մուգատ-
 տէս ճիւմի՝յէթ օլա , եէս.ինճի կիւնտէ տախի սիզէ
 մուգատտէս ճէմի՝յէթ օլա . օ կիւնլերտէ հիշ պիր
 իշ իշլէնմէսին , անճագ հեր քէսին եէյէճէյի՝ սիզ .

տէն եւրդնըղ օ իշէնսին : Ս է խամուրսուզարը 17
 օսգլայանըղ . զիրա անքերլէրինիզի Ս ըսըր տիյա-
 ընտան հէ-նան օ կիւնտէ չըգարտըմ . իմս.ի սիւսի-
 լէլէրինիզէ եպէտի գանուն իւզըէ օ կիւնիւ սագ-
 ըլայանըղ : Լ Վվէլքի ոյ . ա՛ պըն օն տէօրտիւնճիւ 18
 կիւնիւն ախշամլնստան՝ պըն էյիրմի պիրինճի կիւ-
 նինիւն ախշամլնստէք խամուրսուզար եէյէ-
 սիզ : Լ չէտի կիւն էվէրինիզտէ մայա պուլուն . 19
 մայա . զիրա հէր քիմ մայալտան եէրսէ , օ ճան
 խարաէլին ճէմաաթընստան հէլաք օլունա , եատ
 օլուն եէրին եէրլիսի օլուն : Լ իչ մայալը եէմէ- 20
 եէսիզ . ճիւմէ մէպեանլարընըզտա խամուր-
 սուզար եէյէսիզ :

Ս է Ս օսէ Խորաէլին ճիւմէ իսթիարլարընը 21
 չաղըրըպ՝ օնլայա տէտի . Վէնտիլէրինիզէ՝ էվ
 պարգըրընըզա կէօրէ չէքիպ՝ պիլէր գուզու ալըն ,
 վէ ֆասէհի պօղապլայըն : Ս է պիր զուֆատէ- 22
 մէտճիլի ալըպ՝ վէ լէյէնտէ օլան գանա պաթըրըպ՝
 գափունուն իւթ էչիլինէ վէ իքի եան փէրվազ-
 լարընա լէյէնտէ օլան գանտան սիւրիւն , վէ սա-
 պահատէք սիզտէն հիչ քիմսէ էվինին գափու-
 սունտան չըգմասըն : Օ իրա Բապպ Ս ըսըրը 23
 հէլաք էթմէյէ կէչէճէք , վէ գափունուն իւթ է-
 չիլինտէ վէ իքի եան փէրվազլարընտա գանը կէօր-
 տիւքտէ , Բապպ գափունուն իւթ իւնտէն կէչէ-
 ճէք , վէ խարապ էտիճիլի էվէրինիզէ՝ հէլաք իթ-
 մէք իչիւն՝ կիրմէյէ գոյլէրմէյէճէքտիր : Ս է 24
 պու նէսնէյի՝ քէնտինէ վէ օղուլարընա գանուն
 տէյիւ էպէտիլէտէք սագլայանըղ : Ս է օլաքի՝ 25
 Բապպըն տէտիլի կիպի սիզէ վէրէճէյի տիյարա
 վարտըղընըզա՝ պու իըզմէթի սագլայանըղ :
 Ս է օլաքի՝ օղուլարընըզ սիզէ՝ Պու իըզմէթտէն 26
 մէրամընըղ նէտիր տէտիլէրինտէ , տէյէսիզքի , 27

- Պա՛ւ՝ ի՛սպապա ֆասէ՛հ գուրպանը տըր . չիւն
 Սըսըրը հէլաք էթտիյի զէման՝ Սըսըրտա խարա-
 էլ օղուլարընըն էվէրի իւսթիւնտէն կէշտի, վէ
 էվէրիմիլի գուրթարտը : Խմտի գաւմ էյիլիպ՝
 28 սէճտէ գըլտը : Ի՛նտէն խարաէլ օղուլարը կիթ-
 տիլէր , վէ ի՛սպպըն Ս՝սէյէ վէ Ի՛հարօնա էմթ
 էթտիյի կիպի էյլէտիլէր . էյլէ էյլէտիլէր :
- 29 Ս է օլտո՛քի՛ կէճէ նարըսընտա ի՛սպպ Սըսըր
 տիյարընտա հէր իլք սօղուշու վուրտու , քէնտի
 թախթընտա օթուրան Վիրաօնոն իլք սօղու-
 շունտան թա ղընտանտաքի էսիլին իլք սօղուշու-
 նա՝ վէ հէր հայվանըն իլք տօղուշունա վարլոնճա :
- 30 Ս է կէճէյէյին՝ Վիրաօն վէ օնոն ճէմի՝ գուլարը
 հէմ պիւթիւն Սըսըր գալգտը , վէ Սըսըրտա պիլ-
 պէյիք ֆէրեանտ օլտու . զիրա էվ Եօղուտուքի՝
- 31 իչինտէ էօլիւօրնայա : Խմտի կէճէ իլէ Ս՝սէյի
 վէ Ի՛հարօնու շաղըրըպ տէտի . Վալգըն , կէրէք
 սիլ կէրէք խարաէլ օղուլարը պէնիմ՝ գաւմըմըն
 արասընտան չը՝ գըն . վէ տէտիյինիլ կիպի՝ ի՛սպպա
- 32 իպատէթ էթմէյէ կիտին : Սիւրիւլէրինիլ տա-
 խի՝ հէմ սըղըրլարընըղը տէտիյինիլ կիպի ալպ
- 33 կիտին . վէ պէնի տախի միւպարէքլէյին : Ս է
 Սըսըրլար՝ գաւմը զօրլատըպ՝ օնլարը մէմլէ-
 քէթտէն Եօլամաղա ա՛ճէլէ էթտիրիլէր իտի .
- 34 զիրա տէտիլէրքի՝ Էփիմիլ էօլիւրիւլ : Ս է
 գաւմ խամուրունու՝ մայայէ կէլմէղտէն էվվէլ՝
 խամուր թէքնէլէրինի էս՝ վապլարըլըլա ումուլ-
- 35 լարընա սարըպ գալտըրտըլար : Ս է խարաէլ օ-
 ղուլարը Ս՝սէնին սէօղինէ կէօրէ էյլէտիլէր .
 վէ Սըսըրլարտան՝ կիւմիւշ գապլար վէ ալթուն
- 36 գապլար վէ էս՝ վապլար տիլէտիլէր : Ս է ի՛սպպ
 գաւմա՝ Սըսըրլարըն նաղարընտա լուգֆ վէր-
 տի , շէյլէքի Ս՝ըւրլուր օնլարա տիլէթտիլէր .
 վէ օնլար Սըսըրլարը սյտու :

49 եկեմէյէ : Լէրլիյէ վէ արանըղտա միւսաֆիր օլան
50 եապանճըլա շէրիա՛թ պիր օլա : Դմտի ճիւմլէ
Խարաեւ օղուլարը Բապպըն Սոսէյէ վէ Լ՛հարո-
նա թէնպիհ էթտիյի կիպի էյլէտիլեր . էյլէ էյ-
51 լէտիլեր : Ս է օլտուքի՛ հէման օլ կիւնտէ Բապպ՝
Խարաեւ օղուլարընը քէնտիլերինն ապքերլերինճէ
Սըսըր տիյարընտան չըգարաը :

ՊԼԸ, 13:

1 Ս է Բապպ Սոսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Խարաեւ
2 օղուլարընըն արասընտա՝ կերէք ատէմտէ կերէք
հայվանտա հէր անա՛ րահմինի աչան՝ ճիւմլէ իլք
տօղուշու պանա՛ թագտիս էյլէյէսին . օ՛ պէնիմ՝
3 օլա : Ս է Սոսէ գաւմա տէտի . Սըսըրտան՝
գուլուգ էվինտէն պու չըգարըղնըղ կիւնիւ խադ-
ընըղա՛ սագլայասըղ . զիրա Բապպ սիզի պուրա-
տան գուվլէթլի էլիլէ չըգարտը . վէ մայալը էքմէք
4 եէնիլմէյէ : Ս իզ պու կիւն չըգարընըղ , Բապպ
5 պընտա : Ս է օլաքի՛ Բապպ սէնի՛ Վանտանի-
լերին վէ Հիթիլերին վէ Լ՛մօրիլերին վէ Հիվիլէ-
րին վէ Լէպուսիլերին տիյարընա՛ սանա՛ վերէ
տէյիւ պապալարընա եէմին էթտիյի սիւտ վէ
պալ ագան տիյարա կէթիւրտիյիւնտէ , օրտէմ
6 պու խըզմէթի պու սյտապ էտէսին : Լէտի կիւն
խամուրսուղլար եէյէսին , վէ ետինճի կիւնտէ՝
7 Բապպա պայրամ օլա : () Լ ետի կիւնտէ խա-
մուրսուղլար եէնիլէ . վէ եանընտա մայալը կէօ-
րիւնմէյէ . վէ ճիւմլէ սինօրունտա՛ եանընտա
8 մայա կէօրիւնմէյէ : Ս է օլ կիւնտէ օղունա
նաղլ էտիպ տէյէսին . Պու՝ Սըսըրտան չըգար-
ղմտա՛ Բապպըն պանա՛ էթտիյի իշիւն տիւր .
9 Ս է սանա էլինին իւղերինտէ նիշան իշիւն՝ վէ
կէօղլերինին արասընտա ետտիկեաք իշիւն օլա .

Թաքի Բապայրն շերիա՝ Թի աղղընտա՝ օլա . զիրա՝
 Բապայ սէնի՝ Սըսըրտան գուվվէթլի էլիլէ չըգարտը :
 Ս է պու գանունու երլտան երլա վագ- 10
 Թընճա սագլայասըն : Ս է օլաքի՝ Բապայ սանա 11
 վէ պապալարընա եէմին էթտիլի կիպի՝ սէնի՝ Բա-
 նաանիլերին տիյարընա կէօթիւրտիւքտէ՝ վէ օնդ-
 սանա վէրտիքտէ , Ղիւմլէ անա րահմի աչանը՝ 12
 Բապայ իչին այըրասըն . վէ էտինէճէյին հայվա-
 նըն ճիւմլէ իլք տօղուշունուն երքէքլէրի՝ Բապայրն
 օլա : Ս է էշէյին հէր իլք տօղուշունու՝ գուզմ- 13
 իլէ ֆիտա էտէսին , վէ էյէր ֆիտա էթմէզսէն ,
 էնկսէսինի գըրասըն . վէ օղուլարընտա ատէմին
 հէր իլք տօղուշունու ֆիտա էտէսին : Ս է օլաքի՝ 14
 եարըն օղուն սանա՝ Վէ պու տէյերէք՝ սօրարտա ,
 օնա տէյէսինքի , Բապայ պիզի Սըսըրտան՝ գու-
 լուգ էվինտէն գուվվէթլի էլիլէ չըգարտը : Ս է 15
 օլտուքի՝ Վիրաօնուն պիզի սալը վէրմէյէ կիւ-
 ճիւնէ կէլմէքլէ , Բապայ Սըսըր տիյարընտա հէր
 իլք տօղուշու՝ ատէմին իլք տօղուշունտան հայվա-
 նըն իլք տօղուշունատէք՝ էօլտիւրտիւ . օնուն իչին
 պէն՝ հէր անա րահմինի աչան երքէյի՝ Բապայ
 գուպան էտէրիւմ , վէ օղուլարընըն հէր իլք տօ-
 ղուշունու ֆիտա էտէրիւմ : Ս է էլինին իւզէրինէ 16
 նիչան իչին՝ վէ կէօղլերինին արծսընտա ալըն
 պազը իչին օլա . զիրա՝ Բապայ՝ պիզի Սըսըրտան
 գուվվէթլի էլիլէ չըգարտը :

Ս է օլտուքի՝ Վիրաօն գավմը սալըվէրտիւ 17
 կինտէ՝ Ղլահ օնլարը Վիլիշթիւմլէր տիյարը եօ-
 լունտան կէօթիւրմէտի , օ եօլ եագըն խտի խտէտէ .
 զիրա՝ Ղլահ տէտի . () լմայա գավմ ճէնք կէօր-
 մէքլէ , փիշիւն օլուպ Սըսըրտա տէօնէ : Ս է Ղլ- 18
 լահ գավմը գըզըլ տէնիզ չէօլիւ եօլունտան օտ-
 լաշտընտը : վէ Վարտէլ օղուլարը Սըսըրտիյա-

19 րրնտան թապուր թապուր չըգտըտոր : Ս է ՍՅ՝
սէ Լ, օսէֆին քէմիքլէրինի պերապերինձէ ալտը .
զիրա օ՝ Խարաէլ օղուլարընա՝ Լ, լպէթթէ Լ, լաճ
սիզի եօգըսյաճաճ տըր , վէ պէնիմ քէմիքլէրիմի
պուրաւան պերապերինիզձէ չըգարաւսընըդ աէյ-
երէք՝ անտ վէ եէմին էթտիրտի :

20 Ս է ՍՊ՝ քթթթթթթ զալգըպ՝ Լ, թամտէ չէօխն :

21 քէնարընտա՝ գօնտուլար : Ս է Բապպ կիւնտիւ-
զիւն պուլուլթ տիրէյինտէ օնլարա եօլու կէօսթէր-
մէյէ՝ վէ կէճէ աթմէշ տիրէյինտէ օնլարա տյտըն-
լըգ վերմէյէ՝ էօնլէրինձէ կիտերիտի , թալքիմ՝

22 կիւնտիւզ վէ կէճէ կիտէլէր : Վալմըն էօնիւն-
տէն՝ կիւնտիւզիւն պուլուլթ տիրէյինի վէ կէճէ-
լէյին աթմէշ տիրէյինի զայիլ էթմէտի :

ՊԵՇ : 14 :

1 Ս է Բապպ ՍՅՅէյէ սէջլէյիպ տէտի . Խարաէլ

2 օղուլարընա սէջլէքի , տէօնիւզ փիհաճիթթթ-
էօնիւնտէ՝ Սիկտօլ իլէ տէնիզին արաւսընտա՝ գօ-
նալար . Պաալսէֆօնուն էօնիւնտէ՝ հէմուն գար-

3 շալընտա տէնիզին եանընտա՝ գօնուն : Ս է Վի-
րաօն՝ Խարաէլ օղուլարըն հազգընտա տէյէ-
ճէքքի , () նլար տիյարտէ շաշորմը շալարըր , չէօլ

4 էդրաֆրարընը գափատը : Ս է Վիրաօնուն եիւ-
րէյինի փէքլէտէճէյիմ , վէ արալարընձա տիւշէ-
վէ պէն Վիրաօնտա վէ ճիւմլէ օնուն օրտուտուն-
տա իզգէթլէնէճէյիմ , վէ Սըսըրլըլար պիլէլէրքի՝
Բապպ պէնիմ : Խանի օնլար էյլէ էյլէտիլէր :

5 Ս է գալմ գաշտը տէյիւ Սըսըր փատիշահընա
խապէր վերիլտիքտէ , Վիրաօնուն հէմ գուլու-
րընըն եիւրէյի գալմըն հազգընտա տէյիշիլիպ
տէտիլէր . Վէ՝ պուլ էթտիլիմիզ , քի Խօրաէլի՝

6 պիզէ գուլուգ էթմէքտէն սալլ վէրտիք : Խանի՝

գօշուսուսու գօշուսու, վէ պերապերինձէ գաւմընը
ալտը: Էմ ալթը եիւզ սէշիմիշ գօշուսար՝ վէ 7
Սըսըրըն ճիւմէ գօշուսարընը՝ վէ օնլարըն հէփի-
սինին իւզերինէ զապիգլէր ալտը: Ս է Րապպ 8
Սըսըր փատիշահը Գիրաօնուն եիւրէյինի փէք-
լէթտի, վէ Խարակէ օղուլարըն արտընա տիւշտիւ.
Խարակէ օղուլարը իսէ եիւքսէք էլիլէ չըգարըլար:
Խմաի Սըսըրըլար օնլարըն արտընա տիւշիւպ 9
Գիրաօնուն ճիւմէ աթ գօշուսարը վէ աթլըլարը
վէ օրտուսու օնլարա տէնիգին եանընտա Վիհա-
հրօթտա՝ Պաալսէֆօնուն էօնիւնտէ գօնմուշ
իքէն եէթիշտիլէր:

Ս է Գիրաօն եագլաշընձա՝ Խարակէ օղուլարը 10
կէօղլէրինի գալտըրտըլար, վէ իշթէ արտլարըն-
տան Սըսըրըլար կէլիյօրուսու, վէ զայլէթլէ
գօրգաուլար. վէ Խարակէ օղուլարը Րապպ ֆէր-
եաս էթտիլէր: Ս է Սօսէյէ տէտիլէր. Սը- 11
սըրտա մէգարըլար օլմատըղը իշիւն մի պիգի չէօլտէ
էօլմէյէ կէթիրտին. պիգի Սըսըրտան չըգարմա-
ղըլա՝ պիգէ պու էթտիլին նէտիր: Սըսըրտա 12
սանա՝ Պիգի գօյվէր Սըսըրըլարա գուլուգ էտէ-
լիմ, զիրա պիգէ չէօլտէ էօլմէքտէն իսէ Սըսըրը-
լարա գուլուք էթմէսի էվլատըր տէյէրէք՝ սէյլէ-
տիլիմիզ սէօզ պու տէյիլի: Ս է Սօս գաւմա 13
տէտի. Գօրգաման, տուրուն, վէ Րապպըն սիգէ
պու կիւն էտէճէյի գուրթուլուշու կէօրին. զիրա
պու կիւն կէօրտիլիւնիւզ Սըսըրըլարը՝ էպէտէն
արթըգ կէօրմէյէճէքսինիզ: Րապպ սիգին ի- 14
շիւն ճէնք էտէճէք, վէ սիգ սուս օլուն: Ս է 15
Րապպ Սօսէյէ տէտի. Պանա նէ ֆէրեաս է-
տէրսին. Խարակէ օղուլարընա սէյլէքի՝ կէօշ-
տինլէր: Ս է սէն աճանը գալտըր, վէ էլինի 16
տէնիգին իւզերինէ ուզատըպ օնու եար. վէ Խ-

- իսկ օղուլարը՝ տէնիզին օրթասընտա գարա-
 17 տան եիւրիւտիւնէր : Պէն իսէ Սըսըրըլարըն
 եիւրէյինի փէքլէտէյիմ , վէ օնլարըն արտընճա
 վարալար . վէ պէն Վիրաօնտա վէ օնուն ճիւմլէ
 օրտուսունտա՝ գօչուլարընտա վէ աթըլարընտա
 18 իզգէթլէնէյիմ : Ս է պէն Վիրաօնտա՝ գօչու-
 լարընտա վէ աթըլարընտա իզգէթլէնտիյիմտէ ,
 19 Սըսըրըլար պիլէլէրքի՝ Րապպ պէնիմ : Ս է
 խրաէլին օրտուսու էօնիւնճէ կիտէն Րաչըն մէ-
 լէյի գալգրպ՝ օնլարըն արտընա կիթտի . վէ էօնլէ-
 րինտէ օլան պուլութ տիրէյի գալգրպ՝ օնլարըն
 20 արտընտա տուրտու : Ս է Սըսըրըլարըն օրտու-
 սու իլէ խրաէլիլէր օրտուսունուն արասընտա
 վարմաղըլա՝ Սըսըրըլար պուլութ վէ գարանլը գ-
 օլտու , ամմա խրաէլիլէրէ կէճէիլէ այտընլը գ-
 վէրիրիտի . վէ պիւթիւն կէճէ պիրիպիրինէ եագ-
 լաշմատըլար :
 21 Ս է Սօսէ տէնիզին իւզէրինէ էլինի ուղաթտը ,
 վէ Րապպ տէնիզի պիւթիւն կէճէ՝ շէտիտ կիւն-
 տօղուսու եէլի իլէ կիտէրտի , վէ տէնիզի գարայա
 22 տէօնտէրտի , վէ սուլար եարըլտըլար : Ս է խ-
 րաէլ օղուլարը տէնիզին օրթասընտա գարատան
 եիւրիւտիւնէր . վէ սուլար օնլարըն սաղընտան վէ
 23 սօլունտան տիւլարիտի : Ս է Սըսըրըլար՝ օնլ-
 րէ գօվալպարագ՝ Վիրաօնուն ճիւմլէ աթըլարը
 գօչուլարը վէ աթըլարը արտլարընճա՝ տէնիզին
 24 օրթասընա եիւրիւտիւնէր : Ս է օլտուքի՝ սապաչ
 նէվպէթինտէ Րապպ աթէշին վէ պուլութուն տի-
 րէյինտէն Սըսըրըլարըն օրտուսունա պագտը ,
 վէ Սըսըրըլարըն օրտուսունու տարտաղան էթտի
 25 Ս է գօչուլարընըն թէքէրլէքլէրինի տիւշիւրիւպ
 օնլարը աղըր աղըր սիւրտիւրտիւ : իմտի Սըսըրը-
 լար տէտիլէր . խրաէլին էօնիւնտէն գաշալըմ :

զիրա թապս՝ օնլար իշինն Սըսրըլլար իլէ ճէնք
 էտէյօր: Ս է թապս Սնէյէ տէտի. Նլինի տէ 26
 նիզին իւզերինէ ուզաթ, վէ սուլար Սըսրըլլարն՝
 գօշուլարը վէ աթըլլարը իւզերինէ տէօնէ: Ս է 27
 Սնէ էլինի տէնիզին իւզերինէ ուզաթտը, վէ սա-
 պահա գարշը՝ տէնիզ քէնտի մահալինէ տէօնտիւ,
 վէ Սըսրըլլար օնա գարշը գաշտըլլար. վէ թապս
 Սըսրըլլարը տէնիզին օրթասընա սիլքէ գօտու:
 Ս է սուլար տէօնիւպ՝ արտլարընճա տէնիզէ կիրէն 28
 Ֆիրաօնուն ճիւմլէ օրտուսոնուն գօշուլարընը վէ
 աթըլլարընը էօրթտիւ. վէ օնլարըն պիրիսի պիլէ
 գալմատը: Մահա խարաէլ օղուլլարը տէնիզին 29
 զրթասընտա՝ գարատան կիտերլերիտի, վէ սուլար
 օնլարըն սաղընտան վէ սօլունտան տիվար իտի:
 Ս է թապս օլ կիւնտէ՝ խարաէլ Սըսրըլլարըն 30
 էլինտէն գուրթարտը. վէ խարաէլ Սըսրըլլարը
 տէնիզին քէնտընտա էօրմիւշ կէօրտիւ: Ս է 31
 խարաէլ՝ թապսըն Սըսրըլլար իւզերինէ էթտէյի
 գուվվէթի իշի կէօրտիւ. վէ գալմ թապստան
 գօրգուպ՝ թապս վէ գուլու Սնէյէ ինանարլար

ՊԵՇ, 15:

Օլտէմ Սնէ վէ խարաէլ օղուլլարը թապս 1
 պու իլահիյի օգուտուլար, վէ սեյլէյիպ տէտիլեր.
 թապս իլահի օգուլամ. զիրա ալգամէթլէ մու-
 ալգամ օբուու. աթը վէ պինթիսինի տէնիզէ
 աթտը: թապս՝ գուվվէթիմ վէ թէսպիհիմ 2
 տիր, վէ պէնիմ գուրթուլուշում օլտու. Մահա
 օտուր, վէ օնա թէմճիտ էտէճէյիմ. պապամլին
 Մահալ տըր, վէ օնու եիւճէլտէճէյիմ: թապս 3
 ճէնք երի տիր, օնուն տտը Նլ, Նլ, տըր
 Ֆիրաօնուն գօշուլարընը վէ օրտուսոնուն տէնիզէ 4
 աթտը. վէ օնուն սէշիլմիշ պէյլերի գըզըլ տէնիզէ

- 5 պաթարլար : (Խլարը էնկինլէր էօրթտիւ . դաշ
6 կիպի տիպլէրէ՝ էնտիլէր : Սաղ էլին եւ Վապպ
գուվվէթլէ մուա՛զզամ օլտու . սաղ էլին եւ
7 Վապպ՝ տիւշմէնի էլտի : Ս է ա՛զամէթինին
չօգլուղու իլէ՝ սանա գարշը տուրանլարը խարապ
էթտին . զազապընը կէօնտէրսին՝ օնլարը սաման
8 կիպի եէտի : Ս է նէֆէսինին իւֆլէմէսիլէսու
լար երղըլտըլար . ագընթըլար երղը՝ն կիպի տուր
տուլար . տէնիզին օրթասընտա էնկինլէր տօնկ
9 տուլար : Տիւշմէն տէտի . Վօվալայըմ՝ եէթի
շէյիմ՝ եաղմալար էօլէշտիրէյիմ, ճանըմ օնլար
տան տօյա, գըլըծըմը շէքէյիմ, էլիմ օնլարը
10 զապգ էտէ : Սէլինլէ իւֆիւրտիւն, տէնիզ օն
լարը էօրթտիւ . շէտիտ սուլարտա գուրշոն կիպի
11 պաթարլար : Սա Վապպ՝ ալլաշլարտա սէնին
կիպի քի՛մ վար . սէնին կիպի ա՛զիղլիքտէ ա՛զա
մէթլու՝ թէսպիհաթտէ հէյպէթլու՝ մի՛ւծիզաթ
12 էր գըլան քի՛մ վար : Սաղ էլինի ուզաթտըն,
13 եէր օնլարը եութտու : Պու գուրթարտըղըն
գազմը իհսանըն՝ իլէ գուլաղուղաւտըն . գուտրե
թին իլէ ա՛զիղլիքինին մէսքեանինէ կէօթիւրտիւն
14 Վազմլէր իշիտիպ տիթրէշէճէքլէր . Վիլիշթիմ
15 էհալիսինի աղըր գութտու : (Ըտէմ Վտօմու
պէյլէրի շաշաճագլար . Սօապըն գուվվէթլիլէրի
նի տիթրէմէ՝ գութաճագ . Վանաանըն ճիւմլէ
16 սաքինլէրի երիլէճէքլէր : Սզերլէրինէ գօրգու վէ
տիթրէմէ՝ տիւշէճէք . գօլունուն պէյիլիքիւսիւն
տէն դաշ կիպի թէփրէնմէ՛զ գալաճագլար, գազ
մըն կէշինճէյէտէք եւ Վապպ, թա պու էտին
17 ալիլին գազմըն կէշինճէյէտէք : (Խլարը կէթի
րէճէքսին, վէ միրաս՝ընըն տաղընտա օնլարը տի
քէճէքսին . քէնտինէ օթուրմազա եափտըղըն մէ
քեանընտա եւ Վապպ . սէնին էլլէրին պինա էթ

տիցի Սնագտեստէ եւ Սֆէնտիմ : Բապայ է-18
պէտ իւլ ապատ փատիշահլը գ սիւրէճէք :

() Իրա Սիրաօնուն աթը՝ գօշուլարը իլէ վէ 19
աթըլարը իլէ տէնիզէ կիրաի , վէ Բապայ տէնիզին
սուլարընը իւզէրլէրինէ տէօնտէրտի . տամա Խ-
րաէինն օղուլարը տէնիզին օրթասընտա գարա-
տանն եիւրիւտիւլէր :

Խմտի Բհարօնուն գըզգարընտաշը Սիրեամ 20
փէյլաւպէր՝ տաիրէյի էլինէ ալտը . վէ Ճիւմիէ
գարըլար տաիրէլէրիլէ վէ ըազսլէր իլէ օնուն ա-
տընճա չըգտըլար : Ս է Սիրեամ օնլարտ ճէվապ 21
վէրտի . Բապպա իլահլի օգույուն . զիրա ա՛ղաւթի-
լէ մուա՛զզամ օլտու . աթը վէ պինիճիսինի տէնիզէ
աթտը :

Բնտէն Սօսէ Խարաէլի գըզըլ տէնիզտէն կէօ- 22
չիւրտիւ , վէ Դ ուր չէօլինէ չըգտըլար . իմտի իւչ
կին չէօլտէ կէզտիլէր , վէ սու պուլմաթըլար :
Ս է Սարայա կէլտիքլէրինտէ՝ Սարանըն սուլա- 23
րընտան իչէմէզլէրիտի , զիրա աճը՝ խտիլէր . օնուն
իչինն օնուն ատընա Սարա գօտուլար : Ս է 24
գափմ՝ Լէ՛ իչէլիմ տէյէրէք՝ Սսէյէ գաթըլը մը-
րըլտանտըլար : Ս է օ՝ Բապպա Ֆէրեատ էթտի . 25
վէ Բապպ օնա պիր աղամ կէօաթէրտի , քի սուլարա
գօտուղու կիպի՝ սուլար դաթըլըլմնտըլար : () րա-
տա օնլարա գանուն վէ հէզքմ գօտու , վէ օրատա
օնլարը սընատը ! Ս է տէտի . Լ : յէր օէն Բապպ 26
Բնահընըն սէօղինիւ տիզգաթըլա տինկլէյիպ՝
օնուն նազարընտա տօղըու օլանը իշլէրսէն , վէ
Թէնպիհլէրինէ գուլագ փուրուպ՝ Ճիւմիէ գանուն-
լարընը սագլարտան , Սըսըրըն իւզէրինէ սալտը-
ղըմ մարազլարըն հիչ պիրիսինի սէնին իւզէրինէ
սալմայաճաղըմ՝ զիրա հանա շիֆա վէրէն Բապպ
պէնիմ :

31 Ինտեն լիւմէ կելտիւր . վէ օրատա օն իբի սն
փունկարարը՝ վէ եկեմիշ խուրմա՝ աղաճարը վար
լար . վէ օրատա սուլարն եաննտա գօնտուլար :

ԳԼԵ, 16 :

- 1 Սէ լիւմտէն կէօլիւպ՝ խարակ օղուլարն ճիւմ
լէ ճէմաա՛թը Սըսըր տիյարընտան չըգմալարը-
նըն իբինճի ալընտա՝ ալըն օն պէշինտէ լիւմ իլի
Սինանըն արատընտա օլան Սին չէօլիւնէ կելտի-
- 2 լէր : Սէ խարակ օղուլարն ճիւմլէ ճէմաա՛թը
չէօլտէ՝ Ս՝օսէյէ գարշը վէ Մհարօնա՝ գարշը մը-
- 3 ըրլտանտըլար : Սէ խարակ օղուլարը օնլարտ
տէտիւր . Ս՝օլայտը՝ Սըսըր տիյարընտա էթ գա-
ղանլարընըն պաշընտա օթուրտուղումուգտա՝ վէ
տօյունճէյէտէք եէմէք եէտիյիմիղտէ՝ Մապալըն
էլի իլէ եօլէ իտիք . զիրա պիղի պու չէօլէ չըգար-
տընըզ . քի ճիւմլէ շու ճէմաա՛թը աճըրգտան գը-
- 4 րատըզ : Սէ Մապալ Ս՝օսէյէ տէտի . իշթէ պէն՝
սիղէ կէօքտէն էքմէք եաղարըրըրմ , վէ գալմ չը-
գըպ՝ կիւն պէ կիւն լաղըմ օլանը տէվշիթէ . շէշ-
լէքի շէթիա՛թիմտէ եհիւրիւրլէ՛րմի՝ եհիւրիւմէվլէ՛ր-
- 5 մի՝ օնլարը սընայրմ : Սէ օլաքի՝ ալթընճը կիւն-
տէ կէթիւրտիքլէրինի չաղըրլտսընլար , վէ հէր
- 6 կիւն տէվշիւրտիքլէրինտէն իբի գաթ օլա : Մանի
Ս՝օսէ վէ Մհարօն ճիւմլէ խարակ օղուլարնտ
տէտիւր . Պու ախշամ պիլէճէքսինիզ քի՝ սիղի
- 7 Սըսըր տիյարընտան չըգտրան Մապալ տըր : Սէ
սապահ՝ Մապալըն իզզէթինի կէօրէճէքսինիզ ,
չիւն Մապալա՝ գարշը մըրըլտատըղընըզը իշիթտի .
իմտի պիզ քի՛միզ քի՛ պիղէ գարշը մըրըլտարտը-
- 8 նըզ : Էէմ Ս՝օսէ տէտի . Մապալ սիղէ ախշամտա
եէյէճէք էթ՝ վէ սապահտա տօյունճէյէտէք էք-
մէք վէրտիքտէ , պիլէճէքսինիզ քի՝ Մապալ՝ սիղի

քէնտիննէ գառչը մըրորտատողընը՝ մըրորթընը ի-
 չիթմիշտիր . ամնա պիզ քիմիդ . մըրորտատողընը
 պիզէ գառչը տէյիլ, լաքին իապպա գառչը տըր :
 Մնտէն Սձսէ Մհարօնա տէտի, Սարաէլ օղուլա- 9
 ըրն ճիւմլէ ճէմնա՝ թընա տէ . իապպըն հուզու-
 լունա եագլաշըն . զիրա մըրորթընընընըր իչիթ-
 միշտիր : Ս է սլտուքի՝ Մհարօն Սարաէլ օղուլ- 10
 լարընըն ճիւմլէ ճէմնա՝ թընա սէյլէրքէն՝ չէօլէ
 տօղու տէօնտիւլէր, վէ իչիթէ իապպըն թզգէթի
 պուլուլթտա կէօրիւնտիւ : Ս է իապպ Սձսէյէ 11
 սէյլէյիպ տէտի . Սարաէլ օղուլարընըն մըրըլ- 12
 թըլարընը իչիթտիմ . օնլարա սէյլէյիպ տէ . Մի-
 շամ իւսթիւ էթ եէյէճէքսինիզ, վէ տապաստա՝
 էքմէքէ տօյաճագսընը . վէ պիլէսինիզ քի Մլ-
 լահընը իապպ պէնիմ : Ս է սլտուքի ախշամ 13
 տա պրլտործընլար չըգըպ՝ օրտույու գապիլատըլար .
 վէ սապաստա՝ օրտունուն էգրաֆընտա չիհ տէօ-
 չէնտի : Ս է չիհին տէօչէնմէսի գալգընճա՝ իչիթ 14
 չէօրիւն եիւլիւ իւզէրինտէ պիր ուֆագ՝ եէրին իւ-
 ղէրինտէ գըրաղու կիպի ուֆագ նէսնէ վարըտը :
 Ս է Սարաէլ օղուլարը օնու կէօրտիքտէ, պիրի 15
 պիրիննէ տէտիլէր . Պու նէտիր . զիրա նէ օրտու-
 ղունու պիլմէզլէրիտի . վէ Սձսէ օնլարա տէտի .
 Պու՝ իապպըն սիզէ եէմէք իչիւն վէրտիյի էքմէք
 տիր : իապպըն սիզէ թէնպիհ էթտիյի նէսնէ 16
 պիւտուր . Էրքէս օնտան եէյէճէյինիզ միգ-
 տարի տէվշ իրէսիզ . հէր պիրինիզ չատըրընտա օ-
 լանլար իչիւն՝ ճանլարընընըն սայրսը իւզըն առէմ
 պաշընա պիրէր էօմէր ալասըզ : Ս է Սարաէլ օ- 17
 ղուլարը պէյլէ էյլէտիլէր . իմտի քիմի չըք՝ քիմի
 ազ տէվշ իրտի : Ս է էօմէր իլէ էօլտիւքլէրին- 18
 տէ՝ չօղու օլանըն արթմատը, վէ ազը օլանըն էք-
 սիլմէտի՝ հէրքէս եէյէճէյի գատար տէվշ իրմիշ

- 19 խոր : Ա է Սօսէ օնլարա տէտի . Հիչ պիր քիւն
 20 սէ օնտան սապահատէք ալըգօմասըն : Ամմա
 Սօսէյի տինկլէմէյիպ՝ պազըլարը օնտան սապահ
 հատէք ալըգօտուլար , վէ գուրթլանըպ գօգտու .
 21 վէ Սօսէ օնլարա տարըլտը : Խմտի օնու սապահ
 տան սապահ հէրքէս քէնտի եէյէճէյի գատար
 տէվէրիրիտի . վէ կիւնէշ գրզընճա՝ էրիրիտի :
 22 Ա է օլտուքի՝ ալթընճը կիւնտէ իքի գաթ եէյէ
 ճէք՝ Ետնի հէր պիրի իչիւն իքիչէր էօմէր տէվ
 շիրտիլէր . վէ ճէմաա՝ թըն ճիւմլէ պապիղլէրի վա
 23 րըպ՝ Սօսէյէ խապէր վէրտիլէր : Ա է օ՝ օնլարա
 տէտի . Բապպըն սէյլէտիյի պրտուր , Լարըն՝
 Բապպ իչիւն բահաթլըղըն մուգատաէս շապպա
 թըլտըր . փիշիրէճէյինիլի փիշիրին , վէ գայնա
 տաճաղընըղը գայնաաըն , վէ ճիւմլէ արթաըն՝
 24 քէնտիլէրինիլէ սապահա ալըգօյուն : Խմտի օնու
 Սօսէնին պոլուրտուղու կիպի՝ սապահա ալըգօ
 տուլար . վէ նէ գօգտու , նէտէ օնտա գուրթ օլ
 25 տու : Ա է Սօսէ տէտի . () նու պուկիւն եէյին .
 զէրա պուկիւն Բապպա շապպաթտըր . օնու պու
 26 կիւն գըրտա պուլամազսընըղ : () նու ալթըր կիւն
 տէվէրին , ամմա շապպաթ օլտն եէտինճի կիւնտէ
 27 պուլունմաղ : Ա է օլտուքի՝ եէտինճի կիւնտէ
 գալմաան պազըլարը տէվէրմէյէ չըգտըլար , վէ
 28 պուլամաթըլար : Ա է Բապպ Սօսէյէ տէտի .
 Եիչէ պիր՝ թէնպէհէրիմի վէ նօմուլարըմը սագ
 29 լամաղա իսթէմլէսինիլ : Պազըն քի՝ շապպաթը
 սիլէ Բապպ վէրտի , օ սէպէպտէն ալթընճը կիւն
 տէօ սիլէ իքի կիւնլիւք էքմէք վէրիր . հէրքէս
 մահալինտէ օթուրտուն . եէտինճի կիւնտէ հիչ
 30 քիմսէ մահալինտէն չըգմաղըն : Ա է գալմ եէ
 31 տինճի կիւնտէ բահաթլանտը : Խմտի Խարաէլ
 էվ օնուստաղիա Սան գօտուլար . վէ օ՝ քիշնիչ

Թօխումու կիպի պէյազ՝ վէ լեզզէթի պալլը լոգ-
մա՝ կիպի իտի : Սէ Սօսէ տէտի . Բապպըն պույ- 32
աւրտուղու նէսնէ պոլտուր . Պունտան պիրէօմէր
աւրտուրուն , քի սիւսիլէլէրինիզճէ հըֆիլ օլունա .
Թալքիմօն լար՝ սիզի Սըսըր տիյարընտան չըգար-
տըղըմ գէման՝ սիպէ չէօլտէ եւտիրտիյիմէքմէյի
կէօրէլէր : Սէ Սօսէ Լհարօն տէտի . Պիր 33
տէսթիալ , վէ իչինէ պիր էօմէր տօլուտու Սան
գօ . վէ օնու սիւսիլէլէրինիզճէ սագլանմազ իչին՝
Բապպըն հուղուրունա՞ գօ : Իսի Բապպըն Սօ- 34
տէյէ պույուրտուղու կիպի՝ Լհարօն տապի օնու՝
սագլանմազ իչին շէհատէթին էօնիւնէ գօտու :
Սէ Խարաէլ օղուլարը Սանը գըրգ երլ եւտիլէր , 35
Թապաքին օլունմուշ եերէ կէլինճէյէտէք . Սա-
նը՝ Թա Բանտան տիյարընըն սինօրունա կէլին-
ճէյէտէք եւտիլէր : Սէ էօմէր՝ էֆանըն օն 36
փայըն պիր փայը տըր :

ՊԵՇ 17:

Սէ Խարաէլ օղուլարըն ճիւմլէ ճէմաթը Բապ- 1
պըն սէօղիւ իւզրէ՝ կէօչլէրինէ կէօրէ՝ Սին չէօ-
լունտէն կէօչտիլէր , վէ Լէֆիտիմտէ գօնտաւար .
վէ գաւմ իչին իչէճէք սու եօղուտու : Սէ 2
գաւմ Սօսէ իլէ չէքիչիպ տէտի . Պիզէ սու վէր ,
քի իչէլիմ . վէ Սօսէ օնլարա տէտի . Պէնիմլէ նէ՞
չէքիչիթսինիզ . Բապպըն նիչին սընտարընը :
Սէ գաւմ օրատա սույա սուտաւը . հէմ գաւմ 3
Սօսէյէ գարշը միրքլտայրպ տէտի . Պիզի պու-
նուն իչինսի Սըսըրտան չըգարտըն , քի պիզի վէ
օղուլարըմըղը վէ սիւրիլէրիմիլի սուտաւլուպ-
տան գըրատըն : Սէ Սօսէ Բապպա ֆէրեստէ- 4
տիպ տէտի . Պու գաւմէ նէյլէյիմ . ազ տահա՝
պէնի գաշպուլար : Սէ Բապպ Սօսէյէ տէտի . 5

- Գաւմըն էօնիւնէ կէշիպ՝ պիլէնճէ Խարակէ ին-
 թիարլարընտան ալ, հէմ օլ՝ ըրմաղը վուրտու-
 ղուն ա՛սանը էլինէ ալ, վէ կիթ : Իշթէ պէն Հօ-
 րէպտէ՝ գայանըն իւզէրինտէ՝ օրատա սէնին էօ-
 նիւնտէ տուրուրում, վէ գայայա վուր, վէ օնտան
 սուլար չըգաճագլար, վէ գաւմ իշտին : Խմոի
 Սօսէ Խարակէն ինթիարլարընըն կէօղէրի էօն-
 իւնտէ էօյլէ էյլէտի : Ս է օ մահալին ատընա
 Սասսա՝ վէ Սէրիպա գօտու, Խարակէ օղուլարըն
 չէքիշտիքլէրի իշին, վէ Ռապպը սընայըպ՝ Լրա-
 մըգտա Ռապպ վարմը՝ եօխսա եօգմու տէտիքլէրի
 իշին :
 Ընտէն Լ՛մալէգ կէլիպ՝ Ռէֆիտիմտէ Խարակէ
 իլէ ճէնք էթտի : Ս է Սօսէ Լօշուա՛յէ տէտի .
 Պիզէ տտէմլէր սէշիպ՝ Լ՛մալէգ իլէ ճէնք էթմէյէ՝
 չըգ . եարըն պէն՝ Լ՛լաճըն ա՛սասը էլիմտէ օլա-
 րապ՝ թէփէնին պաշընտա տուրաճաղըմ : Ս է
 Լօշուա՛ Սօսէնին օնա՝ Լ՛մալէգ իլէ ճէնք էթմէյէ
 տէտիյի կիպի էյլէտի . վէ Սօսէ՝ Լ՛հարօն վէ Հուր
 թէփէնին պաշընա չըգտըլար : Ս է օլուրուտու
 քի՝ Սօսէ էլլէրինի գալտըրտըգչա, Խարակէ եէնէր
 իտի . վէ էլլէրինի էնտիրտիքչէ , Լ՛մալէգ եէնէր
 իտի : Ս է Սօսէնին էլլէրի աղըր օլմաղըլա , պիր
 դաշ ալըպ՝ ալթընա գօտուլար, վէ օ՝ իւզէրինտէ
 օթուրտու . վէ Լ՛հարօն իլէ Հուր՝ պիրի պիր եա-
 նընտան վէ պիրի օպիր եանտան՝ օնուն էլլէրինէ
 տայանտըլար, վէ կիւնէշ պաթընճայէտէք էլլէրի
 պէրգարար գալտը : Ս է Լօշուա՛ Լ՛մալէգի վէ
 օնուն գաւմընը գըլըճ աղզընտան կէշիրտի : Ս է
 Ռապպ Սօսէյէ տէտի . Պունու ետտիկեար իշին
 քիթապա եաղ, վէ Լօշուա՛նըն գուլագլարընա
 գօ , քի Լ՛մալէգին զէքրինի կէօյին ալթընտան
 պիրքիւլլիյէ մահվ տէճէյիմ : Ս է Սօսէ պիր

մեզպահ հախոր, վէ ատենա լեհօվա 'տիսի' քո
տու. Ս է տետի. Չիւն օ՛ Քապպըն պապրաղըն 16
գարըն էլ Գուրուր, Լ՛մալեդ իլէ տեվրաէն
տեվրէ Քապպըն ճէնկի օրսճագ:

ԳԼԸ 18:

Ս է Սօսէնին գայնաթասը Սիտկան քեահինի 1
Լ՛թրօ՛ Լ՛լլահըն Սօսէյէ վէ քէնտի գալմը Խորա-
էլէ ճիւմլէ էթտիկինի՝ հէմ Քապպըն Սըսըստան
Խարաէլի չըգարտըղընը իջիթտի: Խմտի Սօսէ 2
նին գայնաթասը Լ՛թրօ՛ Սօսէնին գարըսը Սիթ-
րայը ալտը, օ՛ օնու կերի կէօնտերտիքտէն սօնկրա,
Հէմ օնուն իքի օղուլլարընը քի պիդինին աւը 3
կէղըօմիտի, գերա օ՛ եատտիքարտա ետարանճիլմ
տէմիշտի: Ս է օպիդինին աւը Լ՛լլահ ղէթ իտի: 4
գերա տէմշ իտի: Պապառնը Լ՛լլահըն եարտըմ ճրմ
օղուպ՝ պէնի Ֆիրաօնուն գըլըմնտան գորթա-
տը: Խմտի Սօսէնին գայնաթասը Լ՛թրօ՛ հէմ 5
օնուն օղուլլարը վէ գարըսը Սօսէյէ չէօթ՝ օնուն
գօնտուղղու եերէ Լ՛լլահըն տաղընա կէտիլէթ:
Ս է Սօսէյէ տետի: Պէն գայնաթան Լ՛թրօ՛ աւտու 6
գարընիլէ վէ պիլէսինճէ իքի օղուլլարը իլէ կէլիթ-
րում: Ս է Սօսէ գայնաթասընը գարըլլամագա 7
չըգտը, վէ օնա թէմէննա էպիպ՝ օնա էօփափե, վէ
պիդի պիդինին սաղըղընը սօրուպ՝ չատըմա կիթ
տիլէթ: Ս է Սօսէ Քապպըն Խարաէլի սեպե 8
պիտտէն Ֆիրաօնա վէ Սըսըստան ճիւմլէ էպի-
տիկինի վէ եօլտա ճիւմլէ չէթտիլէթի գահմէթի
հէմ Քապպըն օնարը գորթարտըղընը գայնա-
թասընա նազլ էթտի: Ս է Լ՛թրօ՛ Քապպըն Խա- 9
րաէլի Սըսըստանըն էլիտէն իէլպա էտիպ օնա
էթտիլի ճիւմլէ էլլէթ իշիւն սէվլինտի: Ս է Լ՛թրօ՛ 10
տետի: Սիգե Սըսըստանըն էլիտէն վէ Ֆիրաօն

հաւն էլինտէն գուրթարան՝ վէ գաւմը՝ Սըօրըլըլա-
 լըն էլի ալթընտան գուրթարան Մապպ միւպարէք
 11 օլտուն : "Ե իմնոյ պիլիթիւքի՝ Մապպ ճէմի՝ ալա-
 շարտան պէջիւքաիւր : զիրա մաղրուրլանտըլարը
 12 Նէսնէտէ օնլարտան իւսթիւն օլտու : Իմնի Սօ-
 սէնին գայնաթասը Լթրօ՝ Լլաշա պիւթիւնեան-
 մալար վէ գուրթանլար կէթիւրտի . անտէն Լճարօն
 վէ Լարաէլին ճիւմէ իթիարլարը Սօսէնին գայ-
 նաթասըլըլա՝ Լլաշըն հուղուրումտա էքմէք եւ-
 13 մէյէ կէլտիլէր : Ս է օլտուքի՝ էրթէսի կիւնտէ
 Սօսէ գաւմա շէրիաթ էթմէյէ օթուրտու , վէ
 գաւմ սապաշտան ախշամտէք Սօսէնին եւ-
 14 նընտա տուրում : Ս է Սօսէնին գայնաթասը՝
 օնուն գաւմա հէպիէթտիյինի էէօրտիւքտէ՝ տէտի .
 Սէնին՝ գաւմա պու էթտիյին իշ Նէտիր . Նիճիւն
 թէն եալընը օթուրումն , վէ ճիւմէ գաւմ սա-
 15 պաշտան ախշամտէք եանընտա տուրուր : Ս է
 Սօսէ գայնաթասընա տէտի : Չիւն գաւմ պանա
 16 Լլաշտան շէպաթ օրումպա կէլիլէր : Ս իրա
 օնլարըն մնօլաշաթը օրումպտա՝ պանա կէլիլէր ,
 վէ պէն պիլի պիրինին արասընտա շէրիաթ էտիպ
 օնլարա՝ Լլաշըն գանունլարընը վէ նամօլարընը
 17 պիլտիլթիւր : Ս է Սօսէնին գայնաթասը օնա
 18 տէտի . Սէնին էթտիյին իշ էյի տէյիլտիր : Լաշ-
 զիգան սէն իպրանըսըն , կէթէք սէն կէրէք սէնին-
 լէ պիլէ օլան պու գաւմ . զիրա պու իշ սանա աղըր
 19 արը , օնու սէն եալընը պաշ էտէմէզսին : Հարա
 աեօզլաթիւ տինկլէ , սանա նասիհաթ էտէյիմ , վէ
 Լլաշ սէնին լէ օլուր . Սէն գաւմ իշիւն Լլաշըն
 էօնիւնէ վարըպ՝ մասլաշաթլարը Լլաշա սէն
 20 արը էյիէ . Ս է օնլարա գանունլարը վէ նամն-
 լարը էյթէթ , հէմ օնլարա եիւրիւյէ ճէքլէրի եօլու
 21 վէ իշէյէ ճէքլէրի իշի պիլտիր : Իմնի սէն՝ ճիւմէ

գաւմտան իսթիտատ սահիպի ատեմէր՝ 1 լլահ-
տան գորգար՝ թամաքիարլըգտան իբրահէտէր՝
հագգ քիմսէլէր թէտարիք էյլէ, վէ խալգըն իւ-
ղէրինէ պինպաշըլար՝ եիւզ պաշըլար՝ էլլի պաշը-
լար վէ օնպաշըլար նասպ էթ . 1) է օնլար՝ հէր 22
տէմ գաւմաշ շէրիա՝ թէտէ . վէ օլպքի՝ հէր պէջ-
իւք մասլահաթը սանա ա՛րզ էտէլէր , վէ հէր
քիւչիւք մասլահաթա օնլար շէրիա՝ թէտէ . պէջ-
լէճէ սանա եարտըմ էթմէքլէ՝ սէնին իւղէրինտէն
էի-ի- խաֆիֆլէտէլէր : 1) յէր պու նէսնէյի 23
էտէրսէն , վէ Լլահ սանա էմը էտէրսէ , օլտէմ
տայանմաղա գատիր օլուրսուն , հէմ ճիւմէ պու
գաւմ տախի սէլամէթլէ մէքեանլարնա՝ վարըր :
1) մտի 1) օսէ գայնաթասընըն սէօլիւնիւ տինկլէ- 24
տի , վէ հէր տէտիլինի էյլէտի : 1) է 1) օսէ ճիւմէ 25
1) արաէլտէն իսթիտատ սահիպի ատեմէր սէչիպ՝
օնլարը գաւմըն իւղէրինէ պաշըլար՝ եանի պինպա-
շըլար՝ եիւզ պաշըլար՝ էլլի պաշըլար վէ օնպաշը-
լարնասպ էթտի : 1) է օնլար հէր տէմ գաւմաշ 26
շէրիա՝ թէտէրլէր իտի . կիւճ մասլահաթը 1) օսէ-
յէ ա՛րզ էտէրլէրիտի , վէ հէր քիւչիւք մասլահա-
թա օնլար շէրիա՝ թէտէրիտի : 1) նսէն 1) օսէ 27
գայնաթասընը սալըվէրտի , վէ քէնտի վիլայէ-
թինէ կիթտի :

ՊԵՐՇ 19:

1) արաէլ օղուլարըն 1) ըսըր տիյաթընտան չըգմա- 1
լարընըն իւչիւնճիւ պընտա՝ հէման օկիւնտէ 1) Կ-
նա չէօլիւնէ կէլտիլէր : 1) մտի 1) Եֆիտիմտէն 2
կէօլտիւլէր , վէ 1) նա չէօլիւնէ կէլիպ՝ չէօլտէ գօն-
տուլար . վէ 1) արաէլ օրատա տուղըն գարշըրնտա
գօնտու : 1) է 1) օսէ Լլահա չըգմա . վէ 1) ապա 3
օնու տաղտա՛ն չաղըրըպ տէտի . 1) ա՛ գօպըն էվինէ

- պէջլէ տէյէսին, վէ Խարակէ օղուլարընա խապէր
4 էտէսին . Սիղ Սըսըրըլարա էթտիյիմի կէօր-
տիւնիւզ . շէյլէքի՝ սիղի գարթալ գանաւարը
5 իւզէրինէ գալորըլա՝ եանըմա կէթիրտիմ : Սէ
շիմտի էյէր կէրշէքտէն սէօղիւմիւ տինկլէյիւ
ա՛հտըմը սագլարսանըզ , ճիւժլէ գաւմլարտան՝
մախսուս պէնֆիմ օլուրսունուզ . զիրա պիւթիւն
6 Եէր պէնֆիմտիր : Ահմ սիղ պանա քեւա՛հիւլէր
փատիշահլըզ՝ վէ մոգատտէս դաիֆէ օլուրսու-
նուզ . Խարակէ օղուլարընա սէյլէյէճէյին սէօղ-
լէր պունլար տըր :
7 Դամտի Սօսէ վարըլա՝ գաւմըն իսթխարլարընը
չաղըրտը, վէ Բապպըն օնապու ճիւժլէ Թէնպիհ
8 էթտիյի սէօղլէրի օնլարա ա՛րզ էյլէտի : Սէ
ճիւժլէ գաւմա՝ պիրտէն ճէվապ վէրիպ տէտիլէր .
Բապպըն ճիւժլէ տէտիյինի էտէճէյիզ : Դամտի
Սօսէ՝ գաւմըն սէօղլէրինի՝ Բապպա տէօնտէրտի :
9 Ինտէն Բապպ Սօսէյէ տէտի : Իշթէ պէն՝ սանա
պիր գարանլու օլուլուլթտա կէլիրիմ, Թաքիմ պէն
սէնինլէ սէյլէշտիյիմտէ՝ գաւմա՝ իշիտէ , հէմ տա-
իի էպէտէն սանա ինանալար : Դամտի Սօսէ գաւմ-
10 մըն սէօղլէրինի Բապպա սէյլէտի : Սէ Բապպ
Սօսէյէ տէտի . Դամմա վար , վէ օնլարը պու
կիւն վէ եարըն Թաքտիս էյլէ . վէ էս՝ վապլարընը
11 եպպաօսընլար , վէ իւշիւնճիւ կիւն իշիւն հաղըր
օլսունլար . զիրա իւշիւնճիւ կիւնտէ՝ Բապպ ճիւժլէ
գաւմըն կէօղլէրի էօնիւնտէ՝ Սինա տաղըն իւզէ-
12 րինէ՝ էնէճէքտիր : Դամտի սէն գաւմըն էդրաֆընա
սինօր գօյուպ՝ տէյէսին . Սէնտինիզի տաղա չըզ-
մադտան՝ օնուն քէնարընա՝ պիլէ տօգանմագտան
սագընըն . տաղա հէր տօգանան՝ էլպէթթէ էօլ-
13 տիւրիւլէ : ()նա էլ տօգանմայա . զիրա պօգու-
նա էլպէթթէ դաշանա , եա օգ իլէ սաիլանա ,

Հայվան օլսուն ինսան օլսուն՝ եաշամայա . օնլար տաղա՝ պօրունուն սէսի չէքիտիքտէ չըգալար :
 Խմտի Ս՝ օսէ տաղտան գավմա էնիպ՝ գավմը թագ- 14
 տիս էյլէտի , վէ էս՝ վապլարընը եայգատըլար :
 Ս է օ՝ գավմա տէտի . Խչիւնճիւ կիւն իչիւն հա- 15
 զըր օլուն , գարըյա եագլաշման :

Ս է օլտուքի՝ իւչիւնճիւ կիւնտէ ալ էսսապա՛հ 16
 էիւքիւլթիւլէր վէ շիմշէքլէր վէ տաղըն իւղէրինտէ
 պիր գօյու պուլուլթ վէ ղայէթ գուլվէթի պօրու
 սէտասը օլտու , վէ օրտուտա օլան ճիւլլէ գավմ՝
 գօրգտու : Ս է Ս՝ օսէ գավմը օրտուտան՝ Լ՝ 17
 հըն իսթիգպալինէ չըգարտը . վէ տաղըն ալթընտա
 տօւրտուլար : Ս է Սինա տաղը պիլքիւլլիյէ 18
 թիւլթէր իտի . զիրա Բապպ օնուն իւղէրինէ տ-
 թէշլէ էնտի . վէ թիւլթիւնիւ քիւլհան թիւլթիւ
 նիւ կիպի չըգարըտը , վէ պիւլթիւն տաղ ղայէթլէ
 տիթրէրիտի : Ս է օլտուքի՝ պօրունուն սէսի 19
 կիտէ կիտէ ղայէթլէ գուլվէթլէնտիքտէ , Ս՝ օսէ
 սէջլէտի , վէ Լ՝ 17 հ օնա պիր սէտա իլէ ճէվապ
 վէրտի : Խմտի Բապպ՝ Սինա տաղը իւղէրինէ 20
 տաղըն պաշընա էնտի . վէ Բապպ Ս՝ օսէյի տաղըն
 թէփէսինէ չաղըրտը , վէ Ս՝ օսէ չըգտը : Ս է 21
 Բապպ Ս՝ օսէյէ տէտի . Լ՝ ն՝ գավմա խիդապ էյլէ ,
 քի օլմայա կէօրմէք իչիւն Բապպա տօղու սինօրու
 աշալար , վէ օնլարտան նիչէսի տիւլէ : Ս է Բապ- 22
 պա եագլաշման քեահինլէր պիլէ՝ թագտիս օլսուն-
 լար , քի օլմայա Բապպ օնլարա հիւլճիւմ էտէ :
 Խմտի Ս՝ օսէ Բապպա տէտի . Գավմ Սինա տաղը- 23
 նա չըգամազ . զիրա սէն պիղէ խիդապ էտիպ տէ-
 տին . Տաղա սինօր գօ , հէմ օնու թագտիս էյլէ :
 Ս է Բապպ օնա տէտի . Ս՝ ար՝ էն , վէ սէն Լ՝ հա- 24
 ռօնիլէ պերապէր չըգ . ամմա քեահինլէր վէ գավմ՝
 Բապպա չըգամազ իչիւն սինօրու աշմայալար , քի

քիմ՝ սենիմ Կօթիւն՝ Լ՛լլահըն Լ՛ապպ տանա վէր-
տիլի եւրիմ իւզէրիմստէ ուզուն օլա : Լ՛տէմ էօլ- 13
տիւրմէ : Ե ինա էթմէ : Խորսըզըզ էթմէ : 15
Գօնշունա գարշը եալան շէհատէթ էթմէ : Գօն- 17
շունուն էվինէ արգու էթմէ . գօնշունուն գար-
տընա եա գուլունա եա խալայրդընա եա էգբիւզը-
նէ եա էշէյինէ՝ վէ գօնշունուն հիշ պիր շէյինէ
արգու էթմէ :

Ա՛ է Զիւմէ գազմ՝ կիւրիւթիւլէրի վէ շիմշէք- 18
լէրի վէ պօրաօնուն տէտասընը վէ տաղըն թիւթ-
տիւլիմիւ . կէօթիւրընր խտի : Խմտի գազմ կէօր-
տիւթտէ՝ շէքիլիւլ իրնգտան տուրաուլար . Ա՛ է 19
Ա՛ Զսէյէ տէտիլէր . Պիլիմիլէ սէն սէյլէշ , վէ
տինկէրիզ , ամմա պիլիմիլէ Լ՛լլահ սէյլէշմէսին ,
քի էօլմէյէլիմ : Ա՛ է Ա՛ Զսէ գազմա տէտի . Գօրգ- 20
ման . զիրա Լ՛լլահ սիդի հէման արնամազ իշին
կէլտի . շէյլէքի՝ օնուն գօրգուտու էօնիւնիւզտէ
օլուպ՝ կիւնտէ էթմէյէսիզ : Խմտի գազմ ուզադ- 21
տան տոգրտու . վէ Ա՛ Զսէ Լ՛լլահըն օլուզու գոյու
տուամանա՝ եանաշար :

Ա՛ է Բապպ Ա՛ Զսէյէ տէտի՝ Խարաէլ օղուլարը- 22
նա պէյլէ տէյէսին . Ա՛իզ կէօրտիւնիւզ քի՝ սիւ
գինլէ կէզրաէն սէյլէշտիմ : Պէնիմիլէ պիլէ կիւ- 23
միւշ ալլահլար եալիմայասընը . վէ քէնտիլէրի-
նիզէ արթուն ալլահլար եալիման : Պանա դօփ- 24
րազատտ պիրմիզալահ եալի . վէ օնուն իւզէրիմստէ
պիւթիւնեանմալարընր վէ սէլամէթ գուրպանը-
րընր՝ գոյունըրընր վէ սըղըրըրընր գուրպան է-
տէսին . Վէ խմիմի հէր անկարրաճաղըմ մահալտէ՝
տանա կիլէճէյիմ , վէ սէնի պիլէքէթլէյէճէյիմ :
Ա՛ է էյէր պանա գաշատտ մէզպահ եալիարտան , 25
օնս օնտըլմուշ դաշտան պիմա էթմէյէսին . զիրա
խալէրիմէ տէմիր գալիմ գալըրըրընտան , օնու նա-

26 փաթեթ տեղադրեն : Ս և մեզ պահանջում ապաստանագլու-
րը լա չը գնալսարն , քի իւղերինն չը փլագլըղն ա-
չը լմայա :

ՊԼԸ, 21 :

- 1 Ս և օնլարն էօնիւնէ գոյաճաղըն շերիա՛թլար
- 2 պոնլար տըր . Պիր ի՛պրաննի գուլ էօնիտիյին-
տէ , օ՛ ալթըր երլ խըղմէթ էտէ . վէ եէտինճի երլ
- 3 տաճապա ազատ չըգա : Նյէր եալընըղ կիրաթի
խէ , եալընըղ չըգա . էյէր գարը սահապի իտի ի-
- 4 սէ , գարըսը տա պիլէսինճէ չըգա : Նյէր էֆէն-
տիսի օնա գարը վէրաթի տէ՝ օ օնա օղուլլար եա
գըղլար տօղուրտո՛ւ իսէ , գարը իլէ չօճուգլարը ե-
- 5 ֆէնտիսիննին օլարար , վէ օ եալընըղ չըգա : Մմա
էյէր գուլ՝ մուղլագան սէջլէյիպ , Նֆէնտիսի՛
գարըմը վէ օղուլլարըմը սէվէրիմ՝ ազատ չըգամիմ՝
- 6 տէրսէ . ()լտէմ էֆէնտիսի օնու հաքիմլէրէ՛
կէօթիւրէ , վէ օնու գափուլյա՛ եա գափուլնուն իքի
եան փերվազընա եանաշարա . վէ էֆէնտիսի օ-
նուն գուլաղընը պիղ իլէ տէլէ , վէ օ՛ էպէտէն օնա
գուլ օլա :
- 7 Ս և պիր քիմսէ գըղընը խալսըրգըղա՛ սաթ-
տըգաա , օ՛ գուլլարն չըգտըրգլարը կիպի չը գնայա :
- 8 Նյէր օ՛ օնու քէնտիննէ նիշանլայան էֆէնտիսի-
նին կէօզիւնտէ պէտ կէօրիւնիւրիսէ , օնու ֆիտա
էթտիքէ . օնա դատըր էթմէքլէ՛ օնու եատ գալմա
- 9 սաթմաղա գատիր օլմայա : Ս և էյէր օնու՝ քէն-
տի օղուլնա՛ նիշանլատը իսէ , օնա՛ գըղլարն շե-
- 10 րիա՛թընճա ա՛մէլ էյլէյէ : Նյէր օ՛ քէնտիննէ
պաշգասընը ալըրսա , օնուն նաֆագասընը՝ էս՝-
- 11 վապընը վէ տէօշէք հագգընը քէսմէյէ : Ս և
էյէր օնա պու իւլ նէսնէյի էթմէզսէ , օլտէմ
ճապա ագչէսիղ չըգա :

Եւ տես ժողովուրդ էօլտիւրէն՝ էլպէթթէ էօլտիւ 12
 րիւլէ : Եւ մնա գաստ իլէ օլմայրա՝ օնուն էլինէ 13
 Եւ լաճ րասթ կէթիլտի իսէ , սանա պիր մէքեան
 թալին էտէյիմ , քի օ՝ օրայա գաշսն : Եւ քին 14
 գօնշուսունա զարազը օլուպ՝ օնու հիլէ իլէ էօլ-
 տիւրէն քիմնէյի՝ մէքպահքմտան ալաօրն , քի էօ-
 լէ : Եւ պապասընը եա անասընը տէօյէն՝ էլ 15
 պէթթէ էօլտիւրիւլէ : Եւ է պտէմ շալան օնու 16
 սաթարտա տա՝ էլինտէ պուլունուրտա տա՝ էլպէթ-
 թէ էօլտիւրիւլէ : Եւ պապասընա եա անասըն 17
 նա սէօյէն՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ : Եւ պաղը 18
 քիմնէյիւր չէքիշիլքէն , պիրի պսոպասընը դաշիլէ
 եա Եսափրոգիլէ վուրտուպտա , օ՝ էօլմէյ՝ իլա տէօ-
 չէյէ տիւշէրսէ , Եւ յեր գալգաթ տա՝ տէյնէյիլէ 19
 գաշսաստէ կէզէրսէ , վուրտնասալսուզ օլա , եալը-
 նըզ օնուն պագրալիլէսինի վերէ , վէ օնու պիր
 խօշնա թիմարէ թաթրէ : Եւ է պիր քիմնէ քեօ 20
 լէսինի եա խալալընը տէյնէյիլէ վուրուպ՝ էլի
 ալմընտա էօլիւրսէ , անտան էրպէթթէ ինթիգամ
 ալընա : Եւ մնա էյեր պիր կիւն Եա իքի կիւն Եա 21
 շարսա , ինթիգամ ալը նմայա . զիրա օնուն ագէ-
 սի տիր : Եւ է պաղը քիմնէյիւրն չէքիշտիլքէրի 22
 էա՝ նտտէ՝ պիր կէպէ գարդրա վուրուրտա տա՝ էվ-
 լասընը տիւշիւրիւրիւրսէ , պիր զիյան վազը՝ օլմա-
 տըզը սուրէթտէ , օ՝ քէնտի իպէրինէ գարընըն
 գօծաթը սալտըզը միգտարի ճէրիմէ չէքէ , վէ հա-
 քիմիլէրին գլտսը իւզրի վերէ : Եւ մնա էյեր զիյան 23
 վազը՝ օրուրտա , ճան պէտէլինէ ճան , Եւ էօզ պէ 24
 տէլինէ կէօզ՝ տիշ պէտէլինէ տիշ՝ էլ պէտէլինէ
 էլ՝ այազ պէտէլինէ այազ , Եւ քաղը պէտէլինէ 25
 եաղը՝ եաղա պէտէլինէ եաղա՝ պերէ պէտէլինէ
 պերէ վէրսին : Եւ է պիր քիմնէ քէնտի գուրու 26
 նուն կէօզիւնիւ եա խալալընըն կէօզիւնիւ վա-

- բուպ՝ օնու սագադիւրսա, օնու՝ կէօղինին պէ-
 27 տէլինէ ազատ սալըվէրէ: Սէ էյեր գուլունուն
 տիշինի եա խալայթղընըն տիշինի տիւշիւրիւրէ,
 օնու տիշիւ պէտէլինէ ազատ սալըվէրէ:
- 28 Սէ է պիր էօրիւզ՝ պիր էրբէյի եա գարըր պոյ-
 նուզուիլէ վուրուպ էօլտիւրիւրէ, էօրիւզ էլ-
 պէթթէ գաշանա, վէ էթի եննիլինէ տանա:
- 29 էօրիւզին սահիպի սուշսուզ օրա: Սպին էյեր
 էօրիւզ տիւն էօթէ կիւնտէն պէրօ վուրուճու
 իրէ, վէ սահիպինէ պիլտիլիլա՝ օ օնու սագա-
 մանազըր, պիր էրբէյի եա գարըր էօլտիւրիւր-
 ւէ, էօրիւզ գաշանա, վէ սահիպի տախի էօրիւ-
 30 թիւէ: Սյերիւզէրինէ տիլէթ սալընըրա, ճա-
 նընըն ֆիտապ իշին՝ իզէրինէ սալընադըր միգ-
 31 տարի վէրէ: Սա էրբէք եա գըզ չօծուգ պոյ-
 նուզու իլէ վուրուրա, օնա պիւշէրիւթ իւղթ օ-
 32 լաւա: Սյեր էօրիւզ պիր գուլունա խալայթղը-
 պույնուզու իլէ վուրուրա, օնալըն սահիպինէ օ-
 թուգ շէք կիւմիւշ վէրէ, վէ էօրիւզ գաշանա:
 33 Սէ է պիր քիմնէ՝ պիր չուգուր աշարա, եա պիր
 քիմնէ պիր չուգուր գաղար տա՝ օնա էօրթեթեթե
 օրալա էօրիւզ եա էշէք տիւշալիլի սալթթեթե,
 34 գարարը չուգուրուն սահիպի շէք՝ վէ օնալըն:
 35 տահիպինէ ագէ վէրիւ էօրիւզ օնալըն:
 Սէ է պիր քիմնէն էօրիւզի՝ օնալըն էօրիւ-
 ղինի վուրուպ էօլտիւրիւրա, տիլէ էօրիւզի
 սալթալա, վէ գըյիլթիլի փոյլաշարա վէ էր-
 36 միշիլ տախի փոյլաշարա: Սմն էօրիւզին
 տիւն էօթէ կիւնտէն պէրօ վուրուճու օրալա
 պիլթիլիլ իրէն, սահիպի օնու սագալանադըր օր-
 թէթե, էօրիւզին պէտէլինէ էօրիւզ էօլտիւրիւր
 վէ էօլիւշ օնալըն:

ԳԼԸ 22 :

Պիր քիմսէ եօթիւզ եա գոյուն շալլայ՝ օնու պօ 1
 դաղլարսա, եա սաթարսա, պիր եօթիւզին պէտէ-
 լինէ պէշ եօթիւզ՝ վէ պիր գոյունուն պէտէլինէ
 տէօթի գոյուն էօտէյէ : Եյեր պիր խրրսրզ՝ էվ 2
 տէլմէքտէ պուլունուրսա, վէ վուրուլուպ էօլիւր-
 օն, օնուն իշին գան րո՞ձաւ օլմալ : Եյեր իւ 3
 զէրինէ կինէշ տօղմուշ իտէ, օնուն իշին գան րո-
 ձաւ օլուր, օ՝ պիլ թէմամ էօտէյէ պիլիրիտի .
 էյեր ճիչ պիր շէյի եօղիսէյտի, օլտէմ չալտրղը
 շէյիշին սաթըլա պիլիրիտի : Եյեր չալտրղը 4
 էլինտէ մուլապան տիրի պուլունուրսա, եօթիւզ
 օլտուն էշէք օլտուն գոյուն օլտուն՝ օնու իքի գաթ
 էօտէյէ :

Պիր քիմսէ պիր թարլա եա պիրպաղ օթլաթ 5
 տրըրպ՝ հայվանընը սալլվերիր տէ պիր ախերին
 թարլաւնտա օթլատըրտա, քէնտի թարլաւընըն
 էն էյի մահաւունտան՝ վէ պաղընըն էն էյի մահ-
 աւունտան էօտէյէ : Եթէշ շըգըպ՝ տիքէնլերէ 6
 օղըրսա, վէ տէմէթ երղընը՝ եա պուլտայ՝ եա-
 խօա թարլա եանարսա, ամէշի եագան՝ եանմըշը
 պիլ թէմամ էօտէյէ :

Պիր քիմսէ գօնշուսունա սագլամազ իշին՝ 7
 կիւմիւշ եա գաղլար վէրտիքտէ, օ քիմսէնին է-
 վինտէն չալընըրսա, էյեր խրրսրզ պուլունուրսա,
 օ՝ իքի գաթ էօտէյէ : Եյեր խրրսրզ պուլուն- 8
 մնզա, էվին սահիպի գօնշուսունուն մալինէ է-
 լինի ուզաթմատըղընը իս՝ պաթ էթմէյէ հաքիմ-
 լերէ կէօթիւրիւլէ : Էեր կէօնէ նահագըղըն 9
 տա՛վասը հագըղնտա՝ կերէք եօթիւզ կերէք էշէք
 կերէք գոյուն կերէք ես՝ վալ հագըղնտա՝ պիրի-
 նին՝ () պուսուր տէտիյի հեր դայպ օլմուշ նէսնէ

- հազարն առաջ իբրի դարաֆըն տա՛վաւր հաքիմէր
 էօնինէ կեօթիւրիւէ, վէ հաքիմէր՝ քիմին իւզէ-
 րինէ հեզքմ՝ ետերէրսէ, օ՝ գօնշուառնա իբրի գաթ
 10 էօտէյէ : Պիր քիմսէ գօնշուառնա էշէք՝ եա
 եզիւզ՝ եա գջոռն՝ եա հէր նէ հայօլան օլուրսա՝
 սագլամաղա վէրաիքտէ, օ էօրիւր՝ եա սագաղա-
 նըր՝ եա տիւշմանտան սիւրիւքիւր տէ կէօրէն եօ՛ղ
 11 իսէ, Վօնշուառնուն մալինէ էլինի ուղաթմա-
 տըզլա՝ իբիսինին արաւընտա Վապղան եէմինի
 օլտուն. վէ մալ սահիպի գաղուլ էտէ, վէ օ՝ էօտէ-
 12 մէյէ : Վ՝մմա էյէր թահգիգան եանընտան չա-
 13 լնմըշ իսէ, օ՝ սահիպինէ էօտէյէ : Վ՝յէր երր-
 թըճը հայվանտան փարաղանալ իսէ, օնու թաղաթ
 14 իշին էէթիւրէ. փարաղանմըշ էօտէմէյէ : Վ՝ է
 պիր քիմսէ գօնշուառնտան հայօլան էօտիւնձ ալ-
 տըզտա, սահիպի պիլէսինձէ տէյիլ իքէն՝ սա-
 գաղանըր եա էօլիւրսէ, օ՝ էլպէթթէ էօտէյէ.
 15 Վ՝մա սահիպի պիլէսինձէ իսէ, էօտէմէյէ. էյէր
 քիրա իլէ ալնտալ իսէ, քիրաւընա գոթուլա :
 16 Վ՝ է պիր քիմսէ եա՛վաղու օլմայան պիր գըզը
 ալտաւրա՝ օնունլա եաթարա, օնա՝ քէնտիինէ
 17 գարը տէյիւ մէ՛հր գըլմէթի գըյա : Վ՝յէր պա-
 պասը օնու օնա մուղլագան վէրմէյէ իսթէմէզսէ,
 օնա գըզլարըն մէ՛հրի միւճէպինձէ ագչէ վէրէ :
 18 Պիւյիւճիւ գարըլը եաշաթմայասըն : Էէր
 19 հայվան իլէ եաթան՝ քիմսէ՝ էլպէթթէ էօլաիւ
 20 րիւլէ : Վ՝ալնըզ պիր Վապղաւան մա՛տա՝ ալլահ-
 լարա գուրպան էտէն՝ հէլաիք օլունա :
 21 Վ՝ է եաղաննըլա ս՛րգլէթ վէրմէ, հէ՛մ օնա
 զաւլ՛մ էթմէ. գիւրա սիզ տէ Վ՝ըսըր տիլարընտա
 22 եաաղաննը իտինիլ : Տալ գարըլտ վէ էզքսիւզէ
 23 աւաղա ճէֆա վէրմէն : Վ՝յէր օնլարա պիր վէճհիլէ
 ճէֆա վէրիւրսէն, պանա էլպէթթէ ֆերեւաւ էթ-

տիգլերինտէ՝ անլարն ֆերեաւորնը մոլգլադան ի-
շխտեճէյիմ . 1) է դազապըմ գութուշուպ՝ սիգի 24
գըլըճլա էօրտիւրեճէյիմ . վէ գարըլարընըլ տուլ՝
հէմ էվլատլարընըլ էօքսիւլ օլաճագ :

1) յէր գազմըմտան՝ եանընտա օլան ֆադիրէ 25
տգչէ էօտիւնճ վէրիրսէն , օնա մոււ մէլէճի կիպի
օլմա . իւղերինէ միւրապաճա գօման : 1) յէր պիր 26
վէճհիլէ գօնշունոււն էս՝ վապընը րէհն իշին ա-
լըրսան , օնու կիւնէլ պաթմազտան օնա կերի վէ-
րէսին : () իրա օ օնուն եւլընըլ էօրթիախուիւր , 27
տերիսինին էս՝ վապըտըր . նէյիլէ եաթսըն . վէ
օլաքի՝ պանա ֆերեաւտ էտէրսէ , իշխտեճէյիմ .
զիրա պէն մէրհամէթլիյիմ :

Հաքիմլէրէ սէօյմէ , վէ գազմընըն զապիդինէ 28
լանէթ օգումա : 1) էնին եթիշմիշ մէյվէլէրի- 29
նին վէ ճէնտէրէնին դուրֆանտալարընը կէճիք-
թիրմէ . օղուլադընըն իլք տօղուշլարընը պանա
վէրէսին : 1) օքիւլինէ վէ գօյունոււնա րօթի 30
պէօյլէ էաէսին . եէտի կիւն անտարըրլա օլուպ՝
սէքիզինճի կիւնտէ օնու պանա վէրէսին : 1) մուի 31
պանա՝ մուգատտէս տտէմլէր օլապըլ . վէ գըրտա
եքրթըճըլարտան փարալանմը շոն էթինի եէմէ-
եէսիզ . օնու քէօփէքլէրէ աթապըլ :

ԳԼԸ 23 :

Եալան խապեր եայմպտըն . եալան շահտի օլ- 1
մագ իշին՝ եարամազլէ պիլէ էլինի գօմայտըն :
Բէմլիք էթմէք իշին չօգլուզա ույմայտըն . վէ 2
տա՝ վատա շէրիւլը չէվիրմէք իշին չօլարըն ար-
տընճա մէյլ էթմէյէ՝ սէօզ վէրմէյէսին : Հէմ 3
ֆագիրէ տա՝ վասընտա մուսամա՝ տէ էթմէյէսին :
Տիւշմէնինին էօքիւզինիւ եա էշէյինի ալաքա 4
կէզտիլինի րասթ կէլիրսէն , օնու էլպէթթէ օնա

- 5 տէօնտէրէսին : Սէնի պուղղ էտէնին էշէյինին՝
 եիւք ալթընտա եաթտըղընը կէօրիւսէն , վէ օնու
 տալըվէրմէքտէն վաղ կէշէճէք օլուրսան , էլպէթ-
- 6 թէ օնու օնուելա պիլէ սալըվէրէսին : Վազի-
 րինին՝ տավասընտա շէրիաթընը չէվիրմէյէսին :
- 7 Եալան սէօղտէն իրաւօ օլ . վէ սուչսուզու հէմ սա-
 ւաղըր էօլտիւրմէ . զիրա պէն զալիմի սատըգ չըգար-
- 8 մամ : Ս է ըիշվէթ ալմայասըն . զիրա ըիշվէթ
 աչըգ կեօղ քիմսէլէրի քէօրլէտիր , վէ ա՛տիլլէրին
- 9 տա՛վասընը խիւաֆա չըգարըր : Ս է եապան-
 ճըյը սըգմա . զիրա եապանճընըն ճան հալինի պի-
 լիրսինիզ , չիւն Սըսըր տիյարընտա սիզ տէ եա-
 պանճը իտինիզ :
- 10 Ս է դօդդաղընը ալթը երլ էքիպ՝ մահսուլունու
- 11 տէվշիրէսիզ . Մմա եէտինճի երլտա օնու պօշ
 գօյիւպ՝ թէլք էտէսին , քի գաւմընըն ֆագիլլէրի
 եէյէլէր , վէ օնլպրտան գալանը՝ գըրըն հայվան-
 լարը՝ եէսին . պաղընա՝ զէյթուանլըղընա տաթի
- 12 պէջլէ էտէսին : Մթը կիւն իշինի իշէ , վէ եէ-
 տինճի կիւնտէ ըահաթլան . թալթիմ էգբիւզիւն
 հէմ էշէյին ըահաթլանա , վէ խալպըղընըն օղլու
- 13 հէմ եապանճը նէֆէսլէնէ : Ս է ճիւմլէ սիզէ
 սէյլէտիքլէրիմի սագլայասըզ , վէ դայրի ալահ-
 լարըն ատընը անկմայասըզ . աղղընտա պէլէ իշի-
 տիլմէսին :
- 14 Եըլտա պանա իւշ քէրրէ պայրամ էյլէ :
- 15 Խամուրսուղլարըն պայրամընը սագլա , սանա
 թէնպիհ էթտիյիմ կիպի՝ Մպիպ պըրնտա մէվսի-
 մինճէ եէտի կիւն խամուրսուղլար եէյէսին . զիրա
 Սըսըրտան օ պտա չըգտըն . վէ հիշ քիմսէ հու-
- 16 զուրումտա էլէ պօշ կէօրիւնմէսին : Ս է թաը-
 լատա էքօիյին էմէյինին՝ դուրֆանտա մահսու-
 լունու պիլին պայրամընը՝ հէմ երլըն սօնունտա

էմէյինի թարլատան ճէմ՝ էթտիլինտէ՝ տէվէիլիմէ՝
պայրամընը սափլայտուրն : Լըլտա իւշ քէրրէ՝ 17
հէր էրքէյին Լըլա՝ Բապպըն հուզուրունա կէօ-
րինէ : Վուրպանըմըն գանընը մայաիլէ սոն- 18
մայասըն , վէ պպրամըմըն եաղը՝ սապահատէք
գալմասըն : Սէնին դոփրաղընըն իլք գուրֆանտա- 19
լարընը՝ Լըլահըն Բապպըն էվինէ կէօթիւրէսին : .

() Ղլաղը՝ անասընըն սիւտինտէ փիշիլիլէսին :

Իշթէ էօնինձէ պիւր մէլէք կէօնտէրիթիմ , քի 20
սէնի՝ եօլտա սագլայա , վէ սէնի՝ հաղըրլատըղըմ
մահալէ կէօթիւրէ : () Նուն հուզուրունտան սա- 21
գըն , վէ սէօղինիւ տինկլէ , մա ա սը օլմա . զիրտ .
օ՝ սէնին եարամաղլըղընը ա՛ֆվ էթմէղ , չիւն պէ-
նիմ ատըմ մաաւ տըր : Լըմա էյեր օնուն սէօ- 22
ղինիւ տիգգաթլէ տինկլէրսէն , վէ պէնիմ ճիւմլէ
տէտիլիմի էտէրսէն , օլտէմ սէնին տիւշմէնլէրինէ
տիւշմէն օլաճաղըմ , վէ սանա ս՝ ըգլէթ վէրէնլէրէ
ս՝ ըգլէթ վէրէճէյիմ : () Իրա պէնիմ մէլէյիմ 23
էօնինձէ վարաճագ , վէ սէնի՝ Լըմօրիլէրէ վէ շի-
թիլէրէ վէ Վիւրիղիլէրէ վէ Վանաանիլէրէ՝ շի-
վիլէրէ վէ Լապուաիլէրէ կէօթիւրէճէք , վէ պէն-
նըլաքը գըրաճաղըմ : () Նըլարըն ալլահըլարընա 24
սէճտէ էթմէյէսին , վէ օնըլարա ի պատէթ էթմէ-
եէսին , վէ օնըլարըն էթտիլի կիպի էթմէյէսին .
իլլա օնըլարը պիլ քիւլլիլէ խարապ էտիպ՝ փութ-
լարընը թէմամէն փարալայասըն : Սէ Լըլահը- 25
նըղ Բապպա ի պատէթ էտէսիղ , վէ օ՝ սէնին էք-
մէյինի վէ սուլարընը պէրէքէթլէյէճէք . վէ ա-
րանըղտան խասթալըղը կիտէրէճէյիմ : Տէյա- 26
րընտա տիւշիւրկէն վէ գըսըր օլմայաճագ . սէնին
կիւնլէրինին սայըսընը տօլտուրաճաղըմ : Վօր- 27
գումու էօնինձէ կէօնտէրէճէյիմ , վէ հէր վար-
տըղըն գալմը պօղուպ՝ ճիւմլէ տիւշմէնլէրինին

- 28 Էնքսէսինի սանաւ տէօնտերէճէյիմ՝ Վէ Կօ
նիւնճէ Էջէք պրորընը կէօնտերէյիմ, քի շիվի-
լերի՝ Վանաաանիլերի վէ շիթիլերի Էսնիւնտէն
29 գովաւ: (Կնլարը սէնին Էսնիւնտէն պիր Երլաա
գօվմայաճաղըմ, օլմայաքի Եեր պէնապաւն օրուպ՝
սէնին. իւզերինէ գըրըն ճանաւարլարը չօղալա
30 (Կնլարը Էսնիւնտէն ազար ազար գօվմաճաղըմ,
Թա.սէն չօղալըպ՝ Եերի զապդ Էափնճէյէտէք
31 Վէ սինօրլարընը՝ գըղըլ տէնիզտէն Վիլիշթիմ
տէնիզինէտէք վէ չէօլտէն ըրմաղաւտէք գոյաճա-
ղըմ. զիրա օ տիլարըն ապքինլերինի Էլէրինիզե
Թէսլիմ. Էտէճէյիմ, վէ օնլարը Էսնիւնտէն գօվա-
32 սըն: (Կնլարըլա վէ օնլարըն ալլաճլարըյըլա
33 աճօք քէսիշմէյէսին: Վէնին տիլարընտա սաքին
օլմայալար, Թաքիմ. սէնի պանա կիւնաճ Էթափը-
մէյէլեր, զիրա Էյէր ալլաճլարընա ի պաաթեթ Է-
տէքսէն, Էլպէթթէ օ՝ սանա տուզաւգ օրուր:

ԳԼԸ 24:

- 1 Լնտէն Սօտէյէ տէաի. Բապպաւ չըգ, սէն վէ Լ-
ճաթօն՝ Լաաապ. վէ Լ.պիճու՝ վէ Խարաէլին իկ-
Թիարլարընտան Եէթմիշ քիմսէ, վէ ուզապաան
2 սէճտէ գըլըն: Լմնա Բապպաւ՝ Սօտէ Եալքընդ.
Եաւնալարն, վէ օնլար Եանաշմասընլար, նէտէ
3 գաւմ պիլէսինճէ չըգա: Խաիտի Սօտէ կէլիպ.
Բապպըն ճիւմլէ սէօղլէրինի վէ ճիւմլէ Տէգըմլէ-
րինի գաւմա նապլ Էթափ: վէ ճիւմլէ գաւմ՝ սէօղ-
պիլըլէ ճէվապ վէրիպ տէափլեր, Բապպըն ճիւմլէ
4 սէօլլէտիլի սէօղլերի Էտէճէյիլ: Վէ Սօտէ
Բապպըն ճիւմլէ սէօղլէրինի Եազտը, վէ աապաճ-
տան Էրքէն գալգըպ՝ տազըն ալթընտա պիր մէզ-
պաճ Եափտը. Տէմ Խարաէլին. օն իքի սըպգըրը
5 իշիւն օն իքի աիքիլի դաւշ Էթափ: Վէ Խարաէլ

- 17 Թուն իշխնտէն չաղըրտը : Ս է Բապղն ի գգէ-
թինին կեօրինիւշիւ՝ տաղն թէփեսինտէ՝ Խա-
րաէլ օղուլարն կեօղէրինտէ եագըճը աթէշ
18 կիպի իտի : Խմտի Ս՝ստէ պուլութուն իշխնէ կի-
րիպ՝ տաղա չըգտը, վէ Ս՝ստէ տաղտա գըրգ կին՝
վէ գըրգ կէճէ տուրտա :

ԳԼԸ, 25 :

- 1 Ս է Բապղ Ս՝ստէյէ սեյլէյիպ տէտի . Խարաէլ
2 օղուլարնտ աէքի՝ պանա հէտիյէ ալալար . հէ-
տիյէմի քէնտի կեօնիւ իրատէթի իլէ վէրէն հէթ
3 տտէմտէն ալանաղ : Ս է օնլարտտն ալաճաղընը
հէտիյէ պուտուր . Լ՝թուն վէ կիւմիւշ վէ պագըր՝
4 Ս է լաճիվէրտ վէ երղավան վէ իքի գաթլու գըր-
5 մըղ վէ ինճէ քէթէն վէ քէշի գըլը՝ Ս է գըրմը-
ղը պոյանմըշ գօշ տերիլէրի վէ թէհաշ տերիլէրի
6 վէ շիգդիմ աղաճլարը , Կանտիլ իշխն եաղ՝
մէսհ եաղը իշխն վէ խօշ գօգուլու պուխուր իշխն
7 պահարլար , Լ՝գիգ դաշլարը՝ վէ էֆօտա հէմ
կեօյիւլիւյէ մըլխանաճագ գաշլար :
8 Ս է պանա պիր Ս՝նգտէսէ եափսընլար , քի ա-
9 րալարնտա սաքին օլպիմ : Զատըրն էօրնէյի-
նի վէ ճիւմլէ գապլարնրն էօրնէյինի ճիւմլէ սանա
կեօթիէրաիյիմէ կեօրէ՝ հէման էօլլէճէ եափասըր
10 Խմտի շիգդիմ աղաճընտան պիր սանտուգ եափ-
սընլար . ուղունլուղու իքի պուշուգ արշըն՝ վէ էնի
պիր պուշուգ արշըն՝ վէ եիւքսէքլիյի պիր պուշուգ
11 արշըն օլա : Ս է օնու խալխա ալթունլա գափլա-
եանըն , օնու իշէրտէն վէ տիշարտան գափլպա-
տըն . վէ օնուն իւղէրինէ շէփշէվրէ պիր ալթուն
12 շէնպէր եափատըն : Ս է օնա ալթունտան տէօրթ
հալգա տէօրիւպ՝ տէօրթ քէօշէլէրինէ գոյատըն ,
քի օնուն պիր եանընտա իքի՝ հալտա վէ օ պիր եա-

նշնտա իբի հալգա օլա : Եւ շիդդիմ աղաճըն- 13
տան սրբոգլար եափասըն . վէ օնլարը ալթունլա
գափլայասըն : Եւ սրբոգլար՝ սանտուղուն եա- 14
նշնտա օլան հալգալարա՝ կէշիրէսին , քի սանտուգ
օնլարլա գալտորլա : Եւ սրբոգլար սանտուղուն 15
հալգալարընտա՝ գալալար . օնտան չոգարըլմայա-
լար : Եւ սանտուղա՝ պանա վէրէճէյիմ շէհա- 16
տէթի գոյասըն :

Եւ խալիս ալթունտան պիր քէֆարէթ եափա- 17
սըն , ուզունլուղու իբի պուչուգ արշըն՝ վէ էնի պիր
պուչուգ արշըն օլա : Եւ ալթունտան իբի քէ- 18
րուպ եափասըն . օնլարը քէֆարէթին իբի ա-
ճունտան պիրթէվի եափասըն : Խանտի պիր քէ- 19
րուպի պիր ուճունտան՝ վէ օ պիր քէրուպի օպիր
ուճունտան եափասըն . քէրուպլէրի քէֆարէթ-
տէն՝ օնուն իբի ուճարընտա՝ եափասըն : Եւ 20
քէրուպլէր գանատարընը եօգարտան եայարագ՝
գանատարըրլա քէֆարէթի էօրթէլէր . վէ
եիւզլէրի պիրի պիրինէ գարշը գարշըյա օլա . քէ-
րուպլէրին եիւզլէրի քէֆարէթէ՝ աօղրու օլա :
Եւ քէֆարէթի՝ եօգարտան սանտուղուն իւզէ- 21
րինէ գոյասըն . վէ սանա վէրէճէյիմ շէհատէթի
սանտուղա՝ գոյասըն : Եւ սանա՝ օրատա իզհար 22
օլաճաղըմ . հէմ սանա խարտէլ օղուլարըն հագ-
գընտա ճիւղէ թէնպիհ էտէճէյիմ իշին՝ սէնին-
լէ՝ քէֆարէթտէն՝ շէհատէթին սանտուղու խզէ-
րինտէ օլան իբի քէրուպլէրին արտընտան սեյ-
լէշէճէյիմ :

Եւ շիդդիմ աղաճընտան պիր սօֆրա՝ եափա- 23
սըն . ուզունլուղու իբի արշըն՝ վէ էնի պիր արշըն՝
վէ եիւզթէքլիյի պիր պուչուգ արշըն օլա : Եւ 24
օնա խալիս ալթունլա գափլայասըն . հէմ շէփ-
շիւրէսինէ պիր ալթուն շէնպլէր եափասըն : Եւ 25

- օնա չեփչեփրէ տէօրթ փարմագ պիր փերվազ եա-
փասըն . վէ փերվազընա՝ չեփչեփրէ պիր ալթուն
26 չենպէր եափասըն : Վէ օնա տէօրթ ալթուն հալ-
գա՝ եափասըն . վէ հալգալարը՝ տէօրթ պաղընտա
27 օլան տէօրթ քէօշէյէ գոյասըն : Հալգալար՝
փերվազըն եանընտա՝ օլալար , քի սօֆրայը գալ-
28 տըրմագ իշին՝ սրըրգլարա խանէլէր օլալար : Վէ
սրըրգլարը շիդդիմ աղաճընտան եափասըն , վէ
օնլարը ալթունլա գափլայասըն . վէ սօֆրա օնլար-
29 լա գալտըրըլա : Վէ օնուն չանագլարընը վէ
թապագլարընը վէ քեասէլէրինի վէ թասլարընը՝
եափասըն , քի օնլար իլէ շերպէթ սունուլա . օն-
30 լարը խալիս ալթունտան եափասըն : Վէ սօֆ-
րանըն իւզէրինտէ հուղուրլար եքմէյինի՝ հու-
ղուրումտա տալիմա գոյասըն :
- 31 Վէ խալիս ալթունտան պիր շամ՝ տան եափա-
սըն . շամ՝ տանը եէքփարէ եափասըն , վէ սաղը՝
տալարը՝ գատէհլէրի՝ պուղումլարը վէ չիչէքլէրի
32 քէնտինտէն օլալար : Վէ եանլարընտան ալթը
տալար չըգա . շամ՝ տանըն պիր եանընտան իւչ
տալ՝ վէ շամ՝ տանըն օպիր եանընտան իւչ տալ
33 չգա : Պիրտալտա պատէմ շէքլինտէ իւչ գա-
տէհ պիր պուղում վէ պիր չիչէք՝ վէ օպիր տալտա
պատէմ շէքլինտէ իւչ գատէհ պիր պուղում վէ
պիր չիչէք օլա . շամ՝ տանտան չըգան ալթը տալ-
34 լար պէօյլէ օլա : Վէ շամ՝ տանտա պատէմ շէք-
լինտէ պուղումլարը վէ չիչէքլէրիլէ տէօրթ գա-
35 տէհ օլա : Վէ շամ՝ տանտան չըգան ալթը տալ-
լարըն՝ իքի տալըն ալթընտա քէնտինտէն պիր պու-
ղումն՝ վէ իքի տալըն ալթընտա քէնտինտէն պիր
պուղումն՝ վէ իքի տալըն ալթընտա քէնտինտէն
36 պիր պուղումն օլա : Պուղումլարը վէ տալարը
քէնտինտէն օլալար . պիւսպիւթիւնիւ պիր՝ եէք-

փարէ խալիս ալթունտան օլա : Վ է օնուն եէտի 37
 գանտիլէրինի եափասըն . վէ գանտիլէրի եազըլ-
 տըգտա՝ ըշըղը էօնիւնէ տօղըու վէրէլէր : Վ է 38
 մաշալարը՝ հէմ ֆիթիլ մազասլարը խալիս ալ-
 թունտան օլա : ()նու՝ հէփ պու ալէթլէրի իլէ՝ 39
 պիր գանդար խալիս ալթունտան եափասըն : լա՛ 40
 տի պագքի՝ օնլարը սանա տաղտա կէօսթէրիլէն
 էօրնէյէ կէօրե եափասըն :

ՊԵՇ 26 :

Վ է չատըրը՝ գըվըրլմը ինճէ քէթէն վէ լաճի- 1
 վէրտ վէ էրդավան վէ իքի գաթլու գըրմըղտան՝ օն
 փէրտէտէն եափասըն . օնլարը հիւնէրլու ու-
 թազ իշի քէրուպիմլէրլէ եափասըն : Պիրփէր 2
 տէնին ուղունլուղու իրիմի սէքիզ արշըն՝ վէ պիր
 փէրտէնին էնի տէօրթ արշըն օլա . հէփ փէրտէ-
 լէրին էօր իսաի պիր օլա : Վէրտէլէրին պէշի՝ 3
 պիրի պիրինէ էքլէնէ . վէ օպլը փէրտէլէրին պէշի
 պիրի պիրինէ էքլէնէ : Վ է պիր փէրտէնին քէ- 4
 նարը իւղէրինտէ՝ էքին ուճունտա լաճիվէրտի ի-
 լիքլէր եափասըն . սօնկրաքի փէրտէնին քէնա-
 ընտա՝ օպիր էքտէ տախի էշլէ էյլէյէսին : Պիր 5
 փէրտէտէ էշլի իլիք եափասըն , վէ օպիր էքտէ օ-
 լան փէրտէնին ուճունտա քա էլլի իլիք եափասըն .
 իլիքլէր էշի էշինէ գարշը գարշըյա օլալար : Վ է 6
 էլլի ալթուն գօպչալար եափասըն . վէ փէրտէլէրի
 գօպչալարլա էշի էշինէ իլիքլէյէսին , վէ չատըր
 պէր օլա :

Վ է չատըրըն իւղէրինէ խալմէ իշիւն՝ քէշի 7
 գըլնտան փէրտէլէր եափասըն . օնլարը օնպիր
 փէրտէ էաէսին : Պիր փէրտէնին ուղունլուղու 8
 ձթուզ արշըն՝ վէ պիր փէրտէնին էնի տէօրթ ար-
 շըն օլա . օնպիր փէրտէլէրին էօլլիսի պիր օլա :

- 9 Ո՛ր է պէշ փերտէլերի պաշգա՝ վէ ալթը փերտէլերի պաշգա իլիքլէյէսին . վէ ալթըննը՝ փերտէյի՝ խայմէնին եիւզիւ էօնիւնտէն իքի գալթ էտէսին :
- 10 Ո՛ր է ուճտա օլան պիր փերտէնին քէնարը իւզէրինտէ էքտէ էլլի իլիք՝ վէօպիր էքտէ օլան փերտէնին քէնարը իւզէրինտէ էլլի իլիքլէր եափա :
- 11 սըն : Ո՛ր է պագըրտան էլլի գօպչալար եափասըն . վէ գօպչալարը իլիքլէրէ կէչիրէսին , վէ խայմէյի
- 12 իլիքլէնէ՛ , վէ պիր օլա : Ո՛ր է խայմէնին փերտէլերինտէն արթան արթըղը՝ էօնի արթան փերտէնին եալրար՝ չատըրըն աղգասընտան սարգըլմ
- 13 գալսըն : Ո՛ր է խայմէնին փերտէլերինին ուզունլուղունտան պիր արշըն պիր եանտան վէ պիր արշըն օպիր եանտան արթանը՝ չատըրըն եանլարընտա պիր եանտան վէօպիր եանտան՝ օնու էօրթմէք
- 14 իչիւն՝ սարգըլա գալսըն : Ո՛ր է խայմէյէ՝ գըրմըղը պոյաննը զօչ տէրիլերինտէն պիր էօրթիւ՝ հէմ օնա եօգարդտան թէհաշ տէրիլերինտէն պիր էօրթիւ եափասըն :
- 15 Ո՛ր է չատըրըն թախթալարընը՝ եափասըն . շիգ
- 16 գիմ աղաճընտան՝ գնյիմ օլալար : Պիր թախթանըն ուզունլուղու օն արշըն՝ վէ պիր թախթա
- 17 նըն էնի պիր պուշուգ արշըն օլա : Էեր պիր թախթանըն՝ պիրի պիրինէ եանեանա իքի զըվանասըլ օլա . չատըրըն հէփ թախթալարընա պէյյէ էյ
- 18 լէյէսին : Ո՛ր է չատըրըն թախթալարընը՝ եափասըն . լատօա տօղրու օնուն գըպլէ գարաֆըր իչիւն
- 19 եիրմի թախթա էօնիտըն : Ո՛ր է էյիրմի թախթալարըն ալթընտա գըրգ կիւմիւշ տիպլիք եափասըն . պիր թախթանըն ալթընտա իքի զըվանասը կէչիրիլմէք իչիւն իքի տիպլիք՝ վէ պիր թախթանըն ալթընտա իքի զըվանասը կէչիրիլմէք իչիւն
- 20 իքի տիպլիք օլա : Ո՛ր է չատըրըն օպիր եանը իչիւն

փորեաա գարաֆընա իյիրմի թախթա՝ 1) է գըրդ 21
 կիւմիւշ տիպլիք՝ պիր թախթանըն ալթընտա իքի
 տիպլիք՝ վէ օպիր թախթանըն ալթընտա իքի
 տիպլիք Ետփաւըն : 1) է չատըրըն եանլարը իչիւն 22
 պաթըր դարաֆընա ալթըր թախթա՝ եափասըն :
 1) է չատըրըն քէօշէլէրի իչիւն՝ իքի եանընտա 23
 իքի թախթա՝ եափասըն : 1) է աշաղատան պի- 24
 թիշէլէր , հէմ եօգարըտան պիր հալգա իլէ պի-
 թիշիպ՝ պերապէր օլալար . իքիսիտէ պէջլէ՝ օլա ,
 իքի քէօշէլէրի իչիւն օլալար . 1) է սէքիզ թախ- 25
 թա օլալար . վէ օնլարըն կիւմիւշ տիպլիքլէրի օն
 ալթըր տիպլիք օլա . պիր թախթանըն ալթընտա
 իքի տիպլիք՝ վէ օպիր թախթանըն ալթընտա իքի
 տիպլիք օլա : 1) է շիդդիմ աղաճընտան քիրիշ- 26
 լէր եափասըն . չատըրըն պիր եանըր թախթալարը
 իչիւն պէշ քիրիշ՝ 1) է չատըրըն օպիր եանըր 27
 թախթալարը իչիւն պէշ քիրիշ՝ վէ չատըրըն օպիր
 եանըր թախթալարը իչիւն պաթըրյա տօղրու օլան
 եանըր իչիւն պէշ քիրիշ օլա : 1) է օրթատալքի 28
 թախթալարըն օրթասընտա օլան քիրիշ՝ պիր ուճ-
 տան օպիր ուճա կէշէ : 1) է թախթալարա ալ- 29
 թոն գափլայասըն , հէմ հալգալարընը՝ Ետփաւըն .
 րըզլարըն խանէլէրինի ալթոնտան եափասըն :
 վէ սըրըզլարա ալթոն գափլայասըն : 1) մտի չա- 30
 աըրը՝ օնուս սանա տաղտա կէօսթէրիլէն թէր-
 թիպինէ կէօրէ գուրասըն :

1) է լաճիվերտ վէ էրղաւան վէ իքի գաթըլու 31
 գըրմըզ վէ գըվըրլմըշ ինճէ քէթէնտէն պիր փէր-
 տէ եափասըն . օնու հիւնէրլու ութթազ իշի քէ-
 րուպիմլէրլէ եափասըն : 1) է օնու ալթոն գափ- 32
 լու շիդդիմտէն տէօրթ տիրէք իւզէրինէ գօյասըն .
 թափուզլարը ալթոն օլա . վէ տէօրթ կիւմիւշ
 տիպլիք իւզէրինտէ օլալար : 1) է փէրտէյի գօպ- 33
 չալարտան աշաղա ասանըն , վէ օրայա՝ փէրտէնին

- իւ գարափընա շէհատեթ սանտուղունու կէթիւ
բեօին . վէ փերտէ սիգէ՝ ա՛ղիզ իյէ ա՛ղիզէր ա՛ղիւ
34 գինին արասընը պըրրա էյլէյէ : յ) է քէֆարէ-
թի՝ շէհատեթ սանտուղունուն իւզէրինէ ա՛ղիզէր
35 ա՛ղիզինտէ գոյասըն : յ) է փերտէնին դաշրա-
սընտա սօֆրայը՝ վէ սօֆրանըն գարշըսընտա շա-
տըրըն գը՛պլէ դարափընտան շամ՝ տանը գոյա-
սըն . վէ սօֆրայը փօրեաս դարափընա գոյասըն :
36 յ) է խայմէնին գափուսունա՝ լաճիվէրա վէ էր-
դափան վէ իբի գաթըր գըրմըզ վէ գըվըր լմըշ ին-
ճէ քէթէնտէն նազըշ իշլու պիր գափուսիէրտէսի
37 եափասըն : յ) է գափուսիէրտէսի իշիւն շիգդիմ
աղաճընտան պէշ տիրէք եափասըն . վէ օնլարը
ալթունլա գափլայասըն , վէ թօփուզլարը ալթուն-
տան օլա . վէ օնլար իշիւն պէշ պազըտ տիպլէք
տէօթէսին :

ԳԼԸ 27 :

- 1 յ) է շիգդիմ՝ աղաճընտան պիր մէզպաս՝ եափա-
սըն . ուզունլուղու պէշ արշըն վէ էնի պէշ արշըն՝
մէզպաս տէօրթ քէօշէլի օլուպ՝ իւքսէքլէյի իւշ
- 2 արշըն օլա : յ) է պույնուզլարընը օնուն տէօրթ
քէօշէթինտէ եափասըն . պույնուզլարը քէնտինա
- 3 տէն օլա . վէ օնու աղազըրլա գափլայասըն : յ) է
քիւլինիւ տէվշ իրմէք իշիւն քիւզապլարընը՝ վէ
քիւրէքլէրինի վէ լէյէնլէրինի վէ էթմաշալարը-
նը վէ ալթէշ գապլարընը եափասըն . ճիւմլէ տա
- 4 լէթլէրինի պազըրտան եափասըն : յ) է օնա պա-
զըրտան աղ իշի պիր ըսգարա եափասըն . վէ աղըն
իւզէրինտէ՝ օնուն տէօրթ քէօշէսինտէ տէօրթ
- 5 պազըր հալգա եափասըն : յ) է օնու՝ մէզպասըն
չէվրէսինին իթաիթընտա՝ օնուն ալթընտան գոյա-
սըն . վէ աղ՝ մէզպասըն հէման օրթապընտա օլա :

Այլ է մեզ պահ իշխան սրբազանքի ետփաստն . սրբա- 6
բար շիրիմի մ'աղանձընտան օլա . վէ օնլարը պագըր-
լա գափալայտն : Այլ է օնուն սրբազանքի հալգա- 7
բար կէշիքիլէ . վէ օնու գալարումագ իշխան՝ սրբա-
բար մեզ պահըն իքի եանլարնտա օլա : ()նու՝ 8
Թախթարտան իշի պօշ ետփաստն . տաղտա
տանա կէօթեթիլտիլի կիպի՝ օնու էջլէ ետփաստն-
լար :

Այլ է չատրորն համլիխինի ետփաստն . գըպլէ 9
գարաֆը եանը իշխան՝ լատօն գարաֆընտան համ-
լինին փերտէլերի գըվըրլմըշ ինձէ քեթէնտէն օ-
լարագ՝ պիր եանըն ուզունլուլու եխլ աըշն օլա .
Այլ է իլիրմի տիրէքլերի վէ օնլարն իլիրմի տիր- 10
լիքլերի պագըրտան՝ տիրէքլերին Թօփուլարը վէ
օնլարն պագը կիւմիւշտէն օլա : Այլ է պառ առ- 11
լուպ իւզըն փօրեան գարաֆը եանը իշխան գաթի՝
օնուն ուզունլուլունա՝ փերտէլերին ուզունլուլու
եխլ աըշն օլա . վէ իլիրմի տիրէյի վէ օնլարն
իլիրմի տիրալիքլերի պագըրտան՝ վէ տիրէքլերին
Թօփուլարը վէ պաղլարը կիւմիւշտէն օլա : Այլ է 12
համլինին էնինէ՝ պաթը՝ գարաֆը եանը իշխան
փերտէլեր էլլի աըշն օլա . վէ տիրէքլերի օն՝ հեմ
տիրալիքլերի օն օլա : Այլ է համլինին կիւմաղու 13
գարաֆը եանը իշխան՝ օնուն էնինէ՝ կիւմաղուտու
գարաֆընտան էլլի աըշն օլա : Այլ է գաթոնտան 14
պիր եանըն փերտէլերի օնպէշ աըշն օլա . տիրէք-
լերի իւշ՝ վէ տիրալիքլերի իւշ օլա : Այլ է օպիր 15
եանըն փերտէլերի օնպէշ աըշն օլա . տիրէքլերի
իւշ՝ վէ տիրալիքլերի իւշ օլա : Հեմ համլինին 16
գափուտունա՝ լաճիվերտ վէ երղաման վէ իքի
գաթլու գըրմըզ վէ գըվըրլմըշ ինձէ քեթէնտէն
նագըշ իշխանիլ իլիրմի աըշն պիր փերտէ Ետփա-
ստն . տիրէքլերի տեօրթ վէ տիրալիքլերի տեօրթ

- 17 օրա : Հաժընին չեփչեփրէ ճիւղէ տիբեքերի
կիւմիւշ պաղլու՝ վէ օնլարն թօփուզարը կիւ-
- 18 փուշտէն՝ վէ տիպլիքերի պագրոտան օրա : Հաժ-
ընին ուղունլուղու երկ աքշն՝ վէ էնի հեր եան-
տան էլլի՝ վէ երկսեքլիյի պէշ աքշն՝ գըվորլմըշ
ինճէ քէթէնտէն օրա . վէ տիպլիքերի պագրո-
- 19 տան օրա : Ղաարըն հեր խըղմէթի իշին ճիւմ-
լէ արեթլերի վէ հէփ գաղըզլարը՝ հեմ հաժընին
ճիւմլէ գաղըզլարը պագրոտան օրա :
- 20 Վէ սէն՝ խարաէլ օղուլարընա թէնպիհ էտե-
սին , քի սանա գանտիլ իշին տեղիւմիւշ սաֆի
ղէթուն եաղը ալըվերէրէր , քի գանտիլէր տայ-
- 21 մա եանա : Լ՛հարօն վէ օնուն օղուլարը՝ ախշամ-
տան սապահատէք ի՛սպլըն հուզուրունաս օլան
չէհատէթին էօնիւտէքի փերտէնին դաշտսըն-
տա օնու էանկալա թէրթիպ էտէլէր . պու օնլարա
խարաէլ օղուլարը իշին՝ սիլսիլէլէրինճէ էպէտի
գանուն օրա :

ԳԼԸ, 28:

- 1 Վէ սէն՝ խարաէլ՝ օղուլարըն արտաքնտան՝ գա-
րընտաշըն Լ՛հարօնու վէ պիլէսինճէ օնուն օղուլ-
լարընը քէնտինէ եաղլաշարը , քի սանա քեա-
հինլիք էտէլէր . կերէք Լ՛հարօն՝ կերէք Լ՛հարօ-
նուն օղուլարը Վ՛ատապ վէ Վ՛պիհու՝ Վ՛լէսիգար
- 2 վէ Վթամար : Վէ գարընտաշըն Լ՛հարօնա թը-
ղէթ վէ զիյնէթ իշին՝ մուգատտէս լիպտալար
- 3 եափասըն : Վանի սէն՝ պէնիմ թլմ՝ րուհու իլէ աօը-
տուրտուղում ճիւմլէ ալլիմ երկսեքլիլէրէ տէքի ,
Լ՛հարօնուն պանտ քեահինլիք էթմէք իշին՝ օնու
- 4 թագտիս էթմէյէ լիպաւարընը՝ եափալար : Վէ
եափաճագլարը լիպաւար պունլարարը Վիցիւս-
լիք վէ եֆօտ վէ գաֆթան վէնագըշ իշու կէտմ-

իւք՝ պէօրք վէ գուշագ : իմնի պանա քեահինդք
կթմէք իշին քարընտաշոն Նահարօնա վէ օղուլա-
րնա մուգատտէս լիպասլար եափալար :

Վ է օնլար՝ ալթունու վէ լաճիվէրտի վէ երզա- 5
վանք վէ իբի գաթլու գրամրդ վէ ինճէ քէթէնի
ալալար : Վ է էֆօտու ալթուն՝ լաճիվէրտ վէ 6
երզավան՝ իբի գաթլու գրամրդ վէ գրվորվմը ին-
ճէ քէթէնտէն՝ հինէրլու ութանգ իշի եափա-
լար : () Նուն իբի ուճունտա՝ իբի իլիքէնիբ ու 7
մնգլուղու օլա , քի իլիքէնէ : Վ է էֆօտուն 8
իւզերինտէ օլան շէրիտ՝ եափալարնա կէօրէ քէն-
ալնտէն օլա , ալթուն՝ լաճիվէրտ վէ երզավան վէ
իբի գաթլու գրամրդ վէ գրվորվմը ինճէ քէթէն-
տէն օլա : Վ է իբի ալգիգ դաշլարը ալասըն , վէ 9
իւզերինտէ խորաէլ օղուլարըն աւալարընք գազ-
արրասըն : () Նլարըն աւալարընտան ալթըսը պիր 10
դաշտա՝ վէ գալան ալթը աւալարը օպիր դաշտա՝
օնլարըն սօղուշլարընա կէօրէ Գապլա : () Լ իբի 11
դաշլարըն իւզերինէ խորաէլ օղուլարըն աւալ-
արընը հէքքեաք իշի իլէ միւհիւրէ գազարգլարը՝
կիպի գազարրատարն . օնլարը ալթուն՝ խանէլէրի 12
մրխլատարն : Վ է իբի գաշը՝ էֆօտուն ումնու-
լուգլարը իւզերինէ գոյասըն , քի խորաէլ օղուլ-
արընա՝ եաթիկեար դաշլարը օլալար . վէ Նահարօն
օնլարըն սփլարընը ինպարն հուգուրունտա՝ եա-
աթիկեար իշին՝ իբի ումնուլարը իւզերինտէ գալ-
արրա : Վ է ալթունտան խանէլէր եափասըն . 13
Վ է խալիս ալթունտան էօրմէ իշի իբի քէնար 14
զինճիրլերի եափասըն . վէ էօրմէ զինճիրլերի խա-
նէլէրէ թագասըն :

Վ է հինէրլու ութանգ իշի պիր շէրիաթ 15
կէօյիւրլիւյիւ եափասըն . օնու էֆօտուն եափալար՝
կիպի եափասըն . օնու ալթուն՝ լաճիվէրտ վէ եր-

- դավան վե իբի գաթլու գրմըզ վե գըվըրըր շին-
- 16 ճե քեթէնտէն եափասըն : Տեօթ քեօշէլի՝
 իբիյե գաթլանըր՝ պիր գարըշ ուզուն վե պիր գա-
- 17 բըշ էնլի օլա : Վ է օնտա ճեվահիր մըխլամասը
 օլարագ՝ տեօթ որրա գաշ մըխլատասըն . պիր սը-
 րասը գըզըլ եագութ՝ դօփազ վե զիւմրիւթ օլա .
- 18 պու իլք սըրատըր : Վ է իբինճի սըրա շէպշե-
- 19 րազ՝ կեօթեագութ վե էլմաս օլա . Վ է իւչիւն-
 ճիւ սըրա ֆէրուզէ՝ տուէյմանի վե ճէպէղուս օ-
- 20 լա . Վ է տեօթաիւնճիւ սըրա զէպէրճէտ վե ա-
 դիգ վե եէշիմ օլա . մըխլանմալարը ալթուն խա-
- 21 նէլերտէ օլալար : Վ է դաշլար՝ խարաէլ օղուլ-
 լարըն աալարը՝ իւզրէ՝ օնլարըն աալարընա կեօրէ
 օն իբի օլալար . հէր պիրինին աալ օն իբի սըպգա
- 22 կեօրէ՝ հէքքեաթ իշի իլէ գազըլմըշ օլալար : Վ է
 կեցիւալիւքաէ խալիս ալթունտան եօրմէ իշի քե-
- 23 նար զինճիրլերի եափասըն : Վ է կեցիւալիւյին
 իւզերինտէ իբի ալթուն հալգա եափասըն , վե իբի
 հալգալարը կեցիւալիւյին իբի ուճունա՝ գօյասըն :
- 24 Վ է օ իբի ալթուն եօրմէ՝ զինճիրլերի՝ կեցիւալիւ-
 կին ուճունտաքի իբի հալգալարա՝ թագասըն :
- 25 Վ է իբի եօրմէ զինճիրլերին օլիւ իբի ուճլարընը՝
 օ իբի գաշ խանէլերինէ թագասըն . վե օնլարը ե-
 ֆօտուն էօն դարաֆընտան ումուզուգլարըն իւ-
- 26 զերինէ գօյասըն : իբի ալթուն հալգա տահա՝
 եափասըն . վե օնլարը կեցիւալիւյին՝ իշ գարա-
 ֆընտան էֆօտա պիթիշիւր քենարը իւզերինտէ .
- 27 օլան իբի ուճլարընա՝ գօյասըն : իբի ալթուն հալ-
 գա տահա՝ եափասըն . վե օնլարը էֆօտուն իբի ու-
 մուզուգլարընա՝ աշաղատան՝ օնուն էօնիւնտին՝
 պիթիշմէնին գարշըսընտա՝ էֆօտուն շէրիափ իւ-
- 28 զերինտէն թագասըն : Վ է կեցիւալիւյիւ հալ-
 գալարընտան՝ էֆօտուն հալգալարընա լաճիվեր-

տի ֆիթիլիէ պաղպաղար քի՛ էֆօտան շերիտի
 իւզերինտէ օլա . վէ կէջիապիք էֆօտտան պորը -
 մայա : 1) է Լ՛հարօն 1) ագտէսէյէ կիրտիցինտէ՝ 29
 Բապպըն հուզուրունտա տայիմա Խարաէլ օզուլ -
 լարըն աստարընը եատիկեար իչին եիւրէյի իա
 զերինտէ օլան շերիա՛թ կէջիապիւյնին իւզէ-
 րինտէ գալտորա : 1) է շերիա՛թ կէջիապիւյն - 80
 տէ 1) արմի վէ Խաւմիմի գոյասըն , վէ Լ՛հարօն
 Բապպըն հուզուրունտա վարտորդը գէման՝ եիւրէյի
 իւզերինտէ օլալար . վէ Լ՛հարօն տայիմա Բապպըն
 հուզուրունտա Խարաէլին շերիա՛թնի եիւրէյի
 իւզերինտէ գալտորա :

1) է էֆօտուն գաֆթանընը պիւտպիւթին լա - 31
 ճիվէրտտէ՛ն եափասըն : 1) է օրթատընտա՛ պա - 32
 չընտա պիր երթմանճը՛ օլա . երթմանճընըն չէփ-
 չէվրէսինտէ ճէպէ քէնարը կիպի աօգումա իշու
 քէնարը օլա , ի երթմըլմայա : 1) է էթէքլէրի - 33
 նին քէնարընտա՛ լաճիվէրտ վէ էրղաւան վէ իքի
 գաթ գրորմըգտէն՝ էթէքլէրի քէնարընըն չէփչէվ-
 րէսինտէ նարլար՝ վէ օնլարըն արտսընտա չէփ-
 չէվրէսինտէ ալթուն չընկրրագլար եափասըն :
 Ղաֆթանըն էթէքլէրինին քէնարը չէփչէվրէ - 34
 սինտէ պիր ալթուն չընկրրագ վէ պիր նար՝ պիր ալ-
 թուն չընկրրագ վէ պիր նար օլա : 1) է օ՛ իրզմէթ - 35
 էթմէք իչին Լ՛հարօնուն իւզերինտէ օլա . վէ
 Բապպըն հուզուրունտա 1) ագտէսէյէ կիրտիցին-
 տէ վէ չըգարդընտա՛ օնուն սէսի իշիտիլէ քի՛ էօլ-
 մէյէ :

1) է խաղիս ալթունտան պիր թէնէքէ եափա - 36
 մըն , վէ իւզերինտէ միւհիւրէ գազտըգլարը կիպի
 ԳՕՏԻՇ ԼԷ ԵԼ՝ՀՕՎ Լ՛ գազտըրասըն :
 1) է օնու պիր լաճիվէրտի ֆիթիլէ թագասըն քի՛ 37
 պէօրքին իւզերինտէ օլա . պէօրքին իւզերինտէ

- 38 օնուան էօն գարաֆընտա օլա : Ս է Մհարօնուան
ալընը իւղերինտէ օլապ Մհարօն խառել օղսւլ -
լարննն թագախա էթախըլերի ճիւմէ մուգատտէս
հետիլէլերինտէ թագախաթըն կիւնահընը գալ-
տըրա . վէ տայիմա ալընը իւղերինտէ օլա , քի օն-
լարը Մապըն հուղուրունտա մագպուլ էթախըլ :
- 39 Ս է կեօմէյի ինճէ քէթէնտէն նագըշլա տօ-
գաւասըն , վէ պէօրքիւ ինճէ քէթէնտէն եափա-
սըն , վէ գուշաղը նագըշ իշու եափասըն :
- 40 Ս է Մհարօնուան օղուլլարընա կեօմէլէլէր եա-
փասըն , վէ օնլարա գուշաղլար եափասըն . հէմ
իզլէթ վէ զիյնէթ իշին օնլարա սարըգլար եա-
փասըն :
- 41 փասըն : Ս է օնլարլա՝ գարընտաշըն Մհարօնու-
վէ պիլէսինճէ օղուլլարընը կիլտիւրէսին . հէմ օն-
լարը մէսհ էտէսին , վէ օնլարը ղեմիլն նասպ հ-
տիպ՝ օնլարը թագախա էտէսին , քի պանա քեա-
հինլիք էտէլէր :
- 42 Ս է օնլարա՝ թենլերինին չոփուգըղընը էօրթ-
մէյէ՝ քէթէն պէղնտէն տիղլիլէր եափասըն .
օնլարըն պէլլերինտէն տիղլերինէտէք օլալար :
- 43 Ս է ճէմաւթ չատըրընա կիրախըլերինտէ՝ եա-
խօտ Սագտէսէտէ խըղմէթ էթմէյէ մէղպահա
եանաշարգլարընտա՝ Մհարօնուան վէ օղուլլարը-
նըն իւղերինտէ օլալար , քի իւղերլերինէ եարա-
մագըղք կէթիլիպ էօլմէյէլէր . պա օնա հէմ օն-
տան սօնկրա օնուն զիւրիլիլէթինէ եպէտի գաննուն
օլա :

ԳԼԸ 29 :

- 1 Ս է օնլարը՝ պանա քեահինլիք էթմէյէ՝ թագ-
ախա էթմէք իշին օնլարա էտէճէյին նէսնէ պե-
տաւր . Պիրինէք եպիլոուսու պուղա՝ վէ իքի սյրպ-
2 սըգ գօշ ալասըն . Հէմ խաւուրուլ էթմէք՝ վէ

եաղըլա եօղրուրնուշ խամուրսուզ փիտէլէր՝ վէ
 եաղըլա սիւրիւլմիւշ խամուրսուզ եռաֆգալար տ-
 լարն . պունլարը պուղտայ սիմիտինտէն եափա-
 սըն : Սէ օնլարը պիւր սէլէյէ գոյասըն . վէ օն- 3
 լարը սէլէտէ՝ պուղտայըլա վէ իքի գօշլարըլա սու-
 նասըն : Սէ Լ՝հարօնու հէմ՝ օղուլարընը ճէ- 4
 մաա՛թ չատրըրընըն գափուսունա եանաշարրասըն .
 վէ օնլարը սոյլա եպգայասըն : Սէ լիպասարը 5
 ալլայ՝ Լ՝հարօնա կէօմլէյի վէ եֆօտուն գաֆթա-
 նընը վէ եֆօտու վէ կեջիւսքիւյի կիյտիւրէսին . վէ
 օնա՝ եֆօտուն շերիտիլիլէ եֆօտու գուշատասըն :
 Սէ պէօրքիւ օնուն պաշնա՝ գոյասըն . վէ պէօր- 6
 քիւն իւզերինէ մուգատաւէս թաճը գոյասըն : Սէ 7
 մէս հաղընը ալլայ՝ պաշը՝ իւզերինէ տէօքէսին .
 վէ օնու մէս հտէսին : Լ՝նտէն օնուն օղուլարընը 8
 եանաշարրասըն . վէ օնլարա կէօմլէքլէր կիյտիւրէ-
 սին : Սէ օնլարա գուշագլար գուշատասըն՝ կէ- 9
 րէք Լ՝հարօնա կէրէք օնուն օղուլարընա , վէ օն-
 լարա սարրգլար սարասըն , վէ քեահինլիք օնլարա
 եպէտի գանուն օլա . վէ Լ՝հարօնու հէմ՝ օղուլա-
 րընը քեահին նասպ էտէսին : Լ՝նտէն պուղայը՝ 10
 ճէմաա՛թ չատրըրընըն էօնիւնէ՝ եաղլաշարրա-
 սըն . վէ Լ՝հարօն հէմ՝ օղուլարը ելլէրինի պուղա-
 նըն պաշնա՝ գոյալար : Սէ պուղայը ճէմաա՛թ 11
 չատրըրընըն գափուսու եանընտա՝ Լ՝ապպըն հու-
 զուրունտա՝ պօղազլայասըն : Սէ պուղանըն գա- 12
 նընտան ալլայ՝ փարմաղընլա մէզպահըն պուլնուզ-
 լարը՝ իւզերինէ գոյասըն . վէ հէփ գալան գանը՝
 մէզպահըն թէմլինէ տէօքէսին : Սէ իշլէրի 13
 եօթթէն հէփ եաղը հէմ գարա ճիլէրին իւզերին-
 տէ օլան աղը վէ իքի պէջրէյի՝ հէմ օնլարըն իւ-
 ղերինտէ օլան եաղը ալլայ՝ մէպահտա եազասըն :
 Լ՝մա պուղանըն էթինի վէ տէ՛փափնի վէ թէղէյ- 14

ինքի օրոտունուն տիշարըսընտա . աթեշէ՛ եագասըն :

15 պուն՝ կիւնահգուրպանը տըր : Ընտէն գօշուն պի-

րինի ալասըն , վէ Ըհարօն իլէ օղուլարը ելէրինի՝

16 գօշուն պաշընա՛ գօյալար : Սէ գօշու պօղաղլայ-

ասըն , վէ գանընը ալըպ՝ մէզպահըն իւղէրինէ

17 չէփչէփրէ սէրփէսին : Սէ գօշու փարչա փարչա՛

էտէսին . վէ իչլէրինի՝ վէ փաշալարընը եպպայըպ՝

18 փարչալարըն վէ պաշըն իւղէրինէ՛ գօյասըն : Սէ

պիւթիւն գօշու մէզպահտա եագասըն , պուն՝ Սապ-

պա պիւթիւնեանմնտըր . Սապպա խօշ գօգուլու՝

19 աթէշգուրպանը տըր : Ընտէն օպիր գօշու ալա-

սըն . վէ Ըհարօն հէմ՝ օղուլարը ելէրինի գօշուն

20 պաշը իւղէրինէ՛ գօյալար : Սէ գօշու պօղաղլայ-

ասըն , վէ գանընտան ալըպ՝ Ըհարօնուն սաղ գու-

լողընըն . եռմշաղը՝ իւղէրինէ՛ վէ օղուլարընըն

սաղ գուլագլարընըն եռմշաղը իւղէրինէ՛ վէ օն-

լարըն օաղ էլն պաշ փարմաղը իւղէրինէ վէ օնլա-

րըն սաղ պաղը պաշ փարմաղը իւղէրինէ գօյա-

սըն . վէ գալտն գանը մէզպահըն իւղէրինէ չէփ-

21 չէփրէ սէրփէսին : Ընտէն մէզպահըն իւղէրին-

տէ օլան գանտան՝ հէմ մէսհ եաղընտան ալասըն ,

վէ Ըհարօնուն իւղէրինէ՛ հէմ լիպասլարընըն իւ-

ղէրինէ՛ վէ պիլէսինճէ օղուլարընըն վէ օղուլար-

ընըն լիպասլարը իւղէրինէ սէրփէսին . վէ օ՝ հէմ

օնտան լիպասլարը՝ վէ օնունլա պիլէ օղուլարը՝ հէմ՝

22 օղուլարընըն լիպասլարը մուղատտէս օլա : Սէ

գօշտան եաղը վէ գույրուղու վէ իչի էօրթէն եաղը

վէ գարա ճիլէրին աղընը վէ իքի պէօրէյի՝ հէմ

օնլարըն իւղէրինտէ օլան եաղը վէ սաղ պուտու

23 ալասըն . զիրա պուն՝ նասպլար գօշու տուր : Ըէմ՝

Սապպըն էօնիւնտէ օլան խամուրսուղ սէլէսինտէն

պիր էքմէք սօմունու՝ վէ պիր եաղըն էքմէք փիտե-

24 պի՝ վէ պիր եուլփգալ ալասըն : Սէ ճիւմէօլինի Ը-

հարօնուն ամուճուն ամ օղուլարներն ամուճուն ամ
 գոյասն , վէ օնլարը իսպարն էօնիւնտէ սալմա
 գուրպանը սալասն : Ս է օնլարը էլէրինտէն ա- 25
 լանսն , վէ մէզպահատա պիւթիւնեանմանն իւզէ-
 րինտէ իսպարն հուզուրունտա խօշ գօգու իչիւն
 եագասն . պու՝ իսպարա ամէշգուրպանըտրո :
 Ս է ի՛հարօնուն նասպը իչիւն օլան գօշտան՝ տէօ- 26
 չիւ ալանսն , վէ օնու իսպարն հուզուրունտա սալ-
 մա գուրպանը սալասն . վէ օ՝ սէնին փայրն օլա :
 Ս է ի՛հարօն իչիւն հէմ օղուլարը իչիւն օլան 27
 նասպ գօշունտան՝ պու տալնմըշ վէ պու գալտը-
 րըլմըշ սալմա տէօշիւնիւ վէ գալտըրմա պուտու-
 նու թագախո էտէսին : Ս է պու՝ խարաէլ օղու- 28
 լարը գարաֆընտան էպէտի գանուն իւզրէ ի՛հա-
 րօնուն հէմ օղուլարներն օլա . զիրա պու՝ գալ-
 տըրմա փէշքէշիտի . վէ գալտըրմա փէշքէշի՝
 խարաէլ օղուլարը գարաֆընտան սէլամթիւրի-
 նին գուրպանընտան օնլարն իսպարա գալտըրմա
 փէշքէշի օլա : Ս է ի՛հարօնուն՝ մուգատտէս լի- 29
 պասլարը՝ քէնտինտէն սօնկրա օղուլարներն օլա .
 քի օնլարլա մէս հ օլունալար , վէ օնլարլա նասպ օ-
 լունալար : () զուլարնտան օնուն եէրինէ քէա- 30
 հին օլուպ՝ մուգատտէս մահալտէ խըզմթ էթմէ-
 եէ ճէմմա՝ թ չատըրընա կիրէն՝ օնլարը եէտի կիւն
 կիլէ : Ս է նասպ գօշունու ալուպ՝ էթինի մու- 31
 գատտէս մահալտէ փիշիլտէսին . Ս է ի՛հարօն 32
 հէմ օղուլարը՝ գօշուն էթինի վէ սէլէտէ օլան
 էքմէյի ճէմմա՝ թ չատըրընն գափուտու եանըն-
 տա եէյէլէր : Ս է օլ նէանէլէրի՝ քի քէնտիլէրի 33
 թագախո օլունուպ նասպ օլունմալարը իչիւն օն-
 լարլա քէֆարէթ օլունտու՝ օնլար եէյէլէր , վէ
 եապանմը եէմէյէ . զիրա օնլար մուգատտէստի :
 Ս է էյէր նասպըն էթինտէն վէ էքմէյինտէն սա- 34

պահատեք գաղութս, գալանը աթէշէ եագասըն,
35 եէնիլմէյէ . զիրա մուգաստուն տիր : Իմաի Լ՝-
հարան հէմ օղուլարընա հէման պէօյլէճէ՝ ճիւմ-
լէ սանա ըամարլատըղըմա կեօրէ էյլէյէսին . օն-
լարը եէտի կիւն նասպ էտէսին :

36 Ե կիւնտէ պիրեր . պուղա՝ քէֆարէթ իշիւն
կիւնահ գուրպանը էտէսին . վէ մէզպահ իշիւն քէ-
ֆարէթ էթտիյինտէ՝ օնու փաղքայտըն . վէ օնու
37 Թագաիս էթմէք իշիւն մէս՝ հտէսին : Եզպահ
իշիւն եէտի կիւն քէֆարէթ էտիպ՝ օնու Թագաիս
էտէսին , վէ մէզպահ . ա՛ղիղէրա՛ղիղի օլա . մէզ-
պահ հէր տօգունան ա՛ղիղէնէ :

38 Ե մէզպահըն իւղէրինտէ էտէճէյին գաւաթն
պօւ տուր՝ . Տայիմա՝ կիւնտէ պիրեր երլլըզ իրի

39 գուղօւ . Պիր գուղայալ սապահլային էտէսին ,
վէ օպիր գուղայալ աթշաճ իւթիւ էտէսին :

40 Ե գուղունուն պիրի իլէ՝ պիր հին շէյրէյիտեյ-
իւթիւշ զէյթուն եաղը իրէ եօղուլմուշ՝ պիր իւ-
շիւր սիմիտ ունու , վէ շէրպէթփէշքէշի իշիւն պիր

41 հին շէյրէյի շէրապասանալն : Ե օպիր գու-
ղայալ աթշաճ իւթիւ էտէսին . օնու՝ սապահ
փէշքէշի կիւսի վէ օնուն շէրպէթփ կիւսի էտէսին .
պու՝ Իսպպա խօշ գօղուլու աթէշ գուրպանը արը :

42 Պու՝ ճէմաա՛թ չատըրընը գալիօւսունտա սէնին-
լէ պուլուշուպ . սէյլէճէճէյիմ եէրտէ՝ Իսպպըն
հուղուրունտա սիւթիլէլէրինիղճէ էպէտի պիւ-

43 Թիւնեանմա օլա : Ե Իարաէլ օղուլարը իլէ
օրատա պուլուշայիմ , վէ օ՝ իղլէթիմլէ Թագաիս-
լէնէ :

44 Ե ճէմաա՛թ չատըրընը հէմ մէզպահը Թագ-
աիս էտէյիմ . Լ՝ հարանու հէմ օղուլարընը՝ տալի
Թագաիս իտէյիմ , քի պանա քեահինլիք էտէլեր :

45 Ե Իարաէլ օղուլարըն արասընտա սպքին օլայ-

իմ, վէ ծնւարն Մլաճը՝ օլայրմ . Վ է պիւլէլէրի 16
 ծնւարն Մլաճը Մապա՝ պէնիմ, քի արալարն տա
 փաքին օլայրմ տէյիւ՝ ծնւար Սքսըր տիլարն տան
 շըգարտըմ : () ծնւարն Մլաճը Մապա պէնիմ :

ՊԵՇ 30 :

Վ է պուխուր եագաճագ պիր մէզպաճ եափասըն . 1
 ծնու շիդդիմ աղաճըն տան եափասըն : Սլզուն 2
 լուղու պիր արշըն՝ վէ էնի պիր արշըն՝ տէօրթ քէօ
 շէլի՝ վէ եիւքսէքլիյի իքի արշըն օլա . ծնուն պույ- 3
 նուզարը քէնտին տէն օլա : Վ է ծնուն իւսթիւ
 նիւ՝ վէ չէփչէվրէ եանլարնը՝ վէ պուչնուզարը- 4
 նը խալիս ալթիւնյա գափլայասըն . հէմ չէփչէվ-
 րէփնէ պիր ալթուն չէնպէր եափասըն : Վ է օ
 նա իքի ալթուն հալգա եափասըն . ծնարը չէնպէ- 5
 րինիս ալթըն տան՝ իքի եանլարն տան իքի դարա-
 ֆընտան եափասըն , քի ծնու ծնարտան գալտըր-
 մագ իչիւն՝ սրըրգլարն խանէլէրի օլալար : Վ է 6
 սրըրգլարը շիդդիմ աղաճըն տան եափասըն : վէ
 ծնարը ալթունյա գափլայասըն : Վ է ծնու սէ- 7
 նինլէ պուլուշաճաղըմ եերտէ՝ չէհատէթին իւ-
 ղէրինաէքի քէֆարէթին էօնիւնտէ՝ չէհատէթ
 օանտուղունուն եանընտա՝ օլան փերտէնին էօ-
 նիւնտէ գօյասըն : Վ է Մհարօն ծնուն իւզէրինտէ 7
 խօշ գօգուլու պուխուր եագա : հէր սապաճ գան-
 տիլէրի տիւզտիյիւնտէ՝ ծնտա պուխուր եագա :
 Հէմ ախշամ իւսթիւ Մհարօն գանտիլէրի եագ- 8
 տըղընտա՝ Մապալըն հուզուրունտա տայիմ պու-
 խուր տէյիւ սիլիլէլէրինիզճէ՝ ծնտա պուխուր
 եագա : () ծնուն իւզէրինտէ եատ պուխուր՝ եա 9
 պիւթիւնեանմա՝ եա էքմէքփէշքէշի եագմայա-
 տըղ . նէտէ իւզէրինտէ չէրպէթփէշքէշի տէօրէ-
 սիզ : Վ է Մհարօն՝ եըլտա պիր քէրրէ ծնուն 10

պոյնուղարը իւզերինտէ քէֆարէթ էտէ . օ՛ քէֆարէթէրին կիւնահուրպանը դանը՝ իլէ՛ սիւսիւլէրինիզէ երլտա պիր քէրրէ օնուն իւզերինտէ քէֆարէթ էտէ . պու՛ Ռապպա ա՛ղիզէր ա՛ղիզի տիր :

11 Սէ Ռապպ Ս՝օսէյէ սէջլէյիպ տէտի . խառէլ օղուլարընըն եօգլամալարընձա՛ եքիւնիւնիւ ալաձագ օլուրսան , օնլարը եօգլատըղընտա՛ հէր քէս Ռապպա ճանընըն ֆիտասընը՝ վէրէ . թաքիմ օնլարը եօգլատըղընտա՛ օնլարա պէլա կէլմէյէ :

13 Պունու վէրէլէր . շէր եօգլանըպ կէչէն՝ Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզերէ ետըրմ մըս՝ գալ կիւմիւշ վէրէ . պիր մըս՝ գալ կիրմի գրա՛գ տըր . Ռապպըն

14 հէտիյէսի ետըրմ մըս՝ գալ օլա : Ելիրմի եաշընտան եօգարը հէր եօգլանըպ կէչէն՝ Ռապպա հէտիյէ վէրէ :

15 Սիյէ վէրէ : Ճանլարընըղտան էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք իշիւն Ռապպըն հէտիյէսինի վէրմէքտէ՛ մըս՝ գալըն ետըրսընտան՝ զէնկին զէրատէ

16 վէ ֆագիր էքսիք վէրմէյէ : Սէ խառէլ օղուլարընտան քէֆարէթին կիւմիւշիւնիւ պլասըն , վէ օնու ճէմաա՛թ չատըրընըն խըղմէթինէ վէրէսին . վէ ճանլարընըղտան էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք իշիւն՝ Ռապպըն հուզուրուտա խառէլ օղուլարըն եատիկեարի օլա :

17 Սէ Ռապպ Ս՝օսէյէ սէջլէյիպ տէտի . շէմ եպգամագ իշիւն պագըրտան պիր գուրնա եափաւըն , վէ պյաղը պագըրտան օլա . վէ օնու ճէմաա՛թ չատըրը իլէ մէղպահըն ալասընտա՛ գոյասըն , վէ

19 իշինէ սու գոյասըն : Սէ Ռհարոն հէմ օղուլարը օնտան էլէրինի վէ պյագլուղընը եպգապըլար :

20 ()նլար՝ ճէմաա՛թ չատըրընտ կիրտիլէրինտէ , եախօտ մէղպահըն խըղմէթինի էթմէյէ Ռապպա աթէշգուրպանը եաշմաղա եաղլաչտըլարընտա ,

տու իլէ եայգանալար քի էօրմէյէլէր: Եւստի էլ 21
լէրինի վէ այագլարընը եայգայալար քի էօրմէյէ-
լէր: վէ պու՝ կերէք օնա կերէք օնուն զիւրիյէթի-
նէ՝ սիրսիլէլէրինձէ օնլարա էպէտի գանուն օլա:

Ո՛րմէյէ սեյլէյիպ տէտի. Եւստի 22
սէն՝ քէնտինէ ալա պահարլար ալ, միւրրի սաֆի
պէշ եիւզ ին՝ գաւ, վէ օնուն եարըսը միգտարի
էանի իբի եիւզ էլլի ին՝ գաւ խօշ գօգուլու տար-
չին, վէ իբի եիւզ էլլի խօշ գօգուլու գամըշ, Ո՛ր 24
խըյարշէնպէր պէշ եիւզ ին՝ գաւ Ո՛ր գտէսէ մըս՝
գալ իւզրէ, վէ զէյթուն եաղը պիր հին. Ո՛ր 25
նու՝ մուգատտէս մէս հաղը՝ էճգաճի իշի իլէ
թէրթիպ օրունմուշ մէրհէմ եափասըն. օ՛ մու-
գատտէս մէս հաղը օլա: Ո՛ր 26 օնունլա ճէմամթ 26
չատըրընը՝ վէ շէհատէթ տանտուղունու՝ Ո՛ր 27
սօֆրայը հէմ ճիւմլէ գապլարընը՝ վէ շամ՝ տանը
հէմ գապլարընը՝ վէ պուխուրուն մէզպահընը՝
Ո՛ր 28 պիւթիւնեանմանըն մէզպահընը՝ հէմ ճիւմլէ 28
գապլարընը՝ վէ գուրնայը հէմ պյաղընը մէս հ-
տէսին. Ո՛ր 29 օնլարը թագաթին էտէսին, վէ ա՛- 29
զիղէր ա՛լիզի օլալար. օնլարա հէր օգուլնան՝ ա՛-
զիղէնէ: Ըհարօնու հէմ օղուլարընը տախի 30
մէս հտէսին, վէ օնլարը թագաթին էտէսին, քի
պանա քեահինլիք էտէլէր: Ո՛ր 31 Եւստի 31
լարընա սեյլէյիպ տէյէսին. Պու Էալ պանա՝
սիրսիլէլէրինիզէ՝ մուգատտէս մէս հաղը օլա:
Ըտէմ թէնի իւզէրինէ տէգթիւմէյէ, վէ օնուն 32
թէրթիպի իւզրէ՝ օնուն միս՝ լինի եափմայասըլ.
պու մուգատտէս տիր. օիզէ մուգատտէս օլա:
(Յուն միս՝ լինի թէրթիպ էտէն քիսէ՝ վէ օնտան 33
եապանձընըն իւզէրինէ գոյան՝ գամընտան հէ-
լար օրունա:

Ըտէմ Ըապի Ո՛րմէյէ տէտի. Ըտէսինէ խօշ 34
գօգուլու էճգալար՝ Էանի տամլա միւրրի վէ էզ-

Փար էդդայիպ վէ գասնի էճալարը վէ խալիս
 35 կիւնըիք ալասըն . պիր վէզնտէ օլալար . Ս է օն-
 արը էճալաճի իշի իլէ՝ թէրթիպ իւզըէ գարըշմըշ՝
 36 մուգատտէս փաք պուխուր եափասըն : Ս է օն-
 տան փէք ինճէ տէջիւպ՝ սէնինլէ պուլուշաճաղըմ
 եերտէ՝ ճէմաա՝ թ չատըրընտա շէհատէթին էօ-
 նիւնտէ գոյասըն . պու՝ սիպէ ա՛ղիզէր ա՛ղիպ օլա :
 37 Ս է եափաճաղըն պուխուրօն թէքքիպի իւզերէ
 քէնտինիզ իշիւն եափամայասըղ . օ՝ սանա (Պապպ
 38 իշիւն մուգատտէս օլա : (Սուգօղլամագ իշիւն՝
 օնուն միս՝ լինի եափան քիմսէ՝ օնլարըն գալմըն-
 տան հէլաք օլունա :

ԳԼԸ, 31 :

1 Ս է (Պապպ Ս) օսէյէ սէջլէյիպ տէտի . Պապ,
 լէհոտա սըպղընտան չուր օղլու Սլրինին օղլու
 3 Պէսալէլի ատը՝ իլէ չաղըրտըմ . Ս է օնու Ս-
 րահ Սուհու իլէ՝ իլմ ու Ֆէհմ վէ պիլկի վէ հէր
 4 մա՛րիֆէթլէ տօլտուրտում . Վի հիւնէրըու ու-
 թազ իշլերի իճաա էտիպ՝ աթունտա վէ կիւմիւշ-
 5 տէ վէ պագըրտա իշլէյէ . Հէմ մըլսլամագ իշիւն
 դաշ քէսմէյէ , վէ աղաճ պիշմէյէ , քի հէր կէօնէ
 6 իշտէ՝ իշլէյէ : Ս է պէն՝ իշթէ օնունլա հան սըպ-
 գընտան Սհիսամագըն օղլու Սհալիապը թա՛յին
 էթտիմ . վէ հէր ա՛լիմին եիւրէյինէ իլմ գօտում ,
 քի ճիւմլէ սանա ըսմարլատըղըմը եափալար .
 7 Ղէմաա՝ թ չատըրընը՝ վէ շէհատէթին սանտու-
 ղունու հէմ իւզերինտէ օլան քէֆարէթի՝ վէ չա-
 8 տըրըն ճիւմլէ ալէթլերինի , Ս է սօֆրայը հէմ
 գապլարընը՝ վէ փաք շամ՝ տանը հէմ ճիւմլէ
 9 գապլարընը՝ վէ պուխուրուն մէզպահընը , Ս է
 10 գապլարընը՝ վէ գուրնայը հէմ պյաղընը , Ս է

խղզմէթին լիպասլարընը՝ վէ քեահին Լ՛հարօնուն մուգատտէս լիպասլարընը հէմ օղուլարընըն լիպասլարընը քի՝ քեահին լիք էտէլեր, Ս է մէս-11 հին եաղընը՝ վէ Ս՛ագտէսէ իշին խօշ գօգուլու պուխուրու՝ սանա ճիւմէ ըսմարլատըղըմա կէօրէ եափալար :

Ս է Բապպ Ս՛սէյէ սէյլէյիպ տէտի . Խմտի 12 սէն՝ Խարաէլ օղուլարընա սէյլէյիպ տէ . Լ՛լպէթթէ շապպաթլարըմը սագլայանըզ . զիրա պու՝ պէնիմէ սիղին արանըզտա սիլսիլէլէրինիզճէ նիշան տըր . Թաքիմ պիլէսիզքի՝ սիզի ա՛ղիլէյէն Բապպ պէնիմ : Խմտի շապպաթլը սագլայանըզ . 14 չին օ՝ սիզէ մուգատտէս տիր . օնու պօզան՝ էլպէթթէ էօլտիւրիլէ . զիրա հէր օնտա իշ իշէյէն՝ օլ ճան գալմընըն արասընտան հէլաք օլունա : Լ՛լթը կին իշ իշէնէ , ամմա եէտինճի կինտէ՝ 15 րահաթըն շապպաթլը Բապպա մուգատտէս օլա . շապպաթըն կիննիւնտէ հէր իշ իշէյէն՝ էլպէթթէ էօլտիւրիլէ : Խմտի Խարաէլ օղուլարը 16 շապպաթլը սագլայալար , քի սիլսիլէլէրինճէ էպէտի ա՛հտ տէյիլ շապպաթլը դուլթալար : ()՝ 17 պէնիմ իլէ Խարաէլ օղուլարընըն արասընտա էպէտիյէտէք պիր նիշան տըր . զիրա Բապպ՝ կէօրէրի վէ եէրի ալթը կինտէ եափտը , վէ եէտինճի կինտէ րահաթ էափպ՝ նէֆէսլէնտի :

Խմտի Ս՛սէյէ Սինա տաղընտա սէյլէյիպի 18 Թէքիլ էտինճէ , օնա շէհատէթին իքի լէվհալարընը՝ վէրտի . Լ՛լահըն փարմաղը իլէ եաղըլմը շաշլէվհալարընը :

ՊԼԸ : 32 :

Ս է գալմ՝ Ս՛սէնին տաղտան էնմէյէ կէճիք- 1 տիլինի կէօրտիւքտէ , գալմ՝ Լ՛հարօնուն եանընա

- ճէմ՝ օլուպ՝ օնա տէտիլէր. Վալզ, պիզէ՝ էօնիւ-
միւզճէ կիտէճէք ալլահլար ետի. զիրա պու Սօսէ՝
պիզի Սըսըր տիյարընտան չըգարան քիմսէ՝ օնա
2 նէ օլտու պիլմէզիզ: Ա է Լճարօն օնլարա տէտի.
Վարը լարընըզըն վէ օղուլլարընըզըն վէ գըզլարը-
նըզըն գուլագլարընտա օլան ալթուն քիւփէլէրի
3 չըգարուպ՝ պանա կէթիբին: Լամտի ճիւլէ գալմ՝
գուլագլարընտա օլան ալթուն քիւփէլէրի չըգար-
4 տըլար, վէ Լճարօնա կէթիբտիլէր: Ա է օ՛ւէլէ-
րինտէն ալտը, վէ օնա ալէթիլէ պիր գալուպ եա-
փըպ՝ օնտան պիր տէօքմէ պուզաղը ետիտը: Ա է
օնլար տէտիլէր. Լա Լարաէլ, սէնի Սըսըր տե-
արընտան չըգարան ալլահլարըն պուլլար տըր:
5 Ա է Լճարօն կէօրտիւքտէ՝ օնուն էօնիւնէ պիր
մէզպաս ետիտը, Տէմ Լճարօն պիր տէլլալ չա-
ղըրտըպ՝ տէտի. Լարըն Բապպա պսյըրամ տըր:
6 Ա է էրթէսի կիւնտէ՝ էրքէն գալգըպ՝ պիւթիւն-
եանմալար եագտըլար, վէ սէլամէթ գուրպանլարը
սունտուլար. վէ գալմ եէմէյէ վէ իչմէյէ օթուր-
տու, անտէն օյնամաղպ գալգտըլար:
7 Ա է Բապպ Սօսէյէ տէտի. Ա ար, էն. զիրա
սէնին Սըսըր տիյարընտան չըգարտըղըն գալմըն
8 ազտը: (Նլարա թէնպիճ էթտիլիմ եօլտան
թէզ սափըպ՝ քէնտիլէրինէ տէօքմէ պուլպաղը
ետիտըլար. Տէմ օնա սէճտէ էտիպ՝ օնա գուր-
պանլար քէստիլէր, վէ տէտիլէր. Լա Լարաէլ՝
սէնի Սըսըր տիյարընտան չըգարան ալլահլարըն
9 պուլլար տըր: Էմ Բապպ Սօսէյէ տէտի. Պէն
պու գալմը կէօրտիւմ, վէ իշմէ պու՝ սէրթ պսյ-
10 ունլու գալմ տըր: Լամտի պէնի գօյվէր, քի զա-
գապըմ օնլարըն իւզէրինէ գութուշա, վէ օնլարը
թէլէֆ էտէյիմ. վէ սէնի պիր պէջիւք դաիֆէյէ
11 նապպ էտէյիմ: Լամա Սօսէ՝ քէնտի Լալահը
19* 7

Բապայն հուզուրունտա նկյազ էտիպ տէտի . Լաւ
Բապայ , նի՛չիւն Սըսըր տիյարընտան պէջիւք
գուվզէթիլէ վէ գուվզէթիլ էլիլէ չըգարտըղըն
գաւմընըն իւզերինէ զազապըն գուվթուշա : 'Լի՛ 12
չիւն Սըսըրըլար սէյլէյիպ տէյէլէր քի՛ ()նլարը
քէմ՝ նիլէթիլէ չըգարտը , քի՛ օնլարը տազլարտա
էօլտիւրէ , վէ օնլարը եերին իւզերինտէն Եօզ էտէ .
զազապընըն խըշմընտան տէօն , վէ գաւմընըն
քէմլիյինտէն վազ կէչ : 'Վուլարըն 'Լադահամը՝ 13
Լահազը վէ Լարաէլի խադրընա կէթիլ , քի՛ օնլա-
րա քէնտինլէ եէմի՛ն էթտին , վէ օնլարա տէտին .
() խորիլէթինիզի կէյիւն եըլտըզլարը գատար
չօղալտաճաղըմ՝ , վէ ճիւմլէ պու սէյլէտիլիմ տիյ-
արը զիւրիլէթինիզէ վէրէճէյիմ , վէ մու էպե-
տէն զապդ էտէճէքլէր : Լամի Բապայ՝ քէնտի 14
գաւմընա էթմէյէ տէտիլի քէմլիքտէն վազ կէչ-
տի :

Վէ Սօսէ տէօնիւպ՝ տաղտան էնտի , վէ շէհա- 15
տէթին իքի լէվհալարը էլինտէ իտի . լէվհալար
իքի եանլարընտան եազըլը՝ իտի . օնլար՝ պիր դա-
րաֆտան վէ օպիր դարաֆտան եազըլը՝ իտի : Վէ 16
լէվհալար 'Ալահըն իշի իտիլէր , վէ լէվհալարըն
իւզերինտէ գազըլմըշ եազը՝ 'Ալահըն եազըսը ի-
տի : Լամի Լօշուա՝ հայգըրան գաւմըն սէսինի 17
իշիտիպ՝ Սօսէյէ տէտի . ()րտուտա ճէնք սէսի
վար : Վէ օ տէտի . Պու՝ եէնմիշլէր շամաթասը 18
սէսի տէյիլ , նէտէ եէնիլմիշլէր՝ շամաթասը սէսի
տիր . պէն թիւրքիւ սէսի իշիտիյօրում : Վէ օչ- 19
տաքի՝ օրտույա եազլաշըպ՝ պուզաղըյը վէ րուգա-
լէրի կէօրտիւքլէյին՝ Սօսէնին էօրքէսի դուվթուշ-
աու . վէ լէվհալարը էլէրինտէն աթըպ՝ օնլարը
տազըն աշազասընտա գըրտը : Վէ եափտըգը- 20
րը պուզաղըյը ալըպ՝ աթէշէ եադտը . վէ թօզ օ-

- լուծեճէ՛յէտէք եզտի, վէ սույուն իւզերինէ տա՛լըպ՝
- 21 Խարաէլ օղուլարնա իչիրտի: Ս է Ս՝սէ Լ՝հա-
րօնա տէտի. Պու գալմ տանա նէ՛ էյլէտի, քիօ-
- 22 նուն իւզերինէ պէջիւք կիւնա՛հ կէթիրտին: Ս է
Լ՝հարօն տէտի. Լ՝ֆէնտիմին էօրքէսի դու՛թնշ-
մասրն. սէն պու գալմը պիլիւսին քի՛ քէօթիւլիւյթ
- 23 մայիլ տիր: Լանտի պանա տէտիլէր. Պիզէ ալլա՛հ-
լար ետի: քի էօնիւմիւզճէ կիտէլէր. զիրա պու
Ս՝սէ՛ պիզի Ս՝խարտան չըգարան քիմսէ՛ օնա նէ
- 24 օլտու պիլմէ՛զիզ: Ս է պէն օնլարա տէտիմ. Քի-
մին ալթուճու վարիսէ՛ չըգարալ՝ պանա կէթիրտին,
վէ պանա կէթիրտիլէր. իմտի օնու աթէշէ աթ-
- 25 տրմ, վէ պու պուզաղը՛ չըգար: Ս է Կ(Ս)՝սէ գալ-
մին պի գանուն հարաքէթ իթտիլինի՛ կէօրինաճէ,
զիրա Լ՝հարօն օնլարը՛ տիւշմանլարնն օրթա-
- 26 րաքէթ էթմէյէ սալը՛ վէրմիշ իտի, Լանտի Ս՝սէ՛
օրտունուն գալիուսունա տուրուպ տէտի. Բապ-
տան օլան պանա իէլին. վէ ճիւմէ՛ Լ էլի օղուլարը
- 27 օնուն եանրնա ճէմ՝ օլտուլար: Ս է օնլարա տէ-
տի. Լարաէլին Լ՝լահը Բապպ՝ պէջիլէ տեր. Զէր
քէս գըլըճընը պէլինէ գուշանսրն, վէ օրտուտա՛
գալիստան գալիույա կէչիպ՝ տէսնին, վէ հէրքէս
- քէնտի գարրնտաշընը՝ վէ հէրքէս քէնտի գօնշու-
սունու՛ վէ հէրքէս քէնտի ագրապտաշընը էօլտիւր-
- 28 սին: Լանտի Լ էլի օղուլարը Ս՝սէնին սէօղանն
կէօրն էյլէտիլէր. վէ օլ կիւնտէ գալմտան իւշ
- 29 պին քիլի գատար տիւշտի: Օ իրա Ս՝սէ տէմիշ
իտի. Պուկիւն հէրքէս քէնտի օղունտա վէ քէն-
տի գարրնտաշընտա քէնտինիզի Բապպս սու-
- նուն, քի պու կիւն իւզերինիզէ պէրէքէթ վէրէ:
- 30 Ս է օլտուքի՛ էրթէսի կիւն Ս՝սէ գալմա տէ-
տի. Սիզ պէջիւք կիւնա՛հ իշլէտինիզ. ալմա շիմ

տի՛հապագայ չքապլում, պուլաքի կիւնահընրգա քե-
 ֆարէթ եւդէյիմ: Ա է Սոսէ Ռապպա տեօնիւպ 31
 տեաի. Ռ՛հ. պու գալմ պեջիւք կիւնահ իշլէտի,
 վէ քէնտիլէրինէ ալթոււտան ալլահլար եափտը-
 լար: Ռ՛մնա շիմտի էյէր կիւնահլարընը ա՛ֆվ ի- 32
 տէրտէն էլ. եօխսա քէրէմ էյլէ՛ պէնի եաղտըղըն
 քիթապընտան մահվ էթ: Ա է Ռապպ Սոսէյէ 33
 տեաի. Պանա կիւնահ էաէն քիմ իսէ՛ քիթա-
 պընտան օնու մահվ էաէրիմ: Ռ՛մնա շիմտի վար, 34
 գափիլ սանա տէտիլիմ մահալէ կեթիւր. իշլէ
 մէլէյիմ էօնիւնէ վարաճագ տրր. ամնա եօգլա-
 մտըն կիւնիւնտէ՛ օլտէմ օնլարըն կիւնահընը իւ-
 զէրլէրինտէ եօգլապաճաղըմ: Խմտի Ռապպ գալմ- 35
 մը վալաու, Ռ՛հարօնուն եափտըղը պուլաղըյը
 եափտըղլարը իշին:

ՊԼԵ, 33:

Ա է Ռապպ Սոսէյէ սեջլէյիպ՝ տեաի. Ա ար, 1
 պնւրաւտան տէն հեմ Սըսըր տիլարընտան չըգար-
 տըղըն գալմ Ռ՛պրահամա խահագա վէ լա՛գօպա՛
 Օլլարլէյէթինէ վէրէյիմ տէյերէք եէմին էթ-
 տիլիմ տիլարա չըգ: Ա է էօնիւնէ պիր մէլէք 2
 կէօնտէրէճէյիմ. հեմ Ռ՛անաանիլի Ռ՛մօրնի
 վէ շիթիլի վէ Ֆիերիղիյի վէ շիթիլի վէ լա՛պու-
 տիլի գօգէյիմ. Սիւտվէ պալ ագան տիլարպ չը- 3
 ֆաւըն, զերա պէն՝ արանըղտա չըգմայաճաղըմ.
 չին տէն պիր սէրթ պօյուհլու գափմըն. օլմպա
 եօղաւ եէնի հէլաք էտէյիմ: Խմտի գալմ պու 4
 տալ սեօղլէրի իշլիմաքտէ, եան չէքտիլէր. վէ
 հիշ պիր քիմնէ զիյնէթիլի իւզէրինէ գօմալը:
 Օլլար Ռապպ Սոսէյէ տէմիշիտի. Պէնի խարտէ- 5
 լէ տէյէտին. Սիզ՝ սէրթ պօյուհլու գալմմընը,
 պիրանտէ տէնին արանտա չըգաճագ օլուրտամ:

6 սենի հեղափոխութիւն. վէ շիմսի զինեթիւնի իւզե-
րինտէն դաւաճը, քի սսնաննէ էտեճէյիմի պիլէյ-
իմ: Ո՞ր է խորաէլ օղուլարը և օրէպ տաղընտա-
քէնտի զինեթիւնիւնտէն տոյոնտոյար:

7 Ո՛րք լինե՞լ չատրորը ալըպ՝ օնու օրտունուն ամի-
չարըսընտա՝ օրտուտան իրանգ գուրտու, վէ առա-
նա՝ Ղ՛եման՝թ չատրորը գօտու. վէ օլտուքի՝ հեր
Լ՛ապպը դալապ էտէն՝ օրտունուն տիշարըսընտա

8 օլան ճէմնա՛յ թ չատրըրնա չըգարըաը : 1) Ե օչ-
աուքի՝ 1) Եսէ չատրոա չըգաղղընտա , ճիւմիե
գաղմ գալգաղըաը , զէ հէրքէս քէնտի չատըրընը
գափուսուենտա՛ տուրտուլար , զէ 1) Եսէնին արտըն-
ճա պազաղըաը , թա օ՝ չատրոա կիթինճէյէտէք :

9 Ս է օլտուքի Սոսէ չատորբա կիրտիքտէ , պոլլուք
տիրէյի էնիպ՝ չատորբոն գափուաոււնտա՛ տուքտա :

10 զէ օ՝ Սնսէ իլէ սէջլէշտի : Իմտի ճիւղէ գաւմ
դուլուլթ տիրէյինին չատըրըն գափուսունս
տուրտուղունս կէօրիննճէ , ճիւղէ գաւմ գաւմ
տը , զէ հէր քէս չատըրընըն գափուսունստ սէճաթ

11 գըլտը: Ո՛ր է ի՛նչպիսիք յո՛ւնէ իլէ եիւզ պէ եիւզ՝
պիր քիմնէ տօսթո՛ւ իլէ սէշլէշտիլի կիպի՝ սէջ-
լէշտի. անտէն՝ օրտոպիս տէօնտիւ. ամմա խըզմէթ-
քիարը՝ Վոռն օղլու Նօշուա՝ կէնճ՝ չատըրըն Է-
չինտէն պյորիմատը:

12 Վէ՛լ յ՛սէ՛ր՝ ապապ տէտի. Պազ. սէն պանեա արու-
գաւմը չըգար տերսին, վէ սէն՝ պերապերիմճէ
քիմի՛ կէօնտերէճէյիսի պանա պիլտիրմէտին. հէմ
սէն տէտին. յէնի իտիյէ պիլիրիմ, հէմ աախի

13 Նազարըմտա լուդֆ պուլտուն: Ու էշիմաի քե-
րէմ էյլէ, էյէր նազարընտա լուդֆ պուլտում ի-
սէ, հալա եօլունու պանս պիլտիր քի՛ սէնի պիլէյ-
իմ, շէջյլէ քի՛ նազարընտա լուդֆ պուլպյում. հէմ

14 կէօղբի՝ պու դաիֆէ սէնի՛ն գալմընտըր: 11 է օնո

տէտի . Հազարում պէտքերէն՝ կիտեճէքտիր ,
 վէ սենի րահաթլանտըրաճաղըմ : Ս է օ օնա 15
 տէտի . Եր հազարուն կիթմէզտէ , պիզի պու-
 րատան չըգարմա . Երա արթըգ նէ իլէ պի 16
 լինիրքի՝ կերէք պէն կերէք գաւմըն նազարընտա
 լուգֆ պուլտուգ , պերապերիմիզէ կիթմէնլէ տէ-
 կիլմի . պու վէճճիլէ կերէք պէն կերէք գաւմըն
 եէր իւզերինտէ օլան ճիւմլէ գաւմլարտան պըրտ
 օլաճաղըզ : Ս է ի ապպ Ս օնէյէ տէտի . Պու տէ 17
 տէյին նէսնէյի տախի էտէյիմ . զերա նազարըմ
 տա լուգֆ պուլտուն , վէ սենի իսմ իլէ պիլիրիմ :
 Ս է օ տէտի . Վերէմ էյլէ՝ ի զզէթինի պանա 18
 կէօսթէր : Ս է օնա տէտի . Պէն ճիւմլէ էյլէյիմի 19
 մէնին էօնիւնտէն կէչիրէճէյիմ , վէ տէնին էօնիւն-
 տէ ի ապպըն ատընը չաղըրաճաղըմ , վէ ի նայէթ
 էտէճէյիմ քիմնէյէ ի նայէթ էտէճէյիմ , վէ մեր-
 համէթ էտէճէյիմ մերհամէթ էտէճէյիմ : Հէմ 20
 տէտի . Երգիւմիւ կէօրէմէզսին . զերա ատէմ
 պէնի կէօրիւպ եաշայամալ : Ս է ի ապպ տէտի . 21
 Իշթէ եանըմտա պիր մահալ վար , վէ գայանըն
 իւզերինտէ տուր . Ս է օլպրի՝ ի զզէթիմ կէչեր- 22
 քէն , սենի գայանըն գօլուղունա գօլպըմ , վէ սենի
 ալուճումլէ էօրթէյիմ , թա պէն կէչինճէյէ-
 տէք . Ի նտէն ալուճումիւ կիտերէյիմ , վէ աւ 23
 տըմը կէօրէսին , տմմա եիւզիւմ կէօրիւմէզ :

ՊԵՐ 34 :

Ս է ի ապպ Ս օնէյէ տէտի . Վէնտինէ եվմէլքի- 1
 լէք կիւպի՝ գաշգան իքի լէվհալար եօն . վէ օ լէվ-
 հալարըն իւզերինտէ՝ գըրտըզըն եվմէլքի լէվհա-
 լարըն իւզերինտէ օլան սէօզէրի եազպըմ : Ս է 2
 օնապահա հազըր օլ . վէ սապահալըն Սինա տա-
 ղընա չըգ , վէ օրտաա՝ տաղըն պաշընտա հազու-

- 3 րուան տուր: Մնա սենինք քիմէ չըգնարն,
հէմ տախի պիւթիւն տաղտա քիմէ կէօրիւնմե-
սին. տախի պու տաղըն գալըսընտա գօյուն եւ
սրղըր օթլանմաւորն:
- 4 Խանի օ՛ եմքէլքիլէր կիպի իքիթաշ լեմհաւոր
եօնտու. վէ Սնսէ տապահտան էրէն գալըր
Բապըն օնա պոյուրտուղը կիպի Սինա տաղընա
չըգաւ, վէ իքի թաշ լեմհաւորը էլինէ ալար:
- 5 Սէ Բապպ պուլութլա էնիպ՝ օրատա օնունլու
տուրտու, վէ Բապըն աւընը չապըրտը: Սէ
Բապպ օնուն էօնիւնտէն կէչտի, վէ չաղըրտը:
Բապպ՝ Բապպ Լաւհ՝ մերհամէթլի վէ լաղիթ՝
չաղապը իրագ՝ իհտանտէ վէ կէրչէքիլքտէ դանի,
- 7 պինլէրէ թնպլէթ էտիմի՝ եարափաղըրղը վէ ա-
սըլըղը վէ կիւնահը ա՛մք էտիմի՝ ա՛մնա տալըստը-
ա՛սլա փաթ չըգարմալ. պապալարըն ետրա՛մաղը
ղընը օղըլար իւպէրինտէն վէ օղըլար օղըլարը
իւղէրինտէն իւչիւնիւ վէ տէօրտիւնիւ սիւրիլի-
նէտէք եօգլըրմիւրը: Սէ Սնսէ ա՛մէլէթէն
- 9 եէրէ էյիլիպ՝ սէնտէ գըլոր: Սէ տէտի՝ Խա
Խֆէնտիմ՝ էյիլ հալա՝ ետղարընտա լուգթ պուլ-
աուլ՝ իսէ, քէրէմ էյլէ՝ Խֆէնտիմ՝ արամիլաւ
վարսըն. զիրա պու՝ սէրթ պօյունըտ գալմ՝ տրք.
վէ ետրամաղըրղըմիւրը հէմ՝ կիւնահըմիւրը ա՛մք
էտիպ՝ պիլի միրաւ՝ ըն տէյիւ գալմ:
- 10 Սէ օնա տէտի. Խլթէ պէն՝ ա՛հտ քէսէրիմ,
ա՛հմէն սէնին գալմիւրն էօնիւնտէ՝ պիւթիւն եէր-
տէ վէ ա՛մի՝ դախիլէրտէ օլմաւըչ ա՛մալիպլէր
գըլայրմ, վէ արամընտա օլտուղուն հէր գալմ՝
Բապըն իշինի կէօրէ. զիրա սէնիպէ էտէնէյիմ՝
- 11 նէսէ հիլպէթլու օլմապ: Պէնիմ՝ տանա՝ պու
կիւն թէնպիհ էթալիլիմ տէն հըթը էյլէ՝ իշթէ
պէն՝ Լաօքիլի վէ՝ Վաւաւնիլի վէ Լիթլի վէ

Տիեզերիցի վէ Լիվիյի վէ Լեպուսիյի սէնին Ե-
նիւնտէն գովաճաղում: Վէնտինի սագրին, օլ- 12
ժայտ վարաճաղըն եերին սաքինլերիլէ ա՛հտ քե-
օիշէսին. թաքի օ՛ սէնին արանտա տուզագ իշին
օլմայա: Ս) է լաքին օնլարըն մէզպահլարընը 13
երգասըզ, վէ փուլթլարընը փարալայասըզ, վէ գո-
րուլարընը քէսէսիզ: Օ) իրա զայրի ալլահլարա 14
տէճտէ էթմէմէլիսին. չին իսմի Վ) պուր օլան
Խապպ՝ զպուր Լալահար: Ն) լմայա՝ օլ տիյա- 15
րուն սաքինլերիլէ ա՛հտ քէսիշէսին, վէ օնլար՝ ալ-
լահլարը արտընճա զինա՝ էթտիքլերինտէ՝ հեմ
ազլահլարընա գուրպան էթտիքլերինտէ՝ սէնի չա-
զըրալար, վէ գուրպանլարընտան եէյէսին: Ս) է 16
օնլարըն գըզլարընտան սէնին օղուլարընա ալա-
տըն, վէ օնլարըն գըզլարը ալլահլարը արտընճա
զինա էտիպ՝ սէնին օղուլարընը տա օնլարըն ալ-
լահլարը արտընճա զինա՝ էթտիքլեր: Վ) էն- 17
տինէ՝ տէզքմէ ալլահլար եսիմայասըն: Խա- 18
մուրսուլարըն պայրամընը սագլայասըն. Լպիպ
այը մէվսիմինտէ՝ սանա թէնպիհ էթտիլիմէ կե-
թէ՝ եէտի կին խամուրսուլ եէյէսին. զիրա Ոլ-
արտան Լպիպ պընտա չըգտըն: Լէր անա 19
րահմի աչան պէնիմտիր. հեմ ճիւմլէ սիւրիւնտէն
իլք տօղան էրքէք՝ կէրէք սըզըր կէրէք գօյուն պե-
նէ՝ կիլ: Լմմա էշէյին իլք տօղուշունու՝ գուզա 20
իլէ ֆիտա էտէսին. վէ էյէր ֆիտա էթմէզսէն,
էքսէսինի գըրասըն. օղուլարընը հէր իլք տօ-
ղանընը ֆիտա էտէսին. վէ հուզուրուտ հիշ
քիմսէ էլի պօշ կէօրիւնմէյէ: Լլթը կին իշէյ- 21
էսին, վէ եէտինճի կինտէ րահաթ էտէսին. կե-
րէք էքին կէրէք պիշին վազթընտա րահաթ է-
տէսին: Ս) է քէնտինէ՝ հաթթալարըն պայրա- 22
մընը՝ պուլտայ պիշինի դուրֆանտազարընը վէ

- եղլ տեսնիւշինտէ տէվշիրմէ պայրամընը ետէ-
 23 սին : Հէր էրքէյին երլտա իւչ քէրրէ Խարաէլին
 Լլաճը՝ Բապպ Լլաճըն հուզուրունտա կէօրիւ-
 24 նէ : () իրա էօնիւնճէ՝ դաիֆէլէր սիւրիւպ՝ սէ-
 նին սինօրլարընը պօլլատաճաղըմ . վէ երլ տա իւչ
 քէրրէ Լլաճըն Բապպըն հուզուրունտա կէօրիւն-
 մէյէ չըգաղըն՝ զէման՝ սէնին տիյարընա քիմսէ
 25 դամա՝ էթմէյէ : Վուրպանըմըն գանընը մայա՝
 իւզէրինէ պօղազլամպյասըն , վէ Գասէհ պայրա-
 26 մընըն գուրպանը սապահատէք գալմայա : Վօփ-
 րաղընըն դուրֆանտալարընըն իլքէրինի՝ Լլա-
 ճըն Բապպըն էվինէ կէօթիւրէսին : () զլաղը ա-
 27 նաթընըն սիւտիւնտէ փիշիրմէյէսին : Վ է Բապպ
 Սօնէյէ տէտի . Վէնտինէ պու սէօզլէրի եաղ .
 զիրա սէնին իլէ վէ Խարաէլ իլէ պու սէօզլէրին
 28 մէֆհիւմիւնէ կէօրէ ա՛հա քէսիշտիմ : Խմտի օ՝
 օրատա Բապպ իլէ գըրգ կիւն վէ գըրգ կէճէ տուք-
 տու . եէմէք եէմէտի , վէ սու իչմէտի . վէ լէվհա-
 լարըն իւզէրինտէ ա՛հաըն սէօզլէրինի՝ Էա՛նի օնքէ-
 լիմաթը եաղտը :
 29 Վ է օլտուքի՝ Սօնէ Սինա տաղընտան էնտիք-
 տէ , շէհատէթին իքի լէվհալարը Սօնէնին էլին-
 տէ իտի , տաղտան էնտիյի զէման . վէ Սօնէ՝ քէն-
 տփսիլէ սէցլէշտիյի զէման՝ եիւզիւնիւն տէրիսի
 30 փնէվվէր օլտուղունու պիլմէտի : Խմտի Լ՛հա-
 րօն հէմ ճիւմլէ Խարաէլ օղուլլարը Սօնէյէ պազ-
 տըլար , վէ իշթէ եիւզիւնիւն տէրիսի միւնէվվէր
 31 իտի , վէ օնա եազլաշմաղա գօրգաուլար : Վ է
 Սօնէ օնլարը չաղըրտը , վէ Լ՛հարօն հէմ ճէմա-
 ա՛թըն ճիւմլէ պէյլէրի օնա տէսնտիւլէր , վէ Սօնէ
 32 օնլարըլա սէցլէշտի : Վ է անտէն սօնկրա ճիւմ-
 լէ Խարաէլ օղուլլարը եազլաշտըլար , վէ Բապպըն
 Սինա տաղընտա ճիւմլէ պիլմէտինճէ սէցլէշտի-
 20 դ

նք՝ օնլարա թէնպի՛հ էթաի . Վ է Ս՝ օսէ օնլարը լա 33
 օնցլէշմէյի պիթիթի՛ն ճէյէտէք՝ եիւզինէ նիգապ
 քօտու : Վ արին Ս՝ օսէ Վապպըն հուզուրունա՝ օ 34
 նա՛նղա՝ օնցլէշմէյի կիտիթաէ թա չըզընճէյե-
 տէք՝ նիգապը գալարըրըրաթ . վէ չըզըպ՝ օնա թէն-
 պի՛հ օլունանը լարաէլ օղուլարընա օնցլէրիաի :
 Վ է լարաէլ օղուլարը Ս՝ օսէնին եիւզինին կէգ 35
 քիւրլէրիաի քի՛ Ս՝ օսէնին եիւզինին տերիսի միւ-
 նէվլէր իտի . իմտի Ս՝ օսէ՝ քէնաթ եիւզինէ նիգա-
 պը կէրու գօրուտու , թա՛ օնունլա օնցլէշմէյի
 վարընճէյէտէք :

ՊԼԸ, 35.

Լա՛տի Ս՝ օսէ՝ լարաէլ օղուլարըն ճիւմլէ ճէմաւ . 1
 թընը՛ ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարա օնտի . Վապպըն՝ էտի-
 սիզ տէյիլ թէնպի՛հ էթաիյի . նէօնէրէր պունլար
 տըր : Վ լթը կիւն իշ իշլէնէ , վէ եէտինճիկիւն 2
 տէ սիլէ Վապպ իշլին մուգատտէս . բահաթ շապ-
 պաթը օլա . օնտա հէր իշլէյէն էօրտիւրիպէ :
 Ե ապպաթըն կիւնիւնտէ՝ ճիւմլէ միւքեանլարը 3
 նըզտաւ աթէէլ եազմայասըլ :
 Վ է Ս՝ օսէ լարաէլ օղուլարըն ճիւմլէ ճէմաւ . 4
 թընա՛ օնցլէյիպ՝ տէտի . Վապպըն թէնպի՛հ էտիպ
 տէտիյի նէօնէ պուտուր : Վ րանըզտան Վապպա 5
 հէտիյէ ալասըլ . հէր կէօնլիլ իրատէթի իլէ օլա՛մ՝
 Վապպըն հէտիյէտինի կիթիթէ , Վ լթուն վէ կիւ 6
 միւշ վէ պազըր , Վ է րանիլերա վէ էրզաւմանվէ
 իթի գաթիլու գըրմըզ վէ ինճէ քէթէն վէ քէշթ 7
 գըլը , Վ է գըրմըզը պոյանմըշ գօշ տերիլէրի վէ
 թէհաշ տերիլէրի վէ շիգդիմ աղաճարը , Վ է 8
 իշըգ իշլին եաթ վէ մէսհ եաթը իշլին հէմ խաշ գօ-
 րալու պաթուր իշլին պահարար , Վ է ա՛գիգ 9
 իշլարըլ վէ էթօթ իշլին հէմ կէյիւրիւք իշլին

- 10 միջխանաճագ գաշար վեթիկ : Վ է արանքըստ
ճիւմլէ անլիմ երկրէքի օրանլար կելիպ՝ Վապպըն
- 11 ճիւմլէ թէնպիհ էթտիքլէրինի ետիալար . Ղա-
տըրը՝ ճնուն խոյմէսինի վէ էօրթիւսինիւ՝ գօպ-
չալարընը վէ թաթթալարընը՝ սրորգլարընը՝ տի-
- 12 բէքլէրինի վէ տիպլիքլէրինի , Սանտուղու վէ ա-
նուն սրորգլարընը՝ քէֆարէթի վէ էօրթիւսինի
- 13 փերաէսինի , Սօֆրայը վէ օնուն սրորգլարընը
վէ ճիւմլէ գապլարընը՝ վէ եիւզլէրին եքմէյինի ,
- 14 Վ է ըզըղըն շամ՝ տանընը վէ օնուն գապլարընը վէ
15 գանտիլէրինի՝ վէ ըզըղըն եաղընը , Վ է պուխուր
մէղպահընը հէմ օնուն սրորգլարընը՝ վէ մէսհ ետ-
ղընը վէ խօշ գօգուլու պուխուրու՝ վէ չատըրըն
- 16 գափուսու իչին գափու փերտէսինի , Պիւթիւն-
եանմա մէղպահընը վէ օնուն պագըր ըսգարաօզ-
նը՝ սրորգլարընը վէ ճիւմլէ ալէթլէրինի՝ գուրնպը
- 17 վէ օնուն պաղընը , Շավլինին փերտէսինի՝ օ-
նուն տիբէքլէրինի վէ տիպլիքլէրինի՝ վէ հավթ-
- 18 նին գափուսունուն գափու փերտէսինի , Ղատը-
րըն գաղըղլարընը՝ վէ հավլինին գաղըղլարընը վէ
- 19 օնլարըն իիլէրինի , Սագտէսէտէ խըղմէթ էթ-
մէք իչին խըղմէթին լիպասլարընը՝ էօնի քեա-
հին Սհարօծուն մուգատտէս լիպասլարընը վէ օ-
ղուլարընըն լիպասլարընը՝ քի քեահինլիք ետե-
լէր :
- 20 Վ է խրաէլ օղուլարըն ճիւմլէ ճէմաւթը՝
- 21 Սօէնին հուզուրունտան չըղաըլար : Վ է հեր
կէօնլիւ հէվէս էտէն քիմսէ՝ վէ հեր ճանը իսթէյ-
էն կէլիպ՝ ճէմաւթ չատըրընըն իշի իչին՝ վէ օ-
նուն ճիւմլէ խըղմէթի իչին՝ հէմ մուգատտէս
լիպասլար իչին՝ Վապպըն հէտիյէսինի կէթիթի-
- 22 լէր : Սմոի հէմ երբէքլէր հէմ գարըլար-կէլիպ՝
հէր կէօնլիւ իրաւէթինտէ օղան , թօգալար վէ

քիւփէքը վե երգիւքը վե պիւղիւքը՝ հեր կե-
նէ տլմուն գապար՝ կեթիրտիւքը . Բապա ալ-
թուն հետիյեսի հեր սունան քիմսէ ինկիւթ .
Լնսէն ճիւղէ եանընտա լաճիվերտ վե եղաւան 23
վէ իքի քաթլու գրոմը վե ինճէ քեթէն վե քէշի
գըլ վե գրոմը պոյանմը 2 գոշ տերիւքի վե թե-
հաշ տէրիւքի պոլունան քիմսէք կեթիրտիւք .
Կիւմիւշ վե պագըր հետիյեսինի՝ հեր սունապիւն 24
քիմսէ Կաթի Բապարն հետիյեսինի կեթիրտի . հեմ
իշին խղմէթինէ եարար շիգգիմ աղաճլարը հեր
քիմսէ եանընտա պոլունտա իսէ կեթիրտի : 11 և 25
ճիւղէ ալիմ երկէքի գարըլար քէնտի ելէրի
իլէ էյիրտիւքը , վե էյիրտիւքը լաճիվերտի՝ եր-
ղաւանը՝ իքի գաթլու գրոմը վե ինճէ քեթէնի
կեթիրտիւքը : Էմ մարիֆէթէ հեվէս էտէն 26
հեմ գարըլար՝ քէշի գըլնը էյիրտիւքը : 11 և 27
պէյլէր՝ ալիգ գաշլարնը վե էֆտ հեմ կեզիւ-
լիք իշին միւլանաճագ դաշլարը , Էմ ըլլը 28
իշին վե մէս հաղը իշին վե խոշ գոգուլու պո-
թար իշին պահարարը իլէ եաղը՝ կեթիրտիւքը .
Բապա 11 մսէնին ետիլէ էմր էթտի ճիւղէ իշ 29
իշին՝ կեթիրմէյէ կեօնլի իրատէթինտէ օլան
հեր երէքը վե գարըլարտէլ օղուլարը Բապա
իրատէթ հետիյեսինի կեթիրտիւքը :

11 և 11 մսէ խարտէլ օղուլարնա տէտի . Պա- 30
գըն . Բապա Լէհուտա սրապընտան Էմր օղու-
լարին օղու Պէպալէլի իսմիյէ չաղըրտը . 11 և 31
գիւ Լաւհ Բուհուլէ իլմ ու ֆէհմ ու խարաք
վե հեր կեօնէ մարիֆէթէ տօլտօլտա . Թարք 32
հանէրըլու իսթաղ իշերի ֆաթտէտիպ՝ ալմուն-
տա վե կիւմիւշտի վե պաղըրտալ իշէյէ . 11 և 33
մըրքաճաք իշին քաշ քեթէլ վե հեր հիւնէրտ
տսթաղ իշնտէ իշէմէք իշին աղաճ պիլէ : 11 և 34

օնուն եիւրէյինէ էյրէտէպիլմէյի գօտու, կերէք
 օնուն կերէք Տան սրպղընտան Մհասմազ օղլու
 35 Մհալապըն : ()նլարը եիւրէք իմիիլէ տօլ-
 տուրտու, քի ջմաճը վէ հիւնէրլու ուսթազ՝ վէ
 լաճիվէրտտէ հէմ էրղաւանտա՝ իքի գաթլու գըթ-
 մըղտա վէ ինճէ քէթէնտէ հէր կէօնէ նագաշ վէ
 շուհա իշինի՝ հէր տիւրլիւ իշ իշէյէնլէրին վէ
 հիւնէրլու իճատլէր իճատ էտէնլէրին իշինի էտէ-
 լէր :

ՊԼՇ, 36 :

- 1 Իմտի Պէտալէէլ իլէ Մհալապ՝ վէ Սագտէսէ
 իրզմէթինին ճիւմլէ իշինի իշէյէ պիլմէք իշին
 Քապպըն իլմ ու ֆէհմ վէրտիլի հէր ալիմ եիւ-
 րէքլի քիմսէ Քապպըն էմր էթտիյինէ կէօրէ ալմէլ
- 2 էթտիլէր : Ս է Սօսէ Պէտալէէլ իլէ Մհալա-
 պը՝ հէմ Քապպ եիւրէյինէ իլմ գօտուղու հէր ալ-
 լիմ եիւրէքլի քիմսէյի՝ հէմսն իշէմէք իշին իշէ
 եագլաշմաղա ճիւմլէ եիւրէյի հէվէս էտէնի ջա-
- 3 զըրտը : Ս է օնլար՝ լարաէլ օղլուլարըն Սագ-
 տէտէնին եափըլմաը իշին օնուն իշինէ գուլա-
 նըլմաղա կէթիրտիքլէրի հէտիյէյի Սօսէնին է-
 լիմտէն ալորլար . օնլար իսէ օնա հէր օսպաճ ի-
 րաաէթ հէտիյէտինի տաճա կէթիրմէքտէ իտի-
 լէր :
- 4 Իմտի Սագտէսէնին հէր իշինի իշէյէն ճիւմլէ
 ալիմլէր՝ հէրքէս քէնտի եափտըղը իշինտէն կէ-
- 5 ալիլէր : Ս է Սօսէյէ սէջլէյիպ տէտիլէր :
 Պափլ Քապպըն եափմաղա պոյուրտուղու իշին
 իրզմէթինէ լաղիմ օլանպան զիյատէ կէթիրմէք-
- 6 տէտիլ : Իմտի Սօսէ պոյուրտու քի՝ օրդուտա
 տէլալ չաղըրտըպ տէյէլէր : Մթմըգ հիւ պիւ
 էրքէք եա գարը Սագտէսէնին հէտիյէտի իշին

իշ իշէմէյէր • պէջլէճէ գալմ կէթիրմէքտէն
 ֆէրաղամ կէլտի : Ս է օ էշնա ճիւմլէ եափույու 7
 եափմաղա եէթէր իտի , հէմ արթար իտի :

Ս է չատըըն իշինի իշէյէնլէրտէն ճիւմլէ 8
 եիւրէյի ալլիմլէր՝ գըվըըլմըշ ինճէ քէթէն վէլա
 ճիւլէրտ վէ էրղաւան վէ իքի գաթլու գըմըղը
 պէզտէն օն փէրտէ եափտըլար . օնլարը հիւնէր
 լու ութաղ իշի քէրուպիմլէրլէ եափտըլար •
 Պիր փէրտէնին ուզունլուղու կիրմի սէքիզ արշըն 9
 վէ պիր փէրտէնին էնի տէօրթ արշըն իտի . հէփ
 փէրտէլէրին էօլչիւսիւ պիր իտի : Ս է պէշ փէր 10
 տէյի պիրի պիրինէ էքլէտի , վէ օպիլ պէշ փէր
 տէյի պիրի պիրինէ էքլէտի : Ս է պիր փէրտէ 11
 նին քէնարը՝ իւզէրինտէ էքին ուճունտա լաճի
 վէրտի իլիքլէր եափտը . սօնկրաքի փէրտէնին
 քէնարընտա օպիր էքտէ տախի պէջլէ էյլէտի •
 Պիր փէրտէտէ էլլի իլիք եափտը , վէ օպիր էքտէ 12
 օլան փէրտէնին ուճունտա պախի էլլի իլիք եափ
 տը . իլիքլէր պիրի պիրինէ գարշը գարշըյա իտի
 լէր : Ս է էլլի ալթուն գօպչալար եափտը . վէ 13
 փէրտէլէրի գօպչալարըլա պիրի պիրինէ իլիքլէտի ,
 վէ չատըր պիր օլտու : Ս է չատըըն իւզէրինէ 14
 խայմէ իշիւն քէչի գըլընտան փէրտէլէր եափտը .
 օնլարը օնպիր փէրտէ եափտը : Պիր փէրտէնին 15
 ուզունլուղու օթուղ արշըն՝ վէ պիր փէրտէնին էնի
 տէօրթ արշըն օլարագ՝ օնպիր փէրտէնին էօլչիւ
 սիւ պիր իտի : Ս է պէշ փէրտէլէրի պաշգա՝ վէ 16
 ալթը փէրտէլէրի պաշգա իլիքլէտի : Ս է ուճաա 17
 օլան փէրտէնին քէնարը՝ իւզէրինտէ՝ էքտէ էլլի
 իլիք՝ վէ օպիր էքտէ օլան փէրտէնին ուճունտա
 էլլի իլիք եափտը : Ս է էլլի պագըր գօպչալար 18
 եափտը , քի խայմէյի իլիքլէյէ , վէ պիր օլա : Ս է 19
 խայմէյէ գըմըղը պոյանմըշ գօշ տէրիլէրինտէն

- պիր էօրթիւ՝ չէմ' օնա եօգարրտան թէ հաշ տէրի-
- 20 Լէրինտէն պիր էօրթիւ եափտը : Ս է չատըր իւ
չիւն թախթաւարը շիդդիմ աղաճընտան՝ գափմ
- 21 եափտը : Պիր թախթանըն ուզունբուղու օն աթ-
շըն՝ վէ պիր թախթանըն էնի պիր պուչուգ արշըն
- 22 Խաի : Զէր պիր թախթանըն՝ պիրի պիրինէ եան
եանա իքի զըվանասը՝ վարրտը . չատըրըն հէփ
- 23 Թախթալարընա պէյլէ էյլէտի : Խմտի չատը-
րըն թախթալարընը՝ եափտը . լոտօսա՝ սօղրոսւ՝
նուն գըպլէ դարաֆը իչիւն խիրմի թախթա՝ Խաի
- 24 Կը : Ս է խիրմի թախթալարըն ալթընտա գըրֆ
կիւմիւշ տիպլիք՝ Խաի՝ պիր թախթանըն ալթընտա
իքի զըվանասը կէչիրիլմէք իչիւն իքի տիպլիք՝ վէ
օպիր թախթանըն ալթընտա իքի զըվանասը կե-
- 25 չիրիլմէք իչիւն իքի տիպլիք եափտը : Ս է չատը-
րըն օպիր եանը իչիւն՝ փօրեաս դարաֆընա խիրմի
- 26 Թախթա՝ եափտը . Զէմ' օնլարա գըրգ կիւմիւշ
տիպլիք՝ պիր թախթանըն ալթընտա իքի տիպլիք՝
վէ օպիր թախթանըն ալթընտա իքի տիպլիք Խաի
- 27 Կը : Ս է չատըրըն եանլարը իչիւն՝ պաթը՝ դա-
28 րաֆընա ալթը թախթա՝ եափտը : Ս է չատըրըն
քէօշէլէրի իչիւն՝ իքի եանընտան իքի թախթա
- 29 եափտը : Ս է օնլար աշաղատտան պիթիշիր Խաի,
եօգարրտան տախի պիր հալգա իլէ պիթիշիպ՝
պէրապէր իտիլէր . իքիսինին տէ իքի քէօշէլէրին
- 30 Կէյլէ էյլէտի : Ս է օնլար սէքիզ թախթաի-
տի . վէ կիւմիւշ տիպլիքլէրի հէր պիր թախթանըն
ալթընտա իքիշէր տիպլիքտէն՝ օն ալթը տիպլիք
- 31 Խաի : Ս է շիդդիմ աղաճընտան քիրիշէր եափ-
տը . չատըրըն պիր եանը թախթալարը իչիւն պէշ՝
- 32 Ս է չատըրըն օպիր եանը թախթալարը իչիւն
պէշ քիրիշ՝ վէ չատըրըն պաթըյա՝ սօղրոս . օղան
իքի եանլարը թախթալարը իչիւն պէշ քիրիշ :

Էմ թախթալարն օթասընտան պիր աւճառն 33
 պիր-ուճա կէչէճէք քիրիշին եափտը : Ս է թախ 34
 Թալարա ալթուն գափլատը . վէ հալգալարնը՝
 Էանի սրըրգլարն խանէլէրինի ալթունտան եափ-
 տը . սրըրգլարս տախի ալթուն գափլատը : Ս է 35
 Լաճիվէրտ հէմ էրղավան վէ իքի գաթլու գըրմըզ
 վէ ինճէ գըվըրվըշ քէթէնտէն փէրտէյի եափ-
 տը . օնու հինէրլու ութաղ իշի քէրուպիմլէ
 եափտը : Ս է օնա շիգդիմ աղաճընտան տէօրթ 36
 տիրէք եափտը . վէ օնլարա ալթուն գափլատը .
 Թօփուղլարը ալթուն իտի . վէ օնլարա տէօրթ կիւ-
 փուշ տիպլիք տէօքտիւ : Ս է շաուրըն գափու 37
 սոճատա՝ Լաճիվէրտ վէ էրղավան վէ իքի գաթլու
 գըրմըզ վէ ինճէ գըվըրվըշ քէթէնտէն նափաշ
 իշլու պիր գափուփէրտէսի եափտը . Ս է օնուն 38
 պէշ տիրէքլէրինի վէ օնլարն . Թօփուղլարնը
 Էաթալ . վէ պաշլըրգլարնա հէմ պաղլարնա ալ-
 Թուն գափլատը . ամմա օնլարն պէշ տիպլիքլէրի
 պագըրտան իտի :

ՊԵՇԱՆ 37 :

Ս է Պէսալէէլ շիգդիմ աղաճընտան սանտուղու 1
 եափտը . ուզունլուղու իքի պուչուգ արշըն վէ էնի
 պիր պուչուգ արշըն վէ եիւքսէքլիյի պիր պուչուգ
 արշըն իտի : Ս է օնու իշէրինտէն վէ տիշարը 2
 ամմա խալիս ալթունլա գափլատը . հէմ չէփ չէվ-
 րէօինէ պիր ալթուն չէնպէր եափտը : Ս է օնա 3
 տէօրթ քէօշլէրի իշին տէօրթ ալթուն հալգա
 տէօքտիւ , եանի պիր եանընտան իքի հալգա՝ վի
 պիր եանընտան իքի հալգա : Ս է շիգդիմ աղա 4
 ճընտան սրըրգլար եափտը , վէ օնլարը ալթունլա
 գափլատը : Ս է սրըրգլարը սանտուղուն եանըն- 5
 րընտա օլան հալգալարա կէչիտի , քի սանտուգ
 գաթլուղլա :

- 6 Ս է խալիս ալթունտան քէֆարէթի եափտը .
 7 շաւղ արշըն իտի : Ս է իքի ալթուն քէրուպիմ
 8 պիթէվի եափտը : Պիր քէրուպի պիր եանըն ա-
 9 ճաւնտան՝ վէ օպիր քէրուպի օպիր եանըն ուճուն
 10 տափն օլարագ՝ քէրուպէրի քէֆարէթին իքի աւճ
 11 լարընտան եափտը : Ս է քէրուպէր գանտա-
 12 լարընը եօգարըտան եայարագ՝ գանատլարըյը քա
 13 քէֆարէթի էօրթէրէր իտի , վէ եիւզէրի պիրի
 14 պիրինէ գարշը գարշըյա իտի . քէրուպէրին եիւզ-
 15 լէրի քէֆարէթէ տօղրու իտիլէր :
- 10 Ս է սօֆրայը շիդդիմ՝ աղաճընտան եափտը .
 11 տաղունլուղու իքի արշըն՝ վէ էնի պիր արշըն՝ վէ
 12 եիւքսէքլիյի պիր պուչուգ արշըն իտի : Ս է օնու
 13 խալիս ալթունյա գափլատը՝ : Հէմ չէփչէվրէսինէ
 14 պիր ալթուն չէնպէր եափտը : Ս է եդրաֆընտա
 15 տէօրթ փարմագ պիր փերվազ՝ վէ փերվազըն չէվ-
 16 րէսինէ պիր ալթուն չէնպէր եափտը : Ս է օնա
 17 տէօրթ ալթուն հալգաւ տէօքտիւ , վէ հալգալադը
 18 տէօրթ պյաղընտա օլան տէօրթ քէօշէլէրէ օ-
 19 տաւ :
- 14 Հալգալար փերվազըն եանընտա օլապ՝
 15 սօֆրայը գալարըմագ իչիւն սըրըզլարըն խանէլէրի
 16 իտիլէր : Ս է սօֆրայը գալարըմագ իչիւն սըրըզ-
 17 լարը՝ շիդդիմ՝ աղաճընտան եափտը , վէ օնլարը
 18 ալթունյա գափլատը : Ս է սօֆրանըն իւզէրինտէ
 19 օլան շէրպէթ սունուլաճագ գապլարընը՝ չանտգ-
 20 լարընը վէ թապագլարընը վէ թասլարընը զէ
 21 քէսպէլէրինի խալիս ալթունտան եափտը :
- 17 Ս է խալիս ալթունտան շամ՝ տանը եափտը .
 18 շամ՝ տանը եէքփարէ եափտը . սագը՝ վէ տալթա-
 19 րը՝ գաատհէլէրի՝ պօղրումլարը վէ չիչէքլէրի քեն-
 20 տինտէն իտիլէր : Ս է օնուն եանլարընտան ալթը

տալլար չըգար իտի : շամ' տանըն պիր Եանընտան
 իւչ տալ : Պիր տալտա պատէմ շէքլինտէ իւչ գա- 19
 տէ՛՛՛՛՛ պիր պողում վէ պիր չիչէք' վէ օպիր տալտա
 պատէմ շէքլինտէ իւչ գատէ՛՛՛ պիր պողում վէ պիր
 չիչէք' շամ' տանտան չըգան ալթը տալլար պէյլէ'
 իտի : Վ Է շամ' տանտա' պողումլարը վէ չիչէք- 20
 լէքի իլէ պատէմ շէքլինտէ Կէօրթ գատէ՛՛՛ վար
 իտի : Վ Է օնտան չըգան ալթը տալլըն' իքի աալլըն 21
 ալթընտա քէնտինտէն պիր պողումու' վէ իքի
 տալլարըն ալթընտա քէնտինտէն պիր պողումու'
 վէ իքի տալլըն ալթընտա քէնտինտէն պիր պողու-
 մու վարիտի : Պողումլարը վէ տալլարը քէնտին- 22
 տէն իտիլէր : պիւպիւթիւնիւ Եէքիարէ պիր'
 իտիլիս ալթումնտան իտի : Վ Է Եէտի գանտիլինի 23
 վէ մաշալարընը վէ Փիթիլ մագապարընը խալիս
 ալթումնտան Եափտը : (Նու ճիւմլէ պու ալէթ- 24
 լէքի իլէ պիր գանդար իտիլիս ալթումնտան Եափտը :
 Վ Է պուխուրմէղպահընը շիդդիմ աղաճընտան 25
 Եափտը , ուղումլուղու պիրարըն' վէ Էնի պիր ար-
 շըն' Եէօրթ քէօշէլի' վէ Եիւքսէքլիյի իքի արշըն
 օլուպ' պույնուղլարը քէնտինտէն իտի : Վ Է 26
 նուն իւսթիւնիւ վէ չէփչէվրէ Եանլարընը վէ
 պուխուղլարընը իտիլիս ալթումնլա գափլատը . վէ
 չէփչէվրէսինէ պիրալթումն չէնպէր Եափտը : Վ Է 27
 օնա' չէնպէրի ալթընտան' իքի Եանլարընտա իքի
 գապտֆընտան իքի ալթումն հալգա Եափտը , քի օն-
 լար սըրըզլարըն իտանէլէրի օլուպ' օնլարտան գալ-
 ալթըլա : Վ Է սըրըզլարը շիդդիմ աղաճընտան 28
 Եափտը , վէ օնլարը ալթումնլա գափլատը : Վ Է 29
 մուգատտէս մէս՛՛՛ Եաղընը' վէ փաք խօշ գօգուր
 պուխուրու Էճղաճի իշի իլէ Եափտը :

ԳԼԸ, 38:

- 1 Այլ է պիւթիւնեանմա մեղպահընը շիդդիմ աղա-
ճընտան եափտը . ուղղունուղու պէշ արշըն վէ հնի
պէշ արշըն տէօրթ քէօշէլի՝ վէ եիւքսէքիյի իւշ
- 2 արշըն իտի: Այլ է գնուն պոյնուղլարըն տէօրթ
քէօշէլէրինտէ եափտը . պոյնուղլարը քէնափն-
- 3 տէն իտիլէր: վէ օնու պագրըրլա գափլատը: Այլ է
մեղպահ իչիւն ճիւմլէ ալէթլէրի էանի քիւլ գաղ-
լարը վէ քիւրէքլէրի վէ լէյէնլէրի վէ էթ մաշա-
լարը վէ աթէշ գապլարը եափտը . օնուն ճիւմլէ
- 4 ալէթլէրիյի պագրըրտան եափտը: Այլ է մեղպա-
հա՝ օնուն չէվրէսինին թախթընտա՝ օնուն աթ-
թընտան՝ հէման օրթասընաա պագրըրտան աղ իշի
- 5 պիւր ըսգարա եափտը: Այլ է պագրը ըսգարայա՝
արըրգլար խանէսի իչիւն տէօրթ քէօշէսինտէ
- 6 տէօրթ հալգա տէօրաի: Այլ է սըրըրլարը շիդ-
դիմ աղաճընտան եափտը, վէ օնլարը պագրըրլա
- 7 գափլատը: Այլ է սըրըրլարը մեղպահըն եանք-
րընաա օլան հալգալարա կէշիրտի քի օնու օնլար-
լա գալըրըրալար . օնու թախթալարտան՝ իշի պօշ
- 8 եափտը: Այլ է պագրը գուրնայը հէմ օնուն պ-
գրը պագընը ճէմպաթ չատըրընըն գափուսունա
պէօքիքիլընէ ճէմ՝ օլմագտէ օլան գարըլարըն պ-
ինէլէրինտէն եափտը:
- 9 Այլ է հալլիյի եափտը . գըպլէ եանը լօսօթթա-
թաֆընտան հալլինին փէրտէլէրի ինճէ գըվըլլ-
- 10 փշ քէթէպտէն օլարադ եիւղ արշըն իտի . լյիթ-
փ փիւրէքլէրի՝ վէ օնլարըն լյիթի փիւլիքլէրի պ-
գրըրտան՝ տիւրէքլէրին թօփուղլարը վէ օնլարը
- 11 պագըրը կիւմիւշտէն իտի: Այլ է փօրեան եանըն
փէրտէլէրի եիւղ արշըն՝ լյիթի փիւրէքլէրի վէ օն-
լարըն լյիթի փիւլիքլէրի պագըրտան՝ տիւրէքլէրին

Թօփուզարը վէ պաղլարը կիւմիւշտէն իտի : Ս Է 18
 պաթը եանընտան փերտէլէր էլլի արշըն իտի .
 տիրէքլէրի օն՝ վէ օնլարըն տիպլէքլէրի օն իտի .
 տիրէքլէրին Թօփուզարը վէ պաղլարը կիւմիւշ-
 տէն իտի : Ս Է կիւն տօղուաու եանը՝ կիւն տօղու 13
 դարափընտան իկաթէլէրի էլլի արշըն իտի : Պ/թ 14
 եանըն փերտէլէրի օն պէշ արշըն՝ տիրէքլէրի իւշ՝
 վէ տիպլէքլէրի իւշ իտի : Ս Է օպիր եանըն՝ Եանի 15
 հաւլլի գափուսունուն պիր դարափընտան վէ օպիր
 դարափընտան՝ փերտէլէրի օն պէշ արշըն՝ տիրէք-
 լէրի իւշ՝ վէ տիպլէքլէրի իւշ իտի : Հաւլլինին 16
 չեփչեփրէ ճիւմլէ փերտէլէրի ինճէ գըվըրլմըշ
 քեթէնտէն իտի : Ս Է տիրէքլէրին տիպլէքլէրի 17
 պագըրտան՝ տիրէքլէրին Թօփուզարը վէ պաղլա-
 րը կիւմիւշտէն՝ վէ պաշլըգլարը կիւմիւշ գափլը՝
 վէ հաւլլինին ճիւմլէ տիրէքլէրի կիւմիւշ պաղլը
 իտի : Ս Է հաւլլի գափուսունուն գափու փերտէ- 18
 տի նագըշ իշլի՝ լաճիվերտ վէ երղափան վէ իքի
 գաթըլը գըրմըղ վէ ինճէ գըվըրլմըշ քեթէնտէն
 իտի . ուզունլուղու կիրմի՝ արշըն՝ վէ էնինէ եիգ-
 տէքլիյի հաւլլինին փերտէսինէ կէօրէ պէշ արշըն
 իտի : Ս Է տէօրթ տիրէքլէրի հէմ օնլարըն տէօրթ 19
 տիպլէքլէրի պագըրտան՝ Թօփուզարը կիւմիւշ-
 տէն՝ վէ պաշլըգլարընըն գափլամասը հէմ պաղ-
 լարը կիւմիւշտէն իտի : Ս Է չատըրըն՝ վէ հաւլ- 20
 լինին չեփչեփրէտէ ճիւմլէ գագըգլարը պագըր-
 տան իտիլէր :

Վեհահին Բ, հարօնուն օղու լթամարըն եէտի- 21
 լի Ս Է Կիւլէրին խըղմէթի իլէն Ս Է Եանին սեօգի-
 իւզրէ եօգլանան չատըրըն Եանի շէհատէթ չա-
 տըրընըն եօգլանմըշ նէսնէլէրի պունլարտըր :
 Իմաթ լքէհուապ սրպընտան Հուր օղու Ս Է Կիւլինին 22
 պղըս Պէսալէէլ՝ լապղըն Ս Է Եանի ճիւմլէ պոյս-

- 23 ուրտուղունու ետփտը . Ս է օյմաճը հէմ հիւ-
նէրլու ուսթազ՝ վէ լաճիվէրտլէ հէմ էրղաւանլա
հէմ իբի գաթլու գըրմըզլա վէ ինճէ քէթէնլէ
նագըշ իշլէմէտէ մահիր՝ Տան սըպղընտան Մհի-
24 սամագ օղլու Մհալիապ պիլէսինճէ իտի: Այա-
փույա սարֆ օղունան ճիւմլէ ալթուն՝ Սագտէսէ-
նին ճիւմլէ ետփուսունա՝ հէտիյէ ալթունու օլա-
րագ՝ Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզէրէ իյիրմի տօգուզ
գանդար վէ եէտի եիւզ օթուզ մըս՝ գալ իտի:
25 Ս է ճէմաաթտան եօգլանանլարըն կիւմիւշիւ՝
Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզէրէ՝ եիւզ գանդար վէ
26 պին եէտի եիւզ եէթմիշ պէշ մըս՝ գալ իտի: Մ-
տէմ պաշընապիր պէգա՝ Էա՛նի Սագտէսէ մըս՝
գալը իւզէրէ եարըմ մըս՝ գալ ճիւմլէ եօգլանմա-
ղա կէչէնլէրտէն իյիրմի եաշընտան եօգարը քի՝
ալթը եիւզ իւշ պին պէշ եիւզ էլլի ապէ՛յ իտի:
27 Ամտի եիւզ գանդար կիւմիւշ Սագտէսէնին տիպ-
լիքլէրի՝ վէ Վէրտէլէր տիպլիքլէրինին տէօ-
քիւլմէսինէ կիթտի . տիպլիյի պիրէր գանդար օ-
28 լարագ՝ եիւզ գանդարտան եիւզ տիպլիք: Ս է
պին եէտի եիւզ եէթմիշ պէշ մըս՝ գալտան՝ տի-
րէքլէրին դօփուզլարընը ետփտը . վէ պաշլըզլա-
29 րընը գափլատը , հէմ օնլարը պաղլատը: Ս է
հէտիյէնին պագըրը եէթմիշ գանդար վէ իբի պին
30 տէօրթ եիւզ մըս՝ գալ իտի: Ս է օնլարտան ճէ-
մաաթ չատըրը գափուսունուն տիպլիքլէրինի՝ վէ
պագըր մէզպահը՝ վէ օնուն պագըր ըսգարասընը՝
31 վէ մէզպահըն ճիւմլէ ալթլէրինի՝ Էէմ հաւ-
լինին չէփէվլէ տիպլիքլէրինի՝ վէ հաւլի գա-
փուսունուն տիպլիքլէրինի՝ վէ չատըրըն ճիւմլէ
գազըզլարընը՝ վէ հաւլինին չէփէվլէ ճիւմլէ
գազըզլարընը ետփտը:

ՊԵՇ 39 :

Ս է լաճիվերտ վէ երղավան վէ իբի գաթլու 1
 գրոմրգտէն Սագտէսէտէ խըզմէթ էթմէք իշին
 խըզմէթ լիպասլարընը եափտըլար . իմտի Մհա-
 րօն իշին մուգատտէս լիպասլար եափտըլար ,
 Րապպըն Սճսէյէ պույուրտուղու կիպի : Ս է 2
 էֆօտու ալթուն՝ լաճիվերտ վէ երղավան վէ իբի
 գաթլու գրոմրգ վէ ինճէ քէթէնտէն եափտը :
 Ստի ալթունտ՝ ինճէ թէնէքէլերէ տէօյտիւլէր , 3
 վէ թէլլէր քէտիլէր , քի լաճիվերտին արասը-
 նա՝ վէ երղավանըն արասընա՝ վէ իբի գաթլու
 գրոմրգըն արասընա՝ վէ ինճէ քէթէնթն արասը-
 նա հիւնէրլու ուսթաղ իշի իշէյէլէր : ()նա ի- 4
 լիքլէնիր ումուզլուգլար եափտըլար . իբի տճուն-
 տան իլիքլէնիր իտի : Ս է էֆօտուն իւզէրինտէ 5
 օլան շէրիտ՝ քէնտինտէն իտի . օնուն իշէմէսի-
 իւզրէ ալթուն՝ լաճիվերտ վէ երղավան վէ իբի
 գաթլու գրոմրգ վէ ինճէ գրվըրլմը քէթէնտէն
 իտի , Րապպըն Սճսէյէ պույուրտուղու կիպի :
 Ս է ալթուն խանէլերէ մըլանմըշ միւհիւրքեար 6
 իշի իլէ՝ Սարաէլ օղուլարընըն աալարը գաղըլ-
 մըշ ա՛գիգ դաշլարընը եափտըլար : Ս է օնլա- 7
 րը էֆօտուն ումուզլուգլու իւզէրինէ գօտուքի՝ իա-
 րաէլ օղուլարընա եափիկէար դաշլար օլար ,
 Րապպըն Սճսէյէ պույուրտուղու կիպի :
 Ս է կէօյիալիյիլ հիւնէրլու ուսթաղ իշի իլէ՝ 8
 էֆօտուն իշի կիպի ալթուն՝ լաճիվերտ վէ երղա-
 վան վէ իբի գաթլու գրոմրգ վէ գրվըրլմը քէ-
 թէնտէն եափտը : Տէօրթ քէօշէլի իտի . կէօյ- 9
 իսլիյիլ՝ իբիյէ գաթլանըն եափտըլար . պիր
 գարըշ ուզուն՝ վէ պիր գարըշ էնլի՝ իբիյէ գաթ-
 լանըն իտի . Ս է օնտա տէօրթ սըրա դաշլար 10

- միջևատր լար . պիտ սրբանք գրգռլ եագութ՝ դո-
- 11 փազ վե զեւմրիւնս խոի . պու իէք սրտա տրո : Ս է
 իբինճի սրտասը շեպեթազ . կեգք փագութ վե էէ-
- 12 մնս խոի . Ս է իպիւնճիւ սրտա ֆերուզէ՝ սու-
- 13 լէյմանի վե ճեպերբուս խոի . Ս է տեօթաիւնճիւ
 սրտա զեպերճետ՝ ագիգ վե եէշնմ խոի . պուսը-
- 14 Ս է գաշլար . յարտե օգալարն աստարը իւզրէ՝
 օնլարընաստարընս կեօրէ օն իբի խոի . Տէր պի-
- 15 իլէ գազըլմը խոի . Ս է կեջիւպիւյիւն իւզերին-
 տե էօրմէ՝ իշե խալիս ալթուսնասն քէնար զինճիր-
- 16 լերի եափար լար : Ս է իբի ալթուսն խանէ՝ Տէմ
 իբի ալթուսն հալգա եափար լար . վե իբի հալգալա-
- 17 րդէկեյիւպիւյիւն իբի ուճլարընս գօտուլար : Ս է
 կեյիւպիւյիւն իբի ուճլարընս օլան իբի հալգա-
- 18 րա՝ օլ իբի ալթուսն էօրմէ՝ զինճիրլերին լմագ-
 19 ար լար : Ս է իբի զինճիրլերին օպէր իբի ուճլա-
- 20 րընը իբի խանէլերէ՝ լմագար լար . վե օնլարը է-
 ֆօտուսն աւմուսընուլարը խալթիւնէ՝ օնուն էօն
- 21 րաբաֆը իւզերինէ գօտուլար : Ս է իբի ալթուսն
 հալգա պուս եափար լար . վե օնլարը կեյիւպիւ-
 կիւն իշ գարաֆընսն էֆօտուսն պիլթիշիւ քէնա-
 րընըն իւզերինտէ օլան իբի ուճլարընս գօտուլար :
- 20 Ս է իբի ալթուսն հալգա պուս եափար լար . վե օն-
 լարը էֆօտուսն իբի ումուզընգարընս՝ աշաղատան
 մանն էօն գարաֆընսն՝ պիլթիշմէնին գարշըսըն-
 տա էֆօտուսն շերիտի իւզերինտէն լմագար լար :
- 21 Ս է կեյիւպիւյիւ՝ հարգալարընսն էֆօտուսն
 հարգալարընս լանիպերտի ֆիլթիլ իլէ պաղլատը-
 լար , քի էֆօտուսն շերիտինին իւզերինտէ օլա , վե
 կեյիւպիւք էֆօտուսն պըրլմայա , խալլըն
 Ս օսէլէ պուսընտնալու կիպի :

1) Է Էֆօտուն գաֆթանընը չուլհա իշի իլէ 22
 պիւսպիւթին լաճիվէրոտէն՝ եափտը , 1) Է 23
 գաֆթանըն օրթաօրնտա՝ ճէպէ երթմաճը կիպի
 պիր երթմաճը վարտը , երթմաճընըն չէփչէվ
 ռէ տօգուսա քէնարը վարտը , քի երթմաճընտն ,
 1) Է գաֆթանըն Էթէքլէրի քէնարընըն իւլէրին - 24
 տէ լաճիվէրտ վէ երդաւան վէ իքի գաթլու գըր-
 մըզ վէ ինճէ քէթէնտէն՝ նարլար եափտըլար ,
 1) Է խալիս ալթունտան չընկըրագլար եափտը - 25
 լար , վէ չընկըրագլարը նարլարըն արաօրնտա՝
 գաֆթանըն Էթէքլէրի քէնարընտա չէփչէվրէ
 օլան նարլարըն արաօրնտա գօտուլար : 'Խաֆթա - 26
 նըն Էթէքլէրի քէնարընըն իւլէրինտէ չէփչէվրէ՝
 պիր չընկըրագ վէ պիր նար՝ պիր չընկըրագ վէ պիր
 նար վարտը , խըղմէթ իշին 'Բապլըն՝ 1) ծսէյէ
 պույուրտուղու կիպի :

1) Է Լ՝հարօն իշին հէժ օղուլարը իշին ինճէ 27
 քէթէնտէն չուլհա իշի կէօմլէքլէրի եափտըլար :
 1) Է պէօրքիւ ինճէ քէթէնտէն՝ վէ զիյնէթ քիւ - 28
 լահլէրինի ինճէ քէթէնտէն՝ վէ քէթէնտիզլիք-
 լէրի ինճէ գըվըրլը չէթէնտէն , 1) Է գուշա - 29
 դը՝ լաճիվէրտ վէ երդաւան վէ իքի գաթլու գըր-
 մըզ վէ ինճէ գըվըրլը չէթէնտէն նազը չէլու
 Էտփարլար , 'Բապլըն 1) ծսէյէ պույուրտուղու կի-
 պի : 1) Է ալիզ Թաճըն Թէնէքէսինի խալիս 30
 ալթունտան եափտըլար , վէ իւլէրինտէ միւհիւք
 գաղըճը եազըսըլլա 'ԳՕՏԻՇ ԼԻ՝ ԵԻ՝ՆՕ-
 1) Լ՝ եազտըլար : 1) Է իւլէրինէ պիր լաճիվէր - 31
 տի ֆիթիլ Թազտըլար , քի եօգարլոտան պէօրքին
 իւլէրինէ գօնուլա , 'Բապլըն 1) ծսէյէ պույուրտու-
 ղու կիպի :

1) Նաթի չաարըն՝ Էանի ճէմաթ չաարընըն 32
 ճիւլէ իշի Թէքմիլ օլտու , վէ խարաեղ օղուլարը

Իսապարն Սոսէյէ ճիւղէ պոյուրտուղունա կէօրէ
 33 էյլէտիլէր . պէօյլէ էյլէտիլէր : Ս է չատըը
 Սոսէյէ կէթիլտիլէր . խայմէյի վէ օնուն ճիւղէ
 ալէթլէրինի գաղչարարունը՝ թաթաթարունը՝ քի-
 ռիշլէրինի վէ տիտէքլէրինի վէ տիպլէքլէրինի ;
 34 Ս է գորմըը պոյանմը՝ զօշ տէրիլէրինտէն էօր-
 թիլիս վէ թէհաշ տէրիլէրինտէն էօրթիլիս վէ
 35 էօրթիլիսին փէրտէսինի , Ը էհաստէթ օանտու-
 36 ղունու վէ սրըգլարունը՝ վէ քէֆարէթի , Սօֆ-
 րայր՝ ճիւղէ գաղարունը՝ վէ ճիւղէր էքմէյինի ,
 37 փաք շամ՝ ամանը՝ գանտիլէրինի նանի տիղիլէճէք
 գանտիլէրինի վէ ճիւղէ ալէթլէրինի վէ ըշըղն
 38 եաղնը , Ս է ալթուն մէղպահը վէ մէսհ եաղն-
 նը վէ խօշ գօգուլու պուխուրու՝ վէ չատըըն գա-
 39 փուսու իշին գափու՝ փէրտէսինի , Պագըր մէղ-
 պահը վէ օնուն պագըր ըսգարասընը՝ սրըգլարու-
 նը վէ ճիւղէ ալէթլէրինի՝ դարնայր վէ օնուն ա-
 40 եաղնը , Համլինին փէրտէլէրինի՝ օնուն տի-
 ռէքլէրինի վէ տիպլէքլէրինի վէ համլինին գա-
 փուսու իշին գափու փէրտէսինի՝ իփլէրինի վէ
 գաղըգլարունը վէ չատըըն էանէ ճէմնամթ չա-
 տըընըն խըղմէթի իշին ճիւղէ ալէթլէրինի ,
 41 Սագտէսէտէ խըղմէթ իթմէք իշին խըղմէթ լի-
 պասլարունը՝ քեահին Սհարօնուն փուգատտէս լի-
 պասլարունը՝ վէ օղուլտընըն լիպասլարունը՝ քի
 42 քեահինըր էաէլէր : Իսապարն Սոսէյէ ճիւղէ
 պոյուրտուղունա կէօրէ՝ խարաէր օղուլարը հէփ
 43 իշի պէօյլէ էթտիլէր : Իմին Սոսէ ճիւղէ եա-
 փուլա պագտը , վէ իշթէ օնու՝ Իսապարն պոյուր-
 տուղուն կիպի էթտիլէր . էօյլէ էյլէտիլէր : Ս է
 Սոսէ օնլարը միւգարէքլէտի :

ՊԼԸ 40.

Սէրապպ Սոսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Սվէլէթի 1
 պտա՝ պտն իլք կիւնիւնտէ՝ չատրոր Խո՛նի ճէմա-
 ա՛թ չատրորնը գուրասըն : Սէ օրայա շէհա- 3
 տէթ սանտուղունու գոյուպ՝ սանտուղու փէրտէ
 իլէ էօրթէսին : Սէ սօֆրայը կէթիրէսին . վէ 4
 օնա տիգիլէճէք էսիւլէրի տիգէսին . հէմ չամ՝
 տանը կէթիրիպ՝ գանտիլէրինի եագասըն : Սէ 5
 շէհատէթ սանտուղունուն էօնիւնտէ պուխուրուն
 ալթուն մէզպահընը գոյասըն . հէմ չատրոր գա-
 փուսունուն գափուփէրտէսինի գոյասըն : Սէ
 չատրորն Խո՛նի ճէմաա՛թ չատրորնն գափուսու-
 նուն էօնիւնտէ՝ պիւթիւնեանմա մէզպահընը գո-
 եասըն : Մետէն ճէմաա՛թ չատրոր իլէ մէզպահըն 7
 արասընտա գուրնայը գոյասըն , վէ օնուն իչինէ
 սու գոյասըն : Մետէն չէփէլլէտէ հալլէյի 8
 գուրասըն . վէ հալլինին գափուսունուն գափու
 փէրտէսինի գոյասըն : Սէ մէս հաղընը ալըպ՝ 9
 չատրոր վէ ճիւմլէ օնտա օլանը մէս էտէսին . վէ
 օնու հէմ օնուն ճիւմլէ ալէթլէրինի թագափս է-
 տէսին , վէ մուգատտէս օլա : Սէ պիւթիւնեանմա 10
 մէզպահընը հէմ ճիւմլէ ալէթլէրինի մէս էտէ-
 սին , վէ մէզպահը թագափս էտէսին . վէ մէզպահ
 ալիլլէր ալիլլի օլա : Սէ գուրնայը հէմ օնուն 11
 պաղընը մէս էտէսին , վէ օնու թագափս էտէսին :
 Սէ Մհարօն իլէ օնուն օղուլարընը ճէմաա՛թ 12
 չատրոր գափուսունուն եանընա եագլաշտրորա-
 սըն , վէ օնլարը սու իլէ եպգոյասըն : Սէ Մ- 13
 հարօնա մուգատտէս լիպասլարը կիլլաթիւն .
 վէ օնու մէս էտէսին , հէմ օնու թագափս էտէ-
 սին քի՛ պանա քեահինլիք էտէ : Սէ օնուն օղուլ 14
 լարընը տա եագլաշտրորասըն , վէ օնլարա կէօմ-

- 15 Լէքէր կիտրեսին: Սէ օնլարը՝ պապալարընք
մէսհ էթտիյին կիպի՝ մէսհ էտեսին, քի պանա
քեահինլիք էտէլէր: Վէ օնլարըն մէսհի՝ օնլարա
տիլսիլէլէրինձէ: Թահգիլան էպէտի քեահինլիք
իչին օլա:
- 16 Իմտի Սէ: Բապպըն օնա ճիւղէ պոյուրտու
17 Ղունա կեօրէ էյլէտի: Եյլէ էյլէտի: Սէ օլ-
տուքի իքինձի երլաա՝ էվլէլքի պըն իլք կի-
18 նինտէ շատրը գուլուղու: Իմտի Սէ շատը-
րը գուրտու, վէ տիպլիքլէրինի գօտու, վէ Թախ-
Թալարընք եերլէշթիլաի, վէ քիլիշլէրինի Թադ-
19 տը, վէ տիլէքլէրինի տիլտի: Սէ շատրըն իւ-
ղէրինէ խայմէյի Եայտը, վէ Եօգարըտան խայմէ-
նին Էօրթիւսիւնի: Սնուն իւղէրինէ գօտու, Բադ-
20 պըն Սէ էյէ պոյուրտուղու կիպի: Սէ շէհա-
տէթի ալըպ՝ սանտուղա գօտու: Վէ սանտուղուն
իւղէրինէ սըրըզլարը Թադար, վէ Եօգարըտան
21 սանտուղուն իւղէրինէ քէֆարէթի գօտու: Սէ
սանտուղու շատրու կէթիլտի, վէ Էօրթիւսիւ-
նին փերտէսինի գօտու, վէ շէհատէթին սան-
տուղունու Էօրթաիլ, Բապպըն Սէ էյէ պոյուր-
22 տուղու կիպի: Սէ ճէմնաթ շատրընտա՝ շա-
տրըն փերեսա դարաֆընտաքի Եանընտա՝ փեր-
23 տէնին տիշարըսընտա սօֆրայլ գօտու: Սէ իւ-
ղէրինտէ՝ Բապպըն հուզուրունտա տիլլէձէք
էքմէքլէրի տիլտի, Բապպըն Սէ էյէ պոյուր-
24 տուղու կիպի: Սէ շամ՝ տանը՝ ճէմնաթ շա-
տրընտա սօֆրանըն գարշըսընտա շատրըն գըդ-
25 լէ Եանընտա գօտու: Սէ Բապպըն հուզուրուն-
տա գանտիլլէրի Եագար, Բապպըն Սէ էյէ պոյ-
26 ուրտուղու կիպի: Սէ ալթուն մէզպահը՝ ճէ-
մնաթ շատրընտա փերտէնին էօնինէ գօտու:
27 Սէ օնուն իւղէրինտէ խօշ գօգուլու պուխուր

ԼԵՒԻԼԵՐ

Լեւիտ

ԳԼԽԵԿԱՆՈՒԹ

ՊԵՇ, 1:

- 1 Սէրապա Սոսէյի չաղըրտը, վէ ճէմաաթ չա-
- 2 տըրընտան օնա սէյլէյիպ տէտի. յարաէլ օղուլ-
լարընա սէյլէ, վէ օնլարա տէ. Սիզտէն պիր ա-
տէմ Սապապ գուրպան սունտօւգտա, գուրպան-
լարընըղը տաղարլարտան՝ էանի սըղըրլարտան վէ
սիրիւլէրտէն սունասընըղ:
- 3 Սէր գուրպանը սըղըրլարտան պիւթիւնեան-
մա իսէ, ալըպսըղ էրքէք սունա. Սապալըն հուգու-
րունտա մագպուլ օլմագ իչիւն՝ օնու ճէմաաթ չա-
- 4 տըրընըն գափուսունտա սունա: Սէ էլինի պիւ-
թիւնեանմանըն պաշը՝ իւղէրինէ գոյուպ՝ քէնտինէ
- 5 քէֆարէթ իչիւն գապուլ օլունա: Սէ սըղըր
եափրուսունու Սապալըն էօնիւնտէ պօղաղլայա,
վէ Սհարօնուն օղուլլարը քեահինլէր գանը եագ-
լաշտըրըպ՝ գանը ճէմաաթ չատըրընըն գափու-
սունտա օլան մէզպահըն իւղէրինէ չէփէվրէյե
- 6 սէրփէլէր: Սէ պիւթիւնեանմայը եիւղիւպ՝ օ-
- 7 նու փարչա փարչա էտէ: Սէ քեահին Սհարօ-
նուն օղուլլարը մէզպահըն իւղէրինէ աթէշ գոյա-
լար, վէ աթէշին իւղէրինէ օտունլար տիղէլէր:
- 8 Սէ Սհարօնուն օղուլլարը քեահինլէր փարչալա-
րը՝ պաշը վէ իչեաղընը մէզպահըն իւղէրինտէքի

աթէշտէ օլան օտունլարըն իւզերինէ տիգէլէր :
 Ըմնա իչէրինի վէ փաշալարընը սու իլէ եայգա- 9
 եա , վէ քեաճին ճէփիսինի մէզպահատա պիւթիւն-
 եանմա՝ Բապպա խօշ գօգուլու աթէշգուրպանը
 իչիւն եագա :

Վ է էյէր պիւթիւնեանմա իչիւն գուրպանը 10
 սիւրիւլէրտէն՝ էմնէ գոյունլարտան եա քէչիլէր-
 տէն իսէ , օնու ալըպարզ էրքէք սունա : Վ է օ- 11
 նու Բապպըն էօնիւնտէ մէզպահաճըն փօրեասա տօղ-
 րու օլան եանընտա պօղապալա . վէ Ըհարօնուն օ-
 ղուլարը քեաճինլէր օնուն գանընը մէզպահաճըն
 իւզերինէ ճէփէվրետէ տերփէլէր : Վ է օնու 12
 փարչա փարչա էտէ , պաշը իլէ վէ փշ եաղը իլէ .
 վէ քեաճին օնըսըր մէզպահաճըն իւզերինտէքի ա-
 թէշտէ օլան օտունլարըն իւզերինէ տիգէ : Վ է 13
 իչէլէրի վէ փաշալարըն ալըբա եայգալա . վէ քեա-
 ճին ճէփիսինի սունուպ մէզպահատա էագա . պա-
 պիւթիւնեանմա՝ Բապպա խօշ գօգուլու աթէշ-
 գուրպանը տըր :

Վ է էյէր Բապպա պիւթիւնեանմա գուրպանը 14
 գուլարտան իսէ , օլտեմ գուրպանընը գումրու-
 լարտան եա կէջերնիւլէրտէն սունա : Վ է քեա- 15
 ճին օնու մէզպահաճ կէթիլիպ՝ պաշընը գօփարա ,
 վէ մէզպահատա էագա . վէ գանը մէզպահաճըն եան-
 լարընա սիւզիւլէ : Վ է գուրաղընը ճէմ թիւյ- 16
 իւնիւ պլըրիպ՝ օնու մէզպահաճըն կիւնտօղուսուն-
 պաքի եանընտա օլան քիւլմահալինէ աթա : Վ է 17
 օնու պլըրնեպաքաք՝ գաննաղարընտան էրրթա .
 վէ քեաճին օնու աթէշտէ օլան օտունլարըն իւ-
 ղերինտէ մէզպահատա էագա . պա- պիւթիւնեան-
 մա՝ Բապպա խօշ գօգուլու աթէշգուրպանը տըր :

७८८, २.

- 1 Ս է պիր քիմսէ Ռապապ եքմէքփէշքէշի գուր-
պանը սունտուգտա, գուրպանը սիմիա ունուան
օլա . վէ իւզէրինէ եւիլ տեզքէ x Տէմ իւզէրինէ
2 քիւնիւք գոյա : Ս է օնու Ռհարանուն օղուլարը
քեաճինէրէ կէթիւրէ . վէ քեաճին օնուան ալու-
ճու աօրուաու՝ սիմիա ունուան վէ եւղընուան
Տէփ քիւնիւցիւ իլէալա, վէ օնուն եւաթիւարընը
մեզպահըն իւզէրինէս Ռապապ խօշ գօգուլու ա-
3 թէշգուրպանը իշիւն եւադա : Ս է էքմէքփէշ-
քէշինսէն գալան՝ Ռհարանուն վէ օղուլարընըն
օլա . Ռապապ ալմէշգուրպանընուան՝ ալիզէր
4 ալիզի տիր : Ս է փուրանուա փիշիւր էքմէք-
փէշքէշի գուրպանը սունտուգտա, սիմիա ու-
նուան եւիլըա եօզրուլմուշ խամալուուզ փի-
տէլը՝ վէ եւղըա սիւքիւլիւշ խամալուուզ եւաֆ-
5 գալուր օլա : Ս է էյէր գուրպանըն թալա փէշ-
քէշի իսէ, սիմիա ունուան՝ եւղըա եօզրուլմուշ
6 խամալուուզ օլա : ()նու փարչա փարչա փարա-
լայանըն, վէ իւզէրինէ եւիլ տեզքէսին . պու՝ էք-
7 մէքփէշքէշի գուրպանը ալա : Ս է էյէր գուր-
պանըն քիւնիւք փէշքէշի իսէ, սիմիա ունուան
8 եւիլըա եւաֆըա : Ս է պոշիլարան եւաֆըա
էքմէքփէշքէշին Ռապապ կէթիւրէսին, վէ քեա-
ճինէ սունուան, վէ օ՝ ճու մեզրաճա եւազըալար-
9 րա : Ս է քեաճին էքմէքփէշքէշինսէն օնուն
եւաթիւարընը գալուա ալմէզպահըն իւզէրին-
տէ Ռապապ ալմէշգուրպանը խօշ գօգու իշիւն
10 եւադա : Ս է էքմէքփէշքէշինսէն գալան՝ Ռ-
հարանուն վէ օղուլարընըն օլա Ս Ռապապ ալմէշ-
գուրպանընուան ալիզէր ալիզի տիր :

- գարա ճիշերին իւզերինտէ օլան աղը պէտքէքլէր
- 5 իլէ գօփարա : Ս է Նարօնուն օղուլարը օնու՝
մէզպահըն իւզերինտէ աթէշէ գօնուլմուշ օտուն-
լարըն իւզերինտէ՝ պիւթիւնեանմա իլէ եագա-
լար . Նապպա աթէշգուրպանը խօշ գօգու տուր :
- 6 Ս է էյէր գուրպանը՝ Նապպա օելամէթգուր-
պանը իչին սիւրիւլէրտէն խէ , էրքէք օլտուն
- 7 տիշի օլտուն , օնու ա՛յրպսըզ տունա : Ս էր օ՝
գուրպանը իչին գուզու սունարսա , օնու Նապ-
պըն հուզուրունա կէթիրէ , Ս է էլինի գուրպա-
նընըն պաշը իւզերինէ գօյա , վէ օնու ճէմաաթ
- 8 չատրըրըն էօնիւնտէ պօղաղլայա . վէ գանընը՝
Նարօնուն օղուլարը մէզպահըն իւզերինէ շէփ-
9 շէվլէտէ սէրփիլէր : Ս է սելամէթգուրպանըն-
տան եաղը՝ վէ գույրուգ սօգումունտան գօփարա-
րագ պիւթիւն գույրուղու վէ իչինի էօրթէն
եաղը՝ հէմ իչէրին իւզերինտէ օլան հէփ եաղը
- 10 Նապպա աթէշգուրպանը իչին տունա : Ս է
իքի պէտքէքլէրի վէ օնլարըն իւզերինտէքի պէտ-
քին իւզերինտէ օլան եաղը՝ հէմ գարա ճիշերին
իւզերինտէ օլան աղը պէտքէքլէրիլէ գօփարա :
- 11 Ս է քեահին օնու մէզպահըն իւզերինտէ եագա .
Նապպըն աթէշգուրպանընըն էքմէյի տիր :
- 12 Ս է էյէր գուրպանը քէշի խէ , օնու Նապպըն
- 13 հուզուրունա կէթիրէ : Ս է էլինի պաշընըն իւ-
զերինէ գօյա , վէ օնու ճէմաաթ չատրըրըն էօ-
նիւնտէ պօղաղլայա . վէ գանընը՝ Նարօնուն օ-
ղուլարը մէզպահըն իւզերինէ շէփշէվլէտէ սէր-
14 փիլէր : Ս է գուրպանընըն օնտան՝ Նապպա ա-
թէշգուրպանը իչին իչինի էօրթէն եաղը՝ վէ իչ-
15 էրին իւզերինտէ օլան հէփ եաղը՝ տունա : Ս է
իքի պէտքէքլէրի վէ օնլարըն իւզերինտէքի պէտ-
քին իւզերինտէ օլան եաղը՝ հէմ գարա ճիշերին

իւզերինսն ոչմէ սոց. գեղարդերին գոփարս օ
 Ս է քեահին ուղարդ մեղարհին իւզերինսն եւս 16
 գա. խոշ գոգուլու. ամէնչգուրպանը. երանկ յետքս
 հեր իչ եաղը Բապարն ոչա. Սիբելէլերինդն 17
 ճիւղէ մեքեանկարնդդաւ. եպեաի. գանաւն. ոչա
 քի իւլեաղը վե գան եւ մէյետի :

ՊԵՇ 4.

Ս է Բապար Սիւսէյէ տեղյէ յոպ տէտի. Իպատէ 1
 օղաղարնա սեղյէ յոպ տէյետին. Պիր քիմն
 եանդը ըշլըղլա Բապարն թէնպիհէրինտէն պի
 րինէ գարը ետիթէյեճիք շէյէրտէ կիւնահ. Է
 տիպ' օնըօրտան պիտինէ գարը սոչլու օլտուպատ 1
 Էյէր մէս' օրանմաշ քեահին. գափմը սուշլու 3
 եթաթեճիք կիւնահ իշէրտէ, իշէտիյի կիւնահ
 իշիւն Բապար կիւնահ. գոբպանը իշիւն պիր սը
 ղըր եափուտու. այրպսըղ պուղա' տունա 4
 Պուղայր. ճեմնամ թ չատրըրնն գափուտունա
 Բապարն. Էօնիւնէ կէթիթէ, վէ ելինի պուղանըն
 պաղը իւզերինէ գոյա, վէ օնու. Բապարն հուլու
 րունաւ պօղաղայա. Ս է մէս' օրանմուշ քեաւ 5
 հին պուղանըն գանընտան. աղըպ' օնու. ճէմնամ թ
 չատրըրնա կէթիթէ : Ս է քեահին քէնտիփաթ 6
 մաղընը գանաւ պաթըրըպ' գանաւն Բապարն հու
 դարունաւ. մաթանաւտէս իկրտէնին Էօնիւնտէնի
 տիքերրէ տերիւն : Էկմ քեահին գանաւն ճիւ 7
 մաթմ չատրըրնտա օրան Բապարն հուղարունաւ
 խոշ գոգուլոն պաթաւթ մեղարհըրնն պիյնուղ
 լարը իւզերինէ գոյա. վէ պուղանըն ճիւղէ գանը
 նը ճէմնամ թ չատրըրնն գափուտունա օրան
 պիթիւնեանաւ մեղարհըրնն թէմէլինէ տէգրէ :
 Ս է կիւնահ գոբպանը օրան պուղանըն ճիւղէ 8
 եաղընը Էանի իշինի Էօրմէն եաղը վէ իշէրին

- 9 իւզերինսէ օլան եաղը սնտան գալարնա: Ս է
 իբի պեպրէքլէրի վէ օնլարն իւզերինսէքի պեպ-
 րան իւզերինսէ օլան եաղը՝ հէմ գարա ճիլերին
 իւզերինսէ օլան աղը պեպրէքլէրիլէ գօփարա ,
 10 Կէլամեթգուրպանըն պուղանսընսան գօփարաղը
 կիպի . վէ քեաճին օնլարը պիւթինեանմա մեզ-
 11 պաճընըն իւզերինսէ եազա: Ս է պուղանըն
 տերթսինի վէ ճիւմլէ էթինի՝ պաշը՝ իլէ վէ փա-
 12 չալարը իլէ՝ հէմ իլէրինի վէ թէգէյինի , Լամ-
 նի պիւթին պուղայը օրտունուն տիշարբանսա
 պիր թէմիզ մաճալէ՝ քիւլ տեգքիւլէն եերէ՝ չը-
 գարա , վէ օնու օտունլարըն իւզերինսէ աթէշէ
 եազա . քիւլ տեգքիւլէն եերտէ եազըլա :
 13 Ս է էյեր Լարաէլին ճիւմլէ ճէմաաթը եանդ-
 ըշլըգ էտերտէ , վէ պու՝ ճէմաաթըն կէօզլերին-
 տէն կիզի օլարադ՝ Բապպըն թէնպիհէրինսէն
 պիրինէ գալըն էտիլմէյէճէքնէտէն էտիպ՝ սուչա-
 14 օլարլարա . () Էթտիքլէրի կիւնաճ պիլինտիյի
 ղէման , ճէմաաթ՝ կիւնաճ գուրպանը իլին պիր
 սըղըր եալրուսու պուղանսունա . վէ օնու ճէմաաթ
 15 չատրըրըն էօնիւնէ կէթիրէ: Ս է ճէմաաթի
 թիյարլարը Բապպըն էօնիւնտէ էլէրինի պուղա-
 նըն պաշը՝ իւզերինէ գոյալար: վէ պուղա Բապ-
 16 պըն հուզուրունտա պօղաղլանա: Ս է մեաճ Ժ-
 րանմեշ քեաճին պուղանըն գանընսան ճէմաաթ
 17 չատրըրնա կէթիրէ: Ս է քեաճին փարմաղընը
 գանա պաթրըրպ՝ Բապպըն հուզուրունտա փեր-
 18 տէնին էօնիւնտէ եէտի քերթէ սերիէ: Ս է գան-
 տան՝ ճէմաաթ չատրըրնտա Բապպըն հուզու-
 րունտա օլան մեզպաճին պույնսղարը իւզերինէ
 օպա . վէ հէփ գանը ճէմաաթ չատրըրըն գա-
 փուսունտա օլան պիւթինեանմա մեզպաճընըն
 19 թէմլինէ տեօքէ: Ս է օնաւ հէփ եաղընը օն

տան գաղտնիքով մեղադրատա հագաւ : 11 Է պուն 20
ղայա՝ կիւնաճ գուրպանը պոզումնմա էյէտիյթ
կիպի էյէյէ : պունտաա էյյէ էյէյէ : վէ քեա
հին օնլար իշխն քեֆարէթ հտէ, վէ օնլարա աֆվ
օլունա : 11 Է պուղայը օրտուտան տիշարը չոգա 21
րա, վէ օնու էվվէլ քի պուղայը եագտըղը կիպի
եագա : պուն ճէմաաթ կիւնաճ գուրպանը տըր :

Պիրպէյ կիւնաճ հտէրտէ, վէ Լ՛լաաը Բապպըն 22
Թէնպիհէրինտէն պիրինէ գալչէ էտիլմէյէճէք
նէսնէյի եադըլըլը գըլա էտիպ՝ սուչու օլուրա :
12 Թաիյի կիւնաճը օնա պիլինտիքաէ, քէնտի 23
գուրպանը իշխն քէյիլէրտէն պիր ալըպըղ էր-
քէք քէչի կէմիրէ : 11 Է էլինի էրքէճին պաշը 24
իւզէպինէ գոյա, վէ օնու Բապպըն հաղուրնուտա
պիւթիւնեանմանըն՝ պոզումնտըղը մահարտէ
պոզաղլայա, կիւնաճ գուրպանըտըր : 11 Է քեա 25
հին կիւնաճ գուրպանընըն գանրնտան փարմողը-
յըա ալըպ՝ պիւթիւնեանմա մեղադհընըն պույ-
նուղտըր իւզէրինէ գոյա, վէ գալան գանընը
պիւթիւնեանմա մեղադհընըն Թէմէլինէ տէօքէ :
11 Է օնուն հէփ եաղընը՝ սէլամէթ գուրպանընըն 26
եաղը կիպի՝ մեղադհտա եագա : վէ քեահին օնա՝
օնուն կիւնաճը իշխն քեֆարէթ հտէ, վէ օնա
աֆվ օլունա :

11 Է էյեր տիյարըն գավմընտան պիր քիմաէ 27
եանըլըլըգըա կիւնաճ էաթպ՝ Բապպըն Թէն-
պիհէրինէ պիրէնէ գալչէ պիր էտիլմէյէճէք
նէսնէ էթմէքէ՝ սուչու օլուրա : 12 Թաիյի կիւ- 28
նաճ օնա պիլինտիքաէ, քէնտի գուրպանընը՝ օլ
իշէտիյի կիւնաճը իշխն քէյիլէրտէն պիր ալըպ-
ըղ տիշէ քէչի կէմիրէ : 11 Է էլինի կիւնաճ- 29
գուրպանըն պաշը իւզէրինէ գոյա, վէ կիւնաճ-
գուրպանընը պիւթիւնեանմանըն մահարտէ պո-

- 30 զաղապար: Ս է քեաճին՝ փարմաղը յրա, օնուն
գանրնտան ալըպ՝ պիւթիւնեանմա մեղպահնըն
պոյննուղարը իւղերինէ գոյա, վէ ճիւմէ գաւա
31 գանրնը մեղպահնըն թէմէլինէ տեօքէ: Ս է ճէփ
եաղընը՝ սէլամէթ գուրպանընտան եաղ գօփա-
րը լորը կիպի գօփարա, վէ քեաճին օնու Վապար
խօշ գօգու իշին մեղպահնա եաղա, ճէմ քեաճին
օնուն իշին քէֆարէթ էտէ, վէ օնա ա՛ֆվ օլունա:
32 Ս է էյէր գուրպանընտէյի՝ կիւնաճ գուրպանը ի-
շին գօյուն կէթիւրիսէ, օնու տիշի ալըպարը կէ-
33 թիւրէ: Ս է էլինի կիւնաճ գուրպանընտ պաշը
իւղերինէ գոյա, վէ օնու պիւթիւնեանմայը պօ-
ղաղատըղարը մաճալտէ կիւնաճ գուրպանը ի-
34 շին պօղաղալա: Ս է քեաճին փարմաղը յրա,
կիւնաճ գուրպանընտ գանրնտան ալըպ՝ մեղպա-
հնը պոյննուղարը իւղերինէ գոյա, վէ գաւա
ճիւմէ գանրնը մեղպահնըն թէմէլինէ տեօքէ:
35 Ս է ճէփ եաղընը սէլամէթ գուրպանընտ գօյու-
նուն եաղը գօփարը լորը կիպի՝ գօփարա, վէ
քեաճին օնլարը՝ մեղպահնա Վապար աթէշ գու-
րպանը դարգընտա եաղա, վէ քեաճին օնա՝ էթ-
ալի կիւնաճ իշին քէֆարէթ էտէ, վէ օնա
ա՛ֆվ օլունա:

ԳԼԸ Ծ.

աւուրյո, իւս

- 1 Ս է պիւր ճան կիւնաճ էթալտէ, վէ եթէն կտե-
նին, սէսինի իշափա շաճա՝ օլընուղարը՝ թէրնը
կէօքիւշ կէրէր պիւրիւ հեմ: Կէր իւրապէս թէր-
2 մէղպէ, կիւնաճընը շէրէ: Իւրապէս օլըն ճան պիւր
նափաք նեաննյէ կէրէր նափաք ճանապարհըն շէ-
շին կէրէր նափաք տափարըն շէշին կէրէր նա-
փաք սիւթիւննին իշին տափարըն, օլընուն
կիւրի օլընուղա տափարէ, օլընուն նափաք օլընուղ

- 12 զիպա կիւնահաւաքանը աղօ: 11 է օհու քեա-
հինէ կեթիրէ, վէ քեահին օնաւն աղուհու առ-
ուաւ ետարկեարընը ալըպ մեզպահաստ Բապպըն
աթէշգուրպանը կիպի եագա. կիւնահաւաքանը
13 աղօ: 11 է քեահին օնա՝ պունխարտան պիրինէ
եթաիյի կիւնահին իչիւն քեֆարէթ էտէ, վէ օնա
աֆվ օլունա. վէ օ՝ եքմէքփէշքէշի կիպի քեա-
հինին օլա:
- 14 11 է Բապպ Բօսէյէ սեջլէյիպ տէտի. Պիր ճան
պինամուլուգ էտիպ՝ եանղը ըշլըգլա Բապ-
պըն մուգատտէսնէսնէլերինէ կիւնահ էթաիքտէ,
Բապպա սուչգուրպանը իչիւն սիւրիւլէրտէն՝
15 Բաքտէսէ մըս՝ գալը իւղրէ՝ սենին թերթիպ էթ-
աիյին գատար մըս՝ գալ կիւնիւշիւք պիր ա՛յրպ-
16 աղ գօշ կեթիրէ: 11 է մուգատտէսլերէ կիւնահ
եթաիյինի կերթի վերէ, չէմ օնուն իւղերինէ պէշ-
տէ պիրինի գաթա, վէ օհու քեահինէ վերէ. վէ
քեահին օնա սուչգուրպանը գօշուիլէ քեֆարէթ
17 էտէ, վէ օնա աֆվ օլունա: 11 է էյեր պիր ճան
կիւնահ էտիպ՝ Բապպըն ճիւմլէ էթմէմէյէ օլան
թէնպիհլէրինին պիրինի էտէրսէ, պիլմէզսէ տէ
18 սուչու օլուպ՝ կիւնահընը չէքէ: Խմաի օ՝ սենին
թերթիպ էթաիյինէ կէօրէ՝ քեահինէ սուչգուր-
պանը իչիւն սիւրիւլէրտէն պիր ա՛յրպաղզ գօշ
կեթիրէ. վէ քեահին օնա՝ օնուն պիլմէյիպ եան-
ղըտըղը եանղըրըշըղը իչիւն քեֆարէթ էտէ, վէ
19 օնա աֆվ օլունա: Պու՝ սուչգուրպանը տըգ՝ օ՝
Թահգիգան Բապպա սուչլը օլմուշ տուր:

ՊԵՐ 6:

- 1 11 է Բապպ Բօսէյէ սեջլէյիպ տէտի. Պիր ճան
կիւնահ էտիպ՝ Բապպա գարըն պինամուլուգ
եթաիքտէ, վէ գանչուսուսուն եմանէթինի՝ եա

քէնտի էլինէ թէսլիմ օլունմուշ շէյինի՝ եւ գա-
 փըւմըշ շէյինի ինքեաթ էթտիքտէ, եւ գօնշու-
 աունա հիլէ էթտիքտէ. Լաթօա զայա օլմուշ 3
 շէյի պուլուպ՝ վէ օնու ինքեար էտիպ եալան եերէ
 եէմին էթտիքտէ, ատեմին ճիւմլէ էյլէտիյի շէյ-
 լէրին պիրինտէ կիւնա՜հ էտէրսէ. ()լղէման կիւ- 4
 նա՜հ էտիպ սուշու օլտուղու իշիւն՝ ճէպր իլէ գաթ-
 աղղը շէյի՝ եւ հիլէ իլէ ալտըղը շէյի՝ եւ օնա
 թէսլիմ օլունան էմանէթի՝ եւ պուլտուղու զայիպ
 նէսնէյի կերի վէրէ. Լաթօա եալան եերէ եւ- 5
 մին էթտիյի հէր նէսնէտէն էօթիւրիւ՝ օնու թէ-
 մամէն եերինէ վէրէ, վէ օնուն իւղէրինէ պէշաթ
 պիրինի գաթա. օնէսնէ քիմին իսէ, սուշուրաթ-
 նը կիւնիւնտէ օնա՜ վէրէ: Ա է Րապպա սուշ- 6
 գուրպանընը՝ սէնին թէրթիպինէ կէօրէ՝ քեա՜հ-
 նէ սուշուրպանը իշիւն սիւրիւլէրաէն պիր ալթ-
 սըգ գօշ կէթիւրէ: Ա է քեա՜հին օնա Րապպըն 7
 հուղուրունտա քէֆարէթ էտէ, վէ օնուն՝ սուշու
 օլմաղըլա էթտիյի՝ ճիւմլէ նէսնէլէրին հէր պիրի
 օնա ա՜ֆլ օլունա:

Ա է Րապպ Ա՝ օսէյէ օէյլէյիպ տէտի. Ըհա- 8
 րօնա վէ օղուլարընա թէնպիհ էտիպ տէ. Պա-
 թիւնեանմանըն շէրիա՝ թի պու տուր. Պու պիւ-
 թիւնեանմա՝ պիւթիւն կէճէ սապահատէք մէզ-
 պա՜հըն իւղէրինտէքի աթէշտէ օլա. վէ մէզպա-
 հըն աթէշի օնտա եանա: Ա է քեա՜հին քէթէն 10
 գաթթանընը կիյինէ, վէ թէնի իւղէրինէ քէթէն
 աիլէլիյինի կիյէ. վէ մէզպահըն իւղէրինտէ պիւ-
 թիւնեանմանըն աթէշինին եագտըղը քիւլի
 գալտըրպ՝ մէզպահըն եանընա գոյա: Ա է էս՝ 11
 վապլարընը սոյունուպ՝ պաշգա էս՝ վապլար կիյի-
 նէ. վէ քիւլի օրտուտան տիշարը պիր թէմիզ մա-
 հաթն լըգարա: Ա է մէզպահըն իւղէրինտէքի 12

աթէշ օնտա եմնա, սեղիւնմէյէ. վէ քեահին հէր
սապահ օնուն իւղերինտէ օնունլար եագա, վէ օ-
նուն իւղերինտէ պիւթիւննանմայը տիգէ, հէմ օ-
նուն իւղերինտէ սելամէթգուրպանընըն եաղընը
13 եագա: Իթէշ՝ մէղպահըն իւղերինտէ տայիմ
եանա. սեղիւնմէյէ:

14 Իքմէք փէշքէշին տախի՝ շերիաթի պոլ տաք.
(Յնու Ի՛հարօնուն օղուլլարը Իապպըն հուգու-

15 բունա մէղպահըն էօնիւնտէ սունալար: Սէա-
վուճու իլէ օնտան՝ էքմէք փէշքէշինին սիմիտ ու-
նունտան վէ օնուն եաղընտան՝ հէմ էքմէք փէշ-
քէշինին իւղերինտէ օլան ճիւմլէ քիւնլիլիւնի-
գալտորընը՝ եատիկեարընը Իապպախօշ գօգու ի-

16 շիւն մէղպահտա եագա: Սէ օնտան արթանը
Ի՛հարօն իլէ օնուն օղուլլարը եէյէլէր. օ՝ մուգտա-
տէս մահալտէ խամուրսուղ եէնիլէ. օնու ճէմա-

17 աթ շատրընըն հալլիսինտէ եէյէլէր: Սայա-
լէ փէշիթիլմէյէ. օնու՝ աթէշգուրպանլարըմաան
օնաթա փայլարը իշիւն վէրտիմ. պոն կիւնահ-
գուրպանը վէ սուշգուրպանը կիպի ազիղլէր օ-

18 զիզի օիր: (Յնու Ի՛հարօն օղուլլարընըն ճիւմլէ
էքէյի եէյէ, Իապպըն աթէշգուրպանլարընաան՝
սիլիլէլէրինիղմէ՝ էպէտի. գանուն օլա. օնաթա
հէր սօգունան՝ մուգատաւսլէնէ:

19 Սէ Իապպ Սօսէյէ սեղլէյիպ աէտի. Ե-
հարօնուն վէ օղուլլարընըն մէս Օլաուղու կիւնտէ՝
Իապպա սունաճագլարը գուրպան պոլ տուր. Ի-
ֆանըն օն փայլընըն պիր փայը սիմիտ ունու տայիմ
էքմէք փէշքէշի իշիւն՝ եարըսընը սապահտա վէ

20 եարըսընը ախշամտա: Թապաաա եաղըլա եա-
փըլա: Գնու գալլուլմուշ կէթիթէսին, վէ էքմէք
փէշքէշին փիշմիշ ուֆագլարընը Իապպա խօշ
22 գօգու իշիւն սունասըն: Սէ օնու՝ օնուն եէրթիւ-

օղուլարն տան մէջ զլուսն քեահն տանաւ .
 Բազադ էպէտի գանուն իւզդէ պիլ քեւլիլէ ետ-
 գրաւ : Ա է քեահնին հերփէ շքէ չի պիլ քիւլ- 28
 վիլէ ետգրաւ . եէնիլմէյէ :

Ա է Բազադ Ածեյէ պեզլէյիպ տէտի . Բհա- 24
 բանա զէ օղուլարնա սեզլէյիպ տէ . Աիւնաճ-
 գուրպանն շէրիաթի պիւլաուր . Աիւնաճգուր-
 պանը՝ պիւթիւնեանմանն պօղազլանարդ . մա-
 հալտէ Բազալն հուզուրունտա՝ պօղազլանա՝ պա-
 ա՛ղիզլէր ա՛ղիզի տիր : ()նու՝ կիւնաճգուրպանը 26
 իշիւն սունան քեահն եէյէ . մուգատտէս մահալ-
 տէ ճէմաաթ չատըրնըն հապիխսիտէ եէնիլէ :
 Շիւլէ օնուն էթիլն սօգունտն մուգատտէսէնէ 27
 զէ օնուն գաննտան պիլ էս՝ վապըն իւզէրիւն
 սերփիլիլտէ , իւզէրիւն սերփիլէնի . մուգատտէս
 մահալտէ եպղապանըն : Ա է իշիւն գայնա 28
 աղաղը դօփրադ գապ գորըա . տանաւ էյեր պա-
 գըր գապտա գայնաաղալիլիւն . օփուրուպ սուն իլէ
 եպղապանա : ()նու՝ քեահնիլէրին հեր երբէյի 29
 եէյէ . պու ա՛ղիզլէր ա՛ղիզի տիր : Ա է մահալտ 30
 տէս մահալտէ քէֆարէթ իշիւն՝ գաննտան ճե-
 մաաթ չատըրնա կէթիլիլէն հեր կիւնաճ գուր-
 պանը՝ եէնիլմէյէ , աթէլէ ետգրաւ :

ԳԼԸ, 7.

Ա է աւլգուրպանըն շերիաթի պիւլաուր . պա- 1
 ա՛ղիզլէր ա՛ղիզի տիր : Աւլգուրպանըն՝ պիւթիւն 2
 եանմայր պօղազլանարդարը մահալտէ՝ պօղազլան
 խապար . զէ գանը մեզապահն իւզէրիւն շիւլէպիլ-
 տէ սերփիլէ : Ան օնտան ճիւլէ եաղընը՝ էս- 3
 ի՛ գուրբուրա զէ իւլէրի երթիւն եաղը սունա :
 Ա է իլէ պէպրեքլէրիլ օնաւըն իւզէրիւն 4
 պիլիլիլ իւզէրիւնէ . պան եաղը՝ հեմ գաբա ճի-

- Digitized by Google

եկնիլէ, զէ գալանք երթեսի կանաւ եկնիլէ :
 Ո՛ր է գուրպանըն եթինտէն իւշիւնձիւ կիւնտէ գաւ 17
 լանը աթէշէ եագրլա : Ո՛ր է էյէր սէլամթինին 18
 գուրպանընըն եթինտէն իւշիւնձիւ կիւնտէ աւլա
 եկնիլիքսէ, մագպուլ օլունմաղ, նէտէ օնու առ,
 նանա գուրպան ապլըքը, մուրտա՛ր աղը, զէ օն-
 տան եէյէն ճան՝ գապահամընը շէքէ : Ո՛ր է 19
 ճիւմլէ նափաք շէյէ սօգունան եթ՝ եկնիլմէյէ,
 աթէշէ եագրլա . ամմա եթի՛ Տէր փաք օլան քիմ-
 սէ եթտէն եէյէ : Ո՛ր է քին պիր ճան՝ քէնափնա 20
 փաքլըզը իւզէրինտէ իքէն՝ Ռապպըն օլան սէլա-
 մթլէրգուրպանընտան եթ եէրսէ, օլ ճան գազ-
 մընտան հէլաք օլունա : Ո՛ր է Տէր կէօնէ նափաք- 21
 լըղա սօգունմուշ ճան՝ կէրէք ինտան նափաքլը-
 զնա կէրէք նափաք հպլանա կէրէք Տէր կէօնէ
 մէքրուհ նափաք շէյէ Ռապպըն օլան սէլամթ-
 լէրգուրպանընըն եթինտէն եէրսէ, օ՛ ճան գազ-
 մընտան հէլաք օլունա :

Ո՛ր է Ռապպ Ո՛նսէյէ սէզլէյիպ տէտի . Ուրաքի 22
 օղուլարընա սէզլէյիպ տէ . շիւ պիր սըզըրըն եա
 գօյանուռն եա քէշինին եաղընը եէմէյէսիզ : Ո՛ր է 24
 էօլմիւշիւն եաղը հէմ երթըմընըն եաղը Տէր
 խըզմթտէ գուլլանըլա, ամմա աւլա օնտան եէմե-
 եսիզ : Օ՛րա Տէր քիմ՝ Ռապպա աթէշգուր- 25
 պանը սունուլան հպլանըն եաղընտան եէրսէ,
 օ եէյէն ճան՝ գազմընտան հէլաք օլունա : Ո՛ր է 26
 ճիւմլէ մէսքեանլարընըղտա հիշ գան՝ գուշուն
 օլուն տավարըն օլուն՝ աւլա եէմէյէսիզ :
 շէր ճան քի՛ Տէր նէ կէօնէ գանտան եէրսէ, 27
 օ ճան գազմընտան հէլաք օլունա :

Ո՛ր է Ռապպ Ո՛նսէյէ սէզլէյիպ տէտի . Ուրա- 28
 էլ օղուլարընա սէզլէյիպ տէ . Ռապպա սէլա-
 մթլէրի գուրպանընը սունան՝ Ռապպա գուրպա-

նրն սեւամեծ լէրինին գուրպանընտան կէթիրէ :
 30 Բապարն աթէշ գուրպանլարընքէլի իլէ կէթիրէ ,
 տէօշ իլէ հաղը կէթիրէ , քի տէօշ Բապարն հու-
 31 զուրունտա սալմա գուրպանը իշին սալընա : Ա կ
 քեա հինեաղը մէղպահտա ետգա . ամմա տէօշ Վ-
 32 հարօնուն վէ օղուլարընըն օլա : Ա կ սեւամեծ-
 լէրինիլ գուրպանընտան սաղ պուտու քեահինէ
 33 գալտըրմա գուրպանը վէրէսիլ : Վ հարօնուն
 օղուլարընտան սեւամեծ գուրպանընըն գանընը
 վէ հաղընը քիմ սունարսա , սաղ պուտ օնուն
 34 փայը օլա : Օ իրա սեւամեծ լէրի գուրպանլա-
 րընտան՝ սալմա տէօշ ինիւ հէմ գալտըրմա պու-
 տունու Խարաէլ օղուլարընտան ալտըմ , վէ օն-
 լարը Խարաէլ օղուլարընտան էպէտի գանուն
 իւղըն քեահին Վ հարօնա վէ օղուլարընա՝ վէր-
 35 տիմ : Վ հարօնուն փայը հէմ օղուլարընըն փա-
 եը Բապարն աթէշ գուրպանլարընտան պու օլա ,
 օնլարը Բապար քեահինիլք էթմէյէ եաղլաշ-
 36 տըրտըղը կիւնտէ , Վ ի Բապար օնլարը մէսհէթ-
 տիյի կիւնտէ Խարաէլ օղուլարընտան սիլիլէլէ-
 րինճէ էպէտի գանուն տէյիւ՝ օնլարա վէրմէյէ
 37 էմը էյլէտի : Պիւթիւնեանմանըն էքմէքիէշ-
 քէշինին վէ կիւնահ գուրպանընըն վէ սուշ գուր-
 պանընըն վէ նասպլարըն վէ սեւամեծ լէր գուրպա-
 38 նընըն շերիա՝ թիպու տուր , Վ ի Բապար Սօսէյէ
 Սինա տաղընտա՝ Խարաէլ օղուլարընա Սինա
 չէօլիւնտէ Բապար գուրպանլարընը սունմաղա
 պույուրտուզու կիւնտէ էմը էյլէտի :

ՊԵՇ. 8.

1 Ա կ Բապար Սօսէյէ սեղյէ յիպ տէտի : Վ հարօ-
 նուն հէմ պիլասէլ իննճէ օղուլարընը՝ վէ էս՝ վաար-
 արը վէ մէսհէթտը վէ կիւնահ գուրպանըն պու-

- 15 նր պուղասընքն պաշը իւղերինէ գօտուլար : Ա է
 օնա պօղաղլատը . վէ Սօնէ գանը ալըպ՝ փարան-
 ղըյրլա չէփչէփոէ մէղպահըն պօլյնուղլարը իւղե-
 րինէ գօտու . վէ մէղպահը թէմփղէտի . վէ գանը
 մէղպահըն թէմէրինէ տէօքտիւ . վէ օնուն իւղե-
 րինտէ քէֆարէթ էթմէք իչինն օնու թաղափո
- 16 էյլէտի : Լ՛նտէն իչէրին իւղերինտէ օրան ճիւմ-
 լէ եաղը վէ գարա ճիւրբին աղընը՝ Տէմ իքի պէց-
 րէքլէրի վէ օնլարըն եաղընը ալըպ՝ Սօնէ մէղպա-
- 17 Տըն իւղերինտէ եաղտը : Լ՛մնա պուղալը՝ Տէմ
 տէրիսինի վէ էթինի վէ թէղէյինի՝ օրտունուն
 տիշարըսընտա աթէշէ եաղտը , Բաղպըն Սօնէյ
- 18 պօլյնուրտուղու կիպի : Լ՛նտէն պիւթիւնեանմա
 գօլունու եաղաշարտը . վէ Լ՛հարօն իլէ օղուլա-
 րը էլլէրինի գօլուն պաշը իւղերինէ գօտուլար :
- 19 Ա է օնա պօղաղլատը . վէ Սօնէ գանը չէփչէփոէ
 20 մէղպահա տէրփաթի : Ա է գօլու փարչա փարչո
 էյլէտի . վէ Սօնէ պաշը վէ փարչալարը վէ եաղը
 21 եաղտը : Ա է իլլէրի Տէմ փաշալարը սօլիլէ
 եպլգաար . վէ Սօնէ պիւթիւն գօլու մէղպահտա
 եաղտը . պուպիւթիւնեանմա Բաղպըն Սօնէ
 գօլու աթէշ գօլրպանը տըր , Բաղպըն Սօնէյ
- 22 պօլյնուրտուղու կիպի : Ա է օպիք գօլու եօնի
 նասպ գօլունու եաղաշարտը . վէ Լ՛հարօն իլէ օ-
 ղուլարը էլլէրինի գօլուն պաշընա գօտուլար .
- 23 Լ՛նտէն օնա պօղաղլատը . վէ Սօնէ օնուն գա-
 նընտան ալըպ՝ Լ՛հարօնուն սաղ գուլաղընըն
 եումշաղը՝ իւղերինէ՝ վէ սաղ էլլինին պաշ փար-
 մաղը իւղերինէ՝ Տէմ սաղ պաղընըն պաշ փար-
- 24 մաղը իւղերինէ գօտու : Ա է Լ՛հարօնուն օ-
 ղուլարընը եաղաշարտը՝ Սօնէ գանընտան
 սաղ գուլաղլարընըն եումշաղը իւղերինէ՝ վէ օն-
 ւարըն սաղ էլլէրինին պաշ փարմաղը իւղերինէ՝

Հէմ' օնլարըն սաղ ալաղընըն պաշ փարմաղը իւ-
 ղերինէ գօտու. վէ Ս'օսէ Գալան գանը չէփչէվ-
 րէ մէզպահաւ սէրփտի: Ս' է եաղ իլէ գույ- 25
 րուհու վէ իշէրին իւղերինտէ օլան ճիւմլէ եա-
 ղը' Հէմ' գարա ճիւղերին աղընը վէ իքի պէշյ-
 իէքլէրի վէ օնլարըն եաղընը վէ սաղ պուտու ալ-
 տը: Հէմ' Ռապպըն հուղուրունտա օլան խա- 26
 մուրսուղ սէփէթինտէն պիր խամուրսուղ փիտէ
 իլէ պիր եաղ էքմէյի փիտէսի վէ պիր եուֆգա ա-
 լալ' եաղլարըն իւղերինէ վէ սաղ պուտուն իւղէ-
 րինէ գօտու: Ս' է ճիւմլէսինի Մ'հարօնուն էլինէ 27
 վէ օղուլարընըն էլինէ վերիպ' օնլարը Ռապպըն
 հուղուրունտա սալմա' գուրպանը սալտորտը:
 Մ'նտէն Ս'օսէ օնլարը էլլերինտէն ալալ' մէզպահ- 28
 տա պիւթիւնեանմանըն իւղերինտէ եագտը.
 պունլար նասպ իշիւն Ռապպա խօշ գօղուրու ա-
 թէշգուրպանը տըր: Ղամտի Ս'օսէ տէօջիւ ալալ' 29
 օնու Ռապպըն հուղուրունտա սալմա' գուրպանը
 սալտորտը. պու' նասպըն գօշունտան Ս'օսէնին
 փայը օլտու, Ռապպըն Ս'օսէյէ պույուրտուղըն
 էրպի: Մ'նտէն Ս'օսէ մէսհ եաղընտան վէ մէզ- 30
 պահըն իւղերինտէ օլան գանտան ալալ' Մ'հար-
 օնուն իւղերինէ հէ' օնուն էս' վապլարը իւղերինէ'
 վէ պիլէթինճէ օղուլարընըն իւղերինէ Հէմ' օ-
 ղուլարընըն էս' վապլարըն իւղերինէ սէրփտի. վէ
 Մ'հարօնու հէ' էս' վապլարընը' Հէմ' օնունլա պիլէ'
 օնուն օղուլարընը վէ օղուլարընըն էս' վապլարը-
 նը թաքտիս էյլէտի: Ղամտի Ս'օսէ Մ'հարօնա վէ 31
 օղուլարընա տէտի. Վթի' ճէմմաթ չատըրընըն
 գափուտունտա գայնատըն, վէ օնու օրատա' նաս-
 պըն տէլէսինտէ օլան էքմէքլէր իլէ եէյին. օնլա-
 րը' Մ'հարօն վէ օնուն օղուլարըն եէսինլէր տէյիւ
 էմր էթտիլիմ' կիպի: Ս' է էթտէն Հէմ' էքմէք- 32

Բապարն ի զգէթի սիղէ կէօրիւնէ՞ճէք տիր: Ս է 7
 Ս՛նսէ Լ՛հարօնա տէտի. Սէզպահայ եազլաշ, վէ
 քէնտի կիւնահգուրպանընը հէմ պիւթիւնեան
 մանը էյլէ; վէ քէնտին իչիւն հէմ գաւմ իչիւն
 քէֆարէթ էյլէ. հէմ գաւմըն գուրպանընը էյլէ,
 վէ օնլար իչիւն քէֆարէթ էյլէ, Բապարն պոյ-
 տուրտուրոյ կիպի:

Եւստի Լ՝հարօն մեղապահա եազաշարը, վէ քէն- 8
 տիսի իշխեն օրան կիւնահգուքաանը պուզաղըյը
 պօղազաւարը: Սէ Լ՝հարօնուեն օղուլարը օնա- 9
 գանը եազաշարըտրարը. վէ օ՝ փարմաղընը գանա
 պաթըրըպ՝ մեղապահըն պույնուզաղընա՝ գօտու,
 անտէն գանը մեղապահըն. թէմէլինէ տեօքտիւ:
 Լ՝նտէն կիւնահգուքաանընտան եաղըվէ պէօյ- 10
 ըէքլէրի վէ գարա ճիյէրտէն աղը մեղապահտա
 եազաւը. Լ՝ապպըն Ս՝օսէյէ պույնուքուղու կիպի:
 Սէ Եթիհէմ տէրիյի օրտունաւն տիշարըսընտա 11
 աթէշէ եազաւը: Լ՝նտէն պիւթիւնեանմայը պօ- 12
 գազաւարը. վէ Լ՝հարօնուեն օղուլարը գանը օնա
 թէսլիմ էթտիլէր, վէ օնու մեղապահըն իւզէրինէ
 չէփշէվըէ սէրփաթ: Էմ օնա պիւթիւնեան- 13
 մայը՝ փարչալարը իլէվէ պաշըիլէ թէսլիմ էթ-
 տիլէր, վէ մեղապահըն իւզէրինտէ եազաւը: Սէ 14
 իշլէրի հէմ փարչալարը եպպգայիպ՝ պիւթիւնեան-
 մանըն իւզէրինտէ մեղապահտա եազաւը:

1) Նաեւ գալմըն գուրպանընը եազլաշարրտը, 15
 վէ գալմ իշիւն կիւնահգուրպանը օրան երքէճի
 ալտը, վէ օնու պօզազլայրալ՝ օնու կիւնահգու-
 րպանը էյլէտի, էվվէլքի կիպի: 1) է պիւթիւն- 16
 եանիւյը եազլաշարրտը, վէ ա՛տէթ իւզըն էյլէ-
 տի: 1) Նաեւ էքմէքփէշքէշլինի եազլաշարրտը, 17
 վէ օնտան ալուճունու տօլտուրուալ՝ մէզպահըն
 իւզէրինաէ եազտը, սապահ պիւթիւնեանմասըն-
 ապն մա՛տա: 1) է գալմըն սէլամէթ գուրպանը 18

- օլան պուղպը վէ գօշու պօղպղատը. վէ Մհարոն
նուն օղուլարը օնա գանը թէսլիմ էյլէտիլէր, վէ
օնու մէզպահըն իւզէրինտէ չէփչէվէ սէրփտի:
- 19 Ս է պուղպատան եաղլարը՝ հէմ գօշտան գույրսւ-
զու վէ իչ եաղլարը վէ պէզլիքէրի վէ գարա ճի-
20 կերին աղընը Քէրփիլէր: Ս է եաղլարը տէօշէ-
րին իւզէրինէ գօտուլար, անտէն եաղլարը մէզ-
21 պահտա եաղտը: Ս է տէօշէրի հէմ սաղ պու-
տու՝ Մհարոն Ռապպըն հուզուրունտա սալմա
գուրպանը սալտը, Սօսէնին պույուրտուղու կի-
պի:
- 22 Մնտէն Մհարոն էլինի գալմա տօղրու գալտը-
տը, վէ օնլարը միւպարէքլէտի. վէ կիւնահգուր-
պանընը հէմ պիւթիւնեանմայը վէ սէլաթէթ-
23 գուրպանընը էյլէմէքտէն էնտի: Մնտէն Սօսէ
իլէ Մհարոն ճէմմաթ չաթըրընա կիւրփի, վէ չը-
գըպ՝ գալմը պէրէքէթլէտիլէր. վէ Ռապպըն ի՝ զ-
24 զէթի ճիւմլէ գալմա կէօրիւնտիւ: Ս է Ռապ-
պըն հուզուրունտան աթէշ չըգըպ՝ մէզպահըն
իւզէրինտէ օլան պիւթիւնեանմայը վէ եաղլարը
եաղտը. վէ պիւթիւն գալմ կէօրտիւքտէ, հայ-
գըրըպ՝ եիւզիւ գօշու գալփանտըլար:

ՊԼԸ. 10:

- 1 Ս է Մհարոնուն օղուլարը՝ Լատապ վէ Մպիհու-
հէր պիւրի պուխուրտանընը ալըպ՝ օնլարա աթէշ
գօտուլար. վէ օնուն իւզէրինէ պուխուր գօշուպ՝
Ռապպըն հուզուրունա՝ օնլարա էմը էթմէտիլի
2 ետտաթէշ սունտուլար: Ս է Ռապպըն հուզու-
րունտան աթէշ չըգըպ՝ օնլարը թէլէֆ թէտի, վէ
3 Ռապպըն հուզուրունտա եօրտիւլէր: Սմտի Սօ-
սէ Մհարոնա տէտի. Ռապպըն սէջլէյիպ՝ տէտիլի
պօւտուր. Պանա եաղլաշանլարտան թազտիսլէ-
նէճէյիմ, վէ ճիւմլէ գալմըն հուզուրունտա ի՝ զ-

զէթլէնէճէյիմ . վէ Լ՛հարօն սիւքիւթ էթտի :
 Լ՛նտէն Ս՛օսէ՝ Լ՛հարօնուն ամուճաար Լլգիէլին 4
 օղուլարընը՝ Սիշաէլի վէ Լլսաֆանը չաղըրտը ,
 վէ օնլարա տէտի . Լլազլաշըն , գարընտաշարը-
 նըզը Սազտէսէնին էօնիւնտէն օրտոււտն տիշա-
 րըսընա գալտըրըն : Ս է օնլար եազլաշտը , վէ 5
 Սօսէնին տէտիլի կիպի՝ օնլարը գաֆթանլարը
 իլա օրտուտան տիշազը գալտըրտըլար : Լ՛նտէն 6
 Սօսէ Լ՛հարօնա վէ օնուն օղուլարը Լլլէա՛զարա
 վէ Լթամարա տէտի . Պաշընըզը աշման , վէ էօ՝-
 վապլարընըզը նըրթման , քի էօլմէյէսիզ , հէմ
 ճիւմլէ ճէմանաթըն իւզէրինէ զազապ կէլմէյէ .
 ամանա ճիւմլէ Լարաէլ էվի գարընտաշարընըզ՝
 Լապպըն եաթըրըզը եանընտա ազլասընլար : Սիզ 7
 իսէ ճէմանաթ չատըրընըն գաֆթուտուտան չըգ-
 ման , քի էօլմէյէսիզ . զիրա Լապպըն մէսհ եա-
 ղը իւզէրինիզտէ տիր . իմաթ օնլար Սօսէնին տէ-
 տիլի կիպի էյլէտի :

Ս է Լապպ Լ՛հարօնա սէյլէյիպ տէտի . 8
 Ճէմանաթ չատըրընա կիրտիլինիզտէ՝ կէրէք 9
 տէն կէրէք օղուլարըն պէրապէրինճէ՝ շարապ
 վէ սէրհօշ էտիճի՛նէսնէ իշմէն , քի էօլմէյէսիզ .
 պո՝ սիլսիլէնիզճէ էպէտի գանուն օլա . թիւ 10
 քիմ՝ մուգատտէս իլէ մէքրուհուն արասընտա ,
 հէմ նափաք իլէ փաքըն արասընտա պրքոտ է-
 տէսիզ . Էէմ Լարաէլ օղուլարընա՝ Լապպ օն- 11
 լար իշիւն Սօսէնին ետիլլէ սէյլէտիլի ճիւմլէ
 գանունլարը էյրէտէսիզ :

Լամաթ Սօսէ՝ Լ՛հարօնա վէ օնուն գալան օ- 12
 ղուլարը Լլլէա՛զարա վէ Լթամարա տէտի . Լապ-
 պըն աթէշգուրպանլարընտան ուրթան փէշքէշի
 ալըն , վէ մէզպահըն եանընտա՝ խամուրաուզլար
 իլէ եէյին . զիլա պու՝ ա՛ղիլլէր ա՛ղիլլէ տիր :

- 13 Ս Է օնու մուգատտէս մահալտէ եէյին. չիւն պու՝
 իապպըն աթէշգուրպանլարընտան սէնին հագ-
 գըն վէ օղուլլարընըն հագգը տըր. զիրա պէջլէ
- 14 Էմր օլունտում: Ս Է սալընմըշ տէօշիւ հէմ գալ-
 տըրըմըշ պուտու՝ սէն վէ պէրապէրինձէ օղուլ-
 լարըն վէ գըզլարըն փաք մահալտէ եէյէսիզ.
 զիրա օ՝ իսրաէլ օղուլլարընըն սէլամէթգուր-
 պանլարընտան սէնին հագգըն՝ վէ օղուլլարընըն
- 15 հագգը իչիւն վէրիլմիշ տիր: Վալտըրըմըշ պու-
 տու վէ սալընմըշ տէօշիւ՝ իչ եաղընըն աթէշ-
 գուրպանլարըն իլէ՝ իապպըն հուզուրունտա սալ-
 մա փէշքէշի սալմագ իչիւն կէթիրէլէր. վէ իապ-
 պըն էմրինէ կէօրէ սէնին՝ վէ պէրապէրինձէ օ-
 ղուլլարընըն օլա, էպէտի գանուն իւզըն:
- 16 իմտի Սօսէ կիւնահգուրպանը քէչիյի տիգ-
 գաթ իլէ արատը, վէ իշթէ եանմըշ իտի. օլտէմ
 իչէա՛ղարա հէմ իթամարա՝ իհարօնուն գա-
- 17 լան օղուլլարընա էօրքէլէնիպ տէտի. Սէ՛ սէ-
 պէպտէն կիւնահգուրպանընը մուգատտէս մա-
 հալտէ եէմէտինիզ. զիրա պու՝ ա՛ղիզլէր ա՛ղիզի
 տիր, վէ օնու՝ ձէմաաթըն եարամազըրընը գալ-
 տըրմագ իչիւն՝ իապպըն հուզուրունտա օնլաթ
 իչիւն քէֆարէթ էթմէյէ սիզէ վէրմիշ տիր:
- 18 իշթէ օնուն գանը Սագտէսէնին իչինէ կէթի-
 րիլմէտի. օնու՝ պույուրտուղում կիպի էլպէթթէ
- 19 Սագտէսէտէ եէմէլիտինիզ: Ս Է իհարօն
 Սօսէյէ տէտի. իշթէ պու կիւն կիւնահգուր-
 պանընը վէ պիլթիւնեանմայը իապպըն հուզու-
 րունտա սունտուլար, վէ պաշըմա պէջլէ իշլէր
 կէլտի. եա պու կիւն կիւնահգուրպանընը եէսէ
 իտիմ, իապպըն նազարընտա խօշ կէօրիւնիւր-
- 20 միւ իտի: Ս Է Սօսէ պու-նու-իչիտինձէ, նու-
 զարընտա խօշ կէօրիւնտիւ:

ՊԵՐ, 11.

Այն Բաղդադ Սոսէյէ վէ Լճաբանա սէյլէյիպ՝ 1
 օնըարա տէտի. Խարաէլ օղուլլարընա սէյլէյիպ 2
 աէյին. Լէրին իւզէրինաւ օլան ճիւմլէ տէօրթ
 պաղլըլարտան եէյէճէյինիզ հայվանլար պոն-
 լար տըր. Հէր դըրնաղը՝ չաթալ՝ վէ եարըզ 3
 դըրնաղը օլարագ՝ կէվիշ կէթիրէն տէօրթ ա-
 եագլը օլանը եէյէսիզ: Լճագ՝ կէվիշ կէթիրէն- 4
 աէն վէ դըրնաղը չաթալ օլանտան՝ պոնլարը
 եէմէյէսիզ. Տէվէյի. զերա օ՝ կէվիշ կէթիրի-
 իսէտէ, դըրնաղը չաթալ տէյիլտիր, պոն՝ սիզէ
 նափաք օլա: Այն ատո՝ դավլանընը. զերա օ՝ 5
 կէվիշ կէթիրի, ամմա եարըզ դըրնաղը տէյիլ,
 պոն սիզէ նափաք օլա: Այն գավլանը քի օ՝ 6
 կէվիշ կէթիրի, լաքին դըրնաղը չաթալ տէ-
 կիլ, պոն սիզէ նափաք օլա: Այն օտնկուզն, 7
 քի օնտն դըրնաղը չաթալ՝ հէմ օ եարըզ դըրնաղ-
 լը իսէտէ, կէվիշ կէթիրմէզ, պոն՝ սիզէ նափաք
 օլա: Պոնլարըն էթինտէն եէմէյէսիզ, վէ 8
 լէշլէրինէ տօգոնմայասըզ. օնլար սիզէ նափաք
 օլա:

Սուլարտա ճիւմլէ օլանըլարտան պոնլարը՝ եէ- 9
 եէսիզ. Սուլարտա՝ տէնիզլէրտէ վէ չալլարտա
 հէփ գանաար վէ փուլն օլանը՝ օնու եէյէսիզ:
 Այն տէնիզտէ հէմ չալլարտա օլան ճիւմլէ գա- 10
 նաստըզ վէ փուլսուզ օլանլար՝ սիզէ սուլարըն
 ճիւմլէ պէօճէյինտէն վէ սուլարտա օլան ճիւմլէ
 ճանլու հայվանտան մէքրոն՝ օլարար: Իստի 11
 օնլար սիզէ մէքրոն՝ օլա. էթլէրինտէն եէմէյէ-
 սիզ, վէ լէշլէրինտէն իքրոն՝ հաէսիզ: Սու 12
 լարտա օլան ճիւմլէ գանաստըզ վէ փուլսուզ օ-
 լան՝ սիզէ մէքրոն՝ օլա:

- 13 Ս է գուշարտան մէքրուհ գալթաճաղանըզ
պունլար տըր. օնլար եէնիլմէյէ, մէքրուհտուր-
լար. 14. Կարթալ վէ գալթանճիլ վէ տէնիլ գար-
14 թալը, Ս է ագպապա՝ վէ չալլադ ճինսինճէ,
15 Ս է ճիւմլէ գուզգուն ճինսինճէ, Ս է տեզէ
գուշու վէ պալգուշ վէ գուզու գուշու վէ աղան
17 ճինսլէրինճէ, Ս է ուշու գուշու վէ գարապա
18 թագ վէ մարթի, Ս է թոյ վէ գաշըզճը վէ
19 րահամ, Ս է լէյէք վէ պալըզին ճինսինճէ՝
վէ պուպու գուշու վէ կէճէ գուշու:
- 20 Պիւթիւն տէօրթ պապ իւզերինէ եիւքիւր
21 ուշան պէօճէք սիզէ մէքրուհ օլա: Լճագ
պունլարը եէյէսիլ. Ղիւմլէ տէօրթ պապ իւ-
զերինէ եիւքիւր ուշան պէօճէքլըտէն եերին
իւզերինտէ սըշթամագ իշին պապլարը իւզէ-
22 րինտէ պուտու օլանլարը: (Յնարտան պուն-
լարը եէյէսիլ. 24. քիլկէյի ճինսինճէ՝ վէ ճեա-
ճետի ճինսինճէ՝ վէ հարդոյ ճինսինճէ՝ վէ օթ-
23 պէօճէյինի ճինսինճէ: Լճմա հերգուտն տէօրթ
24 պապլը ուշան պէօճէք՝ սիզէ մէքրուհ օլա: Լանի
պունլարա մոգտարլանըրսընըզ. հեր օնլարն
լէշինէ տօգունան՝ ախշամատէք նափաք օլա:
25 Ս է հեր օնլարն լէշինի գալարըն՝ էս՝ վաղա-
րընը եպգպա, վէ ախշամատէք նափաք օլա:
26 Ղիւմլէ տէօրթ պապլըլարի՝ օնլարն գըրնաղը
չաթալ իտէտէ՝ եարըզ գըրնաղը տէյիլ վէ կէ-
վէշ կէթիրմէզլէր, օնլար սիզէ նափաք օլա. օն-
լարա հեր տօգունան՝ նափաք օլուր:
- 27 Ս է ճիւմլէ տէօրթ սղագ իւզերինտէ եիւ-
քիւշն ճանաճարլարտան՝ ախշալարը իւզերին-
տէ հէի եիւրիւշնլէր՝ սիզէ նափաք օլարար.
հեր օնլարն լէշինէ տօգունան՝ ախշամատէք
28 նափաք օլա: Էւմ լէշերինի գալարըն՝ էս՝-

վապարարնը եայգայա, վէ ախշամատէք նափաք
օլա. պունլար սիղէ նափաք տըր:

Ս է եերին իւզերինտէ թէփրէնէնլերին ա- 29
րասընտա՝ պունլար սիղէ նափաք օլա. Ս էլին-
ճիք վէ սըչան՝ վէ գափլուպաղը ճինսինճէ, Ս է 30
քէլեր վէ վերլի վէ քէօսթէպէք վէ քէրթէն-
քէլէ վէ գամլուն: Ղիւմլէ թէփրէնէնլերին 31
արասընտա՝ սիղէ նափաք օլան պունլար տըր.
Հէր օնլարըն էօլիւսիւնէ աօգուանն՝ ախշամա-
տէք նափաք օլա:

Ս է օնլարըն էօլիւսիւ Հէր Հանկը շէյին իւ- 32
թիւնէ տիւշէրսէ, Հէր նէ կէօնէ աղաճ գապը
եաէս՝ վապ եա տէրի եա չիւլ՝ իշէ գուլանը-
լան Հէր նէ կէօնէ գապ իսէ, նափաք օլա, օ՝
սաւյա կիրէ, վէ ախշամատէք նափաք օլա, ան-
տէն թէմիզ սայըլա: Ս է պունլարըն պիրի Հէր 33
Հանկը դօփրագ գապըն իշինէ տիւշէրսէ, իշինտէ
Հէր նէ վարքսա նափաք օլա, օնու տա գըրա-
տըզ: Հէր եէնիր դապմ՝ քի՝ օնուն իւզերինէ 34
դէօյլէ սու կէլիր՝ նափաք օլա. վէ Հէր դէօյլէ
գապտա օլան ճիւմլէ իշիլիր իշքի՝ նափաք օլա:
Ս է Հէր շէյքի՝ օնուն իւզերինէ պունլարըն 35
լէշի՝ տիւշէր՝ նափաք օլա. ֆուրուն օլսուն օճագ
օլսուն՝ երգըլա, պունլար նափաք տըր, վէ սիղէ
նափաք օլալար: Մմն սու պիրիքինթիսի՝ պուն- 36
կար վէ գույու փաք օլա. անճագ օնլարըն լէշինէ
աօգուանն՝ նափաք օլա: Ս է էյէր օնլարըն լէշի 37
պիր էքիլէճէք էքին թօխումունուն իւզերինէ
տիւշէրսէ, փաք օլա: Մմն էյէր էքինին իւզէ- 38
րինէ սու գօնուլմուշ իքէն՝ օնուն իւզերինէ օն-
լարըն լէշի տիւշէրսէ, օ սիղէ նափաք օլա:

Ս է եէյէճէյինիզ Հայվանլարտան պիրի էօ- 39
լիւսէ, օնուն լէշինէ աօգուանն՝ ախշամատէք

40 նախքան օլա : Սէ օնուն լէշինտէն եւյէն՝ էս՝
ժապընը եպոպոյա, վէ ախշամատէք նափաք օ-
լա . վէ լէշինի գալտորոան՝ էս՝ վապլարընը եպո-
գայա, վէ ախշամատէք նափաք օլա :

41 Սէ եեր իւղերինտէ սիւրթիւնէն հէփ պէօ-
42 ճէք՝ մէքրոհ տուր . օլ եէնմէյէ : Եւր իւղե-
րինտէ ճիւմլէ սիւրթիւնէն պէօճէքլերտէն հէր
գարնը իւղերինտէ եիւրիյէնի՝ վէ հէփ տէօրթ
պոպատա կէղէնի՝ ճիւմլէ չօգ պոպզը օլանլարա
վարընճա եէմէյէսիզ . զիրա մէքրոհ տուրլար :

43 Սիւրթիւնէն պէօճէքլերիլէ ճանլարընըզը մէք-
րուհ էթմէն, նէտէ օնլար իլէ մուրտարլանըպ՝
քէնտիլերինիզի նափաք էսին :

44 Օխրա Մլահընըզ Բապպ պէն իմ . իմոի
մուգատտէսլէնիպ՝ մուգատտէս օլուն . զիրա պէն
մուգատտէս իմ . վէ եեր իւղերինտէ հիչ պիր
սիւրթիւնէն պէօճէք իլէ ճանլարընըզը մուր-

45 տարլաման : Օխրա պէն սիզին Մլահընըզ
օլմագ իչիւն՝ սիզի Սըսըր տիյարընտան չըգա-
րան Բապպ պէնիմ . իմոի մուգատտէս օլուն ,

46 չիւն պէն մուգատտէս իմ : Տէօրթ պոպզըլար՝ վէ
գուշլար՝ վէ սուրարտա թէփրէնէն ճիւմլէ ճան-
լը հայվան՝ վէ եեր իւղերինտէ սիւրթիւնէն հէր

47 հայվան հազգընտա՝ շէրիաթ պոլ տուր : Եւս
քիմ՝ փաք իլէ նափաք արասընտա՝ վէ եէնէճէք
հայվան իլէ եէնմէյէճէք հայվան արասընտա
պըրտ էտէսիզ :

ՊԵՇ 12 :

1 Սէ Բապպ Սօսէյէ սէօյլէյիպ տէտի . Խարա-
եյ օղուլարընա սէօյլէյիպ տէ . Պիր գարը կէպէ
գալըպ՝ երքէք տօղուրտուգտա, եէտի կիւն նա-
փաք օլա . հայզընտա պըրըմասընըն կիւնլերինի

կէօրէ նափաք օլա: Սէ սէքիզինձն կիւնտէ 3
 չճոսլուն ղուլֆէսինին էթի սիւննէթ օլունա:
 Լնտէն գարը փաքլանմասրնն Գանըլլա օ 4
 Թուլ իւլ կիւն օթուրա. վէ Թա փաքլանմասր-
 նն կիւնլէրի Թէմամ օլուննէյէտէք, չիւլ աս-
 լա մուգատտէս նէսնէյէ տօգունմայա, նէսէ 5
 Սագտէտէյէ կիրէ: Լմնա էյեր գըզ տօգու-
 րուրտա, պըրլմասընա կէօրէ իքի չաֆթա նա-
 փաք օլա, վէ ալթմըշ ալթը կիւն փաքլանմասր-
 նն գանըլլա օթուրա: Սէ էրքէք էվլատ 6
 եա գըզ էվլատ իչին փաքլանմասրնն կիւնլէրի
 Թէմամ օլտուգտա, քեաճինէ՝ ձէմնաթ չատը-
 րննն գափուսունտա պիւթիւնեանմա իչին պիր
 երլըգ պիր գուլուլ վէ կիւնաճգուրպանը իչին
 պիր կէօյերձին փաղաղը՝ եա պիր գումբու կէ-
 Թիրէ: Սէ օ՝ օնու Լապպըն Տուղուրունտա 7
 սունուլ՝ օնա քէֆարէթ էտէ, վէ գանըլըն ագ-
 մասընտան փաքլանա: Լըքէք եա գըզ էվլատ
 տօղուրանն շէրիաթի պիւ տուր: Սէ էյեր 8
 գուլու կէթիրմէյէ էլթ եէթմէզսէ, իքի գումբու
 եա իքի կէօյերձին փաղաղը աղա, պիրինի պիւ-
 Թիւնեանմա՝ վէ օպիրինի կիւնաճգուրպանը ի-
 չին, վէ քեաճին օնա քէֆարէթ էտէ, վէ փաք-
 լանա:

ՊԵՇ 19:

Սէ Լապպ Սսէյէ՝ վէ Լճարօնա սէյլէյիպ 1
 տէտի. Պիր ատէմին Թէնինին տէրիսինտէ շիշ 2
 եա ուլուլ եա փարլագ պէնէք օլուլ՝ Թէնինին
 տէրիսինտէ ճուտամ ի՛լլէթի կիպի վագը՝ օղուր-
 տա, օլ տէմ քեաճին Լճարօնա՝ եա օնան քեա-
 ճին օլան օղուլարնն պիրինէ կէօթիւրիւլէ:
 Սէ քեաճին Թէնին տէրիսինտէ ի՛լլէթի կէօ 3

- րէ, վէ՛ էյէր ի՛լէթտէքի գըլար պէյազա տէ-
նիւպ՝ ի՛լէթ կէօթիքիչտէ թէնին տերիսինտէն
տէրին իսէ, ճուտամ ի՛լէթի տիր. վէ քեահին
- 4 օնու կէօրտիւքտէ՝ օնդւ նափաք պիլտիրէ: Լ՛մ-
մա էյէր թէնին տերիսինտէ փարլագ պէնէք ադ
օլուպ՝ կէօրիւնիւչտէ տէրիտէն տէրին տէյիլ ի-
սէ, գըլ տէ պէյազա տէօնմէտի իսէ, օլտէմ
- 5 քեահին ի՛լէթիլի իսէտի կիւն գափայա: Լ՛ն-
տէն քեահին եէտինճի կիւնտէ օնա պազա, վէ
կէօրիւքտէ քի՝ իշթէ ի՛լէթ տուրույօր, ի՛լէթ
տէրիլէ եպյըմամը, օլտէմ քեահին օնու եէտի
- 6 կիւն տահա գափայա: Ո՛ է քեահին օնա թէք-
րար կէտինճի կիւնտէ պագտըգտա, իշթէ ի՛լէթ
սօլմէշ՝ հէմ ի՛լէթ տէրիտէ եպյըմամը իսէ,
օլտէմ քեահին օնու փաք պիլտիրէ. պու՝ ույուզ
տուր. իմտի օ՛ հա՝ վապլադընը եպգայա, վէ փաք
- 7 օլա: Լ՛մմա էյէր փաքլանմասը իշին քեա-
հինտէն պագտըգտան սօնկրա ույուզ մուլթա-
գան տէրիլէ եպյըլըրա, քեահին օնա թէքրար
- 8 պազա: Ո՛ է քեահին պագտըգտա, իշթէ ու-
եուզ տէրիլէ եպյըմը իսէ, օլտէմ քեահին օ-
նու նափաք պիլտիրէ, պու՝ ճուտամ տըր:
- 9 Պիր տտէմտէ ճուտամ ի՛լէթի օլտուգտա, օլ՝
- 10 քեահինէ կէօթիւքիլէ: Ո՛ է քեահին պազա,
վէ իշթէ տէրիտէ պէյազ շիշ վար՝ վէ գըլը
պէյազա տէօնտէրտի՝ վէ շիշտէ սաղ էթ նիշա-
- 11 նը վար իսէ, Պու՝ օնու թէնինին տերիսինտէ
էքրիմիշ ճուտամ տըր. իմտի քեահին օնու նա-
փաք պիլտիրէ, օնու գափաթմայա. զիրա նա-
փաք տըր:
- 12 Ո՛ է էյէր ճուտամ տէրիտէ մուլթագան ֆի-
լիսլէնտի իսէ, վէ ճուտամտան ի՛լէթի օլանըն
ճիւմի տէրիսինի՝ պաշընտան թա պազլարընա՝

Լուսնի քեահինին կեօղերինին ձիւմէ կեօրտիւ-
կիւ եերի գափլաւոր խե. . . 11 Ե քեահին կեօ- 13
րիւքսէ քի՝ իշմէ ճուտամ ձիւմէ թէնինի գափ-
լամիշ տրո, օղէման իլէթիլի փաւ պիլտիրէ.
պիւսպիւթին պէյաղա տեօնտիւ. օ փաւ տրո:
Լճմա օնտա տիրի էթ կեօրիւնտիլ կիւնտէ՝ 14
օ նափաւ օլա: 11 Ե քեահին տիրի էթի կեօր- 15
տիւքսէ, օնու նափաւ պիլտիրէ տիրի էթ՝ նա-
փաւ տրո. ճուտամ տրո. . . 12 Ե տիրի էթ 16
թէպտիլ օլուպ՝ պէյաղա տեօնէրսէ, օլտէմ
քեահինէ կէլէ. 11 Ե քեահին օնա պաղաղատա, 17
իշմէ իլէթ պէյաղա տեօնտիւ խե, օլտէմ
քեահին իլէթիլի փաւ պիլտիրէ, օ փաւ տրո:

11 Ե թէնին տերիսինտէ չոպան օլուպ՝ սա- 18
ղաղաղատա, 11 Ե չոպանն եերինտէ ագ շէշ՝ 19
եա պէյաղ գրգըլճա փաղաղ պէնէք օլտաղատա,
օլտէմ քեահինէ կեօթիլիլէ. 11 Ե քեահին 20
պաղա, վէ իշմէ տերիտենապաղ կեօրիւնտիւ՝ վէ
գըլ պէյաղա տեօնտիւ խե, օլտէմ քեահին օ-
նու նափաւ պիլտիրէ. օլա՝ չոպանտա պիլմիշ
ձիւտամ իլէթի տիր: 11 Ե էյէք քեահին կեօ 21
րիւքսէ քի՝ իշմէ օնտա ագ գըլ կօզ, վէ տերի-
տէն աղաղ տէյիլ՝ ամմա օ օլմիշ տրո, օլտէմ
քեահին օնու եէտի կիւն գափաղա: 11 Ե էյէք 22
տերիտէ մութլաղան եպըլմիշ խե, օլտէմ քեա-
հին օնու նափաւ պիլտիրէ. օլա՝ իլէթ տիր:
Լճմա փաղաղ պէնէք եերինտէ տաղաւպ՝ եպ- 23
ըլմատիր խե, չոպանն աղմատիր տրո իմտի քեա-
հին օնու փաւ պիլտիրէ:

12 Ե թէնին տերիսինտէ աթէշ եանըզ օլուպ՝ 24
եանըզն տիրի էթիմտէ գըզաղաղ շեա աղաղմիշ
պէյաղ փաղաղ պէնէք օլտաղատա. 11 Ե քեահին 25
օնա պաղաղաղ՝ վէման, իշմէ փաղաղ պէնէքսէ

- գրէլ տէյազաւ տեօնախն՝ վէ տեքիտէն տեքին կե-
 րանխոր խտ , պոմ՝ Խանրգոսա պիթմիշ ճիւտամ՝
 տըր , վէ քեաճին՝ օնու նախաք պիլտիրէ . օ՝ ճիւ-
 26 տամ ի լէթի տիր : Ի՛մնա՝ էյեր քեաճին օնու
 պագտըգոսա , իշթէ փարլագ պէնէքտէ գրէլ ադ
 տէյիլ՝ վէ տեքիտէն տեքին տէյիլ՝ անճագ օ սոլ-
 մուշ խտ , օղէմաճ քեաճին օնու ետտի կիւն գա-
 27 փայտ : Վ՝ է Ետինմի՛ կիւնտէ քեաճին օնու
 պագտըգոսա , էյեր տեքիտէ մութլագան եայրլ-
 տը՝ խտ , քեաճին օնու նախաք պիլտիրէ . օ՝ ճիւ-
 28 տամ ի լէթի տիր : Վ՝ է էյեր փարլագ պէնէք
 ետինտէ տուրոսա՝ տեքիլի եայրլմատը խտ ,
 ամմա սոլմուշ խտ , օ՝ Խանրղըն շիլի տիր , խմոխ
 քեաճին օնու փաք պիլտիրէ . զիւրա Խանրղըն տը-
 մատը տըր :
 29 Վ՝ է պիր էրքէյին՝ Խապրա քաղղըն պաշմասա
 30 Խա ապաղընտա ի լէթ օլուրսա , Վ՝ է քեաճին
 ի լէթի պագտը՝ իշթէ տեքիտէն տեքին կեօրի-
 նաք՝ վէ օնուա՝ ապըր ինճէ գրէլ փարլագ , օղէմ
 քեաճին օնու նախաք պիլտիրէ . օղա՝ քէլ տիր ,
 31 պաշքն Խա ապաղըն ճիւտամի տըր : Վ՝ է քեա-
 ճին քէլ իշթիթին կեօրիտէ քի՛ իշթէ տեքի-
 տէն տեքին կեօրիտէն՝ վէ օնուա գալրա գրէլ Եօք
 տուր , օղէմ քեաճին քէլտէն ի լէթլի քիմնէյի
 32 ետտի կիւն գալիտըա : Ի՛նտէն՝ Ետինմի կիւնտէ
 քեաճին ի լէթի պագտըգոսա , իշթէ քէլ եայրլ-
 մատը՝ վէ օնուա՝ ապըր գրէլ եօղրսա , հէմ՝ քէլ տէ-
 33 րիտէն տեքին կեօրիտէն՝ իշթէ խտ : () տէմ՝ օ՝ թը-
 րուշ օլա , ամմա քէլի թրուշ էթմէյէ՝ անտէն
 քեաճին քէլիլի ետտի կիւն տաճա գալիտըա :
 34 Վ՝ է Ետինմի կիւնտէ քեաճին քէլէ պագտ , վէ
 իշթէ քէլ տեքիլի եայրլմատը՝ վէ տեքիտէն տե-
 րին տէյիլ խտ , օղէմ քեաճին օնու փաք պիլ-

տիրէ : վէօ՝ է՞մ՝ վնայարնը՝ Խաղապա , վէփնը օ-
լա : Ի՛նչն է յէր փարչանմարնտան նմկրա՝ քէլ 35
տէրիյէ մնէ խաղապան Եայր լըրնա : () լուէմ՝ քեա 36
Հին սնա պագտորգաա , իշմէ քէլ աէքիյէ Եայր-
մը՝ իսէ , քեաՀին զիւրգ աարը գըլ իշուէ պագ-
մասըն : օ՝ նափաք տըր : Ի՛նչն է յէր կէօրիւր- 37
սէքի՝ քէլ տուրույոր , վէ մնաա գարա գըլ պիւթ-
տի) , քէլ սաղաղմը՝ տըր : օ՝ փաքաոր , վէ քեաՀին
օնու փաք պիւրտիւրէ :

Ո՛ր է պիւր էրքէյին եա գարնըն ինէնէրիւրին 38
տէրիւրնտէ փարլազ պէնէ քէր ի՞նչն պէյազ
փարլազ պէնէ քէր տըրնա : () լուէմ՝ քեաՀին 39
պագա , վէ իշմէ օնլաղին ինէնէրիւրին տէրիւրն-
տէ փարլազ պէնէ քէր աղապ աղապալաք իսէ ,
օ՝ տէրիտէ պիւթմը պէհէք տըր : օ՝ փաք տըր :

Ո՛ր է պիւր ատէմին պաշնըն աղաք տիւշմիւ օ- 40
լուրսա , օ՝ ատաղ տըր , փաք տըր : Ո՛ր է իշմէնէ 41
զիւ դարտօքնտան պաշնըն յաղապար տիւշմիւ 2
իսէ , դազլազ տըր , օ՝ փաք տըր : Ի՛նչն է յէր տազ 42
աա եա դազլապաա պիւր գրղընաա ագ , իլէթ օ-
լուրսա , օ՝ տաղմտա եա տաղլաղմտա պիւթմիւ 2
միւտամ տըր : Իստի քեաՀին սնա պագադգաա , 43
իշմէ օնու տաղմտա եա դազլաղմտա իլէթին
շէշի գրղարմը շազ օլուր տա ինէն տէրիւրնտէ
օլուն ճիւտամ կիպի կէօրիւրիւրաէ : () քիմնէ 44
ճուտամլու տըր , նափաք տըր , քեաՀին օնա էլ-
պէթթէ նափաք պիւրտիւրէ : օնտն իլէթի պա-
շնտա տըր :

Ո՛ր է իլէթ սաՀիպի ճուտամլու քիմնէն 45
է՞մ՝ վաղը երրթըդ օլա , վէ պաշն չըփլազ օլա : վէ
էննէտի էօրթիւրնիւ շազ վէ ի՛նչն նափաք
իւ՝ չաղմա : Իլէթին սնաա ճիւթիւրաա օլաաղու 46
կիւնլըտէ նափաք օլա , օ՝ նափաք տըր , Խաղմըդ
օլմուրա . մէպեանը օրտուտան տիշարը օլա :

47. Վէ՛ զ Ես' վարդ' քի՛, օնտա՛ ճուտամ' իլեթի օ-
րոր, երևն Ես' վարդ օրորան, քեթէն Ես' վարդ օր-
48 առն : Իյա՛ մեջմիտտե՛ եա՛ արգաճառա՛ կերէք
քեթէն կերեք երևն՝ եա՛ տերիտե՛ եա՛ տերիտեն
49 Տէր իշխնալիշ նեանետե՛, Իյանի՛ կյեր Ես' վարդ-
տա՛ եա՛ տերիտե՛ եա՛ մեջմիտտե՛ եա՛ արգաճառա՛
եա՛ տերիտեն Տէրիտենի քապտա՛ կեշիլ եա՛ դրդը
իլեթի օրորա՛ ճուտամ' իլեթի տիր, վէ՛ քեթ-
50 Տիրէ կեթմերիլէ : Վէ՛ քեթՏիր իլեթի տիր-
51 քոր՝ իլեթի քեթի ետի՛ կիւն գափայա՛ : Վէ՛
եկեթնալի կիւնտե՛ իլեթի կեթիտե՛քի՛ Ես' վարդ-
տա՛ եա՛ մեջմիտտե՛ եա՛ արգաճառա՛ եա՛ տերիտե՛
եա՛ տերիտեն գորդանիլաղա՛ եափըլը Տէր
նեանետե՛ իլեթի եայրըլը տրո՛, պու՛ իլեթի աղ-
52 դնն ճիտամ' օրոր՝ նափայք տրո՛ : Իմաի՛ օ Ես' -
վարդ եա՛ մեջմիտտե՛ եա՛ արգաճա՛ երևնտեն օր-
որան քեթէնտեն օրորան, եա՛ տերիտեն Տէր կեթնե՛
գապը քի՛ օնտա՛ իլեթի օլա՛, օնու՛ եազա՛, քերա՛
53 աղըն ճուտամ' տրո՛, աթեշէ՛ եազըլա՛ : Վէ՛ Ե-
կեր քեթՏիր կեթիտե՛քի՛ իշթի իլեթի Ես' -
վարդտա՛ եա՛ մեջմիտտե՛ եա՛ արգաճառա՛ եա՛ Տէր
54 կեթնե՛ տերի գապըլա՛ եայրըլա՛ : () Լոե՛մ
քեթՏիր տրոյտա՛ քի՛ իլեթին օլտոշըն նեանեյի
եայգաղալա՛, վէ՛ քեթՏիր օնու՛ թէքըպը ետի՛
55 կիւն գափայա՛ : Վէ՛ իլեթին օլտոշըն նեանե՛
եայգանաղաղա՛ն սօնկրա՛, քեթՏիր կեթիտե՛
քի՛ իշթի իլեթի րենկինի տեյի իշթիմէյիպ՝ իլ-
լեթի եայրըլա՛ն իսէ՛, օ՛ նափայք տրո՛, օնու՛ աթե-
շէ՛ եազապըն թեթիտեն եա՛ երգիւնտե՛ ճիւրի-
56 տիւնիլա՛ վարդ : Վէ՛ Եկեր քեթՏիր կեթիտե՛քի՛
իշթե՛ օնու՛ եայգապըլա՛ն սօնկրա՛ իլեթի սօլ-
մաշտոգը, օլտե՛մ օնու՛ Ես' վարդտան եա՛ տերիտեն՝
57 եա՛ մեջմիտտեն եա՛ արգաճառան՝ երթմա՛ : Վէ՛

էյեր. ես՝ զապասս՝ եա մէջմիւստե եա արդամաս՝
 եա հէր կէօնէ տերի գապընսա թէքրաք զուհուք
 էաէրսէ, օ՝ ֆիլիսլէնսիշ հուսոմ տրր. իւսթիւնտե
 քրէթի օլան նէմնէյի տմէշէ եադասըն: Ս է 58
 օ ես՝ զապ եա մէջմիւստ եա արդամ՝ եա ճիւմէ
 տերիտէն գապքի՝ եպպանարգասն ածկրա օն-
 տան իլէթ կիթմիշ տիւր, թէքրաք եպպանա, վէ
 փաք օլուր: Նիւն եա քէթէն ես՝ զապընսա՝ 59
 եա մէջմիւստե եա արդամաս եա տերիտէն հէր
 կէօնէ գապասա ճուտամ իլէթիմն շէրիւթի
 տուտուր, օնու փաք՝ եա նափաք պիլաիլմիք ի-
 շիւն:

ՊԼՇ 14:

Ս է Բապպ Սօսէյէ սեպլէյիպ տէտի. Ղու 1
 տամընըն փազընտաճաղը կիւնտէ շէրիւթի պու-
 տուր. (.) քեաճինէ կէօթիւրիլէ. Ս է քեա 3
 հին օրտուտան տիշարը չըգա, վէ քեաճին պա-
 գա, վէ իշթէ ճուտամընըն ճուտամ իլէթի սա-
 դալտը իտէ. (.) լուէմ քեաճին էմը ետէ քի՝ 4
 փաքլանաճաք քիմնէ իշիւն իքի տիրի փաք գաշ
 վէ չամ ազամը վէ իքի գաթիլը գրոմըգ հեմզու-
 ֆաւ ալընա: Մտէն քեաճին էմը ետէ քի՝ գա 5
 շուն պիթի պիւր դափրապ գապաս լճալէ սու իւ-
 դերնտե պօղապլանա: Տիրի գուշու իտէ՝ կերէք 6
 օնու կերէք չամ ազամընը վէ իքի գաթիլը գրո-
 մըգը վէ զուֆալը ալըպ՝ օնարը տիրի գուշիլէ
 թագի սույուն իւղերինտե պօղապլանիշ գուշուն
 գանընա պաթրաւ: Ս է ճուտամտան փաքը 7
 նաճաք քիմնէնին իւղերինէ եեաի քերթ սեր-
 փէ. վէ օնու փաքըյա, վէ տիրի գուշու գրաւ
 տօղրու սալը վէրէ: Մտէն փաքլանաճաք քիմ 8
 տէ ես՝ զապընըն եպպապ, վէ տիլմիւմէ գրու

- Digitized by Google

քիմենին սաղ գուլաղներն եռաձաղը՝ իւզերինէ վէ սաղ էլինին պաշ փարմաղը իւզերինէ հէմ սաղ պաղներն պաշ փարմաղը իւզերինէ սուչգուրպանընն գանը իւսթիւնէ գոյա : Ս է քեահին ա 18 վուճունապի գալան եաղը՝ փաքլանաճագ քիմ սենին պաշը՝ իւլերինէ գոյա . վէ քեահին օնա Թապարն հուզուրունտա քէֆարէթ էտէ : Ս է 19 քեահին կիւնահգուրպանընը էյլէյէ , վէ նա փաքլըղընտան փաքլանաճագ քիմնէյէ քէֆարէթ էտէ . անտէն սօնկրա պիւթիւնեանմայը պողազլայա : Ս է քեահին պիւթիւնեանմայը վէ 20 էքմէքփէշքէշինի մէղպահտա սունա . վէ քեահին օնա քէֆարէթ էտէ , վէ փաքլանա :

Ս է էյէր ֆագիր օլուպ՝ պունա էլի եէթմէզ 21 սէ , օլտէմ օնա քէֆարէթ իչիւն՝ սարւա փէշքէշի իչիւն սուչգուրպանը պիր գուզու վէ էքմէքփէշքէշի իչիւն եաղըլա եօղրուլմուշ պիր իւլիւր սիմիա ունու վէ պիր լոլ եաղ ալա , Հէմ իքի 22 գումրու եա իքի կէօյէրճին եաղրուլարը՝ հէրնէյէ էլի եէթմէրսէ , քի պիրի կիւնահգուրպանը վէ օ պիրի պիւթիւնեանմա օլա : Ս է օնլաղը՝ փաք 23 լանմասը իչիւն՝ օէքիզինճի կիւնտէ քեահինէ ճէմնաթ չառորընըն գափուաունտա Թապարն հուզուրունա կէթիրէ : Ս է քեահին սուչգուր 24 պանը գուզույու վէ եաղ լոզունու ալըպ՝ քեահին օնլաղը Թապարն հուզուրունտա սալմա փէշքէշի սալա : Մտէն սուչգուրպանը գուզույու 25 պողազլայա , վէ քեահին սուչգուրպանընըն գանրնաան ալըպ՝ օնու փաքլանաճագ քիմնէնին սաղ գուլաղներն եռաձաղը՝ իւզերինէ վէ սաղ էլինին պաշ փարմաղը իւզերինէ հէմ սաղ պաղներն պաշ փարմաղը իւզերինէ գոյա : Ս է քեահին 26 եաղաան՝ քէնտիւնին սօլ էլինին պիւճունա աեօ-

- 27բէ: Ո՛ր է քեահին սող փարմաղը իլէ սօլ ափու-
 ճունտա՝ օլան եաղտան իապարն հուզուրունտա
 28 եւտի քերդե սերփէ: Ո՛ր է քեահին ափուճունտա
 օլան եաղտան փաքլանաճագ քիմնէնին սաղ գու-
 լաղընըն եումշաղը՝ իւզերինէ վէ սաղ էլինին պաշ
 փարմաղը իւզերինէ հէմ սող այաղընըն պաշ
 փարմաղը իւզերինէ սուչգուրգանընըն գանը օլան
 29 մահալին իւզերինէ գոյա: Ո՛ր է քեահին ափու-
 ճունտա՝ օլան եաղտան գալանը՝ փաքլանաճագ
 քիմնէնին պաշը՝ իւզերինէ՝ իապարն հուզուրուն-
 30 տա օնա քեֆարեթ էթմէք իչին՝ գոյա: Ի՞նտէն
 էլի եէթտիյի նէ իսէ, գումրուարտան՝ եա կէջ-
 31 երձին եափրուարրնտան պիրինի, իլինին եէթ-
 տիյի նէ իսէ, պիրինի կիւնահգուրգանը իչին
 վէ օ պիրինի պիւթիւնեանմա իչին՝ էքմէքփէշ-
 քէշիլէ պերապէր սունա . վէ քեահին փաքլա-
 նաճագ քիմնէյէ իապարն հուզուրունտա քեֆա-
 32 րէթ էտէ: Ը՞ուտամ իլլէթի օլուպ՝ քէնտի
 փաքլանմաարնա էլի եէթմէյէնին շերիաթի պու-
 տուր:
 33 Ո՛ր է իապար Սոսէյէ վէ իհարօնա սեջլէյիպ
 34 տէտի: Պէնիմ սիպէ՝ զապգ էտէօինիզ տէյի
 վերեճէյիմ Վանաւան տիյարքնա կիտիլինիզ
 տէ, վէ պէն զապղընըգտա օլան տիյարտա պիր է-
 35 վէ ճուտամ իլլէթի վերտիլիմտէ, ()լտէմ է-
 վին սահապի կէլէ, վէ քեահինէ խապէր վէրիպ՝
 տէյէ, Պանա՝ էվիմտէ իլլէթ վար կիպի կէօրիւ-
 36 նիյօր: Իմտի քեահին պուլուրա քի, քեահին
 իլլէթի կէօրմէյէ կէլմէզտէն էվիլէ՝ էվի պօշա-
 տալար, թաքիմ էվտէ օլան շէյլէրտէն հիշ պիրի
 փիւլէնմէյէ . վէ անտէն սօփկրա քեահին էվի
 37 կէօրմէյէ վարա: Ո՛ր է իլլէթէ պապարգտա,
 իշմէ իլլէթլու էվին տիվարլարնտա եէշիլ եա

գրգռել չուզուրար վարիսէ, վէ օնլար տիվարնն
 և իւզիւնտէն տերին կէօրիւնիւր իսէ. () լսէմ 38
 քեաճին էվտէն՝ էվին գափուսունա չըգա. վէ էվի
 ևէտի կիւն գափայա : Ս է ևէտինճի կիւնտէ՝ 39
 քեաճին տէօնիւպ պագա, վէ իշթէ իլլէթ էվին
 տիվարննտա եայրլտը իսէ. () լսէմ քեաճին 40
 պոյտուրա՝ քի՝ իւզերլէրինտէ իլլէթ օլան դաշարը
 չըգարալար, վէ օնլարը շէհրտէն տիշարը պիր
 նափաք մաճալէ աթալար : Ս է էվի իշերուտէն 41
 շէփշէվրէ գազարուա. վէ գազարգլարը դօփրաղը
 շէհրին տիշարըսընտա պիր նափաք մաճալէ տէօ
 քէլէր : Մնտէն դայրի դաշար ալըպ՝ օնլարը օ 42
 դաշարըն եերինէ գօյալար, հէմ դայրի դօփրադ
 ալըպ՝ էվի սըվայա : Ս է էյէր դաշարը չըգար 43
 տըգտան սօնկրա՝ վէ էվի գազարըտըգտան վէ սը
 վանտըգտան սօնկրա՝ իլլէթ տէօնիւպ՝ էվտէ պի
 թէրսէ. () զէման քեաճին կէլիպ կէօրտիւքտէ, 44
 իշթէ իլլէթ էվտէ եայրլմը իսէ, էվտէ ազղըն
 ճուսամ վար. օ՝ նափաք տըր : Մանի էվի՝ էս՝նի 45
 դաշարընը վէ օտոնլարընը վէ էվին ճիւմլէ ու ճա
 գօփրաղընը եըգա, վէ շէհրին տիշարըսընտա պիր
 նափաք մաճալէ չըգարա : Ս է օ էվէ՝ օնուն 46
 ճիւմլէ գափանտըղը՝ կիւնլէրտէ կիրէն՝ ախշամա
 տէք նափաք օլա : Ս է օ էվտէ եաթան՝ էս՝վա 47
 պընը եայգայա. հէմ օ էվտէ դաամ՝ եէյէն՝ էս՝
 վապընը եայգայա : Մմա էյէր քեաճին մոլթ 48
 լազան կէլիպ պագտըգտա, իշթէ էվ սըվանտըգ
 տան սօնկրա իլլէթ էվտէ եայրլմամը իսէ, օլ
 տէմ քեաճին էվի փաք պիրտիրէ. զերա իլլէթ
 աղալմը տըր : Մանի էվի փաքլամաք իշիւն՝ ի 49
 քի գուշ վէ չամ աղաճը վէ իքի գաթըլը գըրմըղ վէ
 զուֆա ալա : Ս է գուշուն պիրինի՝ պիր դօփրադ 50
 գապտա թագէ սոյուն իւզերինտէ պօղազլայա :

- 51 Ս է չամ աղաճը իլէ զուֆայը վէ իքի գաթը
 գրորմըը վէ տիրի գուշուալըպ՝ օնլարը պօզաղան-
 մը զուշուն գանընա վէ օ թաղէսույա պաթըրա,
 52 վէ էվէ եէտի քերէ սէրիէ: Ս է էվի գուշուն
 գանը իլէ վէ օ թաղէ սու իլէ վէ օ տիրի գուշ իլէ
 չէմ չամ աղաճը իլէ վէ զուֆա իլէ չէմ իքի
 53 գաթը գրորմը իլէ փաքլայա: Լ՛նտէն տիրի
 գուշու շէհրին տիշարըսընտա գրորա մօղրու օթը
 վէրիպ՝ էվէ քէֆարէթ ետէ, վէ փաքլանա:
 54 Ղիւմէ ճուտամ իլէթինին վէ քէլն՝ չէմ
 56 էս՝ վապըն վէ էվ ճուտամընըն՝ վէ շիշին վէ օյ-
 ուզուն վէ փաքլադ լէքէնին շէրիաթի պու տուր:
 57 Պիր նէսնէնին հանկը կիւնտէ նափաք օլտուղու-
 նու՝ վէ հանկը կիւնտէ փաքլանտըղընը էպրէթ-
 մէք իշին ճուտամըն շէրիաթի պու տուր:

ԳԼԵ, 15:

- 1 Ս է Բապպ Սսէյէ վէ Լ՛հարօնա սէյլէյիպ տէ-
 2 տի: Իարաէլ օղուլարընա սէյլէյիպ՝ օնլարա
 տէյին: Պիր քիմսէնին թէնինտէն սէյլէյան վազը՝
 3 օլտուգտա, սէյլէյանը նափաք տոր: Ս է սէյէ-
 լանընտա նափաքըղը պու տուր: կերէք սէյլէյանը
 իլէ թէնի ագարսա, կերէք սէյլէյանընտան գա-
 4 փանըրսա, նափաքըղը պու տուր: Ս էյէլանը օ-
 լանըն՝ իւզէրինտէ եաթտըղը հէր եաթադ նա-
 փաք օլա, վէ հէր հանկը էշեանըն իւզէրինտէ օ-
 5 թուրուրսա, օ նափաք օլա: Ս է օնուն եաթա-
 ղընա մօգունան քիմսէ՝ էս՝ վապընը եպդայա,
 չէմ սու իլէ եպդանա, վէ ախշամտէք նափաք
 6 օլա: Ս է սէյլէյանընըն իւզէրինտէ օթուրտու-
 ղու էշեատա օթուրան՝ էս՝ վապընը եպդայա,
 չէմ սու իլէ եպդանա, վէ ախշամտէք նափաք
 7 օլա: Ս է սէյլէյանընըն թէնինէ մօգունան՝

- 19 Սէ պիր գարընըն սէյէլանը օլուպ՝ թէնկնտե
քի սէյէլան գան իսէ, եհտի կիւն պըրը տուրա, վէ
հէր օնա տօգունան՝ ախշամատէք նափաք օլա :
- 20 Սէ պըրը օլտուղունտա՝ հէր նէ իւզէրինէ եա
թարա, օ շէյ նափաք օլա . վէ հէր նէ իւզէրին
21 տէ օթուրուրա, օ շէյ նափաք օլա : Սէ օնուն
եաթաղընա հէր տօգունան՝ էս՝ վապլարընը՝ եայ
գայա, վէ սուիլէ եայգանա, վէ ախշամատէք
22 նափաք օլա : Սէ օնուն՝ իւզէրինէ օթուրտու
ղու հէր կէօնէ էշեպէ հէր տօգունան՝ էս՝ վապ
լարընը՝ եայգայա, վէ սուիլէ եայգանա, վէ ախ
23 շամատէք նափաք օլա : Սէ կերէք տէօշէյի
իւզէրինտէ՝ կէպէք իւզէրինէ օթուրտուղու գա
պըն իւզէրինտէ օլան նէսնէյէ տօգունան քիմնէ
24 ախշամատէք նափաք օլա : Սէ էյեր պիլէսին
ճէ պիր վէճհէ քիմնէ եաթարա, վէ օնուն հայ
զը օ քիմնէյէ տօգունդուրա, օ՝ եհտի կիւն նա
փաք օլա . հէմ հէր իւզէրինէ եաթաղըն եաթագ
25 նափաք օլա : Սէ պիր գարը քի՝ հայզը զէմա
նընտա տէյիլիքէն, գանընըն սէյէլանը պիր չօգ
կիւն ագարսա, եախօտ հայզընտան զիյատէ տ
գարսա, նափաքըղըն աէյէլանըն ճիւմլէ կիւնլէրի՝
հայզընըն կիւնլէրի կիպի օլա . օ՝ նափաք տըրը :
- 26 Սէյէլանընըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ օնուն հէր իւ
զէրինտէ եաթաղըն՝ եաթագ՝ քէնտինէ հայզընըն
եաթաղըն՝ կիպի օլա . վէ հէր իւզէրինտէ օթուր
տուղու էշեա՝ հայզընըն նափաքըղըն՝ կիպի նա
27 փաք օլա : Սէ հէր օնլարա տօգունան՝ նափաք
օլա . վէ էս՝ վապլարընը եայգայա հէմ սուիլէ
28 եայգանա, վէ ախշամատէք նափաք օլա : Սէ
էյեր սէյէլանընտան թէմիզէնիրսէ, օ զէման
քէնտիսինէ եհտի կիւն սայա, անտէն սօնկրա
29 փաք օլա : Սէ սէքիզինճի կիւնտէ քէնտիսինէ

իբի գումարու եա իբի կեցերճին եալլուլարր ա-
լլայ՝ օնլարր քեահինէ ճէմաւթ չատրրննն գա-
փուաունա կեթիրէ: Ս է քեահին պիրինի կիւ 30
նահգուրպանը՝ վէ օպիրինի պիւթիւնեանմա էյ-
լէյէ. հէմ քեահին օնա՝ Բապպըն հուզուրունտա՝
նափաքլղընն սէյէլանննտան քէֆարէթ էտէ:

Պէյլէճէ Խարաէլ օղուլարընը նափաք հալ- 31
լերինտէն պլըրասըզ, քի արալարընտա օլան չա-
տրըմը փիսլէմէքլէ՝ նափաք հալլերինտէ էօլ-
մէյէլէր: Ս էյէլանը օլանըն՝ վէ շօլ ճիմա՝ նէֆ- 32
սի չըգըպ՝ օնուն սէպէպիլլէ նափաք օլան քիմսէ-
նին՝ հէմ հայզը իլէ խասթա գարընըն՝ վէ սէ- 33
եէլանը օլան կերէք էրքէյին կերէք գարընըն՝
հէմ նափաք գարը իլէ եաթան էրքէյին շէրիա-
թի պոլ տուր:

ԳԼԸ, 16:

Ս է Լ՝հարօնուն իբի օղուլարը Բապպըն հուզու- 1
րունա եագլաշըպ էօլտիւքլէրինտէ, օնլարըն վէ-
ֆաթընտան սօնկրա՝ Բապպ Ս՝սէ իլէ սէյլէշտի,
Ս է Բապպ Ս՝սէյէ տէտի. Վարընտաշըն Լ՝հա- 2
րօնա սէյլէ քի՝ հէր վագըթտա մուգատտէս մա-
հալէ՝ փերտէնին իչէրիսինէ՝ սանտուղուն իւղէ-
րինտէ օլան քէֆարէթին էօնիւնէ կիրմէսին, քի
էօլմէյէ. զիրա քէֆարէթին իւղէրինտէ՝ պու-
լութտա կէօրիւնէճէյիմ: Լ՝հարօն մուգատտէս 3
մահալէ պունոնլա կիրէ. Նիւնահգուրպանը ի-
չիւն պիր կէնճ պուղա իլէ, վէ պիւթիւնեանմա ի-
չիւն պիր գօչ իլէ: Ս՝ուգատտէս քէթէնպէզի 4
կէօմլէք կիլլէ, վէ թէնի իւղէրինտէ քէթէն պէ-
զի տիզլիք օլա, հէմ քէթէն պէզի գուշագ իլէ
գուշանա, վէ քէթէն պէզի սարըք սարընա. պուն-
լար մուգատտէս լիպասլար տըր. իմտի թէնինի

- 5 սաւ իրէ եպարայս , անտէն օնարդ կոյէ : Հեմ
խարտէջ օգուլարքնն ճէմաւթընտան կիւնաճ-
գուրպանը իշին . քէշիւթտէն իքի էրքէճ՝ վե
6 պիւթիւնեանսն իշին պիք դօշ ալա : Ս է Լ՝
Հարօն քէնտիսինին կիւնաճգուրպանը պօղաւ-
աքնը առնա , վե քէնտիսինտէն էօթիւրիւ հեմ
7 եզինտէն էօթիւրիւ քէֆարէթ էտէ : Լ՝նտէն
իքի էրքէճի ալա՞ օնարդ Բապարն հուզուրուն
առ ճէմաւթ . չատրքնն գաիօսսունաա թազ-
8 անմ էտէ : Ս է Լ՝Հարօն՝ իքի էրքէճլէրին իւ
զերինէ գարա՛լէք աթա . գուրանն պիքի Բապար
իշին՝ վե գուրանն օպիւրի աղատ օլունաճաք
9 էրքէճ իշին օլա : Ս է Լ՝Հարօն՝ օլ իւզերինե
Բապարն գուրանը չըգան էրքէճի Թագրիւզ է-
10 աէ , վե օնու կիւնաճգուրպանը էյլէյէ : Ս է օլ
էրքէճ քի օնուն իւզերինէ աղատ օլունմագ գու-
րանը չըգար՝ օնունլա քէֆարէթ էտիւ օնու ա-
ղատ օլմագա . չէիլէ ապրօկիտէք իշին՝ Բապարն
եանինէ անիւր Թագարմ օլունա :
11 Լ՝նտէն Լ՝Հարօն քէնտի կիւնաճգուրպանը
պուղաւարն՝ առնա , վե քէնտինտէն էօթիւրիւ
հեմ եզինտէն էօթիւրիւ . քէֆարէթ էտէ , վե
քէնտինին կիւնաճգուրպանը պուղաւարն՝ պօղազ-
12 չալա : Ս է պուխուրտանը՝ Բապարն հուզուրուն
առ օլունմեզպահտան աթէշ քէօլլէրիլէ աօլու
ալա , վե անօրիւլիւշ խօշ գօգուլու պուխուրտան
ալաւալարքնն աօլտուրուպ՝ փերտէնին իշերիսինէ
13 կէօթիւրէ : Ս է պուխուրա՝ Բապարն հուզու-
րունաա աթէշէ գօլա , վե պուխուրուն առանմը
չէհատէթին փերքինտէ օլուն քէֆարէթի գափ-
14 չալա , քի էօլմէյէ : Լ՝նտէն պուղանն գանըն-
տան ալա՞ փարմազրիլէ քէֆարէթին իւթիւնէ՝
կիւն աօղուսունա աօղուս սերփէ , հեմ փարմազը-

իբժ գանտան քեֆարէթին հօնիւնտէ եւտի քեր-
րէ սերփէ: Ս է գազմ իչիւն կիւնահգուրպանը 15
օլան էրքէճի պօղաղլայրպ՝ գանընը փերտէնին ի-
չէրիսինէ կէօթիւրէ. վէ օնուս գանը իլէ՝ պուղա-
նըն գանը իլէ էյլէտիյի կիպի էյլէյէ, եանի օնու
քեֆարէթին իւղերինէ վէ քեֆարէթին հօնիւնէ
սերփէ: Ս է մուգատտէս մահալէ՝ խարաէլ օ- 16
ղուլարընըն նափաքըղարընտան վէ օնլարըն
իսեանընտան վէ ճիւմլէ կիւնահլարընտան քե-
ֆարէթ էտէ. նափաքըղարը օրթասընտա՝ ա-
րալարընտա տուրան ճէմաւթ չատրընա՝ տախի
պէօյլէ էյլէյէ: Ս է մուգատտէս մահալէ քե- 17
ֆարէթ էթմէյէ կիրտիյինտէ, քէնտիսինտէն
էօթիւրիւ վէ էվինտէն էօթիւրիւ հէմ խարաէլըն
ճիւմլէ ճէմաւթընտան էօթիւրիւ քեֆարէթ
էտիպ չըգը՝նճայատէք՝ ճէմաւթ չատրընտա
հիչ պիրատէմ օլմայա: Լ՝նտէն Լ՝ապպըն հու- 18
ղուրունտա օլտն մէզպահա չըգա, վէ օնա քեֆա-
րէթ էտէ. վէ պուղանըն գանընտան վէ էրքէճին
գանընտան ալա, վէ մէզպահըն պույնուղարը իւ-
ղերինէ չէփչէվըէտէ գոյա: Ս է գանտան փար- 19
մաղըյլա եւտի քերրէ օնուն իւղերինէ սերփէ.
վէ օնու խարաէլ օղուլարընըն նափաքըղարըն-
տան թէմիղլէյէ, վէ օնու թագախլէյէ:

Խանի մուգատտէս մահալէ՝ վէ ճէմաւթ չա- 20
տրընա՝ հէմ մէզպահա քեֆարէթ էթմէյի
թէքմիլ էթտիքտէ, տիրի էրքէճի թագրիպ է-
տէ: Լ՝նտէն Լ՝հարօն իքի էլէրինի տիրի էրքէ- 21
ճին պաշը՝ իւղերինէ գոյա, վէ խարաէլ օղուլարը-
նըն ճիւմլէ եարամաղըղարընը վէ ճիւմլէ օնլա-
րըն իսեանընը վէ ճիւմլէ կիւնահլարընը օնուն
իւղերինտէ թագրիւր էտէ. վէ օնլարը էրքէճին
պաշընա գոյուպ՝ պիր միւնասիպ քիմնէ եւտիլիլէ

- 22 չէօլէ կէօնտերէ : Վ է երբեճ օնլարն եարա-
մազըզլարընը քէնտի իւզէրինտէ պիր պէյապան
եէրէ կէօթիւրէ . իմտի երբեճի չէօլէ սալը վէրէ :
- 23 Մնտէն Մհարօն ճէմաաթ շաարըրնա կիրէ ,
վէ մուգատտէս մահալէ կիրտիյինտէ՝ կիտիյի
քէթէն պէզի էս՝ վապլարընաան սյոյունա , վէ օն-
- 24 լարը օրատա պրագա : Վ է թէնինի մուգատտէս
մահալտէ սուիլէ եպգայա , վէ էս՝ վապլարընը
կիյինէ . անտէն չըզըպ՝ քէնտի պիւթիւնեանմա-
սընը վէ գազմին պիւթիւնեանմասընը էյլէյէ , վէ
քէնտինտէն էօթիւրիւ հէմ գազմտան էօթիւրիւ
- 25 քէֆարէթ էտէ : Մնտէն կիւնահ գուրպանընըն
եաղընը մէզպահատա եագա :
- 26 Վ է երբեճի ազատ օլմագ իչիւն կէօթիւքէն
քիմէն՝ էս՝ վապլարընը՝ եպգայա , վէ թէնինի սե-
իլէ եպգայա , վէ անտէն սօնկրա օրատոյա կիրէ :
- 27 Վ է օ կիւնահ գուրպանը պուղաշը վէ կիւնահ-
գուրպանը երբեճի՝ քի օնլարն գանը քէֆարէթ
էթմէք իչիւն մուգատտէս մահալէ կէօթիւրիւ-
տիւ՝ օնլարը օրատտան տիշարը՝ չըգարա , վէ օն-
լարըն տէրիւնի վէ էթլէրինի հէմ թէզէյինի ա-
- 28 թէշէ եագալար : Վ է օնլարը եագան քիմնէ՝
էս՝ վապլարընը՝ եպգայա , վէ թէնինի սու իլէ
եպգայա , վէ անտէն սօնկրա օրատոյա կիրէ :
- 29 Վ է պուսիզէ էպէտի գանտուն օլա քի՝ եէաին-
ճի ալաա սյըն օնունճու կիւնիւնտէ ճանլարընըզ
ճէֆալանտըրաւըզ , վէ հիչ իշ իշլէմէյէսիզ , կի-
րէք եէրլի քիմնէ կէրէք աբանըզտա միւսաաֆիթ
- 30 օրտն եապանճը : () իրա օ՝ սիզի փաքլամագ իւ-
չիւն՝ սիզէ պու կիւնտէ քէֆարէթ էտէճէք , քի
ճիւմլէ կիւնահլարընըզան Վապալըն հուզուրուն-
- 31 տա փաքլանաւըզ : () սիզէ բահաթ շապալթը
օլա , վէ էպէտի գանուն իւզրէ ճանլարընըզ ճէ-

Ֆալանտորրասը: Ս է պտպասը եերինտե քեա- 32
հինյիք էթմէք իչին մէս՝ օլունան վէ նասպ օ-
լունան քեահին՝ օ քեֆարէթ էտե, վէ քեթէն
պեզի լիպասլարընը՝ մուգատտէս լիպասլարը օ
կեյէ. Ս է մուգատտէս Սագտէսէյէ քեֆարէթ 33
էտե, հէմ ճէմալաթ չատրըրնա վէ մեզպահա
քեֆարէթ էտե. վէ քեահինլէրէ հէմ ճէմալա-
թըն ճիւղէ գալմընա քեֆարէթ էտե: Ս է պու- 34
սիզէ՝ երլտա պիր քերրէ խրահէլ օղուլարընա
ճիւղէ կիւնահլարընտան քեֆարէթ էթմէք ի-
չին՝ էպէտի գանուն օլա: Լանի օ՝ Բապպըն Ս-
սէյէ պուլուրտուզու կիպի էյլէտի:

ԳԼԸ, 17:

Ս է Բապպ Սսէյէ սեյլէյիպ տէտի. Լհարգ- 1
նա վէ օնուն օղուլարընա վէ ճիւղէ խրահէլ օ-
ղուլարընա սեյլէյիպ՝ օնլարա տէ. Բապպըն
պուլուրուպ տէտիյի սեօզ պիւտուր. խրահէլ է- 3
վինտէն հէր քիմ՝ օրաուտա սըզըր եա գօյուն եա
քէչի պօղազլարսա, եա օրտուտան տիշարը պ-
գազլարա, Ս է օնու ճէմալաթ չատրըրնըն գ- 4
փուսունա Բապպա գուրպան սուհմաղա՝ Բապպըն
չատրըր՝ էօնիւնէ կէօթիւրմէզսէ, օ ատէմ գանլը՝
սայըլա. օ՝ գան տէրքմիւշտիւր, վէ օ ատէմ քէն-
տի գալմընըն արասընտան հէլաք օլունա: Եթա- 5
քիմ խրահէլ օղուլարը՝ աչոգ գրտա պօղազլա-
տըզլարը գուրպանլարընը կէթիւրէլէր. ետնի օն-
լարը Բապպա ճէմալաթ չատրըրնըն գափուտու-
նա քեահինէ կէթիւրէլէր, վէ օնլարը Բապպա սե-
լամէթ գուրպանլարը իչին պօղազլալար: Ս է 6
քեահին գանը՝ ճէմալաթ չատրըրնըն գափուտու-
տա Բապպըն մեզպահա իւզէրինէ սերփէ, վէ եա-
ղընը Բապպա խուզ գօզիւ իչին կապա: Ս է սը- 7

Եպագամաճա, հէմ թէնինի եռամադա, օգէմնն
Եպամադլղղնը՝ չէքէ:

ՊԼՇ, 18:

Այս (Կապպ Ի) ծախէ սեփլէյիպ տէտի. Իարաէլ 1
օղուլարընն սեփլէյիպ՝ օնլարա տէյէսին. Լճ-
լահընը Լապպ պէնիմ: () Լ սաքին իտլիյնիզ 3
Ի) Զորը տիյարընն անլինէ կէօրէ Էթմէյէսիզ,
վէ պէն սիզի կէթիրէճէյիմ Բանաան տիյարը-
նն անլինէ կէօրէ Էթմէյէսիզ, հէմ օնլարըն
գանունլարը իւզրէ եիւրիւմէյէսիզ: Էթմէյէսիզ 4
թիմի իճրա էտիպ՝ գանունլարըմը սազլայաւորը,
քի օնլար իւզրէ եիւրիւմէսիզ. Լճահընը Լապպ
պէն իմ: Իմոի գանունլարըմը վէ հէթմէյէթիմի 5
սազլայաւորը, քի օնլարը իճրա էտէն առէմ՝ օն-
լարը Եաշայաճաճ տըր. Լապպ պէն իմ:

Էթ պիր քիմնէ թէննէ իրարմինն օնուն չըփ- 6
լագլղղնը աշմագ իչին Եազլաշմայա. Լապպ
պէն իմ: Պապանն չըփլագլղղնը՝ Եա անդա- 7
նն չըփլագլղղնը աշմայասըն. օլ սէնին անան-
արը, օնուն չըփլագլղղնը աշմայասըն: Պապա- 8
նն գարընն չըփլագլղղնը աշմայասըն, սէնին
պապանը՝ չըփլագլղղնը տըր: Պապանն գրղը 9
Եա անանն գրղը օրան գրղգարընտաշընն չըփ-
լագլղղնը՝ կէրէք էփոէ սօղմուշ կէրէք դաշրա-
տէ սօղմուշ օրուն՝ օնլարըն չըփլագլղղնը աշ-
մայասըն: () Դլուն գրղընն Եա գրղն գրղընն 10
չըփլագլղղնը՝ օնլարըն չըփլագլղղնը աշմայա-
սըն. զիրա օնլարըն չըփլագլղղնը սէնին տիր:
Պապանն գարըն գրղընն չըփլագլղղնը՝ պա- 11
պանտան սօղուպ սէնին գրղգարընտաշըն օլմազլա
օնուն չըփլագլղղնը աշմայասըն: Պապանն 12
գրղգարընտաշընն չըփլագլղղնը աշմայասըն. օ՝

- 13 Գաղաթեն խրարմը՝ տրո : Մանեն գողգարեն-
տաշեն չփլադըղենը անմայասրն , զիրա անտ-
14 նըն խրարմը՝ տրո : Պաղաթեն գարրնտաշենն
չփլադըղենը անմայասրն , գարրաթնա եազլաշ-
15 մայասրն . օ սէնին ամուճան գաղղար տրո : Լե-
լինին չփլադըղենը անմայասրն . օղաւնուն գա-
րար՝ տրո . օնուն չփլադըղենը անմայասրն :
16 Դարրնտաշեն գարսրնն չփլադըղենը անմայա-
սրն . սէնին գարրնտաշենն չփլադըղենը տրո :
17 Պիր գարրնն՝ հեմ օնուն գրղենն չփլադըղենը
անմայասրն . օնուն օղու գրղենն եա գրղ գրղ-
նըն չփլադըղենը անմայ իչին անմայասրն . մ-
18 լար օնուն խրարմը՝ տրո . պու՝ փիւճիւտիւր : Ս է
պիր գարր յը՝ գողգարրնտաշը յըլա անմայասրն ,
թաքի օնու՝ օտա հա սաղիլեն՝ օպիլինին չփլադ-
ըղենը անմայըլա ալազլանմայասրն :
19 Ս է նափաքըղը հանասրնտա պրըլմը շ գա-
րըյա՝ չփլադըղենը անմայա եազլանմայասրն :
20 Ս է ճիմա՝ իչին գօշունտուն գաղղար իլէ՝ եամի-
մայասրն , քի օնունյէ նափաքլանմայասրն :
21 Օ իւրըլյէթիմտէն Ս ձլէի իչին տիւղտէն կե-
չիւրմէյէ վէրմէյէսին . վէ Ս իւհրնն ասրնը մուր-
22 տարլանմայասրն . փապ պէն իմ : Ս է երբէք
իլէ՝ գարը եամիլըլ եամիմայասրն . պու՝ իքրա-
23 հիլէթ տիր : Ս է հիւ պիր հայվանըլա ճիմա
էթմէ , քի օնունըլա նափաքլանմայասրն . վէ պիր
գարը հայվան էօնինտէ տուրապ՝ օնունըլա ճիմա
էթմէսին . պու՝ նէճիս տիր :
24 Պունլարրն հիւ պիլիլէ նափաքլանմայասրը .
գիրա ճիմլէ պունլար իլէ՝ էօնինիւղտէն փօփա-
25 ճաղըմ՝ գաիփէլէր նափաքլանտրլար : Ս է օ
տիլար նափաքլանմայըլա , պէն եարամաղըղենը
օնուն իւղէլինէ՝ օալաճաղըմ , վէ օ տիլար՝ տաքի-

- 8 մէջ: Ս է օնուհեյէն կիւնահընը՝ չէքէ . զերտ
 Բապպըն մուգատտէսինի մուրտարլամը՝ աղը . վէ
 օ ճան գազմընտան հէլաք օլունա :
- 9 Ս է եհրինիզին պիշինինի պիշտիլինիզտէ՝
 Թարլանըն քէնաղընը Թէմամ պիշմէյէսին , վէ
 պիշինինին գալան պաշագլարընը . տէվլիրմէյէ-
- 10 սին : Ս է պաղընըն պօզմասընտան գալանը դօփ-
 ւամայասըն , հէմ պաղընտա . գալան սաղըրմիւրը
 տէվլիրմէյէսին . օնլարը . Ֆագիրէ վէ ետպան-
 ճըյա գօյվէրէսին . Լըահընըզ Բապպ պէնիմ :
- 11 Խըրաղըզզ Էթմէն , եալան օէյլէմէն , վէ պիրի
 12 պիրինիզի ալտաթման : Ս է իսմիմ եալան եհ-
 րէ եհմին Էթմէն . վէ Լըահընըն ատընը մուր-
- 13 տալամա . Բապպ պէնիմ : Վ օնշունա զուլմ
 Էթմէ , վէ զօր իլէ շէյ գամմա . սանա իւճրէթլի
 իշէյէնին իւճրէթի՝ սէնին եանընտա պիր կէճէ
- 14 սապահատէք աուրմասուն : Սաղըրա սէյմէ ,
 վէ քէօրուն էօնիւնտէ Թէօքեզ գօմա , ամմա Լը-
- 15 լահընտան գօրգ . Բապպ պէնիմ : Երիա՝ Թտէ
 նահագգըզ Էթմէն . Ֆագիրէ խաղր Էթմէ , վէ
 քէպիրին խաղրընը սայմա . գօնշունուն շէրիա-
- 16 Թընը ա՛տալէթ իւզրէ կէօր : Վսվմընտա դա-
 մազըզ Էթմէյէ կէզմէյէսին . գօնշունուն գանը-
- 17 նա կէրէյէ գալգամայասըն . Բապպ պէնիմ : Վս-
 րընտաշընը եիւրէյինտէ պուղզ Էթմէյէսին .
 գօնշունու էլպէթթէ ազարլայասըն , վէ օնուն ի-
- 18 չիւն կիւնահ եիւքլէնմէյէսին : Ինթիգամ ալ-
 մուրասըն , վէ գազմընըն օղուլարընա քէն սագ-
 ւամայասըն , իլա գօնշունու քէնտին կիպի սէ-
 վէսին . Բապպ պէնիմ :
- 19 Վանանլարըմը սագլայասըզ . հայվանընը՝ պիր
 ճինաի պիր դայթի ճինաիլէ չիթթէլտիրմէյէսին .
 Թարլանա տիւրթու էքին էքմէյէսին . վէ իւզէ-

րինէ տիրել իփլիքտէն տօգունմուշ էս՝ վապ ան-
մայասըն : 1) է պիրատէմպիր գարը իլէ եաթըպ 20
ճիմա՝ էտէրսէ, վէ օ պիր քիմսէնին սաթըն աըն-
մըշ խալայրղը օլուպ՝ ասլա ֆիտա օլմատը իսէ,
հէմ օնա ազատըգ վերիլմէտիյսէ, օ թէտիպ օ-
լունսուն . էօլտիրիլմէսինլեր, զիրա օ՝ ալատը
տէյլլտիր : 1) է սուչու իչիւն Բապպա ճէմաաթ 21
չատրըրն գափուաունա՝ սուչուրպանը իչիւն պիր
գօչ կէթիրէ : 1) է քեահին օնա՝ էթտիյի կիւ 22
նահը իչիւն սուչուրպանը գօչու իլէ Բապպըն
հուլուրունտա քէֆարէթ էտէ . վէ էթտիյի կիւ
նահ օնա ա՛վֆ օլունա :

1) է օլ տիյարա վարտըղընըզտա, հէր նէ կէօ- 23
նէ եէնիր Ֆէյլէլէ աղաճ տիքտիյինիլ գէման՝ օնուն
մէյվէսինի սիւննէթսիլ կիպի նափաք դութա-
սըգ . սիղտէն իւշ երլ սիւննէթսիլ սայրըպ եէ-
նիլմէյէ : 1) է տէօրտիւնճիւ երլտա ճիւմլէ մէյ- 24
վէսի Բապպըն համալերի իչիւն մուգատտէս օլա .
1) է պէշինճի երլտա մէյվէսինի եէյէսիլ . թաքի 25
սիղին իչիւն մահսուլունու արթըրա . Բաշընըլ
Բապպ պէնիմ :

Վան իլէ պերապեր պէր շէյ եէմէյէսիլ . ֆալ 26
աշմայասըղ, վէ հավայա՝ զայիպի պիլմէք իչիւն՝
պա՛գմայասըղ : Պաշընըղն քէնարընտաքի սա- 27
շընը գըրգմայասըղ, վէ սագալընըն քէնարընը
պօզմայասըն : 1) է էօլիւ իչիւն թէնինիլտէ 28
քերթիլքէր էթմէյէսիլ, հէմ քէնտիլերինիլտէ
եաղը տամզաւմայասըղ . Բապպ պէնիմ : Վը- 29
ղընը ֆահիշէ էթմէքլէ մուրտարլամա, քիօ տի-
եար ֆահիշ օլմայա, հէմ օ վիլպլէթ եարամազ-
ըղլա տօլմայա : Ե ապպաթլարըմը սագլայա- 30
սըղ, վէ 1) նգտէսէմտէն գօրգասըղ . Բապպ պէն
իմ : 1) իհիրպազլարա եիւլ վէրմէն, վէ րէմմալ- 31

լարա տանը՝ շման , քի օնլարը լա նափաբլանմո-
եասրդ . Լ՝ լա հընը լ Ի ադա պէնիմ :

- 32 Սաչը աղարմը շ քիմսէ էօնիւնտէն՝ պաղա
գալգ, վէ իխթիարըն եիւզիւնէ իբրամ էյլէ, վէ
33 Սլահընտան գօրգ. Ռապպ պէնիմ: Ս էտիյա-
րընըզտա՝ սիզինլէ պիր եապանճը միւսաֆիր օ-
34 լուսա, օնա ճէֆա էթմէյէսիզ: Սանընըզտա
միւսաֆիր օլան եապանճը սիզէ՝ եէրլինիզ կիպի
օլա, վէ օնու քէնտին կիպի սէվէսին. զիրա սիզ տէ
Սըսըր տիյարընտա միւսաֆիր իտինիզ. Սլահը-
նըզ Ռապպ պէնիմ:
35 Ը էրիա՝ թտա նահագգլըգ էթմէյէսիզ, աբ-
36 շընտա՝ դարթըտա վէ էօլէքտէ տախի: Սիզին
թէրազընըզ թէմամ՝ տիրհէմլէրինիզ թէմամ՝
էֆանըզ թէմամ վէ հին էօլէքլէրինիզ թէմամ
օլա. սիզի Սըսըր տիյարընտան չըգարան Սլահը-
37 նըզ Ռապպ պէնիմ: Իմտի ճիւմլէ գանոււլա-
րըմը վէ ճիւմլէ հէզթմլէրիմի սագլայասըզ, վէ օն-
լարը իճրա էյլէյէսիզ. Ռապպ պէնիմ:

၇၂၇, 20:

- 1 Մէ բապպ Սնէյէ սէջլէյիպ տէտի. Լամտի
Խարաէլ օղուլարընա տէյէսին. Խարաէլ օղուլ-
լարընտան վէ Խարաէլտէ միւսաֆիր օլան եա-
պանճըլարտան՝ հէր քէնտի զիւրրիյէթինտէն
Սնէխէ վէրէն քիմսէ էլպէթթէ էօլտիւրիւյէ.
3 տիյարըն գաւմը օնու դաշլարըլա դաշլայա: Մէ
պէն օլ ատէմին իւզէրինէ եիւզիմիւ տիքիպ՝ օ-
նու գաւմընըն արասընտան հէլպք էտէճէյիմ.
չիւն Սագտէսէմի նափաքլամաղա վէ մուգաա-
տէս ատըմը մուրտարլամաղա տէյիւ քէնտի
4 զիւրրիյէթինտէն Սնէխէ վէրմիշտիր: Մէ է-
կէր տիյարըն գաւմը կէօղէրինի օլ քիմսէտէն.

զիւրրիյեթինսէն Սօլէխէ վերտիյինստէ պիր վէճհ
 իլէ գափամաղըլա՝ օնու էօլտիւրմէ զսէ . ()Լ- 5
 աեմ պէն օլ քիմսէնին իւզէրինէ՝ հէմ օնուն էվ
 խալզընըն իւզէրինէ եիւզիւմիւ տիքէճէյիմ , վէ
 կերէք օնու՝ կերէք Սօլէխէ ֆահիշլիք էթմէք
 իչիւն օ քիմսէնին արտընճա ճիւմլէ վարանլարը՝
 գաւմընըն արասընտան հէլպէ էտէճէյիմ : Հէմ 6
 տիհիրպաղլարըն վէ ըմմալլարըն արտլարընճա
 ֆահիշլիք էթմէք իչիւն տէօնէն ճանըն իւզէ-
 րինէ տախի եիւզիւմիւ տիքիպ՝ օնու քէնտի գաւ-
 մընըն արասընտան հէլպէ էտէճէյիմ : Խմտի 7
 մուգատտէսլէնին , վէ մուգատտէսլէր օլուն . զի-
 րա Լլլահընըզ Բապպ պէնիմ : Հէմ գանուն- 8
 լարըմը սագլայըն , վէ օնլարը իճրա էյլէյին . սի-
 զի մուգատտէսլէյէն Բապպ պէնիմ :

Հէր՝ պապասընա եա անասընա սէօյէն քիւմ 9
 սէ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ . օ՝ պապասընա վէ ա-
 նասընա սէօյթիւշտիւր . գանը իւզէրինսէ օլա :
 Սէ հէր քիմ զայրի քիմսէնին գարըսըյըլա 10
 զինա էտէրսէ , գօնշուսունուն գարըսը իլէ զի-
 նա էտէն քիմսէ՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ . կէ-
 րէք զանի կերէք զանիյէ էօլպի-լի-լէլէր : Սէ 11
 պիր ատէմ պապասընըն գարըսըյըլա եաթար-
 սա , պապասընըն չըփլազըղընը աշմըշտըր . էլ-
 պէթթէ իքիսի տէ էօլտիւրիւլէ . գանլարը իւ-
 զերլէրինսէ օլա : Սէ պիր քիմսէ կէլինի իլէ 12
 եաթարսա , էլպէթթէ իքիսի տէ էօլտիւրիւլէ .
 խապիս՝ լիք էթտիլէր . գանլարը իւզէրլէրինսէ
 օլա : Սէ պիր քիմսէ երքէքիլէ՝ գարըիլէ եա- 13
 թար կիպի եաթարսա , իքիսի տէ մէքրուհընգ
 էթտիլէր . էլպէթթէ էօլտիւրիւլէլէր . գանլարը
 իւզէրլէրինսէ օլա : Սէ պիր քիմսէ պիր գա- 14
 ըըյը հէմ օնուն անասընը ալըբաս , պու՝ ֆիւ-

- ճիւղը օլմաղըլա, հէմ օնու հէմ օնլարը աթէշէ
 եագալար . թաքիմ՝ արանըզտա եարամազըդ
 15 օլմայա : Վ է հայվանըլա ճիմա՝ էտէն քիմսէ՝
 էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ, վէ հայվանը տէփէլէյէ-
 16 սիզ : Վ է պիր գարը՝ հէրնէ հայվանըլա չիֆթ-
 լէշմէք իչիւն օնա եագլաշըրսա, կէրէք գարըլը
 կէրէք հայվանը տէփէլէյէսին . օնլար էլպէթթէ
 17 էօլտիւրիւլէ . գանլարը իւղէրլէրինտէ՝ օլա : Վ է
 պիր քիմսէ պապասընըն գըզը՝ եա անասընըն
 գըզը օլան գըզգարընտաշընը ալըրսա, վէ օնուն
 չըփլագլըղընը կէօրիւրսէ, հէմ գըզ տա օնուն
 չըփլագլըղընը կէօրիւրսէ, պու՝ ռիսվայլըգ օլմա-
 ղըլա, օնլար՝ գափմլէրի խալգընըն կէօղէրի էօ-
 նինտէ հէլաք օլունալար . օ՝ գըզգարընտաշընըն
 չըփլագլըղընը աչմըշ տըր . կիւնահընը՝ չէքէ :
 18 Վ է պիր քիմսէ հայզընտա օլան գարըլիլէ եա-
 թըպ՝ օնուն չըփլագլըղընը աչաթա, օ՝ օնուն
 պունկարընը՝ աչտը, օ գարը տախի քէնտի գանը-
 նըն պունկարընը՝ աչմըշտըր, իքիսի տէ գափմլէ-
 19 ռինին արասընտան հէլաք օլունալար : Վ է ա-
 նանըն գըզգարընտաշընըն՝ եա պապանըն գըզ-
 գարընտաշընըն չըփլագլըղընը աչմայասըն . զիրա
 պիր քիմսէ՝ պիր խըսըմընըն չըփլագլըղընը աչաթ-
 20 սա, իքիսի տէ եարամազըլըղընը՝ չէքէլէր : Վ է
 պիր քիմսէ ա՛մուճասընըն գարըսըլըլա եաթալա
 սա, ա՛մուճասընըն չըփլագլըղընը՝ աչմըշտըր . օն-
 լար կիւնահըլարընը՝ չէքէլէր . էվլատսը՛զ էօլէլէր
 21 Վ է պիր քիմսէ՝ քէնտի գարընտաշընըն գարըսը-
 նը ալմագ հարամ տըր . օ՝ գարընտաշընըն չըփ-
 լագլըղընը՝ աչաթ . էվլատսը՛զ օլալար :
 22 Խանի ճիւղէ գանունլարըմը վէ ճիւղէ հէօքմ-
 լէրիւի սագլայասըզ, վէ օնլարը իճրա՝ էյլէյէ-
 սիզ, թաքիմ՝ պէնիմ՝ օնտա սաքին օլասընըզ

տէյիւ՝ սիզի կեօթիւրէճէյիմ տիյար սիզի գուս-
մայա : Ս է էօնիւնիւզտէն սիւրէճէյիմ դաի-23
Ֆէլէրին գանոււնլարընճա եիւրիւմէյէսիզ . զիւրա
ճիւմէ պունլարը օնլար էթտի , վէ պէն օնլար-
տան նէֆրէթ էյլէտիմ : Ս է սիզէ տէտիմ .24
() նլարըն եէրինի զապդ էտէսիզ , վէ պէն օնու՝
էտնի օսիւտ վէ պալ ագան տիյարը սիզէ միւլք
իչիւն վէրէճէյիմ . սիզի գաւմլարտան պյըրան
Լլաճընըզ Լապպ պէնիմ : Լամի սիզ փաքի-25
լէ նափաք հպլանլարըն արասընտա՝ հէմ նա-
փաք իլէ փաք գուլլարըն արասընտա պյըրա է-
տէսիզ . վէ նափաք դութասընըզ տէյիւ պյըր-
տըղըմ հպլանլարլա վէ գուլլարլա հէմ եէրտէ
ճիւմէ սիւրթիւնէնլէրլէ ճանլարընըղ մէքուհ
էթմէյէսիզ : Ս է պանա մուգատտէսլէր օլա-26
սըզ . զիւրա պէն Լապպ մուգատտէսիմ , վէ պէ-
նիմ օլասընըզ տէյիւ՝ սիզի գաւմլարտան պյըր-
տըմ :

Լամի սիհիրպազ վէ ըէմմալ օլան՝ էրքէք օլ-27
սուն գտորը օլսուն՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ . օն-
լարը դաշլարլա գաշլայալար . գանլարը իւզէրլէ-
րինտէ օլսուն :

ՊԼՇ, 21 :

Ս է Լապպ Ս՝օսէյէ տէտի . Լհարօն օղուլլարը 1
քեհահինլէրէ սէօյլէյիպ՝ օնլարա տէ քի՝ հիչ
պիրիսի գաւմընտա էօլիւ իչիւն նափաքլանմա-
սըն : Լլմմա օնուն ագրապասը օլան խըսըմըի- 2
չիւն՝ էտնի անասը վէ պապասը վէ օղուլ վէ գը-
ղը վէ գարընտաշը իչիւն , էէմ գարիպէսի օլան՝ 3
գօճայա վարմամըզ պիքրէ գըղգարընտաշը իչիւն
նափաքլանսա ճպլիզ տիր . ()՝ գաւմընտա խօ- 4
ճա օլմազըլա՝ նափաքլանմասըն , թաքիմ քէն-

- 5 տիախի մուրտարլամասըն : Պաշարընը եօլմա-
 եալար , վէ սագալարընըն քէնարընը թրաշ
 էթմէյէլէր . հէմ թէնլէրինտէ քէրթիքլէթ
 6 քէրթմէյէլէր : Վէնտիլէրինին Ղլահընա մու-
 գատտէս օլալար , վէ քէնտիլէրինին Ղլահընըն
 ատընը մուրտարլամայալար . զիրա Րապպըն ա-
 թէշգուրպանլարընը՝ քէնտիլէրինին Ղլահը-
 նըն էքմէյինի օնլար սունալար . իմտի մուգատ-
 7 տէսլէր օլալար : Ֆահիշէ՛ եա մուրտարլանմըշ
 գարը ալմայալար , վէ գօճասընտան պօշանմըշ
 գարը ալմայալար . զիրա Քէաիին՝ Ղլահընա մու-
 8 գատտէստիր : Եմտի օնու մուգատտէսլէյէսին .
 զիրա սէնին Ղլահընըն էքմէյինի օ՝ սունար . օ՝
 սանա մուգատտէս օլա . չիւն պէն սիզի մուգատ-
 9 տէսլէյէն Րապպ՝ մուգատտէսիմ : Ա՛ է քէա-
 հին օլան քիմսէնին գրզը՝ Ֆահիշլիք էթմէքէ
 մուրտարլանըրսա , պապասընը՝ մուրտարլաթ . օ՝
 աթէշէ՛ եագրլա :
- 10 Ա՛ է օնուն գարընտաշլարընտան՝ պաշը իգէ-
 րինէ մէսհին եաղը տէգթիւմիւշ՝ վէ լիպասլարը
 կիյմէյէ նասպ օլունմօւշ պիւյիք քեահին՝ պա-
 11 շընը ալմայա , վէ էս՝ վապընը երթթմայա . Ա՛ է
 հիշ պիր էօլմիւշ քիմսէնին եանընա վարմայա ,
 պապասը եա անասը՝ իչիւն պիլէ նափաքլանմա-
 12 եա . Ա՛ է Ա՛նգտէսէտէն չը՝ գմայա , հէմ Ղլ-
 ահընըն Ա՛նգտէսէտինի մուրտարլամայա . զիրա
 քէնտի Ղլահընըն նասպ մէսհինին եաղը իգէ-
 13 րինտէտիր . Րապպ պէնիմ : Ա՛ է օ՝ գարընընը
 14 պիքրէ իքէն ալա . Տուլ գարը՝ եա պօշանմըշ
 եա մուրտարլանմըշ՝ էա զինպքեար օլանը ալմա-
 եա . անճագ գարը իչիւն գալմընտան պիր պիք-
 15 րէ ալա : Ա՛ է գալմընտա զիւրթիյէթինի մուր-
 տարլամայա . զիրա օնու մուգատտէս էյլէյէն
 Րապպ պէնիմ :

Ս է Բապպ Սոսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Լ- 16
 Հարօնա սէյլէյիպ տէյէսին . Սէնին զիւրրիյէ-
 թինտէն օնլարըն սիլսիլէլէրինճէ՝ իւզէրինտէ
 ալըպը օլան քիմէ Լլահընըն էքմէյինի թագ-
 րիպ էթմէյէ եանաշմայա : () Խրա հիչ պիր 18
 ալըպը օլան քիշի եանաշաճագ տէյիլ . քէօր
 քիշի եա ագօագ՝ եա տ'պառնպա էքսիյի եա ար-
 թըղը՝ օլան , Լա պյաղը գըրըգ՝ եա էլի չօլագ 19
 օլան քիշի , Լա գանպուր եա ճիւճէ եա կէօ- 20
 զինտէ լէքէսի օլան՝ եա ուլուղու եա թէմրէ-
 կիլի եա գասըղը՝ եարըգ , Վեահին Լհարօ- 21
 նուն զիւրրիյէթինտէն՝ պիր կէօնէ՝ ալըպը օլան
 ատէմ Բապպըն աթէշգուրպանլաբընը սունմա-
 ղա եանաշմայա . օնուն ալըք վար . Լլահընըն
 էքմէյինի սունմաղա եանաշմայա : Կերէք ա- 22
 զիզէր ա՛զիպինտէն՝ կերէք ա՛զիզէրտէն՝ Լլա-
 հընըն էքմէյինի եէյէ . Լնճագ փերտէյէ կիր- 23
 մէյէ , վէ մէղպահա եագլաշմայա . զիրա ալըք՝
 վար , վէ Սագտէսէմի մուրտարլամայա . չիւն օն-
 լարը մուգատտէսլէյէն Բապպ պէնիմ : Ս է 24
 Սոսէ Լհարօն իլէ օղուլարընա՝ հէմ ճիւմէ
 Խարաէլ օղուլարընա պո- նէսնէլէրի սէյլէտի :

ՊԼԵՐ 22:

Ս է Բապպ Սոսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Լհա- 1
 րօնա վէ օղուլարընա տէքի՝ Խարաէլ օղուլա-
 րըն մուգատտէս նէսնէլէրինտէն կերի տուրա-
 լար . վէ օնլարըն պանա թագտիս էթտիյի նէս-
 նէլէրտէ մուգատտէս ատըմը մուրտարլամայա-
 լար . Բապպ պէնիմ : () Նլարա տէյէսին . Ղիւմէ 3
 զիւրրիյէթինտէն՝ սիլսիլէլէրինիզճէ՝ հէր քիմ
 նապաբըղը իւզէրինտէ իքէն , Խարաէլ օղուլա-
 րըն Բապպա թագտիս էթտիլէրի մուգատտէս

Սէ էյեր պիր քիմսէ պիլմէզլիքլէ մուգատ- 14
տէս նէսնէտէն եէրսէ, օնօն իւլէրինէ պէշտէ
պիր գաթըպ՝ մուգատտէս նէսնէ իլէ քեաճինէ
վէրէ : Սէ Խարաէլ օղուլարըն Բապպա սուն- 15
տուգլարը մուգատտէս նէսնէլէրինի մուրտար-
լամայար . Վի օնլարըն մուգատտէս նէսնէ- 16
լէրինի եէմէյիլէ քէնտիլէրինէ գապաճաթ պէ-
լասը եիւլէթմէյէլէր . զիրա օնլարը մուգատ-
տէսլէյէն Բապպ պէնիմ :

Սէ Բապպ Սոսէյէ սէջլէյիպ տէտի . Լ- 17
ճարօնա վէ օնուն օղուլարընա վէ ճիւմլէ Խա-
րաէլ օղուլարընա սէջլէյիպ՝ օնլարա տէյէսին .
Խարաէլ էվինտէն եա Խարաէլտէ օլան եապան-
ճրտան՝ պիլթիւնեանմա տէյիւ Բապպա սուն-
տուգլարը ճիւմլէ ատագլարը իչին վէ ճիւմլէ
իրատէթիէշքէշլէրի իչին գուրպանընը սունան
ճէր ատէմ , Սիղին իչին գապուլ օլունմաղա՝ 19
էզբիւզլէրտէն՝ գօյունլարտան եա քէշիլէրտէն
այըպսըզ էրքէք առնա : Հիչ պիր այըպը օ- 20
լանը սունմայասըզ . զիրա սիզին իչին գապուլ
օլունմաղ : Սէ ատագ էտա էթմէք իչին՝ եա 21
իրատէթիէշքէշի իչին՝ պիր քիմսէ էզբիւզլէր-
տէն եա գօյունլարտան Բապպա սէլամէթգուր-
պանը սունարսա , օ՝ այըպսըզ օլա , թաքիմ գա-
պուլ օլունա . ասլա օնտա պիր այպ օլմայա :
Վեօր եա պիր էանը գըրըգ եա սագադ եա չը- 22
պանը եա ույուլլու եա թէմրէկիլի օլանլարտան
Բապպա սունմայասըզ . վէ պունլարտան Բապ-
պա աթէշգուրպանը իչին մէզպաճըն իւլէրինէ
գօմայասըլ : Լման արթըգ եա էքսիք աճալը 23
պուղայը եա գօյունու՝ իրատէթգուրպանը իչին
սուն . լաքին օ՝ ատագ իչին գապուլ օլունմաղ :
Խապէսի էզիլմիշ եա տէջիւլմիշ եա գօփարըլ- 24

մըշ եա քէսիլմիշ օլանը՝ Բապպա սո՛ւնմայասըղ :

25 վէ վիւայեթինիզտէ պոնտէ-էթմէյէսիզ : Ո՛ր է
Լաւաճընըն էքմէյինի՝ եապանճը քիմէնին
էլիիլէ ճիւմլէ պոնլարտան սոնմայասըզ , զիրա
օնլարտա՝ օնլարըն ֆէսատը վէ ա՛յըպը՝ վար . օն-
լար սիզին իչիւն գապուլ օլունմա՛զ :

26 Ո՛ր է Ռապալ Սոսեյէ սէօյլէյիւպ տէտի . Սը-
ղըր եա գօյուն եա քէչի տօղունճա՝ եէտի կիւն
անասընըն եանընտա՝ օլա . վէ սէ.քիզինճի կիւն
տէ՛ հէմ՝ օնտան սօնկրա Ռապալա աթէշգուպանր

Ձեռքին մագպուկ՝ օլո՛ւր: Կերէք սըղըըը կերէք
գօյունու՛՝ հէմ՝ օնու հէմ՝ եսվրուսանու պիր

29 կիւնտէ պօղապլամայասըզ : Ո՛ր է Ռապպա շիւ-
քրդուրպանը սոնտողունուզտա՝ ո՛ր է՞ սոնա-

30 Երևելք, քի սիզին իշիւն գապուլ օլունա. (՝
Հէման օ կիւնտէ եէնիլէ, Եապահատէք օնտան,
Եալգօյմայասարգ. (՝ Եապ պէնիմ :

31 Խմտի թէնպիհչէրիմի սագլայանսըզ , զէ օնլա-

32 րը էյլէյէսիզ . Բապպ պէն իմ : Ղ է մուգատ-
տէս ատըմը մուրտարլամայասըզ , քի պէն՝ Խ-
րաէլ օղուլլարընըն արասընտա մուգատտէսլէ-
նէյիմ . սիգի մուգատտէսլէյէն Բապպ պէն իմ .

**33-ՎԻ ԼՂԱՏՆԵՐԸ օլմագ իչին սիզի Սըսըր տի-
հարրնտան չըգարտորմ : Բապպ պէն իմ :**

၇၆၄ ၂၃ :

1 Ա է Բապպ Սփսէյէ սէջլէյիպ տէտի . Իսրա-
էլ՝ օղուլլարընա սէջլէյիպ օնլարա՝ Ս՛ուգատ-
տէս ճէմի՛յէթ չաղըրաճաղընըղ Բապպըն պայ-
րամլարը իշիւն տէյէսին.քի՛ պէնիմ պայրամլարըմ
3 պոմլար տըր . Լըթը կիւն իշ իշէնէ, վէ եէ-
տինճի կիւն րահաթըն շապպաթը մուգատտէս
ճէմի՛յէթ տիր . Տիչ պիր իշ իշլէմէյէսիզ . Ճէ-

3 պոռնիկայի տրու. Լ.թը կիւն իշ իշէնէ, վէ եւ-
տինճի կիւն ըահաթըն շապպաթը մուգաստտէս
ճէմիյէթ տիր. Տիչ պիր իշ իշէմէյէսիզ. ճէ-

մի՛յ մէսքեան լարընը տա ի՛սպպա շապպաթ տըր:

Սէվսիմին տէ մուգաստտէս ճէմի՛յէթ չաղըրա~ 4
 ճաղընը՝ ի՛սպպըն պայքամ լարը պուն լար տըր.
 Եվ վէլքի պյտա՝ պյըն օն տէօրտիւն ճիւ կիւ~ 5
 նիւն տէ՝ ախշամ իւթիւ ի՛սպպա ֆասէ՛՛՛ տիր:
 Սէ պու պյըն օն պէշին ճի կիւնիւն տէ ի՛սպպա 6
 խամուրսուղ պայքամը տըր. եէտի կիւն խամուր-
 սուզլար եէյէսիզ: Ելք կիւն տէ սիզին մուգաստտէս 7
 ճէմի՛յէթինիզ օլա. հիչ խըզմէթէ միւթա՛լիգ
 իշ՝ իշլէմէյէսիզ: Սէ եէտի կիւն ի՛սպպա ա~ 8
 թէշգուրպանը սունասըզ. եէտին ճի կիւն տէ
 մուգաստտէս ճէմի՛յէթ տիր. հիչ խըզմէթէ միւ-
 թա՛լիգ իշ իշլէմէյէսիզ:

Սէ ի՛սպպ Սէսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Խա~ 9
 րաէլ օղուլարընա սէջլէյիպ՝ օն լարա տէ. Սի-
 զէ վէրէճէյիմ տիյարա՝ կիրտիյինիզ տէ՝ վէ պի-
 չինինի պիչտիյինիզ տէ, պիչինինիզին դուրֆան-
 տա տէմէտինի քեահինէ կէթիրէսիզ: Սէ օ՝ 11
 տէմէտի ի՛սպպըն էօնիւն տէ սալա, քի սիզին ի-
 չիւն գապուլ օլունա. քեահին օնու շապպաթըն.
 էրթէսի կիւնիւն տէ սալա: Սէ տէմէտի սալ~ 12
 արղընըզ կիւն տէ՝ ի՛սպպա պիւթիւնեանմա իչիւն
 պիր երլըզ պիր ա՛յըպսըզ գուզու սունասըզ:
 Սէ օնուն էքմէքփէշքէշի՝ եաղըլա եօղուլ~ 13
 մուշ իքի իւշը սիմիտ ունու օլա. ի՛սպպա խօշ
 գօգուլու աթէշգուրպանը իչիւն տըր. վէ օնուն
 շէրպէթփէշքէշի՝ պիր շէյրէք հին շէրապ օլա:
 Սէ Լըլահընըզ գուրպանը հէման սունաճա~ 14
 ղընըզ կիւն տէք՝ էքմէք եա գամրուլմուշ պուղ-
 տայ եա թազէ պաշաղլար եէմէյէսիզ. սիւթիլէ-
 լէրինիզճէ ճէմի՛յ մէսքեան լարընը տա՝ պու սիզէ
 էպէտի գանուն օլա:

- 15 Վ է սալմանն տէմէտինի կէթիրտիյինիդ .
շապպաթըն էրթէսինտէն՝ քէնտինիլէ թէմամ
16 եւտի հաֆթա սայասըղ . Խա եւտինճի շապ-
պաթըն էրթէսինէտէք էլլի կին սայասըղ . վէ
17 Ռապպա եենի էքմէքփէշքէշի սունասըղ : Վէս-
քեանլարընըզտան սալմափէշքէշի իչին իքի էք-
մէք կէթիրէսիդ , քի օնլար իքի իւշը սիմիտ ու-
նունտան օլարագ՝ մայալը փիշմիշ օլալար . պու՝
18 Ռապպա իլք մահսուլար տըր : Վ է էքմէքլէր,
իլէ՝ Ռապպա պիրէր երլլըգ ալթարըգ եւտի գու-
զու հէմ պիր ինէք եալլուաու պուլա վէ իքի
գօջ սունասըղ . պունլար՝ էքմէքփէշքէշլէրի ի-
լէ վէ շերպէթփէշքէշլէրի իլէ Ռապպա պիւ-
թինեանմա՝ էա՝նի Ռապպա խօշ գօգուլու ա-
19 թէշգուրպանը օլա : Էմ կինահգուրպանը ի-
չին քէշիլէրտէն պիր էրքէճ՝ վէ սէլամէթգուր-
պանը իչին պիրէր երլլըգ իքի գուզու Ռաֆլիդ
20 էտէսիդ : Վ է քեահին օնլարը՝ իլք մահսու-
լուն էքմէյի իլէ սալմափէշքէշի իչին՝ իքի գու-
զուլար իլէ Ռապպըն հուզուրունտա սալա . օն-
լար քեահին իչին Ռապպա մուգատտէս օլա :
21 Վ է հէման օ կինտէ չաղըրասըղ քի՝ սիղէ մու-
գատտէս ճէմի՛յէթ օլա . հիչ պիր խըղմէթէ միւ-
թա՛լիգ իշ իշլէմէյէսիդ . պու՝ ճէմի՛յ մէսքեանլա-
րընըզտա սիլսիլէլէրինիղճէ էպէտի գանոն օլա :
22 Վ է տիյարընըզըն պիչինինի պիչտիյինիդտէ՝
պիչտիյին զէման թարլանըն քէնարընը թէմա-
մէն պիչմէյէսին , վէ պիչինինին գալան պաշագ-
լարընը տէվէրմէյէսին . օնլարը ֆագիրէ վէ եա-
պանճըյա՝ գօյվէրէսին . Վլահընըղ Ռապպ պէն
իմ :
23 Վ է Ռապպ Վ օսէյէ սէօյլէյիպ տէտի . Ռա-
րաէլ օղուլարընա սէօյլէյիպ տէ . Ետինճի ալ-

տա՝ սյրն իւք կիւնիւնտէ սիղէ շապարթ՝ պօրու
սէտասընըն զիբրի՝ մուգատտէս՝ ճէմի՛յէթ օլա,
Հիւ պիր խրզմէթէ միւթա՛լիգ իշ իշլէմէյէ- 25
սիղ, ամմա Ռապալ աթէշգուրպանը սունասըլ և

Հէմ Ռապալ Սոսէյէ սէջլէյիպ տէտի. 26
Պոնտան մա՛տա պու ետիննճի սյրն օնունճու 27
կիւնիւնտէ քեֆարէթլէրին կիւնիւ. օլմազըլա՝
սիղէ մուգատտէս ճէմի՛յէթ օլա. իմաի ճանկտ-
րընըզը ճէֆալանտըրասըլ, վէ Ռապալ աթէշ-
գուրպանը սունասըլ: Սէ հէման պու կիւն- 28
տէ հիւ պիր իշ իշլէմէյէսիղ. զերա Մլահընըզ
Ռապալն հուլուրոանտա սիզտէն էօթիւրիւ քե-
ֆարէթ էթմէք իշիւն՝ քեֆարէթլէր կիւնիւ
տիւր: Օյիրա հէման օլ կիւնտէ հէր՝ ճէֆա 29
չէքմէյէն ճան՝ գալմընտան հէլաք օլունա:
Սէ հէման օլ կիւնտէ հէր հանկը ճան. պիր կէօ- 30
նէ իշ իշլէրսէ, գալմընըն արասընտան օ ճանը
թէլէֆ էտէճէյիմ: Հիւ պիր իշ իշլէմէյէսիղ, 31
սիլսիլէլէրիմիզճէ ճէմի՛յ միգքանլարընըզտա է-
պէտի գանուն օլա: Պու սիղէ ըսհամ շապ- 32
պաթըրտըր, վէ ճանլարընըզը ճէֆալանտըրա-
սըլ. սյրն սօգուղունճու կիւնիւն ախշամընտա՝
շապալաթընըզը պիր ախշամուն օպիր ախշա-
մետէք գութասըլ:

Սէ Ռապալ Սոսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Իսա 33
րաէլ օղուլարընա սէջլէյիպ տէյէսին. Պու ե-
տիննճի սյրն օնպէշիննճի կիւնիւնտէ Ռապալ եե-
տի կիւն չատըր պայրամը օլա: Իւք կիւնտէ 35
մուգատտէս ճէմի՛յէթ օլա. հիւ պիր խրզմէթէ
միւթա՛լիգ իշ իշլէմէյէսիղ: Ետի կիւն Ռապ- 36
պա աթէշգուրպանը սունասըլ. վէ սէքիզիննճի
կիւն սիղէ մուգատտէս ճէմի՛յէթ օլա, վէ Ռապ-
պա աթէշգուրպանը սունասըլ. օ՝ պայրամ:

- կիւնիւտիւր . հիշ պիտի խղճեմէ միւթա՛քդ իշ
 37 իշէնմէյէսիզ : Բապպա ամենշարապանը պիւ-
 թիւննանմա՛ վէ էքմէքիէշքէշի գուրգանը վէ
 շէրպէթփէշքէշի՝ հեր կիւնտէ իգթիզա էտէնի
 սոնմանգ իշին՝ մուգատտէս ճէմի՛յեթ չաղըրա-
 ճաղընը իապպըն պայրամլարը գունընր տըր .
 38 Բապպըն շապպաթլարընտան մանտա վէ հէաթ-
 եէլէրինիզտէն մա՛տա վէ ճիւմէ ասաղլարընը-
 թան մա՛տա՝ վէ ճիւմէ Բապպա պէրեճէյինիզ
 39 իրատէթլու փէշքէշէրինիզտէն մա՛տա : Էնմ
 եէտինճի պըն օնպէշինճի կիւնիւտէ՝ եէրին
 մահաուլունու տէվշիրտիյինիզտէ՝ Բապպա եէ-
 տի կիւն պայրամ էտէսիզ . էվվէլթի կիւնտէ
 շապպաթ՝ հէմ սէքիզինճի կիւնտէ շապպաթ
 40 օլա : Ա՛ է էվվէլթի կիւնտէ քէնտիլէրինիզէ
 կիւզէլ աղաճ եէմիշի փուրմա տալլարը՝ վէ սըգ
 ետփրագը աղաճ տաղարը՝ վէ սէլ սէջիւտիւ ու-
 լարը , վէ Ալլահընը Բապպըն էօնիւնտէ եէ-
 41 տի կիւն շաւտ օլտարը : Ա՛ է պու պայրամը Բապ-
 պա երլտա եէտի կիւն սաղլաթասըզ . սիւթիլէլէ-
 բինիզճէ էպէտի գանուն իւզրէ՝ օնու եէտինճի
 42 պլտա էտէսիզ : Այէտի կիւն շաւրըլարտա օ-
 թուրաւարը . Խարաէլտէ ճիւմէ եէրլու օլանլար
 43 շաւրըլարտա օթուրալար : Ինպիմ՝ գիւքրիյե-
 թինիզ պիլէլէր , քի Խարաէլ օղուլարընը Ալլաը
 տիյարընտան չըգարտըղմտա՝ օնլարը շաւրը-
 լարտա օթուրթտում . Ալլահընը Բապպ պէ՛նիմ :
 44 Ա՛ է Անէ Բապպըն պայրամլարընը Խարաէլ օ-
 ղուլարընա տէյիվէրտի :

ՊԼԸ, 24:

- 1 Ա՛ է Բապպ Անէյէ սէջիլէյիպ տէտի . Խարա-
 էլ օղուլարընա թէնպիհ էթքի՝ սանա ըշըգ ի-

չիւն եղմէ սափի զէյթունեաղը կէթիրէլէր, քի
գանտիլլէր տայիմա եանա: Իհարօն ճէմնաթ 3
չատորընտա՝ շէհատէթ փերտէսինին տիշարը-
սընտա՝ օնու ախշամտան սապահատէք Բապպըն
հուզուրունտա տայիմա թէրթիպ էտէ. պու՝ սիլ-
սիլէլէրինիզճէ էպէտի գանօն օլա: Դանտիլ 4
լէրի փաք շամատանըն իւղէրինտէ՝ Բապպըն էօ-
նիւնտէ տայիմա թէրթիպէ գօյա:

1) Է սիմիտ ունու ալըպ՝ օնտան օնիքի փիտէ 5
 փիշիքեսին. հեր պիր փիտէ իքիշէր իւշրտէն օ-
 լա: 1) Է օնլարը Բապպըն Էօնիւնտէ՝ փաք սօֆ- 6
 րանըն իւզէրինտէ իքի սրոյա գօյասըն, հեր սը-
 րատա ալթըշար օլա: 1) Է Էկը սրրանըն իւզէ- 7
 րինտէ սաֆի քիւնիւք գօյասըն, քի օ՛ Է քմէքտէ
 Բապպա աթէշգուրպանը զիքրի իշիւն օլա: () 8
 օնու Խարտէշ օղուլլարընըն դարաֆընտան Էպէ-
 տի ա՛հտ իւզըն՝ հեր շապպաթ կիւնիւնտէ տալ-
 իմա Բապպըն Էօնիւնտէ թէրթիպ Էտէ: 1) Է 9
 օ՛ Բ՛հարօնուն իլէ օղուլլարընըն՝ օլա, վէ օնու
 մոկատտէս մահալտէ եէյէլէր. զիրա պու՝ Բապ-
 պըն աթէշգուրպանլարընտան՝ օնա Էպէտի գա-
 նուն իւզըն ա՛ղիզէր ա՛ղիզի տիր:

1) Է Խորաէլ օղուլարընըն արասընտա չըգ-10
 մը՝ պիր Խորաէլի գարընըն օղուլ վարըտը, քի
 օնուլն պապասը 1) ըսըրըլ՝ իտի. վէ օ Խորաէլի
 գարընըն օղուլ պիր Խորաէլի քիմսէ իլէ օրտու-
 տա չէքիշտի: 1) Է օ Խորաէլի գարընըն օղուլ 11
 Բապալըն ատընա քիւֆը էտիպ սէյտիւ. իմտի
 օնու 1) օսէյէ կէօթիւրտիւլէր. վէ օնուլն անա-
 սընըն ատը՝ Տան սըպղընտան Տիպրինին գըղը՝
 Ը էլօմիթ իտի: Իմտի օնու Հապսալ գօտուլար, 12
 Թա Բապալըն միւրատը օնլարա մնիլմ օլոնէ
 ճէյէտէք: 1) Է Բապալ 1) օսէյէ սէյլէյիպ տէ-13

14 տի. () սեփէն քիմսէյի օրտուտան տիշարը
 չըգար, վէ ճիւղէ իշիտենլեր էլլերինի օնուս պա-
 չը իւզէրինէ փոյուլար, վէ ճիւղէ ճէմաթ օնու
 15 դաշլայա: Ս է խարակ օղուլարընա սեփլէյիպ
 տէյէսին. Հէր քիմ քէնտի Մլաշընա սեփէր-
 16 սէ, կիւնաշընը՝ չէքէ: Ս է Ռապպըն ասորնա
 քիւֆը էտէն՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ. օնու ճիւղէ
 ճէմաթ էլպէթթէ դաշլայա, եապանճը օլտու-
 նէրլի օլտուն՝ Ռապպըն ասորնա քիւֆը էտէրսէ,
 17 էօլտիւրիւլէ: Ս է պիր վէճճիլէ պիր ատէմի
 վուրուպ էօլտիւրէն քիմսէ՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւ-
 18 լէ: Ս է պիր Հայվան վուրուպ էօլտիւրէն՝ Հայ-
 19 վան նէրինէ Հայվան էտա էտէ. Ս է պիր
 քիմսէ գօնշուսունա սագաթըղգ էտէրսէ, օնա տա
 20 Հէման էթտէյի կիպի օլունա. Սընըգ նէրինէ
 սընըգ՝ կէօզ նէրինէ կէօզ՝ տիշ նէրինէ տիշ՝
 օնա տա Հէման պիր ատէմէ էթտէյի սագաթըղգ
 21 կիպի օլունա: Ս է Հայվան վուրուպ էօլտիւ-
 րէն՝ օնու էօտէյէ, ամմա ատէմ վուրուպ էօլ-
 22 տիւրէն՝ էօլտիւրիւլէ: Հէրիաթընըղ պիր օ-
 լա, եապանճըյա նիճէ իսէ նէրլույէ տէ պէփլէ
 23 օլա. զիրա Մլաշընըղ Ռապպ պէնիմ: Ս է
 Սոսէ խարակ օղուլարընա սեփլէյի, վէ օ սեփէն
 քիմսէյի օրտուտան տիշարը չըգարտըլար, վէ օ-
 նու դաշլու դաշլատըլար. վէ խարակ օղուլա-
 րը՝ Ռապպըն Սսէյէ թէնպիհ էթտէյի կիպի
 էլլէտիլեր:

ՊԵՇ, 25.

- 1 Ս է Ռապպ Սոսէյէ Սինա տաղընտա սեփլէյիպ
- 2 տէտի. խարակ օղուլարընա սեփլէյիպ՝ օնլուրա
 տէ. Պէն սիղէ վէրէճէյիմ տիյարա կիրտիյինիզ-
 տէ՝ օ տիյար Ռապպըն շապպաթընը՝ դուքսուն:

Թարլանը ալթը՝ երլ էքէսին, վէ պաղընը ալթը 3
 երլ պուտայասըն, հէմ օնուն մահսուլունու տէվ-
 շիրէսին: Լ՝մահ եէտինճի երլտա՝ եէր իչին 4
 րահամ շապպաթը՝ էտ՝նի լապպա շապպաթ օ-
 լա. Թարլանը էքմէյէսին, վէ պաղընը պուտա-
 մայասըն. Պիչինինտէն քէնտինտէն պիթէնի 5
 պիչմէյէսին, վէ պուտամատըղըն պաղըն իւզիւմ-
 լէրինի տէվշիրմէյէսին. եէրէ րահամ երլ օլա:
 Վ է սիզէ դաամ՝ իչին եէրին շապպաթը՝ օլա, 6
 կէրէք սանա կէրէք գուլունա կէրէք խալայըզ-
 նա կէրէք եանաշմանա՝ կէրէք եանընտա միւտա-
 ֆիր օլան եապանճընա. Լ՝մահ ճիւմլէ մահսու- 7
 թաթը՝ տապարլարընա հէմ սէնին տիյարընտա օ-
 լան հայվանլարա դաամ՝ իչին օլա:

Վ է քէնտինէ եէտի հաֆթա երլլար՝ էտ՝նի 8
 եէտի քէրէ եէտի երլ սայասըն. վէ եէտի հաֆ-
 թա երլլարըն կիւնլէրի՝ սանա գըրգ սոգուզ երլ
 օլուր: Վ է եէտինճի այտա պըն օնունճու կիւ- 9
 նինտէ երիքսէք սէտալը պօրու էօթտիւրէսին,
 պօրույու՝ քէֆարէթ կիւնիւնտէ ճիւմլէ տիյարը-
 նըզտա էօթտիւրէսիզ: Վ է էլլինճի երլ թագ- 10
 տիս էյլէյէսիզ, վէ եէրտէ՝ ճիւմլէ սաքինլէրի ի-
 չին ազատըղա տէլալ չաղըրտասըղ. պու սիզէ
 լօպէլ էրլ օլա. վէ սիզտէն հէր քէս քէնտի
 միւլքինէ տէօնէ, վէ սիզտէն հէր քէս քէնտի գա-
 պիլէսինէ տէօնէ: Պու էլլինճի երլ սիզէ լօպէլ 11
 սէնէսի օլա, էքմէյէսիզ, վէ քէնտինտէն պիթէ-
 նի պիչմէյէսիզ, վէ պուտամատըղընը պաղպառն
 տէվշիրմէյէսիզ. () իրա լօպէլ «էնէ» տիր, օ 12
 սիզէ մուգատտէս օլա. Թարլանըն մահսուլունու
 եէյէսիզ: Պու լօպէլ երլընտա հէր պիրինիզ 13
 քէնտի միւլքինէ տէօնէսիզ: Վ է գօնշունա պիր 14
 շէյ սաթտըղընտա՝ եա գօնշունուն էլլինտէն սա-

- Թըն ալտրղընտա , սիզտէն հիչ պիր քիմսէ գա-
 15 րընտաշընա ղատր էթմէյէ . Վօնշունտան՝ լօ-
 պէլտէն սօնկրա օլան երլարըն հիսապընա կէօրէ
 սաթըն ալասըն , օ քա մահսուլուն երլարընըն հի-
 16 սապընա կէօրէ սանա սաթա : Պահասընը՝ երլ-
 արըն չօգլուղունա կէօրէ չօղալտասըն , վէ երլ-
 արըն ազլըղընա կէօրէ պահասընը ազալտասըն .
 զիրա օ սանա մահսուլարըն հիսապընա սա-
 17 թար : Ա է սիզտէն հիչ քիմսէ գօնշունտանա
 ղատր էթմէյէ , վէ լալահընտան գօրգասըն . զիրա
 լալահընըղ լապպ պէն իմ :
- 18 Ա է գանունլարըմը իճրա էտէսիզ , հէմ հէօքմ-
 լէրիմի սազլայըպ՝ օնլարը էյլէյէսիզ . վէ օ տիյար-
- 19 տա էմինլիքլէ օպքին օլաճագարը : Ա է եէր
 մահսուլունու վերէճէք , վէ տոյունճայատէք
 եէյէճէքսիզ . վէ օնուն իւզէրինտէ էմինլիքլէ
- 20 սաքին օլաճագարը : Ա է տէրսէնիզ քի՝ լալտին-
 ճի երլտա նէ՝ եէյէլիմ . իշթէ էքմէյէճէիզ վէ
- 21 մահսուլարըմըղ տէվշիրմէյէճէիզ . իշթէ պէն
 պէրէքէթիմէ՝ ալթընճը երլտա սիզին իշին էմը
 էտէճէյիմ , վէ իւշ երլըղ մահսուլ վերէճէք :
- 22 Ա է սէքիղինճի երլտա էքտիյինիզտէ՝ էսքիմահ-
 սուլտան տօգուզունճու երլատէք եէյէսիզ . թա
 էէնի մահսուլու կէլինճէյէտէք՝ էսքիտէն եէյէ-
 սիզ :
- 23 Ա է եէր գաղիալազա սաթըլմայա . զիրա եէր
 պէնիմ տիր , չին սիզ՝ պէնիմ եանըմտա եապան-
- 24 ճըլար վէ միւսաֆիքլէրսինիզ : Ա է միւլքիւնիւ-
 զին ճիւմէ տիյարընտա՝ եէր իշին ֆիտա վերէ-
- 25 սիզ : Վարընտաշըն ֆագիլլէնիպ՝ քէնտի միւլ-
 քիւնտէն սաթարսա , օնուն ֆիտա էտէճէք ազ-
 րապատը կէլտիքտէ , գարընտաշընըն սաթտրղընը
- 26 օ ֆիտա էտէ : Լմմա պիր քիմսէնին ֆիտա է-

- 36 տա եաշայա: () նտան մուսմէլէ վէ մուրապա-
 37 չա անմայասըն , իլա Ալահընտան գորգասըն ,
 38 քի գարընտաշըն սէնին եանընտա եաշայա: Ագ-
 չէնի օնա մուսմէլէիլէ վէրմէյէսին , հէմ դաւա-
 38 մընը մուրապաչա իլէ վէրմէյէսին: Ալահընըզ
 իապպ պէնիմ , քիսիզէ Վանաան տիյարընը
 վէրմէյէ՝ Ալահընըզ օլմագ իչիւն սիզի Սըսըր
 տիյարընտան չըգարտըմ:
- 39 Ա է էյէր գարընտաշըն սէնին եանընտա ֆա-
 գիրլէնիպ՝ քէնտիսինի սանտ սաթարսա , օնու
 40 գուլ խըզմէթինտէ գուլանմայասըն: Անըն-
 տա եանաշմա եա մուսաֆիր կիպի օլա . սանա Աօ-
 41 պէլ եըլնատէք խըզմէթ էտէ . Անտէն եա-
 նընտան կէրէք քէնտիսի կէրէք օնուն օղուլարը
 պիլէսինճէ չըգա , վէ քէնտի գապիլէսինէ տէօնէ,
 42 վէ պապալարընըն միւլքիւնէ տէօնէ: Օյրա
 օնլար պէնիմ՝ Սըսըր տիյարընտան չըգարտըղմ
 գուլարըմտըր . գուլ սաթըլտըղը կիպի սաթըլէ
 43 մայալար: () նա սէրթ աղալըգ էթմէյէսին , իլա
 44 Ալահընտան գորգասըն: Ամա էտինէճէյին
 գուլ վէ խալայըգ՝ էդրաֆընըղտա օլան դաիֆէ-
 լէրտէն օլա . գուլու վէ խալայըղը օնլարտան սա-
 45 թըն ալասըն: Հէմ տախի՝ եանընըղտա սաթին
 օլան եապանճըլարըն օղուլարընտան՝ կէրէք օն-
 լարտան կէրէք տիյարընըղտա տօղուրտուլարը՝
 եանընըղտա օլան գապիլէլէրինտէն սաթըն ալա-
 46 սըղ , վէ քէնտի մալընըղ օլալար: Ա է օնլարը
 սիզտէն սօնկրա օղուլարընըզա միրաւս միւլքիւ
 իչիւն թագսիմ էտէսիղ , քի օնլար տայիմա գու-
 լունուղ օլա . ամմա գարընտաշարընըղ օլան Ապ-
 րաէլ օղուլարընա՝ հիչ քիմնէ գարընտաշընտ
 սէրթ աղալըգ էթմէյէ:
- 47 Ա է սէնին եանընտա օլան եապանճընըն եա

միւսափրին էլի կենիշէնտիքտէ, վէ օնուն եւ-
 նընտա օլան գարընտաշըն ֆագիրլէնիպ՝ սէնին
 եանընտա օլան եապանճըլա էա միւսափրէ եա
 եապանճը գապիրլէսինին սոյսօփունա քէնտիսինի
 սաթտըգտա, յ՛էնտիսինի սաթտըգտան սօնկ- 48
 րա, օ՛ ֆիտա օլունապիրի . գարընտաշարընտան
 պիրիսի օնու ֆիտա էտէ. ()նու եա ա՛մուճասը 49
 եա ա՛մուճասընըն օլըն. ֆիտա էտէ, եա գապի-
 լէսինտէ թէնճէ. ագրապասը՝ օնու ֆիտա էտէ .
 եախօտ էլի կենիշէնտիքտէ, քէնտի քէնտիսինի
 ֆիտա էտէ : Ա՛ է օնու սաթըն ալանիլէ՝ քէն- 50
 տինի օնա սաթտըղը երլտան լօպէլ Էքընտէք
 Տիսապլաշա, վէ սաթըսընըն ագչէսի Էրլարըն
 Տիսապընճա օլա. օնուն հիտալէ եանաշմա կիւն-
 տէլի կիպի օլա : Ա՛յէրտաշա չօգ երլ վարի- 51
 սէ, օնարա կէօրէ քէնտի սաթըսընըն ագչէսին-
 տէն ֆիտասընը էտա էտէ : Ա՛ է էյեր լօպէլ 52
 երլնտէք աղ երլ գալըրա, օնունլա Տիսապ-
 լաշալ՝ երլարընա կէօրէ ֆիտասընը էտա էտէ :
 Ա՛րլ պէ երլ օնուն եանընտա եանաշմա կիպի օ- 53
 լա սէնին Տուղուրունտա օնա սէրթ աղալըգ էթ-
 մէյէ : Ա՛ է էյերպու էս՛նտէ ֆիտա օլունմաղ- 54
 տա, լօպէլ երլնտա կէրէք քէնտիսի կէրէք օ-
 ղուլարը պիլէսինճէ չըգա : ()իրա լարտէլ օ- 55
 ղուլարը պէնիմ գուլարըմտըր . օնլար՝ Ա՛ըսըր
 տիլարընտան չըգարտըղըմ գուլարըմտըր . Ա՛լա-
 Տընըղ Ռապպ պէնիմ :

ԳԼԸ, 26 :

Քէնտիլէրինիղէ ալաշլար վէ դմա փութլար 1
 եափմայասըղ . վէ քէնտիլէրինիղէ տուրէթլեր
 տիքմէյէսիղ . Հէմ տիլարընըղտա՝ օնա սէճտա
 էթմէք իչին՝ դաշտան փութ գօմայասըղ . զիրա

- 2 Լճահընըզ Թապապ պէնիմ : Ը ապապթլարումը
սագլայասըզ, վէ Սագտէսէմէ հիւրմէթ էյլէյէ-
- 3 սիզ . Թապապ պէնիմ : Եյէր գանունլարումաս
եհլրիւրսէնիզ, վէ թէնպիհլէրիմի սագլայըպ՝ օն-
- 4 լարը իճրա էտէքսէնիզ , Պէնտէ եաղմուրլա-
րընըզը մէվսիմլէրինճէ վէրէճէյիմ, վէ եէր մահ-
սուլունու վէրէ, հէմ թարլանըն աղաճլարը մէյ-
- 5 վէլէրինի վէրէլէր : Ս է խարմանընըզ պաղպո-
ղումունաստէք եէթիշէ, վէ պաղ պոզումու էքի-
նէտէք եէթիշէ . վէ էքմէյինիզի տոյանճայա-
տէք եէյէսիզ, վէ տիյարընըզտա էմինլիքլէ սա-
- 6 քին օլասըզ : Հէմ եէրէսէլամէթ վէրէյիմ, վէ
եաթասըզ, վէ իւրքիւտէն օլմայա . վէ տիյարտան
քէօթիւ ճանավարլարը թիւքէտէյիմ, հէմ տիյ-
- 7 արընըզտան գըլըճ կէչմէյէ : Ս է տիւշմէնլէ-
րինիզի գօվասըզ, վէ էօնիւնիւլտէ գըլըճտան
- 8 տիւշէլէր : Հէմ սիւլտէն պէշ քիմսէ եհլք քիմ
սէյի գօվալայա, վէ սիզտէն եհլք քիմսէ օն պին.
քիմսէյի գօվալայա, հէմ տիւշմանլարընըզ էօ-
- 9 նիւնիւլտէ գըլըճտան տիւշէլէր : Ս է սիզէ
նաղար էտէյիմ, վէ սիզի մէյվէտաթ գըլըպ՝ սիզի
չօղալտայըմ, վէ սիզինլէ ահտըմը ս՝ապիթ է-
- 10 տէյիմ : Ս է էպիզաիտիւրէյի եէյէսիզ, վէ եէ-
նիլլէ եէր էթմէք իշիւն՝ էսքիյի չըգարասըզ :
- 11 Ս է չապըրումը արանըզտա գոյայըմ, վէ ճանըմ
- 12 սիզտէն կըրէնմէյէ : Ս է օրթանըզտա կէզէյիմ,
վէ սիզին Լճահընըզ օլայըմ, հէմ սիզ պէնիմ
- 13 գօվմըմ օլասըզ : Լճահընըզ Թապապ պէնիմ,
քիօնլարա գուլար օլմայասըզ տէյիւսիզի Սըսըր
տիյարընտան չըգարտըմ, վէ պոյունտուրուղու-
նուզուն պաղլարընը գըրտըմ, վէ սիզի տիք կէզ-
տիլտիմ :
- 14 Լման էյէր պէնի տինկլէմէյիպ՝ պու ճիւմըն

Էմբրէրիմի Էթմէղսէնիդ, Ս Է Էյեր գանունլա- 15
 ըրմը խօրլարսանըդ, հէմ Էյեր ճանընըդ հէգըմ-
 լերիմտէն իբրահ Էտէրսէ, շէջլէ քի՝ ճիւմլէ Էմբ-
 լերիմի Էթմէյիպ՝ ա՛հտըմը իպդալ Էտէսիդ :
 Պէն տախի սիզէ պունու Էտէճէյիմ, Եանի, Լ- 16
 զէրինիզէ կէօղլէրի թէլէֆ Էտէն վէ ճանը պայ-
 ըլտըրան գօրգույալ՝ վէրէմի վէ հլումայի սալա-
 երմ, վէ թօխումունըւզու նաֆիլէյէ Էքէսիդ :
 զիրա օնու տիւշմէնլէրինիդ եէյէճէք : Ս Է երիւ- 17
 զիւմիւ իւզէրինիզէ տիքէյիմ, վէ տիւշմէնլէրի-
 նիզին՝ Էօնիւնաէ գըրըլասըզ, վէ սիզի պուղզ Է-
 տէնլէր՝ սիզէ մուալլադ օլալար, վէ սիզի գօվա-
 լայան եօղլէքէն՝ գաչասընըդ : Ս Է Էյեր պուն- 18
 լարիլէ տախի պէնի տինկէմէզսէնիդ, կիւնասլա-
 ընըդ իչիւն սիզի եէտի գաթ տահա թէտիպ Է-
 տէյիմ : Ս Է գուվվէթինիզին մաղըուրըւղունու 19
 գըրայըմ, վէ կէզիւնիւղիւ տէմիր կիպի՝ հէմ եէ-
 րինիզի պագըր կիպի Էտէյիմ : Ս Է գուվվէթի- 20
 նիզ պօշունա թէլէֆ օլա, վէ եէրինիզ մահսու-
 լունու վէրմէյէ, հէմ եէրին աղաճլարը մէյվէլէ-
 րինի վէրմէյէլէր : Ս Է Էյեր պէնիմլէ զըթ կի- 21
 տիպ՝ պէնի տինլէմէյէ իսթէմէզսէնիդ, օ զէման
 իւզէրինիզէ՝ կիւնասլարընըզա կէօրէ եէտի գաթ
 պէլա՝ վամմ Էտէյիմ : Ս Է իւզէրինիզէ գըրըն 22
 ճանաւարլարընը՝ սալայըմ, քի սիզի Էվլատսըզ,
 Էտէլէր, վէ տավարլարընըզ գըրալար, հէմ սիզի
 աղալտալար, վէ եօլարընըդ խարապ օլա : Եյեր 23
 պէնտէն՝ պունլարլա տախի թէտիպ օրմազսանըզ,
 վէ պէնիմլէ զըթ կիտէրսէնիդ, () լտէմ պէն տա- 24
 խի սիզինլէ զըթընա՝ կիտէճէյիմ, վէ պէն տախի
 սիզի՝ կիւնասլարընըզ իչիւն եէտի գաթ գըրա-
 ճաղըմ : Ս Է իւզէրինիզէ ա՛հտըն ինթիգամընը 25
 ալան գըլըճը, սալաճաղըմ, վէ շէհրէրինիզտէ

- ճէմ՝ օլասընըզ, վէ արանըզա դաո՛ւն կէօնտէրէ-
 եիմ, վէ տիւշմանըն էլինէ թէսլիմ օլասընըզ :
 26 Սիզէ էքմէյին տէյնէյինի գըրտըղըմտա՝ էքմէյ-
 ինիզի օն գարը պիր Ֆուրուհտա՝ փիշիրէլէր, վէ
 էքմէյինիզի թարթը՛յըլա տէօնտէրէլէր . վէ
 27 եէյէսիզ, ամմա տօյմայասըզ : Սէր պունլա-
 րըլա տախի պէնի տինկլէմէզսէնիզ, ամմա պէ-
 28 նիմլէ զը՛թ կիտէրսէնիզ, ()զէման սիզինլէ դա-
 զապիլէ զըթընա կիտէյիմ . վէ պէն տախի սիզի
 կիւնաշլարընըզ իշիւն եէտի գաթ թէտիպ է-
 29 տէյիմ . Ս է օղուլարընըզն էթինի եէյէսիզ,
 30 հէմ գըզլարընըզն էթինի եէյէսիզ : Ս է եիւք-
 սէք եէրէրինիզի պօզայըմ, վէ փութլարընըզը
 գըրայըմ, վէ լէշլէրինիզի փութլարընըզն լէշ-
 լէրի իւզէրինէ գօյայըմ, վէ ճանըմ սիզտէն իք-
 31 րահ էտէ : Ս է շէհրլէրինիզի խարապ՝ վէ մագ-
 տէսէլէրինիզի վիրան էտէյիմ, վէ սիզին խօշ գօ-
 32 րունուզու գօզլամայըմ : Ս է պէն օ տիյարը վի-
 րան էտէյիմ, վէ օնտա սաքին օլաճագ տիւշման-
 33 լարընըզ օնա թա՛ճիւպ չէքէլէր : Ս է սիզի դաի-
 Ֆէլէրտէ տաղըտայըմ, վէ արտընըղճա գըլըճ
 չէքէյիմ . վէ տիյարընըզ վիրան օլա, հէմ շէհր-
 34 լէրինիզ խարապ օլա : ()Լ տէմ տիյար վիրան
 գալտըզը ճիւմլէ կիւնլէրտէ՝ սիզ տիւշմանլարընը-
 զըն տիյարընտա իքէն՝ շապպաթլարընտան մէս-
 րուր օլա . եէր օլ տէմ ըահաթ էտիպ՝ քէնտի
 35 շապպաթլարընտան մէսրուր օլա : Ղիւմլէ վիրան
 գալտըզը կիւնլէրտէ ըահաթ էտէ . զիրա սիզ իւ-
 զէրինտէ սաքին իքէն, շապպաթլարընըղտա ըա-
 36 հաթլանմամըշտոր : Ս է սիզտէն գալանլարըն՝
 տիւշմանլարընըն տիյարլարընտա եիւրէքլէրինէ
 տիթրէմէ՝ կէթիրէյիմ, վէ օնլարը տէփրէնէն
 ետփրաղըն սէտասը գօվալայըպ՝ գըլըճ էօնիւն-

էթմէք իչիւն օնլարտան իբրահէմէմ. չիւն օն-
 45 լարուն Լաւհը Բապպ պէնիմ: Լմմա շօլ փիր-
 լէրինին ա՛հտընը խաղթըմա՛ կէթիրիրիմ. քի՛ դա-
 իֆէլէրին կէօպէրի էօնիւնտէ օնլարա Լաւհ
 օլմադ իչիւն օնլարը Սըսը՛ր տիյարընտան չըգար-
 46 տըմ. Բապպ պէնիմ: Բապպըն՝ քէնտիսի իլէ
 Խարաէլ օղուլարընըն արասընտա՛ Սօսէնին եէափ
 իլէ Սինա տաղընտա վերտիյի գանոունլար վէ հէօ-
 քըմիէր վէ շէրիա՛թլէր պոււնլարտըր:

ՊԵՐ. 27:

- 1 Ա՛ է Բապպ Սօսէյէ սէօյլէյիպ՝ տէտի. Խարաէլ
 օղուլարընա սէօյլէյիպ՝ օնլարա տէ. Պիր քիմսէ
 ատադ ատատըղընտա, ճանլարըն գըլմէթի Բապ-
- 3 պա՛ պիչտիյին գըլմէթէ կէօրէօլա: Ա՛ է էրքէյէ
 պիչէճէյին գըլմէթ պո՛ւ օլա. Լյիրմի եաշընտան
 ալթմըշ եաշընատէք օլանա պիչէճէյին գըլմէթ՝
 Սաֆտէսէ մըս՝ գալը իւզըն՝ էլլի մըս՝ գալ կիւմիւշ
- 4 օլա: Ա՛ է էյէր տիշի իսէ, պիչէճէյին գըլմէթ
- 5 օթո՛ւղ մըս՝ գալ օլա: Լմմա էյէր պէշ եաշտան
 իյիրմի եաշընատէք իսէ, օլտէմ էրքէյէ իչիւն
 պիչէճէյին գըլմէթ իյիրմի մըս՝ գալ՝ վէ տիշի իչիւն
- 6 օն մըս՝ գալ օլա: Ա՛ է էյէր պիր այըղտան պէշ
 , եաշընատէք իսէ, օլտէմ էրքէյէ պիչէճէյին գըլ-
 մէթ պէշ մըս՝ գալ կիւմիւշ՝ վէ տիշի պիչէճէյին
- 7 գըլմէթ իւշ մըս՝ գալ կիւմիւշ օլա: Ա՛ է էյէր
 ալթմըշ եաշընտան եօգարը՛ օլուրսա, էրքէյէ իսէ,
 պիչէճէյին գըլմէթ օն պէշ մըս՝ գալ՝ վէ տիշի
- 8 օն մըս՝ գալ օլա: Ա՛ է էյէր պիչէճէյին գըլմէթէ
 գուտրէթի եէթմէղսէ, քիահինին էօնիւնէ չը-
 գա, վէ օնուն գըլմէթինի քեահին պիչէ. քեա-
 հին օնուն գըլմէթինի՝ ատադ էտէնին էլինտէն
 կէլտիյինէ կէօրէ պիչէ:

1) Է էյեր Կարապետ Բապապա գուրպան սոմուկուր 9
 Հայկանտան իսէ, օնլարտան Բապապա հէրնէ վէ-
 րիրսէ մուգատտէս օլա: ()նու թէպտիլ էթմէ- 10
 եէ, վէ էյիլի քէօթիլէ՝ եա քէօթիլիլ էյիլէ
 տէյիլթիրմէյէ. վէ էյեր պիր թագրիպլէ Հայ-
 վանը Հայկանա տէյիլթիրիրսէ, օլտէմ կէրէք օ
 կէրէք պէտէլի մուգատտէս օլա: 1) Է էյեր Կ- 11
 Կարապետ Բապապա գուրպան սոմուկմազ պիր կէօնէ
 նափսք Հայկանտան օլուրսա, օ Հայկանը քեա-
 հինին էօնիւնէ չոգարա. 1) Է քեահին օնա էյի- 12
 լիլինէ եա քէօթիլլիլինէ կէօրէ գըլմէթ պիլէ.
 եա քեահին՝ սէնին հէման պիլտիլին գըլմէթէ
 կէօրէ օլա: 1) Է էյեր մութլագան օնու ֆիտա 13
 էտէրսէ, օնա պիլտիլին գըլմէթինտէն պէշտէ պիր
 գամմ էտէ:

1) Է պիր ատէմ էվինի Ռապպա թագոսի օլ-14 մաղա վագֆ էտէրսէ, քեահին օնա էյիլլինէ եա քէօթիլլիյինէ կէօրէ գըլմէթ պիչէ . քեահին օնա նէ գըլմէթ պիչէրսէ, Էյլէճէ գալա : 1) Է 15 էյէր վագֆ էտէն՝ էվինի ֆիտա էտէճէք օլուրսա, օնա գըլմէթ պիչտիյին ագչէնին իւղէրինէ պէշտէ պիր զամմ էտէ, վէ Էժ օնոն օլա : 1) Է էյէր 16 պիր ատէմ՝ միւլքիւնիւն թարլասընտան Ռապպա վագֆ էտէրսէ, օլտէմ պիչտիյին գըլմէթ թօթուճոնա կէօրէ օլա . պիր հօմէր արփա թօթուճ մու իչիւն էլլի մըս՝ գալ կիւմիւշ օլա : 1) Է էյէր 17 թարլասընը Լօպէլ երլընտան վագֆ էտէրսէ, պիչտիյին գըլմէթ իւլլէ գալա : 1) Է էյէր թար-18 լասընը Լօպէլտէն սօնկրա վագֆ էտէրսէ, քեահին օնուճլա՝ ագչէյի Լօպէլ երլընատէք գալան երլարա կէօրէ հիսապ էտէ, վէ պիչտիյին գըլմէթտէն աշաղա վարըլա . 1) Է էյէր թարլայը 19 վագֆ էտէն՝ օնու մու թլագան ֆիտա էտէճէք օ-

- լուրսա, ծնա գլխմէթ պիշտիյին ազննին իւզերի-
նէ պէշտէ պիր զամմ էտէ, վէ օնա իպգա օլունա:
- 20 Վ է էյեր թարլայը ֆիտա էթմէղսէ, եա թար-
լայը պիր զայրի քիմսէյէ սաթարսա, արթըգ ֆի-
- 21 տա օլունմայա: Լճմա թարլա՝ Լօպէլտէ չոգ-
տըգտա, Լապպա վագֆ թարլասը կիպի մուգատ-
տէս օլա. միւլքիւ քեաճինին օլա:
- 22 Վ է էյեր քէնտի միւլքիւնին թարլասընտան
օլմայրա՝ քէնտիսինէ սաթըն ալարղը թարլայը
- 23 Լապպա վագֆ էտէրսէ, ()լտէմ քեաճին օ-
նունլա՝ պիշտիյին գլխմէթին սայըսընը Լօպէլ
եըլընատէք Տիսայ էտէ, վէ օկիւնտէ պիշտիյին
գլխմէթի Լապպա մուգատտէս կիպի վէրէ:
- 24 Թարլա Լօպէլ եըլընտա՝ սաթըն ալընմը շ-
տուղու քիմսէյէ՝ եանի եեր միւլքիւնին սա-
- 25 Տապինէ տէօնէ: Վ է ճիւմլէ պիշտիյին գլխմէթ՝
Վնգտէսէ մըս՝ գալը իւզերէ օլա. մըս՝ գալ իյիրմի
գըրադտըր:
- 26 Լճնագ Տայվանլարըն իլք տօղմուշունու՝ իլք
տօղտուղու իչին՝ օ Տայվան Լապպըն օլմաղըլա,
օնու Տիչ քիմսէ վագֆ էթմէյէ. կէրէք սըղըր կէ-
- 27 րէք գոյուն Լապպըն տըր: Վ է էյեր նափաք
Տայվանլարտան օլուրսա, օնու՝ պիշտիյին գլխմէթ
իւղըէ ֆիտա էտէ, վէ իւզերինէ պէշտէ պիր զամմ
էտէ. վէ էյեր ֆիտա օլունմաղսա, պիշտիյին գլխ-
մէթ իւզերէ սաթըլա:
- 28 Լճնագ պիր քիմսէնին ճիւմլէ քէնտինին օլան
ատէմլէրտէն վէ Տայվանլարտան վէ միւլքիւնին
թարլասընտան Լապպա էթտիյի Տիչ պիր վագֆ
սաթըլմայա, վէ ֆիտա օլունմայա. հէր վագֆ՝
- 29 Լապպա ա՛ղիզէր ա՛ղիցիտիր: Լտէմլէրտէն
վագֆ օլունան Տիչ պիր վագֆ՝ ֆիտա օլունմայա,
էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ:

ՍԼՅՐԼԷՐ

Էտիոպ

ԹՈՒՈՅ

ՊԼԵ, 1:

- 1 Ս է Բապա՝ Սինա չեօլինտե ճեմաա՛թ չատը-
րընտա Սըսր տիյարընտան չըգմալարընըն ի-
քինճի երլընտա իքինճի այըն իլք կիւնիւնտե՝
- 2 Սճեյէ սեյլէյիպ տէտի. Խարաէլ օղուլարըն
ճիւմլէ ճեմաա՛թընըն գապիլէլէրինճէ պապալա-
րը եվլէրինճէ՝ տտէմ պաշընա մահսուպէն ճիւմ-
լէ երքէյինին աալարը՝ սայըսընտ կէօրէ եէքիւ-
- 3 նիւնիւ ալասըզ : Սէն Լ՛հարօն իլէ օնլարը պէօ-
լիւքլէրինճէ՝ Խարաէլտէ ճէնկէ ճիւմլէ չըգա պի-
լէնի՝ լիլրմի եաշընտան եօգարըսընը եօգլայա-
- 4 սըզ : Ս է պէրապէրինիզճէ՝ հէր սըպգտան պի-
րէր ատէմ՝ օլա. օնլարըն հէր պիլրի՝ պապասը ե-
վինին պէյի օլա :
- 5 Ս է պիլէնիզճէ տուրաճագ ատէմլէրին աա-
լարը պոնլար տըր. Բուպէնտէն՝ Շէտէյուր օղ-
- 6 լու Լ՛լիսուր, Շիմօնտան՝ Սուրիշատապ օղլու
- 7 Շէլումիէլ, Լ՛էհուտատան՝ Լ՛մինատապ օղ-
- 8 լու Լ՛ահշօն, Խսախարտան՝ Սուա՛ր օղլու
- 9 Լ՛էթանէլ, Օէպուլօնտան՝ Էլօն օղլու Լ՛-
- 10 լիապ, Լ՛օսէֆ օղուլարը Լ՛ֆրաիմտէն՝ Լ՛մ-
ֆիհուտ օղլու Լ՛լիշամա՛, Սննասսէտէն փէ-
- 11 տահսուր օղլու Լ՛ամիլիէլ, Պէնիամինտէն՝ Լ՛ի-

տօնի օղլու Լախտան, Տանտեն՝ Լամիշատտայ 12
 օղլու Լհիեզեր, Լշերտեն՝ () խրան օղլու 13
 Փապիէլ, Լատտան՝ Տէո՛ւէլ օղլու Լշիասաֆ, 14
 Լաֆթալտեն՝ Լշնան օղլու Լհիրա՛ տըր : 15
 Պոնլար ճէմաաթըն ուլուէրի՝ պապալարը՝ 16
 սըպղարընըն պէյլէրի՝ Խաբաէլ պինէրինին սեր-
 վէրէրի խտի :

Խմտի Սօսէ իլէ Լհարօն՝ իշպու խիմլէրիլէ 17
 պէյան ատէմլէրի ալտըլար . Ս է իքինճի պըն 18
 իլք կիւնիւնտէ՝ ճիւմլէ ճէմաաթըն ճէմ էթտի-
 լէր . վէ օնլար գապիլէլէրի իւզըէ պապալարը եվ-
 լէրինճէ՝ առէմ պաշընա մահսուպէն՝ իյիրմի
 եաշընտան եօգարը ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ
 վիլատէթ տէֆթէրինէ գայտ օրուտուլար :
 Բապպ Սօսէյէ նիճէ էմր էթտի խսէ , օ՝ Սինա 19
 չէօրիւնտէ օնլարը հէման էյլէճէ եօգլատը :

Ս է Խաբաէլին իլք սօղուշու Բուպէնին օ 20
 զուլարը սօղուշարընճա՝ գապիլէլէրինճէ՝ պա-
 պալարը եվլէրինճէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չոգա պիլէն
 իյիրմի եաշընտան եօգարը հէր երքէք առէմ պա-
 շընա մահսուպէն՝ ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ
 սայըլլա , Բուպէն սըպղընտան եօգլանանլար՝ 21
 գրոգ ալթը պին պէշ եիւզ քիշի խտի :

Շ իմօն օղուլարը սօղուշարընճա՝ գապիլէ- 22
 լէրինճէ պապալարը եվլէրինճէ ճէնկէ ճիւմլէ չո-
 գա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը հէր երքէք
 առէմ պաշընա մահսուպէն՝ ատլարը՝ սայըսընա
 կէօրէ սայըլլա , Շ իմօն՝ սըպղընտան եօգլա- 23
 նանլար՝ ելլի սօգուզ պին իւշ եիւզ քիշի խտի :

Լատ օղուլարը սօղուշարընճա՝ գապիլէլէ- 24
 րինճէ՝ պապալարը եվլէրինճէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չո-
 գա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը ատլարը
 սայըսընա կէօրէ սայըլլա , Լատ սըպղընտան 25

եօգլանանլար՝ գըրգ պէշ պին ալթը եիւզ էլի
քիշի իտի :

26 Լէհոտա օղուլարը տօղուլարընձա՝ գապի-
լէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ
չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը աւալարը՝

27 սայըսընա կէօրէ ապըլլա, Լէհոտա սըպղըն-
տան եօգլանանլար՝ եէթմիշ տէօրթ պին ալթը
եիւզ քիշի իտի :

28 Խասախար օղուլարը տօղուլարընձա՝ գապի-
լէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմ-
լէ չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը աւ-

29 լարը՝ սայըսընա կէօրէ ապըլլա, Խասախար սըպ-
ղընտան եօգլանանլար՝ էլի տէօրթ պին տէօրթ
եիւզ քիշի իտի :

30 Դէպուլօն օղուլարը տօղուլարընձա՝ գա-
պիլէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ
ճիւմլէ չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը

31 աւալարը՝ սայըսընա կէօրէ ապըլլա, Դէպուլօն
սըպղընտան եօգլանանլար՝ էլի եէտի պին տէօրթ
եիւզ քիշի իտի :

32 Լօսէֆ օղուլարընտան Լփրաիմ օղուլա-
րը՝ տօղուլարընձա՝ գապիլէլէրինձէ՝ պապալարը
էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չըգա պիլէն իյիրմի եա-
շընտան եօգարը աւալարը՝ սայըսընա կէօրէ ապը-

33 լլա, Լփրաիմ սըպղընտան եօգլանանլար՝ գըրգ
պին պէշ եիւզ քիշի իտի :

34 Սանասսէ օղուլարը տօղուլարընձա՝ գապի-
լէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ
չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը աւալարը՝
35 սայըսընա կէօրէ ապըլլա, Սանասսէ սըպղըն-
տան եօգլանանլար՝ օթուզ իքի պին իքի եիւզ
քիշի իտի :

36 Պէնիամին օղուլարը տօղուլարընձա՝ գապի-
լէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ

չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ «ոյըլչա», Պէնիամին սըպղըն- 37 տան եօգլանանլար՝ օթուզ պէշ պին տէօթթ եիւզ քիշի իտի :

Տան օղուլարը տօղուշարընձա՝ գապիլէլէ- 38 ըրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ «ոյըլչա», Տան սըպղընտան 39 եօգլանանլար՝ աթմըշ իքի պին եէտի եիւզ քիշի իտի :

Լէր օղուլարը տօղուշարընձա՝ գապիլէ- 40 լէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ «ոյըլչա», Լէր սըպղընտան 41 եօգլանանլար՝ գըրգ պիր պին պէշ եիւզ քիշի իտի :

Նաթթալի օղուլարը տօղուշարընձա՝ գա- 42 պիլէլէրինձէ՝ պապալարը էվլէրինձէ՝ ճէնկէ ճիւմլէ չըգա պիլէն իյիրմի եաշընտան եօգարը ատլարը՝ սայըսընա կէօրէ «ոյըլչա», Նաթթա- 43 լի սըպղընտան եօգլանանլար՝ էլլի իւշ պին տէօթթ եիւզ քիշի իտի :

Սոսէ իլէ Լճարօնուն՝ վէ պէրապէրլէրինձէ 44 պապալարը էվլէրինտէն պիրէր ատէմ օլարագ՝ Խարաէլին օնիքի պէյլէրինին եօգլատըգլարը եօգլանան քիմսէլէր պունլար տըր : Խմտի Խարա- 45 էլ օղուլարընըն ճիւմլէսի պապալարը՝ էվլէրինձէ՝ իյիրմի եաշընտան եօգարը Խարաէլտէ ճէնկէ չըգա պիլէնին ճիւմլէսի եօգլանտը : Ս է ճիւմլէ 46 եօգլանանլար՝ աթըր եիւլ իւշ պին պէշ եիւզ էլլի քիշի իտի :

Լճնա Լէիլիլէր՝ պապալարը սըպղընձա՝ օն- 47 լարըն պրոսընտա եօգլանամատըլար : Զիւն 48

- 49 Բայց Սոսէյէ սեփեյիպ տէտի. Լայլընդ
Լէիլիէրին սրպգընը եօգլամայասըն. վէ Խարա-
էլ օղուլարընըն արասընտա՝ օնլարըն եէքիւ-
50 նիւնիւ ալմայասըն: Լաքին սէն Լէիլիէրի
շէհատէթ չատըրընըն վէ ճիւմէ օնուն ալէթլէ-
րինին՝ վէ հէր նէսի վարուա՝ իւղէրինէ նասպ
էտէսին. չատըրը վէ ճիւմլէ ալէթլէրինի օնլար
գալարըն, վէ օնա՝ օնլար խըղլէթ էտէ. վէ օնլար՝
51 չատըրըն էգրաֆընա՝ գօնալար: Սէ չատըր
կէօղէճէք գէմանտէ՝ օնու Լէիլիէր էնտիրէ.
հէմ չատըր գօնտուգտա՝ օնու Լէիլիէր գուրա-
լար. վէ օնա եազլաշան էճնէպի էօլտիւրիւլէ:
52 Սէ Խարաէլ օղուլարը՝ պէօլիւքլէրինճէ հէր
քէս քէնտի չատըրը՝ եանընտա՝ վէ հէր քէս քէն-
53 տի պայրաղը՝ եանընտա գօնալար: Լ՛մնա Լէ-
իլիէր՝ շէհատէթ չատըրընըն էթրաֆընտա գօ-
նալար. վէ Խարաէլ օղուլարընըն ճէմանթը իւ-
գէրինէ ղաղապ կէլմէյէ, վէ Լէիլիէր՝ շէհա-
տէթ չատըրընըն նէվպէթլէրինի պէքլէյէլէր:
54 Լամաի Խարաէլ օղուլարը՝ Բայպըն Սոսէյէ
ճիւմլէ էմր էթաիլինէ կէօրէ էյլէտիլէր. պէյ-
լէ էյլէտիլէր:

ՊԵՇ, 2:

- 1 Սէ Բայպ Սոսէ իլէ Լ՛հարօնա սեփեյիպ տէ-
- 2 տի. Խարաէլ օղուլարը հէրքէս քէնտի պայրա-
ղը՝ եանընտա պապալարը էվինին տանճաղըյըն՝
գօնալար. ճէմանթ չատըրընըն էօնիւնտէ չէփ-
չէվրէտէ գօնալար:
- 3 Սէ կիւնտօղուաու դարաֆընտա կիւնտօղու-
աուա տօղրու գօնաճաղար՝ քէնտի աքէրլէ-
րինճէ Լէհատտ օրտուաունուն պայրաղը օլա, վէ
Լէհատտ օղուլարընըն պէյի՝ Լ՛մինատաղըն

օղու՝ յահշօն օլա: Ս է օնուն ա՛պերի վէ եօգ 4
լանանլարը եէթմիշ տէօրթ պին ալթը եիւզ քի-
շի՝ իտի: Ս է օնուն եանընտա գօնաճազլար՝ 5
Խասախարըն սրպղը օլա. վէ Խասախար օղուլա-
րընըն պէյի՝ Սուա՛ր օղու՝ յէթանէլ իտի: Ս է 6
օնուն ա՛պերի վէ եօգլանանլարը՝ էլլի տէօրթ
պին տէօրթ եիւզ քիշի իտի: Լ՛նաթէն Օէպու 7
լօն սրպղը. վէ Օէպուլօն օղուլարընըն պէյի՝
էլլօն օղու յլիսպ իտի: Ս է օնուն ա՛պերի 8
վէ եօգլանանլարը՝ էլլի եէտի պին տէօրթ եիւզ
քիշի իտի: Լէհուտանըն օրտուսունտա եօգ- 9
լանանլարըն ճիւմլէսի՝ ա՛պերլէրինճէ՝ եիւզ սէք-
սէն ալթը՝ պին տէօրթ եիւզ քիշի իտի. պունլար՝
իլէրտէն կէօչէ:

Վըպլէ դարաֆընտան՝ ա՛պերլէրինճէ Ռու 10
պէն օրտուսունտա պայրաղը օլա. վէ Ռուպէն օ-
ղուլարընըն պէյի՝ Ետէյուր օղու յլիսուր ի- 11
տի: Ս է օնուն ա՛պերի վէ եօգլանանլարը՝
գըրգ ալթը՝ պին պէշ եիւզ քիշի իտի: Ս է օ- 12
նուն եանընտա գօնաճազլար՝ Եիմօնն սրպղը
օլա. վէ Եիմօն օղուլարընըն պէյի՝ Սուրիշատ-
տայ օղու Ելուսիէլ իտի: Ս է օնուն ա՛պեր- 13
րի վէ եօգլանանլարը՝ էլլի տօգուզ պին իւշ եիւզ
քիշի իտի: Լ՛նտէն Լատ սրպղը. վէ Լատ օ- 14
ղուլարընըն պէյի՝ Իէո՛ւէլ օղու յլիսասֆ իտի:
Ս է օնուն ա՛պերի վէ եօգլանանլարը՝ գըրգ պէշ 15
պին ալթը եիւզ էլլի քիշի իտի: Ռուպէնին 16
օրտուսունտա եօգլանանլարըն ճիւմլէսի ա՛պեր-
լէրինճէ՝ եիւզ էլլի պիր պին տէօրթ եիւզ էլլի
քիշի իտի. վէ իքինճի պունլար կէօչէ:

Լ՛նտէն Լէիլիլէրին օրտուսու իլէ՝ օրտուլա 17
րըն օրթասընտա ճէմասթ չատըրը կէօչէ. հեր
քէս քէնտի եերլէրինտէ պայրազլարը եանընտա՝
գօնտուզլարը՝ կիպի կէօչէլէր:

- 18 Լիւնպաթը դարափընտա՝ ա՛սքերլէրինձէ Լփ-
րաթմ՝ օրտուսունուն պայրաղը օլա. վէ Լփրա-
թմ՝ օղուլարընըն պէյի՝ Լ՛միհհուտ օղու Լչի-
19 շամա՛ խտի: Ս է օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանան-
20 լարը՝ գըրգ պին պէշ եիւզ քիշի խտի: Ս է օ-
նուն եանընտա Սանասսէ սըպղը. վէ Սանասսէ
օղուլարընըն պէյի՝ վաւտահուր օղու Լամէլի-
21 էլ խտի: Ս է օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանանլա-
22 րը՝ օթուզ իքի պին իքի եիւզ քիշի խտի: Լն-
տէն Պէնիամին սըպղը. վէ Պէնիամին օղուլա-
23 րընըն պէյի՝ Լիտօնի օղու Լպիտան խտի: Ս է
օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանանլարը՝ օթուզ պէշ
24 պին տէօրթ եիւզ քիշի խտի: Լփրաթմ՝ օր-
տուսունտա եօզլանանլարըն ճիւմէսի ա՛սքերլէ-
րինձէ՝ եիւզ սէքիգ պին եիւզ քիշի խտի. վէ
պունլար իւշիւնձիւ կէօչէ:
- 25 Փօրեաա դարափընտա՝ ա՛սքերլէրինձէ Տան
օրտուսունուն պայրաղը օլա. վէ Տան օղուլա-
րընըն պէյի՝ Լ՛միշատատոյ օղու Լ՛հիէղեր ի-
26 տի: Ս է օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանանլարը՝
27 ալթմըշ իքի պին եէտի եիւզ քիշի խտի: Ս է օ-
նուն եանընտա գօնանլար՝ Լշէր սըպղը օլա. վէ
Լշէր օղուլարընըն պէյի՝ () խթան օղու Փա-
28 կիէլ խտի: Ս է օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանան-
29 լարը՝ գըրգ պիր պին պէշ եիւզ քիշի խտի: Լն-
տէն Լափթալի սըպղը. վէ Լափթալի օղուլ-
30 արընըն պէյի՝ Լ՛յնան օղու Լ՛հերա՛ խտի: Ս է
օնուն ա՛սքերի վէ եօզլանանլարը՝ էլի իւշ պին
31 տէօրթ եիւզ քիշի խտի: Տան օրտուսունտա
եօզլանանլարըն ճիւմէսի՝ եիւզ էլի եէտի պին
ալթը եիւզ քիշի խտի. պունլար պապրազլարըն-
ձա արգատան կէօչէ:

32 Խորաէլ օղուլարընտան՝ պապալարը էվէրին-

ճէ եօգլանանլար պունլարտոր, օրտուլարընտա
 եօգլանանլարըն ճիւմլէսի՝ ասքերլերինճէ՝ ալթը
 եիւզ իւչ պին վէ պէշ եիւզ էլի քիշի իտի:
 Լճմա Լէիլիլէր՝ Լարաէլ օղուլարըն արասըն- 33
 տա եօգլանմատրլար. նիթէքիմ Բապպըն Սօսէ-
 եէ թէնպի՛հ էթմիշ իտի: Լամտի Լարաէլ օ- 34
 ղուլարը՝ Բապպըն Սօսէյէ ճիւմլէ պույուրտու-
 ղունա կէօրէ էյլէտիլէր. պուլմինվալ իւղը պայ-
 րագլարընճա գօնտուլար, վէ պէջլէճէ հէրքէս
 գապիլէլերինճէ վէ պապալարը՝ էվլերինճէ կէօչ-
 տիւլէր:

ԳԼԵ, 3:

Սէ Սօսէ իլէ Լճարօնուն սիլսիլէլէրի պուն- 1
 լարտոր, Բապպ Սինա տաղընտա սէջլէտիյի
 կիւնտէ: Սէ Լճարօնուն օղուլարընըն ատ- 2
 լարը պունլար տոր. ()նուն իլքաօղուշու՝ Լա-
 տապ՝ անտէն Լպիհու՝ Լլէա՛ղար վէ Լթամար:
 Լճարօնուն՝ Քեահինլիք էթմէյէ նասպ օլու- 3
 նուպ՝ մէս օլունան օղուլարը քեահինլերին ատ-
 լարը պունլար տոր: Սէ Լատապ իլէ Լպիհու՝ 4
 Սինա չէօլիւնտէ Բապպըն հուզուրունտա եաա
 աթէշ սունտուգլարը զէման՝ Բապպըն հուզու-
 րունտա էօլտիւլէր, վէ օնլարըն օղուլարը եօղի-
 տի. իմտի Լլէա՛ղար վէ Լթամար՝ պապալարը
 Լճարօնուն էօնիւնտէ քեահինլիք էթտիլէր:

Սէ Բապպ Սօսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Լէ- 5
 ի սըպղընը եանաշտըր, վէ օնլարը քեահին Լճ-
 արօնուն էօնիւնէ տուրտուր քի՝ օնա խըղմէթ
 էտէլէր: Սէ օնուն նէվպէթինի՝ վէ ճէմաա՝թ 7
 չատըրընըն էօնիւնտէ ճիւմլէ ճէմաա՝թըն նէվ-
 պէթինի պէքլէյիպ՝ չատըրըն խըղմէթինի էտէ-
 լէր: Սէ ճէմաա՝թ չատըրընըն ճիւմլէ ալէթ- 8

- լերինի՝ հէմ Խորակէլ օղուլարընըն նէվպէթլէ-
րինի պէքլէյիպ՝ չատըրըն խըզմէթինի էտէլէր:
- 9 Վ է Լէփլիլէրի Լ՝հարօնա վէ օնուն օղուլարը-
նա՝ վէրէսին. օնլար Խորակէլ օղուլարընտան՝
- 10 պիլ քիւլլիյէ օնա՝ վէրիլմիշլէրտիր: Վ է Լ՝-
հարօնու հէմ օնուն օղուլարընը՝ քեհհինլիք
խըզմէթինի կէօրմէյէ մէմուր էտէսին. վէ օնա
եագլաշան էճնէպի էօլտիւրիւլէ:
- 11 Վ է Բապպ Ս՝օսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Հէմ
իշթէ պէն Լէփլիլէրի՝ Խորակէլ օղուլարընըն ա-
րասընտան Խորակէլ օղուլարընտա հէր անա րահ-
մի աչան իլք տօղուշուն պէտէլինէ ալտըմ. վէ
- 13 Լէփլիլէր պէնիմ օլալար: Օխրա հէր իլք
տօղուշ պէնիմ տիր. Սըսըր տիյարընտա ճիւմլէ
իլք տօղուշու վուրտուղում կիւնտէ՝ Խորակէլտէ
ճիւմլէ իլք տօղանլարը ատէմտէն Թա հայվա-
նատէք՝ քէնտիմէ Թագտիս էյլէտիմ. օնլար պէ-
նիմ օլալար. Բապպ պէնիմ:
- 14 Վ է Բապպ Սինա չէօլիւնտէ Ս՝օսէյէ սէջ-
լէյիպ տէտի. Լէփ օղուլարընը՝ պապալարը
էվլէրինճէ՝ գապիլէլէրինճէ եօգլա. պիր պլըգ-
- 16 տան եօգարը հէր էրքէյի եօգլայասըն: Խմտի
Ս՝օսէ՝ Բապպըն սէօղիւնէ կէօրէ՝ քէնտինէ էմր
- 17 օղունտուղո՛ւ կիպի՝ օնլարը եօղլատը: Վ է Լէփ
օղուլարը՝ ատլարընճա պունլար իտիլէր. կէր-
- 18 շօն վէ Վահաթ վէ Սէրարի: Վ է կերշօն օ-
ղուլարընըն գապիլէլէրինճէ ատլարը պունլար
- 19 տըր. Լիպնի վէ Շիմէի: Վ է Վահաթ օղուլ-
լարը գապիլէլէրինճէ՝ Լ՝մրամ վէ Խահար՝ Հէպ-
- 20 րօն վէ Ս՝զգիէլ իտի: Վ է Սէրարինին օղուլ-
լարը գապիլէլէրինճէ՝ Սահլի վէ Սուշի իտի.
Լէփլիլէրին գապիլէլէրի՝ պապալարը էվլէրինճէ՝
պունլար տըր:

Կերշօնտան Լիպնիլիէրին գապիլէսի՝ վէ 21
 Շիմիլիէրին գապիլէսի օլտու . Կերշօնիլէրին
 գապիլէլէրի պունլար տըր : Եօգլանանլարը՝ 22
 պիր պլըգտան եօգարը ճիւմլէ էրքէքլէր՝ սայը-
 լարը իւզրէ եօգլանանլար՝ եէտի պին պէշ եիւզ
 քիշի իտի : Կերշօնիլէրին գապիլէլէրի՝ չատըրըն 23
 արտընտա կիւն պաթըյա տօղըու գօնալար : Սէ 24
 Կերշօնիլէր պապասը էվինին պէյի՝ Լաէլ օղլու
 Լիլիասաֆ իտի : Սէ Կերշօն օղղալլարընլն՝ ճէ- 25
 մալաթ չատըրընտա պէքլէյէճէքլէրի՝ չատըր
 վէ խայմէ՝ օնուն էօրթիւսիւ վէ ճէմաաթ չատը-
 րըն ըն գափուաուանուն գափու փերտէսի , Զէմ 26
 չապլիինին փերտէլէրի՝ վէ չատըրըն եանընտա օ-
 լան չապլի գափուաուանուն չէմ մէզպաչըն եա-
 նընտա չէփչէվրէտէ օլան փերտէլէրի՝ վէ օնուն
 չէր խըզմէթի իշիւն օլան իփլէրի օլա :

Սէ Գաճաթտէն Լ՝մրափիլէրին գապիլէսի՝ 27
 վէ Խաճարիլէրին գապիլէսի՝ վէ Զէպրօնիլէրին
 գապիլէսի՝ վէ Ո՝լզդիլիլէրին գապիլէսի օլտու .
 Գաճաթիլէրին գապիլէլէրի պունլարտըր . Պիր 28
 պլըգտան եօգարը ճիւմլէ էրքէքլէր՝ սայըլարը
 իւզրէ՝ սէքիզ պին ալթը եիւզ քիշի իտի . օնլար
 Սագտէսէնին պէքչիլիլինին պէքլէրլէրտի : Գա- 29
 ճաթ օղղալլարընըն գապիլէլէրի՝ չատըրըն գըպ-
 լէ եանընտան գօնալար : Սէ Գաճաթ գապի- 30
 լէլէրինին պապասը էվինին պէյի՝ Ո՝լզդիլէլ օղ-
 լու Լիլիասափան իտի : Սէ պէքլէյէճէքլէրի՝ 31
 սանտուգ վէ սօֆրա վէ շամ՝ տան վէ մէզպաչլար
 վէ Սագտէսէնին խըզմէթինէ գուլանըլըր գապ-
 լարը վէ փերտէ վէ ճիւմլէ օնուն խըզմէթի օլա :
 Սէ Լէփիլիլէրին պէյլէր պէյիսի՝ քեաչին Լ- 32
 չարօնուն օղղու Լիլէա՝ զար օլա . օ՝ Սագտէսէնին
 պէքչիլիլինին պէքլէյէնլէրին իւզէրինէ մէմուր օ-
 լա :

- 33 Սէրարիտէն՝ Սահլիլէրին գապիլէսի վէ Սու-
 շիլիլէրին գապիլէսի օլտու. Սէրարինին գապի-
 34 լէլէրի պունլար տըր: Ս է եօգլանանլարը՝ պիր
 պլըգտան եօգարը ճիւմլէ՝ երբէքլէր՝ սայըլարը
 35 իւզըէ՝ ալթը պին իբի եիւզ քիշի իտի: Ս է
 Սէրարի գապիլէլէրինին պապասը էվինին պե-
 յի՝ Սպիհաիլ օղլու Սուրիէլ իտի. պունլար չա-
 36 տըրըն փօրեանս ևանընտա գօնալար: Ս է Սէ-
 րարի օղուլարընն պէքլէմէյէ մէմուր օլտուգ-
 լարը՝ չատըրըն թաթթալարը վէ նոուն սըրըգլա-
 րը վէ տիրէքլէրի վէ տիպլիքլէրի վէ ճիւմլէ
 37 ալէթլէրի վէ ճիւմլէ օնուն խըղմէթի, շէմ
 հալվինին չէփշէվըէսինտէքի տիրէքլէրի վէ օն-
 լարըն տիպլիքլէրի վէ գազըգլարը վէ իփլէրի օ-
 լա:
- 38 Ս է չատըրըն էօնիւնտէ կիւնտօղուսունա
 տօղրու ճէմաթ չատըրըն էօն դարաֆընտա
 կիւնտօղուսուն եանտ գօնաճազ քիմնէլէր՝ Սօսէ
 իլէ Սհարօն վէ օնուն օղուլարը օլա, քի Սագ-
 տէսէնին պէքլիլիլինի՝ խարաէլ օղուլարըն պէք-
 չիլիլի իշիւն պէքլէյէլէր. վէ օնտ եագլաշան էճ-
 39 նէպի էօլտիւրիւլէ: Սապպըն սէօղիւ իւզըէ Սօ-
 սէ իլէ Սհարօնուն եօգլատըգլարը Սէլիլիլէրին
 ճիւմլէ եօգլանանլարը՝ գապիլէլէրինճէ պիր պ-
 լըգտան եօգարըսը ճիւմլէ երբէքլէր՝ խիրմի իբի
 պին իտի:
- 40 Ս է Սապպ Սօսէյէ տէտի. խարաէլ օղուլ-
 լարըն ճիւմլէ իլք տօղմուշ երբէյինի՝ պիր պ-
 լըգտան եօգարը եօգլայասըն. վէ ատլարընն
 41 սայըսընը ալասըն: Ս է պէնիմ իշիւն՝ Սէլիլի-
 լէրի խարաէլ օղուլարընն ճիւմլէ իլք տօղուշ
 լարընն պէտէլինէ ալասըն. Սապպ պէն իմ. վէ
 Սէվիլիլէրին հայվանլարընը՝ խարաէլ օղուլարըն

րընըն հայվանլարընտան օլան ճիւղէ իւք տօ-
ղանլարըն պէտէլինէ Խաւարն: Իմաի Սօսէ՝ 42
Բապպըն օնա պույուրտուղու կիպի՝ Խարաէլ օ-
ղուլարընըն ճիւղէ իւք տօղուլարընը եօգլատը:
Սէ ճիւղէ իւք տօղան էրքէքլէր՝ աւլարը սա- 43
երսընա կէօրէ պիր պլըգտան եօգարը՝ եօգլան-
մալարընա կէօրէ իյիրմի իքի պին իքի եիւզ
եէթմիշ իւչ քիշի իտի: Սէ Բապպ Սօսէյէ 44
սէջլէյիպ տէտի: Խարաէլ օղուլարընտա ճէ- 45
մի իւք տօղանլարըն պէտէլինէ Լէիլիլէրի՝ վէ
օնլարըն հայվանլարընըն պէտէլինէ Լէիլիլէ-
րին հայվանլարընը ալասըն, վէ Լէիլիլէր պէ-
նիմ օլալար: Բապպ պէնիմ: Սէ Լէիլիլէր- 46
տէն զիյատէ կէլէն՝ Խարաէլ օղուլարընըն իքի
եիւզ եէթմիշ իւչ իւք տօղանլարըն ֆիտալէրի
իչիւն, Լտէմ պաշընա պէշէր մըս՝ գալ ալա- 47
սըն: Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզէրէ ալասըն: պիր
մըս՝ գալ իյիրմի գըրադարը: Սէ օնլարտա՝ 48
զիյատէ կէլէնլէրին ֆիտալէրինին ագչէսինի՝
Լհարօնա վէ օնուն օղուլարընա վէրէսին: Իմ- 49
տի Սօսէ՝ Լէիլիլէրիլէ ֆիտա օլունանլարտան
զիյատէ կէլէնլէրտէն՝ ֆիտա ագչէսի ալտը:
Խարաէլ օղուլարընըն իւք տօղանլարընտան՝ 50
Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզէրէ՝ պին իւչ եիւզ ալթ-
մըշ պէշ մըս՝ գալ կիւմիւշ ալտը: Սէ Սօսէ՝ 51
Բապպըն սէօղինէ կէօրէ՝ ֆիտա օլունանլարըն
ագչէսինի Լհարօնա վէ օնուն օղուլարընա վէր-
տի, Բապպըն Սօսէյէ պույուրտուղու կիպի:

ՊԵՇ, 4.

Սէ Բապպ Սօսէյէ վէ Լհարօնա սէջլէյիպ 1
տէտի: Լէիլ օղուլարընըն արասընտան Գա- 2
հաթ օղուլարընըն՝ գապիլէլէրինճէ վէ պապա-

- 3 լարը եվլերինձէ՝ եէքիւնիւնիւ ալ: ()Թուգ
եաշննտան եօգարը ելլի եաշննատէք՝ ճէմնամթ
չատրըրնտա խրզմէթ եթմէյէ ճիւմէ պէօլիւյէ
- 4 կիրէնլէրի սոյտսըն: Շէմնամթ չատրըրնտա
Վահաթ օղուլարընըն խրզմէթի՝ անգիզէր ա-
- 5 զիզինտէ օլա: Վէ օրտու կէօշէձէք զէմննտէ՝
Լհարօն վէ օղուլարը կէլիպ՝ էօրթիւնիւն փէր-
- 6 տեսինի էնտիրէլէր, վէ օնուն շէհատէթ սան-
- տուղունու էօրթէլէր: Վէ թէհաշ տէրիլէրի
էօրթիւսիւնիւ իւզէրինէ գօյալար, վէ իւզէրինէ
պաշտանպաշա պիր լաճիվէրտի էս՝ վապ եսյա-
- 7 լար. անտէն սըրըգլարընը թագալար: Վէ հու-
ղուր սօֆրասընըն իւզէրինէ պիր լաճիվէրտի էս՝
վապ եսյալար, վէ իւզէրինէ՝ շանագլարը վէ
թապագլարը վէ թասլարը վէ շէրպէթ սունու-
- 8 լաճագ. քեասէլէրի գօյալար, վէ միւտայիմ էք-
մէքլէր օնուն իւզէրինտէ օլա: Վէ օնլարըն
իւզէրինէ իքի գաթլու գըրմըզը պիր էս՝ վապ եա-
- 9 եալար, վէ օնու թէհաշ տէրիլէրի էօրթիւսիւ
իլէ էօրթէլէր. անտէն օնուն սըրըգլարընը թա-
- 10 գալար: Վէ պիր լաճիվէրտի էս՝ վապ ալըպ՝
ըշըղըն շամ տանընը վէ օնուն գանտիլլէրինի
հէմ օնուն մաշալարընը վէ մօմ մագասլարընը
վէ օնուն խրզմէթինէ գուլատըգլարը օնուն
- 11 ճիւմէ եանգապլարընը էօրթնէլէր: Վէ օ-
նու ճիւմէ գապլարը իլէ՝ թէհաշ տէրիլէրինտէն
պիր գըլըֆա գօյալար. անտէն օնու գըզաղըն իւ-
- 12 զէրինէ գօյալար: Վէ ալթուն մէպահըն իւ-
զէրինէ պիր լաճիվէրտի էս՝ վապ եսյալար, վէ
օնու թէհաշ տէրիլէրի էօրթիւսիւիլէ էօրթէլէր.
- 13 անտէն սըրըգլարընը թագալար: Վէ Վագտե-
սէտէ խրպմէթ իսթիմալ օլունան խրզմէթին
ճիւմէ գապլարընը ալըպ՝ պիր լաճիվէրտի էս՝

վապա՛ սարսալար, վէ օնլարը թէհաշ տերիլերի
 էորթիւսիւ իլէ էօրթէլէր. անտէն գըզաղըն իւ
 զէրինէ գոյալար: Ս է մէզպահտան քիւլէրի 13
 չըգարըպ՝ իւզէրինէ պիր էրղավանի էս՝ վապ եա-
 եալար: Ս է օնուն իւզէրինտէ խըզմէթէ իս- 14
 թի՛մալ օլունան օնուն ճիւմլէ գապլարընը էս՝
 նի պուխուրտանլարը՝ էթմաշալարը վէ քիւրէթ-
 լէրի վէ լէյէնլէրի՝ մէզպահտն ճիւմլէ գապլարը-
 նը օնուն իւթիւնէ գոյալար, վէ իւզէրինէ թէ-
 հաշ տերիլէրինտէն պիր էօրթիւ եայալար. ան-
 տէն օնուն սըրըզլարընը թագալար: Ս է Լ՝ 15
 հարօն իլէ օնուն օղուլարը՝ Ս՝ ագտէսէնին վէ
 ճիւմլէ Ս՝ ագտէսէ գապլարընըն էօրթմէսինի օր-
 տու կէօչէճէք զէմանտի թէքմիլ էտէլէր. վէ
 անտէն սօնկրա Վահաթ օղուլարը օնու գալ-
 տըրմաղա կէլէլէր. ամմա մուգատտէս նէսնէլէ-
 րէ տօգունմայալար, թաքիմ էօլմէյէլէր. Վա-
 հաթ օղուլարընըն ճիւմլէ չատըրընտա եիւթ-
 լէրի պունլար օլա: Ս է քեահին Լ՝ հարօնուն 16
 օղուլ Նչէա՛ղար՝ ըշըգ եաղընըն վէ խօշ գօգու-
 լու պուխուրուն վէ տայիմ էքմէք փէշքէշինին
 վէ մէսհ եաղընըն իւզէրինէ մէմուր օլա. հէմ
 ճիւմլէ չատըրըն վէ օնտա՝ կերէք Ս՝ ագտէսէտէ
 կերէք ալէթլէրինտի՝ ճիւմլէ օլանլարըն իւզէրի-
 նէ մէմուր օլա: Ս է Բապա Ս՝ սէյէ վէ Լ՝ հա- 17
 րօնա սէյլէյիպ տէաի: Ս է իլիլէր արասընտան՝ 18
 Վահաթլըլար գապիլէլէրինին սըպղընը հէլաք
 էթմէն. Լ՝ մմա օնլարա պունու էտէսիզ, քի ա՝ 19
 զիզլէր ա՛ղիզինէ եազլաշտըզլարընտա՝ սա՛ղ գա-
 լար, վէ էօլմէյէլէր. Լ՝ հարօն վէ օնուն օղուլ-
 լարը կէլիպ՝ օնլարըն հէր պիրինի խըզմէթի իւ-
 զէրինէ վէ եիւքիւնէ թաին էտէլէր: Ս է օն- 20
 լար՝ ղաֆիլտէն մուգատտէս նէսնէլէրէ պագմա-
 ղա կիրմէյէլէր, քի էօլմէյէլէր:

- 21 Ս է Բապպ Սօսէյէ սեօյլէյիպ տէտի . Կեր-
 շօն օղուլարընըն տախի՝ պապալարը եվլէրինձէ՝
 23 գապիլէլէրինձէ եէքիւնիւնիւ ալ : () Թուզ եա-
 շնտան եօգարը Թա էլլի եաշնատէք՝ ճէմաա՝ Թ
 չատրընտա խրզմէթ էթմէյէ ճիւմլէ պէօրիւյէ
 24 կիրէպիլէնլէրի եօգլայասըն : Կերշօնիլէր գա-
 պիլէլէրինին՝ կերէք խրզմէթ էթմէք կերէք
 25 եիւքլէնմէք իչիւն խրզմէթլէրի պոլ օլա : Խմաի
 օնլար՝ չատրըն փերտէլէրինի վէ ճէմաա՝ Թ չա-
 տրընը՝ էօրթիւսիւնիւ վէ իւթիւնտէն օլան իւ-
 զերինտէքի Թէհաշ էօրթիւսիւնիւ հէմ ճէմա-
 ա՝ Թ չատրըր գափուաոււնուն գափուսիերտէսինի
 26 գալարալար . Ս է հապլինին փերտէլէրինի վէ
 չատրըն եանընտա հէմ մէզպահըն էթրաֆըն-
 տա օլան հապլիյէ կիրէձէք գափոււնուն գափու-
 փերտէսինի վէ օնուն իփլէրինի հէմ պոււլարըն
 խրզմէթինին ճիւմլէ ալէթլէրինի Գալարալար .
 հէմ օնլարըն ճիւմլէ իշլէնէձէյինէ տախի խրզ-
 27 մէթ էտէլէր : Կերշօնիլէր օղուլարընըն ճիւմլէ
 խրզմէթի՝ հէի եիւքլէրի իչիւն վէ ճիւմլէ խրզ-
 մէթլէրի իչիւն՝ Լ՛հարօնուն վէ օղուլարընըն էմ-
 րի իլէ օլա . հէմ օնլարըն ճիւմլէ պէքլէյէձէք
 28 եիւքլէրինի՝ օնլարա Թա՛յին էտէսիզ : Կերշօն
 օղուլարըր գապիլէլէրինին՝ ճէմաա՝ Թ չատրըն-
 տա խրզմէթի պոլ օլա . վէ օնլարըն պէքլիլիյի՝
 քեահին Լ՛հարօնուն օղլու Լթամարըն էլի ալ-
 Թընտա օլա :
 29 Սէրարի օղուլարընը տախի գապիլէլէրինձէ
 30 պապալարը եվլէրինձէ եօգլայասըն : () Թուզ
 եաշնտան եօգարը Թա էլլի եաշնատէք օնլա-
 րը սպայասըն . ճէմաա՝ Թ չատրընըն խրզմէթինի
 էթմէք իչիւն պէօրիւյէ ճիւմլէ կիրէպիլէնլէրի
 31 եօգլայասըն : Ս է ճէմաա՝ Թ չատրընտա օն-

լարն ճիւմէ խրզմէթլերինձէ՝ մէմուր օլաճագ-
լարը եիւքլէր պուշլար տըր. Չատըրն թախ-
թալարը վէ քիրիշլէրի վէ տիրէքլէրի վէ տիպ-
լիքլէրի, Ս է հապլինին չէվլոէսինտէքի տի-32
րէքլէրի վէ օնլարն տիպլիքլէրի վէ գազըզլարը
վէ իփլէրի՝ օնլարն հէփ ալէթլէրի իչին վէ
հէփ խրզմէթի իչին՝ հէմ պէքլէյէճէք եիւք-
լերինին գապլարընը ասլարը իլէ թայյին էտէ-
սիզ : Ս էրարի օղուլարը գապլիլէլերինին՝ քեա-33
հին Մհարօնու շուլ ի թամարն էլի ալթընտա
ձէմաա՝ թ չատըրընտա օլան ճիւմէ խրզմէթլէ-
րինէ կէօրէ՝ խրզմէթի պու օլա :

Իմտի Ս օսէ իլէ Մհարօն վէ ձէմաա՝ թըն պէյ-34
լէրի՝ Վահաթ օղուլարընը գապլիլէլերինձէ վէ
պապալարը օճագլարընձա եօգլատըլար. ()-35
թուզ եաշընտան եօգարը թա էլլի եաշընատէք՝
ձէմաա՝ թ չատըրընտա խրզմէթ էթմէք. իչին
ճիւմէ պէօլիյէ կիրէպլիլէնլէր սայըլը՝ Լօգ-36
լանանլարը՝ գապլիլէլերինձէ՝ իքի պին եէտի եիւզ
էլլի քիշի իտի : Ս օսէնին եէտի իլէ Վապպըն37
էմրինէ կէօրէ՝ Ս օսէ իլէ Մհարօնու եօգլա-
տըզլարը Վահաթիլէր գապլիլէլերինին ձէմաա՝ թ
չատըրընտա ճիւմէ խրզմէթ էտէնլէրին եօգլա-
նանլարը պուշլար տըր : Ս է Կերշօն օղուլ-38
լարընըն գապլիլէլերինձէ վէ պապալարը էվլէ-
րինձէ եօգլանանլարը՝ () թուզ եաշընտան եօ-39
գարը թա էլլի եաշընատէք՝ ձէմաա՝ թ չատը-
րընտա ճիւմէ խրզմէթ էթմէյէ պէօլիյէ կիրէ
պլիլէն սայըլը, Ս է օնլարն եօգլանանլարը՝40
գապլիլէլերինձէ պապալարը էվլէրինձէ՝ իքի պին
ալթըր եիւզ օթուզ քիշի իտի : Վապպըն էմրի-41
նէ կէօրէ Ս օսէ իլէ Մհարօնու եօգլատըզլարը՝
Կերշօն օղուլարը գապլիլէլերինին ձէմաա՝ թ չա-

տրորնտա ճիւմէ խրզմէթ էտէնլերին եօգլա-
 42 նանլարը պունլար տրր: Ս է Սէրարի օղու-
 լարը գապիլէլերինին եօգլանանլարը՝ գապիլէ-
 43 լերինճէ պապալարը էվլերինճէ՝ ()թուզ եա-
 շընտան եօգարը էլլի եաշընատէք՝ ճէմաա՛թ չա-
 տրորնտա ճիւմէ խրզմէթ էթմէյէ պէօլիյէ կի-
 44 րէ պիլէնլեր ապլլալլալ . խմտի օնլարըն եօգ-
 լանանլարը՝ գապիլէլերինճէ իւչ պին իքի եիւզ
 45 քիշի՝ իտի: Ս՝սէնին եէտի իլէ Ռապպըն էմ-
 րինէ կէօրէ՝ Ս՝սէ իլէ Մհարօնուն եօգլատրգ-
 լարը Սէրարի օղուլարը գապիլէլերինին եօգլա-
 46 նանլարը պունլար տրր: Ս՝սէ իլէ Մհարօն վէ
 խարաէլին պէյլերի՝ Սէլիլիլերտէն գապիլէլէ-
 րինճէ վէ պապալարը էվլերինճէ եօգլատրգլա-
 47 րը ճիւմէ եօգլանանլար՝ ()թուզ եաշընտան
 եօգարը թա էլլի եաշընատէք՝ ճէմաա՛թ չա-
 տրորնտա ճիւմէ խրզմէթ էթմէյէ վէ եիւք խրզ-
 48 մէթինի կէօրմէյէ վարանլար՝ խա՛նի օնլարըն
 ճէ-հէ եօգլանանլարը՝ սէքիզ պին պէշ եիւզ
 49 սէքսէն քիշի՝ իտի: Ռապպըն էմրինէ կէօրէ
 Ս՝սէնին եէտի իլէ՝ օնլարըն հէր պիրինի քէն-
 տի խրզմէթի իւզրէ վէ քէնտի եիւքիւ իւզրէ եօգ-
 լատը . իմտի օնլար՝ Ռապպ Ս՝սէյէ էմր էթտիլի
 կիպի եօգլանտը:

ԳԵՐ, 5:

- 1 Ս է Ռապպ Ս՝սէյէ սէյլէյիպ տէտի . խարաէլ
 օղուլարընա էմր էյլէ քի՝ հէր ճիւտամլըյը վէ
 հէր սէյէլանլըյը հէմ էօլիւ իլէ հէր նափաքլա-
- 3 նանը օրտուտան սիւրէլեր: Սքրէքտէն տիշիյէ
 վարընճա սիւրէսիզ . օնլարը օրտուտան տիշարը՝
 սիւրէսիզ , թաքիմ արանըզաա սաքին օլտուղում
- 4 օրտուլարընը նափաքլամայալար: խմտի խարա-

էլ օղուլարը պէտքէ էյլէյիպ՝ օնլարը օրտուտան
տիշարը՝ սիւքտիւլէր. (Րապպ 1) օսէյէ նիճէ տէտի
խէ, խարաէլ օղուլարը պէտքէ էյլէտիւլէր :

Այլ (Րապպ 1) օսէյէ սէտյլէյիպ տէտի. խա 5
րտէլ օղուլարընա սէտյլէ քի՝ Պիր էրքէք եա պիր
գարը՝ տտէմին ճէմի՝ կիւնաշլարընտան պիրինի
իշէյիպ՝ (Րապպա՝ ա՛սը օլմագըլա , օ ճան տուշու
օղուրսա , () լտէմ օնլարըն իշէտիյի կիւնաշընը 7
իքրա՛ր էտէլէր , վէ օ՝ զարարընը պաշ իլէ կէրի՝
տէօնտէրիպ՝ օնուն իւզէրինէ պէշտէ պիր զիյատէ
գաթա , վէ օնու զարար չէքէնէ վէրէ : Այլ է ե- 8
կէր օ առէմին խըսըմը եօղ իսէ , քի զարարը օնա
տէօնտէրէ , կէրի տէօնտէրիլէճէք զարար (Րապ-
պա՝ վէրիլէա՝ օ՝ օնուն իշին քէֆարէթ էթտիյի
քէֆարէթ գօշունտան մա՛տա՝ քեաշինին օլա :

Այլ է խարաէլ օղուլարընը քեաշինէ թագրիպ 9
էթտիքլէրի ճիւմլէ մուգատտէս նէսնէլէրին հէր
փէշքէշի օնուն օլա : Այլ է հէրքէսին թագրիա 10
էթտիյի նէսնէ օնուն օլա . հէրքէս քեաշինէ նէ
վէքիրսէ , օնուն օլա :

Այլ է (Րապպ 1) օսէյէ սէտյլէյիպ տէտի. խարա- 11
էլ օղուլարընա սէտյլէյիպ՝ օնլարա տէյէսին . Պիր
քիմսէնին գարըսը ազըպ՝ օնա խպինլիք էտէրսէ ,
Այլ է պիր քիմսէ օնունլա եաթըպ՝ ճիմա՛ հտէրսէ , 13
վէ գօճասը կէօրմէմէքլէ կիզլի գալըրսա , վէ օ՝
նափաքլանմըշ իքէն իւզէրինէ շահիտ եօղ իսէ ,
հէմ քէնտիսի ա՛մէլպէ դութուլմագ իսէ , Այլ է ք- 14
քիմսէնին իւզէրինէ գրզգանճըգ րուհու կէլիպ՝
գարըսընը նափաք իքէն գրզգանքրաա , եափստ օ-
նուն իւզէրինէ գրզգանճըգ րուհու կէլիպ՝ գարը-
սընը նափաք տէյիլ իքէն գրզգանքրաա . () Է- 15
տէմ օ քիմսէ գարըսընը քեաշինէ կէթիրէ . վէ օ-
նուն փէշքէշի իշին՝ արփա բանտանտան պիր էֆա՛

- իւշըիւ կէթիրէ . իւզէրինէ եաղ տէգքմէյէ՝նէ տէ
 իւզէրինէ քիւնլիւք գոյա . զիրա պու՝ գրղգանճը՛գ
 փէշքէշիտիր . անկըշ փէշքէշի տիր . կիւնահը
 16 խաթըրա՛ կէթիրիր : Ընտէն քեահին գարըյը
 եանաշտըրըպ՝ Բապպըն հուղուրունտա՛ տուրտու-
 17 ռա : Ա՛ է քեահին պիր չէօլմէք գապտա մուգատ-
 տէս սու ալա . անտէն քեահին չատըրըն տէօշէմէ-
 18 սինտէ օլան դօփրագտան ալըպ՝ սույա գոյա : Ա՛ է
 քեահին գարըյը Բապպըն հուղուրունտա՛ տուր-
 տուրուպ՝ գարընըն պաշընը աչա, վէ անկըշ փէշ-
 քէշինի Խո՛նի գրղգանճըգ փէշքէշինի օնուն ա-
 վուճունա՛ վերէ . վէ լա՛նէթին աճը սույու քեա-
 19 հինին էլինտէ օլա : Ա՛ է քեահին օնա եէմի՛ն
 վերտիրէ , վէ գարըյա տէյէ . Եյէր սէնին իլէ
 քիմսէ եաթմատը իսէ , վէ էյէր գօճանա խաին
 օլուպ՝ նափաքլանմատըն իսէ , լա՛նէթին պու աճը
 20 սուլարը սանա պիր զարար էթմէսին : Ըմնա է-
 կէր գօճանա խաին օլուպ՝ նափաքլանտըն իսէ , վէ
 գօճանտան զայրի պիր քիմէսնէ սինին իլէ եաթ-
 21 տը իսէ , ()լտէմ՝ քեահին գարըյա՛ պէտտուա՛
 եէմինիլէ եէմի՛ն վերտիրիպ՝ քեահին գարըյա
 տէյէ . Բապպ սէնին պուտունու չիւրիւտիւպ՝
 գարնընը շիշիրմէքլէ՝ Բապպ սէնի գաւմընըն ա-
 22 ռասընտա պէտտուա՛ վէ եէմի՛ն իչիւն գոյա : Խա-
 տի պու լա՛նէթին սուլարը սէնին պաղըրսադլա-
 րընա՛ վարալար , քի սէնին գարնընը՛ շիշիրէլէր ,
 վէ պուտունա՛ չիւրիւտէլէր . վէ գարը՛ Ըմի՛ն ա-
 23 մի՛ն տէյէ : Ընտէն քեահին պու պէտտուա՛ լարը
 պիր քիթապա եաղա՛ , վէ աճը սուլարըն պօղա՛ :
 24 Ա՛ է լա՛նէթին աճը սուլարընը գարըյա՛ իչիւն ,
 վէ լա՛նէթին աճը սուլարը օնուն գարնընա՛ աճը-
 25 լըգ իչիւն վարա : Ընտէն քեահին գարնընըն էա
 լինտէն գրղգանճըգ փէշքէշինի ալըպ՝ փէշքէշի

Բապպըն հուզուրունտա սալա, վէ օնու մէզպահա
 եագլտշտորա: Վ է քեահին փէշքէշտէն եա- 26
 տիկեարընը ափուճլպրա՝ մէզպահատա եագա . ան-
 տէն սօնկրա սուլարը գարըյա՝ իչիրէ: Վ է սու- 27
 լարը օնա իչիրինճէ, օլաքի էյէր օնափաքլանմը՝
 իսէ, վէ գօճասընա խըյանէթ էթմի՝ շիսէ, լանէ-
 թին սուլարը աճըլըղա տէօնիւպ՝ իչինէ վսրտը-
 լէյին գարնը շիշէ, վէ պուտու չիւրիւյէ, վէ գարը
 քէնտի գաւմընըն աբասընտա պէտտուա՝ լը՝ օլա:
 Վ է էյէր գարը նափաքլանմը՝ օլմայրա՝ օ՝ փայք 28
 իսէ, զարար չէքմէյէ, վէ էվլատ կէթիրէ: Վ օ- 29
 ճասընա խայընըգ էտիպ՝ նափաքլանան գարը
 հագգընաա՝ գըզգանճըղըն շէրիա՝ թի պուտուր:
 Լ, ախօտ պիր քիմնէտէ գըզգանճըղ. բուհու վագը՝ 30
 օլուպ՝ գարըպընը գըզգանտըգաա, գարըյը Բապ-
 պըն հուզուրունա տուրտուրուպ՝ քեահին օնա
 ճիւմլէ պու շէրիա՝ թի իճրա էաէրսէ, () վէման
 օքիմնէ գապահաթտան փայք օլուր, վէ օ գարը
 քէնտի գապահաթընը չէքէր:

ՊԵՐ, 6:

Վ է Բապպ Վ օսէյէ սէջլէյիպ տէտի. Խարաէլ 1
 օղուլարընա սէջլէյիպ՝ օնլարա տէ. Պիր էրքէք
 եա պիր գարը քէնտինի Բապպա թագտիս էթ-
 մէյէ՝ Լ, աղըր ստաղը աստամաղա՝ պրըլըրսա,
 Ը էրապտան վէ սէրհօշլատընը նէսնէտէն սագը- 3
 նա. շէրապ սիրքէսի վէ սէրհօշ էտիճի նէսնէ սիր-
 քէսի իչմէյէ, վէ իւզիւմ շէրպէթի իչմէյէ, վէ
 թագէ եա գուրու իւզիւմ էէմէյէ: Լ, տաղընըն 4
 ճիւմլէ կիւնլէքինտէ իւզիւմ ասամասընտան հասըլ
 օլան հիչ պիր նէսնէ՝ չէքիրտէքլէրտէն թա գա-
 պուզանտէք՝ էէմէյէ: Լ, տաղընըն ճէմի՝ կիւնլէ- 5
 րինտէ պաշընտան ուսթուրա կէշմէյէ, թա Բապպ

- իչին այրը լորդը կինէր թէմամ օլունճէյտէք՝
մուգատտէս օլա . պաշընըն փերչէմ սաշընը պէջ-
- 6 իմէյէ սալը՝ վերէ : Բապապ իչին այրը լորդը
ճիւմէ կինէրտէ՝ հիչ պիր էօլմուշ քիմսէյէ
- 7 եագլաշմայա : Պապասը իչին եա անասը իչին՝
գարընտաշը եա գըզգարընտաշը իչին օնլարըն
էօլտիւքլէրինտէ՝ օնլար իչին նափաքլանմայա .
զիրա Լըլաշընըն ատաղը քէնաի պաշընտա տըր :
- 8 ()՝ ատաղընըն ճիւմէ կինէրինտէ Բապապ մու-
- 9 գատտէս տիր : Ա՛ է անկարզըն եանընտա պիր
քիմսէ էօլուպ՝ ատաղընըն պաշը նափաքլանըրաա ,
փաքլանմասընըն կինիւտէ պաշընը թրաշ էտէ .
- 10 օնու՝ եէտինճի կինտէ թրաշ էտէ : Ա՛ է սէքի-
ղինճի կինտէ ճէմամ թ չատըրընըն գափուսու
նա՝ քեհհինէ իքի քումրու եա իքի կէօկէրճին
- 11 եավրուսու կէթիրէ : Ա՛ է քեհհին պիրինի կիւ-
նահգուրպանը՝ վէօ պիրինի պիւթիւնեանմա էյ-
լէյէ , վէ օնա՝ էօլու իչին էթտիյի կինահտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էտէ . վէօ կինտէ՝ օնուն
- 12 պաշընը թագտիս էյլէյէ : Ա՛ է ատաղընըն կին-
լէրինի Բապապ թագտիս էյլէյիպ՝ սուչգուրպա-
նը իչին պիր երլլըգ պիր գուզու կէթիրէ . վէ իւ
լէրքի կինէր սայըլմայալար . զիրա ատաղը նա-
- 13 փաքլանտը : Լանի ատագ էտէնին շէրիա՛ թի
պուտուր . Լտաղընըն կինէրի թէմամլանտըրը
կինտէ՝ օ՝ ճէմամ թ չատըրընըն գափուսուան կէ-
- 14 թիրիլէ . Ա՛ է գուրպանը իչին Բապապ՝ պիր
երլլըգ այրպսըզ պիր էրքէք գուզու պիւթիւն-
եանմա իչին՝ վէ պիր երլլըգ այրպսըզ պիր տիշի
գուզու կինահգուրպանը իչին՝ վէ պիր այրպ-
- 15 սըզ գօչ սէլաթէթ գուրպանը իչին տունա : Ա՛ է
պիր սէլէտէ՝ սիթիտ ունունտան եաղլա եօզքուլ-
մուշ խամուրուղ փիտէլէր վէ եաղլա եաղլանմըշ

ՊԵՇ, 7:

- 1 Ս է օլտուքի՝ Սօսէ չատրորը գուրմազը վէ օնու
մէս՝ էտիպ թագաւիս էթմէյի՝ վէ օնուն ճիւմլե
գապլարընը՝ վէ մեզպահը հէմ օնուն ճիւմլե գապ-
լարընը մէս՝ էտիպ օնլարը թագաւիս էթմէյի թե-
- 2 մամ էթտիյի կիւնտէ, ()լտէմ լարաէլին պէյ-
լերի՝ պապալարը՝ էվլերինին պաշլաբը՝ եօգլան-
մանըն իւզերինէ նազիր օլան սըպրլարըն պէյլերի
- 3 հէտիյէլէր կէթիրտիլէր : Ս է հէտիյէլէրինի՝
ալթը եօրթիւլմիւշ ա՛րապա վէ օն իքի եօքիւզ՝
հէր իքի պէյ իչին պիր ա՛րապա վէ հէր պիրի ի-
չին պիրէր եօքիւզ՝ լապպըն հուզուրունա՝ կէ-
թիրտիլէր . վէ օնլարը չատրորըն եօնինէ եանաշ-
- 4 աըրաըլար : Ս է լապպ Սօսէյէ սէօյլէյիպ տե-
- 5 տի . ()նլարտան ալ տա՝ ճէմամ թ չատրորընըն
խըզմէթինտէ գուլանմա՛գ իչին օլալար . վէ օն-
լարը լ էփիլէրէ՝ հէր պիրինին խըզմէթի իգթի-
- 6 զասընա կէօրէ վէր : Ս է Սօսէ ա՛րապալարը վէ
- 7 եօքիւզլէրի ալապ՝ օնլարը լ էփիլէրէ վէրտի : լ-
քի ա՛րապայը վէ տէօրթ եօքիւզիւ՝ լէրշօն օ-
զուլլարընա վէրտի , օնլարըն խըզմէթլէրի իգթի-
- 8 զասընա կէօրէ : Ս է տէօրթ ա՛րապայը վէ սե-
քիզ եօքիւզիւ Սէրարի օղուլլարընա վէրտի ,
քեահին լ՝հարօնուն օղլու լ թամարըն էրիլէ օն-
- 9 լարըն խըզմէթի իգթիզասընա կէօրէ : լ՝մմա
՝լահաթ օղուլլարընա վէրմէտի . օնլարըն իւզե-
րինտէ՝ Սնգուտսէնին խըզմէթի օլմազըլա , ու-
- 10 լուզըլա գալտրորըլմա՛գ կէրէք իտի : լամի մէզ-
պահըն մէս՝ օլունաուլու կիւնտէ՝ օնուն թէպեր-
րուքի իչին պէյլէր հէտիյէ կէթիրտիլէր . վէ
պէյլէր՝ հէտիյէլէրինի մէզպահըն եօնինտէ
- 11 օունտուլար : Ս է լապպ Սօսէյէ տէտի . Պէյ-

լէր՝ մէղպահըն թէպէրորութի իշխն հետիյէլէրինի
կիւնտէ պիրէր պէյ կիւնտէ պիրէր պէյ սոնալար:

Խմտի իւք կիւնտէ հետիյէսինի սունան՝ Իէ 12
հոսա սրպգընտան Խմինատապ օղլու՝ Կահշօն
իտի: Եւ օնուն հետիյէսի՝ Խագտէսէ մըս՝ գալը 13
իւզրէ եիւզ օթուզ մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝
եէթմիշ մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ
էքմէքփէշքէշի իշխն եաղըլա եօղըռլմուշ սիմիտ
ունունտան տօլու իտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն 14
մըս՝ գալ պիր ալթուն գատէհ, Պիւթիւնեանմա 15
իշխն պիր պուղա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլըգ պիր
գուզու, Կիւնահգուրպանը իշխն՝ քէշիլէրտէն 16
պիր էրքէճ, Եւ սէլամէթ գուրպանը իշխն իքի 17
էօքիւզ՝ պէշ գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրէր երլ-
ըգ գուզու իտի: Խմինատապ օղլու՝ Կահշօնուն
փէշքէշի պու իտի:

Իքինճի կիւնտէ Խտաթարըն պէյի Սուա՝ օղ- 18
լու՝ Կէթանէլ սունտու: Սունտուղլու հետիյէ՝ 19
Խագտէսէ մըս՝ գալը իւզրէ եիւզ օթուզ մըս՝ գալ
պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս՝ գալ պիր կիւ-
միւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէշի իշխն եա-
ղըլա եօղըռլմուշ սիմիտ ունունտան տօլու իտի,
Պուխուր իլէ տօլու՝ օն մըս՝ գալ պիր ալթուն գա- 20
տէհ, Պիւթիւնեանմա իշխն պիր պուղա՝ պիր 21
գօշ ձէ պիր երլըգ պիր գուզու, Կիւնահգուր- 22
պանը իշխն՝ քէշիլէրտէն պիր էրքէճ, Եւ սէ- 23
լամէթ գուրպանը իշխն իքի էօքիւզ՝ պէշ գօշ՝
պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրէր երլըգ գուզու իտի:
Սուա՝ օղլու՝ Կէթանէլին հետիյէսի պու իտի:

Իւշխնճի կիւնտէ Կէպուշ օղլուպընըն 24
պէյի Էէլուն օղլու Իշխապ սունտու: Եւ օն հէ- 25
տիյէսի՝ Խագտէսէ մըս՝ գալը իւզրէ եիւզ օթուզ
մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս՝ գալ

- պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսիտէ էքմէքփէշքէշի ի-
չիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունումստան տօլու
26 իտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն մըս՝ գալ պիր ալթուն
27 գատէհ, Պիւթիւնեանմա իչիւն պիր պուղա՝
28 պիր գօշ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու, Լիւնաճ-
29 գուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն պիր երքեճ, Ե
սէլամէթ գուրպանը իչիւն իբի եգբիւզ՝ պէշ գօշ՝
պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլլըգ գուզու իտի .
էլուն օղլու Ելիսպըն փէշքէշի պու իտի :
- 30 Տեօրտիւնճիւ կիւնտէ Բուպէն օղլուլարընըն
31 պէյի (Էտէյուր օղլու Ելիսուր տանգա : ()-
նուն հէտիլէտի՝ Եագտէսէ մըս՝ գալը իւզըէ եիւզ
օթուզ մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ
մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսիտէ էքմէքփէշ-
քիշի իչիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունումս-
32 տան տօլու իտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն մըս՝ գալ
33 պիր ալթուն գատէհ, Պիւթիւնեանմա իչիւն պիր
34 պուղա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու, Լիւ-
նաճգուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն պիր երքեճ,
35 Ե սէլամէթ գուրպանը իչիւն իբի եգբիւզ՝ պէշ
գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլլըգ գուզու ի-
տի . (Էտէյուր օղլու Ելիսուրուն փէշքէշի պու
իտի :
- 36 Պէշինճի կիւնտէ (Խմօն օղլուլարընըն պէյի
37 Եուրիշատտայ օղլու (Էլումիլէ տանգա : ()-
նուն հէտիլէտի՝ Եագտէսէ մըս՝ գալը իւզըէ եիւզ
օթուզ մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ
մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսիտէ էքմէք-
փէշքէշի իչիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ու-
38 նումստան տօլու իտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն
39 մըս՝ գալ պիր ալթուն գատէհ, Պիւթիւնեանմա
իչիւն պիր պուղա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլլըգ պիր
40 գուզու, Լիւնաճգուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն

պիր երբեք, ի է սելամէթ գուրպանը իշին իբի 41
 եօբիւզ՝ պէշ գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլ-
 լըգ գուզու խտի. Սուրիշատայ օղու Շ էլումիե-
 լին փէշքէշի պու խտի:

Լթընճը կիւնտէ Կատ օղուլարընըն պէյի 42
 Տէո՛ւէլ օղուլ Լշիասաֆ առնառ: () Նուն Տէ- 43
 տիյէսի՝ Սադտէսէ մըս՝ գալը իւզերէ եիւզ օթուզ
 մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս՝ գալ
 պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսիտէ էքմէքիէշքէշի ի-
 շին եաղըլա եօղուլմուշ սիմիտ ունունտան տօ-
 լու խտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն մըս՝ գալ պիր 44
 ալթուն գատէհ, Պիւթիւնեանմա իշին պիր 45
 պուզա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու, Լիւ- 46
 նահգուրպանը իշին՝ քէշիլերտէն պիր երբեք,
 ի է սելամէթ գուրպանը իշին իբի եօբիւզ՝ պէշ 47
 գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլլըգ գուզու
 խտի. Տէո՛ւէլ օղուլ Լշիասաֆըն Տէտիյէսի պու
 խտի:

Լշտիւնճի կիւնտէ Լֆրաիմ օղուլարընըն 48
 պէյի Լ՝միհհուտ օղուլ Լշիշամա՝ առնառ: ()- 49
 նուն Տէտիյէսի՝ Սադտէսէ մըս՝ գալը իւզերէ եիւզ
 օթուզ մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ
 մըս՝ գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսիտէ էքմէք-
 փէշքէշի իշին եաղըլա եօղուլմուշ սիմիտ ու-
 նունտան տօլու խտի, Պուխուր իլէ տօլու՝ օն մըս՝ - 50
 գալ պիր ալթուն գատէհ, Պիւթիւնեանմա իշին 51
 պիր պուզա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու,
 Լիւնահգուրպանը իշին՝ քէշիլերտէն պիր երբեք, 52
 ի է սելամէթ գուրպանը իշին իբի եօբիւզ՝ պէշ 53
 գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլլըգ գուզու
 խտի. Լ՝միհհուտ օղուլ Լշիշամա՝նըն Տէտիյէսի
 պու խտի:

Սէքիզինճի կիւնտէ Խանաստէ օղուլարընըն 54

- պէյի փէտահտուր օղլու կամէլիէլ սաւնարու :
- 55 ()նուն հէտիյէսի՝ Սադտէսէ մըս'գալը իւզրէ եիւզ օթուզ մըս'գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս'գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէշի իչիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունունտան տօղլու
- 56 նունտան տօղլու իտի : Պուխուր իլէ տօղլու՝ օն մըս'գալ
- 57 գալ պիր ալթուն գատէհ : Պիւթիւննանմա իչիւն պիր պուղա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլըգ պիր
- 58 գուզու , կիւնահգուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն
- 59 պիր երքէճ , Ս էսէլամէթ գուրպանը իչիւն իքի էգթիւզ՝ պէշ գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլըգ գուզու իտի : փէտահտուր օղլու կամէլիէլն հէտիյէսի պու իտի :
- 60 Տօղուզունճու կիւնտէ Պէնիամին օղուլարընըն
- 61 պէյի կիւսօնի օղլու Մախտան սաւնարու : ()նուն հէտիյէսի՝ Սադտէսէ մըս'գալը իւզրէ եիւզ օթուզ մըս'գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս'գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէշի իչիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունունտան տօղլու
- 62 իտի , Պուխուրըլա տօղլու՝ օն մըս'գալ պիր ալ-
- 63 թուն գատէհ , Պիւթիւննանմա իչիւն պիր պու-
- 64 ղա՝ պիր գօշ ձէ պիր երլըգ պիր գուզու , կիւնահգուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն պիր երքէճ ,
- 65 Ս էսէլամէթ գուրպանը իչիւն իքի էգթիւզ՝ պէշ գօշ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրեր երլըգ գուզու իտի : Վիստանի օղլու Մախտանըն հէտիյէսի պու իտի :
- 66 ()նունճու կիւնտէ Տան օղուլարընըն պէյի
- 67 Մմիշամտայ օղլու Մհիէզէր սաւնարու : ()նուն հէտիյէսի՝ Սադտէսէ մըս'գալը իւզրէ եիւզ օթուզ մըս'գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս'գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէշի իչիւն եաղըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունունտան տօ-
- 68 լու իտի , Պուխուրըլա տօղլու՝ օն մըս'գալ պիր

ալթուն գատէ՛հ, Պիւթիւնեանմա իչիւն պիր 69
պուղա՛ պիր գօչ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու, Կիւ- 70
նա՛հ գուրպանը իչիւն՝ քէչիլէրտէն պիր էրքէ՛ճ, Վ
է սէլամէթ գուրպանը իչիւն իքի էօքիւզ՝ պէշ 71
գօչ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրէր երլլըգ գուզու ի-
տի. Լ՛միշատտայ օղլու Լ՛հիէ՛զէրին հէտիյէսի
պու իտի:

(Յպիրինճի կիւնտէ Լ՛շէր օղուլլարընըն պէյի 72
(Յիրան օղլու վաւկիէլ սա-նպա-: (Յուն հէտի- 73
եէօի՝ Լ՛ապտէսէ մըս՝գալը իւզրէ եիւզ օթուզ
մըս՝գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՛ եէթմիշ մըս՝գալ
պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէչի ի-
չիւն եաղըլա եօղրուլմուշ սիմիտ ունունտան սօլու
իտի, Պուխուրիլէ սօլու՝ օն մըս՝գալ պիր ալթուն 74
գատէ՛հ, Պիւթիւնեանմա իչիւն պիր պուղա՛ 75
պիր գօչ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու, Կիւնա՛հ- 76
գուրպանը իչիւն՝ քէչիլէրտէն պիր էրքէ՛ճ, Վ է 77
սէլամէթ գուրպանը իչիւն իքի էօքիւզ՝ պէշ գօչ՝
պէշ թէքէ ձէ պէշ պէրէր երլլըգ գուզու իտի. .
(Յիրան օղլու վաւկիէլին հէտիյէսի պու իտի:

(Յն իքինճի կիւնտէ Լ՛աֆթալի օղուլլարընըն 78
պէյի Լ՛յիտն օղլու Լ՛հիրա՛ սա-նպա-: (Յուն 79
հէտիյէսի՝ Լ՛ապտէսէ մըս՝գալը իւզրէ եիւզ օ-
թուզ մըս՝գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՛ եէթմիշ մըս՝-
գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսիտէ էքմէքփէշքէ-
չի իչիւն եաղըլա եօղրուլմուշ սիմիտ ունունտան
սօլու իտի, Պուխուր իլէ սօլու՝ օն մըս՝գալ պիր 80
ալթուն գատէ՛հ, Պիւթիւնեանմա իչիւն պիր 81
պուղա՛ պիր գօչ ձէ պիր երլլըգ պիր գուզու,
Կիւնա՛հ գուրպանը իչիւն՝ քէչիլէրտէն պիր էր- 82
քէ՛ճ, Վ է սէլամէթ գուրպանը իչիւն իքի էօ- 83
քիւզ՝ պէշ գօչ՝ պէշ թէքէ ձէ պէշ պիրէր երլ-
լըգ գուզու իտի. Լ՛յիտն օղլու Լ՛հիրանըն հէտի-
եէսի պու իտի.

- 84 Սէզպահըն մէս՝ օլտուղու կիւնտէ՝ Խարաէլ
պէյլէրինտէն օնուն թէպէրրուքի պու իտի . (Են
իքի կիւմիւշ թէփսի՝ օն իքի կիւմիւշ լէյէն՝ վէ օն
85 իքի ալթուն գատէհլէր , Հէր պիր կիւմիւշ թէփս-
սի եիւզ օթուզ մըս՝ գալ՝ վէ հէր պիր լէյէն եէթ-
միշ մըս՝ գալ իտի . հէփ կիւմիւշ գապլար իքի պին
տէօրթ եիւզ մըս՝ գալ իտի , Սագտէսէ մըս՝ գալը
86 իւզրէ . Պուխուր իլէ տօլու օն իքի ալթուն գա-
տէհ՝ հէր գատէհ Սագտէսէ մըս՝ գալը իւզրէ օնար
մըս՝ գալ օլարագ՝ ճիւմլէ ալթուն գատէհլէր եիւզ
87 իլիրմի մըս՝ գալ իտի . Պիւթիւնեանմա իչիւն
սըղըրլարըն ճիւմլէսի օն իքի իտի , օն իքի պուզա՝
օն իքի գօշ՝ օն իքի պիրէր երլլըգ գուզու՝ հէմ
օնլարըն էքմէքիէշքէշի . վէ կիւնահգուրպանը
88 իչիւն քէշիլէրտէն օն իքի էրքէճ իտի . Սէսէ-
լամէթ գուրպանլարընըն ճիւմլէ էգբիւզլէրի՝ իյ-
իրմի տէօրթ պուղալար իտի , գօշլարը ալթմըշ՝
թէքէլէրի ալթմըշ վէ պիրէր երլլըգ գուզուլարը
ալթմըշ իտի : Սէզպահըն՝ մէս՝ օլունտուգտան
սօնկրա օնուն թէպէրրուքի պու իտի :
89 Սէ Սօսէ ճէմնա՝ թ չատրընա օնունլա սէջ-
լէշմէյէ կիրտիլինտէ , օլտէմ օնա սէջլէյէնին սէ-
սինի՝ շէհատէթ սանտուղունուն իւզէրինտէ իքի
քէրրուպիմին արասընտա օլան քէֆարէթտէն ի-
շիտիրիտի , վէ օ՝ օնա սէջլէրիտի :

ՊԵՇ, 8.

- 1 Սէ Ռապպ Սօսէյէ սէջլէյիպ տէտի . Ռհարօ-
նա սէջլէ , վէ օնա տէ . Կանտիլլէրի եագաղըն-
տա՝ եէտի գանտիլլէր շամ՝ տանըն էօն գարաֆը-
3 նա պտընըգ վէրէլէր : Խանի Ռհարօն պէջլէ
էյլէյիպ՝ օնուն գանտիլլէրինի շամ՝ տանըն էօն
գարաֆընա եագաղ , Ռապպըն Սօսէյէ պուլուր

տուղու կիպի : Ս է շամ' տանըն ետփուտու պու 4
 իտի . եեքփարէ ալթունտան իտի , ստիրնան վա-
 րընճա՝ չիչէքլէրինէ վարընճա՝ եեքփարէ իտի .
 Րապպըն Ս՝սեյէ կէօսթէրտիյի եօրնէյէ կէօրէ՝
 շամ' տանը եօյլէ ետփտը :

Ս է Րապպ Ս՝սեյէ սեյլէյիպ տէտի . Խա 5
 րաէլ օղուլարընըն արասընտան լ էլիլիլէրի ալ ,
 վէ օնլարը փաքլէ : Խմտի օնլարը փաքլէմէք ի 7
 չիւն՝ օնլարա պէյլէ էյլէյէսին . Խզէրլէրինէ
 փաքլէմէ սուլարը սերիէսին , վէ պիւթիւն թէն-
 լէրի իւզէրինէ ուսթուրա՝ կէչիւրէլէր , Հէմ էս՝
 վապլարընը եպպալար , վէ փաքլէնէլէր : Խն 8
 տէն պիր պուղա՝ վէ օնուն էքմէքփէշքէշինի եա-
 զըլա եօղըուլմուշ սիմիտ ունու ալալար . սէն տէ
 կիւնաճգուրպանը իչիւն պիր պուղա՝ ալ : Ս է 9
 լ էլիլիլէրի ճէմաաթ շատըրընըն էօնիւնէ եա-
 նաշտըր . վէ Խարաէլ օղուլարընըն ճիւմլէ ճէմա-
 աթընը ճէմ' էյլէ : Խնտէն լ էլիլիլէրի Րապ- 10
 պըն հուզուրունա՝ եանաշտըր , վէ Խարաէլ օղուլ-
 արը՝ էլլէրինի լ էլիլիլէրին իւզէրինէ գոյալար :
 Ս է Խհարօն՝ Խարաէլ օղուլարըն դարափընտան՝ 11
 լ էլիլիլէրի Րապպըն հուզուրունա սալմափէշքէ-
 շիսալա . վէ օնլար Րապպըն թըղմէթինի իշլէմէյէ
 թալին՝ օլալար : Ս է լ էլիլիլէր էլլէրինի պու- 12
 դալարըն պաշը իւզէրինէ գոյալար . վէ լ էլիլիլէրէ
 քէֆարէթ իչիւն՝ Րապպա պիլիլի կիւնաճգուր-
 պանը վէ օ պիրինի պիւթիւնեանմա էյլէյէսին :
 Խմտի լ էլիլիլէրի Խհարօնուն էօնիւնէ՝ վէ օնուն 13
 օղուլարընըն էօնիւնէ տուրտուրալըն . վէ օնլարը
 Րապպա սալմափէշքէշի սալասըն : Պէյլէմէ 14
 լ էլիլիլէրի Խարաէլ օղուլարընըն արալընտան
 պըրուսըն , վէ լ էլիլիլէր պէնիմ օլալար : Ս է 15
 պնտէն սօնկրա լ էլիլիլէր ճէմաաթ շատըրընա

- խրդմէթ էթմէյէ կիրէլէր. վէ օնլարդ փաքլէյէ-
 16 սին, հէմ օնլարը սալմափէշքէշի սալասին: Օյի-
 րա օնլար պանա՝ խարաէլ օղուլարընըն արասըն-
 տան պիլթէմամ վէրիլմիշլէրաիր. օնլարը՝ հէր աւ-
 նա րահմի աշան խարաէլ օղուլարընըն ճիւմլէ իլք
 17 տօղուշլարը պէտէլինէ՝ քէնտիմէ՝ ալտըմ: Օյի-
 րա խարաէլ օղուլարընտա հէր իլք տօղան՝ կերէք
 ատէմտէ կերէք հայվանտա՝ պէնիմ տիր. Սըրը
 տիյարընտա հէր իլք տօղուշու վուրտուղում կիւն-
 տէն պէրու՝ օնլարը քէնտիմէ՝ թապտիս էթտիմ.
 18 Վ է ի էիլիլէրի խարաէլ օղուլարընտա օլան
 19 ճիւմլէ իլք տօղուշլարըն պէտէլինէ ալտըմ: Վ է
 խարաէլ օղուլարընըն արասընտան ի էիլիլէրի
 Մհարօնա վէ օնուն օղուլարընտա աթիյէ վէր-
 տիմ, քի ճէմաաթ չաարընտա խարաէլ օղուլա-
 րընըն խրդմէթինի էտէլէր, վէ խարաէլ օղուլա-
 րը իշին քէֆարէթ էտէլէր. թաքիմ խարաէլ օ-
 ղուլարը Մապտէսէյէ եագլաշմարըրը՝ իլէ՝ իս-
 20 րաէլ օղուլարընապէլա կէլմէյէ: Իմտի Սնտէ
 իլէ Մհարօն վէ խարաէլ օղուլարընըն ճիւմլէ ճի-
 մաաթը ի էիլիլէրէ՝ Մապպըն Սնտէյէ ի էիլի-
 լէրին հագգընտա՝ ճիւմլէ էմը էթտիյինէ կէօրէ
 էյլէտիլէր. խարաէլ օղուլարը օնլարա էօյլէ էլ-
 21 լէտիլէր. Վ է ի էիլիլէր փաքլէտիլէր, հէմ
 էս՝ վապլարընը՝ եայգատըլար, վէ Մհարօն օնլարը
 Մապպըն հուրուրունտա սալմափէշքէշի սալար.
 հէմ Մհարօն օնլարը փաքլէմէք իշին՝ օնլար ի-
 22 շին քէֆարէթ էյլէտի: Վ է անտէն անկրա
 ի էիլիլէր ճէմաաթ չաարընտա քէնտի խրդ-
 մէթլէրինի էթմէք իշին՝ Մհարօնուն վէ օնուն
 օղուլարընըն էօնինէ կէլտիլէր. Մապպ ի էիլի-
 լէր հագգընտա Սնտէյէ նիճն թէնպիհ էթտի
 իսէ, օնլարա էօյլէ էյլէտիլէր:

Ո՛հ Բապա Սօսէյէ սէջլէյիպ տէտի. 1 էւի- 23
 լիէրէ ձաճիկ օլան պո՛ւ տուր. Ելիրմի պէշ եաշըն-
 տան եօգարը օլանլար՝ ճէմաաթ չատրըրնըն խըզ-
 մէթինի էթմէյէ պէօլիյէ կիրէլէր: Ո՛հ էլի 25
 եաշընտան սօնկրա՛ խըզմէթին պէօլիյինտէն
 չէքիլէլէր, վէ արթըգ խըզմէթ էթմէյէլէր:
 Ընճագ ճէմաաթ չատրըրնտա՛ գարընտաշլարը- 26
 նա նէվպէթ պէքլէմէքտէ միւլաղիմէթ էտէլէր,
 ամմա խըզմէթ էթմէյէլէր. 1 էւիլիլէրէ՛ պէքըն-
 լիքլէրի խոսուսուստա պո՛ւնճըլայըն էտէսին:

ՊԵՇ. 9:

Ո՛հ Սըսըր տիյարընտան չըգմալարընըն իբինճի 1
 երլընտա իլք այտա՛ Բապա Ո՛հնա չէօլիւնտէ Սօ-
 սէյէ սէջլէյիպ տէտի. Իմտի Խարաէլ օղուլա- 2
 րը ֆասէհի օնուն թա՛յին օլմուշ զէմանընտա էյ-
 լէյէլէր: ()նու՛ պու այըն օն տէօրտիւնճիւ կիւ- 3
 նիւնտէ ախշամ իւսթիւ՛ օնուն թա՛յին օլմուշ զէ-
 մանընտա էյլէյէսիզ. օնու ճիւմլէ գանունլարը՛
 իւզէրէ վէ ճիւմլէ երքեանլէրի իւզէրէ էյլէյէ-
 սիզ: Իմտի Սօսէ Խարաէլ օղուլարընա սէջլէ- 4
 տիքի՛ ֆասէհի էյլէյէլէր: Ո՛հ օնլար էվվէլքի 5
 այըն օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ՛ ախշամ իւ-
 թիւ՛ Սինա չէօլիւնտէ ֆասէհի էյլէտիլէր. Բապ-
 պըն Սօսէյէ ճիւմլէ պույուրտուղունա կէօրէ՛
 Խարաէլ օղուլարըն էջլէ էյլէտիլէր:

Ո՛հ պա՛ղը քիմնէլէր վարըտը քի՛ ատէմ էօլիւ 6
 սիւ իլէ նափաքլանմըշ օլմաղլա, օ կիւնտէ ֆա-
 սէհի էթմէյէ գատիր տէյիլէր իտի. վէ օ կիւնտէ
 Սօսէնին էօնիւնէ վէ Բհարօնուն էօնիւնէ եագ-
 լաշաըլար. Ո՛հ օ ատէմլէր օնա տէտիլէր. Պիզ 7
 ատէմ էօլիւսիւ իլէ նափաքըզ. նի՞չիւն Բապպըն
 գուրպանընը թա՛յին օլմուշ զէմանընտա Խարաէլ

- օղուլարընըն արծաթընտա սունամգտան մէն՝ օլա-
- 8 լամ: Խմտի Սճսէ օնլարա տէտի. Տուրուն, վէ
 Բապպ սիզին հագգընըղա նէ պույուրուր տինկլէ-
- 9 եիմ: Ս է Բապպ Սճսէյէ սեզլէյիպ տէտի.
 10 Խարաէլ օղուլարընա սեզլէյիպ տէ. Հէր քիմ՝
 կերէք սիզտէն կերէք զիւրրիյէթինիզտէն՝ էօլիւ
 իլէ նափաքլանըրսա, եա իրագ սէֆէրտէ օլուր-
- 11 սա, Բապպա Փասէհի օ տախի էյլէյէ: (Յու՝
 իքինճի պլն օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ ախշամ
 իւթիւ էյլէյէլէր. օնու՝ խամուրսուզ էքմէքլէ վէ
- 12 աճը օթլարլա եէյէլէր: (Յստան սապահատէք
 պրաքմայալար, վէ օնտան պիր քէմիք զըրմայա-
 լար. օնու՝ Փասէհին ճիւմլէ գանուլարը՝ իւզրէ
- 13 եէյէլէր: Լճմա փաք օլան՝ եա սէֆէրտէ օլմայան
 ատէմ՝ Փասէհի էթմէքտէն գալըրսա, օլ ճան
 քէնտի գալմընտան հէլաք օլունա. զիրա Բապպըն
 գուրպանըն թալին օլմուշ զէմանընտա սոն-
- 14 մաալ. օ ատէմ՝ քէնտի կիւնահընը՝ չէքէ: Ս է
 եանընըղտա պիր միւսաֆիր սաքին օլտուգտա, օ՝
 Բապպա Փասէհի էտէճէք օլուրսա, օնու՝ հէման
 Փասէհին գանունու իւզրէ վէ էրքեանլէրի՝ իւզէ-
 րէ էյլէյէ. կերէք միւսաֆիրէ կերէք եէրին եէր-
 լիսինէ գանունուսուզ պիր օլուն:
- 15 Ս է չատրը գուրուլուղու կիւնտէ՝ շէհատէթ
 խայմէսինին իւզէրինտէն չատրըր պուլութ գափ-
 լատը. վէ ախշամտան սապահատէք չատրըրն իւ-
- 16 զէրինտէ աթէշ շէքլինտէ տուրուրուտու: Տաիմա
 պէզլէ իտի. օնու պուլութ գափլարըտը, վէ կէճէ
- 17 աթէշ կէօսթէրիշի: Ս է հէր նէ զէման պու-
 լութ չատրըտան գալգարսա իտի, Խարաէլ օղուլ-
 արը անտէն ածնկրա կէօշէրլէրտի. վէ պուլութ
 սաքին պտուղու մահալտէ՝ Խարաէլ օղուլարը օ-
- 18 րատա՝ գանալարալ: Խարաէլ օղուլարը Բապ-

պըն էմրինէ կէօրէ կէօչերլէրտի, վէ Ռապպըն էմ-
րինէ կէօրէ գօնարլարտը, պուլուժ չատըրըն իւ-
զերինտէ ճիւմլէ սաքին օլտուղու կիւնլէրտէ՝ գօ-
նադ դուժարլարտը : Ա է պուլուժ չատըրըն 19
իւզերինտէ պիրչօգ կիւն գալտըզա՝ Խարաէլ օ-
ղուլարը Ռապպըն թէնպիճինի դուժարլարտը,
վէ կէօչմէղլէրտի : Ա է պուլուժ չատըրըն իւ- 20
զերինտէ լազ կիւն տուրտուղունտա տախի պէօյլէ
իտի . Ռապպըն էմրինէ կէօրէ գօնարլարտը . վէ
Ռապպըն էմրինէ կէօրէ կէօչերլէրտի : Պուլուժ 21
տիւշամոտան սապաճապէք տուրտուղունտա տէ պէօ-
յլէ իտի, պուլուժ սապաճապէք գալտըղը զէման
կէօչերլէր իտի . կիւնտիւզ օլտան կէճէ օլտան՝
պուլուժ գալտըղը զէմանտա կէօչերլէրտի :
Պուլուժ չատըրըն իւզերինտէ սաքին օլուպ գալ- 22
տըզա՝ կերէք իքի կիւն կերէք պիր պ կերէք պիր
երլ՝ Խարաէլ օղուլարը գօնադ էտերլէր իտի, վէ
կէօչմէղլէրտի . ամմա գալտըղը կիպի կէօչերլէր-
տի : Ռապպըն էմրինէ կէօրէ գօնարլարտը, վէ 23
Ռապպըն էմրինէ կէօրէ կէօչերլէրտի . Ռապպըն՝
Սօսէնին էլէյլէ էմրինէ կէօրէ օլտն Ռապպըն էմ-
րինի կէօչերլէր իտի :

ՊԵՇ. 10 :

Ա է Ռապպ Սօսէյէ սեզլէյիպ տէտի . Վէն- 1
տինէ կիւմիւշաէն իքի պօրու ետի . օնլարը պի-
թէպի ետիպաքն, վէ օնլարը ճէմասաժը չազըր-
մադ իչիւն՝ վէ օրտուլարը կէօչիւրմէք իչիւն գու-
լան : Ա է օնլարը չալտըղլարը՝ զէման, ճիւմլէ 3
ճէմասաժ սանա՝ ճէմասաժ չատըրընըն գափտա-
տունա ճէմ՝ օլունա : Ա է էյէր պիրի՝ իլէ չա- 4
լարլարսա, սանա պէղէր՝ Խարաէլին պի նպաշըլա-
րը ճէմ՝ օլալար : Ա է իւքսէք սետա չալտըղը 5

- նրդտա, կիւնտօղուսունտա գօնմուշ օրտուլար
6 կէօչէլէր: Ս է թէքրար եիւքսէք սէտա չալտր-
դընրդտա, գըպլէտէ գօնմուշ օրտուլար կէօչէլէր.
կէօչ էթմէլէրի իչիւն եիւքսէք սէտա չալալար:
7 Ս է ճէմնաթը ճէմ՝ էթտիլինիդտէ՝ չալասը,
8 ամմա իւքսէք սէտա գալտըրմայասը: Ս է պօ-
րուլարը՝ Մհարօն օղուլարը քեահինլէր չալալար.
վէ սիզէ սիլսիլէլէրինիզճէ էպէտի գաննուն օլա:
9 Ս է տիլալարընրդտա սիզէ սըգընթը վէրէն տիւշ-
մէն իւզէրինէ ճէնկէ վարարդընրդտա՝ պօրուլա-
րըլա եիւքսէք սէտա չալտրորասը, վէ Մլահընրդ
Բապալըն հուզուրունտա անկըլըրսընրդ, վէ տիւշ-
10 մէնլէրինիդտէն խէլաս օլուրսունուղ: Ս է շէն-
լիք կիւնիւնիւզտէ հէմ պայրամլարընրդտա վէ
պազաշըլարընրդտա՝ պիւթիւնեանմալարընրդ իւ-
զէրինտէ վէ սէլամէթլէրինիզին գուրպանլարը
իւզէրինտէ պօրուլարը չալասը, քի սիզէ Մլա-
հընրդըն հուզուրունտա անկըլ իչիւն օլալար,
Մլահընրդ Բապա պէնիմ:
11 Ս է օլտուքի՝ իքինճի եըլտա՝ իքինճի պտա՝
այըն իյիւմինճի կիւնիւնտէ՝ շէհատէթ չատըրը-
12 նըն իւզէրինտէն պուլու.թ գալգտը: Ս է Եարա-
էլ օղուլարը Սինա չէօլիւնտէն՝ կէօչէրի իւզէ-
րէ՝ կէօչտիւլէր. վէ պուլու.թ Եարան չէօլիւնտէ
13 սաքին օլտու: Իմտի Բապալըն Սօսէնին վասը-
գասը իլէ էմիլինէ կէօրէ՝ իպթիտա կէօչտիւլէր:
14 Ս է էօնտէ՝ Լէհուտա օղուլարընըն օրտու-
սունուն պայրաղը՝ պէօլիւքլէրինճէ՝ կէօչտիւ. վէ
պէօլիւքլիւն իւզէրինտէ Մմինատապ օղու-
15 լահչօն իտի: Ս է Խասախար օղուլարընըն սըպ-
դընըն պէօլիւքիւ իւզէրինտէ՝ Սուար օղու Սէ-
16 թանէլ իտի: Ս է Օէպուլօն օղուլարընըն սըպ-
դընըն պէօլիւքիւ իւզէրինտէ՝ Էլօն օղու Լչիւսպ

- կէշմէմ, լաբին տկարբմա վէ խըօղմարմա կի-
 31 տէրիմ: Ս է օնա տէտի. Սէրէմ էյլէ՝ պիղի
 պրազմա. չիւն չէօրտէ գօնածաղըմը մահաբէրի
 32 պիլիբսին, պիղէ գուլաղուզ օլ: Ս է օլաբի էյեր
 պիղիմէ կիտէրսէն, Սապարն պիղէ էտէճէյի էյ-
 լիք մազը օլտօւգոտ պիղ տէ սանա էջլէ էյլիք է-
 տէրիլ:
 33 Խմտի օնլար Սապարն տաղընտան իւչ կիւնլիք
 եօլա կէօջտիւլէր. վէ Սապարն ա՛հտընըն սան-
 տուղա՝ օնլարա ըահաթիք եեր պուլմադ իչիւն՝
 34 էօնլէրի նճէ իւչ կիւնլիք եօլ կիտէր իտի: Ս է
 գօնագտան կէօջտիւլէրինտէ, Սապարն պուլու-
 35 թու կիւնտիւլիւն իւղէրլէրինտէ իտի: Ս է
 սանտուղ կէօջմէյէ պաշլատըղընտա՝ Սօնէ տէրի-
 տի. Սալլա, եա Սապա՝ վէ տիւշմէնլէրին տօր-
 տազան օլտունլար. հէմ սէնի պուղղ էտէնլէր՝
 36 հօղուրտունտան գաշարնլար: Ս է գօնտուղուն-
 տա՝ տէրիտի. եա Սապա՝ Խարաէլին պին օնպին-
 լէրինէ տէօն:

ՊԵՇ 11:

- 1 Ս է գազմ՝ մըրըլտանմաղա պաշլամաղըլա,
 Սապարն գուլագլարընտա քէօթիւ կէլտի. վէ
 Սապա իչիտիպ՝ հօղքէտի գութուշտու, վէ արա-
 ըարընտա Սապպտան աթէշ եանըպ՝ օրտունուչ
 2 օւճլարընտա թէլէֆ էյլէտի: Ս է գազմ Սօ-
 սէյէ ֆերեաւտ էյլէտի. վէ Սօնէ Սապպա նիլաղ
 3 էթտի, վէ աթէշ տինտի: Խմտի օմահալին ա-
 տընա իսպէրա գօտու, Սապարն աթէշի արա-
 ըարընտա եանաղղը՝ իչիւն:
 4 Ս է արալարընտա օլան գարըշըգ խալգ՝ իշմահ
 իլէ արղու չէքաիլէր. հէմ Խարաէլ օղուլարը
 տախի տէօնիւպ աղլատըլար, վէ տէտիլէր. Պիղէ

քիմ էթ եւտիրիբ : Սըսըրաա ճապա եւտիյի 5
 միզ պալզլար՝ խըսարլար վէ գաունլար վէ փրա-
 սալար վէ սօզանլար վէ սարըմնագլար ֆիքրիմիզէ
 կէլյօր : Ս է շիմտի ճանըմը գուրուտու . մանն 6
 տան զայրի՝ կէօզլէրիմիզ էօնիւնտէ պիր շէյ եօգ-
 տուր : Ս է Սանն քիշնիշ թօխումու կիպի՝ վէ 7
 րէնկի ինճու րէնկի կիպի իտի : Վաւմ եայը- 8
 լլպ օնու տէվշիրիբտի , վէ տէյկրմէնտէ իյիւ-
 տիւրլէրտի , եա հաւանսա տէյերլէր իտի . վէ
 գէնճէրէլէրտէ փիշիրիլէրտի , վէ օնտան փօղա-
 չալար եափարլարտը . վէ օնուն աատը՝ եազ փի-
 տէսի տատը կիպի իտի : Ս է կէճէտէ օրտունուն 9
 իւզէրինէ չիհին տիւշտիյիւնտէ՝ մանն պէ օնուն
 իւզէրինէ տիւշէր իտի :

Իմտի Ս՝սէ գաւմը՝ գապիլէլէրինճէ հէր.քէսի 10
 քէնտի չաարըրնըն գափուսունտա աղլայօր իքէն
 իշիթտի . վէ Վապղըն էօրքէսի զայէթլէ գու-
 թուշտու , վէ Ս՝սէնին կէօզլէրինտէ պ- քէօթիւ
 կէօրիւնտիւ : Ս է Ս՝սէ Վապպա տէտի . Վի՞ 11
 չիւն պու գուլունու պէլսյա սալտըն . վէ նի՛չիւն
 կէօզիւնտէ լուգֆ պոլմատըմ , քի ճիւմլէ պու
 գաւմըն եիւքիւնիւ իւզէրիմէ՝ գօմուշտուն : Ղիւմ 12
 լէ պու գաւմա պէ՛նպի կէպէ գալտըմ . եօխա օնու
 պէ՛նպի սօղուրտում , քի պանա՝ (Նու հէման մա-
 սումու դայէսի գալտըրտըղը կիպի՝ պապալարընպ
 եէմինլէ վա՛տ էթտիյիմ վիլսյէթէ գատաք գօյ-
 ֆունտա գալտըր տէրսին : Վանա նէ՛րէտէն էթ 13
 օլա , քի ճիւմլէ պու գաւմա վէրէյիմ . զիրա պանա
 աղլայըպ՝ Պիզէ էթ վէր եէյէլիմ տէրլէր :
 Ղիւմլէ պու գաւմը պէն եալընըղ իտարե էթմէյէ 14
 գատիր տէյիլիմ . զիրա պու պանա փէք աղըրտըր :
 Ս է էյէր պանա պէօյլէ էտէրսէն , քէրէմ էյլէ՝ 15
 կէօզիւնտէ լուգֆ պուլտումիսէ , հէման պէնի էօլ-
 տիւր քի՛ պէլամը կէօրմէյիմ :

- 16 Վ է ի՛սպպ Ս՛սէյէ տէտի . Պանա լարաէլին
իխթիարլարընտան՝ գաւմըն իխթիարլարը վէ
զապիդլէրի օլտուգլարընը պիլտիլին՝ եէթմիշ քի-
շի պիրիքտիր . վէ օնլարը ճէմամթ չատըրընա
- 17 կէթիր , վէ օրատա՝ սէնինլէ տուրալար : Վ է
պէն էնիպ՝ սէնինլէ օրատա սէջլէշէճէյիմ . վէ
սէնին իւզերինտէ օլտն բաւհտան ալըպ՝ օնլարըն
իւզերլէրինէ գոյաճաղըմ , քի գաւմըն եիւքիւնիւ
պէրապէրինճէ գալտըրալար , վէ սէն եալընըզ
- 18 գալտըրմոյասըն : Վ է գաւմա տէյէտին . լա-
րըն իչիւն փաքլէնին , վէ էթ եէյէճէքսինիզ
զերա ի՛սպպըն գուլազընա ազլալըպ՝ տէտինիզ .
Պիզէ քի՛մ էթ եէտիրիր , լըսըրտա նէ խօշա
կէչինիքիտիք . խմաի ի՛սպպ սիզէ էթ վէրէճէք .
- 19 քի եէյէսիզ : լալընըզ պիր կիւն տէյիլ՝ նէ
իքի կիւն՝ նէ պէշ կիւն՝ նէ օն կիւն՝ նէ լյիրմի կիւն
- 20 եէյէճէքսիզ . իւեմամ պիր այ՝ թա պուրնու-
նուլաւան չըգընճէյէտէք էէյէճէքսիզ , շէջլէքի
իկրէնէսփլ . պունուն իչիւն քի՛ արանըլաա օլտն
ի՛սպպը խօր կէօրտիւնիւզ , վէ հուզուրունտա
ազլալըպ՝ լի՛չիւն պէյլէ Սըսըրտան չըգտըզ
տէտինիզ :
- 21 Վ է Ս՛սէ տէտի . Պու արասընտա օլտուզում
գաւմ՝ ալթը եիւզ պին եաեա նէֆէր տիր , վէ սէն
տէտին . ()նլարա էթ վէրէճէյիմ , քի թէմամ պիր
- 22 այ եէյէլէր : ()նլար իչիւն գոյունլար վէ սըղըր-
լար պօղազլանսա , օնլարա եէթէրմի . եախօտ
տէնիպին ճիւմլէ պալըղը ճէմ՝ օլունսա , օնլարա
- 23 եէթէրմի : Վ է ի՛սպպ Ս՛սէյէ տէտի . ի՛սպպըն
էլի գըսամը . շինտի կէօրիւրսիւն , սանա սէօզիւմ
կիպի օրուրմու եօխսա եօզ :
- 24 Վ է Ս՛սէ չըգըպ՝ ի՛սպպըն սէօզիւնիւ գաւմա
սէյլէտի . վէ գաւմըն իխթիարլարընտան եէթ-

Քշ. քիչի պիրիքտիրիպ՝ օնլարը չատրորն չէվրէ-
սինաէ տուրտուրտու : Ս է Րապպա՝ պուլութտա 25
էնիպ՝ օնունլա սեջլէշտի, վէ օնուն իւղէրինտէ օ-
լան րուհտան ալըպ՝ եէթմիշ իսթիար քիմսէլէրին
իւղէրինէ գօտու . վէ օլտուքի՝ րուհ օնլարն իւ-
ղէրինէ գօնտուղու կիպի՝ փէյղամպէրլիք էթտի-
լէր , ամմա օնտան սօնկրա էթմէտիլէր : Ս է իքի 26
քիմսէ օրտուտա գալտը , պիրինին ատը Նլտատ՝
վէ օպիրինին ատը Սէյտատ իտի . վէ օնլարն
իւղէրինտէ տախի րուհ գօնտու . չիւն օնլար
եազըլմըշլարտան իտի , ամմա չատրրա չըգմա-
մըշլարտը . վէ օրտուտա փէյղամպէրլիք էտեր-
լէր իտի : Ս է պիր ուշագ սէյիրթտի, վէ Սսէյէ 27
խապէր վէրիպ՝ տէտի . Նլտատ վէ Սէյտատ օր-
տուտա փէյղամպէրլիք էտէյօրլար : Ս է Նուն 28
օլու խօշուա՝ Սսէնին սէչիմիշ իրղմէթքեարը՝
ձէվապ վէրիպ տէտի . խֆէնտիմ Սսէ՝ օնլարը
մէն՝ էթ : Ս է Սսէ տէտի . Պէնիմ իչիւնմի 29
գրգգանըսըն . Նօլպտը Րապպըն ձիւմլէ գալմը
փէյղամպէրլէր օլսալարտը , վէ Րապպա՝ րուհու-
նու իւղէրլէրինէ գոյպըտը : Նտէն Սսէ օր- 30
տույա չէքիլտի , կերէք օ՝ կերէք խարաէլին իւ-
թիարլարը :

Ս է Րապպտան պիր եէլ գօփաու , վէ տէնիզ 31
դարափընտան պուլտուրձինլէր ուշուրուպ՝ օրտու-
տա պիր կիւնլիւք եօլ պիր դարափտան վէ պիր
կիւնիւք եօլ օպիր դարափտան օրտունուն չէփ-
չէվրէսինտէ եայտը . վէ եէր եիւղիւնին իւղէ-
րինտէ իքի արշըն միգտարի եիւքսէք իտիլէր :
Ս է գալմ գալգըպ՝ օլ պիւթիւն կիւն՝ վէ պիւթիւն 32
կէձէ՝ հէմ պիւթիւն էրթէսի կիւն պուլտուրձին-
լէրի տէվլիրտիլէր . ազ տէվլիրէն օն հօմէր տէվ-
չիրտի : վէ օնլարը քէնտիլէրինէ օրտունուն չէվ-

- 33 քեսնանէ եպարլար: Եթ տահա տիշխերի տ-
րասնտա քեսնլմէգտէն էվմէԼ՝ Բապպըն հօրքեոի
գաւմըն իւզէրինէ գուծուշտու. վէ Բապպ գաւմ-
34 տա պիր դայէթ պէջիւք գրողը՝ն սալտը: Ա է օ
մահալին ասընա՝ Գիպրօ՝թ հաթթաւա գօտու.
զերա իշթահ չէքէն գաւմը օրատա կէօմաիւլէք:
35 Գիպրօթ հաթթաւատան գաւմ Զասէրօթա
կէօշտիւ, վէ Զասէրօթտա գալտըլար:

ԳԼԸ, 12.

- 1 Ա է Միրեամ իլէ Լճարօն՝ Սօսէյէ գաղշը՝ ալ+
- 2 տըղը Զապէշի գարը խուսուսուստա սեջլէտի-
- 3 լէր, զերա օ՝ հապէշի գարը ալմըշտը, Ա է տե-
- 4 տիլէր. Բապպ եալընը Ա Սօսէնին վասրգասը ի-
- 5 լէմի սեջլէտի. պիղիմիլէ տախի սեջլէ՞մէտիմի. վէ
- 6 Բապպ իշիթտի: Լճմա Ա ճսէ՝ եէր եիւզիւ իւզէ-
- 7 րինտէ օլան ճէմի՝ աստեմլէրտէն դայէթ մահճուպ
- 8 քիշի իտի: Ա է Բապպ տէրա՞գապ Սօսէյէ վէ
- 9 Լճարօնա վէ Ս՝րեամա տէտի, Խչիւնիւզ ճէմա-
- 0 տթ չատըրընա չըգըն. վէ իւշիւ տէ չըգտըլար:
- 1 Ա է Բապպ պուլուլթ տիրէյինտէ հնիպ՝ չատըրըն
- 2 գափուսուստա տուքտու. վէ Լճարօն իլէ Ս՝ր-
- 3 եամը չաղըրտը, վէ օնլարըն իքիսի տէ չըգտը:
- 4 Խմաի օնլապ տէտի. Զալա սէօզիւմիւ իշիտին.
- 5 Խիզտէն պիր քիմսէ փէյլամպեր օլուրտա, պէն
- 6 Բապպ՝ քէնտիմի օնա բոյատա պիլտիրիրիմ. օ-
- 7 նուրա տիւշտէ սեջլէշիրիմ. Գուլում Սօսէ
- 8 իլէ հօլէ տէյիլ, օ՝ պիւթիւն էվմտէ էմի՝ն տիք.
- 9 (Ննու իլէ ազըզ աղըզա՝ աշիքեարէ սեջլէշիրիմ,
- 0 վէ րեմզ իլէ տէյիլ. հէմ օ՝ Բապպըն սուրէթինի
- 1 կէօրիւր. իմտի նէ՝ աճէպ գուլում Սօսէյէ գաղ-
- 2 շք սեջլէմէյէ գօրգմատընը: Ա է Բապպըն դա-
- 3 շապը օնլարըն իւզէրինէ գուծուշտու. վէ կէթ

տի : Ս է պուլու թ չատրտան չէքիլինճէ , իշթէ 10
 Սիրեամ գար կիպի ճիւտամլը՝ օլտու . իմտի Բճա-
 րօն Սիրեամա պագտըգտա , իշթէ օ՝ ճիւտամլը՝ ի-
 տի : Ս է Բճարօն Սօսէյէ տէտի . Բճա՛ն էֆէն- 11
 տիմ , քէրէմ էյլէ՝ իւղէրիմիղէ կիւնա՛ն գօմա . զի-
 րա տէլիլիք էտիպ՝ կիւնա՛ն էթտիք . Վէրէմէյ- 12
 լէ , օ՝ անասընըն գարնընտան չըգտըղընտա էթի-
 նին եարըսը չիւրիւմիւշ օլան էօլիւ կիպի օրմասըն :
 Ս է Սօսէ Բապպա ֆէրեատ էտիպ տէտի . Վէ- 13
 րէմ էյլէ եա՛ Բլլա՛ն , չալա օնա շիֆա՛ վեր : Ս է 14
 Բապպ Սօսէյէ տէտի . Եա պապասը օնուն եիւ-
 զիւնէ՝ պիր վէճճիլէ թիւքիւրսէյտի , եէտի կիւնէ-
 տէք ութանմաղմը իտի . եէտի կիւն օրտուտան
 տիշարը գափանսըն . անտէն սօնկրա կէրիալընսըն :
 Իմտի Սիրեամ՝ օրտունուն տիշարըսընտա եէտի 15
 կիւն գափանսը . վէ գալմ՝ կէօլմէտի , Սիրեամ
 ճէմաա՛ թա կէրի ալընընճէյէտէք :

Բնտէն սօնկրա գալմ չասէրօթտա՛ն կէօլիպ՝ 16
 Գարան չէօլիւնտէ գօնտուլար :

ՊԵՇ. 13:

Ս է Բապպ Սօսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Պէնիմ՝ 1
 Խարաէլ օղուլարընա վերէճէյիմ Վանաան տիյ-
 արընը չասուսլամաղա առէմլէր կէօնտեր . պա-
 պալարը սըպղլարընտան պիրէր քիշի՝ օնլարտան
 պէյ օլանլարը կէօնտէրէսիզ : Ս է Սօսէ օնլարը 3
 Բապպըն սէօղիւնէ կէօրէ՝ Գարան չէօլիւնտէն
 կէօնտէրտի . օլ քիմսէլէրին չհիփսի՝ Խարաէլ օ-
 ղուլարընըն պաշլարը իտի : Իմտի օնլարըն առ- 4
 լարը պուշլարարը . Բուպէն սըպղընտան՝ () աք-
 քուր օղու չ՝ ամմուա՛ , Շ իմօն սըպղընտան՝ 5
 չօրի օղու չ՝ աֆադ , Եէհուտա սըպղընտան՝ 6
 Եէֆունէ օղու Վալէպ , Խասախար սըպղըն- 7

8 տան՝ Լօսեֆ օղլու Լիալ, Լֆրախիմ սրպղընտան՝
 9 Երևն օղլու Զօչեմ, Պէնիսախիմ սրպղընտան՝
 10 Լիաֆու օղլու Վալդի, Ըէպուլօն սրպղընտան՝
 11 Խօտի օղլու Կատարիէլ, Լօսեֆ սրպղընտան՝
 12 Նասսէ սրպղընտան՝ Սուսի օղլու Կատարի, Տան
 13 սրպղընտան՝ Կէմալլի օղլու Լ՛միէլ, Լճէր սրպ-
 14 ղընտան՝ Սիբաէլ օղլու Սէթուր, Լիաֆթալի
 15 սրպղընտան՝ Սաֆէսի օղլու ԼիաՏափ, Կատ
 16 սրպղընտան՝ Սախի օղլու Կուէլ խոի : Սօսէ-
 նին՝ տիյարը թէճէսսուս էթմէյէ կէօնտէրտլի
 ատէմէրին ատըարը պուշլարտըր . վէ Սօսէ՛ Երևն
 17 օղլու Զօչեանըն ատընա Լօշուա՛ գօտու : Իմի
 Սօսէ օնլարը Վանաան տիյարընը թէճէսսուս
 էթմէյէ կէօնտէրիպ՝ օնլարա տէտի . Ե ու գրպլէ
 դարաֆրնաան Եօգարը՝ մօղրու վարըպ՝ տաղա՛ չը-
 18 գըն . Ս է օ տիյարըն նիճէ օլտուղունու պալգըն
 Տէմ օնտա սաքին օլան գալմ՝ գուլմէթլիմի զա-
 19 իֆաֆի՛ ալգը չօգմու . Ս է օնտա սաքին օլուն-
 մուշ Եէր՝ նէ կէօնէ տիթ , Եյիմի ֆէնամը . վէ սա-
 քին օլունմուշ շէհրէր նիճէ տիթ , օրտոմու Տի-
 20 սարմը . Զէմ Եէր նէ շէքլտիթ , սէմի՛ զմի արըգ-
 մը . Իչնտէ աղաճար վարմը Եօխսա Եօգմու Լօ-
 ղիւն . Իմի գուլմէթլէնին՝ վէ օ Եէրին Եէմիչին
 տէն ալըն : Ս է օլ կիւնլէր՝ դուրֆանտա իւզլիւմ
 21 կիւնլէրի խոի : Իմտի չըդար լար , վէ օ տիյարը
 Սին չէօրինտէն թա՛ Զամաթէ վարաճագ՝ ԻհէՅօ-
 22 պէտէք թէճէսսուս էթարիլէր : Լնտէն գրպլէ
 դարաֆրնտան չըդար՝ Զարօնա՛ տէկին կէլտի-
 լէր . վէ օրատա Լնազըն օղուլարը Լ՛հիման՝ Ե է-
 շալ զն իւալմայ ապին խոի . վն Զարօն՝ Սըրըրն
 Սօմն շէհրինտէն Եէտի Երլ Եգվէլ Եափըլմըշը
 23 ար : Լնտէն Լ՛շօլ տէրէտինտէք կէլտիլէր . վէ
 օրատան չըդուղու իլէ պիթ Խզլիւմ սալըմը քէս՝

տիւեր, վէ օնու իքի քիշի պիր սրորգլա եիւքէն-
տիւեր . հէմ նարլարտան վէ ինձիրլէրտէն իւ-
թիւրդէլէր : Խարակէ օղուլարըն օրատան քէս- 24
տիւերի սալգըմըն սէպէպինտէն՝ օ մահալին ա-
տընա՝ Լահալէշքօլ գօնուլտու : Խմտի թէմամ 25
գըրգ կիւնտէ՝ տիյարը թէճէսսուս էթմէքտէն
տէօնտիւլէր :

Վէ վարըպ Սօսէյէ վէ Լահարօնա վէ Խարակէ 26
օղուլարընըն ճիւմլէ ճէմաաթընա՝ Վարան չէօ-
լիւնէ՝ Վատէշէ կէլտիւեր . վէ օնլարա վէ ճիւմլէ
ճէմաաթա խապէր կէթիրտիւեր , հէմ օնլարա
տիյարըն մէյվէսինի կէօսթերտիւեր : Վէ օնա 27
նագլ էտիպ տէտիւեր . Պիզի կէօնտէրտիյին տիյա-
րա վարտըգ . կերչէքտէն օ՝ սիւտ վէ պալ ագար,
վէ օնուն մէյվէսի պոլտուր : Վալտըքի՝ օլ տիյ- 28
արտա սաքին օլսն գաւմ գուվլէթլիտիր , վէ
շէհրլէր հիսարը հէմ ղայէթ պէյլիքտիւր . վէ օ-
րատա Լահագըն օղուլարընը՝ տախի կէօրտիւք :
Լահալէգլիւեր տիյարըն գըպլէ դարաֆընտա սա- 29
քին օլուրլար . վէ Զիթիւեր վէ Լէպուսիւեր վէ
Լահօրիւեր տաղլարտա՝ սաքին օլուրլար, վէ Վա-
նաանլըլար տէնիզ եանընտա վէ Լօրտանըն քէ-
նարընտա սաքին օլուրլար : Վէ Վալէպ գաւմը 30
Սօսէյէ ԴէօյլէԴէրդէն սիւքիւթ էթտիրիպ՝ տէտի .
Լչպէթթէ չըգալմ, վէ օնու զապդ էտէլիմ . զի-
րա պիզ օնու էլպէթթէ եէնմէյէ գատիրիզ : Լահ- 31
մա օնուլա պիլէ չըգան ատէմլէր տէտիւեր . Պիզ
օ գաւմըն իւզերինէ չըգմաղա գատիր տէյիլիզ .
զիրա օ՝ պիզտէն գուվլէթլիտիր : Վէ թէճէս- 32
սուս էթտիւլէրի տիյարըն հագգընտա Խարակէ
օղուլարընընա քէօթիւ խապէր վէրիպ՝ տէտի-
ւեր . ()՝ թէճէսսուս էթմէք իչիւն օրթասընտան
կէշտիյիմիզ տիյար՝ քէնտի էհալիսինի եէյէն

պիր տիյար տըր . վէ իչինտէ կէօրտիյիւմիւզ ճիւմ-
 38 լէ գաւմ պէօյիւք կէօվտէլի քիմսէլէր տիր : Ս է
 օրատա ճէպպարլարտան՝ Ննազ օղլու ճէպպար-
 լարը՝ կէօրտիւք . շէօյլէքի պիզ՝ քէնտի կէօղլէրի-
 միզտէ չէքիրկէ կիպի կէօրիւնտիւք . հէմօնլարըն
 կէօղլէրինէ տախի պէօյլէ կէօրիւնտիւք :

ԳԼԴ . 14 :

- 1 Ս է ճիւմլէ ճէմաա՝ թ սէսլէրինի գալտըրըպ՝ ֆէր-
 եա՛տ էթտիլէր . վէ գաւմ օ կէճէ աղլատըլար :
- 2 Ս է ճիւմլէ խարաէլ օղլուլարը Սօսէ իլէ Նհա-
 րօնա գարշը մըրըլտանտըլար . վէ ճիւմլէ ճէմա-
 ա՝ թ օնլարա տէտիլէր . Նօլայտը Սըսըր տիյա-
 րընտա էօլմիւշ օլայտըգ , եա նօլայտը պու չէօլ-
- 3 տէ էօլմիւշ օլայտըգ : Հէմ Ռապպ պիզի պու
 տիյարա նի՛չիւն կէթիրտի , քի գըլըճտան տիւ-
 շիւպ՝ գարըլարըմըզ վէ էվլատլարըմըզ եաղմա
 օլալար . պիզէ Սըսըրա տէօնէլիմ՝ եէկ տէյի՛լմի :
- 4 խմտի պիրի պիրինէ տէտիլէր . Պիր պաշ նասպ է-
- 5 տէլիմ , վէ Սըսըրա տէօնէլիմ : Ս է Սօսէ իլէ
 Նհարօն խարաէլ օղլուլարընըն ճէմի՝ ճիւմհիւք
 ճէմաա՝ թը էօնիւնտէ եիւղիւ գօյոււն գափանտը-
- 6 լար : խմտի տիյարը թէճէսսուս էտէնլէրտէն՝
 Նոււն օղլու խօշուա՝ վէ Նէֆոււննէ օղլու Ռալէպ
- 7 էս՝ վապլարընը երըթտըլար . Ս է խարաէլ օղլու-
 լարընըն ճիւմլէ ճէմաա՝ թընա սէօյլէյիպ տէտի-
 լէր . () Լ թէճէսսուս էթմէք իչիւն իչինտէն կէշ-
- տիյիմիզ տիյար՝ դայէթ զիյատէսի իլէ էյի տիյար
- 8 տըր : խէր Ռապպ պիզտէն րազի օլուրսա , օլ-
 տէմպիզի օ տիյարա կէօթիւրէճէքտիր , հէմօնու
 պիզէ վէրէճէքտիր . օ՛ սիւտ վէ պալ ագան տիյար
- 9 տըր : Ննազ Ռապպա ա՛սըլար օլման . վէ սիզ օ
 տիյարըն գաւմընտան գօրգման , չիւն օնլար էք

մէյիմիւկտիրէր. օնլարըն քէօլէսի իւզէրլէրին-
տէն կիթմիշտիր, հէմ Ռապպ պիզիմլէ տիր. օն-
լարտան գօրգման:

Ս է ճիւղլէ ճէմնաթ՝ Ը ունլարը դաշլարլա 10
գաշլարլալըմ տէտիրէր, ամմա Ռապպըն ճէլարը ճէ-
մաաթ չատըրլնտա ճիւղլէ Խարաէլ օղուլլարընա
կէօրիւնտիւ: Ս է Ռապպ Ս՝նէյէ տէտիր. Ը յէ՛ 11
պիր պու գալմ պէնի դազապէ կէթիրլը, վէնի՛նէ՛-
պիր արալարընտա էթտիյիմ ճիւղլէ միւճիզաթ-
լարըլա պանա քնանմազլար: Պէն օնլարը դաո՛ւն 12
իլէ վուրուպ՝ օնլարը եօղ էտէճէյիմ. վէսէնի՛ օն-
տան պէջիւք վէ գուվլէթլի դաիֆէյէ նասպ է-
տէճէյիմ: Ս է Ս՝նէ Ռապպա տէտիր. ()լտէմ 13
Սըսըրըլար իշիտէճէքլէր. զիրա սէն պու գալմը
գուվլէթինլէ օնլարըն արասընտան չըգարտըն .
Ս է պու տիյարըն գալմընա սէջլէյէճէքլէր. չէն 14
օնլար՝ սէն եա Ռապպ՝ պու գալմըն արասընտա օլ-
տուղունու՝ հէ՛մսէնին եա Ռապպ՝ եիւզ պէ եիւզ
կէօրիւնտիւյիւնիւ վէսէնին պուլուտունուն օնլա-
րըն իւզէրլնտէ տուրտուղունու հէմ էօնլէրլնտէ
կիւնտիւզիւն պուլութ տիրէյիւտէ վէ կէճէտէ
աթէշ տիրէյիւտէ կէզտիյինի իշիթմիշէր տիր:
Խմտիր պու գալմը պիր տտէմ կիպի հէլար էտէճէք 15
օլուրսան, սէնին ատընը իշիտէն դաիֆէլէր սէջ-
լէյիպ՝ տէյէճէքլէր. Ռապպ պու գալմը՝ օնլա- 16
րա եէմինիլէ վա՛տ էթտիյի տիյարըն իշինէ կէօ-
թիւրմէյէ գուտրէթի օլմատըղը իշին, օնլարը
չէօլտէ՛ հօլաիւրտիւ: Ս է շիմտի քերէմ էյլէ՛ 17
Խֆէնտիմին գուվլէթի ա՛զիմ օլտուն, նիճէ պու-
եուրուպ տէտին իսէ. Ռապպ դազապը՝ իրագ վէ 18
ի՛նայէթի չօգ՝ կիւնահա վէ իսնանա թէհհամմիւլ
էտիճիտիր. ամմա առ-չտ-չո-փաք չըգարմազ. պա-
պալարըն եարամազըղընը օղուլլարըն իւզէրլնէ

կիրմէ՛ զսինիզ, Լաֆուանէ օղլու Վալէպ՝ վէ՛ Լուան
օղլու Լօշուա՛ տա՛ն մա՛տա : Լ՛մմա օլ եաղմա օ- 31
բաճագ տէտիյինիզ չօճուգլարընըզ՝ օնլարը կէօ-
թիւրէյիմ՝ վէ պէյէնմէտիյինիզ տիյարը օնլար
պիլէլէր : Սիզ իսէ՛ լէշլէրինիզ պու չէօլտէ տիւ- 32
շէլէր : Սի օղուլլարընըզ պու չէօլտէ գորոգ երլ 33
օթլանըպ՝ զինալարընըզը թաշըյալար, թա լէշ-
լէրինիզ պու չէօլտէ իփրանընճէյէտէք : () Լ 34
տիյարը թէճէսսուա էթտիյինիզ կիւնլէրին հիսա-
պընա կէօրէ գըրոգ կիւն՝ հէր կիւն եէրինէ պիւրէր
երլ սայըպ՝ գորոգ երլ քէօթիւլիւքլէրինիզը թա-
շըյասըզ . վէ պէնիմ սիզի թէրք էթտիյիմի պիլէ-
սիզ : Պէն թապպ սէօլլէտիմ . պանա՛ գարշը ճէմ՝ 35
օլան շու ճիւմլէ եպրամաղ ճէմաա՛ թա պունու
էլպէթթէ էտէճէյիմ . օնլար պու չէօլտէ թէլէֆ
օլաճագ, վէ օրատա էօլէճէքլէր : Լամոի Ս՛նէ- 36
նին՝ տիյարը թէճէսսուա էթմէյէ կէօնտէրտիյի՛
վէ տէօնիւպ տիյարըն հագգընտա քէօթիւ խա-
պէր չըգարմաղա ճիւմլէ ճէմաա՛ թր օնա՛ գարշը
մըրըլտատան ատէմլէր, շէման տիյարըն հագ- 37
գընտա քէօթիւ խապէրի չըգարան ատէմլէր՝
թապպըն հուզուրօւնտա գաո՛ւնլէ գորըլտըլար :
Լ՛մմա տիյարը թէճէսսուա էթմէյէ կիտէն ատէմ- 38
լէրտէն՝ Լուան օղլու Լօշուա՛ վէ Լաֆուանէ օղլու
Վալէպ սաղ գալտըլար : Լամոի Ս՛նպէ հէփ պու 39
սէօզլէրի Խարաէլ օղուլլարընա պէօլլէտի, վէ գալմ
ղայէթլէ գասապէթլէնտիլէր :

Սի սապա հտան երքէն գալգըպ՝ վէ տաղըն 40
թէփէսինէ չըգըպ՝ տէտիլէր . Պիզ հազըրըզ, վէ
թապպըն տէտիլի մա հէլէ չըգարըզ . զիրա կիւնա՛ հ
էթտիք : Սի է Ս՛նէ տէտի . Լի՛ չիւն պէյլէ՛ 41
թապպըն էմիինտէն կէչէրսինիզ . ամմա պու իշ
պաշը չըգմաղ : Շըգման . զիրա թապպ սրա- 42

նրդատա տէյիլտիր, վէ տիւշմէնէրինիզին էօնիւն-
 43 տէ գըրըլմայասըզ : Օյրա Մմալէգիլէր վէ
 Վանաաանլըլար օրատա էօնիւնիւզտէտիր, վէ գը-
 լըճտան տիւշէրսինիզ . սիզ Մապպըն արտընտան
 տէօնտիւյիւնիւզ իչիւն՝ Մապպ սիզինլէ օլմայա-
 44 ճագարը : Մմա օնլար տաղըն թէփէսինէ չըգ-
 մաղա ինպտ էթտիլէր . լաքին Մապպըն ա՛հա
 սառտուղու վէ Սօսէ՝ օրտունուն իչինտէն պըրլ-
 45 մատըլար : Իմտի օլ տաղտա սաքին օլտն Մմա-
 լէգիլէր վէ Վանաաանլըլար էնտի, վէ օնլարը վու-
 լուպ՝ օնլարը շօրմայէտէք գօվալատըլար :

ՊԵՇ, 15:

1 Սէ Մապպ Սօսէյէ սէջլէյիպ տէտի . Իարաէլ
 օղուլըարընա սէջլէյիպ՝ օնլարա տէյէսին . Պէն
 սիզէ սաքին օլմաղա վէրէճէյիմ տիլարա կիրտիյի-
 3 նիզտէ , Սէ Մապպա խօշ գօգու էթմէք իչիւն
 պըղըրլարտան եա սիւրիւլէրտէն՝ կէրէք ատագ էօ-
 տէմէյէ կէրէք իրատէթփէշքէշինտէ կէրէք թա-
 ին օլունմուշ փէշքէշէրինիզտէ՝ Մապպա . աթէշ-
 գուրպանը պիւթիւնեանմա էյլէտիլինիզտէ ,
 4 ()ըտէմ՝ Մապպա գուրպանընը սունան՝ էքմէք-
 փէշքէշի իչիւն պիր հին չէյրէյի եաղլա գարըշ-
 5 մըշ պիր իւշըսիմիտ ունու սունա : Հէմ պիւ-
 թիւնեանմա իլէ եա գուրպանիլէ հէք պիր գուղու
 իչիւն պիր հին չէյրէյի շէրպէթփէշքէշի էյլէ-
 6 եէօին : Եախօտ պիր գօշ իչիւն՝ հինին իւշփայը-
 նըն պիր փայը եաղլա գարըշ միշ իւշ իւշը սիմիտ
 7 ունու էքմէքփէշքէշի էյլէյէսին : Սէ շէրպէթ-
 փէշքէշի իչիւն հինին իւշ փայընըն պիր փայը շէ-
 8 րապ՝ Մապպա խօշ գօգու սունասըն : Սէ պիւ-
 թիւնեանմա իչիւն՝ եա ատագ էօտէմէյէ գուր-
 պան իչիւն՝ եախօտ Մապպա սէլաթթգուրպանը

տէյիւ պիր պուզաղը լէյէտէյինտէ , Պուզաղը 9
 իլէ՝ եարըմ հին եաղիլէ գարըշմըշ իւշ իւշը սի-
 միա ունու եքմէքփէշքէշի սունասըն . Վ էշէր- 10
 պէթփէշքէշի իշիւն եարըմ հին շէրապ սունա-
 սըն . Բապպա աթէշգուրպանը խօշ գօգու տուր :
 շէր պիր պուզա եա հեր պիր գօշ իշիւն՝ եախօտ 11
 գօյուն եա քէշի եաւրուսու իշիւն՝ պէյլէ օլունա :
 Լէյէյէճէյինիզին սայլսը՝ միւճէպինճէ՝ օնլարըն 12
 սայլսընա կէօրէ հեր պիրինէ էյլէ էտէսիզ :
 շէր եէրքի՝ Բապպա աթէշգուրպանը խօշ գօգու 13
 սունմագ իշիւն՝ պունլարը էյլէ էյլէյէ : Վ է 14
 եանընըզտա միւսաֆիր օլան եապանճը՝ եախօտ
 սիլիլէլէրինիզէ արանըզտա օլան՝ Բապպա խօշ
 գօգու աթէշգուրպանը էտէճէք օլուրտա , սիզին
 էթտիլինիզ կիպի՝ օտա էյլէ էյլէյէ : Եւ ճէ- 15
 մաա՝ թ՝ սիզին իշիւն վէ միւսաֆիր օլան եապանճը
 իշիւն գանոււն պիր օլա . սիլիլէլէրինիզէ էպէտի
 գանոււն իւզրէ՝ Բապպըն հուզուրունտա սիզնիճէ
 իսէնիզ , եապանճը՝ տա էյլէ օլա : Սիզին իշիւն 16
 վէ արանըզտա միւսաֆիր օլան եապանճը իշիւն՝
 նօմուս պիր՝ վէ շէրիա՝ թ պիր օլա :

Վ է Բապպ Սոսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Եարա- 17
 էլ օղուլարընա սէյլէ , վէ անլարա տէ . Պէնիմ 18
 սիզի կէօթիւրէճէյիմ տիյարա վարտըզընըզտա ,
 Վ է օլաքի՝ օտիյարըն էքմէյինտէն եէտիլինիզտէ՝ 19
 Բապպա գալտորմափէշքէշի սունասըղ : Խա- 20
 մուրպարընըզըն իլքէրինտէն պիր փօզաչա գալ-
 տորմափէշքէշի գալտորմասըղ . խարման գալտոր-
 մափէշքէշի նիճէ իսէ , օնու էյլէճէ գալտորա-
 սըղ : Խամուրլարընըզըն իլքինտէն՝ սիլիլէլէ- 21
 քինիզէ՝ Բապպըն գալտորմափէշքէշինի վէրէ-
 սիզ :

Վ է եանըզըղա՝ պու ճիւմլէ Բապպըն Սոսէյէ 22

- տէտիյի թէնպիհէրինի էթմէտիյինիդ տուրէթ-
- 23 տէ, իապպ Սոսէնին ետտի իլէ սիդէ հէրնէ
պաշուրտու իսէ՝ սիլսիլէլէրինիդձէ՝ իապպըն
- 24 պոպուրտուղու կիւնտէն սօնկրա, ()լաքի՝ էյէր
ճէմաա՝ թ եանդըլը՝ իլէ խաղա էտէրտէ, օլտէմ
ճիւմլէ ճէմաա՝ թ՝ պիւթիւնեանմա իապպա խօշ
գօգսւ իչիւն ա՝ տէթ իւզրէ էքմէքփէշքէշի վէ
շէրպէթփէշքէշի իլէ սըզըր ետթըրուաու պիր պու-
ղա՝ վէ կիւնաճ գուրպանը իչիւն պիր քէշի թէքէ-
- 25 սի էյէյէ: Ս է քեաճին խորաէլ օղուլարըն
ճիւմլէ ճէմաա՝ թը իչիւն քէֆարէթ էտէ, վէ օն-
լարա ա՝ ֆվ օլունա, զիրա պու խաղա տըր. վէ օն-
լար՝ խաղալարը իչիւն քէնտիլէրին գուրպանընը՝
իապպըն աթէշգուրպանընը վէ քէնտիլէրին կիւ-
նաճգուրպանընը իապպըն հուզուրունա էթի-
- 26 ըէլէր: Ս է խորաէլ օղուլարընըն ճիւմլէ ճէմա-
ա՝ թընա՝ վէ օնլարըն արալարընտա միւսաֆիր օ-
լան եապանճըլարա ա՝ ֆվ օլունա. զիրա ճիւմլէ
գաւվմ խաղա՝ սլթընտատըր:
- 27 Ս է էյէր պիր ճան պիլմէքսիզին կիւնաճ է-
տէրտէ, օլտէմ կիւնաճգուրպանը իչիւն պիր եա-
- 28 շընտա պիր տիշի քէշի սունա: Ս է քեաճին՝ օլ
պիլմէքսիզին կիւնաճ էտէն ճանա քէֆարէթ է-
տէ. իապպըն հուզուրունտա կիւնաճ էթտիյինտէ
օնա քէֆարէթ էտէ, վէ օնա ա՝ ֆվ օլունա:
- 29 խանդըլըլըգ իլէ կիւնաճ էտէն՝ կերէք խարտէլ
օղուլարընըն եերլիլէրի իչիւն՝ կերէք արալարըն-
տա միւսաֆիր օլան եապանճըլար իչիւն շէրիա՝
թընըզ պիր օլա:
- 30 իճմա մաղըրըրըլգ իլէ էտէն ճան՝ եերլի օլուն
եապանճը օլուն՝ օ՝ իապպա՝ սէյմիւշտիւր. օ ճան
քէնտի գաւվմընըն արասընտան հէլաք օլունա:
- 31 իապպըն սէօզիւնիւ խօթլալըպ՝ օնուն թէնպիհիւնի

իպդալ էթտիյի իչիւն՝ օճան էլպէթթէ հէլաք օլունա . վէպալը պօյնունտա՝ օլա :

Ս է Խարաէլ օղուլարը չէօլտէ իքէն , շապ-32 պաթ կիւնիւնտէ օտոււն տէվշիրիր պիր քիշի պուլտուլար : Ս է օնու օտոււն տէվշիրիրքէն պու-33 լանլար՝ օնու Ս՝ օսէյէ վէ Լ՝ հարօնա վէ ճիւմլէ ճէմնա թա կէօթիւրտիւլէր : Ս է օնու հապաս գօ-34 տուլար . զիրա օնա նէ էտէճէքլէրի պէյան օլունմամը շըտը : Ս է Բապպ Ս՝ օսէյէ տէտի . () քիմ-35 սէ էլպէթթէ էօլտիւրիւլէ . ճիւմլէ ճէմնա թ օնու օրտոււնուն տիշարըսընտա՝ դաշլարլա դաշլա-եա : Խմտի ճիւմլէ ճէմնա թ օնու օրտոււտան տի-36 շարը՝ չըգարըպ՝ օնու դաշլատըլար , վէ էօլտիւ . Բապպըն Ս՝ օսէյէ պույուրտուղու կիպի :

Ս է Բապպ Ս՝ օսէյէ սէյլէյիպ տէտի . Խարա-37 էլ օղուլարընա սէյլէյիպ օնլարա տէքի քէնտիլէրինէ սիւրիլէլէրինճէ գաֆթանլարընըն ուճլարընտա սաշագլար եափալար . վէ ուճլարըն սաշագընտա պիր լաճիվէրտի ֆիթիլ գօյալար . Ս է օ-39 սիզէ նիշան իչիւն օլա , քի օնու կէօրտիւյիւնիւլտէ՝ Բապպըն ճիւմլէ թէնպիհլէրինի խադրընըզա կէթիրէսիզ , վէ օնլարը իճրա էտէսիզ . վէ հէվասընա ույուպ ֆահլիշլիք էթտիյինիզ կէօնլիւնիւլիւն վէ կէօղլէրինիզին հէվասընտա կէզմէյէսիզ . Ը էյլէքի՝ ճիւմլէ թէնպիհլէրինի խադրընտա՝ 40 դութուպ իճրա էտէսիզ , վէ Լ՝ լահընըզա մուգատտէպէր օլասըզ : Լ՝ լահընըզ Բապպ պէն-41 իմ , քի սիզէ Լ՝ լահ օլմագ իչիւն՝ սիզի Ս՝ ըսըր տիարընտան չըգարտըմ . Լ՝ լահընըզ Բապպ պէն իմ :

ՊԵՇ, 16 :

Ս է Լէթ օղու Գահաթ օղու Խահար օղու Գօ- 1
րահ վէ Բուպէն օղուլարընտան Լ՝ յիապ օղուլա-

- ըն Տաթ'ան վէ Լ'դիրամ վէ Գեղեթ օղլու ()ն՝
 2 պո'ղ ճի'հէլէր ալըպ, Խորակէլ օղլուլարընտան՝
 մէշվէրէթտէ տա'վէթ օլունուր ճէմաա'թ պաշլա-
 ըն նամաար քիմսէլէր օլարագ իքի եիւզ էլլի
 քիմսէլէրիլէ Ընսէնին էօնիւնտէ գալգաղլար ,
 3 Ա է Ընսէ իլէ Լ'հարօնա գարշը ճէմ' օլուպ' օն-
 լարա տէտիլէր . Լէթէր սիզէ . զիրա պիւթիւն
 ճէմաա'թըն հէփիսի մուգատտէսլէրտիր , վէ
 Լ'ապպ օնլարըն արասընտա տրր . վէ Լ'ապպըն ճէ-
 մաա'թը իւղէրինէ նի'չիւն եիւճէլէնիրսինիզ :
 4 Խմտի Ընսէ իշիթտիքտէ՝ եիւղիւ գոյուն տիւշ-
 5 տիւ . Ա է Լ'օրահա՝ հէմ ճիւմլէ օնօն ճէմի'յէ-
 թինէ սէջլէյիպ տէտի . Լ'ապպ' սապահ օնուն օ-
 լանը՝ վէ մուգատտէսի պէյան էտիպ քէնտինէ
 եագլաշտրրաճագտրր . հէմ քիմի սէչէրսէ , քէն-
 6 տինէ օնու եագլաշտրրաճագ տրր : Պունու է-
 տին . Ա էն՝ եա՝ Լ'օրահ վէ օնուն պիւթիւն ճէմի՝-
 եէթի՝ քէնտիլէրինիզէ պուխուրտանլար ալըն .
 7 Ա է եարըն իչլէրինէ տթէշ գօյուն , վէ Լ'ապպըն
 հուզուրունտա իւղէրլէրինէ պուխուր գօյուն . վէ
 օլաքի՝ Լ'ապպըն սէչտիյի քիմսէ՝ մուգատտէս օ՝
 8 տուր . եէթէր սիզէ՝ էյ Լ էպի օղլուլարը : Հէմ
 Ընսէ Լ'օրահա տէտի . Վէրէմ էյլէյին՝ էյ Լ է-
 9 պի օղլուլարը իշիտին . Լ'զմր սիզէ քի՝ Խորակէ-
 լին Լ'լահը սիզի Խորակէլին ճէմաա'թընտան պ-
 ըրտը , քի սիզի քէնտիսինէ՝ եագլաշտրրա , թա-
 քիմ Լ'ապպըն չտաղրընըն խըզմէթինի էտէսիզ ,
 վէ ճէմաա'թըն էօնիւնտէ՝ աուրուպ' օնլարըն Թ-
 10 պատէթ խըզմէթինի էտէսիզ . Հէմ սէնի՝ վէ
 պիլէնճէ ճիւմլէ Լ էպի օղլուլարը գարընտաշլա-
 ըընը եագլաշտրրտը . վէ սիզ քեահինլիք տախիթ
 11 արարընը : ()նուն իշիւն սէն՝ վէ ճիւմլէ ճէ-
 մի'յէթին՝ Լ'ապպա գարշը ճէմ' օլտունուլ . Լ'հա-

րուն իսէ՛ օնէ՛ տիրքի օնա՛ գարշը մըրը լաւորենը՛ :
 Եւսէն Սօսէ՛ Ելիսպօղուլաբը Տաթանը վէ Բ՝ 12
 պիբամը շաղղմաղա՛ կէօնաէրոտի՛ վէ օնլար տէ-
 աի . Ս՝ արմաղըզ . Եւմը քի պիղը չէօթէ Էօլ՝ 13
 տիւթմէք իչիւն՝ պիղի սիւտվէ պալ ագան ախլ-
 արաւն չըգարտըն , քի փաճա իւղերիմիղէ թէ-
 սաղուդ էտիպ՝ սուլղան օլմաղա իսթէրտին . Ս՝ Է 14
 պիղի սիւտ վէ պալ ագան ախլարա կէօթիւրմէտին
 իսէ , պաքի պիղէ թարլա վէ պաղ միւրա՛ վէրմիշ
 օլպտըն . պալ տտէմլէքին կէօզլէրինի չըգարրի-
 մըսըն . պիղ վարմաղըզ . Ս՝ Է Սօսէ զսիլէթլէ 15
 Էօթթէլէնիպ՝ Բապպա տէտի . զիշքէլլէրինէ նա-
 զար գըլմա . օնլարաան Էշէք ալմաարմ՝ վէ օն-
 լարտան Տիշ քիմնէյէ րէնճիտէ Էթմէտիմ՝ : Եւ 16
 տէն Սօսէ Փօթաճա տէտի . Եւրըն սէն վէ ճիւմ-
 լէ ճէմլէյէթին, Բապպըն Տաղուրունտա Տաղըրլար
 օլուն , կէրէք սէն՝ կէրէք օնլար՝ կէրէք Բ՝ Տարօն .
 Ս՝ Է Տէր քէս քէնտի պախուրաանընը ալլա՛ Իշ՝ 17
 լէրինէ պախուր գոյուն . վէ Տէրքէս քէնտի պա-
 խուրաանընը՝ իքի եիւղ ելլի պախուրաանը՝ Տէմ
 սէն տէ Բ՝ Տարօնիք Տէր պիրինիզ պախուրաանընը
 Բապպըն Տուզուրունա՛ Էազբաշարըն .

Եւտի Տէրքէս քէնտի պախուրաանընը՝ ալլա՛ 18
 վէ իչլէրինէ աթէշ գոյուպ՝ իւզերլէրինէ պախուր
 գաուուլար , վէ ճէմաւթ շարըրընըն գախուսուն-
 տա Սօսէ վէ Բ՝ Տարօն իրէ տաթաուլար . Ս՝ Է 19
 Բ՝ օթաճ՝ ճիւմլէ ճէմաւթ օնլարա՛ գարշը ճէմա-
 աթ շարըրընըն գախուսունա՛ ճէմ՝ Էթտի . վէ
 Բապպըն իւզէթի ճիւմլէ ճէմաւթա՛ Էթորինա
 տիւ . Ս՝ Է Բապպ Սօսէյէ վէ Բ՝ Տարօնա՛ սէյլլէյա 20
 իոյ տէտի . Պալ ճէմաւթըն իշիմաէն պարլլա 21
 վէ օնլարը պիրանտէ Տէրաք Էտէյթմ՝ : Բ՝ մա օն 22
 լար՝ եիւղի գոյունտի շիւպ տէտիլլէր . Եւ Բ՝ լաճ

- Ճիւմէ թէնին բուհարընն Վաւհը՝ պիր ատէմ
կինահ էթմէքէ, ճիւմէ ճէմնա՛թա զազապ է-
23 տէրմիսին : Ս է Վապպ Ս՝սէյէ սէյլէյիպ տէ-
24 տի . Ղէմնա՛թա սէյլէյիպ տէ . Վօրահըն՝
Տաթանըն վէ Վպիրամըն չատրըլարընն չէվրէ-
25 սինտէն իրագ կիսին : Խմտի Ս՝սէ գալգրպ՝ Տա-
թանա վէ Վգիրամա՛ կիթտի , վէ Խարաէլին ին-
26 թիարլարը օնուն արտընճա կիթտիլէր : Ս է
ճէմնա՛թա սէյլէյիպ տէտի . Վէրէմ հտին , պու-
ֆափագ ատէմլերին չատրըլարընտան իրագ կիսին,
վէ օնլարըն էշեասընտան հիւ պիր շէյէ սօգու-
ման , թաքիմ օնլարըն ճիւմէ կինահարը իլէ
27 թէլէֆ օյմպասարդ : Խմտի օնլար Վօրահըն՝ Տա-
թանըն վէ Վպիրամըն չատրըլարընն չէվրէսին-
տէն իրագ կիթտիլէր . վէ Տաթան վէ Վպիրամ
հէմ օնլարըն գարըլարը՝ օղուլարը իլէ վէ չօ-
ճուգլարը իլէ քէնտիլէրին չատրըլարընն դա-
28 փուսունա չգրպ տուրաւլար : Ս է Ս՝սէ տէտի
Պունտան պիլէտինիզ քի պու ճիւմէ իշէրթ իշէ-
մէյէ պէնի Վապպ կէօնտէրափ , վէ կէօնլիւմէ ու-
29 եուպ էթմէտիմ : Վյէր պունլար հէր ատեմին
էլլափիլ մինվալ իւզէրէ էօլիւրէրսէ , վէ ճիւմէ
պտեմլերէ վաղը՝ օլան պուշլարըն իւզէրինտէ վու-
քու պուշլուրա , Վապպ պէնի կէօնտէլիւմէմիշտիր :
30 Վինա էյէր Վապպ պիր միւ՛ճիզա թ եարաարպ՝
եհր քէնտի աղղընը աչար օա՝ օնլարը հէմ հէֆ
օնլարըն օլտըն եուտալա , վէ ճէ հէննէմէտիպ-
տիրի էնէրլէրսէ , օլտէմ պիլէսիզ քի պու օտէմ-
31 լէր Վապպը խօրխաղլար : Ս է օրոտքի՝ պու
ճիւմէ սէօլլէրի սէյլէմէյի թէքմիլ էթտիլսէ
32 օնլարըն ալթընտուրլան եհր եարըլար . Ս է եհր
քէնտի աղղընը աչար՝ օնլարը վէ օնլարըն էվլէ-
րինի վէ Վօրահըն օլտն ճիւմէ տտէմլերինի՝ հէմ

ճիւղէ մալի եռութառու : Ս է օնլար վէ ճիւղէ օն- 33
լարըն օլան տիպտիրի ճէհէննէմէ էնտիլէր . վէ
եէր օնլարը էօրթտիւ , վէ ճէմաաթըն արասըն-
տան նապէտիւ օլտուլար : Ս է օնլարըն չէվըէ- 34
լէրինտէ օլան ճիւղէ Խարաէլ օնլարըն սէսինտէն
գաշտըլար , զերա տէտիլէր . () Ըմայա եէր պիղի 35
տէ եռտա : Էէմ Բապպտան աթէշ չըգըպ
պուխուրու սունան իբի եիւզ էլլի քիմնէյի թէ-
լէֆ էթտի :

Ս է Բապպ Ս օսէյէ սէօյլէյիպ տէտի . Բեա- 36
հին Մհարօնուն օղու լչէաղարա տէ քի՝ եան-
կընտան պուխուրտանլարը ալսըն , վէ աթէշի էօ-
թէյէ տաղըթ , զերա օնլար մուգատտէս օլտու-
լար : Պու ճանլարընա կիւնա՛հ էտէնլէրին պու- 38
խուրտանլարընը ալսը՝ օնլարտան մէզպա՛հը գափ-
լամագ իչիւն եասսը թէնէքէլէր եափալար . զի-
րա օնլարը Բապպըն հուղուրունտա՛ սունտուլար ,
վէ օնլար մուգատտէս օլտու . վէ Խարաէլ օղուլա-
րընա նիշան օլտուլար : Լմտի քեահին լչէա՛- 39
ղար օլ եանմըշ քիմնէլէրին սունտուլարը պագըր
պուխուրտանլարընը ալտը , վէ օնլարը՝ մէզպա՛հը
գափլամագ իչիւն եասսըլաթտըլար . Խարաէլ 40
օղուլարընա անկը՛շ իչիւն օլա , քի Մհարօն զեր-
ըլլէթինտէն օլմայան էճնէպի քիմնէ՛ Բապպըն
հուղուրունտա պուխուր սունմաղա եագլաշմայա ,
վէ Կօրահ կիպի՝ վէ օնուն ճէմի՛յէթի կիպի օլմա-
եա , Բապպըն օնա՛ Ս օսէնին եէտի՝ իլէ սէօյլէ-
տայի կիպի :

Ս է էրթէսի կիւնտէ՝ Խարաէլ օղուլարընըն 41
ճիւղէ ճէմաաթը Ս օսէյէ գարշը վէ Մհարօնա՛
գարշը մըրըլտայըպ՝ տէտիլէր . Բապպըն գալմընը
էօլտիւրէն սիզսինիզ : Ս է օլտուլար՝ ճէմաաթ 42
Ս օսէ իլէ Մհարօնա՛ գարշը ճէմ՝ օլտուլարընտա՛

ճեմնա՛թ չատրորնա՛ տնդրո՛ւ պոսքի՛ց կեօրախլէր
քի՛ իշմէ պոլլութ՝ օնու գափլատը, վէ ի՛տպղն
43 քղեթի կեօրինախ։ Ս է Սճսե իլէ ի՛ճարօն
44 ճեմնա՛թ չատրորնա՛ն կօնինն կեփախլէր։ Ս է
45 ի՛տպղ Սճսեյէ սեօյլէյիպ տէտի։ Պու՛ ճեմնա՛-
թին աքաւրնա՛ն չոգրն, քի՛ օնպար պիգունա՛կ
թելէ՛ք էակյիմ, ամնա՛ օնլար էիւլէրի՛ գօյուն
46 տիւշախլէր։ Ս է Սճսե ի՛ճարօնա՛ տէտի։ Պու՛-
թուրտանը՛ ալ, վէ իշնէ մեզարհատանա՛թեշքօն
հէմ իւթիւնէ պոսքիւր գօ, վէ թեզ ճեմնա՛թ ա՛
վարիպ՛ օնլարա քեփարէթ գրէ. զիտա՛ ի՛տպղն
հաղաւրտանա՛ն զաղապ չոգար. դա՛նն պաշլան-
47 ալ։ Ս է ի՛ճարօն՝ Սճսեյին աետիլի՛ կկպի ալոպ
ճեմնա՛թնա՛ն աքաւրնա՛ն սեյիթաի, վէ իշմէ
զափմտա՛ն դա՛նն պաշլանա՛ն շիւթի՛ իմոթ պոսքա-
48 գօյաւ՛ դափնա՛ քեփարէթ էթաի։ Ս է էօլիւ-
լէրիլէ տիրիլէրին աքաւրնա՛ն աաւաւու, վէ դա-
49 մանա՛տինաի։ Ս է դա՛մանա՛ն էօլէնլէր՝ օնաեօրթ
պին վէ եեւի էիւզ քիշի իւթլէր, Պօրահ իշին
50 էօլէնլէրաէ՛ն մմտա։ Ս է ի՛ճարօն՝ Սճսեյէ
ճեմնա՛թ չատրորնա՛ն գափաւա՛նա՛ տեօնտիւ, վէ
դա՛նն տինաի։

ՊԵՇ, 19.

1 Ս է ի՛տպղ Սճսեյէ սեօյլէյիպ տէտի։ Խարաշ
օղուլարոնա՛ սեօյլէ, վէ մնարտան՝ պապաւալը
էվլէրիննէ պիրէր տէյնէք՝ Լա՛նի պապաւալը
էվլէրինն ճիւլէ պէյլէրինտէն օն իքի աեյնէք
ալ. հեր պիրինն աաւընր տէյնէյինն իւզէրին-
3 տէ եազ։ Ս է ի՛ճարօնոն աաւընր՝ իէլինն
տէյնէյի իւզէրինն եազաւըն. զիտա՛ պապաւալը
էվլէրինն պաշլարը իշին պիրէր տէյնէք օլա-
4 մազ։ Ս է օնլարը ճեմնա՛թ չատրորնա՛ն շէ-

Հաստեթին հօնիւնտե սիգինը պուլուշառւղուն
 եւրտե գոյասրն : Ս է օլաքի պէնիմ սեչտիյիմ 5
 քիմէնպն տէյնէյի ֆիլիպէնէնէքտիր պէօյլէ
 ճէ Խարակլ օղուլարուն միվէ գարշը մըրլառ
 տըգլարը մըրլառայրշ լարընը հօնիւմտէն միտէ
 քէնէյիմ : Դմտի Սձսէ Խարակլ աղուլարուն 6
 տէյլէտի . վէ օնլարըն միւմէ պէյլէրի օնա պիւ
 րէյ տէյնէք պէյ պաշնա պիլմը տէյնէք պա
 պալարը եզլերինէ կէօրի օն իքի տէյնէք վէրտի
 լէր . վէ Ի՛հարօնուն տէյնէյի օնլարուն տէյնէք
 լէր/ինն աղապընտա իտի : Դմտի Իձսէ տէյնէք 7
 լէրի Իապպըն հուղուրուֆառ շէհատեթ չատը
 րընտա գօռու : Ս է օլտաքի երթէսի կիւնտէ 8
 Իձսէ շէհատեթ չատըրընա կիլտի . վէ իշմէ
 Ի էֆ եվինտէն Ի՛հարօնուն տէյնէյի ֆիլիպէնէպ
 զօնչէ չըգարտը . վէ շիչէ քլէնիպ պատմիքը կէ
 թիրտի : Ս է Իձսէ միւմէ տէյնէքլէրի Իապ 9
 պըն հուղուրունտա միւմէ Խարակլ օղուլարը
 նա չըգարտը . վէ օնլար կէօրտի . վէ հէր քէ
 քէնտի տէյնէյիտի ալտը : Ս է Իապպ Իձսէյե 10
 տիտի : Ի՛հարօնուն տէյնէյիտի շէհատեթին հօ
 նինէ տէօնտիւր . քի քիսան օղուլարընա նիշան
 իշին սաղլանըա . վէ օնլարըն մըրլառայրշ լարընը
 հօնիւմտէն կիտերէսին . վէ էօլմէյէլէր : Դմտի 11
 Իձսէ Իապպըն օնա պուլուշառւղուն կիպի էյլէ
 տի . եօյլէ էյլէտի : Ս է Խարակլ օղուլարը Իձ- 12
 սէյե սեօյլէյիպ տէտիլէր : Իշմէ էօլտիւք . հէլաք
 օլտաք . միւմէնիլի հէլաք օլտաք : Իապպըն շա- 13
 տըրընա հէր պիլ Խաղաշան էօլիւր . հէֆիլիլ
 պիլմէմամ . էօլէնէքմիլիլ :

ԳԼԸ 18

- 1 Ա է Բապտիսմոսն առնի . Սեն վե օղորտա
րն վե պապանն էսի պիկննէ . Սագտեսինն
կենասընը չէ բէսիդ . վե սեն վե օղորտանն պի
կննէ . բեաճնիկիկնիկն կենասընը չէ բէսիդ .
- 2 Հեմ առնի պապանն պապոր օրան . Ի էի պապ
գաղնապաղաւորն . եագաւաւորանն , վե սանա
միւհազ օրու . սանա խրովն թ ետէկեր . վե սեն
հեմ պիկննէ օղորտանն չէ հասեթ չաորորնն
- 3 Եօթնաս օրանը . Ա է սենն կեօղտեճէյն
նի . հեմ չաորորնն ճիւղէ կեօղտեճէյնի կեօ
ղտեկեր . աննաթ Սագտեսինն գապորանն . վե
մեղապաճա եագաւաւորապա , քի կերէք օղորտ կե
- 4 րէք սիդ եօղտեճէյնի . Խանի օնաթ սանա միւ
հազ օրու . ճէմառն չաորորնն կեօղտեճէյ
նի . չաորորնն հեր իշինաէ օնաթ կեօղտե .
- 5 վե կենեպի պիդէ եագաւաւորա . Ա է Սագ
տեսինն կեօղտեճէյնի . վե մեղապաճա կեօղ
տեճէյնի կեօղտե , քի արթըգ Խառեղ օղորտ
- 6 րորնն իւղէրինէ դաղապ օլմայա . Ա է պին
իշինէ Խառեղ օղորտանն արաւորնա . Ի էի
ն գաղնապաղաւորնը ալարմ . ճիւղ օղորտ
Բապտիսմոսն առնի . վերիկիւ տիր . քի ճէմառն թ
- 7 չաորորնն խրովնիկնի կտէկեր . Խանի սեն վե
օղորտանն պիկննէ . մեղապաճա ճիւղէ նեանեկե
րի իշին վե փերտեճին իշերուփառ օրան նե
նեք իշին բեաճնիկիկնիկն կեօղտեճէյնի խր
ովն կտէսիդ . սիդ բեաճնիկիկնիկն ալարմ
խրովնի վերաթիւ , վե եագաւաւոր եճէկի կօ
տիւրիւ .
- 8 Հեմ Բապտիսմոսն առնի . Ի վի իշին
պին գաղնապաղաւորնը չէ չէրիկն կեօղտեճէյնի

սանա ըսմարլարսմ խաղախ օղու լարսնն ճիւմ
 լէ մուգատաւէս նէսնէրդի ասնա մէս հազար ի-
 չիւն վերլմիւստի : հէմ սենին օղու լարսնն քալէ
 ախ քանուն փաղի : Եւ թէ շաէն քալան ա՛ զիզէր 9
 ա՛ զիզի նէսնէրդիսն պուսէնին օլա . Բանա . Ե-
 տա հիմարլարի ճիւմէ երմ քիիշ քէշերիւն վէ
 ճիւմէ կիւնս հաղաքանլարսնն վէ ճիւմէ սաւ :
 գուրպանլարսնն հէտիւսի . օ՛ ա՛ զիզէր ա՛ զիզի
 ախ . սենին վէ սենին օղու լարսնն օլա : - (Ե) Սու՛ 10
 ա՛ զիզէր ա՛ զիզիսա եւ յիսին . օլա . հէր . երմ ք
 եւ յէ . սանա մուգատաւէս օլա : - Պուստ սենին 11
 օլա . Եւ թէ լարիսն քալարմարիէ քէշի՛ վէ իս-
 ըտի օղու լարսնն սալմալէ քէշերի . օլա . Ե-
 պէտի քանուն . իւրի սանա վէ պիւննէ սենին օ-
 ղու լարսնն վէ գրալարսնն վերլմիւստի . սենին
 եվինսի հէր փալ օլան՝ օնան եւ յէ . Ը՛իւմէ 12
 եւ յի եաղ՝ վէ հէի . եւ յի շէրալ վէ պուշ-
 տալլ . Բապա վերէնէ քէրի . գուրքանտալարսն-
 տան սանա ա՛ թիւն էյլէտիմ : Բապա կէմի- 13
 քէնէ քէրի՛ տիլալարսնն ճիւմէ գուրքանտա-
 լարսն սենին օլա . Եվինսի հէր փալ օլան՝ օն-
 տան եւ յէ : Խարաքէ հէր փալ օլան մուշ՝ 14
 սենին օլա : Բապա սունամալարսն . ճիւմէ 15
 թէնստէն հէի . սանա քահալ ալալէ՛ տոնմալէ
 օլա . հալմանտան օլա . սենին օլա . Երմալ .
 տոնմին իւր տալանն . երմէմիէ փալա ետե-
 տի . նապալ հալմանն իւր տալանն իւր փի-
 տա էյլէ յիսին . Եւ փալա օլա . նապալ . պիւ 16
 պիւ . Ը՛իւմէ քէրի՛ սենին պիւտիսն գրալմիւմէ
 կէրի . Բապա եւ մու՛ գալլ իւրի . պիւ մու՛ գալլ
 կիւմիւշէ փալա ետեւին . Եւ՛ գալլ կիւմիւ գրալ-
 տի : Ը՛իւմէ սըղունն իւր տալանն վէ գալլ- 17
 գալլ . իւր տալանն . եւ քէնին . իւր տալ

- զուգումն ֆիսաւ Կիւմային, օնար անգամաւ
տիր, օնարուն դանընը մեղաւհին իւզէրինէ սերս
փեւին, վէ օնարուն հաղըն՝ Վապաւ խօշ գօրաւ
18 իշուն աթիւն զգուրամը նապարն: Վճմն օնլաւ
րին Կիւ ակնին սլա, տալմաթիւն քէշինին տեօշիւ
19 վէ սաղ որուս ակնին սրտուրը Կիւի: Խարաեւ
օղուլարունն Վապաւ աւանաւաղարը մոպաւս
տեա նեւնէլէրին ճիւղիւ գալարումաթիւն քէշէրին
Կաթսի գանուն իւզրէ՝ տանա վէ պիլէնմէ՝ օղուլ
լարունա վէ գրգլարունա վերաիւմ. Վապաւն հու
ղութունաւ տանա վէ պիլէնմէ՝ զւարիլէթինէ
20 թուզ ակհար տրոս: Վ Կ Վապա Վհարօնա տե
տի: (Յլարուն տիլարունաւ տեւին միրաս՝ ըն
կա, վէ արալարունաւ տեւին հիսնէն օրնայա, Խա
րաեւ օղուլարունն արաւընաւ տեւին փայլն վէ
միրաս՝ ըն պէ՛նիւմ:)
21 Վ Կ իշմէ Վեւի օղուլարունա խրղմէթէրի
պէտէրինէ՝ ճեմաւթ չատրունն խրղմէթինի
իշմէթէրի իշուն՝ միրաս՝ իշուն Խարաեւտէ ճիւղիւ
22 օնաւաղը վերաիւմ: Վ Կ Խարաեւ օղուլարը ար
թըզ ճեմաւթ չատրունա եաղլաշմայարա, քի
23 Կիւնահ չէթիւ Կիւլէյէր: Զեմ ճեմաւթ
չատրունն խրղմէթի Վեւիլէրէ՝ մոխսու օլա
վէ քէնաիլէրին եարամաղլընը քէնաիլէր չէ
քէլեր. սիւլիլէրինիլմէ Կաթսի գանուն իւզրէ
Խարաեւ օղուլարունն արաւընաւ միրաս՝ ակն
24 եալար: (իրա Խարաեւ օղուլարունն Վապաւ
գալարումաթիւն քէշի տէյիւ իհաա Կտեմէթէրի
մապաւաղարը՝ Վեւիլէրէ միրաս՝ իշուն վէթ
տիւմ. մոնա իշուն օնարուն հաղընաւ տեւիւմ
քի՝ Խարաեւ օղուլարը արաւընաւ միրաս՝ ետն
մէյիլեր:)
25 Վ Կ Վապա Վհարօն Կեւիլէրէ Կտեւիւ ին

տի . Ի խելիդերէ . տէրութիւնս՝ անշարա տէյէսին .
 Լարաւէլ օգուլարընտան՝ սիգէ օնլարըն գարաֆըն-
 տան միբաս բնըզ իրին վերախլիմ օնտալըզլա-
 ընը ալարդընըզտա , օլտէմ օնտան՝ մապալըզըն
 օնտալիքինի իապալա գալարընմափէշքէշի իհաա
 էտէսիզ : Սէ պու գալարընմափէշքէշինիզ՝ սի- 27
 զէ խարմանտան պուղտայ կիպի՝ վէ ձէնտէրէտէն
 շիրա կիպի սպըլա : Պէցլէձէ սիզ տախի՝ Լա- 28
 բաւէլ օղուլարընտաա ալարդընըզ ձիւմլէ օնտա-
 լըզլարընըզտան՝ իապալա գալարընմափէշքէշի
 իհաա էտէսիզ . վէ օնտան իապալըն գալարընմ-
 փէշքէշինի՝ քիւհին իհաաօնա վէրէսիզ :
 Զիւմլէ սիգէ օլան հէտիլէրտէն՝ իապալըն հէր 29
 գալարընմափէշքէշինի ձիւմլէ օնտան էն էյիսին-
 տէն՝ օնտան ազիզլինտէն իհաա էտէսիզ : Զէմ 30
 օնլարա տէյէսին . ()նտան էն էյիսինտէն իհաա
 էթալիլինիլտէ , օղտէմ) էիլիլէրէ խարման մահ-
 տուլու վէ ձէնտէրէ մահատուլու կիպի սպըլա :
 Սէ օնտա հէր մահալտէ եէյէսիզ , կերէք սիզ 31
 կերէք էզ խալընըզ . զիրա սիզին՝ ձէմաաթ
 շատըրընտաքի խղաթիլինիզէ պէտէլ խճրէթի-
 նիզ տիր : Սէ օնտան էն էյիսինի իհաա էթ- 32
 ալիլինիլտէ պուհտան էթիլիլու կիւնաճ չէքմէ-
 եէսիզ . վէ Լարաւէլ օղուլարընըն մուգատտէն
 նէսնէլէրինի մուգատարլամայապըզ թաքիմ էօլ-
 էյէսիզ :

ՊԵՇ 19:

Սէ իապալա Մալէյէ վէ իհաաօնա տէրէսիլտէ . 1
 տի . իապալըն կիւն էտիլ տէտիլի նզմաւտան Կա- 2
 նաթա պու տաք . Լարաւէլ օղուլարընա սէյլէ-
 քի սանա պիլ գըզլ սազ տանա կէթիլիլէրէ , թի
 օնտա տըրէ ալըզ իրինըզ , վէ իրէլիլէրէ պիլտէ-

- 3 տուրուք չը գմամըն օլա : Ա է օնու քեահին ի-
լէա՛ղարա վերէսիլ . վէ օնու օրտուտան տիշարը
չըգարա , վէ օնու՝ օնուն էօնիւնտէ պօղաղլայա-
- 4 լար : Ա է քեահին ի յէա՛ղար փարմաղըիլէ օ-
նուն գանընտան ալըպ՝ օնուն գանընտան ճէմա-
աթ չատըրընըն եիւզիւ էօնիւնէ եէտի քէրրէ
- 5 սէրիէ : Անտէն տանայը քէնտի կէօղլէրի էօ-
նիւնտէ եաղալար . տէրիսինի վէ էթինի վէ գա-
- 6 նընը թէրսի իլէ եաղալար : Ա է քեահին չամ-
աղաճը վէ զուֆա վէ իքի գաթլու գըրմըղ ալըպ՝
- 7 տանանըն եանկընը իչինէ աթա : Անտէն քեա-
հին էս՝ վապլարընը եայգայա , վէ թէնինի սուիլէ
եայգայա , անտէն սօնկրա օրտույա կիրէ . վէ
- 8 քեահին ախշամատէք նափաք օլա : Անտէն օնու
եաղան՝ էս՝ վապլարընը սուիլէ եաղայա , վէ թէ-
նինի սուիլէ եայգայա , վէ ախշամատէք նափաք
- 9 օլա : Ա է պիր փաք քիմէսնէ՝ տանանըն քիւլիւ-
նիւ տէվլիրիպ՝ օրտունուն տիշարըսընտա պիր
փաք մահալէ գօյա . վէ խարաէլ օղուլլարընըն ճէ-
- 10 լէմէ սույու իչիւն օլա : Ա է տանանըն քիւլիւ-
նիւ տէվլիրէն՝ էս՝ վապլարընը եայգայա , վէ ախ-
շամատէք նափաք օլա . իմտի պու՝ խարաէլ օ-
- 11 զուլլարընա հէմ՝ արալարընտա միւսաֆիր օլան
եապանճըյա էպէտի գանուն իչիւն օլա :
- 12 Անտէն պիր էօլմիւշ ատէմին էօլիւսիւնէ տօգու-
նան՝ եէտի կիւն նափաք օլուր . () Ը քիմնէ քէն-
տիսինի օնունլա իւչիւնճիւ կիւնտէ փաքլայա , վէ
եէտինճի կիւնտէ փաք օլա . ամմա էյէր իւչիւն-
ճիւ կիւնտէ փաքլէնմէ՛զսէ , եէտինճի կիւնտէ տա-
- 13 իի փաք օլմայա : Անտէն քիմ էօլմիւշ ատէմին էօ-
լիւսիւնէ տօգունուրսա , վէ քէնտիսինի փաքլէ-
մէ՛զսէ , Վապլըն չատըրընը նափաք էտէր . վէ օ

Ճան խարախտէն հէլաք օլունա . օնուն իւզերինէ
 փաքլամա սույու սերփիլմետիյի իչին՝ օնափաք
 տըր . նափաքըղը տահա քէնտփնտէ տիր : 24
 աքրտա էօքէն ատէմին շերաթի պօւտուր . 25
 արքա հէր կիրէն՝ վէ շատըրտա հէր օլան՝ եէտի
 կին նափաք օլա : 26
 Վ է հէր իւզերինտէ պաղը 15
 գափաղը օլնայան աչըգ գապ՝ նափաք տըր : 27
 Վ է 16
 հէր քիմ գըր երկինտէ գըլըճլա էօլտիւրիւ-
 միւշէ՝ եա քէնտփնտէն էօլմիւշէ՝ եա ատէմ քէ-
 միլնէ՝ եա մէկարա տօգունուրսա , եէտի կին նա-
 փաք օլա : 28
 Վ է նափաք օլան իչին՝ օլ կինա 17
 փաքլամաք իչին եա գըլմըշ տանանըն քիւլին-
 տէն ալալար , վէ իւզերինէ՝ պիր գապտա թաղէ
 տա գայալար . 18
 Վ է պիր փաք քիմնէ գօւֆա տ-
 լըպ՝ սույա պտփըրտ , վէ շատըրըն իւզերինէ՝ վէ
 ճիւմլէ գապլարըն իւզերինէ՝ վէ օրաւա օլան
 ճանլարըն իւզերինէ՝ վէ օլ՝ քէմիյէ եա էօլաթի-
 րիւմիւշէ եա էօլմիւշէ եա մէկարա տօգունանըն
 իւզերինէ սերփէ : 19
 Վ է օլ փաք ատէմ՝ նափա-
 քըն իւզերինէ իւչինճիւ կինտէ վէ եէտինճի
 կինտէ սերփէ . վէ օ՝ քէնտիսինի եէտինճի կին-
 տէ փաքլէյէ , անտէն էս՝ վապլարընը եպլգայա ,
 վէ սու իլէ եպլգանա , վէ ախշամա փաք օլա :
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ԳԼԵ. 20.

- 1 Ս է խորակել օղզակարը ձիւմէ ձեմնամթ՝ եվ-
վէլքի այտա Սին չէօլինէ կելտիւեր, վէ գալմ
Գատէշտէ գօնտու. վէ Սիրեամ՝ օրատա վէֆամթ
էթտի, վէ օրատա կէօմիւլտիւ:
- 2 Ս է ձեմնամթ իչին սու. քօղուտու. իմտի Սն.
- 3 սէ իլէ Լճարօն գարշը ձեմ՝ օլտուլար Ս է
գալմ Սօսէ իլէ չէքիշիւ՝ վէ սեօյլէյիւ տէտի-
լէր. Սօլայտը՝ գարնտաշարմը Լապարն էօ-
- 4 նիւնթէ էօլտիւքլէրինտէ՝ էօլմիւշ օլայտըգ. Ս է
նիչին Լապարն ձեմնամթընը պու չէօլէ կէ-
թիրտինիլ, քի պիզ հեմ տալարլարմը պու-
- 5 րատա էօլէլիմ. Ս է նիչին պիզի Սըրրտան
չըգարտընը՝ պիզի պու քէօթիւ մահալէ կէթիր-
մէք իչին. պու՝ էքին վէ ինձիր վէ պաղ վէ նար
մահալի տէյիլտիր, իչէձէք սու պիզէ էօգ տուց:
- 6 Իմտի Սօսէ իլէ Լճարօն ձեմնամթըն երկին-
տէն ձեմնամթ չատրընըն գափուտունա վարըպ
եիւղէրի գօյուն տիւշտիւլէր. վէ Լապարն իչգէ-
- 7 թի օնլարա կէօրինտիւ: Ս է Լապար Սօսէյէ
8 սեօյլէյիւ տէտի. Լճայը ալ, վէ ձեմնամթը
ձեմ՝ էթ՝ սէն վէ գարնտաշըն Լճարօն, վէ օն-
լարըն կէօլէրի էօնիւնտէ գայտէ սեօյլէյին, վէ
սօլցունտ վէրէ. վէ սէն օնլարա գայտտան սօլ
չըգարասըն, վէ ձեմնամթա հեմ օնլարըն տա-
- 9 վարլարընա իչիրէսին: Իմտի Սօսէ Լապարն
հուղուրտանտն՝ օնա պույուրտուլըն կիպի՝ աճա-
- 10 եր պար: Ս է Սօսէ իլէ Լճարօն ձեմնամթը
գայտըն էօնինէ ձեմ՝ էթտիլէր. վէ օնլարա
տէտի. իչիտին չիմտի՝ էյ ասիլէր, սիզէ գր-
- 11 գայտտան սու չըգարալմը: Լճտէն Սօսէ
ելինէ գալտըրըպ՝ աճա իլէ գայտէ իքի քերթէ

վուրտու. իմտի պիրջօգ սուլար չըգտը. վէ ճէմա-
աթ՝ հէմ օնլարըն տալմարարը իշտիլէր :

Ս է Բապպ Սօսէյէ վէ Լհարօնա տէաթ. 13
Չիւնքի՝ Խարաէլ օղուլարընըն կէօզլէրի էօնիւն-
աէ պէնի մուգատտէսլէմէք իշիւն՝ պանա ինան-
մատընըզ, օնոն իշիւն պու ճէմաաթը՝ օնլարա
վէրտիյիմ տիյարա օիւ կէթիրմէյէճէքսինիզ :
Ս էրիպա սուլարը պունլարտըր. զիրա Խարաէլ օ. 13.
ղուլարը Բապպիլէ չէքիշտիլէր. վէ օ՝ օնլարտա
մուգատտէսլէնտի :

Լնտէն Սօսէ Վատէշտէն՝ Լատօմ փապիշա. 14
հընա էլէիլէր կէօնտէրիպ րէպի. Վարընատըն
Խարաէլ պէյլէ տէր. Պիզէ վագը՝ օլան ճիւմիէ
զահմէթի սէն պիլիրսին, Վիճէ պապալարը. 15.
մըզ Սըսըրա էնտիլէր, վէ Սըսըրա պիր չօգ զէ-
ման սաքին օլտուգ. վէ Սըսըրլըլար պիզէ հէմ
պապալարըմըզա ճէֆա էթտիլէր : Ս է Բապպ. 16
ֆէրնատ էթտիլը, վէ սէօիմիզի իշիթտի. վէ պիր
մէլէք կէօնտէրիպ՝ պիզի Սըսըրտան չըգտարը.
վէ իշթէ պիզ՝ սէնին սինօրունուն ուճունտա օ-
լան շէհրի Վատէշտէիլ : Վէքէմ էյլէ՝ սէնին 17
տիյարընաան կէչէլիմ. Թարլալարտան վէ որադ-
լարտան կէչմէյէճէյիլ, վէ սէնին հիշ պիր գույ-
ունուն սույունու իշմէյէճէյիլ. փատիշահ Եօլ-
տան կիտիպ՝ սինօրունու կէչինճէյէտէք սաղա.
վէ սօլա սափմայաճաղըզ : Ս է Լատօմ օնա տէաթ. 18
Ս իլայէթիմտէն կէչմէյէսին, Եօխսա՝ գարշընա
գըրմլա չըգարըմ : Ս է Խարաէլ գալարը օ. 19
նա տէտիլէր. Պիզ ճապտէ Եօլտան չըգարըզ. վէ
էյէր պէն հէմ սիրիլէրիմ սույունաան իշէր-
սէք, պէհասընը վէրիլիմ. զըյրի նէսնէ էթմէզ-
տէն՝ պաղլարմլա կէչէլիմ : Ս է օ՝ կէչմէյէ. 20
սին տէաթ. հէմ Լատօմ պիր չօգ խալը իլէ վէ

21 Գաղթէ Երիւն օնու գարշըլածալա չղգար: Վէ
Իսոմ Իարաէլէ՝ քէնտի սինօրունտան կեչիտ
վերմէյէ իօթէմէտի. իմտի Իարանէլ օնալան սապ-
տը:

22 Սէ Գալտէշտիւ կեօշալուլեր. վէ Իարաէլ օ-
ղուլարը՝ ճիւմէ ճէմաթ շօր տաղընա կեւ-
տիլեր:

23 Սէ Բապալ շօր տաղընտա Լաոմ տիյարը սի-
նօրունտա Սմաէյէ վէ Լճարօնա սէօղէյիւ պ տե-

24 տի. Լճարօն քէնտի գալմիւնա գաթըլսըն. զիւ-
րա՝ Սէրիպա սույունտա եմիմէ տար օրուղու-
նուղ իչիւն, օ Իարանէլ օղուլարընա վերալիւն.

25 տիյարա կիրէմէզ: Լճարօնուն վէ օնուն օղու-
Լչէալգարը արալ մնլարը շօր տաղընա չղգար:

26 Սէ Լճարօնու էա՝ վաղարընտան սոյ. վէ օնա-
ղըլ օղու Լչէալ զարա կիլիիր: զիւրա Լճարօն ին-
թիգալ էտիւլ՝ օրուտա էօլէմէքտիւ: Իմտի Սմա-
տէ՝ Բապալըն պուրօքտուղըս կիւթ էյլէտի պի-
ճիւմէ ճէմաթ լիւն կեօղէրի եօմիւնտէ՝ շօր տա-

28 ղընա չղգարը: Սէ Սմաէ Լճարօնու էա՝ վալ-
լարընտան սօյուպ՝ օնլարը օղու Լչէալ գարի կիլ-
տիլտի. վէ Լճարօն օրատա տաղըն թիւիէսինտէ
էօլաիւ. տնտէն Սմաէ վէ Լչէալգար տաղտան

29 Բմտիլեր: Սէ ճիւմէ ճէմաթ Լճարօնուն վէ
Փաթէ Էթտիլիւնի կեօրտիւքտէ, պիւթիւն Իարա-
էլ էպի Լճարօն իչիւն օթաղ կիւն աղլատըլար:

ՊԵՇ 21:

1 Սէ Գրեյլնտէ սաքիւն օրան Վաթաւնլը Լճար
Փաթէշաշը՝ Իօրանէլին Լճարիմ եղունտանտէլէ-
տիլիւնի իշիմտի. վէ Իարաէլ իլէ ճէկը էտիւլ օն-
2 լարտան էէսիլարը: Սէ Իարաէլ Բապալա ա-
տալ տաղըլ տէտի. Լչէլ. պա զաթիւ պիւ-

քիւլիյէ երեւմէ վերերեսն , անարուն շէհրերինի
հերեմ հտեյիմ : 1) Ե իւպպ խարտեղին սեւի- 3
նի իշիմտի , վէ Կ. անանիւլարը՝ օնուս ելինէ
վերտի . վէ օնարը վէ շէհրերինի հերեմ եթտի .
վէ օնահարին արուն Լ օրմի գառու :

Ինտեն Լ անօմ տիպարնը տօրաշմար իշին 4
Լ օր տաղընտան գրգռ տենիզին եօրունս կեօշ
տիւլէր . վէ եօրտա խաղուն ճանը սրգրար : 1) Ե 5
գալմ Լ լլտհա գարշը վէ 1) օսէյէ գարշը տեւի .
1) ի շին պիզի 1) լարտան շոգարտնը քի՝ շեղ-
տեն եօլէիմ . զիրա եքմէք եօգ հեմ սու եօգ
տուր . վէ պեյլէ խափիփ եքմէքտէն ճանպար-
մըզ փիթսինտի : 1) Ե իւպպ գալմն իւղէի- 6
նէ եագրնը երունարը կեօնտեւտի , վէ գալմը
լարտարար . շեյլէքի՝ Լարտեյտէն պիր փափիր
խաղը հեղաք օրտու : 1) Ե գալմ 1) օսէյէ կեղաք 7
տեւիլէր . իւպպա վէ սանս գարշը սեյլեմէքի՝
կիւնահ եթտիք . իւպպա նիյալ էյլէքի իւղէրի-
միդտէն պու երունարը կիտերէ . վէ 1) օսէ գալմ
իշին նիյալ էյլէտի : 1) Ե իւպպ 1) օսէյէ տե- 8
տի . Կէնտինէ պիր եագրնը երուն ետի , վէ օ-
նու պիր պայրադ սրգրընըն թեփեւինէ գօ , վէ
օլտքի՝ հեր քիմ լարրուրտա , օնու պապա , վէ
եաշպա : 1) Ե 1) օսէ պագրտան պիր երուն 9
եափրպ՝ օնու պայրադ սրգրընըն թեփեւինէ գօ-
տու . վէ օլտուքի՝ պիր երուն պիր տեւի լար-
րընճա , օլ քիմնէ պագրք երունս պագարգլայն
սաղալըրար :

Ինտեն Լարտեյ օղալարը կեօշիպ՝ () պօժ- 10
տէ քանտուքար : 1) Ե () պօժտեն կեօշիպ Լ Ե 11
հաւաքարիմտէ՝ կիւնէն տաղտունս տաղտու
1) օսարը գարշարունտ օլան շեպտէ գնտուլար :
() րատան կեօշիպ՝ () քրեա տեւեւինտէ գօն 12

- 13 անբարի: () Երաւան կեօջիւպ: Ի մօրիւէրին սի-
նօրունտան չղգան չեօլտէօլան Ի յնօնուն էօթե-
սինաէ գօնտուլար, գերա Ի յնօն Ի մօպրն սինօ-
րու օրուպ Ի մօպ իլէ Ի մօրիւէր արաօրնաւ տըր:
- 14 () Յուն իշին Բօպարն Զէկրէրի, քիթապրնտա
տէնիթթի Ի օֆտա Ի ահեպի վէ Ի յնօն չօլարը-
- 15 ր, Զէթ Ի յրն առաքուողու երեւ ագան, վէ
Ի մօպ սինօրունա տալանան շայլարն ագրնիլը-
պրն:
- 16 Ի է օրաօրան միթրն, Բէպիլիպ, պուպ գալթա-
տուլթի սնուն իշին Բապա Ի մօնէ սեւտի:
- 17 Ի ապրն Զէթ, էթ օրաօրա սու վերէյիմ: () Է-
տէմ Ի արաէլ պու իլաճիյի օգուսու: Ի յ օֆտա:
- 18 Զէօջ, սնաւ իլիլիլը: Ի յ օֆտա Զէնի պէյէր
գալար, օնու գալթան սերվէրէրի գանուն պազ-
լայրնննն էմի իւրէ սնալարը իլէ գալարար:
- 19 Ի սնի չեօլտէն Ի մօթման, Ի է Ի մօթ-
թանտէն Ի ահալիլէ, վէ Ի ահալիլէրն Գրա-
- 20 մօթ, Ի է Գրամօթտէն Ի մօպրն ահալարնտա
Ի չէլիմօնուն գարշըրնա պագան վիպա թէփե-
սինաէ օրն փառիլէ Բեօլտէլի:
- 21 Ի է Ի արաէլ Ի մօրիւէրին փառիլահը Ի իհօնա
22 էլ իլէր կէսնաէրիպ տէտի: Ի էնին տիլարնաւն
կէչէլիմ, Թարլատաւապալտա իլիլէյիլ, գոյ-
ուսան սու իլիլէյիլ, սինօրունու կէչինճէյէ-
- 23 տէք փառիլահ Եօլտան կիտէճէյիլ: Ի մին Ի ի-
հօն Ի արաէլէ քէնտի սինօրունաւան կէչիւ վերմե-
տի: իլա Ի իհօն միւմէ խալըրն տէվէրաթ, վէ
չեօլէ Ի արաէլի գարշըրմաղա չղգալ Ի ահալիլէ
- 24 կէլաթ, վէ Ի արաէլ իլէ ճէպ էթտի: Ի է Ի արա-
էլ սնու գրլիլ աղըրնաւան կէչիլիպ օնուն տիլա-
րնը Ի յնօնտան թա Ի ապալօգատէք թա Ի մօն
օղուլարն տիլարնաւէք ֆէթհ էթտի, գերա

Ամեն սղարարներն սկսորոս ստորիս: յա՛ն 25
 տի յարաւէլ ճիւղէ որս շէհրէրի արոր, հեմ
 լարաւէլ լճորիւրին ճեմի, շէհրէրիստ սարին
 օրոս, կերէք աւշարօմսս կերէք օմսն ճիւղէ
 քեզմբ քերինտէ: (Գ) իրա աւշարօմս լճորիւրին 26
 փառիշահը Սիճօմսն շէհրի խոի, ջիւն օ Սիճ
 արարն էվէլէրի փառիշահը իւն ճէկը հարիւր օ
 նդուն էլինտէն ճիւղէ տիյարինը լճօմստէք
 պրիշար: (Ն) սուն ջիւն, հեմ ալ օնջլէյնէլէք 27
 տերլէք, աւշարօմս կելին, Սիճօմսն շէհրի խո
 փրււղ, թա՛միք օրոսս: (Գ) իրա աւշարօմսուն 28
 աթէլ: Սիճօմսն, շէհրիտէն ալէվ չարար:
 Սօսարն լճօմսի վէ Պամօմս լճօմսուն սարին
 լինի եւրար: Ա յոսանի էյ Սօսար, էյ Վէ- 29
 մօշ, գալմի՛ Տէլար օրոսն, գարթուլինշ օրոս
 արարն, վէ գարարնը լճօմսիւրին փառիշահը
 Սիճօմս էպրիլէ վերտէ: (Ն) արար օրոս, իւն 30
 սարիւրար, աւշարօմս Տէլար օրոս, թա՛ Տիւր
 նատէք, վէ օմսար թա՛ Սիճօմստէլէք էլին
 Եւ թա՛ Սիճօմս լարարն էյլէտիք: յոմի լարն 31
 էլ լճօմսիւրին տիյարինս սարին օրոս: Ա՛ն 32
 Ասի-Վրանգերի թէ՛ ճէտիւ, եթէ՛ յէ կեօմսեր
 տի, վէ օմսն գաօմարարնը արար օրոսս ա
 լան լճօմսիւրի գօմարար:
 լճօմս տեօմիւր, Պարան, եզունար չարարար 33
 վէ Պարան փառիշահը (Գ) կերէք քեմսիւրի
 կերէք օմսն ճիւղէլգալմի՛ օմսարս գարար լար
 րեթլէ ճէնկէ չարար: Ա՛ն լարար լճօմսիւրն 34
 տի (Ն) սուն, գարար, ջիւն օմս վէ ճիւղէ օ
 նուն գալմիւրն վէ տիյարնը տիւրն, էլին վէ
 տիւր, վէ օմս լճօմսիւրին աւշարօմս սարին օ
 մսն փառիշահը Սիճօմս էլինտիւրն կիւրի էյլէ:
 - Լանի օմս վէ օրոս արարն հեմ ճիւղէ գալմիւր 35

նը գրութաւ . շէշլէքի՝ պիտի տիլէ զագը
գալմատը . վէ տիպարնը զապրէմտիւնը :

ԳԼԸ 22.

- 1 Ա՛յ է խրաւել օղուլարը կեօշիւոյ՝ Սճապ սահ-
բալարնաւ Երեմի՛ն Եօրտանն՝ Էօթի Եադա-
սրնաւ գօծաուլար :
- 2 Ա՛յ է Սիֆֆօր օղու Պալար՝ խրաւելն Սճ-
բիւրէն ճիւղէ կիմտիլիմի կեօրտա :
- 3 Ա՛յ է Սճապ՝
գալմին հազարունաւն զայիմ գօրտա . զիս
չօգ իտի . հեմ Սճապ խրաւել օղուլարն հա-
զարունաւն սրբար :
- 4 Ա՛յ է Սճապ՝ Սիտան
Խիմիարլարնաւ տեաի . Ե իմաի պա ճիմաթ
սրգըր սահրաթմունու Եալաւըղը կիպի՝ հեփ էդ-
րաֆարմըղ Եալալանդ լարար : Ա՛յ է Սիֆ-
ֆօր օղու Պալար՝ օղ հեմիեմաի Սճապ փա-
սիշահը իտի :
- 5 Ա՛յ է քեմաի գալմը՝ օղուլարը-
նըն տիպարը ըմփալընն քեմարընաւ օղան փե-
մօր շէրիմէ՝ Պեօր օղու Պալաւմա Էրիւր
կեօնաւտի , քի օնու շաղըրպ տէյէր . յշմէ
Սճար տիպարնաւն պի գալմ շրգաղ . իշմէ Եեր
Եիզիմի . գալմաւ , վէ օ՝ գարշըմա օթուրու :
- 6 Իմաի հալա քերէմ էյիէ՝ կիլ , պանա պա գալմա
լա՛նէմ օգուլարն , պիս պեմաի գալմիմըն
տի . պալարի զայիւ օղուոյ՝ օնու գրալլմ , վէ
տիպարուն գալպլմ . զիս պիլիքիմ՝ քի՝ մի-
պարէ քէտիլին քիմաի միպարէք օղու , վէ լա-
նէմ օգուաուղուն՝ միուն օղու :
- 7 Իմաի Սճապըն Խիմիարլար վէ Սիտանըն
Խիմիարլար՝ ֆալ իմքեթլիքի իլէ Էրիքիմաի՝
կիմտիլի . վէ Պալաւմա կէլիւ Պալարըն օթ-
ըրիմ օնա տեաիլէր :
- 8 Ա՛յ է օ՛նըրաւ տեաի .
Պու կեմի պարաւա գալմն : վէ Քաղալըն պանա

սեպտեմբրիսէ կէօրէ՝ յիզէ ձեռնաց վերեյիմ. Իմ:
 տի Ենապըն պէյլերի Պալատ'մ իլէ գաղաղար:
 11 Է Լըսհ Պալատ'մա կէլիպ' Պու եանընտաքի 9
 տանմէր քիմլէրտիր տէտի: 11 Է Պալատ'մ 10
 Լըսհա տէտի: Ենապ վառտիչահը Ենիֆօրօղլու:
 Պալապ' պանա կեանտերիպ տէտի: 11 Է 11
 սրրտան պիր գալմ չոգըպ' եէր երաքանիւ գալմ
 լառիլ. հալա կէլ, պէնիմ իչիան օնա պէնտաւ
 էյլէյնիսին, պուլաքի օնանըս ձէնք ետ պիրիպ
 օնա գալպըմ: 11 Է Լըսհ Պալատ'մա տէ 12
 տի (Յըսաքըս կիթմէ, սէն գալմա լա՛նիմ օ-
 գանա. զիրա օ՝ միւսպարէք տիր: 11 Է Պալա- 13
 մ'մ առաքահտան գալգըպ' Պալապըն պէյլերիլէ
 տէտի. Տիյարընըզա կիտին. զիրա Բուդպ պանա
 սիզիլիլէ կիթմէյնիլէ վերմէյոր: 11 Է Ենապ 14
 պէյլերի գալգըպ' վէ Պալապա կէլիպ' տէտիրի:
 Պալատ'մ պիզիմիլէ կէլմէյն իսթմէտի:
 11 Է Պալապ իմէքրար' օնլարտան առհա զէյ 15
 տան վէտահա միւթեպերպէյլեր կէնտերտի:
 11 Է օնլար Պալատ'մա կէլիպ' օնա տէտիլեր: 16
 Ենիֆօրօղլու Պալապ պէյլէ տիր. 11 Է երեմ էյ-
 չէ պանա կէլմէքան կէրի գալմա. 11 Է իրաւա 17
 մա գալէմ չոգ իքրում ետէմէյիմ. վէ պանա
 հէրնէտէյհէք օլուրտան կտէմէյիմ. իմտի քե-
 իմ էյլէ կէլ, պանա պու գալմա պէտառա'
 էյլէյնիսին: 11 Է Պալատ'մ ձեղապ վերիպ' 18
 Պալապըն գալգըպընա տէտի. Պալապ պանա Է-
 վինին տօլուաու կիմիւշ վէ պլմնի վերմէտե,
 Լըսհըմ Լ'ապըն սեպտեմբրիս իմէմաղաւ Է-
 տիպ' քիչիւք եա պէյլիք ձէննէ ետէմէմ: 11 Է 19
 չիմտի քիւլմէտիպ' պու կէնէ սիլ տալիս պու-
 րտաա գալմ, քի պլմէյիմ, Լ'ապ' պանա առ-
 հա իմէ պէյլեր: 11 Է կէնէ Լըսհ Պալատ'մա 20

11 կենիս՝ անա տէտի Վյէրօ աստեմէր օէնի չաղըր
մաղաւ կեղերէրսե, գաղա մեթարլա կիթ. վէ լաքին
սանա նէքի սեղլէրսեմ, օնու էյլէյտին :

21 Վէ է Պալատա՛մ ասարահտան գաղաղա՝ վէ է
չէյինի սէմերէյիս՝ Վ) ծաղ պէյլէրինին պիլէ-

22 սինճէ կիթաի : Վ) է օնուն կիթաիյի իշին՝ Վ) լա-
րահըն հօրքեսի գաթուշտու, վէ իապարն մէլէյի
հօրան իգեթրինտէ սուրտու քի՝ օնա գաղաղը էնիկէլ
օղա . վէ օ՝ էչէյինին իւղէրինէ պինսի շ խտի, վէ

23 իթուշաղը պիլէսինճէ խտի : Վ) սինի էչէք՝ իապ-
արն մէլէյինի հօրան իւղէրինտէ էլինտէ չուրազ

11 գըլըն իլէ տուրտուղունու կէօրտիւքտէ, հօրտան
ստիսը տա՝ թարրայս կիրտի . վէ Պալատա՛մ էչէ-

24 երհօլա տէօնտիւքմէք իշին օնու տեղսիւ : Վ) է
Իապարն մէլէյի պաղլարըն հաղա հօրանտա տու-
րտըրտու . պիթ եանտան տիվար վէ օպիթ եանտան

25 տիվար խտի : Վ) է էչէք իապարն մէլէյինի
կէօրտիւքտէ՝ տիվարըն եանընա գըսըսըր, վէ
Պալատա՛մին պաղլընը տիվարա գըսըր : վէ օ՝ օ-

26 նու թէքրար տեղսիւ : Վ) է իապարն մէլէյի
իլերի վարըս՝ պիթ տար եերտէ տուրտու, քի օ-

27 դատա սաղա եա սօլա սափաճազ հօլ եօղիտի : Վ) է
էչէք իապարն մէլէյինի կէօրինճէ, Պալատա՛մին
պիլընտա չէգրտի . վէ Պալատա՛մին հօրքեսի

28 գաթուշտու պէլէյէ օնէյենէքլէ վուրտու : Վ) է
Իապար՝ էչէյին աղալընը աչտը, վէ օ Պալատա՛մն
տէտի . Վ) անա նէ՝ էթտիմ քի՝ պէնի պառ իւշ

29 քերքէ տեղսիւն : Վ) է Պալատա՛մ էչէյէ տէտի .
Պէնի զիվգընտիլին իշին, էլինտէ գըլըն օղլար՝

30 շինտիլէտէք սէնի էօրտիւքիւրալում : Վ) սինի է-
չէք՝ Պալատա՛մն տէտի . Պէն սէնին էչէյին տէյ-
իլէյիմ, քի սէնին սղալտան պերու : Թապու կիւ-
նէտէք իւղէրիմէ պինտին, սանա պէյլէ էթմէք

ա՛տեմք զձօյնս. վէ օ՛րձօք տեսի: Ի՛նտէն 31
 Բապա Պալաա՛մըն կեօղերինի աշտը. վէ Բապ-
 պըն մէլէյինն՝ էլինտէ չըվազ գըլքճ իլէ. եօրուն
 իւզերինտէ տուրտուղունաւ կեօրինձնէ, հէման
 տիւշիւպ՝ եիւզիւ գօյուն սէճտէ գըլտը: Ս Է 32
 Բապպըն մէլէյի օնա տեսի: Ի՛նչիւն՝ պուիւշ քեր-
 րէ՝ էշէյինի տեղտիւն. իշմէ պէն սանաւ էնկէլ
 օլմազա՛ չըգաղմ. զիրաւ եօրուն՝ եօնիւմտէ ետրա-
 մազ տըր: Ս Է էշէք պէնի կեօրմէքլէ, պուիւշ 33
 քերքէ եօնիւմտէն սափաղ. էյեր եօնիւմտէն սափ-
 մաաա խաի, շիմտի սէնի էլպէթթէ եօրտիւրիւր ի-
 տիւմ, վէ օնու տիրի գօթուտում: Ս Է Պալաա՛մ 34
 Բապպըն մէլէյինէ տեսի. Լիւնա՛հ էթտիւմ. զի-
 րա պիլմէտիւմ քի՝ եօրումտա պանա գարշը՝ տու-
 րան սէն խտին. իմտի էյեր կեօղէրինտէ քեօթիւ
 կեօրինիւրսէ, կերի տեօնէյիւմ: Ս Է Բապպըն 35
 մէլէյի Պալաա՛մա տեսի. Պու աաէմլէրիլէ կիթ,
 տնձաք սանաւ սեղլէյէճէյիւմ սեօզիւ սեղլէյէ-
 սին. վէ Պալաա՛մ Պալազըն պէլլէրիլէ կիթ-
 տի:

Ս Է Պալապ Պալաա՛մըն կէլախլինի իշիթտիք. 36
 եօի, օնու գարշըլլամազա՛ սինօթուն ուճունաաքի
 Ի՛ննօնուն սինօթունտա ելան Սօապիլէրին պիր
 շէհրինէ չըգաղ: Ս Է Պալապ Պալաա՛մա տե- 37
 տի. Սէնի չաղըրմաղա թահգիգան կեօնտէ՛րմէ-
 տիւմի, իմտի նի՛շիւն պանա կէլմէտին. հազգան
 սանա իքրում էթմէյէ գաաիք տէյիլմէյիւմ: Ս Է 38
 Պալաա՛մ Պալապա տեսի. իշմէ սանա կէլտիւմ,
 եա շիմտի սանա հիշ պիր նէտնէ սեղլէմէյէ գա-
 տիլմէյիւմ. Ի՛լահ սաղըրմա նէ սեօզ գօրնա,
 օնու սեղլէյէճէյիւմ: Ի՛նտէն Պալաա՛մ Պա- 39
 լապ իլէ կիթտի. վէ Վիթաթ Լուսօթա կիւ-
 տիլէր: Ս Է Պալապ սըզը հէմ գօյուն պ- 40

Հանգւայրոյ՝ Պալատմա վէ՛ պիտեմնեմէ՛ արան պէց-
լէրէ՛ կէօմնոկրորի՛ :

41 Ղ Է սապահ Նըւննա, Պալապ. Պալատմա մա-
լոյ՝ ճնու. Պալալըն թէփէ՛ փալմիւսնէլէրինէ զը-
գաւորոյ. վէ՛ քրանտան գաւմըն. աւճառնա կէօքաթի :

ԳԼԸ. 23.

1 Կ Է Պալատմա՝ Պալապա տէտի. Պաննա պապա-
տա՝ եւնի մէղպահ եամի. հիւմ պաննա պապապա-
տա

2 եւնի պալապ վէ՛ եւնի գօջ հաղըրլա. Ղ Է Պա-
լապ. Պալատմըն տէտիյի կիտի. էյլէտի. վէ՛ Պա-
լապ իլէ Պալատմա՝ հէր մէղպահա պիտէր պա-
լա

3 զա վէ՛ պիտէր գօջ սուստուլար. Ղ Է Պալատմա՝
Պալապա տէտի. «Ի՛նչնտի պիւթիւննամնեմըն
եամննտա տուր, վէ՛ պէն նիտէյիմ, պէլքի Բապա-
գաւրչումա րանթ կէլէ. վէ՛ Նէքի պաննա կէօքմէ-
լիտէ, սաննա տէյի վէրէյիմ, անտէն պիւ եիւքա

4 տէք մեհալէ՛ չըգալ. Ղ Է Բըւահ Պալատմա
րանթ կէլտի. վէ՛ օ՝ օմնա մէտի. լէտի մէղպահ
հաղըրլատըմ, վէ՛ հէր մէղպահա պիտէր պա-
լա

5 զա վէ՛ պիտէր գօջ սուստուլար. Ղ Է Բապա
Պալատմըն աղգընա սէօզ գոյուպ տէտի. Պա-
լա

6 լապա տէտի, վէ՛ պէյլէ սէյլէ. Բամի օմնա տէտի
աիւ. վէ՛ իշթէ օ՝ պիւթիւննամնամսիւրն եամնն-
տա տուրուրտու, կէրէք օ՝ կէրէք Ղ Է օմնա
միւմիլէ պէլլէրի. Ղ Է քէնտի մեհալէն պա-
լա

7 լալալ տէտի. Ղ Է փաւտիչուհը Պալապ. կէլ-
պաննա լա գօպա լանէթ օգու. կէլ խորտէլ գ-
ղուլալընա պէտ տուա՝ Էթ պէլլէրէ, պէնի Է-
րամնտան՝ կիւնտոդու տաղլալընտան կէթիւրտի.

8 Բըւահըն լանէթ Էթմէտիյինէ Նիմէ. լանէթ օ-
գուլալըմ, Բապալըն պէտ տուա՝ Էթմէտիյինէ՝

9 Նիմէ պէտ տուա՝ Էտէյիմ. «Ի՛նչն մու տուր»

լսիր պաշտօնական կերպով, վե՛ր օնա՛ թէ փեթե-
տէ՛ն պազարում. իշթէ՛ պու գալիս՝ պաշտօնա-
քին օլուպ՝ դաիֆելերիլէ սոյլըմնյաճապ: 10
Գազան թօղունու քիմ՝ սայա պիլեր, վե՛ր Խա-
էլին բուպո՛ւնու քիմ՝ հիսապ էտեպիլեր. ճա-
նրմ սասողլարըն էօղլաիլիլէ էօլէ, վե՛ր սօնոնմ՝
սննն սօնու կիպի օլա: 11
Վե՛ր Պալապ Պալա-
ւմնա տէտի. Պանա՛նէ էյլէտին. պէ՛ն սէնի՛ տիչ-
մէնլերըմէ լա՛նէթ՝ օգուճաղա՝ ալարմ, վե՛ր իշթէ՛
սէնիսայր տուա՛ օգուտուն: 12
Վե՛ր Զէֆօպ վե՛ր 12
բիպտէտի. Բապպաղը լմա՛ նէ գօրտա, օնա՛ տեյ-
լէմէյէ տեգգաթ էթմէլի տէյի՛ լիլիմ:

Վե՛ր Էիսէ Պալապ օնա տէտի. 13
պէնիմէ դայրի մահալէ գիլ, քի օնա՛ ճրատան
կեօթէսին, մալարըն էալընը պիլ. ուճունու կեօ-
րէսին, վե՛ր հէփսինի կեօրմէյէսին. վե՛ր օրատան
պէնիմ՝ իշին՝ օնա լա՛նէթ՝ օգու: 14
Վե՛ր Էիսէ թարլապընաա՛ Վիսղանըն՝ թէփէսինէ
կեօթիւրաիլ. վե՛ր ետաի մէղպա՛հ էափըպ՝ հէրպի-
րմաաէ. պիլեր պուլա վե՛ր պիլեր քօ՛չ ստնտու:
15
Վե՛ր Պալապ տէտի. Վէն պուրաաա՝ քէնտի 15
պիլ թիւնէանմանըն՝ էանընտա՛ տուր, վե՛ր պէն օ-
րատա լապալը՝ գարշըլայըմ: 16
Վե՛ր Էիսէ թարլապընաա՛ կեյտի. վե՛ր աղընա սեօղ գայուպ
տէտի. Պալապ տէօթիւպ՝ պէօյլէ սէօյլէ: 17
Վե՛ր օ՛նա կեյտիքաէ, իշթէ՛ օ՛ պիլ թիւնէանմանընըն
էանընտա՛ տուրուրաու, վե՛ր Վնալըն պէյլերի
պիլէսինճէ իտի. իմտի Պալապ օնա տէտի. 18
Բապպա լապալ. Բալապ էա՛ Պալապ՝ վե՛ր իշին. 18
Վե՛ր Էիսէ օղլու՝ պէնի տինկէ: 19
Վե՛ր Էիսէ օղլու՝ պէնի տինկէ: 19
տէյիլ քի՛ էալան սէօյլէյէ, նէտէ՛ տտէմ՝ օղլու՝
քի փիշման օլա. օ տէտի, վե՛ր թճրա էթմէյէճէյ.

- մի, ետխօտ օսեցլէտի, վէ եերինէ կէթի՞րմէյէ-
- 20 ճէք մի: Խշթէ միւպարէքլէմէյէ Էյլ ալտըմ. հէմ
- 21 օ միւպարէքլէտի, վէ պէն տէօնտէրէմէմ: Խա՛-
- գօպտտ թագսիրաթ կէօրմէտի, նէտէ Խարաէլտէ
- եարամազլըգ կէօրտիւ, քէնտինին Ռապպ Լժ-
- լաճը՝ օնոն իլէտիր, վէ օնլարըն արասընտա փո-
- 22 տիշա՛հ ալգըշը վար: () Նլարը Սըսըրտան չը-
- գարան՝ Լժա՛հտըր, օնոն՝ քէրկէտէն կիպի գուվ-
- 23 վէթի վար: Օ իրա Խա՛գօպա պիւյիւծիւլիւք
- օլմազ, վէ Խարաէլէ սիճը օլմազ. հէման պոու
- վագթ հոգգընտա՝ Խա՛գօպ վէ Խարաէլ իչիւն՝
- 24 Լժա՛հ նէլէ՛ր էյլէտի տէնիլէ: Խշթէ պու գուվմ
- տիշի արսլան կիպի գալգաճագ, վէ արսլան ետվ-
- բուտու կիպի եիւճէլէնէճէք տիր. ալ եէմէյին-
- ճէ՛ վէ էօլտիւրիւլմիւշէր գանը իչմէյինճէյէտէք
- 25 եաթմայաճաք: Ս է Պալագ Պալաւմա տէտի.
- () նա լա՛նէթ օգուճազ իսէն, պարի օնա պերէ-
- 26 քէթ տախի օգուճա: Ս է Պալաւմա ճէվապ
- վէրիպ՝ Պալագա տէտի, Սանա սէցլէյիպ տէ-
- մէտիմ միւքի՝ Ռապպ պանա հէր նէքի տէքսէ
- օնոն էտէճէյիմ:
- 27 Ս է Պալագ Պալաւմա տէտի. Վէրէմ էյ-
- լէ՛ կէլ սէնի պիր զայրի մաճալէ կէօթիւրէյիմ.
- պէլքի Լժաճըն ըրղապը օլա՛ տա՝ օրատան պէնիմ
- 28 իչիւն օնա լա՛նէթ օգույասըն: Ս է Պալագ
- Պալաւմա՛ իչէլիմօնտ տօղըու պագան Վիօ՛րուն
- 29 թէփէսինէ կէօթիւրտիւ: Ս է Պալաւմա Պա-
- լագա տէտի. Պուքաւա պանա եէտի պուղա վէ եէ-
- եափ, հէմ պանտ պուքաւա եէտի պուղա վէ եէ-
- 30 աի գօ՛չ հազըրլա: Խմտի Պալագ՝ Պալաւմա՛ն
- տէտիյի կիպի էաթպ՝ հէր պիր մէզպաճտէ պիրէր
- պուղա վէ պիրէր գօ՛չ սունտու:

ՊԵՇ 24:

Իմտի Պալամմ՝ Խարաէլն միւսպարէքէմէսի 1
 Իապալըն նազարընտա խօշ օլտուղունու կէօր-
 տիւքտէ, օպլիւ քէթրէլէր կիպի տիհրլէր արամա-
 ղա կիթմէտի. լաքին եիւղիւնիւ չէօլէ տօղրուծ-
 տա: Սէ Պալամմ՝ կէօղէրինի գալտըրուպ 2
 Խարաէլն սըպղլարընճա գօնմուշ իքէն կէօրտիւք-
 տէ, ծնուն իւղէրինէ Լաւհընրուհօւ կէլտի. Սէ 3
 մէս էլինի պաշլալուպ տէտի. Պէօք օղլու Պալա-
 մմըն քէլամի՝ վէ կէօղիւ աշըգ ատէմին քէլամի,
 Լաւհըն սէօղէրինի իշիտէն՝ վէ Ղիւմլէյէ գա- 4
 տիրին իլհամընը կէօրէն՝ վէ տիւշմիւշ իքէն
 կէօղէրի աշըգ օլանըն քէլամի պոպուր. Սէ 5
 Լա'գօպ չատրըլարըն՝ վէ էյ Խարաէլ չէրկէլէ-
 րին նէ կիւղէլտիր. Սէլէր կիպի եայրտըրար. 6
 ըրմաղլար եանընտա օլան պաղչէլէր կիպի, Բապ-
 պըն տիքտիյի քիւտ աղաճլարը՝ վէ սույուն քէնա-
 րընտա չամ աղաճլարը կիպի տիր: Սնուն 7
 գօվալարընտան սու տէօքիւլէ, վէ թօխուսու չօգ
 սուլարտա օլա. հէմ փատիշահը Բաղադանըղի-
 ատէ եիւճէլէնէ, վէ փատիշահըղը եիւքսէքլէ-
 նէ: Սնու Սըսըրտան չըգարան Լաւհարը. օ- 8
 նուն քէրկէտէն կիպի գուվվէթի վար. ծնա
 տիւշմէն օլան դանֆէլէրի թէլէֆ էտիպ՝ ծնա-
 րըն քէմիքլէրինի գըրաճազ, հէմ ծնլարը քէնտի-
 լէրին օգլարըյլա սամիլպաճազ: Լըօլան 9
 եամլուսու կիպի չէօքտիւ եաթտը, վէ տիշի
 աղալան կիպի ծնու քիւմ ույանտըրըր. սէնի միւ-
 պարէքլէյէնէր միւսպարէք օլուրլար, վէ սէնի
 լանէթլէյէնէր մէլմէն օլուրլար: Իմտի Պալա- 10
 գըն էօլքէսի Պալամմըն իւղէրինէ դուծուշ
 իտի, վէ էլէրինի չարտիւր, հէմ Պալագ Պալա-

- ամա տեաի. Պէն սենի՝ տիւշմենլերիմէ լանէմ
 օգուանդա չաղըրտըմ. վէ իշմէ սեն շիմաի իւշ
 11 քնորէ սեւաթա խայր տուա՝ օգուտուն: Եւմաի հա-
 լա քէնաի մահալինէ գաշ. սանա վաֆիր իբրամ
 էտէյիմ տէաիմ, ամմա Բապղ իշմէ սենի իբ-
 րամտան մահուամ էթաի:
- 12 Վէ Պալաամ Պալապա տէաի. Պանա կեան-
 տերտիյին էլէիլերինէ տաիի սեյրէյիպ աեմէ-
 13 տիմիքի, Պալապ պանա էյեր էվմինն տօլուաու
 կիւմիւշ վէ ալմուն վերսէտէ՝ Բապղն էմիին
 աեն կէշէմ, քի կեանլումտեն խայր եա շերք
 նէսնէ էտէյիմ. Բապղ նէքի տերսէ, օնու սեյ-
 14 էյէաէյիմ: Վէ հալա իշմէ պէն գաղմըմա
 կիտերիմ. կէլ, պու գաղմըն՝ սենին գաղմընա սօն
 կիւնլերտէ նէ էյէյէաէյիմի սանա պիրտիրէյիմ:
- 15 Դառն քէնաի մա՝ էլինի պաշայրպ տէաի. Պէք
 օզու Պալաամըն քէլամ՝ վէ կեօղիւ աչգ Ե-
 16 տեմն քէլամ, Բաշըն սեօղլերինի իշիտեն՝
 վէ խապընըն իլմին պիլեն՝ վէ ճիւմէյն գա-
 տիրն իհամընը կեօրեն՝ վէ տիւշմիւշ իրեն
- 17 կեօղլերի աչգ օլանըն քէլամ՝ պապաղ. ()-
 նու կեօրէաէյիմ՝ ամմա շիմաի տէյիլ, օնու սէյր
 էտէաէյիմ՝ ամմա եազընտա տէյիլ. Եւմաի օպ-
 տան պիր ելուրը զուհր էտէաէք, վէ Խարաեւ-
 տեն հեթիւմէթ ախտը գալգաճագ, վէ Եւս-
 18 օղլ քէնապընըն զուրաճագ, հեմ ճիւմէ () էթ
 Եւսօղլընըն հեթիւմէ քէնաէք տիր: Վէ Եւսամ
 օլտընընըն զուրաճագ, Եւսիր տաիի տիւշմենլերինտեն
 զուրպ օլունաճագ. ամմա Խարաեւ գուլմէթ պու-
 19 ընաղ. Վէ Եւսօպտան լըտն հեթիւմէթ
 օլտընըն քէնաէք շէշտեն գալանը հեթիւմէ քէնաէք
 20 տիր. Դառն օլմալէյէ պապաղ. վէ մա՝ էլինի
 պաշայրպ տէաի. Բաշը գաիֆէլերին պաշը

տորր . ամենա էն ճամբրնտա էպէտէն չէլաք օլաճագ :
 Ս է Վ.էյնիյէ պագտը , վէ մէս' էլինի պաշայըպ 21
 տէտի . կէրչի սաքին օլտուղուն եէր սարպ տոր . վէ
 եռովանը գայտատա գուրմուշտուն . Լաքին Վ.էյնի 22
 խարապ օլունաճագ , թաքիմ' Լ.շուր սէնի էսիր
 էտէ : Լ'նտէն' մէս' էլինի պաշայըպ տէտի . Լ'Շ, 23
 Լ'շահըն պունլարը իճրա էթմէսինտէ' քի' մ' սաղ
 գալըր : Ս է պտի' Վ.իթթիմ' եալըսընտան կէ- 24
 միլէր վէլէպ Լ'շուրա ճէվը' վէ Լ'պէրէ ճէֆա է-
 տէճէքլէր , վէ օ տախի էպէտէն չէլաք օլաճագ
 տոր : Լ'նտէն Պալաա'մ' գալըպ կիթտի , վէ 25
 քէնտի մահապինէ տէօնտիւ . վէ Պալապ տախի
 քէնտի եօլունա կիթտի :

ՊԵՇ, 25:

Ս է ԽարաէԼ Շ իդդիմտէ սաքին օլտու , վէ 1
 գալմ' Սօապ գըղարը իլէ զինա էթմէյէ պաշա-
 տը : Ս է օնլար գալմը քէնտիլէրին ալաշլա- 2
 րընըն գուրպանլարընա տա'վէթ էթտիլէր , վէ
 գալմ' եէյիպ' օնլարըն ալաշլարընա սէճտէ
 գըլտըլար : Ս է ԽարաէԼ Պաա'Լ Ռէօրա իլճագ 3
 օլտու . իմտի Բապպըն զաղապը ԽարաէԼ իւղէ-
 րինէ դութուշտու : Ս է Բապպ Սօսէյէ տէտի . 4
 Շ'իւմլէ գալմըն սէրվէրլէրինի ալապ' օնլարը
 Բապպա' կիւնէշէ գարշը սա , քի Բապպըն զաղա-
 պընըն դութուշմասը Խարաէլտէն տէօնտիւրիլէ :
 Ս է Սօսէ Խարաէլին Տաքիմլէրինէ տէտի . Էէր 5
 պիրինիզ' քէնտի տտէմլէրինի Պաա'Լ Ռէօրա
 իլճագ օլանլարը' էօլտիւրին :
 Ս է իշթէ ԽարաէԼ օղուլարընտան պիրի կէ- 6
 լիպ' քէնտի գարընտաշլարընա' Սօսէին կէօզլէ-
 րի էօնիւնտէ վէ ԽարաէԼ օղուլարընըն ճիւմլէ
 ճէմաս'թը կէօզլէրի էօնիւնտէ պիր Ս'իտիւնը

- 7 Գարը կէթիրտի. օնլար խէ ճէմաա'թ չաարըը-
 նըն դափուսունտա աղլայօր խտի: Լամի. քեա-
 ճին Լճարօն օղլու Լյէա'ղարըն օղլու Ֆինէճաս
 կէօրինճէ, ճէմաա'թըն արատընտան գալգըպ'
 8 էլինէ պիր խիշթ ալտը. Ե Լարաէլի առէ-
 մին արտընճա չաարըա կիրիպ իքիսինի պիլէ' Լա-
 րաէլիյի վէ գարըյը' գարնընտան սափլատը.
 վէ դաո'ն Լարաէլ օղլուլարընտան տէֆ' օլտու:
 9 Ե գաո'նտան էօլէնէր' իյիրմի տէօրթ պին ա-
 10 տէմ' խտի: Ե Բապպ Սօսէյէ սէօյլէյիպ տէ-
 11 տի. Բեաճին Լճարօն օղլու Լյէա'ղարըն օղ-
 լու Ֆինէճաս' պէնիմ զաղապըմը Լարաէլ օ-
 ղուլարընտան տէօնտիրտիւ, չիւն օ' օնլարըն ա-
 րասընտա պէնիմ զայրէթիմի չէքտի. վէ պէն
 զայրէթիմտէ' Լարաէլ օղլուլարընը թէլէֆ էթ-
 12 մէտիմ': Պունուն իչիւն տէքի. Իշթէ պէն օ-
 13 նա սէլամէ'թ ա'ճաղմը վէրիրիմ'. Ե օնա'
 ճէմ' օնտան սօնկրա օնուն զեւրրիյէթինէ էպէ-
 տի քեաճինիք ա'ճաղ օլա, չիւնքի Լլաճընըն
 զայրէթինի չէքտի, վէ Լարաէլ օղլուլարընա քե-
 14 ֆարէթ էյլէտի: Ե Ե Սիտիանը գարը իլէ վու-
 րուլան Լարաէլի քիմսէնին աաը' Ը խմօ'նուլար-
 տան պիր օճադզատէ պէյ' Սալու օղլու Օ խմրի
 15 խտի: Ե վուրուլան Սիտիանը գարընըն ա-
 աը' Սիտիանտէ օճադզատէ' գապիլէ սէրպէրի օ-
 լան Սուրուն գըզը Բաղպի խտի:
 16 Լնտէն Բապպ Սօսէյէ սէօյլէյիպ տէտի.
 17 Սիտիանըլարա ա'տալլէթ էտին, վէ օնլարը վո-
 18 ռուն: Օ իրա օնլար' Ֆէօ'րուն մասլաճաթընտա
 սիղէ թէրթիպ էթաիքլէրի ճիլէլէրիլէ' վէ դա-
 ո'ն կիւնիւնտէ Ֆէօ'րուն մասլաճաթըյըա վու-
 րուլան գըզգարընտաշարը Սիտիանը պէյին
 գըզը Բաղպինին մասլաճաթըյըա' սիգէ ա'տա-
 վէթ էթտիլէր:

ԳԵՐ • 26 :

Այլ գառնատան սանկրա՝ Բաղայ Սօսէյե վե 1
քահային Լ՛հարսնուն օղու լլէն գորա սեղլէյիպ
տէտի . Ղիւմիէ Խարաէլ օղուլարը Գեմամթը 2
նրն՝ էյիրսի եաշընտան Խօղարը՝ պապալարը եզ-
լէրինձէ՝ Խարաէլտէ ճենկէ հեփ չըգա պիլենին
եէքիմիմիւ ալըն : Իմնի Սօսէ իլէ լլէնա՝ 3
զար՝ Սօսայ սահրալարընտա՝ Լէրիհօ Լօրտա-
նըն եանընտա՝ օնլարա սեղլէյիպ տէտիլեր . Լ 4
էիրսի եաշընտան Խօղարընը՝ Բաղարըն Սօսէ-
եէ վե Սըսըր տէլարընտան չըգան Խարաէլ օ-
ղուլարընտա պուլուրաուղու կիպի՝ սայըն :

Խարաէլին իլք տօղուլու Բուպէն . Բուպէնին 5
օղուլարը, Լանօխտան՝ Լանօխըլարըն գապի-
լեսի, Ռալուտան՝ Ռալուլէլերին գապիլեսի,
Լէսրօնտան՝ Լէսրօնլարըն գապիլեսի, 6
Վարսիտէն՝ Վարսիլէլերին գապիլեսի օլտու :
Բուպէնլէլերին գապիլէլերի պունլարարը . վե 7
օնլարըն Խօղանտնլարը՝ զըրգ իւլ պին եհաթ
եիւլ օթազ քիշի իաի : Այլ Ռալուտան օ 8
ղուլարը՝ լլէնայ իաի : Այլ լլէնազըն օղուլ- 9
լարը՝ Ելեմուէլ վե Տաթան վե Լպիրամ իաթ .
Բաղարա գարըն պաշ գալարընըլարընտա՝ Վա-
րահըն ճէմիլէթինտէ Սօսէյե գարըն վե Լհա-
րօնա գարըն պաշ գալարընտան Գեմամթըն մշ-
հուրլերի Տաթան վե Լպիրամ պունլարարը .
Վի եէր աղլընը ալըպ օնլարը վե Պօրահը 10
եութաու, օլ ճէմիլէթ եօլսիլլիւ զեման, վե ա-
թէշ իքի եիւլ ելլի քիմսէյի թէլէթ եթալիլ
զեման, վե իպրէթ օլտուլար : Լեմա Վարահըն 11
օղուլարը ելլէտիլեր :

Ը իմ օղուլարը՝ գապիլէլերինձէ՝ Ելեմուէլ 12

- տէն՝ Եւմուէլիւերին գապիլէսի, Եւմինտէն՝
 Եւմինիլիւերին գապիլէսի, Եւսինտէն՝ Եւսին-
 13 լիւերին գապիլէսի, Օէրաստան՝ Օէրասը-
 լարըն գապիլէսի, Շաուլտան՝ Շաուլըլարըն
 14 գապիլէսի օլտու: Շիմ՝ օնըլարըն գապիլէ-
 րի պունլարտըր. Եյիրմի իբի պին իբի եիւզ քի-
 շի՝ իտի:
- 15 Կատ օղըլարը՝ գապիլէլերինձէ. Սէֆօնտան՝
 Սէֆօնըլարըն գապիլէսի, Նակիտէն՝ Նակիլի-
 լերին գապիլէսի, Շունիտէն՝ Շոնիլիլերին
 16 գապիլէսի, (Պնիտէն) (Պնիլիլերին գապիլէ-
 17 սի, Լըրիտէն՝ Լըրիլիլերին գապիլէսի, Լըրտ-
 տան՝ Լըրտըլարըն գապիլէսի, Լըրէլիտէն Լըրէ-
 18 լիլերին գապիլէսի օլտու: Կատ օղըլարընըն
 գապիլէլերի պունլար տըր. եօգլանմալարը իւզըէ՝
 գըրգ պին պէշ եիւզ քիշի իտի:
- 19 Եւհուտա օղըլարը Լըր վէ (Սնան իտի.
 ամմա Լըր վէ (Սնան Վանաան տիյարընտալ
 20 էօլաիլէր: Իմտի Եւհուտա օղըլարը՝ գապի-
 լէլերինձէ. Շէլատան՝ Շէլալըլարըն գապիլէ-
 սի, Ֆերէստէն՝ Ֆերէսլիլերին գապիլէսի, Օա-
 րաստան՝ Օարասըլարըն գապիլէսի օլտու:
- 21 Սէ Ֆերէսին օղըլարը. Նէսրօնտան՝ Նէսրօն-
 լըլարըն գապիլէսի, Նամուլտան՝ Նամուլըլա-
 22 րըն գապիլէսի օլտու: Եւհուտա գապիլէլերի
 պունլար տըր. եօգլանմալարը իւզըէ՝ եէթմիշ
 ալթը պին պէշ եիւզ քիշի իտի:
- 23 Եւսսախար օղըլարը՝ գապիլէլերինձէ. Թօ-
 լատան՝ Թօլալըլարըն գապիլէսի, Փուստան՝
 24 Փուսալըլարըն գապիլէսի, Եւշուպտան՝ Եւ-
 շուպլըլարըն գապիլէսի, Շիմիօնտան՝ Շիմ-
 25 րօնըլարըն գապիլէսի. օլտու: Եւսսախարըն
 գապիլէլերի պունլար տըր. եօգլանմալարը իւզ-
 րէ՝ ալթմիշ տէօրթ պին իւշ եիւզ քիշի իտի:

Նկարչուն օղուլարը՝ գապիլէլերիննէ՝ Սէ-26
բէտտէն՝ Սէրէտիլերին գապիլէսի, իշանտան՝ իշ-
ունլարին գապիլէսի, իշանտէլէսին՝ իշանտէլ-
լիլերին գապիլէսի օղուլ : Նկարչուն օղուլար-27
ըը պունլար տըր . եօղլանմալարը իւզլէ՝ ալմալը
պին պէշ հիւզ թիշի խի :

Լօստէֆ օղուլարը գապիլէլերիննէ՝ Սանասի 28
վէ իֆրաիմ խի : Սանասի օղուլարը . Սա-29
խիթտէն՝ Սախիթիլերին գապիլէսի օղուլ . վէ
Սախիթ Լիլէսալ տօղլարտու . վէ Լիլէսա-
տան՝ Լիլէսալարին գապիլէսի օղուլ : Լիլէ-30
սալըն օղուլարը պունլար տըր . իիւզլէրտէն՝
Լիլէզլիլերին գապիլէսի . լիլէգտէն՝ լիլէգ-
լիլերին գապիլէսի . Սէ ի . Սիլիլէրտէն՝ իսիլի-31
լիլերին գապիլէսի . վէ ի . Էիսիսիլէն՝ ի . Էիսիսի-
լիլերին գապիլէսի . Սէ ի . Էիսիսիլէն՝ ի . Էիսի-32
տալլարին գապիլէսի . վէ լիլէթրտէն՝ լիլէթ-
լիլերին գապիլէսի օղուլ : Սէ ի . Էիսիլէթ օղուլ-33
ՍէլօֆՏաարն օղուլարը օլմալար . իլլա զնա գրլար
օղուլ . վէ ՍէլօֆՏաա գրլարընըն աղարար՝ Սա-
լա վէ ի . Սա՝ լիլլա՝ Սիլլա վէ ի . իսիլա խի :
Սանասի գապիլէլերի պունլար տըր . վէ եօղլա-34
նանլարը՝ էլլի իլի պին եկաի հիւզ թիշի խի :

Լիֆրաիմ օղուլարը գապիլէլերիննէ՝ պուն-85
լար տըր . ի . Պիսիլէստան՝ ի . Պիսիլէստարըն
գապիլէսի , Պիսիլէրտէն՝ Պիսիլէրիլերին գապիլէ-
սի , իլաՏանտան՝ իլաՏանլարըն գապիլէսի օղ-
ուլ : Սէ ի . ի . Պիսիլէստան՝ օղուլարը պունլար 86
տըր . ի . իլանտան՝ ի . իլանլարըն գապիլէսի օղուլ :
Լիֆրաիմ օղուլարընըն գապիլէլերի պունլար 87
տըր . եօղլանմալարը իւզլէ՝ ալմալ իլիպին պէշ
հիւզ թիշի խի : Լօստէֆին օղուլարը գապիլէլ-
երիննէ պունլար տըր :

- 38 Պենիաֆին ողուլարը՝ գապիլէլերիննէ . Պէլա-
տան՝ Պէլալլարըն՝ գապիլէսի , Բշպէլտէն՝ Բշ-
պէլլիլերին՝ գապիլէսի , ԲՆիքամման՝ ԲՆիքամլը-
39 լարըն՝ գապիլէսի , Ը Էֆուֆամման՝ Ը ուֆամլը-
լարըն՝ գապիլէսի , Զուֆամման՝ Զուֆամլըլա-
40 րըն՝ գապիլէսի ոլտու : Ս Է Պէլամմըն ողուլարը
Լքաա վէ Էլաամման ողուլ Լքապարան Լքանլը-
լարըն՝ գապիլէսի , Դլաամմանտան՝ Դլաամմանլըլա-
41 րըն՝ գապիլէսի ոլտու : Պենիաֆին ողուլարը
գապիլէլերիննէ պունլար տըր . վէ նոգլանանլարը՝
գըրգ պէշ պին ալթընիւզ քիշն իտի :
- 42 Տան ողուլարը գապիլէլերիննէ պունլար տըր .
Ը ուհամման՝ Ը ուհամլըլարըն՝ գապիլէսի ոլտու .
Տան գապիլէլերին՝ գապիլէլերիննէ պունլար տըր :
- 43 Ը ուհամլըլարըն նիւմլէ գապիլէլերի նոգլանմա-
լարը իւզրէ՝ ալթմըշ տէօրթ պին տէօրթ եիւզ
քիշն իտի :
- 44 Բշեր ողուլարը՝ գապիլէլերիննէ . Լիմնաաան՝
Լիմնալըլարըն՝ գապիլէսի , Լիշվիտէն՝ Լիշվի-
լիլերին՝ գապիլէսի , Պերիաաան՝ Պերիալլարըն՝
45 գապիլէսի , Պերիալ ողուլարընտան՝ Զեպերտէն՝
Զեպերլիլերին՝ գապիլէսի , Սալթիլէրտէն՝ Սալ-
46 քիլէլիլերին՝ գապիլէսի ոլտու : Ս Է Բշեր գը-
47 ղենըն տար ՍարաՏ իտի : Բշեր ողուլարը գա-
պիլէլերիննէ պունլար տըր . նոյանմալարը իւզ-
րէ՝ էլլի իւշ պին աւօրթ եիւզ քիշն իտի :
- 48 Դլաֆթալի ողուլարը՝ գապիլէլերիննէ . ԼաՏ-
սէկէտէն՝ ԼաՏսէկէլիլերին՝ գապիլէսի , Լուանի-
49 տէն՝ Լուանիլիլերին՝ գապիլէսի , Լիսէրտէն՝ Լիս-
սէրլիլերին՝ գապիլէսի , Ը իլլէմտէն՝ Ը իլլէմլի-
50 լերին՝ գապիլէսի ոլտու : Դլաֆթալի գապիլէլե-
րի՝ գապիլէլերիննէ պունլար տըր . վէ նոգլանմա-
լարը՝ գըրգ պէշ պին տէօրթ եիւզ քիշն իտի :

Իսրայէլ օղուլարքերն եօգլանանլարը պունլար 51
տըր, ալթը եիւզ պիր պին եէտի եիւզ օթուզ
քիշի խտի:

Ս է Րապպ Սօսէյէ սէյլէյիպ տէտի. () 52
տիյար՝ միւլք իշիւն աալար սայլար իւզրէ՝ պուն-
լարա թագսիմ օլունա: Չօգլուգ օլանըն՝ միւլ- 54
քիւնիւ չօգ վերէտիզ, վէ աղւրգ օլանըն՝ միւլքիւ-
նիւ աղ վերէտիզ, հէրքէտէ՝ միւլքիւ քէնտի եօգ-
լանանլարքնա՝ կէօրէ վերիլէ: Ի պին եէր գու- 55
րա՝ իլէ թագսիմ օլունուպ՝ պապալարը սըպղա-
րընըն աալարըն՝ ծա թէմիլք էտէլէր: Չօգլուգ 56
իլէ աղւրգ արասընապ՝ միւլքիւ գուրա՝ իլէ թագ-
սիմ օլունա:

Ս է Լէիլիլէրին՝ գապիլէլէրին՝ եօգլանան- 57
լարը պունլար տըր, Կերշօնտան՝ Կերշօնլարըն
գապիլէտի, Կաճաթտան՝ Կաճաթլարըն գա-
պիլէտի, Սէրարիտէն՝ Սէրարիլիլէրին գապիլէ-
տի օլուո: Լէիլիլէրին գապիլէլէրի պունլար 58
տըր, Լիպնիլիլէրին գապիլէտի, Էպրօնլուլա-
րըն գապիլէտի՝ Սաճիլիլէրին գապիլէտի՝ Սու-
շիլիլէրին գապիլէտի՝ Է Կօրաճլարըն գապի-
լէտի: Լանի Կաճաթ Է՝ միամը՝ տօղուրտու:
Ս է Է՝ միամըն գարրսընըն աալը՝ Լէի գըզը Լօ- 59
խէպէտ խտի, քի օ՝ Լէիյէ Սըսըտա տօղուն-
շուտու, վէ օ՝ Է՝ միամը՝ Էճարօնու վէ Սօսէյի վէ
օնլարըն գըլգարընաալարը Սըրեամը՝ տօղուր-
տու: Ս է Էճարօնա՝ Լատապ վէ Էպիհու՝ Լ- 60
լէն գար վէ Լթամար տօղտու: Էճմա՝ Լատապ 61
իլէ Էպիհու՝ Լապպըն հուգուրօնտա եատ ա-
թէշ սունաուգլարընտա էօլիլէլէր: Լանի պուն- 62
լարըն եօգլանանլարը՝ ճիւմիլէտի էրքէք օլարուպ
պիր այլոգ չօճու գտան եօգարը՝ իլիլիլ իւզ պին
քիշի խտի, գիրա՝ օնլարա Լիլիլէլ օղուլարընըն

արասնտա միւլք վերիւմեախի իշին՝ խրաեղ
օղուլարընըն արասնտա ե գլանմատրլար :

63 Ս՝ապ սահրալարընտա խերիհօ խօրտանըն
եանընտա՝ խրաեղ օղուլարընը եօղլայան Ս՝-
սենին վե քեահին խլեա՛ղարըն եօղլանանլարը

64 պունչարըր : Ս է օնլարըն արասնտա՝ Ս՝սե
իլե Ս՝հարօնուն Սինա չեօղլանտե եօղլատրղլա-
րը խրաեղ օղուլարընըն եօղլանմըլլարընտան՝

65 հիչ պիր քիմսե եօղլուտու : Օ խրա Ս՝ապ օն-
լարըն հազղընտա՝ խլղեթթե չեօղլտե եօղլեճեք-
լեր տեմիշ խաի . վե օնլարտան՝ խեֆուննե օղլու
Ս՝ալեպտեն վե՝ Սուն օղլու խօշուտան զայրի՝
հիչ քիմսե գալմատը :

ԳԼԸ 27.

1 Ս է խօսեթ օղլու Սնանասե գապիլեւերինտե՝
Սնանասե օղլու Սնիիր օղլու խլեա՛տ օղլու շե-
ֆեր օղլու Սելօֆհատըն գրղլարը եաղլաշտրլար .
վե գրղլարըն տալարը պունչար արը . Սնհլա՝

2 Ս՝ա՛ վե շօղլա վե Սնլքա վե խիթսա : խանի
օնլար՝ Ս՝սենին վե քեահին խլեա՛ղարըն վե
պէլլերին վե ձիւմլե ձեմաթըն եօնիւնտե՝ ձե-
մաթ չտարընըն գափուսունտա տարուպ տե-

3 տիլեր . Պապամըղ չեօղլտե եօղլա . վե օ՝ Սապ-
պա գարշը ձեմ՝ օլան ձեմթյեթին արասնտա՝
Պօրահըն ձեմթյեթի իլե տեյիլ խաի . լաքին օ՝
քենտի կիւնահընտա եօղլա . վե օղուլարը եօ-

4 ղուտու : Սնիշին պապամըղըն տար՝ օղլու օլ-
մատրղը իշին՝ գապիլեսինին արասնտան մահլ
օղունա . պիղե՝ պապամըղըն գարընտաշտրլար արա-

5 սնտա միւլք վեր : խանի Ս՝սե՝ օնլարըն տա-
վարըն Սապղըն հուղուրունա՝ արղ եյլեաի :

6 Ս է Սապպ Ս՝սեյե սեղլեյիպ տեաի . Սելօֆ-

Հատան գրղլարը տօզրու սէջլէտիլէր, էլպէթթէ
 օնլարա քէնտիլէրին պապասընըն գարրնտաշա-
 րը արասընտա միրնս միւլքիւ վերէսին, վէ պա-
 պալարընըն միւլքիւնիւ օնլարա քնթիգալ էթ-
 տիրէսին : Էթ խարաէլ օղուլարընա սէջլէ 8
 եիպ տէյէսին : Պիր քիմսէ էօլտիւքտէ օնուն օղ-
 լու Եօղ իսէ, օնուն միւլքիւնիւ գրղընս քնթիգալ
 էտէսիգ : Սէ էյէր օնուն գրղը տա Եօղ իսէ 9
 օղէման օնուն միւլքիւնիւ գարրնտաշարընս վէ-
 րէսիգ : Ու է էյէր գալընտաշարը տախի Եօղ 10
 իսէ, օլտէմ օնուն միւլքիւնիւ պապասընըն գա-
 րընտաշարընս վերէսիգ : Սէ պապասընըն 11
 գարրնտաշարը օլմատըղը տաթէթտէ, օնուն
 միւլքիւնիւ գապիլէտինտէն Էն Եագըն խըսըմը
 օլանս վերէսիգ, վէ օնա վարիս օլա . վէ պղ-
 խարաէլ օղուլարընա շէրթսթ գանունտա օլա,
 Բապալըն Սթանէյէ գույուքտուղու հիպի :
 Բաթէն Բապալ Սթանէյէ սէջլէյիպ օլէտի : Բա 12
 Բապալըն տաղընա չըգ, վէ Բաթաէլ օղուլարը-
 նա վերէծէյիթ տիյարը կէօր : Սէ օնուն կէօր 18
 տիւքտէն սօնկըն, սէն տախի գաղմընա գաթը-
 լտըն, գաղմընտաշըն Էհագըն Եիմէ գաթըլտը իւ-
 սէ : Ելիւքթի պէսիս Էթթիմէ : Սին չէօլիւնտէ 14
 ձէմնսթ չէքիշտիլի գէմնստէ տարարըն կէօզէ-
 լիտտէ պէսի սուտա Բապալիւ էթմէյէ մուհալիւ
 քէթ էթտիսիլ : Սին չէօլիւնտէ գաթէշտէքի
 Խէրիպա սույու գուլտուր : Սէ Սթան Բապալ 15
 սէջլէյիպ տէտի : Դիւ օղէ Բէնդին րուհլարընըն 16
 Լալաճը Բապալ գուլ Զէմնսթիլըն իւզէքիսէ պիր
 ամնէմ նապա էտէ : Բի օնլարըն Էօնլէրիստէ 17
 չըպա, վէ Էնլէրիստէ կիթէ, Տէմ օնլարըն չը-
 գարա, վէ օնլարըն իւզէրի կէթիթէ : Բաթիմ Բապա-
 պըն Զէմնսթիլ չագանը քիւյան սիւրիւ հիպի օլ-

- 18 մայա: Ս է Րապա Սժմէյէ տէտի. Քէնտինէ
րուհսահայի օլան քիմսէյի՝ Նուն օղու լօշու-
19 ա՛յլ ալ, վէ օնուն իւղերինէ էլինի գօ: Ս է օնու
քեահին Նլէա՛ղարըն վէ ճիւմլէ ճէմաս՝թըն էօ-
նիւնտէ տուրտուր, վէ օնա՝ օնլարըն կէօղլէրի էօ-
20 նիւնտէ թէնպիհ էյլէ: Ս է սէնին իղղէթին-
տէն օնուն իւղերինէ գօ, թաքիմ՝ խրահլ օղուլ-
լարընըն ճիւմլէ ճէմաս՝թը օնա իդաս՝թ էտէլէր:
21 Հէմօ՝ քեահին Նլէա՛ղարըն էօնիւնէ տուրա, քի
օ՝ օնուն իչիւն Րապալըն հուղուրունտա Սւրիմ
հէօքմիւնտէն սօրա, օնուն սէօղիւ իլէ չըգալար,
վէ օնուն քէօղիւ իլէ կիրէլէր, կէրէք օ՝ կէրէք
ճիւմլէ խրահլ օղուլսոր պիլէսինձէ, հէմ ճիւմլէ
22 ճէմաս՝թ: խմտի Սժմէ՛յէ Րապալըն օնա թէնպիհ
էթտիյի կիպի էյլէյիպ՝ լօշուա՛յլ ալտը, վէ օ-
նու քեահին Նլէա՛ղարըն վէ ճիւմլէ ճէմաս՝թըն
23 էօնիւնէ տուրտուրտու: Ս է էլլէրինի օնուն իւ-
ղերինէ գօյուպ՝ օնա թէնպիհ էյլէտի, Րապալըն
Սժմէնին վասըղասը իլէ տէտիյի կիպի:

ՊԵՇՈՒՆ 28:

- 1 Ս է Րապա Սժմէյէ սէօյլէյիպ տէտի. խրա-
հլ օղուլլարընա թէնպիհ էտիպ՝ օնլարա տէյէ-
սին. Հէտիյէմի՝ պանա խօշ գօգու օլան աթէշ-
գուրպանլարըմ իչիւն էքմէյիմի պանա վազ-
3 թընձա սունմաղա տիգգաթ էտէսիղ: Հէմ
օնլարա տէյէսին. Րապալա սունաձաղընըղ ա-
թէշգուրպանը պու տուր. Սիւնտէ իքի պիրէր
երլլըգ պըպսըղ գուղու տայիմ պիւթիւնեանմա
4 իչիւն. Պիր գուղույու սապահլայըն սունասըն,
վէ օպիր գուղույու ախշամ իւթթիւ սունասըն.
5 Ս է պիր հին չէյրէյի տէօյիւթիւշ եաղըլա եօղ-
րուլմուշ պիր էֆա իւշրիւ սիմիտ ունու էքմէք-

փեշքէշի իշխան առնաւ զ: Պու՛ տայիմ՝ պիւ- 6
թիւնեանմատրո: Սինա տաղընտա թերթիպ օ-
լունմուշ թապպա խօշ գօգու իշխան ամէշգուր-
պանը տրո: Ս է օնուն շերպէթփեշքէշինի՝ հեր 7
պիր գուզու իշխան պիր հին շէյրէյի՝ Սագտէսէ-
տէ թապպա խասս շերապ շերպէթփեշքէշի
տէգրտիրէսին: Ս է օ պիր գուզույու ամշամ 8
իւթիւ եյլէյէսին: Ձէ սապահ էքմէքփեշքէշի
կիպի հէմ օնուն շերպէթփեշքէշի կիպի էտէ-
սին: թապպա խօշ գօգույու ամէշգուրպանը տրո:
Ս է շապպաթ կիւնիւնտէ իքի պիրէր երլըգ 9
գուզու՝ վէ եաղըլա եօղրուլմուշ իքի իւշը սիմիտ
ունու էքմէքփեշքէշի՝ հէմ օնուն շերպէթփեշ-
քէշինի առնաւ զ: Պու՛ տայիմ՝ պիւթիւնեան- 10
մատան վէ օնուն շերպէթփեշքէշինտէն մատա՝
հեր շապպաթըն պիւթիւնեանմատր օլա:

Ս է այպաշըլարընըզտա թապպա պիւթիւն- 11
եանմա սունասըգ իքի սըղըր եալըուսու պուղա
վէ պիր գօշ՝ եէտի այըպսըղ պիրէր երլըգ գու-
զու, հէմ հեր պիր պուղա իշխան՝ եաղըլա եօղ- 12
րուլմուշ իւշ էքմ իւշըիւ սիմիտ ունու էքմէք-
փեշքէշի՝ հէմ հեր պիր գօշ իշխան եաղըլա եօղ-
րուլմուշ իքի էքմ իւշըիւ սիմիտ ունու էքմէքփեշ-
քէշի, Ս է հեր պիր գուզու իշխան պիրէր իւշը 13
եաղըլա եօղրուլմուշ սիմիտ ունու էքմէքփեշքէ-
շի առնաւ զ: թապպա պիւթիւնեանմա խօշ գօ-
գույու ամէշգուրպանը տրո: Ս է օնլարըն շեր- 14
պէթփեշքէշի՝ հեր պիր պուղա իշխան եարըմ հին՝
վէ հեր պիր գօշ իշխան հինին իւշ փայընտան պիր
փայ՝ վէ հեր պիր գուզու իշխան պիր հին շէյրէ-
յի շերապ օլա: պու՛ երլ այլարը իշխան՝ հեր
այպաշընըն պիւթիւնեանմատր տրո: Ս է տոյ- 15
իմ պիւթիւնեանմատան վէ օնուն շերպէթփեշ-

- քեզին տէն մատա՛կիւն ահա գուրպանը իջին ՚Բապ-
պա քեզիւր տէն պիր երբէ՛ճ սունուլա :
- 16 Ս է է վ վ է քի այտա այրն օնտէօր տիւն ճիւ-
17 կիւն իւն տէ ՚Բապպա ֆասէ՛հ տըր : Հէմ օ այ-
րն օն պէշին ճիւ կիւն իւն տէ պայրամ տըր . եէ-
18 տի կիւն խամուր սուղար եէ յէսիղ : Ս վ վ է քի
կիւն տէ մուգատտէս ճէմի՛յէթ օլուպ՝ խըղմէթէ
19 մութա՛լիգ հիւ պիր իշ իշմէյէսիղ : Ս է
Բապպա պիւթիւնեանմա աթէշ գուրպանը՝ իքի
սըղըր եամրուսու պուղա վէ պիր գօշ վէ եէտի
պիրէր երլըգ ս՛յըպսըղ գուգու սունասըղ . օն-
20 լար սիղէ ա՛յըպսըղ օլալար : Ս է օնլարըն էք-
մէքիէշ քէշի՛ եաղըլա եօղրուլմուշ սիմիտ ունու
օլա . հէր պիր պուղա իջին իւշ իւշը վէ հէր պիր
21 գօշ իջին իքի իւշը էյէյէսիղ : Ս էտի գուգու
իջին՝ հէր պիր գուգու իջին պիրէր իւշը էյէյէ-
22 սին : Հէմ սիղէ քէֆարէթ էթմէք իջին քէ-
շիւր տէն պիր երբէ՛ճ կիւն ահա գուրպանը
23 սըղ : Պունլարը՝ տայիմ պիւթիւնեանմա օլան՝
սապա՛հ պիւթիւնեանմասընտան մա՛տա էյէյէ-
24 սիղ : Ս էտի կիւն՝ հէր կիւն տէ պունլար կիպի՛
Բապպա խօշգօգու աթէշ գուրպանըն էքմէյինի
էտէսիղ . պու՛տայիմ պիւթիւնեանմատան վէ օ-
նուն շէրպէթիէշ քէշին տէն մա՛տա սունուլա :
25 Ս է եէտին ճի կիւն տէ՝ սիղէ մուգատտէս ճէմի՛-
յէթ օլա . հիւ պիր խըղմէթէ մութա՛լիգ իշ իշ-
մէյէսիղ :
- 26 Ս է գուրֆանտալարըն կիւն իւն տէ՝ Բապպա
եէնի էքմէքիէշ քէշի՛ սունտուգունուղտա՝ հաֆ-
թալարընըղն սօնոնտա՝ սիղէ մուգատտէս ճէ-
մի՛յէթ օլա . հիւ պիր խըղմէթէ մութա՛լիք իշ
27 իշմէյէսիղ : Ս է Բապպա պիւթիւնեանմա խօշ
գօգու իջին իքի սըղըր եամրուսու պուղա՝ պիր

գօջ ձէ պիրեր երլլդ Եէտի գուզու սունասըզ :
 Ս է օնլարըն Էքմէքիէշքէշի եաղըլա Եօղըուլ- 28
 մոնշ սիմիտ ունու օլա : Հէր պիր պուղա իշին
 իւշ Խւշը՝ վէ Հէր պիր գօջ իշին իքի իւշը Էյ-
 լէյէ-իլ : Լէտի գուզու իշին՝ Հէր պիր գու- 29
 զու իշին պիրեր իւշը, Էէմ սիգէ քէֆարէթ 30
 Էթմէք իշին քէշիլէրտէն պիր էրքէճ աւնա-
 ուլ : Պունլարը՝ տայիմ պիւթինեանմատան 31
 վէ օնուն Էքմէքիէշքէշինտէն մաւտա՝ շէրպէթ-
 փէշքէշլէրի իլէ՝ Էյլէյէսիլ Է օնլար սիգէ տյըպ-
 սըլ օլալար :

ՊԵՇ, 29:

Ս է Եէտինճի այտա այըն իլք կիւնիւնտէ սիգէ 1
 մուպատտէս ճէմիյէթ օլա . խըղմէթէ ժութալիգ
 Հիշ պիր իշ իլէմէյէսիլ . օիպէ՝ պօրու սէտաօր
 կիւնիւ օլա : Ս է Ռապպա պիւթինեանմա խօշ 2
 գօգու իշին՝ սըղըր եալրուսու պիր պուղա՝ պիր
 գօջ ձէ Եէտի պիրեր երլլդ այըպսըզ գուզու
 սունասըզ : Ս է օնլարըն Էքմէքիէշքէշի եա- 3
 ղըլա Եօղըուլմոնշ սիմիտ ունու օլա . Հէր պիր պու-
 ղա իշին իւշ իւշը՝ ձէ Հէր պիր գօջ իշին իքի
 իւշը, Ս է Եէտի գուզու իշին՝ Հէր պիր գու- 4
 զու իշին պիրեր իւշը Էյլէյէ-իլ : Էէմ օիգէ 5
 քէֆարէթ Էթմէք իշին՝ քէշիլէրտէն պիր էր-
 քէճ կիւնաճգուրպանը աւնասըզ : Պունլարը՝ 6
 այպաշը պիւթինեանմաօրնտան վէ օնուն Էք-
 մէքիէշքէշինտէն մաւտա՝ վէ տայիմ պիւթին-
 եանմատան վէ օնուն Էքմէքիէշքէշինտէն վէ
 շէրպէթփէշքէշլէրինտէն մաւտա շուրուղլարը՝
 իւզըն Ռապպա խօշ գօգուլու աթէշգուրպանը
 աւնասըզ :

Ս է պու Եէտինճի այըն-օնունճու կիւնիւնտէ՝ 7

- սիգէ մուգատտէս ճեմի՛յէթ օլա. վէ ճանլարը-
նըզա ճեֆա էտէսիզ. հիւ պիր իշ իշէմէյէսիզ:
- 8 Ս է Րապպա պիւթիւնեանմա՝ խօշ գօգու պիր
սըղըր եավրուսու պուղա՝ պիր գօշ վէ պիրեր
երլըզ եէտի գուզու սունասըզ. օնլար սիգէ այ-
- 9 բասըզ օլալար: Ս է օնլարըն էքմէքիէշքէ-
շի՝ եաղըրա եօղրույմուշ սիմիտ ունու օլա. հեր
պիր պուղա իշին իւշ իւշը վէ հեր պիր գօշ ի-
- 10 շին իքիշեր իւշը, իշտի գուզու իշին՝ հեր
11 պիր գուզու իշին պիրեր իւշը, էէ՛ քէշիլերտէն
պիր էրքէճ՝ կիւնաճ գուրպանը սունասըզ. քէ-
ֆարէթ կիւնաճ գուրպանընտան՝ վէ տայիմ պիւ-
թիւնեանմատան՝ հէմ օնուն էքմէքիէշքէշին-
տէն վէ օնլարըն շերպէթփէշքէշինտէն մա՛տա:
- 12 Ս է եէտինճի այրն օնպէշինճի կիւնինտէ սի-
ղէ մուգատտէս ճեմի՛յէթ օլա. խըլմէթէ մութա՛-
լիզ հիւ պիր իշ իշէմէյէսիզ, վէ Րապպա եէ-
- 13 տի կիւն պայրամ էտէսիզ: Ս է Րապպա ա-
թէշգուրպանը խօշ գօգուզու պիւթիւնեանմա՝ օն
իւշ սըղըր եավրուսու պուղա՝ իքի գօշ վէ պիրեր
երլըզ օնտէօրթ գուզու սունասըզ. այրպսըզ օ-
- 14 լալար: Ս է օնլարըն էքմէքիէշքէշի՝ եաղըրա
եօղրույմուշ սիմիտ ունու օլա. օն իւշ պուղա-
լար իշին՝ հեր պիր պուղա իշին իւշեր իւշը վէ
իքի գօշլարա հեր պիր գօշ իշին իքիշեր իւշը,
- 15 Ս է օնտէօրթ գուլուլար իշին՝ հեր պիր գուզու
16 իշին պիրեր իւշը էյէյէ՛նէլ: Ս է քէշիլերտէն
պիր էրքէճ՝ կիւնաճ գուրպանը սունասըզ. տայ-
իմ պիւթիւնեանմատան՝ վէ օնուն էքմէքիէշ-
քէշինտէն. վէ շերպէթփէշքէշինտէն մա՛տա:
- 17 Ս է իքիշինճի կիւնտէ օնիքի սըղըր եավրուսու պու-
ղա՝ իքի գօշ վէ օնտէօրթ պիրեր երլըզ այրպ-
18 սըզ գուզու սունասըզ: Ս է օնլարըն էքմէք-

փեշքեշի վե շերպեթփեշքեշերի՝ կենա՛ պուղա-
 լար իշին՝ գոչար իշին վե գուգուլար իշին՝
 սայրլարնա կեօթե շուրուգլարը՝ խաթե օլա :
 Հեմ՝ քեշիլերտեն պիր երքեմ՝ կիւնա՛հգուրպանը 19
 սաւնասըղ : տայիմ՝ պիւթիւնեանմատան՝ վե օ-
 նուն էքմէքփեշքեշինտեն վե շերպեթփեշքեշ-
 րինտեն մա՛տա : 1) Է խաբանձիւ կիւնտե օնպիր 20
 պուղա՝ իքի գօշ ձե օն տեօթթ պիրեր երլըգ ա-
 ճօթթը գուգու սաւնասըղ : 4) Է օնլարն էք- 21
 մէքփեշքեշի վե շերպեթփեշքեշերի՝ պուղա-
 լար՝ գոչար վե գուգուլար իշին՝ սայրլարնա
 կեօթե շուրուգլարը խաթե օլա : Հեմ՝ քեշիլեր- 22
 տեն պիր երքեմ՝ կիւնա՛հգուրպանը սաւնասըղ .
 տայիմ՝ պիւթիւնեանմատան՝ վե օնուն էքմէք-
 փեշքեշինտեն վե շերպեթփեշքեշինտեն մա՛տա :
 1) Է տեօթթինձիւ կիւնտե օն պուղա՝ իքի գօշ 23
 ձե օն տեօթթ պիրեր երլըգ ա՛յրպսըղ գուգու
 սաւնասըղ : 4) Է օնլարն էքմէքփեշքեշի՝ 24
 վե շերպեթփեշքեշերի՝ պուղալար՝ գոչար
 վե գուգուլար իշին՝ սայրլարնա կեօթե շու-
 րուգլարը խաթե օլա : 1) Է քեշիլերտեն պիր 25
 երքեմ՝ կիւնա՛հգուրպանը սաւնասըղ . տայիմ՝
 պիւթիւնեանմատան՝ վե օնուն էքմէքփեշքե-
 շինտեն վե շերպեթփեշքեշինտեն մա՛տա : 1) Է 26
 պեշինձի կիւնտե սագուղ պուղա՝ իքի գօշ
 ձե օն տեօթթ պիրեր երլըգ ա՛յրպսըղ գուգու
 սաւնասըղ : 1) Է օնլարն էքմէքփեշքեշի վե 27
 շերպեթփեշքեշերի՝ պուղալար՝ գոչար վե գու-
 գուլար իշին՝ սայրլարնա կեօթե շուրուգլա-
 րը խաթե օլա : Հեմ՝ պիր երքեմ կիւնա՛հգուր- 28
 պանը սաւնասըղ . տայիմ՝ պիւթիւնեանմա-
 տան՝ վե օնուն էքմէքփեշքեշինտեն վե շերպեթ-
 փեշքեշինտեն մա՛տա : 1) Է ալթընձը կիւնտե 29
 սեքիզ պուղա՝ իքի գօշ ձե օն տեօթթ պիրեր .

- 30 երևլբգ այրպսրղ գուզոլ սո-նասրղ : Ա է օն-
լարրն էքմէքփէշքէշի վէ շէրպէթփէշքէշէրի՝
պուղալար՝ գօչլար վէ գուզուլար իշխն՝ սայրլա-
31 րընա կէօրէ շուրուղլարը՝ իւղրէ օլա : Հէմ պիր
էրքէճ՝ կիւնասգուրպանը սո-նասրղ . տայիմ՝
պիւթիւնեանմատան՝ վէ օնուն էքմէքփէշքէշին-
32 տէն վէ շէրպէթփէշքէշինտէն մատա : Ա է եէ-
տիննձի կիւնտէ եէտի պուղա՝ իքի գօչ Վէ պիրէր
երևլբգ օն տէօրթ այրպսրղ գուզոլ սո-նասրղ :
33 Ա է օնլարրն էքմէքփէշքէշի վէ շէրպէթփէշ-
քէշէրի՝ պուղալար՝ գօչլար վէ գուզուլար իշխն՝
34 սայրլարընա կէօրէ շուրուղլարը՝ իւղրէ օլա : Հէմ
պիր էրքէճ՝ կիւնասգուրպանը սո-նասրղ . տայիմ՝
պիւթիւնեանմատան՝ վէ օնուն էքմէքփէշքէշ-
35 ինտէն վէ շէրպէթփէշքէշինտէն մատա : Ա է-
քիզիննձի կիւնտէ՝ սիզէ պէշիւք պայրամ՝ օլա .
իւղմէթէ մութալիգ հիչ պիր իշ իշլէմէյէսիզ :
36 Ա է Րապպա պիւթիւնեանմա խօշ գօգուլու ա-
թէշգուրպանը՝ պիր պուղա՝ պիր գօչ վէ պիրէր
37 երևլբգ եէտի այրպսրղ գուզոլ սունասրղ : Ա է
օնլարրն էքմէքփէշքէշի վէ շէրպէթփէշքէշէ-
րի՝ պուղա՝ գօչ վէ գուզուլար իշխն՝ սայրլարընա
38 կէօրէ շուրուղլարը՝ իւղրէ օլա : Ա է պիր էրքէճ՝
կիւնասգուրպանը սո-նասրղ . տայիմ՝ պիւթիւն-
եանմատան՝ վէ օնուն էքմէքփէշքէշինտէն վէ
շէրպէթփէշքէշինտէն մատա :
39 Թային օլունմուշ պայրամլարրնըլտա ստադ-
լարրնըլտան վէ իրատէթփէշքէշէրինիղտէն մա-
տա՝ պիւթիւնեանմալարրնըլ վէ էքմէքփէշքէշ-
էրինիղ վէ շէրպէթփէշքէշէրինիղ վէ սէլամէթ-
գուրպանլարրնըլ իշխն՝ Րապպա պունլարը՝ սու-
40 նասրղ : Իմտի Աձսէ Խարաէլ օլուլարընա՝
Րապպըն Աձսէյէ ճիւմիէ թէնպիհ էթաիլինէ
սէշլէտի :

ՊԵՐՇ 30:

Ո՛ր է ՍԵՅՐԱԼԵՐԻ իսկողանքը՝ սրբազան շատրոնա- 1
սեպյէյի տէտի . իսկողանքը պոյսուրաւորու էմի
պոյսուրաւոր . Պիտր քիմնէ՝ իսկողանքը ատան- 2
սա, ետանտ պիտր վէճհիլէ եւմին էտէր տա՝ ճանք-
նը պոյսուրաւոր, սեպիւնիւ պոյսա չըգար-
մայա . աղղընտան ճիւղէ չըգանա կէօրէ էյլէյէ :

Ո՛ր է պիտր գաղը իսկողանքը պիտր ատանք ատանք, 3
վէ էրկէնիլիլնաէ՝ պոյսուրաւորն էվինտէ . քէնտիլի
պաղ իլէ պաղընտա , Ո՛ր է պոյսուրաւոր օնու ատա- 4
ղընը վէ ճանքնա պաղընտը պաղընը իշիտի տա՝
օնա գընմանգա , օլտէմ օնու ճիւղէ ատանքը
ս'ապիլթ օլուր . հէմ ճանքնա հէր պաղընտը
պաղ ս'ապիլթ օլուր : Միմա էյէր պոյսուր ի- 5
շիլթիլի կիւնտէ օնա մանի օլուրա , օլտէմ օնու
ճիւղէ ատանքը վէ ճանքնա պաղընտը պաղը
ս'ապիլթ օլմաղար . իմտի իսկողանք օնա ա՛վիլ էտէր .
ղիւրա պոյսուր օնա մանի օլուր :

Ո՛ր է էյէր գոմայա վարմը իքէն ատանք , 6
ետանտ տուտագընտան քէնտիլի պաղընտ պիտր
սեօղ չըգարա , Ո՛ր է գոմասը իշիտի տա՝ իշիլթ- 7
տիլի կիւնտէ օնա գընմանգա , օլտէմ օնու ատանք-
ընտ ս'ապիլթ օլուր , հէմ ճանքնա պաղընտը
պաղ ս'ապիլթ օլուր : Միմա էյէր գոմասը ի- 8
շիլթիլի կիւնտէ օնա մանի օլուրա , օլտէմ օնու
քէնտիլի իւղէրիլնաէ օլան ատանքը՝ վէ ճա-
նքնը պաղընտ տուտագընտան չըգարտընը
իւղէլ էտէր . իմտի իսկողանք օնա ա՛վիլ էտէլէ :

Ո՛ր է տուլ՝ հէմ պոյսուրը գարնըն ատանք՝ 9
ճանքնա հէրնէ քի պաղընտա՝ քէնտիլի իւղէրիլնաէ
ս'ապիլթ օլուր : Ո՛ր է էյէր օ՝ գոմասըն էվինտէ 10
ատանք իսկ , ետանտ եւմին իլէ՝ ճանքնա պիտր .

- 11 պաղ պաղլատի իսէ, Սէ գօծասը իշխտիպ՝ օնա
գընմամաղըլա՝ օնու իպգալ էթմէտի իսէ, օլտէմ
ճիւմլէ աստաղլարըր սապիթ օլուր, վէ ճանընր հէր
- 12 պաղլատըղը պաղ սապիթ օլուր: Իմնա գօծասը
իշխտիպի կիւնտէ՝ օնլարը պիր վէճհ իլէ իպգալ
էթտի իսէ, պրամագ՝ վէ ճանընր պաղլատագ ի-
չիւն տուտագլարընտան հէրնէ չըղտը իսէ սգ-
պիթ օլմագ: գօծասը օնլարը իպգալ էթմիշտիլ:
- 13 իմտի իսապ օնա ա՛վֆ էտէր: Հէր աստաղը՝ վէ
հէր պաղլայան եէմիւնի ճանընր ճէֆալանտըրմագ
իշխն՝ գօծասը սապիթ էտէ, վէ գօծասը իպգալ
- 14 էտէ: Իմտի էլէր գօծասը կիւնտէն կիւնէ օնա
հիչ գընմազա, օլտէմ օնուն ճիւմլէ աստաղլարընր
վէ իւղէրիւտէ օլան հէի պաղլարընր սապիթ է-
տէր: իշխտիպի կիւնտէ օնա գընմատըղը իշխն՝
- 15 օնլարը սապիթ էթմիշ օլուր: Իմնա էլէր օն-
լարը՝ իշխտիպի կիւնտէն սօնկրա պիր վէճհ իլէ
- 16 իպգալ էտէրսէ, օլտէմ կիւնահընր չէքէ: Իս-
ճա իլէ օնուն գաթըսը արասընտա՝ վէ պապա իլէ
էրկէնլիլիւնտէ պապասընըն էվիւնտէ օլան գըզըն
արատընտա՝ իսապըն Սօսէյէ պույուրաուղու
գանոււլար պոււլար տըր:

ԳԼԸ, 31:

- 1 Սէ իսապ Սօսէյէ սէյլէյիպ տէտի: Սի-
տիանլըլարտան Խարաէլ օղուլարընըն ինթիգա-
մընր ալասըն: անտէն գաւմընա գաւթըլաթըն:
- 3 իմտի Սօսէ գաւմնա սէյլէյիպ տէտի: Սիզտէն՝
ճէնը իշխն աստէմէր տըրահընտընար: վէ Սի-
տիան իւղէրիւտէ ճէնկէ վարըգ՝ Սիտիանտան
- 4 իսապըն ինթիգամընր ալալար: Խարաէլին
ճիւմլէ սրաղլարընտան՝ հէր սըպգտան արիւնէր տ-
5 տէմ ճէնկէ կէօնտերեսիլ: Իմտի Խարաէլին

պիկերինադեն՝ հէր սրպդտան պինէր աւեմ վերի-
լիւպ՝ ճէնք իչիւն օն իբի պին սիւահլաւնմը՝ ատեմ
օլտուլար։ Ա է Սնէ օնլարը՝ հէր սրպդտան պի- 6
նէր աւեմ օլարպգ՝ ճէնկէ կեօնտերտի։ հէմ պե-
րպպէլպերինճէ քեահին լչէնա՛ղարն օղու Սի-
նէհասը՝ էլինադէ մուգատս էս դապլար վէ սէտտ
պօրուլարը իլէ՛ ճէնկէ կեօնտերտի։ Ա է Սապպըն 7
Սնէյէ. պօլյուրտուղու կիպի Սիտիանլըլարա
գարը ճէնք էտիպ՝ հէր էրքէյի էօրտիւրտիւլէր։
Ա է էօլտիւրիւմիւշէր իլէ Սիտիան փատիշահ- 8
լարընր տա՛ լվէյի վէ ի՛գգէմի վէ Սուրի վէ Հուրի
վէ ի՛էպսը՝ Սիտիանըն պէշ փատիշահլարընը
էօրտիւրտիւլէր. հէմ Պէօ՛ր օղու Պալաամը քը-
լը՛ ճըս. էօրտիւրտիւլէր։ Ա է Սարաէլ օղուլարը 9
Սիտիանլըլարըն գարըլարընը վէ չօճուգլարընը
էսիր էլմտիլէր. վէ օնլարըն ճիւմէ տավարլարընը
վէ ճիւմէ սիւրիւլէրինի հէմ ճիւմէ էշեալարընը
եւծղմա էլմտիլէր։ Հէմ սաքին օլտուգլարը ճիւմ 10
լէ շէհրպէրինի վէ ճիւմէ դալէլէրինի աթէշէ
հագտըլար։ Ա է ճիւմէ եաղմայը հէմ ճիւմէ 11
շիքեարը՝ կերէ քատեմ կերէ քտալար՝ ալտըլար։
Ա է էսիրէրի վէ եաղմայը վէ շիքեարը՝ Սնէյէ 12
վէ քեահին լչէնա՛ղարա վէ Սարաէլ օղուլարընը
ճէմսա՛թընա լչէրիհօ լօրտանըն եանընտաքի
Սնապըն սահրապարընտս օլան օրտույա՛ կէթիւ-
տիլէր։

Ա է Սնէ հէմ քեահին լչէնա՛ղար վէ ճէմսա՛- 13
թըն ճիւմէ պէյլէրի օրտուտան տիշարը օնլարը
գարըլարմաղա չըգտըլար։ Ա է Սնէ ճէնք սէ- 14
ֆերինադէն կէլէն ապէրին զապիղլէրինէ՛ պին-
պաշըլաքա վէ միւզպաշըլարա տարըլար. Հէմ 15
Սնէ օնլարա տէտի. ճիւմէ գարըլարը օա՛ղմը
գօտունուգ։ լչթ Պալաամըն սէօղիւ իլէ օնլար 16.

- սէպէպ օլտու քի՛ խաթէլ օղուլարը Ֆեժօր Դու-
սուսի իշին ի՛սպպա ա՛սը օլտուլար, վէ ի՛սպպըն
17 ճէմաա՛թընտա օ դաո՛ւն օլտու: խաթի հալա շօ-
նոգարտան հէր էրբէյի էօլտիւրին: հէմ էր-
քէքլէ եաթըլա՛ էր պիլմիշ հէր գարըյը էօլտիւ-
18 թին: Ա՛ է գարըլարտան հէր էրբէք իլէ եաթ-
մաւը շ քիւշիւյիլ քէնտիլէրինիզէ աազ գօյուն:
19 Ա՛ է սիզ օրտունուն տիշարըսընտա եւտի կիւն
տուրուն . պիթ քիմսէյի հէր էօլտիւրէնի վէ էօլ-
տիւրիւլմիւշէ հէր տօգունանը՝ կերէք սիզ կերէք
էսիրէրինիզ՝ իւշիւնճիւ կիւնտէ վէ եւտիւնճի
20 կիւնտէ փաքլէյէսիզ: Ա՛ է հէր էս՝ վապը վէ հէր
տէրիտէն գապը՝ վէ քէշի գըլընտան եափըլմըշ
հէր շէյի հէմ հէր աղաճ գապընը փաքլէյէսիզ:
21 Ա՛ է քեահին իշէա՛ղար՝ ճէնկէ վարմըշ ճէնքճիւ-
լէրէ տէտի . ի՛սպպըն Ա՛ օսէյէ պույուրտուղու շէ-
22 լփաթըն գանունու պու տուր: իշլընըզ աթու-
նու՝ վէ կիւմիւշիւ՝ պազընը՝ տէմիթի՛ գալայը վէ
23 գուրշօւնու՝ լթէշէ հէր կիրէ պիլէն շէյի աթէշ-
տէն կէշիւրէսիզ, վէ փաքլէնէ . անճագ փաքլէմէ՛
սույու իլէ փաքլէնէ . ամմա աթէշտէն կէշէ պիլ-
24 մէյէն շէյի՛ սուտան կէշիւրէսիզ: Ա՛ է եւտիւնճի
կիւնտէ էս՝ վապլարընըզ՝ եայգայսուրզ, վէ փաք
օլասըզ . անտէն՝ սօնկրա օրտույա կիրէսիզ:
25 Ա՛ է ի՛սպպ Ա՛ օսէյէ սէօյլէյիպ տէտի . Ա՛ն
քեահին իշէա՛ղար վէ ճէմաաթըն պաշ պապա-
լարը իլէ էսիրիթտէն ալընան եաղմանըն՝ աաէմ՝
27 օլտուն հայփան օլտուն՝ եէքիւնիւնիւ ալ: Ա՛ է
եաղմայը՝ ճէնկէ չըգմըշ ճէնքճիլէր իլէ ճիւմլէ
ճէմաաթըն ալասընտա եարը եարըյա պէօլէսին:
28 Ա՛ է ճէնկէ չըգմըշ ճէնքճիլէրտէն՝ ի՛սպպա վէրկի
իշին՝ պէշ եիւզտէ պիրէր ճան ալասըն, կերէք ա-
տէմաէն՝ կերէք սըղըրլարտան վէ էշէքլէրտէն վէ

սիրիւնքերտէն : () նու օնլարն եարը հիսկսին 29
տէն ալասըն , վէ օնու քեահին յլէաճարա՝ Բապ-
պա գալտըրմասիէշքէշի իչին վերէսին : Ս Է 30
Խարաէլ օղուլարն եարը հիսկսինտէն աստէմտէն՝
սըղըրլարան՝ էշէքլերտէն վէ սիրիւլերտէն՝ Տէք
տալտարտան էլլիտէ պիրէր փայ ալասըն , վէ օն-
լարը Բապպըն շատըրընըն պէքշիլիլինի պէքլէյէն
Ս էհիլիլերէ վերէսին : Իմտի Ս Ծաէ իլէ քեահին 31
Խլէաճար՝ Բապպըն Ս Ծաէյէ պոյլուրտուղու կիպի
էյլէտիլէր :

Ս էաէֆէր ա՛պէրինին եաղմալատըղը եաղ 32
մատան գալան չիքեար՝ ալթըր եիւզ եէթմիշ պէշ
պին գոյուն իտի : Ս է եէթմիշ իքի պին սըղըր , 33
Ս է ալթմըշ պիր պին էշէք , Ս է աստէմ նու 34
Փսուու՝ էքքէք եաթաղը պիլմէմիշ գարըբարըն
Ճիւմլէաի՝ օթուզ իքի պին ճան իտի :

Ս է ճէնկէ չըգանլարըն հիսսէսի օլան նըսըֆ՝ 36
իւշ եիւզ օթուզ եէտի պին պէշ եիւզ ա՛տէտ գոյ-
ուն իտի : Ս է գոյունլարտան Բապպ իչին օ- 37
լան վերկի՝ ալթըր եիւզ եէթմիշ պէշ իտի : Ս է 38
սըղըրլար օթուզ ալթըր՝ պին օլուպ՝ Բապպ իչին
օլան վերկի կէթմիշ իքի սըղըր իտի : Ս է էշէք- 39
լէր օթուզ պին պէշ եիւզ օլմաղըլա , Բապպ իչին
օլան վերկի ալթմըշ պիր էշէք իտի : Ս է ատէմ 40
նուֆուսու օն ալթըր պին օլուպ՝ Բապպ իչին օլան
վերկի օթուզ իքի ճան իտի : Իմտի Ս Ծաէ Բապ 41
պըն գալտըրմասիէշքէշինին վերկիսինի՝ Բապպըն
Ս Ծաէյէ պոյլուրտուղունա կէօրէ քեահին յլէ-
աճարա վերտի :

Ս է Ս Ծաէ ճէնքճիլերտէն պէօլտիլիլ Խարաէլ 42
օղուլարըն եարը հիսկսինտէն աս ալար : Իմտի 43
ճէմաալթըն եարը հիսկսին իւշ եիւզ օթուզ եէտի
պին պէշ եիւզ գոյուն իտի : Ս է օթուզ ալթըր 44

- 45 պինն սրղըր, Ս է օթուզ պինն պէշ եիւզէշէք, Ս է օն ալթը պինն նուֆուս ասէմ իտի, Ս է Ս ֆսէ Խարաէլ օղուլարընն եարը հիւսէսինտէնն կէրէք աստէմտէն կերէք հայվանտան ելլիտէ պիրեր փայը ալըպ' օնու Բապպըն չատըրընն պէքչիլիլի նի պէքլէյէն լէիլիլէրէ վէրտի, Բապպըն Ս օտէյէ պույուրտուղու կիպի:
- 48 Լ'նտէն ասքեր պինլէրինին զապիղլէրի՝ պինն աշաղլար վէ եիւզպաշըլար Ս օտէյէ եանաշար-
- 49 լար. Ս է Ս օտէյէ տէտիլէր, Վուլարընն՝ ելին միզտէ օրանն ճէնքճիլէրինն եէքիւնիւնիւ ալտըլար,
- 50 վէ պիզտէն հիւլէքիմսէ էքսիք տէյիլտիր: Խմտի պիզտէն հերքէսնէքի պուլտու իսէ, ալթունն գապլար՝ զինճիլլէր վէ պիլէզիլէր՝ եիւզիւլէր՝ քիւփէլէր վէ քէմէր գուշագլար՝ Բապպըն հուգուրունտա ճանրարըլըպ քէֆարէթ էթմէք ի-
- 51 չիւն Բապպըն հէտիյէսինի սունաճաղղ: Ս է Ս օտէ իլէ քեահին լչէաճար ալթունու՝ հէփիսի իլլէնմիշ գապլար օլարադ՝ օնլարտան ալտըլար:
- 52 Ս է պիննաշըլարտան հէմ եիւզ պաշըլարտան Բապպա սունուլան գալարըմսփէշքէչինինն ճիւմլէալթունու օն ալթը պինն եէտի եիւզ էլլի մրս՝
- 53 գալ իտի: Ղ'էնքճիլէր՝ հերքէս քէնտիսի իչիւն
- 54 եաղմալար: Խմտի Ս օտէ իլէ քեահին լչէաճար պիննաշըլարտան վէ եիւզպաշըլարտան ալթունու ալտըլար, վէ օնու Բապպըն հուգուրունտա՝ իսրաէլ օղուլարընն եաւտիկեաթ իչիւն ճէմաթ չատըրընն կէթիլտիլէր:

ԳԼԸ 32:

- 1 Ս է Բուպէն օղուլարը իլէ Կատ օղուլարընն՝ զէյատէսի իլէ զալլէթ չօգ սիւրիւլէրի վարտար: Խմտի Լաճէր տիլարը իլէ Լիլէաւ տիլարընը

կէօրտիւլէր քի իշթէօ մահալ սիւրիւլէրէ միւնա-
տիպ մահալ տրբ: Ի է փոպէն օղուլարը հէմ 2
կապ օղուլարը վարդայ՝ Եսէյէ վէ քեռհին՝ Ե-
լէա գարա հէմ ճէմաաթըն սերվերլերինէ սեց-
լէյա տէտիլէր: Ե՛ դարօթ վէ Տիպօն վէ Եա՛գէթ 3
վէ Կիմրայ վէ Էէշպօն վէ Ելէալէ վէ Եպաա՛ վէ
Եէպօ վէ Պէօն՝ Բապարն Խարաէլ ճէմաաթըն 4
նըն Էօնիւնտէ օլ վուրաուղու տիյար՝ սիւրիւլէրէ
միւնապիպ եէր տիր, վէ գուլարընըն սիւրիւլէրի՛
վար: Էէմ տէտիլէր: Եպարընտա լուգֆ պու- 5
տուգ իսէ, պու տիյար գուլարընա մի՛վք վէրիլէ:
պիգի Եօրտանտան կէշիրմէ:

Ի է ԵԵ՛ Եսէ կապ օղուլարընա վէ Բոպէն օղու- 6
լարընա տէտի: () լուրմու քի գարընտաշլարընը
ճէնկէ վարալտր տա՛ սիգ պուրատա օմուրասը:
Էէմ նի՛ չիւն Խարաէլ օղուլարընըն եիւրէյինի՛ 7
Բապարն օնլարա վէրտիյի տիյարա կէշմէքտէն
քէսէրսինիգ: Պապալարընըլ տապէցլէ էյլէ- 8
տիլէր, օնլարը Բատէշ Պարնէա՛ տէն տիյարը
կէօրմէյէ կէօնտէքտիյիմ զէման: () իրա Եշօլ 9
վատիաթնէտէք չըպրայ՝ տիյարը կէօրտիւլէրին-
տէ, Խարաէլ օղուլարըն եիւրէյինի՛ Բապարն օն-
լարա վէրտիյի տիյարա կիրմէքտէն քէստիլէր: 10
Ի է Բապարն զազապը օլ կիւնտէ դութուշտու,
վէ եէմի՛ն էտիպ տէտի: Ե՛ սրրտան չըգան տ- 11
տէմիլը պանա թէմամէն թապի օլմատըլարը Բ-
չիւն՝ էյիլմի եաշընտան եօգարը օլանլար՝ Ե՛ պրա-
համա՝ Խահպար վէ Եա՛գսպա՛ վէրմէյէ եէմին
էթտիյիմ եէրի հիչ ապլա կէօրմէյէ ճէքլէր: 12
Վէնիգի Եէֆուլնէ օղլու Վալէպտէն՝ վէ Եուն
օղլու Եօշուա՛ տան՝ մա՛տա՛ զիրա օնլար Բապար
թէմամէն թապի օլտու: Ի է Բապարն զազապը 13
Խարաէլնէ իւլէրինէ գութուշուլ՝ օնլարը գըրֆ

- ԵՐԼ չէօլտէ տօլաշտորտը, Թա Մապպըն հուզու-
րունտա օլ քէօթիւլիք իշէյէն սիւրիւնին ծիւծ-
14 լէսի Թէլէթ օրունճայատէք: Սէ իշէթ պապա-
լարնըղն հերինէ սիգ՝ կիւնաճքեաթ աւեմէր
ազմալարը՝ Մապպըն խըշմուղազապընը խարե-
լին իւղերինէ տահա՝ արթըրմաղա գապարըրը
15 իրա էյեր օնուն ա՝ գապինտէն տէօնթրսէնիգ: Գ
տախի օնլարը տահա չէօլտէ պրապաճագտըր: Վէ
ծիւծէ պոռ գապմըն հէլաքինէ սէպէպ օլաճագա-
նըլ:
16 Մմա օնլար օնա եագաշըպ տէտիւլէր: Սիւրիւ-
լէրիմիգ իշիւն պուրատա քօյուն աղըլլարը՝ վէ չօ-
17 ճուգլարըմըլ իշիւն շէհրէր եափալմ: Մաքին
պիգ սիլաճլանըպ՝ ալէլաճէլէ խարաէլ օղուլա-
րն հօնիւնճէ վարալմ, օնլարը քէնտի մնհալէ-
րինէ կէօթիւրիւնճէյէտէք: Վէ չօճուգլարըմըլ
պու տիլարըն էհալտի հուզուրունտա հխարըր
18 շէհրլէրտէ տուրալար: Խարաէլ օղուլարընտան
հէր քէս քէնտի միրաւ՝ ընա մալիք օլունճէյէտէք,
19 էվլէրիմիգէ տէօնմէյէլմ: Օ իրա պիգ Նօր-
տանըն էօթէ եագասընտան իլէրի օնլար իլէ պիլէ
միրաւ՝ ալմաղաճաղըլ: չիւն միրաւ՝ ըմըլ Նօրտա-
նըն պէրի եագասընտա՝ կիւնտօղուտա տիւշմիւշ-
ալիք:
20 Սէ Սեսէ օնլարա տէտի: Սէյեր պոռ նէմնէյի
էտէրսէնիգ, էյեր Մապպըն հուզուրունտա ճիւթ
21 իշիւն սիլաճլանըրսանըլ: Սէ Մապպըն հուզու-
րունտա Թա օ՝ տիւշմէնլէրինի էօնիւնտէն գօգիւն-
ճէյէտէք՝ ծիւծէնիգ սիլաճը Նօրտանտան վէ-
22 չէթէնիգ: Սէ օ տիլար Մապպըն հուզուրունտա
ֆէթհ օլունտըր տալ օնտան սօնկրա տէօնէրսէնիգ,
օգէման Մապպըն հէմ խարաէլլն գըթքնտա օուչ-
սուղ օլնէրսունտըլ, վէ պու տիլար Մապպըն հու-

զուրուռնտա միւլքիւնիւզ օլուր : Լճմա էյեր 23
պէօյլէ էթմէզսէնիզ , իշթէ Լճապա կիւնա՛հ էթ-
տինիզ . վէ պիլին քի կիւնա՛հընըզ սիզի պուլա-
ճագտոր : Զօճուզլարընըզ իշիւն շէհըլէր՝ հէմ 24
սիւրիւլէրինիզ իշիւն ազըլտար ետփըն , ամմա աղ-
զընըղտան չիգանը իծրա էյլէյէսիզ :

Իմաի Խատ օղուլարը վէ Բուպէն օղուլարը 25
Սճսէյէ սէօյլէյիպ տէտիլէր . Գուլարըն՝ էֆէն-
տիմիղին պուլուրտուղու կիպի էտէճէյիզ : Զօ 26
ճուզլարըմըզ՝ գարըլարըմըզ՝ սիւրիւլէրիմիզ վէ
ճիւմլէ տափարլարըմըզ պուրատա լիլէա՛տըն շէ-
հըլէրինտէ օլսլար . Լճմա գուլարըն՝ էֆէնտի- 27
մին պուլուրտուղու կիպի՝ հէփիմիզ սիլա՛հլանմըշ՝
դապուրճէ ճէնք իշիւն Լճապըն էօնիւնտէ կէչէ-
լիւմ : Լճտէն Սճսէ՝ քեահին Լշէա՛ղարա վէ 28
Լոն օղու Լօշուա՛յա հէմ Խարաէլ օղուլարըն
սըպղլարընըն պաշ պապալարընա օնլարըն հագ-
ցընա թէնպի՛հ էյլէտի . Ս է Սճսէ օնլարա տէ- 29
տի . Լշէր Լատ օղուլարը վէ Բուպէն օղուլարը
Լճապըն հուզուրունտա ճիւմլէսի ճէնք իշիւն սի-
լա՛հլանըպ՝ սիզին իլէ Լօրտանտան կէչէրլէրսէ ,
վէ օտիյար էօնիւնիւզտէ ֆէթհ օլուրսա , օզէման
օնլարա՝ Լիլէա՛տ տիյարընը միւլք իշիւն վէրէ-
սիզ : Լճմա էյեր սիլա՛հլանըպ սիզին իլէ կէչմէզ- 30
լէրսէ , օնլարըն միւլքիւ արանըղտա Վանտան
տիյարընտա օլա : Ս է Լատ օղուլարը իլէ Բու- 31
պէն օղուլարը ճէփապ վէրիպ տէտիլէր . Լճապ
գուլարընա նիճէ էմը էթտի իսէ , էօյլէ էտէճէ-
յիզ : Պիզ՝ Լճապըն հուզուրունտա սիլա՛հլան- 32
մըշ Վանտան տիյարընա կէչէճէյիզ . ամմա պի-
ղիւմ միրաա՛ըմըզըն միւլքիւ Լօրտանըն պէրի եա-
գապընտա օլա : Լճտի Սճսէ օնլարա՝ էա՛նի Լլատ 33
օղուլարընա վէ Բուպէն օղուլարընա հէմ Լօ-

սէֆ օղլու Սանասէնին եարը սըպդընա՝ Մօրի-
լէր փատիշահը Սիհօնուն մէմլէքէթինի վէ Պա-
շան փատիշահը () Կուն մէմլէքէթինի՝ տիյարը
սինօրլարընտաքի շէհրլէրի իլէ՝ Էմնի օ տիյարըն
էդրաֆընտա օլան շէհրլէրինի վէրտի :

34 Իմտի կատ օղուլարը Տիպօնու վէ Մարօթու

35 վէ Մրօէրի պինա էթտիլէր . Հէմ Մարօթու՝

36 Ե օֆանը՝ վէ Լաիզերի՝ վէ Լաղպէհայը , Ս է
Պէյթինիմայը՝ վէ Պէյթհարանը Տիսարը շէհր-
լէրի՝ Հէմ գօյուն սղըլարը Էմփուլար :

37 Իուպէն օղուլարը տա Հէշպօնու վէ Վէմլէյի

38 վէ Վիրնաթիմի՝ եափտըլար , Ս է Նէպըր վէ
Պաուլմէօնու քի օնլարըն ատլարընը տէյիշթիր-
տիլէր , Հէմ Սիպմայը . Իմտի պինա էթտիլէրի
շէհրլէրէ դայրի ատլար գօտուլար :

39 Ս է Սանասէ օղլու Սախիրին օղուլարը Կի-
լէմ տա վարըպ՝ օնու ալտըլար . Հէմ օնուն իշինտէ

40 օլան Մօրիլէրի գօվտիւլար : Ս է Սօսէ Վիլէմ-
տը Սանասէ օղլու Սախիրէ վէրտի . վէ օ՝ օնտա

41 սաքին օլտու : Ս է Սանասէ օղլու Լայիր վա-
րըպ՝ օնլարըն գասապալարընը՝ ալտը . վէ օնլարըն

42 ատլարընա Հափթ Լայիր գօտու : Ս է Նօպահ
վարըպ՝ Վէնաթը վէ օնուն քէյլէրինի ալտը . վէ
օնուն ատընա՝ քէնտի ատընտան Նօպահ գօտու :

ՊԵՇ 33:

1 Սօէնին վէ Մհարօնուն եէտի իլէ՝ ապէրլէ-
րինձէ Սըսը տիյարընտան չըգան Խարաէլ օղու-

2 լարըն կէօշլէրի պուշլար տըր : Ս է Սօսէ Մա-
պըն էմրի իլէ՝ օնլարըն գօնազլարընձա խուրուձ-
լարընը եազտը . վէ խուրուձլարընձա գօնաղլարը
պուշլար տըր :

3 Իմտի պիդինձի պտա պիրինձի այըն օնպէշին

ճի կհանինստէ Րաճսէստեն կէօջաիւլէր . ֆատ-
 ճին երթեաինստէ՝ Խարաէլ օղուլարը եիւճէլմիշ
 էլ իւէ ճիւմէ Սըսըրըլարըն կէօզլէրի էօնինստէ
 չըգտըլար : Ս է Սըսըրըլար՝ Րապպըն օնլարտա 4
 վուրտուղու ճիւմէ իւք տօղուշու կէօմէյօրլար ի-
 տի . վէ Րապպ օնլարըն ալլաճլարը իւքէրինէ
 ճեգըմէր էլլէտի : Իմաի Խարաէլ օղուլարը 5
 Րաճսէստեն կէօջիւլ՝ Սուքքօթտէ գօնտուլար :
 Ս է Սուքքօթտէն կէօջիւլ՝ չէօլին ուճոււտա 6
 լան լթամտէ գօնտուլար : Ս է լթամտէն կէօ- 7
 ճիւլ՝ Պաւլէֆօնու . էօնինստէ օյան փիճահի-
 րօթա տօղու տէօնաիւլէր , վէ Սիկտօլուն է-
 նինստէ գօնտուլար : Ս է փիճահիրօթ էօնին 8
 տէն կէօջիւլ՝ վէ տէնիզին օրթասընտան կէչիւլ
 չէօլէ իւլիւլէր . վէ լթամ չէօլինստէ իւչ կիւն-
 վիք եօլ եիւրիւլիւլ՝ Սարատա գօնտուլար : Ս է 9
 Սարատան կէօջիւլ՝ լիւմէ կէլտիւլէր . վէ լիւմտէ
 օն իքի սու պունարլարը վէ եէթմիշ խուլմա տ-
 զաճը վարքտը , վէ օրատա գօնտուլար : Ս է լիւմ 10
 լիմտէն կէօջիւլ՝ գըզըլ տէնիզին եանընտա գօն-
 տուլար : Ս է գըզըլ տէնիզտէն կէօջիւլ՝ Սին 11
 չէօլինտէ գօնտուլար : Ս է Սին չէօլինտէն 12
 կէօջիւլ՝ Տաֆգատա գօնտուլար : Ս է Տաֆ- 13
 գատան կէօջիւլ՝ Լուշտէ գօնտուլար : Ս է Լ- 14
 լուշտէն կէօջիւլ՝ Րէֆիտիմտէ գօնտուլար . վէ օ-
 րատա գալմ իչին իչէճէք սու եօղուտա : Ս է 15
 Րէֆիտիմտէն կէօջիւլ՝ Սինա չէօլինտէ գօն-
 տուլար : Ս է Սինա չէօլինտէն կէօջիւլ՝ Վիպ 16
 րօթ չաթթալատա գօնտուլար : Ս է Վիպրօթ 17
 չաթթալատան կէօջիւլ՝ չապրօթտա գօն-
 տուլար : Ս է չապրօթտան կէօջիւլ՝ Րիթ 18
 մատա գօնտուլար : Ս է Րիթմատան կէօջիւլ՝ 19
 Րիթմիսիարէստէ գօնտուլար : Ս է Րիթմիսիա 20

Բան կեօջիւպ՝ () պղծաւ գանդուլար: Ս Է ()-44
 պղծաւ կեօջիւպ՝ Սնպարն սնեքումաւ Սն-
 հաւ պարիմաւ գանդուլար: Ս Է Սնեմէն կեօ-45
 չիւպ՝ Տիպանիւտաւ գանդուլար: Ս Է Տիպան-46
 կաւաւ կեօջիւպ՝ Սնեմախլաթախեմէ գե-
 աուլար: Ս Է Սնեմախլաթախեմէ կեօջիւպ՝ 47
 'Լեպօնաւ հանիւտէ՝ Սպարիմ ապղարրնա
 գանդուլար: Ս Է Սպարիմ ապղարրնաւ կեօ-48
 չիւպ՝ Լեքիհօ Լարաւնն եանընաւ Սնապ սահ-
 րարրնաւ գանդուլար: Լմախ Լարաւնն եա-49
 նընաւ Պէյթ Լեքիմօթաւն Սպէլիդիմաւ ք
 Սնապ սահրարրնաւ գանդուլար:

Ս Է Սնապ Սնեյէ՝ Սնապ սահրարրնաւ 50
 Լեքիհօ Լարաւնն եանընաւ սեպէյիւ տեախ.
 Լարաւն օղուլարրնաւ սեպէյիւ՝ օնլարաւ տէ . 51
 Լարաւնաւն Սնաւաւն տիլարրնաւ կեօջիւպիւ-
 տէ, () տիլարրն ճիւմէ Էհալիսիւ հանիւպ-52
 տէն գալաւրդ, վէ օնլարն ճիւմէ սիւքիւլիւրիւ
 վէ ճիւմէ տեգեմ փութարրնաւ պալաւրդ, վէ օն-
 լարն ճիւմէ թեփեփութիւնն Էլիւրիւ երգաւրդ:
 Ս Է օ տիլարը զապդ ետիւ՝ օնաւ սարին օլաւրդ . 53
 զիւր օ տիլարը սիւք վերտիւ, քի օնու զապդ ետի-
 սիւ: Ս Է տիլարը գուրա՝ իլէ գապիւլէլիւրիւրդէ 54
 թեմիւր ետեսիւ. չօղլու գաւնն միւլիւրիւ չօգ
 վերեսիւ, վէ ապղղ օլանն միւլիւրիւ աղ վերե-
 սիւ, գուրաւր հեր հանիւր ետիւ չօղլուր, օ իւր
 օնու գա . պապալարրնաւ սրպղարրնաւ կեօթ
 թեմիւր ետեսիւ: Սնա Էյէր օ տիլարը Էհալի- 55
 սիւր եանիւրիւ տէն գալաւրդ, օլտիւ օլտիւ
 օնլարաւն պապը գաւալաւաւ: կեօղիւրիւրդէ
 տիւրիւր վէ եանլարրնաւ տիւրիւր օլաւր.
 վէ սալին օլաւաւաւաւ տիլարաւ սիւք տիւրիւ
 ետիւր: Ս Է օլտիւ օնլարաւ նիւք Էլիւրիւ եա- 56
 յիւր Էլիւրիւ իւր, սիւք ետիւրիւ:

ԳԼԸ. 34.

- 1 Ս է Բապա Սնեյե սեյլէյիպ տէտի . Խարանչ
աղաքաբնա թէնպիհ էաիպ՝ օնլարա տէյէսին .
Սիզէ միբաս՝ իչին տիւշէն տիլարա՝ Էան՝ սինօր-
լարը իլէ Քանաան տիլարբնա կիրտիլինիզտէ .
- 3 (Ճառմ գրպլէ կանրնրդ Սին չէօլլանտէն Խառմ
սինօրլարը իլէ միւմթէա օրուգ՝ գրպլէ սինօրու-
նուգ թնւլ տէնիզինին քէնապրնտան կիւնաօղու-
- 4 սանա սօղրու օլա : Ս է սինօրունուլ գրպլէ դա-
րաֆրնտան Լ՝ գրապլիմ պաիրինի տօրաշըպ՝ Սի-
նէ տօղրու կէչէ , վէ օնուն նիհայէթի գրպլէտէն
Կատէշ Պարնէա տա օլա . վէ Լասար Լասար-
- 5 տան չըգըպ՝ Լ՝ սէմօնա տօղրու կէչէ : Ս է օ սի-
նօր Լ՝ սէմօնտան՝ Սըրըր տէրէսինէ տօղրու տօլա-
շա , վէ նիհայէթի տէնիզտէ օլա :
- 8 Ս է պաթը սինօրունուլ պէյիլք տէնիզ օրուպ՝
սինօրու օ քէսէ . պաթը սինօրունուլ օ օլա :
- 7 Ս է փօրեաս դարաֆը սինօրունուլ պիւ օլա .
պէյիլք տէնիզտէն Լօր տաղընտաէք չիզէսիզ .
- 8 Լօր տաղընտան Լամաթէ կէլնիճէյէտէք չիզէ-
սիզ . վէ օ սինօրուն նիհայէթի Սէտատաէ օլա :
- 9 Ս է օ սինօր Ս իֆրօնա չըգա , վէ օնուն նիհայէ-
թի Լասար էնանտէ օլա . փօրեաս դարաֆը սի-
նօրունուլ օ օլա :
- 10 Ս է կիւնաօղուտու դարաֆը սինօրունուլ իչին՝
Լասար էնանտան Լ՝ էֆամա տօղրու չիզէսիզ :
- 11 Ս է պու սինօր Լ՝ իննին կիւնաօղուտու դարա-
ֆընտան Լ՝ էֆամօնա իլպլայա էնէ , վէ պու սի-
նօր էնէրէք կիւնաօղուտանա տօղրու Պիննէրէթ
- 12 տէնիզինին հանընա էրիշէ : Լէմլպու սինօր
Լօրապնա էնէ , վէ նիհայէթի թուլ տէնիզինտէ
օլա : Տիլարբնրդ՝ չէփչէվրէ սինօրլարը իլէ պու
օլա :

Ո՛հ Սոսէ Խորաէլ օղուլարնա թէնպի՛հ է- 13
տիպ տէտի . Գուրա՛ իլէ թէմլիք էտէճէյինիզ
տիյար պո՛ւ տուր , քի՛ թապզ օնու՛ տօգուզ պուշուպ
սրպզա վէրմէյէ պույուրտու՛ : Օ՛խրա թուպէն 14
օղուլարընըն սրպզը պապալարը՝ օճագլարընձա՛
հէմ Վաստ օղուլարընըն սրպզը պապալարը՝ օճագ-
լարընձա ալտըլար . Սանասսէնին եարը սրպզը
տախի միրաս՝ լարընըն աբդըլար : Պու իքի սրպզ՝ 15
հէմ պու եարըմ սրպզ միգուս՝ լարընը՝ Լէրիհօ
Լօրտանըն պէրի կահասընտա կիւնտօղուտու
մէշրիգ դարաֆընտա ալտըլար :

Ո՛հ թապզ Սոսէյէ սեջլէյիպ տէտի . Սիզէ 16
տիյարը թագսիմ էտէճէք ատէմլերին ատլարը
պունլար տըր . Վեահին յլէա՛ղար վէ՛ Լուն օղ-
լու Լօշուա՛ : Հէմ օտիյարը միրաս՝ թագսիմ 18
էթմէյէ հէր պիր սրպզաան պիրէր պէյ ալասըզ :
Ո՛հ օ ատէմլերին ատլարը պունլար տըր . Լէհօւ 19
տա սրպզընտան՝ Լէֆօւննէ օղլու Վալէպ , Ո՛հ 20
Ը իմօն օղուլարը սրպզընտան՝ Լ՛մմհհուտ օղլու
Ը էմուէլ , Պէնիամին սրպզընտան՝ Վիսլօն օղ- 21
լու Լիխտա՛ , Ո՛հ հտն օղուլարը սրպզընըն 22
պէյի՛ Լօղլի օղլու Պուգի , Լօսէֆ օղուլարըն- 23
տան Սանասսէ օղուլարը սրպզընըն՝ պէյի՛ Լփօտ
օղլու Հաննիէլ , Ո՛հ Լփրաիմ օղուլարը սրպ- 24
զընըն պէյի՛ Սիֆդան օղլու Գէմուէլ , Ո՛հ Օ՛է- 25
պուլժն օղուլարը սրպզընըն պէյի՛ Վարնաք օղլու
Լիխաֆան , Ո՛հ Լասախար օղուլարը սրպզը- 26
նըն պէյի՛ Լ՛զան օղլու Վալդիէլ , Ո՛հ Լ՛շէր օ- 27
ղուլարը սրպզընըն պէյի՛ Ը էլամի օղլու Լ՛հի-
հուտ , Ո՛հ Լաֆթալի օղուլարը սրպզընըն 28
պէյի՛ Լ՛մմհհուտ օղլու Փէտահէլ տիր : Թապ- 29
պըն՝ Խորաէլ օղուլարնա Վանասն տիյարընտա
միրաս՝ թագսիմ էթմէյէ պույուրտուզու քիմ-
սէլէր պունլար տըր :

ԳԼԵ: 35:

- 1 Ս է Րապալ Սոսայ սահարաբնաւ Լեռնո
Լորտանըն եանընտա՝ Սոսէյե սեղլէյեայ տեաի .
- 2 Լարաէլ օղուլարընա Թենպիհ էյլէ քի՝ քենտի
միրաս՝ միւլքերինտէն Լեւիլէրեհապին օրմադա
շենքերէ վերէլէր . վէ շենքերին չեփշեփերսինտէ
- 3 օլան վարօշարընը պա Լեւիլէրէ վերէլէր . Ս է
շենքեր օնլարա սաքին օլմագ իչին օլալար . վա-
րօշարը իւն օնլարըն տաժարլարը վէ մաղարը վէ
- 4 ճիւմլէ հալվանլարը՝ իչին օլարալ . Ս է Լեւի-
լէրէրէ վերէճէյինիզ շենքերին վարօշարը՝ շեն-
քին գալէսինտէն տիշարը չեփշեփէ պինէր աք-
- 5 շըն օլա : Լմտի շենքին տիշարըսընտա կիւնտա-
ղաւաւ դարափընտան իքի պին աքշըն՝ վէ գըզլէ
դարափընտան իքի պին աքշըն՝ վէ պաթըր դարա-
փընտան իքի պին աքշըն՝ վէ փօրեաա դարափըն-
տան իքի պին աքշըն եօլէտիզ , վէ շենք՝ օրմաւտա
օլա . օնլար իչին շենքին վարօշարը պա օլա :
- 6 Ս է Լեւիլէրէրէ վերէճէյինիզ շենքերտէն պթը
շենքի՝ փենհահկեահ իչին վերէտիզ , քի գաթիլ
օրպա գաշա . վէ պունլարտան մա՝ աա օնլարա գըրգ
- 7 իքի շենք վերէտիզ : Լեւիլէրէրէ վերէճէյինիզ
շենքերին ճիւմլէսի գըրգ սեքիզ շենք օլա . օնլա-
- 8 րը վարօշարը իւն վերէտիզ : Ս է Լարաէլ օղու-
լարըն միւլքիւնտէն վերէճէյինիզ շենքերին՝ չօգ-
լուգ օլանտան չօգ՝ վէ աղլըգ օլանտան ուզ աղ-
աղ . Լեւիլէրէրէ՝ քենտի շենքերինտէն հերքե-
քենտի աղաղը միրաս՝ընըն միգտարընա կեօրէ
վերէ :
- 9 Ս է Րապալ Սոսէյե սեղլէյեայ տեաի . Լա-
րաէլ օղուլարընա սեղլէյեայ՝ օնլարա սեյնիւն .
Լորտանտան միւնտան տիշարընա կեշտէյինիզ .

տէ, Շէհրէրինիգտէն փէնահկեահ շէհրէր 11
 Թա՛յին էտէսիդ. վէ խաղա իլէ պիր. քիմնէյի վու-
 րան գաթիլ՝ օրայա գաշա: Սէ շէհրէր սիգէ 12
 գան հազգընը տա՛վա էտէնտէն փէնահկեահ օլա.
 վէ գաթիլ՝ ճէմաթըն էօնիւնէ շէրիաթէ հա-
 զոր օլունճայէտէ. քէ օլմէյէ: Սէ վերէճէյինիդ 13
 շէհրէրտէն՝ փէնահկեահ շէհրէրինիդ ալմը օլա
 Շէհրէրին իւշիւնի. Խօրտանըն պերի եագա 14
 սընտա վերէսիդ. վէ շէհրէրին իւշիւնի. Քա-
 նաան տիյարընտա վերէսիդ. վէ օնլար փէնահ-
 կեահ շէհրէր. օլա: Պու ալմը շէհրէր՝ Խարահք 15
 օզուլլարընա վէ միսաֆիրէ վէ արանըղտա սաքին
 օլանա փէնահկեահ իշին օլարար. Թաքիմ խաղա
 իլէ պիր. քիմնէյի էօլտիւրէն օրայա գաշա:

Լմնա էյէր օնու պիր տէմիր ալէթ իլէ վուրմա 16
 զըլա էօլտիւրտիւ իսէ, օ՝ գաթիլ տիր. գաթիլ՝
 էլպէթթէ. էօլտիւրիւլէ: Խա էյէր օնու՝ էօլմէ- 17
 սինէ սէպէպ. օրուր պիր էլ գաշը իլէ վուրուր տա օ
 էօլիւրսէ, օ՝ գաթիլտիր. գաթիլ էլպէթթէ. էօլ-
 տիւրիւլէ: Խախտ օնու՝ էօլմէսինէ սէպէպ իլուր 18
 օտունտան պիր էլ ալէթի իլէ վուրուր տա օ էօ-
 լիւրսէ, օ գաթիլտիր. գաթիլ էլպէթթէ. էօլտիւ-
 րիւլէ: Դան հազգընը տա՛վա էտէն՝ գաթիլի օ 19
 էօլտիւրէ. օնա րասթ կէլտիյի զէման՝ օնու էօլ-
 տիւրէ: Սէ էյէր օնու ա՛տալէթ իլէ իթիվէ- 20
 րիրսէ, եա գաստ իլէ իւզերինէ պիր շէյ ալթար
 տա օ էօլիւրսէ, Խախտ օնու՝ տիւշմէնլիք սէպէ- 21
 պիլէ՝ էլի իլէ վուրուր տա՝ օ էօլիւրսէ, վուրան էլ-
 պէթթէ էօլտիւրիւլէ. օ գաթիլտիր. գանը տա՛վա
 էտէն՝ գաթիլի րասթ կէլտիլտէ՝ օնու էօլտիւրէ:

Լմնա էյէր օնու ա՛նկարղտան՝ տիւշմէնլիք սէ- 22
 պէպիլէ՝ օլմայարադ՝ իթիվէրիսէ, եախտ գաստ
 իլէ օլմայարադ՝ օնուն իւզերինէ պիր ալէթ ա-

- 23 Թագաւ, յառնուկէօրմէքսիղին՝ իւզերինէ օնու
էօլտիւրեմէք հէր նէ կէօնէ դաշ տիւշիւրիւր տաօ
էօլիւրսէ, օ՝ օնուն տիւշմէնի օլմայիպ՝ օնուն քէմ
24 լիւնի արամատըղը սուրէթտէ, Ղէմաաթ տա-
իի վուրան իլէ գանը տափա էտէնիւ ադասընտա
25 պու շերիաթիւր իւզրէ հէօքմ էտէլէր : Վէ
ճէմաաթ գաթիլի գանը տափա էտէնին էլինտէն
գուրթարըպ՝ ճէմաաթ օնու քէնախինն սըղընտը-
ղը փէնահէնահ շէհրինէ տէօնտէրէ . վէ օ՝ թա
մուգատտէս եաղ իլէ մէսհ օլունմուշ քեահին էօ-
26 լիւնճէյէտէք օնտա սաքին օլա : Լմա էյէր գա-
թիլ՝ օ սըղընտըղը փէնահէնահ շէհրինին սինօ-
27 ռունտան տիշարը պիր թագրիպլէ չոգարսա, Վէ
գանը տափա էտէն օնուն փէնահէնահի օլան
շէհրին սինօրունտան տիշարը օնու պուլուպ՝ գանը
տափա էտէն գաթիլի էօլտիւրիւրսէ, գանը սա-
28 յըլմայա : Օ իրա օ՝ թա պաշ քեահին էօլուն-
ճէյէտէք քէնտի փէնահէնահի օլան շէհրտէօ-
թուրմալը իտի . ամա պաշ քեահին էօլտիւրտէն
սօնկրա, գաթիլ քէնտի միւլքիւնիւն տիյարընա
29 տէօնէ : Լմտի պոււլար սիղէ՝ սիլսիլէլէրինիզճէ
ճիւմլէ մէսքեանլարընըգտա շերիաթ գանունլտըր
օլա :
30 Էէր քիմ պիր քիմսէյի էօլտիւրիւրսէ, գա-
թիլ՝ շահիալէր աղղը իս՝ պաթի իլէ գաթլ օլունտ .
ամա պիր քիմսէյի էօլտիւրմէք իչիւն՝ պիր շա-
31 հիտին շէհատէթի քիֆայէթ էթմէլ : Վէ
գաթլէ վաճիպ օլան գաթիլին ճանը իչիւն՝ տիյէթ
ալմայասըղ . զիրա օ՝ էլպէթթէ էօլտիւրիւրմէլի-
32 տիր : Էմ փէնահէնահի օլան շէհրէ գաշան
իչիւն՝ վիլայէթէ տէօնիւպ սաքին օլա տէյիւ տի-
յէթ ալմայասըղ, թա քեահին էօլունճէյէտէք :
33 Լմտի օլտուղունուղ տիյարը մուրտարլամայասըղ :

զիրոս գան ախյարը մուրտարլոր, վէ իջինտէ տէօ-
քիւլէն գան իչին՝ ախյարա քէֆարէթ օլմանդ ,
իլլա օնու տէօքէնին քանը իլէ : Դմտի օտքին օլ- 34
տուղունուզ՝ պէնիմ օրթասընտա սաքին օլտու-
ղում ախյարը նստաքլէմէյէօիզ . զիրա խրաէլ օ-
ղուլարըն արտսընտա սաքին օլան լապալ պէն իմ :

ՊԼԵ. 36.

Ա է Լօսէֆ օղուլարըն գապիլէլէրինտէն օլան 1
Խանասսէ օղուլ Մախիր օղուլ Լիլէա տօղուլարը
գապիլէսինին սրաշ պապալարը եանաշոպ՝ Սօսէ-
նին էօնիւնտէ վէ խրաէլ օղուլարըն պաշպապա-
լարը սէրվէրլէրին էօնիւնտէ սէջլէյիպ՝ Տէտի- 2
լէր . Լապալ էֆէնտիմիզէ էմր էթտի , քի խրաէլ
օղուլարընա ախյարը միրաս՝ իչին գուրա՝ իլէ վէ-
րէ : Հէմ էֆէնտիմիզէ լապպատան պույրուլտուքի
գարընտաշոմրզ Սէլօֆհատըն միրաս՝ ընը՝ օնուն
գըզլարընա վէրէ : Դմտի օնլար՝ խրաէլ օղուլ- 3
լարընըն սաիր սըպղլարընտան օլան պիր քիմնէյէ
գարը իչին վարըլարսա , օնլարըն միրաս՝ ը պա-
պալարըմըզըն միրաս՝ ընտան թէնզիլ օլուպ՝ գարը
իչին վարսըգլարը քիմնէնին սըպղլընըն միրաս՝ սը-
նա գաթըլաճագ , վէ գուրա՝ իլէ օլան միրաս՝ ը-
մըզտան թէնզիլ օլաճագ տըր : Ա է խրաէլ օ- 4
ղուլարընըն Լօպէլ Եէնէսի օլտուղունտա , օնլա-
րըն միրաս՝ ը վարսըգլարը սըպղլըն միրաս՝ ընա
գաթըլաճագ . պու վէճհ իլէ օնլարըն միրաս՝ ը՝
պապալարըմըզըն սըպղլընըն միրաս՝ ընտան թէն-
զիլ օլաճագտըր :

Դմտի Սօսէ լապպըն էմի իւզըն՝ խրաէլ օ- 5
ղուլարընա թէնպիհ էտիպ տէտի . Լօսէֆ օղուլ-
լարընըն սըպղլ տօղուլ սէջլէր : Սէլօֆհատըն 6
գըզլարը հագգընա լապպըն էմր էտիպ տէտի

- սէօղ պիւտուր. (Xնլար գարը՝ տէյիւ կէօզէրինէ
խօշ կէօրինէնէ վարալար. անձադ պապալարը
7 սրպղընըն գապիլէլէրինտէն եվլէնէլէր: Թա-
քիմ Խարաէլ օղուլարըն միրաս'ը պիր սրպղտան
պիր սրպղա կէլմէյէ. ամմա Խարաէլ օղուլարտան
հէր քէս՝ պապալարը սրպղընըն միրաս'ընա եա-
8 փըշա: Ա է հէր գըզ քի՝ Խարաէլ օղուլարըն
սրպղլարընտան պիր միրաս'է մալիքէ օլուր, պա-
պասը սրպղընըն գապիլէսինտէն պիրինէ էվլէնէ.
Թաքիմ Խարաէլ օղուլարընտան հէր քէս պապա-
9 սընըն միրաս'ընը Թէմլիք էտէ: Ա է միրաս' պիր
սրպղտան պիր զպրի սրպղա կէլմէյէ. Լաքին Խա-
րաէլ օղուլարըն սրպղլարընտան հէրքէս քէնտի
10 միրաս'ընա՝ եափըշա: Բապպըն Ս'աէյէ պու-
յուրտուղունա կէօքէ Սէլօֆհատըն գըզլարը էյ-
11 լէ էյլէտիլէր: (Xիրա Սէլօֆհատըն գըզլարը
Ս'ահլա՝ Խիիրսա վէ Զօզլա վէ Ս'իլքա վէ Եօա՝
գարըլար իչիւն ամմալարը օղուլարընա վար-
12 աըլար: Լօսէֆ օղու Ս'անասսէ օղուլարըն
գապիլէլէրինտէն էվլէնտիլէր. վէ օնլարըն միրա-
ս'ը պապալարընըն գապիլէսինին սրպղը՝ իւզէ-
րինտէ գալտը:
13 Բապպըն՝ Ս'ձապ սահրալարընտա Լէրիհօ
Լօրտանըն եանընտա՝ Ս'աէնին եէտի իչէ Խարա-
էլ օղուլարընա էմը էթալի Թէնպիհլէր վէ շէ-
րիաթլէր պունլարնոր:

ԻՔԻՆՃԻ ԹԷԱՐԵԹ

Լուս

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԻՆԷՑ

ՊԵՐ. 1.

Սօսեմին ճիւղէ Խարաէլէ Եօրտանն պերի եա- 1
գասրնտա չէօլտէ գրգըլ տէնիղին գարշըսընտա
օլան սահրանա Խաւրմն իլէ Թօֆէլ վէ Լապան
վէ Զատերօթ վէ Տիղահապըն արասընտա՝ սեյ-
լէտիյի սէօղէր պունլարտըր : Զօրէպտէն՝ Սէր 2
տաղը եօրունսան՝ Կաթէշ Պարնէալէտէք օն
պիր կիւն տիւր : Խանի օլտուքի գրոգընճը եըլտա
օն պիրինճի պտա պըրն իլքինտէ Սօս Խարաէլ
օղուլարընա՝ Բապըն օնա օնլարըն հագգընտա
ճիւղէ Թէնպիհ էթաիյինէ կէօրէ սեյլէտի :
Լմօրիլէրին Զէպօնտա սաքին օլան փատիշահը 4
Սիհօնու՝ վէ Լաղարօթ Լաղրէիտէ տաքին օլան
Պաշան փատիշահը (Կիու վուրտուգտան օծեկրա
Եօրտանն պերի եագասընտա Սնապ տիյարըն- 5
տա՝ Սօս պու Թէվրաթը պէյան էթմէյէ պաշ-
լաղըպ տէտի :

Լաշըմըղ Բապպ պիղէ Զօրէպտէ սեյլէյիպ 6
տէտի . Պու տաղտա օթուրտուղունուղ եէթէր .
Տէօնիւպ կէօշիւն , վէ Լմօրիլէրին տաղընա հէմ 7
օնուն ճիւղէ գուրպինէ՝ սահրայէ՝ տաղա վէ վա-
տիյէ վէ գըպլէ դարաֆընա վէ տէնիղ եալըսընա՝
Քանաանիլէրին տիյարընա վէ Լիպնանա՝ Թա

- պէջիւք ըրմագ Ռէրաթ ըրմաղբնատէք փարն :
- 8 Պագ, օ տիարը էօնիւնիւզէ գօտում. վարն, վէ
Րապպըն պապալարընը Վարահամա՝ Խահագա
վէ Լա՛գօպա վէ օնպարտան, առկրա օնլարըն
ղիւրընէթինէ վէրաթէյէ հէմին էթաթի տիարը
զապգ էտին :
- 9 Ս էօ զէմանտէ սիզէ սէջլէյիպ տէտիմ. Պէն
10 Եալընը՝ սիզի կէօթիւրէմէմ : Լա՛հաճընը Րապպ
սիզի չօղաթաթը. վէ իշթէ պուկիւն սիզ՝ կէզըն-
11 Րին երտըզլարը գատաթ չգատունուգ : Պապա-
լարընըզն Վա՛հը Րապպ սիզի՝ հալա օլտուղա-
նուզտան պին գաթ զիյատէ էյլէյէ. հէմ սիզէ
12 սէջլէտիյի կիպի սիզի միւպարէքլէյէ : Պէն Եա-
լընը՝ զահէթինիզի վէ Եիւթիւնիզի վէ զալ-
13 Ղալարընըզ նի՛ ճէ կէօթիւրէ պիթէյիմ. Կէն-
տինիզ իշիւն սըպգլարընըզն, աթիմ վէ աթըլը վէ
մէշհուր ապէմլէր վէրին, վէ օնլարըն սիզէ պաշար
14 տիթէյիմ : Լնտէն սիզ պանա ճէվապ վէրիպ տէ-
տինիզ. պու՝ էտէլիմ տէյիւ տէտիյին նէտնէ էյի
15 տիը : Խմտի սըպգլարընըզն պերվէրէրինի՝ ալիմ
վէ մէշհուր ապէմլէրի ալտում, վէ օնլարըն իւզեր-
լէրինիզէ պաշար՝ պինպաշըլար վէ Եիւզպաշըլար
վէ Էլլիպաշըլար վէ օնպաշըլար վէ սըպգլարընը-
16 զա զապիզլէր տիթտիմ : Հէմ օ զէմանտէ հա-
թիմլէրինիզէ Թէնպիհ էտիպ տէտիմ : Վարն-
տաշարընըզն տա՛վալարընը տինկլէին, վէ հէր
թէսին՝ կէրէք գարընաաշը իլէ կէրէք էճնէպի
իլէ օլան տա՛վասընը հագգ իւզերէ հէօթմ էյլէին :
17 Էրիա՛թտէ խաղըրա պազմայասըղ. քիւշիյի՝
պէջիւյիւ կիպի տինկլէյէպիզ. հէք քիմէտէն
գօրգմայասըղ, զերա շէրիա՛թ Վա՛հաճընըրը. վէ
սիզէ միւշքիւզ կէլէն մասլահաթը՝ պանաթ Թէլիթի
18 էտին, քի օնու տինկլէյիմ : Հէմ օ զէմանտէ

սիրէ՛ հեփ էտեճէյինիզ նեմնէլերի թէնպիհ էթ-
տիմ:

Ինտէն Հօրէպտէն կէօշտիւք, վէ Լաւհրմըզ 19
Բապպըն պիղէ պույուրտուղու կիպի՝ Լճօրիլէրին
տաղը եօլունտան՝ օլ կէօրտիւյինիւզ պէջիւք վէ
գօրգուլու պիւթին չեօլիւ կէշտիւք. վէ Պատէշ
Պարնէա՛յէտէք կէլտիւք: Ո՛ր է սիրէ տէտիմ. Լճ- 20
լաւհրմըզ Բապպըն պիղէ վէրտիյի Լճօրիլէրին
տաղընա՛ կէլտինիզ: Պա՛գ, Լաւհրն Բապպ օ 21
տիյարը սէնին էօնինէ գօտու. պապալարընըն
Լաւհր Բապպ սանա տէտիյի կիպի չը՛գ, զսպգ
էյլէ. Կօրգմա, վէ իւրքմէ: Ո՛ր է սիրէ հէփինիզ 22
պանա եանաշըպ տէտինիզ. Իօնիւմիւղճէ ատէմ-
լէր կէօնտէրէլիմ, վէ պիղէ օ տիյարը թէճէսսուս
էտէլէր. վէ նէ եօլտան չըգաճաղըմըզ՝ հէմ նա-
սը Լճհրլէրէ վարաճաղըմըզ պիղէ խապէր կէ-
թիրէլէր: Իմտի պու սեօզ պանա խօշ կէօրիւ 23
նիւպ՝ սիրտէն օն իքի ատէմ՝ հէր սըպգտան պի-
րէր ատէմ ալտըմ: Ո՛ր է օնլար տէօնիւպ՝ տաղա՛ 24
չըգտըլար. վէ Լճքօլ վատիսինէտէք կէչիպ՝ օնու
թէճէսսուս էթտիլէր: Ո՛ր է էլլէրինէ օ տիյարըն 25
մէյվէսինտէն ալըպ՝ պիղէ կէթիրտիլէր. հէմ պի-
ղէ խապէր կէթիրիպ՝ Բապպըն պիղէ վէրտիյի տի-
յար էյի տիր տէտիլէր: Լճմա սիր չըգմաղա իօ- 26
թէճէտինիզ. անճագ Լաւհրնըզ Բապպըն էմի-
նէ ա՛սը՝ օլտուենուղ: Ո՛ր է չատըրըլարընըլտա՛մը- 27
րըլտալըպ տէտինիզ. Բապպ պիղի պուղզ էթ-
մէքլէ՝ պիղի Ո՛րնը տիյարընտան չըգարտը, քի
պիղէ հէլըպ էթմէք իչիւն Լճօրիլէրին էլինէ վէ-
րէ: Ո՛ր էրէյէ չըգարըզ. գարընտաշտըրմըզ 28
էիւրէյիմիղէ էրիթտիլէր, չիւն տէտիլէր. ()
գապմ՝ պիղտէն պէյիւք վէ ուղուն պոյլուտուր.
Լճհրլէր՝ պէյիւք վէ կէյէտէք հիսարըլտըր. հէմ

- որտտա լ'նագիմ օրուլարընը տախի կեօրտիք :
- 29 Ս է սիդէ տեախմ . լ'նըքմէն վէ օնըքտան գօրդ-
- 30 ման : լ'օնիւնիւզճէ կիտէն լ'քաշընըզ լ'ապպ' սիդին իշին օճէնը էտէճէք տիք , հէք նիճէ սիդին իշին : Սըքըտա կեօզլէրինիդին էօնիւնտ էյլէ-
- 31 տի իսէ : Էէ՛մ չէօլտէ կեօրտին քի' պիք տտիմ քէնտի օղլունու կեօթիւքտիքիւ կիտի լ'քաշըն լ'ապպ պու կիթաիյինիզ եօքտ սիզ թա պզ մա- հալէ կէլինճէյէտէք , սէնի պեջլէ կեթթիւքտի :
- 32 Ս է պու պեջլէ իքէն , լ'քաշընըզ լ'ապպա էմ-
- 33 նիյէթինիզ օլմաք . լ'ի օ եօքտա էօնիւնիւզճէ սիդէ գօնաճագ մահալ պուլմագ իշին սիդէ կի- տէճէյինիզ եօլու կեօսթէրմէյէ' կէճէ արժէշտէ
- 34 վէ կիւնտիւզ պուլութտա կիտէք իտի : Ս է լ'ապպ սեօզլէրինիդին սէսինի իշտիպ' դաղապէ
- 35 կէլտի . վէ էէմին էտիպ տէտի : լ'չլպէթթէ պու տտէմլէրտէն' պու եարտմազ սիլտիէտէն' հիչ սիք քիմսէ պապալարընըզա վէրմէյէ էէմին էթտիլիմ
- 36 էյի տիլարը կէօրմէյէճէք , լ'էֆուննէ օղլու լ'ալէպտէն մա'տա . օ օնու կէօրէճէքտիք , հէմ օնուն պլաղընըն օ պապալարըն տիլարըն օնա վէ օնուի օղլուլարընա վէրէճէյիմ . շին օ' լ'ապպա թէմա-
- 37 մէն թապի օլտու : Սիզտէն էօթիւքիւ լ'ապպ պանա պիլէ տարըլու տէտի , Սէն տէ քալլու կի-
- 38 մէզսին : լ'օնիւնտէ տօլրան 'էզն օղլու լ'ա- շուա' օրայա օ կիլէճէք . օնու րուվլէթլէտտիք .
- 39 զիրա օնու լ'արտէլէ օ թէմլիք էթտիլէճէք , Ս է օլ եաղլմա օլաճագ տէտիյինիզ չօնու գարընըզ' հէմ պու կին էյիլի վէ քէթթիլտի պիլմէյէն օ- ղուլարընըլ' օրայա օնլար կիլէճէք , հէմ օնու օն- լարա' վէրէճէյիմ , վէ օնու օնլար դապլէ էտէճէք :
- 40 լ'մնա սիդ տէօնին , վէ չէօլէ տօղլու' գրգըլ տէ-
- 41 նիզ եօլունտան կէօշին : լ'նտէն սիզ ճէվապ

վերիս՝ պանա տետինիզ Բապպա կինն հեթ-
տիք, պիզ չոգրայ ձենք ետեճէյիզ, Բապպա
Բապպա պիզէ ձենք պոյուքսուղու կիպի. վե
հեր պիտինիզ ձենք սիլաշարունը գուշանրայ՝ տա-
ղա չոգմաղա հազըրլանտընը: Վէ Բապպ պա- 42
նա տետի. () Նարա տե. շքման, վե ձենք էթ-
մէն. զիրա պէն արանըղտա տէյիլիմ, վե տիւշ-
մէնլէրինիզին էօնիւնտէ գըրըլմայասըղ: Վէ 43
սիզէ սեյլէտիմ տէ իշիթմէտինիզ. լաքին Բապ-
պըն սեօղինէ ա՛սը՝ օլտունուզ. վե ի՛նտա էտիպ՝
տաղա չոգտընը: Վէ օ տաղտա տաքին օլան Բ- 44
մայիլէր գարշընըղա չոգրայ՝ արըլարըն էթտիլէրի
կիպի՝ սիզի փօվալատըլար. վե սիզի Սէրիտէ՝ Թա
Շօրմայատէք գըրտըլար: Վէ տեօնիւպ՝ Բապ- 45
պըն հուղուրունտա աղլատընը, ամմա Բապպ
սեսինիզի տինկլէմէտի, վե սիզէ գուլագ վուրմա-
տը: Վէ Գատէշտէ պիր չօգ կիւնկէր՝ օրատա 46
տուրտունուղ կիւնկէր գատար՝ տուրտունուղ:

ՊԼԵՆ. 2:

Բնտէն տեօնիւպ՝ Բապպըն պանա սեյլէտիյի 1
կիպի՝ գըղըլ տէնիպին եօլունտան չէօլէ կէօլտիւք.
վե պիր չօգ կիւնկէր Սէրի տաղընը տօլաշտըղ:
Վէ Բապպ պանա սեյլէտիպ տէտի. Լէթէր 2
պու տաղը տօլաշտընը. փօրիասա տօղրու տէօ-
նիւն: Էմ գալմա թէնպիհ էտիպ տէ. Սիզ՝ 4
Սէրիտէ սաքին օլան Բսաւ օղուլարը գարըն-
տաշարընըղն սինօրունտան կէչէճէքսինիզ.
կերչի օնլաքսիղտէն գօրգաղաւը, լաքին սիզ զայ-
էթլէ սագընըն: () Նլար իլէ չէքիշմէն. զիրա 5
պէն սիզէ՝ օնլարըն տիլարընտան այագ գապանը
պատաճագ գատարպիլէ վերմէմ. չին Սէրի տա-
ղընը Բսաւ միրպս՝ վերտիմ: Լէչէճէյի օն- 6

- լարտան ագչէ իլէ սաթըն ալըպ եէյէսիպ: սույու տա օնլարտան ագչէ իլէ տաթուն ալըպ իլէսիպ:
- 7 () իրա Մաւհըն Ռապպ սէնի՝ էլէնին հիւր իշխնաէ պերեքէթլէտի . սէնին՝ պու պէցիւք չէտլաէ կէզ ալիսի օ պիլըր . Մաւհըն Ռապպ պու գըրդ նըլ սէնինլէ խոի , վէ սանա հիւ պիւր նէսնէ էքսիլմէտի :
- 8 Ս է Սէրտէ սաքին օլտն Նսաւ օղուլարը գարընտաշլարըմըտան՝ սահրա եօլունտան Նյլաթտան վէ Նսեն կապերաէ՛ն . կէշտիք . անտէն տէօնլուպ՝ Սօապ չէօլիւ եօլունտան կէշտիք : Ս է Ռապպ պանա տէտի . Սօապիլէրէ ա՛տափէթ էթմէ , վէ օնլար իլէ ճէնկէ սափաշմա . զիդա օնլարըն տիյարընտան սանա միրաս՝ վէրմէմ . չիւն Նըր՝
- 10 | օգ օղուլարընա միրաս՝ վէրտիմ : () Նսաւ էփվէլտէն սաքին օլտն Նփլէր՝ պիւր պէցիւք վէ չօգլուգ վէ Ննագիմլէր կիպի ուղուն պօլու գափմ իտի :
- 11 () Նլար տա Ննագիմլէր կիպի ճէպպարլար սպըլըր խոի . վէ Սօապիլէր օնլարա՝ Նփմ չալարըն եհրինէ սաքին օլտուլար . խրաէլ տաիի՝ Ռապպըն օնլարա վէրտիլի միրաս՝ ընըն տիյարընա էյլէտիլի կիպի :
- 13 () Խմտի գալըպ՝ () արէտ ըրմաղընտան կէշին .
- 14 վէ () արէտ ըրմաղընտան կէշտիք : Ս է Վատէշ Գարնէս՝ տէն կիթտիլիմլէտէն թա () արէտ ըրմաղընտան կէշինճէյէտէք օթուգ սէքիլ երլ օլտու , թա օրտունուն իշխնտէն ճիւմլէ օ տէվրին ճէնքճի առէմլէրի թիւքէնինճէյէտէք՝ Ռապպըն
- 15 օնլարա եէմին էթտիլի կիպի : Զէմ տաթի օնլարը օրտունուն իշխնտէն թէլէթ էթմէք իշիւն :

Թափօն լար թիւք ենք նձեյեալք՝ Բապայուն էլի օն-
լարքն խղերին ահա օլառա :

Ս Է օլառաքի՝ ճէնք ճի առեմէրին հեփիաթ թէ- 16
մառնէն գազմըն աքառնտան էօլիւնձէ , Բապայ 17
պպնա սեղլէ յիս տէսի . Պուկիւն սէն Սօապ սի- 18
նօրունա՝ Լ'բը կէշէճէքսին : Ս Է Լ'մնօն օլուլ- 19
լարնըն գարշարնա եագլաշարն , օնլարա ա-
աալէթի էթմէ , վէ օնլար իլէ չէքիշմէ . զիրա Լ'մ-
մնօն օլուլարնըն ախարնտան սանա միրաս' վէր-
մէմ , չիւն օնա Լ օգ օլուլարնա միրաս' վէրտիմ :
Պու տաթի ճէպպարլար վիլայէթի սայլըր իտի . 20
էփվէլաէն օրատա ճէպպարլար սաքին օլուրուտու .
վէ Լ'մմնօնիլէր օնլարա (ճամգումմիմ չազըրըրլար-
տը : Պու՝ Լ'նազիմիլէր կիպի ուզուն պօլուլ վէ 21
չօգլուգ վէ պէյիւք գազմ իտի . առմա Բապայ օնու
օնլարն էօնիւնտէն թէլէֆ էյէտի , վէ օնլարն
վիլայէթիին Ֆէթհ էտիպ' օնլարն ետրինէ սաքին
օլուլար , Սէթրաէ սաքին օլան Լ'սաւ օլուլա- 22
րնա էթտիլի կիպի , քի Լօթիլէրի օնլարն էօ-
նիւնտէն թէլէֆ էյէտի . անտէն օնլարը գօվտու-
լար , վէ օնլարն ետրինէ սաքին օլուլար , թա
պուկիւնէտէք : Ս Է Լ'ղալլաաէք գաւապլար- 23
տա սաքին օլան Լ'վիլէրի՝ Բաֆթ օրտան չրգան
Վաֆթ օրիլէր թէլէֆ էթտիլէր , վէ օնլարն ետ-
րինէ սաքին օլուլար :

Վալարպ կէօջիւն , վէ Լ'մնօն ըրմագրնտան կէ- 24
չին , իշթէ Լէշպօն փատիշահը Լ'մօրի Սիհօնու
վէ օնաւն ախարնը սէնին էլինէ վէրտիմ . զապգ
էթմէյէ պաշայլապ' օնու իլէ ճէնք էյէ : Պու 25
կիւն սէնին հիլայէթիին վէ գօրգունու . պիւթիւն
կէյիւն պլմընտա օլան գազմլարն խղերինէ գօ-
յաճաղմ , չէյլէքի՝ սէնին առնը իշտէնլէր
սէնին հուզուրունտան տիթրէյէլէր , վէ օնլարա

- 26 ս'ըզլէթ պասսա : Ս է Վետեմթ չեօլիւնտէն՝
 27 Էշպօն փատիշահը Սիհօն սուլճ սեօզլէրի իլէ
 28 սօլա սափմամ : Լէյեճէյի պանա ազչէ իլէ սաթ
 29 չէյիմ . անճադ պլազլարմիա կէչէյիմ . Սէրուե
 30 տիյարա կէչինճէյէտէք : Լմմա Էշպօն փա-
 տիշահը Սիհօն՝ օնտան կէչմէփղէ գաիլ օլմատը .
 31 Ս է Լապպ պանա տէտի . Խշթէ Սիհօնօ վէ օ-
 նուն տիյարընը սանա թէսլիմ էթմէյէ պաշտ-
 տըմ . զանպէ էթմէյէ պաշա , քի օնուն տիյարընը
 32 ֆէթճ էտէսին : Խնտի Սիհօն քէնախի՝ ճիւմլէ
 33 զաւմը իլէ՝ Լահասատա պիղի ճէնկէ գարշըլամա-
 34 զա չըգաղ : Ս է Լահաշըմըլ Լապպ օնու պիղէ
 35 թէսլիմ էյլէտի . վէ օնու հէմ օղուլարընը վէ
 36 ճիւմլէ գաւմընը գըրտըգ : Ս է օղէմանտ օնուն
 37 ճիւմլէ շէհրլէրինի ալտըգ , վէ օնուն ճիւմլէ շէհր-
 լէրինտէ երթէքլէրի վէ գարըլարը վէ չօճուլարը
 գաթլ էթտիք . պիրիսինի պիլէ պտգը գօմաարգ :
 38 Վէնտիմիղէ եալընըլ տաւարլարը՝ վէ ալտըղը-
 39 մըլ շէհրլէրին եաղմասընը եաղմալատըգ : Լը-
 նօն ըրմաղընըն քէնարը՝ իւզէրինտէ օլան Լըօէր
 վէ ըրմագտա օլան շէհրտէն՝ Թա լիլէա՛տատէք
 գարշըմըլա տայանաճադ հիչ պիր շէհր օլմատը .
 40 Լահաշըմըլ Լապպ ճիւմլէսինի պիղէ թէսլիմ էյ-
 41 լէտի : Լալընըլ Լմմա օղուլարընըն տիյարը-

նա՝ վէ Եւպպոսդ ըրմաղընքն հիւ պիւր սէմթինէ
վէ տաղ շէհրէրինէ՝ հէմ Լաւաճըմը Բապպոն
պիգէ ճիւմէ նէհի եթտիյի մահալէ. հազլածմա-
տըն :

ՊԼԸ, 3.

Լնտէն տէօնիւպ՝ Պաշան հալունա չըգտըգ . վէ 1
Պաշան փատիշահը () կ'քէնտիսի ճիւմէ գալմը
իլէ Լտրէիտէ պիգի ճէնկէ գաքշըբամաղա չըգտը :
Վ է Բապպ պանա տէտի . () նաան գօրպմա . զիւրա 2
օնու վէ օնուն ճիւմէ գալմըմը վէ տիյտընը սէ-
նին էլինէ վէրիւրիմ, վէ օնա Լմօրիլէրին Լէշպօն
տա պաքին օլուն փատիշահը Սիհօնա եթտիյին
կիպի էյլէ : Վ է Լաւաճըմը Բապպ Պաշան փա- 3
տիշահը () կ'ս տախի վէ օնուն ճիւմէ գալմըմը
էլիմիլէ վէրտի, վէ օնու թա քիմնէսի պտգը քալ-
մայընճայէտէք՝ գրուըգ : Վ է օղէմանտէ օնուն 4
ճիւմէ շէհրէրինի ալտըգ . օնլարտան ալմաաղը-
մըգ հիւ պիւր քէպ գալմաաղ . ալթմըշ շէհր՝ ճիւմէ
Լքղօպ էյալէթիմի Պաշանտա օլան () կուն մէմ-
լէքէթինի ալտըգ : Պունլարըն ճիւմէսի եիւք 5
սէք գալէլի գալիուլու վէ սիւրմէ մանտալը մե-
թին շէհրէր իտի, գալէսիշ շէհրէրտէն մա՝ տա
քի օնլար գալէթ չօգ իտի : Վ է օնլարը խարապ 6
էթտիք, Լէշպօն փատիշահը Սիհօնա էյլէտիյի-
միգ կիպի . ճիւմէ շէհրէրտէ եքէքլէրի վէ գա-
րըլարը վէ չօճուգլարը գալմէ եթտիք : Լմիմ 7
ճիւմէ տալարպարը հէմ շէհրէրին հաղմաաղը
քէնտիլէրիմիգէ հաղմաղաաղ : Վ է օղէմանտէ 8
Լօգրտանըն պէրի հաղաաղմաաղ օլան տիյարը՝ Լ-
նուն ըրմաղընտան Լէրմօն տաղընաալէք՝ Լմօրի-
լէրին իքի փատիշահլարընըն էլինտէն ալտըգ :
Լէրմօնա Սիտանլար Սիտանտէր իտի . Լ- 9

- 10 Ժօրիկէր իսէօնա յէնիր տէրէր իտի : Սահրա-
նըն ճիւմէ շէհրէրինի վէ հէփ իիլէա՛տը վէ պիւ-
թիւն Պաշանը՝ թա Սախայա վէ Ստրէիյէտէք՝
Պաշանաա օլան () կուն մէմէքէթի շէհրէրինի
- 11 Խալլէ : () իրա գալան ճէպպարլարտան՝ եալը-
նըզ Պաշան փատիշահը () Կ գալմըշտը . իշթե
օնուն քերէվէթի՝ տէմիր քերէվէթ օլարագ՝ Մմ
մօն օղուլլարըն Սապպաթընտա տէյիլմի տիր . օ-
նուն ուզունդունդուն տօգունդ արշըն վէ էնի տէօրթ
տըշըն տըր , Թտէմ արշընը իւզրէ :
- 12 Ս է օլգէմանտէ պու Ֆէթհ էթտիյիմիզ տիյա-
րը Մննօն ըրմաղընըն իւզէրինտէ օլան Մրօէր-
տէն՝ վէ իիլէա՛տ տաղընըն եարըսընը շէհրէրի
- 13 իլէ՝ Ռուպէնիլիէրէ վէ Վատըլլարա՛ վէրտիմ : Ս է
Կիլէա՛տըն գալանընը վէ () կուն մէմէքէթի օլան
հէփ Պաշանը Սանասէնին եարը սըպղընա՛ վէր-
տիմ , ճիւմէ Մրղօպ սէմթինի պիւթիւն Պաշան
իլէ . պու տա ճէպպարլար տիյարը տէնիր իտի :
- 14 Սանասէ օղու Նաիր Մրղօպուն պիւթիւն սէմ-
թինի ալտը , թա Աէշուրիլէրին վէ Սաախաթի-
լէրին սինօրունատէք . վէ օնլարըն ատընա քէնտի
ատընտան՝ թա պուկիւն քի կիւնէտէք՝ Պաշան
- 15 Հալօթ Նաիր գօաու : Ս է Սախիրէ իիլէա՛տը
- 16 վէրտիմ : Ս է Ռուպէնիլիէրէ հէմ Վատըլլարա՛
Կիլէա՛տտան թա Մննօն ըրմաղընատէք ըրմագ
իլէ սինօրուն արասընը՝ վէ թա Մմմօն օղուլլարըն
սինօրու օլան Նապպօգ ըրմաղընատէք վէրտիմ ,
- 17 Ի է սահրայը հէմ Նօրտանը սէվահիլի իլէ՝
Վէնէրէթտէն թա սահրա տէնիզինէ եանի
թուզ տէնիզինէտէք , Մտօթ Փիսղանըն ալթըն-
- 18 տա կիւնտօղունաունա տօղրու : Ս է օ զէմանտէ
տիզէ թէնպիհ էտիպ տէտիմ . Մլահընըզ Սապպ
տիզէ պու տիյարը վէրտի քի՝ օնու Ֆէթհ էտէսիզ .

սիգուն հէփ գուղէթ սահիպի օլանլար սիլահիտ
նրոյ խարաէլ օղու ըսքը գարունտաշարընըլն էօ-
նիւնէ կէշէլէր: Ինձագ գարը լարընըլ վէ չօ 19
ճուղարընըլ վէ սիւրիւլէրինիզ շիւն սիւրիւլէ-
րինիզին չօ գ օլտուղունա պիլէրիւ սիգէ վէրտի-
յիւ չէհըլէրինիզաւ գարընլար: Թա սիգին 20
գարունտաշարընըլ տաիթ Բապպ սիգին կիպի
րահաթ լանտըրընձէյէտէք վէ օնլար տաիթ Բա-
լահընըլ Բապպըն օնլարա Լօրտանըն էօթէ եա-
գարնաթա վէրտիյի տիյարըլ զապպ կաինձէյէտէք
ախան հեր պիլիւլէր սիգէ վէրտիյի մալէրինէ
տէ օնլարիզ:

(Գ) Գեմանաթ Լօրտանյէ Թէնպիհ կաիպ տէ 21
տիւ Բալահընըլ Բապպըն պու իքի պաւտիշահ
լարալձիւմլէ կիւտիլինի կեօղէրին կեօրաիւ սէ-
նին Խէշէձէյին ձիւմլէ վիմլէթ թիլէր Բապպ
պեղըն կաէձէքգիր: (Նըլարտանգարալոյաթըլ 22
զիրա սիգին իշիւն Բալահընըլ Բապպ քինտիսի
ձէլգէտէձէքտիր: Ի է Գ Գեմանաթ Բապպա 23
նիլյալէտիպ տէտիւ: Եւ Բապպ Բալահ 24
գարընտալ զաւմլէթինիվէ գալվէթ թէ թիլի կեօ-
թէրնիյէ պաշտարն: զիրա կեօքտէ եա եէրտէ
հանիւր ալահ վար քի սենին իշէրինի վէ սենին
գալվէթինէ կեօրն պիք իշ կիւմլէյէ գաւտիւրա:
Վէրէմ էյլէ կէշէյիւ վէ Լօրտանըն էօթէ եա 25
գաւընտա օլան օ կյի տիլարըլ պու էյի տաղը վէ
Լիպնանը կեօրէյիւ: Իմնա Բապպ պանա սի 26
զին սնպէպիլիզտէն տարըլմաղըլալ ընձամըլ գա-
պալ էթմէտի վէ Բապպ պանա տէտի Լէթէր
տանա տըթըլ պու խապու իշիւն պանա սէլլէ-
մէ: Փիւղանըն թէփէպինէ չոգըլ պաթըլա վէ 27
փոքէտալ վէ գըլլէթ վէ կիւնտօղուտանա տօղ-
րա կեօղէրինի գալտըլ, վէ քինտի կեօղէրին իլէ

պագ, զիրա սէն պու լազատանսան կէշմէյեճէք-
 28 սին: Ա է լաշուայա թէնպիճ էտիպ՝ օնու գուվ-
 վէթլէնտիր, վէ օնու եիւքքլէնտիր. զիրա պու
 գաւմըն էօնիւնտէ օ կէշէճէք, հէմ օ կէօրէճէյին.
 29 տիյարը՝ օնլարա օ թէմիլք էտէճէք տիր: Ա է
 տէրէտէ Պէյթ Վիտօրուն գարշալընտա օթուր-
 տուգ:

ԳԼԵ 4:

- 1 Ա է շիմտի եւ լարտէլ՝ պէնիմ սանա հալա էջ-
 րէթտիյիմ գանուշարը վէ շերիւթլէրի տինկլէ-
 թալիմ օնլարը իճրա էտիպ հաշայասըզ, վէ կի-
 րիպ՝ պապալարընըղն Մլաճը Մապպ սիղէ վեր-
- 2 տիյի տիյարը զնպգ էտէսիզ: Պէնիմ սիղէ հալա
 թէնպիճ էթտիյիմ օէօղէ զամմ էթմէյէսիզ, վէ
 օնտան թէնպիլ էթմէյէսիզ. թաքիմ պէնիմ սիղէ
 թէնպիճ էթտիյիմ Մլաճընըզ Մապպըն էմիլէ-
- 3 ըրնի սագլայասըզ: Պասլ ֆէօր խուսուտանտա
 կէօղէրինիզ Մապպըն էթտիյինի կէօրմիւշտիւր,
 քի Պասլ ֆէօրա թապի օլան ճիւմլէ ատէմլէրի
 Մլաճըն Մապպ սէնին արանտան թէլէֆ էյլէտիր:
- 4 Ա է սիզ քի Մլաճընըզ Մապպա հաիլըշտընըզ,
 5 հէֆինիզ պուկիւն սաղսընըզ: Պագ, սիղէ գա-
 նուշար վէ շերիւթլէր էջրէթտիմ Մլաճընըզ
 Մապպըն պանա թէնպիճ էթտիյի կիպի, քի հալա
 օլ զապգ էթմէյէ կիրէճէյինիզ տիյարըն իշինտէ
- 6 պէօյլէ էյլէյէսիզ: Միմտի օնլարը սագլայասըզ,
 վէ օնլար իլէ ամէլ էտէսիզ. զիրա գաւմլարըն
 կէօղէրինտէ սիղին իլմինիզ վէ անլընիզ պու
 տուր, քի ճիւմլէ պու գանուշարը իշիթմէքլէ
 շագգան պու պէօյիւք դաիֆէ՝ անիմ վէ անլընը
- 7 գաւմլարը տէյէլէր: Ա խրա հանկը պէօյիւք դա-
 իֆէ վար, քի օնուք բէնտիյէ եագըն ալաշարը օ

լա, Բլաճըմըզ Բապպ՝ օնա հէր նիտա էթտիյի-
միդ նէսնէտէ պիլէ օլտուղու կիպի: Ս է հաճնկը 8
պէօյիւք դաիֆէ վար, քի օնուն՝ պէնիմ պուկիւն
էօնիւնիւղէ դօտուղում պու ծիւմլէ թէվլուսթ կի-
պի՝ հագգ գանոււնլարք վէ շէրիա՝ թլէրի օլա: Ը
նճագ քէնտիւնի սագըն, վէ ճաննը ղայէթլէ 9
կէօղէթ, օլմայա քի՝ կէօղէրինին կէօրտիյիւ
նէսնէլէրի ունուտասըն, վէ օլմայա քի՝ էօմիւ-
նիւն ճէմի՝ կիւնլէրինտէ գալպինտէն չըգալար.
ամմա օնլարը օղուլարընա՝ հէմ օղուլարընն օ-
ղուլարընա էօյրէտէսին: Զօրէպտէ Բլաճըն 10
Բապպըն հուղուրուտա տուրտուղուն կիւնտէ՝
Բապպ պանա տէտի Կաւմը պանա ճէմ՝ էյլէ, վէ
օնլարա սէօղիւմիւ իշիթտիւրէյիմ, քի եէրին իւ-
ղէրինտէ ծիւմլէ եաշատըզլարը կիւնլէրտէ պէն-
տէն դօրգամաղա էօյրէնէլէր, քէնտի օղուլարընա
տախի էօյրէտէլէր: Ս է սիղ եագլաշըպ՝ տաղըն 11
էթէյինտէ տուրտունուղ. վէ տաղ՝ գարաիլը պու-
լու թ վէ տիւման չգալալալէ՝ կէօյիւն օրթասընա-
տէ քաթէշտէ եանարըտը: Ս է Բապպ սիղէա- 12
թէշին իշինտէն սէօյլէտի. սիղ սէօղէրին սէ-
սինի իշիթտինիղ, ամմա՝ սէստէն ղայրի՝ սուրէթ
կէօրմէտինիղ: Ս է սիղէ՝ իծրա էթմէյէ էմը 13
էթտիյի քէնտի ա՝ հտընը՝ օն քէլմաթը խապը
էյլէտի. վէ օնլարը իքի դաշլէվհալարա եաղտը:
Ս է օղէմանտէ Բապպ պանա թէնպիհ էթտի քի՝ 14
սիղէ գանոււնլար վէ շէրիա՝ թլէր էօյրէտէյիմ. քի
օնլարը՝ հալա օլմիրաա՝ էթմէյէ կէշտիյինիղ տի-
յարտա իծրա էտէսիղ:

Եւտի ճանլարընըզ ղայէթլէ սագընըն. չիւն 15
Բապպ սիղէ Զօրէպտէ աթէշին իշինտէն սէօյլէ-
տիյի կիւնտէ՝ հիշ ասլա սուրէթ կէօրմէտինիղ.
(Օլմայա քի՝ ֆէսատա վարասըզ, վէ քէնտինիղէ 16

- 17 յմա փութ՝ պիր կէօնէ սուրէթին թասվիրինի
 եափասըղ, կէրէք էրքէք կէրէք տիշի թասվիրինի
 18 Լէրտէ օլան պիր կէօնէ հօղվանըն թասվիրինի՝
 հավատա ուշան պիր կէօնէ գանաաղը գուշոն
 19 թասվիրինի՝ Լէրտէ պիր կէօնէ սիւրթիւնէնին
 թասվիրինի՝ եէրին ալթընտա սուլարտա օլան պիր
 20 կէօնէ պաղղըն թասվիրինի : Հէմ օլմայաքի՝
 կէօղէրինի կէյէ գալարըղ պա՛կիւնէչէ եա պյա
 եա երլարղլարա՝ կէյիւն ճէմի՝ ճիւմհիւրիւնէ
 պագարղընտա ալտանանըն, վէ օնլարա սէճտէ վէ
 21 ի պատէթ գըլասըն, չիւն օնլարը Լլաճըն Բապպ՝
 պիւթիւն կէյիւն ալթընտա գաղմլար իչիւն
 22 թապսիմ էթմիշտիր : Լմմա սիղի Բապպ ալտը,
 վէ սիղի տէմիր Փուրունտան՝ Սըսըրտան չոգար-
 23 տը, քի օնոււն միւլքիւ գաղմը օլասըղ, պուկիւն
 24 օլոռուղունուղ կիպի : Սէ Բապպ պանա սիղտէն
 էօթիւրիւ տարըղ պէմին էթտի, քի Լօրտան-
 տան կէչմէյիմ, վէ Լլաճըն Բապպ սանա միւլք
 25 իչիւն վէրտիյի օլ էյի տիյարա կիրմէյիմ : Օ իրա
 պէն՝ պոռ տիյարտա էօլիւպ՝ Լօրտանտան կէչմէ-
 յէճէյիմ, ամմա սիղ կէչէչէքսիղ, վէ օլ էյի տի-
 26 յարը զապգ էտէճէքսիղ : Քէնտինիղէ սագը-
 նըն, օլմայա քի Լլաճընըղ Բապպըն սիղին իլէ
 քէսիշտիյի ա՛հտը ունուտասըղ, վէ քէնտինիղէ՝
 Լլաճըն Բապպըն նէհի էթտիյի յմա փութ՝ պիր
 27 կէօնէ շէյին թասվիրինի եափասըղ : Օ իրա
 Լլաճըն Բապպ՝ թէլէֆ էտէն աթէշտիր : Օ դայ-
 ուր Լլաճ տըր :
 28 () զուլար՝ վէ օղուլար օղուլարը տօղուրտու-
 ղունուղտա, վէ օլ տիյարտա պիր չօգ զէմանն օ-
 թուրտուղունուղտա, էյեր ֆէսատա վարըպ՝ յմա
 փութ՝ պիր կէօնէ շէյին թասվիրինի եափասըն-
 նըղ, վէ Լլաճընըղ Բապպըն հուղուրունտա՝ օնու

տարբերմանը իշխան՝ քեօթիւսիւք ետեքսէնիդ .
 Պապին սրբէ կէջի վէ եւրոշաճիւ դարձարձ, 26
 քի խորամանկան կէջիս զապր. եթմիս զարտը
 զոնրդ տիպարտա էլպէթթէ թէզ Տէլար օրուսա-
 նուդ . որստա էօմիւնիւզ ուգուն օլմայրպ' պիւ-
 բիւլիսէ գըրըլաճագարնըզ : 11 Ե խապ պիւզ 27
 գալմարն արասընա տաղըտաճագար . Տէմ
 խապսիւզի սիրէճէյի գաիֆէլէրտ' օրստա սաւ
 յրտա աղ գալաճագարնըզ : 11 Ե օրստա կէօր- 28
 մէզ վէ իշիթմէզ վէ եեմէզ վէ գօգու տույմազ
 դաշ վէ օտուն' առեմ էլէրի եաիուաու օլան ալ-
 լաճարա թպատեթ ետէճէքսինըզ :

11 Ե օրստան խաճըն խապար արայաճագարն. 29
 վէ օնու պիւթիւն եիւրէյնտէն վէ պիւթիւն ճա-
 ժընտան արարսան , պուլաճագարն : 11 անա ս'րգ- 30
 լէթ պաարգտա , վէ ճիւմէ տու նէսնէլէր. սանա
 վազը օլուգտա , սօնէ կիւնլէրաթ խաճըն խա-
 պա տեօնէճէքսին , վէ օնուն սէօգիւնիւ տինկլէ-
 յէճէքսին : 11 Խաճըն խապ մերճամթի խաճ 31
 օրուղու իշիւն' սէնի պրագմազ , վէ սէնի Տէլար
 էթմէզ . Տէմ պապալարընա եեմին էթտիյի աճտը
 ունութմազ : 11 անի Տալա սէնտէն իլէրի օլան եվ- 32
 վէլքի կիւնլէր իշիւն' խաճ արեմի եեմին իւզէ-
 ընտէ եարաթ տրղընտան պերի' կէջիւն պիւր ու-
 ճունտան օպիւր ուճունաւթարալ էյրէ , պունաւն
 կիպի պէօյիւք նէսնէ օլմուշմու , վէ պունուն կիպի
 նէսնէ իշիտիլի շմի : 11 Իշ պիւր գալմ' աթէշ ի- 33
 լինտէն սէօյլէյէն խաճըն սէսինի' սէնին իշիթ-
 տիյիւն կիպի' իշիպիպ եալապըմլու : 11 Խաթօ խաճ 34
 լաճ Տիւ թէնտիւն պիւր գաիֆէյի պիւր գայրի դա-
 իֆէնին օրմարընտան ալմազ իշիւն' թէճրիւպէ-
 լէր իլէ' մ' ճիւպթլար իլէ վէ աճապիւր իլէ վէ
 ճէնք իլէ վէ գուլվէթիւ էլիլէ վէ եիւճէլմիւ գօլ

- իւն վէ պէջիւք հիշակեմ իւն Լլաճըմը Բապպ
Սըսըրտան կէօղէրինիդին էօնիւնտէ սիղէ ճիւմէ
35 էյէտիյի կիպի՝ կէլմէյէ տընատըմը : Պու սանա
կէօսթէրիտի , թա պիլէսիղ քի՝ Էալլէն Լլաճ
36 Բապպ տըր . օնտան զայրի եօգ տուր : Սէնի էյ-
րէթմէք իչիւն՝ սանա կէօքտէն սէսինի իշիթտիր-
տի , վէ եէր իւղէրինտէ սանա պէջիւք աթէշինի
կէօսթէրտի , վէ օնուն սէօղէրինի աթէշին օր-
37 թասընտան իշիթտին : Ս է սէնին պապալա-
րընը սէվտիյի իչիւն՝ օնլարտան սօնկրա օնլարըն
ղիւրըլյէթինի սէչտի , վէ սէնի քէնտի հուղու-
րունտա պէջիւք գուվլէթլէ Սըսըրտան չըգար-
38 տը . թա սէնին էօնիւնտէն՝ սէնտէն պէջիւք
վէ գուվլէթլի դաիֆէլէր գօվա , քի սէնի կէօթիւ-
րիւպ՝ պուկիւն վագը՝ օլտուղու կիպի՝ սանա օնլա-
39 րըն տիյարընը մկրան՝ վէրէ : Իմաի պուկիւն պիլ ,
վէ գալպինէ դօ քի՝ եօգարրտա կէօքտէ վէ աշա-
ղատա եէրտէ Էալլէն Լլաճ Բապպ տըր . օնտան
40 զայրի եօգտուր : Ս է պէնիւ՝ սանա պուկիւն
թէնպի՝ էթտիյիմ՝ օնուն գանունլարընը վէ
թէնպի՝ հէրինի տաղլայտըն , քի սանա վէ սէն-
տէն սօնկրա օղուլարընա իւայր օլա . հէմ՝ տաիի
Լլաճըն Բապպ սանա տայիմա իչիւն վէրտիյի
տիյարըն իւղէրինտէ Էօմրիւն ուղուն օլա :
41 () լտէմ Սնէ Լօրտանըն պէրի եադատընտա
42 կիւնտօղունտունա տօղրու իւչ շէհր այրտը . Վի
քէնտի գօնշունունու տիւն էօթէկիւնտէն օնա
ղարտըն օլմայարտա պիլմէքսիղին էօլտիւրէն գա-
թիլ օրայա գաւա . վէ պու շէհրլէրին պիրինէ
43 գաշմաղըլա՝ սնիղ գալա : Բու պէնլիլէր իչիւն
տաճրա տիյարընտա չէօլտէ Պէսէրի՝ վէ Վատըլար
իչիւն Նիլէա տտէ Բամօթու՝ վէ Ստանսէլիլէր ի-
չիւն Պաշանտա Նօլանը՝ ալլէր :

Այնպէս խորաւ օղորդարենէօնին քա՛ 41
 տուղու թէմրաթ պու տուր։ Սօսենին խորաւ 45
 օղորդարենա՛ օնարեն Սըսրտան չղգարգարեն-
 տա՛ սէյլէտիւ շերիաթէր վէ գանուլար պուն-
 լար տըր, Լօրտանըն պէրի եագասընտա Պէյթ 46
 ֆէօրուն գարշընտա օլան տէրէտէ՛ Էջօնտա
 սաքին օլան Լճօրիլէր փատիշահի Սիհօնուն տի-
 յարենտա քի օնու Սօսէ խորաւ օղորդար Իլէ
 Սըսրտան չղգարգարենտա գըրտըլար։ Սէ 47
 օնուն տիլարենը հէմ Պաշան փատիշահը () կուն
 տիլարենը՝ Լճօրիլէրին Լօրտանըն պէրի եագա-
 սընտա կինն տօղուսունա տօղու օլան իրի փոսի-
 շահարենըն տիլարըն չղգարգարէն Լէմիլէր։ Լճօն 48
 ըրմաղընըն քէնարենտա օլան Լճօն Լէմիլէր թա
 Էրմօն տէնիլէն Սիհօն տաղընտաէք։ Սէ Լօր- 49
 տանըն պէրի եագասընտա կինն տօղուսունա տօղ-
 ու օլան հէփ օփալը՝ թա Լճօն փիլաղանըն տի-
 թընտաքի օլանըն տէնիլէնտէք։

ՊԵՐՈՒՆ 5.

Այնպէս ճիւղէ խորաւ չղգարգարէն օնարտա տէ- 1
 տի։ Եւ խորաւ պու կին գուլարարենըն իշի-
 տիւ իքէն՝ պէնիմ սէյլէտիւ գանուլար վէ
 հէգըմէքի տինկէ, քի օնարըն էյրէնէսիլ, վէ օն-
 լար իլէ ամէլ էլմէյէ տիլգամէ էտէտիլ։ Լճ- 2
 լահըմըլ Լապպ Լօրէպտէ պիլլիմ իլէ ահա քէ-
 սիշտի։ Լապպ պու ահալը պապալարըմըլ իլէ 3
 քէսիլմէտի, լաքին պիլլիմ իլէ քի պիլ պու կին
 հէփիմիլ պուրտա սաղըլ։ Լապպ տաղտա սի- 4
 զին իլէ աթէշին իլինտէն եիլ պէ եիլ սէյլէշ-
 տի։ () Էլմանտէ՝ Լապպըն սէօղընի սիլէ 5
 խապէր էլմէք իլին՝ Լապպ իլէ սիլլին արանըլ-
 տա տուրտում, զիրա տիլէշտէն գօրգուպ տապա

6 չըգմատընըզ իմոի տէտի . Սէնի Սըսըր տիյա-
րընտան գուլուգ էվինտէն չըգարան՝ Բլասըն
7 Բապպ պէն իմ . Պէնիմ հուզուրումտա՝ սէնին
8 ղայրի ալասըլարըն օլմասըն : Քէնտինէ օյմա
փութ՝ եօգարըտա կէօքտէ եա աշաղատա եերտէ
եա եերին ալթընտա քի սուլարտա օլան նէսնէլէ-
9 րին հիչ պիր պէնկղէիշինի եափմայասըն . (Ն-
լարա սէճտէ գըլմայասըն , վէ օնլարա փպատէթ
էթմէյէսին , զերա պէն Բլասըն Բապպ՝ պէնտէն
իքրահ էտէնլերէ պապալար կիւնահընը օղուլա-
րըն իւղէրինտէ իւշիւնճիւ վէ տէօթտիւնճիւ սիլ-
10 սիլէյէտէ ք եօղլայան ղայուր Բլասըմ . Սէ
պէնի սէվէնլերէ վէ թէնպիհլերիմի սագլայանլու-
11 րա պին սիլսիլէյէտէ ք իհսան էտէրիմ : Սէնին
Բլասըն Բապպըն ատընը պօշ եերէ ալղլա ալ-
մայասըն . զերա Բապպ՝ օնուն ատընը պօշ եերէ
12 ալղլա ալանը փաք դութմաղ : Ը ապպաթ
կիւնիւնիւ կէօղէթ , քի օնու մուգատտէս սոգլա-
յասըն , Բլասըն Բապպ սանա թէնպիհ էթտիյի
13 ուսլուպ իւղրէ . Բլթը կիւն չալըշոպ՝ հէր իշինի
14 իշէ . Բլմա ետտինճի կիւն՝ Բլասըն Բապպըն
շապպաթը տըր . հիչ իշ իշէմէյէսին , կերէք սէն՝
կերէք օղլուն վէ գըղըն վէ քէօլէն վէ խալայրղըն
վէ էօթիւղիւն վէ էշէյին վէ հէր տափարըն՝ վէ
կերէք գափունտա օլան եապանճըն , թաքիմ քէօ-
15 լէն վէ խալայրղըն՝ սէն կիպի րահաթ էտէ : Սէ
խաղրընտա օլուն քի՝ Սըսըր տիյարընտա գուլ-
իտին , վէ Բլասըն Բապպ սէնի օրատան գուգ-
վէթըն էլ իլէ վէ եիւճէլմիշ գօլուլա չըգարտըր .
օնտան էօթիւրիւ Բլասըն Բապպ սանա շապ-
16 պաթ կիւնիւնիւ սագլամաղա էմր էյլէտի : Պա-
պանա վէ անանա իքրամ էյլէ , Բլասըն Բապպ
սանա թէնպիհ էթտիյի կիպի . թաքիմ էօմրիւն

ուղուն օլա, հէմ Լլաճըն Բապա սանա վերտկի տկարտա՝ սանա խայր օլա: Լաճմ էօլտիւրմէ: 17
 Վ է զինա էթմէ: Վ է խրոսրղլըգ էթմէ: Վ է 18
 գօնշունու գարշը եալան շէհառէթ էթմէ: Վ է 21
 գօնշունուն գարսրնա արղու էթմէ, հէմ գօնշու-
 նուն էվինէ թարլասրնա վէ քէօլէօինէ վէ խալա-
 յըղընա վէ էօքիւղինէ վէ էշէյինէ՝ վէ գօնշու-
 նուն հինչ պիր շէյինէ դամա՝ էթմէ:

Բապա պու սէօղէրի ճիւմէ ճէման թքնըգա 22
 տաղտա ամէշին՝ պուլու թուն վէ գարանլըղն ի-
 շինտէն եիւճէ սէս իլէ սէյլէտի, վէ զայրի շէյ
 գամմաար. վէ օնլարը իքի դաշ լէվճալար իւղէ-
 րինէ եաղըպ՝ օնլարը պոնա վերտի: Վ է օլու 23
 քի՝ տաղ եանար իքէն՝ գարանլըղն իշինտէն սէօի
 իշիթտկինիլտէ, պանա եանաշարնըգ՝ Էա՛նէ
 սրպղարընըղն օերվէրլէրի վէ ինթիարլարնըգ,
 Վ է տէտինիլ. Իշթէ Լլաճըմըգ Բապա՝ պիղէ 24
 ի՛զգէթինի վէ պէյիւքլիւյինիւ կէօսթէրտի, հէմ
 օնուն սէսինի ամէշին իշինտէն իշիթտիք. պու-
 կին կէօրաիւք քի՝ Լլաճ տաճմ իլէ սէյլէշտի,
 վէ օ սուգ գալտը: Իմանի հալա նիշին էօլէլիմ. 25
 զիրա պու պէյիւք ամէշ պիլի թէլէֆ էտէճէք
 տիր. էյէր պիլ թէլքրար Լլաճըմըգ Բապալըն սէ-
 սինի պիր տաճա իշիտիրսէք, էօլնրիւգ: Օ իրա 26
 ճիւմէ թէնտէն՝ ամէշին իշինտէն սէյլէյէն տի-
 րի Լլաճըն սէսինի պիլիմ կիպի՝ քիմ իշիթտի,
 վէ սաղ գալտը: Վէն եաղլաշ, վէ Լլաճըմըգ 27
 Բապալըն ճիւմէ սէյլէյէճէյինի իշիթ. վէ Լլա-
 ճըմըգ Բապալըն սանա ճիւմէ սէյլէյէճէյինի
 սէն պիղէ տէյիվէր, վէ պիլ օնու տինկլէրիլ, հէմ
 իճրա էտէրիլ: Վ է օիլ պանա սէյլէրքէն՝ 28
 Բապա սէօղէրինիլըն սէսինի իշիթտի, վէ Բապա
 պոնա տէտի: Պու գամմըն սանա սէյլէտիլի

- սեօղերինն սէսինի իշիթտիմ, հէփ սեօղետիք
 29 Էրի էյի տիր: 'Նճլայտը օնլարն երթէյի պէջ-
 վէ օլայտը, վէ պէնտէն գորգուպ' ճիւմլէ թէնպիհ-
 լերիմի տնյիմա սագլայալարտը, թաքիմ քեն-
 տիլէրէ վէ օղուլարնա էպէտան խայր օրայտը:
 30 Ա՛ր օնլարա տէ. 'Հատրօլարնըզա՛ տէօնին:
 31 Բնմա սէն՝ պուրաստա պէնիմլէ տուր, վէ օնլարա
 էջրէտէճէին ճիւմլէ թէնպիհլէրի վէ գանուն-
 լարը վէ հէօքմլէրի սանաւ տէյիլէրէյիմ, քի պէ-
 նիմ օնլարա միրաս՝ իշին վէրտիյիմ տիյարտա օն-
 32 Լար իլէ ա՛մէլ էտէլէր: Խանի 'Ղաճընըզ 'Բապ-
 պըն սիղէ էմը էթտիյի կիպի էյլէմէյէ տիգգաթ
 33 Էտէսիզ, սաղա եա սօլա սափմայասըզ: 'Ղաճը-
 նըզ 'Բապպըն սիղէ ճիւմլէ էմը էթտիյի եօլարտա
 եիւրիյէսիզ. թաքիմ սաղ գալարըզ, հեմ սիղէ
 խայր օլա, վէ զապզ էտէճէյինիզ տիյարտա էօմ-
 րինիզ ուզուն օլա:

ՊԼԵ 6

- 1 Ա՛լ է սիղէ էջրէթմէք իշին 'Ղաճընըզ 'Բապ-
 պըն պանա էմը էթտիյի թէնպիհլէր՝ գանունլար
 վէ հէօքմլէր պունլարտը, քի զապզ էթմէք իշին
 կէշտիյինիզ տիյարտա օնլար իլէ ա՛մէլ էտէճէք
- 2 սիզ. Խաքիմ 'Ղաճընըզ 'Բապպապն գօրգաթն,
 վէ ճիւմլէ սանա թէնպիհ էթտիյիմ օնտն գանուն-
 լարնը վէ էմըլէրինի՝ կէրէք սեն կէրէք օղուան
 կէրէք օղունուն օղու՝ էօմրինինն ճիւմլէ կիւն-
 լերինտէ սագլայասըն, քի էօմրինն ուզուն օլա:
- 3 Խանի եա Խարաէլ՝ տինկէ, վէ էթմէյէ տիգգաթ
 էթ, թաքիմ սանա խայր օլա, հեմ սիւտ վէ պալ-
 ազան տիյարտա զապէթլէ ճօղալանըզ, պապալա-
 րընըն 'Ղաճը 'Բապպ սանա սեօլլէտիյի կիպի:
- 4 Տինկէ եա Խարաէլ 'Ղաճընըզ 'Բապպ՝ 'Բապպ

պիտի արձակուի : Եւ ի լաւ հոգիով իւր իւր իւր 5
 քեցիւնսն զի պիտի արձակուի իւր իւր իւր 6
 գոյականութիւնսն : Եւ պիտի արձակուի 7
 պիտի արձակուի : Եւ իւր իւր իւր իւր 8
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 9
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 10
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 11
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 12
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 13
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 14
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 15
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 16
 քեցիւնսն : Եւ իւր իւր իւր իւր 17

- ընդնի վե գանուկարնը տիգրայթ իր ստղարյա-
- 18 սրգ : Ա է իսպարն նազարնոտ աղղղու վե խոշ
 օլանը էյէյէսին, թաքիմ սանա խոյր օղա, վե
 իսպարն՝ պէնին պապարնու եւմին եմտիյի.
- 19 տիպրա վարաւոն, վե օնու զպպգ ետեպին, իսպար
 տետիյի եկպի՝ պէնին հօնիւտեն հեփ, տիւշմենլե-
 րնի տիւրմէքի :
- 20 իսարն զղու նանա օուաւ էտիպ՝ իւսհըմըզ
 իսպարն սիզե թէնպիհ եմտիյի շէհատեմ լէր վե
- 21 գանուկար վե հեօքմէք նէտիւտեն, () լաեմ
 օղու նա աէյէսին. Սիւրղաա Սիրաօնա գուլաթ
 օղաուգ, վե իսպար պիզի Սիւրղաա գուլ վե լէր
- 22 էլ իլէ չոգարուր : Հեմ իսպար կեօղեքիմիդն
 եօնիւտե Սիւրղըն իզերինէ Սիրաօնա իզե-
 րինէ՝ վե օնուն պիւթիւն էվէ իզերինէ պեցիւք
 վե եաման մի՝ ճիզամ լար վե աճախպէր էլլէտի :
- 23 Ա է պիզիտ օրատան չոգարուր. թաքիմ պիզի կեա-
 թիւրիւպ պապարնուդա եւմին եմտիյիտիյա-
- 24 րը վերէ : Իմտի իսպար սիզե թէնպիհ եմտի թի
 ճիւմլէ պու գանուկար իլէ սիմիլ էտեքիմ, վե ճե-
 մի՝ կիւնլէրտէ պիզէ խոյր իւնն իսպարտան գօր-
 զալմ, թի պուկին պրօղոմազ կիպիպիզի օւղ
- 25 գոյա : Ա է ճիւմլէ պու թէնպիհ լէրի իւսհըմըզ
 իսպարն հուղուրումառ պիզէ էմտեմտիյի կիպի
 իճրա եմտէյէ պիզգամ լէմտիյիմիզ թաքաթի-
 տէ՝ պիզէ սպտապաթ սպրյաճազ տրո :

ԳԼԸ. 7.

- 1 իւսհըն իսպար սենի՝ զարդ էմտէյէ վարադ-
 ղն տիպրա կեմտիյիմտէ՝ վե սենին եօնիւն-
 տեն չօգ գաիթէլեր՝ օլ սենտէն պեցիւք վե գուլ-
 վեթիւ եկտի գաիթէլերի՝ լիթիլերի վե կիւրկա-
 շիլերի վե իւրիլերի վե իւստաճիլերի վե Գիւ

րիզելերի վե՛ Զեզելերի վե՛ Լեպուսիերի գոգ՝
 տուգտա՛ , Ա՛ է Լլաճըն Բապայ օնլարը սենին 2
 եօ՛ւիմէ Թեպիմ Էթտիլիսիէ , օնլարը գրոտարն
 օնլարը պիլքիւլիյէ հերեմ Բաթարն օնլար իլէ
 ա՛հա քեպիլմէյէ սին , վե՛ օնլարա մերհամէթ Էթ-
 մէյեթին : Զե՛մ օնլար իլէ գըզ ալլա պէրմէյէ 3
 սին . սենին գրգրնը օնուն օղունա վերմէյեթն , վե՛
 օնուն գրգրնը սենին օղունա արնայարն : Զ՛ իրա 4
 սենին օղունա . պանաթ Թապի՛ օլմագտան՝ ղայրի
 ալլահարադա Թաթունթ Էթմէյէ . տենտերրիլեր :
 վե՛ Բապայն ղապապը սիլէ՛ Գութուշուգ՝ սենի
 թեզ հիլար Էտէճէքսիլ : Բաթն սնլարա պեյլէ 5
 Էտէսիլ . (Սնլարն մէղպահարնը պօզուսը ; վե՛
 աիքիլի՛ դաշլարնը գրոտարը ; վե՛ գորուլարնը
 քեպէպիլ . վե՛ օյմա փոթլարնը աթէշէ՛ հադա-
 օրգ : Զ՛ իրա սեն՝ Լլաճըն Բապայն փոքատուն 6
 գապիւրն . Լլաճըն Բապայ սենի սեչտի՛ քի՛ եեր
 եիւլունտէ օլլան ճեպի՛ գալմիւրաւան՝ օնուն խանս
 գապիլ գաթն :
 Բապայ սիլի՛ ճիւմիլէ գալմիւրաւան չօգ օղուն 7
 դունուգտան՝ սեվիպ սեչմէտի . զիրա սիլ՝ ճիւմիլէ
 գալմիւրաւան ալլարը : Լ՛յմա Բապայ սիլի սեվ 8
 աիլինաէն վե՛ Բապալարնըլա՛ Էթտիլի՛ եէպինի
 սագլաւորդունտան՝ Բապայ սիլի գուլիլէթ լի՛ Էլ իլէ
 գալլա գ Էվինաէն ջոկարտը , վե՛ Պլար փոտիշա-
 ճը Բիրասօնա՛ն Էթիմաէն սիլի խէրաօ Էյլէտի :
 Խմտի պիլ քի՛ Լլաճըն Բապայ՝ Լլաճ օտուր . օ՛ 9
 օնու սեվէնիլերէ վե՛ Էմրէրինի սագլայանլարա թա
 պին սիլսիլէյէտէ քա՛հա վե՛ Խհաան սագլայան Է՛ 1
 վին Լլաճ արր : Լ՛յմա օնտան Խքա՛հ Էտէպիլէ 10
 րէ՛ օնլարը հիլար Էթմէք իլիւն՝ ճեղատնը եիւ-
 ղունէ գաթը վերիլ . օ՛ օնտան Խքա՛հ Էտէսին ճե-
 գաթնը եիւլունէ գաթը՝ վերմէյէ Էթէքմէլ :

- 11 Իսկոյն պիտի լինի, որպէս ինչպէս է Բաղդադի, եւն
 էր Բաղդադի, ինչպէս ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 12 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 13 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 14 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 15 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 16 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 17 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 18 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 19 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,
 Եւրոպայի լայնութիւնը, ինչպէս էր Բաղդադի, ինչպէս էր Բաղդադի,

պէջյլէ Էտէճէքտիր: Զէմ Բլլահն Քապպօն 20
 Լարն իւզէրինէ Էշէք արրսնը ապիստալաճազ-
 տրը: Թաքիմ պագը գալանլար վէ սէնին Էօնին-
 տէն սողլանանլար Տէլոք օլնլար: Իմտի օնլարն 21
 Տուգուրուտան գօրգամա զիրա Բլլահն Քապպօն
 օլ գուզլէ թլիվէ Տիլպէ թլի Բլլահն սէնին օրթան-
 տա՝ տրը: Զէմ Բլլահն Քապպօն օլ դաիֆէլէրի 22
 սէնին Էօնին տէն տգաւր ալար թէլէֆ Էտէճէք
 տիր, օնլարը պիրտէն թէլէֆ Էտէմէզսին, օլմայա
 քի՝ գրըն ճանալարլար սէնին իւզէրինէ չօղա-
 լա: Ե Բլլահն Քապպօն օնլարը սանա թէսլիմ 23
 Էտէճէքտիր, Տէմ օնլարը պէյիւք խարապալի
 խարապ Էտէճէքտիր, թա ճիւմէսի թէլէֆ օլուն-
 ճէյէտէք: Զէմ օնլարն փատիշահլարնը սէ- 24
 նին Էլինէ թէսլիմ Էտէճէքտիր, վէ օնլարն առ-
 լարնը կէյիւն ալթընտան Էօլ Էտէսին սէն օն-
 լարը Տէլաք Էտինճէյէտէք՝ Տիլ քիմէ սէնին Էօ-
 նին տէն տուրամայաճազտրը: (Կնլարն ալահ- 25
 լարնըն օյմա փու թլարնըն աթէշէ Էագասըն, վէ
 իւզէրլէրինտէ օլան կիւմիշէ վէ ալթունա դամա՝
 Էտիպ քէնտինէ ալմայասըն, թաքիմ օնունլա
 տուգաղա դու թուլմայասըն, զիրա օ՝ Բլլահն
 Քապպօն գրթընտա մէքրուհտուր: Իմտի մէք- 26
 րուհ նէսնէյի Էվինէ կէթիրմէ, քի օնուն կիպի
 մէլուն օլմայասըն, օնտան դայէթլէ իքրահ Էտէ-
 սին, Տէմ օնտան դայէթլէ նէֆրէթ Էտէսին, զի-
 մա աղա թլարնըն րա օ՝ մէլունտուր:

ԳԼԸ 8:

Պէնիմ սանա պուկիւն թէնպիհ Էթտիլիմ ճիւմէ
 թէնպիհլէր իլէ ա մէլ Էթմէյէ տիգգաթ Էտէսիլ,
 թաքիմ Էաշայասըղ, վէ չօղալասըղ, վէ Քապպօն
 պապալարնըղա Էէմին Էթտիլի տլյարա կիրէսիլ,

- Digitized by Google

- պէն՝ տիպի հետքը եւ թեք իշխան՝ իւզերնիդէ՝ էօր-
քէշէնտիկի խըշմու զաղնայրնառն պօրքանն՝ զե
40 իւսպար պիւնի գաւ աւելնա՝ ապիւնի իշխմանի՝ իշխմանի
Կարպի իշխմանն զայնիկէն ետքնիկէն՝ շէշյի
քի օնու հեշաք ետեւ պիւն գեմանաւ իշխմանի
21 տախի իշխմանի իշխմանի՝ իշխմանի եւ իշխմանի
ձաշնիկէն պիւն զաղնայրնառն ապիւնի՝ պիւն օնու ապիւնի
եւ ապիւնի՝ ապիւնի օնու ապիւնի՝ ապիւնի օնու ապիւնի
օրնաւիկէն ապիւնի՝ իշխմանի ետքնիկէն՝ պիւն օնու
22 ապիւնի ետքնիկէն իշխմանի՝ ապիւնի ետքնիկէն
Կարպի իշխմանն զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
23 իշխմանի զաղնայրնառն եւ իշխմանի իշխմանի
զե իշխմանի պիւն ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն
ապիւնի իշխմանի՝ ապիւնի օրնաւիկէն ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
24 ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
25 ապիւնի ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
26 ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
27 ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
28 ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
29 ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի
ապիւնի՝ ապիւնի զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի

լա զաղնայրնառն ապիւնի՝ ապիւնի

ԳԼԸ 10

(Ը) Կէնմանտէ Բաղայ պաննա տեւոյի Բաղայ 1
 Եվէլէրիէր Կիպի գաշտանա իբի լէվճա ետ, զէ
 պաննա տաղայ լուր: Տէմ քէնմանտէ ստուռտան Կիբ
 սանտուգ ետի: Վէ Եպու լէվճալարն իւլէրինէ 2
 օլ Եվէլէրի Կիպի լէվճալար իւլէրինտէ օլան
 սեօզլէրի եազայրմ: Վէ Եպուր օլ սանտուգն Կի
 յաթն: Իմոն շիպի Կիպի լէվճալարն Կիբ 3
 տուգ ետիարմ: Վէ Եվէլէրի Կիպի գաշտանա իբի
 լէվճա ետուգ օլ իբի լէվճալարն Եվէլէրի 4
 Եվէլէրի եազի Կիպի Եվէլէրի Կիպի Եվէլէրի
 շիւ սիւ մարտանա տաղայ Բաղայ լուր օլ Եվէլէրի
 տիյի օն քէլիմալար եազար: Վէ Բաղայ տաղար
 պաննա վերտի: Բաղայ տաղարն Եվէլէրի 5
 տիմ, Վէ լէվճալարն Եվէլէրի տաղարն Եվէլէրի
 տուգ, քի օրտաւա օլալար, Բաղայն պաննա պու
 յուրտուգն Կիպի:

Վէ Բաղայն Եվէլէրի Բաղայն Եվէլէրի 6
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի 7
 տաղարն Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 տաղարն Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի

(Ը) Կէնմանտէ Բաղայ Եվէլէրի Եվէլէրի 8
 քի Բաղայն Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Բաղայն Տաղարն Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի 9
 տաղարն իլէ փայլէ Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի
 Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի Եվէլէրի 10

- տար՝ գըրգ կիւն վէ գըրգ կէճէ տուրտում. վէ
 Քապպ պէնի պու տէֆա՛ տախի իշխոիպ՝ սէնի հէ-
 11 լար էթմէյէ իսթէմէտի : Հէմ Քապպ պանա
 տէտի. Վալդ՝ կիթ, գալմըն էօնիւնտէ կէօշէսին,
 վէ վարըպ՝ օնլարա վէրմէյէ՝ պապալարընա եւմին
 էթտիյիմ տիյարը զապդ էտէլէր :
 12 Իմտի հալա եւ Խարաէլ՝ Լլաճըն Քապպ սէն-
 տէն նէ՝ իսթէր. իլա քի՝ Լլաճըն Քապպտան
 գօրգասըն, օնուէն ճիւմլէ եօլլարընտա եիւրիյէ-
 սին, վէ օնու սէվէսին, հէմ Լլաճըն Քապպա՝
 պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան
 13 իպատէթ էտէսին. Պէնիմ սանա պուկիւն թէն-
 պիհ էթտիյիմ՝ Քապպըն էմրէրինի վէ գանու-
 14 լարընր սաղլայասըն, քի սանա խայր օլա : Իշթէ
 կէօքլէր վէ կէօքլէրին կէօքլէրի՝ հէմ եէր վէ հէփ
 15 անտէ օլան՝ Լլաճըն Քապպըն տըր : Լմնա
 Քապպ՝ սէնին պապալարընտան րազի օլտու, քի
 օնլարը սէվէ. վէ օնլարտան սօնկրա օնլարըն զիւր-
 րիյէթինի եւ՝ նի սիզի ճիւմլէ գալմըրտան սէտի,
 16 պուկիւն օլտու կիպի : Իմտի եիւրէքլէրինի-
 զին սիւննէթսիպլիյինի սիւննէթ էտին, վէ արթըգ
 17 պօյնունուպու սէրթլէթմէն : Օլրա Լլաճընըգ
 Քապպ՝ ալլաճլարըն Լլաճը վէ սահիպլէրին Սա-
 հիպիտիր. օլ՝ պէօյիւք վէ գուվլէթլի վէ հե-
 պէթլի Լլաճտըր քի՝ խաղրա պաղմազ, վէ ըիշ-
 18 վէթ ալմազ : () էօքսիւզիւն վէ տուլուն շէրիա-
 թընը իճրա՛ էտէր, վէ զարիպի օէվէր, վէ օնա եք-
 19 մէք վէ էս՝ վլապ վէրիւր : Իմտի զարիպի սէվէսիզ,
 զիւրա սիզ տէ Սըսըր տիյարընտա զարիպ օլտու-
 20 նուլ : Լլաճըն Քապպտան գօրգասըն, վէ օնու
 իպատէթ էտէսին. հէմ օնու եափը շասըն, վէ օ-
 21 նուն ասընա եւմին էտէսին : Սէնին իֆթիսա-
 րըն օտուր, հէմ սէնին Լլաճըն օտուր, քի սէնին

իշին օգնողներին՝ Կեօրտիյե պու պեղիւք վե
 Տեյպեթի շէյլեյի Էյեպե : Պապալարն Էյե 22
 սըրա եկեփի ճառն իրէ Էնտիլեր : վե շիւնի Էյե
 լաճըն Էյապա սէնի Կեօյին Էր լարգար : գառն
 չօդ Էյլետի :

ՊԵՇ 11:

Ինտի Էյաճըն Բապալար սեվեան : վե անուն Կեօ 1
 զետիլեճեք Էնտիլերին վե գանունլարնը պե
 Տեօքմեթին վե Էյլեթին ապիմա Կեօլեպեթի
 Էյեպա Կեօն պիլին : շին Էյեպե օղուլարնը 2
 տեյլ, քի անոր պիլեպիլեր վե Կեօլեպեթի Էյե
 լաճընը Էյապալն լեպեպիլն օղուն ա՛ղալեթիլն
 գալվեթիլն ելին վե երեքեքիլ զօրունա, Էյե 3
 Սըրըն օրմալնա Էյալը փառիլաճը Էյե
 րաճա վե անուն Տեօլեպեթի Էյլեպիլն աղա
 մեթեթիլն վե ալ մեթեթիլն, Էյե Էյալըլարն 4
 ալ քեթիլն վե տեյլարնա վե ալ քապալարնա եթե
 տեյլն, անլարն սեզի քօփալարնա ալ գալ
 տեթիլն ալ քալարն անլարն եթեպեթե քալը
 ճեօլեպեթի Էյապալն անլարն պուլեթեպեթ
 եթեթիլն : Էյեպե պու մաճալե Կեթիլն 5
 ճեթեպեթի սեզի շեթե Էյլեպիլն, Էյե Էյեպե 6
 պե օղու Էյեպալն օղուլարն Տիլեպեթի վե Էյե
 պեպալն Էյլեպիլն, եթեթիլն եթեպալն ալ քալ
 օղուլը ել քալարն իլե վե լալարալը իլե վե
 ճիլե մալի օղուլարն Էյալարն իլե՛ Էյեպե
 Խաթեթի օրմալնա եթեթիլն օղունա 7
 Էյապալն եթեթիլն ճիլեպեթի քիլեթիլն Կեօ
 թե՛ պեթիլն Կեօլեթիլն Էյեպե : Ինտի պու Կեօն պե 8
 նիլ սեզի լեթեթիլն Էյլեպիլն ճիլեթի լեթեթիլն
 ալ քալարն Էյալը գալվեթիլն Էյեպա
 լալը եթեթիլն Էյլեպիլն ալ քալարն Էյալը վե

9. Երբ, զայդդ հասնիչ . . . Հէմ թաքիմ՝ Բապարն
պապարդընդա՝ քենտիւրինէ վէճնարըն զիւր-
րիցէթինէ վերմէյէ. Եւմինէթտիյի եւրին իւղէ-
րինտէ. Եւմիւրիւզ ուղուն օղա . Ել՝ փուտ վէ պալ
ազան տիյար տրո :
10. () Երբա պու, զապդ, Եթմէյէ. վարտըն՝ տիյար՝
օլ՝ օրտտան չըգտըն () Եւրը տիյարը կիպի տե-
թիւրի . քի օրտտա-թոփադմու Ե. քտիյթնտէ՝ սեպ-
զիւթի. պօսթանը կիպի օնու. պյարը Նյա՝ օռւվա-
լիւթիւթի .
11. Երբըտըն . . . Բմմա պու տիյար քի՝ օնու զապդ Եթ-
մէյէ. փիլիս օրտյա կէշէ յօրտունուզ, անպթմանը
վէ օվալը. եւր տիւր . կեթթ . եւղմուրունտն օռւյալ .
12. Իլէ օռւվարըլըր . . . () պիւր եւր տիւր քի՝ օնու. Բ-
լաճըն Բապար կեօղէտիւր . Բլաճըն Բապարըն Նա-
զաթը պաթիւմա՝ եւրըն իւղթ իտաւընտն թմա նըլըն
13. սանրանաթի ք՝ օնտան իւղէրթնտէտիւր . Բմմա օ-
րաթի . Ե. քի . պուկին օրիլէ թէնպից՝ Եթտիյիմ
թմաթիւրէրթիւթի տիգգաթի իլէ տինկէլաթ Նիւլ . քի
Բլաճընըլ . Բապարը տեթիւթ՝ օնա պիւթիւթ եւրիլէ .
թմաթիւրէն վէ պիւթիւթ ճանրնըգտան՝ ի պրտէթ
14. երտաթիւր . . . () Ե. տեմ եւրթիւրիւր եւղմուրունու՝
Եթմէյէ պեհաթի վէ օնն պէհարեւաղմուրունու՝ վապ-
թընթա վէրէճէյիմ՝ վէ պուղտնյընը հէմ՝ շէրաւ
15. պիւր վէ կեյթմունեւրընը տեվէ իրէպին . . . Հէմ
պապարդընը . փիւտն աւհրտանտա օթմ վէրէճէյիմ .
16. Թաքիմ եւյիւր տյանըն . . . Կ. Եմտիլէրթիւրիւր տա-
թընըն . օրտյաթի . եւրիլէյիւրիւր անտաւըպ՝ տօղրու
եօղան սափասըլ . վէ դպրի անլաճարա Բպու-
լիւթի .
17. տեթիւր օնըրա տեճտէ գըլաթըլ . . . Բ. Ե. Բ-
լաճընըլ Բապարըն զապարըլ զութուլաթ կեթ-
թիւր օրտյա, վէ եւղմուր օրտյաթ՝ եւր քենտի
մաճուլունտն վերմէյէ . վէ Բապարըն օրիլէ վէրտիլի
օլ . Ե. իտիյաթիւրան թեղ հէլաթ օրտյաթ .

Վէ պու սեօզերիմի . եիւրեյիսիզէ վէ Զանրա 18
ըննողա գոյուն . վէ օնլարր ելինիզին իւզերինե
նիշան իշին պաղլայարդ , վէ կեօզերինիզին ա-
րաւընաւ . աղ'ն պաղը իշին օյալար : Զեմ օն 19
լարր օղուլարընըզա էյրէտեսիզ , էվնտեօմաւ-
արաւանտա վէ եօլաւ կեզտիյինաէ վէ եաթար-
զընաա հէմ գաղաւղընտա օնլարտան սեօղէշ-
մէքէ : Վէ օնլարր էվնին գափաւ փերզաղա 20
ըննաա հէմ գափաւ լարնաա եազասըն : Թաքիմ 21
Թապալն պապալարընըզա վերմէյէ եէմին էթ-
աիյի տիլարաա կիւնէրինիզ հէմ օղուլարընըզն
կիւնէրի' եէրին իւզերինտէ կեզին կիւնէրի կի-
պի' չօգօլա :

Ղիթա էյէր սիզէ հալա թէնպիհ էթաիյիմ 22
հէփաւ թէնպիհ տիգաթլէ սագլայըր' ինա
եաթեսիիզ , թաքիմ Բլահընըզ Թապալ սեփալ' :
օնուն Զիւմլէ եօլարընտա եիւրիյէտիզ , վէ օնա
եաթիւշարդ . Թապալ տաթի հէփաւ գաթիէ 23
լէրի եաթիւիւզտէն դօմաճագարր . վէ սիզտէ'ն
պէգիլք վէ գալվէթիէ գաթիէլէր զապր եաթիւի-
սինիզ : Բլապարընըզն գապանը հէր պաաարըր 24
մահալ սիզին օղաճագարր . սինօրունուզ չեօլտէն
վէ Խնկանաան' ըրմագաան' Ֆէրաթ ըրմաղըն-
աան թաւ պաթըր' տէնիզինեաէք օլա : Խօնիւ 25
Զիւզտէ հիշ քիմաէ տաւրամայաճագարր . Բլա-
հընըզ Թապալ' սիզին պաաարըրըզ Զիւմլէ եէրին
եիւզինէ սիզտէն հիյալէթ վէ գօրգաւ պրաղա-
ճագարր , սիզէ սեօլէտիյի' կիպի :

Պիգ , պէն պուկին Զօնիւիւզէ պերէքէթ վէ 26
պէտաւաա' գօրուն . Պերէքէթի' պէնիմ պաւկին 27
սիզէ թէնպիհ էթաիյիմ Բլահընըզ Թապալն
Զիւզէրինէ իդաաթ էրէրսէնիզ . Վէ պէտաւա 28
ա'յը էյէր Բլահընըզ Թապալն եիւզիլինէ իգա-

- ա՛թ էթմէղսէնիզ, վէ պէնիմ սիզէ պուկիւնթէն-
պիհ էթտիյիմ եօլտան սապարսանըզ, քի պիլմէ-
տիյինիզ զայրի ալլահլարրն արտընճա կիտեսի-
29 նիզ: Լամտի օլա քի Լլահըն Լապպ սէնի օլ զապդ
էթմէյէ վարտըղըն տիյարա՛ կէթիրտիքտէ, պէ-
րէքէթի Լէրիզիմ տաղը իւզէրինտէ՝ վէ պէտ-
տուա՛յը Լլապալ տաղը իւզէրինտէ վերէսին:
- 30 () նլար Լօրտանըն էօթէսինտէ՝ կիւնէշին պաթ-
տըղը եամնա՛ տսղըու օլան եօլտա՛ Սօթէ սահրասը-
նըն եանընտա՛ Լիլկալըն գարշըսընտաքի օվատա
սաքին օլան Վանսանըլարըն տիյարընտա տէ-
31 յիլէ՛րսի: Չիւնսիզ՝ Լլահընըզ Լապպըն սիզէ
վերտիյի տիյարը զապդ էթմէյէ վաքմա՛գ իշին՝
Լօրտանտան կէշէճէքսինիզ. վէ օնու զապդ է-
տէճէքսինիզ, հէմ օնտա սաքին օլաճագսընըզ:
- 32 Լամտի պէնիմ պուկիւն էօնիւնիւզէ գօտուղում
ճիւմլէ գանուըլարը վէ հէգքմլէրի իճրա էթմէյէ
տիգգաթ էյլէյէսիզ:

ԳԼԸ, 12:

- 1 Պապալարընըն Լլահը Լապպ սանա՛ եեր իւզէ-
րինտէ եաշատըղըն ճիւմլէ կիւնլէրտէ՛ միրաս՝ ի-
շին վերտիյի տիյարտա իճրա էթմէյէ տիգգաթ
էտէճէյինիզ գանուըլար վէ հէգքմլէր պուըլար
տըր:
- 2 () Լ սիզին ֆէթհ էտէճէյինիզ դաիֆէլէրին՝
ալլահլարընա թպատէթ էթտիքլէրի եիւքսէք
տաղլարտա վէ թէփէլէրտէ վէ հէր կէօնէ եէշիլ
աղաճ ալթընտա օլան ճիւմլէ մահալլարը պիլքիւլ-
3 լէյէ խարապէտէսիզ: Ս է օնլարըն մէղպահլա-
րընը երգասըզ, վէ տիքիլի դաշլարընը գըրասըզ,
հէմ օնլարըն գօրուլարընը աթէշէ եագասըզ, վէ
ալլահլարընըն օյմափութլարընը գըրասըզ. ատ-
լարընը՝ պիլէ օ մահալտէն եօղ էտէսիզ:

Լլաճընը Բապպա պեյլէ էթմէյէսիդ . Լժ 4
 մա Լլաճընը Բապպըն՝ ճիւմէ սըպղլարընը-
 տան քէնտի ատընը օրայա գոյա տէյիւ սէչտիյի
 մաճալի՝ օնուն մէպքեանընը արայասըզ , վէ օրայա
 վարասըզ : 1) է պիւթիւննանմալարընըզն հէմ 6
 գուրպանլարընըզ վէ օնտալըզլարընըզ վէ էլի-
 նիպին գալտըրմափէշքէշլէրինի վէ աստղլարընը-
 զը վէ իրատէթփէշքէշլէրինի վէ սըզըրլարընը-
 զըն հէմ սիւրիւլէրինիզին իլք տօղուշլարընը օ-
 րայա կէօթիւրէսիդ : 1) է օրատա Բապպընըզն 7
 հուզուրունտա եէյէսիզ . վէ էլինիզի սալտըղընըզ
 ճիւմէ նէսնէտէ Լլաճընը Բապպ սէնի միւպա-
 րէքլէտիյի իչին՝ հէմ քէնտինիզ հէմ էվ խալ-
 գընըզ շատ օլասըզ : Պուկիւն պուրատա ճիւմէ 8
 էթտիյիմիզ կիպի հէր քէս քէնտի ճիւմէ պէյն-
 տիյինէ կէսրէ՝ էթմէյէսիդ : 1) իրա շիւտիյէ- 9
 տէք Լլաճընը Բապպըն սիզէ վէրտիյի բաճաթա
 վէ միրաս՝ա տաճա կէլմէտինիզ : Լժմա 13օր- 10
 րանտան կէչիպ՝ Լլաճընը Բապպըն սիզէ մի-
 րաս՝ իչին վէրտիյի տիյարտա սաքին օլտուղու-
 նուզտա , վէ օ՝ սիզի չէփչէվքէտէ օլան ճիւմէ
 տիւշմէնլէրինիզտէն բաճաթլանտըրըզ՝ էմիյէթ
 իւզէրէ սաքին օլտուղունուզտա , 1) է Լլաճը- 11
 նըզ Բապպըն՝ քէնտի ատընը օրատա իպքեան էթ-
 տիրէ տէյիւ՝ սէչտիյի մաճալ օլտուզտա , սիզէ
 հէփ թէնպիհ էթտիյիմի օրայա կէօթիւրէսիզ ,
 պիւթիւննանմալարընըզ վէ գուրպանլարընըզ՝
 օնտալըզլարընըզ վէ էլինիզին գալտըրմափէշքէ-
 շինի՝ վէ Բապպա աստալըզընըզ աստղլարընըզն
 հէր սէչիւմիշ փէշքէշլինիզի : 1) է Լլաճընը 12
 Բապպըն հուզուրունտա շատ օլասըզ , հէմ քէն-
 տինիզ վէ օղուլարընըզ վէ գըզլարընըզ վէ քէ-
 լէլէրինիզ վէ խալսըզլարընըզ՝ հէմ գափուլար-

- նըզտա սաքին օլան լէւիլիէր. զիրա օնլարն Եր-
 13 զինէ փայլ վէ միտա՝ը սօգտուր : Վէնտինի
 սագըն, օլմայաքի՝ պիւթիւնեանմանը հէր կէօր-
 14 տիյիւն մահալտէ սունասըն : Իլլա պիւթիւն-
 եանմանը՝ Բապպըն սըպղլարընըզն պիրինտէ
 սէշտիյի մահալտէ սունասըն. հէմ պէնիմ սանա
 15 հէր Թէնպիհ էթտիյիմի օրատա էյլէյէսին : Բժ-
 մա սէնին ճիւմէ շէհրլէրինտէ՝ Բլլահըն Բապպըն
 սանա վէրտիյի պերէքէթէ կէօրէ՝ ճանըն իսթէ-
 տիյի կիպի էթ պօղազլալըպ եէյէսին. օնու փաք
 վէ նափաք քիմսէ ճէյրան վէ կէյէք կիպի եէսին :
 16 Բժապ գանը եէմէյէսիզ. օնու սու կիպի եէրէ
 17 տէօքէսիզ : Պուղտայընըն վէ շէրապընըն վէ
 զէյթունեաղընըն իւշրիւնիւ՝ վէ սըղըրլարընըն
 հէմ սիւրիւլէրինին իլքտօղանլարընը՝ վէ հէփա-
 տատըղըն ատաղլարընը վէ իրատէթփէշքէշէ-
 րինի վէ էլինին գալորմափէշքէշէրինի անլա
 18 շէհրլէրինտէ եէմէյէսին : Բժմա օնլարը Բլլա-
 հըն Բապպըն հուզուրունտա՝ Բլլահըն Բապպըն
 սէշտիյի մահալտէ եէյէսին, կերէք սէն վէ օղուն
 վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ խարպըղըն՝ կերէք գա-
 փուլարընտա օլան լէւիլի. վէ Բլլահըն Բապպըն
 հուզուրունտա էլինի հէր սալաղըն շէյտէն շատ
 19 օլասըն : Վէնտինի սագըն, օլմայա քի՝ քէնտի
 եէրին իւզէրինտէ պիւթիւն էօմիւնտէ լէւիլիյի
 20 պօշ գօյասըն : Բլլահըն Բապպ սանա տէտիյի
 կիպի սինօրունու կէնիշէտիքտէ, ճանըն էթ եէ-
 մէսինի արզուլամաղըլա՝ Բթ եէյիմ տէրսէն, ճա-
 21 նընըն հէր արզուսու իւզրէ էթ եէյէսին : Բժեր
 Բլլահըն Բապպըն՝ քէնտի ատընը օրայա գօմապ
 իշիւն՝ սէշտիյի մահալ սէնտէն իրապ իսէ, Բապ-
 պըն սանա վէրտիյի սըղըրլարտան վէ սիւրիւլէր-
 տէն՝ սանա Թէնպիհ էթտիյիմ կիպի՝ պօղազլա-

յասըն, վէ ճանընըն ճիւմլէ արզուսու իւզըն շէհր-
լէրինտէ եէյէսին : Էման ճէյրան վէ կէյիք 23
եէնիլտիյի կիպի՝ օնլարը եյլէ եէյէսին . օնլարը
փաք վէ նափաք քիմնէ պիրլիքտէ եէյէլէր : Ին- 23
ճադ փէքչէ սապըն , քի գանը եէմէյէսին . զիրա
գան՝ ճանտըր . վէ ճանը եթ իլէ պիլէ եէմէյէսին :
()նու եէմէյէսին , ամմա սու կիպի եէրին իւզէ- 24
րինէ տէօքէսին : ()նու եէմէ . Թաքիմ սանա վէ 25
սէնտէն սօնկրա օղուլարընա խայր օլա , Բապարն
հուզուրունտա սօղըու օլանը եթտիյին իչիւն :
Ինճադ սէնին օլաճադ մուգատտէս նէսնէլէրինի 26
վէ աւազլարընը գալարըրպ՝ Բապարն սէչտիյի
մահալէ վարասըն : Սէ պիւթիւնեանմալարընը 27
եթի վէ գանը Իլահըն Բապարն մէզպահը՝ իւզէ-
րինտէ սունասըն . ամմա գուրպանլարընը գանը՝
Իլահըն Բապարն մէզպահը իւզէրինտէ տէօքիւ-
լէ , վէ եթի եէյէսին : Տիգգաթ եթ քի՝ պէնիմ 28
սանա թէնպիհ եթտիյիմ պու ճիւմլէ սէօզլէրէ
իդաաթ ետէսին . Թաքիմ սանա վէ սէնտէն սօնկ-
րա սէնին օղուլարընա էպէտան խայր օլա , Իլա-
հըն Բապարն հուզուրունտա էյի վէ սօղըու օլանը
եթտիյին իչիւն :

Իլահըն Բապար սէնին էօնիւնտէն օլ զապգ 29
եթմէյէ վարտըղըն գաիֆէլէրի գըրտըգտա , վէ
սէն օնլարը ֆէթհ էաիպ՝ օնլարըն տիյարընտա
սաքին օլտուղունտա , Բէնտինի սապըն , օլմա- 30
յաքի՝ օնլար սէնին էօնիւնտէն խարապ օլտուղ-
տան սօնկրա՝ օնլարըն արտընճա տաւաղա՝ տիւ-
շէսին . վէ օլմայա քի՝ օնլարըն ալլահլարը իչիւն
սօրուպ՝ Պու գաիֆէլէր քէնտիլէրին ալլահլարը-
նա նիճէ Բապարն եթմիշլէր իսէ , պէն տէ եյլէ
էտէրիմ տէյէսին : Իլահըն Բապար եյլէ եթ- 31
մէյէսին . զիրա օնլար քէնտիլէրին ալլահլարընա՝

Բապպըն հէր իբրահէթտիյի իբրահէյէթի էթ-
տիլէր . չիւն քէնտիլէրին ալլահլարընտ' օղուլա-
րընը վէ գըզլարընը պիլէ աթէշէ եագտը լար :
32 Պէն սիգէ հէր նէ թէնպիհ էտէյօր իսէմ , օնու
էթմէյէ տիգգաթ էտէսին . օնա գաթմայասըն ,
վէ օնտան թէնզիլ էթմէյէսին :

ՊԼՇ 13:

- 1 Եւ յէր արանըզտա պիր փէյլամպէր եա պիր տիւշ-
կէօրիւծիւ գալըզպ' սանա պիր ալլամէթ եա միւ .
- 2 Ճիւզաթ վէրթրսէ , 1) է սանա պիլմէտիյին' 1) պրի
ալլահլար արտընճա կիտէլիմ , վէ օնլարա թպա-
տէթ էտէլիմ տէյէրէք սէջլէտիյի ալլամէթ եա
- 3 միւ' ճիւզաթ վտգը' օլուրսա , () փէյլամպէրին
եա տիւշկէօրիւծիւնին սէօզլէրինի տինկլէմէյէ-
սին . զիրա Բլահընըզ Բապպ սիգէ թէնճրիւպէ է-
տէյօր , քի Բլահընըզ Բապպ պիլթիւն էիւրէ-
յինիգտէն վէ պիլթիւն ճանընըզտան սէվէրթի-
4 նիզ տէյիւ պիլէ : Բլահընըզ Բապպ թապթ'
օլասըզ , վէ օնտան գօրգասըզ , վէ օնուն էմրէրինի
սագլայասըզ , վէ սէզլինէ իդասթ էտէսիզ , վէ
օնա թպատէթ էտէսիզ , հէմ օնա եափըշտորզ :
- 5 1) է օ փէյլամպէր' եա տիւշ կէօրիւծիւ եօրթիւ-
րիւլէ . զիրա սիգէ 1) ըսըր տիյարընտան չըգարան'
վէ սէնի գուլուգ եվինտէն խէլաս էտէն Բլահը-
նըզ Բապպ գարշը խիլալի սէջլէտի , քի Բլա-
հըն Բապպըն' օնտա էիւրիյէսին տէյիւ' սանա
թէնպիհ էթտիյի եօլտան սէնի սափըտա . պէջ-
լէճէ արանըզտան քէօթիւլէյիւ կիտէրէսին :
- 6 Եւ յէր անանըն օղու գարընտաշըն' եա օղուն
եա գըզլըն եա գըյնունուն գարըսը եա ճանըն պի-
րապէրի օլան տաթուն սէնի վէտլէսէլէնտիլթպ'
սըրրան տէրսէ . Լիտէլիմ վէ ղայրի ալլահլարա

ի պատեթ ետեղիմ, քի օնլարը նե սէն նե պապա-
լարըն պիլիւր. (օլ շէվրենիդաե օլան գաիֆէլէ- 7
րին ալլահլարընտան քի սիզէ հագըն հա սիդաեն
ուզաիգ օլալար, եերին պիր ուճունտան թա օ պիր
ուճունտաեք. (Յա գաիլ օլմայասըն, վէ օնու 8
տինկլէմէյեսին. վէ կեօզլէրին օնա մէրհամէթ
էթմէսին, վէ թէհամիլլէ տիպ' օնու սագլամա-
յասըն: Իմնտ օնու էլպէթթէ եօլտիւրեսին. 9
օնու եօրաիւրմէք իշին' օնուն իւղերինէ էվվէրա
սէնին ելին օլա, վէ ճիւմլէ գալմըն ելի օնտան
օօնկրա: Իմտի օնու գաշլար իլէ գաշլայասըն, 10
վէ եօլէ, զիրա Ըրար տիլարընտան գուլլուգ է-
վինտեն սէնի չըգարան Ըրահըն Իապարտան' սէնի
պղաթմազա չալըշտը: Ը է ճիւմլէ իսրաեյ ի- 11
շիտիպ գօրգալար. վէ արթըգ' արանըզտա պու-
նուն կիպի քեթթիւ նէսնէ էթմէյէլէր:

Իշէր Ըրահըն Իապարտան' սանա օրտտա տաքին 12
օլասըն տէյիւ. վէրտիյի շէհրլէրինին պիրիսինին
հագգընտ սեզրլէտիյինի իշիտիրսէն, Իի արան- 13
տան պալը հարամազ օլուլարը քիմէլէր չը-
գըպ, Լիտէլիմ' պիլմէտիյինիլ' զայրի ալլահլարա
թապի օլալըմ տէյէրէք, շէհրլէրինին էհալիսինի
ազալըրար լար. ()լտէմ թէֆթիշ վէ թէֆէհ- 14
հիւշ էտիպ' պիր էյիմէ սօրաւըն. վէ կերշէքուէն
արանըզտա պու իքրահլիթին վազի օլտուզու-
նուն իտպէրի սահիհ իսէ, () շէհրին էհալի- 15
սինի էլպէթթէ գըլըմ աղղընտան կէշիւրեսին.
օնու վէ իշինտէ օլան հէր շէյի հէրէմ էտիպ' տա-
վարլարընը պիլէ գըլըմ աղղընտան Խիլիւրէն:
Յէ օնուն ճիւմլէ հաղմասընը մէյտանընըն օր- 16
թմասընտա ճէմ' հատին, վէ օ շէհրի վէ ճիւմլէ
հաղմասընը պիլէթիլլիլէ Ըրահըն Իապարտան' իշին'
աթմէշէ հալասըն, վէ եպէտի վիլանն օլա. պր-

- 17 Թըշ եափըլմայա : Ս է օհերեմտեն ելնե հիշ
 պիր շէյ իլիշմէյէ . Թաքիմ իապպ խըշմ ու զա-
 զապընտան տեօնիւպ՝ սանա բահմէթ վերէ , վե
 սանա մէրհամէթ էտէ . հէմ պապալարնա եկմին
 18 Եթտիյի կիպի սէնի չօղալտա , Լլահըն իապ-
 պըն սեօղիւնէ իղաթ էաիպ՝ պէնիմ սանա պու-
 կիւն թէնպիհ Եթտիյիմ օնուն ճիւմէ Էմրէրինի
 սագլատըլն՝ վէ Լլահըն իապպըն նաղարընտա
 սօգրու օլանը Եթտիյին իշիւն :

ՊԼԸ 14.

- 1 Սիդ Լլահընը իապպըն օգուլարը՝ սընըդ .
 քէնտինիզէ Էօղուէր իշիւն քերթիքէր Եթմէյէ-
 սիզ , վէ կեօղէրինիզին ադասընտա եօլունմայա-
 2 սընըդ : () Երա սէն՝ Լլահըն իապպըն միւ-
 գատտէս գաւմը՝ սըն . վէ իապպ սէնի սէշտի քի՝
 եէր իւզէրինտէ օլան ճիւմէ գաւմլարտան՝ օնուն
 խոսա գաւմը օլասըն :
 3 Հիշ պիր մէքրուհ շէյ եէմէյէսին : Իէյէ-
 ձէյինիզ հայվանլար պունլարտըր . Սըղըր՝ գօ-
 5 յուն վէ քէշի , կէյիք վէ ձէյրան վէ սու սը-
 զըրը վէ եապան թէքէսի վէ գարաւա վէ եա-
 6 պան սըղըրը վէ զիւրնսիս : Հէմ տէօրթ պյագ-
 լըլարտան հէր դըրնաղը շաթալ վէ իքիյէ եարըգ
 դըրնագը կէվիշ կէթիրէն աաւարը եէյէսիզ :
 7 Լլմա կէվիշ կէթիրէնլերտէն՝ եա դըրնաղը շա-
 թալ օլանլարտան տէվէյի վէ գաւվանը վէ աաա
 գաւվանընը եէմէյէսիզ . զիրա կէվիշ կէթիրի-
 վէր իսէտէ՝ եարըգ դըրնագը տէյիլէր . օնլար
 8 սիզէ նափաք օլա . Ս է սօնկուզու՝ զիրա օ
 եարըգ դըրնագը տըր , աւմա կէվիշ կէթիրմէզ .
 օ սիզէ նափաք օլա . օնլարըն Էթմտէն՝ եէմէյէ-
 6 սիզ , վէ լէշէրինէ սօգունմայապըզ : Սուլար-

- 25 մէյէ գատիր օլմաղ իսէն, ()լտէմ օնու ագ-
 շէյէ թէպտիլ էտէսին, վէ ագշէյի էլինտէ դու-
 թուպ՝ Լլահըն Բապպըն սէշտիյի մահալէ վա-
 26 րասըն: Սէ օ ագշէյի ճանընըն հէր արղուլա-
 տըղը շէյէ՝ սըղըրլարա եա գօյունլարա՝ վէ շէ-
 րապա եա միւսքիրէ՝ վէ ճանընըն հէր իսթէտի-
 յի շէյէ վէրէսին, վէ օրատա Լլահըն Բապպըն
 հուզուրունտա եէյիպ՝ շատ օլտսըն, հէմ քէնտին
 27 հէմ էվիալըն: Սէ գափուլարընտա օլան
 ի էփիլիյի տէ պօշ գօմայասըն. զիրա օնուն՝ սէ-
 նինլէ պէրապէր փայը վէ միրաս՝ ը եօգտուր:
 28 Հէր իւշ երլըն սօնունտա՝ օ սէնէնին մահսու-
 լունուն հէփ իւշըրինիւ չըգարասըն, վէ օնու գա-
 29 փուլարընտա սաղլայա գօյասըն: Սէ ի էփիլի՝ սէ-
 նինլէ պէրապէր փայը վէ միրաս՝ ը օլմատըղը իշին՝
 հէմ գափուլարընտա օլան եապանձը վէ էօքսիւզ
 վէ աուլ գարը կէլէլէր, վէ եէյիպ տօյալար. թա-
 քիմ Լլահըն Բապպ սէնի՝ իշլէտիյին էլինին հէր
 իշինտէ միւսարէքլէյէ:

ՊԼՇ 15:

- 1 Հէր եէտի երլըն՝ սօնունտա իղլագ էտէսին:
- 2 Սէ իղլաղըն գափտէսի պու տուր. Հէր ալաճագ
 սահիպի գօնշուսունա էօտինձ վէրտիյինի պա-
 ղըլլայա. օնու գօնշուսունտան եա գարընտաշնու-
 տան թահսիլ էթմէյէ. զիրա Բապպ իշին իղ-
 3 լագ նիտա օլունտու: Լճնէպիտէն թահսիլ է-
 տէսին. ամմա գարընտաշնտա օլան ալաճաղընը
 4 պաղըլլայասըն. իսպքիմ սէնտէ եօխսուլ օլ-
 մայա. զիրա Լլահըն Բապպ սանա միրաս՝ իշին
 զապդ էթմէյէ վէրտիյի տիյարտա՝ Բապպ սէնի
 5 թահգիգան պէրէքէթլէյէճէքտիր: Լճագ
 էյէր սէն՝ Լլահըն Բապպըն սէօղինէ հէր վէճճ

իլէ իդաժաթ էտիպ՝ պէնիմ սանա պուկիւն թէն-
պիհ էթտիյիմ ճիւմլէ պու թէնպիհ իւզըն ա՛մէլ
էթմէյէ տիգգաթ էտէրսէն, Լ՛աւհըն Բապպ՝ 6
սանա տէտիյի կիպի սէնի միւպարէքլէմէքլէ, սէն
պիր չօգ դաիֆէլէրէ էօտիւնձ վէրէճէքսին, ամ-
մա սէն էօտիւնձ անմայաճագսըն. հէմ սէն պիր
չօգ դաիֆէլէրէ թէսալուդ էտէճէքսին, ամմա
սանա թէսալուդ էթմէյէճէքլէր:

Լ՛աւհըն Բապպ սանա վերտիյի տիյարտա՝ գա 7
փուլարընըն պիրինտէ՝ սէնտէ գարընտաշարըն-
տան պիրի ֆագիր օլուրսա, եիւրէյինի փէքլէթ-
մէյէսին, վէ ֆագիր գարընտաշընտան էլինի
եռամայասըն: Լ՛մաւ օնա միւրիւվվէթլէ էլին 8
աշը՛գ օլա. վէ օնուն իհթիյաճընա եէթէր միդ-
աարի՝ օնա էօտիւնձ վէրէսին: Վ՛էնտինի սա- 9
գըն, օլմայաքի եիւրէյինտէ պիր ֆատիտ ֆիքր
օլուպ՝ Լ՛էտինճի երլ՝ իդլագ երլը եագընտըր
տէյերէք՝ ֆագիր գարընտաշընը եարամաղ կէօզ
իլէ պաւասըն, վէ օնա վէրմէյէսին, վէ օ՝ սէնին
հագգընա Բապպա ֆերեստ էյլէյէ տէ՝ կիւնահ
սահիպի օլասըն: ()նա էլպէթթէ վէրէսին, 10
վէ օնա վէրտիյինտէ՝ եիւրէյին եարամաղ օլմա-
յա. զիրա հէման պու նէսնէնին սէպէպինտէն՝
Լ՛աւհըն Բապպ սէնին ճիւմլէ իշլերինտէ վէ է-
լինի ճիւմլէ սալտըղըն նէսնէտէ սէնի միւպարէք-
լէյէճէքսիր: Չիւն տիյարըն իշլինտէն ֆագիր 11
էքսիք օլմայաճագ. օնուն իշիւն սանա թէնպիհ
էտիպ տէրիմ. Տիյարընտա գարընտաշընա՝ Լօխ-
սուլունա վէ ֆագիրինէ էլպէթթէ էլին աշը՛գ օ-
լա:

Սէ սանա գարընտաշըն օլան Բապրանի՝ եա 12
Բապրանի գարը սաթըրըրսա, սանա ալթը՝ երլ
իւրզմէթ էտէ. վէ եէտինճի երլտա օնու եանըն-

- 13 տան ազատ սալովէրէսին: Ս է օնու եանըն-
տան ազատ սալովէրալիստէ՝ օնու պօշ կէօն-
- 14 տէրմէյէսին: ()նա էլպէթթէ սիւրիւլէրին-
տէն վէ խարմանընտան վէ ճէնտէրէնտէն նէվա-
լէ վէրէսին. Վլաճըն Ռապպ սէնի պէթէթէթլէ-
- 15 տիյի նէսնէլէրտէն օնա վէրէսին: Ս է սէնին
Սըսըր տիյարընտա գուլ օլուպ՝ Վլաճըն Ռապպըն
սէնի խէլաս էյլէտիյինի խաղըննա կէթիւրէսին.
օնտան էօթիւրիւ պէն պուկիւն սանա պու նէս-
- 16 նէյի թէնպիճ էտէրիմ: Վմմա օ սէնին իլէ
իօշ կէչինմէքլէ, սէնի վէ սէնին էվինի սէվտի-
յինտէն, սանա՝ Նանընտան չըգմամ տէյէճէք
- 14 օլուրսա, ()լաէմ պիր պիղ ալըպ՝ օնու օնուն
գուլաղընտան գափուլնա սափլպասըն, վէ էպէ-
տան սանա գուլ օլա. Նէմ խալայրղընա տախի
- 18 պէօյլէ էյլէյէսին, ()նու եանընտան սալովէր-
տիյինտէ՝ կիւճիւնէ կէլմէյէ. զիտա սանա ալթը՝
երլ խըզմէթ էյլէտի, քի օ՝ իւճրէթլինին իքի իւճ-
րէթի միգտարի տըր. վէ Վլաճըն Ռապպ սէնի՝
ճիւմլէ իշլէտիյինտէ միւպարէքլէյէ:
- 19 Սըղըրլապընտա վէ սիւրիւլէրինտէ Նէր իլք
տօղան էրքէյի Վլաճըն Ռապպա թագտիս էտէ-
սին. սըղըրընըն իլք տօղանընը գուլանմայասըն,
վէ սիւրիւլէրինին իլք տօղանընը գըրգմայասըն:
- 20 ()նլարը երլ պէ երլ Վլաճըն Ռապպըն Տուզու-
րունտա՝ Ռապպըն սէչտիյի մահալտէ եէյէսին,
- 21 Նէմ քէնտին Նէմ էվիալգըն: Վմմա օնտա պիր
ա՛յրպ օլուպ՝ թօփալ եա քէօր՝ պիր կէօնէ քէօ-
թիւ գուսուր օլտուրն սուրէթտէ, օնու Վլաճըն
- 22 Ռապպա աունմայասըն: ()նու գափուլաղընտա
եէյէսին. փաք վէ նափաք քիմնէ օնու պիրլիքտէ՝
- 23 ճէյրան վէ կէյիք կիպի եէյէլէր: Վմմա գանընը
եէմէյէսին. օնու. սո՛ւ ենպի եէրէ տէգըէսին:

ՊԼՇ, 16.

Լապապ պընը կէօզէտէսին, վէ Լալահըն Բապպա 1
 ֆասէհ էտէսին. զիրա Լալահըն Բապպ սէնի Եր-
 սըրտան՝ Լապապ պընտա չըգարտը, կէճէլէյին : 2
 Սէ Բապպըն՝ քէնտի ատընը օրատա իսքեան
 էթտիրմէք իչին՝ սէչտիյի մահալտէ Լալահըն 3
 Բապպա սըղըրլար վէ գոյունլար ֆասէհ պողազ-
 լայասըն : () նունլա մայալը էքմէք եէմէյէսին . 4
 եէտի կինն օնունլա խամուրսուզ՝ ճէֆա էքմէյի
 եէյէսին . զիրա Երսըր տիյարընտան ալէլաճէլէ 5
 չըգտըն . Թաքիմ Երսըր տիյարընտան չըգտըղըն
 կիննի՝ էօմրիւնիւն ճէմի՝ կիննէրինտէ խաղ- 6
 ընտա սագլայասըն : Սէ սէնտէ՝ ճիւմլէ սինօ-
 բունտա եէտի կինն մայա կէօրիւնմէյէ . վէ էվ- 7
 վէլքի կինտէ՝ ախշամտան պողազլատըղըն էթ-
 տէն սապահատէք գալմայա : Լալահըն Բապպ 8
 սանա վէրտիյի շէհրլէրինին հիչ պիրինտէ ֆա-
 սէհի պողազլամաղա գատիր օլմայասըն . Իլտ 9
 ֆասէհի՝ Լալահըն Բապպըն՝ քէնտի ատընը օ-
 րատա իսքեան էթտիրմէք իչին՝ սէչտիյի մա-
 հալտէ պողազլայասըն , ախշամտա կիննէլ պա-
 թալքէն՝ Երսըրտան չըգտըղըն վագըթտա : 10
 Սէ Լալահըն Բապպ սէչտիյի մահալտէ փիշիրիպ
 եէյէսին , վէ սապահալայըն տէսնիւպ՝ մէսքեանը-
 նա կիտէսին : Լալթը կինն խամուրսուզլար եէ-
 յէսին , վէ եէտինճի կինտէ Լալահըն Բապպ ի-
 չին ճէմա՛թ կիննիւ օլա . իշ իշլէմէյէսին :
 Վէնտինէ եէտի հաֆթա՛ սայասըն . եէտի
 հաֆթայը սայմաղա՛ էքինէ օրագ սալմաղա պաշ-
 լատըղըն զէմանտան պաշլայասըն : Լալահըն Լա-
 լահըն Բապպ հաֆթալար պայրամը էտիպ՝
 Լալահըն Բապպ սանա վէրտիյի պերէքէթէ կէօ-

րէ՝ ելինտէն կէլէնի իրատէմփեշքէշի վերէսին :

11 Սէ քէնտին հէմ օղլուն վէ գըզըն վէ քէօլէն
վէ խալպըղըն՝ հէմ գափուլարընտա օլան Սէփ-
լի վէ արանտա օլան եապանձը վէ էօքսիւզ վէ
տուլ գարը Լըլահըն Բապպըն հուզուրունտա
Լըլահըն Բապպըն՝ քէնտի ատընը օրատա իս-
քեան էթտիրմէք իշին՝ սէշտիյի մահալտէ շատ

12 օլասըլ : Սէ Սէ շարտա գուլ իտիյին խաղ-
ընտա օլուպ՝ պու գանունլարը կէօզէտիպ իճրա
էտէսին :

13 իարամանընտան վէ ճէնտէրէնտէն իսկուլ-
տէվշիրտիյինտէ , ետի կին շէրկէլէր պպրամը

14 էտէսին : Սէ պպրամընտա շատ օլասըն , կէ-
րէք քէնտին վէ օղլուն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ
խալպըղըն՝ կերէք գափուլարընտա օլան Սէփլի
վէ եապանձը վէ էօքսիւզ վէ տուլ գարը :

15 Լըլահըն Բապպ սէնի ճիւմլէ մահսուլունտա վէ
էլէրինին ճիւմլէ իշինտէ պերէթէթլէտիյի իշին ,
Բապպըն սէշտիյի մահալտէ՝ Լըլահըն Բապպ
ետի կին պպրամ էտիպ շատ օլասըն :

16 Շէր էրքէյին եըլտա իւշ տէֆա՝ խամուր-
սուլլար պպրամընտա վէ հաֆթալար պպրա-
մընտա վէ շէրկէլէր պպրամընտա՝ Լըլահըն
Բապպըն հուզուրունտա օնուն սէշտիյի մահալ-
տէ կէօրինէ . վէ Բապպըն հուզուրունտա էլի

17 պօշ կէօրինմէյէ : Շէր քէս՝ Լըլահըն Բապպըն
սանա վէրտիյի պերէթէթէ կէօրէ՝ ելինտէն կէ-
լէնի իսկէրէ :

18 Սըպըլարընա՝ Լըլահըն Բապպ սանա վէրտիյի
ճիւմլէ գափուլարընտա քէնտինէ հպքիմլէր վէ
զապիդլէր գոյաշըն . վէ հաշգ շէրիմ իլէ գավ-

19 մըն տա՝ վալարընը՝ կէօրէլէր : Շէրիա՝ իրի տէօն-
տէրմէյէսին , վէ խաղրա պափմայաշըն , վէ ըիշ-

վէթ անմայասըն . զերա ըիշվէթ անլիմէրին
կէօզլէրինի քէօրլէտիր , վէ անիլլէրին սէօզլէրի-
նի խիլաֆ չըգարըր : Հագգա՝ հագգա թապի՝ 20
օլասըն . թաքիմ՝ սաղ գալըպ՝ Լալահըն Բապպըն
սանա վէրտիյի տիյարըր թէմլիք էտէսին :

Լալահըն Բապպա եափաճաղըն մէզպահըն եա- 21
նընտա՝ քէնտինէ հիչ պիր կէօնէ աղաճտան գո-
րու տիքմէյէսին : Հէմ քէնտինէ սուրէթիտիք- 22
մէյէսին . զերա Լալահըն Բապպ օնտան իքրահ
էտէր :

ՊԵՇ 17 :

Լալահըն Բապպա՝ անլըպը եա պիր կէօնէ գու 1
սուրու օլան սըղըրը եա գօյունու գուրպան էթ-
մէյէսին . զերա պու՝ Լալահըն Բապպըն գըթըն-
տա մէքընէ սուր :

Եւր արանտա՝ Լալահըն Բապպըն սանա վէր- 2
տիյի շէհրլէրինին պիրինտէ՝ Լալահըն Բապպըն
հուզուրունտա եարամաղլըգ էթմէքլէ օնուն ան-
տընտան թէճափուզ էթմիշ էրքէք եա գարը
պուլունուրսա , Վ է կիտիպ՝ թէնպիհ էթմէ- 3
տիյիմ զայրի ալլահլարա՝ վէ կիւնէշէ եա այա
եա կէջիւն ճիւմլէ անքերինէ իպատէթ էտիպ
օնլարա սէճտէ գըլարսա՝ , Վ է սանա խապէր 4
վէրիլմէքլէ , սէն իշիտիպ՝ էյիճէ թէֆթիշ էթ-
տիյինտէ , կերչէքտէն՝ պու իքրահլէթին Խորա-
էլտէ վագը՝ օլտուղունուն խապէրի սահիհ իսէ ,
() լտէմ պու եարամաղլըղը էտէն օ էրքէյի եա 5
գարըլը՝ գափուլարընա չըգարասըն . վէ օ էրքէյի
եա գարըլը դաշլար իլէ դաշլայասըն , վէ էօլէ :
Խօլմէյէ միւսթահագգ օլան՝ իքի շահիտին եա 6
իւչ շահիտին աղզըր իսպաիլի իլէ էօլտիւրիւլէ .
պիր շահիտին աղզըր իլէ էօլտիւրիւլմէյէ : ()- 7

նու էօլտիւրմէք իչին՝ օնուն իւզերինէ իպթիտա շահիալերին ելի օլա, վէ ճիւմլէ գաւմըն ելի օն- տան սօնկրա. պէջլէճէ եարամազլըղը արան- տան կիտերէսին:

- 8 Եւ յէր գափուլարընտա՝ զաւղա մաօլաճաթը օլան գան տա՛վասը շէքիշմէ տա՛վասը եարա տա՛- վասը եհ՝ ալ զի մասլաճաթըն հէօքմիւ սանա- միւշքիւ կելիւսէ, օլտեմ գալգըպ՝ Լլաճըն
- 9 Բապըն սէշտիյի մաճալէ վարասըն. յէ Ելէ- լիլերտէն քեաճին օլանըտա՝ վէ օլ կինլերտէ հաքիմ օլանա վարըպ տանըշասըն. վէ շերիա՛թըն
- 10 հէօքմիւնիւ օնլար սանա տէյիվէրէլեր: յէ Բապըն օլ սէշտիյի մաճալտէն սանա տէյիվէր- տիքլերի հէօքմէ կէօրէ էյլէյէսին. հեմ սանա ճիւմլէ սէջլէտիքլերինէ կէօրէ ա՛մէլ էթմէյէ
- 11 տիգգաթ էտէսին: Սանա պէյան էթտիքլերի՝ շերիա՛թըն մէֆհումանիւ կէօրէ վէ սանա տէտիք- լերի հէօքմէ կէօրէ ա՛մէլ էյլէյէսին. սանա պիլ- տիքտիքլերի հէօքմտէն սաղա եա սօլա սափմայա-
- 12 սըն: Լլամա մաղրուրլուգ իլէ ա՛մէլ էտիպ՝ օ- բատա Լլաճըն Բապա խըզմէթ էթմէյէ տու- րան քեաճինի՝ եախօտ հաքիմի տինկլէմէյէն ա- տեմ, օքիմնէ էօլէ. վէ Խարաէլտէն եարամազլըղը
- 13 կիտերէսին. յէ ճիւմլէ գաւմ իշիտիպ՝ գօրգա- լար, վէ արթըգ մաղրուրլա՛նմայալար:
- 14 Լլաճըն Բապա սանա վերտիյի տիյարա վար- տըղընտա, վէ օնու զապդ էտիպ՝ իչինտէ սաքին օլտուղունտա, ()էվրէմտէ օլան ճիւմլէ դաիֆէ- լեր կիպի իւզերիմէ պիր փատիշա՛հ նասպ էտէ-
- 15 ճէյիմ տէյէճէք օլուրսան, Խազերինէ՝ էլպէթ- թէ Լլաճըն Բապըն սէշտիյի քիմնէյի փատի- շաճ նասպ էտէսին, իւզերինէ՝ գարընտաշլարըն- տան պիրինի փատիշաճ նասպ էտէսին. գարըն-

տաշըն օլմայան ետպանճըյը իւղերինէ տիքմէյէ
 գատիր օլմայասըն: Ինճագ օ՝ քէնտինէ աթ- 16
 լար չօղաթմայա, վէ չօգ աթլար էտինմէք իչին՝
 գաւմը 1) ըսըրա տէօնտէրմէյէ. պախուսուս քի
 Իապպ սիզէ՝ Լըթըգ պիրտահա պու եօլտան
 տէօնմէյէսիզ տէմիշ աիր: Զէմ օ՝ քէնտինէ գա- 17
 ըրլար չօղաթմայա, քի էիւրէյի ալմայա. վէ
 քէնտինէ կիւմիւշ վէ աթուռն փէք չօղաթմայա:
 1) է օլաքի՝ փատիշահըղընըն թաթթը՝ իւղերին- 18
 տէ օթուրտուղունտա, պու թէվրաթըն սուրէ-
 թինի՝ 1 էիլի քեահինլերին էօնիւնտէ օլաննու-
 խատան՝ քէնտիսի իչին պիր քիթապա՝ եաղա:
 1) է օ եանընտա օլուպ՝ օնու էօմրինինն ճէմի՝ 19
 կինլերինտէ օգույա, քի Լըտահը Իապպտան
 գօրգմաղա՝ էջրէնէ, վէ պու թէվրաթըն ճիւմլէ
 սէօղլերինէ հէմ պու գանուռլարը իճրա էթմէյէ
 տիգգաթ էտէ. Ի՛ի եիւրէյի քէնտի գարըն- 20
 տաշլարը իւղերինէ մաղըուրլանմայա, վէ թէն-
 պիհլերտէն սաղա եա ալա սափմայա. թաքիմ
 Խարահլին արաւընտա՝ կերէք քէնտիսի կերէք օ-
 ղուլարը՝ փատիշահըղը իւղերինտէ ուղուն էօմր
 սիւրէ:

ՊԼԵՐ 18:

1 Էիլի քեահինլերին՝ պիւթին 1 էի սըպղընըն՝ 1
 Խարահլ իլէ փայը վէ միրա՝ սը օլմայա. Իապպըն
 աթէշգուրպանլարընը վէ օնուն միրաս՝ ընը եէ-
 յէլէր: Խմտի գարընտաշլարը արաւընտա օնլա- 2
 ըն միրաս՝ ըլմայա. օնլարըն միրաս՝ Իապպ
 սըր, օնլարա տէտիյի կիպի:

1) է գաւմտան գուրպանը սունանլարտան՝ սը- 3
 ղըր օլուն գօյուն օլուն՝ քեահինլերին հագգը
 պու տուր քի՝ քեահինէ գօլու վէ չէնկէլերի վէ

- 4 գարննը՝ վերէլէր: Պուղտայրնն՝ շէրապրնն
վէ զէյթունեաղընն դուրփանտալարնն՝ հէմ
գոյունլարննն իւք եափաղըսընն օնա՝ վերէսին .
- 5 Օյրա լլլահըն Ռապպ օնու՝ սէնին ճիւմէ սըպդ-
լարնտան սէչտի, քի Ռապպըն ատընա խըզմէթ
էթմէյէ տուրա, կերէք քէնտիսի կերէք օնուն
օղուլարը՝ տայիմա:
- 6 Սէ լէիլի օլան՝ միւսաֆիր օլտուղու ճիւմէ
լարաէլտէն սէնին շէհրլերինին պիրինտէն վա-
րըպ՝ ճանըննն պիւթիւն արզուսու իլէ Ռապպըն
- 7 սէչտիյի մահալէ կելլիւսէ, ()լտէմ օրատա՝
Ռապպըն հուզուրունտա տուրան ճիւմէ լէիլի
գարնտաշլարը՝ կիպի՝ լլլահըն Ռապպըն ատընա
- 8 խըզմէթ էտէ. Պերապէրճէ հիսսէ եէյէլէր,
պապալարճէ օլան օնուն սաթըշ իրատընտան
մա՝տա:
- 9 լլլահըն Ռապպ սանա վերտիյի տիյարա վար-
տըղընտա, օլ դաիֆէլերին իքրահիլէթլերինէ
- 10 կէօրէ էթմէյէ էյրէնմէյէսին: Սէնտէ՝ օղու-
նու եա գըղընը աթէշտէն կէչիրէն՝ էւ ֆալ ա-
չան էւ զայպէթի պիլմէյէ մուգայէթ օլան եա
ուղուր կէօղէտէն եա պիւյիւճիւ պուլունմայա .
- 11 լէտէ աֆսունճու՝ եա ճիննէ տանըշան եա սի-
հիրպաղ եա էօլիւլերտէն սօրուճու պուլունա:
- 12 Օյրա Ռապպ հէր պունու էտէնի մէքրուհ դու-
թար. վէ հէման պու մէքրուհաթըն սէպէպին-
տէն՝ Ռապպ օնլարը սէնին էօնիւնտէն գօվայօր:
- 13 լլլահըն Ռապպըն ինտինտէ քեամիլ օլասըն:
- 14 Օյրա պու սէնին ֆէհթ էտէճէյին դաիֆէլեր
զայպէթի պիլմէյէ մուգայէթ օլանլարա վէ ֆալ-
ճըլարա՝ տանըշըրլար. ամմա սէն՝ լլլահըն Ռապպ
սանա պէշլէ էլմէյէ իզն վերմէտի:
- 15 լլլահըն Ռապպ սէնին օրթանտան սանա՝

քէնտի գարընտաշարընտան՝ պէնիմ կիպի պիւ
 փէյղամպէր գալտըրաճաղտըր, օնու տինկլէյէ-
 սիզ : Ն'էմի'յէթ կիւնիւնտէ Զօրէպտէ՝ Լ'աւ- 16
 հըն Բապպտան հեր նիճէ տիլէտին իսէ, Լ'աւ-
 հըմ Բապպտան սէսինի պիր տահա իշէթմէյիմ,
 վէ պու պէյիւք աթէշի արթըգ կէօրմէյիմ քի
 էօլմէյիմ տէտիյին զէման. Բապպպտան տէտի 17
 քի, Լ'էյլէտիքլէրի էյի տիր. ()նլարա՝ քէնտի 18
 գարընտաշարը արասընտան սէնին կիպի պիր
 փէյղամպէր գալտըրաճաղտըմ, վէ սէօզլէրիմի օ
 նուն աղզընա գոյաճաղտըմ, վէ օնա հեր Թէնպիհ
 էտէճէյիմի օնլարա սէյլէյէճէ.ք տիր : Լ'է օլա- 19
 քի՝ պէնիմ ասըմտա օնու սէյլէյէճէյի սէօզլէ-
 րիմի տինկլէմէյէն քիմանին տա՛վաճըսը պէն օ
 լաճաղտըմ :

Լ'մմա սէյլէմէյէ էմի էթմէտիյիմ սէօզլէ պէ- 20
 նիմ ասըմտա սէյլէմէյէ մաղըուրլանան փէյ-
 ղամպէր, հէմ զայրի ալլահլարըն ասընտա սէյ-
 լէյէն, օ փէյղամպէր էօլէ : Լ'է սէն իւրէյին- 31
 տէ՝ Լ'աւհըն սէյլէմէտիյի սէօզլէ նիճէ պիլէ-
 լիմ տէրսէն, Պիր փէյղամպէր Բապպտան ա- 32
 տընտա Պիր նէսնէ սէյլէր տէ՝ օլ նէսնէ օլմաճ-
 սա, վէ վաւգու պուլմալսա, Բապպտան սէյլէմէ-
 տիյի սէօզ օ տուր. օ փէյղամպէր օնու մաղըուր-
 լու զուտտուն սէյլէմիշ տիր. օնտան գօրգմալա-
 սըն :

ՊԼԸ, 19 :

Լ'աւհըն Բապպպտան տիյարլարընը սանա՛ վէրտիյի 1
 գաիֆէլէրի՝ Լ'աւհըն Բապպպտարգտա, վէ սէն
 օնլարը ֆէթհ էտիպ՝ օնլարըն շէհրլէրինտէ վէ
 էվլէրֆնտէ սաքին օլտուղունտա, Լ'աւհըն 2
 Բապպպ սանա թէմիլէք էթմէք իշիւն վէրտիյի տի-

- յարըն օրթասարնտա քենտինէ իւչ շէհր պը-
 3 րասըն : Վէնտինէ եօլ հազըրլյասըն . անտէն
 Լճահըն Լապպ սանա միրաս' տէյիւ վէրտիյի
 տիյարըն սինօրունու իւչէ պէօլէսին , վէ հէրգա-
 թիլ օրայա գաչմագ իչիւն օլա :
- 4 1) է օրայա գաչըպ' սաղ գալաճագ գաթիլին
 վէճհի պոլ տուր . Վօնշուսունու պիլմէզլիքլէ' օ-
 նա տինն էօթէ կիւնտէն զարազը օլմայարագ' էօլ-
 5 տիւրէն , Լա'նի գօնշուսու իլէ օտուն քէսմէյէ
 օրմանն վարըպ' օտուն քէսմէք իչիւն' էլինի պալ-
 թա' իլէ գալտըրտըգտա , տէմիր' աղաճ սափտան
 պօշանըպ' գօնշուսունա րասթ կէլմէքլէ օնու էօլ-
 տիւրէն , օ շէհրլէրին պիրինէ գաչա վէ սաղ գալա :
- 6 () Լմայա քի գանը տա' վա էտէն գաթիլին արտըն-
 ճա գօշուպ' եիւրէյի հէրարէթտէ իքէն , եօլ ու-
 զագ օլմաղըլա' օնա եէթիշէ , վէ օնու' տինն էօթէ
 կիւնտէն զարազ սագլամատըղը իչիւն' գաթլէ
 7 վաճիպ տէյիլ իսէտէ էօլտիւրէ : Պունոն իչիւն
 պէն սանա թէնպիհ էտիպ' Վէնտինէ իւչ շէհր
 8 պըրասըն տէրիմ : 1) է էյէր Լճահըն Լապպ'
 պապալարընա եէմին էթտիյի կիպի' սէնին սի-
 նօրլարընը կէնիշլէտիրսէ , վէ պապալարընա վա' տ
 9 էյլէտիյի ճիւմլէ տիյարը սանա վէրիրսէ , Պէ-
 նիմ սանա պու կիւն թէնպիհ էթտիյիմ ճիւմլէ
 թէնպիհլէր իւզրէ ա' մէլ էտէրէք' Լապպը սէվ-
 մէյէ վէ տայիմն օնուն եօլլարընտա եիւրիւմէյէ
 տիգգաթ էթտիյին իչիւն . օլտէմ պու իւչ շէհ-
 րին իւզէրինէ' քենտինէ իւչ շէհր տահա' գա-
 10 թասըն : Թաքիմ' Լճահըն Լապպ սանա մի-
 րաս' իչիւն վէրտիյի տիյարըն օրթասարնտա սուչ-
 սուզ գան տէօքիւլմէյէ , քի գանլը օլմայասըն :
 11 Լ'մա պիր քիմնէ քենտի գօնշուսունա զարա-
 զը' օլուպ' օնա գաստը օլմաղըլա , իւզէրինէ գալ-
 գըպ' օնա էօլէսիյէ վուրոլը տա' օ էօլլիրսէ ,

անտէն օ՛ պու շէհրլէրին պիրինէ գաչարսա,
()լտէմ քէնաի շէհրինին իսթիարլարը կէօնտէ-12
րիպ՝ օնու օրատան ալալար, վէ օնու գանը պա՛-
վա էտէնին էլինէ թէսլիմ էտէլէր, վէ էօլէ:
Լէօզիւն օնա մերհամէթ էթմէյէ. վէ Խարաէլ-13
տէն սուչսուզ գանըն ճիւրիւնի կիտերէսին, քի
սանա խայր օլա:

Լճահըն Լապպ սանա զապդ էթմէք իչիւն14
վէրտիյի տիյարտա մալիք օլտուղուն միւլքիւնտէ՝
գատիմլէրին քէստիյի սինօրպոն գօնշունուն սինօր
նիշանընը եերինտէն գալտրումայասըն:

Պիր քիմսէնին իւզէրինէ՝ հէր ճիւրմիւ վէ գա-15
պահաթը իչիւն՝ հէր իշլէտիյի գապահաթտա
եալընըզ պիր շահիտ գալգամայա, մասլահաթի-
քի շահիտին աղզը՝ եա իւշ շահիտին աղզը խ՝-
պալիւ իլէ ս՛ապիթ օլա: Պիր քիմսէնին իւզէ-16
րինէ՝ պինամուսլուզ շէհատէթ էթմէյէ պիր եա-
լան շահիտի գալգարսա, ()լտէմ տա՛վասը օ-17
լան ատէմլէրին իքիսի տէ Լապպըն հուզուրուն-
տա՝ օ կիւնլէրտէ օլան քեահինլէրին վէ հաքիմ-
լէրին էօնիւնտէ տուրալար: Ա՛ է հաքիմլէր էյի-18
ճէ թէֆթիշ էտէլէր. վէ օ շահիտ եալան շահի-
տի օլուպ՝ գարընտաշը իչիւն եալան շէհատէթ
էթտի իսէ, ()լտէմ օնա՝ քէնտի գարընտաշը-19
նա էթմէյէ գաստ էթտիյի կիպի էյլէյէսիզ. վէ
արանտան եարամալըղը կիտերէսին: Ա՛ է գա-20
լանլար իշիտիպ՝ գօրգալար. վէ արանտա արթըզ
պիրաահա պունուն կիպի քէօթիւ իշի էթմէյէ-
լէր: Խմտի կէօզիւն մերհամէթ էթմէյէ, ճան21
պէտէլինէ ճան՝ կէօզ պէտէլինէ կէօզ՝ տիշ պէ-
տէլինէ տիշ՝ էլ պէտէլինէ էլ՝ այադ պէտէլինէ
այադ վէրիլէ:

ՊԼԵՐ, 20.

- 1 Տիւզմենլերինէ գարշը ճէնկէ չըգտըղընտա, վէ
աթըար հէմ ամրապալար՝ վէ սէնտէն զիյատէ
խալգ կէօրտիյիւնտէ, օնլարտան գօրգմայասըն.
- 2 զիրա սէնի Սըսըր ախյարընտան չըգարան ԼՂ-
լահըն Սապպ՝ սէնինլէ տիր: Ս է օլաթի՝ ճէնկէ
հագլաշտըղըն զէման, քեահին՝ հագլաշա վէ
- 3 գազմա սէյլէյիպ՝ ()նլարա տէյէ. Տինկլէ եա
խարահլ, պոսկին տիւզմենինիզ իլէ ճէնք էթ-
մէյէ հանաշաճագորղ. եիւրէյինիզ կէվլէմէսին,
- 4 գօրգման, վէ շաշման, վէ օնլարըն եիւղինտէն
իւրթմէն: Օ իրա ԼՂլահընը Սապպ՝ սիզի գուր-
թարմաղա վէ սիզին իշին տիւզմենլերինիզ իլէ
ճէնք էթմէյէ՝ պերապերինիզճէ կիտէճէքտիր:
- 5 Հէմ զապիղլեր գազմա սէյլէյիպ տէյէլեր.
Վիմտիր օ քիմսէ քի՝ եէնի էվ հափաը, վէ օ-
նու թէպերրիւք էթմէմիշտիր, վարսըն էվինէ
տէօնսին. իհթիմալ քի՝ ճէնքտէ էօլէ, վէ օնու
- 6 պիր զայրի քիմսէ թէպերրիւք էտէ: Ս է քիմ
տիր օ քիմսէ քի՝ պաղ տիքտի, վէ օնու մէյվէ-
սինտէն տահա եէմէտի, վարսըն էվինէ տէօնսին.
իհթիմալ քի՝ ճէնքտէ էօլէ, վէ օնու իլք մէյ-
- 7 վէսինի պիր զայրի քիմսէ եէյէ: Ս է քիմտիր
օ քիմսէ քի՝ գարըյա նիշանլանտը, վէ օնու ալ-
մտաը, վարսըն էվինէ տէօնսին. իհթիմալ քի՝
ճէնքտէ էօլէ, վէ օնու պիր զայրի քիմսէ ալա:
- 8 Ս է զապիղլեր գազմա սէյլէյիպ՝ տահա տէյէ-
լեր. Վիմ գօրգաղ վէ կէվլէք եիւրէքլի ատէմ
իսէ, էվինէ տէօնսին. թաքիմ գարընտաշարը-
- 9 նըն եիւրէյի՝ օնուքի կիպի երիմէյէ: Ս է օ-
լաթի՝ զապիղլեր գազմա սէյլէմէյի պիթիրտիք-
լերինտէ, գազմըն պաշընա պէօնիւքպաշըլար
նասպ էտէլեր:

Պիր շէհրին իւզերինէ ճէնք էթմէք իշին օ- 10
 նա եագլաշտրղընտա, օնու սուհա տա՛վէթ էթ :
 Ո՛ է օլաքի՛ էյեր սանա սուհ իւզրէ ճէվապ վէ- 11
 րիպ՝ սանա աշարսա, իշինտէ ճիւմլէ պուլունան
 գալմ՝ սանա խորաճկիւզար օլապ՝ սանա խըզ-
 մէթ էտէլեր : Ամա էյեր սէնինլէ սուհ էթ- 12
 մէյիպ՝ ճէնք էտէրսէ, օլտեմ օնու մուհասերէ
 էտէսին : Ա՛ է Վլահըն Ֆապպ օնու սէնին է- 13
 լինէ թէսլիմ էթտիքտէ, օնուն ճիւմլէ երքէյինի
 գըլ՝ աղզընտտն կէշիրէսին : Ամա գարը- 14
 լարը վէ չօճուգլարը վէ հայվանպորը՝ վէ օ շէհրտէ
 հերնէ վարսա՝ ճիւմլէ եաղմասընը քէնտինէ
 եաղմալպասըն . վէ Վլահըն Ֆապպըն սանա վէր-
 տիլի տիւշմէնլէրինին եաղմասընը եէյէսին : Պու 15
 գաթիքէլերին շէհրլերինտէն օլմալըպ՝ սէնտէն
 դայէթ իրագ օլան ճիւմլէ շէհրլերէ եջլէ էտէ-
 սին : Ամա Վլահըն Ֆապպ սանա միրտս՝ ի- 16
 շին վէրտիլի պու գալմալարըն շէհրլերինտէն հիշ
 պիր ճանլը զաթ տիրի գօմայտըն : () Ժրա շի- 17
 թիլերի վէ Վմօրիլերի՝ Վանատ՝ նիլերի վէ Ֆե-
 րիզիլերի՝ շիվիլերի վէ Լէպօսաիլերի Վլահըն
 Ֆապպ սանա տէտիլի կիպի պիլ քիւլլիլէ հէլաք
 էտէսին : Թաքիմ ալահլարընա էթտիքլերի 18
 ճիւմլէ իքրահլէթլերի կիպի էթմէյի՝ սիղէ եջ-
 րէթմէյէլեր, քի Վլահընըզա կիւնաճ էթմէյէ-
 սիղ :

Պիր շէհրի՝ օնուն իւզերինէ ճէնք էտիպ՝ օ- 19
 նու ֆէթհ էթմէք իշին պիր չօգ զէման օնու
 մուհասերէ էթտիլինտէ, աղաճլարընա պալթա
 սալապ՝ օնլարը պօզմայասըն, քի օնտան եէյէ-
 սին, իմտի օնու քէսմէյէսին . զէրա գըրըն աղա-
 ճը աաթմ՝ կիպի՝ մուհասերէ էս՝ նաւսընտա սէնին
 իմտատընա եէթիշիլեր : Ապին օլ աղաճլա- 20

բը՛քի՛ մէյվէսիզ ազա՛ք օլտուղունու պիլիբաին ,
 օնլարը պօզուպ՝ քէսէսին . վէսէնինլէ ճէնքլէշէն
 շէհրին գարշըսընա մէնճինիգլէր եափասըն , թա
 օ՛ ֆէթհ օլունճէյէտէք :

ՊԼՇ, 21:

- 1 Լ՛ւլաճըն Բապպ սանա միրաս՝ իչին վէրտիյի
 տիյարտա՛ գըրտա՛ տիւշմիւշ պիր էօլտիւրիւլմիւշ
 պոկունսւրսա , օնու վուրան մալո՛ւմ օլմատըղը
- 2 Թագտիրտէ . Սէնին իխթիարլարըն վէհաքիմ-
 լէրին չըգալար , վէ էօլտիւրիւլմիւշ քիմնէնին չէվ-
- 3 րէսինտէ օլան շէհրլէրէտէք էօլէլէր : Սէ-
 լաքի՛ էօլտիւրիւլմիւշէ եագըն օլան շէհրին իխ-
 թիարլարը՝ սիւրիւտէն հիչ իշէ գօշոլմամըշ վէ
 պօյունտուրուղա կիրմէմիշ պիր տանա՛ ալալար :
- 4 Սէ շէհրին իխթիարլարը տանայը՝ հիչ սիւ-
 րիւլմէմիշ վէ էքիլմէմիշ օլան պիր չօրագ տէրէ-
 յէ էնտիրէլէր , վէ տանայը օ տէրէտէ պօղազ-
- 5 լայալար : Սէ Սէփօղուլարը քեաճինլէր եագ-
 լաշալար . չին Լ՛ւլաճըն Բապպ՝ քէնտիյէ խըզ-
 մէթ էթմէյէ վէ Բապպըն ատընտա միւպարէք-
 լէմէյէ օնլարը՝ սէչմիշ տիր . իմտի հէր տա՛վա վէ
 հէր եարա օնլարըն սէօղիւ իւզրէ հէօքմ օլունա .
- 6 Սէ օլ էօլտիւրիւլմիւշէ եագըն օլան շէհրին
 ճիւմլէ իխթիարլարը՝ տէրէտէ պօղազլանմըշ տա-
- 7 նանըն իւզէրինտէ էլլէրինի եայգալալար . Սէ
 ճէվապ էտիպ տէյէլէր . Պու գանը՝ էլլէրիմիզ
- 8 տէօքմէտի , վէ կէօզլէրիմիզ կէօրմէտի : Եւ
 Բապպ խէլաս էթտիյին գալմըն Խարաէլէ մաղֆէ-
 րէթ էյլէ , վէ գալմ Խարաէլին օրթասընա սուչ-
 սուզ գան ճիւրթ-նիւր գօմա . պէյլէճէ գան օնլա-
- 9 լա քէֆտրէթ օլունա : Իմտի Բապպըն նազա-
 րընտա տօղրու օլանը էթմէքլէ սուչսուզ գան
 ճիւրթ-նիւր օրթանտան կիտէրէսին :

Տիւղենէրինն իւզերինէ ճենկէ չըգտըղեն 10
տա, ԼՂԼահըն Բապոյ օնլարը սէնին էլինէ Թէս-
լիմ էսէր տէ՝ օնլարտան էսիր ալըրսան. Ս Է 11
էսիրէրին արասընտա պիր կիւզէլ կէօթէրիչ-
լի գալը կէօրիւրսէն, վէ օնա ա՛ջըգ օլուպ՝ օնու
քէնտինէ գարը իչին ալաճագ օլուրսան, ()- 12
նու էվինէ կէօթիւրէսին. վէ օքէնտի պաշընը
Թրաշ էտէ, Հէմ դըրնագլարընը՝ քէսէ. Ս Է 13
քէնտի իւզերինտէն էսիրլիյինին էս՝ վապլարընը
չըգարա, վէ սէնին էվինտէ օթուրուպ՝ պապասը-
նա վէ անասընա պիր պիւթին պ աղլայա. վէ
օնտան սօնկրա օնա վարասըն, վէ սէն օնուն գօ-
ճասը օլասըն, օ տա սէնին գարըն օլա: Ս Է 14
օլաքի՝ էյէր օնտան խօշնուտ օլմաղսան, օնու ա-
ղան սաղվէրէսին, ամմա օնու ագլէ իլէ սաթ-
մալասըն, օնու Թահգիր էթտիյին իչին՝ օնու
գուլ էթմէյէսին:

Պիր քիմսէնին իքի գարըսը օլուպ՝ պիրի սէվ- 15
կիւլիւ վէ օ պիրի իքրահը՝ իսէ, վէ սէվկիւլիւ Հէմ
իքրահը՝ իքիսի տէ օնա օղուլար տօղուլ. տուգլա-
րընտա, իլք տօղան օղուլ իքրահընըն իսէ,
()լաքի՝ վարիյէթինի օղուլարընա միրաս՝ վէր- 16
տիյի կիւնտէ, սէվկիւլիւնիւն օղունու՝ իլքտօ-
ղուլ օլան իքրահընըն օղունտան իլէրի գուլթուպ
իլքտօղուլ սպմաղա գատիր օլմայա: ԼՂմա 17
իքրահընըն օղունու իլքտօղուլ պիլիպ՝ քէն-
տինտէ ճիւմէ պուլունանտան օնա իքի Հիսսէ
վէրէ. չին գուլվէթինին իպթիտասը օտուր.
իլքտօղուլլուգ հագգը օնա տիւշէր:

Պիր քիմսէնին՝ պապասընըն սէօղինիւ վէ ա- 18
նասընըն սէօղինիւ տինկլէմէղ աղըն վէ ա՛սը
օղուլ օլուրսա, վէ օնու Թէտիպ էթտիքէրինտէ՝
օնլարա միւգի օլմաղսա, ()լտէմ օնուն պապա- 19

- սը վէ անասը գութուպ' օնու շէհրի ինթիարլա-
- 20 րընա վէ մահալի գափուստնա չըգարալար . Ա է
շէհրի ինթիարլարնա տէյէլէր . Պուօղլումուկ
ազղըն վէ անը' օրուպ' սէօղլամիւղի տինկլէմէզ ,
- 21 շիշպօղազ վէ պէքրիտիր : () Լտեմ շէհրինին
ճիւմէ տտեմիէրի օնու գաշար իլէ դաշլայալար
քի եօլէ , վէ արամտան քեօթիւլիյի կիտերէ-
սին . վէ ճիւմէ Խարաէլ իշիտիպ գօրգալար :
- 22 Ա է պիք քիմսէնին եօլիւմէ միւսթահազգ գա-
պահաթը օրուպ' եօրտիւրիւլէմէք օլտուգտա , օ-
- 23 նու ազամ իւզ'րինէ ասարտան . Ի էշի տղամըն
իւզերինտէ կէճէ գալմայա , ամմա օնու' հէման օ
կիւնտէ ելպէթթէ կէօմէսին . զիրա տարլան' Լ-
լա՛հ մէլմանու տուր . վէ Լլա՛հըն Լապպ սանա
միրտա' իշին վերտիյի սէնին եերինի նափաթլա-
մայտարն :

ՊԼԵ, 22.

- 1 Գարընտաշընըն եօքիւղինիւ եա գօյունունու
եօլու շաշըրմըշ կէօրտիյիւնտէ' օնլարը կէօր-
մէղլիքտէն կէլմէյէսին , օնլարը ելպէթթէ գա-
- 2 րընտաշընա տէօնտէրէսին : Լմմա էյեր գարըն-
տաշըն սանա եազըն տէյիլ իսէ , եա օնու պիլ-
մէզ իսէն , օրտեմ' օնու էվինին իշինէ ալասըն ,
վէ գարընտաշըն օնու արայընճէյէտէք սէնին
եանընտա օլա . անտէն օնու' օնա կերի վէրէսին :
- 3 (Մնուն էշէյինէ տէ պէօյլէ էտէսին , եա մապը-
նա տա պէօյլէ էտէսին . հէմ գարընտաշընըն' եա-
նընտան զայպ օլուպ' սէնին պուլտուղուն օնուն
հեր զաիպինէ պէօյլէ էյլէյէսին . օնու կէօրմէզ-
- 4 լիքտէն կէլմէյէսին : Գարընտաշընըն' էշէյինի
եա եօքիւղինիւ' եօլտա տիւշմիւշ կէօրտիյիւն-
տէ , օնլարը կէօրմէղլիքտէն կէլմէյիպ' ելպէթթէ
օնունդա պիլէ գալտըրանարն :

Վարը՝ իւզերինստ՝ երբեք կիյնի անայտ, վե 5
երբեք՝ գարը ես՝ վաղընը կիյնէյն. զիտա պոռնու
հեր էտէն՝ Նլլահըն թապարն մեքորուհու տուր:

Իչեր եօլտա սենին եօնինէ՝ պիւր կէօնէ ա- 6
ղանտա եա եէր իւզերինստ՝ եափուլարը՝ իլէ եա-
խօտ եոմնուրդալարը՝ իլէ գուշ եոմլուրդ թաթ
կէլիրսէ, անտար եափուլար՝ եա եոմնուրդալար
իւզերինստ՝ եաթարդը թապարտէ՝ անայր եափ-
ուլարը՝ իլէ պիլէ անայտարն: Նլլայը եղբնթ- 7
թէ սալը՝ վերէսին, վէ եափուլարը՝ ալտարն.
թաքիմ սանախայր օղուպ՝ եօմիին ուղուն օղա:

Իչնի էվ եափուրդնտա՝ տամըն էթրաֆըն- 8
տա գօրգուլուգ. եափաւըն. թաքիմ օնտան պիւր
քիմնէ տիւշիւպ՝ էվինտէ գան տեօքիւլէյն:

Պաղընտա կէօնէ կէօն թօխումլար էքմէյէսին, 9
քի էքտիյին թօխումն հասիլաթը վէ պաղըն
մահսուլու պօղոլմայա: Պէրապէր գօշուլմուշ 10
էշէք վէ եօքիւլ իլէ չիֆթ սիւրմէյէսին: Իչին 11
իլէ քեթնտէն պէրապէր տօգումնուշ մէլէս էօ՝
վապ կիյմէյէսին:

Իօթթիւլտիյին գաֆթանընըն տէօթթ քեօ- 12
շէսինտէ գաշագլար կափաւըն:

Պիւր քիմնէ գարը ալուպ՝ օնա կիւտիքտէն 13
սօնկրա, օնտան իքրոհ էտէրսէ, Վ է օնա իֆ- 14
թիրա սէօզէր աթըպ՝ օնուն տարնը ֆէնայա
չըգարըրաա, վէ՝ Պէն պու գարըյը ալտըմ, տմմա
օնա եազաշարդըմտա պիքրէլիյինի պօլմնալըմ
տէյէճէք օլուրաա, . ()լտէմ գըզըն պապաւը վէ 15
անաւը՝ գըզըն պիքրէլիյինին նիշանընը ալուպ
շէհրին իթթիարըրընա գափույա չըգարալար:
Վ է գըզըն պապաւը իթթիարըրա տէյէ. Վը- 16
ղըմը պու քիմնէյէ գարը՝ իչին վէրտիմ, վէ օն-
տան իքրոհ էթթի. Էէմ իլթէ օ՝ Վըզընտա 17

պիտի լիք պաշտօնաւոր տէրերէք՝ ի թիւ իրա սեօղ-
լէր տիմայօր, ամեն իշխէ՝ գրգռման պիտի լիք ի նի-
շանը. իմա չարշափը շէհրին ի թիւ իւր լարը եօ-
18 նիւնէ կոյարար։ Ի՞նչ տեսն օլ շէհրին ի թիւ իւր-

լարը զբիմսէյի գաւթուպ՝ օնա թաղիւր էտէլէր։
19 Ի՞նչ օնտան եիւլ իւր գաւթուպ վիւթիւլ ճերիմէ՝ ա-
լուպ՝ Խարաէլ գրգռ ասորնր ֆէնայա չըգարտըղը՝
իշխէ՝ գրգռն պապատընա՛ վերէլէր. վէ՛օ՛ օնուն

գարտը՝ օլա, վէ պիւթիւն էօ՛ ծրիւնտէ օնա պօ-
20 շայամայա։ Ի՞մեն էյեր պոս նէսնէ կերէէք
21 օլուպ՝ գրգռա պիտի լիք պաշտօնաւոր իսէ, () Ի՛նչ

տէմ՝ գրգռ՝ պապատընրն էվիւնին գափուսունա՛
չըգարալար, վէ շէհրինին աստեմէրի օնու գաշլար
իլէ դաշլայալար քի էօլէ. չիւն Խարաէրտէ եա-
րամաղըրգ էտիպ՝ պապատընրն էվիւնտէ զննա՛
էթիւլ տիւր. պէջլէ՛ճէ՛ քէօթիւլիւյիւ արանտան
կիտերէսին։

22 Պիւր քիմսէ՛ գօճասը օլան պիւր գարը իլէ եա-
թարքէն պաշտօնաւորա, պօէմ՝ հէմ՝ օ գարը ի-
լէ եաթան քիմսէ հէմ՝ օ գարը իքիւր տէ էօլէ-
լէր. վէ Խարաէլաէն քէօթիւլիւյիւ կիտերէսին։

23 Պիւր պիտի լիք գրգռ՝ պիւր քիմսէյէ եաթուգլու օ-
լուրա, վէ օնու շէհրաէ պիւր քիմսէ պաշտօնաւոր օ-
24 նուն իլէ եաթարա, Խիւրինի տէ օ շէհրին գա-

փուսունա՛ չըգարալար, վէ անլարը գաշլար իլէ
դաշլայալար վէ էօլէլէր, գրգռ՝ շէհրաէ օլուպ
պաղըրմալարընտան էթիւրիւ, վէ էրքէյի գօնա
շուսունուն գարըսընր թահպիւր էթիւրիւ տեն-
էթիւրիւ. վէ քէօթիւլիւյիւ արանտան կիտե-
րէսին։

25 Ի՞մեն էյեր պիւր քիմսէ եաթուգլու գրգռ գրգռ-
տա պաշտօնաւոր տա՛ օնա զօրքարա օնուն իլէ եաթ-
թարա, օրէմ օնուն իլէ եաթան տաէմ եաթ-

նքզ եղեւ. յիւրաքանչեւ հիւսիսէն ելանէ 26
 յետին. գրգռն եղիւմէ միաթափառ գապահա-
 թը եօզառար. զերա պու մատաւն՝ պիր քիմնէնին
 դօնշուտունա հիւսիսէն ետիպ՝ օնու եօթաբարա-
 յիւ կիպի տիր: () Երա օ՝ օնու գրգռաւ պու- 27
 առու. ետիւղղու գրգ պաղըրտը՝ իսէտե, օնու
 դուրթաբան եօղուառու:

Պիր քիմնէ՝ պիր ետիւղղու օյմայան պիրքե 28
 գրգը պուրառղունտա, օնու գուլթապ՝ օնուն իրե
 ետիւպսա, վե պուրունուրլարա, () Ետեմ օ. 29
 շուն իլե ետիւման քիմնէ՝ գրգըն պապաարնա ելի
 իւ՝ գալ կիւմիւլ վերե, վե սնու թահգիր եթաիյի
 իլիւն՝ օնուն գարըսը՝ օլա. պիւթիւն եօմիւնտե
 օնու պաշամաղա գատիր օյմայա:

Ելի քիմնէ պապաարնն գարըսըն ալմայա, 30
 վե պապասընն եթէյինի ալմայա:

ՊԼԸ, 23:

Սայալարը եղիւմիւ ետ քեսիւմիւ քիմնէ՝ Բապ- 1
 պըն ճեմաւթընա կիրմէյե: Ս ելետի զինա՝ 2
 Բապարըն ճեմաւթընա կիրմէյե. օնունձու սիլ-
 սիլէյետեք տախի՝ քիմնէտի Բապարըն ճեմաւ-
 թընա կիրմէյե: Բ՝ մննի վե Ս՝ Բապի Բապարըն 3
 ճեմաւթընա կիրմէյե. օնունձու. սիլիլէյետեք
 տախի եղիւմէն՝ քիմնէլերի Բապարըն ճեմաւ-
 թընա կիրմէյե. Պու. աւպեպտէն քի՝ սիլին 4
 Սըրըտան չըգարընըղառ, եօլտա՝ եքմէք վե
 սու իլե սիգի գարըլտմատըլար. վե Բ՝ քաճահա-
 րաթմնի փեթօր չեհրնտէն՝ Պեօ՝ օղու Պալա-
 ւմը սանա պետտուա՝ եթմէյե սէնին իւղերինե
 իսթիճար եթաիլէր: Բ՝ մնն Բ՝ լաճըն Բապ 5
 Պալաւմը տինկլէմէյի իսթէմէտի. վե Բ՝ լաճըն
 Բապ սէնի աւվաիյի իլիւն պետտուայը պերե-

- 6 քէթէ թէպտիլ էյլէտի: Պիւթիւն է՝ օմրինտէ՝
էպէտէն՝ օնլարըն սուհունու վէ էյլէթինի դալապ
7 էթմէյէսին: Իսոմիտէն իբրահ էթմէյէսին,
զիրա օ՝ սէնին գարընտաշըն տըր: Երարընտան
իբրահ էթմէյէսին, զիրա օնուն վիլայէթինտէ
8 միւսաֆիր իտին: ()նրարն տօղուրտուղու էվ-
լատտան օլան իւշիւնճիւ տէվրտէ՝ Իսպպըն ճէ-
մամթընա կիրէ:
9 Տիւշմէյէթինին իւզէրինէ օրտու չըգտըղընտա,
10 հէր քէօթիւ նէսնէտէն սազընասըն: Ենտէ
պիր քիմնէ՝ կէճէ վազա՛սը սէպէպիլէ նափաք
օլտուղու զէման, օ՝ օրտուտան տիշարը չըգա, վէ
11 օրտունուն իշինէ կիրմէյէ: Ել օլաքի՝ ախ-
շամ իւսթիւ սու իլէ եպցանա, վէ կիւնէշ պա-
12 թընճա՝ օրտունուն իշինէ կիրէ: Ել օրտու-
նուն տիշարըսընտա պիր մահալին օլսուն, քի օ-
13 րատա գաշրայա չըգաօրն: Էմ սիւահլարընըն
արասընտա պիր չիվին օլսուն, վէ օլաքի դաշրա-
յա օթուրտուղունտա՝ օնուն իլէ գազասըն, վէ
14 տէօնիւպ՝ սէնտէն չըգանը էօրթէսին: ()իրա
Իլահըն Իսպպ՝ սէնի գուրթարմադ իշին՝ վէ
տիւշմանդարընը սանտ թէսլիմ էթմէք իշին՝
սէնին օրտունուն օրթասընտա կիտէր. իմտի օր-
տուն մուգատտէս օլսուն, քի սէնտէ պիր չիթին
նէսնէ կէօրիւպ՝ սէնտէն կէրի տէօնմէյէ:
15 Ելահպինտէն սանա գաչան գուլու՝ սահիպի-
16 նէ թէսլիմ էթմէյէսին: Ելէտի խօշանտըղը
սէնին շէհրէրինին պիրինտէ՝ քէնտի սէշտիյի մա-
հալտէ՝ սէնին արանտա սէնինլէ սաքին օլա. օ-
նա զօր էթմէյէսին:

- 17 Իարաէլ գըզարընտա ֆահիշէ օլմայա, վէ Եա-
18 րաէլ օղուլարընտա լուգի օլմայա: Էիլ պիր
պտադ իշին Իլահըն Իսպպըն էվինէ՝ ֆահիշէ

իւնքեթի վէքեօփէք պէհասը կէօթիւրմէյէսին . զիրա Ղլահըն Ռապպըն հուզուրումնաա իքիսի տէ մէքրուհտուր :

Վարենտաշընա՝ կերէք ագչէյի կերէք զտի-19
րէյի կերէք մուրապպահա իլէ վէրիլէն հեր շէ-
յի՝ մուսմէլէ իլէ վէրմէյէսին : Ղապանքըտան 20
մուսմէլէ ալասըն , ամմա գարենտաշընտան մու-
սմէլէ անայասըն . թաքիմ Ղլահըն Ռապպ՝ օլ
միրաս՝ էթմէյէ վարտըղըն տիյարտա ելինի հեր
սալտըղըն իշինտէ սենի միւպարէքլէյէ :

Ղլահըն Ռապպա աաազ աաաաաղընտա , օնու 21
էտա էթմէքտէն կերի տուրմայասըն . զիրա Ղլա-
հըն Ռապպ՝ օնու սէնտէն էլպէթթէ արայաճադ
տըր , վէ կիւնահ սահիպի օլուրսուն : Ղմմա ա- 22
աազ էթմէքտէն կերի տուրտուզուն թագտիրտէ ,
սէնտէ կիւնահ օլմաղ : Ղղզընլա իքրար էտիպ՝ 23
իրատէթինլէ Ղլահըն Ռապպա աաաաաղըն կի-
պի՝ հէման տուտադլարընտան չըգանը կէօզէտիպ
իճրա էտէսին :

Վօնշումուն պաղընա կիրտիյինտէ՝ իսթէտի- 24
յին կիպի տոյումնա իւլիւմ եէյէսին . ամմա
գապընա գօմայասըն : Վօնշումուն էքինինէ 25
կիրտիյինտէ՝ էլին իլէ պաշադլար գօփարտսըն ,
ամմա գօնշումուն էքինի իւզէրինէ օրադ գալ-
տըրմայասըն :

ԳԼԸ. 24 :

Պիր քիմնէ պիր գարը ալրպ՝ օնուն գօճասը օլ- 1
տուգտա , օնտա պիր չիքրին նէսնէ պուլմաղըլա՝
էյեր օքէնտի նազարընտա լուքթ պուլմայաճադ
օլուրսա , պտէմ օ՝ օնուն գալազնաթէսինի նազըլ
էլինէ վէրէ , վէ օնու էլլինտէն սալը՝ վէրէ : Ա է 2
օ՝ օնուն էլլինտէն չըգա , վէ կիտիպ զալքի գօճա-

- 3 յա վարտ : Իմաի օնտան՝ սօնկրաքի գօճարտա իբրահ էտիպ վէ դալագնամէսինի եազքայ էլինէ վէրիբր տէ՝ օնու քէնտի էվինտէն գօվարտա, եախօտ օնու քէնտինէ գարը՝ իշին ալան սօնկրաքի ատէմ էօլիւսէ, ()նու գօվան էվվէլէի գօճարտ տէօնիւպ՝ քէնտինէ գարը՝ օլմաղա՝ օնու ալմաղա գատիր օլամայա, օնափաքլանտրգտան սօնկրա : զիրա պու՝ Իապալըն հուզուրունտա մէքուհտուր : վէ Լլահըն Իապալ սանա միրաս՝ իշին վէրտիլի տիյարը կիւնահա սալմայասըն :
- 5 Պիր քիմէ եէնի գարը ալտրգտա՝ ձէնկէ չըգմայա, վէ օնա հիչ պիր իշ թէքլիֆ օլունմայա : պիր երլ էվինտէ թէգաոլտ օլուպ՝ ալտրգը գարըսը իլէ մէսրուր օլա :
- 6 Տէյիրմէնին ալթ եա իաթ գաշընը քիմէ րէհնէ ալմայա : զիրա օ՝ րէհնէ ձան ալմը շօլուր :
- 7 Պիր քիմէ՝ Խարաէլ օղուլարը գարընտաշլուրնտան պիրինի չալմը պուլունուրտա, օնու կէրէք գուլ էտէրսէ, կէրէք սաթարտա, իրրսըլ էպէ : վէ արանտան քէօթիւլիլի կիտէրէսին :
- 8 Ղիւտամ իլլէթինտէն իհթիրալ էտիպ՝ Լէփիլ քեահինլերին սիղէ ձիւմլէ էլտէթտիքլերինէ կէօրէ էթմէյէ ղայէթլէ տիգգաթ էտէսիլ : օնարա թէնպիհ էլլէտիլիմէ կէօրէ՝ ա՛մէլ էթմէյէ տիգգաթ էտէսիլ : Սըսըրտան չըգաղընըգտա՝ եօլտա Լլահըն Իապալըն Սիրեամա էլլէտիլի խադրնտա օլսուն :
- 10 Իօնշունա պիր նէօնէ էօտինձ վէրիբրէն,
- 11 րէհն ալմաք իշին օնուն էվինէ կիրմէյէսին : Տիչարըտան տուրասըն : վէ սէնին էօտինձ վէրտիլին քիմէ րէհնի սանա տիշարըյա չըգարա :
- 12 Վէ էյէր օ քիմէ ֆագիր իսէ, րէհնի իլէ եաթմայասըն :
- 13 Ինէնէլ պաթտրըլ կիպի էլպէթթէ

րէհնի օնա՝ Կէրի Գէրէսին, քի օ՝ քէնտի Էս՝ վա-
պընտա Եաթըպ՝ սէնի միւպարէքլէյէ : Հէմ օնա-
նա՝ Լ՝ լաճըն Լ՝ ապալըն հուզուրունտա սոտազաթ
սպըլա :

Կէրէք գարընտաշլարընտան Կէրէք տիյարըն- 14
տա գափուլարընտա օլան միւսաֆիրլէրինտէն
Ֆադիր վէ միւհթաճ ըրդատա դատր Էթմէյէսին :
(Պնա իւճրէթինի հէման օ՝ կիւնտէ՝ կիւնէշ իւ- 15
զէրինէ պաթմազաան վէրէսին : զիրա օ Ֆադիր
տիր, վէ օնուն ա՛գլը օնտա տրը . վէ օտնա գարշը
Լ՝ ապալա Ֆէրեատ Էթմէյէ, վէ կիւնաճ օաճիպի
օլմայատըն :

() զուլար իչին պապալար Էօլտիւրիւմէյէ, 16
վէ պապալար իչին օղուլար Էօլտիւրիւմէյէ .
հէրքէս քէնտի գապահաթը իչին Էօլտիւրիւ-
մէ :

Սրաաֆիրին վէ Էօքսիւզին շերիւթընը իի- 17
լաթ Էթմէյէսին . վէ տուլ գարընըն Էս՝ վապը-
նը րէհնէ օլմայասին : Վէ Է Սըրուտա գուլ օ- 18
լուպ՝ Լ՝ լաճըն Լ՝ ապալ սէնի օրատան գուրթաթ-
տըղընը իւգորընա կէթիր . օնտան Էթիւրիւ-
պէն տանա թէնպիճ Էտէրիմ քի՝ պու նէանէյի
Էաէսին :

Թարլանտա պիչինինի պիշտիյին զէման, 19
թարլանտա պիր տէմէտ ունութտուղունտա՝ օնա
աթմաղա տէօնմէյէսին . օ՝ միւսաֆիրին՝ Էօքսիւ-
զին վէ տուլ գարընըն օլա . Թաքիմ Լ՝ լաճըն
Լ՝ ապալ սէնի՝ Էլէրինին հէր իչինտէ միւպարէք-
լէյէ : () Էյթուն աղաճլարընը օիլքտիյինտէ՝ 20
սրտընտա Գալանը տալտան տալա արամայա-
սին . օ՝ միւսաֆիրին՝ Էօքսիւզին վէ տուլ գարը-
նըն օլա : Պաղընը պօզտուղունտա՝ արաընտա 21
Գալան սալգըմլարը տէվլէրմէյէսին . օ՝ միւսաֆի-

Զրին՝ եօթիւզին վէ տուլ գարընն օլա: Սէ
 Ասորդ տկարընտա գուլ խոյնի խաղըննա կէ-
 թից. օնտան էօթիւրիւ պէն սանա թէնպիհ է-
 տէրիմքի՝ պու նէսնէյի էսէսին:

ՊԼԸ, 25:

- 1 Լ. տէմէր արասընտա ղաժղա օլուպ շէրիմթե.
 վարտըզլարընտա, Գապըլա օնլարընտա վարընը
 տինկլէիպ՝ սատըգը թաստըգ էտէլը, վէ գապա-
- 2 Հաթը օլանը գապահաթը շըգարալար: Սէ օ-
 լաքի՝ էյեր գապահաթը օլան տէօյիւլէյէ միւս-
 թահազգ իսէ, գատը օնու եաթըրըպ՝ գապահա-
 թընա կէօրէ՝ լազըմ կէլէն տէյնէյի սալը՝ իլէ
- 3 Հուզուրունտա վուրտուրա: () նա գըրգ տէյ-
 նէքտէն զիյատէ վուրտուրմայա. օլմայա քի՝
 պուլարտան տահա զիյատէ տէյնէք օնա վուր-
 տուրմադըլա, գարընտաշըն սէնին նազարընտա
 թահգիր օլա:
- 4 Իջիւզին՝ խարման սիւրտիւյինտէ ազընջ
 պաղլամայասըն:
- 5 Դարընտաշըն պիրլիքտէ սաքին օլտուգլարըն-
 տա՝ օնլարտան պիրիտի էօլիւպ էվետը օլմասա,
 էօլէնին գարըն տիշարրտա եապաննը քիմնէյի
 վարմայա. գայնը՝ օնա կիրիպ՝ օնու քէնտինէ գա-
- 6 րը՝ ալա, վէ գայըն հագգընը օնա խճրա՝ էտէ: Սէ
 օլաքի՝ օնուն տօղուրտուղու իլթաօղուշ՝ էօլին
 գարընտաշընն սատընը գարըրտա: քի օնուն տար
- 7 Խարաէլտէն ղաիլ օլմայա: Սէ էյեր օ. քիմնէ
 եէնկէսինի ալմաղա իսթէմէզ իտէ, օլտէմ եէն-
 կէտի իսթիարալարա գափույա շըգըպ տէյէ. Պէ-
 նիմ գայնըմ գարընտաշընա Խարաէլտէ՝ տա գալ-
 տըրմաղա իմթինա՝ էտիպ՝ պանա գայընըգ հապ-
- 8 գընը խճրա էթմէյէ իսթէմէզ: Խանի քէնտի-

չէհրինին ինթիարլարը օնու չաղըրդպ՝ սեյլէյէ-
 քէր. վէ օ տուրուպ՝ ()նու արմաղա իսթէմէմ
 տէրսէ, ()լտէմ օնուն եհնկէսի՝ օնա եագլա- 9
 շըպ՝ ինթիարլարըն հուղուրունա օնուն պա-
 ղընտան պայգգապընը չըգապա, հէմ օնուն եիւ-
 զինէ թիւքիւրէ, վէ սեյլէյիպ տէյէ. ()արըն-
 տաշընըն էվինի եափմաղա իսթէմէյէն քիմնէյէ
 պէյլէ օլունա: Լ՛նտէն օնոն տար խսրաէլտէ՝ 10
 'Լ,ալը չըգարըլանըն էվի տէնիլէ:

Պաղը պտէմլէր պիրլիքտէ, պիր պիրի՝ իլէ չէ- 11
 քիշտիքլէրինտէ, պիրինին գարըսը՝ քէնտի գօմա-
 սընը վաւանըն էլինտէն գուրթարմագ իշին
 եագլաշոր տա՝ էլինի ուզատըպ օնու խայալարըն-
 տան դաթարսա, ()լտէմ օնուն էլինի քէսէ- 12
 սին, կէօղին օնու էսիրկէմէսին:

Թօրպանաա տիւրլի տիւրլի՝ պէյիւք վէ 13
 քիւշիւք թարդը գաշարըն օլմասըն: Լ՛վին- 14
 տէ տիւրլի տիւրլի՝ պէյիւք վէ քիւշիւք էֆա
 կօլէքլէրին օլմասըն: Սէնին թարդը գաշըն 15
 թէմամ վէ տօղու օլա. էօլէյին թէմամ վէ
 տօղու օլա. թաքիմ Լ՛լաշըն Լ՛ապպ սանա վէր-
 տիլի փղէրինտէ էօմրին ուզուն օլա: ()իրա հէր 16
 պունլարը էտէն՝ հէր դատը էտէն քիմնէ՝ Լ՛լա-
 շըն Լ՛ապպա վէքրուհ տուր:

Սըրքաւան չըգտըղընտա՝ էօլտա Լ՛մալէգին 17
 սանա էթալինի խադընտա տաղայաւարն. 'Լիմէ 18
 էօլտա սէնի գարշըրդըրպ՝ սէնին արգանտան սէն
 էօրգան վէ գալմըշ իքէն սէնտէ արատան վարան
 ճիւմլէ զափ ֆլէրի գըրտը՝ վէ Լ՛լաշտան գօրգ-
 մաւը: Խանգ օլաքի՝ Լ՛լաշըն Լ՛ապպ սանա մի- 19
 րաա՝ իշին զապգ էտէսին տէյիւ վէրտիլի տիլադ-
 տա էգրաշիտա օլան ճիւմլէ տիւշմէնլիքինտէն
 սէնի րահաթլանտըրտըգտա, Լ՛մալէգին զիքրի-

նի կեցին ալթընտան մահվ էտէսին . ունեթ-
մայասըն :

ՊԼԸ 26 :

- 1 Ս է օլաքի Մլաճըն Մապպ սանա միրաս' իչին
վերտի տիյարա վարտըղընտա , վէ օնու զապգ է-
- 2 տիպ օնտա սաքին օլտուղունտա , ()լաէմ Մլ-
լաճըն Մապպ սանա վերտի տիյարաան Թաճ-
սիլ էթտիյին եերին ճիւմէ մէյվէլերինին դուր-
ֆանտալարընտան ալթպ' պիր սէփէտէ գոյատըն ,
վէ Մլաճըն Մապպըն' քենտիատընը օրատա իս-
քեան էթմէք իչին սէչտիյի մահալէ կիտէսին :
- 3 Ս է օլ կիւնլերտէ օլան քեաճինէ վարդպ տէյէ-
սին . Պու կիւն սէնին Մլաճըն Մապպա իբրաւր
էտէրիմ քի' Մապպըն պիզէ վերմէք իչին պա-
պալարըմըզա եէմին էթտիյի տիյարա կէլաիմ :
- 4 Մտէն քեաճին սէնին էլմտէն սէփէտի ալթպ'
օնու Մլաճըն Մապպըն մէզպաճըն էօնիւնէ գոյա :
- 5 Ս է սէն սեջլէյիպ' Մլաճըն Մապպըն հուզու-
րունտա տէյէսին . Պապամ պիր տուքաղը եօգ'
Մաւի իքէն' Սըսըրա էնիպ օրատա ազ ատէմլեր
իլէ միաաֆիր օլտու . վէ օրատա պիր պէցիւք'
- 6 գուվվէթլի վէ չօգլուգ դաիֆէ օլտու : Ս է
Սըսըրըլար պիզէ քէմլիք էթտիլեր , հէմ պիզէ
ճէֆա էյլէտիլեր , վէ իւզերիմիզէ ազըր խըզմէթ
- 7 սալտըլար : Ս է պապալարըմըղըն Մլաճըն Մապ-
պա ֆերեատ էյլէտիք . վէ Մապպ սէսիմիզի իչի-
տիպ' ճէֆամըզը վէ զահմէթիմիզի վէ պիզէ օլան
- 8 զուլմու կէօրտիւ : Ս է Մապպ պիզի գուվվէթ-
լի էլ իլէ վէ եիւճէլմիշ գօլուլա վէ պէցիւք հէյ-
պէթլեր իլէ' վէ նիշանլար վէ միւճիշաթլարլա
- 9 Սըսըրտան չըգարտը : Ս է պիզի պու մահալէ
կէթիտի . հէմ պիզէ պու տիյարը' սիւտ վէ պալ

ազան տիկարը վերտի: Եւտի հալա՝ իշթէ պա- 10
նա վերտիյին եերին մէյվէսինին դուրֆանտալա-
րընը՝ կէթիրտիմ, եւ Բապպ. վէ Նու Բլաճըն
Բապպըն հուզուրունա գոյուպ՝ Բլաճըն Բապպըն
հուզուրունտա սէճտէ գըլասըն: Սէ Բլաճըն
Բապպըն սանա հէմ սէնին էվինէ վերտիյի ճիւմլէ
էյլիքտէն շատ օլասըն, կէրէք քէնտին՝ կէրէք
Լէիլի կէրէք արանտա օլան միւսաֆիր:

Իւշը երը օլան իւշիւնճիւ երլտա մահուլա- 12
րընըն հէփիւշըլէրինի տէվլիրիպ, օնլարը Լէի-
լիյէ՝ միւսաֆիրէ՝ եզքսիւզէ վէ տուլ գարըյա՝
օնլար տա գափուլարընտա եէյիպ տոյալար տէ-
յիւ՝ վերիպ թէմամ էթտիյինտէ, ()լտէմ 13
Բապպըն հուզուրունտա տէյէսին: Սուգատտէ-
սի էվտէն չըգարտըմ, հէմ տախի օնու սէնին է-
մի էթտիյին ճիւմլէ թէնպիհլէրինէ կէօրէ՝ Լէ-
իլիյէ վէ միւսաֆիրէ՝ եզքսիւզէ վէ տուլ գարըյա՝
վերտիմ. սէնին թէնպիհլէրինտէն թէճափուզ
էթմէտիմ, վէ օնլարը ունուլթմատըմ: ()նտան՝ 14
եաքըմտա եթմէտիմ, վէ նափաք իշ իշիւն օնտան
չըգարմտալըմ, վէ օնտան էօլիւ իշիւն վէրմէտիմ.
Բլաճըմ Բապպըն սէօզիւնիւ տինկլէտիմ. պա-
նա ճիւմլէ թէնպիհ էթտիյի կիպի էյլէտիմ:
Սուգատտէս մէքեանըն կէզքտէն պապ, վէ գափ- 15
մըն Խարաէլի՝ հէմ պապալարըմըգա եէմին էթ-
տիյին կիպի պիզէ վերտիյին եերի՝ սիւտ վէ պալ
ազան տիկարը միւսաֆէլէ:

Պու կիւն Բլաճըն Բապպ սանա՝ պու գանուն- 16
լարը վէ հէզքսիլէրի էթմէյէ թէնպիհ էտէր. իմ-
աի օնլարը՝ պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն
ճանընտան սաղլայըպ իճրա՝ էյլէյէսին: Պու 17
կիւն Բապպա՝ սէնին Բլաճըն օլմաղա վէ օնու
էօլլարընտա եիւրիւմէյէ վէ գանուլարընը վէ

Թէնպիհչլէրինի վէ հեզմէրինի սադլամաղա վէ
 18 սեօղիւնիւ տինկլէմէյէ իբրտոր էյլէտին : Հէմ
 իապպ պու կիւն սանա իբրտոր էթտի քի՝ սանա
 տէտիյի կիպի՝ օնուն խանս գաւմը օլուպ՝ օնուն
 19 ճիւմլէ Թէնպիհչլէրինի սադլայանըն : Սէ սէնի՝
 գըլաըղը ճիւմլէ գաիֆէլէրին իւզէրինէ մէտհ վէ
 նամ վէ իգզէթ իչիւն՝ եիւքսէք գալարրա . հէմ
 տէտիյի կիպի՝ լճահըն իապպըն մուգատտէս
 գաւմը՝ օլասըն :

ՊԼՇ, 27,

1 Սէ Սօսէ խարաէլն իթթիարարը իլէ՝ գաւմա
 Թէնպիհ էտիպ տէտի . Պէնիմ սիզէ պուկիւն
 Թէնպիհ էթտիյիմ ճիւմլէ Թէնպիհչլէրի սադլա-
 2 յանըղ : Սէ օլաքի՝ խօրտանտան՝ լճահըն
 իապպ սանա վէրաիյի տիյարա կէչտիյին կիւն-
 տէ , քէնտինէ պէյիւք դաշլար տիքիպ՝ օնլարը
 3 քիթէճ իլէ սըվայանըն : Սէ պապալարընըն լճ-
 ահըն իապպ սանա սէյլէտիյի կիպի օլ սիւտ վէ
 պալ ագան տիյարա՝ լճահըն իապպ սանա վէր-
 տիյի տիյարա կիւմէք իչիւն՝ կէչտիյինտէ , օնլա-
 4 ըն իւզէրինէ պու ԹէմլուԹըն ճիւմլէ սեօղէրի-
 նի եազասըն : Սէ օլաքի՝ խօրտանտան կէչ-
 տիյինիզտէ , պէնիմ սիզէ պուկիւն էմր էթտիյիմ
 պու դաշլարը լճապալ տաղընտա տիքէսին , վէ
 5 օնլարը քիթէճ իլէ սըվայանըն : Հէմ օրատա
 լճահըն իապպա պիր մէզպահ եափասըն , դաշ-
 6 լարտան պիր մէզպահ . իւզէրէրինէ տէմիր սալ-
 մայասըն : լճահըն իապպըն մէզպահընը պիւ-
 Թիւն դաշլարտան եափասըն . վէ օնուն իւզէրինէ
 7 լճահըն իապպա պիւԹիւնեանմալար սաանա-
 սըն : Հէմ սէլամէթգուրպընլարը գուրպանէ-
 տիպ՝ օրատա եէյիսին , վէ լճահըն իապպըն

հուղուրումտա շատ օլտսրն : Սէպու թէվու- 8
թըն ճիւղէ սեօղէրինի գաշարըն իւզէրինէ զա-
յեթ աշան եազասրն :

Սէ Սոսէ իլէ Սէփիլ քեահինլէր ճիւղէ Ս- 9
րաէլէ սեօլէյիպ տէտիլէր . Եւ Սարաէլ՝ սիւ-
քիւթ էտիպ տինկլէ . պուկին Սլահըն Սապարն
գաւմը՝ օլտուն : Իմոի Սլահըն Սապարն սե- 10
զինիւ տինկլէյիպ՝ պուկին պէնիմ սանա թէն-
պիհ էթտիլիմ օնուն թէնպիհլէրինի վէ գանուն-
լարընը իճրա՝ էյլէյէսին :

Սէ օկիւնտէ Սոսէ գաւմա թէնպիհ էտիպ 11
տէտի . Եօրտանտան կէշտիլինիգտէ՝ կէրիզիմ 12
տաղը իւզէրինտէ գաւմը միւպարէքլէմէյէ պուն-
լար տուրալար . Ե իմօն վէ Սէփ վէ Եհհուտա
վէ Սասախար վէ Եօսէֆ վէ Պէնիամին : Սէ 13
պէտտուա՝ իշին Սյալա տաղընտա պունլար՝
տուրալար . Սուպէն՝ կատ վէ Եշեր վէ Օէպու-
լօն՝ Տան վէ՝ Սաֆթալի : Սէ Սէփիլլէր Սարա- 14
էլին հէփ ատէմլէրինէ եիւքսէք սէս իլէ սեօյ-
լէյիպ տէյէլէր :

Սապալա մէքրուհ օլան ցուրմուշ եա տէգքիւ- 15
միւշ փութ՝ ուսթաղ էլի իշի եափան՝ վէ կիզի-
տէ գօյան քիմսէ մէլուն օլտուն . վէ ճիւղէ գաւմ՝
ճէվապ վէրիպ՝ Եմին տէյէ : Պապասընա վէ 16
անասընա սեօյէն մէլուն օլտուն . վէ ճիւղէ գաւմ՝
Եմին տէյէ : Սոնշուտունտան սինօրունուտէ- 17
յիշտիլէն՝ մէլուն օլտուն . վէ ճիւղէ գաւմ՝ Ե-
մին տէյէ : Սէօրիւ եօլտան սափրտան՝ մէլուն 18
օլտուն . վէ ճիւղէ գաւմ՝ Եմին տէյէ : Սիւսա- 19
ֆիլին՝ Եօքսիւզին՝ վէ տուլ գարընը շէրիա թի-
նի խիլաֆ էտէն՝ մէլուն օլտուն . վէ ճիւղէ գաւմ՝
Եմին տէյէ : Պապասընըն գարըսը՝ իլէ եա- 20
թան՝ մէլուն օլտուն . զիրա պապասընըն էթէյինի

- 21 աչար . վէ ճիւմլէ գալմ՝ Լ՝մի՛ն տէյէ : Պիր կէօ-
նէ հայվան իլէ ճիւմլէ կտէն՝ մէլո՛ւն օլսուն . վէ
22 ճիւմլէ գալմ՝ Լ՝մի՛ն տէյէ : Պապասընըն գըզը
եա անասընըն գըզը օլան գըզգարընտաշը իլէ
եաթան՝ մէլո՛ւն օլսուն . վէ ճիւմլէ գալմ՝ Լ՝մի՛ն
23 տէյէ : Վայնանասը իլէ եաթան՝ մէլո՛ւն օլսուն .
24 վէ ճիւմլէ գալմ՝ Լ՝մի՛ն տէյէ : Վօնշուսունու
կիզլիճէ էօլտիւրէն՝ մէլո՛ւն օլսուն . վէ ճիւմլէ
25 գալմ՝ Լ՝մի՛ն տէյէ : Սուշուզ գան Կօօթի-
աաեմ վուրմուզ իշիւն ըիշվէթ ալան՝ մէլո՛ւն օլ-
26 սուն . վէ ճիւմլէ գալմ՝ Լ՝մի՛ն տէյէ : Պու թէվ-
րաթըն ճիւմլէ սէօզլերի իլէ ամէլ էթմէյէ տէ-
վամ էթմէյէն՝ մէլո՛ւն օլսուն . վէ ճիւմլէ գալմ՝
Լ՝մի՛ն տէյէ :

ՊԼԵՐ 28:

- 1 Ս է օլաքի՛ էյեր Լ՝լահըն Բապպըն սէօզիւնիւ
տիգգաթ իլէ տինկլէյիպ՝ պէնիմ սանա պուկիւն
թէնպիհ էթտիյիմ օնուն ճիւմլէ թէնպիհլէրինի
իճրա էթմէյէ տիգգաթ էտէրսէն , Լ՝լահըն
Բապպ սէնի՛ եերին ճիւմլէ դաիֆէլէրին իւզերի-
2 նէ եիւճէ գօյաճագտըր : Ս է Լ՝լահըն Բապպըն
սէօզիւնէ իդաա՛թ էթտիյինտէ , ճիւմլէ պու պէ-
րէքէթլէր սէնին իւզերինէ կէլիպ՝ սանա եէթի-
3 շէճէքլէրտիր : Հ էհրտէ միւպարէք՝ վէ գըրտա
4 միւպարէք օլաճագսըն : Սէնին գարնընըն մէյ-
վէսի վէ եերինին մէյվէսի վէ տաւարընըն մէյ-
վէսի՛ սըղըրլարընըն եավըուլարը վէ սիւրիւլէրի-
5 նին նիթաճի միւպարէք օլաճագ : Սէնին սէփե-
6 տին վէ թէքնէն միւպարէք օլաճագ տըր : Վիր-
տիյինտէ միւպարէք՝ վէ չըգտըղընտա միւպարէք
7 օլաճագսըն : Սէնին իւզերինէ գալգան տիւշմէն-
լէրինէ՛ Բապպ սէնին էօնիւնտէ գըրզը՛ն սալա :

ստանալով քիչ քան չափաւոր, վէ սենին հուզու-
 րում տան ետի եօլտան գաշալար: Ըստպ սենին 8
 մախզէնլէրինէ վէ էլինի հէր սալտըղըն նէսնէյէ
 պերէքէթ կէօնտէրէճէք: հէմ Ըստպ ստանա
 վէրտիյի տիյարտա սէնի միւլարէքլէյէճէքտիք:
 Ըստհըն Ըստպըն էմրլէրինի սագըլըլայ՝ օնուն 9
 եօլարընտա եիւրիւտիյիւն թագաւորտէ, Ըստպ՝
 ստանա եէմին էթտիյի կիպի՝ սէնի քէնտինէ մու-
 գատտէս գանվմ նասպ էտէճէք: 10
 ճիւմլէ գանվմլարը սէնտէ Ըստպըն աւը չաղըր-
 տըղընը կէօրէլէր, վէ սէնտէն գօրգալար: 11
 Ըստպ ստանա վէրմէյէ պագալարընտ եէմին էթ-
 տիյի եէրին իւզէրինտէ՝ սէնին գարնընըն մէյվէ-
 սինտէ վէ տաւարլարընըն մէյվէսինտէ վէ եէրի-
 նին մէյվէսինտէ Ըստպ սէնի էյլէքլէ զանի էտէ-
 ճէք: 12
 Ըստպ ստանա էյլէք խաղինէսինի էտնի
 կէշյիւ աչաճագ, քի տիյարընըն եաղմուրունտ
 վագթընճա վէրէ, վէ էլինին հէր իշինի միւլա-
 րէքլէյէ. վէ չօգ դաիֆէլէրէ էօտինճ վէրէճէք-
 սին, աւմա սէն էօտինճ ալմայաճագալըն: 13
 Ըստհըն Ըստպ սէնի պաշ էտէճէքտիք վէ տէյիլ
 գուրուգ, վէ հէման իւլթտէ օլուպ՝ ալթտա օլ-
 մայաճագալըն, պէնիմ ստանա պուկիւն թէնպիհ
 էթտիյիմ Ըստհըն Ըստպըն թէնպիհլէրինի
 սագըլըլայ՝ իճրա էթտիյին թագաւորտէ: 14
 զայրի ալահըրըն աղտընճա կիտիպ՝ օնըրա ի-
 պատէթ էթմէք իշին՝ պէնիմ տիլէ պուկիւն
 թէնպիհ էթտիյիմ հէփ սէօզլէրտէն սագա եա
 սօլա սաիմայալըն:

15
 Ըստքի՝ էյէր պէնիմ պուկիւն տանա թէն-
 պիհ էթտիյիմ օնուն ճիւմլէ թէնպիհլէրինի վէ
 գանունլարընըն սագըլըլայ՝ իճրա էթմէյէ Ըստ-
 հըն Ըստպըն սէօզլէնէ իդատթ էթմէյէճէք օ-

լուրսան, օլտեմ սէնին իւզերինէ ճիւմլէ պու-
պէտտուալար կէլիպ' սանա եթիշէճէքլէր:
16 Հէհրտէ մէլոն' վէ գրրտա մէլոն օլաճագսըն:
17 Սէփէտին վէ թէքնէն մէլոն օլաճագ տըր:
18 Վարնընըն մէյվէսի վէ եերինին մէյվէսի սըղըր-
լարընըն եալուլարը վէ սիւրիւլերինին նիթաճի
19 մէլոն օլաճագ: Սէն' կիրտիյինտէ մէլոն վէ
20 չըպտըղընտա մէլոն օլաճագսըն: Սէ ի' Բապպ
սանա' սէնին իշլէմէյէ էլինի հէր սալտըղըննէս-
նէտէ լանէթի' ս'ըգլէթի վէ պէտտուալը' կէօն-
տէրէճէք, պէնի թէրք էթտիյին իշլին քէօթիւ
ա'մմէլլէրինին սէպէպինտէն, թա թէզ խարապ
21 օլուպ' հէլաք օլոնճէյէտէք: Բապպ սանա դա-
ոնաւ եափըշտըրաճագ տըր, թա օ սէնի' օլ մի-
րաս' էթմէյէ վարտըղըն եերին իւզերինտէն տիւ-
22 քէտինճէյէտէք: Սէ ի' Բապպ սէնի վէրէմ' իլէ
վէ սըթմա իլէ վէ հիւմմա իլէ վէ շէտիտ հէրա-
րէթ իլէ վէ գըլճ իլէ վէ գօրագըգ իլէ վէ սա-
րըլըգ իլէ վիւրուպ' օնլար սէնի թա հէլաք էտին-
23 ճէյէտէք գօվալայալար: Սէ սէնին պաշըն իւ-
զերինտէ օլան կէօքլէր պագըր' վէ ալթընտա օ-
24 լան եէր տէմի'ր օլաճագ: Բապպ սէնին եերինին
եաղմուրունու' թօղ վէ դօփրապ վէրէճէք. կէօք-
տէն թա սէնի հէլաք էտինճէյէտէք իւզերինէ
25 էնէճէքտիր: Բապպ սէնի տիւշմէնլերինին եօ-
նիւնտէ գրրտըրաճագտըր. օնլարա պիր եօլտան
չըգաճագսըն, վէ օնլարըն հուղտրունտան եէտի
եօլտան գաշաճագսըն. հէմ եերին ճիւմլէ մէմ-
26 լէքէթլէրինէ վիւրուշան օլաճագսըն: Սէ լէ-
շին' կէօյին ճիւմլէ գուշունա վէ եերին ճանա-
վարընա դա'ամ իշլին օլաճագ, վէ օնլարը իւր-
27 քիւտէն օլմայաճագ: Բապպ սէնի Սըսըր չը-
պանլարը իլէ վէ պէվասիր իլէ վէ ույուզ իլէ

վէ կիճիք իլէ վուրաճագտոր, քի օնլարտան շիֆա
 պուլմաղա գատիր օլմայյաճագսըն : Բապպ սէ- 28
 նի ճիւնիւն իլէ վէ քէօրիւք իլէ վէ եիւրէք շաշ-
 գընլըղը իլէ վուրաճագտոր : Ո՛ր քէօրիւն գա- 29
 բանլըգտա էլի իլէ եօգլատըղը՝ կիպի՝ կիւն եարը-
 սընտա պէջյլէ եօգլայաճագսըն . վէ եօլարընտա
 պէրիուրտար օլմայյաճագսըն , վէ տպիմա հէմտն
 զուլմ՝ վէ ղատը չէքէճէքսին , վէ սէնի գուր-
 թարտան օլմայյաճագտոր : Վարը իլէ եալուգլա- 30
 նաճագսըն , վէ օնուն իլէ ղայրի քիմե եաթա-
 ճագ . էվ եափաճագսըն , վէ օնտա տպին օլմայյա-
 ճագսըն . պաղ տիքէճէքսին , վէ օնուն իւլիւմի-
 նիւ տեվշիրմէյէճէքսին : Լոքիւղին՝ կէօղէրփին 31
 էօնիւնտէ պօղաղլանաճագ , վէ օնտան եէմէյէ-
 ճէքսին . էշէյին էօնիւնտէ՝ն գափուլաճագ , վէ սա-
 նա կէրի վէրիլմէյէճէք . օիւրիւլէրին տիւշմէյէ-
 րինէ՝ վէրիլէճէք , վէ օնտալը սանա գուրթարան
 օլմայյաճագտոր : () ղուլարըն վէ գըղլարըն պիր 32
 ղայրի գալմա թէսլիմ՝ օլունաճագլար , վէ կէօղէ-
 րին կէօրիւպ՝ պիւթիւն կիւն օնլար իշիւն Կապիւ-
 րէն պայրլաճագլար տըր , վէ էլինտէն պիր շէյ
 կէլմէյէճէք : Լէրինին մահսուլունու վէ ճիւմէ 33
 ղահմէթինի պիր պիլմէտիյին գալմ՝ եէյէճէք . վէ
 տպիմա անճագ զուլմ՝ վէ մէշագգաթտէ օլաճագ-
 սըն : Ո՛ր կէօղէրինին կէօրէճէքլէրի նէսնէլէր- 34
 տէն՝ տիվանէ օլաճագսըն : Բապպ սէնի տիղէ- 35
 րինտէ վէ պուտլարընտա՝ պաղընըն դապանըն-
 տան թա պաշընըն թէփէսինէտէք՝ քէօթիւ չը-
 պան իլէ վուրաճագ . վէ շիֆա պուլմաղա գատիր
 օլմայյաճագսըն : Բապպ սէնի վէ իւղէրինէ տի- 36
 քէճէյին փատիշահընը՝ սէնին վէ պապալարընըն
 պիլմէտիլէրի գաթիլէյէ կէօթիւրէճէք . վէ օրա-
 տա ղայրի ալլահլարա՝ օտունա վէ դաշա՝ թպա-

37 տէ՛թ ետե՛ճէքսին : Ո՛ր է ի՛տպարն ունի՛ ոչ կե-
 թիւքե՛ճէյի ճիւմլէ գաղմլարա՛ հպրեթ վէ մէս՛եւ
 38 վէ րեղալէթ իշխան օլաճագարն : Վերա չօգթօ-
 խում չըգարըպ՛ ան տեղէրե՛ճէքսին . զիրա օ-
 39 նու չէքիրկէլէր եէյե՛ճէքսիր : Պաղլար տիրիպ՛
 օնլարը թիմար ետե՛ճէքսին , ամմա շէրապ իշմե-
 յե՛ճէքսին , վէ իւզիւմ տեղէրմէյե՛ճէքսին . զե-
 40 րա օնու գուրտլար եէյե՛ճէքսիր : Հեփ սինօ-
 բոնտա զէյթուն աղաճլարը օլաճագարը , ամմա
 եաղլայ սիրիւնմէյե՛ճէքսին . զիրա զէյթուն ա-
 41 ղաճլարըն Ֆէյլէսին՝ տեղե՛ճէքսիր : () Ղու-
 լար վէ գըզար տօղուրաճագարն , ամմա սէնին օլ-
 42 մայրաճագար . զիրա եսիրլիյէ կիտե՛ճէքլէր : Հեփ
 աղաճլարըն վէ եերինին մէյվէլէրինի չէքիրկե-
 43 լէր եէյե՛ճէքսիր : Մանտա օլան միւստփիր սէն-
 տէն իւսթիւն օղուպ՛ ղայէթլէ եիւճէլէ՛ճէք . վէ
 44 սէն աշաղա աշաղա էնէ՛ճէքսին : () Սանա էօ-
 տիւնճ վէրե՛ճէք , ամմա սէն օնա էօտիւնճ վէր-
 մէյե՛ճէքսին . օ՛ պաշ օլաճաք , ամմա սէն քոյ-
 45 րուգ օլաճագարն : Ո՛ր է ճիւմլէ պու պէտտոււ-
 լար սանա կէլէ՛ճէքլէրտիր , վէ սէնի գօղալայըպ՛
 սէնի եէթիշէ՛ճէքլէրտիր , թա սէն հէլաք օլուն-
 ճէյետեք . չիւն Մահրն իտպարն սեօգիւնէի-
 գաաթ էթմէտին , քի սանա էմր էթտիյի թէն-
 46 պիհէրինի վէ գանուշլարըն սագլայարն . Ո՛ր է
 օնլար՝ սէնտե վէ սէնին զիւրիյէթինտե կպետէն
 47 նիշանլար վէ մի՛ւնիւթլար իշխան օլա : Չիւնքի
 Մահրն իտպար շաղլըգ իլէ վէ կէօնիւ խօշու-
 ղու իլէ՛ հեր շէյին պօլուղունտա ի պատեթ էթ-
 48 մէտին , () Սան իշխան իտպարն սէնին իւզերի-
 նէ կէօնտերտիյի տիւշմէպէրինէ՛ աճլըգ իլէ վէ
 սուտուլըսգ իլէ վէ շէրլապլըգ իլէ վէ հեր շէյին
 եօթսուլըսգ իլէ խըլմէթ ետե՛ճէքսին . հեմ

պոյնուսուն իւզերինէ տէմիր պոյնուսուրուզ գո-
յաճապորը, թա սէնի հէլաք էտինճէյէտէք:

Իապպ սէնին իւզերինէ ուզադտան՝ ետրին ու 49
ճոնտան՝ գարթալ կիպի ուչար պիր դաիֆէ կե-
թիրէճէքտիր, պիր դաիֆէ քի՝ օնուն տիլինի անկ-
լամազսըն. Պիր եիւզիւ փէք դաիֆէ քի՝ իիւ 50
թիարլարա խադր էթմէյէճէք, վէ կէնճէ մէր-
համէթ էթմէյէճէքտիր: Վ է օ՝ սէնին տաւլար- 51
լարընըն մէյվէսինի՝ հէմ՝ ետրինին մէյվէսինի
եէյէճէքտիր, թա սէն խարապ օլունճէյէտէք.
չիւն սանա պուղտայ՝ շերապ՝ վէ զէյթունեազը՝
սըզըրլարընըն եաւրուլարընը վէ սիւրիւլէրինին
նիթաճընը գօմայաճադ, թա սէնի հէլաք էտին-
ճէյէտէք: Վ է սէնի՝ ճիւմլէ շէհրլէրինտէ մու 52
հասէրէ էտէճէք, թա պիւթին տէյարընտա՝
սէնին կիւվէնտիլին օլ եիւքսէք վէ հիսարը՝ գա-
լէլէրին երզըլը՝ նճէյէտէք. վէ Լըսհըն Իապպ
սանա վէրտիլի տէյարընտա՝ սէնի ճիւմլէ շէհրլէ-
րինտէ մուհասէրէ էտէճէքտիր: Վ է մուհասէ 53
րէտէ՝ վէ սէնին տիւլմէնին սէնի սըգադըլ՝ որզըն-
թըսա գարնընըն մէյվէսինի Լըսհըն Իապպըն
սանա վէրտիլի էվլատլարընըն էթինի եէյէճէք-
սին: Վ էնտէ զարիֆ վէ զայէթ նազիք օլան 54
քիշի՝ գարընտաշընա վէ գոյնուսուն գարընտա վէ
ալըգօտուղու գալան էվլատլարընա քէօթիւ կէօզ
իլէ պադաճադ: Ե էյլէ քի օնլարըն պիրիսինէ՝ 55
քէնտի եէյէճէյի էվլատլարընըն էթինտէն վէր-
մէյէ. զիրա մուհասէրէտէ՝ վէ սէնին տիւլմէնին
սէնի սըգադըլ ճիւմլէ շէհրլէրինտէ քի՝ սըզընթը-
տա՝ օնուն զայրի շէյի գալմայաճադադը: Վ էն 56
տէ օլան զարիֆ վէ զայէթ նազիք խաթուն՝ քի
զէրաֆէթինտէն վէ նազիքիլինտէն պազընըն
դապանը ետրին իւզերինէ պասմաղա ալըշմալըշ

- խոփ՝ քենտի գոյնունուն գոճասընա հէմ օղլունա
57 վէ գըզընա՝ հէմ պյազլարը արասընտան չը-
գան մէշիմէսինէ վէ տօղուրտուղու օղուլարընա՝
քէօթիւ կէօզ իլէ պագաճագ . զիրա օնլարը մու-
հատերէտէ՝ վէ սէնին տիւշմէնին սէնի շէհրլէրին-
տէ սըգաճաղը սըզընթըտա՝ զէրուրէթտէն կիզ-
58 լիճէ եէյէճէքտիր : Եւեր պու քիթապաա-
քի եազըլմըշ՝ պու թէվրաթըն ճիւմլէ սէօզլէ-
րի իլէ ամէլ էթմէյէ տիգգաթ էթմէզսէն , քի
պու իզզէթլի վէ գօրգուլու խամտէն՝ Լ՝ Լ՝ Լ՝
59 շ՝ Լ՝, Լ՝ ԳՊՏԼ՝ Լ՝, գօրգասըն , Բապպ տախի
տէնին պէլալարընը հէմ սէնին զիւրիյէթինին
պէլալարընը՝ պէջիւք վէ ս'ապիթ պէլալարը վէ
քէօթիւ հէմ գայիմ տերտլէրի՝ ամայլոյ գըլա-
60 ճագ : Եւ է Եւ շարըն օլ գօրգտուղուն մամրազլա-
րընըն հէփիսինի սէնին իշինէ տէօնտերէճէք , վէ
61 օնլար սանա եափը շաճագ տըր : Բապպ սէնին իւ-
ղէրինէ՝ պու թէվրաթըն քիթապընտա եազըլը օլ-
մայան հէր տերտի վէ հէր պէլայը՝ տախի կէթի-
62 րէճէք , թա սէն հէլաք օլունճէյէտէք : Եւ է Լ՝
լահըն Բապպըն սէօզինէ իղաա՝ թէթմէտլլին ի-
շին՝ սիզ չօզլուգտա կէզյին եըլտըզլարը՝ գատար
63 իքէն , սայլտա ուզ գալաճագարը : Եւ է օլաքի՝
Բապպ սիզէ էյլէք էթմէյէ վէ սիզի չօղաթմա-
ղա սիզտէն էօթիւրիւ շատ օլտուղու կիպի , պէջ-
լէճէ սիզտէն էօթիւրիւ՝ սիպի խարապ էթ-
մէք իլէ վէ սիպի հէլաք էթմէք իլէ շատօլաճագ
տըր . հէմ զապգ էթմէյէ վարտըզընըլ եերին
64 իւղէրինտէն սիւփրիւլէճէքսինիլ : Եւ է Բապպ՝
սէնի՝ եերին պիր ուճունտան օպիր ուճունտաէք՝
ճիւմլէ գափմարտա տաղըտաճագարը . վէ օրա-
տա՝ կերէք սէնին կերէք պապալարընըն պիլմէ-
տիյի՝ զպրի տըլաշլարա՝ օտունա վէ դաշա՝ ի պա-

տէթ էտէճէքսին: Վ է ոչ դախճելէրտէ րաւ 65
 հաթ պոլմայաճագսըն, վէ պաղընըն դապա-
 նընաւ տուրագ օլմայաճագտըր. հէմ օրատա
 Բապպ սանա՝ տիթրէր եիւրէք վէ գամաշմըշ
 կէօղէր վէ պայըլմըշ ճան վէրէճէքտիր: Վ է 66
 էօմրիւն սէնին էօնիւնտէ տարլաճագտըր. վէ կէ-
 ճէ հէմ կիւնտիւղ գօրգաճագսըն, վէ էօմրիւնտէն
 էմիլյէթին օլմայաճագտըր: Վ է եիւրէյինին 67
 գօրգտուղու գօրգուտան հէմ կէօղէրինին կիօր-
 տիւյիւ սէյրանտան սապաստա՝ Վեաշքի ախ-
 շամօլպտը տէյէճէքսին, վէ ախշամտա՝ Վեաշ-
 քի սապաստ օլպտը տէյէճէքսին: Վ է Բապպ 68
 սէնի կէմիլէր իլէ՝ ոչ պէնիմ սանա արթըգ պիդ
 տաշա օնու կէօրմէյէճէքսին տէտիյիմ եօլտան՝
 Սըսրու տէօնտէրէճէք. վէ օրատա տիւլմէնլէ-
 րինըղէ գուլար վէ խալայըղար իշիւնստթըր-
 ճագսըղ, վէ սաթըն ալան օլմայաճագ:

ՊԼԸ, 29:

Բապպըն Սօսէյէ Սօսպ տիյարընտա՝ Խարաէլ 1
 ղուլարը իլէ քէսիշմէյէ էմր էթտիյի ա՛հտըն
 սէօղէրի պունլարտըր, օնլար իլէ օրէպտէ քէ-
 սիշտիյի ա՛հտան մա՛տա:

Խմտի Սօսէ ճիւմլէ Խարաէլի չաղըրըպ՝ օնլարա 2
 տէտի. Բապպըն Սըսրը տիյարընտա Վիթաօնա
 վէ օնուն ճիւմլէ գուլարընա վէ հէփ տիյարընա՝
 կէօղէրինիղին էօնիւնտէ հէր էյլէտիյինի կէօր-
 տիւնիւղ, իկէօղէրինին կէօրտիւյիւ ոչ պէյիւք 3
 իմթիհանլարը՝ նիշանլարը վէ պէյիւք միւ՛ճի-
 զաթլարը: Լճմա Բապպ սիղէ՝ պու կիւնէտէք՝ 4
 տնկլամագ իշիւն եիւրէք վէ կէօրմէք իշիւն կէօղ-
 էր վէ իշիթմէք իշիւն գուլագլար վէրմէթի: Վ է 5
 օիղի գըրգ երլ չէօլտէ կէզաիթտիմ. էս՝ վապա-

- 6 րինը իւզերէրինիզտէն էսքիմէտի, վէ պաղըն-
 տան պապգապըն իփրանմատը : Իքմէք եէ-
 մէտինիզ վէ շերապ եախօտ միւսքի իչմէտինիզ :
 7 Թա պիլէսիզ քի՝ Լլաճընը թապպ պէն իմ :
 8 Սէ պու մահալէ կէլտիյինիզտէ՝ Էշպօն փատի-
 շահը Սիհօն վէ Պաշան փատիշահը ()՝ Կ գաքը-
 9 մըզա ճէնկէ չըգտը . վէ օնլարը վուրտուգ : Սէ
 օնլարըն տիյարընը ալտըգ , վէ օնու թուպէնիլէրէ
 վէ Լատըլարա վէ Սանասսէնին եարը սըպգընա
 10 միտաս՝ վէրտիք : Իմտի պու ա՛տըն սէօղէրինի
 պագլայրա՝ օնլար իլէ ա՛մէլ էտէսիզ , Թաքիմ
 ճիւմլէ իշէտիքլէրինիզ միւեէսսէրօլա :
 11 Պու կիւն սիզ՝ ճիւմլէնիզ՝ Լլաճընը թապպըն
 հուզուրունտա՝ տուրուրտունուզ , սըպգլարընըզն
 պաշլարը՝ իխթիարլարընը վէ զապիգլէրինիզ՝
 12 Իսրաէլին ճիւմլէ էրի , Զօճուգլարընը՝ գարը-
 լարընըզ վէ օրտուն իշինտէ օլան եապանճըն՝ օ-
 տուն եարըճընտան Թա սու սազանա վարընճայէ-
 13 տէք . Բի Լլաճըն թապպըն պուկիւն սէնինլէ
 քէսիշտիյի Լլաճըն թապպըն ա՛տընա վէ օնու
 14 եէմինինէ կէշէսիզ : Թաքիմ սանա տէտիյի կիպի
 հէմ պապալարըն Լպրահամա՝ Լահագա վէ Լա՝
 15 գօպա եէմին էթտիյի կիպի պուկիւն սէնի քէնտի-
 նէ գա՛վմ նասպ էտէ , վէ օ՝ սէնին Լլաճըն օլա :
 16 Սէ պէն պու ա՛տը վէ պու եէմինի եալընըզ սի-
 17 զին իլէ քէսմէյօրում . Իպա հէմ Լլաճընը
 թապպըն հուզուրունտա տուրուպ՝ պիզիմլէ պէ-
 րապէր պուկիւն պուրատա օլանլար իլէ , վէ հէմ
 պու կիւն պիզիմ իլէ պերապէր պուրատա օլա-
 18 յանլար իլէ . Օլիւր Սըսըր տիյարընտա նիճէ
 սաքին օլտուղուհուղու՝ վէ կէշտիյիմիզ դաիֆէլէ-
 19 րին ալասընտան նիճէ կէշտիյինիզի սիզ պիլլուսի-
 20 նիզ . Սէ եանլարընտա օլան օնլարըն իքրահի-

յեթերինի վէ աղաճ վէ դաշ՝ կիւմիւշ վէ ալմուն
 փուլթարունը կէօրտիւնիւղ. () լմայաքի սիգտէ 18
 էրքէք եա գարը եա գապիլէ եա սըպգ. պուլունա,
 քի օնուն եիւրէյի պուկիւն լ՝լաճըմը լ՝ապպաւն
 տէօնիւպ՝ օ դաիֆէլէրին ալաճըմընա ի պատէթ
 էթմէյէ կիտէ. օլմայա սիգտէ սաֆրա վէ աֆսէն-
 դին մէյվէ վէրէն քէօք պուլունա. Վ է օլաքի օ՝ 19
 պու պէտաուլունն սէօլէրինի իշիթտիքտէ՝ եիւ-
 րէյինաւ պէրէքէթ վէրիպ տէյէ. լ՝իւրէյիմն
 ճէվաթընտա կէզսէմ տա՝ պանա սէլամէթ օլուր.
 պունուն իշիւն օ սուսուզլուղա սերիօլուղոն գա-
 թա. լ՝ապպ օնու իսլաճ էթմէյէ իսթէմէզ. ամ 20
 մա օ զէման լ՝ապպըն զազապը վէ զայրէթի օլ
 քիմանին իւզէրինէ դուլթուլուպ՝ պու քիթապ-
 տա եազըլան ճէրպէտաուլ օնուն իւզէրինէ գօ-
 նաճափտըր. վէ լ՝ապպ օնուն ատընը կէջիւն ալ-
 թընտան մաճվ էտէճէքտիր: Վ է լ՝ապպ օնու 21
 պու թէվրաթ քիթապընտա եազըլան աճտըն
 ճիւմլէ պէտաուլարը միւճէպինճէ՝ խարաէլն
 ճէր սըպգընտան քէմլէք իշիւն պըրաճափ տըր:
 Վ է սօնկրաքի սիլսիլէ՝ սիգտէն սօնկրա գալգա- 22
 ճափ օղուլլարընը՝ վէ ուզափ տիյարտան կէլէն
 եապանճը օ տիյարըն պէլալարընը վէ օնուն իւզէ-
 րինէ լ՝ապպըն կէթիրտիյի մարազլարը Պիւթիւն 23
 տիւար՝ լ՝ապպըն խըշմ ու զազապը իլէ խարապ
 էթտիյի Սօտոմ վէ էջմօրա վէ լ՝սում վէ Սիպօի-
 մն խարապաթը կիպի՝ քիւքիւրթ վէ թուլ վէ
 եանըփ օլուպ՝ էքիլմէտիյինի վէ մախսուլ վէրմէ-
 տիյինի վէ օնտա ճիւ պիր օթ պիթմէտիյինի կէօր-
 տիւքլէրինտէ տէյէլէր, Ղիւմլէ գաիֆէլէր տա- 24
 թի տէյէլէր. Պու տիյարա՝ լ՝ապպ նիճիւն պէջլէ
 էյրէտի. պու պէջիւք զազապ ու խըշմն օկպիպի
 նէ՝ օլա: Վ է օնլաթ տէյէլէր. Սիպէպի պու 25

- սուր քի՝ օնլար պապապարներն Լլաճը Բապարն
քենտիլերի իլէ՝ օնլարը Արար տիյարնտան չը-
գարտըղընտան քեսիշտիյի ա՛հտը թէլը Էթտիլեր .
- 26 Ս է կիտիպ՝ քենտիլերին պիլմէտիլի վէ քենտի-
լերինէ իհսան Էթմէյէն ալլահլարա՝ ղայրի ալ-
լահլարա ի պատէթ Էթտիլեր , հէմ օնլարա սէճ
- 27 տէ գըլտըլար . Ս է Բապարն ղազապը պուտի-
յարա գուլթուշտու քի՝ օնուն իւզէրինէ պու քի-
թապտա եաղըլան ճիւմլէ պէտտոււա՛լարը՝ կէթի-
- 28 րէ : Եմտի Բապա ղազապ իլէ վէ խըշմ իլէ վէ
պէյիլք էօրքէ իլէ օնլարը քենտիլերին եերին-
տէն քէօքտէն գօփարըպ՝ ղայրի տիյարա աթտը ,
- 29 պուկիւն օլպո-ղո-կիպի : Աիզի նէսնէլեր Լլա-
ճըմը Բապապ մախսուտուք , վէ աշիքեարէ օ-
լանլար՝ պիզէ վէ օղուլարըմըզա մախսուտուր՝ է-
պէտան . շէյլէ քի պու թէվրաթըն ճիւմլէ սէօզ-
լերի իլէ ա՛մէլ էտէլիմ :

ՊԼԸ, 30 :

- 1 Ս է օլաքի ճիւմլէ պու նէսնէլեր՝ սէնին էօնիւնէ
գօտուղում պերէթ վէ պէտտուա՝ սէնին իւզէ-
րինէ կէլտիքտէ , Լլաճըն Բապապ սէնի օլ տա-
ղըթտըղը ճիւմլէ գախֆիլէրտէ օնլարը խաղորնա
- 2 տէօնտերիքսէն , Ս է Լլաճըն Բապապ տէօ-
նէրսէն , վէ օնուն սէօզիւնէ՝ կերէք սէն կերէք օ-
ղուլլարըն՝ պէնիմ ոսնա պուկիւն ճիւմլէ թէնպիհ
Էթտիլիմէ կէօրէ պիլթիւն իւրէյիտէն վէ պիւ-
- 3 թիւն ճանընտան իգա՛թ էտէրսէն , Լլաճըն
Բապապ տախի սէնի էտիրլիքտէն տէօնտերիպ՝ սանա
մէրհամէթ էտէճէքտիր . հէմ Լլաճըն Բապապ
սէնի տաղըթտըղը ճիւմլէ գալմլապտան թէքրար
- 4 ճէմ՝ էտէճէքտիր : Այեր կէյիւն ուճունա՛տէք
փախի տաղըթտըն , Լլաճըն Բապապ սէնի օղա-

տան ճէմ՝ էտէճէք, վէ սէնի օրատան ալաճագ-
տոր: Ս է Մլաճըն Ռապպ սէնի՝ պապարարննն 5
զապդ էթտիյի տիյարա տէօնտէրէճէք, վէ օնու
ղապդ էտէճէքսին. հէմ սանա էյլիք էտիպ՝ սէնի
պապարարնտան զիյատէ չօղալտաճագտոր:
Ս է Մլաճըն Ռապպ սէնին եիւրէյինի հէմ Ղիւր- 6
րիյէթինին եիւրէյինի սիւննէթ էտէճէքտիր, քի
Մլաճըն Ռապպը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւ-
թիւն ճանրնտան սէվէսին, թաքիմ եաշայասն:
Ս է ճիւմլէ պու պէտտուալարը՝ Մլաճըն Ռապպ 7
սէնին տիւշմէնլէրինին իւզէրինէ վէ սէնի գօվա-
լայան սէնի պուղզ էտէնլէրին իւզէրինէ սալա-
ճագ տոր: Ս է սէն տէօնիւպ՝ Ռապպըն սէօղինէ 8
իգամաթ էտէսին, վէ պէնիմ սանա պուկիւն թէն-
պիհ էթտիյիմ օնուն ճիւմլէ էմրլէրինի իճրա է-
տէսին: Ս է Մլաճըն Ռապպ սէնի՝ էլլէրինին 9
ճիւմլէ իչինտէ՝ գարնննն մէյվէսինտէ վէ հայ-
վանլարննն մէյվէսինտէ վէ եերինին մէյվէսին-
տէ էյլիք իչիւն ղանի էտէճէքտիր. զիրա Ռապպ
սէնին պապարարն իւզէրինէ շատ օլտուղու կիպի
սէնին իւզէրինէ էյլիք իչիւն շատ օլմաղա տէօնէ-
ճէքտիր, Պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն 10
ճանրնտան Մլաճըն Ռապպա տէօնտիւյիւնտէ՝
քի պու թէվլաթ քիթապընտա եազըլը օլան օ-
նուն թէնպիհլէրինի վէ գանուլարննը սազլա-
մագ իչիւն Մլաճըն Ռապպըն սէօղինէ իգամաթ
էտէսին:

() Իրա պէնիմ պուկիւն սանա էմր էթտիյիմ 11
պու թէնպիհ՝ սէնտէն կիզլի տէյիլտիր, հէմ ի-
րագ տէյիլտիր: () կէօքտէ տէյիլտիր քի՝ Պի- 12
զիմ իչիւն կէօյէ քիմ չըգար, վէ օնու պիզէ կէ-
թիրիր քի՝ օնու տինկլէյիպ իճրա էտէլիմ տէյէ-
սին: Հէմ օ՝ տէնիզլին էթթէ եագաւընտա տէ- 13

- յիլ տիր քի՝ Պիզիմ իչին տենիզին էօթէ եագա-
սընա քի՝մ կէչեր, վէ օնու պիզէ կէթիրիր քի՝ օ-
- 14 նու տինկլէյիպ իճրա՝ էտէլիմ տէյէսին: Լ՝մմա
պու սէօզ սանա ղայէթ եագընտոր. աղզընտա վէ
եիւրէյինտէ տիր, քի օնու իճրա՝ էտէսին:
- 15 Պազ, պուկին սէնին էօնինէ՝ էօմրիւ վէ խայ-
- 16 րը՝ վէ էօլիւմիւ հէմ շէրրի գօտում, Պէնիմ պու
կին սանա թէնպիհ էթմէմ իլէ քի՝ Լ՝լահըն
Բապպը սէվիպ՝ օնուն եօլարընտա՝ եիւրիյէսին,
վէ օնուն թէնպիհէրինի վէ գանունլարընը վէ
հէգըմէրինի սագլայասըն, քի եաշպըպ չօղալա-
սըն, վէ Լ՝լահըն Բապպ սէնի՝ օլ զապդ էթմէք ի-
- 17 չին վարտըղըն ախյարտա՝ միւպարէքլէյէ: Լ՝մմա
էյէր եիւրէյին տէօնիւպ իդա՝ թ էթմէզսէն, վէ
աափըպ՝ ղայրի ալահլարա ի պատէթ էտէրսէն,
- 18 վէ օնլարա սէճտէ գըլարսան, Սիզէ պուկին
խապէր վէրիրիմ, քի էլպէթթէ հէլաք օլաճագ-
սընըզ. օլ զապդ էթմէք իչին Լ՝օրաւանտան կէ-
չիպ վարտըղըն եէրտէ ուզուն էօմր սիւրմէզսինիլ:
- 19 Պուկին սիզէ կէօյիւ վէ եէրի շահիտ դութարըմ,
քի էօմրիւ վէ էօլիւմիւ՝ պէրէքէթի վէ պէտտու-
այը էօնինիւզէ գօտում. իմտի էօմրիւ սէչէսին,
թաքիմ կէրէք սէն կէրէք զիւրրիյէթին եաշա-
- 20 յասըզ. Վի Լ՝լահըն Բապպը սէվէսին, վէ օ-
նուն սէօղինէ իդա՝ թ էտիպ՝ օնա եափըշասըն,
զիրա սէնին էօմրին վէ էօմրինին ուզունլուզու-
օտուր, քի Բապպ պապալարըն Լ՝պրահամա՝ Լա-
հագա վէ Լ՝ա՛գօպա՝ օնլարա վէրմէք իչին եէմին
էթտիյի տիյարտա սաքին օլասըն:

1) Է Սոսէ կիտիպ՝ պու սէսզլէրի ճիւմլէ Խարաէլէ 1
 սէջլէտի , 1) Է օնլարա տէտի . Պուկիւն եիւզ 2
 իյիրմի եաշընտաւ իմ , արթըգ չըգըպ կիրմէյէ գա-
 տիր տէյիլ իմ . Հէմ Ռապպ պանա՝ Պու Լօրտան-
 տան կէճմէյէճէքսին տէտի : Լլաճըն Ռապպ 3
 քէնտիսի սէնին էօնիւնճէ կէչէճէք , պու դաիֆէ-
 լէրի սէնին էօնիւնտէն օ Հէլաք էտէճէք , վէ օնլա-
 րը ֆէլիհ էտէճէքսին . Ռապպըն տէտիյի կիպի՝
 սէնին էօնիւնճէ Լօշուս՝ կէչէճէք տիր : 1) Է 4
 Ռապպ օնլարա՝ Հէլաք էթտիյի Լմօրիլէրին փա-
 տիշահլարը Սիհօնու վէ () կա վէ օնլարըն տիյա-
 րընա էյլէտիյի կիպի էտէճէքտիր : 1) Է Ռապպ 5
 օնլարը սիղլէ թէսլիմ էտէճէքտիր . վէ սիղ օնլարա՝
 սիղէ էմր էթտիյիմ ճիւմլէ թէնպիհէ կէօրէ էյ-
 լէյէսիղ : Պուվվէթլէնին , վէ ճէսուր օլուն , 6
 գօրգման , վէ օնլարըն հուղուրունտան իւղքմէն .
 զիրա պիլէնճէ զիտէն Լլաճըն Ռապպ քէնտիսի
 տիր . օ սէնի պրագմաղ , վէ սէնի թէրք էթմէգ :

Լինտէն Վոսէ Լօշուապը չաղորդա՝ օնա ճիւմէ 7
Լարաէլին էօնիւնտէ տէտի . Լուվէթէն վէ ճէ-
ստը օլ . զիրա պու գալմը՝ Բապպըն օնլարսի վէր-
մէյէ պապալարընա եէմին էթտիյի տիյարա սէն
կէօթիւրէճէքսին , վէ օնու օնլարա սէն թէմլէք
էթտիրէճէքսին : Վ է էօնիւնճէ կիտէն՝ Բապպ 8
քէնտիսիտիր , օ սէնինլէ օլաճազ . օ սէնի պրազ-
մայաճազ , վէ սէնի թէրք էթմէյէճէքտիր . գօրգ-
մա վէ շաշմա :

Իմոտի Սոսէ պու թէվրաթը եաղտը, վէ օնու 9
Բապպըն ա՛հտ սանտուղունու դալտըրան լէի օ-
ղուլարը քեահինլերէ վէ Խարաէլին ճիւմլէ իխ-
թիարլարընա՛վերտի: Սէ Սոսէ սնլարա թէն- 10

- պի՛հ էտիպ տէտի . Զէ՛ր եհտինձի երլըն սօնունտա՛
իդլուգ երլը վագթընտա՛ շերկէլէր պայրամընտա ,
11 Ղիւմլէ ԽարաէԼԼ՝լաճըն Բապպըն հուղուրունտա
կէօրինմէյէ օնուն սէշտիյի մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ , ճիւմլէ Խարաէլին էօնիւնտէ գուլագլարը
12 իշիտիքքէն՝ պու թէվրաթը օգույասըն : Կաւմը՝
եղքէքլէրի վէ գարըլարը վէ չօծուգլարը վէ գա-
փուլարընտա օլան միւսափիրինի ճէմ՝ էյլէ . Թա-
քիմ իշիտէլէր , հէմ Թաքիմ էջրէնիպ՝ Լ՝լաճը-
նըղ Բապպտան գօրգալար , վէ պու թէվրաթըն
ճիւմլէ սէօղլէրինի իճրա էթմէյէ տիգգաթ էտէ-
13 լէր : Զէմ պիլմէյէն օղուլարը իշիտէլէր , վէ
ղապգ էթմէյէ Լօրտանտան կէշտիյինիլ յէրին
իւզէրինտէ եաշայաճաղընըղ ճիւմլէ կիւնլէրտէ
Լ՝լաճընըղ Բապպտան գօրգամղա՛ էջրէնէլէր :
14 Ս է Բապպ Ս՝օսէյէ տէտի . Խշթէ էօլմէյէ
կիւնլէրին եագլաշտը . Լօշուալը չաղըր , վէ շէ-
հատէթ չատըրընտա տուրուն , վէ օնա թէնպի՛հ
էտէյիմ . իմտի Ս՝օսէ իլէ Լաշուա՛ կիտիպ՝ շէհա-
15 տէթ չատըրընտա տուրտուլար : Ս է Բապպ
չատըրտա պուլութ տիրէյինտէ կէօրինտիւ . վէ
պուլութուն տիրէյի չատըրըն գափուսու իւլէ-
16 րինտէ տուրտու : Ս է Բապպ Ս՝օսէյէ տէտի .
Խշթէ սէն պապալարըն իլէ ույույաճագսըն , վէ
պու գալմ գալգըպ՝ օլ իշինտէ օլմաղա վարտըղը
եատ տիյարըն ալլաճլարը արտընձա զինա՛ էտէ-
ճէքտիր , վէ պէնի թէրք էտիպ՝ օնունլա քէսիշ-
17 տիյիմ ա՛հալմը նապգ էտէճէքտիր : Ս է օ կիւն-
տէ պէնիմ դաշապըմ օնլարա դութուշուպ՝ օնլարը
թէրք էտէճէյիմ , վէ եիւզիւմիւ օնլարտան սագ-
լայաճաղըմ , վէ թէլէֆ օլաճագլար . վէ չօգ պէ-
լալարա վէ սրգընթըրարա . օղալըպ՝ օ կիւնտէ
տէյէճէքլէր . Պիլ պու պէլալարա՛ Լ՝լաճընըղ

արամրդոտ օլմատրդը սէպէպտէն օղումնատրդմը :
 Վ է օ կիւնտէ պէն եիւզիւմիւ՝ հէր էթտիքէրի 18
 քէօթիւլիւքտէն էօթիւրիւ՝ էլպէթթէ սազլայա-
 ճաղըմ՝ չիւն զայրի ալլահլարա տէօնտիւլէր :
 Խմտի հալա պու իլահիյի եանզըն, վէ օնու խորաէլ 19
 օղուլարընա էօյրէթտիւն . օնու օնլարըն աղլարընա
 գօ . թաքիմ պու իլահի պանա՝ Խարտէլ օղուլա-
 րընտա շահիտ իչիւն օլա : Գիրա պէն օնլարը՝ 20
 պապալարընա եէմին էթտիյիմ սիւտ վէ պուլ ագան
 տիյարա կէօթիւրէճէյիմ, վէ օնլար եէյիպ տօյա-
 ճազլար, վէ սէմիրէճէքլէր . անտէն զայրի տլահ-
 լարա տէօնէճէքլէր, վէ օնլարա ի պատէթ էտէ-
 ճէքլէր, վէ պէնի զազապէ կէթիւրիպ՝ ա՛հտըմը
 նազղ էտէճէքլէր : Վ է օլաքի՝ օնլար չօդ պէ- 21
 լալարա վէ սըզընթըլապա օղրատըգտա, գու իլա-
 հի օնլարըն էօնիւնտէ շէհատէթ էտէճէքտիւր,
 չիւն օնլարըն զիւրիյէթինին աղլընտան ունու-
 տուլմայաճազ . զիրա եէմին էթտիյիմ տիյարա
 օնլարը կէօթիւրմէլտէն էվվէլ՝ պու կիւն օնլարըն
 իճրա էթտիյի միւհաղտսընը պիլէրիմ : Խմտի 22
 Սօսէ օ կիւնտէ պու իլահիյի եազըպ՝ օնու Խարա-
 էլ օղուլարընա էօյրէթտի : Վ է Երան օղու 23
 Լօշուայէ թէնպիհ էտիպ տէտի . Ետի վվէթլէն,
 վէ ճէսուր օլ . զիրա Խարաէլ օղուլարընը՝ օնլարա
 եէմին էթտիյիմ տիյարա սէն կէօթիւրէճէքսին,
 վէ պէն սէնին իլէ սլաճաղըմ :

Վ է օլաուքի՝ Սօսէ պու թէվրաթըն սէօլէրի- 24
 նի թէմամէն պիւր քիթապա եազըպ պիթիւրտիւր-
 տէն սօնկրա . Սօսէ Բապպըն ա՛հտ աանտուղու- 25
 նու գալտըրան Վէլիլէրէ թէնպիհ էտիպ տէտի .
 Պու թէվրաթ քիթապընը ալապ՝ Բալահընը 26
 Բապպըն ա՛հտ սանտուղուուն եանընտա գօյուն,
 վէ օրտտա սէմտէ շէհատէթ իչիւն օլա : Գիրա 27

- պէն սէնին ի սեանննր վէ պոյնունուն սերթըյինի
պիլիւրիմ . իշթէ պէն պունկին տաՀա սիղինիլէ
եաշար իքէն՝ Ռապապ ա՛սըլար օլտունուզ , գա՛ն-
- 28 տէ գալտը պէն էօլտիւքտէ՛ն սօնկրա : Սըպդլա-
րընըզըն Հէփ իիթիարլարընը՝ վէ զապիդէրինի-
զի պանա ճէմ՝ էտին , քի օնլարլա՝ գուլագլարը ի-
շիտիքէն՝ պու սէօզլէրի սէօյլէյիմ , վէ օնլարա
- 29 կէօյիւ վէ եերի շահիտ դութայլմ : () Իրա պի-
լիւրիմ քի՝ պէն էօլտիւքտէ՛ն սօնկրա սիզ էլպէթ-
թէ Ֆէսատա վարըպ՝ սիզէ թէնպիՀ էթտիյիմ
եօլտան սափաճագսընըզ . վէ սօնկ կիւնլէրտէ
պէլպյա՝ օղրայաճագսընըզ , չիւն Ռապպըն Հու-
ղուրունտա եարամաղլըգ էթմէքլէ՝ էլլէրինիզին
ա՛մլէի իլէ օնու տարըլտաճագսընըզ :
- 30 Իմտի Սձսէ Խարաէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թընըն
դուլագլարը իշիտիքէն՝ պու իլահինին սէօզլէրի-
նի պիլ թէմամ սէօյլէտի :

ՊԼԸ 32 :

- 1 Դուլագ վուրուն՝ եա՛ կէօքլէր , վէ սէօյլէյիմ . վէ
2 եեր աղզըմըն սէօզլէրինի տինկլէսին : Թա՛լիմիմ
եաղմուր կիպի տամլասըն , սէօզիւմ չէՀ կիպի էն-
սին , եաղմուր կիպի չէմէն իւզէրինէ , վէ եաղ-
3 մուրլար կիպի օթ իւզէրինէ : () Իրա Ռապպըն
ատընը նիտա՝ էլլէտիմ . Ղլահըմըղա թա՛զիմ
4 սունուն : () Դայաստըր . օնուն ա՛մլէի թէմամ
տըր . զիրա օնուն ճիւմլէ եօլլարը շէրիա՛թ տըր .
Ղլահ Հագգատըր , վէ զուլմու եօգտուր . օ սատըգ
5 վէ աօղըու տուր : Բէնտիլէրինէ Ֆէսատ գօ-
փարտըլար , օնլարըն լէքէսի՝ օղուլարընըն տէյիլ
6 տիր , պու՝ պիր աքսի վէ թէրս սիլսիլէտիր : Ղյ
տէլի վէ ա՛գըլըզ գալմ՝ Ռապապ էտա էթտիյի-
նիզ պո՛ւ մու . սէնի էտինէն պապան օ տէյիլլի .

սէնի ետրատան վէ սէնի վարլըղա կէթիրէն օ տէ-
 յի՛լմի: Վատիմ կիւնլէրի խաղորնա՛ կէթիր, 7
 կէլէն տէվրանըն երլարընը միւհազա՛ն էթ. պա-
 պանա սուա՛լ էյլէ, վէ սանա խապէր վէրէ. իխ-
 թիարլարընա՛սօր, վէ սանա տէյիվէրէլէր: Իյա- 8
 ալէ դաիֆէլէրէ միւլքլէրինի թագսիմ էթտիլին-
 տէ՛ Վտիմ օղուլարընը այրտըղը զէմանտէ, իս-
 րաէլ օղուլարըն սայրսընճա՛ գալվարըն սինօր-
 լարընը գօտու: Օլորա Քապպըն հիսսէսի՛ քէն- 9
 տի գալմը՛ տըր. միրասընըն միւլքիւ լա՛ս գօպ
 տուր: ()նու չէօլ վիլպէթտէ՛ վէ խալի ըսսըզ 10
 պէնապանտէ պուլտու. օնու տօլաշտըրտը. օնու
 իրշատ էյլէտի. օնու կէօղիւնիւն պէպէյի կիպի
 օագլատը: Վարթալ եուվասընը սիլքիպ եալ- 11
 րուպըր իւղէրինտէ եաթտըղ՛ վէ գանատլարընը
 եայըպ վէ օնլարը ալըպ գանատլարը իւղէրինտէ
 գալտըրտըղ՛ կիպի, ()նու Քապպ եալընըղճա 12
 էյլէ կէզտիրտի. պիլէսինճէ եատ ալլա՛հ Եօղու-
 տու: ()նու եէրին եիւքսէք մահալէրինէ պին- 13
 տիրտի, քի թարլա՛ մահսուլաթը կէյէ. հէմօն
 գայատան պալ՛ վէ չագմա՛գ դաշը գայասընտան
 զէյթոն եաղը էմլիրթտի. Սըղըր թէրէեաղըսը 14
 վէ գոյուն սիւտիւ՛ գուլուլարըն վէ Պաշանտա
 պէսլէնմիշ գօշլարըն վէ էլքէճլէրին եաղը՛ իլէ՛
 պուլտայըն խտսս ունու իլէ. վէ իւղիւմ գանը
 չէրապ իչտին: Սէլ էլէշուրուն սէմիրիպ տէպ- 15
 տի. սէմիրտին, գալընլանտըն, եաղ պաղլատըն.
 իմտի քէնտինի եարատան Վլա՛հը թէրք էթտի,
 վէ խէլասընըն Վպասընը խօր կէօրտիւ: ()նու 16
 եատ ալլալա՛ր իլէ զայրէթէ կէթիրտիլէր, օնու
 իքրահլէթլէր իլէ տարըլթտըլար: Վիւթլարա՛ 17
 գուրպան քէստիլէր՛ տէիլ Վլա՛հա, պիլմէտիքլէ-
 րի ալլահլարա, եագընտան եէնի կէլէնլէրէ՛ քի՛

- 18 պատգալարնըզ օնդարտան գօրգմատը : Սենի
վիւճիւտէ կէթիրէն Վայայը խաղըրտան չըգար-
տըն , վէ սէնի եարատան Մլաճը ունութտուն :
- 19 Սէ Ռապպ կէօրիւպ՝ քէնտի օղուլարը վէ գըզ-
լարը օնու տարը լթտըգլարը իչիւն իքրահ էթտի .
- 20 Սէ տէտի . ()նլարտան եիւզիւմիւ սագլայըմ , օն-
լարըն ա՛գըպէթի նիճէ օլուր կէօրէյիմ . զիրա օն-
լար պիր ֆատիգ սիւսիլէ՝ խմանլարը եօգ օղուլար
- 21 տըր : ()նլար պէնի՝ Մլաճ օլմայանլար իլէ զայ-
րէթէ կէթիրտիլէր , քէնտիլէրին պաղըլ նէսնէ-
լէրի իլէ պէնի տարը լթտըլար . պէն տէ օնլարը
պիր գաղմ օլմայան խալէ իլէ զայրէթէ կէթիրէ-
ճէյիմ , օնլարը պիր տէլի դաիֆէ իլէ տարը լտա-
- 22 ճաղըմ : ()իրա զազապըմտա աթէլ զուլթու-
տու , վէ թաճէհէնէմին աշաղասընստէք եանա-
ճագ , վէ եերի հէմ օնուն մահսուլունու թէլէֆ
էտէճէք , հէմ տաղլարըն թէմէլլէրինի եանտը-
- 23 րտաճագտըր : ()նլարըն իւզէրինէ տերտէր եաղ-
տըրաճաղըմ , օգլարըմը օնլարըն իւզէրինտէ պի-
- 24 թիրէճէյիմ : Մճըգտան հէլաք օլաճագլար , վէ
հիւմմատան հէմ աճը դաո՛ւնտան թէլէֆ օլա-
ճագլար . հէմ օնլարըն իւզէրինէ ճանավարլարըն
տիշլէրի իլէ եերտէ սիւրթիւնէնլէրին զէհրինի
- 25 կէօնտէրէճէյիմ : Տիշարըտան գըլըճ վէ իչէ-
րիտէն գօրգու՝ վէ կէնճ էրքէյի հէմ պիքըր գըզը՝
սիւտէքի մա՛տում իլէ փիր իխթիարը պէրպատ
- 26 էտէճէքտիր : Տէտիմ քի , օնլարը պուճագլարա
տաղըտըրըտըմ , օնլարըն զէքրինի ատէմլէր արա-
- 27 տընտան գալտըրըրըտըմ , Տիւշմէնին տարղընը-
ղընտան գօրգմասայտըմ . օլմայաքի օնլարըն խա-
սիմլէրի թէնաքիլ էտէլէր , օլմայաքի Հէփ պու-
նու իշլէյէն եիւճէ էլիմիզտիր , վէ տէյիլ Ռապպ
- 28 տէյէլէր : ()իրա օնլար՝ ֆիրասէթի եիթմիշ

գաիֆէ տիր. վէ օնլարըն ա' գլը եօգտուր : ՎԻԵՆՆ 29
 քի ա' լիմէր օլուպ' պունու անկլասալարուր . վէ
 ա' գըպէթլերինի ֆէհմէթսէլերիտի : Պիր քիշի 30
 պինի գօվալամագ' վէ իքի քիշի օն պինի գաչըր-
 մագ նի՞ճէ միւմքինտիր , էյէր օնլարըն Վալա-
 սը օնլարը սամմասայտը , վէ Վապպ օնլարը թէս-
 լիմ էթմէսէյտի : () իրա օնլարըն գայասը պի- 31
 զիմ Վալամըզ կիպի տէյիլտիր . վէ պոնա տիւշ-
 մէնլերիմիզ քէնտիլէր հաքիմ օլտուն : () իրա 32
 օնլարըն ասմասը Սօտօմ ասմասընտան վէ իօմօրա
 թարլասընտան տըր . իւզիւմլէրի աղու իւզիւմիւ.
 օնլարըն սալգըմլարը աճըտըր : () Նլարըն շէրա- 33
 պը աժտէրլէր վէհրի' վէ սաղըր ելլանլարըն հէ-
 լաք էտիճի աղուսոնտուր : Պու' մախզէնլերիմտէ 34
 միւհրլէնմիշ եանըմտա սագլը տէյիլմիտիր : Լն- 35
 թիգամ վէ ճէզա պանա' մախսուստուր , օնլարըն
 պյաղը' վագթընճա գայաճագ տըր . զիրա օնլարըն
 պէլալարը կիւնիւ եագլըն տըր , վէ պաշլարընա կէ-
 լէճէքլէր' աճէլէ էթմէքտէտիր : () իրա Վապպ 36
 գալմընը հէգըմ էտէճէք , վէ քէնտի գուլլարը
 հագգընտա նատիմ օլաճագտըր . չիւն էլին զաիֆ-
 լէնտիլինի' վէ սագլանմըշ գալմատըղընը վէ
 թէրք օլունտուղունու կէօրէճէքտիր : Ս է տէ- 37
 յէճէքտիր . () Նլարըն ալահլարը' օլ սըղընտըգ-
 լարը գայա նէրէ տէ տիր , () Նլարըն գուրպան- 38
 լարընըն եաղընը եէյէնլէր , վէ շէրպէթփէշքէշ-
 լերինին շէրապընը իչէնլէր . գալգսընլար վէ սիզէ
 եարտըմ էթսինլէր , օնլար սիզէ սիփէր օլտունլար :
 Հալա պագըն , քի պէն' պէն օ իմ , վէ պէնտէն 39
 զայրի Վալահ եօգտուր . պէն էօլտիւրիւրիւմ հէմ
 եաշաալըրըմ , վուրոնուրում' վէ պէն սաղալարըրըմ ,
 վէ պէնիմ էլիմտէն գուրթարան եօգտուր : () Ե- 40
 բա էլիմի կէջէ գալտըրըպ տէրիմ . Պէն էպէտան-

- 41 սահման: Եւթեր երկրորդմ գրեւծըմը պիւհրսէմ,
 վէ ելիմ հէգքմէ եսփըշըրսա, տիւշմէնէրիմտէն
 ինթիգամ ալըրըմ, վէ պէնտէն իբրահէտէնլէրին
 42 ճէզասընը վէրիւրիմ. Սագթուլլէրին վէ էսիւ-
 լէրին գանընտան տիւշմէնէր սուրբանլարընըն
 պաշընտան օգլարըմը գանտան սէրխօշէտէճէյիմ,
 43 վէ գրեւծըմ էթ եէյէճէք: Եւ դաիֆէլէր՝ օ-
 նուն գաւմը՝ շատ օլուն. զիբա գուլլարընըն գանը-
 նըն ինթիգամընը ալաճագտըր. վէ տիւշմէնլէ-
 րինտէն ինթիգամ ալաճագտըր. վէ եէրինէ հէյ
 գաւմընա քէֆարէթ էտէճէք տիր:
- 44 Իմտի Սոսէ քէնտիսի՝ Եւուն օլլու Եօշուա՛իլէ
 վարըպ՝ գաւմըն գուլաղլարը իշիտիքէն պու ի-
 45 լահինին ճիւմլէ սէօզլէրինի սէօյլէտի: Ս է Սոսէ
 ճիւմլէ Խարաէլէ պու սէօզլէրին ճիւմլէսինի սէօյ-
 46 լէմէյի պիթիւրտիքտէ, (Յլարա տէտի. Պէնիմ
 սիղէ պուկիւն շէհատէթ էթտիյիմ ճիւմլէ սէօզ-
 լէրի եիւրէքլէրինիղէ գօյուն, քի օնլարը էվլտտ-
 լարընըզա թէնպիհ էտէսիղ քի՝ պու թէվլաթըն
 ճիւմլէ սէօզլէրի իղէ ա՛մէլ էթմէյէ տիգգաթ է-
 47 տէլէր: Օ յիբա պու սիղէ՝ պօշ սէօզ տէյիլտիր,
 չիւն սիղին էօմրիւնիւզ տիւր. վէ զապդ էթմէք ի-
 չիւն Եօրտանտան կէշտիյինիղ եէրին իւզէրինտէ
 պու սէօզիւն սէպէպիլէ էօմրիւնիւզ ուզուն օլա-
 ճագ:
- 48 Ս է Բապպ հէման օ կիւնտէ Սոսէյէ սէօյլէյիպ
 49 տէտի. Ը ու Բապրիմ տաղընա՝ Սոսպ տիյա-
 րընտա օլան Եօրիհօնուն դարշըսընտաքի՝ Եէպօ
 տաղընա չըգ, վէ պէնիմ Խարաէլ օղուլլարընա մի-
 րաս՝ իչիւն վէրտիյիմ. Բանաան տիյարընը կէօրէ-
 50 տին: Էէմ սէնին օլ չըգտըղըն տաղտա էօլէսին,
 վէ գաւմընա գաթըլասըն, նիճէ գարընտաշըն Ե-
 հարօն Էօր տաղընտա էօլիւպ՝ գաւմընա գաթըլ-

տը խե : Զինքի խրաէլ օղուլարըն արասին- 51
տա՝ Սին չէօլինտէ Վատէշ Սէրիպա սուլարըն-
տա պանա ի սեսն էթտինիզ . զիրա խրաէլ օղուլ-
լարըն արասընտա պէնի թագտիս էթմէտինիզ .
Խմտի օ տիյարը գարշըտան կէօրէսին . ամմա օ- 52
րպյա՝ խրաէլ օղուլարընա վէրտիյիմ տիյարա՝
կիրմէյէսին :

ՊԼԸ 33 :

Ս է Լաւաճըն տտէմի Սնէ էօլմէլտէն էվմէլ՝ 1
Խրաէլ օղուլարընա էթտիյի խպր տուա՝ պու-
տուր : Խմտի տէտի . Բապպ Սինատան կէլտի , 2
վէ օնլարա Սէթրտէն կէօրինտիւ , Վարան տա-
ղնոտան իշրագ էթտի , վէ մուգատտէսլէրին օն
պինլէրի իլէ կէլտի . օնուն սաղընտան օնլարա շէ-
րիա՝ թ աթէշի չէպպ : Պէլի , օ գապիլարը սէ- 3
վէր , օնուն ճիւմլէ մուգատտէսլէրի սէնին էլին-
տէտիր . վէ օնլար սէնին սէօլէրինի գապուլ էթ-
մէք իշիւն՝ սէնին պազլարընտա օթուրուլար :
Սնէ պիզէ թէվրաթ՝ Լա՝ գօպ ճէմնա՝ թընա մի- 4
րաս՝ թէնպիճ էյլէտի : Ս է գապմըն սէրվէրլէ- 5
րի իլէ Խրաէլին . սրպղլարը ճէմ՝ օլտուգտա , օ՝
Լաշուրունտէ փատիշաճ իտի : Բուպէն եաշայա , 6
վէ էօլմէյէ , վէ օնուն տտէմլէրի չիւապսըզ օլա :
Ս է Լաշուտա իշիւն պունու սէօյլէպի , վէ տէ- 7
տի . Լա՝ Բապպ Լաշուտանըն սէսինի իշիթ , վէ
օնու գապմընա կէօթիւր . օնուն էյլէրի քէնտիսինէ
էթէր օլա , վէ տիւշմէնլէրինտէն՝ օնա եարտըմ
օլ :

Ս է Լէի իշիւն տէտի . Սէնին թուսմին վէ 8
Ռլրիմին՝ տտէճ տտէմինտէ օլա , քէ օնու : Սաստա-
տա սընատըն , վէ Սէրիպա սուլարընտա օնունլա
չէթիշտին : Պապար վէ անտալ ճագընտա՝ ()- 9

- նու կէօրմէտիմ տէյէն, վէ գարընտաշընը դանը-
մայան, վէ օղուլարընը պիլմէյէն, չիւն օնլար սէ-
նին սէօզէրինի սագլատըլար, վէ ա՛հտընը հըֆզ
10 էթտիլէր: Լա՛գօպա սէնին շէրիա՛թինի՝ վէ
Լարաէլէ Թէվլաթընը էջրէտէլէր. սէնին հու-
զուրունտա պուխուր՝ վէ մէզպահընըն իւզէրինտէ
11 պիւթիւնեանմա սունալար: Լա՛ն Բապպ օնուն
ճիւմհիւրինիւ միւպարէքլէ, վէ օնուն էլլէրինին
ա՛մէլինի գապուլ էյլէ. օնուն իւզէրինէ գալգան-
լարըն՝ հէմ օնուն տիւշմէնլէրինին՝ պէլլէրինի
գըր, քի արթըգ գալգամայալար:
12 Պէնիամին իչիւն տէտի. Բապպըն սէվկիլիսի՝
օնուն եանընտա էմինլիք իւզրէ սաքին օլա. օնա
տայիմա օ սիյանէթ էտէ, վէ օնուն ումուզլարո՛ւ ա-
րասընտա սաքին օլա:
13 Ս է Լօսէֆ իչիւն տէտի. ()նուն տիյարը
Բապպըն միւպարէյի օլա, կէջիւն պերկիւզա յաւ-
րը իլէ՝ չիհ իլէ վէ աշաղատա եաթան լուճճէլէր
14 իլէ, Ս է կիւնէշ մահսուլունուն պերկիւզարլարը
իլէ՝ հէմ պըն հասիլաթը պերկիւզարլարը՝ իլէ,
15 Ս է էպի տաղլարըն նէֆաիսի իլէ հէմ տայիմ
16 Թէփէլէրին պերկիւզարլարը իլէ, Ս է Ներին
հէմ օնուն տօլուսունուն պերկիւզարը՝ վէ պէօ-
յիւրթլէնտէ սաքին օլանըն ըիզասը իլէ. պոնլապ
Լօսէֆին պաշընա՝ վէ գարընտաշլարընըն մուխ-
17 Թարը Թէփէսինէ կէլէլէր: ()նուն իլք տօղմուշ
պուղասը՝ կիպի զկյնէթի վար, վէ պույնուլարը
քէրկէտէն պույնուզարը կիպիտիւր. օնլար իլէ
գաւմլէրի պիւրլիքտէ Թա եերին ուճլարընաւտէք
իթիվէրէճէքտիւր. վէ Լֆրաիմին օն պինլէրի
պունլար տըր, հէմ Սանասսէնին պինլէրի պուն-
լար տըր:
- 18 Լիտէն Օէպուլուն իչիւն տէտի. Լա՛ն Օէպուլ

ըն չըգըշարնտա՝ վէ էՅ խասխար չըտըրա-
րընտա շատ օլ : Վաւմլարը տաղա՛ տա՛վէթ է-19
տիպ՝ օրատա սատագաթ գուրպանլարը քէսէ-
ճէքլէր . զիրա տենիզլէրին զանիմէթինի՛ վէ գու-
ժուն կիզլի խազինէլէրինի էմէճէքլէր :

Վ է լատ իչին տէտի . լատը կէնիշլէտէն միւ-20
պարէք օլտուն . արսլան կիպի օթուրուք , վէ գօլու՝
պաշնթէփէսի իլէ՛ երթար : Վ է օքէնտինէ 21
իլք միւլքիւթէտարիք էթտի . զիրա գանուն պաղ-
լայըճընըն հիսսէսի օրատա սագլանմըշըտը . վէ
գաւմըն սերվէրլէրի իլէ կէլիպ՝ լապպըն ա՛տա-
լէթինի՛ վէ օնուն խարակ իլէ հէօքմէրինի իճրա՛
էլլէտի :

Վ է Տան իչին տէտի . Տան արսլան ետվրու-22
սուտուր . օ՝ Պաշանտան սըչըպտաճադ :

Վ է լաթթալիյէ տէտի . լ՛Յ լաթթալի 23
լուդփտան դօգ՝ վէ լապպըն պէրէքէթինտէն աօ-
լուսուն . պաթըլը վէ գըպլէյի զապդ էլլէ :

Վ է լ՛շէր իչին տէտի . լ՛շէր օղուլար իլէ 24
միւպարէքլէնէ . գաթընտաշլարընա մագպուլ օլա ,
վէ պաղընը գէյթունեաղընա պաթըրա : լ՛յադ 25
գապլարըն՝ տէմիր վէ պագըր օլա . վէ գուվվէթին՝
կիւնլէրին գատար օլա : լ՛էշուրունուն լ՛լաճը 26
կիպի եօգատուք . քի օ՝ սէնին եարտըմըն իչին
կէօքլէրէ վէ ա՛ղաթթի իլէ պուլութըրա՛ պէնէր
լ՛ղէլէ լ՛լաճ հանա փէնաճհեաճ տըր , վէ աշա-27
ղատան էպէտի փաղուլար , վէ տիւշմէնլէրինի էօ-
նինտէն գօլաճաճտըր , վէ խարապ էթ տէյէճէք
տիր : Վ է խարակ էմիլիէթ իւզթէ ետլընըղ պա-28
շընա սաքին օլաճադ , լ՛ա՛գօպուն չէշմէսի պուղ-
տայ վէ շէրապ տիյարընըն իւզէրինտէ օլաճադ . վէ
կէօքլէրինտէն չիճ տամլայաճադ : լ՛է՛ մութ-29
լու սանա եա՛ խարակ , էՅ լապպըն գուրթար-

տըղը գալով՝ սենին ետրտըմինն գալգանը վէ իֆ-
թիխարնն գըլըձը օ իքէն՝ սանա պէնկզէր գալով
վար մը . տիւշմէնլէրին իսէ սանա անթ օլուպ՝ սէն
օնլարն երւքսէք մահալլէրինի պտտաճապսն :

ՊԼԵ, 34 :

- 1 Սէ Ս՝սէ Ս՝սապ սահրալարնտան 'լէպօ տա-
ղնա՝ լէրիհօնուն գարշըսընտա օլան փիսզանն
թէփէսինէ չըգտը . վէ Սապպ օնա պիւթիւն լի-
լէա՝տըն տիյարնն՝ թա Տանէտէք կէօսթէրտի ,
- 2 շէմ ճիւմլէ 'լէֆթալի՝ վէ լաֆրաիմ հէմ Սա-
նասսէ տիյարնն , վէ ճիւմլէ լէհուտա տիյարնն
- 3 թա սօնկ տէնիզէտէք , Սէ գըպլէ դարաֆընը
վէ լէրիհօ տէրէսինին օվասընը վէ խուրմա շէհ-
- 4 րինի թա Ս՝սա՛րէտէք : Սէ Սապպ օնա տէտի .
Սպրամամա՝ լահադա վէ լա՛գօպա՝ ()նու զիւր-
րիյէթինէ վէրէճէյիմ տէյիւ եէմին էթալլիմ
տիյար պիւտուր . պէն օնու սանա կէօզլէրին իլէ
պագտըրտըմ , տմա օրպա կէշմէյէճէքսին :
- 5 Սանի Սապպըն գուլու Ս՝սէ օրտտա՝ Ս՝սապ
տիյարնտա Սապպըն սէօզիւ իւզըէ էօլտիւ : Սէ
օնու Պէյթֆէօրուն գարշըսընտա Ս՝սապ տիյա-
րնտա տէրէտէ կէօմտիւ , վէ թա պու կիւնէտէք
- 7 հիչքիմսէ օնուն մէզարնն պիլմէտի : Սէ Ս՝սէ
էօլտիյիւնաէ եիւզ իյիթի եաշընտա իտի . օնուն
կէօզլէրի գամաշմատը , վէ գուվիլէթի կիթմէտի :
- 8 Սէ Սարաէլ օղուլլարը Ս՝սապ սահրալարնտա
Ս՝սէ իչիւն օթուզ կիւն աղլատըլար , վէ Ս՝սէ ի-
չիւն աղլամա եասընն կիւնլէրի թէքմիլ օլտու :
- 9 Սէ 'լուն օղու լաշուա՝ իլմ րուհու իլէ տօլ-
տու , չիւն Ս՝սէ էլլէրինի օնուն իւզէրինէ գօմու-
շուտու . վէ Սարաէլ օղուլլարը օնա իդաա՝թ էթ-
տիլէր , վէ Սապպըն Ս՝սէյէ էմր էթալլինէ կէօ-
րէ էյլէտիլէր :

Ի է արթըգ Խորաշտէ Սօսէ կիպի՝ Բապարն 10
 եիւզ պէ եիւզ պիլտիյի փէյղամպէր գալգամաոր ,
 Սըսըր տիյարընաա : Իիրաօնա վէ օնոն ճիւմէ 11
 գուլարընա վէ պիւթիւն տիյարընա Բապարն օ-
 նու՝ էյլէմէյէ կէօնտէրտիյի ճիւմէ ալլամէթլէր-
 տէ վէ միւ՝ ճիղաթլարտա , Ս է ճիւմէ Խորաշտին 12
 կէօզլէրի էօնիւնտէ Սօսէնին էյլէտիյի ճէմփ՝
 գուլվէթլու էլտէ վէ ճիւմէ օլ պէջիւք հնյ-
 պէթտէ :

ԵՕՇՈՒՆ

Խոթար

ՅԵՍՈՒՆՅ

ԳԼԸ 1.

- 1 Ս է օլտուքի՝ Բապպըն գալու Ս՝սէնին վէֆա-
թընտան սօնկրա՝ Բապպ Ս՝սէնին խըղմէթքեարը
- 2 Վոն օղլու լաշոււյա սեցլէյիպ տէտի. Գու-
լում Ս՝սէ վէֆաթ էթտի. իմաի հալա գալգըպ՝
սէն վէ ճիւմլէ պու գալմ պու լաօրտանտան՝ պե-
նիմ օնլարա՝ Էտ՝նի լարաէլ օղուլարընա վէրտի-
- 3 յիմ տիյարա կէշ: Լաղընըղըն դապանը պաս-
արղը հէր մահալի՝ Ս՝սէյէ տէտիյիմ կիպի՝ սիզէ
- 4 վէրտիմ: Չէօլտէն վէ պու լիպնանտան՝ թա
պէցիւք ըրմաղա Սիւրաթ ըրմաղընատէք լիթի-
լէրին ճիւմլէ տիյարը՝ վէ թա պէցիւք տէնիզէ-
տէք՝ կիւնէշին պաթարղը Եանա տօղրու սինօրու-
- 5 նոլ օլա: Ս՝սէրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ սե-
նին Էօնիւնէ հիչ քիմսէ տուրամայա. Ս՝սէ իլէ
օլտուղում կիպի՝ սէնին իլէ Կաթիլ օլաճաղըմ. սե-
նի պրազմայաճաղըմ, վէ սէնի թէրք էթմէյէճէ-
- 6 յիմ: Վալվէթլէն, վէ ճէսուր օլ. զիրա պու
գալմա՝ օնլարա վէրմէյէ պապալարընա Էէմին
Էթտիյիմ տիյարը սէն թէմլիք էթտիրէճէքսին:
- 7 Չէման գուլվէթլէն, վէ զպրէթլէ ճէսուր օլ,
քի գուլում Ս՝սէ սանա թէնպիհ էթտիյի ճիւմլէ
թէվրաթա կէօրէ՝ Էմէլ էթմէյէտիգգաթ Էտէ-

սին . օնտան սաղա ետ սօլա սահմայասըն , թաքիմ
հեր ներէյէ կիտերսէն , պերխօրտար օլասըն :
Պու թէ վրաթըն քիթապը աղգնաճան ալըլըմա- 8
յա , ամմա կիմստիւզ վէ գէճէ օնտա թէ ֆէքքիւր
էտէսին , թաքիմ օնտա ճիւղէ եազըլմը օլանա
կէօրէ՝ ա՛մէլ էթմէյէ տիգգաթ էտէսին . զիրա օ
զէման եօլարըն իպա՛հ օլաբ , վէ օզէման պերխօր-
տար օլուրսուն : Սանա էմը է՛թմէտիմմի , գուլ- 9
վէթլէն՝ վէ ճէսուր օլ , գօրգմա վէ շա՛շմա . զիրա
հեր ներէյէ կիտերսէն , Լ՛լա՛հըն Լ՛ապպ սէնինլէ
տիր :

Լ՛նտէն Լճօշուա գազմըն զապիւլէրինէ թէն- 10
պիհ էտիպ տէտի . (յոտունուն օրթասընտան 11
կէչին , վէ գազմա բամալալլապ տէյին . Վ՛էնտի-
նիդէ՝ եէյէճէք հազըրլայըն . զիրա իւչ կիմստէն
սօնկրա՝ Լ՛լա՛հընը Լ՛ապպըն սիգէ միրաս՝ իշին
վերտիյի տիյարա վարըպ օնա զապը էթմէք իշին՝
պու Լճօրտաքիտա՛ն կէչէճէքսիզ : Ս է Բուպէն- 12
լիլէր իլէ Աստըլարա՝ հեմ Սանաօսէնին ետըլ՝
սըպզընա՝ Լճօշուա՝ տէտի . Բապպըն գուլու Ս՛- 13
սէնին սիգէ՝ Լ՛լա՛հընը Լ՛ապպ սիգի րահաթլան-
տըրըպ պու տիյարը սիգէ վերտի տէյերէք՝ էմր
էթտիյի սէօզիւ խազըրնըզա կէթիրին : Պարը- 14
լաթընը՝ չօճուզլարընըզ վէ սիւթիւլէրինիզ՝ Ս՛-
սէնին սիգէ Լճօրտանըն պերի եաբասընտա վեր-
տիյի տիյարտա սաթին օլառնելար , սֆզ իսբ ա՛պէ-
րին հեթ գուլվէթլիլէրի գաթընտաշլարընըզն
եօնիւնճէ սիլահը՝ կէչիպ՝ օնլարա ետրոթմ էտէ-
սիզ . իրա Լ՛ապպ գաթընտաշլարընըզ՝ սիգին կի- 15
պի րահաթլանտըրընճալէտէք , վէ օնլարա տաթի՝
Լ՛լա՛հընը Լ՛ապպ օնլարա վերտիյի տիյարը զապը
էտինճէտէք . անտէն միրաս՝ ընըզն տիյարընա
տէօնիւպ՝ Լ՛ապպըն գուլու Ս՛սէնին սիգէ Լճօր-

- տանըն աբեղի եապասընտա կիւնտօղուսունտա
- 16 վերադիւնի մկրտա՝ ետեսիդ : Ս է օնլար Լօշու-
ա՛յա ձեզապ վերջապ տեաիլեր . Հէփ թէնպի՛հ էթ-
տիլինի ետեճէյիդ . հեմ պիղի հեր ներէյէ կեօն-
- 17 տերիբուն կիտեճէյիդ : Հեր նիճէ Ս՛նէյէ Ի-
գաա՛թ էթտիք իսէ , սանա՛տա՛ էօյլէ իդաա՛թ է-
տեճէյիդ . անճապ Լ՛լահըն Բապպ սէնինլէ օլ-
- 18 սուն , Ս՛նէ իլէ իտիլի կիպի : Հեր քիմ սէնին
էմրինէ ա՛սը օլուպ՝ օնա հեր եմր էթտիլինէ իդա-
ա՛թ էթմէզսէ , էօլտիւրիւլէ՛ . հեման գուվմէթլէ՛ն
վէ ճէսուր օլ :

ՊԵՐ 2:

- 1 Ս է՛ Լուն օղլու Լօշուա՛ Ը իդդիմտէն՝ կիղիճէ
իքի ատէմ՝ ճասուղուզա՛ կեօնտերիպ տէտի . Լի-
տիպ տիյարը վէ Լօերիհօղու կեօրիւն . վէ օնլար
կիթտիլեր , վէ Բա՛հապ իամինտէ պիր Փահիշէ
գարընըն էվինէ կիրաիլեր , վէ օրատա գօնտուլար :
- 2 Ս է Լօերիհօնուն փատիշահընա սէօյլէնիպ տէ-
նիլտի . Լշթէ պու կեճէ՛ Խարաէլ օղուլարընտան
տիյարը թէճէսսուս էթմէք իշիւն պուրսայա ա-
- 3 տէմլեր կելտի : Ս է Լօերիհօնուն փատիշահը
Բա՛հապա կեօնտերիպ տէտի . Ը ու սանա կելիպ՝
էվինէ կիրէն ատէմլերի չըգաթ . զիրա օնլար պիւ-
թիւն տիյարը թէճէսսուս էթմէյէ կելտիլեր :
- 4 Ս է գարը օ իքի ատէմի արապ սագլատը , վէ տէտի .
Լէրչէք՝ օ ատէմլեր պանա կելտիլեր , ամմա ներէ-
- 5 տէն օլտուգլարընը պիլմէտիմ . Ս է օլտու քի՛
գափուլար գափանըր իքէն , գարանըգտա՝ օ ա-
տէմլեր չըգտըլար , վէ օ ատէմլերին ներէյէ կիթ-
տիլինի պիլմէմ . թէզ օնլարըն արտընճա սէյիր-
- 6 տին . զիրա մնարը եէթիշիքսիլիդ : () իսէ օն-
լարը տամա՛ չըգարտը . վէ օնլարը՝ տամըն իղէ-

րինտէ քէնտինին իսթիֆ օլմուշ քէթէն գամը-
 շընըն իշինէ սագլատը: Դմտի տտէմլէր օնլարըն 7
 արտընձա Լօրտան եօլունտան կէշիտլէրէ տօղբու
 գօվալատըլար: վէ օնլարըն արտընձա գօվալա-
 յանլար չըգտըրգտան սօնկրա՝ գափույու գափա-
 տըլար: Դմտի օնլար ետթմազտան էվվէլ՝ դարը 8
 տամըն իւղէրինէ օնլարա՝ չըգտը: Ս է տտէմլէ- 9
 րէ տէտի: Պու տիյարը Լապպըն սիզէ վէրտիյինն
 վէ սիզին գօրգունուզ պիզիմ իւղէրիմիզէ տիւշ-
 տիւյիւնիւ՝ վէ պու տիյարըն էհալիսի էօնիւնիւղ-
 տէն էրիտիյինն պիլլէրիմ: Օխրա սիզին Սըսըր- 10
 տան չըգտըղընըզ զէմանտէ՝ էօնիւնիւղտէ Լապ-
 պըն նիճէ գըզըլ տէնիզին սուլարընը գուրութ-
 տուղունու՝ վէ Լօրտանըն էօթէ եագասընտա Լ-
 մօրիլէրին իքի փատիշահլարը Սիհօնա վէ () կա
 նէ էյլէտիյինիզի՝ եանի օնլարը հէլաբ էյլէտիյի-
 նիզի իշիթտիք: Դմտի պուշլարը իշիթտիյիմիզ 11
 կիպի եիւրէյիմիզ էրիտի, վէ սիզին հուզուրու-
 նուզտան՝ հիչ քիմնէտէ արթըգ ձան գալմատը:
 զիրա Լլահընըզ Լապպ՝ եօգարըտա կէզքտէ վէ
 աշաղատա եէրտէ Լլահ օ տուր: Դմտի հալա 12
 քէրէմ էտին, Լապպ իլէ պանա եէմին էտին, քի
 պէն սիզէ մէրհամէթ էթտիյիմ իշիւն՝ սիզ տաթի
 պապամըն էվինէ մէրհամէթ էտէճէքսիզ, վէ
 պտնա պիր էմիլլէթ նիշանը վէրին, Վի պա- 13
 պամը վէ անամը վէ գարընտաշարըմը հէմ գըզ-
 գարընտաշարըմը վէ օնլարա ճիւմլէ միւթալիք
 օլանը սաղ գօյուպ՝ ձանլարըմըզը էօլիւմտէն գուր-
 թարաճագսըզ: Ս է օ տտէմլէր օնա տէտիլէր: 14
 Լէր պու սէօզիւմիւզիւ աշիքեար էթմէզսէնիզ,
 սիզին եէրինիզէ պիզիմ ձանըմըզ էօլիւմէ վէրիլէ:
 վէ օլաքի՝ Լապպ պիզէ պու տիյարը վէրտիքտէ,
 սանա մէրհամէթ վէ կէրչէքլիք էյլէյէճէյիլ:

- 15 Եւ տէն օնլարը պիտի ի՛լէ փէնձէրէտէն Եւ տի-
տի . զերա օնուն էվի հիսարըն գալէ՛սինտէ իտի .
վէ օ՝ գալէնին իւղէրինտէ սպքին օլուրուտու :
- 16 Ա՛ է օնլարա տէտի . հաղա՛ տօղըու կիտին , օլմա-
յաքի՛ գօվալայանլար տիղէ թաթի կէլէլէր . վէ օ-
րատա իւչ կիւն կիզլէնին , թա գօվալայանլար
տէօնիւնձէյէտէք , անտէն սօնկրա եօրունուզա՛
- 17 կիտին : Ա՛ է օ տտէմլէր սնա տէտիլէր . Ա՛նին
պիղէ պու վէրտիյին եէմինտէն փաք օլուրուզ .
- 18 Եւ թէ պիզ տիյարա կիրտիյիմիզտէ , շու գըրմըզը
ի՛փլիք ի՛փինի՛ պիզի էնտիրտիյին օլ փէնձէրէյէ
պաղլայասըն , վէ պապանը հէմ՝ անանը վէ գա-
րընտաշլարընը վէ պապանըն ճիւմլէ էվինի քէն-
- 19 տի էվինէ ձէմ՝ էտէսին : Ա՛ է օլաքի՛ հէր քիմ՝
սէնին էվինին գափուտունտան տիշարը չըգարտա ,
օնուն գանը պաշը՝ իւղէրինէ օլա , պիզ իսէ փաք
իզ . ամմա սէնին իլէ էփտէ հէր օլանա էյէր էլ
տօգունուրտա , գանը պաշըմըզ իւղէրինէ օլա :
- 20 Ա՛ է էյէրպու պիզիմ սէօղիւմիւղիւ աշիքեար է-
տէքսէն , օլտէմ սէնին պիզէ վէրտիյին եէմինտէն
- 21 փաք օլուրուզ : Ա՛ է օ տէտի . Ա՛էօղիւնիւղէ կէջ-
րէ օլսուն . անտէն օնլարը սալըմլէրտի , վէ օնլար
կիթտիլէր . վէ օլ գըրմըզը իփի փէնձէրէյէ պաղ-
լատը :
- 22 Ա՛ է օնլար կիտիպ՝ տաղա՛ մարտըլար , վէ օրու-
տա իւչ կիւն օթուրտուլար , թա գօվալայանլար
տէօնիւնձէյէտէք . վէ գօվալայանլար օնլարը հէր
- 23 եօլտա արատըլար , ամմա պուլանմար բար : Ա՛ն-
տէն օ իքի տտէմլէր տէօնիւպ՝ տաղտան էնտիլէր ,
վէ կէիպ՝ Վուն օղլու Խօշուա՛յա՛ վարտըլար . վէ
օնա ճիւմլէ օնլարա մազը՝ օլանը նազլ էթտիլէր :
- 24 Էմ՝ Խօշուա՛յա տէտիլէր . թա հգիգան Խապպ
ճիւմլէ տիյարը էլիմիզէ վէրտի . հէմ տաթի . տի-

յարքն ձեռքէ եհալիս հուղութեամբ զտան երթ-
տիլէր:

ԳԼԵԴ, 3:

Այլ է Լաշուա՛ սապահտան երբէն գալարը, վէ օ՛ 1
հէմ՝ ճիւղէ Խարաէլ օղուլարը Շիգդիմտէն
կէօշտիւլէր, վէ Լօրտանաւտէք կէլտիլէր. վէ
կէլմէզտէն ելվել օրատա գօնտուլար: Այլ օ՛ 2
տու քի՛ իւշ կիւնտէն սօնկրա՛ զապիզլէր օրտու-
նուն օրթատրնտան կէլտիլէր. Այլ գալմա թէն 3
պիհ էտիպ տէտիլէր. Լաշընը Լապարն ա՛հա
սանտուղունու՛ վէ օնու Լէլիք քեահինլէրին
կէթիւրտիւքլէրինի կէօրտիցիւնիւղտէ, հէման
մահալնիւղտէն կէօշիւպ՝ օնուն տրտընճա կիտէ-
տիլ: Լ՛մմա սիզին իլէ օնուն արատընտա՛ կօլլիւ 4
իլէ իքի պին արշըն միգտարի արալը՛ գ օլա. օնա
եագլաշմայասըլ, թաքիմ կիտէճէլինիլ եօլու
պիլէսիլ. զիրա պաւ եօլտան՝ պունտան ելվել կէլ-
մէտինիլ: Այլ է Լաշուա՛ գալմա տէտի. Վէն 5
տինիլի թագտիս էտին. զիրա եարըն Լապպ պրա-
նըգտա մի՛ ճիզաթլար էլլէլէճէք տիր:

Լ՛նտէն Լաշուա՛ քեահինլէրէ սեջլէյիպ տէտի 6
Լ՛հտըն սանտուղունու գալտրըլպ՝ գալմըն եօ-
նիւնէ կէլին. իմտի օնար ա՛հտըն սանտուղունու
գալտրըլպ՝ գալմըն եօնիւնճէ կիթտիլէր: Այլ է 7
Լապպ Լաշուայա տէտի. Պուկիւն՝ ճիւղէ Խարա-
էլին կէօղլէրի եօնիւնտէ սէնի պէջիւթմէյէ պաշ-
լարըմ, թա պիլէլէրքի՛ Սօսէ իլէ օլտուղում կիպի
սէնիլէլէ րտի՛ օլաճաղըմ: Խմտի սէն՝ ա՛հտըն 8
սանտուղունու գալտրան քեահինլէրէ թէնպիհ
էտիպ տէլէսին. Լօրտանըն սույու քէնարընա-
տէ քիլէլիլինիլտէ, Լօրտանտա տօլուն: Լ՛ն 9
տէն Լաշուա՛ Խարաէլ օղուլարընա տէտի. Պու-

- բայա եագլաշն, վէ Լաւհընըզ Բապըն Կեզ-
- 10 Լերինի տինկլէյն: Հէմ Լօշուա՛ տէտի. Տիրի
Լաւհըն տրանըզտա օլտուղունու՝ վէ Էօնիւնիւզ-
տէն Վանաանիլէրի վէ Հիթիլէրի վէ Հիվիլէրի
վէ Ֆերիզիլէրի վէ Կիրկաշիլէրի վէ Բմրիլէրի վէ
Լէպուսիլէրի հէր վէճհիլէ գօվաճաղընը պուն-
- 11 տան պիլէսիզ. Իշմէ ճիւմլէ եերին Խահպի-
նին ա՛հա սանտուղու Էօնիւնիւզէ՛ Լօրտանտան
- 12 Կէշէճէքտիր. Ե շիմտի սիզ Խարակ արպգ-
լարընտան՝ հէր սըպգտան պիրեր ատէմ օլարագ՝
- 13 օն իքի ատէմ ալասըզ. Ե օլուքի՛ ճիւմլէ եերին
Խահպի Բապըն սանտուղունու գալաքըն
քեահինլէրին այագ դապանլարը Լօրտանընտու-
յունտա գայիմ օլտուղու կիպի՛ Լօրտանըն տեյու-
քէսիլիպ՝ եօգարըտան էնէն սու օլտէմ պիր երզն
կիպի տուրաճագ:
- 14 Ե օլուքի՛ գալմ Լօրտանտան Կէշմէք ի-
շին չատըրլարընտան կէօշտիքլէրինտէ, ա՛հաըն
սանտուղունու դալտըրան քեահինլէր գալմնին
- 15 Էօնիւնէ՛ օլարագ, Ե սանտուղու գալտըրան-
լար Լօրտանատէք կէլտիքլէրինտէ, սանտուղու
գալտըրան քեահինլէրին այագլարը սույուն քէ-
նարընա պաթըրըլտըղը կիպի՛ Լօրտան իսեպիւ-
թին օրագ զէմանընտա ճիւմլէ քէնարլարը իւ-
- 16 զէրինտէն ճէօշղուն օլուք՝ () Լտէմ եօգարտան
էնէն սու տուրտու, վէ Խարթանտան Եանա. զան
Լտամ շէհրինտէն զպիլէթ ուզագ պիր երզըն՝ կիպի
տուրտու, վէ չէօլ տէնիզինէ՛ Թուղու տէնիզէ
էնէն Թէմամ օլտու քէսիլտի, վէ գալմ Լէրի-
- 17 Տօնուն գարշսընա կէշտի: Ե Բապըն ա՛հա
սանտուղունու գալտըրան քեահինլէր Լօրտանըն
օրթապընտա գարա իւզէրինտէ գայիմ տգլարու-
լար, վէ պիլէթին Խարակ՝ Թա ճիւմլէ իտալը Թէ-
մամէն կէշինճէյէտէք՝ գարատան կէշտիլէր:

ԳԼԵ, 4:

1) Է օլտոսքի՝ ճիւղէ խալց յօրտանտան կէշմէյի 1
 Թէմամ եթտիքլէրի կիպի՝ Իապպ յօշուայա
 սէյլէյիպ տէտի . Դաւմտան՝ հէր սըպգտան 2
 պիւրի ատէմ օլարագ՝ օն իքի ատէմ պլն . 1) Է 3
 օնլարա Թէնպիհ էտիպ տէյին . Պօլրատան՝ յօր-
 տանն օրթասընտան քեահինլէրին պաղլարը
 գպիմ տոլրտոլղու մահալտէն քէնտիլէրինիդէ
 օն իքի գաշ գալորըն , վէ օնլար պիլէնիդնէ կէ-
 չիրիպ պուկէնէ գօնաճաղընը գօնագ մահալին-
 տէ գօյուն : Խմտի յօշուա՝ հէր սըպգտան պիւրի 4
 քիչի օլարագ՝ Խարաէլ օղուլարընտան հաղըւ-
 լանմը օն իքի ատէ մի չաղըրըպ՝ յօշուա օնլարա 5
 տէտի . յօրտանն օրթասընա Լլահընը Իապ-
 պլն սանտոլղունուն էօնիւնէ կէչին , վէ Խարաէլ
 օղուլարըն սըպղլարը սպըսընճա՝ օրտան հէր
 պիւրինիդ ումոլղլարընը իւղէրինէ պիւրի գաշ
 գալորըն : Թպքիմ պու՝ արանըլաա նիշան օ . 6
 լա , քի եարըն օղուլարընը սուալ էտիպ սիգէ՝
 Պոս գաշլար նէ օլա տէտիքլէրինտէ , ()նլարա 7
 տէյէնիդ . Իապպլն ա՛հա սանտոլղունուն հաղու-
 րունտան յօրտանն սուլարը քէսիլտիյի իչին
 տիւր . օ՝ յօրտանտան կէչէրքէն՝ յօրտանն սու-
 յու քէսիլտի . վէ պու գաշլար Խարաէլ օղուլա-
 րնա Թա էպէտիյէտէք եատիկեար իչին օլարա
 Խմտի Խարաէլ օղուլարը էյլէ՝ հէման յօշուա՝ 8
 նըն Թէնպիհ էթտիյինէ կէօրէ՝ էյլէտիլէր , վէ
 Իապպլն յօշուայա սէյլէտիյի կիպի՝ Խարաէլ օ-
 ղուլարըն սըպղլարը սպըսընճա՝ յօրտանն օր-
 Թասընտան օն իքի գաշ գալորընըլար , վէ օնլա-
 րը պիլէլէրիննէ գօնագ մահալինէ կէչիրիպ՝ օրտ-
 տա գօտալպիւ : Էմ յօշուա՝ ա՛հալն սանտոլա 9

զունու գալարրան քեահինլերին պագլարը լօր-
տանըն օրթասընտա պաստըգլարը մահալտե օն
իքի դաշ տիքտի . վէ թա պու կիւնէտէք օրատա
տըրլար :

- 10 Ս է սանտուղու գալարրան քեահինլեր լօր-
տանըն օրթասընտա՝ Սնանին լօշուա՛յա ճիւմլէ
էմր էթտիլինէ կէօրէ՝ իապպըն լօշուա՛յա գալ-
մա սէջլէմէյէ էմր էթտիլի հէր սէօզ թէմամ օ-
լունճայէտէք՝ տուրտուլար . անտէն գալմ ա՛ճէլէ
- 11 իլէ կէշտիլեր : Ս է օլտուքի՝ ճիւմլէ գալմ կէշ-
մէյի թէմամ էթտիքտէ , իապպըն սանտուղու
տախի հէմ քեահինլեր՝ գալմըն էօնիւնէ կէշտի-
- 12 լեր : Ս է իուպէն օղուլարը իլէ լյատ օղուլարը
հէմ Սնանսէնին եարը սըպդը լարտէլ օղուլ-
լարըն էօնիւնճէ սիլահլը՝ կէշտիլեր , Սօսէնին օն-
- 13 լարա տէտիլի կիպի : Իըրգ պին գատար սիլահ-
լանմըշ սէֆէրլի իապպըն հուզուրունտա՝ ճէնք
- 14 իչիւն լէրիհօնուն սահրասընա՝ կէշտիլեր : ()Լ
կիւնտէ իապպ լօշուա՛յը ճիւմլէ լարաէլին կէօզ-
լերինտէ պէջիլթտի , վէ օնուն պիւթիւն էօմ-
րիւնին կիւնլերինտէ՝ Սնէտէն գօրգտուգլարը
- 15 կիպի՝ օնտան գօրգարլարըտը : Ս է իապպ լօ-
- 16 շուա՛յա սէջլէյիպ տէտի . (էհատէթին տան-
տուղունու գալարրան քեահինլերէ էմր էթ քի՝
- 17 լօրտանտան չըգսընլար : Լամի լօշուա՛ քեա-
հինլերէ էմր էտիպ՝ լօրտանտան չըգըն տէտի :
- 18 Ս է օլտուքի՝ իապպըն ա՛հտ սանտուղունու գալ-
տրրան քեահինլեր լօրտանըն օրթասընտան չը-
գըպ՝ քեահինլերին պագլարը դապանը գարայա
պաստըղը կիպի՝ լօրտանըն սույու մահալինէ
տէօնտի , վէ էվվէլքի կիպի օնուն ճիւմլէ քէ-
նարլարը իւզերինէ եիւրիւտիլ :
- 19 Լամի գալմ լօրտանտան՝ էվվէլքի պըն օ .

նունձնու կիւնիւնտէ չբարդ . վէ Լիլկալտա՝ Լէրի-
 հօնուն կիւնտօղուունաւան եանա քօնտուլար :
 Ս է Լօրտանաւան ալարգլարը օլ օն իքի դաշը՝ Լօլ 20
 շուա՝ Լիլկալտա տիքտի : Ս է Լարաէլ օղուլլա- 21
 րընա սեղլէյիպ տէտի . Լարըն օղուլլարընը
 պապալարընա սօւալ էտիպ՝ Պա դաշար նէ տիք
 տէտիքլէրինտէ , () օղուլլարընըա պիլտիքիպ 22
 տէյէտիզ . Լարաէլ պօլ Լօրտանտան գարտտան
 փէշտի : Չիւն Լ՝լաշընը Լապպ՝ սիզ կէչինձէ- 23
 յէտէք՝ Լօրտանըն սոյունու գուրուլթաու , Լ՝լ-
 լաշընը Լապպըն գըզըլ տէնիզտէ էյլէտիյի կի-
 պի՝ քի պիզ կէչինձէյէտէք էօնիւմիւզտէ օնու
 գուրուլթաու : Խապքիւմ եէքին ճիւմլէ գաւմարը 24
 Լապպըն էք գուլվէթլի օլտազունու պիլէլէր . վէ
 Թաքիւմ ապիմա Լ՝լաշընը Լապպտան գօրգա-
 ւըզ :

ՊԵՇՇ Ե՝

Ս է օլտուքի՝ Լօրտանըն էօթէ եադարընտա 1
 կիւնպաթըտա օլան Լ՝մարիլէրին ճիւմլէ փաաթի-
 շաշարը վէ տէնիզին եանընտա օլան Վաւնաա՝-
 նիլէրին ճիւմլէ փաաթիշաշարը՝ Լապպըն Լարաէլ
 օղուլլարըն էօնիւնտէ Թա օնլար կէչինձէյէտէք
 Լօրտանըն սոյունու գուրուլթաուղունու իշիթ-
 տիքլէրինտէ , օնլարըն եիւրէյի էրիաթ , վէ Լարա-
 էլ օղուլլարըն հազարաւանտան՝ օնլարտա ալթըզ
 ձան գալմատը :

() Ղ վազթտէ Լապպ Լօշուալյա տէտի . Վէնա 2
 տինէ դաշտան պիլազլար եափ , վէ տէօնիւպ՝ Լա-
 րաէլ օղուլլարընը Թէքքաթ սիւննէթ էյ է : Լամի 3
 Լօշուա՝ քէնտինէ գաշտան պիլազլար եափտը ,
 վէ Լարաէլ օղուլլարընը՝ զուլֆէ Թէփէսինտէ
 սիւննէթ էյլէտի : Ս է Լօշուանըն սիւննէթ 4

- Եթե մտնենք սեպեպի պահ խոհ. Սըրբոտան չըգան
 ճիւղէ գաւմըն էրքէքէքի՝ հեփ ճէնք էրլէրի՝
 Սըրբոտան չըգարգտան սօնկրա, չէօլտէ՝ Եօլտա
 5 Եօլտիւէր: Ս է ճիւղէ չըգան գաւմ սիւննէթմի
 խոհ. աւմն Սըրբոտան չըգարգլարընտան սօնկ-
 րա, չէօլտէ Եօլտա տօղան ճիւղէ գաւմ սիւննէթ
 6 Եթմէտիլէր: () Երա խարաէլ օղուլարը գրք
 երլ չէօլտէ կէզտիլէր, Թա ճիւղէ խալք՝ Բաղ-
 պըն սեօզմանէ իդաս՝ Թ Եթմէյէն հեփ ճէնք էրլէ-
 րի Թխքէնինճէյէտէք. չիւն Բաղպ օնլարա Եե-
 մին Եթտի, քի օնլարըն պապալարընտ պիղէ վէթ-
 մէյէ վա՛տ Եթտիլի տիլարը՝ օլ սիւտ վէ պալ տգան
 7 տիլարը օնլարա կէօսթէրմէյէճէքտիք: Խմտի
 օնլարըն Եէրինէ օնլարըն օղուլարընք գալտրորտը,
 Խօշուա՝ օնլարը՝ սիւննէթ Եթտի, չիւն սիւննէթ-
 սիղ իտիլէր. զիրա օնլարը Եօլտա սիւննէթ Եթ-
 8 մէմիլէր խոհ: Խմտի օլտուքի՝ ճիւղէ խալք սիւն-
 նէթլէնիպ՝ Թէմաւ օլտուլու կիպի, Թա տօղա-
 ընճալէտէք օրաուտա՝ քէնտի մահալլէրինտէ՝ օ-
 9 Թուրտուլար: () Երտէմ Բաղպ Խօշուալա սեօլ-
 լէյիպ տէտի. Պալկին Սըրբըն ալորըն իւզէրի-
 նիգտէն տէվէրտիմ. Խմտի օ մահալլէն տար՝ Թա
 պալկինտէք՝ Լիլկալ տէնիլտի:
 10 Ս է խարաէլ օղուլարը Լիլկալտա գօնտուլար:
 վէ պըն օն տէօրտինտէ տիլտմնա՝ Վէրիհօ օ-
 11 վարարընտա ֆատէհի Եթտիլէր: Ս է ֆատէհին
 էրթմէտինտէ հեման օ կիւնտէ՝ օ տիլարըն մահաու-
 լունտան խամուրաուլ էքմէք վէ գալթուլմուշ
 12 պաղտալլ Եէտիլէր: Ս է էրթմէտի կիւնտէ օ տի-
 յարըն մահաուլունտան նէտիլլէրի իլիւն, մանն
 Թիլքէնտի. վէ օնտան սօնկրա խալտէլ օղուլա-
 րընըն մաննը Եօղուտու. իլլա օ Երլտա վիւնտա՝
 Սըն մահաուլունտան Եէտիլէր:

- 6 Խմորի յուան օգտու Լօշուա՛ քեաճինյէրի չա-
ղըրըպ՛ օնլարա տէտի . Ը Էհատեթին սանտու-
ղունու գալորըն . վէ Բապպըն սանտուղու էօ-
նիւնտէն եէտի քեաճին եէտի գօշ պույնուղու :
- 7 պօրուլարը գալորըալար : Ընտէն գալմա տէտի .
Լյէչիպ՛ շէհրին էդրաֆընը տօլաշըն . հէմսըլահ-
լըլար Բապպըն սանտուղու էօնիւնէ կէչսինյէր :
- 8 Վ Է օլտուքի՛ Լօշուա՛ գալմա սէջլէտիյի կիպի՛
եէտի գօշ պույնուղու պօրուլարընը գալորըան
եէտի քեաճինյէր Բապպըն էօնիւնէ կէչիպ՛ պօ-
րուլարը չալորլար , վէ Բապպըն ահտ սանտուղու
- 9 օնլարըն արտընճա կիտէրիտի : Վ Է սըլահլը
ա՛ռէր պօրուլարը չալան քեաճինյէրին էօնիւնճէ
կիտէրիտի , տիւմտար իսէ՛ ղեհիւնլէր պօրուլարը
չալարադ էօնիւն կիտէրքէն՛ սանտուղուն ար-
- 10 տընճա կիտէրիտի : Վ Է Լօշուա՛ գալմա թէն-
պիհ էտիպ տէտի . Լիւլպեանկ չէքմէն , վէ սէսի՛
նիղ իշիտիլմէսին , վէ ազզընըզտան սէօղ չը՛գմա-
սըն , թա՛ Լիւլպեանկ չէքին տէյէճէյիմ՛ կիւնէ-
- 11 տէք . անտէն կիւլպեանկ չէքէսիղ : Խմորի Բապ-
պըն սանտուղու շէհրի տօլաշըպ՛ պիր տէֆա՛ տէվը
էթտի . անտէն օրտույա վարըպ՛ օ կէճէ օրտուտա
գալորլար :
- 12 Վ Է Լօշուա՛ սապահտան էրքէն գալգտը . վէ
քեաճինյէր Բապպըն սանտուղունու գալարըտը-
- 13 լար : Վ Է եէտի գօշ պույնուղու պօրուլարընը
գալորըան եէտի քեաճին Բապպըն սանտուղու
էօնիւնճէ կիտէրքէն , չալարադ կիտէրլէրիտի . վէ
սիլահլը ա՛ռէր օնլարըն էօնիւնճէ կիտէրիտի . վէ
տիւմտար՛ ղեհիւնլէր պօրուլարը չալարադ էօնիւն
կիտէրքէն՛ Բապպըն սանտուղունուն արտընճա
- 14 կիտէրիտի : Խմորի իքինճի կիւնտէ շէհրին էդ-

րափընը պիր տէֆա՝ տօլաշոպ՝ օրաոպայ՝ տէօնտիւ-
լէր. ալժը կիւն պէջլէ էլէտիլէր :

Ա) է օլտու քի ետիննձի կիւնտէ՝ շաֆագ տէօ 15
քէրքէն էրքէն գալգաւրլար, վէ շէհրին էգրափը-
նը պու ուղուպ իւզրէ ետի տէֆա՝ տօլաշաւրլար.
անճագ պու կիւնտէ՝ շէհրին էգրափընտան ետի
քէրրէ տօլաշաւրլար : Ա) է օլտուքի՝ ետիննձի 16
տէֆա՝ քեահինլէր պօրուլարը չալտրգատա, լօ-
շուա՝ գալմա տէտի. լիւլպեանկ շէքին. զիրա
՛ապպ՝ շէհրի սիղէ վէրտի : Ա) է շէհր Տէմ օնտա 17
հէրնէ վարիսէ, ՛ապպ իչիւն հէրէմ օլտուն. ան-
ճագ ֆահիշէ ՛ահապ՝ կէօնտերտիլիմիզ ճասու-
լարը սագլատըղը իչիւն՝ կերէք քէնտիտի կերէք
օնունլա էվտէ օլան ճիւմլէսի սաղ գալըն : ՛մմա 18
սիղ՝ հէր վէճհիլէ հէրէմտէն սագընտաւրղ, օլմա-
յաքի հէրէմտէն ալմաղըլա՝ հէրէմ օլտարղ, վէ
Խարաէլին սրտուսունու հէրէմ ճիւլֆ-նէ գօյուպ՝
օնու պէլայէ սալասըլ : Ա) է հէփ կիւմիշ վէ ալ- 19
թուն՝ վէ հէփ պագըր վէ տէմիր գապլար՝ ՛ապպ
իչիւն մուգատտէս օլա. ՛ապպըն խաղնէսինէ
կիրէլէր : լամի գալմ կիւլպեանկ շէքտի, շիւն 20
պօրուլար չալընտը. զիրա օլտուքի՝ գալմ պօրու-
սէտասընը իշիթտիլի կիպի, օլտէմ գալմ պէջիւք
կիւլպեանկ իլէ կիւլպեանկ շէքտի, վէ գալէ ա-
շաղա տիւշտիւ, վէ գալմ հէր քէս քէնտի գար-
շըսընա շէհրէ չըգըպ՝ շէհրի ֆէթհ էթտիլէր :
Ա) է շէհրտէ հէփ օլանը՝ էրքէքտէն գարըյատէք 21
վէ կէնճտէն իխթիյարատէք՝ վէ սըղըր վէ գօյուն
վէ էշէյէ վարընճպէտէք գըլըճ աղղը իլէ հէլաք
էթտիլէր : Ա) է օլ տիլարը թէճէսսուա էտէն իքի 22
տտէմէ լօշուա՝ տէտի. () ֆահիշէ գարընըն է-
վինէ վարըն, վէ օնա եէմին էթտիլիմիզ կիպի՝ օ-
րտտան գարըյը վէ օնուն հէր նէսի վարըսա չըգա-

- 23 րըն : Իմեոի օլ ճատուս կէնճէր վարդայ՝ Բահայը վէ օնուն պապաւորնր վէ անաւորնր վէ գարննաշլարնր վէ օնուն հէր նէոի վարդաւ չըգարտըլար, հէմ օնուն ճիւմլէ գապիլէսինի չըգարտըլար. վէ օնլարը Խորաէլին օրտուսունուն տիշարըսընտաւ :
- 24 գօտուլար : Ա՛յ է շէհրի հէմ օնտա ճիւմլէ օլանը ամէշէ եագարըլար. նալընրդ կիւմիւշիւ վէ ալ-թունտ՝ վէ պագըր հէմ տէմիր գապըլարը Բահայ 25 էվենին խազինէսինէ գօտուլար : Ա՛յ է Լօշուա՝ փահիշէ Բահայը վէ օնուն պապաւորնր էվենի վէ ճիւմլէ օնուն օլանը սա՛ղ գօտու, վէ օ՝ Խորաէլին արաւորնտա սաքին օլտու, թա՛ պուկիւնէտէք. չիւն օ՝ Լօշուանըն Լէրիհօյու թէճէսսուս էթմէ-յէ կէօնտէրտիցի խապէրճիլէրի կիզլէտի :
- 26 Ա՛յ է օլ վագթտէ Լօշուա՝ նէմին էտիպ՝ տէտի. Պու շէհրի Լէրիհօյու գալըլար պինա էտէն քիմ-սէ Բահայըն հուզուրունտա մէլո՛ւն օլտուն. օնուն թէմլէլէրինի քէնտի իլք աօղուշ օղունտա՛ գալ-տըրա, վէ գափուլարընր քիւշիւք օղունտա՛ տիքէ :
- 27 Ա՛յ է Բահայ Լօշուա՝ իլէ իտի. վէ օնուն նամը պիւթիւն տիյարա եայըլար :

ՊԵՇ, 7:

- 1 Լ՛մնա Խորաէլ օղուլարը հէրէմ հագգընտա խիյանէթ էթտիլէր. վէ Լէհուտա սըպգընտան Օ՛կրահ օղու Օ՛պպտի օղու Վ՛արմի օղու Լ՛քան՝ հէրէմտէն ալմաղըլա, Խորաէլ օղուլարընա Բահայըն զազապը դութուշտու :
- 2 Ա՛յ է Լօշուա՝ Լէրիհօտան՝ Պէյթիլին իիւնտօ-ղուսունտա Պէյթիւմլէնին եանընտա օլան Լ՛յա՝ ատէմլէր կէօնտէրտի, վէ օնլարա սէօյլէյիպ տէտի. Չըգըպ՝ օ տիյարը թէճէսսուս էտին. վէ օ ա- 3 տէմլէր չըգըպ՝ Լ՛յը թէճէսսուս էթտիլէր : Ա՛յ է

Լօշուա՛յա տէօնիւպ՝ օնա տեախէր . Էփ գաւմ՝
 չը՛գմաարն , իբի պին քիշի գատար եա իւչ պին
 քիշի գատար չըգըպ՝ Լ՛ճը վուրառնլար . Ճիւմէ
 դաւմը օրայա եօրո՛ւքմա . զիրա օնլար աղլը՛գ տրը :
 Խմտի գաւմտան օրայա իւչ պին քիշի գատար 4
 չըգտը . ամմա օնլար Լ՛ճըն ատէմլէրի հուզուրուն-
 տան գաշտըլար : Ս է Լ՛ճըն ատէմլէրի օնլար- 5
 տան օթուպ ալթը քիշի գատար գըրտըլար , վե
 օնլարը գափու էօնիւնտէն թա Ը էպարիմէտէք
 դօվալլըպ՝ էնիշտէ վուրառուլար . Խմտի գաւմ՛ն
 եիւրէյի երիյիպ՝ սոյյա տէօնտիւ : Ս է Լօշուա՛ 6
 էս՛ վապլարընը երըթըպ՝ Բապպըն սանտուղու էօ-
 նիւնտէ եիւզիւ գօյուն եէրէ գափանտը , թա ախ-
 շամատէք , կէրէք օ՛ կէրէք Խարաէլին իխթիյար-
 լարը . վէ պաշլարը իւզէրինէ դօփրա՛գ գօտուլար :
 Ս է Լօշուա՛ տէտի . Լ՛՛՛՛՛ եա Լ՛ֆէնտիմ Բապպ՝ 7
 պու գաւմը Լօրտանտան պէրի նի՛շիւն կէշէրտին ,
 քի պիզի Լ՛մօրիլէրին էլինէ թէսլիմ էտիպ՝ պիզի
 հէլաք էտէսին . Խմտի նօլայտը գայըլ օլուպ Լօր-
 տանըն էօթէ եագասընտա գալպտըգ : Լ՛մա՛ն 8
 Լ՛ֆէնտիմ , Խարաէլ՝ տիւշմէնին հուզուրունտան
 արգասընը տէօնտէրտիքտէն սօնկրա , պէննէ տէ-
 յիմ . շիւն Վ՛անաանըլար հէմտիյարըն ճիւմէ 9
 սպրինլէրի իշիտիպ՝ պիզի գուշատաճապլար , վե
 ատըմըզը եէրտէն մնհվ էտէճէքլէր . օլտէմ սէ-
 նին ա՛ղիմ իտիւնէ նէ՞ էյլէրսին : Ս է Բապպ 10
 Լօշուա՛յա տէտի . Վալգ , նի՛շիւն պէօյլէ եիւզիւ
 գօյուն տիւշտին : Խարաէլ կիւնա՛հ էթտի . հէմ 11
 տախի պէնիմ օնլարա էմր էթտիյիմ ա՛հտըմտան
 թէճալուղ էթտիլէր . զիրա հէմ հէրէմտէն ալ-
 տըլար , վէ հէմ խըրսըզըգ էթտիլէր , վէ հէմ
 եաբա՛ն սէօյլէտիլէր , հէմ տախի գապլարընա գօ-
 տուլար : () Դուն իշին Խարաէլ օղուլարը տիւշ- 12

- մէնչերի հուզութիւնստաւ տուրանմաւը լար : տիւշ-
մէնչերինն հուզութիւնստաւ արգաւ տեօնտերտիւր .
զիրա հերեմ օլաուլար . էյէր սիղին արանըլտան
հերեմի հէլաք էթմէզսէնիզ , պերապկոնիզմէ
13 արթըզ օլմամ : Գաւազ , գաւազ թագաթիս էյլէ ,
վէ տէ : Վէնտիւնիզի եարընիչիւն թագաթիս էյլէ
յին . զիրա խարաէլին Լըահը Բապպ պէյլէ տեր .
Լա խարաէլ , արանտա հերեմ վար . թա հերեմի
արանըլտան կիտերիննէյէտէք , տիւշմէնչերինն
14 գարշըսընտ տուրանմայաճագսըն : Իմտի սա-
պահլայլըն՝ սըպղըլարընըզմէ եագըլաշտըր . վէ օ-
լաքի Բապպըն դութուլու սըպղ՝ գապիլէլէրին-
նէ եագըլաշա , վէ Բապպըն դութուլու գապիլէ՝
խանէլէրիննէ եագըլաշա , վէ Բապպըն դութուլ-
15 դու խանէ՝ էրքէքլէրմէ եագըլաշա : Վէ օլաքի՝
հերեմ իլէ դութուլան՝ Բապպըն ահտընտան
թէճաւուզ էթտիյի իչիւն , վէ խարաէլտէ եա-
րանազըզ էթտիյի իչիւն , կերէք քէնտիսի Կէ-
րէք հէր նէսի վսիրիսէ , աթէշէ եագըլա :
- 16 Իմտի Լօշուա՝ սոպահտան էրքէն գալգըպ՝
խարաէլի սըպղըլարընմա եագըլաշտըրտը՝ վէ Վէ-
17 հուտա սըպղը դութուլտու : Վէ Լէհուտա
գապիլէլէրինն եագըլաշտըրտը՝ Գէրահըլարըն
գապիլէսի դութուլտու . վէ Գէրահըլարըն էր-
քէքլէրմէ եագըլաշտըրտը՝ Գապաթի դութուլտու :
18 Լնտէն մնուն խանէսինի էրքէքլէրմէ՝ եագըլաշ-
տըրընմա , Լէհուտա սըպղընտան Գէրահ օղլու
Գապաթի օղլու Վարաթի օղլու Լըաճ դութուլտու :
19 Իմտի Լօշուա՝ Լըաճ տէտի . Լա օղլում՝ քէ-
րէմ էյլէ , խարաէլին Լըահը Բապպա շիւքը էյ-
լէ , հէմ օնա իքրար էյլէ . վէ էթտիյինի հալա
20 պանա տէյիվէր , պէնտէն սագըլմամ : Վէ Լը-
աճ Լօշուա՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Լա գապն՝

Խորաէլին Լաւհը Բապպա կիւնահ էթտիմ, վէ պէջլէ պէջլէ էյլէտիմ. Լաւհի եաղմատա պիր 21 կիւզէլ Ը ինս'ր գաֆթանը՝ վէ իքի եիւզ մըս՝ գալ կիւմիւշ՝ վէ դարթըսը էլլի մըս՝ գալ պիր ալթուն տիլ կէօրտիւմ, վէ օնլարա դամահ տիպ ալտըմ, վէ իշթէ օնլար չատըրըմըն օթթասընտա եէրտէ սագլանմըշտըր, վէ կիւմիւշ օնուն ալթընտա տըր : Լամի Լաշուա՝ խապէրճիլէր կէօն 22 տէրտի, վէ օնլար չատըրա սէյիթթաթի, վէ իշթէ օ չատըրտա սագլանմըշ՝ վէ կիւմիւշ օնուն ալթընտա իտի : Ա է օնլարը չատըրըն իշինտէն ալլապ 23 Լաշուայա վէ ճիւմլէ Խորաէլ օղուլարընա կէօթիւրտիւլէր . վէ օնլարը Բապպըն հուզուրունա դօտուլար : Ա է Լաշուա՝ հէմ պիլէսինճէ ճիւմլէ 24 Խորաէլ՝ Օէրահ օղու Լաքանը վէ կիւմիւշիւ վէ գաֆթանը վէ ալթուն տիլի՝ վէ օնուն օղուլարընը վէ գըղլարընը վէ սըղըրլարընը վէ էշէքլէրինի վէ դօյունլարընը վէ չատըրլարընը՝ վէ հէրնէսի վաւրոսա պըպ՝ օնլարը Լաթօր տէրէսինէ չոգարտըլար : Ա է Լաշուա՝ տէտի . Լիշիւն պիզի իզգի 25 րոպէ սալտըն, Բապպ սէնի պուկիւնտէ իզգիրապէ սալաճապտըր, իմտի օնու ճիւմլէ Խորաէլ դաշլար իլէ դաշլատըլար, վէ օնլարը դաշլարիլէ դաշլատըրգտան օօնկրա ալթէշէ եագտըլար : Լաւտէն 26 իւզէրինէ պիր պէջլիք գաշ երզընը գարտըրտըլար, թա պու կիւնէտէք, վէ Բապպ իըշմ ու զազապընտան տէօնտիւ . պունտան էօթիւրիւ սլմահալին աւընա Լաճգ Լաթօր տէնիլտի, թա պու կիւնէտէք :

ՊԵՇ 8.

Ա է Բապպ Լաշուայա տէտի . Գօրգան վէ շաշ 1 մը . հէթ ճէնք խաթընը պիլէնճէ ալ, վէ գալալը

1. Եւ զգ. պագ. 1. յըն. փատիշահընդ վե. անուն
 գավմընը վե շեհրինի վե տիցարընը սենին էլինե
 2 վերտիմ. 1. Իմտի 1. յա վե անուն փատիշահընտ.
 Լաերիհոյա վե անուն փատիշահընա եթտիյին
 կիպի ետեսին. անճագ. անուն եազմադընը վե
 տաւարընընը քենտինիլէ եազմա ետեսիդ. սեն
 շեհրե՝ անուն արտընտան փտառ. գագր. Իմտի
 3. Լաշուա՝ հեմ ճիւմլէ ճէնը խալգը. 1. յա չըգմա
 դա՝ գալգալար. վե Լաշուա՝ անքերին գահրը
 մանլարընը՝ օթուդ պին տտեմ՝ սեչիպ. անլարը
 4 կեճէ իլէ կեօնտերտի. 1. է օնլարա թէնպիհ
 ետիպ տետի. Պագըն, սիդ շեհրին արտընտան
 օ շեհր իչին փուսուտա օթուրուն, շեհրտէն փեք
 5 ուզանման. վե հեփինիդ հազըր օլարգ. 1. է
 պեն պիլէսճէ օլան ճիւմլէ խալգ իլէ շեհրէնադ
 լաշաճադըմ. վե օլա քի՝ էվվելքի կիպի պիլ
 գարչըլամադա չըգտըլարընտա, կենդրինտէն
 6 գաշաճադըլ. 1. է օնլար արտընլըճա չըգաճագ
 լար, Թա պիլ օնլարը շեհրտէն գոփարընադե
 տեք. շիւն՝ Լանիւմիւլտէն էվվելքի կիպի գաշ
 տըլար տէյէճէքլէր. Իմտի եօղեքիմտէն գաշա
 7 ճազըլ. (յըտէմ սիդ փուսուտան գաղբալ շեհ
 րի զագգ. ետեսիդ. զիրա 1. յահընըլ. Իմտի
 8 նա էլինիլէ Թէսլիմ ետէճէքտիր. 1. է օղբի
 շեհրի զագգ. եթտիյինիդ կիպի, շեհրի՝ անէշե
 եագաարը, Բապըն սեօղլենէ կեօղե կշլեյմիդ
 9 պագըն, սիլէ թէնպիհ. էյլէտիմ. 1. Իմտի Լա
 շուա՝ անլարը կեօնտերտի, վե անլար կիպի
 Պէյթէլ իլէ 1. յըն արաղնտա՝ 1. յըն պաթը
 գադափընտան փուսուտա օթուրուլար. վե Լա
 շուա՝ օլ կեճէ գավմըն օրթասընտա գալար
 10 Լիւտէն Լաշուա՝ տազահընըն կըքին գալգըլ
 գալմըն եօղբաար. վե քենտիմ. Լաղաթինիլէ
 յարըլարը իլէ գավմըն եօնինճէ 1. յա չըգաը

Խմտի պիլեմինձէ ոլան հեի ձէնք խալզը չըգտը-11
 լար, վէ եազլաշըպ' շէհրին գարշըսընա՝ վարտը-
 լար. վէ Լ'յըն փօրեան գարաֆընտան օրտու գուր-
 տուլար, վէ օնուն իլէ Լ'յըն արասընտա պիր տե-
 րէ վարդար: Լ'նտէն պեշ պին գատար ատեմ 12
 աղպ' օնլարը Պէյթէլ իլէ Լ'յըն արասընտա՝
 շէհրին պաթը գարաֆընտան փուսույա՝ գատու:
 Խմտի գազմը՝ շէհրին փօրեաս' գարաֆընտա օլտն 13
 հեփ օրտույու վէ շէհրին պաթը գարաֆընտան
 փուսույու գատուլար, վէ Լ'յօշուա՝ օլ կէձէ տե-
 րենին իշինէ կիթտի: Սէ օլտուքի՝ Լ'յըն փա- 14
 տիշահը կէօրտիքտէ, վազթընձա օզա՝ երգին-
 տէ քենտիսի հեմ ճիւմլէ գազմը Խարաէլի ձէնկէ
 գարշըլամագ իշին՝ շէհրին ատեմլէրի իլէ ալէլ
 աձէլէ էրքեն գալզըպ չըգտըլար. օ խտէ շէհրին
 արտընտան քենտիսի իշին փուսու վարտըղընը
 պիլմէղիտի: Խմտի Լ'յօշուա՝ վէ ճիւմլէ Խարաէլ 15
 օնլարըն էօնիւնտէ քենտիլէրինի վուրուլմուշ կի-
 պի կէօսթէրիպ՝ շէօլ եօլունա գաշտըլար: Սէ 16
 շէհրտէ օլան ճիւմլէ գազմ օնլարըն արտընձա
 գօվալամաղա՝ շաղըրըլար. իմտի Լ'յօշուանըն ար-
 տընձա գօվալայարագ՝ շէհրտէն գօփարըլարըլար:
 Սէ Լ'յտա եա Պէյթէլտէ Խարաէլին արտընձա 17
 չըգմամըշ ատեմ գալմատը. իմտի շէհրի տչըպ
 պրաղըպ՝ Խարաէլին տրտընձա գօվալատըլար:
 Սէ Լ'ապպ Լ'յօշուայա տէտի. Խլինտէքի մըզ - 18
 րաղը Լ'յա՝ տօղրու ուզաթ. զիրա օնու էրքեն
 թէպիմ ետեձէյիմ. վէ Լ'յօշուա՝ էրքենտէ օլան
 մըզըաղը շէհրէ տօղրու ուզաթտը: Սէ փու- 19
 տուտա օլտնլար աձէլէթեն մահալինտէն գաղ-
 տըլար, վէ օէլինի ուլաթտըղը կիպի եիրիյիշ
 ետիպ՝ շէհրէ կիրաիլէր, վէ օնու զապգ էթտի-
 լէր. վէ էպիպ՝ շէհրի աթեշէ գաթուշտուրտու

- 20 լար: Ս է Լ՝յրն ատեմլերի արգալարընա տեօնիւպ կեօրտիւլերքի՝ իշթե շէհրին թիւթիւնի. կեօյէ չըգայօրուտու, վէ օնլարն պուրայա եա օրայա գաչաճագ մէճալի եօղուտու. հէմ չէօլէ գաչան գալմ՝ արտընճա գօվալայանըն իւզերի.
- 21 նէ տեօնտիւ: Խմտի Լօշուա՝ հէմ ճիւմլէ Խարաէլ՝ փուսուտաքիւլերին շէհրի ալտըղընը՝ վէ շէհրին թիւթիւնիւ չըգտըղընը կեօրտիւլերինտե, օնլար տա տեօնիւպ՝ Լ՝յրն ատեմլերինի վուրտու.
- 22 լար. () պիրլերիսէ շէհրտէն օնլարը գարշըլամաղա չըգտըլար. Խմտի պիր զարաֆտան պունլար վէ օպիր դարաֆտան օնլար օլուպ՝ օնլար Խարաէլին օրթասընտա գալմաղըլա, օնլարը՝ գալմը շ վէ գուրթուլմուշ գալմայանատէք վուրտու.
- 23 լար: Ս է Լ՝յրն փատիշահընը տիրի դութուպ՝
- 24 օնու Լօշուա՝յա կեթիրտիւլեր: Խմտի օլտուքի՝ Խարաէլ Լ՝յրն հէփ սաքինլերինի գըրտա՝ չէօլտե օնլարը գօվալայանլարը գըրմաղը թէմամ էթտիքլերինտե, վէ ճիւմլէսի գըլըճ աղզընտան տիւշիւպ՝ թէմամ օլտուգտա, ճիւմլէ Խարաէլ Լ՝յա տեօնիւպ՝ օնու գըլըճ աղզընտան կէչիրտիւլեր:
- 25 Ս է օլ կիւնտե տիւշէնլերին ճիւմլէսի՝ երքէքտէն գարըյա վարընճա Լ՝յրն հէփ ատեմլերի՝
- 26 օն իքի պին իտի: Ս է Լօշուա՝ մըզրագ իլէ ուղաթտըղը էլինի՝ Լ՝յրն ճիւմլէ սաքինլերինի հէ.
- 27 լաք էտինճէյետէք՝ կերի չէքմէտի: Լ՝նճագ Խարաէլ օղուլարը՝ Լապպըն Լօշուա՝յա էմրէթտիյի սէօզիւնէ կէօրէ՝ տավարլարը վէ շէհրին ճիւմլէ եաղմասընը քէնտիլերի իչիւն եաղմալա.
- 28 տըլար: Ս է Լօշուա՝ Լ՝յը եագտը, վէ օնու էպէտի վիրանէ խարապաթընա տեօնտէրտի, թա
- 29 պուկիւնէտէք: Ս է Լ՝յրն փատիշահընը թա ախշամ վագթընատէք աղաճ իւզերինէ աստը.

վէ կիւնէշ պաթարգտա, Լօշուա՛ էմբ եթաքի՛
 օնուն լէշինի աղաճաան էնտիքէլէր. վէ օնու շէհ-
 րին գափուսունուն աղղընտա՛ աթըպ՝ օնուն իւ-
 զէրինէ պիր պէջիւք դաշ երղընը գալտըրտըւար
 թա պուկիւնէտէք:

(X) զէմանտէ Լօշուա՛ Խարաէլին Լաճը 30
 Բապա Լ՝յալ տաղընտա պիր մէզպա՛հ Բապ- 31
 պըն գուլու Ե՛սէնին Խարաէլ օղուլարընտ թէն-
 պիհ էթտիյինէ կէօրէ՛ Ե՛սէնին թէվրաթ քի-
 թապընտա եազըլը օլտուղու կիպի՛ տէմիր աօ-
 գունմամըշ պիւթիւն գաշարտան պիր մէզպա՛հ
 եափտը. վէ օնուն իւզէրինտէ Բապա պիւթիւն-
 եանմալար սունտուլար, հէմ սէլամէթգուրպան-
 լարը քէստիլէր: Ե՛ օրատա դաշտըն իւզէ- 32
 րինտէ Ե՛սէնին Խարաէլ օղուլարըն էօնիւնտէ
 եազտըղը թէվրաթ քիթապընըն նախապընը
 եազտը: Ե՛ ճիւմէ Խարաէլ վէ օնուն իւթի- 33
 յարլարը վէ զապիղէր վէ օնուն գատըլարը օտն-
 տուղուն պիր եանընտան վէ օպիր եանընտան
 Բապալըն ա՛հտ սանտուղունու գալտըրան Ե՛ւիի
 քեաշինլէրին էօնիւնտէ՛ եապանճը օլտուն աթըլ
 զատէ օլտուն՝ եարըսը Ե՛րիզիմ տաղընըն գալ-
 շարնա վէ եարըսը Լ՝յալ տաղընըն գաշտըն-
 նա տուրտուլար, Բապալըն գուլու Ե՛սէնին էվ-
 վէլտէն թէնպիհ էթտիյի կիպի, քի Խարաէլ գալ-
 մընը միւպարէքլէյէլէր: Ե՛ անտէն սօնկրա 34
 թէվրաթըն հէփ սէօղլէրինի՛ պերէքէթլէրի վէ
 պէտտուալարը՝ թէվրաթ քիթապընտա հէրնի-
 ճէ եազըլըն իսէօգուսու: Ե՛սէնին հէփ թէն- 35
 պիհ էթտիյինտէն հիշ պիր սէօղ եօղուսու, քի
 օնու Լօշուա՛ Խարաէլին ճիւմէ ճէմաաթընըն
 վէ օնլարըն գարըլարընըն վէ էվտալարընըն վէ
 արալարընտա կէզէն եապանճընըն էօնիւնտէ օ-
 գունատը:

ԳԼԸ, 9:

- 1 Այն օլտուքի՝ Լօրտաննն պերի եագասընտա
տաղտա վէ օվատա վէ պեցիւք տէնիզին հեփ
եաղըսընտա՝ Իպնանն գարշըսընտա օլան ճիւմէ
փատիշահլար՝ Հիթիլեր վէ Լճորիլեր՝ Վանա-
անիլեր՝ Պերիզիլեր՝ Հիվիլեր վէ Լեպուսիլեր
- 2 իշիթտիքլերինտէ, Պիրիքտէ ճէմ՝ օլուպ՝ Լօ-
շուա՝ իլէ վէ Խարաէլ իլէ ճէնք էթմէյէ սեօզ պիր
էթտիլեր:
- 3 Լճմա Լիպէօնուէն սաքինլերի՝ Լօշուանն
Լերիհոյա վէ Լճա էթտիլինի իշիթտիքլերին-
- 4 տէ, ()նլար տախի պիր ֆէնն գուրտուլար. իմ-
տի կիտիպ՝ զախիրէ տիւզտիւլեր, վէ էշէքլերինէ
էգքի չուլար՝ վէ էսքի վէ երրթթգ վէ պաղը
- 5 շերապ դուլումլար՝ Հէմ պյագլարնա էսքի
վէ եամալը պյագգապլար՝ վէ իւզերլերինէ էս-
քիմիշ էս՝ վապլար ալտըլար. հէմ հեփ եէյէճէք-
լերի էքմէք գուրումուշ վէ քիւֆլէնմիշ իտի:
- 6 Այն Լիլիկալ օրտուանա Լօշուայա կիտիպ՝ օնա
հէմ Խարաէլ ատէմլերինէ տէտիլեր. Պիզ ու-
զափ տիյարտան կէլտիք. իմտի հաքա պիզիմէ
- 7 ա՛հտ քէսիշին: Այն Խարաէլ ատէմլերի օ Հի-
վիլէ տէտի. Պէլքի սիզ արամըզտաւաքինտիզ,
- 8 սիզինլէ նիճէ ա՛հտ քէսիշէլիմ: Լճմա օնլար
Լօշուայա տէտիլեր. Պիզ գուլլարընը. վէ Լօ-
շուա՝ օնլարա տէտի. Աիզ քիմախիզ, վէ նէ-
- 9 րէտէն կէլիօրսոււուղ: Այն օնա տէտիլեր.
Պու գուլլարըն զայէթ ուլապ տիյարտան՝ Լճա-
հըն Լապլըն իսմի իշին կէլտիլեր. զիրա օնու
- 10 նամընը՝ վէ Աշըրտա հեփ էյլէտիլինի՝ Հէմ
Լօրտաննն էթէ եագասընտա օլան Լճորիլերին
իքի փատիշահլարնա՝ Հէշպօն փատիշահը Աի-

հօնա՝ վէ Լ՛շդարօթտա օլան Պաշան փատիշա-
 հը () կա ճիւմլէ էյլէտիյինի իշիթտիք : Իմտի 11
 իթիյարլարմըզ վէ տիյարմըզըն ճիւմլէ սա-
 քինլէրի պիզէ սէյլէյիպ տէտիլէր . Լչինիզէ եօլ
 իշիւն եէյէճէք ալըն , վէ օնլարը գարշըլամաղա
 կիտին , վէ օնլարա տէյին . Պիզ գուլլարընըզըզ ,
 իմտի հալա պիզիմ իլէ ա՛հտ քէսիշին : Սիզէ 12
 կէլմէյէ չըգտըզմըզ կիւնտէ՝ էվիմիզտէն պու
 էքմէյիմիզի եէյէճէք իշիւն սըճազ ալտըգ . վէ
 շիմտի իշիթէ գուրուտու , հէմ քիւֆլէնտի : Ս է 13
 եէնի իքէն տօլտուրտուղումուզ պու շէրապ գու-
 լումլարը՝ իշիթէ երրթըլտըլար . վէ պու էս՝ վապ-
 լարմըզ վէ պյագ գապլարմըզ՝ եօլուն դայէթ
 չօգ ուզուն օլտուղունտան էսքիտիլէր : Իմտի 14
 ատէմլէրի՝ դախիրէլէրինէ պագարագ գապուլ
 էթտիլէր , վէ Բապպըն աղզընա տանըշմատը-
 լար : Ս է Լօշուա՝ օնլար իլէ պարըշըգ էտիպ՝ 15
 օնլարը սաղգօմաղա օնլար իլէ ա՛հտ քէսիշտի .
 հէմ ճէմաաթըն պէյլէրի օնլարա եէմին էթ-
 տիլէր : Ս է օլտուքի՝ օնլար իլէ ա՛հտ քէսիշ- 16
 տիքտէն սօնկրա՝ իւշ կիւնիւն սօնունտա իշիթ-
 տիլէրքի՝ օնլար գօնշուլարը՝ տըրլար , վէ արալա-
 րընտա սաքին օլուրլար : Ս է Խարաէլ օղուլ- 17
 լարը կէօշիւպ՝ իւշիւնճիւ կիւնտէ օնլարըն շէհր-
 լէրինէ վարտըլար . վէ օնլարըն շէհրլէրի՝ Լիպէ-
 օն վէ Լախֆիրա վէ Պէրօթ վէ Վիրեաթ Լա-
 րիմ իտի : Ս է Խարաէլ օղուլլարը օնլարը վուր- 18
 մատըլար . չիւն ճէմաաթըն պէյլէրի օնլարա Խ-
 րաէլին Լլահը Բապպ իլէ եէմին էթմիշլէրի-
 տի . ամմա ճիւմլէ ճէմաաթ պէյլէրէ գարշըմը-
 րըլտատըլար : Ս է ճիւմլէ պէյլէր պիւթիւն ճէ- 19
 մաաթա տէտիլէր . Պիզ օնլարա Խարաէլին Լլ-
 ւահը Բապպ իլէ եէմին էթտիք , վէ շիմտի օնլա-

- 20 րը տօգուենմաղա՝ գատիր տէյիլիզ : ()նլարա պոննու էտէլիմ, վէ օնլարը սաղ գօյալում . քի օնլարա էթտիյիմիզ եէմին իչիւն իւզէրիմիզէ պիր
- 21 ղազապ կէլմէյէ : Խմտի պէյլէր օնլարա տէտիւլէր . Խաղ գալընլար, ամմա ճիւմլէ ճէմաաթըն օտոնն եարըճըլարը վէ սու սագալարը օլտոնլար,
- 22 պէյլէրին օնլարա տէտիյի կիպի : Լնտէն Լօշուա՝ օնլարը չաղըրդպ՝ վէ օնլարա սէօյլէյիպ տէտի . Լիչիւն պիզի ալտաալապ՝ արամըղտաա . քին իքէն, պիզէ՝ Խիզտէն ղպյէթ ուզաղըզ տէ-
- 23 տինիզ : Խմտի հալա մէլոնն օլտսըզ . վէ Լւլահըմըն էվինէ գուլ վէ օտոնն եարըճը վէ սու
- 24 սագաալը՝ սիղտէն էքսիք օլմասըն : Խէ օնլար Լօշուա՝յա ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Պու գուլլարըննա՝ սէնին Լլահըն Լապպըն ճիւմլէ պու տիյարը սիզէ վէրմէյէ վէ օտիյարըն ճիւմլէ սա . քինլէրինի էօնիւնիւզտէն հէլաք էթմէյէ Խսէյէ էմր էթտիյինին սահիհ խապէրի վէրիլտի . իմտի հուղուրոնուզտան ճանըմըզ իչիւն ղա-
- 25 յէթլէ գօրգուպ՝ պու նէսնէյի էյլէտիք : Խէ շիմտի իշթէ էլինտէյիզ . պիզէ էթմէյէ սանա
- 26 խօշ վէ տօղրու կէօրիւնէնէ կէսրէ էյլէ : Խմտի օնլարա էօյլէ էյլէտի . վէ օնլարը Խարաէլ օղուլարըն էլինտէն գուրթարտը, վէ օնլարը էօլ-
- 27 տիւրմէտիլէր : Խէ Լօշուա՝ օնլարը օլ կիւնտէ՝ ճէմաաթա վէ Լապպըն մէզպահընա օտոնն եարըճըլարը վէ սու սագալարը էյլէտի, Լապպըն սէչտիյի մահալտէ թա՝ պու կիւնտէտէք :

ՊԼԸ, 10:

Խէ օլտուքի՝ Լէրօւշալիմին փատիշահը Լտօնիսէտէք Լօշուա՝նըն Լնը ֆէթհ էթտիյինի հէմ օնու խարապ էթտիյինի՝ Եանի Լնյա հէմ

օնուն փատիշահընա Լաերիհյա վէ օնուն փատի-
շահընա էյէտիյի կիպի էթտիյինի՝ վէ Լիպէօն
սաքինլերի Լարաէլ իլէ պարըզդ էտիպ՝ արալա-
րընտա՝ գալորդլարընը իշիթտիքտէ, ()նլար 2
զոյէթլէ գորգտուլար. զիրա Լիպէօն՝ փատիշահ
շէհրլերինին պիրի կիպի՝ պիր պէշիւք շէհր ի-
տի. հէմ օ Լ՝յտան պէշիւք՝ վէ հէփ օնուն ա-
տէմլերի զօրլու իտի: Լամի Լաերուշալիմ փա- 3
տիշահը Լ՝տօնիսէտէք՝ շէպրօն փատիշահը շօ-
համա վէ Լարմուլթ փատիշահը փիրամա վէ
Լախիշ փատիշահը Լաֆիալէ վէ Լ՝կլօն փատի-
շահը Տէպիրէ կէօնտերիպ տէտի. Պանա չը- 4
գըն, վէ պանա եարտըմ էտին քի՝ Լիպէօնու
վուրայըմ. զիրա Լաօշուա՝ իլէ վէ Լարաէլ օղու-
լարը իլէ պարըզդ էթտի: Լամի Լ՝մօրիլերին 5
պէշ փատիշահլարը՝ Լաերուշալիմ փատիշահը՝
շէպրօն փատիշահը՝ Լարմուլթ փատիշահը՝ Լա-
խիշ փատիշահը՝ Լ՝կլօն փատիշահը ճէմ՝ օլուպ՝
քէնտիլերի հէմ օնլարըն հէփ օրտուլարը չըգ-
տըլար, վէ Լիպէօնուն եանընտա գօնուպ՝ օնուն
իւղերինէ ճէնք էթտիլէր:

Ո՛ր է Լիպէօնուն էհալիսի Լիլիալ օրտուառնա 6
Լաօշուայա կէօնտերիպ տէտիլէր. Վուլլարըն-
տան էլինի չէքմէ, թէշ պիղէ չըգըպ՝ պիղի գուր-
թար, հէմ պիսէ եարտըմ էյլէ. զիրա տաղտա
սաքին օլան Լ՝մօրիլերին ճիւմլէ փատիշահլարը
իւղերիմիգէ ճէմ՝ օլտուլար: Լամի Լաօշուա՝ 7
քէնտիսի վէ ճիւմլէ ճէնք խալգը պիլէսինճէ հէմ
ապերին ճիւմլէ գահըմանլարը չըգտըլար:
Ո՛ր է Լապպ Լաօշուայա տէտի. ()նլարտան գօրգ- 8
մա. զիրա օնլարը սէնին էլինէ թէսլիմ էթտիմ.
օնլարտան քիմնէ սէնին էօնիւնտէ տուրամայա-
ճագ: Ո՛ր է Լաօշուա՝ Լիլիալտան պիւթիւն կէ- 9

- 10 Ընդ երկրիս իսկ՝ օնլարա անփանսրդ կէլտի : Սէ
 Բապ օնլարը Խարաէլին էօնիւնտէ շաշըրթտը ,
 վէ օնլարը Լիպէօնտա պիր պէօյիք գըրղընլա
 գըրտը . վէ օնլարը Պէյթհօրօն եօգուշու եօլուն-
 տա գօվալաւը , հէմ օնլարը թա Լ՛գէգայա վէ
 11 թա Սադէտայատէք վուրտու : Սէ օլտու քի
 Խարաէլին էօնիւնտէն գաշտըգլարընտա՝ օնլար
 Պէյթհօրօն էնիշինտէ իքէն , Բապ օնլարըն
 իւղէրինէ կէօքտէն պէօյիք դաշլար աթտը թա
 Լ՛գէգայատէք , վէ եօլտիւլէր . տօլունուն դաշ-
 լարընտան էօլէնլէր՝ Խարաէլ օղուլարըն գըրըճ-
 12 լա եօլտիւրտիւքլէրինտէն չօղուտու : () Գէման
 Լօշուա՝ Բապա սէյլէյիպ՝ Բապըն Լ՛մօրի-
 լէրի Խարաէլ օղուլարընա թէսլիմ էթտիյի կիւն-
 տէ՝ Լսրաէլին էօնիւնտէ տէտի . Լա՛ կիւնէշ՝
 Լիպէօնտա գալ , սէն տախի եա՛ այ՝ Լ՛յալօն
 13 տէրէսինտէ : Սէ գալմ տիւշմէնլէրինտէն ին-
 թիգամ ալընճայէտէք՝ կիւնէշ գալտը , վէ պ
 տուրտու , պու՝ Լաշար քիթապընտա եազըլը տէ-
 յիլմի . իմտի կիւնէշ կէյիւն օրթասընտա տուր-
 տու , վէ թէմամ պիր կիւն գատար՝ պաթմաղա
 14 ալճէլէ էթմէտի : Սէ օնուն կիպի կիւն՝ օնտան
 էվվէլ վէ օնտան սօնկրա Բապա ատէմ սէօղիւ-
 նիւ իշիթտիյի իշիւն՝ օլմատը . զիրա Բապ Լա-
 15 րաէլ իշիւն ճէնք էթտի : Լ՛նտէն Լօշուա՝ վէ
 ճիւմէ Խարաէլ պիլէսինճէ՝ Լիլիւլ օրտուտունա
 16 տէօնտիւ : Սէ օլ պէշ փատիշա՛ գաշըպ՝ Սա-
 17 դէտատա պիր մաղարատա՝ սագլանտըլար : Լիմ
 տի Լօշուա՛յա խապէր վէրիլիպ՝ տէնիլտի . ()
 պէշ փատիշա՛ Սադէտատա պիր մաղարատա՝
 18 սագլանմըլ պուլունտու : Սէ Լօշուա՛ տէտի :
 Սաղարանըն աղգընա պէօյիք դաշլար երղըն .
 վէ օնուն իւղէրինէ օնլարը պէքլէմէյէ ատէմլէր

Թոյին էտին: Ս է սիզ տուրման, տիւշմէնէ 19
 րինիզին արտունձա գովալայն, վէ օնլարը արտ-
 լարնտան վուրուն. օնլարը շէհրլէրինէ կիրմէյէ
 գօման. զիրա լաւահընը Ռապա օնլարը էլէրի-
 նիզէ Թէսլիմ էթտի: Ս է օլտուքի՝ Եօշուա՝ 20
 Խարահլ օղուլարը իլէ՝ օնլարը Թա Թիւքէտին-
 ճէյէտէք՝ օնլարը ղայէթ պէցիւք գլըղըն իլէ
 գըրմայը պիթիրտիքտէ, վէ գաշանլար գաղապ
 հիսարը շէհրլէրէ կիրտիքտէ, Ս է ճիւմլէ գաղմ 21
 Սագէտատա օրտույա Եօշուայա սեւամէթլէ
 տէօնտիւքտէ, Խարահլ օղուլարընտան հիւ քիմ-
 սէյէ տիլինի Թէփրէտէն օլմատը, () Լտէ. 1 Եօշ- 22
 շուա՝ տէտի. Ս աղարանըն աղղընը աշըն, վէ
 մաղաւառտան շու պէշ փատիշահը պանա չըգա-
 րըն: Խմտի էցլէ էյլէտիլէր, վէ մաղարատան 23
 օլ պէշ փատիշահը՝ Եթրուշալիմ փատիշահընը՝
 Էէպրօն փատիշահընը՝ Եարմութ փատիշահընը՝
 Եաթիշ փատիշահընը՝ Եկլօն փատիշահընը օնա
 չըգարտըլար: Ս է օլտուքի՝ օլ պէշ փատիշա- 24
 հը Եօշուայա չըգարտըղլարընտա, Եօշուա՝
 ճիւմլէ Խարահլ ասէմլէրինի չաղըրտը, վէ քէն-
 տիսի իլէ պիլէ կիտէն՝ ճէնքճիլէրին էր պաշըլա-
 րընա տէտի. Եագլաշըն, պագլարընըղը շու փա-
 տիշահլարըն պոյունլարը՝ իւղէրինէ գոյուն. վէ
 օնլար եագլաշըպ՝ պագլարընը օնլարըն պոյնլա-
 րը՝ իւղէրինէ գօտուլար: Ս է Եօշուա՝ օնլարա 25
 տէտի. Եօրգման վէ իւրքմէն, գուվէթլէնին վէ
 ճէսըր օլուն. զիրա ճէնք էտէճէյինիզ ճիւմլէ
 տիւշմէնլէրինիզէ Ռապա պէցլէ էտէճէքտիր:
 Ս է անտէն սօնկրա Եօշուա՝ օնլարը վուրուպ 26
 էօլպիւրտիւ, վէ օնլարը պէշ աղաճա՝ անտը. վէ
 աղաճարըն իւղէրինտէ ախշամատէք աղըլը՝ գալ-
 տըլար: Ս է օլտուքի՝ կիւնէշ պաթտըղը վագըթ 27

աէ՛ Լօշուա՛ Էմբ եթտի, վէ օնլարը աղաճլարըն
իւզերինաէն էնտիրտիլէր, վէ օնլարը սագլան-
աբգլարը օլ մաղարայյա՛ աթարլար. վէ մաղարա-
նըն աղզընա պէջիւք դաշլար գօտուլար, թա
պուկիւնքի կիւնէտէք:

28 Ո՛ է Լօշուա՛ օ կիւնտէ Սագէտայլը՝ դոնի
ֆէթճ էթտի, վէ օնու գըլը՛ճ աղզընտան կէշի-
րիպ՝ փատիշահընը վէ օնտա օլան ճիւմլէ նու-
ֆուսու հէլաք իթտի, հիչ քիմսէյի պագը գօմա-
տը. իմտի Սագէտանըն փատիշահընա՛ Լէրիճօ-
նուն փատիշահընա էթտիլյի կիպի էյլէտի:

29 Լ՛նտէն Լօշուա՛ վէ պիլէսինճէ ճիւմլէ Լարա-
էլ Սագէտտտան լ իպնայա՛ կէշտի. վէ լ իպնա
30 իլէ ճէնք էթտի: Լամտի Լապպ օնու տախի փա-
տիշահը իլէ Լարաէլին էլինէ վէրտի, վէ օնու՝
օնտա օլան ճիւմլէ նուֆուսու իլէ գըլը՛ճ աղզըն-
տան կէշիրտի, օնտա հիչ քիմսէյի պագը գօմա-
տը. վէ օնուն փատիշահընա՛ Լէրիճօնուն փա-
տիշահընա էթտիլյի կիպի էյլէտի:

31 Լ՛նտէն Լօշուա՛ վէ պիլէսինճէ ճիւմլէ Լարա-
էլ լ իպնատան լ ախիշէ կէշտի. վէ օնուն եա-
32 նընտա գօնուպ՝ օնուն իլէ ճէնք էթտի: Ո՛ է
Լապպ լ ախիշի Լարաէլին էլինէ վէրիպ՝ օնու ի-
քինճի կիւնտէ ֆէթճ էթտի, վէ օնու հէմ օն-
տա օլան ճիւմլէ նուֆուսու գըլը՛ճ աղզընտան
կէշիրտի, հէր նիճէ լ իպնայա էթտի իսէ:

33 () գէման լկէզեր փատիշահը Լօրամ՝ լ ախի-
շէ եարտըմ էթմէյէ չըդտը. վէ Լօշուա՛ օնու
վէ օնուն ճիւմլէ գաւմընը՝ թա պիր քիմսէսի
պագը գաւմայընճա՛ գըրտը:

34 Լ՛նտէն Լօշուա՛ հէմ ճիւմլէ Լարաէլ պիլէ-
սինճէ լ ախիշտէն լ կընա՛ կէշտի, վէ օնուն եա-
35 նընտա գօնուպ՝ օնուն իլէ ճէնք էթտի: Ո՛ է

օնու հէման օ կիւնտէ ֆէթհ էտիպ՝ օնու գըլըճ աղզընտան կէշիրտիլէր, վէ օնտա օլան հէփ նուֆուսու օ կիւնտէ՝ Լաթիշէ հէր էթտիլինէ կէօրէ՝ հէլաք էթտի:

Լնտէն Լօշուա՝ վէ ճիւմլէ Լարաէլ պիլէսին. 36
 ճէ Լ՝կլօնտան շէպրօնա չըգըպ՝ օնուն իլէ ճէնք էթտիլէր: Ս է օնու ֆէթհ էտիպ՝ օնու վէ փա. 37
 տիշահընը հէմ ճիւմլէ շէհրլէրինի վէ օնտա օլան հէփ նուֆուսու՝ հիշ քիմնէսինի պագը գօմայարագ՝ գըլըճ աղզընտան կէշիրտիլէր, Լ՝կլօնա ճիւմլէ էթտիլինէ կէօրէ. հէմ օնու հէմ օնտա օլան ճիւմլէ նուֆուսու հէլաք էթտի:

Լնտէն Լօշուա՝ վէ պիլէսինճէ ճիւմլէ Լարա. 38
 էլ Տէպիրէ տէօնտիւ. վէ օնուն իլէ ճէնք էթտի: Ս է օնու փատիշահընը իլէ վէ ճիւմլէ շէհրլէրի 39
 իլէ ֆէթհ էտիպ՝ օնլարը գըլըճ աղզընտան կէշիրտիլէր, վէ օնտա օլան ճիւմլէ նուֆուսու՝ հիշ քիմնէսինի պագը գօմայարագ՝ հէլաք էթտիլէր. շէպրօնա հէր նիճէ էթտի իսէ, Լ իպնայա վէ օնուն փատիշահընա տաթինիճէ էթտի իսէ, Տէպիրէ վէ օնուն փատիշահընա տէ էօլլէ էյլէտի:

Լամտի Լօշուա՝ հէփ տաղըն. վէ գըպլէնին վէ 40
 օվանըն վէ տաղ էթէքլէրինին տիյարընը վէ ճիւմլէ փատիշահընընը վուրտու. հիշ քիմնէսինի պագը գօմատը. սամա Լարաէլին Լլլահը Լապպըն էմրինէ կէօրէ՝ ճիւմլէ նէֆէս ալանը հէլաք էյլէտի: շէմ Լօշուա՝ օնլարը Գատէշ Պար. 41
 նէմտան թա Լ՝զայատէք՝ վէ հէփ Լօշէն տիյարընը թա Լիպէօնտտէք վուրտու: Ս է ճիւմլէ 42
 լէ պու փատիշահընընը վէ օնլարըն, տիյարընը Լօշուա՝ պիր տէֆա՛տա ֆէթհ էթտի. զիւրա Լալաէլ իշիւն՝ Պարաէլին Լլլահը Լապպ ճէնք է-

- 43 Գերբառի: Ս է Երօղու՝ հեմ պիլէսինճէ ճիւմ-
լէ Խարաէլ Լիլլալ օրտուսունա տէօնտիւլէր:

ՊԵՇ, 11:

- 1 Ս է օլտուքի՝ Հասօր փատիշահը Երապին իշիթ-
տիքտէ, Սատօն փատիշահը Երօղուսա վէ Շ իմ-
րօն փատիշահընա վէ Երապին փատիշահընա՝
- 2 Հեմ փօրեաա դարաֆրնտաքի տաղաւտա վէ
Վիննէրօթուն գրպլէսինտէ օլան օլատա՝ հեմ
տէրէտէ՝ վէ պաթըտա Տօր նահէլլէրինտէ օ-
- 3 լան փատիշահըրա՝ Լիւնտօղուտա վէ պաթը-
տա օլան Վանաանիլէրէ վէ Եմօրիլէրէ վէ Հի-
թիլլէրէ վէ Վերիլլէրէ վէ Երօղուսիլլէրէ տաղ-
տա՝ վէ Հերմօնուն ալթընտա Սիսֆա տիլարըն-
- 4 տա օլան Հիլիլլէրէ խապէր կէօնտէրտի: Եմ-
տի օնլար ճիւմլէ օրտուլարը իլէ պէրապէրլէրինճէ
չօգ խալգ՝ չօգլուգտա տէնիզ քէնարընտա օլան
գոլմ կիպի վէ դայէթ չօգ աթըլար վէ անրապա-
- 5 լար իլէ չըդտըլար: Ս է ճիւմլէ պու փատիշահ-
լար սէօզ պիրլէ ճէմ՝ օլտուլար վէ վարըդ՝
պիրիքտէ Սարօմ սուլունտա գօնտուլար քի՝ Խ-
րաէլ իլէ ճէնք էտէլէր:
- 6 Ս է Երապ Երօղուսի տէտի. (Նըլարըն հու-
ղուրունտան գօրգմա. զիրա եարըն պու վագթ-
տա՝ պէն օնլարըն հէփիսինի Խարաէլլն էօնիւնէ
մագթուլ գօյաճաղըմ. աթըլարընըն սինիլլէրինի՝
- 7 քէսիպ՝ անրապարընըն աթէշէ եագասըն: Եմ-
տի Երօղու՝ վէ պիլէսինճէ հէփ ճէնք խալգը օն-
լարըն իւղէրինէ Սարօմ սուլունտա անկարգընվա-
- 8 ղըդ՝ օնլարը պաստըլար: Ս է Երապ օնլարը
Խարաէլլն էլլնէ թէսլիմ էտիպ՝ օնլարը վուր-
տուլար, վէ օնլարը թա պէջիլք Սիսֆա վէ
Սիսֆօթ սուլունտաէք՝ վէ թա Սիսֆա:

սահրասընդն կիւնսօղոսոսնատէք գօվալատը-
լար . վէ օնլարը՝ Թա հիշ քիմնէլէրի պագը գալ-
մայընձա՝ գըրտըլար: Ա է Լօշուա՝ օնլարա՝ 9
Բապպըն օնա տէտիյի կիպի էյլէտի . օնլարըն
աթլարընըն սինիրլէրինի քէստի , վէ ա՛րապա-
լարընը աթէշէ եագտը: Ա է օլ վագթտէ Լօ- 10
շուա՝ տէօնիւպ՝ Հասօրու ֆէթհ էթտի , վէ փա-
տիշահընը գըլը՛ճլա էօլտիւրտիւ . զիրա Հասօր՝
էվլէլտէն հէփ պու մէմլէքէթլէրին պաշը՝ իտի .
Ա է օնտա օլան հէփ նուֆուսու գըլը՛ճ աղզըն- 11
տան կէշիրտիլէր , օնլարը հէլաք էյլէտի . հիշ
պիր նէֆէս ալան գալմատը . վէ Հասօրու ա-
թէշէ եագտը: Իմտի Լօշուա՝ պու փատիշահ- 12
լարըն ճիւլէ շէհրլէրինի ճէմի՝ փատիշահլարը
իլէ ֆէթհ էտիպ՝ օնլարը գըլը՛ճ աղզընտան կէ-
շիրտի , օնլարը՝ Բապպըն գուլու Ա՛նէնին Թէն-
պիհ էթտիլինէ կէօրէ՝ հէլաք էյլէտի: Ի՛նձագ 13
քէնտի գալէլէրի իլէ աուրան շէհրլէրին հիշ
պիրինի Խարաէլ եագմատը , Լօշուա՛նըն եագտը-
ղը եպլընըղ Հասօրտան մա՛տա: Ա է պու շէ- 14
հրլէրին հէփ եաղմասընը վէ հայվանընը Խարա-
էլ օղուլարը քէնտիլէրինէ եագմալատըլար . ամ-
մա հէփ ատէմի՝ Թա օնլարը հէլաք էտինձէյե-
տէք՝ գըլը՛ճ աղզընտան կէշիրտիլէր , հիշ պիր
նէֆէս ալան գօմատըլար: Բապպ քէնտի գուլու 15
Ա՛նէյէ էմր էթտիլի կիպի՝ Ա՛նէ Լօշուա՛յա
էջլէ Թէնպիհ էյլէտի , Լօշուա՝ տախի էջլէ
էյլէտի . Բապպըն Ա՛նէյէ էմր էթտիլինտէն հիշ
պիր նէսնէ Թէրք էթմէտի:

Իմտի Լօշուա՝ պիւթիւն պու տիյարը ալտը , 16
Էա՛նիտա լըսթանը վէ հէփ գըլըղ գարաֆընը վէ
ճիւլէ Լօշէն տիյարընը վէ օվպը վէ սահրայը՝
հէմ Խարաէլ աաղընը վէ օնտան վաւիսինի , Աէք- 17

- րէ չըգան չալագ տաղընտան թա չէրմօն տաղը-
նըն ալթընտա 1 իպնան վատիսինտէ Պաա'լկա-
տանտէք . վէ օնլարըն ճիւմլէ փատիշահլարընը
18 դուլթտու, վէ օնլարը վուրուպէօլտիւրտիւ: Եօ-
շուա' ճիւմլէ պու փատիշահլար իլէ պիր չօգ
19 կիւնլէր ճէնք եթաի: Լիպէօնտա սաքին օլան
Չիվիլէրտէն մա'տա' Խարաէլ իլէ սուլհա գարար
գըմըշ շէհրեօղուտու. ճիւմլէսինի ճէնք իլէ ալ-
20 տըլար: Դիրա օնլարըն եիւրէքլէրի սերթ-
լէնիպ' Խարաէլի ճէնք իչիւն գարշըլամալարը
Թապպտան օլտու. Թաքիմ օնլարա մերհամէթ
օլունմայարապ' օնլարը հէլաք եթտիրէ. վէ Թա-
քիմ 1) Ծսէյէ էմր եթտիյի կիպի օնլարը Թէլէֆ
21 եթտիրէ: 1) է օղէմանտէ Եօշուա' վարդպ տաղ-
լարտան' Չէպրօնտան' Տէպիրտէն' Լ'նապտան
վէ հէփ Եշուտա տաղընտան վէ ճիւմլէ Խարա-
էլ տաղընտան Լ'նագիմլէրի գըրտը' . Եօշուա'
22 օնլարը' շէհրէրի իլէ հէլաք եթտի: Խարաէլ
օղուլլարըն տիյարընտա Լ'նագիմ գալմտը . իլ-
լա Լ'զատա վէ Լյաթտա վէ Լ'շտօտտա' գալտը-
23 լար: Խմտի Եօշուա' Թապպըն 1) Ծսէյէ ճիւմ-
լէ տէտիյինէ կէօրէ պիւթիւն տիյարը ալտը, վէ
Եօշուա' օնու Խարաէլէ' սըպդլարընըն հիսսէլէ-
րի միւճէպինճէ' միրաս' իչիւն վէրտի . վէ տիյար
ճէնքաէն րահաթլանտը:

ՊԵՇ, 12:

- 1 1) է Եօրտանըն էօթէ եագասընտա կիւնտօղու-
սունտա Լ'քնօն ըրմաղընտան թա չէրմօն տաղը-
նատէք ճիւմլէ կիւնտօղու սահրասը իլէ' Խարա-
էլ օղուլլարըն օլ տիյարլարընը զապդ էտիպ
վուրտուգլարը տիյարըն փատիշահլարը պունլար
2 տըր. Չէչպօնտա սաքին օլան Լ'մօրիլէրին փա-

Թիշահը Սիհոն . օ Մոնոն ըրմաղընն քէնարըն-
 տա օլան Մ'րօէ'րտէն վէ տէրէնին օրթաւսընտան
 Լիլէա'տըն եարըսը իլէ Թա Մ'մոն օղուլարըն
 սինօրու օլան Լապպօգ ըրմաղընատէք, Զէմ 3
 սահրայա կիւնտօղուտան եանա Թա Վ'իննէթօթ
 տէնիզինէտէք՝ վէ կիւնտօղուտան եանա Պէյթ-
 եէշիմօթ եօլունտա վէ գըպլէտէն Մ'շտօթ փիս-
 զանըն ալթընտա Թա սահրա տէնիզինէ Էա'նի
 Թուզ տէնիզինէտէք Տէօքիւմէթ սիւրէրիտի:
 Ս է Զէպպարլարտան գալան Պաշան փատիշահը 4
 () Կուն սինօրու քի՝ օ Մ'շարօթտա վէ Լարէթ-
 տէ սաքին իտի. Ս է օ՝ Զէրմօն տաղընտա վէ 5
 Սալիտա վէ Տէփ Պաշանտա Թա Լէշուրիլէ-
 րին վէ Սաա'խաթիլէրին սինօրունա՝ վէ Զէշ-
 պօն փատիշահը Սիհօնուն սինօրու օլան Լիլէ-
 ա'տըն եարըսընատէք Տէօքիւմէթ սիւրէրի-
 տի: Պունլարը Բապպըն գուլու Ս'նէ՝ Լարաէլ 6
 օղուլարը իլէ վուրտուլար . վէ Բէյաբլաբլըն
 Բապպըն գուլու Ս'նէ Բուպէնլիլէրէ վէ Լաա-
 ըլարա վէ Սանասսէնին եարը սըպղընա միրաս'
 իշին վէրտի:

Ս է Լարտանըն պէրի եագասընտա պաթըտա՝ 7
 Լիպնան վատիսինտէ օլան Պաա'լկատտան Թա
 Սէրիէ չըգան Զալագ տաղընատէք Լօշուա'նըն
 Լարաէլ օղուլարը իլէ վուրտուլարը տիյարըն
 փատիշահլարը պունլարտըր, քի Լօշուա՝ Բէյաբ-
 լաբլըն Լարաէլին սըպղընա՝ Տիսսէլէրի մի-
 Զէպինճէ՝ միրաս՝ վէրտի, Տաղտա վէ վատիտէ 8
 վէ սահրատա վէ տաղ եթէքլէրինտէ վէ չէօլ-
 տէ վէ գըպլէտէ Զիթիլէրի՝ Մ'օրիլէրի վէ Վա-
 նաա'նիլէրի՝ Վերիզիլէրի՝ Զիվիլէրի վէ Լէպու-
 ռիլէրի. Լէրիհօնուն փատիշահը պիր. Պէյ- 9
 Թէլ եանընտա օլան Մ'յըն փատիշահը պիր.

10 Լէրուշալիմ փատիշահը պիր, Հէպրոն փատի-
 11 շահը պիր. Լարմոսթ փատիշահը պիր, Լա-
 12 խիշ փատիշահը պիր. Լէլոն փատիշահը պիր,
 13 Կէզէր փատիշահը պիր. Տէպիր փատիշահը
 14 պիր, Կէտէր փատիշահը պիր. Հօրմա փատի-
 15 շահը պիր, Լորատ փատիշահը պիր. Լիպնա
 փատիշահը պիր, Լտուլամ փատիշահը պիր.
 16 Սագէտա փատիշահը պիր, Պէյթեւ փատիշա-
 17 հը պիր. Թաֆուհ փատիշահը պիր, Հէֆէր
 18 փատիշահը պիր. Լֆէգ փատիշահը պիր, Լա-
 19 շարօն փատիշահը պիր. Սատօն փատիշահը
 20 պիր, Հասօր փատիշահը պիր. Շիմրօն Սէրօն
 փատիշահը պիր, Լաշաֆ փատիշահը պիր.
 21 Թաա՛նախ փատիշահը պիր, Սէկիտտօ փատի-
 22 շահը պիր. Վէտէշ փատիշահը պիր, Վար-
 23 մէլին Լագնէա՛մ փատիշահը պիր. Տօր նա-
 հիյէսինտէ Տօր փատիշահը պիր, Կիլկալ դաիֆէ-
 24 Լէրինին փատիշահը պիր. Թիրսա փատիշահը
 պիր. փատիշահլարուն ճիւմէսի օթուղ պիր տիր:

ՊԵՇ, 13:

1 Այլ Լօշուա՛ իխթիարլանըպ՝ եաշտա կէչկին օւ-
 տուգտա, Բապպ օնա տէտի. Սէն իխթիարլան-
 տըն, եաշտա կէչկին օլտուն, վէ զայէթ շօֆ
 2 Ֆէթհ օլունաճագ եէր գալտը: Վալան եէր պու-
 տուր. Վիլիշթիմէրին ճիւմէ սինօրլարը վէ պիւ-
 3 թին Կէշուրի, Սըսրըն էօնիւնտէ օլան Շի-
 հօրտան՝ Թա Վանաանիլէրին սայլլան Լէքօն
 սինօրունուն փօրեաա դարաֆընատէք, Վիլիշ-
 թիմէրին պէշ պէյլիքլէրի՝ Էո՛նի Լալլար՝ Լա-
 տտիլէր՝ Լազէլօնիլէր՝ Կիթիլէր վէ Լէքօնիլէր՝
 4 հէմ Լիլիմէր, Վըպլէտէն Վանաանիլէրին
 հէփ տիյարը՝ հէմ Սիտօնիլէրին օլան Սէա՛րա՛

Թա Լ'ֆագա՝ Թա Լ'մօրիլէրին սինօրունատէք,
 Ս է Լիպէլիլէրին տիյարը՝ վէ կիւնտօղուտունտան 5
 պիւթիւն Լիպնան՝ Հէրմօն տաղընըն ալթընտա
 Պաա՛լկատտան Թա Համաթա վարընճա, Տա- 6
 ղըսթանըն Հէփ սաքիլէրի՝ Լիպնանտան Թա
 Սիսէֆօթմաիմէտէք ճիւմլէ Սիտօնիլէր. օնլարը
 պէն Խարաէլ օղուլլարըն էօնիւնտէն գօվաճաղըմ.
 անճագ սէն օնու Խարաէլէ՝ սանա էմր էթտիյիմ
 կիպի՝ միրասս'է Թագսիմ էտէսին: Լամի հալա 7
 պու տիյարը տօգուլ սըպդա վէ Սանասսէնին եա-
 րը սըպդընա միրասս'է Թագսիմ էյլէ: Բուպէն, 8
 լիլէր վէ Լատլըլար օնույն իլէ միրասս'լարընը՝ Սօ-
 սէնին օնլարա Լորտանըն էօթէ եագասընտա
 կիւնտօղուտա վէրտիյինի՝ Բապպըն գուլու Սսէ ,
 օնլարա վէրտիյի կիպի ալթըլար, Լընօն ըրմա- 9
 ղընըն քէնարը իւզէրինտէ օլան Լըօէրտէն վէ
 տերէնին օրթասընտա օլան շէհրտէն Սէտէպա-
 նըն ճիւմլէ սահրասը իլէ Թա Տիպօնատէք, Ս է 10
 Հէշպօնտա սաղանաթ սիւրէն Լ'մօրիլէրին փա-
 տիշահը Սիհօնուն ճիւմլէ շէհրլէրինի Թա Լ'մմօն
 օղուլլարըն սինօրունատէք, Ս է Լիլէա՝տը՝ վէ 11
 Կէշուրիլէրին հէմ Սաա՛խաթիլէրին սինօրու-
 նու՝ վէ պիւթիւն Հէրմօն տաղընը վէ ճիւմլէ Պա-
 շանը Թա Սալխայատէք, Լըթարօթտա վէ 12
 Խարէիտէ սալգանաթ սիւրէն Պաշանտաքի (՝-
 կուն հէփ մէմլէքէթինի. ճէպպարլարըն պագը
 գալանընտան օ գալմը շըտը, ամմա Սսէ օնլարը
 վուրուպ գօվտու: Ս է Խարաէլ օղուլլարը Կէ- 13
 շուրիլէրի վէ Սաախաթիլէրի գօվմատըլար. վէ
 Կէշուրիլէր վէ Սաախաթիլէր՝ Թա պու կիւնէ-
 տէք՝ Խարաէլին արասընտա սաքին օլտուլար,
 Լալընըլ Լէփ սըպդընա միրասս' վէրմէտի. օնուն 14
 միրասս'ը՝ Խարաէլին Լըլահը Բապպըն տթէշգուր-

- 15 պանլարը տըր , օնա տէտիյի կիպի : Ս է Սձսէ
 Բուպէն օղուլարը սըպղընա գապիլէլէրինճէ Բ-
 16 բուս' վէրտի : Ս է օնլարըն սինօրու պո- օլտու .
 Բժնօն ըրմաղընըն քէնարը իւղէրինտէ օլան Բ-
 բօէրտէն՝ վէ տերէնին օրթաօընտա օլան շէհր վէ
 17 Սէտէպանըն ետնընտաքի ճիւմլէ սահրա , Հէշ-
 պօն վէ սահրատա օլան օնուն ճիւմլէ շէհրլէրի՝
 Տիպօն վէ Պամօթ Պամալ վէ Պէյթպսալմէօն ,
 18 Ս է Լահսա վէ Գէտէմօթ վէ Սէֆաաթ , Ս է
 Գիթեաթաիմ վէ Սիպմա վէ Սերէթշահար Լ-
 20 մէք տաղընտա , Ս է Պէյթֆէօր վէ Լշտօթ-
 21 փիսղա վէ Պէյթեշիմօթ , Ս է սահրանըն հէփ
 շէհրլէրի՝ վէ Հէշպօնտա սալըանաթ սիւրէն Լմօ-
 թիլէրին փատիշահը Սիհօնուն ճիւմլէ մէմլէքէթի
 քի՝ Սձսէ օնու հէմ Սիտիան պէյլէրի Լվլիյի վէ
 Բէգէմի վէ Սուրի վէ Հուրի վէ Բէպա՛յը՝ Սիհօ-
 նուն օ տիյարտա սաքին օլան պէյլէրինի վուրտու :
 22 Ս է Խօրաէլ օղուլարը մագթուլէր իլէ՝ Պէօր
 օղու սիհիրպազ Պալուա՛մը՝ տէ էօլտիւրտիւլէր :
 23 Խմտի Բուպէն օղուլարըն սինօրու՝ Լօրտան իլէ
 օնուն սինօրու օլտու . Բուպէն օղուլարընըն միրա-
 սը գապիլէլէրինճէ պոլ տուր , պո- շէհրլէր վէ
 24 օնլարըն քէյլէրի : Ս է Սձսէ Լատ սըպղընա
 Լատ օղուլարընա գապիլէլէրինճէ Բբուս' վէրտի :
 25 Ս է օնլարըն սինօրո՞ պո- օլտու . Լա՛ղէր վէ հէփ
 Լիլէա՛տըն շէհրլէրի վէ Լմօն օղուլարըն տի-
 յարընըն եարըսը թա Բապպանըն էօնիւնտէ օլան
 26 Լբօէրէտէք , Ս է Հէշպօնտան թա Բամաթ-
 միսիէ վէ Պէդօնիմէտէք , վէ Սահանաիմտէն թա
 Տէպիրին սինօրունա՛տէք , Ս է վատիտէ Պէյթ-
 27 հարամ վէ Պէյթիմրա վէ Սուքթօթ վէ Սաֆօն՝
 Հէշպօն փատիշահը Սիհօնուն մէմլէքէթինին
 պագըսը , Լօրտան վէ սինօրու՝ թա Լօրտանըն

էօթէ եադասընտա կիւնտօղուսունա տօղրու
 Վիւնէրէթ տէնիզինին քէնարընստէք : Կառ 28
 օղուլարընըն գապիլէլէրինճէ միրաս'ը պու տուր .
 պո- շէ ճիւլէր վէ օնլարըն քէյլէրի : Սէ Ս'ձէ 29
 Ս'անասսէնին եարը սըպղընա տէ միւս' վէրտի ,
 վէ Ս'անասսէ օղուլարընըն եարը սըպղընըն գա-
 պիլէլէրինճէ միւլէ-օլտու : Սէ օնլարըն սինօ- 30
 րու պո-օլտու . Ս'ահանսինտէն Պաշան փատիշա-
 Տը () կուն ճիւմլէ մէմլէքէթի պիւթիւն Պաշան'
 վէ Լաիրին Պաշանտա օլան հէփ գասապալարը'
 ալթմիշ շէհր : Սէ Լիլէա'տըն եարըսը վէ Լ'շ- 31
 Թարօթ վէ Լաորէի' Պաշանտա () կուն մէմլէքէ-
 Թինին շէհրլէրի' Ս'անասսէ օղու Ս'աիի օղուլ-
 արընըն գապիլէլէրինճէ' Ս'աիի օղուլարընըն
 եարըսընըն օլտու : Ս'ապ սահրալարընտա Լ'է- 32
 րիհօ Լօրտանըն էօթէ եադասընտա կիւն տօղու-
 սունտա Ս'ձէնին Թէմլիք Էթտիթտիյի պօւնլար
 տըր : Լ'մա Ս'ձէ Լէի սըպղընա միրաս' վէր- 33
 մէտի . օնլարըն միրաս'ը Լադաէլին Լ'ալաՏը Լ'ապպ
 տըր , օնլարա տէտիյի կիպի :

ՊԼՇ. 14.

Սէ Վ'անաս'ն տիյարընտա Լարտէլ օղուլարըն 1
 Թէմլիք Էթտիթլէրի պօւնլարաըր , քի օնլարը
 քեահին Լ'լէա'վար իլէ 'Կոն օղու Լօշուա' վէ
 Լարտէլ օղուլարը սըպղարընըն պաշ պապալարը
 Թէմլիք Էթտիթտի : Տօգուզ սըպղա վէ եարըմ 2
 սըպղա' Բապպըն Ս'ձէնին եէտիլիէ Էմր Էթտի-
 յինէ կէօրէ' միրաս'լարը գուրա' իլէ վէրիւտի :
 Օլիրա Ս'ձէ իքի սըպղա վէ եարըմ սըպղա Լօթ- 3
 տանըն էօթէ եադասընտա միրաս' վէրմիշ իտի .
 ամմա օնլարըն ուրասընտա Լէիլիլէրէ միրաս'
 վէրմէմիշտի : Չիւն Լօսէֆ օղուլարը իքի սըպղ 4

- խտի, Սննատսե վէ Լփրաիմ. վէ Լէփիլէրէ՝
քէնտիլէրի սաքինն օլմաղա շէհրլէր՝ վէ տավար-
լարը հէմ մալարը իշինն օնլարն վարօշունտան
5 մա'տա՝ օ տիյարտա հիսսէ վէրմէտիլէր: Բապպ
Սնէյէ նիճէ էմրէթտի իսէ, Լարաէլ օղուլարը
6 էջլէ էյլէտիլէր, վէ տիյարը փայլաշտըլար: Ս է
Լէհուտա օղուլարը Լիլիալաա Լաշուա'յա եագ-
լաշըպ՝ Վէնիզի Լէփուննէ օղու Վալէպ օնա
տէտի. Սէն Վատէշ Պարնէա'տա Բապպըն՝ պէ-
նիմ հագգըմտա վէ սէնին հագգընտա՝ Լլահ
ա-
տէմի Սնէյէ սէջլէտիյի սէօղիւ պիլիքսին:
7 Բապպըն գուլու Սնէ պէնի Վատէշ Պարնէա՝-
տան տիյարը թէճէսսու էթմէյէ կէօնտէրտի-
յինտէ՝ գըրգ եաշընտա իտիմ. վէ օնա Եիւրէյիմ-
8 տէ օլտուղու կիպի ճէվապ կէթիրտիմ: Լմմա
պէնիմ իլէ չըգան գարընտաշլարըմ՝ գալմըն եիւ-
րէյինն էրիթտիլէր. պէն իսէ Լլահըմ Բապպըն
9 արտընճա թէմամէն թապի օլտում: Ս է օլ
կիւնտէ Սնէ եէմին էտիպ տէտի. Սէնին այաղըն
օլ կէզտիյի տիյար՝ էլպէթթէ սէնին վէ սէնին օ-
ղուլարընն միւլքիւ օլաճագտըր, էպէտան. չին
Լլահըմ Բապպա թէմամէն թապի օլտուն:
10 Խմտի հալա Լարաէլ չէօլտէ կէզէրքէն, Սնէյէ
Բապպըն պու սէօղիւ սէջլէտիյինտէն պէրու՝ հա-
լա գըրգ պէշ երլ՝ իշթէ Բապպ պէնի եաշաթտը.
վէ հալա իշթէ պէն պուկին սէքս. ն պէշ եաշըն-
11 տա իմ: Պուկին տահա՝ Սնէ պէնի կէօնտէր-
տիյի վադըթտա իտիյիմ կիպի գուվվէթլի իմ,
ճէնք հագգընտա՝ վէ չըգըպ կիրմէք հագգընտա
օղէման թագաթըմ նիճէ իտի իսէ, շիմտի տախի
12 թագաթըմ էջլէտիր: Ս է շիմտի Բապպըն օ
կիւնտէ պու տէտիյի տաղը պաննա վէր. զիրա օրա-
տա՝ Լնագիմլէրին օլտուղունու հէմ պէջիւք հի-

սարու շէհրէրօլտուղունու քէնտին իշիթտին .
 պէլքի Բապա պէնիմլէ օլուպ՝ Բապարն տէտիյի
 կիպի՝ օնլարը գօվարմ : Խմտի Եօշուա՝ օնու 13
 միւպարէքլէտի , վէ Եփուննէ օղլու Վալէպէ
 Հէպրօնու միրաս՝ է վէրտի : ()նտան էօթիւրի . 14
 Հէպրօն՝ Վէնիզի Եփուննէ օղլու Վալէպին
 միրաս՝ի օլտու , թա պու կիւնէտէք , Խարաէլին
 Լլահը Բապա թէմամէն թապի՝ օլտուղն ի-
 շիւն : Ս է Հէպրօնուն տտը էվվէլտէն Վիրեաթ 15
 Լըպա՝ իտի , Լըպա՝ իսէ Լ՛նագիմլէրտէ պէօյի .ք
 տտէմ իտի . վէ տիյար ճէնքտէն րահաթլանտը :

ՊԵՇ, 15:

Ս է Եփունտա օղլվարը սրպղընըն գուրաս՝ը 1
 գապիլէլէրինճէ՝ Լաօմ սինօրունտա Սին չէօլիւ
 նին լօտօս դարաֆընտա գըպլէ ուճունտա օլտու :
 Ս է օնլարըն գըպլէ սինօրու պօլ օլտու . թուղ տէ- 2
 նիզինին քէնարընտան գըպլէյէ տօղրու պագան
 տիլտէն եանա . Ս է գըպլէտէն Լ՛գրապպիմ՝ 3
 պաիրինտէն չըգըպ Սինտէն կէչէրէք՝ գըպլէ դա-
 րաֆընտան Վատէշ Պարնէա՝յա եօգարը չըգար ,
 վէ Հէսրօնտան կէչիպ՝ Լ՛տտարա եօգարը չըգար ,
 վէ Վարգա՝այլ տօլաշըր : Լ՛նտէն Լ՛սէմօնտտէն 4
 կէչիպ՝ Սըսըր տէրէսինէ չըգար . վէ պու սինօրուն
 նիհայէթի տէնիղտէ տիր . գըպլէ սինօրունուղ
 պոլ տուր :

Ս է կիւնտօղլուսու սինօրու թուղ տէնիղինտէն 5
 Եօրտանըն քէնարընտաթ օլտու . վէ փօրեաս
 եանըն սինօրու Եօրտանըն քէնարընտան տէնիզ
 տիլինտէն օլտու : Ս է պու սինօր Պէյթհօղլայա 6
 եօգարը չըգար , վէ Պէյթհաա՝րապանըն փօրեաս
 դարաֆընտան կէչէր . վէ պու սինօր Սուպէն օղլու
 Պօհան դաշընա եօգարը չըգար : Լ՛նտէն պուսի- 7

- նոր Լ'խոր տէրէսինտէն Տէպիրէ եօգարը չըգար , վէ փօրեասա տօղրու Լիլկալա պադար , քի օ տէրէնին գըպլէսինտէ օլան Լ'տումիմ եօգուշուն էս-նիւնտէտիր . վէ պու սինօր Լ'նշէմէշ սույունտան
- 8 կէշէր , վէ նիհայէթի Լ'նրօկէլտէ տիր : Լ' է պու սինօր Լ'իննօմ օղլու վատիսինէ՝ գըպլէտէն Լ'էպուսինին՝ եա՛նի Լ'երուշալիմին եան դարափընա չըգար . անտէն պու սինօր Լ'էֆաիմ վատիսինին փօրեասա տօղրու ուճունտա օլան Լ'իննօմ վատիսինին պաթը դարափընտան էօնիւնտէ օլան տա-
- 9 ղըն պաշընա չըգար : Լ'էմ պու սինօր տաղըն պաշընտան Լ'էֆթօհ սույունուն փունկարընա նիշան քէսէր , վէ Լ'ֆրօն տաղը շէհրլէրինէ խուրուճ էտէր . անտէն պու սինօր Պաա՛լայա եա՛նի
- 10 Լ'իրեաթեա՛րիմէ՝ նիշան քէսէր : Լ' է պու սինօր Պաա՛լատան պաթըյա տօղրու Լ'էր տաղընը տօլաշըր , վէ փօրեաս դարափընտան Լ'ա՛րիմ տաղընըն եան դարափընտան կէշէր , օ Վէսալօն տուր . անտէն Պէյթէմէշէ էնէր , վէ Խիֆայա
- 11 եօգարը չըգար : Լ' է պու սինօր Լ'գրօնուն եան դարափընտան փօրեասա տօղրու չըգար , վէ պու սինօր Ը՛ իքրօնա նիշան քէսիպ՝ Պաա՛լա տաղընտան կէշէր , վէ Լ'սպնէէլէ խուրուճ էտէր . վէ պու
- 12 սինօրուն նիհայէթի տէնիզտէ տիր : Լ' է պաթը սինօրու պէջիւք տէնիզ օլուպ՝ օ սինօր քէսէր . Լ'էհուտա օղուլարընըն չէփ չէվրէ սինօրու՝ գապիլէրինճէ՝ պուտուր :
- 13 Լ' է Լ'էֆուննէ օղլու Վալէպէ Լ'էհուտա օղուլարընըն ադասընտա՝ Լ'ապպըն Լ'օշուա՛յա էմրինէ կէօրէ՝ Լ'նագըն պապաար Լ'րպա՛նըն շէհ-14րինի՝ եա՛նի Լ'էպրօնու հիան վէրտի : Լ' է Վալէպ օրատան՝ Լ'նագըն իւշ օղուլարընը՝ Ը՛ էշպի
- 15 վէ Լ'հիմանը վէ Խալմայը գօվտու : Լ' է օրա-

տան Տէպիր սաքինւերինէ չըգտը , վէ Տէպիրին
ստը էվլէլտէն Վիրեաթսէֆէրիտի : Վ է Վրա- 16
լէպ տէտի . Վիրեաթսէֆէրի քիմ վուրուպ ֆէթհ
էտէրսէ , գըզըմ Վասայը օնա գարը վէրէճէյիմ :
Վ է օնու՝ Վալէպին գարընտաշը Վէնաղին օղու : 17
Վթնիէլ ֆէթհ էթտի , վէ գըզը Վասայը գարը ի-
չիւն օնա վէրտի : Վ է օլտուքի՝ օնա կիրէր իքէն , 18
պապասընտան պիր թարլա դալապ էթմէյէ՝ Գ-
նուսընը գընտըրտը , վէ էշէյին իւզէրինտէն էն-
տի . իմտի Վալէպ օնա տէտի . Սանա նէ՝ օլտու .
Վ է գըզ տէտի . Պանա պէրէքէթ վէր . չիւն պա- 19
նա գըպլէ նէրինի վէրտին , պանա սու փունկար-
լարընը տա վէր . իմտի օնա եօգարը քի փունկար-
լարը հէմ աշաղաքի փունկալարը վէրտի :

Եհնուտա օղուլլա՝ը սըպգընըն՝ գապիլէլէրին- 20
ձէ՝ միրաս՝ը պուտուր : Վ է Եհնուտա օղուլ- 21
լարը սըպգընըն Լատմ՝ սինօրունտա՝ գըպլէ դա-
րաֆընտա սօն շէհրլէրի պունլարտըր . Վապսէլ
վէ Լ՝տէր վէ Լաղուր՝ վէ Վինա վէ Տիմօնա վէ 22
Լ՝տա՝տա՝ վէ Վէտէշ վէ Լասօր վէ Լթնան՝ 23
Օյիֆ վէ Վէլէմ վէ Պէալթթ՝ վէ Լասօր՝ Լա- 24
տաթթա վէ Վերիթթ՝ Լէսրօն եանի Լասօր՝ Լ- 26
մամ վէ Շէմա՝ վէ Սօլատա՝ վէ Լասար Լատ- 27
տա վէ Լէշմօն վէ Պէյթփալէդ՝ վէ Լասար- 28
շուալ վէ Պէրշէպա՝ վէ Պիզեթթեա՝ Պաալա 29
վէ Լյիմ վէ Լ՝սէմ՝ վէ Լթթօլաթ վէ Վէպիլ 30
վէ Լօրմա՝ վէ Սիզլազ վէ Սատմաննա վէ 31
Սանսաննա՝ վէ Լէպաթթ վէ Շիլհիմ վէ Լին 32
վէ Իիմօն՝ ձիւզէսի էյիրմի տօգուլ շէհր տըր ,
հէմ օնլարըն քէյլէրի : () վատա՝ Լշթաօլ վէ 33
Սարեա՝ վէ Լշնա՝ վէ Օանօհ վէ Լնղաննիմ՝ 34
Խապիփուհ վէ Լշնամ՝ Լարմութ վէ Լ՝տալլամ՝ 35
Շըֆօ վէ Լգէֆա՝ վէ Շաալաիմ վէ Լ՝տիթպ- 36

իմ վէ կէտերա վէ կէտերութաիմ՝ օն տէօրթ շէհր
 37 վէ օնլարըն քէզլէրի : Սէնան վէ Հատաշա վէ
 38 Սիկտալիատ՝ վէ Տիւէան վէ Սիսփէ վէ Լադ-
 39 Թէէլ՝ Լախիշ վէ Պասգաթ վէ Լիկըն՝ վէ
 41 Խապպօն վէ Լահմաս վէ Խիթլիշ՝ վէ կէտերութ՝
 Պէյթտակօն վէ Լահմաս վէ Սադգէտա՝ օն ալ-
 42 Թը շէհր վէ օնլարըն քէզլէրի : Լիպնա վէ Լի-
 43 Թէր վէ Լիշան՝ վէ Լիթմաշ վէ Լիշնա վէ Լի-
 44 սիպ՝ վէ Լիթիլա վէ Լիթիլա վէ Սարէշա՝ տօգուզ
 45 շէհր վէ օնլարըն քէզլէրի : Լիգրօն վէ օնուն
 46 Գասապալարը վէ քէզլէրի իլէ , Լիգրօնտան
 տէնիզէտէք՝ Լիտօտուն եանընտա օլան Տէփ շէհր-
 47 շէք քէզլէրի իլէ , Լիտօտ՝ Գասապալարը վէ
 քէզլէրի իլէ , Լիշա՝ Գասապալարը վէ քէզլէրի
 իլէ՝ Թա Սըսըր տէրէսինէտէք , վէ պէջիք տէ-
 48 նիզէ՝ սինօրու իլէ : Սէ տաղտա՝ Համիր վէ
 49 Լաթթիթի վէ Սօթօ՝ վէ Տաննա վէ Վիթեաթ
 50 Սաննա եանի Տէպիր՝ վէ Լիշնապ վէ Լիթէմօ վէ
 51 Լիշնիմ՝ վէ Լիշէն վէ Լիշօն վէ Լիթօ՝ օնպիր շէհր
 52 վէ օնլարըն քէզլէրի . Լիթապ վէ Տումա վէ Լի-
 53 շէան՝ վէ Լիանում վէ Պէյթթափփուհ վէ Լի-
 54 Թէգա՝ վէ Լիւմիլա վէ Վիթեաթպալա՝ եանի
 Լիպրօն վէ Սիօր՝ տօգուզ շէհր վէ օնլարըն
 55 քէզլէրի . Սիօն՝ Վարմէլ վէ Օիթ վէ Լուդ-
 56 գա՝ վէ Լիլիէլ վէ Լադտէա՝մ վէ Օլանօհ
 57 Վաին՝ Լիպէա՝ վէ Լիթմա՝ օն շէհր վէ օնլարըն
 58 քէզլէրի . Հալհուլ՝ Պէյթսուր վէ Լիտօր՝ վէ
 59 Սաա՝րաթ վէ Պէյթմանօթ վէ Լիլիէգօն՝ ալթը
 60 շէհր վէ օնլարըն քէզլէրի . Վիթեաթպալա՝ Լի-
 եանի Վիթեաթեանիմ վէ Լիպալա՝ իքի շէհր վէ
 61 օնլարըն քէզլէրի . Շէօլտէ՝ Պէյթմարապա՝
 62 Սիտափն վէ Սիտափա՝ վէ Լիպշան վէ Թալ-
 շէհրի վէ Լիշիկտափ՝ ալթը շէհր վէ օնլարըն

քեցիք: Եւ մնա խեղճալիմտէ սաքին ոչան 63
 խեղճալի խառաւ զոգուլարը գովմաղա գատիր
 օրմատըլար: վէ խեղճալիք՝ թա պուկիւնէտէք՝
 խեղճաւ զոգուլարը իլէ խեղճալիմտէ սաքին
 զտուլար:

ԳԼԵ, 16:

Ս Է խաւփ զոգուլարընըն գուրա՛սը խեղճո խօր- 1
 տանտան խեղճո սուլունուն կիւնտօղուտունա
 տօղու՝ խեղճտան եօգարը չըգան չէօլէ Պէյ-
 թէլ տաղընա չըգար: Ս Է Պէյթէլտէն խօղա 2
 չըգար, վէ Երբի Ե՛րարօթ սինօրունտան կէչէր:
 Ս Է պաթըյա տօղու խափէրի սինօրունա էնէր, 3
 թա աշաղաքի Պէյթէլտէն սինօրունա տէք, վէ
 թա լէզերէտէք, վէ օնուն նիհայէթի տէնիզտէ
 տիր:

Խմտի խաւփ զոգուլարը յանասսէ վէ խօրա 4
 իմմիրաս՝ սլտըլար: Ս Է խօրաիմ զոգուլարընըն 5
 սինօրու գապիլէլէրինճէ պո՛ւ զտու: եա՛նի մի-
 րաս՝ լարընըն սինօրու՝ կիւնտօղուտան Ե՛րարօ-
 թատտար զաու, թա եօգարըքի Պէյթէլտէն 6
 տէք: Ս Է պու սինօր փօրեաւ դարափընտան
 ի՛խմաթաթէ տէնիզէ չըգար, վէ պու սինօր 7
 կիւնտօղուտան թաանաթ չիլըլ տօլաշըր, վէ օն-
 տան կիւնտօղու դարափընտան խանօհայա՛ կէչէր:
 Ս Է խանօհատան Ե՛րարօթա վէ խաւփաթա 7
 էնէր, վէ խեղճոյա տալանըպ՝ խօրտանա՛ չըգար:
 Թապիփուհտան՝ պու սինօր պաթըյա տօղու 8
 յանա տէրէսինէ կիտէր, վէ օնուն նիհայէթի
 տէնիզտէտիր: խօրաիմ զոգուլարը՛ արպըր՝ ըն մի- 9
 րաս՝ ը՛ գապիլէլէրինճէ պու աուր: Ս Է խօրաիմ
 զոգուլարը իլէն սյըրըլըլ շէհրէր՝ յանասսէ օ-
 զուլարըն միրաս՝ ը՛ արասընտա տըր, հէփ շէհրէր

10 վէ օնլարն քեցլէրի: Ս է օնլար՝ Լէզերտէ սա-
քին օլան . Բանասանիլէրի գօվմատրլար . վէ Բա-
նասանիլէր՝ Թա պուկիւնէտէք Եփրաիմի՝ն արա-
սընտա սաքին օլուպ՝ խարաճկիւզար գոլ օլտու-
լար:

ՊԵՇ. 17:

- 1 Ս է Սանասսէ սըպղընըն գուրա՛սը պո՛ օլտու .
չին Եօսէֆին իլք տօղուշու օ իտի . Սանասսէնին
իլքտօղուշու Սախիր Լիլէա՛տըն պապասը՝ ճէնք
ատէմի օլմաղըլա , Լիլէա՛տ վէ Պաշան օնուն օլ-
- 2 տու : Ս է Սանասսէնին պագը օղուլարընըն
գապիլէլէրինճէ գո՛ւա՛լալը օլտու , Լալիէղէր օ-
ղուլարընըն վէ շէլէգ օղուլարընըն վէ Լշրիէլ
օղուլարընըն վէ Շէխէմ՝ օղուլարընըն վէ շէ-
ֆէր օղուլարընըն վէ Շէմիտա՛ օղուլարընըն .
Եօսէֆ օղու Սանասսէնին օղուլարը գապիլէլէ-
- 3 րինճէ պունլարտըր : Ս է Սանասսէ օղու Սա-
խիր օղու Լիլէա՛տ օղու շէֆէր օղու Սէլօֆհա-
տըն օղուլարը օլմայըպ՝ օնուն գըզլարը վարտը .
վէ օնուն գըզլարընըն ատլարը պունլար տըր .
Սահլա վէ Լօա՛ շօղա՛ Սիլքա վէ խիթա :
- 4 Խմտի օնլար քեահին Ելէա՛ղարըն էօնիւնէ՛ վէ
Լոն օղու Եօշուանըն էօնիւնէ վէ պէյլէրին էօ-
նիւնէ եագլաշըպ տէտիլէր . Լապպ Սնէյէ էմր
էյլէտիքի՛ պիզէ գարընտաշլարըմըզըն արասընտա
միրաս՝ վէրէ . վէ Լապպըն էմրի իւզրէ օնլարա՛
պապալարընըն գարընտաշլարընըն արասընտա
- 5 միրաս՝ վէրտի : Ս է Սանասսէյէ՛ Եօրտանըն
էօթէ եագասընտա օլան Լիլէա՛տ վէ Պաշան տի-
- 6 յարընտան մա՛տա՛ օն հիսսէ տիւշտիւ : Օլիթա
Սանասսէնին գըզլարը՝ օնուն օղուլարը արասըն-
տա միրաս՝ ալտըլար . Լիլէա՛տ տիյարը իսէ Սա-

նաասէնին պագը օղուլլարընըն օլտու : Ս է Ս 7
 նաասէնին սինօրու պո օլտու . Ղէրտէն՝ Ը է հէմ
 էօնիւնտէ օլան Ս իսմաթաթ , վէ պու սինօր Ղն
 թափփուհ սաքինլէրինէտէք կիտէր : խափփուհ 8
 տիյարը Ս նաասէնին օլտու . վէ Ս նաասէնին
 սինօրունտա լան խափփուհ՝ Ս ֆրաիմ օղուլլա-
 րընըն տըր : Ս է պու սինօր Ղանա տէրէսինէ՝ 9
 տէրէնին գըպլէ դարաֆընտան էնէր . Ս նաասէ-
 նին շէհրլէրինին արասընտա պունլար Ս ֆրաիմի՝ ն
 շէհրլէրի տիր . վէ Ս նաասէնին սինօրու տէրէնին
 փօրեաս դարաֆընտան տըր , վէ նիհայէթի տե-
 նիդտէ տիր : Ղըպլէ դարաֆընտան Ս ֆրաիմին 10
 վէ փօրեաս դարաֆտան Ս նաասէնին օլուպ՝ սի-
 նօրու տէնիզ օլտու . վէ փօրեաստան հանա Ղէրե
 վէ կիւնտօղուսունտան Ս սախարու տայանըղար :
 Ս է Ս սախարտա հէմ Ղէրտէ՝ Պէյթէան վէ 11
 օնուն գասապալարը վէ Ս պլէմ՝ հէմ օնուն գա-
 սապալարը վէ Տօր սաքինլէրի վէ օնուն գասապա-
 լարը վէ Ղնտօր սաքինլէրի վէ օնուն գասապալա-
 րը վէ խաանախ սաքինլէրի վէ օնուն գասապա-
 լարը վէ Ս էկիտտօ սաքինլէրի հէմ օնուն գասա-
 պալարը՝ օլ իւչ նահիյէ Ս նաասէնին օլտու :
 Ս է Ս նաասէ օղուլլարը պու շէհրլէրի զապգ 12
 էթմէյէ գատիր օլմատըլար . ամմա Վանաանի-
 լէր օլ տիյարտա սաքին օլմաղա պաշտարլար :
 Ս է օլտուքի՝ Սարաէլ օղուլլարը գուվվէթլէն 13
 տիքտէ՝ Վանաանիլէրի խարաճկիւլար էթտի-
 լէր , ամմա օնլարը պիւթիւն պիւթիւնէ գօլմա-
 տըլար :

Ս է Ս օսէֆ օղուլլարը Ս օշուա՛յա սէյլէյիպ 14
 տէտիլէր . Վիշիւն պանա միւրաս՝ իշիւն պիր գու-
 րա՝ վէ պիր հիսսէ վէրտին , պէն իսէ չօգ խողզըմ .
 չիւն շիմտիյէտէկին Ս ապպ պէնի պերէքէթլէմիշ-

- 15 տիր: Ս է Եօշուա՝ օնլարա տէտի . Եյեր սէն չօգ խալգ խսէն՝ օրմանա չըգ , վէ ֆէրիզիլէրին հէմ Իէֆաիմիլէրին տիյարընտա՝ օրատա քէսիպ քէնտինէ Դէրէտի աչ , էյեր Եֆրաիմ տաղը սանա
- 16 աղիսէ: Ս է Եօսէֆ օղուլարը տէտիլէր . () տաղ պիզէ նէթմէղ , վէ վատի տիյարընտա՝ Պէյթշէանտա վէ գասապալարընտա հէմ Իզրէէլ վատիսինտէ սաքին օլան ճիւմլէ Բանասնիէ
- 17 լէրին տէմիր ա՛րապալարը՝ վար: Ս է Եօշուա՝ Եօսէֆ էվինէ՝ Եանի Եֆրաիմէ վէ Եանասոէյէ սէջլէյիպ տէտի . Են չօգ խալգսըն , վէ չօգ գուվլէթին վար , սանա պիր գուրա՝ օլմաղ խսէ ,
- 18 Տաղ սէնին օլունճա , օ օրմանըգ օլմաղըլա՝ օնու քէսիպ աչ , վէ ուճունաստէք սէնին օլա . զիրա սէն Բանասնիլէրի գովարսըն , էկէրէ տէմիր ա՛րապալարը օլուպ՝ օնլար գուվլէթի խստէ :

ՊԼՇ 18:

- 1 Ս է Եարաէլ օղուլարըն ճիւմլէ ճէմաթը Ը Թլտա ճէմ՝ օլուպ՝ օրատա շէհատէթ չատրըրընք գուրտուլար , վէ տիյար՝ հուղուրլարընտա ալթ օլունտու :
- 2 Ս է Եարաէլ օղուլարընտա՝ միրաս՝լարընք Թագսիմ էթմէմիշ Եէտի սըպդ գալմըշտը :
- 3 Եանի Եօշուա՝ Եարաէլ օղուլարընտա տէտի . Պապալարընըզըն Ելլահը Բապպըն սիպէ վէրտիյի տիյարը՝ վարըպ զապդ էթմէյէ նիշէյէ՝ տէք իհմալ
- 4 էտէրսինիզ : Բէնտինիզէ հէր սըպդտան իւշէր տտէմ վէրին , վէ օնլարը կէօնտէրէյիմ , վէ գալգըպ օ տիյարտա կէզսինլէր , վէ օնու միրաս՝լարը՝ միւճէպինճէ Եաղսընլար . անտէն պանա տէօն
- 5 սինլէր: Ս է օնու Եէտի փայա Թագսիմ էթմէսինլէր . Եյէհուտա քէնտի սինօրոմտա՝ գըպլէ-

տէն եանա տուրա, վէ Լօսէֆ էվի քէնտի սինօր-
լարընտա փօրեաստան եանա տուրալար: Դմտի 6
սիդ տիյարը եէտի փայա եազասըզ, վէ պուրայա
պանա կէթիթէսիդ. վէ Լլահըմըզ Բապպըն հու-
զուրուռտա՝ պուրատա սիդէ գուրա՝ աթայըմ:
(.) Խրա Լէփիլիէրին՝ արանըղտա փայը եօգտուր. 7
չիւն օնլարըն միրաս՝ը՝ Բապպըն քեահինիլիտի.
վէ Լյատ իլէ (Պուպէն հէմ Լ)ննասսէնին եարը
սըպդը՝ Բապպըն գուլու Լ)նէնին օնլարա վէրտիլի
Լօրտանըն եօթէ եազասընտա կիւնտօղուսուն-
տա միրաս՝լարընը ալտըլար: Դմտի օ ատէմլէր 8
գալգըպ՝ կիթտիլէր, վէ Լօշուա՝ օլ տիյարը եազ-
մաղա կիտէնլէրէ Թէնպիհ էտիպ տէտի. Լիտին,
վէ օ տիյարտա կէղիպ օնու եազըն, անտէն պանա
տէօնիւն, վէ պուրատա՝ (Խլօտա Բապպըն հու-
զուրուռտա սիդէ գուրա՝ աթայըմ: Դմտի օ ա- 9
տէմլէր կիտիպ՝ օ տիյարտան կէչտիլէր, վէ օնու՝
չէհը պէ շէհը՝ եէտի փայա պիր քիթապա եազ-
տըլար, վէ (Խլօ օրտուսունա Լօշուա՝յա կէլտի-
լէր: Լ) է Լօշուա՝ օնլարա (Խլօտա Բապպըն 10
հուզուրուռտա գուրա՝ աթտը. վէ Լօշուա՝ օրատա
Խարաէլ օղուլլարընա՝ փայլարընձա՝ տիյարը
Թազսիմ էթտի:

Լ) է Էլլէլա Պէնիամին օղուլլարը սըպդընըն՝ 11
գապիլիլէրինձէ՝ գուրա՝սը՝ չըգտը. վէ գուրա՝լա-
րընըն սինօրու Լէհուտա օղուլլարը իլէ Լօսէֆ օ-
ղուլլարըն արասընտա չըգտը: Լ) է օնլարըն սի- 12
նօրու փօրեաս դարաֆընտա՝ Լօրտանտան օլտու.
վէ պու սինօր փօրեաստան Լէրիհօնուն եան դա-
րաֆընա եօգարը չըգըպ՝ պաթըյա տօղրու տաղա՝
եօգարը չըգար, վէ նիհայէթի Պէյթամլէն չէօ-
լիւնտէ տիր: Լ) է օրատան պու սինօր Լուզտան՝ 13
Լուզուն՝ եանի Պէյթէլին գըպլէ եանընտան կէ-

- չէր . անտէն պու սինօր՝ աշաղաքի Պէյթհօրօնուն
գըպլէսինտէն օլան տաղըն եանընտա լ՛դարօ-
- 14 թատտարա էնէր : Ս է պու սինօր նիշան քէսէ-
րէք տէնիզ եանընա՝ գըպլէյէ տօղրու Պէյթհօ-
րօնուն էօնիւնտէ օլան տաղտան գըպլէյէ տօղրու
տօլաշըր . վէ օնուն նիհայէթի Վիթեաթպաալ-
տա՝ հա՛նի լքէհուտա օղուլարը շէհրի օլան Վիթ-
եաթեալիմտէ տիր . պաթը՝ եանը պու տուր :
- 15 Ս է գըպլէ եանը Վիթեաթեալիմին ուճունտան
օղուպ՝ օլ սինօր պաղըյա՝ տօղրու խուրուճ էտէ-
րէք լ՛էֆթօհ սույու փունկարլարընա չըգար :
- 16 լ՛նտէն օ սինօր՝ լ՛էֆաիմ վատիսինտէ փօրեաս-
տան եանա օլան շիննօմ օղուլարը տէրէսինին
էօնիւնտէքի տաղըն ուճունա էնէր . վէ լ՛էպուսին
եան դարաֆընտան գըպլէյէ տօղրու շիննօմ տէ-
- 17 րէսինտէն էնէրէք՝ լ՛նրօկէլէ էնէր . Ս է փօր-
եաստան եանա նիշան քէսէրէք՝ լ՛նշէմէշէ չը-
գար , անտէն լ՛տուփիմ եօգուշունուն դարշըսըն-
տա օլան լ՛էլիլօթէ չըգար , վէ լ՛ուպէն օղու Պօ-
- 18 հանըն դաշընա էնէր . Ս է լ՛րապանըն գարշը-
սընա փօրեասա տօղրու հան դարաֆընտան կէչիպ՝
- 19 լ՛րապույա էնէր . լ՛նտէն պու սինօր Պէյթհօղ-
լանըն փօրեասա տօղրու հան դարաֆընտան կէ-
չէր , վէ պու սինօրուն նիհայէթի թուշ տէնիպի-
նին փօրեասա տօղրու տիլինտէ լ՛օրտանըն գըպ-
լէյէ տօղրու ուճունտա տըր , գըպլէ սինօրու պու
- 20 տուր : Ս է կիւնտօղուսունտան եանա սինօրու
լ՛օրտան տըր . Պէնիամին օղուլարընըն միրաս՝ ը
գապիլէլէրինճէ՝ չէփչէվրէ սինօրլարը իւզրէ պու
տուր :
- 21 Ս է Պէնիամին օղուլարը սըպղընըն գապիլէ-
լէրինճէ՝ շէհրլէրի պուսլուր տըր . լ՛քրիհօ վէ
- 22 Պէյթհօղա վէ լ՛մէգգէսիա , Ս է Պէյթա՛րա-

պա վէ Սէմարիմ վէ Պէյթէլ, վէ Լ' Վիմ վէ Փա- 23
րա վէ Լ' Փրա, վէ Խեփարհաւմանայ վէ () Փ- 24
նի վէ Լյապա, օն իբի շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի .
Լիպէօն վէ Բամա վէ Պէրօթ, վէ Սիսիէ վէ 25
Բէփրա վէ Բնա, վէ Բէգէմ վէ Բրփաէլ վէ 27
Խարալա, վէ Սէլա՝ Լյէփ վէ Լէպուսի եանի 28
Լէրուշալաիմ՝ Լիպէա՝ լէ՝ Գիրեաթ, օն տէօրթ
շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի . Պէնիսամին օղուլա-
րընըն՝ գապիլէլէրինճէ՝ միրաս՝ը պու տուր :

ՊԵՇ, 19.

Ս է իբինճի գուրա՝ Ե իմէօնա՝ գապիլէլէրինճէ 1
Ե իմէօն օղուլար սրպղընա չըգտը . վէ օնլարըն
միրաս՝ը՝ Լէհուտա օղուլարընըն միրաս՝ը՝ արա-
սընտա օլտու : Ս է միրաս՝լարը իւզըն օնլարըն 2
պու-օլտու . Պէրշէպա՝ վէ Եպա՝ վէ Սլատա ,
վէ Զասարշուա՝ վէ Պալա վէ Լ' սէմ, վէ Լյ- 3
թօլատ վէ Պէթուլ վէ Զօրմա, վէ Սիգլալ վէ 5
Պէյթմարքապօթ վէ Զասարսուա, վէ Պէյթ- 6
լէպաօթ վէ Եարուհէն, օն իւշ շէհր վէ օնլարըն
քէյլէրի . Լ'ին՝ Բիմօն վէ Լ'թէր վէ Լ'շան, 7
տէօրթ շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի, հէմ պու 8
շէհրլէրին չէփշէվըլէրինտէ հէփ քէյլէր՝ Թա
Պաա՝լաթպէրէ՝ Բամաթէտէք գըպլէյէ տօղրու :
Ե իմէօն օղուլարը սրպղընըն գապիլէլէրինճէ
միրաս՝ը պու տուր : Ե իմէօն օղուլարըն միրաս՝ը 9
Լէհուտա օղուլարընըն հիսսէսինտէ տիր . զիրա
Լէհուտա օղուլարըն միրաս՝ը՝ քէնտիլէրէ չօգ
օլմաղըլա, Ե իմէօն օղուլարը՝ օնլարըն միրաս՝ը՝
արասընտա միրաս՝ ալտըլար :

Ս է իւշինճիւ գուրա՝ գապիլէլէրինճէ . Օ է- 10
պուլօն օղուլարընա տիւշտիւ . վէ օնլարըն միրա-
ս՝ընըն սինօրու Սարիտէտէք օլտու : Ս է օնլա- 11

- որն սինօրու տէնիզէ վէ Սարալայա չըգար, վէ
 Տապպաշէթէ տայանըր. հէմ Լօգնէւմէ տենին-
 12 տէ օլան տէրէյէ տայանըր: Ս է Սարիտտէն
 կինտօղույա կինտօղուտունա Վիսլօնթապօր
 սինօրունա տէօնէր. վէ Տապէրաթտան չըգար
 13 Լաֆիայա եօգարը չըգար: Ս է օրատան կին-
 տօղույա՝ կինտօղուտունտան՝ Լիթթահէֆէր
 Խթթապաինէ կէչէր. վէ Իմմնմէթօր Լէ-
 14 ալա չըգար: Լնտէն օնուն սինօրու փօրեաստան
 Հաննաթօնու տօլաշըր, վէ օնուն նիհայէթի
 15 Խթթահէլ տէրէսինտէ տիգ: Ս է Վազգաթ-
 վէ Վահալալ վէ Ը իմրօն վէ Խաալա վէ Պէյթի-
 16 հէմ, օն իքի շէհր հէմ օնլարըն քէյլէրի: Օ է-
 պուլօն օղուլարընըն միրաս'ը գապիլէլէրինճէ սո-
 տուր. պուլ շէհրլէր վէ օնլարըն քէյլէրի:
 17 Խաախարա տէօրտինճի գուրա՝ չըգար, Խա-
 18 ախար օղուլարընա գապիլէլէրինճէ: Ս է օն-
 լարըն սինօրու պո-օլտու. Խըրէէլ վէ Վէսուլթ
 19 վէ Ը ունէմ, վէ Հաֆարաիմ վէ Ը իօն վէ Լ-
 20 նահարաթ, վէ Խապիթ վէ Վիշնօն վէ Լպէտ
 21 վէ Իէմէթ վէ Լնկաննիմ վէ Լնհատտա վէ
 22 Պէյթիպասէս: Ս է պու սինօր Խապօրա վէ
 Ը ահասիմէ վէ Պէյթիշէմէշէ եէթիշի, վէ օն-
 լարըն սինօրունուն նիհայէթի Խօրտանտա տըր,
 23 օն ալթըր շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի: Խաախար
 օղուլարըն սըպգընըն՝ գապիլէլէրինճէ՝ միրաս'ը
 պու տուր, պո- շէհրլէր վէ օնլարըն քէյլէրի:
 24 Ս է պէշինճի գուրա՝ գապիլէլէրինճէ՝ Լշէր օ-
 25 ղուլարընա չըգար: Ս է օնլարըն սինօրու պո-
 օլտու. Հէլէգաթ վէ Հալի վէ Պէդէն վէ Լաշաֆ,
 26 վէ Լալմէլէք վէ Լմէա'տ վէ Սիշալ. վէ պաթը-
 տան եանա Վարմէլէ վէ Ը իհօրլիպնաթա տա-
 27 յանըր: Ս է կին տօղուտունտան Պէյթտաղօ-

նա տէօնիւպ՝ Օւպուլոնա վէ Լէֆթահէլ տէ-
րէսինէ փօրեաստան եանա՝ Պէյթէ մէգէ վէ՝ Լէ-
իէլէ տայանըր . վէ սօլտան Վապուլա չըգար :
Ու է Լէպրօն վէ Լէհօպ վէ Նամօն վէ Վանա՝ 38
Թա պէյլիք Սիտօնատէք . Լէտէն պու սիւ 29
նօր Բաւայա տէօնէր , Թա մէթին շէհրէ՝ Սու-
րատէք , անտէն պու սինօր Նօսայա տէօնէր . վէ
օնուն նիհայէթի տէնիզտէ՝ Լէպղիպա հիսսէսին-
տէտիր . Ու է Սլամա վէ Լէֆէգ վէ Լէհօպ՝ Ի-30
յիրմի իքի շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի : Լէք 31
օղուլարը սրպղընըն՝ գապիլէլէրինճէ՝ միրաս՝ը
պու տուր , պու շէհրլէր վէ օնլարըն քէյլէրի :

Վէֆթալի օղուլարընա ալթընճը՝ գուրա՝ չըգ-32
տը , Վէֆթալի օղուլարընըն գապիլէլէրինճէ :
Ու է օնլարըն սինօրու պու օրտու . Նէլէֆտէն՝ 33
Լէօնտան՝ Խաանաննիմտէ վէ Լտաթի՝ Լէգէպ
վէ Լապնէէլ լա Լազուամտէք , վէ օնուն նի-
հայէթի Եօրտանտա՝ տըր . Ու է պու սինօր պա-34
թըյա տօղրու Լէնթթթապօրա տէօնէր , վէ օրա-
տան Նուգգօգա չըգար , վէ գըպլէտէն Օւպու-
լոնա տայանըր , վէ պաթըտան Լէքէ՝ վէ Լէ-
հուպայա կիւնտօղուսունտան Եօրտանա եէթի-
շիր . Ու է հիսարը շէհրլէր Սիտտիմ՝ Սէր վէ 35
Նամմաթ՝ Բաբաթ վէ Վիննէրէթ , վէ Լ-36
պամա վէ Բամա վէ Նասօր , վէ Վէտէշ վէ 37
Լտրէի վէ Լէհասօր , վէ Երօն վէ Սիկտա-38
լէլ՝ Նարէմ վէ Պէյթանաթ վէ Պէյթշէմէշ ,
օն տօգուղ շէհր վէ օնլարըն քէյլէրի տիր :
Վէֆթալի օղուլարը սրպղընըն՝ գապիլէլէրինճէ՝ 39
միրաս՝ը պու տուր , պու շէհրլէր վէ օնլարըն քէյ-
լէրի :

Տան օղուլարը սրպղընա՝ գապիլէլէրինճէ եէ-40
տինճի գուրա՝ չըգտըր : Ու է միրաս՝լարընըն սի-41

- նօրու պիւ՝ օլտու. Սօրա՛ վէ ԼճԹաօլ վէ Ի՛րշէ-
 42 մէշ, վէ Շաա՛լապպին վէ Լճալօն վէ Իթլա,
 43 վէ Լճլօն վէ Թփմնաթա վէ Լճրօն, վէ Լճթէգէ
 45 վէ Լիպթօն վէ Պաա՛լաթ, վէ Լճհուտ վէ Պէ-
 46 նէպերադ վէ Լաթրիմնօն, վէ Սէնարգօն վէ
 Բագգօն տըր, Լաթա էօնիւնտէ օլան սինօր իլէ:
 47 Սէ Տան օղուլարընըն սինօրու՝ քէնտիլէր իշիւն
 քիւլիւք չըգտը. իմաի Տան օղուլարը չըգտը՝
 Լէշէմ իլէ ճէնք էթտիլէր, վէ օնու Ֆէթհէտիպ՝
 գըլլ՝ աղընտան կէշիրտիլէր, վէ օնու զապդ է-
 տիպ՝ օնտա սաքին օլտուլար. վէ Լէշէմին ատընա՝
 պապալարը Տանըն ատընտան՝ Տան գօտուլար:
 48 Տան օղուլարը սըպդընըն՝ գապիլէլէրինճէ՝ մի-
 րաս՝ը պիւ տուր, պիւ շէհրլէր վէ օնլարըն քէջ-
 րէրի:
 49 Իմաի տիպարը սինօրլարընճա փայլաշմայը Թէ-
 մամէտինճէ, Լարաէլ օղուլարը՝ Լուն օղուլ Լճ-
 շուա՛յա քէնտիլէրին արասընտա միրաս՝ վէրտի-
 50 լէր. Բապպըն սէօղիւ իւզըն՝ օնա տիլէտիյի
 շէհրի՝ Լճփրաիմ տաղընտա Թփմնասէրասը վէր-
 տիլէր. վէ օշէհրի եափըպ՝ օնտա սաքին օլտու:
 51 Վիւնահին Լճէա՛զար իլէ՝ Լուն օղուլ Լճշուա՛-
 նըն վէ Լարաէլ օղուլարը սըպդլարընըն պաշ պա-
 պապալարընըն Շիլօտա Բապպըն հուլուրունտա
 ճէմաաթ շատըրը գափուսունտա գուրա՝ իլէ
 Թագսիմ էթտիլէրի միրաս՝լար պունլար տըր.
 վէ տիպարը Թագսիմ էթմէյի պիթիրտիլէր:

ԳԼԸ. 20.

- 1 Սէ Բապպ Լճշուա՛յա սէջլէյիպ տէտի. Լարա-
 էլ օղուլարընտ սէջլէյիպ տէյէսին. Սօսէնին
 եէտիլէ սիլէ օլ տէտիյիմ փէնահկեահ շէհրլէրի
 3 քէնտինիզ իշիւն վէրին, Վիպիլմէզլիլէ խա-

դա իլէ տտեմ էօլտիւրէն գաթիլ՝ օրայա գաչա .
 վէ օնլար սիզէ գանը տա՛վա էտէնտէն սրղընաճագ
 եէր օլալար : Ս է պու շէհրլէրտէն պիրինէ գա- 4
 չըպ՝ շէհրին գափուսու մէտիւէլինտէ տուրա , վէ օլ
 շէհրին իթթիյարլարընըն գուլագլարը իշիտիր-
 քէն՝ մասլահաթընը սէջլէյէ . վէ օնլար օնու
 շէհրէ եանլարընա ալըպ՝ օնա պիր մահալ վէրէ-
 լէր , վէ օնլար իլէ սաքին օլա : Ս է գանը տա՛վա 5
 էտէն օնուն արտընճա գօվալատըղտա , գաթիլի օ-
 նուն էլինէ թէսլիմ՝ էթմէյէլէր . զիրա օ՝ գօնշու-
 պունու պիլմէզլիքլէ էօլտիւրմիւշտիւր , վէ տիւն
 էօթէկիւնտէն պերու օնա դարազը եօղուտու :
 Ս է թաճէմահաթըն հուզուրունտա շերիաթ ի- 6
 չիւն մուրաֆա՝ օլունճէյէտէք՝ թա օլ կիւնլէրտէ
 օլան պէշիւք քահահին էօլիւնճէյէտէք , օ շէհրտէ
 սաքին օլա . անտէն գաթիլ տէօնիւպ՝ քէնտի շէհ-
 րինէ վէ քէնտի էվինէ օլ օրատան գաչտըղը շէհ-
 րէ վարա :

Իմտի Լպլիլտէ 'Լէթթալի տաղընտա 'Կէտէ- 7
 չի՝ վէ Լփրաիմ տաղընտա (էիւէմի՝ վէ Լէհու-
 տա տաղընտա 'Կիրեաթարպսյը եանի շէպ-
 րօնսէ թագտիս էթտիլէր : Ս է Լէրիհօ Լյօրտա- 8
 նըն էօթէ եագասընտա՝ կիւնտօղուսունտան եգ-
 նա Բուպէն սրպղընտան՝ օվատա չէօրդէ Պէսէրի՝
 վէ Լպտ սըպղընտան Լիլէա՛տտա Թամօթու՝ վէ
 Սանասէ սըպղընտան Պաշանտա Լյօլանը վէր-
 տիլէր : Շիւմէ Խարաէլ օղուլարը իչիւն՝ վէ 9
 արալարընտա միւսաֆիր օլան եագանճը իչիւն
 թա՛յին օլունան շէհրլէր պունլարտըր , քի պիր
 քիմսէյի խագա իլէ հէր էօլտիւրէն օրայա գաչա ,
 վէ ճէմահաթըն հուզուրունա մուրաֆա՝ օլունճէ-
 յէտէք՝ գանը տա՛վա էտէնին էլի իլէ էօտիւրիւ-
 մէյէ :

ՊԵՇ 21.

- 1 Ս է Լէիլիէրին պաշ պապալարը՝ քեահին Լէմզար իլէ՝ Լուսն օղու Լօշուսյա վէ Լարաէլ օղուլարը սրպղըրնն պաշ պապալարընա եագլաշտըլար, Ս է Բանտան տիյարնտա Շիլտա օնլարա սէօլէյիպ տէտիլէր. Բապպ Ս օսէնին եէտիլէ եմր էթտիլի պիղէ սաքին օլմագ իշին շէհրէր վէ տալարլարըմը իշին օնլարն վարօշլարընը՝ վէրիլէ։ Խմտի Լարաէլ օղուլարը՝ Բապպըն սէօղիլ իւզրէ՝ քէնտի միրաա լարնտան Լէիլիլէրէ պու շէհրէրի վէ օնլարն վարօշլարընը վէրտիլէր։
- 4 Ս է Իլգուրա՝ Ղահաթըլարըն գապիլէսինէ չըգտը. վէ Լէիլիլէրտէն քեահին Լճարօնուսն օղուլարընա գուրա՝ իլէ՝ Լէհուտա սրպղընտան վէ Շիմէօնըլարըն սրպղընտան վէ Պէնիամին սրպղընտան օն իւշ շէհր օլտու։ Ս է պագը գալան Բահաթ օղուլարընա գուրա՝ իլէ՝ Լփրաիմ սրպղը գապիլէլէրինտէն վէ Տան սրպղընտան վէ Սանասսէնին եարը սրպղընտան օն շէհր վէրիլէ։
- 6 Ս է Լերշօն օղուլարընա Լադախար սըպղը գապիլէլէրինտէն վէ Լճեր սրպղընտան վէ Լեֆթալի սրպղընտան՝ վէ Պաշանտա Սանասսէնին եարը սրպղընտան գուրա՝ իլէ օն իւշ շէհր վէրիլէ փի։ Սէրարի օղուլարընա գապիլէլէրինձէ՝ Բուպէն սրպղընտան վէ Լատ սրպղընտան վէ Լէպիլ օնլարն վարօշլարընը՝ գուրա՝ իլէ Բապպըն Ս օսէնին եէտիլէ եմր էթտիլի կիպի վէրտիլէր։
- 9 Ս է Լէհուտա օղուլարը սրպղընտան Տէմ Շիմէօն օղուլարը սրպղընտան՝ պու իսմլէրիլէ

- լարը իլէ՝ կաթրիմմօնու վարօշարը իլէ, տէօրթ
 25 շէհր վէրաիլէր: Ս է Սննասսէնին եարը սրպ-
 գընտան Խաէնախը վարօշարը իլէ՝ վէ կաթ-
 րիմմօնու վարօշարը իլէ, իբի շէհր վէրաիլէր:
 26 Գահաթ օղուլարըն պագը գալան գապիլէլէրի-
 նին ճիւմլէ շէհրլէրի օն տուր, վէ օնլարըն վարօշ-
 արը:
 27 Ս է Լէիլիլէրին գապիլէլէրինտէն կերշօն օ-
 ղուլարընա՝ Սննասսէնին եարը սրպգընտան գա-
 թիլէ փէնահկեահ շէհրի օլան Պաշանտա կօլանը
 վարօշարը իլէ՝ հէմ Պէէշթերայը վարօշարը ի-
 28 լէ, իբի շէհր վէրաիլէր: Ս է Լասախար սրպգըն-
 տան Գիշեօնու վարօշարը իլէ՝ Տապէրաթը վա-
 29 րօշարը իլէ, Լարմութու վարօշարը իլէ՝ վէ
 Լնկաննիմի վարօշարը իլէ, տէօրթ շէհր վէրաի-
 30 լէր: Ս է Լշեր սրպգընտան Սիշալը վարօշարը
 31 իլէ՝ Լպտօնու վարօշարը իլէ, Հէլգաթը վա-
 րօշարը իլէ՝ վէ Լհօպու վարօշարը իլէ, տէօրթ
 32 շէհր վէրաիլէր: Ս է Լէֆթալի սրպգընտան՝
 գաթիլէ փէնահկեահ շէհրի օլան կալիլտէ Գե-
 տէշի վարօշարը իլէ՝ վէ Համմօթտօրու վարօշ-
 արը իլէ՝ վէ Գարթանը վարօշարը իլէ, իւշ շէհր
 33 վէրաիլէր: կերշօնիլէրին գապիլէլէրինճէ ճիւմլէ
 շէհրլէրի օն իւշ տիւր, վէ օնլարըն վարօշարը:
 34 Ս է գալան Լէիլիլէրէ՝ Սհրարի օղուլարը
 գապիլէլէրինէ՝ Օհպուլօն սրպգընտան Լօղնէ-
 ամը վարօշարը իլէ՝ Գարթայը վարօշարը իլէ,
 35 Տիմնայը վարօշարը իլէ՝ վէ Լահալալը վարօշ-
 արը իլէ, տէօրթ շէհր վէրաիլէր: Ս է Լուպէն
 սրպգընտան՝ Պէսէրի վարօշարը իլէ՝ վէ Լահա-
 36 ղայը վարօշարը իլէ, Գէտէմթու վարօշարը
 իլէ՝ վէ Սէֆաթը վարօշարը իլէ, տէօրթ շէհր
 38 վէրաիլէր: Ս է կատ սրպգընտան՝ գաթիլէ փե-

նահկեահ շէհրի օլան Լիլէա՛տտա Բամթու վա-
րօշլարը իլէ՛ վէ Սահանաիմի վարօշլարը իլէ՛ ,
Հէշպօնու վարօշլարը իլէ՛ վէ Լա՛ղէրի վարօշլարը 39
իլէ՛ , Ճիւմլէսի տեօրթ շէհր ձէրփիլէր : Եւի գա- 40
պիլէլէրինտէն գալան՝ գապիլէլէրինձէ Սէրաբի
օղուլարընըն հէփ շէհրլէրի՛ օնլարըն գուրա՛լարը
օն իքի շէհր օլտու :

Խարաէլ օղուլարընըն միւլքիւ արասընտա Ե- 41
վիլէրին ճիւմլէ շէհրլէրի գըրգ սէքիզ շէհր խաի,
վէ օնլարըն վարօշլարը : Պու շէհրլէրին հէր պի- 42
րինին էդրաֆընտա վարօշու վար տըր . պու շէհր-
լէրին ճիւմլէսի տէ պէշլէ աիր :

Սէ Բապպ Խարաէլէ՛ պապալարընա վէրմէյէ 43
եէմին էթտիյի ճիւմլէ տիյարը վէրտի . վէ օնու
գապգէտիպ՝ օնտա սաքին օլտուլար : Սէ Բապպ 44
օնլարը՝ պապալարընա հէր նիձէ եէմին էթտի ի-
սէ՛ չէփ շէվրէլէրինտէն րահաթլանտըրտը . վէ
օնլարըն ճիւմլէ տիւշմէնլէրինտէն հիչ քիմսէ
էօնլէրինտէ տուրամատը . օնլարըն ճիւմլէ տիւշ-
մէնլէրինի՛ Բապպ օնլարըն էլլէրինէ թէսլիմ էթ-
տի : Բապպըն Խարաէլ էվի հագգընտա սէշլէ- 45
տիյի ճիւմլէ խայր սէօզտէն հիչ պիր սէօզ եապա-
նա տիւշմէտի . ճիւմլէսի վուգճու պուլտու :

ՊԼՇ 22:

() զէման Լօշուա՛ Բուպէնլիլէրի վէ Լատըլարը 1
վէ Սանասսէնին եարը սըպղընը չաղըրտը , Սէ 2
օնլարա տէտի . Սիզ Բապպըն գուլու Սօսէնին՝
սիզէ ճիւմլէ թէնպիհ էթտիյինի սագլատընըզ ,
հէմ սիզէ հէփ թէնպիհ էթտիյիմտէ սէօզլիմէ ի-
գաա՛թ էթտինիզ : Վարընտաշլարընըզ պու չօգ 3
կիւնլէրտէ՛ թա պուկիւնէտէք թէրք էթմէտինիզ
վէ Լա՛ղէրի Բապպըն հըքզ օլունաճագ թէն-

- 4 պիհէրինի սագլատընը : Սէ շիմտի Լլաշընը Բապա գարընտաշլարընընա՝ օնլարա տէտիյի կիպի՝ րահամ վերմիշտիր . իմտի հալա տէօնիւպ չատըրլարընընա՝ Բապաըն գուլու Սնէնին սիղէ Լօրտանըն էօթէ եագասընտա վերտիյի միւլքիւնիւն տիյարընա՝ կիտին : Ընճագ Բապաըն գուլու Սնէնին սիղէ թէնպիհ էթտիյի թէնպիհ վէ նօմօս իլէ ա՛մէլ էթմէյէ զայէթլէ տիգգամ թէտէսիգ , բի Լլաշընը Բապաըն սէվէսիգ , վէ օնուն ճիւմլէ Եօլարընտա՝ եիւրիյէսիգ , վէ օնուն թէնպիհէրինի սագլայանը , վէ օնա՝ եափըշասը , վէ օնա՝ պիւթիւն եիւրէյինիգտէն վէ պիւթիւն ճանընըղտան ի պատէթ էտէսիգ : Ընտէն Լօշուա՝ օնլարը պէրէքէթլէյիպ՝ օնլարը սալըն
- 7 վերտի , վէ չատըրլարընա՝ կիթտիլէր : Իմտի Սնանասէնին եարը սըպղընա Սնէ՝ Պաշանտա՝ Ֆիւլ վերմիշ իտի , վէ եարըսընա Լօշուա՝ գարընտաշլարը իլէ պէրապէր Լօրտանըն պէրի՝ եագասընտա պաթըտա՝ վերտի . հէմ տախի Լօշուա՝ օնլարը չատըրլարընա կէօնտէրտիքտէ՝ վէ օնլարը
- 8 պէրէքէթլէտիքտէ , ()նլարա սէօյլէյիպ տէտի . Զօգ զանիմէթ իլէ՝ վէ զայէթ չօգ սիւրիւլէր իլէ՝ կիմիւլ վէ ալթուն վէ պագըր վէ տէմիր՝ վէ զայէթ չօգ էս՝ վապլար իլէ չատըրլարընընա՝ տէօնիւն . տիւշմէնլէրինիգին եագմաթընը գարընտաշլարընը իլէ փայլանըն : Իմտի Բուպէն օղուլարը իլէ Լթա օղուլարը հէմ Սնանասէնին եարը սըպղըր Բանասան տիյարընտա օլան Ը իլօտան՝ Խարակէ օղուլարընտան տէօնիւպ կիթտիլէր , քի Սնէնին եէտի իլէ Բապաըն սէօզիւ իւզըն թէմլէր էթտիքլէրի միւլքլէրինին տիյարընա՝ Լիլէա՝ տա տիյարընա կիտէլէր :
- 10 Սէ Բանասան տիյարընտա օլան Լօրտանըն

սէմթէրինէ կէլտիքլէրինտէ, Բուպէն օղուլարը
իլէ Կատ օղուլարը հէմ Սանասսէնին եարը սըպ-
դը օրատա Եօրտանըն եանընտա պիր մէզպահ
կէօրիւնիւշտէ պիր պէջիւք մէզպահ հափտըլար:

Եմտի Եարաէլ օղուլարը իշիթտիլէր քի Եշթէ 11
Բուպէն օղուլարը իլէ Կատ օղուլարը հէմ Սա-
նասսէնին եարը սըպդը Վանասան տիյարընըն
գարշըսընտա Եօրտան սէմթէրինտէ Եարաէլ օ-
ղուլարըն կէշիտինտէ պիր մէզպահ հափտըլար
տէնիլյօր: Ե Եարաէլ օղուլարը իշիթտիլէր 12
Եարաէլ օղուլարընըն ճիւմլէ ճէմասթը Ե իլօտա
ճէմ՝ օլտուլար, քի օնլարըն իւզէրինէ ճէնկէ չը-
գալար: Ե Եարաէլ օղուլարը՝ Բուպէն օղուլ- 13
լարը իլէ Կատ օղուլարընա հէմ Սանասսէնին
եարը սըպդընա Եիլէա՛տ տիյարընա քեահին Ե-
լէա՛ղար օղուլ Վինէհասը՝ Հէմ պիլէսինճէ Եա- 14
րուէլին ճիւմլէ սըպդլարընտան հէր պիր պապա է-
վինտէն պիրէր պէյ՝ օն իքի պէյ կէօնտէրտիլէր,
քի օնլարըն հէր պիրի Եարաէլ պինլէրինտէ պա-
պալարը էվէրինին պէյի իտի: Եմտի օնլար Բու- 15
պէն օղուլարը իլէ Կատ օղուլարընա հէմ Սա-
նասսէնին եարը սըպդընա Եիլէա՛տ տիյարընա
վարտըլար, վէ օնլարա սէջլէյիպ տէտիլէր:
Բապպըն ճիւմլէ ճէմասթը պէջլէ տէր: Պուկին 16
Բապպա ա՛սը օլուպ՝ քէնտինիզէ մէզպահ հափ-
մաղըլա Բապպա Թապի՝ օլմագտան պուկին,
տէօնմէք իշին՝ Եարաէլին Ելլահընա գարշը պու-
իշլէտիլինիզ եարամաղլըգ նէ՞ տիր: Ենէօրուն 17
կինահը պիլէ ալմըտըր, քի օնտուն Թա պու կիւ-
նէտէք Թէմիզլէնմէտիք, վէ Բապպըն ճէմասթ-
թընա օ պէլա՛ կէլտի: Ե սիզ պուկին Բապպա 18
Թապի՝ օլմագտան տէօնտինիւզ. իմտի սիզ պու-
կին Բապպա ա՛սը օլուրսանըզ, օ տա եարըն Ես-

- րաւելն ճիւղէ ճէմաւթնա զաղապ էտէճէք
- 19 տիւր : Վ է լաքին էյէր միւլքիւնիւղին եերի նա-
 փաք իսէ, Բապազ միւլքիւնին տիյարունա կէչին,
 քի օրատա Բապազն չատրոր՝ գուրուլմուշտուր,
 վէ արամըղտա թէմլէք էտին. վէ Լլաճըմըղ
 Բապազն մէզպաճքնտան մաւտա քէնտիմիդէ մէղ-
 պաճ եափմաղըլա՝ Բապապա աւսը օլման, պիզէ տա-
- 20 խի աւսը օլման : Օէրաճ օղուլ Լլաճն չէրեմ
 նէսնէտէ կիւնաճ իշլէյիպ՝ Խարաւելն ճիւղէ ճէ-
 մաւթն իւղէրինէ զաղապ կէ՛լմէտիմի. վէ օ քիւմ
 սէ եարամաղըղընտա եարունըզ էօլմէտի :
- 21 Վ է Բապեն օղուլարը իլէ կատ օղուլարը չէմ
 Սնանասէնին եարը օրպղը ճէվապ վէրիպ՝ Խարա-
- 22 էլին պինպաշըրարնա տէտիլէր. Լլաճըմըն
 Լլաճը Բապա՝ ալուլարըն Լլաճը Բապա քէն-
 տիսի պիլիւր, չէմ Խարաւէլ քէնտիսի պիլէճէքտիւր,
 էյէր աւսըլըզ իլէ վէ էյէր Բապապա եարամաղըզ
- 23 իլէ իսէ՝ պիզի պուկիւն գուրթարմա՝ Բապապա
 թապլի՝ օլմագտան տէսնմէք իշիւն քէնտիմիպէ
 մէզպաճ ետիտըզ իսէ, վէ էյէր ծնուն իւզերինէ
 պիւթիւնեանմա եա էքմէքիէշքէշի թագրիպ
 էթմէք իշիւն իսէ, եա էյէր իւզերինտէ սէլա-
 մէթգուրպանըարը էյլէմէք իշիւն իսէ, Բապապ
- 24 քէնտիսի թէֆթիշ էթսին. Վ է էյէր պուսու
 պու նէսնէնին գօրգուսունտան էթմէտիք իսէ, քի
 տիւշիւնտիւք քի՝ եարըն սիզին օղուլարընըզ պի-
 զիմ օղուլարըմըզա սէջլէյիպ՝ Սիղին Խարաւելն
- 25 Լլաճը Բապապտան նէ՛ ալազանըզ վար, Էմ
 եա Բուպեն օղուլարը վէ կատ օղուլարը՝ Բապապ
 պիղիմ իլէ սիզին արանըզտա Խօրտանը սինօր
 գօտու, Բապապտան սիզին ճիսսէնիզ եօգտուր տէ-
 յէճէքլէր, վէ սիզին օղուլարընըզ պիզիմ օղուլ-
 արըմըզը Բապապտան գօրգուստան քէսէրլէր :

Խմորի տէտիք . Զալա քենտիմիղէ պու մեզդահը 26
 պինա եթմէյէ գարար գըլալմ, տէյիլ պիւթիւն-
 եանմա իշիւն վէ տէյիլ գուրպան իշիւն . Իշլա 27
 պիզիմ իլէ սիզին՝ հէմ պիզտէն սօնկրա սիրիլեմ-
 զին արաալնտա շէհտտէթ օլա, քի պիւթիւնեան-
 մալարմը իլէ վէ գուրպանալարմը իլէ վէ սէլա-
 մէթփէշքէշէթիմիզ իլէ՝ Բապպըն իպտտէթինի
 օնոն հուզուրոմտա իմքա ետէլիմ, վէ եարըն օ-
 ղուլարընըզ օղուլարընըզ՝ Բապպտան հիտե-
 նիզ եօգտուր տէմէյէլէր: 1) է տէտիք . Իշլեր 28
 օլուրքի պիզէ եա սիլիլեմիզէ եարըն պիշլէ տէր-
 լէրսէ, տէյէլիմ քի՝ Պապպարմըզն եափարըզ
 Բապպ մեզդահընըն եօրնէյինէ պագըն . պիւ-
 թիւնեանմա իշիւն տէյիլ՝ վէ գուրպան իշիւն տէ-
 յիլ տիւր, իլլա օ՝ պիզիմ իլէ սիզին արաալըտա շէ-
 հտտէթ իշիւն տիւր: Զալա պիզտէն՝ քի Բապ- 29
 պա ա՛սը՝ օլալմ, վէ պուկիւն Բապպա թապի օլ-
 մագտան տէօնէլիմ, քի չաարըր եօնիւնտէ օլտն
 Բալահըմըզ Բապպըն մեզդահընտան մա՛տա՝ պիւ-
 թիւնեանմա վէ եքմէքփէշքէշէ վէ գուրպան ի-
 շիւն մեզդա՛հ եափալմ:

Խմորի քեահին Վինէհաա հէմ պիլեսինձէ օրան 30
 ձէմաա՛թ պէյլէրի վէ Խարտէլին պինպաշըլաքը՝
 Բուպէն օղուլարընըն վէ Լաա օղուլարընըն վէ
 Լանաստէ օղուլարընըն սեյլէտիլլէրի սեօզլէրի
 իշիաինձէ, կեօզլէրինէ խօշ կեօրինտիւ: 1) է 31
 քեահին Իշլէա՛ղար օղուլ Վինէհաա՝ Բուպէն օ-
 ղուլարընա վէ Լաա օղուլարընա վէ Լանաստէ
 օղուլարընա տէտի. Պուկիւն պիլտիք քի՝ Բապպ
 արամըզտա տըր. շիւն Բապպա գարշը պու եարա-
 մազլըզ եթմէտինիզ. հալա Խարտէլ օղուլարընը
 Բապպըն էլինտէն գուրթարտընըզ: Իշտէն 32
 քեահին Իշլէա՛ղար օղուլ Վինէհաա վէ պէյլէր՝

- Իսրայէլն օղուլարունն վէ կատ օղուլարունն եանրնտան՝ Լիբէտ տ տիյարնտան ՝ Բանան տիյարնա Խարաէլ օղուլարունա տէնիւպ՝ օնլարա ճէ-
- 33 վապ կէթիտիլէր : Ս է պու սեօղ Խարաէլ օղուլարունն կէօղէրինէ խոշ կէօրինաիւ , վէ Խարաէլ օղուլարը՝ Լ՛լաճը միւպարէքէտիլէր , վէ Իսրայէլն օղուլարունն հէմ կատ օղուլարունն ստքին օլտուգլարը տիյարը խարապ էթմէք իչիւն՝ օնլարըն իւղէրինէ ճէնիէ չըգալամ տէմէտիլէր :
- 34 Ս է Իսրայէլն օղուլարը հէմ կատ օղուլարը օմէզպահա խիմ գօտուլար , չիւն օ արամըղտա՝ Իապպ Լ՛լաճըմըզ օլտուղունա շահիտ աիւ Կէպիւէր :

ԳԼԵՐ 23 :

- 1 Ս է օլտուքի չօգ կիւնլէրտէն՝ Իապպ Խարաէլի չէփչէվրէտէ օլան տիւշմէնլէրտէն Իահաթլաթտըգտան օնկրա , Լօշուա՝ իիթիյարլանըպ՝ եաշը
- 2 կէչիին օլտուգտա . Լօշուա՝ ճիւմլէ Խարաէլի՝ օնուն իիթիյարլարընը վէ սերվէրլէրինի վէ գաաըլարընը վէ դապիգլէրինի չաղըրըպ օնլարա տէտի . Պէն իիթիյարլանտըմ , եաշաա կէչիին օլ-
- 3 տում : Ս է սիզ՝ Լ՛լաճընըզ Իապպըն ճիւմլէ պու գաիֆէլէրէ էօնինիւղտէն ճիւմլէ էյլէտիյինի կէօրտինիւղ . զիրա սիզին իչիւն Լ՛լաճընըզ
- 4 Իապպ ճէնք էթմիշտիր : Պապըն , սըպղլարընըզ ճա միրաս՝ օլմազ իւղրէ պու գալան ճիւմլէ գաիֆէլէրի՝ Լօրտանտան՝ ճիւմլէ գըրտըզլմ գաիֆէլէր իլէ թա պէյիւք տէնիզէ կիւն պաթըյա տօղ-
- 5 ռու սիզէ գուրա՝ իլէ թագսիմ էթտիմ : Ս է Լ՛լաճընըզ Իապպ քէնտիսի օնլարը էօնինիւղտէն սիւրիւպ՝ հուղուրունուղտան գօվաճապարը . վէ Լ՛լաճընըզ Իապպըն սիզէ տէտիյի կիպի՝ օնլարըն

տիյարնը զայգ էտեճէքօիզ: Եւստի Սճսէնին 6
 Թէվրաթ քիթապընտա ճիւմէ հազըլը օլանը
 սազլայըպ՝ իճրա էթմէքտէ զայէթլէ գուվվէթ-
 լէնին, վէ օնտան սաղա ետ սօլա սափմայասըզ:
 Վի պու եանընըզտա գալան պու գաիֆէլէրէ 7
 վարմայասըզ, վէ օնլարըն ալաճլարընըն ատրա-
 րընըն անկմայասըզ, վէ օնլարըլա եէմին էթմէյե-
 սիզ Տէմ օնլարա սէճտէ գըլմայասըզ. Եւս 8
 Թա պուկիւնէտէք էթտիյինիզ կիպի՝ Եւաճընըզ
 Րապպա հափըշաթըզ: Չիւն Րապպ էօնիւնիւղ- 9
 տէն պէջիւք վէ գուվվէթլի գաիֆէլէր գօվտու.
 սիզ իսէ՝ Թա պուկիւնէտէք էօնիւնիւպտէ քիմսէ
 տուրսմատը: Սիզտէն պիր քիմսէ պին իչն՝ գօ- 10
 վալայաճազ տրը. զիրա սիզին իչիւն ճէնք էտէն
 Եւաճընըզ Րապպ քէնտիթի տիր, սիզէ տէտիյի՝
 կիպի: Եւստի ճանլարընըզ զայէթլէ սազընա- 11
 սըզ, քի Եւաճընըզ Րապպ սէվէսիզ: Օյրա 12
 էյէր պիր վէճճլէ տէօնիւպ՝ պու եանընըզտա գա-
 լան պու գաիֆէլէրին պագըսընա եափըշրաա-
 նըզ, վէ օնլար իլէ գըզ ալըպ վէրիւսէնիզ, վէ օն-
 լար սիզէ՝ օիզ տէ օնլարա վարըրսանըզ. Իւաճ- 13
 գիգ պիլին քի՝ Եւաճընըզ Րապպ պրթըզ պու
 գաիֆէլէրի Տուկուրուճուզտան գօվմայաճաթտը.
 լաքին օնլար օիզէ քէմէնտ վէ տուզապ՝ վէ եան-
 լարընըզա տիւրթիւլէր Տէմ կէօզլէրինիզ տիքէն-
 լէր օլաճազլար: Թա սիզ՝ Եւաճընըզ Րապպըն
 սիզէ վէրտիյի պու էյի եէրին իւզէրինտէն Տէլաք
 օլունճէյէտէք: Սէ իչթէ պէն պուկիւն ճիւմլէ 14
 եէրին եօլունա կիտէրիմ, վէ պիւթիւն եիւրէյի-
 նիզտէ Տէմ պիւթիւն ճանընըզտա պիլէսիզ քի՝
 Եւաճընըզ Րապպըն սիզին Տագգընըլա սէջյէ-
 տիյի Տէփ խայր սէօզտէն Տիչ պիր սէօզ եապանա
 տիւլմէտի. ճիւմլէսի սիզէ վազը՝ օլտու. օնլարտուն

- 15 Տիւզ պիտի սեօղ ետպանա տիւշմէտի: Սէ օլպքի՝
 Տէր նիճէ Լճահընը Բաղպըն սիզին հագդընը-
 զա սեօղէտիյի ճիւմէէ էյի սեօղէր իւզէրինիզտէ
 վազը՝ օլտու իսէ, Բաղպ էօղէճէ իւզէրինիզէ
 ճիւմէէ քեօթիւ սեօղէրի կէթիքէճէքտիք, Թա
 Լճահընը Բաղպ սիզէ վէրտիյի պու էյի եէրին
 16 Իւզէրինտէն սիզի Տէլպք էտինճէյէտէք: Լճա-
 հընը Բաղպըն սիզէ էմր էթտիյի ա՛հատան կէ-
 չիպ՝ զպքի ալլահլարա ի պատէթ էթմէյէ վէ օն-
 լարա սէճտէ գքլմաղա կիթտիյինիզ Թագաթիտէ,
 իւզէրինիզէ Բաղպըն զազապը գութուշուպ՝ սիզէ
 վէրտիյի էյի տիյարըն իւզէրինտէն Թէզ Տէլպք
 օլուրստանու:

ԳԼԸ, 24:

- 1 Սէ Լօշուա՛ իսրաէլին ճիւմէէ սըպգըրընը Շէ-
 խէմտէ ճէմ՝ էյէտի. Տէմ Խարաէլին իթիթիյապ-
 լարընը վէ սէրվէրէրինի վէ գատըլարընը վէ զա-
 պիդէրինի տա՛վէթ էթտի, վէ օնլար Լճահըն
 2 հուզուրունտա տուրտուլար: Սէ Լօշուա՛ ճիւմէէ
 գալմա տէտի. Խարաէլին Լճահը Բաղպ պէօղէ
 տէր. Սուգատտէմա պապալարընը՝ Լարահամըն
 վէ Լահգուռն պապասը Խէրահ՝ ըրմաղըն էօթէ
 եագասընտա սաքին օլտուլար, վէ զայրի ալլահլա-
 3 րա ի պատէթ էթտիլէր: Սէ պապանը Լարա-
 համը ըրմաղըն էօթէ եագասընտան ալտըմ,
 վէ օնա պիւթիւն Բանաան տիյարընը կէզտիւ-
 տիմ. վէ օնուն զիւրրիյէթինի չօղալընպ՝ օնա Խա-
 4 հագը՝ վէրտիմ: Սէ Լահագա Լահագապու վէ Լա-
 սաւը՝ վէրտիմ. վէ Լասաւ Սէրի տաղընը միրաս՝
 իչիւն վէրտիմ, Լահագա իսէ զիւրրիյէթի իլէ Սա-
 5 սըրա կնաթիլէր: Սէ Սնսէ իլէ Լահագու կէօն-
 տէրիպ Սըսըրը՝ օրթաքընտա էթտիյիմ կիպի՝

վուրտում. անտէն սօնկրա սիզի չըգարտում: Իմ 6
 տի պապալարընըզը Սըսըրտան չըգարտում, վէ
 տէնիզէ կէլտինիզ. վէ Սըսըրըլար պապալարընը-
 զըն արտընճա արապալարլա վէ աթըլարլա գը-
 զըլ տէնիզէտէք գօվալատըլար: Սէ օնլար 7
 Սապպա ֆէրեհատ էթտիլէր, վէ օ սիզին իլէ Սը-
 սըրըլարըն արասընա գարանլը գօտու, վէ տէ-
 նիզի օնլարըն իւզէրինէ կէթիրիպ օնլարը էօրթ-
 տիւ, վէ կէօզէրինիզ Սըսըրտա էլլէտիլիմի
 կէօրտիւ. անտէն պիր չօգ զէման չէօլտէ սաքին օլ-
 տունուզ. Ինտէն սիզի Լօրտանըն էօթէ եա- 8
 գասընտա սաքին օլան Լմօրիլէրին տիլարընա կէ-
 թիրտիւ, վէ սիզինլէ ճէնք էթտիլէր. վէ օնլարը
 էլինիզէ թէսլիւմ էթտիւմ, վէ օնլարըն տիլարընը
 զաւպգ էթտինիզ, վէ օնլարըն էօնիւնիւզտէն չէլաք
 էթտիւմ: Ինտէն Սօսպ փատիշահը Սիֆֆօր 9
 օղլու Պալագ գալգրպ խարաէլ իլէ ճէնք էթտի.
 վէ սիզէ պէտտուա էթմէյէ Պէօր օղլու Պալաւմը
 չաղըրմաղա կէօնտերտի: Իմնա Պալաւմը տինկ- 10
 լէմէյէ իսթէմէտիւմ. վէ օ սիզէ պէրէքէթ օգու-
 յուպ միւպարէքլէտի, վէ օնուն էլինտէն սիզի
 գուրթարտում: Ինտէն Լօրտանտան կէչիպ 11
 Լէրիհոյա կէլտինիզ, վէ Լէրիհօնուն էհալիսի
 Լմօրիլէր վէ Վէրիզիլէր վէ Վանաանիլէր վէ
 Լիթիլէր վէ Լիւկաշիլէր Լիլիլէր վէ Լէպուսի-
 լէր սիզինլէ ճէնք էթտիլէր. վէ օնլարըն էլինիզէ
 թէսլիւմ էթտիւմ: Սէ էօնիւնիւզճէ էչէք պըր- 12
 սընը կէօնտերտիւմ, վէ օնլարըն Լմօրիլէրին իքի
 փատիշահընըն էօնիւնիւզտէն քօվտուլար. գըլը-
 ճնլա տէյիլ վէ եպյընլա տէյիլ: Սէ սէզէ պիր 13
 տյար քի օնտա էմէք չէքմէտինիզ վէ շէհրէր
 քի օնլարըն պինա էթմէտինիզ վէրտիւմ, վէ օնլար-
 տա սաքին օլուրտունուզ. տիքմէտիլինիլ պաղ-

- 14 ըստան վէ զէթունըդ ըստան եկեսինիդ : Իմ տի հալա ի ապպտան գորգանսդ , վէ օնա սըտգ իլէ վէ կէրէքիլք իլէ ի պատէթ էտէսիդ . վէ պապալարնըդն՝ ըմաղըն էօթէ եագատընտա վէ Վըսըրտա ի պատէթ էթտիքլէրի ալլահլարը կիտէ :
- 15 րիպ՝ ի ապպա ի պատէթ էտէսիդ : Իմա էյէր ի ապպա ի պատէթ էթմէք կէօզլէրինիդէ քէօթիւ կէօրինիւրսէ , պուկիւն քէնտինիդէ քիմէ ի պատէթ էտէճէյինիդի տէչին , ըմաղըն էօթէ եագատընտա օլան՝ պապալարնըդն ի պատէթ էթտիքլէրի ալլահլարամը , եօխաա տիյարլարընտա սաքին օլտուղունուղ Վօրիլէրին ալլահլարընամը . պէն իսէ վէ էվիմ ի ապպա ի պատէթ էտէճէյիդ :
- 16 Վէ գավմ ճէվապ վերիպ տէտի . Հաշա պիզտէն՝ քի ի ապպը թէրք էտիպ՝ զսրի ալլահլարա
- 17 ի պատէթ էտէլիմ : () Խրա պիզիմ Վըաճմըդ ի ապպ տըր , պիզի վէ պապալարըմըդ Վըսըր տիյարընտան գուլուգ էվինտէն չըգարան օ տուր . վէ օ՝ կէօզլէրիմիդ էօնիւնտէ պու պէօյիւք ալլա մէթլէրի էտիպ՝ պիզի կէզտիլիմիդ ճիւմէ եօլտա վէ արալարընտան կէչտիլիմիդ հէպ գավմըստա
- 18 սագլատը : Հէմ ի ապպ ճիւմէ գավմլարը՝ վէ պու տիյարտա սաքին օլան Վօրիլէրի էօնիւմիւզտէն գօվտու . պիզ սախի ի ապպա ի պատէթ էտէ :
- 19 ճէյիդ . չիւն Վըաճմըդ օ տուր : Ինտէն Եօշուա՝ գավմա տէտի . Վիդ ի ապպա ի պատէթ էթմէյէ գատիր օլամազսընըդ . զիրա օ՝ մուգատտէս Վըահ տըր . օ՝ զսրի Վըահ օլմաղըլա , եարամաղ լըղընը :
- 20 զը վէ կիւնահլարընըդ գալտըրմիդ : () Խրա ի ապպը թէրք էտիպ՝ եատ ալլահլարա ի պատէթ էտէրսէնիդ , օլտէմ տէօնիւպ՝ սիդէ էյիլք էթտիքտէն սօնկրա սիդէ քէմիլք էտիպ՝ թէլէֆ էտէ :

Զեքտիր : Ա է գաղմ լաշուայա տետի . լադ՝ 21
 պիզ լապպա ի պատեթ ետեճէյիզ : Ա է լա 22
 շուա՝ գաղմա տետի . Վենտինիզէ լապպը՝ օնա
 ի պատեթ եթմէք իչին՝ սեչտիյնիզէ քենտինի-
 զէ շահիալէ բմիսինիզ . վէ տետիլէր . Շահիալէր
 իզ : Իմտի հալա արանրզտա օլան եաա ալաշ- 23
 լարը գալտըրըն , վէ եիւթէյնիզի լարաեյն լա-
 լահը լապպա մէյլ ետին : Ա է գաղմ լաշուայա 24
 տետի . լալահըրը լապպա ի պատեթ ետեճէ-
 յիզ , վէ օնաւն սեօզլուսի տինկլէյեճէյիզ : Իմտի 25
 օլ կինտե լաշուա՝ գաղմըլա ա՛հտ քեսիշաի . վէ
 Շէիեմտե օնա գանուլն վէ շէրիաթ գօաու :
 Ա է լաշուա՝ պու սեօզլէրի լալահըն թէվրաթ 26
 քիթապընտա եազտը . վէ պիւր պէշյիւք գաշ ալըպ՝
 օնու լապպըն Ապգտեսէսինտե օլան մէշէ աղա-
 ճընըն ալթընա տիքաի : Ա է լաշուա՝ ճիւմէ 27
 գաղմա տետի . իշթե պու գաշ պիզէ շահիա իչին
 օլտուն . զիրա օ՝ լապպըն պիզլեմէ սեշլէշտիյի
 ճիւմէ սեօզլէրի իշիթմի՛շտիր . Իմտի սիզէ շահիա
 իչին օլա , օլմայա քի՝ լալահընրզը ինքեաթ ետե-
 սիզ : Լնտէն լաշուա՝ գաղմը՝ հեր քեսի միրա . 28
 ս՛ընա կէսնտէրաի :

Ա է օլտուքի՝ պու նէսնէլէրուէն սօնկրա , լապ 29
 պըն գուլու լոլուն օղլու լաշուա՝ եիւզ օն եաշըն-
 տա էօլտի . Ա է օնու քենտի միրաա՝ընըն սի- 30
 նօրունտա՝ լաա՛շ տաղընըն փօրեաա դարաֆըն-
 տա՝ լաֆրաթ տաղընտա օլան իվմաթսէրա-
 տա կէօմաիկէր :

Ա է լարաեյ՝ լաշուանըն ճիւմէ կինլէրինտե 31
 վէ լապպըն լարաեյ իչին եթտիյի հեր իշի պիլէն
 լաշուա՝տան սօնկրա էօմը սիւթէն իթիյարը-
 րըն ճիւմէ կինլէրինտե՝ լապպա ի պատեթ եթ-
 տիլէր :

- 32 Վէ խրաեւ օղուլարը Սըսրոտան չըգարտը-
լարը Լօսեֆին քեմիքլէրինի՝ Լա'գօպուն՝ Շէ-
խէմին պապատը Էմօր օղուլարընտան եիւզ
մըս' գալա սաթըն ալտըղը Թարլանըն Հիսսէսինտէ
Շէխէմտէ կէօմտիւլէր, վէ օ' Լօսեֆ օղուլարը-
նըն օլտու :
- 33 Լ'Հարօն օղուլ Լչլէա'ղար տախի էօլտիւ, վէ օ-
նու՝ Լօֆրաիմ տաղընտա՝ օնուն օղուլ ՎինէՀասա
վէրիլէն Թէփէտէ կէօմտիւլէր :

ԳԵՏՐԼԵՐ

Ետիսոս

ԳԵՏԵԻՈՐԵՑ

ՊԵՇ, 1.

Ս է օլտուքի՝ Լօշուանըն վէֆաթընտան սօնկ- 1
րա՝ Լարաէլ օղուլարը Լապպա սուալ էտիպ
տէտիլէր. Պիզիմ իչիւն Վանաանըլարըն իւզե-
րինէ՝ օնլար իլէ ճէնք եթմէյէ իպթիտա քիմ
չըգարն: Ս է Լապպ տէտի. Լէհուտա չըգարն. 2
իշթէ տկարը օնուկն էլինէ վէրտիմ: Ս է Լէ- 3
հուտա՝ գարընտաշը Ը իմօնա տէտի. Պիլէմճէ
գուրամա չըգ, վէ Վանաանըլար իլէ ճէնք է-
տէլիմ, վէ Պէն տտիի պիլէնճէ գուրամա կի-
տէյիմ. վէ Ը իմօն օնուկա կիթտի: Լամի 4
Լէհուտա չըգար. վէ Լապպ Վանաանըլարը
վէ Գերիզիլէրի օնլարըն էլինէ վէրտի. վէ օնլար-
տան Պէզէգտէ օն Պիս քիշի գըրտըլար: Ս է 5
Պէզէգտէ Լ'տօնիպէզէյի պուլուպ' օնուկա ճէնք
եթտիլէր. վէ Վանաանըլարը հէմ Գերիզիլէ-
րի վուրտուլար: Ս է Լ'տօնիպէզէգ գաշտը, վէ 6
օնուկն արտընճա գօվալտտըլար. վէ օնու գու-
թուպ' էլէրիինին վէ պապլարընըն պաշ փար-
մագլարընը քէստիլէր: Ս է Լ'տօնիպէզէգ տէ- 7
տի. Լ'լէրիինին վէ պապլարընըն պաշ փարմագ-
լարը քէսիլմիշ եթմիշ փատիշահ սօֆրտմըն ալ-

Թընտա Կիւլէնի՝ տեղէրիւրէրիտի, պէն նիճէ
էթտիմ իսէ, Բապպ պանա եօլէ էօտէտի. վէ օ-
նու Լէրուշալիմէ կեօթիւրտիւլեր, վէ օրատա
եօլտիւ:

- 8 Ս է Լէհուտա օղուլարը Լէրուշալիմէ ճէնք
էտիպ՝ օնու ալարլար, վէ օնու Գլ շ' ճ ազարն.
- 9 տան կէջրիպ՝ շէհթի աթէշէ եազարլար: Լ'ն-
տէն սօնկրա Լէհուտա օղուլարը՝ տաղտա վէ
գըպլէ դարաֆընտա վէ օլտտա սաքին օլան
Վանաանիւրիլէ ճէնք էթմէյէ էնտիլեր:
- 10 Հէմ Լէհուտա Հէպրօնտա սաքին օլան Վա-
նաանիւրիլէն իւղէրինէ կիթտի. վէ Հէպրօնտն
ատը էվվէլտէն Վիթեաթարպա իտի. վէ օնլար՝
Ը էշայը վէ Լ'հիմանը վէ Խարմայը՝ վուրտու-
- 11 լար: Ս է օրատան Տէպիր սաքինլէրի իւղէրինէ
կիթտի. վէ Տէպիրին ատը էվվէլտէն Վիթեաթ-
- 12 սէֆէր իտի: Ս է Վալէպ տէտի. Վիմ Վիթ-
եաթտէֆէրի վուրուպ ֆէթհ էտէրսէ, գըզըմ՝
- 13 Լ'խասյը օնա դարը՝ իչին վէրէճէյիմ: Խմտի
օնու Վալէպին քիւլիւք դարրնտաշը Վենազ
օղլու Լ'թնիէլ ֆէթհ էթտի. վէ օնա գըզը Լ'Կ-
- 14 սայը գարը՝ իչին վէրտի: Ս է օրուքի՝ գըզ օ-
նա վարտըգտա, օնու գընտըրտը՝ քի՝ պապասըն-
տան պիր թարլա գալապ էտէ, վէ էշէքտէն էն-
տի. վէ Վալէպ օնա տէտի. Սանա նէ՞ օլտու:
- 15 Ս է գըզ օնա տէտի. Պանա պէրէքէթ վէր. չին
պանա գըպլէ եէրինի վէրտին, պանա ոու փուն-
կարլարը տա վէր. իմտի Վալէպ եօզարքի սու
փունկարլարընը վէ աշազքի սու փունկարլարընը
վէրտի:
- 16 Ս է Սօսէնին գայնաթասը Վենինին օղուլ-
լարը՝ Լէհուտա օղուլարը իլէ խուրմալար շէհ-
րինտէն Լ'րատըն գըպլէ եանընտա օլան Լէհու-

տա չէօրինէ չըգտրլար. վէ կիտիպ՝ գալմ իլէ սա-
քին օլտուլար :

Ս է Լէհոտա՝ գարընտաշը Ը իմօն իլէ կի- 17
տիպ՝ Սէֆաթտա սաքին օլան Վանաանիլէրի
վուրտուլար, վէ օնու հերէմ էթտիլէր. վէ շէհ-
րին ատընա Զօրմա գօտուլար : Ընտէն Լէհո- 18
տալըլար Ըղայը վէ օնուն սինօրունու՝ հէմ Ըշ-
գէլօնու վէ օնուն սինօրունու՝ վէ Ըգրօնու հէմ
օնուն սինօրունու ֆէթհ էթտիլէր : Լանի, Լապպ 19
Լէհոտա իլէ իտի, վէ օ՝ տաղը զապդ էթտի.
ամմա վաթի սաքինլէրինի գօվամտոր. զիրա օն-
լարըն տէվիր ուրապալարը՝ վարդուր : Ս է Զէպ- 20
րօնու Վալէպէ վէրտիլէր, Ս ծաէնին տէտիլի կի-
պի. վէ օրատան Ընագըն իւշ օղուլարընը գօվ-
տու :

Ս է Պէնիամին օղուլարը Լէրուշալիմտէ սա- 21
քին օլան Լէպուսիլի գօվամտուրլար. վէ Լէպու-
սիլէր Պէնիամին օղուլարը իլէ Թա՝ պու կիւնէ-
տէք՝ Լէրուշալիմտէ սաքին օլտուլար :

Ս է Լօսէֆ էվի՝ օնլար տալի Պէյթէլ իւ- 22
պէրինէ չըգտրլար. վէ Լապպ օնլարըլա իտի : Իմ- 23
տի Լօսէֆ էվի Պէյթէլի Թէճէսսուս էթտիլէր.
վէ օ շէհրին ատը էվվէլտէն Ըլլ իտի. Լանի 24
պէքչիլէր՝ շէհրտէն չըգմըշ պիր քիմնէյի կէօրիւպ
օնա տէտիլէր. Վէրէմ էյլէ՝ շէհրին կիրէճէք
եերինի պիզէ կէօսթէր, վէ սանա իհսան էտէ-
րիլ : Ս է օ՝ օնլարա շէհրին կիրէճէք եերինի 25
կէօսթէրտի, վէ շէհրի գըլը՝ աղպընտան կէչէր-
տիլէր. ամմա օ քիմնէյի պիւթիւն գապիլէսի ի-
լէ սալը՝ վէրտիլէր : Լանի օ քիմնէ Զիթիլէր 26
տիլարընա կիտիպ՝ պիր շէհր պինա էթտի, վէ օ-
նուն ատընա Ըլլ գօտու. օնուն ատը՝ Թա՝ պու-
կիւնէտէք պիւ տուր :

- 27 Ո՛ր է Սննաստէ՝ Պէյթշէանը վէ գասապալա-
րընը՝ վէ Ռասանախը՝ հէմ գասապալարընը՝ վէ
Տօր էհալիսի իլէ գասապալարընը՝ վէ Խալէւսմ
սաքինլէրի իլէ գասապալարընը՝ վէ Սէկիտո՛
սաքինլէրի իլէ գասապալարընը գօվմատըլար . վէ
Վանաանիլէր պու տիյարտա սաքին օլմաղա
- 28 պաշատը : Ո՛ր է օլտուքի Խարաէլ գուվվէթլէն-
տիքտէ , Վանաանիլէրի խարաճա քէստի . ամմա
- 29 օնլարը պիլքիւլլիյէ գօվմատը : Լֆրաիմ տա-
խի լիէղերտէ սաքին օլան Վանաանիլէրի գօվ-
մատը . ամմա Վանաանիլլար օնուն արասընտա
- 30 լիէղերտէ սաքին օլտուլար : Օէպուլօն՝ Պիդ-
րօն սաքինլէրինի վէ՝ Լահալօլ սաքինլէրինի գօվ-
մատը . իլա Վանաանիլէր օնուն արասընտա
- 31 սաքին օլուպ՝ խարաճկիւղար օլտուլար : Լշէր
Լքքօնուն սաքինլէրինի՝ վէ Սիտօնուն վէ Լհ-
լապըն վէ Լիզիպին վէ Լէլպանըն վէ Լֆիպին
- 32 վէ Լէհօպուն սաքինլէրինի գօվմատը : Լամի
Լշէրլիլէր՝ օտիյարըն սաքինլէրի Վանաանիլէ-
րին արասընտա սաքին օլտուլար . չիւն օնլարը
- 33 գօվմատըլար : Լէֆթալի Պէյթշէմէշին սա-
քինլէրինի վէ Պէյթանաթըն սաքինլէրինի գօվ-
մատը . ամմա օ տիյարըն սաքինլէրի Վանասու-
նիլէրին արասընտա սաքին օլտու , վէ Պէյթշէ-
մէշ իլէ Պէյթանաթ սաքինլէրի օնա խարաճ-
- 34 կիւղար օլտուլար : Լէմ Լմօրիլէր՝ Տան օղուլ-
լարընը տաղա գըստըլար . ղիրա օնլարը վատիյէ
- 35 էնմէյէ գօմատըլար : Ո՛ր է Լմօրիլէր Լէսէր տա-
ղընտա վէ Լյալօնտա վէ Ը աալէպիմոէ սաքին
օլմաղա պաշատըլար . ամմա Լօսէֆ էվինին էլի
գուվվէթ պուլտուգտա՝ օնլար խարաճկիւղար օլ-
- 36 տու : Ո՛ր է Լմօրիլէրին օինօրու՝ Լգրապպիմ
պաիրինտէն գայատուն եօգարը՝ իտի :

ԳԵՐ, 2:

Սէկիկալտան Պօխիմէ Բապպըն մէլէյի չըզըպ՝¹
տէտի . Սիպի Սըրրտան չըգարտըմ, վէ սիզի
պապալարընըզա եէմին էթտիյիմ տիյարա կէ-
թիրտիմ . վէ տէտիմ քի՝ Սիզին իլէ օլան ա՛հտը-
մը էպէտան պօզմայաճաղըմ . Հէման պուտի-²
յարըն սաքինլերի իլէ ա՛հտ քէսիշմէն, մէզպահ-
լարընը երգըն . սիզ իսէ սէօզիւմէ իդաաթ էթ-
մէտինիզ . նի՛չիւն պունու էթտինիզ : Լամի պէն³
տախի տէտիմ . () Նլարը էօնիւնիւզտէն գօզմա-
յաճաղըմ . իլլա օնլար սիզէ խտօիմլեր՝ վէ ալ-
լահլարը սիզէ տուզազլար օլալար : Սէ օլտու-⁴
քի՝ Բապպըն մէլէյի ճիւմլէ Խարաէլ օղուլարը-
նա պու սէօզլերի սէօյլէտիյի կիպի՝ գալմ սէս-
լերինի գալտըրըպ աղլատըլար : Սէ օմահալին⁵
ատընա Պօխիմ գօտուլար . վէ օրատա Բապպա
գուրպան քէստիլեր :

Սէ Լօշուա՝ գալմը կէօնտերտիքտէ, Խարաէլ⁶
օղուլարը հէք քէս քէնտի միրաւընա՝ տիյարը
ղապգ էթմէյէ կիթտիլեր : Սէ գալմ Լօշու-⁷
անըն ճիւմլէ կիւնլերինտէ՝ վէ Բապպըն Խարաէ-
լէ էյլէտիյի հէփ պէօյիւք իշլէրինի կէօրմիւշ՝
Լօշուա՝տան սօնկրա էօմր սիւրէն ճիւմլէ իթթի-
յարլարըն կիւնլերինտէ Բապպա իպատէթ էթ-
տիլեր : Սէ Բապպըն գուլու՝ Լոն օղու Լօ-⁸
շուա՝ եիւզ օն եաշընտա էօլտիւ : Սէ օնու քէն-⁹
տի միրասընըն սինօրուտա՝ Լաաշ տաղընըն
փօրեաս դարաֆընտա՝ Լփրտիմ տաղընտա
իփիմնաթհէսերտէ կէօմտիւլեր : Հէմ ճիւմլէ¹⁰
օ տէվլին ատէմլերի տախի պապալարընա գա-
թըլտըլար . վէ օնլարտան օնկրա պիր պաշգա՝
տէվլը գալգաը , քի օնլար Բապպը՝ հէմ տախի

- 11 Խորանէն էյլետիյի իշի պիլմէտիլէր: Խմտի Խա-
րանէլ օղուլարը Բապպըն նազարընտա քէօթիւ-
լիւք էյլետիլէր, վէ Պաալիմէ իպատէթ էթտիւ-
- 12 Էր: Ալ է օնլարը Անորոտան չըգարան՝ քէնտի
պապալարընըն՝ Լաւհը Բապպը թէրք էտիպ՝
պաշգաւ ալահլարըն՝ չէփչէվրէլէրինտէ օլան դա-
իֆէլէրին ալահլարը արտընճա գիթտիլէր, հէմ
օնլարա սէճտէ գըլտըլար. վէ Բապպը զազապէ՝
- 13 Կէթիտիլէր: Խմտի Բապպը թէրք էտիպ՝ Պա-
- 14 ալա վէ Լաւհըթթա իպատէթ էթտիլէր: Ալ է
Խորանէն Բապպըն զազապը գութուշուպ՝ օնլա-
րը եաղմաճըլտըրըն էլինէ թէսիմ էթտի, վէ օն-
լարը եաղմալարըլար. հէմ օնլարը չէփչէվրէտէ
օլան տիւշմէնլէրինէ սաթտը, վէ արթըգ տիւշ-
մէնլէրինին էօնիւնտէ տուրմաղա գատիր տէյիլ-
- 15 Էրիտի: Էր ներէյէ չըգարլարստ իտի, Բապ-
պըն էլի օնլարըն իւղէրինէ քէմլիյէ օլուրուտու,
Բապպըն տէտիյի կիպի վէ Բապպըն օնլարա եէ-
մին էթտիլէր կիպի. վէ շէտիա ս'ըգլէթէ կէլտիլէր:
- 16 Ալ է Բապպ օնլարա գատըլար նասպ էթտի, վէ
օնլարը եաղմաճըլտըրըն էլինտէն գուրթարտըլար:
- 17 Լաւհը գատըլարընը տաիի տինկլէմէտիլէր, լա-
քին զայրի ալահլար արտընճա զինա էտիպ՝ օն-
լարա իպատէթ էթտիլէր. պապալարընըն՝ Բապ-
պըն էմրինէ իգաաթ էթմէքլէ՝ եիւրիտիւքլէրի
եօլտան թէզ սափտըլար. օնլար էջլէ էթմէտի-
- 18 Էր: Ալ է Բապպ օնլարա գատըլար նասպ էթ-
տիքաէ, Բապպ գատը իլէ օլուպ՝ օնլարը գատը-
նըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ տիւշմէնլէրինին էլին-
տէն գուրթարըրըլար. զերա օնլարա ս'ըգլէթէ վէ-
րէնլէրին վէ ճէֆա էտէնլէրին եիւզիւնտէն ֆի-
- 19 Ղանլարը իշիւն՝ Բապպ նատիմ օլուրուտու: Ալ է
օլուրուտու քի՝ օ գատը էօլտիւքտէ, տէօնիւպ՝

ղայրի ալլահլար արտընճա կիթմէքէ՝ վէ օնլա-
րա՝ ի պատէթ էտիպ սէճտէ գըլմաղըլա , պապա-
լարընտան ֆասիտ օղուլարըտը . ա՛մէլէրինտէն
վէ եպրամազ եօլլարընտան վազ կէչմէզլէր ի-
սի : Լամի Ռապպըն զաղապը Խարաէլէ դութու-²⁰
շուպ տէտի . Չիւն պու դաիֆէ՝ պապալարընա
էմը էթտլիմ ա՛հտըմտան թէճափուզ էթտիլէր,
վէ սէօզիւմէ իդապ՝ թէթմէտիլէր . Պէն տաի²¹
օնլարըն էօնիւնտէն՝ Լօշուա՛նըն էօլիւպ պրադ-
տըղը դաիֆէլէրին հիչ պիրինի գօվմայաճա լըմ ,
Թաքիմ օնլարըլա Խարաէլի սընայըմ , Ռապպըն²²
կօլունու՝ պապալարը սազլատըղը կիպի՝ օնտա
կիւրիւմէք իչիւն՝ սազլարըլա ըմը , եօխաա տէյիլ-
սի : Լամի Ռապպ պու դաիֆէլէրի թէզ գօվմա-²³
յըպ՝ պրադտը , վէ օնլարը Լօշուա՛նըն էլինէ
թէսլիմ էթմէտի :

ՊԵՇ 3:

Սէ Ռապպըն պրադտըղը դաիֆէլէր պունլար¹
տըր , քի օնլարըլա Խարաէլի՝ Էա՛նի Վա՛նաա՛նըն
ճիւմէ ճէնկինի հէփ պիլմէյէնլէրի՝ սընայա .
Լալընըզ պունուն իչիւն քի՝ Խարաէլ օղուլարըն²
սիլիլէսի օնլարա՝ հէման իլէրտէն պիլմէյէնլէ-
րէ՝ ճէնկի եջրէթմէյէ պիլէ . Վիլիշթիմէրին³
պէշ պէյիլիլէրի վէ հէփ Վա՛նաա՛նիլէր վէ Սի-
տօնիլէր վէ Լիպան տաղընտա ստքին օլան շի-
փիլէր՝ Պաա՛հհըմօն տաղընտան թա շամաթա⁴
վարընճա : Լամի պունլար՝ Խարաէլ օղուլարը-
նը օնլար իլէ սընամադ իչիւն օլտու , քի Սօսէ-
նին եէտի իլէ օնլարըն պապալարընա էմը էթ-
տիլի Ռապպըն էմիլէրինէ իդապ՝ էտէրլէրմի
պիլէ :

Սէ Խարաէլ օղուլարը Վա՛նաա՛նիլէրին՝ շի-⁵

- Թիւերին վէ Լ՝մօրիւերին վէ Գերիզիւերին վէ Զի-
վիւերին վէ Լ՝էպուսիւերին արասնտա սաքին
6 օղտուլար: Ս է օնլարըն գըզարընը քէնտիւէ-
րինէ գարըլար իջին ալտըլար, հէմ քէնտի գըզ-
լարընը օնլարըն օղուլարընա վերտիւէր. վէ օն-
7 լարըն ալահլարընա թպատեթ էթտիւէր: Ս է
Խարաէլ օղուլարը Բապպըն նազարընտա քէօ-
թիւլիւք էթտիւէր, վէ քէնտիւերին Լ՝լահը
Բապպը ունուտուպ՝ Պաա՛լիմէ վէ Լ՝շէրօթա՛ի-
8 պատեթ էթտիւէր: Ս է Խարաէլէ Բապպըն
ղաղապը գութուշուպ՝ օնլարը Լ՝քամահարա-
իմ փատիշահը Վ՝ուշանրիշա՛թաիմին էլինէ
սաթտը. վէ Խարաէլ օղուլարը Վ՝ուշանրիշա՛-
9 թաիմէ սէքիզ երլ գուլլուգ էթտիւէր: Լ՝նտէն
Խարաէլ օղուլարը Բապպա ֆերեայտ էթտիւէր,
վէ Բապպ Խարաէլ օղուլարընա՝ Վ՝ալէպին քիւ-
շիւք գարընտաշընը՝ Գ՝էնազըն օղլու Լ՝թնիէլի
գուրթարըճը գալտրտը, վէ օնլարը գուրթար-
10 տը: Ս է Բապպըն ըուհու օնուն իւղէրինտէ օ-
լուպ՝ Խարաէլէ գատըլը՛գ էյլէտի, վէ ճէնկէ չը-
գըպ՝ Բապպ Լ՝քամ փատիշահը Վ՝ուշանրի-
շա՛թաիմի օնուն էլինէ թէսլիմ էթտի. վէ օնուն
էլի Վ՝ուշանրիշա՛թաիմին իւղէրինէ զալիւպ օլ-
11 տու: Ս է տիյար գըրգ երլ ըահաթլանտը. վէ
Գ՝էնազ օղլու Լ՝թնիէլ էօլտիւ:
12 Ս է Խարաէլ օղուլարը թէքրար Բապպըն
նազարընտա քէօթիւլիւք էթտիւէր. վէ Բապպըն
նազարընտա քէօթիւլիւք էթտիլքլէրի սէպէպ-
տէն՝ Բապպ Ս՝ապ փատիշահը Լ՝կլօնու Խարա-
13 էլին իւղէրինէ գուլվէթլէնտիրտի: Խամի օ՛
Լ՝մօն վէ Լ՝մաղէշ օղուլարընը եանընա ճէմ՝
էթտի, վէ կիտիպ՝ Խարաէլի վուրտու. վէ խուր-
14 մալար շէհրինի զապգ էթտիւէր: Ս է Խարաէլ

օղուլարը Սձապ փատիշահը ի՛կլօնա՝ օն տէքիզ
երւ գուլլուգ էյլէտիլէր :

Ս է Խարահէլ օղուլարը Բապպա Ֆերեստ էթ- 15
տիլէր, վէ Բապպ օնլարա խէմինի օղուլ Լէրա
օղուլ Լճուտու գուրթարըճը գալտըրտը, օ՝ սաղ
էլի չօլագ քիմնէ խտի. իմտի Խարահէլ օղուլարը
օնուն եէտիլլէ Սձապ փատիշահը ի՛կլօնա հէ-
տիլէ կէօնտէրտիլէր : Ս է Լճուտ քէնտինէ՝ 16
ուզունլուղուլ պիր գարըշ իքի աղըզըլ պիր խան-
ճէր եափտը . վէ օնու էս՝ վապլարը ալթընտան
օաղ պուտու իւլէրինէ գուշանտը : Խմտի հէ- 17
տիլէյի Սձապ փատիշահը ի՛կլօնտ սունտու .
Ի՛կլօն իսէ դայէթ սէմիզ քիմնէ խտի : Ս է օլտու 18
քի՝ հէտիլէյի սունուպ թէմամ էթտիքտէ, հէտի-
յէյի գալտըրան ատէմլէրի կէօնտէրտի : Վէն- 19
տիսի իսէ Լիլիալտա օլան քէսմէ գալալարտան
կէրի տէօնտիւ, վէ տէտի . Լա՛ փատիշահ՝ սանա
պիր կիզլի սէօզլիւմ վար . վէ օ տէտի . Սիւքիւթ
էթ . վէ եանընտա ճիւմլէ տուրանլար եանընտան
չըգտը . Ս է Լճուտ օնուն եանընա վարտը, օ ի- 20
սէ եսպընըզ քէնտինէ մախտու օլան եազըրգ
քէօշքտէ օթուրուրուտու, վէ Լճուտ օնտ տէտի .
Սանա Լճահտան պիր սէօզլիւմ վար . վէ օ՝ քիւր-
տիւ իւզէրինտէն գալգտը : Ս է Լճուտ օլ էլի- 21
նի սալըպ՝ խանճէրի սաղ պուտունտան չէքտի,
վէ օնու՝ օնուն գարնընա պաթըրտը . Ը էյլէ 22
քի՝ տէմիքին արտընճա գապզէ պիլէ կիրտի, վէ
եաղ՝ տէմիքի գալիլատը, չէյլէ քի՝ խանճէրի
օնուն գարնընտան չըգարածմատը . վէ նէճասէթի
չըգտը : Ս է Լճուտ տիվանխանէտէն չըգտը, 23
վէ քէօշքիւն գալիուլարընը օնուն իւզէրինէ գա-
փայըպ քիլիտլէտի : Խմտի օ չըգտը, վէ օնուն 24
գուլլարը վարըպ պագտըլար քի՝ իշթէ քէօշքիւն

- գափուլարը քիլիտէնմիշ իտի . վէ տէտիլեր .
 1 լչպէթթէ եազըդ գովուլտա պյագ եօլունա
 25 կիթմիշտիր : Ս է օնլար՝ թա ութանննճպէ-
 տէք պէքէտիլեր , ամմա իշթէ քէօշքիւն գա-
 փուլարընը աչան եօգտուր , վէ անախթարը ա-
 լըպ աշտըլար , վէ իշթէ էֆէնտիլերի եերտէ էօլ-
 26 միւշ եաթայօր : Ս է օնլար էյլէնմէտէ իքէն՝
 լչհուտ գաշտը , վէ քէսմէ գայալարը կէչիպ՝ Ս է-
 27 իրտթա սէլիմ եէթիշտի : Ս է օրոուքի՝ վար-
 տըղընտա , լչֆրաիմ տաղընտա պօրձ չալտը . վէ
 խարաէլ օղուլարը օնուն պիլէսինճէ՝ օ էօնէ-
 28 ռինտէ օլարագ՝ տաղտան էնտիլեր : Խմտի օն-
 լարա տէտի . Լճտըմճա սէյիրտին . զիրա Լապպ
 տիւլմէնլերինիլ Սճապիլերի էլինիզէ թէսլիմ
 էթտի . իմտի օնուն արտընճա էնտիլեր , վէ Սճ-
 ապըն լօրտան կէչիտլերինի զապգ էթտիլեր , վէ
 29 քիմնէյի կէչմէյէ գօմատըլար : Ս է օ զէմանտէ
 Սճապտան՝ հէփիսի իրի վէ հէփիսի գուվվէթ
 սահիպի օլարագ՝ օն պին քիշի գատար գըրօր-
 30 լար . վէ հփչ քիմնէ գաչամատը : Ս է օլ կիւն-
 տէ Սճապ՝ խարաէլին էլի ալթընտա ալչագլան-
 տը , վէ տիլար սէքսէն երլ րահաթլանտը :
 31 Ս է օնտան սօնկրա Լճնաթ օղու Ը ամկար
 օլտու , վէ Վիլիշթիմլերտէն ալթը եիւզ քիշիյի
 պիր էօքիւզ էջիւնտիւրէսի իլէ գըրտը . վէ օ
 տախի խարաէլի գուրթարտը :

ՊԵՐ 4.

- 1 Ս է լչհուտ էօլտիւքտէն սօնկրա , խարաէլ օղուլ-
 արը Լապպըննազարընտա թէքրար եարամազ-
 2 ըդ էթտիլեր : Ս է Լապպ օնլարը՝ Լասօրտա
 փատիշահըդ սիւրէն Վանաան փատիշահը
 լապպինին էլինէ սաթտը . վէ օնուն սերապքերի՝

Սխերհա իտի, վէ օ՝ դաիֆէլէրին. Հարօշէթին-
տէ սաքին օլուրուտու: Ս է խարաէլ օղուլա- 3
րը իսպպա ֆերեանտ էթտիլէր. զիրա օնուն տօ-
գուզ եիւզ տէմիր արապալարը՝ վարըտը, վէ օ՝
խարաէլ օղուլարունա էյիրմի երլ շիտտէթ իլէ
ճէվը էյլէտի:

Ս է օ ղէմանտէ խարաէլտէ գառըլըգ էտէն՝ 4
Լափիտօթուն գարըսը Տէպօրա փէյլամպեր
գարը՝ իտի: Ս է օ՝ Լֆրաիմ տաղընտա իամա ի- 5
լէ Պէյթէլին արասընտա՝ Տէպօրա խուրմասընըն
ալթընտա սաքին օլուրուտու. վէ խարաէլ օղուլա-
րը անա շերիաթ իչին չըգարլարըտը: Լամի օ 6
կէօնտէրիպ՝ Լէֆթալի՝ Վէտէշինտէն Լպինօսմ
օղու Պարագը՝ չաղըրտը, վէ անա տէտի. խարաէ-
լին Լլահը իսպպ սանա էմր էթմէտիմի քի՝
Խապօր տաղընա չէքիպ՝ պիլէնճէ՝ Լէֆթալի օ-
ղուլարընտան վէ (Էպուլօն օղուլարընտան օն
պին քիշի ալասըն, Ս է պէն՝ Լապինին սերաւ- 7
քերի Սխերհայը վէ օնուն արապալարընը վէ գա-
լապալըզընը Վիշօն տէրէսինէ սանա չէքէճէյիմ,
վէ օնու սէնին էլինէ վէրէճէյիմ: Ս է Պարագ օ- 8
նա տէտի. Լյէր պիլէմճէ կիտէրսէն, կիտէրիմ.
վէ էյէր պիլէմճէ կիթմէզսէն, կիթմէմ: Ս է 9
օ տէտի. Խօշ՝ պէն սէնինլէ կիտէրիմ. անճագ կի-
տէճէյին եօլտա սէնին շանըն օլմազ. զիրա իսպպ
Սխերհայը պիր գարընըն էլինէ սաթաճագ տըր.
Խմտի Տէպօրա գալըրպ՝ Պարագ իլէ Վէտէշէ
կիթտի: Ս է Պարագ (Էպուլօնու վէ Լէֆթ- 10
թալի Վէտէշէ չաղըրտը. վէ պաղընտա օն
պին քիշի իլէ չըգտը. վէ Տէպօրա պիլէսինճէ
չըգտը:

Ս է Սօսէնին գայնաթատը Հօպապըն օղուլ- 11
լարընտան Վէնլի Հէպէր՝ Վէնտէն պրըլըպ՝
Վէտէշին եանընտա օլան Ստանտիմ մէշէսին.

- 12 տէ չատրորնը գուրմուշուտու: Իմտի Սիսերայա՝ Լ'պինօա՝մ' օղլու Պարագըն Խապօր տաղը-
- 13 նա չըգտրղընը խապէր վերտիլէր: Ս'է Սիսերայ հէփ արապալարընը՝ տօգուղ եիւղ տէմիր արապալարը՝ վէ պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ խալ-գը դաիֆէլէրին չարօշէթինտէն Վիշօն տէրէսինէ չաղըտը:
- 14 Ս'է Տէպօրա Պարագա տէտի . Վալգ , զիրա Բապպըն՝ Սիսերայը սէնին էլինէ վերտիլի կիւն պու տուր , Բապպ սէնին էօնիւնճէ չը գմատըմը . վէ Պարագ Խապօրտան էնտի , հէմ օն պին ա-
- 15 տէմ օնուն արտընճա: Ս'է Բապպ Սիսերայը վէ արապալարըն ճիւմլէսինի վէ հէփ օրտոցու Պարագըն հուղուրունտան գըլըճ աղզընտան իւրքիւթտիւ , վէ Սիսերա արապատան էնիպ՝
- 16 եպյան գաչտը: Ս'է Պարագ՝ արապալարըն վէ օրտունուն արտընճա դաիֆէլէրին չարօշէթինէտէք՝ գօվալատը . վէ Սիսերանըն ճիւմլէ օրտուսու՝ թա պիր տաէ՛ գալմայանատէք՝ գըլըճ
- 17 աղզընտան տիւշտիւ: Ս'է Սիսերա Վէնլի չէպէրին գարըսը Լաէլին չատրորնա եպյան գաչտը . զիրա չասօր փատիշահը Լապին իլէ Վէնլի չէպէր էվինին արաթընտա պարըչըգ վարը-
- 18 տը: Իմտի Լաէլ Սիսերայը գարըչլամաղա՝ չըգտը , վէ օնա տէտի . Տէօն էֆէնտիմ , պանա տէօն , գօրգմա . իմտի օ՝ օնուն չատրորնա տէօնտիւ , վէ գարը օնու պիր էս՝վապ իլէ էօրթտիւ:
- 19 Ս'է օ՝ գարըյա տէտի . Վէրէմ էյլէ՝ պանա պիրազ սու վէր իչէյիմ , զիրա սուսատըմ . վէ օ՝ սիւտ դուլուճունու աչըպ օնա իչիրտի , անտէն
- 20 օնու էօրթտիւ: Ս'է օ՝ գարըյա տէտի . Չատրըն գափուսունտա տուր , վէ էյէր պիր աստէմ կէշիր տէ՛ սոնա սօրուպ՝ Պունտա քիմնէ վաճըմը

տէրսէ, իճգ տուր տէյէսին: Եւտի Հէպէրին²¹
 գարըսը լաէ՛լ չատըրըն գազըղընը ալըպ՝ դոգ-
 մաղը տախի էլինէ գութուպ՝ եափ եափ օնա՛ կէլ-
 տի, վէ գազըղը օնու՛ն գուլաղը՝ թօզումա սօգուպ՝
 եէրէտէ.ք սափլատը, օ իսէ եօրզուն օլմաղըլա
 ույգույա՛ տալմը շըտը. վէ օ՝ էօլտիւ: Եւ իշթէ²²
 Պարագ Եիսէրայը գօմալայօրուտու, վէ լաէ՛լ
 օնու գարըլըլամաղա՛ չըգըպ՝ օնա տէտի. կէլ սէ-
 նին արատըղըն ատէմի սանա կէօթէրէյիմ. վէ
 օ՝ գարը իլէ իշէրի վարտը, վէ իշթէ Եիսէրա
 էօլիւ եաթայօրուտու, վէ գազըգ գուլաղը՝ թօ-
 զունտա իտի:

Եւ Լ՛լաճ օ կիւնտէ Վա՛ննա՛ն փատիշա՛հը²³
 լապինի՝ Եարաէլ օզուլարընըն էօնիւնտէ ալ-
 չագլատը: Եւ Ե Եարաէլ օզուլարըն էլի՝ Վա-²⁴
 նա՛ն փատիշա՛հը լապինին իւզէրինէ կիտէ կի-
 տէ գուլվէթ պուլուրուտու, թաքիմ Վա՛ննա՛ն
 փատիշա՛հը լապինի քէօքտէն քէսինճէյէտէ.ք:

ՊԵՇ, 5.

Եւ օլ կիւնտէ Տէպօրա իլէ Լ՛պինօա՛մ օղլու¹
 Պարագ՝ իլաճի օգուլուպ տէտիլէր.

Եարաէլտէ օլա՛ն սէրվէրլէր իլէրիյէ սէյիրթ-²
 տիքլէրի իշիւն՝ գալմ իրատէթի իլէ քէնտինի
 սունտուզն իշիւն՝ Լապաղը միւպարէքլէին:
 Տինկլէին՝ եա՛ փատիշա՛հար, գուլա՛գ վուրուն՝³
 եա՛ միւլթթէպէրլէր. պէն Լապապ՝ պէն իլաճի օ-
 գուրում. Եարաէլին Լ՛լաճը Լապապ թէզմիւր է-
 տէրիմ: Եա՛ Լապապ՝ Եէրտէն չըգտըղընտա՛⁴
 Ետօմ աաճրասընտան խուրուճ էթտիյինտէ՝ եէր
 սարստը՝ կէօքլէր պիլէ տամլտը, պուլուլթլար
 տախի սուլսիւր տամլաթտը: Լապաղըն հուզու-⁵
 րունտան տաղլար՝ Եարաէլին Լ՛լաճը Լապաղըն

- 6 Տուգուրուանտան պու Սինա՝ ագտըւար : Լնաթ
օղու Շամէկարըն կիւնէրինտէ՝ Լաէլին կիւն-
էրինտէ՝ ճատտէ եօլար քէսիլտի . վէ եօլար-
- 7 տա կեզէնէր՝ էյրի եօլարտա կեզտիլէր : Լա-
րաէլտէ սերվէրլէր գալմատըլար , գալմատըլար ,
թապէն Տէպօրա գալզընճայէտէք , Լարաէլտէ
- 8 անա փէյթ-գալզընճայէտէք : Լէնի ալլահլար
սէչտիլէր . օ զէման գափուլարընտա ճէնք օլտու .
ա՛ճէպ Լարաէլտէ՝ գըրգ պինտէ գալզան եա մըզ-
- 9 րազ կէօրիւնտի՛ւմիւ : Լիւրէյիմ Լարաէլին հա-
քիմլէրինէ՝ գալմտա քէնտի իրատէթլէրի իլէ
քէնտինի սունանլարա Խիլ տիր . Բապպը միւպա-
- 10 րէքլէին : Պէյազ էշէքլէրէ պինէնլէր՝ մահքէ-
մէտէ օթուրանլար՝ վէ եօլ իւզէրինտէ կեզէնէր
- 11 սէջլէին : Խիւրէնտազլարըն սէսինտէն սու գու-
վալարը արասընտա՝ օրատա Բապպըն ա՛տալէթ-
լէրինի վէ Լարաէլտէ օնուն սերվէրլէրինին ա՛-
- 12 գալմը գափուլարա՛էնէճէք : Ույան՝ ույան եա՛
Տէպօրա , ույան՝ ույան իլահի օգու . գալզ եա՛
Պարագ , վէ էսիրլիյինի էսիր ալ՝ եա՛ Լպինօամ
- 13 օղու : () զէման գալմը շօլանլար՝ գալմըն պին-
լէրինէ էնտի . Բապպ պէնիմ իլէ զօրլուլարա էն-
- 14 տի : Լֆրաիմին քէօքիւնտէն օլանլար Լմալէ-
գին իւզէրինէ օլտու . Պէնիամին սէնին արտընճա՝
սէնին գալմընըն արասընտա օլտու . Սախիւրտէն
- 15 հաքիմլէր՝ վէ Օէպուլունտան քեաթիպ գալէմի
գութանլար էնտի : Սէ Լասախարըն սերվէր-
լէրի Տէպօրա իլէ պէրապէր՝ հէմ Լասախար տա-
խի Պարագըն արտընճա վատիյէ կէօնտերիլտի .
Բուպէնին սէլլէրինտէ պէջիւք եիւրէք էֆքեարը
- 16 վար : Լի՛չիւն ազըլարըն արասընտա օթուր-
տուն , քիսիւրիւլէրին մէլէմէսինի տինկէյէսին .

Ի ուպենին սելերինտէ պէջիւք եիւրէք էֆքեարը վար: Կիւէա՛տ՝ Լօրտանըն էօթէ եազասընտա 17 սաքին իտի. վէ Տան նի՞չիւն կէմիլէրտէ միւտա-
 ֆիր գալտը. Լճէր տէնիզ եալըսընտա օթուր-
 տու, վէ քէնտի լիմանլարընտա՛ սաքին իտի: Օէ-18
 պուլօն վէ՛ Լէֆթալի՝ գըրըն եիւճէ եերլէրի իւ-
 ղերինտէ քէնտի ճանընը էօլիւմ՝ թէ՛հիքէսինէ
 գօյան գա՛վմ՝ տըր: Վատիշահլար կէլտիլէր, 19
 ճէնք էթտիլէր. օ զէման՝ Վաննաան՝ փատիշահ-
 լարը Ե՛կիտտօ սուլունուն եանընտա ինա-
 նախտա ճէնք էթտիլէր. ագչէ իչիւն խաղրա
 պա՛գմատըլար: Կէօքլէրտէն ճէնք էթտիլէր, 20
 երլտըզլար մէնդիլլէրինտէն Եիսէրա իլէ ճէնք
 էթտիլէր: Վիշօն տէրէսի՝ օ էսքի տէրէ՝ Վիշօն 21
 տէրէսի օնլարը սիլտի կէօթիւրտիւ. եա՛ ճանըմ՝
 դուվվէթ տէփէլէտին: () զէման աթըն դա- 22
 պանլալը սիւրա՛թտէն՝ օնա ալինիշ գահրիմանըն
 սիւրա՛թինտէն Էէրլէ՛ չարփտը: Բապպըն մէլէ- 23
 յի տէտի. Երօզա պէտտուա՛ էտին, օնուն սա-
 քինլէրինէ հէր վէճհիլէ պէտտուա՛ էտին. զիրա
 Բապպըն եարտըմընա՝ զօրլուլար իւղէրինէ Բապ-
 պըն իմտատընա վարմատը: Վէնլի Էպէրին 24
 գարըսը Լաէ՛լ՝ գարըլարտան միւպարէքլէնսին,
 չատըրլարտա օլան գարըլարտան միւպարէքլէն-
 սին: Եոլ իսթէտի, սիւտ վէրտի. պէյլէր չանա- 25
 ղընտա թէրէ՛ հաղը սունտու: () Էլինի գաղը- 26
 դա՛ վէ սաղ էլինի ա՛մէլէ դօգմաղընա սալտը. վէ
 Եիսէրայը վուրուպ՝ պաշընը էղտի, վէ օնու՝ գու-
 լաղը՝ թօղունտան սափլամաղըլա՛ տէփէլէտի:
 Եյազլարը՝ արասընտա չէզթտիւ տիւշտիւ եաթ- 27
 տը, պյազլարը՝ արասընտա չէզթտիւ տիւշտիւ.
 չէզթտիւյիւ եէրտէ՛ օրատա միւրտ տիւշտիւ:
 Եիսէրանըն անասը փէնճէրէտէն պազտը, վէ 28

գաֆէստէն աղջայրայ սըզլատը . 'Նի՛շին ամրա-
 պասը կէլմէյէ կէճիքիյօր . 'Նի՛շին ամրապա-
 29 լարընըն եիւրիւյիւշիւ կերի գալըյօր : () նուն
 ամիմ գատընլարը օնա ճէվմայ վերտիլէր . քէն-
 30 տիսի պիլէ քէնտինէ սէօզ տէօնտերտի . Պու-
 լուպ եաղմայը [թագտիմ է՝] թմէտիլէրմի, գահրի-
 ման պաշընա պիրէր իքիշէր գըզ՝) իսէրայա ա-
 լաճալար եաղմասը՝ նագըշը ալաճալար եաղմա-
 սը՝ իքի եանը նագըշը ալաճա կէրտանըզլար
 31 եաղմասը անապըլար : Շիւմլէ տիւլմանլա-
 րըն պէշլէ հէլպը օլսունլար՝ եա՝ (ապպ . ամմա
 օնու սէվէնլէր՝ գուվլէթինտէ չըգան կինէշ կի-
 պի օլսունլար :

Խմտի տիյար գըրգ եըլ րահաթլանտը :

ՊԵՇ, 6 :

- 1 Սէ Խարաէլ օղուլարը (ապպըն նագարընտա
 եարամազըրգ էթտիլէր . վէ (ապպ օնլարը եէ-
- 2 տի եըլ) իտիանըն էլինէ վէրտի : Սէ () իտի-
 անըն էլի Խարաէլին իւզէրինէ գուվլէթլէնտի .
) իտիանըլար եիւզինտէն Խարաէլ օղուլարը
 քէնտիլէրինէ տաղլարտա օլան ինլէրի վէ մաղա-
- 3 րալարը վէ դապլարը եափտըլար : Սէ օլ-
 տու քի՝ Խարաէլ էքին էքաիքտէ, օնուն իւզէրի-
 նէ) իտիանըլար չըգարըտը, հէմ (՝ մալէգ իլէ
- 4 կինտօղու էհալիսի չըգարըտը . Սէ օնլարըն
 իւզէրինէ օրտու գուրուպ՝ եէրին մահսուլունու
 պօզարըլարը, [թա (՝ զայա վարընճայէտէք : վէ
 Խարաէլէ կէշինէճէք՝ գոյուն օլսուն սըղըր օլսուն
- 5 էշէք օլսուն՝ գօմազլարըտը : () իրա օնլար սիւ-
 րիւլէրի վէ չաարըլարը իլէ չըզալ՝ չօգլուգտա չէ-
 քիրկէլէր կիպի չօգ կէլիլէրիտի, վէ օնլարըն հէմ
 տէվլէրինին սայըտը քօղուտու . վէ տիյարը պօզ-

մաղա՛ կէլիւրէրիտի: Ս' է խրաեւ Ս'իտիան- 6
լըլար եիւզինատեն ղայէթլէ ֆագիր օլտու. վէ
խրաեւ օղուլարը ի'ապպա ֆերեսատ էթտի-
լէր:

Խմտի օլտու քի՛ խրաեւ օղուլարը Ս'իտիան- 7
տան էօթիւրիւ ի'ապպա ֆերեսատ էթտիքլէրին-
տէ, ի'ապպ խրաեւ օղուլարընա պիր փէյ- 8
ղամպեր քիմսէ կէօնտէրտի. վէ օ՛նլարա տէտի.
խրաեւին լ'լահը ի'ապպ պէյլէ տէր. Պէն սի-
զի Ս'ըսրտան չըգարտըմ, վէ սիզի գուլուգ է-
վինտեն իխրա՛մ էյլէտիմ: Ս' է սիզի Ս'ըսրլը- 9
լարըն էլինտեն հէմ սիզէ հէփ ճէվը էտէնլէրին
էլինտեն գուրթարտըմ. վէ օնլարը էօնիւնիւզ-
տեն սիւրիւպ՝ տիյարլարընը սիզէ վէրտիմ: Ս' է 10
սիզէ տէտիմ. լ'լահընը ի'ապպ պէնիմ. տիյար-
լարընտա սաքին օլտուղունուզ լ'մօրիլէրին ալ-
լահլարընտան գօրգմայասըզ. սիզ իսէ սէօզիւմէ
իղաւթ էթմէտինիզ:

Լ'նտեն ի'ապպըն մէլէյի կէլիպ՝ լ'պիէզէր լ,օ- 11
աշըն՝ () ֆրատա օլան մէշէսինին աթընտա օ-
թուրտու, վէ օնուն օղու լիտէօն՝ Ս'իտիանլը-
լարտան գաչըրմագ իչիւն՝ խարմանտա պուղտայ
տէյէյօրուտու: Խմտի ի'ապպըն մէլէյի օնա 12
կէօրիւնիւպ՝ օնա տէտի. լ'յ ա'պքէրին գահրիմա-
նը՝ ի'ապպ սէնին իլէ օլա: Ս' է լիտէօն օնա 13
տէտի. լ'ման էֆէնտիմ՝ ի'ապպ պիզիմլէ իսէ,
'լի՛չիւն հէփ պու շէյլէր պաշըմըզա կէլտի. վէ
պիզէ պապալարըմըզըն՝ ի'ապպ պիզի Ս'ըսրտան
չըգա'րմատըմը տէյէրէք՝ նագլ էթտիքլէրի օ-
նուն միւ՛ ճիզաթլարը հա՛նի. ամմա շիմտի ի'ապպ
պիզի րէտտ էտիպ՝ Ս'իտիանըն էլինէ վէրտի:
Խմտի ի'ապպ օնա նագար էտիպ՝ տէտի. Պու 14
գուվվէթինլէ կիթ, վէ խրաեւի Ս'իտիանըն է-

- լինտէն գուրթարասըն . սէնի պէն կէօնտէ՞րմէ-
 15 տիմի . Վ է օ՛նա տէտի . Լ՛ման էֆէնտիմ՝
 Խարաէլի նէ՞ իլէ գուրթարայում . իշթէ գապի-
 լէմ՝ Վանասսէնին էն ֆագիրի , հէմ պէն՝ պա-
 16 պամ էվինին էն քիւչիյիւիմ : Վ է Լ՛ապպ օ-
 նա տէտի . Պէն էլպէթթէ սէնինլէ օլուրում . վէ
 17 Վ յոտիանը՝ պիր ատէմ կիպի գըրոճագսըն : Վ է
 օ՛նա տէտի . Վէրէմ էյլէ՝ էյեր նազարընտա
 լուգֆ պուլտում իսէ , պէնիմ իլէ սէջլէշէն՝ սէն
 18 օլուրուղունա պիր նիշան էյլէ : Վէրէմ էյլէ ,
 պէն սանա կէլինճէյէտէք՝ վէ փէշքէշիմի կէթի-
 րիպ էօնիւնէ գօյունճայէտէք պուրատան կիթ-
 մէ . վէ օ տէտի . Վէն տէօնիւնճէյէտէք պէն պէք-
 19 լէրիմ : Լ՛մտի Լիտէօն վարըպ՝ պիր քէշի օղ-
 լաղը վէ պիր էֆառնտան խամուրսուզ փիտէլէր
 հազըրլատը . էթի սէիէթէ գօտու , վէ չօրպայը
 պիր դէնճէրէյէ գօտու , վէ օնա մէշէնին ալթը-
 20 նա չըգարըպ սունտու : Վ է Լ՛լահըն մէլէյի օ-
 նա տէտի . Վթի վէ խամուրսուզ փիտէլէրի ա-
 լըպ՝ շու գայանըն իւղերինէ գօ , վէ չօրպայը տէօք .
 21 վէ օ՛ էյլէ էյլէտի : Լ՛նտէն Լ՛ապպըն մէլէյի՝
 էլինտէքի տէյէնէյին ուճունու ուղատըպ՝ էթէ
 վէ խամուրսուզ փիտէլէրէ տօգունտուրտս , վէ
 գայատան աթէշ չըգըպ՝ էթի վէ խամուրսուզ
 փիտէլէրի եագտը . վէ Լ՛ապպըն մէլէյի օնուն
 22 կէօզլէրինտէն կիթտի : Լ՛մտի Լիտէօն՝ օնուն
 Լ՛ապպ մէլէյի օլուրուղունու կէօրտիւքտէ , Լիտէ-
 օն տէտի . Լ՛յվահ՝ եա Վֆէնտիմ Լ՛ապպ՝ պու-
 նուն իշիւն քի՝ Լ՛ապպ մէլէյինի եիւզ պէ եիւզ
 23 կէօրտիւմ : Լ՛մմա Լ՛ապպ օնա տէտի . Վէլամ
 սանա , գօրգմա , էօլմէզդին :
 24 Վ է Լիտէօն օրատա Լ՛ապպա մէզպահ՝ եափ-
 տը , վէ օնուն ատընա՝ Լքէհօվաշալօմ գօտու . օ՛

Թա պու կինէտէք տաճա Լ'պիէ՛ղերիկերին
 () ֆրասընտաւ տըք : Ս է օլտու քի՛ օ կէճէ Լ'ապպ 25
 օնա տէտի . Պապանըն կէնճ պուղասընը՝ վէ եէ-
 տի երլըբ իքինճի պուղայը՝ ալ , վէ պապանըն
 Պաւլ մէզպահընը երգըպ՝ եանընտա օլան գօ-
 րօւյու քէս : Ս է պու գայանըն պաշընտա՝ ա՛ 26
 տէթի իւզըէ՝ Լ'լահըն Լ'ապպա մէզպահ եափ . վէ
 իքինճի պուղայը ալըպ՝ քէստիյին գօրունուն օ-
 տունու իլէ պիւթիւնեանմա էյլէ : Ս է Լ'իսէ 27
 օն քէնտի խըզմէթքետըլարընտան օն տտէմ՝ ա-
 լըպ՝ Լ'ապպըն օնա տէտիյի կիպի էյլէտի . իմտի
 օլտու քի՛ պապասընըն էվինտէն վէ շէհրին ա-
 տէմլէրինտէն կիւնաիւզին էթմէյէ գօրգտուղու
 իչիւն՝ կէճէ էյլէտի : Ս է շէհրին ատէմլէրի սա- 28
 պահլայըն էրքէն գալգտըգլարընտա , իշթէ Պա-
 ալըն մէզպահը երգըմը՝ վէ օնուն եանընտա-
 քի գօրու քէսիլմիշ՝ վէ իքինճի պուղա եափըլան
 մէզպահըն իւզէրինտէ պիւթիւնեանմա օլմուշու-
 տու : Իմտի պիրի պիրինէ տէտիլէր . Պու նէս 29
 նէյի քի՛մ էյլէտի . վէ թէֆթիշ վէ թէֆէհհիս
 էտիպ տէտիլէր . Պու շէյի Լ'օաշ օղու Լ'իտէօն
 էթտի : Ս է շէհրին ատէմլէրի Լ'օաշա տէտի- 30
 լէր . () զլունու տիշարը՝ չըգար քի՛ էօլսին . զերա
 Պաւլըն մէզպահընը երգար , վէ օնուն եանընտա
 օլան գօրոյու քէստի : Ս է Լ'օաշ՝ քէնտինէ 31
 գարշը ճիւմլէ՝ տուրանլարա տէտի . Պաւլ իչիւն
 սի՛ղ մի տավաճը օլուրսունուզ , եօխսա սի՛ղ մի
 օնու գուրթարաճապսընը . օնուն իչիւն քի՛մ տա՛-
 վաճը օլուրսա , սապահատէք էօլտիւրիկէճէք-
 տիք . էյեր օ ալլահ իսէ , օնուն մէզպահընը երգ-
 տըղը իչիւն՝ քէնտիտի իչիւն տավաճըլը գ էթսին :
 Ս է օ կիւնտի օնուն առքնա Լ'երուպաալ՝ գօ- 32
 տու , չիւն տէտի . Պաւլ օնուն տավաճըսը օլ-
 սուն , օնուն մէզպահընը երգտըղը իչիւն :

- 33 Ս է ձեռնվել Սիսիանյանը վե Լ՝ մայիսից ինչու
վե կինն առգուստ ոգուլարը պիղիքտե ձեմ՝ օլ-
տուլար . վե կեչիպ՝ Իշրեհ՝ վատիսինտե օրտո՛ւ
34 գուրտուլար : Ս է Բապպըն Բուհու Լիտեօնու
գափլատը , վե օ՝ պօրո՛ւ չալտը , վե Լ՝ պի՛ զերլի-
35 լեր օնուն արտը՝ նձա պիղիքտիլեր : Ս է ձեռնվել
Խանասեյե էլլիլեր կեօնտերիպ՝ օ՝ տախի օնուն
արտընձա ձեմ՝ օլտու . վե Լ՝ շերե հեմ՝ Դ՝ էպու-
լօն իլե՝ Լեֆթալիյե էլլիլեր կեօնտերտի , վե օն-
լար՝ օնլարը գարշըլամաղա՝ չըգարտար :
- 36 Ս է Լիտեօն Լ՝ լահա տետի . Լ՝ յեր տետիյին
կիպի՝ Խարաէլի պենիմ էլիմ իլե գուրթարրոսան ,
37 Լ՝ շթե պեն խարմանտա եափաղը՝ գրոգընթըսը
գօրում . էյեր եալընըզ գրոգընթընըն իւզերինե
չիհ՝ վե պիւթիւն եերին իւզերինտե գուրուլուգ օ-
լուրսա , օլտեմ պիլեձէյիմ քի տետիյին կիպի Խա-
38 րաէլի պենիմ էլիմ իլե գուրթարաձապսըն : Ս է
պեյլե՛ օլտու . զերա սապա՛ չլպըն էրքեն գալգըպ՝
գրոգընթըլը սըգար , վե գրոգընթըտան լէյեն
39 տօլուտու չիհ սույու չըգարտար : Լ՝ նտեն Լիտեօն
Լ՝ լահա տետի . Խւշերիմէ զազապըն գութո՛ւ շմա-
սըն , վե եալընըզ պո՛ւ տեֆա՝ սեյլէյիմ . Կ՝ է-
րեմ էյլե , հեման պո՛ւ տեֆա՝ գրոգընթը իլե սը-
նպըմ . շիմտի եալընըզ գրոգընթըտա գուրու-
լուգ՝ վե պիւթիւն եերին իւզերինտե չիհ օլտուն :
40 Ս է օլ կեձէտե Լ՝ լահ էյլե՛ էյլետի , վե եալը-
նըզ գրոգընթըտա գուրուլուգ՝ պիւթիւն եերին
իւզերինտե իսե չիհ օլտու :

ՊԵՇ, 7:

- 1 Ս է Լ՝ քերուպաա՛լ եանի Լիտեօն՝ պիլէսինձե օ-
լան հեփ գափմ իլե էրքենձե գալգըպ՝ Լ՝ արօա
փոռնկարընըն եանընտա գօնտուլար . վե Սիսի-
54* գ

անըն օրսուսու՝ օնուն փօրեաս ճանխինտէն Սօ-
 րէ թէփեսինէ տօղրու վատիտէ իտի: Ս է Րապպ 2
 Լիտէօնա տէտի. Պիլէնճէ օլան գալմ չօգ տուր,
 քի օնլարըն էլինէ: Ս իտիանը վէրէյիմ. օլմայա
 քի՝ Լարաէլ պէնիմ իւզէրիմէ ֆախըլանըպ՝ Պե-
 նի էլիմ գուրթարաթ տէյէ: Լամի հալա գալմ 3
 իշիտիրքէն՝ տէլլալ չաղըլտըպ տէյէսին. Էնր
 գօրգաթ վէ իսալֆնայք օլան տէօնիւպ՝ թէզ Լի-
 լէսա տաղընտան կիթսին. վէ գալմտան էլիթմի
 իքի պին տաթէ տէօնիւպ՝ օն պին գալտը: Լն- 4
 տէն Րապպ Լիտէօնա տէտի. Վալմ երինէչօգ
 տուր. օնլարը սույա էնտիթ, վէ սանա օրաստան-
 լարը սէչէյիմ. վէ օրօքի՝ սանա քիմ՝ Պու սե-
 նինլէ կիթսին տէրսէմ, օ պիլէնճէ կիթսին. վէ
 հէր՝ Պու սէնինլէ կիթմէսին աւտիյիմ, պիլէն-
 ճէ կիթմէսին: Լամի գալմը սույա էնտիթտի. 5
 վէ Րապպ Լիտէօնա տէտի. Էնր քիմ սույու՝
 տիլի իլէ քէօփէյին եալատըղը կիպի եալարսա,
 օնու պաշգա տուրատուրանըն, պէօյլէճէ իչմէք
 իչիւն հէր տիզլէրի իւզէրինէ չէօքէնի տախի:
 Ս է աղլարը իլէ էլլէրինտէն եալայանլարըն 6
 սալլար իւչ եիւզ քիմէ տի. վէ գալմըն ճիւմլէ
 պազքը՝ սույու իչմէք իչիւն տիզլէրի իւզէրինէ
 չէօքտիլէր: Ս է Րապպ Լիտէօնա տէտի. Սի- 7
 զէ՝ եալայան իւչ եիւզ ատէմիլէ գուրթարաճա-
 ղըմ, վէ Ս իտիանը սէնին էլինէ վէրէճէյիմ. վէ
 հէփ գալան գալմ հէր քէս մահալինէ կիթսին:
 Լամի գալմ էլլէրինտէնէ վալէրինի վէ պօրու- 8
 լարընը ալտըլար. ճիւմլէ Լարաէլ ատէմլէրինի
 իսէ՝ հէր քէսի քէնտի. չաօրընա կէօնտէրտի,
 ամմա օ իւչ եիւզ քիմսէյի ալըգօտու. վէ Ս իտի
 անըն օրսուսու օնուն ալթընտաքի վատիտէ ի-
 տի:

- 9 Վ է օլտուքի՝ օ կեճէ Բապպ՝ օնա տէտի .
 Գալգ, օրտույա էն . զիրա օնուսէնին էլինէ վեր-
 10 տիմ : Վ է սէն էյեր ենմէյէ գօրգարսան, սե-
 նինլէ պերապեր օրտույա՝ ուշաղըն Գուրա էն-
 11 սին . Վ է օնլարըն նէ սեյլէտիյինի տինկէյէ-
 սին , աճտէն սօնկրա էլլէրին գուլվեթլէնիպ՝ օր-
 տույա՝ էնէսին . իմտի օ՝ ուշաղը Գուրա իլէ պր-
 տուտա օլտն նիլաշլըլարըն քենարընա էնտիլեր :
 12 Վ է Սիտիան հեմ Լ՝մայէգ վէ ճիւմլէ կիւնտ-
 ղուտա օգլուգտա չեքիլէլէր կիպի՝
 վատիտէ նալթարըլարը . վէ տեվէլէրինին հի-
 սապը եղտտու , չօգլուգտա տէնիղին եալըսըն-
 13 տա օլան գոմ կիպի իտի : Վ է Վիտեօն վար-
 տըգտա , իշթէպիք քիմնէ եօլտաշընա պիր րույա
 նազլ էափպ տէտի . իշթէ պիր րույա կէօրաիւմ ,
 վէ իշթէ պիք արիպ էքմէյի սօմօնու Սիտիա-
 նըն օրթօսընա տօղրու եուվարլանըրըր , վէ պիր
 չատըրա եթիլիլէպ՝ օնու վուրտու , վէ երգըսը ,
 վէ օնու պաշաշաղա տէօնտերիպ՝ չատըր տիւշտի :
 14 Վ է եօրտաշը ճէվապ վէրիպ տէտի . Պու պիր
 պաշգա շէյ տէյիլ տիր , շու խորաէլլի լօաշ օզ-
 լու Վիտեօնուն գըլըճը արը . Լ՝լաճ՝ Սիտիանը
 վէ հէփ օրտույու օնուն էլինէ վէրմիշտիր :
 15 Իմտի օլտուքի՝ Վիտեօն րույանըն նազլինի
 վէ օնուն թապիրինի իշթիթալի կիպի՝ սեճտէ
 գըլտը , վէ Խաղաէլին օրտուտունա տէօնիւպ տէ-
 տի . Գալգըն , զիրա Բապպ Սիտիանըն օրտուտու-
 16 նու էլինիղէ վէրմիշտիր : Վ է օլ իւշ եիւզ ա-
 տեմի իւշ պեօլիպէ պըրըպ՝ ճիւմլէսինին էլինէ
 պօրուլաք . վէ պօշ տէսթիլէր՝ հեմ տէսթիլէրին .
 17 իշինտէ չըրաղըլար վերտի : Վ է օնլարա տէտի .
 Պանա պազըն , վէ պեյլէ էյլէյին , վէ իշթէ պէն
 օրտուտուն քենարընա վարտըղըմիտ , օլաքի՝ պէն

նիճէ ետերսեմ, սիզ տե եզլէ էյլէյեսիղ: Ս է 18
 պէն ճիւմլէ պերապերիմճէ օլանլարլա պօրու-
 յու չալարղըմրդտա, օլտեմ սիզ տախի ճիւմլէ
 օրտունուն չէվրէսինտէ պօրուլարը չալասըզ, վէ՝
 իապպըն վէ լիտեօնուն Գըլճը տէյեսիղ: Լ՛ն- 19
 տէն լիտեօն վէ պիլէսինճէ օլան եիւզ քիմսէ՝
 օրթանէվպէթինին իպթիտասընտա օնլար պէք-
 չիլէրի հէնուզ գօմուշ իքէն, օրտունուն քէնարը-
 նա կէլաիլէր. վէ պօրուլարը չալապ՝ էլլէրինտէ
 օլան տէսթիլէրի գըրտըլար: ()լտեմ պէօրէք- 20
 լէրին իւչիւ տէ պօրուլարը չալարլար, վէ տէսթի-
 լէրի գըրտըլար, վէ սօլ էլլէրինտէ չըրաղըլարը՝
 սաղ էլլէրինտէ իսէ պօրուլարը դութուպ, իապ-
 պըն վէ լիտեօնուն գըլճը պաղըրըլարըտը:
 Ս է հէր քէս օրտունուն չէվրէսինտէ քէնտի եէ- 21
 ըինտէ տուրուրուտու. իմտի հէփ օրտու պաղը-
 րըպ սէյիրտէրէք գաչարլարըտը: Ս է օլ իւչ 22
 եիւզ քիմսէ պօրուլարը չալարղլարընտա՝ իապպ
 ճիւմլէ օրտուտա հէր քէսին գըլճընը եօլտաշը՝
 իւզէրինէ տէօնտէրտի. վէ ապէր թա Պէյթիւ-
 գայատէք Սէրէրաթա տօղրու՝ թա Վապաթըն
 եանընտա լ՛պէլմէհօլանըն սինօրունտէք գաչ-
 տը:

Ս է իարաէլլէր՝ լէթթիալիտէն վէ Լճերտէն 23
 վէ ճիւմլէ Սանասսէտէն ճէմ՝ օլուպ՝ Սիտիանըն
 պրտընճա գօվալաւարլար: Էմ լիտեօն ճիւմլէ 24
 լ. ֆրաիմ տաղընա էլլիլէր կէօնտէրիպ տէտի.
 Սիտիանը գարըլամաղա՝ էնին, վէ էօնլէրինտէ
 թա Պէյթիպարայատէք լօրտանըն սուլարընը
 դապգ էտին. իմտի ճիւմլէ լ. ֆրաիմ ատէմլէրի
 ճէմ՝ օլուպ՝ թա Պէյթիպարայատէք լօրտանըն
 սուլարընը դապգ էթտիլէր: Ս է Սիտիանըն ի- 25
 քի պէյլէրինի՝ ()րէպի վէ լ՛էպի գուլթաուլար,

վէ ()րեպի ()րեպ գայասընտա էօլտիւրտիւլէր ,
 Օէպի իսէ Օէպ ճէնտէրէսինտէ էօլտիւրտիւ-
 լէր , վէ Սիտիանը գօվալատըլար . վէ ()րեպ իլէ
 Օէպին պաշարընը խօրտանըն էօթէ եագասըն-
 տա լիտէօնա կէօթիւրտիւլէր :

ՊԵՇ • 8 :

- 1 Սէ խփրախմիլէր օնա տէտիլէր . Պաւ պիղէ էթ-
 տիլին շէյ նէ՞ տիր , քի Սիտիան իլէ ճէնք էթ-
 մէյէ կիթտիլինտէ՝ պիչի չաղըրմատըն . իմտի օ-
- 2 նունլա շիտտէթ իլէ չէքիշտիլէր : Սէ օ՞նլա-
 րա տէտի . Պէն սիզին կիպի շիմտի նէ՞ էյլէտիմ .
 խփրախմին պաշագ տէվէրմէսի՝ Լպիէզերին
- 3 պաղ պօղումունտան էյի տէյիլմի : Լլա՜ Սի-
 տիանըն պէյէթիլինի ()րեպի վէ Օէպի սիզին է-
 լինիլէ վէրտի . վէ պէն սիզին կիպի նէ՞ էտէ պի-
 լիրիմ . պու սէօլիւ սէյլէտիլինտէ , օզէման օնուն
 իւզէրինտէն ըուհլարը թէսքին օլտու :
- 4 Սէ լիտէօն խօրտանա կէլտի , քէնտիսի վէ
 պիլէսինճէ օլան իւչ եիւզ քիմսէ կէչիպ՝ եօր-
- 5 զուն իքէն գօվալամատա իտիլէր : Խմտի Սուք-
 քօթ էհալիսինէ տէտի . Վէրէմ էտին , արտըմճա
 օլան գաղմա եէյէճէք էքմէքլէր վէրին . զիրա
 եօրղուն տուրլար , վէ պէն Սիտիան փառիշահ-
 լարը Օէպա՜ վէ Սալմուննանըն արտընճա գօ-
- 6 վալայօրում : Սէ Սուքքօթուն սերվերլէրի
 տէտիլէր . Օէպա՜ իլէ Սալմուննանըն ավուճու
 շիմտի սէնին ելինտէմիքի՝ սէնին ապէրինէ էք-
- 7 մէք վէրէլիմ : Սէ լիտէօն տէտի . Նյլէ ի-
 սէ , Խապպ Օէպա՜ վէ Սալմուննանըն էլիմէ
 վէրտիքտէ , էթլէրինիզի չէօլիւն տիքէնլէրի ի-
- 8 լէ վէ խաշաքլարը իլէ գըյայըմ : Սէ օրատան
 փէնուէլէ չըգտը , վէ օնլարա տա պէյլէ տէտի .

ամմա փէնուէլին ատէմլերի՝ օնա Սուքքթուն
ատէմլերինին վերտիյի ճէվնայ կիպի ճէվնայ վեր-
տիլեր: Իմտի փէնուէլին ատէմլերինէ տախի 9
սեջլէյիպ տէտի. Սելամէթլէ տէօնտիյիւմոնէ՝
պու գուլլէյի երգայրմ:

Սէ օէպահ իլէ Սալմուհնա՝ հէմ պիլլէլերին- 10
ճէ օնլարըն օրտուսու՝ կիւնտօղուսու օղուլարը-
նըն հէփ գալանլարըն պիւթիւն օրտուսու օն պէշ
պին միգտարի Սարգօրտա իտիլեր. վէ տիւշէն-
լէր՝ եիւզ իյիրմի պին գըլըճ չէքեր քիմսէ իտի:
Սէ կիտէօն՝ օպահ վէ օպպէհանըն կիւն- 11
տօղուսուստան չատրըլարտա սաքին օլանլարըն
եօղունտան չըգըպ՝ օրտույու վուրտու. զիրա օր-
տու էմին իտի: Սէ օէպահ իլէ Սալմուհնա 12
գաչարլար, վէ օ՝ օնլարըն արտընճա գօվալայրպ՝
Սիտիանըն իքի փատիշահլարընը. օէպահը վէ
Սալմուհնայը դութտու, վէ ճիւմլէ օրտույու
պօղու:

Սէ օթաշ օղու կիտէօն ճէնքտէն կիւնէշ 13
եօգարը չըգմազտան տէօնտիւ: Սէ Սուքքթ 14
էհալիսինտէն պիր ուշադ դութուպ՝ օնա սօր-
տու. վէ օ՝ օնա Սուքքթուն պաշարընը վէ ին-
թիարլարընը՝ եէթմիշ եէտի քիշի եազար: Ին- 15
տէն Սուքքթ էհալիսինէ կէլիպ տէտի. իշթէ
օէպահ վէ Սալմուհնա, քի օնլար իլէ պանա սի-
թէմ էտիպ՝ օէպահըն վէ Սալմուհնանըն ավու-
ճու շիմտի սէնին էլինտէ միտիր, քի սէնին եօր-
ղուն ատէմլերինէ էքմէք վէրէլիմ տէտինիզ:
Իմտի շէհրին ինթիարլարընը վէ չէօլ տիքինլէ- 16
րի հէմ խաշաքլար ալըպ՝ օնլարըն Սուքքթ
ատէմլերինի թէտիպ էյլէտի: Սէ փէնուէլ 17
գուլլէսինի երգար, հէմ շէհրին ատէմլերինի էօլ-
տիւրտիւ:

- 18 Լնտէն Օէպահ իլէ Սալմուննայ տէտի .
 Խապորտա Էօլտիւրտիւյիւնիւզ ատէմլէր նէ՞ շէ-
 քիլ քիմսէլէր իտի . վէ օնլար տէտի . Սէն նիճէ
 իսէն , օնլար տա Էօյլէ իտի . հէր պիրի փատիշահ
- 19 օղլու շէքլինտէ իտի : Ս Է օ տէտի . () Նլար գա-
 րընտաշլարըմ՝ անամըն օղուլարը՝ իտի . Բապպ
 սաղ տրր , էյէր օնլարը սաղ գօսա իտինիզ , սի-
- 20 զի Էօլտիւրմէզ իտիմ : Լնտէն քէնտի իլք տօ-
 ղուշ օղլու Լէթէրէ տէտի . Կալգ՝ շունլարը
 Էօլտիւր . ամմա չօճուգ գըլըճընը շէքմէտի , զիրա
- 21 չօճուգ օլմաղըլա գօրգտու : Խմտի Օէպահ ի-
 լէ Սալմուննայ տէտիլէր . Բէնտին գալգ , քի պի-
 ղի վուրասըն , զիրա գուվվէթ՝ ատամընա կէօրէ
 տիր . վէ Լիտէօն գալգըպ՝ Օէպահը վէ Սալ-
 մուննայը Էօլտիւրտիւ , վէ տէվէլէրինին պօյնլա-
 րընտա օլան մահչէլէլի ալտը :
- 22 Ս Է Սարաէլ ատէմլէրի Լիտէօնա տէտիլէր .
 Պիղէ սուլդան օլ , կերէք սէն կերէք օղլուն կէ-
 րէք օղլունուն օղլու . չիւն պիղի Սիտիանըն Է-
- 23 ինտէն գուրթարտըն : Ս Է Լիտէօն օնլարա տէ-
 տի . Պէն սիղէ սուլդան օլմամ . օղլում տախի սի-
 զէ սուլդան օլմայաճագտըր , սիղին սուլդանընըզ
 Բապպ օլա :
- 24 Լնտէն Լիտէօն օնլարա տէտի . Սիզտէն՝ պիր
 տիլէք տիլէյէճէյիմ քի՝ հէր քէս Էաղմասընըն
 քիւփէլէրինի պանա վէրսին . զիրա օնլար Լշմա-
 էլլիլէր օլմաղըլա , օնլարըն ալթուն քիւփէլէրի
- 25 վարըտը : Ս Է օնլար տէտի . Խօշ՝ վէրէլիմ . իմ-
 տի պիր շէմլէ Էայըպ՝ օրայա հէր քէս Էաղմասը-
- 26 նըն քիւփէլէրինի աթտը : Ս Է օ տիլէտիյի ալ-
 թուն քիւփէլէրին դարթտը՝ պին Էէտի Էիւզ
 Էա՝ գալ ալթուն օլտու , մահչէլէրտէն վէ կեր-
 տանըգլարտան վէ՝ Սիտիան փատիշահլարընըն

իւղէրինտէ օլան էրղաւանի էս՝ վապլարտան մա՝ տա , վէ տէվէլէրինին պօյնունտաքի զինճիրլէրտէն մա՛տա : Ս) է Կիտէօն օնտան պիր էփուտ 27 եափրպ՝ օնու () ֆրատա քէնտի չէհրինտէ գօտու . վէ ճիւմլէ Խարաէլ օրատա օնուն արտընճա զինա՛ էտիպ՝ Կիտէօնա վէ օնուն էվինէ տուվաճ իչին օլուու :

Խմտի Ս) Խտիան Խարաէլ օղուլարընըն էօնին- 28 տէ ալազլանըպ՝ արթըգ պաշ գալարումատը . վէ Կիտէօնուն կինլէրինտէ՝ տիյար գըրգ երլ րահաթլանտը : Ս) է Լօաշ օղու Լէրուպա- 29 ա՛լ կիտիպ՝ քէնտի էվինտէ օթուրտու : Ս) է Կի- 30 տէօնուն՝ ույլուղունտան չըգմըշ՝ եէթմիշ օղու վարըտը . զիրա օնուն չօգ գարըսը վարըտը : Ս) է 31 Շ էխէմտէ օլան օտալըղը՝ օ տախի օնա պիր օղուլ տօղուրտու , վէ օնուն ասընա Լ՝պիմէլէք գօտու : Ս) է Լօաշ օղու Կիտէօն էյի իխթիյար- 32 լըգտա էօլտիւ , վէ Լ՝պիէղէրլիլէրին () ֆրասընտա պապասը Լօաշըն մէղարընտա կէօմիւլտիւ :

Ս) է օլտուքի՝ Կիտէօն էօլտիւյիւ կիպի , Խա- 33 րաէլ օղուլարը տէօնիւպ՝ Պաալիմին արտընճա զինա՛ էթտիլէր , վէ Պաալ Պերիթի քէնտիլէրինէ ալահ նասպ էթտիլէր : Ս) է Խարաէլ օղուլ- 34 լարը՝ օնլարը չէվրէտէքի հէփ տիւլմէնլէրինտէն գուրթարան քէնտիլէրին Լ՝լահհը Լ՝ապըր խաղըլարընա կէթիրմէտիլէր : Ս) է Լէրուպա- 35 ա՛լ Կիտէօնուն էվինէ՝ օնուն Խարաէլէ էյլէտիյի հէփ էյլիլէ կէօրէ իհսան էթմէտիլէր :

Պ Ե Շ , 9 :

Ս) է Լէրուպաա՛լ օղու Լ՝պիմէլէք՝ Շ էխէմէ ա- 1 նասընըն գարընտաշլարընա կիթտի , վէ օնլարա՛ հէմ անասը պապասընըն էվինին պիւթիւն գա-

- 2 պիլեսինէ սեցլէյիպ տէտի. Վերէմ էտին,
 Շէխէմին ճիւմլէ էհալիսինին գուլազարընտա
 սեցլէյին. Սիզէ հանկըսը էյի տիր, Լէրուպա-
 ալըն հէփ օղուլարը եէթմիշ ատէմին սիզտէ սուլ-
 դան օլմասըմը, եօխսա սիզտէ պի՛ր ատէմին սուլ-
 դան օլմասըմը. վէ խաղընըզա կէթիրին քի՛ պէն
- 3 սիզին քէմիյինիզ վէ էթինիզիմ: Խմտի անա-
 սընըն գարընտաշլարը՝ օնուն հագընտա ճիւմլէ
 պու սեօզէրի Շէխէմին ճիւմլէ էհալիսինին գու-
 լազարընտա սեցլէտիլէր, վէ օնլարըն եիւրէյի
 Լպիմէլէյէ Թապի՛ օլմաղա խօշլանտը. զիրա՛ ()
- 4 գարընտաշլմըզտըր տէտիլէր: Սէ օնա Պաա՛լ
 Պէրիթ էվինտէն եէթմիշ գըղա՛ կիւմի՛ւշ վէր-
 տիլէր, վէ Լպիմէլէք օնլարըլա ավարա վէ խօ-
 վարտա ատէմլէր իւճրէթլէ դութուպ՝ օնուն ար-
- 5 տընճա կիթտիլէր: Սէ () Փրայա պապասընըն
 էվինէ վարըպ՝ Լէրուպաալըն օղուլարընը եէթ-
 միշ քիշիյի՛ քէնտի գարընտաշլարընը պիր դաշըն
 իւզէրինտէ էօլախըտի. ամմա Լէրուպաալըն
 քիւշիւք օղու Լօթամ կիզլէնմէյիլէ սաղ գալ-
- 6 տը: Լնտէն ճիւմլէ Շէխէմ էհալիսի հէմ հէփ
 Սիլօ էվի ճէմ՝ օլտուլար, վէ կիտիպ՝ Լպիմէլէ-
 յի Շէխէմտէ օլան տիրէյին մէշէլիյինին եա-
 նընտա փատիշա՛ն նասպ էթտիլէր:
- 7 Սէ Լօթամա խապեր վէրիլտիքտէ, վարըպ
 Լէրիզիմ տաղընըն Թէփէսինտէ տուրտու, վէ սիւ-
 սինի գալարըրպ պաղըրտը, վէ օնլարա տէտի.
 Լա՛ Շէխէմ էհալիսի պէնի տինկլէյին, վէ Լէլ-
- 8 լա՛ն սիզի տինկլէսին: Լղաճլար՝ իւզէրլէրինէ
 փատիշա՛ն մէս՛ն էթմէյէ կիթտիլէր, վէ զէյթուն
 աղաճընա՛ իւզէրիմիզէ փատիշա՛ն օլ՝ տէտիլէր:
- 9 Լմմա զէյթուն աղաճը օնլարա տէտի. Լա-
 ղըմը պրաղայըմ՝ քի օնունլա Լլա՛ն վէ ինսան-

լաբ իբրամ օլունուր՝ վե կիտեյիմ աղաճլարն
 իւզերինտե չալգանայլմմը: Ընտեն աղաճլար 10
 ինձիր աղաճընա տետիլեր. Սէն կեւ իւզերիմիզե
 փատիշահ օլ: Սէն ինձիր աղաճը օնլարա տետի. 11
 Դաթլըլըղմմը վե էյի եեմիշիմի պրաղայլմ տա
 կիտեյիմ աղաճլարն իւզերինտե չալգանայլմ
 մը: ()լտեմ աղաճլար տամայա տետիլեր. Սէն 12
 կեւ իւզերիմիզե փատիշահ օլ: Ըսմա տախի օն- 13
 լարա տետի. Ըսահը վե ինսանլարը շատ էտեն
 շերապլմմը պրաղայլ աղաճլարն իւզերինտե չալ-
 գանմաղամմը կիտեյիմ: Ընտեն հէփ աղաճլար 14
 պիւյիւրթլենե տետիլեր. Սէն կեւ իւզերիմիզե
 փատիշահ օլ: Սէն պիւյիւրթլեն աղաճլարա տե- 15
 տի. Եյեր սիզ պէնի իւզերինիզե՝ կերչեքտեն
 փատիշահ մահ էտերսենիզ, կելիպ պենիմ կեօլ-
 կեմաե սղընըն. վե տեյիլ իսե, պեղիւրթլենտեն
 աթեշ չըզըպ՝ Եպնանըն երզ աղաճլարնը
 եազարն: Եմտի հալա՝ էյեր Ըպիմէլէյի փատի- 16
 շահ էթմէքտե կերչեքլիք վե սօղըուլուք իլէ ա-
 մէլ էթտինիզ իսե, վե էյեր Եյերուպամլա վե
 օնուն էվինե էյլիք էթտինիզ իսե, վե օնուն հազ-
 գընա՝ էլերինին միւքեաթաթընա կեզրե ա՛մէլ 17
 էթտինիզ իսե, Բիպապամ սիզին իշին ճէնք
 էտիպ՝ ճանընը եապանա աթալ, վե սիզե Սի-
 տիանըն էլենտեն գուրթարալ. Սիզ իսե պու 18
 կիւն պապամըն էվի իւզերինե գարդալընը, վե
 օնուն օղուլարընը՝ եթմիշ քիշէյի պիր դաշըն
 իւզերինտե էօլաիւրաիւնիւզ, վե խալպըղընըն
 օղլունու Ըպիմէլէյի՝ գարընտաշընը օլտուղու
 իշին (էլսեմ հհալիսինին իւզերինե փատիշահ
 էթտինիզ. Եմտի էյեր պուկիւն Եյերուպամ- 19
 լըն վե օնուն էվինին հազգընա կերչեքլիք իլէ վե
 սօղըուլուք իլէ ա՛մէլ էթտինիզ իսե, Ըպիմէլէք-

տէն շաղ օլուն, վէ օտախի սիգտէն շաղ օլսուն:

20 Մնա տէյիլ խե, Մարմէլէքտէն ալմէշ չըգըպ՝
 Շ էխեմ էհալխսինի վէ Սիլունն էվինի եազարն,
 վէ Շ էխեմ էհալխսինտէն վէ Սիլունն էվինտէն

21 ալմէշ չըգըպ՝ Մարմէլէյի եազարն: Մտէն յօ-
 թամ ֆիրար էտիպ գաշտը, վէ Պերէ կիթտի,
 վէ Մարմէլէյին հուզարունտան օրատա սպին
 օլսուն:

22 Ս է Մարմէլէք խարտէլն իւղերինէ իւշ երլ

23 հեգքիւմէթ սիւրտիւ: Ս է Մլա հ Մարմէլէք
 իլէ Շ էխեմ էհալխսինին պէյնինէ եարամաղ
 բուհ կէօնտէրտի. վէ Շ էխեմ էհալխսի Մարմէ-

24 լէյէ իսնան էթտիլէր. թապրիմ լէրուպասա՝
 լն եթմիշ օղալարնա օլան զուլմ կէլիպ՝ օն-
 լարն գանը օնլարը էօրտիւրէն գարննաաշլարը
 Մարմէլէյին՝ վէ գարննաաշլարնը էօլտիւրմէյէ
 օնուն ելլէրինի գուլվէթլէնտիլէն Շ էխեմ է-

25 հալխսինին իւղերինէ գօնա: Ստի Շ էխեմին
 էհալխի տաղլարն պաշլարնտա օնա փուսու-
 լար գուրտուլար, վէ եօլաա եանլարնտան հեր
 կէշէնի սյարլարըտը. վէ Մարմէլէյէ խապեր

26 վերիլտի: Ս է Մպէտ օղու կասալ գարննաաշ-
 լարը իլէ վարըպ՝ Շ էխեմէ կէշտիլէր, վէ Շ է-

27 խեմին էհալխսի օնա իթիմաա էթտիլէր: Սմ-
 տի գըրա չըգըպ՝ պաղլարնը պօղտուլար, վէ ի-
 ղէ-կէրի պարըպ՝ զէվք սեֆա էթտիլէր. վէ ալ-
 լահլարնն էվինէ կիրիպ՝ եթտիլէր վէ իշտիլէր,

28 վէ Մարմէլէյէ սէյտիլէր: Ս է Մպէտ օղու
 կասալ տէտի. Մարմէլէք բիմ՝ վէ Շ էխեմ բիմ
 տի, բի օնա գուլ օլաճաղը, ս լէրուպասալն
 օղու՝ վէ (ճպուլ օնուն վէքիլի տէյիլմի. Շ է-
 խեմին պապասը շէմօրնն տտամլարնա գուլ-
 լուգ էտին, վէ պիլ օնա նիլին գուլլուգ էտէլիմ:

Եւ յայտը պու գազմ էլիմ ալթընա վերիլէյտի, 29
 վէ Լ'պիմէլէյի գալարոյտըմ. անտէն Լ'պիմէ-
 լէյէ տէտի. Լ'ս'քերինի չօղաթ տա չըգ: Եւ 30
 շէհրին սէրտարը Ծէպուլ Լ'պէտ օղու կաաւ-
 լըն սէօղերինի իշիթտիքտէ, Էօքքէտի դութուշ-
 տու. Եւ կիզլիճէ Լ'պիմէլէյէ էլըիլէր կէօն 31
 տէրիպ տէտի. Իշթէ Լ'պէտ օղու կաաւ գարըն-
 տաշլարը իլէ Ը էխէմէ կէլտիլէր. վէ իշթէ օնլար՝
 շէհրի սէնին իւզերինէ գալարըր յօրլար: Իմն 32
 հալա պիլէնճէ օլան գազմ իլէ կէճէ իլէ գալ-
 գըպ՝ փուսուտա օթուր: Եւ սապահ օլունճա 33
 կիւնէշ տօղտուղու կիպի էրքէն գալգըպ՝ շէհրին
 իւզերինէ օղրա. վէ իշթէ օ՝ հէմ պիլէսինճէ օ-
 լան խալգ սանա չըգաճաղար, օլտէմ օնա՝ էլին-
 տէն կէլտիլի կիպի էտէսին: Իմնի Լ'պիմէլէք 34
 պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ գազմ իլէ կէճէլէյին գալ-
 գըպ՝ տէօրթ պէօլիւք օլարապ՝ Ը էխէմ իւզերինէ
 փուսու գուրտուկար: Եւ Լ'պէտ օղու կաաւ 35
 չըգըպ՝ շէհրին գափուսու աղգընտա տուրտու.
 վէ Լ'պիմէլէք՝ պիլէսինճէ օլան խալգ իլէ փու-
 սուտան գալգըր: Իմնի կաաւ խալգը կէօր 36
 տիւքտէ՝ Ծէպուլա տէտի. Իշթէ տաղլարըն պա-
 շընտան խալգ էնէյօր. վէ Ծէպուլ օնա տէտի.
 Տաղլարըն կէօլէսի օանա ստէմ կիպի կէսրիւ-
 նիյօր: Եւ կաաւ թէքրաք սէօլլէյիպ՝ տէտի. 37
 Իշթէ տիյարըն երիքսէք էէլլէրինտէն խալգ է-
 նէյօր, վէ պիր պէօլիւք տէ Եօնէնիմ մէշէլի-
 յի. Էօլունտան կէլլէյօր: Եւ Ծէպուլ օնա տէ 38
 տի. օ սէնին՝ Լ'պիմէլէք քիմտիր քի օնա գուլլուգ
 էտէլիմ տէյէն աղգըն հաճի. սէնին խօրլաաղ-
 ղըն խալգ պու տէյիլ մի. իմնի չըգ հալա օնուն
 իլէ ճէնք էյլէ: Իմնի կաաւ Ը էխէմէն էհալի 39
 սի էօնիւնճէ չըգըպ՝ Լ'պիմէլէք իլէ ճէնք էթտի:

- 40 Ս է Լ՝պիմէլէք օնու գովալատը, վէ օ՝ օնուն էօ-
նիննտէն գաշտը . վէ թա գափունուն աղգընա-
41 տէք չօգ մագթմէլ տիւշտիւ: Ս է Լ՝պիմէլէք
Լ՝քումնատա օթուրտու. վէ ()էպուլ՝ Լաալը վէ
օնուն գարընտաշլարընը (էխէմտէ սաքին օլ-
42 մագտան գովտու: Ս է օլտուքի՝ երթէսի կիւն-
տէ գալմ գրոս չըգտը . վէ Լ՝պիմէլէյէ խապէր
43 վէրտիքլէրինտէ, 'Լաալմը ալըպ' իւչ պէօլիյէ
պէօլտիւ, վէ գրոտա փուաուտա օթուրտու. վէ
կէօրտիւքի՝ իշթէ գալմ շէհրտէն չըգալօր . օլ-
տէմ իւղէրլէրինէ հիւճիւմ էտիպ' օնլարը վուր-
44 տու: Ս է Լ՝պիմէլէք հէմ պիլէսինճէ օլան պէօ,
լիւք եիւրիւյիւշ էտիպ' շէհրին գափուաու աղգըն-
տա տուրտուլար . վէ պէօլիւյիւն իքիսի գրոտա . օ-
լանլարըն իւղէրինէ տիւշիւպ' օնլարը վուրտու-
45 լար: Ս է Լ՝պիմէլէք պիւթիւն օ կիւն շէհրիլէ
ճէնք էտիպ' շէհրի ալտը, վէ օնտա օլան խալգը
գրոտը . վէ շէհրի երգըպ' օնտա թուղ էքտի:
46 Լամի (էխէմ գուլէսինին հէփ էհալիսի ի-
շթտիքլէրինտէ՝ Պէրիթ նա՛ ալլահըն էփինին
47 գալէսինէ կիրտիլէր: Ս է Լ՝պիմէլէյէ խապէր
վէրիլտի քի՝ (էխէմ գուլէսինին ճիւմլէ էհա-
48 լիսի ճէմ՝ օլտուլար: ()տէմ Լ՝պիմէլէք քէն-
տիսի՝ պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ խալգ իլէ Սալմօն
տաղընա չըգտը . վէ Լ՝պիմէլէք պալթայը էլինէ
ալըպ' պիր աղամճ տալը քէստի, վէ օնու գալտը-
րըպ' ումուղունա՛ գօտու . անտէն պիլէսինճէ օլան
խալգա տէտի . Պէնիմ նէ էթտիյիմի կէօրտիւ-
49 նիւղ . թէզ՝ սիղ տէ էօլէ էյլէյին: Լամի գալ-
մըն ճիւմլէսի տալի՝ հէր քէս պիրէր տալ քէ-
տիպ Լ՝պիմէլէյին ալտընճա կիթտիլէր, վէ Կու-
լալը գալէյէ գօտուլար, վէ օնլարըլա գալէյի ա-
թէշէ եագալըլար . վէ (էխէմ գուլէսին հէփ

ատեմէրի պիլէ՝ պին գատար երբէք վէ գարը՝
էօլտիւլէր :

Լ'նտէն Լ'պիմէլէք խէպէսէ կիթտի . վէ խէ- 50
պէստէ գօնուպ՝ օնու ֆէթճ էթտի : Ս է շէճ- 51
րին օրթասընտա պիր սարպ գուլէ վարըտը , վէ
շէճրին ճիւմլէ ատեմէրի՝ երբէք վէ գարը՝ օրայա
գաչըպ իչէրտէն գափանտըլար , վէ գուլէնին
տամընա՝ չըգտըլար : Ս է Լ'պիմէլէք գուլէյէ- 52
տէք վարըպ՝ օնուլա ճէնըք էթտի . վէ թա գուլ-
լէնին գափուսունատէք եագլաշտը՝ քի՝ օնու ա-
թէշէ եագա : Ս է գարընըն պիրի Լ'պիմէլէյին 53
պաշընա պիր տէյիրմէն դաշը փարչասը աթըպ՝
գաֆասընը գըրտը : Ս է օ՝ տեր ա՛գապ՝ սիլաճ- 54
լարընը գալտըրան ուշաղը չաղըրըպ օնա տէտի .
Վըլըճընը չէքիպ՝ պէնի՝ էօլտիւր . օլմայա քի՝
պէնիմ հագգըմա՝ () նու պիր գարը՝ էօլտիւրտիւ
տէյէլէր . վէ ուշաղը օնու սափլատը , վէ էօլտիւ :
Խմտի Խարաէլ ատեմէրի Լ'պիմէլէյին էօլտիւ- 55
յիւնիւ կէօրտիւքտէ , հեր քէս մահալինէ կիթ-
տի :

Պու վէճճլէ Լ'լաճ Լ'պիմէլէյին՝ եթմիշ գա- 56
րընտաշընը էօլտիւրմէքլէ պապասընա էթտիլի՝
քէօթիւլիւլինիւ պաշընա՝ տէօտէրտի : Ս է Շէ- 57
խէմատեմէրինին եարամաղըղընը՝ Լ'լաճ
օնլարըն պաշընա՝ տէօնտէրտի , վէ Լէրուպաալ
օղու Լ'թթամըն պէտտուա՛սը օնլարը պուլտու :

ՊԵՇ, 10:

Ս է Լ'պիմէլէքտէն սօնկրա՝ Խսասխարը Տօտօ 1
օղու ֆիուանըն օղու խօլա՝ Խարաէլի գօլթար-
մաղա գալգար . վէ օ՝ Լ'ֆրաիմ տաղընտա Շա-
միրտէ սաքին իտի : Ս է Խարաէլէ կլիրմի իւշ 2
երլ հէօթմ էթտի . վէ էօլիւպ՝ Շամիրտէ կէօ-
միւլտի :

- 3 Ս է օնտան սօնկրա լիլէա՛տը լախր գալգ-
տը, վէ խրաէլէ խիրմի իքի երլ հէգբմ էյլէտի :
- 4 Ս է օնուն օթուղ օղուլարը վարրտը, քի օթուղ
սըրիայա պինէրլէրիտի . վէ օնլարն օթուղ շէհր-
լէրի վարրտը, քի օնլար լիլէա՛տ դօփրաղընտա
օլուպ՝ օնլարա պուկիւնէտէք լախր քէցլէրի
5 տէրլէր : Ս է լախր էօլիւպ՝ Գամօնտա կէօ-
միւլտիւ :
- 6 Ս է խրաէլ օղուլարը եինէ Բապպըն նազա-
րընտա եարամազլը՛գ էթտիլէր, վէ Պաա՛լիմէ վէ
Լ՛շթարթա՝ հէմ Լ՛րամ ալլահլարընա վէ Սի-
տօն ալլահլարընա վէ Ս՛ապ ալլահլարընա վէ
Լ՛մօն օղուլարըն ալլահլարընա վէ Ֆիլիշթիմ-
լէրին ալլահլարընա թպատէթ էթտիլէր . վէ
Բապպը թէրք էտիպ՝ օնա թպատէթ էթմէտի-
7 լէր : Ս է Բապպըն զազապը խրաէլն իւզէրի-
նէ դութուշուպ՝ օնլարը Ֆիլիշթիմլէրին էլինէ
8 վէ Լ՛մօն օղուլարըն էլինէ սաթտը : Ս է օ
եըլտան օնլար խրաէլ օղուլարընա՝ խօրտանըն
էօթէ եագասընտա լիլէա՛տտա օլան Լ՛մօրիլէրին
տիյարընտաքի հէփ խրաէլ օղուլարընա՝ օն սէ-
9 քիզ երլ զուպ էտիպ ճէվը էթտիլէր : Ս է
Լ՛մօն օղուլարը խօրտանտան կէշտիլէր , քի
լաէհուտա իլէ վէ Պէնիամին իլէ վէ Լ՛ֆրաիմ էվի
իլէ տաթի ճէնք էտէլէր . վէ խրաէլ զպ)էթ սը-
գըլտը :
- 10 Խմտի խրաէլ օղուլարը Բապպա ֆերեա՛տ
էտիպ տէտիլէր . Սանա կիւնա՛հ էթտիք, չիւնքի
Լ՛լահլարըն թէրք էտիպ՝ Պաա՛լիմէ թպատէթ
11 էթտիք : Ս է Բապպ խրաէլ օղուլարընա տէ-
տի . Սըսըլըլարտան վէ Լ՛մօրիլէրտէն՝ Լ՛մօն օ-
12 ղուլարընտան վէ Ֆիլիշթիմլէրտէն , վէ Սիտօ-
նիլէրտէն վէ Լ՛մալէգիլէրտէն վէ Սաօնլուլար-

տան՝ սիզէ ս'ըգլէթ վերտիքլէրինտէ, պանա ֆեր-
եատ էթտինիզ, վէ ռնլարըն էլինտէն սիզի գուր-
թա՞րմատըմը: Ի՞մա սիզ պէնի թէրք էտիպ՝ 13
շայրի ալլաճլարա իպատէթ էթտինիզ. օնուն ի-
շիւն սիզի արթըգ գուրթա՞րմայաճաղըմ: Լի՞- 14
տին՝ վէ սէչտիյինիզ ալլաճլարա ֆերեատ էտին.
ս'ըգլէթինիզ վազթընտա սիզի օնլար գուրթար-
սըն: Ո՞ է Խարաէլ օղուլարը Բապպա տէտի- 15
լէր. Լիւնա՛ճ էթտիք, պիզէ՛ նազարընտա ճիւմլէ
թօշ օլանա կէօրէ էյլէ. անճագ քերէմ էյլէ պի-
զի պուկիւն գուրթար: Խմտի արալարընտան 16
եատ ալլաճլարը տէֆ՝ էթտիլէր, վէ Բապպա ի-
պատէթ էթտիլէր. վէ օնուն ճանը Խարաէլին
մի՛հնէթինէ ա՛ճիզ օլտու:

Խմտի Ի՞մօն օղուլարը ճէմ՝ օլուպ՝ Լիլէա՛տ- 17
տա օրտու գուրտուլար. Խարաէլ օղուլարը տախի
ճէմ՝ օլուպ՝ Սիսֆատա՛ օրտու գուրտուլար: Ո՞ է 18
գապմ՝ Լիլէա՛տըն սերվերլէրի պիրի պիրինէ
տէտիլէր. շանկը ատէմ Ի՞մօն օղուլարը իլէ
ճէնք էթմէյէ պաշլարտա, ճիւմլէ Լիլէա՛տ սա-
քինլէրինէ պաշլ օլուն:

ՊԸՇ, 11:

Ո՞ է Լիլէա՛տը Լէֆթաճ գուլվէթտէ զօրլու 1
պիր քիմէ իտի, վէ օ՛ պիր ֆաճիշէ գարընըն օղ-
լու իտի. վէ Լէֆթաճը Լիլէա՛տ տօղուրտու:
Խմտի Լիլէա՛տըն գարըսը՝ օնա օղուլար տօղուր- 2
տու. վէ գարընըն օղուլարը պէշյիւտիւքտէ,
Լէֆթաճը գօվուպ՝ օնա տէտիլէր. Ո՞ն պապա-
մըզըն էվինտէ միրաս՝ ալամազսըն. զերա սէն եատ
գարընըն օղուլտուն: Ո՞ է Լէֆթաճ գարընտաշ- 3
լարը եիւզիւնտէն գաշըպ՝ Վօպ տիյարընտա սաքին
օլտու. վէ Լէֆթաճըն եանընա տվարա տաէմլէր

- 4 պիրիքիպ՝ պերապերինճէ չըգտըլար : Ս է օլ-
տուքի՝ պիր վագթտան սօնկրա՝ Մմօն օղուլարը
- 5 խարաէլ իլէ ճէնք եթտիլէր : Ս է օլտուքի՝ Մմ-
մօն օղուլարը խարաէլ իլէ ճէնք եթտիլէրինտէ ,
լիլէա՛տըն իխթիարլարը Վօպ տիյարընտան
- 6 լաֆթթաճը արմաղա՛ կիթտիլէր : Ս է լաֆթթա-
ճա տէտիլէր . կէլ՝ պիղէ սերվէր օլ , քի Մմօն օ-
ղուլարը իլէ ճէնք ետէլիմ :
- 7 Ս է լաֆթթաճ լի-
լէա՛տըն իխթիարլարընա տէտի . Սիզ պէնտէն
իքրաճ էտիպ՝ պէնի պապամըն էվինտէն գօվմա-
տընըզմը , վէ շիմտի տարլըղա կէլտիլինիզ կիպի՝
- 8 նի՛շիւն պանա՛ կէլտինիզ : Ս է լիլէա՛տըն իխ-
թիարլարը լաֆթթաճա տէտիլէր . Պունուն իշիւն
շիմտի սանա տէօնտիւք , քի պիղիմլէ կէլիպ՝ Մմ-
մօն օղուլարը իլէ ճէնք ետէսին . Տէմ պիղէ՝ լի-
- 9 լէա՛տըն ճիւմլէ սաքինլէրինէ պաշ օլասըն : Մն-
տէն լաֆթթաճ լիլէա՛տըն իխթիարլարընա տէտի .
Նյէր սիզ պէնի Մմօն օղուլարը իլէ ճէնք եթ-
մէյէ տէօնտէրտիլինիզ թագտիրտէ Վապպ օնլա-
րը պանա թէսլիմ էտէրսէ , սիղէ պաշ օլայլըմ մը :
- 10 Ս է լիլէա՛տըն իխթիարլարը լաֆթթաճա տէտի-
լէր . Ղրամըզտա Վապպ շաճիտ օլսուն , էյէր սե-
- 11 զինէ կէօրէ եթմէզսէք : խմտի լաֆթթաճ լի-
լէա՛տըն իխթիարլարը իլէ կիթտի , վէ գալմօնտ-
քէնտի իւզէրլէրինէ պաշ վէ սերվէր գօտուլար .
վէ լաֆթթաճ Սիսթատա Վապպըն հուզուրունաա
ճիւմլէ սեօզլէրինի սէօլլէտի :
- 12 Մնտէն լաֆթթաճ՝ Մմօն օղուլարընըն փա-
տիշաճընա էլլիլէր կէօնտէրիպ տէտի . Պէնիմ
իլէ սէնին նէ՛ տհա՛ ա՛ գան վար , քի տիյարըմաա
- 13 ճէնք եթմէք իշիւն՝ պանա՛ կէլտին : Ս է Մմօն
օղուլարընըն փատիշաճը լաֆթթաճըն էլլիլէրինէ
տէտի . Չիւն խարաէլ Սըսըրտան չըգտըղջ զէ-

մանտա՝ Լ'ընօնտան թա Լապպոգատեք վէ թա
 Լօրտանաւէք տիյարըմը՝ ալմըշարը . իմաի հալա
 օնու սէլամէ՛թլէ կերի վէր: Ս է Լաֆթահ Լ'մ- 14
 մնն օղուլարըն փատիշահընա եինէ թէքար ել-
 չիլէր կէօնտերաի . Ս է օնա տէտի . Լաֆթահ 15
 պէօլէ՛ տէր . Լարաէլ՝ Սճապ տիյարընը վէ Լ'մնն
 օղուլարըն տիյարընը ալմամըշարը : Օ իրա 16
 Սշարտան չոգարգլարը՝ զէման , օլ տէմ Լարաէլ
 գրղըլ տէնիզէտէք չէօլտէն կիտիպ՝ Վատէշէ կէլ-
 տի : Ս է Լարաէլ Լատամ փատիշահընա ելչիլէր 17
 կէօնտերիպ տէտի . Վերէմ էյլէ , տիյարընտան
 կէշէյիմ . ամմա Լատամ փատիշահը տինկլէմէտի .
 ածտէն Սճապ փատիշահընա տախի կէօնտերաի ,
 վէ օ տա գաիլ օլմաւը . վէ Լարաէլ Վատէշտէ օ-
 թուրտու : Լ'նտէն չէօլտէն կիտիպ՝ Լատամ տի- 18
 յարընը վէ Սճապ տիյարընը տօլաշար , վէ Սճապ
 տիյարընըն կիւնաօղուաու դարաֆընտան վարըպ՝
 Լ'ընօնուէ հօթէ եազասընտա գօնտուլար . ամմա
 Սճապ սինօրուէա կիրմէտիլէր , զիրա Սճապըն
 սինօրու Լ'ընօն իտի : Ս է Լարաէլ Լ'մօրիլէրին 19
 փատիշահըն շէշպօն փատիշահընա ելչիլէր կէօն-
 տերաի , վէ Լարաէլ օնա տէտի . Վերէմ էյլէ ,
 տիյարընտան կէշիպ՝ մահալիմէ՛ վարայլըմ : Լ'մ- 20
 մա Սիհօն Լարաէլէ՝ տիյարընտան կէշմէյէ եմի-
 էթ էթմէտի . լաքին Սիհօն հէփ գալմընը ճէմ՝
 էտիպ՝ Լահասատա օրտու գուրտուլար , վէ օ՝ Լա-
 րաէլ իլէ ճէնք էթտի : Ս է Լարաէլին Լ'լահը 21
 Լապպ՝ Սիհօնու վէ օնուէն ճիւմլէ գալմընը Լարա-
 էլին էլինէ վէրաի , վէ օնլարը վուրտուլար . վէ
 Լարաէլ օ տիյարտա ստքին օլան Լ'մօրիլէրին պիւ-
 թիւն տիյարընը զապգ էթտի : Ս է Լ'մօրիլէրին 22
 ճիւմլէ սինօրու՝ Լ'ընօնտան թա Լապպոգատեք
 վէ չէօլտէն թա Լօրտանաւէք՝ զապգ էթտիլէր :

- 23 Եւ յանի հալա խարանելին Լ՝ լաճը Բապոյ՝ Բճորիյի
քէնտի գապմը խարանելին էօնիւնտէն սիւրմիւշ ի-
24 քէն, սէ՛նմի օնու զապոյ էտէճէքսին: Սէնին ալ-
լաճըն Բճմօշ սանա զապոյ էթմէք իչիւն վերտի-
յինի՝ օնու զապոյ էթմէ զմիսին. պիզ տէ Լ՝ լաճը-
մըզ Բապոյ էօնիւմիւզտէն քիմի սիւրէրտէ, օնու
25 զապոյ էտէրիզ: Սէ շիմտի սէն՝ Սճապ փատի-
լաճը Սիֆֆօթ օղու Պալադտան գիտտէ՝ էյի՛մի-
սին. օ՛ խարանել իյէ աալա շէքիշտի՛մի, օնլար իյէ
26 աալա ճէնք էթտի՛մի: Խարանել Լ՝ էշպօնտա վէ
քէշլէրինտէ՝ վէ Լ՝ րօհրտէ հէմ օնուն քէշլէ-
րինտէ՝ վէ Լ՝ րնօն գօլա իւղէրինտէ օլան ճիւմլէ
շէհրլէրտէ իւշ եիւզ երլ ապքին խտի, վէ նի՛շիւն
27 օնլարը օ զէմանտէ գուրթադմատընը: Խանի
պէն սանա գապահաթ էթմէմիշ իքէն, օնն պէ-
նիմլէ ճէնք էթմէքլէ պանա քէօթիւլիւք ետեր-
սին. պուկին Խարանել օղուլարը իյէ Լ՝ մմօն օ-
ղուլարընն արասընտա՝ Լ՝ պիմ օլան Բապոյ շէ-
րամթ քէսսին:
- 28 Լ՝ մմա Լ՝ մմնն օղուլարըն փատիլաճը՝ Լճֆ-
թաճըն օնա կէօնտէրտիյի սեօզլէրի տինկլէմտի:
29 () Լտէմ Լճֆթաճըն իւղէրինէ Բապոյն Բաճա-
կէլիպ, օ՛ կիլէաւտտան վէ Սճնտասէտէն կէշտի.
հէմ կիլէա՛տ Սիսֆատընտան կէշիպ՝ կիլէա՛տ
30 Սիսֆատընտան Լ՝ մմնն օղուլարընա կէշտի: Սէ
Լճֆթաճ Բապոյա աստգ աապրոյ տէտի. Լճիք
Լ՝ մմնն օղուլարընը հէր վէճճլէ ելմէ վերիքսէն,
31 () Լտէմ օլաքի՛ Լ՝ մմնն օղուլարընտան սէլամէթ-
լէ տէօնտիւյիւմտէ, էվիմին գաթուտունտան պէնի
գարշըլումադա հէր չըգան Բապոյնն օլուն, վէ օ-
32 նու պիւթիւնեանմա սունպըմ: Խանի Լճֆթաճ
Լ՝ մմնն օղուլարընա կէշտի, քի օնլարըլա ճէնք
33 ետէ. վէ Բապոյ օնլարը օնուն էլինէ վերտի: Սէ

օնլարը Մ'րօհրտէն թա Ս'իսնիթէ վարդնճայե-
տէք խիտի շէհր՝ վէ թա Մ'պէլքերամիմէտէք զա-
յեթ պէշիւք գրողըն իլէ գրողը. վէ Մ'մմնն օ-
ղուլարը խարտէլ օղուլարըն էօնիւնտէ ալլադ-
լանտըլար:

Մ'նտէն լէֆթաճ Ս'իսֆայա քէնտի էվինէ 34
վարտը, վէ իշթէ օնու զրզը տէֆլէր վէ րադա-
լար իլէ օնու գարշըլամաղա՝ չըգայօրտու, վէ օ՝
եալընըզ էվլատ իտի, օնու օնտան զայրի օղու եա
գրզը եօղուտու: Խամի օլտուքի օ օնու կէօրտիւ- 35
յիւ կիպի՝ էս՝ վապլարընը երթըլպ տէտի. Ս' պ
գրզըմ, պէնի պիլքիւլլիյէ չէօքաիւրտիւն, վէ
սէն տէ պանա իզգիւրապ էտէնլէրտէն օլտու. զի-
րա Մ'ապպա աղզըմը աչտըմ, վէ կերի չէվիլէմէմ:
Ս' է գրզ օնա տէտի. լա պապամ, էյէր աղզընը 36
Մ'ապպա աչտըն իսէ, պանա աղզընտան չըգանա՝
կէօրէ էյլէ, Մ'ապպ ստնա՝ տիւշմէնլէրիւն Մ'մմնն
օղուլարընտան ինթիգամ տլտրորգտան սօնկ-
րա: Մ'նտէն պապասընա տէտի. Պանա պու նէս- 37
նէ օլուստու. Պէնի իքի պ գօյվէր, քի տաղլարա
չըգրպ էնէյիմ, վէ պէն՝ արգատաչըմ գրզլար իլէ
պիքրէլլիմէ՝ աղլայըմ: Ս' է օ՝ օնա տէտի. լիթ. 38
իմտի օնու իքի պ սալը՝ վէրտի, վէ օ պապտաչլարը
գրզլարըլա կիտիպ՝ տաղլարըն իւզէրինտէ պիքրէ-
լլիյինէ աղլալը: Ս' է օլտուքի իքի պըն սօնու. 39
տա՝ պապասընա տէնտիւ, վէ օ օնա տապաղընա
կէօրէ էյլէտի. վէ օ՝ էրքէք պիլմէտի. վէ խարա-
էլտէ ա՝ տէթ օլտու, քի վազթ պէ վազթ խա 40
րաէլ գրզլարը կիտիպ՝ լիլէա՝ ալը լէֆթաճըն
գրզընը երլտա տէօրթ կիւն աղլայալար:

ՊԵՇ, 12:

Մ'նտէն լէֆթաիմիլէր ճէմ՝ օլտուլար. վէ փօր- 1
եաա գարաֆընա տօղրու կէչիպ լէֆթաճա տէ-

- տիւր . 'Լ' չիւն '՝ մմնն օղուլարը իւէ ճէնք էթ-
մէյէ կէշտին տէ' պիղի սենին իւէ կիթմէյէ չա-
զըրմատըն . պիղ սենին իւզերինէ էվինի ամէշէ
2 եագաճաղըզ : Ս է Լ,էֆթաճ օնլարա տէտի .
Պէնիմ հէմ գաւմըմըն '՝ մմնն օղուլարը իւէ
սէօյիւք զաւղամըզ օլտու , վէ սիղի չաղըրտըմ ,
3 ամմա պէնի եղէրինտէն գուրթարմատընըզ : Պէն
տէ սիզտէն գուրթարան օլմատըղընը կէօրտիւք-
տէ , ճանըմը ափուճումա՝ գօյուպ' '՝ մմնն օղուլա-
րընա կէշտիմ , վէ 'ապպ օնլարը էլիմէ վէրտի . վէ
նի՛ չիւն պուկիւնքի կիւնտէ պէնիմէ ճէնք էթմէ-
4 յէ չըգտընըզ : 'Նտէն Լ,էֆթաճ Լիլէա՝ տըն
ճիւմէ ատէմլէրինի ճէմ' էտիպ' Լ,ֆրաիմ իւէ
ճէնք էյէտի , վէ Լիլէա՝ տըն ատէմլէրի Լ,ֆրաիմ
վուրտուլար . զիրա տէտիւր . Սիղ Լիլէա՝ տըլար'
Լ,ֆրաիմին իչինտէ վէ Սննասսէնին իչինտէ Լ,ֆ-
5 րաիմ գաչգընլարըսընըզ : Խմտի Լիլէա՝ տըլար
Լ,ֆրաիմին Լ,օրտան կէշիտլէրինի գութտուլար .
վէ օլտու քի Լ,ֆրաիմ գաչգընլարը՝ Լէշէթիմ տէ-
տիլէրինտէ , Լիլէա՝ տ ատէմլէրի օնա տերլէրի-
6 տի . Լ,ֆրաիմը միսին , վէ օ՝ Լ,օգ տերիտի : Ս է
օնլար օնա տերլէր իտի . ալալա՝ չնպպօլէթ տէ .
վէ օ՝ Սիպպօլէթ տերիտի . վէ աօղրու աօղրույա
պէսյլէ թէլաֆֆուզ էտէմէմէքլէ , օնու գութուպ'
Լ,սրտանըն կէշիտլէրինտէ պօղազարլարտը . վէ
օլ վազթտէ Լ,ֆրաիմտէն գըրդ իքի պին ապն'
տիւշտիւ :
7 Խմտի Լ,էֆթաճ Լարաէլէ ալթը եըլ հէօքմ
էթմտի . վէ Լիլէա՝ տը Լ,էֆթաճ էօլտիւ , վէ Լի-
լէա՝ տ շէշտլէրին պիրինտէ կէօմիւլտիւ :
8 Ս է օնտան սօնկրա Լարաէլէ Պէյթլէհէմտէն
9 օլտն Լպսան գատըլըք էթտի . Ս է օնուն օթուզ
օղու վարտը , հէմ օթուզ գըղք քի օնլարը տիշա-

բը կեանտերիպ՝ տիշարըտան օղուլարընա օթուզ
գըզ իշերի ալոր. վէ օ խարաէլէ ետտի երլ հէզըմ էթ-
էթտի : Սէ խպսան էօլուպ՝ Պէյթէհէմտէ 10
կեամիւտիւ :

Սէ օնտան սօնկրա խարաէլէ Օէպուլօնլը 11
ըն գատը օլտու. վէ խարաէլէ օն երլ հէզըմ էթ-
տի : Սէ Օէպուլօնլը Լօլօն էօլտիւ, վէ Օէ- 12
պուլօն դօփրաղընտա Լօլօնլուտա՝ կեամիւտիւ :

Սէ օնտան սօնկրա Ֆիրա՝ թօնլու Լիլէլ օղու 13
Լօլօն խարաէլէ գատը օլտու : Սէ օնտան գըրգ 14
օղու վէ օթուզ թօնու վարըտը, քի եէթմիշ սը-
փալպա պիներլերիտի. վէ օ խարաէլէ սէքիզ երլ
հէզըմ էթտի : Սէ Ֆիրա՝ թօնլու Լիլէլ օղու 15
Լօլօն էօլտիւ, վէ Լօլօնլուլերին տաղընտա
Լօլօնլու գօփրաղընտա Ֆիրա՝ թօնտա կեամիւ-
տիւ :

ՊԵՐ, 13:

Սէ խարաէլ օղուլարը թէքրար Բապարն նա- 1
գարընտա ետրամաղլը գէտիպ՝ Բապարն օնլարը
գըրգ երլ Ֆիլիշթիմլերին էլինէ վէրտի :

Սէ Տանլըար գապիլէսինտէն՝ Սարէալը Սա- 2
նօն իսմիկտէ պիր քիմնէ վարըտը, վէ օնտան գա-
րըսը գըրըր օլուպ տօղուրմաղըտը : Իմտի Բապ- 3
արն միլէյի գարըյա կէօրինիւպ՝ օնա տէտի .
Խիթէ հալա սէն գըրըր օլուպ տօղուրմաղըտը. աւ-
մա համիլէ գալըպ՝ օղու տօղուրմաղըտը : Իմտի 4
հալա քերէմ էյլէ, սագըն քի շէրապ եա միւրքի-
րի միլէսին, վէ նափաք շէյ եէմիլէսին : Օյրա 5
իլթէ սէն կէպէ գալըպ՝ պիր օղու տօղուրմաղ-
արն, վէ օնտան պաշք իւղերինն ուսթուրա չը գմա-
յա : Կիրա օ օղան՝ անա րահմիտէն Լօլօն 6
Լօլօնլու օլաճագ, վէ օ խարաէլէ Ֆիլիշթիմլերին

- 6 ելինտէն գուրթարմաղայ պաշտօնաւոր : Իմոյ
գարը վարըպ' վէ գօճաւորնա սէջլէյիպ' տէտի .
Պանա Լ'լաւհըն ատէմի' կէլտի , վէ օնուն չէհրէսի
Լ'լաւհ մէլէյի չէհրէսի կիպի' ղոյէթ հիւպէթը
իտի . վէ օնուն նէրէտէն օլտուղունու սօրմաւորմ ,
- 7 հէմ աւորնը տէ պանա խապէր էթմէտի : Ե
պանա տէտի . Իշթէ սէն կէպէ գաղըպ' պիր օղու
սօղուրաւապըն . իմոյ հալա շէրապ վէ միւքիր
իչմէյէսին , վէ աւլանապաք շէյ եէմէյէսին . զի-
րա օղլան' անա բաճմիստէն թա էօլէճէյի կիւնէ-
տէթ' Լ'լաւհըն 'Լաղիրի օլաւապարը :
- 8 Իմոյ Եննօհ Բապպանիւզ էտիպ տէտի . Բ-
ման էֆէնտիմ . օ կէօնտէրտիյին Լ'լաւհըն ատէմի'
պիղէ թէքրար կէլտին , վէ պիղէ' սօղաւապ օղլա-
- 9 նա նէ էյլէյէլիմ էյրէթսին : Իմոյ Լ'լաւհ
Եննօհուն սէսինի իշթտի . վէ Լ'լաւհըն մէլէյի
թէքրար գարըյա կէլտի , վէ օ' թաքլատա օթու-
րուրուտու , վէ գօճաւոր Եննօհ օնուլա տէյիլ ի-
- 10 տի : Իմոյ գարը ալէլաճէլէ սէյիրտիպ' գօճա-
ւորնա խապէր վէրտի , վէ օնա տէտի . Իշթէ օկիւն
- 11 պանա կէլէն ատէմ' պանա կէօրիւնտիւ : Ե
Եննօհ գալգըպ' գաղըսընըն արտընճա կիթտի .
վէ օ քիմնէյէ կէլտիքտէ' օնա տէտի . Գարը իլէ
սէջլէշէն ատէմ' սէնմիսին . վէ օ' Պէնիմ տէտի :
- 12 Իմոյ Եննօհ տէտի . Հալա տէտիյին վազը' օլ-
տուքտա , չօճուղա ֆարղ օլան նէ տիր , վէ նէ
- 13 իշլէսին : Ե Բապպըն մէլէյի Եննօհա տէտի .
- 14 Գարը' հէր սէջլէտիյիմտէն սազընսըն . Հիշ
շէրապ աւմաւորնտան չըգան պիր շէյ եէմէսին , վէ
շէրապ հէմ միւքիր իչմէսին , վէ հիշ պիրնապաք
շէյ եէմէսին , ճիւմլէ թիւնպիհ էթտիյիմի սազլա-
- 15 սըն : Ենտէն Եննօհ Բապպըն մէլէյինէ տէտի .
Իւերէմ էյլէ , սէնի ալըգոյալմ , վէ հուզուրուն-

տա պիր քեչ թղաղը հազար յալում: Վ է Մապ- 16
պըն մէլէյի Սանոհա տէտի . Պէնի ալըգոսան
տա՝ սենին էքմէյինտէն եէմէյէճէյիմ . ամմա է-
յէք պիւթիւնեանմա ետէրսէն , օնու Մապա
սուն . չիւն Սանոհ օնուն Մապա մէլէյի օլտուղու
նու պիւթէտի : Ս է Սանոհ Մապա մէլէյին 17
տէտի . Եամին նէ տիր , քի սէզլին վազը օլտուգ-
տա՝ սանա ի զգէթ ետէյիմ : Ս է Մապա մէլէյի 18
օնա տէտի . Մալմը նի չիւն պէջլէ սօրաբարն , վէ
օ ամմաիպտիր : Եամի Սանոհ օղաղը վէ էքմէք- 19
փէշրէշինի ալըպ՝ պիր գալանըն իւղէրինտէ Մապ-
պա սունտու . վէ Սանոհ իլէ գարըսը պազար ի-
քէն , օ պիր միւճիզաթ էյլէտի : Զիւն օլտուրի՝ 20
մէզպահտան անվ կէջլէ տօղու ուղանարգտա ,
Մապա մէլէյի մէզպահըն անվի իլէ եօգարը՝
չըգար . վէ Սանոհ գարըսը իլէ պազայօրըսըսը ,
վէ եիւղիւ գօյուն եէրէ տիւշտիւլէր : Ս է Մապ- 21
պըն մէլէյի արթըգ պիր տահա Սանոհ վէ օնուն
գարըսընա կէօրինմէտի . օ զէման Սանոհ օնուն
Մապա մէլէյի օլտուղունու պիւտի : Ս է Սա- 22
նոհ գարըսընա տէտի . Ելպէթթէ էօլէճէյիլ .
զիրա Մալմը կէօրտիւք : Ս է գարըսը օնա տէ- 23
տի . Մապա պիզի էօլտիւրէճէք օլտաիտի , էլլէրի-
միզտէն պիւթիւնեանմայր վէ էքմէքիէշքէշինի
գապուլ էթմէզ իտի , վէ հէփ պունու պիզէ կէօ-
թէրմէզ իտի , վէ շիմտիքի կիպի՝ պունմիլէյին
սէօլէր պիզէ իշիթտիրմէզ իտի :

Մնտէն գարը պիր օղուլ տօղուրուպ՝ ատրնա 24
Ըամջօն գօտու . վէ օղլան պէջլիտիւ , վէ Մապա
օնու միւպարէքլէտի : Ս է Մապա մէլէյի Մալմը 25
Սարէա իլէ Ելթաօլ արանընտա հան օրտու-
սունտա՝ օնու հարաքէթէ կէթիլմէյէ պաշլատը :

ՊԵՐ 14:

- 1 Սէ Ը ամօն խիմնաթայա էնտի . վէ խիմնա-
թնտա Վիլիշթիմ գըղարընտան պիր գարը կէօր-
- 2 տիւ : Սէ չըգտը , վէ պապասընա հէմ անասընա
խապէր վէրիպ տէտի . խիմնաթատա Վիլիշթիմ
գըղարընտան պիր գարը կէօրտիւմ . վէ հալա օնու
- 3 պանա գարը իչիւն ալըվէրին : Սմտի պապասը
հէմ անասը օնա տէտիլէր . Վարընտաշարընըն
գըղարընտա վէ պիւթիւն գալմըմտա գարը եօգ-
մուտուր քի՝ սէն սիւննէթսիզ Վիլիշթիմէրտէն
գարը ալմաղա կիտէճէքսին . ամմա Ը ամօն պա-
պասընա տէտի . Պանա օնու ալըվէր . զիրա կէօզ-
- 4 լէրիմէ օթօշ կէօրիւնտիւ : Սէ օնուն պապասը
հէմ անասը՝ պունուն Ռապպտան օլտուղունու
պիլմէզլէր իտի . չիւն օ՝ Վիլիշթիմէրտէն պէհանէ
արայօրտու . վէ օզէմանտէ Վիլիշթիմէր Սարաէլէ
- 5 մուսալաիդ իտիլէր . Սմտի Ը ամօն՝ պապասը վէ
անասը իլէ խիմնաթայա էնտի . վէ խիմնաթա-
նըն պաղարընա գատար կէլաիքտէ , իշթէ պիր
- 6 կէնճարսլան պէյլիւրէր՝ ք օնու գարշըլատը : Սէ
Ռապպըն Ռուհու օնուն իւզերինէ գօնուպ՝ օնու
պիր օղլաղը երթար կիպի երթար , վէ էլինտէ
պիր շէյ եօղուտու , վէ նէ Լթտիլինի՝ պապասը-
- 7 նա վէ անասընա նազլ էթմէտի : Սէ էնիպ՝
գարը իլէ սէյլէշտի . վէ գարը Ը ամօնուն կէօզ-
լէրինէ խօշ կէօրիւնտիւ :
- 8 Սմտի պիր զէմանտէն սօնկրա օնու ալմաղա
տէօնէքքէն , արսլանըն լէշինի կէօրմէյէ սափտը .
վէ իշթէ արսլանըն ճէսէտինտէ արըլար սիւրիւ-
- 9 պիւ վէ պալ վարքտը : Սէ օնու էլինէ ալըպ՝ եէ-
յէրէք կիթտի , վէ պապասը իլէ անասընա կիտիպ՝
օնլալա տա վէրտի , վէ եէտիլէր . ամմա օնլարա՝

պալը արսլանըն ճէսէտինտէն ալտրղընը տէյի-
 վէրմէտի : Ընտէն պապասը գարըյա էնտի , վէ 10
 Շամշօն օրատա զիաֆէթ էյլէտի . զիրա կէնճլէ-
 րին ա՛տէթի պէօյլէ իտի : Խմտի օլտուքի՝ օնու 11
 կէօրտիքլէրինտէ , օնուըլա օլմագ իչիւն՝ օթուղ
 եարան կէթիրտիլէր : Ը է Շամշօն օնլարա 12
 տէտի . շալա սիղէ պիր պիլմէճէ սէօյլէյիմ , էյէր
 օնու՝ զիաֆէթին եէտի կիւնիւ էս՝նաաընտա պա-
 նա թաճգիգան պէյան էտիպ պուլլուրաաըղ ,
 պէն տէ սիղէ օթուղ չարչաֆ վէ օթուղ տէյիշէ-
 ճէք գաֆթան վէրէյիմ : Ըմմա էյէր օնու պանա 13
 պէյան էթմէյէ գատիր օլմագսանըղ , օլտէմ սիղ
 պանա օթուղ չարչաֆ վէ օթուղ տէյիշէճէք
 գաֆթան վէրէսիղ . վէ օնա տէտիլէր . Պիլմէճէնի
 սէօյլէ , վէ իշիտէլիմ : Խմտի օնլարա տէտի . 14
 Լէյիճիտէն եէյէճէք չըգտը , վէ գուվլէթլիտէն
 դաթլը՝ չըգտը , վէ օնլար պիլմէճէյի իւչ կիւն
 պէյան էթմէյէ գատիր օլմամաըլար : Ընտէն 15
 օլտուքի՝ եէտինճի կիւնտէ Շամշօնու գարըսընա
 տէտիլէր . ‘Լօճանը ալտաթ քի՝ պիլմէճէյի պիղէ
 պէյան էտէ . թաքիմ սէնի չէմ պապանըն էվնի
 աթէշէ եազմայալըմ . պիղի սօյմաղամը տավէթ
 էթտինիղ . տէյիլի : Խմտի Շամշօնու գարըսը 16
 օնուն եանընտա աղլայըպ տէտի . շէման պէնտէն
 իքրաճ էտիպ՝ պէնի սէվմէյսին . գազմըմըն օղու-
 լարընա պիր պիլմէճէ սէօյլէտին , վէ օնու պանա
 պէյան էթմէտին . վէ օ օնա տէտի . Ըթէ պապա-
 մա վէ աճամա օնու պէյան էթմէտիմ , վէ սանա-
 մը պէյան էտէյիմ : Ը է օնուն եանընտա զիա- 17
 ֆէթլէրի օլտն եէտի կիւնտէ աղլատը . վէ օլտուքի
 եէտինճի կիւնտէ՝ օնա պէյան էյլէտի . զիրա օնա
 ս՝ըգլէթ վէրտի . աճտէն օ գազմընըն օղուլարընա
 պիլմէճէյի պէյան էյլէտի : Ը է շէհրին տաէմ 18

- լերի եւտինճի կիւնտէ կիւնէշ պաթմազտան էվ-
վէլ օնա տէտիլեր. Պալտան դաթլը՝ վէ արսլան-
տան գուվվէթլի նէ՞ վար . վէ օ՝ օնլարա տէտի .
1 յէր տանամ իլէ չիֆթ սիւրմէսէյախնիզ , պիլ-
19 մէճէմի պուլամազըտընըզ : Ընտէն օնուն իւզէ-
րինէ Թապպըն Թուհու գօնուպ՝ Ըշգէլօնա էնտի ,
վէ օնլարտան օթուզ քիմսէ էօլտիւրիւպ՝ սօյգա-
լարընը ալտը , վէ պիլմէճէյի պէյան էտէնլէրէ
տէյիշէճէք էս՝ վապլարը վէրտի , վէ էօրքէսի
20 դութուշուպ՝ պապասընըն էվինէ չըգտը : Ս է
Ը ամշօնուն գարրսը՝ օնուն եարանը օլան տօս-
թունա վարտը :

ՊԵՇ, 15:

- 1 Ս է օլտուքի՝ պիր զէմանտան սօնկրա պուղտայ
պիշինի կիւնլէրինտէ Ը ամշօն՝ պիր քէչի օղլաղը
իլէ՝ գարըսընը զիարէթ էթտի , վէ տէտի . իշ օ-
տայա գարըմա վարայըմ . ամմա գարընըն պապա-
2 սը՝ օնու կիլմէյէ գօյվէրմէտի : Էմ պապասը
տէտի . Խաշգիգան սանտըմ քի՝ օնու պիլքիւլ-
լիյէ իքրա՛ն էթտին , վէ օնու սէնին տօսթունա՝
վէրտիմ . օնուն քիւշիւք զըզգարընտաշը օնտան
կիւզէլ տէյի՛լմի . քէրէմ էյլէ , չալա օնուն եերի-
նէ օ՝ սէնին օլսուն :
3 Ս է Ը ամշօն օնլարա տէտի . Պու տէֆա՝ Սի-
լիշթիմլէրտէն՝ օնլարա քէմլիք էթտիյիմ սու-
4 րէթտէ՝ սուչսուզ օլուրում : Ըմտի Ը ամշօն կի-
տիպ՝ իւչ եիւզ տիլքի դութտու . վէ չիրալար ալըպ՝
Գիլիլէրի գույրուգ գույրուղա՝ չէվիրտի . վէ իքի
գույրուղուն արասընտա՝ օրթա՝ եերտէ պիր չիրա՝
5 գօտու : Ընտէն չիրալարը աթէշէ դութուշտու-
րուպ՝ Սիլիշթիմլէրին էքինլիյինէ սալտը , վէ եը-
ղըլմը չէմ պիլիլմէմիշ էքինլէրի՝ պաղլարա վէ

զէյթունը գլարա վարընճայէտէք եագտը: Ս է 6
Վիճիչ թիմէր տէտիլէր. Պունու քիմ էթտի. վէ
տէտիլէր. խիմնաթլընըն տամատը Շամշօն.
չիւն օնուն գարըսընը ալըպ՝ օնուն տօսթունա՝ վէր-
տի. իմտի Վիճիչ թիմէր չըգըպ՝ գարըյը վէ օնուն
պապտսընը աթէշէ եագտըլար:

Լամա Շամշօն օնլարա տէտի. Լյէր պէյլէ 7
էթտինիզ իսէտէ, պէն սիզտէն ինթիգամ ալըպ՝
օնտան օնկրա վազ կէշէճէյիմ: Լնտէն օնլարը 8
պուտու ույլուգ իւզէրինէ՝ պիր պէյիւք վուրուշ
իլէ վուրտու. վէ էնիպ՝ Լգամ գայասընըն գօվու-
ղունտա՝ օթուրտու: Ս է Վիճիչ թիմէր չըգըպ՝ 9
Լէհուտատա օրտու գուրտուլար. վէ Լէհտէ
եպըլտըլար: Ս է Լէհուտալըլար տէտիլէր. 10
Վիճիւն իւզէրիմիզէ չըգտընըզ. օնլար տա տէ-
տիլէր. Շամշօնու պաղլամաղա չըգտըգ, քիպիզ
տէ օնա՝ օնուն պիղէ էթտիյի կիպի էտէլիմ: Ս է 11
Լէհուտատան իւշ պին քիշի Լգամ գայասընըն
գօվուղունա էնիպ՝ Շամշօնա տէտիլէր. Վիճիչ-
թիմէրին պիղէ թէսալուդ էթտիյի պիլմէ զմի-
սին, վէ պիղէ պու էթտիյին նէտիր. վէ օ՝ օնլարա
տէտի. ()նլար պանա նիճէ էթտիլէր իսէ, պէն
տա օնլարա էյլէ էյլէտիմ: Լամտի օնա տէտի- 12
լէր. Ս էնի պաղլալըպ՝ Վիճիչ թիմէրին էլինէ թէս-
լիմ էթմէք իչիւն էնտիք. վէ Շամշօն օնլարա
տէտի. Պէնիմ իւզէրիմէ սիզին տիւշմէյէճէյինի-
զէ՝ պանա եէմին էտին: Ս է օնլար օնա սէյլէ- 13
յիպ տէտիլէր. Լօգ, ամմա սէնի՝ հէման պաղլա-
լըպ՝ օնլարըն էլինէ թէսլիմ էտէճէյիզ, վէ սէնի
թահգիգան էօլտիւրմէյէճէյիզ. անտէն օնու իքի
եէնի իփ իլէ պաղլալըպ՝ գայատան չըգարտըլար:

() Լէհէտէք կէտիքտէ, Վիճիչ թիմէր օնու 14
կիւպեանկ չէքէքէք գարըլատըլար. վէ օնուն

- խղերինն է Բաղարն Բուհու գօծոսայ՝ գօլարրնտա
 օլան իփլէր աթէշտէ եանմը շ քէթէն կիպի օլ-
 տուլար . վէ պաղլար էլլէրինտէն չէօզիւլտիւ :
- 15 Վ է պիր թաղէ էշէքչէնէսի պուրտու , վէ էլինի
 սալլալ՝ օնու ալար , վէ օնունլա պին քիշի էօլտիւր-
- 16 տիւ : Լ՝նտէն Շ ամշօն տէտի . Լ՝շէյին չէնէսի
 իլէ՝ պիր երղըն իքի երղըն՝ էշէյին չէնէսի իլէ պին
- 17 քիշի էօլտիւրտիւմ : Վ է օրտոփի՝ սէյլէմէյի
 թէմամ էթտիքտէ , չէնէյի էլինտէն աթտը . վէ
 օ մաշալին ատրնա Բամաթլէհի գօտու :
- 18 Վ է զայէթլէ սուսայրալ՝ Բաղպա ֆէրեանտ էյ-
 լէտի , վէ տէտի . Վ էն պու գուլունուն էլի իլէ պու
 պէյիւք խէլասը վէրտին , վէ շիմաի սուսուղլուգ-
 տան էօլիւլ՝ սիւննէթսիզլէրին էլինէ՞մի տիւ շէ-
- 19 յիմ : Լամտի Լ՝լաշ լ էհիտէքի չուգուրու եարրալ՝
 օնտան տու չըգար , վէ իչիպ՝ ճանը տէօնտիւ , վէ
 եաշատը . օնուն իչիւն օնուն ատրնա թա պուկիւ-
- 20 նէտէք՝ լ էհիտէ օլան՝ Լ՝ն գօրէ տէնիր : Վ է օ՝
 Գիլթթիլլէրին կիւնլէրինտէ Խարաէլէ ճյիրմի
 երլ հէգքմ էյլէտի :

ՊԵՇ, 16 :

- 1 Վ է Շ ամշօն Լ՝զայա կիթտի . վէ օրատա պիր
- 2 ֆահիշէ գարը կէօրիւլ՝ օնա վարտը : Վ է Լ՝-
 զալլարալ՝ Շ ամշօն պուրայա կէլտի տէնիրտի . վէ
 շէհրին գափուսունտա պիւթիւն կէճէ օնա փուսու
 գուրուլ՝ օնու գուշաթտըլար , վէ պիւթիւն կէճէ
 սիւքիւթ էտիպ տէտիլէր . Վ ապահ ըջըղնտա օնու
- 3 էօլտիւրթիւլ : Լամտի Շ ամշօն կէճէ եարրալ-
 նատէք ույուտու , վէ կէճէ եարրսընտա գալգրալ՝
 շէհրին գափու գանատլարընը իքի էլիքլէրի իլէ
 գութտու , վէ օնլարը մանտալարը իլէ պէրապէր
 գօփարալ՝ ումնուլու խղերիննէ գօտու , վէ օնլարը

Հէպրոնոն էօնիւնտէքի տաղըն պաշննա չըգարտը :

Ս է օլտուքի՝ օնտան սօնկրա Շ օրէգ տէրէսին- 4
տէ պիր գարը՝ սէվտի . վէ օնուն աար Տէլիւա իտի :
Խմաի Վիլիշթիմէրին սերվէրլէրի օնա չըգըպ՝ տէ- 5
տիլէր . (Յնու ալտաթ , վէ գուվվէթինին պէջիւք-
քիւիւ նէտէն օլտուղունու՝ հէմ նէ իլէ կիւճիւ-
միւզ օնա եէթէճէյինի էջրէն , քի օնու ալլադ-
լաթմադ իչիւն օնու պաղլայալմ . վէ պիզ սանա
հէր պիրիմիզ պին եիւզ Գը Կա՝ կիւմիւշ վէրիբիդ :
Ս է Տէլիւա Շ ամշօնա տէտի . Վէրէմ էյլէ , 6
պաննա՝ սէնին գուվվէթինին պիւյիւքիւյիւ նէտէն
օլտուղունու տէյիվէր , հէմ սէն ալլադլանմադ ի-
չիւն նէ իլէ պաղլանըրսըն : Ս է Շ ամշօն օնա 7
տէտի . Եյեր պէնի՝ եէտի գուրումամըշ թաղէ
քիրիշէր իլէ պաղլարլարսա , զաիֆլէնիպ՝ պաշ-
գա աաէմլէր կիպի օլուրում : Խմաի Վիլիշթիմ- 8
լէրին սերվէրլէրի օնա՝ եէտի գուրումամըշ թաղէ
քիրիշ կէթիտիլէր , վէ օնու օնլար իլէ պաղլատը :
Ս է փուսուտա օլանլար օնուն իչ օտասընտա օ- 9
թուրուրուր իքէն , գարը օնա տէտի . Վիլիշթիմլէր
սէնի պաստըլար՝ եա Շ ամշօն . օլտէմ քիրիշլէրի՝
աթէշ գօգուսունտան գօփան իւթիւպիւ իփլիյի
կիպի գօփարաը , վէ օնուն գուվվէթի պիլինմէտի :
Խնտէն Տէլիւա Շ ամշօնա տէտի . Ելթէ պէնի ալ- 10
տաարպ՝ եալանլար սէջլէտին . հալա քերէմ էյլէ
պանա տէյիվէր , նէ՞ իլէ պաղլանըրսըն : Ս է օ- 11
նա տէտի . Եյեր պէնի պիր վէճհլէ՝ իչէ գուլա-
նըլմամըշ եէնի իփլէր իլէ պաղլարլարսա , օլաէմ
զաիֆլանըպ՝ պաշգա աաէմլէր կիպի օլուրում :
Խմաի Տէլիւա եէնի իփլէր ալըպ՝ օնլար իլէ օնու 12
պաղլատը , վէ օնա տէտի . Վիլիշթիմլէր սէնի
պաստըլար՝ եա Շ ամշօն . վէ փուսուտա օլանլար

- իչ օտաւտա օթուրուրաւտու. օլտեմ օ՝ օնլարը գօլ-
- 13 լարընտան՝ պիր թէլ կիպի գօփարտը: Լ՛նտէն
Տէլիլա Ը ամշօնա տէտի. Պու անէտէք պէնի ալ-
տաթտըն, վէ պանա եալանլար սէյլէտին. պանա
տէյիվէր նէ՞ իլէ պաղլանըրաւն. վէ օ՝ օնա տէտի.
Լ՛յէր պաշըմըն եէտի պէօլիւք սաշընը արղաճ իլէ
- 14 էօրէրսէն: Լամտի օ՝ պիր գապըղալ գագտը, վէ օնա
տէտի. Վիլիշթիմիլէր սէնի պաստըլար՝ եա Ը ամ-
շօն. վէ օ՝ ույգուտան ույանըպ՝ թէղկեաճըն գա-
- 15 ղըղընը արղաճըլա չէքտի կէօթիւրտիւ: ()լտեմ
օնա տէտի. Վէնին եիւրէյին պէնիմիլէ տէյիլ ի-
քէն, նի՞ճէ՞ Վէնի սէվէրիմ տէրաին. շիմտի իւչ
քէրրէ պէնի ալտաթտըն, վէ գուվվէթինին պէօ-
յիւքիւյիւ նէտէն օլտուզունու պանա տէյիվէր-
- 16 մէտին: Վ է օլտուքի՝ օնա հէր կիւն սէօզլէրի
իլէ ս՝ըգլէթ վէրիպ՝ սնու զօրլամալըրա, օնուն
- 17 ճանը էօլլամ տէրէճէսինէ սըգըլտը: Վ է օնա
պիւթիւն եիւրէյինտէքինի սէյլէյիվէրտի, վէ
օնա տէտի. Պաշըմ իւզէրինէ ութուրա չը՛գմա-
տը. զէրա անամ րաճ՛ինտէն Լ՛լաճըն Վաղիրի
իմ. էյէր թրաշ օլուրսամ, պէնիմ գուվվէթիմ
կիտէր, վէ զաթի ֆլէնիպ՝ սաիր ատէմիլէր կիպի. օլու-
- 18 րում: Լամտի Տէլիլա՝ օնուն ճիւմիլէ եիւրէյինտէ-
քինի օնա տէյիվէրտիյինի կէօրտիւքտէ, Վիլիշ-
թիմիլէրին սէրվէրլէրինի չաղըրոպ՝ օնլարա տէտի.
Պու տէֆա չը՛գըն. զէրա պանա պիւթիւն եիւրէ-
յինտէքինի սէյլէտի. օլտեմ Վիլիշթիմիլէրին
սէրվէրլէրի օնա չըգտըլար, վէ կիւմիւշիւ ելլէրին.
- 19 տէ կէթիւրտիլէր: Վ է Տէլիլա օնու՝ տիղլէրի իւ-
զէրինտէ ույուտուպ՝ պիր ատէմ չաղըրտը, վէ օ-
նուն պաշընըն եէտի պէօլիւք սաշընը թրաշ եթի-
տիրտի. վէ օնու զօրլամաղալ պաշլատը, չիւն գուվ-
- 20 վէթի օնուն իւզէրինտէն կիթտի: Վ է տէտի.

Վերջիններիս սենի պատարար՝ եւ Շամշոն. վե
 6. ուղարկեալն ուղարկեալ տեսի. Չրգալըմ, վե եվ-
 վելքի կիսի սիւքինէյիմ. 6 իսէ Մապալն օնտան
 կիթտիյինի պիւմէտի: Իմտի Վերջիններիս օնու 21
 դուրմաւ օնուն կեօզերինի ցտուլար. վե օնու
 Լ'դայա էնտիրտիւր, վե օնու պազըր զինճիրկեր
 իւէ պաղտարար, վե զընտանտա տէյիրմէն շէ-
 վիրիր իտի:

11 Է օնուն պաշընըն սաշը՝ թրաշ օլտուղու կի- 22
 պի՝ պիթմէյէ պաշլատը: Լ'նտէն Վերջիններիս 23
 բին սերվերլերի ալաշլարը Տակօնտ պեյիւք
 գուրպան քեսմէյէ՝ վե շատ օլմաղա ճէմ՝ օլտու-
 լար, վե տէտիւր. Պիղիմ ալաշլարը՝ տիւշմէնի-
 միզ Շամշոնու էլիմիզէ վերտի: 11 Է իտալ օնու 24
 կէօրտիւքտէ՝ քէնտի ալաշլարընա շիւքը էթտի-
 լեր, զիրա տէտիւր. Պիղիմ ալաշլարը՝ տիւշմէ-
 նիմիզի՝ վե վիւլայէթիմիզի խարապ էտէնի հէմ
 մաթթուլարըմըլը չօղալտանը էլիմիզէ վերտի:
 11 Է օլտուքի՝ եիրեքլերի շատ օլտուգտա, տէտի- 25
 լեր. Շամշոնու չաղըրըն քի պիզէ ցնայա. իմտի
 Շամշոնու զընտանտան չըգարըպ՝ օնլարըն է-
 նինտէ ցնատը, վե օնու իքի տիրէյին արտընա՝
 տուրտուրտուլար: 11 Է Շամշոն՝ օնու էլինտէն 26
 գուրման ուշաղա տէտի. Պէնի գօյվեր, եվին օլ
 իւզերինտէ տուրտուղու տիրեքլերի դուրմալըմ,
 վե օնլարըն իւզերինէ տալանալըմ: 11 Է իսէ՝ 27
 երքէք վե գարը իւէ տօլու իտի, վե Վերջիններիս
 բին հէփ սերվերլերի օրատա իտի. հէմ տամտա
 իւշ պին գատար՝ Շամշոնուն ցունունա տէյր ե-
 տէն երքէք վե գարը՝ վարըտը: 11 Է Շամշոն 28
 Մապալա չաղըրըպ տէտի. Լ'ա լ'փէնտիմ Մապալ,
 լուգփ էտիպ՝ պէնի խաղըրընա կէթիթ. եւ լ'լաշ,
 լուգփ էտիպ՝ պէնի եալընըլ պու տէֆա՝ տահա

- գուլվեթեանսիր քի՝ Վիլիշթիմէրտէն իբի կեօ-
- 29 զիւմիւն ինթիգամընը պիրտէն ալայրմ: Ընտէն
 Ըամչօն՝ էվին օլ իւղերինտէ տայանըպ տուր-
 տուղու օլ իբի օրթա տիրէքլէրինի՝ պիրինի սա-
 զընտան վէ օպիրինի սօլունփան գուճագլատր:
- 30 Վ է Ըամչօն տէտի. Պէնիմ ճանըմ Վիլիշթիմ-
 լէր իլէ հօլսիւն. վէ գուլվեթ իլէ էյիլիպ՝ էվ
 տէրվէրլէրին վէ իչինտէ օլան ճիւմլէ խալգըն իւ-
 զէրինէ տիւշտիւ. իմտի օնուն էօլիւրքէն էօլտիւր-
 տիւյիւ էօլմիւշլէր՝ քէնտի էօմիւնտէ էօլտիւր-
- 31 տիւյիւ քիմնէլէրտէն զիատէ օլտու: Վ է օնուն
 գարընտաշլարը վէ պապասընըն ճիւմլէ էվի էնիպ՝
 օնու գալտրորտըլար, վէ չըգարըպ՝ օնու Սարէա՝
 իլէ Լշթաօլուն արասընտա պապասը Սանօհուն
 մէզարընտա կէօմիւիւէր. իմտի օ՝ Լարաէլէ էյիրմի
 երլ հէօքմ էթտի:

ՊԵՐ 17.

- 1 Վ է Լարաիմ տազընտան Սիխա խմինտէ պիր
- 2 տտէմ վարըտը: Վ է օ՝ անասընա տէտի. Սէն-
 տէն ալընան օլ պին եիւղ գըղա՝ կիւմիւշիւ քի՝ օ-
 նուն իչիւն պէտտուա՝ էյլէտին, հէմ տախի գու-
 լագլարըմ իշիտիրքէն սէյլէտին, իշթէ օլ կիւ-
 միւշ եանըմտա՝տըր, օնու պէն ալտըմ. վէ անասը
 օնա տէտի. Լա օղլում՝ Լապպտան միւպարէք օ-
- 3 լասըն: Ընտէն օ՝ պին եիւղ գըղա՝ կիւմիւշիւ ա-
 նասընա տէօնտէրտի. ամմա անասը տէտի. Պէն օ
 կիւմիւշիւ էլիմտէն պիլթիւլլիյէ օղլում իչիւն
 Լապպա թագտիս էթտիմ, քի ղյմա վէ տէզքմէ
 փոլթ եափա, իմտի հալա օնու սանա կերի վէրի-
- 4 ըիմ: Ըմմա օ՝ կիւմիւշիւ անասընա տէօնտէրտի,
 վէ անասը իբի եիւղ գըղա՝ կիւմիւշ ալըպ՝ օնու
 գալլում ճույա վէրտի, վէ օ՝ օնլարտան ղյմա վէ

տեգրմէ փութ եափտը, վէ Սիւանըն էվինտէ՝ օլ-
տու: Ս է Սիւա քիմնէնին ալլաշլար խանէսի 5
վարրտը. վէ էֆօտ հէմ թերաֆիմ եափտը, վէ
օղուլլարընըն պիրինի նասպ էտիպ՝ քէնտինէ
քեահին օլտու: () Լ կինլերտէ Խարաէլտէ փա- 6
տիշահ եօղուտու. հեր քէս կէօզլերինտէ տօղու
օլանը իշլերիտի:

Ս է Լէհուտա գապիլէսինտէն Լէհուտա 7
Պէյթլէհէմինտէն պիր կէնճ վարրտը. քի օ՝ Լ է-
ւիլի օլուպ օրատա միւսաֆիր իտի: Լամի օ քիմ- 8
սէ՝ Լէհուտա շէհրի Պէյթլէհէմտէն կիթտի քի՝
պուլլուղու եերտէ միւսաֆիր օլա. վէ եօլճուլու-
ղունտա իքէն, Լֆրաիմ տաղընա Սիւանըն է-
վինտէտէք կէլտի: Ս է Սիւա օնա տէտի. Լէ- 9
րէտէն կէլիրսին. վէ օ՝ օնա տէտի, Պէն Լէհուտա
Պէյթլէհէմինտէն Լ էւիլի իմ, վէ պուլտուղում
եերտէ միւսաֆիր օլմաղա կիտէյօրում: Ս է 10
Սիւա օնա տէտի. Պէնիմ իլէ օթուր, վէ պանա
փէտէր վէ քեահին օլ, վէ պէն սանա երլտա օն
գըղա՝ կիւմիւշ իլէ պիր գաթ էս՝ վապ վէ եէյէճէ-
յինի վէրէյիմ. վէ Լ էւիլի վարտը: Ս է Լ էւիլի օ 11
քիմաէ իլէ սաքին օլմաղա գաթիլ օլտու. վէ օ կէնճ
օնա՝ օղուլլարընտան պիրի կիպի օլտու: Լամի 12
Սիւա Լ էւիլիյի նասպ էյլէտի, վէ օ կէնճ օնուն
քեահինի օլտու, վէ Սիւանըն էվինտէ օլուրու-
տու: Ս է Սիւա տէտի. Շ իմտի պիլիրիմ քի՝ 13
Բապպ պանա էյլիք էտէճէքաիր. չիւն պու Լ էւի-
լի պէնիմ քեահինիմ օլտու:

ՊԵՇ, 18:

() Լ կինլերտէ Խարաէլտէ փատիշահ եօղուտու. 1
հէմ օ կինլերտէ Տանլըլար սրպղը սաքին օլմագ
իչիւն միւլք արարըտը. չիւն օ կինէտէկին Խարա-

- էլ սրպղլարընըն արասընտա օնա միւլք տիւշմէմիշ
- 2 խոի: Դամոի Տան օղուլարը գապիլէլէրինտէն՝ քէնտի սինօրլարընտան Դարէա՛տան վէ Լշթա-
օլտան պէշ ատէմ՝ իշէ եարար ատէմ կէօնտէր-
տիլէր, քի տիլարը թէճէսսուս վէ թէֆէՏՏիւս
էտէլէր. վէ օնլարա տէտիլէր. Լիտին՝ տիլարը թէ-
ֆէՏՏիւս էտին. անտէն օնլար Լշթրաիմ տազընա
թա Դիխանըն էվինէտէք կէլտիլէր, վէ կէճէ օ-
- 3 րատա գալտըլար: ()նլար Դիխանըն էվի եու-
նընտա իքէն՝ Լէւիլի կէնճին սէսինի դանըտըլար,
վէ օրայա տէօնտիլէր, վէ օնա տէտիլէր. Դէնի
պուրայա քիմ կէթիրտի, վէ սէն պուրատա նէ՞
- 4 էյլէրտին, վէ նի՞չիւն պուրատասըն: Դ է օ՛ն-
լարա տէտի. Դիխա պանա պէջլէ պէջլէ էյլէտի.
վէ պէնի իւճրէթլէ դութտու, քի օնուն քեաՏի-
- 5 նի օլայըմ: Դամոի օնա տէտիլէր. Բէրէմ էյլէ,
ԼլաՏա տանըշ, վէ պիզիմ շու չըգտըղըմըղ եօլ
- 6 պիզէ խայրը օլըրմու պիլէլիմ: Դ է քեաՏին
օնլարա տէտի. Դէլամէթլէ կիտին. սիպին պու
կիթտիլինիզ եօլ Բապզըն Տուզուրունտա տըր:
- 7 ()տէմ օ պէշ քիմնէ կիտիպ՝ Լաիշէ վարտը-
լար. վէ օնուն իչինտէ սաքին օլան գալմը կէօր-
տիլէր քի էմնիլէթ իւզըէ՝ Դիտօնըլարըն ա՛տէ-
թինէ կէօրէ՝ րաՏաթ վէ էմի՛ն սաքին օլուրու-
տու, վէ օ տիլարտա պիր նէսնէյի թէա՛յիպ էտէ-
ճէք Տէզքիւմէթ սաՏիպի եօղուտու, վէ Դիտօն-
ըլարտան ուզագ օլուպ՝ Տիչ պիր ատէմ իլէ պիր
- 8 մասլաՏաթը եօղուտու: Լնտէն գարընտաշա-
րընա Դարէ՛այա վէ Լշթաօլա կէլիպ՝ գարընտաշ-
- 9 լարը օնլարա տէտիլէր. Դիզ նէ՞ Էլ-Բիլիլ: Դ է
օնլար տէտիլէր. Լալզըն, օնլարըն իւզէրինէ վա-
րալմ. զիրա պիզ տիլարը կէօրտիւք, վէ իշթէ
ղայէթ էյի տիր. վէ տուրմըրմուտունուզ. վարպ.

տիյարը զապդ էթմէք իշիւն կիթմէյէ իհմալ
էթմէն : Սիղ վարտըղընըգտա , էմնիյէթ իւզրէ 10
օլան պիր գազմա՝ վէ պիր սաղտան սօլտան կենիշ
տիյարա՝ վասըլ օլաճագարղ քի՝ իճապ օնու էթ-
նիպէ վերսիշտիր . օ՝ պիր մահալ տըր քի օնտա՝
նէրտէ օլան հիշ պիր շէյին էքսիքլէյի եօդ տուր :

Իմաի Տանըլար գապիլէսինտէն օրատան՝ Սա- 11
րէա՝տան վէ լշթաօլտան՝ ճէնք ալէթլէրի իլէ
սիլահլանմըշ ալթըր եիւզ քիշի գալգտըր . . Ս է 12
շըքըպ՝ լաէհուտտա օլան Վիրեսթեա՝րիմտէ
օրտու գուրտուլար . օնուն իշիւն օ մահալէ՝ թա
պուկիւնէտէք՝ Սահանէ Տան տէնիր . իլթէ օ՝
Վիրեսթեա՝րիմիւն արտընտա՝ տըր : Ս է օրա- 13
տան լաֆրաիմ տաղընա կէշտիլէր , վէ Սիլանըն
էվինէտէք կէրտիլէր : Ս է լաիշ տիյարընը թէ- 14
ճասուս էթմէյէ կիտէն օ պէշ ատէմլէր ճէվապ
էտիպ՝ գարընտաշտընա տէտիլէր . Պիրմիսիս-
նիզ , քի պուէվլէրտէ էֆօտ վէ թէրաֆիմ վէ օյ-
մա վէ տէգքմէ փուլթ վար . վէ հալանէ իշէյէճէ-
յինիզի պիլին : Իմաի օնլար օրայա սափըպ՝ օլ 15
լէւիլի կէնճին էվինէ՝ Սիլանըն էվինէ վարտը-
լար , վէ օնուն սաղըղընը՝ սօրտուլար : Ս է Տան 16
օղուլարընտան ճէնք ալէթլէրի իլէ սիլահլանմըշ
օ ալթըր եիւզ քիշի գափունուն աղընտա՝ տուր-
տուլար : Ս է տիյարը թէճէսուս էթմէյէ կի- 17
տէն օ պէշ ատէմլէր շըգըպ՝ օրայա կիրտիլէր , օյմա
փուլթու վէ էֆօտու վէ թէրաֆիմ վէ տէգքմէ
փուլթու ալտըլար , վէ քեսհին՝ ճէնք ալէթլէրի
իլէ սիլահլանմըշ օ ալթըր եիւզ քիմնէ իլէ գափու-
նուն աղընտա՝ տուրտուլար : Իմաի օնլար Սի- 18
լանըն էվինէ կիրիպ՝ օյմա փուլթու՝ էֆօտու վէ
թէրաֆիմի վէ տէգքմէ փուլթու ալտըգարընտա .
քեսհին օնլարա նէ՝ իշէրաինիզ տէտի : Ս է 19

- օնլար տէտիւեր . Սուս օլ, էլինի աղզննա գօ, վէ պիղնմէ կէլ, վէ պիղէ պապա վէ քեահինն օլասընն .
 20 ասանա պիր տտէմին էվինին քեահիննի օլմագմը է-
 յիտիր, եօխսա խարտէլին պիր սըպզընըն վէ պիր
 20 գապիլէսինին քեահիննի օլմագմը : Սէ քիսա
 հինին եիւրէյի խօշանտը, վէ էֆօտու վէ թերա-
 ֆիմի վէ յմա փուլթու ալըպ՝ խալգըն սորասընտա
 21 վարտը : Ընտէն օնլա, տէօնիւպ՝ կիթտիւեր . վէ
 չօծուգլարը հէմ տաւարլարը վէ գըյմէթլի էշ-
 եպյը էօնլէրինէ գօտուլար :
- 22 ()նլար Սիխանըն էվինտէն իրագ վարտըղլա-
 րընտա, Սիխանըն էվի եանընտա օլսն էվլէրին
 էհալիսի պիրիքիպ՝ Տան օղուլարընը եէթիշտի-
 23 լեր . Սէ Տան օղուլարընա պաղըրտըլար . վէ
 օնլար եիւղլէրինի չէվիլիպ՝ Սիխայա տէտիւեր .
- 24 Սանա նէ՞ օլտու քի՝ ճէմիյէթլէ չըգտըն : Սէ
 օ տէտի . Լափտըղըմ ալլահլարը՝ վէ քեահիննի
 ալըպ կիթտինիզ, վէ պանա տահա նէ՞ օլսուն . իմ-
 տի պանա նի՞չին՝ Սանա նէ՞ օլտու տէրսինիզ :
- 25 Սէ Տան օղուլարը օնա տէտիւեր . Լաւմըլտա
 սէսին իշիտիլմէսին, օլմայաքի աճը ճանլը ատէմ-
 լեր իւզերինիվէ հիւճիւմ էտիպ՝ սէնին ճանընը վէ
 սէնին էվ խալգընըն ճանլարընը հէլոք էտէլէր :
- 26 Ընտէն Տան օղուլարը եօլարընա կիթտիւեր . վէ
 Սիխա օնլարըն քէնսինտէն գուզմէթլի ոլտուգ-
 լարընը կէօրտիւքտէ՝ տէօնիւպ էվինէ կիթտի :
- 27 Սէ օնլար Սիխանըն եափտըղընը վէ օնուն
 քեահինիննի ալըպ՝ Լաիշին իւզերինէ ռահաթմ
 վարմըլ վէ էմնիյէթտէ օլան պիր գաւմըն իւզե-
 րինէ վարտըլար, վէ օնլարը գըլըճ աղզընտան կէ-
 28 չիլիպ՝ չէհրի աթէշէ եադտըլար : Սէ Սիտօն-
 լըլարտան իրագ օլմաղըլա՝ հէմ օնուն հիշ քիմէ
 իլէ մասլահաթը օլմամաղըլա, օնու գուրթարպն

եօղուտու, չիւն Պէյթրէհօպտա օլան վատիտէ ի-
տի. անտէն շէհրի պինա էտիպ' օնտա սաքին օլ-
տուլար: 1) է շէհրին ատընա՝ Խարաէլէ տօզմուշ 29
պապալարը Տանըն ատընտան՝ Տան գօտուլար.
վէ լաքին շէհրին ատը իլէրտէն Լաիշ իտի: 1) է 30
Տան օղուլարը քէնտիլէրինէ ցմա փութու տի-
քիպ՝ Եանասսէ օղու Լէրշօմուն օղու Լօնաթան՝
քէնտիսի վէ օնուն օղուլարը թա տէյարըն էսիթ-
լէյի կիւնիւնէտէք՝ Տանլըլար սըպղընըն քեասհիւ-
լէրի իտի: 1) է օնլար՝ Լալաշըն էվի 7 իլօտա 31
ջլտուղու ճիւմլէ կիւնլէրտէ՝ քէնտիլէրի իչիւն
1) իխանըն օ էափտըղը ցմա փութու նապ էթ-
միշլէրիտի:

ՊԵՇ, 19:

1) է օլտուքի օլ կիւնլէրտէ Խարաէլտէ փատիշաշ 1
եօղուտու. վէ Լօթրաիմ տաղը սէմթլէրինտէ սա-
քին միւսաֆիր պիր Լէիլի քիմնէ վարըտը. վէ օ՝
քէնտիսիէ Լէհօտա Պէյթրէհօպտէն պիր օտա-
լըգ գարըլալը: 1) է օտալըղը օնուն եանընտա 2
իքէն զինա էտիպ' օնտան պապասընըն էվինէ Լէ-
հօտա Պէյթրէհօպտէն կիթտի. վէ օրատա թէ-
մամտէօրթ այ տուրտու: Խմտի գօծաւը գալըրպ' 3
օնուն արտընճա կիթտի, քի օնուն կէօնլիւնիւ է-
տիպ' օնու կէրի կէթիրէ. վէ պիլէսինճէ՝ աշաղը
իլէ պիր չիթթ մըքէպի վարըտը. վէ գարը օնու՝
պապասընըն էվինէ կէօթիրտիւ, վէ գըղըն պա-
պասը օնու կէօրտիւքտէ, սէվինիպ օնու գարըը-
րատը: Խմտի գըղըն պապասը՝ քէնտի գայնա- 4
թասը՝ օնու ալըգջուպ' օնունլա իւշ կիւն օթուր-
տու. վէ եէյիպ իչտիլէր, վէ կէճէ օրատա գալըր-
լար: 1) է օլտուքի տէօրտիւնճիւ կիւնտէ՝ սա- 5
պաշէյըն էրքէն գալըրլար. վէ օ՝ կիթմէլէ

- գալգտը, ամմն գըզըն պապասը տամատընա տե-
տի . Լօրէյինի պիր ըգմա էքմէքլէ գուվլէթ-
6 լէնտիր, անտէն սօնկրա կիտէրսինիզ: Խմտի օ-
թուրտուլար, վէ իքիտի պիրլիքտէ ետտիլէր, վէ
իչտիլէր . վէ գըզըն պապասը օ քիմնէյէ տէտի .
Վէրէմ էյլէ, կէճէ գալմաղա գալլ օլ, վէ եիւ-
7 ըէյին խօշ օլա: Վ օ քիմնէ կիտէյիմ տէյի
գալգընճա՝ գայնաթասը օնա իպրամ էթմէքլէ,
8 տէօնիւպ՝ կէճէ օրատա գալտը: Վ է պէշինճի
կիւնտէ կիթմէք իչիւն սապահլայըն երքէն գալգ-
տը, վէ գըզըն պապասը տէտի . Վէրէմ էյլէ,
եիւրէյինի գուվլէթլէնտիր . վէ իքիտի թա կիւն
9 տէօնիւնճէյէտէք էյլէնիպ՝ ետտիլէր: Խնտէն օ
քիմնէ օտալըղը իլէ վէ ուշաղը իլէ կիթմէյէ
գալգտը, ամմն գայնաթասը գըզըն պապասը օնա
տէտի . Իշթէ հալա կիւն ախշամա՝ եագլաշըյօր,
քերէմ էյլէ՝ կէճէ գալըն, իշթէ կիւն մէյլ էթմէ-
տէտիր . կէճէ պուրատա գալ, վէ եիւրէյին խօշ
օլա, վէ սապահլայըն երքէն եօլունուզա գալգըպ՝
10 շատրըրընըղա կիտին: Վ է օ քիմնէ կէճէ գալ-
մաղա իսթէմէտի, իմտի գալգըպ կիթտի, վէ թա
Լօպուսուն՝ եանի Լօրուշալիմին գարշըսընա՝
վարտը . վէ պիլէսինճէ պիր չիթթ սէմէրլի մէրքէպ
11 վարտը, հէմ օտալըղը պիլէսինճէ իտի: (Կն-
լար Լօպուսուն եանընտա իքէն՝ կիւն զայէթլէ
էնտի, վէ ուշագ էֆէնտիսինէ տէտի . Վէրէմ
էյլէ, կէլ շու Լօպուտիլէրին շէհրինէ սափալըմ,
12 վէ կէճէ օնտա՝ գալալըմ: Խմմա էֆէնտիսի օնա
տէտի . Պուրայա՝ Խարաէլ օղուլարընտան օլմա-
յան եապանճը շէհրինէ սափմայալըմ, Խլա Պի-
13 պէնյա՝ տէք կէչէլիմ: Խնտէն ուշաղընա տէտի .
Լիլ օ մահալլէրին պիրինէ եագլաշալըմ, վէ կէճէ
14 Լիպէպտա եա Թամաթտա՝ գալալըմ: Խմտի կէ-

չիպ կիթտիլէր, վէ օնլար Պէնիամին Եփայեա՛սընըն
եանընտա՛ իքէն՝ կիւնէշ պաթտը : 15
Լիպեա՛տա կէճէ գալմագ իչիւն՝ օրպայ սափտը-
լար . վէ վարլպ՝ շէհրին մէյտանընտա օթուրտու,
վէ օնլարը՝ կէճէ գալմագ իչիւն՝ էվլինէ ալան եօ-
ղուտու :

16 Ե իշթէ ախշամլայըն թարլատան՝ քէնտի ի-
շինտէն պիր իխթիար ատէմ կէլիյօրուտու, օ իսէ
Լփրաիմ տաղընտան օլուպ՝ Լիպեա՛տա սաքին
միւսաֆիր իտի . վէ օ մահալին էհալիսի Պէնիա-
մինլի իտիլէր : Իմտի օ՝ կէօզլէրինի գալտըրըպ՝ 17
եօլճու ատէմի շէհրին մէյտանընտա կէօրիւնճէ,
իխթիար քիման տէտի . Ելէրէյէ կիտէրաին, վէ
նէրէտէն կէլիրսին : 18 Ե օ տէտի . Պիզ Լէհու 18
տա Պէյթլէհէմինտէն՝ Լփրաիմ տաղը սէմթլէ-
րինէտէք կէչէրիզ . պէն օրատանըմ, վէ Լէհուտա
Պէյթլէհէմինէտէք կիթտիմ . ամմա շիմտի Լապ-
պըն էվլինէ կիտէյօրում, վէ պէնի էվլինէ ալան
քիման եօգ : Լաքին մերքէպլէրիմիզ իչիւն հէմ 19
սաման հէմ օթլուգ վար . հէմ տախի պէնիմ հէմ
խալպըղըն իչիւն՝ վէ գուլարընլա օլան ուշագ ի-
չիւն էքմէք վէ շէրապըմ վար . հիչ պիր շէյ էք-
աիք տէյիլ տիր : 20 Ե օ իխթիար քիման տէտի . 20
Ելամ սանա . հէման հէր նէն էքսիք իսէ իւզէ-
րիմէ պօրճ օլտուն . անճագ մէյտանտա կէճէ քալ-
մա : Լնտէն օնու քէնտի էվլինէ կէօթիւրտիւ , 21
վէ մերքէպլէրէ սաման վէրտի . վէ օնլար տյազլա-
րընը կայգալըպ՝ ետտիլէր վէ իշտիլէր :

() Նլար եիւրէքլէրինի խօշանտըրմագտա իքէն, 22
իշթէ շէհրին էհալիսի Պէլիա՛լ օղուլարը էվլին
էգրաֆընը գուշատըպ գափույու գագտըլար, վէ
էվլին սահպի օլ իխթիարա սէյլէյիպ տէտիլէր .
Լփինէ կէլէն ատէմի չքգար , քի օնու պիլէլիմ :

- 23 Վ է օ էվին սահիպի քիմսէ օնլարա չըգըպ՝ օնլարա տէտի . լօգ , գարընտաշլարըմ . քերէմ էտին , քէմլիք էթմէն . պու ասէմ էվիմէ կիրտիքտէն
- 24 սօնկրա , պու մէճնունլուղու էթմէն : իշթէ պէնիմ պիքրէ գըղըմը վէ օնուն օտալըղընը սիդէ չըգարայըմ տա հալա օնլարը թահգիր էտին , վէ օնլարա կէօղէրինիզտէ խօշ օլանը էյլէյին , վէ պու
- 25 աստէմէ պու մէճնունլուգ իշինի էթմէն : Վմա օ քիմաէլէր օնու տինկլէմէյէ իսթէմէտիլէր . վէ օ ասէմ քէնտի օտալըղընը դութուպ՝ օնլարա չըգարտը . վէ օնլար օնու պիլտիլէր , հէմ պիւթին կէճէ թա սապահատէք օնու ըզլիլ էթտիլէր , վէ
- 26 կին աղարըքէն օնու սալը՝ վէրտիլէր : Վ է օ գարը սապահա գարշը վարըպ՝ աղասընըն օլտուղու քիմսէնին էվինին գափուսունտա տիւշտիւ ,
- 27 թա ըշըգ օլունճայէտէք : Վ է օնուն աղասը տապահլայըն գալըպ՝ էվին գափուլարընը աչտը , քի չըգըպ՝ եօլունա՝ կիտէ . վէ իշթէ օնուն օտալըղ գարը էվին գափուսունտա տիւշմիւշ իտի , վէ էլ
- 28 լէրի էշլին իւղէրինտէ իտի : Վմտի օնա՝ Վալգ կիտէլիմ տէտի , ամա ճէվապ վերէն եօղուտու . օլտէմ օնու էշէյի իւղէրինէ ալտը , վէ օ քիմսէ գալըպ՝ քէնտի մահալինէ կիթտի :
- 29 Վ է էվինէ վարտըգտա՝ պիր պըչտգ ալտը , վէ օտալըղընը դութուպ՝ օնու քէմլիքէրի իլէ օնիքի փարչայա տօղրատը . վէ օնու լարաէլին հէր սի
- 30 նօրունա կէօնտէրտի : Վ է օլտուքի հէր կէօրէն տէտի . լարաէլ օղուլարը Վըսըր տիյարընտան չըգտըղը կինտէն թա պուկինէտէք՝ պունուն կիպի իշ օլմատը , վէ կէօրինմէտի . պունուն իւղէրինէ տիւշինին , վէ միւշավէրէ էտիպ սեջլէյին :

ՊԵՇ, 20.

() Լտեմ ճիւմէ Խարաէլ օղուլարը չըգտըլար , 1
 վէ ճէմնա՛թ՝ պիրատեմ կիպի՝ Տանտան Պերշէ-
 պա՛յատեք լիլէա՛տ տիյարը իլէ Ռապպա () Խաֆա- 2
 տա ճէմ՝ օլտուլար : Ս է ճիւմէ գաւմըն՝ ճիւմէ
 Խարաէլ սըպղարընըն՝ իլէրիտէ օլանլարը տէօրթ
 եիւզ պին գըլըճ չէքէն եպյանէֆեր () Լաճ գաւ-
 մընըն ճէմի՛յէթինտէ Տազըր օլտուլար :

Ս է Պէնիամին օղուլարը Խարաէլ օղուլարըն 3
 () Խաֆայա չըգտըգլարընը իշիթտիլէր . վէ Խարա-
 էլ օղուլարը տէտիլէր . Պու եարամազլըգ նա՛սըլ 4
 օլտու , սէյլէյին : Ս է օ] էփիլի քիմնէ՝ էօլտիւ
 ըիւլմիւշ գարընըն գօճասը՝ ճէվապ վերիպ տէտի . 5
 Պէն օտալըղըմ իլէ Պէնիամին լիպէա՛սընտա կէ-
 ճէ գալմաղա՛ վարտըմ : Ս է լիպէա՛նըն էճալիսի 6
 իւզէրիմէ գալգըպ՝ կէճէ իլէ իւզէրիմէ էվի գու-
 շաթտըլար , պէնի էօլտիւրմէյէ իսթէրլէրիտի .
 վէ օտալըղըմը թաճգիր էթտիլէր , վէ էօլտիւ :
 Պէն տէ օտալըղըմը ալըպ՝ օնու տօղրատըմ , վէ օ- 7
 նու Խարաէլին միրասը՛նըն Տէփ մաճալինէ կէօն-
 տերտիմ . զիրա օնլար՝ Խարաէլտէ խապիս՝ լիք վէ
 մէճնունլուգ իշլէտիլէր : Իշթէ սիզ Տէփինիզ 8
 Խարաէլ օղուլարըսընը . պուրատա քէնտինիզ
 սէօզ վէրիպ՝ միւշալէրէ էտին :

Ս է ճիւմէ գաւմ՝ պիրատեմ կիպի՝ գալգըպ 9
 տէտի . Վիմնէմիզ չատրըրնա կիթմէյէճէք , վէ
 քիմնէմիզ էվինէ տէօնմէյէճէքտիր : Ս է շիմտի 10
 լիպէա՛յա էտէճէյիմիզ նէսնէ պուտուր . () նուն
 իւզէրինէ գուրա՛ իլէ լապալլէ : Ս է Խարաէլին Տէփ
 սըպղարընտան եիւզտէ օն վէ պինտէ եիւզ վէ օն-
 պինտէ պին տտէմալալըմ քի՛ գաւմա զախիրէ ա-
 լըվէրէլէր , քի Պէնիամին լիպէա՛սընա վարտըգ-

- լարնետա, օնա խարակտէ իշէտիյի ճիւմէ մէծ-
- 11 նունլուղա կէօրէ էտէլէր: Խմտի օ շէհր իշիւն՝
ճիւմէ խարակտէ ատէմլէրի պիր ատէմ կիպի իթ-
- 12 թիֆագ իւզրէ ճէմ՝ օլտուլար: Լ՛նտէն խարակ-
լին սրպղլարը Պէնիամինին պիւթիւն սրպղրնա
ատէմլէր կէօնտէրիպ տէտիլէր. Պու սիզտէ իշէ-
- 13 նէն եարամազլըգ նէ՞տիր: Ե շիմտի Լիպէա՝
տա օլան օ ատէմլէրի՝ օ Պէլիա՝ օղուլարընը վէ-
րին, քի օնլարը էօլտիւրէլիմ, վէ խարակտէն եա-
րամազլըղը կիտէրէլիմ. ամմա Պէնիամինիլէր՝
գարնետաշլարը խարակտէ օղուլարընըն սէօղիւնիւ
- 14 տինկլէմէյէ իսթէմէտիլէր: Ե Պէնիամին օ-
ղուլարը՝ խարակտէ օղուլարընըն իւղէրինէ ճէնկէ
չըգմագ իշիւն՝ շէհրլէրտէն Լիպէա՛յա ճէմ՝ օլ-
- 15 տուլար: Ե օ կիւնտէ շէհրլէրտէն Լէլէն Պէ-
նիամին օղուլարը եօգլանըպ՝ Լիպէանըն սպքին-
լէրինտէն եօգլանան եէտի եիւզ սէշիլմիշ նէֆէր-
տէն մա՛տա՝ իյիրմի ալթը պին գըլըճ չէքէն ատէմ
- 16 իտի: Պու խալգըն ճիւմէսինտէն եէտի եիւզ
սէշիլմիշ սօլագ ատէմ վարըտը. պոււլարըն ճիւմ-
լէսի շաշըրմազտան գըլա դա՛շ ալթարլարըտը:
- 17 Ե խարակտէ ատէմլէրի եօգլանըպ՝ Պէնիամինտէն
մա՛տա տէօրթ եիւզ պին գըլըճ չէքէն ատէմ իտի.
պոււնլարըն ճիւմէսի ճէնք էրի իտի:
- 18 Խմտի գալգըպ՝ Պէլթուլա՛հա՝ չըգտըլար, վէ
խարակտէ օղուլարը Լ՛լա՛հա տանըշըպ տէտիլէր.
Պէնիամին իլէ ճէնք էթմէյէ պիղիմ իշիւն էօնտէ
քիմ չըգա. վէ Լապպ տէտի. Լ՛օնտէ Լ՛էհուտա
- 19 օլա: Լ՛նտէն խարակտէ օղուլարը սապահլայըն
գալգըպ՝ Լիպէանըն գարշըսընտա օրտու գուր-
- 20 տուլար: Ե խարակտէլիլէր Պէնիամին իլէ ճէնք
էթմէյէ չըգտըլար. վէ խարակտէլիլէր Լիպէա՛տա
- 21 օնլարա գարշը ճէնկէ տիղիլտիլէր: Ե Պէնիա-

մին օղուլարը Նիպէա՛տան չըգըպ՝ օ կիւնտէ Խ-
րոտէլտէն իյիրմի իքի պին ատէմ՝ եերէ սէրտիլէր :
1) է գաւմ՝ Էա՛նի Խարաէլիլէր գուլվէթլէնիպ՝ 22
էվվէլքի կիւնտէ տիգիլտիքլէրի մահալտէ Թէք-
րար ճէնկէ տիգիլտիլէր : 1) է Խարաէլ օղուլարը 23
չըգըպ՝ Բապպըն հուզուրունտա թա ախշամատէք
աղլատըլար . վէ Բապպա տանըլըպ տէտիլէր .
Վարընտաշըմ Պէնիամին իլէ ճէնք էթմէյէ Թէք-
րար չըգայըմմը , վէ Բապպ տէտի . () նա գարըլը
չըգըն : 1) է իքինճի կիւնտէ Խարաէլ օղուլարը՝ 24
Պէնիամին օղուլարընա եագլաշտըլար : 1) է ի- 25
քինճի կիւնտէ Պէնիամինիլէր օնլարը գարըլա-
մագ իչիւն Նիպէա՛տան չըգըպ՝ Խարաէլ օղուլա-
րընտան օն սէքիզ պին ատամ՝ տահա եերէ սէրտի-
լէր . Պունլարըն հէփէսի գըլըճ չէքէնլէր իտի :

() լտէմճիւմէ Խարաէլ օղուլարը եա՛նի ճիւմ . 26
լէ գաւմ չըգըպ՝ Պէյթուլլահա վարտըլար , վէ օ-
րատա Բապպըն հուզուրունտա օթուրուպ աղլա-
տըլար , վէ օ կիւնտէ Թա ախշամատէք օրո՛ւճ
գութտուլար . վէ Բապպըն հուզուրունտա պիւ-
թիւնեանմալար վէ սէլամէթգուրպանլարը սու-
տուլար : 1) է Խարաէլ օղուլարը Բապպա տա- 27
նըլտըլար , վէ օլ կիւնլէրտէ Լ՛լլահա ա՛հտընըն
սանտուղու օրատա իտի , շէմ օ կիւնլէրտէ օնուն 28
էօնիւնտէ՝ Լ՛հարօն օղուլ Լ՛լլէա՛ղարըն օղուլ Լ՛ի-
նէհաս տուրուրուտուլ , վէ տէտիլէր . Վարընտա-
շըմ Պէնիամին օղուլարը իլէ ճէնք էթմէյէ Թէք-
րար պիր տահա չըգայըմմը , եօխսա վա՛ղ կէլէ-
յիւմի . վէ Բապպ տէտի . շըգըն . զիրա եարըն
օնլարը էլինիգէ վէրէճէյիւմ :

Լ՛նտէն Խարաէլ Նիպէա՛նըն էդրաֆընտա փուլ- 29
տուլար գուրտուլար : 1) է Խարաէլ օղուլարը 30
իւչիւնճիւ կիւնտէ Պէնիամին օղուլարը իւզէրինէ

- վարդա՝ օ պիր իքի քերթէ կիպի Լիպեաննն էօ-
- 31 նիւնտէ տիգելտիլէր : () լտեմ Պէնիամին օղուլ-
լարը գաւմը գարշլամաղա չըգրա՝ շէհրտէն գօփ-
տուլար , վէ պիրի Պէյթուլաճ Եօգուշունտա վէ
պիրի գրտա Լիպեայա չըգան Եօլարտա՝ պու իքի
տէֆա կիպի գաւմտան՝ Խարտէլտէն օթուզ քիմ-
սէյի գատար վուրուպ Եօլտիւրմէյէ պաշլատըլար :
- 32 Ո՛ է Պէնիամին օղուլարը տէտիլէր . () Նլար հու-
ղուրումուղտա էվվէլքի կիպի տիւշէյօրար . Խա-
րաէլ օղուլարը իսէ տէտիլէր : Խաչալմ տա օն-
- 33 լարը շէհրտէն Եօլարա չըգարալմ : Ո՛ է Ճիւմէ
Խարաէլ ատէմլէրի մահալէրինտէն գալգրա՝ Պա-
ալթամարտա տիգելտիլէր . հէմ Խարաէլին փու-
սուսու մահալինտէն՝ Լիպեաննն մէրա՛սընտան
- 34 օղրատը : Ո՛ է Լիպեաննն գարշլսընա՝ Ճիւմէ
Խարաէլտէն սէշիմիշ օնպին ատէմ վարտը , վէ
ճէնք շիտտէթլէնտի . օնլար իսէ պէլաննն քէն-
- 35 տիլէրինէ տէյալիյինի պիլմէղէրիտի : Խամի
Իապպ Պէնիամինի Խարաէլին Էօնիւնտէ գրտը .
վէ օ կիւնտէ Խարաէլ օղուլարը Պէնիամինտէն ի-
յիրմի պէշ պին Եիւզ քիշի գաթլ էթտիլէր . պուն-
- 36 լարն Ճիւմէտի գրլըճ չէքէն իտի : Ո՛ է Պէնիա-
մին օղուլարը Եէնիլտիքլէրինի կէօրտիլէր . վէ
Խարաէլլիլէր Պէնիամինլիլէրէ մահալ վէրտիլէր .
ղիրա Լիպեաննն իւզէրինէ գօտուգրարը փուսու-
- 37 յա կիւմէնիւրլէրիտի : Ո՛ է փուսուտա օլունլար
աճէլէիլէ Լիպեաննն իւզէրինէ հիւճիւմ էթ-
տիլէր . վէ փուսուտա օլունլար Եայրլըպ՝ պիւթիւն
- 38 շէհրի գրլըճ աղգընտան կէշիւրտիլէր : Ո՛ է Խա-
րաէլլիլէրին փուսուտաքիլէր իլէ թային օլուն-
մուշ վադթը վարտը , քի շէհրտէն պիր պէշիւք
- 39 աթէշ տիւմանը գալտըրալար : () լտեմ Խարաէլ
ատէմլէրի ճէնքտէ արգա կէօսթէրտիլէր , վէ Պէ-

նիամինիլեր Խորաեյլիլերտէն օթուղ ատէմ գա-
 տար վուրուղ՝ գործադամ պաշլատըլար . զիրա տէ-
 տիլեր . Կաճգիգան էօնիւմիւզտէ էվվէլքի ճէնք-
 տէ կիպի՝ հէման գըրըլը յօրըար : Իմնա շէհր- 40
 տէն աթէշ Թիւթիւնիւնիւն տիրէյի եիւքսէլմէյէ
 պաշլայընձա , Պէնիամինիլեր արգալարընա պագ-
 տըլար քի իշթէ շէհրին եանկընը կէօյէ չըգայօ-
 րուտու : Ե Խորաեյլիլեր տէօնտիւքտէ , Պէ- 41
 նիամինիլեր հայրէթտէ՝ գալտըլար . զիրա պէլա-
 նըն քէնտիլէրէ տէյտիլինի կէօրտիւլեր : Իմտի 42
 օնլար՝ Խորաեյլիլերին էօնիւնտէն չէօլիւն եօլունա
 տէօնտիւլեր , ամմա ճէնք օնլարը եէթիշտի , հէմ
 շէհրտէն չըգանլար օնլարը օրթալարընտա հէլաք
 էթտիլեր : Պէնիամինիլերի գուշաթտըլար , օն- 43
 լարը գօվալատըլար , օնլարը գօլայըլգ իլէ՝ Թա
 Լիլէմտըն՝ գարշըսընատէք՝ կիւնտօղուսունտան
 եանա՝ տէփէլէտիլեր : Ե Պէնիամինտէն օն 44
 սէքիզ պին ատէմ տիւշտի . պունլարըն հէփիսի
 գուվվէթ սահիպլերի իտի : Ե տէօնիւղ՝ չէօլէ 45
 տօղըու Իիմնօն գայասընա գալտըլար , վէ եօլար-
 տա օնլարտան պէշ պին քիմնէյի պաշաղատը-
 լար . վէ արտլարընձա Լիտօմատէք գօվալայըլգ՝
 օնլարտան իքի պին ատէմ վուրտուլար : Ե 46
 Պէնիամինաէն օ կիւնտէ հէփ տիւշէնլեր՝ Խիրմի
 պէշ պին գըլը՝ չէքէն ատէմ իտի . պունլարըն
 հէփիսի գուվվէթ սահիպի ատէմլեր իտի : Իմտի 47
 ալթը եիւզ քիմնէ տէօնիւղ՝ չէօլէ Իիմնօն գայա-
 սընա գալտըլար , վէ Իիմնօն գայասընտա տէօրթ
 այ տուրտուլար : Ինտէն Խորաեյլիլեր Պէնիա- 48
 մին օղուլարընա տէօնիւղ՝ օնլարը գըլը՝ աղըն-
 տան կէշիտիլեր , շէհրլերտէքի ատէմլերտէն՝ Թա
 հայվանլարա վէ հէրպուլունան շէյէ վարընձայէ-
 տէք . ճիւմլէ պուլունան շէհրլերի տախի աթէշէ
 եագտըլար :

ՊԵՐՇՆԱԿ 21

- 1 Այլ է խրատել ատենելերի Սիսֆատա եւմին ետիպ՝
Պիզտէն Պէնիամինիլցիք քիմսէ գրգընը գարը ի-
- 2 չիւն վերմէսին տէմիշէրիտի : Այլ է գալմ Պէյ-
թուլասհա վարրապ՝ օրատա լճահըն հուզուրուն-
տա թա ախշամատէք օթուրտուլար , վէ սեպլերի-
նի գալտրորպ՝ պէջիւք ֆիղանլէ աղլատրլար ,
- 3 Այլ է տէտիլէր . լաւ խրատելն լճահըն լապպա՝
նի չիւն պու՝ խրատելտէ վազը օլտու , քի պուկիւն
- 4 խրատելտէն պիր սրադդ եքսիլէ : Այլ է օլտուքի եր-
թէսի կիւն գալմ՝ էրթէն գալտրլար , վէ օրատա
պիր մէզպաս հափրապ՝ պիւթիւննանմալար վէ սե-
- 5 լամէթգուրպանլարը սունտուլար : Այլ է խրատել
օղուլարը տէտիլէր . խրատելին ճիւմլէ սրադդլա-
րընտան ճէմաթ իլէ լապպա չըգմայան քիմ-
տիր . չիւն լապպա Սիսֆայա չըգմամը թիմսէ-
նին հագգընա՝ լապէթթէ էօլտիւրիլէ տէյերէք
- 6 պէջիւք եւմին օլմուշուտու : () Լ զէման խրա-
տել օղուլարը գարընտալարը Պէնիամին օղուլա-
րը իչիւն նաաթի՝ օլուպ տէտիլէր . Պուկիւն խա-
- 7 րատելտէն պիր սրադդ մահվ օլտու : () Լ զալան-
լարա գարըլար իչիւն նէ՝ էտելիմ . պիզ իսէ գրգ-
լարըմըզտան օնլարա գարը վերմէյէլիմ տէյիւ
- 8 լապպա եւմին էթտիք : լճատէն տէտիլէր . խ-
րատել սրադդարընտան լապպա Սիսֆայա պիր
չըգմամը վալմը . վէ իշթէ լապէշ լիլէստտան
օրատայա վէ ճէմաթ իլէ քիմսէ կէլմէմիշիտի :
- 9 Այլ է գալմ եօզլանըպ՝ իշթէ օրատա լապէշ
- 10 լիլէստ սաքիւնքիւտէն քիմսէ եօզուտու : () Լ-
տէմ ճէմաթ էն գուվլէթիլէրտէն օրայա օն
իքի պին ատէմ կեմտերտիլէր , վէ օնլարա էմրէ-
տիպ՝ տէտիլէր . լիւտին , վէ լապէշ լիլէստըն

սաքինլերին՝ գարը լարը վէ չօճուգլարը իւն գը-
լը՝ աղզընտան կէշերին : Սէ է հտէճէյինիզ իշ 11
պուտուր . Էէր էրքէյի՝ վէ հէր էրքէր եաթաղը
պիւմիշ գարըյը հէլաք էտէսիզ : Սէ է Լապէշ 12
Լիլէս'աըն սաքինլերինտէն էրքէր եաթաղընտա
էրքէր պիւմիմիշ տէօրթ եիւզ պիքրէ գըզլար պուլ-
տուլար , վէ օնլարը Վանաան տիյարընտա օլան
Ը իլօտաքի օրտույա՝ կէթիտիլեր :

Ս'նաէն ճիւմիէ ճէմաա'թ կէօնտերիպ՝ ի'նմն 13
գայասընտա օլան Պէնիափն օղուլլարընտա սէօյ-
լէտիլեր , վէ օնլարը սուլհա՝ տա՝ վէթ էթտիլեր :
Սէ օ գէմանտէ Պէնիափնիլեր տէնտիլեր , վէ 14
օնլարա՝ Լապէշ Լիլէս'աըն գարը լարընտան սաղ
գօտուգլարը գարը լարը վէրտիլեր . աճմա օնլարա
եթիլիլէտիլեր : Սէ գալմ' Պէնիափն հազ- 15
գընաանաաթիմ' օլտու . չիւն Սապպ Լարաէլ սըպգ-
լարընտա երգըմ' էյլէտի :

Լանի ճէմաա'թըն իթիթարընտա տէտիլեր . 16
'Վարը լար իշիւն՝ գալան տտէմիլերէ նէ՝ էյլէյե-
լիմ . չիւն Պէնիափնտէն գարը լար հէլաք օլտու :
Սէ է տէտիլեր . Վարթուլան Պէնիափնիլերին 17
միրաս'ը գալըն , քի Լարաէլտէն սըպգ մօհվ օլ-
մասըն : Լանի պիզ օնլարա՝ գըզլարընտա գա- 18
րը լար վէրէմէյիզ . չիւն Լարաէլ օղուլլարը եթիլն
էտիպ՝ Պէնիափնէ գարը վէրէն մէլըն օլտու տէ-
տիլեր : Լ'նտէնտէտիլեր . Իշթէ երլտան երլա՝ 19
Պէյթուլահըն փօրեաա ճանիպինտէն՝ Պէյթուլ-
լահտան Ը էթէմէ չըգան եօլուն կիւնաօղուտու
գարաֆընտան վէ Լէպօնտըն գըպէսինտէ օլան
Ը իլօտա Սապպըն պըյրամի օլտու : Լանի Պէ- 20
նիափն օղուլլարընտա ըամարլայրա՝ տէտիլեր . Լի-
տին պաղլարտա փուսուտա օթուրուն , Սէ է կէօ- 21
ղէտիմ , վէ էյեր իշթէ Ը իլօնուն գըզլարը բադա

Գնամաղա չըգարլարսա, օլտէմ պաղլարտան չը-
 գըն, վէ հէր պիրինիզ Շ իլ Գըզլարընտան քէն-
 տիլէրինիզէ գարը գափըն, վէ Պէնիամին տիյարը-
 22 նա կիտին : Ա ի օլաթի՝ օնլարըն պապալարը եա
 գարընտաշլարը պիզէ շիքիպէթ էթմէյէ կէլի-
 լէրսէ, օնլարա տէրիզ . Խաղըրմըղ իչին օնլարա
 ինպէթ էտին . չին ճէնքտէ՝ պիզ հէր քէսէ գա-
 ըրսընը ալըգօմատըգ . չին քի՝ շիմտի օնլարա սիզ
 23 վէրմէտինիզ քի սուչու օլասըզ : Խմտի Պէնիա-
 մին օղուլարը էյլէ էյլէյիպ՝ քէնտի սայըլարը-
 նա կէօրէ՝ ըագա էտէնլէրտէն գարըլար գափըպ
 կէօթիւրտիւլէր, վէ միրաս՝ լարընաւ աէօնտիւլէր,
 24 վէ շէհրլէր պինա էտիպ՝ սաթին օլտուլար : Ա ի
 օ զէմանտէ Խարաէլ օղուլարը օրատան հէրքէս
 քէնտի սըպդընա վէ քէնտի գապիլէսինէ կիթտի-
 լէր, վէ հէր քէս օրատան քէնտի միրաս՝ ընա չըգ-
 25 տըլար : () Լ կինլէրտէ Խարաէլտէ փատիշահ
 եօղուտու . հէր քէս կէօղլէրինտէ տօղըու օթանը
 իշլէրիտի :

ԲՈՒԹ

Էսիօս

ՀՈՒՈՒԹ:

ՊԵՇ, 1.

Այն է օլտուքի գատըլար հեօքմ էթտիքլերի կին- 1
լերտե, եերտե գըթլը'գ օլտու. վէ Լէհուտա
Պէյթլէհէմինտէն պիր քիմնէ' գարրսը իլէ վէ ի-
քի օղուլարը իլէ Սճապ դօփրաղընա միւսաթիր
սաքին օլմաղա կիթաի: Այն է օ քիմնէնին աւը 2
Լչիմէլէք' վէ գարրսընըն աւը 'Լաօմի' վէ իքի օ-
ղուլարընըն աւը Սնհլօն վէ Լսիլի օն իտի. օնլար
Լէհուտա Պէյթլէհէմինտէն Լփրաթալըլար ի-
տի, վէ Սճապ դօփրաղընա վարըպ' օլաւտա օլուր-
լարըտը:

Այն է 'Լաօմինին գօճասը Լչիմէլէք էօլտիւ, վէ 3
օ' իքի օղուլարը իլէ գալտը: Այն է օնլար քէնտի- 4
լերինէ Աճալը գարըլար ալտըլար, պիրինին աւը
()րֆա վէ օպիրինին աւը Բոլթ իտի. վէ օնլար
օրատա օն երլ գատար սաքին օլտուլար: Այն է 5
Սնհլօն Հէմ Լսիլի օն իքիսի տաիի էօլտիւլէր.
վէ գարը իքի էվլատընտան վէ գօճասընտան մահ-
րոմ գալտը:

Իմտի օ' իքի կէլինլէրի իլէ գալգաղ, քի Սճապ 6
դօփրաղընտան տէօնէ. զիրա Սճապ դօփրաղընտա
իլիթմիլ իտի քի Բապպ գալմընը զիյարէթ էյ-

- 7 լեւոյ, քի օնլարա եքմէք վերէ : Լամոյ օ՝ օլտուղու
մահալտէն իքի կելինի իլէ պերապեր չըգտը . վէ
1 յէհուտա տիյարընա տէօնմէք իչիւն՝ եօլտա կի-
- 8 տէրլէրիտի : Ալ է՝ Լ, աօմի իքի կելինինէ տէտի .
Լիտիպ՝ հէր պիրինիզ անասընըն էվինէ տէօնսիւն .
Բապպ սիզէ իհաւն էյլէյէ , նիճէ սիզ էօլէնլերէ
- 9 վէ պանա էյլէտինիզ իսէ : Բապպ սիզէ վերէ քի
հէր պիրինիզ գօճասընըն էվինտէ ռահաթ պու-
լա . անտէն օնլարը էօփտիւ , վէ օնլար սէսլէրինի
- 10 գալտըրըպ՝ աղլատըլար . Ալ է օնա տէտիլէր .
Պիզ էլպէթթէ սէնինլէ ցաւմընա տէօներիզ :
- 11 Լ՝մմա Լ, աօմի տէտի . Լա գըզլարըմ կերի տէօ-
նիւն , նիճիւն պէնիմլէ կիտէսինիզ . պէնիմ գաթ-
նըմտա տահա օղուլար վարմը քի՝ սիզէ գօճալար
- 12 օլալար : Տէօնիւն գըզլարըմ՝ կիտին . զիրա պէն
գօճայա վարմաղա իթթիյարլանտըմ . էյէր օւ-
մուտում վար տէյիպ՝ հէման պու կէճէ գօճայա
- 13 վարսամ տա՝ օղուլար պիլէ տօղուրսամ , Աիզ
օնլար պէօյիւյիւնճէյէտէք պէքլէյէճէքմիտինիզ,
սիզ պունուն իչիւն գօճայա վարմայրպ տուրա-
ճաւմընըզ . եօգ գըզլարըմ . զիրա սիզտէն էօ-
թիւրիւ փէք աճընըրըմ . չիւն Բապպըն էլի պէնիմ
- 14 իւզէրիմէ՝ չըգտը : Լ՝նտէն թէքրար սէսլէրինի
գալտըրըպ՝ աղլատըլար . իմոյ (Կրֆա՝ գայնա-
նասընը էօփտիւ . Բութ իսէ օնա եափը շափալտը :
- 15 Լ՝մմա օ տէտի . Լչթէ սիրթէթին քէնտի գաւմընա
վէ ալահլարընա տէօնտիւ . սէն Կաթի սիրթէթի-
- 16 նին տրտընճա կերի տէօն : Ալ է Բութ տէտի . սէ-
նի պթաբմաղա՝ վէ սէնին տրտընտան կերի տէօն-
մէյէ իւզէրիմէ ափւշմէ : զիրա նէրէյէ կիտէրսէն ,
կիտէճէյիմ , վէ նէրէտէ գաթըրստն , գալաճաղըմ .
սէնին գաւմըն գաւմըմ տըր , վէ սէնին Լ՝լահըն
- 17 Լ՝լահըմտըր : Լէրէտէ էօլիւրսէն էօլէճէյիմ :

վէ օրատա կէօմիւլէճէյիմ. Բապպ պանա պէօյլէ՝
վէ պունտան զկատէ էյլէյէ, էյէր պէնի սէնտէն՝
էօլիւմտէն պայրէ շէյ պյրրորսա: Եւմտի օնունլա 18
կիթմէյէ զօր էթտիյինի կէօրտիւքտէ, օնա սէօյ-
լէմէքտէն վազ կէլտի:

Եւնտէն իքիսի թա Պէյթլէհէմէ կէլինճէյէ. 19
տէք կիթտիլէր. վէ օլտու քի՝ Պէյթլէհէմէ վար-
տրգլարընտա, պիւթիւն շէհր իւզէրլէրինէ իւ-
շիւպ՝ Եւսօմի պոլմուտուր տէտիլէր: Եւ օ՝ օն- 20
լարա տէտի. Պէնի՝ Եւսօմի չաղըրման, պէնի
Սարա չաղըրըն. զիրա Ղիւմլէյէ գատիր՝ պէնի
զայէթլէ աճըլաթտը: Պէն տօլու կիթտիմ, վէ 21
պէնի Բապպ պօշ տէօնտէրտի. նի՝ չիւն պանա
Եւսօմի չաղըրըրսընըզ, զիրա Բապպ պէնի ալ-
չազլատը, վէ Ղիւմլէյէ գատիր՝ պէնի թահգիր
էյլէտի: Եւմտի՝ Եւսօմի պիլէսինճէ Սօապ դօփ- 22
րաղընտան կերի կէլէն քէնտի կէլինի Սօապը
Բութ իլէ տէօնտիւ. վէ օնլար Պէյթլէհէմէ՝ ար-
փա պիլինինին պաշլանկըճընտա եէթիշտիլէր:

ՊԼՇ. 2:

Եւ Եւսօմինին գօճասը դարաֆընտան պիր իւր- 1
սըմլի վարտը, օ՝ Ելիմէլէին գապիլէսինտէն մալը
զանի քիմնէ իտի. վէ օնուն ատը Պօա՝ զ իտի:
Եւ Սօապը Բութ Եւսօմիյէ տէտի. Բէրէմ 2
էյլէ, թարլալարա վարայըմ, վէ քիմին կէօզլէ-
րինտէ ինայէթ պուլուրսամ, օնուն արտընճա
պաշազլար տէվէ իրէյիմ. վէ օ՝ օնա տէտի. Ելիթ
գըզլմ: Եւմտի օ՝ կիթտի, վէ վարըպ՝ թարլատա 3
օրագճըլարըն արտընճա պաշազլար տէվէ իրիթի-
տի. վէ օնուն գըսմէթի Ելիմէլէին գապիլէսին-
տէն օլան Պօա՝ զըն թարլատսընըն հիստէսինէ րասթ
կէլտի:

- 4 Ս է իշթէ Պօմ'զ՝ Չէյթլէհեմտէն կէլիպ՝ օ-
րագճըլարա տէտի . Ի'ապպ սիզի'նլէ օլա . վէ օնլար
5 օնա տէտիլէր . Ի'ապպ սէնի միւպարէքլէյէ : Ի'ն-
տէն Պօմ'զ օրագճըլարըն իւզէրինտէ տուրան ու-
6 շաղընա տէտի . Պու գըզ քի'մաիր : Ս է օրագ-
ճըլարըն իւզէրինտէ տուրան ուշագ ճէվապ վէ-
րիպ՝ տէտի . Ի'աօմի իլէ Ս'օապ գօփրաղընտան
7 տէօնէն օ Ս'օապլը գըզ տըր . Ս է տէտի . Ի'է-
րէմ էտին , տէմէտլէրտէ օրագճըլարըն արտընճա
պաշագ տէվլէրիպ ճէմ՝ էտէյիմ . վէ օ՝սապահ-
լայըն երբէն կէլիպ՝ շիմտիյէտէք տուրտու . հէ-
8 նուզ էվտէ ան օթուրտու : Ի'նտէն Պօմ'զ Ի'ու-
թա տէտի . Ի'ա գըզլմ՝ իշիթմէ՞զմիսին , պաշգա
թարլայա պաշագ տէվլէրմէյէ կիթմէյէսին ,
հէմ տաիի պուրատան պրըլմայտսըն . իլա պու-
րատա պէնիմ գըզլարըմըն եանընտա տուրտաըն :
9 Լէօզլէրին պիշաիքլէրի թարլատա օլսուն , վէ օն-
լարըն արտընճա կիթ , ուշագլարա թէնպիհ էթթ-
մէտիմմի , քիսանա տօգունմասընլար . վէ սուսա-
տըղընտա՝ գապլարա կիթ , վէ ուշագլարըն շէք-
10 տիյի սուտան իշ : Ի'անի գըզ եիւզիւ գօյուն տիւշ-
տիւ , վէ եերէ պէրապէր թէմէննա էյլէյիպ օնա
տէտի . Պէն պիր զարիպ գարը իքէն՝ նի'չիւն
կէօզլէրինտէ ինպլէթ պուլտում , քի պանա աշ-
11 նալլէ գ էտէսին : Ս է Պօմ'զ ճէվապ վէրիպ՝ օնա
տէտի . Ի'օճան էօլտիւքտէն սօնկրա , գայնանանա
ճիւմլէ էյլէտիյին՝ եանի պապանը վէ անանը վէ
տօղտուղուն տիյարը թէրք էտիպ՝ էվվէլտէն պիւ-
մէտիյին գալմա՝ կէլտիյին պանա թէմամէն խա-
12 պէր վէրիլտի : Ի'ապպ սէնին անլինին էճրինի՝
վէրէ . վէ սէնին իւճրէթին՝ գանատլարը ալթընտա
սըզընմաղա կէլտիյին խարաեղին Ի'լտհը Ի'ապպ
13 դարաֆընտան էտա՝ օլունա : Ս է տէտի . Լէօզ-

լերինստէ ինպէս զպաշտօնս, եւ Էֆէնտիմ, քի
պանա թէսելլի վերտին, վէ պէն խալսյրդարը-
նըն պիրի գաւար տէյիլ իքէն՝ զու խալսյրդընըն
եիւրէյինէ կէօրէ սէյլէտին: Ընտէն Պօսիգ գա- 14
ւմ վազթընտա օնա տէտի. Պուրայա կէլ, վէ
էքմէքտէն եէ, վէ լօգմտնը սիրքէյէ պաթըր. իմ-
տի օ՝ օրագճըլարըն եանընտա օթտըտու, վէ օնա
գաւրուլմուշ զուղտայսունտու, վէ օնէյիպ տոյ-
տու, հէմ արթանը սազլատը: Եւ պաշապ 15
տէվէիրմէյէ գալգարգտա, Պօսիգ ուշտգլարընա
թէնպիհ էտիպ տէտի. հէմէտլէրին արասընտա
տախի տէվէիրսին, վէ օնու թահգիր էթմէն:
Հէմ դուլթամլարտան տախի հէր վէճհլէ օնուն ի- 16
չին տիւշիրին. վէ գօյվէրին տէվէիրսին, վէ օ-
նու ազարլաման: Իմտի օ՝ ախշամատէք թար- 17
լատա տէվէիրտի, վէտէվէիրտիյինի սիլքիպ՝ պիր
էֆա էօլչէյի գատարարիպ օլտու:

Եւ օնու գալտըրըպ՝ շէհրէ վարտը, վէ գայնա- 18
նասը օնուն տէվէիրտիյինի կէօրտիւ. հէմ չըգա-
րըպ՝ օլ տոյտուգտան սունկրա արթանը օնա վէր-
տի: Եւ գայնանասը օնա տէտի. Պուկին նէ՝ 19
րէտէն պաշապ տէվէիրտին, վէ նէրէտէ իշլէտին.
սանա աշնալըգ վէրէն միւպարէք օլտուն. օլտէմ օ՝
գայնանասընա քիմին եանընտա իշլէտիյինի խա-
պէր վերտի, վէ տէտի. Պուկին եանընտա իշլէ-
տիյիմ ատէմին տար Պօսիգ տըր: Եւ Լաօմի 20
կէլինինէ տէտի. () Լապպտան միւպարէք օլ-
տուն, քի տիրիլէրէ վէ էզիլէրէ իհսանընը թէրք
էթմէտի. հէմ Լաօմի օնա տէտի. Պու տտէմ
ազրապամրդտան տըր, օ՝ խարվըմըգ տըր: Ըն 21
տէն Եւապլը Լուլթտէտի. () պանա Պէնիմ ու-
շագլարըմըլա տուրասըն: Թա ձիւմլէ պիշինի
թէքմիլ ետինձէյէգատար տախի տէմիշտի:

- 22 Ս է 'Լաօմի կեղինի' իսկ թա տէտի. Ս յիտիր գը-
զըմ քի՝ օնուն գըզըտոր իլէ չըգաւըն, վէ սէնի
23 պաշգա թարլատա րասթ կէլմէյէլէր: Իմտի, օ՝
Պօս՝զըն գըզըտորնտան այրըլմայըլ' թա արփա
պիչինի վէ պաւլտայ պիչինի թէքմիլ օլունճայէ-
տէք պաշադ տէվչիրտի. անտէն գայնանասընըն
եանընտա օթուրտու:

ՊԼՇ. 3:

- 1 Ս է գայնանասը 'Լաօմի օնա տէտի. 'Լըզըմ'
սանա թահաթըզ արամայըմմը, քի սէնին հագ-
2 գընա խայր օլա: Իմտի հալա՝ շու գըզըտոր իլէ
տուրտուղուն Պօս՝զ խըսըմըմըլ տէյիլմի. իշթէ
3 օ՝ պուկէճէ խարմանտա արփա սափուրույօր: Իմ-
տի սէն եայգան, վէ եաղ սիւրին, հէմ էս՝ վապ-
լարընը կիլին, վէ խարմանա էն. օլ քիմեյէ՝ թա
օ եէյիպ իշմէյի պիթիրինճէյէտէք՝ պիլինմէ:
4 Ս է օլաքի եաթարըլընտա՝ օնուն եաթարըլ մա-
հալի էյրէն, վէ վարըլ' օնուն պյազլարընտան
էօրլիյի աչ, վէ եաթ. վէ օ սանա՝ նէ իշլէյէ-
5 ճէյինի տէյիվէրէճէքտիր: Ս է օ՝ օնա տէտի.
Պանա հէփ լամարլատըլընըլ էտէճէյիմ:
6 Ս է խարմանա էնիպ՝ գայնանասընըն ճիւմլէ
7 լամարլատըլընըլ էյլէտի: Ս է Պօս՝զ եէյիպ
իշտիքտէն՝ վէ եիւրէյի խօշանտըգտան սօնկրա
երդընլարըն քէնսորնա եաթմաղա վարտը. ան-
տէն օ աա եափչէ վարըլ' օնուն պյազլարընտան
8 էօրլիյի աչտը, վէ եաթտը: Ս է օլտուքի՝ կէ-
ճէնին եարըլընտա տտէմ իւլքտիւ, վէ էյիլտի.
վէ իշթէ պյազլարընտա պիր գարը եաթարտը:
9 Ս է տէտի. Ս էն քիմնին. վէ օ տէտի. Պէն խա-
լայըլըն թութում. իմտի խալայըլըն իւղէրինէ է-
10 թէյինի հայ, չիւն սէն խըսըմսըն: Ս է օ տէտի.

Բապպտան միւսարեւք օլտսն գըզում, սօնկրաքի
էյլէտիյին իհսան՝ իլէրքինտէն էյի տիր. շին կէ-
րէք զէնկին կերէք ֆագիր կէնճլէր արտընճա
կիթմէտին : Սէ շիմտի եւ գըզում գօրգմա, 11
հէր նէ քի տէրսէն սանա էտէնէյիմ. զիւրա դաժ-
մըմըն հէփ շէհրէրի սէնի սալիհ գարը պիլիւլէր :
Սէ շիմտի հագիգաթ պէն խըսըմըմ. ամմա պէն- 12
տէն եագըն զայրի խըսըմ վաք : Պու կէնէ գալ, 13
վէ օլաքի՝ սապահլայըն էյէր օ սանա խըսըմըգ
հագգընը իճրա էտէրսէ, խօշ՝ խըսըմըգ հագգընը
իճրա էթսին, ամմա էյէր օ՝ խըսըմըգ հագգընը
սանա իճրա էթմէյէ խիթէմէզսէ, օլտէմ խըսըմ-
ըգ հագգընը պէն սանա իճրա էտէրիմ, Բապպ
սաղ տըր. սապահատէք եւթ :

Իմտի պյազլարընտա սապահատէք ետթտը, 14
վէ ատէմ ատէմի ֆարգ էտէմէզսէն էվվէլ գալգ-
տը. վէ օ տէտի. Խյարմանա գարը կէլտիյի պիլին-
մէսին : Հէմ տէտի. Խզէրինտէքի էօրթիյիւ 15
կէթիւր, վէ օնու գուլթ. վէ գարը օնու դուլթտու.
անտէն օնա ալթը էօլէւ արփա էօլչտիւ, վէ իւ-
զէրինէ եիւլլէթտի, վէ օ՝ շէհրէ կիթտի : Սէ 16
գայնանասընա կէլտիքտէ, օ՝ օնա տէտի. Եիճէ-
սին եւ գըզում. վէ օ՝ տտէմին օնա հէփ էթտիյինի
օնա խապէր վէրտի : Սէ տէտի. Պանա պու ալ- 17
թը էօլէւ արփայը վէրտի. զիւրա՝ Վայնանանա
պօշ կիթմէյէսին տէտի : Սէ օ՝ տէտի. Վըզում՝ 18
օթուր, թա մտալահաթըն նէրէյէ վարաճաղընը
պիլինճէյէտէք. զիւրա օ ատէմ՝ մտալահաթը պու-
կին թա պիթիթմէյինճէ ռոհաթ էթմէլ :

ՊԼԵ. 4:

- 1 Սէ Պօա՛ղ գափույտ շնորհա՛յ օրատա օթուրտու,
վէ իշմէ օ Պօա՛ղըն տէտկի խըսըմ՝ կէչէյօրու-
տու, վէ Պօա՛ղ օնա տէտի. Լա՛մ ֆիւլան ֆիւլան
կէլ՝ շաւայա օթուր. վէ օ տէօնիւղ օթուրտու:
- 2 Լնտէն շէհրին իխթիարլարընտան օն քիմնէ ա-
լըղ տէտի. Ը աւայա օթուրուն, վէ օնլար օթուր-
- 3 տու: Լամտի խըսըմա տէտի. Սճաղ դօփրաղըն-
տան տէօնէն՝ Լա՛օմի՛ գարընտաշըմըղ Լչիմէլէ-
- 4 քին թարլասընըն հիսսէսինի սաթայօր: Սէ
տէտիմ քի՛ սանա խապէր վէրիպ՝ ()նու շու օ-
թուրանլարըն էօնիւնտէ վէ գալմըմին իխթիար-
լարը էօնիւնտէ սաթըն ալ տէյիմ. էյէր խըսըմ-
ըղա վաճիպ օլանը իճրա էտէրսէն էթ, վէ էյէր
էթմէզսէն, պանա խապէր վէր պիլէյիմ. զիրա
սէնտէն սօնկրա խըսըմըղա վաճիպ օլանը իճրա
էտէճէք՝ պէնտէն դայրի եօգաուր. վէ օ տէտի.
- 5 Լարսըմըղա վաճիպ օլանը իճրա էտէրիմ: Լն-
տէն Պօա՛ղ տէտի. Լա՛օմինին էլինտէն թարլայը
սաթըն ալորղըն կիւնտէ. էօլէնին գարըսը Սճապ-
ը լութտան տախի սաթըն ալմալըսըն, քի էօլէ-
- 6 նին տաընը միրաս՝ընտա գալորրուսըն: Սէ խը-
սըմ տէտի. Պէն օնա քէնտիմ խըսըմըզ հագգընը
իճրա էտէմէմ, օլմայա քի՛ քէնտի միրաս՝ըմը պօ-
զայըմ. պէնիմ իճրա էտէճէյիմ խըսըմըզ հագ-
գընը՝ սէն իճրա էյլէ. չիւն պէն իճրա էթմէյէ
- 7 գատիր տէյիլիմ: Սէ Լարաէլտէ մուգատտէմա
խըսըմըզ հագգընտա վէ տէյիշ էթմէք հագգըն-
տա՝ հէր մասլահաթ ս՛ապիթ օլմադ իչիւն՝ պու-
ա՛փէլ վարըտը, պիր քիմնէ պյադ գապընը չէքիպ՝
օ պիրինէ վէրիբիտի, վէ պու Լարաէլտէ շէհատէթ
- 8 իտի: Լամտի խըսըմ Պօա՛ղա տէտի. Սէն սաթըն

ալ. վէ քէնտի պագ գապընը չէքտի: Ս է Պս 9
 Թիլ իխթիարլարա վէ ձիւմլէ գալմա տէտի: Սիլ
 պուկիւն շահիտէրսինիզ քի՝ Սիւմլէքէն հեր
 նէտի գապըն, հեմ ի իլնօնուն վէ Սահլօնուն հեր
 նէլէրի վարլաւ, 'Իսօ միւնին էլնտէն սաթըն ալ
 ալմ: Ընմ Սահլօնուն գապընը Սնապը Սութու 10
 ապիտ՝ էօլէնին ապընը քէնտի միւրաւ՝ ընտա գալ-
 տըրլալ՝ էօլէնին ապը գարընտաշարընտան վէ մե-
 քեանընըն գապուսունտան մահվ օլմամազ իլնին՝
 քէնտիմէ գարը ետինտիյէմէ պուկիւն շահիտէր-
 սինիզ: () լաեմ գապուտա օղան ձիւմլէ գալմ վէ 11
 իխթիարլար տէտիլեր. Ը ահիտէրիզ. Սապսե-
 նին էվինէ փէլէն գարըյը Սահէլ կիպի վէ Սա
 կիպի էյլէյէ, քի օկարըն իքիսի Սարաէլնէ էվինի
 ետփտըլար. վէ սէն Սփրաթատա գալվէթ պուլ,
 վէ Պէյթլէհէմնէ նամ գաղան: Ս է Սապըն 12
 սանա պու կէնն գապըտան վերեհէյի զիւրիյէթ-
 տէն սէնին էվին՝ իրամարըն յէհուտայա տօղուր-
 տուղու: Սէրեաին էվինիկափօլաւ:

Լանի Պօմիլ Սութու ալար, վէ օնուն գարընը 13
 օլտու. վէ օնա կիտի, վէ Սապըն ինայէթի իլէ
 կէպէ գալըպ՝ պիւր օղուլ տօղուրտու: Ս է գաւ 14
 բըլար 'Իսօ միյէ տէտիլեր. Սապս միւ պարէք օլ-
 սուն, քի սանա պուկիւն իքսըմ էքիլքիլի կէտ-
 թէրմէտի. վէ օնուն ապը Սարաէլնէ զիւր օղունա,
 Ս է օսէնին ճանընըն թեալլիտի՝ վէ իխթիարը- 15
 ղընըն պեալէյիմիսի օրա. զիւր օնու սանա՝ եկտի
 օղուլտան էվա օղան՝ սէնի սէվէն կէլնին տօղուր-
 տու: Ս է 'Իսօ մի միսուսու ալըպ՝ գօճաղընա 16
 գօտու. վէ օնուն դայէտի օլտու: Ս է գարը գօն 17
 շուլարը օնա իտիմ գօյսուպ՝ 'Իսօ միյէ օղուլ տօղ-
 տու պէյէրէք՝ օնուն ապընա () պէտ գօտուլար.
 պու՝ Տափիտին պապատը իշայընն պապատը իտի:

- 18 Իմսի Յերեմին տողուշարը պոնիւրաբը: Սէ
 19բէս Հէսրօնու տողուրտու. Ս է Հէսրօն Բամ
 տողուրտու, վէ Բամ Լ՝մփնաաապը տողուրտու,
 20 Ս է Լ՝մփնաաապ Լաճօնն տողուրտու, վէ
 21 Լաճօն Ը ալմօնու տողուրտու. Ս է Ը ալմօն
 Պօա՛ղը տողուրտու, վէ Պօա՛ղ (՝)պէտի տողուր-
 22 տու. Ս է (՝)պէտ Իշայի տողուրտու, վէ Իշայ
 Տալիտի տողուրտու:

ՇԵՄՈՒԷԼ

Էպիոփ

ԳԻՐԻՔ ԵՌԵՅՆԵՐ ՈՐԳ

ԹԵԳԵԼՈՐԵՅ:

ՊԵՇ, 1:

Սէ Լփրախմ տաղընտան Բամաթախմօֆիմ 1
տէն Լյգանա իսմինտէ՝ Սուֆ օղլու Խօհու օղ-
լու Լյիհու օղլու Լէրօհամըն օղլու Լփրաթաղը
պիր քիմսէ վարըտը: Սէ օնուն իքի գարըսը վա- 2
րըտը, պիրինին տտը Հաննա վէ օպիրինին ա-
տը Վէնիննա իտի. վէ Վէնիննանըն էվլատլարը՝
վարըտը, ամմա Հաննանըն էվլատլարը եօղու-
տու:

Իմտի օ. քիմսէ երտան երլա քէնտի շէհրինտէն 3
ա՛սքերլէրին Բապպընա սէճտէ գըլմաղա վէ
գուրպան սունմաղա Շ իլցյա չըգարըտը. վէ օ-
րատա՝ Լյինին իքի օղուլարը Հօֆնի վէ Վինէ-
հաս Բապպըն քեահինլէրի իտի: Սէ Լյգա- 4
նանըն գուրպան սունտուղու ղէման կէլտիքտէ,
գարըսը Վէնիննայա վէ օնուն հէփ օղուլարընա
վէ գըզլարընա հիսսէլէր վէրտի: Սէ Հաննա- 5
յա պիր չիֆթէ փայ վէրտի. զիրա օ՝ Հաննայը
սէվէրիտի. ամմա Բապպ օնուն բահմինի գափա-
մը՝ շըտը: Սէ օնուն խասիմի օնու տարըլթմագ 6

- իչին՝ օնու դայեթլէ ինճիթտի. չին թապ օ-
- 7 նուն բահմինի գափամը՝ շտը: Խնի երլտան
երա թապըն էվինէ շոգտըղը՝ զեմանտէ՝ օնուն
էյլէ էթտիյի իչին՝ օ օնու պեյլէ ինճիտիրի-
- 8 տի, վէ օ՝ աղւարտը, վէ եեմէզիտի: Ս է գօ-
ճասը լյգանա օնա տէտի. լյա լաննա նի՝ չին
աղւարտն, վէ նի՝ չին եեմէզտին, վէ երեւյին
նի՝ չին էլէմ չէքեր. պէն սանա օն էվլատտան
էյի տէյի լիյիմ:
- 9 Ս է Շ իլտա եէյիպ իշտիքտէն սօնկրա լան-
նա գալտը. քեահին լի՝ տէ թապ էվինին է-
շիքլերի եաննտա իպէմէտէ օթուրուրուտու.
- 10 Ս է օ՝ ճան աճըսը իլէ թապա նիյազ էտիպ՝
- 11 պիր չօգ աղւատը: Ս է ապագ տապալտէ փէտի
լյա ապերլերին թապը՝ էյի պիլ վէճէլէ պու
խալպըղընն միհնէթինէ նազար էտիպ՝ պէնի
խաղըննա կէթիրիքտէն, վէ պու խալպըղընը տ-
նալթմայըպ՝ պու խալպըղընա էրքէ քգիքիլէթ
վէրիքտէն, օնու՝ էօմիւնին ճիւլէ կիւղէթլիտէ
թապալտէ վէրէյիմ, վէ օնուն պաշը իւղէրինէ ուա-
- 12 թուրա շոգմայա: Խնի օլտուքի օ՝ թապըն
հուղուրունտա նիյազ չօղալտընճա, լի՝ օնուն
- 13 աղըրնը կէօղէտիրիտի: Ս է լաննա էրեւյին-
տէն սէյլեր իտի, քալընըղ տուտաղլարը գըմը
տանըպ՝ սէսի իշիտիլմէմէքլէ, լի՝ օնու սէքիւզ
- 14 զանն էթտի: Ս է լի՝ օնա տէտի. լի՝ չէլէ տէք
սէրիւշլուգ էտէրսին. շէրապընը իւղէրինտէն քի-
- 15 տեր: Ս է լաննա ճէվապ վէրիպ տէտի. լյօգ
էֆէնտիմ, պէն ճանը տէրտի պիր գաթըլըմ, վէ
շէրապ եա միւքիր իլմէմիշիմ. քալըն թապըն
- 16 հուղուրունտա ճանըմը տէօքտիմ: Պա խալպ-
աղընը Պէլիալ քըզը զանն էթմէ. զիրա շիմալիէ-
տէք ֆէրետտըն վէ գասալէթիմին չօղուղուն-

տան սեյլէմիշիմ: ()լտեմ ի՛նչ ճեմապ վերիպ 17 տետի. Սէլամէ՛թլէ վար. վէ խարաէլէն լաւհը՝ սէնին անտան տիլէտիյին տիլէյինի վերէ: Սէ 18 օ տետի. Պուխալպըղըն նազարընտա լուգֆ պուլա. անտէն գարը եօլունա կիթտի, վէ ետտի, վէ եիւզիւ արթըգ պուլա տէյիլ խտի:

Խմտի օնըր սապահտան երբէն գալգըպ՝ իսպ-19 պըն հուզուրունտա սէճտէ գըլտըլար, վէ տէօնիւպ իսմաթայա էվլէրինէ վարտըլար, վէ իշգանա գարըր Զաննայը պիլտի, վէ իսպպ օնու խաղըրնա կէթիտի: Սէ օլտուքի՝ Զաննա հա-20 միլէ գալըպ՝ վագիթըն թէմամընտա պիր օղուլ տօղուրտու, վէ ատընա Շէմաէլ գաղու. զիրա՝ ()նու իսպպտան տիլէտիմ րէպի: ինտէն օտ-21 տեմ՝ էա՛նի իշգանա ճիւմլէ էվի իլէ իսպպա երլըգ գուրպանընր վէ քէնտի ատաղընր սունմաղա չըգարգտա, Զաննա չըգմատը. զիրա գօ-22 ճատընա տետի. Զոճուգ սիւտտէն քէսիլինճէյէտէք օլտարտու, անտէն օնու կէօթիւրիւրիւմքի՝ իսպպըն հուզուրունտա կէօրիւնէ, վէ տայիմա օրատա օթուրա: Սէ գօճաւը իշգանա օ-23 նա տետի. կէօղլէրինտէ խօշ կէօրիւնէնի էյլէ, օնու սիւտտէն քէսիլինճէյէտէք օթուր, հէման իսպպ՝ քէնտի սէօղիւնիւ ս՝ապիթ էյլէսին. իմտի գարը օթուրուպ՝ օղունու թա սիւտտէն քէսիլինճէյէտէք էմիլիտի:

Սէ օնու սիւտտէն քէստիյի կիպի օնու պիլէ-24 սինճէ չըգարըպ՝ իւշ կէնճ պուղա իլէ վէ պիր էֆա էօլէյի ուն իլէ վէ պիր դուրում շէրապիլէ իսպպըն Շիլտա օրան էվինէ կէօթիւրտիւ. վէ չօճուգ քիւշիւք խտի: Խմտի կէնճ պուղայը 25 պօղապատըլար, վէ չօճուղու ի՛նչյէ կէօթիւրպիւլէր: Սէ Զաննա տետի. իս էֆէնտիմ, 26

էֆէնտիմին ճանը՝ եաշատըն , պէն՝ Բապպա նի-
յաղ էթմէք իջին՝ սէնին եանընտա օ պուրատա
27 տուրան գարը՝յրմ՝ Պու չօճոնգ իջին նիյաղ
էյլէտիմ . վէ Բապպ պանն՝ օնտան նիյաղ էթ-
28 տիյիմի վէրտի : Եմտի պէն տախի օնու Բապ-
պա վէրիրիմ , օ՝ պիւթին էօմրինտէ Բապպա
վէրիլիշ օլտուն . վէ օ՝ օրատա Բապպա սէճաէ
գըլար :

Պ. Ե. Ե. 2:

- 1 Սէ Էաննա տոււմ էտիպ տէտի . Եիւրէյիմ
Բապպա տա մէպուր օլտու . Պոյնուղում Բապպա
եիւճէլէնտի . աղղըմ՝ տիւշմէնլէրիմ իւզերինէ
կէնիշլէնտի . չին սէնին խէլատըն իլէ շաղ օլ-
- 2 տում : Բապպ կիպի միւգատտէս եօգտուր . զի-
րա սէնտէն զայրի եօգտուր . հէմ Բլահրմիւզ կի-
- 3 պի գայա եօգտուր : Բլմրգ մաղրուր մաղրուր
սէյլէմէն , աղղընրգտան պէջիւք սէօզ չըգմա-
սըն . զիրա Բապպ՝ իլմլէրին Բլահրար , վէ օ՝
- 4 ա՛մէլլէրի միգանէ չէքեր : Օղուլարըն եպլա-
րը գըրըլար . վէ զաիֆլէր գուվլէթ գուշանար-
- 5 լար : Վօգլար՝ էքմէք իջին քէնտիլէրինիւճ-
րէթէ վէրտիլէր , վէ աճլար Կօյապ պրապարար ,
չէյլէքի գըսըր գարը եէտի էվսօ տօղուրտու ,
- 6 վէ օղուլարը չօգ օրան զաիֆլէնտի : Եօլտիւ-
րէն վէ տիրիլտէն՝ մէզարա էնտիրէն վէ եօգարը՝
- 7 չըգարան Բապպ տըր : Եազիր էտէն վէ զէնկին
էտէն՝ ալլագլատան վէ եիւճէլտէն Բապպ տըր :
- 8 ()՝ Փագիրի դօփրագտան գարըրըր , վէ մուհ-
թանը չամուրտան չըգարըր քի՝ պէյլէր իլէ օ-
թուրտուպ՝ օնլարա սաղանաթ թախթընը մի-
րաս՝ վէրէ , զիրա եէրին թէմլէրի Բապպըն տըր ,
- 9 վէ տիւնեպլը օնլարըն իւզերինաէ գուրտու : ()՝

մուգատտաեալերինն այսպէս ընդ սագլար, վէ
Ֆրասիգլէր գաղանջգատ հէլոյք օլաճագլար. զի-
րա ասեմ՝ գուվվէթ իլէ զալիպ օլմաղ: Բայպ՝ 10
քէնտիսի իլէ շէքիշէնլէրի գըրաճագ, իւղերլէրի-
նէ կէօքտէն կիւրլէյէճէք տիր. Բայպ եւրքին
ուճլարընը հէօքմ էտէճէքտիր, վէ քէնտի փա-
տիշահընա գուվվէթ վէրէճէք, հէմ մէսիհինին
պույնուզունու եիւճէլտէճէքտիր:

Բնտէն Ելգանա Բամաթայա քէնտի էվլինէ 11
կիթտի. վէ չոճուգ՝ քեահին Ելլինին հուզուրուն-
տա Բայպա խըզմէթ էտերիտի: Խմտի Ելլինին 12
օղուլարը քէօթիւ քիմսէլէր օլուպ՝ Բայպը պիլ-
մէզլէրիտի: Սէ քեահինլէրին գաւմըա ա՝ 13
տէթլէրի վարըա քի՝ հէր պիր քիմսէնին գուր-
պան քեստիլինտէ, էթ փիշէրքէն՝ քեահինին ու-
շաղը էլինտէ իւշ տիշէ պիր չաթալ իլէ վարը-
րըա. Սէ օնու դաւայա՝ եախօտ գաղանա՝ եա 14
գէնճէրէյէ՝ եա շէօմլէյէ տալարըրըա, չաթալ
հէր նէ չըգարըրսա՝ քեահին քէնտինն օնու տը-
րըա. օնլար Ը իլօտա՝ օրայա կէլէն ճիւմլէ Խա-
րատլէ էպլէ էտերիտի: Եւղը եագմազտան էվ- 15
վէլ տախի քեահինին ուշաղը կէլիպ՝ գուրպան է-
տէն ասեմէ տերիտի. Վէքահին իչիւն քեսպապ-
լըգ էթ վէր, չիւն սէնտէն գայնամըշ էթ ալմաղ,
իլա չիյ իւլէգ: Սէ ասեմ օնա՝ Ելլէր շիմ 16
տի եաղը եագսընլար, անտէն ճանըն իսթէտիլի
գատար ալ տէքսէ իտի, օլտէմ տերիտի. Եւգ,
շիմտի վէր, եօխսա գորուլա ալըրմ: Խմտի 17
ուշագլարըն կիւնահը Բայպըն հուզուրունտա
ղըյէթ պէպլիւք իտի. զիւրա տաթմլէր Բայպըն
փէշքէշինի խօր նէօրիւրլէրիտի:

Սէ Ը էմուէլ՝ քէթէն էֆօտ գուշանմըշ չօ- 18
ճուգ՝ Բայպըն հուզուրունտա խըզմէթ էտերի-

- 19 տի: Ս է անասը. օնա պիր քիւշիւք գափթան
եափըպ՝ նըլտան երես գօծասըյրլա երըբգ գուր-
պանընը քեամէյէ չըգարղը՝ ղէման օնա կէթիր-
- 20 տի: Ս է ի՛լի իշգանայը վէ գարրաընը միւպա-
րէքլէյիպ տէտի: Բապպ սանա պու գարրտան՝
Բապպա վերախին վերկինին ետրինէ զիւրրիյէթ
վէրէ. անտէն օնլար մահալլերինէ կիթտիլէր:
- 21 Ս է Բապպ աննայը եօգլասար, վէ կէպէ գալըպ՝
իւշ օղուլ վէ իքի գըղ աօղուրտու. Հ էմուէլ չօ-
ճուգ տախի Բապպըն եանընտա պէօյիւտիւ:
- 22 Ս է ի՛լի ղայէթ գօծամը շըտը. վէ օղուլարը-
նըն ճիւմէ Խարաէլէ հէփ էթտիքլերինի՝ հէմ շէ-
հատէթ շատրքընը գափուսունտա պէօթիւքճէ
ճէմ՝ օլան գարրլարըլա եաթտըղլարընը իշիթ-
- 23 տի: Ս է օնլարա տէտի: ի՛լի ղիւն պունճիլէյին
իշլէր էտէրսինիլ. ղիւն պէն սիղին հագգընըղա
պիւթին պու գալմուան քեօթիւ սեօղլէր իշտի-
- 24 յօրում: Ի՛թմէն օղուլարում, զիրա իշիթտի-
յիմ խապէր էյի տէյիլտիր. սիղ Բապպըն գալ-
- 25 մլնը աղտըրըյօրսունուլ: Ի՛յէր պիր աստէմ՝
աստէմէ կիւնահ էտէրսէ, օնուն տալմասընը Բ-
լահ քէսէր, ամմա պիր քիմնէ Բապպու կիւնահ
էտէրսէ, օնուն իշիւն քի՛մ րէմա էտէմէքտիթ
ամմա օնլար պապաղարընըն սեօղլինէ իդասթ
էթմէղլէր խտի. ղիրա Բապպ օնլարը եօլտիւրմէ-
- 26 յէ իսթէրիտի: Ս է չօճուգ Հ էմուէլ կիտէ-
րէք պէօյիւրիւտիւ. վէ հէմ Բապպըն հէմ աստէմ
լէրին գըթընտա էյի խտի:
- 27 Ս է ի՛լիյէ Բլահըն պիր աստէմի կէլիպ՝ օնա
տէտի. Բապպ պէօյլէ տէր: Պապանըն էվինէ՝
Սլըքրտա յիւրամնուն էվինտէ օլտուգարը ղէ-
- 28 ման աշխընաթէ կէօթիւնմէտիմի. Ս է օնու
Խարաէլին ճիւմէ սըպղարընտան քէնտիմէ քեա-

հին իշխան սեփականի, քիմեղպահապարճ իւզե-
րինստէ գուրպան սունա, վէ պախաւար եապա, վէ
հուգուրումնա եփնտ կկցե. վէ խարաեւ ողուլա-
րունն ճիւմէ տթեղպապանըպունը պապանն
եզինէ վէճականի: Ս Է Ս Կքեանը՝ իշխան 29
եմր եթանկիմ գուրպանըպունը վէ փեղքեղերիմ
նիշխան տեփեյարսունուզ, վէ ողուլապունն պեն-
տեն զկյատէ իզգեթ ետեղանն, քի գաղմըմ խ-
րաեղին պաշ փեղքեղերի իշե քենտինիզիսեմիր-
տէսիզ: Պաւնտան եփնիւրիւ խարաեղն լըա 30
հը լապոզ տեր. իմահգիպան տեմիշ խոթմ քի՝
տենին եզին վէ պապանն եզի եպետան հուգու-
րումնա եիւրիւյէ. ամնա շիմաթ լապոզ տեր.
Հաշա պենտեն. զիրա պանա իզգեթ ետենլերէ
իզգեթ ետեմէյիմ, վէ պենի խարպանլար թահ-
գիր օլաւազ: Իշթե կիւնլեր կեղեր քի՝ տենին գո 31
լունու վէ պապան եզինին գոլունու քետեմէյիմ,
քի տենին եզինտէ իթթիար պաւլանմայա: Ս Է 32
խարաեւ ճիւմէ կեթարիւյիւ էյլիքտէ սեն մե-
քեանըմնա պիր տիւլմէն կեթարեմէքսին. վէ եզին-
տէ ճիւմէ կիւնլերտէ իթթիար պաւլանմայա:
Ս Է տենին կեթլերինի իփրաթմազ վէ ճանլընը 33
պպըթմազ իշխան՝ տենին իշխան մեղպահապանն
տաւեմ քեմալիմ. վէ եզինին հեփ լօզլանմաթ՝
կրթիմ իքեն եօլերեր: Ս Է իքի օղուն Հօփնի վէ 34
իփնեհասաթն պալունա կեղեմէք՝ սանա նիշան պու-
օլա, քի իքիտ տէ պիր կիւնտէ եօլեմէք: Ս Է 35
պենիմ եիւրէյիմճէ հեմ ճանըմ ճա ամէլ ետե-
մէք քենտինմ պիր եփն քեահին գալըրայլըմ.
վէ անա պիր եփն եզ եափայլըմ, վէ ճիւմէ կիւն-
լերտէ մսիհիմին եմիւնմէ կիտէ: Ս Է օղաթի 36
տենին եզինտեն հեր գալան՝ պիրազ ազէ իշխան
եա պիր տիւլիմ եքմէք իշխան կեղիպ՝ անա թեմէն.

նա՛հաւ, վե՛ տե՛յե. Վե՛րե՛մ էլլէ պէ՛նի քեա՛հին-
լիք խղճե՛լիքնին պի՛րնէ գօ՛շ քի՛ պի՛ր լոգմա
էքմէք եւքիմ՝

Գ. Ե. Ե. 3:

- 1 Ս է Ե՛մուէլ շո՛ուգ՝ Վ՛լինին եմիւնաւ Բազ-
պա խղճե՛լի ետերիտի. վե՛ ոլ կիւնըքտե Բազ-
պըն սեօղիւ նատիր իտի. աշխքեար ի՛համ եօղու-
- 2 տու: Ս է օլտու քի՛ ոլ կիւնաւ Վ՛լի մահալին-
աւ եաթըրտար. վե՛ կեօղէրի տումանլանմազա
- 3 պաշալըպ՝ կեօրմէյե գատիր տէյիլ իտի: Ս է
Բաշահն գանտիրըրի սեյիւնմէղտէն էլլէլ՝
Ե՛մուէլ Բազպըն հէյքեյինաւ Բաշահ տանաու-
- 4 դունուն ոլտուզու եերաւ ոլյուրուտու: Ս է
Բազպ Ե՛մուէլ չաղըտար, վե՛ օ՝ իշմէ պէ՛ն տե՛-
- 5 տի: Ս է Վ՛լիյէ սեյիրտիպ տէտի. իշմէ պէ՛ն.
չիւնքի պէ՛նի չաղըտարն. վե՛ օ տէտի. շաղըրմա-
- 6 տըմ, տեօն եաթ. օ տա տեօնիւպ եաթտը: Ս է
Բազպ Թէքրար պի՛ր տահա լա՛ Ե՛մուէլ չա-
ղըտար. վե՛ Ե՛մուէլ գաղըպ՝ Վ՛լիյէ կիթտի, վե՛
տէտի. իշմէ պէ՛ն. չիւնքի պէ՛նի չաղըտարն, վե՛
- 7 օ տէտի. () զլում չաղըրմաալըմ, տեօն եաթ: Ս է
Ե՛մուէլ տահա Բազպը պի՛րմէղ իտի, վե՛ տա-
հա Բազպըն սեօղիւ մա ի՛համ օլունմամըչը-
- 8 տը: Ս է Թէքրար իւշիննիւ տէֆա՝ Բազպ՝
լա՛ Ե՛մուէլ չաղըտար. վե՛ Ե՛մուէլ գաղըպ՝
Վ՛լիյէ կիթտի, վե՛ տէտի. իշմէ պէ՛ն. չիւնքի պէ՛-
նի չաղըտարն. իմտի Վ՛լի անկլատը քի՛ շո՛մուզու
- 9 Բազպ չաղըրըյոր: Ս է Վ՛լի Ե՛մուէլ տե՛-
տի. կիթ եաթ, վե՛ օլտըի էյեր սէնի չաղըրըյ-
տա, տէյէսին. Ս էյլէ եա՛ Բազպ՝ զիւրա գուլան
իշիտիյոր. վե՛ Ե՛մուէլ կիտիպ՝ մահալինաւ
- 10 եաթտը: Ս է Բազպ կեյիպ տուրտու, վե՛ էլ-

վելքի տեֆաշար կիպի՝ յա՛հ է՛մուել՝ է՛մուել՝ չաղըրտը . վէ է՛մուել տէտի . Սեղլէ՛ զերա գուլուն իշիտիցոյ : () լտեմ՝ Բապպ է՛մուելէ 11 տէտի . իշթէ՛ պէն յարաէլտէ պիր շէյ էտեճէյիմ , քի օնուհեր իշիտէնին իքի գուլաղը չընկէյի : () Լ կիւնտէ յ՛լինին իւզէրինէ՛ եվինին 12 հազգընա հեփ սեղլէտիցիմի իճրա՛ էտեճէյիմ . պաշպընճա՛ պիթիթէճէյիմ : Ս է օնուն եվի- 13 նէ էպէտէն հէօքմ էտեճէյիմի՝ օնուն պիլտիցի օլ կիւնահը իշիւն՝ օնա խապէր էթտիմ . զերա օղուլտը՝ քէնտի իւլէրլէրինէ լա՛նէթ կէթիթիթլէրիտի , վէ օ՝ օնլարա մանի՝ օլմազ իտի : Սմտի 14 պունտան էօթիւրիւ յ՛լինին եվի հազգընա եէփին էթտիմ , քի յ՛լի եվինին կիւնահը՝ գուրպան իլէ վէ փէշքէշ իլէ էպէտէն քէֆարէթ պուլմա-յաճագ տըր :

Ս է է՛մուել սապահատէք եաթտը , անտէն 15 Գէյթուլահըն գափու գանատլարընը աշտը . վէ է՛մուել րույպը յ՛լիյէ սեղլէմէյէ գօրգառ : Սմմա յ՛լի է՛մուելի չաղըրըպ տէտի . յա՛հ է՛ 16 մուել՝ օղլում . վէ օ տէտի . իշթէ՛ պէն : Ս է օ 17 տէտի . Սանա սեղլէտիցի սեօզ նէ՛ տիր , քերէմ էյլէ , պէնտէն սազլամա . Սլահ սանա պէօյլէ՛ վէ պունտան զիյատէ էյլէտին , էյեր սանա ճիւմլէ սեղլէտիցի սեօզլէրտէն՝ պիր սեօզ պէնտէն սազլարսան : Սմտի է՛մուել օնա ճիւմլէ՛ սեօզլէ- 18 րի խապէր էյլէտի , օնտան սազլամաւար . վէ օ տէտի . () Բապպ տըր , կէօզլէրինտէ խօշ կէօրինէնի էյլէսին : Ս է է՛մուել պէօյիւտիւ , 19 վէ Բապպ օնունլա իտի , վէ ճիւմլէ սեօզլէրինտէն պիթինի եերէ տիշիւրմէտի : Ս է Տանտան 20 Գէրշէպայատէք ճիւմլէ յարաէլ է՛մուելին Բապպ փէյլամպէրի թալին օլտուլունու պիլտի :

21 Ս է Բապպ Շ իլօտա Թէքրար կէօրինաիւ . զի-
րա Բապպ Շ էմուէլէ Շ իլօտա Բապպըն սեօղիւ
իլէ իլհամ օրունուրուտու :

ԳԼԸ, 4:

- 1 Ս է Ճիւմէ Խարաէլէ Շ էմուէլին սեօղիւ օլտու .
վէ Խարաէլ Ֆիլիշթիմէրի ճէնկէ գարշըլամաղա
չըգար , վէ Լպէնէ զէրտէ օրտու գուրտու . Ֆի-
լիշթիմէր տէ Լ՝ֆէգտէ օրտու գուրտուլար :
- 2 Ս է Ֆիլիշթիմէր Խարաէլի գարշըլամաղա ալայ տիգ-
տիլէր . վէ ճէնք ուզանընճա , Ֆիլիշթիմէրին էօ-
նիւնտէ Խարաէլ պօղուլտու . վէ ալայտան՝ մէյ-
տանտա տէօրթ պին ատէմ գատար գըրտըլար :
- 3 Լ՝նտէն գալմ օրտույա տէօնտիւ , վէ Խարաէլին
իւթիարլար տէտիլէր . Բապպ պիզի պու կիւն
Ֆիլիշթիմէրին էօնիւնտէ նի՛չիւն պօղտու . Բապ-
պըն ա՛հտ սանտուղու Շ իլօտան էանըմըգա ա-
լալմ , վէ օրթամըգտա վարսընքի՝ պիզի տիւշ-
մէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթարսըն :
- 4 Խմտի գալմ Շ իլցա կէօնտէրիպ՝ քէրուպիմէր արա-
սընտա օթուրան ա՛քէրլէր Բապպընըն ա՛հտ
սանտուղունու օրտտան գալտըրտըլար . վէ Լ՝լէ-
նին իքի օղուլարը Զօֆնի վէ Ֆիինէհաս օրատա
- 5 Լ՝լահըն ա՛հտ սանտուղու իլէ իտիլէր : Ս է օլ-
տուքի՝ Բապպըն ա՛հտ սանտուղու օրտույա կէլ-
տիյի կիպի , Ճիւմէ Խարաէլ պէշիւք սէս իլէ
կիւլպեանկ չէքտիլէր , վէ եէր սէտա վէրտի :
- 6 Ս է Ֆիլիշթիմէր կիւլպեանկ սէսինի իշիտին-
ճէ , տէտիլէր . Բարանիլէր օրտուսունտա պու
պէշիւք կիւլպեանկըն սէսի նէ՛ օլա . վէ պիլտի-
լէր քի՝ Բապպըն սանտուղու օրտույա կէլտի :
- 7 Ս է Ֆիլիշթիմէր գօրգտուլար , զիրա տէտիլէր .
Լ՝լահ օրտույա կէրտի . հէմ տէտիլէր . Ս ա՛յ պի-

զէ, զերա պոանտան եվիլէ պոանճիլէյին շէյ օլ-
 մամըշտըր: Այն պիղէ՝ պու Վատիր Լաւհ- 8
 լարըն էլինտէն պիղի քիմ գուրթարըր . չէօրտէ
 հէր կէօնէ պէլա իլէ Արսըր վուրան Լաւհար
 պոանլար տըր: Վուլվէթլէնին, վէ մերալէր 9
 օլուն եւ Ֆիլիշթիմլէր, օլմայա քի՝ Լ'պրանիլէր
 նիճէ սիղէ գուլուգ. եթաիլէր իսէ, սիղ օնլարա
 գուլուգ էտէսիղ . իմաի մերալէր օլուպ՝ ճէնք է-
 տին: Այն է Ֆիլիշթիմլէր ճէնք եթաիլէրինտէ, 10
 Խարաէլ պօղուլուպ՝ հէր քէս քէնաի շատըրընա՝
 գաշտը, վէ զայէթ պէջիւք գըրղըն օլտու. վէ
 Խարաէլտէն օթուգ պին եայա նէֆէր աիւշաիւ:
 Հէմ Լաւհըն սանտուղու ալընտը. վէ Լ'լինին 11
 իքի օղուլարը Հօֆնի վէ Ֆինէհաս էօրտիւլէր:
 Այն է Վէնիամինտէն պիր քիմնէ ալայտան սէ- 12
 յիրտիպ՝ հէման օ կիւնտէ՝ էս՝ վապլարը երթըր
 վէ պաշընտա գօիրադ օլարադ՝ Հ իլյա վարտը:
 Այն է վարտըղընտա՝ իշթէ Լ'լի եօլուն քէնարըն- 13
 տա իսքէմլէ իւղէրինտէ օթուրուպ՝ պէքլէրիտի.
 զերա Լաւհըն սանտուղու իշին եիւրէյի տիթ-
 բէրիտի. վէ օ քիմնէ շէհրէ կէլիպ խապէր վէր-
 աիքտէ, պիւթիւն շէհր ֆէրեաւա էյլէտի: Այն է 14
 Լ'լի ֆէրեաւարն սէսինի իշիտինճէ, տէտի . Պու
 շամաթանըն սէսի նէ՞ օլա. վէ օ քիմնէ աճէլէ-
 թէն սէյիրտիպ՝ Լ'լիյէ խապէր կէթիրտի: Այն է 15
 Լ'լի տօգսան սէքիղ եաշընտա իտի. վէ կէօլլէ-
 րի գալըպ՝ կէօրմէյէ գաւիթ տէյիլ իտի: Իմաի 16
 օ քիմնէ Լ'լիյէ տէտի. Վէն ալայտան կէլիյ-
 րում, վէ ալայտան պուկիւն գաշտըմ . վէ օ տէ-
 տի: Լ'լէ՞ օլտու օղլում: Այն է խապէրճի ճէվապ 17
 վէրիպ տէտի. Խարաէլ Ֆիլիշթիմլէրին էօնիւն-
 տէն գաշտը, հէմ տաիի գալմտա պէջիւք գըր-
 ղըն օլտու. վէ սէնին իքի օղլուն Հօֆնի վէ Ֆի-

նէհաս տէ հօլտիւ. վէ Լճահըն սանտուղու աւ
18 լընտը: Իմտի օլտուքի՝ օ՝ Լճահըն սանտու-
ղունու անկտըղը կիպի, ի՛ն իսքէմէտէն արգա-
սը՝ իւզէրինէ գափունուն եանընտա տիւշտիւ, վէ
էնկսէսի գըրըլուպ հօլտիւ. չիւն ինթիար վէ ա-
զըր տտէմ իտի. վէ օ՝ Խարաէլի գըրգ երլ հէօքմ
էթտի:

19 Վէ օնուն կէլնի Ֆինէհասըն գարըսը կէպէ
վէ տօղուրմաղա եագըն օլմաղըլա, Լճահ սան-
տուղունուն ալընտըղընը վէ գայնաթասընըն հէմ
գօճասընըն հօլտիւյինիւ խապէր ալաղը կիպի,
տիղ չէօքիւպ տօղուրտու. զիրա աղըրլարը օնու

20 պաստըլար: Վէ օ հօլիւր իքէն, եանընտա տու-
րան գարըլար օնա տէտիւլէր. Վօրգմա, զիրա օ-
ղուլ տօղուրտուն. ամմա օ՝ ճէվապ վէրմէտի, վէ

21 եիւրէյինէ գօմատը: Վէ չօճուղուն ասընտ
Խապօտ գօտու. չիւն տէտի. Խարաէլտէն իզգէթ
կիթտի. զիրա Լճահըն սանտուղու ալընտը, վէ

22 գայնաթասը հէմ գօճասը հօլտիւ: Հէմ տէ-
տի. Լճահըն սանտուղու ալընմաղըլա, Խարաէլ-
տէն իզգէթ կիթտի:

ԳԼԵ 5:

1 Վէ Ֆիլիշթիմէր Լճահըն սանտուղունու ալ-
տըլար. վէ օնու Խալէնէզէրտէն Լճատա կէօ-

2 թիւրտիւլէր: Վէ Ֆիլիշթիմէր Լճահ սան-
տուղունու ալըպ՝ օնու Տաղօնուն էվինէ կէթիղ-

3 տիւլէր, վէ Տաղօնուն եանընա գօտուլար: Վէ
էրթէսի կիւն սապահլաթըն Լճատալուլար գալգ-
տըզլարընտա, իշթէ Տաղօն՝ Խապ սանտուղու-
նուն հօնիւնտէ եիւզիւ գօյուն եէրէ տիւշմիւշ ի-
տի. իմտի Տաղօնու ալըպ՝ եէրինէ գօտուլար:

4 Վէ էրթէսի սապահ Լճատալուլար էրքէն գալգ-

որդարենաւ, իշթէ Տաղօն՝ Բապպըն սանտուղու
 էօնիւնտէ եիւզիւ գօյուն եերէ տիւշմիշիւտիւ
 վէ Տաղօնուն պաշը վէ էլլերինին իբի ափուճու
 էշիքտէ քէսիլմիշ իտի. օնուն իւզերինտէ եալը-
 նըզ Տաղօնուն պէպէնի՝ գալմըշտը: ()նտան 5
 էօթիւրիւ Տաղօնուն քեահինլէրի վէ Տաղօնուն
 էվինէ ճիւմլէ կիրէնլէր՝ Թա պու կիւնէտէք՝
 Բշտօտտա օլան Տաղօնուն էշիյինէ պասմազար:
 Խմտի Բապպըն էլի Բշտօտըլարըն իւզերինէ ա- 6
 իլըրլանըպ՝ օնլարը հէլաք էթտի. վէ օնլարը՝ Բշ-
 տօտտա վէ սինսըլարընտա մայասըլ իլէ վուր-
 տալ:

Ընտէն Բշտօտուն հհալխի պէջլէ օլտուղու 7
 նու կէօրտիւքլերինտէ, տէտիլէր. Խարաէլ Բլա-
 հընըն սանտուղու պիզիմլէ սաքին օլմասըն. զիրա
 օնուն էլի իւզերիմիզէ վէ ալլահըմըզ Տաղօնուն
 իւզերինէ աղըրլաշտը: Ս է կէօնտերիպ՝ Վի- 8
 լիշթիմլէրին ճիւմլէ պէյլէրինի եանլարընա ճէմ՝
 էթտիլէր, վէ տէտիլէր. Խարաէլ Բլահընըն
 սանտուղունու նէյլէյէլիմ. վէ տէտիլէր. Խարա-
 էլ Բլահընըն սանտուղու լյաթա տէօնտերիլէ.
 իմտի Խարաէլ Բլահընըն սանտուղունու տէօն-
 տերտիլէր: Ս է օլտուքի՝ օնու տէօնտերտիլէ- 9
 րինտէն սօնկրա, շէհրին իւզերինէ՝ պէջիւք իզ-
 քիրապիլէ՝ Բապպըն էլի օլտու, վէ շէհրին ատէմ-
 լէրինի քիւլիւքտէն Թա պէջիւյէտէք վուրտու.
 վէ օնլարտա մայասըլլար փէյտա օլտու:

Խմտի Բլահ սանտուղունու Ի՛գրօնա կէօն- 10
 տերտիլէր. վէ օլտու քի՝ Բլահ սանտուղու Ի՛գ-
 րօնա վարտըղը կիպի, Ի՛գրօնուլար ֆերեստ է-
 տիպ տէտիլէր. Պիզի վէ գալմըմըզը էօլտիւրմէք
 իշին՝ Խարաէլ Բլահընըն սանտուղունու պիզի
 կէթիտիլէր: Ընտէն կէօնտերիպ՝ Վիլիշթիմ 11

էրին հեփ պէյլերինն ճեմ' եթտիւէր, վէ անտի-
լէր. Խարաէլ Լլաճընըն սանտուղունու մալը վէ-
րին, վէ մահալինն տեօնսին, քի պիզի հեմ գափ-
մըմըզը եօլախիւմէյէ զիւրա պիւթիւն շէհրանն
եօլեմ իզգիւրապը իլէ Լապպըն էլի օրատա զա-
12 մեթլէ աղբրտի: Սէ եօլմեփշ ատեմլէր մայա-
պըլէ ժուրուլմաղըր, շէհրին ֆերեսաթը կէպէ
չըգաթ:

ԳԼԵ 6:

1 Սէ Լլաճըն սանտուղուն Ֆիլիշթիմ զօպրաղըն
2 տա ետտի այ գալտը: Խմտի Ֆիլիշթիմլէր քեա-
հինլէրի վէ ֆալճըլարը չաղըրըպ տէտիլէր. Լապ-
պըն սանտուղունա նէյլէյէլիմ: օնու քէնտի մա-
հալինն նէ՞ իլէ կէօնտերէլիմ պիզէ պիլտիլրին
3 () նլար տա տէտիլէր. Խյէր Խարաէլ Լլաճընն
սանտուղունու կէօնտերիւրսէնիզ, օնու պօշ կէօն-
տերմէն, իլա հէր վէճհ իլէ օնա սուլփէշքէշի
տէօնտերին, օ վէման շիֆա պուլուրսունուզ, վէ
օծուն էլիսիզտէն, նի՞շիւն կիթմէզ՝ սիզէ մալոււմ
4 օրտը: Սէ օնլար տէտիլէր. () նա տէօնտերէ-
ճէյիմիզ սուլփէշքէշի նէ՞ օլմալտըր. վէ տէ-
տիլէր. Ֆիլիշթիմլէր պէյլերինին սայըսընճա պէշ
ալթուն մայասըլ՝ վէ պէշ ալթուն սըչան օլա.
զիւրա հեմ սիզլն հեմ պէյլերինիզլն տերտի պիթ
5 տիր: Խմտի մայասըլընըզն սուրեթլէրինի վէ
տիլարը պօզան սըչանլարընըզն օուրեթլէրինի
եաթասըզ, վէ Խարաէլն Լլաճընա շիւքը վէրէ-
սիզ. պէլքի էլինի իւզերինիզտէն վէ ալլահա-
ընըզն իւզերինտէն վէ տիլարընըզն իւզերին-
տէն գալտըրա: Սէ նի՞շիւն եիւրեքլէրինիզի
6 Սըսըլլալըն վէ Ֆիւրաօնուն եիւրեքլէրինի
փէքլէթտիլլէրի կիպի՝ փէքլէտիւրսիւիզ, տէ-
հ

յի շփքի՝ արալարն տա անախլեր էթախեան
 սօնկրա՝ օնլարը սար՝ վերախլեր, վե կիթախլեր :
 Խմտի հալա պիր եենի արապա եապըպ՝ իքի էմ- 7
 զեքի ինէք ալըն, քի օնլարն իւղերինէ պոյուն-
 տուրուգ չըգմամը զլա . վե ինէքլերի արապա-
 յալ գօշուն, վե արալարն տան եալթուլարընը է-
 վե տեօնտերին : Սէ Բապպըն սանտուղունու 8
 ալըպ՝ օնու արապանըն իւղերինէ գօշուն . վե օնա
 սուչփեշքեշի տեօնտերէճէյինիզ ալթուն գապ-
 լարը՝ օնուն եանընա պիր սանտուղաղըզըն իշի-
 նէ գօշուն, վե օնու կեօնտերին քի կիթախին : Ըն- 9
 տեն պապըն, էյեր քենաի սինօրու եօլունտան
 Պէյթէմէշէ չըգարսա, պիզէ պու պեջիւք պե-
 ցայի սալան օ տուր, վե եօղուսա, օլտեմ պիլե-
 լիմքի՝ պիզէ օնուն էլի տօգունմայըպ՝ պու պիզէ
 քանսմ կելէ վագի՝ օլմուշտուր :

Խմտի օ աստեմլեր եյլէ էյլէյիպ՝ իքի էմզիքի 10
 ինէք ալթուր, վե օնլարը արապպալ գօշուն-
 լար . վե եալթուլարընը էվտէ գափաալար :
 Ընտեն Բապպըն սանտուղունու հէմ ալթուն սը- 11
 շանլար իլէ մայասըլարընըն սուրէթլերինին սան-
 տուգչաղըզընը արապանըն իւղերինէ գօտուլար :
 Սէ ինէքլեր եօլա տօղթուլուպ՝ Պէյթէմէշէ եօ- 12
 լու իւղերինտեն՝ ճատտե եօլտան պաղըրարագ
 կիտերլերիտի, վե սաղա եա սօլա սաիմատուրար .
 վե Դիլիշթիմլերին պեյլերի օնլարն արալարն
 Պէյթէմէշէն սինօրունատէք կիթախլեր : Սէ 13
 Պէյթէմէշիլեր վատիտէ պուգտայ պիշինի պի-
 շերլերիտի . խմտի կեօղլերինի գալտըրըպ՝ սան-
 տուղու կեօրտիւքլերինտէ, օնու կեօրմէյէ գա-
 լէթլէ շաղ օլտուլար : Սէ արապա Պէյթէմէշէ- 14
 Պէշի էքօշունըն թարլասընա կելտի, վե օրա-
 պա տուրտու . վե օրատա պիր պեջիւք գաշ վա-

- բըտը իմտի արապանըն օտուշարընը եարըպ' ինեքլերի Բապպա պիւթիւնեանմա սունտուլար:
- 15 Ս է Ե Ելիլիլեր Բապպըն սանաուղունու վէ պիլէ- սինճէ օլ իչինտէ ալթուն գապլար օլուն սանաուղ- չաղըզը էնտիրիպ' օ պեցիւք դաշըն իւզերինէ գօտուլար . վէ Պէյթշէմէշ էհալիսի օլ կիւնտէ Բապպա պիւթիւնեանմալար սունուպ' գուրպան-
- 16 Լար քեատիլեր: Ս է Սիլիշթիմլերին պէշ պէյ- լերի կեօրտիւքլերինտէ , օլ կիւնտէ Լ'գրօնա
- 17 տեօնտիւլեր: Լանտի Սիլիշթիմլերին Բապպա սուչփէշքէշի կեօնտերտիլերի ալթուն մալասըլ- լար պունլարտըր . Լ'շտօտ իչին պիր' Լ'զա իչին պիր' Լ'գգէլօն իչին պիր' Լաթ իչին պիր' Լ'գրօն
- 18 իչին պիր: Ս է ալթուն սըշանլար' Սիլիշթիմլէ- րին պէշ պէյլիլերինին ճիւմէշ շէհրլերի սայը- սընճա խտի , հիոարը շէհրտէն թա հիսարըզ քեցյէտէք , վէ թա Պէյթշէմէշի Լօշուանըն թարլանընտա պուկիւնէտէք գուրտն պեցիւք դաշաւտէք քի' օնուն իւզերինէ Բապպըն սան- աուղունու գօմուշարըտը:
- 19 Ս է Պէյթշէմէշին էհալիսինի վուրտու . չիւմ օնլար Բապպ սանաուղունուն իչինէ պագտըլար . իմտի գափնտան էլլի պին եթմիշ ատէմ վուր- տու , վէ Բապպ գափմի պեցիւք գըրղըն իլէ վուր-
- 20 տուղու իչին՝ գափմ' եան չէքտի: Ս է Պէյթ- շէմէշին էհալիսի տէտիլեր . Պումուգատտէս Լ'է- լահ Բապպըն էօնիւնտէ տուրմաղա քի'մ գատիր
- 21 օլուր . վէ եանըմըղտան քիմէ՞ չըգսըն: Ս է Վիլիւթիւնարիմ' սաքինլերինէ խապերճիլեր կեօնտերիպ տէտիլեր . Սիլիշթիմլեր Բապպըն սանաուղունու կերթ կեթիրտիլեր . էնին , օնու փանընըզա չըգարըն:

ՊԵՇ, 7.

Իմա՛ր Գիրեաթեա՛րիմն էհալուի էնիպ՝ Բապ. 1
պըն սանտուզունու չըգարարար, վէ օնու թէ-
փետե Լճինատարն էվինէ կեթիւրտիւէր. վէ
ծնուն օղու Իլեաղարը Բապպըն սանտուզունու
պէքլեմէյէ թագաթն էթաիլէր:

Սէ օրուքի՛ սանտուզ Գիրեաթեա՛րիմնէ 2
սաքին օլտօւրու կիւնտէն չօգ կիւնլէր կեչտի,
վէ էթիւմի երլ օլտու. վէ պիւթին խարաէլ էվի
Բապպըն արտընձա հարեթ չէքաիլէր: ()Լ- 3
տեմ Շ էմուէլ պիւթին խարաէլ էվինէ սեզ-
լէյիպ տետի. Լյէր սիզ Բապպա պիւթին եիւ-
րէյինթուն տեօնտիւնիւզ իսէ, ազանըզտան
եաա ալլահլարը վէ Լճարօթու կիտերին. վէ
եիւրէքլէրինթի Բապպա հազըրպայլա՛ր եալնըզ
ձա՛ր իպատեթ էտին, վէ օ սիզի Վիլիշթիմիլէրին
էլինտէն գուրթարտձազ արը: Իմա՛ր խարաէլ 4
օղուլարը Պաալիմի վէ Լճարօթու կիտերտի-
լէր. վէ եալնըզ Բապպա իպատեթ էթաիլէր:
Լճտէն Շ էմուէլ տետի. Ղիւմիէ խարաէլի Սի- 5
ֆատա ճեմ՝ էտին. վէ սիզտէն էօթիւրիւ Բապ-
պա նիլսազ էտէյիմ: Իմա՛ր Սիֆատա ճեմ՝ օլ- 6
տուլար, վէ սու չէքիպ՝ Բապպըն էօնիւնէ տեզ-
տիւլէր, վէ օլ կիւնտէ օթուձ գութուպ՝ օթաա
տէտիլէր. Բապպա կիւնա՛հ էթաիլ. վէ Շ էմու-
էլ խարաէլ օղուլարընը Սիֆատա հէզըմ էթ-
տի:

Սէ Վիլիշթիմիլէր՝ խարաէլ օղուլարընը 7
Սիֆատա չըգարգլարընը իշթաիլթէրինտէ,
Վիլիշթիմիլէրին պէյլէրի խարաէլէ գարչը չըգար-
լար. վէ խարաէլ օղուլարը պտնի- իշիտինձէ,
Վիլիշթիմիլէրին հուզուրունտան գօրգտուլար:

- 8 Սէ Խարաէլ օղուլարը Շէմուէլէ տէտիլեր .
Լճահըմը Բապպա ֆերեաւտ էթմէքտէն սիւ-
քիւթ էթմէ , քի պիղի Նիլիշթիմլերին ելինտէն
- 9 գուրթարա : Սէ Շէմուէլ պիր սիւտտէ օլան
գուզու ալըպ' օնու Բապպա թէքմիլ պիւթիւն-
եանմա եագաղ . Տէմ Շէմուէլ Խարաէլտէն էօ-
թիւրիւ Բապպա ֆերեաւտ էյլէտի , վէ Բապպ օ
- 10 նա ճէվապ վերտի : Խմտի օլտուքի' Շէմուէլ
պիւթիւնեանմայը եագար իքէն , Նիլիշթիմլեր
Խարաէլ օղուլարըն իւզերինէ ճէնք էթմէյէ
եագլաշտըլար . վէ Բապպ' Տէման օ կիւնտէ Նի-
լիշթիմլերին իւզերինէ պէջիւք սէսլէ կիւրլէյիպ'
օնլարը իւրթիւթտիւ , վէ Խարաէլին էօնիւնտէ պօ-
- 11 զուտուլար : Սէ Խարաէլ ատէմլերի Սիսֆա-
տան չըգըպ' Նիլիշթիմլերի գօվալատըլար , վէ օն-
լարը Թա Պէյթքարըն ալթընատէք գըրտըլար :
- 12 () Լտէմ Շէմուէլ պիր դաշ ալըպ' Սիսֆա իլէ
Շէնին արասընտա գօտու . վէ օնուն ատընա
Լպէնէ՛զէր գօտու , վէ տէտի . Բապպ պիղէ շիմ-
նիլէտէք եարտըմ . էյլէտի : Խմտի Նիլիշթիմլեր
ալըազանըպ' արթըգ պիր տահա Խարաէլին սի-
նօրունա օղրամտըլար . վէ Շէմուէլին ճիւմլէ
կիւնլերինտէ' Բապպըն էլի Նիլիշթիմլերին իւ-
- 13 զէրինտէ իտի : Սէ Նիլիշթիմլերին Խարաէլ-
տէն ալտըգլարը շէհըլէր' Լ'գրօնտան Թա Լյա-
թատէք' Խարաէլէ կերի տէօնտերիլտիլէր , վէ օն-
լարըն օնօրլարընը Խարաէլ' Նիլիշթիմլերին է-
լինտէն գուրթարա . Տէմ Խարաէլ իլէ Լ'մօրի-
լերին պէյնինտէ պարըշըգ օլտու :
- 14 Սէ Շէմուէլ' էօմրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլերին-
- 15 տէ Խարաէլի Տէօքմ էյլէտի : Սէ եըլ պէ եըլ
Պէյթէլի վէ Լիլիպը վէ Սիսֆայը տօլաշմաղա
կիտերիտի . վէ ճիւմլէ պու մահալլադտա Խարա-

էլի հեօքմ ետերիտի: Ս է թամաթայայ տէօ- 17
նէրիտի. զիրա օնուն էլի օրատա օրուպ՝ խարաէ-
լի օրատա հեօքմ ետերիտի. վէ օրատա թապապ
մէզպահ ետիտը:

ՊԵՇ, 8:

Ս է օղուլքի՝ Ը էմուէլ իխթիարլանտըգտա, օ- 1
ղուլարունը խարաէլէ հաքիմլէր գօտու: Ս է իլք 2
աօղուլ օղուլօնուն ատը Լօէլ՝ վէ իքինճիսինին
ատը Լպիյա իտի. օնլար. Պէրշէպատա հաքիմ
լէր իտի: Ս է օղուլարը օնուն եօլարունտա 3
եիւրիւմէտիլէր, իլլա դամա՝ արաւնճա ստիլը՝
րիշվէթ ալարագ շէրիաթի իիլաֆ էթտիլէր:

Իմտի խարաէլին ճիւմլէ իխթիարլարը ճէմ՝ օ- 4
լուպ՝ թամաթայա Ը էմուէլէ վարտըլար. Ս է 5
օնա տէտիլէր. Լշթէ սէն իխթիարլանտըն, վէ օ-
ղուլարուն սէնին եօլարունտա եիւրիւմէյօրլար.
հալլա իւզէրիմիզէ պիր փատիշահ գօ, քի հէփ
դաիֆէլէր կիպի՝ պիզէ հէօքմ ետէ: Ս է պու 6
սէօզ Ը էմուէլին նազարունտա քէօթիւ կէ-
րիւնտիւ, նիթէ քիմ օնա՝ Պիզէ պիր փատիշահ
վէր քի պիզէ հէօքմ ետէ՝ տէտիլէր. իմտի Ը է- 7
մուէլ թապապանիյազ էյլէտի: Ս է թապապ Ը է-
մուէլէ տէտի. Վապմըն սէօզիւնիւ՝ սանա հէր
սէյլէտիքլէրինի տինկլէ. զիրա օնլար սէնի րէտա
էթմէյօրլար, իլլա իւզէրլէրինէ փատիշահլըդ
սիւրմէքտէն պէնի րէտա էտէյօրլար: (Նլարը 8
Ս) քարտան չըգարտըղըմ կիւնտէն պուկիւնէ-
տէք՝ պէնի թէրք էտիպ դայրի ալլահլարա թ-
պատէթ էթմէքլէ՝ իշլէտիքլէրի հէփ ա՝ մէլլէրինէ՝
կէօրէ, սանա տախի էօյլէ էտէյօրլար: Ս է 9
շիմտի օնլարուն սէօզիւնիւ տինկլէ. անճագ օնլա-
րա հէր վէճէլէ շէհատէթ էտիպ՝ իւզէրլէրինէ

փատիշահըք սիւրեճէք փատիշահն շարդընը
խապէր վերէսին :

- 10 Իմո՛ր Շ էմուէլ ՚Կապարն հէփ սեօղերինի՝ օն-
- 11 տան փատիշահ տիւլէյէն գաւմա սեջլէտի . Վ է
տէտի . Եւզերինիդէ փատիշահըք սիւրեճէք փա-
տիշահն շարդը պու օլաճագ . () ղուլարընըզը
ալաճագ, վէ օնլարը քէնտի իչիւն՝ ա՛րապալարը
իւզերինտէ վէ աթլարը՝ իւզերինտէ գոյաճագ,
քի օնուն ա՛րապալարը էսնիւնճէ սէյիրտէլէր :
- 12 Վ է օնլարը քէնտիսինէ պինպաշըլար վէ էլի-
պաշըլար գոյաճագտոր , քի օնլար օնուն չիթթ-
լէրինի սիւրիւպ՝ պիչինինի պիչէլէր , վէ օնուն
ճէնք ալէթլէրինի հէմ ա՛րապալարը ալէթլէ-
- 13 րինի եափալար : Վ է գըզլարընըզը՝ ալաճագ ,
քի պուխուրճուլար վէ աշըլար վէ էքմէքճիլէր
- 14 օլալար : Վ է թարլալարընըզըն հէմ պաղլարը
նըզըն վէ զէյթուլըզլարընըզըն էյիսինի ալապ՝
- 15 քէնտի գուլարընա՝ վերէճէքտիր : Վ է էքրինի-
նիզին հէմ պաղլարընըզըն օնտալըզընը՝ ալապ՝ օ-
նու խատըմլարընա՝ վէ գուլարընա՝ վերէճէքտիր :
- 16 Վ է քէօլէլէրինիզի հէմ խալպըզլարընըզը վէ էն
էյի սէչիլիշ էյիթլէրինիզի վէ մըրքէպլէրինիզի
ալաճագտոր , քի օնուն խըզմէթինտէ իշլէյէլէր :
- 17 Վիւրիւլէրինիզին օնտալըզընը՝ ալաճագտոր . վէ
- 18 սիզ օնա գուլար օլաճագտորըզ : Վ է քէնտինիզի
սէչտիյինիզ փատիշահընըզ եիւզիւնտէն օլ էիւն-
տէ ֆերեատ էտէճէքսինիզ , ամմա ՚Կապա սիզի
օլ էիւնտէ ճէվապ վէրմէյէճէքտիր :
- 19 Իմո՛ր գաւմ՝ Շ էմուէլին սեօղիւնէ իգաաթ
էթմէտէն իմթինա՝ էյլէտի , վէ տէտի . Եւզ , էլ-
- 20 պէթթէ իւզերիմիզտէ փատիշահ օլուն : Վ է
պիզ տախի ճիւմլէ . գախիթլէր էիպի օլալըմ . վէ
պիզէփատիշահըմըզ հէքմ էտէ , վէ էօնիւմիւզ

տէ օ չըգա, վէ ճէնքլերիմդի ճէնքլէշէ: Խմտի 21
 Շէմուէլ գաւմըն հէփ սեօղլերինի իշխտիպ՝ օն-
 լարը Բապպըն գուլապլարընա սեօյլէտի: Խնտէն 22
 Բապպ Շէմուէլէ տէտի: () Ենլարըն սեօղլինի
 օրնկլէ, վէ օնլարա պիր փատիշա՛հ նասպ էյլէ.
 օլտէմ Շէմուէլ Խարաէլ առտէմլէրինէ տէտի.
 Հէր քէս քէնտի շէհրինէ կիթսին:

ՊԵՇ 9:

Սէ օլտուքի՝ Պէնիամինտէն պիր քիմէնին օղ- 1
 լու՝ Լճիա՛հ օղլու Պէխօրաթ օղլու Սէրօր օղլու
 Լճիէլին օղլու Վիշ իամինտէ գուլվէթտէ զօր-
 լու պիր Պէնիամինլի քիմսէ վարրտը: Սէ օնուն 2
 պիր օղլու վարրտը, քի օնուն իամի Սաուլ իտի.
 օ՛ղիթ վէ կիւզէլ իտի. վէ Խարաէլ օղլուլարըն-
 տա օնտան կիւզէլ քիմսէ եօղլուտու. պիւթին
 գաւմնտան՝ ումուզունտան եօգարը ուզունու
 տու:

Խմտի Սաուլուն պապասը Վիշին էշէքլերի 3
 զայպ օղլու՝ Վիշ քէնտի օղլու Սաուլա տէտի.
 Հալա պերապերինճէ ուշազլարըն պիրինի ալ,
 վէ գալզըպ՝ կիթ էշէքլերի արտ: () տա Լճ- 4
 րայիմ տաղընտան կէշտի, անտէն Շալիշա՛ դօփ-
 րաղընտան կէշտի, վէ օնլարը պուլմատըլար. ան-
 տէն Շաա՛լիմ դօփրաղընտան կէշտիլէր, վէ օն-
 լար եօղլուտու. անտէն Պէնիամինլիլէր տիյարընա
 կէշտի, վէ օնլարը պուլմատըլար: () Ենլար Սուֆ 5
 դօփրաղընա վարաքզլարընտա, Սաուլ պիլէսին-
 ճէ օլան ուշաղա տէտի. լիէլ տէօնէլիմ, օրնպա-
 քի պապամ էշէքլերտէն վազ կէլիպ՝ պիղիմ ի-
 շին գայզըյա՛ աիւշէ: Լճիմ օ՛ օնա տէտի. 6
 Լիլիէ հալա պու շէհրտէ պիր Լճա՛հ առտէմ վար,
 վէ՛ օ քիմսէ միւթթէպէր տիր, հէր նէ տէրտէ

- էլպէթթէ վագը՝ օլուր . հալա օրայտ կիտէլիմ ,
 պէլքի . օ պիղէ կիտէճէք եօրամուլու խապէր է-
 7 տէր : Ս է Սաուլ ուշաղընա տէտի քի իշթէ
 կիտէլաէք , օ ատէմէ նէ՝ կէօթիւրէլիմ . զիրա
 դապլարըմըղտան էքմէք թիւքէնաի , վէ լ՝լահըն
 ատէմինէ կէօթիւրէճէք փէշքէշիմիզ եօգտուր ,
 8 եանըմըղտա նէ՝ վար : Ս է ուշագ թէքրար Սա-
 ուլա ճէվապ վէրիպ տէտի . իշթէ էլիմտէ պիր
 մըս՝ գալ րուպու կիւմիւշ պուլունուր , իմտի լ՝է-
 լահըն ատէմինէ օնու վէրիւրիմ , քի պիղէ եօլու-
 9 մուղու խապէր էտէ : իշթէլտէն խառէլտէ պիր
 քիմսէ լ՝լահա տանըշմաղա կիթտիքտէ , պէօյլէ
 տէրիտի . կէլ պագըմըյա կիտէլիմ . զիրա պու-
 կիւն փէյղամպէր փէնիլէնէ՝ էվվէլտէն պագըմը՝
 10 տէնիւր իտի : Ս է Սաուլ ուշաղընա տէտի . Սէ-
 զիւն էյի տիր , կէլ կիտէլիմ , իմտի լ՝լահըն ա-
 11 տէմի օլտուլու շէհրէ կիթտիլէր : () Նլար շէհ-
 րին եօգուշունու չըգար իքէն , սու շէքմէյէ չը-
 գան գրղլարը պուլտուլար , վէ օնլարա տէտիլէր :
 12 Պագըմը պունտա՝ մը տրը : Ս է գրղլար ճէվապ
 վէրիպ տէտիլէր . Պուրատատրը , իշթէ էօնիւնտէ
 տիր . շիմտի թէզ օլ . զիրա գապմըն պուկիւն եիւք-
 սէք մահալտէ գուրպանը օլմաղըլա , օ՝ պուկիւն
 13 շէհրէ կէլտի : Շ էհրէ կիրտիլիւիզ կիպի , օնու
 եէմէք իշիւն եիւքսէք մահալէ չըգմաղտան էվ-
 վէլ պուլուրսունուլ . զիրա . օ կէլինճէյէտէք
 գապմ . եէմէզ . չիւն օ՝ գուրպանը միւպարէքլէր ,
 անտէն Կօնկրա տա՝ վէթ օլունանլար եէր . իմտի
 հալա չըգըն . զիրա օնու հէման շիմտի պուլուր-
 սունուլ :
 14 Ս է օնլար շէհրէ չըգտըլար . օնլար շէհրին օլ-
 թասընտա կիտէրքէն , իշթէ Շ էմուէլ եիւքսէք
 մահալէ չըգմաղ իշիւն՝ օնլարըն գարչօրնա չըգ-
 61 7

տը: Այն Սաուլուն կելմեսինտէն պիր կիւն եվ- 15
վել՝ Բապպ Ը էմուէլին կիւշիւնէ իջամ էտե-
րեք փետի. Եարրն պու վագթաա Պէնիամին 16
դոփրապընտան սանա պիր քիմնէ կէօնտերէձէ-
ցիմ, վէ օնու գաւմըմ Եարաէլ իւզերինէ սու-
դան տէյիւ մէսէ էտեսին, վէ օ՝ գաւմըմը Գի-
լիշթիմէրին էլինտէն գուրթարա. զիրա գաւմը-
մա նազար էյլէտիմ, չիւն օնուն ֆերեաաը պա-
նա կէլտի: Ա է Ը էմուէլ Սաուլու կէօրտիւք- 17
տէ, Բապպ օնա տէտի. Իշթէ սանա տէտիյիմ
ատէմ, գաւմըմտա պիւ զապիգ օլաճադ: Ա է 18
Սաուլ շէհրին օրթաարնտա Ը էմուէլէ եագլաշ-
տըգտա, տէտի. Բերէմ էյլէ՝ պագըճընըն էվի
նէրէտէտիր, պանա կէօսթէր: Ա է Ը էմուէլ 19
Սաուլա ճէվապ վերիպ տէտի. Պագըճը պէն իմ,
էօնիմձէ երիքսէք մահալէ չըգ, վէ պուկիւն
պէնիմ իլէ եէ. անտէն սէնի սապաճ սալլալէրի-
րիմ, հէմ սանա՝ երուէյինտէ ճիւմլէ օլանը խա-
պէր էտէրիմ: Ա է սէնին զայպ օլան էշէքը- 20
րին իշիւն՝ քի պուկիւն իւշ կիւն օլտու, օնլարի-
չիւն տիւշիւնմէ. զիրա օնլար պուլունտու. վէ Ե-
րաէլին ճիւմլէ արդուաա քիմէտիր. սանա վէ
պապանըն պիւթիւն էվինէ տէյիլիմ: Ետէն 21
Սաուլ ճէվապ վերիպ տէտի. Պէն Եարաէլ
սըպղարընըն էն քիւշիյիւնտէն Պէնիամինի տէ-
յիլիյիմ, հէմ գապիլէմ Պէնիամին սըպղարըն
գապիլէլէրինին էն քիւշիյիւ տէյիլիմ. իմտի
նի չիւն պանա պու սէօզլէրէ կէօրէ սէօլէքսին:
Ա է Ը էմուէլ Սաուլու վէ օնուն ուշազընը ալ- 22
տը, վէ օնլարը օտայա կէօթիւրիւպ օնլարա՝ օ-
թուգ քիշի գատար օլան՝ տաճէթիլիլէրին իւթ
պաշընա մահալ վէրտի: Ա է Ը էմուէլ աշնը- 23
յա տէտի. Սանա Ը ու եանընտա տուքսուն տէ-

24 յերեք՝ վերոյիմ հիսսէյի պանա վեր: Ի՞նչ աշճը պուտու վէ օնուն իւղերինտէքինի գալարըրոյ՝ Սաուլուն էօնիննէ գօտու. վէ օ՝ տէտի. իշխեմէ սագլանտն՝ էօնիննէ գօյաւպէ. չիւն գալար տա՛վէթ էտէյիմ տէտիյիմտէն պու անէտէկին օ տէնին իշիւն սագլանմըշարր. իմտի օ՝ կիւնտէ Սաւուլ Ը էմուէլ իլէ ետտի:

25 Ինտէն եիւքսէք մահարտէն շէհրէ էնտիլէր: վէ օ՝ Սաուլ իլէ էվին տամը իւղերինտէ սեօյլէշ

26 տի: Սէ սաղահլարն գալգարլար, վէ շաֆնգ սեօքերքէն՝ Ը էմուէլ Սաուլ տամա չաղըրոյ տէտի. Վալգ, վէ սէնի կէօնտէրէյիմ. վէ Սաուլ գալգար, վէ օ հէմ Ը էմուէլ իքիօի պիլէ տիւ

27 շարը՝ չըգարլար: (Յլար շէհրին քէնարընտա էնէրքէն, Ը էմուէլ Սաուլ տէտի. Սաւաղա տէքի՝ էօնիւմիւղէ կէչէ. վէ օ կէչտի. իմտի հաւլա սէն տուր, վէ սանա Մլահըն սեօղիւնիւ խապեր էտէյիմ:

ԳԵՐ, 10.

1 Սէ Ը էմուէլ զէյթուն եաղը իպրիյինի ալըպ՝ օնուն պաշը իւղերիննէ տէօքտիւ, վէ օնու էօփա տիւ, վէ տէտի. Տէյի՞լմի քի սէնի. Սապպ քէնտի միւրաւը իւղերիննէ տուղան տէյիւմէս իլէտի:

2 Պուկին պէնտէն կիթտիյինտէ, Պէնիամին օննօք ըունտա Սէրահտա Սահէլին մէզարը եանընտա իքի տտէմ պուլաճագսըն, վէ սանա տէյէճէքլէր. Մրամաղա կիթտիյին էշէքլէր պուլունտու, վէ իշթէ պապան էշէքլէրին գպղըսընը պրաղըպ՝ (Ղլում իշիւն նէյլէյիմ տէյերէք՝ սիղին իշիւն

3 գպղը շէքէյօր: Սէ օրատան իլէրի վարըպ՝ իւապօր մէշէլիյիննէ կէլէճէքսին, վէ օրատա սէնի՝ Մլահա Պէյթէլէ չըգան իւլա տտէմ պուլա-

ճագտորը . պիրիսի իւշ օղլագ գալտորա , վէ պիրի-
սի իւշ էքմէք սօմոււնու գալտորա , վէ պիրիսի պիր
դուլում շերապ գալտորա . 1) է սանա սէլամ 4
վերիպ՝ սանա իքի էքմէք վերէճէքլեր , սէն տե
օնլարն էլինտէն ալաճագալն : Լ'նտէն սօնկրա 5
Լ'լաւհ թեփեփնէ վարաճագալն , քի օրատա Գի-
լիշթիմլերին դապյալարը վար . վէ օլաքի՝ օրապա
շէհրէ վարտըղնտա , Եօնլերինճէ նագարա վէ
տեփ վէ նէյ վէ թանպուր իլէ՝ եիւքսէք մահալ-
տէն էնէն փէյղամպերլեր ճէմաաթընա րասթ
կէլէճէքսին , վէ օնլար փէյղամպերլիք էտէճէք-
լեր . 1) է սէնին իւղերինէ Բապպըն Բուհու 40- 6
Յաճագ , վէ պերապերլերինճէ փէյղամպերլիք է-
տէճէքսին , վէ պաշգաւ ատէմէ թէպտիլ օրաճագ-
սըն : Եւմտի օլաքի՝ սանա պու նիշանլար վագը՝ 7
օլտու գաա , էլինտէն կելտիլինի էտէսին . զերա
Բապպ սէնինլէ տիր : Լ'նտէն էօնիւմճէ Լիլ- 8
կալաւ էնէսին , վէ իշթէ պէն պիւթիւնեանմալար
սօւնմապ վէ սէլամէթ գուրպանլարը քէսմէք ի-
լին սանա էնէճէյիմ . թա պէն սանա էնինճէյէ-
տէք , վէ սանա էյլէյէճէյինի պիլտիրինճէյէտէք
նէտի կիւն պէքլէյէսին :

Եւմտի օլտուքի՝ օ՝ Հէմուէլին եանընտան կիթ 9
մէք իշիւն ումուղոււնու տէօնտերտիլի կիպի , Լ'լ-
գաճ օնա պիր զայրի եիւքսէք վերտի . վէ ճիւմլէ
պու նիշանլար օկիւնտէ վագը՝ օլտու : 1) է օրա- 10
յա թեփէյէ կելտիքլերինտէ , իշթէ օնա պիր
փէյղամպերլեր ճէմաաթը րասթ կելտի . վէ օ-
նուս իւղերինէ Լ'լահըն Բուհու գօնուպ՝ օնլարն
արասընտա փէյղամպերլիք էյլէտի : 1) է օլտու 11
քի՝ օնու հէփ տիւն էօթէկիւնտէն պիլէնլեր՝ օ-
նուս փէյղամպերլեր իլէ փէյղամպերլիք էթտի-
լինի կեօրտիքլերինտէ , գապմ պիրի պիրինէ

տէտի . Վիշ օղլունա պու օլան նէտիր . Սառլ

12 տախիմի փեյլամպերլեր իլէ տիր : Ս է օրանն
պիր ատէմի ճէվապ վերիպ տէտի . Սա օնլարն
պապասը քիմտիր . օնուն իշին պու՝ պիր մէսէլ
օլտու , Սառլ տախիմի փեյլամպերլեր իլէտիր :
13 Ս է փեյլամպերլը եթմէյի պիթիրտիքտէ ,
եիքսէք մահալէ վարար :

14 Ս է Սաուլուն ամուճասը օնա՝ վէ օնուն ուշա-
ղնա տէտի : Նէրէյէ կիթտինիզ . վէ օ տէտի .
Նէքերի արամաղա՝ վէ օնլարն եօղուաուղու-
15 նու կէօրտիյիւմիւլտէ Հ էմուէլէ վարտըգ : Ս է
Սաուլուն ամուճասը տէտի . Վէրէմ էյէ , Հ է-
մուէլ սիգէ նէ՝ սէջլէտի , պանա խապէր վէր :

16 Ս է Սաուլ ամուճասընա տէտի . Նէքերին
պուլունտուղունու պիգէ սահիհան խապէր էյէ-
տի . օ խաէ Հ էմուէլին սէջլէտիյի փատիշահլը
սէօղինիւ՝ օնա սէջլէմէտի :

17 Նտէն Հ էմուէլ գաւմը Րապպա Սիսֆայա

18 ճէմ՝ էյլէտի . Ս է խրահէլ օղուլարնա տէ-
տի . խրահէլին Րաւհը Րապպ պէջլէ տէր . Պէն
խրահէլ Սըրքտան չըգարաղմ , վէ սիգի՝ Սը-
սըրլըլարն էլինտէն հէմ սիգէ ճիւմլէ գուլմ է-
տէն փատիշահլարն էլինտէն գուրթարտըմ :

19 Սիզ իսէ՝ սիգի ճիւմլէ պէլալարտան վէ սըգը-
թըլարտան գուրթարան Րաւհընըղը պուկին
պրաղըպ՝ օնա տէտինիզ քի . Նլպէթթէ իւղերի-
միգէ պիր փատիշահ գօ . իմտի հալա սըպըլար-
նըղմա վէ պինկերինիզճէ Րապպըն հուգուրունա

20 տուրուն : Ս է Հ էմուէլ՝ խրահէլին ճիւմլէ
սըպըլարնը եագլաշտրտըգտա , Պէնիամինին

21 սըպըլ գութուլտու : Նտէն Պէնիամին սըպըլ-
նը գապիլէլէրճէ եագլաշտրտը , վէ Սադրի գա-
պիլէտի գութուլտու . վէ Վիշ օղլու Սաուլ գա-

թուլտու, ամմն օնու արատրգլարնտա՝ օ պու-
 լունմատր: Լնտէն եինէ իապպա սուալ էթաի- 22
 լէր քի, Լ՝ճէպ օ քիմսէ հարա պուրայա կէլի՛րփի.
 վէ իապպ տէտի. իշթէ օ՝ գապլարըն արատրն
 տա կիղէնմիշտիր: Ս է սէյիրտիպ՝ օնու օրա- 23
 տան ալտղար, վէ գապմըն օրթաարնտա տուրտու.
 վէ ճիւմլէ գապմտան՝ ումիւղունտան եօգարը ու-
 զունուտու: Իմտի Ը էմուէլ ճիւմլէ գապմա տէ- 24
 տի. իապպըն սէշտիյի քիմսէյի կէօրտիւնի՛ւղփի.
 քի ճիւմլէ գապմըն իշինտէ օնու կիպի եօգտուր.
 վէ ճիւմլէ գապմ կիւպեանկ չէքիպ՝ փատիշա՛հ
 եաշասըն տէտի: Լնտէն Ը էմուէլ գապմա փա- 25
 տիշահլղըն շուրուդունու սէջլէտի, վէ պիր քի-
 թապա եաղըպ՝ իապպըն հուղուրունա գօտու, վէ
 Ը էմուէլ ճիւմլէ գապմը հէր քէսի էվինէ կէօն-
 տէրտի: Էէմ Սաուլ տաիի քէնտի էվինէ Լի- 26
 պէալա կիթտի. վէ պիլէսինճէ՝ պիր պէօլիւք ա-
 տէմ կիթտի, քի օնլարըն եիւրէքլէրինի իապպ
 տօգունտու: Լմմա Պէլիա՛լ օղուլարը տէտիլէր. 27
 Պու պիղի նի՛ճէ գուրթարաճադտոր, իմտի օնու
 թահգիր էտիպ՝ օնա փէշքէշ կէօթիւրմէտիլէր.
 օ իսէ սիւքիւթ իւղըէ տուրտու:

ԳՆԸ 11

Ս է Լ՝մօնի՛ւ, ահաշ չըգըպ՝ իապէշ Լիլէա՛տըն 1
 իւղէրինէ օրտու գուրտու, վէ իապէշին ճիւմլէ
 էհալիսի՛ւ, ահաշա տէտիլէր. Պիղիմ իլէ ա՛հա
 քէսիշ, վէ աանա գուլուգ էտէլիմ: Լմմա Լ՝մ 2
 մօնի՛ւ, ահաշ օնլարա տէտի. Սիղինլէ պօւ գապլ
 իւղըն քէսիշիթիմ քի՛ ճիւմլէնիղին սաղ կէօղիւ-
 նիւ ցայըմ, վէ հէփ իարաէլին իւղէրինէ պու-
 ալըպը գցայըմ: Ս է իապէշին իթիարլա- 3
 ըն օնա տէտիլէր. Պիղէ եէտի կիւնմիւհէթ վէր.

- վէ խորաէլին հէփ սինօրլարնա խապերճիլէր
կէօնտերէլիմ, վէ էյէր պիզի գուրթարան եօղ-
4 իսէ, օլտէմ սանա չըգարըզ: Խմտի խապերճի-
լէր Սաուլուն Լիպէասընա վարըպ՝ գաւմըն գու-
լագլարընա պու սէօզլէրի սէօյլէտիլէր. վէ ճիւմ-
լէ գաւմ սէսլէրինի գալտըրըպ՝ աղլատըլար:
5 Ս է իշթէ Սաուլ սըղըրլարըն սիւրիւսիւ արտըն-
ճա թարլատառն կէլտի, վէ Սաուլ տէտի. Կապ-
մա նէ՞ օլտու, քի աղլայօրլար. վէ օնա Լապէշ
6 Էհալիսինին սէօզլէրինի նազլ էթտիլէր: Ս է
պու սէօզլէրի իշիթտիքտէ, Լապպըն Լուհու Սա-
ուլուն իւզլէրինէ գօնտու, վէ Ղայէթլէ Էօրքէսի
7 գութուլտու: Ս է պիր չիֆթ Էօրիւզ ալըպ՝ օն-
լարը փարչա փարչա քէստի, վէ խապերճիլէր Է-
լի իլէ ճիւմլէ խորաէլին սինօրլարնա կէօնտերիպ
տէտի. Սաուլուն արտընճա վէ Էմուէլին ար-
տընճա հէր չըգմայանըն Էօրիւզինէ պէօյլէ օ-
լունա. իմտի գաւմըն իւզլէրինէ Լապպ գօրգուսու
8 տիւշմէքլէ՝ պիր աստէմ կիպի չըգտըլար: Ս է
օնլարը Պէզէքտէ եօգլատը, վէ խորաէլ օղու-
լարը իւշ եիւզ պին՝ վէ Լէհուտա աստէմլէրի օ-
9 թուզ պին խտի: Ս է կէլէն խապերճիլէրէ տէ-
տիլէր. Լապէշ Լիլէատըն Էհալիսինէ պէօյլէ
տէյէսիզ. Լարըն կիւնէշ գըզտըգտա, սիզէ
գուրթուլուշ օլաճագտըր. իմտի խապերճիլէր վա-
րըպ՝ Լապէշ Լիլէատըն Էհալիսինէ խապէր վէր-
10 տիքտէ, օնլար շաղլանտը: Ս է Լապէշին Էհա-
լիսի տէտիլէր: Լարըն սիզէ չըգարըզ, վէ պիզէ՝
կէօզլէրինիպէ հէր խօշ կէօրիւնէնէ կէօրէ էյլէ-
11 յին: Ս է օլտուքի՝ երթէսի կիւն Սաուլ գաւմ-
մը իւշ պէօլիյէ պէօլիւպ՝ սապահ նէվպէթինտէ
օլտուսուն իշինէ վարտըլար, վէ Լ՝մօնիլէրի թա
կիւն գըզընճա վուրտուլար. վէ օլտուքի՝ գալուն-

լար տաղըլար . վէ օնլարտան իքի քիչի պիր կեր-
տե գալմար :

() Ըտեմ գալմ Ը էմուէլէ տէտի . Սառլմու 12
իւղէրիմիզէ փատիշաճ օլաճագ տէյէն քիմ
տիր . օլ ատեմլէրի վէրին , քի էօլտիւրէլիմ : Ս է 13
Սառլ տէտի . Պուկիւն Տիչ քիմսէ էօլտիւրիւ-
մէսին . զիրա Րապպ պուկիւն խրաեղտէ գուր-
թուլուչ էյլէտի :

Ս է Ը էմուէլ գալմա տէտի . իլէրն Նիւրաւ 14
կիտէլիմ , վէ օրատա փատիշաճլըղը թէճտիտ է-
տէլիմ : Սմտի ճիւմլէ գալմ Նիւրաւ կիթտի - 15
լէր , վէ օրատա Րապպըն հուղուրունտա Սառ-
լու փատիշաճ նասպ էթտիլէր , հէմ օրատա
Րապպըն հուղուրունտա սէլամէթ գուրպանլար
սունտուլար . վէ Սառլ հէմ ճիւմլէ խրաեղ ա-
տեմլէրի օրատա զպէթլէ շաղանտըլար :

ԳԼԸ, 12:

Ս է Ը էմուէլ ճիւմլէ խրաեղ տէտի . իլթէ 1
պանա հէր տէտիլինիզէ կէօրէ սէօղիւնիւղի-
տինկլէտիմ , վէ իւղէրինիզէ փատիշաճ նասպ
էթտիմ : Ս է իլթէ շիմտի փատիշաճ էօնիւ 2
նիւղճէ կիտէյօր , պէն իսէ իլթիարլանդա՝ ագ
սաչլը օլտում . վէ օղուլարըմ իլթէ սիղիւնլէ տիր .
վէ պէն շօճուգլուղուման թա պուկիւնէտէք
էճիւնիւղճէ եիւրիտիմ : իլթէ պէն , պէնիմ 3
հազգըմա՝ Րապպըն հուղուրունտա վէ օնուն
մէսիհինին հուղուրունտա իրար էտին , քիմիւն
էօրիւղիւնիւ ալարմ , վէ քիմիւն էշէլինի ալարմ ,
վէ քիմիւն զատր էթտիմ , քիմիւն զուլմ էթտիմ ,
վէ քիմիւն էրինտէն թիշվէթ ալապ՝ օնտա կէօղի-
րիմ գափատըմ , վէսիզէ կէրի տէօնտէրէյիմ :
Ս է տէտիլէր . Պիզէ զատր էթմէտին , վէ պիզէ 4

- 5 զուլմ եթմէտին, վէ քիմնէնին էլինտէն պիր շէյ
 6 ուլմատըն : Ս է օ՛նլարա տէտի . Պոսկին իսպպ
 վէ օնուն մէսիհի՝ պէնիմ էլինտէ պիր շէյ պուլմա-
 տըղընըզա սիզէ շահիա օլսոմնմու . վէ տէտիլէր .
 Ը ահիտ օլսուն
 6 Ինտէն Ը էմուէլ գալմա տէտի . Սօտէյի վէ
 Լ՛հարօնու թային էտէն՝ վէ պապալարընըզ Սը-
 7 սրը տիյարընտան չըգարան իսպպ տըր : Իմաի
 հալա տուրուն, վէ իսպպըն սիզէ վէ պապալա-
 րընըզա էյլէտիյի ճիւմլէ անալէթլէրի խուսու-
 սունտա՝ իսպպըն հուզուրունտա սիզէ շէրի-
 8 աթ քէսէյիմ : Իա՛գօպ Սըսրրա վարտըգտա,
 պապալարընըզ իսպպա ֆէրեաւտ եթտիլէր, վէ
 իսպպ Սօսէյի վէ Լ՛հարօնու կէօնտէրաի, վէ
 պապալարընըզ Սըսրրտան տիշարը՝ չըգարըզ՝
 9 օնլարը պու մահալտէ իպքեան էթտիրտիլէր : Լ՛մ-
 մա օնլար քէնտիլէրին Լ՛լլահը իսպպը ունութ-
 տուլար . օ տա օնլարը՝ Հասօրուն սերապքերի Սի-
 սէրանըն էլինէ վէ Յիլիշթիմլէրին էլինէ վէ Սօ-
 ապ փատիշահընըն էլինէ սաթտը . վէ օնլար իլէ
 10 ճէնը եթտիլէր : Ս է իսպպա ֆէրեաւտ էտիպ
 տէտիլէր . իսպպը թէրք էտիպ Պաալիմէ վէ Լ՛շ-
 թարօթա ի պատէթ էթմէքլէ՝ կիւնահ էթտիք,
 վէ շիմտի պիզիմ տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն պի-
 11 զի գուրթար, վէ սանա ի պատէթ էտէլիմ : Իմ-
 տի իսպպ Լ՛երուպաալը վէ Պէտանը վէ Լ՛էֆ-
 թահը վէ Ը էմուէլի կէօնտէրիպ՝ սիզի շէպ շէվ-
 րէտէքի տիւշմէնլէրինիզին էլինտէն գուրթարտը,
 12 վէ էմիլլէթ իպրէ սպքին օլսունսւլ : Ս է Լ՛մ-
 մօն օղուլլարըն փատիշահը՝ Լ՛տհաշըն՝ իւզէրի-
 նիզէ կէլտիյիմի կէօրտիյիւնիւզտէ, պանա տէ-
 տինիզ . Լ՛ւզէրիմիզէ էլպէթթէ պիր փատիշահ
 օլսուն, Լ՛լլահընըզ իսպպ փատիշահընըզ իքէն :

Եւ զի հաշտ իշխէ տիեռիս սեռսն ինչիւն զփառս 13
 շահ. հեմ իշխէ Բաղդ իւզերինիւզէ պիւր փառս
 շահ գառու: Եւ զի Բաղդաւան գորգուպ՝ օնա 14
 Բաղատեմ ետերսէնիւզ, վէ օնուն սեռսն ինչիւն ի
 տեմ ետերսէնիւզ, վէ Բաղպըն եմրինէ աւր օլ-
 մազանըզ, օրտեմ հեմ սիւզ հեմ իւզերինիւզ տե
 փառս շահ ըզ սիւրին փառս շահ Լաւաճընըզ
 Բաղպըն արտընձա եիօրիւյէճէ քանիւզ: Լաւա 15
 եյէք Բաղպըն սեռսն իւզաւ տեմ եմալ զանիւզ,
 վէ Բաղպըն եմրինէ աւր օլուրսանըզ, օրտեմ
 Բաղպըն ելի՝ պաղալարընըզ իւզերինտե օլ-
 առաղա կիպի՝ իւզերինիւզէ տախի օլաճազ տըր:
 Լաշա առաղաւ, վէ Բաղպըն՝ կեօղերինիւզ տե 16
 տեճէյի պու պեօյիւք Նեանէյի կեօրին: Պու 17
 կիւն պուղաղ պիւլինի տեյիլմի. Բաղպա Նիտա
 ետեճէյիմ, վէ օ՝ կիւրիւլթիւ վէ եաղմուր կեօն-
 տերեճէք տիւր. վէ պիլէսիւզ հեմ կեօրեսիւզ քի՝
 քենտինիւզէ փառս շահ տիւրեմէ քիւ Բաղպըն հու-
 զուրուտա եմտիլինիւզ եարամազըզ պեօյիւք
 տիւր: Լաւա եւ Լաւա Բաղպա Նիտա 18
 տի, վէ Բաղպ օլ կիւնտե կիւրիւլթիւլէր վէ եաղ-
 մուր վերտի. վէ ճիւմլէ գալմ Բաղպաւան վէ
 Լաւա եւ Լաւա զայիլմիլէ գորգառու: Ո՛ր է ճիւմլէ 19
 գալմ Լաւա եւ Լաւա տետի. Գալալարընտան ե-
 թիւրիւ Լաւա Բաղպա Նիտա եյիլէ, քի եօլ-
 մէյիլմ, զիւրա քենտինիւզէ փառս շահ տիւրեմէ ք-
 լէ՝ ճիւմլէ կիւնալարընըզ իւզերինէ եարամազըզ
 ըզ գալմտըզ: Ո՛ր է Լաւա եւ Լաւա գալմա տետի. 20
 Գօրգման, սիւզ հեմ պու եարամազըզ եմտի-
 նիւզ, աւազ Բաղպըն արտընտան տեօնմէն, վէ
 Բաղպա պիւլթիւն եիւրեյինիւզ իյէ Բաղատեմ եւ
 տիւն: Ո՛ր է տեօնմէն. զիւրա պաղըլարըն աւր 21
 տընձա լաւա ըզ ըզ, քի օնլար փառս եմալ

վէ գուրթարմաղա գատիր տէյիլէր . չիւն օնլար
 22 պաղըլ տըր : Այրա Բապպ քէնտի պեղյիք
 իսմինտէն Էօթիւրիւ՝ գաւմընը պրագմաղ . չիւն
 Բապպ սիգը քէնտինէ գաւմ Էթմէյե ըաղը օլ-
 23 տու : Պէն իսէ , Հաշա պէնտէն քի՝ սիգին իչիւն
 նկաղ Էթմէքտէն վաղ կեքմէքլէ՝ Բապպա կիւ-
 նա՛հ Էտէյիմ . Հէմ սիգէ էյի վէ առըրու Էօլու
 24 Էցրէտէճէյիմ : Ընճագ Բապպտան գօրգուն ,
 վէ պիւթիւն Էիւրէյինիզ իլէ՝ կերէէ քիքի օնա
 իպատէթ Էտին . զիրա Էանընըղատ նէ պեղյիք
 25 իլէր էյլէտիյինի կէօրիւրսինիւզ : Ա Է էյէր
 պիր վէճճէ Էարամաղըզ , Էտէրտէնիզ , Հէմ սիզ
 Հէմ փատիշահընըզ Հէլաթ օլաճագսընըզ :

ԳԼԸ 13.

- 1 Առաւ փատիշահըղընտա պիր Էրլ Էթտի . վէ
 Խարաէլ իւզերինէ իքի Էրլ փատիշահըզ սիւր-
- 2 տիւքտէ , Առաւ քէնտինէ Խարաէլտէն իւշ պին
 առէմ սէշտի , վէ իքի պինի Առաւ իլէ Պէյթէլ
 տաղընտա վէ Այիսմաշտա իտիլէր , վէ պինի Լյօ-
 նաթան իլէ Պէնիսմին կիպէա՛սընտա իտիլէր . վէ
 պաղըր գաւմը Հէր քէսի քէնտի Հատըրընա կեօն-
 տէրտի :
- 3 Ա Է Լյօնաթան Ֆիլիշթիմլէրին՝ կիպէա՛տա
 օլան գաղյալարընը վուրտու , վէ Ֆիլիշթիմլէրի-
 շիթտիլէր . օլտէմ Առաւ պիւթիւն տիյարտա
 պօրու Հարըրըզ տէտի . Լյա Լապրանիլէր իլէ-
- 4 տին : Ա Է Ճիւմլէ Խարաէլ իշիթտի քի՝ Առ-
 աւ Ֆիլիշթիմլէրին գաղյալարընը վուրտու ,
 Հէմ առիսի Խարաէլ Ֆիլիշթիմլէրին ինտինտէ
 Ֆէնա գօգար օլտու տէնիլիր իտի . վէ գաւմ
 Առաւուն արտընճա Վիլիւլտա ճէմ՝ օլտու :
- 5 Լամի Ֆիլիշթիմլէր օթուզ պին ա՛րապա վէ ալ-

- 14 Էտէճէք իտի . Լմնա շիմտի փատիշահլղըն
գայիմ օլմայաճադտըր . Բապպ քէնտիսի իշիւն՝
քէնտի կէօնկլիւնճէ պիր ատէմ արայօր քի՝
Բապպ օնա թէնպիհ էտէ , քի գալմընըն իւզէ-
րինէ սուլգան օլա . զիրա սէն՝ Բապպըն սանա էմր
էթախլինի սադլամատըն :
- 15 Լնտէն Ը էմուէլ գալգըպ՝ Լիլկալտան Պէնի-
ամին Լիպէա՝սընա չըգտը . վէ Սաուլ քէնտի եա-
նընտա պուլունան խալգը եօգլայըպ՝ ալթը եիւզ
- 16 նէֆէր գատար իտի : Ս է Սաուլ օղլու Լօնա-
թան վէ պիլէսինճէ պուլունան խալգ իլէ Պէնի-
ամին Լիպէա՝սընտա օթուրուրլարըրուր . Վիլիշ-
թիմլէր իսէ Սիխմաշտա օրտու գուրմուշլարը-
տը :
- 17 Ս է Վիլիշթիմլէրին օրտուսունտան իւչ պէօ-
լիւք եաղմաճը չըգտը . պէօլիւյիւն պիրի () Ֆրա
եօլունա Ը ուալ դօփրաղընա տօղրու տէօնտիւ :
- 18 Ս է պէօլիւյիւն պիրի Պէյթօրօն եօլունա տօղ-
րու տէօնտիւ . վէ օպիր պէօլիւք չէօլէ տօղրու
Սէպօթմ վատիսինէ պագան սինօրուն եօլունա
տօղրու տէօնտիւ :
- 19 Ս է Ճիւմլէ Լարաէլ տիարընտա պիր տէմիր-
ճի պուլունամաղտը . զիրա Վիլիշթիմլէր տէմիշ-
լէր իտի քի՝ () Լմայա Լպրանիլէր գըլըճ եա մըզ-
- 20 րաճ եափալար : Ս է Ճիւմլէ Լարաէլ՝ հէր քէս
սափանընը վէ չափասընը վէ պալթասընը վէ պէ-
լինի պիլէմէք իշիւն Վիլիշթիմլէրէ էնէրլէրիտի :
- 21 Լմնա սափանլարըր վէ չափալարըր վէ իւչ տիշլի
չաթալարըր վէ պալթալարըր իշիւն՝ հէմ իւկէն-
- 22 տրէլէրին պիլէմէք իշիւն էյէլէրի վարըրտը : Լամ
տի օլտուքի՝ ճէնք կիւնիւնտէ Սաուլ հէմ Լօ-
նաթան իլէ պուլունան Ճիւմլէ գալմըն էլինտէ
գըլըճ եա մըղըրապ պուլունամաղտը . եալընըլ Սա-

ուրտա վէ օղլու խօնաթանտա պուրանուրտաու: 1
 Խմտի Վիլիշթիմէրին գարաուլու Սիւմաշ Կե-23
 Ղիտինէ չըգար:

ՊԱՆԸ 14:

Սէ օղտուքի՝ պիր կիւն Սաուրան օղլու խօնա- 1
 Թան սիլահլարընը գալտըրան ուշաղա տէտի.
 Կէլ էօթէ եագտտա օլան Վիլիշթիմէրին գա-
 րաուլունա կէչէլիմ. ալմա պապասընա խապեր
 Եթմէտի: Սէ Սաուլ Կիպէանըն ուճունտա 2
 Սիղրօնտա օլան նար աղաճընըն ալթընտա օ-
 Թուրուրուտու. վէ օնունլա օլան գալմ ալթը
 եիւղ ատէմ գատար իտի: Սէ Սիլ օղլու Վի- 3
 նէհաս օղլու Խապօտուն գարընտաշը Մհիգօ-
 պուն օղլու Մհիա Շիլտաէֆօտ կէյինիւր Մապպ
 քեահինի իտի. իմտի գալմ խօնաթանըն կիթ-
 տիլինի պիլմէղիտի: Սէ խօնաթանըն Վիլիշ- 4
 Թիմէրին գարաուլունա կէչմէյէ իսթէտիլի կէ-
 չիալէրին արասընտա պիր գարաֆտան պիր սիվ-
 րի գայա վէ օպիր դարտֆտան պիր սիվրի գայա՝
 վարըտը. վէ պիրինին ատը Պօսէս վէ օպիրինին
 ատը Սէնէ իտի: Պիր գայանըն ուճու փօրեաս- 5
 տան եանա Սիւմաշըն գարշըսընա՝ վէ օպիրինին
 գըպլէտէն Կիպէանըն գարշըսընա տիքիլի տու-
 րուրուտու: Խմտի խօնաթան սիլահլարընը գալ- 6
 տըրան ուշաղա տէտի. Կէլ՝ շու սիւննէթսիզլէ-
 րին գարաուլունա կէչէլիմ, պէլքի Մապպ պի-
 զիմ իչիւն աճէլ էաէ. զերա չօղուլա եա աղըլա
 գուրթարմաղա Մապպա մանի՝ եօգտուր: Սէ 7
 օնուն սիլահլարընը գարտըրան օնա տէտի. Ղիւմկէ
 եիւրէյինտէ օլանը էյլէ. իլէրի կիթ, իշթէ պէն
 կէննիլիննէ սէնի՛նլէիմ: Մտէն խօնաթան տէ- 8
 տի. իշթէ պիղ օատէմլէրէ կէչիպ՝ օնլարա կէօ.

- 9 րիւնիւրիւղ : Եւրոպիոյն պէտքէ տէրէրսէ,
Պիղ սիգէ կէլինճէյէտէք տուրուն, ուտէմ մա-
հալիմիդտէ տուրալըմ, վէ օնլարա չըգմայալըմ :
- 10 Իմմա էյէր պէտքէ տէրէրսէ. Պիղէ սիգ չըգըն,
օղէման չըգալըմ. զիրա Իսպաղ օնլարը ելիմիդէ
թէսլըմ էթմիշտիր. իմտի նիշանըմըդ պու օլա :
- 11 Ինտէն իքիսի՝ Վիլիշթիմէրին գարաուլունա
կէօրիւնտիւքլէրինտէ, Վիլիշթիմէր տէտիլէր :
Եւթէ Իպրանիլէր կիզլէնտիքլէրի տէլիքլէրտէն
- 12 չըգայօրլար : Եւ գարաուլուն աւտէմլէրի Եւ-
նաթանա վէ օնուն սիլահլարընը գալտորանա
ճէվապ էտիպ տէտիլէր. Պիղէ չըգըն, վէ սիգէ
պիր շէյ պիլտիրէլիմ. վէ Եւնաթան՝ սիլահլա-
րընը գալտորանա տէտի. Իրտըմճա չըգ. զիրա
- 13 Իսպաղ օնլարը Իարաէլին էլինէ վէրտի : Եւտի
Եւնաթան էլլէրի վէ պաղլարը իւղէրինէ չըգ-
ալ, սիլահլարընը գալտորան տա օնուն արտըն-
ճա. վէ Եւնաթանըն էօնիւնտէ տիւշտիւլէր, սի-
լահլարընը գալտորան տա օնուն արտընճա էօլ-
- 14 տիւրիւրիւտիւ : Եւ Եւնաթան քէնտի սիլահ-
լարընը գալտորան իլէ պու վուրտուղու իլք վու-
րուշ՝ չիֆթ թարլասընըն եարըմ տէօնիւմիւն-
տէ՝ լիլիւմի տտէմ գատար իտի :
- 15 Եւ օրտուտա՝ սահրատա հէմ ճիւմլէ գալմտա
իւրքինթիւ տիւշտիւ. գարաւուլար վէ եաղմա-
ճըլար տախի հէյրան գալտըլար, վէ եէր տիթ-
րէտի, շէյլէ քի Իլահ իւրքինթիւտիւ վաղը՝ օլ-
- 16 տալ : Եւ Պէնիւմին լիպէսընտա Եւուլուն
պէքճիլէրի կէօրտիւլէր. քի՝ իշթէ օ գալապալըգ է-
զէլիյօր, վէ կիտէրէք տաղըլլօր :
- 17 Եւ Եւաւ պիլէսինճէ օլան խալգա տէտի.
Հալա եօգլայըն, վէ պաղըն պիզտէն քիմ կիթտի :
Եւտի եօգլատըգլարընտա՝ իշթէ Եւնաթան վէ օ

նուն՝ սիւահաւորնը գալտրոան եօղուտու: ()Լ-18
տէմ Սաուլ Նճիայէ տէտի . Նլահըն սանտու-
ղունու եագլաշտոր . զիրա օգէման Նլահըն սան-
տուղու խորակէ օղուլարը, իլէ իտի: Սէ օլտու 19
քի՝ Սաուլ քեահինէ սէյլէր իքէն, Վիլիշթիմ-
լէրին օրտուտունտաքի շամաթա կիտէրէք չօղա-
լըրտը . վէ Սաուլ քեահինէ տէտի . Նլինի չէք:
Սէ Սաուլ պիլէսինձէ օլան ճիւմլէ խալգիլէ 20
Նայգըրըպ՝ ճէնկէտէք վարտըլար . վէ իշթէ Նէր
քէսին գըլըճը եօլտաշը իւլէրինէ օլուպ՝ զպլէթ
պէյիւք գըրղը՝ն օլույօրուտու: Սէ էվվէլա 21
Վիլիշթիմլէր իլէ օլան, Նպրանիլէր քի՝ էդրաֆ-
տան օնլար իլէ պէրապէր օրտույա՝ չըգմըլլարտը
օնլար տախի Սաուլ վէ Նօնաթան իլէ օլան Նա-
րակէ իլէ պէրապէր օլտուլար: Սէ Նֆրաիմ 22
տաղընտա կիզլէնմիշ ճիւմլէ խորակէ ատէմլէրի
Վիլիշթիմլէրին գաշտըղընը իշիտինձէ, օնլար
տախի օնլարըն արտընձա ճէնկէ ուլաշտըլար:
Սէ օլ կիւնտէ Նապպ խորակէ գուրթարալ . վէ 23
ճէնք Պէլթալէնէ կէչտի:

Սէ օլ կիւնտէ խորակէ ատէմլէրի սըգըլտը . 24
զիրա Սաուլ գալմա եէմին վէրտիրիպ տէտի . Նա-
շամատէք էքմէք եէյէն քիմնէ մէլուն օլուն, թա
տիւլմէնլէրիմտէն ինթիգամ ալայըմ . վէ ճիւմլէ
գալմ էքմէք գալթմատը: Սէ պիւթիւն խալգ 25
պիր օրմանլըղա կէլտի, վէ եէր եիւզիւ իւզէրինտէ
պալ վարըտը: Նմտի գալմ օրմանա կիրտիլինտէ, 26
իշթէ պալ ագարըտը . ամմա էլինի աղզընա եագ-
լաշտըրան եօղուտու . զիրա գալմ եէմինտէն գօր-
գարըտը: Սէ Նօնաթան՝ պապասընըն գալմա 27
եէմին վէրտիրտիլինի իշթիմէմիշ իտի . իմտի է-
լինտէքի տէյնէյինին ուճունու ուլատըպ՝ օնու
պիր պալ կէօմէճինէ պաթըրտը, վէ էլինի աղզընա

- 28 տէօնտէրտիքտէ՝ կէօզլէրի պտընլանտը : Սէ խալգտան պիր քիմնէ ճէվապ էտիպ տէտի . Պապան գաւմա աղըր եէմին վէրտիրիպ՝ տէտի . Պուկիւն էքմէք եէյէն քիմնէ մէլո՛ւն օլուուն . գաւմ
- 29 իսէ եօրուլա՛ գալմըշտը : Սէ Լօնաթան տէտի . Պապամ խալգը զահմէթէ՛ սալտը . հալա պագըն , պու պալտան ազանդ գաթտըղըմ կիպի՛
- 30 կէօզլէրիմ պտընլանտը : Վ՛յլայտը՝ գաւմ պուկիւն պուլտուլու տիւշմէնլէրինին եաղմասընտան աղուունճա եէսէ իտի , շիմտի Վիլիշթիմլէրտէ տա-
- 31 հապէցիպ գըրղըն օլմազմը իտի : Սէ օլկիւնտէ Վիլիշթիմլէրի Սիմաշտան Վալունատէք գըրտըլար . վէ գաւմ զպէթլէ եօրուլա՛ գալտը : Սէ գաւմ եաղմայա տիւշիպ՝ գոյունլար վէ սըղըրլար վէ տանալար ալտըլար , վէ եէրտէ պօղազլայըպ՝
- 32 գանըլա եէտիլէր : Սէ Սաուլա խապէր վէրիպ տէտիլէր . իշթէ գաւմ գանըլա եէմէքլէ՛ Վապպա կիւնա՛հ էյլէտի . վէ օ տէտի . Վ՛սը օլտունուլ . պանա պուկիւն՝ պիր պէցիպ գաշ եուվարլայըն :
- 34 Վ՛նտէն Սաուլ տէտի . Վաւմա տազըլպ՝ օնլարա տէյին . շէր քէս սըղըրընը վէ հէր քէս գոյունուլնու պանա եազլաշտըրըն , վէ պուրատա պօղազլայըն , վէ եէյին , վէ գանըլա եէմէքլէ՛ Վապպա կիւնա՛հ էթմէն . իմտի գաւմ հէր քէս էլէ իլէ օ կէճէ սըղըրընը եազլաշտըրըպ՝ օրատա պօղազլա-
- 35 տըլար : Սէ Սաուլ Վապպա մէզպա՛հ եափտը . Վապպա եափտըղը իլք մէզպա՛հ պու իտի :
- 36 Սէ Սաուլ տէտի . կէճէ իլէ Վիլիշթիմլէրին արտընճա էնէլիմ , վէ սապահ պտընլըգ օլունճա-յէտէք օնլարը եաղմալայալըմ , վէ օնլարտան պիր քիմնէյի պրազմայալըմ . վէ օնլար տէտի . շէփ կէօզլէրինտէ խօշ կէօրիւնէնի էյլէ . վէ քեահին տէտի . Պուրատա Վլաշըն եանընա՛ վարթըմ :

11 Է Սաուլ Լլաճա՝ Վիլիշթիմէրին արտընճա 37
 էնէյիմի, օնըարը Խարաէլին էլինէ վերէճէքմի-
 սին տէյիւ սուսլ էյլէտի. ամմա օնա օլ կիւնտէ
 ճէվապ վերմէտի: () Ըտէմ Սաուլ տէտի. Լաճ 38
 դավմըն ճիւմլէ եիւզտէ օլանլարը՝ պուրպյա եազ-
 լաշըն, վէ պուհիւն պու պէջիւք կիւնաճ քիմտէ օլ-
 տուղունու՝ պիլին, վէ կէօրիւն: () Երա Խարաէլի 39
 դուրթարան Բապպ սաղ տըր, քի էյեր օղլում
 Լօնաթանտա տախի իսէ, էլպէթթէ էօլտիւ-
 րիւլէճէքտի, ամմա պիւթիւն գապմուտ օնա ճէ-
 վապ վերէն էօղլուտու: Լնտէն օ՝ ճիւմլէ Խարա- 40
 էլէ տէտի. Սիզ պիր եանտան տուրուն, վէ պէն
 օղլում Լօնաթան իլէ պիր եանտան տուրայրմ.
 վէ գապմ Սաուլա տէտի. Կէօղլերինտէ խօշ կէօ-
 րիւնէնի էյլէ: Լնտէն Սաուլ Խարաէլին Լլաճ 41
 Բապպա տէտի. Վեապիլ գուրա՝ վեր. վէ Լօնա-
 թան իլէ Սաուլ գութուտու, գապմ իսէ պօշ
 չըգտը: Ս Է Սաուլ տէտի. Պէնիմ իլէ օղլում 42
 Լօնաթանըն արտընա գուրա՝ աթըն. վէ Լօնա-
 թան գութուտու: Իմտի Սաուլ Լօնաթանա 43
 տէտի. Վէ՞ էյլէտիլինի պանա խապէր վեր. վէ
 Լօնաթան օնա խապէր վերիպ տէտի. Լչիմտէքի
 տէյնէյին ուճու իլէ ազաճըգ պալ դաթմըլմ.
 իլթէ պէն էօլէճէյիմ: Լնտէն Սաուլ տէտի. 44
 Լլաճ պանա պէջլէ՝ վէ պունտան զիյատէ էյլէ-
 սին, եա Լօնաթան էլպէթթէ էօլէճէքսին:
 Լմմա գապմ Սաուլա տէտի. Խարաէլտէ պու պէօ 45
 յիւք գուրթուլուշու էտէն Լօնաթան մը էօլէ-
 ճէք, Տաշա. Բապպ սաղտըր՝ էլպէթթէ օնուն
 պաշընըն պիր գըլը՝ եէրէ տիւշմէյէճէք տիր. զի-
 րա պուհիւն Լլաճըլա ա՛մէլ էյլէտի. իմտի գապմ
 Լօնաթանա ֆիտա էյլէտի, վէ էօլմէտի: Լն- 46
 տէն Սաուլ Վիլիշթիմէրին արտընտան տէօն-

տիւ . վէ Յիլիշթիմէր քէնտի մահալներինէ կիթ-
տիլէր :

- 47 Մամի Սաուլ խորաեղին իւզերինէ փատիշահ-
ըզը ալտը , վէ եղրաֆտաքի ճիւմէ տիւլմէնլէրի
իլէ՝ Սոապ իլէ վէ Մման օղուլարը իլէ վէ Սաու-
իլէ վէ Սոպա փատիշահլարը իլէ վէ Յիլիշթիմէր
իլէ ճէնք էյլէտի . վէ հեր ներէյէ տէօնախւ իսէ ,
48 Ղալիպ օլտու : Սէ գուվէթլի տափըանըպ՝ Մ-
մալէգի վուրտու , վէ խորաեղի՝ օնու եաղմալայա-
49 նըն էլինտէն գուրթարար : Սէ Սաուլուն օղուլ-
լարը լօնաթան վէ իշվի վէ Սալքիշուա՝ իտի . վէ
օնուն իքի գըզլարընըն աալարը՝ իլքինին աաը
50 Սէրապ վէ քիւչիյիւն աաը Սիխալ իտի : Սէ
Սաուլուն գարրաընըն աաը Մհիմաա՝ սըն գըզը Մ-
հիմաա՝ իտի . վէ օնուն սերաաքերինին աաը՝ Սա-
51 աուլուն ա՝մուճասը՝ լէրին օղու Մպնէր իտի : Մա-
տի Սաուլուն պապասը՝ Վիշ վէ Մպնէրին պապա-
52 սը՝ լէր՝ Մպիէլին օղուլարը իտի : Սէ Սաու-
լուն ճիւմէ կիւնլէրինտէ Յիլիշթիմէրին իւզե-
րինէ շէտիա ճէնք վարըտը . վէ Սաուլ հեր կեօր-
տիւյիւ զօրլու ատէմի՝ վէ հեր գուվէթ սահիպի
քիմնէյի եանընա տէվշիրիրիտի :

ԳԼԸ 15:

- 1 Սէ Ըէմուէլ Սաուլա տէտի . Սապպ պէնի՝ քէն-
տի գաւմը իւզերինէ խորաեղ իւզերինէ սէնի փա-
տիշահ . իչիւն մէահ էթմէյէ կէօնտէրաի . իմոի
հալա Սապպըն սէօղլէրինին սէսինի տինկլէ :
2 Ուեօք ա՝գքերլէրինին Սապպը պէյլէ տէր . Մմա-
լէգին խորաեղէ էթտիյի իչիւն՝ օնուն Սըսըրաան
չըգաղղընտա եօլտա օնա փուսու գուրտուղու ի-
3 չիւն՝ հազգընտան կէլէճէյիմ : Հալա կիթ , վէ
Մմալէգի վուր . վէ օնուն հէրնէսի վարըսա հէ-

րէմ էյլէ, վէ օնու էսիրկէմէյէսին. իլլա էրքէք-
տէն գարըյաւտէք՝ չօճուգտան սիւտ էմէնէտէք՝
սըղըրտան գոյունաւտէք՝ տէվէտէն մէրքէպէտէք
էօլտիւրէսին: Իմտի Սաուլ գաւմը չազըրըպ՝ 4
Վէլախիմտէ եօգլատը. իքի եիւզ պին եայա վէ
Լէհուտալըլար օնպին նէֆէրիտի: Սէ Սաուլ 5
Լ՝մալէգ շէհրինէտէք վարտը, վէ տէրէտէ փու-
սու գուրտու: Լ՝նտէն Սաուլ Վէնիլէրէ տէտի. 6
Լիւտին, պըրըլն, վէ Լ՝մալէգիլէրին արասընտան
էնին, օլմայա քի՝ սիզի օնլար իլէ պօղայըմ. զիրա
սիզ ձիւմլէ Խարաէլ օղուլլարընա՝ օնլար Սըսըր-
տան չըգտըգլարընտա՝ իհսան էյլէտինիզ. իմտի
Վէնիլէր Լ՝մալէգին օրթասընտան պըրըլտը: 7
Սէ Սաուլ Լ՝մալէգի չաւիլատան Սըսըրըն
գարշըսընտապի Շուրա վարընձայէտէք վուրտու:
Սէ Լ՝մալէգին փատիշահը Լ՝ղաղը տիրի գութ- 8
տու. ձիւմլէ խալըք՝ իսէ, գըլըձ աղզըլիլէ հէլալը
էթտի: Լ՝մալ Սաուլ իլէ գաւմ՝ Լ՝ղաղը վէ գօ- 9
յունլարըն հէմ սըղըրլարըն էն էյիսինի վէ օնտան
աշաղաճէսինի՝ վէ գուզուլարը վէ հէփ էյի շէյլէ-
րի էսիրկէտի, վէ օնլարը հէրէմ էթմէյէ իսթէ-
մէտիլէր. ամմա ձիւմլէ գըյմէթսիզ վէ զաիֆ հայ-
վանլարը հէրէմ էթտիլէր:

Իմտի Շէմուէլէ Լ՝ղահըն սէօղիւ օղուպ տէտի. 10
Սաուլու փատիշահ էթտիյիմէ նատիմ օլտում. 11
զիրա պէնիմ արտըմտան տէօնիւպ՝ սէօղիւմիւ իճ-
րա էթմէտի. վէ Շէմուէլ գասաւէթլէնիպ՝ պիւ-
թիւն կէճէ Լ՝ապպա ֆէրեւատ էյլէտի: Սէ Շէ- 12
մուէլ սապահըլըն Սաուլու գարշըլամաղա էրքէն
գալըտը. իմտի Շէմուէլէ խապէր վէրիպ՝ տէտի-
լէր. Սաուլ Վարմիլէ կէլտի, վէ իշթէ քէնտինէ
զաֆէր նիշանը տիքտի. անտէն տէօնիւպ կէլտի,
վէ Լիւկալաւ էնտի: Սէ Շէմուէլ Սաուլա վար- 13

- տը . վէ Սաուլ օնա տէտի . Սէն Ռապպտան միւ-
պարէք օլասըն , Ռապպըն սէօզիւնիւ իճրա՝ էյլէ-
14 տիմ : Ս է Շ էմուէլ տէտի . Նա գուլազլարումա
կէլէն շու գօյունլար մէլէմէսի , վէ իշիթտիյիմ սը-
15 ղըրլար սէսի նէ՞ օլա : Ս է Սաուլ տէտի . Ռապ-
պա գուրպան էթմէք իշիւն՝ գաւմըն էսիրկէտիյի
էն էյի գօյունլարը վէ սըղըրլարը Մմալէգիլէր-
տէն կէթիրտիլէր . պագըսընը իսէ հերէմ էթտիք :
16 () յտէմ Շ էմուէլ Սաուլա տէտի . Սապր էյլէ , վէ
Ռապպըն պանա պուկէճէ նէ սէօլէտիյինի սանա
17 խապէր էտէյիմ . օտա օնա տէտի . Սէյլէ : Մն-
տէն Շ էմուէլ տէտի . Տէյի՞ մի քի՛ սէն քէնտի
կէօզլէրինտէ քիւչիւք կէօրիւնիւր իքէն՝ խարաէլ
օղուլարը սըպզլարընըն պաշը՝ օլտուն , վէ Ռապպ
սէնի խարաէլին իւզէրինէ փատիշա՛հ մէս՛հ էթտի .
18 Ս է Ռապպ սէնի եօլա՛ կէօնտէրիպ տէտի . լիթ ,
վէ Մմալէգին կիւնա՛հքեարլարընը հերէմ էյլէ .
վէ օնունլա՛ թա օնլարը թիւքէտինճէյտէք ճէ՛նք
19 էյլէ : խտի նի՞չիւն Ռապպըն սէօզիւնէ իգաա՛թ
էթմէտին , վէ եաղմայը գափմագլա՛ Ռապպըն
20 նաղարընտա եարամագլը՛գ էթտին : Ս է Սաուլ
Շ էմուէլէ տէտի . Պէլի Ռապպըն սէօզիւնէ իգա-
ա՛թ էյլէտիմ , վէ Ռապպ պէնի կէօնտէրտիյի
եօլտա կիտիպ՝ Մմալէգ փատիշահը Մղաղը կէ-
21 թիրտիմ , Մմալէգի իսէ հերէմ էյլէտիմ : Ս է
գաւմ՝ հերէմին ալասընը՝ եաղմատան գօյունլար
վէ սըղըրլար ալտը , քի լիկալտա Մլա՛հըն Ռապ-
22 պա գուրպան էտէ : Ս է Շ էմուէլ տէտի . Ռապպ
պիւթիւնեանմալարտան վէ գուրպանլարտան՝
Ռապպըն սէօզիւնէ իգաա՛թ էթմէքտէն խօշտն-
ալը կիպի մի խօշանըր . իշթէ իգաա՛թ գուր-
պանտան՝ Վէ տինկլէմէք գօլարըն եաղընտան է-
23 յիտիր : () իրա ա՛սըլըգ՝ պիւյիւճիւլիւք կիւնա-

հը՝ վէ ինտտ պաղը լլըգ վէ փաթփերէսթընք կիւ
պի տիր . սէն իապպըն սեօղինիւ ըհտտ էթտիյին
իչին , իապպ տա սէնի փատիշահլըգտան ըհտտ
էյլէտի : Վ է Սաուլ Շ էմուէլէ տէտի . լիւնահ 24
էթտիմ . զիտա իապպըն էմրինտէն վէ սէնին սեօ
ղինտէն թէճալնուզ էթտիմ , չին գալմտտի
գօրգմաղըլա՝ օնլարըն սեօղինիւ . տինկլէտիմ :
Խմտի հալա քերէմ էյլէ , սուչումու ա՛վֆ էտիպ՝ 25
պէնիմլէ տէօն , վէ իապպա սեճտէ գըլպըմ :
Վ է Շ էմուէլ Սաուլա տէտի . Սէնինլէ տէօնմէմ . 26
զիտա սէն իապպըն սեօղինիւ ըհտտ , էյլէտին ,
իապպ տա սէնի խրաէլին իւղէրինէ փատիշահ
օլմագտան ըհտտ էյլէտի : Մտէն Շ էմուէլ 27
կիթմէյլէ տէօնտիւ . ամմա օ՝ օնու էս՝ վապընըն է-
թէյինտէն դութտու , վէ օ երթթըլար : () Լտէմ 28
Շ էմուէլ օնա տէտի . իապպ պուկին սէնին իւ-
ղէրինտէն խրաէլին փատիշահլըղընը երթթար ,
վէ օնու՝ սէնտէն էյի օլան սէնին գօնշումահ վէրտի :
Հէմ տտիի խրաէլին Սուգաատէսի ետրան սեյ- 29
լէմէլ . վէ փէշիման օլմալ . զիտա օ՝ տտէմ տէյիլ-
տիր , քի փէշիման օլա : Վ է օ տէտի . լիւնահ 30
էթտիմ . քերէմ էյլէ , հալա պանա՝ գալմըմըն
իթիարըրը էօնինտէ վէ խրաէլին էօնինտէ
թաղիմ էյլէյիպ՝ պէնիմլէ տէօն , քի Մաշըն
իապպա սեճտէ գըլպըմ : Խմտի Շ էմուէլ Սա- 31
ուլուն արտընճա տէօնտիւ , վէ Սաուլ իապպա
սեճտէ գըլար :

Մտէն Շ էմուէլ տէտի . Մմալէգ փատիշահը 32
Մղաղ պանահ կէթիրին . վէ Մղաղ օնա նալ իլէ
վարտը . վէ Մղաղ տէտի . Հագգան էօլիմին ա-
ճըլըղ կէչմիշ տիր : Մմա Շ էմուէլ տէտի . 33
Սէնին գըլըմըն գարըլարը էվլատըղ գօտուղու
կիպի , սէնին անան տա գարըլար արասընտա էվ-

լատարիզ գալա . անտէն Շ էմուէլ Լ՛շաղը Լիլիալ-
տա Բապպըն հուզուրունտա փարալատը :

34 Իմտի Շ էմուէլ Բամաթայա կիթտի . վէ Ե ա-
ուլ քէնտի էվինէ՝ Ե աուլ Լիլիալտա չըգտը :

35 Ե Շ էմուէլ Ե աուլտա՝ պիր տահա էօլտիլի-
կինէտէք կէօրմէտի , զիրա Շ էմուէլ Ե աուլ ի-
չիւն եաա չէքտի . Իմտի Բապպ Ե աուլա Լարաէլին
իւզերինէ փատիշաճ էթտիլինէ նատիմ օլտու :

ՊԵՇ 16:

- 1 Ե Բապպ Շ էմուէլէ տէտի . Ե աուլ իչիւն նի-
չէյէ տէք եաա չէքէրսին . չիւն պէն օնու Լարաէ-
լին իւզերինէ փատիշաճլըգ էթմէքտէն ըէտտ
էթմիշիմ . պոյնուզունու եաղըլա տօլտուր , վէ
կէլ սէնի Պէյթլէհէմիլ Իշայէ կէօնտէրէյիմ . զի-
րա օնու օղուլարընտա քէնտիմէ փատիշաճ թէ-
տարիք էթտիմ :
- 2 Ե Շ էմուէլ տէտի . Ե ի՞ճէ
կիտէյիմ , էյէր Ե աուլ իշտիլրաէ , պէնի էօլտիլ-
րիւր . վէ Բապպ տէտի . Ե լինտէ պիր սըղըր պու-
ղաալալ , վէ՛ Բապպա գուրպան էթմէյէ կէլտիմ
- 3 տէ : Ե իշայի գուրպանա տալէթ էյլէ . վէ
պէն սանա նէ էտէճէյինի պիլտիլրէճէյիմ , վէ
սանա սէյլէյէճէյիմ քիմսէյի պանա մէսճ էտէ-
սին :
- 4 Իմտի Շ էմուէլ Բապպըն տէտիլինի էյլէ-
տի , վէ Պէյթլէհէմէ վարտը . վէ շէհրին իթթի-
արլարը տիթրէյէրէք օնու գարշըլատըլար , վէ
տէտիլէր . Ե էլամէթլէմի կէլտին :
- 5 Ե օ տէտի .
Ե էլամէթլէ . Բապպա գուրպան էթմէյէ կէլտիմ .
Թագտիս օլուն , վէ պէնիմլէ գուրպանա կէլին .
Իմտի Իշայի վէ օնու օղուլարընը Թագտիս է-
տիպ՝ օնլարը գուրպանա տալէթ էյլէտի :
- 6 Ե
օլտուքի՝ օնլար կէլտիքտէ , Ե լիապը կէօրտիլ . վէ
տէտի . Ի՛նչ գիգան Բապպըն մէսիհի էօնիւնտէ

տիր : Եմնա թապալ Շ էմուէլէ տէտի . կէօսթէ-
 րիշինէ վէ պոյունուն աւզունլուղունա պաճմա .
 զիրա պէն օնու րէտտ էթտիմ . չին ատէմին պազ-
 տըղը օլմաղ . զիրա ատէմ՝ կէօրիւնէնէ պազար ,
 ամմա թապալ եիւրէյէ պազար : Ենտէն Իշայ Ե-
 պինատապը չաղըրըպ՝ օնու Շ էմուէլին էօնիւն-
 տէն կէչիրտի . վէ օ տէտի . թապալ պունու տախի
 սէչմէմիշ տիր : Խմտի Իշայ Շ ամայը կէչիրտի .
 վէ օ տէտի . թապալ պունու տախի սէչմէտի : Ս է
 Իշայ Շ էմուէլին էօնիւնտէն եէտի օղլունու կէ-
 չիրտիքտէ , Շ էմուէլ Իշայէ տէտի . թապալ պուն-
 լարտան սէչմէմիշ տիր : Ենտէն Շ էմուէլ Իշայէ
 տէտի . Չօճուգլար թէմամ օլտոճմու . վէ օ տէտի .
 Տաճա էն քիւչիւյիւ գալտը , վէ իշթէ օ՝ գոյուն-
 լարը կիւտէյօր . վէ Շ էմուէլ Իշայէ տէտի . կէօն-
 տէրիպ՝ օնու ալ . զիրա օ պուրայա կէլմէյինճէ՝
 սօֆրայա օթուրմազըզ : Խմտի կէօնտէրիպ՝ օնու
 կէթիրտի . վէ օ՝ գըղըմթրաք չէմ կէօզէրի կիւ-
 զէլ վէ տիպէր չէճրէլի իտի . օլտէմ թապալ տէ-
 տի . Վալք , պունու մէսճ էթ . զիրա պու տուր :
 Ս է Շ էմուէլ եաղըն պույնուղունու ալըպ՝ օնու
 գարրնտաշլարընըն արասընտա մէսճ էյէտի . վէ
 օլ կիւնտէն սօնկրա՝ թապալըն թուհու Տալիսին
 իւզէրինէ գօնտու . անտէն Շ էմուէլ գալգըպ՝
 թամաթայա կիթտի :

Ս է թապալըն թուհու Սաուլտան պըրըլտը . վէ
 օնա՝ թապալ դարաֆընտան պիր քէօթիւ րուհ տ-
 զապ էտէր իտի : Ս է Սաուլտան գալլարը օնա
 տէտիլէր . Իշթէ հալա սանա՝ Ելտա գարաֆըն-
 տան քէօթիւ րուհ տալապ էտէյօր : Էալա է-
 ֆէնտիմիղ հուզարունտա օլան գալլարընա սէջ-
 լէտին քի՝ դանպուր չալմասընը պիլէն պիր ատէմ
 արասընլար . վէ օլաքի՝ Ելտահտան քէօթիւ րուհ .

- օէնին իւզերինէ կէլինճէ, օ՛ ելի իլէ չալկը չալա,
 17 վէ սանա էյի օլա: Իմտի Սաուլ գուլարընա
 տէտի. չալա պանա պիր էյի չալկը չալան քիմնէ
 18 Թէտարիք էտիպ՝ օնու պանա կէթիլին: Սէ աւ-
 շագլարտան պիրիսի ճէվապ վէլ իպ տէտի. Իշթէ
 Պէյթլէհէմլի Իշայնըն պիր օղլունու կէօրտիւմ,
 քի չալկը չալմասընը պիլեր. վէ օ՛ գուվվէթ սա-
 հիպի վէ ճէնք էրի վէ հհի քէլամ վէ կէօթէ-
 19 րիշլին ատէմտիր, հէմ Բապպ օնունլա տրո: Իմ-
 տի Սաուլ Իշայէ խապէրճիլեր կէօնտերիպ տէտի.
 Կայունլարըլա օլան օղլուն Տավիտի պանա կէօն-
 20 տեր: Սէ Իշայ էքմէքլեր իլէ վէ պիր դուլում
 շէրապ իլէ վէ պիր քէշի օղլաղը իլէ էէ-սլէ պիր
 մէրքէպ ալըպ՝ օղլու Տավիտին եէտիլլէ Սաուլա
 21 կէօնտերտի: Սէ Տավիտ Սաուլա կէլիպ՝ օնուն
 հուզուրունտա տուրտու. վէ օ՛ օնու զայէթլէ սէվ-
 տի, վէ օ՛ օնուն սիլահլարընը գալարտան օլտու:
 22 Սէ Սաուլ Իշայէ կէօնտերիպ տէտի. Բէրէմ
 էյլէ, Տավիտ էօնիւմտէ տուրտուն. զիրա նազա-
 23 րըմտա լուգֆ պուլտու: Սէ օլտուքի՝ Լըլահտան
 Սաուլա բուհ կէլտիքտէ, Տավիտ դանպուրու ա-
 լըպ՝ էլի իլէ չալարըտը. վէ Սաուլ Ֆէրրահլանըպ՝
 քէնտինէ էյի օլուրուտու, վէ օնուն իւզերինտէն
 քէօթիւ բուհ կիտէրիտի:

ԳԼԵ, 17.

- 1 Սէ Գիլիշթիմլեր ապերլէրինի ճէնք իշիւն ճէմ՝
 էտիպ՝ Լէհուտատա օլան Սօխտա Թօփլանտը-
 լար. վէ Սօխ իլէ Լ՛զէգանըն պէյնինտէ Իֆէս-
 2 տամիմտէ օրտու գուրտուլար: Սէ Սաուլ Խա-
 րաէլ օղլուլարը իլէ ճէմ՝ օլըպ՝ Իշա վաաիսինտէ
 օրտու գուրտուլար. վէ Գիլիշթիմլերի գարշըլա-
 3 մագ իշիւն ճէնկէ Թապուր տիգտիլեր: Իմտի

Վիլիշթիմէր պիւղարաֆտան պիւր տաղըն իւզէ-
 րինտէ տուրուրլարլար, վէ Խարաէլիէր օպիւր
 գարաֆտան պիւր տաղըն իւզէրինտէ տուրուրլա-
 րլար. վէ տէրէ արալարընտա իտի: Սէ Վիլիշ- 4
 թիմէրին օրտուտունտան՝ Լօլիաթ նամ՝ Լաթլու
 ալթը արշըն պիւր գարըշ պօլու պիւր փէհլիվան
 չըգտը: Սէ պաշը իւզէրինտէ պագըր պէօրք 5
 վարըտը, վէ փալու գըրհ կիյերիտի. վէ զըհընըն
 աղըրլըղը պէշ պին մըս՝ գալ պագըրըտը: Հէմ 6
 ալագլարընտա պագըր չիզմէլէրի՝ վէ ումուզարը
 արասընտա պագըր գալգանը վարըտը: Սէ մըզ- 7
 րաղընըն սըրըղը չիւհն հըֆֆէթի կիպի իտի. վէ
 մըզըղըն տէմրէնի՝ ալթը եիւզ մըս՝ գալ տէմիւ-
 տէն իտի. վէ գալգանընը գալտըրան՝ օնուն էօ- 8
 նիւնճէ կիտերիտի: Խմտի տուրտու, վէ Խարա-
 էլին թապուրլարընա չաղըրըպ՝ օնլարա տէտի.
 Եի չիւն ճէնկէ թապուր տիզմէյէ չըգարսընըզ.
 տէյիլմի քի պէն Վիլիշթիմիլիմ, վէ սիղ Սաու-
 լուն գուլարըսընըզ. արանըզտան պիւր ատէմ սէ-
 չին, վէ պանա էնսին: Եյէր պէնիմէ տէյիւշ- 9
 մէյէ՝ վէ պէնի էօլտիւրմէյէ գատիր օլուրսա, օլ-
 տէմ պիզ սիյէ գուլար օլալըմ. վէ էյէր պէն օնու
 եէնիպ էօլտիւրիւրսէմ, օ զէման սիզ պիզէ գուլ-
 լար օլուպ՝ պիզէ խըզմէթ էտէսինիզ: Ընտէն օ 10
 Վիլիշթիմիլի տէտի. Պէն պուկիւն Խարաէլին թա-
 պուրլարընը խօրլարըմ. պանա պիւր ատէմ վէրին,
 քի պէրապէր տէյիւշէլիմ: Սէ Սաուլ հէմ 11
 ճիւմէ Խարաէլ՝ Վիլիշթիմիլինին պու սէօլէրինի
 իշիտինճէ, իւրքտիւէր վէ շայէթլէ գօրգաուլար:
 Խմտի Տամիտ՝ Լէհուտա Պէյթլէհէմինտէն 12
 սէքիզ օղլու օլան Եշայ իսմինտէ Եֆրաթալը
 քիմնէնին օղլու իտի, քի օ՝ Սաուլուն կիւնլէրինտէ
 ատէմլէր արասընտա իթիթիար քիմնէ սայըլըրը-

- 13 տը . Ս է Նշայնքն իւշ պէջիւք օղու կիտիպ՝
 Ե առկուն արարնճա ճէնկէ կիթմիշէր իտի . վէ
 ճէնկէ կիտէն իւշ օղունուն ատլարը՝ իւքի Նշիապ
 վէ իքինճիսի Նշինատապ վէ իւշինճիսիւ Ե ա-
- 14 մա իտի : Տափիտ իսէ օնուն էն քիւշիւյիւ իտի .
 իմտի իւշ պէջիւքլէր Սառկուն արարնճա կիթ-
- 15 տիլէր : Նմա Տափիտ Սառկուն եանընտան կի-
 տիպ՝ պապասընն սիւրիւլէրինի կիւթմէք իշին՝
- 16 Պէյթիւհէմէ տէօնտիւ : Ս է օ Վիլիշթիմիլի սա-
 պահ վէ ախշամ գրոգ կիւն եազլաշըպ՝ մէյտան՝
- 17 օգուրուտու : Ս է Նշայ՝ օղու Տափիտէ տէտի .
 Նալա գարընտաշարըն իշին պու պիր էօլչէք
 գափուլմիւշ պուղտայր վէ պու օն էքմէյի ալ տա՝
- 18 գարընտաշարըն օրտույա սէյիթի : Նմա պու
 օն թաղէ փէյնիթի պինպաշըյա կէօթիւր . վէ գա-
 րընտաշարըն սէլամէթտէմիտիր եօզլա , վէ օն-
- 19 լարտան նիշան ալ : Ս է Սառկ Տէմ օնլար վէ
 ճիւմէ Խարաէլ ատէմլէրի Նշա վատիսինտէ Վի-
- 20 լիշթիմլէր իլէ ճէնք էտէրլէրիտի : Խմտի Տափիտ
 սապահլայրն էրքէն գալգըպ՝ սիւրիւլիւ պէքչիլէ
 պրագտը , վէ Նշայնքն օնա ըսմարլատըղը՝ կիպի
 գալտըրըպ կիթտի . վէ ա՛րապալար տաիրէսինէ
 կէլտիքտէ՝ ա՛քէր թապուրա՝ չըգմըշըտը , վէ ճէնք
- 21 իշին կիւպեանկ չէքէյօրլարըտը : օ Վիլիա Սա-
 րաէլ իլէ Վիլիշթիմլէր՝ ա՛քէր ա՛քէրէ գարըն
- 22 թապուր տիլմիշէրիտի : Խմտի Տափիտ իւզէ-
 րինտէն գապլարը՝ գապլար պէքչիսինն էլինէ
 թէսլիմ էտիպ՝ թապուրա՝ սէյիթտի . վէ վարըպ՝
 գարընտաշարը սէլամէթտէմի սուալ էյլէտի :
- 23 Ս է օ՝ օնլար իլէ սէյլէշի իքէն , իշթէ օ լյաթ-
 տէն Վիլիշթիմիլ լյօլիաթ նա՛մ փէհլիվան Վիլիշ-
 թիմլէրին թապուրունտան չըգըպ՝ օլ սէօզլէրինէ
- 24 կէօրէ սէյլէրիտի . վէ Տափիտ իշիթտի : Ս է

Հեփ Խարաէլ աստեմէրի օ քիմնէյի կեօրտիւքը-
րինտէ, օնուն եիւղիւնտէն գաշտըլար, վէ զայեթ-
լէ գօրգտուլար: Ս Է Խարաէլ աստեմէրի տէտի- 25
լէր. Հ ու չըգան աստեմի կեօրտիւնիւզմի, քի օ՝
Խարաէլի խօրլամաղա՝ չըգայօր. իմտի օլաքի՝ օնու
քիմ՝ էօլտիւրիւրսէ, փատիշահ օնու չօգմալ իլէ
զէնկին էտէճէք, Հէմ օնա գըզընը՝ վէրէճէքտիւր,
վէ պապասընըն էվինի Խարաէլտէ մուաֆվ էտէ-
ճէք: Ս Է Տազիտ եանընտա տուրան քիմնէլէրէ 26
սէյլէյիպ տէտի. Պու Վիլիշթիմիլի էօլալիւրիւպ՝
Խարաէլտէն խօրլուղու կիտէրէն քիմնէյէ նէ՝ օ-
լաճագ. զիրա պու սիւննէթսիգ Վիլիշթիմիլի քիմ
տիւր քի՝ սաղ Ղլաշըն թապուրունու խօրլայա:
Ս Է խալգ օնա՝ օ սէօզէ կէօրէ սէյլէյիպ տէտի. 27
(Նու էօլտիւրէն աաէմէ էյլլէ օլաճագալըր: Խմ- 28
տի օնուն պէշիւք գարընտաշը Լչիապ՝ օնուն օա-
տէմէր իլէ սէյլէշտիյինի իշիտիճէ, Լչիապըն
էօրքէսի Տազիտէ գութուշուպ տէտի. Սէն պու-
րայա նէյէ՝ էնտին, վէ օ աղ գօյունլարը չէօրտէ
քիմէ՝ պրագտըն. պէն սէնին քիպրինի վէ եիւրէ-
յինին եարամազըլընը պիլիրիմ. էլպէթթէ սէն
ճէնկի կէօրմէյէ էնտին: Ս Է Տազիտ տէտի. 29
Հ իմտի նէ՝ էյլլէտիմ, պու լաֆ տէյիլմի: Լն- 30
տէն օնուն եմնընտան պիր զայրիսինէ տէօնիւպ՝
եինէ պու սէօզլէրէ կէօրէ սէյլէտի. վէ խալգ օնա
օ սէօզլէրէ կէօրէ ճէվապ վէրտիլէր:

Խմտի Տազիտին սէյլէտիյի սէօզլէրի իշիտիլ- 31
տի, վէ օնլարը Սաուլուն Հուզուրունտա խապէր
էթտիքտէ օ՝ օնու ալտը: Ս Է Տազիտ Սաուլա 32
տէտի. Պունուն իշիւն Հիշ պիր աստեմին եիւրէյի
սիււլմէսին. պու գուլուն կիտիպ՝ պու Վիլիշթիմիլի
իլէ ճէնք էտէճէքտիւր: Ս Է Սաուլ Տազիտէ 33
տէտի. Պու Վիլիշթիմիլին իւղէրինէ կիտիպ՝ օ-

- նաւաւ տէօյիւշմէյէ գաւոր օլամադարն . զիրաւն
կէնճախն , օ իսէ կէնճիյիւնտէն պերի ճէնքճիտիր :
- 34 Սէ Տաւիտ Սաուլա տէտի . Պու գուլուն պապա-
սընըն գօյունլարընը կիւտէրքէն , աբալան վէ պը
կէլտի , վէ սիւրիւլէրտէն գօյուն կէօթիւրտիւ :
- 35 Սէ պէն օնուն արտընճա չըգրպ' օնու վուրտում ,
վէ օնուն աղզընտան գուրթարտում . վէ օ իւզէրիմէ
հիւճիւմ էթտիքտէ , օնու սագալընտան գութուպ'
- 36 օնու վուրտում , վէ օնու էօլտիւրտիւմ : Պու գու-
լուն հէմ արալանը հէմ պըյը եօլտիւրտիւ . պու
սիւննէթսիզ Վիլիշթիմլի տախի օնլարըն պիքէ
կիպի օլաճագ . զիրաւ սաղ Մաւհըն թապուրունթ
- 37 խօրլամըշտըր : Մնտէն Տաւիտ տէտի . Պէնի
արսլանըն փէնչէսիւնտէն վէ պընըն փէնչէսիւ-
տէն գուրթարան Մապպ' օ' պու Վիլիշթիմլիին
էլիւնտէն տախի պէնի գուրթարաճագտըր . իփաթ
Սաուլ Տաւիտ տէտի . Լիթ , վէ Մապպ պէնիւլէ
- 38 օլա : Սէ Սաուլ Տաւիտ քէնտի սիւրհարընը
գուշաթտը , վէ օնուն պաշընա պիր պագըր պիթթ
- 39 գօտու . հէմ օնա զըրհ կիյտիտի : Սէ Տաւիտ
սիւրհարընըն իւլէրինէ գըլըճընը գուշանտը , վէ
կէզմէյէ իսթէտի . զիրաւ ալըշմամըշտըր . վէ Տա-
ւիտ Սաուլա տէտի . Պունլարըլա կէզմէյէ գաւոր
տէյիլիւմ . զիրաւ ալըշմամըշտըր . իփտի Տաւիտ օն-
լարը իւզէրինտէն չըգապտը :
- 40 Մնտէն տէյնէյիւի էլիւնէ պըպ' քէնտինէ տէ-
րտէն պէշ չագըլ դաշը սէշտի , վէ օնլարը քէնտի
չօպան տաղարճըղընա' եպնի եանճըղընա' գօտու .
վէ շափանը էլիւնէ պըպ' Վիլիշթիմլիէ եանաշ-
- 41 տը : Սէ Վիլիշթիմլի Տաւիտէ եագլաշմաղա
կէլիւրտի , վէ օնուն գալգանընը գալտըրան քիմնէ
- 42 օնուն էօնիւնտէ իտի : Սէ Վիլիշթիմլի պագըպ'
Տաւիտի կէօրտիւ , վէ օնու խօրլարը զիրաւ օ' կիւ-

զէլ շէհրէ ին գըղմթրաք պիր կէնճ իսի: Իմ 43
տի Վիլիշթիմի Տափտէ տէտի. Պէն քեօփէ քփ-
իմ քի՝ պանա տէյնէքլէ կէլիսին. վէ Վիլիշթիմ-
ի՝ Տափտի քենտի ալաշլարը իլէ պէտաուա՝ էյ-
քտի: Ինտէն Վիլիշթիմի Տափտէ տէտի. Պա- 44
նա կէլ, վէ սենին էթլէրինի կէյիւն գուշարընա
վէ գըրըն ճանափարընա վէրէյիմ: Ս է Տա- 45
փտ Վիլիշթիմիլէ տէտի. Սէն պանա գըլըճ վէ
մըղըազ վէ գալգան իլէ կէլիսին, ամմա պէն սա-
նա ա՛ջքերլէր (ապպընըն՝ վէ խօրլաաըղըն՝ Խա-
րաէլ Թապուրարընըն Վըաշընըն ասը իլէ կէլի-
րիմ: Պուկին (ապպ սէնի էլիմէ Թէպիմ էտէ- 46
ճէքտիր. վէ սենի էօլտիրիւպ՝ իւզերինտէն պա-
շընը ալաճաղըմ, վէ Վիլիշթիմիլէր օրաուաուուն
լէշէրինի պուկին կէյիւն գուշարընա վէ եերին
ճանափարընա վէրէճէյիմ, վէ ճիւմլէ եեր Խա-
րաէլին Վըաշը վար իտիյինի պիլէ: Ս է ճիւմլէ 47
պու ճէմաա՛թ պիլէլէր քի՝ (ապպ գըլըճըլա վէ
մըղըազըլա գուրթարմազ. զիրա ճէպք (ապպըն-
տըր, վէ օ սիզի էլիմիզէ Թէսլիմ էտէճէքտիր:
Ս է օլտաթի՝ օ Վիլիշթիմի գալգաը, վէ կիտիպ 48
Տափտին եանընա՝ եաղլաշտըղընաա, Տափտ
տաիի աճէլէլէն Վիլիշթիմիլէի գարշըլամաղա
Թապուրա՝ սէյիթտի: Ինտէն Տափտ էլինի 49
տաղարճըղընա սալըպ՝ օրատան պիր գաշ ալտը, վէ
օնա սափան իլէ աթըպ՝ Վիլիշթիմիլէի ալընընա
վուրտա, վէ գաշ օնուն ալընընա պաթաը, վէ օ՝
եիւկիւ գոյուն եերէ տիւշտի: Ս է Տափտ Վի- 50
լիշթիմիլէին իւզերինէ սափան իլէ վէ գաշ իլէ
զալիպ օլտա, վէ Վիլիշթիմիլէի վուրտա՝ օնա էօլ-
տիրտա. ամմա Տափտին էլինտէ գըլըճ եօղու-
աու: Իմտի Տափտ սէյիթտիպ՝ Վիլիշթիմիլէին 51
իւզերինտէ տաւրաու. վէ օնուն գըլըճընը ալըպ:

- մու գընընտան չըգարար , վէ մու էօտիւրիւյ
 պաշընը օնոնլա քէստի . վէ Ֆիլիշթիմիլէր քէն-
 տիլէրին գահրիմանըն էօրտիյիւնիւ կէօրտիւքէ-
 62 րինտէ՝ գաշարլար : ()լտէմ խարաէլ վէ լա-
 հուտա տտէմլէրի գալգըպ՝ կիւլպեանկ չէքտիլէր
 վէ Ֆիլիշթիմիլէրի թա տէրէյէ վարընճայէտէք՝ վէ
 թա] : գրօն գափու լարընատէք գօվալատըրար . վէ
 Ֆիլիշթիմիլէրին եարալըլարը Ը աարիմ եօլունտա
 վէ թա լյաթատէք հէմ թա] : գրօնատէք տիւշ-
 63 տիւլէր : Ս է խարաէլ օղուլարը Ֆիլիշթիմիլէրի
 գօվալամագտան տէօնիւպ՝ օնլարըն օրտուտուն
 64 եաշմարտըլար : Ս է Տափիա Ֆիլիշթիմիլին
 պաշընը ալըպ՝ օնու լաշրուշարիմէ՝ կէօթիւրտիւ .
 օնուն սիւահլարընը իսէ , քէնտի չաաըրընա գօ-
 տու :
 65 Ս է Սաուլ՝ Տափիա Ֆիլիշթիմիլի գաշըրա-
 մաշա չըգարքէն կէօրտիյիւնտէ , սէրապքերի
 Լ՝պնէրէ տէտի . Պու ուշագ քիմի՞ն օղուտուր ,
 եա Լ՝պնէր . վէ Լ՝պնէր տէտի . Ղ՝անըն սաղարը
 66 եա փատիշահ , պիլմէմ : Ս է փատիշահ տէտի .
 67 Սաուլ էյլէ , պու կէնճ քի Ռի՞ն օղուտուր : Ս է
 Տափիա Ֆիլիշթիմիլին գաթլինտէն տէօնէրքէն՝
 Լ՝պնէր օնու ալար , վէ Ֆիլիշթիմիլին պաշը օնուն
 էլինտէ օլարագ՝ օնու Սաուլուն էօնիւնէ կէօ-
 68 թիւրտիւ : Ս է Սաուլ օնա տէտի . Վիմի՞ն օղ-
 ւուտուն , եա չօճուլ . վէ Տափիա տէտի . Սաուլուն
 Պէյթլէհէմիլ իշայնըն օղու իմ :

ԳԼԸ, 18.

- 1 Ս է օղուքի՝ Սաուլա սէօյլէմէյի թէմամ էթ-
 տիքտէ , լաճաթանըն ճանը Տափիա ճանընա
 պաղանտը . վէ լաճաթաննու քէնտի ճանը կիւ
- 2 պի սէվտի : Ս է ոչ կիւնտէ Սաուլ օնու ալար , վէ

պապասընդն եզինէ տեսնմէյէ գոյվերմէտի : Ս է 3
 Լօնաթան Տափիտ իլէ ա՛հտ քեսիշտի . զիրա օնու
 ճանք՝ կիպի սէվերիտի : Ս է Լօնաթան իւղէ- 4
 բինտէ օլան իւթ էս՝ վապընը սօյունուպ՝ օնու վէ
 ախր էս՝ վապլարընը գըլըճընա վէ եպընա վէ
 գուշաղընա վարընճա Տափիտէ վերտի : Իմտի 5
 Տափիտ՝ Սաուլ օնու հէր ներէյէ կէօնտերաի իսէ,
 չըգարրտը, վէ ա՛գըլանէ հարաքէթ էտերիտի . վէ
 Սաուլ օնու ճէնքճիլերին իւղերինէ գօտու , վէ
 ճիւմէ գափմըն նազարընտա հէմ՝ Սաուլուն գուլ-
 լարընըն նազարընտա տախի խօշ իաի : Ս է 6
 օլտուքի՝ Տափիտ Ֆիլիշթիմիլինին գաթլինտէն
 տէօնտիւքտէն սօնկրա՝ օնլար կէլիր իքէն , Խարա-
 ելին ճիւմէ շէհլերինտէն գարըլար իրլայարագ՝
 վէ բագս էտերէք , տաիրէլեր՝ շաղարըլա վէ քէ-
 մանլարըլա փատիշահ Սաուլու գարշըբամաղա
 չըգարըլար : Ս է օյնայան գարըլար ճէփապ վէ- 7
 բիպ տերլերիտի . Սաուլ պինլերինի՝ վէ Տափիտ
 ճնպինլերինի վուրտու : Իմտի Սաուլ զպէթլէ 8
 էօրքէլէնտի , վէ պու սէօզ օնուն խօշունա կէլմ-
 յիպ տէտի . ()նպինլերի Տափիտէ վերտիլեր , վէ
 պանա պինլերի վերաիլեր . իմտի օնա փատիշահ-
 լըգտան զայրի նէ գալտը : Ս է օլ կիւնտէն սօնկ- 9
 բա Սաուլ Տափիտէ կէօզ տիքերիտի :

Ս է օլտուքի երթէսի կիւն Սաուլուն իւղերինէ 10
 Լըլահտան քէօթիւ րուհ գօնուպ՝ էփին օրթա-
 սընտա փէյղամպերլիք էթտի , վէ Տափիտ զայրի
 վագթտէքի կիպի էլի իլէ չալլը՝ չալարըտը . վէ
 Սաուլուն էլինտէ մըղըմգ վարըտը : Իմտի Սա- 11
 ուլ մըղըմզը՝ Տափիտտէն տիվադա սափլարըմ
 տէյերէք՝ աթտը , ամեն Տափիտ օնուն եիւղին-
 տէն լքի տէֆա՝ եան վերտի : Իմտի Սաուլ Տա- 12
 փիտին եիւղինտէն գօրգարըտը . զիրա ի՛նպոյ Բ-

- 13 նույն խոսքի, ամեն Սաուլուան կիթմիշ խոսքի: Սէ
 Սաուլ օնու՝ քէնտի եանընտան սիւրիւպ՝ օնու
 պինպաշը էյլէտի. վէ ս՝ գաւմըն էօնիւնտէ չըգըպ
 14 կիրէրիտի: Սէ Տավիտ ճիւմլէ եօլլարընտա ա՝
 գիլանէ հարսքէթ էտէրիտի. վէ Ռապպ օնոււնլա
 15 խոսքի: Սէ Սաուլ օնոււն զայէթլէ ա՝ գիլանէ հա-
 րսքէթ էթտիյինի կէօրտիւքտէ, օնոււն եիւզիւն-
 16 տէն գօրգաւրըտը: Սէ ճիւմլէ խարաէլ հէմ Լէ-
 հուտա Տավիտի սէվէրլէր խոսքի. զիրա էօնլէրինտէ
 օ չըգըպ կիրէրիտի:
- 17 Խմտի Սաուլ Տավիտէ տէտի. Խշթէ պէջիւք
 գըզըմ Սէրապ՝ օնու սանա գարը՝ վէրէճէյիմ,
 հէման պանա գուվվէթ սահիպի օլուպ՝ Ռապ-
 պըն ճէնքլէրինի ճէնք էյլէ. զիրա Սաուլ տէտի.
 օնոււն իւզէրինէ պէնիմ էլիմ օլմասըն, իլլա օնոււն
 18 իւզէրինէ Վիլիշթիմլէրին էլի օլոււն: Սէ Տա-
 վիտ Սաուլա տէտի. Պէն քիմ իմ, վէ էօմրիւմ
 էաթոպ պապամըն էվի խարաէլտէ նէտիր, քի փա-
 19 ախշահըն տամատը՝ օլայըմ: Սէ օլտու քի՝ Սա-
 ուլոււն գըզը Սէրապ Տավիտէ վէրիլէճէք զէման-
 տէ, օ՝ Սէհօլաթլը Սէրիէլէ գարը՝ իշիւն վէրիլ-
 20 տի: Սէ Սաուլոււն գըզը Սիսալ Տավիտի սէ-
 վէրիտի. վէ Սաուլա խապէր վէրտիքլէրինտէ,
 պու նէսնէ օնոււն կէօլլէրինտէ խօշ կէօրիւնտի:
 21 Սէ Սաուլ տէտի. Պէն օնու օնա վէրէյիմ քի՝ օ-
 նա տուզագ օլա, վէ Վիլիշթիմլէրին էլի օնոււն իւ-
 զէրինէ օլա. իմտի Սաուլ Տավիտէ տէտի. Պանա
 22 պուկիւն իքինճի տամատ օլ: Էմ Սաուլ գուլ-
 լարընա էմր էթտի քի՝ Տավիտէ կիզլիճէ սէյլէ-
 յիպ՝ Խշթէ փատիշահ սէնտէն խօշնութտուր,
 հէմ օնոււն ճիւմլէ գուլլարը սէնի սէվէյօրլար,
 23 իմտի հալա փատիշահ տամատ օլ տէյէլէր: Սէ
 Սաուլոււն գուլլարը պու սէօզլէրի Տավիտին գուլ

լազարն առ սեյլէտիքլերին տէ, Տավիտ տէտի .
 փատիշահ տամատ օլմատը կէօզլերինիզտէ քիւ-
 չիւք շէյմիտիր . պէն իսէ Փագիր վէ հագիր քիմսէ
 իմ : Սէ Սաուլուն գուլարը օնա խապեր վերիպ 24
 տէտիլէր . Տավիտ պունուն կիպի սէօզլէր սեյլէ-
 տի : Սէ Սաուլ տէտի . Տավիտէ պէյլէ տէյէ- 25
 սիդ . փատիշահ ճէհէզ իսթէմէզ , իլլա եիւզ Ֆի-
 լիշթիմ զուլֆէսի քի՝ փատիշահն տիւշմէնլերին-
 տէն ինթիգամ ալլնա . Սաուլ իսէ Տավիտի Ֆի-
 լիշթիմլերին էլինէ տիւշիւրմէյէ Ֆիքր էտերիտի :
 Խմտի օնուն գուլարը պու սէօզլերի Տավիտէ խա- 26
 պեր էթտիքլերին տէ , պու նէսնէ կէօզլերին տէ
 էյի կէօրինտիւ , քի փատիշահն տամատը օլտ :
 Խմտի կիւնլէր թէմամ օլմագտան էվվէլ , Տավիտ 27
 գալլըպ՝ ատէմլերի իլէ պերապեր կիթտի , վէ
 Ֆիլիշթիմլերտէն իքի եիւզ ատէմ էօլտիւրտիւ ,
 վէ Տավիտ օնլարըն զուլֆէսինի կէթիւրտի , վէ
 օնլարը թէմամէն փատիշահա վերտիլէր , քի
 փատիշահ տամատ օլա . իմտի Սաուլ օնա՝ քէն-
 տի գըզը Սիխալը գարը՝ իչիւն վերտի : Սէ Սա- 28
 ուլ՝ Բապպըն Տավիտ իլէ օլտուղունու՝ վէ գըզը
 Սիխալըն օնու սէվտիյինի կէօրիւպ պիլտիքտէ ,
 Սաուլ Տավիտտէն տահա զէյատէ գօրգմաղա 29
 պաշլատը . վէ Սաուլ ճիւմլէ կիւնլերտէ՝ Տավիտ
 տիւշմէն օլտու : Բնտէն Ֆիլիշթիմլերին պէյլէ- 30
 րի՝ չըգտըլար . վէ օլտուքի օնլարըն չըգմասընտան
 սօնկրա , Տավիտ Սաուլուն ճիւմլէ գուլարըն տան
 զէյատէ ա՝ գիլանէ հարտքէթ էտերիտի . վէ օնուն
 ատը զայէթ մէշհուր օլտու :

ԳԵՇ, 19:

Սէ Սաուլ՝ օղու Եօնաթանա վէ ճիւմլէ գուլ- 1
 արընա տէտիքի՝ Տավիտի էօլտիւրէլէր : Բմմ 2

- Սառուլուն օղու Լօնաթան Տավիտեն ղայեթլէ
խօշլանըրտը, վէ Լօնաթան Տավիտէ խապեր
էտիպ տէտի. Պապամ Սառուլ սէնի էօլտիւրմէյէ
արայօր. իմտի հալա քերէմ էյլէ սապահատէք
սագըն, վէ պիր կիզլի ներտէ օթուրուպ հըֆղ օլ:
- 3 Լնտէն պէն չըգըպ՝ սէնին օլտուղուն թարլատա
պապամըն նանընտա տուրայըմ, վէ սէնին իչին
պապամա սէյլէյիմ, վէ նէ օլտուղունու կէրիւպ՝
- 4 սանա խապեր էտէյիմ: Իմտի Լօնաթան պա-
պասը Սառուլ Տավիտին հագգընա էյի սէյլէտի,
վէ նա տէտի. Փատիշահ գուլու Տավիտին կիւ-
նահընա կիրմէսին, զերա օ՝ սանա գապահաթ իշ-
լէմէտի, լաքին օնուն իշլերի սանա ղայեթլէ ֆայ-
- 5 տալը՝ տըր: Չիւքի ծանընը էլինէ գօյուպ՝ Վի-
լիշթիմլէյի վուրտու, վէ Բապպ ճիւմլէ Խորաէլէ
պէջիւք գուրթուլուշ էյլէտի. սէն կէօրտին վէ
սէվինտին. իմտի նի՞չին Տավիտի սէպէպսիզ էօլ-
տիւրմէքլէ, սուշսուզ գանըն կինահընա կիրէ-
- 6 ճէքսին: Ա է Սառուլ Լօնաթանըն սէօլինիւ
տինկլէտի. հէմ Շառուլ նէմին էթտի. Բապպ
- 7 սաղտըր, օ՝ էօլմէյէճէքտիր: Իմտի Լօնաթան
Տավիտի չաղըրտը, վէ Լօնաթան օնա հէփ պու
սէօլերի խապեր էյլէտի. հէմ Լօնաթան Տա-
վիտի Սառուլ կէթիրտի, վէ օ՝ էվլէլքի կիպի օ-
նուն հուզուրունտա օլուրուտու:
- 8 Ա է թէքրար ճէնք օլտու, վէ Տավիտ չըգըպ՝
Վիլիշթիմլէր իլէ ճէնք էյլէտի, վէ օնլարտա պիր
պէջիւք գըրղը՝ն էյլէտի, վէ օնլար օնուն էօնին-
- 9 տէն գաշտըլար: Ա է Սառուլուն իւղէրինէ
Բապտպան քէօթիւ րուհ կէլտի, վէ օ՝ էվլինտէ օ-
թուրուրուտու, վէ օնուն մըզըաղը էլինտէ իտի.
- 10 Տավիտ տէ էլի իլէ չալըյը չալարըտը: Իմտի
Սառուլ մըզըաղա Տավիտի տիվաթա սաիլամաղա

չալըստը . ամամ օ՝ Սաուլուն էօնիւնտէն եան վե-
րիպ՝ օ՝ Տըզդագլա տիվարը՝ վուրտու , վէ Տավիտ
գաչըպ՝ օ կէճէ գուրթուլտու : Ընտէն Սաուլ 11
Տավիտին էվինէ խապերճիլէր կէօնտերտի , քի օ-
նու պէքլէյիպ՝ սապահլայըն էօլտիւրէլէր . ամամ
Տավիտին գարըսը Սիխալ օնա խապեր էտիպ՝
տէտի . Եյեր պու կէճէ ճանընը գուրթարմազ-
սան , եարըն սէն էօլտիւրիւլիւրսին : Իմտի Սի- 12
խալ Տավիտի փէնճերէտէն էնտիրտի . վէ օկիտիպ
գաչտը , վէ գուրթուլտու : Սէ Սիխալ պիր սու 13
րէթ ալըպ՝ օնու տէօշէյէ գօտու . վէ օնուն պաշը-
նա քէշի գըլընտան պիր եաստըգ գոյուպ՝ օնու պիր
էօրթիւ իլէ էօրթտիւ : Սէ Սաուլ Տավիտի 14
դութմաշա խապերճիլէրի կէօնտերտիյինտէ , օ
տէտի . Իսասթա տըր : Ընտէն Սաուլ Տավիտի 15
կէօրմէյէ խապերճիլէր կէօնտերիպ՝ տէտի . () Նու
պանա եաթագլա կէթիրին , քի օնու էօլտիւրէյիմ :
Սէ խապերճիլէր վարտըգլարընտա , իշթէ եա- 16
թագտա՝ պաշընտա քէշի գըլընտան պիր եաստըգ
իլէ՝ սուրէթ իտի : Սէ Սաուլ Սիխալա տէտի . 17
Պէնի նիճիւն պէջլէ ալտաթտըն , վէ տիւշմէնիպ
սալըվերտին , վէ գուրթուլտու . վէ Սիխալ Սա-
ուլա տէտի . () պանա տէտի քի Պէնի սալըվեր ,
նիճիւն սէնի էօլտիւրէյիմ :

Պու վէճճլէ Տավիտ գաչըպ գուրթուլտու , վէ 18
Բամաթա Ը էմուէլէ վարըպ՝ Սաուլուն օնա հէփ
էյլէտիյինի օնա խապեր էյլէտի . վէ օ Ը էմուէլ
իլէ վարըպ՝ Լպյօթտա սաքին օլտուլտը : Սէ 19
Սաուլա խապեր վերիլիպ տէնիլտի . Իշթէ Տավիտ
Բամաթտա քի Լպյօթտա տըր : Սէ Սաուլ 20
Տավիտի գութմաշա խապերճիլէր կէօնտերտի .
վէ օնլար փէյշամպերլիք տէն փէյշամպերլիք
ճիպիյէթինի՝ վէ օնլարըն իւզէրինէ նասպ օլմուլ

- Շէմուէլին տուրտուղունու կէօրտիւքէրինտէ ,
 Խառւուն խապերծիլերի իւզերինէ Լլահըն Բու-
 հու օլուպ' օնլար տախի փէյղամպերլիք էթտիլեր :
- 21 Սէ Սաուլա խապեր օլունտուգտա , պաշգա խա-
 պերծիլեր կէօնտերտի , վէ օնլար տախի փէյղամ-
 պերլիք էթտիլեր . վէ Սաուլ թէքրար իւշիւնծիւ
 տէֆա խապերծիլեր կէօնտերտի , վէ օնլար տախի
- 22 փէյղամպերլիք էթտիլեր : Լնտէն քէնտիսի
 տախի Բամաթա կիթտի , վէ Սէխօտա օլան պէօ-
 յիւք դույույատէք կէլտիքտէ , սուալ էտիպ' Շէ-
 մուէլ իլէ Տաւիտ նէրէտէտիր տէտի . վէ պիւք իւնէ
 իշթէ օնլար 'Նայօթտա Բամաթտա' տըր տէտի :
- 23 ()լտէմ' օ' օրայա Բամաթտաքի 'Նայօթտա վար-
 տը . վէ օնուն իւզերինէ տախի Լլահըն Բուհու օ-
 լուպ' իլերի կիտէրէք Բամաթտաքի 'Նայօթտա կէ-
- 24 լինծէ յէտէք փէյղամպերլիք էտէրիտի : Իմտի օ'
 տախի էս' վապլարընը չըգարըպ' Շէմուէլին էօ-
 նիւնտէ օ' տախի փէյղամպերլիք էտէրիտի , վէ
 պիւթիւն օ' կիւն վէ պիւթիւն օ'կէծէ չըփլագ տիւշ-
 տի . օնուն իշիւն տէրլէր քի Սաուլ տախիմի փէյ-
 ղամպերլէր իլէ տիր :

ՊԵՇ, 20:

- 1 Սէ Տաւիտ Բամաթտաքի 'Նայօթտան գաչտը ,
 վէ վարըպ' Լօնաթանըն էօնիւնտէ տէտի . Պա-
 պանըն հուղուրունտա նէ' իշլէտիմ , սուչում նէ' ,
- 2 վէ գապահաթլում նէ' քի օ' ճանըմ' արայօր : Սէ
 օ' տէտի . Զաշա , էօլմէլսին , իշթէ պտպամ' պէօ-
 յիւք նէսնէ եա քիւլիւք նէսնէ էյլէմէզ , պէնիմ'
 դուլաղըմտա քէշֆ էթմէյինծէ , վէ պու նէսնէյի
 պտպամ' պէնտէն նի' չիւն սագլայաճագ , ասը եօգ
- 3 տուր : Սէ Տաւիտ եէմի'ն տախի էտիպ տէտի .
 Պապան' պէնիմ' սէնին նագարընտա լուգֆ պուլ-

տուղղումու էյի պիլիք, օնոն իչին տէր քի՝ Լօ-
նաթան պունու պիլմէսին, օլմայա քի գասալէթ-
լէնէ. ամմա լապպ սաղտըր, վէ սէնին ճանըն սաղ
տըր, քի պէնիմ իլէ էօլիմին արասընտա պիթ
ատըրմ անճագ վար: Ս է Լօնաթան Տավիտէ 4
տէտի. Ղանընըն նէ իսթէտիլինի սեղլէ, վէ սա-
նա էտէյիմ: Լնտէն Տավիտ Լօնաթանա տէտի. 5
Լշթէ եարըն այպաշտըր. վէ պէն էլպէթթէ փա-
տիշահ իլէ եէմէք եէմէյէ օթուրմալըյըմ. իմոի
պէնի սալը՝ վէր քի՝ իւչինճիւ կիւնիւն ախշամա-
տէք գըրտա՝ սագլանայըմ: Լյէր պապան պիթ 6
վէճճլէ պէնի արաբսա, տէքի. Տավիտ՝ քէնտի
շէհրի Պէյթլէհէմէ սէյիթիթմէյէ պանա փէք
եալվարտը, զիրա օրատա պիւթիւն գապիլէնին
երլլը՝ գ գուրպանը օլույօր: Լյէր պէղլէ տէր- 7
սէ, Փէք էյի. գուլունա սէլամէթ տիր. ամմա տա-
րըլպ էօրքէլէնիրսէ, պիլքի՝ օնտա քէօթիւլիք
թէքմիլ օլմուշտուր: Լմոի գուլունա ինայէթ 8
էյլէ. զիրա պու գուլուն՝ սէնինլէ լապպըն ա՛հալ-
նա՝ կէթիրտին, վէ էյէր պէնտա պիթ ճիւրմ վար
խսէ, պէնի սէն էօլտիւր. պէնի նի՛շին պէղլէ՝
պապանա՝ կէթիւրէսին: Ս է Լօնաթան տէտի. 9
Հաշա սէնտէն՝ քի պապամտա քէօթիւլիք թէք-
միլ օլմաղըլա, սէնին իւղէրինէ օղըպաճաղընը
պիթ վէճճլէ պիլտիլիմոնէ սանա խապեր վէրմէյիմ:
Ս է Տավիտ Լօնաթանա տէտի. Լա էյէր պա- 10
պան սանա սէրթ ճէվապ վէրիրսէ, պանա քիմ
խապեր էտեր: Ս է Լօնաթան Տավիտէ տէտի. 11
Կէլ գըրա՝ չըգալըմ. իմոի իքիսի գըրա՝ չըգտը-
լար: Լնտէն Լօնաթան Տավիտէ տէտի. Լա 12
Լարաէլին Լլահը լապպ, պու զէման եարըն եա
օպիթ կիւն պապամը թէճէստու էտիպ՝ Տավիտին
հագգընա խայր օլտուղունու կէօրտիյիւմոնէ, հէ-

- ման օ զէման կէօնաերիպ' սէնին գուլադլարենա
- 13 քեշֆ էթմէզսեմ, իապպ լօնաթանա պէյլէ՝
վէ պունտան զկլատէ էյլէյէ. ամմա էյեր պապամ
սանա քեմլիք էթմէքտէն խօշանըրսա, եինէ սե-
նին գուլադլենա քեշֆ էտիպ' սէնի կէօնտերէճէ-
յիմ, վէ սէլամէթլէ կիտէսին. վէ իապպ սէնինլէ
- 14 օլա, պապամ իլէ օլտուղու կիպի: Ո՛ր է տէյիլ
եալընըզ հէման պէն սաղ օլտուգչէ սէն պանա
իապպըն ինպյէթինի էտէսին, քի պէն էօլմէյիմ.
- 15 իլլա սէն ինպյէթինի պէնիմ էվիմտէն էպէտէն
քէմմէյէսին. նէ տէ իապպ Տավիտին տիւշմէնլէ-
րինին հէր պիրինի եէր եիւզիւ իւզերինտէն քէս-
- 16 տիյինտէ տախի: Սմտի լօնաթան Տավիտին էվի
իլէ ա՛հա քէսիշտի. վէ Գէրի. իապպ Տավիտին
- 17 տիւշմէնլէրինին էլինտէն արասըն: Ընտէն լօ-
նաթան Տավիտէ՝ օնու սէվտիյի էճիլտէն՝ թէք-
րար եէմի՛ն էթտիրտի. զիրա օնու ճանը՝ մուհապ-
- 18 պէթի իլէ սէվէր իտի: Ո՛ր է լօնաթան օնա տէ-
տի. լարըն այպաշտոր, վէ արանաճափսըն. զի-
- 19 րա սէտիրին պօշ գալաճագոր: Ո՛ր է իւշ կիւն
էյլէնիպ' աճէլէ էնէսին, վէ օիշին կիւնիւնտէ օլ
օրատա սագլանտըլըն մահալէ վարըպ' Լիլլ գաշը
- 20 եանընտա օթուրասըն: Ո՛ր է պէն օնուն եանընա
նիշանա օգ աթար կիպի՝ իւշ օգ աթաճաղըմ:
- 21 Ո՛ր է իշթէ ուշաղը՝ լիթ օգլարը պուլ տէյերէք՝
կէօնաերէճէյիմ. էյեր պիր վէճհլէ ուշաղա՝ իշ-
թէ օգլար սէնտէն պերիտիր, օնլարը ալ տէրսեմ,
օլտէմ կէլէսին. զիրա սանա սէլամէթ տիր, վէ
- 22 իապպ սալարը՝ հիշ պիր շէյ եօգտուր: Ըմմա
էյեր օղլանա պէյլէ տէրսեմ, իշթէ օգլար սէն-
տէն էօթէ տիր. օլտէմ կիտէսին. զիրա իապպ սէ-
- 23 նի կէօնտերմիշտիր: Ո՛ր է պէն իլէ սէն պու սէյ-
լէշտիյիմիզ սէօզտէ՝ պէնիմ իլէ սէնին արանտա
էպէտէն իապպըն տէպը՝ օլտուն:

Իմոսի Տաւիտ գրուտա ստգլանտը. վէ պայաւն 24
 օլտուգտա, փատիշահ գամմ էթմէք իշին սօֆ-
 րայա օթուրտու. Ս է փատիշահ էվմէքի կիպի 25
 քէնտի սէտիրինտէ՝ տիվարըն եանընտա քի սէ-
 տիրտէ օթուրտու. վէ Լօնաթան պաղա գաղղըպ՝
 Սաուլուն եանընտ Լոյնէր օթուրտու, վէ Տաւի-
 տին մահալի պօշ գալտը. Իմոսի Սաուլ օլ կիւնտէ 26
 Տիշ պիր շէյ սէյլմէտի. չին տէտի. (Յա պիր
 շէյ վագը օլմուշտուր. օ՝ նափաքտըր, էլպէթթէ
 փաք տէյլտիր. Ս է օլտուքի էրթէտի կիւնտէ՝ 27
 պըն իքինճիսինտէ տախի Տաւիտին մահալի պօշ
 իտի. Իմոսի Սաուլ՝ օղլու Լօնաթանտ տէտի. Լ-
 շայնըն օղլու Տէմ տիւն Տէմ պուկիւն նի չին սօֆ-
 րայա կէլմէտի. Ս է Լօնաթան Սաուլա ճէվապ 28
 էյլէտի. Տաւիտ պանա փէք եալվարտը քի Պէյթ-
 լէՏէմէ վարա. Ս է տէտի. Վէրէմ էյլէ, պէնի 29
 կէօնտէր. զիրա օ շէճրտէ պիգիմ գապիլէ գուր-
 պանըմըզ վար. վէ գարընտաշըմ քէնտիսի պանա
 թէնպիճ էթմէշտիր, Իմոսի հալա նաղարընտա
 լուգֆ պուտում իսէ, քէրէմ էյլէ պէնի գպվէր
 կիտէյիմ, վէ գարընտաշըմ կէօրէյիմ. օնտան
 էօթիւրիւ փատիշահըն սօֆրասընա կէլմէմշտիր.
 Իմոսի Սաուլուն էօրթէտի Լօնաթանա գաթու 30
 շուպ՝ օնա տէտի. Ս է տէտը վէ խալին գաթընըն օղ-
 լու, պիլմէ զմիւմ, քի սէն Խալ օղլունտ. քէնտի
 ալըպըն վէ անան չըփլագըղընըն ալըպը իշին
 սէշտին. (Օլրա Խալ օղլու եէր իւզերինտէ եա. 31
 շատըղը ճիւմէ կիւնլէրտէ՝ սէն վէ սէնին փատի-
 շահըղըն գալիմ օլամազ. Իմոսի հալա կէօնտէրիպ՝
 օնու պանա կէթիր, զիրա օ էօլմէ միւթա հագգ
 տըր. Ս է Լօնաթան պապասը Սաուլա ճէվապ 32
 վէրիպ՝ օնա տէտի. (ի չին էօլտիրիւլէ, օ՝ նէ
 էյլէտի. Ս է Սաուլ օնուն իւզերինտէ՝ օնու վար. 33

- մագ իշիւն՝ մըզը աղը՝ աթոր . օլտէմ Լօնաթան՝
պապասընըն Տափիտի էօլտիւրմէյէ գարար գըլ-
34 աղընը պիլտի : Ս է Լօնաթան էօրքէ գըղըն-
ըղը իլէ սօֆրատան գալգըպ՝ այըն իքինճի կի-
նիւնտէ դաւմ էէմէտի . զերա Տափիտ իշիւն գա-
սափէթլէնտի . չիւն պապասը օնու ըէզլիլ էթտի :
- 35 Ս է օլտուքի սապահլայըն Լօնաթան՝ Տափիտ իլէ
թային էթտիքլէրի վագթտա գըրա չըգաը , վէ
36 պիլէսինճէ պիր քիւչիւք ուշագ վարրտը : Իմտի
ուշաղընա տէտի . Սէյիրթ , հալա շու պէնիմ աթ-
տըղըմ օղլարը պուլ . ուշագ սէյիրտիր իքէն , օ՝
37 օգու օնտան էօթէյէ աթտը : Իմտի ուշագ Լօ-
նաթանըն աթտըղը օգուն մահալինէ վարընճա ,
Լօնաթան ուշաղըն արգասընտան չաղըրըպ՝ տէ-
38 տի . () գ սէնտէն իլէրի տէյիլմիտիր : Լնտէն
Լօնաթան ուշաղա չաղըրտը . Չափուք օլ՝ աճէլէ
էթ՝ տուրմա . իմտի Լօնաթանըն ուշաղը օղլարը
39 տէվէրիպ՝ էֆէնտիսինէ վարտը : Սւշաղըն իսէ
պիր շէյտէն խապէրի եօղուտու . պու նէսնէյի
40 եալընըղ Լօնաթան իլէ Տափիտ պիլիւրիտի : Իմ-
տի Լօնաթան ալէթլէրինի եանընտա օլան ուշա-
ղա վէրիպ՝ օնա տէտի . Ս ար շէհրէ կէօթիւր :
41 Սւշագ կիթտիյի կիպի Տափիտ գըպլէ Լանընտան
գալգըպ՝ եիւզիւ գօյուն եերէ գափանտը . վէ իւչ
քէրրէ թէմէննա էյլէտի . վէ պիրի պիրի իլէ էօ-
փիւշիւպ՝ պիրի պիրի իլէ աղլաշտըլար , թաքիմ
42 Տափիտ փէք չօգ աղլատը : Լնտէն Լօնաթան
Տափիտէ տէտի . Սէլամէթ իլէ կիթ , նիճէքի ի-
քիմիղ Բապալըն աւտընտա եէվն էտիպ տէտիք .
Բապապ պէնիմ իլէ սէնին արանտա՝ վէ զիւրրիյէ-
թիմ իլէ սէնին զիւրրիյէթինին արասընտա օլտուն
էպէտէն : Իմտի օ՝ գալգըպ կիթտի , Լօնաթան
տա շէհրէ վարտը :

ԳԼԸ 21.

Լնտեն Տավիտ 'Լօպա' Լճիմէկք քեաճինէ 1
 վարտը . վէ Լճիմէկք տիմրէյերէք Տաւիտի
 դարշըլատը, վէ սնա տէտի . Վիշիւն եալընըզըն,
 վէ պիլէնձէ քիմսէ եօգտուր: Սէ Տավիտ քեա- 2
 ճին. Լճիմէկքէ տէտի . Փաաիշահ պտնա պիր
 մասլահաթ պոյուրուպ պանա տէտի . Պէնիմ սէ-
 նի օլ կէօնտէրտիյիմ մասլահաթ խաւաուսունտա,
 վէ սանա պոյուրտուղումու Տիչ քիմսէ պիլմէսին,
 վէ ուշաղլարը ֆիւլան ֆիւլան մահալէ լմայիշ
 էլմտիմ: Եւմտի հալտ էլինին ալմընտա նէ վար. 3
 էլմէ պէշ էքմէք ետ նէքի պուլու նուրա վէր:
 Սէ քեաճին Տավիտ ձէվապ վերիպ տէտի . Ս- 4
 լիմ ալմընտա պայաղը էքմէք եօգտուր, եալընըզ
 մուգաստէս էքմէք վար, ուշաղլար Տիչ տէյիլ
 իսէ գարըտան սագընտըլար իսէ: Սէ Տավիտ 5
 քեաճինէ ձէվապ վերիպ օնա տէտի . Պէն շըգալ-
 տան պերի շիմաի իւշ կիւնտիւր քի գարըլար
 պլզտէն իրազ տըր, վէ ուշաղլարըն գապլարը փաք
 տըր . պու իսէ աստէլմձէ պայաղը տըր . շիմքի
 պլկիւն գապլարտա պէր դոյըլէ լմագասիս օրուս-
 ձագտըր: Եւմտի քեաճին օնա մուգաստէս էքմէ- 6
 յի վշտի . զիրա օրստա լապալըն հուղուրունտան
 ալընան հուղուր էքմէքսէն մատա քի օրայա ա-
 ընտըզը կիւնտէ սըձագ էքմէք գօնուլա՝ զպրի
 էքմէք եօգուտու: Սէ օկիւն օրատա Սաուլուն 7
 գուլարընտան պիր քիմսէ լապալըն հուղուրուն-
 տա ալըգօնմուշտուր . վէ օնուն տաը Եւմմու
 Տօէկիտի . օ Սաուլուն չօպանլարընըն պաշը իտի:
 Սէ Տավիտ Լճիմէկքէ տէտի . Պուրատա էլին 8
 ալմընտա Տիչ պիր միղրագ եա պիր գըլըձ եօգմու .
 զիրա փատիշահըն մասլահաթը պէճիտ օլմաղըլա,

- 9 գրեմբըմը վէ ալաթընը ելիմէ ալմամընըմ: Սէ քեհհին աէսի. իշա վատիսինտէ վուրաուղուն ֆիլիշթիմիլ իօլիսիթըն գրեմբը՝ իշթէ էֆօտուն արտընտա պիր էս'վայ իլէ սարըլմըշտըր, էյէր քէնտինէ օնու ալըրսան, ալ. ղիրա պուրատա օնտան ղայրի եօգ տուր. վէ Տավիտ աէսի. ()նուն միս'լի եօգ տուր, օնու պանա վէր:
- 10 Իմտի օ կիւն Տավիտ գալգոպ' Սաուլուն եիւղինտէն գաշտը. վէ լյաթ փատիշահը Լ'խիշէ
- 11 վարտը: Սէ Լ'խիշին գուլարը օնա տէտիլէր. () տիյարըն փատիշահը Տավիտ պու տէյիլմի, քագստէ՝ Սաուլ պինլէրինի վէ Տավիտ օնպինլէրինի փուրսու տէյէրէք՝ ճէվապ վէրտիքլէրի պու
- 12 տէյիլմի: Իմտի Տավիտ պու սէօղէրի եիւրէյինէ դօտու. վէ լյաթ փատիշահը Լ'խիշին եիւղին-
- 13 տէն ղայէթ գօրգտու: Իմտի օնլարըն էօնիւնտէ տալրանըշընը լմէպտիլ էտիպ' օնլարըն ելի ալթընտա սուրէթէն տէլի օլտու. վէ գափու գա-
- նաալարընը չըշարըտը, վէ սալիալարընը սագա-
- 14 ընա ագըաշըտը: Սէ Լ'խիշ' գուլարընա տէտի. իշթէ պու ատէլին տէլի օլտուղունու կէօր-
- 15 տինիւղ. օնու նի'իւն պանա կէթիրտինիղ: Պէնիմ տէլիէրէ իճթիաճըմ'ը վար քի' պունու էօնիւմտէ տէլիլիք էթմէյէ պանա կէթիրտինիղ. պու էվիմէ կիրսի'նմի:

ԳԼԵ, 22:

- 1 Սէ Տավիտ օրատան կիտիպ' Լ'տուլամ մաղարա-սընա սէլիմ եէթիշտի. իմա. ի գարընտաշարը վէ պապասընըն ճիւմլէ էվի իշիտիպ' օրայա օնա էն-
- 2 տիլէր: Սէ օնուն եանընա՝ հէր սըգընթրտա օլան քիմսէ վէ հէր պօրճու օլան ատէմ վէ հէր ճա-նը աճըմըշ քիշի ճէմ' օլուպ' օ օնլարըն իւղէրինէ

պաշ օլտու . վէ եանընտա տէօրթ եիւզ դատար
ատէմ օլտու :

Ինտէն Տավիտ օրատան Սձապ Սիսֆասընա 3
կիտիպ՝ Սձապ փատիշահընա տէտի . Վէրէմ էյ-
լէ՝ պապամ վէ անամ սիգէ չըգարնլար , թա Մէ-
լահ պանա նէ էտէճէյինի պէն պիլինճէյէտէք :
Իմտի օնլարը Սձապ փատիշահընըն էօնիւնէ կէ- 4
թիրտի . վէ օնլար՝ Տավիտին գալէ տէ օթուրտու-
ղու ճիւմլէ կիւնլէրտէ օնունլա սաքին օլտուլար :
Ս է Սատ փէյլամպէր Տավիտէ տէտի . Վալէտէ 5
օթուրմա , վար Լքէհուտա տիյարընա կիթ . իմտի
Տավիտ կիտիպ՝ Հարէթ օրմանընա վարար :

Ս է Սաուլ Տավիտին հէմ օնուն պիլէսինճէ օ- 6
լան ատէմլէրին պիլինտիյինի իշիթտի . Սաուլ ի-
սէ՝ ճիւմլէ քէնտի դուլարը եանընտա տուրարադ
վէ մլզրաղը էլինտէ օլարապ՝ Սիպէա՝ տա Բամատա
քի աղաճըն ալթընտա օթուրուրուտու : Իմտի 7
Սաուլ՝ եանընտա տուրան քէնտի դուլարընա
տէտի . Հտլա եա Պէնիամին օղուլարը տինկլէ-
յին . Իշայնըն օղու հէփինիգէ տախի թարլալար
վէ պաղարմը վէրէճէք , հէփինիգի պինպաշըլար
վէ եիւղպաշըլարմը նասպ էտէճէքտիր . Վի 8
հէփինիղ իւղէրիմէ սէօղ պիր էթտինիղ , վէ Իշայ-
նըն օղու պէնիմ օղումլա ա՛հտ քէսիշտիյինի
գուլաղմա քէշֆ էտէն եօգտուր . վէ սիզտէ պէն-
տէն էօթիւրիւ էլէմ չէքէն օլմայրպ օղումուն
գուլումու՝ պուկիւն վազը օլտուղու կիպի՝ իւղէրի-
մէ փուսու գուրմաղս գալարըրղընը գուլաղմա
քէշֆ էտէն եօգտուր : Ս է Սաուլուն գուլարը 9
իւղէրինէ նասպ օլան Լտօմլու Տօէկ ճէվապ վէ-
րիպ՝ տէտի . Իշայնըն օղունու կէօրտիւմ քի՝ Սօ-
պ Մհիգօպուն օղու Մհիմլէքէ կէլտի : Ս է 10
օնուն իշիւն Բապպա տանըշտը , հէմ օնա զախիրէ

- վերտի . վէ օնա Սփիշթիմի կօլեաթըն գըլըճընը
- 11 վերտի : Ս է փատիշահ Լ՝Տիգօպ օղլու քեահին
Լ՝Տիմէլէքի վէ պապասընըն ճիւմէ էվինի՝ Կօպ-
տա օղան քեահինլերի չաղըրմաղա՝ կեօնտերտի .
- 12 վէ Տէփիսի փատիշահա կելտիլէր : Ս է Սաու-
տետի . Հալա եա՝ Լ՝Տիգօպ օղլու տինկէ՝ վէ օ տէ-
տի . Իշթէ պէն՝ եա էֆէնտիմ : Ս է Սաու-
տետի . Իթ՝ ին սէն Իշայ օղլու իլէ պէնիմ իւղէ-
րիմէ սեօզպիլր էթտինիդ՝ սէն օնա էքմէք վէ գըլըճ
վերմէքլէ՝ վէ օնուն իշին Բլահա տանըշմաղա՝
քի պուկիւն վագը՝ օլտուղու կիպի օ գալգըպ պանա
- 14 փուսու գուրա : Ս է Լ՝Տիմէլէք փատիշահա ճէ-
վապ վերիպ տետի . Շիւմէ գուլարընտան Տա-
վիտ կիպի էմին քի՞մ տիր , քի փատիշահ տամա-
տը՝ վէ եմքինտէ եիւթիյէն՝ վէ սէնին էվինտէ
- 15 միւ՝ թեպէր օլա : (Սուսն իշին Բլահա տանըշ-
մաղա պոլկիւնմի պաշատըմ . հաշա պէնտէն .
փատիշահ պու գուլունա վէ պապամըն պիւթին
էվինէ պիր շէյ եիւքլէթմէսին . զիրա պու ճիւմէ-
տէ՝ գուլուն պեցիւք եա քիւլիւք նէսնէտէն խա-
- 16 պերի եօգտուր : Ս է փատիշահ տետի . Իյա Լ՝-
Տիմէլէք էլպէթթէ էօլտիւրիւլէճէքսին , կերէք
- 17 սէն կերէք պապանըն պիւթին էվի : Լ՝նտէն փա-
տիշահ եանընտա տուրան սէյիթտիմլերէ տետի .
Տեօնիւպ՝ Բապպըն քեահինլերինի էօլտիւրին .
զիրա օնլարլին տախի Տավիտ իլէ էլիվար , վէ
գաշտըղընը պիլիլր իքէն՝ գուլաղըմա քէշֆ էթմէ-
տի . ամմա փատիշահըն գուլարը Բապպըն քեա-
հինլերինի էօլտիւրմէք իլին էլէրինի սալմաղա
- 18 իսթէմէտիլեր : Ս է փատիշահ Տօէկէ տետի .
Սէն տեօնիւպ՝ քեահինլերի էօլտիւր . իմտի Բա-
տամլու Տօէկ տեօնիւպ՝ քեահինլերի էօլտիւրաիւ ,
վէ օլ կիւնտէ օ՝ քէթէն էֆօտ գալտըրան սէքսէն

պէշ տաւեմ եօլտիւրտիւ : Ս է քեաճինլէրին 19
 Եւոյ շէհրինի գըլը՝ աղղընտան կէշիրտի , եր-
 քէքաէն գարըյա՝ վէ չօճուգտան սիւտ եմէն մա-
 սումատէք . վէ եօքիւզէ հէմ մէքքէպէ վէ գոյու-
 նա վարընճայատէք գըլը՝ աղղընտան իէշէրտի :

Ս է Լ՛հիգոպ օղլու Լ՛հիմէլէքին Լ՛պիաթար 20
 իսմինտէ պիր օղլու գուրթուլուպ՝ Տազիտին ար-
 տընճա գաշտը : Ս է Լ՛պիաթար Տազիտէ՝ Սա- 21
 ուլուն Բապպ քեաճինլէրինի եօլտիւրտիւյիւնիւ
 խապէր վէրտի : Ս է Տազիտ Լ՛պիաթարա տէ- 22
 տի . Պէն օ կիւնտէ Տօէկին օրատա օլաուղունտա
 պիւտիմ քի՝ օ էլպէթթէ Սաուլա խապէր վէրէ-
 ճէքտիր . պապան էվինին ճիւմլէ նուֆուսունուն
 էօրիւմիւնէ սէպէպ պէն օլտում : Պէնիմլէ օ- 23
 թուր , գօրգմա . զիրա պէնիմ՝ ճանըմը արայան՝ սէ-
 նին ճանընը տա տրար . ամմա սէն պէնիմ եանըմ-
 տա մաճֆուլուն :

ՊԵՐՇ, 23 :

Ս է Տազիտէ խապէր վէրիպ տէնիլտի . իշթէ 1
 Ֆիլիշթիմլէր Գէֆլա իլէ ճէնք էտիպ՝ խարման-
 լարը ետղմալայօրլար : Ս է Տազիտ Բապպա 2
 տանըշըպ տէտի . Ս արըպ՝ շու Ֆիլիշթիմլէրի վու-
 րայըմը . վէ Բապպ Տազիտէ տէտի . իշթ Ֆիլիշ-
 թիմլէրի վուր , վէ Գէֆլայը գուրթար : Ս է 3
 Տազիտին տաէմլէրի օնա տէտիլէր : իշթէ պիղ
 պուրատա լքէհուտատա գօրգայօրուզ , եա գաւն-
 տէ գալըր քի՝ Գէֆլայա Ֆիլիշթիմլէրին գա-
 պուրլարընա վարտըղըմը թագաիրտէ : Ս է 4
 Տազիտ թէքրար պիր տաճա Բապպա տանըշար ,
 վէ Բապպ օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Գալը Գէֆ-
 լայա էն . զիրա պէն Ֆիլիշթիմլէրի սէնին էքնէ
 վէրիրիմ : Իմտի Տազիտ՝ քէնտի տաէմլէրի իլէ 5

- Վեբլայա կիթաի, վէ Վիլիշթիմէր իլէ ճէնք ե-
տիպ՝ օնլարըն սիւրիւլէրինի սիւրտիւ, վէ օնլարը
պիր պեցիւք վուրուշ իլէ վուրտու. վէ Տավիտ
- 6 Վեբլանըն սաքինլէրինի գուրթարտը: Խմտի օլ-
տու քի՝ Լճիմէլէք օղլու Լպիաթար Վեբլայա
Տավիտէ գաչտըղընտա, էլինտէ էֆօտ իլէ էնտի:
- 7 Ս է Տավիտին Վեբլայա վարտըղը Սաուլա
խապէր վերիլտիքտէ, Սաուլ տէտի. Լլաճ օնու
էլիմէ՝ Թէսլիմ էթմիշտիր. զիրա գափուլարը վէ
- 8 մանտալլարը օլան շէճրէ կիրիպ գափանտը: Խմ-
տի Սաուլ ճիւմլէ գաւմը ճէնկէ չաղըրտը, քի
Վեբլայա էնիպ՝ Տավիտի վէ օնուն ատէմլէրինի
- 9 մուհասէրէ էտէ: Ս է Տավիտ Սաուլուն՝ քէնտի
իւզէրինէ կիզլիճէ քէմլիք տիւզտիյիւնիւ պիլ-
տի. իմտի քեաճին Լպիաթարա տէտի. Լֆօտու
- 10 եագլաշտըր: Ս է Տավիտ տէտի. Լա՝ Խարաէլին
Լլաճը Լապպ՝ սէնին գուլուն Թաճգիգան իշիթ-
միշտիր քի՝ Սաուլ Վեբլայա կէլմէյէ չալըջօր,
- 11 քի շէճրի պէնիմ սէպէպիմտէն պօզա: Վեբլ-
լանըն էհալիսի պէնի օնուն էլինէ Թէսլիմ էտէ-
ճէքլէ՞րմի, գուլուն իշիթտիյիմ կիպի՝ Սաուլ է-
նէճէ՞ք մի. եա՝ Խարաէլին Լլաճը Լապպ՝ քերէմ
էյլէ գուլունա խապէր վէր. վէ Լապպ տէտի. Լ-
- 12 նէճէ՞ք տիր: Ս է Տավիտ տէտի. Վեբլանըն է-
հալիսի պէնի վէ ատէմլէրիմի Սաուլուն էլինէ
Թէսլիմ էտէճէքլէ՞րմի. վէ Լապպ տէտի. Խէս-
- 13 լիմ էտէճէքլէր: Խմտի Տավիտ վէ օնուն ատէմ-
լէրի ալթը եիւզ ատէմ գատար գալգըպ՝ Վեբլա-
տան չըգտըլար, վէ կիտէ պիլտիքլէրի եերէ կիթ-
տիլէր. վէ Սաուլա Տավիտին Վեբլատան սա-
վուշտուղու խապէր վերիլտիքտէ, չըգմագատն
վազ կէչաի:
- 14 Ս է Տավիտ չէօլտէ սարպ մահալլէրտէ օթու-

բուրուտու, վէ՛ (՝) ի՞նչ չեօրինատէ տաղտա օթուր-
տու, վէ Սառլ օնու ճիւմլէ կիւնլէրտէ արարըտը,
ամմա լ՝լա՛հ օնու՝ օնուն էլինէ թէսլիմ էթմէտի:
Իմտի Տավիտ՝ Սառլուն օնուն ճանընը արամաղա 15
ըգարընը կէօրտիւ, վէ Տավիտ (՝) ի՞նչ չեօրինատէ
պիր օրմանտա խի: Ս է Սառլուն օղու լ, օնա- 16
թան գալգըպ՝ Տավիտէ օրմանա վարաը. վէ օնուն
էլինի լ՝լա՛հ լա գուվվէ թլէնտիրտի: Ս է օնա 17
տէտի, Վօրգմա. զիսա պապամ Սառլուն էլիսէ-
նի պուլամաղ, վէ սէն Խարաէլ իւլէրինէ փաաի-
շա՛հ օղամագըն, վէ պէն սէնին իքինճին օլամա-
ղըմ. պունու պապամ Սառլ տախի պիլիր: Իմ 18
տի Սապղըն հուգուրունտա իքիսի ա՛հտ քէսիշ-
տիլէր. վէ Տավիտ օրմանա գալտը, լ, օնաթան
խէ քէնտի էվինէ տէօնտիւ:

Ենտէն (՝) ի՞նչիլէր լիպէա՛յա Սառլա ըգըպ 19
տէտիլէր. Տավիտ Եանըմը լտա սարպ մահալէրտէ
օրմանտա լազիլա թէիէսինտէ լ, էշիմօնուն
գըպլէ դարաֆընտա կիզլէնմիշ տէյի՛լ մի տիր:
Իմտի հալա Եա փատիշա՛հ՝ ճանընըն հէր միւրատը 20
իւզրէ էլպէթթէ էն. վէ օնու փատիշա՛հըն էլինէ
թէսլիմ էթմէք պիվէ գալսըն: Ս է Սառլ տէ- 21
տի. Սապարտան միւսարէք օղտըզ, քի պէնի աճը-
տընըզ: Վէրէմ էտիպ կիտին, վէ տուհա կէօ- 22
ղէտին, վէ օնուն սուգլանտըղը մահալի՝ օնու օրա-
տա քիմլէ՛ր կէօրտիւրիւնիւ պիլին վէ կէօրին.
զիւսա պանա տէնիլտի քի՝ օ՛ղայէթլէ հիլէ գուլ-
լանըյօր: Իմտի պագըն, վէ օնուն օլ կիզլէնտիլի 23
հէփ կիզլէնէճէք մահալարընը էօյրէնիպ՝ պանա
տօղրու տէօզ իլէ տէօնին, վէ սիզինլէ կիտէյիմ.
վէ օլաքի՛ էյէր օտիյարտա իսէ, օնու լ, էհոտա-
նըն ճիւմլէ պինլէրինտէ արաշտըրաճաղըմ:

Իմտի օնլար գալգըպ՝ Սառլուն էօնիւնճէ (՝) ի- 24

Ֆէ կիթտիւր, վէ Տավիտ ատէմլերի իլէ Սաօն
 25 իտի: Ս է Սաուլ ատէմլերի իլէ օնաւարամաղա
 կիթտի. վէ Տավիտ խապէր վերիլտիքտէ, գա-
 յայա էնիպ՝ Սաօն չէօլինտէ օթուրտու. վէ Սա-
 ուլ իշիտիպ՝ Տավիտին արտընճա Սաօն չէօլինտէ
 26 սէյիրթտի: Իմտի Սաուլ տաղըն եանընտան
 պերի դարաֆտան՝ Տավիտ իտէ ատէմլերի իլէ
 տաղըն եանընտան էօթէ դարաֆտան կիտէրիտի.
 վէ Տավիտ Սաուլուն եիւզիւնտէն կիթմէյէ աճէ-
 լէ էյլէտի. ամմա Սաուլ ատէմլերի իլէ Տավիտին
 վէ ատէմլերինին էդրաֆընը գուշատըրլարտը,
 27 քի օնլարը դութալար: Ս է Սաուլա պիր խա-
 պէրճի վարըպ տէտի. թէզ կիթ. զիրա Յիլիշ-
 28 թիմլեր տիյարըն իւզէրինէ եայըլտըլար: Իմտի
 Սաուլ Տավիտին արտընճա գօվալտմագտան
 տէօնտիւ, վէ Յիլիշթիմլերի գարշըլամաղա կիթ-
 տի. պունուն իշին օլ մահալին ատընա Սէլա-
 29 մահլէգօթ տէնիլտի: Ս է Տավիտ օրատան չըզ-
 տը, վէ Լ՛նկէտի սարպլարընտա օթուրտու:

ԳԼԵ, 24:

- 1 Ս է օլտու քի Սաուլ Յիլիշթիմլերին արտընտան
 տէօնտիւյիւ կիպի, օնա խապէր վերիպ տէտիլեր.
- 2 Իշթէ Տավիտ Լ՛նկէտի չէօլինտէտիր: Իմտի
 Սաուլ ճիւմլէ Լարաէլտէն իւշ պին սէչկին ատէմ-
 ալըպ՝ Տավիտի վէ օնուն ատէմլերինի եապսն
 քէշիլէր գայալարընըն եիւզիւ իւզէրինտէ արամա-
- 3 զո կիթտի: Ս է եօլուն իւզէրինտէ օլան սիւրիւ-
 լէրին աղըլարընա վարտը, վէ օրատա պիր մաղա-
 րա վարտը, վէ Սաուլ պյագ եօլու հաճէթի իշին
 իչէնէ կիրտի. վէ Տավիտ հէմ ատէմլերի մաղարա-
 4 նըն իչէրիսինտէ օթուրուրլարտը: Ս է Տավի-

ամեն ատենմէրի օնա տէտիւր. իշմէ թապալըն սա-
 նա օլ՝ իշմէ տիւշմէնին ելինէ թէսլիմ էտէճէյիմ
 վէ օնա կէօզլերինտէ խօշ կէօրիւնէնին էլէէյէտին
 տէտիյի կիւն պու տուր. վէ Տաւիա գալգըպ՝ Սա-
 ուլուն ֆերաճէսինին էթէյինի կիզլիճէ քէստի :
 1) էօլտուքի՝ պունտան սօնկրա, Սաուլուն էթէ- 5
 յինի քէստիյի իշիւն՝ Տաւիտին. երբէյի օնու
 զուրտու : 1) է ատենմէրինէ տէտի. թապալ պանա 6
 կէօսթէրմէսին, քի թապալըն մէսիհի օլան էֆէն-
 տիմէ պու շէյի էտէյիմ տէ՝ էլիմի օնուն իւզլերինէ
 սալալըմ. զիրա օ՝ թապալըն մէսիհի տիր : 1) է 7
 Տաւիա պու սէօզլեր իլէ քէնտի ատենմէրինի կէրի
 դութուպ՝ օնլարը Սաուլուն իւզլերինէ հիւճիմ
 էթմէյէ գօյվէրմէտի. վէ Սաուլ մաղարատան
 գալգըպ՝ եօլունա կիթտի : Ընտէն սօնկրա Տա- 8
 վիտ տա գալգըպ՝ մաղարատան չըգալը, վէ Սաու-
 լուն արտընճա պաղըրըպ տէտի. Լաւ էֆէնտիմ
 փատիշահ. վէ Սաուլ արտընա պապալըգտա, Տա-
 վիտ եիւզիւնիւ եերէ էյիպ՝ թէմէննա էլէտի. 9
 1) է Տաւիա Սաուլա տէտի. Ընտէն իշմէ Տա-
 վիտ սէնին քէմիլիյինի արալօր տէյէն ատէմ սէօզ-
 լերինի տինկլէրսին : իշմէ հէման պուկիւն կէօզ- 10
 լերին՝ թապալըն սէնի պուկիւն մաղարատա պէնիմ
 էլիմէ թէսլիմ էթտիյինի կէօրտիւ, վէ պիլի տէտի
 քի՝ սէնի էօլտիւրէյիմ. ամմա ճանը յ սէնի էսիդ-
 կէտի, վէ տէտիմ. իլիմի էֆէնտիմէ սալմամ. զի-
 րա օ՝ Ըլահըն մէսիհիտիր : Իմտի եւ պապամ 11
 պագ. պէլի՝ էլիմտէ սէնին ֆերաճէնին էթէյինէ
 պագ. վէ ֆերաճէնին էթէյինի քէստիյիմտէ՝ սե-
 նի էօլտիւրմէտիյիմտէն պիլ վէ կէօր քի՝ էլիմտէ
 քէմիլը վէ խալընլըգ. եօգ տուր, վէ սանա գապա-
 հաթ իշլէմէմիշիմ, սէն իսէ պէնիմ ճանըմը ալ-
 մաղա՝ սալալըրսըն : Իմտի պէնիմ իլէ սէնին տ- 12

- րանտա թապալ շերիա՛թ քեսսին, վէ պէնիմ ին-
 թիգամբմը սէնտէն թապալ ալըն. ամմա պէնիմ
 13 էլիմ սէնին իւզէրինէ օլմասըն: Վաստիմէրին
 մէս'էլի տետիյի կիպի. Վաստիւլէրտէն ֆէսաս
 չըգար. ամմա պէնիմ էլիմ սէնին իւզէրինէ օլ-
 14 մասըն: Խարաէլին փատիշահը քիմի՞ն արտընա
 չըգար, սէն քիմի՞ն արտընճա գօվալարսըն, էօլ-
 միւշ քէօփէյին արտընճա, պիր փիրէնին արտըն-
 15 ճա չըգար: Խմտի թապալ հաքիմ օլսուն, վէ
 պէնիմ իլէ սէնին արանտա շերիա՛թ քեսսին. վէ
 պագըպ՝ պէնիմ տա՛վամը կէօրսիւն, վէ պէնի սէ-
 16 նին էլինտէն գուրթարսըն: Սէ օլտուքի՝ Տա-
 վիտ պու սէօզլէրի Սաուլա սէջլէմէյի թէմամ
 էթտիքտէ, Սաուլ տէտի. Պու սէնին սէսի՞նմի-
 տիր, ես՝ օղլում Տավիտ. անտէն Սաուլ սէսինի
 17 գալտըրըպ աղլատը. Սէ Տավիտէ տէտի. Սէն
 պէնտէն սատըգսըն. դիրա սէն պանա էյլիք էտա
 էյլէտին, պէն իսէ սանա քէօթիւլիք էտա էյլէ-
 18 տիմ: Խմտի սէն պանա պուկիւն՝ թապալ պէնի է-
 լինէ թէսլիմ էթմիշ իքէն պէնի էօլտիւրմէտիյին-
 19 տէն՝ պանա էյլիք էյլէտիյինի պիլտիրտին: Ղիւն՝
 հիչատէմ քէնտի տիւշմէնինի պուլուրսա, էյլիք-
 լէ կիթմէյէ օնու սալըվէրի՞րմի. իմտի սէնին պա-
 նա պուկիւն էյլէտիյինէ պէտէլ՝ թապալ սանա էյ-
 20 լիք էտա էյլէյէ: Սէ հալա իշթէ պիլիրիմ քի՝
 էլպէթթէ փատիշահ՝ օլաճագսըն, վէ Խարաէլին
 փատիշահըլը սէնին էլինտէ ս'ապիթ օլաճագ:
 21 Խմտի հալա թապալ իլէ պանա եէմի՛ն էթ քի պէն-
 տէն սօնկրա զիւրըլէթիմի քէսմէյէճէքսին, վէ
 պապամըն էվինտէն աւըմը եօգ էթմէյէճէքսին:
 22 Սէ Տավիտ Սաուլա եէմի՛ն էթտի. անտէն Սա-
 աւլ էվինէ կիթտի, վէ Տավիտ տտէմլէրի իլէ
 սարպ մահալէ չըգար:

ԳԼԸ 25:

Ս է Ը եմուէլ էօլտիւ, վէ ճիւմէ խարտէլ ճեմ' 1
օլուպ' օնա եսա չէքտիլէր, վէ օնու թամատա
քէնտի էվինտէ կէօմտիւլէր. անտէն Տավիթ գալ-
գըպ' Ֆարան չէօլունէ էնտի:

Ս է Ս անտա պիր քիմսէ վարրտը, վէ օնուն 2
իշի Վարմէլտէ իտի, վէ օ' զայեթ պեօյիւք ա-
տէմ' օլուպ' օնուն իւչպին գօյունու վէ պին քէ-
չիսի վարրտը. վէ գօյունլարունը գըրգաղը զէման'
Վարմէլտէ օլուրուտու: Ս է օ քիմսէնին աաը 3
Վապալ' գարըսընն աաը տա Վպիղաիլ իտի.
վէ օ գարընն ագլը' Թամ' վէ չէհրէսի կիւղէլ
իտի. օ քիմսէ իսէ սերթ' վէ ամէլլէրի եարա-
մաղ իտի. վէ օ Վալէպի իտի: Ս է Տավեա 4
չէօլտէ իշիթտի քի' Վապալ գօյունլարունը' գըր-
գայօր: Խմտի Տավիտ օն ուչագ կէօնտերտի, վէ 5
Տավիտ ուչագլարա տէտի. Վարմէլէ չըզըն, վէ
Վապալ վարըն, վէ պէնիմ' աաըմտա օնուն սէ-
լամէթինի սաւալ էտին. Ս է օնա պեօյլէ տէ- 6
յին. Ս աղ օլ, սանա սէլամէթ վէ էվինէ սէլա-
մէթ' վէ սէնին ճիւմէ վարըղընա սէլամէթ օլա:
Խմտի հալա իշիթտիմ' քի' գըրգըծըլարըն' վար. 7
հալա չօպանլարըն պէնիմէ իքէն' օնլարը ին-
ճիթմէտիք, վէ օնլարըն Վարմէլտէ օլտուգլարը
ճիւմէ կիւնլէրտէ հիչ պիր շէյլէրի զայ' օլմա- 8
տը: Ուչագլարընա սուալ էյլէ, վէ սանա տէ-
յիվէրսինլէր. իմտի պու կէնճլէր կէօզլէրինտէ
լուգֆ պուլսունլար, զիրա էյի կիւնտէ կէլտիք.
քէրէմ' էյլէ պու գուլլարընա վէ օլուն Տավիտէ
էլինտէն կէլէնի վէր: Խմտի Տավիտին ուչագ- 9
լարը վարըպ' Վապալ' Տավիտին աաընտա
ճիւմէ պու սէօզլէրէ կէօրէ սէյլէտիլէր. անտէն

- 10 տուրտուլար: Սէ՛ւ, ապալ Տավիտին գուլա-
րընա ճեվապ վերտի, վէ տէտի. Տավիտ քիմ,
վէ իշա՛յ օղլու քիմ տիր. պուկինլէրտէ՝ հերպի-
րի էֆէնտիսինին եիւզինտէն գաշան գուլար չօ-
- 11 Ղալտը: Խմտի էքմէյիմի վէ սույումու վէ քէն-
տի գըրգըճըլարըմ իչին պօղազլատըղըմ էթլէ-
րիմի ալայըմ տա՝ ներէտէն օլտուզլարընը պիլմէ-
- 12 տիյիմ աստեմլէրէ՛մի վէրէյիմ: Սէ Տավիտին
ուշագլարը քէնտիլէրին եօլունա տէօնտիլէր.
վէ կերի տէօնիւպ կիթտիլէր, վէ օնա ճիւմլէ պու.
- 13 սէօզլէրէ կէօրէ խապէր վէրտիլէր: Սէ Տա-
վիտ քէնտի աստեմլէրինէ տէտի. Հէր քէս գըլը-
ճընը գուշանսըն. իմտի հէր քէս գըլըճընը գու-
շանտը, վէ Տավիտ տախի գըլըճընը գուշանտը,
վէ Տավիտին արտընճա տէօրթ եիւզ գատար
ատէմ չըգըպ՝ իքի եիւզ քիշի աղըրլըղըն եանըն-
- 14 տա՛ գալտըլար: Սէ ուշագլարտան՝ ուշաղըն
պիրի՛ւ, ապալըն գարըսը Մպիղաիլէ խապէր վէ-
րիպ տէտի. իշթէ Տավիտ չէօլտէն էֆէնտիմիզի
միւպարէքլէմէյէ խապէրճիլէր կէօնտէրտի, վէ օ՝
- 15 օնլարը գօվտու: () աստեմլէր իսէ պիզէ Ղայէթ
էյի իտիլէր. վէ պիզի ինճիթմէտիլէր, վէ պիզ
գըրտա օլուպ՝ օնլար իլէ կէզտիյիմիզ ճիւմլէ կին-
- 16 լէրտէ հիչ պիր շէյիմիզ զա՛յ օլմատը: () օնլար
պիզէ՝ կէրէք կինտիւզ կէրէք կէճէ՝ օնլարըն
եանընտա գօյունլարը կիւթտիւյիւմիւզ ճիւմլէ
- 17 կինլէրտէ գալէ՛ իտիլէր: Խմտի հալա պիլ, վէ
նէ էտէճէյինէ պագ. զիրա էֆէնտիմիզին իւզէ-
րինէ վէ օնուն պիւթին էվի իւզէրինէ քէմլէք
թէքմիլ օլունմուշ տուր. չին օ՝ էյլէ Պէլիտէ
- 18 օղլուտուր քի՛ օնունլա քիմսէ սէյլէշնմէզ: Խմ-
տի Մպիղաիլ ալէլա՛ճէլէ՝ իքի եիւզ էքմէք վէ
իքի գուլում շէրապ վէ հազըրլանմըշ պէշ գօյուն

վե պէշ եօղէք գաղթուումը պուղտայ վե եիւզ
 հեվէնք գուրու իւզիւմ վե իբի եիւզ զենպիլ ին-
 քիբ գուրուաու ալար, վե օնլարը էշէքլէր իւզէ-
 րինէ գօտու: Ա է ուշապլարընա տէտի. 19
 նիւմճէ կէշին, իշթէ պէն արտընըզմա վարը-
 րըմ. ամմա գօճաար՝ լապալա խապէր վէրմէտի:
 Ա է պառքի՝ օ գարը մէրքէպ իւզէրինէ պինմիշ 20
 տաղըն սիփէրինտէն էնէր իքէն, իշթէ Տալիա
 վե օնուն առէմլէրի օնուն գարշըսընա էնէրլէր-
 իտի. վե օ օնլարաբասթ կէլտի: Իմտի Տալիա 21
 տէմիշ իտի. Պունուն չէօլտէ հէր նէսի վարըսա,
 հէման պօշունա՝ սագլամըշըմ, վե օնուն ճիւմլէ
 վարիէթինտէն հիչ պիր շէյ զայ՝ օլմասը. վե օ
 պանա էյլէք եէրինէ քէմլէք տէօնտէրտի: Լ 22
 Լաճ Տալիտին տիւշմէնլէրինէ պէօյլէ վե պուն-
 տան զիյատէ էյլէսին, էյէր սապաճ աղարընճա-
 յատէք օնուն առէմլէրինտէն պիր էրքէյի պա-
 գը՝ գօրասա: Իմտի Լապալա Տալիտի կէօր- 23
 տիւրլէյին՝ չափուճադ էշէքտէն էնտի, վե Տա-
 վիտին եօնիւնաէ եիւզիւ գօյուն գափանըպ՝ եէ-
 րէ պէրապէր թէմէննա էյլէտի: Ա է օնուն 24
 պագլարընա գափանըպ տէտի. Լման էֆէն-
 տիմ, գապաճաթ պէնտէ տիր. իմտի քէրէմ էյ-
 լէ պու խալպըղըն՝ գուլաղլարըն իշիտիքէն
 սէօյլէսին, վե խալպըղընըն սէօղլէրինի տինկլէ:
 Լեֆէնտիմ քէրէմ էտիպ՝ պու Պէլիա՛լ քիմսէ. 25
 նին՝ լապալըն հագգընա եիւրէյինէ պիր շէյ
 գօմասըն. զիւրա աար նէ իսէ, քէնտիսի տէ էօյլէ
 տիր, օնուն աար՝ լապալ տըր, վե աճմագըդ օ-
 նուն պիլէսինճէ տիր. ամմա պէն խալպըղըն՝
 էֆէնտիմն կէօնտէրտիյի ուշապլարը կէօրմէմի-
 շիմ: Իմտի հարա եա էֆէնտիմ, Լապալ սադ- 26
 արը, վե օնէմն ճանըն սագալըր, բի Լապալ սէնթ

- գանա կիրառեալն՝ վեքենտի ինթիգամընը ելին իլէ ալմագտան մէն՝ եթմիշ տիր. վէ հալա տիւշ-մէնլերին՝ վէ էֆէնտիմէ քեօթիւլիւք արայանլար 27՝ Լապալ կիպի օլսուն: Խմտի հալա պու խալա-յըղընըն էֆէնտիմէ կեթիրտիլի իշպու հէտիյէ էֆէնտիմին տյագտաշլարը օլան ուշագլարա վէ-28 թիլէ: Վերէմ էյլէ՝ պու խալայըղընըն գա-պահաթընը աֆիլ էյլէ. զիրա Լապալ էֆէնտի-մէ էլպէթթէ էմին էվ եափաճագտըր. շին է-ֆէնտիմ Լապալըն ճէնքլերինի ճէնքլէշտի, վէ սենին կիւնլերինտէ սենտէ քեմլիք պուլունմա-29 տը: Լմմա սենի գովալամաղա՝ հէմ սենին ճա-նընը արամաղա պիր ատէմ գալգմըշ իսէտէ, էֆէնտիմին ճանը՝ սենին Լլահըն Լապալըն գը-թընտա էօմրին տէմէտինտէ պաղը օլմաղըլա, սենին տիւշմէնլերինին ճանլարընը՝ սափան օր-30 թատընտան կիպի սափուրաճագտըր: Ե օլաքի Լապալ էֆէնտիմէ՝ սենին իշին սէօյլէտիլի ճիւմլէ էյլիքլերէ կէօրէ էթտիքտէ, վէ սենի Խարաէլ 31 իւղերինէ սուլլան նասպ էթտիքտէ, Պու սա-նա թէօքէզ՝ վէ էֆէնտիմէ եիւրէք իշքիլի օլ-մասըն, քի սէպէպսիզ գան տէօքտին, եա քի էֆէնտիմ քենտի ինթիգամընը ալտը. իմտի Լապալ էֆէնտիմէ էյլիք էթտիքտէ, պու խալա-32 յըղընը խաղընա կեթիրէսին: Լնտէն հալիտ Լպիզաիլէ տէտի. Ենի պուկին՝ պէնի գարշը-լամաղա կէօնտերէն Խարաէլին Լլահը Լապալ 33 միւպարէք օլսուն: Էմ նասիհաթըն միւպա-րէք օլսուն, սէն տէ միւպարէք սլասըն. քի պու կիւն պէնի գանա կիրառեալն վէ էօճիւմիւ էլիմ 34 իլէ ալմագտան մէն՝ էյլէտին: Ե հագգան՝ պէնի սանա քեմլիք էթմէքտէն մէն՝ էտէն Խա-րաէլին Լլահը Լապալ սաղտըր, քի էյեր աճէ-

լէ ետիպ՝ պենի գարշըլամաղա կէլմէսէ իտին ,
 'Նապալըն՝ սապաճ աղարընճայատէք՝ հիչ պիր
 էրքէյի գալմաշըտը : Խմտի Տափիտ օնուն է- 35
 լինտէն՝ օնա կէթիրտիյինի ալտը , վէ օնա տէտի .
 Սէլամէթլէ էվինէ վար , պագ՝ սէօղիւնիւ տինկլէ-
 տիմ , վէ եիւղիւնիւ գապուլ էթտիմ՝ Լ՝նտէն Լ՝- 36
 պիղաիլ՝Նապալա՝ վարտը , վէ իշթէ օ՝ էվինտէ օ-
 նուն փատիշաճ զիաֆէթի կիպի զիաֆէթի վա-
 րըտը , վէ՝Նապալըն եիւրէյի՝ քէնտինտէ քէյֆ-
 տէ իտի , վէ օղայէթլէ սէրիսօշ իտի . իմտի գարը՝
 սապաճ աղարընճայատէք օնա հիչ պիրքիւշիւք
 եա պէցիւք սէօղ սէցլէմէտի : Սէլտուքի՝ սա- 37
 պաճ պըն՝Նապալ շէրապընտան ալըլընճա , օ-
 նուն գարըսը օնա պու նէսնէլէրի սէցլէտի . իմտի
 օնուն եիւրէյի օնուն տէրունինտէ էօլտիւ , վէ օ
 դաշա՝ տէօնտիւ : Սէ օն կիւն գատար կէշտիքտէ , 38
 'Նապալ՝Նապալը վուրտու , վէ էօլտիւ : Սէ Տա- 38
 վիտ՝Նապալըն էօլտիւյիւնիւ իշիտինճէ , տէտի .
 'Նապալ միւպտրէք օլտուն , քի՝Նապալըն էլլինտէն
 օլտն ալըպըմըն տա՝ վասընա հէօքմ՝ էյլէտի , վէ
 պու գուլունու քէմլիքտէն մէն՝ էյլէտի , վէ 'Նապալ
 'Նապալըն եարամաղըլընը պաշընա՝ տէօնտէրտի .
 վէ Տափիտ 'Նապիղաիլէ՝ օնու քէնտինէ գարը ալմագ
 իշիւն՝ սէցլէմէյէ կէօնտէրտի :

Խմտի Տափիտին գուլարը 'Քարմէլէ 'Նապիղա- 40
 իլէ վարտըլար , վէ օնա սէցլէյիպ տէտիլէր . Տա-
 վիտ պիզի սանա՝ կէօնտէրտի , քի սէնի քէնտինէ
 գարը՝ իշիւն ալա : Սէ օ գալգըպ՝ եիւղիւ եէ- 41
 րէ պէրապէր սէճտէ գըլտը , վէ տէտի . իշթէ
 խալայըլըն էֆէնտիմին գուլարընըն ալագլարը-
 նը եայգամաղա ճարիլէ օլուր : Սէ 'Նապիղաիլ 42
 աճէլէթէն գալգըպ՝ պիլէսինճէ կիտէն օնուն պէշ
 պէսլէմէլէրի իլէ մէրքէպէ պինտի , վէ Տափիտին

խաղերճիւղերինն արտընճա կիթտի, վէ օնուն
 43 գարըսը օլտու: Տավիտ Լաշիմօնուն գարըսընտա Հախի-
 Լիխնօմ'մը ալտը. վէ պունլարըն իքիսի տախի
 օնուն գարըլարը՝ օլտուլար: Լ'մմա Սաուլ գը-
 ղընը Տավիտին գարըսը Սիխալը՝ Կալլիմաէն
 օլան Լաիշ օղլու Ֆալդիյէ վէրտի:

ՊԵՇ, 26:

- 1 Սէ Օ. իֆիլիէր Կիպէայէ Սաուլա վարդպ տէ-
 տիլէր. Տավիտ Լաշիմօնուն գարըսընտա Հախի-
- 2 լա Թէփէսինտէ կիպէնժիշ տէյիլմի: Լ'մմա Սա-
 ուլ գալգըպ՝ պէրապէրինճէ Լարաէլին իւշ պին
 սէչքին աստէմլէրի իլէ՝ Օ. իֆ չէօլիւնէ էնտի,
- 3 քի Օ. իֆ չէօլիւնտէ Տավիտի արայա: Սէ
 Սաուլ՝ Լաշիմօնուն գարըսընտա եօլուն եանըն-
 տա օլան Հախիլա Թէփէսինտէ օրտու գուրտու.
 Տավիտ տէ չէօլտէ օթուրուրուտու, վէ Սաու-
 Լուն քէնտի արտընճա չէօլ: կէլտիյինի կէօրիւն:
- 4 Ճէ, Տավիտ ճասուպար կէօնտերտի. վէ Սա-
 5 ուլուն Թաճգիգան կէլտիյինի պիլտի: Լ'մմա
 Տավիտ գալգըպ՝ Սաուլուն օրտու գուրտուղու
 մաճալէ կէլտի, վէ Տավիտ Սաուլուն հէմ օնուն
 սէրապքերի՝ Լէր օղլու Լ'պնէրին եաթտըղը մա-
 ճալի կէօրտիւ. Սաուլ իսէ ա'րապալար տախիւ-
 սինտէ եաթարըտը, վէ գալմ չէփչէվրէսինտէ
- 6 գօնմիւշուտու: Սէ Տավիտ ճէվապ էտիպ՝
 Հիթիլ Լ'հիմէլէքէ վէ Լ'օապըն գարընտալը
 Սէրույա օղլու Լ'պիշսյա տէտի. Պէնիմ իլէ Սա-
 ուլա օրտույա քիմ էներ. վէ Լ'պիշսյ տէտի-
- 7 Պէն սէնին, է էնէրիմ: Լ'մմա Տավիտ Լ'պիշսյ-
 իլէ՝ կէճէլէյին գալմա կէլտիլէր, վէ իշթէ Սա-
 ուլ ա'րապալար տախիւսինտէ եաթըպ ույույու-
 րուտու, վէ մըղըաղը՝ պաշը ուճունտա եէրէ օտփ:

Լանմը շատը . վէ Լ'պներ հեմ գտվմ' օնուն չէվ-
 րէսինտէ եւթը լարըտը : Սէ Լ'պիշայ Տավե- 8
 տէթտէտի . Լ'լահ պոսկին սէնին տիւղմէնինի է-
 լինէ Թէսլիմ էթտի . իմտի հալա քերէմ էյլէ
 օնու պիր վուրուշ իլէ եերէ սափլայըմ , վէ օնա
 Թէքրարլամայաճաղըմ : Լ'մմա Տավետ Լ'պի- 9
 շայտ տէտի . (Նու գաթլ էթմէ . զիրա Բապպ
 մէսիհինէ քիմ էլ սալա տէ սուչսուզ օլա :
 Հեմ Տավետ տէտի . Բապպ սաղ տըր քի՝ օնու 10
 Բապպ վուրաճագ տըր , եախօտ օնուն վագթը
 կէլիպ էօլէճէքտիր , եա ճէնկէ էնիպ էօլտիւրիւ-
 լէճէքտիր : Բապպ պանա կէօսթէրմէսին , քի 11
 Բապպրն մէսիհինէ էլիմի՝ սալայըմ . ամմա հալա
 քերէմ էյլէ , օնուն պաշը ուճունտա օլան մըզրա-
 զը վէ սոս մադարասընը ալ , վէ կիտէլիմ : Լ'մ 12
 տի Տավետ՝ Սաուլուն պաշը ուճունտան մըզրա-
 զը վէ սու մադարասընը ալտը , վէ կիթտիլէր . վէ
 կէօրէն եօգ՝ հեմ պիլէն եօգ՝ վէ ույանան եօգ-
 ուտու , չին ճիւմլէսի ույուրուտու . զիրա օնլա-
 րըն իւղէրինէ Բապպ գարաֆընտան աղըր ույ-
 գու տիւղմիւշիտիւ : Լ'մտի Տավետ էօթէ կէշէյէ 13
 կէշիպ՝ տաղըն պաշը՝ իւղէրինէ՝ ուշագտան տուր-
 տու . օնլարըն արասը չօգ ուղաղըտը : Լ'նտէն 14
 Տավետ՝ գալմա վէ՝ Լ'եր օղու Լ'պներէ պաղը-
 րպ տէտի . Շէվապ վերմէ՝ լմիսին , եա Լ'պներ .
 վէ Լ'պներ ճէվապ վերիպ տէտի . Սէն փատի-
 շահա չաղըրան քիմսին : Սէ Տավետ Լ'պնէ- 15
 րէ տէտի . Սէն երքէք տէյի՝ լմիսին , վէ Լ'արաէլ-
 տէ սէնին կիպի քիմ վար , իմտի էֆէնտին փա-
 տիշահը նի՝ չին պէքլէմէտին . զիրա գալմաան
 պիրի՝ էֆէնտին փատիշահը գաթլ էթմէյէ կէլ-
 տի : Սէնին պու իշէտիյին իշ էյի տէյիլտի . 16
 Բապպ սաղտըր քի՝ գաթլէ փաթահագգաշընը :

- զիրա թապալըն մէսիհի եֆէնտինիզի պէքլէմէ-
տինիզ . իմտի հալա պագ, փատիշահըն մըզըս-
ղը՝ վէ օնուն պաշը ուճունտա օլան սու մադարա-
- 17 սը նէրէտէտիր: ()լտէմ Սաուլ Տապիտին սէ-
սինի գանըլըպ տէտի . Պու սէնին սէսի՞նմիտիր,
օղլում Տապիտ . վէ Տապիտ տէտի . Սէսիմտիր ,
- 18 եւ եֆէնտիմ փատիշահ: Լնտէն տէտի . Եֆէն-
տիմ նիշիւն պէջլէ գուլունուն արտընճա գօ-
վալար . զիրա նէ՞ էյլէտիմ, վէ էլիմտէ նէ՞ քէմ-
- 19 լիք վար: Խմտի հալա եֆէնտիմ փատիշահ
քէրէմ էտիպ՝ պու գուլունուն սէօզլէրինի տինկ-
լէսին . Եյէր սէնի պէնիմ իւզէրիմէ թապալ
թատհիք էթտի իսէ, գուրպան գօզլասըն . ամ-
մա էյէր ատէմ օղլալարը իսէ, օնլար թապալըն
հուզուրունտա մէլուն օլսունլար , զիրա՝ Ս պր
ղայրի ալահալարա ի պատէթ էթ տէյէրէք՝ պէ-
նի պուկին թապալըն միրաս՝ը իլէ պիրլիքտէ օլ-
- 20 մագտան գօվտուլար: Խմտի հալա թապալըն
եիւզիւ էօնիւնտէ գանըմ եէրէ տիւշմէսին . զիրա
Խարաէլին փատիշահը՝ պիր քիմսէնին տաղլար-
տա քէքլիյի գօվալատըղը՝ կիպի՝ պիր ամտէտ
- 21 փիրէյի արամաղա չըգտը: Ս է Սաուլ տէտի .
Հագա էթտիմ . տէօն օղլում Տապիտ . պէնիմ
ճանըմ պուկին սէնին կէօզլէրինտէ՝ գըլմէթի
կէօրինտիյիւ սէպէպտէն, սանա արթըգ քէմ-
լիք էթմէյէճէյիմ . իշթէ տէլիլիք էթտիմ , վէ
- 22 պէյիւք եանկլըշլը՝գ էթտիմ: Լնտէն Տապիտ
ճէվապ վէրիպ տէտի . Եշթէ փատիշահըն մըզ-
րազը, իմտի ուշագլարըն պիրի կէլիպ՝ օնու ալ-
- 23 սըն: Ս է թապալ հէր քէսէ քէնտի սատագա-
թընըն վէ քէնտի իմանընըն եճրինի վէրսին .
չիւն թապալ սէնի պուկին պէիմ էլիմէ՝ վէրտի,
ամմա թապալըն մէսիհինէ ել սալմաղա իսթէ-

մէտիմ: Ս է իշթէ սէնին ճաննն պուկին պէ- 24
նիմ կէօզլէրիմտէ նիճէ պէշիւք կէօրինտիւ
խսէ, պէնիմ ճաննմ տախի Բապարն նազարն-
տա պէշլէ պէշիւք կէօրինիւպ՝ պէնի հէր պէ-
լատան գուրթարա: Ընտէն Սաուլ Տափտէ 25
տէտի. Սիւպարէք օլասըն օզլում Տափտ, հէմ
պէրիօրոտար օլասըն, հէմ տախի հէր վէճհլէ
ղալիպ օլասըն. իմտի Տափտ եօլունու կիթտի,
վէ Սաուլ քէնտի մահալինէ տէօնտիւ:

ԳԼԵ, 27:

Ս է Տափտ քէնտի կէօնկլինտէ տէտի. Ըգը- 1
պէթ պիր կին Սաուլուն էլի իլէ թէլէֆ օլու-
րում, պանա Յիլիշթիմէր տէյարընա հէր վէճհլէ
գաչմագտան ղայրի խայր եօգտուր, քի Սաուլ
պէնտէն վազ կէշիպ՝ արթըգ պէնի ճիւմլէ Խ-
րաէլ սինօրունտա արամայա, օլտէմ օնուն էլն-
տէն գուրթուլուրում: Իմտի Տափտ քէնտի- 2
սի՝ պիլէսինճէ օլան ալթը եիւզ ատէմ իլէ՝ գալ-
գըպ կաթ փատիշահը Սաօք օլու Ըխիշէ կէչ-
տի: Ս է Տափտ քէնտիսի հէմ օնուն ատէմ- 3
լէրի հէր քէս քէնտի էվի իլէ՝ Տափտ տէ Խզ-
րէէլի Ըհինօամ վէ-Բարմէլի՝ Լապարն գա-
րըսը Ըպիղաիլ՝ իքի գարըլարը իլէ՝ Ըխիշին եա-
նընտա կաթտա սաքին օլտուլար: Ս է Սաու- 4
լա՝ Տափտին կաթա գաչտըղը խապէր վէրիլ-
տիքտէ, արթըգ պիր տահա օնու արամատը: Ս է 5
Տափտ Ըխիշէ տէտի. Բէրէմ էլլէ, էլլեր նա-
զարընտա լուգֆ պուլտում իսէ, պանա մէմլէքէ-
թին շէհրլէրինին պիրինտէ պիր մահալ վէրիլ-
փին, քի օրատա սաքին օլայըմ. գիրա պու գու-
լուն նիշին փայի թախթտա սէնինլէ օթուր-
տան: Ս է օլ կինտէ Ըխիշ օնա Աիգլաղը վէր- 6

- տի. օնուն իշխան Սիգլադ թագուկինէտէք իշխան
 7 հոտա փատիշահ լարոնն օլտու: Ս է համիտ
 Պիլիշթիմէր դոփրաղնտա օթուրտուղու կին-
 լերին սայրսը՝ պիր երլ վէ տէօրթ այ օլտու:
 8 Ս է համիտ օնուն տտէմէրի չոգըպ՝ Սէշու-
 ռիլերէ վէ Սիրէ լիլերէ վէ Ս՝ ժալէգիլերէ հիւճիւմ
 էթաիլեր. զիրա օնլար քատիմտէն պէրու օ տի-
 յարտա՝ Ը ուրտան Սըտրաիլյարնտաէք սաքին
 9 իտիլեր: Իմտի համիտ օտիլարը վուրուպ՝ հիշ
 պիր էրքէք եա գարը տիրի գօմատը. վէ գօյուն-
 լարը հէմ սըլըրլարը վէ էշէքէրի վէ տէվէլէ-
 ռի վէ էս՝ վապլարը ալտը, վէ տէօնիւպ՝ Ս՝ խիշէ
 10 վարտը: Ս է Ս՝ խիշ տէտի. Պուկին նէ՝ րէյէ
 հիւճիւմ էթաիլնիզ. վէ համիտ տէտի. Իշհո-
 տանն գըպլէ ճանիպինէ վէ իշերահմէլիլերին
 գըպլէ դարափրնա վէ Վէնիլիլերին գըպլէ ճա-
 11 նիպինէ: Իմտի համիտ պիր էրքէք եա գարը
 սաղ գօմատը, քի կաթա վարա. զիրա տէտի.
 (Նմայա հադգըմըլա խապէր վէրիպ՝ համիտ
 գէօյլէ էյլէտի տէյլէր, վէ Պիլիշթիմէր դօփ-
 րաղնտա օթուրտուղու ճիւմիլէ կինլերտէ ա-
 12 տէթի պու օլա: Ս է Ս՝ խիշ համիտ ինանտը,
 վէ տէտի. Պու ժիւն՝ գաղըլ խարաշտէ պիլ-
 քիւլիլէ ֆէնա գոգմս լըլա: պանա էգէտէն
 գուլ օլտու:

ՊԵՐ. 28.

- 1 Ս է օլտուքի օլ կինլերտէ Պիլիշթիմէր խարա-
 էլ իլլերինէ ճէնք էթէք իշէն՝ ալքըրէրինի
 տէթէն ճէ Ը էթաիլէր, վէ Ս՝ խիշ համիտ տէ-
 տի. Ինահգիգան պիլիշ օլտըն քի՝ սէն ատէմ-
 լերին իլէ՝ պէրապէ իմնէ օլտուա չոգամագարն:
 2 Ս է համիտ Ս՝ խիշ տէտի. Պու գալանուն նէ

էտէճէյինի էլպէթթէ պիլէճէքսին . վէ Լժիշ
Տապիտէ տէտի . Պունուն իշին սէնի՝ ճիւմէ
կիւնլէրտէ՝ պաշըմա պէքշի նասպ էտէճէյիմ :
Լամի Հէմուէլ էօլմիւշ՝ վէ օնա ճիւմէ Լարա- 3
էլ եաս չէքիպ՝ օնու Լամաթտա քէնտի շէհրին-
տէ կէօմմիւշլէր իտի . վէ Սաուլ ճինճիլէրի վէ
Փալճըլարը տիյարտան չըգարմըճըտը :

Լամի Վիլիշթիմլէր ճէմ՝ օլտուլար , վէ վա- 4
րըպ՝ Հունէմտէ օրտու գուրտուլար . Սաուլ տա
ճիւմէ Լարաէլի ճէմ՝ էտիպ՝ Լիլպօտտա օրտու
գուրտուլար : Սէ Սաուլ Վիլիշթիմլէրին օր- 5
տուսունու կէօրտիւքտէ՝ գօրգտու , վէ եիւրէյի
ղայէթլէ իւրքտիւ : Սէ Սաուլ Լապպա տանըշ- 6
տը , ամմա Լապպ օնա՝ կերէք լույալարլա կերէք
Ուրիմլէ կերէք փէյղամպէրլէրլէ ճէվապ վէր-
մէտի : () Լտէմ Սաուլ գուլլարընա տէտի . Պանա 7
պիր ճին սահիպի գարը՝ արայըն , քի վարըպ՝ օ-
նա տանըշայըմ . վէ գուլլարը օնա տէտիլէր .
Իշթէ ճին սահիպի պիր գարը Լնտօրտա՝ օլուր :

Լամի Սաուլ Թէպտիլ օլուպ՝ ղայրի էս՝ վապ- 8
բար կիյտի , վէ քէնտիտի պիլէսինճէ իքի աւէմ
իլէ կիտիպ՝ կէճէլէյին գարըյա՝ վարտըլար . վէ
օ տէտի . Վէրէմ էյլէպանա ճինլէ Փալա՝ պագ ,
վէ սանա տէյէճէյիմ քիմնէյի պանա եօգարը՝ չը-
գար : Սէ գարը օնա տէտի . Իշթէ սէն Սաս- 9
լուն էթտիյինի՝ եանի օնուն ճինճիլէրի վէ Փալ-
ճըլարը տիյարտան հէլաք էթտիյինի պիլիւրսին .
եա սէն նիճին պէնի էօլտիւրթմէք իշին՝ պէնիմ
ճանըմա տուզաճ գուրարսըն : Սէ Սաուլ օնա 10
Լապպ իլէ եէմին էտիպ տէտի . Լապպ սաղտըր
քի՝ պու նէսնէտէն սանա պիր պէլա կէլմէզ :
Լնտէն գարը տէտի . Սանա քիմի՝ եօգարը չըգա- 11
բայըմ . վէ օ տէտի . Պանա Հէմուէլի չըգար :
Լամի գարը Հէմուէլի կէօրտիւքտէ , պիր պէօ- 12

- յիւք սէս իլէ պաղըրտը . հէմ գարը Սաուլա
սէջլէյիպ տէտի . Պէնի նի՞ չիւն ալտաթտըն , չիւն .
- 13 սէն Սաուլտուն : Սէ փատիշահ օնա տէտի .
Վօրգամա , ամմա նէ՞ կէօրտիւն . վէ գարը Սաուլա
տէտի . Լէրտէն չըգան ալլահլար կէօրտիւմ :
- 14 Սէ օ՝ օնա տէտի . () նուն չէհրէսի նէ՞ շէքիլ
տիր . վէ գարը տէտի . Պիր իւթիար ատամ . չը-
գայօր , վէ օ Ֆէրաճէ իլէ պիւրիւնմիւշտիւր . իմ-
տի Սաուլ՝ Ը հմուէլին օլտուղունու պիլտի , վէ
- 15 եիւզիւնիւ եերէ էյիպ՝ սէճտէ գըլտը : Սէ
Ը հմուէլ Սաուլա տէտի . Սի՞ չիւն պէնի եօգարը
չըգարմաղըլա զահմէթէ գօշտուն . վէ Սաուլ տէ-
տի . Պէն ղայէթլէ տարլըղա կէլտիմ , չիւն Ֆի-
լիշթիմլէր պէնիմ իւզերիմէ ճէնք էտէյօր , վէ
Լլահ պէնտէն իրագլանտը , վէ արթըգ պանա՝
կերէ . ք փէյլամպերլէր եէտի իլէ կերէ . ք րույա-
լար իլէ ճէվապ վէրմէյօր , իմտի սէնի չաղըր-
տըմ . քի՝ նէ էտէճէյիմի պանա պիլտիրէսին :
- 16 Սէ Ը հմուէլ տէտի . իմտի Բապպ սէնտէն ի-
րագլանըպ՝ սէնին տիւշմէնին օլտու իսէ , նի՞ չիւն
- 17 պանա տանըշըրսըն : Հալա Բապպ քէնտինէ՝
պէնիմ եէտիմլէ սէջլէտիյի կիպի էյլէտի , վէ
Բապպ սէնին էլինտէն փատըշահլըղը երըթըպ՝
- 18 օնու գօնշուն Տափիտէ վէրտի : () իրա սէն Բապ-
պըն սէօզիւնիւ տինկլէմէտին , վէ Լ՝ մալէգտէ՝ օ-
նուն ղազապընըն շիտտէթինի իճրա էթմէտին .
պունուն իչիւն պուկիւն Բապպ սանա պու շէյի
- 19 էյլէտի : Հէմ Բապպ պիլէնճէ Խարաէլի տախի
Ֆիլիշթիմլէրին էլինէ թէսլիմ էտէճէ . ք տիր , վէ
եարըն սէն վէ օղուլարըն պէնիմ եանըմտա՝ օ-
լուրսունուղ . վէ Բապպ Խարաէլին օրտուսունու
- 20 տա Ֆիլիշթիմլէրին էլինէ վէրէճէ . ք տիր : () Լ-
տէմ Սաուլ տերա՛գապ պօյու պօյունա եերէ

պիւշտիւ. զիրաւ Ը իմուելին սեօզերինսէն զա-
յեթնէն գորգառու, թագաթը՝ տախի գալմատը.
զիրաւ պիւթիւն կիւն վե պիւթիւն կեճէ էքմէք
հէմէմիշիտիւ: Ա է գաբը Ասուպ վարդայ՝ անուն 21
զայեթնէն շաշաղղընը կեպտիւքտէ, անա տէտի.
Խշթէ պոս խալպըղըն սէնին սեօզիւնիւ տինկ-
լէյիպ՝ ճանըմը ալոսճոսմա գոտում, վե պանա
սեօզլետիւն սեօզլէրինի տինկլէտիմ: Ա է շիմ- 22
տի քերէմ էյլէ. սէն տախի պոս խալպըղընըն
սեօզիւնիւ տինկլէ. իմտի էօնիւնէ պիւ, ըգմա
էքմէք գցալըմ, վե հե, վե եօլա կիթմէյէ թագա-
թըն օլա: Ա է օ՝ իմթիւնա՝ էտիպ՝ Լէմէմ տէ- 23
տի, ամմա քէնտի գուլպըր հէմ գաբը՝ տախի
անա իպրամ էթտիլէր, վե օնլարըն սեօզիւնիւ
տինկլէտի. վե եերտէն գալըրայ՝ եաթաղըն իւղէ-
րինէ օթաւառու: Ա է գաբընըն էվտէ պէսլէն- 24
միշ պիր պուզաղընը՝ վարդառ իմտի աճէլէթէն
անա պօզաղապը. վե ուն ալըպ՝ եօղուրառու, վե
անտան մայապըղ փիտէլէր փիշիրտի: Ա է Աս- 25
ուրուն էօնիւնէ հէմ անուն գուլպըրըն էօնիւ-
նի տուտառու, վե եէտիլէր. անտէն գալըրայ՝ օ կէ-
ճէ կիթմաիլէր:

ԳԼԵՐ, 29:

Ա է Պիլիշթիմէր պիւթիւն օրտուպըրընը Լ- 1
ֆեգտի ճէմ՝ էթտիլէր. վե խարաէլիլէր՝ իւղե-
էլաւ օլան փանկարըն եանընտա օրտու գաւ-
առապ: Ա է Պիլիշթիմէրին պէլլերի եիւղեր 2
եիւղեր վե պինէր պինէր կէշէլլէրիտի. վե Տա-
վիտ քէնտի տտեմլէրի իլէ արգատան Լ՝ խիշ իլէ
պերապեր կէշէլլէրի իտի: Ա է Պիլիշթիմէրին 3
թերվէրիլէրի տէտիլէր. Պաւ Լ՝ պրանիլէր նէ՝ օլա.
վե Լ՝ խիշ՝ Պիլիշթիմէրին սէրվիլլէրինէ տէտի.

- Պո՛ւ խորաեւ փատիշահը Սաուլուն գուլու Տա-
վիտ տէյի՛լմի, քի պունճա կիւնլեր վէ պունճա
երլլար եանըմտա օլուպ՝ պանտաիւշտիյիւ կիւն-
տէն թա պուկիւնէտէք օնտա հիշ պիր գուաուք
- 4 պուլմատըմ: Ս է Վիլիշթիմլերին սերվերլերէ ս-
նա եօրքէլէնտիլեր, հէմ Վիլիշթիմլերին սերվեր-
լերի օնա տէտիլեր. () քիմսէյի կերի կէօնտէր, վէ
օնա թային էթտիլին մահալէ աէօնտիւն, վէ պի-
ղիմլէ ճէնկէ Էնմէսին, քի ճէնքտէ պիղէ տիւշ-
մանլըգ էթմէսին. զիրա օ՛ էֆէնտիսի իլէ նէ՛ իլէ
պարըշահագ, պու ատէմլերին պաշլարը իլէ տէ-
- 5 յի՛լմի: Պու օ Տավիտ տէյի՛լմի քի՛ օնուն իշխն
րագսլարըլա ճէվապ վերիպ, Սաուլ պինլերինի՛
վէ Տավիտ օնպինլերինի վուրտու տէտիլէք:
- 6 Ս է Լճիշ Տավիտի չաղըրըպ՝ օնա տէտի. Լապպ
սաղտըրքի՛ սէն տօղըօւսուն, վէ պիլէմճէ սէնին
օրտոպա չըգըպ կիրտիլին՝ նազարըմտա էյիտիր.
զիրա պանա կէլտիլին կիւնտէն թա պուկիւնէ-
տէք սէնտէ քէմլիք կէօրմէտիմ. ամմա սէն՝ պէյ-
- 7 լերին նազարընտա էյի տէյիլին: Խմտի հալա
տէօնիւպ՝ սէլամէթլէ վար. վէ Վիլիշթիմլեր
պէյլերինին նազարընտա քէօթիւ օլանը էյլէմէ:
- 8 Ս է Տավիտ Լճիշէ տէտի. Լճմա պէն նէ՛յլէ-
տիմ, վէ սէնին Էօնիւնտէ օլտուզում կիւնտէն
թա պուկիւնէտէք պու գուլունտա նէ՛ պուլաուն,
քի պէն վարըպ՝ էֆէնտիմ փատիշահըն տիւշ-
- 9 մէնլերի իլէ ճէնք էթմէյիմ: Ս է Լճիշ ճէ-
վապ վերիպ՝ Տավիտէ տէտի. Պիլիտիմ քի՛ սէն
կէօղլերիմտէ Լճահըն մէլէյի կիպի էյիսին, ան-
ճագ Վիլիշթիմլերին սերվերլերի՛ Պիղիմլէ ճէն-
- 10 կէ օ չըգմասըն տէտիլեր: Խմտի հալա էֆէն-
տինին սէնինլէ պիլէ կէլէն գուլարը իլէ սապահ-
լարն երքէն գալը. վէ երքէն գալգտըղընըլտա՛

չափազանց սեփականեմ կրտսին: Իմոհի Տաճկոտ քեն- 11
տախի՝ հէմ՝ օնուռն ատէմէրի սապա հլայրն կրտիպ՝
Ֆիլիշթիմէր տիյարընա տէօնմէք իչիւն երքէն
գալգտըլար: Ֆիլիշթիմէր տէ Լադէէլէ չըգտը-
լար:

ՊԵՇՆԱՆ 30:

Սէ օլտուքի՝ Տաճկոտ վէ օնուռն ատէմէրի իւ- 1
չիւնձիւ կիւնտէ Սիգլաղա վարտըգլարընտա, Լ՝-
մալէգիլիլէր գրպլէ ճանիպինի վէ Սիգլաղը պաս-
մըշլար՝ վէ Սիգլաղը ժուրուպ օնու աթէշէ եագ-
մըշլարըտը: Սէ օնտա օլան գարըլարը էսիր ալ- 2
մըշլարըտը, քիւչիւքտէն պէջիւյէ վարընճա
քիմնէյի էօլտիւրմէտիլէր, իլլա օնլարը սիւրիւպ՝
եօլլարընա կիթտիլէր: Սէ Տաճկոտ հէմ օնուռն 3
ատէմէրի շէհրէ կէլտիքլէրինտէ, իշթէ եանմըշ՝
վէ օնլարըն գարըլարը վէ օղուլարը հէմ գըզլարը
էսիր ալընմըշլար: Իմոհի Տաճկոտ վէ պիլէսին- 4
ձէ օլան գալմ սէսլէրինի գալտըրըպ՝ օնլարտա
աղլամաղա թագաթ գալմայընճայէտէք՝ աղլա-
տըլար: Սէ Տաճկոտին իքի գարըսը Լադէէլի 5
Լ՝հինօմ՝ վէ Վարմէլի՝ Լապալըն գարըսը Լ՝-
պիզաիլ տախի էսիր ալընմըշլար: Սէ Տաճկոտ 6
ղայէթլէ սըգըլտը, չիւն գալմ՝ ()նու դաշլայտ-
լէմ տէտիլէր, զիրա ճիւմլէ գալմըն ճանը՝ հէր
քէս օղուլարը վէ գըզլարը իչիւն աճըտը: ամմա
Տաճկոտ՝ Լ՝լահը Բապպտա գուլվէթլէնտի: Իմ- 7
ոհի Տաճկոտ՝ Լ՝հիմլէք օղուլ քեահին Լ՝պիաթա-
րա տէտի: Վերէմէյլէ, պանս էֆօտու եագլաշ-
տըր, վէ Լ՝պիաթար Տաճկոտէ էֆօտու եագլաշ-
տըրտը: Սէ Տաճկոտ Բապպա տանըշլայ տէտի: 8
Պու մաքէրին արտընճա գօվալայըմմը, օնլարը
եթիշթիւրմիլմ: վէ օնա տէտի: Լ՝օվալա, զիրա

- Թահգիգան եկեթիշիրսին, վէ հեր շէյէ էլպէթթէ
- 9 գուրթարըրսըն: Խմտի Տավիտ քէնտիսի՝ պի-
լէսինճէ օլան ալթը եիւզ ատէմ իլէ վարըպ՝ Պէ-
սօր տէրէսինէտէք կէլտիլէր, վէ կերի գալանլար
- 10 օրապա տուրտուլար: Տավիտ իսէ քէնտիսի՝
տէօրթ եիւզ ատէմ իլէ գօվալատըլար. ամմա ի-
քի եիւզ քիշի եօրղուն օլմաղըլա՝ Պէսօր տէրէ-
սինին էօթէ եագասընտա տուրտուլար:
- 11 Խմտի գըրտա պիր Սըսըրըլ ատէմ պուլուպ՝
օնու Տավիտէ կէթիրտիլէր. վէ օնա էքմէք վէր-
- 12 տիլէր վէ եէտի, հէմ օնա սու իշիրտիլէր: Ս է
օնա պիր փարչա ինճիր գուրուաու վէ իքի սալ-
գըմ գուրու իւզիւմ վէրտիլէր, վէ եէտի, վէ ճա-
նը եէրինէ կէլտի. զիրա իւշ կիւն իւշ կէճէ էք-
- 13 մէք եէմէմիշ վէ սու իշմէմիշիտի: Ետէն Տա-
վիտ օնա տէտի. Սէն քիմի՞սին, վէ նէրէտէն-
սին. վէ օ տէտի. Պէն Սըսըրըլ ուշաղըմ, վէ պիր
Լ՛մալէգըլի քիմսէնին գուլոյում, վէ շիմտի իւշ
կիւնտիւր քի խասթա օլտուղում իշիւն էֆէն-
- 14 տիմ պէնի թէրք էյլէտի: Պիզ Վէրէթլիլէ-
րին գըպլէ դարաֆընա՝ վէ Լէհուտանըն իւզերի-
նէ հէմ Վալէպին գըպլէ ճանիպի իւզերինէ հիւ-
ճիւմ էթտիք, վէ Սիգլաղը աթէշէ եագտըգ:
- 15 Ս է Տավիտ օնա տէտի. Պէնի օ ապէրէ էնտիրէ
պիլի՞րմիսին. վէ օ տէտի. Պէնի էօլտիւրմէյէճէ-
յինէ՝ հէմ պէնի էֆէնտիմին էլինէ թէսլիմ էթ-
մէյէճէյինէ Լ՛լլահ իլէ եէմի՞ն էթ, վէ պէն օէնի օ
- 16 ապէրէ էնտիրի՞րիմ: Խմտի օնու էնտիրտի, վէ
իշթէ օնլար պիւթիւն եէրին եիւզիւնտէ եպըլ-
մըշ եէյիպ իշերէրիտի. վէ ֆիլեշթիմլէր տէյա-
րընտան հէմ Լէհուտա վիլպյէթիւնտէն ալտըգ-
լարը հէփ պէօյիւք շիքեար իշիւն րագս էտէրլէր
- 17 իտի: Ս է Տավիտ օնլարը շաֆագ սէսթիւմին-

տէն թա երթեսի կիւնիւն ախշամընստէք Վուր-
տու . վէ օնլարտան՝ տէվէլէրէ պինիպ գաշան
տէօրթ եիւզ կէնճ քիմնէլէրտէն մա՛տա՝ հիշ պիթ
աւտէմ գուրթուլմատը : Ս է Տաւլիտ՝ Լ՛մալէ- 18
գիւլէրին ճիւմլէ ալտըգլարընը գուրթարտը . վէ
Տաւլիտ քէնտինին իքի գարըլարընը տախի գուր-
թարտը : Ս է օնլարըն՝ քիւչիւքտէն թա պէօ- 19
յիւյէտէք վէ օղլանա վէ գըղատէք վէ եաղմա-
տան օնլարըն ալտըգլարը հէր շէյէ վարընճայա-
տէք՝ պիթ շէյի զայ՝ օլմատը . Տաւլիտ ճիւմլէսինի
կերի կէթիրտի : Հէմ Տաւլիտ հէփ գըյունլա- 20
րը վէ սըղըրլարը ալըպ՝ օ պիթ սիւրիւլէրի էօնտէն
սիւրտիւ , վէ՝ Տաւլիտին եաղմասը պոլտուր տէր-
լէր իտի :

Խմտի Տաճիտ՝ օլ եօրդուն օլմաղըլա Տաճիտին 21
արտընճա կիթմէյիպ՝ Պէսօր տերէսինտէ օ-
թուրթտուգլարը իքի եիւզ աստէմէ կէլտիքտէ,
օնլար Տաճիտի գարշըլամաղա՝ վէ պիլէսինճէ օ-
լան խալգը գարշըլամաղա՝ չըգտըլար. վէ Տաճիտ
գալմա եազլաշտըգտա, օնլարըն սէլամէթինի
սօրտու: Ս է Տաճիտին պիլէսինճէ կիտէն ա-22
տէմլէրտէն՝ Հէր եարամաղ վէ Պէլիա՝ օղուլլա-
րը օլան քիմսէլէր ճէվապ էտիպ տէտիլէր. Պուն-
լար պիղիմլէ կէլմէտիքլէրի իչիւն՝ պիղ տէ օնլա-
րա գուրթարտըղըմըղ եաղմատան վէրմէյիզ. Հէր
քէս Հէման եալընըղ գարըսընը վէ օղուլլարընը
կէօթիւրիւպ կիթսինլէր: Լ՝մմա Տաճիտ օնլա-23
րա տէտի. Պէջլէ էթմէն, գարընտաշլարըմ. չիւն
պունու պիղէ Լ՝ապպ վէրտի, վէ պիղի օ սագլա-
տը, վէ իւզէրիմիզէ կէլէն ապքերի էլիմիզէ վէր-
տի: Ս է պու մասլահաթտա սիզի քի՞մ տինկ-24
լէր. ղիւրա աղըրըզ եանընտա տուրանլարըն հի-
սէսի՝ ճէնկէ կիտէնլէրին հիասէսի իլէ պէս պէ-

բապէր օլաճագտըր. պերապերճէ թագսիմ էտէ.
25 Էր: Իմնի օլտուքի՝ օլ կիւնտէն պերի թագու
կիւնտէք Խրաեւտէ պունու գանուն վէ շարգ
գօտու:

- 26 Ինտէն Տափա Սիգլաղա կէլտիքտէ, Լէհու
տա իխթիարլարը տօթթլարնա շիքեարտան
կեօնտերիպ տէտի. իշթէ սիղէ Բապպըն տիւշմն.
27 Էրին եաղմասընտան պիր հէտիյէ, Պէյթէլտէ
օլանլարա՝ վէ գըպլէ ճանիպինտէ Բամօթտա օ.
28 Լանլարա՝ վէ Լաթիւրտէ օլանլարա, Սէ Լ'րօ-
էրտէ օլանլարա՝ վէ Շիֆէմթտա օլանլարա՝ վէ
29 Իշթէմօստա օլանլարա, Սէ Բախտլտա օլան-
լարա՝ վէ Լէրահմէէլիլէրին շէհրլէրինտէ օլան-
30 լարա՝ վէ Վէնիլէրին շէհրլէրինտէ օլանլարա,
Սէ Լօրմատա օլանլարա՝ վէ Խօրա՝ շանտա օլան-
31 լարա՝ վէ Բթախտա օլանլարա, Սէ Լէպրօնտա
օլանլարա՝ վէ Տափիտին քէնտի առէմլէրի իլէ
հէփ տօլաշտըլը մահալլէրէ Կօնփէրփի:

ՊԵՇ, 31:

- 1 Սէ Վիլիշթիմլէր Խրաեւ իլէ ճէնք էթտիլէր.
Իմնի Խրաեւ առէմլէրի՝ Վիլիշթիմլէրին էօնիւն-
տէն գաշտըլար, վէ Լիլպօստաղընտա մագթուլ-
2 Էր տիւշտիլէր: Սէ Վիլիշթիմլէր՝ Սաուլու
վէ օնուն օղուլարընը ուլաշտըլար, վէ Վիլիշ-
թիմլէր Սաուլուն օղուլարը՝ Լօնաթանը վէ Լ-
3 պինատապը վէ Սէլքիշուսյը վուրտուլար: Սէ
ճէնք Շաուլա աղըրլաշմագլա, օգճուլար օնանի-
շան դութուպ օնու վուրտուլար, վէ օգճուլար-
4 տան աղըր եարալանտը: Սէ Սաուլ քէնտի սի-
լահարընը գալտըրանա տէտի. Վըլըճընը չէք,
վէ օնունլա պէնի սափլա, օլմայաքի շու սիւն-
նէթափլէր կէլիպ՝ պէնի սափլայալար, վէ պէնի

մատխարա՝ էտէլէր . ամմա սիլահլարընը գալոր-
 րան իսթէմէտի, զիրա ղայէթլէ գորգտու . իմտի
 Սաուլ գըլըճը չէքիպ՝ օնուն իւզէրինէ տիւշտիւ :
 Սէ օնուն սիլահլարընը գալորրան՝ Սաուլուն 5
 էօլտիւյիւնիւ կէօրիւնճէ, օտախի գըլըճընըն իւ-
 ղէրինէ տիւշիւպ՝ պիլէսինճէ էօլտիւ : Իմտի 6
 Սաուլ՝ վէ օնուն իւշ օղուլարը վէ սիլահլարըն՝
 վէ օնուն ճիւմլէ աստէմլէրի տախի օլ կիւնտէ
 պերապէր էօլտիւլէր : Սէ վատինին էօթէ կէ- 7
 չէսինտէ հէմ լօրտանըն էօթէ եագասընտա օլան
 լարաէլ աստէմլէրի՝ խորաէլիլէրին գաչտըգը-
 րընը վէ Սաուլուն հէմ օնուն օղուլարընըն էօլ-
 տիւքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, չէհրլէրի պրա-
 ղըպ գաչտըլար, վէ Վիլիշթիմլէր կէլիպ՝ օնլար-
 տա սաքին օլտուլար : Սէ օլտուքի՝ էրթէսի 8
 կիւնտէ Վիլիշթիմլէր մագթուլլէրի սօյմաղա՝ կէլ-
 տիլէր . վէ Սաուլու հէմ օնուն իւշ օղուլարընը
 լիլպօս՝ տաղընտա տիւշմիւշ պուլտուլար : () 9
 տէմ օնուն պաշընը՝ քէստիլէր, վէ օնուն սիլահ-
 լարընը՝ սօյտուլար . վէ Վիլիշթիմլէր տիյարընըն
 չէվըէսինէ օնլարըն փուլթլարը խանէլէրինէ վէ
 ճիւմլէ գալմլարընա միւթտէ էթմէյէ կէօնտէր-
 տիլէր : Սէ օնուն սիլահլարընը լ՝ շթարօթուն 10
 խանէսինէ գօտուլար, վէ օնուն պէտէնինի
 Պէյթշան հիսարընտան աստըլար : Իմտի լա- 11
 պէշ լիլէա՝տըն սաքինլէրի՝ Վիլիշթիմլէրին
 Սաուլա էթտիքլէրինի իշիտինճէ, Հէփգուվ 12
 վէթ սահիպլէրի գալգըպ՝ պիւթիւն կէճէ կիթ-
 տիլէր, վէ Պէյթշանըն հիսարընտան Սաուլուն
 պէտէնինի վէ օնուն օղուլարընըն պէտէնինի
 ալտըլար . վէ լապէշէ վարըպ՝ օնլարը օրատա
 եագտըլար : Սէ օնլարըն քէմիքլէրինի ալըպ՝ 13
 լապէշտէ աղաճ ալթընտա կէօմտիլէր, վէ եէտի
 կիւն ուրուճ դուլթտուլար :

ՇԷՄՈՒԵԼ ԻՔԻՆՃԻ .

Էպիոփ

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԳ ԹԵԳԵԼՈՐԵՑ :

ՊԵՇ 1 :

- 1 Ս է օլտուքի Սաուլուն վէֆաթընտան սօնկրա ,
ՏաՎիտ Ը'մալէգիլէրի վուրմագտան տէօնիւպ' .
- 2 ՏաՎիտ Սիգլաղտա իքի կիւն օթուրունճա , Իւ-
չիւնճիւ կիւնտէ օլտու քի' իշթէ օրտուտան Սա-
ուլուն եանընտան պիր քիմսէ կէլտի , վէ օնուն
էս' վապլարը երըթըգ հէմ պաշը ի . գէրինտէ դօփ-
բաճ վարըտը . իմտի օ' ՏաՎիտին եանընա կէլին-
ճէ , տիւչիւպ եերէ պերապէր թէմէննաւ էյլէտի :
- 3 Ս է ՏաՎիտ օնա տէտի . Սէն նէրէտէն կէլիր-
սին . վէ օ' օնա տէտի . Պէն Խարաէլին օրտուսուն-
- 4 տան գաշըպ գուրթուլտում : Ս է ՏաՎիտ օնա
տէտի . Սէ' օլտու , քէրէմ էյլէ պանա խապէր
վէր . վէ օ տէտի : ՎաՎմ ճէնքտէն դաշտը , վէ
խալգըն չօղու տախի տիւչիւպ էօլտիւլէր , վէ Սա-
ուլ հէմ օնուն օղու Լօնաթան տախի էօլտիւ-
- 5 լէր : Խմտի ՏաՎիտ քէնտինէ խապէր կէթիրէն
ուշաղա տէտի . Սաուլուն վէ օնուն օղու Լօնա-
- 6 թանըն էօլտիյիւնիւնիճէ պիլիրսին : Ս է օնա
խապէր կէթիրէն ուշադ տէտի . Բասթ կէլէ Կիւ-
պօտ' տաղընտա պուլունտում , վէ իշթէ Սաուլ

Ժողովարդ իւզերինէ տալանը յարուտու. վէ իշթէ
 արապալար վէ աթըլար օնա՝ ուլաշորլարտը :
 () լտէմ արդասընա տէօնիւպ՝ պէնի կէտտիւ, վէ 7
 պէնի չաղորտը . պէն տէ՝ իշթէ պէն տէտիմ :
 Վ է օ՝ պանա տէտի . Վէն քիճին . պէն տէօնա՝ 8
 Պէն լ՝մալէգի իմ տէտիմ : լ՝նաէն օ պանա 9
 տէտի . Վէրէմ էյլէ իւզերիմէ տուրուպ՝ պէնի
 էօլտիւր . զիրա պէնի ուլուշնա 7 դութտու, լաքին
 ճանըմ տահա պէնտէ սաղ տըր : () լտէմ օնուն 10
 իւզերինէ տուրուպ՝ օնու էօլտիւրտիւմ . զիրա օ
 տիւշտիւքտէն սօնկրա՝ օնուն եաշամայաճաղընը
 պիլտիմ . իմտի օնուն պաշը իւզերինտէ օլան թա-
 ճը վէ գօլունտա օլան պիլա լիկի ալտըմ, վէ օն-
 լարը պուրապա էֆէնաիմէ կէթիրտիմ : Վ է 11
 Տափիտ քէնտի էս՝ վապլարընը գութուպ երթ-
 տը, հաքէշս օնուն պիլէս՝նճէ օլան ատէմլէր
 տաիի : Վ է օնլար Վաուլտան էօթիւրիւ վէ օ- 12
 նուն օլու լաօնաթանտան էթիւրիւ հէմ լապ-
 պըն գաւլնտան էօթիւրիւ վէ խարաէլ էֆինտէն
 էօթիւրիւ . եսա շէքիպա լուտըլար, վէ տիշամա-
 տէք սուրուճ գութտուլար, օնլարըն գըլըճլա
 տիւշտիւքլէրի իշին : Վ է Տափիտ քէնտինէ 13
 խապէր կէթիրէն ուլաշս տէտի . Վէն նէրէլի-
 տին . վէ օ տէտի . Պէն պիր միւսաֆիրին օլու
 լ՝մալէգիիմ : Վ է Տափիտ օնա տէտի . լապ- 14
 պըն մէիհինի էօլտիւրմէք իշին՝ էլինի տալմա-
 ղա նիճէ դօրշմատըն : լ՝նաէն Տափիտ ուշագ- 15
 լարտան պիրինի չաղորդպ՝ տէտի . լապլաշ շու-
 նու էօլտիւր . վէ օ՝ օնու վուրտու, վէ էօլտիւ :
 Վ է Տափիտ օնա տէտի . Վոնըն՝ պաշըն իւզէ- 16
 րինէ օլուն . զիրա սէնին հագգընա՝ լապպըն
 մէսիհինի պէն էօլտիւրաիւ 7 տէյէրէք՝ քէնտի
 ազգըն շէհատէթ վէրտի :

- 17 Իմտի Տապիտ Սաուլուն իւզերինէ վէ օնուն
օղլու Լօնաթանըն իւզերինէ պու ֆիղանը օգու-
18 տու . Էնտ տէտի քի՝ Լէհուտա օղուլարընա
պու եայ իլահիսինի եյրէտէլէր . իշթէ օ՝ Լաշար
քիթապընտա եազըլմըշտըր :
- 19 Լարաէլին շանը՝ եիւքսէք եերլերինտէ գաթլ
օլունտու . գահրիմանլար նի՞ճէ տիւշտիւլէր :
20 Լաթտա խապէր էթմէն , Լճգէլօն սօգազլարըն-
տա միւժտէ վէրմէն , օլմայա քի՝ Ֆիլիշթիմլերին
գըզլարը շազանալար , օլմայա քի՝ սիւննէթսիզ-
21 լերին գըզլարը սէվինէլէր : Լճիլպօա՝ տաղլա-
րը՝ իւզերինիզէ չիհ եա եազմուր կէլմէսին , վէ
դուրֆանտա հէտիյէլէրի թարլալարը օլմասըն .
զիրա ճէպպարլարըն գալգանը՝ օրատա պրաղըլ-
տը , Սաուլուն գալգանը սանասըն քի զէյթեաղը
22 իլէ մէս օլունմամըշտըր : Լագթուլէր գանըն-
տան՝ ճէպպարլար իշեաղընտան Լօնաթանըն
եայը կերի տէօնմէտի , վէ Սաուլուն գըլըճը պօշ
23 տէօնմէտի : Լօմրլերինտէ մուհապպէթլու վէ
սէվիլիլ օլան Սաուլ վէ Լօնաթան՝ եօլիմլէ-
րինտէ տախի պըրլմատըլար . գարթալլարտան
եէյնի վէ արսլանլարտան գուվվէթլի իտիլէր :
24 Լճ Լարաէլ գըզլարը՝ սիզէ զերաֆէթլէ ալլար
կիյտիրէն՝ գաթթանլարընը իւզերինէ ալթօն
25 զինէթի գոյան Սաուլա եայ չէքին : Ղէպպար-
լար՝ ճէնկին օրթասընտա նի՞ճէ տիւշտիւլէր . էյ
Լօնաթան՝ քէնտի եիւքսէք եերլերինտէ գաթլ
26 օլտուն : Լէնտէն էօթիւրիլ զայէթլէ սըզըլը՝ յօ-
րում էյ գարընտաշըմ Լօնաթան , սէն պանա
զայէթ շիրին իտին . սէնին պանա մուհապպէ-
թին աճպիպիտի , գարըլար մուհապպէթինտէն
27 զիյատէ իտի : Ղէպպարլար նի՞ճէ տիւշտիւլէր ,
վէ ճէնք ալէթլերի զայ՝ օլտու :

ԳԼԸ, 2:

Սէ օլտուքի՝ պունտան սօնկրա Տավիտ Բապպա 1
տանը շրպ տէտի . Լէհուտա շէհրլերինին պիրինէ
չըգայը մմը , վէ Բապպ օնա տէտի . Շըգ . անտէն
Տավիտ տէտի . Նէրէյէ չըգայըմ , վէ օնա տէ-
տի . Հէպրօնա : Խմտի Տավիտ՝ իքի գարըսը՝ 2
Իզրէէլի Լճինօամ վէ Վարմէլի Վապալն
գարըսը Լպիղաիլ իլէ պերապեր օրայա չըգտը :
Հէմ Տավիտ պիլէսինճէ օլան ատէմլերի տախի՝ 3
հեր քէսի էվպարգը՝ իլէ չըգարտը . վէ Հէպրօն
շէհրինտէ սաքին օլտուլար : Սէ Լէհուտա ա- 4
տէմլերի վարըպ՝ օրատա Տավիտի Լէհուտա է-
վի իւզերինէ փատիշահ նասպ էթտիլեր . վէ Տա-
վիտէ խապեր վերիպ տէտիլեր . Սաուլու կէօմէն
Լապէշ Վիլէամտըն էհալիսի տիր :

Խմտի Տավիտ Լապէշ Վիլէամտըն էհալիսինէ 5
խապերճիլեր կէօնտերտի , վէ օնլարա տէտի .
Բապպտան միւպարէք օլասըզ , քի էֆէնտինիզ
Սաուլա պու ինայէթի էտիպ՝ օնու կէօմտիւ-
նիւզ : Խմտի հալա Բապպ սիզէ ինայէթ վէ 6
կերչէքլիք էյլէյէ . վէ պու իշի էթտիլինիզ ի-
շիւն , պէն տախի սիզէ պու էյլիլին իճրասընը է-
տէճէյիմ : Սէ շիմտի էլլերինիզ գուզվէթ- 7
լէնսին , վէ գահրիման էլիթլեր օլուն . զիրա է-
ֆէնտինիզ Սաուլ էօլտիլ , վէ Լէհուտա էվի՝
քէնտի իւզերլերինէ պէնթի փատիշահ մէս էթ-
տիլեր :

Լմա Սաուլուն սերապերի Վէր օղու Լպ- 8
նէր՝ Սաուլուն օղու Իշպօշէթի աղըպ՝ օնու Սա-
հանաիմէ՝ կէչիրտի : Սէ օնու Վիլէամտա վէ 9
Լշուրիլերէ վէ Իզրէէլէ՝ վէ Լֆրաիմին իւզերինէ
հէմ Պէնիամինին իւզերինէ վէ ճիւմէ Խարաէ-

- 10 լին իւզէրինէ փատիշահ նասպ էթտի : Սաուլ
օղու իշպօշէթ խորակէին իւզէրինէ փատիշահ
օլուղունտա գրոգ եաշնտա իտի, վէ իքի երւ
փատիշահըգ սիւրտիւ . անճագ Լէհուտա էվի՝
- 11 Տափիտէ թապի օլտու : Սէ Տափիտ Լէհու-
տա էվինին իւզէրինէ Հէպրօնտա փատիշահ օլ-
տուղու կիւնէրին սայըսը՝ եէտի երւ վէ ալթը
այ իտի :
- 12 Իմտի՝ Լէր օղու Լ՝պներ իլէ Սաուլ օղու իշ-
պօշէթին գուլարը՝ Սահանսիմտէն Լիպէօնս
13 չըգտըլար : Սէ Սէրույա օղու Լօապ հէմ
Տափիտին գուլարը չըգըպ՝ Լիպէօն հափուղու-
նուն եանընտա օնլարըլա օղրաշտըլար . իմտի
պունլար հափուղուն պիր եանընտան՝ վէ սնլար
- 14 հափուղուն օպիր եանընտա օթուրտուլար : Սէ
Լ՝պներ Լօապա տէտի . Հալա ուշագլար գալգըպ՝
էօնիւմիւզտէ ցնասընլար . վէ Լօապ տէտի .
- 15 Սալգսընլար : Իմտի սայը իլէ գալգըպ՝ Պէնի-
ամին վէ Սաուլ օղու իշպօշէթ իշին օն իքի
քիշի՝ վէ Տափիտ գուլարընտան օն իքի քիշի՝
- 16 կէչտիլէր : Սէ հէր քէս եարանընը պաշնտան
գութուպ՝ քէնտի գըլըճընը եարանընըն պէոյ-
րիւնէ սալալ, վէ պիրլիքտէ տիւշտիւլէր . իմտի օ
մահալէ՝ Լիպէօնտաքի Հէլգաթհասսուրիմ տէ-
- 17 նիլտի : Սէ օ կիւնտէ ղայէթլէ շէտտիտ ճէնք
օլտու . վէ Լ՝պներ խորակէլ ատէմլէրի իլէ Տափի-
18 տին գուլարը էօնիւնտէ եէնիլտի : Իմտի Սէ-
րույանըն իւշ օղու՝ Լօապ վէ Լ՝պիշայ վէ Լ՝սա-
էլ օրատա իտի . վէ Լ՝սաէլ՝ գըրտա օլան ճէյ-
րանլարըն պիրի կիպի տյագտա չափուք իտի :
- 19 Սէ Լ՝սաէլ Լ՝պներին արտընճա գօվալաւոր . վէ
Լ՝պներին արտընտան սաղա եա սօլա կիթմէյէ
- 20 աւիփտաւոր : Սէ Լ՝պներ արտընա տէօնիւպ տէ-

տի . Լ՛սաե՛լ՝ շու սե՛ն միտին . վէ օ՛ Պէ՛նիմ տե-
տի : 1) է Լ՛պնէր օնա տէտի . Բէնտի սաղընա 21
եա սօլունա՛ սափ , վէ ուշագլարըն պիրինի դու-
թուպ՝ քէնտինէ օնուն սիլաշլարընը ալ . աոմա
Լ՛սաե՛լ օնուն արտընտան սափմաղա իսթէմէ-
տի : 1) է Լ՛պնէր թէքրար պիր տա՛հա Լ՛սաե- 22
լէ տէտի . Լ՛քտընտան տէօն . սէնի նի՛շխն եերէ
չարփայլմ , օղէման գարընտաշըն Լ՛օապա եիւ-
ղիւմիւ նի՛ճէ գալտըրայլմ : Լ՛մա օ՛ օնուն 23
արտընտան տէօնմէյէ գաիլ օլմամաղըլա , Լ՛պ-
նէր օնու՛ մրպրաղըն արգասըյըլա պօշ եերինէ
մուրտու , վէ մրզրաք օնուն արգասընտան չըգտը ,
վէ օրայա տիւշիւպ՝ հէման եերինտէ էօլտիւ . իմ-
տի օլտիւքի՛ Լ՛սաե՛լին տիւշիւպ էօլտիւյիւ մա՛հա-
լէտէք հէր կէլէն տուրտու : 1) է Լ՛օապ իլէ 24
Լ՛պիշա , Լ՛պնէրին արտընճա գօվալաուրլար . վէ
օնլար Լ՛իա՛հըն գաղշըսընտա Լ՛իպէօն չէօլէնիւն
եօլունտա օլան Լ՛մա՛ թէփէսինէ կէլտիքլերին-
տէ , կիւնէշ պաթտը : 1) է Պէնիա՛մին օղուլա . 25
ըր Լ՛պնէրին արտընճա ճէմ՝ օլուպ՝ պիր ալայ
օլտուլար , վէ պիր թէփէնին պաշընտա տուր-
տուլար : 1) է Լ՛պնէր Լ՛օապա չաղըրըպ տէտի . 26
'Իլըլճ հէման պիր գարար եէսի՛նմի , պիլմէ՛զ-
միսին քի՛ պո . նուն սօնունտա աճըլլճ գ օլուր . իմ-
տի նիշէյէ՛տէք գալմա՛ գարընտաշլարընը գօ-
վալամագտան տէօնմէյէ էմր էթմէլտին : 1) է 27
Լ՛օապ տէտի . Լ՛ապա սաղտըր՝ էյէր սէօյլէմէմիշ
օլապտըն , գալմա՛ սապա՛հտան պերու հէր քէս
գարընտաշընըն արտընճա չըգմագտան տէօնմիւ-
շիւտիւ : () լտէմ Լ՛օապ պօրու չալտը , վէ ճիւմ 28
լէ գալմա՛ տուրուպ՝ արթըր Լ՛արաե՛լին արտընճա
գօվալամատըլար . հէմ արթըր պիր տա՛հա ճէնք
էթմէտիլէր : 1) է Լ՛պնէր իլէ օնուն ատէմլէրի 29

- պիւթիւն օկէճէ սահրատա կիտիպ՝ Լօրտանտան
կէչտիւէր . վէ պիւթիւն Պիթրօնու եիւրիւյիւպ՝
30 Սահանաիմէ կէլտիւէր : Ս է Լօապ Լ'պնէրին
արտընտան տէօնիւպ՝ ճիւմլէ գալմը ճէմ՝ էյլէ-
տի . վէ Տալիտին գուլարընտան օն տօգուլ ա-
31 տէմ հէմ Լ'սաէլ զայ՝ օլմուշուտու : Լ'մա
Տալիտին գուլարը՝ Պէնիամինտէն վէ Լ'պնէրին
ատէմլէրինտէն իւշ եիւլ ալթմըշ ատէմ վուր-
32 տուլար վէ էօլտիւէր : Ս է Լ'սաէլի գալտրըրպ՝
օնու Պէյթլէհէմտէ պապասընըն մէզարընտա
կէօմտիւէր . վէ Լօապ հէմ օնուն ճիւմլէ ատէմ-
լէրի պիւթիւն կէճէ կիտիպ՝ սապաճ աղարընճա
Հէպրօնա կէլտիւէր :

ՊԼԸ, 3 :

- 1 Իմտի Սաուլ էվի իլէ Տալիտ էվինին պէյնին-
տէ ուղուն ճէնք օլտու . վէ Տալիտ փնրարապ
գուլվէթլէնիւր իտի , Սաուլուն էվի իսէ կիթտիք-
- 2 ճէ զապունլանըրըտը : Ս է Տալիտէ Հէպրօն-
տա օղուլար տօղտու . վէ օնուն իլք տօղուշու՝
- 3 Խըրէէլի Լ'հինօա՛մտան օլան Լ'մնօն իտի : Ս է
օնուն իքինճիսի՝ Բարմէլի Լ'ապալըն դարըսը
Լ'պիդաիլտէն օլան Խիլապ իտի . վէ իւշիւնճիւ-
սիւ՝ Կէշուր փատիշահը Խալմայըն գըղը Սաու-
- 4 խանըն օղու Լ'պշալօմիտի . Ս է Տօրտինճիւ-
սիւ Հազկիթին օղու Լ'տօնիս՝ վէ պէշինճիսի
- 5 Լ'պիդալըն օղու Շէֆադյա իտի . Ս է ալթրի-
ճըսը Տալիտին գարըսը Լ'կլատան օլան Լ'թրա-
ա՛մ իտի . Հէպրօնտա Տալիտէ պունլար տօղ-
տու :
- 6 Իմտի օլտու քի՝ Սաուլ էվի իլէ Տալիտին է-
վի պէյնինտէ ճէնք օլտուգշա , Լ'պնէր Սաուլուն
- 7 էվինին գուլվէթլիսի իտի : Ս է Սաուլուն պիւր

օտալըղը՝ վարրտը, քի օնուն ատը Լ՝յանըն գըղը
 Ի՛սֆա՛ իտի. իմտի Իշպօշէ՛ Լ՝յներէ տէտի. Պա-
 պամըն օտալըղընա նի՛ չիւն կիրտին: 1
 11 է Լ՝յ- 8
 ներ Իշպօշէթին սէօզիւնտէն եօթիւրիւ զայէթիւ
 էօրքէլէնիպ տէտի. Պէն քէօփէ՛ք պաշմըյըմ,
 քի Լ՝էհուտայա գարըղ պապան 11աուլուն էվինէ՛
 օնուն գարընտաշտրընա վէ տօթըրընա պու-
 կիւն ինայէթ էտիպ սէնի Տափիտին էլինէ թէա-
 լիւմ էթմէտիւմ տէ պուկիւն պու գարը իչիւն իւ-
 ղերիմէ գապահամ աթարսըն: Լ՝լա՛հ Լ՝յներ- 9
 ըէ պէյլէ՛ վէ օնա պունտան զէյատէ էյլէտին,
 էյեր Լ՝ապպ Տափիտէ եէմին էյլէտիյի կիպի՝ օ-
 նա հէման էյլէճէ էթմէզսէմ. Վիփատիշահ- 10
 ըղը 11աուլուն էվինտէն գալտըրայըմ, վէ Տա-
 վիտին թաթթընը Խորաէլին իւղերինէ վէ Լ՝է-
 հուտանըն իւղերինէ Տանտան Պերշէպայատէք
 ս՝ապիթ էտէյիւմ: 11 է օ՛արթըգ Լ՝յներէ՛ օն- 11
 տան գօրգտուզու իչիւն՝ ճէվապ տէօնտերմէյէ
 դատիր օլմատը:

Լ՝նտէն Լ՝յներ՝ քէնտի գարաֆընստան Տափի- 12
 տէ էլէիլեր կէօնտերիպ տէտի. Պու տէյար քի-
 մի՞ն տիր, հէմ տէտի. Պէնիմլէ ա՛հտ քէսիշ, վէ
 իշթէ պէն ծիւմլէ Լպրաէլի սանա տէօնտերմէք
 իչիւն՝ էլիւմ սէնինլէ օլաճագ: 11 է օ՛ տէտի. 13
 Լիւղէլ, պէն սէնինլէ ա՛հտ քէսիշիրիւմ. անճագ
 սէնտէն պիր շէյ տիլերիւմ, եամի՛ Լիւղիւմիւ
 կէօրմէյէ կէլտիյին զէման, պանա 11աուլուն գը-
 ղը 11իտալը կէթիրմէյինճէ, եիւղիւմիւ կէօրմէ-
 յէսին: Էմ Տափիտ 11աուլուն օղլու Իշպօ- 14
 շէթէ էլէիլեր կէօնտերիպ տէտի. Լիւղ Ֆիւթշ-
 թիւմ զուլթէսի իլէ քէնտիմէ նիքեահ էթտիյիւմ
 գարըմ 11իտալը պանա վէր: 11 է Իշպօշէթ 15
 կէօնտերիպ՝ օնու գօճապը Լաիշ օղլու փալգիէ-

- 16 ին եանընտան ալտը: Ս է օնուն գօճասը աղ-
լայարագ օնուն արտընճա Պէհօրիմէտէք պիլէ-
սինճէ կիթտի. վէ Լ'պներ օնա տէտի. Ս ար
- 17 տէօն, վէ օ տէօնտիւ: Ս է Լ'պներին խարաէլ
իւթիարլարը իլէ սէօղիւ օլուպ տէտի. Տիւն էօ-
թէկիւն՝ Տափտին իւզերինիզէ փատիշահ օլտու-
- 18 զունու արայօրուտունուզ: Խմտի հալա էտին.
զիրա Տափտին հագգընա Բապպ սէջլէյիպ տէ-
տի. Գափմըմ խարաէլի՝ Գիլիշթիմլերին էլինտէն
վէ ճիւմլէ տիւշմէնլերինին էլինտէն՝ Տափտ գու-
- 19 լումուն նէտի իլէ գուրթարաճաղըմ: Հէմ Լ'պ-
ներ Պէնիափնին գուլագլարընա տախի սէջլէ-
տի. անտէն Լ'պներ՝ խարաէլին կէօղէրինէ վէ
Պէնիափնին պիւթիւն էվինին կէօղէրինէ ճիւմլէ
խօշ կէօրինէնի Տափտին տախի գուլագլարըն-
- 20 տա սէջլէմէյէ Հէպրօնա կիթտի: Խմտի Լ'պ-
ներ Տափտէ Հէպրօնա վարտը, վէ պիլէսինճէ
իյիրմի առէմ վարտը. վէ Տափտ Լ'պներէ վէ
օնուն պիլէսինճէ օլան առէմլերէ զիաֆէթ էյ-
- 21 լէտի: Ս է Լ'պներ Տափտէ տէտի. Գալգըպ
կիտէյիմ, վէ ճիւմլէ խարաէլի էֆէնտիմ փատի-
շահա ճէմ՝ էտէյիմ, վէ սէնինլէ ա՛հտ քէսիշ-
սինլէր, վէ սէնին ճանընըն ճիւմլէ իսթէտիյի
մինվալ իւզրէ փատիշահլը՛գ սիւրէսին. իմտի Տա-
փտ Լ'պների սալը՝ վերտի, վէ սէլամէթլէ կիթ-
տի:
- 22 Ս է իշթէ Տափտին գուլարը Լոապ իլէ՛ պիր
ա՛գբերի գօվալամագտան կէլտիլէր, վէ պիլէլէ-
րինճէ պիր չօգ եաղմա կէթիւրտիլէր. վէ Լ'պներ՝
Տափտին եանընտա Հէպրօնտա տէյիլ խտի.
զիրա օ՝ օնուսալը՝ վերտի, վէ սէլամէթլէ կիթտի:
- 23 Խմտի Լոապ վէ պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ ա՛գբեր
կէլտիւրտէ, Լոապա խապեր վերիպ տէտիլէր.

Ներ օղու Մաներ փատիշահա կելտի, վէ օ՝ օնու
սէլամէթլէ կիթմէյէ սալը՝ վէրտի : () լտէմ 24
Լօսապ՝ փատիշահա վարըպ տէտի : Նէ՞ էյլէտին .
իշթէ Մաներ սանա կելտի, նի՞ չուն օնու սալը՝
վէրտին, վէ վարըպ կիթտի : Սէն Ներ օղու 25
Մաներին՝ սէնի ալտաթմաղա՝ վէ սէնին չըգա-
ճաղընը վէ կիրէճէյինի պիլմէյէ՝ հէմ սէնին
հէփ իշլէտիյինի պիլմէյէ կելտիյինի պիլերտին :
Մնտէն Լօսապ Տավիտին եանընտան չըգտը , վէ 26
Մաներին արտընճա էլ իլէր կէօնտէրտի, վէ օնու
Սիրա գույուսունտան տէօնտէրտիլէր . վէ Տա-
վիտին խապերի եօղուտու : Խմտի Մաներ Հէպ- 27
րօնա տէսնուիւքտէ , Լօսապ օնունլա սըրրան սէօյ-
լէշէ տէյիւ՝ օնու գտփո՛ւ արասընա սափըթտը .
վէ օնու օրատա՝ դարընտաշը Մսաէլին գանը՝ ի-
չին՝ պօշ կէրինէ վուրտու, վէ էօլտիւ :

Խմտի պունտան սօնկրա՝ Տավիտ իշիթտիքտէ 28
տէտի . Պէն վէ պէնիմ փատիշահալըղում՝ Ներ
օղու Մաներին գանընտան Լապպըն հուգուրուն-
տա էպէտէն սուչսուգուգ : Լօսապըն պաշնա վէ 29
օնուն պապասընըն ճիւմլէ էվի իպէրինէ գօն-
սուն, վէ Լօսապըն էվինտէն սէյէլանլը վէ ճիւ-
պմ վէ տէյնէյէ տայանան վէ գըլըճլա տիւ-
շէն վէ էքմէյէ միւհթաճ օլան էքսիք օլմասըն :
Խմտի Լօսապ իլէ գարընտաշը Մպիշայ Մաների՝ 30
գարընտաշարը Մսաէլի Լիպէօնտա ճէնքտէ
էօլտիւրտիւյիւ իչին՝ գամիլ էթտիլէր : Սէ Տա- 31
վիտ՝ Լօսապա վէ օնունլա օլան ճիւմլէ գափմա
տէտի . Լա՝ վապլարընըը երրթըն , վէ չիւլէր
կիյին, վէ Մաներին էօնիւնճէ աղլայըն . Տավիտ
փատիշահ իսէ՝ ճէնաղէնին արտընճա կիթտի :
Սէ Մաների Հէպրօնտա կէօմտիլէր . վէ փա- 32
տիշահ սէսինի դալտըրըպ՝ Մաներին մէգարը իւ-

- դէրինտէ ազլատը, ճիւղէ գալմ տախի աղլատը :
- 33 Վ է փատիշահ Միսէր իչին Ֆիղան էտիպ տէ-
տի . Միսէր նամէրտին էօլտիյի² կիպի մի էօլէ :
- 34 Վլէրին պաղլը տէյիլ իտի , վէ պաղլարըն պու-
գաղուլարտա կերկիլի տէյիլ իտի , աշգիա էօ-
նիւնտէ տիւշէնլէր կիպի տիւշտին . վէ ճիւղէ
- 35 գալմ թէքրար օնուն իւզէրինէ աղլատը : Վ է
տահա կիւնտիւզ իքէն՝ ճիւղէ գալմ Տափիտէ
էքմէք ետտիրմէյէ կէլտի . ամմա Տափիտ եէմին
էտիպ տէտի . Վլահ պանա պէջլէ վէ պունտան
զիյատէ էյլէյէ , էյէր կիւնէշ պաթմազտան էվ-
- 36 վէլ՝ էքմէք եա զպրի նէսնէ դաթարսամ : Խմ-
տի ճիւղէ գալմ անկլատը , վէ կէօղէրինտէ խօշ
կէօրինտիւ . նիճէ քի փատիշահըն ճիւղէ էյլէ-
տիյի՝ պիւթին գալմըն կէօղէրինտէ խօշ կէօ-
- 37 րինիւրիտի : Խմտի օլ կիւնտէ պիւթին գալմ
վէ ճիւղէ Խարաէլ պիլտի քի՝ Վէր օղու Միսէ-
- 38 րին գաթի փատիշահտան տէյիլ իտի : Վ է
փատիշահ քէնտի գուլարընա տէտի . Պիլմէ զ-
միսինիզ քի՝ պուկին Խարաէլտէ պիր պէջիւք
- 39 սէրվէր տիւշտիւ : Վ է պէն փատիշահ մէս
օլտում իսէտէ՝ պուկին զաիֆիմ , վէ պու ա-
տէմլէր Վերույա օղուլարը պանա սէրթտիրլէր ,
քէմլիք էտէնին էճրինի՝ Մապպ՝ քէմլիյինէ կէօրէ
վէրէ :

ՊԼՇ. 4 :

- 1 Վ է Սաուրուն օղու՝ Միսէրին Հէպրօնտա էօլ-
տիյիւնիւ իշիտինճէ , էլլէրի կէվլէտի . վէ ճիւղէ
- 2 Խարաէլ շաշտը : Վ է Սաուլ օղունուն իքիա-
լայ պէյի քիմսէլէրի վարըտը , պիրինին աւըր
Պաանա վէօ պիրինին աւըր Մէխապ իտի , պուն-
լար Պէնիամին օղուլարընտան Պէրօթլու Միմ-

մօնուն օղուլարը իտի. զիրա Պէրօթ տախի Պէ-
 նիամինին սայրլար. Ս է Պէրօթլուար Լիթթա- 3
 յէմէ գաչտըլար, վէ օրատա թա պուկինէտէք
 միւսաֆիրէթէն սաքին օլտուլար: Իմտի Սաու- 4
 օղլու Լօնաթանըն՝ սյագլարը սագագ պիր օղ-
 լու վարըտը. Սաուլ իլէ Լօնաթանըն Լիդէէլ-
 տէն խապէրի կէլտիյինտէ՝ պէշ եաշընտա իտի,
 վէ օնուն դայէսի օնու գալտըրըպ գաչտը, վէ օլ-
 տուքի՝ գաչմաղա էվտիյինտէն, օ տիւշիւպ՝ դօ-
 փալ օլտու. վէ օնուն ատը Սէֆիպօշէթ իտի:
 Ս է Պէրօթլու Իիմմօնուն օղուլարը Իէխապիլէ 5
 Պաանա կիտիւպ՝ կիւն ըսըճաղը մէհէլինտէ Լշ-
 պօշէթին էվինէ կիրտիլէր. վէ օ՝ էջլէն վագթըն-
 տա տէօշէյինտէ եաթմըշտը: Ս է օրալա՝ 6
 պուղտայ ալաճագլար Լիւթի՝ թա էվին օրթասըն-
 վարտըլար, վէ օնու պօշ եէրինէ վուրտուլար. աւ-
 տէն Իէխապ իլէ օնուն գարընտաշը Պաանա
 սափուշտուլար: Պէյլէճէ էվէ կիրտիլէր, վէ 7
 օ եաթագ օտասընտա եաթաղը իւզէրինտէ
 եաթմըշ իքէն՝ օնու վուրուպ էօլտիւրտիլէր,
 վէ օնուն պաշընը քէստիլէր. վէ օնուն պաշը-
 նը տըլպ՝ պիւթին կէճէ սաչրա եօլունտան
 կիթտիլէր: Ս է Լշպօշէթին պաշընը Էպրօ- 8
 նա Տավիտէ կէօթիւրիւպ՝ փատիշահ տէտիլէր.
 Լշթէ սէնին տիւշմէնին Սաուլուն օղլու Լշպօշէ-
 թին պաշըքի՝ օ սէնին ճանընը՝ ալարըտը. վէ
 Թապպ պու կիւնտէ փատիշահ էֆէնտիմիղէ Սա-
 ուլուն էվինտէն վէ օնուն զիւրիյէթինտէն ինթի-
 գամ վերտի: Ս է Տավիտ Պէրօթլու Իիմմօն 9
 օղուլարը՝ Իէխապ իլէ օնուն գարընտաշը Պաա-
 նայա ճէվապ վերիւպ՝ օնլարտ տէտի. Պէնիմ ճա-
 նըմը հէր ս՝ըգէթտէն գուրթարան Թապպ սալ-
 տըր, Իի քէնտինի միւթտէճի սանըպ՝ պանա, 10

- Իշթէ Սառլ էօլտիւ տէյերէք՝ խապեր վերէնի դուծտում տա օնու Սիգլաղտա էօլտիւրիւպ՝ օնա վերտիլիմ միւժտէ փէշքէշի օ օլտու իսէ ,
- 11 Վանտէ գալտը քի՝ քէնտի էվինտէ եաթաղը իւղերինտէ սատըգ քիմէյի գաթլ էտէն Փասըգ տտէմլէրի . իմտի հալա օնուն գանընը սիզին էլինիզտէն դալապ էտիպ՝ սիզի եերտէն գալտըմա-
- 12 յըմը : ()լտէմ հափիտ քէնտի ուշագլարընա պույուրտու , վէ օնլարը գաթլ էթտիլէր , անտէն օնլարըն էլլէրինի վէ պապլարընը քէսիպ՝ Հէպրօնտա հափուղուն եանընտա աստըլար . վէ Իշպօշէթին պաշընը ալըպ՝ Հէպրօնտա Լպնէրին մէլարընտա կէօմտիւլէր :

ՊԼՇ 5 :

- 1 Լնտէն Խարաէլին ճիւմլէ սըպղլարը՝ Հէպրօնա հափիտէ կէլտիլէր , վէ սէյլէյիպ տէտիլէր . Իշ-
- 2 թէ պիզ սէնին քէմլյին վէ էթին իզ : Հէմ պունտան ագտէմ տախի իւղէրիմիզտէ Սառլ փատիշահ իքէն , Խարաէլի տիշարի չըգարան վէ իշէրի կէթիրէն սէն իտին . հէմ Բապպ սանա տէտի . Վափմըմ Խարաէլի սէն կիւտէսին , վէ
- 3 Խարաէլին իւղէրինէ սուլգան օլասըն : Խմտի Խարաէլին ճիւմլէ իխթիարլարը Հէպրօնա փատիշահ կէլտիլէր , վէ հափիտ փատիշահ՝ Հէպրօնտա Բապպըն հուղուրունտա օնլար իլէ ա՛հտ քէսիշտի . վէ օնլար հափիտի Խարաէլին իւղէրինէ
- 4 փատիշահ մէսհ էթտիլէր : Ս է հափիտ՝ փատիշահ օլտուղունտա՝ օթուղ եաշընտա իտի , վէ
- 5 գըրգ եըլ փատիշահլըգ սիւրտիւ : Հէպրօնտա Լէհուտա իւղէրինէ եէտի եըլ վէ ալթը պյիւտիշահլըգ սիւրտիւ . վէ Լէրուշալիմտէ ճիւմլէ Խարաէլին վէ Լէհուտանըն իւղէրինէ օթուղ իւշ եըլ փատիշահլըգ սիւրտիւ :

() Լտեմ փատիշահ քենտի տտեմլերի իլէ Լէ- 6
 րուշալիմէ՝ օ տիյարըն սաքինլերի Լէպուսիլերին
 իւզերինէ վարտը. վէ Տավիտէ սեջլէյիպ տէտի-
 լէր քի, Լէյեր քէօրլերի վէ դօփալլարը գալտըր-
 մազան, պուրայա կէլլէյէսին. զիրա օնլար՝ Տա-
 վիտ պուրայա կէլլէմէղ տէտիլեր: Լճմա Տավիտ 7
 Սիօն գալէսինի՝ եանի Տավիտ շէհրինի Ֆէթհ
 էյլէտի: Ս է օլ կիւնտէ Տավիտ տէտի. Լէ- 8
 պուսիլերի՝ վէ Տավիտին ճանընըն իքրահ էթ-
 տիյի դօփալլարը վէ քէօրլերի վուրուպ՝ տու եօ-
 լունա տայանան՝ «էրա՝սէր օլտմագ. օնտան էօ-
 թիւրիւ՝ Վէօր վէ դօփալ էվէ կիւրմէսին տէտի-
 լեր: Ս է Տավիտ՝ օ գալէտէ սաքին օլուպ՝ օնուն 9
 ատընա Տավիտ շէհրի գօտու. վէ Տավիտ օնուն
 էդրաֆընտա Սիլօտան իշերի պինալար եափ-
 տը: Ս է Տավիտ կիտերէք պէօյիւրիւտիւ. վէ 10
 ապերլերին Լալահը Բապպ օնունլա իտի: Ս է 11
 Սուր փատիշահը Հիրամ՝ Տավիտէ էլլիլեր վէ
 էրզ աղաճլարը վէ տիւլէրլեր վէ դաշ տիվար
 ուսթազլարը կէօնտերտի. վէ Տավիտէ էվ եափ-
 տըլար: Լամտի Տավիտ՝ Բապպ օնու Խարաէլին 12
 իւզերինէ փատիշահ նասպ էյլէտիլինի՝ վէ գալ-
 մը Խարաէլ իշին օնուն փատիշահըղընը եիւ-
 ճէլթաիլինի պիլտի:

Ս է Տավիտ Հէպրօնտան կէլտիքտէն սենկրա՝ 13
 Լէրուշալիմտէն տահա օտալըզլար վէ գարըլար
 ալար. վէ Տավիտէ տահա օղուլար վէ գըզլար
 տօղտու: Լամտի օնա Լէրուշալիմտէ տօղանլա- 14
 րըն ատլարը պունլար տրը. Ը ամմու՝ վէ Ը օ-
 պապ վէ՝ Լաթան վէ Սէրմօն, Ս է Խպհար վէ 15
 Լչիշուլ՝ վէ՝ Լէֆէկ վէ Լաֆիա. Ս է Լէշա-
 մա՝ վէ Լչեատա՝ վէ Լչիֆալէգ:

Ս է Ֆիլիշթիմլեր՝ Տավիտի Խարաէլին իւզէ- 16

- րինէ փատիշահ մէսէ հյլէտիքլերինի իշիթտիքլէ-
 րինտէ, ճիւմլէ Վիլիշթիմլէր Տաւիտի արամաղա՝
 չըգտրլար. վէ Տաւիտ իշիտինճէ՝ գալէյէ ենտի :
 18 Վ է Վիլիշթիմլէր կէլիպ՝ Բէֆաիմ վատիսինտէ
 19 եայրլտրլար : Իմտի Տաւիտ Բապպա տանըշըպ
 տէտի. Վիլիշթիմլէրէ չըգայըմմը, օնլարը էլիմէ
 թէսլիմ էտէճէֆմիսին. վէ Բապպ Տաւիտէ տէ-
 20 տի. շըգ, զերա Վիլիշթիմլէրի էլպէթթէ սէնին
 էլինէ թէսլիմ էտէճէյիմ : Իմտի Տաւիտ Պա-
 ալֆէրասիմէ՝ վարտը, վէ Տաւիտ օնլարը օրատա
 վուրուպ տէտի. Բապպ՝ տիւշմէնլէրիմի էօնիւմ-
 տէն սուլարըն տաղըլտըղը՝ կիպի տաղըթտը. օ-
 նոն իշիւն օ մահալին ատընա Պաալֆէրասիմ
 21 գօտու : Վ է օնլար օրատա փուլթլարընը պրադ-
 տրլար. վէ Տաւիտ քէնտի ատէմլէրի իլէ օնլարը
 22 եագտը : Բնտէն Վիլիշթիմլէր թէքրար պիր տա-
 հա չըգրպ՝ Բէֆաիմ վատիսինտէ եայրլտրլար :
 23 Վ է Տաւիտ Բապպա տանըշտըգտա, օնա տէտի.
 շըգմայասըն. օնլարըն արգասընտան տօլաշըպ՝
 օնլարա թուլթլուգլարըն գարշըսընտան վարա-
 24 սըն. Վ է օլաթի՝ թուլթլուգլարըն պաշընտա
 եիւրիյիւշ սէսինի իշիթտիյինտէ, օ զէման հա-
 րաքէթ էտէսին. զիյա օ զէման Բապպ Վիլիշթիմ-
 լէրին օրտուաունու վուրմագ իշիւն՝ սէնին էօնիւն-
 25 ճէ չըգաճապտըր : Իմտի Տաւիտ՝ Բապպըն օնա
 պույուրտուզու կիպի՝ հէման էյլէ էյլէտի. վէ
 Վիլիշթիմլէրի լիպէա՝ տան թա լազէրէ վարըն-
 ճէյէտէք վուրտու :

ՊԼՇ, 6.

- 1 Վ է Տաւիտ Խարաէլին ճիւմլէ սէչկինլէրինի՝ օ-
 2 թուղ պին նէֆէր՝ ճէմ՝ էյլէտի : Վ է Տաւիտ
 պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ գալմ իլէ գալգրպ՝ Լա-

հուտա Պապ' լեւինտէն կիթտի, քի օրատան իս-
 փ քերուպիմէր իւզերինտէ սաքին ԼԻՆԿ() ՍԼԻ-
 ՍԼԻՊԻ() ի. ասը իլէ չաղըրլան Լճաճըն սան-
 տուղունու եօգարը չըգարա : Իմտի Լճաճըն 3
 սանտուղունու պիր եէնի ա'րապայա պինտիրիպ'
 Լիպէա'տա օլան Լպինատապըն էվինտէն գալ-
 տրտըրար . վէ Լպինատապըն օղուրարը Ս'լա վէ
 Լճո՝ եէնի ա'րապայը սիրերլէր իտի : Ս' է օնու 4
 Լճաճըն սանտուղու իլէ պերապէր Լիպէա'տա
 օլան Լպինատապըն էվինտէն գալտրտըրար, վէ
 Լճո սանտուղուն էօնինճէ կիտերիտի : Ս' է 5
 Տափիտ հէմ ճիւմլէ Լարաէլ էվի չամ աղաճըն-
 տան հեր կէօնէ չալըրար՝ վէ դանպուրար վէ
 սանթուրար վէ տէֆլէր վէ զիլէր վէ թիւմպէ-
 լէքլէր իլէ Բապըն էօնինտէ ջնարլարտը :
 Ս' է Լախօնուն խարմանընաաէք կէլտիքլէրին- 6
 տէ , Ս'լա Լճաճըն սանտուղունա սալըպ' օնու
 դութտու . զիրա էօքիւլէր օնու սարսըթմըլլա-
 րըար : Ս' է Ս'լապա Բապըն զաղապը դութու 7
 շուպ' Լճաճ օնու օրատա խաղա սէպէպի իչին
 վուրտու . վէ օրատա Լճաճըն սանտուղուն ետ-
 նընտա էօլտիլ : Ս' է Տափիտ՝ Բապըն Ս'լաաա 8
 էյլէտիյի պօզդունլուգտան դասալանտը . վէ պու
 մահալին ատընա Բերէսո'լա գօտու թա պու
 կինէտէք : Ս' է Տափիտ օ կինտէ Բապըտան 9
 գօրգուպ տէտի . Բապըն սանտուղուն պանտնի-
 ճէ կէլէճէք : Իմտի Տափիտ Բապըն սանտու 10
 զունու քէնտի եանընա՝ Տափիտ շէհրինէ կէօ-
 թիւրմէյէ իսթէմէտի . ամմա Տափիտ օնու Լիթ-
 լի՝ () պէտէտօմուն էվինէ սափըթտը :

Ս' է Բապըն սանտուղուն Լիթլի () պէտէաօ- 11
 մուն էվինտէ իլչ պ տուրտու . վէ Բապը () -
 պէտէտօմու վէ օնուն ճիւմլէ էվինի միւպարէք-

- 12 լէտի : Ս է փատիշահ Տավիտէ խապեր վերի-
լիպ տէնիլտի . Մլահըն սանտուղու սէպէպինտէն՝
Բապպ () պէտէտօմուն էվինի վէ օնուն ճիւմլէ
վարիյէթինի միւպարէքլէտի . Իմաի Տավիտ կի-
տիպ՝ Մլահըն սանտուղունու () պէտէտօմուն
էվինտէն Տավիտ շէհրինէ շազլըգլա չոգարտը :
- 13 Ս է օլտուքի՝ Բապպըն սանտուղունու գալտրորան-
լար ալթը ատըմ՝ աթտըգչէ՝ եզբիւզ վէ պէսլէն-
- 14 միշ պուղա պօղազլարտը : Էմ Տավիտ Բապ-
պըն էօնիւնտէ պիւթիւն գուվվէթիլէ րազս էտէ-
րիտի . վէ Տավիտ քէթէն էֆօտ գուշանմըջար :
- 15 Իմաի Տավիտ իլէ ճիւմլէ Խարաէլ էվի Բապպըն
սանտուղունու շազլըգ վէ պօրու սէսի իլէ չոգա-
- 16 րըրլարտը : Ս է օլտուքի՝ Բապպըն սանտուղու
Տավիտ շէհրինէ կէտիքտէ , Սաուլուն գըզը Սի-
խալ փէնճէրէտէն պագըպ՝ Տավիտ փատիշահըն
Բապպըն էօնիւնտէ սըչրայըպ րազս էթտիլինի
- 17 կէօրմէքլէ , օնու եիւրէյինտէ խօրլատը : Ս է
Բապպըն սանտուղունու կէթիրտիլէր , վէ օնու
քէնտի մահալինտէ՝ Տավիտին օնուն իշիւն գուր-
տուղու չատրըրն օրթասընա եէրլէշտիրտիլէր . վէ
Տավիտ Բապպըն հուզուրոմտա պիւթիւնեան-
- 18 մալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը սունտու : Ս է
Տավիտ պիւթիւնեանմալարըն վէ սէլամէթ գուր-
պանլարըն սունմասընը թէքմիլ էթտիքտէ , գապ-
մը ապքէրլէրին Բապպըն իսմինտէ միւպարէքլէ-
- 19 տի : Ս է ճիւմլէ գապմա՝ Խարաէլին հէփ գա-
լապալըղընա էրքէքտէն գարըյատէք՝ հէր պիրի-
նէ պիր էքմէք սօմունու վէ պիր փարչա էթ վէ
պիր շիշէ շէրապ էօլէշտիրտի . վէ ճիւմլէ գապմ
հէրքէս քէնտի էվինէ կիթտի :
- 20 Ընտէն Տավիտ քէնտի էվինի միւպարէքլէ-
մէյէ տէօնտիւ . վէ Սաուլուն գըզը Սիխալ Տա-

վիտի գարշըլամաղա չըգըպ՝ տէտի . Խարաէլին
փատիշահը պուկիւն նէ՝ զիյնէթլի իտի, քի պու-
կիւն օ՝ գուլարը խալպըգլարընըն կէօզլէրիմտէ
տիվանէլէրին պիրի չըփլանըպ սոյունտուղու կի-
պի սոյունտու: Սէ Տափիտ Սիխալա տէտի.²¹
Պէնի սէնին պապանտան վէ օնուն ճիւմլէ էվլին-
տէն՝ Իապպըն գաւմը իւզէրինէ Խարաէլին իւզէ-
րինէ սուլթան մէմուր էթմէք իչիւն սէչէն, Իապ-
պըն հուզուրունտա, պէլի՝ Իապպըն հուզուրուն-
տա օյնատըմ: Սէ պունտան տահա զիյատէ²²
հագիր օյուպ՝ քէնտի կէօզլէրիմտէ էտնա օլտամ
տա, օ սէնին տէտիյին խալպըգլարըն գըթընտա
իզզէթլի ոլուրում: Խմտի Սաուլուն գըզը Սի-²³
խալըն՝ թա էօլտիւյիւ կիւնէտէք էվլատը օյմատը:

91.7 7:

Ս է օլտո՛ւքի՝ փատիշահ էվինտէ՝ սաքին օլունճէ՝
 վէ՛ Բապպ օնու չէփչէվրէտէ ճիւմլէ տիւշմէնլէ-
 րինտէնրահաթլանտորտորգտա, Պատիշահ՝ Լա-
 թան փէյղամպէրէ տէտի . Հալա պա՛գ, պէն էրպ-
 տէն եսփըլմը չվտէ՝ օթուրու, օրում, վէ՛ Լլա-
 հըն սանտուղու փէրտէլէր օրթասընտա տուրու-
 յօր: Ս է՝ Լաթան փատիշահ տէտի . Ս ար՝
 եիւրէյինտէ ճիւմլէ օլանը էյլէ . պիրա Բապպ սէ-
 նինլէտիր: Ս է օլտո՛ւքի՝ օ կէճէտէ՝ Լաթանա
 Բապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . Լիթ գուլումա
 Տազիտէ տէ . Բապպ պէյլլէ՝ տէր . Պանա սաքին
 օլմագ իչիւն՝ սէ՛նմի էվ պինա էտէճէքսին: Չիւն
 Խարաէլ օղուլարընը Սըսըրտան չոգարտորղմ
 կիւնտէն թա պուկիւնէտէք էվտէ սաքին օլմա-
 տում . իլա խայմէ իլէ վէ չատոր իլէ տօլաշտում:
 Շիւմլէ Խարաէլ օղուլարը իլէ հէփ տօլաշտորղմ
 մահալէքտէ՝ գաւմըմը Խարաէլի կիւթմէյէ էմր

- էթտիյիմ խարակէլ սրպգլարընըն պիրինէ պիր
վէճճլէ սեջլէյիպ՝ Պաննա նիճիւն երզտէն էվ պի-
- 8 նա էթմէտինիզ տէտիմ մի: Խմտի հալա գուլու-
մա Տաւիտէ պեջլէ տէյէսին. Վ՝պէրլէրին Նապ-
պը պեջլէ տէր. Պէն սէնի աղըլտան գոյունլարըն
արտընտան ալտըմ քի՝ գաւմըմ իւզէրինէ խարակէլ
- 9 իւզէրինէ սուլուան օլասըն: Վ՝է հէր վարտըղըն
մահալտա սէնինլէ իտիմ, վէ սէնին էօնիւնտէն
ճիւմլէ տիւլմէնլէրինի գըրտըմ. վէ սանա՝ եերին
իւզէրինտէ օլան պեջիւքլէրին ատը կիպի պեջիւք
- 10 նամ էյլէտիմ: Վաւմըմա խարակէլ տախի պիդ
մահալ թային էտիպ՝ օնու տիքէճէյիմ, վէ քէն-
տի եերինտէ սպքին օլուպ՝ արթըգ գըմըլտանմա-
յաճագ. վէ օնու պիրտահա եարամաղլըղըն օ-
- 11 ղուլարը՝ էվվէլքի կիպի, Վ՝է գաւմըմ խարակէ-
լին իւզէրինէ հաքիմլէր տիքտիյիմ կիւնտէն պերի
օլտուլա իտի ինճիթմէյէլէր. հէմ սէնի ճիւմլէ
տիւլմէնլէրինտէն րահաթլանտըրաճաղըմ. իմտի
Նապպ սանա խապէր վէրիւր քի՝ Նապպ սանա
- 12 քէնտիսի էվ եափաճագ: շիւն սէնին կիւնլէ-
րին տօլուպ՝ պապալարընլա եաթտըղընտա, սէն-
տէն սօնկրա պաղըրնտան չըգան զիւրրիյէթինի
գալտըրաճաղըմ. վէ օնուն փատիշահլըղընը գա-
- 13 յիմ էտէճէյիմ: Պէնիմ ատըմա էվ օպինա է-
տէճէք. վէ օնուն փատիշահլըղընըն թախթընը
- 14 էպէտիյէտէք գայիմ էտէճէյիմ: Պէն օնա պա-
պա օլաճաղըմ, վէ օպանա օղուլ օլաճագտըր. է-
յէր օ եարամաղլըգ էտէրսէ, պէն օնու ատէմլէր
տէյնէյի իլէ վէ ատէմ օղուլարը վուրուլարը իլէ
- 15 թէտիպ էտէճէյիմ: Նամա իհսանըմ օնտան
սէնին էօնիւնտէն կիտէրտիյիմ Վաուլտան կի-
- 16 տէրտիյիմ կիպի՝ կիտէրթլմէյէճէքտիւր: Վ՝է
սէնին էվին հէմ սէնին փատիշահլըղըն՝ էօնիւնճէ

էպէտիյէտէք սահիհ օլաճագ. սէնին թախթըն
էպէտէն գայիմ օլաճագտըր : Շիւմլէ պուսէսղ- 17
լէրէ կէօրէ վէ պիւթիւն պու իլճամա կէօրէ՝ Լա-
թան Տավիտէ հէման էյլէ սէյլէտի :

Լնտէն Տավիտ փատիշահ կիտիպ՝ Բապպըն 18
հուզուրունտա օթուրտու, վէ տէտի . Լա լաֆէն-
տիմ Բապպ՝ պէն քիմիմ, վէ պէնիմ էվիմ նէ՞
տիր քի՝ պէնի պուրպյատէք կէթիրտին : Լմմա 19
պու պիլէ կէօղլէրինտէ քիւչիւք կէօրինտիւ՝ եւ
Լաֆէնտիմ Բապպ, վէ պու գուլունուն էվի իչիւն
կէլէճէք իրագ զէման իչիւն սախի սէյլէտին .
իմաի ատէմլէրին ատէթի պոմմուտուր, եւ լա-
ֆէնտիմ Բապպ : Ս է Տավիտ արթըգ պիրտահա 20
սանա նէ՞ տէսին . ամմա սէն գուլունու պիլիրտին՝
եւ լաֆէնտիմ Բապպ : Շիւմլէ պու պէյիւք 21
նէսնէլէրի՝ սէօղիւն իչիւն վէ եիւրէյինէ կէօրէ
էյլէտին , քի գուլունա պիլտիրէսին : Պունուն 22
իչիւն մուազզամ օլտուն , եւ լաֆէնտիմ Բապպ .
զիրա գուլագլարըմըզա ճիւմլէ իշիթտիյիմզէ
կէօրէ՝ սէն կիպի եօգտուր, վէ սէնտէն զայրի Լա-
լահ եօգտուր : Ս է գավմըն կիպի Խարաէլ կիպի 23
եէրտէ պիր ատէտ դաիֆէ վամըմը՝ քի Լլահ օնու
քէնտինէ գավմ տէյի գուրթարմագ՝ վէ քէնտի-
նէ նամ գազանմագ իչիւն վէ սիղէ պէյիւք հէմ
ախյարընըզա հիյպէթլի նէսնէլէր էթմէք իչիւն
կէլէ , քէնտինէ Ս ըսըրտան՝ դաիֆէլէրտէն՝ վէ օն-
լարըն ալահլարընտան գուրթարտըղըն գավմըն
էօնիւնտէ : Ս է գավմըն Խարաէլի՝ սանա էպէ- 24
տէն գավմ օլմագ իչիւն՝ քէնտինէ գայիմ էյլէ-
տին . վէ սէն օնլարա՝ եւ Բապպ Լլահ օլտուն :
Խմաի հալա՝ եւ Բապպ Լլահ պու գուլուն իչիւն 25
վէ օնուն էվի իչիւն սէյլէտիյին սէօղիւ էպէտէն
Բապթիմ էյլէ , վէ սէյլէտիյին կիպի էյլէ . Ս է 26

սենին իսմին էպէտէն մուս՝ զգամ օլա, վէ տէյէլէր քի՝ Խարաէլին իւղէրինէ ա՛սքերլէրին Բապպը Լ՛ւլա՛հ արը. վէ սենին հուզուրունտա գուլուն Տափի-
 27 տին էփի գայիմ օլա: Օ՛ իրա սէն՝ եա ա՛սքերլէ-
 րին Բապպը Խարաէլին Լ՛ւլա՛հը՝ պու գուլունուն
 գուլաղընա քէշֆ էտիպ տէտին. Սանա էփ պինա
 էտէճէյիմ. օնուն իչին պու գուլուն պու նիյազը
 սանա ա՛րղ էթմէյէ եիւրէյինտէ պուլմուշտուր:
 28 Խմտի հալա եա՛ Լ՛ֆէնտիմ Բապպ՝ օ Լ՛ւլա՛հ սէն-
 սին, վէ սէօզլէրին հա՛գգաղը. վէ պու գուլունա
 29 պու էյլիյի վա՛տ էթտին: Ս է հալա պու գուլու-
 նուն էփինի միւպարէքլէմէյէ րազի օլ, քի էպէտէն
 սենին հուզուրունտա օլա. զիրա եա՛ Լ՛ֆէնտիմ
 Բապպ սէն սէյլէտին, վէ սենին պէրէքէթինտէն՝
 պու գուլունուն էփի էպէտէն միւպարէք օլտուն:

ՊԼՇ, 8.

- 1 Ս է օլտուքի պունտան օնկրա, Տափիտ Ֆիլիշ-
 թիմլէրի վուրուպ՝ օնլարը ալթ էթտի, վէ Տափիտ՝
 Ֆիլիշթիմլէրին էլինտէն Սէթէկամմայը ալտը:
- 2 Ս է Ս՝ապը վուրտու, վէ օնլարը եերէ եաթը-
 րըպ՝ սիճիմլէ էօլտիւ. իմտի էօլտիւրէճէյինի՝ ի-
 քի սիճիմլէ՝ սաղ գոյաճաղընը պիւր պիւթիւն սի-
 ճիմլէ էօլտիւ. վէ Ս՝ապիլէր Տափիտէ խարաճ-
 կիւզար գուլաւ օլտու:
- 3 Հէմ Տափիտ Սապա փատիշահը Բէհօպ օղու-
 շատատէ՛ղէրի՝ օ Ռէրաթ իրմաղընտաքի սէվա-
- 4 հիլինի կերի ալմաղա կիտերքէն վուրտու: Ս է
 Տափիտ օնտան պին եէտի եիւզ աթը՝ վէ խիւրմի
 պին եպյան տտէմ դութտու. վէ Տափիտ ճիւմլէ
 ա՛րապա պէկիրլէրինին սինիրլէրինի քէստի, վէ
- 5 օնլարտան եիւզ ա՛րապա պէկիրի ալը գօտու: Ս է
 Տըմըշգըն Լ՛րամիլէրի՝ Սապա փատիշահը Հա-

տատե՛զերին իմտատընա՛ կելտի . վէ Տավիտ Լճա-
 միւրտէն իյիրմի իքի պին ատեմ վաւրտու : 1
 Տավիտ Լճամ Տըմը շգընտա մուհաֆըզլար գո-
 տու , վէ Լճամիւր Տավիտէ խաւաճկիւզար գու-
 լար օլտու . իմտի Բապպ Տավիտի՝ հեր կիթաիյի
 եերտէ գուրթարար . 1
 Վէ Տավիտ Հատատէ՝ 7
 զերին գուլտընտա օլան ալթուն գալգանլարընը
 ալլա՛ օնլարը Լէրուշալիմէ կելթիրտի : 1
 Վէ Հա- 8
 տատե՛զերին շէհրէրի Պէրահտան վէ Պէրօթայ-
 տան՝ Տավիտ փատիշահ զայէթ չօգ պագըր ալար :

Վէ Համաթ փատիշահը իմօթ՝ Տավիտին Հա- 9
 տատե՛զերին ճիւմլէ ա՛սքերինի գըրտըղընը իշի-
 տինճէ , իմօթ քէնտի օղու Լօրամը Տավիտ փա- 10
 տիշահա կէօնտերտի , քի խաղընը սօրա , վէ օ-
 նուն Հատատէ՛զերիլէ ճէնք էտիպ՝ օնու վաւրտու-
 ղու իշիւն օնա թէհնիյէ էյլէյէ . զիրա Հատատէ՛-
 զերին իմօթ իլէ ճէնքլէրի վարըտը . վէ Լօրամըն
 էլինտէ կիւմիւշ գապլարը վէ ալթուն գապլարը վէ
 պագըր գապլարը վարըտը : Տավիտ փատիշահ՝ 11
 օնլարը տախի Բապպա թագտիս էյլէտի , ալթ
 էթտիյի ճիւմլէ գաթիֆէլերտէն ալլա թագտիս էթ-
 տիյի կիւմիւշ վէ ալթուն իլէ պէրասլեր , Լճամ 12
 տան վէ Ենապտան վէ Եմօն օղուլարընտան՝ վէ
 Վիթիշիմտէն վէ Եմալէգտէն՝ վէ Եպա փատի-
 շահը Բէհսպ օղու Հատատէ՛զերին եաղմարըն-
 տան :

Վէ Տավիտ թուղ տերէսինտէ օնսէքիզ պին 13
 Լճամիյի գըրմադտան տէօնտիւքտէ , նամ գա-
 զանտը : Վէ Լատմտա մուհաֆըզլար գօտու . 14
 ճիւմլէ Լատմտա մուհաֆըզլար գօտու , վէ ճիւմլէ
 Լատմիւր Տավիտէ գուլար օլտու . վէ Բապպ Տա-
 վիտի՝ ճիւմլէ օնուն վարտըղը եերտէ գուրթարար :

Իմտի Տավիտ ճիւմլէ Լարաէլ իւզերինէ փատի- 15

շահլըդ սիւրտիւ . վէ Տավիտ ճիւմլէ գաւմընա շէ-
 16 րիաթ վէ ա'տալէթ էյլէրիտի : Ս է Սերույա
 օղլու Լօսապ ա'սքերին իւզերինէ՝ վէ Լճիլուտ օղ-
 17 լու Լէհօշաֆադ թէզքերէճի իտի : Ս է Լճի-
 դօպ օղլու Սատօգ իլէ Լ'պիաթար օղլու Լճիմէլէք
 18 քեհահինլէր իտի , վէ Սերայա եազըճը իտի . Ս է
 Լէհօեատա' օղլու Պէնայա Վէրէթիլէրին հէմ
 Փէլէթիլէրին Խէրինպէ իտի , վէ Տավիտին օ-
 ղուլարը սերվէրլէր իտի :

ՊԼԵ, 9:

- 1 Ս է Տավիտ տէտի . Սաուլ էվինտէն գալմըշ
 տահա պիր քիմսէ վարմը , քի օնա Լօնաթանըն
- 2 խադրը իչիւն իհսան էտէյիմ : Ս է Սաուլ էվի-
 նին՝ Սիպա իամինտէ պիր գուլո՛ւ վարըտը . վէ օնու
 Տավիտէ չաղըրտըլար , վէ փատիշահ օնա տէտի .
 Սիպա սէ՛նմիսին , վէ օ տէտի . Վուլո՛ւնտուր :
- 3 Ս է փատիշահ տէտի . Սաուլուն էվինտէն գալ-
 մըշ ատէմ եօգմու , քի օնա Լ'լահ իհսանը էտէ-
 յիմ . վէ Սիպա փատիշահա տէտի . Լօնաթանըն՝
- 4 պյագլարը սագադ պիր օղլո՛ւ գալտը : Ս է փա-
 տիշահ օնա տէտի . () նէ՛րէտէ տիր . վէ Սիպա
 փատիշահա տէտի . Իշթէ օ՛ Լ օտէպարտա Լ'մի-
- 5 էլ օղլու Սախիրին էվինտէ տիր : Իմտի Տավիտ
 փատիշահ կէօնտերիպ՝ օնու Լ օտէպարտան Լ'մ-
- 6 միէլ օղլու Սախիրին էվինտէն ալտը : Ս է Սա-
 ուլ օղլու Լօնաթանըն օղլու Սէֆիպօշէթ Տա-
 վիտէ վարտըգտա , եիւզիւ գօյուն տիւշիւպ՝ օնա
 թէմէննա էյլէտի . վէ Տավիտ տէտի . եա՛ Սէֆի-
- 7 պօշէթ , վէ օ՛ Իշթէ գուլուն տէտի : Ս է Տավիտ
 օնա տէտի , Վօրգմա . զիրա պապան Լօնաթանըն
 խադրը իչիւն՝ սանա հէր վէճհլէ իհսան էտէճէ-
 յիմ , վէ պապան Սաուլուն ճիւմլէ թարլալարընը

սաննա ինթիգալ էտեճէյիմ . վէ սէն տայիմա սօֆ-
րամաաւ էքմէք եէյէճէքսին : Ս է օնա թէմննա
էտիպ տէտի . Վոլուն քիմտիր , քի պէնիմ կիպի
եօլմաշ քէօփէյէ նազար գըլտըն : Մնտէն փա-
տիշահ Սաուլուն ուշաղը Սիպայը չաղըրըպ՝ օնա
տէտի . Սաուլուն վէ օնուն ճիւմլէ էվլինին հէր
նէսի վարըտը իսէ՝ սէնին էֆէնտինին օղունաւ
վէրտիմ : Իմտի սէն վէ սէնին օղուլարըն վէ
գուլարըն՝ օնուն իչիւն եէրի իշլէյիպ՝ մահսու-
լունու կէթիրէսին , քի էֆէնտինին օղունուն եէ-
յէճէք էքմէյի ոլա . վէ էֆէնտինին օղու Սէֆի-
պօշէթ տայիմա սօֆրամաաւ էքմէք եէյէ . Իմտի
Սիպանըն օնպէշ օղու վէ իյիրմի գուլու վարըտը :
Ս է Սիպա փատիշահա տէտի . պու գուլունա
փատիշահ էֆէնտիմ հէր նէ պուլուրտու իսէ , պու
գուլուն էօյլէ էտեճէքտիր . Սէֆիպօշէթ իսէ՝
փաթիշահ փէփէ՝ փատիշահ օղուլարընըն պիրի կի-
պի սօֆրամաաւ եէյէ : Ս է Սէֆիպօշէթին պիր
քիւչիւք օղու վարըտը , վէ օնուն ատը Սիսա իտի .
վէ Սիպա էվլինին ճիւմլէ հհալիսի՝ Սէֆիպօշէ-
թին գուլարը իտի : Իմտի Սէֆիպօշէթ լէրու
չալիմտէ սաքին օլտու . զիրա տայիմա փատիշահըն
սօֆրասընտաւ եէրիտի . վէ օնուն իքի այաղը սա-
պաղ իտի :

915. 10.

Այլ է օղտուքի պունտան սօնկրա՝ Մամօն օղուլլարըն
 փատիշահը էօրիւպ՝ օղուլ Զանուն օնուն եերինէ
 փատիշահ օլտու։ Այլ է Տապիա տէտի. Վահաշ
 օղուլ Զանունա իհսան էտէյիմ, օնուն պապասը
 պանա իհսան էթտիյի կիպի. իմտի Վապիա՝ գուլ-
 լարը եէտիյլէ օնա պապասը իչիւն թէսէլլի էթ-
 ժէ կէօնտէրտի. վէ Տապիտին գուլլարը Մամօն

- 3 օղուլարը տիպարնա վարտըլար : Ս է Մ՝ման
օղուլարըն սերվերլերի՝ էֆենտիլերի շանունա
տէտիլեր . Տավիտ սէնին պապանա իբրամէն մի
սանա թէսէլլիճիլեր կէօնտերտի զաննէսէրսին .
Տավիտ գուլարընը սանա՝ շէհրի արաշտրմաղա
վէ թէճէսսուս էթմէյէ՝ վէ օնու պաշ աշաղա կէ-
- 4 թիրմէյէ կէօնտէրմէտիմի : Լամտի շանուն Տա-
վիտին գուլարընը ալըպ՝ օնլարըն սագալընըն եա-
րըսընը թրաշ էթտի , վէ օնլարըն էս՝ վապլարընը
եարըսընատէք թա օթուրաճագ եերինէտէք
- 5 քէստի , վէ օնլարը սալը՝ վերտի : Ս է Տավիտէ
խապէր վերիլինճէ , օնլարը գարշըլամաղա կէօն-
տերտի . զիրա ատէմլեր շայէթլէ րէզիլ օլմուշա-
րըտը . վէ փատիշահ տէտի . Սագալընըզ պիթին-
ճէյէտէք Լաերիհօտա օթուրուն , անտէն տէօնիւն :
- 6 Ս է Մ՝ման օղուլարը Տավիտէ ֆէնա գօգար
օլտուգլարընը կէօրտիւքտէ , Մ՝ման օղուլարը
կէօնտերտի՝ Պէյթրէհօպ Լրամիլերինտէն վէ
Սօպա Լրամիլերինտէն իյիրմի պին եանա վէ
Սաախա փատիշահընտան պին նէֆէր վէ Խշոպ-
տան օն իքի պին ատէմ իւճրէթլէ դութտուլար :
- 7 Ս է Տավիտ իշիտինճէ , Լօապ իլէ ճիւմլէ գուվ-
- 8 վէթլի ապէրի կէօնտերտի : Լամտի Մ՝ման օղուլ-
լարը չըգըպ՝ գափունուն աղզընտա ճէնկէ տիզիլ-
տիլեր . ամմա Սօպա վէ Իէհօպ Լրամիլերի՝ վէ
Խշոպ վէ Սաախա՝ գըրսա պաշգաճա իտիլեր :
- 9 Ս է Լօապ՝ ճէնկին քէնտի իւզերինէ եիւզիւ
էօնիւնտէն հէմ քէնտի արգասընտան օլտուղու-
նու կէօրիւնճէ , Լարաէլին ճիւմլէ սէչիլմիշլերին-
տէն սէչիպ՝ Լրամիլերին գարշըսընա թապուրլաթ
- 10 տիզտի : Ս է խալզըն գալանընը գարընտաշը Լ-
պիշպըն էլինէ վերտիքի՝ Մ՝ման օղուլարըն գար-
- 11 շըսընա թապուր տիզէ . Ս է տէտի . Լօյէր Լ-

րամիլեր պէնի եէնէրլէրսէ, պէնի գուրթարմաղա կէլէսին. վէ էյէր Մ'մմօն օղուլարը սէնի եէնէրլէրսէ, պէն սէնի գուրթարմաղա վարաճաղըմ: Վուվվէթլէն, վէ գավմըմը իչիւն հէմ Մ'լահը 12 մըղըն շէհրլէրի իչիւն գուվվէթլի հարաքէթ էտէլիմ. վէ Մ'ապպ' քէնտի կէօղլէրինտէ խօշ կէօրիւնէնի էյլէյէ: Իմտի Լօապպ պիլէսինճէ օլան 13 խալգ իլէ Մ'րամիլէրիլէ ճէնք էթմէյէ եանաշար. վէ օնլար օնուն էօնիւնտէն գաշտըլար: Ս է Մ'մ 14 մօն օղուլարը՝ Մ'րամիլէրին գաշտըղընը կէօրտիլէրինտէ, օնլար տախի Մ'պիշայըն էօնիւնտէն գաշտ' շէհրէ կիրտիլէր. անտէն Լօապպ Մ'մ մօն օղուլարընըն իւղէրինտէն տէօնիւպ' Լէրուշալիմէ վարտը:

Ս է Մ'րամիլէր' Լարաէլին էօնիւնտէ գըրըլ 15 տըղլարընը կէօրիւնճէ, պիրլիքտէ ճէմ' օլտուլար: Ս է Հատարէղէր կէօնտէրիպ' ըրմաղըն էօթէ 16 եադաարնտա օլան Մ'րամիլէրի չըգարտը, վէ Հէլամէ կէլտիլէր. վէ էօնլէրինճէ Հատարէղէրին սերապէրի Շօպախ կիտէրիտի: Ս է Տավիտէ 17 խապէր վէրիլտիքտէ, ճիւմլէ Լարաէլի ճէմ' էտիպ' Լօրտանտան կէշտի վէ Հէլամէ վարտը. վէ Մ'րամիլէր Տավիտին գարշըսընա թապուր տիգիպ' օնուլա ճէնք էթտիլէր: Ս է Մ'րամիլէր Լարաէ 18 լին հուղուրոնտան գաշտըլար, վէ Տավիտ Մ'րամիլէրտէն եէտի եիւզ աւրապա վէ գըրդ պին աթըլ գըրտը. հէմ օնլարըն սերապէրի Շօպախը վուրտու, վէ օրատա էօլտիւ: Ս է Հատարէղէրին 19 գուլարը օլան հէփ փատիշահլար' Լարաէլին էօնիւնտէ եէնիլտիքլէրինի կէօրիւնճէ, Լարաէլ իլէ սուհահ եաթըպ' օնլարա գուլուգ էթտիլէր. վէ Մ'րամիլէր' Մ'մմօն օղուլարընը գուրթարմաղա արթըգ գօրգարլարտը:

ՊԼԸ, 11:

- 1 Ս է օլտուքի երլըն տեօնիւշիւնտէ՝ փատիշահա-
րըն չըգտըգլարը զէմանտէ, Տավիտ՝ Լօսապը հէմ
պիլէսինճէ գուլլարընը վէ ճիւմլէ Խարահլի կէօն-
տէրտի, վէ Լ՞մմօն օղուլլարընը խարապ էտիպ՝
Բապպպը մուհասէրէ եթտիլէր. Տավիտ իսէ
Լօրուշալիմտէ օթուրուրուտու:
- 2 Ս է օլտուքի ախշամ վազթընտա Տավիտ եա-
թաղընտան գալգըպ՝ փատիշահ սերայընըն տամը
իւզէրինտէ կէզինիրիտի, վէ տամըն իւզէրինտէն՝
եպգանըր պիր գարը կէօրտիւ. վէ օ գարը ղայէթ-
- 3 լէ կիւզէլ չէհրէլի իտի: Ս է Տավիտ կէօնտէ-
րիպ՝ օ գարը իշիւն սօրտու. վէ պիլէ տէտի. Պու՝
Հիթի Սլրիանըն գարըսը Լչիւմըն գըզը Պաթ-
- 4 չէպա՝ տէյիլլի: Ս է Տավիտ խապէրճիլէր կէօն-
տէրիպ՝ օնու ալտը, վէ գարը օնա կէլտիքտէ, օ՝ օ-
նուշա եաթտը. օ իսէ նափաքըղընտան հէնուղ
թէմիզէնմիշ իտի. անտէն գարը եվինէ կիթտի:
- 5 Ս է գարը կէպէ գալմաղըլա, Տավիտէ կէօնտէ-
6 րիպ տէտի. Պէն կէպէ իմ: Ս է Տավիտ Լօսապա՝
Հիթի Սլրիայը պանա կէօնտէր տէյի աօղ կէօն-
տէրտի. Լօսապ տա Սլրիայը Տավիտէ կէօնտէր-
- 7 տի: Իմտի Սլրիա օնա կէլտիքտէ, Տավիտ Լօսա-
պըն սաղլըղընը վէ գալմըն սաղլըղընը վէ ճէնկին
8 սէլամէթինի սուալ էյլէտի: Լ՞նտէն Տավիտ Սլ-
րիայա տէտի. Լալինէ հն, վէ պազլարընը եպյ-
գա. վէ Սլրիա փատիշահ էվինտէն չըգտըղը կի-
պի, օնուն արտընճա փատիշահտան գաւմ կիթ-
- 9 տի: Լ՞մմա Սլրիա էթէնտիսինին ճիւմլէ գուլ-
լարը իլէ փատիշահ սերայընըն գափուսոււնտա՝
10 եաթտը, վէ էվինէ էնմէտի: Իմտի՝ Տավիտէ
խապէր վէրիպ տէտիլէր, Սլրիա էվինէ էնմէտի.

- նըզ. հիսարտան ամառագլարընը պիլմէ՞զմիտի-
 21 նիզ. Լէրուպպէշէթ օղու Լպիմէլէքի քի՞մ
 էօլտիւրտիւ, օնուն իւզերինէ տէյիրմէն գաշընը
 հիսարտան պիր գարը ամթամտըմը, քի օ խէպէս-
 տէ էօլտիւ. հիսարա նի՞չիւն եագլաշտընըզ. օլ-
 տէմ սէն տէյէսին. Կուլուն շիթի Ուրիա տախի
 22 էօլտիւ: Ս է խապէրճի կիթտի. վէ վարըպ՝ Լօ-
 ապըն օնա ճիւմլէ ըսմարլատըղընը Տափիտէ խա-
 23 պէր վէրտի: Լամի խապէրճի Տափիտէ տէտի.
 Լտէմլէր՝ իւզերիմիզէ ղալիպ օլմաղըլա, պիղէ գը-
 րա՝ չըգտըլար, ամմա պիզ օնլարըլ թա գափոնուն
 24 աղզընատէք գօվալատըգ: Ս է ամթըրլար գուլ-
 լարընըն իւզերինէ հիսարտան ամթարլար, վէ փա-
 տիշահըն գուլարընտան պա՛զըսը էօլտիւ, հէմ
 25 գուլուն շիթի Ուրիա տախի էօլտիւ: () Լտէմ
 Տափիտ խապէրճիյէ տէտի. Լօապա պէզլէ տէ-
 յէսին. Պու շէյ՝ կէօզլէրինտէ քէօթիւ կէօրին-
 մէսին. զիրա գըլըճ քեահ շունու քեահ պունու
 եեր. շէհրին իւզերինէ ճէնկի գալվիլէթ վէ օնու
 երզ, վէ սէն օնու գուլվիլէթլէնտիր:
 26 Ս է Ուրիանըն գարըսը՝ գօճասը Ուրիանըն
 էօլտիւյիւնիւ իշիթտիքտէ, գօճասը իշիւն եաւ
 27 շէքտի: Ս է եաս կէչինճէ, Տափիտ կէօնտերիպ՝
 օնու քէնտի էվինէ ալտը, վէ օ՝ օնուն գարըսը օլ-
 տու, վէ օնա պիր օղնւլ տօղուրտու. ամմա Տափի-
 տին պու էթտիյի շէյ՝ Բապպըն նազարընտա
 քէօթիւ կէօրինտիւ:

ՊԼՇ, 12:

- 1 Ս է Բապպ Լաթանը Տափիտէ կէօնտերտի, վէ
 • օնա վարըպ՝ օնա տէտի. Պիր շէհրտէ՝ պիրի
 զէնկին վէ օպիրի Փագիր՝ իքի ատէմ վարըսը:
 2 Օ՛կնկինին ղայէթ չօգ սիւրիւլերի վէ սըղըրլարը:

վարըտը . Լճմա ֆագիրին ետինիպ պէսլէտէյի 3
պիր քիւչիւք տիշի գուզուտան զպարի հիւ պիր շէյի
եօղուտու , քի օ՝ օնունլա վէ օղուլարը իլէ պիր-
լիքտէ պէցիւտիւ . օնուն լոգմասընտան եէրիտի ,
վէ քեասէսինտէն իշէրիտի , վէ գոյնունտա եա-
թըրըտը , վէ օնուն գըզը՝ կիպի իտի : Դմտի օ 4
գէնկին քիմսէյէ պիր եօլճու կէլտի , վէ քէնտի
սիւրիւլէրինտէն վէ սըզըրլարընտան ալըպ՝ քէնտի
միւսաֆիրի իշին հազըրլամազա գըյմատը , իլա
օ ֆագիր քիմսէնին տիշի գուզուտունու ալըպ՝ քէն-
տինէ կէլէն ատէմ իշին հազըրլատը :

() լտէմ համիտին եօրքէսի օ քիմսէյէ զպէթ- 5
լէ գուլթուշուպ՝ Լաթանա տէտի . Լապպ ոաղ-
տըրքի՝ պունու էտէն քիմսէ էլպէթթէ գաթլէ
միւսթահագարը . Վ է պու շէյի էթտէյի սէ- 6
պէպտէն հէմ եսիրկէմէտիյինտէն էօթիւրիւ՝ գու-
զույու տէօրթ գաթ էօտէմէլիտիր : Լնտէն Լա- 7
թան համիտէ տէտի . () քիմսէ սէնսին . Լաթա-
լին Լալահը Լապպ պէցլէ տէր . Պէն սէնի Լաթա-
էլին իւզէրինէ փատիշա՛հ մէսհ էթտիմ , հէմ սէնի
Լաուլուն էլինտէն պէն գուլթաթաթըմ . Վ է է- 8
ֆէնտինին էվինի սանա՝ հէմ էֆէնտինին գա-
րըլարընը օէնին գոյնունա վէրտիմ , վէ սանա Լա-
թաէլ հէմ Լաէհուտա էվինի վէրտիմ . վէ էյէր ազ
իտի իսէ , սանա պունուն կիպի նիշէ շէյէր տահա՛
վէրիւրտիմ : Լնիշին Լապպըն էմիւրի խօրըա- 9
տըն , քի օնուն նազարընտա քէօթիւ օլանը էտէ-
սին . Էթի Լարիպը գըլըճլա եօրտիւրտին , վէ
օնուն գարըսընը քէնտինէ գարը իշին տըրըն , օ-
նու իսէ Լճմոն օղուլարըն գըլըճը իլէ գաթլ
էթտին : Դմտի հալա պէնի խօրըպըպ՝ Էթի 10
Լարիանըն գարըսընը քէնտինէ գարը օլմագ իշին
ալտըղը՝ն սէպէպտէն , սէնին էվինտէն էպէտէն

- 11 Գըլըճ էքսիբ օլմայաճագտոր: Հէմ Ռապպ
պէջլէ տեր . իշթէ պէն սէնին իւզէրինէ՝ սէնին
էվինտէ պիր պէլա՝ գալտորաճաղըմ . վէ սէնին
կէօղէրին էօնիւնտէ սէնին գարըլարընը ալաճա-
ղըմ , վէ օնլարը սէնին գօնշունա՝ վէրէճէյիմ , վէ
օ՝ պու կիւնէշին կէօղէրի էօնիւնտէ գարըլարըն
- 12 Իլէ եաթաճագ տոր: () Երա սէն պունու կիզլիճէ
էյլէտին . ամմա պէն ճիւմլէ Խարաէլին էօնիւնտէ՝
- 13 վէ կիւնէշին էօնիւնտէ էտէճէյիմ: Իմտի Տա-
վիտ Վաթանա տէտի . Ռապպա կիւնա՛հ էթտիմ .
վէ Վաթան Տավիտէ տէտի . Ռապպ տախի սէնին
- 14 կիւնա՛հընը կիտէրտի . Էօլմէզսին: Վաքին պու
նէսնէ իլէ Ռապպըն տիւշմէնլէրինէ՝ քիւֆր էթ-
մէյէ ֆուրսաթ վէրտիյին իշիւն , սանա տօղան չօ-
ճուգ էլլէթթէ էօլէճէք տիր:
- 15 Ընտէն Վաթան քէնտի էվինէ կիթտի . իմտի
Ռապպ՝ Ուրիանըն գարըսը Տավիտէ տօղուրտու-
ղու չօճուղու վուրտու , վէ դայէթ խասթա՝ օլտու:
- 16 Վէ Տավիտ չօճուգ իշիւն Ռապպա նիյազ էյլէ-
տի . Հէմ Տավիտ ուրուճ դութտու , վէ վարըպ՝
- 17 պիւթիւն կէճէ եէր իւզէրինտէ եաթաղ: Իմտի
էվինին իթիարլարը օնուն իւզէրինտէ տուր-
տուլար քի՝ օնու եէրտէն գալտորալար , ամմա օ
- 18 խաթէմէտի , Հէմ օնլարըլա էքմէք եէմէտի: Վէ
օլտուքի՝ եէտինճի կիւնտէ չօճուգ էօլտիւ , վէ
Տավիտին գուլարը չօճուղուն էօլտիւյիւնիւ օնա
խապէր վէրմէյէ գօրգտուլար . զիրա տէտիլէր .
Իշթէ չօճուգ տա՛հա սաղ իքէն՝ օնա սէջլէտիք ,
վէ սէօզիւմիւզիւ տինկլէմէտի , եա օնա՝ Չօճուգ
- 19 էօլտիւ տէրսէք , նի՛ճէ դասալանաճագ: Ըմմա
Տավիտ գուլարընըն ֆըսըլթըսընը կէօրմէքլէ՝ չօ-
ճուղուն էօլտիւյիւնիւ անկլատը , վէ Տավիտ գուլ-
լարընա տէտի . Չօճուգ էօլտիւմիւ , վէ օնլար՝

1, օլտիւ տէտիլէր: () լտեմ Տաժիտ եէրտէն գալ- 20
գըպ եայգանտը, վէ եաղլանըպ՝ էա՝ վապլարընը
տէյիշտիրտի, վէ Նապպըն էվինէ կիրիպ՝ սէճտէ
գըլտը. անտէն քէնտի էվինէ վարտը, վէ եէմէյէ
իսթէյիպ՝ էօնիւնէ էքմէք գօտուլար, վէ եէտի:
1) է գուլլարը օնա տէտիլէր. Պու էթտիլին իշ նէ՞ 21
օլա. չօճուգ իշիւն՝ օ տահա սաղ իքէն՝ ուրուճ
գուլթուպ աղլատըն, վէ չօճուգ էօլտիլի կիպի՝
գալգըպ էքմէք եէտին: 1) է տէտի. Չօճուգ 22
տահա սաղ իքէն՝ ուրուճ գուլթուպ աղլատըմ,
դիրա տէտիմ. Վիմ պիլիր, պէլքի Նաճ պանա
ինայէթ էտէր վէ չօճուգ սաղալըր: Նմմա չիմ- 23
տի օ՝ էօլտիւ, պէն արթըգ նի՞ չիւն ուրուճ գու-
լթայըմ. օնու արթըգ տէօնտէրէ պիլի՞րմիմ.
պէն օնա կիտէճէյիմ, ամմա օ պանա տէօնմէգ:

ԼՆՈՒՆ ՏԱՎԻՍ՝ գարբար ՊԹԶԵՊՅԱ ԹԵՍԷԼ 24
 ԼԻ ՎԵՐՈՒՐ . ՎԷ ՕՆԱ ՎԱՐՐԱՊ՝ ՕՆՈՒՆՆԱ ԵՄԹԱՐ, ՎԷ Օ՝
 ՎԻՐ ՕՂԵԼ ՄՈՂՈՒՐԱՌ, ՎԷ ՄԱՐՆԱ Շ ԷԼՈՒՄ ԳՕՄՈՒ.
 ՎԷ Լ՝ԱՊԱՊ ՕՆՈՒ ՍԷՎՈՒՐ : Վ Է Լ, ՄԹԱՆ ՓԷՂՂԱՄ 25
 ՊԷՐԻՆ ԼԷՄԻՅԷ ԿԵՆՍԵՐԻՊ՝ ՕՆՈՒՆ ՄԱՐՆԱ՝
 Լ՝ԱՊԱՊԱՆ ԵՄԹԻՐԻՐԼ՝ Լ, ԷՄԻՍԵՄ ԳՕՄՈՒ :

Ո՛ր է Լօսապ լ՛մման օղուլարըն լ՛ապպաթը իլէ 26
 ճէնք էյլէտի , վէ փատիշահըն շէհրինի ֆէթհ
 էթտի : Ո՛ր է Լօսապ Տափիտէ խապերճիլէր կէօն- 27
 տէրիպ տէտի . լ՛ապպա իլէ ճէնք էթտիմ , սուլար
 շէհրինի տախի ֆէթհ էթտիմ : Լամտի հալա 28
 գազմըն պաղըսընը ճէմ՝ էթ , վէ շէհրին գարշը-
 սընա օրտու գուրուպ՝ օնու ֆէթհ էյլէ , օլմայա
 քի շէհրի պէն ֆէթհ էտէյիմ տա՝ օնուն իւզէ-
 րինէ պէնիմ հալըմ չաղըրլա : Լամտի Տափիտ 29
 ճիւմլէ գազմը ճէմ՝ էտիպ՝ լ՛ապպայա կիթտի . վէ
 օնունլա ճէնք էտիպ՝ օնու ֆէթհ էթտի : Ո՛ր է օն- 30
 արըն փատիշահընըն պաշընտան թաճընը ալտը .

- վէ օնոն աղըրըղը պիր գանդար աղծուն՝ գըյ-
մէթի գաշլարըլա իտի, վէ օ՝ Տավիտին պաշընա՝
գօնալտու. վէ շէհրտէն ղայէթ չօգ եաղմա չը-
31 գարտը : Ս է օնտա օլան խալգը չըգարըպ՝ օն-
լարը տէսթէրէլէրտէ վէ տէմիր տիյէնլէրտէ վէ
տէմիր պալթալարտա գօտու, հէմ օնլարը դուղլա
ֆուրուսուտան կէշիրտի. վէ լ՝մնօն օղուլլարըն
հէփ շէհրէրինէ պէջլէ էյլէտի. անտէն Տավիտ
ճիւմլէ գապիլըլա լօրուշալիմէ՝ տէօնտիւ :

ՊԼՇ, 13:

- 1 Ս է օլտուքի պոնտան սօնկրա՝ Տավիտին օղու-
լ՝պշալօմոն պիր կիւղէլ գըզգարընտաշը վարըտը,
վէ օնոն աւոր լիւամար իտի. իմտի օնու՝ Տավիտին
- 2 օղու լ՝մնօն սէվտի : Ս է լ՝մնօն՝ գըզգարընտաշը
լիւամարըն սէպէպինտէն խասթա օլմագ տէրէ-
ճէսինտէ սըգըլտը. զիրա օ՝ պիքրէ գըզ իտի, վէ
լ՝մնօնոն կէօղլէրինտէ օնա պիր շէյ էթմէյէ կիւճ
- 3 իտի : Ս է լ՝մնօնոն լօնատապ խամինտէ պիր
տօսթու վարըտը, քի օ՝ Տավիտին գարընտաշը
Ը իմէանըն օղուլ իտի. վէ լօնատապ՝ ղայէթ ա՝
- 4 գըլը քիմնէ իտի : Ս է օնա տէտի. լ՝յ փատի-
շահ օղու, սէն նիշիւն պէջլէ՝ կիւնտէն կիւնէ
զաիֆլէնիրսին, պանա խապեր վէրմէ զմիսին. վէ
լ՝մնօն օնա տէտի. Պէն գարընտաշըմ լ՝պշալօմոն
- 5 գըզգարընտաշը լիւամարը սէվէրիմ : Ս է լօ-
նատապ օնա տէտի. Տէօշէյինէ եաթըպ գառտէն
խասթա օլ, վէ պապան սէնի կէօրմէյէ կէլինճէ՝
օնա տէ. Վէրէմ էյլէ՝ պանա գըզգարընտաշըմ
լիւամար պանա կէլսին, վէ պանա գաա՝մ եէտիր-
սին. վէ կէօղլէրիմին էօնիւնտէ եէմէք եափսըն,
- 6 քի կէօրիւպ էլինտէն եէյիմ : լամտի լ՝պշալօմ
եաթըպ՝ գառտէն խասթա օլտու. վէ փատիշահ

օնու կէօրմէյէ կէլտիքտէ , Միօն փատիշահայ
 տէտի . Վերէմ էյլէ , գրգաւորնտաշմ թաւաթոր
 կէլիպ՝ կէօղէրիմ էօնիւնտէ իքի լոգում եափ-
 սըն , վէ օնուն էլինտէն եէյիմ : Սէ Տափաթ
 թաւաթոր էվէ կէօնտէրիպ՝ տէտի . Հալա գարըն-
 տաշըն Միօնուն էվինէ վարըպ՝ օնա եէմէք եափ :
 Սէ թաւաթոր գարընտաշը Միօնուն էվինէ վար-
 տը , վէ օ՝ եաթըրըտը . իմտի գրգ խամուրու ալըպ՝
 եօղուքտու , վէ օնուն կէօղէրի էօնիւնտէ լոգում-
 լար եափտը , վէ լոգումլարը փիշիւտի : Միտէն
 թաւաթոր ալըպ՝ օնուն էսնիւնտէ գօթարտը , ամմա
 օ՝ եէմէյէ իսթէմէտի . վէ Միօն տէտի . Լաւնըմ-
 տան հէր քէս տիշտըր չըգտըն . վէ հէս քէս օնուն
 եանընտան տիշտըր չըգտըն : Սէ Միօն թաւաթ-
 րա տէտի . Լէմէյի իչ օտալա կէթիւր , քի էլին-
 տէն եէյիմ . իմտի թաւաթոր եափտըղը լոգումլարը
 ալըպ՝ գարընտաշը Միօնա իչ օտալա կէթիւր-
 տիւ . Սէ օնա եազլաշտըրտը , քի եէյէ . վէ օ՝
 օնու եազալալըպ՝ օնա տէտի . Սէլ գրգաւորնտա-
 շմ՝ պէնիմէ եաթ : Սէ օ՝ օնա տէտի . Լոգ-
 գարընտաշմ , պանա զօր էթմէ , զիրա Լարաէլտէ
 պէյլէ օլմաղ . պու տիվանէլիյի էթմէ : Սէ պէն
 ալալմը նէրէյէ կիզէյիմ , սէն տէ Լարաէլտէ
 տիվանէլէրին պիրի կիպի օլուրսուն . իմտի հալա
 քէրէմ էյլէ փատիշահայ սէյլէ , զիրա օ պէնի
 սէնտէն մէն՝ էթմէզ : Միմա օ՝ օնուն սէօղիւնիւ
 տինկլէմէյէ իսթէմէտի . իմտի օնու եազալալըպ՝
 օնու զօրլատը , վէ օնունլա եաթտը : Միտէն
 Միօն՝ օնտան զպէթ զիյատէսի էլէ իքրահ էյ-
 լէտի . զիրա օնու իքրահ էթտիյի իքրահլըգ՝ օնու
 սէվտիյի սէվկիւտէն պէյիւք իտի . վէ Միօն օնա՝
 Վալգ կիթ տէտի : Սէ օ՝ օնա տէտի . Սէպէպի
 եօգտուր , պու պէնի գօլտուղուն քէօթիւպիւք՝

- պանաօպիր էթտկինտէն պէջիւքտիր . ամմա օ՝
- 17 օնու տինկլէմէյէ իսթէմէտի : Սէ քէնտինէ
խըզմէթ էտէն ուշաղընը չաղըրըպ տէտի . Շ ու-
նու եանըմտան տիշարը չըգար , վէ արտընտան
- 18 գափույն սիւրկիւլէ : Սէ գըզըն իւզէրինտէ պիր
ալաճա գափթան վարըտը . զիրա փատիշահըն
պիքրէ օլան գըզլարը պէջլէ գափթան կկէրլէր
իտի . իմտի օնուն խըզմէթ քեարը օնու տիշարը չը-
- 19 գարըպ՝ արտընճա գափույու սիւրկիւլէտի : Սէ
թամար քիւլ ալըպ՝ պաշը իւզէրինէ սաչտը , վէ
իւզէրինտէ օլան ալաճա գափթանը երըթտը , վէ
էլինի պաշը իւզէրինէ գոյուպ՝ ֆերեատ էտէրէք
- 20 կիթտի : Սէ գարընտաշը Մաշալոմ օնա տէտի .
Սէնինլէ գարընտաշըն Մաօնմու օլտու , իմտի
հալա՝ գըզգարընտաշըմ սիւքիւթ օլ , օ՝ սէնին գա-
րընտաշը՝նտըր , պունու եիւրէյինէ գօմա . վէ թա-
մար գարընտաշը Մաշալոմուն էվինտէ օթուրոպ՝
- 21 պէքեարը՝ գ չէքերտի : Սէ Տալիա փատիշահ
հէփ պու նէսնէլէրի իշիտինճէ , շայէթլէ ղազա-
- 22 պէ կէլտի : Իմտի Մաշալոմ Մաօնլա քէօթիւ
եա էյի նէսնէ սէջլէմէտի . զիրա Մաշալոմ Մա-
նօնտան՝ գըզգարընտաշը թամարա զօր էթտիյի
- 23 իշիւն իքրահ էտերիտի : Սէ իքի երլ միգտարի
կէշինճէ , Մաշալոմուն Նփրաթիմտէ օլան Պասլ-
հասօրտա գոյունլարընը գըրգտըղլարը զէմանտա ,
Մաշալոմ փատիշահըն հէփ օղուլարընը տա՝ վէթ
- 24 էյլէտի : Սէ Մաշալոմ փատիշահա վարըպ տէ-
տի . իշթէ հալա պու գուլունուն գոյունլարընը՝
գըրգպօրլար . քերէմ էյլէ , փատիշահ հէմ օնուն
- 25 գուլարը՝ պու գուլուն իլէ կիթտինլէր : Սէ փա-
տիշահ Մաշալոմ տէտի . Խօգ օղուլմ , հալա հէ-
փիմիլ կիթմէյէլիմ , քի սէնին իւզէրինէ աղըրըգ
օլմայալոմ . վէ օ՝ օնա զօր էյլէտի , ամմա օ՝ կիթ-

մէյէ իսթէմէտի . իմտի օնա խայրտուա՝ էյլէտի :
 1) Է Լ'պշալում տէտի . Հիչ տէյիլ իսէ՝ պիլէմիզէ 26
 պարի գարընտաշում Լ'մօն կիթսին . վէ փատի-
 շահ օնա տէտի . ()՝ նի՛շին սէնինլէ կիթսին :
 Լ'մմա Լ'պշալում օնու զօրլամաղըլա , Լ'մօնու հէմ 27
 փատիշահըն ճիւմլէ օղուլարը օնուն պիլէսինճէ
 եօլատը : Իմտի Լ'պշալում քէնտի ուշագլարընա 28
 էմրէտիպ տէտի . Հալա պագըն , Լ'մօն շէրապ ի-
 լէ քէյֆ օլտուղու կիպի , պէն սիզէ՝ Լ'մօնու վո-
 ռուն տէտիյիմտէ , օնու էօլտիւրէսիզ , գօրգման .
 սիզէ էմրէտէն պէն տէյիլմի իմ , գուվլէթլէնիպ
 գահրիման կիթլէր օլուն : 1) Է Լ'պշալումուն ու 29
 շագլարը Լ'մօնա՝ Լ'պշալումուն թէնպիհ էթտի-
 յինէ կէօրէ էյլէտիլէր . վէ փատիշահըն հէփ օ-
 ղուլարը գալգըպ՝ հէր քէս քէնտի գաթըրընա
 պինտիլէր , վէ գաշալլար : 1) Է օլտուքի օնլար 30
 եօլտա՝ իքէն , Տավիտէ՝ Լ'պշալում փատիշահըն
 հէփ օղուլարընը վոլրտու , վէ օնլարտան հիչ
 պիրիսի գալմատը տէյերէք՝ խապէր վարտը :
 1) Է փատիշահ գալգըպ՝ էս՝ վապլարընը երրթտը , 31
 վէ եէրէ եաթտը , ճիւմլէ գուլարը տախի օնուն
 էօնինտէ էս՝ վապլարը երրթըգ տուրուլարըտը :
 1) Է Տավիտին գարընտաշը (իմէա՛նըն օղու 1, օ 32
 նատապ ճէվապ վէրիպ տէտի . 1, ֆէնտիմ զանն
 էթմէսին քի՝ փատիշահըն օղուլարը կէնճլէր
 հէփիսի էօլտիւրիւտիւ , զիրա եալընըլ Լ'մօն
 էօլտիւ . չին պու՝ Լ'պշալումուն աղզընտա՝ իտի , օ՝
 օնուն գըզգարընտաշը թաամարա զօր էթտիյի
 կինտէն պերի : Իմտի հալա փատիշահ հէֆէն- 33
 տիմ՝ փատիշահըն հէփ օղուլարը էօլտիւ տէյե-
 րէք՝ եիւրէյինէ պիր շէյ գօմասըն . զիրա հէման
 եալընըլ Լ'մօն էօլմիւշտիւր : 1) Է Լ'պշալում 34
 գաշտը , վէ պէքլէյէն ուշագ կէօզլէրինի գալտը-

- րըպ՝ պագտորգտա , իշթէ օնուն արտընտան տաղըն
 35 եանընտան պիր չօգ խալգ կէլիյօրուտու : ()Լ-
 տէմ Լօնատապ փատիշահա տէտի . Իշթէ փա-
 տիշահըն օգուլարը կէլիյօրլար , գուլունուն սէօ-
 36 զինէ կէօրէ օլտու : Ս է օլտուքի՝ սէօլէմէյի
 պիթիրտիյի կիպի , իշթէ փատիշահըն օգուլարը
 կէլտիլէր , վէ սէսլէրինի գալտըրըպ՝ աղլատըլար .
 հէմ փատիշահ տախի վէ սնուն հէփ գուլարը պիր
 զպյէթ պէօյիւք աղլայըշ իլէ աղլատըլար :
 37 Ս է Լ՝պշարամ գաչըպ՝ լիշուր փատիշահը Լ՝մ-
 միհուտ օղլու թալմայէ կիթտի . ամմա Տալէր օղ-
 38 լու իշին ճիւմլէ կիւնլէրտէ եաս չէքտի : Լամի
 Լ՝պշարամ գաչըպ՝ լիշուրա կիթտիյինտէ , օրտտա
 39 իւչ եըլ գալտը : Ս է Տալիտ փատիշահըն ճանը
 Լ՝պշարամ չըգմաղա հասրէթ չէքէր իտի . զիրա
 Լ՝միօնուն էօլտիյիւ իշին թէսէլլի օլտու :

ՊԼԵ, 14:

- 1 Ս է Սերույա օղլու Լօապ՝ փատիշահըն եիւրէյի
- 2 Լ՝պշարամ մէյլ էթտիյինի անկլատը : Ս է Լօ-
 ապ թիւգօալա կէօնտէրիպ՝ օրատան պիր ալիմ
 գարը կէթիրտի , վէ օնա տէտի . Վէրէմ էյլէ եաս
 չէքէր կիպի օլ , վէ հալա եաս էս՝ վապլարընը կէ-
 յին , վէ եաղլանմա , վէ էօլիւ իշին պիր չօգ զէ-
 3 մանտան պէրի՝ եաս չէքէն գարը կիպի օլ . Ս է
 փատիշահա վարըպ՝ օնա պու սէօզլէրէ կէօրէ
 սէօլէ . իմտի Լօապ օնուն աղընա սէօզլէր գօ-
 4 տու : Լ՝նտէն օ թիւգօալը գարը փատիշահա
 սէօլէմէք իշին , եիւղիւ գօյուն եէրէ տիւշիւպ՝ օ-
 նա թէմէննա էյլէտի , վէ տէտի . Լ՝յ փատիշահ՝
 5 գուրթար : Ս է փատիշահ օնա տէտի . Սանա նէ՞
 օլտու . վէ գարը տէտի . Հագգան պէն տուլ գարը
 6 իմ , վէ գօճամ էօլմիւշ տիւր : Ս է պու խալա-

յորդանն իբի օղև վարդար, վէ իբիսի գրոտա չէ-
 քիշտիլէր, վէ օնլարն արասնա կիբէն օլմամա-
 ղըլա պիրի օպիրինի վուրուպ՝ օնու էօլտիւրտիւ :
 Վ է իշթէ պիւթիւն գապիլէ՝ պու խալպըղընն 7
 իւզէրինէ գալգըպ՝ տէտիլէր . Վարդնաաշընը
 վուրսնը վէր ,քի օնու՝ էօլտիւրտիւյիւ գարնաա-
 շընն ճաննա պէտէլ՝ էօլտիւրէլիմ, վէ վարիս՝ի
 տախի հէլաք էտէլիմ . իմտի գալան քէօզիւմիւ
 սէօյիւնտիւրիւպ՝ գօճամա աս՝ վէ եէր եիւզիւնտէ
 պագը գալան գօմայաճագլար : Վ է փատիշահ 8
 գարըյա տէտի . Վլինէ կիթ, վէ պէն օէնին հագ-
 գընա թէնպիհ էտէրիմ : Վ է օլ իւէգօա՝լը գարը 9
 փատիշահա տէտի . Վա էֆէնտիմ փատիշահ՝
 կիւնահ պէնիմ վէ պապամ էվինին իւզէրինէ օլա .
 ամմա փատիշահ վէ օնուն թախթը սուլտուզ օլա :
 Վ է փատիշահ տէտի . Վանա սէօյլէյէն օլուրսա , 10
 օնու պանս կէթիր, վէ արթըգ պիր տահա սանա
 տօգունմայաճագ տըր : Վ է օ տէտի . փատիշահ 11
 քէրէմ էտիպ՝ Վլահըն Վապըր անկսըն ,քի գաթլ
 էթմէյէ՝ գանը գալապ էտէն չօղալմայաճագ , քի
 օղլուսու հէլաք էթմէյէլէր . վէ օ տէտի . Վապպ
 սանղարըքի՝ սէնին օղլունուն պաշընտան պիր գըլ
 եէրէ տիւլմէյէճէքտիր : Վնտէն գարը տէտի . 12
 Վէրէմ էյլէ՝ պու խալպըղըն էֆէնտիմ փատի-
 շահա պիր սէօզ սէօյլէսին . վէ օ՝ Վէյլէ տէտի :
 ()տէմ գարը տէտի . Վլահըն գալմը իւզէրինէ 13
 նի չիւն պունուն կիպի շէյ տիւլիւնիւրսին . չիւն
 փատիշահ քէնտի սիւրկիւնիւնիւ կէրի տէօնտէր-
 մէտիքէ , փատիշահ պու շէյի սէօյլէրքէն՝ սուլու
 կիպի սէօյլէր : Վիրա պիզ էլպէթթէ էօյէճէ- 14
 յիզ , վէ եէրէ տէօքիւլմիւլ սույա պէնկզէրիզ ,քի
 արթըգ թօփլանմազ . վէ Վլահ ճանը գալարը-
 մատըգչա , չարէլէր տիւլիւնիւր , քի սիւրկիւն օ-

- 15 լան՝ քեֆտինտեն սիւրկիւն գալմայա : Խմտի հա-
լա եֆենտիմ փատիշահա պու սեօզիւ սեօլէմէյէ
կելլտիմ . զերա գալմ պենի գօրգօլթտու . վէ պու
խալպըղն տետի . Հալա փատիշահա սեօլէյիմ ,
պէլթի փատիշահա պու խալպըղնն սեօզինիւ
- 16 իճրա տետր : () Խրա փատիշահա պենի վէ օղլումու
պիրլիքաէ Լ՛լլահն միրաւ՝ ընտան հէլպք էթմէյէ
խմէյէն քիմսէին փենչէսինտեն գուրթարմագ
խուսուսինտէ պու խալպըղնը տինկէյէճէքտիր :
- 17 Ո՛ր է պու խալպըղն տետի . փատիշահա եֆենտի-
մն սեօզիւ թէսէլլի իչին օլաճագտոր . զերա է-
յէյի վէ քեօթիւյիւ անկլամագտաւ եֆենտիմ փա-
տիշահ Լ՛լլահն մէլէյի կիպիտիր . իմտի Լ՛լլահն
- 18 իտպ սենինլէ օլա : Լ՛նտեն փատիշահա ճէվապ
վերիպ՝ գարըյա տետի . Խանա սուալ էտէճէյիմ
շէյի՝ քերէմ էյլէ պենտեն սագլամա . վէ գարը
տետի . փատիշահ եֆենտիմ քերէմ էտիպ սեօյ-
- 19 լեսին : Ո՛ր է փատիշահ տետի . Հէփ պու շէյտե
Լ՛օապըն էլի սենինլէ պերապէ՛րմիտիր . վէ գարը
ճէվապ վերիպ տետի . Ղանըն սաղտոր եւ եֆեն-
տիմ փատիշահ , եֆենտիմ փատիշահն սեօլէ-
տիյի ճիւմլէ նէսնէլէրտեն՝ հիչ քիմսէ սաղա եւ
սօլա սափամագ , զերա գուլուն Լ՛օապ տըր պանա
էմք էտեն , հէմ ճիւմլէ պու սեօզլերի պու խալա-
- 20 յըղնըն խզզնա գօյան օ՛ տուր : Պու մասլահա-
թըն եիւղինիւ թէպտիլ էթմէք սէպէպինտեն՝
գուլուն Լ՛օապ պու նէսնէյի էյլէմիշտիր . ամմա
եֆենտիմ եերտէ հէփ օլանը պիլմէքտէ Լ՛լլահն
- 21 մէլէյինին իլմինէ կէօրէ ամլիմտիր : Ո՛ր է փատի-
շահ Լ՛օապա տետի . Իշթէ հալա պու շէյի էյլէ-
տիմ . իմտի կիթ ուշաղը Լ՛պշալումու կերի կէթիր :
- 22 () Լտէմ Լ՛օապ եիւղիւ գօյուն եերէ գափանըպ՝ օ-
նա թէմէննա էյլէտի , վէ փատիշահա խալը տուա՛

էյլէտի. վէ Լօսապ տէտի. Պու գուլուն պուկին
պիլտի քի նազարընտա լուգֆ պուլտում եմ է-
ֆէնտիմ փատիշահ, չիւն փատիշահ պու գուլու-
նուն սէօզիւնիւ իճրաւ էյլէտի: Լ'նտէն Լօսապ 23
գալգըպ' Լիշուրաւ կիթտի, վէ Լ'պշալումու Լէրու-
շալիմէ կէթիրտի: Ե փատիշահ տէտի. Ելէն- 24
տի էվինէ տէօնսիւն, վէ եիւզիւմիւ կէօրմէսին.
Իմտի Լ'պշալում քէնտի էվինէ տէօնիւպ' փատի-
շահըն եիւզիւնիւ կէօրմէտի:

Ե Եիւմիւ Լարաւէտէ Լ'պշալում կիպի կիւզէլ- 25
լիքտէ զպիթլէ մէմտուհ քիմնէ եօղուտու. օնուն
պյաղընըն դապանընտան թա պաշընըն թէփէսի-
նէտէք գուսուրու եօղուտու: Ե սաշընը թրաշ 26
էթտիյինտէ, չիւն օհէր երլըն սօնունտա սաշընը
թրաշ էտէր իտի, զիրա իւզէրինտէ ազըր օլմա-
ղըլա օնու թրաշ էտէրիտի, պաշընըն սաշընը դար-
թըպ' փատիշահ վէզնի իլէ իքի եիւզ մըս' գալ օ-
լուրուտու: Ե Լ'պշալումա իւչ օղուլ' վէ թա- 27
մար իսմինտէ պիր գըզ տօղտու. օ կէօսթէրիշի
կիւզէլ գարը իտի:

Իմտի Լ'պշալում Լէրուշալիմտէ թէմամ իքի 28
եըլ օթուրուպ' փատիշահըն եիւզիւնիւ կէօրմէտի:
Լ'նտէն Լ'պշալում Լօսապ կէօնտէրտի քի' օնու 29
փատիշահաւ եօլպյա, ամմա օ' օնա կէլմէյէ իս-
թէմէտի. վէ թէքրար իքինճի քէրրէ կէօնտէր-
տի, վէ օ' վարմաղա իսթէմէտի: () Լտէմ օ քէն- 30
տի գուլարընտ տէտի. Խարլամա եագըն օլան
Լօսապըն թարլասընաւ պագըն, քի օնուն օրատա
արփալարը վար, կիտիպ օնու աթէշէ եագըն.
Իմտի Լ'պշալումուն գուլարը' օ թարլայը աթէշէ
եագտըլար: Ե Լօսապ գալգըպ' Լ'պշալումուն 31
էվինէ վարտը, վէ օնա տէտի. Ենին գուլարըն'
նի' չիւն թարլամը աթէշէ եագտըլար: Ե Լ'պ- 32

շարժմ Երանայ տետի. Իշթէ սանա կէօնտերիպ տետիմ. Պուրայա կէլ, սէնի փատիշահա կէօնտերէյիմ, քի տէյէսին. Կէշուրտան նի՞շիւն կէլտիմ, օրատա օլմամ պանա տահաէյի իտի. իմտի հալա փատիշահըն եիւզիւնիւ կէօրէյիմ, վէէյեր պէնտէ գապահաթ վար իսէ, պէնի էօլ-
33 տիւրսին: Իմտի Երանայ փատիշահա վարապ' օնա պա- նէսնէյի խապէր վէրտի. վէ'օ' Լ'պշալումու չաղըրտը, վէ փատիշահա վարտը, վէ փատիշահըն հուզուրունտա եերէ պերապէր թէմէննա էյլէտի, վէ փատիշահ Լ'պշալումու էօփտի:

ՊԼ.Ը, 15:

- 1 Սէ օլտուքի պունտան սօնկրա Լ'պշալում քէնտինէ' անրապալար վէ աթլար' վէ քէնտի էօնիւնճէ
- 2 սէյիրտէն էլլի ատէմ թէտարիք էթտի: Սէ Լ'պշալում էրքէն գալգըպ' գափու եօլունուն գօլա իւղերինտէ տուրուրուտու. վէ օլուրուտու քի' հէր տա' վասը օլուպ փատիշահա շէրաա' թ իշիւն կէլէն քիմնէյի' Լ'պշալում չաղըրըպ տէր իտի. Սէն հանգը շէհրտէսին. վէ օ' Պու գուլուն Խարաէլ
- 3 սըպղարընըն պիրինտէ' նիմ տէտիքտէ, Լ'պշալում օնա տէր իտի. Պագ' սէնին մասլահաթըն էյի վէ հագգտըր. ամմա սէնի փատիշահ դարաֆըն-
- 4 տան տինկլէյէն եօգտուր: Էէմ Լ'պշալում տէր իտի. Վեաշքի պու տիյարտա հաքիմ գօնուլաա' իտիմ, վէ հէր տա' վա վէ շէրաա' թը օլան քիմնէ պանա կէլիպ' օնուն հագգընը հագգ էթսէիտիմ:
- 5 Պիր քիմնէ տախի օնա թէմէննա էթմէյէ եագլաշաճագ օլտուղու թագտիրտէ, օէլինի սալըպ' օ-
- 6 նու դուլթար իտի, վէ օնու էօփէրիտի: Իմտի Լ'պշալում' փատիշահա շէրաա' թ իշիւն կէլէն ճիւլէ Խարաէլէ պու մինվալ իւզրէ էթմէքլէ,

Լ'պշալամ խառնել աստեմլերինն երկրեյինի շա-
 տը: Ս է օլտուքի գրեգ երըն սօնունտա՝ Լ'պ- 7
 շալամ փատիշահա տետի. Վերեմ էլէ, կիտիպ
 Բապպա աստաղըլմ ասաղը՝ Հեպրօնտա հտա
 էտէյիմ: Օ խրա պու գուլուն Բաամալքի Լի- 8
 շալաւա սալին օլտուլում զէմանտա՝ Լ'յէր Բապպ
 պէնի պիր վէճէլէ Լ'երուշալիմէ կերի կէօնտերի-
 սէ, Բապպա ի պատեթ էտէյիմ տէյերեք՝ ասաղ
 աստաղմ: Ս է փատիշահ մա տետի. Սէլտ- 9
 մէթլէ կիթ. իմտի օ գալգըպ՝ Հեպրօն կիթտի:
 Ս է Լ'պշալամ խառնելն ճիւմլէ սրաղըլարնա ճա- 10
 սուլար կէօնտերիպ՝ տետի. Պօրունուն սէսինի
 իշթիտիլինիզ կիպի՝ Լ'պշալամ Հեպրօնտա փա-
 տիշահ օլտու տէյետիզ: Ս է Լ'պշալամ իլէ աա՝ 11
 վէթ օլունմուշ Լ'երուշալիմտէն իքի եիւզ աստեմ
 կիթտի. օնլար պիր շէյտէն խապերլէրի օրնայա-
 րագ՝ խուլուսի փաք իլէ կիթտիլէր: Ս է Լ'պշա- 12
 լամ գուրպանլարը սունար իքէն՝ Տափիտին տա-
 նիշմէնտի Եթիօնլ Լ'հիթօֆէլ իշին շէհրի Լիթ-
 նա կէօնտերտի. իմտի Փիթնէ գափիլէնտի, վէ
 գալմ կիտերէք Լ'պշալամ եանընտա չօղալըր իտի:
 Ս է Տափիտէ խապերմի կելիպ տետի. խառնէ 13
 աստեմլերինն երկրեյի Լ'պշալամուն արալնճա օլ-
 տու: () լոմ Տափիտէ պիլէտինճէ Լ'երուշալիմ- 14
 տէ օլան ճիւմլէ գուլարնա տետի. Վալգըն գա-
 շալմ. զիրա Լ'պշալամ եիւզինտէն պիղէ գուր-
 թուլուշ եօգաուր. կիթմէյէ աճէլէ էտին, օրնա-
 յա քի օ՝ աճէլէթէն պիղէ եէթիշիպ՝ պելպըր իւ-
 զերթիլիլէ օղտաւա, հէմ շէհրի գըլմ աղղընտան
 կէշիրէ: Ս է փատիշահն գուլարը փատիշահա 15
 տետիլէր. Լ'ֆէնտիլիզ փատիշահ հէր յէ փունա-
 սիպ կէօրթիւսէ, իշթէ գուլարն: իմտի փատի- 16
 շահ վէ օնուն աճապինճէ պիլթին էվի չօղալը.

- վէ փատիշահ օն օտալոգ գարըյը էվէ պէքլէմէյէ
- 17 պրագտը: Ս է փատիշահ հէմ օնուն ա գապին-
մէ պիւթիւն գալմ չըգտը, վէ օնլար ուլագ մա-
- 18 հալտա տուրտուլար: Ս է օնուն ճիւմլէ գուլարը
Բէքլէթիլէր վէ Փէլէթիլէր տախի օնուն եանըն-
տան կէչէրլէր իտի, վէ ալթը եիւշ տտէմ գատար
կաթտէն օնուն ա գապինմէ վարան ճիւմլէ Նիթ-
լիլէր իլէ փատիշահն էօնիւնտէ կէչէրլէր իտի:
- 19 Ս է փատիշահ կիթլի իթթայէ տէտի. Նի՛չիւն
սէն տախի պիզլմլէ կիտէրսին, տէօն, վէ փատի-
շահ իլէ սաքին օլ. Վիրա սէն եապանմը հէմ տախի
Ձ. քէնտի մահալինտէ դարօպսին: Սէն ախն կէլ-
տին, վէ պուկիւն սէնի պէնիմ իլէ կիթմէյէ թէփ-
րէտէյի միթ. գօ պէն նէքէյէ կիտէքսէմ կիտէյիմ,
տէօն, պիլէնմէ գարընտաշարընք տախի տէօն-
- 21 տէր. սէնինլէ իհսան վէ կէրէքլիք օլա: Ս է
Խթթայ փատիշահա մէվապ վէքիպ տէտի. Բապպ
սաղարը՝ վէ էֆէնտիմ փատիշահ սաղ տըր քի՛.
էֆէնտիմ փատիշահ հէր հանկը մահալտէ օլուր-
տա, կէրէք էօլիւմտէ կէրէք հայաթտա՝ պու գու-
- 22 լուն տախի օրատա օլաճագ տըր: Խմտի Տալիտ
Խթթայէ տէտի. կիչ իմտի կէչ, վէ կիթլի իթ-
թայ պիլէսինմէ օլան ճիւմլէ ատէմլէրի՛ հէմ օ-
- 23 նունլա օլան ճիւմլէ չօճագլար իլէ կէչտի: ()Լ-
տէմ պիւթիւն տիյար պէզլիք սէտա իլէ աղլայօր
իքէն, ճիւմլէ խալգ կէչէյօրդարար. վէ փատիշահ
Վիտրօն տէրէսինտէն կէչէյօրուտու, վէ ճիւմլէ
գալմ չէօրիւն եօլունա տօղըու կէչէրլէր իտի:
- 24 Ս է իշթէ Սաաօգ տախի՝ հէմ պիլէսինմէ ճիւմլէ
Լէիլիլէր Լաւահ ա՛հարնըն սանտուղունու կէօ-
թիւրիյօրլարըր, վէ Լաւահն սանտուղունու
տուրտուրալար. վէ թա գալմ շէհրտէն չըգըպ
թէմամ օլունմայտէք՝ Լպիաթար գուրպան

սունարըտը : Սէ փատիշահ Սատոգա տէտի . 25
 Լ՛լահըն սանտուղունու շէհրէ տէօնտէր . էյեր
 Լ՛ապպըն նապարընտա Լուգֆ պուլուքսամ, օլ-
 տէմ պէնի կէրի կէթիրիպ՝ օնու վէ օնուն մէսքեա-
 նընը կէօսթէրէճէք տիր : Լ՛մմա էյեր պէյլէ 26
 տէրսէ . Սէնտէն րազի տէյիլ իմ . իշթէ պէն՝
 պանա քէնտի կէօզլէրինտէ խօշ օլանը էյլէսին :
 Հէմ փատիշահ քեասին Սատոգա տէտի . Սէն 27
 կէօրի Կօրմուտուն, սէլառլէթլէ շէհրէ տէօն, հէմ
 օղլուն Լ՛հիմաա՛ս իլէ Լ՛պիաթարըն օղլու Լ՛օնա-
 թան՝ իքի օղլալարընը՝ սիզին իլէ պէրապէր :
 Պազըն՝ պէն թա սիպտէն պանա խապէր իշին 28
 սէօզ կէլինճէյէտէք՝ շէօլին սահրալարընտա էյ-
 լէնիրիմ : Լ՛մտի Սատոգ իլէ Լ՛պիաթար՝ Լ՛լահըն 29
 սանտուղունու կէրի Լ՛երուշալիմէ՝ կէօթիւրաիւ-
 լէր, վէ օնլար օրատա օթուրտուլար :

Սէ հափիտ զէյթունլէր եօգուշունու չըգայօ- 30
 րուտու, վէ չըգայօրքէն աղլայօրուտու, վէ օնուն
 պաշը էօրթիւլիւ իտի, հէմ օ՝ եալըն սցազ եիւրիւ-
 յօրուտու . պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ դաւմ տախի
 հէր քէս քէնտի պաշընը էօրթիւպ՝ աղլայարագ
 չըգարլարըտը : Սէ պիր քիմսէ հափիտ խապէր 31
 վէրիպ տէտի . Լ՛հիթօֆէլ Լ՛պշալում իլէ ֆիթնէ
 գօփարանլարըն պիլէսինճէ տիր . վէ հափիտ տէ-
 տի . Լ՛ա Լ՛ապպ քէրէմ էյլէ՝ Լ՛հիթօֆէլին սիւ-
 շավէրէսինի իպգալ էյլէ : Սէ օլտուքի հափիտ 32
 օլ՝ օրատա Լ՛լահա սէճտէ գըլարղը թէփէյէտէք
 վարընճա, իշթէ Լ՛ըքիլի Հուշայ իւսթ էս՝ վապը
 երթըր վէ պաշը իւզէրինտէ գօփարագ իլէ օնու
 գարշըլատը : Սէ հափիտ օնա տէտի . Լ՛էյեր պէ- 33
 նիմ իլէ կէշէրսէն, պանա պիր եիւք օլուրսուն .
 Լ՛մմա էյեր շէհրէ տէօնիւպ՝ Լ՛պշալում տէրսէն 34
 քի, Լ՛փատիշահ պէն սէնին գուրուն օլուրում,

չօգ զէմանտան պերի պապանըն գուլու իտիմ, վէ
 շիմտի սէնին գուլունում . օլտեմ Լ՛Տիթօֆէլին
 միւշաւերէսինի պէնիմ իչիւն իպղալ էտէպիլիր-
 35 սին : Սէ Սատօգ իլէ Լ՛պիաթար քեաճինլեր
 օրատա սէնին իլէ տէյիլմի . իմտի օլպիփ փատի-
 շաճըն էվինտէն հէր նէ իշիտիրսէն , Սատօգ վէ
 36 Լ՛պիաթար քեաճինլերէ խապէր վերէսին : Իշթէ
 օրատա Սատօգու.ն օղլու Լ՛Տիմանս վէ Լ՛պիա-
 թարըն օղլու Լ,օնաթան՝ օնլարըն իքի օղլուլարը
 օնլարըն պիլէսինճէ տիր . վէ հէր իշիթտիլինիզ
 սէօզիւ՝ օնլարըն վասըղասը իլէ պանս կէօնտէ-
 37 րէսիզ : Իմտի Տաւիտին տօսթու շուշայ շէհրէ
 վարտը . վէ Լ՛պշալօմ Լ,էրուշալիմէ՝ կէլտի :

ՊԼԸ, 16 :

- 1 Սէ Տաւիտ թէփէտէն պիրազ կէչինճէ , իշթէ
 Սէֆիպօշէթին ուշաղը Սիպա օնու գարշըլատը .
 վէ իքի եիւզ էքմէք վէ եիւզ հէվէնք գուրու իւ-
 զիւմ վէ եիւզ եազ եէմիշի վէ պիր դուլում շերապ
 իլէ եիւքիւ պիր շիթթ սէմերլի էշէքլերի վարտը :
- 2 Սէ փատիշաճ Սիպայա տէտի . Պունլարը նէյ-
 լերսին . վէ Սիպա տէտի . Իշէքլեր փատիշաճ է-
 վինին խալզը պինմէք իչիւն՝ վէ էքմէք հէմ եազ
 եէմիշլերի ուշագլարա եէմէք իչիւն՝ վէ շերապ
 շէօլտէ եօրղուն օլանլարա իչմէք իչիւն տիւր :
- 3 Սէ փատիշաճ տէտի . Լ,ա սէնին էֆէնտինին օղ-
 լու նէրէտէ տիր . վէ Սիպա փատիշաճա տէտի .
 Իշթէ օ Լ,էրուշալիմտէ օթուրուր . զիրա՝ Պուկիւն
 Լարաէլ էվի պապամըն փատիշաճըղընը պանս
- 4 տէօնտէրէճէք տէտի : () զէման փատիշաճ Սի-
 պայա տէտի . Իշթէ Սէֆիպօշէթին հէրնէսի վար
 իսէ , սէնին օլսուն . վէ Սիպա տէտի . Լ,իյազըմ
 պուտուր քի՝ հէման կէօզլերինտէ լուզֆ պուլա-
 յըմ , եա՝ էֆէնտիմ փատիշաճ :

Սէ Տաճիս փատիշահ Պահուրիսանք. կէլ 5
 տիքտէ, իշխէ որսաւան Սաւլ եզինին գապիւ-
 սինտէն իւրա օղու Շ իմէի իսմինտէ պիւ քիւնէ
 չգաւ. օ՝ սեօյերէք չըգաբըար: Սէ Տաճիս 6
 հէմ Տաճիս փատիշահին հէփ գուլարընը դաշ-
 լարլա գաշաւը իտի. վի ճիւմէ գաւմ վէ ճիւմէ
 գուլվէթ սահիպլէրի՝ օնուն սաղընտա վէ սօլուն-
 տա իտիլէր: Սէ Շ իմէի՝ օնա սեօյերէքն պիւյլէ 7
 տէրիտի. Չըգ, չըգ եւ գանըլ տաւմ՝ վէ Պէլիւլ
 տաւմի. Ռապա՝ Սաւլ եզինին ճիւմէ գանընը 8
 աւնին իւզերինէ տէսնտէրտի քի՝ օնուն եւրինէ
 փատիշահ օլտուն, վէ Ռապա՝ փատիշահլըղը սե-
 նին օղուն Մաշալօման էլինէ վէքտի. վէ սէն իշխէ
 պէլանը պուլտուն. զիրա սէն գանըլ տաւմին:
 Սէ Սէրույա օղու Մաշալ՝ փատիշահ տէտի. 9
 Պու եօլմիւ Քէօփէք նի՝ չիւն էֆէնտիմ փատի-
 շահ սեօյէք. քէրեմ էյլէ կէլիպ՝ օնուն պաշընը
 կիտէրէյիմ: Միմա փատիշահ տէտի. Պէնիմէ 10
 սիզին նի՝ իշինիզ վար՝ եւ Սէրույա օղուարը,
 էյէք օ՝ Ռապա օնա Տաճիս սեօյ տէտիլի իշին
 սեօյէյօր իսէ, օլտեմ՝ իշին պէյլէ էյլէտին
 քի՝ տէյէճէք տիւ: Միմա Տաճիս Մաշալ 11
 վէ հէփ գուլարընա տէտի. իշխէ պէնիմ պաղ-
 րումտան չըգան օղում ճանըմիւ պապօր. հալա
 գա՛նտէ գալտը պու Պէնիափիւլինին օղու. օնու
 գօյվէրին սեօյսին. զիրա օնա Ռապա տէտի:
 Պէլի Ռապա պէնիմ. ճէֆամա նազար էտէր, վէ 12
 պու կիւն՝ պունուն սեօյտիլի իշին Ռապա պանա
 էյլէք տէօնտէրիւ: Սաճի Տաճիս տաւմլէրի իլէ 13
 եօլտա կիտէր իտի, վէ Շ իմէի՝ օնուն գաբչալընտա
 տաղըն եանընտան կիտէրիքէն՝ սեօյերէք. վէ գաշ-
 լար իլէ գաշալպարագ վէ գօփրագ աթարագ կիտէր
 իտի: Սէ փատիշահ հէմ պիլէսի՝ ճէ օլան գաւմ 14
 եօրղուն կէլիպ՝ օրատա ըահաթլանտը:

- 15 Ս է Լ՝պշալում իլէ ճիւմէ գալմ Խարաէլ ա-
տէմէրի՝ Լէրուշալիմէ վարաըլար , վէ Լ՝Տիթո-
16 ֆէլ օնոնլա իտի : Ս է օլտուքի Տափիտին տօս-
թու Լ՝քիլի շուշայ Լ՝պշալումա վարաըգտա՝
շուշայ Լ՝պշալումա տէտի . փառիշաճ եաշաօրն՝
17 փատիշաճ եաշասըն : Ս է Լ՝պշալում շուշայա
տէտի . Տօսթունա իհսանըն պոճմու տուր . նի չիւն
18 տօսթուն իլէ կիթմէտին : Ս է շուշայ Լ՝պշա-
լումա տէտի . Լճօգ , իլլա Լ՝ապղըն վէ պու գալմին
վէ ճիւմէ Խարաէլ ատէմէրինին սէչտիքէրի քիմ-
սէ իլէ օլաճաղըմ , վէ օնոնլա սպքին օլաճաղըմ :
19 Ս է պունտան մա՛տա՝ պէն քիմէ խըղմէթ էտէ-
ճէյիմ , օնոն օղլունա տէյիլմի . սէնին պապանըն
էօնիւնտէ նիճէ խըղմէթ էթափմ իսէ , սէնին էօ-
նիւնտէ տախի պէյլէ օլաճաղըմ :
20 Խմտի Լ՝պշալում Լ՝Տիթօֆէլէ տէտի . Ս է էտէ-
21 ճէյիմիզ հագգընա մէշվէրէթ էտին : Ս է Լ՝Տի-
թօֆէլ Լ՝պշալումա տէտի . Լ՝վի սագլամաղա՝ պա-
պանըն պրագտըղը օնոն օտալըգլարընա՝ կիր . վէ
ճիւմէ Խարաէլ իշիտէքի՝ պապանա մէքրուճ օլ-
տուն . օգէման սէնինլէ պերապեր ճի . մէ օլանլա-
22 րըն էլի գուլվէթլէնէճէք տիր : Խմտի էվին տամը
իւզէրինտէ Լ՝պշալումա չաթըր գուրտուլար . վէ
Լ՝պշալում ճիւմէ Խարաէլին կէօզլէրի էօնիւնտէ
23 պապասընըն օտալըգլարընա՝ կիրտի : Ս է օլ
կիւնլէրտէ Լ՝Տիթօֆէլին էթտիյի միւշալվէրէ պիր
քիմսէնին Լ՝լաճ սէօզիւնէ տանըշմագ կիպի իտի .
Լ՝Տիթօֆէլին հեր միւշալվէրէսի՝ կերէք Տափիտէ
կերէք Լ՝պշալումա էյլէ իտի :

ՊԼԸ, 17:

- 1 Խմտի Լ՝Տիթօֆէլ Լ՝պշալումա տէտի . շալա , օն
իքի պին աստէմ սէչիպ՝ գալգալըմ , վէ պուկէճէ

Տավիտին արտընծա գովալայրմ' . Ս է օ եզրդուն 2
վէ էլէրի կէվէմիշ իքէն , օնուն իւզէրինէ վարույ՝
օնու իւրքիւտէյիմ , վէ պիլէսինճէ օլան գավմ
գաչաճագտըր , վէ փատիշահը եալընըզ վուրայրմ'
Ճիւմլէ գավմը իսէ սանա տէօնտէրէյիմ . սէնին 3
արատըղըն ատէմ՝ Ճիւմլէնին տէօնմէսի գատար
օլմաղըլա , Ճիւմլէ գավմ սէլամէթտէ օլուր : Ս է 4
պու սէօզ՝ Մաշալումն կէօզլէրինէ վէ Ճիւմլէ խա-
րաէլ իթիթարլարընըն կէօզլէրինէ մա'գուլ կէօ-
րինտիւ : Մտէն Մաշալում տէտի . շալա Մա- 5
թիլի շուշայր տախի չաղըր , վէ օնուն տախի աղ-
ղընտա նէ վար իշիտէլիմ : Ս է շուշայ Մաշա- 6
լումն կէլտիքտէ , Մաշալում օնա սէյլէյիս տէտի .
Մհիթօֆէլ պու սէօզէ կէօրէ սէյլէտի . օնուն
սէօզլինիւ էտէլիմմի , եօղուա՝ սէն սէյլէ : Ս է 7
շուշայ Մաշալումն տէտի . Մհիթօֆէլին էթտիյի
միւշալէրէ պու տէֆա՝ էյի տէյիլտիւր : Մտէն 8
շուշայ տէտի . Սէն պապանը վէ օնուն ատէմլէ-
րինի՝ գուվլէթլի վէ գրոտաքի եալըուլարը ալըն-
մըշ պըր կիպի աճը՝ ճանըլ օլտուգլարընը՝ հէմ պա-
պանըն ճէնք էրի օլուպ կէճէ գավմ իլէ գալմատը- 9
ղընը պիլըրսին : իշթէ շիմտի օ՝ եա խէնտէքլէ-
րին պիրինտէ եա զայրի մահալլէրին պիրինտէ
սագլանմըշտըր . վէ իպթիտա պունլարտան տիւ-
շէճէք օլտուգլարը կիպի , հէր իշիտէն՝ Մաշալ-
ումն արտընծա օլան գավմտա գրըղը՝ն օլտու տէ-
յէճէք տիւր . Ս է արսլան եիւրէյի կիպի եիւրէյի 10
օլան շօլ գուվլէթ սահիպի պիլէ էլպէթթէ կէվ-
շէյէճէք տիւր . զիրա Ճիւմլէ խարաէլ՝ սէնին պա-
պանըն գուվլէթլի օլտուղունու՝ հէմ պիլէսինճէ
օլանլար գահրիման օլտուգլարընը պիլըր : Պու 11
սուրէթտէ միւշալէրէ էտէրիմ , քի Ճիւմլէ խարա-
էլ՝ հանտան Պերշէպա՛յատէք չօգլուգտա տէնիզ

- քէնարընտա օլան գում գատար՝ հեր վէճհէ սե-
նին եանընա ճէմ՝ օլսունլար, վէ քէնտին պիղգատ
12 ճէնկէ կիտէսին : Պէջլէճէ օնուն օլ պուլուն-
տուղու մահալլէրին պիրինտէ օնա՝ վարալըմ, վէ
օնուն իւղէրինէ՝ չիհին եեր իւղէրինէ տիւշտիւյիւ
կիպի տիւշէլիմ, վէ օնտա հէմ օնուն իլէ օլան ա-
13 տէմլէրտէ պիր քիմնէյի տախի գօմայալըմ: Ս է
էյեր պիր շէհրէ գափանըրսա, օլ շէհրէ՝ ճիւմլէ
Խարաէլ իփլէր կէթիրսին, վէ օնու տերէյէտէք
չէքէլիմ, շէջլէ քի օրատա պիր քիւչիւք դաշ պիլէ
14 պուլունմայա : Իմտի Լպշալըմ հէմ ճիւմլէ Խա-
րաէլ ատէմլէրի տէտիլէր. Լքիլի Զուշայըն միւ-
շավէրէսի Լհիթօֆէլին միւշավէրէսինտէն էյի
տիր. զիրա Լապպ՝ Լհիթօֆէլին էյի օլան միւ-
շավէրէսինի իպղալ էթմէյէ թէտպիր էյլէմիշ
իտի, քի Լապպ՝ Լպշալըմուն իւղէրինէ պէլա
կէթիրէ :
15 Լնտէն Զուշպ՝ Սատօգ վէ Լպիաթար քեա-
հինլէրէ տէտի. Լհիթօֆէլ Լպշալըմա վէ Խարաէլ
իթիթարլարընա՝ պունուն կիպի վէ պունուն կիպի
միւշավէրէ էյլէտի, վէ պէն՝ պունուն կիպի վէ
16 պունուն կիպի միւշավէրէ էյլէտիմ: Իմտի հա-
լա թէզ կէօնտէրին, վէ հավիտէ խապէր վէրիպ
տէյին. Ելէճէ իլէ չէօլին սահրալարընտա գալ-
մա, հէման ալէլաճէլէ կէչ. օլմայա քի՝ փատի-
շահ վէ օնուն պիլէսինճէ օլան ճիւմլէ գալմ եու-
17 տուլա : Ս է Լօնաթան իլէ Լհիմաա՝ ս Լնթօ-
կէլտէ տուրույօրլարըտը, չիւն շէհրէ կիրիպ՝ կէօ-
րինմէյէ գատիր տէյիլէր իտի. իմտի խալայըգ
կիտիպ՝ օնլարա խապէր վէրտի, վէ օնլար կիտիպ՝
18 փատիշահ հավիտէ խապէր վէրտիլէր : Ս է օն-
լարը պիր ուշագ կէօրիւպ՝ Լպշալըմա խապէր վէր-
տի, ամմա օնլար իքիսի պիլէ չափուգ կիտիպ՝ Պէ-

Հուրիմտե պիտ քիմսենին եզինե կիրտիլէր, վէ օնուն հալ լիսինտե պիտ գոյուսու վարիտ, վէ օնլար օրպա ենտիլէր: Ա է գարը պիտ եորթիւ ա-19 լեպ գոյուսուն ազգը իւղերինե եպար, վէ օնուն իւղերինե պուլգուր սաչար. վէ պիտ շէյ պիլինմտի: Ա է Մշալումուն գուլարը օ գարըյա՝ եզին 20 վարտըյար, վէ տետիլէր. Մհիմապա վէ Լօնաթան նէրետեպի, վէ գարը օնլարա տետի. Սույուն կեշիտինտէն կեշտիլէր. իմտի արպըպ՝ օնլարը պուլամարըյար, վէ Լեքուշալիմ տեանտիլէր: Ա է օլտուքի՝ օնլար կիթտիքտէն սանկրա՝ 21 գոյուսուն չըգարըյար, վէ վարըպ Տալիտ փաւաշահա խապէր վէրտիլէր, վէ Տալիտ տետիլէր. Կալգըն, վէ աճէլե սուտան կէշին. զերա Մհիթօֆէլսիզին իւղերինիզե պեյլէ միշալեքե եթտի: Իմտի Տալիտ իլե օնուն պիլեսինճե օլուն 22 ճիւլէ գալմ գալգըպ՝ Լօրտանտան կեշտիլէր, սապահ ազարընճայետէր՝ Լօրտանտան կեշմեմիշ պիտ ատեմ պիլէ գալմար:

Ա է Մհիթօֆէլ՝ քենտի միշալեքեպի աճէլե 23 գօնլարըզընը կեորիւնճե, եշէյինե էյէր վուրուպ՝ վէ գալգըպ քենտի եզինե քենտի շէհրինե կիթտի. վէ եզինե վաւիլէթ էյէտի, անտէն քենտի քենտինի պոզարու, վէ եօլտի, վէ պապասընըն մեզարընտա կեօմիւտիւ:

Իմտի Տալիտ Սահանտիմ վարար. Մշալում 24 իսե քենտիտի՝ ճիւլէ Լարաէլ ատեմիլերի իլե պերապերինճե Լօրտանտան կեշտի: Ա է Մշալում 25 ապերին իւղերինե՝ Լօրապըն եէրինե Մմապըն նապ էթտի. վէ Մմապ իթրա խամիտե պիտ Լարաէլի քիմսենին օղլու խտի, քի օ՝ Լօրապըն տնասը Սերոյանըն գըգարընտաչը՝ Լահաշըն գըղը Մպիզալիլ վարմըշըտը: Իմտի Լարաէլ Մպ-26

- շալմ իլէ կիւէն ա տիյարնտա օրտու գուրտու-
- 27 բար: Ս է օլտու քի՝ Տափիտ Սահանախմէ կելին-
 ճէ, լ՝ մմնն օղուլտորն ի ապապթընտան՝ լ, ահաշ
 օղուլ Շ օպիվէ ի օտեպարտան լ՝ մմիել օղուլ
 Սախիր վէ ի օկելիմտէն կիւէն ալը Պարզիւայ ,
- 28 Տեօշէքլեր վէ լէյէնլեր վէ դօփրադ գապլար վէ
 պուղտայ վէ արփա վէ ուն վէ գազլուլմուշ պուղ-
 տայ վէ պաղլա վէ մերձիմէք վէ գազլուլմուշ նօ-
- 29 խուտ, Ս է պալ վէ թերէ նաղը վէ գօյուն վէ
 ինէք փեյնիրք Տափիտէ վէ օնուն պիլէօինճէ օլան
 գազմա գաւմ իչիւն կէթիրտիլեր . զիրա տէտի-
 լեր . Վազմ շէօլտէ աճ վէ եօրղուն վէ սուսուզ
 տուր :

ՊԵՇ 18:

- 1 Ս է Տափիտ պիլէսինճէ օլան գազմը եօզլայըպ
 իւզերլերինէ պինպաշըլար վէ եիւզպաշըլար դօ-
- 2 տու: Ս է Տափիտ գազմըն իւշ փայըն պիր փա-
 յընը լ, օսապըն էլի ալթընտա՝ վէ իւշ փայըն պիր
 փայընը լ, օսապըն գարընտաշը Վերույա օղուլ Մ
 պիշպըն էլի ալթընտա՝ վէ իւշ փայըն պիր փայը-
 նը կիլիլի ի թթպըն էլի ալթընտա կէօնտերտի .
 հէմ փատիշաճ գազմա տէտի . լ չպէթթէ պէն
- 3 տախի սիզին իլէ չըգաճաղըմ: լ՝ մմն գազմ տէ-
 տի . Չըգմա . զիրա էյեր պիզ պիր վէճէլէ գաչա-
 ճագ օլուրսագ , պիզիմ իչիւն վազիֆէլերի օլմազ ,
 վէ էյեր եսրըմըզ պիլէ էօլիւրսէք , պիզիմ իչիւն
 գայտ էթմէզլէք . զիրա շիմտի սէն՝ օն պինիմիզ
 գատարսըն . իմտի հալա էյիսի պուտուր քի՝ սէն
- 4 պիզէ շէհրտէն իմտատ օլասըն: Ս է փատիշաճ
 օնլարա տէտի . կէօզլէրինիզտէ խօշ կէօրիւնէնի
 էտէճէյիմ . իմտի փատիշաճ գափունուն եանըն-
 տա տուրտուլ , վէ ճիւմլէ գազմ եիւզլէրճէ վէ պին-

Լէրճն չըգտը: Ա՛յ է փատիշահ Եփրայիմ 5
 շայտ վէ Իթթայէ Թէնպի՛հ էտիպ տէտի: Խազ-
 րըմ՝ իշխան չօճուղա՛ Եփրայիմ միւլաթմ հարա-
 քէթ էտէտիզ. իմտի փատիշահ Եփրայիմ հա-
 գընա ճիւղէ սերպերէրէ Թէնպի՛հ էթտիյինտէ՛
 հէփ խազ իշխմտի: Ա՛յ է գաղմ գըրա Խառնէր 6
 գարշըլամազա՛ չըգտը. վէ ճննք Եփրայիմ օրմա-
 նընտա օլտու: Ա՛յ է օրատա Խառնէր խազը Տա- 7
 վիտին գուլարը Եփրայիմ վուրուլտու. վէ օրատա
 օ կիւնտէ պէշիք գըրղը՛ն օլուպ՝ իյիրմի պին ապիմ
 պիշպի: Ա՛յ է օրատա ճննք պիւթիւն Եփրայիմ 8
 զիւնտէ Եպրըր. վէ օլ կիւնտէ օրման՝ գըլըճըն
 Թէլէֆ էթտիյինտէ՛ն զիյատէ նուֆուս Թէլէֆ
 էթտի: Ա՛յ է Եփրայիմ Տավիտին գուլարընըն 9
 Եփրայիմ րասթ կէլտի. վէ Եփրայիմ գաթըրու
 պինմիշ իտի, իմտի գաթըր՝ պիւր պէշիք մէշէ ա-
 ղաճընըն սարըրըշ տաղարընըն ալթընա՛ օղրա-
 յըպ՝ օնուս պաշը մէշէտէ գուլուլտու, վէ կեզ
 իլէ Եփրայիմ արատընտա տարըլ գալտը, ալթընտա-
 քի գաթըր իտէ գաշտը: Ա՛յ է պիւր քիմնէ կեօրիպ՝ 10
 Եփրայիմ խաղէր վերտի, վէ տէտի. Եփրայիմ Եփրայիմ
 մէշէ աղաճընտան տարըրըշ օլտուլուտու
 կեօրտիւմ: Ա՛յ է Եփրայիմ քէնտինէ խապէր վերէն 11
 տաէմէ տէտի. Չիւն իշխէ կեօրտին իտէ, նի՛շիւն
 օնու օրատա Եփրայիմ վուրմաւըն, օլտէմ սանա օն
 գըգա՛ կիւմիւշ՝ վէ պիւր գուլապ վերմէք իւզերիմ
 ֆարը իտի: Ա՛յ է օ քիմնէ Եփրայիմ տէտի. Եփրայիմ 12
 Եփրայիմ պին մըս՝ գալ կիւմիւշ դարթըլտա պիլէ,
 փատիշահն օղրուս էլիմ սալմալտըմ. զիւր
 պիլ իշխտի իրէն, փատիշահ սանա վէ Եփրայիմ
 վէ Իթթայէ Թէնպի՛հ էտիպ տէտի. Չօճուղա՛
 Եփրայիմ քիմնէ տօգընմաւըն. Եփրայիմ 13
 նըմա խալընըլգ՝ էթմիշ օլուրուտում, չիւնքի փա-

- տիշահատան հիւ պիր նէսնէ կիզէնմէզ. հէմ սէն
- 14 տէ պանա գարշը տաւրուրուտուն : Ս է լօտայ տէտի. Պէն սէնին էօնիւնտէ պէջլէ ղյալանմամ. վէ էլինէ իւչ խըշթ ալըպ' օնլարը լ'պշալումն եիւրէյինէ' օ տահա մէշէ աղանքն օրթասընտա
- 15 սաղ իբէն' սափլատը : Ս է լօտայըն գաղլարընը գաղլարան օն ուշագ օնուն էգրաֆընը չէփիրիպ' լ'պշալումն վուրտուլար, վէ օնու էօլտիւրտիւլէր :
- 16 լ'նտէն լօտայ պօրույու չաղպ' գաղմ խարաէլին աբալնճա գօփալամագտան տէօնտիւ. զիրա լօտայ
- 17 գաղմը կէրի դուլթաու : Ս է լ'պշալումն ալտըլար, վէ օնու օրմանապի պէջլիւք խէնտէյէ աթտըլար, վէ իւզէրինէ պիր զպլէթ պէջլիւք գաշ երզընը գաղլարտըլար : վէ ճիւմէ խարաէլ հէր
- 18 քէս չատըրընա գաշարլար : լ'պշալում խսէ սաղլողընտա' դուլթուպ քէնտինէ փատիշահ տերէսինտէ օլան տիքիլի դաշը' տիքմիշ խտի. զիրա () գլում եօգ քի ատըմը անկաղրա տէմիշ խտի. իմտի տիքիլի դաշա' քէնտի ատը իւզրէ աա գօյուպ, թապու կիւնէտէք օնա' լ'պշալում էրիտէնիր :
- 19 լ'նտէն լ'աաօգ օղլու լ'հիմաա'ս տէտի. չալա գօշուպ' փատիշահա միւժտէ կէօթիւրէյիմ, քի լ'ապպ օնուն տիւշմէնլէրինին էլինտէն' օնուն շէ
- 20 րիա'թինի կէօրտիւ : Ս է լօտայ օնա տէտի. Պուկիւն սէն միւժտէճի օլամաղսըն, իլլա պիր զայրի կիւնտէ միւժտէ կէօթիւր. իմտի պուկիւն միւժտէ կէօթիւրմէ, չիւն քի փատիշահըն օղլու
- 21 էօլմիւշտիւր : Ս է լօտայ վ'ռւշիյէ տէտի. լիթ' կէօրտիւյիւնիւ փատիշահա խապէր վէր. վէ վ'ռւ
- 22 շի լօտայա թէմէննա էտիպ սէյիրթտի : լ'նտէն լ'աաօգ օղլու լ'հիմաա'ս թէքրար պիր տահա լօտայա տէտի. չէր նէ օլուրսա օլուն, քէրէմ էյլէ պէն տաիի վ'ռւշինին աբալնճա սէյիրտէյիմ.

վէ Լօսապ տէտի . Հալա նի շինս սէյիրտէսին՝ օղ-
 լում, շինքի սանա՝ կեօթիւքէճէք միւժտէ եօգ
 տուր : Սէ օ փէփէ . Եթ օլուրսա օլսուն, սէյիր- 23
 տէյիմ . վէ օնա՝ Սէյիրթ տէտի . իմտի Լ՝Տիմասա
 օվա եօլունտան . սէյիրտիպ՝ Վուշիյի կէշտի :
 Սէ Տաղիտ իքի գափունուն արասընտա օթու- 24
 րուրունտու . վէ պէքչի գափունուն տամը իւզէրինէ
 Տիւարա . վարըպ՝ վէ կեօզէրինի գալտորըպ պագ-
 տը, վէ իշմէ պիր տտեմ եալընըզ սէյիրտիյօրու-
 տու : () Ետեմ պէքչի շաղըրըպ՝ փատիշասա իա . 25
 պէր էթտի . վէ փատիշաս տէտի . Եյիւր եալընըզ
 իսէ, օնուն ազզընտա միւժտէ վարտոր . վէ օ՝ կիտէ
 կիտէ եաղլաշըր իտի : Լ՝նտէն պէքչի պիր զայրի 26
 սէյիրտէն յատեմի կէօրտիւ, վէ պէքչի գափունու-
 յա շաղըրըպ տէտի . Եշմէ պիր տտեմ եալընըզ
 սէյիրտիյօր . վէ փատիշաս տէտի . Պու տաիի
 միւժտէճի տիր : Սէ պէքչի տէտի . Եվվէրինին 27
 սէյիրտիչի պանա Սատօգ օղլու Լ՝Տիմասա՝ն սէ-
 յիրտիշի կիպի կէօրինիւր . վէ փատիշաս տէտի .
 () Եյի տտեմ տիր, վէ Եյի միւժտէ իլէ կէլիյօր :
 Լամտի Լ՝Տիմասա պաղըրըպ փատիշասա՝ Սէլամ 28
 տէտի, վէ փատիշասա եիւզիւ եերէ պէրապէր
 թէմէննա եյլէտի . անտէն տէտի . Լլասըն Լապպ
 միւպարէք օլսուն, քի էֆէնտիմ փատիշասա ել
 գալտորան քիմսէլէրի ելէ վէրտի : Սէ փատի- 29
 շաս տէտի . Լպշալում չօճուպ սէլամէթտէ միտիր .
 վէ Լ՝Տիմասա տէտի . Լօտապ փատիշասըն գուլու-
 նու հեմ պու գուլունու կեօնտէրիլքէն, պէղիւք
 գալապալըզ կէօրտիւմ, ամա նէ օլսուղունու
 պիլմէմ : Սէ փատիշաս տէտի . Տէօնիւպ պու- 30
 րատա տուր, վէ օ՝ տէօնիւպ տիքիլտի : Լ՝նտէն 31
 իշմէ Վուշի կէլտի . վէ Վուշի տէտի . Եֆէնտիմ
 փատիշասա միւժտէ օլսուն, քի սէնին իւզէրինէ

- գալգանլարըն էլինտէն իսպոպ պուկիւն սենին
- 32 հագգընը հագգ էյլէտի: Ս է փատիշահ Վառ-
շէյէ տէտի. լ'պշալոմ չօճուգ սելամեթտէ՞միտիւր.
օլտէմ Վառշէ տէտի. լ'ֆէնտիմ փատիշահըն
տիւշմէնլէրի՝ վէ սենին իւղէրինէ քեմլէք իշին
- 33 հէփ գալգանլար՝ օ չօճուգ կիպի օլտուլար: Ս է
փատիշահ հարաքեթէ կելտի. վէ գափունուն իւ-
ղէրինտէքի քեօշքէ չոցքոյ՝ աղլատը, վէ աղլար
իքէն պէօյլէ տէտի. լ'ա օղլում լ'պշալոմ՝ օղլում
լ'պշալոմ օղլում, քեաշքի սենին եղրինէ պէն
էօլտէիտիմ, օղլում լ'պշալոմ օղլում:

ՊԼՇ, 19:

- 1 Ս է լ'օտպա խապէր վէրիլտի քի՝ իշթէ փատի-
շահ աղլարոյ՝ լ'պշալոմ իշին եան շէքէյօր:
- 2 Ս է օլ կիւնտէ՝ գուրթուլուշ ճիւղէ գալմա եասա
տէօնտիւ. զիրա օլ կիւնտէ գալմ իշիթտի քի փա-
տիշահ օղլունտան էօթիւրիւ աճընլ'յօր տէնիլեր
- 3 իտի: Ս է գալմ օկիւնտէ շէհրէ՝ գալմըն ճէնք-
տէն գաշտըղընտա ութանմաղըլա օղրին կիթալիյի
- 4 կիպի՝ օղրին կիթերլէր իտի: Ս է փատիշահ եիւ-
ղինիւ էօրթտիւ, վէ փատիշահ պէօյիւք աէս իլէ՝
լ'ա օղլում լ'պշալոմ՝ օղլում լ'պշալոմ օղլում՝
- 5 ֆերեատ էյլէտի: Ս է լ'օտպ էվէ փատիշահա
վարըպ տէտի. պուկիւն՝ սենին ճանընը վէ օղու-
լարընըն հէմ գրգլարընըն ճանընը վէ սենին գա-
րըլարընըն ճանընը վէ օտաղղլարընըն ճանընը
գուրթարտն հէփ գուլարընըն եիւղինիւ ութան-
- 6 տըրտըն. 'Չիւն սէնտէն իբրահ էտէնլէքի սէվէր-
սին, վէ սէնի սէվէնլէքտէն իբրահ էտէրսին. զիրա
պուկիւն կէօսթերտին քի՝ սերվէրլէր վէ գուլար
իշին վաղիֆէն օլմաղ. չիւն պուկիւն պիլտիմ քի՝
էյէր պուկիւն լ'պշալոմ սաղ գալըպ՝ հէփիմիզ էօ-

- 14 պէնիմ՝ Էօնիւմտէ սերա՛ւքեր օլմազաւն : Խմտի
Լճհուտա ատեմլերինին եիւրէյինի՝ պիր ատեմին
կիպի մէյլ եթտիրտի, վէ փատիշահա՝ կէլկերեք
սէն կերեք հեփ գուլարըն տէյիւ՝ խապէր կեօն-
- 15 տերտիլեր : () Լտեմ փատիշահ տեօնիւպ՝ Լօր-
տանա կէլտի . Լճհուտա տախի փատիշահըն իս-
թիքպալինէ չըգմագ իչին՝ Լիլէա՝ տաւտէք կէլտի,
քի փատիշահը Լօրտանտան կէչիդէ :
- 16 Խմտի Պահուրիմտէն օլան Լկերանըն օղու Պե-
նիամինլի (Խմէի եվիպ՝ Լճհուտա ատեմլերինին
պիլէսինձէ փատիշահ Տալիտի գարշըլամազա՝
- 17 էնտի . Ե պիլէսինձէ Պէնիամինտէն պին ա-
տէմ՝ վէ Լաուլ եվինին ուշաղը Լիպա պերապե-
րինձէ օնպէշ օղուլարը վէ իյիրմի գուլարը իլէ՝
Լէլպի, վէ փատիշահըն Էօնիւնտէն Լօրտանտան
- 18 կէչտիլեր : Խմտի փատիշահըն եվինի կէչիրմէք
վէ օնուն կեօղէրինտէ խօշ կեօրիւնէնի էյլէմէք
իչին՝ պիր սանտալ կէչտի . վէ փատիշահ Լօր-
տանտան կէչինձէ, Լկերա օղու (Խմէի փատիշա-
- 19 հըն հուղուրունտա եերէ գափանտը . Ե փա-
տիշահա տէտի . Լճէնտիմ պանա գապահաթ
սայմասըն, վէ փատիշահ էֆէնտիմ Լքերուշալիմ
տէն չըգտըղը կիւնտէ պու գուլունուն եթտիյի
եարամազըղը զիքր էթմէ, քի փատիշահ օնու
- 20 գալպինէ գոյա : () Իրա պու գուլուն կիւնահ
էթտիյիմի պիլիրիմ . վէ իշթէ պուկին էնիպ փա-
տիշահ էֆէնտիմի գարշըլամազա՝ ճիւմլէ Լօսեֆ
- 21 եվինտէն եվվէլ կէլտիմ : Ե Լկերոյա օղու
Լպիշայ ճէվապ վերիպ տէտի . Պունա՝ պէտէլ մի
(Խմէի՝ Լապպըն մէսիհինի սեյտիյիլ իչին
- 22 Էօլտիւրիւմէսին : Լմա Տալիտ տէտի . Լիզին
պէնիմլէ նէ՞ իշինիզ վար՝ է՞ Լկերոյա օղուլարը,
քի պուկին պանա խասիմ օլուրսունուզ . պուկին

Խորանշնոյն աստեմ հօլտիւրիւսին միւ, Խորանշնոյն
պիւրիւն փատիշահ օլտուղումն պէն պիլմէ զմի-
իմ: Եւ ասէն փատիշահ Ը իմէիյէ տէտի. Եւ 23
մէզին, հեմ փատիշահ օնա եմի'ն էթտի:

Ս Է Ստու օղու Ս Է Գիւրգէն փատիշահ 24
գարշըլումաղա էնտի. վէ օ՝ փատիշահն կիթտիյի
կիւնտէն թա սէլամէթլէ կէլտիյի կիւնտէք՝ ա-
յազլարընը եպյգամատը, վէ սագալընը տիւզմէ-
տի, վէ ես՝ վապլարընը եպյգամատը: Եւ 25
տու քի՝ փատիշահ գարշըլումաղա Եւրուշտէմէ
կէլտիքտէ, փատիշահ օնա տէտի. Եւ 26
րապիթիմ մէ կիթմէտին՝ Է Ս Է Գիւրգէն: Ս Է 26
օ տէտի. Եւ Է Գիւրգէն փատիշահ գուլում պէնի
ալտաթտը. զիրա պու գուլում տէտի. Եւ 27
վուրուպ՝ իւզէրինէ պինէյիմ, վէ փատիշահ ա կի-
տէյիմ. չիւն պու գուլում գօփալտը: Ս Է օ՝ պու 27
գուլումնու Է Գիւրգէն փատիշահ գօվտաթ. ա մմա
Է Գիւրգէն փատիշահ Եւրահն մէլէյի կիպիտիւր.
Իմտի կէօղէրինտէ խօշ կէօրինէնի էյլէ: Եւ 28
րա պապամըն պիւթիւն էվի՝ Է Գիւրգէն փատիշահ
նն գըթընտա զպյրի տէյիլ՝ իլա էօլիւմէ միւս-
թա հագգ աստէմէր իքէն, պու գուլումնու սօփրան-
տա եէյէնէրին սըրասընա գօտուն. Իմտի արթըգ
պէնիմ նէ՝ հագգըմ վար, քի արթըգ փատիշահ
փէրնա տ էտէյիմ: Ս Է փատիշահ օնա տէտի. 29
Եւրթըգ սէօղէրինի նէյէ սէօյլէրսին. Թարլա-
լարը սէն Ս իպա իլէ փայլաշտարը տէտիմ: Եւ 30
տէն Ս Է Գիւրգէն փատիշահ տէտի. Եւ Գիւրգէն փատիշահ
սէլամէթ իլէ էվինէ կէլտիքտէն սօնկ-
րա, օ՝ հէփիսինի ալսըն:

Ս Է Եւրէա՝ տը Գարգիլայ Բօփէլիմտէն էնիպ՝ 31
փատիշահ իլէ Եւրտանտան կէշտի, քի օնու Եւր-
տանտան կէօնտէրէ: Ս Է Գարգիլայ զայէթլէ 32

- ի խթիար՝ սեքսէն եաշնտա խաի . վէ օ՝ փատիշահ
 1) անհանախմտէ իքէն՝ օնու պէսլէր խաի . զերա օ՝
 33 զայէթլէ պէջիւք առէմ խաի : Վ է փատիշահ
 Պարզիլայա տէտի . Պէնիմ իլէ կէշ, վէ սէնի եա-
 34 նըմտա Լաբուշալիմտէ պէսլէյիմ : Վ է Պարզի-
 լայ փատիշահա տէտի . Լ՝օմրիւմին երբարնըն
 կիւնկերի նէ՞ գատար գալտը , քի փատիշահ իլէ
 35 Լաբուշալիմէ՝ չըգայլմ : Պէն պուկին սեքսէն
 եաշնտա իմ , էյի իլէ քեմին արասընը ֆերգ է-
 տէպիլի՞րմիյիմ , պու գուլուն ետեյինին վէ իշտի-
 յինին լէզզէթինի ալա պիլի՞րմի , արթըգ մուսիգի
 -գոյաւ հոքսքէր օա Գարըլարըն սէնսի իշի-
 տէպիլի՞րմիյիմ . իմտի պու գուլուն՝ արթըգ փա-
 36 տիշահ էֆէնտիմէ նի՞շին եհիք օլսուն : Պու
 գուլուն՝ փատիշահըլա պիրազ Լօրտանտան կէշ-
 մէքլէ , փատիշահ նի՞շին պանա պէջլէ իւծրէթ
 87 էտա էտէ : Վէրէմ էյլէ պու գուլուն տէօնէյիմ ,
 վէ շէհրիմտէ պապամըն վէ անամըն մէզարը եա-
 նընտա էօլէյիմ . վէ իշթէ գուլուն Խիմհամ է-
 ֆէնտիմ փատիշահըլա կէշսին , վէ օնա կէօզլէ-
 38 թինէ խօշ կէօրիւնէնի էյլէ : Վ է փատիշահ տէ-
 տի . Խիմհամ պէնիմլէ կէշսին , վէ պէն օնա սէնին
 կէօզլէրինտէ խօշ կէօրիւնէնի էտէճէյիմ . վէ
 39 պէնտէն հերնէ տիլէրսէն սանա էտէճէյիմ : Խիմ-
 տի ձիւմլէ գալմ Լօրտանտան կէշտի , փատիշահ
 տախի կէշտի . անտէն փատիշահ Պարզիլայի էօփ-
 տիւ , վէ օնա խպր տուա՝ էյլէտի , վէ օ՝ մահալինէ
 40 տէօնտիւ : Լ՝նտէն փատիշահ Լիլիկալա կէշտի ,
 վէ Խիմհամ օնուն պիլէսինճէ կէշտի . վէ Լաճու-
 տանըն պիւթիւն գալմը հէմ Խարաէլին տախի
 եարը գալմը փատիշահը կէշիտիլէր :
 41 Վ է իշթէ ձիւմլէ Խարաէլ առէմլէրի փատիշա-
 հա կէշտիլէր , վէ փատիշահա տէտիլէր . Լաճուտա :

- լարս վարմադրուք. վէ օնլարթա եղիւմէրի կիւ-
նիւնէտէք մահպուս օլուպ' տուլլուգտա' եաշատը-
4 լար: Լ'նտէն փտտիշահ Լ'մասպա տէտի. Խաչ
կիւնէտէք պանա Լաճհուտա ատէմլէրիւնի չազըր,
5 սէն տախի պուրատա հազըր օլ: Խմտի Լ'մասա
Լաճհուտալը չազըրմաղա' կիթտի, վէ օնա թային
6 եթտիյի վազթտան զիյատէ կէճիքտի: (Նտէմ
Տաւիտ Լ'պիշպա տէտի. Շ իմտի Պիթրի օղլու
Շ էպա' պիղէ' Լ'պշալուման պէթէր էտէճէքտիր.
սէն էֆէնտինին գուլլարընը ալ տա' օնուն ար-
տընճա գօվալա, օլմալա քէնտինէ հիսարը շէհր-
7 լեր պուրուպ' կէօղլէրիմիղտէն սափուշա: Պէշ-
լէճէ Լթապըն ատէմլէրի վէ Վէրէթիլէր հէմ
փէլէթիլէր' վէ ճիւմլէ գահրիմանլար օնուն ար-
տընճա չըգարըր. վէ Պիթրի օղլու Շ էպանըն
արտընճա գօվալամագ իշին Լէրուշալիմուն
չըգարըլար:
- 8 (Նլար Լիպէօնտա օլան պէշիւք գաշըն եա-
նընտա իքէն, Լ'մասա օնլարըն էօնիւնէ կէլտի.
վէ Լթապ կիյտիյի էս' վապ իլէ գուշանմըշ' վէ օ-
նուն իւղէրինտէ պէլինտէ պաղլը գընը իլէ պիր
գըլըճ գուշանմըշ իտի. վէ օ չըգարքէն' Գընդուն
9 տիւշտիւ: Ալ է Լթապ Լ'մասպա տէտի. Սաղ
սէլիմիսին եա գարընտաշըմ. վէ Լթապ Լ'մա-
սալը էօփմէք իշին' սաղ էլի իլէ օնու սագալըն-
10 տան գուլթտու: Ալ է Լ'մասա Լթապըն էլինտէ
օլան գըլըճտան սագընմամաղըլա, Լթապ օնու' օ-
նունլա պօշ եէրինէ վուրտու, վէ օնուն պաղըր-
սագլարընը եէրէ տէգըտիւ, վէ օնա թէքըրար վուր-
մատը, ամմա օ' էօլտիւ. տնտէն Լթապ վէ օնուն
գարընտաշը Լ'պիշպ' Պիթրի օղլու Շ էպանըն
11 արտընճա գօվալատըլար: Խմտի օնուն եանընտա
Լթապըն ուշագլարընտան պիրի տուրուպ տէտի.

Հէր Եօապանն խօշնուտ օրան՝ վէ հէր Տափեա-
 տէնն օրան Եօապըն արտընձա իլլէին : Ե՛մասա 12
 խէ գաննա պուլանմը շօլուն օրթաւընտա խի .
 վէ օ քիմնէ ճիւմլէ խալըն տուրա գալտըղընը
 կէօրինձէ , Ե՛մասայը . եօլ իւղէրինտէն թաղլոյս
 սիւրիւքլէտի , վէ օնուն իւղէրինէ պիւր էս՝ վապ
 աթտը . չիւն կէօրտիւ քի՝ հէր օնուն ճաննա կէ-
 լէն՝ տուրա գալը յօր : ()՝ եօլտան գալտըրը՝ 13
 կիպի , հէր քէս՝ Պիւրի օղտ (էպանըն արտըն-
 ձա գօվալամագ իչիւն՝ Եօապըն արտընա՝ կէչտի :
 Ե՛մա օ՝ Եօապէնն ճիւմլէ սրպղլարընտան Ե՛ 14
 պէլէ վէ Պէյթմատախա վէ ճիւմլէ Պէրիմլէրի կէչ-
 տի . վէ օնլար տախի ճէմ՝ օղտ՝ արտընձա վար-
 տըլար : Եմտի օնլար կէլիպ՝ Պէյթմատախանը 15
 Եղէլինտէ օնու մուհասէրէ էթտիլէր . վէ շէհրն
 գարշըսընտա պիւր միթէրիս գալտըրտըլար քի օ՝
 հիսարըն էօնիւնտէ տուրուրուտու , վէ Եօապ իլէ
 օրան ճիւմլէ գազմ հիտըր երգմաղա սափտըրու-
 րտը : Ե կ պիւր ալիմ գարը շէհրտէն չաղըրտը . 16
 Ելիտին , իլիտին . քէրէմ էտիպ Եօապա տէյին
 քի՝ պուրպա ճաղլաշըն , վէ օնա սէյլէյիմ : Ե 17
 օ՝ օնա եաղլաշընձա , գարը տէտի . Եօապ սէ՛մա
 սին , վէ օ՝ Պէնիմ տէտի . անտէն օնա տէտի . Պու
 խալայըղընն սէօղէրինի տինկլէ . վէ օ՝ Տինկլէ-
 յօրում տէտի : Եմտի գարը սէյլէյիպ տէտի . 18
 Եվլէլ զէմանտէ սէյլէյիպ տէյէ կէլմիշէր իտի
 քի՝ Եպէթթէ Եպէլտէ սօրսունլար , վէ էյլէձէ
 թէմամ էթսինէր : Պէն Եսրաէլտէ սէլիմ վէ 19
 էմինլէրտէնիմ . տէն Եսրաէլտէ պիւր շէհր վէ պիւր
 անաշէհրի խարապ էթմէյէ արարսըն . Եապպըն
 միւրասընը նի՛չիւն եուտասըն : Ե կ Եօապ ճէ- 20
 վապ վէրիպ տէտի . Զա՛ա՛ հա՛ա՛ պէնտէն քի՝
 եուտայրմ , եա հէլաք էտէյիմ : Եալահաթ 21

- պէտքէ տեյիլտիր, իլլա Լփրաիմ տաղընտան
Պիեթրի օղլու Շէպա իսմինտէ պիր քիմնէ փատի-
շահա՝ Տավիտէ էլ գալորրտը, եսլընըզ օնու վէ-
րին վէ շէհրին իւզէրինտէն կիտէյիմ. վէ գարը
Լօապա տէտի. Լօլթէ օնուն պաշը սանա հիսարըն
- 22 իւզէրինտէն աթըլաճաիգարը: Խմտի գարը պիւ-
թին գտվմա իլմի իլէ վարտը, վէ օնլար Պիեթրի
օղլու Շէպանըն պաշընը քէսիպ՝ Լօապա աթ-
տըլար. օլտէմ օ՝ պօրոյու չալըպ՝ շէհրին իւզէ-
րինտէն հեր քէս քէնտի չատրընա տաղըլտըլար,
Լօապ տա Լօէրուչալիմէ փատիշահա տէօնտիւ:
- 23 Խմտի Լօապ՝ Լարաէլին ճիւմլէ ապերի իւզէ-
րինտէ իտի. վէ Լօհօեատա՝ օղլու Պէնպա Վէ-
րէթիլէրին վէ փէլէթիլէրին իւզէրինտէ իտի:
- 24 Սէ Լօտօրամ խարաճըն իւզէրինտէ՝ վէ Լօհիլուտ
- 25 օղլու Լօհօշաֆադ Թէզքերէճի իտի: Սէ Շէ-
վա քեաթիպ՝ վէ Սատօգ իլէ Լօպիաթար քեա-
- 26 հինլէր իտի: Սէ Լօսիրլի Լորա տաիի՝ Տավի-
տին սերվէրի իտի:

ՊԼՇ, 21:

- 1 Սէ Տավիտին կիւնլէրինտէ պիր պիրի արտընճա՝
սըրա իլէ իւշ երլ գըղլըգ օլտու. վէ Տավիտ
Լօապա սուալ էյլէտի. իմտի Լօապ տէտի. Սա-
ուլուն վէ գանլը էվինին՝ Լիպէօնլուլարը եօլտիւր-
- 2 տիւյիւ սէպէպտէն օլտու: Խմտի փատիշահ Լի-
պէօնլըլարը չազըրըպ՝ օնլարա տէտի, ամմա Լի-
պէօնլըլար Լարաէլ օղլուլարընտան տէյիլէր իտի,
իլլա գալան Լօթիլէրտէն օլուպ՝ Լարաէլ օղլուլա-
րը օնլարա եէմին էթմիշլէր իտի, Սաուլ իսէ Լա-
րաէլ օղլուլարը վէ Լօհօուտա իշին ղայրէթին-
- 3 տէն՝ օնլարը վուրմաղա արամըշտըր. Խմտի Տա-
վիտ Լիպէօնլուլարա տէտի. Սիզէ նէ՞ էյլէյիմ,

վէնէ՞ իլէ քէֆարէթ էտէյիմ, քի Ռապպըն մա-
րաս'ընա խայր տուա՛ էյլէյէսիզ: Ա՛ է լիպէօն- 4
լըրար օնա տէտիլէր. Սաուլտան վէ օնուն էվինտէն
կիւմիւշ եա ալթուն իսթէմէզիզ, վէ խարաէլտէն
քիմսէյի էօլտիւրմէյէ իսթէմէզիզ. վէ օ տէտի .
Ա՛իզ նէ տէրսէնիզ, սիզէ էտէճէյիմ: Ա՛ է օնլար 5
փատիշահա տէտի . () Լ պիզի թէլէֆ էտէն՝ վէ
պիզի խարաէլին հիւ պիրսինօրունտա տուրամա-
յաճագ տէրէճէ խարասպ էթմէյէ նիյէթ էտէն
քիմսէ, () Նուն էվլատընտան պիզէ ետէի քիշէ 6
վէրիլէ, վէ օնլարը Ռապպըն մուխթարը Սաուլուն
կիպէա'սընտա Ռապպ իշիւն առալըմ. վէ փատի-
շահ՝ Ա՛ էրէյիմ տէտի: Միմա փատիշահ Սաուլ 7
օղլու լընաթանըն օղլու Ա՛էֆիպօշէթի արալա-
րընտա՝ էա'նի Սաուլ օղլու լընաթան իլէ Տափ-
տին արասընտա օլան Ռապպըն եէմինի իշիւն է-
սիրկէտի: Ա՛ է փատիշահ Միմանըն գրզը Ռիֆա- 8
նըն Սաուլա տօղլուրտուղլու իքի օղլու՝ Միմանիլի
վէ Ա՛էֆիպօշէթի՝ հէմ Սաուլուն գրզը Ա՛իխալըն
Ա՛էհօլաթլը Պարզիլայ օղլու Միտրիէլէ տօղլու-
տուղլու պէշ օղլու ալտը. Ա՛ է օնլարը լիպէօնլը- 9
լարըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի, վէ օնլարը Ռապպըն
հուզուրունտա տաղտա առտըլար, վէ եէտիսի
պիրտէն տիւշտիւ. իմտի օնլար պիշին կիւնլէրի-
նին էվաիլինտէ՝ արփա պիշինինին իպթիտաարըն-
տա էօլտիւրիւլտիլէր: Ա՛ է Միմանըն գրզը Ռիֆա- 10
ֆա պիր չուլ ալըպ՝ օնու քէնտինէ գայանըն իւ-
ղէրինէ եպտը, պիշինին իպթիտաարընտան՝ թա
օնլարըն իւղէրինէ կէօքտէն սու եաղը՝ նճայէտէք .
վէ կիւնտիւզ կէօյիւն գուշլարընը վէ կէճէ գրզըն
ճանափարլարընը օնլարըն իւղէրինէ գօնմաղա գօ-
մաար: Իմտի Տափիտէ Սաուլուն օտալըղը Միա- 11
նըն գրզը Ռիֆանըն էթտիլի խապէր վէրիլտի:

- 12 Ս է Տաճիտ կիտիպ՝ Սառուուն քեմիքլերինի վե
օղլու լօնաթաննն քեմիքլերինի՝ Ֆիլիշթիմլերին
Սառուու կիլպօսատա եօլտիւրտիւքլերի կիւնտե՝
Ֆիլիշթիմլերին օնլարը օլ աստըգլարը Պէյթլա-
նն մէյտանննտան չալան լապէշ կիլէստըն է-
- 13 Հալխինտէն ալտը : Ս է Սառուուն քեմիքլերինի
հէմօնուն օղլու լօնաթաննն քեմիքլերինի օրա-
տան՝ եօգարը կէօթիւրտիւ . ասըլմըշլարըն տա
- 14 քեմիքլերինի տէվշիրտիլէր : Ս է Սառուուն հէմ
օնուն օղլու լօնաթաննն քեմիքլերինի Պէնիամին
տիլարընտա Սէլատա օնուն պապասը Վիշին
մէզարընտ կէօմտիւլէր . վէ փատիշահըն հէփ
թէնպիհ էթտիլինէ կէօրէ էյլէտիլէր . վէ պուն-
տան սօնկրա Մլահ տիլար իշին օլան նիլադի
գապուլ էյլէտի :
- 15 Ս է Ֆիլիշթիմլերին թէքրար խարաէլ իլէ ճէն-
կի օլտու . վէ Տաճիտ հէմ պէրապէրինճէ օնուն
գուլարը էնիպ՝ Ֆիլիշթիմլեր իլէ ճէնք էյլէտի-
- 16 լէր . վէ Տաճիտ եօրուլտու : Ս է Ռաֆա էվա-
տընտան մըզքաղը իւշ եիւզ մըս՝ գալ պագըր աղըր-
լըզընտա հէմ եէնի գըլլճ գուշանմըշ իշպիպէւ
- 17 նօպ՝ Տաճիտի վուրմաղա գաստ էյլէտի : Մմն
Սերոյա օղլու Մպիշայ օնուն իմտատընա եէթի-
շիպ՝ Ֆիլիշթիմլի վուրտու , վէ օնու եօլտիւրտիւ
օլտէմ Տաճիտին ատէմլերի օնա եէմին վէրիպ տե-
տիլէր . Մթըգ պիդիմ իլէ ճէնկէ չըգմայասըն ,
քի խարաէլին չըրաղընը սէօյիւնտիւրմէյէմին և
- 18 Ս է օլտուքի պունտան սօնկրա՝ կօպտա թէքրար
Ֆիլիշթիմլեր իլէ ճէնք օլտու . օլտէմ Էուշաթլը
Սիպպէիպ Ռաֆա էվատընտան օլան Սաֆը
վուրտու : Ս է Ֆիլիշթիմլեր իլէ եինէ կօպտա
ճէնք օլտու . վէ Պէյթլէհէմլի լաւարէօրեկիմ
օղլու իշէհանան՝ կիթլի կօլիաթը վուրտու , քի

օնուն մըզըաղընըն սըրըզը չիւհա նեվէթի կիպի
իտի : Ս է եինէ կաթտա ճէնը օլտու . վէ պիթ²⁰
ուզուն պոլու . քիմսէ վարըտը , քի էլէրինին փար-
մագլարը վէ պագլարընըն փարմագլարը ալթը-
շար ալթըշար օլուպ' իյիրմի տէօրթ ա'տէտ փար-
մաղը վարըտը . պու տախի թափա օղուլարընտան
իտի : Ս է պու' թարաէլի խօրատը . ա'մնա օնու²¹
Տալիտին գարընտաղը Շ իմէանըն օղու լ, օնա-
թան վուրտու : Պունլարըն տէօրտիւ կաթտա²²
թափայա ս. օղմուշար իտի . ա'մնա Տալիտին էլի'
վէ օնուն դուլարընըն էլի իլէ տիւշտիւէր :

ՊԼՇ, 22 :

Ս է Տալիտ' թապպ օնու հեփ տիւշմէնէրինին¹
էլինտէն վէ Սաուլուն էլինտէն գուրթարտըզը'
կիւնտէ' թապպա պու իլաշինին սէօղէրինի սէյ-
լէտի , վէ տէտի .

թապպ պէնիմ գայյամ վէ գալէմ վէ գուրթա-²
րըճըմ տըր . Մլաշըմ հիտարըմտըր , պէն օնա³
կիւվէնիթիմ . օ' գալգանըմ վէ գուրթուլուշումուն
պուլնուլու' գուլլէմ վէ փէնաշկեաշըմ' խելաս
էտիճիմտիր . զուլման պէնի սէն գուրթարտըն :
Սէմուուհ թապպա նիտա էտէրիմ , վէ տիւշմէն-⁴
լէրինտէն խելաս պուլուրում : Սօլիւմ տալա-⁵
լարը էդրաֆըմը ալտը . հելաքըզըն սէրէրի պէնի
իւրթիւթտիւ : Սէզարըն քէմէնտիւրի էդրաֆըմը⁶
չէվիրտի . էօլիւմ տալապլարը էօնիւմիւ ալտը :
Տարըղըմտա թապպա նիտա էթտիմ , վէ Մլաշը-⁷
մա չաղըրտըմ , վէ հէքէլինտէն սէսիմի իշիթտի ,
հէմ ֆէրեատըմ օնուն գուլաղընա եթիշտի :
()լտէմ եէր սարաղըպ տիթրետի , կեզըլէրին թէ-⁸
մէլէրի գըմըլտանըպ սալանտըլար . չիւն օ' գա-
լապէ կէլտի : ()նուն , պուրնուլանտան տիւման' վէ⁹

- ազգընտան թելեֆ էսէն աթէշ չըգտը , օնտան
- 10 գօրլար դութուշտու : Ս է օ՛ կեօքլէրի էյիպ էն-
տի , վէ օնուն այագլարը աթընտա գօյու տիւման
- 11 վարըտը : Ս է Վերուպ իւզէրինէ պինիպ ուշ-
տու , վէ եէլին գանատլարը իւզէրինտէ կէօրիւն-
- 12 տիւ : Ս է քէնտի էդրաֆընա գարանլըղը՝ սու-
լար ճէմի՛յէթինի՛ գօյու պուլութլարը՝ փերտէլէր
- 13 գօտու : Ս օնիւնտէքի շաֆգտան աթէշ գօրլարը
- 14 դութուշտուլար : Սապպ կեօքտէն կիւրլէտի , վէ
- 15 թաւալ սէսինի սալըվէրտի : Ս է օգլարընը սա-
լըպ՝ օնլարը տաղըթտը , երլտըրըմլար իէօնպէրպի
- 16 վէ օնլարը շաշըրթտը : Ս է Սապպըն թա՛ղի-
րինտէ՝ օնուն զազապը եէլինին իւֆլէմէսինտէն
տէնիղլին տիպլէրի կէօրիւնտիւ , տիւնեանըն թէ-
- 17 մէլլէրի զահիրէ չըգտը : Սիւճէտէն կէօնտէրիպ՝
պէնի ալտը , պէնի չօգ սուլարտան չըգարտը :
- 18 Պէնի գուվվէթլի տիւշմէնիմտէն՝ պէնի պուղզ է-
տէնլէրտէն գուրթարտը . զիրա պէնտէն գուվ-
- 19 վէթլի օլտուլար : Պէլլամըն կիւնիւնտէ էօնիւմիւ
ալտըլար . ամմա Սապպ պանա տայանաճաք ա՛սա
- 20 օլտու . Ս է պէնի կէնիշլիյէ չըգարտըպ՝ պէնի խէ-
- 21 լաս էյլէտի . զիրա պէնտէն րազի օլտու . Սապպ
սատագաթըմա կէօրէ էճրիմի՛ վէրտի , պանա էլ-
- 22 լէրիմին փաքըլյինէ կէօրէ էտա էյլէտի : () իրա
Սապպըն Եօլլարընը սագլատըմ , վէ Վլահրմտան
- 23 տէօնիւպ՝ ֆասըզըզ էթմէտիմ : Ղիւն օնուն հէփ
շէրիա՛թլէրի էօնիւմտէ իտի , վէ օնուն գանուն-
- 24 լարընը եանըմտան կիտէրմէտիմ : Սմտի օնուն
ինտինտէ քեամի՛լ օլտում , վէ եարամաղլըղմ-
- 25 տան սագընտըմ : Ս է Սապպ պանա սատագա-
թըմա՝ կէօրէ՝ օնուն կէօզլէրի էօնիւնտէ օլան
- 26 փաքըղըմա՝ կէօրէ էօտէտի : Սնայէթլի իլէ
ինայէթլի օլուրսուն , քեամի՛լ ատէմ իլէ քեամի՛լ

օլուրսուն . Ժաք իլէ Ժաք օլուրսուն , վէ էյրի²⁷
 իլէ էյրի հարաքէթ էտէրսին : Ս է միհնէթտէ²⁸
 օլան գազմը գուրթարըրսըն . ամմա կէօզլէրին՝
 միւթէքէպիրլէրին իւզէրինէտիր , իօնալը ալ-
 չագլատասըն : () իրա պէնիմ գանտիքիմ սէն²⁹
 սին եա Ռապա , վէ գարանլըղըմը Ռապա ըլտորը :
 () ին սէնին իլէ՝ պէօլիք պօղտում , Ռահմը³⁰
 հիսար աշտըմ : Ռահմըն եօլու քեամիլտիր ,³¹
 Ռապալըն սէօզլէրի գալլ օլմուշտուր . օննաիճիւմէ
 կիւլէնէնլէրէ գալգան տըր : () իրա Ռապալտան³²
 մաւտա Ռահմ քիմտիր . վէ Ռահմըզտան զալլի
 գալա քիմտիր : Վալէմին գուլվէթի Ռահմ³³
 տըր , վէ եօլումու քեամիլ էտէր : Ռապալտըմը³⁴
 քէյիլէրինքինէ պէնկզէր էտէր , վէ պէնի եիւճէ
 եերլէրիմոէ տուրտուրուր : Նլէրիմի ճէնկէ³⁵
 թալիմ էտէր , վէ գօլարըմէ պագըր եայ էյիլիք :
 Հէմ պանա խէլատընըն գալգանըն՝ վէրտին , վէ³⁶
 իհսանըն պէնի պէյիլթտիւ : Ռաբմարըմը ալ³⁷
 թըմտա կէնիշլէթտին , վէ դօփուգլարըմ գըմըլ-
 տանմատը : Տիւշմէնլէրիմի գօլալայրալ՝ օնլարը³⁸
 գըրտըմ , վէ օնլարը թէլէֆ էտինճէյէտէք տէօն-
 մէտիմ : Վաթի օնլարը թէլէֆ էթտիմ , վէ օնլա-³⁹
 ըրը էզտիմ , վէ գալգամայաճագլար . պէլի՝ պագլա-
 ըրմըն ալթընա տիւշտիւլէր : Ս է պանա ճէնք⁴⁰
 իշիւն գուլվէթ գուշաթտըն . իւզէրիմէ գալգան
 քիմսէլէրի ալթըմա չէգթիւրտիւն : Հէմ տիւշ-⁴¹
 մէնլէրիմին պոյնունու պանա թէսլիմ էթտին , քի
 պէնտէն իքրահ էտէնլէրի գըրալըմ : Պաղըրտը-⁴²
 լար՝ ամմա գուրթարան օլմատը . Ռապալա տաթի՝
 ամմա օնլարա ճէվապ վէրմէտի : () լտէմ օնլարը⁴³
 եերին դօփրաղը կիպի էզտիմ . օնլարը սօգագլա-
 ըն չամուրու կիպի չէյնէյիպ էզտիմ : Ս է պէնի⁴⁴
 գազմըմըն նիգալարընտան գուրթարտըն , պէնի

- դաիֆէլէրէ սերվեր օլմագ իշին հըֆզ էյլէտին ,
 45 պիլմէտիյիմ գալմ պանա գուլլուգ էյլէտի : Լա-
 պանճը օղուլարը եիւզիւմէ կիւտիւլէր . գուլագ-
 ւարը իշիթտիյի կիպի՝ պանա իդաւթ էթտիլէր :
 46 Լապանճը օղուլարը զապունլանտըլար . վէ գա-
 47 փալը օլտուգլարը եերտէն տիթրէտիլէր : Բապպ
 սաղ տըր , վէ պէնիմ Վայյամ միւպարէք օլսուն .
 վէ գուրթուլուշումուն գայասը Լըլաճ եիւճէլսին :
 48 Պանա ինթիգամլար վէրէն՝ վէ գալմլարը ալթը-
 49 մա էնտիրէն՝ Լըլաճ տըր , շէմ պէնի տիւշմէն-
 լէրիմտէն չըգարըր . վէ պէնի՝ իւզէրիմէ գալգան-
 լարըն իւթիւնէ եիւճէլթտին , զալիմ աւտմտէն
 50 պէնի գուրթարտըն : Պունուն իշին եւ Բապպ
 դաիֆէլէրտէ սանա համտ էտէրիմ , վէ սէնին ա-
 51 տընա թէզմիր էտէրիմ : Վէնտի փատիշահընըն
 խէլասլարընը պէյիւտէն՝ վէ մէսիհի հալիտէ՝
 հէմ օնուն զիւրրիյէթինէ էպէտէն ինսյէթ էտէն
 օ տուր :

ՊԼԵՐ 23 :

- 1 Ա՛է հալիտին սօնկ սէօզլէրի պունլարտըր . Ի-
 շայ օղու հալիտ քէլամի՝ վէ եիւքսէյէ չըգմըշ
 աւտէմ՝ Լա՛գօպ Լըլահընըն մէսիհինին քէլամի՝
 2 վէ Խարաէլին շերին գասիտէլէրի պո- տուր . Պէ-
 նիմ վասըդամլէ Բապպըն Բուհու սէօյլէտի . վէ
 3 օնուն սէօզիւ տիլիմին իւզէրինտէ իտի : Խա-
 րաէլին Լըլահը տէտի , Խարաէլին Վայյասը պանա
 սէօյլէտի . Լտամլարտա սալգանաթ սիւրէն սա-
 տըգ օլա , Լըլաճ գօրգուսու իլէ սալանաթ սիւրէ .
 4 Ա՛է կիւնէշ տօղունճա սապաճ այտընլըղը կիպի օ-
 լա , պուլութսուզ սապաճ եաղմուրունտան սնկ-
 րա այտընլըգ իլէ եերտէ պիլէն ֆիլիս կիպի օլա :
 5 Պէնիմ էվիմ Լըլահըլա պէօյլէ տէյիլ իսէտէ :

ամենապէնիմէն էպէտի պիր ահա էթաի քի օ՛հեր
նէսնէտէ թերթիպ օլունմուշ վէ մէօհքէմ տիր .
զիրա պիւթիւն գուրթուլուլում վէ հէփ միւրա-
տրմ օ՛գաւ , էյէրչի օնու պիթիրումէտի իսէտէ :
1 | է Պէլիալլարն հէփիսի աթըրմըշ տիքէնլէր 6
կիպի օլաճագլար . զիրա օնլար էլ իլէ եափըշը-
մագլար : Լմնա օնլարա եափըշաճագ օլան քիմնէ 7
տէմիր իլէ վէ մըղրագ սըրըղը իլէ սիլահլանմալը
տըր . վէ օլտուգլարը եէրտէ պիլքիլլիյէ աթէշ-
տէ եագըլաճագլար :

Տափիտին պահատըրլարննն առլարը պոն- 8
լարտըր . Վիւրսիւտէ օթուրան իւլլէրին պաշը
թահքէմնի՛ եանի Վսնիլի Վտինօ , քի պիր տէ-
ֆա՛տա եէքիզ եիւզիւն իւզէրինէ գըրըղն էյլէտի :
1 | է օնտան սօնկրա Վհօհի օղլու Տօտօնում օղլու 9
Վյէա՛զար իտի . Տափիտլէ պիլէ օլան իւլ պահա-
տըրլարն պիրի քի՛ ճէնք իչիւն օրատա ճէմ՛օ .
լան Վիլիշթիմլէրի խօրլատըգլարնտա՛ խառէլ-
լիլէր գաշտըղը՛ զէման , Պու գալգըպ՛ թա էլի 10
եօրուլունճայատէք վէ էլի գըլըճընա եափըշը՛ն-
ճայատէք՛ Վիլիշթիմլիլէրի վուրտու , վէ Վապպ
օլ կիւնտէ պէցիւք խէլան էյլէտի . անտէն գալմ
օնուն արտընճա՛ եալընըզ սօյմաղա տէօնտիւ :
1 | է օնտան սօնկրա Լարարի Վկէ օղլու Ը ամ 11
մա՛ իտի . վէ Վիլիշթիմլէր պիր պէօլիյէ ճէմ՛
օլտուլար , վէ օրատա մէրճէմէքլէ տօլու պիր
թարլա՛ վարըտը , վէ գալմ Ֆիլիշթիմլէրին եիւ-
զիւնտէն գաշտը . () իսէ թարլաննն օթատըն 12
տա տուրուպ՛ օնու գօրուտու , վէ Վիլիշթիմլէրի
վուրտու . վէ Վապպ պէցիւք խէլան էյլէտի :
Լէմ օթուլ սէրվէրլէրտէն իւլիւ էնիպ՛ օրագ 13
զէմանննտա Տափտէ Վտուլում մաղարասընա
վարտըլար . վէ Վիլիշթիմլէրին պիր պէօլիյիլ Վէ-

- 14 Փախմ վատիսինտէ գօնմուշուտու : Ա է օ զէ-
մանտէ Տափիտ գալէտէ իտի . Պիլիշթիմէրին
գարաուլու իսէ օ զէման Պէյթէհէմտէ իտի :
- 15 Խմտի Տափիտ հասրէթ չէքիպ տէտի . Պէյթէ-
հէմին գափուսունտա օլան գույուտան պանա
- 16 քիմ սու իշիրիր : () լտէմ պու իւչ պահատոր՝
Պիլիշթիմէրին օթուառւնու ետրպ կէչտիլէր ,
վէ Պէյթէհէմին գափուառւնտա օլան գույու-
տան սու չէքտիլէր , վէ գալտորըպ՝ Տափիտէ կե-
թիւրտիւլէր . ամմա օ՝ օնտան իչմէյէ իսթէմէտի ,
- 17 իլլա օնու Բապպա տէգթտիւ : Ա է Տէտի . Հա-
չա պէնտէն եա՝ Բապպ՝ քի պէն պունու էտէ-
յիմ , պու՝ ճանլարընըն թէհլիքէսի իլէ կիտէն
ատէմէրին գանընըմը իլէյի . իմտի օնտան իչմէ-
յէ իսթէմէտի : Իւչ պահատորըլարըն էյլէտիք-
- 18 լէրի պունլար տոր : Ա է Սէրույա օղլու Լթապըն
գարընտաշը Լպիշպ՝ իւչիւն պաշը՝ իտի . վէ օ՝
մըզըաղընը իւչ եիւզ քիմնէնին իւզէրինէ սալըպ՝
գըրղըն էյլէտի , վէ իւչիւն արասընտա օնուննա-
- 19 մը վարըտը : Տէիլմի քի օ՝ իւչիւն էն միւլթթէ-
պէրի օլմաղըլա , օնլարըն սէրվէրի օլտու . ամմա
- 20 իւչիւն տէրէճէսինէ էրէմէտի : Ա է Վապսէէլ-
տէն պիր չօգ իշ կէօրմիւշ քիմնէնին օղլու Լթ-
հօեաաա՝ օղլու Պէնպա՝ Սնապըն իքի գահրի-
մանլարընը վուրտու . հէմ օ՝ գար վազթընտա
էնիպ՝ չուգուրուն իչինտէ արսլանը՝ էօլտիւրտիւ :
- 21 Ա է օլ կէօսթէրիշլի Սըսըրը՝ քիմնէյի պու էօլ-
տիւրտիւ . իմտի Սըսըրընըն էլինտէ պիր մըզըազ
վար իքէն՝ օնուն իւզէրինէ պիր տէյնէք իլէ էն-
տի , վէ Սըսըրընըն էլինտէն մըզըաղը գափըպ՝ օ-
22 ջնու օնուն մըզըաղը՝ իլէ էօլտիւրտիւ : Լթհօեա-
աա՝ օղլու Պէնպա պունլարը՝ էյլէտի , վէ իւչ
- 23 պահատորըլարըն արասընտա նամը՝ օլտու : ()-

Թուղարտան միւթթեպեր իտի, ամմա իւչին
 մերթեպեսինէ երէմէտի. վէ Տաւիտ օնու՝ մուսա-
 հիպլերի իւղերինէ գօտու: Լօսապըն գարընտա- 24
 շը Լ'սաեւ օթուղարտան իտի. ի օնուր՝ Պէյթ-
 լէհէմը Տօտօնուն օղլու Լ'հանան, շարօտլու 25
 Շամմա՝ շարօտլու Լ'իգա, փաղիլի շէլս՝ 26
 Խէգօիլի Ի'գգէշ օղլու Ի'րա, Լ'նէթօթլու Լ' 27
 պիէզէր՝ շուշաթլը Սիպունի, Լ'հօհիլի Սաւ 28
 մօն՝ Լ'էգօֆաթլը Սահարայ, Լ'էգօֆաթլը Պա- 29
 անա օղլու շէլէպ՝ Պէնիամին օղլուլարը Լիպէ-
 ամընտան Իիպայ օղլու Իթայ, փիրաթօնլու 30
 Պէնայա՝ Լիամշ տերէսինտէն օլան շիտտայ,
 Լ'րպաթիլի Լ'պիալպօն՝ Պարհումլի Լ'զմալէթ. 31
 Շաւլպօնլու Լ'լինահպա՝ Լաշէն օղլուլարըն- 32
 տան Լօնաթան, շարարիլի Շամմա՝ շարարիլի 33
 Շարա օղլու Լ'հիամ, Սաաթաթիլին օղլու Լ' 34
 հասպայ օղլու Լ'լիֆէլէգ՝ Լիլօնլու Լ'հիթօֆէլին
 օղլու Լ'լիամ, Լ'արմէլի շէսրայ՝ Լ'րպիլի փա- 35
 ալայ, Սօպալը Լ'աթան օղլու Իղալ՝ Լիալի 36
 Պանայ, Լ'մօնլու Սէլէգ՝ Սերույա օղլու Լօ- 37
 ապըն թիւհատարը Պերօթլը՝ Լահարայ, Իթրի- 38
 լի Ի'րա՝ Իթրիլի Լարէպ, շիթի Սերիա իտի. 39
 ճիւմլէսի օթուղ Եէտի տիր:

ՊԼԸ, 24:

Սէ Լարաէլտէ Թէքրար Լապպըն զաղապը գու- 1
 թուղուպ, Տաւիտի արալարընտա՝ Սար Լարաէ-
 լի վէ Լէհոտայը սայ տէյերէք հարաքէթէ կե-
 թիրտի: Իմտի փատիշահ Եանընտա օլան աւ- 2
 քերին սերվերի Լօսապա տէտի. շալա Լարաէլին
 ճիւմլէ սրպղլարընտա Տանտան Պերշէպայատէք
 տօլաշ, վէ գաւմը Եօղլայըն քի՝ գաւմըն սպը-
 սընը՝ պիլէյիմ: Սէ Լօսապ փատիշահ տէտի. 3

- Հալա Լճաճըն Բապպ՝ գալմը նեգատար իսե
 եթիզ օ գատար զկյատէ էյլէյէ, վէ էֆէնտիմ
 փատիշաճըն կէօզլէրի պունու կէօրսինլէր. ամ-
 մա էֆէնտիմ փատիշաճ պու նէսնէտէն նի՞չին
- 4 Հազզ էտէր: Ս է փատիշաճըն սէօզիւ Լօսապըն
 վէ ա՛քերին սերվէրլէրի իւզերինէ զալիպ կէլ-
 մէքլէ, Լօսապ ա՛քերին սերվէրլէրի իլէ փատի-
 շաճըն հուզուրունտան՝ գալմը Լարաէլի եօզլա-
- 5 մաղա չըգտը: Ս է Լօրտանտան կէչիպ՝ Լա՛-
 զերէ տօղրու օլան Լյատ տերէսինին օրթասընտա
 օլան շէհրին սաղ եանընտա Լ՛րօէրտէ գօնտու-
- 6 լար: Լ՛նտէն Լիլէա՛տա վէ Խաճթիմ՝ օտէշի
 տիյարընա վարտըլար. օրատան Տանեամնա վէ
- 7 Սիտօնուն էդրաֆընա կէլտիլէր: Ս է Սուր հի-
 սարընա հէմ Հիվիլէրին վէ Վանաանիլէրին
 հէփ շէհրլէրինէ վարտըլար. անտէն Լէհուտա-
- 8 նըն գըպլէսինէ Պերշէպա՛յա չըգտըլար: Լամի
 պիւթին տիյարը տօլաշըպ՝ տօգուզ պ վէ լիթ-
 մի կիւնին սօնունտա Լէրուշալիմէ՝ կէլտիլէր:
- 9 Ս է Լօսապ գալմըն եօզլամա հիսապընը փատիւ-
 շաճա վէրտի. վէ Լարաէլտէ սէքիզ եիւզ պին
 գըլըճ չէքէն գուվվլթ սահիպի ատէմ վարրտը.
 Լէհուտա ատէմլէրի իսէ պէշ եիւզ պին քիշի
- 10 իտի: Ս է Տավիտին եիւրէյի՝ գալմը պէյլէճէ
 սայտըգտան՝ սօնկրա՝ օնու վուրտու. վէ Տավիտ
 Բապպա տէտի. Պունու էթմէքլէ պէյիլիք կիւ-
 նա՛հ էթտիմ, վէ հալա եա՛ Բապպ քերէմ էյլէ՝
 պու գուլունուն կիւնաճընտան կէչ. զերա պէօ-
- 11 յիւք աճմագլը՛գ էթտիմ: Ս է Տավիտ սապաճ-
 լայըն գալզընճա, Բապպըն սէօզիւ՝ Տավիտին
 պագըճըսը փէյղամպեր Լյատա՛ կէլիպ տէտի.
- 12 Կիտիպ Տավիտէ տէյէսին, Բապպ պէյլէ տէր:
 Պէն ստնա իւչ նէսնէ Թէքլիֆ էտերիմ. օնլար-

առան պիտի թողնեմք սեղ թի՛ սանա էտեյիմ։
 Լամտի Լյատ Տափտե կելիպ՝ օնա խապէր կեթիւր- 13
 տի, վէ օնա տէտի։ Սանա տիյարընտա եէտի երլ
 գըգը գմը օլսուն, եօխսա տիւլմէնլէրինին էօ-
 նիւնտէն իւլ պյմը գաշասըն՝ վէ օնրար սէնին
 արտընճա գօվալայալար, եօխսա տիյարընտա
 իւլ կիւն գա՛ո՛նմու օլա շիմտի պիլ, վէ կէօր
 թի՛ պէնի կէօնտերէնէ նէ՛ ճէվապ տէօնտերէյիմ։
 Սէ Տափտ Լյատա տէտի։ Օյիյատէտի իլէ սը- 14
 գըլտըմ։ Հալա Բապարն էլինէ տիւլէլիմ, զերա
 օնուն մէրհամէթի չօգ տուր, վէ ատէմ էլինէ
 տիւլմէյիմ։ Լամտի Բապար սապահատան Թաթա- 15
 յին օլունմուլ վազըթաւտէք՝ Լարաէլ իւզէրինէ
 գա՛ո՛ն սալտը։ վէ գալմտան՝ Տանտան Պերշէ-
 պալաւտէք՝ եէթմիշ պին ատէմ էօլտիւ։

Սէ մէլէք էլինի Լաբուլալիմէ՛ սալտը, թի օ- 16
 նու խարայ էտէ, վէ Բապար պէլատան էօթիւրիւ
 նատիմ օլուպ՝ գալմը խարապ էտէն մէլէյէ տէ-
 տի։ Հալա եէթէր, էլինի չէք։ վէ Բապարն մէ-
 լէյի՛ Լապուսի Լճաւանըն խարմանը՝ եանընտա
 իտի։ Սէ Տափտ՝ գալմը վուրան մէլէյի կէօր- 17
 տիւքտէ, Բապար սէջլէյիպ տէտի։ Լաթէ պէն
 կիւնահ էթտիմ, վէ պէն եարամազլըգ էթտիմ,
 ամմա պու գօյունլար նէյլէտիլէր։ քերէմ էյլէ՛
 սէնին էլին պէնիմ իւզէրիմէ վէ պապամ էվինին
 իւզէրինէ օլսուն։ Սէ օլ կիւնտէ Լյատ Տափ- 18
 տէ կելիպ՝ օնա տէտի։ Չըգ Լապուսի Լճաւա-
 նըն խարմանընտա Բապար պիր մէզպահ գալ-
 տըր։ Լամտի Տափտ Լյատըն սէօզիւնէ կէօրէ՛ 19
 Բապարն Թէնպիհ էթտիյի կիպի եօգարը՝ չըգ-
 տը։ Սէ Լճաւա պաղըպ՝ փատիշահըն վէ օ- 20
 նուն գուլարընըն օնա տօղըու կէշտիքլէրինի կէօ-
 րիւնճէ, Լճաւա չըգտը, վէ փատիշահա եիւզիւ։

- 21 եերէ պերապեր թէմեննաւ էյլէտի: Լնտէն Լրանա տէտի. փատիշահ էֆէնտիմնիչիւն պու գուլունա կէլտի. վէ Տավիտ տէտի. Պու խարմանը սէնտէն սաթըն ալըպ՝ Բապպա պիր մէզպան՝ պինա էտէյիմ, քի գավմըն իւզէրինտէն պու գըր-
- 22 ղըն տէֆ՝ օլունա: Սէ Լրանա Տավիտէ տէտի. Եֆէնտիմ փատիշահ օնա ալսըն, վէ կէօզլէրինտէ խօշ կէօրինէնի գուրպան էյլէսին. իշթէ էօքիւզլէր պիւթիւնեանմա իչիւն՝ վէ տիւյէնլէր հէմ էօքիւզլէրին ալթիլէրի օտոն իչիւն
- 23 օլա: Պունլարըն հէփիսինի Լրանա փատիշահ՝ փատիշահա՝ վէրտի. վէ Լրանա փատիշահա տէ-
- 24 տի. Լլահըն Բապպ սէնտէն րաղի օլսուն: Լմմա փատիշահ Լրանայա տէտի. Լօգ, իլա օնու սէնտէն էլպէթթէ պահա՝ իլէ սաթըն ալաճաղըմ, վէ Լլահըմ Բապպա ճապա ալտրղըմը պիւթիւնեանմա սունմայաճաղըմ. վէ Տավիտ խարմանը էօքիւզլէր իլէ էլլի մըս՝ գալ կիւմիւշէ սա-
- 25 թըն ալտը: Սէ Տավիտ օրատա Բապպա մէզպահ եափտը, վէ պիւթիւնեանմալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը սունտու. վէ Բապպ տիյար իչիւն նիյազլարընը գապուլ էյլէտի, վէ Լսրաէլին իւզէրինտէն գըրղըն գալտըրըլտը:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՓԼՏԻՇԼԷԼԵՐ .

Էպիգր

ՊԻՐԻՆ ԵՐՐՈՐԳ
ԹԵԳԵԼՈՐԵՑ :

ՊԼՇ, 1 :

Ս է փատիշահ Տաճիտ ինթիարլանըպ՝ կիւնլեր- 1
տէ կէչկին օլտու . վէ օնու էս՝ վապ իլէ էօրթեր-
լեր իտի , ամմա ըսընմաղրաբ : Ս է գուլլարը օ- 2
նա տէտիլեր . Եփէնտիմիզ փատիշահ իշին պիւ
կէնճ պիբրէ գըզ արասընլար քի՝ փատիշահըն
էօնիւնտէ տուրա , վէ օնու կէօզէտէ , վէ գոյնուն-
տաւ եաթա , վէ էփէնտիմիզ փատիշահ ըսընա :
Իմտի Խարաէլին ճիւմլէ սինօրունտա պիւ կիւզէլ 3
կէնճ գըզ արատըլտը . վէ Շ ռանամլը Լ պիշաղը
պոլլուպ՝ օնու փատիշահա՝ կէթիւտիլեր : Ս է 4
օ գըզ՝ ղայէթ զկյատէ կիւզէլ իտի . իմտի օ՝ փա-
տիշահը կէօզէտիպ՝ օնա խըզմէթ էտեր իտի , տմ-
մա փատիշահ օնու պիլմէտի :

Ս է Հակկիթին օղլու Լ տօնիա մաղրուրլա- 5
նըպ՝ Պէն փատիշահ յըլըրում տէյերէք՝ քէն-
տինէ ա՛րապալար վէ աթըլտը՝ վէ էօնիւնճէտէ-
յիւրտէճէք էլլի ատէմ էտինտի : Ս է պապա- 6
սը օնու էօմրինտէ ազարլայըպ՝ Լ իշին պէյլէ
էթտին տէմէտի . հէմ տախի ղայէթլէ կիւզէլ

- կէօթերիչի իտի, հէմ օնու Լ'պշալումտան սօնկ-
- 7 բա տօղուրմուշուտու: Խմտի օնուն Սերույա օղ-
լու Լօապ իլէ վէ քեահին Լ'պիաթար իլէ սէօ-
ղիւ պիր օղուպ' օնլար Լ'տօնիանըն արտընձա
- 8 վարըպ' եարտըմ էտերլեր իտի: Լ'մնա քեա-
հին Սատօգ վէ Լ'էհօեատապ' օղլու Պէնայա վէ
'Լաթան փէյզամպեր վէ Ը իմէի վէ Լ'էի վէ Տա-
վիտին օլան պահատըրլար' Լ'տօնիա իլէ տէյիլ-
- 9 լեր իտի: Ս է Լ'տօնիա Լ'նրօկէին եանընտա
օլան Ըօհէլէթ գաշընըն գուրպինտէ գօյունլար
վէ սըղըրլար վէ պէսլի հայվանլար պօղազլարպ'
ճիւմլէ փատիշահ զատէ գարընտաշլարընք' վէ
փատիշահըն գուլլարը հէփ Լ'էհօտա ատէմլէ-
- 10 րինի տա'վէթ էյլէտի: Լ'մնա 'Լաթան փէյ-
զամպերի վէ Պէնայայը վէ պահատըրլարը վէ
գարընտաշը Սէլումօնու տա'վէթ էթմէտի:
- 11 Ս է 'Լաթան' Սէլումօնուն անասը Պաթշէպա'-
յա սէյլէյիպ տէտի. Լ'ֆէնտիմիզ Տավիտին
խապերի օլմայարապ' Լ'ակկիթին օղլու Լ'տօնիա-
- 12 նըն փատիշահ օլտուղունու իշի'թմէտինմի: Խմ-
տի հալա կէլ' սանա նասիհաթ վերէյիմ, քի
քէնտի ճանընը հէմ օղլուն Սէլումօնուն ճանընը
- 13 իէլան էտէսին: Ս ար փատիշահ Տավիտէ կիթ,
վէ օնա տէ. Լ'ա էֆէնտիմ' փատիշահ, սէն պու
խալայըղընա' Պէնտէն սօնկրա փատիշահ էլպէթ-
- թէ օղլուն Սէլումօն օլաճապ, վէ Թախթըմտա օ
սթուրաճապ տէյերէք' եէմին էթմէտինմի. իմտի
- 14 նի'չին Լ'տօնիա փատիշահ օլմուշ: Լ'շթէ սէն
օրատա տահա փատիշահըլա սէյլէր իքէն, պէն
սէնին արտընձա կէլիպ' սէօղլէրինի թէմամ' էտէ-
- 15 րիմ: Ս է Պաթշէպա' փատիշահ իշօտայա
կիրտի. փատիշահ իսէ զայէթլէ գօճամըշըտը, վէ
Ը ռնամլը Լ'պիշաղ փատիշահ խըղմէթ էտէ-

րիտի : Ս է Պաթշեպա՝ էյիլիպ՝ փատիշաճ 16
 Թէմեննա՝ էյլէտի . վէ փատիշաճ տէտի . Սանա
 նէ՝ օլտու : Ս է օ՝ օնա տէտի . Լա՛ էֆէնտիմ , 17
 սէն պու խալպըղընա Լաճաճն Բապպ իլէ եէմն
 էթտի՛ն քի՛ Պէնտէն սօնկրա օղլուն Սէլմօն փա-
 տիշաճ օլաճադ , վէ Թաթթըմտա օ օթուրաճադ :
 Ս է շիմնի իշթէ Լ՛տօնիա փատիշաճ օլմուլ . վէ 18
 հալա եա՛ էֆէնտիմ փատիշաճ՝ սէն պիլմէզսին :
 Ս է օ՝ զայէթ չօգ սըղըրլար վէ պէսլի հայվան . 19
 լար վէ գոյունլար պօղազլարպ՝ փատիշաճն հէփ
 օղուլարընը վէ քեահին Լ՛պիաթարը վէ սէրա՛ս-
 քէր Լօսապը տա՛վէթ էյլէտի , ամնա գուլուն Սէ-
 լմօնու չաղը՛րմատը : Ս է սէն եա՛ էֆէնտիմ 20
 փատիշաճ՝ ճիւմլէ Խարաէլին կէօզլէրի սէնին իւ-
 զէրինտէ տիր , քի սէնտէն սօնկրա էֆէնտիմ փա-
 տիշաճն Թաթթըմտա քիմի՛ն օթուրաճաղընը
 օնլարա պիլտիրէսին : Լօխսա՛ էֆէնտիմ փատի- 21
 շաճ պապալարը իլէ ուլուտուգտա , պէն վէ օղ-
 լում Սէլմօն սուշուլ սայըլաճաղըղ : Ս է իշ- 22
 Թէ օ տաճա փատիշաճ իլէ սէջլէր իքէն , Լաթան
 փէյղամպէր կէլտի : Ս է փատիշաճա՝ Իշթէ 23
 Լաթան փէյղամպէր տէյիլ՝ խապէր վէրտիլէր .
 վէ օ՝ փատիշաճն հուղուրունա վարտըգտա , փա-
 տիշաճա եիւզիւ եէրէ պէրապէր Թէմեննա էյլէ-
 տի : Ս է Լաթան տէտի . Լա՛ էֆէնտիմ փատի- 24
 շաճ՝ սէն տէտի՛նմի քի՛ Պէնտէն սօնկրա Լ՛տօնիա
 փատիշաճ օլաճադ , վէ Թաթթըմտա օ օթուրա-
 ճադ : Օ իրա օ պուկին էնիպ՝ չօգ սըղըրլար վէ 25
 պէսլի հայվանլար վէ գոյունլար պօղազլատը , վէ
 փատիշաճն հէփ օղուլարընը վէ ա՛քբէրին սէր-
 վէրլէրինի վէ քեահին Լ՛պիաթարը աա՛վէթ էյ-
 լէտի . վէ իշթէ օնլար՝ օնու հաւղուրունտա եէյիպ
 իշէյօրլար , վէ տէյօրլար . Լ՛տօնիա փատիշաճ եա-

- 26 շատրն : Իմ մահ պու գուշուսու Լանի պէնի վէ քեա-
 չին Սատոգու վէ Լեհոեատա՝ օղլու Պենայայը
 27 վէ գուշուս Սէլմօնու չաղըրմատը : Պու նէսնէ
 էֆէնտիմ փատիշահատա՞մը օլտու, վէ պու գու-
 լունա՝ սէնտէն սօնկրա էֆէնտիմ փատիշահըն
 Թախթընտա քիմ օթուրաճաղընը պիլտիրմէ-
 28 տին : Ս է Տափիտ փատիշահ ճէվապ վէրիպ տէ-
 տի . Պաթշէպայը պանա՝ չաղըրըն . վէ օ՝ փատի-
 շահըն հուզուրունա կէլիպ՝ փատիշահըն էօնիւն-
 29 տէ տուրտու : Ս է փատիշահ եէմին էտիպ տէ-
 տի . Պէնիմ ճանըմը հէր սըգընթըլտան խէլաս է-
 30 տէն Իպպ սաղտըր քի, Խահգիգան սանա Խա-
 րաէլին Լալահը Իպպ իլէ նիճէ եէմին էտիպ՝
 Լչպէթթէ պէնտէն սօնկրա սէնին օղլուն Սէլ-
 մօն փատիշահ օլաճագ, վէ պէնիմ եէրիմէ Թախ-
 Թըմ իւզէրինէ օ՝ օթուրաճագ՝ տէտիմ իսէ, հէ-
 31 ման պուկիւն էլպէթթէ էջլէ էտէճէյիմ : () Լ-
 տէմ Պաթշէպա՝ եիւզիւնիւ եէրէ պէրապէր է-
 յիպ՝ փատիշահա Թէմէննա էյլէտի, վէ տէտի .
 Լչֆէնտիմ Տափիտ փատիշահ էպէտան եաշա-
 32 սըն : Ինտէն Տափիտ փատիշահ տէտի . Ի. Եա-
 չին Սատոգու վէ՝ Լաթան փէյլամպէրի վէ Լե-
 հօեատա՝ օղլու Պենայայը չաղըրըն . իմտի օնլար
 33 փատիշահըն հուզուրունա կէլտիլէր : Ս է փա-
 տիշահ օնլարա տէտի . Լչֆէնտինիլին գուլարը-
 նը պիլէնիզճէ ալըն, վէ՝ օղլամ Սէլմօնու գա-
 34 Թըրըմա պինտիրիպ՝ օնու Լիհօնա էնտիրին . Ս է
 օնու օրատա Սատոգ քեահին իլէ՝ Լաթան փէյ-
 ղամպէր՝ Խարաէլին իւզէրինէ փատիշահ մէս
 էթսին . պնտէն պօրույու չալըպ՝ Սէլմօն փատի-
 35 շահ Եաշասըն տէյին : Ս է օնուն արտընճա
 չըգասըզ, վէ օ կէլիպ՝ Թախթըմտա օթուրա, վէ
 պէնիմ եէրիմէ փատիշահ օ՝ օլա . չիւն Խարաէլին

իւզերինէ վէ Լաճոստանն իւզերինէ սուրբան օլ-
մագ օնա՝ թէնպիս էյլէտիմ : () Լտեմ Լաճո- 36
եատա՝ օղլու Պէնայա փատիշահա ճէվապ վերիպ՝
տէտի . Լ՝մին . փատիշահա էֆէնտիմին Լ՝լաճը
Լ՝ապպ Կոթի պէյլէ տէյէ : Լ՝ապպ՝ էֆէնտիմ 37
փատիշահա իլէ նիճէ իտի իսէ , Ելլոմօն իլէ տախի
էյլէ օլա . վէ օնուն թախթընը՝ էֆէնտիմ Տա-
վիտ փատիշահա թախթընտան պէյլիւք էյլէ-
յէ : Լամի քեահին Ելլոմօն իլէ Լաթան փէյ- 38
ղամպեր վէ Լաճոստան՝ օղլու Պէնայա հէմ
Վէրէթիլեր վէ Փէլէթիլեր էնիպ՝ Ելլոմօնու
Տավիտ փատիշահա զաթըրը իւզերինէ պինտի-
տիլեր , վէ օնու Լիհօնա կէօթիւրաիւքեր : Ելլ 39
քեահին Ելլոմօն չատըրտան զէյթ եալը պոլյնու-
զունու ալըպ՝ Ելլոմօնու մէս հէյլէտի . անտէն
պօրոյու չալտըլար , վէ ճիւմլէ գալմ՝ Ելլոմօն
փատիշահա եաշասըն տէտիլեր : Ելլ ճիւմլէ 40
գալմ՝ օնուն արտընճա չըգարլարլուր , վէ գալմ
սուրնալար չալարապ՝ պէյլիւք սէվինճ իլէ շատ
օլուրլար իտի . շէյլէքի սէաալարընտան եւեր եա-
րըլըր իտի :

Ելլ Լ՝տօնիա հէմ պիլէսինճէ օլան տա՝ վէթ- 41
լիլեր իշիթտիլեր . օնլար իսէ եէմէյի պիթիթմիշ-
լէր իտի . իմտի Լաապ պօրոնուն սէտասընը իշի-
տինճէ տէտի . Ը՝ էհրին սէսի նիճիւն շամաթա
իլէ կէլլիօր : () տահա սէյլէր իքէն , իշթէ քեա- 42
հին Լ՝պիաթարըն օղլու Լաթան Կէլտի . վէ
Լ՝տօնիա տէտի . Լիլ , զիրա սէն իյիթ ատէմին ,
վէ իայր միւժտէ վէրէճէքսին : Ելլ Լաթան 43
ճէվապ վերիպ՝ Լ՝տօնիայա տէտի . Լագգան է-
ֆէնտիմիզ Տավիտ փատիշահա Ելլոմօնու փատի-
շահ նասպ էթտի : Ելլ փատիշահա քեահին 44
Ելլոմօնու հէմ՝ Լաթան փէյղամպերի վէ Լաճո-

- եատա՛ օղու Պենայայը հեմ՝ Վերեթիլերի վե
 45 փեթեթիլերի օնուն պիլեսինճէ կեօնտերտի, վե օ-
 քեահին Սատօգ՝ Նաթան փեյղամպեր իլէ՝ օնու
 Նիհօնտա փատիշահ մէսհ էթտիլեր, վե օրատան
 շազլանարագ չոգտուար, վե շէհր սէտա՛ վերտի .
 46 իշիթտիլինիզ սէս օ՝ տուր : Հեմ՝ տախի Սե-
 լամօն փատիշահ լըղըն թախթը՝ իւզերինէ օթուր-
 47 տու : Ս՝ է փատիշահըն գուլլարը՝ տախի էֆէն-
 տիմիզ Տափիտ փատիշահա խայր տուա՛ էթմէյե
 կելիպ տէտիլեր . Ղլահըն՝ Սելամօնուն աւընը սե-
 նին աւընտան էյի էյլէյե, վե օնուն թախթընը
 սէնին թախթընտան պէյիք էտէ . վե փատիշահ՝
 48 տէօշէյին իւզերինտէ սէճտէ գըլտը : () լտեմ
 փատիշահ տախի պէօյլէ տէտի . Պուկին՝ կեօզլե-
 րիմ՝ կեօրիւրքէն՝ թախթըմ իւզերինէ օթուրա-
 ճագ քիմսէ վերէն խարաէլին Ղլահը Րապպ միւ-
 49 պարէք օլսուն : Խմտի Ղտօնիանըն հեփ տա՛ վեթ-
 լիլերի աթթրէտիլեր, վե գալգըպ՝ հեր քես Խօ-
 50 լունա՛ կիթտիլեր : Ս՝ է Ղտօնիա Սելամօնուն
 եիւզլանտէն գօրգամաղըլա՝ գալգըպ կիթտի , վե
 51 մէղպահըն պույնուզլարընա՛ եափըշտը : Ս՝ է Սե-
 լամօնա խապեր վերիլիպ տէնիլտի . խշթէ Ղտօնիա
 Սելամօն փատիշահտան գօրգտու, վե իշթէ օ՝ մէղ-
 պահըն պույնուզլարընա՛ եափըշտ պէտի . Սեթ-
 52 մէյեճէյինէ պու կին պանա եէմի՛ն էթսին : Ս՝ է
 Սելամօն տէտի . խյեր օ՝ իյիթ օլուրսա, սնուն
 գըլընտան պիրի եերէ տիւշմէյեճէք տիր . ամմա
 էյեր օնտա եարամազլըգ պուլունուրսա , օլտեմ
 53 եօրէճէքտիր : Ս՝ է Սելամօն փատիշահ կեօնտե-
 րիպ՝ սնու մէղպահտան էնտիրտիլեր . վե օ կելիպ՝
 Սելամօն փատիշահ թեմէննա՛ էյլէտի . վե Սե-
 լամօն օնա՛ խլինէ՛ կիթ տէտի :

ՊԼՐ, 2.

Սէ Տապիտին եօլմէյէ կիւնլէրի եագլաշարգտա , 1
 օղլու Սէրմօնա թէնպի՛հ էտիպ տէտի . Պէն 2
 ճիւմլէ եերին եօլունա կիտէյօրում , իմտի գուվ-
 վէթլէնիպ՝ մէրտ օլ : Սէ Սլահրն Սապարն 3
 Փարզլարընը սագլայասըն քի՝ օնուն եօլարընտա
 կէզիպ՝ օնուն գանունլարընը՝ էմրլէրինի վէ
 հէօքմլէրինի վէ շէհատէթլէրինի Ս՝օսէնին քի-
 թապընտա եագըլը օլտուղու վէճհ իւզրէ սագ-
 լայասըն . թաքիմ՝ հէր նէ իշլէրսէն վէ հէրնէ-
 րէյէ եիւզիւնիւ շէվիլիւսէն , միւյէսսէր օլա :
 իւաքիմ Սապպ պէնիմ հագգըմա սէօյլէյիպ՝ Ս 4
 յէր օղուլարըն քէնտիլէրին եօլարընտա տիգգաթ
 էտիպ՝ պէնիմ էօնիւմտէ պիւթիւն եիւրէքլէրին-
 տէն վէ պիւթիւն ճանլարընտան կէրշէքլիւրէ
 եիւրիւրլէրսէ , լարաէլին թախթը իւզերինտէն
 սէնտէն ատէմ էքսիք օլմայտճագ տէյէրէք՝ իք-
 րար էթտիյի սէօղիւնիւ ս՝ապիթ էտէ : Էմ 5
 տախի Սէրույա օղլու լօսապըն պտնա էթտիյինի՝
 եանի լարաէլին իքի սէրաւքէրլէրի Սէր օղլու
 Ս՝պնէրէ վէ լօթէր օղլու Ս՝մասպա նէ էյլէտի-
 յինի սէն պիլիւսին , քի օնլարըն էօլտիւրիւպ՝ սուհ
 իւզրէ իքէն՝ ճէնք գանը տէգքտիւ . վէ ճէնք գա-
 նընը պէլինտէքի գուշաղընտ վէ պյաղընտաքի
 փափուշլարընտ գօտու : Սմտի սէն իլմինէ կէօ 6
 րէ էտէսին . վէ օնուն ագ սաշընը սէլաւթթլէ մէ-
 զարա էնտիւրմէյէսին : Սմմա լիլէնտիլը Պար- 7
 զիլպըն օղուլարընտ իհսան էտէսին , վէ սօֆ-
 րանտա եէյէնլէրին աքասընտա օլալար . զիքա
 գարընտաշըն Ս՝պշալմուն եիւզիւնտէն գաշալ-
 զըմտա , պանա պէօյլէ եագլաշարար : Սէ իշ- 8
 թէ Պէհուրիմտէն Պէնիւմինէ կէրանըն օղլու

- Ը իմէի սէնինչէ տիր. վէ օ պանա՝ Սահանաիմէ
 կիթտիյիմ կիւնտէ՝ աճը պէտտուա՝ էթտի. ամ-
 մա օ՝ պէնի գարըլլամաղա Խօրտանա էնտիյինտէ,
 օնա Սապպ իլէ եէմին էտիպ՝ Սէնի գըլլճլա էօլ-
 9 տիրմէ՝մ տէտիմ: Իմտի հալա օնու սուչսուղ
 դութմա. զիրա սէն ալիմ ատէմսին, վէ օնա նէ
 էտէճէյինի պիլիրսին. վէ օնուն ագ սաչընը գան
 10 իլէ մէզարա էնտիրէսին: Ս է Տավիտ պապա-
 լարը իլէ ույույուպ՝ Տավիտ շէհրինտէ կէօմիւլ-
 11 տիւ: Ս է Տավիտին Խարաէլ իւզէրինէ փատի-
 շահլըգ սիւրտիւյիւ կիւնչէր գըրգ երլլատը. եէտի
 երլ շէպրօնտա փատիշահլըգ սիւրտիւ, վէ օ-
 թուղ իւչ երլ Լէրուշալիմտէ փատիշահլըգ
 սիւրտիւ:
 12 Իմտի Սէլօմօն՝ պապասը Տավիտին Թախթը՝
 իւզէրինտէ օթուրտու, վէ փատիշահլըղը զպէթ-
 13 լէ գայիմ օլտու: Ս է շահկիթին օղու Լ-
 տօնիա՝ Սէլօմօնուն տնասը Պաթշէպայ՝ վար-
 տը. վէ օ՝ օնա տէտի. Կէլտիյին խայրամլտըր,
 14 վէ օ՝ Խայրա տըր տէտի: Լ՝նտէն տէտի. Սա-
 15 նա պիր սէօզիւմ վար. վէ օ՝ Սէյլէ տէտի: Ս է
 օ՝ տէտի. Սէն պիլիրսին քի՝ փատիշահլըգ պէնիմ
 իտի, վէ ճէմի՝ Խարաէլին եիւզիւ պէնիմ իւզէ-
 ռիմտէ իտի, քի փատիշահլըգ օլայըմ. ամմա փատի-
 շահլըգ տէօնիւպ՝ գարընտաշըմլն օլտու. զիրա
 16 օնա Սապպտան օլտու: Ս է շիմտի պէն սէն-
 տէն պիր տիլէք տիլէրիմ, պանա եօգ տէմէյէ-
 17 սին. վէ օ օնա՝ Սէյլէ տէտի: Լ՝նտէն օ տէտի.
 Վէրէմ էյլէ՝ Սէլօմօն փատիշահա սէյլէ, զի-
 րա օ սանա եօգ տէմէ՝զ, քի Ը ունամլը Լ՝պիշա-
 18 ղը պանա գարը՝ իչիւն վէրէ: Ս է Պաթշէպա՝
 տէտի. Կիւզէլ, պէն սէնին հագդընա փատիշա-
 19 հա սէյլէրիմ: Իմտի Պաթշէպա՝ Սէլօմօն փա-

27 Նէսնէտէ Ծէֆո՛ւ չէք տին : Սէ Ե Ելլամն Լ'պի-
տթարը՝ Բապղըն քեահինլինտէն սիւրտիւ .
Թաքի Ը իլտա Ս'լինին էվի հագգընա Բապղըն
սեղլէտիյի սեօղ Թէքմի'լ օլունա :

28 Սէ պու խապէր Լօապատէք եէթիշինճէ,
զիրա Լօապ Լ'պշալամուն արտընճա ույմատըի-
սէ տէ, Լ'տօնիանըն արտընճա ույմուշուտու . օլ-
տէմ Բապղըն չատըրընա գաշըպ' մէզպահըն

29 պույնուզլարընա՝ ետիւրշտը : Սէ Ե Ելլամն փա-
տիշահա խապէր վերիլտի քի՝ Լօապ Բապղըն
չատըրընա գաշտը, վէ իշթէ օ՝ մէզպահըն եանըն-
տա՝ տըր . վէ Ելլամն Լքհհաւտա՝ օզլու Պէնտ-
յայը կէօնտերիպ տէտի . Լիթ օնու գաթլ էթ :

30 Սէ Պէնայա Բապղըն չատըրընա վարըպ' օնա
տէտի . փատիշահ պէշլէ տէր . Տիշարը՝ չըգ . վէ
օ տէտի . Լօգ իլլա պուրատա էօլիւրիւմ . իմտի
Պէնայա փատիշահա ճէվապ տէօնտերիպ տէտի .
Լօապ պէշլէ սեղլէտի, վէ պանա պէշլէ ճէվապ

31 վէրտի : Սէ փատիշահ օնա տէտի . ()նուն սեղլ-
լէտիյի կիպի էտիպ' օնու գաթլ էյլէ, վէ օնու
կէօմ , քի պէնիմ իւզերիմտէն հէմ պապամ է-
վինին իւզերինտէն Լօապըն տէգթտիյիւ սուշ-

32 սուզ գանը կիտերէսին : Սէ Բապղ օնուն գա-
նընը՝ օնուն պաշը՝ իւզերինէ՝ տէօնտերէ . չին օ՝
գրապամ Տափիտին խապէրի օլմայարագ , քէն-
տիսինտէն ա՛տիլ վէ էյի իքի քիմնէլէրէ՝ Խարա-
էլ ա՛քերինին սերվերի՝ Լէր օզլու Լ'պներէ վէ
Լքհհաւտա ա՛քերինին սերվերի Լքթէր օզլու
Լ'մասայա՝ հիւճիւմ էտիպ, օնլարը գըլլէ՝ ճըս

33 էօլտիւրտիւ : Խմտի օնլարըն գանը Լօապըն
պաշը իւզերինէ վէ օնուն զիւրիյէթինին պաշը
իւզերինէ տէօնէ, էպէտիյէտէք . ամյա Տափիտէ
վէ օնուն զիւրիյէթինէ վէ էվինէ վէ Թաթթը-

նա՝ Բապպ դարափրնտան էպետէն սեւամէթ օ-
լա : Ս է Լեհոնատա՝ օղլու Պէնայա չըգըպ՝ օ- 34
նա հիւճիւմ էյլէտի, վէ օնու էօլտիւրտիւ . վէ օ՝
չէօլտէ քէնտի էվինտէ կէօմիւլտիւ :

Ս է փատիշահ օնուն եէրինէ ա՛պէրին իւ- 35
վէրինէ Լեհոնատա՝ օղլու Պէնայայը՝ նասպ էթ-
տի . հէմ փատիշահ քեահին Սատօգու Լպիա-
թարըն եէրինէ գօտու :

Լնտէն փատիշահ կէօնտէրիպ՝ Շ իմէիյի չա. 36
ղըրտը, վէ օնա տէտի . Վէնտինէ Լէրուշալիմ-
տէ պիր էվ պինա էյլէ, վէ օրատա սաքին օլուպ՝
օնտան շուրայա եա պուրայա չըգմայասըն :
() իրա օլաքի՝ հէման չըգըպ Վիտրօն տէրէսինի 37
կէչտիյին կիւնտէ, սահիհան պիլմիշ օլասըն քի՝
էլպէթթէ էօլտիւրիւլէճէքսին . գանըն պաշը՝ն
իւղէրինտէ օլա : Ս է Շ իմէի՝ փատիշահա տէ- 38
տի . Պու սէօզ էյիտիր . էֆէնտիմ փատիշահ նի-
ճէ տէտի իսէ, պու գուլուն պէօյլէ էտէճէքտիր .
իմտի Շ իմէի՝ պիր չօգ զէման Լէրուշալիմտէ
սաքին օլտու : Ս է օլտուքի իւշ հըլըն սօնուտա՝ 39
Շ իմէինին իքի գուլարը Լաթ փատիշահը Սա-
աիա օղլու Լիիշէ գաչտըլար, վէ Շ իմէիյէ
խապէր վէրիպ տէտիլէր . Լշթէ գուլարըն Լաթ-
տա տըր : Ս է Շ իմէի՝ գալգըպ՝ էշէյինէ էյէր 40
վուրտու, վէ գուլարընը արամաղա Լաթա Լիի-
շէ կիթտի . իմտի Շ իմէի՝ կիտիպ՝ Լաթտան գուլ-
լարընը կէթիրտի : Ս է Ս էլօմօնա՝ Շ իմէի՝ նին 41
Լէրուշալիմտէն Լաթա վարըպ տէօնտիլիւ խա-
պէր վէրիլինճէ, () լտէմ փատիշահ կէօնտէ- 42
րիպ՝ Շ իմէիյի չաղըրտը, վէ օնա տէտի . Սանա
Բապպ իլէ հէմին էտիպ՝ Չըգտըղըն՝ վէ շուրա-
յա եա պուրայա կիթտիյին կիւնտէ թահգիգան
պիլմիշ օլասըն քի՝ էլպէթթէ էօլէճէքսին տէյէ-

րէք՝ սանա շէհատէթ էթմէտիմնի, վէ սէն պա-
 43 նա՝ Իշիթտիյիմ՝ սէօզ էյիտիյ տէտին: Իմտի
 նի՛շիւն Բապպըն եէմնինէ՝ վէ սանա էթտիյիմ
 44 Թէնպիհէ իդաա՝ Թէթմէտին: Հէմ փատիշահ
 Շիմէիյէ տէտի. Պապամ Տափիտէ էթտիյին՝
 սէնին եիւրէյինին շէհատէթ էթտիյի՝ ճիւմլէ
 եարամազըղը քէնտին պիլիբոն. իմտի Բապպ
 սէնին եարամազըղընք պաշընա՝ տէօնտէրտի:
 45 Լ՛մմա Սէլոմօն փատիշահ միւպարէք՝ վէ Տափի-
 տին Թախթը Բապպըն հուզուրունտա եպէտան
 46 գայիմ օլա: Լ՛նտէն փատիշահ՝ Լքէհօնատա՝ օղ-
 լու Պէնայայա էմր էյլէտի, վէ օղզըզ՝ օնա հիւ-
 ճիւմ էյլէտի, վէ էօլտիւ. վէ փատիշահըզ Սէլո-
 մօնուն էլինտէ գայիմ օլտու:

ՊԼՇ, 3:

- 1 Սէ Սէլոմօն՝ Սըրր փատիշահը Բիրաօն իլէ
 խընըմլըզ պաղլատը, վէ Բիրաօնուն գըզընը ա-
 լըզ՝ օնու Տափիտ շէհրինէ կէթիրտի, Թաքէն-
 տի էվինի վէ Բապպ էվինի վէ չէփչէվրէտէ Լքէ-
 րուշալիմն հիսարընը Թէմամ էտինճէյէտէք:
- 2 Լ՛նճազ գալմ եիւքսէքլէրտէ գուրպան էտէր-
 լէրիտի. զիրա օ կիւնլէրէտէք Բապպըն ատընա
 էվ եափըլմամըշըտը:
- 3 Սէ Սէլոմօն՝ պապասը Տափիտին գանունլա-
 րընճա եիւրիւյիւզ՝ Բապպը սէվէրիտի. անճազ
 եիւքսէքլէրտէ գուրպան էտէր վէ պուխուր եա-
- 4 գարըտը: Սէ փատիշահ Լիպէօնա կիթտի,
 քի օրատա գուրպան էտէ. զիրա էն պեջիք
 եիւքսէք եէր օ իտի. Սէլոմօն օ մէզպահըն իւզէ-
- 5 րինէ պին պիւթիւնեանմա սունտու: Լիպէօն-
 տա՝ կէճէիլէ տիւշտէ Բապպ Սէլոմօնա կէօրիւն-
 տիւ, վէ Լ՛լլահ տէտի. Սանա նէ՞ վէրէյիմ, տի-

լէ: Ս է Ս երմօն տէտի. Սէն գուլուն պապամ 6
 Տափիտէ՝ օնուն սէնին հուզուրունտա կերչէքլիք-
 լէ վէ սատագաթլէ վէ պիլէնճէ եիւրէք տօղու-
 լուղու իլէ կէչտիյի կիպի՝ պէջիւք ինայէթէյլէ-
 տին. հէմ օնա պու պէջիւք ինայէթի սագլա-
 տըն քի օնա՝ պուկիւն օլտուղու կիպի՝ թախթը
 իւզերինտէ օթուրաճագ օղուլ վէրտին: Ս է 7
 շիմտի եա՝ Լլաճըմ Բապպ, սէն պու գուլունու՝
 պապամ Տափիտին եերինէ փատիշահ էյլէտին.
 պէն իսէ քիւչիւք չօճուգ օլուպ՝ չօգըպ կիրմէյի
 պիլմէմ: Ս է պու գուլուն սէչտիյին գաւմընըն՝ 8
 չօգլուղունտան սայրլմազ վէ հիսապա կէլմէզ
 պիր գաւմըն արասընտա՝ տըր: Լաւտի պու գու- 9
 լունա ա՛նկլար եիւրէք վէր, քի գաւմընը հէօքմ
 էտէ, վէ էյի իլէ քէօթիւյիլ ֆէհմ էտէ. զիրա
 սէնին պու պէջիւք գաւմընը հէօքմ էթմէյէ
 քի՞մ գատիր օլուր: Ս է պու սէօզ՝ եանի Ս է- 10
 լօմօնուն պու նէսնէյի տիլէտիյի՝ Բապպըն նա-
 ղարընտա խօշ կէօրիւնտիւ: Ս է Լլաճ օնա 11
 տէտի. Զիւքի պու շէյի տիլէտին, վէ քէնտինէ
 կիւնլէր չօգլուղու տիլէմէտին, հէմ քէնտինէ
 մալ տիլէմէտին, վէ տիւշմէնլերինին ճանընը տի-
 լէմէտին, իլլա շէրիաթի տինկլէմէյէ ֆէհմ տի-
 լէտին. Իշթէ սէօզիւնէ կէօրէ էյլէտիմ. իշ- 12
 թէ սանա ա՛լիմ վէ ֆէհմի եիւրէք վէրտիմ,
 շէյլէքի՝ սէնտէն էվվէլ սէնին միս՝ լին օլմամը շ-
 տըր, վէ սէնտէն սօնկրա միս՝ լին գալգամայաճագ
 տըր: Հէմ սանա՝ տիլէմէտիյինի տախի՝ կերէք 13
 մալ կերէք ի զզէթ վէրտիմ, շէյլէքի՝ ճէմի՝
 կիւնլերինտէ փատիշահլար արասընտա սէնին կի-
 պի քիմսէ օլմայա: Ս է էյեր եօլլարըմտա՝ պա- 14
 պան Տափիտ եիւրիւտիւյիլ կիպի՝ գանուշլարըմը
 վէ թէնպիհլէրիմի սագլայարագ եիւրիւրսէն, օլ-
 տէմ սէնին էօմրիւնիւ ուզուն էտէճէյիմ: Ս է 15

- 1) Ելման ույանտը, վէ իշթէ տիւշ իտի. վէ Լէ-
րուշալիմէ վարըպ՝ Բապպըն ա՛հտ սանտուղու-
նուն էօնիւնէ տուրտու, վէ պիւթիւնեանմալար
սունտու, հէմ սէլամէթ գուրպանլարը ա՛րդ էյ-
լէտի, վէ ծիւմլէ գուլարընա զիյաֆէթ էյլէտի:
- 16 () զէման իքի ֆահիշէ գարը փատիշահա կէ-
17 լիպ՝ օնուն հուղուրունտա տուրտուլար: 1) է գա-
րընըն պիրի տէտի. Լ՛մա՛ն էֆէնտիմ, պէն հէմ
պու գարը պիր էվտէ սաքինիզ. վէ օ էվտէ պու-
- 18 նուն եանընտա տօղուրտում: 1) է օլտուքի՝
պէնիմ տօղուրմամըն իւշիւնծիւ կիւնիւնտէ պու-
գարը՝ տախի տօղուրտու. իմտի պիզ պիրլիքտէ ի-
տիք, էվտէ պիլէմիզէ եապանճը եօղուտու, իլ-
- 19 լա էվտէ եալընըզ իքիմիզ իտիք: 1) է պու-
գարընըն օղու կէճէ իլէ էօլտիւ. չիւն օ՝ օնուն
- 20 իւզէրլնէ եաթտը: 1) է կէճէ եարըսընտա գալ-
գըպ՝ պու խալպըղըն ույուր իքէն՝ եանըմտան օղ-
լումու ալտը, վէ օնու գօյնունտա եաթըրտը. վէ
քէնտինին էօլմիւշ օղլունու գօյնումա եաթըրտը:
- 21 1) է սապահլայըն օղլումու էմզիրմէյէ գալգաթը-
ղմտա, իշթէ էօլմիւշ իտի. վէ սապահլայըն
տիգգաթ էտինճէ, իշթէ օ՝ տօղուրտուղում օ-
- 22 ղուլ տէյիլ իտի: Լամտի օպիր գարը տէտի.
Լօօգ, իլլա սաղ օլան պէնիմ օղլումտուր, վէ
էօլմիւշ սէնին օղլունտուր. վէ պու տէտի. Լօօգ,
իլլա էօլմիւշ սէնին օղլուն՝ վէ սաղ օլան պէնիմ
օղլումտուր. վէ փատիշահըն հուղուրունտա ա՛հօյ-
- 23 լէ տէտիլէր: () լտէմ փատիշահ տէտի. Պու տէր
քի՝ () ղլում պու սաղ օլան տըր, վէ էօլմիւշ սէ-
նին օղլունտուր. վէ օ տէր քի՝ Լօօգ, իլլա էօլ-
միւշ սէնին օղլուն վէ սաղ օլան պէնիմ օղլում
- 24 տուր: Լ՛նտէն փատիշահ տէտի. պանա պիր գը-
լճ կէթիրին. վէ փատիշահըն էօնիւնէ պիր գը-

- պէսլէմէք՝ հէր պիրինէ երլտա պիրէր այ տիւշէ-
 8 րիտի: Ս է օնլարըն աստլարը պունլարտըր. Լփ-
 9 րախմ տաղընտա Հուր օղլու, Սազաստա վէ
 Ը աալէպիմտէ վէ Պէյթշէմէշտէ վէ Լչլուն-
 10 պէյթհանանտա՝ Տէգէր օղլու. Լըուպօթտա՝
 Սօգօ իլէ ճիւմլէ Հէֆէր դօփրաղը օնուն օլարագ՝
 11 Հէսէտ օղլու. Ղիւմլէ Տօրնահյէսինտէ՝ Լ-
 պինատապ օղլու, Սէլօմօնուն գըզը Դաֆաթ՝
 12 պունուն գարըսը իտի. Խաանախտա վէ Սէ-
 կիտօտա՝ վէ Իզրէէլին ալթընտա Սարթանա-
 նըն եանընտա օլաւն ճիւմլէ Պէյթշէանտան թա Լ-
 պէլլէհօլա՝ թա Լազաֆէա՛մըն Էօթէսինէտէք Լ-
 13 հիլուտ օղլու Պաանա. Թամօթ Լիլէա՛տտա՝
 Լիլէա՛տը Սանասսէ օղլու Լաիրին օպալարը
 օնուն օլարագ՝ վէ Պաշանտա Լըկօպ նահյէսի
 օնուն օլարագ՝ ալթմըշ պէյիւք հիսարլը վէ պա-
 14 գըր մանտալը շէհրլէր Լէպէր օղլու. Սահա-
 15 նախմտէ՝ Ի՛տտօ օղլու Լհինատապ. Կէֆթա-
 լիտէ՝ Լհիմաա՛ս, պու տախի Սէլօմօնուն գըզը
 16 Պէսէմաթը՝ գարը իշիւն ալտը. Լսերտէ՝ վէ Լ՛-
 17 լօթտա Հուշայ օղլու Պաանա. Լասախարտա՝
 18 փարուհ օղլու Լէհօշաֆագ. Պէնիսախնտէ՝
 19 Լչլա օղլու Ը իմէի. Լիլէա՛տ տիյարընտա՝ Լ-
 մնրիլէր փատիշահը Սիհօնուն վէ Պաշան փա-
 տիշահը () կուն տիյարընտա՝ Սւրի օղլու Լէպէր
 իտի. վէ օտիյարտա պիր զախիրէ նազիրի վա-
 րըտը:
 20 Լէհուտա իլէ Լարաէլ՝ չօգըուգտա տէնիզ եա-
 լըսընտաքի գըւմ գատար չօգ իտիլէր. եէյիպ ի-
 21 շէրլէր իտի, վէ շաղ օլուրլարըտը: Ս է Սէլօմօն
 ըրմագտան Գիլիշթիմլէր տիյարընա վէ թա Սը-
 տըր սինօրուն ստէք ճիւմլէ մէմլէքէթլէրէ սուլ-
 դան օլտու. վէ օնա հէտիլէլէր կէթիրիլէր իտի,
 74* դ

Հէմ Սէլմանա օնուն էօմրիւնիւն Հէփ կիւնլէրին-
 տէ գուլլուգ էտէրլէր իտի: Ս է Սէլմանուն թա՝ 22
 յինի՝ պիր կիւնտէ օթուղ էօլէք սիմիտ ունու՝ վէ
 ալթմըշ էօլէք ուն, () Ն պէսլի սըղըր՝ վէ էյիրֆի 23
 օթլագ սըղըր՝ վէ եիւզ գօյուն իտի, տաղ քէշի-
 լէրինտէն վէ քէյիքլէրտէն վէ ճէյրանլարտան
 վէ պէսլի գուշլարտան մա՝ տա: () իրա օ՝ ըրմա- 24
 ղուն պիւթիւն պերի եագասընա՝ թիֆսահտան
 թա լ՝ զպատէք՝ ըրմաղըն պերի եագասընտա օ-
 լան Հէփ փատիշահլարա Հէօքիւմէ թ սիւրէրիտի.
 վէ չէփ չէվրէ Հէր դարաֆտան պարըշղը՝ վա-
 րըտը: Ս է Սէլմանուն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ 25
 Նէհուտա Հէմ Լարաէլ Տանտան թա Պերշէ-
 պալատէք Հէր քէս քէնտի տամասընըն ալթըն-
 տա վէ Հէր քէս քէնտի ինճիր աղաճընըն ալթըն-
 տա էմնիյէթ իւղըն սաքին օլուրուտու: Ս է Սէլ- 26
 մանուն՝ ա՛րապալարը իշիւն գըրգ պին աթ թապլա-
 րար՝ վէ օն իքի պին աթլըլարը՝ վարըտը: Ս է օլ 27
 ղաթիրէ նազիրլէրի Սէլման փատիշահճը վէ Սէլ-
 ման փատիշահճըն սօֆրասընա Հէփ եագալաշանլա-
 րը՝ պիր շէյի էքսիք էթմէյէրէք՝ Հէր պիրի
 քէնտի պընտա պէսլէր իտի: Ս է աթլար Հէմ 28
 եէյնի աթլար իշիւն՝ օլտուգլարը մահալտէ՝ Հէր
 քէս թայինինէ կէօրէ արփա վէ սաման կէթի-
 րիլէր իտի:

Ս է Լալահ Սէլմանա իլմ վէ ղայէթ չօգ 29
 ֆէհմ վէ եիւրէք կէնիշլէյի վէրտի, տէնիզ եա-
 լընտաքի գուճ գատար: Ս է Սէլմանուն իլ- 30
 մի ճիւմլէ շէրգ օղուլլարըն իլմինտէն վէ Սըսըր-
 լըլարըն ճիւմլէ իլմինտէն զէյատէ իտի: Ս է օ՝ 31
 Հէր ատէմտէն՝ Լըրահլը Լյլմանտան վէ Սն-
 հօլ օղուլլարը շէյման վէ Խալքօլ վէ Տաթ-
 տա՝ տան ալթմ իտի, վէ չէփ չէվրէտէ ճիւմլէ դա-

- 32 Բիֆէլէրտէ նամտար իտի : Ս է օ՝ իւչ պին մէ-
ս'էլ սեյլէտի . վէ օնուն իւահիլէրի պին պէշ ի-
33 տի : Ս է օ՝ աղաճլար խոսոսահինտէ՝ Ս իպնան-
տա օլան էրզտէն թատիվարա չըգան զուֆայա-
տէք սեյլէտի . հէմ օ՝ հայվանլար խոսոսահինտէ՝
վէ գուշար վէ սիւրթիւնէնլէր վէ պալըզլար
34 խոսոսահինտէ սեյլէտի : Ս է ճիւմլէ գալմլէր-
տէն՝ օնուն իլմի իշիւն իշիտէն եերին ճիւմլէ փա-
տիշահլարընտան՝ Սէլմօնուն իլմինի տինկլէմէ-
յէ կելիրլէր իտի :

ՊԼՇ, 5.

- 1 Ս է Սուր փատիշահը Հիրամ՝ գուլարընը Սէ-
լմօնա՝ կէօնտերտի . զիրա պապասընըն եերինէ
օնու փատիշահ մէսհ էթտիքլէրինի իշիթմիշ ի-
տի . չիւն Հիրամ ճիւմլէ կիւնլէրտէ Տալիտի սե-
- 2 վէրիտի : Սէլմօն տախի Հիրամա կէօնտերիպ
- 3 տէտի . Սէն պիլիրսին քի պապամ Տալիտ՝ չէփ
չէվրէտէ ձէնքլէրի սէպէպինտէն՝ Մլահը Բապ-
պըն ատընա էվ եափմաղա գատիր օլսմատը , թա
Բապպ օնլարը՝ օնուն պագլարընըն թապանլա-
- 4 ըր ալթընա գոյոննճայատէք : Սաքին հալա Մլ-
լահըմ Բապպ՝ պանա չէփ չէվրէտէն րահաթըմ
վէրտի . շէօյլէ՝ ի տիւշմէն եօգ՝ վէ քէօթիւ վու-
- 5 գուաթ եօգ տուր : Ս է իշթէ պէն Մլահըմ
Բապպըն ատընա էվ եափալըմ տէտիմ , նիթէ-
քիմ Բապպ՝ պապամ Տալիտէ սեյլէտիպ՝ Խախ-
թընըն իւզերինէ սէնին եերինէ գոյաճաղըմ օզ-
- 6 լուն՝ ատըմա էվ օ եափաճագ տէմիշտիր : Խմ-
տի հալա էմր էյլէքի՝ պանա Ս իպնանտան էրզ
աղաճլարը քէսէլէր . վէ պէնիմ գուլարըմ սե-
նին գուլարընլա պերապէր օլալար , վէ հեր

տէտիյինէ կէօրէ՝ սանա գուլարընըն իւճրէթի-
նի վէրիրիմ . զիրա սէն՝ պիզսէ Սիսոնիլէր կիպի
աղաճ քէսմէք պիլէն քիմնէ Եօղուտուղունու պի-
լիւսին : Սէ օլտուքի՝ շիրամ Սէլոմնուն սէօզ 7
լէրինի իշիտինճէ , զայէթլէ սէվինտի , վէ տէտի .
Պու պէջիւք գազմըն իւզէրինէ Տափտէ ալիմ
օղուլ վէրէն Րապպ պուկիւն միւպարէք օլտուն :
Սէ շիրամ Սէլոմնա կէօնտէրիպ տէտի . Պա- 8
նա կէօնտէրտիյին սէօզիւ իշիթտիմ . պէն երզ
աղաճլարը վէ չամ աղաճլարը խուսուսինտէ՝ սէ-
նին հէր միւրատընը էտէճէյիմ . Պէնիմ գուլ- 9
լարըմ Սիպնանտան տէնիպէ էնտիրէլէր , վէ պէն
օնլարը սալլար պաղապըպ տէնիզտէն պանա թա-
յին էթտիյին մահալէտէք կէօթիւրիւրիմ , վէ
օնլարը օրատա չէօզէրիմ , վէ սէն գալտըրըրաւն .
անտէն սէն էվիմէ զախիրէ վէրմէքլէ՝ կէօնլիւմիւ
խօշ էտէրսին : Սմտի շիրամ Սէլոմնա՝ իս- 10
թէտիյի գատար՝ երզ աղաճլարը վէ չամ աղաճ-
լարը վէրտի : Սէ Սէլոմն շիրամա՝ էվի իշիւն 11
զախիրէ՝ իյիրմի պին էօլէք պուղտայ վէ իյիրմի
էօլէք տէջմէ զէյթուն Եաղը վէրտի . Սէլոմն
շիրամա Եըլ պէ Եըլ պէջլէ վէրիրիտի : Սէ 12
Րապպ Սէլոմնա՝ վատ էթտիյի կիպի՝ իլմ վէր-
տի . վէ Սէլոմն իլէ շիրամըն արասընտա պարը-
շըգ վարըտը , վէ իքիսի ահտ քէսիշտիլէր :

Սէ Սէլոմն փատիշահ՝ ճիւմլէ Սարաէլտէն 13
ատէմ տէվշիրտի . վէ տէվշիրտիյի՝ օթուլ պին
ատէմ օլտու : Սէ օնլարըն էվպէթ իլէ՝ այտա 14
օնպինէր՝ Սիպնանա կէօնտէրիրիտի . պիր այ
Սիպնանտա՝ վէ իքի այ էվլէրինտէ տուրուրլա-
րըալ . վէ Ստօնիրա՝ տէվշիրմէնին իւզէրինտէ
իտի : Սէ Սէլոմնուն Եէթմիշ պին Եիւք գալ- 15
տըթանը՝ վէ տաղտա սէքսէն պին պըշգըճըլարը՝

- 16 վարդաբար, իշխե իշխեյն խաղա զապիգլիք ետեն՝ յէլմօնուն իշին իւղերինտե օլան իւշ պին իւշ եիւղ պաշ մի՛ւթթեմէտլերինտեն մմտա :
- 17 յ է եվին թեմէլինի եօնուլմուշ գաշլար իլէ գօմադ իշին, փատիշահ պույուրտուքի պեղիւք գաշլար՝ գըլմէթլի գայալար քեսէլեր :
- 18 յ է յէլմօնուն եափուճիլերի հեմ շիրամըն եափուճիլերի վէ Կիպէլիլեր օնլարը եօնարլարը . վէ եվին եափմաղա աղաճլար վէ գաշլար հազըրլատըլար :

ՊԼԵ. 6:

- 1 յ է օլտուքի խորաեղ օղուլարընըն յէլար տիյարլընտան չըգմալարընըն աեօթ եիւղ սէքսէնինճի երլընտա, յէլմօն՝ խորաեղ իւղերինե փատիշահ օլմասընըն տեօրտիւնճիւ երլընտա՝ իքինճի պ օլան () իվ պընտա իապպա եվ եափմաղա պաշլար :
- 2 յ է յէլմօն փատիշահ իապպա պինա եթտիլի եվին ուղունլուղու աթմըշարըն՝ վէ էնի
- 3 իյիրմի՝ վէ եիւքսէքլիլի օթուղ արըն իտի : յ է եվին հէյքէլի եօնիւնտէքի էյվան՝ իյիրմի արըն ուղուն՝ եվին էնինճէ իտի, վէ օնուն՝ եվին էօնիւնտէքի էնի օն արըն իտի :
- 4 յ է եվէ գաֆէսլի աշլմաղ փէնճերէլեր եափտը : յ է եվին տիվարընտա չէփ չէվրէտէ՝ եվին տիվարլարընտա կերէք հէլքէլին կերէք միհրապըն չէփ չէվրէ՝ խաթ օթալար եափտը . իմտի չէփ չէվրէ օտալար եափտը :
- 5 յէլմաղ փէնճերէլեր եափտը : յ է եվին տիվարընտա չէփ չէվրէտէ՝ եվին տիվարլարընտա կերէք հէլքէլին կերէք միհրապըն չէփ չէվրէ՝ խաթ օթալար եափտը . իմտի չէփ չէվրէ օտալար եափտը :
- 6 յէլմաղ փէնճերէլեր եափտը : յ է եվին տիվարընտա չէփ չէվրէտէ՝ եվին տիվարլարընտա կերէք հէլքէլին կերէք միհրապըն չէփ չէվրէ՝ խաթ օթալար եափտը . իմտի չէփ չէվրէ օտալար եափտը :
- 7 յէլմաղ փէնճերէլեր եափտը : յ է եվին տիվարընտա չէփ չէվրէտէ՝ եվին տիվարլարընտա կերէք հէլքէլին կերէք միհրապըն չէփ չէվրէ՝ խաթ օթալար եափտը . իմտի չէփ չէվրէ օտալար եափտը :

մի քանի մի օնուկն պիտի օլունտուղունտա իշխութիւն
մէտի : () Երթատաքի գաթուն գաթուուսու՝ էվին 8
սաղ եանընտա իտի . վէ տէյիրմի ներտիպանլէրլէ
օրթատաքի գաթա՝ վէ օրթատաքինտէն իւշիւն-
ճիւյէ չըգարլարրտը : Ս է էվին պինա էտիպ՝ օնու 9
պիթիրտի . վէ էվին՝ երղտէն քերէսթէլէր վէ
թախթալարրա գաթիւտը : Ս է պիւթիւն էվին 10
գաթլարրնը՝ պէշէր արշըն եիւքսէք եափտը . վէ
օնլար երղ աղաճլարը իլէ էվին պիթիրտի իտի :

Ս է Ս էլումօնա (՝ապպըն սէօղիւ օլուպ տէտի . 11
Ս էնին իշպու եափտըղըն էվ հագգընա՝ էյէր գա . 12
նունլարրմտա եիւրիւյիւպ՝ շէրիա՝ թլէրիմի իճրա
էտէրսէն , վէ ճիւմլէ թէնպիճլէրիմի սաղլայարագ՝
օնլարտա եիւրիւրսէն , օլտէմ պապան Տապիտէ
սէջլէտիլիմ սէօղիւմիւ՝ սէնտէ իճրա՝ էտէճէյիմ .
Ս է Սարաէլ օղուլարըն արասընտա սաքին օլուպ՝ 13
գաթլարմ Սարաէլի թէրք էթմէյէճէյիմ :

Իմտի Ս էլումօն էվին եափտը , վէ օնու թէքմիլ 14
էյլէտի : Ս է էվին տիվարլարրնը՝ օնու իչգա . 15
րաֆընտան՝ էվին տէօշէմէսինտէն թա թապանըն
տիվարլարը թէփէսինէտէք երղ թախթալարը
իլէ պինա էտիպ , իչ դարաֆտան աղաճլա գաթիւ-
տը . վէ էվին տէօշէմէսինի չամ թախթալարը իլէ
տէօշէտի : Ս է էվին եանլարընտան իյիրմի՝ ար- 16
շընը՝ տէօշէմէտէն տիվարըն թէփէսինէտէք՝ երղ
թախթալարընտան պինա էյլէտի , վէ օնու իչ
դարաֆտան միհրապ իչիւն՝ էւնի աղիղլէր աղիղի
իչիւն եափտը : Ս է էվին՝ եանի էօնիւնտէքի 17
հէյքէլ՝ գըրգ արշըն իտի : Ս է էվին իչինտէքի 18
երղ՝ զօնշէլէր վէ աշըլմը չիշէքլէր իլէ Ծուլմու-
շուտու . ճիւմլէսի երղտէն օլուպ՝ ասլա գաշ կէօ-
րիւնմէզ իտի : Ս է միհրապը իչ էվին օրթատըն- 19
տա հաղըրլատը , թա քի օրպա (՝ապպ ա՛հտընըն

- 20 սանտուղունով գոյա: Ս է միհրապուն եիւզիւ ի-
յիրմի արշն ուզուն իտի, վէ օնուն էնի իյիրմի
արշն՝ վէ եիւքսէքլիյի իյիրմի արշն իտի. վէ օնու
խալիս ալթունլա գափլատը. էրզտէն մեզպահնը՝
- 21 տախի գափլատը: Խմտի Ս էլումօն՝ էվի իչ դա-
րաֆտան խալիս ալթունլա գափլատը. վէ միհրա-
պուն էօնիւնտէ ալթուն զինճիրլէր կէչերիպ՝ օնու
- 22 ալթունլա գափլատը: Ս է պիւթիւն էվի՝ ալ-
թունլա գափլատը, թա պիւթիւն էվ պիթինճէ-
յէտէք. միհրապուն պիւթիւն մեզպահնը տա ալ-
թունլա գափլատը:
- 23 Ս է միհրապտա՝ պոյու օնար արշն՝ զէյթուն
- 24 աղաճընտան իքի քերուպիմ եափտը: Ս է պիր
քերուպուն գանատը պէշ արշն՝ վէ քերուպուն
օպիր գանատը պէշ արշն իտի. պիր գանատընըն
ուճունտան օպիր գանատընըն ուճունատէք օն
- 25 արշն իտի. Ս է օպիր քերուպուն տա օն արշն
իտի. իքի քերուպիմին էօլ չիւսիւ պիր՝ պիչիմի պիր
- 26 իտի: Պիր քերուպուն պոյու օն արշն՝ վէ օպիր
- 27 քերուպուն տա էօլէ իտի: Ս է քերուպիմլէրի
իչ էվին օրթասընա գօտու, վէ քերուպիմլէր գա-
նատլարընը ուզատըպ՝ պիրինին գանատը պիր տի-
վարա տէյէրիտի, վէ օպիր քերուպուն գանատը
օպիր տիվարա տէյէրիտի. վէ օնլարըն օպիր գա-
նատլարը էվին օրթասընտա գանատ գանատաւ
- 28 տէյէրիտի: Ս է քերուպիմլէրի ալթունլա գափ-
լատը:
- 29 Ս է էվին չէփ չէվրէ պիւթիւն տիվարլարընը՝
քերուպիմլէր վէ խուրմա աղաճլարը վէ աչըլմըշ
չիչէքլէր գազըլմըշ օյմալար իլէ՝ իչէրտէն վէ տի-
- 30 շարտան նազլ էյլէտի: Ս է էվին տէօշէմէտինի
իչէրտէն վէ տիշարտան ալթունլա գափլատը:
- 31 Ս է միհրապուն գափուունամ զէյթուն աղաճըն-

տան գափու գանատլարը եափաը , էշէքլէրի վէ
գափու փերվաղլարը իլէ պէշինճի գափու պու խտի :
1) Է զէյթուն աղաճընտան օլան իքի գափու գա- 32
նատլարըն իւզէրինէ՝ քերուպիմ վէ խուրմա ա-
ղաճլարը վէ աշըլմըշ շիշէքլէր ջմալարը ջուպ
ալթունլա գափլատը . վէ քերուպիմլէրին վէ
խուրմա աղաճլարըն իւզէրինէ ալթունու տէօշէ-
տի : 1) Է Տէքքէլին գափուսունա տա էյլէ էյլէ- 33
տի . զէյթուն աղաճընտան գափու փերվաղլարը
էափաը . պու տէօրտինճիւ խտի : 1) Է գափու գա- 34
նատլարը չամ աղաճընտան խտի . գափու գանատ-
լարընըն պիրի՝ իքի փարչատան օլուպ գաթլանը-
րըաը , վէ գափու գանատլարընըն օպիրի իքի փար-
չատան օլուպ գաթլանըրըաը : 1) Է օնուպա քէ- 35
րուպիմ վէ խուրմա աղաճլարը վէ աշըլմըշ շիշէք-
լէր ջտու . վէ նագշըն իւզէրինէ տիւզ ալթուն-
գափլատը : 1) Է իշէրքի Տափլիյի՝ իւշ սըրա եօ- 36
նուլմուշ գաշլարըլա վէ պիր սըրա էրզ քերեմլէ-
տի իլէ եափաը :

Իսպաղ էվինին Թեմէի տեօրարւնձիւ երլտա 37
 Եւ իւլ պընտա գօնուլտու. 1) է օնպիրինձի երլ- 38
 տա Պուլ պընտա եանի սէքիզինձի պտա էւլ հէր
 դադըմը վէ հէր ԹերԹիպի իւլըէ Թէքմիլ օլտու.
 վէ օնու եհտի երլտա պինտ էլէէտի :

१८८७ ७३

Ս է Սէլւան քէնտի էվինի օն իւշ երլտա եափ- 1
տը, վէ պիւթիւն էվինի թէքթիլ էլլէտի: Ս է 2
Վիպան օրմանընըն էվինի տա եափտը. ուղուն-
լուղու եիւզ արշըն՝ վէ էնի էլլի արշըն՝ վէ եիւզ-
սէքլիյի օթուզ արշըն իտի. տէօթ սըրա երզ տի-
րէքլէրի իւզերինտէ վէ տիրէքլէրին իւզերինտէ
կըզ քէրէօթէլէրի իլէ էափւտը: Ս է իւս 3

- Թիւնտէն՝ սըրտսը օնպէշերտէն՝ գըրգ պէշ տիրէ-
 յին իւզերինտէ օլտն չաթընըն իւզերինտէն էրզ
 4 աղաճլարը իլէ էօթթիւլտիւ: Վ է իւշ գաթ պիր
 պիրինէ գարշը գարշըյա իւշ սըրա գաֆէսի փէն-
 5 ճէրէսի վարըտը: Վ է Հէփ գափուլար վէ գա-
 փու փէրվաղլսարը տէօթթ քէօշէլի իտի, վէ գա-
 ֆէսի փէնճէրէլէր պիրպիրինէ գարշը գարշըյա
 6 իւշ գաթ իտի: Վ է ուզունլուղու էլլի արշըն վէ
 էնի օթուղ արշըն տիրէքլէրտէն պիր էյվան նափ-
 տը. վէ էյվան օնլարլն էօնիւնտէ՝ վէ տիրէքլէր
 7 Հէմ պառաժագ օնլարլն էօնիւնտէ իտի: Վ է օ-
 րուրուպ շէրիաթ քէստիյի թախթա պիր էյվան՝
 էօնի պիր տիվան էյվանը եափտը, քի օ՝ տէօշէ-
 մէնին պիր դարաֆընտան օպիր դարաֆընտէք
 8 էրզ իլէ գափլանմըշըտը: Վ է օնուն՝ իշինտէ
 օպրին օլտուղու էվինին օպիր Հաւլիսի էյվանըն
 իշինտէ օլուպ՝ եափուսու պունուն կիպի իտի. վէ
 Վէլօմօն գարը իշինտէ արաղը Վիրաօնուն գըղընա
 9 պու էյվան կիպի պիր էվ եափտը: Պունլարըն
 ճիւլէսի իշէրիտէն վէ տիշարըտան՝ վէթէմէլտէն
 Թա տիվարըն ուճունտտէք՝ վէ տիշ եանընտան Թա
 պէյիք Հաւլիյէտէք՝ Եօնուլմուշ դաշլարըն էօլ-
 չիւսիւնէ կէօրէ՝ պըշգը իլէ պիշիլմիշ գըյմէթլի
 10 դաշլարտան իտի: Սէմէլ տէ գըյմէթլի դաշ-
 լարտան իտի. պէյիք դաշլարտան՝ օն արշընլը
 դաշլարտան վէ սէքիզ արշընլը դաշլարտան իտի:
 11 Վ է իւսթիւ՝ եօնուլմուշ դաշլար էօլչիւսիւնճէ՝
 12 գըյմէթլի դաշ վէ էրզ իտի: Վ է պէյիք Հաւլ-
 լինին չէփ չէվրէսի՝ կէրէք Թապպէվինին իշ Հաւլ-
 լիսի կէրէք էվին էյվանը՝ իւշ սըրա եօնուլմուշ
 դաշլարլա վէ պիր օըրա էրզ քէրէսթէսի իլէ իտի:
 13 Վ է Վէլօմօն փատիշահ կէօնտէրիպ՝ Վ ուրտան
 14 Հիրամը ալտը. ()՝ Վէթթիւլ օըպընտան պիր
 75 դ

տուլ գարննն օլու օլուս՝ օնուն պապասը պիր
 Սուրու պագըրճը քիմեկ իտի . իմաի օ՝ պագըր-
 տան հեր կեօնե իշ իշեմէյէ՝ հիւնեք վէ իւմ վէ
 պիրլի իլէ տօրու իտի , վէ Սէլօմն փատիշահա կե-
 լուս՝ օնուն հեր իշինի իշեմի : Ա է օ՝ պագըր- 15
 տան իքի տիրէք տեգքտիւ . հէք պիր տիրէյին պօ-
 յու օն սէքիզ արշննրտը , վէ իքիսինի տէ՝ օն իքի-
 շեր արշնն չէնպէր գուշաարըրտը : Ա է տիրէք- 16
 լերին պաշննա գօմագ իշիւն՝ պագըրտան տեգքիւ-
 միւշ իքի տիրէք պաշլըգրտը եափաը . պիր պաշ-
 լըղըն եիքսէքլլի պէշ արշնն՝ վէ օպիր պաշլըղըն
 եիքսէքլլի պէշ արշնն իտի : Տիրէքլերին թէ- 17
 փէսինտէ օլան պաշլըգրտը իշիւն՝ պիր պաշլըգ ի-
 շիւն եէտի՝ վէ օպիր պաշլըգ իշիւն եէտի շէպէքի
 իշու գաֆէսլէր վէ զինճիր իշի թէքլէր իշի :
 իմաի տիրէքլերի՝ վէ չէփ չէվրէ պիր շէպէքիտէ 18
 իքի սրրա նաօք եափաը , քի թէփէտէ օլան պաշլըգ-
 լար նարլարլա եօրթիւլէ . օպիր պաշլըղա տա
 եղլէ էյլէտի : Ա է տիրէքլերին թէփէտինտէ 19
 օլան պաշլըգլար՝ էյվանտա՝ տէօրթ արշնն զան-
 պագ իշլի իտի : Ա է իքի տիրէքլերին իւզերինտէ 20
 օլան պաշլըգլարըն՝ շէպէքինին եանընտա օլան՝
 գարնննա եագըն տաիի իւթիւնտէն նալըր վա-
 րըտը . վէ հէք պիր պաշլըղըն իւզերինտէ սըրտը
 իլէ տիզիլիշ իքի եիւզ նար վարտը : Ա է տի- 21
 րէքլերի հէքթլին էյվանընա տիքաի . վէ սաղ
 պիրէյի տիրտի , վէ օնուն ասընա լաթիին գօտու-
 անտէն օմլ տիրէյի տիքտի , վէ ասընա Պօա՝ գօ-
 տու : Ա է տիրէքլերին պաշլ իւզերինտէ զանպագ 22
 իշի վարրաը . իմաի տիրէքլերին իշի թէքլիլ օլտու :
 ի՞նտէն տէգքմէ տէնիզի եափաը . պիր տուտա- 23
 զընտան օպիր տուտաղընա օն արշնն չէփ չէվրէ
 տէյիրմի՝ վէ պօյու պէշ արշննրտը . վէ օնուն չէվ-

- 24 րէսինի օթուղ արշըն թէլ աօլաշըրըտը : Ս է օ-
նուն տուտաղը ալթընտա չէփ չէվլէսինտէ Տէր
եանտան ղոնչէլէր տիղէմիշիտի . տէնիղլին չէփ
չէվլէսինտէ Տէր պիրարշընտա օնար ղոնչէ վարը-
տը . ղոնչէլէրին իքի սըրասընը՝ օնու տէօքտիւք-
- 25 լէրինտէ տէօքմիւշէր իտի : ()ն իքի էօքիւզէ-
րին իւզէրինտէ տուրուրուտու . իւշիւ փօրեասա
տօղրու պագարըտը , վէ իւշիւ պաթըյա տօղրու
պագարըտը , վէ իւշիւ նօտօսա տօղրու պագարը-
տը , վէ իւշիւ կիւնտօղուսունա տօղրու պագարը-
տը , վէ տէնիւ օնլարըն իւզէրինտէ տուրուրու-
տու , վէ ճիւմլէսինին արտըարը իչ գարաֆտան
- 26 իտի : Ս է օնուն գալընլըղը պիր գարըշ՝ վէ տու-
տագլարը գատէ՛՛՛ տուտաղը կիպի ղանպագ չիչէք-
լէրի իշլէնմիշ իտի . իքի պին պաթ էօլէյի սըղա-
րըտը :
- 27 Ս է պագըրտան օն տիպլիք եափտը . Տէր պիր
տիպլիյին ուզունլուղու տէօթ լարշըն վէ էնի
տէօթ լարշըն վէ եիքսէքլիյի տէօթ լարշըն իտի :
- 28 Ս է տիպլիքլէրին իշլէնմէսի պու իտի . օնլարըն
գուշագլարը վարըտը վէ գուշագլար քէնարլարըն
- 29 արասընտա իտի : Ս է քէնարլարըն արասընտա
սլան գուշագլարըն իւզէրինտէ արսլանլար վէ էօ-
քիւզլէր վէ քերուպիմլէր վարըտը , վէ քէնարլա-
րըն իւզէրինտէ՝ իւսթ եանընտա պիր տիպլիք վա-
րըտը , վէ արսլանլարըն Տէմ էօքիւզլէրին ալթըն-
- 30 տա սարգըլմըշ գաթմալար վարըտը : Ս է Տէր
պիր տիպլիյին՝ պագըրտան տէօթ լէքէրլէյի վէ
պագըրտան տինկիլի վէ օնուն տէօթ լէքէնպըրնտա
ումուղլարը վարըտը . վէ Տէր գաթմանըն եանըն-
տա՝ մուսլուղուն ալթընտա տէօքմէ օւմուղլար վա-
- 31 րըտը : Ս է օնուն աղգը պաշլըղըն իչինտէն էօ-
գարըյա տօղրու պիր արշըն իտի . վէ աղգը տիպլի-

յին իշինէ կէօրէ տէյիրմի օլուպ պիր պուշուգ ալ-
 շըն իտի . վէ աղլը իւղէրինտէ տախի օլան յմալար
 վէ գուշագլարը տէօրթ քէօշէլի օլուպ՝ սէյիրմի
 տէյիրմի իտի : Սէ գուշագլարըն ալթընտա 32
 տէօրթ թէքերլէքլէր վարըտը , վէ թէքերլէքլէ-
 րին տինկիլէրի տիպլէքլէրտէ իտի . վէ հէր պիր
 թէքերլէյին եիքսէքլէյի պիր պուշուգ արշըն ի-
 տի : Սէ թէքերլէքլէրին իշլէնմէսի անապա 33
 թէքերլէյին իշի կիպի իտի . օնլարըն տինկիլէրի
 վէ չէնպէլլէրի վէ տէօլէքլէրի վէ փարմալլարը
 հէփ տէօքմէ իտի : Սէ հէր պիր տիպլէյին տէօրթ 34
 քէօշէլէրինտէ տէօրթ ումուզլար վարըտը . ու-
 մուզլար տիպլէյին քէնտինտէն իտի : Սէ տիպ- 35
 լէյին պաշլէնտա՝ պէյու ետրըմ արշըն պիր տէյիրմի
 գուշագ վարըտը , վէ տիպլէյին պաշլէնտա օլան օ-
 նուն քէնարլարը վէ գուշագլարը քէնտինտէն ի-
 տի : Սէ քէնարլարըն թախթալարը իւղէրին- 36
 տէ վէ գուշագլարը իւղէրինտէ քերուպիմլէր վէ
 տրալունլար վէ խուրմա աղամշլարը չլմուշուտու ,
 հէր պիրինին էնտամընա կէօրէ , հէմ չէփ չէվրէ
 դաթմուլարա՝ կէօրէ : ()ն տիպլէքլէրէ պէյլէ 87
 էյլէտի . հէփլինին տէօքիլլիլիլ պիլ՝ էօլլիլսի
 պիր՝ պիլլիլ պիլ իտի : Մնտէն պագըրտան օն 38
 մուլլուգ կափտը . հէր պիր մուլլուգ՝ դքրդ պաթ
 էօլլիլսիլ իլէ տօլարտը . հէր պիր մուլլուգ
 տէօրթ արշըն իտի . օն տիպլէքլէրին հէր պիրինին
 իւղէրինտէ պիր մուլլուգ վարըտը : Սէ էվին 39
 սաղ եանընտան պէշ տիպլէք՝ վէ էվին սօլ էանըն-
 տա պէշ տիպլէք գօտու . վէ էվին սաղ եանընա
 կինտօղու դարափընա նօտօսա գարշը տէնիլի
 գօտու :

Հէմ Հիլամ մուլլուգլարը վէ քիւրէքլէրի վէ 40
 լէյլէքլէրի եափտը . վէ Հիլամ իւպալըն էվի ի-

- չիւն Սէլումն փատիշահա եափտըղը հեփ իշին
 41 եափմասընը թէքմիլ էյլէտի, իքի տիրէյի վէ
 տիրէքլէրին պաշընտաքի պաշլըգլարըն իքի քիւ
 րէլէրինի՝ վէ տիրէքլէրին պաշընտա օլան պաշ
 լըգլարըն քիւրէլէրինի էօրթմէք իշին իքի շէ
 42 պէքի էօրթիւլէրի, Ս է իքի շէպէքի իշինին
 տէօրթ եիւղ նարընը քի՝ տիրէքլէրին իւզէրինտէ
 օլան պաշլըգլարըն իքի քիւրէլէրի էօրթմէք ի
 չիւն՝ հէր շէպէքի իշինտէ իքի սըրաւնար վարըտը
 43 Ս է օն տիպլիքլէրի՝ վէ տիպլիքլէրին իւզէրինտէ
 44 օն մուսըղու, Ս է պիր ստէա տէնիզէ՝ վէ տէ
 45 նիզին ալթընտա օն իքի էօքիւղիւ, Ս է դէնճէ
 րէլէրի վէ քիւրէքլէրի վէ լէյէնլէրի վէ չիրա
 մըն Սէլումն փատիշահա թապըն էվի իշին
 եափտըղը ճիւմլէ պու ափատանըգլար՝ ճըլալան
 46 մըշ պագըրտան իտի: փատիշահ պուշլարը
 լօրտանըն օվասընտա՝ պիր քիլլի մահալտէ
 Սուքթօթ իլէ Սարթանըն պէյնինտէ սէօթթիւր
 47 տիւ: Ս է Սէլումն հեփ պու գապըսըրը դարթը
 տըղ պրագտը: չիւն ղիյատէսի իլէ դայէթ չօգը
 տուլար, շէօյէքի պագըրըն դարթըսը հիսապու
 կէլմէղիտի:
 48 Իմտի Սէլումն թապ էվինին ճիւմլէ գապըս
 րընը եափտը, ալթուն մէգպահը՝ վէ իւզէրինտէ
 հուղուր էքմէքլէրի Գօնուլտն ալթուն սօֆրայը,
 49 Ս է միհրապըն էօնինտէ՝ պէշտաղընտան վէ պէշ
 սօլունտան խալիս ալթունտան շամ՝ տանլարը՝ վէ
 ալթունտան չիչէքլէրի վէ գանտիլլէրի վէ մաշու
 50 լարը, Ս է խալիս ալթունտան իպրիքլէրի վէ մօմ
 մագասլարը վէ լէյէնլէրի վէ քեասէլէրի վէ ա
 թէշ գապըսըրը՝ վէ իշ էվին Եա՛նի ա՛ղիլլէր ա՛ղի
 ղինին գափուլարընտա վէ էվին Եա՛նի հէյթէլին
 51 գափուլարընտա ալթուն քէզէլէրի: Իմտի Սէ

լոմօն փատիշահ ի ապարն եվի իշխան եափարը
հեփիլ թեքմիլ օլտու. անտէն յէլոմօն պապարը
հազիտին թագտիս եթտիյի շէյլերի՝ կիւմիւշի
վէ ալթունու վէ գապլարը կէօթիւրիւպ ի ապար ե-
վինին խազինէլէրինէ գօտու :

ՊԼՐ 8.

() Լտեմ յէլոմօն խառէլին իխթարլարընը վէ 1
սըպղլարընըն հեփ սերվերլերինի՝ խառէլ օղու-
լարընըն պաշ պապալարընը յէլոմօն փատիշահըն
եանընա խերուշալիմէ ճեմ՝ էյլէտի, քի ի ապարն
ա՛հտ սանտուղունու հազիւա շէհրինտէն՝ եանի
յիօնտան եօգարը չըգարալար : յէ ճիւմլէ խա- 2
ռաէլ ատեմլերի յէլոմօն փատիշահա՝ եէտինճի
այ օլան ի թանիմ՝ պընտա՝ պայրամտա ճեմ՝ օլ-
տուլար : յէ խառէլին ճիւմլէ իխթարլարը 3
կէլտիլէր, վէ քեահինլէր սանտուղու գալտըրտը-
լար : յէ ի ապարն սանտուղունու վէ ճեմաաթ 4
չատըրընը վէ չատըրտա օլան հեփ մուգատտես
գապլարը եօգարը չըգարտըլար . իմտի օնլարը
քեահինլէր վէ ի էիլիլէր չըգարտըլար : յէ 5
յէլոմօն փատիշահ՝ հեմօնուն եանընա ճեմ՝ օլան
խառէլին ճիւմլէ ճեմաաթը օնուն պիլէսինճէ
սանտուղուն եօնինտե օլարագ, գօյունլար վէ սը-
ղըրլար գուրպան ետէրլէր իտի, շէյլէ չօգ քի չօգ-
լուգտան սայըյա վէ հիսապա կէլմէզ իտի : յէ 6
քեահինլէր ի ապարն ա՛հտընըն սանտուղունու քեմ-
տի մահալինէ՝ եվին միհրապընա՝ ալիզլէր ալի-
զինէ՝ քերուպիմլէրին գանատլարը ալթընա կէ-
թիւրտիւլէր : () Երա քերուպիմլէր սանտուղուն 7
մահալինին իւթիւնէ գանատլարընը եպըմը չը-
րըտը, վէ քերուպիմլէր սանտուղու վէ օնուն սը-
րըգլարընը եօգարտան եօթերլէրիտի : յէ սը- 8

- ընդարձակութեամբ տրամադրելու, շեղելի սրբազանքն ուժ-
 արարելով յազատեցեալն միջոցապէս էօնիւնտէ կէօրիւ-
 նիւրէրիտի, ամմա տիշարըտան կէօրիւնմէզէրի-
 9 տի. վէ թա պուկիւնէտէք օրատա տրուար: Սան-
 առուղուն իշինտէ զայրի շէյ եօգաուր, իլլա Սնսէ-
 նին օրէպտէ օրայա գօտուղու իքի դաշ լէվհա-
 լար քի՝ Սապպ Սարաէլ օղուլլարը իլէ օնլարըն
 Սըսըր տիյարընտան չըգտրգլարընտա ա՛հտ քե-
 10 սիշմիշիտի: Ս է օլտուքի՝ քեահինլէր Սապտէ-
 սէտէն չըգընճա, Սապպ էվինի պուլութ աօլտուր-
 11 տու: Ս է պուլութուն եիւղիւնտէն քեահինլէր
 տուրուպ խըզմէթ էթմէյէ գատիր տէյիլէր իտի.
 զիրա Սապպ էվինի՝ Սապպըն ճէլալի տօլտուրմու-
 շուտու:
 12 () շէման Սէլման տէտի. Սապպ տիւմանտա
 13 սաքին օլաճագ տէտի: Սանա հագգան մէքեան
 իշիւն էվ՝ էպէտէն սաքին օլմաղա սանա մէքեան
 14 պինա էթտիմ: Սնտէն փատիշահ եիւղիւնիւ
 տէօնտէրիպ՝ Սարաէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թընը միւ-
 պարէքլէտի. Սարաէլին ճիւմլէ ճէմաա՛թը իսէ
 15 տուրույօրուտու: Սմտի օ տէտի. Սարաէլին Սը-
 լահը Սապպ միւպարէք օլսուն քի՝ աղըը իլէ պա-
 պամ Տափիտէ վա՛տ էթտիյինի էլի իլէ եերինէ
 16 կէթիրտի. չիւն տէտի. Սափմըմ Սարաէլի Սը-
 սըրտան չըգարտըղըմ կիւնտէն պէրու՝ Սարաէլին
 ճիւմլէ սըպըլլարընտան ատըմ օրատա օլմագ իշիւն
 էվ եափմաղա հիշ պիր շէհր սէշմէտիմ. ամմա
 Տափիտի՝ գափմըմ Սարաէլին իւղէրինտէ օլմագ
 17 իշիւն սէշտիմ: Ս է պապամ Տափիտին եիւրէ-
 յինէ կէլտի քի՝ Սարաէլին Սըլահը Սապպըն ա-
 18 տընա էվ պինա էտէ: Ս է Սապպ պապամ Տա-
 վիտէ տէտի. շիւն տէնին եիւրէյինէ կէլտի քի՝
 ատըմա էվ եափասըն, պուանու եիւրէյինէ կէթիրա

տիյինէ էյի էյլէտին : Լճմա էվի սէն պինա էթ-19
 մէյէճէքսին . իլլա սէնին ույլուղունտան չըգաճագ
 օղլուն՝ պէնիմ ուտըմա էվի օ պինա էտէճէք տիր :
 Վ է Լապպ սէյլէտիյի սէօղիւնիւ էտա էյլէտի .20
 վէ պէն պապամ Տափիտին եէրինէ գալգտըմ, վէ
 Լապպըն տէտիյի կիպի Խարաէլին թախթը իւզէ-
 րինտէ օթուրտում, վէ Խարաէլին Լլաճը Լապ-
 պըն ատընա էվի պինա էթտիմ : Վ է օրաւա՝21
 Լապպըն պապալարըմըզլա՝ օնլարը Վըսըր տիյա-
 րընտան չըգարտըղընտա՝ քէսիշտիյի ա՛հտըն օլ
 իշինտէ օլտուղու սանտուղա պիրմահալ թա՛յին
 էթտիմ :

Լճտէն Վէլումն Լապպ մէզպահընըն էօնիւնտէ22
 ճիւմէ Խարաէլ ճէմաաթընըն հուզուրունտա
 տուրուպ՝ էլլէրինի կէյէ տօղրու ուզաթտը , Վ է23
 տէտի . Լա Խարաէլին Լլաճը Լապպ՝ եօգարտա
 կէօքտէ վէ աշաղատա եէրտէ սէնին կիպի Լլաճ
 եօգտուր . սէն՝ հուզուրունտա թամ եիւրէք իլէ
 եիւրիւյէն գուլարընա ա՛հտ ու ինայէթ սագլար-
 սըն . Վէն գուլուն պապամ Տափիտէ վա՛տ էթ-24
 տիյինի սագլատըն . վէ աղղընլա սէյլէտիյինի՝
 պուկին օլտուղու կիպի՝ էլլինլէ եէրինէ կէթիր-
 տին : Լամի հալա եա Խարաէլին Լլաճը Լապպ՝25
 գուլուն պապամ Տափիտէ , Վէնին օղուլարըն հէ-
 ման եօլարընը սագլտըպ՝ պէնիմ հուզուրումտա
 սէն նիճէ եիւրիւտին իսէ օնլար տա հուզու-
 րումտա եիւրիւրլէրսէ , էօնիւմտէ՝ Խարաէլ թախ-
 թընըն իւզէրինտէ օթուրուր ատէմ սէնտէն էք-
 սիք օրմայաճագտըր տէյէրէք՝ սէյլէտիյինի հըֆը
 էյլէ : Վ է շիմտի եա Խարաէլին Լլաճը՝ քէրէմ26
 էյլէ՝ գուլուն պապամ Տափիտէ սէյլէտիյին սէօ-
 զիւն ա՛պիթ օլտուն . Օլորա սահիհան Լլաճը27
 եէր իւզէրինտէ սաքին օլաճագմը . իշմէ կէօքլէ-

- րէ վէ կեօքլէրին կեօքլէրինէ սըղմազսն, պու պէ-
 28 նիմ պինա եթտիյիմ եվ գանսէ գալըր: Խմտի
 պու գուլունուն նիյազնա վէ րեճաարնա նազար
 գըլ՝ եա Վլաճըմ Վապայ, քի պու գուլունուն
 պուկին սէնին հուզուրունա ա՛րղ եթտիյի ֆեր-
 29 եատընը վէ նիյազնը իշիտէսին. Վ.ի պու եվին
 իւզէրինէ կէճէ վէ կինտիւզ կեօքլէրին աչը՛գ օլա,
 շօլ մահալէ քի՝ օնուն հագգընա՝ Պէնիմ աարմ
 օրատա օլա տէտին. շէջլէքի օլ մահալտէ՝ պու
 30 գուլունուն ա՛րղ եթտիյի նիյազը իշիտէսին, Խմ
 տի պու գուլունուն վէ գավմըն Խարաէլին պու մա-
 հալտէ ա՛րղ եթտիքլէրի րեճալարընը իշիտէսին.
 պէլի՝ մէսքեանընըն մահալի օլան կեօքտէն իշի-
 տէսին, վէ իշիթտիյինտէ մաղֆիթէթ էտէսին. 31
 Պիր քիմնէ գօնշուսունա գապահաթ էտիպ՝ օնա
 եէմի՛ն եթմէ ք իշին՝ եէմին թէքլիֆ էտէրտէ, վէ
 եէմին պու եվէ սէնին մէզպահընըն էօնինէ կէ-
 32 լիքտէ, ()լտէմսէն կեօքտէն իշիտիպ՝ ա՛մէլ էյ-
 լէլէսին, վէ գուլարընա հէգըմ էտէսին. քի գա-
 պահաթընըն ճէղասընը վէրիպ՝ օնուն Եօլունու
 օնուն պազնա կէթիրէսին, վէ սատըղըն հագ-
 գընը հագգ էտիպ՝ օնա օնուն սատագաթընա՝
 33 կեօքէ էտա էտէսին: Վապմըն Խարաէլ՝ սանա
 կինահ էթտիքլէրի իշին տիւլմէնլէրինին էօ-
 նիւտէ եէնիլտիքլէրինտէ, էյէր սանա տէօնիւպ՝
 սէնին աարնա համտ էտէրլէրտէ, վէ սանա պու
 34 էվաէ նիյազ վէ րեճա էտէրլէրտէ, ()լտէմսէն
 կեօքտէն իշիտիպ՝ գավմըն Խարաէլին կինահընը
 ա՛ֆվ էտէսին, վէ օնլարը՝ պապալարընա վէրտի-
 35 յին տիյարա՝ տէօնտէրէսին: ()նլարըն սանա
 կինահ էթտիքլէրի իշին կեօք գապանըպ՝ եազ-
 մուք օլմիզսա, պու մահալտէ նիյազ էտիպ՝ աար-
 նա համտ էտէրլէրտէ, վէ օնլարը թահգիր էթտի-

յին իշխան կիւնահարունտան թեմպէ էտերլէրսէ ,
 ()լտեմ սէն կէօքստէն իշխտիպ՝ գուլլարըն վէ գավ- 36
 մըն խարաեղին կիւնահընը ա՛ֆվ էյլէյեսին , օն-
 լարա օլ եիւրիյէճէքլէրի էյի եօլու էօյրէթմէք-
 լէ . անտէն գավմընա միրաս՝ իշխան վէրտիյին սէ-
 նին եերինին իւզերինէ եաղմուր վէրէսին : Եւր- 37
 տէ գըթըզ օլուրաս , գա՛ոււն օլուրաս , սամոււմ եէլը
 եերգան՝ չէքիրկէ վէ դիւթիլ օլուրաս , եա օնլա-
 րըն տիւշմէնլէրի օնլարը տիյարլարը շէհրլէրի-
 նին պիրինտէ սըգտըգտա , հէր նէ ետրա՝ հէր նէ
 տերտ օլուրաս , Շիւմլէ գավմըն խարաեղտէն հէր 38
 ատամտան գըլընտն հէր նիյազը վէ հէր րէճայը
 հէր քէս եիւրէյինին եարասընը պիլլիպ՝ պու էվէ
 տօղու էլլէրինի ուզաթտըգտա , ()լտեմ սէն մէ- 39
 քանընըն մահալի օլան կէօքստէն իշխտիպ՝ ա՛ֆվ
 էյլէյեսին , վէ ա՛մէլ էտիպ՝ հէր քէսէ՝ օնոււ գալ-
 պինի պիլմէքլէ՝ օնոււ եօլարընա կէօրէ վէրէսին .
 զիրա աւեմ օղուլարըն եիւրէքլէրինի սէն՝ եալը-
 նըզ սէն պիլլիրսին . Թաքիմ օնլար՝ պապալարը- 40
 մըզա վէրտիյին եերին իւզերինտէ եաշատըգլարը
 ճիւմլէ կիւնլէրտէ սէնտէն գօրգալար : Վէ սէ- 41
 նին խարաէլ գավմընտան օլմայան ուզագ եէրտէն
 սէնին ատըն իշխան կէլէն եապանճը տախի՝ ()յ- 42
 րա պէօյիւք տտընը վէ գուվվէթլի էլինի վէ ու-
 զանմըշ գօլունու իշխտէճէքլէրտիր՝ կէլիպ պու
 էվտէ նիյազ էտերտէ՝ Վէն կէօքստէն սաքին օլ- 43
 տուղուն մէքքեանտան իշխտիպ՝ եապանճընըն սա-
 նա ճիւմլէ նիտա էթտիյինէ կէօրէ էյլէ . Թաքի
 եերին ճիւմլէ գավմլարը՝ գավմըն խարաէլ կիպի
 սէնտէն գօրգմա՛գ իշխան՝ սէնին ատընը պիլլէլէր ,
 հէմ պիլլէլէր քի՝ պու եափտըղըմ էվին իւզերինէ
 սէնին իսմի՛ն չաղըրլըր : Վէնին գավմըն՝ օնլարը 44
 կէօնտէրտիյին եօլտան տիւշմէնլէրի իւզերինէ

ճէնկէ չբարձրաբարնտա, վէ պու սէչտիյին շէհր-
 տէն եանա՝ վէ սէնին ատրնա պու եափտըղմ՝ էվ-
 տէն եանա Բապպա նիյազ էթտիքլէրինտէ,
 45 Եւզբտէն օնլարըն նիյազընը վէ ռէճալարընը իշի-
 46 տիպ՝ օնլարըն հագգընը հագգ էյլէյէսին: Սանա
 կիւնահ էթտիքլէրինտէ, զիրա կիւնահ էթմէզ ա-
 տէմ եօգտուր, վէ օնլարա զաղէպ էտիպ՝ օնլարը
 տիւշմէնէ թէսլիմ էթտիյինտէ, վէ օնլարը ուզագ
 եա եագըն տիւշմէն տիյարընա էսիր սիւրտիւքլէ-
 47 րինտէ, Ս է օլ էսիր օլտուգլարը տիյարտա եիւ-
 ռէքլէրի տէօնիւպ՝ թէվպէ էթտիքլէրինտէ, վէ
 էսիր օլտուգլարը տիյարտա սանա՝ Լիւնահ էթ-
 տիք վէ եարամազլըգ էթտիք՝ գապահամ իշլէ-
 48 տիք տէյէրէք՝ ռէճա էթտիքլէրինտէ, Ս է օնլա-
 րը էսիր էտէն տիւշմէնլէրինին տիյարընտա պիւ-
 թիւն եիւրէքլէրինտէն վէ պիւթիւն ճանլարըն-
 տան սանա տէօնտիւքլէրինտէ, վէ պապալարընա
 վէրտիյին քէնտիլէրին տիյարընտան եանա՝ սէչ-
 տիյին շէհրտէն եանա՝ վէ սէնին ատրնա եափտը-
 ղմ՝ էվտէն եանա սանա նիյազ էթտիքլէրինտէ,
 49 Ս էսքեանընըն մահալի օլան կէզբտէն օնլարըն
 նիյազընը վէ ռէճալարըն իշիտիպ՝ օնլարըն հագգը-
 50 նը հագգ էյլէյէսին: Ս է սէնին գաւմընըն սանա
 էթտիյի կիւնահը՝ վէ օնլարըն սանա էթտիքլէրի
 ճիւմլէ իսեանլարընը աֆվ էտէսին: վէ օնլարը
 էսիր էտէնլէրին հուզուրունտա մէրհամէթ վէրէ-
 51 սին, վէ օնլարա մէրհամէթ էտէլէր: () Իրա օն-
 լար սէնին գաւմըն վէ սէնին միրաս՝ ընտրը քի՝
 օնլարը Ս ըսըրտան՝ տէմիր ֆուրունուն իշլինտէն
 52 չըգարտըն: Խանի պու գուլունուն նիյազընա վէ
 գաւմըն Խարաէլին նիյազընա կէօզլէրին աշըգ ոլ-
 տուն, քի օնլարըն սանա հէր նիտա էթտիքլէրին-
 53 տէ օնլարը իշիտէսին: () Իրա օնլարը սէն եէրին

ձիւմէ գաւմաւարնաւն այրորտըն քի՝ սէնին միտ-
սըն օլալար, նիճէ քի՝ պապալարըմըղը Սըրը-
տան շոգարտըղընտա՝ գուլուն Սօսէնին էլի իլէ
սէոյլէփշսին, եւ Սապա Սըտհ:

Սէ օլտու քի՝ Սէլօմնն ձիւմէ պու նիյսիլը վէ 54
րէճայը Սապա աւրղ էթմէյի թէքփիլ էթտիք-
տէ, էլէրի կէոյէ սօղրու ուզանմըշ՝ տիղ չէօքտի-
յիւ մնահալտան՝ Սապալն մէզպահը էօնիւնտէն
գալգտը: Սէ տուրուպ՝ խաւալին ձիւմէ ձէմա- 55
տիլընա երէքսէք սէս իլէ խայր տուա՝ էյլէտի. վէ
տէտի. Սապա միւպարէք օլտուն, քի հէփ տէտի- 56
յինէ կէօրէ՝ գաւմը խաւալէլէ րահաթ վէրտի.
գուլու Սօսէնին տէտի իլէ սէոյլէտիյի ձիւմէ խայր
սէօզլէրինտէն՝ հիշ պիւր սէօզ եապանա տիւշմէտի:
Սըտհըմըղ Սապա պիլիմէլէ օլա, պապալարըմըղա 57
խալիյի կիպի. պիլի պրագմայտ, վէ պիլի թէրք
էթմէյէ: Վի երէքէյիմիլ օնա մէյլ էտիպ՝ օնուն 58
ձիւմէ եօլարընտա երիւյէլիմ, վէ պապալարը-
մըղա էմր էթտիյի թէնպիհէրինի վէ գանունը-
րնը վէ շէրիա թէրինի օագըտյալըմ: Սէ Սապ- 59
ալն հուզուրունտա պու րէճա էթտիյիմ՝ սէօզլէ-
րիմ՝ կէճէ վէ կիւնտիւղ Սըտհըմըղ Սապա եա-
գըն օլալար, քի կիւնտէն կիւնէ վազը՝ օլան մա-
րահաթտա՝ պու գուլունուն հագգընը վէ գաւմը
խաւալին հագգընը հագգ էյլէյէ: իւրքի եէ- 60
րին ձիւմէ գաւմէրի պիլէլէր քի՝ Սըտհ Սապա
տըր, օնտան զայրի եօգտուր: Սապի երէքէյի- 61
նիլ Սըտհըմըղ Սապա իլէ օնուն գանունըտըննա
երիւմէք վէ թէնպիհէրինի սագլամաք իլիւն
քնամիլ օլտուն, պուկիւն քի կիպի:

Սնտէն փատիշահ՝ հէմ ձիւմէ խաւալ պիլէ- 62
սիննէ Սապալն հուզուրունտա գուրպանլար քէս-
տիլէր: Սէ Սէլօմնն Սապա գուրպան էթտիյի 63

սեւամեթ գուրպանը իշխան՝ խլիրմի իբի պին սըղըր՝
 վէ եիւղ խլիրմի պին գոյուն գուրպան էյլէտի . վէ
 փատիշահ հէմ ճիւմէ Խարակէ օղուլարը՝ Բապ-
 64 պըն էվինի թագաթիս էթտիլէր : () Լիւնտէ փա-
 տիշահ՝ Բապպ էվինին էօնիւնտէ օլան հավլինին
 օրթասընը թագաթիս էյլէտի . զիրա պիւթիւնեան-
 մալարընը վէ էքմէք փէշքէշլէրինի վէ սեւամեթ-
 գուրպանլարըն եաղընը օրատա ա՛րղ էյլէտի . չին
 Բապպըն հուզուրունտաքի պազըր մէզպահ պիւ-
 թիւնեանմալարընը վէ էքմէք փէշքէշլէրինի վէ
 սեւամեթ գուրպանլարըն եաղընը քիւչիւք օլուպ
 65 սըղմաղտը : Ս է օլ զէմանտէ Սէլմօն վէ օ-
 նունլէ պիլէ ճիւմէ Խարակէ՝ պիր պէյիւք ճէ-
 մաա՛թ՝ Համաթ գափուսունտան թա Սըսը
 ըրմաղընատէք Մլահըմըզ Բապպըն հուզուրուն-
 տա եէտի կիւն վէ եէտի կիւն՝ Էա՛նի օն տէօրթ
 66 կիւն պայրամ էթտիլէր : Սէքիզինճի կիւնտէ
 գավմը սալը՝ վէրտի , վէ փատիշահախայր տուա՛
 էտիպ , Բապպըն՝ գուլու Տավիտէ վէ գավմը Խ-
 րակէ էյլէտիյի ճիւմէ էյլէքտէն էօթիւրիւ սէ-
 վինէրէք՝ վէ եիւրէքլէրի խօշանարագ՝ չատը-
 ւարընա՛ կիթտիլէր :

ՊԼՇ, 9:

- 1 Ս է օլտուքի Սէլմօն Բապպ էվինի վէ փատի-
 շահ էվինի՝ վէ Սէլմօնուն եափմաղա մէրամ
 էթտիլի հէր արղուլատըղընը եափըպ թէքմիլ
- 2 էտինճէ , Բապպ Սէլմօնա՝ օնա Լիպէօնտա
- 3 կէօրիւնտիւյիւ կիպի՝ թէքրար կէօրիւնտիւ . Ս է
 Բապպ օնա տէտի . Հուզուրումտա ա՛րղ էթտի-
 յին նիյաղընը վէ ըէճանը իշիթտիմ . պու պինա
 էթտիլին էվի՛ ատըմը էպէտան օրայա գօմադի-
 չիւն՝ թագաթիս էյլէտիմ . վէ կէօղլէրիմ հէմ

երկրէյիմ տայիմա օրատա օլաճագարը : Ա է 4
 սէն էյեր պէնիմ հուզուրումտա՝ պապան Տափե-
 տին երկրիտիյիւ կիպի՝ սանա ճիւմլէ էմր էթ-
 տիյիմէ կէօրէ ա՛մէլ էտերէք քեամիլ վէ տօղ-
 րու երկրէք իլէ երկրիյիւպ՝ գանունլարըմը վէ-
 շերիա՛թլէրիմի՝ սագլարսան, ()լտէմ փատի- 5
 շահլըղընըն թախթընը Խարաէլին իւղէրինտէ՝
 պապան Տափիտէ սէյլէյիպ՝ Խարաէլին թախթը
 իւղէրինտէ սէնտէն ատէմ էքսիք օլմայաճագ-
 տըր տէտիյիմ կիպի՝ էպէտէն ս՝ապիթ էտէճէ-
 յիմ : Այէր սիղ եա օղուլարընըզ՝ պիր վէճ՝ 6
 լէ պանա թապի՝ օլմագտան տէօնէրսէնիզ , վէ
 էօնիւնիւղէ գօտուղում էմրլէրիմի ձէ գանունլա-
 րըմը սագլամաճսանըզ , վէ վարըպ զայրի ալլահ-
 լարա իպատէթ էտէր տէ՝ օնլարա սէճտէ գըլըպ-
 սանըզ , ()զէման Խարաէլի՝ օնլարա վէրտիյիմ 7
 եերին երկրիւ իւղէրինտէն քէսէճէյիմ , վէ ա-
 տըմ իշիւն պու թագտիս էթտիյիմ էվի հուզու-
 րումտան պրաղաճաղըմ . վէ Խարաէլ ճիւմլէ
 գաւմլարտա՝ մէս՝էլ վէ մաս՝ալ օլաճագ : Ա է 8
 պու ալա օլան էվին հագգընա՝ հէր եանընտան
 կէչէն թա՛ճիւպ գալաճագ , վէ ըսըգ չալըպ տէյէ-
 ճէք . Բապպ նի՛չիւն պու տիյարա վէ պու էվէ
 պէյլէ էյլէտի : Ա է տէյէլէր . Պապալարընը 9
 Ա)ըսըր տիյարընտան չըգարան քէնտիլէրին Ալա-
 հը Բապպը թէրք էտիպ՝ զպտի ալլահլարա եա-
 փըշտըգլարը՝ իշիւն , վէ օնլարա սէճտէ գըլըպ՝
 իպատէթ էթտիլէրի իշիւն . Բապպ օնլարըն իւ-
 ղէրինէ՝ օնոն իշիւն հէփ պու պէլալարը կէթի-
 տի :

Ա է օլտուքի Ա)էրմեն իքի էվի՝ Բապպ էվինի 10
 վէ փատիշահ էվինի եափտըղընըն իյիրմինճի
 եղըն սօնունտա , Ա)ուր փատիշահը շիրամ 11

- Սէլամօնա երգ աղաճլարը վէ չամ աղաճլարը վէ
ալթուն իլէ՝ օնուն հէր միւրատը իւզըն՝ եարտըմ՝
էթմէքլէ, Սէլամօն փատիշահ տախի Հիրամա օ
զէման կալիլ տիյարընտա գըրգ շէհր վէրտի:
- 12 Ս է Հիրամ Սուրտան չըգտը քի՝ Սէլամօնուն
օնա վէրտիյի շէհրլերի կէօրէ վէ օնուն կէօզլէ-
- 13 րինտէ խօշ կէօրիւնմէտիլէր: Ս է տէտի . Սէ
պուպանա վէրտիյին շէհրլեր՝ եա՝ գարընտաշըմ.
վէ օնլարըն ատընա Վապուլ տիյարը գօտու,
- 14 Թա պուկիւնէտէք: Ս է Հիրամ՝ փատիշահ
եիւզ իյիրմի գանդար ալթուն կէօնտէրտի:
- 15 Ս է Սէլամօն փատիշահըն՝ Բապպ էվինի վէ
քէնտի էվինի վէ Սիլլու վէ Լէրուշալիմին հի-
սարընը՝ վէ Հասօրու վէ Սէկիտտոյու վէ Կէզէ-
րի եափմագ իչին սալարը սալընըն սէպէպի
- 16 պուտուր: Սըսըր փատիշահը Վիրաօն չըգըպ՝
Կէզերի ալտը, վէ օնու աթէշէ եագտը վէ շէհր-
տէ սպքին օլան Վանաանլըլարը Էօլտիւրիւպ՝ օ-
նու գըզը Սէլամօնուն գարըսընա ճէհէլ վէրտի:
- 17 Ս է Սէլամօն Կէզերի պինա էյլէտի՝ վէ աշաղա-
- 18 քի Պէյթօրօնու, Ս է Պաալթըմ վէ խատմօ-
- 19 րու շէօլտէ օ տիյարտա, Ս է Սէլամօնուն օլան
ճիւմլէ համպար շէհրլերինի՝ վէ ա՛րապալարըն
շէհրլերինի վէ աթլըլարըն շէհրլերինի՝ վէ Սէլո-
մօնուն Լէրուշալիմտէ վէ Խպնանտա վէ փատի-
շահլըղընըն ճիւմլէ տիյարընտա եափմաղա արզու
- 20 Էթտիյի արզուսունու: Խարաէլ օղուլարընտան
օլմայըպ՝ Լմօրիլէրտէն վէ Հիթիլէրտէն վէ Վի-
րիզիլէրտէն վէ Հիվիլէրտէն վէ Լէպուսիլէրտէն
- 21 գալան ճիւմլէ գազմա՝ Խարաէլ օղուլարըն պիլ-
քիւլլիյէ հէլաք էտէմէտիքլէրի օնլարտան սօնկրա
տիյարտա գալան օնլարըն օղուլարընա՝ Սէլամօն
օնլարա գուլ խարաճը սալտը, Թա՝ պու կիւնէ-

տէք: Եւ իմա յէլամօն խորակէլ օղուլարընտան 22 քէօլէ էյլէմէտի, իլլա օնլար ճէնկ ատէմլէրի վէ սնուն խըզմէթքեարլարը վէ սէրվէրլէրի վէ սէր- տարլարը՝ վէ արապալարընըն հէմ աթլըլարընըն սէրվէրլէրի իտի: Սէլամօնուն իշի իւզէրինտէ 23 միւթէմէտ պաշլար օնլար իտի, իշտէ իշլէյէն պավմըն իւզէրինտէ զապիգլիք էտէնլէր պէշ եիւզ էլլի. քիշի: Իմտի Յիւրաօնուն գըզը Տապիտ շէհ- րինտէն օնա պինա էթտիլի էվիլնէ չըգտը: Սիլ- լըյու օ զէման եափտը: Սէլամօն էրլտա 25 իւշ տէֆ'ա՝ Բապպա եափտըղը մէզպահըն իւզէ- րինտէ պիւթիւնեանմալար վէ սէլամէթ գուրպան- լարը սոմաարըտը, վէ Բապպըն էօնիւնտէ օլան մէզպահըն իւզէրինտէ սյուխոնը եաքարըտը: Իմ- տի էվիլ թէքմիլ էյլէտի:

Եւ տէն յէլամօն փատիշահ՝ Իստամ տիյարըն 26 տա գըզըլ տէնիզին եալսընտա յէլթիուն եա- նընտա օլան յսեօնկէպէրտէ կէմի՝ եափտը: Սէլ 27 շիրամ՝ յէլամօնուն գուլարը իլէ պէրապէր տէ- նիզ էհվալինի պիլէն քէնտի գուլարը կէմիճիլէ- րի՝ օ կէմի իլէ կէօնտէրտի: Իմտի օնլար () ֆի- 28 րէ վարտըլար, վէ օրատան տէօրթ եիւզ իյիրմի գանդար ալթուն ալըպ՝ յէլամօն փատիշահա կէօթիւրտիլէր:

ՊԵՐՇ 10:

Սէլ է կէպա մէլիքէսի՝ Բապպըն ատըր խուսու- 1 սունտա՝ յէլամօնուն խապէրինի իշիթտի, վէ մէ- սէլէր իլէ օնու սընամաղա կէլտի: Իմտի օ՝ Լէ- 2 քոշալիմէ զայէթ աղըր գուվվէթլէ՝ վէ պահար- լար վէ զայէթ չօգ ալթունլէ վէ գըյմէթլի դաշ- լարըա եիւքլու տէվէլէր իլէ կէլտի. վէ յէլամօնու վարըպ՝ օնա հէֆ եիւրէյինտէ օլանը սէյլէտի:

- 3 Ս է Սէլմոնն օնա՝ ձիւմէ սիւալէրինի պէյան
էյլէտի . հիչ պիր շէյ փատիշահտան կիզլի օլ-
- 4 մատը , քի օնա պէյան էթմէյէ : Ս է Շէպա
մէլիքէսի Սէլմոնն ձիւմէ իլմինի վէ եափտը-
- 5 զը էվի՝ Ս է սօֆրասընըն դաամլարընը վէ գուլ-
լարընըն մէճլիսինի վէ խըզմէթքեարլարընըն տու-
րուշունու վէ օնլարըն լիպասլարընը վէ օնուն
գատէհքեարլարընը վէ իապպըն էվինէ չըգտը-
- 6 զը նէրաիպանլարընը կէօրիւնձէ , օնաա սարթըգ
ճան գալմատը : Ս է փատիշահտէտի . Սէնին
էհվալին խուսուսունտա վէ իլմինին խուսուսուն-
տա՝ տիյարըմտտ իշիթտիյիմ սէօզ կէրչէք իմիշ :
- 7 Պէն իսէ օ սէօզէրէ ինանմատըմ , թա կէլիպ՝
քէնտի կէօլէրիմլէ կէօրիւնձէյէտէք , ամմա իշ-
թէ պանա եարըսը խապէր վէրիլմէմիշտիր . սէ-
նին իլմին վէ զանիմէթին իշիթտիյիմտէն զիյա-
- 8 տէ տիր : Սէ մութլու սէնին աւաամլարընա՝ նէ՝
մութլու սէնին պու գուլլարընա՝ քի՝ տայլիմա սէ-
նին էօնիւնտէ տուրուպ՝ սէնին իլմինի տինկլէր-
- 9 լէր : Սլաշըն իապպ միւպարէք օլուն , քի
սէնտէն ըազի օլուպ՝ սէնի խարաէլին թախթը՝ իւ-
զէրինէ գօտու . վէ իապպ խարաէլի էպէտէն սէվ-
տիյի իշին՝ սէնի փատիշահտանսպ էթտի , քի շէ-
- 10 թիաթ վէ սատապաթ էյլէյէսին : Ստէն փու-
տիշահտ եիւզ իյիրմի գանդար ալթուն՝ վէ զա-
յէթ չօգ պահար՝ վէ գըյմէթլի դաշար վէրտի .
Շէպա մէլիքէսինին Սէլմոնն փատիշահտ պու
վէրաիյի պահարլարըն չօգլուզու կիպի՝ արթըգ
- 11 կէլմէտի : Ս է շիրամըն () ֆիրտէն ալթունու
կէթիրէն կէմիտի տախի՝ () ֆիրտէն զայէթ չօգ
ալմուկիմ աղաճլարը վէ գըյմէթլի դաշար կէ-
- 12 թիրտի : Ս է փատիշահտ ալմուկիմ աղաճընտան
իապպըն էվինէ վէ փատիշահտ էվինէ փարմուգ-

ըզլար՝ վէ մուզիգարլարա դանդուրլար վէ սան-
թուրլար եափտը. պէջլէ ալմուկիմ ազաճը հիշ
կէլմէտի, վէ կէօրինմէտի թա՛ պուկիւնէտէք:
Ա՛ է Ալլամոն փատիշա՛հ Շէպա մէլիքէսինէ՛ 13
նուն դալապ էթտիյի հէր իսթէտիյինի վէրտի,
Ալլամոն փատիշա՛հ օնա քէնտի էլինտէն կէլէնի
վէրտիյինտէն մա՛տա . անտէն օ՛ գուլարը իլէ
պէրապէր տէօնիւպ՝ քէնտի տիյարլնա՛ կիթտի:

Ա՛ է Ալլամոնա պիր երլտա կէլէն ալթունուն 14
դարթըսը՝ ալթը հիւզ ալթմըշ ալթը գանգաթ
ալթուն իտի, Լ՛հղու ա՛գա էտէնլերտէն վէ 15
թիւճճարլարտան վէ Լ՛րապիսթան փատիշա՛հա-
րլնտան վէ տիյարլն պէյլէրինտէն ալլը զընգոտն
մա՛տա: Ա՛ է Ալլամոն փատիշա՛հ չէքիճլէնմիշ 16
ալթունտան իքի եհիւզ գալգան եափտը. հէր պիր
գալգանա ալթը եհիւզ իլն՝ Գալ ալթուն խարճ
էթտի. շէքիճլէնմիշ ալթունտան իւշ եհիւզ 17
գալգան տա՛հա Էափը . քի հէր պիր գալգանա իւշ
եհիւզ իլն՝ Գալ ալթուն խարճ էթտի. վէ փատի-
շա՛հ օնլարը՝ Ա՛ իպնան օրմանլնլն էվինէ գօտու:
Շէմ փատիշա՛հ Ֆիլաիշիտէն պիր պէջյիք 18
թախթ եափտը, վէ օնու խալիս ալթունլա գափ-
լատը: Թախթըն ալթը պասամագլարը՝ վարը- 19
տը, վէ թախթըն թէփէսի արտընտան եուվար-
լագ իտի. վէ օթուրաճագ եէրինտէ պիր եանտան
վէ օ պիր եանտան ապլագլարը վարըտը. վէ տա-
յագլարըն եանլնտա իքի արսլան տուրուրուտու:
Շէմ օրատա ալթը պասամագլարըն իւլէրինտէ՛ 20
պիր եանտան վէ օպիր եանտան՝ օն իքի արսլան
տուրուրուտու. հիւ պիր փատիշա՛հը գատ ալու-
նուն կիպի եափըլմամըշտը: Ա՛ է Ալլամոն փա- 21
տիշա՛հն ճիւմլէ իւքի գապլարը ալթուն իտի, վէ
Ա՛ իպնան օրմանլնլն էվին հէփ գապլարը խալիս

- ալթունտան իտի . կիւմիւշտէն եօղուտու . քի օ՝
 22 Սէլմօնուն կիւնլէրինտէ՝ հիշ պիր շէյէ սայրւ-
 22 մագըտը : Օ իրա շիրամըն կէմիսի իլէ պերա-
 պէր տէնիզտէ փատիշահըն թարշիշ կէմիսի վա-
 րուր . թարշիշ կէմիսի իւշ երտա պիր քերրէ՝
 ալթուն վէ կիւմիւշ վէ ֆիլտիշի իլէ վէ մնյմուն-
 23 լարուա վէ գաուսլարուա եիւքլիւ կէլիրիտի : Ս է
 Սէլմօն փատիշահ զէնկինլիքտէ վէ իլմտէ եէ-
 րին հէփ փատիշահլարընտան պէյիւք օլտու :
 24 Ս է ճիւմլէ եէր Սէլմօնուն տիտարընը՝ արարը-
 տը , քի լըսհըն՝ օնուն եիւրէյինէ վէրտիյի իլ-
 25 փնի իշիտէլէր : Ս է օնլարտան հէր քէս քէն-
 տի փէշքէշինի՝ կիւմիւշ գապլար վէ ալթուն
 գապլար վէ էս՝ վապլար վէ սիլահլար վէ պա-
 հարլար՝ աթլար վէ գաթըրլար՝ երլ պէ երլ վա-
 26 ճիպ օլանը կէթիրիլէր իտի : Իմոի Սէլմօն
 ա՛րապալար վէ աթլըլար ճէմ՝ էյլէտի , վէ օնուն
 պին տէօթթ եիւզ ա՛րապասը վէ օն իքի պին աթ-
 լըսը՝ օլտու . պունլարը՝ ա՛րապա շէհրլէրինտէ վէ
 փատիշահ իլէ Լէրուշալիմտէ գօնտուրմուշու-
 27 տու : Ս է փատիշահ Լէրուշալիմտէ՝ չօգլուգ-
 տան՝ կիւմիւշիւ դաշլար կիպի գօտու , վէ երզ ա-
 զաճլարընը սահրատա քի ճիւմլէ՝ զ ազաճլարը
 28 կիպի գօտու . շէմ Սէլմօնա Սըսըրտան աթ-
 լար չըգարըլըրտը . փատիշահըն պիր պէօլիւք
 թիւճճարլարը քէսիլմիշ պէհա իլէ աթլար հէր-
 29 կէլէսի սաթուն ալըրլարտը : Ս է Սըսըրտան
 տիշարը պիր ա՛րապա չըգըպ՝ աթթը եիւզ գըդա՝
 կիւմիւշ իլէ՝ վէ պիր աթ եիւզ էլլի կիւմիւշիլէ
 եօգարը՝ կէլիր իտի . վէ շիթիլէրին ճիւմլէ փա-
 տիշահլարը հէմ լըսհըն հէփ փատիշահլարը
 իշին տաթի՝ օնլարըն վաօրդասը իլէ եյլէ չըգա-
 րըթլարտը :

ՊԵՐ, 11:

Սէ Սէլամօն փատիշահ՝ Պիրասնուն գրգընտան 1
 մանտա՝ չօգ եապանձը գարըլար՝ էա՛նի Սնապի-
 լէր՝ Մմննիլէր՝ Լստմիլէր՝ Սիտօնիլէր՝ վէ Զի-
 թի գարըլար սէվտի. Ըօլ գաիֆէլէրտէն քի՝ 2
 օնլարըն հագգընա Բապպ Խարաէլ օղուլլարընա,
 (Նլարա վարմայասըզ, վէ օնլար սիղէ վարմա-
 յալար, քի եիւրէքլէրինիզի օնլարըն ալլահլարը
 արտընձա սափըթմայալար տէմիշտիր. Սէլամօն
 սէվիլի իլէ օնլարա՝ եափըշտը: Սէ օնուն եէ- 3
 տի եիւզ խասս գարըսը՝ վէ իւշ եիւզ օտաըղը՝
 վարըտը. վէ գարըլարը օնուն եիւրէյինի սա-
 փըթտըլար: Սէ օլտուքի Սէլամօն իխթիարըղը՝ 4
 զէմանընտա՝ գարըլարը օնուն եիւրէյինի եատ
 ալլահլար արտընձա սափըթտըլար, վէ օնուն եիւ-
 րէյի՝ Մլահը Բապպըն պիլէսինձէ քեափի՝ պա-
 պտսը Տափիտին եիւրէյի կիպի՝ տէյիլ խտի: Սէ 5
 Սէլամօն՝ Սիտօնիլէրին ալլահը Մթարօթուն
 արտընձա՝ վէ Մմննիլէրին մէքրուհաթը Սիլ-
 քօմուն արտընձա կիթտի: Սէ Սէլամօն Բապ- 6
 պըն նազարընտա քէօթիւլիք էյլէտի. վէ Բապ-
 պըն արտընձա թէմամէն՝ պոպտսը Տափիտ կիպի
 վարմատը: (Ն զէման Սէլամօն Սնապիլէրին 7
 մէքրուհաթը Խէմօշա՝ Լէրուշալիմին գարշը-
 սընտաքի տաղտա պիր թէփէփուլթաանէօի եափ-
 տը, հէմ Մմնն օղուլլարընըն մէքրուհաթը Սն-
 լէիսէ տախի: Զէմ քէնտի ալլահլարընա պուխուր 8
 եապան վէ գուրպան քէսէն ճիւմլէ եապանձը գա-
 րըլարը իչիւն տախի պէջլէ էյլէտի: Խանի 9
 Բապպ Սէլամօնուն իւզէրինէ՝ օնա իքի տէֆա՝
 կէօրիւնէն Խարաէլին Մլահը Բապպտան օնուն
 եիւրէյի սափտըղը իչիւն՝ զաշապէ կէլտի: Չիւն 10

- օնա՝ պոլ խոստուտա թէնպիհ էթմիշ իտի , քի
 զպրի ալլահլարըն արտընճա վարմայա . ամմա օ՝
- 11 Բապպըն թէնպիհ էթտիյինի սագլամատը : Խմ-
 տի Բապպ Սէլամօնա տէտի . Չիւն պու սէնտէ
 վագը՝ օլտու , վէ պէնիմ ա՛հտըմը վէ թէնպիհ
 էթտիյիմ գանոնլարըմը սագլամատըն , փատի-
 շահլըղընը սէնտէն էլպէթթէ երրթըպ՝ օնու գու-
- 12 Լունա վէրէճէյիմ : Լ՛մմա պապան Տավիտին
 խաղըր իչիւն՝ պունու սէնին կիւնլէրինտէ էթ-
 մէմ . օնու սէնին օղլունոն էլինտէն երրթաճա-
- 13 Ղըմ : Լ՛նճագ պիւթիւն փատիշահլըղը երրթա-
 մոյաճաղըմ . գուլում Տավիտին խաղըր իչիւն վէ
 սէչտիյիմ Լօերուշալիմ իչիւն՝ սէնին օղլունա
 պիր սըպգ վէրէճէյիմ :
- 14 Խմտի Բապպ Սէլամօնա պիր խասիմ գալտըր-
 տը , եանի Լատոմ փատիշահլընըն զիւրրիյէթին-
- 15 տէն օլան Լատոմլու Հատատը : () Իրա օլտու
 քի՝ Տավիտ Լատոմտա իքէն , Լօապ սերա՛սքեր
 մագթուլէրի կէօմմէյէ չըգտըղը՝ վէ Լատոմտա
- 16 Ճիւմլէ էրքէքլէրի էօլտիւրտիյիւ գէման , Չիւն
 Լօապ ճիւմլէ Լսրաէլ իլէթա Լատոմուն ճիւմլէ
 էրքէյինի գըրընճէյէտէք՝ օրատա ալթը պ օ-
- 17 Թուրտու . () Լտէմ Հատատ քէնտիսի՝ պիլէ-
 սինճէ պապասընըն գուլլարընտան պագը՝ Լատ-
 մի քիմսէլէր իլէ Սըսըրա վարմագ իչիւն գաչտը .
- 18 վէ Հատատ Կահա քիւչիւք չօճուգ իտի : Խմտի
 օնլար Սիտիանտան գալգըպ՝ Վարանա վարտը-
 լար , վէ Վարանտան պիլէլէրինճէ աաէմլէր ալըպ՝
 Սըսըրա՝ Սըսըր փատիշահլը Վիրաօնա վարտը-
 լար . վէ օ՝ օնա էվ վէրտի , հէմ օնա մաա՛շ Թա-
- 19 յին էթտի , վէ օնա եէր վէրտի : Ս է Հատատ
 Վիրաօնուն նաղարընտա զպլէթլէ լուդֆ պուլ-
 տու . վէ օնա՝ քէնտի գարըսընըն գըզ գարընտա-

շննը՝ խաճփենէս մէլիքէնին գրգարընտաշընը
գարը՝ վերտի: Ս է խաճփենէսին գրգարըն- 20
տաշը օնա՝ օղլու իէնուպաթը՝ տօղուրտու, վէ
խաճփենէս օնու Վիրաօնուն էվինտէ պէսլէտի.
վէ իէնուպաթ՝ Վիրաօնուն էվինտէ Վիրաօնուն
օղուլարը՝ արասընտա իտի: Ս է Հատատ՝ Տա- 21
վիտին պապալարը իլէ ույուտուղունու հէմ սէ-
րապէր Եօապըն էօլտիւյիւնիւ Սըսըրտա իշի-
տինճէ, հատատ Վիրաօնա տէտի. Պէնի սալը՝
վէր, քի իշթէ տիյարըմա կիտէյիմ: Ս է Վի- 22
րաօն օնա տէտի. Եանըմտա նէն էքսիք, քի
տիյարընա վարմաղա արարսըն. վէ օ տէտի. Հի,
ամմա պէնի էլպէթթէ սալը՝ վէր:

Պունտան մա՛տա Լըլա՛ օնա՝ էփէնտիսի Ս- 23
պա փատիշահը Հատատէ գէրտէն գաչան Լը-
նատա օղլու իիզօնու խասիմ գալտըրտը: Չին 24
օ՝ նանընա տտէմլէր ճէմ՝ էտիպ՝ պէօլիւքպաշը
օլտու. վէ Տավիտ օնլարը պօզմազըլա, Տրմըշգա
կիտիպ՝ օնտա սաքին օլտուլար, վէ Տրմըշգա
սալգանաթ սիւրտիւլէր: Իմտի օ՝ Սէլօմօնուն 25
ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Խարաէլէ՝ Հատատըն պէլա-
սընտան մա՛տա՝ խասիմ իտի. վէ Լըրամըն իւզէ-
րինէ փատիշահըգ սիւրիւպ՝ Խարաէլտէն իքրահ
էտէրիտի:

Ս է Սէլօմօնուն պիր գուլու՝ Սէրուա՝ իսմին- 26
տէ պիր տուլ գարընըն օղլու՝ Սէրէտատան Եփ-
րաթը՝ Եէպագ օղլու Եէրօպօսա՛մ տախի փատի-
շահա էլ գալտըրտը: Ս է փատիշահա էլ գալ- 27
տըրմասընըն սէպէպի պու իտի. Սէլօմօն Սիլ-
յու պինա էյլէտիյինտէ՝ վէ պապասը Տավիտ
շէհրինին երգըգ եերինի գափատըղընաա, Եէ- 28
րօպօսա՛մ կիւճիւ գուլվէթլի տտէմ իտի. վէ Սէ-
լօմօն՝ օ էյիթին իշկիւզար օլտուզունու կէօրին-

- 29 ձեռնապ էլլէտի : Ս է օլտուքի՝ օլ զէմանտէ Լէ-
 րօպօս՝մ Լէրուշալիմտէն չըգար՝, վէ օնու եօլ-
 տա Շ իլօնի Լ՛Տիա փէյղամպէր պուլտու, օ իսէ
 պիր եէնի գաֆթան կէյինմիշ իտի, վէ գրրտա ի-
 30 քիսի եալընըզ իտիլէր : Ս է Լ՛Տիա օնուն իւզէ-
 րինտէ օլան եէնի գաֆթանա եափըշըպ՝ օնու օն
 31 իքի փարչայա՝ երըթտը : Ս է Լէրօպօս՝մա տէ-
 տի . Վէնտինէ օն փարչա՝ ալ . զիրա Լարաէլին
 Լ՛լլահը Լ՛ապպ պէօյլէ տէր . Իշթէ Սէլմօնուն
 էլինտէն փատիշահըլը երըթաճաղըմ, վէ սանա
 32 օն սըպղը՝ վէրէճէյիմ : Ս է գուլում Տափիտին
 խաղըր իչին Տէմ Լարաէլին ձիւմլէ սըպղարըն-
 տան սէչտիյիմ Լէրուշալիմ շէհրի իչին՝ պիր
 33 սըպղ օնուն օլա : Չին պէնի թէրք էթտիլէր,
 վէ Սիտօնիլէրին ալլահը Լ՛շթարօթա վէ Սնա-
 պիլէրին ալլահը Լուճա վէ Լ՛մօն օղուլաբըն
 ալլահը Սիլքօմա իպատէթ էթտիլէր, վէ պէ-
 նիմ եօլարըմտա եիւրիւմէտիլէր, քի պապասը
 Տափիտ կիպի՝ նազարըմտա տօղրու օլանը վէ գա-
 նունլարըմը վէ շէրիա՝թլէրիմի իճրա՝ էտէլէր :
 34 Լ՛մմա օնուն էլինտէն պիւթիւն փատիշահըլը ալ-
 մայսաճաղըմ . իլա օնու՝ էօ՝մրինին ձիւմլէ կիւն-
 լէրինտէ սուլուն պրաղաճաղըմ, թէնպի՛ճլէրիմի
 վէ գանունլարըմը սագլայան՝ սէչտիյիմ գուլում
 35 Տափիտին խաղըր իչին : Լ՛մմա օնուն օղու է-
 լինտէն փատիշահըլը ալըպ՝ սանա օն սըպղը՝ վէ-
 36 րէճէյիմ : Ս է ատըմը օրայա գօմագ իչին . քէն-
 տիմէ սէչտիյիմ Լէրուշալիմ շէհրինտէ հուզու-
 րումտա տայիմա գուլում Տափիտ պիր չիրաղ
 օլմագ իչին՝ օնուն օղունա պիր սըպղ վէրէճէ-
 37 յիմ : Ս է սէնի ալաճաղըմ, վէ ճանընըն Տէփ
 արգուտունա կէօրէ փատիշահըլը Խիւրիւպ՝ Լարա-

էլին իւզերինէ փատիշահ օլաճագարն : 11 է 38
լաքի՝ էյեր սանա ճիւմլէ էմր էթտիլիմէ իղանթ
էտէրսէն , վէ եօլարըմտա եիւրիւլապ՝ Տափիս
գուլում էթտիլի կիպի՝ գանունլարըմը վէ թէն-
պիճէրիմի սագլայարագ նազարըմտա տօղրու օ-
լանը էտէրսէն , օլտէմ պէն սէնինլէ օլուպ՝ Տա-
փիսէ եափտըղըմ կիպի սանա էմին էվ եափա-
ճաղըմ . վէ Խարաէլի սանա վէրէճէյիմ : 11 է 39
պունտան էօթիւրիւ Տափիսին զիւրիլէթինէ ճէ-
ֆա՝ էտէճէյիմ . Լաքին տայիմա տէյիլ : 11 է 40
լոմօն Լէրօպօմըմ էօլտիւրմէյէ արատը . վէ Լէ-
րօպօմ՝ գալգըպ 11ըսըրա՝ 11ըսըր փատիշահը
Շ իշագա՝ գաշտը , վէ թա 11էլոմօն էօլիւնճէյէ-
տէք 11ըսըրտա գալտը :

Իմտի 11էլոմօնուն պագը Տիքեպէթի՝ վէ օնուն 41
հէփ էթտիլէրի՝ հէմ օնուն իլմի՝ 11էլոմօն Տիք-
եպէթինին քիթապընտա եազըլը տէյիլլէրմի :
11 է 11էլոմօնուն Լէրուշալիմտէ ճիւմլէ Խարաէ . 42
լին իւզերինտէ փատիշահըգ սիւրտիւլիւ կիւնլէր՝
գըրգ երլ օլտու : Ընտէն 11էլոմօն պապալարը- 43
յըլա ուլուտու , վէ պապասը Տափիսին շէհրին-
տէ կէօմիւլտիւ . վէ օնուն օղու Ըհօպօմ՝ օնուն
եէրինէ փատիշահ օլտու :

ԳԼՇ 12 :

11 է Ըհօպօմ՝ Շ էիէմէ կիթտի . զիրա ճիւմլէ 1
Խարաէլ օնու փատիշահ էթմէյէ Շ էիէմէ՝ վար-
մըշտը : 11 է օլտուքի՝ 11էլոմօն փատիշահըն 2
եիւզիւնտէն գաշըպ 11ըսըրտա օլան՝ Լէպագ օղ-
լու Լէրօպօմ՝ իշտինճէ , Լէրօպօմ՝ 11ըսըր-
տա օթուրտու , 11 է կէօնտէրիպ օնու չաղըր- 3
տըլար . վէ Լէրօպօմ՝ հէմ Խարաէլին ճիւմլէ
ճէմաթը կէլտիլէր , վէ Ըհօպօմ՝ մա սէջլէյիպ

- 4 տէտիլէր . Պապան պօյունտուրուզումուզու
սերթլէթտի, իմտի սէն հալա պապանըն սերթ
գուլլուղումու վէ իւզէրիմիղէ գօտուղու աղըր
պօյունտուրուղու հաֆիֆլէթ, վէ սանա գուլլուգ
5 էտէլիմ : Վէ օ՛նլարա տէտի . Վէ կիւնէ գա-
տար կիտին, անտէն պանա տէօնիւն . վէ գաւմ
6 կիթտի : Սմտի ի՛հհօպօա՛մ փատիշահ՝ տահա
պապասը Վէլօմօն սա՛ղ իքէն օնուն հուզուրուն-
տա տուրան իթիարլարա տանըշուպ տէտի . Վիզ
պանա պու գաւմա նի՛ճէ ճէվապ վէրէյիմ նա-
7 սիհաթ էտէրսիզ : Վէ օնա սէյլէյիպ տէտի-
լէր . Վյէր սէն պուկիւն պու գաւմա գուլ օլուպ՝
օնլարա խրզմէթ էտէրսէն, վէ օնլարա էյիսէօզ-
լէր սէյլէյերէք ճէվապ վէրիւսէն, օլտէմ օնլար
8 սանա ճէմի՝ կիւնլէրտէ գուլլար օլուր : Վ՛մա
օ՛ իթիարլարըն օնա վէրտիյի նասիհաթը թէլք
էտիպ՝ օնուն էօնիւնտէ տուրան քէնտիսի իլէ պի-
9 լէ պէյիյէն կէնճլէրէ տանըշտը : Վէ օնլա-
րա տէտի . Վիզ նէ էյիլէթ վէրիւսինիզ , քի պու
պանա սէյլէյիպ՝ Պապանըն իւզէրիմիղէ գօտու-
ղու պօյունտուրուղու հաֆիֆլէթ տէյէն գաւմա՝
10 ճէվապ տէօնտէրէլիմ : Վէ պիլէսինճէ պէյիւ-
յէն կէնճլէր օնա սէյլէյիպ տէտիլէր . Պու սանա
սէյլէյիպ՝ Պապան պօյունտուրուղումուզու ա-
ղըրլաթտը , վէ սէն իւզէրիմիղտէն հաֆիֆլէթ
տէյէն գաւմա պէյլէ սէյլէյիպ՝ օնլարա պէյլէ
տէյէսին . Պէնիմ սըրչա փարմաղմ պապամըն
11 պէլնտէն գալը՝նարը : Սմտի հալա պապամսիզէ
աղըր պօյունտուրուգ եիւքլէթմիշտիւր, պէն իսէ՝
պօյունտուրուղումուզա զամմ էտէճէյիմ . պա-
պամ սիզի գըրպաճլար իլէ թէտիպ էթմիշտիւր ,
ամմա պէն սիզի ա՛գրէպլէր իլէ թէտիպ էտէճէ-
12 յիմ : Սմտի լա՛րօպօա՛մ հէմ ճիւմլէ գաւմա՝ փա-

տիշահըն սեզյլէյիպ , Իւչիւնճիւ կիւնտէ պանն
կերի կէլին տէտիլի կիպի՝ իւչիւնճիւ կիւնտէ Բե-
հօպօսմա կէլտիլէր : Ա է փատիշահ գազմա 13
սէրթ ճէվապ վէրաի , վէ իիթիարլարըն օնա վէր-
տիլէրի նասիհաթը թէրք էյլէտի : Խմտի օնրա- 14
րա՝ կէնճլէրին նասիհաթընա կէօրէ սեզյլէյիպ
տէտի . Պապամ սիզին պոյունտուրուլունուզու
սղըրլաթմըշարը , պէն տախի պոյունտուրուզու-
նուզազամմ էտէճէյիմ . պապամ սիզի գրքպաճ-
լար իլէ թէտիպ էթմիշտի , ամմա պէն սիզի աճ-
րէպլէր իլէ թէտիպ էտէճէյիմ : Ա է փատիշահ 15
գազմը տինկլէմէտի . չիւն պու իշ Բապպաան օլ-
տու , քի Բապպա Ը իլօնի Լ՝հիա փէյլաճպէրին
վասիդասի իլէ՝ Լէպադ օղու Լէրօպօսմա սեզ-
լէտիլի սէօզիւնիւ սապիթ էտէ : Ա է Խարաէլին 16
ճիւմլէսի՝ փատիշահըն օնլարը տինկլէմէտիլինի
կէօրիւնճէ , գազմ տախի փատիշահա ճէվապ
տէօնտէրիպ տէտիլէր . Պիզիմ Տափիտտէ նէ՞
փայրմըզ վար , հէմ Իշպ օղունտա միրասըմըզ
եօգ տուր . եւ Խարաէլ՝ չատըրլարընա Կէօնիւն ,
եւ Տափիտ՝ շիմտի քէնտի էփինի կէօր . իմտի
Խարաէլ չատըրլարընա կիթտիլէր : Լ՝մմա Լէ- 17
հուտա շէհրլէրինտէ սաքին օլուն Խարաէլ օղուլ-
լարընա՝ Բէհօպօսմա փատիշահ օլտու : Խմտի 18
Բէհօպօսմա փատիշահ խարաճըն իւլէրինտէ օ-
լան Լ՝տօրամը կէօնտէրինճէ , ճիւմլէ Խարաէլ օնու
գաշլար իլէ դաշլատըլար , վէ էօլտիւ . վէ Բէհօ-
պօսմա փատիշահ աճէլէթէն աճապպա պինտի ,
քի Լէրուշալիմէ՝ գաշա : Պէզյլէճէ Խարաէլ՝ թա 19
պուկիւնէտէք՝ Տափիտ էփինէ աճը՝ օրտուլար :
Խմտի օլտուքի՝ ճիւմլէ Խարաէլ Լէրօպօսմա 20
տէօնտիլիւնիւ իշիտինճէ , կէօնտէրիպ՝ օնու ճէ-
մաթիմա չաղըրտըլար , վէ օնու ճիւմլէ Խարաէլին

իւզերինէ փատիշահ նասպ էթտիւէր . Տավիտ է-
վինէ թապի՛ օլան՝ եայլնըզ Լէհուտա սըպդըն-
տան զայրի եօզուտու :

21 Իմտի Բէհօպօսամ Լէրուշալիմէ վարդպ՝ ճիւմ-
լէ Լէհուտա էվինի վէ Պէնիամին սըպդընը եիւզ
սէքսէն պին սէշիւմիշ ճէնքճիւէր ճէմ՝ էյլէտի ,
քի Խարաէլ էվի իլէ ճէնք էտիպ՝ փատիշահըզ
Սէրմօնեւն օղլու Բէհօպօսամ տէօնտերէլէր :

22 Սէ Լլահճըն տտէմի Շէմաեայա՝ Լլահճըն սէօ-
23 զիւ օլուպ տէտի . Սէրմօն օղլու Բէհօպօսամ՝

Լէհուտա փատիշահընա՝ վէ պիւթիւն Լէհու-
տա էվինէ վէ Պէնիամինէ վէ պազը՝ գաւմա սէօյ-

24 Լէյիպ տէյէսին . Բապպ պէօյլէ տէր . Վալգա-
յասըզ , վէ Խարաէլ օղլուարը գարընտաշլարը-
նըզ իլէ ճէնք էթմէյէսիզ , հէր քէս էվինէ տէօն-
սին . զիրա պուշէյ պէնտէն օլտու . իմտի օնլար
Բապպըն սէօզիւնիւ տինկէտիւէր , վէ Բապպըն
տէտիյի կիպի կէրի կիթմէյէ տէօնտիւէր :

25 Բնտէն Լէրօպօսամ Լէթրաիմ տաղընտա Շէ-
թէմի պինա էտիպ՝ օնտա սաքին օլտու . վէ օրա-

26 տան չըգըպ՝ Փէնուէլի պինա էթտի : Սէ Լէ-
րօպօսամ քէնտի եիւրէյինտէ տէտի . Շէմտի
փատիշահըզ Տավիտին էվինէ տէօնէճէք տիր :

27 Լէր պու գաւմա Լէրուշալիմտէ Լլահճըն էվին-
տէ գուրպան սունմաղա չըգարսա , օլտէմ պու
գաւմին եիւրէյի՝ էֆէնտիւէրի Լէհուտա փա-
տիշահը Բէհօպօսամ տէօնէճէքտիր . վէ պէնի
էօլտիւրիւպ՝ Լէհուտա փատիշահը Բէհօպօսամ

28 տէօնէճէքլէր : Իմտի փատիշահ միւշաւէրէ է-
տիպ՝ իքի ալթօն պուզաղըլար եափար , վէ օն-
լարա տէտի . Սիզէ արթըզ Լէրուշալիմէ չըգմազ
հաճէթ եօգտուր . եա Խարաէլ՝ իշթէ սէնի Սը-

29 սըր տիյարընտան չըգարան ալահլարըն : Սէ

օնուն պիրինի Պէյթէլէ գօտու. վէ օպիրինի Տա-
 նա՝ գօտու : Ս Է պու շէյ կիմասհա՝ սէպէպ օւ- 30
 տու. վէ գապմ՝ պիրինին հուզուրունա Տանա-
 տէք կիտերլէրիտի : Լ՝նտէն թէփէտէքի փութ- 31
 խանէյի եափտը. վէ Լ էւի օղուլարընտան օլմա-
 յան՝ գապմըն ալլադ քիմնէլէրինտէն քեահինլէր
 էյլէտի : Ս Է Լէրօպօամ՝ սէքիզինճի պյտա պըն 32
 օնպէշինճի կիւնիւնտէ՝ Լէհուտատա օլտն պպ-
 րամ կիպի պպրամ էյլէտի, վէ մէզպահըն իւ-
 զէրինտէ գուրպան սունտու. քէնտի եափտըդ
 պուզաղըլարա գուրպան սունարապ՝ Պէյթէլտէ
 տա պէյլէ էյլէտի. վէ թէփէ փութխանէլէրի
 իչիւն եափտըդ քեահինլէրի Պէյթէլտէ նասպ
 էյլէտի : Ս Է Պէյթէլտէ եափտըդ մէզպահըն 33
 իւզէրինտէ եիւրէյինտէն իպտա՝ էթտիյի պտա՝
 Էտ՝նի սէքիզինճի պտա պըն օնպէշինճի կիւ-
 նիւնտէ գուրպանլար սունտու. իմտի Լարաէլ օ-
 ղուլարընա պպրամ էթտի, վէ մէզպահըն իւզէ-
 րինտէ գուրպանլար սունուպ պուխուր եազտը :

ՊԵՐ 18 :

Ս Է Լէրօպօամ՝ պուխուր եազմաղա մէզպահըն 1
 եանընտա տուրուր իքէն, իշթէ Լէհուտատան
 Լապպըն սէօզիւ իլէ Պէյթէլէ Լ՝լահըն տտէմի՝
 կէլտի : Ս Է մէզպահ իւզէրինէ Լապպըն սէօզիւ 2
 իլէ պազըրըպ տէտի. Լա՝ մէզպահ մէզպահ՝ Լապպ
 պէյլէ տէր. Լշթէ Տափիտ էվինէ Լօշիա իսմինտէ
 պիր օղուլ տօղաճադ, վէ սէնին իւզէրինտէ պու-
 խուր եազան թէփէփութխանէլէրին քեահինլէ-
 րինի սէնին իւզէրինտէ գուրպան էտէճէքտիր, վէ
 սէնին իւզէրինտէ ատէմ քէմիյի եազաճադլար :
 Ս Է հէման օ կիւնտէ միւ՝ճիզաթ վէրիպ տէտի. 3
 Լապպըն սէյլէտիյինէ՝ միւ՝ճիզաթ պու տուր .

- 1 խնայեալ մեղապահ, և արդարապէս, վե իւզերինտէքի
 4 քիւլ տեօքիւլէճէք տիր: Ս է օլտուքի՝ փառի-
 շահ Պէյթէլտէ Լճահ առեմինին մեղապահ իւզե-
 րինէ չաղըրտըղը սեօղիւ իշիթտիյի կիպի, Լէրօ-
 պօսմօլտէմ մեղապահն իւզերինտէն էլինի ուզա-
 արպ՝ Ը ունու դուլթուն տէտի. իմտի օնուն իւզե-
 րինէ ուզաթտըղը էլի գուրուտու, վէ օնու քէնտի-
 5 նէ տէօնտէրմէյէ գատիր տէյիլտի: Էմ Լճահ-
 հըն առեմի Բապպըն սեօղիւ իլէ վէրտիյի միւճի-
 զաթա կէօրէ՝ մեղապահ և արդար, վէ քիւլ մեղ-
 6 պահտան տեօքիւլտիւ: Իմտի փառիշահ ճէվապ
 վէրիպ՝ Լճահըն առեմինէ տէտի. Վէրէմ էյլէ
 Լճահըն Բապպըն հուզուրունտա րէճա՝ էթ, վէ
 պէնտէն էօթիւրիւ տուա՝ էյլէ, քի էլիմ պանա
 տէօնէ. օլտէմ Լճահըն առեմի՝ Բապպըն հուզու-
 րունտա րէճա՝ էյլէտի, վէ փառիշահըն էլի քէն-
 7 տինէ տէօնիւպ՝ էվվէլքի կիպի օլտու: Ս է փա-
 տիշահ Լճահ առեմինէ սեօլլէտի. Պէնիմէ էվէ
 կէլ, վէ դաամմ էյլէ, հէմ սանա պախշիշ վէրէյիմ,
 8 Ս է Լճահըն առեմի փառիշահա տէտի. Լէրօ
 պանա էվինին և արդարնը վէրսէն, սէնինլէ վար-
 մամ. վէ պու մահալաէ էքմէք եէմէմ վէ սու իշ-
 9 մէմ: Օ իրա Բապպ պանա՝ քէնտի սեօղիւ իլէ
 պէօլլէ թէնպիհ էտիպ տէտի. Լէքմէք եէմէյէսին,
 վէ սու իշմէյէսին, վէ կիթտիյին օլտան տէօնմէ-
 10 յէսին: Իմտի օ՝ դալթի օլտան կիթտի. վէ Պէյ-
 թէլէ վարտըղը օլտան տէօնմէտի:
 11 Ս է Պէյթէլտէ պիր իթթիար փէյզամպեր
 սաքին օլուրուտու. իմտի օնուն օղուլարը վարպ՝
 Լճահ առեմինին օլ կիւնտէ Պէյթէլտէ հէփ էթ-
 տիյի իշէթի օնա՝ նազլ էթտիլէր, հէմ պապալա-
 րէնա՝ օնուն փառիշահա սեօլլէտիյի սեօղէթի
 12 նազլ էթտիլէր: Ս է օնարըն պապալա օնարա
 77* 7

տէտի . Հանկը եօլտան կիթտի . վէ օնուն օղու-
լարը Եւհոտտան կելէն Լաւհ ատէմինին կիթ-
տիյի եօլու կեօրմիւշէր իտի : Իմտի օղուլարըն 13
տէտի . Պէնիմ իշին մերքէպէ էյէր վուրուն . վէ
օնլար օնուն իշին մերքէպէ էյէր վուրտուլար , վէ
օ՝ իւղէրինէ պինտի . Սէ Լաւհ ատէմինին ա- 14
տընձա կիթտի . վէ օնու պուլտու քի՝ մէշէնին ալ-
թընտա օթուրուրուտու , վէ օնա տէտի . Եւհո-
տտան կելէն Լաւհըն ատէմի սէնմիտին , վէ օ՝
Պէնիմ տէտի : Լնտէն օնա տէտի . Պիլէմճէ էվէ 15
կել , վէ էքմէք եէ : Սէ օ տէտի . Սէնինլէ կիթ- 16
մէյէ տէօնէմէմ , վէ պիլէնճէ կելէմէմ . հէմ պու-
մահալաւ էքմէք եէմէմ , վէ սէնինլէ սու իշմէմ :
() Իրա Բապ պէօղիւ իլէ պանա տէտի . Եքմէք 17
եէմէյէսին , վէ օրատա սու իշմէյէսին . վէ վարաբ-
ղըն եօլտան տէօնիւպ կիթմէյէսին : Լնմա օ՝ օնա 18
տէտի . Պէն տէ սէնին կիպի փէյլամպէր իմ , վէ
պանա պիր մէլէք Բապըն սէօղիւ իլէ սէյյէյիպ
տէտի . () նու պիլէնճէ էվինէ տէօնտէր , քի էքմէք
եէյէ , վէ սու իշէ . վէ օնա եալան սէյյէտի : Սէ 19
օ օնունլա տէօնտիւ , վէ օնուն էվինտէ եէմէք եէ-
տի , վէ սու իշտի : Սէ օլտուքի օնլար սօփրատտ 20
օթուրուր իքէն , Բապըն սէօղիւ՝ օնու տէօնտէ-
րէն փէյլամպէրէ օլտու . Սէ օ՝ Եւհոտտան 21
կելէն Լաւհըն ատէմինէ չաղըրըպ տէտի . Բապ
պէյլէ տէր . Չին սէն Բապըն սէօղիւնէ ա՛սը օ-
լուպ՝ Լաւհըն Բապըն սանա թէնպիհ էթտիյի
էմի սաղլամատըն , Սէ սէն տէօնտիւն , վէ օլ՝ 22
Եքմէք եէմէյէսին վէ սու իշմէյէսին՝ սանա տէ-
տիյի մահալաւ էքմէք եէտին վէ սու իշտին , սէնին
լէշին պապալարընըն մէզարընա կիթմէյէճէքտի :
Սէ օլտուքի՝ օ էքմէք եէտիքաէն սօնկրա վէ իշ- 23
տիքտէն սօնկրա , օնուն իշին՝ տէօնտէրտիյի փէյ-

- 24 զամպեր իշիւն՝ մերքեպէ էյէր վուրտու: Ս է օ
կիթտի, վէ եօլտա օնու պիր արսլան պուլուպ՝ օ-
նու էօլտիւրտիւ, վէ լէշի եօլտա սերիլէ գալտը, վէ
մերքեպ օնուն եանընտա տուրտու, արսլան տա լէ-
25 շին եանընտա տուրտուրտու: Ս է իշթէ օրատան
պա՛զը ատէմլէր կէչէյօրուտու, վէ լէշին եօլտա
եաթարղընը՝ հէմ արսլանըն լէշին եանընտա
տուրտուղունու կէօրտիւլէր, վէ վարըպ՝ իխթիար
փէյղամպերին օլ սաքին օլտուղու շէհրտէ սէջ-
26 լէտիլէր: Ս է օնու եօլտան տէօնտերէն փէյղամ-
պեր իշիտինձէ, տէտի . Պու՝ Ղլահըն սէօզիւնէ
ա՛սը օլան՝ օ Ղլահ հատէմիտիր . վէ Ղապպըն օնա
տէտիյի սէօզէ կէօրէ՝ Ղապպ օնու արսլանա վէր-
տի, վէ օ օնու փարալատը, վէ օնու էօլտիւրտիւ:
27 Իմտի օղուլլարընա սէջլէյիպ տէտի . Պէնիմ ի-
շիւն մերքեպի էյէրլէյին . վէ օնլար էյէրլէտի:
28 Ս է կիտիպ օնուն լէշինի պուլտու քի՝ եօլտա եա-
թարըտը, վէ մերքեպ հէմ արսլան լէշին եանընտա
տուրույօրլարըտը . արսլան լէշի եէմէտի վէ մեր-
29 քեպի փարալամատը: Իմտի օ փէյղամպեր Ղլ-
լահ հատէմինին լէշինի գալտըրըպ՝ օնու մերքեպին
իւղէրինէ գօտու, վէ օնու տէօնտերտի . վէ իխթի-
ար փէյղամպեր շէհրէ վարտը, քի օնա եաս չէքէ,
30 հէմ օնու կէօմէ: Ս է օնուն լէշինի քէնտի մէ-
զարընա գօտու . վէ օնուն իւղէրինէ Ս ալ գարըն-
31 տաշըմ Գէյէրէ՝ եաս չէքտիլէր: Ս է օլտուքի՝
օնու կէօմտիւքտէն սօնկրա, քէնտի օղուլլարընա
սէջլէյիպ տէտի . Պէնիմ էօլտիւլիւմտէ՝ պէնի
Ղլահ հատէմինին կէօմիւլտիւլիւ մէզարտա կէօ-
մէսիզ . քէմիքլէրիմի օնուն քէմիքլէրի եանընտա
32 գոյասըզ: () Իրա օնուն Պէյթէլտէ օլան մէզ-
պահ իւղէրինէ վէ Սամարիա շէհրլէրինտէ օլան
թէփէլէրին ճիւմլէ փութիւտնէլէրի իւղէրինէ

**Բապպըն սեօգիւ իլէ շաղըրտըղը սեօյ՝ հէր վէճհլէ
վուգը՝ օլաճագտըր :**

Պու նէսնէտէն սսնկրա լ, քերպոյա՛մ քէնտի 38
քեթիւ եօլունտան տէ՛նմէտի . իլլա եինէ գալ-
մըն ալլագ քիմնէլէրինի թէփէփու թխանէլէրի
քեաճինլէրի էտէլիտի . հէր իթթէյէնի թաղտիս
էտիպ՝ թէփէփու թխանէլէրի քեաճինի էտէրի-
տի : Ո՛ր է պու նէսնէ լ, քերպոյա՛մ էփինին կիւնա . 34
հը՛ օլտու , քի օնու եէր եիւզիւ իւզէրինտէն թա-
րապ էտիպ հէլաք էլլէյէ :

915. 14.

ՕՐ ՀԷՄԱՆՍԿԱՆ ԼՆԵՐՈՎՈՒՄԻՆ ՕՂԵՐՈՒ ԼՆԵՐՈՒ ԽԱՍ- 1
ԹԱՄ ՕՂԵՐՈՒ . ՍԷ ԼՆԵՐՈՎՈՒՄԻ ԲԵՆԻՍԻ ԳԱՐՐԱՐՆԵՐՈՒ 2
ՄԵՍԻՍ . ԼՆԵՐՈՒՄԻ ԵՂԵՐ , ԳՄԵՐՈՒՄԻ ԹԵՄԵՐԻՆ ԳՐԵՄ-
ՓԵՐՈՒ ԵՂԵՐԻՆ ԼՆԵՐՈՎՈՒՄԻՆ ԳԱՐՐԱՐ ՕՂԵՐՈՒ-
ՊԵՆՈՒՄ ԿԵՐԱՄԵՆԵՐ . ՎԵՐ ԵՂԵՐԻՆ ԿԵՐԱՄԵՆ ԿԵՐԱ-
ԳԱՎԱՐՆԵՐ ԽԵՐԵՐԻՆԵՐ ԿԵՐԱՄԵՆԵՐ ՕՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐԻՆ-
ԵՂԵՐ ԼՆԵՐՈՒՄԻՆ ԿԵՐԱՄԵՆԵՐ ԽԵՐԵՐԻՆԵՐ : ԼՆԵՐՈՒ 3
ԵՂԵՐԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԿԵՐԱՄԵՆԵՐԻՆ ԵՂԵՐ ՎԵՐ ԿԵՐԱՄԵՆ
ԿԵՐԱՄԵՆՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐ . ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐ
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ 4
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ 5
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ 6
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ
ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ ԵՂԵՐՈՒՄԻՆ

- քենտինի գանըմազ էյլէտին . պէն իսէ սանա
- 7 սէրթ խապէր իլէ կէօնտէրիլմիշիմ : Լիթ Լաթո-
պօսմա տէ քի՝ Խարաէլին Լալաճը Լապպ պէյլէ
տէր . Չիւն սէնի խալգըն արասընտա եիւճէլթ-
տիմ, վէ սէնի գալմըմ Խարաէլին իւզէրինէ սուլ-
- 8 դան էյլէտիմ . Եւ փատիշահըղը Տալիտին է-
վինտէն երրթտըմ, վէ օնու սանա վէրտիմ, վէ սէն՝
թէնպիճէրիմի սազլայան վէ նազարըմտա հէման
տօղըու օլանը իշլէմէք իչիւն պիւթիւն եիւրէյի
իլէ պանա թապի՝ օլան գուլում Տալիտ կիպի օլ-
- 9 մատըն . Իլա սէնտէն էվվէլ օլանլարըն ճիւմլէ-
տինտէն ղիյատէ եարամազըմ գ էթտին, վէ պէնի
ղազապէ կէթիրմէք իչիւն՝ կիտիպ զայրի ալահ-
լար վէ տէօքմէ փութլար եափտըն, վէ պէնի ար-
- 10 գանըն արտընա յթտըն . Պունուն իչիւն՝ իշթէ
Լաթոպօսմըն էվի իւզէրինէ պէլա կէթիրէճէյիմ,
վէ Լաթոպօսմըն՝ Խարաէլտէ պրաղըմը շ վէ գա-
փանմը շընըն պիլէ՝ հէր էրքէյինի գըրաճաղըմ . վէ
պիր քիմսէնին չիրքէֆի սիւփիւրտիյիւ կիպի թա
թէմամ օլունճայատէք՝ Լաթոպօսմըն էվինին ար-
- 11 տընտան սիւփիւրէճէյիմ : Լաթոպօսմըն շէհր-
տէ էօլէնինի քէօփէքլէր եէյէճէք , վէ գըրտա
էօլէնինի կէյիւն գուշարը եէյէճէքտիր . զիրա
- 12 Լապպ սէյլէմիշտիր : Եւ սէն գալգըպ էվինէ
կիթ . սէնին պազլարըն շէհրէ կիրէրքէն՝ չօճուգ
- 13 էօլէճէք տիր : Եւ ճիւմլէ Խարաէլ օնա եաս չէ-
քէրէք՝ օնու կէօմէճէքտիր . զիրա Լաթոպօսմա
տան՝ եալընըղ պու մէզարա կիրէճէքտիր . չիւն
Խարաէլին Լալաճը Լապպըն հուզուրունտա՝ Լաթ-
ոպօսմըն էվինտէ պիրազ էյլիք օնտա պուլուն-
- 14 տու : Եւ Լապպ քէնտինէ Խարաէլին իւզէրինէ
պիր փատիշահ գալտըրաճագտըր , քի հէման
կիւն Լաթոպօսմըն էվինի քէսէճէքտիր . վէ նէ՞

Հէման շիմոի : Ս Է Ռապալ Խարաէլի՝ սուլարտա- 15
քի սալանան գամը՝ կիպի վուրաճագտոր, Հէմ
Խարաէլի՝ պապալարընա պու վերտիյի էյի եերին
իւզերինտէն քեզբտէն գօփարըպ՝ օնլարը ըրմա-
ղըն էօթէ եագասընա սուվուրաճագտոր . չիւնքի
Ռապալը զազապէ կէթիրէրէք՝ Մշթարօթ փութ-
լարընը եափտըլար : Ս Է Խարաէլի՝ Լէրօպօա՝մըն 16
իշէտիյի կիւնաճլարը սէպէպինտէն Հէմ Խարաէլէ
էթտիրտիյի կիւնաճլարըն սէպէպինտէն՝ թէսլիմ
էտէճէքտիր : Խմտի Լէրօպօա՝մըն գարըսը գալ- 17
գըպ կիթտի, վէ Խիւսայա՝ վարտը . օ՝ գափուռուն
էշիյինէ Հէնուզ կիրտի, վէ չօճուգ էօլտիւ : Ս Է 18
օնու կէօմտիւլէր, վէ ճիւմլէ Խարաէլ օնա եա-
չէքտիրէր, Ռապալըն՝ գուլու Մհա փէյլամպէրին
վասըդասը իլէ սէջլէտիյի սէօզիւնէ կէօրէ :

Ս Է Լէրօպօա՝մըն գալան Հիքեայէթի՝ նիճէ 19
ճէնք էթտի վէ նիճէ փատիշաճլըգ սիւրտիւ՝ իշթէ
Խարաէլ փատիշաճլարընըն թէվարիս քիթա-
պընտա եաղըլըլտոր : Ս Է Լէրօպօա՝մըն փա- 20
տիշաճլըգ սիւրտիւլիւ կիւնլէր էյիրմի իքի եըլ ի-
տի . վէ պապալարը իլէ ուլուտու, վէ օնուն եերինէ
օղլու՝ Լատապ փատիշաճլուտու :

Ս Է Սէլօմօն օղլու Բէճօպօա՝մ՝ Լէճուտատա 21
փատիշաճլուտու . Բէճօպօա՝մ փատիշաճլուտուգ-
տա՝ գըրգ պիր եաշընտա իտի, վէ օ՝ Ռապալըն Խա-
րաէլին Հէի սըպղլարընտան ատընը օրայա գօմագ
իշին սէշտիյի շէհր Լէրաշալիմտէ օն եէտի եըլ
փատիշաճլըգ սիւրտիւ . վէ անասընըն ատը Մմօ-
նիլի՝ Լաա՝մա՝ իտի : Ս Է Լէճուտա Ռապալըն 22
նազարընտա եարամազլը՝գ էյլէտի, վէ էթտիք-
լէրի կիւնաճլարը իլէ՝ պապալարընըն Հէր էթտի-
յինտէն զէյատէ օնու զազապէ կէթիրտիլէր :
Ս Է օնլար տաթի Հէր պիր եիւքսէք թէփէնին իւ 23

- զերինտէ վէ հէփ եէշիլ աղաճըն ալթընտա թէփէ
փուլթխանէլէրի վէ տիքիլի դաշլար վէ Լճթարօթ
- 24 փուլթարը եափտըլար : Էմ տախի տիյարտա
լէվվադա՛ վագը՛ օլտու . Բապպըն Լարաէլ օղուլ-
լարըն հուզուրունտան սիւրտիւյիւ դաիֆէլէրին
հերիքրահլէթլէրինէ կէօրէ էյլէտիլէր :
- 25 Սէ օլտուքի՛ Բէհօպօա՛մ փատիշահըն պէշին-
ճի երլընտա՛ Սըսըր փատիշահը Ը իշագ Լէրու-
- 26 շալիմ իւզէրինէ չըգտը . Սէ Բապպ էվինին
խազինէլէրինի հէմ փատիշահ էվինին խազինէ-
լէրինի ալտը , հէփիսինիտէ ալտը . Սէլօմօնուն
եափտըղը հէփ ալթուն գալգանլարը տախի ալտը :
- 27 Սէ Բէհօպօա՛մ փատիշահ օնլարըն եէրինէ պա-
գըրտան գալգանլար եափտը , վէ օնլարը փատի-
շահ էվինին գափուսունու պէքլէյէն գափուճիլէր
- 28 պաշընըն էլինէ էմանէթ գօտու : Սէ օլուրու-
տու քի՛ փատիշահ Բապպըն էվինէ վարտըգճա՛
գափուճիլէր օնլարը կէօթիւրիւրլէրիտի , անտէն
օնլարը գափուճիլէր էվինէ տէօնտէրիլէրիտի :
- 29 Սէ Բէհօպօա՛մըն գալան հիքեպէթի վէ օնուն
հեր էթտիլի՛ Լէհուտա փատիշահլարընըն թէ-
- 30 վարիիս քիթապընտա եազըլը տէյիլմի : Լամի
Բէհօպօա՛մ իլէ Լէրօպօա՛մըն պէյնինտէ տայի-
- 31 մաճէնք վարըտը : Սէ Բէհօպօա՛մ պապալարը
իլէ ույուսու , վէ պապալարը իլէ Տալիտ շէհրին-
տէ կէօմիւլտիւ . վէ անասընըն ատը Լ՛մմօնիլի
՛Լ,աա՛մա՛ իտի . իմտի օնուն եէրինէ՛ օղու Լ՛պիամ
փատիշահ օլտու :

ՊԼԸ 15:

- 1 Սէ Լէպագ օղու Լէրօպօա՛մըն փատիշահլըղը-
նըն օն սէքիզինճի երլընտա՛ Լ՛պիամ Լէհուտա
- 2 իւզէրինէ փատիշահ օլտու : ()՝ Լէրուշալիմտէ

իւշ երբ փատիշաճը սիրտիւ . վէ անասընըն ա-
տը՝ Լ'պիշալոմոն գրղը Ս'աա'խա'իտի : Ս'էօ՝ 3
քէնտինտէն իւրի պապասընըն էթտիյի կիւնաճ-
լարտա' եիւրիւտիւ . վէ օնուն եիւրէյի՝ Լ'լաճը
Լ'ապպ իւէ՝ պապասը ՏաՎիտին եիւրէյի կիպի
քեամիլ տէյիլ իտի : Լ'պքին ՏաՎիտին խազը 4
իչիւն՝ Լ'լաճը Լ'ապպ օնտան սօնկրա օնուն օղլու-
նու գալտորմագ իչիւն վէ Լ'երուշալիմի տուր-
տուրմագ իչիւն Լ'երուշալիմտէ օնա պիր չըրա՞լ
վէրտի : Չիւն ՏաՎիտ՝ Լ'ապպըն նազարընտա 5
աօղլու օլանը էյլէտի, վէ օնա հէփ թէնպիհ էթ-
տիյի նէսնէտէն պիւթիւն էօմրիւնիւն ճիւմլէ
կիւնլէրինտէ՝ Հիթի Ուրիանըն մատէսինտէն
ղպրի՝ սափմատը : Ս'է Լ'էհօպօա'մ իւէ Լ'երօ- 6
պօա'մըն պէյնինտէ՝ օնուն էօմրիւնիւն ճիւմլէ
կիւնլէրինտէ ճէնք վարըտը : Խմտի Լ'պիամըն 7
գալան հիքեպյէթի վէ օնուն ճիւմլէ էթտիյի Լ'է-
հուտա փատիշաճընըն թէվարիտ քիթապըն-
տա եազըլը տէյիլի . հէմ Լ'պիամ իւէ Լ'երօպօ-
ա'մըն արասընտա ճէնք վարըտը : Խմտի Լ'պիամ 8
պապալարը իւէ ույուտու, վէ օնու ՏաՎիտ շէհ-
րինտէ կէօմտիւէր . վէ օնուն եէրինէ օղլու Լ'սա'
փատիշաճ օլտու :

Խարաէլ փատիշաճը Լ'երօպօա'մըն խիրմինճի 9
երլընտա՝ Լ'սա Լ'էհուտա իւզէրինէ փատիշաճ
օլտու : Ս'է Լ'երուշալիմտէ գրղգ պիր երբ փա- 10
տիշաճը սիրտիւ . վէ անասընըն ատը Լ'պիշա-
լոմոն գրղը Ս'աա'խա'իտի : Խմտի Լ'սա՝ պապա- 11
սը ՏաՎիտ կիպի՝ Լ'ապպըն նազարընտա տօղլու
օլանը էյլէտի : Ս'է տիյարտան լէվվադալարը 12
կիտէրտի . վէ օնուն աթալարընըն եափտըզլարը
հէփ փութլարը գալտորտը : Ս'է անասը Ս'աա'- 13
խալը տախի՝ օնուն Լ'շէրայա փութ եափտըղը ի-

- չիւն՝ սուղդան օլմագտան ա՛ղլ էյլէտի . վէ Լ՛սա՝
 օնուն փութունու փարալատը , վէ Կիտրօն տերէ-
 14 սինտէ եագտը : Լ՛մմա Թէփէփութիսանէլէրի
 կիտերիլմէտի . տնճագ Լ՛սանըն եիւրէյի ճիւմլէ
 15 կիւնլէրինտէ Բապպ իլէ քեամիլ իտի : Ո՛ր է պա-
 պասընըն Թագտիս էթտիյի հէմ քէնտինին Թագ-
 տիօ էթտիյի նէսնէլէրի՝ կիւմիւշիւ վէ ալթունու
 վէ գապլարը՝ Բապպըն էվինէ կէօթիւտիւ :
 16 Ո՛ր է Լ՛սա իլէ Խարաէլ փատիշահը Պաա՛շանըն
 պէյնինտէ՝ օնլարըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Ճէնք
 17 վարըտը : Ո՛ր է Խարաէլ փատիշահը Պաա՛շա՝
 Լէհոլտա իւզէրինէ չըգտը , վէ Բամայը պինա
 էթտի . քի Լէհոլտա փատիշահը Լ՛սայա՝ չըգրպ
 18 կիրէն քիմսէ գօմայա : Խմտի Լ՛սա՝ Բապպ էվի-
 նին խազինէսինտէ վէ փատիշահ էվինին խազի-
 նէսինտէ գալան հէփ կիւմիւշիւ վէ ալթունու ալըպ՝
 քէնտի գուլարընըն էլինէ վէրտի . վէ Լ՛սա փա-
 տիշահ օնլարը՝ Տըմըշգտա սպքին օլան Լ՛քրամ
 փատիշահը Լէզեօն օղու Կապրիմմօն օղու
 19 Պէնհատատէ կէօնտերիպ տէտի . Պէնիմ իլէ
 սէնին արանտա՝ վէ պապամ իլէ պապանըն արա-
 սընտա ա՛հտ վար . իշթէ սանա կիւմիւշ վէ ալթուն
 փէշքէշ կէօնտերտիմ . կիթ Խարաէլ փատիշահը
 Պաա՛շա իլէ օլան ա՛հտընը նագղ էյլէ , վէ օ պէ-
 20 նիմ իւզէրիմտէն չէքիլէ : Խմտի Պէնհատատ Լ՛-
 սա փատիշահը տինկլէտի , վէ քէնտի ա՛պքերինին
 տերվէրլէրինի Խարաէլ շէհրլէրինին իւզէրինէ
 կէօնտերտի , վէ Լ՛յօնու հէմ Տանը վէ Լ՛պէլ
 Պէյթմաա՛խայը՝ վէ Կէֆթալի գօփրաղընըն
 ճիւմլէսի իլէ պիւթիւն Վիննէրօթու վուրտու :
 21 Ո՛ր է օլտո՛ւքի՝ Պաա՛շա իշիթտիյի կիպի , Բամայը
 պինա էթմէքտէն վաղ կէլտի , վէ Խիթսատա սա-
 22 քի՛ն օլտու : () Լտէմ Լ՛սա փատիշահ հէփ Լէ-

- բոպօսմըն իշլէտիյի հէմօնուն խորաէլէ էթտիրտի
տիյի կիւնահընտան էօթիւրիւ, խորաէլին Լճահը
Բապպը օնուն ղազապէ կէթիրտիյի ղազապը՝ ի-
31 չիւն : Սէ Լատապըն գալան հիքեպէթի հէմ
օնուն հէփ էթտիյի՝ խորաէլ փատիշահլարընըն
թէվարիի քիթապընտա ետզըլը տէյիլմի :
- 32 Լամի Լսա իլէ խորաէլ փատիշահը Պաա՛շանըն
պէյնինտէ՝ օնլարըն ճիւմլէ կիւնլերինտէ ճէնք
33 վարըտը : Լէհուտա փատիշահը Լսանըն իւ-
չիւնճիւ երընտա՝ Լհիա օղլու Պաա՛շա խիւրսա-
տա ճիւմլէ խորաէլին իւզերինէ՝ լիւրմի տէօրթ
34 երլ փատիշահըգ սիւրտիւ : Սէ օ՝ Բապպըն
նազարընտա եարամաղըգ էյլէտի : Վէ Լէրօպօ-
սմըն եօլունտա՝ վէ օնուն խորաէլէ էթտիրտիյի
կիւնահընտա եիւրիւտիւ :

ՊԼՇ, 16 :

- 1 Լամի Պաա՛շատան էօթիւրիւ՝ Հանանի օղլու
2 Լէհույա Բապպըն սեօղիւ օլուպ տէտի . Սէնի
գօփրագտան եիւքսէլտիպ՝ գալմըմ խորաէլին իւ-
զերինէ սուլամն գօտղւմ, վէ սէն Լէրօպօսմըն
եօլունտա եիւրիւտիպ՝ գալմըմ խորաէլէ կիւնահ
էթտիրմէքլէ, օնլարըն կիւնահլարը իլէ պէնի ղա-
3 ղապէ կէթիրտիյին իշիւն . Իշթէ պէն Պաա՛շա-
նըն նէսլինի վէ օնուն էվինին նէսլինի հէլաք է-
տիպ՝ սէնին էվինի՝ Լէպադ օղլու Լէրօպօսմըն
4 էվի կիպի էտէճէյիմ : Պաա՛շանըն շէհրտէ էօ-
լէնինի քէօփէքլէր եէյէճէք, վէ օնուն գրրտա
5 էօլէնինի կէցյիւն գալարը եէյէճէքտիր : Լամի
Պաա՛շանըն գալան հիքեպէթի հէմ օնուն էթ-
տիյի վէ գուլվէթի՝ խորաէլ փատիշահլարընըն
6 թէվարիի քիթապընտա ետզըլը տէյիլմի : Սէ
Պաա՛շա պապալարը իլէ ույուտու, վէ խիւրսատա

կէօմիւլտիւ, վէ օնուն եերինէ օղլու լչա փատի-
շահ օլտու : Հէմ տախի Պաա՛շապա վէ օնուն է- 7
վինէ՝ օնուն լքերօպօա՛մ հվի կիպի օլտուղու՝ հէմ
օնու էօլտիւրտիւլիւ իչիւն էլլերինին ա՛մէլի իլէ
Բապպը դազապէ կէթիրմէքլէ Բապպըն նազա-
րընտա իշլէտիլի հէփ եարամազլըզ իչիւն Բապ-
պըն սէօզիւ Հանանի օղլու լքէհու փէյղամպէրին
վասըդասը իլէ օլտու :

Լքէհուտա փատիշահը Բսանըն իլիրմի ալթըն- 8
ճը երլընտա Պաա՛շանըն օղլու լչա՝ թիրսատա
Խարաէլին իւղէրինէ իքի երլ փատիշահլըզ սիւր-
տիւ : Ա՛ է օնուն ա՛րապալարընըն եարըսընտ 9
սէրվէրօլան գուլու Օ՛խմրի՝ օ թիրսատա թիրսա
հվինին քէտիւտասը Բսանըն հվինտէ իչիպ
սէրիւօշլանմըլ իքէն՝ օնուն իւղէրինէ պաշ գալ-
տըրտը : Իմտի լքէհուտա փատիշահը Բսանըն 10
իլիրմի եէտինճի երլընտա Օ՛խմրի կէլտի, վէ օնու
վուրուպ էօլտիւրտիւ, վէ եերինէ փատիշահ՝ օլ-
տու : Ա՛ է օլտուքի՝ փատիշահ օլուպ թախթա օ- 11
թուրտուղու կիպի, Պաա՛շանըն հէփ հվինի՝ օնուն
կերէք ագրապասընը կերէք տօսթլարընը՝ էրքէք
գօմպարագ էօլտիւրտիւ : Ա՛ է Օ՛խմրի Պաա՛- 12
շանըն հէփ հվինի՝ Բապպըն լքէհու փէյղամպէ-
րին վասըդասըյըլա Պաա՛շանըն հվի իչիւն սէզյ-
լէտիլի սէօզիւնէ կէօրէ՝ հէլաք էյլէտի : Պաա՛- 13
շանըն հէփ կիւնահլարը վէ օղլու լչանըն կիւ-
նահլարը իչիւն քի՝ պադըլլըզլարը իլէ Խարաէ-
լին Բըահը Բապպը դազապէ կէթիրէրէք՝ հէմ
քէնտիլէրի կիւնահ իշլէտի, հէմ Խարաէլէ կիւ-
նահ էթտիրտիլէք : Իմտի լչանըն գալան հի- 14
քեպէթի վէ շնուն հէփ էթտիլի՝ Խարաէլ փատի-
շահլարընըն թէվարիւ քիթապընտա եազըլ տէ-
յի՛լմի :

- 15 Եւ չհուսաւ փառիշատակը Լ'սանքն իյիրմի եւ տին-
 ճի երլընտա՝ իմիրսատա Օ իմրի եւ տի կիւն փա-
 տիշա՛հ օլտու . գալմ իսէ Վիլիշթիմէրին Լիպե-
 16 թօնու իւղէրինէ օրտու գուրմուշարրտը : Ս է
 օրտուտա օլան գալմ իշիթտի քի՝ Օ իմրի պաշ
 գալտըրտը , հէմ տախի փառիշատակը Էօլտիւրտիւ
 տերլէր իտի . վէ օլ կիւնտէ ճիւմլէ Խարաէլ՝ օր-
 տուտա Խարաէլին իւղէրինէ սերապեր Լ'մրիյի
 17 փառիշատակն տապ էթտիլէր : Վ է Լ'մրի հէմ պի-
 լէսինճէ ճիւմլէ Խարաէլ Լիպէթօնտան չըգըպ՝
 18 իմիրսայր մուհասերէ էթտիլէր : Ս է օլտուքի՝
 Օ իմրի շէհրին ալընտըղընը կէօրիւնճէ , փառի-
 շա՛հ էվինին սերայրնա կիրաի , վէ իւթիւնտէն
 փառիշատակն էվինի աթէշէ վուրտու , վէ Էօլտիւ ,
 19 Եւրօպօսմըն Էօլուտա եիւրիւմէքլէ՝ Խարաէլէ
 կիւնա՛հ էթտիւրէրէք իշէտիյի կիւնա՛հ իշիւն , վէ
 Լ'ապպըն նազարընտա եարամաղըգ էտիպ՝ իշէ-
 20 տիյի կիւնա՛հ իշիւն : Իմաի Օ իմրինին գալտն
 հիքեայէթի վէ օնու պաշ գալտըրտըղը՝ Խարաէլ
 փառիշատակընըն թէվարիի քիթապընտա ետ-
 ղըլ տէյի՛լմի :
 21 () Գէման Խարաէլ գալմը իքի Ֆըրգա օրտու ,
 գալմըն եարըր Լինաթ օղու ինիպինին ար-
 տընճա վարտը , քի օնու փառիշատակն էտէլէր , վէ
 22 եարըր Լ'մրինին արտընճա վարտը : Ս է Լ'մ-
 րինին արտընճա օլան գալմ՝ Էլիմաթ օղու իմիպ-
 նինին արտընճա օլան գալմտան զալիպ կէլտի . վէ
 23 իմիպնի Էօլտիւ , վէ Լ'մրի փառիշատակն օլտու : Եւ-
 չուտա փառիշատակը Լ'սանքն օթուղ պիրինճի եր-
 լընտա՝ Լ'մրի Խարաէլին իւղէրինտէ օն իքի երլ
 փառիշատակն օլտու . ալթը երլ իմիրսատա փառի-
 24 շա՛հըգ սիւրտիւ : Ս է Սամարիա տաղընը՝ Է է-
 մերտէն իքի գանգար կիւմիւշէ սաթնան ալտը . վէ

տաղտա պինաւար էյլէտի. վէ պինա էթաւիյի
շէհրին տաղնա տաղն սահիպի Ը էմիրին տաղնա
կէօրէ Սամարիա գօտու: Ս է Մ'մրի Իսպպըն 25
նազարընտա եադամազը'գ էյլէտի. վէ հէփ օն-
տան իլերի օլանլարտան պէթէր օլտու: Ս է օ' 26
Ի,էպագ օղու Լ,էրօպօս'մըն հէփ եօլարընտա' վէ
Խարաէլին Իշլահը Իսպպը պաղըլլըզլարը իլէ
ղազապէ կէթիրմէք իշլան օնուն Խարաէլէ իշլէթ-
տիյի կիւնահընտա' երիւիւտիւ: Խմտի Մ'մրինին 27
էթտիլլէրինին գալան հէքեպէթի վէ էթաւիյի
գահրիմանլըզը' Խարաէլ փատիշահլարընըն թէ-
վարիէ քիթապընտա եազըը տէյի'նի: Ս է 28
Մ'մրի պապաւարը իլէ ույուտու, վէ Սամարիատա
կէօմիւտիւ, վէ օնուն եէրինէ օղու Լ'հապ փատի-
շահ օլտու:

1) Է Լ՝ մօրինին օղլու Լ՝ հապ՝ Լ յէհուտա փատի- 29
 շահը Լ՝ քանըն օթուղ սէքիզիննի եր լընտա փատի-
 շահ օլտու. վէ Լ՝ մօրի օղլու Լ՝ հապ Լարաէլին իւզէ-
 րինէ Աամարիտաա էյիրմի իքի երլ փատիշահըդ
 սիւփտիւ: 1) Է Լ՝ մօրի օղլու Լ՝ հապ՝ օնտան իլերի 30
 օլանլարըն ճիւմլէսինտէն պէթէր՝ Բապպըն նա-
 զարընտա եարամազլը՛գ էթտի: 1) Է օլտուքի՝ 31
 Լ՝ էպադ օղլու Լ յէրօպօյմ մըն կիւնահընտա կէզմէք
 օնա ազ կիպի կէլիպ՝ Ախտօնիլեր փատիշահը Լ յթ-
 պաա՝ լըն գըզը Լ յէզապէլի գարը իչիւն ալտը. վէ
 կիտիպ՝ Պաա՝ լա Բապաէթ էթտի, վէ օնա սէնտէ
 գըլտը: 1) Է 1) ամարիտաա պինա էթաէլի Պա- 32
 ա՝ լըն էյլինտէ Պաա՝ լա պիր մէզպա՛հ եափտը: 1) Է 33
 Լ՝ հապ պիր Լ շթաթօթ փութու եափտը. վէ Լ՝ հապ
 Լարաէլին Լ լահը Բապպը զազապէ կէթիթմէք
 իչիւն՝ օնտան իլերի օլան ճիւմլէ Լարաէլ փատի-
 շահըրընտան պէթէր էյլէտի:

(Խոն Կիւնլերինսէ Պէյթէլի ԶիէԼ՝ Երբ- 94

հօգու պինա էյլէտի . օնուն թէմէլինի քէնտի իլք
տողուշու լ'պիրամլէ գօտու , վէ օնուն գափուլա-
րընը քիւհիւք օղու . լ) էկոկարլա թագադր , լ'ապ-
պըն՝ լ'ուն օղու լ'օշուանըն եհտի իլէ սեջլէ-
տիյի սեօզէ կէօրէ :

ՊԼՇ, 17:

- 1 լ) է լիլէաւ սաքինլէրինտէն թիշպիլի լ'չիա լ'հապա տէտի . Էուզուրունտա տուրտուղում լա-
րաէլին լ'լահը լ'ապպ սաղադր քի՝ պու երլար-
տա չիհ վէ եաղմուր օլմայաճագ , մէյեր աղզըմըն
- 2 սեօզիւ իլէ : լ) է օնա լ'ապպըն սեօզիւ օլուպ՝ տէ-
- 3 տի . Պուրատան կիթ , վէ կիւնտողուտունա տողուր
տէօնիւպ՝ լ'օրտանըն գարշըսընտա օլան Վէրիթ
- 4 տէրէսինտէ կիզլէն . լ) է օլաքի՝ տէրէտէն սո-
իչէսին , վէ գուզղունլարա պույուրտում քի՝ սէնի
- 5 օրատա պէսլէյէլէր : լ) է օ կիտիպ՝ լ'ապպըն
սեջլէտիյինէ կէօրէ էյլէտի . վէ կիտիպ՝ լ'օրտա-
նըն գարշըսընտա օլան Վէրիթ տէրէսինտէ օ-
- 6 թուրտու : լ) է գուզղունլար օնա սապահտան
էքմէք իլէ էթ՝ վէ ախշամտա էքմէք իլէ էթ կէ-
- 7 թիրիւրլէրիտի . վէ օ՝ տէրէտէն սո-իչէրիտի : լ) է
սլտուքի՝ պիր վազթտան սօնկրա , տէրէ գուրու-
տու . չիւն եերտէ եաղմուր օլմատը :
- 8 լ) է օնա լ'ապպըն սեօզիւ օլուպ տէտի . Վալգ՝
լ)իտօնուն լ)արէֆաթընա կիթ , վէ օրատա սա-
քին օլ . իշթէ օրատա պիր տուլ գարըյա էմը էթ-
- 10 տիմ , քի սէնի պէսլէյէ : լ) է օ գալգըպ՝ լ)արէ-
ֆաթա կիթտի , վէ շէհրին գափուտունա վար-
տըգտա՝ իշթէ օրատա պիր տուլ գարը օտուն տէվ-
շիրիւրիտի . իմտի օնու չաղըրըպ՝ տէտի . Վէրէմ
էյլէ՝ պանա գապտա պիր աղսու ալըվէր , վէ իչէ-
- 11 յիմ : լ) է օ՝ կէթիրմէյէ կիտէրքէն , օ՝ օնա չա-

ղըրըպ տէտի . Վէրեմ էյլէ՝ պանա էլինտէ պիր
լոգմա էքմէք կէթիր : Սէ գարը տէտի . Վլլա 12
հըն Ռապպ սաղտըր քի՝ փիտեմ եօգ տուր , իլլա
քիւփտէ պիր ալուճ տօլուսու ուն՝ վէ տէսթիտէ
ալաճըգ եսիլ վար . վէ իշթէ իքի օտունճուգ տէվ-
շիրտիմ , քի վարայըմ օնու քէնտիմէ վէ օղլումա
փիշիրէյիմ , վէ եէյէլիմ , անտէն էօլէլիմ : Սէ 13
Վլլա օնա տէտի . Վօրգմա , վար տէտէյին կիպի
էյլէ . լաքին օնտան էվվէլա պէնիմ իշիւն պիր
քիւշիւք փիտէ եափըպ՝ պանա կէթիր , վէ քէն-
տին հէմ օղլուն իշիւն սօնկրա եափ : Օլիրա 14
Սարաէլին Վլլահը Ռապպ պէօյլէ տէր . Սանուն
քիւփիւ պօշալմայաճագ , վէ տէսթիտէն եաղ
թիւքէնմէյէճէքտիր , թա Ռապպըն եէր եիւղիւ
իւզէրինէ եաղմուր վէրէճէյի կիւնէտէք : Սամի 15
գարը կիտիպ՝ Վլլանըն սէօղիւնէ կէօրէ էյլէտի .
վէ հէմ օ՝ հէմ օ՝ հէմ գարընըն էվի պիր էյտմ
եէրլէրիտի : Սանուն քիւփիւ պօշալմաուր , վէ 16
տէսթիտէն եաղ թիւքէնմէտի , Ռապպըն՝ Վլլա-
նըն եէտի իլէ սէօյլէտիյի սէօղէ կէօրէ :

1) է օլտուքի՝ պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ էվ 17
 սաճիպի գարընըն օղլու խասթալանտը, վէ օնու
 խասթալըղը զայէթ աղըբըտը . շէջլէ քի՝ օնտա
 նէֆէս գալմատը : 1) է գարը Լյիպյա տէտի . 18
 Պէնիմ իլէ նէ՞ն վար, եա Լ՝լաճըն ատէմի . պա-
 նա՝ պէնիմ կիւնաճըմը զիքը էթտիքիպ՝ օղլումու
 էօլտիւրմէյէ կէլտին : 1) է օ՝ օնա տէտի . ()ղ- 19
 լունու պաննս վէր . վէ օնու գոյնոււնտան ալըպ՝
 քէնտի օթուրաուղլու իւթ օտպա չըգարտը, վէ
 օնու քէնտի եաթաղընտա եաթըրտը : 1) է 20
 Լապպանիտա էտիպ տէտի . Լյա Լ՝լաճըմ Լապպ՝
 պէնիմ շու եանընտա միւսաֆիր օլտուղում տու
 գարըյա տախի մի՝ օնուն օղլունու էօլտիւրմէյէ՝

- 21 պէլա վերտին: Ս է չօճուղուն իւզերինէ իւշ տէֆա՝ ուզանըպ՝ վէ Րապպա նիտա էտիպ տէտի . Լա՛ Լլա՛հըմ՝ Րապպ՝ քերէմ էյլէ պու չօ-
- 22 ճուղուն ճանը օնուն տերունինէ տէօնսիւն: Լա՛ տի Րապպ Լչիանըն սէսինի իշիթտի, վէ չօճուղուն ճանը օնուն տերունինէ տէօնիւպ՝ օ տիրիլ-
- 23 տի: Լմտի Լչիա չօճուղուալըպ՝ օնու իւսթ օտատան էվէ էնտիրտի, վէ օնու անասընա վէրիպ՝
- 24 Լչիա տէտի . Պագ՝ օղլուն եաշայօր: Ս է գաւրը Լչիայա տէտի . Հ իմտի պունտան պիլտիմ քի՛ Լլա՛հ ատէմիսին, վէ սէնին աղգընտա Րապպըն սէօզիւ կերչէք տիր:

ՊԼՇ 18:

- 1 Ս է պիր չօգ զէման կէչտիքտէ, Լչիայա իւշիւն-ճիւ երլտա Րապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . Լիթ Լ՛հապա կէօրիւն, վէ եերին եիւզիւ իւզերինէ
- 2 եաղմո՛ւր վերէյիմ: Լմտի Լչիա Լ՛հապա կէօրիւնմէյէ կիթտի . վէ Սամարիատա աղըր գըթլ՛գ
- 3 վարըտը: Ս է Լ՛հապ՝ էվին քէտիւիւտասը (՝պատիայը չաղըրտը . (՝պատիա իսէ Րապպտան
- 4 զայէթլէ գօրգարըտը . Ս է օլտուքի՛ Լէզապէլ Րապպըն փէյղամպերլերինի գըրտըղընտա, (՝պատիա եիւզ փէյղամպեր ալըպ՝ օնլարը էլլիշեր քիշի մաղարատա կիզլէտի, վէ օնլարը էքմէք վէ
- 5 սու իլէ պէսլէտի . Ս է Լ՛հապ (՝պատիայա տէտի . Տէյարտա՝ հէփ սուլարըն փունկարլարընա վէ ճիւմլէ տերէլերինէ կիթ, պէլքի օթլուգ պուլուրուզ, վէ աթլարը հէմ գաթըրլարը սաղ
- 6 սագլայըպ՝ հէփ տաւարլարը զայ էթմէզիզ: Լա՛ տի օնլար տիյարը քէնտիլերինէ փայլաշտըւար քի՛ սնտան կէչէլէր . Լ՛հապ պիր եօլտան եալընըզ կիթտի, վէ (՝պատիա պիր զայրի եօլտան

եալննը կիթտի: Ս է () պատիա եօլտա ի- 7
 քէն, իշթէ Լչիա գարշըսընա չըգար. վէ օ՝ օնու
 դանըլընճա, եիւզիւ գզլուն տիւշիւպ՝ Լաւ է-
 ֆէնտիմ Լչիա շու սէնսփսին տէտի: Ս է օ՝ 8
 օնա տէտի. Պէն իմ. կիթ էֆէնտինէ տէ քի.
 Լշթէ Լչիա: Ս է օ տէտի. Լէ՞ գապահաթ իշ- 9
 լէտիմ, քի սէն պու գուլունու Լճապըն էլինէ
 վերիտին, քի պէնի էօլտիւրէ: Սէնին Լճաշըն 10
 Բապպ սաղարը քի՝ Տիչ պիւր դաիֆէ վէ մէմլէ-
 քէթ գալմատը, քի էֆէնտիմ սէնի օրատա ա-
 րամաղա կէօնտէրմէյէ, վէ Լօգտուր. տէտիքլէ-
 րինտէ՝ օ մէմլէքէթէ եախօտ օ գաիֆէյէ սէնի
 պոլմատըղընա եէմին վերմէյէ: Ս է շիմաի 11
 քէնտին տէյօրսուն. Լիթ էֆէնտինէ՝ Լշթէ Լ-
 լիա տէ: Ս է օլպքի՝ պէն սէնին եաննտան կի- 12
 տինճէ, սէնի Լճաշըն Բուհու պիլմէտիյիմ մա-
 հալէ գալտըրա, վէ պէն վարըպ՝ Լճապա խապէր
 վերմիշ իքէն, օ սէնի պոլմայա, վէ պէնի էօլտիւ-
 րէ: պու գուլուն իսէ չօճուգլուղումտան պէրի
 Բապպտան գօրգարըմ: Պէնիմ էթտիյիմ է- 13
 ֆէնտիմէ խապէր վերլմէտիմի, քի Լէգապէլ
 Բապպըն փէյղամպէրլէրինի էօլտիւրտիւքտէ,
 Բապպըն փէյղամպէրլէրինտէն եիւզ քիմնէյի՝
 էլլիշէր էլլիշէր քիշի մաղարատա կիլլէտիմ տէ՝
 օնլարը էքմէք վէ սու իլէ պէսլէտիմ: Ս է հա- 14
 լա սէն՝ Լիթ էֆէնտինէ՝ Լշթէ Լչիա տէ տէյօր-
 սուն, վէ օ՝ պէնի էօլտիւրէ: Ս է Լչիա տէտի. 15
 Զուղուրունտա աուրտուղում ապէրլէրին Բապ-
 պը սաղ տըր քի՝ պուկին օնա էլպէթթէ կէ-
 րինէճէյիմ: Իմտի () պատիա Լճապը գար- 16
 շըլամաղա կիտիպ՝ օնա խապէր վերտի. վէ Լճապ
 Լչիայը գարշըլամաղա կիթտի: Ս է օլտուքի 17
 Լճապ Լչիայը կէօրտիյիւ կիպի, Լճապ օնա

- տէտի . Խորաէլի իզգիւրապէ սալան շու սէնմիսին :
- 18 Ս է օ՝ տէտի . Խորաէլի իզթիրապէ պէն սալմա-
տրմ , իլլա սէն վէ սէնին պապանըն էվի քի՝
Իապպըն Թէնպիհէրինի Թէրք էթտինիլ , վէ
- 19 Պաա՛լա՛ Թապի՛ օրտունուզ : Խմտի հալա կէօն-
տէրիպ՝ պանա ճիւմլէ Խորաէլի վէ Պաա՛լըն
տէօրթեիւզ էլլի փէյղամպերինի վէ Լէզապէ-
լին սօֆրասընտա եէյէն Լ՛թարօթուն տէօրթ
եիւզ փէյղամպերինի Վարմէլ տաղընտա ճէմ՝
- 20 էյլէ : Ս է Լ՛հապ ճիւմլէ Խորաէլ օղուլարը
իչիւն կէօնտէրտի , հէմ փէյղամպերլերի Վար-
մէլ տաղընտա ճէմ՝ էյլէտի : Ս է Լ՛լիա ճիւմլէ
- 21 գալմա եագլաշըպ տէտի . Սիլ նիչէյէտէք իքի
Փիքրտէ ագսարսընը , էյէր Լ՛լահ՝ Իապպ իսէ ,
օնուն արտընճա վարըն , վէ էյէր Պաա՛լ իսէ , օ-
նուն արտընճա վարըն . վէ գալմ օնա՝ հիչ պիր
- 22 սէօզ ճէվապ էթմէտի : Լ՛նտէն Լ՛լիա գալմա
տէտի . Իապպըն փէյղամպերի՝ պէն եալընըզ
գալտրմ , վէ Պաա՛լըն փէյղամպերլերի տէօրթ
- 23 եիւզ էլլի քիշի տիր : Խմտի պիզէ իքի պուղա՛
վէրսինլէր , վէ պուղանըն պիրինի օնլար քէնտիլէ-
րի իչիւն սէչիպ՝ փարալասընլար , վէ օնու օտուն-
լարըն իւզերինէ գօսունլար , վէ աթէշ գօմասըն-
լար . վէ օպիր պուղայը պէն էտէյիմ , վէ օնու օ-
տունլարըն իւզերինէ գօյայըմ , վէ աթէշ գօմա-
- 24 յըմ : Լ՛նտէն սիզ ալլահբարընըզըն ատընանի-
տա՛ էտին , վէ պէն Իապպըն ատընա նիտա էտէ-
յիմ , վէ օլաքի աթէշ իլէ ճէվապ վէրէն Լ՛լահ՝
Լ՛լահ օտուր . վէ ճիւմլէ գալմ ճէվապ վէրիպ
- 25 տէտիլէր . Պու սէօզ էյիտիր : Ս է Լ՛լիա Պա-
ա՛լըն փէյղամպերլերինէ տէտի . Վէնտինիզէ
պուղանըն պիրինի սէչիպ՝ իպթիտա սիլ էտին .
զիրա սիլ չօգսունուզ , վէ ալլահբարընըզըն ատը-

նա նիտաւ էտին, ամմա աթէշ գոման: Եւստի օն 26
 լար՝ օնլարա վերիլէն պուղպը ալըպ՝ էթտիլէր,
 վէ սապահտան էջլէյէտէք Պաալըն ատընա նի-
 տա էտիպ՝ տէտիլէր: Եւ Պաալ՝ պիղէ ճէվապ
 վէր, ամմա սէս եօգ՝ վէ ճէվապ վերէն եօզուտու:
 վէ օնլար եափտըգլարը մէզպահըն եանընտա սըշ-
 րարլարըտը: Եւ է օլտուքի՝ էջլէն վագթընտա 27
 Եւստ օնլարը զէվգլէնիպ տէտի: Պէջիւք սէսլէ
 չաղըրըն. զիրա օալա՛ն օլմաղըլա՛ եա օէօհի-
 թէ տալմըշտըր, եախօտ պիր իշի վար, եա եօլ-
 ճու տուր, եախօտ պէլքի ույույօր վէ ույանտը-
 րըմալը՝ տըր: Եւստի օնլար պէջիւք սէսլէ պա- 28
 ղըրըրլարըտը, վէ անէթլէրի իւզըն պըշաղլար
 վէ իւրշթլէր իլէ՝ թա իւզէրլէրինէ գան տէզբիւ-
 ղինճէյէտէք՝ փարալանըրլարըտը: Եւ է օլտու քի 29
 էջլէն կէչինճէ, թա ախլա՛, գուրպանըն սունու-
 տուղու զէմանատէք փէյզամպէրլիք էթտիլէր:
 վէ սէս եօգ՝ վէ ճէվապ վերէն եօգ՝ վէ իշիտէն
 եօզուտու: () Եւստ Եւստի ճիւմլէ գալմա տէ- 30
 տի. Պանա եագլաշըն, վէ ճիւմլէ գալմա օնա՛ եագ-
 լաշտը. Եւստի օ՝ Բապպըն երգըլմըշ մէզպահընը
 թա՛միր էթտի: Եւ է Եւստ օլ՝ Բորն Եւրաէլ 31
 օլտուն. տէյէրէք՝ օնա Բապպըն սէօզիւ օլան՝
 Եւստգուլուն օղուլլարընըն սպըսընճա օնիքի դաշ
 ալտը: Եւ է դաշլար իլէ Բապպըն ատընա մէզ- 32
 պա՛ն եափտը. վէ մէզպահըն չէվրէսինէ իքի միւտ
 գատար էքին սըզար պիր խէնտէք եափտը: Եւ է 33
 օտունլարը տիզիպ՝ վէ պուղպը փարալպըպ՝ օ-
 տունլարըն իւզէրինէ գօտու: Եւստէն տէտի. 34
 Տէօրթ տէսթի սու տօղտուրուն, վէ պիւթիւն-
 եանմանըն իւզէրինէ վէ օտունլարըն իւզէրինէ
 տէզբիւն. անտէն տէտի. Եւստինքի քէրրէ էջլէ է-
 տին, վէ իքինքի քէրրէ էջլէ էյլէտիլէր. վէ տէ-

- տի . Իւչինճիւ քերրէ եջլէ էտին , վէ իւչինճիւ
 35 քերրէ եջլէ էյլէտիւէր : Իմտի սու՝ մէզպահըն
 չէվրէսինէ եիւրիւտիւ . վէ խէնտէք տախի սու ի-
 36 լէ տօլտու : Ը է օլտուքի՝ տիշտ՝ գուրպանը
 սունուլտուղու զէմանտէ , Իչիա փէյղամպէր
 եագլաշըպ տէտի . Եա՝ Իպրահիմըն Խահգըն վէ
 Խարաէլին Իլլահը Բապպ՝ պուկին պիլինսինքի՝
 Խարաէլտէ Իլլահ սէնսին , վէ պէն սէնին գու-
 37 լունում , վէ հէփ պու նէսնէլէրի սէնին սէօզին-
 37 լէ էյլէտիմ : Պանա ճէվանպ վէր եա՝ Բապպ՝
 պանա ճէվանպ վէր , վէ պու գաւմ պիլին քի՝
 սէն եա՝ Բապպ Իլլահըն . վէ օնլարըն եիւրէյի-
 38 նի կերի տէօնտէրէն սէնսին : () Լտէմ Բապպտան
 աթէշ տիւշտիւ , վէ պիւթիւնեանմայը հէմ օ-
 տունլարը վէ դաշտըր վէ դօփրաղը եագտը , հէմ
 39 խէնտէքտէ օլան սուլարը եալատը : Իմտի պիւ-
 թիւն գաւմ կէօթիւնճէ՝ եիւզիւ գոյուն տիւշիւպ
 տէտիւէր . Բապպ՝ Իլլահ օ տուր , Բապպ՝ Իլլահ օ
 40 տուր : Ը է Իչիա օնլարա տէտի . Պաա՝ ըն քեա-
 հինլէրինի դուլթուն , օնլարտան քիմնէ գուր-
 թուլմասըն . վէ օնլարը գուլթտուլար . վէ Իչիա
 օնլարը Կիշօն տէրէսինէ էնտիլտի , վէ օրատա
 օնլարը գալթիլ էթտի :
 41 Ը է Իչիա Իհապա տէտի . Զըգ՝ եէ վէ իչ .
 42 զիրա եաղմուր սէսինին շամաթասը կէլիյօր : Իմ
 տի Իհապ եէմէյէ վէ իչմէյէ չըգտը . վէ Իչիա
 Կարմէլին թէփէսինէ չըգտը , վէ եէրէ էյիլիպ՝
 43 եիւզինիւ տիզլէրի ադասընա գօտու : Ը է ու-
 շաղընա տէտի . Զալա չըգըպ՝ տէնիզ եօլունա
 պագ . վէ օ չըգըպ պագտը , վէ տէտի . Պիր շէյ
 եօգտուր , վէ օ՝ տէտի . Թէքրար եէտի քերրէ
 44 կիթ : Ը է օլտուքի՝ եէտինճի քերրէտէ տէտի .
 Իչթէ տէնիզտէն ատէմ ալուճու գատար քիւ-

չիւք պիր պուլուծ չըգայօր . վէ օ տետի . 'Արգ' 1
 Լ՛հայա տէ . Լ՛րապայը գօշուպ էն քի՝ եաղմուր
 սէնի ալըգօմայա : Վ է օլտուքի՝ շէջլէ վէ պէջլէ 45
 տէյինճէյետէք , կէզք պուլուծլար վէ թիւղկնար
 ըլա գարարտը , վէ պէջիւք խաղմուր օլտու . վէ
 Լ՛հայ պինիպ Լ՛զրէէլէ կիթտի : Վ է Լ՛ապ- 46
 պըն էլի Լ՛լիանըն իւղէրինէ օլուպ՝ օ պէլինի գու-
 շաթտը , վէ թա Լ՛զրէէլէ կէլինճէյետէք Լ՛հա-
 պըն էօնիւնճէ սէյիրթտի :

ՊԵՐ, 19 :

Լ՛մտի Լ՛հայ Լ՛լիանըն հէփ էթտիյինի՝ վէ ճիւմ 1
 լէ օնոն՝ հէփ փէյղամպերլէրի գըլըճլա էօլտիւր-
 տիյիւնիւ Լ՛էզապէլէ խապէր վէրտի : Վ է Լ՛է- 2
 զապէլ Լ՛լիայա պիր խապէրճի կէօնտէրիպ տէ-
 տի . Պանա ալլահլար պէջլէ՝ վէ պոնտան զիյա-
 տէ էտէլէր քի՝ էյէր եարըն պու վազթտա սէնին
 ճանընը օնլարըն պիրինին ճանը՝ եէրինէ գօմազ-
 տամ : Լ՛մտի օ կէօրիւնճէ՝ գալգըպ ճանը՝ իչիւն 3
 կիթտի , վէ Լ՛էհուտանըն Պէրշէպա՝սընա՝ վար-
 տը , վէ ուշաղընը օրատա պրագտը :

() իսէ պիր կիւնիւք եօլ չէօլէ կիթտի . վէ 4
 վարըպ՝ պիր արտըճ աղաճընըն ալթընտա օթուր-
 տու , վէ ճանը՝ իլէ՝ էօլմէյէ իսթէյիպ տէտի .
 Ե իմտի եէթէր՝ եա՝ Լ՛ապպ ճանըմը՝ ալ . զիրա
 պէն պապալարըմտան էյի տէյիլիմ : Լ՛նտէն 5
 պիր արտըճ աղաճընըն ալթընտա եաթըպ ույու-
 տու . վէ իշթէ պիր մէլէք օնա տօգոււնտու , վէ օ-
 նա տէտի . Վալգ եէ : Վ է օ պագտը , վէ իշթէ 6
 պաշը ուճոնտա գօրտա փիշմիշ պիր փիտէ վէ պիր
 տէսթի սու վարըտը . իմտի եէտի վէ իչտի , վէ
 եինէ հաթտը : Վ է Լ՛լլահըն մէլէյի թէքրար 7
 իքինճի տէֆա՝ օնա տօգոււնտու , վէ օնա տէտի .

- Պալգ եէ՝ զերա սենին իֆեճէյին եօլ չօգ տուր:
- 8 Ս է օ գալգրպ՝ ետտի վէ իչտի, վէ օ դաա՛մըն գուվվէթի իլէ՝ թա լ՛լլահըն տաղը օրէպէտէք՝ գըրգ կիւն վէ գըրգ կէճէ կիթտի:
- 9 Ս է օրատա մաղարայա կիրիպ՝ օրատա կէճէլէտի. վէ իշթէ օնա ի՛ապպըն սէօզիւ օլուպ՝ օնա
- 10 տէտի. Պուրատա նէ՞ իշին վար՝ եա լ՛լլա: Ս է օ տէտի. լ՛պերլէրին լ՛լլահը ի՛ապպ իշին ա՛զիմ զայրէթ չէքտիմ. զերա լարաէլ օղուլարը սենին ա՛հտընը թէրք էթտիլէր, սենին մէզպահլարընը պօզտուլար, վէ փէյղամպերլէրինի գըլլճլա էօլտիւրտիւլէր, վէ պէն եալընըզ գալտըմ,
- 11 վէ պէնիմ տէ ճանըմը ալմաղա արայօրլար: Ս է օնա տէտի. շըր՝ վէ տաղտա ի՛ապպըն հուզուրոնտա տուր. վէ իշթէ ի՛ապպ կէչէյօրուտու, վէ ի՛ապպըն էօնիւնտէ տաղլար եարան վէ գայալար փարալսյան պէջիւք վէ գուվվէթի եէլ օլտու, ահա ի՛ապպ օ եէլտէ տէյիլ իտի. վէ եէլին արտընճա վէլզէլէ օլտու, ահա ի՛ապպ զէլզէլէտէ տէ-
- 12 յիլ իտի. Ս է զէլզէլէնին արտընճա աթէշ օլտու, ահա ի՛ապպ աթէշտէ տէյիլիտի. վէ աթէ-
- 13 շին արտընճա սիւքիւթիւ ինճէ սէս օլտու: լամտի օլտուքի՝ լ՛լլա իշիթտիլի կիպի՝ ֆերաճէսի իլէ եիւզինիւ պիւրիւտիւ, վէ չըգըպ՝ մաղարանըն աղզընտա տուրտու. վէ իշթէ օնա պիր սէս կէլտի, վէ տէտի. Պուրատա նէ՞ իշին վար՝ եա լ՛լլա:
- 14 լլա: Ս է օ տէտի. լ՛պերլէրին լ՛լլահը ի՛ապպ իշին ա՛զիմ զայրէթ չէքտիմ. զերա լարաէլ օղուլարը սենին ա՛հտընը թէրք էթտիլէր, սենին մէզպահլարընը պօզտուլար, վէ փէյղամպերլէրինի գըլլճլա էօլտիւրտիւլէր, վէ պէն եալընըզ գալտըմ, վէ պէնիմ տէ ճանըմը ալմաղա արայօր-
- 15 լար: Ս է ի՛ապպ օնա տէտի. կիթ՝ Տըմըչգ

չէօլինէն տօղրու եօլունն տէօն . վէ վարդայ՝ Հա-
զաէլի Լրամբն իւզերինէ փատիշահ մէս էյլէ :
Սէ Լիմինին օղլու Լէհոյլու՝ Լարաէլին իւզերի- 16
նէ փատիշահ մէս էտէսին . վէ Լարաէլին օղլու-
տան Ը աֆադ օղլու Լիլիշայը սէնին եերինէ
փէյլաւմէր մէս էտէսին : Սէ օլաքի՝ Հա- 17
զաէլին գըլըճընտան գուրթուլանը՝ Լէհոլ եօլ-
տիւրէճէքտիւր, վէ Լէհոլուն գըլըճընտան գուր-
թուլանը՝ Լիլիշա՝ եօլտիւրէճէք : Պէն իօէ Լա- 18
րաէլտէ՝ Պաւլա հէփ չէօքմէփշ տիզէրի վէ օ-
նու հէր եօփմէփշ աղզը՝ եէտի պին տտէմ ա-
լըգօտում :

Լմտի օրատան կիտիպ՝ Ը աֆադ օղլու Լիլի- 19
շայը պուլտու, քի օ՝ էօնիւնճէօն իքի չիֆթ եօ-
քիւզիլէ՝ վէ օն իքինճիսինտէ քէնտիսի օլարադ՝
չիֆթ սիւբէրիտի . վէ Լիլիա օնա տօղրու կէչիպ՝
քէնտի ֆէրաճէսինի օնուն իւզերինէ աթար :
()լտէմ Լիլիշա՝ եօքիւզէրի թէքք էտիպ՝ Լիլիա- 20
նըն արտընճա սէյիթտի, վէ տէտի . Վէրէմ
էյլէ, պապամը վէ անամը եօփէյիմ, անտէն ար-
տընճա կէլէյիմ . վէ օ՝ օնա տէտի . Սէ արտէօն .
զիրա պէն տանա նէ՞ էյլէտիմ : Լմտի օնուն 21
արտընտան տէօնտիւ, վէ պիր չիֆթ եօքիւզիւ
գուրթուպ պօղազլատը, վէ եօքիւզէրին ալթթէրի
իլէ օնլարըն էթինի փիշիքտի, վէ գապմա վէր-
տի, վէ եէտիլէր . անտէն գալզըպ՝ Լիլիանըն ար-
տընճա կիթտի, վէ օնա խըզմէթ էտէրիտի :

ՊԵՐ. 20 :

Սէ Լրամ փատիշահը Հատատ օղլու՝ Ճիւլէ 1
ապէրինի ճէմ՝ էյլէտի . վէ պիլէսինճէ օթուզ
իքի փատիշահ վէ աթլար հէմ ալարապալար իլէ չը-
գըպ՝ Սամարիայը միւհաթէրէ էթտի, վէ օնունլա

- 2 ճէնք էլէտի: Ա ե խարաէլ փատիշահը Լ՛հա-
- 3 պա շէհրէ էլէիլէր կեօնտերտի. Ա ե օնա տե-
տի, Հատաա օղլու պէջլէ տէր. Ա ենին կիւմիւ-
շիւն վէ ալթուանուն պէնիմտի. Հեմ սէնին գա-
- 4 րըլարըն վէ կիւղէլ օղուլարըն պէնիմ տի: Ա ե
խարաէլ փատիշահը ճէվապ վէրիպ տէտի. Լա
էֆէնտիմ փատիշահ սէնին սեօղիւնէ կէօրէ՝ կէ-
րէք պէն կերէք հէր նեմ վար իսէ սէնին տի:
- 5 Ա ե էլէիլէր թէքրաք կէրիպ տէտիլէր. Հատաա
օղլու սեջլէյիպ պէջլէ տէյօր. Պէն սանա կեօն-
տերիպ Լիւմիւշիւնիւ վէ ալթուանուն վէ գարըլա-
րընը վէ օղուլարընը պանա վէր տէտիմիսէտէ,
- 6 Լաքին եարըն պուվազթաէ գուլարըմը էլպէթ-
թէ սանա կեօնտերեճէյիմ, վէ սէնին էվինի՝ հեմ
սէնին գուլարընըն էվլէրինի արաշտորաճազլար.
վէ օլաքի՝ սէնին կեօղլէրինտէ հէր արղուլու կեօ-
րիւնէն շէյի էլլէրինէ գօյուպ ալաճազլար տըր:
- 7 () Լաեմ փատիշահ մէմլէքէթին հէփ իխթիար-
լարընը չաղըրըպ տէտի. Հալա պիլին վէ պազըն
քի պու՝ քէմլիք արպյօր, զերա պանա՝ գարըլա-
րըմ վէ օղուլարըմ վէ կիւմիւշիւմ վէ ալթու-
նում իշիւն կեօնտերմիշտի, վէ օնտան մէն՝ էթ-
- 8 մէտիմ: Լամի ճիւմլէ իխթիարըլար հեմ պիւ-
- 9 թիւն գալմ՝ օնա տէտիլէր. Տինկլէմէ, վէ գա-
իլ օլմա: Լ՛նտէն օ՝ Հատաա օղլուանուն էլէի-
լէրինէ տէտի. Լաֆէնտիմ փատիշահ տէյէսիզ.
Պու գուլունա էվլէլտէն ճիւմլէ Խապիլ կեօնտեր-
տիլինի էտէճէյիմ, ամմա պուլնէանէյի էտէմէմ.
Իմի էլլէիլէր կիտիպ օնա ճէվապ տէօնտերտի-
- 10 լէր: Ա ե Հատաա օղլու օնա կեօնտերիպ տէ-
տի. Պանա ալաշլար պէջլէ՝ վէ պօնտան զէյա-
տէ էտէլէր քի՝ էյեր Ամաքիանըն գօփրաղը՝
պապտաղըմ օլան ճիւմլէ գալմըն պիւլնունա

տեսիքներն եճիւտեն, ճիւղն պու պեցիւք գա-
լապալըզը սենին ելինն թեսլիմ էտեճէյիմ, վէ
պիլէսիլ քի՝ Ռապպ պենիմ: Ա է պիր պիրի ի-29
լէ գարջը գարջըյա ետտի կիւն օրաու գուրմուշ-
լարըար, վէ օլտուքի՝ ետտինճի կիւնտէ ճէնք օլ-
տու, վէ խարտէլ օգուլարը Մրամիլէրտեն պիր
կիւնտէ եիւզ պին եպյա վուրտուլար: Ա է գա-30
լանլար Միթգէ շէհրէ գաշտուլար, վէ օ գալան-
լարըն խիթմի ետտի պին քիշինին իւզէրինէ հի-
սար տիւշտիւ. վէ Հատատ օղլու գաշըպ շէհրէ՝
իւ օտատտան իւ օտայա կիրտի:

Ա է օնուն գուլարը օնա տեսիլեր. իշթէ հա-31
լա իշիթաթիք քի՝ խարտէլ եվինին փատիշահլա-
րը մերհամէթլի փատիշահլարտըր. հալա պեղէ-
րիմիգէ չիւլէր վէ պաշլարըմըզա իփլէր գօյուպ՝
խարտէլ փատիշահլանա չըգալըմ. պէլքի սենին
ճանընը սաղ գօյա: Խմտի պեղլէրինէ չիւլէք 32
վէ պաշլարընա իփլէր սարտըլար, վէ խարտէլ փա-
տիշահլանա վարըպ տեսիլեր. Վալլուն Հատատ
օղլու տէր քի՝ Վէրէմ էյլէ ճանըմ սաղ գալ-
սըն. վէ օ տէտի, հահա սաղմարըր. օ գարըն-
տաշըմարըր: Ա է օ արտեմլէր պունգու ուզուր սա-33
յըպ՝ ալէլ ալճէլէ օնուն թզըրնտան սեօգիւ ալ-
արըլար տա՝ Հատատ օղլու գարընտաշըմ՝ տըր տե-
տիլեր. վէ օ տէտի. Ա տըրն օնու ալլըն. իմտի
Հատատ օղլու օնա չըգընճա, օնու ալրապայա
չըգարտըր: Ա է օ օնա տէտի. Պէնիմ պապամ 34
սենին պապանտան ալարըլ շէհրէրի կերի վէրէ-
յիմ, վէ սեն հըմըշգաա քէնտին իշիւն՝ պապամ
Սամարիաաա եպիտըղլէ՝ կիպի՝ սօգազլար եա-
փասըն. վէ օ՝ րէրի. Պէն տէ սենի պաւ ահա իւզ-
րէ սալը վէրերիմ. իմտի օնունլա ահա քէսիշիպ՝
օնու սալըվէրտի:

- 35 Ս Է փեյղամպէր օղուլարըն պիրի՝ քէնտի ար-
գատաշընա Բապպըն սէօզիւ իլէ տէտի . Վէրէմ
էյլէ պէնի վուր . վէ օ քիմնէ օնու վուրմաղա իմ
36 Թինա՝ էյլէտի : Խմտի օ՝ օնա տէտի . Բապպըն
սէօզիւնէ իդաաթ էթմէտիյին իչիւն , իշթէ պե-
նիմեանըմտան կիտէրքէն՝ սէնի պիր արսլան վու-
րաճագտըր . վէ օ՝ օնուն եանընտան կիթտի , վէ օ-
37 նու պիր արսլան պուլուպ էօլտիւրտիւ : Խնտէն
օ՝ պիր զայրի քիմնէ պուլուպ՝ օնա , Վէրէմ էյ-
լէ՝ պէնի վուր տէտի . իմտի օ քիմնէ օնու վուր-
38 տու , շէջլէքի օնու վուրուպ եարալատը : Ս Է
օ փեյղամպէր վարդպ՝ եօլուն իւզէրինէ փատի-
շահը պէքլէտի , վէ կէօզլէրինէ պիր էօրթիւ գօ-
39 յուպ դանըմաղ օլտու : Ս Է օլտուքի՝ փատի-
շահ կէչէրքէն , փատիշահա ֆէրեատ էտիպ տէ-
տի . Պու գուլուն ճէնք արասընա չըգտը , վէ իշ-
թէ պիր քիմնէ սափըպ՝ պանա պիր ատէմ՝ կե-
թիրտի , վէ տէտի . Պու քիմնէյի սագլս , էյեր օ՝
պիր վէճՆլէ զայ՝ օլուրսա , սէնին ճանըն օնուն
ճանը՝ եերինէ օլա , եօխսա պիր գանդար կիւմիշ
40 դարթասըն : Ս Է օլտու քի՝ պու գուլուն շուրա-
տա պուրատա իշտէ իքէն , օ զայպ օլտու . վէ Խ-
րաէլ փատիշահը օնա տէտի . Սէնին հէօքմին
41 պու տուր . քէնտին ֆասլ էթտին : Խմտի օ՝ թէզ
էօրթիւյիւ կէօզլէրինտէն չըգարտը , վէ Խրաէլ
փատիշահը օնուն փեյղամպէրլէրտէն օլտուղու-
42 նու դանըտը : Ս Է օ՝ օնա տէտի . Բապպ պէջ-
լէ տէր . շէրէմէ թալին էթտիյիմ քիմնէյի էլ-
տէն սալըվէրտիյին իչիւն , սէնին ճանըն օնուն
ճանը եերինէ՝ վէ սէնին գալմըն օնուն գալմը՝
43 եերինէ օլաճագ տըր : Ս Է Խրաէլ փատիշահը
տարղըն վէ գըզըն էվենէ կիթտի . վէ Սամարի-
այա վարտը :

ՊԵՇ 21 :

Ս է օլտուքի՝ պուռ նէսնէլէրտէն սօնկրա , իզրէ- 1
 էլլի՝ Նապօթուն՝ Սամարիա փատիշահը Նահա-
 պըն սէրայընա՝ եագըն՝ իզրէէլտէ պիր պաղը՝ վա-
 րրտը : Ս է Նահապ Նապօթա սէջլէյիպ տէ- 2
 տի . Պաղընը պանա՝ վէր , քի պանա սէպղէվաթ
 պաղէսի սլա , զիրա էվիմէ եագընտըր , վէ օնուն
 եէրինէ սանա՝ օնտան էյի պիր պաղ վէրէյիմ .
 էյէր կէօզլէրինէ խօշ կէօրինիւրսէ , սանա՝ օնուն
 պէհասընա ագչէ վէրէյիմ : Ս է Նապօթ Ն- 3
 հապա տէտի . Նապա պանա կէօթէրմէսին քի՝
 պապալարըմըն միրաս՝ընը սանա՝ վէրէյիմ : Ս է 4
 Նահապ իզրէէլլի Նապօթուն օնա սէջլէտիյի
 սէօզտէն՝ եանի՝ Պապալարըմըն միրաս՝ընը սա-
 նա վէրմէմ տէտիյինտէն էօթիւրիւ՝ էվինէ տար-
 ղըն վէ գըզըն վարտը . վէ եաթաղը իւզէրինէ
 եաթըպ՝ եիւզինիւ տէօնտէրտի , վէ էքմէք եէ-
 մէտի : Ս է գարըսը խէզապէլ օնա կէլիպ տէ- 5
 տի . Ղանըն նի՛շիւն պէջլէ տարղըն օլուպ՝ էք-
 մէք եէմէ՛զսին : Ս է օ՝ օնա տէտի . Չիւն իզրէ- 6
 էլլի Նապօթա սէջլէյիպ՝ օնա տէտիմ քի՝ Պա-
 նա պաղընը ագչէ իլէ վէր , եախօտ սանա օնուն
 եէրինէ իսթէտիյին կիպի պիր ղայրի պաղ վէրէ-
 յիմ . վէ օ՝ Պաղըմը սանա վէրմէմ տէմիշտիր :
 Ս է օնուն գարըսը խէզապէլ օնա տէտի . Նարա- 7
 էլին իւզէրինէ փատիշահըղը սէն շիմտի մի է-
 տէյօրսուն . գալք՝ էքմէք եէ , վէ եիւրէյին խօշ
 օլտուն . իզրէէլլի Նապօթուն պաղընը պէն
 սանա վէրէյիմ : Ս է օ՝ Նահապըն ատընտա 8
 մէքթիւպլէր եազտը , վէ օնլարը օնուն միւհիւ-
 րիւ իլէ միւհիւրլէտի . անտէն մէքթիւպլէրի՝ Նա-
 պօթ իլէ պիլէ օնուն շէհրինտէ սաքին օլան իխ-

- 9 Թիարլարա վէ պէյլէրէ կէօնտէրտի : Խմտի
մէքթիւպլէրտէ եաղըպ տէտի . Սլրոճ նիտա ե-
տին , վէ 'Նապօթու գաւմըն պաշընտա օթուր-
- 10 տուն . Ս է օնուն գարշըսընա իքի Պէլիա՛լ օղ-
լու քիմնէլէր օթուրտուն , վէ օնլար շէհատէթ
էտիպ տէսինլէր քի՛ Սէն Ղլահա վէ փատիշահա
քիւֆր էթտին . անտէն օնու չըգարըպ դաշլայըն ,
- 11 քի էօլէ : Խմտի օնուն շէհրինին էհալիսի՛ օնուն
շէհրինտէ սաքին օլան իսթիարլար վէ պէյլէր՝
Լաեղապէլին օնլարա ըսմարլատըղընա՛ կէօրէ՛ օն-
լարա հէման կէօնտէրտիյի մէքթիւպլէրտէ եա-
- 12 զըլը օլտուղու կիպի էյլէտիլէր : (Նլար ուրուճ
նիտա էթտիլէր , վէ 'Նապօթու գաւմըն պաշընտա
- 13 օթուրթտուլար : Ս է իքի Պէլիա՛լ օղլու քիմ-
սէլէր վարըպ՝ օնուն գարշըսընտա օթուրտուլար ,
վէ օ Պէլիա՛լ քիմնէլէր գաւմըն էօնինտէ օ-
նուն՝ եանի՛ 'Նապօթուն իւզէրինէ շէհատէթ է-
տիպ՝ 'Նապօթ Ղլահա վէ փատիշահա քիւֆր
էթտի տէտիլէր . վէ օնու շէհրին տիշարըսընա՛
չըգարտըլար , վէ օնու դաշլարըլա դաշլատըլար ,
- 14 վէ էօլտիւ : Լ՛նտէն Լաեղապէլէ կէօնտէրիպ՝
- 15 'Նապօթ դաշլանտը վէ էօլտիւ տէտիլէր : Ս է
օլտուքի՛ Լաեղապէլ 'Նապօթուն դաշլանըպ էօլ-
տիյիւնիւ իշիտինճէ , Լաեղապէլ Ղ՛հապա տէտի .
Վալք Իզրէէ՛լի՛ 'Նապօթուն՝ սանա օլ ագէէ իլէ
վէրմէյէ իմթինա՛ էթտիյի՛ պաղընը զանպդ էյլէ .
զիրա՛ 'Նապօթ սաղ տէյիլտիր , իլա օ էօլտիւ :
- 16 Ս է օլտուքի Ղ՛հապ՝ 'Նապօթուն էօլտիյիւնիւ
իշիթտիյի կիպի , հէման Ղ՛հապ գալգաթը՝ քի՛ Իզ-
րէէ՛լի՛ 'Նապօթուն պաղընա՛ էնէ , քի օնու զանպդ
էտէ :
- 17 Ս է իփշպիլի լչիպյա Ղապպըն սէօղիւ օղուպ
տէտի . Վալք՝ Սամարիատա օլան Խարաէլ փա-

տիշտհր Մհապր գարշըլամազաւ էն . իշթէ օ՛ւր-
պօթուն պաղընտատըր , քի օրպա՛ օնու զապգ
էթմէյէ ենտի : . . . Ս Է օրա սեզյէյիպ տէյէսին . 19
Մապպ պէզյէ տէր . Զէմ՝ էօլախարտին՝ հէմ
զա՛պգ տէ մի էտէրսին . սնտէն սեզյէյիպ օնա
տէյէսին . Մապպ պէզյէ տէր . () Ը մահալտէ քի՛
քէօփէքէր՝ Լպպօթուն զանընը՝ եպլատըլար ,
քէօփէքէր սէնին քէնտի գանընը՝ տախի եալա-
յաճագըլարտըր : Ս Է Մհապ իշխայա տէտի . 20
Մ տիւշմէնիմ՝ պէնի պուլտո՛ւնմու . վէ օտէտի .
Պէլի պուլտու՛մ . չին օէն քէնտինի՛ Մապպըն
նաղարընտա եարամազըլգ էթմէյէ սաթալն .
Իշթէ պէն՝ սէնին իւզէրինէ պէլա՛ կէթիքէճէ . 21
յիմ , վէ արտընճա սիւփիւրէճէյիմ . վէ Մհա-
պըն խառէլտէ հէր էրքէյինի վէ գափանձըլնը
հէմ թէրք օրուշունու քէսէճէյիմ : Ս Է սէ- 22
նին էվինի՛ Լէպապ օղու խէրօպօա՛մըն էվի կի-
պի՛ վէ Մհա օղու Պաա՛շանըն էվի կիպի էտէ-
ճէյիմ , պէնի զազապէ կէթիքիպ՝ խառէլէ կի-
նահ էթտիրտիյին զազապ իշին : Ս Է խէզա- 23
պէլ հագգընա տախի Մապպ սեզյէյիպ տէտի .
խէզապէլի խըրէլին հիսարք եանընտա քէօ-
փէքէր եէյէճէքտիր : Մհապըն շէհրտէ էօլէ- 24
նինի քէօփէքէր եէյէլէր , վէ գըրտա էօլնինի
կէյիլն գուշարը՝ եէյէլէր : Մհապ՝ Մապպըն 25
նաղարընտա եարամազըլգ էթմէք իշին՝ քէն-
տինի սաթմըշ Մհապ կիպի օղմամըշտըր . զիրա
օնուն գարըսը խէզապէլ օնու ազարտըր : Ս Է 26
պաղըլլարըն արտընճա վարամազապ պէզիքէմք .
րուհըլգ էյլէտի , Մապպըն խառէլ օրուշարը-
նըն էօնիւնտէն գօլտողղու Մօրիլէրին հէփ էթ-
տիրլէրինէ կէօրն : Ս Է օլտուքի՛ Մհապ պու 27
սէօլէրի իշիթտիյի կիպի , էս՝ վազլարընը էրթմ

աք, վէ թենի իւզերինէ՝ չիւլ գօտու, վէ ուրուճ
գուծտու. վէ չիւլ իլէ եաթըպ՝ ետվաշ եիւրիւ-
28 րիւտիւ: Ս է խիշպիլի լչիայա լապպըն սէօ-
29 զիւ օլուպ տէտի. լ՛հապըն՝ հուզուրումտա ալ-
շապլանտըղընը կէօրի՞ւրմիւսին. օնուն հուզու-
րումտա ալշապլանտըղը իչիւն՝ պէլայը օնուն կիւն-
լէրինտէ կէթիւրմէյէճէյիմ. պէլայը օնուն էվի
իւզերինէ՝ օղլունուն կիւնլէրինտէ կէթիւրէճէ-
յիմ:

ՊԼԵ, 22:

- 1 Ս է լ՛քում իլէ խարաէլին պէյնինտէ ճէնքսիղ
- 2 իւշ երլ կէչտի: Ս է օլտուքի իւչիւնճիւ երլտա
լաէհուտա փատիշահը լաէհօշաֆադ՝ խարաէլ
- 3 փատիշահընա էնտի: Ս է խարաէլ փատիշա-
հը քէնտի գուլլարընա տէտի. Պիլի՞ւրմիսինիղ քի՝
լիլէա՛տ լաւմօթու պիզիմտիր, վէ պիղ օնու լ՛-
քում փատիշահընըն էլինտէն ալմաղա դընմայօ-
- 4 րուղ: լ՛նտէն լաէհօշաֆադա տէտի. Պէնիմլէ
լաւմօթ լիլէա՛տըն ճէնկինէ կիտէ՞րմիսին. վէ
լաէհօշաֆադ խարաէլ փատիշահընա տէտի. Պէն՝
սէնին կիպի իմ, գաւմըմ գաւմըն կիպի՝ աթլա-
- 5 րըմ աթլարըն կիպի տիր: Էմ լաէհօշաֆադ
խարաէլ փատիշահընա տէտի. Վէրէմ էլլէ՝
- 6 պուկիւն լապպըն սէօզիւնէ տանըշ: Ս է խ-
րաէլ փատիշահըն փէյլամպերլէրի տէօրթ՝ եիւզ
ատէմ գատար ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարա տէտի. լա-
մօթ լիլէա՛տըն իւզերինէ ճէնկէ կիտէյի՞մի,
եօխսա վաղ կէչէյիմմի. վէ տէտիլէր. Զըգ, զի-
րա լապպ օնու փատիշահըն էլինէ վէրէճէք
- 7 տիր: Ս է լաէհօշաֆադ տէտի. Պուրատա լապ-
պըն պիղ փէյլամպերի տահա եօ՞գմու, քի օնտաին
- 8 սօրալըմ: Ս է խարաէլ փատիշահըն՝ լաէհօշա-

Փառա տեսի. Պիր առեմ առհա վար, քի Ռապ-
պա օնտան տանըլալմ, ամնա պէն օնտան իք-
րահ էտերիմ. զիրա հագգըմա խալր փեյղամ-
պերլիք էթմէզ, իլլա շէրր, օ՛ խլա օղլու Սիւա-
նա տըր. վէ Լէհօշաֆադ տէտի. փատիշահ
պէյլէ տէմէսին: Խմտի Խարաէլ փատիշահը՝ 9
պիր խատըմ չաղըրըպ տէտի. Խլա օղլու Սիւա-
նայը թէզ կէթիր: Սէ Խարաէլ փատիշահը¹⁰
իլէ Լէհօշաֆադ փատիշահը Լէհօշաֆադ՝ Սամ-
րիա գափուսու մէտիւնլինին մէյտանընտա հէր
պիրի խէլա՛թլըր կիլինմիշ թախթընտա օթու-
րուրուսու. վէ ճիւմլէ փեյղամպերլըր՝ Եօնըրին-
տէ փեյղամպերլիք էտերլերիտի: Սէ Վէնա-¹¹
անա օղլու Սիտգիա՝ քէնտինէ տէմիրտէն պոյ-
նուզլար ետփթըրմըշըտը, վէ տէտի. Ռապպ պէյ-
լէ տէր. Ռապիլըրի՛ թա օնլարը թիւքէտինճէյէ-
տէք՝ պունլարըլա նադհ էտէսին: Հէմ ճիւմլէ¹²
փեյղամպերլըր՝ պունճիլէյին փեյղամպերլիք է-
տիպ տերլերիտի. Ռամօթ Կիլէա՛տա չըգ, վէ Ի-
շին ըասթ կէլէճէքտիր, վէ Ռապպ օնու փատի-
շահըն էլինէ վերէճէքտիր: Սէ Սիւանայը¹³
չաղըրմաղա կիտէն խապերճի՝ օնա սեյլէյիպ տէ-
տի. Լշթէ հալա փեյղամպերլերին սեօզլերի պիր
աղըզտան փատիշահըն հագգընա խալրաըր.
քերէմ էյլէ սէնին տէ սէօզլէն՝ օնլարըն պիրի-
նինքի կիպի օլտուն, վէ խալր սեյլէ: Սէ Սիւ-¹⁴
խանա տէտի. Ռապպ սաղտըր քի՛ Ռապպ պանա
նէ տէրսէ, օնու սեյլէյէճէյիմ: Սէ օ՛ փա-¹⁵
տիշահ կէլինճէ, փատիշահ օնա տէտի. Լա
Սիւանա՝ Ռամօթ Կիլէա՛տա ճէնկէ կիտէլիմի,
Եօխսա վաղմի կէլէլիմ. վէ օ օնա տէտի. Ղըգ՝
վէ իշին ըասթ կէլէճէքտիր, հէմ Ռապպ օնու
փատիշահըն էլինէ վերէճէքտիր: Սէ փատի-¹⁶

- չտ՛հ օնա տէտի. Պէն սանա գա՛ջ քերրէյէտէք
 եէմին վէրէյիմ, քի պանա՛ (Բապպըն աւորնտա՛
 17 կէրէքտէն զպրի սեյլէմէյէտին: Ս) է օ տէ-
 տի. Շիւմէ Խարաէրի՛ չօպանը օլմայտն գօյուն-
 լւիր կիպի տաղլարտա փերուշան կէօրտիւմ. վէ
 Բապպ տէտի. Պունլարըն սահիպի Եօգտուր. հէք-
 18 քէս տէլամէթ իլէ էվինէ տեօնսիւն: Ս) է Խ-
 րաէլ փատիշահը՝ Լէհօշտֆադա տէտի. Ս) անա
 տէ՛մէտիմի, քի օ՛ հազգըմիս խայր փէյղամպէր-
 19 լիք էթմէ՛զ, իլա շէրր: Ս) է օ՛ տէտի. Ս) ցլէ Ի-
 սէ՛ Բապպըն սեօղիւնիւ տինկլէ. Բապպը կէօր-
 տիւմի՛ Թաթիթընտա՛ օթուրուրուտու, վէ կէօ-
 յիւն ճիւմէ ապքերի օնուլն եանընտա՛ սաղընտան
 20 վէ օլունաա՛ն տուրուրուտու: Ս) է Բապպ տէ-
 տի. Բահապը՝ չըգըպ Բամօթ Լիլէա՛ տտա տիւշմէ-
 յէքի՛մ գընարըրը. վէ քիմի պէյլէ վէ քիմի շէյ-
 21 լէ տէտի: Ս) է պիր րուհ չըգըպ՝ Բապպըն հու-
 զուրունտա տուրուտու, վէ տէտի. (Յուլ պէն գըն-
 22 տըրըրըմ. վէ Բապպ օնա տէտի. Եէ՛ իլէ: Ս) է
 օ տէտի. Շըգայըմ, վէ օնուլն ճիւմէ փէյղամ-
 պէրլէքինին աղզընտա եալան րուհ օլայըմ. վէ
 օնա տէտի. Ս) էն հէմ գընտըրըրըն, հէմ եէնէր-
 23 սին. չըգ, վէ էյլէ էթ: Խամի հալա իշթէ
 Բապպ՝ սէնին հէփ պու փէյղամպէրլէքինին աղ-
 զընա եալան րուհ վէրմիշտիք. տամա Բապպ տէնին
 24 հազգընա քէմ սեյլէտի: () լտէմ Բէնաա՛-
 նա օղլու Ս) Խօգիա եազլաշըպ՝ Ս) Խաաեանըն շէ-
 նէսինէ վուրտու, վէ տէտի. Բապպըն րուհու՛ սա-
 նա սեյլէմէք իշիւն՝ պէնտէն Նէ՛հիւզտէն կէչտի:
 25 Ս) է Ս) Խայա տէտի. իշթէ սէն՝ կիզլէնմէք իշիւն
 իչ օտաւտան իչ օտայա կիրտիյին կիւնտէ կէօ-
 26 րիւրսին: Ս) է Խարաէլ փատիշահը տէտի.
 Ս) Խաաեայը ալ տա՛ օնու շէհրին սերտարը Բամ-

նա՝ վէ փատիշահ օղու խօշալայ կեօթիւր . 11 է 27
տէ . փատիշահ պէջլէ տէր . Պունու հապստա-
նէյէ գոյուն , վէ պէն սէլամէթլէ կելինճէյէտէք՝
օնու ճէֆա էքմէյի վէ ճէֆա սույու իլէ պէսէ-
յին : 11 է 11 իխանա տէտի . 13 էր պիր վէճէլէ 28
սէլամէթ իլէ տէօնէրաէն , Բապպ պէնիմ վասը-
դամլէ սէջլէմէմիշտիր . հէմ տէտի . 13 էր գամ-
լար՝ հէփինիզ իշիտին : 14 տի Խարաէլ փատիշա- 29
հը իլէ Լաճուտա փատիշահը Լաճօշաֆադ՝ Բա-
մթ Լիլէա՝ տա չըգտըլար : 11 է Խարաէլ փատի- 30
շահը Լաճօշաֆադա տէտի . Խէպաիլ գըյաֆէթ
օլուպ՝ ճէնկէ վարըրմ , վէ սէն խէլա՛թընը՝ կէյ .
Խմաի Խարաէլ փատիշահը Թէպաիլ գըյաֆէթ
օլուպ՝ ճէնկէ վարար : 11 է Լըամ փատիշահը՝ 31
քէնտի ա՛րապալարընըն օթուզ իքի սէրվէրլէրի-
նէ էմր էտիպ տէտի . Վիւշիւք իլէ եա պէջիւք
իլէ ճէնք էթմէն , իլա եալընըլ Խարաէլ փատի-
շահը իլէ : 14 տի օլուպի՝ ա՛րապա սէրվէրլէրի 32
Լաճօշաֆադը կէօրինճէ , Խահգիգան Խարաէլ
փատիշահը պոլաուր տէյերէք՝ օնուն իւզէրինէ
ճէնկէ սափտըլար . վէ Լաճօշաֆադ պաղըրտը :
11 է օլուպի՝ ա՛րապա սէրվէրլէրի օնուն Խարա- 33
էլ փատիշահը օլմաարղընը կէօրտիւքլէրի կիպի ,
օնուն աքաընտան տէօնտիւքեր : 11 է պիր քիմ- 34
սէ՝ գաստը օլմայարադ պիր օգ աթըպ՝ Խարաէլ
փատիշահընը զըրիւրն հալալարընըն աքաըն-
տան վուրտու . օրտէմ օ՝ ա՛րապաճըսընա տէտի .
13 էր չէվիլ տա պէնի օրտուտան չըգաթ . զիրա
եաքալանարմ : 11 է օլ կիւնտէ՝ ճէնք եէյին- 35
լէնտի , վէ փատիշահ՝ Լըամիլէրին գարըսընտա
ա՛րապաընտա տուրտու . վէ ախշամ իւթիւ
էօլաիւ , վէ եարանըն գանը ա՛րապանըն իշինէ
տէօրիւլտի : 11 է կիւնէշ պաթար իքէն , օր- 36

- տուտա տեղալ կեչիպ ահտի . Զեր քեա քենտի
 շէհրինէ՝ վէ հեր քեա քենտի վիւպէթինէ՝ Կէօն-
 37 Կէօն: Իմտի փատիշահ եօլտի, վէ Դամարիայա
 կէթիթիտի . վէ փատիշահ Դամարիտտա կէօմ-
 38 տիւլէր: Եւ Կարապոյր Դամարիա հափուզուե-
 տա եայգաաբլաք, վէ քեօփէ քլէր օնուն գանընը՝
 եալատըլար, վէ Ֆահիշէլէր օրտաա եայգանտը-
 39 լար, Բապարն սէյլէտէյի սեօզէ կեօրէ: Եւ Կ
 Լահայըն գալան հիքեայէթի՝ վէ հէփ էթտիյի՝
 վէ եափտըղը Ֆիլ տիշէ Կէօմ պինա էթտի-
 յի շէհրլէր՝ Լարաէլ փատիշահլարընըն թէվա-
 40 րիէ քիթապընտա ետղըլը տէյիլի: Եւ Լ-
 հապ պապալարը իլէ սյուտա, վէ օնուն եէրինէ
 օզու Լահալիա փատիշահ օրտա:
 41 Իմտի Լարաէլ փատիշահ Լահայըն տէօր-
 տիննձիւ երլընտա՝ Լահալաա իւզէրինէ Լահա օղ-
 42 լու Լահօշաֆադ փատիշահ օլտա: Եւ Կ Լ-
 հօշաֆադ փատիշահ օլտաղունտա՝ օթուզ պէշ
 եաշնտա իտի, վէ Լիքուշալիմտէ իյրթի պէշ
 երլ փատիշահլըգ սիւրտիւ . վէ անասընըն տար՝
 43 Եւ իշհինին գըղը Լուլայա իտի . Եւ օ պա-
 պարը Լահայըն հեփ եօլարընտա՝ եիքիւտիւ . օն-
 տան՝ Բապարն հաղարընտա տօղրուլըգ էտէրէք՝
 44 սափմատը: Լահադ թէփէ փութիտանէլէրի կի-
 տէրիլմէտի . գալմ տահա թէփէլէրտէ գուրպան
 45 էտէրլէր իտի վէ պուխուր եադարլարրտը: Եւ Կ
 Լահօշաֆադ՝ Լարաէլ փատիշահլը իլէ պարըլըգ
 46 էլլէտի: Եւ Կ Լահօշաֆադըն գալան հիքեայէ-
 թի վէ օնուն էթտիյի գահրլանլըգ վէ ձէնքլէր՝
 Լահալաա փատիշահլարընըն թէվարիէ քիթա-
 47 պընտա ետղըլը տէյիլի: Եւ օ պապարը Լ-
 սանըն կիւնլէրինտէն գալան թէվադպը տիյա-
 48 տան կիտէրտի: Եւ Կ Լահօմա փատիշահ եօ-

ղուտու. պիր վալի փատիշահ իտի : Ս է Լէհո- 49
շաֆադ խարշիշ տօնանմասը ետփտը՝ քի ալ-
թուն իշին () ֆիրէ կիտէ, ամնա կիթմէտի. զի-
րա տօնանմա Լ սեօնկապէրտէ փարալանտը :
() Լ զէման Լ՛հապ օղլու Լ՛հաղիա՝ Լէհօշաֆա- 50
դա տէտի. Լէմի իլէ՝ պէնիմ գուլարրմ սէնին
գուլարրնն պիլէսինճէ կիթսին. վէ Լէհօշա-
ֆադ իսթէմէտի :

Իմտի Լէհօշաֆադ պապալարը իլէ ուլուտու, 51
վէ պապալարը իլէ՝ պապասը Տապիտին շէհրին-
տէ կէօմիւլտիւ. վէ օնուն եէրինէ օղլու Լէհօ-
րամ փատիշահ օլտու : Լէհուտա փատիշահը 52
Լէհօշաֆադըն օն եէտինճի երլընտա՝ Սամա-
րիատա Խարաէլին իւզէրինէ Լ՛հապ օղլու Լ՛հա-
զեա փատիշահ օլտու. վէ Խարաէլին իւզէրինէ ի-
քի երլ փատիշահլըգ սիւրտիւ : Ս է Քապպըն 53
նազարընտա եարամաղլըգ էտիպ՝ պապասընն
եօլունտա վէ անասընն եօլունտա վէ իսրաէլէ
կիւնահ էթտիրէն՝ Լէպադ օղլու Լէքոպօա՝ մըն
եօլունտա եիւրիւտիւ : Ս է Պաալա իպատէթ 54
էտիպ՝ օնա սէճտէ գըլտը. չէմ օնուն պապասը-
նըն ճիւմլէ էթտիլինէ կէօրէ՝ Խարաէլին Լ՛լտահը
Քապպը զազապէ կէթիրտի :

ԻՔԻՆՃԻ ՓԵՏԻՇՆԱԼԵՐ

Էսթոնի

ԳԻՐՔ ԶՈՐՐՈՐԴ
ԹԵԳԵՒՈՐԵՑ:

ՊԵՇ 1:

- 1 Այն է Նահապետի քաղաքին սօնկրա, Սոնապ խաղաղէ
- 2 անը օլտու: Այն է Նահաղեա Սամարիա տա օքան
քէօշքիւնիւն փարմագլղղնտան տիւշիւպ՝ խաս-
թա օլտու. վէ խապէրճիլէր կէօնտէրիպ՝ օնլարա
տէտի. լիտին ի՛գրօն ալլահը Պաալղէպուպա
տանը՝ շըն, ա՛ճէպ պու խասթալղղղմտան սաղա-
- 3 լըրմը իմ: Այն է Ռապպըն մէլէյի թփշպիլի ի-
լիպա տէտի. Վալգ՝ Սամարիա փատիշահընըն
խապէրճիլէրինի գարշըլամաղա չըգ, վէ օնլարա
տէ. խարալտէ լալահ օլմատըղղնտանմը՝ սիղ
ի՛գրօն ալլահը Պաալղէպուպա տանը շմաղա կի-
- 4 տէյօրսուռուղ: Խամի օնուռն իչիւն Ռապպ պէջլէ
տէր. խղէրինէ օլ չըգտըղղն եաթագտան էնմէ-
յէճէքսին, իլլա էլպէթթէ էսլէճէքսին. անտէն
- 5 իչիա կիթտի: Այն է խապէրճիլէր օնա կէրի կէլ-
տիլէր, վէ օ՝ օնլարա տէտի. լի՛շիւն պէջլէ կէրի
- 6 կէլտինիղ: Այն է օնա տէտիլէր. Պիղի գարշըլա-
մաղա պիր քիմնէ չըգտը, վէ պիղէ տէտի. լիտիպ՝
սիղի կէօնտէրէն փատիշահա տէօնիւն, վէ օնա

տէյն . Ի՞նչպէս պէտք է տէր . Իսրայէլէ տէր . Ի՞նչպէս
մատուցեն տան մը . Ի՞նչպէս ալլան Պապ լղէպուպա
տանը շմաղա կէօնտերիցսին . օնոն իշխոն սենին օլ
չըգաղղըն եաթագտան էնմէյէճէքսին , իլլա էլ
պէթթէ էօլէճէքսին : 11 Է օ՝ օնլարա տէտի .
12 Իիզի գարշըլաճաղա չըգաղղա՝ պու սեօղէրի սիզէ
սեօղէյէն քիմսէնէ՝ սուրէթտէ իտի : 13 Է օնա
տէտիէր . ()՝ պիր դիյլիւ քիմսէ իտի հէմ պէլին .
տէ գայը զուշագ գուշանմըշար . վէ օ տէտի .
()՝ թփշդիլի Լիլիա տըր : Իմտի օնա էլլի նէ . 9
Ֆէրի իլէ՝ պիր էլլի պաշը կէօնտերտի , վէ օ՝ օնուն
եանունա չըգաղղ , վէ օ՝ իշթէ տաղըն պաշընտա օ
թուրուրուտու . իմտի օնա տէտի . 10 Ի՞նչ Լիլիա
սէմի՝ փատիշահ տէր քի՝ աշաղա էնէսին : 11 Է 10
Լիլիա ճէվաղ վէրիպ՝ էլլի պաշըյա տէտի . Իմտի
էյէր պէն Լիլիա տէմի իսէմ , կէօքտէն աթէշ
էնիպ՝ սէնի վէ էլլի նէֆէրինի եէսին . վէ կէօք-
տէն աթէշ էնիպ՝ օնու հէմ օնուն էլլի նէֆէրինի
եէտի : 12 Է օնա թէքրար էլլի նէֆէրի իլէ՝ պիր 11
գայրի էլլիպաշը կէօնտերտի , վէ օ՝ ճէվաղ էտիպ
օնա տէտի . 13 Լիլիա տէմի՝ փատիշահ պէտք է
տէր . թէզ աշաղա էնէսին : 14 Է Լիլիա ճէվաղ 12
վէրիպ՝ օնլարա տէտի . 15 Էյէր պէն Լիլիա տէմի
իսէմ , կէօքտէն աթէշ էնիպ՝ սէնի հէմ էլլի նէ-
ֆէրինի եէսին . վէ կէօքտէն Լիլիա աթէշ էնիպ՝
օնու վէ օնուն էլլի նէֆէրինի եէտի : 16 Է օ՝ 13
թէքրար պիր իւշինճիւ էլլիպաշը՝ հէմ օնուն էլլի
նէֆէրինի կէօնտերտի . իմ ք իւշինճիւ էլլի-
պաշը եօգարը չըգաղղ , վէ վարդա՝ Լիլիանըն գար-
շաղա տիզէրի իւշէրինէ չէօքտի , վէ օնա եալ-
վարդա՝ օնա տէտի . 17 Լիլիա տէմի՝ քերէմ
էյէ , պէնիմ ճանըմ վէ պու էլլի գուշարընըն
ճանլարը՝ օնին նաղարընտա գըյ թէթի օլտուն :

- 14 Իշխե՛ կեզբաէն աթէշ էնիպ՝ էվվէլքի իքի էլլի-
պաշըլարը վէ օնլարըն էլլիշէր նէֆէրլէրինի
եէտի . ամմա շիմտի պէնիմ ճանըմ սէնին նազա-
- 15 րընտա գըյմէթլի օլտուն : Ս է Ռապպըն մէլէյի
Լիլիայա տէտի . () նունլա էն , օնուն եիւզիւնտէն
գօրգմա . իմտի օ գալգրպ՝ օնունլա փատիշահա
- 16 էնտի . Ս է օնա տէտի . Ռապպ պէյլէ տէր .
Տէյիլմի քի՝ Լարաէլտէ սէօզիւնէ տանըշահագ
Լալահ օլմատըղընտան Լ՝գրօն ալլահը Պաալգէ-
պուպա տանըշմաղա խապերճիլէր կէօնտէրտին .
օնուն իշիւն սէնին օլ չըգտըղըն եաթագտան էն-
- 17 մէյէճէքսին , իլլա էլպէթթէ էօլէճէքսին : Իմտի
օ՝ Լիլանըն սէյլէտիլի՝ Ռապպըն սէօզիւ իւղրէ
էօլտիւ , վէ օնուն եէրինէ՝ Լէհուտա փատիշահը
Լէհօշաֆադ օղլու Լէհօրամըն իքինճի եըլընտա՝
Լէհօրամ փատիշահ օլտու . չիւն օնուն օղլու եօ-
- 18 զուտու : Ս է Լ՝հապեանըն էթտիլինին գալան
հիքեայէթի՝ Լարաէլ փատիշահլարընըն թէվա-
րիխ քիթապընտա եազըլը տէյիլմի :

ՊԵՇՆ 2 :

- 1 Ս է օլտուքի՝ Ռապպ Լիլիայը գասըրղա իլէ կէյէ
չըգարահաղընտա , Լիլա Լիլիա՝ իլէ Լիլիալտան
- 2 կիթտի : Ս է Լիլա Լիլիայա տէտի . Վէրէմ
էյլէ՝ սէն պուրատա օթուր . զիրա Ռապպ պէնի
Պէյթէլէտէք կէօնտէրտի . վէ Լիլիա՝ տէտի .
Ռապպ սաղտոր , վէ սէնին ճանըն սաղտոր քի պէն
- 3 սէնի պրագմամ . իմտի Պէյթէլէ էնտիլէր : Ս է
Պէյթէլտէ օլան փէյլամպերլէր օղլուլարը Լիլի-
շայա չըգըպ՝ օնա տէտիլէր . Ռապպ պուկիւն է-
ֆէնտինի սէնին պաշընըն իւզէրինտէն ալահաղընը
պիլիլմիսին . վէ օ տէտի . Պէլի պիլիլիմ , սուս օ-
- 4 լուն : Լ՝նտէն Լիլա օնա տէտի . Լա Լիլիա՝ քէ-

սուլար՝ Լիւշաննն սէօլէտիյի սէօզէ կէօրէ՝ շիֆա՝
պուլտուլար, թա՛ պուկիւնէտէք :

Ա՛ էօրատան Պէյթէլէ չըգտը, վէօ՝ եօլտա եօ. 23
գարը չըգտը իքէն, քիւչիւք չօճուգլար շէհրտէն
չըգըպ՝ օնու մասխարալըղա՝ ալտըլար, վէօնա
տերլէրիտի. Վապագ պաշլը չը՛գ, գապագ պաշլը
չը՛գ : Ա՛ էարգասընա տէօնիւպ՝ օնլարը կէօրտիւ, 24
վէ Վապղըն իսմինտէ օնլարա պէտտուա՝ էյլէտի.
վէօրմանտան իքի տիշի պը չըգտը, վէօնլարտան
գըրգ իքի չօճուգ փարալատը : Ա՛ էօրատան 25
Վարմէլ տաղընա կիթտի. վէօնտան Վամարիա-
յա տէօնտիւ :

ՊԼՇ, 3:

Իմտի Լ՛հապ օղլու Լէհօրամ՝ Լէհուտա փատի- 1
շահը Լէհօշաֆագըն օն սէքիզինճի երլընտա լա-
րաէլին իւզէրինէ Վամարիատա փատիշահ՝ օլտու.
վէօ՝ օն իքի երլ փատիշահլը՛գ սիւրտիւ : Ա՛ էօ՝ 2
Վապղըն նազարընտա եարամազլը՛գ էյլէտի,
անճագ պապասը կիպի՝ վէօնտսը կիպի տէյիլ.
չիւքի օ՝ պապասընըն եափտըղը Պաալըն փու-
թոնու կիտերտի : Լ՛մմա լարաէլէ կիւնահ էթ- 3
տիրէն՝ Լէպագ օղլու Լէրօպօա՛մըն կիւնահլա-
րընա՛ եափըշտը. օնլարտան պըրլմատը :

Ա՛ է Վօտպ փատիշահը Վէշա՝ սիւրիւլէր սա- 4
հիպի օլմաղըլա, լարաէլ փատիշահընա եիւզ պին
գուզու՝ վէօնիւնիւ իլէ եիւզ պին գօշ վէրիրիտի :
Լ՛մմա Լ՛հապ էօլտիւքտէն սօնկրա, Վօտպ փատի- 5
շահը լարաէլ փատիշահընա ա՛սը օլտու : Լամի 6
օլ կիւնտէ Լէհօրամ փատիշահ Վամարիատան
չըգտը, վէօնիւմէլ լարաէլի եօզլատը : Լ՛նտէն 7
կիտիպ՝ Լէհուտա փատիշահը Լէհօշաֆագա
կէօնտերտի, վէօնտէտի. Վօտպ փատիշահը պաննա

- անք օգտու . Սձապ իւղերինէ ճէնկէ պիլէմ՝ ճէ կի-
տէ րմիսին . վէ օ տէտի . Չրգարում . պէն սէնին
կիպի իմ , գաղմըմ գաղմըն կիպի՝ աթլարում աթ-
8 լարըն կիպի տիր : Ս է օ տէտի . չանկը եօլտան
չըգալում օ տա տէտի . խոմ չէօլիւ եօլունտան :
9 խմի խարաէլ փատիշահը իլէ լաէհուտա փատի-
շահը հէմ խոմ փատիշահը կիտիպ՝ ետի կիւն-
լիւք եօլ տօլաշար լար , վէ օնլարըն պիլէսինճէ օլան
օրտունուն վէ հպլանլարըն սուլու եօղուտու :
10 Ս է խարաէլ փատիշահը տէտի . խլա՜ստ իւլ
փատիշահը՝ իապպ Սձապըն ելինէ թէսլիմ էթ-
11 մէյէ չաղըրմըշ տրր : Ս է լաէհօշաֆադ տէտի .
Պուրատա իապպ փէյղամպերի եօգմու քի օնուն
փաւրգասի իլէ իապպա տանըշալում . վէ խարաէլ
փատիշահըն գուլարընտան պիրի ճէվապ վերիպ
տէտի . խիանըն էլէրինէ սու տէգըմիւլ օլան
12 Շաֆադ օղու լչիշա՝ պունտա տրր : Ս է լաէ-
հօշաֆադ տէտի . իապպըն սէօղիւ օնունլա տրր .
խմի խարաէլ փատիշահը վէ լաէհօշաֆադ վէ լչ-
13 տօմ փատիշահը օնա էնտիլէր : Ս է լչիշա՝ խ-
րաէլ փատիշահըն տէտի . Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞
իշին վար , սէն պապանըն փէյղամպերլէրինէ վէ
անանըն փէյղամպերլէրինէ կիթ . վէ խարաէլ
փատիշահը օնա տէտի . լոգ , զերա իապպ պու
իւլ փատիշահը Սձապըն ելինէ թէսլիմ էթմէյէ
14 չաղըրմըշ տրր : Ս է լչիշա՝ տէտի . չուղուրուն-
տա տուրտուղում ապերլէրին լալահը իապպ
սաղտրր քի՝ լաէհուտա փատիշահը լաէհօշաֆա-
դըն խաղընը սոյմասա իտիմ , սանա նաղար էթ-
15 մէյ իտիմ , վէ սանա պագմաղտում : խմի հալա
պանա պիր սաղէնտէ կէթիրին . վէ օլու քի սա-
ղէնտէ չալիւ չաղարքէն , օնուն իւղերինէ իապպըն
16 էլի օլու . Ս է տէտի . իապպ պէյլէ տէր . Պու

տերէյի չուգուր չուգուր եափ: Օխրա Րապպ 17
 պէջլէ տեր. Եւլ կէօրմէզսինիլ, վէ եաղմուր
 կէօրմէզսինիլ, ամմա պու տերէ սու իլէ տօլաճագ-
 տըր. վէ սիզ՝ սիւրիւլէրինիլ վէ տաճարլարընը
 իլէ իչէճէքսինիլ: Պու իսէ Րապպըն նազարըն- 18
 տա քիւլիւք շէյ տիր. հէմ Սօպըր էլինիլէ Թէս-
 լիմ էտէճէքտիր: Ս է հէր հիսարը շէհրի՝ հէմ 19
 հէր սէչկին շէհրի վուրասըզ, վէ հէփ էյի ազաճ-
 արըր տիւլիւրէսիլ, վէ ճիւմլէ սու փունկարլարընը
 գափայասըզ. վէ հէր էյի Թարլայը՝ դաշար իլէ
 վիրան էտէսիլ: Ս է օլտուքի սապահլայըն՝ էք- 20
 մէքփէշքէշի սունուլուր իքէն, Լատմ եօլունտան
 իշմէ սուլար եիւրիւլիւպ՝ եեր սուլարտան տօլաու:
 Ս է ճիւմլէ Սօպպիլէր՝ փատիշահլարըն օնլար իլէ 21
 ճէնք էթմէյէ չըգտըզլարընը իշտինճէ, ճիւմլէ
 գուշաֆ գուշանա պիլէնի ճէմ՝ էտիպ՝ սինօր պա-
 շընտա տուրտուլար: Ս է սապահլայըն էրքէն 22
 գալգտըլար, կիւնէշին զիասը՝ իսէ՝ սուլարըն իւզէ-
 րինէ վուրմուշուտու, վէ Լատմիլէր գարշտան
 սուլարըն գան կիպի գըզըլ օլտուղունու կէօրինճէ,
 հէտիլէր. Պու գան տըր, փատիշահլար էլպէթ- 23
 Թէ տէջիւլիւպ՝ պիր պիրինի վուրտուլար. իմտի
 հալա եա Սօպպիլէր՝ եաղմայա պէշն: Պէջ- 24
 լէճէ Լարաէլ օրտուսունա վարտըլար, վէ Խարա-
 էլլիլէր գալըզպ՝ Սօպպիլէրի վուրտուլար, վէ օն-
 ար՝ էօնլէրինտէն գաշտըլար. իմտի Սօպպիլէրի
 վուրարապ՝ տիյարլարընա կիրտիլէր: Ս է շէհր- 25
 լէրի երգտըլար, վէ հէր էյի Թարլայա հէր քէս
 քէնտի գաշընը աթըպ՝ օնու տօլտուրտուլար, հէմ
 հէփ սու փունկարլարընը գափատըլար. վէ հէր
 էյի աղաճը տիւլիւրաիւլէր, շէյլէքի՝ Վիւրհա-
 րասէթտէ դաշարընը պրազտըլար, վէ սափան
 աթանլար օնու գուշատըլ վուրտուլար: Իմտի 26

Ս) Եւսպ փատիշահը ճէնկին քէնտի իւզերինէ ղա-
լիպ կէլտիյինի կէօրիննձէ, պիլէսինձէ եէտի եիւզ
տալ գըլըճ նէֆէր ալտը, քի յտօմ փատիշահը-
նատէք ետորըպ՝ կէչէլէր, ամմա գատիր օլամատը-
27 լար : Խմտի օ՝ քէնտի եէրինէ փատիշահ օլաճադ
իլքտօզուլ օղլունու ալըպ՝ օնու հիսարըն իւզերին-
տէ պիլթիննեանմա էյլէտի, վէ Խարաէլ իւզերի-
նէ պէօյիւք խըճմ օլտու . վէ օնուն իւզերինտէն
կէօլիւպ՝ տիյարլարընա տէօնտիւլէր :

ՊԼՇ 4 :

- 1 Ս է փէյլամպէր օղլըլարընըն գարըլարընտան
պիր գարըլ՝ յլիշա՛յա ֆէրեատ էտիպ տէտի . Վտ-
լուն գօճամ էօլտիւ, վէ սէն՝ գուլունուն Իապպ-
տան գօրգար իտիյինի պիլիւսին, վէ ալաճադ սա-
հիպի իքի օղլումու քէնտինէ գուլար իչիւն ալ-
մաղա կէլտի : Ս է յլիշա՛ օնա տէտի . Սանանէ՞
2 էյլէյիմ, պանա սէօյլէ, էվտէնէ՞ն վար . վէ օ տէ-
տի . Պու խալպըղընըն՝ էվտէ պիր գապ զէյթուն-
3 եաղընտան ղայրի՝ հիչ պիր շէյի եօգտուր : Ս է
օ՝ օնա տէտի . Լիթ դաշրատան քէնտինէ հէֆ
գօնշուլարընտան գապլար՝ պօշ գապլար տիլէ, ազ
4 տիլէմէ : Ս է վարըպ՝ քէնտի իւզերինէ վէ օղլը-
լարընըն իւզերինէ գափույու գափա , վէ հէֆ օ
5 գապլարա տէօք, վէ ասլանը գալտոր : Խմտի օ՝
օնուն եանընտան կիթտի, վէ քէնտի արտընտան
հէմ օղլըլարընըն արտընտան գափույու գափա-
տը . օնլար օնա՝ եադլաշտըրըրլարըտը, վէ օ տէօ-
6 քէրիտի : Ս է օլտուքի՝ օ գապլար տօլունճա ,
օղլունա տէտի . Պանա տահա գապ եադլաշտըր ,
վէ օ՝ օնա տէտի . Լթթըգ գապ եօգտուր . օլտէմ
7 զէյթունեաղը տուրտու : Խմտի գարը վարըպ՝
Լլաշըն ատէմինէ խապէր վէրտի . վէ օ տէտի ,

Լիթ՝ զէյթունեաղքնը սաթ տա պարծունաւ հօտէ,
վէ գալանը իլէ՝ սէն օղուլարն իլէ կէշին :

Ս է օլտուքի՝ պիր կիւն իշիշա՝ Ը ռանեմտէն 8
կէշէրքէն, օրատա պիր պէջիւք գարը վարըտը, վէ
օ՝ օնա էքմէք եէմէյէ զօր էթաի. վէ օլտուքի օ՝
կէշտիքէ, օրայա էքմէք եէմէյէ սափարըտը :
Խմաի գարը գօծասընա տէտի. իշթէ հալա պիլէ- 9
րիմ քի եանըմըդաան պու տպիմա կէշէն Լ՝ըսհըն
ատէմի աճիլ տիր : Վէրէմ էյլէ՝ օնա տիվարտա 10
պիր քիւշիւք օտա եափալըմ, վէ օնա օրայա եա-
թագ վէ սօֆրա վէ իպրէմլէ վէ շամ՝ տան գօյալըմ
վէ օլաքի՝ պիղէ կէշտիքէ օրայա գօնա : Խմաի 11
օլտու քի օ՝ պիր կիւն օրայա կէլաի, վէ օրատա գօ-
նուպ՝ օրատա եաթար : Ս է քէնտի ուշաղը կէ- 12
հաղկյէ տէտի. Պու Ը ռանամիլի գարըյը չաղըր.
իմաի օ՝ օնա չաղըրտը, վէ օ՝ օնուն հուլուրունտա
տուրտա : Ս է օ՝ ուշաղընա տէտի. չալա օնա 13
տէ. իշթէ սէն պիղիմ իշին հէփ պու զահմէթի
չէքաին, սանա նէ՝ էյլէյիմ, փատիշահա եա սէ-
րապէրէ պիր սէյլէյէճէյին վաւմը. վէ օ տէտի.
Պէն գալմըմըն արատընտա սաքին իմ : Ս է ս՝ 14
տէտի. Խմաի օնա նէ՝ էյլէյիմ. վէ կէհաղի տէ-
տի. չաղգան օնուն օղու եօգ, հէմ գօծաղը իթ-
թիարըլանմըշտըր : Ս է օ տէտի. ()նու չաղըր. 15
իմաի օնու չաղըրտը, վէ գափուտա տուրտու :
Լ՝նտէն տէտի. կէլէճէք երլ պու մէվսիմտէ՝ գու 16
ճաղընտա պիր օղուլ օլաճագ տըր. վէ օ տէտի.
Լթգ՝ եա էֆէնտիմ Լ՝ըսհ տտէմի իալայըղընա
եալան տէմէ : Խմաի գարը կէպէ գալըպ՝ իշիշա՝ 17
նըն օնա տէտիյի կիպի էրթէսի երլ օլ մէվսիմտէ
օղուլ տօղուրտա :

Ս է չօծուգ պէջիւտիւ, վէ օլտու քի՝ պիր կիւն 18
պապասընա՝ օրագճըլարա չըգտը : Ս է պապա- 19

- սընա տէտի. Պանշում պանշում. վէ օ՝ ուշաղա տէտի.
- 20 ()նու անասընա կէօթիւր : Սէ օ օնու գալտը-
րըպ՝ անասընա կէօթիւրտիւ. իմտի օ՝ էջլէյէտէք
օնուն տիղլէրինտէ օթուրտու, անաէն էօլտիւ :
- 21 Սէ գարը եօգարը չըգըպ՝ օնու լ՝լլահ ատէմինին
եաթաղընտա եաթըրտը, վէ գափույու գափայըպ
- 22 չըգտը : Սէ գօճասընը չաղըրըպ տէտի. Պանա
ուշագլարըն պիրի իլէ պիր մէրքէպ կէօնտէր, քի
լ՝լլահ ատէմինէտէք՝ սէյիրտիպ՝ կէրի կէլէյիմ :
- 23 Սէ օ տէտի. Պուկիւն օնանի՛չիւն կիտէյօրտուն,
այպաշը տէյիլ վէ շապպաթ տէյիլտիր. վէ օ տէ-
- 24 տի. Սէլամէթտիր : Սմտի մէրքէպէ էյէր վու-
րուպ՝ ուշաղա տէտի. Սիւր կիթ, սանա սէյլէմէ-
յինճէ՝ պէնիմ իչիւն սիւրմէքտէն կէրի գալմա :
- 25 Սմտի կիտիպ՝ Վարմէլ տաղընտա լ՝լլահըն ատէ-
մինէ վարտը. վէ օլտու քի՝ լ՝լլահըն ատէմի գար-
շտան օնու կէօրտիւյիւ կիպի, ուշաղը կէհաղէյէ
- 26 տէտի. Սլթէ օ Շ լունամմիլի գարը : Սմտի քէ-
րէմ էյլէ, սէյիրտիպ օնա տէ. Սաղ սէյիմ միսին,
գօճան սաղ սէլիմ մի, չօճուգ սաղ սէլիմ մի. վէ օ՝
- 27 Սաղ սէլիմ տէտի : Սէ գարը տաղա լ՝լլահըն
ատէմինէ կէլտիքտէ, օնուն պյագլարընա եափըշ-
տը, վէ կէհաղի օնու կէրի չէքմէյէ եագլաշտը.
ամմա լ՝լլահըն ատէմի տէտի. ()նու գօյվէր. զի-
րա օնուն ճանը աճըմը՛շ տըր, վէ Վապպ պէնտէն
- 28 կիղլէտի, վէ պանա պէյան էթմէտի : Սէ գարը
տէտի. Պէն էֆէնտիմտէն օղուլ տիլէտիմ մի. պէ-
- 29 նի ալտաթմա տէմէտիմ մի : Սմտի օ՝ կէհաղիյէ
տէտի. Պէլինի գուշաթ, վէ տէյնէյիմի էլինէ ա-
լըպ կիթ, էյէր պիր քիմսէյէ րասթ կէլիրսէն, օ-
նա սէլամ վէրմէ, վէ էյէր սանա պիր քիմսէ օէ-
լամ վէրիրսէ, ճէվապ վէրմէ. վէ տէյնէյիմի չօ-
- 30 ճուղուն եիւզիւ իւզէրինէ 40 : Սէ չօճուղուն

անասը տէտի . ի՛սպպ սաղարը, վէ սէնին ճանըն
 սաղարը քի՛ սէնի գոյվէրմէմ. վէ օ գալգըպ՝ օնուն
 արտընճա կիթտի : Լյէհազի իսէ օնլարըն էօ- 31
 նիւնճէ կէշտի, վէ տէյնէյի չօճուղուն եիւզիւ իւ-
 ղէրինէ գօտու, ամմա սէս եօգ վէ իտրաք եօղու-
 տու . իմտի օնու գարշըլամաղա տէօնիւպ՝ օնախա-
 պէր վէրտի, վէ տէտի . Չօճուգ ույանմատը :
 Ս է Լյէշա՛ եվէ վարընճա, իշթէ չօճուգ էօլմիւշ՝ 32
 օնուն եաթաղը՝ իւզէրինտէ եաթարըտը : Իմտի 33
 կիրիպ՝ իքիսինին իւզէրինէ գափույու գափատը,
 վէ ի՛սպպա նիյազ էյլէտի : Ս է չգըպ՝ չօճու- 34
 ղուն իւզէրինէ եաթտը, վէ աղզընը օնուն աղզը
 իւզէրինէ՝ վէ կէօղէրինի օնուն կէօղէրի իւզէրի-
 նէ՝ վէ ավուճլարընը օնուն ավուճլարը իւզէրինէ
 գոյուպ՝ օնուն իւզէրինէ պիւզիւլտիւ, վէ չօճու-
 ղուն թէնի ըսընտը : Լ՛նտէն տէօնիւպ՝ էվտէ պիր 35
 պու եանա վէ պիր շու եանա կէզինտի, անտէն չը-
 գըպ՝ օնուն իւզէրինտէ պիւզիւլտիւ . իմտի չօճուգ
 ետտի քէրդէ ագսըտը, վէ չօճուգ կէօղէրինի
 աշտը : Ս է Լյէհազիյի չաղըրըպ՝ տէտի . Պու 36
 Շունամիլի գարըյը չաղըր . վէ օ օնու չաղըրտը,
 վէ օնա կէլտի . իմտի օնա տէտի . () ղլունու գալ-
 տըր : Ս է օ վարըպ՝ օնուն պտգլարընա գափտն- 37
 տը, վէ եէրէ պէրապէր թէմէննա էյլէտի, վէ օղ-
 լունու գալտըրըպ չգտը :

Լ՛նտէն Լյէշա՛ Լիլիալա՛ տէօնտիւ . վէ օ տիյար- 38
 տա գըթըլգ վարտը, վէ փէյզամպէր օղուլարը
 օնուն էօնիւնտէ օթուրուրլարտը . իմտի օ՝ օւշա-
 ղընա տէտի . Պէշիւք Վէնճէրէյի տէէշէ՛ գօ . վէ
 փէյզամպէր օղուլարընա աշ փիշիր : Ս է պի- 39
 րիսի գըրա՛ չգտը քի՛ օթլար տէվշիրէ, իմտի պիր
 եապանի ասմա պուլուպ՝ օնտան էսվապը տօլաւու
 եապան իւրյարը տէվշիրտի . վէ կէլիպ՝ օնու աշն

- դէնճերէսինէ սողըատը . զիրա պիլմէզէր իտի :
- 40 Ս է օ քիմնէլէրէ եէմէք իչիւն գօթարտըլար , վէ
օլտուքի՝ աշտան եէտիքլէրինտէ , պաղըրըպ տէ-
տիլէր . ‘Իէնճերէտէ էօլիւմ վար , էյ Լ՝լահըն
- 41 տէտի . Ս էն կէթիրին . իմտի օնու դէնճերէյէ աթ-
տը , վէ տէտի . իալգա գօթար , վէ եէսինլէր . վէ
- 42 դէնճերէտէ հիչ պիր ֆէնա շէյ Բօղուտու : Ս է
Պաա՝լալիշատան պիր քիմնէ կէլիպ՝ Լ՝լահըն ա-
տէմինէ գուրֆանտա էքմէքլէր՝ լիիրմի արփա էք-
մէքլէրի վէ դօրպասընտա թաղէ պաշադլսփ կէ-
թիրտի . վէ օ տէտի . իալգա վէր , վէ եէսինլէր :
- 43 Ս է օնուն խըզմէթքեարը տէտի . Պու նէ՝քի եիւղ
ատէմին էօնիւնէ գօյայըմ . ամմա օ տէտի . իալգա
վէր քի՝ եէսինլէր . զիրա իապպ պէյլէ տէր . լէ-
- 44 յէճէքլէր , վէ արթաճաճարը : իմտի օնլարըն
էօնիւնէ գօտու , վէ իապպըն սէօղիւնէ կէօրէ՝ եէ-
տիլէր , վէ արթար :

ՊԵՇԼԷՆԻՐ 5 :

- 1 Ս է Լ՝րամ փատիշահընըն սերա՝պէրի ‘Լաա՝-
ման՝ էֆէնտիսինին հուզուրունտա պէյլիք վէ
միւ՝թէպէր քիմնէ իտի . զիրա իապպ օնուն վա-
սըղասի իլէ Լ՝րամա գուրթուլուլ վէրտի . ամմա
պու գուլվէթ սահիպի քիմնէ՝ ճիւտամլը՝ իտի :
- 2 Ս է Լ՝րամիլէր պէօլիւքլէրճէ չըգըպ՝ իսրաէլ տի-
յարընտան պիր քիւչիւք գըզ էսիր ալտըլար , վէ օ՝
‘Լաա՝մանըն գարըսընըն հուզուրունտա օլուր իտի :
- 3 իմտի օ՝ գաարընընա տէտի . ‘Լեա՝շքի էֆէնտիմ՝
Սամարիատա օլան փէյղամպէրին էօնիւնտէ օ-
լայտը . օզէման օ՝ օնու ճիւտամընտան սաղալտըր
- 4 ըտը : Ս է օ վարըպ՝ էֆէնտիսինէ նազլ էթտի
վէ տէտի . իսրաէլ տիյարընտան օլան գըզ՝ պէյլէ

վէ պէջլէ տէտի: Ս է Ն'րամ փատիշահը տէտի. 5
 Ս ար կիթ, վէ խարաէլ փատիշահնա մէքթիւպ
 կէօնտէրիւրիմ. իմտի օ կիթտի, վէ էլինէ օն գան-
 դար կիւմիւշ վէ ալթը պին ալթուն վէ օն գաթ էս'.
 վապ ալտը: Հէմ խարաէլ փատիշահնա պու 6
 սկյագ իւրէ պիր մէքթիւպ կէթիրտի. Հալա պու
 մէքթիւպ սանա վասը Լօլունճա, իշթէ սանա գու-
 լում 'Նաա' մանը կէօնտէրիւրիմ, քի օնու ճիւտտ-
 մընտան սաղալտասըն: Ս է օլտուքի' խարաէլ 7
 փատիշահը մէքթիւպիւ օյուտուգտա, էս' վապ-
 լարընը երթթըպ տէտի. Պէն էօլտիւրիւր վէ էօմը
 վէրիր ալաճ' իմ քի պու պանա' ճիւտամընտան
 սաղալթմաղա ատէմ կէօնտէրիւր. իմտի հալա պի-
 լին, վէ կէօրիւնքի' օ պէնտէ պէհանէ արպօթ:
 Ս է օլտուքի' Վաահըն ատէմի Նիշա' խարաէլ 8
 փատիշահընը քէնտի էս' վապլարընը երթթու-
 ղընը իշթիթտի կիպի, փատիշահա կէօնտէրիւր
 տէտի. Վա' վապլարընը նիշիւն երթթուն, հալա
 օ պանա կէլին, վէ խարաէլտէ վէյղամպեր վար
 իտիլինի պիլին: խմտի 'Նաա' ման աթլարը իլէ 9
 վէ արապասը իլէ վարըպ' Նիշա'նըն էվէ գափու-
 սունտա տուրտու: Ս է Նիշա' օնա պիր խապեր- 10
 ճի կէօնտէրիւր տէտի. լիթ խօրտանտա եէտի
 քէլրէ եպգան, վէ էթին քէնտինէ տէօնէ, վէ
 փաքլանասըն: Ս է 'Նաա' ման էօրքէլէնիւր կիթ- 11
 տի, վէ տէտի. Նիշէ պէն տէրիտիմ քի էլպէթթէ
 պանա չըգաճագտըր, վէ տուրուպ' Վաահըն խապ-
 պըն ատընա նիտա էտէճէք, վէ էլինի օ մահալէ
 սալլալաճագ, վէ ճիւտամըն սաղալտաճագտըր:
 Ճըմըզ ըրմագլարը Վաանա վէ 'Նարֆար' խարա- 12
 էլին հէփ սուլարընտան էյի տէյիլմի, պէն օնլար-
 տա եպգանսամ փաքլանմազմըյըմ. իմտի տէօ-
 նիւպ' զուպապնաք կիթտի: Ս է օնուն գուլարը 13

- եազլաշտըլար, վէ օնա սեղլէյիպ տէտիլէր . Եւ
պապամ՝ օ փեյղամպէր սանա պիր պէյիպ շէյ
սեղլէսէ իտի, էթմէ՞զմի իտին, գա՞նտէ գալտը
- 14 քի սանա՝ Եւպղան քի փաքլանանըն տէտի : ()Լ-
տէմ օ էնտի, վէ Լ՝լա՛հ ատէմինին սեօղլունէ կէօրէ
Եօթտանտա եէտի քէրրէ տալտը, վէ օնուն էթի՝
քիւշիւք չօճուգ էթինէ տէօնիւպ փաքլէնտի :
- 15 Եւ՝ էօ՝ պիւթիւն օրտուտու իլէ Լ՝լա՛հըն ատէմինէ
տէօնտիւ, վէ վարըպ՝ օնուն էօնիւնտէ տուրտու,
վէ տէտի . Եւթէ շիմտի պիլտիմ քի պիւթիւն եէր-
տէ Լ՝լա՛հ եօգտուր, իլլա Եարաէլտէ . իմտի հալա
քէրէմ էյլէ, պու գուլունտան պիր հէտիլէ ալ :
- 16 Լ՝միմ օ տէտի . Զուգուրունտա տուրտուղում
Բապպ սաղտըր քի՝ ալմայաճաղում . վէ օ օնա՝ ալ-
մաղա իպրամ էյլէտի, ամիմ օ՝ գաիլ օլմատը :
- 17 Եւ՝ Եւա՛ման տէտի . Եւմտի պու գուլունտա պիր
չիֆթ գաթըր եիւքիւ միգտարի գօփրագ վէրիլտէ
օլմա՞զմը . զիրա պու գուլուն՝ արթըգ դայրի ալլա-
լարա պիւթիւնեանմա վէ գուրպան էթմէյէճէք
- 18 տիր, իլլա Բապպա : Պո՛ւ շէյտէ Բապպ պու գու-
լունու ա՛ֆվ էյլէյէ քի պէնիմ էֆէնտիմ՝ Բիմմօ-
նուն էվինէ կիրտիյինտէ, քի օրատա սեճաէ գըլա,
օ՝ էլիմէ տայանմագլա, պէն Բիմմօնուն էվինտէ
էյիլիւսէմ, Բիմմօնուն էվինտէ էյիլմէմ իլէ՝ պո՛ւ
շէյ իչիւն Բապպ պու գուլունու ա՛ֆվ էյլէյէ :
- 19 Եւ՝ օ՝ օնա տէտի . Ելլա՛մէթլէ կիթ . իմտի օ օնուն
եանընտան պիր միգտար եէր կիթտի :
- 20 Եւ՝ Լ՝լա՛հ ատէմի Ելիշանըն ուշաղը Եէհազի
տէտի . Եւթէ էֆէնտիմ պու Լ՝րա՛մի Եւա՛մանա
գըյմատը, քի օնուն էլինտէն օնուն կէթիրտիյինի
ալա . Բապպ սաղտըրքի՝ պէն օնուն արտընճա սէ-
- 21 յիրտիպ՝ օնտան պիր շէյ ալլըրում : Եւմտի Եէհա-
զի՝ Եւա՛մանըն արտընճա գօշտու . վէ Եւա՛ման՝

օնուն արտընձա սէյիրթտիյինի կէօրինձէ, արա-
 պատան օնուն իսթիգպալինէ սը չըատը, վէ տէտի.
 1) էլամէթմի: 1) էօ տէտի. 1) էլամէթ, էֆէնտիմ 22
 պէնի կէօնտէրիպ տէյօր. 1) շթէ հէման շիմտի
 պանա 1) ֆրաիմ տաղընտան փէյլամպէրլէրին օ-
 ղուլարընտան իքի ուշաիգ կէլտի. 1) էրէմ էյլէ,
 օնլարա պիր գանդար կիւմիւշ իլէ իքի գաթ էս-
 վապ վէր: 1) է 1) աման տէտի. 1) քի գանդար 23
 ալմաղա ինայէթ պույուր. իմտի օնտ իպրամ է-
 տիպ իքի գանդար կիւմիւշ իքի թօրպսյա պաղ-
 լատը, վէ իքի գաթ էս' վապ իլէ' իքի ուշաղա վէ-
 թիպ' օնուն էօնիւնձէ գալտըրուրլար: 1) է թէն. 24
 հայա կէլտիքլէրինտէ, օնլարըն էլինտէն ալըպ'
 էվտէ սագլատը, վէ օ քիմսէլէրի սալը' վէրտի, վէ
 կիթտիլէր: 1) է քէնտիսի վարըպ' էֆէնտիսինին 25
 եանընտա տուրտու. վէ 1) շիշա' օնա տէտի. 1) րա
 կէհաղի' նէրէտէն կէլիւսին, վէ օ տէտի. 1) րա
 լուն շուրպյա եա պուրպյա կիթմէտիմ: 1) է օ օ. 26
 նա տէտի. () քիմսէ արապատան սէնին իսթիգ-
 պալինէ տէօնիւնձէ, եիւրէյիմ օրպյա կիթմէտիմ.
 կիւմիւշիւ ալմաղա վէ էս' վապլար վէ զէյթուն ա-
 ղաճլարը վէ պաղլար վէ գօյունլար վէ սըղըրլար վէ
 գուլար վէ խալպըրգլար ալմաղա վաճթ մը տըր:
 իմտի 1) ամանըն ճիւտամը սանա' վէ էպէտան 27
 սէնին զիւրթիյէթինէ եափըշա. օլտէմ օ' օնուն
 հուղուրոնտան գար կիպի ճիւմտամը չըգտը:

ՊԼՇ. 6:

1) է փէյլամպէրլէր օղուլարը 1) շիշա'յա տէտի- 1
 լէր. 1) շթէ հալա' սէնին էօնիւնտէ' օլ սաթին օլ-
 տուղումուղ մահալ պիղէ տար տըր: 1) էրէմ 2
 էյլէ 1) օրտանատէք կիտէլիմ, վէ օրտան հէր
 պիրիմիգ պիր մէրթէք ալալմտա' օրատա քէն-

- տիմիզէ օթուրածագ մահալ ետփալմ. վէ օ տէ-
 3 տի. Լիւտին : Լիւտին պիրիսի տէտի . Վէրէմ
 էլլէ՝ պու գուլարըն իլէ կիթմէյէ ինայէթ պու-
 4 յուր . վէ օ՝ Լիւտին տէտի : Լիւտի օ՝ օնլարըլա
 պերապեր կիթտի , վէ Լօրտանա վարըպ՝ աղաճ-
 5 լար քէստիլէր : Եւ օլտուքի՝ պիրիսի պիր մեր-
 թէք տիւշիւրիւր իքէն , պարա տէմիրի սուլա պո-
 շանտը . իմտի օ՝ պաղըրըպ տէտի . Եւ՝ եւ էֆէն-
 6 տիմ , չիւն օ՝ էօտիւնճ իտի : Եւ Լիւտին տտէ-
 մի տէտի . Եւրէյէ տիւշտիւ , վէ օ՝ օնա մահալի
 կէօթէրինճէ , օ՝ պիր օտուն քէստի , վէ օրայա
 7 աթտը , վէ տէմիրի եիւղտիւրտիւ : Եւ օնա տէ-
 տի . () Նու գալտըր . իմտի օ՝ էլինի ուղտըպ օնու
 ալտը :
 8 Եւ Լիւտիմ փատիշահը՝ Խարաէլ իլէ ճէնք ե-
 տէյօրուտու , վէ գուլարը իլէ մէշվէրէթ էտիպ
 տէտի . Ֆիւլան Ֆիւլան մահալտէ օրտու գուրա-
 9 ըրմ : Եւ Լիւտին տտէմի՝ Խարաէլ փատիշա-
 հընա կէօնտէրիպ տէտի . Եւ մահալտան սագըն
 10 կէչմէ . զիրա Լիւտիլէր օրայա էնտիլէր : Եւ
 Խարաէլ փատիշահը Լիւտին տտէմի օնա տէտիլի
 վէ օնա իշթիրաղ էթտիրտիլի մահալէ պիր քէրրէ
 տէյիլ վէ իքի քէրրէ տէյիլ՝ կէօնտէրիպ օրատան
 11 օագընըրտը : Լիւտի Լիւտիմ փատիշահընըն եիւ-
 րէյի պու նէանէտէն էօթիւրիւ միւղարիպ օլուպ՝
 գուլարընը չաղըրտը , վէ օնլարա տէտի . Պիղտէն՝
 Խարաէլ փատիշահընտան եանա քիմ օլտուղու-
 12 նու պանա խապեր վէրմէ զմիտինիլ : Եւ գուրա-
 ընըն պիրի տէտի . Եւ , եւ էֆէնտիմ փատի-
 շահ . իլլա սէնին եաթագ օտանտա սէյլէտիլին
 հէփ սէօղէրի՝ Խարաէլտէ օլան Լիւտիմ փէյլտմ
 13 պեր Խարաէլ փատիշահընա խապեր էտեր : Եւ
 օ տէտի . Լիւտին , վէ օնու նէրէտէ օլտուղունու

կեօրին, վէ կեօնաբերիպ՝ օնու գովածայրմ. իմոի
 օնա խապեր վերիպ տետիւր. իշթէ օ՝ Տօթանտա
 տըր: Ս է օ՝ օրայա աթլար վէ արապալար վէ 14
 գավի անքէր կեօնաբերի. վէ օնլար կեօնէ իլէ վա-
 րպ՝ շէհրի գուշաթալար: Ս է Լ՝սահ ատեմ. 15
 նին իրզմէ թեալը երբէն գալարպ՝ տիշարը չգ-
 տը, վէ իշթէ շէհրի՝ անքէր վէ աթլար վէ արա-
 պալար գուշաթմը շտը. իմոի ուշաղը օնա տետի.
 Ս այ եֆէնտիմ՝ նէ՞ ետիալմ: Ս է օ տետի. 16
 Գօթմա, զիրա պիլէմիզմէ օլանլար՝ օնլարն պի-
 լէսիննէ օլանլարտան չօք տուրլար: իմոի իշիշա՝ 17
 նկյազ ետիպ տետի. եա ի՛տպպ՝ օնուն կեօզլերինի
 աչ քի կեօստին. վէ ի՛տպպ՝ ուշաղըն կեօզլերինի
 աչտը, վէ կեօստիքի իշթէ տազ՝ իշիշանըն եգ-
 րաֆընտա՝ աթիշ աթլարը վէ արապալարըլա
 տօլու իտի: Ս է օնլար օնա էնտիքտէ՝ իշիշա՝ 18
 ի՛տպպա նկյազ ետիպ տետի. Պու գաթիֆէյի՝ քէ-
 րէմէյէ քեօրէնք իլէ վար. վէ օնլարը իշիշանըն
 սեօզանէ կեօրէ քեօրէնք իլէ վարտու: () լտեմ 19
 իշիշա՝ օնլարա տետի. իշօլ պու տէյիլ վէ շէհր
 պու տէյիլ տիր. արալմճա կեօնն, վէ սիզի՝ արա-
 տըզընըզ քիմսէյէ կեօթիւրէյիմ. վէ օնլարը իտ-
 մարիպա կեօթիւրտիւ: Ս է օրտուքի իամարիա 20
 յա կեօթիքլերինտէ, իշիշա՝ տետի. իա ի՛տպպ՝
 պունլարըն կեօզլերինի աչ, քի կեօստինլէր. վէ
 ի՛տպպ օնլարըն կեօզլերինի աչտը, վէ կեօստիւլէր
 քի՝ իշթէ իամարիանըն օթաարնտա իտիլէր:
 Ս է իարտէլ փատիշահը օնլարը կեօրիննէ, իշ 21
 լիշա՛յա տետի. Ս սարպըմը՝ եա պապամ՝ վու-
 րպըմը: Ս է օ տետի. Ս սարմա. գըլըմընլա 22
 վէ եպլընլա էսիր էթտիքլերինի մի վարտուրտու.
 էօնլերինէ եքմէք վէ սուգօ, վէ եէյիպ իշսինլէր,
 վէ եֆէնտիլերինէ կիթմինլէր: իմոի օնլարա 23

պիր պեղիւք զեաֆէթ էյլէտի, վէ եէյիպ իչտի-
լէր, տնտէն օնլարը սալը՝ վերտի, վէ էֆէնտիլէ-
րինէ կիթտիլէր. վէ արթըգ պիր տաճա խարաէլ
տիյարընա լճրամըն պէօլիւքլէրի կէլմէտիլէր:

24 Սէ օլտու քի պունտան սօնկրա՝ լճրամ փոստի-
շահը շատատ օղլու հէփ օրտուսունու ճէմ՝ էյ-
լէտի, վէ չըգըպ՝ Սամարիայը մուհասերէ էյլէտի:

25 Սէ Սամարիասա պեղիւք գըթը՝ օլտու, հէմ
իշթէ օնու մուհասերէ էթմիշլէր իտի. շէյլէ քի՝
պիր էշէք քէլլէտի սէքսէն կիւմիւշէ՝ վէ պիր գապ
էօլլէյի բուպո՛ւ կէյէրճին թէրսի պէշ կիւմիւշէ

26 օլտու: Սէ օլտուքի՝ խարաէլ փատիշահը հիսա-
րըն իւզէրինտէ կէշէր իքէն, պիր դարը օնա ֆէր-
եատ էտիպ տէտի. Վուրթար, եա՛ էֆէնտիմ փա-

27 տիշահ: Սէ օ տէտի. Ռապպ սէնի գուրթար-
մազսա, պէն սէնի նէրէտէն գուրթարայըմ, խար-

28 մանտանմը եօխսա ճէնտէրէտէնմի: շէմ փա-
տիշահ օնա տէտի. Սանա նէ՛ օլտու. վէ օ տէտի.

Պու գարը պանա տէտի քի՝ () ղլունու վէր, վէ
պուկիւն օնու եէյէլիմ, վէ եարըն պէնիմ օղլումնու

29 եէյէլիմ: Սամի պէնիմ օղլումնու փիշիրտիք, վէ օ-
նու եէտիք, վէ էրթէտի կիւն օնա տէտիմ. () ղլու-

նու վէր քի եէյէլիմ, ամմա օ՝ օղլունու կիզլէտի:

30 Սէ օլտուքի՝ փատիշահ գարընըն սէօզլինիւ ի-
շթիթտիլէ կիպի, էս՝ վապլարընը եըրթար. վէ հի-

սարըն իւզէրինտէ կէշէր իքէն, գալմ կէօրտիւ
քի՝ իշթէ իշէրտէն՝ էթի իւզէրինտէ շիւլ վարըտը:

31 Սէ օ տէտի. լճահ պանա պէյլէ վէ պունտան
զէյատէ էյլէյէ քի՝ էյէր պուկիւն Շաֆադ օղլու

32 իշիշանըն պաշը օնու իւզէրինտէ գալըրսա: Սէ
իշիշա՝ քէնտի էվինտէ օթուրույօրուտու, վէ պի-

լէտինճէ իթիթարլար օթուրուրարըտը. իմաի օնա
հուզուրունտան պիր ասէմ կէօնտէրտի, վէ խա-

պէրճի օնա վարմագրտան եղլէլ՝ օ ինթիարլարա
տէտի . Սէօրի՝ յօրմախնիւլ քի՝ պու գաթիլին
օղլու պաշքմը ալմաղա կէօնտէրաի . պապըն խա-
պէրճի կէլաէլի կիպի՝ գափույու գափայլն , վէ օ-
նու գափուտա՝ ալըգոյուն . էֆէնտիսինին պապ-
լարընըն սէօի օնուն արտընճա տէյիլմի : () 33
տահա օնլարըլա սեյլէր իքէն , իշմէ խապէրճի օ-
նա էնիպ տէտի . իշմէ պու պէլա Ռապպտանար .
Ռապպտան արթըզ նէ՝ ումայլմ :

ՊԼՇ. 7.

Ս է իշլա՝ տէտի . Ռապպըն սեօղխնիւ տինկէ- 1
յին . Ռապպ պեյլէ տէր . լարըն պու վազթտէ՝
Խամարիա գափուսունտա պիր էօլչէք օրմիտ ունու
պիր մըս՝ գալա վէ իքի էօլչէք արփա պիր մըս՝ գա-
լա օլաճագ տըր . Ս է փաաիշահըն՝ օլ ելէ իւղէ . 2
բինէ՝ տայանտըլը ծէրտարը՝ Ռաշըն ատեմինէ
ճէվապ վէրիպ տէտի . իշմէ Ռապպ կէզքտէ փէն-
ճէրէլէր պիլէ եափոա , պու շէյ օլըմու . վէ օ
տէտի . իշմէ սէն կէօղլէրին իլէ կէօրէճէքսին ,
ամաւ օնտան եէմէյէճէքսին . Ս է գափուան 3
ազղընտա տէօրթ ճիւտամըլ քիմնէլէր վարըալ .
թմնի մնլարպիր պիրինէ տէտիլէր . Պիզ պուրաաա
նի՝ չիւն էօլիւնճէյէտէք օթուրալմ : իշէր 4
շէհրէ կիրէլիմ տէրտէք , շէհրտէ գըթըլ գվար , վէ
օրաաա էօրիւրիւլ , վէ էյէր պուրաաա գալապ ,
եթնէ էօլիւրիւլ . իմնի հալա կէլին՝ Ռապպլէրին
գոտսունա տիւշէլիմ . էյէր պիզթաալ գօլարաա
եաշարըլ , վէ էյէր պիզի էօլտիւրիպլէրտէ էօրիւ-
րիւլ : իմնի գարանըլըն Ռապպլէրին գաաու 5
սոնա վարմաղա գալարըլար , վէ թա Ռապպլէր
գոտսունա ղաճուաաաէք կէլաիլէր , վէ իշմէ
գրաաա քիմնէ եօղլուաու : Չիւն Ռապպ Ռապպ 6

- լէրին օրտուտունա արապա շամաթասը վէ աթ շամաթասը՝ պիր պէջիւք օրտու շամաթասը ի շիթտիրտի, վէ պիր պիրինէ տէտիլէր . իշթէ Խառակէ փատիշահը՝ շիթիլէրին փատիշահլարընը վէ Սըսըրն փատիշահլարընը իւզէրիմիզէ իւճրէթլէ դութաու, վէ օնլար իւզէրիմիզէ կէտիլէր .
- 7 Սմտի գալգըպ՝ գարանլըղըն գաշտըլար, վէ չատըրլարընը հէմ աթլարընը վէ էշէքլէրինի՝ օրտու հէման օլտուղու կիպի՝ պրաղըպ ճանլարը
- 8 իշին գաշտըլար : Ս է պու ճիւտամլըլար թա օրտունուն ուճունատէք՝ կէտիլէր, վէպիր չատըրա կիրիպ՝ ետիլէր, վէ իշտիլէր, հէմ օրատան կիւմիւշ վէ ալթուն վէ էս՝ վապլար գալտըրտըլար, վէ կիտիպ սագլատըլար . վէ կէրի տէօնիւպ՝ պիր ղալրի չատըրա վարտըլար, վէ օրատան տա գալարտըլար, վէ կիտիպ սագլատըլար :
- 9 Ընտէն պիր պիրինէ տէտիլէր . Պիզ էյի էթմէյօրուզ, պուկիւն միւթտէ կիւնիւտիւր, վէ պիզ գընմագ տա սապահ աղարընճայատէք պէքլէրտէք, պէլպտ օղրաբըզ . իմտի հալա կէլին, վարըպ փատիշահըն
- 10 էվինէ խապէր վէրէլիմ : Սմտի վարըպ՝ շէհրին գափուճուտունա պաղըրտըլար, վէ օնլարա թապէր վէրիպ տէտիլէր . Լքամիլէրին օրտուտունա վարտըզ, վէ իշթէ օրատա ատէմ՝ եա ինսան օնիք եօղուտու . իլլա օրատա աթլար պաղլը՝ վէ էշէքլէր պաղլը՝ վէ չատըրլար օլտուղու կիպի տիր :
- 11 Ս է գափուճուլար պաղըրըպ՝ փատիշահ էվինէ
- 12 իշէրույէ խապէր վէրտիլէր : Ս է փատիշահ կէճէ իլէ գալգըպ՝ գուլարընա տէտի . Հալա Լքամիլէրին պիզէ նէ էթտիլինի՝ սիզէ խապէր էտէյիմ . Պիզիմ աճ օլտուղումուզու պիլտիլէր, վէ (Յլար շէհրաէն չըգընճա օնլարը սալգ դութալըմ, վէ շէհրէ կիլէլիմ տէյերէք՝ օրտուտան

սահրայա կիզէնմէյէ չըգտըլար: Ս է գուրա- 13
 րընըն պիրի ճէվապ վերիպ տէտի. Վէրէմ էյլէ՝
 շէհրտէ պազը գալան տթլարըն պէշինի ալընլար,
 իշթէ օնլար օնտա՝ հէփ գալան խարաէլին գալա-
 պալըղը՝ կիպի տիր, իշթէ օնլար հէլաք օրտն խ-
 րաէլին հէփ գալապալըղը՝ կիպի տիր, վէ կէօնտէ-
 րիպ կէօրէլիմ: խմտի իքի արապա տթլարը ալ- 14
 տըլար, վէ փատիշահ Մարաթիլերին օրտուսու
 արտընճա կէօնտէրիպ՝ Ս արըն պազըն տէտի:
 Ս է օնլար՝ օնլարըն արտընճա խարաանտտէք 15
 կիթտիլեր, վէ իշթէ պիւթիւն եօլ՝ Մարաթիլերին
 աճէլէ էթալիքլերինտէն՝ աթարգլարը էս՝ վապար
 վէ գապլար իլէ տօլու իտի. վէ խապերճիլէր տէօ-
 նիւպ՝ փատիշահահ խապէր վէրտիլեր: () Լտէմ 16
 գաղմ չըգըպ՝ Մարաթիլերին օրտուսուսու եւաղմա
 էթտիլեր. վէ խապըն սէօղիւ իւզրէ՝ պիր էօլչէք
 սիմիտ ունու պիր մըս՝ գալա վէ իքի էօլչէք արփա
 պիր մըս՝ գալա՝ օլտու: Ս է փատիշահ՝ օլ էլի իւ- 17
 զէրինտէ տպանտըղ սէրտարը գափուսուն իւզէ-
 րինէ միւ՝ թթէմէտ գօտու, վէ գաղմ օնու գափու-
 տա չիյնէտի, վէ էօլտիւ, Միւս աւտէմինին՝ փա-
 տիշահ օնա էնտիքտէ՝ սէօլլէյիպ տէտիլի կիպի:
 խմտի օլտուքի՝ Միւս աւտէմի փատիշահ սէօլլէ- 18
 յիպ, խարըն պու վազթաա Ստմարիա գափու-
 սուստա՝ արփանըն իքի էօլչէյի պիր մըս՝ գալա վէ
 սիմիտ ունուն էօլչէյի պիր մըս՝ գալա օլաճապարը
 տէտիքտէ, Ս է Սէրտար Միւսըն աւտէմինէ ճէ- 19
 վապ վէրիպ՝ խմտի իշթէ խապ կէզրտէ փէնճէ-
 րէլէր պիլէ եափսա, պու. նէսնէ օլլարմու տէտիք-
 տէ, օ օնա՝ իշթէ կէօզլէրին իլէ կէօրէճէքսին,
 ամմա օնտան եէմէյէճէքսին տէտիլի կիպի, ()- 20
 նա հէման էօլլէ օրտու. զիրա գաղմ օնու գափուտա
 չիյնէտի, վէ էօլտիւ:

ՊԵՐՈՒՆ 8:

- 1 Սէ իշխան՝ ոչ օղունու տիրութեանի գարըյա սեղլէյիպ տէտի . Վապգ, վէ էվին իլէ կիթ, վէ միւսաֆիր օլա պիլտիլին մահալտէ ղուրպէթէ վար . զիրա իսպապ գըթըլ՝ գ չաղըրտը, հէմ տախի
- 2 եերտէ եէտի եըլ կէլէճէքտիլ : իմտի օ գարը գալգըպ՝ լճահ ատէմինին սեօղունէ կէօրէ էյլէտի . վէ օ՝ էվի իլէ կիտիպ՝ Վիլիշթիմլէրին տիյալընտա եէտի եըլ միւսաֆիր օլտու :
- 3 Սէ օլտուքի եէտի եըլտան սօնկրա՝ օ գարը ֆիլիշթիմլէր տիյալընտան տէօնտիւ, վէ փատիլա հահա՝ էվի իշխան վէ թարլասը իշխան ֆէրեատ
- 4 էթմէյէ չըգտը : Սէ փատիլահ լճահ ատէմին ուշաղը կէհաղլի սեղլէյիպ տէտի . Վէրէմ էյլէ՝ իշխանըն գըլտըզը ճիւմլէ պէշիւք իշլէրի
- 5 պանա նաօլ էյլէ : Սէ օլտուքի օ՝ փատիլահ օնուն էօլիւյիւ տիրիլթտիլինի նաօլ էտէրքէն , իշթէ օլ օղունու տիրիլթտիլի գարը էվի իշխան վէ թարլասը իշխան փատիլահ ֆէրեատ էտէրիտի . իմտի կէհաղի տէտի . իսէֆէնտիմ փատիլահ՝ օ գարը պոլ տուք , վէ իշխանըն տիրիլթտիլի օնուն
- 6 օղլու պոլ տուք : իմտի փատիլահ գարըյա սուալ էյլէտի , վէ օ՝ օնա նաօլ էթտի . վէ փատիլահ օնա պիր խատըմ վէրիպ տէտի . ()նուն հէր նէսի վարըսա՝ վէ տիյարը թէրք էթտիլի կիւնտէն շիմտիլէտէք թարլանըն ճիւմլէ մահսուլաթընը օնա տէօնաէր :
- 7 Սէ իշխան՝ Տըմըշգա՝ վարտը . վէ լճամ փատիլահ չատաա օղլու խասթալանմըշտը , վէ օնտ խապէր վէրիպ՝ լճահըն ատէմի պոլրպա
- 8 կէլտի տէտիլէր : Սէ փատիլահ չաղաէլէ տէտի . իշլէնէ պիր հէտիլէ ալ , վէ լճահըն ատէմինի

գարշըլամաղա՝ կիթ, վէ օնուն վասըդասը իլէ
 Բապպա՝ Լ՝ճէպ պու խասթալըգտան սաղալը Բ-
 մըյըմ տէյիւ տանը: Իմտի Հազաէլ օնու 9
 գարշըլամաղա՝ կիթտի. վէ էլինէ հէտիլէ՝ եանի
 Տըմըշգըն ճիւմէ էյի նէսնէլէրինտէն եիւքլիւ
 գըրգ տէվէ ալըպ՝ կիթտի, վէ օնուն հուզուրունտա
 տուրուպ տէտի. () ղուէն Բրամ փատիշահը Հա-
 տատ օղլու՝ պէնի սանա կէօնտէրիպ տէյօր. Լ՝-
 ճէպ պու. խասթալըգտան սաղալը Բմըյըմ: Ս է 10
 Լյիլիւ՝ օնա տէտի. Կիթ օնա տէ. Լյպէթթէ սո-
 ղալաճապսըն. ամնա Բապպ պանա կէօսթէրտի
 քի՝ օ էլպէթթէ էօլէճէքտիր: Ս է եիւզիւնիւ 11
 տիքիպ տուրտու, թա օ պէզինճէյէտէք, հէմ Լ-
 լահըն աստէմի աղլատը: Ս է Հազաէլ տէտի. 12
 Լֆէնտիմ նի՝ չիւն աղլայօր. վէ օ տէտի. Պունուն
 իչիւն քի՝ Խարաէլ օղուլարընա էտէճէյին քէօ-
 թիւլիյիւ պիլիրիմ. օնլարըն հիսարլարընը աթէ-
 շէ եազաճագսըն, վէ իյիթլէրինի գըլըճլա էօլ-
 տիւրէճէքսին, վէ մա՛սուլարընը եէրէ չարփա-
 ճագսըն, վէ կէպէ գարըլարընը եարաճագսըն:
 Ս է Հազաէլ տէտի. Պու գուլուն նէ՝ քէօփէք 13
 տիր քի՝ պու պէյիպ շէյի էյլէյէ. վէ Լյիլիւ
 տէտի. Պանա Բապպ կէօսթէրտի քի՝ սէն Բրա-
 միլէր իւզէրինէ փատիշահ օլաճագսըն: Ս է օ՝ 14
 Լյիլիւնըն եանընտան կիտիպ՝ էֆէնտիսինէ վար-
 տը, վէ օ՝ օնա տէտի. Լյիլիւ՝ սանա նէ՝ տէտի. վէ
 օ տէտի. Պանա՝ Լյպէթթէ սաղալաճագսըն տէ-
 տի: Ս է օլտուքի էրթէսի կիւն՝ օ պիր ապա ա. 15
 լըպ սույա պաթըրտը, վէ օնուն եիւզիւ իւզէրինէ
 եպյտը, վէ օ էօլտիւ. վէ Հազաէլ օնուն եէրինէ
 փատիշահ օլտու:

Ս է Խարաէլ փատիշահը Լ՝հապ օղլու Իէհօ. 16
 րամըն պէշինճի երլընտա՝ Լէհօշաֆագ Լէհու

- տա փատիշահը իբէն՝ Լաճուտա փատիշահը Լա-
 ճօշաֆադըն օղլու Լաճօրամ փատիշահ օլտու :
- 17 Սէ փատիշահ օլտուգտա, օթուղ իբի եաշնտա
 իտի, վէ Լաբուշալիմտէ սէքիզ երլ փատիշահ-
- 18 լը՛գ սիւրտիւ : Սէ օ՛ Լ՛ճապ էվինին էթտիքլէրի
 կիպի՝ Խարաէլ փատիշահլարընըն եօլունտա եիւ-
 րիտիւ. զերա Լ՛ճապըն գըզը՝ օնուն գարըսը օլտու.
 վէ օ՛ Լ՛ապպըն նազարընտա եարամազլը՛գ էյլէ-
- 19 տի : Սէ Բ՛ապպ՝ Լաճուտայը պօզմաղա իսթէ-
 մտի, գուլու Տափիտին խադրը իչիւն՝ օնա կերէք
 քէնտինէ կերէք օղուլարընա տայիմա պիր չիրազ
- 20 վէրմէյէ վատ էթտիյի կիպի : ()նուն կիւնլէ-
 րինտէ Լ՛տօմիլէր Լաճուտա էլի ալթընտան ա՛սը
 օլտուլար, վէ իւզերլէրինէ պիր փատիշահ նասպ
- 21 էթտիլէր : Սէ Լաճօրամ՝ Տէփ քէնտի ա՛րա-
 պալարը իլէ պերապերինճէ օլարագ՝ Սաի՛րա կէչ-
 տի. վէ օլտուքի օ՛ կէճէ իլէ գալգըպ՝ օնուն էդրա-
 ֆընը ալան Լ՛տօմիլէրի վէ ա՛րապա սերվէրլէրինի
 վուրտու, վէ գալմ չատրըլարընա գաչտըլար :
- 22 Լ՛մմա Լ՛տօմիլէր Լաճուտա էլի ալթընտան ա՛սը
 օլտուլար, թա պուկիւնէտէք. Տէմ օլ զէմանտէ
- 23 Լ՛իպնա տաթի ա՛սը օլտու : Խմտի Լաճօրամըն
 գալան Տիքեպէթի վէ Տէփ էթտիյի՝ Լաճուտա
 փատիշահլարընըն թէվարիխ քիթապընտա եա-
- 24 զըլը տէյիլմի : Սէ Լաճօրամ պապալարը իլէ
 ույուտու, վէ պապալարը իլէ Տափիտ շէհրինտէ
 կէօմիւլաիւ, վէ օղլու Լ՛ճազեա օնուն եերինէ փա-
 տիշահ օլտու :
- 25 Խարաէլ փատիշահը Լ՛ճապ օղլու Լաճօրամըն
 օն իբինճի երլընտա՝ Լաճուտա փատիշահը Լաճ-
- 26 ճօրամ օղլու Լ՛ճազեա փատիշահ օլտու : Լ՛ճա-
 զեա փատիշահ օլտուգտա՝ էյիրմի իբի եաշնտա
 իտի, վէ Լաբուշալիմտէ պիր երլ փատիշահլըք

սիւրտիւ . վէ անասունն ասը՝ Խարաէլ փատիշահը
 Լ՝ մրինին գրգը Լ՝ թալեա՛ իտի : Ս է օ՝ Լ՝ հապ է- 27
 վինին եօղունտա եիւրիւտիւ , վէ Լ՝ հապըն եվէ կի-
 պի՝ Բապպըն նազարընտա եարամազլը՝ գ էյլէտի .
 զերա Լ՝ հապ էվինին կիւվէյիսի իտի : Ս է օ՝ Լ՝ - 28
 հապ օղլու Լ՝ չհօրամ իլէ պերապեր՝ Լ՝ իրամ փա-
 աիշահը չազաէլ իւզերինէ Բամօթ լիլէա՛ տա
 ճէնկէ կիթտի . վէ Լ՝ իրամիլէր Լ՝ չհօրամը վուր-
 տուլար : Ս է Լ՝ չհօրամ փատիշահ տեօնտիւքի 29
 Լ՝ իրամ փատիշահը չազաէլ իլէ ճէնք էտէրքէն
 Լ՝ իրամիլէր օնու Բամօթտա վուրտուգլարը եարա-
 սընտան իզրէէ՛ լատ սաղալա , վէ Լ՝ չհօրտա փա-
 աիշահը Լ՝ չհօրամ օղլու Լ՝ հազեա՛ Լ՝ հապ օղլու
 Լ՝ չհօրամը խասթա օլտուղու իչիւն իզրէէ՛ լատ
 կեօրմէյէ էնտի :

ՊԼՐ, 9.

Ս է Լ՝ լիշա՛ փեյղամպեր՝ փեյղամպեր օղլուլարըն 1
 պիրինի չաղըրըպ՝ օնա տէտի . Պէլինի գուշաթ ,
 վէ պու գէյթ եաղը իպրիղինի էլինէ ալըպ՝ Բա- 2
 մօթ լիլէա՛ տա կիթ . Ս է օրալա վարտըղընտա՝
 Լ՝ իմնի օղլու Լ՝ չհօշաֆազըն օղլու Լ՝ չհօշու օրա-
 տա կէօր . վէ վարըպ՝ օնու գարընտալարը պրա-
 սընտան գալարը , վէ օնու պիր թէնհա օտալա՛ կէօ-
 թիւր . Ս է գէյթ եաղընըն իպրիղինի ալըպ՝ օ- 3
 նոն պաշը՝ իւզերինէ տեզք , վէ տէ . Բապպ պէշյլէ
 տէր . Ս էնի Խարաէլ իւզերինէ փատիշահ մէս
 էթտիմ . անտէն գափույու ալըպ՝ գաշաւսըն , վէ օ-
 րատա գալընյաւսըն : Բամթի օ ուշապ՝ օ կէնճ փեյ- 4
 ղամպեր Բամօթ լիլէա՛ տա կիթտի : Ս է կէլ- 5
 տիլինտէ՛ իշթէ ա՛ պքերին սերվերլէրի օթուրուր-
 լարըտը , վէ օ տէտի . Սանա սեօղլամ վար , եա-
 մերվէր . վէ Լ՝ չհօր տէտի . Դ՛ իւլէմիլէրէն քիմ

- 6 տիր. վէ օ տէտի. Սանա՝ եմ սերվէր: Սանտ օ
գալգըպ՝ իչերիյէ կիրտի, վէ օ զէյթ եաղընը օնուն
պաշընա տեգբիւպ օնա տէտի. Սարաէլին Սլաճը
Սապպ պէջլէ տէր. Սենի Սապպըն գալմը իւղէ-
րինէ՝ Սարաէլին իւղերինէ փատիշա՛հ մէսհ էթ-
7 տիմ. Ս է ֆէնտին Սճապըն էվինի վուրասըն,
վէ գուլարըմ փէյղամպերլէրին գանը իչին՝ հէմ
ճիւմլէ Սապպ գուլարընըն գանը իչին լքէզապէ-
8 լին էլինտէն ինթիգամ ալպըմ: Ս է ճիւմլէ Ս-
հապ էվի զայ օլա. վէ Սճապըն հէր էրքէյինի վէ
Սարաէլտէ գափանմըշ վէ պրաղըմըշընը հէլաք
9 էտէճէյիմ. Ս է Սճապըն էվինի՝ լքէպադ օղլու
լքէրօպօամըն էվի կիպի վէ Սհիա օղլու Պաա՛շա-
10 նըն էվի կիպի էտէճէյիմ: Ս է լքէզապէլի՝ լզ-
րէէլթարլասընտա քէօփէքլէր եէյէլէր, վէ օնա
կէօմէն օլմայա: Սնտէն գափույու աչքպ գաշտը:
11 Սանտ լքէհու էֆէնտիսինին գուլարընա՝ չըգտը,
վէ պիրի օնա տէտի. Սէլամէթմի. պու տիվանէ
սանա նի՛չին կէլաի. վէ օ՝ օնլարա տէտի. Սիզ
12 ատէմի վէ օնուն լաֆընը պիլըրսինիզ: Ս է օնլար
տէտիլէր. լքալանտըր, քերէմ էյլէ՝ պիզէ նազլ
էթ. վէ օ տէտի. ()՝ պանա պէջլէ վէ պէջլէ սէջ-
լէյիպ տէտի. Սապպ պէջլէ տէր. Սենի Սարաէլէ
13 փատիշա՛հ մէսհ էթտիմ: ()լտէմ ա՛ճէլէ իլէ
հէր քէս էս՝ վապընը ալըպ՝ տէրէճէլէրին պաշընա
օնուն ալթընա՝ գօտուլար, վէ պօրու չալըպ տէտի-
14 լէր. լքէհու փատիշա՛հ օլտու: Սանտ լքիշմի օղլու
լքէհօլաֆադըն օղլու լքէհու՝ լքէհօրամըն իւղէ-
րինէ պաշ գալտըրար. լքէհօրամ իսէ ճիւմլէ Ս-
րաէլ իլէ Սրամ փատիշահ չազաէլին եիւղին-
15 տէն Սամօթ լիլէա՝ տտա պէքլէրիտի: Ս է լքէ-
հօրամ փատիշահ Սրամ փատիշահ չազաէլ
իլէ ճէնքլէշտիլինտէ Սրամլէրին օնա էթտիքլէրի

ետրալարտան Իզրէէլտէ սաղալմաղա՝ տէօնմիւ
 շիւտիւ . վէ Լէհու տէտի . Իյէք միւրատընըզ օ-
 լուրսա , շէհրտէն վարըպ՝ Իզրէէլտէ խապէր վէ-
 րէճէք գուրթուլմուշ չըգմասըն : Եւ Լէհու 16
 պինիպ՝ Իզրէէլէ կիթտի . զիրա Լէհորամ օրատա
 եաթայօրուտու . վէ Լէհուտա փատիշասը Լճա-
 զեա Լէհորամը կէօրմէյէ էնմիշիտի : Իմտի 17
 Իզրէէլտէ Կուլլէնին իւզէրինտէ պիր պէքչի տու-
 րոյօրուտու , վէ Լէհունուն պէօլիյիւնիւն կէլ-
 տիյինի կէօրիւնճէ՝ տէտի . Պէն պիր պէօլիւք կէօ-
 րիւյօրում . վէ Լէհորամ տէտի . Պիր աթըլ ալ
 տա՝ գարշըլարընա՝ կէօնտէր , վէ տէսի . Եւլա-
 մէթ մի : Իմտի աթըլ օնու գարշըլալմաղա՝ կիթ- 18
 տի , վէ տէտի . փատիշաս պէյլէ տէր . Եւլամէթ
 մի . վէ Լէհու տէտի . Ենին սէլամէթտէն նէ՝ ա՝
 լագան վար , արտըմա՝ տօլաշ . իմտի պէքչի խապէր
 վէրիպ տէտի . Խապէրճի օնլարատէք վարալ ,
 ամմա տէօնմէտի : Եւ պիր զայրի աթըլ կէօն- 19
 տէրտի , վէ օ՝ օնլարա կէլիպ տէտի . փատիշաս
 պէյլէ տէր . Եւլամէթ մի . վէ Լէհու տէտի . Ե-
 նին սէլամէթտէն նէ՝ ա՝ լագան վար , արտըմա՝ տօ-
 լաշ : Եւ պէքչի խապէր վէրիպ տէտի . ()նլա- 20
 րատէք վարալ , ամմա տէօնմէյօր , վէ պու եիւ-
 րիւյիւշ՝ Լիմշի օղլու Լէհունուն եիւրիւյիւշիւնէ
 պէնկզէր . զիրա գուտուրմուշ եիւրիւյօր : ()լտէմ 21
 Լէհորամ տէտի . Գօշ . վէ ա՝րապասընը գօշտու-
 լար . վէ Խարաէլ փատիշասը Լէհորամ՝ Լէհու-
 տա փատիշասը Լճազեա իլէ հէր պիրի քէնտի
 ա՝րապասը իլէ չըգալ , վէ Լէհունուն գարշըլընա
 չըգալլար , վէ օնու Իզրէէլլի՝ Լապօթուն Թար-
 լասընտա՝ պուլտուլար : Եւ օլտուքի՝ Լէհորամ 22
 Լէհույու կէօրիւնճէ՝ տէտի . Եւ Լէհու՝ սէլա-
 մէթ մի . վէ օ տէտի . Լնան Լէզապէլին զինալարը

- վէ սիհրլերի չողալորգչա՝ նանսը սելամէթ օ-
- 23 լուր: Իմտի Լէհորամ էլլերինի տէօնտերիպ՝ Լ՝-
հազեայա, Խիլէ վար, եա Լ՝հազեա՝ տէյիպ գաչ-
- 24 ալ: Ս է Լէհու եայլնը գափտը, վէ Լէհորամը
իքի գօլունուն արասընա վուրտու, վէ օգ եիւրէ-
յինտէն չըգտը. Իմտի օ՝ արապասընտա չեօքէ
- 25 գալտը: Ս է օ սէրտարը Պիտգարա տէտի. Պու-
նու գալտըրըպ՝ Խզրէէ՛լլի Լապօթուն հիսսէսի-
նին թարլասընա՝ աթ. զիրա պէն սէնինլէ օնուն
պապասը Լ՝հապըն արտընճա եանեանա աթլարա
պինմիշ կիտէրքէն, Լապպըն պու իլհամը սէյլէ-
- 26 ալլինի խադրընա՝ կէթիր: Լապպ տէր քի.
Թահգիգան տին Լապօթուն գանլարընը վէ օ-
նուն օղուլարընըն գանլարընը կէօրտիւմ, վէ սա-
նա պու թարլատա էտա՝ էտէճէյիմ տէյօր Լապպ.
Իմտի Լապպըն սէօզիւ իւզրէ՝ հալա գալտըրըպ օ-
նու թարլայա՝ աթ:
- 27 Ս է Լէհուտա փատիշահը Լ՝հազեա կէօրին-
ճէ, պազէ էվինին եօլունտան գաչտը. վէ Լէհու
օնուն արտընճա գօվալայըպ տէտի. Լ՝րապանըն
իւզերինտէ օնու տա վուրուն՝ Լալլէամ՝ եանընտա
օլտն լյուր եօգուշունտա, վէ Ս է կիտտօյա գաչըպ՝
- 28 օրատա էօլտիւ: Ս է օնուն գուլարը օնու ա՛րա-
պա իլէ Լէրուլալիմէ՝ կէօթիւրտիւլէր: վէ օնու
հազիտ շէհրինտէ քէնտի մէզարընտա՝ պապալա-
- 29 րը իլէ կէօմտիւլէր: Ս է Լ՝հազեա Լէհուտանըն
իւզերինէ՝ Լ՝հապ օղուլ Լէհորամըն օ՛նպիրինճի
եր ընտա՝ փատիշահ օլմուշուտու:
- 30 Ս է Լէհու Խզրէէ՛լլէ կէլտի. Իմտի Լէհապէլ
իշիտինճէ՝ կէօզլէթինէ սիւրմէ գօտու, վէ պաշընը
- 31 տիւզտիւ, վէ փէնճէրէտէն պազտը: Ս է Լէհու
գափուտան կիրէրքէն, օ տէտի. Լ՝ֆէնտիսինի
Ջէօլտիւրէն, () Իմտի՝ պէրիօրտար օլաճմու: Ս է

օ՛ երևցին իւ փենճերէյէ գալարորդ տէտի . Պէ-
 նիմէ քի՛մ տիր , քի՛մ . վէ իքի իւչ խատրմ օնա
 պագարլար : Ս Է օ տէտի . () Նու աշաղա՛ ամբն , 33
 վէ օնլար օնու աշաղա՛ ամբարլար , վէ օնու գա-
 նընտան տիվարա վէ ամբարա սերփիլտի . վէ օ՛ օ-
 նու չիյնէտի : Ս Է իչերի վարտը , վէ եէյիպ իչ- 34
 տի . անտէն տէտի . շտլա պու մէլո՛ւնէյի եօգլա-
 յըպ կէօմիւն . զիրա օ փատիշո՛հ գըզլտըր : Ս Է 35
 օնու կէօմմէյէ կիթտիլէր . ամմա օնտա՛ գաֆա-
 տան վէ այագլարտան վէ ելլերին ուվուճլարն-
 տան զայրի պուլմատըր : Ս Է տեօնիւպ օնա 36
 խապէր վերտիլէր , վէ օ տէտի . Պու՛ () պպըն
 քենտի գուլու խիշպիլի լչիանըն վաարդասը իէ
 սէյլէտիլի սեօղիւ տիւր , քի տէտի . լպրէէլն
 թարլասընտա քեօփէքլէր լքեղապէլն եթլերինի
 եէյէճէքլէր : Շեմ () քեղապէլն լէշի՛ լպրէէլն 37
 թարլասընտա՛ թարլանըն երևցինտէ կիւպրէ կի-
 պի օլաճագ . շէյլէքի՛ Պու լքեղապէլ տիր տէմ-
 յէլեր :

ՊԼՇ 10:

Ս Է Մհապըն Սամարիատա եթմիշ օղուլարը 1
 վարըտը . վէ լքհու մէքթիւպլէր ետգտը , վէ Սա-
 մարիպա լպրէէլն սերվերլէրինէ՛ իրթիարլա-
 րընա վէ Մհապըն լալարընա կէօնտերիպ տէտի .
 շտլա պու մէքթիւպլէր գարաֆընըղա վուսուլ 2
 պսկատգլարընտա՛ եֆենտինիզին օղուլարը սի-
 զին եանընըղատարըլար , հեմ ա՛րապալար վէ ամ-
 ար վէ հիսարը շէհր վէ օիլահլար եանընըղա-
 տըր . լամի եֆենտինիզին օղուլարընտան պա- 3
 գըն էյիօի վէ մա՛ գուլու քիմ խսե , օնու պապասը-
 նըն թաթթը իւզերինէ գօյուն , վէ եֆենտինիզին
 եվի իչիւն ճէնք ետին : Ս Է օնլար զայեթ պէ 4

- ղայէթ գորգտուլար, վէ տէտիլէր. իշթէ օնուն
էօնիւնէ իքի փատիշահար տուրամատը, վէ պիզ
5 նիճէ տուրահաղըզ : Իմտի էվին մուտիքի վէ
շէհրին մուտիքի վէ իխթիարլար վէ լալալար՝
Լաէհոյա կէօնտէրիպ տէտիլէր. Պիզ սէնին գուլ-
լարընըզ, վէ պիզէ նէ պոյուրուրսան էտէճէյիզ.
Հիշ քիմնէյի փատիշահ տիքմէզիզ, կէօզլէրինտէ
6 խօշ կէօրինէնի էյլէ : Իմտի օնլարա թէքրտար
պիր մէքթիւպ եազըպ տէտի. Եյէր սիզ պէնիմ
իսէնիզ, վէ սէօզիւմիւ տինկլէրսէնիզ, էֆէնտի-
նիզին օղուլարը օլան քիմնէլէրին պաշլարընը ա-
լըն, վէ եարըն պու վագթ պանա Եզրէէլէ կէլին.
վէ փատիշահըն օղուլարը եէթմիշ քիմնէլէր՝ օն-
լարը պէյիւտէն շէհրին պէյիւքլէրի իլէ իտի-
7 լէր : Ել է օլտու քի՝ մէքթիւպ օնլարա վասըլ
օլտուղու կիպի, փատիշահըն օղուլարընը ալըպ՝
եէթմիշ քիմնէյի պօղաղլատըլար, վէ պաշլարընը
զէնպիլլէրէ գօյուպ՝ Եզրէէլէ օնա կէօնտէրտիլէր :
8 Ել է խապէրճի կէլիպ՝ վէ օնա խապէր վէրիպ տէ-
տի. Փատիշահ օղուլարընըն պաշլարընը կէթիր-
տիլէր. վէ օ տէտի. ()նլարը՝ թա սապահատէք՝
9 քի երղըն քափունուն աղզընա գօյուն : Ել է օլ-
տուքի՝ սապահտան չըգըպ տուրտու, վէ ճիւմլէ
գաւմա տէտի. Ելիզ սատըգսընըզ. իշթէ պէնէ-
ֆէնտիմին իւզէրինէ պաշ գալտըրըպ՝ օնու էօլ-
տիւրտիւմ, ամմա հէփ պունլարը քիմ էօլտիւր-
10 տիւ : Հալա պիլին քի՝ Բապպըն Բահապ էվինին
հագգընա սէյլէտիյի՝ Բապպըն սէօզիւնտէն հիշ
պիր շէյ եէրէ տիւշմէյէճէք տիր. հէմ Բապպ՝
գուլու Ելիանըն վասըղասը իլէ սէյլէտիյինի էյ-
11 լէտի : Իմտի Լաէհու Եզրէէլէ Բահապ էվինին
հէփ գալանլարընը վէ օնուն ճիւմլէ էքեապիրինի
վէ աշնալարընը վէ քեահինլէրինի էօլտիւրտիւ,
թա օնա պագը գալան գօմայընճէյէտէք :

Լ'նտէն գալգտը, վէ վարըպ Սամարիայա կիթ. 12
 տի. օ՛ եօլտա չօպանլարըն պիր աղըլընտա իքէն,
 Լ'էհու՛ Լ'էհուտա փատիշահը Լ'հաղեանըն գա. 13
 բընտաշլարընը պուլտու, վէ օնլաբ տէտի. Սիզ
 քի՛մլէրսինիզ. վէ օնլար՝ Լ'հաղեանըն գարընտաշ-
 լարը իզ, վէ փատիշահըն օղուլարընը վէ մէլիքէ-
 նին օղուլարընը սէլամլամաշա՛ էնտիք տէտիլէր:
 ()լտէմ օ տէտի. պունլարը տիրի դութուն. վէ 14
 օնլարը տիրի դութտուլար, վէ օնլարը աղըլըն
 գուլուսունուն եանընտա գըրգ իքի քիշի օլարագ՝
 պօղսղլատը, վէ օնլարըն պիրինի պրագմատը:
 Լ'նտէն օրատան կիթտի, վէ գարշըսընա կէլէն 15
 Ի'էխապ օղուլ Լ'էհոնատապը՝ պուլտու, վէ օնա
 սէլամ վէրիպ տէտի. Պէնիմ եիւրէյիմ սէնին
 եիւրէյին իլէ օլտուղու՛ կիպի՝ սէնին եիւրէյին
 տօղընու մուտուր. վէ Լ'էհոնատապ տէտի. Պէլի.
 Լ'ցլէ իսէ էլինի վէր. վէ օ՛ էլինի վէրտի, վէ օնու
 ա՛րապայա եանընա՛ չըգարտը: Ս է օնա տէտի. 16
 Պիլէմճէ կէլ, վէ Իապպ իչիւն ղայրէթիմի՛ կէօր.
 վէ օնու ա՛րապասընա՛ պինտիրտիլէր: Ս է Սա. 17
 մարիայա վարտը, վէ Լ'հապըն Սամարիատա հէփ
 գալանընը՝ Թա օնլարը հէլաք էտինճէյէտէք՝
 Իապպըն Լ'լիայա սէյլէտիլի սէօղիւնէ կէօրէ
 վուրտու: Ս է Լ'էհու ճիւմլէ գալմը՝ ճէմ՝ էտիպ՝ 18
 օնլարա տէտի. Լ'հապ Պաա՛լա աշ իպատէթ
 էթտի, Լ'էհու օնա չօգ իպատէթ էտէճէքտիր:
 Լ'մտի հալա պանա՛ Պաա՛լըն ճիւմլէ փէյլամպէր. 19
 լէրինի՛ ճէմի՛ գուլարընը վէ օնուն հէփ քեահին-
 լէրինի չաղըրըն, հիչ քիմսէ էքսիք օլմասըն. զիրա
 Պաա՛լա պէյիւք գուրպանըմ՝ վար. օրատա հէր
 պուլու՛նմայան ևաշամայաճագտըր. ամմա Լ'էհու՛
 Պաա՛լա իպատէթ էտէնլէրի հէլաք էթմէք իչիւն՝
 պունու հիլէ իլէ էյլէտի: Էէմ Լ'էհու տէտի. 20

- Պաա՛լ իչիւն պիր պայրամ թա՛յին էտին . վէ նի-
 21 տա՛ էթտիլէր : Ս է Լէհոու ճիւմէ Լարաէլէ
 կէօնտէրիպ՝ Պաա՛լա հէփ իպատէթ էտէնլէր
 կէլտի . վէ կէլմէմիշ հիշ քիմնէ գալմատը . իմտի
 Պաա՛լն էվինէ կէլտիլէր , վէ Պաա՛լն էվի պաշ-
 22 տան պաշա տօլտու : Ս է գաֆթանճը պաշըյա
 տէտի . Պաա՛լա ճիւմէ իպատէթ էտէնլէրէ գաֆ-
 թանլար չըգար . վէ օնլարա գաֆթանլար չըգար-
 23 տը : Ս է Լէհոու իլէ Իէխապ օղու Լէհօնատապ՝
 Պաա՛լն էվինէ վարտըլար . վէ Պաա՛լա իպատէթ
 էտէնլէրէ տէտի . Լըպըպ պագըն , օլմայսքի՝
 պուրատա պիլէնիզէ Լապըն գուլարնտան
 քիմնէ օլա , իլա եալնըղ Պաա՛լա իպատէթ է-
 24 տէնլէր : Լամտի գուրպանլար վէ պիւթիւնեան-
 մալար էթմէյէ վարտըլար , վէ Լէհոու քէնտինէ
 տիշարըտա սէքսէն ատէմ գոյուպ տէտի . Պէնիմ
 սիդին էլէրինիզէ կէթիրտիյիմ ատէմլէրտէն հէր
 քիմ պիրինի գուրթարըրսա , ճանը օնոն ճանը
 25 եէրինէ օլաճագտըր : Ս է օլտուքի՝ պիւթիւն-
 եանմայը պիթիրտիյի կիպի , Լէհոու եասագչըլա-
 րա վէ սէրտարլարա տէտի . Ս արըն շունլարը էօլ-
 տիւրիւն , քիմնէ չըգմասըն . իմտի օնլարը գըլըճ-
 տան կէշիրտիլէր , վէ եասագչըլար հէմ սէրտար-
 լար օնլարը աթտըլար . անտէն Պաա՛լ էվինին
 26 շէհրինէ վարտըլար : Ս է Պաա՛լ էվինին փութ-
 27 լարընը չըգարըպ՝ աթէշէ եագտըլար : Ս է Պա-
 ա՛լն փութուռու երգտըլար , հէմ Պաա՛լն էվինի
 երգտըլար . վէ օնու քէնիֆ էթտիլէր՝ թա՛ պու-
 28 կիւնէտէք : Պէյլէճէ Լէհոու՝ Լարաէլտէն Պա-
 29 ա՛լը հէլաք էյլէտի : Լըճագ Լէհոու՝ Լարաէլէ
 կիւնաշ էթտիրէն՝ Լէպագ օղու Լէրօպօամըն
 կիւնաշլարընտան՝ Էա՛նի Պէյթէլտէ վէ Տանտա
 օլան ալթուռն պուզաղըլարտան կէրի տուրմատը :

Սէ Բապպ Լաէհույա տէտի. Լաի էտիպ' նազա-³⁰
 բըմտա ժողովու օլանը էթմէքլէ Լ'հապըն էվինէ
 եիւրէյիմտէ ճիւմլէ օլանա կէօրէ էյլէտիյին ի-
 չիւն, սէնին օղուլարըն թա տէօրտիւնճի սիւսիլէ-
 յէտէք' Խարաէլին թախթը իւզէրինտէ օթուրա-
 լար: Լ'մնա Լաէհու' Խարաէլին Լ'լահը Բապպըն³¹
 թէվրաթընտա պիւթիւն եիւրէյի իլէ եիւրիւմէ-
 յէ տիգգաթ էթմէտի. Խարաէլէ կիւնահ էթտի-
 րէն Լաէրօպօւմըն կիւնահլարընտան կէրի տօւր-
 մատը: () Լ կիւնլէրտէ Բապպ' Խարաէլի, ³²
 մաղա պաշլատը. վէ Զազաէլ օնլարը' Խարաէլին
 ճիւմլէ սինօլլարընտա գըրտը, Լօրտանտան³³
 կիւնտօղուսունտան եանա ճիւմլէ Լիլէա'տըն տի-
 յարընը' Լատլըլարը վէ Բուպէնլիլէրի վէ Լա-
 նասսէլիլէրի' Լ'ընօն բըմաղընըն եանընտա Լ'բօ-
 էրտէն Լիլէա'տա վէ Պաշանատէք: Սէ Լաէ-³⁴
 հունուն պագը հիքեպէթի վէ հէր էթտիյի վէ
 պիւթիւն գուվլէթի' Խարաէլ փատիշահլարընըն
 թէվարիի քիթապընտա եազըլ տէյիլմի: Սէ³⁵
 Լաէհու պապալարը իլէ ուլուտու, վէ օնու Լամա-
 րիատա կէօմտիլէր, վէ եէրինէ օղու Լաէհօահազ
 փատիշահ օլտու: Սէ Լաէհունուն' Խարաէլ իւ-³⁶
 զէրինէ Լամարիատա' փատիշահըգ սիւրտիյիւ
 կիւնլէր իյիրմի սէքիզ եըլ խտի:

ՊԼՇ, 11:

Սէ Լ'հապեանըն անասը Լ'թալեա' օղունուն ¹
 էօլտիյիւնիւ կէօրիւնճէ, գալգըպ' պիւթիւն փա-
 տիշահլըղըն զիւրքիլէթինի հէլաք էթտի: Լ'մնա ²
 Լաէհօրամ փատիշահըն գըզը' Լ'հազեանըն գըզ
 գարընտաշը Լաէհօէպա' Լ'հազեանըն օղու Լա-
 հօաշը ալըպ' փատիշահըն էօլտիւրիւլէն օղուլտ-
 րընըն արասընտան սիւտ անասը իլէ պէրապէրօ-

- նու չալտը, վէ եաթագլար օտասընտա օնու՝ Լ՝-
 Թալեանըն եհլղիւնտէն սագլատըլար, վէ էօլտիւ-
 3 րիւլմէտի: Լամտի օ՝ օնուն պիլէսինճէ ալթը երլ
 Լապպըն էվինտէ կիզլի տուրտու. վէ տիյարըն
 իւզէրինտէ Լ՝Թալեա՝ փատիշաճըգ սիւրտիւ:
 4 Ս է եհտինճի երլտա Լէճօեատա՝ կէօնտերիպ՝
 եհլղպաշըլարը՝ լաասէքիլէրի վէ եասագչըլարը
 չաղըրտը, վէ օնլարը եանընա Լապպըն էվինէ
 կէթիւրտի, վէ օնլարըլա ա՛հտ քէսիշիպ՝ Լապպըն
 էվինտէ օնլարա եէմի՛ն վէրտի, անտէն օնլարա
 5 փատիշաճըն օղլուճու կէօթէրտի: Ս է օնլա-
 րա Թէնպիհ էտիպ տէտի. Լտէճէյինիղ նէսնէ
 պու աուր. Սիզին պիր ս՛իւլիւս՝իւնիւղ շապպաթ-
 աա վարըպ՝ փատիշաճըն էվինտէ նէվպէթ պէք-
 6 լէյէճէքտիւր. Ս է պիր ս՛իւլիւս՝իւնիւզ Սուր
 գափուսուճտա՝ վէ պիր ս՛իւլիւսիւնիւզ եասագ-
 չըլարըն արտընտա քի գափուտա օլա, վէ էվի
 7 պասըլմագտան տիգդաթլէ պէքլէյէսիզ. Ս է
 սիզտէն՝ շապպաթլարտա ճիւմլէ չըգանլար՝ իքի
 պէօլիւք փատիշաճըն եղրաֆընտա Լապպ էվին-
 8 տէ նէվպէթ պէքլէյէլէր: Ս է հեր քէս սիւլաճ-
 լարը ելինտէ՝ փատիշաճըն չէփ չէվրէ եղրաֆընը՝
 ալասըղ, վէ պէօլիւքլէրտէն իչէրի կիրէն՝ էօլ-
 տիւրիւլէ. վէ փատիշաճ իլէ օլասըղ, օնուճ չըգ-
 9 տըղընտա վէ կիրտիյինտէ: Լամտի եհլղ պաշը-
 լար՝ քեահին Լէճօեատա՛նըն ճիւմլէ Թէնպիհ
 էթաիյինէ կէօրէ էյլէտիլէր. վէ հեր քէս քէնտի
 ատէմլէրինի՝ շապպաթա կիրէնլէրի հէմ շապ-
 պաթտան չըգանլարը ալտը, վէ քեահին Լէճօ-
 10 եատա՛նըն հանընա՝ կէլտիլէր: Ս է քեահին
 եհլղպաշըլարա՝ Լապպըն էվինտէ օլա՛ն՝ Տափիս
 փատիշաճըն մըղըագլարընը վէ գալգանլարընը՝
 11 վէրտի: Ս է եասագչըլար՝ հեր քէս սիւլաճլարը

էլինտէ՝ էվին սաղ եանընտան թա էվին սօլ եանընտէք՝ մէզպահան վէ էվին եանընտա փատի-
 շահն էդրաֆընտա տուրտուլար: 11 է փատի-12
 շահն օղլունու չըգարտը, վէ օնուն իւզէրինէ
 թաճը վէ շէհատէթի գօտու, վէ օնու փատիշահ
 նասպ էթտիլէր, վէ օնու մէսէ էթտիլէր. վէ էլ
 շարփըպ՝ փատիշահ եաշտսըն տէտիլէր: 11 է 13
 12 թալեա եասագչըլար իլէ խալըն սէսինի իշի-
 տինճէ, գաւմա Բապպըն էվինէ կէլաի: 11 է 14
 կէօրտիւքի իլթէ փատիշահ՝ ա՛տէթ իւզրէ՝ տի-
 րէյին եանընտա տուրույօրուտու, վէ սէրփէրէր
 հէմ պօրազանլար փատիշահն եանընտա իտի,
 վէ տիյարըն ճիւմլէ գաւմը շատ օլարագ՝ պօրու-
 լար չալարըտը. օլտէմ 12 թալեա էս՝ վապարընը
 երրթըպ՝ 13 իթնէ ֆիթնէ պաղըրտը: 14 մոի 15
 քեահին 12 հօեհատա՝ ապքերին իւզէրինտէ օլան
 եիւզպաշըլարա էմը էտիպ՝ օնլարա տէտի. 16 ու-
 նու պէօլիւքլէրին իշինտէն չըգարըն, վէ օնուն
 արտընճա կիտէնի՝ գըլըճլա էօլտիւրին. զիւրա
 քեահին տէմիշ իտի, քի օ՝ Բապպըն էվինտէ էօլ-
 տիւրիւմէյէ: 11 է օնուն իւզէրինէ էլէր սա- 16
 լըպ, օ՝ փատիշահ էվինէ վարան աթլար էօլուն-
 տան կիտէրքէն, օրատա էօլտիւրիւտիւ:

11 է 12 հօեհատա՝ Բապպըն վէ փատիշահն 17
 վէ գաւմըն արասընտա ա՛հտ քէտաի, քի Բապպըն
 գաւմը՝ օլալար, հէմ փատիշահ իլէ գաւմըն տ-
 րասընտա տախի: 11 է տիյարըն ճիւմլէ գաւմը 18
 Պաալըն էվինէ վարըպ՝ օնու երգտըլար, օնուն
 մէզպահարընը վէ փուլթարընը էյիճէ գըրտը-
 լար, վէ Պաալըն քեահինի 11 թալանը մէզպահա-
 րըն էօնիւնտէ գաւթլ էթտիլէր. անտէն քեահին՝
 Բապպըն էվինէ պէքչիլէր գօտու: 12 նտէն 19
 էիւզպաշըլարը վէ խատէթիլէրի վէ եասագչըլարը

վէ տիյարն ճիւղէ գաւմընը ալտը, վէ փատի-
 շահը Բապղ էվինտէն էնտիրտիլէր, վէ եասագ-
 չըլար գափուսու եօլունտան փատիշահ էվինէ
 վարտըլար. վէ օ՝ փատիշահարն թախթը իւ-
 20 ղերինէ օթուրտու: Ս է տիյարն ճիւղէ խալգը
 շատ օլուպ՝ շէհր րահաթը՝ պուլտու. վէ Բ-
 թալեայը փատիշահ էվինին եանընտա գըլըձա
 21 էօլտիւրտիւլէր: Եհհօաշ փատիշահ օլտուղուն-
 տա՝ եէտի եաշընտա իտի:

ՊԵՐՈՒՆ 12:

1 Իմտի Եհհօաշ՝ Եհհունուն եէտինճի եըլընտա
 փատիշահ օլտու, վէ Եհրուշալիմտէ գըրգ եըլ
 փատիշահըգ սիւրտիւ. վէ անասընըն ատը Պէր-
 2 շէպալը Սիպեա իտի: Ս է Եհհօաշ՝ օնա քեա-
 հին Եհհօեա՝տանըն էօյրէթտիյի ճիւղէ կիւն-
 էրտէ՝ Բապղն նազարընտա տօղըու օլանը՝ էյ-
 3 լէտի: Ենճագ Թէփէփութիանէլէր կիտէրիլ-
 մէտի, գաւմ տահա Թէփէլէրտէ գուրպան էտէր-
 4 լէր՝ վէ պուլտուր եագարլարըտը: Ս է Եհհօաշ
 քեահինլէրէ տէտի. Բապղն էվինէ կէթիրիլէն
 մուգատտէս շէյլէրին հէփ ազէսինի՝ սոյը րոն
 կէլէն քիմէնին ազէսինի՝ պէհա պիշտիյի ճան-
 5 լար ազէսինի՝ Բապղն էվինէ կէթիրմէյէ կէօն-
 լինէ կէլէն քիմէնին հէր ազէսէնի, Բեա-
 հինլէր քէնտիլէրինէ՝ հէր քէս քէնտի պիլտիք-
 6 լէրինտէն ալըպ, օնլար էվին եըգըգ եէրլէրինի՝
 օրատա հէր պուլունան եըգըգ եէրլէրի՝ թա՛միր
 էտէլէր: Եմմա օլտուքի՝ Եհհօաշ փատիշա-
 հըն իյիրմի իւշիւնճիւ եըլընտա՝ քեահինլէր է-
 7 վին եըգըգ եէրլէրինի թա՛միր էթմէտիլէր: Ս է
 Եհհօաշ փատիշահ քեահին Եհհօեատա՛յը վէ
 գալուն քեահինլէրի շաղըրըպ՝ օնլարա տէտի.

Եւ վին երգրդ եերլերինի նի՛շին թա՛միր էթմե-
 յօրսունուղ . իմտի հալա պիլտիքլերինիզտեն ազ-
 չէ ալման , իլա օնու էվին երգրդ եերլերի իշին
 վերին : 1) է քեհհինլեր՝ գավմտեն ազչէ ալ- 8
 մամաղա վէ էվին երգրդ եերլերինի թա՛միր էթ-
 մեմէյէ գայիլ , օլտուլար : 1) է քեհհին Լէհօ- 9
 եատա՛ պիր սանտուգ ալըպ՝ օնուն գափաղընտա
 պիր տէլիք տէլտի , վէ օնու մէզպահըն եանընտա՛
 Բապպ էվինէ կիրէնլերին սաղընտա գօտու . վէ
 գափույու պէքլէյէն քեհհինլեր՝ Բապպ էվինէ
 կէթիրիլէն հէփ ազչէյի օրայա գօտուլար : 1) է 10
 օլտուքի՛ ազչէնին սանտուգտա չօղալարըըը
 կէօրտիքլերինտէ , փատիշահըն եազըճըսը պէօ-
 յիւք քեհհին իլէ չըգըպ՝ Բապպ էվինտէ պու-
 լունան ազչէյի սայըպ պաղալարլարըտը : 1) է 11
 սայըմըչ ազչէյի՛ Բապպ էվինին իւզերինէ նասպ
 օլունմուշ իշի իշլէյէնլերին էլինէ վէրիքլերիտի .
 վէ օնլար Բապպ էվինտէ իշլէյէն՝ տիւկէրլերէ
 վէ եափուճուլարա՛ 1) է տիվարճըլարա վէ դաշ- 12
 ճըլարա՛ վէ Բապպ էվինին երգրդ եերլերինի
 թա՛միր էթմէք իշին աղաճըսը վէ եօնուլմուշ
 դաշլար սաթուն ալմաղա՛ հէմ էվէ՛ օնուն թա՛-
 միրի իշին հէր խարճ օլան շէյէ խարճ էտերլէ-
 րիտի : Բամա Բապպըն էվինէ կէլէն ազչէտեն՝ 13
 Բապպըն էվի իշին կիւմիւշ քեասէլէր՝ մօմ մա-
 գասլարը՝ լէյէնլեր՝ պօրուլար՝ հիչ պիր կէօնէ
 ալթուն գապլար եա կիւմիւշ գապլար եափըմա-
 տը : 1) իրա օնու իշի իշլէյէնլեր իշին վերիք- 14
 լերիտի . վէ օնլար օնունլա Բապպ էվինի թա՛միր
 էտերլերիտի : 1) է իշի իշլէյէնլերէ վերմէքի- 15
 չին ազչէյի օլ էլլերինէ թէսլիմ էթաիքլերի
 քիմսէլերտեն հիասպ ալմազլարտը . զիրա օնլար
 էմինլիքլէ ա՛մէլ էտերլերիտի : Բապպըն էվինէ՛ 16

հաղա ազգէսի վէ գապահաթ ազգէսի կեօթիւ-
րիւմէզիտի . օ՛քեհահինլերին օլուրուտու :

17 () Լ զէման Լճամ փատիշահը Հազաէլ չը-
գըպ՝ Լաթ իւզերինէ ճէնք էթտի , վէ օնու ալ-
տը . անտէն Հազաէլ եիւզիւնիւ՝ Լէրուշալիմէ

18 ըգմաղա՝ տօղրութտու : Ս է Լէհուտա փատի-
շահը Լէհօաշ քէնտի պապալարը Լէհուտա
փատիշահարը Լէհօշաֆադ վէ Լէհօրամ վէ
Լճազեանըն թագտիս էթտիքլերի մուգատտէս
նէսնէլերի՝ հէմ քէնտինին թագտիս էթտիյինի
վէ Բապպ էվինին հէմ փատիշահ էվինին խա-
ղինէլերինտէ պուլունան հէփ ալթունու ալըպ՝
Լճամ փատիշահը Հազաէլէ կեօնտէրտի , վէ օ՛

19 Լէրուշալիմ իւզերինտէն չէքիլտի : Ս է Լէ-
հօաշըն գալան հիքեպյէթի հէմ օնուն հէփ էթ-
տիյի՝ Լէհուտա փատիշահարընըն թէվարիս

20 քիթապընտա եազըլը տէյիլմի : Ս է օնուն գուլ-
լարը գալըպ՝ օնա գարշը ա՛սը՝ օլտուլար , վէ
Լէհօաշը Սիլա էնիշինտէքի Սիլօ էվինտէ

21 վուրտուլար : Լմտի Շ իմէա՛թ օղլու Լօզախար
վէ Շ օմէր օղլու Լէհօզապատ՝ քէնտի գուլարը՝
օնու վուրտուլար , վէ էօլտիւ . վէ օնու պապալա-
րը իլէ՝ Տափիտ շէհրինտէ կեօմտիւլեր , վէ օնուն
եէրինէ օղլու Լճասեա փատիշահ օլտու :

ԳԼԸ 13 :

1 Լէհուտա փատիշահը Լճազեա օղլու Լէհօա-
շըն իյիրմի իւչիւնճիւ երլընտա՝ Խարաէլին իւզէ-
րինէ Սամարիատա Լէհունուն օղլու Լէհօահազ

2 փատիշահ օլտու , օն եէտի երլ : Ս է Բապպըն
նազարընտա եարամաղլըգ էյլէտի . վէ Խարաէլէ
կիւնահ էթտիրէն՝ Լէպադ օղլու Լէրօպօամըն
կիւնահարը արտընճա եիւրիւտիւ . օնլարտան կէ-

րի տնօրմատը: Ս է խարաէլին իւղէրինէ Ռապ-
 պըն զազապը գուծուշուպ՝ օնլարը ճէմի՝ կիւն-
 լէրտէ Ռթամ փատիշահը Հազաէլին ելինէ՝ վէ
 Հազաէլ օղու Պէնհատատըն ելինէ թէսլիմ
 էյլէտի: Ս է Լէհօահազ Ռապպա նիյազ էյ- 4
 լէտի, վէ Ռապպ օնու իշիթտի. զիրա խարաէլին
 սըգընթըսընա նազար էյլէտի. չիւն Ռթամ փա-
 տիշահը օնլարը սըգտը: Խմտի Ռապպ խարաէլէ 5
 պիր գուրթարըճը՝ կէօնտէրտի, վէ Ռթամիլէրին
 էլիալթընտան չըգտըլար. վէ խարաէլ օղուլարը՝
 տիւն էօթէկիւնքի կիպի չատըրլարընտա սաքին
 օլուրլարըտը: Լ՝մա խարաէլէ կիւնահ էթտի- 6
 րէն Լէրօպօամ՝ էվինին կիւնահլարընտան կերի
 տնօրմատըլար, իլա օնլարտա կեզտիլէր, հէմ Լ-
 շէրա փուծու տախի Խամարիատա տուրուրու-
 տու: Դիրա օ՝ Լէհօահազա՝ էլիալթըլարտան 7
 վէ օն ա՛րապալարտան վէ օն պին եպպատան զպ-
 րի խալգ գօմատը. չիւն Ռթամ փատիշահը օնլա-
 րը հէլաք էյլէտի, վէ օնլարը չիյնէնմիշ գօփրափ
 կիպի էթտի: Խմտի Լէհօահազըն գալան հի- 8
 քեայէթի՝ վէ օնուն հէր էթտիյի՝ վէ գուվէթի՝
 խարաէլ փատիշահլարընըն թէվարիի քիթա-
 պընտա եաղըլը տէյիլմի: Ս է Լէհօահազ պա- 9
 պալարը իլէ ուլուտու, վէ օնու Խամարիատա
 կէօմտիլէր, վէ օնուն եերինէ օղու Լէհօաշ
 փատիշահ օլտու:

Լէհուտա փատիշահը Լէհօաշըն օթուզ եէ- 10
 տինճի երլընտա՝ խարաէլին իւղէրինէ Խամարի-
 ատա Լէհօահազ օղու Լէհօաշ փատիշահ օլ-
 տու, օնալթը երլ: Ս է Ռապպըն նազարընտա 11
 եարտմազըլըգ էյլէտի. խարաէլէ կիւնահ էթտի-
 րէն՝ Լէպպա օղու Լէրօպօամըն ճիւմէ կիւնահ-
 լարընտան կերի տնօրմատը, իլա օնլարտա եիւ-

- 12 րիւտիւ : Սէ Լօճօաշըն գալան հիքեայեթի՝ վէ
օնուն հերէթտիյի՝ վէ Լօհհուտա փատիշահը Լօ-
մասեա իլէ ճէնք էթտիյինտէ գահրիմանլըղը՝
Խարաէլ փատիշահարընըն թէվարիիս քիթա-
- 13 պընտա եազըլը տէյիլիի : Սէ Լօհհուտա պա-
պալարը իլէ ույուտու , վէ օնուն թախթընտա
Լօհրօպօամ օթուրտու . վէ Լօհհուտա Խարաէլ
փատիշահարը իլէ Սամարիատա կէօմիւլտիւ :
- 14 Սէ Լօլիշա՝ օլ էօլէճէյի խասթալըգտան խաս-
թա օլտու , վէ Խարաէլ փատիշահը Լօհհուտա օնա
էնտի , վէ օնուն եիւզիւ իւզէրինտէ աղլայըպ տէ-
տի . Սէ պապամ՝ պապամ , Խարաէլ ա՛րապասը
- 15 վէ օնուն աթըլարը : Սէ Լօլիշա՝ օնա տէտի .
Լօյի իլէ օգլար ալ . վէ օ՝ եայ իլէ օգլար ալտը :
- 16 Լօնտէն Խարաէլ փատիշահընա տէտի . Լօլիշի եա-
յըն իւզէրինէ պինտի , վէ օ՝ էլիշի պինտիտի ,
վէ Լօլիշա՝ էլլէրինի փատիշահըն էլլէրի իւզէրի-
- 17 նէ գօտու . Սէ տէտի . Լիւնտօղուտունա տօղ-
րու փէնճէրէյի ալ , վէ օ ալտը . վէ Լօլիշա՝ Լօթ
տէտի . վէ օ աթընճա , օ տէտի . Լօպպըն խէլան
օգու , վէ Լօրամ իւզէրինէ խէլան օգու . զիրա Լօ-
րամիլէրի Լօֆէգօէ՝ թա թիւքէտինճէյէտէք՝
- 18 վուրաճագսըն : Լօնտէն տէտի . () գլարը ալ .
վէ օ ալտը . վէ Խարաէլ փատիշահընա տէտի .
Լօհրէ վուր . վէ օ իւչ քէրրէ եէրէ վուրտու , ան-
- 19 տէն տուրտու : Սէ Լօլահըն ատէմի օնա տա-
րըլըպ՝ տէտի . Պէշ եա ալթը քէրրէ վուրսաիւ-
տին , օ զէման Լօրամիլէրի թիւքէտինճէյէտէք
վուրտուրուտուն . ամնա շիմտի Լօրամիլէրի իւչ
- 20 քէրրէ վուրաճագսըն : Լօմտի Լօլիշա՝ էօլտիւ , վէ
օնու կէօմտիլէր . վէ էրթէսի երլտա տիյարըն
իւզէրինէ Սօպիլէրին պէօլիւքլէրի կէլտիլէր :
- 21 Սէ օլտուքի օնլար պիր ատէմ կէօմէրքէն՝ իշ-

Թէ պէօլիքէրի կէօրտիւլէր, վէ աստէմի Ելիշա-
նըն մէզարշնաւ աթարլար. վէ օ աստէմ կիտիպ
Ելիշանըն քէմիքէրինէ տօգունտուղու կիպի
տիրիլտի, վէ պյագլարը իւղէրինէ գալգար: Եւ 22
տի Երամ փատիշահը Հազաէլ՝ Եթհօահազըն
ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Եսրաէլի սրգար: Եւ Եթհօպ 23
օնլարա՝ Եսրահամ՝ Եահագ վէ Եա՛գօպ իլէ օ-
լան ա՛հտը իւիւն՝ ինայէթ էտիպ՝ օնլարա մէր-
համէթ էյլէտի, վէ օնլարա նազար գրտը, վէ
օնլարը հէլպէ եթմէյէ իսթէմէտի, հէմ օնլարը
շիմտիլէտէք հուզուրունտան պրագմատը: Եւ 24
Երամ փատիշահը Հազաէլ էօլիւնճէ, օնուն եէ-
րինէ օղլու Պէնհատատ փատիշահ օլտու: Եւ 25
Եթհօահազ օղլու Եթհօաշ Հազաէլ օղլու Պէն-
հատատըն էլինտէն՝ օնուն պապասը Եթհօահա-
զըն էլինտէն ճէնք իլէ ալտըղը շէհրլէրի կերի
ալտը. Եթհօաշ օնու իւշ քերրէ վուրուպ՝ Ես-
րաէլին շէհրլէրինի կերի տէօնտէրտի:

ՊԼՇ, 14:

Եսրաէլ փատիշահը Եթհօահազըն օղլու Եթհօ- 1
աշըն իքինճի երլընտա՝ Եթհուտա փատիշահը
Եթհօաշ օղլու Եմասեա փատիշահ օլտու:
Փատիշահ օլտուգտա՝ իյիրմի պէշ եաշընտա ի- 2
տի, վէ Եերուշալիմտէ իյիրմի տօգուզ երլ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ. վէ անասընըն ատը՝ Եերու-
շալիմտէն Եթհօա՛տան իտի: Եւ Եթհօպըննա- 3
զարընտա տօղրու օլանը իշլէտի, ամմա պապասը
Տաւիտ կիպի տէյիլ. պապասը Եթհօաշըն ճիւմ-
լէ էյլէտիլինէ կէօրէ էյլէտի: Ենճագ Թէփէ 4
փուլթիւնէլէրի գալտըրըմատը. գաւմ տահա
Թէփէլէրտէ գուրպան քէսէրլէր՝ վէ պուխուր
եագարլարըտը: Եւ օլտուքի՝ փատիշահլըգ օ- 5

- նուն էլինտէ գուվվէթլէնինճէ, պապասը փատի-
- 6 շահը վուրան գուլլարընը էօլտիւրտիւ: Լճմա վուրանլարըն օղուլլարընը էօլտիւրմէտի, Պապա-
լար օղուլլար իչին էօլտիւրիւլմէյէ, վէ օղուլլար
պապալար իչին էօլտիւրիւլմէյէ, իլլա հերքէս
քէնտի կինաշը իչին էօլտիւրիւլէ տէյերէք
Լապպըն էմր էթտիյի՝ Սոսէնին թէվլութ քի-
թապընտա եազըլը օլտուղը կիպի:
- 7 Պու՝ թուզ տէրէսինտէ օն պին Լատմի վու-
րուպ՝ ճէնք իլէ Սէլա՛յը ալտը, վէ օնուն ատընա
Լապթէէլ գօտու, թա պու կինէտէք:
- 8 () զէման Լճմասեա՝ Լարաէլ փատիշահը Լէհու
օղուլ Լէհօահազըն օղուլ Լէհօաշա էլլիլէր
կէօնտէրիպ տէտի. իլէ եիւզ եիւզէ՝ կէօրիւշէ-
- 9 լիմ: Սէ Լարաէլ փատիշահը Լէհօաշ՝ Լէ-
հուտա փատիշահը Լճմասեայա կէօնտէրիպ տէ-
տի. Լիպնանտաքի տիքէն Լիպնանտաքի էրդ
աղաճընա կէօնտէրիպ՝ Սէնին գըզընը օղուլմա
գարը՝ վէր տէտի. վէ Լիպնանտա օլան գըրըն պիր
- 10 ճանապարը կէչիպ՝ տիքէնի չիյնէտի: Լատմի-
լէրի հեր վէճ՛լէ վուրտուն, վէ եիւրէյին սէնի
եիւճէլթտի. Փախըլան, վէ էվինտէ օթուր. զիրա
նի՛չին պէլայա՝ գարըլըպ՝ օնա օղրայասըն, սէն
- 11 վէ պիլէնճէ Լէհուտա տախի: Լճմա, Լճմասեա
տինկլէմէտի. իմտի Լարաէլ փատիշահը Լէհօաշ
չըգտը, վէ օ՝ հէմ Լէհուտա փատիշահը Լճմա-
եա Լէհուտատէ օլան Պէյթէմէշտէ եիւզ եիւզէ
- 12 կէօրիւշտիւլէր: Սէ Լէհուտա՝ Լարաէլին էօ-
նինտէ պօզուլտու, վէ հերքէս չատըրընա՝ գա-
- 13 տը: Լամտի Լարաէլ փատիշահը Լէհօաշ՝ Լէ-
հուտա փատիշահը Լճազեա օղուլ Լէհօաշըն
օղուլ Լճմասեայը Պէյթէմէշտէ գուլթտու, վէ
Էրուշալիմէ՝ կէլտի, վէ Լէրուշալիմին հիսարը-

նը՝ Լեփրախմ գափուռանտան թաքեօջէ գափու-
ռանատէք՝ տեօրթ եիւզ արշըն երգտը: Ս է 14
հէփ ալթունու վէ կիւմիւշիւ՝ վէ Լապպըն էվին-
տէ հէմ փատիշահ էվինին խազինէլէրինտէ պու-
լունան հէփ գապլարը վէ ըհնտէ օլանլարը աւ-
տը, վէ Սամարիայա տէօնտիւ: Լամի Լէհօա- 15
շըն էթտիյինին գալան հիքեայէթի՝ վէ օնուն
գուվվէթի՝ վէ Լէհուտա փատիշահը Լմասեա
իլէ ճէնք էթտիյի՝ Լարաէլ փատիշահլարընըն
թէվարիի քիթապընտա եազըլը տէյիլմի: Ս է 16
Լէհօաշ պապալարը իլէ ույուտու, վէ Լարաէլ
փատիշահլարը իլէ Սամարիատա կէօմիւլտիւ. վէ
օնուն եերինէ օղլու Լէրօպօա՝մ փատիշահ օլ-
տու:

Ս է Լէհուտա փատիշահը Լէհօաշ օղլու Լ- 17
մասեա՝ Լարաէլ փատիշահը Լէհօահազ օղլու
Լէհօաշըն վէֆաթընտան սօնկրա օն պէշ երլ
եաշատը: Ս է Լմասեանըն գալան հիքեայէթի՝ 18
Լէհուտա փատիշահլարընըն թէվարիի քիթա-
պընտա եազըլը տէյիլմի: Լամի օնուն իւլէրի- 19
նէ Լէրուշալիմտէ ֆիթնէ գօփարմըշլարտը,
վէ օ՝ Լախիշէ գաշտը. ամմա օնուն արտընճա Լա-
խիշէ կէօնտէրիպ՝ օնու օրատա էօլտիւրտիւլէր:
Ս է օնու աթլար իւզէրինտէ գալտըրտըլար, վէ 20
Լէրուշալիմտէ պապալարը իլէ հապիտ շէհրինտէ
կէօմիւլտիւ:

Ս է Ճիւմլէ Լէհուտա գաւմը Լ՝գարեպըր աւ- 21
տըլար. վէ օ օն ալթը եաշընտա իքէն՝ օնու պա-
պաը Լմասեանըն եերինէ փատիշահ նապ էթ-
տիլէր: Լլաթը օ պինա էյլէտի, վէ փատիշահ 22
պապալարը իլէ էօլտիւքտէն սօնկրա, օնու Լէ-
հուտայա կէրի վէրտի:

Լէհուտա փատիշահը Լէհօաշ օղլու Լմաս- 23

- եաննն օն պէշինճի երլընտա՝ Խարաէլ փատիշա-
 հը Լէհօաշ օղլու Լէրօպօա՛մ 1) տմարիատա
 24 փատիշահ օլտու, գըրգ պիր երլ : 1) է Բապ-
 պըն նազարընտա եարամազըրգ էյլէտի . Խարաէ-
 լէ կիւնահ էթտիրէն՝ Լէպադ օղլու Լէրօպօա՛-
 մըն ճիւմլէ կիւնահլարընտան կերի տո՛ւրմատը :
 25 Պա՛ Խարաէլին սինօրունու՝ Խարաէլին Լ՛լլահը
 Բապպըն Լաթհէֆերտէն օլան գուլու Լ՛միթթայ
 օղլու Լօնա փէյղամպէր վասըգասը իլէ սէջլէ-
 տիյի սէօզլինէ կէօրէ՝ Համաթ գափուսունտան
 26 Թա օվա՛ տէնիզի էտէք կերի ալտը : Օյրա
 Բապպ՝ Խարաէլին սըգընթըսը ղայէթ շէտիտ օլ-
 տուղունու՝ հէմ գափանմը զայմատըղընը՝ վէ
 պրաղըլմը զալմատըղընը՝ վէ Խարաէլին եարտըմ-
 27 ճըսը սլմատըղընը կէօրտիւ : 1) է Բապպ Խարա-
 էլին ատընը կէօք ալթընտան մահվ էթմէյէ իս-
 թէմէմէքլէ , օնլարը Լէհօաշ օղլու Լէրօպօա՛մ
 28 մըն վասըգասը իլէ գուրթարտը : Խմտի Լէրօ-
 պօա՛մըն գալան հիքեայէթի վէ օնուն հէր էթ-
 տիյի հէմ ճէնք էթտիյի գահրիմանըղը՝ վէ Տը-
 մըշգը հէմ Լէհօուտանըն Համաթընը Խարաէլէ
 կերի տէօնտէրտիյի՝ Խարաէլ փատիշահլարընն
 29 Թէվարիի քիթապընտա եազըլը տէյի՛լմի : 1) է
 Լէրօպօա՛մ պապալարը իլէ՝ Խարաէլ փատիշահ-
 լարը իլէ՝ ույուտու, վէ օնուն եէրինէ՝ օղլու Օլա-
 խարեա փատիշահ օլտու :

ՊԵՇ, 15 :

- 1 Խարաէլ փատիշահը Լէրօպօա՛մըն իյիրմի եէ-
 տինճի երլընտա՝ Լէհօուտա փատիշահը Լ՛մասեա
- 2 օղլու Լ՛վարեա փատիշահ օլտու : փատիշահ օլ-
 տուգտա՝ օն ալթընտա իտի . վէ Լէրուշա-
 լիմտէ էլլի իքի երլ փատիշահլըգ սիւրտիւ , վէ

անասննն ատը՝ Լէրուշալիմի Լէխաբեա՝ իտի։
 Վ է օ՝ Բապայրն նազարննտա՝ պապասը Լ՝մաս- 3
 եաննն ծիւմլէ էթտիյինէ կէօրէ՝ տօղրու օլանը
 էյլէտի։ Լ՝մա թէփէփուլթխանէլէրի կիտէ- 4
 րիլմէտի . գաւմ տահա թէփէլէրտէ գուրպան
 քէսէրլէր՝ վէ պուխուր եագարլարրտը։ Վ է 5
 Բապա փատիշահը վուրտու, վէ թա վէֆաթը՝
 կիւնիւնէտէք ճիւտամլը օլուպ՝ պյրը վէտէ սաքին
 իտի . վէ սերայըն իւղէրինտէ փատիշահըն օղու
 Լօթամ օլուպ՝ տիյարըն գաւմընը հէզքմ էտէ-
 րիտի։ Իմտի Լ՝զարեաննն գալան հիքեայէթի՝ 6
 վէ օնուն հէր էթտիյի՝ Լէհուտա փատիշահա-
 րըննն թէվարիխ քիթապընտա եազըլը տէյիլմի։
 Վ է Լ՝զարեա պապալարը իլէ ույուտու, վէ օնու 7
 պապալարը իլէ Տաւիտ շէհրինտէ կեօմտիւլէր,
 վէ օնուն եէրինէ օղու Լօթամ փատիշահ օլ-
 տու։

Լէհուտա փատիշահը Լ՝զարեաննն օթուզ սէ- 8
 քիզինծի երլընտա՝ Խարաէլին իւղէրինէ Սամա-
 րիատա Լէրօպօամ օղու Ղախարեա ալթը պ
 փատիշահ օլտու։ Վ է օ՝ պապալարը էթտիք- 9
 լէրի կիպի՝ Բապայրն նազարննտա եարամազլիգ
 էյլէտի . Խարաէլէ կիւնահ էթտիթէն՝ Լէպաղ օղ-
 ւու Լէրօպօամըն կիւնահլարընտան կէրի տուր-
 մատը։ Իմտի Լօպաէշ օղու Շալում օնուն 10
 իւղէրինէ պաշ գալտըրտը, վէ օնու գաւմըն էօ-
 նիւնտէ վուրուպ էօլտիւրտիւ, վէ եէրինէ փատի-
 շահ օլտու։ Վ է Ղախարեաննն գալան հի- 11
 քեայէթի՝ իշթէ Խարաէլ փատիշահարընն թէ-
 վարիխ քիթապընտա եազըլը տըր։ Բապայրն 12
 Լէհուտա սէօյլէյիպ՝ Խարաէլին թախթը իւղէ-
 րինէ սէնին օղուլարըն տէօրտիւնծիւ սիլտիլէյէ-
 տէք սթուրաճազլար տէտիյի սէօզ պուտուր . վէ
 էօյլէ օլտու։

- 13 Եւ յապէշ օղլու ի ալլուամ Եւ ճուտա փատիշա-
հը Սըղիանըն օթուզ տօգուզունճու երլընտա
փատիշահ օլտու, վէ Սամարիատա պիր այ փա-
14 տիշահըդ սիւրտիւ: Ս Է Սատի օղլու Սէնա-
հէմ Թիւրատան չըգըպ՝ Սամարիայա կէլտի, վէ
Եւ յապէշ օղլու ի ալլուամն Սամարիատա վուրուպ
էօլտիւրտիւ, վէ օնուն եէրինէ փատիշահ օլտու:
15 Ս Է ի ալլուամուն գալան հիքեայէթի՝ վէ գօփար-
տըղը ֆիթնէ՝ իշթէ Խարաէլ փատիշահլարընըն
16 Թէվարիի քիթապընտա եազըլտորը: () Ղէման
Սէնահէմ Խիֆսահը վէ օնտա ճիւմէ օլանը՝
հէմ օնուն Թիւրատան եանա սինօրունու վուր-
տու, աշմատըզլարը իշին վուրտու: Վ օնտա օ-
17 լան հէփ կէպէ գարըլարը եարտը: Եւ ճուտա
փատիշահը Սըղարեանըն օթուզ տօգուզունճու
երլընտա՝ Խարաէլին իւզերինէ Սամարիատա Եւ-
տի օղլու Սէնահէմ փատիշահ օլտու, օն երլ:
18 Ս Է օ՝ Բապըն նազարընտա եարամազըլըգ էյ-
լէտի. վէ ճիւմէ կիւնլէրինտէ Խարաէլէ կիւնահ
էթտիթէն Էէպագ օղլու Էքէրօպօամըն կիւնահլա-
19 րընտան կէրի տուրմատը: Ս Է Սըուր փատիշա-
հը Սիւլ՝ տիյարըն իւզերինէ կէլտի, վէ Սէնա-
հէմ Սիւլա. պին գանդար կիւմիւշ վէրտի, քի
փատիշահլըղը քէնտի էլինտէ գուվվէթլէնտիր-
20 մէք իշին: օնա եարտըմ էտէ: Ս Է Սէնահէմ
Սըուր փատիշահընա վէրմէք իշին՝ պու կիւմիւ-
շիւ Խարաէլին. ճիւմէ մալտարըլարընտան հէր պի-
րինտէն էլլիշէր մըսգալ կիւմիւշ չըգարտը. իմ-
տի Սըուր փատիշահը տէօնտիւ, վէ օրատա օ տի-
21 յարտա տուրմատը: Ս Է Սէնահէմին գալան
հիքեայէթի՝ վէ օնուն հէր էթտիյի՝ Խարաէլ փա-
տիշահլարընըն Թէվարիի քիթապընտա եազըլը
22 տէյիլմի: Ս Է Սէնահէմ պապալարը իէ ու-

յուսուռ, վէ օնուն եերինէ օղլու փեգասնա փա-
տիշաս օլտու:

Եւհոստա փատիշասը Մ'զարեաննն էլինձի²³
երլնտա՝ Խորաէլին իւղէրինէ Սամարիտա Սէ-
նասէմ օղլու փեգասնա փատիշաս օլտու, իբի
երլ: Սէ Մ'ապարն նազարնտա եարամաղը ըգ²⁴
էյլէտի. Խորաէլէ կիւնաս էթտիրէն՝ Սեպագ օղ-
լու Երօպոսմըն կիւնասլարնտան կերի տուր-
մատը: Սէ քէնտի սերտարը Մ'եմալիա օղլու²⁵
փեգաս՝ օնա գարշը պաշ գալորբոր, վէ օնու՝
Մ'կօպ վէ Մ'քեա իլէ հէմ պիլէսինձէ կիլէտա-
լլարնն օղլուլարնտան էլի քիշի իլէ Սամարի-
տա փատիշաս էվլինին սերայրնտա ժուրուպ եօլ-
տի. րտիւ, վէ օնուն եերինէ փատիշաս օլտու:
Սէ փեգասնանն գալան հիքեպլէթի՝ վէ օնուն²⁶
ճիւմլէ եթա. իյի՝ իշթէ Սորաէլ փատիշասլարննն
Թէվարիի քիթապրնտա եսզըլը՝ տըր:

Եւհոստա փատիշասը Մ'զարեաննն էլի ի-²⁷
քինձի երլնտա՝ Խորաէլին իւղէրինէ Սամարիտա
Մ'եմալիա օղլու փեգաս փատիշաս օլտու,
կիրմի երլ: Սէ Մ'ապարն նազարնտա եա-²⁸
րամաղը ըգ էյլէտի. Խորաէլէ կիւնաս էթտիրէն
Սեպագ օղլու Երօպոսմըն կիւնասլարնտան
կերի տուրմատը: Խորաէլ փատիշասը փեգա-²⁹
նն կիւնլէրինտէ՝ Մ'շուր փատիշասը Թիկլաթ-
փիլէսեր կէլիպ՝ Մ'եմու վէ Մ'պէլպէլթմաթ խայր
վէ Լանօասը վէ Կէտէշի վէ Նասօրու վէ կի-
լէտալ վէ կալիլի՝ ճիւմլէ՝ Սեթթալի գօփրաղընը
ալտը, վէ Էհալիսինի Մ'շուրա եսիր կէօթիւրտիւ:
Սէ Սլա օղլու Նօշէա՝ Մ'եմալիա օղլու փեգա-³⁰
հա գարշը ֆիլմնէ գօփրալտը, վէ օնու ժուրուպ
եօլտիւրտիւ, վէ Մ'լիա օղլու Լօթմամըն կիրմին-
ձի երլնտա՝ օնուն եերինէ փատիշաս օլտու:

- 31 Իմոի փեգաճըն գալան հիբեայեթի՝ վե օնուն ճիւմէ եթտիյի՝ իշթե Խարակէ փատիշահլարընըն թեվարիի քիթապընտա եազըլը տըր :
- 32 Խարակէ փատիշահը Ի՛նմալեանըն օղու փեգաճըն իբինճի եըլընտա՝ Լեհուտա փատիշահը
- 33 Սլզիա օղու Լօթամ փատիշահ օլտու : ()՝ փատիշահ օլտուգտա՝ իյիրմի պեշ եաշընտա իտի , վե Լեքուշալիմտե օն ալթը եըլ փատիշահըգ սիւրտիւ . վե անատընըն ատը՝ Սատոգուն գըզը
- 34 Լեքուշա իտի : Ս է օ՝ Բապպըն նազարընտա տօղրու օլանը եթտի . պապասը Սլզիանըն ճիւմէ
- 35 Լե եթտիյինե կեօրե էյլէտի : Լ՛մմա թեփեփու թեանեյլերի կիտերիլմէտի . գալմ տահա թեփեյլերտե գուրպան քեսերլէր՝ վե պուխուր եագտըրարտը . Բապպ էվինին իւթ գափուսունու
- 36 պու եափտը : Իմոի Լօթամըն գալան հիբեայեթի՝ վե օնուն հեր եթտիյի՝ Լեհուտա փատիշահլարընըն թեվարիի քիթապընտա եազըլը տէյիլ
- 37 մի : () Լ կիւնդերտե Բապպ՝ Լ՛քամ փատիշահը Ի՛եսինի վե Ի՛նմալեա օղու փեգաճը Լեհուտա
- 38 իւզերինե կեօնտերմէյէ պաշլատը : Ս է Լօթամ պապալարը իլե ույուտու , վե պապալարը իլե՝ պապասը Տափիտին շէհրինտե կեօմիւլտիւ , վե օնուն եերինե օղու Լ՛հազ փատիշահ օլտու :

ՊԵՐՇ 16 :

- 1 Լեհուտա փատիշահը Լօթամ օղու Լ՛հազ՝ Ի՛նմալեա օղու փեգաճըն օն եետինճի եըլընտա
- 2 փատիշահ օլտու : Լ՛հազ փատիշահ օլտուգտա իյիրմի եաշընտա իտի , վե Լեքուշալիմտե օն ալթը եըլ փատիշահըգ սիւրտիւ . վե պապասը Տափիտ կիպի՝ Լ՛քահը Բապպըն նազարընտա
- 3 տօղրու օլանը եթմէտի : Իլքա Խարակէ փատի-

շահարներն եօլունտա՝ եիւրիւտիւ, վէ Ռապպըն՝
 Խարաէլ օղուլարներն եօնիւնտէն սիւրտիլիւ գա-
 իֆէլերին մէքրուհամբնա կէօրէ՝ օղունու տա-
 խի աթէշտէն կէշիրտի: Հէմ թէփէլերտէ վէ 4
 տաղար պաշնտա վէ հէր եէշիլ աղաճ աթբն-
 տա գուրպան էտէր՝ վէ պուխուր եագարրալ:

() զէման Ռամ փատիշահը Ռէսին վէ Խ- 5
 րաէլ փատիշահը Ռէմալեա օղուլ փէգահ Ռէ-
 րուշալիմ իւզերինէ ճէնկէ չըգըպ՝ Ռհազը մու-
 հասէրէ էթտիլեր, ամմա ֆէթհէ գատիր օլամա-
 տրլար: () զէմանտէ Ռամ փատիշահը Ռէ- 6
 սին՝ Սլաթը Ռամիլերէ կերի տէօնտերտի, վէ
 Սլաթտան Ռէհսուտիլերի գովտու. վէ Ռամիլեր
 Սլաթա կէլիպ՝ օրատա սաքին օլտուլար, թա-
 պուկիւնէտէք: Սէ Ռհազ՝ Ռշուր փատիշահը 7
 Խիկլաթփէլէսէրէ էլէիլեր կէօնտերիպ տէտի.
 Վուլուն վէ օղունում. չըգըպ պէնի՝ իւզերիմէ
 գալգան Ռամ փատիշահներն էլինտէն վէ Խ-
 րաէլ փատիշահներն էլինտէն գուրթար: Սէ Ռ- 8
 հազ Ռապպըն էվինտէ վէ փատիշահ էվինին խա-
 զինէլերինտէ պուլունան կիւմիւշիւ վէ աթմունու
 ալտը, վէ Ռշուր փատիշահնա հէտիյէ կէօնտեր-
 տի: Լմտի Ռշուր փատիշահը օնու տինկէտի, վէ 9
 Ռշուր փատիշահը Տըմըշգիւզերինէ չըգըպ՝ օնու
 ֆէթհէ էյլէտի, վէ սաքինլերինի Վիրէ էսիր
 կէօնտերտի, վէ Ռէսինի էօլտիւրտիւ:

Սէ Ռհազ փատիշահ՝ Ռշուր փատիշահը 10
 Խիկլաթփէլէսէրին խթիգպալինէ Տըմըշգա
 կիթտի. վէ Տըմըշգաա օլան մեղպահը կէօրտիւ.
 վէ Ռհազ փատիշահ՝ մեղպահըն ըէսմինի՝ վէ
 ճիւմլէ էափուսունա կէօրէ օնուն էօրնէյինի
 քեահին Ուրիպա կէօնտերտի: Սէ քեահին 11
 Ուրիա՝ Ռհազ փատիշահըն Տըմըշգաաա ճիւմլէ

- կէօնտերտիյնէ կէօրէ՝ պիր մեզպահ եափտը.
 Լճազ փատիշահ Տըմըշգտան կէլինճէյետէք՝
 12 քեհաճին Սարիա էջլէ էյլէտի: Ս է փատիշահ
 Տըմըշգտան կէլինճէ, փատիշահ մեզպահը կէօր-
 տիւ. վէ փատիշահ մեզպահա եագլաշըպ՝ իւղէ-
 13 րինտէ գուրպան սունտու: Ս է պիւթինեան-
 մասընը հէմ էքմէքփէշքէշինի եագտը, վէ շեր-
 պէթփէշքէշինի տէօքտիւ, հէմ սէլամէթգուր-
 պանընըն գանընը մեզպահըն իւղէրինէ սերփտի:
 14 Ս է Լապպըն էօնիւտէ օլան պագըր մեզպահը
 տախի էվին էօնիւտէն՝ մեզպահ իլէ Լապպ էվի-
 նին արասընտան չէքիպ՝ օնու մեզպահըն եանըն-
 15 տա փօրեասա տօղըու գօտու: Ս է Լճազ փա-
 տիշահ՝ քեհաճին Սարիայէ էմր էտիպ տէտի.
 Պէջիւք մեզպահըն իւղէրինտէ՝ սապահ պիւ-
 թինեանմասընը վէ ախշամ էքմէքփէշքէշինի՝
 վէ փատիշահըն պիւթինեանմասընը վէ օնու
 էքմէքփէշքէշինի՝ վէ տիյարըն ճիւմլէ գավմը-
 նըն պիւթինեանմասընը վէ օնլարըն էքմէք-
 փէշքէշինի եագասըն, վէ օնլարըն շերպէթփէշ-
 քէշէրինի վէ ճիւմլէ պիւթինեանմալարըն գա-
 նընը վէ գուրպանլարըն ճիւմլէ գանընը օնու իւ-
 ղէրինէ սերփէսին, վէ պագըր մեզպահ՝ օնպո
 16 սուալ էթմէյէ՝ պէնիմ օլտուն: Ս է քեհաճին
 Սարիա՝ Լճազ փատիշահըն ճիւմլէ էմր էթտի-
 17 յինէ կէօրէ էյլէտի: Ս է փատիշահ Լճազ
 տիպլիքլէրին գուշագլարընը քէստի, հէմ մուա-
 լուղու օնլարտան գալտըրտը, տէնիզի տախի օնու
 ալթընտա օլան պագըր էգիւղէրին իւղէրին-
 տէն էնտիրտի, վէ օնու դաշտէօշէմէնին իւղէրի-
 18 նէ գօտու: Ս է էվտէ պինա էթտիքլէրի շապ-
 պաթ իչիւն էօրթիւմիւշ եօլու վէ փատիշահըն
 տիշարըտաքի մէտիէլինի՝ Լճուր փատիշահընը

եիւզիւնստէն՝ Բապայրն եւմինստէն տէօնտէրաթի :
 Խմտի Լ՛հազըն եթտիյինին գալան հիքեայէթի՝ 19
 Լէհուտա փատիշահարընըն թեւարիս քիթա-
 պընտա եազըլը տէյիլմի : Ս է Լ՛հազ պապա- 20
 լարը իլէ ույուտու , վէ պապալարը իլէ Տաւիտ
 շէհրինտէ կէօմիւլտիւ , վէ օնուն եերինէ օղու
 շիզգիյա փատիշահ օլտու :

ՊԼՇ, 17.

Լէհուտա փատիշահը Լ՛հազըն օն իքինճի եր- 1
 ընտա՝ Խարաէլին իւզերինէ Սամարիատա Լյա
 օղու շօշէա՝ փատիշահ օլտու , տոդուղ երլ :
 Ս է Բապայրն նազարընտա եարամազլըգ էյլէ- 2
 տի . լաքին օնտան եւմէլ օլան Խարաէլ փատի-
 շահարը կիպի տէյիլ : Լ՛շուր փատիշահը Ը 3
 մանէսէր՝ օնուն իւզերինէ չըգտը , վէ շօշէա՝ օնա
 գուլ օղուպ՝ օնա վերկի վերտի : Լ՛նտէն Լ՛շուր 4
 փատիշահը՝ շօշէա՝ տա Ֆիթնէ պուլտու . չիւն օ՝
 Սըսըր փատիշահը Սյա էլէիլէր կէօնտէրաթի , վէ
 օնա հեր երլ կիպի՝ վերկի կէօնտէրմէտի . օնուն
 իչիւն Լ՛շուր փատիշահը օնու գափատը , վէ հա-
 պախանէտէ պաղլատը : Ս է Լ՛շուր փատիշա- 5
 հը ճիւմլէ տիյարա չըգըպ՝ Սամարիա իւզերինէ
 չըգտը . վէ օնու իւչ երլ մուհասէրէ էյլէտի :
 շօշէանըն տօգուզունճու երլընտա՝ Լ՛շուր փա- 6
 տիշահը Սամարիայը ալտը , վէ Խարաէլի Լ՛շու-
 րա՝ կէօչիւրտիւ , վէ օնլարը Կօզան ըրմաղընըն
 եանընտա շալահտա վէ շապօրտա՝ վէ Սաաթի-
 լերին շէհրլէրինտէ իսքեան էթտի : Չիւն օլ- 7
 տուքի Խարաէլ օղուլարը՝ օնլարը Սըսըր տիյա-
 րընտան Սըսըր փատիշահը Սիրասօնուն էլի ալ-
 թընտան չըգարան քէնտիլէրին Լ՛լահը Բապապ
 կիւնահ էտիպ՝ Ղայրի ալլահլարտան գօրգտուլար :

- 8 Սէ Բապարն Խարաէլ օղուլարննն էօնիւնտէն
գօվտուղու դաիֆէլէրին գանունլարնտա՝ վէ
Խարաէլ փատիշահլարննն իշլէտիքլէրինտէ եիւ-
- 9 թիտիւլէր : Սէ Խարաէլ օղուլարը՝ քէնտիլէ-
րին Բլահը Բապարն ինտինտէ տօղրու օլմայան
շէյլէրի կիլիճէ եթտիլէր . վէ ճիւմլէ շէհրէ-
րինտէ՝ պէքչի գուլլէսինտէն հիսարլը շէհրէվա-
րընճա՝ քէնտիլէրինն թէփէփուլթիսանէլէրի պի-
- 10 նա եթտիլէր : Էմօն օնլար՝ հէր եիւճէ թէփէ-
նին իւզէրինտէ վէ հէր եէշիլ աղաճըն ալթընտա
քէնտիլէրինն տիքիլի դաշլար վէ Բշէրափուլթ-
- 11 լարը տիքտիլէր . Սէ օրատա՝ հէր թէփէտէ՝
Բապարն օնլարնն հուղուլունտան գօվտուղու
դաիֆէլէր կիպի պուլտուր եադտըլար . վէ Բապ-
ար զապապէ կէթիրմէք իշիւն՝ քէօթիւ իշլէր
- 12 եափտըլար . Սէ Բապարն օնլարա՝ օլ հագգըն-
տա՝ Պու նէսնէյի եթմէն տէտիյի փուլթլարա ի-
- 13 պատէթ եթտիլէր : Սէ Բապարն Խարաէլ իւզէ-
րինն վէ Բէհուտա իւզէրինն ֆիւլմլէ փէյղամ-
պէրլէրին՝ հէր պագըճընն վասըղասը իլէ շէհա-
տէթ էտիպ , Բէօթիւ եօլլարնըղտան տէօնիւն ,
վէ թէնպիհլէրիմի պէնիմ գանունլարըմը պա-
պալարնըղա թէնպիհ եթտիլիմ վէ գուլլարըմ
փէյղամպէրլէրին վասըղասը իլէ սիպէ կէօնտէր-
տիլիմ ճիւմլէ թէվրաթա կէօրէ՝ սաղլայըն տէ-
- 14 միշ իտի : Բմմա օնլար տինկլէմէտիլէր , իլա
պօյունլարընը՝ քէնտիլէրին Բլահը Բապարն ի-
նտինմայան պապալարննն պօյունլարը կիպի
- 15 սէրթլէթտիլէր : Սէ օնուն գանունլարընը՝ վէ
պապալարը իլէ քէսիշտիյի աճտընը՝ վէ իւզէր-
լէրինն եթտիլի շէհատէթլէրինի թէտտ եթտի-
լէր . վէ պաղլըլընն սարընճա՝ կիթտիլէր , վէ
պագըլ օլտուլար , վէ Բապարն օնլարա՝ օլ օնլար

կիպի էթմէմէյէ պոպուրտուղու՝ եղրաֆլարն-
տա օլան դաիֆէլէրին արտընճա կիթտիլէր :
1) Է քէնտիլէրին Լ՛ւլահը Բապպըն ճիւմլէ թէն- 16
պիհլէրինի թէրք էտիպ՝ քէնտիլէրինէ տեօքմէ
իքի պուզաղու եափտըլար . հէմ Լ՛շէրա՝ փութու
եափտըլար , վէ կէյիւն ճիւմլէ ա՛սքէրինէ սէճտէ
գըլտըլար , վէ Պաա՛լա իպատէթ էթտիլէր :
1) Է քէնտի օղուլտըրնը վէ գըզլարնը աթէշ- 17
տէն կէշիրտիլէր , վէ պիյիւ հէմ սիհիր էթտի-
լէր . վէ Բապպը շաղէպէ կէթիրէրէք՝ Բապպըն
նապարնտա եարամազըրդ էթմէք իշիւն՝ քէնտի-
լէրինի սաթտըլար : Խմտի Բապպ Խարաէլէ զա- 18
յէթլէ զազապէ կէլիպ՝ օնլարը քէնտի հուզու-
րունտան կիտէրտի . եալընըզ Լ՛էհուտա սըպդըն-
տան զայրի գալմատը : Լ՛էհուտա տախի քէնտի 19
Լ՛ւլահը Բապպըն թէնպիհլէրինի սագլամատը .
իլա Խարաէլին էթտիլի գանուլարտա եիւրիւ-
տիւ : Խմտի Բապպ Խարաէլին ճիւմլէ շիւրիլէ- 20
թէնի ըէտտ էտիպ՝ օնլարա ճէֆա էյլէտի , վէ
օնլարը քէնտի հուզուրունտան սիւրիւնճէյէ-
տէք՝ օնլարը եաղմաճըլարըն էլինէ թէսլիմ էթ-
տի : Օխրա Խարաէլի՝ Տափիտ էփինտէն եըրթ- 21
տը , վէ օնլար՝ Լ՛էպադ օղու Լ՛էրօպօա՛մը փատի-
շահ էթտիլէր . վէ Լ՛էրօպօա՛մ Խարաէլի Բապպա
թապի՝ օլմագտան այըրտը , վէ օնլարա պէյիւք
կիւնահ էթտիրտի : 1) Է Խարաէլ օղուլարը Լ՛է- 22
րօպօա՛մըն էթտիլի ճիւմլէ կիւնահլարտա եիւրիւ-
տիւլէր , օնլարտան կերի տուրմատըլար : Խա- 23
քիմ Բապպ Խարաէլի՝ ճիւմլէ գուլարը փէյլամ-
պէրլէրին վասըդասը իլէ սէյլէտիլի կիպի՝ քէն-
տի հուզուրունտան կիտէրէ : Պէյլէճէ Խարաէլ
քէնտի տիյարընտան Լ՛շուրա կէօշիւրիւտիւ թա
պուկիւնէտէք :

- 24 Ս է Լճուր փատիշահը Պապէլտէն վէ Վրու-
թատան վէ Լ՛վատան վէ Համաթտան վէ Սէ-
ֆարվաիմտէնտաիէիէր կէթիւրիպ՝ Սամարիա շէհ-
լէրինտէ Խառաէլ օղուլարըն եերինէ իսքեան
էթտիւրտի . վէ օնլար Սամարիայը զապդ էտիպ՝
25 շէհրլէրինտէ սաքին օլտուլար : Ս է օլտուքի օն-
լար՝ օրատա սաքին օլմալարընըն իպթիտասընտա՝
Բապպտան գօրգամազլարըտը . վէ Բապպ օնլարըն
արասընա արսլանլարը կէօնտէրտի , վէ օնլարը
26 էօլտիւրիւրլէր իտի : Խմտի Լճուր փատիշահընա
սէջլէյիպ տէտիլէր . Կէօչիւրիպ Սամարիա
շէհրլէրինտէ իսքեան էթտիլին գաիֆէլէր՝ օլ
տիլարըն Լճահընըն պինինի պիլմէղէր , վէ օ՝ ա-
րալարընա արսլանլարը կէօնտէրտի , վէ իշթէ օն-
լար՝ օ տիլարըն Լճահընըն պինինի պիլմէտիքլէրի
27 իշիւն՝ օնլարը էօլտիւրիւրլար : () Լտեմ Լճուր
փատիշահը էմր էտիպ տէտի . () քատան կէօչիւր-
տիլիւնիզ քեահինլէրին պիլրինի օրայա կէօթիւ-
րիւն , վէ կիտիպ՝ օրատա սաքին օլտուլար . վէ օ
օնլարա օ տիլարըն Լճահընըն պինինի էջրէթ-
28 սին : Խմտի Սամարիատան կէօչիւրտիւքլէրի
քեահինլէրին պիլրի վարըպ՝ Պէյթէլտէ սաքին օլ-
տու . վէ օ օնլարա՝ Բապպտան նիճէ գօրգամազ-
29 լարընը էջրէտիւր իտի : Ս է հէր պիւր գաիֆէ
քէնտի ալլահլարընը եափըպ՝ հէր պիւր գաիֆէ սա-
քին օլտուղու շէհրտէ՝ Սամարիայըլարըն պինա
էթտիքլէրի թէփէփութիւնէլէրինէ գօտուլար :
30 Ս է Պապէլլէլէր Սուքթօթէնթու եափտըլար ,
վէ Վրութուլար՝ Կերկալը՝ եափտըլար , վէ Հա-
31 մաթըլար Լճիմայը եափտըլար : Ս է Լ՛վիլլէր
Վիպհազը՝ վէ Խարթազը՝ եափտըլար , վէ Սէ-
ֆարվիլլէր քէնտի օղուլարըն՝ Սէֆարվիլլէ-
րին ալլահլարը Լտրամմէլէք վէ Լ՛նամմէլէրիւն

աթէշէ եագարլարրտը : Խմտի օնլար Բապպտան 32
գօրգարլարրտը, հէմ քէնտիլէրին էն էտնա քիմ-
սէլէրինտէն թէփէփու թխանէլէրինէ քնահինլէր
էտերլէրիտի, վէ օնլար՝ օնլար իչիւն թէփէփու թ-
խանէլէրինտէ գուրպան էտերլէրիտի : ()նլար 33
Բապպտան գօրգարլարրտը, հէմ օնլարը՝ օլ կէօ-
չիւրտիւքլէրի դաիֆէլէրին այնի իւզրէ՝ քէնտի
ալլահլարընա ի պատէթ էտերլէրիտի :

()նլար թա պուկիւնէտէք էվվէլքի պյնլէրի 34
իւզրէ էտերլէր. Բապպտան գօրգամազլար, վէ շէ-
րիա թընա հէմ դանունլարընա կէօրէ՝ վէ Բապ-
պըն՝ օլ ատընա Խարաէլ գօտուղու Լա՝ գօպուն օ-
ղուլլարընա էմի էթտիլթի թէնպիհէ վէ թէվլաթա
կէօրէ ա՛մէլ էթմէզլէր : Բապպ իսէ օնլար իլէ 35
ա՛հտ քէսիշիպ՝ օնլարա թէնպիհ էտիպ տէմիշ ի-
տի : Վ պրի ալլահլարտան գօրգամայասըզ, վէ օն-
լարա սէճտէ գըլմայասըզ, վէ օնլարա ի պատէթ
էթմէյէսիզ, վէ օնլարա գուրպան սունմայասըզ :
Խլա սիզի Վըսըր տիյարընտան պէօյիւք գուվվէթ 36
իլէ վէ եիւճէլմիշ գօլ իլէ չըգարան Բապպտան՝
հէման օնտան գօրգասըզ. վէ օնա ի պատէթ է-
տէսիզ, վէ օնա գուրպան սունասըզ : Վ է սիզին 37
իչիւն Նազտըղը գանունլարը վէ շէրիա թլարը վէ
նօմօսու վէ թէնպիհի տայիմա իճրա էթմէյէ
տիգգաթ էտէսիզ, վէ զպրի ալլահլարտան գօրգ-
մայասըզ : Վ է սիզին իլէ քէսիշտիյիմ ա՛հտը 38
ունու թմայասըզ, վէ զպրի ալլահլարտան գօրգ-
մայասըզ : Խլա Բլա հընըզ Բապպտան գօրգա- 39
սըզ. վէ օ՝ տիւշմէնլէրինիզին էլինտէն սիզի գուր-
թարաճաճ տըր : Բամա օնլար իդաաթ էթմէ- 40
տիլէր. իլլա էվվէլքի պյնլարընա կէօրէ էթտիլէր :
Խմտի պու դաիֆէլէր հէմ Բլահտան գօրգարլա- 41
րըտը, հէմ փուլթլարընա ի պատէթ էտերլէրիտի :

օնլարն օղուլարը վէ օղուլարնն օղուլարը
տախի՝ թա պիւկիւնէտէք՝ պապալարնն էթ-
տիքլէրի կիպի էտերլէր :

ՊԵՇՆ 18 :

- 1 Ս է օլտուքի՝ Խարակէ փատիշահը Լլա օղու Լ-
շէանն իւշիւնճիւ երլընտա՝ Լէհուտա փատի-
շահը Լ՛հաղ օղու Լիգգիյա փատիշահ օլտու :
- 2 Փատիշահ օլտուգտա՝ իյիրմի պէշ եաշընտա իտի,
վէ Լէրուշալիմտէ իյիրմի տօգուղ Լըլ փատի-
շահը՝ գ սիւրտիւ . վէ անասընն ատը՝ Օէխար-
- 3 եանըն գըզը Լ՛պի իտի : Ս է օ՝ պապասը Տալի-
տին ճիւմէ էթտիյինէ կէօրէ՝ Բապպըն նազա-
- 4 րընտա տօղրու օլանը՝ էյլէտի : Պու՝ թէփէփուլթ-
թանէլէրինի կիտերտի , վէ տիքիլի դաշլարը գըր-
տը , վէ Լ՛շերա փուլթլարընը քէատի , վէ Սօսէնին
եափտըղը պագըր երլանը փարալատը . զիրա թա
օ կիւնլէրէտէք՝ Խարակէ օղուլարը օնա պուխուր
եազարլարըտը . վէ օնուն ատընա՝ Լէհուշթան
- 5 տէտի : ()՝ Խարակէն Լ՛լաշը Բապպա կիւվէն-
տի , վէ օնուն կիպի՝ օնտան սօնկրա վէ օնտան էվ-
վէլ օլան Լէհուտա փատիշահլարընտա օլմատը :
- 6 Ս է Բապպա եափըշըպ՝ օնա թապի՝ օլմագտան
կէրի տուրմատը . վէ Բապպըն Սօսէյէ թէնպիհ
- 7 էթտիյի թէնպիհլէրի սագլատը : Ս է Բապպ
պիլէսինճէ իտի . հէր նէրէյէ չըգտը իսէ , իշի
րուսթ կէլտի . վէ Լ՛շուր փատիշահընա ա՛սը օղուպ՝
- 8 օնա գուլլուգ էթմէտի : ()՝ Ֆիլիշթիմլէրի թա
Լ՛ղայա վէ օնուն սինօրունատէք՝ պէքչի գուլլէ-
սինտէն թա հիսարլը շէհրէ վարընճայատէք՝
վուրտու :
- 9 Ս է օլտուքի՝ Խարակէ փատիշահը Լլա օղու
Լօշէանն եէտինճի երլը օլան՝ Լիգգիյա փատի-

շահըն տէօրտիւնձիւ երլնտա Մշուր փատիշահը
 Շալմանէսէր Սամարիանըն իւզերինէ չըգրպ' օ-
 նու մուհասէրէ էյլէտի: Ս է իւշ երլն սօնուն- 10
 տա օնու ֆէթհ էթտիլէր, Սամարիա շիզգիյա-
 նըն ալթընձը երլնտա եանի Սարաէլ փատիշահը
 շօշէանըն աօգուզունձու երլնտա ֆէթհ օլուն-
 տու: Ս է Մշուր փատիշահը Սարաէլ Մշուրա Ս
 կէօշիւրիւպ' օնլարը կօզան ըրմազընըն եանընտա
 շալաստա վէ շապօրտա վէ Սատիլէրին շէհ-
 լէրինտէ գօտու: (Նլար քէնտիլէրին Մլահը 12
 Սապպըն սէօզիւնէ իդասթ էթմէյիպ' վէ օնուն
 աճարնտան թէճապուզ էտիպ' Սապպըն գուլու
 Սօսէնին ճիւմլէ թէնպիհ էթտիլինի տինկլէմ-
 տիլլէրի վէ իճրա էթմէտիլլէրի իչիւն: Ս է 13
 շիզգիյա փատիշահըն օն տէօրտիւնձիւ երլնտա
 Մշուր փատիշահը Սանհերիպ Սէհուտանըն
 ճիւմլէ հիսարլը շէհրլէրի իւզերինէ չըգտը, վէ
 օնլարը ալար: Ս է Սէհուտա փատիշահը շիզ- 14
 գիյա՝ Մշուր փատիշահընա Սաիիշէ կէօնտերիպ
 տէտի: շազա էթտիմ, իւզերիմնէն կերի տէօն,
 իւզերիմէ նէքի թէքլիֆ էտէրսէն էտա էտէյիմ.
 վէ Մշուր փատիշահը՝ Սէհուտա փատիշահը
 շիզգիյայէ իւշ եիւզ գանգար կիւմիւշ վէ օթուզ
 գանգար ալթուն թէքլիֆ էթտի: Ստի շիզգի- 15
 յա՝ Սապպ էվինտէ վէ փատիշահ էվինին խազի-
 նէլէրինտէ պուլունան հէփ կիւմիշիւ վէրտի: (Ս 16
 զէմանտէ շիզգիյա՝ Սէհուտա փատիշահը շիզ-
 գիյանըն ալթունլա գափլատըղը Սապպ հէյքէթի-
 նին գափուլարընը վէ տիրէքլէրի սէգքտիւ, վէ օն-
 լարը Մշուր փատիշահընա վէրտի: Ս է Մշուր 17
 փատիշահը Սարթանը վէ Սապսարիսի վէ Սապ-
 շաքէհի Սաիիշտէն՝ գուվլէթլի ապէր իլէ շիզ-
 գիյա փատիշահա Սէրուշալիմէ կէօնտերտի: վէ

- օնլար չըգրպ՝ լքերու շալիմէ կէտիւեր, վէ չըգտըգ-
լարընտա՝ վարուպ գասասարճը թարլասընըն եօլուն-
տա օլան եօգարըքի հաճուզուն սու եօլունտա
- 18 տուրտուլար: Ս է փատիշահը չաղըրտըլար, վէ
օնլարա՝ էվ քէտիւիւտասը չիլպիյա օղլու լքիա-
գիմ վէ քեաթիպ Շ էպնա վէ թէզքէրէճի իսաֆ
- 19 օղլու լքօհ չըգտը: Ս է իսպաշագէհ օնլարա
տէտի. չալա չիզգիյայէ տէյին. Պէշիւք փա-
տիշահ՝ լքուր փատիշահը պէշլէ տէր. Ս էնին
- 20 պու կիւվէնտիյին ի թիմատ նէ տիր. Տէտին.
Ղէնք իչիւն թէտպիր վէ գուվվէթիմ վարտոր,
ամմա տուտաճ լագըրտըսըտըր. հալա քիմէ կիւ-
- 21 վէնիպ՝ պանա ասը օլտուն: չալա իշթէ սէն շու
գրորդ գամըշ տէյնէյինէ՝ Սըսըրա կիւվէնտին,
քի օնա պիր քիմսէ տայանսա, էլինէ պագըպ՝ օնու
տէլէճէքտիր. Սըսըր փատիշահը Վիրաօն՝ օնա
- 22 հէփ կիւվէնէնլէրէ՝ պէշլէ տիր: լքմա էյեր
պանա՝ լքլահըմըզ իսպպա՝ կիւվէնիւրիզ տէրսէ-
նիզ, օ տէյի լքի քի՝ չիզգիյա օնուն թէփէ-
փուլթանէլէրինի վէ մէզպահըլարընը գալտըրտըր,
վէ լքհուտայա հէմ լքերու շալիմէ՝ Պու մէզպահըն
էօնիւնտէ լքերու շալիմտէ սէճտէ գըլըն տէտի:
- 23 լքտի հալա քէրէմ էյլէ՝ էֆէնտիմ լքուր փա-
տիշահը իլէ պահս՝ էյլէ, վէ սանա իքի պին աթ-
վէրէյիմ, էյեր սէն դարաթընտան օնլարըն իւզէ-
- 24 ըինէ պինիճիլէր գօմաղա գատիր օլուրսան: լքտի
էֆէնտիմին էն քիւչիւք գալտըրընտան պիր սէր-
վէրին եիւզիւնիւ նէ շէքիլ տէօնտէրէ պիլիրօին,
քի սէն արապալար վէ աթլար իչիւն Սըսըրա կիւ-
- 25 վէնիւրսին: չալա պու մահալին իւզէրինէ՝ օնու
հէլաք էթմէյէ իսպպսըզ մը չըգտըմ. պանա
իսպպ տէտի քի՝ Պու տիյարըն իւզէրինէ չըգ, վէ
- 26 օնու հէլաք էյլէ: Ս է չիլպիյա օղլու լքեագիմ

հէմ Ը Էպնա վէ Լյօա՛հ Բապշադէհէ տէտիլէր .
 Վէրէմ Էյլէ՛ պու գուլարընա Սիւրեանի՛ճէ սեյ-
 լէ , չիւն պիղ առկլարըղ . վէ հիսարըն իւզերինտէ
 օլան խալգ իշիտիրքէն՝ պիղիմլէ Լյէհուտի՛ճէ սեյ-
 լէշմէ : Լ՛մմա Բապշադէհ՛ օնլարա տէտի . Լ՛ֆէն- 27
 տիմ պէնի՛ պու սէօզլէրի սէնին Էֆէնտինէ վէ սա-
 նամը սեյլլէմլէ կէսնտէրտի . սիզին իլէ պէրա-
 պէր թէրսլէրինի եէմէք՝ վէ պէվլլէրինի իշմէք ի-
 չիւն հիսար իւզերինտէ օթուրան ատէմլէրէ տէ-
 յիլմի : Լ՛նտէն Բապշադէհ՛ տուրուպ՝ պէջիւք 28
 սէս իլէ Լյէհուտի՛ճէ պաղըրտը , վէ սեյլլէյիպ տէ-
 տի . Լ՛շուր փատիշահը պէջիւք փատիշահըն սէօ-
 զիւնիւ տինկլէյին . փատիշահ՛ պէջլլէ տէր . Լ՛իզ- 29
 գիյա սիզի ալտաթմասըն . զիրա օ՛ սիզի պէնիմ Է-
 չիմտէն գուրթարմազա գատիր օլամազ : Լ՛էմ 30
 Լ՛իզգիյա սիզի՛ Բապպ սիզի Էլպէթթէ գուրթա-
 րաճագտըր , վէ շէհր Լ՛շուր փատիշահընըն Էլինէ
 թէսլիմ օրնպաճագտըր տէյերէք՝ Բապպա կիւ-
 վէնտիրմէսին : Լ՛իզգիյայը տինկլէմն . զիրա Լ՛- 31
 շուր փատիշահը պէջլլէ տէր . Պէնիմ իլէ սուհ-
 Էյլէյին , վէ պանա չըգըն , վէ հէր քէս քէնտի
 պաղընտան վէ հէր քէս քէնտի ինճիրինտէն եէ-
 յէ , հէմ հէր քէս քէնտի գույուսուռնուս սույուս-
 տան իչէ . Խա պէն կէլիպ՝ սիզի տիյարընըղ կի- 32
 պի պիր տիյարա՛ պուզտայ վէ շէրապ տիյարընա՛
 Էքմէք վէ պաղլար տիյարընա՛ զէյթուռնեազը վէ
 պալ տիյարընա կէօթիւրիւնճէյէտէք , քի եա-
 շպանըղ վէ Էօլմէյէտիզ . վէ Լ՛իզգիյայը տինկլէ-
 մն , զիրա սիզի՛ Բապպ սիզի գուրթարաճագ տէ-
 յերէք՝ ալտատըյօր : Լ՛շուր փատիշահընըն Է- 33
 լինտէն՝ հիչ գաիֆէլէրին ալտալարընտան պիրի
 քէնտի տիյարընը գուրթարտըմը : Լ՛ամաթըն 34
 վէ Լ՛րֆատըն ալտալարը համի . Սէֆարվաիմին՝

- Հենտնն վե ԻՎահնն ալաճարը հանի . օնլար՝
 Սամարիայը պենիմ ելիմտէն գուրթարտըմը :
 35 Տնարլարըն ճիւղէ ալաճարընն հանկըսը տի-
 յարընը պենիմ ելիմտէն գուրթարտը քի՛ Ռապպ
 36 Լէրուշալիմի պենիմ ելիմտէն գուրթարա : Լմնա
 գալմ դընմատը , վե օնա հիչ պիր ճեվապ վէրմէ-
 տի . զիրա փատիշահըն՝ Ո՛ղապ վէրմէն տէյիւ՝
 էմրի վարտը :
 37 Ենտէն Հիզգիյա օղու Լլեագիմ քետիւտա
 վե քետիւյ Շ էպնա վե թեգքերէճի Ռաֆ օղ-
 լու Լօաճ՝ էս՝ վապլարը երթըլմը Հիզգիյայե
 վարպ՝ օնա Ռապշագէհին սեօղէրինի խապէր
 վերտիլեր :

ՊԵՇՆ 19 :

- 1 Ս է օլտուքի Հիզգիյա փատիշահ իշիթտիյի կի-
 պի՛ էս՝ վապլարընը երթտը , վե չիւ կիւպ՝
 2 Ռապպըն էվինէ վարտը : Ս է քետիւտա Լլ-
 լեագիմի հեմ քետիւյ Շ էպնայը վե քեահին-
 լերին իթիարլարընը՝ չիւլեր իւէ էօրթիւլիւշ
 օլարագ՝ Լմն օղու Խշա՛յիա փէյղամպերէ կէօն-
 3 տերտի : Ս է օնա տէտիլեր . Հիզգիյա պեջլէ
 տէր . Պուկիւն՝ սըգընթը վե թա՛ղիր վե ի՛թապ
 կիւնիւտիւր . զիրա էվլատլար՝ անա րահմինին աղ-
 զընատէք կէլտիլեր , ամնա տօղուրանըն թագաթը
 4 եօգտուր : Ե՛լայտը Լլահըն Ռապպ՝ Լշուր
 փատիշահընըն տիրի Լլահը սեջմէյէ կէօնտեր-
 տիյի գուլու Ռապշագէհին հեփ սեօղէրինի իշի-
 տիր , վե Լլահըն Ռապպ օլ իշիթտիյի սեօղէրէ
 թա՛ղիր էտեր . իմաի պուլունան պագընըն հագ-
 5 գընա նիաղընը ա՛րզ էյլէ : Ս է Հիզգիյա փա-
 6 տիշահըն գուլարը Լշա՛յիայէ վարտըլար : Ս է
 Լշա՛յիա օնլարա տէտի . Լլփէնտինիզէ պեջլէ

տէյէսիզ . Բապպ պէյլէ տէր . Լշուր փատիշա-
հըն ուշագլարը պէնի սէյտիւքլէրի ու իշիթաիյին
սէօզլէրտէն էօթիւրիւ գօրգմա : Իշթէ պէն օնու 7
իւզէրինէ պիր բուհ սալայրմ, վէ պիր խապէր ի-
շիտիպ՝ քէնտի տիյարընա տէօնէ . վէ օնու քէնտի
տիյարընտա գըլըճլա տիւշիւրսէյիմ :

Իմտի Բապշապէհ տէօնիւպ՝ Լշուր փատիշա- 8
հընը Ի իպնանըն իւզէրինտէ ճէնք էտիքքէն պուլ-
տու . զիւրա իշիթաի քի՝ Ի աիշաէն տէօնմիւշ ի-
տի : Ե օ՝ Հապէշ փատիշահը Խիթհապահըն 9
հապգընա՝ Իշթէ օսէնին իլէ ճէնք էթմէյէ չըգտը
տէնիլաիյինի իշիտինճէ , թէքրար Հիզգիյայէ
էլչիլէր կէօնտէրիպ տէտի . Լէհուտա փատի- 10
շահը Հիզգիյայէ պէյլէ սէյլէյիպ տէյէսիզ .
Լէրուշալիմ՝ Լշուր փատիշահընըն էլինէ թէսլիմ
օլունմայաճապ տէյէրէք՝ ու սէնին կիւվէնտիյին
Լլահըն սէնի ալտաթմասըն : Իշթէ Լշուր փա- 11
տիշահընընըն ճիւմէ տիյարլարա էթաիյինի՝ օն-
լարը խարապ էթաիյինի քէնտին իշիթտին . Իմտի
սէն գուրթուլաճաճմըսըն : Պապալարըմըն պօզ- 12
տուգլարըր դաիֆէլէրին՝ էտնի՝ կօզանըն վէ Հա-
րանըն վէ Իէսէֆին վէ Խէլառարտա օլան Ի տէն
օգուլարընըն ալահլարը օնլարըր գուրթարտը-
լարմը : Համաթ փատիշահը վէ Լքֆապ փատի- 13
շահը վէ Լէֆարվաթ շէհրլէրինին՝ Հէնանըն վէ
Ի վանըն փատիշահը հանի :

Իմտի Հիզգիյա մէթիւպլէրի էլչիլէրին էլին- 14
տէն ալըպ՝ օնլարըր օգուտու , անտէն Բապպըն էվի-
նէ չըգտը , վէ Հիզգիյա օնլարըր Բապպըն հուզու-
րունտա աչտը : Ե Հիզգիյա Բապպըն հուզու- 15
րունտա նիյազ էտիպ տէտի . Լա քէրուպիմլէրտէ
սաքին օլան Խարաէլին Լլահը Բապպ՝ եւրին հէֆ
մէմլէքէթլէրինին Լլահը եսլընըզ սէն սին . Էէօ-

- 16 յիւ վէ եերի սէն եարաթտըն: Եւ Ռապալ գու-
լաղընը մէյլ էտիպ իշիթ, եւ Ռապալ կէօզէրինի
աչ տա պագ. վէ Սանհերիպին՝ տիրի Ղլահը սէջ-
17 մէյլէ՝ կէօնտէրտիյի սէօզէրինի իշիթ: Էագգան
եւ Ռապալ, Ղուր փատիշահարը՝ գաիֆէլէրի վէ
18 օնլարըն տիյարընը խալիպ էթտիլէր. Սէ օն-
լարըն ալլահարընը աթէշէ վէրտիլէր. զերա օն-
լար ալլահար տէյիլ իտի, իլլա ատէմ էլէրինին
եափմասը՝ օտուռն վէ գաշ իտիլէր. օնուռն իշիւն օն-
19 լարը պօղտուլար: Եւտի հալա եւ Ղլահըմըզ
Ռապալ՝ քէրէմ էյլէ, պիզի օնուռն էլինտէն գուր-
թար. վէ եերին հէփ մէմլէքէթլէրի պիլէլէր քի՝
Ռապալ Ղլահ եալընըզ սէնտին:
20 Սէ Ղլահ օղու յշա՛յիա՝ Էիզզիյայէ կէօնտէ-
րիպ տէտի. Խարաէլին Ղլահը Ռապալ պէջլէ տէր.
Սէնին պանա՝ Ղուր փատիշահը Սանհերիպ
21 հագգընա նիյազ էթտիլինի իշիթտիմ: ()նուռն
հագգընա Ռապալըն սէջլէտիլի սէօզ պաւ տուր.
Պիքրէ Սիօն գըզը՝ սէնի թահգիր էթտի, սէնի
մասխարա էթտի. Էէրուշալիմ գըզը՝ սէնին ար-
22 տընճա պաշընը սալլատը: Սէն քիմէ՞ սէջիւպ՝
սիթէմ էթտին, վէ քիմի՞ն իւզէրինէ սէս գալ-
տըրտըն, վէ կէօզէրինի Խարաէլին Ղլալինէ տօզ-
23 րու եօգարըյա՝ գալտըրտըն: Ելլէիլէրինին վա-
պըդասը իլէ Ռապալ սէջիւպ տէտին. Ռապալա-
րըմըն չօղլուղու իլէ տաղլարըն եիւքսէքլիյինէ՝
Ի իպնանըն եանլարընա՝ չըգտըմ. վէ օնուռն եիւք-
սէք էրզէրինի՝ սէշիլիշ չամլարընը քէսէճէյիմ,
վէ օնուռն սօնկ գօնաղընա՝ Ղարմիլինին օրմանընա
24 կիրէճէյիմ: Պէն գաղըպ՝ եատլարըն սուլարընը
իշտիմ, վէ պաղըմըն գապանը իլէ մուհասէքէ օլ-
մուշ եերլէրին ճիւլէ ըրմագլարընը գուրութ-
25 տում: Ելլիթմէտինմի քի՝ պէն օնու չօգտա՞ն

ետիտըմ, վէ գատիմ կիւնլէրտէն պէրու թէրթիպ
 էյլէտիմ. շիմտի օնու հուսուլէ կէթիրտիմ, քի նէն
 հիսարլը շէհրլէրի վիրանէ երղընլարը պրաղա-
 սըն: Ս է օնլարըն սուքինլէրինին էլի գըսսա օլ- 26
 մաղըլա շաշտըլար, վէ ութանտըլար. օնլար գը-
 րըն օթլուղու վէ եէշիլ օթ' տամ օթլուղու վէ
 պոյլանմազտան էվվէլ եանմըշ էքին կիպի օլտու-
 ար: Մմա պէն սէնին մէսքեանընը վէ չըգըշընը 28
 վէ կիրիշինի' վէ պանա օլան խըրսընը պիլիրիմ:
 Պանա օլան խըրսըն վէ սէնին մաղըրուրլուղուն 28
 գուլաղըմա չըգտըղը սէպէպտէն, հաղգամը պուր-
 նունա' վէ կէմիմի աղընա գոյուպ, սէնի կէլտիլին
 եօլտան կէրի տէօնտէրէճէյիմ: Ս է սանա նի- 29
 շան պու օլա. Պու երլ քէնտիլիյինտէն պիթէնի'
 վէ իքինճի երլ տիւշէն տանլէրտէն պիթէնի
 եէյէճէքսիզ, վէ իւշիւնճիւ երլտա' էքիպ պիշին,
 վէ պաղլար տիքին, վէ օնլարըն մէյվէսինի եէյին:
 Ս է լէհուտա էվինին գուրթուլմուշ գալանը' 30
 ալթտան քէգըլէնիպ եօգարըտայն մէյվէ վէրէ-
 ճէք: Օ խրա գալան' լէրուշալիմտէն վէ գուր- 31
 թուլմուշ Սիօն տաղընտան չըգաճագտըր. պու-
 նու' ա' սքէրլէր իապպընըն ղայրէթի էտէճէքտիր
 Պանուն իշիւն լշուր փատիշահընըն հագգընա 32
 իապպ պէյլէտէր. () պու շէհրէ կիրմէյէճէք,
 վէ օրայա օգ աթմայաճագ, վէ օնուն էօնիւնէ
 գալգան իլէ կէլմէյէճէք, վէ օնա գարշը մէթերիս
 գալմայաճագտըր: Աման կէլտիլի հօլտան 33
 տէօնէճէք, վէ պու շէհրէ կիրմէյէճէքտիր, տէյօր
 իապպ: Ս է պու շէհրէ' պէնիմ իշիւն վէ գու- 34
 րում հափիտին իաղըր իշիւն' գուրթարմաղա
 հիմայէթ էտէճէյիմ:

իմտի օլտուքի' օ կէճէ իապպըն մէլէյի չըգըպ' 35
 լշուրիլէրին օրտուսունտա եիւզ սէքսէն պէշ պին

ատէմ վուրտու . վէ սապահլայըն գալգտըգլարըն-
տա՝ իշթէ օնլարըն հէփիսի էօլմիւշ մէյթլէր իտի:
36 Վ է Լճուր փատիշահը Սանհերիպ գալգըպ կիթ-
37 տի, վէ տէօնիւպ՝ Լինէվէտէ սաքին օլտու: Վ է
օլտուքի՝ օ քէնտի ալլահը Լիսրօխուն էվինտէ
սէճտէ էտէր իքէն, օնուն օղուլարը Լտրամիկ-
էք իլէ Շարէսէր օնու գըլըճլս վուրտուլար, վէ
Լտրարադ տիյարընա գաչտըլար . վէ օնուն եէրինէ
օղուլ Լտարհատտօն փատիշահ օլտու:

ՊԼՇ, 20:

- 1 () Լ կինլէրտէ Հիզգիյա էօլիւմ տէրէճէսինտէ
խասթալանտը, վէ Լմօս օղուլ Լշա՛յիա փէյղամ-
պէր օնա կէլիպ տէտի . Բապպ պէյլէ տէր . Լվինէ
վասիյէթ էյլէ . զիրա սէն էօլէճէքսին, վէ եաշա-
2 մայաճագսըն: Վ է օ՝ եիւզիւնիւ տիվարա տէօն-
3 տէրտի, վէ Բապպա նիյաղ էտիպ տէտի . Լա
Բապպ՝ սանա եալվարըրըմ, քէրէմ էյլէ՝ սէնին
հուզուրունտա կերչէքլիքլէ վէ սէլիմ՝ եիւրէքլէ
եիւրիւտիյիւմիւ՝ վէ նազարընտա էյի օլանը իշլէ-
տիյիմի զիքր էյլէ . անտէն Հիզգիյա պէյլիք աղ-
4 լայըշ իլէ աղլատը: Վ է օլտուքի Լշա՛յիա տահա
օրթա հալլիտէն չը՝ գմաղտան՝ օնա Բապպըն սէօ-
5 վիւ օլուպ տէտի . Տէօն, վէ գալմըմըն սուրբանը
Հիզգիյայէ տէ . Պապան Տալիտին Լլահը Բապպ
պէյլէ տէր . Սէնին նիյաղընը իշիթտիմ, սէնին
կէօզեաշլարընը կէօրտիւմ . իշթէ սէնի սաղալտա-
ճսիղըմ, վէ իւզիւնճիւ կինտէ Բապպ էվինէ չը-
6 գաճագսըն: Վ է սէնին կինթորինէ օն պէշ երլ
գաթաճաղըմ, վէ սէնի հէմ պու շէհրի Լճուր
փատիշահընըն էլինտէն գուրթարաճագըմ, վէ
պու շէհրէ՝ քէնտիմ իչիւն վէ գուլոււմ Տալիտին
7 Խաղըր իչիւն՝ հիմայէթ էտէճէյիմ: Վ է Լշա՛

յիա տէտի . Պիր միգտար ինձիր գուրուուու ալըն .
 իմտի ալըպ' չըպանըն իւզերինէ գօտուլար , վէ սա-
 զալար : 1) Է Հիզգիյա Լըա'յիայէ տէտի . Բապ- 8
 պըն պէնի սաղալտաճաղընա՝ վէ իւշինճիւ կիւնտէ
 Բապպըն էվինէ չըգաճաղըմա նիշան նէ տիր :
 1) Է Լըա'յիա տէտի . Բապպըն սէջլէս էյի սէօզիւ 9
 Էտէճէյինէ Բապպտան սանա նիշան պոլ օլա .
 Լէօլէօն օն տէրէճէ իլերի մի կիթօին , Եօխսա օն
 տէրէճէ կերի մի կիթօին : 1) Է Հիզգիյա տէտի . 10
 Լէօլէնին օն տէրէճէ իլերի կիթմէսի գօլայտոր .
 Եօգ , իլա կէօլէօն օն տէրէճէ կերի տէօնսիւն : 1) Է 11
 Լըա'յիա փէյղամպէր Բապպա նիտա էյլէտի , վէ
 կէօլէյի' օնուն էնտիյի տէրէճէլէրտէն' Լ'Տաղըն
 կիւնէչ սաա՝ թընտա օն տէրէճէ կերի տէօնտէրտի :

() Լ գէմանտէ Պապէլ փատիշահը Պալատան 12
 օղլու Պէրօտախպալատան' Հիզգիյայէ մէք-
 թիւպէր վէ հէտիյէ կէօնտէրտի . զիրա Հիզգիյա-
 նըն խասթա օլտուղունու իշիթտի : 1) Է Հիզ- 13
 գիյա օնլարը տինկլէյինճէ , օնլարա՝ գըյմէթլի
 շէյլէրինին պիւթիւն խանէսինի' կիւմիւշիւ վէ ալ-
 թունու վէ պահարլարը վէ գըյմէթլի եաղը վէ
 սիլահլարընըն պիւթիւն խանէսինի վէ խազինէ-
 լէրինտէ ճիւմլէ պուլունանը կէօսթէրտի . էվինտէ
 վէ ճիւմլէ հէգթիւմէթինտէ Հիզգիյանըն օնլարա
 կէօսթէրմէտիյի շէյ գալմատոր : 1) Է Լըա'յիա 14
 փէյղամպէր Հիզգիյա փատիշահա կէլիպ' օնա
 տէտի . Պու ատէմլէր նէ տէտիլէր , վէ սանա նէ
 րէտէն կէլտիլէր . վէ Հիզգիյա տէտի . Բլզագ տի-
 յարտան Պապէլաէն կէլտիլէր : 1) Է օ տէտի . 15
 1) Էնին էվինտէ նէ կէօրտիլէր վէ Հիզգիյա տէ-
 տի . Լ'վիմտէ հէր նէ վար իսէ կէօրտիլէր , խա-
 զինէլէրիմտէ՝ օնլարա կէօսթէրմէտիյի շէյ Եօգ
 աուր : () Լաէմ Լըա'յիա Հիզգիյայէ տէտի . 16

- 20 Սէ Հիզգիյանըն գալան հիքեպյէթի վէ օնուն
Ճիւմէ գուպկէթի վէ եափտըը հաժուզ վէ սոս
եօըւ վէ շէհրէ կէթիտիյի սուլար՝ Լէհուտա
փատիշահլարընըն թէվարիի քիթապընտա եա-
21 զըը տէյիլի : Սէ Հիզգիյա պապալարը իլէ
ույուտու, վէ օնուն եերինէ օղըւ Սանասսէ փա-
տիշահ յօտու :

915. 21.

- 1 Սանասէ փատիշաճ օլտուգտա՝ օն իբի եաշըն-
տա իտի . վէ Լէրուշալիմտէ էլլի պէշ երլ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ . վէ տնասընըն ասը Էֆսի-
2 պահ իտի : Ս է օ՛րապալըն Խարահլ օղուլա-
րընըն էօնիւնտէն սիւրտիւյիւ դաիֆէլէրին իբրա-
հիլէթինէ կէօրէ՝ Բապալըն նազարընտա եարա-
3 ժաղլըգ էյլէտի : Ս է օ թէքրար՝ պապասը Էիզ-
դիյանըն խարապ էթտիյի թէփէփուլթիանէլէրի-
նի եափտը , վէ Պաա՛լա մէզպահլար գալտըտը ,
վէ Լ՛շէրա՛ փուլթու եափտը , Խարահլ փատիշահլ
Լ՛հապըն էթտիյի կիպի . վէ կէշիւն ճիւմլէ ա՛ս-
քերլէրինէ սէճտէ գըլտը , հէմ օնլարա ի՛ պատէթ
4 էյլէտի : Ս է օրապալըն՝ Լ՛տըմը Լէրուշալիմտէ
86 7

14 շախմատի պիտ քիմնէնին չանաղը սիւտիյի՝ վէ սիւ
 տիքտէն սօնկրա օնու երկզիւ գօյուն տէօնտէրտիյի
 15 կիպի սիլէճէյիմ։ Ս է միտաս լմնը պագըսընը
 րէտտ էտիպ՝ օնլարը տիւշմէնլէրինին էլինէ թէս-
 լիմ էտէճէյիմ, վէ օնլար՝ ճիւմլէ տիւշմէնլէրինին
 16 ետղմասը վէ զայրէթի օլաճագլար։ Չիւնքինա-
 զարմտա հարամագլը գ էթտիլէր, վէ պապալարը
 Ս շարտան չոգտրգլարը կիւնտէն պուկիւնէտէք
 17 պէնի զազապէ կէթիթիլէր։ Իմօի Ս անաստէ
 Լէհուտայա Բապալըն նազարընտա ետրամագլը գ
 էթմէք իչին էթտիթիլէր կիւնաճընտա մա տա
 Լէրուշաքիմտէ դայէթ չօգ սուչսուզ գաճ տաիի
 տեգրտիւ։ շէջլէ քի Լէրուշաքիմ պաշտան պաշտ
 18 տօլտտըրտու։ Ս է Ս անաստէնին գարտն ճիքեա-
 յէթի վէ հեր էթալիլէր վէ օնու իշլէտիլէր կիւնա-
 ճը՝ Լէհուտա փատիշաճարընըն թէիթրիթի քի-
 19 թապընտա եազըլը տէյիլի։ Ս է Ս անաստէ
 պապալարը իլէ ուլուտու, վէ էվինին պագլէտի-
 տէ՝ Ս զա պազլէսինտէ կէօմիւքտիւ, վէ էերինէ
 օղու Լ՝մօն փատիշաճ օղտու։
 20 Լ՝մօն փատիշաճ օղտու գաճ իլիթիլէր իթի եաշն-
 տա իտի, վէ Լէրուշաքիմտէ իթի քոչ փատիշաճ-
 լը գ օիւրտիւ։ Վէ՝ անասընըն տալը՝ Բոգպալազն
 21 շարտսուն քոչը Ս էշուլէմէթ իտի։ Ս է օ՝ պա-
 պասը Ս անաստէնին էթալիլէր կէօրէ՝ Բապալըն
 22 նազարընտա ետրամագլը գ էյլէտի։ Ս է պա-
 պանընըն էթրիթալիլէր պիւթիւնտ օլտա էիթի-
 տիւ, վէ պապալարընըն՝ Ս պատէթ էթտիլէր իթա թ-
 լարա թ պիտէթ էթմտի, վէ օնլարտալէճտէ գըրք։
 23 Ս է քէնտի պապալարընըն Լ՝լաճը Բապալըն թէրք
 էյլէտի, վէ Բապալըն ետրամագլընտա էիթիլէտի։
 24 Ս է Լ՝մօնտն գալարըն օնու իւզէրինէ պաշ գա-
 տրիթըլար, վէ փատիշաճը քէնտի էվինտէ եպ-

- 8 Սէ պէջիւք քեահին շիլիյա՝ քեաթիւղ
 Շ ափանտ տէտի . Բապարն եզինտէ պիր թէվ-
 րաթ քիթապը պուտուտ, վէ շիլիյա քիթիւ
 9 պը Շ ափանտ վերտի, վէ օ սնու օգուտիւ . Պէ
 քեաթիւղ Շ ափանտ փառիշահա քէլիւ պիատիշա-
 հա ճէվապ կէթիւրտի, վէ տէտի . Բապարն է փո-
 պուտուտն ագչէյի տէգրիւղ . Բապարն եզինտէ
 միւ թիթէմէտ օլան իշի իշէյէնյէրիւ ելինէ վեր-
 10 տիլէր . Շէմ Շ ափանտ քեաթիւղ փառիշահա
 թապեր վերիւ տէտի . Վ. Կահին շիլիյա պանա
 պիր քիթապ վերտի . վէ Շ ափանտ օնու փառիշա-
 11 հըն հուզուրուտու օգուտու . Սէ օլու քիթիւ
 տիշահ թէվրաթ քիթապընն սեօգրիւթի ի-
 12 շիթիւրի կիպի՝ էս՝ փապարընն երրիւր . Սէ
 փառիշահ քեահին շիլիյայի վէ Շ ափանտ օգու-
 13 թ՝ հիգամ վէ Սիթան օլու Սիթոր փէ քեա-
 թիւղ Շ ափանտ վէ փառիշահըն գուլու Սիթան
 13 Եմ Կաթիւ տէտի . Սիթին՝ պէնիւ իշիւն վէ գաթի
 իշիւն վէ ճիւմիւ իշէյէնյէրիւ պա պուտուտն
 քիթապըն սեօլէրի հագրընտ Բապար տանը շըն .
 գերա պապարընըն՝ պիշան Եթիւրի ճիւմիւ
 Եթիւր օլուտ Կէթիւն ա՛նկէ Եթիւր իշիւն պու քի-
 թապըն սեօլէրիւն . Ի գաթի Եթիւրիւրի սե-
 պէպտէն , իւզէրիւմիւ գուլու շըն Բապարն զա-
 14 զապը պէջիւք տիւր . Իմի քեահին շիլիյա
 վէ Սիգամ վէ Սիթոր վէ Շ ափանտ վէ Սիթան
 Կաթապարը հըմիւ Կաթն Շ ափանտ օլու թիթիւ-
 նըն օլու Շ ափանտն գաթըն Շ ափանտ փէյիւմ-
 պերէ կիթաթիւր, վէ օ՝ Կէթուշիւմիւ Սիթիւն
 15 Կաթին թիւ, վէ սնա սեօլէտիւր . Սէ օ՝ օնլաթ
 տէտի . Իաթանին Սիթը Բապար պէջիւք տէր .
 Սիթի պանա Կէթանիւն տանմէ պէջիւք տէր .
 16 Բապար պէջիւք տէր . Իշիւն պէն պու մահապէ՝ վէ

օնուն սաքինների իւզերինէ պէլա կեթիրեճէյիմ .
 Լոնի Լէհուտա փատիշահներն օգուտուղու քի-
 թապըն հէփ սեօղէրինի . Վենի՝ ելլէրինին ճիւմ . 17
 լէ ա՛մէլների իլէ զապապէ կեթիրալէք իջիւն թերք
 Էափո՛ղ զայրի ալլահարա պուխուր Էազաղզաղը
 սեպէպտեն . իմտի պու մահալին իւզերինէ զազա-
 պըմ դու թուշաճապ , վէ սեօյիւն տիրիւլմէյէճէք
 տիր : Լ՛մմա Լ՛ապպա տանը շմապ իջիւն սիկի կէօն . 18
 տերէն Լէհուտա փատիշահնա պէօյլէ տէյէսիզ .
 Լարաեյին Լ՛լահը Լ՛ապպ պէօյլէ տեր . Լ՛շիթտի-
 յին սեօղէր խուսուտունտա , Վու մահալին հազ . 19
 գընա վէ օնուն սաքինների հազգընա՝ խարապաթ
 վէ լա՛նէթ օլաճապ տետիյիմի իշիթտիյինտէ ,
 Եիրէյին Լ՛ապպըն հուպուրունտա Եիւհայրպ՝
 ալլազլանտըղըն վէ Էա՛վապարընը Ելլթաթըզն
 վէ հուպուրումա ազլատըղը՛ն իջիւն , Լ՛ապպ տեր
 քի՝ Վեն տախի իշիթտիմ : () Նոն իջիւն իշմէ 20
 պէն սէնի պապալարընա գաթաճազըմ , վէ սէլա-
 մէթ իլէ մէկարընա գաթըլաճազաթն , վէ պու մա-
 հալին իւզերինէ պէնիմ կեթիրեճէյիմ ճիւմէ
 պէլայը կեօղէրին կեօրմէյէճէք տիր : Իմտի օն-
 լար՝ փատիշահա ճէվապ կեթիրտիլեր :

ՊԼՇ, 23:

1 | Է փատիշահ կէօնտերտի , վէ Լէհուտանըն 1
 հէմ Լէրուշալիմին ճիւմէ իթիթարընը օ-
 նուն Եանընա ճէմ՝ էթտիլեր : 2 | Է փատիշահ 2
 հէմ պիլէսինճէ Լէհուտանըն ճիւմէ աաեմլերի
 վէ Լէրուշալիմին հէփ սաքինների վէ քեահինըք
 վէ Դէյլամպէրլէր՝ վէ քիւլիքտեն պէօյիյէ վա :
 Իլինճա ճիւմէ գափմ Լ՛ապպըն էվինէ չըգաթըլապ ,
 վէ գուլագլարը իշիտիլըքեն՝ Լ՛ապպըն Էվինտէ
 պուլունան ահա քիթապընըն ճիւմէ սեօղէրի : 3

- 3 գունտու • Ս է փաստիշահ տիրելոյն իմանալու
տուրուպ՝ պու քիմապտա եազըլը օրան պիւ ա՛հ-
տըն սէօզլէրինի եերինէ կէմիրմէք իշխն՝ Բապ-
պըն արտընձա եիւրիւմէյէ վէ օնուն թէնպիհլե-
րինի վէ շէհատէթլէրինի վէ գանունլարընլը պիւ-
թիւն եիւրեքտէն վէ պիւթիւն ճանտան պազլա-
մաղա՝ Բապպըն հուզուրունա ա՛հա քեպտի • վէ
- 4 Ճիւմլէ գալմ ա՛հար գապուլ կէմտի : Ընտէն փա-
տիշահ պեդիւք քեահին շիլգիյայէ վէ իքինձի
րիւթպէնին քեահինլէրինէ վէ գափունուն պէք-
շիլէրինէ էմր կէմտի քի՝ Պաա՛լ իշխն վէ Բ՛շէրա՛
իշխն վէ ճիւմլէ կէօք ա՛սքերլերի իշխն եպիւրպն
ալէթլէրին հէփիսինի Բապպըն հէյքէլլիմտէն չը-
գարալար • վէ օնլարը Լէրուշալիմին տիշարըսընա
Պիտրօն շայրըլարընտա աթէշէ եագաղլար, վէ
օնլարըն քիւլինիւ Պէյթէլէ գալտըրտըլար :
- 5 Ս է Լէհուտա փատիշահլարընըն Լէհուտա
շէհրլէրինտէ վէ Լէրուշալիմին եգրափընտա թիւ-
փէլէրտէ պուխուր եագ մաղա թային կէմտիքլերի
փութ քեահինլէրինի՝ վէ Պաա՛լա վէ կիւնէշէ վէ
պյա վէ պուրճլարա վէ կէօյիւն հէփ ա՛սքերլէրինէ
- 6 պուխուր եագանըրը կիտերտի : Ս է Բ՛շէրա՛
փութունու Բապպըն էվինտէն Լէրուշալիմին տի-
շարըսընա Պիտրօն տերէսինէ չըգարտը, վէ օնու
Պիտրօն տերէսինտէ եագաղլ, վէ տէօյիւպ՝ Թճլ
էյլէտի, վէ թուղունու գալմըն օղուլարընըն մե-
- 7 ղարըլարը իւղէրինէ սաշտը : Ս է Բապպ էվինտէ
օլան՝ օլ գարըլարըն օրատա Բ՛շէրայա իւպմէլէրի
տօգուտուգլարը՝ զինպքեարըլարըն էվէրինի
- 8 երգաղ : Ս է Լէհուտա շէհրլէրինտէն հէփ
քեահինլէրի կէմիրտի, վէ քեահինլէր՝ օլ իշխնտէ
պուխուր եագաղլարը թէփէփութիւնէլէրինի՝
էյէպա՝ տան Պէրշապայէ վարընձա մուրաարըտը.

վէ շէհրին սերտարը Լէհօշուա՛ գափուստնուն
 աղղընտա՛ շէհրին օ գափուստնուն օղ եանընտա
 օլան գափուլարըն թէփէփու թխանէսինի երգարը
 Լ՛նճադ թէփէփու թխանէլէրինին քեահինլէրի՛ 9
 Լ՛ապպըն Լէրուշալիմսէ օլան մէզպահլուա չըգ-
 մաղլարըտը իլլա գարընտաշլարը արատընտա խա-
 մուրսուզլարը եերլէրիտի : 10
 Լարընըն տերէսինսէ օլան ի) օֆէթի մուրտարլա-
 տը թաքիմ՝ հիչ քիմսէ օղլունու եա գըզընը 11
 Լէխ իչին ամեշտէն կէչիրմէյէ : Լէ Լէհօտա 11
 փատիշահլարընըն կինէչէ թային էթաթլէրի՛
 Լ՛ապպ էվինին մէսինլինտէ՛ Վարվարիմսէ օլան
 խատըմ՝ Լէթանմէլէիին օտասընըն եանընտա օ-
 լան՝ ամլարը կիտերտի : վէ կինէչին արագալա-
 րընը ամեշէն ճագար : Լէ Լ՛հաղ քեօշ քիւնին 12
 տամը իւղէրինտէ օլան՝ Լէհօտա փատիշահլա-
 րընըն եափաթղարը մէզպահլարը՝ հէմ Լ՛ապպ է-
 վինին իքի հավլիսինտէ 13
 Լանասսէնին եափաթղ
 մէզպահլարը՝ փատիշահ երգար : վէ օքստան պօ-
 զուպ՝ դօփրագլարընը Լ՛իտրօն ըրմաղլինա ամեթ :
 Լէ Լէրուշալի Լ՛ն էօնինտէ ֆէստա տաղընըն 18
 տաղ եանընտա Լսրանէլ փատիշահլա՝ Լէլօմօնուն՝
 Լիտօնլուլարըն իքրահլիյէթի Լ՛ շթօրէթ իչին վէ
 Լ՛ապպիլէրին իքրահլիյէթի Լէմօշ իչին վէ Լ՛ Լ
 մն օղլուլարընըն իքրահլիյէթի Լիլթօմ Լիլն՝
 եափաթղը թէփէփու թխանէլէրինի փաաթլահ
 մուրտարլատը : Լամի տիքիլի դաշլարը գրդար 14
 վէ Լ՛շերա փուլարընը քէտի, վէ մնլարըն մա-
 հալինի ատէմ քէմիլի իլէ տօթուրտու : Լէ 15
 Պէյթէլտէթի մէզպահլա տաթի՛ Լարտէլէ կիւնի
 էթտիլէն Լէպադ օղլու Լէրօղօմ փաաթլարը
 թէփէփու թխանէսինի՛ օ մէզպահլա՝ վէ թէփէ-
 փու թխանէսինի տաթի՛ երգար : վէ թէփէփու թ-

- Խանձանիկի կազմը՝ թողու տեղնտերտի , հեմ Լե
 16 շերտը կազմը : Լիսեն Լաշիա տեղնտերտի , օրա-
 տա տաղտա օլան մեղադարը կեօրտի , վե կեօն-
 տերիս՝ մեղադարտա օլան քեմօրերի ալտը , վե
 մեղապահըն իւզերինտե կազմը՝ օնու մեղադարտ-
 տը , պու սեօլերի նիտա ետեն Լլաճ առեմինին
 17 նիտա եթաօյի Լապպըն սեօլինեն կեօրե : Լե-
 տեն տետի : Ը յու կեզրտիսիսմ թիւրպե նե օլա .
 վե շեհրին առեմերի օնառտետիլեր . Պու Լեհո-
 տառան կեչիս՝ Պեյթեյին մեղապահընա սենին պու
 եթաօյին շեյթերի նիտա ետեն Լլաճ առեմինին
 18 մեղադարտը : Ա ե օտետի : () Նու գօլվերին , օ-
 նուն քեմօրերինի քիմսե գըմըլտաթմպսըն իմտի
 օնուն քեմօրերինի Լամարիտան կեչեն փեյ-
 օ գամպեյին քեմօրերի իլե գուրթարտըլար :
 19 Էմ գազապը կեթիթթ իշին Լարաեյին փա-
 տիշաչարընըն կաիտրգըլարը Լամարիանըն
 շեհրերինտե օլան ճիւմլե թեփեփու թիտանլերի-
 նի տաթի Լաշիա կիտերտի , վե օնլարա Պեյթեյին
 20 եթաօյի ճիւմլե ալեյերե կեօրե էյլետի : Ա ե
 օրատա օլան ճիւմլե թեփեփու թիտանլերինին
 քեահինլերինի մեղապահըն իւզերինտե պո-
 դաղըտը , վե օնպըն իւզերինտե առեմ քեմօյի
 կազմը , առեմ Լեթուշապիմե տեօնտի :
 21 Ա ե փաթիշաճ հեփ գալմաթենպիճ էտիպ
 տետի : Լլաճընը Լապպա՝ պու աճա քիթա-
 պընտա կազմը օլաօօլու կիպի՝ փապեճ էյլեմե-
 22 սիգ : () Նու Լարաեյի հեթմետեն հաթիմեյին
 կիւնլերինտեն պեթի՝ Լարաեյ փաթիշաչարընըն
 վե ճեհոտա փաթիշաչարընըն ճիւմլե կիւնլե-
 օրինտե տաթի պու փապեճ կիպի օլմամըշտըր :
 23 Լլաճ պոփապեճ Լապպա Լեթուշապիմե Լաշիա
 փաթիշաչարըն սեօլին թեփեփու կազմառա օլառա :

Էմ տախի Լօշիա՝ ճինճիլերի վէ ֆալճըլարը 24
 վէ թերաֆիաի վէ փուլթլարը վէ Լէհուտա տիյա-
 րնտա հէմ Լերուշալիստէ կէօրիւնէն ճիւմլէ
 մէքուհաթը կիտէրտի . թա քիմ՝ քեհհին Էիլ-
 գիյանըն Լապպ էվինտէ պուլտուղու քիթապտա
 եապըլմը թէվրաթըն սէօղէրինի եերինէ կէթի-
 րէ : Ե օնտան էվվէլ՝ պիւթիւն եիւրէյինտէն 25
 վէ պիւթիւն ճանրնտան վէ պիւթիւն գուվվէ-
 թիւտէն՝ ճիւմլէ Եօնէնին թէվրաթընա կէօրէ՝
 Լապպա տէօնմիւլ փատիշահ օլմաուր . օնտան
 օնկրա տախի օնուն կիպի գեղգմաուր : Լմն 26
 Լապպ՝ Եանասէնիւն օնու զազապէ կէթիւրտիյի
 ճիւմլէ զազապէրինաթէն էօթիւրիւ Լէհուտանըն
 իւզէրինէ դութուշան պէջիւք զազապըն իւրշմըն-
 տան տէօնմէտի : Ե Լապպ տէտի . Լաթաէլի 27
 կիտէրտիյիմ՝ կիպի՝ հուլուրումտան Լէհուտաթը
 տախի կիտէրէճէյիմ՝ վէ պու շէհրի սէչտիյիմ
 Լերուշալիսի վէ՝ Լարմ օրստու սլուռն տէտիյիմ
 էվի լէտա էտէճէյիմ : Լմտի Լօշիանըն գալան 28
 հէքնայէթի վէ օնուն հեր էթտիյի՝ Լէհուտա
 փատիշահթարընըն թէվարիւ քիթապընտա եա-
 զըլ տէյիլմի : (Սուն կիւնլէրինտէ Ելարը փա- 29
 տիշահը Ֆիթաօն՝ Եէխօ՝ Լշուր փատիշահըն իւ-
 գերինէ Ֆիթաթ ըրմաղընա չըգար . վէ Լօշիա
 փատիշահ օնու ֆարշըլամաղա չըգար . վէ օ՝ օնու
 կէօրտիյիւ կիպի՝ օնու Եէկիթուտա էօլտիւրտիւ :
 Ե օնուն գուլարը օնուն էօլիւսիւնիւ Եէկիա- 30
 տտան ալրապա իլէ Լերուշալիսի կէօթիւրիւ
 օնու քէնտիմէզարընտա կէօմմիւլէր . վէ տիյարըն
 խաղըր՝ Լօշիա օղու Լէհուտազը ալլա՝ մէմթ
 էթտիլէր . վէ պապաօրընըն եերինէ օնու փատիշահ
 նապէթտիլէր :

Լէհուտազ փատիշահ օլտուգտա էյիլմի Իւլ 31

- հաշնտա խոի, վէ Լէրուշախմատ իւջ ալ փառի-
շահլը ք սիւրտիւ, վէ անասընըն ապը՝ | Խաղաղտան
32 իրմեանըն գըզը Զամուրալ խոի : | Մէ օ՛ պա-
պալարընըն ճիւմէ Էթտիքլերինէ կէօրէ՝ Բապպըն
33 նազարընտա եարամազլը ք էյլէտի : | Մէ Սի-
րաօն՝ Լէխօ օնու՝ Լէրուշախմատ փառիշահ օլ-
աուղու իշին՝ Զամաթ տիպարընտա Բիպլատա
Հապս Էթտի. վէ տիպարըն իւզերինէ հիւզ քան-
դար կիւմիշ վէ պիր քանգար ալթուէն ճէրինէ ապը
34 տը : | Մէ Սիրաօն՝ Լէխօ՝ Լօշիանըն օղու | Վե-
ագիմի պապապը Լօշիանըն եերինէ փառիշահ
տիքտի, վէ ատընը Լէհօնագիմ տէյթթիքտի.
Լէհօնագիմ իսէ ալթա՝ | Քարու կէօթիգտիւ, վէ
35 օ՛ օրատա Էօլտիւ : | Մէ Լէհօնագիմ կիւմիշիւ
վէ ալթուէն Սիրաօնա՝ վէրտի, ամմա տիպարը՝
Սիրաօնու կմրինէ կէօրէ կիւմիշիւ վէրմէք ի-
շին՝ մուգադա՝ էյլէտի, կիւմիշիւ վէ ալթուէն
Սիրաօն՝ Էթտիգ վէրմէք իշին՝ տիպարըն քան-
մընտան հէր քէսին մագդուինէ կէօրէ ալթը :
36 Լէհօնագիմ փառիշահ օլտուքտա իյիյուվ ալէշ
հաշնտա խոի, վէ Լէրուշախմատ օնպիր երլ փա-
ռիշահլը ք սիւրտիւ, վէ անասընըն ապը՝ Բապա-
37 տան վիտաեանըն գըզը՝ Օ՛ Էպուտա խոի : | Մէ
օ՛ պապապարընըն ճիւմէ Էթտիքլերինէ կէօրէ՝ Բապ-
պըն նազարընտա եարամազլը ք էյլէտի :

ՊԵՏԻՐ 24 :

- 1 Օնու կիւմիշիւմէ Պապէլ փառիշահը՝ Լէ-
րուշախմատապը չըգտը, վէ Լէհօնագիմ օնա իւջ
էրգուլ օլտու, անտէն տէօնիւ պ՛ օնա սիւր օլտու :
2 Մէ Բապա օնու իւզերինէ՝ Վիտանիքլերին
պէօլիքլերինի վէ Լրամիլերին պէօլիքլերինի վէ
Քարուլերին պէօլիքլերինի վէ Լ՛մմն օղալթու-

ընթաց ակօլիւքլէրինի կէօնտէրտի . իմտի օնըտը
 լաէհոլտանըն իւղէրինէ կէօնտէրտի , քի օնու՝
 իապարն գուլլարը փէյղամպէրլէրին վասրդասը
 իլէ սէօյլէտիյի սէօղէ կէօրէ հէլաք հատէ : ինաս- 3
 գիգան պու՝ լաէհոլտայա իապարտան օլտու , քի
 օնու՝ Սանասսէնին կիւնասը իշին՝ օնուն ճիւմլէ
 էթտիյինէ կէօրէ քէնտի հուգուրուտան կիտէրէ .
 ւէմ տախի տէօքսիյիլ ռուչսուղ գան իշին . 4
 զիրա լաէրուչալիմի սուչսուղ գանտան տօլտուր-
 տու , վէ իապար օնու ափվ էթմէյէ իսթմէմէտի :
 Սէ լաէհօնագիմին գալան հիքեպյէթի՝ վէ օնուն 5
 հէր էթտիյի՝ լաէհոլտա փատիշահարընըն թէ-
 վարիկս քիթապընտա եաղըլը տէյիլմի : խմտի 6
 լաէհօնագիմ պապալարը իլէ ուլուտու , վէ օնուն
 եթրինէ օղլու լաէհօնախին փատիշահ օլտու : Սէ 7
 Սըսըր փատիշահը արթըգ պիրտահա քէնտի
 տիյապընտան չըգմատը . զիրա Պապէլ փատիշահը
 Սըսըր ըրմաղընտան իւրաթ ըրմաղընտաէք
 Սըսըր փատիշահընըն հէր նէսի վարըտը իսէ տը-
 մըշտը :

Լաէհօնախին փատիշահ օլտուգտա՝ օն սէքիղ 8
 եաղընտա իտի , վէ լաէրուչալիմտէ իւչ պ փատի-
 շահըգ սիւրտիլ . վէ անասընըն ատը՝ լաէրուչա-
 լիմտէն լաէնաթանըն գըղը՝ լաէհուլթա իտի : Սէ 9
 օ՝ պապասընըն ճիւմլէ էթտիյինէ կէօրէ իապարն
 նաղարընտա եարամաղըլգ էյլէտի : () Լվէման- 10
 տէ Պապէլ փատիշահը՝ լաէպուխասնէսարըն
 գուլլարը՝ լաէրուչալիմ իւղէրինէ չըգտըլար , վէ
 շէհրմուհասէրէյէ ալընտը : խմտի Պապէլ փա- 11
 տիշահը՝ լաէպուխասնէսար շէհրին իւղէրինէ
 փէլտի , վէ օնուն գուլլարը օնու ժուհասէրէ էթ-
 տիլէր : Սէ լաէհոլտա փատիշահը լաէհօնախին՝ 12
 քէնտի անասը վէ գուլլարը վէ սերվէրլէրի վէ իա-

- տրմլարը իլէ պերտպեր՝ Պապէլ փատիշահընա
 չըգտը . վէ Պապէլ փատիշահը քէնտի փատիշահ-
 13 լըղընըն սէքիզինճի երլընտա օնու գուլթուտ : Վէ
 օրատան Ռապպէ վինին ճիւմլէ խաղինէլէրինի վէ
 փատիշահ էվինին խաղինէլէրինի չըգտարտը , վէ
 Խարաէլ փատիշահը Վէլոմօնուն Ռապպըն հէյ-
 քելինէ ետփտըղը հէփալթուն գապլարը փարա-
 14 լատը , Ռապպըն տէտիյի կիպի : Վէ պիւթիւն
 Լէրուշալիմի վէ ճիւմլէ սերվէրլէրի վէ հէփա գուվ-
 վէթ սահիպլէրինի օնպին էսիր՝ հէմ ճիւմլէ տիւլ-
 կէրլէրի վէ տէմիրճիլէրի կէօչիւրտիւ . տիյարըն
 15 Ֆուգարասընտան Ղայրի քիմնէ գալմատը : Վէ
 Լէհօնախինի Պապէլէ կէօչիւրտիւ . հէմ փատի-
 շահըն անասընը վէ փատիշահըն գարըլարընը վէ
 օնուն խատրմլարընը վէ տիյարըն գուվվէթիլէ-
 րինի Լէրուշալիմտէն Պապէլէ էսիր կէօթիւր-
 16 տիւ : Վէ ճիւմլէ գուվվէթ սահիպլէրինի եէտի
 պին քիմնէյի՝ վէ պին տիւլկէրի վէ տէմիրճիլի՝
 ճիւմլէ ճէնք էտէն գահրիմանլարը՝ Պապէլ փա-
 տիշահը օնլարը Պապէլէ էսիր կէօթիւրտիւ :
 17 Վէ Պապէլ փատիշահը օնուն եէրինէ ալմու-
 ճասը Վէթթանեայր փատիշահ տիքիպ՝ օնուն ա-
 18 արընը Վէտգիյայէ տէյիլթիւրտի : Վէտգիյա փա-
 տիշահ օլտուգտա՝ լիւրմի պիր եաշընտա իտի , վէ
 Լէրուշալիմտէ օնպիր երլ փատիշահըգ սիւրտիւ .
 վէ անասընըն ատը՝ Լիպնատան Խրմէեանըն գըզը
 19 Շամուղալ իտի : Վէ օ՝ Լէհօնագիմին ճիւմլէ
 էթտիյինէ կէօրէ Ռապպըն նազարընտա եարու-
 20 մազըգ էյլէտի : Օ՝ իրա Լէրուշալիմին վէ Լէ-
 հատանըն իւզէրինէ օլան Ռապպըն Ղաղապըն-
 տան էօթիւրիւ օլտուքի՝ օնլարը քէնտի , հուպու-
 րունտան կիտէրմէք իչիւմ՝ Վէտգիյա Պապէլ փա-
 տիշահընա ալար օլտու :

Սէօլտուքի՝ օնուն փատիշահըղընըն տօգու 1
 զունճու երլընտա օնունճու այտա այրն օնունճու
 կինիւնտէ՝ Պապէլ փատիշահը՝ Նէպուխատնէ-
 սար՝ ճիւմլէ անքերի իլէ Նէրուշալիմին իւզերինէ
 կէլտի, վէ օնուն գարշըսընտա օրտու գուրտու. վէ
 օնուն իւզերինէ Նէփշէվրէ միթերիսլէր եափար:
 Սէշէհը՝ Սիտգիյա փատիշահըն օնպիրինճի եր- 2
 լընատէք մուհասէոէտէ՝ իտի: Սէ այրն տօգու 3
 զունտա շէհրտէ շէտիտ գըթըգ վարըար, վէ տի-
 յարըն գաւմլնըն էքմէյի եօղուտու: Սէ շէհր 4
 ֆէթհ օլունտու, վէ ճիւմլէ ճէնքճիլէր կէճէ իլէ՝
 դափունուն եօլունտա փատիշահ պաղշէսինին
 եանընտա օլան իքի հիսարըն արասընտա գաշտը-
 լար. վէ Վիլտանիլէր շէհրի գուշաթմըշ իքէն,
 փոփշտէ սահրա եօլունա կիթտի: Սէ Վիլտա- 5
 նիլէրին անքերի փատիշահըն արտընճա գօվա-
 լայըպ՝ օնու Նէրիհօ սահրալարընտա եէթիշտի-
 լէր, վէ ճիւմլէ անքերի օնուն եանընտան տտղըլ-
 տը: Նմտի փատիշահը դութուպ՝ օնու Նիպլայա 6
 Պապէլ փատիշահընա չըգարտըլար. վէ իւզերինէ
 հէօքմ էթտիլէր: Սէ Սիտգիյանըն օղուլարը- 7
 նը՝ օնուն կէօղլէրի էօնիւնտէ պօղազլատըլար.
 վէ Սիտգիյանըն կէօղլէրինի քէօրլէթտիլէր, վէ
 օնու լինճիրլէր իլէ պաղլայըպ՝ Պապէլէ կէօթիւր-
 տիլէր:

Սէ Պապէլ փատիշահը Նէպուխատնէսար 8
 փատիշահըն օնտօգուզունճու երլընըն պէշինճի
 այրնտա այրն եէտիսինտէ Պապէլ փատիշահընըն
 գուլու՝ անասլարպաշը Նէպուզարատան Նէրու-
 շալիմէ կէլտի: Սէ Նապպ էվինի հէմ փատի- 9
 շահ էվինի եագար. հէմ Նէրուշալիմին հէփ էվ-

- լերինս վէ պեցիւք եվլերին ճիւմլեսինս աթէշէ
- 10 երազտը : Ս է ասասլար պաշը իլէօլան Վիլտա-
նիլերին ճիւմլէ ասքերի՝ Լէրուշալիմն հիսարընը
- 11 չէփ չէվրէտէ երգտըլար : Ս է շէհրտէ գալան
գաւմըն պագըրսընը՝ հէմ Պապէլ փատիշահընա
տիւշփիւշ գաշգընլարընը հէմ գալապալըղըն պա-
գըսընը՝ ասասլար պաշը Լէպուզարատան էսիր
- 12 կէօթիւրտիւ : Ս է ասասլար պաշը տիյարըն
Ֆուգարասընտան՝ պաղճըլար վէ չիֆթիլէր պը-
- 13 րազտը : Ս է Բապպըն էվինտէօլան պապըր տի-
րէքլերի վէ տիպլէքլերի՝ հէմ Բապպըն էվինտէօ-
լան պագըր տէնիղի՝ Վիլտանիլեր գըրտըլար, վէ
- 14 պագըրընը Պապէլէ կէօթիւրտիւլէր : Ս է դէն-
ճերէլերի հէմ քիւրէքլերի վէ մօմ մագասլարընը
վէ քեասէլերի՝ վէ խըղմէթ էթտիքլերի ճիւմլէ
- 15 պագըր գապլարը ալտըլար : Հէմ ասասլար պա-
շը՝ կերէք ալթուն կերէք կիւմիւշ՝ աթէշ գապլա-
- 16 րընը վէ լէյէնլերի ալտը : Ս է լօմօնուն Բապպէ-
վինէ եափտըղը իքի տիրէքլէր՝ պիր տէնիղ՝ վէ
տիպլէքլերի՝ ճիւմլէ պու ալէթլերին պագըրը դար-
- 17 թըյա կէլմէղ իտի : Պիր սիրէյին պոյու՝ օն սէ-
քիղ արշըն իտի, վէ թէփէսինտէ պագըրտան տի-
րէքպաշլըղը վարըտը, վէ պաշլըղըն պոյու իւշ
արշըն իտի, վէ պաշլըղըն իւղերինտէ չէփ չէվրէ
շէպէքի իշի վէ նարլար վարըտը, հէփիսի պա-
գըրտան իտի. վէ օ պիր տիրէք տաթի՝ շէպէքի իշի
իլէ՝ եյլէ իտի :
- 18 Ս է ասասլար պաշը՝ պաշ քեահին Սերաեայը
վէ իքինճի քեահին Սէֆանեայը վէ գափուճուն
- 19 իւշ պէքչիլերինս ալտը : Ս է շէհրտէն պիր խա-
տըմալտը, քի օ՝ ճէնքճիլերին իւղերինտէ սերտաթ
իտի, հէմ շէհրտէ պուլունմուշ փատիշահըն միւ-
սահիպլերինտէն պէշ քիմմէ վէ տիյարըն գաւմընը

Թահրիդ էտեն ա՛սքերին պաշ քեաթիպինի՝ վէ շէհրտէ պուլունմուշ տիյարըն գաւմընտան աթմըշատէմուրը : Խմտի ա՛սասլարպաշը՝ Լէպու- 20 զարատան օնլարը ալտը, վէ Պապէլ փատիշահընա Ի՛իպլայա կէօթիւրտիւ : Ը Է Պապէլ փատիշա- 21 հը օնլարը վուրուպ՝ Համաթ տիյարընտա Ի՛իպլատա օնլարը էօլտիւրտիւ . պու վէճհէ Լէհուտա՝ քէնտի տիյարընտան կէօգիւրիւտիւ :

Ը Է Պապէլ փատիշահը՝ Լէպուխատնէսարըն 22 պրագտըղը Լէհուտա տիյարընտա գալան գաւմըն իւզէրինէ՝ Հաֆան օղլու Լ՛հիգամըն օղլու Լէտալեպյը նասպ էթտի : Ը Է ա՛սքերըերին ճիւմլէ 23 սէրվէրլէրի՝ կերէք քէնտիլէրի կերէք ատէմլէրի՝ Պապէլ փատիշահընըն Լէտալեպյը վալի նասպ էթտիյինի իշիթտիլէրինտէ, եանի՝ Լաթանեա օղլու Իշմա՛էլ վէ Կարէհ օղլու Լօհանան վէ Թանհումէթ օղլու՝ Լէթօֆէթլի Ըերաեա վէ Ընա՛խաթինին օղլու Լաազանեա՝ կերէք քէնտիլէրի կերէք օնլարըն ատէմլէրի Լէտալեպյէ Ընաֆայա կէլտիլէր : Ը Է Լէտալեա օնլարա վէ 24 օնլարըն ատէմլէրինէ եէմի՛ն էթտի, վէ օնլարա տէտի . Վիլտանիլէրէ գուլլուգ էթմէքտէն գօրգման . պու տիյարտա սաքին օլուպ՝ Պապէլ փատիշահընա գուլլուգ էտին, վէ սիդէ էյի օլաճագտըր : Ը Է օլտուքի եէտինճի պյտա՝ փատիշահ զիւրրի- 25 յէթինտէն օլան Լիլլամա՝ օղլու՝ Լէթանեանըն օղլու Իշմա՛էլ՝ պիլէսինճէ օն ատէմ իլէ կէլտի, վէ Լէտալեպյը վուրտու՝ վէ էօլտիւ, հէմ օնուշա Ընաֆատա օլան Լէհուտիլէրի վէ Վիլտանիլէրի : Ը Է ճիւմլէ գաւմ քիւշիւքտէն պէգյիյէտէք՝ հէմ 26 ա՛սքերըերին պաշլարը գալգըպ Ըսըրա՝ կիթտիլէր . զիրա Վիլտանիլէրաէն գօրգտուլար :

Ը Է օլտուքի՝ Լէհուտա փատիշահը Լէհուեա- 27

- խին էսիրլիին օթուղ եէտինճի երլընտա օնիքին-
 ճի պտա պըն էյիրմի եէտինճի կիւնիւնտէ՝ Պա-
 պէլ փատիշահը Լալիմէրօտախ՝ փատիշահ օւ-
 տուղու երլտա՝ Լէհոտա փատիշահը Լէհօեա-
 28 խինին պաշընը զընտանտան գալորորտը : Եւ օ-
 նունլա խայրլար սէյլէշտի . վէ օնուն թախթընը՝
 Պապէլտէ պիլէսինճէ օլան փատիշահլարըն
 29 թախթընտան իւթին գօտու : Եւ զընտան-
 տաքի էս՝ վապլարընը տէյիշթիրտի . վէ էօմրիւ-
 նին ճէմի՝ կիւնլէրինտէ տայիմա օնուն հուղու-
 30 բունտա էքմէք եէրիտի : Եւ օնուն թայինի՝
 տայիմ թային իտի . էօմրիւնին ճիւմլէ կիւնլէ-
 րինտէ կիւն պէ կիւն՝ թայինի օնա փատիշահտան
 վէրիլիրտի :

ՊԻՐԻՆՃԻ ԹԻՎԱԼՐԻԽ .

Էռնոստ

ՊԻՐԻՔ ԵՌԵՋՆԵՐՈՐԴ
ՍՆԵՅՈՐԴԵՅ .

ՊԸԸ 1 :

Լսամ՝ Շէթ՝ Լնօշ , Պէյնան՝ Սահալա- 1
լէլ՝ Լարէտ , Հանօխ՝ Սէթուէլահ՝ Լամէի , 3
Սօհ՝ Շէմ՝ Համ վէ Լաֆէթ : 4

Լաֆէթին օղուլարը՝ Կօմեր վէ Սահօկ վէ 5
Սատայ վէ Լափան վէ Թուպալ վէ Սէշէխ վէ
Թիրանի իտի : Սէ Կօմերին օղուլարը՝ Լէթե- 6
նաղ վէ Իփաթ վէ Թօղարմա իտի : Սէ Լա- 7
փանըն օղուլարը՝ Լիլիա վէ Թարշիշա՝ Վիթ-
թիմ վէ Տօտանիմ իտի :

Համ օղուլարը՝ Վուշ վէ Սիսրահիմ՝ Փուգ 8
վէ Վանաան իտի : Սէ Վուշուն օղուլարը՝ Սէ- 9
պա վէ Հափիլա վէ Սապթա վէ Բաէմա վէ Սապ-
թէիա իտի . վէ Բաէմանըն օղուլարը՝ Շէպա
վէ Տէտան իտի : Սէ Վուշ՝ Սիմրօտու տօղուր- 10
տու . պու՝ եեր իւզէրինտէ Ճէպպար օլմաղա պաշ-
լաար : Սէ Սիսրահիմ՝ Ուտիմլերի տօղուրտու , 11
հէմ Լնամիմլերի վէ Լէհապիմլերի վէ Վաֆ-
թուհիմլերի , Սէ Փաթրուսիմլերի վէ Վաս- 12
լուհիմլերի քի՝ Վիլիշթիմլեր Բառան չըգար՝ վէ

- 13 Վաֆթօրիմյէրի: Սէ Վանաան՝ իւք տօղու-
- 14 շու Սիտօնու տօղուրաու, վէ շէթի, Սէ Նէ-
- 15 պուանյի վէ Լմօրեյի վէ Նիրկաշեյի, Սէ շի-
- 16 վեյի վէ Լրգեյի վէ Սինեյի, Սէ Լքվատեյի վէ
Սէմարեյի վէ շամաթեյի:
- 17 Ըէմ օղուլարը՝ Լյլամ վէ Լշուր վէ Լք-
- Փախշատ վէ Լուտ վէ Լքամ վէ Սլա վէ շուլ
- 18 վէ Կէթեր վէ Սէշէի իտի: Սէ Լքփախշատ
- Ըլաւհը տօղուրաու, վէ Ըլաւհ Սյպերի տօ-
- 19 ղուրաու: Սէ Սյպերէ իբի օղուլ տօղաու, պի-
- րինին տաը Փէլէկ իտի. զիրա օնուն կիւնլերին-
- տէ եէր թագսիմ օլունտու. վէ գարընտաշընըն
- 20 տաը Լօգդան իտի: Սէ Լօգդան՝ Լլմօտատը
- վէ Ըլալէֆի վէ շասարմավէթի վէ Լարահը՝
- 21 տօղուրաու, շէմ շատօրամը վէ Սլալը վէ
- 22 Տիգլահը, Սէ Լյպալը վէ Լպիմակէլի վէ Ըէ-
- 23 պալը, Սէ () ֆիրի վէ շափլալը վէ Լօպա-
- պը. պունլարըն ճիւլէսի՝ Լօգդանըն օղուլարը՝
- իտի:
- 24 Ըէմ՝ Լքփախշատ՝ Ըլաւհ, Սյպեր՝ Փէ-
- 26 լէկ՝ Ըէնու, Սէրուկ՝ Լահօր՝ թարահ, Լպրամ
- եանի Լպրահամ:
- 28 Լպրահամըն օղուլարը՝ Լահագ վէ Լշմակէլ
- 29 իտի: () նլարըն տօղուլարը պունլարտըր. Լշ-
- մակէլին իւք տօղուշու՝ Լէպաեօթ՝ անտէն Գէ-
- 30 տար վէ Լապէէլ վէ Սիպսամ, Սիշմա՝ վէ
- 31 Տումա՝ Սասա՝ շատատ վէ իւէյմա, Լէգուր՝
- Ըաֆիշ վէ Գէտէմա. Լշմակէլին օղուլարը
- 32 պունլար իտի: Սէ Լպրահամըն օտալըղը՝ Գէ-
- գուրանըն օղուլարը. օ՝ () իմրանը վէ Լօգշանը
- վէ Սէտանը վէ Սիտիանը վէ Իշպագը վէ Ըու-
- հու տօղուրաու. վէ Լօգշանըն օղուլարը՝ Ըէպա-
- 33 վէ Տէտան իտի: Սէ Սիտիանըն օղուլարը՝ Լյ-

ֆա վէ Ի՛ֆէր վէ Հանօխ վէ Լ'պիտա՛ վէ Ի՛չտաա՛
 իտի . պունլարըն ճիւմէսի՛ Վեդուբանըն օղուլա-
 րը իտի : Վ է Լ'պրահամ՝ Խահագը սօղուլարու . 34
 Խահագըն օղուլարը՝ Ի՛սաւ վէ Խարակէ իտի :
 Ի՛սաւըն օղուլարը՝ Ի՛չիֆաղ՝ Ի՛եո՛ւէլ վէ 35
 Ի՛եո՛ւշ վէ Ի՛ալամ վէ Վօրահ տըր : Ի՛չիֆա- 36
 զըն օղուլարը՝ Խեյման վէ ()մար՝ Սէֆի վէ
 Լաէթամ՝ Վեհազ վէ Խիմնա՛ վէ Լ'մալեգ
 տի : Ի՛եո՛ւէլին օղուլարը՝ Լ'ահաթ՝ Օէրահ՝ 37
 Ըամմա վէ Սիզա իտի : Վ է Սիբրին օղուլա- 38
 րը՝ Լօդան վէ Ըօպալ վէ Սիպէօն վէ Լ'նա՛
 վէ Տիշօն վէ Լ'աէր վէ Տիշան իտի : Վ է Լօ- 39
 դանըն օղուլարը՝ Հօրի վէ Հօմամ իտի . վէ
 Խիմնա՛ Լօդանըն գըզ գարընտաշը իտի : Ը ու- 40
 պալըն օղուլարը՝ Լ'լեան վէ Սանահաթ վէ Լ'յ-
 պալ՝ Ը էֆի վէ ()նամ տըր . վէ Սիպէօնուեն օ-
 ղուլարը՝ Լ'նա վէ Լ'նա իտի : Լ'նանըն օղուլ- 41
 արը՝ Տիշօն իտի . վէ Տիշօնուեն օղուլարը՝ Համ-
 րան վէ Իշպան վէ Իթրան վէ Խէրան իտի :
 Խէրին օղուլարը՝ Պիւհան վէ Օլամվան վէ 42
 Լ'աա՛գան իտի . Տիշանըն օղուլարը՝ Սլա վէ Լ-
 րան իտի : Վ է Խարակէ օղուլարընա փատի- 43
 շահ նասպ օլմաղտան էվվէլ՝ Իսօմ տիյարընտա
 փատիշահլըզ սիւրէն փատիշահլար պունլար ի-
 տի . Պէօր օղուլ Պէլա՛ վէ օնուն շէհրինին առը
 Տինհապա իտի : Վ է Պէլա՛ էօլտիւքտէ , օնուն 44
 եերինէ Պասրալը Օէրահ օղուլ Լօպապա՛ փատի-
 շահ օլտու : Վ է Լօպապա էօլտիւքտէ , օնուն եւ- 45
 րինէ՝ Խեյմանիլէր տիյարընտան Հոշում փատի-
 շահ օլտու : Վ է Հոշամ էօլիննէ , օնուն եւ- 46
 րինէ՝ Սօպա դօփրաղընտա Սիտիանը վուրան՝
 Պէտտա օղուլ Հատաւ փատիշահ օլտու , վէ շէհ-
 րինին առը Լ'վիթ իտի : Վ է Հատաւ էօլ- 47

տիւքտէ, օնուն եերինէ՝ Սարէգալը Սամլա՛ փա-
 48 տիշահ օլտու: Ս է Սամլա էօլտիւքտէ, օնուն
 եերինէ՝ ըրմաղըն եանընտա ի՛հհօպօթտէն Շա-
 49 ուլ փատիշահ օլտու: Ս է Շաուլ էօլիւնձէ,
 օնուն եերինէ՝ ի՛խպօր օղլու Պաա՛լհանան փա-
 50 տիշահ օլտու: Ս է Պաա՛լհանան էօլտիւքտէ,
 օնուն եերինէ՝ Հատատ փատիշահ օլտու. վէ օ-
 նուն շէհրինին ատը փաթի՛ իտի. վէ գարրսընըն
 ատը՝ Սէզահապըն գըլը Սաղրէտին գըզը Սհ-
 51 հիդապէլ իտի: Ս է Հատատ էօլտիւքտէ, ի-
 տօմուն պէյլէրի օլտուլար. թիմնա՛ պէյ՝ ի՛շեա
 52 պէյ՝ ի՛էթէթ պէյ, ի՛հալիպամա պէյ՝ ի՛լա պէյ՝
 53 փիւնօն պէյ, Գէնաղ պէյ՝ թիւյման պէյ՝ Սիպ-
 54 սար պէյ, Սաղտիէլ պէյ՝ ի՛րամ պէյ իտի.
 իտօմուն պէյլէրի պունլար իտի:

ՊԼԵ, 2.

- 1 Իսրաէլին օղուլարը պունլար տըր. Ռուպէն՝
 Շիմօն՝ ի՛հի վէ ի՛հհուտա՝ Խասախար վէ
- 2 Օէպուլօն, Տան՝ ի՛օսէֆ վէ Պէնիամին՝ Վաթ-
 թալի՛ Լատ վէ Րշէր:
- 3 Իհհուտանըն օղուլարը՝ ի՛ր վէ (Նան վէ
 Շէլա՛ իտի. օնա Վանաանիյէ Շուանըն գը-
 ղընտան պու իւշիւ տօղտու. վէ իհհուտանըն իւք
 տօղուշու ի՛ր Ռապպըն նազարընտա եարամաղ
- 4 օլմաղըլա՝ օնու էօլտիւքտիւ: Ս է օնուն կէլինի
 թիւմար՝ օնա ի՛երէսի վէ Օէրահը՝ տօղուքտու.
- 5 Իհհուտանըն հէփ օղուլարը պէշ իտի: Վի-
 6 րէսին օղուլարը՝ Հէսրօն վէ Համուլ իտի: Ս է
 Օէրահըն օղուլարը՝ Օիմրի վէ ի՛լթան վէ
 Հէյման վէ Խալքօլ վէ Տարա՛, Ճիւմէսի պէշ
- 7 իտի: Ս է Վարմինին օղուլարը՝ Հէրէմտէ
 իինպէթ էտիպ՝ Իսրաէլի պէլայա սալան ի՛խար

իտի : Ս է Լ յ թաննն օղուլարը՝ Լ՛ղարեալ իտի : 8
 Ս է Լ շարօնուն՝ քենտինէ տօղան օղուլարը՝ 9
 Լ շարհմէէլ վէ Բամ վէ Վէլուպայ իտի : Ս է 10
 Բամ Լ՛մփնատապը՝ տօղուրտու , վէ Լ՛մփնա-
 տապ՝ Լ շարտա օղուլարնն պէյի՝ Լ շարհուն
 տօղուրտու : Ս է Լ շարհուն՝ Սալմայը տօղուր- 11
 տու , վէ Սալմա՝ Պօսպը՝ տօղուրտու : Ս է Պօ- 12
 ա՛ղ՝ () պէտի տօղուրտու , վէ () պէա՝ Լ շարը՝
 տօղուրտու : Ս է Լ շար՝ Իլք տօղուրտու Լ շարալը 13
 վէ Իլքինձիսի Լ շարատապը վէ Իլքինձիսի Լ շար-
 ալը տօղուրտու . Տէօրտինձիսի Լ շարհուն՝ 14
 պէշինձիսի Բատապ , Լ շարհուն () սէմ՝ եէ- 15
 տինձիսի Տապիտ իտի : Ս է օնարն գըզ գա- 16
 րնտաշարը՝ Սերույա վէ Լ շարալ իտի . վէ Սե-
 րույանն օղուլարը՝ Լ շարալ վէ Լ շարալ վէ Լ շար-
 էլ՝ Իլք իտի : Ս է Լ շարալ իտի՝ Լ շարատապը տօ- 17
 ղուրտու . վէ Լ շարատանն պապասը՝ Լ շարհուն
 Լ շարհուն իտի :

Ս է Լ շարօն օղուլ Վալէպ՝ գարըսը Լ շարալ- 18
 տան վէ Լ շարհուն թտան օղուլար տօղուրտու . վէ
 օնուն օղուլարը պունլար տրո . Լ շարհուն վէ Լ շար-
 ալ վէ Լ շարօն : Ս է Լ շարալ էօրինձէ , Վա- 19
 լէպ քենտինէ Լ շարալ իտի , վէ օ՝ օնա Լ շար-
 օն տօղուրտու : Ս է Լ շար՝ Սերի իտի 20
 տու , վէ Սերի՝ Պէսալէէլի տօղուրտու : Լ շարհուն 21
 սօնկրա՝ Լ շարօն Լ շարհուն պապասը Սալիսին
 գըզնա՝ վարտը , վէ օնուն՝ ալթմըշ եաշնտա Լ շար-
 քեն՝ ալտը , վէ օ՝ օնա Սերալար տօղուրտու :
 Ս է Սերալար՝ Լ շարի տօղուրտու . վէ օնուն Լ շար- 22
 լէա՝ տալարնտա Լ շարի Լ շար շէհրի վարտը :
 Ս է Լ շարի վէ Լ շարալ Լ շարի գապապարը- 23
 նը՝ Վէնալթը քէպլէրի Լ շար ալթմըշ շէհր օնար-
 տան ալտը . Տէփ պունլար՝ Լ շարհուն պապասը

- 24 Սխիւթին օղուլարնն իտիւէր: Ս է Հէսրօն՝
Վալէպ Լֆրաթատա էօլտիւքտէն սօնկրա,
Հէսրօնուն գարըսը Լ'պիեա՝ Թէգօաննն պա-
- 25 պասը Լ'Հոլրու սօղուրտու: Ս է Հէսրօնուն
իւք սօղուշու Լէրասմէլին օղուլարը պունլար
իտի. Բամ իւք սօղուշու՝ վէ Պունա վէ ()րէն
- 26 վէ ()եմ վէ Լ'Հիա: Հէմ Լէրասմէլին պիր
ղայրի գարըսը վարըտը, վէ օնուն ատը Լ'դարա
- 27 իտի. օ՝ ()նամըն անասը օլտու: Ս է Լէրաս-
մէլին իւք սօղուշու Բամըն օղուլարը պունլար
- 28 իտի. Ս'ա'ս վէ Լ'ամին վէ Լ'գէր: Ս է ()նա-
մըն օղուլարը՝ Շ'ամմայ վէ Լ'ատա՝ իտի. վէ
Շ'ամմայըն օղուլարը՝ Լ'ատապ վէ Լ'պիշուր ի-
- 29 տի: Ս է Լ'պիշուրուն գարըսընն ատը՝ Լ'պի-
հաիլ իտի, վէ օնա Լ'Հպանը վէ Ս'օլիտի սօղուր-
- 30 տու: Ս է Լ'ատապըն օղուլարը՝ Սէլէտ վէ
Լ'իփաիմ իտի. վէ Սէլէտ էվլատսըզ էսլտի:
- 31 Ս է Լ'իփաիմին օղուլարը՝ Լ'շէի, վէ Լ'շէինին
օղուլարը՝ Շ'էշան, վէ Շ'էշանըն օղուլարը՝ Լ'-
- 32 Տէլայ իտի: Ս է Շ'ամմայըն գարընտաշը Լ'ա-
տանըն օղուլարը՝ Լ'էթէր վէ Լ'օնաթան իտի.
- 33 վէ Լ'էթէր էվլատսըզ էօլտիլ: Ս է Լ'օնաթա-
նըն օղուլարը՝ Փէլէթ վէ Օլազա իտի. Լէրաս-
- 34 մէլին օղուլարը պունլար տըր: Ս է Շ'էշա-
նըն օղուլարը օլմայրպ' գըզարը՝ օլտու. վէ Շ'է-
շանըն Լ'արհա՝ իսմինաէ պիր Ս'ըսըրը գուլու
- 35 վարըտը: Ս է Շ'էշան քէնտի գըզընը՝ գուլու
Լ'արհայէ գարը իշին վէրտի, վէ օ՝ օնա Լ'թ-
- 36 թայը՝ սօղուրտու: Ս է Լ'թթայ Լ'աթանը՝
սօղուրտու, վէ Լ'աթան Օլապատը սօղուրտու:
- 37 Ս է Օլապատ Լ'ֆլալը՝ սօղուրտու, վէ Լ'ֆլալ
- 38 ()պէտի սօղուրտու: Ս է ()պէտ Լ'էհոլս
սօղուրտու, վէ Լ'էհոլ Լ'զարեպը՝ սօղուրտու:

Digitized by Google

ըն՝ Պէյթլէհէմ վէ 'Եգոֆաթիլէր' Լ'դրօթ՝
 Լօսապ էվի՝ վէ Ս'անահէթիլէրին եարըսը Սա-
 55 ըրէր իտի: Ս է Լօս'պէստէ սաքին օլան քեա-
 թիպլէրին գապիլէլէրի՝ Կ'իրա'թիլիլէր՝ Ը իմա՝
 թիլիլէր վէ Ը ուխաթիլիլէր. պունլար՝ Բ'էխապ
 էվինին պապասը Համաթտան կէլէն Ղ'ինիլիլէր
 իտի:

ՊԼՇ, 3:

- 1 Ս է Տավիտին՝ Հէպրօնտա քէնտինէ տօղան օ-
 ղուլլարը պունլար իտի. օնուն իլք տօղուշու. Իզ-
 րէէլի Լ'հինօս'մտան Լ'միօն՝ իքինճիսի Վ'ար-
- 2 մէլի Լ'պիղաիլտէն Տանիէլ, Իւչինճիւսիւ
 Կէշուր փատիշահը Կ'ալմայըն գըղը Ս'ա'խանըն
 օղու Լ'պշալօմ՝ տէօրտինճիւսիւ Հակկիմին
- 3 օղու Լ'տօնիա, Պէշինճիսի Լ'պիղալտան Ը է-
 փադեա՝ ալթընճըսը գարըսը Լ'կլատան Իթրէ-
- 4 ա՛մ իտի: ()նա Հէպրօնտա պու ալթըսը տօղ-
 տու. վէ օրատա եէտի երլ վէ ալթը ոյ փատի-
 շահըգ սիւրտիւ. վէ Լ'երուշալիմտէ օթուղ իւչ
- 5 երլ փատիշահըգ սիւրտիւ: Ս է օնա Լ'երու-
 շալիմտէ պունլար տօղտու. Ը իմէա՝ վէ Ը օպտպ
 վէ 'Եսթան վէ Սէլօմօն, Լ'միէլին գըղը Պաթ-
- 6 շուա՛տան տէօրթ իտի. Ս է Լ'պհար վէ Լ'լի-
- 7 շամա՝ վէ Լ'լիֆտէդ, Ս է 'Եօղա վէ 'Եֆէդ
- 8 վէ Լ'աֆիա՝ Ս է Լ'լիշամա՝ վէ Լ'լեաւա՝ վէ
- 9 Լ'լիֆէլէդ, տօգո՛ղ իտի: Ղ'իւմէսի Տավիտին
 օղուլլարը՝ տրը, օտալըգլարըն օղուլլարընտան վէ
 գըղգարընտաշլարը Կ'ամարտան մա՛տա:
- 10 Ս է Սէլօմօնուն օղու Բ'էհօպօամ իտի, օնուն
 օղու Լ'պիյա՝ օնուն օղու Լ'սա՝ օնուն օղու Լ'է-
- 11 հօշաֆագ, ()նուն օղու Լ'օրամ՝ օնուն օղու
- 12 Լ'հազեա՝ օնուն օղու Լ'օաշ, ()նուն օղու Լ'-

մասեա՝ օնուն օղլու լ՛զարեա՝ օնուն օղլու լա-
 թամ, ()նուն օղլու լ՛հազ՝ օնուն օղլու լիզ 13
 գիյա՝ օնուն օղլու Սանասաէ, ()նուն օղլու լ՛-
 մօն՝ օնուն օղլու լաօշիա իտի: Ս է լաօշիանըն օ- 14
 ղուլարը՝ իւք տօղուշու լաօհանան՝ իքինճիսի
 լէհօեագիւմ՝ իւչիւնճիւսիւ Սիտգիյա՝ տէօր-
 տիւնճիւսիւ Շալլում իտի: Ս է լէհօեագիւ 16
 մին օղուլարը՝ լէխօնեա՝ օնուն օղլու Սիտգիյա
 իտի: Ս է լէխօնեանըն օղուլարը՝ լ՛սսիր՝ օ- 17
 նուն օղլու Շալթիէլ, Ս է Սալքիրամ վէ ֆէ- 18
 տաեա վէ Շէնասար՝ լէգամեա՝ շօլամա՝ վէ
 լէտապեա իտի: Ս է ֆէտաեանըն օղուլարը՝ 19
 Օէրուպապէլ վէ Շիմէի իտի. վէ Օէրուպա-
 պէլին օղուլարը՝ Սէշուլամ վէ շանանեա՝ վէ
 օնլարըն գըզ գարընտաշարը Շէլօմիթ իտի.
 Ս է շաշուպա վէ ()հէլ վէ Պէրէքեա վէ շա- 20
 ստեա վէ լաուշապհէսէտ. պէշ իտի: Ս է շա- 21
 նանեանըն օղուլարը՝ Փէլադեա վէ լէշանեա ի-
 տի. լէֆաեանըն օղուլարը՝ լ՛ընանըն օղուլա-
 րը՝ ()պատեանըն օղուլարը՝ Շէխանեանըն օ-
 ղուլարը: Ս է Շէխանեանըն օղուլարը՝ Շէ- 22
 մանեա իտի. վէ Շէմանեանըն օղուլարը շադ-
 դուշ վէ իղալ վէ Պարիհ վէ լէա՛րեա վէ Շա-
 ֆադ՝ ալթը իտիլէր: Ս է լէա՛րեանըն օղուլ- 23
 արը՝ լ՛լեօէնայ վէ լիզգիյա վէ լ՛զրիգամ՝ իւչ
 իտիլէր: Ս է լ՛լեօէնայըն օղուլարը՝ շօտաեա 24
 վէ լ՛լեաշիպ վէ ֆէլաեա վէ լ՛գգուպ վէ լաօհա-
 նան վէ Տէլաեա վէ լ՛նանի՝ եէտի իտիլէր:

ՊԻՐՆ 4:

Լէհուտանըն օղուլարը՝ ֆէրէս՝ շէսրօն վէ 1
 փարմի վէ շուր վէ Շօպալ իտի: Ս է Շօ- 2
 պալ օղլու լէաեա՝ լահաթը տօղուրտու, վէ

- Լաճաթ՝ Լ՛հումայի վէ Լաճատը՝ տօղուրտու .
- 3 Սարա՛թիլէրին գապիլէլէրի պունլար տըր : Ս է Լ՛յդամըն պապասընտան պունլար օլտու . Լզընէլ վէ Լշմա վէ Լտպաշ , վէ գըզ գարընտաշլա-
- 4 ըրնըն ատը՝ Հասէլէլֆօնի իտի . Ս է Լէտօրուն պապասը փէնուէլ՝ վէ Հուշանըն պապասը Լ՛գէր իտի . Պէյթլէհէմին պապասը Լփրաթանըն իլք տօղուշու Հուրուն օղուլարը պունլար տըր :
- 5 Ս է Թէգօանըն պապասը Լշհուրուն իքի գա-
- 6 ըսը՝ վարըտը՝ Հէլա վէ՛ Լաա՛րա : Ս է ՛Լաա՛րա՝ օնա Լ՛հուզամը վէ Հէֆէրի վէ Թէյմէնիյի վէ Հաաճաշթարիյի տօղուրտու . ՛Լաա՛րանըն օ-
- 7 զուլարը պունլար իտի : Ս է Հէլանըն օղուլ-
- 8 լարը՝ Սէրէթ՝ Լէսօհար վէ Լթնան իտի : Ս է ՛Կօս՝ Լ՛նուպու վէ Սպէպայը վէ Հարում օղ-
- չու Լ՛հարհէլինին գապիլէլէրինի տօղուրտու :
- 9 Ս է Լա՛պէս՝ գարընտաշլարընտան մի՛ւթ թէպէր իտի . վէ օնուն անասը՝ ()նու միհնէթ իլէ տօ-
- ղուրտում տէյերէք՝ ատընա Լապէս գօտու :
- 10 Ս է Լա՛պէս՝ Խսրաէլին Լլաճընա նիտա էտիպ տէտի . Բնաշքի պէնի հէր վէճհլէ միւպարէք-
- լէյիպ՝ սինօրումու պէօյիւտէիտին , վէ էլին պէ-
- նիմլէ օլուպ՝ պէնի պէլատան սազլայաիտին , քի պէնի էլէմէ սալմայա . վէ Լլաճ օնուն տիլէտի-
- 11 յինի վէրտի : Ս է Շուհանըն գարընտաշը Լուէ-
- լուպ՝ Սէհիրի տօղուրտու . օ՝ Լշթօնուն պապա-
- 12 սը՝ իտի : Ս է Լշթօն՝ Պէյթրաֆայը վէ փա-
- սէհի վէ Լ՛րնահաշըն պապասը Թէհինայը՝ տօ-
- ղուրտու . պունլար՝ Լէխանըն ատէմլէրի իտի :
- 13 Ս է ՛Կէնսպըն օղուլարը՝ ()թնիէլ վէ Սէրահա իտի . վէ ()թնիէլին օղուլարը՝ Հաթաթ իտի :
- 14 Ս է Սէօնօթայ՝ Լփէրայը՝ տօղուրտու , վէ Սէ-
- րահա՝ դաշճըլար տէրէլիլէրին պապասը Լօսապը՝

- 26 Սիշմա՛ իտի : Ս է Սիշմանըն օղուլարը՝ օնուն
 օղուլ շամմուէլ՝ օնուն օղուլ Օաքքուր՝ օնուն
 27 օղուլ Շ իմէի՛ իտի : Ս է Շ իմէինին օն ալթը
 օղուլ վէ ալթը գրզը՝ վարրտը . ամմա գարրնտաշ-
 լարընըն չօգ օղուլ եսղուտուլ, վէ օնլարըն ճիւմլէ
 գապիլէլէրի՝ Լէհուտա օղուլարը գատար չօ-
 28 ղալմատը : Ս է օնլար՝ Պէրշէպա՛տա վէ Ս՛լա-
 տատա վէ շասարշուալտա սաքին օլուուլար ,
 29 շէմ Պիլհատա վէ Լ՛սէմտէ վէ Թօլաւտա ,
 30 Ս է Պէթուէլտէ վէ շօրմատա վէ Սիլղաղտա ,
 31 Ս է Պէյթմարքապօթտա վէ շասարսուսիմտէ
 վէ Պէյթպիրէիտէ վէ Շ ա՛րաիմտէ . հավիտ
 փատիշահ օլունճայէտէք օնլարըն շէհրլէրի
 32 պունլարըտը : Ս է օնլարըն քէյլէրի՝ Լ՛յգամ
 վէ Լ՛ին՝ Լիմմօն վէ Թօխէն վէ Լ՛շան , պէշ
 33 շէհր , շէմ պու շէհրլէրին էդրաֆընտա օլան
 ճիւմլէ քէյլէրի իտի , Թա Պաալէտէք . օնլարըն
 34 մէսքեանը վէ սիլսիլէճէ գայտլէրի պո՛ւ իտի : Ս է
 Սէշօպապ վէ Լյամլէխ վէ Լ՛մասեա օղուլ Լյօշա ,
 35 Ս է Լյսէլ՝ վէ Լ՛սիէլ օղուլ Սէրաեա օղուլ Լյօ-
 36 շիպիանըն օղուլ Լէհուլ , Ս է Լյլեօէ՛նայ վէ Լա-
 ա՛գօպա վէ Լէշօհայա վէ Լ՛սայա վէ Լ՛տիէլ
 37 վէ Լէսիմիէլ վէ Պէնաեա , Ս է Շ էմաեա օղ-
 լուլ Շ իմրի օղուլ Լէտաեա օղուլ Լ՛լլօն օղուլ
 38 Շ իֆէինին օղուլ Օ իղա . Պուատլարը իլէ զիքք
 օլունան գապիլէլէրինտէ պէյլէր իտի . վէ պա-
 39 պալարընըն էվլէրի՛ ղայէթլէ չօղալտը : Ս է
 սիւրիւլէրի իչիւն մէրալար արայարագ Լէտուրուն
 մէտիէլինէ՛ Թա տէրէնին կիւնտօղուսուլ դարա-
 40 ֆընատէք կիթտիլէր : Ս է կիւմրահ հէմ էյի
 մէրա՛ պուլտուլար , վէ օ տիյար՝ կէնիշ վէրահաթ
 վէ սէլամէթտէ իտի . զիրա մուգատէմա օրատա
 41 շամուան օլանլար սաքին օլուրուտուլ : Ս է պուլ

ատլարը իլէ եազըլը օլանլար՝ Լէհուտա փատի-
շահը Հիզգեյանըն կիւնլէրինտէ վարրա՝ օնլարըն
չատըրլարընը վէ օրատա պուլունան մէսքեանլա-
րընը վուրտուլար, վէ օնլարը՝ Թա պու կիւնէտէք
հէլաք էթտիլէր, վէ եերլէրինտէ սաքին օլտու-
լար. զիրա օրատա սիւրիւլէրի իչիւն մէրա՝ վար-
խտի: Սէ օնլարտան Շիմէօն օղուլարընտան 42
պէշ եիւղ ատէմ՝ Սէր տաղընա կիթտիլէր. վէ
օնլարըն պաշլարընտա Խի օղուլարը վէլադեա
վէ՝ Լէաբեա վէ Լէֆաեա վէ Լիզիէլ իտի: Սէ 43
Լիմալէգին գաջըպ գուրթուլմնլարընը վուրտու-
լար, վէ Թա պուկիւնէտէք օրատա սաքին օլտու-
լար:

ՊԻՐՇ 5:

Սէ Խարաէլին իլք տօղուշու Ռուպէնին օղուլ- 1
լարը՝ զիրա իլք տօղուշ օ իտի, ամմա պապասը-
նըն տէօշէյինէ խիյանէթիլք էթտիլի իչիւն իլք
տօղուշհագը Խարաէլ օղուլ Լօսէֆին օղուլա-
րընա վէրիլտի, վէ իլք տօղուշուղա կէօրէ տէֆ-
թէրէ Թահրիր օլունմատը. () իրա Լէհուտա՝ 2
գարընտաշլարընտան գուլվէթլի օլտու, վէ սուլ-
գան իչիւն օլան օնտան չէրա. ամմա իլք տօ-
ղուշուգ հագը Լօսէֆին իտի. Խարաէլին իլք 3
տօղուշու Ռուպէնին օղուլարը՝ Հանօս վէ Պալ-
լու՝ Հէսրօն վէ Խարմի իտի: Լօսէլին օղուլա- 4
րը՝ օղուլ Շիմաեա՝ օնուն օղուլ Լիօկ՝ օնուն օղ-
լու Շիմէի, () նուն օղուլ Սիխա՝ օնուն օղուլ 5
Թաեահ՝ օնուն օղուլ Պաալ, () նուն օղուլ՝ Լի- 6
շուր փատիշահը Թիլկաթփիլնէսէրին էսիր կէօ-
թիւրտիլի Ռուպէնլիլէրին պէյի Պէրա իտի:
Սէ օնուն գարընտաշլարը՝ գապիլէլէրինձէ տօ- 7
ղուլարը իւղք տէֆթէրէ Թահրիր օլունտուգ-

- 8 տա՝ սերվերէր Լօէի՛կէ վէ Օ՛հնարեա, Վ է
Լօէլ օղլու Շ էմա՛ օղլու Մ՛զազըն օղլու Պէլա՛
իտի, քի օ՛ Մ՛րօհրտէ՛ վէ Թա՛ Լօէպօյա վէ Պա-
9 ա՛լ Սէօնատէք սաքին օլտու. Վ է օ՛ կիւնտօ-
ղլտան եանա Վիերաթ ըրմաղընտան Թա չէօլին
մէտիւէլինէտէք սաքին օլտու. զիրա օնլարըն սիւ-
րիւէրի՛ Լիլէա՛տ տիյարընտա չօղալմըշըտը :
10 Վ է Սաուլուն կիւնլէրինտէ՛ օնլար շակարըլար
իլէ ճէնք էթտիլէր, վէ օնլարըն էլլէրինէ տիւշ-
տիւլէր. վէ Լիլէա՛տըն պիւթիւն կիւնտօղլու դա-
րաֆընտան՝ օնլարըն չատըրլարընտա սաքին օլ-
տուլար :
- 11 Վ է Լատ օղլուլարը՛ օնլարըն գարշըսընտա
Պաշան տիյարընտա Թա Սալխայատէք սաքին
12 օլտուլար, Սերվեր Լօէլ վէ իբինճի օլան Շ ա-
ֆամ վէ Լա՛նայ վէ Շ աֆագ Պաշանտա. Վ է
13 օնլարըն գարընտաշարը՛ պապալարը էվինճէ՛
Սիխաէլ վէ Սէշուլամ վէ Շ էպա՛ վէ Լօրայ
վէ Լա՛քսն վէ Օ՛իա՛ վէ Լ՛պեր՛ եէտի իտի :
14 Պուզ օղլու Լա՛հտօ՛ օղլու Լէշիշայ օղլու Սի-
խաէլ օղլու Լիլէա՛տ օղլու Լարօհ օղլու շու-
րինին օղլու Մպիհաիլին օղլուլարը Պունլարտըր .
15 Պապալարը էվինին սերվերի՛ Լունի օղլու Մպ-
16 տիէլ օղլու Մհի իտի : Վ է օնլար Լիլէատտա
Պաշանտա վէ օնուն հէփ գասապալարընտա՛ վէ
օնլարըն ճիւմլէ սինօրլարընտա Շ աբօնուն վա-
17 րօշլարընտա սաքին օլտուլար : Շիւմլէսի՛ Լէ-
հուտա փատիշահը Լօթամըն կիւնլէրինտէ վէ
Լարաէլ փատիշահը Լէրօպօսամըն կիւնլէրինտէ
18 տէֆթէրէ Թահրիր օլունտուլար : Սուպէն օղլու-
լարը վէ Լատըլար վէ Սանասէնին եարը սըպ-
դը՛ գըրգ տէօրթ պին եէտի եիւզ ալթմըշ գուգ-
վէթ սահիպի գալգան վէ գըլըճ գալտըքան՝ վէ

քէմանքէշ՝ ճէնկէ թա՛րիմ օլունմուշ սէֆէրէ չը-
գան ատէմլէր իտի : Ս Է օնլար Հակարըլար 19
վէ Լէդուրլար վէ՛, Լաֆիշլէր վէ՛, Լօտապլար ի-
լէ ճէնք էթտիլէր : Ս Է օնլարն իւզէրինէնուա 20
րէթ պուլուպ՝ Հակարըլար վէ պիլէլէրինձէ
ճիւմլէ օլսնլար օնլարն էլինէ թէսլիմ օլունտու .
զիրա օնլար՝ ճէնքսէ Բապպա Ֆէրեսաւ էթտի-
լէր , վէ օնլարը իշիթտի . չիւն օնա կիւմէնտիլէր :
Ս Է օնլարն տաւլարլարնը էլլի պին տէվէ վէ 21
իքի եիւզ էլլի պին գօյուն վէ իքի պին էշէք վէ
եիւզ պին նուֆուա ատէմ էսիր էթտիլէր : Օ իրա 22
չօք մագթուլ տիւշտիւ . չիւն ճէնք Բլլահճըն ի-
տի . վէ օնլար՝ թա էսիրլիյէտէք՝ օնլարն եէրին-
տէ սաքին օլտուլար :

Ս Է Սանասսէ՝ օղուլարնըն եարը սըպդը օ 23
տիյարտա սաքին օլտուլար . Պաշանտան թա
Պաա՛Նէրմօնա վէ Սէնիրէ վէ Հէրմօն տաղընա-
տէք չօղալտըլար : Ս Է պապալարը էվինին սէր 24
վէրլէրի՝ պունլարըտը . Ս՝ֆէր վէ Լշն վէ Լշիէլ
վէ Լ՝զրիէլ վէ Լքմէեա վէ Հօտավեա վէ
Լաճտիէլ՝ գուվէթլու գահրիման ատէմլէր օ-
լուպ՝ պապալարը էվինին սէրվէրլէրի նամուտը
քիմնէլէր իտի :

Ս Է պապալարընըն Բլլահճընա խըյանէթլիք 25
էտիպ՝ Բլլահճըն օնլարն էօնիւնտէն հէլաք էթ-
տիյի՝ օտիյարըն դաիֆէլէրինին ալլահլարը աը-
տընձա զինա էթտիլէր : Ս Է Խարաէլին Բլլահճը 26
Բշուր փատիշահը ժուլուն ըուհունու հէմ Բ-
շուր փատիշահը ինիլիաթփիլնէսէրին ըուհունու
հէրաքէթէ կէթիրտի , վէ Բուպէնլիլէրի հէմ
կատըլարը վէ Սանասսէնին եարը սըպդընը է-
սիր կէօթիւրիւպ՝ օնլարը Հալահա վէ Հապօ-
րա վէ Հարապա վէ Լյօղան ըրմաղընա կէօթիւր-
աիւ , թա պուկիւնէտէք :

ՊԼԵՐ 6 :

- 1 Լէւի օղուլարը՝ Կերշօն՝ Գէհաթ վէ Սէրարի
- 2 իտի : Ս է Գէհաթըն օղուլարը՝ Լ՝մրամ՝ Խա-
- 3 հար՝ վէ Զէպրօն վէ Ս՝լղիէլ իտի : Ս է Լ՝մ-
- 4 րամըն էվատլարը՝ Լ՝հարօն վէ Ս՝օսէ վէ Ս՝իր-
- 5 եամ իտի . վէ Լ՝հարօնուն օղուլարը՝ Կատապ
- 6 վէ Լ՝պիհու՝ Լ՝լէաճար վէ Լ՝մամար իտի : Լ՝-
- 7 լէաճար Ֆիհնէհասը տօղուրտու , Ֆիհնէհաս Լ՝պի-
- 8 շուա՛յը՝ տօղուրտու : Ս է Լ՝պիշուա՛ Պուգիյի
- 9 տօղուրտու , վէ Պուգի Ս՝լղիյի տօղուրտու : Ս է
- 10 Ս՝լղի Օէրահայը՝ տօղուրտու , վէ Օէրահայ
- 11 Սէրահօթիւ տօղուրտու : Սէրահօթ Լ՝մարեա-
- 12 յը՝ տօղուրտու , վէ Լ՝մարեա Լ՝հիդօպու տօղուր-
- 13 տու : Ս է Լ՝հիդօպ Սատօգու տօղուրտու , վէ
- 14 Սատօգ Լ՝հիմաա՛սը՝ տօղուրտու : Ս է Լ՝հիմա-
- 15 աա՛ս Լ՝զարեայը՝ տօղուրտու , վէ Լ՝զարեա Լ՝օ-
- 16 հանանը՝ տօղուրտու : Ս է Լ՝օհանան Լ՝զար-
- 17 եայը՝ տօղուրտու . Սէլամօնուն Լ՝երուշալիմէ
- 18 պինա էթտիյի էվտէ քեսահինլիք էտէն պու իտի :
- 19 Լամի Լ՝զարեա Լ՝մարեայը՝ տօղուրտու , վէ Լ՝-
- 20 մարեա Լ՝հիդօպու տօղուրտու : Ս է Լ՝հիդօպ
- 21 Սատօգու տօղուրտու , վէ Սատօգ Ը շալուհիւ
- 22 տօղուրտու : Ս է Ը շալուհ Լ՝իլգիյայը տօղուր-
- 23 տու , վէ Լ՝իլգիյա Լ՝զարեայը՝ տօղուրտու : Ս է
- 24 Լ՝զարեա Սէրահայը՝ տօղուրտու , վէ Սէրահա
- 25 Լ՝էհօսատագը՝ տօղուրտու : Ս է Լ՝էհօսատագ՝
- 26 Բապպ Լ՝էհուտայը վէ Լ՝երուշալիմի՝ Կէպու-
- 27 խատնէսարըն եէտի իլէ կէօշիւրտիւյինտէ՝ Էսիբ
- 28 կիթտի :
- 29 Լէւինին օղուլարը՝ Կերշօմ՝ Գէհաթ վէ
- 30 Սէրարի իտի : Ս է Կերշօմուն օղուլարընըն
- 31 աղարը պուշար տըր . Լ՝իմի վէ Ը իմի : Ս է

Պէճաթըն օղուլարը՝ Մարամ վէ Խահար վէ
 Հէպրօն վէ Սլզիէլ իտի: Սէրարինին օղուլ- 19
 արը՝ Սահլի վէ Սուշի իտի. իմտի իւրիւրին՝
 պապարընճա՝ գապիլէլէրի պունլար տըր:
 Կէրշօմուն՝ օնուն օղուլ ի պին՝ օնուն օղուլ Լա- 20
 հաթ՝ օնուն օղուլ Օ. իմմահ, () նուն օղուլ Լօահ 21
 օնուն օղուլ Իտտօ՝ օնուն օղուլ Օէրահ՝ օնուն
 օղուլ Լաթէրայ իտի: Պէճաթըն օղուլարը՝ 22
 օնուն օղուլ Մամինատապ՝ օնուն օղուլ Վօրահ՝
 օնուն օղուլ Լսսիր, () նուն օղուլ Լչգանա՝ օ- 23
 նուն օղուլ Լպեհասաֆ՝ օնուն օղուլ Լսսիր, ()- 24
 նուն օղուլ Թահահաթ՝ օնուն օղուլ Սիրիէլ՝ օնուն
 օղուլ Սլզիա՝ վէ օնուն օղուլ Շաուլ իտի: Սէ 25
 Լչգանանըն օղուլարը՝ Մասայ վէ Մհմօթ ի-
 տի: Լչգանա՝ Լչգանանըն օղուլարը՝ օղուլ 26
 Սօֆայ՝ վէ օնուն օղուլ Լահահաթ, () նուն օղուլ 27
 Լչիապ՝ օնուն օղուլ Լէրօհամ՝ օնուն օղուլ Լչ-
 գանա իտի: Սէ Շէմուէլին օղուլարը՝ իւր 28
 տօղուլու Սաշի՝ վէ Մպիա իտի: Սէրարինին 29
 օղուլարը՝ Սահլի՝ օնուն օղուլ ի պին՝ օնուն օղ-
 ուլ Շիմի՝ օնուն օղուլ Սլզա, () նուն օղուլ 30
 Շիմիա՝ օնուն օղուլ Հաղեա՝ օնուն օղուլ Մսա-
 եա իտի:

Սէ Տապիտին՝ Բապա Էվինտէ՝ սանտուգ րա- 31
 հաթ պուլտուգտա՝ իլահի օգումանըն խըզմէթի-
 նէ նասպ Էթտիյի պունլար իտի: Սէ օնլար ճէ- 32
 մահաթ չատրըրընըն խայմէսի Էօնիւնտէ իլահի օ-
 գումանըն խըզմէթինտէ իտիլէր, Թա Սէլօմօն
 Լէրուշալիմտէ Բապա Էվինի պինա Էտինճէյէ-
 տէք, վէ շուրուղլարը իւզրէ խըզմէթլէրի իւզէ-
 րինտէ տուրուղլարըտը: Սէ օղուլարը իլէ տու- 33
 րանլար պունլարտըր. Պէճաթըլարըն օղուլա-
 րընտան մուսիգար Հէման՝ Լօէլին օղուլ Շէ-

- 34 մեւելին օղլու, իշգանանրն օղլու՝ Լէրօհամըն
 35 օղլու՝ իշիւելին օղլու՝ Խօհանրն օղլու, Սիֆին
 օղլու՝ իշգանանրն օղլու՝ Սահաթըն օղլու՝ Մ-
 36 մասայրն օղլու, իշգանանրն օղլու՝ Լօէլին օղ-
 րու՝ Մգարեանրն օղլու՝ Սէֆանեանրն օղլու,
 37 Խահաթըն օղլու՝ Մսիրին օղլու՝ իշպեսաաֆըն
 38 օղլու՝ Վօրահըն օղլու, Խահարըն օղլու՝ Վե-
 հաթըն օղլու՝ իշինին օղլու՝ Խարաէլին օղլու :
 39 Հէմ օնուն սաղընտա տուրան գարընտաշը Մ-
 սաֆ իտի . Էսնի Մսաֆ Պէրէքեանրն օղլու՝ Շի-
 40 մէանրն օղլու, Սիխաէլին օղլու՝ Պասսեեանրն
 41 օղլու՝ Սալքիանրն օղլու, իշթինին օղլու՝ Օւե-
 42 րահըն օղլու՝ Մտահանրն օղլու, իշթահըն
 օղլու՝ Օւիմահըն օղլու՝ Շիմէինին օղլու,
 43 Խահաթըն օղլու՝ Լէրշօմուն օղլու՝ իշինին օղ-
 44 լու : Սէ օնլարըն գարընտաշլարը Մէրարի օ-
 զուլարը՝ սօլ եանտա Գո-Գուլարը Գու . իշթան
 Վիշինին օղլու՝ Մպտինին օղլու՝ Սալուխուն
 45 օղլու, Հաշապեանրն օղլու՝ Մասեանրն օղլու՝
 46 Հիլգիյանրն օղլու, Մնինին օղլու՝ Պանինին
 47 օղլու՝ Շահէրին օղլու, Սահլինին օղլու՝ Սու-
 շինին օղլու՝ Մէրարինին օղլու՝ իշինին օղլու :
 48 Սէ օնլարըն գարընտաշլարը իշիլիլէր՝ Մլահ
 էլինին չատըրընըն հէր խըզմէթինէ թային օլուն-
 մուշլարըտը :
 49 Սէ Մհարօն հէմ օնուն օղուլարը՝ պիւթիւն-
 եանմա մէզպահընըն իւզէրինտէ վէ պուխուր
 մէզպահընըն իւլէրինտէ թիւթսիւ էտէրլէր ի-
 տի . օնլար ա՛ղիզլէր աղիզինին հէր խըզմէթինտէ՝
 վէ Խարաէլ իշին քէֆարէթ էթմէքտէ իտիլէր,
 Բապպըն գուլու Սօսէնին ճիւմլէ թէնպիհ էթ-
 50 տիլինէ կէօրէ . Սէ Մհարօնուն օղուլարը
 պունլար իտի : (Յուն օղլու իշէա՛ղար՝ օնուն

օղլու Վինէհաս՝ օնուն օղլու Լ'պիշուա՛, ()նուն 51
 օղլու Պուգի՛ օնուն օղլու Ո'ւզի՛ օնուն օղլու Օ՛է-
 րահեա, ()նուն օղլու Ս'երանօթ՝ օնուն օղլու 52
 Լ'մարեա՛ օնուն օղլու Լ'հիդօպ, ()նուն օղլու 53
 Ս'ատօգ՝ օնուն օղլու Լ'հիմաա՛ս :

Ա՛ է սինօրլարընտա օպալարընա՛ կէօրէ օնլա- 54
 րըն՝ Էա՛նի Լ'հարօն օղլուլարընըն Վ'էհաթիլէր
 գապիլէսինին՝ մէսքեանլարը պունլար իտի . զիրա
 • գուրա՛ օնլարըն օլտու : Ա՛ է օնլարա Լ'էհու- 55
 տա տիյարընտա Հ'էպրօնու՛ վէ օնուն էդրաֆըն-
 տա վարօշարընը՝ վերտիլէր : Լ'մա օ շէհրին 56
 թարլարընը վէ օնուն քէյլէրինի՛ Լ'էֆունէ
 օղլու Վ'ալէպէ՛ վերտիլէր : Լ'մաթի Լ'հարօն օ- 57
 ղուլարընա Լ'էհուտա շէհրլէրինի՛ փէնահկեահ
 Հ'էպրօնու՛ վէ Լ'իպնայը հէմ օնուն վարօշարը-
 նը՝ վէ Լ'աթթիլի հէմ Լ'շթէմօայը վէ վարօշ-
 արընը, Ա՛ է Հ'իլէնի հէմ օնուն վարօշարընը՝ 58
 վէ Տեպիլի հէմ օնուն վարօշարընը, Ա՛ է Լ'՝ 59
 շանը հէմ օնուն վարօշարընը՝ վէ Պէյթէմէշի
 հէմ օնուն վարօշարընը, Ա՛ է Պէնիամին սըպ- 60
 դընտան Լ'իպէայը վէ օնուն վարօշարընը՝ հէմ
 Լ'լէմէթի վէ օնուն վարօշարընը՝ վէ Լ'նաթօ-
 թու հէմ օնուն վարօշարընը՝ վերտիլէր . օնլա-
 րըն գապիլէլէրինտէ՛ հէփ շէհրլէրի օն իւշ շէհր
 իտի : Ա՛ է պու սըպդըն գապիլէլէրինտէն գա- 61
 լան Վ'էհաթ օղլուլարընա՛ հարը սըպդտան Ս'ա-
 նասէնին հարը սըպդընտան՝ գուրա՛ իլէ օն շէհր
 վէրիլտի : Ա՛ է Լ'երշօմ օղլուլարընա գապիլէլէ- 62
 րինձէ՛ Լ'սասաթար սըպդընտան վէ Լ'շէր սըպդըն-
 տան վէ՛ Լ'էֆթալի սըպդընտան վէ Պաշանտա
 Ս'անասէ՛ սըպդընտան օն իւշ շէհր վէրիլտի՛
 Ս'երարի օղլուլարընա գապիլէլէրինձէ՛ Բուպէն 63
 սըպդընտան վէ Լ'ատ սըպդընտան վէ Օ՛էպուլօն

- 64 սրպղընտան գուրա՝ իլէ օն իբի շէհր վէրէլէ: Ս է
 Խարաէլ օղուլարը՝ պու շէհրլէրի Լ էլիլիլէրէ վա-
 65 րօշլարը իլէ վէրտիլէր: Խմտի Լ,էհուտա օղուլ-
 արը սրպղընտան վէ Շ իմէօն օղուլարը սրպղըն-
 տան վէ Պէնիամին օղուլարը սրպղընտան՝ գուրա՝
 իլէ պու ատլարը իլէ չաղըրլան շէհրլէրի վէրտի-
 66 լէր: Ս է Վէհաթ օղուլարըն պագի գապիլէրի-
 նին սինօրլարընըն շէհրլէրի՝ Լ,ֆրաիմ սրպղըն-
 67 տան իտի: Խմտի օնլարա փէնահէկեա՜ շէհրլէր-
 տէն Լ,ֆրաիմ տաղընտա Շ էթէմի վէ օնուն վա-
 րօշլարընը՝ վէրտիլէր. հէմ Լէպէրի վէ օնուն վա-
 68 րօշլարընը, Ս է Լ,օգմէա՝մը հէմ օնուն վարօշ-
 արընը՝ վէ Պէյթհօրօնու հէմ օնուն վարօշլարը-
 69 նը, Ս է Լ,յալօնու հէմ օնուն վարօշլարընը՝ վէ
 70 Լյաթրիմօնու հէմ օնուն վարօշլարընը, Ս է
 Սնանսսէնին եարը սրպղընտան Լ,նէրի վէ օնուն
 վարօշլարընը՝ վէ Պիլէա՝մը հէմ օնուն վարօշլա-
 րընը՝ Վէհաթ օղուլարըն գալան գապիլէսինէ
 71 վէրաիլէր: Լէրշօմ օղուլարընա Սնանսսէնին
 եարը սրպղընըն գապիլէսինտէն Պաշանտա Լյօ-
 72 լանը հէմ օնուն վարօշլարընը՝ վէ Լ,շթարթու
 հէմ օնուն վարօշլարընը, Ս է Խսսախար օրպ-
 73 գընտան Վէտէշի վէ օնուն վարօշլարընը՝ Տապէ-
 74 րաթը վէ օնուն վարօշլարընը, Ս է Լ,ամօթու
 հէմ օնուն վարօշլարընը՝ վէ Լ,նէմի հէմ օնուն
 75 վարօշլարընը, Ս է Լ,շէր սրպղընտան Սաշալը
 վէ օնուն վարօշլարընը, վէ Լ,պտօնու հէմ օնուն
 76 վարօշլարընը, Ս է Լ,ուգօգու հէմ օնուն վարօշ-
 արընը՝ վէ Լ,հօպու հէմ օնուն վարօշլարընը,
 77 Ս է Լ,էֆթալի սրպղընտան Լյալիլտէ Վէտէշի
 վէ օնուն վարօշլարընը՝ վէ Լամօնու հէմ օնուն
 վարօշլարընը՝ վէ Վիրեաթաիմի հէմ օնուն վա-
 78 րօշլարընը՝ վէրաիլէր: Սէրարի օղուլարըն պա-

գըսընա (Օ)էպոկւօն սըպղընտան (Ի)մմօնցու վէ օ-
նուն վարօշլարընը՝ (Խ)ապօրու վէ օնուն վարօշլա-
րընը, Ս է Լէրիհօ Լօրտանըն էօթէ եազա- 78
սընտա Լօրտանըն կիւնտօղուաունտա՝ (Ր)ապէն
սըպղընտան չէօլտէ Պէսէրի վէ օնուն վարօշլա-
րընը՝ վէ Լահսայր հէմ օնուն վարօշլարընը, Ս է 79
Վէտէմօթու հէմ օնուն վարօշլարընը՝ վէ Սէ-
ֆաա՛թը հէմ օնուն վարօշլարընը, Ս է Լատ 80
սըպղընտան Լիլիէա՛տտա (Բ)մօթու վէ օնուն վա-
րօշլարընը՝ վէ Սնհանաիմի հէմ օնուն վարօշլա-
րընը, Ս է Հէչպօնու հէմ օնուն վարօշլարընը՝ 81
վէ Լաա՛գէրի հէմ օնուն վարօշլարընը վէրտիլէր :

१८८. ७.

Ա Է Խասախարըն օղուլարը՝ թօլա՝ վէ Ֆիոտա՝ 1
 Լաշուպ վէ Շ իմօն տէօրթ իտի։ Ա Է թօլա՝ 2
 նըն օղուլարը՝ Սլզի վէ Իէֆանա վէ Լէրիէլ վէ
 Լահմայ վէ Խասամ վէ Շ Էմուէլ՝ պապալարը
 թօլա՝ էվինին սերվէրլէրի՝ սօլարընտա գահրի-
 ման իյիթլէր իտի։ Տավիտին կիւնլէրինտէ օնլա-
 րըն սպըսը իյիրմի իթի պին աթըր եիւզ քիշի օլ-
 տու։ Ա Է Սլզինին օղուլարը Խզուհեա՝ վէ Խզ- 3
 րահեանըն օղուլարը Սիխաէլ վէ (՝) պատեա վէ
 Լօէլ վէ Խշիեա պէշ օլուպ՝ ճիւմլէսի սերվէրլէր
 իտի։ Ա Է օնլարըլա՝ տօղուլարընճա պապալարը 4
 էվինճէ՝ ճէնկէ տիզիլիր պէօլիւքլէրի օթուզ աթըր
 պին նէֆէր օլտու, զիրա գարըլարը վէ չօճուզլարը
 չօգ իտի։ Ա Է Խասախարըն հէփ գապիլէլէրին- 5
 տէն օնլարըն գարընտաշլարը գահրիման իյիթլէր
 օլուպ՝ ճիւմլէսի սիլսիլէ տէֆթէրի միւճէպինճէ
 թէքսէն եէտի պին իտի։

Պէնիամփնին՝ Պէլա՝ վէ Պէխէր վէ Լէտիա՛էլ 6
Իւչ Իտի: 11 է Պէլանըն օղուլարը՝ Լապօն վէ 7

- Մկրտի վէ Մկրտիկէ վէ Լաւրիմոս վէ Ի՛րի՝ պապա-
 ւարը եվինին սերվերլերի գահրիման խիթլէր պէշ
 օղուպ՝ սիլսիլէ տէֆթերի միւճէպինճէ խիրմի իքի
 8 պին վէ օթուղ տէօրթ նէֆէր օլտու : Ս է Պէ-
 խերին օղուլլարը՝ Օէմիրա վէ Լօա՛շ վէ Լչիէ՛զեր
 վէ Լչեօէ՛նայ վէ Լ՛մրի վէ Լաւրիմոս վէ Լ՛պիա վէ
 Լ՛նաթօթ վէ Լ՛լամէթ իտի . պունլարըն ճիւմլէսի
 9 Պէխերին օղուլլարը իտի : Ս է սիլսիլէ տէֆթէ-
 րի միւճէպինճէ տօղուլլարընա կէօրէ՝ պապալարը
 եվինին սերվերլերի գահրիման խիթլէր օլարագ՝
 10 խիրմի պին իքի եիւզ քիշի իտի : Ս է Լաէտիա՛ե-
 լին օղուլլարը Պիլհան՝ վէ Պիլհանըն օղուլլարը
 Լաէո՛ւշ վէ Պինեամին վէ Լ՛հուտ վէ Խէնա՛նա վէ
 11 Օէթան վէ Խաարշիշ վէ Լ՛հիշահար իտի : Պուն-
 ւարըն ճիւմլէսի Լաէտիա՛ելին օղուլլարը՝ պապա-
 ւարճէ սերվերլէր՝ գահրիման խիթլէր՝ ճէնք թա-
 պուրունա չըգապիլէն օն եէտի պին իքի եիւզ նէ-
 12 ֆէր օլտու : Ս է Շ ուփփիմ՝ հէմ Շ ուփփիմ՝
 Ի՛րին օղուլլարը՝ Շ ուշիմ Կէ Լ՛հերին օղուլլարը
 իտի :
 13 Վէֆթալի օղուլլարը՝ Լահսիէլ վէ Լունի վէ
 Լաէսեր վէ Շ ալլու՛մ՝ Պիլհանըն օղուլլարը իտի :
 14 Սանասսէ օղուլլարը՝ Լ՛սրիէլ քի՛ օնու գարըսը
 տօղուրտու . օնուն Լ՛րամիլի օտալըղը՝ Լիլէա՛տըն
 15 պապասը Սանիլիի տօղուրտու . Ս է Սանիլի՛
 Սա՛խա իսմինտէ Շ ուփփիմին վէ Շ ուփփիմին
 գըզգարընտաշընը գարը՝ իշիւն ալտը . վէ իքինճի-
 նին ատը Սէլօֆհատ իտի , վէ Սէլօֆհատըն գըղ-
 16 լարը՝ օլտու : Ս է Սանիլիին գարըսը Սա՛խա
 պիր օղուլ տօղուրուպ՝ ատընա Ֆերէշ գօտու , վէ
 օնուն գարընտաշընըն ատը Շ ալլէշ իտի . վէ օնուն
 17 օղուլլարը՝ Սւլամ վէ Բագէմ իտի : Ս է Սւլամըն
 օղուլլարը՝ Պէտան իտի . Սանասսէ օղուլ Սանի-

բին օղլու Լիլէա՛տըն օղլուլարը պունլար իտի :
 Ս է օնուն գրգգարընտաշը Համսլէխէթ՝ 18
 տու վէ Լալիէզէրի վէ Սահէլայը տօղուրտու :
 Ս է Հէմիտանըն օղլուլարը Լճեան վէ Հէխէմ 19
 վէ Իգհի վէ Լճիա՛մ իտի :

Ս է Լճրաիմին օղլուլարը՝ Հուլիսլահ իտի, 20
 վէ օնուն օղլու Պերէտ՝ վէ օնուն օղլու Խահաթ
 վէ օնուն օղլու Լիլէա՛տա՛ վէ օնուն օղլու Խահաթ,
 Ս է օնուն օղլու Օլապատ՝ վէ օնուն օղլու Հուլ 21
 Թէլահ վէ Լիլիէր վէ Լիլէա՛տ իտի, վէ օնլարը՝ օ
 ախյարտա տօղան Լաթըն առէմլէրի էօլտիւրտիւ-
 լէր. զիրա օնլարըն տալարլարընը ալմաղա էնտի-
 լէր : Ս է օնլարըն պապալարը Լճրաիմ՝ չօգ 22
 կիւնլէր եան շէքտի, վէ օնուն գարընտաշլարը օնա
 Թէսսէլի էթմէյէ կիթտիլէր : Լճտէն օ՝ գարը- 23
 սընա կիրիպ օ կէպէ գալտը, վէ պիր օղլու տօղուր-
 տու, վէ օնուն ատընա Պերիա՛ գօտու. զիրա օնուն
 էվինէ պէլա՛ կէլտի : Ս է օնուն գըզը Հէրա 24
 իտի. վէ օ աշաղաքի վէ եօգարը քի Պէյթհօրօնու
 վէ Ուլէնշէերայը եափտը : Ս է օնուն օղլու Իէ- 25
 Փահ վէ Իէշէֆ՝ վէ օնուն օղլու Խէլահ վէ օնուն
 օղլու Խահան իտի. ()նուն օղլու Լաէտտան՝ 26
 օնուն օղլու Լճմիհուտ՝ օնուն օղլու Լիլիշամա՛,
 ()նուն օղլու Լօն՝ վէ օնուն օղլու Լէհօշուա՛ իտի, 27
 Ս է օնլարըն միւլքլէրի վէ մէսքիանլարը՝ Պէյ- 28
 Թէլ վէ քէյլէրի՛ վէ Լաաթանըն կիւնտօղուտու
 գալաֆը վէ Լիլիէրին պադը՝ դարաֆը հէմ օնուն
 քէյլէրի՛ վէ Հէխէմ հէմ օնուն քէյլէրի Թա
 Լճայա վէ օնուն քէյլէրինէտէք իտի : Ս է 29
 Սանասսէ օղլուլարընըն սինօրլարը եանընտա
 Պէյթ Հան վէ օնուն քէյլէրի՛ Խահանախ վէ
 օնուն քէյլէրի՛ Սէկիտտօ վէ օնուն քէյլէրի՛
 Տօր վէ օնուն քէյլէրի իտի. Լարաէլ օղլու Լօ-
 ճէֆին օղլուլարը՝ պունլարտա՛ սաքին օլուլարըտը :

- 30 Լճերին օղուլարը՝ Իմնա վե Իշվա վե Իշվի վե
Պերիա՝ վե գրգգարընտաշարը Սերաս Խտի :
31 Ս է Պերիանըն օղուլարը՝ Հեպեր վե Սալքիէլ
32 Խտի . պու՝ Պերգավիթին պապասը Խտի : Ս է
Հեպեր՝ Լաֆլէդի վե Շամերի վե Հոթամը՝ վե
օնլարըն գրգգարընտաշը Շուա՛յը տօղուրտու :
33 Ս է Լաֆլէդին օղուլարը՝ Փասախ վե Պիմհալ
վե Լ՛շվաթ Խտի . Լաֆլէդին օղուլարը պունլար
34 Խտի : Ս է Շամերին օղուլարը՝ Լ՛հի վե Բոհկա՝
35 Լեհուպպա վե Լճամ Խտի : Ս է գարընտաշը
Հելեմի՛ն օղուլարը՝ Սօֆաս վե Իմնա՝ վե Շէլէշ
36 վե Լ՛մալ Խտի : Սօֆանըն օղուլարը՝ Սուհաս վե
37 Հարնեֆեր վե Շուա՛լ վե Պերի վե Խմրա , Պե-
սեր վե Հօտ վե Շամմա վե Շիլէշա վե Խթրան
38 վե Պէերա՝ Խտի : Ս է Լեթերին օղուլարը՝ Լե-
39 ֆուննե վե Սիսպիաս վե Լճա՝ Խտի : Ս է Սլանըն
օղուլարը՝ Լճաս վե Հաննիէլ վե Սիսեա Խտի :
40 Պունլարըն ճիւմէսի Լճերին օղուլարը օլուպ՝
պապալարը էվինին սերվերլերի՝ սէջկին գահրի-
ման իյիթլեր՝ պէյլերին պաշլարը Խտի . վե սիլսիլէ
տէֆթերի միւճէպինճէ ճէնկէ տիզիլէ պիլէնլերի
սայըտա իյիրմի ալթը պին ատէմ օլտու :

ՊԼՇ, 8.

- 1 Ս է Պէնիամին՝ իլք տօղուշու Պէլա՛յը վե իքին-
2 ճիսի Լճպէլի վե իչիւնճիւսիւ Լ՛հրահը՝ Տէօր-
տիւնճիւսիւ Լ՛օհայը վե պէշինճիսի Բաֆայը տօ-
3 ղուրտու : Ս է Պէլանըն օղուլարը՝ Լ՛տտար վե
4 Լէրա վե Լ՛պիհոլա , Ս է Լ՛պիշուա՝ վե Լ՛աա՝-
5 ման վե Լ՛հօահ , Ս է Լէրա վե Շէֆոֆան վե
6 Հուրամ Խտի : Ս է Լ՛հուտուն օղուլարը պուն-
լար օլուպ՝ Լիպէա՝ սաքինլերինին պաշ պապալարը
պունլար Խտի , վե օնլարը Սանահաթա կէօշիւր-

տիւէր , Սէ՛ Կաա՛ման վէ Լ՛հիյա՛ վէ օնլարը 7
կէօշիւրէն Լէրա , վէ օ՛ Սլղայր վէ Լ՛հիհոտո՛ւ
տօղուրտու : Սէ՛ Ըա՛հարաիմ՛ օնլարը կէօն- 8
տէրտիքտէն սօնկրա Ս՛օապ դօփրաղընտա էլլապ
տօղուրտու . վէ օնուն գարըլլարը շուշիմ վէ Պա-
ա՛րա իտի : Սէ՛ գարըսը շօտէշտէն՛ Լօպապը 9
վէ Սիպեայր վէ Սէշայր վէ Սալբամը տօղուր-
տու , շէմ Լէ՛ո՛ւտու վէ Ըապեայր վէ Սիր- 10
մահը . պու օնուն օղուլլարը՛ պաշ պապալար իտի :
Սէ՛ շուշիմտէն Լ՛պիդօպու վէ Լ՛լփաա՛լը տօ- 11
ղուրտու : Սէ՛ Լ՛լփաա՛լըն օղուլլարը՛ Լ՛պէր վէ 12
Սիշա՛մ վէ ()նօյու հէմ Լօտու վէ օնուն քէօյ-
լէրինի պինա էտէն Ըամէր , շէմ Պէրիա՛ վէ 13
Ըէմա՛ իտի . պունլար՛ Լ՛եալօն սաքինլէրինին
պաշ պապալարը իտի . Լաթըն սաքինլէրինի գօ-
վան պունլար իտի . Սէ՛ Լ՛հեօ՛ Ըաշագ վէ Լէ- 14
րէմօթ , Սէ՛ Օէպատեա վէ Լ՛րատ վէ Լ՛տէր , 15
Սէ՛ Սիխաէլ վէ Լ՛լփա վէ Լօհա՛ Պէրիա՛նըն օ- 16
ղուլլարը . Սէ՛ Օէպատեա վէ Սէշուլլամ վէ 17
Շիզգի վէ շապէր , Սէ՛ Լ՛շմէրայ վէ Լ՛ղլիյա վէ 18
Լօպապ՛ Լ՛լփաա՛լըն օղուլլարը . Սէ՛ Լ՛ագիմ վէ 19
Օիւրի վէ Օապտի , Սէ՛ Լ՛լիէնայ վէ Սիլթայ 20
վէ Լ՛լիէլ , Սէ՛ Լ՛տանա վէ Պէրանեա վէ Ըիմէ- 21
րաթ՛ Ըիմէինին օղուլլարը . Սէ՛ Լ՛լփան վէ 22
Լ՛պէր վէ Լ՛լիէլ , Սէ՛ Լ՛պտօն վէ Օիւրի վէ 23
շանան , Սէ՛ շանանիա վէ Լ՛լլամ վէ Լ՛նթօ- 24
թիյա , Սէ՛ Լ՛ֆտէեա վէ Սիէնիէլ՛ Ըաշագըն օ- 25
ղուլլարը . Սէ՛ Ըամէրայ վէ Ըէհարեա վէ Լ՛- 26
թալեա , Սէ՛ Լ՛ամրէշեա վէ Լ՛լփա վէ Օիւրի 27
Լէրօհամըն օղուլլարը իտի : Պունլար տօղուլլա- 28
րընճա պաշ պապալար սէրվէրլէր օլուպ՛ Լէրու-
շալիմտէ սաքին իտիլէր : Սէ՛ Լիպէօնտա՛ Լի- 29
պէօնտան պապասը սաքին իտի , վէ գարըսընըն ա-

- 30 տը Սնախա խտի : Ս է իւք տողուշ օղու Սպտոն
խտի , անտէն Սուր վէ Գիշ վէ Պաա'լ վէ 'Եատապ,
31 Ս է կէտուր վէ Սհո վէ Օախէր խտի : Ս է
32 Սիգլօթ՝ Ը իմէայը տողուրտու . իմտի պունլար
տախի գարընտաշլարընն էօնիւնտէ՝ Լէրուշա-
33 իմտէ գարընտաշլարը իլէ սաքին օլտուլար : Ս է
'Եէր Գիշի տողուրտու , վէ Գիշ Սաուլու տողուր-
տու , վէ Սաուլ՝ Լօնաթանը վէ Սալքիշուա'յը վէ
34 Սպինատապը վէ Լշպաա'լը տողուրտու : Ս է
Լօնաթանըն օղու Սէրիպպաա'լ խտի , վէ Սէ-
35 ըրիպպաա'լ Սիխայը տողուրտու : Ս է Սիխանըն
օղուլարը՝ Փիթօն վէ Սէլէիս վէ Խարէա' վէ Ս-
36 հաղ խտի : Ս է Սհաղ Լէհօա'տայը տողուր-
տու , վէ Լէհօա'տա Սլէմէթի վէ Սլմալէթի վէ
Օխմրլի տողուրտու , վէ Օխմրի Սօսայը տօ-
37 ղուրտու : Ս է Սօսա Պինէա'յը տողուրտու , օ-
նուն օղու Բաֆա' օնուն օղու Լշէա'սա' օնուն օղ-
38 լու Սսէլ խտի : Ս է Սսէլին ալթը օղու վարըտը,
վէ օնլարըն իսիմլէրի պունլար տըր . Սըրիգամ
Պօխէրու վէ Լշմա'էլ վէ Ը էա'րեա վէ () պատեա
վէ անսան . պունլարըն ճիւմլէսի՝ Սսէլին օղու-
39 լարը խտի : Ս է օնուն գարընտաշը Սշէգին օղու-
լարը՝ իւք տողուշու Սւլամ իքինճիսի Լէո'ւշ վէ
40 իւշիւնճիւսի Լշիֆէլէդ խտի : Ս է Սւլամըն օ-
ղուլարը՝ գահրիման իլիթլէր քէմանքէշլէր խտի,
շիւն օնուն չօգ օղուլարը վէ օղուլար օղուլարը
վար խտի , եիւզ էլ ի Գապապ . պունլարըն ճիւմլէսի՝
Պէնիամին օղուլարընտան խտի :

ՊԼՇ, 9:

- 1 Ս է ճիւմլէ Լարաէլ սիլսիլէ տէֆթէրինէ գայտ
օլուպ՝ իշթէ օնլար Լարաէլին՝ վէ Խսնանլէրի Խ-
շիւն Պապէլէ էսիր կէօթիւրիւլէն Լէհօտանըն
փատիշահլարը քիթապընտա եաղըմը՝ շըտը :

1 | է միւլքլէրինտէ՝ օնլարըն շէհրլէրինտէ էվ
 վէլա սաքին օլանլար՝ Խարաէլլիլէր՝ քեսհինլէր
 վէ | էլիլիլէր վէ՝ Լէթինիմլէր իտի։ | է Լէ-
 2 րուշալիմտէ՝ Լէհուտա օղուլլարընտան վէ Պէ-
 նիսմին օղուլլարընտան վէ Լֆօրաիմ հէմ | ա-
 նասսէ օղուլլարընտան սաքին օլտուլար, Լէհու-
 3 տա օղուլ Գէրէսին օղուլլարընտան Պանի օղուլ
 Լմրի օղուլ Լ՝մրի օղուլ Լ՝մմիհուտ օղուլ Լ՝լթայ.
 | է Ը իլօնիլէրտէն՝ իլթ սողուշ Լ՝սանա վէ օնուն
 4 օղուլլարը. | է Օհրահ օղուլլարընտան՝ Լոհէլ
 վէ օնլարըն գարընտաշլարը ալթը եիւղ սոգսան
 5 քիշի. | է Պէնիսմին օղուլլարընտան՝ Հասէ-
 նուա օղուլ Հօտավես օղուլ | էշուլլամըն օղուլ
 6 | ալլու, | է Լէրօհամ օղուլ Լպնէեսա՝ վէ
 7 | ինրի օղուլ Լլղինին օղուլ Լլա՝ վէ Լպնիս օղուլ
 Լէոհէլ օղուլ Ը էֆադեանըն օղուլ | էշուլլամ,
 8 Հէմ սողուշարընձա օնլարըն գարընտաշլարը՝
 9 սոգուղ եիւղ էլլի ալթը քիշի. Ճիւմլէ պու քիմ-
 սէլէր՝ պապալարը էվինին պաշ պապալարը իտի-
 լէր։

11 է քեհհինքրտէն՝ Լէտա՛նա վէ Լէհօեա- 10
 րիպ վէ Լախին, 11 է Լ՛լլահ էվինին զապիդի Լ՛- 11
 հիդօպ օղլու 1) Էրաեօթ օղլու 1) աոօգ օղլու 1) Է-
 շուլլամ օղլու Էիզգիյանըն օղլու Լ՛ զարեա . 11 է 12
 1) ալքիա օղլու Փաշհուր օղլու Լէրօհամըն օղլու
 Լ՛ տաեա՝ վէ Լամէր օղլու 1) Էշիլլէմիթ օղլու 1) Է-
 շուլլամ օղլու Լահզերա օղլու Լ՛ տիէլին օղլու
 1) ա՛սայ, Էմօ օնլարըն գարընտաշլարը պապա- 13
 լարը էվինին սէրվէրլէրի՝ Լապպ էվինին իշինին
 խըզմէթինտէ գուվվէթլի իյիթլէր՝ պին եէտի
 եիւզ ալթմըշ քիշի :

Ու է ի հելիելերտէն՝ Սէրաբի օղուլարընտան 14
ձաշապեա օղու ի՛լրիգամ օղու ձաշուպուն

- 15 օղլու Շ հմա՛նեա, Վ է Պագպագգար՝ Հերեշ վէ
 Կալալ՝ վէ Լ՝սաֆ օղլու, Օ իրի օղլու Ս իսանն
 16 օղլու Ս յաթթանեա, Վ է Լէտուծուն օղլու
 Կալալ օղլու Շ հմա՛նեանն օղլու (՝) պատեա՝ վէ
 Լէդօֆաթիլէր՝ գասապալարնա սաքին օլան
 17 Լչգանա օղլու Լ՝սա օղլու Պէրէքեա : Վ է գա-
 փուճուլար՝ Շ ալլում վէ Լ՝գգուպ վէ Գալմօն վէ
 Լ՝հիման հէմ օնլարն գարնտաշարը . սերվէր
 18 Շ ալլում իտի : Վ է օնլար՝ շիմտիյէտէք փառի-
 շահ գափուսունուն կինտօղլուսունտան եանա ի-
 տիլէր . օնլար՝ Լ էի օղլուլարը պէօլիւքլէրինին
 19 գափուճուլարը իտիլէր : Վ է Գօրահ օղլու Լ-
 պեսասաֆ օղլու Գօրէնին օղլու Շ ալլում՝ վէ պա-
 պասը էվինտէն օլան գարնտաշարը Գօրահլար
 իշին խըզմէթի իւզէրինտէ օլուպ՝ չատրորն գա-
 փուսունուն պէքլէրլէրիտի . վէ պապալարը՝ Բապպ
 20 օրտուսունտա մէտիսէլի պէքլէրլէր իտի : Վ է
 Լչէա՛ղար օղլու Գինէհաս մուգատտէմա օնլարն
 21 իւզէրինտէ իտի . վէ Բապպ օնունլա իտի : Սէ-
 շէլէմեա օղլու, Օ էխարեա՝ ճէմաա՛թ չատրորնն
 22 գափուսունուն գափուճուսուն իտի : Գափուլարա
 ճիւմլէ գափուճու սէշիլէնլէր՝ իքի եիւզ օն իքի
 քիշի իտի . պունլար՝ քէջլէրինտէ սիլսիլէ տէֆ-
 թէրինէ գայտ օլունտուլար . Տափիտ վէ պագըճը
 Շ հմուէլ՝ պունլարը քէնտիլէրին մէմուրիյէթի-
 23 նէ նասպ էյլէտի : Վ է օնլար հէմ էվլատլարը
 Բապպ էվինին՝ չատրը էվինին նէվպէթ իլէ գա-
 24 փուլարը իւզէրինտէ իտի : Գափուճուլար
 տէօրթ ըիւզկեսարէ տօղրու՝ կին տօղրոյա՝ կին
 պաթըյա՝ փօրեասա վէ նօտօսա՝ տօղրու իտիլէր :
 25 Վ է քէջլէրտէ օլան օնլարն գարնտաշարը՝
 վագթտան վագթա եէտիշէր կին՝ կէլիպ օնլար
 26 իլէ օլուրլարըտը : Օ իրա պու Լ էիլիլէր՝ պու

տէօրթ պաշ գափուճուլար քէնտի մանաուպլա-
 րընտա օլուպ՝ օտալարըն իւզէրինտէ վէ Վլաճ է-
 վինին խազինէլէրի իւզէրինտէ օլուլարըտը :
 Վ է կէճէ Վապպ էվինին էդրաֆընտա գալըլա- 27
 րըտը . զիրա պէքչիլէք օնլարըն իւզէրինտէ իտի ,
 վէ հէր սապաճ օնու աչմաղա օնլար մէմուր իտի-
 լէր : Վ է խըզմէթ գապլարընըն մէմուրլէրի օն- 28
 լարտան իտի . զիրա օնլարը սայը իլէ իշէրի կէօ-
 թիւրիւրլէրիտի , վէ սայը իլէ չըգարըրլարըտը :
 Հէմ Ղաչըի գապլարըն իւզէրինէ վէ Վադտէսէնին 29
 ճիւմլէ գապլարը իւզէրինէ՝ վէ սիմիտ ունու վէ շէ-
 րապ վէ զէյթունեաղը վէ քիւնլիւք վէ պահարլար
 իւզէրինէ մէմուրլէր օնլարտան իտի : Հէմ Պա- 30
 հարլար եաղընը թէրքիպ էտէնլէր՝ քեահինլէրին
 օղուլարընտան իտի : Վ է Վէփիլլէրտէն՝ Վա- 31
 րահլը Շալուամուն իլք տօղուշու օլան Վաթթի-
 թեա՝ թաւա իշինին մէմուրլէրլէրի իւզէրինտէ ի-
 տի : Վ է թէրթիպ էքմէյինին մէմուրլէրի՝ օնլա- 32
 րըն գարընտաշլարընտան՝ Վէհաթլըլար օղուլա-
 րընտան իտի , քի օնու շապպաթտան շապպաթա
 հաղըրլայալար : Վ է Վէփիլլէրին պաշ պապա- 33
 լարը մոսիգարլար՝ օտալարտա Ղաչըի խըզմէթտէն
 մուաֆլար՝ պունլար իտի . զիրա կէճէ վէ կիւն-
 տիւզ պու խըզմէթտէ իտիլէր : Պու Վէփիլլէ- 34
 րին պաշ պապալարը՝ տօղուշլարընճա սէրլէրլէր
 իտի . օնլար Վէրուշալիմտէ սաքին օլուլարըտը :
 Վ է Վիպէօնտա՝ Վիպէօնուն պապասը Վէթիլ 35
 սաքին օլուրուտու . վէ գարըսընըն ատը Վաաթա
 իտի : Վ է իլք տօղուշ օղու Վապտօն՝ անտէն 36
 Սուր վէ Վիշ վէ Պաալ վէ Վէր վէ Վատապ .
 Վ է Վէտօր վէ Վհիօ վէ Օէխարեա վէ Սիգլթ 37
 իտի : Վ է Սիգլթ Շիմէամը տօղուրտու . վէ օն- 38
 լար տախի գարընտաշլարը իլէ գարընտաշլարընըն

- 39 էօնիւնտէ Լաբուշալիմոէ սաբին օլտուլար : Ս է
 'Լէր Գիշի տօղուրտու, վէ Գիշ Սաուլու տօղուր-
 տու . վէ Սաուլ՝ Լօնաթանը վէ Սալքիշուայը
 40 վէ Լալինատապը վէ Լապաալը՝ տօղուրտու : Ս է
 Լօնաթանըն օղուլ Սէրիպպաալ իտի . վէ Սէ-
 41 ռիպպաալ Սիխայը տօղուրտու : Ս է Սիխանըն
 օղուլարը՝ Փիթօն վէ Սէլէխ վէ Խաճրէա՝ իտի :
 42 Ս է Լճազ Լա՛րայը տօղուրտու . վէ Լա՛րա՝ Լ՛-
 լէմէթի վէ Լ՛ զմավէթի վէ . Օ խմրիյի տօղուրտու .
 43 վէ . Օ խմրի Սոսայը տօղուրտու : Ս է Սոսա Պի-
 նէայը տօղուրտու . վէ օնուն օղուլ Ի՛էֆաեա՝ օնուն
 44 օղուլ Լալա՛սա՝ օնուն օղուլ Լ՛սէլ իտի : Ս է Լ՛-
 սէլին ալթը օղուլ վարըտը, վէ օնլարըն առլարը
 պունլար իտի . Լ՛ չրիգամ՝ Պօխէրու վէ Լալմէլ
 վէ Ը էա՛րեա վէ () պատեա վէ Լանան իտի . Լ՛-
 սէլին օղուլարը պունլար իտի :

ՊԼԵ, 10:

- 1 Ս է Վիլիշթիմէր Խարաէլ իլէ ճէնք էթտիլէր ,
 վէ Խարաէլիլէր Վիլիշթիմէրին էօնիւնտէն գաշ-
 տըլար , վէ Լիլպօա՝ տաղընտա մագթուլէր տիւշ-
- 2 տիւ : Ս է Վիլիշթիմէր Սաուլուն արտընճա հէմ
 օնուն օղուլարընըն արտընճա եէթիշտիլէր , վէ
 Վիլիշթիմէր Լօնաթանը վէ Լալինատապը վէ
 Սալքիշուայը Սաուլուն օղուլարընը էօլտիւր-
- 3 տիւլէր : Ս է ճէնք Սաուլուն իւլէրինէ աղըր-
 լաշտը . վէ քէմանքէշէրին օգուօնա րաւթ կէլ-
- 4 տի , վէ քէմանքէշէրտէն եարալանտը : Ս է Սա-
 ուլ՝ սիլաճարընը գալտըրանա տէտի . Գըլըճընը
 չէքիպ՝ օնուն իլէ պէնի սափլա , օլմայա քի՝ պու
 թիւնէթսիզէր կէլիպ պէնի րէզալէթէ ալտապր .
 տմնա սիլաճարընը գալտըրան իսթէմէտի . զիւրա
 ղպէթ գօրգտու . իմտի Սաուլ գըլըճը ալպպ՝ օ-

նուն իւզերինէ տիւշտիւ : Սէ օնուն սիլահարը- 5
 նը գալարուն՝ Սաուլուն էօլտիւյիւնիւ կէօրինձէ,
 օտախի գըլըճըն իւզերինէ տիւշիւպ էօլտիւ : Խա- 6
 տի Սաուլ հէմ օնուն իւզ օղլու էօլտիւ, վէ ճիւմլէ
 էվի պերապէր էօլտիւէր : Սէ վատիտէ օլան 7
 ճիւմլէ Խարաէլիէր՝ օնլարուն գաչտըղընը վէ Սա-
 ուլուն հէմ օնուն օղլուլարընըն էօլտիւյիւնիւ կէօ-
 րինձէ, շէհրէրինի պրաղըպ գաչտըլար, վէ Վի-
 լիշթիմլէր վարըպ՝ օնլարտա սաքին օլտուլար :
 Սէ օլտուքի էրթէսի կիւնտէ Վիլիշթիմլէր մագ- 8
 թուլարը սօյմաղա վարտըգլարընտա, Սաուլու
 վէ օղլուլարընը Լիւպօտ տաղընտա տիւշմիւշ
 պուլտուլար : Խախ օնու սօյուպ՝ պաշընը վէ սի- 9
 լահարընը ալարար. վէ Վիլիշթիմլէր տիյարը-
 նըն չէփ չէվրէսինէ՝ փուլթլարընա վէ գալմա
 միւժտէ էթմէյէ կէօնտէրտիւէր : Սէ օնուն սի- 10
 լահարընը քէնտի ալահարընըն էվինէ գօտու-
 լար. վէ պաշընը Տակօնուն էվինէ մըխլատըլար :
 Խախ Լիլէա՛տըն ճիւմլէ սաքինլէրի՝ Վիլիշթիմլէ- 11
 րին Սաուլա հէփ էթտիքլէրինի իշիթտիւէր .
 Սէ ճիւմլէ գուվլէթ սահիպլէրի գալգըպ՝ Սաու- 12
 լուն թէնինի վէ օղլուլարընըն թէնլէրինի գալ-
 տըրտըլար, վէ օնլարը Լապէշէ կէօթիւրտիւէր .
 վէ օնլարըն քէմիքլէրինի Լապէշտէ օլան մէշէնին
 ալթընա՛ կէօմտիւէր, վէ եէտի կիւն ուրուճ էթ-
 տիւէր : Պէջլէճէ Սաուլ՝ Բապպըն սէօզիւնիւ 13
 տագլամատըղընտան էօթիւրիւ հէմ տախի ճին-
 ճիյէ սօրուպ տանըշտըղը իչիւն՝ Բապպա ա՛սը օլ-
 տուղու իստանը իլէ էօլտիւ : Խախ Բապպա տա- 14
 նըշմատըղը իչիւն՝ օնու էօլտիւրտիւ. վէ փաաի-
 շահըղը Խապ օղլու Տափիտէ ինթիգալ էյլէտի :

ՊԼՇ, 11.

- 1 Ս է ճիւղմէ Խարաէլ՝ Տապիտին ետնընա Հէպրօնա՝ ճէմ՝ օլուպ տէտիլէր . Իշթէ պիզ՝ սէնին քէ-
- 2 միքլէրին վէ էթին իզ : Կէրէք տին կէրէք էօթէ կին Սաուլ փատիշահ իքէն տախի՝ Խարաէլի չըգարան վէ իչէրի կէթիրէն սէն իտին . հէմ Լ. լահըն Բապպ ստնա տէտի . Խարաէլ գաւմըմը սէն կիւտէսին , վէ գաւմըմ Խարաէլին իւզէրինէ
- 3 սուրան սէն օլասըն : Իմտի Խարաէլին ճիւղմէ իխթիարլարը փատիշահա Հէպրօնա՝ կէտիլէր , վէ Տապիտ օնլարը լա Հէպրօնտա Բապպըն հուզուրունտա ա՛հտ քէսիշտի . վէ օնլար՝ Բապպըն Շէմուէլ եէտի իլէ սէօզինէ կէօրէ՝ Տապիտի Խարաէլին իւզէրինէ փատիշահ մէսհ էթտիլէր :
- 4 Լնտէն Տապիտ ճիւղմէ Խարաէլ իլէ Լէրուշալիմէ՝ եանի Լէպուաւ կիթտի . վէ օրատա՝ օտիյա-
- 5 ըրն սաքինլէրի Լէպուաիլէր վարըտը : Իմտի Լէպուաուն սաքինլէրի Տապիտէ տէտիլէր . Պուրայա կիրմէյէսին . աճմա Տապիտ՝ Սիօն գալէ՛սինի
- 6 եանի Տապիտ շէհրինի ֆէթհ էթտի : Ս է Տապիտ տէտի . Հէր քիմ Լէպուաիլէրի իպթիտա վուրուրսա , պաշ վէ սէրվէր օլա . իմտի իպթիտաւտէ Սէրույա օղլու Լօաւպ չըգտը , վէ օ՝ սէրվէր օլ-
- 7 տու : Ս է Տապիտ օ գալէտէ սաքին օլտու . օնուն
- 8 իչին օնա՝ Տապիտ շէհրի տէնիլտի : Ս է օ՝ շէհրի չէփչէվրէ՝ եանի Սիլուտան չէփչէվրէ պինա էյլէտի . վէ Լօաւպ՝ շէհրին գալանընը թա՛միր էյլ-
- 9 լէտի : Իմտի Տապիտ կիթտիքչէ պէօյիւր իտի . վէ ա՛քերլէրին Բապպըն օնունլա իտի :
- 10 Ս է Տապիտին՝ Բապպըն Խարաէլին հագգընա սէօզինէ կէօրէ օնու փատիշահ նասպ էթմէք իչին ճիւղմէ Խարաէլ իլէ օնուն փատիշահ լըղընտա

պիլէսինձէ գուլվէթ պուլան՝ պաշ գահրիման-
 արը պուլար տըր: Հէմ Տավիտին գահրիման 11
 արընըն սոյրար պուլ տուր: Հախմոնինին օղլու
 Լաշօպէսմ իւլլէրին պաշը՝ քի՛ մըզըաղընը իւլ
 եիւղիւն իշինէ սալըպ՝ պիր համլէտէ գըրղը՛ն էյ-
 լէտի: Ս Է օնտան սոնկրա Լ՛հօհի Տօտօնուս օղ- 12
 րու Լ՛յէսմըար քի՛ իւլ գահրիմանլարտան իտի:
 Պու՛ Վաատամմիմտէ Տավիտ իլէ իքէն, օրատա 13
 Պիլիշթիմլէր ձէնք իշին ձէմ՝ օլտուլար, վէ օրա-
 տա արփա իլէ տօլու պիր Թարլա գըղա՛սը վարը-
 տը: վէ գավմ Վիլիշթիմլէրին եիւղիւնաէն գաշ-
 տըլար: Ս Է պուլար Թարլանըն օրթասընտա 14
 տուրուպ՝ օնու գուրթարտըլար, վէ Պիլիշթիմլէրի
 վուրտուլար: վէ Լապպ պիւլիւք խէլասլէ հէլան
 էյլէտի: Ս Է օթուղ սէրվէրլէրին իւլլիւ՝ Լ՛տու 15
 րամ մաղարասընա Տավիտին եանընա գայպայ
 էնտիլէր: վէ Վիլիշթիմլէրին օրտուսու Լ՛էֆաիմ
 վատիսինտէ գօնմուշուտու: Ս Է Տավիտ օլ գէ- 16
 ման գալէ տէ իտի: վէ Պիլիշթիմլէրին գարաուլ-
 արը օլ գէման Պէյթլէհէմտէ իտի: Ս Է Տավիտ 17
 արգուլ չէքիպ տէտի: Պէյթլէհէմին գափուսուս-
 տա օլան գուլուտան պանա քի՛մ սու իշիթիթ: Ս Է 18
 պու իւլ քիմնէլէր՝ Վիլիշթիմլէրին օրտուսուսու
 եարըպ կէտիլէր, վէ Պէյթլէհէմին գափուսուս-
 տա օլան գուլուտան սու չէքտիլէր, վէ գալտըրըպ՝
 Տավիտ վարտըլար: տմմա Տավիտ օնու իշմէյէ
 խթէմէտի, իլլա օնու Լապպայ տէօքտիւ: Ս Է 19
 տէտի: Լ՛լլահըմ պանա կէօսթէրմէսին քի՛ պէն
 պուսու էտէյիմ: պու՛ ձանլարը իլէ Լիւէն տտէմ
 լէրին գանընը մը իշէյիմ: զերա ձանլարընը
 Թէհլիքէսի իլէ կիթտիլէր: իմտի օնու իշմէյէ իս-
 Թէմէտի: օ իւլ գահրիմանլար պուլարը էթտի-
 լէր: Ս Է Լօտպըն գարընտաշը Լ՛պիշպ՝ օ իւլ 20

- քիմսէնին պաշը՝ խտի՝ վէ օ՝ մրգըաղընը իւչ եիւղ
քիմսէնին իւղերինէ սալըպ գըրղըն էյլէտի , վէ
21 իւչիւն արասընտա օնուն նամը վարըտը : Իւչիւն
իքիսինտէն միւ՝ թթէպէր օլմաղըլա , օնլարա պաշ
օլտու . ամմա իւչիւն մէրթէպէսինէ եէթիշմէտի :
22 Վապսէկտէն չօգ իշ կէօրմիւշ գաճրիման քիմ-
սէնին օղլու Լքէճօեատա՝ օղլու Պէնաեա . պու՝
Սժապըն իքի գաճրիմանլարընը՝ վուրտու . հէմ օ՝
գար վագթընտա էնիպ՝ չուգուրուն իչինտէքի
23 արալանը էօլտիւրտիւ : Հէմ օ՝ Սըսըրը քիմ-
սէյի՝ օ պէշ արշըն ուզուն քիմսէյի էօլտիւրտիւ ,
վէ Սըսըրընըն էլինտէ չիւճա նէվէրտի կիպի
մրգըաղը՝ վարըտը , վէ օ՝ օնուն իւղերինէ պիրտէյ-
նէք իլէ էնտի . վէ Սըսըրընըն էլինտէն մրգըաղը-
նը գափտը , վէ օնու քէնտի մրգըաղը՝ իլէ էօ-
24 տիւրտիւ : Լքէճօեատա՝ օղլու Պէնաեա պունլարը՝
էյլէտի , վէ իւչ գաճրիմանըն արասընտա օնուն
25 նամը վարըտը : ()՝ իշթէ օթուզլարտան միւ՝ թ-
թէպէր խտի . ամմա իւչէ էրէմէտի . վէ Տապիտ օ-
նու քէնտի միւսաճիպլէրի՝ իւղերինէ նասպ էյլե-
26 տի : Ս է ապէրլէրին գաճրիմանլարը՝ Լօապըն
գարընտաշը Լ՝սաէլ՝ Պէյթլէհէմտէն Տօտօնուն
27 օղլու Լ՝չհանան , Հարօրլու Շ ամմօթ՝ փէլօնլի
28 Հէլէս , Խէգօ՛լու Լ՝գգէշ օղլու Լ՝րա՝ Լ՝նէ-
29 թօթլու Լ՝պիէգէր , Հուշաթլը Սիպպէիսայ՝ Լ՝
30 հօհլու Լ՝լայ , Լէգօֆաթլը Սահարայ՝ Լէգօ-
31 ֆաթլը Պաանա օղլու Հէլէտ , Պէնիամին օղու-
լարըն Լիպէասընտան Լիպայ օղլու Լիթայ՝ փի-
32 րա՝ թօնլու Պէնաեա , Լաաշ տերէլէրինտէն
33 Հուրայ՝ Լ՝դպաթլը Լ՝պիէլ , Պահարումլու Լ՝զ-
34 մալէթ՝ Շ ամլպօնլու Լ՝լէեաճպա , Լիզօնլու
Հաշէմին օղուլարը՝ Հարարը Շ ակէնին օղլու
35 Լօնաթան , Հարարը Սախար օղլու Լ՝հիամ՝

Ուր ողլու լչիֆալ, Սէիւէրաթլը շէֆէր՝ փէ- 36
 ընլու լճիյա, Վարմէլի շէսրօ՝ լչէպպյ ողլու 37
 Վաա՛րսյ, Վաթանըն գարընտաշը լթօէ՝ շա- 38
 կէրի ողլու Ս իպհար, լճմօնլու Աէլէգ՝ Սէրույա 39
 ողլու լթապըն սիւահտարը Պէրօթլու Վահէրսյ,
 Իթրիլի Իրա՝ Իթրիլի Կարէպ, շիթի Սլրիա՝ 40
 լճլսյ ողլու Քապատ, Բուպէնիլէրին պաշը 41
 Բուպէնիլ Շ իզա ողլու լճտինա քի՛ օնուն իլէ օ- 42
 թուզիտի, Սաա՛խա ողլու շանան՝ վէ Սիթնիլի 43
 լթշաֆադ, լճթէրօթլու Սլզիա՝ լճրօհրի 44
 շօթամըն ողլուլարը Շ ամա՛ վէ լէհիէլ, Շ իմ- 45
 ռի ողլու լէտիա՛էլ վէ օնուն գարընտաշը Թիսիլի
 լթօհա, Սահաւլը լչիէլ՝ վէ լչնաա՛մըն ողլու 46
 լարը լէրիպպյ վէ լթշավեա՛ վէ Սօապի Իթմա,
 լչիէլ վէ () պէտ՝ վէ Սսօպանալը լաաա՛սիէլ: 47

ՊԼՇ, 12:

Ս է Տաւիտէ՝ օ տահա Պիշ ողլու Սաուլուն եիւ 1
 զիւնտէն գօսիանմը իբէն՝ Սիգլադա կէլէն պուն-
 լարտըր. վէ օնլար գահրիմանլարտան ոլուպ՝ ճէնք-
 տէ իմտատ իտիլէր: ()նլար եայլարըլա սիւահ- 2
 լանմը շ՝ սաղտան վէ սօլտան դաշլարը վէ եայտան
 օգլարը աթարլարըտը. օնլար Սաուլուն գարըն-
 տաշլարը Պէնիաաինլիլէրտէն իտի. Պաշլարը 3
 լճիէզէր իտի, անտէն լիպէա՛լը Շ էմաանըն օ-
 ղուլարը լթաշ վէ լճմաւէթին ողլուլարը լէ-
 զիէլ վէ Փէլէգ՝ վէ Պէրախա վէ լճնէթօթլու լէ-
 հու, Ս է օթուզլարըն արասընտա գահրիման վէ 4
 օթուզլարըն իւզէրինտէ օլան լիպէօնլու լչմա՛-
 եա՛ վէ Իրմէեա վէ լահազիէլ վէ լթօհանան վէ
 Կէտէրաթլը լթզապատ, լչէհ՛լզայ վէ լէրի- 5
 մօթ վէ Պէա՛լեա վէ Շ էմարեա՛ վէ շարուֆլու
 Շ էֆադեա, լչլզանա վէ լչիյա վէ լճարէէլ 6

- 7 վէ Լօնգէր վէ Լաշապէամ Վօրէհլէր, Վէ
Կէտօրտան Լէրօհամըն օղուլարը Լօնլա վէ
- 8 Օհպատեա իտի, Հէմ Կատըլարտան՝ եիւզէրի
արսլան եիւզիւ կիպի վէ չափուգլուգտա տաղլար
իւզէրինտէքի ճէյրանլար կիպի գահրիման էյիթ-
լէր՝ ճէհք իշիւն ապէրի քիմնէլէր՝ գալգան վէ
մլոզրագ իլէ սիլահլանմըշ՝ չէօլտէքի գալէյէ Տա-
- 9 վիտին եանընա չէքիլէնլէր, Սէրվէր Լ՝զէր՝ ի-
10 քինճի () պատեա՝ իւչիւնճիւ Լ՝լիապ, Տէօր-
11 տինճիւ Սիշմաննա՝ պէշինճի Լ՝րմէեա, Լ՝լթըն-
12 ճը Լ՝թթայ՝ եէտինճի Լ՝լիէլ, Սէքիզինճի Լօ-
13 հանան՝ տօգուզունճու Լ՝լլապատ, () նունճու
14 Լ՝րմէեա՝ օն պիրինճի Սախպանայ իտի: Պոն-
լար Կատ օղուլարընտան ապէրին սէրվէրլէրի օ-
լուպ՝ քիւչիւքլէրին պիրի եիւզ իշիւն վէ պէօյիւք-
- 15 լէրին պիրի պին իշիւն իտի: Լօրտանտան՝ ճիւմ-
լէ սէվահիլի իւզէրինտէն ճէօշմիւշ իքէն՝ պիրինճի
պտա կէշիպ՝ վատիտէ հէփ օլանլարը կիւնտօղու-
յա վէ կիւնպաթըյա տօղրու գաչըրան պունլար
- 16 իտի: Վէ գալէյէ Տավիտին եանընա՝ Պէնիամին
վէ Լօհհուտա օղուլարընտան Գաթի կէլտիլէր:
- 17 Վէ Տավիտ օնլարըն գարշըսընա չըգտը, վէ ճէ-
վապ էտիպ՝ օնլարա տէտի. Լ՝յէր պանա սէլամէթ
իւզըն պանա իմտատ իշիւն կէլտինիլ իսէ, պէնիմ
եիւրէյիմ սիզինլէ պիրլիքտէ օլաճագ. ամնա է-
յէր՝ պէնիմ էլլէրիմտէ զուլմ եօղ իքէն՝ պէնի ալ-
տատըպ տիւշմէնլէրիմէ թէսլիմ էթմէք իշիւն
իլլաթնիլ իսէ, պապալարըմըզըն Լ՝լլահը կէօրիւպ՝
- 18 ի գապ էյլէսին: Վէ սէրվէրլէրին պաշը Լ՝մա-
սայ րուհ իլէ տօլուպ Գեփի. Պիզ սէնին իզ եա
Տավիտ, հէմ սէնին իլէ օլաճաղըզ եա Լ՝շայ օղ-
լու. սէլամ՝ սէլամ սանա, վէ սէնին եարտըմճը-
լարընտ սէլամ օլուլն. զիրա սանա՝ սէնին Լ՝լլա-

հըն եարտըմճը տըր . օլտէմ Տաճիտ օնլարը գա-
պուլ էտիպ' օնլարը պէջիւքլէրին պաշընա' տիք-
տի : Ս'անաստէտէն տախի Տաճիտէ կէչտիլէր , 19
• Վիլիշթիմլէր իլէ Սաուլուն իւզէրինէ ճէնկէ
վարտըղը՝ զէման , ամմա օնլարա եարտըմ էթմէ-
տիլէր . զիրա Վիլիշթիմլէրին պէյլէրի մէշվէրէթ
իլէ՝ Պաշարըմըզըն գաստը իլէ էֆէնտիսի Սաու-
լա' կէչէճէքտիր տէյերէք օնու կերի կէօնտէրտի-
լէր : () Սիզլաղա կիթտիլինտէ , Ս'անաստէտէն՝ 20
Ս'անաստէնին պին պաշըլարը օլտն Մ'տնա վէ Լօ-
զապատ վէ Լէտիա'էլ վէ Սիխաէլ վէ Լօզապատ
վէ Լշիհու վէ Սիլթայ օնա' կէչտիլէր : Ս' է օնլար՝ 21
Տաճիտէ պիր պէօլիւյիւն իւզէրինէ եարտըմ էթ-
տիլէր . զիրա հէփիսի գահրիման իյիթլէր օլուպ'
ա'սքերէ պաշլար օլտուլար : Ս' իրա օղէման կիւն- 22
տէն կիւնէ Տաճիտէ՝ օնա եարտըմ էթմէք իչիւն՝
կէլիրլէր իտի , թա Լըլահ օրտուտու կիպի պիր
պէջիւք օրտու օլունճէյէտէք :

Ս' է Հէպրօնա Տաճիտէ կէլէն՝ Բապպըն սէօ- 23
գիւնէ կէօրէ Սաուլուն փատիշահլըղընը օնա' ին-
թիգալ էթմէյէ՝ սէֆէր իչիւն սիլահլանմըշ նէ-
ֆէրլէրին սայրսը պու իտի . Լէհուտա օղուլա- 24
րընտան՝ գալգան վէմըզրաք գալտըրան ալթը պին
սէքիզ եիւզ սիլահլանմըշ ա'սքերի . Է իմէօն 25
օղուլարընտան եէտի պին եիւզ՝ սէֆէր իչիւն
գահրիման իյիթլէր . Լէի օղուլարընտան 26
տէօրթ պին ալթը եիւզ նէֆէր . Ս' է Լ'հարօն- 27
լուլարըն զապիդի Լէհօեատա՝ հէմ պիլէսինճէ
իւզ պին եէտի եիւզ նէֆէր , Ս' է գահրիման ի- 28
թիթ կէնճ Սատօգ՝ հէմ պապասը էվինտէն իյիր-
մի իքի սերվէր . Ս' է Սաուլուն գարընտաշարը 29
Պէնիապին օղուլարընտան իւզ պին նէֆէր . զիրա
օղէմանէտէք օնլարըն էքս'երիսի՝ Սաուլ էվինին

- 30 պէքշիլիյինի պէքշերլեր իտի . Ս է Լփրաիմ օղուլարընտան՝ պապալարը էվինին նամտար քիմ սէլերի գահրիման խիթլեր՝ խիրմի պին սէքիզ
- 31 եիւզ քիշի . Ս է Սանասսէնին եարը սըպդընտան՝ վարըպ Տավիտի փատիշահ նասպ էթմէք իչին՝ ասլարը իլէ զէքր օլունան օն սէքիզ պին
- 32 քիշի . Ս է Խսսախար օղուլարընտան՝ Խարաէլ նէ էտէճէյինի պիլմէքտէ վագթլարը անկլայան ալիմ՝ իքի եիւզ սերվերլեր քի ճիւմլէ գարընտաշ-
- 33 լարը օնլարըն աղզընա պագարրտը . Օէպուլունտան՝ սէֆերէ չըգար հեր կէօնէ ճէնք ալէթի իլէ ճէնկէ տիղիլիւր՝ էլլի պին նէֆեր քի օնլար իքի
- 34 եիւրէքլի տէյիլ իտի . Ս է Վէֆթալիտէն պին սերվեր՝ վէ օնլարըլա գալգանլը վէ մըզրագլը օ-
- 35 թուզ եէտի պին նէֆեր . Ս է Տանըլարտան՝ ճէնկէ տիղիլիւր՝ խիրմի սէքիզ պին ալթը եիւզ նէ-
- 36 ֆեր . Ս է Ղէրտէն՝ ճէնկէ տիղիլմէք իչին սէ-
- 37 ֆերէ չըգան գըրգ պին քիշի . Ս է Լօրտանըն էօթէ եագասընտան Բուպէնլիլեր վէ Լատըլար վէ Սանասսէնին եարը սըպդընտան՝ հեր կէօնէ ճէնք ալէթի իլէ սէֆերէ չըգան եիւզ խիրմի՝ պին
- 38 նէֆեր : Էփ պու դապուրա տիղիլէ պիլէն ճէնք երլերի՝ Տավիտի ճիւմլէ Խարաէլին իւղերինէ փատիշահ նասպ էթմէք իչին սէլիմ եիւրէք իլէ Էպրօնա կէլտիլեր . վէ Խարաէլին ճիւմլէ պագը- օր տախի Տավիտի փատիշահ էթմէքտէ եէքտիլ
- 39 իտի : Ս է օրատա Տավիտ իլէ՝ եէյիպ իչերէք՝ իւչ կիւն տուրտուլար . զիրա գարընտաշլարը օնլար
- 40 իչին թէտարիք կէօրտիւլեր : Էմ օնլարա եաղըն օլանլար տախի՝ թա Խսսախար վէ Օէպուլուն վէ Վէֆթալիլէտէք՝ մերքէպլեր իլէ վէ տէվէլեր իլէ վէ գաթըրլար իլէ վէ էօքիւզլեր իլէ օնլարա եքմէք՝ եէյէճէք ուն՝ ինճիր վէ իւղիւմ գուրուտա

վէ շերապ վէ եաղ վէ սրղըրլար վէ գօյունլար զա-
նիմէթլէ կէթիրտիլէր . զիրա Խարաէլտէ շէնլիք
վարըտը :

ՊԼԸ, 13:

Ս է Տաճիտ պինպաշըլար վէ եիւզպաշըլար իլէ՝ 1
ճիւմլէ զապիդլէր իլէ մէշվերէթ էյլէտի : Ս է 2
Տաճիտ ճիւմլէ Խարաէլ ճէմաաթընա տէտի . Ե-
յէր սիզէ խօշ կէլիւսէ , վէ Լլաճըմըզ Բապա-
տաան իսէ , Խարաէլին ճիւմլէ տիյարլարընտա գա-
լան գարընտաշարըմըզա վէ օնլար իլէ պերապէր
քեաճինլէրէ վէ Լէիլիլէրէ՝ շէճըլէրէ վէ վարօշ-
լարա տաղըլըպ կէօնտէրէլիմ , քի եանըմըզա ճէմ՝
օլսաւլար : Ս է Լլաճըմըզըն սանտուղունու 3
եանըմըզա ինթիգալ էտէլիմ . չիւնքի Սաուլուն
կիւնլէրինտէ՝ օնու դալապ էթմէտիք : Ս է ճիւմ 4
լէ ճէմաաթ պէօյլէ էթմէյէ բազլի օլտու . զիրա
պու սէօզ ճիւմլէ ճէմաաթըն նազարընտա տօղրու
կէօրիւնտիլ : Իմտի Տաճիտ՝ Սըսըրըն Ը իճօ- 5
րունտան թա Լաւաթըն մէտիւէլինէտէք ճիւմլէ
Խարաէլի՝ Լլաճըն սանտուղունու Վիրեաթեա-
րիմտէն կէթիրմէք իչին ճէմ՝ էյլէտի : Լնտէն 6
Տաճիտ ճիւմլէ Խարաէլ իլէ Պաալաթա՝ Լէճու-
տատա օլան Վիրեաթեաթիմէ չըգտը , քի օրա-
տան՝ իսմի՝ Վէրուպիմլէրտէ սաքին օլան Լէճօվա
տէնիլէն Լլաճըն սանտուղունու չըգտար : Ս է 7
Լլաճըն սանտուղունու Լպինատապըն էվինտէն
պիր եէնի աբապանըն իւղէրինէ գօտուլար , վէ ա-
բապալը՝ Սլա իլէ Լճո սիւրէրլէր իտի : Տա- 8
ճիտ իսէ ճէմ ճիւմլէ Խարաէլ՝ պիւթիւն գուվլէթ
իլէ Լլաճըն էօնիւնտէ իլաճիլէր վէ դաւապու-
րար վէ սանթուրլար վէ տապուլլար վէ տէֆլէր վէ
պօրուլար իլէ շէնլիք էտէրլէր իտի : Ս է Վի- 9

- տօնուն խարմանընատէք կէլտիքլերինտէ, Սլզա
 էլինի սալտը քի՝ սանտուղու գութա. զերա էօ-
 10 քիւզլէր օնու սարսըթմը՝ շտը: Սլ է Ռապպըն
 զազապը Սլզայա դութուշտու, վէ օնու՝ էլինի
 սանտուղա սալտըղընտան էօթիւրիւ վուրտու. վէ
 11 օ՝ օրատա Ռապպըն հուզուրունտա էօլտիւ: Սլ է
 Տավիտ՝ Ռապպըն Սլզատա էյլէտիյի պօզղուն-
 լուգտան դասալանտը, վէ օ մահալին ատընա Գի-
 12 րէսո՛ւզա գօտու՝ թա՛ պուկիւնէտէք: Սլ է Տավիտ
 օ կիւնտէ Ղլահտան գօրգուպ տէտի. Ղլահըն
 13 սանտուղունու եանըմա նի՛ճէ կէթիրէյիմ: Խմ-
 տի Տավիտ սանտուղու քէնտի եանընա Տավիտ
 շէհրինէ կէթիրմէտի. ամմա օնու Կիթլի (՝) պէ-
 14 տէտօմուն էվինէ սափըթտը: Սլ է Ղլահըն սան-
 տուղու (՝) պէտէտօմուն էվի իլէ՝ օնուն էվինտէ
 իւչ այ տուրտու. վէ Ռապպ (՝) պէտէտօմուն էվինի
 վէ օնուն ճիւմլէ վարիէթինի միւպարէքլէտի:

ՊԼՇ, 14:

- 1 Սլ է Սուրփատիշահը Հիրամ՝ Տավիտէ էլչիլէր
 վէ էրլ աղաճլարը վէ տիվարճիլէր հէմ տիւլէր-
 2 լէր կէօնտերտի, քի օնա էվ պինա էտէլէր: Սլ է
 Տավիտ՝ Ռապպըն օնու Խարաէլին իւզէրինէ փա-
 տիշահ իպգա էթտիյինի պիլտի. զերա օնուն գաւ-
 մը Խարաէլտէ՛ն էօթիւրիւ՝ օնուն փատիշահըղը
 եիւճէլէնտի:
 3 Սլ է Տավիտ Լէրուշալիմտէ տահա գարըլար
 ալտը, վէ Տավիտ տահա օղուլլար վէ գըզլար տօ-
 4 ղուրտու: Խմտի Լէրուշալիմտէ օնա տօղանլա-
 5 պապ՝ Վաթան վէ Սէլօմօն, Սլ է Լպհար վէ Լ-
 6 լիշուա՛ վէ Լչիպալէդ, Սլ է Վօղահ վէ Վէֆէկ
 7 վէ Լահիա՛, Սլ է Լչիշամա՛ վէ Պէէլեատա՛ վէ
 Լչիֆալէդ:

Ս է Վիլիշթիմէր Տափիտին ձիւմէ Խորտէ 8
 իւզերինէ փատիշահ մէս օլունտուղունու իշի-
 տինձէ, ձիւմէ Վիլիշթիմէր Տափիտի արամազան
 չըգտըլար. վէ Տափիտ իշիթտի, վէ գարշըլարընան
 չըգտըլար: Եւստի Վիլիշթիմէր կէլիս' Բէֆաիմ վա- 9
 տիսինտէ եայըլտըլար: Ս է Տափիտ Լլահա 10
 աանըշըպ տէտի. Վիլիշթիմէրին իւզերինէ չը-
 գայըմմը, վէ օնլարը ելիմէ թէսլիմ էտէձէ՝ քմի-
 սին. վէ Բապպ օնա տէտի. Չըգ, վէ օնլարը ելինէ
 թէսլիմ էտէձէլիմ: Ս է օնլար Պաալֆերասի- 11
 մէ չըգտըլար, վէ Տափիտ օնլարը օրատա վուրուպ'
 Տափիտ տէտի. Լլահա պէնիմ էլիմ իլէ տիւշմէն-
 լերիմի' սուլարըն խարգ էթտիլի կիպի' խարգ էյ-
 լէտի. օնուն իշիւն օ մահալին ատընա' Պաալֆէ-
 րասիմ գօտուլար: Ս է օնլար ալլահլարընը օրտ- 12
 աա պրագտըլար. վէ Տափիտ էսր էթտի, վէ օն-
 լարը աթէշէ եագտըլար: Լնտէն Վիլիշթիմէր' 13
 թէքրար պիր տահա վատիտէ եայըլտըլար: Ս է 14
 Տափիտ թէքրար Լլահա տանըշտը, վէ Լլահ
 օնա տէտի. ()նլարըն արգասընա չըգմայասըն,
 օնլարըն էգրաֆընտան տօլաշըպ' թուլթուգլարըն
 գարշըսընտան օնլարա վարասըն: Ս է օլաքի' 15
 տուլթուգլարըն պաշընտա եիւրիւյիւ սէսինի ի-
 շիթտիլինտէ, օ զէման ձէնկէ չըգասըն. զիրա
 Վիլիշթիմէրին օրտուսունու վուրմագ իշիւն' Լլ-
 ահ էօնիւնձէ չըգաձագտըլար: Եւստի Տափիտ' 16
 Լլահըն էսր էթտիլինէ կէօրէ էտիպ' Վիլիշթիմ-
 էրին օրտուսունու Լիպէօնտան Լիպէրէտէք
 վուրտու: Պու վէճհիլէ Տափիտին նամը ձիւմէ Խ
 տիլարլարա եայըլտը. վէ Բապպ օնուն գօրգուսու-
 նու' ձիւմէ դաիֆէլերին իւզերինէ սալտը:

ՊԼԸ, 15.

- 1 Սէօ՝ քէնտինէ Տավիտ շէհրինտէ էվէր ետփ-
տը . վէ Լլաճըն սանտուղու իշիւն պիր մահալ
հազըրլայըպ՝ օնուն իշիւն պիր չատըր գուրտու :
- 2 () Նգէման Տավիտ տէտի . Լլաճըն սանտուղու-
նու՝ Էփիլիէրտէն ղայրի քիմսէ պալտըրմասըն .
զիրա Լլաճըն սանտուղունու գալտըրմագ իշիւն
վէ օնա խըզմէթ էթմէք իշիւն էպէտէյէտէք՝
- 3 Բապպ օնլարը սէչտի : Սէ Տավիտ՝ Բապպըն
սանտուղունու՝ օնա հազըրլատըղը մահալէ չը-
գարմագ իշիւն ճիւմլէ Խարաէլի Լէրուշալիմէ
- 4 Ճէմ՝ էյլէտի : Հէմ Տավիտ Լհարօն օղուլարը-
- 5 նը վէ Էփիլիէրի ճէմ՝ էյլէտի . Գէհաթ օղուլ-
արընտան՝ սերվէր Ուրիէլ վէ օնուն գարընտաշ-
- 6 լարը եիւզ խիրմի՝ քիշի , Սէրարի օղուլարըն-
տան՝ սերվէր Լսաեա վէ օնուն գարընտաշլարը
- 7 իքի եիւզ խիրմի՝ քիշի , Լէրշօմ օղուլարընտան՝
սերվէր Լօեյլ վէ օնուն գարընտաշլարը եիւզ օ-
- 8 թուզ քիշի , Լչիսաֆան օղուլարընտան՝ սերվէր
Հէմայա վէ օնուն գարընտաշլարը իքի եիւզ քի-
- 9 շի , Հէպրօն օղուլարընտան՝ սերվէր Լչիէլ վէ
- 10 օնուն գարընտաշլարը սէքսէն քիշի , Ուզիէլ
օղուլարընտան՝ սերվէր Լմիհնատապ վէ օնուն
- 11 գարընտաշլարը եիւզ օն իքի քիշի իտի : Սէ
Տավիտ Սատօգ վէ Լպիաթար քեահինլէրի՝ վէ
Էփիլիէրտէն Ուրիէլի՝ Լսայայը վէ Լօեյլի՝ Հէ-
մայայը վէ Լչիէլի վէ Լմիհնատապը չազըրտը .
- 12 Սէ օնլարա տէտի . Սիզ Էփիլիէրին պաշ պա-
պալարընըղ , քէնտիլէրինիզ հէմ գարընտաշ-
լարընըղ թագաթիս օլուն , քի Խարաէլին Լլաճը
Բապպըն սանտուղունու՝ օնա հազըրլատըղըմ հա-
- 13 հալէ չըգարասըղ : () Խրա սիզ իպթիտատէն օլ-

մատրղընը իչին, Լաճըմը Բապա արամըգտա
պօղղունըգ էյլէտի . չին օնու շուրուգ իզըն
գալապ էթմէտիք : Խմտի Խարաէլին Լաճ 14
Բապալն սանտուղունու չըգարմագ իչին՝ քեա-
հինլէր վէ Լէիլիլէր Թագտիս օլտուլար : Լնտէն 15
Լէի օղուլարը Լաճըն սանտուղունու՝ Սօսէնին
Թէնպիհ էթտիլինէ կէօրէ Բապալն սէօլի իզըն
ուսնուլարը իլէ օնուն իւզէրինտէ օլան սըրըգլար-
տան գալտըրտըլար : Ա է Տափտ Լէիլիլէրին 16
սէրվէրինէ տէտի քի՝ գարընտաշարընտան մու-
ղիգարլարը՝ հէր կէօնէ չալըլար իլէ սանթուր-
լար վէ դանպուրլար վէ տէֆլէր իլէ տուրտուրա-
լար քի շէնլիք իչին սէս գալտըրըպ չտլալար :
Խմտի Լէիլիլէր՝ Լօէլ օղու շէմանը՝ վէ օնուն 17
գարընտաշարընտան Պէրէքեա օղու Լսաֆը՝ վէ
գարընտաշարը Սէրարի օղուլարընտան Կուշա-
եա օղու Լթանը տուրտուրտուլար . շէմ պի- 18
լէլէրինձէ իքինձի թիւթպէտէն գարընտաշարը
գափուճուլարը՝ Օէխարեայը՝ Պէնի վէ Լաա՝ զի-
էլի վէ Շէմիրամօթու վէ Լէհիէլի վէ Սննիլի՝
Լիլապը վէ Պէնաեայը վէ Սաա՝ սէեայը վէ
Սաթթիթեայը վէ Լիլֆէլէհի վէ Սիգնէեայը
վէ () պէտէտօմու վէ Լէիլիլի : Ա է շէման իլէ 19
Լսաֆ վէ Լթան մուղիգարլար՝ պազըր տէֆլէր
իլէ չալմագտա իտիլէր : Ա է Օէխարեա վէ Լ- 20
զիէլ հէմ Շէմիրամօթ վէ Լէհիէլ վէ Սննի վէ
Լիլապ հէմ Սաա՝ սէեա վէ Պէնաեա՝ սանթուր-
լար իլէ Լլամօթ մագամընտա իտիլէր : Ա է 21
Սաթթիթեա հէմ Լիլֆէլէհի վէ Սիգնէեա վէ
() պէտէտօմ վէ Լէիլիլի վէ Լլազեա՝ դանպուր-
լարըլա Շէմինիթ մագամը իլէ գուլաղուլ իտի-
լէր : Ա է Լէիլիլէրտէն Լաէնանեա իլահի օգու- 22
մատա գուլաղուլ իտի . օ՝ մահիր օլմաղըլա , իլահի

- 23 օգուամաննն թա՛լիմ էտիճիսի իտի : Ս է Պէ-
րէքեա իլէ Լյգաննա՝ սանտուղուն գափուճուլարը
24 իտի : Ս է Շ էպանեա հէմ Լքոշաֆադ վէ 'Լէ-
թանէէլ վէ Լ'մասայ վէ Օէխարեա վէ Պէնաեա
վէ Լյիէզէր քեահինէր՝ Լլահըն սանտուղու
էօնիւնտէ պօրուլար չալարլարրտը . վէ () պէտէ-
տօմ իլէ Լքէհիեա սանտուղուն գափուճուլարը՝
25 իտի : Իմտի Տավիտ՝ Խարաէլին իխթիարլարը վէ
պինպաշըլար իլէ՝ Բապարն ա՛հտ սանտուղունու
() պէտէտօմուն էվինտէն շէնլիքլէ չըգարմաղաւ
26 կիթտիլէր : Ս է օլտուքի Լլահ՝ Բապարն ա՛հտ
սանտուղունու գալտորան Լէւիլիլէրէ եարտըմ
էտինճէ , եէտի պուղա վէ եէտի գօշ գուրպան
27 էթտիլէր : Ս է Տավիտ տիւլպէնտ ֆէրաճէ կի-
յինմիշ իտի , հէմ սանտուղու գալտորան ճիւմլէ
Լէւիլիլէր վէ մուղիգարլար վէ մուղիգարլար իլէ
իլահ օգուամաննն սէքվէրի Խէնանեա տաթի . հէմ
Տավիտին իւզէրինտէ քէթէն էֆօտ վարրտը :
28 Իմտի ճիւմլէ Խարաէլ Բապարն ա՛հտ սանտուղու-
նու՝ կիւլպեանկ իլէ պօրու սէտաար իլէ վէ սուրնա
վէ տէֆլէր իլէ՝ սանթուրլար վէ դանպուրլար չա-
29 րարադ՝ եօգարը չըգարըրլարրտը : Ս է օլտուքի՝
Բապարն ա՛հտ սանտուղու Տավիտ շէհրինէտէք
կէլինճէ , Սաուլուն գրղը Սիխալ փէնճէրէտէն
պազըպ՝ Տավիտ փատիշահըն րազա էթտիյինի վէ
ջնատըղընը կէօրտիւքտէ՝ օնու եիւրէյինտէ խօրւ
լատը :

ՊԼՇ, 16 :

- 1 Իմտի Լլահըն սանտուղունու կէսթիւրիւպ՝ օնու
Տավիտին օնուն իշին գուրտուղու չատրըրն օր-
թասընա գօտուլար . վէ Լլահըն էօնիւնտէ պիւ-
թիւնեանմալար վէ սէլիմէթգուրպանլարը սուն-
91 7

տուլար : Ո՛ր է Տաւիտ պիւթիւնեանմալարը քէ 2
տէլամէթգուրպսնլարընը սունմաղը պիթիրինճէ ,
Բապպըն ատընտա գաւմը միւպարէքլէտի : Դն- 3
տէն ճիւմէլ լարաէլ ատէմինէ՝ էրքէքտէն գարըյա
վարընճա՝ հէր քէսէ պիրէր էքմէք սամունու վէ
պիրէր ժարչա էթ վէ պիրէր շիշէ շէքապ էօլէշ-
տիրտի :

1) Է Ռապայըն սանտուղու Էօնիւնտէ 1 Էւիլի- 4
 Էրտէն իւրզմէթճիլէր՝ հէմ Խարաէլին Ռապայ
 Ռապայս զիբըր վէ համտ վէ շիւքըր Էթմէք իչիւն
 Թային էյլէտի: Պաշ Ռապի իտի. վէ օնտառ 5
 սօնկրա Օէխարեա Լէիէլ վէ Էմիրամօթ վէ
 Եէհիէլ վէ Սաթթիթեա վէ Լիւապ վէ Պէնաեա
 վէ () պէտէտօմ վէ Լէիէլ Էանթուրլար վէ գաւ-
 պուրլար չալլըլարը իլէ՝ Ռապի իսէ տէֆլէր իլէ
 չալարըտը: Պէնաեա իլէ Լահազիէլ քեահին- 6
 լըր տալի Ռապայն ա՛հտ սանտուղունուն Էօնիւն-
 տէ տախիմա պօրուլտը չալարլարըտը: Էման 7
 Էիւնտէ՝ Ջալիտօ զէման Ռապիլն վէ օնուն գա-
 ղընտաշլարընըն էլիէ՝ Ռապայս շիւքըր Էթմէյէ
 պոնտ վէրաի:

Բապպա շիւքք էտին, օնուն ասընա նիտա էյ 8
 լէյին, օնուն ա՛մէլէրինի գաւիլէրտե պիւտիրին :
 ()նա իլահի օգույուն, ծաա Թէզմիր էտին, օնուն 9
 ճիւմէ միւ՛ճիզաթլարը՞ը հիքեպյեթ էյլէյին :
 ()նուն միւզատտէս իսմինտե իֆթիխար էյլէ- 10
 յին . Բապպը արայանլարըն եհլոէյի շաա օլսուն :
 Բապպը վէ օնուն գուվլէթինի արայըն . օնուն 11
 եհլզինիւ տայիմա դալապ էտին : Լթտիյի միւ՛- 12
 ճիզաթլարընը ա՛լամէթլէրինի վէ աղզընըն շերի-
 տթլարընը զիքը էյլէյին : Լա՛ օնուն գուլու Լա- 13
 բաէլին զիւրրիյէթի՛ էյ օնուն սէչիլմիշլէրի Լա՛-
 գապուն օղուլարը . Պու Բապպ Լա՛հհմըգտըր . 14

- 15 օնուն շերիա՝ թլարը պիւթինն եերտէտիր : ()-
նուն աստընը եպէտէն՝ էմր էթտիյի սեօղիւ պին
16 տէվրէտէք զլէր էտին , Նպրահամ իլէ քէսիշ-
17 տիյի ա՛հալ վէ խահագա ելէպիյի եեմինինի՝ Վէ
Լա՛գօպա գաննուն տէյիւ խարաէլէ եպէտի աստ
18 տէյիւ ապպիթ էտիպ՝ Տէտի . Վանաան տիյա-
րընը միրտս՝ ընրզըն հիսսէսինի՝ սանա վէրէճէյիմ ,
19 Վիզ տահա սայրտա փէք ազ տտէմ վէ օնտա միւ-
20 սաֆիրլէր իքէն : Վէ օնլար դաիֆէտէն դաի-
ֆէյէ՝ վէ պիր մէմլէքէթտէն զայրի գաւմա կէզէք
21 իքէն , ()՝ օնլարա զուլմ էթմէյէ քիմնէյի գօ-
մատը . իլա օնլար իչինն փատիշահլաթ թա՛ղիւր
22 էթտի . Վէ Կէպի . Վէ սիհլէրիմէ տէյմէն . վէ
23 փէյլամպէրլէրիմէ քէմլիք էթմէն : Լա՛ պիւ-
թինն ճիհան՝ Բապպա իլահի օգույուն . կինտէն
24 կինէ օնուն խէլասընը միւթտէ էտին : ()նուն
իզգէթինի դաիֆէթրտէ՝ միւ՝ ճիզաթլարընը
25 ճիւմլէ գաւմլէրտէ նազլ էտին : ()իրա Բապպ
պէյիւք տիւր , վէ զայլէթ մէմտուհ՝ վէ ճէմի՝ ալ-
26 լահլարտան գօրգուլու տուր : ()իրա գաւմլարըն
ճիւմլէ ալլահլարը հիչլէրտիւ . ամմա Բապպ կէզը-
27 լէրի եափտը : ()նուն էօնինտէ իզգէթ վէ ճէ-
28 լալ՝ մահալինտէ գուվվէթ վէ սիւրիւր վար : Լա՛
գաւմլէրին գապիլէլէրի՝ Բապպա վէրին , Բապպու
29 իզգէթ վէ գուվվէթ վէրին : Բապպա՝ իսմինէ
լայէ՛ իզգէթ վէրին . փէշքէշ գալորըրպ՝ հու-
զուրունա կէլին . Բապպա մուգատտէս զիյնէթ իլէ
30 սէճտէ գըլըն : Լա՛ ճիւմլէ ճիհան՝ օնուն հու-
զուրունաան՝ գօրգուն . տինեա՝ տախի գայիմ օ-
31 լուպ՝ սարսըլմայաճագտըր : Վէզըլէր շատ օլ-
տուն , վէ եեր մէսրուր օլտուն . վէ դաիֆէլէրտէ՝
32 Բապպ փատիշահլաթ սիւրէր տէսինլէր : Տէնիզ՝
աօլդունլուղու իլէ կիւրլէսին . սահրա՝ անտէ հէփ

օրան իլէ սէւինսին : () զէման օրմանըն տղաճ 33
լարը Բապպըն հուզուրունտա ալգը՝ էթսին . զե-
րոս եերին շերիաթընը կէօրմէյէ կէլիօր : Բապ- 34
պա շիւքը էլէէին . զիրա էյիատիր . զիրա օնուն ի-
նայէթի էպէտէն տիր : Հէմ տէյին . Պիզի գուր- 35
թար , եա խէլասրմըզըն Լըլահը , վէ պիզի տէվ-
շիր , վէ պիզի գափֆէլէրաէն խէլաս էյլէ , քի մու-
գառառէսաաւորնա շիւքը էտիպ՝ համտինտէ իֆթի-
խար էտէյիմ : Խառաէլին Լըլահը Բապպ էպէտ 36
իւլ տպատ միւպարէք օլսուն :

Խմտի ճիւղէ գաւլմ՝ Լըմին տէտի , վէ Բապպա
շիւքը էլէէտի :

Ս է օրատա Բապպըն ա՛հտ սանտուղունուն 37
էօնիւնտէ Լասաֆը վէ օնուն դարընտաշընը պրագ-
աւը , քի կիւն պէ կիւն իգթիղա էտէնէ կէօրէ՝ տա-
յիմա սանտուղուն էօնիւնտէ խըզմէթ էտէլէր :
Հէմ () պէտէտամ իլէ օնուն գարընտաշաւըր 38
ալթմըշ սէքիզ քիշիյի՝ վէ Լէտութուն օղլու ()-
պէտէտամու վէ Հօսայը գափուճուլար Գօպա :
Ս է քեահին Սառօգու վէ գարընտաշլարը քեա- 39
հինլերի՝ Կիպէօնտա օլան եիւքսէք եերաէ Բապ-
պըն չաւըրըր էօնիւնտէ Գօպա . Վի տպյիմա տա- 40
պահ վէ ախշամ պիւթիւնեանմանըն մէզպահը
իւզերինտէ՝ Բապպա պիւթիւնեանմաւար սունա-
լար , վէ Բապպըն Խարաէլէ թէնպիհ էթտիյի
թէվլաթընտա ճիւղէ եազըլանա կէօրէ էպէլէր :
Ս է օնլարըն պիլէսինճէ Հէմանը վէ Լէտութու- 41
նու՝ վէ աւլարըր իլէ զիքր օլունան պագի սէշիլմիշ-
լերի Գօպա , քի Բապպա շիւքը էտէլէր . զիրա օ-
նուն ինայէթի էպէտի տիր : Ս է օնլարըն պիլէ- 42
սինճէ օլան Հէման իլէ Լէտութուն՝ պօրուլար
վէ տէֆլէր վէ Լըլահ մուսիգիսինին չալկըսընը՝
չալլար . վէ Լէտութունտն օղլուլարը գափու-

43 տա՛ օլալար: Լնտէն ճիւմլէ գաւմ՝ հէր քէս է-
վինէ կիթտի. Տաւիտ տախի քէնտի էվինի միւ-
պարէքլէմէյէ տէօնտիւ:

ՊԼՇ, 17:

- 1 Սէօլտուքի՝ Տաւիտ էվինտէ սաքին օլունճէ,
Տաւիտ՝ Լաթան փէյղամպէրէ տէտի. Իշթէ պէն
էրզտէն նափըլմը շ էվտէ սաքին իմ. Բապպ ա՛հ-
տընըն սանտուղու իսէ՝ փէրտէլէր ալթընտատըր:
- 2 Սէ՝ Լաթան Տաւիտէ տէտի. Երկրէյինտէ հէր
- 3 օլանը էյլէ. զիրա Լլահ սէնին իլէտիր: Սէ
օլտուքի՝ օ կէճէտէ՝ Բապպըն սէօղիւ՝ Լաթանա
- 4 օլուպ տէտի. Կիթ՝ գուլում Տաւիտէ սէօյլէքի՝
Բապպ պէօյլէ տէր. Պանա՝ սաքին օլմագ իչիւն՝
- 5 էվի սէն նափմայաճագսըն: Օ իրա Խարաէլի չը-
գարտըղըմ կիւնտէն պուկիւնէտէք էվտէ սաքին
օլմատըմ. իլա խայմէտէն խայմէյէ վէ չատըր-
- 6 տան չապըլա՝ կէզտիմ: Ճիւմլէ Խարաէլ իլէ հէր
նէրէյէ կէզտիմ իսէ, գաւմըմը կիւթմէյէ էմր
էթտիյիմ Խարաէլին հաքիմլէրինին պիրինէ հիչ
պիր վէճհ իլէ սէօյլէյիպ՝ Երզ աղաճընտան պանա
- 7 էվ նի՛չիւն պինա էթմէտինիզ տէտի՛մնի: Խմտի
հալա գուլում Տաւիտէ պէօյլէ տէյէսին. Լաքէր-
լէրին Բապպը պէօյլէ տէր. Պէն սէնի աղըլտան՝
գօյուլնլարըն արտընտան ալտըմ, քի գաւմըմ՝ Լա-
- 8 րաէլին իւղէրինէ սուրճան օլասըն: Սէ հէր
կիթտիյին եէրտէ սէնինլէ իտիմ, վէ սէնին էօ-
նիւնտէն ճիւմլէ տիւշմէնլէրինի գըրտըմ. վէ սա-
նա՝ եէրին իւղէրինտէ օլան պէօյիւքլէրին ատը՝
- 9 կիպի նամ՝ էյլէտիմ: Խմտի գաւմըմ՝ Խարաէլէ
պիր մահալ թային էտէճէյիմ, վէ օնու տիքէճէ-
յիմ, վէ քէնտի եէրինտէ օթուրուպ՝ արթըգ գը-
մըլտանմայաճագսըր. վէ եարամաղըղըն օղուէ

Լարը արթըգ օնու էվվելքի կիպի՝ Վ է գազմըմ 10
 խարակին իւզերինէ հաքիմէր էմի՝ էթտիյիմ
 կիւնտէն պերի օլտուսն ինձիթմէյէլէր . իմ-
 տի սէնին տիւշմէնլէրինի ալլագլատաճաւղըմ, հէմ
 սանա պիլտիրիթիմ քի՝ Րապպ սանա էվ եսփա-
 ճագտըր : Վ է օլաքի՝ սէն պապալարընա՝ կիթ- 11
 մէյէ կիւնլէրին տօլունճա, սէնտէն սօնկրա օղուլ-
 լարընտան օլաճագ զիւրիյէթինի գալարըրպ՝ օ-
 նուն փատիշահլըղընը գալիմ էտէճէյիմ : Պանա 12
 էվ օ պինա էտէճէքտիթ . վէ օնուն թախթընը է-
 պէտէն գալիմ էտէճէյիմ : Պէն օնա պապա օլա- 13
 ճաղըմ, վէ օ պանա օղուլ օլաճագտըր . վէ ինպէ-
 թիմի օնտան՝ սէնտէն էվվէլ օլանտան կիտէրտի-
 յիմ կիպի՝ կիտէրմէյէճէյիմ : Վ է օնու էպէ- 14
 տէն էվիմտէ վէ փատիշահլըղըմտա ս՝ ապիթ էտէ-
 ճէյիմ . վէ օնուն թախթըն էպէտէն գալիմ օլա-
 ճագտըր : Ղիւմլէ պու սէօղլէրէ կէօրէ՝ վէ ճիւմլէ 15
 պու իլճամա՝ կէօրէ՝ Վաթան Տափիտէ էյլէ սէյ-
 լէտի : Բնտէն Տափիտ փատիշահ վարըպ՝ Րապ- 16
 պըն հուգուրունտա օթուրտու , վէ տէտի . Վա
 Րապպ Վլաճ՝ պէն քի՝ իմ վէ պէնիմ էվիմ նէ՞
 տիթ քի՝ պէնի պուրայատէք կէթիրտին : Պու 17
 տախի՝ եա Վլաճ՝ նազարընտա քիւչիւք կէօրին-
 տիւ , վէ պու գուլունուն էվի հագգընա կէլէճէք ի-
 րագ զէման իչիւն սէյլէտին . վէ պանա՝ եա Րապպ
 Վլաճ՝ եիւճէ մէրթէպէյէ լայրգ օլանատէմ կի-
 պի նազար գըլտըն : Վ է պու գուլունուն իզգէթի 18
 հագգընա՝ Տափիտ արթըգ տաճա նէ՞ սէյլէտին .
 սէն իսէ պու գուլունու պիլիւսին : Վա Րապպ՝ 19
 պու գուլունուն թաղըր իչիւն վէ գալպինէ կէօրէ
 ճիւմլէ պու պէյիւք շէյլէրի էյլէտին քի՝ ճիւմլէ
 պու պէյիւք շէյլէրի պիլտիւրէսին : Վա Րապպ՝ 20
 գուլագլարըմըղըլա ճիւմլէ իշիթտիյիմիզէ կէօրէ

- սէնին կիպի եօգտուր . վէ սէնտէն զայրի Լ՛լաճ
- 21 եօգ տուր : Վէ գավմըն կիպի Խարաէլ կիպի՝
 եէրտէ զայրի հանկը գավմ վար , քի քէնտի
 գավմը օլա տէյիւ՝ Լ՛լաճ օնու խէլաս եթմէյէ
 կիտէ . քի Վըսըրտան խէլաս եթտիյին գավմըն
 էօնիւնտէն դարֆէլէր գօվմաղըլա , քէնտինէ ա՝
- 22 զամէթլու վէ հիյպէթլու ատ էտինտին : Վէ
 քէնտի Խարաէլ գավմընը քէնտինէ էպէտէն
 գավմ էյլէտին . վէ սէն՝ եա՛ Բապպ՝ օնլարըն Լ՛լ
- 23 լաճը՝ օլտուն : Վէ շիմտի՝ եա՛ Բապպ՝ պու գու-
 լունուն՝ վէ օնուն էվինին հագգընա սէյլէտիյին
 սէօզ էպէտէն ս՛ապիթ օլտուն . վէ սէյլէտիյին
- 24 կիպի էյլէ : Խմտի ս՛ապիթ օլտուն , վէ ատըն է-
 պէտէն մուա՛ղսմ օլտուն , քի տէյէլէր . Լ՛պէրլէ-
 ռին Բապպը Խարաէլին Լ՛լաճը՝ տըր . օ՛ Խարաէլէ
 Լ՛լաճ տըր . վէ գուլուն Տավիտին էվի հուզու-
- 25 ռօւնտա գայիմ օլա : Օ՛ իրա սէն՝ եա՛ Լ՛լաճըմ՝
 պու գուլունուն գուլաղընա քէշֆ էյլէտին , քի օնա
 էվ եափաճագսըն . օնուն իչիւն պու գուլուն՝ հու-
 ղուրունտա նիսզ էթմէյէ Գալլէնիէ պուլմուշ
- 26 տուր : Խմտի հալա եա՛ Բապպ՝ օ՛ Լ՛լաճ սէնսին .
- 27 վէ պու գուլունա պու էյլիյի վա՛տ էյլէտին : Վէ
 շիմտի պու գուլունուն էվինի՝ էպէտէն հուզու-
 ռունտա օլմագ իչիւն՝ միւպարէքլէմէյէ ըազի օլ .
 զիրա սէն միւպարէքլէտին՝ եա՛ Բապպ , վէ էպէ-
 տէն միւրարէ՛ք օլաճագտըր :

ՊԼԵ, 18:

- 1 Վէ օլտուքի պունտան սօնկրա , Տավիտ Ֆիլիշ-
 թիմէրի վուրուպ՝ օնլարը ալադլաթտը , վէ Կա-
 թը հէմ օնուն քէյլէրինի՝ Ֆիլիշթիմէրին էլին-
- 2 տէն ալտը : Լ՛նտէն Վ՛ապը՝ վուրտու . վէ Վ՛ա-
 պիլէք Տավիտէ իսարաճ կիւղար դուլլօր օլտուլար :

և՛ մ Տաճիկ Սոսա փատիշահը և՛ ատարէ գէրի՝ 3
 օ Ֆէրատ ըրմաղընտաքի սէվահիլինի կէրի ալ-
 մաղա կիտէրքէն՝ և՛ մամաթտան եանա վուրտու :
 Ս է Տաճիկ օնտան պին արապա վէ եէտի պին 4
 աթը վէ էյիրմի պին եայա նէֆէր դուրտու . վէ
 Տաճիկ ճիւմլէ արապա պէկիրլէրինին սինիրլէրի-
 նի քէսիպ՝ օնլարտան եիւզ արապա պէկիրի ալ-
 գուու : Ս է Տըմըշգըն Մրամիլէրի Սոսա փա- 5
 տիշահը և՛ ատարէ գէրէ իմտատ էթմէյէ կէլտի-
 լէր . վէ Տաճիկ Մրամիլէրտէն էյիրմի իքի պին ա-
 տէմ վուրտու : Ս է Տաճիկ Մրամ Տըմըշգընտա 6
 Կահաթը պաք գոյուպ՝ Մրամիլէր Տաճիկէ խարաճ
 կիւզար գուլար օլտուլար . իմտի Մապա Տաճիկի
 հէր կիթտիյի եէրտէ գուրթարտը : Ս է Տաճիկ 7
 և՛ ատարէ գէրին գուլարը իւզէրինտէ օլան ալթուն
 գալգանլարը ալտը , վէ օնլարը Նէրուշալիմէ կէ-
 թիրտի : Ս է և՛ ատարէ գէրին շէհրլէրի Ղիպ- 8
 հաթ իլէ Խոնտէն՝ Տաճիկ Ղայէթ շօգ պագըր
 ալտը . Ս էրմօն պագըր տէնիզի վէ տիրէքլէրի վէ
 պագըր գապլարը օնտան եափտը :
 Ս է և՛ մամաթ փատիշահը իւօն՝ Տաճիկին 9
 Սոսա փատիշահը և՛ ատարէ գէրին ճիւմլէ արապե-
 րինի վուրտուղունու իշիտինճէ , Տաճիկ փա- 10
 տիշահա քէնտի օղու և՛ ատորամը՝ կէօնտէրտի ,
 քի օնուն խաղըրնը սուալ էտէ , վէ և՛ ատարէ գէր
 իլէ ճէնք էտիպ՝ օնու վուրտուղու իշին օնա թէհ-
 նիյէ էյլէյէ . զիրա և՛ ատարէ գէրին իւօն՝ իլէ
 ճէնկի վարտը . իմտի օնա հէր կէօնէ ալթուն վէ
 կիւմիւզ վէ պագըր գապլար իւօնպէրի : Տաճիկ 11
 փատիշահ օնլարը՝ տախի ճիւմլէ դաիֆէլէրտէն՝
 Սոսմտան վէ Սոսպտան վէ Մմօն օղուլարըն-
 տան վէ Վիլիշթիմլէրտէն վէ Մմալէգտէն գալ-
 տըրտըղը կիւմիւզ վէ ալթուն իլէ պէրապէր Մապ-
 պա թագտիս էյլէտի :

- 12 Ս է Սէրույա օղլու Լ'պիշայ թուզ տէրէսինտէ
 13 գըրգ պին լ'տօմիյի վուրտու: Ս է լ'տօմտա մու-
 Տաֆըզլար գօտու. վէ ճիւմլէ լ'տօմիլէր՝ Տավիտէ
 գօվլար օլտուլար. իմտի Բապպ Տավիտի՝ Տէր
 14 կիթտիյի եէրտէ գուրթարտը: Ս է Տավիտ
 ճիւմլէ Խարաէլին իւզէրինէ փատիշահը՝ գ սիւր-
 տիւ. վէ ճիւմլէ գաւմընա շէրիա՝ թ վէ ա՛տալէթ
 էտէրիտի:
 15 Ս է Սէրույա օղլու Լ'օտապ ա՛սքէրին իւզէրին-
 տէ՝ վէ Լ'Տիլուտ օղլու Լ'էՏօշաֆադ թէզքէրէճի
 16 իտի: Ս է Լ'Տիգօպ օղլու Սատօգ իլէ Լ'պիաթար
 օղլու Լ'պիմէլէք քեահինլէր՝ վէ Շ ափէշա քեա-
 17 թիպ իտի: Ս է Լ'էՏօեատա՝ օղլու Պէնաեա
 Վէրէթիլէրին վէ Փէլէթիլէրին իւզէրինտէ՝ վէ
 Տավիտին օղուլարը փատիշահըն եանընտա սէր-
 վէրլէր իտիլէր:

ՊԼՇ, 19:

- 1 Ս է օլտուքի պունտան սօնկրա՝ Լ'մօն օղուլա-
 րըն փատիշահը՝ Լ'ահաշ էօլտիւ, վէ օնուն եէրի-
 2 նէ օղլու փատիշահ օլտու: Ս է Տավիտ տէտի.
 Լ'ահաշ օղլու շանուա ի՛նպլէթ էտէյիմ. զիրա
 օնուն պապասը պանա ի՛նպլէթ էյլէտի. իմտի
 Տավիտ՝ օնու պապասը իչիւն թէսէլլի էթմէյէ՝
 էլլէիլէր կէօնտէրտի. վէ Տավիտին գուլարը Լ'մ-
 մօն օղուլարըն տիյարընա շանուա՝ օնու թէ-
 3 սէլլի էթմէյէ կիթտիլէր: Ս է Լ'մմօն օղուլա-
 րըն սէրվէրլէրի շանուա տէտիլէր. Տավիտ սէ-
 նին պապանա իքրամէնմի սանա թէսէլլիճիլէր
 կէօնտէրտի զա՛նն էտէրսին. օնու գուլարը սանա՝
 տիյարը թէֆթիշ վէ ալթ իւսթ վէ թէճէսուս
 4 էթմէք գաստը իլէ կէլմէտիլէրմի: Լ'մտի շա-
 նուն Տավիտին գուլարընը զուլթուպ՝ օնլարը

Թրաշ էլէտի , վէ թա տիղլէրինէտէք՝ օնլարըն
էս՝ վապլարընը եարրտան քէստի . անտէն օնլարը
սալը՝ վէրտի : Ս է կիտիպ՝ Տավիտէ օ քիմնէլէ- 5
րին էհվալինի խապէր վէրտիլէր , վէ օ՝ օնլարը
գարշըլամաղաի կէօնտէրտի . զիրա օ քիմնէլէր զա-
յէթլէ ութանտըրըլմը՝ շտը . վէ փատիշահ տէ-
տի . Սագալընըդ պիթի՛նճէյէտէք՝ Լէրիհօտա
օթուրուն , անտէն կէրի կէլին : Ս է Լ՝մմօն օ- 6
ղուլլարը Տավիտին ի՛նտինտէ ֆէնա գօգար օլ-
տուգլարընը կէօրիւնճէ , շանուն վէ Լ՝մմօն օ-
ղուլլարը պին գանդար կիւմիւշ կէօնտէրտիլէր , քի
քէնտիլէրինէ Լ՝քամնահարաիմտէն վէ Լ՝քամմա-
աիխատան վէ Սպատան իւճրէթիլէ ա՛րապալար
վէ աթըլլար դութալար : Իմտի օնլար քէնտիլէ- 7
րինէ օթուգ իքի պին ա՛րապա վէ Սաաիխ փատի-
շահընը հէմ օնուն գաւմընը իւճրէթիլէ դութ-
տուլար , վէ վարըպ՝ Սէտէպանըն էօնիւնտէ օրտու
գուրտուլար . Լ՝մմօն օղուլլարը տախի շէհրէրին-
տէն ճէմ՝ օլուպ՝ ճէնկէ վարտըլար : Ս է Տավիտ 8
իշիտինճէ , Լօսապը վէ գուվվէթիլէրին ճիւմլէ
ապէրինի կէօնտէրտի : Ս է Լ՝մմօն օղուլլարը 9
շըգըպ՝ շէհրին մէտիւէլինտէ ճէնկէ տիգիլտիլէր
վէ կէլէն փատիշահլար դըրտա պաշգաճա իտի-
լէր : Ս է Լօսապ՝ ճէնկին եիւզիւ քէնտինէ գար- 10
շը էօնտէն հէմ արգտտան օլտուղունու կէօրիւն-
ճէ , Լարաէլին ճիւմլէ սէշքինյէրինտէն սէշտի , վէ
Լ՝քամիլէրին գարշըսընա թապուր տիգտի : Ս է 11
գալան խալգը գարընտաշը Լ՝պիշպըն էլինէ վէր-
տի , վէ օնլար Լ՝մմօն օղուլլարըն գարշըսընա թա-
պուրա տիգիլտիլէր : Ս է տէտի . Լէր Լ՝քամի- 12
լէր պէնտէն զալիպ կէլիրսէ , պանա իմտաա եէ-
թիշէսին . վէ Լ՝մմօն օղուլլարը սէնտէն զալիպ կէ-
լիրսէ , օլտէմ պէն սէնին իմտատընա եէթիշիրիմ :

- 13 Վաճառելով, վե գաճառմը իշխան հեմ Վաճառմը զըն շէհրլերի իշխան մերտանէ հարաքէթ էտէ-
լիմ. վե Վաճառմը քէնտի նազարընտա խօշ կէօրիւ-
- 14 նէնի էլէսին: Վաճառ Վաճառմը պիլէսինճէ օլան
գաճառ իլէ Վաճառմըն գարշըսընա ճէնկէ եագ-
լաշտը, վե օնլար օնուն էօնիւնտէն գաշտըլար:
- 15 () լտէմ Վաճառմըն օղուլարը՝ Վաճառմըն գաշտը-
ղըն կէօրիւնճէ, օնլար տախի օնուն գարշընտաշը
Վաճառմըն էօնիւնտէն գաշտը՝ շէհրէ կիրտիլէք.
անտէն Վաճառ Վաճառմըն վարտը:
- 16 Վ Վաճառմըն Վաճառմըն էօնիւնտէն վուրուլ-
տուլարըն կէօրիւնճէ, էլէիլէր կէօնտէրիպ՝
ըրմաղըն էօթէ եագաւընտա օլան Վաճառմըն չը-
գարտըլար, վե օնլարըն էօնիւնտէն շատարէ զէ-
քին սերապէրի Շ օֆախ կիրտէր իտի: Վաճառ
Տաճառմըն խապէր վերիլտիքտէ, ճիւմլէ Վաճառմըն
ճէմ՝ էլէսին Վաճառմըն կէօրիւնտէն, վե օնլարըն
իւզէրինէ կէլտի, վե օնլարա գարշը թապուրտիզ-
տի. իմտի Տաճառմըն Վաճառմըն ճէնկէ գարշըլամա-
ղա թապուրտիզինճէ, օնլար օնուն իլէ ճէնկէ էթ-
- 17 տիլէր: Վ Վաճառմըն Վաճառմըն էօնիւնտէն
գաշտըլար, վե Տաճառմըն Վաճառմըն եէտիպին ա-
րապա ապիլէր վե գըրգպին եպյանէֆէր հէլսիք էլ-
էտի. հեմ սերապէր Շ օֆախը էօլտիւրտիւ:
- 18 Վ Վաճառմըն Վաճառմըն գաշտըլար Վաճառմըն էօնիւն-
տէ եէնիլտիքէրինի կէօրտիլէրինտէ, Տաճառմըն
էլէ սուլհա եաթըր՝ օնա գուլ օղուլար. վե ար-
թըր Վաճառմըն Վաճառմըն օղուլարընա իմտաւ էթ-
մէյէ իթթիլէր:

ՊԼՇ, 20:

- 1 Վ Վաճառմըն երընս էօնիւնտէն վագթընտա՝ փա-
տիշահարըն չըգարտըլարըն զէմանտա, Վաճառմըն

քերին գուլվէթինի չըգարըպ՝ լ'մմնն օղուլարըն
տիյարընը խարապ էյլէտի. վէ վարըպ՝ լ'ապպայը
մուհասերէ էյլէտի, Տավիտ իսէ Լէրուշալիմէ
օթուրուրուտու. իմտի Լ'ապպայը վուրուպ՝
օնու երգտը: Վ է Տավիտ օնլարըն փատիշահը- 2
նքն պաշնետան թաճընը ալտը, վէ օնու պիր գան-
գար ալթուն աղըր պուլտու, հէմ օնտա գըյմէթի
գաշար վարըտը, վէ Տավիտին պաշնա գօնուլ-
տու. վէ շէհրտէն ղայէթ չօգ եաղմա չըգարտը:
Վ է օնտա օլան խալգը չըգարըպ՝ տէսթերէլէր 3
իլէ վէ տէմիրտիւյէնլէր իլէ վէ պըզըլար իլէ պիշ-
տի, վէ Տավիտ լ'մմնն օղուլարըն հէփ շէհրէրի-
նէ պէյլէ էյլէտի. անտէն Տավիտ հէմ ճիւմլէ
գաւմ Լէրուշալիմէ՝ տէօնտիւ:

Վ է օլտուքի պոնտան սօնկրա՝ Լէզերտէ Պի- 4
րիշթիմլէր իլէ ճէնք օլտու. օլտէմ Լուշտիլը
Սիպպէթայ՝ լ'աֆա էվլատընտան օլան Վիփփայը
վուրտու, վէ օնլար ալլագլանտըլար: Վ է եինէ 5
Պիլիշթիմլէր իլէ ճէնք օլտու. վէ Լաթի օղու Լչ-
հանան Լիթի Լիլիաթըն գարընտաշը Լահէմի
վուրտու, քի օնուն մըզրաղընըն սըրըղը շիւհա
նէվէրթի կիպի իտի: Վ է թէքրար Լաթտա 6
ճէնք օլտու. վէ օրատա եինէ լ'աֆա էվլատըն-
տան՝ ալթըշար ալթըշար էյիրափ տէօրթ փար-
մագլը պիր պէցիւք ճիսմու քիմնէ վարըտը:
Վ է օ՝ Խարաէլի թօրլատը. վէ Տավիտին գարըն- 7
տաշը Ը իմէանըն օղու Լ'օնաթան օնու վուրտու:
Պոնլար Լաթտա լ'աֆայա տօղտուլար. վէ Տա- 8
վիտին էլի իլէ՝ հէմ օնուն գուլարընըն էլի իլէ
տիւշտիւլէր:

ՊԼՇ, 21.

- 1 Սէ շէյրան խորակէին իւզերինէ գալգըպ՝ խա-
րակէին սայմաղա Տաճիտի վէսվէսէյէ սալտը։
- 2 Խմտի Տաճիտ Լօսապա վէ գալմըն սերվերլերինէ
տէտի . լիտին՝ Պերշէպա՝ տան թա Տանատէք
- 3 Խորակէին սսյըն , վէ սայըսընը՝ պիլէյիմ տէյիւ
պանա՝ կէթիրին։ Սէ Լօսապ տէտի . Բապպ
գալմընը՝ օնլարըն օլտուղունտան եիւզ գաթ զի-
յատէ էյլէյէ . եա էֆէնտիմ փատիշա՝ օնլա-
րըն հէփիսի էֆէնտիմին գուլլարը տէյիլմի . է-
ֆէնտիմ պունու նի՝ չիւն տրայօր . պու նի՝ չիւն
- 4 Խորակէին սուչ օլա։ Լճմա փատիշահըն սէօղիւ
Լօսապա ղալիպ կէլմէքլէ՝ Լօսապ չըգտը , վէ
ճիւմլէ Խորակէին կէզիպ՝ Լէրուշալիմէ՝ կէլտի։
- 5 Սէ Լօսապ գալմըն եօգլամա հիսապընը Տաճի-
տէ վէրտի . վէ Խորակէին ճիւմլէսի պին քերրէ
պին վէ եիւզ պին գըլըճ չէքէն նէֆէր իտի , վէ
Լէհուտա տէօրթ եիւզ եէթմիշ պին գըլըճ չէ-
քէն նէֆէր իտի։ Սէ Լէիլիլէրի հէմ Պէնիա-
մինի օնլարըն արասընտա եօգլամաւտը . զիրա փա-
տիշահըն էմրի Լօսապա մէքրուհ կէլիրիտի։
- 7 Խմտի պու իշ Լլահըն նաղարընտա քէօթիւ
- 8 կէօրինմէքլէ , Խորակէին վուրտու։ Սէ Տաճիտ
Լլահա տէտի . Պու իշի էթտիլիմ իչիւն պէջիւք
կիւնա՝ իշլէտիմ . իմտի հալա քերէմ էյլէ՝ պու
գուլունուն կիւնահընտան կէչ . զիրա պէջիւք
- 9 ահմագլըգ էթտիմ։ Սէ Բապպ Տաճիտին պա-
10 գըճըսը կատա սէօյլէյիպ տէտի . լիթ՝ վէ Տա-
ճիտէ սէօյլէյիպ տէ . Բապպ պէօյլէտէր . Պէն սա-
նա իւչ շէյ թէքլիֆ էտէրիմ , օնլարտան պիրինի
- 11 սէչ քի՝ սանա էտէյիմ։ Խմտի կատ Տաճիտէ
կէլիպ օնա տէտի . Բապպ պէօյլէ տէր . Բէնտինէ .

և հէ, իւշ երլ գըթը՛գմը օլտուն, եօխսամը 12
 իւշ այ տիւշմէնլերինին հօնիւնտե վուրուլուպ՝
 տիւշմէնլերինին գըլըճը ստնա երիշէ, եօխսա իւշ
 կիւն լապպըն գըլըճը եմնի տիյարտա գաո՛ւն օ-
 լուպ՝ լապպըն մէլէյի խարաէլին ճիւմլէ սինօ-
 րունա գըրզը՛նմը սալա. իմտի պափ. պէնի կէօն-
 տերէնէ նէ ճէվլապ ահօնտերէյիմ: Ս է Տա- 13
 վիտ լլատա տէտի. Վ այէթլէ սըգըլտըմ՝ հալա
 լապպըն էլինէ տիւշէյիմ. զիրա օնուն մերհա-
 մէթի զայէթ չօգատուր, վէ աստէմլերինէ էլինէ
 պիւշմէյիմ: խմտի լապպ խարաէլին իւզերինէ 14
 գաոււն սալտը. վէ խարաէլտէն եթմփշ պին ա-
 տէմ տիւշտիւ: Ս է լճահ խերուշայիմ՝ անու 15
 խարապ էթմէք իշիւն պիր մէլէք կէօնտերաի.
 վէ օ՝ օնու խարապ էտէյաքէն, լապպ պապտը,
 վէ պու պէլատան նատիմ օլուպ՝ խարապ էտէն
 մէլէյէ տէտի. լէթէր, արթըգ էլինի չէք. վէ
 լապպըն մէլէյի լէպուսի լճաննըն խարամնը՝
 եանընտա տուրուրուտու: խմտի Տավիտ կէօղ- 16
 լերինի գալտըրըպ լապպ մէլէյինին՝ լէրուշա-
 լիմին իւզերինէ ուզանմըշ էլինտե եալըն գըլըճ
 իլէ՝ եէր իլէ կէյիւն արասընտա տուրտուզունու
 կէօրիւնճէ, օլտէմ Տավիտ՝ վէ չիւլէր կէյին-
 միշ իխթիարլար եիւզիւ գոյուն գափտնտըլտը:
 Ս է Տավիտ լճահա տէտի. Վալմը սայմաղա 17
 տէյէն պէն տէյի՛լիիմ. հէմ կիւնահ էտէն վէ
 պէյիւք եարամաղըրղը իշէյէն պէն իմ, ամմա
 պու գոյունլար նէ՞ էյլէտիլէր. եա՛ լճահըմ
 լապպ՝ էլին պէնիմ իւզերիմէ վէ պապամըն է-
 վն իւզերինէ օլտուն. ամմա գալմընըն իւզերինէ՝
 անու խարապ էթմէք իշիւն՝ օլմասըն: Ս է 18
 լապպըն մէլէյի լլատա տէտիքի՝ Տավիտէ
 տէիւքի Տավիտ չոգըպ՝ լէպուսի լճաննըն

- 19 խարմանընտա Ռապալա մեզպահ գալտըրա : Խա-
տի Տավիա՝ Լյաաըն Ռապալն ատընտա սեյլէ-
20 տիյի սեօզիւ իլէ չըգտը : Սէ Լընան տեօնիւպ՝
մէլէյի կէօրիւնճէ , տէօրթ օղլու իլէ պերապէր
կիզլէնմիշլէր իտի . Լընան իսէ պուզտայ տէջէ-
21 յօրուտու : Սէ Տավիտ Լընանէ վարտը . վէ
Լընան պագըպ՝ Տավիտի կէօրիւնճէ , խարման-
տան չըգտը , վէ Տավիտէ՝ եիւզիւ եերէ պերապէր
22 թէմէննա՝ էյլէտի : ()լտէմ Տավիտ Լընանէ
տէտի . Պու խարմանըն մահալինի պանա՝ վէր , քի
օնտա Ռապալա մեզպահ եափայլմ . օնու պանա
տօլզուն պէհասը՝ իլէ վէր . վէ դաոն գազմըն
23 իւլէրինեէն տէֆ՝ օլունա : Սէ Լընան Տա-
վիտէ տէտի . ()նու քէնտինէ ալ , վէ էֆէնտիմ
փատիշահ նազարընտա խօշ կէօրիւնէնի էյլէսին .
իշթէ էօբիւզլէրի պիւթիւնեանմա իչիւն՝ վէ խար-
մանըն ալէթլէրինի օտոն իչիւն՝ վէ պուզտայը
էքմէքփէշքէշի իչիւն վերրիմ . հէփիսինի վէ-
24 րիբիմ : Սէ Տավիտ փատիշահ Լընանէ տէ-
տի . Լօգ , իլլա օնու էլպէթթէ տօլու պէհասի
իլէ սաթուն ալաճազըմ . զիյու սէնին օլան շէյի
Ռապալ իչիւն ալմամ . վէ ճապա ալտըզըմը պիւ-
25 թիւն եանմա սունմայաճաղըմ : Խմտի Տավիա
Լընանէ օ մահալ իչիւն՝ ալթը եիւզ մըսգալ
26 դարթըսընտա ալթուն վերտի : Սէ Տավիտ օ-
րատա Ռապալա պիր մեզպահ եափտը , վէ պիւ-
թիւնեանմալար վէ սէլամէթ գուրպանլարը սուն-
տու . վէ Ռապալա նիտա՝ էյլէտի , վէ կէօբտէն ա-
թէշ իլէ՝ օնա պիւթիւնեանմա մեզպահընըն իւ-
27 զէրինէ ճէվապ վերտի : Սէ Ռապալ մէլէյէ
սեյլէտի , վէ գըլլճընը գընընա՝ տեօնտերտի :
28 ()լ զէմանտէ՝ Տավիտ Ռապալըն օնու Լէպու-
սի Լընանըն խարմանընտա ճէվապ վերալինի :

կեօրտիւքտէ, զտէմ օրատա գուրդան քէստի:
 Վ.է Սնտենին չեօլտէ ետիտրղը Սապարն չատը-29
 ըր չէմ պիւթիւնեանմանն մեզպահը՝ օլ զէման-
 տէ կիպեօնապրի եիւքսէք եէրտէ իտի: Վ.է30
 Տափիտ Մլահա տանըմագ իչիւն՝ օնուն էօնիւնէ
 կիթմէյէ գաւաթի տէյիլ իտի. զիրա Սապար մէլէ-
 յինին գըլըճը եիւղիւնտէն գօրգար իտի:

ՊԼԵ 22:

Վ.է Տափիտ տէտի. Սապար Մլահըն էվի պիւ 1
 տէւր. վէ Սարաէլին պիւթիւնեանմա մեզպահը
 պիւ տուր: Վ.է Տափիտ էմր էթտի քի՝ իսրա- 2
 ել տիյարընտա օրան ետպանծիւրի ճէմ՝ էտէ-
 ընր. վէ Մլահըն էվինի եափմագ իչիւն ցմա
 դաշարը քէսմէյէ դաշըլար թային էյլէտի:
 Էէմ՝ Տափիտ գափու գանատըրընըն հեքսերլէ- 3
 ըրիւթիւն վէ քէնէթլէրի իչիւն պիր չօգ տէմիւր
 հաղըրլատը, վէ շէյլէ չօգ պափըր քի՝ դարթը-
 յա փէյմէ՛ղ իտի: Վ.է երզ աղաճընըն հիսա- 4
 պը եօղուտու. զիրա Միտօնլուրը վէ Սուրլուրը
 Տափիտէ չօգ երզ աղաճլարը կէթիրիդէր իտի:
 Վ.է Տափիտ տէտի. ()ղլում Սէլօմօն կէնճ վէ 5
 թաղէ տիր, վէ Սապար ետիլըմագ էվ պէյիւք՝
 եիւճէ՝ ճիւղէտիյարարտա նամտար վէ իզգէթ-
 լու օլմաղը տըր. հալա օնուն իչիւն թէտարիք կէօ-
 ըէյիմ. իմտի Տափիտ էօլմէզտէն էվվէլ՝ պիր չօգ
 թէտարիք կէօրտիւ:

Մնտէն օղու Սէլօմօնու չաղըրըպ՝ օնա թէն- 6
 պիճ էյլէտի, քի Սարաէլին Մլահը Սապար էվ
 ետափա: Էէմ Տափիտ Սէլօմօնա տէտի. ()ղ- 7
 լում՝ ճիրթէյիմտէ Մլահըմ Սապար էվ պինա
 էթմէք վարըր: Մլաճա պանա Սապարն սէօ- 8
 զնիւօղուպ տէտի: Սէն չօգ գանա աէօրտիւն, վէ

- պէջիւք ճէնքլէր էյլէտին, պէնիմ ատըմա սէն
էվ եափասմազսըն. զիրա հուզուրումտա եերէ չօգ
9 գան տեգըտին: Իշթէ ստնա պիր օղուլ տօ-
ղաճադ. օ՝ րահաթ ատէմի օլաճադ, վէ օնու չէփ-
չէվրէտէ օլան հէփ տիւշմէնլէրինտէն րահաթ-
լանտըրաճաղըմ. զիրա օնուն ատը Ելօմօն օլա-
ճադ, վէ օնուն կիւնլէրինտէ Խարաէլէ սէլամէթ
10 վէ րահաթ վէրէճէյիմ: Պէնիմ ատըմա էվ՝
օ՝ եափաճադ, հէմ օ՝ պանա օղուլ օլաճադ, պէն
տէ օնա պապա օլաճաղըմ. վէ օնուն փատիշահ-
ըղընըն թախթընը՝ Խարաէլին իւզէրինէ էպէտէն
11 գայիմ էտէճէյիմ: Հալա եա՝ օղում՝ Բապպ
սէնինլէ օլա. վէ պերխօրտար օլասըն, վէ Բլա-
հըն Բապպա էվ եափասըն, սէնին հագգընա
12 սէյլէտիյի կիպի: Հէման Բապպ սանա իլմ վէ
Ֆէհմ վէրէ. վէ սանա Խարաէլին իւզէրինէ՝ հէմ
Բլահըն Բապպըն թէվրաթընը սագլամաղա մէ-
13 մուր էյլէյէ: () զէման՝ էյէր Բապպըն Ելստ-
յէ Խարաէլտէն էօթիւրիւ էմր էթտիյի գանուն-
լարը վէ շէրիաթլարը տիգգաթ իլէ իճրա էտէր-
սէն՝ պերխօրտար սլուրսուն. գուվվէթլէն՝ վէ
14 ճէսուր օլ, գօրգմա՝ վէ իւրքմէ: Ել էիշթէ պէն
Փագիրլիյիմէ կէօրէ՝ Բապպըն էվի իշիւն եիւզ
պին գանդար ալթուն վէ պին քէրրէ պին գան-
դար կիւմիւշ հազըրլատըմ, պագըր վէ տէմիր ի-
սէ չօգլուզունտան միզանա կէլմէղ. հէմ քէրէս-
թէլէր վէ դաշլար հազըրլատըմ, վէ օնլարա սէն
15 տէ զամմ էտէսին: Ել էսէնին եանընտա դայէթ
չօգ՝ իշի իշէյէճէք պիշիճիլէր վէ դաշ հէմ ա-
ղաճ եօնուճուլարը վէ հէր իշ իշիւն հէր կէօնէ
16 մահիրլէր վար: Բլթունուն՝ կիւմիւշիւն վէ պա-
գըրըն վէ տէմիրին հիսապը եօգ տուր. գալգըպ՝
17 իշ կէօր, վէ Բապպ սէնինլէ օլա: Հէմ Տալիտ

Իսրաէլին հէփ սէրվելըէրինէ՝ օղլու Սէլմօնա
եարտըմ էթմէյէ թէնպիհ էյէէյիպ ԿէԿէ. Բ՛ 18
ըահընըղ Բապպ սիղինլէ տէյիլմի, վէ օ սիղի
չէփչէվրէտէն բահաթլանտը ըմաարմը. շիւն պու
տիյարըն սաքինլէրինի էլիմէ թէսլիմ էյէտի,
վէ տիյար Բապպըն հուզուրունտա վէ օնուն գապ-
մը հուզուրունտա ֆէթհ օլունտու: Հալա եիւ 19
րէքլէրինիզի վէ ճանլարընըզը՝ Բըահընըղ Բապ-
պը դալապ էթմէյէ վէրին. վէ գալգըպ՝ Բապպ
Բըահըն Սագտէսէսինի պինա էտին, քի Բապ-
պըն ահտ սանտուղունու վէ Բըահըն մուգա-
տէս գապլարընը՝ Բապպըն ատընա եափըլաճապ
էվէ կէօթիւրէսիզ:

॥ ८८ ॥ २३ :

Իմտի Տապիտ ինթիարլանըպ՝ վէ կիւնլէրտէ 1
կէչկին օլունճա , օղու Սէլամնու խարաէլին իւ
զէրինէ փատիշա՛հ նասպ էթտի : Սէ խարաէ- 2
լին ճիւմլէ սէրվէրլէրինի՝ վէ քեահինլէրի հէմ
Սէիլլէրի ճէմ՝ էլլէտի : Սէ Սէիլլէր՝ օ- 3
թուզ եաշընտան եօգարը օլանլար սայրլըպ՝ պաշ-
տան պաշա էլքէքլէր օլարազ՝ օնլարըն սայրսը
օթուզ սէքիզ պին նէֆէր իտի : Պունլարտան 4
կյիրմի տէօրթ պին չիլ՝ Բապպ էվինին իշինէ
փ՝ւթթէմէտ իտի . վէ ալթը պին չիլ զապիղէր
վէ հաքիմլէր իտի . Սէ տէօրթ պինի գափու- 5
ճուլար՝ վէ տէօրթ պինի համտ իշիւն եափտըղմ
չալլըլարըլա Բապպա համտ էտիճիլէր իտի : Իմ- 6
տի Տապիտ օնլարը՝ Սէի օղուլարը իէրշօն Վե-
հաթ վէ Սէրարիյէ կէօրէ՝ պէօլիլքլէրէ պէօլ-
տիւ :

Եկեղծն լուրարտան՝ Լաբ տան վէ (Իմի իտի : 7
Լաբ տանըն օգուլարը՝ պաշ Եկհիէ Լանտէն : 8

- 9 Թամ վէ Լօօէլ՝ իւշ նեֆէր իտի : Ը իմէինին
օղուլարը՝ Ը էլօմիթ վէ շաղիէլ վէ շարան՝
իւշ նեֆէր իտի . պունլար՝ Լ տէ տանըն պաշ պա-
- 10 պալարը իտի : Ս է Ը իմէինին օղուլարը՝ Լա-
հաթ՝ Օ ինա վէ Լէո՛ւշ վէ Պէրիա՛ իտի . պուն-
լար Ը իմէինին օղուլարը տէօրթ նեֆէր իտի :
- 11 Ս է պաշ Լահաթ վէ իքինճի Օ իզա իտի . աճ-
մա Լէո՛ւշուն վէ Պէրիա՛նըն չօգ օղուլարը օլ-
մամաղըլա , պապալարը էվինճէ պիր սայըլտըլար :
- 12 Գէհաթըն օղուլարը՝ Լ՛մրամ՝ Լահար՝ շէպ-
13 րօն վէ Ս՛լիէլ՝ տէօրթ նեֆէր իտի : Լ՛մրամըն
օղուլարը՝ Լ՛հարօն վէ Ս՛սէ իտի . վէ Լ՛հարօն՝
կէրէ.ք քէնթիսի կէրէ.ք օղուլարը էպէտէն՝ ա՛-
ղիվէր ա՛ղիզինի Թագտիս էթմէյէ՝ Բապպըն հու-
զուրսնտա պուխուր եագմաղա՝ օնա խըզմէթ
էթմէյէ՝ վէ էպէտէն օնուն ասընտա խայր տուա՛
- 14 էթմէյէ պըրտըլար : Ս է Լ՛լահըն ատէմի Ս՛-
սէնին օղուլարը՝ Լ էւի սըպդընտան սայըլտըլար :
- 15 Ս՛սէնին օղուլարը՝ Կէրշօմ վէ Լ՛լիէզէր իտի :
- 16 Կէրշօմուն օղուլարը՝ սէրվէր Ը էպուէլ իտի :
- 17 Ս է Լ՛լիէզէրին օղուլարը՝ սէրվէր Բէհապեա
իտի . վէ Լ՛լիէզէրին ղայրի օղուլարը եօղուտու ,
ամմա Բէհապեանըն օղուլարը փէ.ք չօղալտը :
- 18 Լահարըն օղուլարը՝ սէրվէր Ը էլօմիթ իտի :
- 19 շէպրօնուն օղուլարը՝ պաշ Լէրիյա իքինճի Լ՛-
մարեա իւշիւնճիւ Լահաղիէլ տէօրտիւնճիւ Լէ-
- 20 գամէա՛մ իտի : Ս՛լզիէլին օղուլարը՝ պաշ Ս՛ի-
խա իքինճի Լէիյա իտի :
- 21 Սէրարինին օղուլարը՝ Սահլի վէ Ս՛ուշի իտի .
Սահլինին օղուլարը՝ Լ՛լէա՛զար վէ Գ՛իշ իտի :
- 22 Ս է Լ՛լէա՛զար էօլտիւ , վէ օնուն օղուլարը եօ-
ղուտու , իլա գըզլարը՝ վարըտը . վէ օնլարը՝ գա-
- 23 րնտաշլարը Գ՛իշ օղուլարը ալտըլտը : Ս՛ուշի-

նին օղուլարը՝ Սահլի վե Ն'տեր վե Ներեմօթ
իւչ խտի :

() Թուղ եաշնտան եօգարը Սապպ էվինին 24
չի խրզմէթինտէ իշլէյէն՝ պապաւարը էվինճե
պաշ պապալար օլարագ պաշտան պաշա ասլարը
սայրսը իւզըէ եօգլամալարընա կէօրէ՝ Նէփ օ-
ղուլարը պունլար տոր : Օխրա Տավիտատէտի 25
Սարտէլին Նլաճը Սապպ քէնտի գամմընը րա-
հաթլանտըրտը, վե էպէտէն Ներուշալիմտէ սա-
քին օլաճագ . Նէմ Նէփիլէրի տախի վե տր- 26
թըզ չատրըր վե խրզմէթին հիչ պիր կէօնէ գապ-
լարընը թաշըմայաճագլար : Օխրա Տավիտին 27
սօնկ սէօզլէրինէ կէօրէ՝ Նէփ օղուլարը խիրմի
եաշնտան եօգարը սայրլարար . շիւն օնլարըն 28
մէմուրիլէթի Սապպ էվինին խրզմէթինտէ Նհա-
րօն օղուլարընա եաքարմ էթմէք՝ հավիլէր
իւզլէրինտէ վե օտալար իւզլէրինտէ վե հեր մու-
գատտէս շէյին փաքլէնմէսի իւզլէրինտէ օլմագ՝
վե Նլաճ էվինին խրզմէթինին իշի խտի . Նէմ 29
թերթիպ էքմէքլէրինտէ վե էքմէքփէշքէշին
սիմիտ ունուստա վե խամուրսուղ եուֆգալարըն-
տա վե թավատա փիշէն հէմ գազըուլան նէսնէ-
լէրտէ վե հեր կէօնէ էօլէք վե էօլլիտէ խտի .
Նէմ հեր սապահ վե հեր ախշամ տախի տու- 30
րուպ՝ Սապպա համտ ու ս'էնա էտէլէր . Նէմ 31
չապպաթ կիւնլէրինտէ վե այ պաշլարընտա վե
մէշհուր պայրամլարտա՝ սայլարնա օնլարըն ա-
տէթլէրինէ կէօրէ տայիմա Սապպըն հուզուրօն-
տա Սապպըն հէփ պիլթիննեանմալարընը սօնա-
լար . Սէ Սապպ էվինին խրզմէթի իշիւն՝ ճէմա- 32
մթ չատրընըն նէվպէթինի հէմ Սապտէսէնին
նէվպէթինի վե գարընտաշարը Նհարօն օղուլ-
լարըն նէվպէթինի պէքլէյէլէր :

ՊԼՇ 24:

- 1 Սէ Մհարօն օղուլարըն պէօղիւքլերի՝ Մհարօն
 օղուլարը՝ Վատապ վէ Մպիհու Նլէա՛ղար վէ
 2 Նթամար իտի: Սէ Վատապ իլէ Մպիհու պա-
 պալարը էօնիւնտէ էօլթիւլէր վէ օնլարըն օղուլ-
 րը եօղուտու իմտի Նլէա՛ղար իլէ Նթամար քեա-
 3 հինլէր օլտուլար: Սէ Տավիտ օնլարը՝ եօղա-
 մալարը իւզրէ խըղմէթլէրինտէ՝ եանի Նլէա՛ղար
 օղուլարընտան Սատօգու վէ Նթամար օղուլար-
 4 րընտան Մհիմէլէքի՝ պըրտը: Սէ Նլէա՛ղար
 օղուլարընտա պուլունտն սերվէր իյիթլէր՝ Նթա-
 մար օղուլարընտան զիյատէ իտիլէր, վէ օնլարը՝
 Նլէա՛ղար օղուլարը իչիւն պապալար խանէսին-
 ճէ օն ալթը սերվէր վէ Նթամար օղուլարը իչիւն
 պապալար խանէսինճէ սէքիզ սերվէր թագսիմ
 5 էթսիլէր: Սէ պունլար ըլա օնլար գուրա՝ իլէ
 թագսիմ օլունտուլար զիրա Սագտէսէնին սեր-
 վէրլէրի վէ Մլահ էվէնին սերվէրլէրի՝ Նլէա՛ղար
 օղուլարընտան վէ Նթամար օղուլարընտան ի-
 6 տի: Սէ Նէիլիլէրտէն՝ Նէթանէլ օղուլ Մհ-
 մանեա քեաթիպ՝ փատիշահըն վէ սերվէրլէրին
 վէ քեահին Սատօգուն վէ Մպիաթար օղուլ Մ-
 հիմէլէքին վէ քեահինլէրին հէմ Նէիլիլէրին
 պաշ պապալարընըն հուզուրունտա՝ պիր պապա-
 էվի Նլէա՛ղարտան աբարագ վէ պիր ա՛տէտ Ն-
 թամարտան ալարագ օնլարը թահրիր էյլէտի:
 7 Նմտի պիրինճի գուրա՝ Նէհօեարիպէ՝ իքինճիսի
 8 Նէտա՛նեպա՝ չըգտը: Նէինճիսիւ շարիմէ՝
 9 տէօրտիւնճիւսիւ Սէօրիմէ, Պէշինճիսի Սալ-
 10 քիյայէ՝ ալթընճըսը Սիամինէ, Նէտինճիսի
 11 շագգօսա՝ սէքիզինճիսի Մպիյայէ, Տօգուզուն
 ճուսու Նէշուլա՝ օնունճուտու Մհիմանեպա,

(Ն)պիրինճիսի Լչեաշիպէ՝ օն իքինճիսի Լադի-12
 մէ, (Ն) իչինճիւսիւ շուսիպայա՝ օն տէօրտին-13
 ճիւսիւ Լեշեպապա, (Ն) պէշինճիսի Պիլիպայա՝14
 օն ալթընճըսը Լամէրէ, (Ն)ն եէտինճիսի շէ-15
 զերէ՝ օն սէքիզինճիսի շափփիսէսէ, (Ն)ն տօ-16
 գուղունճուսու Վեթահայա՝ իյիրմինճիսի Լե-
 հեզէգէլէ, Եյիրմի պիրինճիսի Լախինէ՝ իյիրմի17
 իքինճիսի Լամուլա, Եյիրմի իւչինճիւսիւ Տէ-18
 լայայա՝ իյիրմի տէօրտինճիւսիւ Սաաճեպայա
 չեփը: Պապալարը Լճարօնուն ելի իլէ՝ Լա-19
 թաէլին Լլահը Լապպըն օնա էմր էթալլինէ
 կեօրէ՝ ա՛տէթլէրի իւղրէ խըզմէթլէրի իչին
 Լապպ էվինէ կիրմէյէ օնլարըն թէրթիպի պու
 իտի:

Սէ Լէի օղուլարըն գալանլարը՝ Լճարմ օ-20
 ղուլարընտան Շուպաէլ՝ Շուպաէլ օղուլարըն-
 տան Լեհտէյա իտի: Լեհտէյանըն՝ Էա՛նի Լե-21
 հապեա օղուլարընտան պաշ Լչիյա իտի: Լա-22
 հարիլերտէն Շէլօմթ իտի, Շէլօմթուն օ-
 ղուլարը Լահամ իտի: Սէ շէպօնուն օղուլար-23
 րընտան Լերիյա իքինճիսի Լճարեա իւչինճիւսիւ
 Լահաղիէլ՝ տէօրտինճիւսիւ Լեգաթէա՛մ իտի:
 Սլղիէլին օղուլարընտան Սիխա՝ Սիխանըն օ-24
 ղուլարընտան Շափի՛ր իտի: Սիխանըն գարըն-25
 տաշը Լչիյա իտի. Լչիյանըն օղուլարը Օէխար-
 եա իտի: Սէրարիին օղուլարը Սահլի վէ26
 Սուշի իտի. Լաաճիյանըն օղուլարը Պէնօ իտի:
 Սէրարի օղուլարը՝ Լաաճիյատան Պէնօ վէ Շ-27
 համ վէ Օպքօր վէ Իպրի իտի: Սահլիտէն28
 Լչեպճար օլտու, վէ օնուն օղուլարը եօղուտու:
 Վիշին՝ Էա՛նի Վիշին օղուլարընտան Լերահմէ-29
 էլ իտի: Սուշինին օղուլարը՝ Սահլի վէ Լճ-30
 տիք վէ Լերիմթ իտի. Լէիլիլերին օղուլարը՝

31 պապալարը եզինճէ պունլար իտի: Ա՛ է պուն-
լար տախի գարընտաշարը Մհարօն օղուլարը
կիպի՝ Տալիտ փատիշահըն վէ Սատօգուն վէ Մ-
հիմէէքին վէ քեահինլերին հէմ Մէհիլլերին
պաշպապալարըն հուզուրունտա՝ պաշպապալար
քիւշիք գարընտաշարը կիպի գուրա՝ աթարլար:

ՊԼՇ, 25:

- 1 Ա՛ է Տալիտ ապերին սերվերլերի իլէ՝ դանպուր-
լար՝ սանթուրլար վէ զիլլեր իլէ փեյղամպերլիք
էտէն Մսաֆ վէ շէյման վէ խտուլթուն օղուլ-
լարըն խըզմէթի իշին պոնլար՝ պըրտըլար, վէ
խըզմէթ իշին իշ երլերինին սայըսը պու իտի.
- 2 Մսաֆ օղուլարընտան փատիշահըն էլի ալթըն-
տա փեյղամպերլիք էտէն Մսաֆըն էլի ալթընտա՝
Մսաֆ օղուլարը Օպքուր վէ խտեֆ վէ Մե-
- 3 թանեա վէ Մշարէլա իտի: խտուլթունտան՝
Մապապ դանպուր իլէ համա ու սէնա էտիպ
փեյղամպերլիք էտէն պապալարը խտուլթունտան
էլի ալթընտա խտուլթուն օղուլարը՝ իլտալեա
վէ Սերի վէ խէշա՛եա՝ շաշապեա՝ Սաթթիթ-
- 4 եա՝ ալթընէֆեր իտի: շէյմանտան՝ շէյման
օղուլարը Պուգգիյա՝ Սաթթանեա՝ Սլղիէլ՝
Շէպուէլ վէ խէրիմթ՝ շանանեա՝ շանանի՝
Սլիաթա՝ Սիտաալթի վէ Սումաթիէզեր՝ խաշ-
պէգաշա՝ Սալուլթի՝ շթիթ վէ Սահաղիթի-
- 5 տի: Պունլարըն ճիւլէսի՝ փատիշահըն Մլլահ
սեօղլանէ փեյղամպերլի շէյմանըն օղուլարը
պույնուզու գալտըրմագտա իտիլեր, վէ Մլլահ
շէյմանա օն տէօրթ օղուլ իլէ իւշ գըզ վեր-
- 6 միշիտի: Պունլարըն ճիւլէսի Մլլահ էզինին
խըզմէթի իշին՝ զիլլեր՝ սանթուրլար վէ դանպուր-
լար իլէ Մապապ էզինին մուսիգիսինտէ պապալարը

25 պէգաշայէ՝ օղուլարը վէ գարընտաշարը իլէ օն
 26 տի: ()ն սէքիզինճի Հանանկէ՝ օ-
 27 վէ գարընտաշարը իլէ օն իքի քիշի իտի: Եյիր-
 28 մինճի Լչլիյաթայէ՝ օղուլարը վէ գարընտաշա-
 29 ռը իլէ օն իքի քիշի իտի: Եյիրմի պիրինճի Հօ-
 30 թիրէ՝ օղուլարը վէ գարընտաշարը իլէ օն իքի
 31 քիշի իտի: Եյիրմի իքինճի Կիտտաթիլէ՝ օղուլ-
 արը վէ գարընտաշարը իլէ օն իքի քիշի իտի:
 30 Եյիրմի իւչիւնճի Սահազեթի՝ օղուլարը վէ գա-
 31 ռընտաշարը իլէ օն իքի քիշի իտի: Եյիրմի
 տէօրտիւնճի Բօմաթիլէ վերէ օղուլարը վէ գա-
 րընտաշարը իլէ օն իքի քիշի իտի:

ՊԼՇ, 26:

1 Գափուճուլարըն պէօլիւքլէրի իսէ, Գօրէհիլէր-
 տէն՝ Լսաֆ օղուլարընտան Գօրէ օղուլ Սէշէ-
 2 լէմեա իտի: Սէ Սէշէլէմեանըն օղուլարը՝ իլք
 տօղուշու Օէխարեա՝ իքինճիսի Լէտիա՛էլ՝ իւ-
 3 չիւնճիւսիւ Օէպատեա՝ տէօրտիւնճիւսիւ Լաթ-
 4 նիէլ, Պէշինճիսի Լ՛յլամ՝ ալթընճըսը Լէհօ-
 5 հանան՝ ետիինճիսի Լչլեհհօէնայ իտի: Սէ
 ()պէտէտօմուն օղուլարը՝ իլք տօղուշու Հէ-
 մա՛եա՝ իքինճիսի Լէհօզապատ՝ իւչիւնճիւսիւ
 6 Լօահ՝ վէ տէօրտիւնճիւսիւ Սախար վէ պէշին-
 7 ճիսի Լէթանէլ, Լթընճըսը Լ՛միէլ՝ Լէտին-
 ճիսի Խսսախար՝ սէքիզինճիսի Փէոլթայ իտի:
 6 զիրա Լլահ օնու միւպարէքլէմիշ իտի: Սէ
 օնուն օղուլ Հէմաեայէ տէ օղուլար տօղտու,
 քի պապալարը եվինէ զապիդէր օլտուլար զիրա
 7 օնլար գահրիման իյիթլէր իտի, Հէմաեանըն
 օղուլարը՝ ()թնի վէ Լէֆաէլ վէ ()պէտ վէ

- 19 տէօրթ իտի : Պօրեհիլէր օղուլարը իլէ Սէրարի օղուլարընտան օլան գափուճուլարըն պէօլիւքլէրի պունլար իտի :
- 20 Սէ իլէ իլէիլիլէրտէն՝ լալա հպինին խաղինէլէրի վէ մուգատտէսլէրին խաղինէլէրի իւղէրինտէ
- 21 լա հպա իտի : լաէտանըն օղուլարը իսէ, կերշօնլու լաէտան պաշպապալարը կերշօնլու լաշէտանըն օղուլարը լաէհիլի, լաէհիլիինին օղուլարը՝ Օէթամ վէ օնուն գարընտաշը լաօէլ՝ իապպ հպինին խաղինէլէրի իւղէրինտէ իտիլէր :
- 23 լա միամիլէրտէն՝ լա հարիլէրտէն՝ Հէպրօնլարա
- 24 տան վէ լա զիէլիլէրտէն . Սէ Սօսէ օղուլ կերշօմուն օղուլ Շէպուէլ՝ խաղինէլէրին իւղէրինտէ
- 25 նազիր իտի : Սէ լալէսալարտան եանա օնուն գարընտաշարը՝ օնուն օղուլ իէհապեա օնուն օղուլ լաէշաեա վէ օնուն օղուլ լաօրամ վէ օնուն :
- 26 օղուլ Օ իթրի վէ օնուն օղուլ Շէլօմիթ իտի : Պուլ Շէլօմիթ հէմ օնուն գարընտաշարը՝ Տամիտ փատիշահըն վէ պաշպապալարըն՝ պինլէրին վէ եիւղէրին պաշլէրինին վէ սպէրին սերվէրլէրինին թագաթիս էթաիքլէրի մուգատտէսլէրին խաշինէլէրի իւղէրինտէ իտիլէր :
- 27 Շէնլէրտէն վէ եաղմատան՝ իապպ հպինին թամիրի իշին թագտիս էթաիքլէրի՝ Սէ Շէմուէլ փէյղամպէրին վէ Պիշ օղուլ Սաուլուն վէ՝ կեր օղուլ լապնէրին վէ Սերույա օղուլ լաօապըն հէր թագաթիս էթաիքլէրի ճիւմլէ մուգատտէսլէրի՝ Շէլօմիթ իլէ օնուն գարընտաշարընըն էլի ալթընտա իտի :
- 29 լա հարիլէրտէն Վաէնանեա վէ օնուն օղուլարը՝ տիշարտաքի իշլէր իշին լաօրաէլին իւղէրինէ
- 30 զապիդլէր վէ հաքիմլէր իտի : Հէպրօնիլէրտէն Հաշապեա վէ օնուն գարընտաշարը՝ պին եէտի եիւղ գուվվէթլի քիմսէլէր՝ լաօրտանըն պէրի եա-

- 6 պին նեֆէր իտի: Պու Պէնաեա օթուզուն դաճ-
րումանը՝ վէ օթուզուն իւզերինտէ իտի. վէ օղլու
7 Մմիգապատ՝ օնուն պէօլիւյիւնտէ իտի: Տէօր-
տիւնճիւ այ իչիւն տէօրտիւնճիւ Լօապըն գարըն-
տաշը Մսաէլ վէ օնտան սօնկրա օղլու Օէպատ-
եա իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ պին
8 նեֆէր իտի: Պէշինճի այ իչիւն պէշինճի Լզ-
րաշը Ը ամէհութ սերվէր իտի. վէ օնուն պէօ-
9 լիւյիւ իյիրմի տէօրթ պին նեֆէր իտի: Մթըն-
ճը այ իչիւն աթընճը Թէգօլու Իգգէշ օղլու Ի-
րա իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ պին
10 նեֆէր իտի: Լէտինճի այ իչիւն եէտինճի Լֆ-
րաիմ օղլուլարընտան փէլօնլու Զէլէս իտի. վէ
օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ պին նեֆէր իտի:
11 Սէքիզինճի այ իչիւն սէքիզինճի Զուշաթլը
Սիպպէսայ իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի
12 տէօրթ պին նեֆէր իտի: Տօգուզունճու այ ի-
չիւն սօգուզունճու Պէնիամինիլէրտէն Մնէ-
թօթլու Մպիէզէր իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ ի-
13 յիրմի տէօրթ պին նեֆէր իտի: ()նունճու այ
իչիւն օնունճու Օարաշլըլարտան՝ Լէդօֆաթլը
Սահարայ իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ
14 պին նեֆէր իտի: ()ն պիրինճի այ իչիւն սնպի-
րինճի Լֆրաիմ օղլուլարընտան փիրաթօնլու
Պէնաեա իտի. վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ
15 պին նեֆէր իտի: ()ն իքինճի այ իչիւն օն ի-
քինճի ()թնիէլտէն Լէդօֆաթլը Զէլտայ իտի.
վէ օնուն պէօլիւյիւ իյիրմի տէօրթ պին նեֆէր
իտի:
16 Զէմ Լարաէլ սըպրլարընըն իւզերինտէ՝ Սու-
պէնիլէրին զապիզի՝ ()իտի սղլու Լյիէզէր ի-
տի. Ը իմէօնլըլարըն՝ Սաաիա օղլու Ը Էֆադ-
17 եա իտի: Լէիլիլէրին՝ Վէմուէլ օղլու Զաշապ-

եա իտի . Լճարոնըլարն Սատոգ իտի . Լեհու- 18
տանն՝ Տավիտին գարնտաշլարնտան Լլիհու
իտի . Խսասխարըլարն՝ Սիխակ օղու Լճի-
տի . Օգուլունըլարն՝ () պատեա օղու Լլմա- 19
եա իտի . Լեֆթալիլերին՝ Լլղիել օղու Լեթի-
մթ իտի . Լլֆրաիմ օղուլարն՝ Լլղաղեա օղ- 20
լու Լլօշեա՝ իտի . Սանասսէնին եարը սրպղընն՝
Փէտանեա օղու Լլօէլ իտի . Լիլէա՝տտա Սա- 21
նասսէնին եարը «ըպընն» . Օգիտարեա օղու
Լատոգ իտի . Պէնիամինիլերին՝ Լլպնէր օղու Լլա-
ա՛սիել իտի . Տանըլարն Լլէրօհամ օղու Լլղա- 22
րէլ իտի . Լարակէլ սրպղլարնն սերվէրլերի
պունլար իտի :

Լլմա Տավիտ օնլարն սայըսընը՝ իյիրմի եա- 23
շնտան աշաղը՝ ալմատը . զիրա Լլապպ Լարալի՝
կէյիւն երլտըլարը գատար չօղալթմաղա տէտի :
Սերույս օղու Լլօապ սայմաղա պաշլտը , ամմա 24
Թէքմիլ էթմէտի , հէմ պունտան Լարալին
իւղերինէ զալապ կէլտի . վէ օսայը՝ Տավիտ փա-
տիշահըն Թէվարիսի ա՛տէտինէ կիրմէտի :

Ս է փատիշահըն խաղինէլերի իւղերինտէ՝ Լլ- 25
տիել օղու Լլղմավէթ իտի . վէ գրուտա հէմ շէհր-
լէրտէ վէ քէյլէրտէ վէ գուլլէլէրտէ քի մախ-
ղէնլերին իւղերինտէ՝ Սլղիա օղու Լլէհօնաթան
իտի : Ս է եերին չիֆթ սիրմէքիյինտէ Թարլա 26
իշինի իշլէյէնլերին իւղերինտէ՝ Վէրուպ օղու
Լլղրի իտի : Ս է պաղլարն իւղերինտէ Լլամթ- 27
լը Ը իմէի իտի . վէ պաղլարա մախսուս օլան շէյ-
լէր իլէ շէրապ մախղէնլերինին իւղերինտէ՝
Ը իֆմիլ Օլապտի իտի : Ս է սահրատա օլան 28
զէյթուն աղաճլարը վէ ճիւմէղ աղաճլարը իւ-
ղերինտէ՝ Վէտերլի Պաա՛լհանան իտի . վէ զէյ-
թուն եաղը մախղէնլերի իւղերինտէ Լլօա՛շ իտի :

- 29 Ս է Շարօնտա օթլայան սըղըրլարըն իւղէրին-
տէ՝ Շարօնլու Շիգրայ իտի . վէ վատիլէրտէ օ-
լան սըղըրլարըն իւղէրինտէ՝ Մտէլայ օղլու Շա-
30 ֆադ իտի : Ս է տէվէլէրին իւղէրինտէ՝ Իշմա-
էլի ()պիլ իտի . վէ մէրքէպլէրին իւղէրինտէ՝
31 Սէրօնօթլու Լէհտէյա՝ իտի : Ս է սիւրիւլէ-
րին իւղէրինտէ՝ Հակերլի Լադիլ իտի . պունլա-
րըն ճիւմլէսի Տավիտ փատիշահըն էմվալինին
նազըրլարը՝ իտի :
32 Ս է Տավիտին ա՛մուճասը Լէհօնաթան՝ միւ-
շավէրէճի իտի . օ՝ ալիմ քիմսէ՝ վէ քեաթիպ ի-
տի . վէ Հախմանլընն օղլու Լէհիէլ՝ փատիշա-
33 հըն օղլուլարը իլէ իտի : Ս է Մհիթօֆէլ փա-
տիշահըն միւշավէրէճիսի՝ վէ Մրքի Հուշայ՝
34 փատիշահըն միւսահիպի իտի : Ս է Մհիթօֆէլ-
տէն սօնկրա Պէնաեա օղլու Լէհօնատա՝ վէ Մպի-
աթար իտի . վէ փատիշահըն սերասքերի Լօապ
իտի :

ՊԼՇ, 28,

- 1 Ս է Տավիտ՝ Խարաէլին ճիւմլէ սերվերլէրինի՝
սըպդլարըն սերվերլէրինի վէ փատիշահա խըզմէթ
էտէն պէօլիւքլէրին սերվերլէրինի վէ պինպաշը-
լարը վէ եիւղպաշլարը վէ փատիշահըն հէմօ-
նուն օղլուլարընն ճիւմլէ էմվալինին վէ էշեա-
սընըն նազիրլէրինի՝ խատէմլէր վէ գահրիման-
լէր իլէ՝ հէմ ա՛սքերին ճիւմլէ խիթլէրինի Լէ-
2 ռուշալիմէ ճէմ՝ էյլէտի : Ս է Տավիտ փատի-
շահ այագլարը իւղէրինտէ գալգըպ տէտի . Լա՝
գարընտաշլարըմ՝ վէ գավմըմ՝ պէնի տինկլէյին .
Պէնիմ եիւրէյիմտէ՝ Բապպըն ա՛հտ սանտուղու-
նա վէ Մլահըմըղըն այագլարը պասամաղընա
րահաթ էվի եափմագ վարըտը . վէ եափու իշիւն

Թէտարիք կէօրտիւմ : Լճմն Լճահ պաննա տէ- 3
 տի, Սէն ատրմա էվ եափմայասըն . զիրա սէն
 ճէնք ատէմիսին , վէ գան տէօքտիւն : Ս է Լա- 4
 րաէլին Լճահը Բապպ պապամըն պիւթիւն էվին-
 տէն պէնի սէչտի քի՝ էպէտէն Լարաէլին իւզէրի-
 նէ փատիշահ՝ օլայըմ . զիրա սուլգանը՝ Լէհու-
 տատան՝ վէ Լէհուտա էվինտէն պապամըն էվի-
 նի սէչտի . վէ պապամըն օղուլարընտան՝ ճիւմլէ
 Լարաէլին իւզէրինէ փատիշահ էթմէյէ պէնտէն
 րազի օլտու : Ս է ճիւմլէ օղուլարըմտան՝ չիւն 5
 Բապպ պաննա չօգ օղուլար վէրտի՝ օղուլմ Սէլ-
 մօնու սէչտի , քի Լարաէլին իւզէրինէ՝ Բապպըն
 փատիշահըղը Թախթընտա օթուրա : Ս է պա- 6
 նա տէտի . () ղլուն Սէլմօն՝ էվիմի վէ հապլի-
 լէրիմի օ եափաճագ տըր . զիրա օնու քէնտիմէ օ-
 զուլ սէչտիմ , վէ պէն օնա պապա օլաճաղըմ :
 Ս է օնուն փատիշահըղընը՝ էյէր օպուկիւն քի 7
 կիպի էմլէրիմի վէ շէրիա՝ Թլէրիմի իճրա էթմէք-
 տէ գալվի օլուրսա՝ էպէտէն գայիմ էտէճէյիմ :
 Լամի հալա Բապպըն ճէմաթթը օլան ճիւմլէ 8
 Լարաէլին նազարընտա վէ Լճահըմըզ իշիտի-
 քէն՝ Լճահըմըզ Բապպըն ճիւմլէ Թէնպիշլէրինի
 սագլայըպ իճրա էտէսիզ . Թա քիմ՝ պու էյի տի-
 յարը զապգ էտիպ՝ սիզտէն սօնկրա օղուլարընը-
 զա էպէտէն միրաս՝ պրաղասըզ : Ս է սէն՝ եա 9
 օղուլմ Սէլմօն՝ պապանըն Լճահընը պիլ , վէ օ-
 նա սէլիմ եիւրէք իլէ վէ իսթէքլի ճան իլէ Բ-
 պատէթ էյլէ . զիրա Բապպ՝ ճիւմլէ եիւրէքլէրի
 Թէֆթիշ էտէր , վէ ճիւմլէ էֆքեարըն տիւշիւն
 մէլէրինի պիլի . էյէր օնու արարսան , օնու պու-
 լուրսուն , վէ էյէր օնու Թէրք էտէքսէն , օ տա սէչ-
 նի էպէտէն ըհտտ էտէճէք տիր : (Իմնի պապ 10
 քի՝ Բապպ սէնի Սնգտէսէ իշիւն էվ եափմաղա
 սէչմիշ տիր , գուլվէթլէն՝ վէ իշ կէօր :

- 11 Լնտէն Տավիտ օղու Սէլմօնա՝ էյվանըն վէ
օնուն խանէլերինին հէմ օնուն հէօճէրէլերինին
վէ օնուն իւթ օտալարընըն վէ օնուն իչէրքի
գօվուշլարընըն վէ քէֆարէթ էվինին րէսմինի
12 վէրտի. Հէմ օնուն կէօնլիւնտէ հէրնիյէթ էթ-
տիյի շէյին՝ Բապպ էվինին հավլիլերի իչիւն վէ
չէվրէտէ օլան ճիւմլէ իչ օտալար իչիւն կէրէք
Լաւահ էվինին մախզէնլերի իչիւն կէրէք մուգատ-
տէս նէսնէլերին մախզէնլերի իչիւն՝ րէսմինի վէր-
13 րի: Հէմ քեահինլերին վէ Լէիլիլերին պէօ-
լիւքլերի իչիւն, վէ Բապպ էվինին խըզմէթինին
հէի իշի իչիւն, վէ Բապպ էվինին խըզմէթինին
14 ճիւմլէ գապլարը իչիւն, Հէր կէօնէ խըզմէթին
ճիւմլէ ալթուն գապլարը իչիւն դարթը իլէ ալ-
թուն վէրրի. ճիւմլէ կիւմիւշ գապլէր իչիւն՝ հէր
կէօնէ խըզմէթին գապլէրի իչիւն րաթի դարթը
15 իլէ, Սէ ալթուն շամ՝ տանլար վէ օնլարըն ալ-
թուն գանտիլլերի իչիւն դարթը իլէ՝ հէր պիր
շամ՝ տան վէ օնուն գանտիլի իչիւն դարթը իլէ՝ վէ
կիւմիւշ շամ՝ տանլար իչիւն հէր շամ՝ տան վէ օ-
նուն գանտիլի իչիւն հէր պիր շամ՝ տանըն խըզ-
16 մէթինէ կէօրէ դարթը իլէ վէրրի: Սէ թէր-
թիպ սօֆրալարընըն հէր պիր սօֆրասը իչիւն
դարթը իլէ ալթուն՝ հէմ կիւմիւշ սօֆրալար ի-
17 չիւն կիւմիւշ, Սէ չաթալար հէմ լէյէնլէր
վէ քեասէլեր իչիւն՝ վէ ալթուն չանագլար իչիւն
հէր պիր չանաղըն դարթըսընա կէօրէ խալիս ալ-
թուն՝ վէ կիւմիւշ չանագլար իչիւն հէր պիր չա-
18 նաղըն դարթըսընա կէօրէ կիւմիւշ վէրրի: Հէմ
պուխուրուն մէզպահը իչիւն՝ վէ Գանապլարընը
եպլըպ Բապպըն ահտ սանտուղունու էօրթէն քէ-
րուպիմլերին ա՛րապասընըն էօրնէյի իչիւն գալլ
օլմուշ ալթուն դարթը իլէ վէրրի:
19 Պունլարըն ճիւմլէթի՝ պու րէսմին ճիւմլէ իչ-

լերի՝ Ռապայ պանա էլի եազըսը իլէ պէյան էյ-
լէտի: Հէմ Տապիտ օղլու Սէլօմօնա տէտի.²⁰
Վուսվլէթլէն՝ վէ ճէսուր օլուպ թշ կէօր. գօրգ-
մա վէ իւրքէ, զիրա ՂլաՏըմ Ռապայ ՂլաՏ սէ-
նին իլէ օլուր. թա սէն Ռապայ էվինին խըզմէթի
իչիւն ճիւմլէ իշի պիթիրինճէյէտէք՝ օ սէնի
պրաւգմայաճագ, վէ սէնի թէրքէթմէյէճէքտիր:
Ս է իշթէքեաՏինլէրին վէ լէվիլէրին պէօ-²¹
լիւքլէրի՝ ՂլաՏ էվինին ճիւմլէ խըզմէթի իչիւն
տիրլէր. հէմ հէր խըզմէթ իչիւն հէր իշտէ ճիւմ-
լէ իրատէթլի ալիւմ սէնինլէ տիր. վէ սէրվէրլէր
հէմ ճիւմլէ գաւլմ սէնին հէր էմիրինէ պագար-
լար:

ՊԼԸ, 29:

Ղնաէն Տապիտ փատիշաՏ ճիւմլէ ճէմաւթա 1
տէտի, ՂլաՏըն եալընըզ սէչտիյի օղլում Սէլ-
մօն՝ կէնճ վէ թաղէ տիր, վէ իշ պէյիւք տիր.
զիրա սէրայ ատէմ իչիւն տէյիլ՝ իլլա Ռապայ Ղ-
լաՏ իչիւն տիր: Եւտի պէն պիւթիւն գուվվէ- 2
թիւմլէ ՂլաՏըմն էվի իչիւն՝ ալթուռտան օլաճագ
լէրլէր իչիւն ալթուռ վէ կիւմիւշտէն կիւմիւշ վէ
պագըրտան պագըր՝ տէմիրտէն տէմիր վէ աղաճ-
տան աղաճլար՝ հէմ ալգիգ դաշլարը վէ մրիւրնա-
ճագ դաշլար վէ դիյնէթ իչիւն ալաճա դաշլար
հէմ հէր կէօնէ գըյմէթլի դաշլար վէ չօգ մէր-
մէր դաշլարը հազըրլատում: Հէմ տախի Ղ- 3
լաՏըմն էվինէ կէօնլիւմ օլմաղըլա, խաոսխա-
ղնէմտէ օլաւն ալթուռու վէ կիւմիւշիւ՝ մուգաու-
տէս էվ իչիւն ճիւմլէ հազըրլատըզմա դամմ է-
տէրէք՝ ՂլաՏըմն էվի իչիւն վէրտիւմ, () ֆիր 4
ալթուռտան իւշ պին դանդար ալթուռ վէ եէտի
պին գանդար գալլ օլմաշ կիւմիւշ քի՝ էվլէրին
տիւլարլարը՝ գափլանա, Ղթուռտան օլաճագ 5

շեյնը իշխան աթուռն վե կիւմիւշտեն կիւմիւշ: վե
հեր կեօնե իշ իշխան ութատերին եհտի իլե
վերթի շէ. իմտի պուկիւն թապպա կեօնլիւ իլե հե-
տիյե սունմաղա քիմ վար:

- 6 ()լտեմ պաշպապալար վե խարաեւ սըպղա-
րընըն սերվերլերի վե պինպաշըլար վե եիւզդա-
շըլար վե փատիշահըն իշինտե օլան սերվերլեր
- 7 կեօնիւ իրատեթի իլե սունառուլար: Ս է լա-
լահ էվինին խըզմեթի իշխան պեշ պին գանդար
վե օն պին տիրհեմ աթուռն՝ վե օն պին գանդար
կիւմիւշ՝ վե օն սե.քիզ պին գանդար պագըր՝ վե
- 8 եիւզ պին գանդար տեմիր վերաիլեր: Ս է քիմ-
տե դաշար պուլունտու խսե, թապ էվինին խա-
զինեսինե՝ իլերշօնլու իշհիեթին էլինե թէսլիմ
- 9 էթտիլեր: Ս է գալմ՝ իրատեթ հետիլերի ի-
շխան շատ օլառուլար. զերա թապպա՝ իրատեթ հե-
տիյեսինի սեթիմ եիւրե.ք իլե սունտուլար. հեմ
Տափիտ փատիշահ տաթի զայեթլե շատ օլառու:
- 10 Ս է Տափիտ՝ ճիւմլե ճէմաթըն կեօղերի եօ-
նիւնտե թապպը միւպարե.քլետի, վե Տափիտ տե-
տի. իշմ սեն պապամըզ խարաեւին լալահը
- 11 թապպ՝ էպեա ուլ էպատ միւպարե.քսին: իշմ
թապպ՝ պեյիւքլիւք վե գուվլեթ վե իզզեթ վե
զաֆեր վե ճէլալ սանա մաթսուստուր. զերա հեթ
կեօքտե վե եերաե օլան սենին տիր. եւմ թապպ՝
փատիշահըգ սենին տիր, վե ճիւմլենին իւզերինե
- 12 պաշ իշխան եիւճէլենտին: Հեմ զանիմեթ վե
իզզեթ սենին եիւզինտեն տիր, վե ճիւմլէյի սեն
զապը. էտերսին, վե գուվլեթ հեմ գուարեթ սե-
նին էլինտետիր. վե ճիւմլէյի պեյիւթմե.ք հեմ
- 13 գուվլեթլենտիրմե.ք սենին էլինտե տիր: իմտի
հալա եւմ լալահըմըզ՝ սանա շիւքը էտերիզ. վե
- 14 սենին ա՛ղիզ իմմինե ս՛ենա գըլարըզ: լ՛մմա

պէն քիմ իմ , վէ գալմըմ քիմտիր քի՝ պունուն
կիպի իրատէթ հէտիյէսի սունմաղա գատիր օլա-
լըմ . զերա հէր շէյ սէնտէն տիր , վէ սանա սէ-
նինքիլէրտէն վէրիրիզ : Նիրա պիղ սէնին հու 15
զուրունտա՝ հէփ պապալարըմըզ կիպի՝ միւսա-
ֆիրէր վէ զարիպլէր իզ . եերին իւզէրինտէ կիւն-
լէրիմիզ կէօլկէ կիպիտիր , վէ ումիտ եօգ տուր :
Խա՛ Լլահըմըզ Բապա՝ սանա սէնին աճիզ ա- 16
տընա եափրլաճագ էվ իշին պու հազըրլատըզ-
մըզ հէփ զանիմէթ սէնին էլինտէն տիր . վէ հէ-
փիսի սէնին տիր : Սէ պիլերիմ եա՛ Լլահըմ 17
քի՝ սէն եիւրէքլէրի թէճրիւպէ էտէրսին , վէ
տօղըուլուղու սէվէրսին . պունուն ճիւմլէսինի պէն
եիւրէյիմին տօղըուլուղու իլէ իրատէթիմլէսուն-
տում . վէ շիմտի պուրատա պուլունան գալմընը
շազլըզլա կէօրտիւմ , քի սանա իրատէթ հէտի-
յէսի սունարլար : Խա՛ պապալարըմըզ Բարա- 18
համ Խահագ վէ Խարաէլին Լլահը Բապա՝ պու-
նու էպէտէն գալմընըն եիւրէքլէրինին ֆիքրի
միւհազասընտա հըֆզ էյլէ , վէ օնլարըն գալպի-
նի քէնտինէ գայիմ էյլէ : Սէ օլլում Սէլում- 19
նա սէլիմ եիւրէք վէր , քի սէնին էմրլէրինի վէ
շէհատէթլէրինի վէ գանունլարընը սագլայա , վէ
հէփիսինի իճրա էտէ , վէ հազըրլատըզմ սերա-
յը պինա էտէ : Լիտէն Տազիտ ճիւմլէ ճէմա- 20
մթատէտի . Հալա Լլահընըզ Բապալը միւսա-
րէքլէյին . վէ ճիւմլէ ճէմաաթ՝ պապալարընըն
Լլահը Բապալը միւսարէքլէտիլէր . վէ էյիլիպ՝
Բապապ վէ փատիշահա սէճտէ գըլտըլար : Սէ 21
օլ կինին էրթէսինտէ՝ Բապապ գուրպանլար
քէտտիլէր , հէմ Բապապ պիւթիւնեանմալար
տունտուլար , պին պուզա՝ պին գօջ՝ պին գօյուն
հէմ օնլարըն շէրպէթիէշքէշէրինի՝ վէ ճիւմլէ
Խարաէլ իշին չօգ գուրպանլար սունպուլար : Սէ 22

• կիւնտէ Ռապպըն հուզուրունտա պէօյիւք շաղ-
լըգ իլէ եէյիպ իշտիլէր, վէ Տափիտին օղու Սէլօ-
մօնու թէքրար փատիշահ նասպ էտիպ՝ օնու
Ռապպ իշիւն փատիշահ՝ վէ Սատօգու քեահին
մէսհ էթտիլէր:

23 Սէլօմօն՝ պապասը Տափիտին եերինէ
Ռապպըն թախթը իւզերինէ փատիշահ օթուր-
տու, վէ պերիօրտաթ օլտու. վէ ճիւմլէ խարաէլ

24 օնա իդաաթ էյլէտի: Հէմ ճիւմլէ սերվէրլէր
վէ գահրիմանլէր՝ հէմ Տափիտ փատիշահըն հէփ
օղուլարը տախի Սէլօմօն փատիշահա թապի՝ օլ-

25 տուլար: Սէլօմօն Ռապպ Սէլօմօնու ճիւմլէ խարա-
էլին նազարընտա ղայէթլէ եիւճէլէթտի. վէ օնա
էօյլէ փատիշահըգ իհթիշամը վերտի քի՝ հիւ
խարաէլ իւզերինէ օնտան էվվէլ օլան փատիշա-
հա օլմատը:

26 Պէօյլէճէ իշայ օղու Տափիտ ճիւմլէ խարաէ-

27 լին իւզերինէ փատիշահըգ սիւրտիլ: Սէլօ օնուն
խարաէլ իւզերինէ փատիշահըգ սիւրտիլիլ գէ-
ման գըրդ երլ իտի. Հէպրօնտա եէտի երլ փա-
տիշահըգ սիւրտիլ, վէ Ներուշալիմոն օթուզ

28 իւշ երլ փատիշահըգ սիւրտիլ: Սէլօ էյիիս-
թիյարըգ իլէ՝ էօմրտէն՝ տէվլէթտէն վէ իւզէթ-
տէն հասրէթինի ալըպ էօլտիլ. վէ օնուն եերինէ

29 օղու Սէլօմօն փատիշահ օլտու: Խանի Տափի-
տ փատիշահըն էվվէլքի վէ սօնկրաքի հիքեայէթի
իշթէ Հէմուէլ փէյղամպերին թէվարիխինտա

վէ փէյղամպեր Վաթըն թէվարիխինտա վէ
30 փէյղամպեր Վատըն թէվարիխինտա՝ Ղիւմլէ
փատիշահըգ վէ գահրիմանլըգ իլէ պերապեր՝
հէմ օնուն իւզերինէ վէ խարաէլին իւզերինէ վէ
տիյարլարըն ճիւմլէ փատիշահըգլարը իւզերինէ
կէշմիշ զէմանլէր՝ եաղըլմըշտըր:

ԻՔԻՆՃԻ

ԹԷՎԼԻՐԻԽ .

Էպիգր

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՄՆԵՑՈՐԴԵՑ :

ՊԵՇ, 1 :

Սէ Տաճիտին օղլու Սէլմօն՝ փատիշահլըղընտա 1
գուլվէթլէնտի . վէ Լաճը Բապպ օնուռնա օ-
լուպ՝ օնուռնայէթլէ պէջիլթտիլ : Սէ Սէլմօն 2
ճիւմլէ Խարաէլէ՝ պիլլէրին վէ եիւղլէրին պաշա-
րընա վէ գատըլարա վէ ճէմի՝ Խարաէլին ճիւմլէ
պէյլէրի օլան պաշ պապալարա սէյլէտի , Սէ 3
Սէլմօն՝ հէմ պիլլէսինճէ ճիւմլէ ճէմաաթ՝ կի-
պէօնտա օլան եիւքսէք մահալէ կիթտիլէր . զիրա
Բապպըն գուլու Սօսէնին՝ չէօլտէ եափտըղը Լ-
լահըն ճէմաաթ չատըրը օրատա իտի : Տաճիտ 4
իսէ՝ Լաճըն սանտուղուռնու Վիքրեաթեա՝ րիմտէն
Տաճիտին օնա հազըրլատըղը մահալէ չըգարմը-
ղըտը . զիրա Եթրուշալիմտէ օնա չատըր գուրմու-
շուտու : Լմմա Զուր օղլու Սէրինին օղլու Պէ- 5
սալէէլին եափտըղը պագըր մէզպահ օրատա
Բապպըն չատըրը էօնիւնտէ իտի . վէ Սէլմօն
ճիւմլէ ճէմաաթ իլէ օնուարատը : Սէ Սէլմօն 6
օրայա՝ Բապպըն հուղուրուռնտա օլան ճէմաաթ
չատըրընըն պագըր մէզպահընա չըգար . վէ օնուռն

- 7 իւզերինտէ պին պիւթիւնեանմա սունտու : () Լ
կէճէտէ Բապպ Սելամօնա կէօրիւնտիւ , վէ օնա
8 տէտի . Տիլէ՝ սանա նէ վէրէյիմ : Ս է Սելամօն
Լաւաճա տէտի . Սէն պապամ Տափիտէ պէօյիւք
իհսան էյլէտին . վէ պէնի օնուն եէրինէ փատի-
9 շահ էյլէտին : Լալա եա Բապպ Լաւաճ՝ պապամ
Տափիտէ օլան վա՛տըն մուգարրէր օլսուն . զիրա սէն
պէնի՝ եէրին դօփրաղը՝ գատար չօգ գափմըն իւզե-
10 րինէ փատիշահ էյլէտին : Ը իմտի պանա ի՛լմ վէ
պիլկի վէր , քի պու գափմըն էօնիւնտէ չըգըպ կի-
րէյիմ . զիրա պու պէօյիւք գափմընը քի՛մ հէօքմ
11 էտէ պիլիւր : Ս է Լաւաճ Սելամօնա տէտի . Էիւն
սէնին եիւրէյինէ պու կէլտի , վէ մալ վէ տէվէթ
վէ ի՛զզէթ վէ սէնի պուղզ էտէնլէրին ճանընը
տիլէմէտին , հէմ ուզուն է՛օմր տաթի դալապ էթ-
մէտին . իլա քէնտինէ՝ սէնի օլ իւզերինէ փատի-
շահ էթտիյիմ գափմըմը հէօքմ էթմէք իչիւն՝ ի՛լմ
12 վէ պիլկի տիլէտին . ի՛լմ վէ պիլկի սանա վէրիւ-
տի . հէմ սանա մալ վէ տէվէթ վէ ի՛զզէթ տէ վէ-
րէճէյիմ , շէօյլէքի՝ օնուն կիպի՝ սէնտէն էվվէլ
օլան փատիշահլարա օլմամըշտոր , վէ սէնտէն
13 սօնկրա օնուն կիպի օլմայաճագտոր : Լ՛նտէն Սե-
լամօն Լիպէօնտա օլան եիւքսէք մահալտէն՝ ճէ-
մաա՛թ չատրըրնըն էօնիւնտէն՝ Լէրուշալիմէ՛
վարտը . վէ Լարաէլին իւզերինէ փատիշահլը՛գ
սիւրտիւ :
14 Ս է Սելամօն ա՛րապալար վէ աթլըլար ճէմ՝
էյլէտի , վէ օնուն պին տէօրթ եիւզ ա՛րապասը վէ
օն իքի պին աթլըլարը՛ վարրտը . վէ օնլարը ա՛րապա
շէհրլէրինտէ վէ փատիշահլըն եանընտա Լէրու-
15 շալիմտէ գօնտուրմուշուտու : Ս է փատիշահ՝
կիւմիւշիւ վէ աթուունու Լէրուշալիմտէ դաշափ
կիպի գօտու . վէ երզ աղաճլարընը՝ չօգլուգտա

սահրատա քի ճիւմնէզ աղաճլարը կիպի գօտու :
 Ս է Սէլմօնա Սըսրտան աթլար չըգարըթլարը- 16
 աը . փատիշահն պիր պէօլիւք թիւճարլարը՝ քէ-
 սիւմիշ պէհա իլէ աթլար հերկէլէսի սաթուն ա-
 լըլարըտը , Ս է Սըսրտան տիշարը պիր ա՛րա- 17
 պա չըգըպ՝ ալթը եիւղ գըդա՝ կիւմիւշէ՝ վէ պիր
 աթ եիւղ էլլի կիւմիւշէ եօգարը կէլիքիտի . հէմ
 շիթիլէրին ճիւմնէ փատիշահլարը վէ Լճամըն
 հէփ փատիշահլարը իչիւն տախի՝ օնլարըն եէտի
 իլէ էջլէ չըգարըթլարըտը :

ՊԵՐՇ Զ :

Ս է Սէլմօն Րապպըն ատընա էվ՝ հէմ փատի- 1
 շահլըղնա էվ պինա էթմէյէ նիլէթ էթտի :
 Ս է Սէլմօն եէթիւիշ պին համմալ ատէմ՝ վէ 2
 տաղտա պըչգըճը սէքսէն պին քիմսէ՝ վէ իւզէր-
 լէրինէ իւչ պին ալթը եիւղ միւ՝ թէմէտ թահրիթ
 էյլէտի : Ս է Սէլմօն Սուր փատիշահ շու- 3
 ռամա կէօնտէրիպ տէտի . Պապամ համիտէ՝ քէն-
 տինէ էվ եափըպ օնտա սաքին օլմագ իչիւն օնա
 էրզ աղաճլարը կէօնտէրմէքլէ՝ նիճէ էթտին իսէ .
 իշթէ պէն Լճահըմ Րապպըն ատընա էվ եափա- 4
 յօրում , քի օնա թագտիս օլունա , օնուն հուլու-
 ղունտա խօշգօգուլու . պուխուր եազըլա , վէ տաիմ
 թէրթիպ էքմէյի դօնուլա , վէ սապահտա հէմ
 ախշամտա՝ շապալարտա վէ այպաշըլարընտա
 հէմ Լճահըմըղ Րապպըն թալին օլունմուշ պալ-
 ռամըլարընտա պիւլի իւնեանմալար սունուլա . պու-
 խսրաէլէ էպէտի ֆարղ տըր . Ս է եափաղըմ 5
 էվ պէջիւք տիւր . զիտա Լճահըմըզ ճիւմնէ ալլահ-
 լարտան պէջիւք տիւր . Ս է օնա էվ եափմաղա 6
 քիմ գատիրտիր . զիտա կէզքլէրէ վէ կէզքլէրին
 կէզքլէրինէ սըղմաղ . իմտի պէն քիմ իմ քի օնա

- էվ եափայլմ, մէյէր օնուն էօնիւնտէ պոլսոլը
- 7 եազմագ իշիւն օլա : Հալա պանաւ տախի՝ ալ-
թունտա վէ կիւմիւշտէ վէ պագըրտա վէ տէմիրտէ
վէ երզավանտա վէ գըրմըզտա վէ լաճիվէրտտէ
իշէյէ պիլէն պիր ալիւմ ատէմ կէօնտէր, հէմ
հէքքեաք իշինի տախի պիլէ, քի եանըմտա լօ-
հուտիսթանտա վէ լօերուշալիմտէ օլան պապամ
- 8 Տաւիտին հազըրլատըղը ալիւմէր իլէ օլա : Հէմ
պանա ի իպնանտան երզ վէ չամ վէ ալիւմմիւմ ա-
զաճլարը կէօնտէր . զիրա պէն՝ սէնին գուլլարընըն
ի իպնանտա աղաճ քէսմէսինի պիլտիքլէրինի պի-
լիւրիւմ . վէ իշթէ պէնիւմ գուլլարըմ սէնին գուլլա-
- 9 ընն իլէ պերապէր օլուրլար : Վէ պանա պիր չօգ
աղաճլար հազըրլատընլար . զիրա պէնիւմ պինա
- 10 Եթտիյիւմ էվ՝ պէյիւք վէ աճաիպ տիր : Վէ
իշթէ պէն՝ սէնին գուլլարընա՝ աղաճ քէսէն պըչ-
գըճըլարա՝ իյիրմի պին միւտտ տէյիւլմիւշ պուշ-
տայ վէ իյիրմի պին միւտտ աբփա վէ իյիրմի պին
պաթ շէրապ վէ իյիրմի պին պաթ զէյթուն եաղը
- 11 վերիրիւմ : Վէ Վուր փատիշահը Հուրամ՝ Վէ-
լոմօնա կէօնտէրտիյի մէքթիւպ իլէ տէտի . Ռապպ
գաւմընը սէվտիյի իշիւն՝ սէնի օնլարըն իւզէրինէ
- 12 փատիշահ գօտու : Հէմ Հուրամ տէտի . կէզը-
լէրի վէ եէրի եարատան խարաէլին Մլլահը Ռապպ
միւպարէք օլսուն քի՝ Տաւիտ փատիշահա մարի-
ֆէթ վէ հիւնէր պիլիւր ալիւմ պիր օղուլ վէրտի . քի
օ՝ Ռապպա էվ՝ հէմ քէնտի փատիշահըղընա էվ
- 13 պինա էտէճէք : Ռամի հալա պապամ Հուրամըն
մարիֆէթ պիլիւր ալիւմ պիր ատէմինի կէօնտէրի-
- 14 ըրիւմ : () Տան գըզլադընտան պիր գարընըն օղու-
օղուպ՝ օնուն պապասը Վուրլիւտուր . օ՝ ալթունտա
վէ կիւմիւշտէ՝ պագըրտա՝ տէմիրտէ՝ դաշլարտա
վէ ազաճլարտա՝ երզավանտա՝ լաճիվէրտտէ վէ

տիւրպէնտե վէ գրոմբատա իշլէմէքտէ հէմ հէր
կէօնէ հէքքեպք իշի գազմագտա մահիր տիր . վէ
սէնին ալիմէրին հէմ պապան Տափիտ էֆէնտի-
մին ալիմէրի իլէ՝ օնա վէրիլէն հէր հիւնէրի ի-
ճաւա էտէ : Իմտի հալա էֆէնտիմ տէտիյի պուզ- 15
տայր վէ արփայր՝ զէյթունեաղընը վէ շէրապը
գուլլարընա կէօրտէրսին : Ալ է պիզ Ի իպնան- 16
տան՝ սանա հէր լազըմ՝ օլտուղու գաաւար ազաճ-
լար քէսէրիզ , վէ օնլարը սանա սալար իլէ տէնիզ
իւզրէ Լաֆայէ կէթիրիպ՝ սէն օնլարը Լաթուշա-
լիմէ չըգար : Ալ է Ելոմօն Իսրաէլ տիյարընտա 17
օլան հէփ եապանճը քիմնէլէրի՝ պապասը Տափի-
տին սալտըղը սալմագտան սօնկրա՝ սալտը , վէ օն-
լար եիւզ էլլի իւշ պին ալթը եիւզ քիշի պուլուն-
տու : Ալ է օնլարտան եէթմիշ պին համմալ՝ վէ 18
տաղտա ազաճ քէսէն սէքսէն պին՝ վէ խալզը իշ-
լէթմէք իշիւն իւշ պին ալթը եիւզ միւ՝ թէմէտ
էյլէտի :

ՊԼԵՆ 3 :

Ընտէն Ելոմօն Իտպպըն էֆինի Լաթուշալիմտէ՝ 1
պապասը Տափիտէ կէօրիւնտիյիւ Ենրիա տա-
ղընտա Տափիտին հազըրլաաղըղը մահալտէ Լա-
պուսի Ընանըն խարմանընտա՝ եափմագա պաշ-
լատը : Իմտի պինա էթմէյի՝ փատիշահլըղընըն 2
տէօրտիւնճիւ ելլընտա իքինճի պըն իքինճի կիւ-
նիւնտէ պաշլատը : Ալ է Ըլահըն էֆինի եափմագ 3
իշիւն՝ Ելոմօնու թէմէլ ընտի պու իտի . Ի պէլ-
քի էօլչիյէ կէօրէ ալթմըշ աղըն ուզուն վէ իյիր-
մի աղըն էնլի իտի : Ալ է էօնիւնտէ օլան էյլա- 4
նըն ուզունլուղու՝ էֆին էնինճէ իյիրմի աղըն՝ վէ
Լաթէքիլի եիւզ իյիրմի աղըն իտի . վէ օնա իշէ-
թուտէն խալիս ալթունլա գափլատը : Ալ է պէ- 5

- յիւք եւլի չամ աղաճլարը իլէ եօրթտիւ, վէ օնու
խալիս ալթունլա գափլատը. վէ օնուն իւղէրինէ
խուրմա աղաճլարը վէ զինճիրլէր նագշ էյլէտի:
- 6 Ս է զիյնէթ իչիւն՝ եւլի գըյաթլի դաշլարըլա
տօնաթաը. վէ ալթուն՝ փարվաիմ՝ ալթունու իտի:
- 7 Ս է եւլի՝ մերթէքլէրինի՝ էշիքլէրինի վէ տիվար-
լարընը վէ գափուլարընը ալթունլա գափլատը.
- 8 Հէմ տիվարլարընտա քերուպիմլէր ցտու: Ս է
ա՛ղիզլէր ա՛ղիզինին եւլինի եափտը. օնուն ուղուն-
լուղու եւլին էնինճէ իյիրմի արշըն՝ վէ էնի իյիրմի
արշըն իտի. վէ օնու՝ ալթը եիւզ գանդար միգտարի
- 9 խալիս ալթունլա գափլատը: Ս է էնկսէրլէրին
դարթըսը էլլիշէր մըս՝ գալ ալթուն՝ իտի. Հէմ
- 10 քէօսքլէրի ալթունլա գափլատը: Ս է ա՛ղիզլէր
ա՛ղիզինին եւլինտէ ցմա իշի իքի քերուպիմ եափի
- 11 տը. վէ օնլարը ալթունլա գափլատը: Ս է քէ-
րուպիմլէրին գանատլարը իյիրմի արշըն ուղուն
իտի. գանատըն պիրի պէշ արշըն օլարագ եւլին
տիվարընա տէյէրիտի, վէ օպիր գանատ պէշ ար-
շըն օլուպ՝ օպիր քերուպիմին գանատընա պիթի-
- 12 շիրիտի: () պիր քերուպիմի՝ ն տախի պիր գանա-
տը պէշ արշըն օլարագ՝ եւլին տիվարընա տէյէրի-
տի. վէ օպիր գանատը պէշ արշըն օլուպ՝ օպիր քէ-
- 13 րուպիմին գանատընա՝ պիթիշիրիտի: Պու քէ-
րուպիմլէրին գանատլարը իյիրմի արշըն ուղանը-
րտը. վէ օնլար այագլարը իւղէրինտէ տուրուպ՝
- 14 եիւզլէրի իշէրիյէ տօղրու իտի: Ս է լաճիվէրտ-
տէն Հէմ երղալմանտան վէ գըրմըզաան վէ տիւլ-
պէնտտէն փէրտէ եափտը. վէ իւղէրինտէ քերու-
- 15 պիմլէր իշէտի: Ս է եւլին էօնիւնտէ՝ ուղուն-
լուղու օթուզ պէշէր արշըն իքի տիրէք եափտը.
վէ Հէր պիրինին թէփէսինտէ օլան պաշլըղը պէշ
- 16 արշըն իտի: Ս է միհրապտաի իսլէ զինճիրլէր

եափրպ' տիրէքլէրին թէփէսինէ գօտու. վէ եիւզ
նաւր եափրպ' օնլարը զինճիրլէրէ թադտը : Վ է 17
տիրէքլէրի հէքթէլին էօնիւնէ՝ պիրինի սաղտան
վէ օպիրինի սօլտան տիքտի. վէ սաղտաքինին ա-
տընա լախին՝ վէ սօլտաքինին ատընա Պօմ'զ գօ-
տու :

ՊԼԸ 4 :

Վ է ուզունլուղու խիրմի արշըն՝ հէմ էնի խիրմի 1
արշըն վէ եիւքսէքլիյի օն արշըն պագրուտան պիր
մէզպա՛հ եափտը : Վ է տէգքմէ տէնիզի եափտը . 2
տուտաղընտան տուտաղընա օն արշըն՝ չէփչէվրէ
տէյիրմի իտի, վէ օնուն եիւքսէքլիյի պէշ արշըն
իտի. վէ օնուն էդրաֆընա օթուզ արշըն թէլ տօ-
լաշըրըտը : Վ է օնուն ալթընտա՝ չէփչէվրէ տէ- 3
նիզի գուշատըր հէր արշընտա օնար օլարապ' չէփ
չէվրէսինի գուշատըր սըղըր սուրէթլէրի վարըտը.
սըղըրլար իքի սըրա իտի. օնլար օնունլա պիլէ տէօ-
քիւմիւշ իտի : ()՝ օն իքի սըղըրն իւզէրինտէ 4
տուրուրուտու, իւչիւ փօրեասա պագարըտը, վէ
իւչիւ պաթըրյա պագարըտը, վէ իւչիւ գըպլէյէ
պագարըտը, իւչիւ տէ կիւնտօղույա պագարըտը,
վէ տէնիզ օնլարըն իւզէրինտէ տուրուրուտու. վէ
հէփիսինին արգատըր իչէրիյէ տօզըու իտի : Վ է 5
օնուն գալընլըղը պիր գարըշ իտի, վէ օնուն տու-
տաղը՝ քեասէ տուտաղը իշի կիպի՝ զանպա՛գ չի-
չէքլի իտի. իւչ պին պաթ տօլուտու ալըրըտը :
Վ է օն մուսլուգ եափտը, վէ պէշինի տաղտան՝ 6
պէշինի տէ սօլտան գօտու, եպդանմադ իշիւն օ-
լալար, պիւթիւն եանմանըն իշլէրինի օնլարտա՝
եպդարլարըտը. տէնիզ իսէ՝ օնտա քեահինլէր
եպդանմադ իշիւն իտի : Վ է պնլարը իւզըէ՝ օն 7
ալթուն շամ՝ տան եափտը. վէ օնլարը՝ պէշ սաղ-

- 8 տան վէ պէշ սօլտան՝ հէյքէլէ գօտու : Սէ օն սօֆրալար եափտը, վէ օնլարը՝ պէշ սաղտան վէ պէշ սօլտան՝ հէյքէլէ գօտու . հէմ եիւզ ալթուն լէյէն եափտը :
- 9 Սէ քեհհինլերին հավլիսինի՝ հէմ պէջիւք հավլիյի վէ հավլինին գափուլարընը եափտը . վէ օնլարըն գափուլարընը պագըր իլէ գափլատը :
- 10 Սէ տէնիղի սաղ եանտա՝ կիննտօղույա տօղու
- 11 լօտօսա՝ գարշը գօտու : Սէ չուրամ գազանլարը վէ քիւրէքլերի վէ լէյէնլերի եափտը . անտէն չուրամ՝ լլահըն էվի իչիւն Սէլօմօն փատիշա-
- 12 հա իշլէտիյի իշի պիթիրտի . լքի տիրէքլերի վէ քիւրէլերի վէ իքի տիրէյին թէփէսինտէքի պաշ-
լըզլարը՝ վէ տիրէքլերին թէփէսինտէ օլան պաշ-
լըզլարըն իքի քիւրէսինի էօրթմէք իչիւն՝ իքի
- 13 գաֆէսլերի . Սէ իքի գաֆէսին՝ տիրէքլերին իւզերինտէ օլան պաշլըզլարըն իքի քիւրէլերինի էօրթմէք փչիւն հէր պիր գաֆէստէ իքիչէր սըրա
- 14 նար օլարագ՝ տէօրթ եիւզ նարընը . Սէ տիպ-
լիքլերի եափտը , հէմ տիպլիքլերին իւզերինտէ
- 15 մուսլուզլարը եափտը . Պիր տէնիղի վէ օնուն ալ-
- 16 թընտաքի օն իքի սըղըրլարը . Սէ գազանլարը հէմ քիւրէքլերի վէ չաթալլարը վէ օնլարըն ճիւմլէ ալէթլերինի՝ Սէլօմօն փատիշահա Բապ-
պըն էվի իչիւն՝ պապասը չուրամ խալիս պագըր-
- 17 տան եափտը : Փատիշահ պունլարը՝ լօրտանըն օվասընտա քիլլի մահալտէ Սուրթթ իլէ Սէրէ-
- 18 տաթանըն արասընտա տէգթթիւրտիւ : Սէ Սէ-
լօմօն ճիւմլէ պու գապլարը շէջլէ փէք չօգ եափ-
տը քի՝ պագըրը դարթըյա կէլմէզ իտի :
- 19 Խմտի Սէլօմօն լլահ էվինին ճիւմլէ գապլա-
րընը եափտը , հէմ ալթուն մէզպահը վէ սօֆրա-
լարը վէ օնլարըն իւզերինէ հուլուրուն էքմէյինի ,

Ս և է խալիս աթոռանտան՝ ատեթի իւլրէ փհրա-20
պըն էօնիւնտէ եանաճագ՝ շամ՝ տանլարը վէ օն-
լարըն գանտիլէրինի, Ս և աթոռանտան՝ եանի21
թամ ա՛յար աթոռանտան՝ չիչէքլէրի վէ գանտիլէ-
րի վէ մաշալարը, Ս և է խալիս աթոռանտան մօմ22
մագասլարընը վէ լէյէնլէրի վէ քեասէլէրի վէ ա-
թէշ գապլարընը՝ վէ աթոռանտան էվին գափու-
սունու՝ օնուն ա՛ղիղէր ա՛ղիղի իչիւն իչէրիքի գա-
փու գանաալարընը վէ հէյքէլ էվինին գափու
գանաալարընը Եփփար:

ՊԼԸ, 5:

Ս և Ս էլօմօնուն Բապպ էվի իչիւն եափտըը 1
ճիւմլէ իշ Թէքմի՛լ օլտու . անտէն Ս էլօմօն պա-
պասը Տափիտին Թագտիս էթտիլի շէյլէրի՝ հէմ
կիւմիւշիւ հէմ աթոռանու վէ ճիւմլէ գապլարը կէօ-
թիւրիւպ՝ Լ՛լաւ հէվինին խաղինէլէրինէ գօտու :
() լգէման Ս էլօմօն Խարաէլին իխթիարլարընը վէ 2
սըպղլարըն ճիւմլէ սերվէրլէրինի՝ Խարաէլ օղուլ-
լարըն պաշ պապալարընը Լէրուշալիմէ ճէմ՝ էյ-
լէտի , քի Բապպըն ա՛հտ սանտուղունու Տափիտ
շէհրինտէն՝ եանի Ս իօնտան չըգարալար : Ս և 3
ճիւմլէ Խարաէլ ատէմլէրի եէտինճի ալտա օլան
պպրամտա փատիշահըն եանընա ճէմ՝ օլտուլար :
Ս և Խարաէլին ճիւմլէ իխթիարլարը կէլտիլէր, վէ 4
Լէլիլիլէր սանտուղու գալտըրտըլար : Լամի 5
սանտուղու վէ ճէմաաթ չատըրընը վէ չատըրտա
օլան ճիւմլէ մուգատտէս գապլարը եօգարը չը-
գարտըլար . օնլարը Լ էլիլի քեահինլէր չըգարտը :
Ս և Ս էլօմօն փատիշահ հէմ օնուն եանընա ճէմ՝ 6
օլան ճիւմլէ Խարաէլ ճէմաաթը սանտուղուն էօ-
նիւնտէ օլարագ՝ չօգլուգատն սալըլմազ վէ հիսա-
պա կէլմէզ գօյունլար վէ սըղըրլար գուրպան քէս-

- 7 տիւեր: Ս է քեահինլէր իապպըն ա՛հտ սան-
տուղունու քէնտի մահալինէ՝ էվին միհրապընա՝
ա՛ղիզլէր ա՛ղիզլինէ՝ քերուպիմլէրին գանատլարը՝
- 8 ալթընա կէօթիւրտիւլէր: Ս է քերուպիմլէր
սանտուղուն մահալի իւզերինէ գանատլարընը
եպարլարտը. վէ քերուպիմլէր սանտուղու վէ
օնուն սըրըգլարընը եօգարտան էօրթէրլէրիտի:
- 9 Ս է սըրըգլարը ուզաթտըլար, վէ սըրըգլարըն
ուճլարը սանտուգտան պէրի միհրապըն էօնիւնտէ
կէօրիւնիւրլէրիտի, ամմա տիշարտան կէօրիւն-
մէզլէր իտի. վէ թա պուկիւնէտէք օրատա տըր:
- 10 Սանտուգտա ղպրի եօղուտու, իլա Սօսէնին օ-
նուն իչինէ՝ Հօրէպտէ իապպըն իսրաէլ օղուլ-
լարը իլէ Սըսըրտան չըգտըգլարընտա ա՛հտաշ-
- 11 տըղը մահալտէ՝ գօտուղու իքի լէվճալար: Ս է
օլտուքի՝ քեահինլէր Սաֆտէսէտէն չըգտըգլա-
րընտա, զիրա ճիւմլէ պուլունան քեահինլէր
թագտիս օլուպ՝ պէօլիւքլէրճէ նէվպէթ պէքլէ-
- 12 մէտիւեր, Հէմ մուզիգար Սէիլիլէր՝ ճիւմլէսի
Սաֆըն՝ Հէյմանըն՝ Սէտուլթունուն՝ օղուլա-
րը վէ գարընտաշլարը իլէ տիւպէնա կիլինմիշ էլ-
լէրինտէ տաիրէլէր վէ սանթուլար վէ դանպուր-
լարօլարագ մէզպահըն կիւնտօղուսու դարաֆըն-
տան տուրտուլար, վէ պօրուլարը չալան եիւզ
- 13 կիիրմի քեահին օնլարըն պիլէսինճէ իտի. Ս է
օլտուքի՝ պօրու չալանլար վէ մուզիգարլար պիր-
տէն եէք սէտա իապպա համտ ու ս՝էնա էտէրքէն,
պօրուլարըլա վէ տաիրէլէր իլէ վէ մուսիգի ալէթ-
լէրի իլէ սէս գալտըրըպ՝ իապպա՝ Օլիւրա էյի
տիր, զիրա օնուն ինպէթի եպէտիտիր տէյերէք
համտ էտէրքէն, իապպըն էվի պուլուլթ իլէ տօլ-
- 14 տու: Ս է պուլուլթուն եիւզիւնտէն քեահինլէր
թըզմէթ էթմէյէ տօւրամազլարտըր. զիրա իապ-
պըն ճէլալի՝ Սլահ էվինի տօլտուրմուշուտու:

၇၂၇. ၆ :

Օգէմանն Սէլման տէտի . Բապպ տիւմանտաւ սա- 1
քին օլաճագ տէտի : Բմմա պէն սանա մէպքեան 2
իչիւն էվ՝ վէ էպէտէն սաքին օլմաղա սանա մէ-
քեան պինա էթտիմ : Բնտէն փատիշահ եիւ- 3
զինիւ տէօնտէրիպ՝ ճիւմլէ Խարաէլ ճէմմաթընը
միւպարէքլէտի . ճիւմլէ Խարաէլ ճէմմաթընը իսէ
տուրուօրուտու . Սէ տէտի . Խարաէլին Բլլահը 4
Բապպ միւպարէք օլսուն , քի պապամ Տափիտէ
աղղը իլէ վաթ էթտիյինի՝ էլլէրի իլէ եերինէ կէ-
թիրմիշ տիր . չիւն տէտի . Վափմըմը Սըսըր տի- 5
յարընտան չըգարտըղըմ կիւնտէն պէրու՝ Խարա-
էլին ճիւմլէ սըպղլարընտան՝ ատըմ օրատա օլմագ
իչիւն էվ եափմաղա հիչ պիր շէհր սէչմէտիմ , վէ
գափմըմ Խարաէլին իւզէրինէ սուղան օլմագ ի-
չիւն՝ պիր քիմնէյի սէչմէտիմ : Իլլա ատըմ օրա- 6
տա օլա տէյիւ Լէրուշալիմի՝ սէչտիմ . վէ գափմըմ
Խարաէլին իւզէրինտէ օլմագ իչիւն՝ Տափիտի սէչ-
տիմ : Սէ պապամ Տափիտին եիւրէյինէ կէլտի 7
քի՝ Խարաէլին Բլլահը Բապպըն ատընա էվ եա-
փա : Բմմա Բապպ՝ պապամ Տափիտէ տէտի . 8
Չիւն սէնին եիւրէյինէ կէլտիքի՝ ատըմա էվ եա-
փասըն . պունու եիւրէյինէ կէթիրտիյինէ էյի
էյլէտին : Լպքին էվիսէն եափմայաճագսըն . 9
իլլա սէնին ուլլուղունտան չըգաճագ օղուն՝ պէ-
նիմ ատըմա էվի օպինա էտէճէքտիր : Խանի 10
Բապպ սէյլէտիյի սէօզինիւ էտա էյլէտի , վէ
պէն պապամ Տափիտին եերինէ գալըպ՝ Բապպըն
տէտիյի կիպի՝ Խարաէլին թախթընտա օթուր-
տում , վէ Խարաէլին Բլլահը Բապպըն ատընա էվի
պինա էյլէտիմ : Սէ Բապպըն Խարաէլ օղուլա- 11
րը իլէ քէսիշտիյի ահսըն՝ օլ իչինտէ օլտուղու
սանտուղու օրպա գօտում :

- 12 Լ'նտէն ճիւմէ Խարաէլ ճէմնա՛թընըն հուզու-
րունտա Բապպըն մէզպահ՛ը Էօնիւնտէ տուրուպ՝
- 13 Էլէրինի ուղաթար: Օ՛խրա Սէլօմօն պագըրուան
պիք մէնպէր եափըպ՝ օնու հաւլինին օրթասընա՛
գօմուշ խի. օնուն ուզունլուղու պէշ արշըն վէ
էնի պէշ արշըն վէ եիւքսէքլէյի իւշ արշըն խի.
Իմտի օ՛ օնուն իւզէրինտէ տուրուպ՝ Խարաէլին
ճիւմէ ճէմնա՛թը Էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ, վէ
- 14 Էլէրինի կէօյէ տօղրու ուղատըպ՝ Տէտի. Լա՛
Խառաէլին Լ'լահը Բապպ՝ կէօքտէ վէ եերտէ սէ-
նին կիպի Լ'լահ եօգտուր. սէն՝ հուզուրունտա
թամ եիւրէքլէրի իլէ եիւրիւյէն գուլարընա
- 15 ա՛հտ ու իհսան սագլարսըն: Սէն գուլուն պա-
պամ հաւիտէ վա՛տ էթտիլինի սագլատըն. վէ
աղզըն իլէ սէօյլէտիլինի՝ պուկիւն օլտուղու կիպի՝
- 16 Էլին իլէ եերինէ կէթիրտին: Իմտի հալա՛ եա՛
Խարաէլին Լ'լահը Բապպ՝ գուլուն պապամ հա-
վիտէ՝ Սէնին օղուլարըն՝ սէնին հուզուրումտա
եիւրիւտիւյիւն կիպի՝ նօմօսումտա եիւրիւմէյէ
հէման եօլարընը սագլարլա՛րսա, հուզուրումտա
Խարաէլին թախթը իւզէրինտէ օթուրուր աւտեմ
սէնտէն Էքսիք օլմայաճագտըր տէյէրէք սէօյլէ-
- 17 տիլինի հըֆզ էյլէ: Սէ շիմտի՛ եա՛ Խարաէլին
Լ'լահը Բապպ՝ գուլուն հաւիտէ սէօյլէտիլին
- 18 սէօղիւն ս՝ապիթ օլսուն: Օ՛խրա հագգան Լ'լահ
եեր իւզէրինտէ ինսանլարըլա սաքին օլաճագմը.
Իշթէ սէն կէօքլէրէ՛ վէ կէօքլէրին կէօքլէրինէ
սըզմազսըն, պու պէնիմ եափտըղըմ էվ գա՛նտէ
- 19 գալըր: Իմտի պու գուլունուն նիյազընա վէ րէ-
ճասընա նազար գըլ՝ եա՛ Լ'լահըմ Բապպ, քի
պու գուլունուն սէնին հուզուրունտա ա՛րզ էթ-
- 20 տիլի ֆէրեատը վէ նիյազը իշիտէսին. Վի պու
էվին իւզէրինէ՛ կէճէ վէ կիւնտիւզ կէօքլէրին ա-

չը գօլա, շօլ մահալէ քի՝ օնուն հագգընա՝ Պէնիմ
 աւորմ օրատա օլա տէտին . շէօյլէքի օլմահալտէ՝
 պու գուլունուն ա՛րզ էթտիյի նիյազը իշիտէսին :
 Խմտի պու գուլունուն վէ գազմըն Խարաէլին պու 21
 մահալտէ ա՛րզ էթտիքլէրի ռէճալարընը իշիտէ-
 սին . պէլը՝ մէքեանընըն մահալի օլան կէօքտէն ի-
 շիտէսէն, վէ իշիթտիյինտէ մաղֆէրէթ էտէսին :
 Խէր պիր քիմսէ գօնշուաունա գապահաթ էտիպ՝ 22
 օնա եէմին էթմէք իչիւն՝ եէմին թէքլիֆ էտէրսէ,
 վէ եէմին պու էվէ՝ սէնին մէզպահըն էօնիւնէ
 կէլիրսէ, ()լտէմ սէն կէօքտէն իշիտիպ ա՛մէ՛ 23
 էտէսին, վէ գուլարընա հէօքմ էտէսին . քի գա-
 պահաթընըն ճէզասընը վէրիպ՝ օնուն եօլունու
 օնուն պաշընա՝ կէթիրէսին, վէ սատըղըն հագգը-
 նը հագգ էտիպ՝ օնա օնուն սատագաթընա՝ կէօք-
 էտա էտէսին : Ե՛ վէ գազմըն Խարաէլ՝ սանա կիւ 24
 նահ իշլէտիքլէրի իչիւն՝ էյեր տիւշմէնլէրինին
 էօնիւնտէ եէնիլիրլէրսէ, վէ տէօնիւպ սէնին իս-
 մինէ իքրար էտէրլէրսէ, վէ պու էվտէ սէնին հու-
 զուրունտա նիյազ ու ռէճա էտէրլէրսէ, ()լտէմ 25
 սէն կէօքտէն իշիտիպ՝ գազմըն Խարաէլին կիւնա-
 հընը ա՛վֆ էտէսին . վէ օնլարը քէնտիլէրինէ հէմ
 պապալարընա վէրտիյին տիյարա՝ տէօնտէրէսին :
 ()նլարըն սանա կիւնահ էթտիքլէրի իչիւն՝ կէօք- 26
 լէր գափանըպ եաղմուր օլմազսա, վէ պու մահալ-
 տէ նիյազ էտիպ՝ սէնին աւորնա իքրար էտէրլէրսէ,
 վէ օնլարը թահգիր էթտիյին իչիւն կիւնահլտ-
 րընտան թէվպէ էտէրլէրսէ, Ե՛ն տախի կէօք- 27
 տէն իշիտիպ գուլարընըն վէ գազմըն Խարաէլին
 կիւնահլարընը՝ օնլարա եիրիյէճէքլէրի էյի եօ-
 լու էյրէթմէքլէ՝ ա՛վֆ էտէսին . վէ գազմընա
 միւլք իչիւն վէրտիյին սէնին տիյարընա եաղմուր
 վէրէսին : Ե՛րտէ գըթըղ օլտուգտա, դա՛ուն 28

- օլտուգտա , սամուս Եկել վե Եերգան՝ չեքիրկե վե
 գըրթըլ օլտուգտա , եա տիւշմէնլերի՝ օնլարը տի-
 յարլարը շէհրլերինին պիրինտե սըգտըգտա , հէր
 29 նէ եարա հէր տերտ օլուրսա , Հէր ատէմտէն՝
 եա ծիւմլէ գաւմըն խարաէլտէն գըլընան հէր նի-
 յազը՝ հէր ըեճայը՝ պիր քիմնէ եարասընը վե աղ-
 ըսընը պիլիպ պու էվէ տօղըու էլէրինի ուզաթ-
 30 տըգտա , ()լտէմ սէն մէքեանընըն մահալի օլտն
 կեզքտէն իշիտէսին , վե իսլահ էտիպ հէր քեռէ՝
 օնուսն եիւրէյինի պիլտիյին կիպի՝ օնուսն եօլլարընա
 կէօրէ էտա էտէսին , զիւրա ատէմօղուլլարըն եիւ-
 31 ըքլէրինի սէն՝ եալընըզ սէն պիլիրսին . թաքիմ՝
 պապալարըմըզա վերտիյին եերին եիւզիւնտէ
 ծիւմլէ եաշատըլլարը կիւնլէրտէ սէնին եօլլա-
 ընտա եիւրիւմէք իշիւն՝ սէնտէն գօրգալար՝
 32 Վ է սէնին գաւմըն խարաէլտէն օլմայըպ՝ պեյիւք
 ատըն իշիւն վե գուվվէթլի էլին իշիւն վե ուզան-
 մըշ գօլըն իշիւն իրագ վիլայէթտէն կէլէն եա-
 պանճը պախի կէլիր տէ պու էվտէ նիյազ էտէրսէ ,
 33 ()լտէմ սէն մէքեանընըն մահալի օլտն կեզքտէն
 իշիտէսին , վե եափանճընըն սանա ծիւմլէ նիտա
 էթտիյինէ կէօրէ էտէսին . թաքիմ եերին ծիւմլէ
 գաւմլէրի ատընը պիլլէլէր , վե գաւմըն խարաէլ
 կիպի՝ սէնտէն գօրգալար . հէմ պու եափտըղըմ
 էվին իւզէրինտէ սէնին ատընըն չաղըլլտըղընը
 34 պիլլէլէր : Վէնին գաւմըն՝ օնլարը կեօնտերտիյին
 եօլտան՝ տիւշմէնլերի իւզէրինէ ճէնկէ չըգարսա ,
 վե սանա՝ պու սէչտիյին շէհրէ տօղըու վե ատընա
 35 եափտըղըմ էվէ տօղըու նիյազ էտէրլէրսէ , ()լ-
 տէմ կեզքլէրտէն օնլարըն նիյազընը վե ըեճասը-
 նը իշիտիպ՝ օնլարըն հագգընը հագգ էտէսին :
 36 Վանա կիւնահ էթտիքլէրինտէ , զիւրա կիւնահ
 էթմէզ ատէմ եօգ տուր , վե սէն օնլարա զազապ

հախ՝ օնջադը տիւշմէնէ թէսլիմ էթտիյինտէ, վէ
 օնջարը ուզագ եա եազըն տիյարա էսիր սիւրտիւք-
 լէրինտէ, Ս է օլ էսիր սիւրիւլտիւքլէրի տիյար- 37
 տա եիւրէքլէրի տէօնիւպ թէվպէ էտէրլէրսէ, վէ
 էսիր օլտուգլարը տիյարտա՝ Լիւնա՛հ էթտիք՝ եա-
 րամազլը՝ գ էթտիք՝ վէ գապահաթ իշլէտիք տէյէ-
 րէք՝ սանա թէճա էտէրլէրսէ, Ս է օնջարը էսիր 38
 սիւրտիւքլէրի՝ էսիրլիքլէրի տիյարընտա պիւթիւն
 եիւրէքլէրի վէ պիւթիւն ճանլարը իլէ սանա տէօ-
 նէրլէրսէ, վէ պապալարընա վէրաիյին օնջարըն
 տիյարընա տօղըու՝ վէ սէշտիյին շէհրէ՝ վէ ա-
 տընա եաիտըղըմ էվէ տօղըու նիյազ էտէրլէր-
 սէ, () Լաէմ մէսքեանընըն մահալի օլան կէօք- 39
 տէն նիյալլարընը վէ թէճալարընը իշիտիպ՝ օն-
 շարըն հադգընը հադգ էտէսին. վէ սանա կիւնա՛հ
 էթմիշ գապմընը ա՛վֆ էտէսին: Հալա եա՛ Լ՛ 40
 բահըմ՝ քերէմ էյլէ պու մահալտէ գըլընան նիյա-
 զա կէօզլէրին աչըգ՝ վէ գուլտգլարըն իշիտի օլ-
 տուն: Ս է շիմտի եա՛ Բապպ Լ՛լա՛հ րահաթ- 41
 լըղընըն եէրինէ գալգ, սէն հէմ գուլվէթիւնի
 ստնտուղու. սէնին քեահինլէրին եա՛ Բապպ Լ՛ 42
 լա՛հ խէլան կիյինսինլէր, վէ սալիհլէրին սիւրիւր
 իլէ շաւտ օլտունլար: Լա՛ Բապպ Լ՛լա՛հ մէսի-
 հինին եիւզիւնիւ թէտտ էթմէ. գուլուն հապիտէ
 օլան ինսյէթիւնի խադընա՛ կէթիր:

ԳԼԸ, 7:

Իմտի Սէլոմօն նիյազ էթմէյի պիւթիւրտիյի կիպի՝ 1
 կէօքտէն աթէշ էնիպ պիւթիւն եանմալարը վէ
 գուրպանլարը եադտը. վէ Բապպըն ճէլալի էվի
 տօլտուրտու: Ս է քեահինլէր Բապպ էվինէ 2
 կիրմէյէ գատիր տէյիլէր իտի. ղիրա Բապպըն
 ճէլալի՝ Բապպ էվինի տօլտուրմուշուտու: Ս է 3

ճիւմլէ Խարաէլ աթէշին էնտիյինի՝ վէ էվին իւզերինտէ Բապպըն ճէլալինի կէօրիւրէրիտի . վէ տէօշէմէնին իւզերինէ եիւզլէրի իւզերինէ գափանըպ՝ սէճտէ գըլարլար , վէ Բապպա համտ էթտիլէր , զիրա էյիտիր , զիրա օնուն ինայէթի էպէտի տիր :

- 4 Սէ փատիշահ հէմ ճիւմլէ գալմ Բապպըն
- 5 հուպուրունտա գուրպանլար քէստիլէր : Սէ Սէլամօն փատիշահ խիրմի իքի պին սըղըր վէ եիւզ խիրմի պին գոյուն գուրպան քէստի . վէ փատիշահ ճիւմլէ գալմ իլէ Մլահըն էվինի թէպէրթիւք էյլէտիլէր :
- 6 Սէ քեահինլէր նէվպէթլէրինտէ տուրուրլարըտը , Սէ իլիլէր իսէ Բապպըն օլ մուսիգի ալէթլէրի իլէ քի՝ հափտ փատիշահ օնլարը Բապպա համտ էթմէք իշիւն եափմըշ իտի , զիրա օնուն ինայէթի էպէտի տիր , հափտ օնլարըն եէտիլիլէ Բապպա ս'էնա էթտիլյի վէման . իմտի քեահինլէր օնլարըն գարշըսընտա պօրուլարը՝ չալարլարըտը , վէ ճիւմլէ Խարաէլ տուրուրուտու :
- 7 Սէ Սէլամօն՝ Բապպ էվինին էօնիւնտէքի հափլինին օրթասընը թագտիս էյլէտի . զիրա պիւթիւնեանմալարը վէ սէլամէթ գուրպանլարըն եաղընը օրատա սունտու . չիւն Սէլամօնուն եափտըղը պազըր մէզպահ՝ պիւթիւնեանմալարը վէ էքմէքփէշքէշլէրինի վէ եաղլարը սըղմազ իտի :
- 8 Սէ Սէլամօն օլ գէմանտէ եէտի կիւն պապրամ էյլէտի , վէ ճիւմլէ Խարաէլ պիլէսինճէ պիր զայէթ պէցիւք ճէմաաթ՝ Համաթ մէտիւլինտէն թա Սըսըր ըրմաղընատէք :
- 9 Սէ սէքիզինճի կիւնտէ ա՛ղիմ ճէմաաթ էթտիլէր . զիրա եէտի կիւն մէզպահը թէպէրրիւքինի վէ եէտի կիւն պապրամ էթտիլէր :
- 10 Սէ եէտինճի պըն խիրմի իւշիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ Բապպըն հափտէ վէ Սէլամօնա վէ գալմը Խարա-

էլէ եթտիյի էյլէքէր իչին շատ օլարագ վէ եիւ-
րէքէրի խօշանարագ՝ գաւմը շատըրլարնա՝
կէօնտէրտի : Իմտի Ալլամն Ռապպ էվինի վէ 11
փատիշահ էվինի թէքմի՛լ էյլէտի . հէմ Ռապպ
էվինտէ վէ քէնտի էվինտէ եափմաղա Ալլամնուն
եիւրէյինէ հէր կէլէն՝ միւյէսսէր օլտու :

Վ է Ռապպ Ալլամնա կէճէ իլէ կէօրիւնիւպ՝ օ- 12
նա տէտի . Նիյազընը իշիտիպ՝ պու մահալի քէն-
տիմէ գուրպան էվի իչին սէշտիմ : Իյէք կէօք- 13
լէրի գափարսամ քի եաղմուր օլմայա , վէ էյէր
չէքրկէյէ եէրի եէմէյէ էմր էտէրսէմ , վէ էյէր
գաւմըմա դատն կէօնտէրիքսէմ , Վ է ատըմտան 14
չազըրլան գաւմըմ՝ ալլագլանըպ՝ նիյազ էտէրլէր
տէ՝ եիւզիւմիւ դալապ էտէրլէրսէ , վէ եարամազ
եօլլարընտան տէօնէրլէրսէ , պէն տախի կէօքտէն
իշիտիպ՝ օնլարըն կիւնահընը ա՛վֆ էտէճէյիմ , վէ
օնլարըն տիյարընա շիֆա՝ վէրէճէյիմ : Հալա՝ 15
պու մահալին նիյազընա կէօզլէրիմ աչըգ վէ գու-
լագլարըմ իշիտիւր օլաճագտըր : Իմտի հալապու 16
էվի՛ ատըմ էպէտէն օրատա օլմագ իչին՝ սէշտիմ ,
վէ թագտիս էյլէտիմ . վէ կէօզլէրիմ հէմ եիւրէ-
յիմ ճէմի՛ զէմանտէ օրատա օլաճագտըր : Վ է 17
սէն էյէր հուզուրումա՝ պապան հափիտին եիւ-
րիւտիւյիւ կիպի եիւրիւրսէն , վէ սանա ճիւմլէ
թէնպիհ էթտիյիմէ կէօրէ ա՛մէլ էտիպ՝ գանուն-
լարըմը վէ շէրիա՛ թլէրիմի սագլարտան , ()տէմ 18
սէնին փատիշահլըզընըն թախթընը գայիմ էտէ-
ճէյիմ , պապան հափիտէ Աէնտէն Խարաէլտէ զա-
պիղլիք էտէն ատէմ էքսիք օլմայաճագ՝ վա՛տ էթ-
տիյիմ ա՛հտըմա՝ կէօրէ : Իմնա էյէր արտըմտան 19
տէօնիւպ՝ էօնիւնիւզէ գօտուղում գանունլարըմը
վէ էմրլէրիմի թէրք էտէրսէնիզ , վէ կիտիպ զայրի
ալլահարա ի պատէթ էտէր վէ օնլարա սէճտէ գը-

- 20 լարսանըզ, () լտէմ օնլարը՝ օնլարա վերտիյիմ
 եերիմին իւզերինտէն քէօքտէն գօփարաճաղըմ,
 վէ պու՝ ասըմ իչիւն թագտիս էթտիյիմ էվի
 հուզուրումտան րէտտ էտէճէյիմ. վէ օնու հէփ
 գավմէրտէ՝ մէս՝ էլ վէ մէզաօ իչիւն էտէճէյիմ:
- 21 Ս է պու եիւճէլէնմիշ էվ՝ եանընտան հէր կէչէնէ
 հէյրէթ օլաճապտըր, վէ տէյէ. Բապպ պու տի-
 յարա վէ պու էվէ նի՝ չիւն պէջլէ էթմիշ տիր:
- 22 Ս է ճէվապ վերիլէ. Չիւն օնլարը Սըսըր տիյա-
 րընտան չըգարան պապալարընըն Վլաճը Բապպը
 թէրք էթտիլէր, վէ զայրի ալլահլարա եափը չըպ՝
 օնլարա սէճտէ գըլտըլար, հէմ օնլարա թպատէթ
 էթտիլէր. օնուն իչիւն օնլարըն իւզերինէ հէփ
 պու պէլպը կէթիրտի:

ՊԼՇ, 8:

- 1 Ս է օլտուքի՝ Սէլումօն Բապպ էվինի վէ քէնտի
 էվինի եափտըղընըն իյիրմինճի եըլըն սօնունտա,
- 2 Հուրամըն Սէլումօնա վերտիյի շէհրլէրի՝ Սէլումօն
 եափտը. վէ օրատա Խարաէլ օղուլարընը իսքեան
- 3 էթտիրտի: Ս է Սէլումօն Համաթ Սօպայա՝
- 4 կիթտի. վէ օնուն իւզերինէ զալիպ կէլտի: Ս է
 չէօլտէ թաւտմօրու՝ հէմ Համաթտա պինա էթ-
- 5 տիյի ճիւմլէ համպար շէհրլէրինի եափտը. Հէմ
 եօգարըքի Պէյթհօրօնու վէ աշաղաքի Պէյթհօ-
- 6 լար իլէ մէթին շէհրլէրի՝ Ս է Պաա՛լաթը՝ հէմ
 Սէլումօնուն օլան հէփ համպար շէհրլէրինի վէ
 ճիւմլէ ա՛րապա շէհրլէրինի վէ աթըլար շէհրլէ-
 րինի՝ հէմ Սէլումօնուն Լէրուշալիմտէ վէ Լիպ-
 նանտէ վէ փատիշահլըղընըն ճիւմլէ տիյապընտա
 պինա էթմէյէ միւրատ էթտիյի հէր միւրատընը
 եափտը:

Խորաէլտէն օլմայրպ շիթիլէրտէն վէ Լմորի- 7
լէրտէն վէ Պէրիզիլէրտէն վէ շիվիլէրտէն վէ
Եպոուսիլէրտէն գալան ճիւմէ գալմը՝ Խարաէլ 8
օղուլարըն հէլաք էթմէտիքլէրի՝ օնլարտան սօնկ-
րա տիյարտա գալան օնլարըն օղուլարընը՝ Սէլ-
մօն օնլարը խարաճ կիւզար էյլէտի, թա պու կիւ-
նէտէք: Ս է Սէլմօն՝ քէնտի իշինտէ՝ Խարաէլ 9
օղուլարընտան գուլ էթմէտի. զիրա օնլար ճէնք-
ճիլէր վէ օնոն սէրտարլէրինին սէրվէրլէրի վէ ա-
րապալարընըն հէմ աթլըլարընըն սէրվէրլէրի ի-
տիլէր: Ս է Սէլմօն փատիշահըն գալմա զա- 10
պիդլիք էտէն մօնսուպտա օլան սէրվէրլէրի պօն-
լար իտի. իքի եիւզ էլլի քիշի իտի:

Ս է Սէլմօն՝ Պիրաօնոն գըզընը Տափիա շէհ- 11
րինտէն օնա եթփտըղը էվէ չըգարտը. զիրա տէ-
տի. Վարըմ՝ Խարաէլ փատիշահը Տափիտին է-
վինտէ օթուլմասըն, զիրա Րապպըն սանտուղու-
նոն կիրտիյի մահալլէր մուգատտէս տիր:

() զէման Սէլմօն՝ էյվանըն էօնիւնտէ ետի- 12
տըղը Րապպըն մէզպահը իւզէրինտէ՝ Րապպ-
պիւթիւնեանմալար սունտու. շէմ Սօնէնին 13
թէնպիհինէ կէօրէ կիւն պէ կիւն թային օլանը՝
շապպաթլարտա վէ պպաշըլարընտա վէ թային
օլոնմուշ պպրամլարտա երլտա իւշ քէրրէ՝ Էանի
խամուրսուզլար պպրամընտա վէ հէթթիլէր պպ-
րամընտա վէ չէրկէլէր պպրամընտա սունաբըրա:
Ս է պապասը Տափիտին թէրթիպի իւզրէ՝ քեա- 14
հինլէրին պէօլիւքլէրինի խըզմէթլիլի իւզէրինէ
վէ Էիլիլէրի նէվպէթլէրի իւզէրինէ կիւն պէ
կիւն իգթիզասընա կէօրէ քեահինլէրին էօնիւնտէ
համա էթմէյէ վէ խըզմէթ էթմէյէ՝ հէմ գափու-
ճուլարը տախի պէօլիւքլէրինտէ հէր պիր գափույա
թային էյլէտի. զիրա Լլահըն ատէմի Տափիա

- 15 պէջլէ եմր էթմիշ իտի : Խմտի քեահինյերին վէ Լէլիլիէրին խուսուսունտա՝ վէ խազինէլէր ի-չիւն փատիշահըն էմրինտէն հիշ պիր շէյտէ չըգ-
- 16 մատըլար : Սէ Լէլումնուն ճիւմլէ իշի՝ Բապպ էվինին թէմլէի գօնտուղու կիւնէտէք հէմ թա թէքմիլ օլունճայէտէք հազըրլանմը շըտը . պէօյ-լէճէ Բապպըն էվի թէմամ օլտու :
- 17 () Լգէման Լէլումն Լ՝սեօնկէպերէ վէ Լյլթթա՝ Լյտամ տիյարընտաքի տէնիպին քէնարընա կիթ-
- 18 տի : Սէ Լուրամ՝ օնա գուլլարընըն եէտի իլէ կէմիլէր հէմ տէնիզ էհվալինի պիլէն գուլլար կէօնտէրտի, վէ Լէլումն գուլլարը իլէ պէրապէր () Ֆիրէ վարտըլար, վէ օրատան տէօրթ եիւզ էլլի գանդար ալթուն ալըպ՝ Լէլումն փատիշահա կէթիրտիլէր :

ՊԼՇ, 9:

- 1 Սէ Շէպանըն մէլիքէսի Լէլումնուն նամընը իշիթմէքլէ, Լէլումնու մէսէլլէր իլէ սընտմաղա՝ զայէթ աղըր գուլվիլէթ իլէ՝ վէ պահարլար վէ չօգ ալթուն վէ գըյմէթլի դաշլարլա եիւքլիւ տէվէլէր իլէ Լէրուշալիմէ կէլտի . իմտի օ՝ Լէլումնա կէլիպ՝ օնունլա եիւրէյինտէ հէր օլան իչիւն սէջլէշտի :
- 2 Սէ Լէլումն օնա՝ օնուն ճիւմլէ սիւալլէրինի պէ-յան էյլէտի . վէ հիշ պիր շէյ Լէլումնտան կիզլի
- 3 օլմատը, քի օնա պէյան էթմէյէ : Սէ Շէպա մէլիքէսի Լէլումնուն իլմինի վէ եափտըղը էվի՝
- 4 Սէ օնուն սօֆրասընըն դաամընը վէ գուլլարընըն մէճլիսինի վէ խըղմէթճիլէրինին տուրուշունու վէ օնլարըն կիյիմլէրինի վէ օնուն գատէհքեարլարընը հէմ օնլարըն լիպասլէրինի վէ Բապպըն էվինէ օ-նուն չըգտըղը նէրտիպանլէրինի կէօրիւնճէ, օն-
- 5 տա արթըգ ճան գալմատը : Խմտի փատիշահա

աւետի . Տիարբանա՛սէնին էհվալին խուսուսուն-
 տա վէ իլմին խուսուսունտա՛ իշիթտիյիմ՝ սէօզ
 կերչէք իմիշ : Պէն իսէ օնլարըն սէօզլէրինէ ի- 6
 նանմատըմ, թաքի կէլիպ՝ կէօզլէրիմ իլէ կէօ-
 տիւմ, վէ իշթէ իլմինին չօզլուղունուն եարբսը
 պանա խապէր վէրիլմէմիշ տիր . իշիթտիյիմ խա-
 պէրէ վանմ էթտին : 'Լէ մութլու սէնին աւետմ- 7
 լէրինէ՛ վէ նէ՛ մութլու սէնին պու գուլլարընա՛քի
 տայիմա սէնին էօնիւնտէ տուրուպ՝ սէնին իլմինի
 իշիտիրլէր : Լլաճըն ՚Լապպ միւպարէք օլուն , 8
 քի Լլաճըն ՚Լապպ իչիւն՝ սէնի թախթը իւզերի-
 նէ փատիշահ գօմաղա սէնտէն րազլի օլտու . սէնին
 Լլաճըն՝ Խորաէլի էպէտէն ս՛ապիթ էթմէյէ
 սէվտիյի իչիւն սէնի օնլարըն իւզերինէ փատիշահ
 նասպ էթտի , քի շէրիա՛թ վէ սատագաթ էյլէյէ-
 սին : Լնտէն օ՛ փատիշահա եիւզ իյիրմի գանդար 9
 ալթուն վէ զայէթ չօգ պահար վէ գըյմէթլի գաշ-
 ւար վէրտի . վէ Շ էպա մէլիքէսինին Սէլօմօն փա-
 տիշահա պու վէրտիյի պահարլար կիպի եօզու-
 տու : Զէմ () ֆիրտէն ալթուն կէթիրէն Զու 10
 րամըն գուլլարը իլէ Սէլօմօնուն գուլլարը տախի՛
 ալկումմիմ աղաճլարը վէ գըյմէթլի գաշլար կէ-
 թիրտիրլէր : Ս է փատիշահ ալկումմիմ աղաճլա- 11
 րընտան ՚Լապպըն էվինէ վէ փատիշահըն էվինէ
 նէրտիպանլէր՝ վէ մուզիգարլարա գանպուրլար վէ
 սանթուրլար եափտը . վէ պունլար կիպի պունտան
 էվլէլ Լաճուտա տիյարընտա կէօրիւնմէմիշ իտի
 Ս է Սէլօմօն փատիշահ Շ էպա մէլիքէսինէ՛ օ- 12
 նուն փատիշահա կէթիրտիյինտէն զայրի՛ օնուն
 դալապ էթտիյի հէր իսթէտիյինի վէրտի . անտէն
 օ՛ գուլլարը իլէ պէրապէր տէօնիւպ տիյարընա՛
 կիթտի :

Ս է Սէլօմօնա պիր երլտա կէլէն ալթունուն 13

- դարձրսր՝ ալթը եիւզ ալթմըշ ալթը գանդար ալ-
- 14 թոն իտի, Մճգ ու անդա ետէնլերին վէ պազըր-
կեանլարըն կէթիրտիլինտէն մա տա . հէմ Մ'րա-
պիսթանըն ճիւմլէ փատիշահլարը վէ տիլարըն
պէյլէրի՝ Սէլամօնա ալթոն վէ կիւմիւշ կէթիրտի-
- 15 լէրիտի : Սէ Սէլամօն փատիշահ չէքիճլէնմիշ
ալթոնտան իքի եիւզ գալգան եափտը . հէր պիր
գալգանա ալթը եիւզ իւ'գալ չէքիճլէնմիշ ալ-
- 16 թոն խարճ էթտի . շէքիճլէնմիշ ալթոնտան
իւշ եիւզ գալգան տահաւեափտը , քի հէր պիր գալ-
գանաիւշ եիւզ իւ'գալ ալթոն խարճ էթտի . վէ
փատիշահ օնլարը՝ Սիպնան օրմանըն էվինէ գօ-
- 17 տու : շէմ փատիշահ՝ ֆիլտիշիտէն պիր պէօյիք
թախթ եափտը , վէ օնու խալիս ալթոնլա գափ-
- 18 լատը : Սէ թախթըն ալթը պասամագլարը վա-
րըտը , հէմ թախթըն՝ թախթա պիթիշիք պիր
ալթոն գափտէսի վարըտը , վէ օթուրաճագ մա-
հալինին պիր եանընտան վէ օպիր եանընտան տա-
յագլարը վարըտը , վէ տայագլարըն եանընտա իքի
- 19 արսլան տուրուրուտու : շէմ օրատա ալթը պա-
սամագլարըն իւզերինտէ պիր եանտան վէ օպիր
եանտան օն իքի արսլան տուրուրուտու , վէ պու-
նուն կիպի հիւշ պիր մէմլէքէթտէ եափըլմամըշու
- 20 տը : Սէ Սէլամօն փատիշահըն ճիւմլէ իչէճէք
գապլարը ալթոնտան իտի , հէմ Սիպնան օրմա-
նընըն էվինին ճիւմլէ գապլարը խալիս ալթոն-
տան իտի . կիւմիւշտէն եօղ իտի . օ՝ Սէլամօնուն
- 21 կիւնլերինտէ պիր շէյէ սայըլմագլտը : Օյիրա
փատիշահըն կէմլէրի՝ շուրամըն գուլլարը իլէ
թարշիշէ կիտերլերիտի . թարշիշին կէմլէրի իւշ
եըլտա պիր տէֆա՝ կելիպ՝ ալթոն վէ կիւմիւշ վէ
ֆիլտիշի վէ մայմոնլէր վէ թաուլէր կէթիրտի-
- 22 լէրիտի : Սէ Սէլամօն փատիշահ՝ զէնկինլիքտէ

վէ ի՛մտէ՝ եերին ճիւմէ փատիշահարնտան
պէջիւք օլտու : Ս է եերին ճիւմէ փատիշահ- 23
լարը Սէլամօնուն տիտարընը արարլարտը , քի
Սլահն օնուն եիւրէյինէ գօտուղու իլմինի իշի-
տէլէր : Ս է օնլարըն հեր պիրի հէտիյէսինի՝ կիւ- 24
միւշ գապլար վէ ալթուն գապլար վէ էս՝ վապլար՝
սիւահլար վէ պահարլար՝ աթլար վէ գաթլըլար՝
երլ պէ երլ վաճիպ օլանը կէթիրիրէրիտի : Ս է 25
Սէլամօնուն՝ տթլար վէ արապալար իշիւն՝ տէօրթ
պին աթօրու վարտը , հէմ օն իքի պին աթլըլարը
քի՝ օնլարը արապաշէհրէրինտէ վէ փատիշահըն
եանընտա խերուշալիմտէ գօնտուրմուշուտու :
Ս է ըրմագտան թա Վիլիշթիմէր տիյարընա վէ 26
Սըսըր սինօրունատէք ճիւմէ փատիշահլարա
հէօթիւմէթ սիւրէրիտի : Ս է փատիշահ խերու- 27
շալիմտէ կիւմիւշիւ գաշլար կիպի գօտու , վէ երզ-
լէրի սահրատա չօգ օլան ճիւմմէզ աղաճլարը կի-
պի գօտու : Հէմ Սէլամօնա Սըսըրտան վէ հեր 28
տիյարտան աթլար չըգարըրլարտը :

Խմտի Սէլամօնուն էվվէլքի վէ սօնկրաքի հի- 29
քեայէթինին պագլար՝ Վաթան փէյղամպէրին
թէվարիխինտէ վէ Շիւնլու Սհիանըն փէյղամ-
պէրլիյինտէ վէ փէյղամպէր Ստօնուն Վէպագ
օղլու խերօպօս՝ մըն հագգընտաքի ըույալարընտա
եազըլը տէյիլմի : Ս է Սէլամօն ճիւմէ խրաէլին 30
իւզէրինտէ՝ խերուշալիմտէ գըրգ երլ փատիշահ-
լը՝ գ սիւրտի : Ս է Սէլամօն պապալարը իլէ ու- 31
յուտու , վէ օնու պապասը հապիտին շէհրինտէ
կէօմտիւլէր . վէ եերինէ օղլու Րէհօպօս՝ մ փա-
տիշահ օլտու :

ՊԼՇ. 10 :

Ս է Րէհօպօս՝ մ Շէիւմէ՝ կիթտի . զիրա ճիւմէ 1
խրաէլ՝ օնու փատիշահ նասպ էթմէք իշիւն՝

- 2 Ը եխեմէ՛ վարմըշարտոր: Ս է օլտու քի՛ Ս է-
լամօն փատիշահնն եիւղիւնտէն գաշլպ Ս ըսրրտա
3 րօպօսամ Ս ըսրրտան տէօնտիւ: Իմտի կէօնտէ-
րիպ օնու չաղըրտըլար, վէ Լէրօպօսամ հէմ
4 ճիւմէ Լարաէլ վարըպ՝ վէ Բէհօպօսամա սեյլէ-
յիպ տէաիլէր: Պապան պօյունտուրուղումուղու
5 տէրթլէթտի. իմտի հալա պապանըն սէրթ գուլ-
լուղունու վէ իւղէրիմիզէ գօտուղու աղըր պօյուն-
տուրուղունու հաֆիֆլէթ, վէ սանա գուլլուգ է-
6 տէրիմ: Ս է օ՛նլարա տէտի. Իւչ կիւն կէչսին,
անտէն պանա տէօնիւն. վէ գաւմ կիթտի: Ս է
7 Բէհօպօսամ փատիշահ պապասը Ս էլամօնուն՝ օ
տահա սաղ իքէն օնուն հօւլուրունտա տուրան
իթիարլարա տանըշլպ տէտի. Սիզ պանա՝ պու
8 գաւմա նի՞ճէ ճէվապ վէրմէյէնասիհաթ էտէր-
սիզ: Ս է օնլար օնա սեյլէյիպ տէտիլէր. Ի
9 յէր պու գաւմա խօշ հարաքէթ էտիպ՝ օնլարը
խօշլանտըրրօսան, վէ օնլարա խօշ սէօղէր սեյ-
10 լէրսէն, օլտէմ օնլար՝ սանա ճիւմէ կիւնլէրտէ
գուլլար օլուրլար: Լ՛մմա օ՛ իթիարլարըն օնա
11 վէրտիքլէրի նասիհաթը թէրք էտիպ՝ քէնտիսի
իլէ պէյիլիւպ էօնիւնտէ տուրան կէնճլէրէ տա-
նըշլոր: Իմտի օնլարա տէտի. Սիզ նէ՞ էյիլթ
վէրիրսինիզ, քի պու պանա սեյլէյիպ՝ Պապա-
նըն իւղէրիմիզէ գօտուղու պօյունտուրուղու հա-
ֆիֆլէթ տէյէն գաւմա ճէվապ տէօնտէրէլիմ:
10 Ս է օնունլա պէյիլիւպ կէնճլէր օնա սեյլէյիպ
տէտիլէր. Սանա սեյլէյիպ՝ Պապան պօյունտու-
րուղումուղու աղըրլաթտը, վէ սէն իւղէրիմիզտէն
հաֆիֆլէթ տէյէն գաւմա պէյլէ սեյլէյիպ՝ օն-
լարա պէյլէ տէյէսին. Պէնիմ սըրչա փարմաղըմ
11 պապաւըն պէլինտէն գալը՛ն տըր: Իմտի հալա

պապամ իւզերինիզէ աղըր պօյունտուրուզ եիւք-
 լէթմիշտիր , պէն իսէ պօյունտուրուզունուզա
 պամմ էտէճէյիմ . պապամ սիղի գըրպաճլար ի-
 լէ թէտիպ էթմիշտիր , ամմա պէն սիղի ա'գրէպ-
 լէր իլէ Բեպիպ էպէճէյիմ : Ս է փատիշահն¹²
 սէօյլէյիպ՝ Լաչիւնճիւ կիւնտէ պաննա կէլին՝ տե-
 տիյինէ կէօրէ , Լէրօպօամ ճիւմլէ գաւմ իլէ իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ Բէհօպօամմ վարտը : Ս է փա-¹³
 տիշահ օնլարա սէրթ ճէվապ վէրտի . վէ Բէհօ-
 պօամ փատիշահ իթթիարլարըն նասիհաթընը
 թէրք էյլէտի . Ս է օնլարա՝ կէնճլէրին նասի-¹⁴
 հաթընա կէօրէ սէօյլէյիպ տէտի . Պապամ պօ-
 յունտուրուզունուզու աղըրլաթմիշտիր , պէն
 տախի օնուն իւզերինէ զամմ էտէճէյիմ . պա-
 պամ սիղի գըրպաճլար իլէ թէտիպ էթմիշ , ամ-
 մա պէն սիղի ա'գրէպլէր իլէ Բեպիպ էպէճէյիմ :
 Ս է փատիշահ գաւմը տինկլէմէտի . չիւն պու իշ¹⁵
 Լաշտան օլտու . Թաքիմ Բապպ՝ Դ իլօնլու Լ-
 հիա փէյղամպերին վաթիդասիլէ՝ Լէպադ օղու
 Լէրօպօամմ սէօյլէտիյի սէօղիւնիւ ս'ապիթ է-
 տէ : ()լտէմ ճիւմլէ Լարաէլ՝ փատիշահն օն-¹⁶
 լարը տինկլէմէտիյինի կէօրիւնճէ , գաւմ տախի
 փատիշահա ճէվապ տէօնտերիպ տէտիլէր . Պի-
 զիմ Տափիտտէ նէ՝ հիսսէմիզ վար , վէ Լաշտ օղ-
 լունտա միրաս'ըմըզ եօգ տուր , եա Լարաէլ՝ հէր
 քէս չատըրըննա Կէօնիւն , եա Տափիտ՝ շիմտի է-
 վինի կէօր . վէ ճիւմլէ Լարաէլ չատըրլարընա
 կիթտի : Լամա Լէհօուտա շէհրլէրինտէ սաքին¹⁷
 օլան Լարաէլ օղուլլարըն իւզերինէ Բէհօպօամ
 փատիշահ օլտու : Լամտի Բէհօպօամ փատիշահ՝¹⁸
 Խարաճըն իւզերինտէ օլան Լարաէլ՝ կէօնտեր-
 տի , ամմա Լարաէլ օղուլլարը օնու դաշլար իլէ
 դաշլատըլար , վէ էօլտիւ . վէ Բէհօպօամ փա-

տիշահ ամենեւեմն արապայա պինտի, քի լա-
 19րուշալիմէ՝ գաչա: Պու վեճհիլէ Խարաէլ՝ Տա-
 վիտ եփինէ ամը օլտուլար, թապուկիւնէտէք:

ՊԼՇ, 11:

- 1 Սէ ի՛նչոպօսամ լաերուշալիմէ կելինձէ, լա՛հու-
 տա իլէ Պէնիամին եփինտէն եիւզ սէքսէն պին
 սէչքին ճէնքճի քիմսէլէր ճէմ՝ էյլէտի, քի Խա-
 րաէլ իւզերինէ ճէնք էտիպ՝ փատիշահլըղը ի՛նչ-
- 2 հօպօսամս տէօնտերէլէր: Լամա Լա՛հըն ատէ-
 մի Շէմսէպէ՝ Բապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի:
- 3 Սէլէմօնուն օլուլ լա՛հուտա փատիշահլ ի՛նչօ-
 պօսամս՝ վէ լա՛հուտա իլէ Պէնիամինտէ օլան
- 4 ճիւմլէ Խարաէլէ սէջլէյիպ տէյէսին. Բապպ
 պէջլէ տէր. շրգման, վէ գարընտաշլարընըզ ի-
 լէ ճէնք էթմէն, հէր քէս եփինէ տէօնսին. զիրա
 պու շէյ պէնտէն օլտու. իմտի Բապպըն սէօզիւ-
 նիւ տինկլէտիլէր, վէ լա՛րսպօսամըն իւզերինէ
 կիթմէքտէն տէօնտիլէր:
- 5 Սէ ի՛նչօպօսամ լաերուշալիմտէ սաքին օլ-
 տու. վէ լա՛հուտատէ հիսարլը շէհրլէր պինս էյ-
- 6 լէտի: Խմտիօ՝ Պէյթլէհէմի վէ Լա՛յգամը վէ
- 7 թէգօսայը՝ Սէ Պէյթսուրու վէ Սօխօյը վէ Լա՛-
- 8 տուլամը՝ Սէ Լաթը վէ Սարէշայը վէ Օիֆի՝
- 9 Սէ Լաթօրաիմի վէ Լախիշի վէ Լա՛զէգայը՝ Սէ
- 10 Սարայը վէ Լալօնու վէ Էպրօնու եափտը.
 քի պունլար լա՛հուտա իլէ Պէնիամինտէ հիսարլը
- 11 շէհրլէր իտի: Սէ հիսարլարը գուվվէթլէն-
 տիրտի. վէ օնլարըն իչինէ սերտարլար՝ վէ զա-
- 12 խիրէ հէմ եաղ վէ շերապ մախզէնլէրի՝ Սէ
 հէր պիր շէհրտէ գալգանլար վէ մըզրագլար գօ-
 տու, վէ օնլարը զպէթլէ գալիլէթտի. վէ լա՛-
 հուտա իլէ Պէնիամին օնս թապի՝ օլտու:

Սէ ճիւմէ Խառէլտէ օլուն քեահինէր վէ¹³
 լէփիլէր՝ ճիւմէ սինօրլարընտան օնուն եանը-
 նա՛ ճէմ՝ օլտուլար։ Օխրա լէփիլէր քէնտի¹⁴
 վարօշլարընը վէ միւլքլէրինի պրաղըպ՝ լէհու-
 տայա վէ լէրուշալիմէ՝ կիթտիլէր չիւն լէրօ-
 պօսամ հէմ օնուն օղուլարը՝ օնլարը Բապպա
 քեահինէր էթմէքտէն րէտա էթտիլէր, Սէ¹⁵
 օ՛ քէնտինէ լէփիլէ փուլթխանէլէրի վէ շէյղան-
 լէր իչիւն վէ եափաղը պուլաղըլար իչիւն քեա-
 հինէր նասպ էթտի։ Սէ օնլարըն տրտընճա՛¹⁶
 Խառէլն ճիւմէ սրպղլարընտան Խառէլն Լա-
 լահը Բապպը դալապ էթմէյէ եիւրէքլէրինի վէ-
 քէնէր՝ պապալարընըն Լալահը Բապպա գուրգան
 էթմէք իչիւն՝ լէրուշալիմէ՝ փարըլարըտը։ Սէ¹⁷
 լէհուտանըն փատիշահըլընը գալիլէտիպ՝ Սէ-
 լամօնուն օղու Բէհօպօսամը իւշ երլ գուլվէթ-
 լէթմէտէ օլտուլար զիրա իւշ երլ Տալիտին վէ
 Սէլամօնուն եօլունտա՛ եիւրիւտիլէր։

Սէ Բէհօպօսամ քէնտինէ՛ Տալիտ օղու լէ¹⁸
 րիմթուն գրղը Սահալաթը գարը՝ իչիւն ալար։
 Կէ՛ իշայ օղու լչիւնպըն գրղը Բաիհաիլի։ Սէ¹⁹
 օ՛ օնա օղուլար տօղուրտու, լէհուշու վէ Դէ-
 մարեպը վէ Օլահամը։ Սէ օնտան տօնէրա²⁰
 Լաշալամուն գրղը Սահալար՝ ալար։ վէ օ՛ օնա
 Բաիայը վէ Սթթայը վէ Օիլայը վէ Դէլմի-
 թի տօղուրտու։ Սէ Բէհօպօսամ Լաշալամուն²¹
 գրղը Սահալար հէփ գարըլարընտան վէ օտա-
 լըլարընտան զիյաաէ սէվտի չիւն օ՛ օն սէքիղ
 գարը վէ ալթմըշ օտալը՛ գալմըշար, վէ իյիթի
 սէքիղ օղու իլէ ալթմըշ գրղ տօղուրտու։ Սէ²²
 Բէհօպօսամ Սահալանըն օղու Բաիայը պաշ՝
 Էա՛նի գարընտաշարընա սուլուն տիքաի զիրտ
 օնու փատիշահ էտէճէք խտի։ Սէ Խգըլունէ²³

տաՎրաննայ՝ ճիւմլէ օղուլարընտան հէփ Լէհոու-
տա վէ Պէնիամին վիլայէթէրինէ ճէմի՝ հիսարը
շէհրէրէ տաղըթտը, վէ օնլարա վաֆիր մաա՛շ
վէրտի. վէ չօգ գարըլար դալապ էթտի:

ՊԼՇ, 12.

- 1 Ս է օլտուքի Լէհօպօմ՝ փատիշահըղընը ս՝ա-
պիթէտիպ՝ քէնտիսինի գուվվէթլէնտիրտոյի կի-
պի, (Ղլահըն նօմօսունու թէրք էյլէտի, հէմ
- 2 պիլէսինճէ ճիւմլէ Լարաէլ տախի: Ս է օլտու-
քի Լէհօպօմ՝ փատիշահըն պէշինճի երընտա՝
Սըսըր փատիշահը (իշագ Լէրուշալիմ իւզէ-
- 3 րինէ չըգտը. զիրա Բապպա ա՛սը՝ օլտուլար: ()
պին իքի եիւզ ա՛րապա՝ վէ ալթմըշ պին աթլը
իլէ չէփը. վէ օնուն պիլէսինճէ Սըսըրտան՝
Լուպիլիլէր Սուքքիլիլէր վէ Հապէշիլէր օլարագ՝
- 4 կէլէն գաւմըն հիսապը եօղուտու: Ս է Լէհօու-
տանըն հիսարը շէհրէրինի ֆէթհ էտիպ՝ Լէ-
- 5 րուշալիմէ՛տէք կէլտի: Ս է (էմա՛եա փէյ-
ղամպէր Լէհօպօմ՝մա՝ վէ (իշագըն եիւզիւնտէն
Լէրուշալիմտէ ճէմ՝ օլան Լէհօուտանըն սերվէր-
լէրինէ կէլիպ օնլարա տէտի. Բապպ պէջլէ՛տէր.
Սիզ պէնի թէրք էթտինիզ, իմտի պէն տախի
- 6 սիզի՝ (իշագըն էլինէ թէրք էտէճէյիմ: Ս է
Լարաէլին սերվէրլէրի հէմ փատիշահ ալլագլա-
- 7 նըպ՝ Բապպ սատըգտըր տէտիլէր: Ս է Բապպ
օնլարըն ալլագլանտըգլարընը կէօրիւնճէ, (է-
մա՛յա փէյղամպէրե Բապպըն սէօզիւ օլուպ տէ-
տի. ()նլար ալլագլանտը, օնլարը հէյտք էթմէ-
յէճէյիմ. իլա օնլարա պիրազ գուրթուլուշ վէ-
րէճէյիմ, վէ (իշագըն եէտի իլէ՝ զաղապըմ
Լէրուշալիմին իւզէրինէ տէգքիւմէյէճէքաիր:
- 8 Լճմա օնա գուլլար օլալար, քի պէնիմ գուլլու-

զում իլէ տէյարլար փատիշահլարընըն գուլու-
զունուն ֆերգինի պիլէլէր : Իմտի Սըսըր փա- 9
տիշահը Շ իշագ Լէրուշալիմ իւլէրինէ չըգտը ,
վէ Բապպ էվինին խազինէլէրինի հէմ փատիշահ
էվինին խազինէլէրինի ալտը . հէփիսինի ալտը .
Սէրմօնուն եափտըլը ալթուն գալգանլարը տա
ալտը : Ս է Բէհօպօամ փատիշահ՝ օնլարըն 10
եէրինէ պագըր գալգանլար եափտը . վէ օնլարը
փատիշահ էվինին գափուսունու պէքլէյէն գա-
փուծուլարըն սերվէրի էլինէ թէսլիմ էթտի :
Ս է փատիշահ Բապպ էվինէ կիտէճէք օլտուղու 11
զէմանտէ , գափուծուլար կէլիպ օնլարը թաշըր-
լարըտը . անտէն օնլարը գափուծուլար օտասընա
կէրի կէօթիւրիւրլէրիտի : Իմտի օ՝ ալչագլան . 12
մաղըլա , օնտան Բապպըն զազապը տէօնտիւ , վէ
օնլարը հէլաք էտիպ մահլ էթմէտի . հէմ Լէ-
հուտտա տախի էյի շէյէր վարըտը :

Ս է Բէհօպօամ փատիշահ Լէրուշալիմտէ 13
գուլվէթլէնտի , վէ փատիշահլը՝ գ սիւրտիւ . զերա
Բէհօպօամ փատիշահ օլտուգտա գըրգ պիր եա-
շընտա իտի , վէ Լէրուշալիմտէ՝ քէնտի ատընը օ-
րայա գօմագ իչիւն Խարաէլին ճիւմլէ սըպղլարըն-
տան Բապպըն օէչտիյի շէհրտէ՝ օն եէտի երլ
փատիշահլը՝ գ սիւրտիւ . վէ անասընըն ատը՝ Բ՝մ
մօնլու՝ Լաւամա իտի : Ս է օ՝ հարամազըրգ էյ- 14
լէտի . զերա եիւրէյինի՝ Բապպը զալապ էթմէյէ
գաիմ էթմէտի : Իմտի Բէհօպօամըն հիքեայէ . 15
թինին էվլէլի վէ ախըրը՝ Շ էմա՛եա փէյլամպէ-
րին թէվարիթինտէ վէ Բ՝տտօ փէյլամպէրին
նէսլ նաւէսինտէ եազըլտ տէյի՛րնի : Ս է Բէհօ-
պօամ իլէ Լէրօպօամ պէյնինտէ՝ տայիմա ճէնք
վարըտը : Ս է Բէհօպօամ պապալարը իլէ ու- 16
յուտու , վէ Տափիտ շէհրինտէ կէօմիւլտիւ . վէ
եէրինէ օղլու Բ՝պիա փատիշահ օլտու :

ՊԼԸ, 13:

- 1 Երօպօսամ փատիշահըն օն սէքիզինճի երըն-
տա՝ Լէհուտանըն իւզէրինէ Լպիա փատիշահ
- 2 օլտու: () Լէրուշալմտէ իւշ երլ փատիշահ-
լըգ սիւրտիւ. վէ անասընըն ատը՝ Լիպէատան
Սիւրիէլին գըզը Սիսաեա իտի. վէ Լպիա իլէ
- 3 Երօպօսամըն արասընտա ճէնք վարրտը: Իմ-
տիւ Լպիա ճէնքճի գահրիմանլէր ապքերի իլէ՝
տէօրթ եիւղ պին սէչքին ատէմ իլէ ալայ տիւղ-
տիւ. Երօպօսամ տախի օնուն գարշըսընա սէ-
քիզ եիւղ պին սէչքին գահրիման գուվէթլի տ-
- 4 տէմլէր իլէ ալայ տիւղտիւ: Սէ Լպիա Լֆրա-
իմ տաղընտա օլան Սէմարտիմ տաղընա տուրուպ
տէտի. Լա՝ Երօպօսամ վէ ճիւմլէ Լարաէլ՝ պէ-
- 5 նի տինկլէյին. Սիզ պիլմէլի տէյի՝ Լիսինիզ քի՝
Լարաէլին Լլահը Բապպ՝ Լարաէլին իւզէրինէ
փատիշահլըզը էպէտէն Տաւիտէ վէ օնուն օղու-
- 6 լարընա վերմիշտիւր թուղ ա՛հտը իլէ: Սէ Տա-
վիտ օղու Սէլոմօնուն գուլու՝ Լէպադ օղու Եր-
օպօսամ գալգրպ՝ էֆէնտիսինէ ա՛սը՝ օլմուշտուր:
- 7 Սէ օնուն եանընա ամարա Պէլիս՝ օղուլարը
քիմնէլէր ճէմ՝ օլուպ՝ Բէհօպօսամ կէնճ. վէ եիւ-
րէյի եիւմշագ օլուպ օնլարա զալիպ օլամա-
մաղըլա՝ Սէլոմօն օղու Բէհօպօսամըն իւզէրի-
- 8 նէ գուվէթլէնտիլէր: Սէ շիմտի սիզ չօդ գու-
լապալըգ օլմաղըլա, վէ Երօպօսամըն սիզէ ուլահ-
լար տէյիւ եաօխըղը ալթուն պուղաղըլուր եա-
նընըլտա օլմաղըլա, Տաւիտ օղուլարըն էլինտէ
օլան Բապպըն փատիշահլըզընա զալիպ օլաճագ-
- 9 սըզ զանն էտէրսիզ: Սիզ Բապպըն քեահին-
լէրի Բհարօն օղուլարընը վէ Լէիլիլէրի ըէտա
էտիպ՝ զպրի տիյարլարըն գաւմլարը կիպի ալաճ

տէյիլէրէ քեահինն ոչան պիր սըղըր եազըռուսու
 իլէ վէ եէտի գօչ իլէ հեր նասպ օլունմաղա կե-
 լէնի՝ քէնտինիզէ քեահինլեր էթմէտինիզմի :
 Լ՝մմա պիզիմ Լ՝լահըմըզ Լ՝ապպ տըր, վէ օնու 10
 թէրք էթմէտիք . վէ Լ՝ապպա խըզմէթ էտէն
 քեահինլեր Լ՝հարօն օղուլարը տըր, վէ իշտէ
 Լ՝էփիլէր տիր : Եւ հեր սապահ հէմ հեր ախ- 11
 շամ Լ՝ապպա պիլթիւնեանմալար վէ խօշ գօ-
 գուլու պուխուր եազարլար, վէ փաք սօֆրանըն
 իւզէրինէ թերթիպ էքմէյի՝ վէ հեր ախշամ
 եազմազ իշիւն ալթուն շէմ՝ տանը վէ գանաիլէ-
 րինի Լ՝եթիկ էպէրլէր . զիրա պիզ Լ՝լահըմըզ
 Լ՝ապպըն կէօզէտիլէճէքլէրինի կէօզէտիրիզ . ամ-
 մա սիզ օնու թէրք էթտինիզ : Եւ իշթէ պի- 12
 զիմ իլէ պաշտա Լ՝լահ տըր, հէմ օնուն պօրու-
 լար չալան քեահինլերի քի՝ սիզէ գարշը կիւլ-
 պեանկ չէքլէր . եա Լ՝արաէլ օղուլարը՝ պապա-
 լարընըզըն Լ՝լահը Լ՝ապպ իլէ ճէնք էթմէն . զիրա
 օնկմազընըզ : Լ՝մմա Լ՝էրօպօմ՝ օնլարըն տը- 13
 տընտան կէլմէք իշիւն՝ փուսուլու տօլաշթըրտը .
 վէ օնլար Լ՝էհուտանըն էօնիւնտէ օլուպ՝ փուսու
 օնլարըն արտընտան իտի : Եւ Լ՝էհուտա տէօ- 14
 նիւնճէ , իշթէ ճէնք օնլարըն էօնիւնտէն վէ ար-
 գարարընտան իտի . իմտի օնլար Լ՝ապպա ֆէրեան
 էթտիլէր , վէ քեահինլեր պօրուլարը՝ չալտըլար :
 Եւ Լ՝էհուտա ատէմլէրի կիւլպեանկ չէքտիլէր . 15
 վէ օլտու քի՝ Լ՝էհուտա ատէմլէրի կիւլպեանկ չէ-
 քինճէ , Լ՝լահ Լ՝էրօպօմ՝ իլէ Լ՝արաէլի՝ Լ՝պիա
 իլէ Լ՝էհուտանըն էօնիւնտէ վուրտու : Եւ իա- 16
 րաէլ օղուլարը Լ՝էհուտանըն էօնիւնտէն գաշ-
 արլար . վէ Լ՝լահ օնլարը՝ էլլէրինէ վէրտի : Եւ 17
 Լ՝պիա հէմ օնուն գալմը օնլարտա պէջիւք գըր-
 ղըն էթտիլէր . վէ Լ՝արաէլտէն պէշ եիւզ պին

- 18 սէջքին ատէմ ժագթուլ տիւշտիւ: Իմտի օղէ-
մանտէ Խարաէլ օղուլարը ալչագլանտղար. վէ
Լէհուտա օղուլարը՝ պապալարընըն Լաւհը
Բապպա կիւվէնտիքլէրի իշխեն՝ գուվվէթ պու-
19 տուլար: Սէ Լպիա Լէրօպօսամըն տրտընճա
գօվալայրպ՝ օնտան շէհրլէր՝ էանի Պէյթէլի վէ
օնուն քէյլէրինի վէ Լէշանայր վէ օնուն քէյ-
լէրինի վէ Լ՛ֆրաինի վէ օնուն քէյլէրինի ալտը:
20 Սէ Լպիանըն կիւնլէրինտէ Լէրօպօսամ արթըգ
գուվվէթ պուլամատը. վէ Բապպ օնու վուրտու,
21 վէ էօլտիւ: Սէ Լպիա գուվվէթլէնտի, վէ
քէնտիլնէ օնտէօրթ գարը՝ ալտը. վէ իյիրմի իքի
22 օղուլ վէ օն ալթը գըղ՝ տօղուրտու: Իմտի Լ-
պիանըն գալան հիքեայէթի՝ հէմ օնուն եօլարը
վէ սէօլէրի՝ Իտտօ փէյլամպէրին թէֆսիլինտէ
եաղըլը՝ տըր:

ՊԼՇ, 14:

- 1 Սէ Լպիա պապալարը իլէ ոյուտու, վէ օնու
Տափիտ շէհրինտէ կէօմտիւլէր, վէ օնուն եքրինէ
օղուլ Լսա փատիշահ օլտու. օնուն կիւնլէրինտէ՝
2 տիյար օն երլ ասուտէհալ օլտու: Սէ Լսա Լա-
լահը Բապպըն հազարընտա էյի վէ տօղուլ օլա-
3 նը՝ իլէտի: Սէ եատալտհալըն մէզպաշլարը-
նը վէ թէփէփուլթխանէլէրինի կիտէրտի. վէ տի-
քիլի գաշարը գըրտը, վէ Լշէրա փուլլարընը
4 փարալատը: Սէ Լէհուտայա էմր էթտի քի՝
պապալարընըն Լլահը Բապպը՝ արայալար. վէ
5 նօմնու հէմ թէնպիհի իճրա էտէլէր: Սէ Լէ-
հուտանըն հէփ շէհրլէրինտէն թէփէփուլթխա-
նէլէրինի վէ կիւնէշփուլթարընը կիտէրտի. վէ
օնուն հուղուրունտա մէմլէքէթ ասուտէ հալ օլ-
6 տու: Հէմ օ՝ Լէհուտատա հիսարը շէհրլէր

պինս էյլէտի. զիրա օ երլարտա տիյար ասուտէ
հալ օլուպ' օնուն իլէ ճէնք էտէն Եօղուտու. չին
Բապպ օնու րահաթլանտրոր: Ս է Եթհու 7
տայա տէտի. Պու տիյար տահա զապդըմըզա
իքէն՝ պու շէհրլէրի եափալըմ, վէ օնլարը գալէ-
լէր վէ գուլլէլէր՝ գափուլար վէ մանտալար իլէ
չէվիրէլիմ. զիրա Լլահըմըզ Բապպը դալապ
էթտիք, դալապ էթտիք տէ պիղի չէփ չէվրէտէն
րահաթլանտրոր. իմտի օնլար եափալար, վէ
իշլէրի րասթ կէլտի: Ս է Լսանըն Եթհուտա 8
տան գալգան վէ մըզրագ դաշըյան իւչ եիւզ պին
նէֆէր՝ վէ Պէնիամինտէն գալգան վէ եայ գալ-
տըրան իքի եիւզ սէքսէն պին նէֆէր ափէրի
վարրոր. պունլարըն ճիւմլէսի գահրիման էյիթ-
լէր իտի:

Ս է Հապէշի. Օհրահ պին քերրէ պին ափ 9
քեր իլէ վէ իւչ եիւզ ափապ իլէ օնլարըն իւ-
զերինէ չըգտը, վէ Սարէշայէտէք կէլտի: Ս է 10
Լսա օնուն գարշըսընա չըգտը. վէ Սարէշանըն
Սէֆաթա տէրէսինտէ ճէնկէ տիղիլտիլէր: Ս է 11
Լսա՝ Լլահը Բապպա ֆէրհատ էթտի, վէ տէ-
տի. Լա Բապպ՝ սէնին ինտինտէ չօգ իլէ՝ եա
գուվվէթի օլմայան իլէ նուսրէթ վէրմէք հիչ
պիր շէյ տէյիլ տիր. պիղէ եարտըմ էթ, եա Լլ-
լահըմըզ Բապպ. զիրա սանա կիւվէնտիք, վէ պու
գալապալըղըն իւզերինէ սէնին ատըն իլէ կէլրիզ.
եա Բապպ՝ Լլահըմըզ սէն սին, ատէմ սանա
զալիպ կէլմէսին: Ս է Բապպ Հապէշիլէրի Լ. 12
սա իլէ Եթհուտանըն էօնիւնտէ վուրտու, վէ Հա-
պէշիլէր գաջըրար: Ս է Լսա հէմ պիլէսինճէ 13
օլան գալմ՝ օնլարը կէրարէտէք գօվալատըլար,
վէ Հապէշիլէրտէն՝ օնլարտա ճան գալմայընճա
տիւշտիլէր. զիրա Բապպըն էօնիւնտէ վէ օնուն

օրտուսունուն էօնինտէ գըրըտըլար. իմտի զա-
 14 յէթ չօգ եաղմա գալտըրտըլար: Ս է Լէրարըն
 չէվրէսինտէ օլան ճիւմէ շէհլէրի վուրտուլար.
 զիրա օնլարըն իւզէրինէ Լաւհ գօրգուսու տիւշ-
 տիւ. վէ ճիւմէ շէհլէրի եաղմալատըլար. զիրա
 15 օնլարտա չօգ եաղմա վարըտը: Ս է սիւրիւլէ-
 րին օպալարընը՝ տախի պօղտուլար, վէ զայէթ չօգ
 գօյուն վէ տէվէ սիւրտիւլէր, վէ Լէրուշալիմէ՝
 տէօնտիւլէր:

ՊԼՇ, 15:

1 Ս է (՝) տէտ օղլու Լաւրեանըն իւզէրինէ Լաւ-
 2 հըն Բուհու կէլտի. Ս է Լաւանըն էօնինէ չըգ-
 տը, վէ օնա տէտի. Լաւ Լաւ վէ ճիւմէ Լէհու-
 տա վէ Պէնիամին՝ պէնի տինկլէյին. Բապպ սի-
 զինլէ օլուր՝ սիզ օնունլա օլտուգչա, վէ էյեր օ-
 նու արարսանըզ, օնու պուլուրսունուզ. ամմա է-
 յեր օնու թէրք էտէրսէնիզ, օ տա սիզի թէրք է-
 3 տէճէքտիր: Ս է Խարաէլ պիր չօգ զէման՝ հագգ
 Լաւհսըզ՝ վէ նասիհաթ էտէր քեահինսիզ՝ վէ
 4 նօմօսսուզ իտի: Լաւա սըգընթըսընտա Խարաէ-
 լին Լաւհը Բապպա տէօնտիւլէր, վէ օնու արա-
 5 յընճա՝ պուլտուլար: Ս է օլ վագթլարտա չը-
 գանա վէ կիրէնէ սէլամէթ եօղուտու. զիրա տի-
 յարլարըն հէփ սպքինլէրի իւլէրինտէ չօգ մէ-
 6 շագգաթլար վարըտը: Ս է դաիֆէ դաիֆէյի՝
 վէ շէհր շէհրի գըրարըտը. զիրա Բապպ օնլարը
 7 հէր պէլա իլէ իւրքիւթտիւ: Խամտի սիզ գուվ-
 վէթլէնին, վէ էլէրինիզ կէվէմէսին. զիրա ա՝-
 8 մէլէրինիլին իւճրէթի վար: Ս է Լաւ պու սէօզ-
 լէրի՝ վէ (՝) տէտ փէյղամպէրին փէյղամպէրլի-
 յինի իշիտինճէ, գուվվէթլէնտի, վէ Լէհուտա-
 նըն հէմ Պէնիամինին ճիւմէ տիյարընտան՝ վէ

Լփրախմ տաղընտան ալտըղը, շէհրլէրտէն մէք-
 րուհաթլարը գալտըրտը, վէ Բապպըն էյիանը
 էնիւնտէ օլան Բապպ մէզպահընը թէճաթտէյ-
 լէտի: Բնտէն ճիւմլէ Լէհուտայը վէ Պէնիա- 9
 մինի՝ վէ օնլարըն եանընտա Լփրախմտէն վէ Դա-
 նասսէտէն վէ Շիմէօնտան օլան միւսաֆիրլէրի
 ճէմ՝ էյլէտի. զիրա Խարաէլտէն չօգ քիմնէլէր՝
 Բլահը Բապպըն օնուներա օլտուղունու կէօրիւն-
 ճէ՝ օնուն դարաֆընա՝ կէչտիլէր: Իմտի օնլար 10
 Բսա փատիշահըղընըն օն պէշինճի երլընըն իւ-
 չիւնճիւ այընտա՝ Լէրուշալիմտէ ճէմ՝ օլտուլար:
 Վէ օլ կիւնտէ՝ կէթիրտիքլէրի եաղմատան Բապ- 11
 պան եէտի եիւզ սըղըր վէ եէտի պին գօյուն գոր-
 պան քէստիլէր: Վէ պապալարընըն Բլահը 12
 Բապպը պիւթիւն եիւրէքլէրինտէն վէ պիւթիւն
 ճանլարընտան դալապ էթմէյէ ահտ էթտիլէր:
 Վէ Խարաէլին Բլահը Բապպը հէր դալապ էթ- 13
 մէյէն՝ քիւչիւք օլտուն պէօյիւք օլտուն՝ վէ երքէք
 օլտուն գարը օլտուն էօլտիւրիւլէ: Վէ պէօյիւք 14
 սէսլէ վէ կիւլպեանկ իլէ վէ պօրուլար իլէ վէ
 սուրնալար իլէ Բապպա եէմին էթտիլէր: Վէ 15
 ճիւմլէ Լէհուտա օ եէմինտէն շաղ օլտու. զիրա
 պիւթիւն եիւրէքլէրինտէն եէմին էթտիլէր, վէ
 օնու պիւթիւն արզուլարը իլէ դալապ էթտիլէր,
 վէ օնու պուլտուլար. վէ Բապպ օնլարը չէփ չէվ-
 րէտէն րահաթլանտըրտը: Հէմ Բսա փատիշահ 16
 անասը Դանախայը՝ տախի՝ օնուն Բէրայա փութ
 եափտըղը իչիւն՝ սուլդան օլմագտան աղլ էյլէտի.
 վէ Բսա օնուն փութունու փարալայըպ էզտի, վէ
 Վիտըօն տէրէսինտէ եագտը: Բսա թէփէ- 17
 փութիւնտէլէրի Խարաէլտէն կիտէրիլմէտի. ան-
 ճագ Բսանըն եիւրէյի՝ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ քեա-
 միլ իտի: Վէ պապասընըն թափտիս էթտիլի 18

հէմ քենտինին թագաւիս եթտիյի նէոնէլերի՝ կիւ-
միւշիւ վէ ալթոնու վէ գապլարը Լ՛լահըն էվի-
19 նէ կէօթիւրտիւ: Ս է Լ՛սա փատիշահը զընըն
օթուզ պէշինձի երընատէք ճէնք օլմատը:

ՊԼՇ, 16:

- 1 Լ՛սա փատիշահը զընըն օթուզ ալթընձը երըն-
տա՝ Խարաէլ փատիշահը Պաա՛շա Լքէհուտա իւ-
զէրինէ չըգտը, վէ Բամայը պինա եթտի, քի Լքէ-
հուտա փատիշահը Լ՛սայա չըգրպ կիրէն քիմսէ
- 2 գօմայա: Խմտի Լ՛սա՝ Բապպ էվինին վէ փատի-
շահ էվինին խաղինէլէրինտէն կիւմիւշ վէ ալթոն
չըգարտը, վէ Տարմէսէգտէ սաքին օլան Լ՛քամ
փատիշահը Պէնհատատէ՝ կէօնտերիպ տէտի.
- 3 Պէնիմ իլէ սէնին արանտա՝ վէ պապամ իլէ սէ-
նին պապանըն արասընտա ա՛հտ վար. իշթէ սա-
նա կիւմիւշ վէ ալթոն կէօնտերտիմ. կիթ Խարա-
էլ փատիշահը Պաա՛շա իլէ օլտն ա՛հտընը նապը
- 4 էյլէ, վէ օ պէնիմ իւզէրիմտէն չէքիլէ: Ս է
Պէնհատատ Լ՛սա փատիշահը տինկլէտի, վէ քէն-
տի ապէրինին սերվէրլէրինի Խարաէլ շէհրլէրի-
նէ կէօնտերտի, վէ Լ՛յօնու հէմ Տանը վէ Լ՛պէլ-
մաիմի՝ վէ Լէֆթալի ճիւմլէ համպար շէհր-
լէրինի վուրտուլար: Ս է օլտուքի Պաա՛շա-
իշթթտիյի կիպի՝ Բամայը պինա եթմէքտէն
- 6 վալզ կէլտի. վէ իշինտէն թաթիլ էթտի: Ս է
Լ՛սա փատիշահ ճիւմլէ Լքէհուտայը ալտը, վէ
Պաա՛շանըն պինա եթտիյի Բամանըն դաշլարընը
վէ օտոնլարընը գալտըրտըլար, վէ օնլար իլէ Լյէ-
պայը վէ Սիսֆայը պինա էյլէտի:
- 7 Ս է օլ զէմանտէ Լքէհուտա փատիշահը Լ՛սա-
յա՝ Լանանի փէյլամպէր կէլտի, վէ օնա տէտի.
Լ՛քամ փատիշահընա կիւվէնիպ՝ Լ՛լահըն Բապ-

պա կիւմէնմէտիյին իշխան, օնոն իշխան Լ'սամ
 փառաշահըննն անքերի գէնին էլինտեն գուր-
 թուլաու: Հապէշիկը վէ Լուպիմէր՝ զայեթ 8
 չօգ անրապալար վէ ակնիլար իլէ՝ չօգ անքեր տե-
 յիլէ՝ րմի իտի. ամմա սէն Լ'ապպա կիւմէնտիյին
 իշխան՝ օնլարը սէնին էլինէ վերտի: () Իրա Լ'ապ- 9
 պըն կէօզլէրի ճիւմէն եերի տօլաշըր, քի օնտն
 ինտինտէ եիւրեքլէրի սէլիմ օլանլարտան էօ-
 թիւրիւ՝ քէնտինի գուվլէթլի կէօսթէրէ. սէն
 պու նէսնէտէ անգըլսը Հարաքէթ էթտին. շիմ
 տէն սօնկրա սէնին իլէ ճէնքլէր օլուր: Ս է Լ' 10
 սա՝ փէյղամպերէ զազայէտիպ՝ օնու Հապիտա-
 նէյէ գօտու. զիրա պու շէյտեն օնա տարլաւը վէ
 Լ'սա օլ զէմանտէ գաւմուտ գուլմ էյլէտի:

Ս է իշթէ Լ'սա Տիքեպէթիին էվլէլիսի վէ 11
 ախրը՝ իշթէ Լ'էհուտա վէ Խարաէլ փառաշահ-
 արըննն քիթապընտա եազըլմիշարը: Ս է Լ'սա՝ 12
 փառաշահըննն օմուզ տօգուղօնձու երլնտա՝
 պապարընտա խասթալանտը, թա խասթալըղ
 զայէթ շէտիտ օլուննայէտէք. ամմա խասթալը-
 ղնտա տախի Լ'ապպը գալապ էթմէտի, իլլա Տէ-
 քիմէրի: Իմի Լ'սա՝ պապալարը իլէ ույուտու. 13
 վէ օ՝ փառաշահըննն գրոգ պիւրինձի երընտա
 էօլաիւ: Ս է օնու Հապիտ շէհրինտէ քէնտինէ 14
 գազտըղը մէզարընտա կէօմիտլէր. վէ օնու պէ-
 Հապարտան էճզաճը իշի իլէ թէրքիպ օլունմուշ
 կէօնա կէօն րաիհալարտան տօլու եաթազայ գօ-
 տուլար. վէ օնա զայէթ չօգ. թիւթսիւ եազտը-
 ւար:

ՊԵՇ, 17:

Իմի օնուն եերինէ՝ օղլու Լ'էհօշաֆայ փառա- 1
 շահ օլուտ. վէ Խարաէլն իւզերինէ գուվլէթլէն-

- 2 տի: Սէ Լաճոտաննն ճիւմլէ հիսարլը շէհր-
լէրինտէ անքէր գօտու. վէ Լաճոտա տիյարըն-
տա՝ հէմ պապասը Լսաննն ֆէթհ էթտիյի Լ. ֆ.
- 3 րաիմ շէհրլէրինտէ մուհաֆըղլէր գօտու: Սէ
Բապպ Լաճօշաֆադըն պիլէսինճէ իտի. զիրա օ՝
պապասը Տափետին իպթիտաքի եօլլարընտա
- 4 եիւրիւտիւ, վէ Պաալիմի դալապ էթմէտի: Լալա
պապասընն Լալահընը դալապ էյլէտի, վէ օնուն
թէնպիհլէրինտէ եիւրիւտիւ, վէ տէյիլ Լարաէ-
- 5 լին ամէլլէրինճէ: Սէ Բապպ՝ փատիշահլըղը
օնուն էլինտէ գայիմ էյլէտի. վէ ճիւմլէ Լաճոտ-
ա Լաճօշաֆադա հէտիյէլէր վէրտի, վէ օնուն
- 6 զէնկինլիյի վէ ի զգէթի չօգ օլտու: Սէ օնուն
եիւրէյի Բապպըն նօլլարընտա եիւճէլտի. հէմ
օ՝ թէփէփուլթանէլէրինի վէ Լաշերա փուլթա-
- 7 րընը տալիս Լաճոտատան կիտերտի: Սէ փա-
տիշահլըղընն իւշիւնճիւ երլընտա՝ սերվերլէրի-
նի՝ Պէնհաիլի վէ () պէտեայի վէ Օէխարեայի
վէ՝ Կէթանէէլի վէ Սիտեայը կէօնտերտի քի՝
- 8 Լաճոտա շէհրլէրինտէ թալիմ էտէլէր. Սէ
Լէիլիլէր՝ Ը էմանա վէ՝ Լէթանեա վէ Օէպատ-
եա վէ Լսահէլ վէ Ը էմիրամօթ վէ Լաճօնա-
թան վէ Լսօնիա վէ Դապիա վէ Դապատօնիա
Լէիլիլէր՝ օնլարըն պիլէսինճէ իտի, վէ օնլարըն
պիլէսինճէ Լալիշամա՝ վէ Լաճօրամ քեահինլէր
- 9 վար իտի: Սէ պէրտպէրլէրինճէ Բապպըն թէվ-
րաթ քիթապը օլուպ՝ Լաճոտատա թալիմ է-
տերլէրտի. իմտի Լաճոտաննն հէի շէհրլէրինի
աօլաշըպ՝ գալմա թալիմ էտերլէրտի:
- 10 Սէ Լաճոտաննն էդրաֆընտա օլան տիյա
լարըն հէփ փատիշահլըղլարընա Լալահ դօր
աու տիւշիւպ՝ Լաճօշաֆադիլէ ճէնք էթմէտիլէր:
- 11 Հէմ Պիլիլլիլէրտէն տա Լաճօշաֆադա հէ-

տեղեւոր վէ կիւփու խարածը կեթիրիրէրիտի .
 օնա լճապլար տախի սիւրիւլէր՝ եւտիպին եւտի
 եիւզ գօշ վէ եւտիպին եւտի եիւզ երքէճ կե-
 թիրիրլէրիտի : Ս է Լէհօշաֆադ կիթաթէ 12
 պէյիպիւպ՝ ալլա օլտու . վէ Լէհօշաւտաւ գալէ-
 լէր վէ համպար շէհրլէրի պինա եթտի : Ս է 13
 Լէհօշաւտա շէհրլէրինտէ օնուն չօգ իշլէրի վարը-
 տը . հէմ օնուն Լէրուշալիմտէ գահրիման իյիթ-
 լէր՝ ճէնք երէրի վարըտը : Ս է պապալարը եվ- 14
 լէրինճէ՝ օնլարըն սալըսը պու իտի . Լէհօշաւտան
 պինլէրինին պաշարը՝ սերվէր լճանա վէ օնուն
 պիլէսինճէ իւշ եիւզ պին գահրիման իյիթլէր ,
 Ս է օնտան սօնկրա սերվէր Լէհօշաւտան՝ վէ օնուն 15
 պիլէսինճէ իքի եիւզ սէքսէն պին նէֆէր , Ս է 16
 օնտան սօնկրա քէնտինի իրատէթի իլէ Բապա
 սունան () իրի օղու լճանա՝ վէ օնուն իլէ պի-
 լէ իքի եիւլ պին գահրիման իյիթլէր , Ս է 17
 նիամինտէն գահրիման իյիթ Լճետա՝ վէ պի-
 լէսինճէ օգեպ վէ գալգան իլէ սիլաշլը իքի եիւզ
 պին նէֆէր , Ս է օնտան սօնկրա Լէհօշաւտա՝ 18
 վէ օնուն պիլէսինճէ ճէնկէ սիլաշլանմը եիւզ
 սէքսէն պին նէֆէր , Փատիշահա խըզմէթ է- 19
 տէնլէր պունլար իտի , փատիշահըն ճիւմլէ Լէ-
 հօշաւտա հիսարը շէհրլէրտէ գօտուղու քիմսէ-
 լէրտէն մատա :

ՊԼԸ, 18 :

Ս է Լէհօշաֆադըն ղայէթ չօգ զէնկինլէյի վէ 1
 իզգէթի օլտու . վէ Լճապ իլէ խըզմէթ պաղը-
 տը : Ս է պիր գաշ ելլտան սօնկրա Լճապա Սա- 2
 մարիպա էնտի . վէ Լճապ օնա վէ պիլէսինճէ օ-
 լան խալգա պիր չօգ գօյունլար վէ սըղըրլար պ-
 ղաղլատը . վէ օնու՝ Բամթ Լիլէտտա չըգմաղա

- 3 գրնարրտը: Խմաի Խարաէլ փատիշահը Լճապ՝
Լաէհուտա փատիշահը Լաէհօշաֆադա տէտի.
Պէնիմէ Լաժօթ Լիլէա՝տա կիտէրմիսին. վէ օ՝
օնա տէտի. Պէն սէնթն կիպիիմ, վէ գաւմըմ՝
գաւմըն կիպի տիր. վէ ճէնքտէ պիլէ՛նճէ օլու.
- 4 բուզ: Ս է Լաէհօշաֆադ Խարաէլ փատիշահը-
տա տէտի. Բէրէմ էյլէ՝ պուկիւն Լապպըն սէօ-
- 5 զիւնէ տա՛րը: Ս է Խարաէլ փատիշահը փէյ-
ղամպերլէրի՝ տէօրթ եիւզ ատէմ օլարագ՝ ճէմ՝
էյլէտի, վէ օնլարա տէտի. Լամօթ Լիլէա՝տըն
իւզերինէ ճէնկէ կիտէլի՛մմի, եօխսա վաճ կէչէ-
յիմմի. վէ տէտիլէր. Չըգ, զիրա Լլլահ օնու փա-
- 6 տիշահըն էլինէ վերէճէք տիր: Ս է Լաէհօշաֆադ
տէտի. պուրատա Լապպըն պիր փէյղամպերի
- 7 տահա եօգմու, քի օնտան սօրալըմ: Ս է Խա-
րաէլ փատիշահը՝ Լաէհօշաֆադա տէտի. Պիր ա-
տէմ տահա վար, քի Լապպա օնտան տանըշա-
լըմ, աւմա՝պէն օնտան իքրահ էտէրիմ. զիրա օ՝
հագգըմա խպր փէյղամպերլէք էթմէզ, իլլա
ճիւմէ կիւնլէրտէ շէր. օ՝ Խալա օղլու Սիխաեաի
աւր. վէ Լաէհօշաֆադ տէտի. փատիշահ էյլէ
- 8 տէմէսին: Ս է Խարաէլ փատիշահը պիր խա-
տըմ չաղըրըպ տէտի. Խալա օղլու Սիխաեայը
- 9 թէզ կէթի: Խմաի Խարաէլ փատիշահը իլէ
Լաէհուտա փատիշահը Լաէհօշաֆադ՝ Սամարիա
գափուսաճնուն մէտիլէլինին մէյտանընտա օթու-
րուպ՝ հէր պիրի խէլա՛թլէր կիլինմիշ թախթըն-
տա օթուրօւրուտա. վէ ճիւմէ փէյղամպերլէր
- 10 եօնլէրինտէ փէյղամպերլէք էտէրլէրտի: Ս է
Բէնաւմահ օղլու Սիտգիա՝ քէնտինէ տէմիրտէն
պույնուղաւր ետիթըրմըշտը, վէ տէտի. Լապպ
պէյլէ տէր. Լապիլէրի՝ Թա օնլարը թիւքէտին.
- 11 ճէյէտէք՝ պուլար իլէ նադհ էտէսին: Էմ

ճիւմէ փէյղամպերէր՝ պունճիւէյին փէյղամ-
 պերլիք էտիպ տերլերիտի . Բամօթ Վիլէա՛տա
 չըգ, վէ իշին րասթ կէլէճէքտիք, վէ Բապպ օնու
 փատիշահըն էլինէ վէրէճէք տիր : Ս է Սիխա- 12
 եայր չաղըրմաղա կիտէն խապերճի՝ օնա սէօյլէ-
 յիպ տէտի . Իշթէ փէյղամպերլերին սէօյլերի պիր
 աղըղտան փատիշահըն հազգընա խայր տըր . իմ-
 տի քերէմ էյլէ սէնին տէ սէօզիւն՝ օնլարըն պի-
 րինինքի կիպի օլսուն, վէ խայր սէօյլէ : Ս է Սի- 13
 խանա տէտի . Բապպ սաղ տըր քի՝ Լլահըմ պա-
 նա նէ տերսէ, օնու սէօյլէյէճէյիմ : Ս է օ՛ փա- 14
 տիշահա կէլինճէ, փատիշահ օնա տէտի . Լա՛
 Սիխանա՝ Բամօթ Վիլէա՛տա ճէնկէ կիտէլիմի,
 եօխսա վսիղ մի կէլէյիմ . վէ օ տէտի . շըգըն,
 վէ իշինիզ րասթ կէլէճէքտիք, հէմ էլինիզէ
 թէսիմ օլաճագլար : Ս է փատիշահ օնա տէ- 15
 տի . Պէն սանա դա՛շ քելրէյէտէք եէմի՛ն վէրէ-
 յիմ, քի պանա՝ Բապպըն ատընտա՝ կերչէքտէն
 զայրի սէօյլէմէյէսին : Ս է օ տէտի . Ղիւմէ Խա- 16
 րսէլի՝ չօպանը օլմայան գոյունլար կիպի տաղլա-
 րըն իւղէրինտէ փերուշան կէօրտիւմ . վէ Բապպ
 տէտի . Պունլորըն ստհիպի եօգտուր . հէր քէս
 սէլամէթ իլէ էվինէ տէօնսին : Ս է Խարաէլ 17
 փատիշահը՝ Լէհօշաֆադա տէտի . Սանա տէ՛մէ-
 տիմի, քի օ՛ հազգըմա խայր փէյղամպերլիք էթ-
 մէզ, իլա շէրր : Ս է Սիխա՛նա տէտի . Լօյլէիտէ՝ 18
 Բապպըն սէօզիւնիւ տինկլէյին . Բապպը կէօր-
 տիւմ քի՝ թախթընտա՛ օթուրուրուտու, վէ կէօ-
 յիւն ճիւմէ ապերի օնուն սաղընտան վէ սօլուն-
 տա՛ն տուրուրուտու : Ս է Բապպ տէտի . Խարա- 19
 էլ փատիշահը Լ՛հապը՝ չըգըպ Բամօթ Վիլէա՛տ-
 տա տիւշմէյէ քի՛մ գընտըրըր . վէ սէօյլէյիպ՝ պի-
 րի պէյլէ տէտի, վէ պիրի շէօյլէ տէտի : Ս է 20

- պիր րուհ չըգրպ՝ Բապպըն հուզուպունտա՝ տուր-
տու, վէ տէտի. ()նու պէն գընտրորըմ . վէ
21 Բապպ օնա տէտի. Նէիլէ : Սէօ տէտի. Չը-
գայըմ, վէ օնուն ճիւմէ փեյղամպերլերինին աղ-
զընտա եալան րուհ օլայըմ . վէ օնա տէտի. Սէն
հէմ գընտրորըսըն, հէմ եէնէրսին . չըգ, վէ էջ-
22 Էէթ : Իմտի հալա իշթէ Բապպ սէնին պու փեյ-
ղամպերլերինին աղզընա եալան րուհ վէրմիշտիր .
ամմա Բապպ՝ սէնին հագգընա քէմ սէջլէտի :
23 ()լտէմ . Վէնաանա օղու Սիտգիա եագլաշըպ՝
Սիխաեանըն չէնէսինէ՝ վուրտու, վէ տէտի .
Բապպըն րուհու՝ սանտ սէջլէմէք իչիւն՝ պէն-
24 տէն հաճկը եօլտան կէշտի : Սէ Սիխաեա
տէտի . իշթէ սէն՝ կիզէնմէք իչիւն իչ օտատան
25 իչ օտայա կիրտիյին կիւնտէ կէօրիւրսին : Սէ
Խարաէլ փատիշահը տէտի . Սիխաեայըն ալըն տա՝
օնու շէհրին սերտարը Լմօնա վէ փատիշահ օղ-
26 Լու Լօշայա կէօթիւրիւն . Սէ տէյին . փատի-
շահ պէջլէ տէր . Պունու հապսխանէյէ գոյուն,
վէ պէն սէլամէթլէ կէլինճէյէտէք՝ օնու ճէֆա
27 Էքմէյի վէ ճէֆա սույու իլէ պէսլէյին : Սէ
Սիխաեա տէտի . Նյէր պիր վէճճլէ սէլամէթլէ
տէօնէրսէն, Բապպ պէնիմ վասըղամլէ սէջլէմէ-
միշտիր . հէմ տէտի . Նա՝ գավմլար՝ հէփինիզ ի-
28 շիտին : Իմտի Խարաէլ փատիշահը իլէ Լէհու-
տա փատիշահը Լէհօշաֆադ՝ Բամթ Սիլէա՝ տա
29 չըգտըլար : Սէ Խարաէլ փատիշահը Լէհօշաֆա-
դա տէտի . Թէպտիլ գըյաֆէթ օլուպ՝ ճէնկէ վա-
րըրըմ, վէ սէն խէլա՝ թընը կիյ . իմտի Խարաէլ
փատիշահը Թէպտիլ գըյաֆէթ օլուպ՝ ճէնկէ
30 վարտը : Սէ Լրամ փատիշահը քէնտի ա՛րապա-
լարընըն սէլվէրլերինէ Էմր էտիպ տէտի . Վիւ-
չիւք իլէ եա պէջիւք իլէ ճէնք Էթմէն, իլա եալը-

նորդ Խորաէլ փատիշահը իլէ : Խմտի օլտուքի՝ 31
 արապա սերսկերլերի Լէհօշաֆագը կէօրինձէ,
 Խորաէլ փատիշահը պոստուր տէյէրէք՝ օնուն իւ-
 ղերինէ ճէնկէ տօլաշտըլար . վէ Լէհօշաֆագ պա-
 ղըրտը, վէ Բապպ օնա եարտըմ էյլէտի, վէ Բը-
 լահ օնլարը օնտան տէօնտէրտի : Ա է օլտուքի՝ 32
 արապա սերսկերլերի օնուն Խորաէլ փատիշահը
 օլմատըղընը կէօրտիւքլերի կիպի, օնուն արտըն-
 տան տէօնտիւլէր : Ա է պիր քիմսէ՝ գաստը օլ- 33
 մալարագ պիր օգ աթըրպ՝ Խորաէլ փատիշահընը
 ղըրտըն հալգալարընըն պրասընտան վուրտու . օլ-
 տիմ օ՝ արապաճըսընա տէտի . Ելինի չէվիր տա՝
 պէնի օրտուտան չըգար . ղիրա եարալանտըմ :
 Ա է օլ կիմտե ճէնը եէյինլէնտի, վէ Խորաէլ 34
 փատիշահը արապասընտա թա ախշամատէք Բ-
 րափլերին գարշըսընտա տուրտու . վէ կիւնէշ
 պաթտըղը ղէմանտէ էօլտի :

ՊԵՐ 19 :

Ա է Լէհօշաֆագ փատիշահը Լէհօշաֆագ սէլա- 1
 մէթլէ քէնտի էվինէ Լէրուշալիմէ՝ տէօնտի :
 Ա է Հանանի օլլու Լէհօշաֆագ փատիշահը օնուն 2
 էօնիւնէ չըգար, վէ Լէհօշաֆագ փատիշահ
 տէտի . Խորամաղա եարտըմ օլուննիւրմու, վէ
 Բապպը պուղղ էտէնլերի սէվմէք սանա եագը-
 չըրմը . իմտի պոլունն իչիւն Բապպըն եիւղիւնտէն
 սանա ղաղապ կէլէճէք : Բմմա սէնտէ էյի շէյ- 3
 թի պուլունտու . չիւնքի Բշերա փուլլարընր տի-
 յարտան եօղ էթտին, վէ Բըլահը գալապ էթմէ-
 յէ եիւրէյինի հաղըրլատըն :

Բնտէն Լէհօշաֆագ Լէրուշալիմտէ սպըն 4
 օլտու . վէ տէօնիւպ՝ Պերշէպա՝տան թա Եֆրա-
 իմ աաղընտտէք՝ գալմըն արասընա չըգար, վէ

- օնլարը՝ պապալարընըն Լլահը Բապպա տէօն-
- 5 տերտի : Ս է տիյարտա՝ Լէհուտանըն ճիւմէ
հիսարը շէհրէրինէ՝ հէր պիր շէհրէ գաւառաւոր
- 6 տիքաի : Ս է գաւորլարա տէտի . Պազըն սիզ նէ
իշէրսինիզ . զիրա կէօրտիւյինիւզ շէրիա՛թ ա-
տէմ՝ իշին տէյիլ , իլլա Բապպ իշինտիւր . վէ
շէրիա՛թ մասլահաթընտա՝ օ սիդին իլէ տիր :
- 7 Խմտի իւզէրինիզտէ Բապպըն գօրգուսու օլսուն ,
տիգգաթ էտիպ ա՛մէ՛լէտին . զիրա Լլահըմըզ
Բապպըն ինտինտէ զուլմ էթմէք վէ խաղըր կէօ-
- 8 զէթմէք վէ բիշվէթ ալմագ եօգտուր : Ս է Լի-
հօշաֆագ Լէրուշալիմտէ տախի՝ Բապպըն շէրի-
ա՛թի իշին վէ տա՛վալար իշին՝ Լէիլիէրտէն
վէ քեահինիէրտէն վէ Խարաէլին պաշպապալա-
րընտան նասպ էթտի . վէ Լէրուշալիմէ՝ տէօն-
- 9 տիւէր : Ս է օնլարա թէնպիհ էտիպ տէտի .
Բապպըն գօրգուսու իլէ՝ էմիլիէթ իւզրէ վէ սե-
- 10 լիմ եիւրէք իլէ պէյլէ էյլէյէսիզ : Ս է շէհր-
լէրինտէ սպքին օլան գարընտաշլարընըղտան սի-
զէ հէր կէլէն տա՛վա իշին՝ կէրէք գան իլէ գան
արասընտա կէրէք նօմօս իլէ թէնպիհ՝ գանուն-
լար վէ շէրիա՛թլէր արասընտա օնլարա նափ-
հաթ էտէսիզ , վէ Բապպա սուշու օլմայալար ,
քի իւզէրինիզէ հէմ գարընտաշլարընըզըն իւզե-
րինէ զազապ կէլմէյէ . պէյլէ էյլէյին քի՝ սուշ-
- 11 լու օլմայասըզ : Ս է իշթէ Բապպըն հէր մաս-
լահաթը իշին՝ իւզէրինիզտէ պաշ քեահին Լ-
մարեաստըր , վէ փատիշահըն հէր մասլահաթը ի-
շին՝ Լէհուտա կվինին պէյի Խշմաէ՛լ օղլու () է-
պատեա՛ տըր , վէ էօնիւնիւզճէ Լէիլիէրնազիւր-
լէր տիր . գուլվէթլէնիպ իշ կէօրիւն , վէ Բապպ՝
էյինին պիլէսինճէ օլա :

- 10 պիղի գուրթարաճագսն: Ս է շիմտի իշթէ Լ՞մ
մօն վէ Սճապ օղուլարը վէ Սէր տաղը քի Խ-
րաէլ օղուլարըն՝ Սըսըր տեյարընտան կէլտիք-
լէրինտէ օնլարա կիրմէյէ գօմատըն, իլլա օնլար-
- 11 տան սափրպ՝ օնլարը հէլաք էթմէտիլէր. Խշ-
թէ օնլար՝ պիղէ միրաս՝ իշին վէրտիյին միրա-
ս՝ընտան սիրմէք գաստը իլէ պիղէ կէլմէքլէ՝
- 12 պիղէ էօտէյօրլար: Լա՛ Լա՛հաճըմը՝ օնլարը
հէօքմ էթմէ՛ղմիսին. զիրա պիղիմ՝ իւզէրիմիղէ
կէլէն պու չօգ գալապալըղըն եիւզինէ տուրա-
ճագ թագաթըմըլ եօգտուր, հէմ պիղ նէ եա-
փաճաղըմըլը պիլմէ՛ղիլ. իլլա կէօզլէրիմիլ սէն-
- 13 տէ տիր: Ս է հէփ Լէհուտա՝ մասուլարը՝ գա-
րըլարը վէ չօճուգլարը տախի՝ Բապպըն հուզու-
- 14 րունտա՝ տուրուրուտու: () Լ տէմ Լ՞սաֆ օղուլ-
լարընտան Լ էիլի Սաթանեա օղու Լէրիէլ օղ-
լու Պէնանեա օղու () էխարեա՝ օղու Լահազիէ-
լին իւզէրինէ՝ ճէմաթըն օրթասընտա՝ Բապպըն
- 15 Լուհու կէլտի, Ս է օտէտի. Լա՛ ճիւմէ Լէ-
հուտա վէ Լէրուչալիմին սաքինլէրի վէ սէն Լէ-
հօշաֆադ փատիշահ տինկլէյին, Բապպ սիղէ
պէջլէ տէր. Սիլ գօրգման, վէ պու չօգ գալապա-
լըղըն եիւզինտէն իւրքմէն. զիրա ճէնք սիղին տէ-
- 16 յիլ՝ իլլա Լա՛հաճըն տըր: Սիլ եարըն օնլարըն
իւզէրինէ էնին, իշթէ օնլար Սիս եօգուշունաչը-
գաճագլար, վէ օնլարը տէրէնին քէնարընտա Լէ-
րուէլ չէօլինիւն էօնիւնտէ պուլաճագսընըլ:
- 17 Պունտա սիղէ ճէնք օլմայաճագ. տուրուպ գալըն,
վէ Բապպըն սիղինլէ օլան գուրթուլուշունու կէօ-
րին, եա՛ Լէհուտա վէ Լէրուչալիմ՝ գօրգման
վէ իւրքմէն. եարըն օնլարըն գարշոպնա՝ չըգըն.
- 18 զիրա Բապպ սիղինլէ օլաճագ տըր: () Լ տէմ Լէ-
հօշաֆադ եիւզինիւ եերէ տօղրու էյտի, հէմ

ճիւղէ Լէհուտա վէ Լէրուշալիմն սաքինլէրի
 Բապպըն հուզուրունտա եիւզիւ գոյուն տիւշիւպ՝
 Բապպա սէճտէ գըլտըլար: Լնտէն Վէհաթ օ 19
 ղուլարընտան վէ Վօրէհ օղուլարընտան Լէփ-
 լիլէր՝ Լարաէլին Լալահը Բապպա ղայեթ եիւճէ
 սէս իլէ համտ եթմէյէ գալգտըլար: Լամի սա- 20
 պահտան երբէն գալգըպ՝ իւէգօս՝ չէօլիւնէ չըգ-
 տըլար. վէ օնլար չըգար իբէն՝ Լէհօշաֆադ տու-
 րուպ տէտի. Լա Լէհուտա վէ Լէրուշալիմն
 սաքինլէրի՝ պէնի տինկլէյին. Լալահընը Բապ-
 պա ինանըն, վէ էմի՝ն օլուրսունուզ. օնուն փէյ-
 ղամպէրլէրինէ ինանըն, վէ իշինիզ րաւսթ կէ-
 լիլ: Ե գալմ իլէ մէշվէրէթ էտիպ՝ Բապպա 21
 մուզիգարլար նասպ էթտի, քի՝ ապէրին էօնիւն-
 տէ չըգարբէն օնուն մուգատտէս ճէլալինէ շիւքր
 էտիպ տէյէլէր. Բապպա համտ էտին. զերա օ-
 նուն ինայէթի էպէտի տիր: Ե օնլար համա 22
 էթմէյէ պաշատըգլարը ղէմանտէ՝ Լէհուտանըն
 իւզերինէ կէլէն Լնմօն օղուլարըն՝ Ենապիլէրին
 վէ Ենիւր տաղըլարըն իւզերինէ Բապպ փուտու-
 լար սալտը, վէ օնլար գըրըլտը: շիւն Լնմօն օ 23
 ղուլարը վէ Ենապիլէր՝ Ենիւր տաղընըն սաքին-
 լէրի իւզերինէ գալգտըլար, քի օնլարը հէլաք է-
 տիպ՝ խարապ էտէլէր. վէ Ենիւրին սաքինլէրինի
 թիւքէտինճէ, պիր պիրինին հէլաքինէ եարտըմ
 էթտիլէր: Ե Լէհուտա չէօլտէ օլան գուլէյէ 24
 վարըպ՝ գալապալըղա տօզըու պագընճա, իշթէ
 օնլարըն լէշլէրի եերէ սէրիլմիշ իտի, վէ գուր-
 թուլմուշ եօզըուտու: () Լտէմ Լէհօշաֆադ հէմ 25
 օնուն գալմը՝ օնլարըն եաղմասընը եաղմալամա-
 ղա վարտըլար. վէ լէշլէրին արասընտա չօգ մալ
 վէ գըլմէթի գապլար պուլտուլար, վէ թա գալ-
 տըրաւն օլմայընճապատէ. քէնտիլէքինէ եաղմա-

- լատրլար . վէ եաղմայր իւշ կիւն եաղմալատրլար,
 26 զիրա չօգ իտի : Սէ տէօթտիննճիւ կիւնտէ պե-
 րէքէթ տէրէսինտէ ճէմ' օլտուլար . վլրա Վապար
 օրատա միւպարէքլէտիլէր . օնուն ի . իւն օ մաճա-
 շինատընա Պէրէքա տէրէսի գօտուլոր , թա պու
 27 կիւնէտէք : Մնտէն ճիւմէ Նէհուտա . վէ Նէ-
 րուշալիմատէմէլի վէ օնլարըն պաշընտա Նէհօ-
 շաֆադ' Նէրուշալիմէ տէօնմէյէ շաղլոգ իլէ
 տէօնտիլէր . զիրա Վապար օնլարը տիւշմէնլէրին-
 28 տէն շաղլանտըմըշտը : Սէ սանթուրլար հէմ
 դանպուրլարըլա վէ պօրուլարըլա Նէրուշալիմէ
 29 Վապարն էվլինէ վարտըլար : Սէ ճիւմէ տիյար-
 լարըն փատիշահլըդլարընըն իւզէրինէ' խորաէլին
 տիւշմէնլէրի իլէ Վապարն ճէնք էթտիյինի ի-
 շիթտիքլէրինտէ' Մլահ գօրգուսու տիւշտիւ :
 30 Սէ Նէհօշաֆադըն փատիշահլըղը տօտտէ հալ
 օլտու . վէ Մլահը օնու չէփչէվրէտէն րահաթ-
 լանտըրտը :
 31 Խմտի Նէհօշաֆադ Նէհուտանըն իւզէրինէ
 փատիշահլըդ սիւրտիւ . օ' փատիշահ օլտուգտա
 օթուզ պէշ եաշընտա իտի , վէ Նէրուշալիմտէ
 էյիրմի պէշ երլ փատիշահլըդ սիւրտիւ . վէ անա
 32 սընըն տտը Շ իլհինին գըղը Մ'գուպա իտի : Սէ
 օ' պապասը Մսանըն եօլունտա եիւրիւտիւ . վէ օն-
 տան սափմայրպ' Վապարն հուզուրունտա տօղրու
 33 օլանըլ էյլէտի : Մնճագ թէփէփութխանէլէրի
 կիտէրիլմէմիշիտի . վէ գալմ տահա պապալարը-
 նըն Մլահընա եիւրէքլէրինի տօղրոլթմամըշա-
 34 րտը : Խմտի Նէհօշաֆադըն գալան հիքեպյէ-
 թինին էվվէլքիսի վէ ախըրը' իշթէ Խարաէլ փա-
 տիշահլարընըն քիթապընտա անկըլուն Հանանի
 օղլու Նէհունուն թէվարիսինտէ եաղըլմըշտըր :
 35 Սէ պունտան սօնկրա Նէհուտա փատիշահլը Նէ

հօշափաղ՝ եարամաղլըգ իշէյէն խրաէլ փատի-
շահը Լճաղեա իլէ պիրլէշտի: Խմտի օնուն իլէ 36
պիրլէշտի քի՝ Խարշիշէ կիտէճէք կէմիլէր եա-
փալար: վէ Լճեօնկէպերտէ կէմիլէր եափալար:
Վ է Սարէշատան Տօտավանըն օղլու Լլիէճէր՝ 37
Լճհօշափաղըն իւղերինէ փեյղամպերլըք էտիպ
տէտի: Սենին Լճաղեա իլէ պիրլէշտիյին իշին,
Բապպ սենին իշինի պօղտու, վէ կէմիլէր փաթա-
լանտը, վէ Խարշիշէ կիթմէյէ եարամալար:

ՊԼԸ 21:

Վ է Լճհօշափաղ պապալարը իլէ ոյուտու, վէ 1
պապալարը իլէ Տաժիտ շէհրինտէ կէօմիլտիւ,
վէ օնուն եերինէ օղլու Լճհօրամ փատիշահ օլ-
տու: Վ է օնուն՝ Լճհօշափաղ օղլալարը օլա- 2
րագ՝ Լճարեա վէ Լճհիէլ վէ Օէխարեա վէ Լճ-
արեահու վէ Սիխաէլ վէ Ըէֆագեա Նամ գա-
րընտաշլարը վարտը. պունլարըն ճիւմլէսի՝ Խ-
րաէլ փատիշահը Լճհօշափաղըն օղլալարը իտի:
Վ է պապալարը օնլարա՝ կիւմիւշ վէ ալմուն վէ 3
գըյմէթլի էշեատան Բապրէթ չօգ վերկիլէր՝
հէմ Լճհուտատա հիսարը շէհրէր վերտի. ամնա
փատիշահըղը Լճհօրամն վերտի. զերա իլք տօ-
ղուշ օիտի: Վ է Լճհօրամ պապասընըն փա- 4
տիշահըղընա գալգընճա՝ գուվվէթլէնտի, վէ
ճիւմլէ գարընտաշլարըն՝ հէմ Խրաէլին սերվեր-
լէրինտէն պաղըլարընը գըլըճլա էօլտիւրտի:
Լճհօրամ փատիշահ օլտուգտա՝ օթուղ իքի եա- 5
շընտա իտի, վէ Լճրուշալիմտէ սէքիզ երլ փա-
տիշահըգ սիւրտիւ: Վ է օ՝ Լճապըն էվիէթաիյի 6
կիպի՝ Խսրաէլ փատիշահլարընըն եօլարընտա՝
եիւրիւտիւ. զերա Լճապըն գըղը օնուն գարըսը՝ ի-
տի. իմտի օ՝ Բապպըն նաղարընտա եարամաղլըգ

- 7 իշխէտի : Լճմն Բապպ՝ Տաժիտ իլէ քէսիշտիյի
 ա՛հտըն սէպէպինտէն՝ հէմ օնա վէ օղուլարընա
 ճիւմլէ կիւնլէրտէ պիր ըջըգ պրագմաղա տէտիյի
 կիպի՝ Տաժիտին էվինի պօզմաղա իսթէմէտի :
- 8 Պունուն կիւնլէրինտէ Լսոմ Լէհուտանըն էլի
 ալթընտան ա՛սը օլտու . վէ քէնտի իւզերլէրինէ
- 9 փատիշա՛հ նասպ էթտիլէր : Իմնի Լէհօրամ՝
 քէնտի սերվերլէրի իլէ հէմ ճիւմլէ ա՛րապալար
 պիլէսինճէ օլարագ՝ կէշտի , վէ կէճէ գալգըպ՝ օնու
 գուշատան Լսոմու հէմ ա՛րապա սերվերլէրինի
- 10 ժուրտու : Լճմն Լսոմ Լէհուտանըն էլի ալ-
 թընտան ա՛սը օլտու , թա՛ պուկիւնէտէք . օլ վա-
 գըթտա Լ իպնա՛ տախի օնուն էլի ալթընտան ա՛սը՝
 օլտու . զիրա օ՛ պապալարընըն Լճահը Բապպը
- 11 թէրք էթտի : Պու տախի Լէհուտա տաղլարըն-
 տա թէփէփութիւնէլէրի եափտը . վէ Լէրու-
 շալիմին սաքինլէրինէ զինա՛ էթտիրտի , վէ Լէհու-
- 12 տայր ազարուր : Ա՛ է իշխա փէյղամպէրտէն օնա
 մէքթիւպ կէլիպ տէրիտի . Պապան Տաժիտին Լճ-
 լահը Բապպ պէջլէ տէր . Պապան Լէհօշաֆագըն
 եօլլարընտա՝ վէ Լէհուտա փատիշահը Լսանըն
- 13 եօլլարընտա եիւրիւմէտիյին իշիւն , Լլա Լարաէլ
 փատիշահլարընըն եօլլարընտա եիւրիւտիւն , վէ
 Լէհուտայա հէմ Լէրուշալիմին սաքինլէրինէ՝
 Լճապ էվինին զինա էթտիյի կիպի՝ զինա՛ էթտիր-
 տին , հէմ սէնտէն էյի օլան գարընտաշլարընը՝
 պապանըն էվլատլարընը տախի էօլտիւրտիւն .
- 14 Իշթէ Բապպ սէնին գաւմընը վէ օղուլարընը վէ
 գարըլարընը վէ ճիւմլէ էմվալինի պէջիւք վու-
- 15 րուշ իլէ վուրաճագտըր : Հէմ քէնտին չօգ խա-
 թալըգլար իլէ՝ պաղըրսագլարընտա մա՛րազ իլէ
 լապալանագտըն , թա կիւնտէն կիւնէ խասթա-
- 16 լըգտան պաղըրսագլարըն չըզընճայէտէք : Իմնի

Բապա՝ Վիլիլթիմերին զէ Հապիշիլերէ եագըն
 օլան Լ՛րապլարըն ըուհունու Լէհորամըն իւզէ-
 րինէ ույանտըտը : Սէ օնլար Լէհուտա իւզէ- 17
 րինէ չըզըպ՝ իշինէ տէգթիլտիլէր, զէ փատիշա-
 հըն էվինտէ պուլունան ճիւմէ էմվալի՝ վէ օնուն
 օղուլարընը վէ գարը ըտընը տախի սիւրիւպ կէ-
 թիւրտիլէր . վէ օնուն օղուլարընտան՝ քիւչիւք
 օղու Լէհօահազտան մամա գալմատը : Սէ 18
 հէփ պունտան սօնկրա՝ Բապա օնուն պաղըրսագ-
 ըարընա պիր մա՛րազ սալտը, քի օնուն իլաճը եօղ
 իտի : Սէ օլտուքի նիշէ կինլէրտէն սօնկրա՝ 19
 եա՛նի իքի երլ միգտարի վագթ կէչտիքտէն
 սօնկրա՝ մա՛րազընտան պաղըրսագըարը չըգտը, զէ
 քէօթիւ խասթալըզըար իլէ էօրտիւ . վէ գազմը
 օնա՝ օնուն պապալարընա էթտիքլէրի թիւթսիւ
 եագմասը կիպի էթմէտիլէր : ()՝ փատիշահ օլ- 20
 տուգտա՝ օթուզ իքի եաշընտա իտի . վէ սէքիզ
 երլ Լէրուշալիմտէ փատիշահլը՛գ սիւրտիւ , վէ
 հասրէթսիզ կիթաի . վէ օնու համիտ շէհրինտէ
 կէօմտիլէր , ամմա փատիշահլարըն մէզարլարըն-
 տա տէյիլ :

ՊԼԸ 22 :

Ինտի Լէրուշալիմն սաքինլէրի օնուն եէրինէ՝ 1
 օնուն քիւչիւք օղու Լ՛հազեայը փատիշահ նասպ
 էթտիլէր . զիրա օրտու իլէ կէլէն Լ՛րապլարըն
 պեօլիւյիւ՝ հէփ իլէրքիլէրի էօլտիւրտիւ , վէ Լէ-
 հուտա փատիշահը Լէհօրամօղու Լ՛հազեա փա-
 տիշահ օլտու : Լ՛հազեա փատիշահ օլտուգտա՝ 2
 գըրգ իքի եաշընտա իտի , վէ Լէրուշալիմտէ պիր
 երլ փատիշահլը՛գ սիւրտիւ , վէ անասընըն ատը՝
 Լ՛մրինլինգըզը Լ՛թալեա իտի : Պալ տախի Լ՛հապ 3
 էվինին եօլարընտա եիւրիւտիւ , զիրա անաթը օնա

- 4 Ֆէսատա՛ նասիհաթ էթտի : Ս է օ՛ լ՛հապըն
էվի կիպի՛ իապպըն նազարընտա եարամազը՛դ
էյլէտի . զիրա պապասընըն վէֆաթընտան սօնկ-
րա օնլար՝ օնուն հէլաքինէ օնանասիհաթ էտէր-
- 5 լէրիտի : () տա օնլարըն նասիհաթընճա եիւ-
րիւտիւ , վէ իսրաէլ փատիշահը լ՛հապ օղլու լէ-
հօրամ իլէ՛ լ՛քամ փատիշահը Հազաէլին իւզէ-
րինէ իամօթ իլիէա՛տա ճէնկէ կիթտի . վէ լ՛րա-
- 6 միլեր լօրամը վուրտուլար : Ս է օ տէօնտիւ քի՛
լ՛քամ փատիշահը Հազաէլ իլէ ճէնք էտէրքէն
օնու իամօթտա վուրտուգլարը եարասընտան
իզրէէլտէ սաղլանա , վէ լէհօլտա փատիշահը
լէհօրամ օղլու լ՛հազեա՛ լ՛հապ օղլու լէհօրա-
մը խասթա օլտուղու իչիւն իզրէէլտէ կէօրմէյէ
- 7 էնտի : Ս է լ՛հազեանըն հէլաքի՛ օնուն լէհօ-
րամա վարմասը իլէ՛ լ՛լահատան օլտու . չիւն օ՛
վարտըղընտա , իապպըն լ՛հապ էվինի մահվ էթ-
մէք իչիւն մէս հէթտիյի՛ լիմիշի օղլու լէհօլտա
- 8 գարը՛ լէհօրամըն պիլէսինճէ չըգտը : Ս է լ-
տուքի՛ լէհօլ լ՛հապ էվինին իւզէրինէ հէօքմ
իծրա էտէրքէն , օլտէմ լէհօլտանըն սերվէրլէ-
րինի վէ լ՛հաղեայա իւրզմէթ էտէն լ՛հազեանըն
գարընտաչլարը օղլւլարընը պուլուպ՝ օնլարը
- 9 էօլտիւրտիւ : Ս է լ՛հազեայը՛ տա արատը , վէ օ՛
լամարիատա կիզլէնմիշ իքէն , օնու դուլթուպ՝
լէհօլտա՛ կէթէրտիլէր , վէ օնու էօլտիւրտիլէր ,
վէ օնու կէօմտիլէր . զիրա տէտիլէր . Պու՛ իապ-
պը պիւթիւն եիւրէյինտէն դալապ էտէն լէհօ-
լաֆաղըն օղլու տուր . վէ լ՛հազեանըն էվինին՝
փատիշահըղը սագլայաճագ գուվվէթի գալմա-
տը :
- 10 իմտի լ՛հազեանըն անասը լ՛թալեա՛ օղլունուն
էօլտիյիւնիւ կէօրիւնճէ , գալզըպ՝ լէհօլտա էվի

փատիշահը զընդունն պիւթիւն զիւրրիցեթինի հէլաթ
էյլէտի : Եւ մնա փատիշահըն գըզը Լէհօշապաթ՝ 11
Լճազեանըն օղլու Լէհօշաշը աղապ՝ փատիշահըն
էօլտիւրիւլէն օղլուլարընըն արասընտան օնու
շալար, վէ օնու սիւտ անասը իլէ եաթապլար օ-
տասընա գօտու : պէջլէճէ Լէհօրամ փատիշա-
հըն գըզը քեահին Լէհօեաաաանըն գարըսը Լէ-
հօշապաթ՝ Լճազեանըն գըզգարընտաշը օլմաղլա
օնու Լճալեանըն եիւզիւնտէն կիղլէտի, վէ օ՝ օ-
նու էօլտիւրմէտի : 12
13 Եւ Լճահըն էվինտէ կիղլի տուրտու : վէ տիյա-
րըն իւղէրինէ Լճալեա փատիշահ սիւրաիւ :

ՊԵՐ 23 :

14 Եւ ետինճի երլտա Լէհօեաաաաա գուլվէթլէ- 1
նիպ՝ եիւզպաշըլարը՝ Լէրօհամ օղլու Լճարեպը
վէ Լէհօհանան օղլու Խշմա՛էլի վէ () պէտ օղլու
Լճարեպը հէմ Լճաաա օղլու 15 Խաա՛սէյալը վէ
16 Օլիսի օղլու Լէշաֆաղը՝ ա՛հտ իլէ պիլէսինճէ
ալար : 17 Եւ օնլար Լէհօաաաաաա տօշաշարլար, վէ 2
Լէհօաաաաաաաա ճիւմլէ շէհրլէրինտէն 1 էլիլիլէրի
վէ Խարաէլին պաշպապալարընը ճէմ՝ էտիպ՝ Լէ-
րուշալիմէ կէլտիլէր : 18 Եւ ճիւմլէ ճէմաաթ Լճ- 3
լահըն էվինտէ փատիշահ իլէ ա՛հտ քեսիշտիլէր .
վէ օնլարա աէտի . Խշթէ փատիշահըն օղլու՝ Լապ-
պըն Տալիա օղլուլարըն՝ հազգընա տէտիյի կիպի՝
փատիշահ օլաճագ : 19 Խիլին էտէճէյինիզ նէսնէ 4
պու տուր . Պիւր ս՛իւլիւսինիւզ՝ կէրէք քեահին-
լէրտէն կէրէք 1 էլիլիլէրտէն՝ շապապաթաա վա-
րըպ գափուլարտա գափուճու օլալար . 19 Եւ պիւր 5
ս՛իւլիւսինիւզ փատիշահըն էվինտէ՝ վէ պիւր
ս՛իւլիւսինիւզ թէմլին գափուստէնաա օլալար .
ճիւմլէ գալմ իսէ՝ Լապպ էվինին՝ հալլիլէրինտէ

- 6 օլա: Ս է Ռապպըն էվինէ՝ քեահինլերտէն վէ
 1 էւիլիլերտէն խըզմէթ էտէնլերտէն ղպրի.քիմնէ
 կիրմէյէ. օնլար կիրսինլեր, զիրա օնլար մուգատ-
 տէս տիր. վէ ճիւմլէ գաւմ Ռապպըն նէվպէթինի
- 7 պէքլէյէլեր: Ս է 1 էւիլիլեր՝ հեր քէս սիլահլա-
 րը էլինտէ՝ փատիշահըն չէփ չէվրէ էդրաֆընը
 ալալար. վէ էվէ կիրէն էօլտիւրիւլէ. վէ փատի-
 շահ իլէ օլասըղ, օնուն կիրտիլինտէ վէ չըգտը-
- 8 ղընտա: Լանտի 1 էւիլիլեր հէմ ճիւմլէ լէհնուտա՝
 քեահին լէհնօնատանն ճիւմլէ թէնպիհ էթտի-
 յինէ կէօրէ էյլէտիլեր. վէ հեր քէս քէնտի ա-
 տէմլերինի՝ շապպաթա կիրէնլեր իլէ շապպաթ-
 տան չըգանլարը ալտը. զիրա քեահին լէհնօնա-
- 9 տա՝ պէօլիւքլէրի տաղը՝ թմաւոր: Ս է քեահին
 լէհնօնատա՝ եիւզպաշըլարա՝ Լլահըն էվինտէ օ-
 լան Տաւիտ փատիշահըն մըղրագլարընը վէ գալ-
- 10 գանլարընը վէ սիփէրլերինի վերտի: Ս է ճիւմլէ
 գաւմը՝ հեր քէս սիլահլարը էլինտէ՝ էվին սաղ
 եանընտան թա էվին սօլ եանընատէք մէզպահըն
 վէ հէյքէլին եանընտա փատիշահըն էդրաֆընտա
- 11 տուրտուրտու: Ս է փատիշահըն օղունու չը-
 գարտըլար, վէ օնուն իւզէրինէ թաճը վէ շէհա-
 տէթի գօտուլար, վէ օնու փատիշահ նասպ էթ-
 տիլեր. վէ լէհնօնատա՝ իլէ օնուն օղուլարը՝ օնու
- 12 մէսհ էտիպ՝ փատիշահ եաշասըն տէտիլեր: Ս է
 Լթալիա սէյիրտէն վէ փատիշահը մէտհ էտէն
 գաւմըն սէսինի իշիտինճէ, գաւմա Ռապպըն է-
- 13 վինէ կէլտի: Ս է կէօրտիւքի՝ իշթէ փատիշահ
 տիրէյինին եանընտա մէտիւլէտէ տուրտույօրուտու,
 վէ սէրվէրլեր հէմ պօրազանլար փատիշահըն եա-
 նընտա իտի, վէ տիլարըն ճիւմլէ գաւմը շաւտ օ-
 լարագ՝ պօրուլար չալարլարըտը, վէ մուզեգարլար
 մուսիգի ալէթլերի իլէ՝ հէմ մուալիմլեր ս'էնա

էտէրլէր իտի. օլտէմ ՄԹայեա էս՝ վապարընը
 երրթըպ՝ Գիթնէ ֆիթնէ տէտի : Իմտի քեահին 14
 Լէհօեատա՝ ա՛ւքերին իւզերինտէ օլան եիւզպա-
 շըլարը շըգարըպ՝ օնլարա տէտի . Շ ունու պե-
 լիւքլէրին իչինտէն շըգարըն , վէ օնուն տըտընձա
 վարան՝ դըլըճլա էօլտիւրիւլէ . զիրա քեահին տէ-
 միշ իտի քի՝ () նու Մապարն էվինտէ էօլտիւրմէն :
 1) է օնուն իւզերինէ էլլէր տալըպ , օ՝ փատիշահէ 15
 վինին աթլար գափուսունուն մէտիւլինէ կէլինձէ ,
 օնու օրատա էօլտիւրտիւլէր :

1) է Լէհօեատա՝ քէնտիսի իլէ ճիւմլէ գափ- 16
 մըն պէյնինտէ հէմ փատիշահըն պէյնինտէ ա՛հտ
 քէսիշտի , քի Մապարն գափմը օլալար : Մնտէն 17
 ճիւմլէ գափմ՝ Պաա՛լըն էվինէ վարըպ՝ օնու եըգ-
 տըլար . վէ օնուն մէղպահարընը վէ փութըրընը
 գըրտըլար , վէ Պաա՛լըն քեահինի 1) աթանը մէղ-
 պահարըն էօնինտէ գաթլ էթտիլէր : 1) է 18
 Լէհօեատա՝ 1 էլիլի քեահինլէրին եէտի իլէ Տա-
 վիտին Մապարն էվինին իւզերինէ Թագսիմ էթտիլի
 Մապարն էվինին խըզմէթ ճիլէրինի գօտու , քի 1) օ-
 սէնին Թէվրաթընտա եազըլը օլտուղը կիպի շազ-
 լըզլա վէ մուսիգի իլէ Տավիտին Թէրթիպի իւզրէ
 Մապարն պիւթիւնեանմալար եագալար : 1) է 19
 գափուճուլարը Մապարն էվինին գափուսունտա
 տուրտուրտու , քի հիշ պիր կէօնա շէյտէն նափաթ
 օլան կիրմէյէ : Մնտէն եիւլ պաշըլարը վէ քի- 20
 պարլարը վէ գափմտա պտպիդլիգ էտէնլէրի վէ
 տիյարըն ճիւմլէ գափմընը ալտը , վէ փատիշահը
 Մապարն էվինտէն էնտիրտի , վէ փատիշահ էվինէ
 եիւքսէք գափուտան կիրտիլէր , վէ փատիշահը՝
 փատիշահըլըն Թաթթը իւզերինտէ օթուրթ-
 տուլար : 1) է տիյարըն ճիւմլէ խալըր շատ օլուպ՝ 21
 շէհր րահաթթըգ պուլտու , վէ ՄԹայեպըր գը-
 լըճլա էօլտիւրտիւլէր :

ՊԼԵ, 24:

- 1 Լէհօաշ փատիշահ օլտուգտա՝ եէտի եաշընտա
 իտի, վէ Լէրուշալիմտէ գըրգ երլ փատիշահլըգ
 սիւրտիւ. վէ անասընըն ատը Պէրշէպա՝լը Սիպեա՝
- 2 իտի: Ս է Լէհօաշ՝ քեահին Լէհօեատանըն
 ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Բապպըն նազարընտա տօղ-
- 3 բու օլանը՝ իշլէտի: Ս է Լէհօեատա՝ օնա իքի
 գարը՝ ալըվէրտի, վէ սղուլար հէմ գըզլար տօ-
- 4 ղուրտու: Ս է օլտուքի պունտան սօնկրա՝ Լէ-
 հօաշըն եիւրէյինէ կէլտի, քի Բապպըն էվինի
- 5 եէնիլէյէ: Խմտի քեահինլէրի հէմ Լէւիլիլէրի
 ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարա տէտի. Լէհօուտա շէհրլէրի-
 նէ չըգըն, վէ Լլահըն էվինի թա՝միր էթմէք ի-
 չիւն՝ ճիւմլէ Խարաէլտէն երլտան երլա ագէլէ տէվ-
- 6 շիլին, վէ պու մասլահաթտա սիզ ա՝ճէլէ էտին.
 ամմա Լէւիլիլէր ա՝ճէլէ էթմէտիլէր: Ս է փա-
 տիշահ սէրվէր Լէհօեատաս՝յը չաղըրըպ՝ օնա տէ-
- 7 տի. Բապպըն գուլու Սօսէնին վէ Խարաէլ ճէմա-
 աթընըն՝ շէհատէթ չատըրը իչիւն էմր էթտիլի
 վէրկիլի Լէհօուտատան վէ Լէրուշալիմտէն կէ-
- 8 թիրմէյէ՝ Լէւիլիլէրտէն նի՝չիւն դալապ էթմէ-
 տին: () իրա ֆասիտէ Լթալեա հէմ օղուլարը՝
- 9 Լլահըն էվինի պօզտուլար. հէմ Բապպ էվինին
 ճիւմլէ մուգատտէս նէսնէլէրինի տախի Պաա՝լիմէ՝
- 10 սարֆ էթտիլէր: Ս է փատիշահ էմր էթտի վէ
 պիր սանտուգ եափտըլար, վէ օնու Բապպ էվինին
 գափուաունուն տիշարըսընա՝ գօտուլար: Ս է
 Լէհօուտատա հէմ Լէրուշալիմտէ նիտա էթտի-
 լէր. քի՝ Լլահըն գուլու Սօսէնին՝ չէօլտէ Խարա-
 լէ էմր էթտիլի վէրկիլի Բապպա կէթիրէլէր:
- 11 Ս է ճիւմլէ սէրվէրլէր հէմ հէփ գավմ շատ օլ-
 տուլար. վէ կէթիրէպ՝ սանտուղա աթտըլար թա

օ՝ աօլունճայատէք : Ս Է օլտուքի՝ սանտուգ 1 է-11
 փիլիբերին եւտի իլէ փատիշահըն միւ՝ թէմէտլէ-
 րինէ կէօթիւրիւտիւյիւ զէմանտէ , օնլար ագչէ-
 նին շօղալարղընը կէօթիւնճէ , փատիշահըն եաղը-
 ճըսը վէ պաշ քեահինին նապիդի կէլիպ՝ սանտու-
 գու պօշատըրլարըտը , անտէն օնու գալտըրըպ՝
 մահալինէ տէօնտէրիլէրիտի . կիւն պէ կիւն պէօյ-
 լէ էտէրլէրիտի , վէ շօգ ագչէ տէվշիրտիլէր :
 Ս Է փատիշահ հէմ Լաէհօեատա՝ օնու Սապպ Է-12
 վինին խրղմէթինին իշինտէ իշլէյէնլէրէ վէրի-
 լէրիտի . վէ օնլար Սապպ Էվինի եէնիլէմէք իշին՝
 իւճրէթ իլէ դաշճըլար վէ պըղըճըլար գուլթար-
 րըտը . հէմ Սապպ Էվինի թա՝միւր Էթմէք իշին՝
 աէմիրճիլէրլ , վէ պագըրճըլարա՝ տախի վէրլէրլէ-
 րի : Իմտի իշի իշլէյէնլէր իշլէրլէրիտի , վէ մէ-13
 րամէթին իշի օնլարըն էլի իլէ իլէրի կէլտի . վէ
 Ղլահըն Էվինի քէնտի շէքլինէ կէթիթիպ՝ օնու
 գուլվէթլէնտիտիլէր : Ս Է թէքփլ էտինճէ , 14
 գալան ագչէյի փատիշահըն վէ Լաէհօեատանըն
 էօնիւնէ կէթիլտիլէր , վէ օնտան Սապպըն Էվի ի-
 չին գապլար՝ խրղմէթ վէ պիւթիւնեանմալար
 իշին գապլար վէ քեատէլէր՝ վէ դայրի ալթուն վէ
 կիւփուշ գապլար եափարլար . վէ Լաէհօեատանըն
 ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ Սապպըն Էվինտէ տայիմա
 պիւթիւնեանմալար սունարլարըտը :
 Ս Է Լաէհօեատա՝ իխթիարլանըպ՝ եաղը կէչկին 15
 իխթիար օլունճա՝ էօլտիւ . վէ օ՝ էօլտիւյինտէ
 եիւղ օթուղ եաղընտա իտի : Ս Է օնու Տապլա 16
 շէհրինտէ՝ փատիշահլար իլէ կէօմտիլէր . զիտա
 օ՝ Իսրաէլտէ՝ Ղլահըն ինտինտէ հէմ Էվինտէ
 խայր իշլէտի :
 Ս Է Լաէհօեատանըն վէֆաթընտան սօնկրա՝ 17
 Լաէհօեատանըն սերվէրլէրինի կէլիպ՝ փատիշահ

- Թէ մեննա՛ գըլտըլար. օ զէման փատիշահ օնլարը
- 18 տինկլետի : Սէ պապալարընըն Վլահը Ռապ-
պըն էվինի պրաղըպ՝ Վշերա՛ փուլթլարընա վէ սա-
նէմլերէ ի պատէթ էթտիլեր. վէ Լէհուտա իլէ
Լերուշալիմին իւղերինէ՛ պուսուշլարը իչիւն դա-
19 զապ կէլտի : Չիւն օնլարա փէյլամպերլեր կէօն-
տերտի , քի օնլարը Ռապպա՛ տէօնտերէլեր , վէ
օնլարա շէհատէթ էթտիլեր . ամմա օնլար տինկ-
20 լէմէտի : Սէ քեահին Լէհուտանըն օղու-
՝ Էթարեայը Վլահըն Ռուհու գափլայըպ՝ գափ-
մըն իւղերինէ տուրտու , վէ օնլարա տէտի . Վլահ
պէջլէ տեր . Սիլ նիչիւն Ռապպըն Թէնպիշլէ-
րինտէն Թէճավուզ էտէյօրսու՛նուզ . իմտի սիլ
պերիսօրտար օլմալսընըզ . զիրա սիլ Ռապպը պը-
21 ռագտընըզ , վէ օ տա սիլի պրաղաճագտըր : Սէ
օնլար՝ օնու՛ն իւղերինէ սէօզ պիր էտիպ՝ օնու փա-
տիշահըն էմրի իլէ Ռապպ էվինին հավլիսինտէ
22 դաշլարըլա դաշլատըլար : Իմտի Լէհուտա փա-
տիշահ՝ օնու՛ն պապասը Լէհուտանըն օնա էթ-
տիլի էյլլիլի խադրընա կէթիրմէյիպ՝ օնու՛ն օղու-
նու էօլտիւրտիւ . վէօ՝ էօլիւրքէն տէտի . Ռապպ
կէօրիւպ՝ դալապ էթսին :
- 23 Սէ օլտուքի՛ էրթէսի երլտա Ղրամըն ապերի
օնու՛ն իւղերինէ չըգտը , վէ Լէհուտանըն հէմ
Լերուշալիմին իւղերինէ կէլտիլեր . վէ գափմտան՝
գափմըն ճիւմլէ սերվերլերինի հէլաք էթտիլեր ,
վէ ճիւմլէ եաղմայը հըմըզըն փատիշահընա՛
24 կէօնտերտիլեր : Ղրամըն ապերի ալ ատէմլեր
իլէ կէլտի իսէտէ , Ռապպ օնլարըն էլինէ դայէթ
չօգ օլան ապերի Թէսլիմ էյլէտի . զիրա օնլար՝
պապալարընըն Վլահը Ռապպը Թէրք էթտիլեր .
պէջլէճէ օնլար՝ Լէհուտըն իւղերինէ էհքեամ
25 իճրա էթտիլեր : Սէ օնու պիր չօգ տերտլերտէ

- տէ նաւապ էյլէտի. վէ օնլարը էյիրի տաշընտան
 եօգարը սայրապ՝ ճէնկէ չըգան մըլըրագ վէ գալգան
 գութան իւչ եիւզ պին սէշիւմիշ նէֆէր պուլտու:
- 6 Հէմ օ՝ եիւզ գանդար կիւմիւշ իւճրէթ իլէ՝ Խ-
 րաէլտէն եիւզ պին գաճըիման էյիթ գութտու:
- 7 Ս է օնա Լ՝լլահըն ատէմի կէլիպ տէտի. Լաֆա-
 տիշահ՝ Խարաէլին ապրէրի սէնին իլէ վարմասըն.
 զիրա Լապպ Խարաէլ իլէ՝ ճիւմլէ Լաֆրաիմ օղուլ-
- 8 լարը իլէ տէյիլ: Լ՝մմա էյէր սէն վարըրսան,
 էյլէ. ճէնք իշիւն գուվվէթլէն, ամմա տէնի տիւշ
 մէնլէրինին էօնիւնտէ Լ՝լլահ տիւշիւրէճէք. զիրա
 Լ՝լլահըն՝ եարտըմ էթմէյէ վէ տիւշիւրմէյէ գուվ-
- 9 վէթի վար: Ս է Լ՝մասեա Լ՝լլահ ատէմինէ տէտի.
 Լա Խարաէլին պէօլիւքլէրինէ վէրտէյիմ եիւզ
 գանդար Լիւթ-շ իշիւն նէյլէմէլի. վէ Լ՝լլահըն ա-
 տէմի տէտի. Լապպ սանա՝ պոնտան զլյաաէ վէ-
- 10 րէ պիլի: Լ՝մմա Լ՝մասեա օնլարը՝ Լաֆրաիմտէն
 օնա կէլէն պէօլիւքլէրի պըրտը, քի քէնտի մա-
 հալլէրինէ կիտէլէր. վէ օնլարըն էօրքէսի Լաճու-
 տանըն իւզլէրինէ զպյէթլէ դութուշտու, վէ քէն-
 տիլէրին մահալլինէ էօրքէ գըպղընլըղը իլէ տէօն-
- 11 տիւլէր: Ս է Լ՝մասեա գուվվէթլէնիպ՝ գալմընը
 չըգարտը, վէ թուզ տերէսինէ կիթտի, վէ Սէր
- 12 օղուլլարընըն օն պինինի գըրտը. Ս է օն պինինի՝
 Լաճուտա օղուլլարը սաղ էսիր ալապ՝ գայանըն
 պաշընա կէօթիւրտիւլէր. վէ օնլարը գայանըն
 պաշընտան աթտըլար, վէ ճիւմլէսի չաթլատը:
- 13 Ս է Լ՝մասեանըն՝ պէրապէրինճէ ճէնկէ կիթմէ
 մէք իշիւն կէրի կէօնտէրտիյի պէօլիւքլէրին ա-
 տէմլէրի՝ Լաճուտանըն շէճըլէրինէ ճիւճիւմ էթ
 տիլէր, Սամարիատան թա Պէյթճօրօնատէք. փ.
 օնլարտան իւչ պին ատէմ էօլտիւրտիւլէր, վէ չօգ
 եաղմա եաղմալատըլար:

1) Է օլտուքի լճամահա լճամիլերի գրոմագտան 14
 կելտիքտէն սօնկրա, 1) էր օլտուլարունն ալա-
 լարուն կէթիրիպ՝ օնլարը քէնտինէ ալաճլա-
 նասպ էթտի. վէ օնլարուն էօնիւտէ սէճտէ գըլա-
 րտը, հէմ օնլարա պուխուր եագադրտը: 1) է 15
 լճապպն զազապը լճամսեանն իւղերինէ դու-
 թուչուպ՝ օնա պիր փէյղամպէր կէօնտէրաթի, վէ
 օնա տէտի. 1) էնտիլէրին գաւմընը սէնին էլին-
 տէն գուրթարամայան՝ օ գաւմըն ալաճլարունը
 նի՞ չիւն դալապ էթտին: 1) է օլտուքի օ սէոյլէ- 16
 յինճէ, օնա ճէվապ վէրտի. 1) էնի փատիշաճա
 մէշվէրէթճիմի գօտուլար. վազ կէչ. սէնի նի՞-
 չիւն վուրսունլար. իմտի փէյղամպէր վազ կէչտի,
 վէ տէտի. Պիլլերիմ քի՝ լճաճ սէնի հէլաք էթմէ-
 յէ գաստ էթտի, չիւն նասիհաթըմը տինկլէմէ-
 յիպ՝ պունու էյլէտին: 1) նտէն լճհուտա փա- 17
 տիշաճը լճամսեա միւշալէրէ էտիպ՝ Խարտէլ փա-
 տիշաճը լճհու օղու լճհօաճազըն օղու լճհօ-
 աշա կէօնտէրիպ տէտի. 1) էլ եիւզ եիւզէ կէօրթ-
 չէլիմ: 1) է Խարտէլ փատիշաճը լճհօաշ՝ լճ- 18
 հուտա փատիշաճը լճամսեայա կէօնտէրիպ տէտի.
 1) իպնանտաքի տիքէն 1) իպնանտաքի էրզ աղաճը-
 նա կէօնտէրիպ 1) էնին գըղընը օղու մագարը վէր
 տէտի. վէ 1) իպնանտա օլան գըրըն պիր ճանաւարը
 կէչիպ տիքէնի չիյնէտի: 1) էն՝ 1) շթէ լճամու 19
 վուրտուլ տէյերէք, եիւրէյին սէնի՝ թէքէպպիւր
 էթմէք իչիւն եիւճէլթտի. հալա էվինտէ օթուր.
 զիւրա նի՞ չիւն պէլայա գարըլըպ՝ օնա օղուպանն,
 սէն վէ պիլէնճէ լճհուտա տաթի: 1) մա լճամ- 20
 եա տինկլէմէտի. զիւրա լճաճտան օլտու, թա քիմ
 օնլարը՝ 1) տօմիւն ալաճլարունը դալապ էթտիք-
 լերի իչիւն Կիւլէնէլէնի էլինէ վէրէ: 1) մա 21
 Խարտէլ փատիշաճը լճհօաշ չըգար, վէ օ՝ հէմ

- Լէհուտա փատիշահը Լ՛մասեա Լէհուտա տա օ-
լան Պէյթշէմէշտէ եիւզ եիւզէ կէսրիւշտիւլէր:
- 22 Ս է Լէհուտա՝ Խորաէլին էօնիւնտէ պօզուլտու:
- 23 Վէհէր քէս չտարրընա՝ գաշտը: Իմտի Խորաէլ
փատիշահը Լէհօաշ՝ Լէհուտա փատիշահը
Լէհօահազ օղլու Լէհօաշըն օղլու Լ՛մասեայր
Պէյթշէմէշտէ դուլթտու, վէ օնու Լէրուշալիմէ
կէօթիւրաիւ. վէ Լէրուշալիմին հիսարընտան՝
Լ՛ֆրաիմ գափուսունտան թա քէօշէ գափուսու-
- 24 նատէք՝ տէօրթ եիւզ արշըն երգտը: Ս է հէփ ալ-
թունու հէմ կիւմիւշիւ՝ վէ Լ՛լահըն էվինտէ պու-
լունան (՝) պէտէտօմուն եանընտա օլան ճիւմէ
գապլարը վէ փատիշահ էվինին խազինէլէրինի՝
րէհնտէ օլանլարը տախի ալթը, վէ Սամարիայա
տէօնտիւ:
- 25 Ս է Լէհուտա փատիշահը Լէհօաշ օղլու Լ՛-
մասեա՝ Խորաէլ փատիշահը Լէհօահազ օղլու
Լէհօաշըն վէֆաթընտան սօնկրա՝ օն պէշ երլ
- 26 եաշտտը: Իմտի Լ՛մասեանըն գալան հիքեայէ-
թինին էվվէլիսի վէ ախրըր՝ Լէհուտա վէ Խորաէլ
փատիշահլարընըն քիթապընտա եաղըլտէյիլմի:
- 27 Ս է Լ՛մասեա՝ Լապպա թապի օլմագտան սափ-
տըգտան սօնկրա, օնուն իւզէրինէ Լէրուշալիմտէ
ֆիթնէ գօփարտըլար, վէ օ՝ Լախիշէ գաշտը. ամ-
մա օնուն արտընճա Լախիշէ կէօնտէրիպ՝ օնու օ-
- 28 րատա էօլտիւրաիւլէր: Ս է օնու աթլար իւզէ-
րինտէ գալտըրտըլար, վէ օնու պապալարը իլէ
Լէհուտա շէհրինտէ կէօմտիւլէր:

ՊԼՇ 26:

- 1 Ս է ճիւմէ Լէհուտա գալմը Սլզիայը ալտըլար,
վէ օ օն աթթը եաշընտա իքէն՝ օնու պապասը Լ՛-
մասեանըն եէրինէ փատիշահ նասպ էթտիլէր:

Եւ յընթաց օրերն ապա Ելէտի, վէ փատիշահ պապա- 2
 լարը իլէ ուղուտուգտան սօնկրա՝ օնու լքէհուտա-
 յա կէրն վէրտի : Սլգիա փատիշահ օլտուգտա՝ 3
 օն ալթը հաշնտա իտի, վէ լէրուշալիմաէ էլթի
 իքի հըլ փատիշահ չըգ սիւքտիւ . վէ անասընըն ա-
 տը լէրուշալիմի լէխալեա՝ իտի : Ս է օ՛ Բապ- 4
 պըն նազարընտա՝ պապասը լ՛մասեանըն ճիւմէ
 էթտիլինէ կէօրէ՝ տօգըու օլանը Ելէտի : Ս է 5
 Լ՛լահըն իհամլարընը անկլայան Օլէխարեանըն
 կիւնլէրինտէ՝ Լ՛լահը դալապ Ելէտի . վէ Բապա
 դալապ էթսլի կիւնլէրտէ՝ Լ՛լահ օնուն իշինի
 րասթ կէթիթիթի : Ս է չըգըպ՝ իթիլթիմիլէր 6
 իլէ ճէնք Ելէտի, վէ կաթըն հիսարընը հէմ
 լյապնէնին հիսարընը վէ Լ՛շտօտուն հիսարընը
 հըգտը . վէ Լ՛շտօտա հէմ՝ իթիլթիմիլէրտէ շէհ-
 լէր պինա էթտի : Ս է Լ՛լահ օնա՝ իթիլթիմիլէ- 7
 րին իւղէրինէ վէ կուրպաա՛լտէ սաքին օլան Լ՛-
 քապլարըն իւղէրինէ վէ Սնո՛ւնլըլարըն իւղէրինէ՝
 իմտա՛տ Ելէտի : Ս է Լ՛մօնլըլար՝ Սլգիայա հէ- 8
 տիլէլէր վէրտիլէր . վէ օնուն նամը Սըրըն մէա-
 իէլինէտէք վարտը . զիրա օ՛ զայէթլէ գուվէթ-
 լէնտի : Ս է Սլգիա լէրուշալիմաէ քէօշէնին 9
 գափուաու իւղէրինտէ վէ տէրենին գափուաու իւ-
 զէրինտէ վէ քէօշէլէրին իւղէրինտէ գուլէլէր պի-
 նա էթտի . վէ օնլաքը գուվէթլէնտիթի : Զէմ 10
 օ՛ շէօլտէ գուլէլէր հափտը, վէ չօգ գուլուլաք
 գաղտը . զիրա օնուն սահրատա վէ օլտաա չօգ
 սիւրիւլէրի՝ վէ տաղարտա հէմ Բարմլտէ
 չիթթիլէրի վէ պաղճըլարը վարրտը . զիրա
 չիթթիլիլի սէվէրտի : Ս է Սլգիանըն հաղճը 11
 լէի էլին վէ զապիգ Սնա՛սէյանըն հէտի իլէ սա-
 յըլան ա՛տէտ իւղէ՝ փատիշահըն սէրվէրլէրին-
 տէն Զանանեանըն էլի ալթընտա՝ պէօլիւքճէ

- 12 ճենկէ շոգան ճենքճի անքերի վարդտը: Շիւմըն
պաշ պապալարն սայրսը՝ գահրիման Երեմէր օւ
13 լարագ՝ իբի պին ալթը եիւզ նեֆեր իաի: Սէ
օնլարն էլի ալթընտա՝ տիւշմէնլերինէ գարշը փա-
տիշահա իմտատ էտէճէք զօրլու գուլվէթ իլե
ճենք էտէն՝ իւշ եիւզ եէտի պին պէշ եիւզ նեֆեր
14 անքեր վարդտը: Սէ Սէլգիա օնլար իշին՝ ճիւմըն
անքեր իշին գալգանլար վէ մըզրագլար վէ պաշ-
լըգլար վէ զըրիւլար վէ եայլար վէ սափան իշին
15 դաշլար թետարիք էթտի: Էմ օ՝ Երուշալիմ-
տէ հէղարիֆէնլեր մարիֆէթի իլէ մէնճինիլէր
եափտը, քի օգլարը վէ պէշիւք դաշլարը աթմագ
իշին՝ գուլվէթերին իւզերինտէ վէ քեօշէլերին իւ-
զերինտէ օլարար. վէ օնուն տտը՝ թա ուզաղատէք
շըգտը. զիրա օնա անճաիպ իմտատլար օլտու, թա
16 գուլվէթլէնինճէ յէտէք: Եմնա օ գուլվէթլէ-
նինճէ՝ օնուն եիւրէյի ֆետաա իշին եիւճէլէնտի,
վէ Ելահը Եապպա գապահաթ էթտի: վէ Եապ-
պըն հէյքէլինէ կիրտի, քի պուխուրուն մէզպահը
17 իւզերինտէ պուխուր եագա: Սէ օնուն արտընճա
քեահին Ելարեա վարտը, վէ պիլէսինճէ Եապպըն
18 գուլվէթ սահիպի սէքսէն քեահինի: Սէ օնլար
Սէլգիա փատիշահա գարշը տուրուպ՝ օնա տէտիլէր.
Եա Սէլգիա՝ Եապպա պուխուր եագմագ սանա
տիւշմէզ, իլլա պուխուր եագմագ իշին թագտիա
օլունան Եհարօն օլլու քեահինլէրէ տիւշեր.
Եագտիսէտէն շըգ. զիրա գապահաթ էթտին,
վէ Եապպ Ելահտան պու՝ սէնին շանընա օլմիզ օ
19 անի Սէլգիա դաղապէ կէլտի, օնուն էլինտէ իսէ՝
պուխուր եագմագ իշին պուխուրտան փարտը,
վէ քեահինլէրէ դաղապլէնմիշ իբէն՝ քեահինլէ-
րին եօնխնտէ Եապպըն էլինտէ պուխուր մէզպա-
հընըն եանընտան օնուն ալընա ճիւտամ. իլլէթի

- պուլտայ վէ օն պին միւտ արփա՝ վերտիլէր . պու-
նու՝ լ'մնօն օղուլարը՝ իքինճի երլտա վէ իւչին-
6 ճիւ երլտա տախի էտա էթտիլէր : Ս է Լօթամ
գուվվէթլէնտի . չիւն եօլարընը՝ Լ'լա՛հը Բապպըն
7 հուզուրունտա տօղրուլթտու : Ս է Լօթամըն
գալան հիքիայէթի վէ օնուն ճիւմլէ ճէնքլէրի վէ
եօլարը՝ իշթէ Խարաէլ վէ Լէհուտա փատիշահ-
8 լարընըն քիթապընտա եաղըմը՛շտըր : ()՝ փա-
տիշահ օլտուդտա՝ իյիրմի պէշ եաշընտա իտի , վէ
Լէրուշալիմաէ օն ալթը երլ փատիշահը՛գ սիւր-
9 տիւ : Ս է Լօթամ պապալարը իլէ ույուտու , վէ
օնու Տավիտ շէհրինտէ կէօմտիլէր , վէ օղու Լ'
հազ օնուն եերինէ փատիշահ օլտու :

ՊԼԵ, 28:

- 1 Լ'հազ փատիշահ օլտուդտա՝ իյիրմի եաշընտա ի-
տի , վէ Լէրուշալիմաէ օն ալթը երլ փատիշահը՛գ
սիւրտիւ . վէ պապասը Տավիտ կիպի՝ Բապպըն
- 2 նաղարընտա տօղրու օլանը էթմէտի : Խլա Խա-
րաէլ փատիշահլարընըն եօլարընտա եիւրիւտիւ .
հէմ Պաա՛լիմէ տախի տէօքմէ փուլթլար եափտը :
- 3 Ս է օ՝ Պէնհիննօմ տէրէսինտէ պուխուր եագա-
րըտը . հէմ Բապպըն՝ Խարաէլ օղուլարըն էօնին-
տէն սիւրտիլիւ դաիֆէլէրին մէքրուհաթընա՝
- 4 կէօրէ՝ օղուլարընը ալթէշէ եագտը : Հէմ թէ-
փէլէրտէ վէ պայիլլէր իւզէրինտէ վէ հէր եէշիլ
աղաճ ալթընտա գուրպան էտէր վէ պուխուր եա-
5 գարըտը : Խմտի Լ'լա՛հը Բապպ օնու Լ'րամ փա-
տիշահըն էլինէ վէրտի , վէ օնու վուրուպ՝ օնտան
պիր չօգ էսիր ալտըլար , վէ օնլարը Տըմըշգա կէօ-
թիւրտիլէր . հէմ Խարաէլ փատիշահընըն էլի-
նէ տախի վէրիլտի , վէ օ՝ օնու պէջիւք վուրուշ
6 իլէ վուրտու : Ս է Բէմալեա օղու վէգահ՝ պիր

կիւնտէ՛ ԼԵՏՈՒՄԱՆ ԵՐԷ ԽԻՐՄԻ ԿԻՆ ԳԱՏԻՄԱՆ ԽԻՐԺԵՐԻՆ ՃԻՄԼԵՍԻՆԻ ԵՕԼԻԿՐՈՒԼ . ԶԻՆ ԿՊԱԿԱԼԱՐՆԸՆ ԼՂԱՏՆ ԼՊԱԿՅՐ ԹԵՂԵ ԵԹԱԻԼԵՐ : 1
Ս Է ԼՖՐԹԱԿԻՆ ԳԱՏՐԻՄԱՆՆԸ , Օ ԽԻՐԻ՝ ԿԱՄԻՂԱՊ 7
ՏՐՆ ՕԴՈՒ ԼՊԱՍՍԵՅԱՅՐ ՎԷ ՍԵՐԱՅՐՆ ՔԷՄԻՒՄԱՄՈՒՅՐ ԼՊՐԻԳԱՄԻՐ ՎԷ ԿԱՄԻՂԱՏՆ ՎԷՔԻԼԻ ԼՂԱՆԿՅՐ ԵՕԼԻԿՐՈՒԼ : 8
Ս Է ԼԱՐԱԵԼ ՕԴՈՒԼԱՐՐ ՔԷՆԱԿԻ ԳԱՐՆԱՆՂԱՐՆԱՄԱՆ ԳԱՐՐԼԱՐ ՎԷ ՕԴԱՆԼԱՐ ՎԷ ԳՐԶԼԱՐ ԽԵՒ ԵՐԷԿԻՆ ԷՍԻՐ ԱԼՈՐԼԱՐ . ՏԷՄ՝ ՕՆԼԱՐԱՄԱՆ ԶՕԳ ԵՄՂԻՄ ԱԼՈՐԼԱՐ , ՎԷ ԵՄՂԻՄԱՅՐ ԼՊԱՄԱՐԻՄՅԱՅ ԿԷՕԹԻԿՐՈՒԼԵՐ : 9
Ս Է ՕՐԱՄԱՊ՝ () ՄԵՄ ԽԱՄԻՆՏԷ ԼՊԱԿՅՐՆ ԿԻՐ ՓԷՅԳԱՄԱԿԵՐԻ ՎԱՐՐԱՐ , ՎԷ ԼՊԱՄԱՐԻՄՅԱՅ ԿԷԼԷՆ ԱՊԵՐԻՆ ԵՕՆԻՆԷ ԶԵԳՐԱՊ՝ ՕՆԼԱՐԱՄ ՄԵՄԻ . ԼՂԹԷ ԿԱԿԱԼԱՐՆԻԿՅՆ ԼՂԱՏՆ ԼՊԱԿՅ ԼԵՏՈՒՄԱՆՆԸ ԽԷԼԵՐԻՆԷ ՄԱՐՐԼՈՐԴԸ՝ ԽԶԻՆ՝ ՕՆԼԱՐՐ ԵԶԻՆԻԿԷ ՎԵՐԱԿ . ՎԷ ՕՆԼԱՐՐ ԿԷՅԻՒՒՄ ԿԷՅԻՆՃԷԼԵՄԵԼՔ՝ ԿԻՐ ԽՐԶՄ՝ ԽԷՂԵ ԳՐՈՒՐՆԵՐԴ : 10
Ս Է ԶԻՄՈՒՒ ԼԵՏՈՒՄ ՎԷ ԼՖՐՈՒՂԱԽԻՄԻՆ ՕԴՈՒԼԱՐՆԸ՝ ՔԷՆԱԿԻՆԻԿԷ ԳՈՒԼԱՐ ՎԷ ԽԱԼԱՅՐԳԼԱՐ ԳՈՒԼԱՆՄԱԿԱ ՆԽԵԼԹ ԵՄԵՐԱԿԴ . ՍԻԿԻՆ ԱՐԱՆՐԿՄԱՊ՝ ՏԷՄԱՆ ՔԷՆԱԽԻՆԻԿ՝ ԼՂԼՈՏՆԵՐԴ ԼՊԱԿՅԱՄ ՍՈՒԼՈՒՄ ԿԷՅԻՐԼԻՄԻՍԻՆԻԿ : ԼՄՈՒՒ 11
ՏԱԼԱ ԿԷՆԻ ՄԻՆԿԼԵՅԻՆ , ՎԷ ԳԱՐՆԱՆՂԱՐՆԵՐԴ ՄԱՆ ՍԵՐԱԿԵԼՅԱՆԻԿ ԵՍԻՐԵՐԻ ԿԵՐԻՆ ՄԵՕՆԱԵՐԻՆ . ԳԻՐԱ ԽԷԼԵՐԻՆԻԿԷ՝ ԼՊԱԿՅՐՆ ԽՐԶՄ՝ ՈՒ ԳԱԶԱՊԸ՝ ԿԷԼԻՐ : 12
Ս Է ԼՖՐԹԱԿ՝ ՕԴՈՒԼԱՐՆ ՍԵՐՎԵՐԵՐԻՆ . ՄԵՆ ԿԱՊԸ ՔԻՄԵԼԵՐ՝ ԼԵՏՈՒՄԱՆ ՕԴՈՒ ԼՊԱՐԱՄ՝ ԼՊԶԻԼԵՄԹ ՕԴՈՒ ՊԵՐԵԼԱՆԱ ՎԷ ԼՂԱԼՈՒՄ ՕԴՈՒ ԼԵՏՈՒՄԱՆ ՎԷ ԼՊԱՄԵԼԱՅ ՕԴՈՒ ԼՊԱՄԱՊ՝ ՍԵՒԵՐԱՄԷՆ ԿԷԼԷՆԿԵՐԻՆ ԽԷԼԵՐԻՆԷ ԳԱԼԶԱՐԼԱՐ . 13
Ս Է ՕՆԼԱՐԱՄ ՄԵՄԻԼԵՐ . ԼՊԻՐԵՐԻ ՊՈՒՐԱՅԱՅ ԿԷԹԻՐԱՆ , ԳԻՐԱՄ ԿԻԿ ՏԱԼԱՄ ԼՊԱԿՅԱՄ ՍՈՒԼՈՒՄ ԽԵՆ , ՍԻԿ ԿԻՆԱՏՐՈՐԿԱ ՎԷ ՄԱՆՈՒՄԱՐԱՐԱՐԱՄԻՐ ԵԹԱՅԵ ԽԻՐԵՐԱՆԻԿ . ԶԻՆ ՍՈՒԼՈՒՄԱՐ ԶՕԳ ՄՈՒՐ , ՎԷ ԼԱՐԱԵԼԻՆ

- 14 իւզերինէ խը՛շմ ու զազաւոյ կէլէճէք: Ս է ճէնք-
ճիւեր՝ սերվերլերին վէ ճիւմէ ճէմաւթըն էօ-
նիւնտէ եսիրլերի վէ եաղմայր պրազտըլար:
- 15 Ս է ատլարը իլէ զեքր օլունան քիմնէլէր գալգըպ՝
էսիրլերի ալտըլար, վէ հէփ չըփլագ օլանլարը
եաղմատան կիյտիրտիլէր, հէմ օնլարը տօնատըլպ՝
պագ գապը կիյտիրտիլէր, վէ օնլարա եէտիրիպ
իչիրտիլէր, վէ օնլարը եաղատըլար, վէ հէփ զա-
թիֆլերի էշէքլերէ պինտիրտիլէր, վէ օնլարը
խուրմաւ ազաճը շէհրինէ Լէրիհոյա գարընտաշ-
լարընըն եանընա կէօթիւրտիլէր. անտէն Սամա-
- 16 րիտայա տէօնտիլէր: () Լ զէմանտէ՝ Լ՛հազ փա-
տիշահ Լ՛շուր փատիշահլարընա կէօնտերտի քի՝
- 17 օնա իմտաւտ էտէլէր: () Երա Լ՛տօմիլէր եինէ
կէլիպ՝ Լէհուտայը վուրտուլար, վէ էսիրլէր կէօ-
- 18 թիւրտիլէր: Գիլիշթիմլէր տախի օվատա վէ
Լէհուտանըն գըպլէսինտէ օլան շէհրլերէ հիւ-
ճիւմ էթտիլէր, վէ Պէյթշէմէշի հէմ Լ՛յարնու
վէ Լիտէրթու վէ Սօխըր հէմ օնու, քէյլէրինի
վէ Խիմնայը հէմ օնուն քէյլէրինի վէ Լիմզըր
հէմ օնուն քէյլէրինի ալտըլար, վէ օրատա սա-
- 19 քին օլտուլար: () Երա Լ՛ապպ Լէհուտայը՝ Լա-
րաէլ փատիշահը Լ՛հազըն սէպէպինտէ ալլագ-
լաթտը. չիւն օ՝ Լէհուտայը ո՛ւրեան էթտի, վէ օ՝
- 20 Լ՛ապպա պէյլիք գապահաթ իշլէտի: Ս է օնուն
իւզերինէ՝ Լ՛շուր փատիշահը Խիլկաթփիլնէսեր
կէլիպ՝ օնու սըգտը, ամմա օնա եարտըմ էթմէտի.
- 21 () Երա Լ՛հազ Լ՛ապպ էվինտէն վէ փատիշահըն
հէմ սերվերլերին էվերինտէն հիսսէլէր ալլապ՝ Լ՛-
շուր փատիշահընա վերտի իսէտէ, օնա եարտըմ
- 22 էթմէտի: Ս է սըգընթըտա՝ իքէն՝ եինէ Լ՛ապպա
գապահաթ էթտի, հէման պու Լ՛հազ փատիշահ:
- 23 Ս է օ՝ Տըմըշգըն օնու վուրան ալլահլարընա գուր-

պանլար քեստի. չիւն տէտի. Լըամ փատիշահ-
լարնն ալահլարը՝ օնլարա եարտըմ էթտիքլէրի
իչիւն, օնլարա գուրպան քեսէյիմ, քի պանա
եարտըմ էթսինլէր. ամմա օնլար օնա՝ վէ ճիւմլէ
Խարաէլէ խարապըղա սէպէպ օլտուլար: Էէմ²⁴
Լճազ Լըաճ էվինին գապլարննը ճէմ՝ էտիպ՝
Լըաճ էվինին գապլարննը փարալատը, վէ Բապպ
էվինին գափուլարննը գափատը. վէ Լէրուշալի-
մն ճէր քէօշէսինտէ մէզպահլար ետփտը: Սէ²⁵
Լէհուտանն ճէր պիր շէհրինտէ քէնտինէ Թէ-
փէփուլթաննէլէրի ետփտը, քի ետա ալահլարա
պուխուր ետգա. վէ պապալարննը Լըաճը Բապ-
պը զազապէ կէթիրտի: Իմտի օնու զալսն ճի-²⁶
քեպլէթինին վէ եօլարննը էվվէլքիտի վէ տիւրը-
րը՝ իշթէ Լէհուտա վէ Խարաէլ փատիշահլար-
ննը քիթապընտա հազըլմը՝ շտըր: Սէ Լճազ²⁷
պապալարը իլէ ուլուտու, վէ օնու Լէրուշալիմ
շէհրինտէ կէօմտիլէր, չիւն օնու Խարաէլ փատի-
շահլարննը մէզարլարննա կէօթիլմէտիլէր. վէ
օզլու Էիզգիա օնու ճէրինէ փատիշահ օլտու:

ՊԼԵ 29:

Էիզգիա իյիրմի պէշ եաշընտա փատիշահ օլտու. 1
վէ Լէրուշալիմտէ իյիրմի տօգուլ երլ փատիշահ-
լըգ սիւրտիւ. վէ անասընն ատը (Էթարեանն
գըզը Լըպիա իտի: Սէ օ՝ պապասը Տափիտին 2
ճիւմլէ էթտիլինէ կէօրէ՝ Բապպըն նազարնտա
տօղըու օլանը էյլէտի: ()՝ փատիշահլըզընն 3
իլք երլընն էվվէլքի պընտա Բապպ էվինին գա-
փուլարննը աշտը, վէ օնլարը Թափիլ էյլէտի:
Սէ քեահինլէրի ճէմ Լէիլիլէրի կէթիրիպ՝ օն- 4
լարը կիւնտօղու մէյտաննտա ճէմ՝ էյլէտի.
Սէ օնլարա տէտի. Պէնի տինկլէյին՝ եա Լէի- 5

- իւնք . հալա թագաւոս օլուն , վէ պապալարնըղըն
 Լլահըն Բապպըն էվինի թագաւոս էտին . վէ փիս-
- 6 լքի՝ Սագտեսէտէն չըգարն : Օիրա պապա-
 լարըմը գապահաթ էտիպ՝ Լլահըմը Բապպըն
 նազարընտա եարամաղըմ էթտիլէր , վէ օնու
 թէնք էթտիլէր . հէմ եիւզլէրինի Բապպըն չա-
 տըրընտան չէվիրիպ՝ օնա արգա տէօնտէրտիլէր :
- 7 Լլվանըն գափու գանատլարընը տախի գափա-
 տըլար , վէ գանտիլէրի սէջիւնտիւրտիլէր , վէ
 պուխուր եագմատըլար . վէ Սագտեսէտէ խարա-
 լին Լլահընա պիւթիւնեանմա սոնմատըլար :
- 8 ()նուն իչիւն Լէհուտանըն վէ Լէրուչալիմին իւ-
 զէրինէ Բապպըն զազապը կէլտի , վէ օնլարը՝ հա-
 լա կէօղլէրինիլ իլէ կէօրտիյիւնիւզ կիպի՝ վէլ-
- 9 վէլէյէ՝ խարապաթա վէ րէզալէթէ վէրտի : Ս է
 պունտան էօթիւրիւ իշթէ պապալարըմը գըլըձ-
 տան տիւշտիւ , վէ օղուլարըմը իլէ գըզլարըմը
- 10 հէմ գարըլարըմը էսիրլիքտէտիր : Հալա եիւ-
 րէյիմտէ՝ Լա . աէլին Լլահըն Բապպ իլէ ա՛հտ քէ-
 սիշմէք վար , քի պիպտէն խըշմու զազապը . տէօնէ :
- 11 Լա՛ օղուլարըմ՝ հալա զաֆիլ օլման . զիրա Բապպ՝
 օնա խըզմէթ էթմէք իչիւն՝ էօնիւնտէ տօւրմազա
 վէ օնա խըզմէթ էթմէյէ հէմ պուխուր եագմազա
- 12 սիզի՝ սէշմիշտիր : Իմտի Լէիլիլէր՝ Լ՛մանայ
 օղուլ Սահաթ վէ Լ՛զարեա օղուլ Լթէլ՝ Լահաթ-
 լըլար օղուլարընտան՝ վէ Սէրարի օղուլարընտան
 Լ՛պտի օղուլ Գիշ վէ Լէհալէլէլ օղուլ Լ՛զարեա՝
 վէ Լէրշօնլուլարտան . Օ իմմա օղուլ Լթա՛հ վէ
- 13 Լթա՛հ օղուլ Լ՛տէն՝ Ս է Լլիսաֆան օղուլարըն-
 տան Ը իմրի վէ Լէիլէլ՝ վէ Լ՛սաֆ օղուլարընտան
- 14 Օէխարեա վէ Սթաթանեա՝ Ս է Հէյման օղուլ-
 լարընտան Լէհիլէլ վէ Ը իմէի՝ վէ Լէտուլթուն օ-
 ղուլարընտան Ը էմա՛եա վէ Սլլիլէլ գալգալըլար

1) Է գարընտաշլարընը ճէմ՝ Էտիպ՝ օնըտըը Թագ- 15
 տիս Էթտիլէր . վէ փատիշահըն Էմրիքնէ կեօրէ՝
 Թապպըն սէօզիւ իւզրէ՝ Թապպըն Էվինի փաքը-
 մաղա՝ վարտըլար : 1) Է քեահինլէր՝ Թէմիլէմէք 16
 իշլին՝ Թապպ Էվինին էն իշէրիտինէ կիրտիլէր , վէ
 Թապպըն Տէյքէլինաէ պուլտուգլարը ճիւմլէ նա-
 փաքըղը՝ Թապպ Էվինին հազլիսինէ չըգաթաը-
 լար , վէ 1 Էտիլլէր օնու տիշարըյա՝ Կիտրօն տէ-
 րէսինէ չըգարմաղա գալտըրտըլար : 1) Է իլք 17
 պըն Էվվէլքի կիւնիւնտէ Թագտիս Էթմէյէ պաշ-
 լատըլար , վէ պըն սէքիզինճի կիւնիւնտէ Թապ-
 պըն Էյվանընա կէլտիլէր , վէ Թապպ Էվինի սէքիզ
 կիւնտէ Թագտիս Էթտիլէր , վէ իլք պըն օն աը-
 Թընճը կիւնիւնտէ Թէքմիլ Էթտիլէր : 1) նտէն՝ 18
 իշէրիյէ Լիզգիտ փատիշահա վարըպ տէտիլէր .
 Թապպըն պիւթիւն Էվինի՝ վէ պիւթիւնեանմա
 մէզպահընը հէմ օնուն ճիւմլէ գապլարընը՝ վէ
 Թէրթիպ Էքմէլինին սօֆրասընը հէմ օնուն ճիւմ-
 լէ գապլարընը փաքլէտիք : 1) Է 1՝ հազ փատի- 19
 շահըն փատիշահըղընտա՝ օնուն գապահաթը իլէ
 նափաքլատըղը գապլարըն ճիւմլէսինի հաղըրա-
 տըգ , հէմ Թագտիս Էյլէտիք . վէ իշթէ օնլար
 Թապպըն մէզպահը Էօնիւնտէտիր :

(Նստեմ Հիզդիա փատիշահ էրքեն գաղզըպ՝ 20
 շէհրին սերվէրլէրինի ճեմ՝ էյլէտի, վէ Բաղպըն
 էվինէ չըգառը : Ա՛յ փատիշահըդ իշիւն հեմ՝ 21
 Այագտեսէ իշիւն վէ Լքէհուտա իշիւն կիւնահ
 գուրպանը տէյիւ՝ ետի պուզա վէ ետի գօշ վէ
 ետի գուզու վէ ետի էրքէճ կէթիրտիլէր, վէ Գ
 Լ՝հարօն օղլու քեահինլէրէ պույուրաու քի՝ օն-
 լարը Բաղպըն մէզպահճ իւզէրինտէ սունալար :
 Խմտի սըզըրլարը պօզաղլատըլար, վէ քեահինլէր 22
 գոնը պալարլար, վէ մէզպահճ սերփաթիլէր . հեմ

- գոչաւորը պողազլայրպ՝ գանը մէզպահայ սերփտի-
լէր, գուգուլարը տախի պողազլայրպ՝ գանը մէզ-
23 պահայտ սերփտիլէր: Ընտէն կիւնահարպանը-
նըն երքէճլէրինի փատիշահըն վէ ճէմահա՛թըն էօ-
նիւնէ եագլաշտըրտըլար. վէ օնլար՝ օնլարըն իւ-
24 գերինէ էլլէրինի գօտու: Ընտէն քեահինլէր
օնլարը պողազլատըլար, վէ ճիւմլէ Խարաէլէ քէ-
ֆարէթ էթմէք իշինն՝ օնլարըն գանընը մէզպահայ
սերփտիլէր. զիրա փատիշահ տէտի քի՛ պիւթիւն-
եանմա վէ կիւնահարպանը ճիւմլէ Խարաէլ ի-
25 չիւն օլա: Հէմ Էփիլիլէրի Բապպըն էվինտէ՛
Տավիտին վէ փատիշահըն փէյղամպերի կլատըն
վէ՝ Կաթան փէյղամպերին թէնպիհի իւզըն վիլ-
լէր իլէ վէ սանթուրլարըլա վէ գանպուրլարըլա
տուրտուրտու. զիրա Բապպտան՝ փէյղամպերի-
26 նին վասըգասը իլէ՛ եմր պէօյլէ իտի: Իմտի Է-
փիլիլէր՝ Տավիտին մուսիգի տլէթլէրի իլէ վէ
27 քեահինլէր պօրուլարըլա տուրտուլար: Կ է
Հիզգիա տէտի քի՛ պիւթիւնեանմայը մէզպահայ-
տա սունալար. վէ պիւթիւնեանմա պաշլատըղը
զէմանտէ՛ Բապպըն իլահիտի տախի՛ պօրուլար իլէ
վէ Խարաէլ փատիշահը Տավիտին չալկը ալէթլէ-
28 թի իլէ պաշլանտը: Ե թա պիւթիւնեանմա
թէքմիլ օլունճայատէք՝ ճիւմլէ ճէմահա՛թ սէճտէ՛
գըլարլարըտը, վէ մուզիգարլար իլահի օգուրլա-
29 րըտը, վէ պօրուլար չալընրըտը: Ե սունմայը
թէքմիլ էթտիքլէրինտէ, փատիշահ հէմ եանըն-
տա ճիւմլէ պուլունանլար տիղ չէօթիւպ՝ սէճտէ՛
30 գըլըլար: Ընտէն Հիզգիա փատիշահ վէ սեր-
վէրլէր Էփիլիլէրի տէտիլէր քի՛ Բապպա Տավի-
տին վէ Ըսաֆ փէյղամպերին սէօղլէրի իլէ համա
ետէլէր. վէ օնլար շաղըգ իլէ համա էթտիլէր, վէ
31 Նիլիպ սէճտէ՛ գըլըլար: Ե Հիզգիա ճէվապ

- 3 էտէլէր : Չիւն • զէմանտա եթմէյէ գատիր տէ-
յիլէր իտի . զիրա քեահինլէր եթմէր միգտարի
թագտիս օլմամըշլարտը , վէ գամվ՛ լօերուշալիմէ
4 ճէմ' օլմամըշլարտը : Լամտի պու սէօղ փատիշահըն
նազարընտա վէ ճիւմլէ ճէմաթըն նազարընտա
5 աօղըու կէօրիւնտիւ : Ս է գամվլի գարար էթ-
տիլէր քի' ճիւմլէ Խարաէլտէ Պէրշէպա'տան թա
Տանա'տէք խապէր կէշիրէլէր , քի կէլիպ' լօերու-
շալիմտէ Խարաէլին Մլահը Բապպըն Փասէհինի
էտէլէր . զիրա չօգտան պերու' եալըլը օլտուղու
6 կիպի էթմէմիշլէրիտի : Ս է ուլագլար փատիշա-
հըն հէմ սէրվէրլէրին եէտինտէն նամէլէր իլէ'
ճիւմլէ Խարաէլէ վէ լօհհուտայա վարտըլար , վէ
փատիշահըն էմրի իւզըն տէտիլէր . Լա' Խարաէլ
օղուլարը' Բարահամըն Խահագըն վէ Խարաէլին
Մլահը Բապպա' տէօնիւն , վէ օտա սիզին Մշուր
փատիշահլարընըն փէնչէսինտէն գուրթուլմուշ
7 պագընըզա' տէօնէճէքտիր : Ս է պապալարընըզ
կիպի հէմ գարընտաշլարընըզ կիպի օլման , քի օն-
լար պապալարընըզըն Մլահը Բապպա գապա-
հա'թ էթտիլէր , վէ սիզին հալա կէօրտիյիւնիւզ
8 կիպի' օնլարը խարապ օլմաղա վէրտի : Շալտ
պօյնոււնուզու' պապալարընըզ կիպի սէրթլէթմէն .
քէնտինիզի Բապպա' վէրին , վէ օնուն էպէտէն
մուգատտէս էթտիյի Սագտէսէյէ կէլին , վէ Մլ-
լահընըզ Բապպա ի'պատէթ էտին , քի սիզտէն
9 իըշմ ուղաղապը տէօնէ : Օյիրա սիղ Բապպա
տէօնէրսէնիզ , գարընտաշլարընըզ վէ օղուլարու-
նըզ' օնլարը էսիր սիւրէնլէրին եիւղիւնտէն մէր-
համէ'թ պուլուպ պու տիյարա տէօնէճէքլէր . զի-
րա Մլահընըզ Բապպ ի'նայէթի վէ մէրհամէթ-
լիտիր . վէ էյէր օնա տէօնէրսէնիզ , սիզտէն եիւզ
10 էվիթմէյէճէք տիր : Լամտի ուլագլար' շէհրտէն

շէհրէ Եփրատի վէ Սանասէ տիպարն տա վէ Թա
 Օէպուլօնատէք կէշտիլէր . ամմա օնլարա կիւ-
 թուպ' օնլարը զէվգէ ալտըլար : Եպին Եշէրտէն 11
 վէ Սանասէտէն վէ Օէպուլօնտան պաղը ա-
 տէմլէրին կէօնլիւ ալլազլանըպ' Եշրուշալիմէ
 կիթտիլէր : Բապպըն սէօզիւ իլէ փատիշահըն վէ 12
 սերփէրլէրին էմրինի իճրա էթմէք իշին' Եշհու-
 տանըն իւզէրինտէ տաթի Եշահըն էլի օլտու , քի
 օնլարա պիր եիւրէք վէրէ : Ե Եշրուշալիմէ 13
 չօգ խալգ ճէմ' օլտու , զայէթլէ չօգ ճէմաաթ քի'
 իրինճի պտա խամուրսուլլար պայրամընը էտէ-
 լէր : Ե Գալգըպ' Եշրուշալիմտէ օլան մէզ 14
 պահլարը կիսէրտիլէր . վէ ճիւմլէ պուխուրկեա-
 լարը կիտէրիպ' Գիտրօն տէրէսինէ աթտըլար :
 Ե Իրինճի պըն օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ 15
 Փասէհի պօղաղլասըլար , վէ քեահինլէր հէմ'
 Եհիլիլէր արլանտըլար , վէ Թագտիս օլուպ'
 Բապպըն էվինէ պիւթիւնեանմալար կէթիրտի-
 լէր : Ե Ետէթլէրի իւզըն' Եշահըն տաթի 16
 Սօտէնին Թէվրաթընա կէօրէ' քէնտիլէրին տու-
 րազլարընտա տուրտուլար . գանը' Եհիլիլէրին է-
 լինտէն քեահինլէր ալլա սէրփէրլէրիտի : Օխրա 17
 ճէմաաթտա Թագտիս օլունմամըշլար չօղուտու .
 վէ ճիւմլէ փաք օլմայանլարըն Փասէհ գուրպան-
 լարընըն պօղաղլամալարը իւզէրինտէ Եհիլիլէր
 իտի , քի օնլարը Բապպա Թագտիս էտէլէր : Օխ 18
 լա գտվին չօզլուղունտան' Եփրատիտէն վէ Սա-
 նասէտէն վէ Խասախարտան վէ Օէպուլօնտան
 էք' երիսի փաք տէյիլէրիտի . իլա փասէհի' եա-
 զըլը օլանա մուղաիր եէտիլէր . ամմա Եիզգիա օն-
 լար իշին նիյազ էտիպ տէտի . Եյի օլան Բապպ
 պօնուն իշին քէֆարէթ էթսին , Եէր' պա- 19
 պալարընըն Եշահը Բապպ Եշահը դալապ էթ-

- մէյէ պիւթիւն եիւրէյինի հազըրլայանը՝ Սադ-
 20 տէսէ փաքլանմասը իւզըէ տէյիլ իսէտէ : Սէ
 Բապպ շիզգիայը իշիթտի, վէ գաւմը ամվի էթ-
 21 տի : Իմտի Լէրուշալիմտէ պուլունան Խարաէլ
 օղուլարը պէջիւք շազլըգ իլէ՝ եէտի կիւն խա-
 մուրսուղլար պայրամընը էթտիլէր . վէ Լէիլիլէր
 հէմ քեահինլէր կիւն պէ կիւն Բապպա՝ Բապպըն
 գուվվէթլի սէտալը չալկըլարը իլէ համտ էտէր
 22 լէրիտի : Սէ շիզգիա՝ Բապպըն էյի իլմինտէն
 մահիր օլան ճիւմլէ Լէիլիլէրին կէօնիւլէրինձէ
 սէջլէտի . վէ պայրամըն եէտի կիւնիւնտէ՝ սէլա-
 մէթ գուրպանլարը քէսէրէք վէ պապալարընըն
 Լւլահը Բապպա շիւքը էտէրէք՝ եէրլէր իտի :
 23 Սէ ճիւմլէ ճէմահ՝ թ մէշվէրէթ էթտիլէր քի՝
 եէտի կիւն էտէլէր . վէ եէտի կիւն Գաւա պէջիւք
 24 շազլըգ էթտիլէր : Օյրա Լէհուտա փատիշա-
 հը շիզգիա՝ ճէմահ՝ թա պին պուղա վէ եէտի պին
 գոյուն պաղըշատը, վէ սէրվէրլէր Գաւի ճէմահ՝
 թա պին պուղա վէ օն պին գոյուն պաղըշատըլար .
 25 վէ չօգ քեահինլէր թագտիս օլտուլար : Իմտի
 ճիւմլէ Լէհուտա ճէմահ՝ թը հէմ քեահինլէր վէ
 Լէիլիլէր՝ Խարաէլտէն կէլէն ճիւմլէ ճէմահ՝ թ
 իլէ Խարաէլ տիյարընտան կէլէն միւսաֆիրլէր
 հէմ Լէհուտատա սաքին օլանլար շատ օլտուլար :
 26 Սէ Լէրուշալիմտէ պէջիւք շազլըգ օլտու . զիրա
 Խարաէլ փատիշահը Տաւիտ օղու Սէլօմօնուն
 կիւնլէրինտէն պէրու՝ Լէրուշալիմտէ պէջլէ օլ-
 27 մամըշտը : Լնտէն Լէիլի քեահինլէր գալգըպ՝
 գաւմը միւսարէքլէտիլէր, վէ օնլարըն սէսի իշի-
 տիլտի, հէմ օնլարըն նիյազը՝ գուտսինին մէպեա-
 նընա՝ կէջլէտէք եէթիշտի :

ՊԵՇ 31 :

Իմտի պունուն ճիւղէսի թէքմիլ օլունճա, օնտա 1
 պուլունան ճիւղէ Խարաէլ՝ Լէհուտա շէհրէրինէ
 շըգտըլար, վէ ճիւղէ Լէհուտա իլէ Պէնիամին-
 տէն՝ հէմ Լէֆրաիմ վէ Եանասսէտէ օլան՝ տիքիլի
 դաշլարը գըրտըլար, վէ Լէհրա փուլարընը
 փարալատըլար, վէ թէփէփուլ թիւնէլէրինի հէմ
 մէզպահլարը երգտըլար, թա պիլիլինճէյէտէք.
 անտէն Խարաէլ օլուլարը հէր քէս միւլքիւնէ՝
 շէհրէրինէ տէօնտիւլէր : Ե Լիզգիա քեա- 2
 հինլէրին վէ Լէիլիլէրին պէօլիւքլէրինի՝ հէր
 քէսի քեահինլէրին վէ Լէիլիլէրին պիւթիւն-
 եանմա վէ սէլամէթգուրպանը իչիւն խըզմէթի-
 նին իպթիլասընա կէօրէ՝ պէօլիւքլէրի իւզէրինէ
 տիքտի, քի Լապպ օրտուլարընըն գափուլարընտա
 խըզմէթ էտիպ՝ համա ու ս'էնա էտէլէր : Ե 3
 փատիշահ քէնտի մալինտէն պիւթիւնեանմալար
 իչիւն՝ էօնի Լապպըն թէվրաթ քիթապընտա
 եալըլը օլտուղու կիպի՝ սապահ վէ ախշամ պիւ-
 թիւնեանմալարը իչիւն վէ շապպաթլարըն հէմ
 պպաշըլարըն վէ պայրամլարըն պիւթիւնեանմա-
 լարը իչիւն պիր հիսսէ Լէօնի Լէֆի : Լէմ գալմա՝ 4
 Լէրուշալիմ սաքինլէրինէ էմր էթաի քի քեա-
 հինլէրէ վէ Լէիլիլէրէ հիսսէ վէրէլէր . թաքիմ՝
 Լապպըն նօմսուլտա գուլվէթլէնէլէր : Ե 5
 պու էմր եայըլտըլը կիպի՝ Խարաէլ օլուլարը
 պուլտպըն՝ շէրապըն վէ զէյթեալընըն վէ պալըն
 վէ ճիւղէ թարլա մահսուլունուն դուրֆանտալա-
 րընը զանիմէթլէ կէթիրտիլէր . հէմ ճիւղէնին
 իւշըրինիւ զանիմէթլէ կէթիրտիլէր : Ե Լէ- 6
 հուտա շէհրէրինտէ սաքին օլան Խարաէլ օլուլա-
 ըը հէմ Լէհուտա տախի՝ սըղըր վէ գըյուն օնտա-

- ըլլենը վէ քէնստիւէրին Մլաճը Ռապպա թագտիս
էթտիքլէրի մուգատտէս նէսնէլէրին օնտալըղընը
- 7 կէթիւրիւյ՝ երղըն երղտըլար : () նլար երղընլարըն
թէմէլինի գօմաղա՝ իւչիւնճիւ այտա պաշատը-
- 8 լար , վէ նէտինճի այտա թէքիւլէլ էթտիւէր : Ս է
Հիզգիա իլէ սէրվէրլէր կէլիպ՝ երղընլարը կէօ-
րինճէ , Ռապպը վէ օնուն գաւմը Ռարաէլի միւ-
- 9 պարէքլէտիւէր : Ս է Հիզգիա քեաճինլէրի վէ
Լէլիլիւրի երղընլարտան էօթիւրիւ սօրտու :
- 10 Ս է Սատօգ էվինտէն օլան Մղարեա պաշքեա-
ճին՝ օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Հէտիյէլէր Ռապ-
պըն էվինէ կէլմէյէ պաշլանալտան պէրու՝ եէտիգ
վէ տօյտուգ , վէ պիր չօգ արթտը , զիրա Ռապպ
գաւմընը միւպարէքլէմիշտիր , վէ արթան՝ պու-
- 11 պէյի.ք երղընլարտըր : Ս է Հիզգիա տէտի.քի՝
Ռապպըն էվինտէ մախզէնլէր Տաղըրլայալար . վէ
- 12 Տաղըրլատըլար : Ս է օնլար Տէտիյէլէրի վէ
Բւշըլէրի վէ մուգատտէս նէսնէլէրի՝ էմիյէթ
իւլրէ իչէրի կէօթիւրտիւլէր . վէ օնլարըն իւզէ-
րինտէ զապիդ լէլիլ Ռօնանեա իտի , վէ իքին-
- 13 ճիսի օնուն գարընտաշը Հիմէի իտի . Ս է Եգ-
ճիէլ Տէմ Մղազեա վէ Սաճաթ վէ Մսաճէլ վէ
Լէրիմօթ վէ Լօղապատ վէ Լլիէլ վէ Լամախեա
վէ Սաճաթ վէ Պէնանեա՝ Ռօնանեանըն վէ օնուն
գարընտաշը Հիմէինին էլի ալթընտա՝ Հիզգիա
փատիշաճըն վէ Ռապպ էվինին զապիդի Մղար-
- 14 եանըն նազարէթի իլէ՝ նազիրլէր իտի : Ս է
կիւնտօղուսու եանը գափուճուսու Լէլիլ Ռմա
օղու Վօրէ՝ Ռապպըն Տէտիյէսինի վէ ա՛ղիզլէր
ա՛ղիզլինի վէրմէ.ք իչիւն՝ Մլաճըն իրատէթփէշ-
- 15 քէշլէրինին իւզէրինտէ իտի : Ս է օնուն եա-
նընտա՝ քեաճինլէրին շէճըլէրինտէ էմիյէթ
իւլրէ Մտէն վէ Սինեամին վէ Լէշուլէլ է-

մա՛նա՛ Լ՝մարեա վէ Շէկանեա իտի . քի գարըն-
տաշլարընա՛ կերէք քիւչիւյէ կերէք պէօյիւյէ
պէօլիւքլէրճէ վերէլէր , Պէօլիւքլէրինճէ նէվ- 16
պէթլէրինտէ խըզմէթլէրինէ կէօրէ՛ ճիւմլէ
Լ՝ապպէվինէ կիրէնլէրին հեր կիւնլիւք թաինլէրի
իւզրէ սիլսիլէ տէֆթլէրինճէ իւչ եաշընտան եօ-
գարըն օլան էրքէքլէրտէն մա՛տա , Լկերէք պա- 17
պալարըն էվինճէ քեահինլէրին սիլսիլէսինէ՛ կե-
րէք իյիրմի եաշընտան եօգարըն Լէկիլիլէրէ՛նէվ-
պէթլէրինտէ պէօլիւքլէրինճէ , Լէ՛ ճիւմլէ ճէ- 18
մաաթտա օնլարըն հէփ չօճուգլարըն վէ գարընլա-
րըն վէ օղուլլարըն վէ գըզլարըն սիլսիլէսինէ . զիրա
օնլար էմնիյէթ իւզրէ քէնտիլէրինի ա՛ղիզլիզլէ
թագտիս էտերլէրիտի . Հէմ հեր շէհրլէրին 19
վարօշլարըն թարլալարընտա՛ շէհր պէ շէհր Լ-
հարօն օղուլլարըն քեահինլէրէ՛ աւտարըն իլէ զիքր
օլունան աւտէմլէր քեահինլէրին վէ հէփ Լէկիլի-
լէրին սիլսիլէսինտէն օլան ճիւմլէ էրքէքլէրէ հիս-
սէ վերիլիլէրիտի : Լէ՛ Հիզգիս ճիւմլէ Լէհհու- 20
տատա պէօլէ էյլէտի . վէ Լլլահըն Լ՝ապպըն նա-
զարընտա էյի վէ տօղրու վէ հագգ օլանըն էյլէտի :
Լէ՛ հեր պաշլատըղը իշինտէ՛ Լլլահ էվինին խըզ- 21
մէթինտէ նօմօս իւզրէ վէ թէնպիհ իւզրէ՛ Լլլա-
հընը պիլթիւն եիւրէյինտէն դալապ էտերէք ա-
մէլ էյլէտի , վէ պերթօրտար օլտու :

ՊԼԵՇ 32 :

Պու նէսնէլէրտէն վէ պու հագիգաթտան սօնկ- 1
րա՛ Լ՝շուր փատիշահըն Սանհերիպ կէլտի , վէ Լէ-
հուտայա կիրտի , վէ հիսարըն շէհրլէրէ գարըն օր-
տու գուրուպ՝ օնլարըն քէնտինէ զապգ էթմէյէ
գաստէթտի : Լմտի Հիզգիս Սանհերիպին կէ- 2
լիպ՝ Լէյուլշալիմին իւզլէրինէ ճէնք էթմէյէ նի-

- 3 յեթլենտիյինի կէօրիւնճէ , Սերվերլերի վէ
գահրիմանլերի իլէ մէշվերէթ էթտի , քի շէհրին
տիշարըսընտա օլան փունկարլարըն սուլարընը
գափայա . վէ օնլար օնա եարտըմ էթտիլեր :
- 4 Իմտի չօգ խալդ ճէմ' օլուպ' ճիւմլէ փունկարլարը
վէ տիյարըն իչինտէ ագան ըրմաղը՝ 'Լիճիւն Լ-
շուք փատիշահլարը կէլիպ չօգ սու պուլլար տե-
- 5 յերէք' գափատըլար : շէմ քէնտինի գուվվէթ-
լէնտիրտի , վէ հեր երգըգ հիսարը եափտը , վէ
գուլլէլէրէտէք եիւճէլթտի , հէմ աիշարտան պիք
զայրի հիսար էտփու , վէ Տավիտ շէհրինտէ օլան
Սիլվըր թա՛մի'ր էթտի . հէմ չօգ մըզըագլար վէ
- 6 գալգանլար եափտը : Ս է գավմըն իւզէրինէ
ճէնք սերվերլերի գօտու , վէ օնլարը շէհրին գա-
փուսու մէյտանընտա քէնտի եանընա ճէմ' էյ-
լէտի , վէ օնլարա՝ կէօնիւլլէրինճէ սէջլէյիպ տե-
- 7 տի . 'Վուվվէթլէնիպ ճէսուրլար օլուն . Լշուք
փատիշահընըն եիւզիւնտէն վէ օնուն պիլէսինճէ
օլան գալպալըղըն եիւզիւնտէն գօրգման վէ
իւքրմէն . զիրա պիզիմլէ օլանլար՝ օնունլէ օլան-
- 8 լարտան չօգ տուր : ()նուն պիլէսինճէ օլան՝ էթ-
տէն գօլ տուր , ամմա պիզիմլէ օլան՝ Լլահըմըզ
Թապպտըր , քի պիլէ եարտըմ էտիպ՝ ճէնքլէրի-
միզի ճէնքլէշէճէքտիր . իմտի գավմ՝ Լէհուտա
փատիշահը շիզգիանըն սէօզլէրինէ տայանտը :
- 9 Պունտան սօնկրա Լշուք փատիշահը Սանհերիպ՝
քէնտիսի հէմ ճիւմլէ սերտարլարը Լախիշ իւզէ-
րինտէ իքէն՝ Լէրուշալիմէ Լէհուտա փատիշահը
շիզգիյայա վէ Լէրուշալիմտէ օլան ճիւմլէ Լէ-
- 10 հուտայա գուլլարընը կէօնտերիպ տէտի . Լշուք
փատիշահը Սանհերիպ պէջլէ տեր : Սիզ քիմէ
կիւվէնիրսինիզ , քի Լէրուշալիմտէ մուհասէրէտէ
- 11 օթուրուրսունուզ : շիզգիա յիզը՝ աճըգտան

վէ սուսուզուգտան էօլիւմէ թէսլիմէթմէք իչին՝
 Պիզի Լճաճըմըզ Բապպ Լճուր փատիշահներն է-
 լինտէն գուրթարաճագտոր տէյէրէք՝ սիզի ազ-
 տըրմայօրմու : ()նուն թէփէփութխանէլէրինի 12
 վէ մէզպահլարընը գալտըրըպ՝ Լէհուտայա վէ
 Լէրուշալիմէ՝ Լալընըզ պիր մէզպահըն էօնիւնտէ
 տէճտէ գըլըն, վէ օնոն իւզէրինտէ պուխուր եա-
 գըն տէյէրէք սէյլէյէն Զիզգիա պու տէյիլմի :
 Տիյարլարըն ճիւմէ գալմլարընա՝ պէնիմ վէ պա- 13
 պալարըմըն էթտիյինի պիլմէ՝ զմիսինիզ . օլ տիյար-
 լարըն գալմլէրինին ալլահլարը՝ տիյարլարընը է-
 լիմտէն պիր վէճհիլէ գուրթարմաղա գատիր օլ-
 տուլմըմը : Պապալարըմըն խարապ էթտիքլէլի 14
 օլ դաիֆէլէրին ճիւմէ ալլահլարընըն հանկըսը
 գալմընը պէնիմ էլիմտէն գուրթարմաղա գատիր
 օլտու, քի Լճահընըզ սիզի պէնիմ էլիմտէն գուր-
 թարմաղա գատիր օլա : Իմտի հալա Զիզգիա 15
 սիզի ալտաթմասըն, վէ սիզի պէյլէճէ ազտըրմա-
 սըն, վէ օնա ինանման . զիրա հիչ պիր դաիֆէնին
 եա մէմլէքէթին հիչ պիր ալլահը՝ գալմընը էլիմ
 տէն վէ պապալարըմըն էլինտէն գուրթարմաղա
 գատիր օլմատը . գանտէ գալտը քի Լճահընըզ
 պիլի պէնիմ էլիմտէն գուրթարա : Ս է օնուն 16
 գուլարը՝ Բապպ Լճահա՝ գարշը վէ գուլու Զիզ-
 գիյա գարշը տահա՝ զիյատէ սէյլէտիլէր : Զէմ 17
 օ՝ Իարաէլին Լճահը Բապպը սէյլմէյէ՝ վէ օնա
 գարշը սէյլէմէյէ մէքթիւպլէր եազըպ տէտի .
 Տիյարլարըն ալլահլարը քէնտի գալմլէրինի է-
 լիմտէն նիճէ գուրթարմատըլար իսէ, Զիզգիա-
 նըն Լճահը տախի գալմընը էյլէ էլիմտէն գուր-
 թարմայաճագտոր : Ս է Զիսարըն իւզէրինտէ 18
 զյան Լէրուշալիմ խալգընա եիւճէ օէս իլէ Լէ-
 հուտիճէ պաղըրտըլար, քի օնլարը գօրգուտուպ

- շաշերոտալար, թաքիմ շէհրի ֆէթհ էտէլէր:
- 19 Սէ Լէրուշալիմին Մլահընա՝ ատէմ էլէրինին իշիօլան տիյարըն գաւմլարընըն ալլահլարընա
- 20 գարշը «էօյլէփէլէրէ՛ կիպի սէօյլէտիլէր: Սէ է շիզգիա փատիշահ հէմ Մմօսօղլու Լաշայիա փէյղամպէր՝ պունտան էօթիւրիւ կէօյէ տօղըու
- 21 ֆէրեատ էտիպ՝ նիյազ էթտիլէր: Սէ է Մապպ պիր մէլէք կէօնտերիպ՝ Մշուր փատիշահընըն օրտուսունտա հէր գահրիման իյիթի վէ դապիդի վէ «էրվէրի վուրտու. վէ օ՛ եիւզ գարալըղը իլէ տիյարընա տէօնտիւ, վէ ալլահընըն էվինէ կիրտի, վէ քէնտի պաղըրընտան չըգան օղուլլարը՝ օնու օ-
- 22 րատա գըլըճլա տիւշիւրտիլէր: Պէօյլէճէ Մապպ շիզգիայը վէ Լէրուշալիմին սաքինլէրինի Մշուր փատիշահը Սանհէրիպին էլինտէն վէ ճիւմլէնին էլինտէն գուրթարտը, վէ օնլարը չէփ չէվրէտէն
- 23 հիմայէթ էյլէտի: Սէ է չօգլար Լէրուշալիմէ Մապպա փէշքէշէր՝ վէ Լէհուտա փատիշահը շիզգիայա գըյմէթլու հէտիլէլէր կէօթիւրիւրլէրիտի. վէ պունտան սօնկրա ճիւմլէ դաիֆէլէրին կէօլլէրինտէ եիւճէլտի:
- 24 () Լ կիւնլէրտէ շիզգիա էօլիւմ տէրէճէսինտէ խասթալանտը, վէ Մապպա նիյազ էյլէտի. վէ օնա սէօյլէտի, վէ օնա պիր միւ՛ճիզամթ վէրտի:
- 25 Սէ է շիզգիա՝ եիւրէյի մաղըուրլանմաղըլա՝ քէնտինէ օլան ինայէթէ կէօրէ էտա էթմէտի. օնուն իշիւն օնուն իւզէրինէ վէ Լէհուտա հէմ Լէրու-
- 26 շալիմին իւզէրինէ դազապ կէլտի: Մմա շիզգիա եիւրէյինին մաղըուրլուղու իշիւն՝ կերէք օ կերէք Լէրուշալիմին սաքինլէրի ալլագլանտը. օնուն իշիւն Մլահըն դազապը օնլարըն իւզէրինէ
- 27 շիզգիանըն կիւնլէրինտէ կէլմէտի: Մմտի շիզգիանըն՝ դայէթ չօգ զէնկինլիյի վէ ի շէթի օլտու.

վէ օ քէնտինէ՝ կիւմիւշ իշին վէ ալթուն իշին վէ
 գըյմէթլի դաշլար իշին վէ պահարլար իշին վէ
 գալգանլար իշին վէ հէր կէօնէ ալգուլու գապլար
 իշին խազինէլէր՝ 11 է պուղտայ հէմ շէրապ վէ 28
 գէյթունեաղը մահսուլարը իշին մախլէնլէրի՝
 վէ հէր ճինս տաւարլար իշին ախօրլար՝ հէմ սիւ-
 բիւլէր իշին մանտրալար եափտը : 11 է քէն- 29
 տինէ շէհրլէր՝ վէ չօգ գօյունլար վէ սըզըրլար սիւ-
 բիւլէրի էտինտի . զիրա լճաճ օնա զայէթ չօգ
 մալ վէրտի : 11 է պու շիզգիա լիհօնուն եօգա- 30
 րըքի սու չըղըշլարընը գափատը , վէ օնլարը ա-
 շաղա տօղըու՝ Տափիտ շէհրինին պաթըսընտան
 եանա՝ եիւրիւթտիւ . վէ շիզգիա հէփ իշլէրինտէ
 պէրթօրտար օլտու : 11 է լաքին տիյարտա վագի 31
 օլան միւ՝ ճիլաթ իշին թէֆթիշ էթմէյէ օնա
 կէօնտէրիլէն Պապէլ «երվէրլէրինին թերճիւ-
 մանլարը մատէսինտէ՝ լճաճ օնու թէրք էթտի ,
 քի օնու սընպըպ՝ հէփ եիւրէ յինտէքինի պիլէ :

Իմտի շիզգիանըն պագի հիքեայէթի վէ օնուն 32
 իհսանլէրի՝ իշթէ լճաճ օղլու լաշայիա փէյղամ-
 պէրին իլհամընտա՝ լաէհուտա վէ խարէլ փատի-
 շահլարընըն քիթապընտա եալըմըշտը : Իմտի 33
 շիզգիա պապալարը իլէ ուրուտու , վէ օնու Տա-
 վիտ օղլուլարընըն էն եիւքսէք մէզարլարընտա
 կէօմտիւլէր , վէ ճիւմլէ լաէհուտա վէ լաերուշտի-
 մին ապրինլէրի օնա՝ վէֆաթընտա ի՛զգէթ էթտի-
 լէր . վէ օնուն եէրինէ օղլու 1) անաստէ փատիշահ
 օլտու :

ՊԼԸ 33 :

1) անաստէ փատիշահ օլտուգտու օն իքի եաշընտա 1
 իտի . վէ լաերուշալիմտէ էլլի պէշ եըլ փատի-
 շահլըգ ալի քիլի : 11 է օ՝ Բապպըն խարէլ օղլու 2
 լարընըն էօնիւնտէն սիւրտիւյիւ գաիֆէլէրին իք-

- րահելէթինէ կէօրէ՝ Ռապպըն նաղարընտա եա-
- 3 րամազլը՛գ էյլէտի : Ս էօ՝ պապասը Հիզգիա-
նըն երգտըղը թէփէփութխանէլէրինի թէքրար
պինա՛ էյլէտի . վէ Պաա՛լիմէ մէզպահլար գալտըր-
տը , վէ Ղէրա՛ փութլարը եափտը , վէ կէցիւն
ճիւմլէ ա՛սքէրլէրինէ սէճտէ գըլտը , հէմօն լարա
- 4 իպատէթ էյլէտի : Ս է Ռապպըն՝ Ղորմ էպէ-
տէն լքերուշալիմաէօ լաճագտըր՝ տէտիյի Ռապ-
- 5 պըն էվինտէ մէզպահլար եափտը : Ս է Ռապպ
էվինին իքի հավլըսընտա՝ կէցիւն ճիւմլէ ա՛ս-
- 6 քէրլէրինէ մէզպահլար եափտը : Ս էօ՝ Հիննօմ
օղու տէրէսինտէ՝ օղուլարընը աթէշտէն կէչիր-
տի , վէ դալիէ պագարտը , հէմօ ֆալ աչտըրտը ,
վէ պիւիւ ետէրիտի , հէմ ճինճիլէր վէ սիհր-
պազլար թային էթտի . Ռապպըն նաղարընտա՝ օ-
նու ղազապէ կէթիրմէք իչին՝ չօգ եարամազլըգ
- 7 էթտի : Ս է եափտըղը ցումուշ փութու Ղէ-
լահըն օլ էվինէ գօտու քի՝ Ղլահօնօն հագ-
գընա Տալիտէ վէ օնուն օղու Սէլօմօնտ տէմի-
շիտի . Ղորմը էպէտէն՝ պու էվտէ վէ խարաէլին
ճիւմլէ սրպղլարընտան սէչտիյիմ լքերուշալիմտէ
- 8 ցոյաճաղըմ . Ս է պապալարընըղը տիքտիյիմ
եէրին իւզէրինտէն՝ արթըգ խարաէլին պազլա-
րընը կիտէրմէյէճէյիմ , անճագ հէման օնլարա
ճիւմլէ էմը էթտիյիմի՝ Սսէնին եէտի իլէ օլան
պիւթին նօմօս վէ գանունլար վէ շէրիա՛թլէր
- 9 իւզրէ իճրա էթմէյէ տիգգաթ էտէրլէրսէ : Ղմ-
մա Սանասսէ լքհուտայը վէ լքերուշալիմին սա-
քինլէրինի աղտըրտը , շէցլէքի՝ Ռապպըն խարա-
էլ օղուլարըն էօնինտէն հէլաք էթտիյի դաի-
- 10 ֆէլէրտէն պէթէր ա՛մէլ էթտիլէր : Ս է Ռապպ
Սանասսէյէ վէ օնուն գաւմընա սէցլէտի . ամ-
- 11 մա օնլար իդաա՛թ էթմէտիլէր : Ս է Ռապպ օն-

լարն իւզերինէ Մուր փատիշահննն ապքէ
սերվերէրինի կէթիւտի, վէ Սանասսէյի պու-
գաղըլար իլէ պէնտ էտիպ՝ օնու պիր չիֆթէ պա-
գըր զինձիր իլէ պաղլատըլար, վէ օնու Պապէլէ
կէթիւրտիւլէր: Սէ օ սըգընթըլա կէլտիյի կի- 12
պի՝ Մլահը Ռապպը եալվարտը, վէ պապալարը-
նըն Մլահը էօնիւնտէ զայէթլէ ալլագլանտը:
Սէ օնա նիյազ էթտի, վէ նիագընը գապուլ է- 13
տիպ՝ ըրձասընը իշիթտի, վէ օնու Լէրուշալիմ
քէնտի փատիշահըղընն տէօնտէրտի. վէ Սա-
նասսէ պիլտի քի՝ Մլահ Ռապպ տըր: Սէ պուն- 14
տան սօնկրա Տալիտ շէհրինին տիշարըսընտա՝
Լիհօնուն պաթըսընտան եանա տէրէտէ վէ պա-
լըգ գափուսոնուն մէտիւէլինտէ () ֆէլի տօլաշըք
պիր հիսար եափտը, վէ օնու զայէթլէ եիւքսէթ-
տի. վէ Լէհուտատա օլան ճիւմլէ հիսարը շէհր-
լէրտէ ապքէր սերվերէրի գօտու: Սէ եատ ալ- 15
լահլարը վէ փութու՝ վէ Ռապպ էվինին տաղըն-
տա վէ Լէրուշալիմտէ եափտըղը ճիւմլէ մէզպահ-
լարը Ռապպ էվինտէն կիտէրտի, վէ շէհրտէն տի-
շարը՝ աթտը: Հէմ Ռապպըն մէզպահընը պի- 16
նա էյլէտի, վէ օնուն իւզերինէ սէլամէթ վէ շիւքր
գուրպանլարը գուրպան էյլէտի. վէ Լէհուտայա
էմր էթտի քի՝ Լարաէլին Մլահը Ռապպա ի պա-
տէթ էտէ: Լաքին գալմ՝ տահա թէփէլէրտէ 17
գուրպան էտէրիտի իսէտէ, եալընըղ Մլահը
Ռապպա էտէրլէր իտի: Սէ Սանասսէնին գա- 18
լան հիքեայէթի վէ Մլահընա նիյազը՝ վէ Լարա-
էլին Մլահը Ռապպըն ատընտա օնա սէզլէյէն
փէյղամպերլէրին սէօղլէրի՝ իշթէ Լարաէլ փատի-
շահլարընըն թէվարիսինտէ տիր: Հէմ օնուն 19
նիյազը՝ վէ օնուն գապուլ օլունմասը՝ վէ ճիւմլէ
կիւնահը՝ վէ գապահաթը՝ հէմ ալլագլանտըղըն-

- տան էվվէլ օլ թէփէփութխանէլէրի եափտըղը՝
 հէմ Ղշէրա վէ ցմա փութլարը տիքտիյի մահալ-
 լար՝ իշթէ օղայըն թէվարիխինտէ եազըլմըշ
 20 տըր: Ս է Սննասսէ պապալարը իլէ ույուտու,
 վէ օնու քէնտի էվինտէ կէօմտիւլէր. վէ եէրինէ
 ժուռն օղլու Ղմօն փատիշահ օլտու:
- 21 Ղմօն փատիշահ օլտուգտա՝ իյիրմի իքի եաշըն-
 տա՝ իտի. վէ Նէրուշալիմտէ իքի երլ փատիշահ-
 22 լը՛գ սիւրտիւ: Ս է Ռապպըն նազարընտա եա-
 ռամազըլըգ էյլէտի, պապասը Սննասսէնին էթ-
 տիյի կիպի. հէմ օնուռն պապասը Սննասսէնին
 եափտըղը ճիւմլէ ցմա փութլարա Ղմօն գուրպան
 23 էթտի, վէ օնլարա ի պատէթ էյլէտի: Ղմմա պա-
 պասը Սննասսէնին ալշագլանտըղը՝ կիպի՝ Ռապ-
 պըն հուզուրունտա ալշագլանմատը. իլլա պու Ղ-
 24 մօն՝ սուռունու չօղալթտը: Ռմոի գուլլարը օնուն
 իւզէրինէ պաշ գալտըրըպ՝ օնու քէնտի էվինտէ
 25 էօլտիւրտիւլէր: Ս է տիյարըն խալգը՝ Ղմօն փա-
 տիշահըն իւզէրինէ՝ ճիւմլէ պաշ գալտըրանլարը
 էօլտիւրտիւլէր. հէմ տիյարըն խալգը օնուն եէ-
 րինէ օնուն օղլու Նօշիայը փատիշահ նասպ էթ-
 տիլէր:

ՊԼՇ, 34:

- 1 Նօշիա փատիշահ օլտուգտա՝ սէքիզ եաշընտա
 իտի. վէ Նէրուշալիմտէ օթուզ պիր երլ փատի-
 2 շահը՛գ սիւրտիւ: Ս է օ՝ Ռապպըն նազարընտա
 տօլլու օլանը՝ իշլէտի, վէ պապասը Տափիտին եօ-
 լունտա եիւրիւտիւ. վէ սաղա ետ սօլա սափմատը:
 3 Ս է փատիշահըղընըն սէքիզինճի երլընտա՝ օ
 տահա չօճուգ իքէն, պապասը Տափիտին Ղլահը
 Ռապպը դալապ էթմէյէ պաշլստը. վէ օն իքինճի
 երլընտա՝ Նէհուտայը վէ Նէրուշալիմի թէփէ-

փութխանէլերինտէն վէ Ղէրա հէմ ցամա վէ
տէգքմէ փութլարտան թէմիլէմէյէ պաշլատը :
Վ է Պաալլիմին մէզպահլարընը օնուն հուզու 4
թունտա երգտըլար , վէ օնլարն իւզերինտէ եիւք-
սէքտէ օլան սուրէթլերի փարալատը . վէ Ղէրա
հէմ ցամա վէ տէգքմէ փութլարընը զըրըպ էզտի ,
վէ օնլարա գուրպան էտէնլերին մէզարլարը իւզէ-
րինէ սաշտը : Վ է քեահինլերին քեմիքլերինի 5
մէզպահլարը իւզերինտէ եագտը , վէ լէհուտայը
հէմ լէրուշալիմի փաքլէտի : Հէմ Սանասսէ 6
վէ լէֆրաիմ վէ Շիմօն շէհրլերինտէ՝ թա
լէֆթալիլէտէք՝ չէփ չէվրէտէ էվլերինի արաշ-
թըրտը : Հէմ մէզպահլարը վէ Ղէրա փութ- 7
լարընը երգտը , վէ ցամա փութլարընը թօզա՝
տէցտիւ . հէմ ճիւմլէ խարաէլ տիյարընտա հէփ
փութլարը փարալատը , վէ լէրուշալիմէ՝ տէօն-
տիւ :

Վ է փատիշահլըզընըն օն սէքիզինճի երլըն . 8
տա՝ տիյարը վէ էվի փաքլէյինճէ , լսալիա օղլու
Շաֆանը վէ շէհրին սերտարը Սաա՛տէյալը վէ
լսասհազ օղլու թէզքերէճի լսասհը՝ Ղլահը
լսապալըն էվինի թա՛միր էթմէյէ կէօնտերտի :
Վ է օնլար պէցիւք քեահին Հիլգիտյա վարտը- 9
լար , վէ Ղլահըն էվինէ կէթիրիլէն՝ գափույու
պէքլէյէն լէփիլերին Սանասսէ վէ լէֆրաիմ
էլինտէն վէ խարաէլին ճիւմլէ պաղըսընտան վէ
ճէփ՝ լէհուտատան վէ Պէնիամինտէն ճէմ՝ էթ-
տիրլերի՝ ագչէյի վերտիլեր , վէ լէրուշալիմէ՝
տէօնտիւլեր : Վ է լապպ էվինտէ մի՛ւթէմէտ 10
օլան՝ իշի իշլէյէնլերին էլինէ թէսըմ՝ էթտիլեր .
վէ օնու լապպ էվինտէ՝ էվի մերէմէթ վէ թա՛-
միր էթմէք իշին՝ իշի իշլէյէն իշճիլերէ վերտի-
լեր . լա՛նի դաշճըլարա վէ տիւլէերլերէ վեր- 11

- տիչէր, քի լսէհաւտա փատիշահաւարներն խառապ
եթտիքլէրի եվլէրի գափլամագ վէ տէօշէմէք ի-
չին՝ եօնուպմուշ դաշլար վէ քերէսթէլէր սաթուն
- 12 ալալար: Ս է օլ ատէմլէր իշի եմնիյէթ իւզրէ իշ-
լէրլէր իտի. վէ օնլարն իւզերինտէ նազիրլէր՝
Սէրարի օղուլարնտան Սէլիլի լսահաթ վէ (Յ-
պտտեա՝ վէ Վահաթլուլար օղուլարնտան Օէ-
խարեա վէ Սէշուլլամ իտի քի իշի իլէրի սիւրէ-
լէր. հէմ Սէլիլիլէրին ճիւմլէ մուսիգի ալէթլէ-
- 13 րինտէ մահիր օլանլար: Հէմ համմալարն վէ
հէր պիր կէօնէ իշ իշլէյէնլէրին նազիրլէրի իւզէ-
րինտէ օնլար իտի. վէ քեաթիպլէր հէմ զապիդլէր
վէ գափօւճուլար Սէլիլիլէրտէն իտի:
- 14 Ս է Րապպըն էվինէ կէթիրիլէն ագչէյի չը-
գարտըզլարնտա, Հիլգիա քեահին Սօսէնին
եէտի իլէ վէրիլէն Րապպըն թէվրաթ քիթապը-
- 15 նը պուլտու: Ս է Հիլգիա ճէվապ էտիպ՝ քեա-
թիպ Շ աֆանա տէտի. Րապպըն էվինտէ թէվ-
րաթ քիթապընը պուլտում. վէ Հիլգիա քիթա-
- 16 պը Շ աֆանա վէրտի: Ս է Շ աֆան քիթապը
փատիշահա կէօթիրտիւ, հէմ փատիշահա կէ-
րի ճէվապ կէթիրիպ տէտի. Վուլարնն էլինէ
- 17 հէր վէրիլէնի իշլէյօրլար: Ս է Րապպըն էվինտէ
պուլունան ագչէյի տէվլիրտիլէր, վէ օնու միւ-
թէմէտլէրին էլինէ վէ իշի իշլէյէնլէրին էլինէ
- 18 թէսըմ էթտիլէր: Մնտէն Շ աֆան քեաթիպ
փատիշահա խապէր վէրիպ տէտի. Վեահին
Հիլգիա պանա պիր քիթապ վէրտի. վէ Շ աֆան
- 19 օնու փատիշահա հուզուրունտա օգուտու: Ս է
օլտուքի՝ փատիշահ թէվրաթըն սէօզլէրինի ի-
- 20 շիթտիյի կիպի՝ ես՝ փապլարընը երլթտը: Ս է
փատիշահ Հիլգիայէ վէ Շ աֆան օղու Մհի-
գամէ վէ Սիխա օղու Մպտօնա վէ քեաթիպ

Շաֆանա վէ փատիշահն գուլու Մսաեայէ եմբ
 էտիպ տէտի . Սիտին պէնիմ իշին վէ Խարաէ 21
 հէմ Լէհուտա պագիյէսի իշին՝ պուլունան քի-
 թապըն սէօզլէրի հագգընա Բապպա տանը շն .
 զիրա պու քիթապտա ճիւմլէ հազըլը օլանն կէօ-
 րէ ամէլ էթմէք իշին՝ պապալարըմը շն Բապ-
 պըն սէօզինիւ սագլամատըլարընտան էօթիւրիւ՝
 իւզէրիմիզէ տէգըիւլէն Բապպըն զազապը պէջիւք
 տիւր : Խմտի շիլգիա՝ փատիշահն ատէմլէրի ի . 22
 լէ՝ լիպասլարը հըֆիլ էտէն շասթա օղու խափ-
 գէհաթըն օղու Շալուսուն գարըսը շալուս
 փէյլամպէրէ կիթաթիւր , վէ օ՝ Լէրուշալիմէ
 Սիշնէտէ սաքին իտի . վէ օնա պունճիլէյին սէյ-
 լէտիլէր : Սէ օ՝ օնլարա տէտի . Խարաէին Մ . 23
 լահը Բապպ պէյլէ տէր . Սիլի պանա կէօնտէ-
 րէն ատէմէ պէյլէ տէյին . Բապպ պէյլէ տէր . 24
 Խշթէ պէն պու մահալին իւլէրինէ վէ օնուն սա-
 քինլէրի իւլէրինէ պէլա կէթիքէճէյիմ . Էմ'նի
 Լէհուտա փատիշահնըն հուզուրունտա օգու
 տուլարը քիթապտա հազըլմը շալմլէ պէտտու-
 ալարը . Պէնի՝ էլլէրինին ճիւմլէ ամէլլէրի իլէ 25
 զալապէ կէթիքիւլէ իշին՝ թէրք էտիպ , զայրի ալ-
 լահլուրա պուխուր հադարգլարը սէպէպտէն . իմ-
 տի պու մահալին իւլէրինէ զազապըմ տէգըիւլէ-
 ճէքտիւր , վէ սէյինտիւրիւլմէյէճէք : Մմն 26
 Բապպա տանըմագ իշին սիլի կէօնտէրէն Լէ-
 հուտա փատիշահնա պէյլէ տէյեսիլ . Խարաէ-
 ին Մլահը Բապպ պէյլէ տէր . Խիթաթիյին սէօզ-
 լէր խուսուսունտա , Պու մահալին հագգընա վէ 27
 օնուն սաքինլէրի հագգընա սէյլէտիյին իշիթ-
 տիյինտէ , եիւրէյին Մլահըն հուզուրունտա
 հուլապը պալազլանտըլըն՝ վէ հուզուրունտա ալ-
 լագլանը պալապլարընը երթալըլըն վէ հուզու-

բումտա աղւատորդը՝ն իչին, Բապպ տէր քի՛ Պէն
 28 տախի իշիթտիմ : Եւթէ պէն սէնի պապալարը-
 նա գաթաճաղըմ, վէ քէնտի մէղարլարընա սե-
 լամէթլէ գաթըլաճագսըն, վէ պէնիմ պու մա-
 ճալին իւզերինէ վէ օնուն սաքինլէրի իւզերինէ
 կէթիլիէճէյիմ ճիւմլէ պէլպը կէօզլէրին կէօրմէ-
 յէճէք տիր. անտէն օնլար փատիշաճա ճէվապ
 տէօնտէրտիլէր :

29 Ս է փատիշաճ կէօնտէրիպ՝ Լէհուտանըն վէ
 Լէրուշալիմին ճիւմլէ իւթիարլարընը ճէմ՝ էյլէ-

30 տի : Ս է փատիշաճ՝ Լէհուտանըն ճիւմլէ ատէմ
 լէրի վէ Լէրուշալիմին սաքինլէրի վէ քնաճինլէր
 ճէմ Լէլիլիէր՝ վէ պէյիլէքտէն քիւչիլէ վարըն-
 ճա ճիւմլէ գավլ իլէ Բապպըն էվինէ չըգտը . վէ
 գուլագլարը իշիտիրքէն՝ Բապպըն էվինտէ պու-
 լունան աճտ քիթապընըն ճիւմլէ սէօզլէրի օգուն-

31 տու : Ս է փատիշաճ տուրաղընտա տուրուպ՝ պու
 քիթապտա եաղըլը օլան աճտըն սէօզլէրի իլէ ա՛-
 մէլ էթմէք իչին՝ Բապպըն արտընճա եիւրիւմէյէ
 վէ օնուն թէնպիհլէրինի վէ շէհատէթլէրինի վէ
 գանուռլարընը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւ-
 թիւն ճանընտան սագլամաղա Բապպըն հուզու-

32 րունտա աճտ քէստի . Ս է Լէրուշալիմտէ ճէմ
 Պէնիալինտէ հէփ պուլունանլարա ս՝ ապիթ էթ-
 տիրտի . վէ Լէրուշալիմին սաքինլէրի պապալարը-
 նըն Լճաճը՝ Լճաճըն աճտը՝ իւզըէ ա՛մէլ էթտի-

33 լէր : Ընտէն Լօշիա Լարաէլ օղուլալընըն օլան
 ճիւմլէ տիյարլարտան իքրահլէթլէրի կիտէրտի .
 վէ ճիւմլէ Լարաէլտէ պուլունանլարը ի պատէթ
 էթտիրտի , քի քէնտիլէրին Լճաճը Բապպա թ-
 պատէթ էտէլէր . օնուն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ պա-
 պալարընըն Լճաճը Բապպըն արտընտան սափա-
 տըլար :

ՊԼՇ. 35.

Վ) Է Լօշիա Լօրուշալիմոէ Բապպա Փասէ՛հէյ- 1
 լէտի. վէ Փասէհի՛ իլք ալըն օնտօրտիւնճիւ կիւ-
 նիւնտէ պօղազլատը: Վ) Է քեահինլէրի նէվ- 2
 պէթլէրինտէ տուրտուրուպ՝ օնլարա Բապպ էվի-
 նին խըզմէթինէ դայրէթ վէրտի: Վ) Է ճիւմլէ 3
 Խարաէլէ թա՛լիմ էտէն՝ Բապպա թագտիս օլու-
 նան Է էւիլիլէրէ տէտի. Սուգատտէս սանաուղու՝
 Խարաէլ փատիշահը Տավիտ օղլու Սէլօմօնուն
 եափտըղը էվէ գօյուն, քի ումուղունուզտա եիւք
 օլմատըն. շիմտի Լլա՛հընըղ Բապպա՝ վէ օնուն
 գաւմը Խարաէլ խըզմէթ էտին: Վ) Է պապալա- 4
 րընըղ էվլէրինճէ պէօլիւքլէրինիզէ կէօրէ՝ Խարա-
 էլ փատիշահը Տավիտին եազտըղը վէ օղլու Սէ-
 լօմօնուն եապտըղը մինվալ իւզրէ հազըր օլուն:
 Վ) Է գաւմըն օղուլարը գարընտաշարընըղն գա- 5
 պիլէրի պէօլիւքլէրինճէ՝ վէ Էւիլիլէրին պա-
 պա էվի պէօլիւյիւնճէ՝ Սագտէսէտէ տուրուն:
 Վ) Է Փասէհի պօղազլայըն, վէ թագտիս օլուն, վէ 6
 գարընտաշարընըղ՝ Բապպըն Սօհէնին եէտի ի-
 լէ օլան սէօզիւնէ կէօրէ էթմէյէ հազրուպըն:
 Վ) Է Լօշիա գաւմըն օղուլարընա՝ հէփ հազըր 7
 պուլունանլարա՝ սիւրիւլէրտէն օթուզ պին գու-
 ղու վէ քէշի եապրուլարը վէ իւչ պին սըղըր՝
 ճիւմլէսի Փասէհ իշիւն օլարագ՝ պաղըշլատը.
 պունլար փատիշահըն մալինտէն իտի: Սէրվէր- 8
 լէր տաթի գաւմա՝ քեահինլէրէ վէ Էւիլիլէրէ
 պաղըշլատըլար. Լլահ էվինին զապիգլէրի շիւ-
 գիա վէ Օէխարեա վէ Լէհիէլ տէ Փասէհ ի-
 շիւն քեահինլէրէ՝ իքի պին ալթը եիւզ Գօյաւն վէ
 իւչ եիւզ սըղըր վէրտիլէր: Վ) Է Խօնանեա հէմ 9
 օնուն գարընտաշարը Է էմանեա վէ Լէթանէլ՝

- վէ 1 էւիլիէրին սերլէրլէրի Հաշապեա վէ 1 յէ-
 րէլ վէ 1 օղապատ՝ ֆասէհ իչին 1 էւիլիէրէ
 պէշ պին Ժօյոն վէ պէշ եիւզ սըղը՝ր պաղըշլա-
 10 տըլար: 1 ամտի խըղմէթ օլունճա, փատիշահըն
 էմրինէ կէօրէ՝ քեահինլէր քէնտի տուրագլարըն-
 տա վէ 1 էւիլիէր քէնտի պէօլիւքլէրինտէ տուր-
 11 տուլար: 1 է ֆասէհի պօղաղլատըլտըր . վէ քեա-
 հինլէր էլլէրի իլէ Գառլ՝ սերփտիլէր, 1 էւիլիէր
 12 իսէ եիւլտիւլէր: 1 է 1 ծսէնին քիթապընտա
 եազըլը օլտուղու կիպի՝ գապիլէլէրճէ պապալար
 էվի իւզըն գապմա վէրիպ 1 ապպա սունմագ իչին՝
 պիւթիւնեանմայը գալտըրտըլար . սըղըրլարա՝
 13 տալիսի էօյլէ էթտիլէր: 1 է ֆասէհի այնի իւզ-
 թէ աթէշտէ փիշիրտիլէր . ամմա պոգի մուգատ-
 տէսլէրի գէնճէրէլէրտէ վէ գաղանլարտա վէ թա-
 վալարտա փիշիրիպ՝ սնլարը ճիւմլէ գալմ օղուլ-
 14 լարընա թէզ սունտուլար: 1 է քէնտիլէր իլէ
 քեահինլէրէ սօնկրա հազըրլատըլար . զիրա 1՝ հա-
 րօն օղուլարը քեահինլէր՝ թա կէճէյէտէք՝ պիւ-
 թիւն եանմալարը վէ իչ եաղարընը սունմատա
 իտիլէր, վէ 1 էւիլիէր հէմ՝ քէնտիլէրի իչին հէմ
 1՝ հարօն օղուլարը քեահինլէր իչին հազըրլա-
 15 տըլար: 1 է 1՝ սաֆ օղուլարը մուսիգարլար՝
 հապիտին վէ 1՝ սաֆըն վէ Հէյմանըն վէ փատի-
 շահըն փէյղամպէրի 1 յէտութունուն էմրինէ կէօ-
 րէ տուրագլարընտա՝ վէ գաթիուճուլար հեր պիւ
 գաթիուտա իտիլէր . խըղմէթլէրինտէն այրըլմաղա
 լազըմ կէլմէտի, չին օնլար իչին գարընտաշարը
 16 1 էւիլիէր հազըրլամըշլարըտը: 1 ամտի 1 յօշիա
 փատիշահըն էմրինէ կէօրէ՝ օլ կիւնտէ ֆասէհի
 էյլէմէք իչին՝ 1 ապպըն ճիւմլէ խըղմէթի հազըր-
 ընտը, վէ պիւթիւնեանմալար 1 ապպըն մէզպա-
 17 հի իւզէրինտէ սունուլտու: 1 է օլ զէմանտէ՝

պուլունան Խարաէլ օղուլարը Ֆասէհի վէ խա-
մուրսուղար պայրամընը եէտի կիւն էթտիլէր:
Վէ Ը Էմուէլ փէյղամպերին կիւնլէրինտէն պէ- 18
րու՝ Խարաէլտէ պունուն կիպի Ֆասէհ օլմատը.
վէ Լօշիանըն հէմ քեահինլէրին վէ Էլիլիլէրին՝
վէ ճիւմլէ պուլունան Լէհուտա իլէ Խարաէլին՝
հէմ Լէրուշալիմ սաքինլէրինին էյլէտիլէրի
Ֆասէհ կիպի՝ Խարաէլին հիչ պիր փատիշահը էթ-
միշ իտի: Պու Ֆասէհ Լօշիանըն փատիշահ- 19
ըղընըն օնսէքիզինճի երլընտա օլտու:

Հէփ պունտան սօնկրա Լօշիա էվի հազըր- 20
լայընճա, Սըսըր փատիշահը Էլիս՝ Գերաթըն
եանընտա Խարքէմիշ իլէ ճէնք էթմէյէ չըգտը.
վէ Լօշիա օնու գարշլամաղա չըգտը: Վէ օ՝ 21
օնա էլիլէր կէօնտերիպ տէտի. Լա Լէհուտա
փատիշահը՝ պէնիմ սէնինլէ նէ՝ ահգու աղամ
վար. պէն պուկիւն սանա գարշը չըգմամըշմ,
իլլա պէնիմ իլէ ճէնք էտէն էվէ գարշը. հէմ Էլ-
լահ պանա էմր էթտի քի ա՛ճէլէ էտէյիմ.
պէնիմլէ օլան Էլլահտան կերի տուր, քի սէնի
հէլպէր էթմէսին: Էմմա Լօշիա եիւզիւնիւ օնտան 22
տէօրտէրմէտի. իլլա թէպտիլ գըյաֆէթ օլուպ՝
օնուն իլէ ճէնք էթտի, վէ Էլլահըն աղընտան
օլան Էլիսօնուն սէօզիւնիւ տինկլէմէտի. իմտի
Սէկիտո տերէսինտէ ճէնք էթմէյէ վարտը:
Վէ քէմանքէլէր Լօշիա փատիշահը օգ իլէ 23
սափլատըլար. վէ փատիշահ գուլլարընա տէտի.
Պէնի էօթէ ալըն. զիրա զայէթլէ եարալանտըմ:
Իմտի գուլլարը օնու ա՛րապատան էօթէ ալըպ՝ օ- 24
նու քէնտինին իքինճի ա՛րապատընա պինտիրտի-
լէր տէ՝ օնու Լէրուշալիմէ կէօթիւրտիւլէր. վէ
օ էօլտիւ, վէ պապալարընըն մէզարլարընտա
կէօթիւլտիւ, վէ ճիւմլէ Լէհուտա վէ Լէրուշալիմ

- 25 Եւ յօշանդն իւզերինէ եւս չէք տիւեր : Սէ Եւ Կի-
միա՝ Եւ յօշանդն իւզերինէ ֆիղան էյլէտի . վէ
ճիւմէ էրքէք վէ գարը մուզիգարլար՝ Թա պու-
կինէտէք՝ ֆիղանլարընտա Եւ յօշայը զիքր էտէր-
լէր , վէ Խարաէլտէ օնլարը գանուն գօտուլար . վէ
26 Իշթէ ֆիղանլարընտա եազըլմը շ տըրլար : Սէ
Եւ յօշանդն գալան Տիքեայէթի հէմ օնուն՝ Բապ-
պըն Թէվլաթընտա եազըլը օլտուղունա կէօթէ՝
27 Խայրաթը , Էմ օնուն Տիքեայէթինին էվլէ-
լիսի վէ ախըրը՝ Իշթէ Խարաէլ վէ Եւ հուտա փա-
տիշալարընըն քիթապընտա եազըլմը շ տըր :

ՊԼՇ, 86 :

- 1 Սէ տիյարըն գալմը՝ Եւ յօշա օղու Եւ հօա հազը
ալըպ՝ պապասընըն եերինէ Եւրուշալիմտէ փա-
2 տիշահ նասպ էթտիւեր : Եւ հօա հազ փատիշահ
օլտուգտա՝ Խիրմի իւշ եաշընտա իտի . վէ Եւրու-
3 շալիմտէ իւշ պ փատիշահըգ սիւրտիւ : Սէ Եւ Սը-
սըր փատիշահը օնու Եւրուշալիմտէ ա՛ղլ էթտի .
վէ տիյարա եիւզ գանդար կիւմիւշ վէ պիր գան-
4 դար ալթուն ճերիմէ՝ աւլտը : Սէ Եւ Սըսըր փա-
տիշահը օնուն գարընտաշը Եւ եագիմի՝ Եւ հուտա
վէ Եւրուշալիմին իւզերինէ փատիշահ նասպ էթ-
տի , վէ ատընը Եւ հօեագիմ տէյիշթիրտի . վէ
‘Եւ Խօ՝ օնուն գարընտաշը Եւ հօա հազը ալըպ՝ Սը-
սըրա՝ կէօթիւրտիւ :
5 Եւ հօեագիմ փատիշահ օլտուգտա՝ Խիրմի փէշ
եաշընտա իտի , վէ Եւրուշալիմտէ օն պիր եըլ
փատիշահըգ սիւրտիւ . վէ օ՝ Եւ լահը Բապպըն
6 Եազարընտա եպրամաղըրգ էյլէտի : Պունուն իւ-
զերինէ Պապէլ փատիշահը ‘Եւ պուխատնէսար
չըգըպ՝ օնու Պապէլէ կէօթիւրմէք իշին՝ պիր
7 չիթթէ պագըր զինճիր իլէ պաղլատը : Էմ ‘Եւ-

պուխատնէսար թապպէվինին գապլարընտան ա-
լըպ՝ Պապէլէ կէօթիւրտիւ . վէ Պապէլտէ օնլա-
րը քէնտի հէյքէլինէ գօտու : Սէ Լէհօնագի- 8
մին գալան հիքեայէթի՝ վէ օնուն իշէտիյի հէմ
իւղէրինտէ պուլունան իքրահիյէթ՝ իշթէ Լարա-
էլ վէ Լէհօնտա փատիշահլարընըն քիթապընտա
եաղըլըշտոր . անտէն օղլու Լէհօնախին օնուն
եէրինէ փատիշահ օլտու :

Լէհօնախին փատիշահ օլտուգտա՝ սէքիզ եա- 9
շընտա իտի , վէ Լէրուշալիմտէ իւշ ալ վէ օն կին
փատիշահլը՝ գ սիւրտիւ . վէ օ՝ թապպըն նազարըն-
տա եարամաղլըգ իշէտի : Սէ էրթէսի երլ՝ 10
՝ Լէպուխատնէսար փատիշահ կէօնտերիպ՝ օնու
թապպէվինին նէֆիս գապլարը իլէ Պապէլէ կէ-
թիւրտի . վէ Լէհօնտա իլէ Լէրուշալիմին իւղէրի-
նէ՝ օնուն գարընտաշը Սիտգիպը փատիշահ տիք-
տի : Սիտգիա փատիշահ օլտուգտա՝ իյիրմիպի 11
եաշընտա իտի . վէ Լէրուշալիմտէ օն պիր երլ
փատիշահլը՝ գ սիւրտիւ : Սէ օ՝ Լըլահը թապպըն 12
նազարընտա եարամաղլըգ էյլէտի . Իրէմիա փէյ-
ղամպէրին էօնիւնտէ՝ թապպըն սէօղիւնտէն՝ ալ-
չագլանմատը : Զէմ տախի՝ օնա Լըլահըլաեէ- 13
մին վէրէն՝ Լէպուխատնէսար փատիշահ ա՛սը՝
օլտու . վէ Լարաէլին Լըլահը թապպա տէօնմէք-
տէն՝ պօյնունու սէթթէթտի , վէ եիւրէյինի գա-
թըլաթտը : Իհնահինլէրին ճիւմլէ սէրվէրլէրի 14
վէ գալմ տախի՝ ճիւմլէ դաիֆէլէրին իքրահիյէ-
թինէ կէօրէ՝ ղայէթ չօգ գապահաթլարէթտի-
լէր . վէ թապպըն Լէրուշալիմտէ թագտիս էթ-
տիյի էվինի նափաք էթտիլէր : Սէ պապալա- 15
րընըն Լըլահը թապպ օնլարա թէսուլէրի վաթը-
դասը իլէ՝ քէնտի գալմընը վէ մէպեանընը էսիր-
կէտիյի իշին՝ արգասընը քէսմէյէրէք երքէն ի-

- 16 պէրէր կեօնտերտի, Լինն օնլար, Լլաճըն րե-
սուլներին խօրլարլարաբ վէ օնուն սեօզերինի
րէտտ էտերլէրիտի, վէ փեյղամպերլերինի մասն
խաբալըլա՝ ալըրլարլար. Թաքի Բապպըն գաղա-
պը գալմընըն խզերինէ դուլթուշունճայէտէք,
- 17 շէյլէ քի շիֆա գալմայընճէյէտէք: Ս է օնլա-
րըն իւղերինէ Վիլտանիլերին փատիշահընը չը-
գարտը. վէ օ՝ օնլարըն խիթլերինի Սագտէսէլէ-
րի էվինտէ գըլըճ իլէ գալթլ էյլէտի, վէ խիթի
վէ պիքրէյի՝ իսթիարը վէ փիրի էսիրկէմէտի.
- 18 ճիւմլէսինի Բապպ օնուն էլինէ վէրտի: Ս է Լլա-
ճ էվինին հէփ պէյիւք վէ քիւչիւք գապլարը-
նը՝ վէ Բապպ էվինին խազինէլերինի վէ փատի-
շահըն հէմ սերվերլերինին խազինէլերինի՝ ճիւմ-
- 19 լէսինի Պապէլէ կէօթիւրտիւ: Ս է Լլաճըն
էվինի եագտըլար, վէ Լքերուշալիմին հիսարընը
երգտըլար, վէ օնուն ճիւմլէ գալէլէրինի աթէշէ
եագտըլար, վէ ճիւմլէ նէֆիս գապլարընը պօզ-
- 20 տուլար: Ս է գըլըճտան պտգը գալանլարը Պա-
պէլէ էսիր սիւրտիւ. վէ ճիւմ հէմ օղուլլարընա՝
թա փարս փատիշահըղընըն ա՛սրինէտէք գուլ-
- 21 լար օլտուլար, Բապպըն Լրէմիանըն աղզը իլէ
օլան սէօզիւ եերինէ կէլմէք իչիւն՝ թա տիյար
շապպալթլարընտան մէսրուր օլունճայէտէք.
ճիւմլէ վիրան գալտըղը զէմանտա շապպալթ
դուլթուլ, եէթմիշ երլ տօլունճէյէտէք:
- Ս է փարս փատիշահը Վօրէշին իլք երլըն-
- 22 տա՝ Բապպըն Լրէմիանըն աղզը իլէ օլան սէօզիւ
եերինէ կէլմէք իչիւն՝ Բապպ փարս փատիշահը
Վօրէշին րուհունու ույանտըրտը. վէ օ՝ ճիւմլէ
փատիշահըղընտան խապեր կէշիրտի, հէմ տա-
- 23 խի մէքթիւպլէր իլէ տէտի. փարս փատիշահը
Վօրէշ պէյլէ տէր. Լէգըլէրին Լլաճըն Բապպ

1296 ԻՎԻՆՆԻ ԹԻՎԱՐԻՒՆ:

պանա եւրին ձիւմէ փառիշահ լըգլարընը՝ վերտի,
վէ օ պէնի՝ լքհուաաաա օլան լքերուշալիմտէ օ-
նա պիւր եվ եափմաղա թային էյլէաի . աբանըզ-
աա հէր քիմ՝ ձիւմէ օնուն գալմինտան իսէ,
Լճահը Բապպ օնունլա օլսուն, վէ չըգսըն:

ԵՊՐԱՆ:

Էպիսոպ

ԵՊՐԱՆ:

—

ՊԵՐՇ 1:

- 1 Սէ փարս փատիշահը Վօրէշին էվվէլքի եր-
ընտա՝ Իրէմիանըն աղզը իլէ օլան Ռապպըն սեօ-
զիւ եերինէ կէլմէք իչիւն՝ Ռապպ փարս փատի-
շահը Վօրէշին ըուհունու ույանտըրտը, վէ օ՝
պիւթիւն մէմլէքեթինտէն խապէր կէչիրտի, հէմ՝
- 2 մէքթիւպլէր իլէ տախի տէտի. փարս փատիշա-
հը Վօրէշ պէյլէ տէր. Կէգքլէրին Լալահը
Ռապպ՝ պանա եերին ճիւմլէ մէմլէքեթլէրինի՝
վերտի. վէ օ պէնի՝ Լէհուտատա օլան Լէրուշա-
- 3 լիմտէ օնա էվ եափմաղա թային էթտի: Սիզ-
տէ՝ օնուն ճիւմլէ գաւմընտան քիմիսէ, Լալահը օ-
նոնլա օլա, վէ Լէհուտատա օլան Լէրուշալիմէ՝
չըգսըն, վէ Խրաէլին Լալահը Ռապպըն՝ օլ Լէ-
- 4 ըրուշալիմտէ օլան Լալահըն՝ էվինի եափսըն: Սէ
հէր պագի գալան՝ օնուն օլ զարիպ օլտուղու հէր
մահալտէն՝ օլ մահալին ատէմլէրի օնա կիւմիւշ
վէ ալթուն վէ էմվալ իլէ հէմ տավարլար իլէ՝
Լէրուշալիմտէ՝ օլան Լալահըն էվի իչիւն օլան ի-
րատէթփէշքէշինտէն մա՛տա՝ եարտըմ էթսին-
- 5 լէր: Խմտի Լէհուտա իլէ Պէնիամինին պաշ
պապալարը վէ քեահինլէր հէմ Լէիլիլէր՝ Լալա-

հըն օլ րուհունու ույանարտորդը հէր քիմնէ իլէ
 գալգտորլար , քի չըգըպ՝ Լէրուշալիմտէ օլան
 Բապպ էվինի պինա էտէլէր : Ս է օնլարըն էդ 6
 րաֆլարընտա ձիւմէ օլանլար՝ կիւմիւշ գապլար
 իլէ՝ ալթուն՝ էմվալ վէ տապլար վէ նէֆիս էշ-
 եա իլէ՝ հէփ իրատէթփէշ քէշինտէն մա՛տա՝ եար-
 տըմ էթտիլէր : Ս է Վօրէշ փատիշահ՝ Վէ 7
 պուխատնէսարըն Լէրուշալիմտէն չըգարըպ
 քէնտի ալլահընըն էվինէ գօտուղու՝ Բապպ էվի-
 նին գապլարընը չըգարտը . Հէմ փարս փատի- 8
 շահը Վօրէշ օնլարը խազինէտար Սիթրէտաթ
 եէտի իլէ չըգարըպ՝ օնլարը Լէհուտա պէյի
 Շ էշպասարա սայտը : Ս է օնլարըն սայըսը պու 9
 իտի . օթուղ ալթուն լէյէն՝ պին կիւմիւշ լէյէն՝
 էյիրմի տօգուղ պըշապ , ()թուղ ալթուն քեա- 10
 սէ՝ իքինձի նէվտէն տէօրթ եիւղ օն կիւմիւշ
 քեասէ վէ պին ա՛տէտ սաիր գապլար : Ղիւմէ 11
 ալթուն վէ կիւմիւշ գապլար պէշ պին տէօրթ
 եիւղ իտի . Շ էշպասար ձիւմէսինի՝ Պապէլտէն
 Լէրուշալիմէ չըգան սիւրկիւնլէր իլէ պէրապէր
 չըգարտը :

ՊԵՇ . 2:

Ս է Պապէլ փատիշահը Վէպուխատնէսարըն 1
 Պապէլէ սիւրտիյիւ էսիրէրտէն՝ հէր քէս քէն-
 տի շէհրինէ՝ Լէրուշալիմէ վէ Լէհուտայա տէօ-
 նէն էյալէթին էհալիսի պունլար իտի , ՎիՕէ- 2
 րուպապէլ իլէ կէլտիլէր . Լէշուա՝՝ Լէհէմէա՝
 Սէրաեա՝ Բէէլտեա՝ Սօրտէխայ՝ Պիլշան՝ Սիս-
 փար՝ Պիղվայ՝ Բէհում՝ Պաանա . Խարաէլ գապ-
 մը ատէմլէրինին սայըսը՝ Պարօշ օլուլարը՝ ի- 3
 քի պին եիւղ եէթմիշ իքի իտի . Շ էֆաղեա . 4
 նըն օղուլարը՝ իւշ եիւղ եէթմիշ իքի , Լըահ 5

- 6 օղուլարը՝ եւտի եիւզ եեթմիշ պէշ , Գահաթ-
մօապ օղուլարը Լքէշուա՝ իէ Լօապ օղուլարըն-
7 տան՝ իբի պին սէքիզ եիւզ օն իբի , Լճլամօ-
8 ղուլարը՝ պին իբի եիւզ էլլի տէօրթ , Գաթ-
9 թու օղուլարը՝ սօգուզ եիւզ գըրգ պէշ , Գաթ-
10 քայ օղուլարը՝ եւտի եիւզ ալթմըշ , Պանի օ-
11 ղուլարը՝ ալթը եիւզ գըրգ իբի , Պէպայ օղուլ-
12 լարը՝ ալթը եիւզ խիրմի իւշ , Լճկատ օղուլարը՝
13 պին իբի եիւզ խիրմի իբի , Լճօնիգամ օղուլ-
14 լարը՝ ալթը եիւզ ալթմըշ ալթը , Պիկվայ օղուլ-
15 լարը՝ իբի պին էլլի ալթը , Լճտին օղուլարը
16 տէօրթ եիւզ էլլի տէօրթ , Լճէր օղուլարը Լքէ-
17 Տիզգիատան՝ սօգսան սէքիզ , Պէսայ օղուլա-
18 րը՝ իւշ եիւզ խիրմի իւշ , Լօրա օղուլարը՝ եիւզ
19 օն իբի , Լաշուա՝ օղուլարը՝ իբի եիւզ խիրմի
20 իւշ , Լիպպար օղուլարը՝ սօգսան պէշ , Պէյթ-
22 լէհէմ օղուլարը՝ եիւզ խիրմի իւշ , Լէդօֆա
23 էհալիսի՝ էլլի ալթը , Լճնաթօթ էհալիսի՝ եիւզ
24 խիրմի սէքիզ , Լճմալէթ օղուլարը՝ գըրգ ի-
25 բի , Լիթեաթմարիմ՝ Լէֆիթրա վէ Պէթօթ օ-
26 ղուլարը՝ եւտի եիւզ գըրգ իւշ , Լամալէ Լա-
27 պա՝ օղուլարը՝ ալթը եիւզ խիրմի պիր , Լիթ-
28 մաս էհալիսի՝ եիւզ խիրմի իբի , Պէյթէլ վէ
29 Լճ էհալիսի՝ իբի եիւզ խիրմի իւշ , Լէպօ օ-
30 ղուլարը՝ էլլի իբի , Լակպիշ օղուլարը՝ եիւզ
31 էլլի ալթը , Լճլամաթար օղուլարը՝ պին ի-
32 բի եիւզ էլլի տէօրթ , Լարիմ օղուլարը՝ իւշ
33 եիւզ խիրմի , Լօտ՝ Լատիտ վէ ()նօ օղուլարը՝
34 եւտի եիւզ խիրմի պէշ , Լքէրէհօ օղուլարը՝ իւշ
35 եիւզ գըրգ պէշ , Լէնաա օղուլարը՝ իւշ պին ալ-
թը եիւզ օթուզ իտի :
- 36 ԼԲեահինլէր , Լքէշուա՝ էվինտէն Լքէտաեա օ-
37 ղուլարը՝ սօգուզ եիւզ եեթմիշ իւշ , Լամէրօ :

- 59 Ս է խեղճեւահատեն՝ խեղճարշատան՝ Վե-
րուպ՝ Լտտան՝ վէ Լամերտեն չըգանլար, վէ պա-
պալարը եվինի վէ զեւրրիյէթլերինի՝ եանի Լարա-
ելտեն օլտուգլարընը իս'պաթ էթմէյէ գատիր
- 60 օլմայանլար՝ պունլար իտի . Տէլաեա օղուլարը՝
'Լօպիա օղուլարը՝ 'Լէգօտա օղուլարը՝ ալթը
- 61 եիւզ էլլի իքի քիչի . Ս է քեահինլերին օղու-
լարընտան՝ Հապաեա օղուլարը՝ Հագօս օղու-
լարը՝ Լիլէաս'տը Պարզիլայըն գըզլարընտան գա-
րը ալթպ' օնլարըն արտընտան չաղըրլան Պարզիլ-
- 62 լայըն օղուլարը . Պունլար սիլիլէլերինին տէֆ-
թերինի արատըլար , ամմա պուլամատըլար . վէ
նափաք սայըլթպ' քեահինլիքտեն ըէտտ օլուն-
- 63 տուլար : Ս է խիռշաթա օնլարա տէտի քի՝ թա
Ուրիմ վէ խուլմիմ իլէ քեահին գալթընճայե-
տէք՝ ա'զիզլէր ա'զիզլնտեն եէմէյէլէր :
- 64 Ղ'իւմլէ ճէմաաթ պիրլիքտէ՝ գըրգ իքի պին
- 65 իւշ եիւզ ալթմըշ նէֆէր իտի , Վուլարընտան
վէ խալայըգլարընտան մա'տա . օնլար եէտի պին
իւշ եիւզ օթուզ եէտի իտի, վէ օնլարըն իքի
եիւզ երքէք իլէ գարը մուղիգարլարը՝ վարըտը .
- 66 ()նլարըն աթլարը եէտի եիւզ օթուզ ալթը՝ գա-
- 67 թըրլարը իքի եիւզ գըրգ պէշ իտի . Տէվէլերի
տէօրթ եիւզ օթուզ պէշ՝ էշէքլէրի ալթը պին
եէտի եիւզ լիլրմի իտի :
- 68 Ս է պաշ պապալարըն պա'զալ Լէրուշալիմտէ
օլան Լապպ էվինէ վարտըգլարընտա , Լլաճըն
էվինէ՝ օնու . քէնտի մէքեանի իւզէրինտէ գուր-
- 69 մագ իշիւն՝ իրատէթփէշքէշի սունտուլար : ()ն-
լար գատիր օլտուգլարը գաաար՝ իշին խազինէ-
սինէ ալթմըշ պիր պին տիրհէմ ալթուն վէ պէշ
պին մինա կիւմիւշ վէ եիւզ քեահին լիպասլէրի
- 70 վէրտիլէր : Ս է քեահինլէր հէմ Լէիլիլէր՝ վէ

գալմտան օլանլար վէ մուղիգարլար վէ գափու-
ճուլար վէ՝ Եթիհիմլեր շէհրլերինտէ՝ հէմ ճիւմ-
լէ Խարաէլ շէհրլերինտէ սպքին օլտուլար:

ՊԵՐՈՒՆ 3:

Այ է եէտինճի այ եէթիշինճէ, Խարաէլ օղուլա- 1
րը շէհրլերինտէ իքէն, գալմ պիւր ատէմ կիպի
Լէրուշալիմէ ճէմ՝ օլտուլար: Այ է Լօսատագ 2
օղուլ Լէշուա՝ գարընտաշարը քնահինլեր իլէ
վէ Ը Էալթիէլ օղուլ Գէրուպապէլ գարընտաշ-
լարը իլէ գալգրպ՝ Խարաէլ Ըլլահընըն մէզպա-
հընը պինա էթտիլեր, քիիւզերինտէ՝ Ըլլահըն
ատէմի Սոսէնին թէվրաթընտա եազըլը օլտու-
ղու կիպի՝ պիւթիւնեանմալար սունուլա: Այ է 3
մէզպահըն՝ մէքեանը իւզերինտէ գուրտուլար, օլ
տիյարլարըն գալմլարընտան գօրգարլարըտը իսէ-
տէ, վէ օնուն իւզերինէ Բապպա պիւթիւնեանմա-
լար՝ սապահ վէ աիշամ պիւթիւնեանմալարը
սունտուլար: Հէմ չատըլար պայրամընը՝ եա- 4
զըլը օլտուղու կիպի՝ վէ հէր կիւնլիւք սայըսը ի-
լէ այնի իւզըէ հէր կիւն իղթիզա էտէն պիւթիւն-
եանմալարընը՝ Այ է օնտան սօնկրա տայիմ՝ վէ 5
այպաշըլարը վէ Բապպըն ճիւմլէ մուգատտէս
պայրամլարընըն պիւթիւնեանմալարընը վէ Բապ-
պա հէր իրատէթի իլէ սունան քիմսէնին իրատէթ
փէշքէշինի իճրա էթտիլեր: Լէտինճի այըն իլք 6
կիւնիւնտէն Բապպա պիւթիւնեանմա սունմաղա
պաշլատըլար, ամմա Բապպըն հէյքէլիմէ տահա
թէմէլ պրաղըլմատը: Այ է դաշըլարա հէմ 7
տիւլկերլէրէ ագչէ՝ վէ Սիտօնիլեր իլէ Սուրուլա-
րա, եէյէճէք վէ իշքի վէ եաղ վէրտիլեր, քի
փարս փատիշահը Քօրէշին օնլարա օլտն մու-
սա՝ տէսինէ կէօրէ՝ Իպնանտան Լաֆա տէնիլի-
նէ՝ երզ աղաճլարը կէօթիւրէլեր:

- 8 Ս է Լաբուշալիմէ Լաֆհըն էվինէ կէլմէլէրի-
նին իբինճի երլընտա՝ իբինճի այտա՝ Ը էալթի-
էլ օղլու օէրուպապէլ վէ Լօսատագ օղլու Լա-
շուա՝ հէմ՝ օնլարըն գալան գարընտաշարը քեա-
հինէր վէ Լէիլիլէր վէ էսիրլիքտէն Լաբուշա-
լիմէ ճիւմլէ տէօնէնլէր պաշլաալար, վէ էյիրմի
եաշընտան եօգարը օլան Լէիլիլէրի՝ Բապպ էվի
իշինին իւզէրինէ նազիրլիք էթմէյէ տիքտիլէր :
- 9 Ս է Լաշուա՝ օղլուարը հէմ գարընտաշարը ի-
լէ՝ Գատմիէլ օղլուարը իլէ հէ՝ Լաշուա օղլու-
արը պիր ատէմ կիպի գալպտըլար քի՝ Էնատատ
օղլուարընըն օղլուարը վէ գարընտաշարը Լէի-
լիլէր իլէ իշէյէնլէրին իւզէրինէ նազիրլիք էտէ-
- 10 Լէր : Ս է մի՝ մարլէր Բապպ հէյքէլինին թէմէ-
լինի պրաղը՝ նճա, քեահինլէրի կէյինմիշ օլտրագ
պօրուլար իլէ՝ վէ Լսաֆ օղլուարը Լէիլիլէրի
զիլէր իլէ տուրտուրտուլար, քի Խսրաէլ փատի-
շահը Տափտին ուսուլի իւզըէ՝ Բապպա համտ է-
- 11 տէլէր : Խմտի Բապպա համտ ուս՝ էնա՝ էտէրէք՝
գարշըլըզլը օգուտուլար, ղերա էյիտիր, ղերա Խա-
րաէլէ օնուռն ինայէթի էպէտի տիր . վէ ճիւմլէ
գալմ Բապպա համտ էթմէքլէ՝ Բապպ էվինին
թէմէլի պրաղըլտըղը իշին՝ ա՛յլիմ կիւլպեանկ իլէ
- 12 կիւլպեանկ չէքտիլէր : Ս է քեահինլէր հէմ
Լէիլիլէր վէ պաշպապալարտան Բապպըն էվվէլ-
քի էվինի կէօրմիւշ պիր չօգ իխթիարլար՝ կէօզլէ-
րիէօնիւնտէ պու էվէ թէմէ՛լ պրաղըլտըգտա,
պէջիւք սէս իլէ աղլարլարըտը . վէ չօգլարը շազ-
լըգտան եիւճէ սէս իլէ կիւլպեանկ չէքէրլէրիտի .
- 13 Ը էօյլէքի գալմ՝ շազլըգտան կիւլպեանկ չէ-
քէնլէրին սէսի իլէ խալգըն աղլայանլարընըն սէսի-
նի սէէմէլլէր իտի . ղերա խալգ պէջիւք կիւլ-
պեանկ իլէ կիւլպեանկ չէքէրլէր իտի, վէ սէս՝ ու-
ղաղատէք իշիտիլիլիտի :

ՊԵՏ . 4 :

Ս Է ԼԵՏՈՒՄ ԻԼԷ ՊԵՆԻԱՄԻՆԻՆ ՍԻԼՎԵՆԻԵՐԻ՝ Է 1
 ՍԻՐԻԼԵՅԻՆ ՕԴՈՒԼԱՐՐ ԽԱՐԱԷԼԻՆ ԼՂԱՏՆ ԲԱՊԱՊՐՆ
 ՏԷՅՔԵԼԻՆԻ ԱԻՆԱ ԷԹՏԻՔԵԼԵՐԻՆԻ ԻՆԻՍԻՆՃԷ , ՕԷ 2
 ՐՈՒԱԿԱԿԵԼ ԻԼԷ ԱՊԱՂԱՊԱՊԱԼԱՐԱ ԵԱԳԼԱՂՈՎ՝ ՕՆԼԱ-
 ՐԱ ՍԷՍԻԼԵՐ . ՊԻՂ ՍԷ ԱԷՐԱԱԿԵՐԻՆԻՂՃԷ ԱԻՆԱԷ-
 ՍԷԼԻՄ . ՂԻՐԱ ԱԻՂ ՍԷ ՍԻՂԻՆ ԿԻԱԿԻ ԼՂԱՏՆՐՈՂՔ՝
 ԳԱԼԱԱ ԷՏԵՐԻՂ . ՎԷ ԱԻՂԻ ԱՊՈՒՐԱՅԱ ՆՈՂԱՐԱՆ ԼՂ-
 ՉՈՒՐ ՓԱՍԽԻՂԱՏՆ ԼՂԱՐՏԱՍՍՈՆ ԿԻՆԻԵՐԻՆՍԷՆ
 ԱԷՐՈՒ՝ ՕՆԱՂՈՒՐԱՅԱՆ ՔԵՍԵՐԻՂ : ԼՂՄԱՊԱՂՈՒ 3
 ԱԿԱԿԵԼ ԻԼԷ ԼԵՏՈՒՄ ՏԷՄ ԽԱՐԱԷԼԻՆ ԳԱԼԱՆ ԱՊԱՂ
 ԱՊԱՊԱԼԱՐՐ ՕՆԼԱՐԱ ՍԷՍԻԼԵՐ . ԼՂԱՏՆՐՈՂԱ ԷՎ
 ԵԱՓԻՄԱԳ ՍԻՂԷ ՍԷՅԻԼ՝ ԻԼԱ ԱԻՂԷ ՍԻՂԷՐ . ՂԻՐԱ
 ՓԱՐՍ ՓԱՍԽԻՂԱՏՆ ՎՐՈՐԷՂ ՓԱՍԽԻՂԱՏ ԱԻՂԷ ԷՄԻ
 ԷԹՏԻԼԵՅԻ ԿԻԱԿԻ ԽԱՐԱԷԼԻՆ ԼՂԱՏՆ ԲԱՊԱՊԱՂՔ՝
 ՍԷ ԱԻՂ ՔԵՆՍԻՄԻՂ՝ ԱԻՆԱ ԷՍԷՃԵՅԻՂ : Ս Է ՕԼՍԻՒ 4
 ՂԱՐՐՆ ԽԱԼՔՐ ԼԵՏՈՒՄ ԳԱՎՄՆՆՐՆ ԷԼԵՐԻՆԻ ԿԷՎ-
 ՆԷԹՍԻՐԻՐԵԼԵՐԻՍԻ , ՎԷ ՕՆԼԱՐԱ ԱԻՆԱ ԷԹՄԷՔԱԷ
 ՐԷՆՃԻՍԷ ԷՍԷՐԵԼԵՐԻՍԻ : Ս Է ԻԼՃՐԷԹ ԻԼԷ ՕՆԼԱՐՐՆ 5
 ԱՂԵՅԻՆԷ ՍԱՆՐՎԵՆՍԵՐ ՂՈՒԹՍՈՒԼԱՐ , ՔԻ ՕՆԼԱ-
 ՐՐՆ ՄԻՒՐԱՍՐՆՐ ԻԱՂԱԼ ԷՍԷԼԵՐ , ՓԱՐՍ ՓԱՍԽԻՂԱ-
 ՏՆ ՎՐՈՐԷՂԻՆ ՃԻԼՄԷ ԿԻՆԻԵՐԻՆՍԷ՝ ՎԷ ԹԱ ՓԱՐՍ
 ՓԱՍԽԻՂԱՏՆ ՏԱՐԵԱՎԷՂԻՆ ՓԱՍԽԻՂԱՏԼՈՂՆՍԱԷՔ :
 Ս Է ԼՂՏԱՂՎԵՐՈՅՈՒՆ ՓԱՍԽԻՂԱՏԼՈՂՆՍԱՂ՝ ՕՆՈՒՆ 6
 ՓԱՍԽԻՂԱՏԼՈՂՆՐՆ ԻԱԹԻՍԱՍՐՆՍԱՂ՝ ԼԵՏՈՒՄ Ի-
 ԼԷ ԼԵՐՈՒՂԱԼԻՄ ՍԱՔԻՆԵՐԻ ԻԼՂԵՐԻՆԷ ՂԱՄՂՆԱՄԷ՝
 ԵԱՂՍՐԼԱՐ : Ս Է ԼՂԹԱՏՂԱՍԹԱՆՐՆ ԿԻՆԻԵՐԻՆ- 7
 ՍԷ՝ ՊԻՂԼԱՄ՝ ՍԻԹԵՐԵՍԱԹ՝ ՂԱԱԿԵԼ՝ ԳԱԼԱՆ ՂԷ-
 ՐԻՔԵԼԵՐԻ ԻԼԷ ՓԱՐՍ ՓԱՍԽԻՂԱՏՆ ԼՂԹԱՏՂԱՍԹԱՅԱ
 ԵԱՂՍՐԼԱՐ , Վ՝ ՆԱՄԷՆԻՆ ԵԱՂՍՐ ԼՂԱՄԻՃԷ ԵԱՂՍՐ-
 ՄՐՉՐՍՐ , ՏԷՄ ԹԵՐՃԻԼՄԵՍԻ ԼՂԱՄԻՃԷ ԻՍԻ : ՏԻ՝ 8
 ՎԱՆ ՐԻՃԱԼՐ ԲԷՏՈՒՄՎԷ ՔԵԱԹԻԱՂ Ը ԻՄՂԱՅ՝ ԼՂ-

- Թահաւթաւ փատիշահա պու սիյագ իւզրէ՝ Ե-
 9 րուշալիմէ՝ գարշը պիր մէքթիւպ եապտըլար . () Լ
 զէման տիվան րիճալը Իէհում վէ քեաթիպ Ը Խմ-
 շայ վէ գալան շերիքլերի Տինիլեր վէ Լֆարսաթ-
 խիլեր՝ Վարֆիլիլեր՝ Լֆարսիլեր՝ Լըքեվիլեր՝
 Պապէլիլեր՝ Ը ուշանիլեր՝ Տէհաւիլեր վէ
 10 Լ՝լիլեր՝ Էէմ ալամէթլու վէ միւքերրեմ Լ.ս-
 նաֆարըն կէօչիւրիւպ՝ Սամարիա շէհրլերինտէ
 իւքեան էթտիրտիյի գալան դաիֆէլեր վէ ըրմա-
 ղըն պերի եազասընտա պագի օլանլար՝ վէ ղայ-
 11 րիհիւմ . () նա՝ եանի Լըթաշաւթա փատի-
 շահա կէօնտերտիքլերի մէքթիւպին սիւրէթի
 պու տուր . Ըրմաղըն պերի եազասընտա օլան
 12 գուլարըն քիմնէլեր՝ վէ ղայրիհիւմ . փատիշա-
 հա մալիւմ օլտուն քի՝ դարաֆընըզտան պիզէ եօ-
 գարը կէլէն Եէհումտիլեր Եէրուշալիմէ կէլիպ՝ օլ
 ա՛սը վէ եարամազ շէհրի պինա էտէյօրլար . վէ
 օնուն հիսարլարընը եափըպ՝ Թէմէլլերինի չաթա-
 13 յօրլար : Էալա փատիշահա մալիւմ օլտուն քի՝
 էյեր օ շէհր պինա օլուր տէ՝ օնուն հիսարլարը
 եափըլըրսա , օնլար խարաճ՝ վերկի վէ կէօմրիւք
 վէրմէյէճէքլեր , վէ պու վէճհիլէ փատիշահալարա
 14 զարաւր կէթիրիրսին : Խմտի պիզիւմ մաա՛շըմըզ
 սերպտան օլտուղու իչիւն՝ պիզէ փատիշահալըն զա-
 րարընը կէօրմէյէ ճաիզ տէյիլտիր . օնուն իչիւն
 15 կէօնտերիպ՝ փատիշահա իլամ էթտիք . Վի ա-
 թալարընըն Թէվարիխինտէ արանսըն . քի օլ Թէ-
 վարիխտէ պու շէհրին՝ ա՛սը՝ շէհր օլտուղունու՝
 վէ փատիշահալարա հէմ էյալէթլերէ մուզուր օլ-
 տուղունու՝ վէ էպրի զէմանտէ օնուն իչիւնտէ ֆիթ-
 նէ գօփարտըզլարընը՝ վէ օլ սէպէպտէն երգտը-
 16 րըրըղընը պուլուպ պիլէսին : Պիզ փատիշահա
 իլամ էտերիզ քի՝ էյեր պու շէհր պինա օլուր

տե՛ օնուն հիսարլարը ետիբըլ՝ ասա, պո խաւառ-
տան ըրմաղըն պէրի ետգասընտա օլան ճանիպ սե-
նին ճմայաճադ: Փատիշահ Գոթի տիվան բիճաւ 17
լը Բեհումէ վէ քեաթիպ Շ իմշայրա վէ օնլարըն
Սամարիաստա սաքին օլան գալան շէրիբլէրինէ վէ
ըրմաղըն էօթէ եագասընտա օլան պագիլիբէ
Ֆերման կեօնտերտի. Սէլամ վէ Ղայրիհիւմ:
Պիգէ կեօնտերտիլիզ մէքթիպ Տուզուրումա 18
ա՛յնէն օգունմուշ աուր. Սէ պէնտէն Ֆերման 19
սասըր օլտա, վէ արայրապ սուլտուլար քի օլ շէհր
էգրի գէմանտէ փատիշահլարա խոյին օլա կե-
լիպ՝ իշինտէ իս՝ եան վէ Ֆիթնէ գօփարըլմըշար:
Հէմ Լէրուշալիմտէ գուվգէթիլ փատիշահլար 20
վարըր, քի օնլար ըրմաղըն էօթէ եագասընտա
ճիւմէ օլանլարըն իւգերինէ թէսալլուդ ետերիբ
խտի. վէ օնլարա խարաճ՝ վերիկ վէ կեօնտիբ
վերիբ խտի. Հալա՝ պէնտէն Ֆերման օտարը 21
օլունճայտտէք, պո. տոնիբերին Ֆերաղաթ էթ-
մէլէրինէ էմր վէրին, վէ պո շէհր պինա օլունմա-
սըն: Իմտի սագընըն՝ պունու էթմէյէ Ղաթիլէթ 22
կեօնտիլմէյէսիլ. նիշին փատիշահլարըն գա-
րար իշին խաշարաթ չօղալա: Իմտի Լ՛թթահ- 23
շաթմա փատիշահըն մէքթիպիւնիւն աուրէթի
Բեհում իլէ քեաթիպ Շ իմշայրն՝ վէ օնլարըն
շէրիբլէրինին կօնտէնտէ օգունունճա, ա՛յլէլաճի-
լէ Լէրուշալիմտէ օլան Լէհումտիլիբէ չօղալ
օնլարա ճէպր ու գօք իլէ Ֆերաղաթ էթտիլի-
լէր: () Ղ գէմանտէ Լէրուշալիմտէ օլան Լ՛քա- 24
հըն էվի Ֆերաղաթ օլունտու. վէ թա փարս փա-
տիշահը Տարեալէշին փատիշահլղընլը իքիմիթ
եըլմանտէք՝ պոդդալ գալար:

ԳԼԸ, 5:

- 1 Այն լսեցուտա իլէ լսեցուշալիմոէ օլան լսեցու-
տիլէրէ՝ փեյղամպէր Հակկայ վէ Իտոօ օղլու
Օէխարեա փեյղամպէր՝ Խարաէլ Լաւահընն ա-
- 2 տընտա փեյղամպէրլըք էթտիլէր: () Լտեմ
Շէալթիէլ օղլու Օէրուպտպէլ վէ Լօտատագ
օղլու լսեցուտա՝ քալգտըլար, վէ լսեցուշալիմոէ օ-
լան Լաւահըն էվինի պինա էթմէյէ պաշտտըլար.
վէ Լաւահըն փեյղամպէրլէրի օնլար իլէ օլուպ՝ օն-
- 3 լարա խարտըմ էտերլէրիտի: () Ղզեմանտէ օնլա-
րա՝ ըրմաղըն պերի եագասընըն վալիսի թաթնայ՝
վէ Շէթարպօղնայ վէ օնլարըն շերիքլէրի կէլիպ՝
օնլարա պեյլէ տէտիլէր. Պու էվի պինա էթմէյէ
վէ պու Հիսարլարը եափմաղա սիզէ քիմ էմր էթ-
- 4 վշտիլ: Լնտէն օնլարա պեյլէ՝ պու եափույու
- 5 եափան ատէմլէրին տալգընը սեյլէտիլ: Լմմա
Լաւահըն կէօղիւ լսեցուտիլէրին իսթիարլարը
իւզէրինտէ իտի. վէ օնլարա Ֆերաղաթ էթտիլ-
մէտիլէր, թա մասըահաթ Տարեալէշէ վարըն-
ճպէտէք. վէ անտէն պունուն իշիւն մէքթիւպ
իլէ ճէվապ տէօնտէրտիլէր:
- 6 Իրմաղըն պերի եագասընըն վալիսի թաթնա
հեմ Շէթարպօղնայըն վէ ըրմաղըն պերի եա
գասընտա օլան օնլարըն շերիքլէրի Լֆարսէիլէ
րին Տարեալէշէ փատիշահա կէօնտէրտիլէրի
- 7 մէքթիւպին սուրէթի. () Նա նամէ՝ կէօնտէր-
տիլէր, վէ իշինտէ պունճիլէյին եաղըլմը իտի.
- 8 Տարեալէշէ փատիշահա քիւլլի սէլամ: Փատի-
շահա մալիւմ օլսուն քի՝ լսեցուտա էյալէթինէ
Լաւահըլ աղիմին էվինէ վարտըք, վէ օ՝ պեյլիւք
գաշար իլէ պինա օլունուր, հեմ օնուն տիվարլէ-
րինէ իտիւլ աղաճլար գօնուլուր. վէ իշ աճէլէ

իլէ իշէնհիր , վէ օնլարն ելինտէ միւսէսսէր օլուր :
 Լամտի օլ իսթիարլարն սիւալ էտիպ՝ օնլարն 9
 պէյլէ Ժէտիք . Սիլէ պու Էլի պինն էթմէյէ՝ վէ
 պու հիսարլարը եւափմաղա քի՛մ էմր էթմիշտիք :
 Զէմ՝ սաննա իլամ էթմէյէ իշին՝ օնլարն տալա 10
 րընը՝ տախի սօրսուգ , քի օնլարն պաշնմտա օլան
 ատէմլէրին տալարլընը սաննա ետալարմ : Ս Է օն 11
 լար պիլէ պունճիլէյին ճէպապ տէ օնտէրիպ տէ-
 տիլէր . Պիլ Էլէյիւն վէ Եէրփն Լըաճընըն գու-
 լարը իզ . վէ չօգ երլարսան ապտէմ պինն օլուն-
 մուշ էլի պինն էտէրիլ , քի օնու Լարաէլին պիլ
 պէյիւք փատիշաճը պինն էտիպ՝ պիթիրտի :
 Լմնա պապալարըմիլ Էլէյիւն Լըաճընը զազապա 12
 Էթիրտիլէրինտէն , օնլարը Վէրտանի Պապէլ
 փատիշաճը՝ Լէպուխատնէսարըն էլինէ զէրտի .
 վէ օպու Էլի խարապ էտիպ՝ գափը Պապէլէ սիւ-
 տիւ : Լմնա Պապէլ փատիշաճը ՎՅօրէյին իլք 13
 ելլընտա՝ ՎՅօրէլ փատիշաճ պու Լըաճ էլինի
 պինն էթմէյէ էմր էյլէտի : Զէմ՝ Լէպուխատ 14
 նէսարըն Լէրուշալիմտէ օլան հէքէրտէն չըգա-
 րըպ Պապէլ հէյքէլինէ կէօթիրտիյիւ՝ Լըաճ
 էլինին ալթուն վէ կիւմիւշ գապլարընը՝ տախի՝
 ՎՅօրէլ փատիշաճ օնլարը Պապէլ հէյքէլինտէն
 չըգարտը , վէ օնուն վալի նասպ էթալիլի Ը էշպա-
 սար նամ քիմնէյէ թէալիմ օլունտուլար : Ս Է 15
 օ՝ օնա տէտի . Ը ու գապլարը ալ , վար օնլարը
 Լէրուշալիմտէ օլան հէյքէլէ կէօթիրտի : վէ Լը-
 լաճըն էլի քէնտի մաճալինտէ պինն օլունտուն :
 () զէմն Ը էշպասար կէլիպ՝ Լէրուշալիմտէ օ- 16
 լան Լըաճ էլինին թէմէլինի պրապար . վէ օ զէ-
 մանտէն պէրու շիմտիլէտէք եւափըմապտա իսէ-
 տէ , պիթմէմիշտիլ : Լամտի հալա էյէր փատիշաճ 17
 խօշմանըտա , օրանտա Պապէլտէ օլան փատիշա-

հըն խաղինէ եվինտէ՝ Լօրուշալինտէ պու Լ՝լա-
հըն եվինի եափմաղա ՎՂօրէշ փատիշահտան
Ֆերման սատրո զլաուզու կերչէք մի՝ արանսըն ,
վէ պու խաուուստա փատիշահըն միւրատը նէ խե
պիզէ խաղէր կեանտերսին :

ՊԸԸ, 6:

- 1 () զեմանտէ Տարեալէշ փատիշահ Ֆերման էյ-
լէտի , վէ օրատա Պապելլէ խաղինէլէր սագլան-
- 2 արզը քիւթիւպխանէտե արատը լար : Վ է Սա-
տայ էյալլէթինտէ օլան Լ՝հմէթ ա սերպընտա պիր
տէֆթէր պուլունտա , վէ իշինտէ պու սիյագ իւզ-
- 3 րե եաղըմըշ պիր գոյա վարդաթ . ՎՂօրէշ փատի-
շահըն իլք երթնտա՝ ՎՂօրէշ փատիշահ Լօրու-
շալինտէ օլան Լ՝լահ եվի խաուուստա Ֆերման
էյլէտի , իեվ՝ զգաւրպան սունտազլարը մահալ՝
պինա օլունտուն , վէ մաուն թեմլէրի մեօհքեմ
գանուլսուն . օնուն եփքաքթի պլմըշ արշըն վէ
- 4 էնի ալթմըշ արշըն՝ Դաշ արդա պեօյիք գաշար-
տան վէ պիր սըրա եէնի քերեսթէտէն օլուն . վէ
օնուն մագուֆու փատիշահըն եվինտէն վերիլ-
- 5 սին : Վ է Լօկուխաանէսարըն Լօրուշալինտէ
օլան հէյթէլտէն չգարրպ Պապելլէ կեօթիւրսիւ-
յիւ՝ Լ՝լահ եվինին ալթուն վէ կիւմիւշ գաղլարը
տախի կերի վերիլսին , վէ Լօրուշալինտէ օլան
հէյթէլէ՝ քենտի մահալինէ՝ կեօթիւրիւլիւպ՝ Լ՝է
- 6 լահըն եվինէ գանուլսուն : Իմտի հալա ըրմաղըն
եօթէ եագասընըն վալիսի Խաթնայ՝ Ը էթար-
պօզնայ վէ ըրմաղըն եօթէ եագասընտա օլան օր-
լարըն շերիքլէրի Լ՝ֆարսախիլէր օրատան ուզագ
- 7 օլուն . Պու Լ՝լահ եվինին իշինի գոյվէրին , Լօ-
հուտիլէրին վալիսի հեմ Լօհուտիլէրին իխթի-
արլարը՝ պու Լ՝լահ եվինի քենտի մահալինտէ

եափսընլար: Ո՛ր է պու ԼՂԱՏ ԷՎԼԻՆԻՆ՝ պինա օ 8
 շունմասը իշին՝ ԼԷՏՈՒԽԵՐԻՆ ինթիարլարընա
 նէ էտէձէյինիզ խուսուսունտա պէնտէն ֆերման
 օլունմուշ տուր, քի փատիշահըն մալինտէն՝ ըրմա-
 ղըն էօթէ եագաարնտան հաարլ օլան խարաճտան
 պիլա թէխիր օլ ատէմլերին մասարուֆի վերիլէ
 քի՛ մէքս՝ օրմայալար: Ո՛ր է օնլարա նէ լազըմ օ 9
 լուրա, կերէք կէնձ պուղալար կերէք գօշլար վէ
 գուզուլար կէզք ԼՂԱՏընըն պիւթիւնեանմասը ի-
 շին՝ պուղապ՝ թուզ՝ շերապ վէ՝ ղէյթունեաղը
 օնլարա հեր կիւն՝ ԼԷՐՈՒՀԱՐԻՄՈՒՏ օլան քեահին-
 լերին սէօզինէ կէօրէ՝ Էքսիքօիզ վերիլէ. ՎԻԿ 10
 կէյիւն ԼՂԱՏընա խօշ գօգուլու գուրպանլար
 թագրիպ էտէլէր. վէ փատիշահըն հէմ օղուլա-
 րընըն էօմիւ իշին տուա՛ էտէլէր: Զէմ պէնտէն 11
 ֆերման օլունտու քի՛ պու սէօզէ հեր քիմ մու-
 խալէֆէթ էտէրսէ, օնուն ԷՎԼԻՆտէն պիր տիրէք
 սէօքիլէ, վէ տիքիլիպ՝ օնուն իւզերինէ թագըլա,
 վէ պունտան էօթիւրիւ Էվի վիրանէ օլունա: Ո՛ր է ԽԶ
 պունու պօզմաղա՝ վէ ԼԷՐՈՒՀԱՐԻՄՈՒՏ օլան ԼՂԱ-
 Տըն ԷՎԼԻՆԻ երգմաղա էլ սալան հեր փատիշահը
 վէ գաւմը՝ օրատա քէնտի առքնը իպքեան էտէն
 ԼՂԱՏ հէլաք էտէ. պէն Տարեալէշ ֆերման
 էթտիմ, պիլա թէխիր ա՛մէլ օլունա: () Լտէմ 13
 ըրմաղըն պերի եագաարնըն վալիսի թալմիպ՝
 Ը՛ Էթարպօզնայ վէ օնլարըն շերիքլերի՝ Տարեա-
 վէշ փատիշահըն իրաալ էթտիլինէ կէօրէ պիրա
 թէխիր ա՛մէլ էթտիլէր: Խմաի ԼԷՏՈՒԽԵՐԻՆ 14
 ինթիարլարը՝ պինա էտէրլերիտի վէ միւնէստեր
 օլուրուտու, Զակկայ փէյլամպերին վէ Խ՛տաօ
 օղու () Էթարեանըն փէյլամպերլիյի իլէ. վէ օն-
 լար՝ Խարաէլ ԼՂԱՏընըն Էմրի իւզրէ վէ Վ՛օրէշ
 հէմ Տարեալէշ վէ փարս փատիշահը ԼՂԹԵԱՏ

- շատթանըն էմրի իւզրէ՝ պինա էտիպ պիթիրտի-
- 15 Էր: Ս է պու էվ՝ Լ՝տար պընըն իւչինճիւ կիւ-
նինստէ Տարեամէշ փատիշահըն փատիշահըն
նըն ալթընճը երընսա թէքմիլ օլտու:
- 16 Ս է Խարաէլ օղուլարը՝ քեահինլէր վէ Լ էի-
լիլէր վէ էսիրլիք օղուլարընըն գալանը Լ՝աւհէ-
- 17 վինին թէպրիթինի շաղըգ իլէ էթտիլէր: Ս է
պու Լ՝աւհէ վինին թէպրիթի իչին եիւզ պուզա՝
իթի եիւզ գօջ՝ տէօթթ եիւզ գուզու վէ ճիւմլէ Խա-
րաէլին կիւնահը իչին՝ Խարաէլ սրպզլարընըն
սպըպնա կէօրէ՝ օն իթի էքքէճ թագրիպ էթտի-
- 18 Էր: Ս է Լ՝քրուշալիմտէ օլան Լ՝աւհէ խըզմէթի-
նին իւզէրինէ՝ քեահինլէրի մերթէպէլէրինստէ վէ
Լ էիլիլէրի պէօրիլլէրինստէ՝ Ս՝օսէ քիթապընըն
- 19 եաղըսընա կէօրէ նասպ էթտիլէր: Ս է էսիրլի-
քին օղուլարը՝ էվլէլթի պըն օն տէօրտինճիւ
- 20 կիւնինստէ ֆասէհի էթտիլէր: Օ իրա քեա-
հինլէր վէ Լ էիլիլէր՝ պիր տտէմ կիպի՝ փաքլան-
տըլար. ճիւմլէսի փաք օլտուլար. վէ ճիւմլէ էսիր-
լիլին օղուլարը իչին հէմ գարընտաշլարը քեա-
հինլէր իչին վէ քենալլէրի իչին ֆասէհի պօ-
- 21 ղաղլարըլար: Ս է էսիրլիքտէն տէօնէն Խարաէլ
օղուլարը՝ հէմ Խարաէլին Լ՝աւհէ Բապպը դա-
լապ էթմէք իչին օնլարա օլ տիլարըն դաիֆէլէ-
րինին նափաքլըզընտան ճիւմլէ պըրլանլար եէ-
- 22 տիլէր: Ս է շաղըգ իլէ եէտի կիւն խամուրսուզ
պպըրամըն էթտիլէր. զիրա Բապպ օնլարը շաղլան-
տըրտը, վէ Լ՝ջուր փատիշահընըն եիւրէյինի օն-
լարա տէօնտէրտի, քի Լ՝աւհէին՝ Խարաէլ Լ՝աւհէ-
նըն էվինին իչինստէ օնլարըն էլլէրինի գուվլէթ-
լէնտիլէ:

- մօտունուն քեամիլ քեամիպինէ՝ վէ շայրի հիւմ.
- 13 Պէնտէն ֆերման օլունտու քի փատիշահըղմտա
օլան Խարաէլ գաւմընտան վէ օնուն քեահինլերի
վէ Լէ-իլիլերինտէն՝ քէնտի իրատեթլերի իլէ
Լէրուշալիմէ ճիւմլէ շրգմաղա միւրատ էտէնլէր
- 14 պիլէնճէ շրգմաղա : Օ իրա սէն փատիշահըն
վէ օնուն եէտի միւշիրինին դարաֆընտան կէօն-
տերիլտին քի՝ Լէհոլտա իլէ Լէրուշալիմ հադ-
գընտա սէնին էլինտէ օլան Լաւահընա՝ փատիշահըն վէ
- 15 րէ թէֆթիշ էտէսին . Ս է մէսքեանը Լէրու-
շալիմտէ օլան Խարաէլ Լաւահընա՝ փատիշահըն վէ
օնուն միւշիրլերինին իրատեթփէշքէշի սուն-
- 16 տուգլարը կիւմիւշիւ վէ ալթունու, Հէմ պիւ-
թիւն Պապէլ էյալէթինտէ հէփ պուտուղուն
կիւմիւշիւ վէ ալթունու՝ Լաւահըն Լէրուշալիմտէ
օլան էվինէ գաւմըն իրատեթփէշքէշլերի վէ
քեահինլերին իրատեթտէն իհտա էթտիքլերի
- 17 իլէ կէօթիւրէսին : Խաքիմ պու ագչէ իլէ պիւա
թէխիր սըղըրլար՝ գօշլար՝ գուզուլար հէմ օնլարըն
էքմէքփէշքէշլերինի վէ շերպէթփէշքէշլերինի
սաթուն ալասըն . վէ օնլարը Լէրուշալիմտէ օլան
Լաւահընըգ էվինին մէզպահը իւզերինտէ թագ-
- 18 րիպ էտէսին : Ս է գալան կիւմիւշ վէ ալթուն իլէ՝
սանա հէմ գարընտաշլարընա Լաւահընըղն ըիզա-
սը իւզըն էթմէյէ նէ քի խօշ կէօրիւնիւրսէ էյ-
- 19 լէյէսիզ : Հէմ սանա վէրիլէն՝ սէնին Լաւահը-
նըն էվի խըզմէթի իշիւն օլան գապլարը Լէրու-
շալիմ Լաւահընըն հուզուրունա թէսլիմ էտէսին :
- 20 Ս է Լաւահընըն էվի իշիւն սանա վէրմէյէ տիւշէն
գալան լաղըմ օլանը՝ փատիշահըն խաղինէ էվին-
- 21 տէն վէրէսին : Ս է պէնտէն՝ պէն Լաթահա-
թա՝ փատիշահտան՝ ախ ըրմաղըն էօթէ եագա-
սընտա օլան ճիւմլէ խաղինէաարլարա ֆերման օ-

լուսնուր քի՛ կեօք Լ՝լլահընըն նամօսունուն քեա-
 թիպի քեահին Լ՝լլահըն սիգաեն հեր դալապ
 եթտիյի՛ պիլա թեխիր՝ ելիմիւշ եիւզ գանդա-²²
 րասէք վէ պուղտայ եիւզ միւտտէտէք վէ շէրապ
 եիւզ պաթաւէք վէ զէյթուն եազը եիւզ պաթա-
 տէք վէ թաւ իւղըրմազ միգաւրի՛ իճրաւ օլունա :
 Կէօք Լ՝լլահընըն եմրի հեր նէ խէ, կէօք Լ՝լլա-²³
 հընըն եվի իչիւն պիլա թեգլիր իճրաւ օլունա, զի-
 րա փաաիշահըն՝ հեմ օնուն աղալլարընըն փաաի-
 շահըլըլ իւղերինէ նի՛ շիւն դաղապ կէլէ : Զէմ²⁴
 սիգէ ի՛լլամ օլունուր քի՛ ճիւմլէ քեահինլերէ վէ
 Լ՝էլիլիլերէ մուղիգաւրաք՝ գափուճուլար՝ Լ՝էթի-
 նիմլերէ՛ վէ պու Լ՝լլահ եվինին խըղմէթճիլերինէ
 խարաճ՝ վերկի վէ կեօմրիք թէքլիֆ եթմէյէ
 րուխսաթ եօգաւր : Ել ե սէն եա Լ՝լլահ՝ սէնին²⁵
 եէտինտէ օլան Լ՝լլահընըն իլմինէ կէօրէ՛ գաաը-
 լար վէ հաթիմէր նաապ էլէ, լլամազըն եօթէ եա-
 դասընտա օլան ճիւմլէ գափմը՝ Լ՝լլահընըն նամօ-
 սունու ճիւմլէ պիլենլերի հէօքմ ետէլեր վէ պիլ-
 մէյէնլերէ եցրէթ : Ել ե հեր քիմ Լ՝լլահընըն²⁶
 նամօսու իւղրէ վէ փաաիշահըն ֆերմանը իւղրէ
 ա՛մել եթմէ՛զսէ, եա եօրիմէ՛ եա սիւրկիւնէ՛ եա
 ճէրիմէյէ՛ եա հապաա՝ օնուն իւղերինէ պիլա թե-
 խիր հէօքմ օլունա : Պապալարըրմըղըն Լ՝լլահը²⁷
 Լ՝ապպ միւպարէք օլուն, քի Լ՝ապպըն Լ՝յերուշա-
 լիմտէ օլան եվինի ի՛ցգէթլիմէք իչիւն՝ փաաիշա-
 հըն եիւրէյինէ պաւնու գամիւշ տուր : Ել ե պէնիմ²⁸
 իւղերիմէ՛ փաաիշահըն վէ օնուն միւշիլըլերինին վէ
 փաաիշահըն ճիւմլէ գուլվէթլի սերվերլերինին
 հուղուրունտա՝ ի՛նայէթ աալար : Իմտի Լ՝լլահըմ
 Լ՝ապպըն էլի իւղերիմտէ պլնաղըրա, գուլվէթ
 պուլտում, վէ պէրապերիմճէ չըգմադ իչիւն՝ Լա-
 րաելտեն սերվերլեր ճէմ՝ եթտիմ :

ՊԵՐՈՒՆ 8:

- 1 Սէ Պապէլտէն Լեթաճաւթա փատիշահն
փատիշահըղընտա պերապերիմճէ չըգանլարըն
պաշ պապալարը վէ օնլարըն սիլսիլէ տէֆթերլէք
- 2 պունլար տոր . Ֆինէհաս օղուլարընտան Լէր-
շօմ Լեթամար օղուլարընտան Տանիէլ՝ Տալթա
- 3 օղուլարընտան Զադդուշ . Շէխանեա օղուլ-
լարընտան Ֆարօ՝ օղուլարընտան Օլէխարեա՝
վէ օնունլա երբէքլէր օլարագ սիլսիլէճէ թահրիբ
- 4 օլունմուշ եիւզ էլլի քիշի . Փահաթմօնապ օ-
ղուլարընտան Օլէրահեա օղուլ Լչեհէհէնայ՝ վէ
- 5 օնունլա իբի եիւզ երբէք . Շէխանեա օղուլա-
րընտան Լահադիէլ օղուլ վէ օնունլա իւշ եիւզ
- 6 երբէք . Սէ Լեթին օղուլարընտան Լօնաթան
- 7 օղուլ Լչպէտ՝ վէ օնունլա էլլի երբէք . Սէ Լչ-
լամ օղուլարընտան Լեթալեա օղուլ Լէշանեա՝ վէ
- 8 օնունլա եէթմիշ երբէք . Սէ Շէֆադեա օղուլ-
լարընտան Սիխաէլ օղուլ Օլէպատեա՝ վէ օնունլա
- 9 սէքսէն երբէք . Լօսապ օղուլարընտան Լէհիէլ
օղուլ () պատեա՝ վէ օնունլա իբի եիւզ օն սէքիզ
- 10 երբէք . Սէ Շէլօմիթ օղուլարընտան Լօսիֆ-
- 11 եա օղուլ վէ օնունլա եիւզ ալթմըշ երբէք . Սէ
Պէպայ օղուլարընտան Պէպայ օղուլ Օլէխարեա՝
- 12 վէ օնունլա լիլիմի սէքիզ երբէք . Սէ Լչկոտ
օղուլարընտան Զադգադան օղուլ Լօհանան՝ վէ
- 13 օնունլա եիւզ օն երբէք . Սէ Լեթօնիգամ օղուլ-
լարընտան սօնկրաքիլէր՝ վէ օնլարըն աուլարը
պունլար իտի . Լչիֆէլէդ՝ Լէիէլ վէ Շամաեա՝
- 14 վէ օնլարըլա ալթմըշ երբէք . Սէ Պիկվայ օ-
ղուլարընտան Սլեթայ վէ Օլապպուտ՝ վէ օնլարը-
լա եէթմիշ երբէք :
- 15 Լամի պունլարը՝ Լհապայա ագան ըրմադա

ձէմ՝ էթտիմ, վէ օրատա իւշ կիւն գօնուպ՝ գալմը
 վէ քեահինլերի եօգլատըմ, վէ օրատա Եւիլի-
 լեդին օղուլարընտան քիմսէ պուլմատըմ: (Ա) 16
 տէմ Ելիէզէր՝ Լւրիէլ՝ Ը Էմա՛եա՝ վէ Ելնաթան
 վէ Եարիպ վէ Ելնաթան վէ Ելաթան վէ Եօ-
 խարեա վէ Եշուլլամ սերվերլերէ վէ Եօնարիպէ
 հէմ Ելնաթան ա՛րիմլերէ կէօնտերտիմ: Ա Է 17
 անարը Խասիֆա մահալինտէ օլան սերվեր Խա-
 տոյա եմը իլէ կէօնտերտիմ, վէ Խասիֆա մահա-
 լինտէ օլան Խատօ իլէ օնուն գարընտաշլարը Եւ-
 թինիմլերէ սեպլէնէձէք սեօզլերի՝ օնլարըն ազգը-
 նա գօտում, քի Ելլահմըզըն էվէ իշիւն խըզմէթ-
 ձիլէր կէթիլերէ: Ա Է Ելլահմըզըն էյի էլի 18
 իւզերիմիզտէ օլմաղըլա, պիզէ Խարաէլ օղու Եւի
 օղու Ելահլի օղուլարընտան պիր ա՛րիֆ քիմսէ՝
 հէմ Ը Էրեպեպը վէ օնուն օղուլարընը վէ գա-
 րընտաշլարընը օն սեքիզ քիշի, Ա Է Էաշապ 19
 եպը՝ հէմ օնուն իլէ Երարի օղուլարընտան
 Եթշա՛եպը՝ օնուն գարընտաշլարը վէ օղուլարը
 իլէ իյիրմի քիշի, Ա Է Տապիտին հէմ սերվեր- 20
 լերին՝ Եւիլիլերին խըզմէթինէ վէրաէյի՝ Եւթի-
 նիմլերտէն՝ ձիւմլէսի ատլարը իլէ զիքք օլունմաշ՝
 իքի եիւզ իյիրմի՝ Եւթինիմ կէթիլալեր: Եւ 21
 տէն օրատա Եհապա ըրմաղընըն եանընտա՝ ու-
 բուն նիտա էթտիմ, քի Ելլահմըզըն հուգու-
 րունտա ալլազընեպ՝ քենտիմիզ վէ եվլատլարը-
 մըզ վէ ձիւմլէ էմլալիմիզ իշիւն՝ օնտան տօղթու
 եօլու դալապ էտէլիմ: (Ը) իրա եօլաա պիզի տիւշ- 22
 մէնտէն գօրումագ իշիւն՝ փատիշահտան ապքեր
 վէ աթըլար դալապ էթմէյէ ութանտըմ. չիւն
 փատիշահա սեպլէյիպ տէմիշ իտիք. Ելլահմը-
 զըն էլի՝ օնու հէփ դալապ էտէնլերին իւզերիմտէ
 էյիլէր իշիւն տիւր. վէ օնու թէրք էտէնլերին իւ-

- 23 գերինէ՝ օնուն գուլվէթի վէ ղազապը օլուր : Իմ-
տի ուրուճ դութտուգ , վէ պունտան եօթիւրիւ
Լ՛լաճըմըզտան դալապ էթտիք . վէ օ՝ պիզի գա-
24 պուլ էյլէտի : Ս է քեաճինլերին սերվերլերին-
տէն օն իքի քիշի պյըրտըմ , էա՛նի Շ էրէպեպը
վէ շաշապեպը՝ Տէմ օնլար իլէ գարընտաշարըն-
25 տան օն քիշի . Ս է օնլարա կիւմիւշիւ վէ ալթու-
նու վէ գապլարը՝ փատիշաճըն վէ օնուն միւշիբլէ-
րինին վէ սերվերլերինին վէ պուլունան Տէփ Խա-
րաէլին սունտուգլարը Լ՛լաճըմըզն էվինին Տէ-
26 տիյէսինի՝ դարթտըմ : Իմտի օնլարըն էլինէ՝ ալ-
թը եիւզ էլլէ գանդար կիւմիւշ վէ եիւզ գանդար
կիւմիւշ գապլարը վէ եիւզ գանդար ալթուն ,
27 շէմ պինէր տիրՏէմտէն իյիրմի ալթուն քեասե-
լեր՝ վէ ալթուն ընէկինտէ ալա՝ ալթուն կիպի նե-
28 ֆիս իքի գապ դարթտըմ : Ս է օնլարա տէտիմ .
Սիզ Բապպա մուգատտէսլերսինիզ , գապլար
տախի մուգատտէս տիր . վէ կիւմիւշ իլէ ալթուն՝
պապալարընըզն Լ՛լաճը Բապպըն իրատէթփէշ-
29 քէշտիր : Իմտի ույանըզ օլուպ Տըֆզ էտին , թա
Լէրուշալիմտէ Բապպ էվինին օտալարընտա՝
քեաճինլերին վէ Լ էվիլերին սերվերլերի վէ Խա-
րաէլ պապալարընըն սերվերլերի էօնիւնէ գար-
30 թընճէյէտէք : Ս է քեաճինլեր Տէմ Լ էվիլերի՝
կիւմիւշիւն վէ ալթունուն վէ գապլարըն դարթը-
տընը գապուլ էթտիլեր , քի Լ՛լաճըմըզն էվինէ
31 Լէրուշալիմէ՝ կէօթիւրիլեր : Լ՛լաճն Լէրուշա-
լիմէ կիթմէք իշիւն՝ իւք պըն օն իքինճի կիւնիւն-
տէ Լ՛ճափա ըրմողընտան կէօշտիւք . վէ Լ՛լաճը-
մըզն էլի իւզերիմիդտէ օլուպ՝ պիզի եօլտա տիւշ-
մէնին վէ փուսուգուրանըն էլինտէն գուրթաք-
32 տը : Ս է Լէրուշալիմէ՝ վարտըգ . վէ օրատա իւշ
կիւն օթուրտուգ :

Ս Է տէօրտիւնճիւ կիւնտէ՝ կիւմիւշ վէ ալթուն 33
 վէ գապար Լճաճըմըզըն էվինտէ քեաճին Սարիա
 օղլու Սէրեմօթում եէտի իլէ դարթըլտը, վէ օ-
 նուն պիլէսինճէ Վինէճաս օղլու լչէաճար՝ վէ օն-
 լարըն պիլէսինճէ լաշուա՝ օղլու լազապատ վէ
 Պիննուի օղլու լօա՝տեա լէւիլէր վարըտը :
 Ղիւմլէսի սայրսը իւզըրէ՝ դարթըսը իւզըրէ իտի . 34
 վէ օլզէմանտէ ճիւմլէ դարթը եազըլտը : լսիր 35
 իքրտէն տէօնէն սիւրկիւնլերին օղուլարը Գաթի
 խարաէլին Լճաճընա պիւթիւնեանմալար՝ ճիւմլէ
 խարաէլ իշիւն օն իքի պուղա՝ տօգսան ալթը գօշ՝
 եէթմիշ եէտի գուզու՝ կիւնաճգուրպանը օն իքի
 երքէճ՝ ճիւմլէսի Բապպա պիւթիւնեանմա օլա-
 րագ՝ սունտուլար : Ս Է օնլար փատիշաճըն Փէր- 36
 մանընը՝ ըրմաղըն պէրի եազասընտա օլան փա-
 տիշաճըն գայիմմէգամլարընա վէ վալիլերինէ
 վերտիլեր . վէ օնլար գաւմա ճեմ Լճաճըն էվինէ
 ճիւմպէթ էթտիլեր :

ՊԵՐ 9:

Ս Է պոււնլար թէքմիլ օլունճա, սերվերլեր պանա 1
 եազլաշըպ տէտիլեր . խարաէլ գաւմը ճեմ քեա-
 ճինլեր վէ լէւիլէր օլ տիլարլարըն գաւմլարըն-
 տան՝ Վանաանիլերին՝ շիթիլերին՝ Վերիգիլե-
 րին՝ լապէւաիլերին՝ Լճմօնիլերին՝ Սօապիլերին՝
 Սըսըլըլարըն վէ Լճօրիլերին իքրաճիլէթլերին-
 տէն պըրլմատըլար : Օյրա քէնտիլերինէ վէ 2
 օղուլարընա՝ օնլարըն գըզլարընտան ալտըլար ,
 վէ մուգատտէս զիւրիլէթի օլ տիլարլարըն գաւմ-
 լարը իլէ գարըշթըրալար . վէ սերվերլերին ճեմ
 ճաքիմլերին էլի՝ պու գապաճաթըն պաշլանկըճը
 օլաու : Ս Է պու սէօզլերի իշիթտիլիմ կիպի՝ 3
 ես՝ վապլարըմը վէ Փէրտճէմի երըթտըմ . վէ պա-

- շումըն հէմ սագալումըն գըլարընը եօլտում, վէ
 4 շաշըմըն՝ օթուրտում: () լտէմ սիւրկիւնլէրին
 գապահաթընտան էօթիւրիւ՝ Խարաէլ Լլահընըն
 թէօզլէրինտէն ճիւմլէ գօրգանլար ետնրմա ճէմ՝
 օլտուլար. վէ պէն թա ախշամ էքմէքիէշքէշի-
 5 նէտէք շաշըմըն՝ օթուրտում: Ս է ախշամ էք-
 մէքիէշքէշի վագթընտա՝ միհնէթիմտէն գալգ-
 տըմ, վէ էս՝ վապլարըմ հէմ ֆէրաճէմ երըթըգ
 օլարագ՝ խիզլէրիմ իւզլէրինէ չէօքտիւմ, վէ էլլէ-
 6 ըիմի Լլահըմ Լապպա գալտըտըմ: Ս է տէ-
 տիմ. Ա, ա՝ Լլահըմ՝ ութանըրըմ, վէ եիւզիւմիւ
 թէն Լլահըմ գալտըմաղա հիճապ էտէրիմ. զի-
 րա կիւնահլարըմըզ պաշարըմըզն իւզլէրինտէն
 աշմը՝ շտըր, վէ գապահաթըմըզ կէյէտէք պէօ-
 7 յիւտիւ: Պապալարըմըզն կիւնլէրինտէն պէրու՝
 պիզ թա պու կիւնէտէք պէյիւք սուչտա՝ օլտուգ.
 վէ եարամազլըզլարըմըզ իչիւն քէնտիմիլ՝ փա-
 տիշահլարըմըզ վէ քեահինլէրիմիլ տիյարլարըն
 փատիշահլարընըն էլինէ՝ գըլըճա՝ էսիւրլիյէ վէ
 եաղմայա վէ եիւզ գարալըզնա թէսլիմ՝ օլուն-
 8 տուգ, պու կիւն օլտուղու կիպի: Ս է շիմտի պի-
 րազ զէման Լլահըմըզ Լապպտան ինայէթ օլ-
 տու, քի պիղէ գուրթուլմուշ պագի ալըգոյա, վէ
 պիղէ մուգատտէս մահալինտէ պիր չիվի վէրէ,
 քի Լլահըմըզ կէօզլէրիմիզի պտընլատըպ՝ գուլ-
 9 լուղումնուղտա պիղէ պիրազ է՝ օմր վէրէ: () իրա
 գուլլար իտիք, վէ գուլլուղումնուղտա՝ Լլահըմըզ
 պիզի պրագմատը. իլլա պիղէ է՝ օմր վէրմէք ի-
 չիւն՝ Լլահըմըզն էվինի գալտըմաղա վէ օնուն
 խարապաթընը թա՝ միր էթմէյէ հէմ պիղէ Լա-
 հուտատէ վէ Լէրուշալիմտէ գալէ վէրմէք իչիւն
 փարս փատիշահլարընըն հուզուրումտա իւզլէրի-
 10 միզէ իհսան սալտը: Ս է շիմտի եա՝ Լլահըմըզ՝

պունտան սօնկրա նէ՞ տէյէլիմ. զիրա սէնին օլ
 էմրէրինի թէրք էթտիք, Վի գուլարուն փէյ 11
 զամպերէրին եէտի իլէ՞ էմրէտիպ տէմիշ իտին.
 Սիգին օլ վարրպ զապգ էպէնէլինիզ տիյար՝ տի-
 յարլար գաւմլարունն մուքաարլըզը իլէ՞ օնլարն
 նափաքլըզը՝ իլէ օնու պզզ աղզա օլտուրտուգլարը
 իբրաշիյէթլէրինտէն՝ մուքապը տիյար տըր. Խմ 12
 տի հալա գըղլարնըզ օնլարն օղուլարունա վէր-
 մէյէսիզ, վէ օնլարն գըղլարնը օղուլարնըզ
 իչիւն ալմայասըզ, վէ էպէտէն օնլարն սէլամէ-
 թինի վէ էյլլինի աբաւմայասըզ. թաքիմ գուվ-
 վէթլէնիպ՝ օլ էյի տիյարը եէյէսիզ, վէ օնու օ-
 ղուլարնըզա էպէտէն միրաս՝ պրաղասըզ: Ս է 13
 էարամազ ամէլլէրիմիզ իչիւն հէմ պէշիւք օու-
 չումուզ իչիւն իւզէրիմիզէ պու կէլէնին ճիւմլէ-
 սինտէն սօնկրա, չիւն սէն Լաա հըմըզ՝ պիզիմ էա-
 րամազլըղմըզա կէօրէ պիզի թէտիպ էթմէտին,
 ամմա պիզէ պունուն կիպի գուրթուլուն վէրտին,
 շիչ սէնին էմրէրինի իպգալ էթմէյէ վէ պու 14
 իբրաշիյէթլէրին գաւմլարը իլէ խըսըմըզ պազ-
 լամաղա տէօնմէլիմի իտիք, պիզէ՞ թա պիզի հէ-
 լաք էտէնէտէք՝ վէ պագի վէ գուրթուլմուն զապ-
 մայանատէք՝ զաղապ էթմէ՞ղմի իտին: Խա Խա 15
 րաէլին Լաա հը թապպ՝ սէն սաաթըզ սըն. զիրա
 պիզ՝ պուկիւն օլտուղու կիպի՝ գուրթուլմուն գալ-
 տըզ. իշթէ պիզ սուչումուզ իլէ հուզուրումաա
 իզ. զիրա պիզ՝ պունտան էօթիւրիւ հուզուրումաա
 տուրամազըզ:

ԳԼԵՐ 10:

Իմտի Լ՛զրա աղլայարազ վէ Լաա հ էմինին էօ 1
 նինտէ տիւշմիւն օլտարաք նիյազ վէ իբրար էթ-
 տիքտէ, Խարաէլտէն օնուն ետնընա՝ էքքէքլէր վէ

- գարրելաի վէ չսճագլար՝ ղայեթ չօգ ճէմնամթ
 ճէմ՝ օլտու . զիրա գաղմ՝ ղայեթ չօգ աղլատը :
- 2 Ս է Լ՝ յլամ օղուլարընտան Լէհիէլ օղուլ Ը է-
 խանեա՝ Լ՝ զրայա ճէվաղ էլէտի վէ տէտի . Պիզ
 Լ՝ լաճըմըզա գապահամ էթտիք՝ վէ տիյարըն
 գաղմլարընտան եստ գարրելար ալտըզ . հալա պու
 խուուստա ալիլէ Խարաէլ իշիւն իւմիտ վարտըր :
- 3 Խմտի հարա Լ՝ լաճըմըզ իլէ ա՛հա քէսիշէլիմ՝ քի
 հէփ գարրելաղ վէ օնլարտան տօղմուլարըր էֆէն-
 աիմին՝ վէ Լ՝ լաճըմըզըն էմրիխտէն գօրգանլարըն՝
 նասիհամթիտ կէօրէ չրգարաղմ՝ վէ նօմօս միւ-
- 4 ճէպիւնճէ ա՛մէլ օլունա : Գալգ . զիրա պու միտ-
 լաճաթ սանա տիւշէր, պիղ տէ սէնիւն իլէ օլու-
- 5 բուզ . գուղվէթլէն վէ իշ կէօր : Ս է Լ՝ զրա գալ-
 գուպ՝ քեաճիւլէրին սերվէրլէրինէ՝ Լ՝ էլիլիլէրէ վէ
 ճիւմլէ Խարաէլէ եէմի՛ն վէրտի, քի պու սէօղէ
- 6 կէօրէ իշէյէլէր . վէ սնլար եէմի՛ն էթտի : Լ՝ ն-
 աէն Լ՝ զրա Լ՝ լաճ էվիւնին էօմիւնտէն գալգտըր, վէ
 Լ՝ յեաշիպ օղուլ Լէհհահանըն օտասընա կիթ-
 տի . իմտի օրայա կիթտի, էքմէք եէմէտի, վէ սու
 իշմէտի . չիւն սիւրկիւնլէրին գապահամը իշիւն
- 7 եաօ չէքէրիտի : Ս է Լէհհուտա իլէ Լէրուշա-
 լիմտէ տէլլալ կէշիրտիլէր, քի ճիւմլէ սիւրկիւն օ-
- 8 ղուլարը Լէրուշալիմէ ճէմ՝ օլտունլար . Ս է
 իւշ կիւնտէ հէր քիմ կէլմէզսէ, սերվէրլէրին վէ
 իթիարլարըն ռէյի իւզրէ՝ օնուն ճիւմլէ մալը
 հէրէմ օլունա, վէ քէնտիսի սիւրկիւնտէն կէլէն-
- 9 լէրին ճէմնամթընտան ռէտտ օլունա : Խմտի
 ճիւմլէ Լէհհուտա վէ Պէնիամին ատէմլէրի օլ իւշ
 կիւնտէ՝ եա՛նի տօգուղունճու պլտա պլըն էյիթ-
 մինճի կիւնիւնտէ՝ Լէրուշալիմէ ճէմ՝ օլտուլար .
 վէ ճիւմլէ գաղմ՝ պու միտլաճաթտան վէ պէյիւք
 եաղմուրլարտան էօթիւրիւ՝ Լ՝ լաճ էվիւնին մէյ-

առնելու անհրաժեշտ է օժուրտու : 11 Ե քեա- 10
 Տին 12 զա գալգը պ' օնարա տեաի . 11 իզ գապա-
 Տաթ էթաինիզ , վէ Խարաէլին սուչու իւզերինե
 զամմ էթմէք իշին՝ եաա գաբըլար ալաընը :
 Խանի հալա պապալարընըն Ելաճը Բապա 11
 իբըլար էտիպ' օնուն ըիզաարնը էլէլին . վէ տիյա-
 րըն գալմընտան վէ եաա գաբըլարտան պըրըն :
 () լպէմ ճիւմէ ճէմաաթ ճէվապ վէրիպ' եիւճէ 12
 սէօ իլէ տէտիլէր . Զէման սէնին սէօզիւնէ կէօրէ
 էթմէյէ պօրճուամուլ տուր : Ելման գալմ չօգ' 13
 վէ հէվա եաղմուրլու տուր , վէ տիշարտաա տուր
 մաղա թաղաթ եօգ տուր . հէմ պու՝ պիք կիւնիւք
 եա իքի կիւնիւք իշ տէյիլտիք . զերա պու մատտէ
 իլէ գապաՏաթը չօղուզ : Զալա ճիւմէ ճէմա- 14
 աթաան սէրվէրլէրիմիլ լաուրսանլար , վէ շէհր-
 լէրիմիլաէ հէր եաա գարը ալանլար թալին օղուն
 մուշ վաղթլարաա՝ պիլէլէրինճէ հէր շէհրին իե-
 թիարլարը վէ գաբըլարը օլաթագ՝ կէլսինլէր . Թա
 Ելաճըլըն հը շմու զաղապը պիզտեն՝ պու մաա-
 լաՏաթ սէպէպինտեն՝ տէօնիւնճէյէտէք : Եա- 15
 ճընը Ելաճէլ օղու Եաանթան վէ թիգվա օղու
 Եաճըլէաա պու մապաՏաթըն իւզերինտէ տուր-
 տուր , վէ 11 Եղուլաճէմ Ելիլի Եապաթթա
 օնարա եաղտըմ էթտիլէր :

Խանի էսիրլին օղուլարը էջլէ էթտիլէր . վէ 16
 քեաՏին 12 զա պապալարը էվինճէ պաղթապա-
 լարըն պաղթը իլէ՝ քի ճիւմէսի . աալարընճա՝ պը-
 րըլարլար , վէ օնունճու պըն իլք կիւնիւնտէ՝ պու
 մապաՏաթը թէֆթիշ էթմէյէ օմուրտուլար :
 11 Ե ճիւմէ եաա գարըլար ալան քիմնէլէր մաա- 17
 տէպինի իլք պըն իլք կիւնիւնտէ պիթիթիլէր :
 11 Ե քեաՏինլէր օղուլարընտան՝ եաա գարըլար 18
 ալալար՝ Եաաաաա օղու Եաղուա՝ օղուլարըն-

- տան վէ գարնատաշարընտան Սնամեհա վէ Լ-
 լիեզեր վէ Լարիպ վէ Կէտալեա՝ պուլունտու .
 19 Սէ գարըլարընը չոգարմաղա էլլերինի վերտի-
 լեր , վէ սուչուլար՝ քենտիլերին սուչու իչիւն սիւ-
 20 ռիւլերտէն պիր գօչ սուչուլար . Սէ Լամէր օ-
 21 ղուլարընտան՝ Հանանի վէ Օհպատեա . Սէ
 Հարիմ օղուլարընտան՝ Սնամեհա վէ Լիլյա վէ
 22 Շէմաեա վէ Լէհիէլ վէ Ուզդիա , Սէ Փաշ-
 հուր օղուլարընտան՝ Լիւօհնայ՝ Սնամեհա՝ Լշ-
 մաէլ՝ Լեթանէէլ՝ Լօղապատ վէ Լլաւսա .
 23 Սէ Լէլիլերտէն՝ Լօղապատ վէ Շիմէի վէ
 Գէլաեա եանի Գէլիդա՝ Փեթահեա՝ Լէհուտա
 24 վէ Լիլիէզեր . Սէ մուզիգարլարտան Լլեաշիպ ,
 վէ գափուճուլարտան Շալուամ վէ Գէլեմ վէ
 25 Ուրի : Սէ Լարաէլտէն՝ Սարօշ օղուլարընտան՝
 Բամեա վէ Իզիյա վէ Սալքիա վէ Սիամին վէ Լ-
 26 լէազար վէ Սալքիա վէ Պէնաեա . Սէ Լլլամ
 օղուլարընտան՝ Սնթթանեա՝ Օէխարեա վէ
 27 Լէհիէլ վէ Լպտի վէ Լէրէմօթ վէ Լիլյա . Սէ
 Օաթթու օղուլարընտան՝ Լիւօհնայ՝ Լլեաշիպ՝
 Սնթթանեա վէ Լէրէմօթ վէ Օապատ վէ Լլի-
 28 զա . Սէ Պէպայ օղուլարընտան՝ Լէհօհանան՝
 29 Հանանեա՝ Օապայ վէ Լթլայ . Սէ Պանի
 օղուլարընտան՝ Սէշուլամ՝ Սալուիս վէ Լտա-
 30 եա՝ Լաշուպ վէ Շէալ վէ Բամօթ . Սէ Փա-
 հաթմօապ օղուլարընտան՝ Լտնա վէ Լիլալ՝ Պէ-
 նաեա՝ Սնամեհա՝ Սնթթանեա՝ Պէսալէլ՝ վէ
 31 Պիննույ վէ Սնասսէ . Սէ Հարիմ օղուլարը՝
 Լիլիէզեր՝ Լշիեա՝ Սալքիա՝ Շէմաեա՝ Շիմէօն ,
 32 Պէնիամին՝ Սալուիս վէ Շէմարեա . Հաշուամ օ-
 ղուլարընտան՝ Սնթթէնայ՝ Սնթթաթա՝ Օա-
 պատ՝ Լլիֆէլէդ՝ Լէրէմայ՝ Սնասսէ վէ Շիմէի .
 34 Պանի օղուլարընտան՝ Սնատայ՝ Լմրամ վէ Ու-

Է՛լ, Պէնսիլվանիայի Պէնսիլվանիայի, Վիլհելմ 35
 Վիլհելմի Վիլհելմի, Վիլհելմի Վիլհելմի 37
 Վիլհելմի Վիլհելմի, Վիլհելմի Վիլհելմի 38
 Վիլհելմի, Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի 39
 Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի, Վիլհելմի Վիլհելմի 40
 Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի, Վիլհելմի Վիլհելմի 42
 Վիլհելմի. Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի 43
 Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի 44
 Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի
 Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի Վիլհելմի

ՆԻՇԻՄԻՆ՝

Էպիոփ

ՆԻՆՍԻՆ՝

ԳԼԵԸ, 1:

- 1 Հափալեա օղլու Նէհէմիանըն սէօղլէրի : Ս է օլտուքի՝ Վիսլէւ պընտա իյիրմինճի երլտա՝ պէն
- 2 Ը ուշան շէհրինտէ իքէն , Հանանի նա՛ գա-
րընտաշլարմտան պիրի՝ Նէհուտատէն պա՛ղը
քիմսէլէր իլէ կելտի . վէ օնլարա՝ գուրթուլմուշ
էսիրլիքտէն գալան Նէհուտիլէրտէն Էօթիւրիւ վէ
- 3 Նէրուշալիմտէն Էօթիւրիւ սուալ էյլէտիմ : Ս է
պանա տէտիլէր . Նսիրլիքտէն պագի գալանլար՝
օրատա օ էյալէթտէ պէջիւք պէլատա՝ վէ ըիւ-
վսյըգտա՝ տըրլար . վէ Նէրուշալիմին հիսարը եր-
գըլմըշ՝ վէ գափուլարը աթէշէ եագըլմըշտըր :
- 4 Ս է օլտուքի պէն պուսէօղլէրի իշիտինճէ, օթու-
րուպ աղլատըմ, վէ պիր էյամ եան չէքտիմ, վէ
ուրուճ դութուպ՝ կէջիւն Լճաճը հուլուրունտա
- 5 նկյազ էյլէտիմ . Ս է տէտիմ . Ի՛նպէթ էյլէ՝
եա՛ կէջիւն Լճաճը Ի՛ապպ՝ սէնի սէվէնլէրէ վէ
թէնպիհլէրինի սագլայանլարա ա՛հա վէ Ի՛նպէթ
- 6 սագլայան պէջիւք վէ գօրգուլմ Լճաճ , Վէ-
րէմ էյլէ՝ գուլարըն խարակլ օղլուլարընտան Էօ-
թիւրիւ հալա կէճէ վէ կիւնաիւզ հուլուրունտա
պէնիմ գըլաղըմ՝ նկյազը՝ պու գուլունուն նկյա-

զենը իշխեմէք իշին՝ գուլագլարուն իշխտիր վե
կեօզլէրին տը՛գ օլսուն . պէն իսէ՛ սանա իշլէտի-
յիմիզ՝ Խարաէլ օղուլարունն կինաճլարունը իթ-
րաֆ էտերիմ . հէմ պէն հէմ պապամըն էվի կիւ-
նաճ էթտիք : Դանա զայէթ ֆասիտ հարաքէթ 7
էթտիք . վէ գուլուն Դօսէյէ էմր էթտիյին թէն-
պիհլէրի վէ գանունլարը վէ շէրիաթլէրի սագլա-
մատրգ : Կէրէմ էյլէ՛ գուլուն Դօսէյէ էմր 8
էթտիյին սեօզիւ խաղրընա՛ կէթիր , քի տէտին .
Կապահաթ էտէրսէնիզ , պէն սիզի գավմլարա
տազըտաճաղըմ . Դ է պանա տէօնիւպ վէ էմր- 9
լէրիմի սագլայըպ՝ օնլարը իճրա էտէրսէնիզ , կեօ-
յիւն ուճունտա՛ պիլէ տաղընըգ օլսանըգ , օնլարը
օրատան տէվշիրէճէյիմ , վէ օնլարը՝ օլ տտըմը
օրայա իսքեան էթմէյէ՛ սէչտիյիմ մահալէ կեօ-
թիւրէճէյիմ : Խմտի օնլարսէնին՝ ա՛ զիմ գուվ- 10
վէթին վէ գավի էլին իլէ գուրթարտըզըն՝ գուլ-
լարըն վէ գավմը՛ն տրը : Խնայէթ գըլ եւ Խ- 11
ֆէնտիմ՝ հալա պու գուլունուն նիյազընա վէ սէ-
նին տտընտան գօրգմաղա միւրատ էտէն գուլա-
րընըն նիյազընա գուլազըն իշխտիր օլսուն , վէ պու
կինա պու գուլունա՛ քէրէմ էյլէ ուղուր կէթիր ,
վէ օնա պու քիմսէնին հուզուրունտա մէրհամէթ
վէր : Պէն իսէ փատիշահըն գատէհքեաքը իտիմ :

ՊԵՐ . 2 :

Դ է օլտուքի նիսան ալընտա՛ Լըթահաթա 1
փատիշահըն իյիրմինճի երլընտա՛ օնուն էօնիւն-
տէ շէրապ վարըտը . վէ շէրապը տըպ՝ փատիշա-
հա սունտուլմ . վէ հուզուրունտա՛ ապա մէլիւլ օլ-
մամը շըտըմ : Խմտի փատիշահ պանա տէտի . 2
Լիւզիւն նի՛շիւն մէլիւլ տիւր , սէն իսէ խաթթա
տէյիլսին . պու տէյիլ՝ իլա եիւրէք պօզդունլուղու

- 3 տուր . իմտի պէն ղպէթ չօգ գօրգառում : () լտէմ
 փատիշահա տէտիմ . փատիշահըմ էպէտէն եա-
 շասըն , եիւզիւմ նի՞ճէ մէլիւ օլմայա , պապալա-
 րըմըն մէզարը մահալի օլան շէհր խարապ՝ վէ օ-
- 4 նուն գափուլարըլաթէշէ եանմըշ իքէն : Ս է
 փատիշահ պանա տէտի . Պու խուսուստա սէնին
 տիլէյին նէ՞ տիր : () լտէմ կէջյիւն Մլահընա
- 5 նիյազ էթտիմ . Մնտէն փատիշահա տէտիմ .
 Լյէր փատիշահա խօշ կէօրիւնիւրսէ , վէ էյէր
 պու գուլուն հուզուրունտա խօշ օլտու իսէ , պէնի
 Լէհուտայա պապալարըմըն մէզարըլարընըն շէհ-
- 6 րինէ կէնտէրէսին , վէ օնու պինա էտէյիմ : Ս է
 փատիշահ պանա մէլիքէ տախի եանընտա օթուր-
 մուշ իքէն՝ տէտի . Սէնին եօլճուլուղուն նէ՞ գէ-
 մանէտէք օլաճագ , վէ նէ՞ գէման տէօնէճէքսին .
 իմտի փատիշահըն հուզուրունտա խօշ կէօրիւն-
- 7 թային էթտիմ : Մնտէն փատիշահա տէտիմ .
 Լյէր փատիշահա խօշ կէլիւրսէ , պանա՝ ըրմաղըն
 էօթէ ետգասընտա վալիլէրէ նամէլէր վերիլսին ,
 քի օնլար՝ պէն թա Լէհուտայա վարընճայատէք՝
- 8 պէնի կէչիւրսինլէր . Հէմ փատիշահըն գօրուսու-
 նուն պէքչիսի Մսաֆա պիր նամէ՝ քի՝ էվ սերայը-
 նըն գափուլարընը վէ շէհրին հիսարընը վէ վա-
 րաճաղըմ էվի չաթմագ իշիւն պանա քերէսթէ
 վէրէ . վէ Մլահըմըն էյի էլի իւզէրիմտէ օլմաղը-
 լա , փատիշահ պանա վէրտի :
- 9 Իմտի ըրմաղըն էօթէ եագասընտա օլան վալի-
 լէրէ վարտըմ , վէ օնլարա փատիշահըն նամէլէ-
 րինի վէրտիմ . հէմ փատիշահ՝ պիլէմճէ սերա՝ս-
- 10 քէրլէր վէ աթլըլար կէօնտէրտի : Ս է Հօրօնի
 Սանպալադ հէմ Մմօնի գուլ Մօպիա իշիտին-
 ճէ , ղպէթլէ կիւճլէրինէ կէլտի , քի Խարտէլ օ-

զուլարընըն էյլէյինի արամազա պիր ատէմ կէլ-
տի : Սէ Լէրուշալիմէ կէլտիյիմտէ , օրատա իւշ 11
կիւն գալորմ :

Սէ պէն՝ պիլէմճէ պիր ազ ատէմ իլէ կէճէ իլէ 12
գալգարմ , վէ Լէրուշալիմէ էթմէյէ՝ Լճաճըմըն
եհրէյիմէ գօառլղունու քիմնէյէ սէյլէմէտիմ .
վէ պիլէմճէ՝ պէնիմ պինտիյիմ հայվանտան զայ-
րի հայվան եօղուտու : Լամտի կէճէ իլէ տերէնին 13
գափուսունտան աթտէր փունկարընա վէ չէօփիլէ
գափուսունա չըգարմ . վէ Լէրուշալիմին երգըլ-
մը չհիսարլարընը վէ աթէշտէն եանմը չ գափու-
լարընը թամաշա էթտիմ : Լճտէն փունկարըն 14
գափուսունա վէ փատիշաճըն հափուզունա կէշ-
տիմ , վէ աթըմտա քի հայվանա՝ կէչէճէք մահալ
եօղուտու : Սէ կէճէ իլէ ըրմագտան չըգարմ , 15
վէ հիսարը թամաշա էթտիմ . անտէն տէօնիւպ՝
տէրէնին գափուսունտան կիրտիմ , վէ կէրի կէլ-
տիմ : Սէ զապիդլէր նէրէյէ կիթտիյիմի վէ նէ 16
իլէտիյիմի պիլմէտիլէր , վէ Լէհուտիլէրէ եա
քեա հինլէրէ եա աշանլարա եա զապիդլէրէ եա-
խօտ գալան իշի իլէյէնլէրէ՝ թա շիմտիյէտէք՝
տէյիվէրմէտիմ : Լճտէն օնլարա տէտիմ . Սիդ 17
իլինտէ օլտուղումուզ պէլայը՝ Լէրուշալիմին
խարապաթ վէ գափուլարը աթէշէ եանմը չ օլ-
տուղունու կէօրիյօրտունուզ . կէլին Լէրուշալի-
մին հիսարընը պինա էտէլիմ , վէ արթըգ ըլուս-
վայըգ օլմայալմ : Շէմ օնլարա՝ Լճաճըմըն էլի 18
իւզէրիմտէ էյի օլտուղունու՝ հէմ փատիշաճըն
տախի պանա սէյլէտիյի սէօզլէրի տէյիվէրտիմ .
վէ օնլար տէտիլէր . Վալգըպ՝ եափալմ . վէ էլէ-
րինի պու խայրաթա գափիլէտիլէր : Լճմա Շօ- 19
րօնի Սանպալադ վէ Լճմօնի գուլ Վապիա վէ Լճ-
րապի կէշէմ իշիտինճէ , պիզի զէվգլէնտիլէր ,

Հէմ պիղէ պիթէմ էտիպ տէտիլէր . Պու սիպին էթ-
 Կիլինիզ իշ նէ՞օլա , փատիշահա ա՛սըմը օլաճագ-
 20 սընըզ : Ա՛ է՛օնլարա ճէվապ տէօնտերիպ տէտիմ .
 Լէջիւն Լ՛լլահը պիղէ միյէսսէր էտէճէք , վէ պիղ
 օնուն գուլլարը օլմաղըլա՝ գալգըպ պինա՝ էտէճէ-
 յիզ . ամմա սիղին Լքերուշալիմտէ Հիսսէնիզ եա
 հագգընըզ եա զեքրինիզ եօգ տուր :

ՊԼՇ . 3 :

- 1 Ա՛ է պէջիւք քեահին Լլեհաշիպ Հէմ օնուն գա-
 րընտաշլարը քեահինլէր գալգըպ՝ գոյուն գափու-
 սունու եափտըլար . օնլար օնու թագտիս էթտի-
 լէր , վէ գանատլարընը թագտըլար . վէ օնու՝ թա
 Ա՛հա գուլլէսինէտէք՝ թա Լանանէլ գուլլէսինէ-
- 2 տէք թագտիս էթտիլէր : Ա՛ է օնուն եանընտա՝
 Լքերիհօ՝ ատէմլէրի պինա էթտիլէր . Հէմ օնուն
 եանընտա՝ Լաբի օղլու Օաքքուր պինա էթտի :
- 3 Ա՛ է պալըգ գափուսունու՝ Լասսէնաա՝ օղուլլարը
 պինա էթտիլէր . օնլար օնու չաթըպ՝ գանատլա-
 րընը քիլիտլէրի վէ մանտալլարը իլէ թագտըլար :
- 4 Ա՛ է օնլարըն եանընտա՝ Վօս օղլու Արիանըն օղ-
 լու Ա՛հրէմօթ թա՛միր էթտի . Հէմ օնլարըն եա-
 նընտա՝ Ա՛հէզապէէլ օղլու Պերէխեանըն օղլու
 Ա՛հուլլամ թա՛միր էթտի . վէ օնլարըն եանընտա՝
- 5 Պաանա օղլու Աատօգ թա՛միր էթտի : Ա՛ է օն-
 լարըն եանընտա՝ Խէգօթիլէր թա՛միր էթտի . ամմա
 օնլարըն ա՛յանլարը՝ օնլարըն Լփէնտիսի իշինէ
- 6 պոյունլարընը էյմէտիլէր : Ա՛ է էպի գափույու՝
 փասէհ օղլու Լօեհատա՝ վէ Պէստեհ օղլու Ա՛հ-
 շուլլամ թա՛միր էթտի . օնլար օնու չաթըպ՝ գա-
 նատլարընը քիլիտլէրի վէ մանտալլարը իլէ թագ-
- 7 տըլար : Ա՛ է օնլարըն եանընտա՝ Լիպէօնլու Ա՛հ-
 լադեա վէ Ա՛հրօնօթլու Լապօն՝ Լիպէօն վէ Ա՛հ-

Գաւ հալիսի՝ թամիր էթտիլէր, թա ըրմաղըն
 պէրի եագասընտաքի վալինին թախթընատէք :
 Պոնուն եանընտա՝ գալճըլարտան Հարհայա օղ- 8
 լու Սլզիէլ թամիր էթտի, վէ օնուն եանընտա՝
 էճղաճըլար օղլու Հանանեա թամիր էթտի. վէ
 Լէրուշալիմի՝ թա էնլի հիսարտաք թէրք էթ-
 տիլէր : Ս է օնլարըն եանընտա՝ Լէրուշալիմին 9
 եարը տաիրէսինին սերտարը Հուր օղլու Բէֆա-
 եա թամիր էթտի : Ս է օնլարըն եանընտա՝ հէմ 10
 քէնտի էվինին քարչըսընտա՝ Հարումաֆ օղլու
 Լէտանեա թամիր էթտի. վէ օնուն եանընտա՝
 Հաշապնէեա օղլու Հադուշ թամիր էթտի :
 () պիր գըսմը՝ Հարիմ օղլու Սալքիա վէ վա- 11
 հաթմօնապ օղլու Հաշուպ՝ ֆուրունլար գուլէսի
 իլէ պերապէր թամիր էթտիլէր : Ս է օնուն եա- 12
 նընտա՝ Լէրուշալիմին եարը տաիրէսինին սեր-
 տարը Հալլօհէշ օղլու Հալլում քէնտիսի՝ գըզ-
 լարը իլէ թամիր էթտի : Տէրէ գափուսունու՝ 13
 Հանուն իլէ պերապէր Սանօհանըն սաքինլէրի
 թամիր էթտի. օնլար օնու պինա էթտիլէր, վէ
 գափու գանատլարընը՝ քիլիտլէրինի վէ մանտալ-
 լարընը թագտըլար, վէ հիսարտա պինարչըն՝ թա
 չէօփլիք գափուսունատէք Էափըլար : Ս է 14
 չէօփլիք գափուսունու՝ Պէյթհաքքարէմ տաի-
 րէսինին սերտարը Բէխապ օղլու Սալքիա թամիր
 էթտի. օնու օ պինա էթտի, վէ գափուգանատլա-
 րընը՝ քիլիտլէրինի վէ մանտալլարընը թագտը :
 Ս է փունկար գափուսունու՝ Սիսֆա տաիրէսինին 15
 սերտարը Քօլհօգէ օղլու Հալլում թամիր էթ-
 տի՝ օնու օ պինա էտիպ՝ օնու էօրթտիլ, վէ օնուն
 գափուգանատլարընը՝ քիլիտլէրինի վէ մանտալ-
 լարընը թագտը, վէ փատիշահըն պաղչէսինէ պի-
 թիլէք Հիլմահ հափուսունուն հիսարընը՝ թա

- 16 Տավիտ շէհրինտէն էնէն ներտիպտնէտէք: ()-
նուն արտընճա՝ Պէյթուրուն եարը տաիրէսինին
սերտարը՝ Ն՝ զպուգ օղլու Նէհէմիա թա՛միր էթ-
տի, թա Տավիտին մէղարլարը գարշըսընա՝ վէ թա
եափմա հափուլա՝ վէ թա Պէյթհալիպգօրիմէ-
17 տէք: () նուն արտընճա Նէհիլիէր թա՛միր էթ-
տի, Պանի օղլու Նէհուժ. օնուն եանընտա Վեի-
լանըն եարը տաիրէսինին սերտարը Նաշապեա
18 քէնտի տաիրէսինի թա՛միր էթտի: () նուն ար-
տընճա օնլարըն գարընտաշլարը՝ Վեիլանըն եարը
տաիրէսինին սերտարը՝ Նանատատ օղլու Պափայ
19 թա՛միր էթտի: Սէ օնուն եանընտա՝ Սիսֆա
սերտարը Նէշուա՝ օղլու Ն՝ զէր օպիր գըսմը ճէպէ-
խանէյէ չըգաճաք քէօշէնին գարշըսընտա թա՛-
20 միր էթտի: () նուն արտընճա զայրէթ իլէ՝ օպիր
գըսմը քէօշէտէն թա պէղյիւք քեսհին Նլեաշիպ
էվինին մէտխէլինէտէք՝ Նապպայ օղլու Վարսէխ
21 թա՛միր էթտի: () նուն արտընճա օպիր գըսմը՝
Նլեաշիպ էվինին մէտխէլինտէն թա Նլեաշիպ է-
վինին նիհայէթինէտէք՝ Վօս օղլու Սարիանըն
22 օղլու Սէրէմօթ թա՛միր էթտի: Սէ օնուն ար-
տընճա քեսհինլէր՝ նահիյէնին ատէմլէրի թա՛միր
23 էթտիլէր: () նուն արտընճա՝ Պէնիամին իլէ
Նաշուպ քէնտի էվլէրինին գարշըսընտա թա՛միր
էթտի. օնուն արտընճա Ն՝ նանէեա օղլու Սաա՝
սէեա օղլու Ն՝ զարեա՝ քէնտի էվի եանընտա թա՛-
24 միր էթտի: () նուն արտընճա օպիր գըսմը՝ Ն՝-
զարեանըն էվլինտէն թա քէօշէյէ վէ թա պուճա-
ղատէք Նէնատատ օղլու Վիննոյ թա՛միր էթտի:
25 Սլապ օղլու Վալալ՝ քէօշէնին գարշըսընտան վէ
զընտան հավլիսինին եանընտա օլան փատիշահըն
եիւքսէք սերայընտան չըգան գուլէնին եանընտա՝
Վէ օնուն արտընճա Վարսօշ օղլու Վէտտեա իտի:

Ո՛ր է ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԵՐ () ֆեյտէ սաքին խտիլէր , թա 26
 կիւնաօգույա աօղղու օղան սուլար գափուստնա
 վէ տիշարքի գուլէնին գարշարնատէք : () նուն 27
 արտունձա՝ տիշարքի պեղիք գուլէնին գարշարն-
 տան () ֆեյ Տիսարլնատէք՝ օպիր գըսմը թէգօ-
 փիլէր թա՝միր էթտի : () թլար գափուսու իւս 28
 թիւնտէն քեա՛հինլէր՝ հեր քէս քէնտի էվի էօ-
 նիւնտէ՝ թա՝միր էթտի : () նլարն արտունձա՝ 29
 քէնտի էվինին էօնիւնտէ՝ խմիկ օղու Ստոօգ
 թա՝միր էթտի . վէ օնուն արտունձա՝ կիւնսօղու
 գափուսունուն պեքչիտի՝ () էխանեա օղու () է-
 մա՛նեա թա՝միր էթտի : () նուն արտունձա՝ օպիր 30
 գըսմը () էլէմեա օղու Հանանեա իլէ Սալաֆըն
 ալթընձը օղու Հանուն թա՝միր էթտի . օնուն
 արտունձա՝ օտտարնըն էօնիւնտէ՝ Պերէխեա օղու
 Սէշուլլամ թա՝միր էթտի : () նուն արտունձա 31
 գալձը օղու Սալբիա թա՝ ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԵՐԻՆ վէ
 պաղիրկեանլարն էվինէտէք՝ Սիֆգաա գափու-
 սունուն էօնիւնտէ՝ վէ թա պաւձաղըն քէօշքիւ-
 նէտէք թա՝միր էթտի : Ո՛ր է պաւձաղըն քէօշ- 32
 քիւնիւն արասընը՝ գոյուն գափուսունատէք՝ գալ-
 ձըլար վէ պաղիրկեանլար թա՝միր էթտիլէր :

ԳԼԸ . 4.

Ո՛ր է օլտուքի Սանպալադ՝ հիսարը եափարղըմըղը 1
 իշիտինձէ՝ տարըլար , վէ զպէթլէ զաղապէ՝ կէլ-
 տի , վէ ՆՅԵՏԱՄԻԼԵՐԻ զէվլէնտի : խմի գարըն- 2
 տաշլարընըն վէ Սամարիա ա՛պքերինին էօնիւնտէ
 սէօյլէտի , վէ տէտի . () ու զապուն ՆՅԵՏԱՄԻԼԵՐ
 նէ՝ իշլէյօրլար , օնլարը պրաղըրլամը , գօլ-
 պօնմը էտէձէքլէր , պուկիւն պիթիրիլլէրմի ,
 դօփրադ երղընլարընտան գաշլարը՝ օնլար եանմըշ
 իքէն՝ սաղալտաձագլամը : Ո՛ր է ՍԱՄՆԵԼՈՒ՝ 10- 3

- պիա օնան եաննտա խտի, վէ տետի . (Ննարըն
 եապարդընը՝ պիր տիլքի պիլէ չբգտա , օնլարըն
 4 դաշ տիվարընը երգաճադտըր : Այն Ալահըմըդ
 իշիթ . զիրա հադարէթ օլտուգ , վէ օնլարըն սի-
 թէմինի պաշլարընա տեօնտեր , վէ օնլարը՝ էսիր-
 5 լիք տիյարընա քէլէփիք վէր : Ա՛ է օնլարըն եա-
 րամադըղընը էօրթմէ , վէ սէնին հազուրուտան
 օնլարըն կիւնահը մահալ օլունմաարն . զիրա եա-
 փըճըլարըն էօնիւնտէ սէնի դադապէ կէթիրտի-
 6 լիք : Ամտի հիսարը պինա էթտիք , վէ պիւթիւն
 հիսար՝ թա եարըյատէք չաթըլտը . զիրա գաւ-
 7 մըն՝ եաթմադա եիւրէյի վաքըտը : Ա՛ է օլտուքի՝
 Ասնպալագ վէ յապիա հեմ ՚Արապիլէր վէ ՚Ա-
 մնիլէր վէ ՚Հտօտիլէր՝ Ներուշալիմ հիսարլա-
 րընըն թա՛միր օլտուղունու՝ վէ երգըգ եերլէրին
 գափանմադա պաշլանտըղընը իշիտինճէ , դա-
 8 յէթլէ էօրքէլէնտիլէր : Ա՛ է ճիւմլէսի պիրտէն
 իթթիթագ էթտիլէր , քի կէլիպ՝ Ներուշալիմ իլէ
 9 ճէնք էտէլէր , վէ օնա քէտէր էտէլէր : Ա՛մնա
 Ալահըմըդա նիյալ էթտիք . վէ օնլարըն եիւ-
 ղիւնտէն՝ կիւնտիւզ վէ կէճէ օնլարտան էօթիւրիւ
 10 պէքչիլէր տիքտիք : Ա՛ է Նէհուտա տետի . Համ-
 մալարըն գուվլէթի զապունլանտը , գօփրագ իսէ
 չօգ տուր . վէ պիզ հիսարտա պինա էթմէյէ գա-
 11 տիր տէյիլ իզ : Ա՛ է տիւշմէնլէրիմիզ տէտիլէր .
 Պիլմէսինլէր , վէ կէօրմէսինլէր , թա պիզ օնլարըն
 օթմասընա վարըպ՝ օնլարը էօլտիրիւնճէյէտէք ,
 12 վէ իշի ֆերաղաթ էթտիրինճէյէտէք : Ա՛ է օլտու-
 քի՝ օնլարըն եաննտա սաքին օլան Նէհուտիլէր
 կէլմէքլէ , պիզէ օն քերրէ տէտիլէր . Պիզէ տէօն-
 13 տիւյիւնիւզ հեփ մահալէրտէն սագը՝նըն : Ամտի
 ալագ մահալէրտէ հիսարըն արտընտա հեմ եիւք-
 սէքլէրտէ գաւմը պէօլիւքլէրճէ տիքտիմ , վէ օն

29 լեր: Ո՛ր է պէն հէմ գարըն տաշլարըմ վէ ուշագ-
լարըմ վէ արտըմ ճաօլան պէքչի քիմնէլեր ասլա
եօ՛ վապլարըմըղ՝ հէր քէս եպդաննաճագ վազթ-
տէն մա՛տա սոյուանմազ խտիք:

4125, 5.

- 1 Այն գաղմբն՝ հէմ օնլարն գարըլարընըն՝ գարըն-
տաշլարը Լէհուտիլէրէ պէջիւք ֆէրեատլարը
2 օլտու։ Այն պա՛ղըլարը տէրլէր իտի։ Պիզ օղու-
լարըմըզ վէ գըզլարըմըզ իլէ չօգուղուզ։ Իմտի
3 զախիրէ ալըպ եէյէլիմ, վէ եաշայալըմ։ Պա-
ղըսը տախի տէրլէր իտի։ Պիզ Թարլալարըմըզ
վէ պաղլարըմըզ վէ էվլէրիմիզի րէհնէ գօրուզ,
4 քի գըթըզ իչիւն զախիրէ սաթոււն ալալըմ։ Այն
պա՛ղըսը տէրլէրիտի։ Թարլալարըմըզ վէ պաղ-
լարըմըզ իւզէրինէ՝ փատիշա՛հ վէրկիսի իչիւն ագ-
5 չէ էօտիւնճ ալտըգ։ Այն հալա էթիմիզ՝ գա-
րընտաշլարըմըզն էթի կիպի վէ օղուլարըմըզ օն-
լարըն օղուլարը կիպի իքէն, իշթէ պիզ օղուլա-
րըմըզ վէ գըզլարըմըզ գուլուղա Թապի էթտիք,
հէմ գըզլարըմըզտան խալսըգլար վար, վէ էլի-
միզտէ գուտրէթ եօգ տուր։ չիւն Թարլալարըմըզ
6 վէ պաղլարըմըզ զայրիլէր էլինտէ տիր։ Իմտի
պէն օնլարըն ֆէրեատընը վէ պուսէօզլէրի իշիթ-
7 տիլիմ կիպի՝ զայէթլէ կիւճէնտիմ։ Այն եիւ-
րէյիմտէ տիւչիւնտիմ, անտէն ա՛յանլարա վէ
զապիղլէրէ Թա՛ղըր էտիպ՝ օնլարա տէտիմ։ Աի-
ղին հէր պիրինիզ գարընտաշլարընըզտան միւ-
րապպա գափարսընըզ։ Իմտի օնլարըն իւզէրինէ
8 պէջիւք ճէմաաթ գօտում։ ()լտէմ օնլարա
տէտիմ։ Պիզ դաթիֆէլէրէ սաթըլըմը գարընտաշ-
լարըմըզ Լէհուտիլէրի գուտրէթիմիզէ կէօրէ սա-
թոււն, ալտըգ, վէ հէման քէնտինիզ գարընտաշ-
- 105*

լարենք զոսթամբսն զոսթամբսն , եւ օնլար պիգէ սո-
թըլըլմը . վէ օնլար սուս օլուպ՝ սէօյլէյէճէք
պսւլմատըլար : Ընտէն տէտիմ . Սիգին էթտիյի- 9
նիզ շէյ էյի տէյիլ տիր . տիւշմէնյէրիմիզ օլան
գաիֆէլէր պիգի տյալամամագ իչիւն՝ Ըլաճըմը-
զըն գօրգուսունտա եիւրիւմլի տէյիլմիսինիզ :
() Նլարտան՝ պէն տաիի հէյ գարընտաշարըմ վէ 10
ուշագլարըմ՝ ագչէ վէ զաիիրէ գափա պիլիբիզ .
Հալա պու միւրապապատան ֆէրաղամ էտէլիմ :
Վէրէմ էտիպ օնլարա հէման պուկիւն՝ օնլարըն 11
թարլալարընը՝ պաղլարընը՝ զէյթունըղլարընը վէ
էվլէրինի՝ հէմ ագչէնին վէ պուղտայրն՝ շէրապըն
վէ զէյթնազընըն եիւզտէ պիրինի քի օնլար-
տան գափամագտասընըզ՝ կէրի վէրին : Ընտէն 12
օնլար տէտիլէր . կէրի վէրէճէյիզ , վէ օնլարտան
պիր շէյ դալապ էթմէյէճէյիզ . սէնին տէտիյին
կիպի՝ հէման էօյլէ էտէճէյիզ . օլտէմ քեաճին-
լէրի չաղըրըպ՝ օնլարա եէմի՛ն վէրտիմ , քի պու
սէօզէ կէօրէ էտէլէր : Հէմ եազամը սիլքիպ 13
տէտիմ . Պու սէօզիւ հէր ս՝ապիթ էթմէյէն քիմ
սէյի քէնտի էվինտէն վէ էմէյինտէն՝ Ըլաճ
պէօյլէ սիլքէ , վէ պէօյլէճէ սիլքիլմիշ վէ պօշ օլա .
վէ ճիւմլէ ճէմաաթ՝ Ըմին տէյիպ Բապապա համա
էթտիլէր . իմտի գազմ պու սէօզէ կէօրէ էթտի-
լէր :

Սէ կէհուտա տիյարընտա օնլարըն վալիսի օլ- 14
մաղա մէմիւր օլունտուղում կիւնտէն՝ Ըթթաճ-
չասթա փատիշահըն էյիրմինճի երլընտան թաօ-
թուղ իքինճի . երլընտաէք օն իքի երլ՝ կէրէք պէն
կէրէք գարընտաշարըմ վալիլէյին թալիւնինի տի-
մատըգ : Ըմմա պէնտէն էվլէլ օլան էվլէլքի վա- 15
լիլէր՝ խալգա աղըրըգ օլուրլարըտը , վէ օնլարտան
էքմէք հէմ շէրապ պըրըպըտը . գըրգ միւ՝գալ

- կիւմիւշտէն մա՛տա , օնլարոն ուշագլարը տախի
գաւմա թէսալուդ էտերլէրիտի , ամմա պէն՝ Լա-
լա՛հ գօրգուու եիւղիւնտէն՝ էջլէ էթմէտիմ :
16 Հէմատախի պու հիսար իշինտէ գուվլէթլէնտիմ :
հէմ պիզ թարլա սաթուն ամատորգ . վէ հէփ ու-
17 շագլարըմ օրայա իշէ ճէմ՝ օլուլար : Ս է Լէ-
հուտիլէրտէն հէմ զապիղլէրտէն եիւղէլլի քիշի՝
վէ էդրաֆըմըզտա օլան դաիֆէլէրտէն պիզէ կէ-
18 լէնլէր՝ սօֆրամտա՝ օլուլարորտը : Ս է հէր կիւն
հազըրլանան պիր էօքիւզ ձէ ալթը սէչկին գոյուն
իտի . պէնիմ իշիւն գուշար տախի հազըրլանըր
իտի , հէմ օն կիւնտէ պիր՝ ղանիմէթլէ հէր կէօնէ
շէրապտան չփալլալ . վէ պէջլէ իքէն վալիլիք
թայլինինի դալապ էթմէտիմ . զիրա պու գաւմին
19 Իւղէրինտէ օլան գուլուգ աղըր իտի : Լա՛մ Լա-
հըմ՝ պու գաւմա ճիւմլէ էթալլիմ իշիւն պէնի
խայրա՝ անկ :

ՊԵՐՇ 6 :

- 1 Ս է օլտուքի՝ Սանպալադա վէ Ղապիայա վէ Լ-
րապի Լէշէմէ վէ պագի տիւշմէնլէրիմիզէ հիսարը
եափտըղըմըն վէ օնտա երգըգ եէր գալմատըղընըն
խապէրի եէթիշինճէ , օ զէմանէտէք գափու գա-
նատլարընը գափուլարա թանգամըշըտըմ իսէտէ ,
- 2 Սանպալադ վէ Լէշէմ պանա կէօնտէրիպ տէտի-
լէր . Լէլ՝ ()նօ սահրասընտա քի քէջլիւքտէ պիր
եէրտէ կէօրիւշէլլիմ . ամմա օնլար պանա քէմլիք
- 3 էթմէյէ տիւշիւնիւրլէրիտի : Իմտի օնլարա էլ-
շիլէր կէօնտէրիպ տէտիմ . Պէն պիր պէջիւք իշ
եափալօրում , վէ էնմէյէ գատիր տէյիլիմ . զիրա
սիզէ էնմէյէ օնու պրաղարսամ , նիշիւն օ իշ մէք՝ ս
- 4 օլունա : Լա՛մա օնլար՝ պանա տէօրթ տէֆամ
սէօզէ կէօրէ կէօնտէրտիլէր , պէն տէ օնլարա՝ պու

սեօզէ կէսրէ ճէվապ տէօնտէրտիմ : Ս է Սան 6
 պալադ պէշինճի տէֆա՝ հեման օ սեօզէ կէօրէ ու
 շաղընը՝ էլինտէ պիր աչըգ միքթիւպ իլէ կէօնտէր-
 տի . ()նտա պեցլէ եազըլմըշըտը . Վաիֆէլէր 6
 տէ իշիտիլտի վէ կէշէմ տէյօր քի՝ սէն լաֆհուտի-
 լէր իլէ պէրապէր ա՛սը օլմաղա նիյէթ էտէրտի-
 նիզ , հիսարը սէն օնտան էօթիւրիւ պինա էտէ-
 յօրսուն , քի պու սեօզլէրէ կէօրէ՝ սէն օնլարա
 փատիշա՛հ օլտօրն : Հեմ տախի լաերուշալիմտէ՝ 7
 քէնտին իշին՝ լաֆհուտատէ փատիշա՛հտըր տէ-
 յերէք՝ նիտա էթմէյէ փեյղամպէրլէր թային
 էթտին , վէ հալա պու սեօզլէրէ կէօրէ փատիշա՛հ
 խապէր վարաճադ , իմտի հալա կէլ պիրիքտէ մշ-
 վէրէթ էտէլիմ : Մմա պէն օնա կէօնտէրիպ տէ- 8
 տիմ . Սէնին պու սեօյլէտիյին սեօզլէրինէ կէօրէ
 տէյիլտիր . իլլա սէն պունու եիւրէյինտէն փեյ-
 տա էթտին : ()իրա օնլարըն հէփիտի պիզի՝ 9
 լալէրի իշտէն կէվշէսին , քի եափըլմասըն տէ-
 յերէք՝ գօրգուտոյօրլար . իմտի հալա էա լալէր
 էլլէրիմի գուվվէթլէնտիր : Մտէն պէն Սէ- 10
 հեդապէլ օզու Տէլաեա օզու ()էմա եանըն է-
 վինէ վարալմ , վէ օ իշինտէ գափանմըշըտը . վէ
 տէտի . Մլա՛հ էվինտէ հէյքէլին իշինտէ պու-
 լուշալմ , վէ հէյքէլին գափուլարընը գափայա-
 լմ , զիրա սէնի էօլտիւրմէյէ կէլիյօրլար . պէլի
 սէնի էօլտիւրմէյէ կէճէ իլէ կէլէճէքլէր : Ս է 11
 պէն տէտիմ . Հիշ պէնիմ կիպի տտէմ գաշա՛րմը ,
 վէ պէն քի՛միմ քի՝ հէյքէլէ կիրէյիմ վէ եաշա-
 յրմ . կիրմէմ : Ս է անկլաալմ քի՝ իշթէ օնու 12
 Մլա՛հ կէօնտէրմէտի . իլլա օ՝ իւզէրիմէ պու փեյ-
 դամպէրլիյի սեօյլէտի , չին ()օպիա իլէ Սանալ-
 լադ օնու իւճրէթ իլէ գուլթտուլար : Պու էճիւ- 13
 տէն օ իւճրէթ իլէ գուլթուլմուշուտու , թա պէն

- գորգուպէջլէ ետէյիմ, վէ կիւնած իշլէյիմ, քի
օնլար պէնի զէմմ էթմէք իշլին՝ օնլարա պէտ նա-
14 մա պէհանէ օլա : Եւ Լլահամ Ղապիա իլէ
Սանպալլադը՝ պու իշլէրինէ կէօրէ՝ հէմ Վօսա՝ տ-
եա նէպիլէյի վէ պէնի գորգուտան պագի փէյ-
զամպէրլէրի անկ :
- 15 Սէ հիսար Լլուլ պընըն իյիրմի պէշինճի կիւ-
16 նիւնտէ՝ էլլէ իքի կիւնտէ թէքմի՝ օլտու : Սէ
օլտուքի՝ հէփ տիւշմէնլէրիմիզ կէօրինճէ, վէ եգ-
րաֆըմըզտա օլան ճիւմլէ դաիֆէլէր իշիտինճէ,
կէօզլէրինի դայէթլէ աշաղա՝ աթըպ՝ պիլտիլէր
17 քի՝ պու իշ Լլահամն իշլէնտի : Հէմ օ կիւն-
լէրտէ Եհհուտանըն ա՛յանլարընըն՝ Ղապիայա չօգ
մէքթիւպլէրի կիտէրիտի, վէ Ղապիանընքիլէր օն-
18 լարա կէլիրիտի : Օյիրալ Եհհուտտտան չօգ քիմ-
սէլէր օնուն իլէ անտլաշմը շլար իտի . զիրա օ՝ Լ-
րա հօղլու Շէֆանեանըն տամատը իտի, վէ օնուն
օղլու Եհհօհանան՝ Պէրէթեա օղլու Սէշուլլամըն
19 գըզընը՝ ալմը շլտը : Պէնիմ հուզուրումտա՝ պիլէ
օնուն էյիլքլէրինի սէջլէրլէրիտի, վէ սէօզլէրիմի
ճա եէթիշտիրիլէրիտի . պէնի գորգութմագ ի-
շլին՝ Ղապիա պանա մէքթիւպլէր կէօնտէրիտի :

ԳԼԵՐ 7:

- 1 Իմտի օլտուքի՝ հիսար եափըլընճա, գափու գա-
նատլարընը տախի թագտըմ . վէ գափուճուլար
վէ մու զիգարլար հէմ Սէիլիլէր թա՛յին օլունտու-
2 լար : Լնտէն գարընտաշըմ Հանանիյի վէ սե-
րայ սէրտարը Հանանեայը Եհրուշալիմին իւզե-
րինէ մէմիւր էթտիմ . զիրա օ՝ էմին վէ չօգլարտան
3 զիյատէ Լլահամն գորգարատէմ իտի : Սէ օն-
լարա տէտիմ . Եհրուշալիմին գափուլարը կիւնէշ
ըսսընընճէյէտէք աշըլմասընլար . վէ օնլար տա-

հա տուրճւր իբէն, գափուլարը գափաղաղ՝ ման-
տալընը սիւրսիւնէր . վէ լաբուշալիմին սաքինլէ-
րի պէքճիլէր տիքսինլէր . հէր քէս նէվպէթինտէ
վէ հէր քէս էվի էօնիւնտէ օլա : (էհր իտէ սաղ 4
տան սօլտան կէնիշ վէ պէյիւք իտի . ամմա խալգը
օնտա ան իտի, վէ էվէր եսիւրլըշ տէյիլ իտի :

Վէ Լըլահըմ եհլրէյիմէ՝ գօմուշուտու, քի տ՝ 5
յանլարը վէ զապիղլէրի վէ գաւմը՝ սիւսիլէլէրին-
ճէ թահրի օլունմաղա ճէմ՝ էյլէյիմ . վէ իպթի-
տա չըգանլարըն պիր սիւսիլէ տէֆթէրինի պուլ-
տում, վէ օնտա պէյլէ եաղըլմըշ պօլտում . Պա- 6
պէլ փատիշահը՝ լէպուխասնէսարըն սիւրտիյի .
սիւրկին եսիլէրտէն չըգան՝ լաբուշալիմէ վէ
լահուտայա հէր քէս քէնտի շէհրինէ տէօնէն՝
էյալէթին օղուլարը պունլար տըր . Վի Օէ- 7
րուպապէլ՝ լաշուա՝ Վէհէմիա՝ Լըզարեա՝ Բա-
ւմեա՝ Վահամանի՝ Սըրտէխայ՝ Պիլան՝ Սի-
փերէթ՝ Պիղվայ՝ Վէհում վէ Պամնա իլէ պերա-
պէր կէլտիլէր, խարաէլ գաւմը ստէմլէրինն սա-
յըսը՝ Սարո՝ օղուլարը՝ իբի պին եհլ կէթմիշ 8
իբի, (էֆաղեա օղուլարը՝ իւշ եհլ կէթմիշ 9
իբի, Լըրահ օղուլարը՝ ալթը եհլ էլլի իբի, 10
Փահաթմօնապ օղուլարը՝ լաշուա՝ իլէ լօապ օ- 11
ղուլարընտան՝ իբի պին սէքիզ եհլ օն սէքիզ,
Լըյլամ օղուլարը՝ պին իբի եհլ էլլի տէօրթ, 12
Օլթթու օղուլարը՝ սէքիզ եհլ գըրգ պէշ, 13
Օաքթայ օղուլարը՝ եէտի եհլ ալթմըշ, Պին- 14
նայ օղուլարը՝ ալթը եհլ գըրգ սէքիզ, Պէպա 16
օղուլարը՝ ալթը եհլ իյիրմի սէքիզ, Լըզնա 17
օղուլարը՝ իբի պին իւշ եհլ իյիրմի իբի, Լտօ- 18
նիգամ օղուլարը՝ ալթը եհլ ալթմըշ եէտի,
Պիկվայ օղուլարը՝ իբի պին ալթմըշ եէտի, Լը- 19
տին օղուլարը՝ ալթը եհլ էլլի պէշ, Էիզհիա- 20

22 տան Նդեր օղուլարը՝ սոգսան սեքիզ, Հաշում
 23 օղուլարը՝ իւշ եիւզ իյիրմի սեքիզ, Պէսայ օղուլ-
 24 արը՝ իւշ եիւզ իյիրմի տէօրթ, Հարիֆ օղուլ-
 25 արը՝ եիւզ օն իքի, Նիպէօն օղուլարը՝ սոգսան
 26 պէշ, Պէյթէհէմ վէ՝ Նեգօֆա էհալիսի՝ եիւզ
 27 սէքսէն սեքիզ, Ննաթօթ էհալիսի՝ եիւզ իյիրմի
 28 սեքիզ, Պէյթա՛ղմավէթ էհալիսի՝ գըրգ իքի,
 29 Վիքեաթեա՛րիմ՝ Վէֆիրա վէ Պէերօթ էհալի-
 30 սի՝ եէտի եիւզ գըրգ իւշ, Բամա վէ Նապա՛ էհա-
 31 լիսի՝ ալթը եիւզ իյիրմի պիր, Սիմաս էհալիսի՝
 32 եիւզ իյիրմի իքի, Պէյթէլ վէ Նէհալիսի՝ եիւզ
 33 իյիրմի իւշ, Նեպօախար էհալիսի՝ էլլի իքի,
 34 Նլամախար էհալիսի՝ պին իքի եիւզ էլլի
 35 տէօրթ, Հարիմ օղուլարը՝ իւշ եիւզ իյիրմի,
 36 Ներիհօ օղուլարը՝ իւշ եիւզ գըրգ պէշ, Լօս՝
 37 Հատիտ վէ ()նօ օղուլարը՝ եէտի եիւզ իյիրմի
 38 պիր, Սէնաա օղուլարը՝ իւշ պին սոգուզ եիւզ
 39 օթուզ իտի: Վեահինլեր, Նէշուա՛ էվինտեն
 Նէտաեա՛ օղուլարը՝ սոգուզ եիւզ եէթմիշ իւշ,
 40 Սմէր օղուլարը՝ պին էլլի իքի, Պաշհուր օղուլ-
 42 արը՝ պին իքի եիւզ գըրգ եէտի, Հարիմ օղուլ-
 43 արը՝ պին օն եէտի իտի: Լէկիլեր, Հօտէվա
 օղուլարընտան՝ Վասմիէլտեն Նէշուա՛ օղուլար-
 44 րը՝ եէթմիշ տէօրթ իտի: Սուգիգարար, Նսաֆ
 45 օղուլարը՝ եիւզ գըրգ սեքիզ իտի: Վափուճու-
 ար, Հալում օղուլարը՝ Նդեր օղուլարը՝ Վալ-
 մօն օղուլարը՝ Նգուզ օղուլարը՝ Հադիգա օ-
 ղուլարը՝ Հօպայ օղուլարը՝ եիւզ օթուզ սեքիզ
 46 իտի: Նէթինիմլեր, Սիհա օղուլարը՝ Հասու-
 47 ֆա օղուլարը՝ Վապպաօթ օղուլարը՝ Վերօս
 օղուլարը՝ Սիա՛ օղուլարը՝ Պասօն օղուլարը՝
 48 Նպանա օղուլարը՝ Հակապա օղուլարը՝ Սալմայ
 49 օղուլարը՝ Հանաճ օղուլարը՝ Նիտտէլ օղուլ-

բարձր կահարողուլարը՝ Բեանա օղուլարը՝ Բե- 50
 սին օղուլարը՝ 'Եգօտա օղուլարը՝ Կազամ օ- 51
 ղուլարը՝ Ուզգա օղուլարը՝ Պասէհ օղուլարը՝
 Պէսայ օղուլարը՝ Սէնիմ օղուլարը՝ 'Եֆիշէ- 52
 սիմ օղուլարը՝ Պագպուգ օղուլարը՝ Հագուֆա 53
 օղուլարը՝ Հարհուր օղուլարը՝ Պասէլիթ օղուլ- 54
 արը՝ Սէհիտա օղուլարը՝ Հարշա օղուլարը՝
 Պարգօս օղուլարը՝ Սիսերա օղուլարը՝ Թամահ 55
 օղուլարը՝ 'Եսիհ օղուլարը՝ Հագիֆա օղուլ- 56
 արը՝ Սելամօն գուլարընըն օղուլարը՝ Սօպայ 57
 օղուլարը՝ Սօֆերէթ օղուլարը՝ Վերիտա օղուլ-
 արը՝ Լաալա օղուլարը՝ Տարգօն օղուլարը՝ 58
 Կիտտէլ օղուլարը՝ Շէֆադեա օղուլարը՝ 59
 Հագդիլ օղուլարը՝ Փօսերէթ օղուլարը Սէպա-
 իմիլէթ՝ Լամօն օղուլարը իտի . Շիւմիէ 'Եթի- 60
 նիմէր՝ Սելամօն գուլարընըն օղուլարը իլէ՝ Իւշ
 եիւզ տօգսան իքի իտի : Ս է Թէլմէլահտէն՝ 61
 Թէլհարշա՝ Բէրուպ՝ Լտտօն վէ Լամէրտէն չը-
 գըպ՝ պապալարը էվինի վէ զէւրիյէթլերինի՝ օն-
 արըն Լսրաէլտէն օլտուգլարընը պէյան էթմէյէ
 գատիր օլմայանլար պուշլար տըր . Տէլանա օ- 62
 ղուլարը՝ Լօպիա օղուլարը՝ 'Եգօտա օղուլարը՝
 ալթը եիւզ գըրգ իքի քիշի : Ս է քեահինլէր- 63
 տէն Հապանա օղուլարը՝ Հագօս օղուլարը՝ Կի-
 լէա՝ տը Պարզիլայըն գըզարընտան գարը ալթ
 օնլարըն ատընտան չաղըրլան Պարզիլայըն օ-
 ղուլարը . Սուշլար սիլսիլէ տէֆթերինտէ գոյա- 64
 արընը արտուրլար , վէ պուլունմամաղըլա՝ նափաթ
 տէյի քեահինլիքտէն բէտա օլունտուլար : Ս է 65
 Թփրշաթա օնլարա տէտի քի թա Կլրիմ վէ Թու-
 միմ իլէ քեահին գաղթնճապատէթ՝ աղիզլէր ա-
 զիզինտէն՝ եթմէյէլէր : Շիւմիէ ճէմաաթ պիր- 66
 տէն՝ գըրգ իքի պին իւշ եիւզ ալթմըշ նէֆեր իտի ,

- 67 Վաղարշապատի վե խաղաղութիւնսն մատա .
 68 օնար ետտի պին իւչ եիւզ օթուզ ետտի իտի . վե
 օնարն իբի եիւզ գըրգ պեշ երբեք իլե գարը
 69 օթուզ ալթը ալթարը՝ իբի եիւզ գըրգ պեշ գա-
 թըրը՝ Տեօրթ եիւզ օթուզ պեշ տեվէլերի՝
 ալթը պին ետտի եիւզ իյիրմի էշէքլերի վարըսը:
 70 Ս է պաշ պապալարն պա՛ղսը եափու իշին
 վերտիլեր . իյիրշաթա՝ խաղինէյէ պին տիրհէմ՝
 ալթուն՝ էլլի քեասէ վե պեշ եիւզ օթուզ քեա-
 71 հին լիպասարը վերտի: Ս է պաշպապալարը
 եափու խաղինէսինէ իյիրմի պին տիրհէմ ալթուն
 վե իբի պին իբի եիւզ միննա կիւմիւշ վերտիլեր:
 72 Ս է պապի գալմըն վերտիլերի՝ իյիրմի պին
 տիրհէմ ալթուն վե իբի պին միննա կիւմիւշ վե
 ալթմըշ ետտի քեահին լիպասարը իտի:
 73 Խմտի քեահինլեր վե Ս էլիլիլեր վե գափուճու-
 լար հէմ մազիգարլար վե գալմտան օլանլար վե
 Ս էթինիլեր վե ճիւմլե Խարաէլ շէհրպերինտե
 սաքին օլուլար . վե ետինճի այ եէթիշինճէ,
 Խարաէլ օղուլարը քենտի շէհրլերինտե իտիլեր:

ԳԼԵ, 8.

- 1 Ս է ճիւմլե ճէմաաթ պիր առէմ կիպի սուլար
 գափուսունուն էօնիւնտե օլան մէյտանտա ճէմ՝
 օլուպ՝ քեաթիպ Ս՝ զրայա տէտիլեր քի՝ Սապարն
 Խարաէլէ էմր էթտիլի Ս՝ օսէ՝ Թէվրաթընըն քի-
- 2 Թապընը կէթիթէ: Խմտի ետտինճի այըն իլք
 կիւնիւնտե քեահին Ս՝ զրա՝ ճիւմլե իշիտիպ անկ-
 լայան երբեքտէն գարըյա վարընճա՝ ճէմաաթըն
- 3 էօնիւնէ Թէվրաթը կէթիլտի: Ս է օնտան՝
 սուլար գափուսունուն էօնիւնտե օլան մէյտանտա
 սապահտան թա էյլէյէտեք երբեքլերին վե գա-

րըւարն վէ անկլայանլարն հոգուրոնտա օգու-
 տու. վէ ճիւմլէ գաւմըն գաւազլարը թեվրաթ
 քիթապընտա իտի: Ս է ի՛գրա քեաթիպ՝ մաթ 4
 սոա եափարգլարը աղաճ մէնպէրին իւթիւնտէ
 տուրուրուտու. վէ օնուն եանընտա սազընտան
 Մաթթիթեա վէ Շ էմա՝ վէ Նաեա վէ Սարիա
 վէ Հիլգիա վէ Մաւսեեա՝ վէ սօլունտան փեա-
 եա վէ Միշաէլ վէ Մալքիա վէ Հաշում վէ
 Հաշպասանա՝ () Էխարեա վէ Մեշուլամ տու-
 տու: Ս է ի՛գրա ճիւմլէ գաւմըն կեօզէրիեօ 5
 նիւնտէ քիթապը աշտը. զիրա օ՝ ճիւմլէ գաւմըն
 իւթեանընտա իտի. վէ օնու աշարզը կիպի՝ ճիւմ-
 լէ գաւմ գալգաւրաթ: () Լտէմ ի՛գրա աճիւմ լ՛գ- 6
 լա՛հ Մապըր միւպարէ. քլէտի. վէ ճիւմլէ գաւմ էլ-
 լերինի գալտըրը լ՛մին՝ աւփն տէտի, վէ երկզե-
 րի եերէ պերապէր էյիլիպ՝ Մապա սէճտէ գըրը-
 լար: Ս է Լեշում Տէմ Պանի վէ Շ էրէպեա՝ 7
 Նամին՝ լ՛գգուպ՝ Շ ապպէթոյ՝ Հօտիյա՝ Մաւ-
 սեեա՝ Գէլիդա՝ լ՛գարեա՝ Լօզապաս՝ Հանան՝
 փէլաեա Տէմ լ էիլիլէր գաւմա թեվրաթը անկ-
 լաւըրլարտը. գաւմ իսէ տուրազլարընտա իտի-
 լէր: Լամի քիթապտան՝ լ՛լահըն թեվրաթըն 8
 տան ալան օգուտուլար, վէ մաւնտարնը վերիպօ-
 գուտուղունու անկլաթտըլար: Ս է Լեհէփա 9
 եանի թիւրշաթա՝ Տէմ քեահին ի՛գրա քեաթիպ
 վէ գաւմտ անկլատան լ էիլիլէր՝ ճիւմլէ գաւմա
 տէտի. Պու կիւն՝ լ՛լահընը Մապա մուգատտէս
 տիր, եաս չէքմէն վէ ազլաման. զիրա ճիւմլէ
 գաւմ թեվրաթըն սեօզէրինի իշտիլըէն ազլաթ-
 իտիլէր: Նտէն օնլարա տէտի. Լիտին սէփզէր 10
 եէյին վէ դաթլըլար իչին, վէ հիչ պիր շէյի
 հազըր օլմայանա հիսսէլէր կեօնտէրին. զիրա պու-
 լին՝ լ էփէնտիմիղէ մուգատտէս տիր. վէ գասա-

- վէթէնմէն . զիրա թագաւորն շաղըրդը սիզին գաւ-
- 11 վէթինիզ տիր : () լտեմ ի Էփիլէր ճիւմէ գաւ-
- մը՝ Սոսօլուն, զիրա պու՝ մուգաստոէս կիւնտիւր
- վէ գասաւթէթէնմէն տէյերէք՝ սոս Էթաիրտի-
- 12 լէր : Ս Է ճիւմէ գաւմ՝ եմէյէ վէ իշմէյէ վէ
- հիսթէլէր կէօնտէրմէյէ վէ պէջիւք շէնլիք Էթմէ-
- յէ կիթաիրէր . չիւն օնլարա պէյան օլունան սէօզ-
- լէրի անկլատըլար :
- 13 Ս Է էրթէսի կիւնտէ ճիւմէ գաւմըն պաշ պա-
- պալարը՝ քեահինլէր վէ ի Էփիլէր քեաթիւկ ի՛ջ-
- քանըն եանընա՝ թէվրաթըն սէօզլէրինի անկլա-
- 14 մաղա ճէմ՝ օլտուլար : Իմտի թէվրաթտա եա-
- զըլմըշ պուստուլար քի՝ թագապ Սոսէնին վասը-
- գասը իլէ պուստուլար քի՝ ետիննճի պըն պպրա-
- մընտա Խարաէլ օղուլարը չատըրլարտա՝ սաքին
- 15 օլալար . Էմ նիտա էտիւկ հէփ շէհրլէրինտէ
- վէ իշերուշալիմտէ՝ Տաղա չըգըն, վէ ղէյթուն ա-
- ղաճը տալլարը վէ եապան ղէյթուն աղաճը տալ-
- լարը վէ մէրոին տալլարը վէ խուրմա տալլարը վէ
- տալլը աղաճ տալլարը կէթիլին, քի եազըլը օ-
- տուղու կիպի չատըրլար եափասըզ տէյերէք՝
- 16 տէլլալ կէչիթէլէր : Ս Է գաւմ չըգըպ կէթիլ-
- տի, վէ հէր քէս քէնտի տամը իւզէրինտէ վէ
- հաւլիլէրինտէ վէ լլաշ Էվինին հաւլիսինտէ
- վէ սուլար գափուսունուն մէյտանընտա վէ ի՛թ-
- րաիմ գափուսունուն մէյտանընտա քէնտիլէրի-
- 17 նէ չատըրլար եափալար : Իմտի էսիրլիքտէն
- տէօնէնլէրին ճիւմէ ճէմաա՝ թը՝ չատըրլար եա-
- փըպ չատըրլարտա՝ օթուստուլար . զիրա Խարաէլ
- օղուլարը՝ Սոն օղու յօշուանըն կիւնլէրինտէն
- թա օ կիւնէտէք էջլէ Էթմէմիշլէրիտի . վէ ղալիթ
- 18 պէջիւք շէնլիք օլտու : Ս Է իլք կիւնտէն թա
- սօնկ կիւնէտէք հէր կիւն՝ լլաշ թէվրաթընըն

քիթապընտան օգուտու, վէ եւտի կիւն պապրամ
եթտիւք, վէ ամեթ իւզը եւտինձի կիւնտե ամ-
զեմ ճէմիյէթ օլտու:

ՊԵՐ, 9.

Սէ պու այըն իյիդմի տէօրտինձիւ կիւնինտե՝ 1
խարակ օղուլարը տրուձ իլէ վէ չուլար իլէ
վէ իւզերլէրինտե գօփրագ օլտուգ ճեմ՝ օլտու-
լար: Սէ խօրտէլ ղեւրիյիթի՝ ճիւմլէ ետու. 2
զուլարընտան պարլտըմը. վէ տուրուպ՝ քենտի
կիւնաչարընը վէ պապարընըն ետրամաղըզ-
լարընը իթրամի եթտիլէք: Խմտի տուրագլա- 3
րընտա պաղամ գալըրպ՝ կիւնին չէյրէյի վագ-
թընտա քենտիլէրին Մաւը խապըն թէփրաթ
քիթապընտան օգուտուլար, վէ օ պիր չէյրէյին-
տե քենտիլէրին Մաւը խապըն իթրամի վէ սեձ-
տէ եթտիլէք: Սէ իշէուամ հեմ Պանի՝ Պատ- 4
միէլ՝ Շէպանեա՝ Պանի՝ Շէրեպեա՝ Պանի
Քէ Խեւանի իշիլէք՝ սօֆանըն իւզերլինտե գալ-
ըրպ՝ քենտիլէրին Մաւը խապըն պեյիւք սեօ
իլէ ֆերեսաւ եթտիլէք: Սէ իշէուամ հեմ 5
Պատմիէլ՝ Պանի՝ Նաչապէնեա՝ Շէրեպեա Նօ-
տիյա՝ Շէպանեա վէ ֆեթահեա իշիլէք տե-
տիլէք:

Պալըրպ Մաւընը խապըն՝ եպեաուլ ա-
պատ՝ միւպարէքլէյին. վէ ճիւմլէ թէպրիքտէն վէ
սէնեստէն՝ եիւճէլմիշ ճէլիլ ատըն միւպարէք օլ-
տուն: Սէն՝ եալընը սէն խապըն. կեօյիւ՝ 6
կեօքլէրին կեօքլէրինի օնլարըն հեփ անքերլէրի
իլէ՝ եերի վէ օնուն իւզերլինտե ճիւմլէ օլանը՝
տէնիզլէրի վէ օնլարտա ճիւմլէ օլանը սէն եափ-
տըն, վէ ճիւմլէսինէ էմմի սէն վերիքսին. վէ կեօ-
յիւն անքերլէրի սանամ տէձտէ գըլարըր: Սէն 7

- 8 Բին օլ Բապպ Լաւահարն քի, Լաւահարն սեչիպ՝ օ-
 նու Բիւլտանիւերին Ուր շէհրինտէն չըգարտըն,
 9 Վէ օնուն աւրնա Լաւահարն Գօտուն . Վէ օնուն
 Եիւրեյինի սէնին հուզուրունտա աօղըռ պուլ-
 տուն, վէ օնա՝ Բանաանիւերին՝ Զիթիւերին՝
 Լաւահարնին՝ Գիւրիւրիւերին՝ Լաւահարնին՝ Լաւ-
 հարնին տիւարընը վերմէյէ՝ օնու օնուն զիւ-
 րիւրիւերին վերմէյէ՝ օնուն իլէ ա՛հա քէսիւտին,
 վէ սեօղիւնէ ս՛ապիթ էթտին . զիրա սատըգարն :
 10 Վէ Սըսըրտա պապալարըմըղըն սըգընթըրնա
 նազար գըլտըն . վէ գըզըլ տէնիզտէ օնլարըն
 11 Ֆէրեատընը իշիթտին : Վէ Բիւրաօնա հէմ օ-
 նուն ճիւմլէ գուլարընա վէ տիւարընըն ճիւմլէ
 գաւմընա նիշանլար վէ մի՛ւճիզաթլար կէօտ-
 թէրտին, չիւն օնլարըն իւզերինէ մաղըռըլան-
 սըգլարընը պիլտին . իմտի քէնտինէ՝ պուկիւն օլ-
 12 տուղու կիպի՝ նամ էտինտին : Վէ տէնիզի օն-
 լարըն էօնիւնտէ եարտըն, վէ տէնիզին օրթասըն-
 տան՝ գարատան կէչտիւեր, վէ օնլարը գօվալա-
 յանլարը տիպլէրէ՝ տէրին սուլարա գաշ կիպի
 13 աթտըն : Վէ կիւնտիւզիւն օնլարը պուլութ տի-
 րէյի իլէ՝ վէ կէճէլէյին կիտէճէ քլէրի եօլտա օն-
 լարա ըշըգ վերմէք իշիւն աթիշ տիրէյի իլէ գը-
 14 լաղուզլատըն : Սինա տաղընըն իւզերինէ տա-
 խի էնիպ՝ օնլարընա կէօքտէն սեօլէշտին, վէ օն-
 լարա աօղըռ շերիաթլէր վէ կերչէք նօմօպար
 15 Վէ էյի գանունլար վէ էմըլէր վէրտին : Էմ օն-
 լարա մուգատտէս շապալաթընը՝ պիլտիրտին, վէ
 գուլուն Սօսէնին վասիդասի իլէ օնլարա թէն-
 պիշլէր վէ գանունլար վէ նօմօս պուլուրտուն :
 16 Վէ աճըգլարընտա՝ օնլարա կէօքտէն էքմէք
 վէրտին, վէ սուսատըգլարընտա՝ օնլարա գալա-
 տան սօլ չըգարտըն . վէ օնլարա վերմէք իշիւն՝ օլ

Էլինի գալտորտըղն տիյարը վարուպ զապդ Էթ-
 մէյէ օնլարա վա՛տ Էթտին: Լ՛մմա օնլար՝ Հէմ 16
 պապալարըմը՝ մաղոուրանտըլար, վէ պոյնլարը-
 նը սեթթիւտիպ՝ Թէնպիհէրինէ իդաաթ Էթմէ-
 տիլէր: Լ՛մտի իդաաթ Էթմէյէ իմթինա՛ Էթ- 17
 տիլէր, վէ արալարնտա գըլտըղն մի՛ւճիզաթ-
 լարը խաղըրլարնա կէթիրմէտիլէր, ամմա պոյն-
 լարընը սեթթիւթիլէր, վէ ի՛սնանլրինտէ՝ գու-
 լուգլարնա տէօնմէյէ քէնտիլէրինէ պա՛շ նասպ
 Էթտիլէր. սէն իսէ՝ ա՛ֆիլ Էտիճի ի՛նայէթլու վէ
 մէրհամէթլու՝ զազապը իրագ վէ իհասանք չօգ Լ՛է-
 լա՛հ օլմաղըլա, օնլարը լիէրք Էթմէտին: Պա. 18
 խուսուս օնլար քէնտիլէրինէ տէգքմէ պուզազը
 ետիլպ՝ Սէնի Սըսըրտան չըգարան Լ՛լահն պու-
 տուր տէյէրէք պէջիւք քիւֆրլէր Էթտիլէրին-
 տէ պիլէ՝ Սէն մէրհամէթինին չօգըուղու իլէ՛ 19
 օնլարը չէօլտէ պրազմատըն. եօլտա օնլարը գը-
 լաղուպլամագ իչիւն կիւնտիւզիւն պուլութ տի-
 րէյի՝ վէ կէճէլէյին կիտէճէքլէրի եօլտա օնլարա
 ըշըգ վէրմէք իչիւն աթէշ տիրէյի օնլարըն իւ-
 վերինտէն կիտէրիլմէտի: Է՛մ օնլարա ֆէհհմ 20
 վէրմէք իչիւն՝ Էյի Բուհունու վէրտին. վէ աղը-
 լարընտան սէնին Սանընը Էքսիք Էթմէտին, Հէմ
 սուսատըգլարընտա օնլարա սու վէրտին: Ս՛ է օն- 21
 լարը գըրգ երլ չէօլտէ պէսլէտին. պիր շէյլէրի
 Էքսիք օլմատը. Էս՝ վապլարը իփրանմատը, վէ ա-
 յագլարը գապա՛րմատը: Ս՛ է օնլարա մէմլէ- 22
 քէթլէր վէ գաթմէր վէրտին, վէ օնլարա գըսմ
 գըսմ փայ Էթտին. վէ Սիհանու տիյարընք եանի
 Է՛շպօն փատիշահընըն տիյարընը վէ Պաշան
 փատիշահը () կուն տիյարընը զապգ Էթտիլէր:
 Ս՛ է օնլարըն օղուլարընը՝ կէջիւն երլտըղլարը՝ 23
 գատար չօղաթտըն, վէ օնլարը՝ պապալարընա

- վարդապետացի էթմէյէ տէտիյին տիյարա կէօթիար-
 24 տիւն: Սէ օղուլարը վարդապետ տիյարը զապգ
 էթտիլէր, վէ օ տիյարըն սաքինլէրի Վանաւանի-
 լէրի օնլարըն հուզուրունտա անթ էթտիւն, վէ օն-
 լարը հէմ փատիշահլարընը վէ տիյարըն գաւմընը
 օնլարա իսթէտիլէրինի էթմէյէ՝ օնլարըն էլինէ
 25 վէրտին: Սէ հիսարը շէհրլէր վէ սէմիզ եեր-
 լէր ֆէթհ էթտիլէր, վէ հէր էյի իլէ տօլու էվ-
 լէր՝ գազըմըշ գույուլար՝ պաղլար վէ զէյթուն-
 լըգլար վէ մէյվէտար աղաճլար զանիմէթլէ զապգ
 էթտիլէր. վէ եէտիլէր, հէմ տօյտուլար, վէ սէ-
 միրտիլէր, վէ սէնին պէցիւք էյլիլին իլէ սէֆա
 26 էթտիլէր: Սէ սանա իդաւթսըղըզ վէ իսեան
 էտիպ՝ սէնին նօմօսունու արգալարը՝ արտընա
 աթտըլար. վէ օնլարը սանա տէօնտէրմէք իչին
 իւլէրլէրինէ շէհատէթ էտէն՝ սէնին փէյղամպէր-
 լէրինի էօլտիւրտիլէր, վէ պէցիւք քիւֆըլէր էթ-
 27 տիլէր: Իմտի օնլարը տիւլմէնլէրինին էլինէ վէր-
 տին, վէ օնլարը սըգտըլար, վէ սըգընթըլարը զէ-
 մանընտա սանա ֆէրեւատ էթտիլէրինտէ, սէն
 կէօքտէն իշիթտին, վէ մէրհամէթինին չօգլու-
 ղունա կէօրէ օնլարա գուրթարըճըլար վէրտին,
 վէ օնլարը տիւլմէնլէրինին էլինտէն գուրթար-
 28 տըլար: Իմմա բահամ օլտուգլարը կիպի, սէ-
 նին հուզուրունտա եարամաղըզ էթմէյէ տէօն-
 տիլէր, վէ օնլարը տիւլմէնլէրինին էլինէ պրագ-
 տըղընտա, վէ օնլար՝ օնլարա թէսալուդ էտին-
 ճէ, թէքրար սանա ֆէրեւատ էթտիլէր, վէ օն
 օնլարը կէօքտէն իշիտիպ՝ մէրհամէթինէ կէօրէ
 29 չօք տէֆա՝ գուրթարտըն: Սէ օնլարը սէնին
 նօմօսունա տէօնտէրմէք իչին՝ իւլէրլէրինէ շէ-
 հատէթ էթտին. ամմա օնլար մաղըրուրանըպ՝ սէ-
 նին էմըլէրինէ իդաւթ էթմէտիլէր, վէ սէնին

շերիա՝ թլերինէ գարշը՝ քի օնլարլա ա՛մէլ էտէն
 ատէմօնլար իլէ եւաշար՝ կիւնա՛հ էթտիլէր, վէ ա՛-
 սըլըգ ումուզու վէրիպ՝ պոյնլարընը սերթլէթտի-
 լէր, վէ իդաա՛թ էթմէտիլէր: Ս Է չօգ երլար 30
 օնլարա թէհամիւլ էտիպ՝ սէնին փէյլամպերլէ-
 րինին վասըդասի իլէ՝ օնլարըն իւզէրինէ ի՛ուհուն
 իլէ շէհատէթ էթտին, վէ օնլար տինկլէմէտիլէր.
 իմտի օնլարը՝ տիյարլարըն գաւմլարընըն էլինէ
 թէսլիմ էթտին: Լ՝մմա մէրհամէթինին չագու 31
 ղու իլէ՝ օնլարը հէլաք էթմէտին, վէ օնլարը
 թէրք էթմէտին. զիրա սէն՝ ի՛նայէթլու վէ մէրհա-
 մէթլու Լ՝լահ սըն: Ս Է շիմտի եա՛ Լ՝լահմըղ՝ 32
 ա՛հտ վէ ի՛նայէթ սազլայան ա՛ղիմ՝ գուտրէթլու
 վէ գօրգուլու Լ՝լահ, պիզէ՝ փատիշահլարըմըզա՝
 սերվէրլէրիմիզէ վէ քեահինլէրիմիզէ վէ փէյլամ-
 պերլէրիմիզէ վէ պապալարըմըզա վէ սէնին ճիւմլէ
 գաւմլնա՝ Լ՝շուր փատիշահլարընըն կիւնլէրին-
 տէն թա պուկիւնէտէք՝ վազի՝ օլան ճիւմլէ սը-
 գընթըլար հուզուրունտա ազ կէօրիւնմէսին:
 Էմ պիզէ ճիւմլէ վազի՝ օլանլարտա՝ սէն սա- 33
 տըգսըն. զիրա սէն հագգ իւզըն ա՛մէլ էթտին,
 պիզ իսէ եարամաղըրգ էթտիք: Ս Է փատիշահ- 34
 լարըմըղ՝ սերվէրլէրիմիզ՝ քեահինլէրիմիզ վէ
 պապալարըմըզ սէնին նոմօուունու իճրա էթմէ-
 տիլէր, վէ թէնպիհլէրինի վէ օնլարըն իւզէրինէ
 իշհատ էթտիլին շէհատէթլէրինի տինկլէմէտի-
 լէր: Ս Է օնլար՝ քէնտիլէրին մէմլէքէթինտէ 35
 վէ օնլարա վերտիլին չօգ էյլիքլէրինտէ վէ էօն-
 լէրինէ վերտիլին կէնիշ վէ սէմիզ տիյարտա ի-
 քէն, սանա ի պատէթ էթմէտիլէր, վէ քէօթիւ
 ա՛մէլլէրինտէն տէօնմէտիլէր: Իշթէ պիզ պու- 36
 կիւն գուլարըզ. հէմ պապալարըմըզա՝ մէյվէ-
 սինի վէ էյիսինի եէմէյէ՝ վերտիլին տիյարըն իւ-

37 զերինտէ իշմէ գուլարըզ : Սէօ տիյար՝ կիւ-
նաշլարըմըզ իշինն իւլերիմիզէ տիքտիյին՝ վիւ-
ճիւտլերիմիզէ վէ տաւարլարըմըզ միւքաւարը
իւզըէ թէսալլուդէտէն փատիշաշլարա չօգ մահ-
սուլ վերիւր . պիզ իսէ պէջիւք սըգընթըտա՝ իզ :
38 Սէ պունուն ճիւմլէսինտէն էօթիւքիւ՝ պիզ սա-
հիհ ա՛հտ քէսիպ եազարըզ , վէ սերվերլերիմիզ՝
Լէկիլերիմիզ վէ քեահինլերիմիզ օնուն միւհիւ-
րինիւ վուրուրլար :

ԳԼԸ 10 :

1 Իմտի միւհիւր վուրանլար՝ Հախալեա օղլու խիւր-
2 շաթա՝ Լէհէմիա վէ Սիտգիա՝ Սերաեա՝ Լ՛զար-
3 եա՝ Իրէմեա՝ Փաշհուր՝ Լ՛մարեա՝ Սալքիա՝
4 Հազգուշ՝ Ըէպանեա՝ Սալլուխ՝ Հարիմ՝ Սէ-
6 րէմօթ՝ () պատեա՝ Տանիէլ՝ Լիննէթօն՝ Պա-
7 րուխ՝ Սէշուլլամ՝ Լ՛պիա՝ Սիամին՝ Սաա՛զեա՝
Պիլղայ՝ Ըէմա՛եա իտի . պունլար քեահինլեր ի-
9 տի . Սէ Լէկիլերտէն , հէմ Լ՛ղանեա օղլու
Լ՛էշուա՝ Պիննույ՝ Հէնաւաւտ օղլուլարընտան
10 Վատմիէլ , Հէմ օնլարըն գարընտաշլարը Ըէ-
պանեա՝ Հօտիա՝ Վէլիդա՝ Փէլտեա՝ Հանան՝
11 Սիխա՝ Իէհօպ՝ Հաշապիա՝ Օպքուր՝ Ըէրէպ-
13 եա՝ Ըէպանեա՝ Հօտիա՝ Պանի՝ Պէնինու իտի .
14 Վաւմըն սերվերլերի՝ Փարօշ՝ Փահաթմօապ՝
15 Լ՛յլամ՝ Օլաթթու Պանի՝ Պուննի՝ Լ՛զկատ՝ Պէ-
16 պայ՝ Լ՛տօնիա՝ Պիկվայ՝ Լ՛տին՝ Լ՛դէր՝ Հիզգ իա՝
18 Լ՛զգուր՝ Հօտիա Հաշում՝ Պէսայ՝ Հարիֆ՝ Լ՛-
20 նաթօթ՝ Լէպայ՝ Սափիա՛շ՝ Սէշուլլամ՝ Հէ-
21 զիւր՝ Սէշէզապէլ՝ Սատօգ՝ Լ՛ատտուա՝ Փէ-
23 լադեա՝ Հանան՝ Լ՛նաեա՝ Հօշէա՝ Հանանեա՝
24 Հաշուպ՝ Հալօհէշ՝ Փիլհա՝ Ըօպէգ՝ Իէհում՝
26 Հաշապնա՝ Սաա՛սէեա՝ . Սէ Լ՛հիա՝ Հանան՝

Լ'նան՝ Սալուխ՝ Հարիմ՝ Պաաննախտի : Ս Է 28
 գաղմըն գաղանը քեահինյէր՝ Լէփիլիէր՝ գափու-
 ճուլար՝ մուզիգարլար՝ Լէթինիմէր վէ տիյարլա-
 րըն գաղմլարընտան քէնտիլէրինի Լ'լահըն նո-
 մոսու իչիւն ճիւմլէ պյըրանլար՝ օնլարըն գարը-
 ւարը՝ օղուլարը վէ գըզլարը՝ ճիւմլէ ալիմ վէ
 ֆէհիմ օլանլար՝ Պարընտաշլարը ալանլարա 29
 եարտըմ էթտիլէր, վէ պէտտուալա հէմ եէմփ-
 նէ կիրտիլէր, քի Լ'լահըն գուլու Սոսէնին եէ-
 տի իլէ վէրիլէն Լ'լահըն նոմոսունտա եիւրիյիւպ՝
 Լ'ֆէնտիմիղ Բապպըն ճիւմլէ թէնպիհլէրինի վէ
 շէրիաթլէրինի վէ գանունլարընը իճրա էթմէյէ
 տիգգաթ էտէլէր . Հէմ քի՝ գըզլարըմըզ օ տի- 30
 յարըն գաղմլարընա վէրմէյէլիմ, վէ օնլարըն գըզ-
 ւարընը օղուլարըմըզա ալմայալմ . Ս Է օլ տի- 31
 յարըն գաղմընըն շապպաթ կիւնիւնտէ սաթմադ
 իչիւն կէթիրտիլէրի մաթալարը վէ հէր կէօնէ
 զախիրէյի՝ շապպաթ եա մուգատտէս կիւնտէ օն-
 ւարտան ալմայալմ . հէմ եէտինճի եըլմ վէ հէր
 պորճ թէքլիֆինի գօյվէրէլիմ :

Ս Է իւզէրլէրիմիղէ շուրուդ գօտուդ , քի Լ'ձ- 32
 ւահըմըզ էվինին խըզմէթի իչիւն՝ հէր եըլ պիր
 մըս'գալ ս'իւլիւս'իւ վէրէլիմ , Թէրթիպ էք- 33
 մէյի իչիւն վէ տայիմ էքմէքփէշքէշի իչիւն վէ
 տայիմ պիւթիւնեանմա իչիւն՝ շապպաթլար ի-
 չիւն՝ ալպաշլար իչիւն՝ թալին օլունմուշ պայ-
 րամլար իչիւն վէ մուգատտէս նէսնէլէր իչիւն վէ
 կիւնահ գուրպանլարը իչիւն քի Խարաէլտէն էօ-
 թիւքիւ քէֆարէթ գըլնա, վէ Լ'լահըմըզ էվի-
 նին հէր իշի իչիւն օլա : Ս Է օտուն հէտիլէտի 34
 իչիւն՝ քեահինյէրէ՝ Լէփիլիէրէ՝ վէ գաղմա գու-
 րա՝ աթտըգ, քի օնու թէվրաթտա եազըլը օլտու-
 շու կիպի Լ'լահըմըզ Բապպըն մէզպահը իւզէ-

- րինստէ եագմագ իշին՝ երւ պէ երւ Թային օլուն-
մուշ վագթլարտա պապալարըմըզ էվինճէ կէ-
35 Թիրէլիմ. Զէմ եերիմիզին դուրֆանտալարընը
վէ հէր աղաճըն հէր մէյվէնին դուրֆանտալա-
րընը երւ պէ երւ Բապպըն էվինէ կէօթիւրէլիմ.
36 Զէմ օղուլարըմըզն վէ տաւարլարըմըզն իւթ
տօղուլարընը Թէվրաթտա եազըլը օլտուղու-
կիպի՝ վէ սըղըրլարըմըզն հէմ գօյունլարըմը-
զն իւթ տօղանլարընը Լաւհըմըզն էվինէ Լա-
ւահըմըզն էվինտէ խըզմէթ հտէն քեահինլէրէ
37 կէօթիւրէլիմ. Սէ խամուրլարըմըզն իւթլէ-
րինի վէ փէշքէշլէրիմիզի վէ հէր աղաճըն մէյ-
վէլէրինի՝ շէրապը վէ զէյթունեաղընը քեահին-
լէրէ Լաւհըմըզն էվի օտալարընա՝ հէմ Լէ-
ւիլիլէրէ եերիմիզին իւշրիւնիւ կէօթիւրէլիմ. վէ
օլ Լէւիլիլէր եերի իշլէտիլիմիզ հէփ շէհրլէրտէ
38 իւշրիւ ալալար: Սէ Լհարօն օղու քեահին՝
Լէւիլիլէրին իւշրիւնտէ Լէւիլիլէրիլէ հիսսէտար
օլա. վէ Լէւիլիլէր՝ Լաւհըմըզն էվինէ խազինէ
էվինին օտալարընա իւշրիւն իւշրիւնիւ կէօթիւ-
39 րէլէր: Սէ իրա Լարաէլ օղուլարը վէ Լէւի օ-
ղուլարը՝ զախիրէ վէ շէրապ վէ զէյթուն եաղը
փէշքէշինի Սագտէսէնին գապլարը վէ խըզմէթ
հտէն քեահինլէրին վէ գափուճուլարըն վէ մու-
ղիգարլարըն օլտուղու օտալարա կէօթիւրէճէք-
լէր. վէ Լաւհըմըզն էվինի պրսգմայաճազըզ:

ԳԼԸ, 11:

- 1 Սէ գաւմըն սերվերլէրի Լէրուշալիմտէ սաքին
օլտուլար. վէ գաւմըն պագըսը գուրա՝ աթարլար,
քի օնտա պիրի վարըպ՝ մուգատտէս շէհր Լէրու-
շալիմտէ՝ վէ գալան տօգուղու օպիլ շէհրլէրտէ
2 սաքին օլալար: Սէ գաւմ՝ Լէրուշալիմտէ

քենտի իրատեթի իլէ սաքին օլմաղա ճիւմլէ իս-
 թէյէն ասեմլէրի միւզարեքլէտի: Սէ Լէ Լէ 3
 բուշալիմտէ սաքին օլան էյալէթին սերմլէրէրի
 պունլար իտի. վէ Լէհուտա շէհրլէրինտէ՝ Լարա-
 էլ՝ քեահինլէր վէ Լէհիլլէր վէ՝ Լէթինիմլէր
 վէ Սէլօմօն գուլարունըն օղուլարը հէր քե-
 քենտի միւլքիւնտէ շէհրլէրինտէ սաքին օլաու-
 լար: Սէ Լէրուշալիմտէ Լէհուտա օղուլա- 4
 րունտան վէ Պէնիամի՛ն օղուլարընտան սաքին
 օլաուլար. Լէհուտա օղուլարընտան՝ Վերէս օ-
 ղուլարընտան Սէհալալէլ օղուլ Ը Էֆադեա օղ-
 լու Լ՛իարեա օղուլ Ը Էիարեա օղուլ Սէլիանըն օղ-
 լու Լ՛թանա, Սէ Ը Էիօնի օղուլ Ը Էիարեա 5
 օղուլ Լօեարիպ օղուլ Լ՛տանա օղուլ Լադանա
 օղուլ Լ՛օլհօգէ օղուլ Պարուխուն օղուլ Սէա՛սէ-
 եա: Լէրուշալիմտէ սաքին օլան Վերէս օղուլա- 6
 րըն ճիւմլէսի՝ տէօրթ եիւզ ալթմըշ սէքիզ գուվ-
 վէթ սահիպի քիմնէլէրիտի: Սէ Պէնիամի՛ն օ- 7
 ղուլարը պունլար իտի. Լէշա՛նա օղուլ Լօթիէլ
 օղուլ Սէա՛սէեա օղուլ Վօլանա օղուլ Փէտանա
 օղուլ Լօէ՛տ օղուլ Սէշուլամըն օղուլ Սալու. 8
 Սէ օնտան սօնկրա Լապպայ՝ Սալայ՝ սօգուզ
 եիւզ ելիթմի սէքիզ քիշի: Սէ օնլարըն իւզերինէ 9
 նազիր Ը իիւրի օղուլ Լօէլ իտի. վէ Սէնուա օղ-
 լու Լէհուտա շէհրին իւզերինտէ իքինճի իտի:
 Վեահինլէրտէն Լօեարիպ օղուլ Լէա՛նա՝ 10
 Լաթին՝ Լ՛լլահ էֆինին զապիդի Լ՛հիդուպ օղ- 11
 լու Սէրանօթ օղուլ Սաւօգ օղուլ Սէշուլամ
 օղուլ Լիզիանըն օղուլ Սէրանա իտի: Սէ Է- 12
 վին իշնի իլէյէն գարընտաշլարը՝ սէքիզ եիւզ
 ելիթմի էքի իտի. վէ Սալքիա օղուլ Փաշուլ օղ-
 լու Ը Էիարեա օղուլ Լ՛մսի օղուլ Փէրալեա օղ-
 լու Լէրօհամըն օղուլ Լ՛տանա. Սէ օնուն գա- 13

- րընտաշարը պաշտպալար իբի եիւզ գըրգ իբի .
 վէ Լամէր օղլու Սէշիլէմօթ օղլու Լճալ օղլու
 14 Բ՛զարէլին օղլու Լ՛մաշապ . Սէ օնլարըն գա-
 րընտաշարը եիւզ իյիրմի սէքիլ գահթիման ի-
 յիթ իտի . վէ օնլարըն իւզէրինտէ նազիր Հակե-
 տօրինն օղլու Տ՛ապտիէլ իտի :
 15 Սէ Լէիլիլէրտէն՝ Պոլանի օղլու Հաշապետ
 օղլու Լ՛զրիգամ օղլու Հաշուպուն օղլու Ը՛հմա-
 16 եա . Սէ Ը՛ապէթայ հեմ Լ՛օղապատ՝ Լէի-
 լիլէր սէրվէրլէրինտէն՝ Լ՛լահ էվինին տիշարքի
 17 իշինին իւզէրինտէ իտիլէր : Սէ Լ՛սաֆ օղլու
 Տ՛ապտի օղլու Սիխանըն օղլու Սաթթանեա
 տուանըն իպթիտասընտա շիւքր վէրմէքտէ իլք
 իտի . վէ օնուն գարընտաշարընտան Պազպուգետ
 իբինճի իտի . անտէն Լ՛էտութուն օղլու Վալալ
 18 օղլու Ը՛ամմուանըն օղլու Լ՛պտա : Սոգատ-
 տէս շէհրտէ ճիւմլէ Լէիլիլէր՝ իբի եիւզ սէք-
 19 սէն տէօրթ իտի : Սէ գափուճուլար՝ Լ՛գգուպ
 ղէ Ղալմօն վէ օնլարըն գարընտաշարը գափու
 20 պէքշիլէրի եիւզ եէթմիշ իբի իտի : Սէ Խա-
 րաէլին՝ քեահինլէրին ղէ Լէիլիլէրին՝ պագիսի
 Լ՛էհուտանըն ճիւմլէ շէհրլէրինտէ հերքէս քէն-
 21 տի միւլքիւնտէ իտիլէր : Սէթինիմլէր իսէ (Սէ
 Ֆէլտէ սաքին իտիլէր . վէ Սիհա իլէ Վիշֆա՝ Սէ-
 22 թինիմլէր իւզէրինտէ իտիլէր : Սէ Լ՛էրուշա-
 լիմտէ Լէիլիլէրին նազիրի՝ Սիխա օղլու Սաթ-
 թանեա օղլու Հաշապետ օղլու Պանինին օղլու
 Սլզգի իտի . Լ՛սաֆ օղլուլարընտան մուզիգար-
 23 լար՝ Լ՛լահ էվի իշինին իւզէրինտէ իտիլէր : Տ՛ի-
 րա օնլարըն հագգընա փատիշահըն ֆէրմանը վա-
 րար քի՝ մուղիգարլար իշին կիւն պէ կիւն թա-
 24 յին վէքիլէ : Սէ Լ՛էհուտա օղլու Օէրահ
 զուլարընտան Սէշէզապէլ օղլու Փէթահեա՝

գալմբն հեք մասլահաթընտա փատիշահըն վէքի-
լի իտի:

Ս է քեցլերտէ վէ նահիլէլերինտէ Լէհուտա 25
օղուլարընտան՝ Վիրեաթարպատա վէ օնուն
քեցլերինտէ վէ Տիպօնտա հեմ օնուն քեցլերին-
տէ վէ Լէգապսէէլտէ հեմ օնուն քեցլերինտէ,
Ս է Լէշուատա վէ Սլատատա վէ Պէյթփա- 26
լէդտէ, Ս է Հասարշուալտա վէ Պերշէպատա 27
վէ օնուն քեցլերինտէ, Ս է Սիգլաղտա վէ Սէ- 28
թօնատա հեմ օնուն քեցլերինտէ, Ս է Լէն 29
Իրմօնտա վէ Սարէատա վէ Լարմուլտա,
Սանօհտա՝ Ստուլամտա վէ օնլարըն քեցլերին- 30
տէ՝ Լախիշտէ վէ օնուն նահիլէսինտէ՝ Սղէգա-
տա վէ օնուն քեցլերինտէ սաքին օլտուլար . վէ
Պերշէպատան Հիննսմ վատիսինէտէք, Ս է Պէ- 31
նիսմին օղուլարը Լէպատան Սիխմաշա վէ Ս-
եպլէ վէ Պէյթէլէ վէ օնուն քեցլերինտէ, Սնա- 32
թօթ՝ Սօպ՝ Սնանեա՝ Հասօր՝ Սամա՝ Լիթթա- 33
իմ՝ Հատիտ՝ Սէպօթմ՝ Լէպալադ՝ Ստ՝ վէ 34
()նօ՝ դաշճլար տէրէսինտէ սաքին օլտուլար:
Ս է Լէփիլէր Լէհուտատա վէ Պէնիսմինտէ 35
թագսիմ օլտուլար:

ՊԸԸ 12:

Ս է Հէալթիէլ օղուլ Օէրուպապէլ՝ հեմ Լէ- 1
շուա՝ իլէ չըգան քեահինլէր վէ Լէփիլէր պուն-
լարարը . Սերանա՝ Լրէմնա՝ Լ՛ղրա, Սմարեա՝ 2
Սալուի՝ Հադդուշ, Հէխանեա՝ Բէհում՝ Սէ- 3
րէմթ, Ստոո՝ Լիննէթօ՝ Սպիա, Սիսմին՝ 4
Սնատեա՝ Պիլկա, Հէմանեա վէ Լօեարթպ՝ 6
Լէտանեա, Սալու՝ Սմօգ՝ Հիլգիա՝ Լէտանեա . 7
Լէշուանըն կիւնլերինտէ քեահինլերին տէրվեր-
իլ վէ օնլարըն գարընտաշլարը պունլար՝ իտի:

- 8 Ս է Լէւիւիւէր՝ Լէշուա՝ Պիննոյ՝ Վատմիէլ
 Ը Էրէպեա՝ Լէհուա՝ Սաթթանեա քի օ՝ գա-
 րընտաշարը իլէ համուէր իւզէրինտէ իտի .
- 9 Հէմ Պազպուդեա վէ Սննի օնլարըն գարըն-
 տաշարը՝ օնլարըն գարընսընտա նէվպէթտէ ի-
 տիլէր :
- 10 Ս է Լէշուա՝ Լօնեագիմի տօղուրտու, վէ Լօ-
 եագիմ Նլեաշիպի տօղուրտու, վէ Նլեաշիպ Լօ-
 եատա՛յը՝ տօղուրտու . Ս է Լօնեատա՝ Լօնա-
 թանը տօղուրտու, վէ Լօնաթան Լատտուա՛յը
 տօղուրտու :
- 12 Ս է Լօնեագիմին կիւնլէրինտէ պաշ պապա
 քեահինլէր՝ Սերաեատէն Սէրաեա՝ Իրէմեատան
 13 Հանանեա, Լ՛զրատան Սէշուլլամ՝ Լ՛մարեա-
 14 տան Լէհօհանան, Սէլիբուտան Լօնաթան՝
 15 Ը Էպանեատան Լօսէֆ, Հարիմտէն Լ՛անա՝
 16 Սէրաեօթտան Հէլգայ, Լ՛տտօտան Օէխար-
 17 եա՝ Կիննէթօնտան Սէշուլլամ, Լ՛պիատան
 Օ՛իխրի՝ Սինեամինտէն՝ Սօա՛տեատան Փիրուպ,
 18 Պիլկատան Ը աճմուա՝ Ը Էմա՛եատան Լէհօնա-
 19 թան, Ս է Լօնարիպտէն Սաթթէնայ՝ Լէտա՛-
 20 եատան Ս՛լզզի, Սալլադտան Վալլայ՝ Լ՛մօգտան
 21 Լ՛պէր, Հիլգիտան Հաշապեա՝ Լէտա՛եատան
 22 Լէթանէլ իտի : Նլեաշիպ՝ Լօնեատա՝ վէ Լօ-
 հանան վէ Լատտուա՛նըն կիւնլէրինտէ Լէւիւ-
 լէր՝ պաշ պապալար թահրիւր օլունտուլար, հէմ
 քեահինլէր՝ Փարսը Տարեավէշին սաղանաթը-
 23 նաւտէք : Լէւի օղուլլարը պաշ պապալար՝ թա
 Նլեաշիպ օղուլ Լօհանանըն կիւնլէրինտէթ թէ-
 վարիի քիթապընտա եաղըմըշար տըր :
- 24 Ս է Լէւիւիւէրին սերվէրլէրի՝ Հաշապեա՝
 Ը Էրէպեա վէ Վատմիէլ օղուլ Լէշուա՝ գարըն-
 տաշարը տախի օնլարըն գարընսընտա՝ նէվպէթ

նեղակեթէ գարշը գարշը յա լաւհըն առեմի Տա-
 վիտին եմրի իւզրէ համառ ո՛րէնս էտէլէր:
 Սաթթանեա վէ Պապաուգեա՝ (Յպատեա՝ Սէ. 25
 շուլամ՝ իսպան ղէ լ՛գգուպ՝ գափառ օտաւա-
 րնատա նեղակեթ պէքէյէն գափառնուր իտի:
 Եօստոտագ օղու լքշուա՝ օղու լոնադիմին կիւն. 26
 լերինտէ վէ վալի՝ ինհեմիանըն հեմ քեահին լ՛զ-
 րա քեաթիպին կիւնլերինտէ պոնլար իտի:
 Սէ լերուշալիմ՝ հիսարընըն թեպրիքինտէ՝ 27
 ճիւմէ լէիլիլէրի մահալէրինտէն ադաւալար,
 քի օնլարը լերուշալիմէ կէթիքիպ՝ թեպրիքի
 շաղւղգ իլէ՝ շիւքր իլէ՝ իլահիլէր իլէ՝ տէֆլէրի-
 լէ վէ դանպուրլար հեմ սանթուրլար իլէ էտէ-
 լէր: Սէ մուղիգար օղուլար՝ հեմ լերուշա- 28
 լիմին եդրաֆընտա օլաննահիլէտէն հեմ լէթօ-
 ֆաթի քեյլէրինտէն, շեմ լիլիլալէն էվինտէն 29
 վէ կէպա՝ նահիլէսի իլէ լ՛զմալէթտէն ճեմ՝ օւ-
 տուլար. զիրա մուղիգարլար՝ քենաիլէրինէ լք-
 րուշալիմին եդրաֆընտա քեյլէր պինա էթաթ-
 լէր: Սէ քեահինլէր հեմ լէիլիլէր փաքլուն. 30
 տուլար, հեմ գալմը վէ գափուլարը վէ հիսարը
 փաքլատուլար: Լ՛նտէն լքհուտանըն սերվէրլէ- 31
 րինի հիսարըն իւզերինէ չոգարալմ, վէ շիւքր է-
 տեր իքի պէյիլէք ալայ նասպ էթտիմ. պիրի հի-
 սարըն իւզերինտէ սաղա՝ չեօփիլէք գափուտանա
 տօղրու կիտերիտի. Սէ օնուն պապընճա շօ- 32
 շանա իլէ լքհուտա սերվէրլէրինին եպրալը
 կիթտի. շեմ լ՛զարեա՝ լ՛զրա վէ Սէշուլլամ, 33
 լքհուտա վէ Պենիամին վէ Շէմանա վէ լքեմ- 34
 եա. Սէ քեահին օղուլարընտան պօրուլար ի- 35
 լէ՝ լ՛սաֆ օղու. (Սաքուր օղու Սիխանա օղու
 Սաթթանեա օղու Շէմանա օղու լոնաթա-
 նըն օղու. (Սիխարեա, շեմ օնուն գարընտաշ- 36

- լարը Շէմա՛եա վէ Մ՛զարէլ՝ ՍԻլալայ՝ Կիւլալայ՝
 Սաա՛յ՝ Լեթանէլ վէ Լէհոտա վէ Հանանի Մէ-
 լահ առէմի Տաճիւտին Սոսիգի ալեթէրի իլէ՝ վէ
 37 քեաթիպ Լ՛զրա եօնէրինճէ իտի: Ս է օնլա-
 րըն գարշըսընտա օլան փունկաբ գափուսունտա
 Տաճիտ շէհրինին ներտիպանլէրինտէն հիսարըն
 ներտիպանընա չըգարլար, Տաճիտ էվինին իւս-
 թիւնտէն՝ կիւն տօղույա տօղու թա սուլար գա-
 38 փուսունտա տէք: Ս է շիւքրէտէնլէրին օպիր ա-
 լայը՝ գարշըտան կիտերլէրիտի, վէ պէն՝ գալմըն
 եարըսը իլէ հիսարըն իւզերինտէ՝ ֆուրունլար
 39 գուլլէսինտէն էնլի հիսարատէք, Հէմ Լ՛ֆրա-
 իմ գափուսունուն իւզերինտէն վէ էպի գափու-
 նուն իւթիւնտէ վէ պալըգ գափուսու վէ Հա-
 նանէէլ գուլլէսի վէ Սէա գուլլէսի իւթիւնտէ
 թա գօյուն գափուսունտա տէք արտլարընճա ի-
 տիմ՝ վէ զինտան գափուսունտա տուրտուլար:
 40 Լամտի Մլահ էվինտէ շիւքր վերէնլէրին իքի ա-
 լայը տուրտու, հէմ պէն վէ պիլէմճէ օլան պէյ-
 41 լէրին եարըսը տախի: Ս է քեահինլէր Լ՛լեա-
 գիմ՝ Սաա՛սէեա՝ Սինեամին՝ Սիսանա՝ Լ՛լեօէ-
 42 նայ՝ Օէխարեա վէ Հանանեա պօրուլար իլէ, Հէմ
 Սաա՛սէեա վէ Շէմա՛եա վէ Լ՛լէա՛զար վէ Սլզ-
 զի վէ Լէհօհանան վէ Սալքիա վէ Լ՛լլամ վէ
 Մ՛զեր. օլտէմ մուզիգարլար նազիրլէրի Լ՛զրահ-
 43 եա իլէ սէս գալտըրտըլար: Ս է օլ կիւնտէ պէօ-
 յիւք գուրպանլար քէստիլէր, վէ շատ օլտուլար,
 զիրա Մլահ օնլարը պէյիւք շազլըգ իլէ շատ էյ-
 լէտի, հէմ գարըլար վէ չօճուզլար տախի շատ
 օլտուլար. վէ Լէրուշալիմին շէնլիյի ուզաղատէք
 իշիտիլտի:
 44 Ս է օլ կիւնտէ օտալարըն իւզերինէ՝ խազի-
 նէլէր իշիւն՝ փէշքէշլէր իշիւն՝ դուրֆանտալար

իշին վէ իւշրէր իշին ատամլար թային եթ-
տիւէր, քի շէհրէրին թարալարընտան քեահին-
լէրին վէ ի էհիլէրին շէրի հիսսէլէրինի օրայա
գօփլայալար. զիրա լքէհուտա՝ հազեր օլան քեա-
հինլէրտէն վէ ի էհիլէրտէն շատ օլտու: 'Չին 45
օնլարըն լաւահընըն նէվպէթինի վէ փաքլէմէք
նէվպէթինի՝ մոզիգարլար վէ գափուճուլար տա-
խի՝ հալիտին վէ օղու Սէլմօնու թէնպիհինէ
կէօրէ պէքլէտիլէր: 'Օիրա մոզատտէմա՝ հա- 46
վիտին վէ լսաֆըն կինլէրինտէ՝ մոզիգարլար
պաշարը՝ վէ լաւահ համա ուս'էնա, իլահիլէրի
վարըտը: Սէ ճիւմլէ լարաէլ 'Օէրու պապէլին 47
կինլէրինտէ վէ լէհէմիանըն կինլէրինտէ մո-
զիգարլարըն վէ գափուճուլարըն կին պէ կին իգ-
թիլա էտէն թայինլէրինի վէրիլէրիտի. վէ օն-
լար ի էհիլէրէ հիսսէլէր թագտիս էտէրլէրիտի,
վէ ի էհիլէր լահարօն օղուլարընա թագտիս է-
տէրլէրիտի:

ՊԵՐՇ 13:

() Լ կինտէ՝ գալմ իշիտիլքէն՝ Սնէնին քի 1
թապընտան օգունտու, վէ օնտա եազըլը պուլուն-
տուքի լ'մօնիլէր վէ Սնապիլէր լաւահըն ճէ-
մաա՝ թընա էպէտէն կիրմէյէլէր: 'Չին լարաէլ օ- 2
ղուլարընը եքմէք իլէ վէ սու իլէ գարշըլամա-
տըլար, իլա Պիլէա՝մը օնլարըն իւզէրինէ իւճրէթ
իլէ դուլթուլար, քի օնլարա պէտտուա՝ էտէ.
ամմա լաւահըմըլ պէտտուալը պէրէքէթէ տէօն-
տէրտի: լամի օլտուքի՝ թէվրաթը իշիթտիլքէրի 3
կիպի՝ լարաէլտէն ճիւմլէ գարըշըգ խալգը պըր-
տըլար: լ'մմա պունտան էվվէլ՝ լաւահըմըլ է- 4
վինին օտալարը իւզէրինէ մէմիւր օլան քեահին
լշեաշիպ՝ 'Իօպիա իլէ խըսըմ օլմուլուտու: Սէ 5

- օնա՝ մոռացատեսմա ի էփրիւկէրէ վէ մոռցիգարլարա
 վէ դափուճուլարա թային օլունմուշ էքմէքփէշ-
 քէշէրինի՝ պուխուրու վէ գապլարը վէ զախիրէ-
 լէրին հէմ շէրապըն վէ եաղըն իւշըլէրինի վէ
 քեահինլէրին թայինլէրինի գօտուգլարը եէրտէ՝
- 6 պիր պէջիւք օտա՝ եափտը: Ս է ճիւմլէ պու-
 վագթտա՝ պէն խերուշալիմտէ տէյիլ իտիմ. զի-
 րա Պապէլ փատիշահը Լթթահշասթանըն օ-
 թուզ իքինճի երլընտա փատիշահա վարտըմ, վէ
 պիր գաշ կիւնտէն սօնկրա փատիշահտան իզին
- 7 ալտըմ: Ս է խերուշալիմէ կէլտիմ, վէ յլեա-
 շիպին Վօպիայա Լլահ էվինին հավլիսինտէ օ-
 տա եափմաղըլա՝ էթտիյի եարամաղըլը տոյ-
- 8 տում: Ս է զայէթլէ կիւճիւմէ կէլտի. վէ օտա-
 տան Վօպիանըն ճիւմլէ գապլարընը տիշարըլաթ-
- 9 տըմ: Ս է էմը էթտիմ, վէ օտալարը փաքլա-
 տըլար, վէ Լլահ էվինին գապլարընը վէ էքմէք-
 փէշքէշինի վէ պուխուրու թէքրար օրայա կէօ-
 թիւրտիմ:
- 10 Ս է ի էփրիւկէրին թայինլէրի վերիւմէտիյինի
 պիլտիմ. չիւն խըզմէթտէ իշլէյէն ի էփրիւկէր վէ
 մոռցիգարլար հէր քէս քէնտի չիֆթիլինէ գաշ-
- 11 մըշտը: (Նոն իչիւն զապիդլէրիլէ չէքիշիպ
 տէտիմ. Լլահըն էվինէ՝ սէպէպտէն պրաղըլտը .
 իմտի օնլարը ճէմ՝ էտիպ՝ մանսուպլարընա տիք-
- 12 տիմ: Ս է ճիւմլէ խէհուտա զախիրէնին՝ շէրա-
 պըն վէ զէյթուն եաղընըն իւշըլէրինի խազինէ-
- 13 լէրէ կէօթիւրտիւլէր: Ս է խազինէլէր իւզէրի-
 նէ խազինէտարլար՝ քեահին Դէլէմէպը վէ
 քեաթիպ Սատօգու վէ ի էփրիւկէրտէն Վլետաեա-
 յը գօտում, վէ եանլարընտա՝ Սթթանեա օլ-
 լու Ապքուրուն օղլու շանան իտի. զիրա օն-
 լար էփին սայըլըրըտը, վէ գարընտաշլարընա

Թագսիմ էթմէք օնլարըն խղզմէթի իտի: Եւ 14
 լլաւհըմ պոնոն իշիւն պէնի զլէր էլլէ, վէ
 լլաւհըմըն էվլնտէ հէմ օնոն խղզմէթինտէ
 էթտէյիմ իհսանլէրի մահվ էլլէմէ:

() Ը կիւնլէրտէ Լահոտատա շապպաթ կիւ 15
 նիւնտէ ճէնտերէ սըգանլար վէ տէմէտ կէօթիւ-
 րէնլէր վէ էշէքլէրի շէրապ իլէ վէ իւզիւմ իլէ
 վէ ինճիր իլէ վէ հէր կէօնէ եիւք իլէ եիւքլէտէն-
 լէր կէօրտիւմ, քի օնլարը շապպաթ կիւնիւնտէ
 Լաերուշալիմէ՝ կէօթիւրիւրլէրիտի. իմտի պէն՝
 զախիրէ սաթաղլարը կիւնտէ օնլարա գարշը
 շէհատէթ էթտիմ: Էմ օնտա սաքլն օլան 16
 Սուրուլար՝ պաղգ վէ հէր կէօնէ մաթմ կէօ-
 թիւրիւրլէրիտի, վէ շապպաթտա Լահոտա օ-
 ղուլլարընա վէ Լաերուշալիմ էհալխինէ սաթար-
 ւարըտը: Իմտի Լահոտանըն ալանլարը իլէ 17
 շէքիշիպ՝ օնլարա տէտիմ. Պու իշէտէյինիզ եա-
 րամազ իշ նէ տիր, քի շապպաթ կիւնիւնիւ
 մուրտարլարը: Պապալարընը տա պէօլէ 18
 էթմէտիւրմի, վէ լլաւհըմըզ իւզլէրիմիզ վէ պու-
 շէհրին իւզլէրինէ ճիւմլէ պու պէլպը կէթիրտի.
 վէ սիզ շապպաթը մուրտարլամաղըլա, Լարաէ-
 լին իւզլէրինէ ղազապ զամմ էտէրսինիզ: Իմտի 19
 օլտուքի՝ շապպաթտան էվվէ Լաերուշալիմին գա-
 փուլարը գարանլըզ օրունճա, տէտիմ քի գափու-
 գանատլարը գափանտլար, վէ էմր էթտիմ քի՝
 Թա շապպաթ էրթէսինէտէք աշըլմայալար. վէ
 գափուլարտա ուշաղլարըմտան տուրտուրտում,
 քի շապպաթ կիւնիւնտէ իշէրիյէ եիւք կէլմէյէ:
 Կ է պաղլիկեանլար վէ հէր սաթըլաճազ նէա 20
 նէ սաթանլար՝ պիր իքի տէֆա Լաերուշալիմին
 տիշարըսընտա կէճէլէտիլէր: Ս է օնլարա շէ- 21
 հատէթ էտիպ՝ օնլարա տէտիմ. Լիզ նիշիւն հի-

սարն գարշարնտա կեմէլէյօրսունուզ, էյեր պիր
տահա էտէրսէնիզ, սիզէ էլ սալարամ. օլ գէման-
22 տան պերի՝ շապպաթտա կէլմէտիէր: Սէ Է Է
փիլիէրէ տէտիմ քի՝ քէնտիլէրինի փաքլալար,
վէ շապպաթ կիւնիւնիւ թաղաթիս էթմէք իչիւն՝
գափուլարը պէքլէմէյէ վարալար: Եւ Եւ
հըմ՝ պունուն իչիւն տախի պէնի խաղընա՝ կէ-
թիր, վէ ինայէթինին չօգլուղունա կէօրէ՝ պա-
նա իհսան գըլ:

- 23 () Է կիւնլէրտէ տախի Եւհոտիլէրի կէօրտիւմ
քի Եւտօտլու՝ Եւմօնլու վէ Սնապի գարըւարալ-
24 մըշարըտը: Սէ օնլարըն օղուլարը եարը Եւ-
տօտիճէ սէյլէրլէրիտի, վէ Եւհոտիճէ սէյլէ-
մէյի պիլմէզլէր իտի, իլա ղպրի գալմէլէրին լի-
25 սանինճէ սէյլէրլէրիտի: Եւտի օնլարըւա չէքիշ-
տիմ, վէ օնլարը սէյտիւմ, վէ օնլարտան պա՛ղը
քիմնէլէրի տէյտիւմ, վէ սալարընը եօլտում,
վէ օնլարա Եւլա՛հ իլէ եէմին վէրտիմ, քի օնլա-
րըն օղուլարընա գըզլարընը վէրմէյէլէր, վէ օն-
լարըն գըզլարընը օղուլարընա վէ քէնտիլէրինէ
26 ալմայալար: Եւրաէլ փատիշահը Եւլօմօն օն-
լարըն սէպէպի իլէ կիւնահ Էթմէտիմի. վէ չօգ
ղաթէլէրտէ օնուն կիպի փատիշահ եօղուտու,
հէմ Եւլահընըն սէվկիլիւսիւ օլուպ՝ Եւլահ օնու
ճիւմլէ Եւրաէլ իզլէրինէ փատիշահ նասպ էթ-
միշ իտի իսէտէ, եատ գարըւար օնա պիլէ կիւնահ
27 էթտիրտիլէր: Եւտի եատ գարըւար ալմաղըլա
Եւլահըմըզա գապահաթ իշլէյիպ՝ հէփ պու պէօ-
յիւք եարամաղըղը իշլէմէյէ սիզի տինկլէյէլիմ
28 մի: Սէ Եւսեատա՝ օղուլարընտան պաշ քեա-
հին Եւլահիպին օղու՝ Էօրօնլու Սանպալաղըն
տամատը իտի. օնուն իչիւն օնու եանըմտան գօվ-
29 տում: Եւ Եւլահըմ՝ օնլարը խաղընա՝ կէ-

Թիւր, քեահինլիւի վէ քեահինլիւին վէ 1 էփլի-
լէրին ա՛հտընը նափաք էթտիլլէրի իչիւն: 1մ 30
տի օնլարը ճիւղէ ետպանճըլարտան փաքէտիմ.
վէ քեահինլէրին հէմ 1 էփլիլէրին նէվպէթլէ-
րինին հեր պիրինի քէնտի խըզմէթինէ նասպ էթ-
տիմ, Կէրէք Թային օլունմուշ վաթթլարտ 31
օտունփէշքէշի իչիւն՝ կէրէք դուրֆանտալար
իչիւն: Եւ Լ՝լահըմ պէնի խպր իչիւն խազ-
րընա կէթիւր:

Ե Ս Թ Ե Ր :

Էստիոս

Ե Ս Թ Ե Ր :

ՊԵՐՈՒՆՈՒՄ :

- 1 Այն օրերին՝ Մհապետը ունի երեք զինուորական զորքեր՝ Երեւանի, Երեւանի և Երեւանի զորքերը։
- 2 () Երեւանի Մհապետը փառաբանում էր իր զորքերին՝ օրհնում էր իր զորքերին՝
- 3 տե՛ղ օրհնում եմ ի՞նչ, փառաբանում եմ ի՞նչ, ի՞նչ երեւանի զորքերին՝ ի՞նչ երեւանի զորքերին՝
- 4 ի՞նչ երեւանի զորքերին՝ ի՞նչ երեւանի զորքերին՝ ի՞նչ երեւանի զորքերին՝
- 5 Այն օրերին թագավորը փառաբանում էր իր զորքերին՝ օրհնում էր իր զորքերին՝
- 6 տե՛ղ օրհնում եմ ի՞նչ, փառաբանում եմ ի՞նչ, ի՞նչ երեւանի զորքերին՝ ի՞նչ երեւանի զորքերին՝

տիզելմիշիտի : Սէ աղծուն գապլար իլէ հէմ 7
կէօնա կէօն գապլար իլէ իչմէյէ վերիորէրիտի . վէ
զանիմէթլէ՝ փատիշահա սեզա օլտուղու կիպի՝
փատիշահ շերապը վար իտի : Սէ իչքի գանուն 8
իւզրէ իտի , զօրէտէն եօղուտու . զիրա փատիշահ
էվինին ճիւմլէ քէտիւլտալարնա պէօյլէ էմի
էթմիշ իտի , քի հէր քէսին միւրատը իւզրէ էտէ-
լէր : Սէ աշթի սուլգան տախի Մհաշվէրօշ փա- 9
տիշահն փատիշահ սերալընտա գարըլարա զիւ-
թէթ էյլէտի :

Ետիննի կիւնտէ փատիշահն եիւրէյի շէ- 10
րապտան քէյֆլի իքէն , Մհաշվէրօշ փատիշահն
հուզուրունտա խըզմէթ էտէն Սէհուման՝ Պիզ-
թա՝ Հարպունա՝ Պիկլթա վէ Մպակլթա՝ Օէթար
վէ Խարքաս նամ եէտի խատըմլարա տէտի , Վի 11
Սէ աշթի սուլգանը փատիշահ թաճը իլէ՝ փատի-
շահն հուզուրունա՝ կէթիւրէլէր , քի գալմլար վէ
սերվէրլէր օնուն ճէմալինի կէօրէլէր . զիրա օ՝ կիւ-
զէլ շէհրէլի իտի : Մմա Սէ աշթի սուլգան փա- 12
տիշահն՝ խատըմլարը վասըղասը իլէ օլան՝ էմ-
րինէ կէօրէ կէլմէյէ իմթինա՝ էյլէտի . վէ փատի-
շահ զպյէթլէ էօրքէլէնիպ՝ օնուն զազապը դու-
թուլտու : Իմտի փատիշահ վագթլարը պիլէն 13
ո՛ւլէմայէ՝ զիրա շերիաթի վէ հէօքմիւ հէփանկ-
լայանլարա փատիշահն տէտթի պէօյլէ իտի՝
Հէմ օնա գարիպ օլան փատիշահըգտա պաշտա 14
օթուրան վէ փատիշահն եիւզիւնիւ կէօրէն փարա
վէ Սատիլէրին՝ Վարշէնա՝ Ը էթար՝ Ըտմաթա՝
Թարշիշ՝ Սէրէս՝ Սարսէնա՝ վէ Սէմուխան նամ
եէտի սերվէրլէրինէ տէտի . Ըէրան՝ Սէ աշթի 15
սուլգանա էթմէյէ նէ՞ լազիմ կէլիւր , Մհաշվէրօշ
փատիշահն՝ խատըմլար վասըղասը իլէ օլան՝ էմ-
րինի իճրա էթմէտիյի իչիւն : () Ըտէմ Սէմու 16

- խան՝ փատիշահըն վէ սերվերէրին հուզուրունտա տէտի . Ս աշթի սուլդան եալընըդ փատիշահ տէյիլ՝ իլլա ճիւմլէ սերվերէրէ վէ Մհաշվէրօշ փատիշահըն ճիւմլէ էյալէթլերինտէ օլան գավմ-
- 17 Լարա գապահաթ էթտի : Օ իրա սուլդանըն պու իշի ճիւմլէ գարըլարա չըգարսա , օնլար գօճալա-
րընը կէօզլերինտէ՝ Մհաշվէրօշ փատիշահ էմիր էթտի քի Ս աշթի սուլդանը քէնտի հուզուրունա՝
կէթիրէ , վէ օ վարմաստը տէմէքլէ՝ խօր կէօրէ-
- 18 Ճէքլէր : Ս է պուկիւնքի կիւնտէ սուլդանըն պու սէօզլերինի իշիտէն՝ վարսըն վէ Սատիլէրին խա-
թուլարը փատիշահըն ճիւմլէ սերվերէրինէ պէյլէ տէյէճէքլէր . վէ զայէթ չօգ խօրլուգ վէ
- 19 Ղազապ օլաճագ : Սյէր փատիշահ խօշ կէօ-
րինիւրսէ , դարաֆընտան ֆէրման սատըր օլ-
սուն , վէ վարս հէմ Սատիլէրին գանունլարընտա
եազըլըն քի ֆէսհ օլունմասըն , քի Ս աշթի ար-
թըգ Մհաշվէրօշ փատիշահըն հուզուրունա կէլ-
մէսին , վէ փատիշահ օնուն սալդանաթընը օնտան
- 20 Էյի օլան Ղայրիօինէ վէրսին : Ս է փատիշահըն
էտէճէյի ֆէրման պիւթիւն մէմլէքէթինտէ իշի-
տիլինճէ , օ ալլիմ օլմաղիլէ , ճիւմլէ գարըլար
պէյիւքտէն քիւչիւյէտէք գօճալարընտ հիւր-
- 21 մէթ էտէճէքլէր : Խմտի պու սէօզ փատիշահըն
հէմ սերվերէրին նազարընտա խօշ կէօրինտիւ ,
վէ փատիշահ Սէմուխանըն սէօզիւնէ կէօրէ էյ-
- 22 Էտի : Ս է փատիշահըն ճիւմլէ էյալէթլերինին
հէր պիր էյալէթինէ քէնտի եազըլընճա վէ հէր
պիր գավմա քէնտի տիլինճէ մէթիւպլէր կէօն-
տէրտի , քի հէր քէս քէնտի էվինտէ զուպիղլիք է-
տէ . վէ պու՝ հէր գավմըն տիլինտէ նիտա օլունա

ԳԼԸ, 2.

Պաւնեանէլերանէն սօնկրա՝ Բհաշվերօշ փառի 1
 շահըն եօղքէսի թեպիւն պաւնա, Ս աշխիւր փ
 օնուն էյլէտիլինի՝ հեմ օնուն հաղգընա ֆերման
 օղունանը անկտը: Ս է փատիշահա խղճէթե 2
 անն ուշագլարը տեպիւնը. փատիշահ իշխան՝ շեհ-
 րետի կիօղել պիքրէ գրգըւր արատընլար. Ս է 3
 փատիշահ՝ մէմլէքէթինին ճիւմլէ էյալէթերին-
 ան միւպաշիլէր թային էթնին, քի հէր կիօղել
 շեհրէլի պիքրէ գրգը Դ ուշան շեհրինէ գարըլար
 կիֆինէ փատիշահըն խատըմը գարըլար հաֆըղ
 օլան շէկէնին էլի ալթընա ճեմ՝ էթմիւնը. փ
 օնլարըն փալընմէ լեվաղմաթը փերիլին: Ս է 4
 փատիշահըն կեօղէրինէ թօշ կեօթինն գրգ՝
 Ս աշխիւնին եէրինէ սուլթան օլտան. իմտի գու
 սիօղ՝ փատիշահըն նազարընտա թօշ կեօթին-
 մէքէ, էյլէ էյլէտի: Ե ուշան շեհրինտէ պիք 5
 իշհաւտի քիմնէ վարըտը, փէ օնուն առը՝ Պէնիա-
 մինը Վիշ օղը Ե իմիլ օղը իրտի օղը: Ս օր-
 տէխայ իտի. Վի օ՝ Պապել փատիշահը՝ էե 6
 պաւտանէսագըն սիւրտիլի իշհաւտա փատի-
 շահը իշիօնեանըն պիլէսիննէ սիւրիւնէ ետիլի
 իլէ իշիօւշալիմնէն սիւրիւլիւշ իտի: Ս է օ՝ 7
 մմուճասը գրգը շատատանըն՝ եանի իշիթերին
 փերվերտեսի իտի. զերա օնուն պապասը փէ ա-
 նասը եօղուտա. փէ օ գրգ՝ կիօղել շեհրէլի փէ է-
 յի կեօսթերիլ ի իտի, փէ օնուն պապասը փէ ա-
 նասը եօլալթանէ՝ Ս օրտէխայ օնա քէնտինէ գրգ
 տեյի ալմըշ իտի: Ս է օլտաքի՝ փատիշահըն 8
 էմթի փէ ֆերմանը իշիտիլտիքանէ՝ փէ Ե ուշան
 շեհրինտէ շէկայըն էլի ալթընտա պիք չօգ գրգըլար
 ճեմ՝ օլունտագտա, իշիթէր տաթի փատիշահըն

- սերայընա գարըլարըն հաֆըզը և էկայըն էլի ալ-
- 9 թընա ալընսը : 1) է գըզ օնուն նազարընտա խօշ
կէօրինաթիւ, վէ օնուն հուզուրունտա լիւրֆ պուլ-
տու, իմտի թէզ օնուն փաքլէնմէ լեվազըմաթընը՝
հէմ օնուն թալիսլէրինի վէ փատիշահ սէրայըն-
տան օնա վէրիլմէյէ լազիմ կէլէն եէտի գըզըթը
վէրտի. վէ օնու գըզարը իլէ գարըլար էվինին ևն
- 10 էյի մահալինէ կէօշիւրտիւ : 1) թէր քէնաթի
գազմընը վէ վիլատէթինի խապէր վէրմէտի. զիւ
րա 1) օրտէխայ օնա էմր էթտի քի՝ խապէր վէրմէ-
- 11 յէ : 1) է 1) օրտէխայ հէր կիւն գարըլար էվինին
հապլիսի էօնիւնտէ կէզինի իտի, քի 1) թէրին
սէլամէթինի վէ օնուն նիճէ օլաճազընը պիլէ :
- 12 1) է գարըլար ա՛տէթի իւզըն օնիքի այ թէքմիլ
օլուպ՝ հէր պիր գըզըն 1) հաշվէրօշ փատիշահ
վարմաղա նէվպէթի կէլինճէ, զիրա օնլարըն
փաքլէնմէլէրի զէմանը պու մինվալ իւզըն՝ էա՛նի
ալթը այ միւրրի սաֆի եաղը իլէ՝ վէ ալթը այ պէ-
հարըլար վէ գարըլար փաքլէնմէսինին լեվազըմա-
- 13 թը իլէ օլուրուտու, () լտէմ գըզ փատիշահ
պէյլէ կէլիւր իտի. օ՝ հէր նէ տիլէրսէ իտի օնա
վէրիլիւրտի, քի օնուն պիլէսինճէ գարըլար էվին-
- 14 տէն փատիշահըն սերայընա վարա : () ախշամ-
տա վարըր իտի, վէ սապահլայըն գարըլարըն օպիր
էվինէ օտալըզլարըն հաֆըզը օլան փատիշահըն
խատըմը 1) աաշկազըն էլի ալթընա տէօնէրիտի.
օ՝ արթըգ փատիշահ վարմաղըտը, փատիշահ
օնտան հազզ էտիպ՝ ասը իլէ չաղըրլմատըզէ :
- 15 1) աթի 1) օրտէխայըն քէնաթինէ գըզ իլիւն ալտըղը
ա՛մուճասը 1) պիհաիլին գըզը 1) թէրին փատիշահ
վարմաղա նէվպէթի կէլինճէ, օ՝ գարըլարըն
հաֆըզը օլան փատիշահըն խատըմը և էկայըն
տէտիլինտէն ղայրի շէյ դալապ էթմէտի. վէ 1) ա-

Թէր ճիւմէ օնու կէօրէնլէրին նազարընտա լուգֆ
պուլտու: 11 Է Լաթեր Լ՛հաշվէրօշ փատիշահ 16
օնուն փատիշահ սէրայընա՝ օնունձու պատա եանի
Գլէպէթ պընտա օնուն փատիշահըզընըն եէտին
ձի. երընտա աընտը: 11 Է փատիշահ Լաթերի 17
ճիւմէ գարըլարտան զիյատէ սէվտի. վէ օ՝ օնուն
նազարընտա ճիւմէ պիքրէլէրտէն զիյատէ իհտան
ու Լուգֆ պուլտու, վէ փատիշահ Թաճընը օնուն
պաշը՝ իւզէրինէ գօյուպ՝ օնու 11 աշթինին եէրինէ
սուլպան էլէտի: 11 Է փատիշահ ճիւմէ սէրվէր- 18
լէրինէ վէ գուլարընա պէջիւք զհաֆէթ՝ Լաթեր
զհաֆէթի էլէտի. վէ էյալէթլէրէ րահաթլըզ
վէրտի, վէ փատիշահա լայրգ հէտիլէլէր վէրտի:

11 Է իքինձի տէֆա՝ գրզար տէվշ իքիլտիլինտէ, 19
11 Ծրտէխայ՝ փատիշահըն գափուսունտա օթու-
րուրուտու: Լաթեր՝ 11 Ծրտէխայըն օնա Թէն- 20
պիհ էթաիլի կիպի՝ քէնտի վիլատէթինի վէ գապ-
մընը խապէր վէրմէտի. չիւն Լաթեր 11 Ծրտէխա-
յըն սէօզիւնիւ՝ օնուն եանընտա պէսլէնտիլի զէ-
մոն կիպի՝ էտէր իտի: () Է կիւնլէրտէ՝ 11 Ծրտէ- 21
խայ փատիշահըն գափուսունտա օթուրուր իքէն,
գափու պէքչիլէրինտէն Պիկթան վէ իւէրէշ նա՝
փատիշահըն իքի խատէմէլէրի տարըլըպ՝ Լ՛հաշ-
վէրօշ փատիշահըն իւզէրինէ Էլ սալմաղա չալըշ-
տըլար: 11 Է պու նէսնէ 11 Ծրտէխայա պիլտի- 22
րիլմէլիլէ, Լաթեր սուլղանա խապէր վէրտի. վէ
Լաթեր 11 Ծրտէխայըն սար իլէ փատիշահա սէջ-
լէտի: 11 Է պու նէսնէ Թէֆթիշ օլունտուգտա՝ 23
սահիհ պուլունտա, վէ օնլարըն իքիսի աղաձիւ-
զէրինէ սարլոր, վէ փատիշահըն հուզուրունտա
Թէվալիի քիթապընտա եազըլար:

տաղըլմը շ վէ պըրլմը պիր գավմ վար . վէ օն-
 արըն գանունլարը ճիւմլէ գավմլարընքինտէն
 ֆարգըլտըր . վէ փատիշահըն ֆերմանլարընը իճ-
 րա էթմէզլէր . իմաի օնլարա թէհամմիւլ էթմէք
 փատիշահա եազըլմազ : Եւթր փատիշահա թօշ 9
 կէօրիւնիւրսէ , օնլարը հէլաք էթմէյէ եազըլտըն .
 վէ պէն՝ իշի իշլէյէնլէրին էլինէ՝ փատիշահըն
 խազընէսինէ կէթիրմէք իշիւն՝ օն պին գանդար
 կիւմիւլ դարթայըմ : () Ետէմ փատիշահ հէն 10
 տէն եիւզիւյիւնիւ չըգարրպ՝ օնու Եհհուտիլէրին
 տիւլմէնի Մկալիլի Համտաթա օղլու Համանա
 վէրտի : Հէմ փատիշահ Համանա տէտի . () Եւ 11
 կիւմիւլ սանա վէրիլտի , հէմ օ գամմ տտիտի . քի
 օնա կէօզլէրինտէ թօշ կէօրիւնէնի էյլէյէթին :
 Եւ օ իլք պըն օն իւշիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ փատի- 12
 շահըն եազըլտըրը չաղըլտըրար , վէ փատիշա-
 հըն ուլու պէյլէրինէ վէ հէր էյալէթին իւզէրին-
 տէ օլան վալիլէրէ վէ հէր էյալէթին հէր պիր
 գավմընըն սէրվէրլէրինէ եազըլարընճա վէ հէր
 գավմըն տիլինճէ հէման Համանըն ճիւմլէ էմր
 էթտիլինէ կէօրէ եազըլտըր . փատիշահ Մհաշմէ-
 րօշուն աաը իլէ եազըլտը պ՝ փատիշահըն եիւզիւյիւ
 իլէ միւհրլէնտի : Եւ փատիշահըն ճիւմլէ էյա- 13
 լէթլէրինէ ուլազլար եէտի իլէ մէքթիւպլէր
 կէօնտէրիլտի , քի պիր կիւնտէ օն իքինճի պըն՝
 եանի Մտար պընըն օն իւշիւնճիւ կիւնիւնտէ
 ճիւմլէ Եհհուտիլէրի կէնճլէրի վէ իթիարլարը՝
 չօճուգլարը վէ գարըլարը գըրալար՝ էօլտիւրէլէր
 վէ հէլաք էտէլէր , վէ օնլարըն մուր եաղմա օրա :
 Եւքթիւպիւն սուրէթինճէ՝ ճիւմլէ գավմլէրէ տ- 14
 չիքեար օլմագ իշիւն՝ ֆերման հէր պիր էյալէթէ
 վէրիլէ , քի օլ կիւն իշիւն հազըր օլալար : Եւ 15
 լազլար փատիշահըն ֆերմանը իլէ աճէլէթէն

չըգտըլար . ֆերման իսէ՝ Շուշան գալէսինտէ վերիմիշխտի . անտէն փատիշահ Համան իլէ իջմէյէ օթուրտուլար , Շուշան շէհրի իսէ իզգիրապա տիւշտի :

ՊԵՐ, 4:

- 1 Սէ Սօրտէխայ ճիւմլէ օլունանը տույունճա , Սօրտէխայ էս՝ վապլարընը երթտը , վէ չիւլհէմքիւլ կիյինիպ՝ շէհրին օրթասընա չըգտը , վէ պէջիպ հէմ աճը ֆերեատ իլէ ֆերեատ էյլէտի :
- 2 Սէ թա փատիշահըն գափուսունուն էօնիւնէ կէլտի . զիրա չիւլ կիյինիշ իքէն՝ փատիշահ գափուսունու կիրմէյէ ճաիզ տէյիլ իտի : Սէ փատիշահըն էմր ու ֆերմանը եթիշտիյի հէր պիր էյալէթին հէր մահալինտէ՝ Լահուտիլէրին պէօյիպ եաօը վէ ուրուճու վէ աղլայը շը վէ ֆերեատը վարըտը . չօգլարը չիւլտէ վէ քիւլտէ եաթըր-
- 4 լարըտը : Սէ Լաթէրին ճարիյէլէրի վէ խատըմլարը կէլիպ՝ օնա խապէր վէրտիլէր . իմտի սուլդան ղայէթլէ էլէմ չէքտի . վէ էս՝ վապլար կէօնտէրտի քի Սօրտէխայա կիյտիրիպ՝ օնուն իւզէրինտէն չիւլիւ կիտէրէլէր , ամմա օ՝ գապուլ էթմէտի :
- 5 Իմտի Լաթէր փատիշահըն՝ օնա խըղմէթ էթմէյէ թային էթտիյի Հաթախ նամ խատըմընը չազըրտը , վէ օնա Սօրտէխայըն հագգընա էմր էյլէտի , քի պու նէ՞ օլա , վէ պու նէ՞ իչիւնտիւր պիլէ :
- 6 Սէ Հաթախ Սօրտէխայա՝ շէհրին փատիշահ գափուսունուն գարշըսընտա օլան մէյտանընա չըգտը :
- 7 Սէ Սօրտէխայ օնա ճիւմլէ վագի օլանլարը՝ վէ Համանըն Լահուտիլէրի հէլպէ էթմէք իչիւն փատիշահըն խազինէսինէ գարթմաղտ տէտիյի կիւմիւշիւն իքրարընը խապէր վէրտի :
- 8 Հէմ օնա՝ օնլարը հէլպէ էթմէք իչիւն Շուշան-

տա սաաբըր օրան ֆերման եազըսընըն սուրէթինի
 վերտի, քի Լաթերէ կէօսթերիպ՝ օնա խապեր
 վերէ . հէմ օնա թէնպիհ հտէքի՝ փատիշահա վա-
 րըպ՝ օնա եալվարա, վէ օնան հուզուրունտա գազ-
 մը իշխան տիլէք տիլէյէ: Լամի Լաթախ վարըպ՝ 9
 Լաթերէ Եօրտէխայըն սեօզլերինի խապեր վեր-
 տի: Ե Լաթեր Լաթախա սեզլէյէպ՝ Եօր- 10
 տէխայ իշխան պէօյլէ էմր վերտի, փատիշահըն 11
 հէփ գուլարը վէ փատիշահ էյալէթլերինին
 գալմկարը պիլիլիլեր քի չալլըրլմազտան փատի-
 շահըն իշ տիվանխանէսինէ կիրէն հէր երքէք եո
 գարը էօրաիւրիւլմէյէ գանուն վար, մէյէր փատի-
 շահ օնա ալթուն ամայը ուզատա վէ եաշայա . վէ
 պէն շխմաի օթուզ կիւնտիւր քի փատիշահա վար-
 մազա չաղըրլմատըմ: Լամի Լաթերին սեօզլէ 12
 րինի Եօրտէխայա խապեր վերտիլէր: Ե Եօր- 13
 տէխայ տէտի քի՝ Լաթերէ պէօյլէ ճէվապ կէօ-
 թիւրէլէր, Վէնտի քէնտինտէ սանմա քի՝ փա-
 տիշահըն էվինտէ օլմաղլա՝ ճիւմլէ Լաթհուտիլեր-
 տէն սէն գուրթուլաճագսըն: Ե իրա պու 14
 վագթոտէ սէն էյեր պիր վէճհ իլէ սիւքիւթ էտէր-
 տէն, Լաթհուտիլերէ իմսատ վէ գուրթուլուշ պիր
 ղայրի մահալտէն զուհր էտէր, ամմա սէն՝ վէ պա-
 պանըն էվի հէլաք օլուրսուզ, վէ քիմ պիլիլեր,
 պէլքի սէն փատիշահըրա պէզլէ պիր վագթ ի-
 շխան էրտին: Ե Լաթեր տէտիքի՝ Եօրտէխայա 15
 պէօյլէ ճէվապ կէօթիւրէլէր: Ե ար Ը ուշանտա 16
 պուլունան ճիւմլէ Լաթհուտիլերի ճէմ՝ էյլէ, վէ
 պէնիմ իշխան ուրուճ էտիպ՝ կէճէ վէ կիւնտիւզ
 իւզ կիւն եէմէն վէ իշմէն, պէն տախի ճարիլէլէ-
 րիմ իլէ պէզլէ ուրուճ էտէրիլ, վէ փատիշահա
 պէզլէ վարպըրմ՝ դանունա մուխալիֆ իսէտէ . վէ
 հէլաք օլուրսում օլայրմ: Լամի Եօրտէխայ կի- 17

տիպ՝ Եթերին օնա ճիւղէ Թէնպիհ Եթտիլինէ
կէօրէ Էյլէտի :

ՊԵՐ 5 :

- 1 Ս Է օլտուքի իւչիւնճիւ կիւնտէ՝ Եթէր փատի-
շա՛հ Էս՝ վապլարընը կէյինիպ փատիշահ Էվինին
իչ տիվանխանէսինտէ փատիշահըն սէրայը գար-
շըսընտա տուրտու . վէ փատիշահ՝ փատիշահ սէ-
րայընտա սէրայ գափուսունուն գարշըսընտա փա-
տիշահ Թախթը իւղէրինտէ օթուրուրուտու :
- 2 Ս Է օլտու քի փատիշահ՝ Եթէր սուլղանըն տի-
վանխանէտէ տուրտուղունու կէօրինճէ , նազա-
րընտա ինայէթ պուլտու , վէ փատիշահ Էլինտէ
օլան արթուն ասայը Եթէրէ ուղաթտը . վէ Եթ-
թէր եագլաշըպ՝ ասանըն ուճունա՝ տօգունտու :
- 3 Ս Է փատիշահ օնա տէտի . Եթ Եթէր սուլղան՝
սանա նէ՝ օլտու , վէ տիլէյին նէ՝ տիր փատիշահ-
- 4 լըղը՝ն եարըսընատէք՝ վէ սանա վէրիլին : Ս Է
Եթէր տէտի . Եթէր փատիշահ խօշլանըրսա ,
փատիշահ շաման իլէ պու կիւն՝ օնա Էթտիլիմ՝
- 5 զիաֆէթէ կէլին : Ս Է փատիշահ տէտի . շա-
մանա ա՛ճէլէ Էթտիրին , քի Եթէրին սէօղիւնիւ
էտէ . իմտի փատիշահ շաման իլէ Եթէրին Էթ-
- 6 տիլի զիաֆէթէ՝ վարտը : Ս Է շէրապ սէօհփե-
թինտէ փատիշահ Եթէրէ տէտի . Տիլէյին նէ՝
տիր , վէ սանա վէրիլին . մաղլուպուն նէ՝ տիր
փատիշահ լըղըն եարըսընատէք՝ վէ իճրա՝ օլունա :
- 7 Ս Է Եթէր ճէվապ վէրիպ տէտի . Տիլէյիմ՝ վէ
- 8 մաղլուպում վար . Եթէր փատիշահըն նազարըն-
տա ինայէթ պուլտում իսէ , վէ Էթէր փատիշահ
տիլէյիմի վէրմէյէ վէ մաղլուպումա իճրա Էթ-
մէյէ խօշլանըրսա , փատիշահ շաման իլէ՝ օնա-
րա Էթտիլիմ՝ զիաֆէթէ կէլին , վէ եարըն սէօ-
ղիւնէ կէօրէ Էտէյիմ :

Քամոյ շամանն ոչ կրնն շատ. վէ եկարէյի խօշ 9
 չըգտը. ամմա շամանն՝ փատիշաչն գտփուառն-
 տա Սորտէխայրն օնտան գալգամտըղընը վէ գը-
 մըլտանմատըղընը կէօրտիյի կիպի՝ շաման
 Սորտէխայրն իւղէրինէ զաղապ իլէ տօլտու :
 Ստքին շաման թէհամմիւլ էտիպ՝ էփինէ վարտը 10
 վէ կէօնտէրիպ՝ տօսթըարընը վէ գարըսը Օհրէշն
 չաղըրտը : Վէ շաման օնլարտ գէնկինիյինին 11
 ի գգէթինի վէ օղուլարընըն՝ չօղըսդունու վէ փա-
 տիշաչն օնու ձիւմէ պէցիւթտիւյիւնիւ վէ սեր-
 վէրլէրտէն հէմ փատիշաչն գուլարընտան պէօ-
 յիւթտիւյիւնիւ նազլ էթտի : շէմ շաման 12
 տէտի . Սսթէր սուլգան պիլէ էթտիյի զիաֆէթէ
 փատիշաչ իլէ պէնտէն դայրիյի չաղըրմատը . վէ
 ետըրն տախի օնտան՝ փատիշաչ իլէ պէն տա՝ վէթ
 օլտուա : Մմմա պէն Սհհուտի Սորտէխայրն փա- 13
 տիշաչ գափուառնա տ օթուպտուզունու կէօր-
 տիւքէ , պունուն ձիւմէթի պանա ֆայիտէ էթ-
 մէզ : Մմմա գարըսը Օհրէշ՝ օնուն ձիւմէ տօսթ- 14
 լարը իլէ՝ օնա տէտի . Սլլիւարըն եիւքսէր պիւր-
 դաճ եափսընլար , վէ օնպաճ փատիշաչա օեջլէ
 քի՝ օնուն իւղէրինտէ Սորտէխայ ասըլա . անտէն
 փատիշաչ իլէ՝ զիաֆէթէ շէն վար . վէ պու սեօզ
 շամանա խօշ կէօրիւնտիւ , վէ ազաճը հաղըրլա-
 տը :

ՊԼՇ, 6.

Օլ կէճէտէ փատիշաչն ույգտուա գաշտը , վէ 1
 էմր էթտի քի՝ վուգուաթըր դիքր էտէն թէվարիի
 քիթապընը կէթիրէլէր . վէ փատիշաչն հուղու-
 րունտա օգունտուլար : Վէ եաղըլմիշ պուլուն- 2
 տու քի՝ Սհաշվէրօշ փատիշաչա էլ օալմաղա չա-
 լըշան փատիշաչն իքի խատըմը գափու պէքլիլէ-

- բի Պիկիմանա վե խերեշ խուսուսանա Սօրտե-
- 3 խոյ խապեր վերաի: Ս է փատիշահ տեաի. Պու-
նան իշխան Սօրտեխայա նե՞ իբրամ վե իզգեթ
օլունտու. վե փատիշահն ուշագլարը՝ օնա խըզ-
մեթ էտենլեր՝ տեաիլեր. ()նա պիք շեյ օլունմա-
- 4 ալ: Ս է փատիշահ տեաի. Համլիտե քիմ վար:
Համան իսէ փատիշահ օկոսյունն տիշ համլիտինէ
կեղմիշիտի քի փատիշահ տեյէ, քի Սօրտեխայը
օնուն իշխան հազարլատըղը աղաճըն իզգերինէ տ-
- 5 առ: Իմտի փատիշահն ուշագլարը օնա տեաի-
լեր. իշմե Համան համլիտե տալույօր. վե փա-
- 6 տիշահ տեաի. Լեյսին: Ս է Համան կեղնճէ,
փատիշահ օնա տեաի. Փատիշահ՝ իբրամ էթ-
մեյէ իսթէտիյի. առեմե նե՞ օլունտա կերեք. վե
Համան էիւրէյինտե տեաի. Փատիշահ պենտեն
- 7 զայրի քիմե՞ իբրամ էթմեյէ իսթեր: Ս է Հա-
ման փատիշահ տեաի. Փատիշահն իբրամ
- 8 էթմեյէ իսթէտիյի. առեմե՝ Փատիշահն կկ-
տիյի փատիշահ խիլաթը վե փատիշահն պին-
տիյի աթը հեմ պաշնա գօնուլան փատիշահ
- 9 թաճընը կեթիրելեր, Ս է խիլաթ իլե աթ
փատիշահն էն մի՝ էթէպէրսերդէրէրինտեն պի-
րինին էլինէ վերիլէ. վե փատիշահն օլ իբրամ
էթմեյէ իսթէտիյի քիմէյի կկտախտիլեր, վե ա-
թա պինմիշ իքէն շէհրին սօգազլարնտան կե-
շիրիպ՝ էօնիւնճէ չաղըրսընլար. Փատիշահն իբ-
րամ էթմեյէ իսթէտիյի առեմե պէյլէ օլուր:
- 10 ()լտեմ փատիշահ Համանա տեաի. ինէզ՝ տե-
տիյին կիպի խիլաթը վե աթը ալ, վե փատի-
շահն գտփուսանտա օթուքան Լշէհուտի Սօր-
տեխայա էյլէ էյլէ. տեյլէտիյինտեն հիշ պիք
- 11 շեյ կերի գալմասըն: Իմտի Համան խիլաթը
վե աթը ալուր, վե Սօրտեխայա կկտախտիպ՝ օնու

աթա պինսիշ իքէն շէհրին սօգադարընտան կէ-
շիրտի, վէ էօնիւնձէ չազըրըրլար իտի . փատիշա-
հըն իքրամ էթմէյէ իսթէտիյի աստէմէ պէօյլէօ-
լուր :

Լ'նտէն Լ'օրտէխայ փատիշահըն գափուտուն 12
տէօնտիւ . Համան իսէ գասաւէթլու վէ պաշը
էօրթիւլիւ օլարագ՝ աճէլէթէն էվինէ շէքիլտի:
Լ'է Համան գարրսը , Օէրէշէ վէ ճիւլէ տօսթ- 13
լարընա հէփ պաշընա կէլէնի նազլ էթտի . վէ օ-
նուն ալիմէրի վէ գարրսը , Օէրէշ օնա տէտի-
լէր . Լ'էնին օլ էօնիւնտէ աիւլմէյէ պաշլատըղըն
Լ'օրտէխայ՝ էյէր Լ'էհոլտիլէրին զիւրթլէթին-
տէն իսէ , սէն օնա ղտլիպ օլամպյաճագսըն . իլ-
լա օնուն հոլզուրունտա էլպէթթէ տիւշէճէք-
սին : () նլար տահա օնունլա սէօյլէր իքէն , 14
փատիշահըն խատէմէլէրի եէթիշիպ՝ Լ'աթէրին
էթտիյի զիաֆէթէ Համանը կէօթիւրմէյէ աճէ-
լէ էթտիլէր :

ՊԼԸ . Դ :

Իմտի փատիշահ՝ Համան իլէ՝ Լ'աթէր սուլլա- 1
նըն եանընա զիաֆէթէ վարտը : Լ'է փատի- 2
շահ իքինձի կիւնտէ տախի շէրապ սէօհփէթին-
տէ Լ'աթէրէ տէտի . Լ'ա Լ'աթէր սուլլան՝ տիլէ-
յին նէ՝ տիր , վէ օանա վէրիլէ , վէ մազլուպուն
նէ՝ տիր փատիշահըղըն եարըսընատէք՝ վէ իճրա՝
օլունա : Լ'է Լ'աթէր սուլլան ճէվապ վէրիպ 3
տէտի . Լ'էյէր նազարընտա լուգֆ պուլտում իսէ ,
եա փատիշահ , վէ էյէր փատիշահա խօշ կէլըր-
տա , պանա՝ տիլէյիմ իլէ ճանըմ վէ մազլուպում
իլէ դավմըմ պաղըշլանսըն : Օ՝իրա հէմ պէն 4
հէմ գավմըմ՝ գըրըմաղա՝ էօլտիւրիւլմէյէ վէ
հէլաք օլունմաղա սաթըլտըգ . վէ էյէր գուլտը

- վէ խալսյրդլար օլմաղա սաթըլտա՛ իտիք , սիւքիւթ
էտէր իտիմ՝ էկէրչի տիւշմէն փատիշահըն զա-
- 5 բարընը էօտէյէմէղ իտի իսէտէ : Սէ Բհաշ-
վէրօշ փատիշահ սէյլէտի , վէ Եթէր սուլդանա
տէտի . () Ըքիմ տիր , հէմ օլ նէրէտէտիր , քի
օնուն եիւրէյի պէյլէ էթմէյէ ճէսարէթ էթտի :
- 6 Սէ Եթէր տէտի . Տիւշմէն վէ ա՛տու՝ շու եա-
րամաղ ատէմ շաման տըր . վէ շաման փատի-
շահըն վէ սուլդանըն հուզուրունտան գօրգտու :
- 7 Սէ փատիշահ շէրապ սէօհիէթինտէն զաղապ
իլէ սէրայըն պաղէսինէ գալգտը , շաման իսէ
քէնտի նէֆսի իչիւն Եթէր սուլդանտան ըէճա
էթմէյէ գալտը . զիրա քէնտինէ՝ փատիշահտան
- 8 պէլա կէլէճէյինի կէօրտիւ : Սէ փատիշահ սէ-
րայ պաղէսինտէն շէրապ սէօհիէթի օտասընա
տէօնիւնճէ , շաման՝ Եթէրին օլ իւզէրինտէ
օլտուղու եաթաղըն իւթիւնէ տիւշմիւշ իտի .
վէ փատիշահ տէտի . Եվտէ պէնիմ եանըմտա
սուլդանա՞ տախի մի զօր էտէճէք . փատիշահըն
աղղընտան պու սէօղ չըգտըղը կիպի՝ շամանըն
- 9 եիւզիւնիւ էօրթտիւլէր : () Ըտէմ շարպօնա
նամ խատըմյարտան պիրի՝ փատիշահըն հուզու-
րունտա տէտի . Իշթէ շամանըն՝ փատիշահ իչիւն
խայր սէյլէյէն Սօրտէխայ իչիւն՝ եափտըղը էլլի
արըն ուլուն աղաճ տախի շամանըն էվինտէ
տուրույօր . վէ փատիշահ տէտի . () Նու՝ օնուն իւ-
- 10 զէրինէ աօօըն : Իմտի շամանը՝ Սօրտէխայ իչիւն
հազըրլատըղը աղաճըն՝ իւզէրինէ տստըլար . վէ
փատիշահըն զաղապը թէսքին օլտու :

ՊԵՇ . 8 :

- 1 () Ը կիւնտէ՝ Բհաշվէրօշ փատիշահ՝ Եէհուտի-
լէրին տիւշմէնի շամանըն էվինի Եթէր սուլդա-

նա պաղըշատր . վէ Սճրտէխայ փատիշահն հու-
րունա կէլտի . զիրա լաթէր՝ օնուն քէնախնէ նէ
օլտուղունու խապէր վէրտի : Ս է փատիշահ 2
Համանտան կիտերտիյի եիւղիւյիւնիւ չըգարըպ՝
օնու Սճրտէխայա վէրտի . վէ լաթէր Սճրտե-
խայը՝ Համանըն էվի իւղերինէ նաապ էթտի :

Լնտէն լաթէր թէքրար փատիշահն հուղու 3
րունտա սէջլէտի , վէ օնուն պապարընա տիւշ-
տիւ , վէ աղլայարագ օնա եալվարտը քի՝ Լհակիլի
Համանըն քէթթիւիւյիւնիւ վէ Լէհուտիլէրի
իւղերինէ գուրտուղու գաստընը իպգալ էտէ :
Ս է փատիշահ լաթէրէ աթթուն անայը ուղաթ- 4
տը , վէ լաթէր գալըպ՝ փատիշահն հուղու
րունտա տուրտու , Ս է տէտի . Լյէր փատի- 5
շահա խօշ կէլիրսէ , վէ էյէր հուղուրանտա լուգի
պուլտոմ իսէ , վէ պու նէսնէ փատիշահն հու-
ղուրունտա տօղրու կէօրինիւրսէ , վէ պէն նաղա-
րընտա էյի իսէմ , եաղըլըն քի Լհակիլի Համ-
տաթա օղլու Համանըն՝ փատիշահն ճիւմլէ Կ-
յալէթլէրինտէ օլան Լէհուտիլէրի հէլաք էթմէք
իչին եաղտըղը մագսուտու մէքթիւպլէրի տէօն-
տիւրիւլսինլէր : () Երա պէնիմ գալմըմա վազթ 6
օլաճագ պէլպը կէօրմէյէ նի՞ճէ գատիր օլպըմ ,
վէ խըսըմլարըմըն հէլաքինի կէօրմէյէ նի՞ճէ գա-
տիր օլպըմ : Ս է Լհաշվէրօշ փատիշահ լաթէր 7
սալդանա վէ Լէհուտի Սճրտէխայա տէտի . Խշ-
թէ Համանըն էվինի լաթէրէ պաղըշատրմ . վէ
օնու՝ Լէհուտիլէրէ էլ սալտըղը իչին աղաճ իւ-
ղէրինտէ աստըլար : Լանտի սիղ Լէհուտիլէրին 8
հագգընա՝ սիղէ խօշ կէօրինէնի՝ փատիշահն ա-
տընտա եաղըն , վէ փատիշահն եիւղիւյիւ իլէ
միւհըլէյին . զիրա փատիշահն ատընտա եաղը-
պ՝ փատիշահն եիւղիւյիւ իլէ միւհըլէնէն մէք-

- 9 Թիւպիւ տեօնախորմէք օլմազ: Ա՛յ օլ վագթտա
իւչիւնճիւ այտա եանի Սիվմա այրնտա այրն իյիր-
մի իւչիւնճիւ կիւնիւնտե փատիշահըն քեաթիպ-
լերի չաղըլլալըլար, վէ Լյեհուտիլերէ հէմ
շինտտէն շապէշետէք օլան էյալէթլերին եիւզ
իյիրմի եէտի էյալէթին ուլուպէյլերինէ վէ վա-
լիլերինէ վէ սերվերլերինէ՝ հէր էյալէթէ եազը-
սընա վէ հէր գալմա լիսանընա վէ Լյեհուտիլերէ
քէնտի եազըլարընա վէ լիսանլարընա կէօրէ՝ Սօր-
տեխայըն ճիւվէ էմք էթտիլի կիպի եազըլալը:
- 10 Ա՛յ Լ՛հաշվերօշ փատիշահըն ատը իլէ եազըլ
փատիշահըն եիւզիւյիւ իլէ միւհրլետի. վէ աթ-
լարա՝ քեօհլանլարա վէ գըսրագ գուտուգլարը
գաթըրլարա պինմիշ՝ ուշագլարըլա մէքթիւպլէր
- 11 Կէօնտերտի, ի՛նչի օնլար իլէ փատիշահ հէր
շէհրտե օլան Լյեհուտիլերէ իպն վէրտի քի՛ ճէմ՝
օլուպ քէնտի ճանլարը իչիւն տուրալար, քի օն-
լարա հիւճիւմ էտեճէք գալմըն վէ էյալէթին
ճիւմէ պոքերինի՝ չօճուգլաղը վէ գարըլարը իլէ
գըգալար՝ էօլտիւքիլեր վէ ճէլլը էտէլեր, վէ մա-
- 12 լինի եազմա էտէլեր, Պիր կիւնտե Լ՛հաշվերօշ
փատիշահըն ճիւ մէ էյալէթլերինտե, օն իքինճի
պըն՝ եանի Լ՛տար պընըն օն իւչիւնճիւ կիւնիւն-
- 13 տե: Ա՛յ քթիւպիւն քուրէթինճէ հէփ գալմլերէ
պէյան օլմագ իչիւն էյալէթլերին հէր պիրինտե
ֆերման վերիլէ, քի Լյեհուտիլեր օլ կիւնտե
տիւշմէնլերինտէն ինթիգալ ալմագ իչիւն՝ հազըր
- 14 օլալար: Ալլագլար քեօհլանլարա վէ գաթըրլարա
• պինիպ՝ փատիշահըն սէօզիւ իլէ էվէրէք վէ աճէ-
լէ էտերէք չոգօրլարա ֆերման իսէ Ը ուշան
գալէսինտե վերիլտի:
- 15 Ա՛յ Աօրտեխայ փատիշահըն հուգուրունտան՝
լաճիվէրտիլէ ադ փատիշահ խիլաթի իլէ վէ պեօ-

յիւք ալթուն թաճ իլէ վէ ինճէ տիւլպէնտ վէ էր-
ղափանի լիպաս իլէ չոգտը . վէ Շ ուշան շէհրի
շէնլէնիպ շատ օլտու : Լէհոտիլէրին րուշան-16
լըղը՝ վէ սիւրիւր վէ շաղլըգ վէ իբրամը վարտը :
Ս է էյալէթլէրին հեր պիրինտէ վէ շէհրլէրին 17
հեր պիրինտէ փատիշահըն սէօզիւ վէ ֆէրմանը
էրիշտիյի մահալտէ Լէհոտիլէրին շէնլիյի վէ
շաղլըղը օլուպ՝ զիաֆէթ վէ պոյլամ էթտիլէր .
վէ տիյարըն գազմլարընտան չօղլարը Լէհոտի-
օլտուլար . զիրա օնլարըն իւզէրինէ Լէհոտիլէ-
րին գօրգուսու տիւշտիւ :

ՊԵՇ 9 :

Ս է օն իքինճի պտա՝ եանի Լտար պըրնտա օնուն 1
օն իւշիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ փատիշահըն սէօզիւ վէ
ֆէրմանը իճրա օլունաճագ վաղթ եէթիշինճէ ,
Լէհոտիլէրին տիւշմէնլէրի օնլարա թէսալլուգ
էթմէյէ ումտուգլարը կիւնտէ , մասլահալ աք-
սինէ տէօնմէքլէ՝ Լէհոտիլէր տիւշմէնլէրինէ
թէսալլուգ էթտիլէր . Լէհոտիլէր քէնտի շէհր- 2
լէրինտէ Լհաշվէրօշ փատիշահըն ճիւմլէ էյա-
լէթլէրինտէ պիրիքտիլէր քի՝ օնլարըն քէօթիւ
լիյիւնի . իսթէյէնլէրէ էլ սալալար , վէ օնլարա
գարըն քիմսէ տուրամատը . զիրա օնլարըն գօր-
գուսու ճիւմլէ գազմլարըն իւզէրինէ տիւշմիւշ ի-
տի : Ս է էյալէթլէրին ճիւմլէ սէրվէրլէրի վէ 3
ուլու պէյլէրի վէ վալիլէրի վէ փատիշահըն մաու-
լահաթընը էտէնլէր՝ Լէհոտիլէրէ իմտաա է-
տէրլէրիտի . զիրա իւզէրլէրինէ Սորտէխայըն
գօրգուսու տիւշմիւշ իտի : () իրա Սորտէխայ՝ 4
փատիշահըն սէրպըրնտա պէջիւք իտի , վէ օնուն
նամը ճիւմլէ էյալէթլէրէ վարմը շտը . չիւն Սըր-
տէխայ քիմսէ կիթտիքչէ պէյիւք իտի : Խտի 5

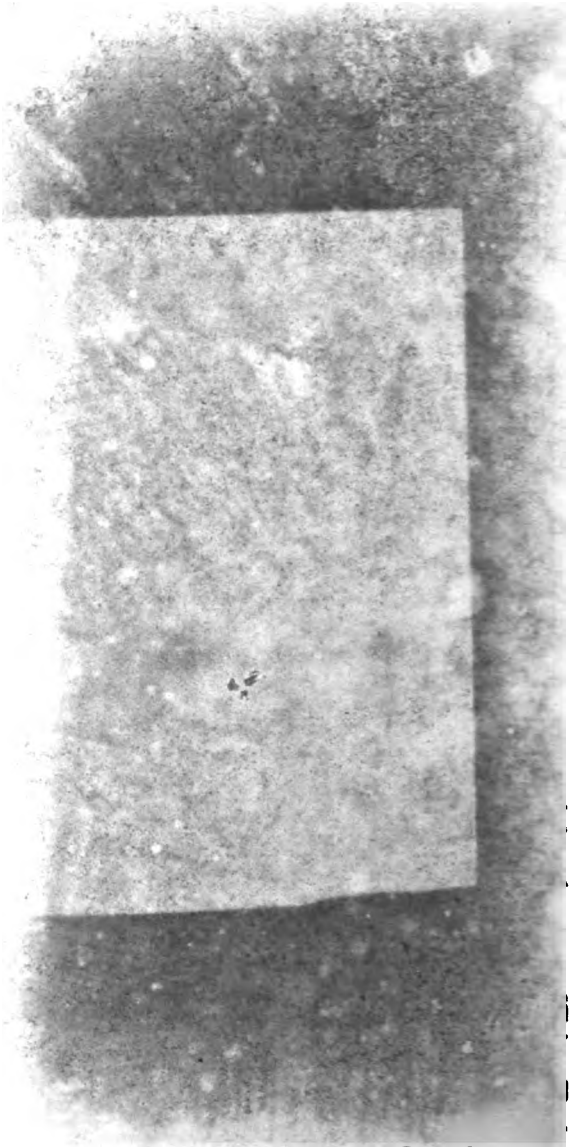
- Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐ ՇԻՆԴԵՆԻՆԻՆԻ զԵՐԸ՝ ՎՈՒ
 ՐՈՒՆԸ ԻԼԵ ՎՈՒՐՈՒՄ՝ ՀԵՆԱՔ ԻԼԵ ԷՕՆԻՐԱՐԻՆԻՆԵՐ ,
 ՎԵ ՀԵՆԱՔ ԷԹՈՒՄԻՆԵՐ • ՎԵ ՍԻՆԴՄԵՆԻՆԵՐԻՆԵՐ ԽԱԹԵ-
 6 ՍԻՐԵՆԻՆԻ ԿԻՄԻ ԷԹՈՒՄԻՆԵՐ : Ս Ե Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐ՝
 ՇՈՒՆԱՆ ՇԵՏՐԻՆՍԵՐ ԱԵՂ ԵԻԼՂ ԱՄԵՄ ԷՕՆԻՐԱՐԻՆԵՐ
 7 ՀԵՆԱՔ ԷԹՈՒՄԻՆԵՐ : ՀԵՄ ՓԱՐՉԱՆՍԱԹԱՅԵՐ ՎԵ
 8 ՏԱՐՓՈՆՈՒ ՎԵ ԼՍՓԱԹԱՅԵՐ , Ս Ե ՓՈՐԱԹԱՅԵՐ ՎԵ
 9 ԼՍՏԱՆԱՅԵՐ ՎԵ ԼՐԻՏԱԹԱՅԵՐ , Ս Ե ՓԱՐՄԱՇԹԱՅԵՐ
 ՎԵ ԼՐԻՍԱՅԵՐ ՎԵ ԼՐԻՏԱՅԵՐ ՎԵ Ս ԵՅԵՂԱԹԱՅԵՐ ,
 10 Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐԻՆԻ ՍԻՆԴՄԵՆԻ ՀԱՄԱԹԱՍ ՕՂՈՒ ՀԱ-
 ՄԱՆՆԸ ՕՆ ՕՂՈՒՆՈՒ ԷՕՆԻՐԱՐԻՆԵՐ • ԱՄՄԱ ԵԱՂԱՄ-
 ԵԱ ԷԼԵՐԻՆԻ ՍԱՆԴԱՄՈՐԼԱՐ :
 11 () Լ ԿԻՆՍԵՐ ՇՈՒՆԱՆ ՇԵՏՐԻՆՍԵՐ ԷՕՆԻՐԵՆԵՆԵՐԻՆԵՐ
 ՍԱՅԵՐՍԵՐ ՓԱՍԻՆՉԱՏՆԸ ՀՈՒՆՐՈՒՆԱՍ ԷԵԼՍԻ :
 12 Ս Ե ՓԱՍԻՆՉԱՏ ԼՍԹԵՐՍՈՒՐԵԱՆՍԱՏԻՆԻ • Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐ
 ՇՈՒՆԱՆ ՇԵՏՐԻՆՍԵՐ ԱԵՂ ԵԻԼՂ ԱՄԵՄ ԻԼԵ
 ՀԱՄԱՆՆԸ ՕՆ ՕՂՈՒԼԱՐՆԵՐ ԷՕՆԻՐԵՆԵՐ ՀԵՆԱՔ
 ԷԹՈՒՄԻՆԵՐ , ՓԱՍԻՆՉԱՏՆԸ ԳԱՐԱՆ ԷՅԱԼԵԹԵՐԻՆՍԵՐ
 ՕՆԻՐԱՐ ՆԵԼԵՐ ԻՆԵՐԻՆԵՐ • ԻՄՍԻ ՍԻՆԵՐԻՆԵՐ ՆԵՐՍԻՐ ,
 ՎԵ ՍԱՆԱ ՎԵՐԻԼՍԻՆ • ՎԵ ՍԱՏԱՍ ՄԱՂՈՒԱԿՈՒՆ ՆԵՐՍԻՐ ,
 13 ՍԻՐ , ՔԻ ԻՃՐԱՍ ՕՂՈՒՆԱՈՒՆ : Ս Ե ԼՍԹԵՐՍԵՐԻՆԻ •
 ԼՍԵՐ ՓԱՍԻՆՉԱՏ ԽՕՂԱՆՆԵՐՍԱՍ , ՇՈՒՆԱՆՍԱՍ ՕՂԱՆ
 Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐԵՐ ԵԱՐՆԸ ՍԱԽԻ ԱՂՈՒԿԻՆՔԻ ՓԵՐՄԱՆ-
 ՆԱ ԿԵՐԵ ԷԹՄԵՅԵ ԻՂՆ ՎԵՐԻՆԵ , ՎԵ ՀԱՄԱՆՆԸ ՕՆ
 14 ՕՂՈՒԼԱՐՈՒ ԱՂԱՃԱ ԱՍԵՐԼԱՐԱՐ : Ս Ե ՓԱՍԻՆՉԱՏ
 ՍԵՐԻՔԻ ԷՅՅԵՐ ՕՂՈՒՆԱ • ԻՄՍԻ ՇՈՒՆԱՆՍԵՐ ՓԵՐՄԱՆ
 ՍԱՄՈՐՈՒ ՕՂՈՒՆ , ՎԵ ՀԱՄԱՆՆԸ ՕՆ ՕՂՈՒ ԱՍԵՐԼԱՐ :
 15 Ս Ե ՇՈՒՆԱՆՍԵՐ ՕՂԱՆ Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐ ԼՍՏԱՐԱՅԵՐՆԸ
 ՕՆ ՍԵՐՍԻՆԸՆԻՆԻ ԿԻՆԻՆՍԵՐ ԱՍԽԻ ՃԵՄ՝ ՕՂՈՒՄ՝
 ՇՈՒՆԱՆՍԵՐ ԻՆԸ ԵԻԼՂ ԱՄԵՄ ԷՕՆԻՐԱՐԻՆԵՐ • ԱՄՄԱ
 ԷԼԵՐԻՆԻ ԵԱՂԱՄՅԱ ՍԱՆԴԱՄՈՐԼԱՐ :
 16 Ս Ե ՓԱՍԻՆՉԱՏՆԸ ԷՅԱԼԵԹԵՐԻՆՍԵՐ ՕՂԱՆ ԱԿԱԳԻ
 Լ, ԵՏՈՒՄԻՆԵՐ ՃԵՄ՝ ՕՂՈՒՄ՝ ՔԵՆՍԻ ՃԱՆԼԱՐՈՒ ԻՆԻՆ

տուրտուր , վէ տիւշմէնլերինտէն բաճաթլան-
տըլար . վէ տիւշմէնլերինտէն եթմիշ պէշ պին
ատեմ էօլտիւրտիւլէր, ամմա էլլէրինի ետղմայա
սալմատըլար : Պու՝ Լ՝տար պընըն օն իւշննի 17
կիւնիւնտէ օլտու , վէ օնու օն տէօրտիւնճիւտիւն-
տէ բաճաթլանտըլար , վէ օնու զիտֆէթ վէ շն-
լիք կիւնիւ եթտիլէր : Լ՝մմա Շ՝ ուշանտա օլտն 18
Լճհուտիլէր՝ օնու օն իւշննիւնտէ հէմ օ-
նու օն տէօրտիւնճիւտիւնտէ ճէմ՝ օլտուլար , վէ
օնու օն պէշննիւնտէ բաճաթլանտըլար , վէ օ-
նու զիտֆէթ վէ շնլիք կիւնիւ եթտիլէր : (Ք- 19
տան էօթիւրիւ քէջլիւ Լճհուտիլէր՝ հիտարաղ
գասապալարտա սաքին օլտնլար՝ Լ՝տար պընըն օն
տէօրտիւնճիւ կիւնիւնիւ շնլիք վէ զիտֆէթ վէ
խպրաթ կիւնիւ՝ վէ հեր քէս տօթմուա հիստէլէր
կէօնտէրէճէք կիւն էտէրլէր : Ս է Ս՝օրտէխայ 20
պու նէսիլէրի ետղմպ՝ Լճհաշվէրօշ փատիշաճն
ճիւմլէ էյալէթլերինտէ՝ ետգըն վէ իրադ օլտն
Լճհուտիլէրէ մէքթիւպլէր կէօնտէրտի , Վճ 21
օնլարտա հեր եր Լ՝տար պընըն օն տէօրտիւնճիւ
կիւնիւնիւ հէմ օնու օն պէշննի կիւնիւնիւ
ռազլամսընը ս՝ ապիթ էտէ , () Լ կիւնլէրի քի՝ 22
օնլարտա Լճհուտիլէր տիւշմէնտէն բաճաթլան-
տըլար , վէ պը քի՝ օնլարն զամը շազլըղա վէ
ետսը պայրամ կիւնիւնէ տէօնտիւ . օնլարը զիտ-
ֆէթ վէ շազլըգ՝ վէ հեր քէս տօթմուա հիստէլէր
հէմ ֆագիլլէրէ հէտիլլէր կէօնտէրէճէք կիւն-
լէր էտէլէր : Ս է Լճհուտիլէր պաշտարղլարը 23
կիպի՝ վէ Ս՝օրտէխայըն օնլարա ետղտըղը կիպի
էթմէյի գապուլ էթտիլէր : () իրա ճիւմլէ Լճ- 24
հուտիլլէրին տիւշմէնի Լ՝կտէիլի շամաթմա օզլու
շաման Լճհուտիլլէրի հէլաք էթմէյէ գաստ էթ-
տի . վէ օնլարը թէլէֆ էթմէյէ վէ հէլաք էթմէյէ

- 25 փուլը եանի գուրա՝ աթտը : Լճմա Լճմեք փա-
տիշահըն հուզուրունա վարունձա, օ՝ մէքթիւպ իլէ
էմր էթտի քի՝ Լէհուտիլերին իւզերինէ օնուն
էթտիլի քէօթիւ գաստը՝ օնուն պաշընա տէօնէ,
վէ օնու հէմ օնուն օղուլարընը աղաճա՝ ասալար :
- 26 Պունտան էօթիւրիւ պու կիւնլերէ փուր ատըն-
տան փուրիմ տէնիլտի . օնուն իչիւն պու մէքթիւ-
պիւն սէօզերի իչիւն վէ պու խուսուտա կէօթ-
27 տիւքլերի՝ վէ օնլարա վագի՝ օլանլար իչիւն, Լէ-
հուտիլեր գարար գըլըպ՝ քէնտիլերինէ վէ զիւր-
րիլէթլերինէ վէ օնլարա ճիւմլէ միւլհագ օլանլա-
րա թէղյիր օլմազ վէճհ իլէ օ իքի կիւնիւն՝ օնլա-
րըն եազըսընա կէօթէ վէ օնլարըն վագթընձա հէր
- 28 երլ աագլամասընը գանուն էթտիլեր : Էմպու
կիւնլեր՝ ճիւմլէ տէվրտէն տէվրէ՝ հէր գապիլէտէ՝
հէր էյալէթտէ վէ հէր շէհրտէ զիքը օլունուպ
սագլանլար . վէ պու փուրիմ կիւնլերի Լէհու-
տիլերին արասընտան էքսիք օլմայալար, վէ օնլա-
րըն զիքրի՝ օնլարըն զիւրիլէթինտէն քէսիլմէյէ :
- 29 Սէ Լճպիհուիլին գըզը Լճթէր սուլդան Լէհուտի
Սթրտէխայ իլէ պու փուրիմ խուսուսունտա օլան
մէքթիւպիւ ս'ապիթ էթմէք իչիւն թէքմիլգուվ-
30 վէթ իլէ թէքրար եազտը : Սէ Լճաշվէրօշ
փատիշահըն եիւզ իլիրմի եէտի էյալէթլերինէ
ճիւմլէ Լէհուտիլերէ սէլամ վէ հագիգաթ իլէ
- 31 մէքթիւպլեր կէօնտէրտի . Վի պու փուրիմ
կիւնլերինի՝ Լէհուտի Սթրտէխայ վէ Լճթէր
սուլդան օնլարըն իւզերինէ ս'ապիթ էթտիլի կի-
պի վէ քէնտիլեր ճանլարը իւզերինէ վէ զիւրի-
յէթլերի իւզերինէ ուրուճլար վէ ֆերեատլար
մասլահաթընը ս'ապիթ էթտիլերի կիպի՝ թա-
յին օլունմուշ զէմանլարընտա ս'ապիթ էտէլեր :
- 32 Լմտի Լճթէրին էմրի՝ պու փուրիմ մատտէսինի
ս'ապիթ էյլէտի . վէ քիթապա եազըլտը :

ՊԵՇ, 10:

Ա Է ԼՆաշվերօշ փատիշահ՝ եերին իւղերինէ՝ վէ 1
 տէնիզ ատալարընըն իւղերինէ սալըն՝ սալտը 1
 Լաւի օնուն գուվվէթի վէ գահրիմանըղը իւղ 2
 ճիւմլէ էթտիբլէրի՝ վէ Սօրտէխայըն պէջիւքիւ-
 յիւնիւն շէօհրէթի քի փատիշահ օնու պէջիւթ-
 տիւ՝ Սաւի վէ Վարս փատիշահլարընըն թէվա-
 րիս քիթապընտա եազըղը տէյիլլէր մի: Օ իրա §
 Լէհհուտի Սօրտէխայ ԼՆաշվերօշ փատիշահըն
 իքինճիսի՝ վէ Լէհհուտիլէրին գըթընտա ա՛ղիմ՝
 վէ գարընտաշարընտան չօղունա մագպուլ իտի .
 դավմընըն էյլիյինի արարըտը , վէ ճիւմլէ զիւրի-
 յէթինէ սէլամ սէյլէրիտի:

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

